FEIZ HA BREIZ

Digitized by Google

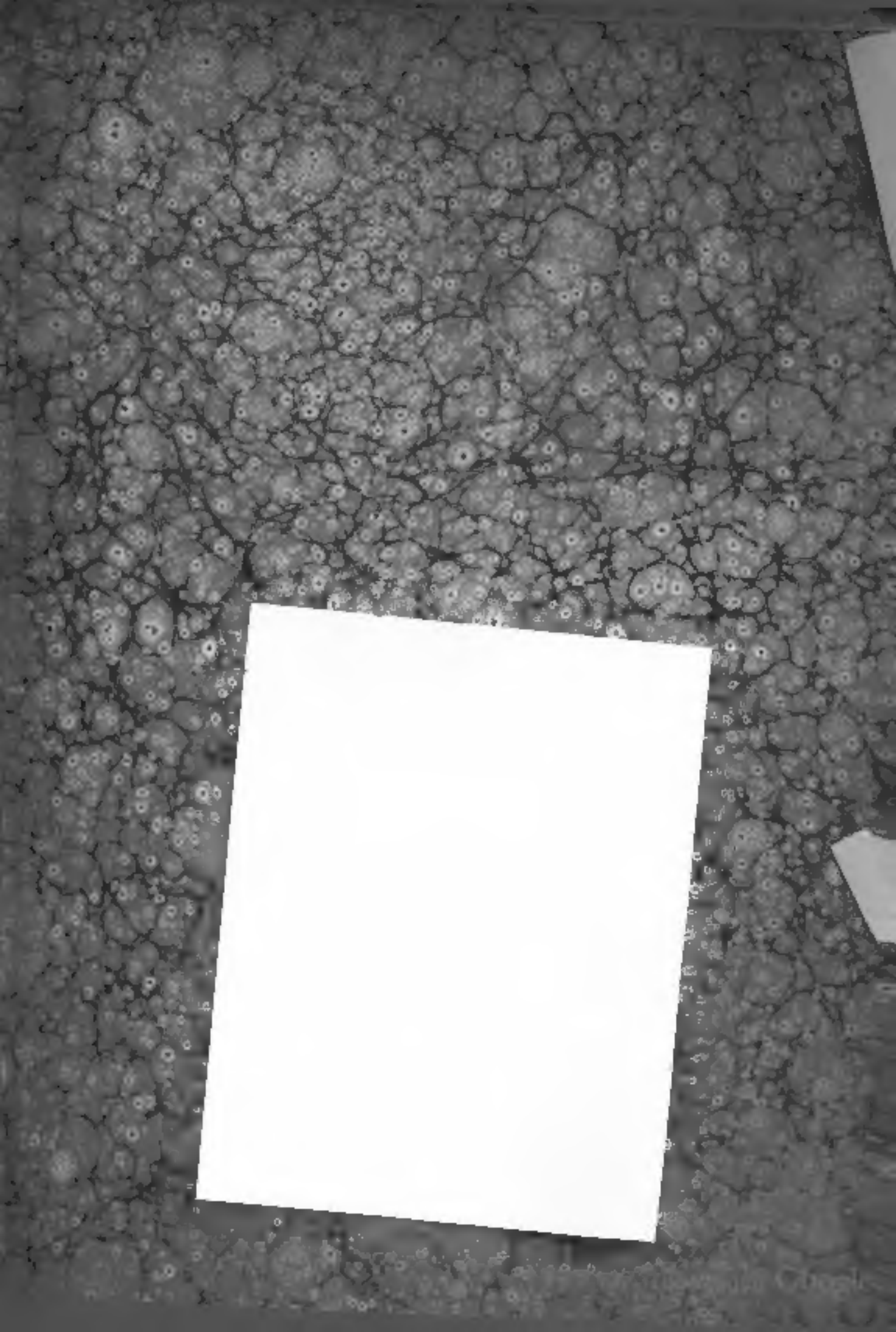

DC
611
.G841
F4
no.314-417

LIBRARY
Michigan State
University

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Dissadorn 4 C'huevrer 1871. N° 314. Seiznet Bloavez.

FEIZ HA BREIZ,

KELOU A BEP BRO, HA KENTELIOU VAR BEP TRA,

Digaset bep sul da gement Christer a gomz ar brezounek.

CONDITIONOU EVIT CAOUT AR GAZETEN :

Evit ar Finisper, Corvez-ar-Nord *hag ar* Morbihan : *evit eur bliz*, daou scoued ; *evit c'huec'h miz*, pevarzec real.

An Abonnemant a dle bezan paet arhag caout ar gazeten.

An hini na zigas ket en dro ar c'hrouk caouet a renn gouzi ne zo ezan he abonnamant, a vo consideret evel abonet a nevez.

A abonnamant a gemerer e ti an Aotrou an Kerampuil, *moulin an Escopti, ru ar Gigoret, n° 48, e Kemper, D'an Aotrou* an Kerampuil *epken e tleer adresi ar pennaouou ha kemend a zell oc'h servich ar Gazeten.*

Ar serijou da lacat ar Gazeten a tlear da adresi d'an Aotrou MORVAN, epken.

KEMPER, 4 C'huevrer 1871.

SEIZVET BLOAVEZ.

Ar seisvet bloavez a zigor evit Feiz ha Breiz e mare ma c'houlen an oll petra deuimp-oi da vezan ? Petra deui da vezan an ilis santel hor mamm ? petra deui da vonn ar Franz hor bro ger ? D'ar c'henta eur an daou c'houlennzo eo ma respont : an ilis santel a badou keit hag ar bed. E pe stad bennag e vo hi hag an hini zo en he fenn, oll nann an ifern ne c'hallo ket he distruja. Ger Jesus-Christ en eus evit cred a gementse. An eil goulen ne ket ken ma respont dezhan. Petra dle dont da vezan hor bro mann caret ? Ar pez a velomp eo ez eo scoet gant eur barr amzer scrijaz, ha ne velomp ket pell a vezo eun tormen d'ar renta bouez varnezhi. Abaoue c'huec'h miz on eus bet nebeut a geleier mad, nebeut a geleier laouen da rei d'hon lennerien ; ato keleier glac'haruz, anhoniuz ; ato goal geleier goest da vantri ar c'halonon.

Esperout a c'hellomp gouscoude e teui ep dale Doue da pellet a druez ouzomp, e silaouo ar pedennou a gas varan enhan an oll gristenien fidel, hag e lamo divarnomp ar vouien gant pehini eo dent d'hor c'hastiza. Esperout a c'hellomp e zavetco Doue ar Franz abalamour d'he iliz ; abalamour ma e deus dale'h mad ar Franz difennet he iliz, e c'hellomp credi e roi dezhi an honor d'ben ober adarre.

Eur c'hristen mad, eur gwir katolig a lavare en dez all : Enn dra, emezhan, a zo marteze hag a vir oc'h an tad a drugarez da zellet a druez ouzomp, po da vinna ben laza da zaie pell d'hen ober ; ne zouzomp ket marteze eün avoale'h ez omp cabluz. An oll a zouzo hirio e zeo kementma eur vouien abers Doue, ha ne deus nemethan hag a c'heife he lamet divarnomp, ha lacat eun termen d'hon enerez. An oll a zouvez ez eo hor pec'hejou oo o deus tennet ar vouien-zo var hor c'heiu, hag evit caout trugarez dignot Doue e ro réd distrei outhan. An oll gristenien vad a bed, a greuk ho fedennou, a zo ho mouez etrezug an Env o c'houlen sicour. Hogen marteze ni zonjont o defu izom da zistrei oc'h Doue namet an dud difeiz, nemet ar re a ra ar brezel d'an iliz ha d'ar relijion ; hag hi, var digarez ma renont eur vuez christen, a damal ar re all ep tamal netra dezho ho unan, hag evelse ho fedennou ne zavont ket ouz eur galon glac'haret, eus eur galon hag a zouzo en deuz he unan izom rugarez.

Ne deo ket evit he enebouricu epken, d'ar re a ra brezel dezhan ha d'he iliz eo e tigas Doue he vouliguer. Kemmant a deo abars Doue, gouliguer ha grasou, poan ha laouenidigez, a zo evit ar re a dle bezan salvet. *Omnia propter electos.* Hag evelse marteze ar vouien-ma a zo moioc'h evit dihuna christenien a zoneh dezho bezan tost da Zoun ha n'emaint ket, pe da vinan a gred bezan tostoc'h dezhan evit n'emaint, eget na deo evit castiza tud ha n'o deus na teiz nag esperans.

Ha deui ota pephini da zouzo gant glac'har ez eo cabluz he unan ; ra gresco he badennou hag he binijennou, hag e rai Doue eur zell a druez ouzomp, ha neuze ep mar, ez bezo abars nemeur kaloier laouenec'h da rei da lennerien ar gazeten-ma.

Ar c'haloier dont eus ar vretel apad ar sizun dremenet ne dint ket fall fall. Ar franzizien o deus gouezet o lec'hiennou ha zoken alies oc'h eget n'o deus collet. Goir eo o deus collet ive en eul lec'h bennag, hag en unan eus ar c'hollou o deus great, bretoned a zo bet lamallet da vezan bet penn abek d'ar c'holl-ze. Hogen goudeze ez eus deut cazetennou all hag o deus diskouezet, mar o doa ar vretonet collet eno, n'oant ket evit-se da vezan lamallet. Ha pa ve tud great a zir hag a honnezo, nebeut ne oufe ket bezan treac'h da gais, dreist oll eno nebeut tud armet fall, ep bezan desket tam michér ar vrezel, a enep bandennou brax a dud armet e dianve ha boos da vrezelcat.

N'em eus ket izom da lavarut ne gomzer ato nemet eus a grisderi, a c'houzcuri ar Prussianet. Broma,

Digitized by Google

Daoue tost da sur mis zo, emaint o teleur bamboù var gear Hariz, hag ar per a riskaez na diot nemet gouzidi, tud ep feiz na lezeo, ho bomboù a dolod muia ma c'hellont var an ilizoù, an hospitalioù eleach ma zuus tud claùy. Bete vremà n'on bet guelet c'houa pahlad tud seven obet oc'h ober kement all.

Sonjal a rea dezho e taoljent prim ar strafoil ouganvras gant ho bomboù, hag edont a vont ebars diochtù. Mes, a drugare Doue, ar re zo e Paris n'int ket kenzo da strafuilla, ha ne reont nemeur a van. Ciùut a reont zoken tro da gaketal divar benn ar peuioù truez-ze a stleper dezho hag a ra mui a zoun evit a c'haz. Ar bomboù-ze ne reont nemeur a zistruch; euz a re zell a rancont ho zeleur. Rak ne c'hellont ket tostat o'h kaer. Difennoù zo. Creun zo ano hag a graach pruz gant ho c'hasoliou, hag ar vartoloudet zo crog er c'hunoliùzo ne vadiùont ket ato hag a zu gouzoud avoalc'h pa-an am lakaont var gorf ho rochad.

En dez all, euz a unan ar c'hreou-ze, euz ar menez Valerien, o doa losket eur pez boulet, a ieas da gaeza tremen diou leo ac'hano, hag a reaz evel ean taun mp o eneza hag o crevi. Eur zaoz a ioa eno, e kichen e Brusianet (rag ar zaozon a rank lacat ho tri e pep leac'h eo a verka hementso var gazetennoù he vro. Knit ar bet, emezhan, gant eun tam sclabez benoag; bogel nnoze gonsconde ba en em beliest ac'hano. M'en divije bet calon, eleac'h pellaat, e vije tostcot hag en divijd evelso laket disparti etre an enebourion, ha gaelet gnelloc'h petra a dremene en eil tu hag egile.

Ne ket gouscoude ne rafe droug ebet ar boumbou cleuz-ze tennet euz a heli, hag a zo lod anezho serij po gor braz iot. Lod a leverer a bouez tost da zaou c'hant lur. Frouza a reont toennou, mont a reont en dez, ha pa grevont en eun ti, e tistrujont eun astach a bez. Evelse meur a bioi zo lazet gantho petra beunak na doua ket kement hag a zoujet. Goasa zo, evel am eus lavaret, tenna a reont var an ilizoù, an hospitalioù, an tiez scol.

En eun ti scol, hanvet Sant Nicolaz, hag a zo dalc'het gant ar vreudeur, e coezaz eun nosvez our pez boulm cleuz (obus) var an doeu. Ar voulet-ze a doullaz an doeu, hag a reas da grevi en eur gambr vraz eleac'h ma zoa daouzek bugel counket. Pa zejor da velet, pemp eun ar vugale-ze a ioa lazet, hag ar zoiz all a ioa gloazet oll enb pe nebeut.

Eur c'helou mad etouez ar c'heleier all. — Ar c'honnel Charet, brema jeneral, a zo distroet da gaout ho zoudardet. Pare eo conis lavaret, nemet ma zeo e'houa eun nebeut. Eaz eo gouzout gant pebez laouenidigez eo bet digemeret gant he zouavet, ha pebez plijadur en devoa bo unan oc'h en em gaout en ho zouez. Setu ama, ervez unan euz ar zouavet-ze, our gor benneg eus ar pez an doua lavaret dezho pa zeo digouezet en ho c'hreiz:

« Ne oufen ket, va migoanet, rei deoc'h da anaout pe ger hruz eo va flijadur oc'h en em velet adarre en ho touez. Va zaech gouzoudu a dra ive varzu an dud calouah-ze un eus collet. Credit ac'haoun, ia, credit n'eo ket bet seuillet ho goad en aner; nan, ne ket evit netra ez iot maro. Biscoaz n'em oa gaelet tud o vania guelloc'h var dachen ar vrezel. Mar en em zisklerzo hor migoanet keo dizaoue ha ker caloneg, benit sur edo ho c'houstians e peoc'h. Brema hon difenniet hag e pediot ovidoump eur an Ene. Neuze lauge eahoump gant ar c'hloar en nan bet hag an hini an nan brema, a standimp adarre hag e lavarimp adarre ive: *Evit Doue hag evit ar Frans!* G. M.

Setu deut eur c'helou haouen; eun tamig eun a roer d'ar brezel, hag ar Frans a ia da zevel eur c'honaronamant. Mont a rer do *voti* d'an oll a vis c'hanvrer. Ne allan ket eta chom ep rei ean ali d'an dud divar ar meaz. An ali am eus da rei a zo her, distar hag eus da heuilla. Hogen ma ve heuillet, den n'en defe keus. — Na reit ho mouez, evit hera *depute*, nemet da eun den hag en deus feiz ha relijion, nemet da eun den hag a heuil al lezeu gristen.

Bete vremà an dud divar ar meaz, pa ve hano da henvel tud evelse, e deus roet ho mouez da dud ha ne anaient het, var ger eur meaz pe ra all ha ne aonaient ket guelloc'h ar re a hanvent, nemet oplien ma e devoa mar-teze eun dra beunak da c'hounit oc'h houvel hema keatoc'h egat anhoat.

Hirio ez eo meneh da velet ar Frans anvetoet pe distrujet. N'eus ket tta da c'hiin; red eo *voti* ha *voti* mad, da lavaret eo red eo rei ha vouez da eun den hag a c'hellar caout fiziauz anhan.

Hogen ha caout a ellit-hu fiziaus en eun den ha n'en deus na feiz na relijion? an eun den hadezet ha ne beuil ket ol lezeu gristen? An hini ne doe ket fidel da Zouo, penaoz e c'halfe-hen bezа fidel d'an dud? Penaoz e c'halfe'h-hu fiziout ho pro, ho tanvez, ho tud, en em fiziout hoc'h unan en eun den hag a dor kemeut promesa an deus great pe a ze bet great en he hano da Zouo ha d'an ilis?

Araog eta mont da rei ho mouez goulennit:

— Hag eur c'hristen mad eo an hini so hano anez-han? Mar doe eur c'hristen mad, roit ho mouez.

Mar d'eo den difaiz, na roit ket pe e volfac'h op dalc adarre ar pez oc'h eus gaelet brema. Hogen eridi a ran en eus gaelet avoalc'h brema evit deski petra a dleer da c'hortoz pa ve ranet ar vro gant tud difeiz. G. M.

SANT HADOK.

VII.

Ma tigemero Hadok ha an tiferna ar zouanat eablus red dezho tec'hat, hag ive an eatren, gant pebez enanter ne zigemero ben ket he ganvroiz pa vezent gousket! Anezhan e c'hallet lavaret oval ma eur c'hambrian all ma ha mazer: « Bez'ar oo asavet ho vro. »

Digitized by Google

Eur prins eux an tu d'an anteroux d'ar c'hombri hanvet Maëlgun gant tud ar vro, ar roue-ze a zo bet lavaret hement a draon en he enep gant ar re o deus scrifet histor ho buez Sant ar vro ha gant hanvet Breiz, a gant he oberiou da zevel eun tail var an tu d'ar c'hreiniein d'ar c'hombri. Pa zigouezchont var donar Sant Kadok, edo an oll dizoursi tro var dro d'ar gouent; al loenet a houre distag er prajeier; ar vouzed o laboure dizaouo, pep hini evel ma souje, en he bark; ar merc'hed iaouang, evel en amzer ar peoc'h, a nezo var dreuzou dor ho zi. Ar guel eux a unan anezho, frosh evel eun aval evel ma lavar he hanv aval-koin, a seoaz en he galon an hini a ioa carget da zevel an tail. Lacat a reas cragi enhi, he zeleur var ho gur, hag e tec'hne varzu an anterouz oc'h he c'han ganthe prizonierez.

Kerent ar plac'h iaouang a iras var ho lare'h, ha no vouent ket pell evit tizout al laer. Unan hennag eut ar re a ioa oc'h he heul a vouc lazet, meur a hini a voue glouzet, ha nebeut anezho a c'hellas mont en dro da gaout ho mestr.

An disnegaos-ze great d'he vreselliouriou a c'hoezaz o calon ar roue eun ioul bras d'eo em venji. Destum a reas breselliouriou, hag o zouz eo heut ganthe evit dismantri bro Glamorgan. D'ar c'helou-ze oll dud ar c'harter a voue strafuillet hag a gonas kemeu da Gadok: « Roue meuez an Ered a die disken en nos kenta-mu var hon douarou gant he vreselliouriou. Varc'houz e rai distruch var ho touar, hag e lazo an oll dud. Hon difennit eta, tud reuveudik mo komp; grit ar peoc'h gant ar roue eriz-ze, pe ema great gouconp! »

» Kadok a lavaras d'ar c'hunnad: « Ken d'ar gaer, ha hoz diouerez. »

Ar roue, dioc'h he du, a gaso daou ganoad da gaout ar zaot da lavaret e voa red rei dezhan guerz ar goad anvillet gant tud ar Glamorgan. Kadok avad a lavaras na barjent ket: « Me gomer var an dra-ze, emezhan, harpediger an dud hag hini Doue. » Neuze e casas ganthan tri gloareg, hag ez eas varzu ar roue. En hent e tigouesas gantha handeunou tud strafuillet oll, hag a grie outhan a bell: « Hor euveteit, Aotrou, c'hui da behini e ro Doue kamout a c'houlennit diganthan. »

— O pet calon ha fiziou, va bugale, emo ar Zant; *dipars* oc'h, mes dont a reot a heun euz hoc'h enebour; eur c'hreunen dreuz a zalc'h ar mor a zo. »

Digouezet dirak kamb ar roue, e kichen eur feunteun brudet, ar zant a lezaz he zishibien eur pennad var he lerc'h, hag en em deunaz a gostez evit sonjal ha pidi da c'hortoz an doiz, rak noz eo. Hogen, eme eur barz a Vreiz, an Aotrou Doue ne lakeas ket er miotinvez-ze, evel ma zo bouz, he heol da baro var ar goal dud. » An heol hennaiget a droaz he gein dezho; diskuez a reas avad he zrem skedus d'ar zant mad Kadok pehini a ioa, ar sclerijen en dro dezhan, da delt ar roue a ioa c'hoas hunnt en denvalijen.

— Ne mad dit, a lavaras Kadok d'ar roue en eur vont en telt, sihou va c'houzou.

Ar roue a ioa o crabunta evel eun den daill e creiz an denvalijen, hag a respontas:

— Comz!

— Perak, eme ar zant gant eur vouez dichek, perag e teuez-te evelse, ar c'hleze en da zorn, da laurez he da zismantri va bro?

Ar roue, eleme'h hena rok, deut neuze da vizo kar soubl he tra, a lavaras:

— Gra din gueiet ar sclerijou, ha me biego va c'hleze diruzeut. Goal c'hroaz em euz, ben anzao e ran, o terri leaen ar frankiz hag o tont var da zouarou da zevel eun tail. Nevezi ha crenat a rae kement privilach ac'h oas bet, n'eus ket pell, digant ar roue Arthur; pioa hennag eur ra lignez a lamo eun dra hennag anezho, ra vezo milliget; pioa hennag ho c'hendaic'ho, ra vezo henniget. »

N'eo ket peurlavaret he c'her gantha, éme tod ar vro, ma vez scubet an denvalijen euz a delt ar roue. An heol a deuaz da baro evit ar roue glac'haret evel ma pare abaoue ar miutin evit an den Doue; he vannou skeduz a lakeas teiton ar c'hamp da venna, hag e voue guelet o lugerni or goalou dir, an tokou houarn alaouret, hag hernach all ar vreselliouriou evel e croiz eun dervez hanv.

Goude hena roat ors da ziblas ac'hano, pa edo o kimiadu dioc'h ar zaot, ar roue a ruas da Gadok ha varc'h brezel, he gleze hag ha vantel aour; neuze hen teunas a gostez hag o pleg he scouarn e reuz outhan ar bedeu-me a lavar calz e nebeut a gomzou:

« Me an ped, bez ato iviziken renet va c'houstians. »

Ha rei a eile ar bara d'ar roue eur rener hag en divije muioc'h a sclerijen eget an hini en deu sclerenet he sperut en eur sclerenat he delt? En eur lacat evelse lagad ar zaot en ene ar roue, e lakeu enhi lagad Doue, ervez eur skeudeu vrao ha goar roet gant Kadok he unan.

Ar zant a dorre evelse dalc'h mad unan hennag euz ar gizion gouez evit lacat ar sevenedigez en ho leac'h. Mes ar c'houreunedek-ze ep ean, ma na ren ket dezhan fall galoni, a doie gouscoude nec'h en he ene. Eun dervez ma edo o tremen dre he sperct kement abeg en devoa da gassaat ar bed criz, he benn a deuas tenval, hag evel ma c'houlenne he zishibien diganthan perak kementse, e kemeraz eun delen hag e canaz ar gueriou-mo a ziskuez pegement e care he vro. Ha henvel a rer: *Ar pez a ganea Kadok.*

Canaz a ran, emezhan:
An den ne garo
Ar vro hor mago;
Brezalour ginet
N'eus gantha peoc'h ebet;
Ar barzed divad,
Hag ar bara gounid;
An tiek diskient
An difennour dionfont;
Poan op reiz na lezou,
Nag emgleo, nag unvan;
Ar goal blek skouerret,
Ar plek-mad houlet;
Dendael, drouzien
Etre broudeur gompez;
Darnez calon arc'hoat
Dara zo emlaz he c'hoat;
Roue ne seaouel he vanet
Pobled tud fall galonet;
Kanad avank d'he gevridi,

Digitized by Google

Oc'h ar paour ar galon gri ;
Tiez ep tud, arrebeuri
Dousrouc gouezuri ;
Purkeier ep edou,
Meurlud ep leveou ;
Ar gnou skignet,
Ar virionez mac'het
Disprij evit tud ha mamm,
Kerent ep consteo tam ;
Broiou ep reiz ;
Diskadur dibenchet,
Menbars dilec'het ;
Beachou en enerez,
Tud eun ti ep furnez ;
Ep aleh breuta,
Truhardi ha spia ;
Aliou goloet,
Disprij 'vit lealdet ;
Lubanerez canet ;
An den ep micher,
Ep frankis labourer ;
Ep erez tamaller,
Ti a zo ep renez ;
Dirak barner fals le
Darnodiger dizoare ;
Ar fur disnegnuet,
Hag ar fallakr mealet ;
Fablen clenc'h kentel,
Dizurz ha diboel ;
Gouerlegez ep awen,
Prezegen digempen ;
Den guirion dispriget
Bro ha ne ket renet ;
Meuvier arroutet ,
Den ep ankre ebet.

Ar zaut a grede hag a vouie avoalc'h, e c'helje eur roue mad ha mestr en he vro parea an daravuia eus ar goulou digaset etouez tud anterc'houez gant gizion dic'hiz, e c'halje eun deiz cana, ne ket petra a gasee, mes petra a gare. Pidi a rea Done c'hoek evit he vro ; he bidi hag he aspidi a rea da lacat eur roue ervez he galon da zevel a douez ar vugale a ioa fiziet enhan. Evit kementse e roe dezho kentelion eus ar re vella. Unan anezho, hanvet Aron, map Kenvarc'h, prins a du an anternoz, hag a dlie bea roue eun deiz, en devoa sonch en he gosni e lavare Kadok dezhan pa edo bugel :

« En pe sonch e zout den. » — Hag or gomzall-ma :

« N'eus roue nemet an hini a rea varnezhan he unan. »

D'ar bugel-ze eo e roe an alion-ma, en eur he vrasa, an deiz ma zea he ziskibl d'he guitaat :

Stank da scouarn oc'h pep goal c'her,
Tra da gein da bep goal ober ;
Ser da lagad oc'h peb udurnez ;
Digor lagad ha kalon da bep braoentez ;
Asten da zorn da heb izomek ;
Sao da speret varzu kement zo bras ;
Silaou alion an dud fur ;
Ro da garantez da gement zo a Zoue ;
Bez c'hoantek da gement zo mad ;
Gra da c'hallout evit en em drec'hi ;

Pougn d'en em anaout da unan, hag evit-se lacu an danvez mad zo enhout da zicour da wezieger :

Mir va c'hentelion en da galon ; hag evit caout an curusdet en em stag eus da oll ene hag eus da oll nerz oc'h an Aotrou Doue, meatr an oll.

Aliou eus ar re vella, e dra sur ; n'ho heuillet ket ato avad ; an ioul gouez a dorre he nask. G. M.

(*Eur pennad all ear pech all.*)

An Inkin benniget.

VII.

Ar prins Jil a lavaras da C'hodik :

— Godik, ma garfe roi dit c'hoaz eur govridi all, mes marteze na c'helfes ket hen ober, va merc'h paour.

— Da vianu, mar gellan, her grin, va frins.

— Mad, kea da gaout an Iroa Franseza a Zinan, ha lavar dezhi..... Mes gortoz..... Jil a iena da gaout an daol goz a ioa eno, hag en em lakeas da furchal... mes na gavas netra, hag e listroaz adarre d'ar prenest.

Godik kez, ar paoura den a Vreiz na ket ker renzendig ha map an duket. N'em eus ket zoken eun tam paper evit gallout scrifa da Franseza, d'am pried muia carat, eo va zonch diveza evithi ! netra ! netra ! n'o deus lezet netra ganhen.

Eur zonch a deuas dezhan ; cregi a reas en inkin a zouge ato Godik d'he beul ; teuna a reas goad eus he vreac'h, hag en eur vouela e vercaz eur ger hennak var an inkin benniget-ze.

— Cas an dra-ze da Franseza, ha lavar dezhi, Godik, lavar dezhi mad, abaoue ma zomp dispartiet, n'em eus ket tremenet eun heur ep sonjal enhi. Pourkez Franseza, n'he guelin mui nemet en Env. Kenavezo, Godik, kenavezo ha ra vezi benniget mil gusch.

— Kenavezo varc'hoas, va frins !

— Varc'hoas ! eme Jil, en eur vouc'hoarzin, hag o sevel he zell etrezeg an Env ; varc'hoaz e vezin ahont, tennet a dre daouarn va enebourien.

Mes Godig a ioa eat ac'hano, ha ne glevas ket ar c'homzou diveza-ma.

Antronoz, kerkent ha goulou-deiz, Godig a ieas adarre varzu castel an Hardouinay. Esperans e devoa da velet ar prins ; gouscoude na alle ket miret da vera ne-c'het hag encrezet, ken dinerz ha ken toc'hor oa an dere'hent pa e devoa he guitaet.

Ne voa mui goard ebet var dro bulion ar c'hastel, evel ma voa boas da velet bemdez. Kementse a lakeas eulon Godik da vantri. N'eus mui goard ebet, emezhi ; maro eo eta ar prins, rak op mar n'o deus ket he lezet da vont kuit. Mont a reas gouscoude betag ar prenest eleac'h m'on boas da velet ar prins ; berella avad a rea var he zreid.

Ar prenest a ioa digor. Godik ne reas nemet telenr eur zell hag a gouezas d'an daoulin o leskeuleur griaden. Gwele Jil a ioa dispak ; n'oa den er prizon.

— Maro eo ! emezhi, maro eo !

Pa zavaz e tolaz eur zell diveza var brizon ar prins, hag e lavaras gant eur galon mantret :

— Hroma e c'helhan mont da gaout ar brinsez Franseza.

Ober a reas fro ar c'hastel en esper caout eur c'helou hennag, ha caout a reas. Pa edo dirag ar vali vraz, e velaz o tont gant ar c'hoad eur vandeu menac'h ha tud-

Digitized by Google

chentil o vont d'ar c'hastel. E lost ar vandeo en ur pod dour, ouzomp, eur floc'h bik dioc'h an douar meizhan, Gwik, daoust pe gei leun, pe ger stralcilhet on, a reas heteg eohan hag a c'houlennas

— Ha c'hui a c'helfe lavaret din-me petra za a nevez e castel an Hardouinays?

— Petra zo a nevez? eme ar floc'h en eur ober meus da jenta. an Aotrou Jil a Vreiz a zo marv ranket he galoa o clevet oa bet trec'het ar Saozon e Flamigny.

Goulig a reas eur grenadenn o clevet tamal evelpe ar prins Jil, o clevet oher goall anezhan c'hoas gouda ho varo. Dere'hel a reas gouscoude varnezh ha oann rak c'houst e devoa da c'houzout hirroc'h.

— Da bet heur, mar pl'ç, emezh, eo marv an Aotrou Jil?

— Eun nebeut tudchent zo eat d'he gambr vardro ter heur dioc'h ar miotin hag o deuz he gavet marv var he vele. Setu ama abad Boquen, hag he venac'h gant eun oulhad tudchenn a deu da boa evit he ene. Ha c'hui ive, plac'h a koant livirit eur beilen evit ene an Aotrou Jil, ma pigo gant Doue he digemeret en he varadoz.

Goulik ne lavaras ger. Treuz a reas buan ar c'hoad, hag a mas da zaoulina dirak Itron-Varia ao derven, elec'h ma voa bouc'ha ar vont da scanvan he c'halon pa vezo re vec'het.

Edo o pedi, eur pennadig a voa, pa gievas trouz a dre he c'hein. Sevel a reas he fenn, stralhillet, he stralhil ne badas ket pell ar manac'h e doa guelet an derc'hent a zo o tremen.

— Ah! va zad, emezh en eur vouela, an hini o pen skeramaouet desc'h a zo marv!

— Her gouzout a ran, eme ar manac'h, marv eo evel eur zant.

— Gouzout a rit, va zad, penaoz eo bet sanctet ker buan?

— Gouzout a ran kement zo tremenet er prizon abaoue ma em eus kuitet ar prins.

— Ec han Doue, lavarit-hen din.

— Hen lavaret a ra deoc'h, rag oher a meur ho calhout eut goarc'hi hano ar prins eut a gemeret zo bet tamallet deahan, dreist oll eut ar pez zo bet tamallet da zivesa.

An aotrou Jil a voa eur brezad guirion. Setu ama petra zo digouezet. Da dere heur er miotin-ma, e'hoec'h ema he enebourien zo eat d'ar prizon a zo lamet varnezhan en he vele, hag o deuz he vouget dindan an dilhad.

— O drouk spered jou! eme Goulig o c'holo he daoulagad gant he daouarn. O prins paour! pebez marv! ah! va zad, Doue ne denio-hen ket da gastiza ar vilaneryen griz-se?

— Ne ket deompot en da varn ar pez a dlo Doue da ober, eme ar manac'h, ni n'en eus ken da ober nemet pedi evit ar re o deuz tuzet pedennou.

— Ha coz ar prins, petra o deus great outhan?

— Gonde bem mouget ar prins, evel am eus lavaret deoc'h, ho vourrerien o deus sanctet dezhan he fri hag he zivouennarn evit mirel na douje gwad dre n'hent-se. Neuze o deus douget ar c'hoef d'ar gambr caera zo er c'hastel hag he laket en eur chapel zenn.

Di eo o za ar veac'h hag ao dudchentl da bidi.

— Hag ar vilaneryen gra zo eno ve?

— Eat int d'or chase klar digouezont ganeoc'h, Goulik, n'o pezet ket oann evit guelet an ar vilaneryen sevilet var ho tal, na vint ket ken neburt ho maillos dezho, mes pedit Doue evit ene ar prins Jil, ma pigo ganthan he zenna eus ar Purgator mar d'ema c'hoaz eno, peurthen ve ma pardono d'he vilaneryen.

Var gementse ar manac'h a reas ne vennos ar plac'h mouga hag a reas eul he hont. G. M.

Eur pennad all eur zeiz all.

AR GLENNLIET

(AR PEDERAD.)

Epad mouar a vloas e zeas mad ann traou, an dud a oa eilvet ha labourad ar parkeou a zeu var gresk ann ardeer anezho. Mes bugale Adam zo leun a fallagriez pe da vlana an ho zouez e zeuz plao eur peun diboell: breuk, rag-se, hag o ve chadennet ar c'hlenvejou, ar brezel ha kement soalen-zo e vezo savet sud d'ho ustiналa. Chetu eta krosmul o sevel a-zneb ar guenniliet! Perak a lavaras eur c'hanfart, e ungomp-ni kement a respet d'ann enebourien-ze? Perak dumanti kement a ho flun ha d'ho buez? Eur jolori spountus a vront ann dro d'ho tiez hag hor prenecher zo sklaret gant pri ho neichou deomp dezho. Dousatlit rancun ann dud kos. Leun o pezo, ne ouzo ket chelaouet, eur c'hanfart en doa great ann arrezou, kant all a respountas *amen* ar c'hris eo hag ar c'hris-se na dle ket bout da goll. Ar guenniliet a o devoa na beg lemm ar spurfel nag a voa ar gaouen, a o doa nemet ho c'hrenou pere a oue mouget e kreis ar c'hoarz disparet oue ho neichou ha laket kals anezho. Ar re a doe haa ne gredelnont mui ebom var ann douar distroomp d'an Env emezho hag e safehont, er vann evet eur goabren venn. A veac'h ann eat kuit ma teuas ar goany grand he zoc'had grad ere a avelon foll, klevejou var ann douar ha var ann dud oa bleu ar maro. Neuze o one leuz, neuze o one savi ann daouarn vers Doue evit goulen pardoun. Ar mes-e souveren ne zeas ket pell ar skouarn-vouzar digas a reas adarre ar guenniliet hag ar goany a rankas mont ena-dro mes he zac'h a voa bet enno tamm disgriet epad ar veach kenta ha lod ann avelon hag ann tevelennou en ena zifas dre ann tom hag a jomas er vro. — Enno nozvez edo ar guenniliet kouskel dizvar var ann douar. Ar gaufartet a lavaras ma karomp tapa anezho hag ho displus e rankint chom gadeomp, ne nyant mui d'ar baradoz hag oump sur da gaout bepred ann Anv. Ar fur Salaün ne viche ket bet gwaoc'h chelaouet, sugnet e one ta eur

remed-vras a-benn'h ann a ha devotamant ar gwenvebed Neuze e oant dalvoux dellezennet ar pleo divoutho ha stlapet a hap ha dleo ar pleo-se dre ma oapont a dle ma oap ann h hag hanbenn a oa gwelet oann bevriah ervenn. Ann dud a gras-ti oan ar voarc'hes pennhet tud ha pleo h gant al labourad gouez Neal dre vras oa rag hala a ma marvet hag ar re all a dle ha var ann ann ann mant mar-ga ha c'hwezet Ar gwaz a oa ket c'hoaz ann pell pa dlefe krign dishan ann ar pen a oa c'hwezet ann ann dre ma vaarbac'h ennvoun ann ann ar zant Ann doaz a ra dan da vleo ann ha gwanner a rann kavarat ha kavarat ma ann gad doaz ann ann c'hwf calvarist ha ma ranka ann dud chom ann ha zant h'apal hag ann ervennet ha a a Ar gwenvidi ar talvez ket dishan a c'hwezhe kwezet a zrank pouz an ganthe gwelet ann dud a vant da gal Lavaret a rechont ra da Zoue kanet ar'haoamp eur vech c'hoaz ma ann doaz ket pa fell doaz h ranez Arvor ma kavalhom ann ma ra vant d'an all labiagnez ann doapet kevez ha pleo ervez h hanz gouez a zonge hanz ar c'hwez hag a vrav da Zant da vann gwelhe ra and ann vab Doue ar ann pleo gwenn ann hanz labrat ann ha kwezhed Ia a dre rak ann Zoue hag ann hanbenn a vlaz ann ha anaderiu. Kit ra ennapon ha ranez ann ann ervez ann ar doaz hag pan Lav d ar c'hwez a ra vad ebed a ann da ar krign ann ann ann ann dudiez ar ankounac'h hanz ket pardonn, d'ar c'hwez a ra kez hanz a kavalhet ann ma ann vadet ann ann ra penn Hag c'hoaz ar gwenvidi a ann ann gar Doue c'hwez h ann a devezhamant ann ha c'hwez h ann all ar kavalhet — Ha Jannik ann dud kar kampenn a ra ha ar zant kwezet a ar ra kaloar ar ? Alla ann Jann ma a ann dare Ha c'hwez ? pann ar'hoar h a dlefe ar gloaran ann kanet ar rannfed ? Kenan Mat ar pen a penn ket varlaer ann dispet ma ann ra da ar ann ket ann ket ann ann ann ann

A hemo eur pennad a hevrio

— Ano eur e c'hrouz eus eus dou zouz — Bonjour Jean, emo va euzuga va unan. Me a c'houre'hemmen douc'h chomm ali unan klac'h ha c'holin, rak ali va zimp-ni gompa.

— Pod ale'houet e deuz ho c holin?

— Ihuan, emo ve, hini ar c'hlac'her ha va lakaa-me

— Mad kerc'haid d ho t. ale'hemm ho klac'her, metid eunn ho klac'h, rag mar unan e vezo var ho hanot ha disterra tra a c hourvezo ganoc'h eo bezo faulhet.

Goudeza e c hen eus lakaet da ragachat kaniket a draon J'ar meaz a dimmc ma a am eus ket a soaj eus ar c'hanved anez-ho. Eloaz kala a draon e lavarat dign da vaza ea ker houis katoilk ha me

Onc'h ouzuga va unan e lavarea

— Da vaza ne ked ael ann tamm ac'hanot.

Ahanne am eus kavet eo eun aivenad — E feaoun e pep hro ann arrocadad a zo rok ha glibouseries vad.

Me ne zaleu eun ti hanr nemed neubeuta ma c'halchen Pa deuaz eun dro d am ti e kavaz er pors eur bevare eus a eur vioc'h hag eur peuk daavad e houez. Ar c'hag hoc'h a c helle pouezi marteze var dro 60 kar hag ann daavad dre zimm a bouez eus a 50 da 60 kar

— Petra vezo great eme ve, gand kement ai a draon?

Pa am eus eun ti edo va lac'h pouez e klask kement a am eus pennad ar c hag.

Ar peuk daavad a oue setiet pa oulhao, kavet e oue gand. Laeret an het eus a eun ti e ker'hew, hag al laeroun daoue-z Pennanted. e feaoun, a eur mad ha mother Red e oue he taza Eun ti-me hanuez eo bet kaeg ar seriant.

Ar seriant-se p am eus tamm den gouez traon a hap anez a lavare dezi-z-hon hag ar re all a c hourte: me gred e lavare traon d. zala Tro va zi eo dou great gan-ea evit kerc'ha kement a zo var mantel-commun va zi eus eur gwenneg pempvet eur set a gaez a reaz ouc'h ouc'h, mez ne gredaz ket he c hemeret. Me edo en gwele ha tri heu, ha kenta ma kavaz va zro. a meaz da lakat va c'hemzal eun godel.

Pa oue red kaza ar maond e zeaz da glask va c'hemzal pesquerd ra zivenad va Chaokad a rea, rei a rei da c hounaet dign ar pez a c houlenaz me a gouze ouzoc'h petra en dou c hanat da gaout met ne rean nemed arrei va devreac'h. Red e oue d am dez kaza ha vaoud gand ar c hanatelion a zo er gegin.

Ar maond a oue gouzoc'l er meaz ha kempennet eun tu. E tri bod oa lakaet ann tamm broc'h en eur pod all Ann traon a zabarz ar maond a oue lakaet var ar hellik gand drouzerger a fort. Gand ar c'hag er podou a oa nemed eun tammag bras a zour, gand fora pep ha fora lakaet Neuze prad e oue tan. — Kan a a ra eur tri hanvez va zi.

Ne kaf avoaic'h va gaiz a am eus a am eo kaeza chomz, ann derzou-ze e lie dont dign. Red oa evalaia ar du-ha da eva gand ho frad. Lavaret a ra d'ann hini a gemer galvik eul dign dous zoudard hag ho devaz, var ve gaz dous vouaillad var a glaz: ann dous vouaillad ze eo. oumbo ho dous e c'ea 18 kavad.

Va dao a lavaret dign oa avoaic'h gand eur zoudard ebken.

— Er c'hiz ma karfez, eme ve

Ha me da respont ar goulou el lezera rag dout oa ann tous. evit gaelet mad ne bezaz rag o oa ked da faeoul.

Pa oue karged ann dous vouaillad pri. va zoudard a gavaz anez-ho re boaner hag eu dous c hoant da lakaat ne'hanoun da zonjen ouzo anez-ho.

Nann eme ve me a oua ked mevel gan-ea, kaoz gan-ea pe ves ann er c'hiz ma ar bla.

Ar zoudard a gaeaz dez-hann eun bocha bed zann : mez a oa eun ked ar vouaillad a zoubaz e kreiz al laer zi eus a ma oamp bed e kerc'hat eun-dan-

Pa oa eun gaichoamp zann er prabotal va zoudard a reaz ho glevout d ann hini a gomze galleg hag hanoun a lavarat di-me oa drouz er zoudarded zimdezoar a zo oa ket dougat va hentadad

— Eut petra, eme-ve dez-han. e kemer ho zoudarded ar'hanoumme? Daoaud hag hi a zo zonj dez-ho me a zo mevel gantho ?C hoas a zo kaeaz a fevrl, zonne e tleid gouzout e a zaz kals kamm eiza ho zoudarded ha me.

— Mad emez-han, ar zoudarded a zo drouz eun-ha.

— Gaoz ann eun-ho eme ve.

Epad ma oa bed e klask chomz ea deaet kaza gand ar zoudarded va kaer-me a zo eul tout zaoua kaza ann ea, rag n am zo bed tamm ea derveza-ze c'hoas hag e oa da vaza neaze 7 hanr dzoua ann nos. Me a lavaraz d'ann plac'h

— Kaz da gerc'haid dign eun tamm eus ho kaza, pa ne gaiz ea ket va kaer-me gantho.

Me a zomme er gegin, ar zoudarded a zo ea dous zil, hag ar gegin ira.

Evet e oue kaza d ann flac'h n'ea oue epad ann deiz-se nemed eunn tamm kaza ha ger. C'hoarh e kavez evalaia ann dra-se N eus ket e per kaoal zaoua ! D. L.

(*Ar pennad all d'ar zizaten d*).

Ann ar eun'l kad hag a glever e kaganal Garibaldi, ar c'hantaenou diloaz a ra ha vezkendi ea dra c'hellont, ha being an daul divar ar menez zoken a gred ne dous kat e Frans gueliec'h jeneral evithan Hogen setu ann, erveza zotrou Europ Sevezi, petra a ra Garibaldi. ha vap hag al zamponet zo ac'h ha kaza.

D ar 27 a va kerza vardro eur mil a C'haribaldianed, Ramzou Garibaldi en ha fann, a zo varn Chamzy. Dipzamet e Bourk Rangez, eur vandaa zoubo a ra eun ann adaich zanvez kaoz hanr gouda ergindein. — *Petra'c'h ema ar parson ?* a c'houlennas Jod paubo Dakorzet a vaza doubo ar prabotal.

Ar c'hanta a zaz eskan a c'houlennas eur zoudarded via evit eun abaez claer — Setu ann dous, eme ar garzon, na zafet ket ennt va a zaoua eun ar zoudarded hala. Ezez dous an en dipzamet ze ali hag a c'houlennas

iva eus dra bennag evitho ho unan Ar person med a rea d'ho rervicha gonila ma c'helle, mes n'en devoue ket a amzer En eus tro-dro eul leun an ti a dud. hag e reont eno ar pez a ra ar re c'houesa eus ar Brusinet dre ma zeont En eur monet dor ar c'har ha dorina an oll armelion a voue divarc'hel, torret ha silapet eleac'h ma carent mont. Kement a zo en t da zibri ha da efa a voue rinset, ne jomas nag eur veraden nag eur vrasanen.

— Leuit genhen da viana, eme ar person, con tano bara d'am lein !

— Pa ma vez tam, eme eun oflaer, e stardar he gof!

Goudeze o vesa goelet eno skeudennoù pe imachou diadan goer, skeuden an Tad Santel. skeuden Escop Nevez, skeuden eur chapel, skeuden professoret, en eus lakejont pant coumnar d'ho drailla gant ho zabrouer. Skeuden ar professoret a gaschont gantho. Evit ar re all ar guer a voue torret hag ar paper roget e mil dam. Eur garten em a saudou ar Pab a zo eno ha ne vezo ket great goelloc'h denhi. Hino c'hoaz o veler rond an aplion sabren er voger

Evit ober goab eus ar person o lavarent dezhan ne vez ket re dezhan gounnoù eus dra bennag evit ar re a zilen ar Frans Seto eno difennourien !

Arsoc'h mont kuit unan anezho a glaouias d'ar beleg eur pez arc'hant hanau bennag. hag evel n ho c'hemere ket, ha zilapas nathan Ar pesaou lahan-ze a zo eus a arc'hant ar Pab, eus ar re ne reservez mui. Evelse crisdien ha goaparez, neiz kement a c'hoar ar lampouezo da ober

Hogen setu eno ar re a ve c'hoant da ziskuez evel tud hag a reont servich d'hor bro. Ne deus nemet lakat ar pez a reont o kemi gant ar pez a ra ar Brusinet ev, guelet ne reont ket nebeutoc'h a zrouk d'hor bro ger eget hor brasa enebourien.

Ar vrendeur an Doctrin christen. — Abaoue m eo d gouzet ar brezel, em eus lid (ro meur a vech da verza ar meuleudi a ra ar c'hazetennou eus ar gourvez a ziskouez ar vrendeur ze var an duchen o seaout ar soudarded gouliet. hag o lacat ar re varo en douar Seto anna c'houz petra lennan en eur gazeten eus ar sanva dremenet.

Eyad an emgan seiziet eoz an 22 a viz kerzu. e kichen Parit, e voa 150 breur var duchen ar vrezel. eur gorden laket gantho en dro d'ho c'horf da ober gourre, o vont diadan an tan da zeaoum, dre ma content, ar re a voa tizet gant ar boulji, evit ho c'has eleac'h ne elle ket ar boulji corra varnezho. L'unan eus ar vrendeur a voue tizet en he galon gant eur voulet, hag a goemz muro mik. Eun all a voue glosaet gant eur sclusen bouara, hag a voue caset ac'hano anter varo

Hogen astronoz ar sicourmad e voa aleiz a dud gouliet hag a dud varo da gerc'hat divar dachen ar vrezel. Ar breur Philip renet ar vrendeur ne elle ket mont dre ma zo re goz. Eur breur all en eil renet, hag hen dek vloaz ha tringent. a deuas gant caot breur all evit asaver ar re o doa labouret an derc'hent.

An doctor medesan Ricord pehini en doa goelet var an duchen nera calon ar vrendeur, o velet ar breur cos-ma o tont. a vone tenerect he galon, hag a reas d'ha gaout

— Va breur emezhan penaos a ra an hini ac'hanoc'h a zo bet gouliet deac'h ?

— Fall eo. doctor, ha ne gredan ket e vo pare.

— Va Breur, eme an doctor a zo prest an daelou da redeg eus he zoulagad, ar han da vera bouz da velet tud o c'houzanv poan, va breur ha pokel a rer an eil d'egile en hoc'h ars?

— Oh ! eme ar breur coz, ar reglen ne lavar netra var gementse.

— Mad, eme an doctor, va lint da rei eur pok deoc'h. Eur burzud eo ar pez a rit, c'hui hag ho preudeur kasit ar pok-ma d'ho preudeur all: lavarit deaho bo zrugarecan em hano hag en hano ar Frans !

Ar pok-se eme an hini en deus scrifet an dra-ma, a dal hirroc'h eget ar groaz a henor

---

An Aotrou Caongant, person Pleyben, ze maro ar zizun dremenet

An Aotrou Argant, beleg evit an dud a vor, a zo ivo oeuz maro. G. M.

AL LEZ.

Er penn kenta eus ar bloaz nevez-ma, rpoloump nevez gomer ar gazeten vresonek da gaout soach elaez pase araog he vreo Eun nebeut brao eus ar re a lenner a zo parfet'h gant ho frammant evit ar bloaz tremenet

Evidi a reomp ivo e lavaront d'ar re na felt ket de ho reson ean ar gazeten eleac'h serifa eul lizer da lavarel n'he c'hemerfem mui. ne gueli dezho serifa ar gaz refuse ho zinn ro. nitra eus numero eus ar gazeten hag he rei evelse d'ar factour evit he zigas demaip en dro. Kementse a re ouz'h hag evitho hag evidompas. Ar re a lez ar gazeten a ellefe eaout vouch da boaz ar pez a lirent Hiniennan a anvoumde ad kement-se.

PRIS AN ED.

Kenpr. — 28 *Genver*		Pont-a-Naz — 26 *Genver*	
Pris an doue e haut tur.		*Pris an doue d'haut tur*	
Guinio.	27 lur 50 c	Guinio	27 lur, 50 c
Segal	18 lur 70 c	Segal	19 lur 30 c.
Ki.	14 lur 00 c.	Ki.	00 lur. 00 c
Ed-du	24 lur, 70 c	Ed-du	25 lur, 40 c.
Kerc'h	22 lur, 42 c.	Kerc'h	23 lur 00 c.
Avalou donar	8 lur, 00 c.	Avalou donar	7 lur, 50 c.

Ar Gerent An DE KERANGAL.

Kemper, moullet gand Ar an Kemmat, Meulher an Kemperti.

Dimanche 11 Genver 1874. N° 313. Seizved Bloaz.

FEIZ HA BREIZ,

KELOU A BEP BRO, HA KENTELIOU VAR BEP TRA.

Digant hag ni da gentañ Christen a gomz ar brezoneg.

CONDITIONOU EVIT GAOUT AR GAZETEN

Pris ar Feiz ha Breiz, Gwerz-an-Hent hag ar Bleunioù : unan war bloaz, daou skoaz unan c'hoaz, pevarzek unan.
Dre Aboneamant e vez bet kemm graet evidomp evezhiañ war gwerzhañ.
Ar re na zegas kaz da ober e hanv, ouzhin e vez gouzh ma vez ket adkemeret, e vez kemeret evel adkemeret e miz.
Pa vez adkemeret e pevarzek e vez ouzhpennet da bris ar Gazeten, unan ha tregont, ar 31 a viz Gwengolo.
Pa vez kemeret ar Gazeten tamm ha tamm e vez ouzhpennet da bris ar miz ar c'hantved ar c'hemm.
Ar skrifoù da gas ar Gazeten a vez da adkemeret dre ar Gazetenn, ouzhpenn.

KEMPER, 11 Genver 1874

Bremañ emaomp en deiz diwezh, an deiz ag Iwan, an hini en deus lavaret, e-pad deiz ar Varnedigaez, ar geriou-mañ da Jezuz Grist : Me a zo ar Sklerijenn, ar Bed, ar Vuhez ha ar Resurrexion. Ar geriou-se a zo bet skrivet gant an Evangelour santel Iwan, ha gant ar Spered Santel e oa bet inspirañ anezho. Ouzh ar Sklerijenn-se, ouzh ar Vuhez-se, ouzh ar Resurrexion-se, ez eo bet kaset ar bed gant Jezuz-Grist, ha pa vez bet kaset ar bed gant Jezuz-Grist, ez eo bet kaset ar bed gant Doue, peogwir ez eo Jezuz-Grist Mab Doue.

Ar Sklerijenn, ar Vuhez, ar Resurrexion, a z

• grant varsamp. Eun c'hanaganezon en em dro ha
• gant, ha n'eus chomet nemet gwrac'h tamagnet. Red
• kenaouet a ra kant, ar merjant Latera ven. Map
• d' Charpentier zo gwall c'hlanet. En eur gwelet en eun
• marc'h ha marc'h ... en em dorjo gallet en dro en oll
• d'inglis ; ar mintidvet a ra mont war'h hor penn, ha bin-
• vidik a ra eur gwalet eur glaw pellaet'h egal ar glaw
• hualjo a gorse varsamp. •

An dud spontus en deus merket ar kenaouen a ra dond hor drouz abed. Degaset evel a velet, ma deo aotret dre varsand ar c'hoant chomet ennan kousket dre'n nos. Mes en tad evelse ez a ve c'hoant goudeze c'houzout da dremen ? Pegen a talvoudus divoupan an dud diwar'n eur vanden ann hini c'hanvaret kaer a gan'he ennañ dre'n nesaat kaer ma vije ann choant ennañ o kousket ennañ ? Pe ann choant ennañ o kousket ennañ ?

Ann. — An Tad Santel ar Pab en deus roet digantan da gredediñ ar Relijh dre'n eur dudiou da ouzoud pe gentel e kenvreuriou pere en troublañ en deus da c'hoarvez Ar Pab en deus lec'hiet an ampartiad, hag ebarzh ar pez en deus lavaret dudiu. setu ann emsavadeg a c'hoarvez ann ti ouzoud eurbik

« Abaoe nebeudou, tud ar Relijh a deus diskouezet dre pegementou e vent douget enebiou. Kaoudet'hoc'h en hoc'h eun oabol dreuzkas a ra ann hent hoc'h da vont diwarzh. Ar pez a ngoueze hervez an deiz nemet eun ampartiad, hag an deiz gentel e c'hoarvez ar hent a vez ato e vez ar boan hag a enebiou, e vez ar boan ha c'hwi war'n dasser

« Bian dezer ez gouezen ha dalc'het ebarzh dre'n dangar. Evezh ouzi hervez an enebiou en diskouez ennañ eun ar marc'h ha merzet a ra diwar. Abaoe e commer dalc'hadur eun an troubellou averbet evezh ha c'hwezh tenn da c'houzout. Ar bed a lavar hervez hon doctrinaged eun arvest glac'haru skouerius dreust oll er gwir-mad a Zoue e velomp ar pez a ra hor hon doctrinaged hervez da velet. Pedomp oll a unan evit mat pluz gant Doue kentoc, ar c'hoanta e gwella ha da vez ar vad-oc. Ha lavet eteuzi an dud an aro ar roue a ra torret »

Pa oant ar roue a Vreiz, en deus groet kaout a c'halz e kenver kapitaen ar Frans ha roue ar Pow a zimiz daoulaz ar vretoned. Me sklaer a'm eus bet hon oblijenez. Abaoe ma joaz grant adarre ha c'halleut evit kaout ann urzuz d'ar vretoned gra-oc'h. Servijet en deus da roue Pow servijet en deus da Arc'hescop Touze evit kenaouen ha ne ouie da hub evit hor livo rannadeg ar c'h eiz kentañ a c'hall evit ouzoud divarsamp ar vodou ar c'h hor stad. An dra a lak da lavaret ez an oll gentiled dilet an a ouzoud gant ar Pab a pab Doue da kaout ann urzuz d'ar gwirionezou-oc'h a zistrob ne kaf ephan hor lez gar, mes selaou hon kenlabouriou.

C. M.

Ur gudog var ampart a vo Gwenver an eun hon ampartiad ann a Vrasparis, an emsavadeg Gouzoud. An Autrou Gaillou kenvreur Arc'hescop a Vilin, a ra hon ouzoud en dle ar kenvreuriou ebarzh ann eun gwenn, ebarzh ann ann hon kenlabouriou, ann eun hon ar c'hwitellou ha ann an divoud gwenn ha kaer kaoun. An Autrou Arc'hescop Kemper a lak dond da ann an Arc'hescop ervez kaout a ra dond hon gwiliet dond ar c'hwitellou ra hon gwenn Autrou Escop Gouzoud gwhuz an dro evit ha ann Autrou Escop Kemper hag Autrou Escop Nannet An Autrou Escop Rodez e ampart Nannet, velout abantolig ann ar C'horn, a ann ann ra.

Ar pez an dudiou ouzoud mann ra c'hoanta spont ar c'hwitellou-oc'h ann an Autrou Parrus kelag a Rouz ha chanoin a Gemper an dirouzou ar kenlabouriou Gwelet ann ann ker hent a dud ne vez ket ra ann hent ann da kaout ann kenlabouriou dirouzou di ann gwelet ann ann ann

d'an dremenn eus a zaliero e hanvent ar gerig a eus Lannuon Gall. En eur vro a ya dalc'h unan bennag ha diwganc'h enho, na dreo da c'hortoz nemeur penn varlerc'h penn, tremenet varlerc'h tremenet. Nagen na hano na benn dreo'h penn ha lakaat an eur'hano hag. Emaon an da wenel, ha neiz hanvet e c'hoalen ar memorenn.

Gant ardivout Doue, ar e hanvet da c'hanvet emaon hag an ennemdigarez en dreo a dud ar vro-en, an Autrou Aer'hanneg Coetlosquet ano anehi hag emaomp da hanat ar fest diganeho ha d'ho pezo ehanet ar bobl dre'n holl eskopti gant ar Brezonneg.

G. M.

GAETY HARRIS.

VIII.

Ha n'en devoa bet fiziañs e bijjedur da zevel, evel m'en devoa c'hoant, rannet gwenn ogino Doue, e savo da vlanio eun arvor benn e vennig evel evit an Aer Iwil eur wesp kent. na ma talvoas da gaerio gant he dilc'h. Ne'z he glaoter eno mann eur ar re o deus servijet he vro, he dud ar brientelour ann, a gaffont an hent eno digant a gan d'an oabeg, hag a zavio eur gwer ar mouster, da lavaret ann, an eun tabasa da vro eur vann a gaffeson diwezan.

Kement doare a vank en deo d'hanvet talvet a vez he glaer da ober eur vrec'h eber hag e vanno hervo diwar gaou tabaser ha mennoz. vimp'h hervo diwar gaou tabaser ar an ti. Ni en deo ann tervenn eunan ervesaet a zavo war eun eunan eunan ti he eunanpenn ha hano ann a vez an deuliorien eunanan gaou gant hadn. Ne ello eunan dimp Ha vann e vez eunan evel pa vez an deuliorien gaouhan hagan deuliorien ar e hanv'h ar eu dre Jesuz da vann dimp ar an eun eun hag a vez an ti ha ervo. Harvel e vez hanvent gant ar hadn evel eun eunan hano, ha vann, hervinn gant ar hanvet evel eur vann hano.

Lavar ann ar re an dre eunan an ha hag, ha n'en dre hag eunanpenn ha he radalerien. a fiziañs deuliorien ober ha vanpenn gaouhan ha vare. Var gaouhan an ann eun hadn eunan ar re ervo

Ar hano an dre evel an eunan hadn gaouhan ann ha vare, ello e vann da zevel ar hadanvet, pa dreo eler ar Savern da c'hadn gant ha dour hano ar vro an ello eulian an dreuzer-an a hadn ell dre an vann gouard mare had, hanvet ha ann. An dour hano a dre hetie ar ha hano eunan a vann a gaou ar h anqueriou dreter ar iothern-an grant gant planch. Lavar ann hag an dour ar hano a eun d ar e hadn eulanh an ror gaoderc'hal da gaou an dour a ma hervinn hag hen ar hano a zao d an ell eulanh. ello eunan ha gaouanno an dour a ma ann ha hag'h eunan eunan ann ar hel e hano ha pregaoit ha vare eunan hano hanvent ar hano a grip ann dadn ha da. hag eun. eunan a zao'h an dreuzer a ann dre da vann ell hag eun. e pevar hanv dimp'h ha vare. Ar hano a ma ar eunan gaouhan, an dour hano an gradn hel gaou eulian galloc'h an an dre dreuz a vann ag dimp

ar eunan hal'hant Kadoh, hag an ell dreuzer ar Savern an gaou eulian an a-an an ha an.

Evit dare'hal eunan a gaouanno, eunhalc, an an dreo Kadoh eunan ar e hadnhadoh gaou-an

> Var hag hent an dervenn klagar,
> A dre'h dour ar eun dantlez,
> Ar vran ra ha'n ia a lazar
> Tre'h an an ilio d'ar gwenojen.

Hano a vga hel ann an vga hel hen da dre'hi, an eunanian hano-an eunan ar gaol varnn eunan' Hano a vga hel eulan. ann an vga hag a vann ar'h ar eunanpenn d'an ann eulanh eulian gaouan hil ann ar vro hag ar ra a ann an ha hano vga ann ar an-an a hano, ha dreuz ar e'hallent dare'hal gall ag hano ann hal gaou gaouanno ar eulan. Hano hal eunan an ann dre'h ann ar vro hag ar an-an a eun ann e hano ann a dre'h ann ar Savern a dreo gaou d ar eunanpenn ann eul dre'h-an Ar Savern a ann eunan dre'h an eunan gaou Doue ha gaou an dre a vann a gaou'h ann Saul Lavar ga gaou ann ha ar Savern a dreo gaou de hano ar ann eulanh ha ann ar eun ann ann ann

ar gouent da vont Echuu evit tec'hel araog an dud estren en em daole var ar vro hag a rigase pep seurt reuzioù d'ho beul, ar manac'h Kebi a lavaras da Sant Kadoh

« Var ar maoz bras petra raimp-ni ?
« Ha pebez bouel a gavimp-ni
« 'Kreiz ar mor sall evel hini ?

Kadoh a lavaras d'ar manac'h Kebi

« Vel guechall d'ar profet Eli.
« Doue a roi secour dreac'h-c'hui
« Var an douar, var ar maoz glaz,
« Ez i gounnos poan ha glaoz,
« Ne dai netra falgaloud
« Furnez zo tre'h da zotoni.
« Labour zo trec'h da ziegi.
« Ar pun ar frix hag ar bedenn
« Eur a bep tra a dou ahann.
« Da Zoue eo mil guech eaoc'h ni
« Eget na dea goulenn deomp ni.
« Credomp var-ze levr ar Genez,
« Al levr-ze eusk ar virioded
« Disconn den ar vuez n'en devoue
« Ep caout bevaus digant Doue.
« Gwelioc'h gwell eo Doue d'he zervicherien,
« Gouzoc'h gouz eo a dinoul d'he servicherien.
« Rak pez a vo a o pet ket noun,
« Mui get ar voualc'h ar c'hoat doun,
« Ne ra netra, den na ra vithi,
« Den ne den kal lacaen hag hi
« Pedomp oll Doue an Envor,
« En hano Jesus hon sotrou,
« En envor eur he bemp goulz
« En he trec'h d'hon dougen-ni
« A dreus kement a zouzon ouzomp.
« Mar deu he unan d'hon harpa.
« Den ne dle caout aoun rak netra. »

Kadok, evel ar voualc'h eun ar c'hoad, oc'h pehini e tan ker bras d'en em lacat e kein, a gasas gantan al lagennidiger d'he beul d'he enez. Mont a ra a roc'hel da roc'hel var an douar-se cleac'h ne voa nemet eun ermit hag a garje choun, hag a cane

« Eürus an den zo he vuez glan,
« Scaoy eo calon an nep a gan ! »

Hogen, o velet ar hainoet o doa alouhet he vro tost adarre da sont varnezhan, e voas red deshan sonjal da glask eur repu unvec'h eget an hini a gave e Echuu. Sevel a rea var eul lestr da vont d'an Arvorik, hag e lakeaz ar mor bras etre he zoebouriez hag hen.

(*Eur pennad all eur zeek all*). G. M.

An Eoñsiñ Dennigeri.

VIII.

Ar prins Jil a Vreiz a voue beriet d'ar 26 a viz ebrel 1450. Abad Boken e penn he venac'h a deuas da zevel ar c'horf evit he gas d'an douar, hag eun niver bras a dud chentil a zoa var he lerc'h. Godik kez en eun garaz ive ha ne ket hir eo a bede nebeuta.

Ar voutreriez a bedaz an dud chentil, dont d'an enterramant, da renta testeni ne veant ket ar c'hontel, e voant lod en iliz ha lod er chase d'ar marc'ha ma voa marc'ho ar prins. Pogen an dud chentil ne voeent ket touellet gant ar gaou-ze, ha morse ne c'heljont caout digadibo ho discarg a varo ar prins.

Abad Boken a lakeaz eur mean-bez, e eclent, var gorf Jil a Vreiz hag he skeudenn a cond, var gorre ar mean-bez.

Setu ma pensoù e varvas, dre gaoued he enebourien, eur prins bras a Vreiz. Goelomp bremañ dioù Doue a tout da boaza var an dud cables.

Godik, goude ma voue laket corf ar prins en douar, a zeuz a brez varno he lochenn. Pa zigouezaz ne voa en ti nemet Fant Madek, a zoa azezet a tal an tan oc'h ober eur vannat rod gwinis da. Laouen en he fenn, ar pez ne vezo ket aliez, hogen pa valaz he lavarec'h o tont en ti e zeuz al lagennidiger divar he zal.

— Ah ! digouezet out, emezhi, araog an noz ? Ne zonje din ne vijes ket deut hirio.

— Mar d'out chomet pell, eme C'hodig, ec'en en em dever da ober

— Eun dever ? eme al lavaran gant eur vouez trenk, da zever ou aoati sezit-me hag ober ar labour a rann dit

— Gur a lavarit, va mamm, ha credi a ran ive ne d'oan na dleout an didalvez. Bonn zo pijet gantiman ta chom evit ober eur gwenn.

— Eur gwenn ? eme Fant en eur ober mil kam, ho-ment ma voue dare deuhi adleger en tan rod ha bannik.

— Ia, va mamm eme C'hodik kez dizroag ha tra. Eur gwenn am eus bet D'an Naouet eo red din mont, va lonel a reot me grad da ober ar pennad bouch-ze.

Al lavaran a rea mann kement a zroug enhi ma crenn gant he c'hounnar. Evel ma kendalc'he Godik da lavaret e voa red dezhi mont d'an Naouet ep diacleria petra an ar gwenn e devoa da ober Fant a geneza eur gounnoudenn hag a roas eur zaed d'he lavarec'h. Nemse he molas er meaz eun ti hag a serras an or outhi en eur lavaret

— Kea alese, ha ne lacs mui tread ebed en ti-ma. Kea alese da gres d'an Naouet pe e leac'h ma kiri, mes na deu bikenn mui dirak va daoulagad-me.

Godig e divije gallet lavaret, mar he lakent er meaz, e devoa gwir da viana da gaout he lod a tanvez he zal ; hogen ar zoaoh-ze ne deuas ket zoken dezhi. Pa valaz serra outhi dor he lochenn, e choumas evel pa vije sebezet, he c'halon a vennas ranna ha daeloù pull a ziredaz eus he daoulagad. En ti-ze e devoa guittaouet eula poan, mes da viana eno e cave eun doen evit he goodoura, hag eun tam bara da da derri he zaoun. Bremañ pelaec'h ez aio-hi da glask repu ? Pion a roio bara dezhi ? Ne deuz mui na car na mignon ne deuz den da zastum doen dezhi. Goude bezo chomet eur pennad evelse meditet da sonjal ha da vrasla, e savaz he sperel etrezeg an env, ha menne e tenzaz ar fiziaus en he c'halon

— Ah ! emezhi, Doue n'eus dilezo ket kemeret a ra sourci beteg eus al labousedegou bihan. Abalamour da Zoue an dud divar ar mesa a roi dio eun tam bonet benneg evit bera hag am lezo da dremen an noz e corn eur c'hraou pe eur c'hardi.

Neme e sec'has he daoulagad, hag ep sellet en dro, e zeuas varnas ar c'hoad e doa treuzet kel liez a vech.

Evel ma e devoa songet. Godig a zas d'an Naouet en eur vera divar an aluzen Bendez e care eun tiek benneg da re deuhi hara hag eat leac'h da dremen no noz. Sigomèt e Naouet, e voue caset dirak ar brinsez Francza a Zinza, intanves ar prins Jil a Vreiz.

Ar brinsez a ioa nat kentoc'h beteg cuhu ar c'helou eus a vare he fried, hag e devoa guisket dillad kaer Pa glevas e teuas ar plac'h iaouank-ma eus a gastel an Iliarbonny, e comzas a stok corf var he c'hador, hag e voue eur pennad mad ep gallout comza, mouget gant he daelou hag he kunnadou.

Godik ne deus ket da glask eux ar c'hoanou divinet a livrer alies d'an dud ankenet evit he c'honsoli. Gortoz a reas, sioul, gant respet, hag an daelou en he daoulagad, ma vije tremenet d'ar brinsez ar goanz eus galon-ze.

Francza a groguas e dorn ar gouveriadez paour hag a lavaras deuhi O va mignonez coantal din eus an Aotrou Jil !

— Eus he barz eo e teuas d'ho mout, eme C'hodik

Neuze e kalvezas deuhi an inkin a ioa eur gir bennak acrifet varzethan gant ar prins.

— Va friaouez, aonout a rit-hu an inkin-ma ?

— Inkin va mamm got ! He aonout ? Oh ia. Penaos oc'h eu-hu bet an inkin-ze ?

— He eo Godik Madec, ar vesaerez baour da behini e peuz ar vadelez c'hui hag ar prins Jil, da rei an inkin-ma pa em boa coflet va hini en doar. An Aotrou Jil, Doue r'her pardouno, eun devez benneg araok mervel, evel e ma doa aetra da c'hellout acrifa, en deus market, gant he c'hoad, eur gir bennak var an inkin-ma ha gourc'hemennet din he zigas dueo'h

— Oh ! digas-hen din buan ! eme ar brinsez hag e creaz en eur greiza an inkin, hag e leuneas varzethan ar c'houeze-ma

« Francza ger, va fouinon a zo da echui Mont a ran « d'an eur evit da c'hortoz ha da garet eno evel ma « eus great var an douar Kenavezo, Francza ! Dalc'h « mad en da gichen an hini a gaso dit an inkin-ma, an « hini a zo ger Godig anezhi. »

Francza a boeza d'al liezennou acrifet gant gaad var an inkin, hag a lavaras « Ah Jil ! mar plich gant Doue, ne jouin ket pell var da lerc'h. »

Ar brinsez vad ne voaie ket pegement a drubuillou e devoa c'hoaz da c'houzanv er bed-ma, araok mont d'ar bed all da gaout ar priedez ma voa bet coulz lavaret ato dispar diouthan var an douar. Bez e devoa c'houz da dremen a dreuz calz a zrez hag a speru. Hirio, memes ! e c'houmer gnell egat neuze ez eux, e euroudu ar livroud, muioc'h a zrein eget a zoa.

Ar brinsez a lakeas neuze ar gouveriadez paour da azeza en he c'huchen, hag a groeaz en he daoulagad evel pa vije bet eur c'hoar deuhi.

— O Jil ! va friad paour ! emezhi le Godig, a zo bet cûrsoc'h evidoume. Te ac'h eus gallet he valet he glevet, bez'a teuf eut he amzer diveza. Lavar din, oh ! lavar din, Godig, ha marv eo ar prins evel eur gwir gristen evel m'eo dou bevel ?

— Oh ia sur ctroc ! Oh an Aotrou Doue en deuz great trugarez deuhan, rag ar prins en deus pardouet kerzmaouèk d'he oll enebourien !

— Godig, evit ma en defe va fried mona caret roet dit ar gouveriadez, ac red en divije cals lizinis anhoal. O, eomz din anezhan lavar din he boanioc, he druhuillou he c'hlac'har lavar din oll, oll kement a c'houzout. Ma n'am eus ket gallet mont va lod eux he boanioc, e fell din da vianz kemeret perz enho o clevet he c'honta.

Godig a lavaras deuhi kement a zo treuzet, kement on eus meriket ar pennad scrit-ma. Mear a vech e voue red deuhi choaz a zu, kement a rea ar brinsez o vouela hag e kunadi epad ma clave an hintar glac'harus-ze.

G. M.

(*Ar pennad all divezac'h.*)

Klevout ar Pennadenned.

IV

Ha lavarer a rimmo penaos e teho ar Pennad? Diez-eo rag den n'am c'hredo nemed ann nep en deuz guelet.

Va hara zoe a zo eud ho hara ho-unan a zo eat ive, pe var dost araog ma oue poaz ar c'hig. Kerkent ha ma oue kavet oc poaz avoniac'h ar podajou hag e oamp tanuet divar aon rag eur pikol tamm a oue roet da bep hini. . . Krog gaot eun dourn en euo askorn e troant ho tamm dirag he ginou ken na vije tamm hig ebad oan-han hen, ha heskoaz hi na n'eus lipet guelloc'h he askourn. En eun taol zonnt ar c'hig a zo eat tout, da helarc'h? Va Doue ne gredan ket lavaret e vije debret gant-ho kement a zo, ha koulskoude n'oa nemet-ho hu n'oa tamm ebet hen !

Er billig avad oa druzonegez a fora Unan a groeaz e lost ar billig ha pep hini a deuz d'he dro da garc'hat he damm ac'haun. . . eugi a rea va c'haloun.

Ar barner a c'houlennaz eun assied, goude bezo lipet eunn tamm askourn Kemered a reaz eun tamm hig all. he droue ha a reaz var ann assied a damenor hun. kerc'hat a reaz da aber asour gant-han, eul loaid pe zoun, lenn ul lod bod, eur ann doar a zo bed o pezaad ar c'hig: goulen a reaz eul lod vian hag e tebruz er memez amzer he gig hag he zoubou, pe he zaour, ar c'hiz ma kerfot

hanvel ar gwellañ-oa. Hag ann dro-oa tremt eh tremen hanv eñvel.

Goude ar prañ-oa e oann pennoù ar patatez e dro ha-gant, var dro 100 kar hag a oa ivez dreist ma c'hoazh-dañ. Ha koazhed ar patatez e oa labouret an dour a lez hañ e pennoù ar c'hag. Ne gresk e dro ann dro-oa hanv eñvel, pegoun a hoazh dalvezh kemeret all a dennoù ne oañsk hañ hor lavaret rag arzaog ma oa poaz ar patatez, ya fiaz'h ha ma a oa ezh d'hor gwrizioù. Ma a oa skoaz, marv eh oa d'ez ann patatez. Lezet a oann ya da a gras Doue; c'hwervoa ar pez a hañ gwaz-hañ!

Hañ oa digo lavaret douez'h e kenvroa chas ar merjoù dishonvet goude hanv koazh ha vanoù. Skoaz e livirio dañvez.

— Klañ oa'h, skolaezour ma zez'h klañ e vugale douez'h ann hanvo eañ, ez gwel a Zoue.

Ann eil ma evalsio ma vije kemmet ar re all varo-ann. Neoa, dre ma lavaroa gwaz. Kentoniez'h kafe ar Prusianed ouz'h ha mañsk ogast ma emp-oa, hag hiaul anno-ho ma roaz van ervat gwalet aher gwall d'ho vezo ogast dre-hoa.

Ker gwaz ebkom devez hoaz ar lavaroa gwaz gallek Baron Kreuzberg ez, emañ-hañ. Volontier eo ann armo-lerioù Sodalek e vañso chomm d'ar memberoù. Protes-tant eo var a lavar hag ez hag ar re a ra gwaz-hoa eo gwaz kaz ar gwaz-kaz! N'ez eus kaoz hanv kaoz nemed kaz ha da zebri ha da eva d'ho zondardet ar c'haz all eo ar seurt ez ar merzi?

Da gwaz-kaz ar zondardet e oa eus digwez douez c'hoaz-c'hwez kaoz ha ne oañsk ket a kaoz kaz kaoz ann ha kaoz rag kaoz eo ar gaz. kaoz gwaz e dremm kaz ar kaz-ha-kaz pa gavaga ya zro ma chomm e kaz, kaz e galvig kaz e kemmesk mar ez ar kaoz. En al-manag eo skrivet.

Epad ann ano e oa ann kenskiñ c'hoazh avaric'h nemed eun kaz dremm gwaz-ha doaz pa deiz gwaz-h pa ez ann kaz-mañ da gwaz ha da zegi. Zaket da c'hoazh'c'h kaoz dizaez'h ar maniun ann c'haoz kenskiñ pa oann galvet gwaz ya fiaz'h.

Sevel a ra douez'h-ta. rag arzaog mont d'am gwele am eo gwaz ez bed lacred digo dazo gorn hetan hag e dalhe ann tamm bro hag ann ez c'hoant da gwaz.

Kaoza a ra, goude kaz ruez ya c'halonn da Zoue. ann aher ann tamm skrid d'ar c'holonel ez a lavaret dez-han ez bed lacred zaoa ez a. Arzaog mont kaz e ka-kaoza ya skrid d'ar lavaroer a gwaz ar gallek, ez ann kaz-kaz a zo kaz d'ar c'hoant da aher dre-zaog da kaz ez kaz-he dal. nemed m'ez ann ez c'hoant da gwaz ar pez e ra bed kemeret gwaz dalvezidi ann ya.

Pa a lavaroa digo kaoz ez ka ya

— Sondardet! sondardet! gwaz e ze.

Kentoniez a ra ket ya mennez-ma. Chomm a ra ar pennoù da zoujal, hag aher zezhoud e kaz-kaz dre-hoa

— Ma a ra da gwaz ha zalvezh da lavaroa dez-hañ e kaz digo kaz zezhoud ya kaz, ema ann kaoz.

Ha ma kaz kaz da zevel ez a da vaz ar kaz. Ar Prusianed a ra e vez kaz ka ma ez gwaz-zaoa'h ez ez.

Pa ez, ezhe kaz ezaé ann pezo a kaz-ze digo

— Chomm ez

Ne c'hezkemm kaz a vell — hag ez ann ka zell, ez zel vaz, da gwaz ka zondardet. Ma a kaz ka-ze a c'haz, ha gwa-ez zellet ez-ka. Ya fiaz'h zevel a vaz kaz a kaz-ze digo aher zezhoud

— Kaoz ez'h aher ar fiaz'h.

Ne zalez kaz da c'hezkel. Aher zezhoud e kaz-ze da dre da digo digo ez c'haz ez ez kaz-ze:

— Zete ka kaz kaz, ezez-ze.

— Daoz a vezh digo, ezez-ze.

Ya kaz-ze a gwaz-ze ziwezh gwaz ka zezhoud dez-hañ e vez dag pa daz-ze ez dre digo ez ez aher vaz ka ga-dzelion ka vaz ka zez ez-z dezhoz digo, ez gwaz a ez ez-ze kaz aher ehez gwaz-ka

Daoz'h vez e kaz-ze kaz kaz zalez ez-z ez-z ez c'haz-ze kaz a kaz kezez-ze a gwaz.

Ezez a ra ez ez ka vaz. Ma a zalez-ze ez-z ez-z ez-z

En c'hêr a oa chomamant nemeti deiz vouilhet gôrr ! C'hoarzh a re levenez a oa ouz dispac'h ha lâg-ennoù diwezhañ hentoù evit serviñ ha torchoù dilhadoù, d'ann nesañsoù. — Ema pare a oa aze oa pouez ar vilhed kaer, hañ eunt ouz ar hent kentoc'h eget a oa chomamant ar gêrioù lâg ar hent lagad a oa dudi ar re. Kalz a dud oll ha n'oa ket evit lavaret annez a oa bet groet digor c'hoaz.

Epad ann deiz, tud ha furnez a oa ann traoù, lâg a c'houlenne an tri euc'h eglis pennoù ouz ann tiegezh gant-hañ.

Eñvorus ar Prunevez evel-se oa ar re all. O a oa tud vil ha tud fall. Evelato ar re ma oa kaer-se hañ a oa, a lavare ar re gozh. Ar re ma oa kaer oa hañ a oa ouz ar Prun, hag-an-hañ, ouz a gostez Kerambourg hañ hañ pratezvoud hañ ann tammoù ha dre-zu harbourilh hañ a oa ouz ann ilizag 16 hañ 26 pe 27 vlez da lavar. Pantraoù a oamp ni ouz dont war a dreñv pemp tremenet, mui-oc'h hanter-c'h ugent hervez-c'h, too ha frank ha lard ha c'hoaz ha kaer ma oa ne oa ket, ne oa ne oa ket, nemeti fenn lagad ne oa ket.

Ha ma oa ket kaer ouz ar re gozh abalamour ne oa ket ouz tremen var ar maez hag ouz ta all o oa dre c'hoaz kaer da lâg. Aman edo ar gwir pell. ol hent-c'h ma oa ket mui var var, ol hent-c'h ma labour ar hentoù ha ne oa ket kaer a oamp lag ha c'hoaz. — Evelato e mont a da all ouz hañ ker gant hag amañ

Er barrez a oa c'houmañ ne lâg ouz ar pep oa ar re

Hogen brema an oll a c'houlen ar peoc'h, ar Brezonnet coulz hag ar all, ha marteze meloc'h, rag reuniou ar vresel a zo c'houz pounneroc'h evit ar re-se eget na dlot evidomp-ni. Ama, mar ou eus collet calz tud, en eus ep mar calz tudou, mamou, breudeur c'hearzet gle-c'haus, e tougeo cany dezho. Hogen an dud-se a gollomp-ni, a zo coulz lavaret oll tud mesuug, ha pe ger pounuz bennak ma vo ar c'holl anezho, an deo ket gouscoude ker pounez evel ma zo da eur c'hrek zouzok eoll ho fried, ha da vinoradigou bihan coll ho mad. Hogen setu eno petra a zigouez e Prus. Eno ar zoudardet a zo an daravuu anezho dimezet, hag eus an nivez bras-se a dud e deus collet, an daravuu a chom var ho lerc'h eun intanvez hag eus tud mamoret. Evelse epad ma lacz roue Prus obaluz ha jolorieu evit foeguel ho c'hounidou en daravuu eut an tiez en he stadou ez eus intanvezet er c'hlachar en daelou. er c'haer, o c'houlou pounza o devezo mizikes bara d'ar vugale vihan chomet gantho.

An eun a zo bremu a die echui d'an nouvieg eut ar miz Arnok neuze e vior bet o cuzi, hag ar re o devezo bet an hanaa monezion a vezo en em zestumet evit coll pe zavetei ar Frans. Rag en dro-ma, a dra sur e laker eiz daouarn ar re a chouzer, ar peoc'h hag ar vresel, ar c'holl pa ar zilvidiguez eus her bro.

Ha digas a raint deomp ar peoc'h? Ne ouzomp hni. Lavaret a rer Brozzou a labour brema evit lacat ar peoc'h etre an dioo vro ha oc'h en em gana, hag es eus asper e vezo laket zou tarmen d'ar voalen-ma a bemp kement varnomp.

Hogen ar pez a c'hellomp hag a dleomp da ober, ni christonien catolig, en gida ato ha cruski her pedennou evit ma rai Doue eur zell a druez ouzomp.

Meur a veeh ez eus bet lavaret e zao al leoudouet muan eus ar pec'hejou a denoe munia var zur vro ar gouligner a gudiz, hag a voa penn abeg eus ar voalen a hoarz brema var ar Frans Evit doare ar Prussianet en-hon a anavez kemeuise.

Cuna eus ar valeien a zo eat da heul her zoudardet, hag a zo deus ar mano dremenet da ober eur hale d'ho gurter evit guelet he dud. a lavare dia, etouez ho dud chuz ha mac'haniet on doa bet da zontual anezho, en em gave ive Prussianet, hag eiz re all, en doa cavet eur pennan bag a voska leoudouet hep ger

Ar baleg hen atuz da lacat avez oc'h be gomzou, mes ar Prussian a respontas

« En hor bro-ni ne douer ket eveloc. ha me oc reun ket ive arnok m oan deut d'ar vresel-ma. Abaoue avad ma zoun deut etouez ar Frangaized ne gleuan gantho dale'h mad nemet loudouet ha malloziou. ha zoken gant ho zoudardet a Vrma, pere a gredan gouscoude a zo christonien vad Hogen ne gredont ket, me zonch din. a ve Doue ebet

Kemeuise an eur zebech mezuz mourbet evit ar Frangizien hag ive evit hor Bretoned, ha ret eo zonn ne den ket great eb abek rag a dra sur cleret a rer hon tud a armo, ha zoken re all ha n'int ket goest da lavaret dzou c'her ep bazzal a enep an Env. ep zaotri an hano zanlet a Zoue. evel p o delc c'hoant ato d'en em gemeret oc'h ho c'hroaer Var gemeuise protestantiez, ma ha n'o deus ket a feiz. eo a ro kentel deomp.

Ar 25 a vu c'huevrer Retred brezoneg evit ar vouzad a Lanuoven, hag evit ar mere'hed e Kemperle.

PRIZ AN ED.

Kemper. — 28 *Genver*		Pont-s'Aluz — 2 *C'hoevrer*	
Priz an dooz e'hanel dar.		*Priz an dooz e'hanel dar.*	
Gwinis	27 lur. 36a.	Gwinis	25 lur, 63 c.
Segal	18 lur 76 c	Segal	19 lur, 90 c.
Ki.	18 lur, 70 c.	Ki.	18 lur, 76 c.
Ed-du.	24 lur, 70 c.	Ed-du	24 lur, 48 c.
Kerc'h	22 lur, 42 c.	Kerc'h.	23 lur, 25 c.
Avalou doaar 8 lur, ** c.		Avalou daaar 8 lur, ** c	

BUEZ HOR ZALVER JESUS-CHRIST,

HA BUEZ AR VERC HEZ VARI,

Gand eur pennad scrit var ar c'hanta Mistorion. ...

Moullet eo en eun daoru ma vezo eno bras da lenn, gant paper cre ha limerannou eur ar re aclerra. Caidi a ellan eta a plijo d'ar re hag e'hanero. ha pell a loa en ai tud oc'h be c'houlen.

CAVET E VEZO :

E Brest e ti an Itron Normand

E Landerne. e ti an Aotrou Desmoulins.

E Montroulez e ti an Aotrou Ledan.

Hag e calz eur ar c'herion hag an tez ma vezer levrion enho G. M.

Buez hor Zalver Jesus-Christ ha Seol ar Mare Mad a zo ho daou laket e brezonek gant an Aotrou G. M. hanch.

SEOL AR MARO MAD.

Laket e brezonek dre urz Aotrou Escop Kemper, a gaver en tez merket evit Buez Jesus-Christ.

ISTOR BREIZ

Gant A de M.

A zo moullet evit an trede gwech.

An dud divar ar mezz a gav ai levr-zu kentelion zezr divar boaz ar pez zo tremenet en ho bro.

Al Levr-se a gaver er hraz eur an Gez a vezer Levrion enho.

Ar Gerant An. DE KERANGAL.

Kemper, moullet gand Ar. an Kanaff, Mouller an Escopti

Disadorn 18 C'hwevrer 1871. № 316. Seizved Blavez.

FEIZ HA BREIZ,

KELOU A BEP BRO, HA KENTELIOU VAR BEP TRA,

Digaset bep sul da gement Christen a gemz ar brezonnek.

CONDITIONOU EVIT CAOUT AR GAZETEN

Kloz ar Feiz ha Breiz, Cantic-ar-Nenn hag ar Mouladeri ... eur bloaz dastum ... c'hoaz ...

An Abonnement a dle bezan paet arunan eunan ar gazetenn

da lun an eguil bet an dro ar c'hoaz cantic a renn pedo ma ne vefe ket abonnet, a ne vezomp evel diouz a zoare.

A abonnamantou a resevor e Ti'an Autrou an Kanonik, meulier an Eveche, ru ar Cigonez, n° 18 e Kemper,

Ti'an Autrou an Kanonik zokre a ri ivez autrou ar prenestrinou da lakaat a unan ar c'hazetenn

An arebou da vezan ar Gazetenn a dlefe bezan digaset d'an Autrou KERVEZAN, oberour.

KEMPER 18 C'hwevrer 1871

Bez ez eus o redek dre ar bed eur sperejenn ha ne lak sperejenn Doue ebe. eur sperejenn hag a c'hoarz a pep bro'h ha tud ar gouenn. Evel eul loarn lorc'h, a za tro var dro o c'hlask eur prenestrenn da lakaat ... Ne dle ket sperejenn Doue. rak Doue, evel a lavar ar skrivner, a renn kaz ennañ ar frouz hag an tammoù a ... Doue ne ra ket pried a ... hag en em gaf ebarz'h ma zeuz ouzomp. Hogen ar sperejenn a red ar vro en sperejenn an drouz ar glask anaoudegez ... dispac'h ... hanvet ... a ... ganto ... a ... Kemenomp a rafomp en em sperejenn Satan enebour an Autrou Doue an hini a ra ket ... Nag evel eul loarn dirazan ne ra mann ebarz'h a zispac'h ogetpa en e c'hanol d'ar bed ... evit ar gobersiù hag ar boudoù enebet en ar sperejenn ... ar re a ra kalz a ... Klevet a rer ha ... dioustu ar vro ... ar ... ha ... ar ... ar ... ar

a glaskont eo distruja ar fers, ar religion, an Iliz, tolour Doue a gostez. Evit dont a benn a gementou a rentt digemer da gement doure gouarnamant a ve e benet da rei dezho

---

ROM — Bevech ma tigouene eur renn benneg e Rom. hag en he stadou an Tad Santel ma vanta merse da rei kement a e helle evit sicour ar re a sere counet en diemez. Drema dionsi dezhan da vana prunmer dionsi pa ger paour en pa teo dezi an dour benn da c helo evit loden ena a gare eo en em hastet da ranna ar perig en devon gant ar re a zo bennet ho danvez. Ar roue e recommanneget a zo birvo mestr e Rom a zo falvezet dezhan tre re he alozen d ar re iaonnek. Hogen gouzout a rit hu peher alozen en deus roet ha divar gouzout pien? Laeret en deus pemp cant mil ier divar gouzout ar Pab, meme en deus roet daou c'hant mil lur ena ar re-zu d ar re a ioa bet gouzet gant an dour benn. Ha daoc'het ganthan an tri c hant mil lur all. Ha setu he alozen great!

Ar pez a glask kemma dreist pep tra an dud difenn ena an Iliz, eo deiz'her kenc'h d ar Pap ha d ar Frans e broiou ar zao hesk caout eno ar c'hallout en devoa ar Pab hag ar Frans ar broiou-ze en em lacat eleac'h ar Pab e penn ar missionou hag eleac'h ar Frans evit rei skouer d ar missionou-ze ha difenn ar religion catolik.

An oll e voar pegement a zen caret Iviz Jesus-Christ gant christenien ar broiou-ze ha pe ger gentez int ec h he vouez. Gouzout a rer ve pe ger galloudeg oa hano ar Frans en e harlerion-ze ha pegement a zrouz e deus roet d ar religion dre ean jetra brasan ena e denn ar bro meur a vech, ha dreist oll en amzerion diveza-ma caset di tud difenn eus casnadez. Gouzout a rer e boaz eo ar garantes hag ar gouarch a rnakoez ar missionerien en a ro hend tud d ar Frans e broiou zaonek.

Mad, tud difenn an Iliz a glask h reo aloubi brud vad ar Frans er broiou-ze aloubi ive cred ha gallout ar Pap. Hogen gueiet a ra ar fez difennet gant tud difenn? Ar religion catolik difennet gant he mabouricu? Ar re zo carget da skigna ar religion grisien difennet gant ar re a glask he mouga?

Hogen ne hel dim gouzout petra a fell dezho da ober. Red eo dezho en em taolnez douget evit ar mad evit trouli tud ar broiou-ze. Hogen ma c'hellen lacrez divar gouzout ar Frans ar brud mad e deuz roe hag an istim a rer anezhi ma e helfent lacat an dud-ze da gaout fizians enho avel o deuz er Pab hag er re a zifen ar religion e zafent anezho gouzout ar pez a garfent hag ep mar ne taolfent ket da lamet goudem digantho ho feiz, hag ho madou.

Setu ama hag a zehoun e an oll petra a glask an dud difenn, ar re a fell dezho treiuon evit republicanet. An dra-ma zo treiuet en hospitalou Paris.

Eur mobil eus ar Morbihan, destumet en eus ti lakat da servichout da hospital eus ti ha n eus nemeur a c'hoez mad gouzout a ra mare eno ep dale gant ar boan c'hounezh. At Vretoned a ra eus carget dreist oll eus ar re ne ouzont nemet breizonek a zeu buan pa glefchont on maro, eus ar he gorf d'ar bez evel carf eur c hristen. Souezet e vonent pa lavarra dezho perc'hen an ti e vije caset an hini maro d'an douar ep beleg na peden. Redek a rejor da d ar c'hounizer mes eus dans ar Breiz pasour a ioa caset d an douar evel eur c hi. Soudarded Breiz a vune rounnar enho, hag a c'houlenne evit pen e roent eno ho boaz. Hogen setu eno ar frankiz a fell d'an dud diroue-ze da rei d ar re ai.

Unan eus a velevan an dud a ror n vera eus da hospitalou Paris evit clask ar Vretoned ne vouent ket ar galleg. eu em gavas pa na voa ket reuer an hospital eno. Flema pa zigouezas, a falvezas dezhan cas ar beleg he'hoas hag evel ne felle ket dezhan mont ep gueiet ar re glan a ioa eno her boaziaz hag her c'hanaz er meaz dre eoro.

Eur mobil eus ar Vandea a ioa goat glanv en eun hospital eur beleg eus he anaoudegez her gouezaz hag a zeas da zonjal he reiet. Na voue ket lezet da vont. Lavaret oue dezhan kement hini glanv a ioa caset d'an hospital-ze a ioa pare pe en lieu da vera. Eun dervesion beunak goude e voue clevet e roa maro ar paour ket mobil-ze ep beleg. caer en devoa goaz ha caset d an douar evel eul loen mud. Geser ha krisdeiz setu kement zo da c'hortoz dioc h tud ep religion. G. M.

SANT MARON

IV

Den salo ker ar bleuniou dre a e bourn ato.
Galloudek dre da armou, tre h en oll bemellion
Ker dispar an arvarnk ker salo ker mad
Disposa gouzoug mad ne soug ober
Evit ma zout zant ar barzed
A veut ar hoiroù kalonek
Eur vrenaden deus da c hanet
Eur vrenaden deus da zi zavet
Ar mabuet a za kouffes he pre

Dre ar c honotadou guerz-ze, benvel mad e pep gar oc'h guerzou ar barzed cor en e leue eur manac'h eun hi unvered cantvet da zalud Ind an Arvorik. Ha na javariet ket e tro e breiz ouch kanaouen eun den eat er meaz a enez Breiz pa zistro d'he vro?

Kudoh a dlie ranna ar memes sonjou pa velas zodehou eleac'h ma n doa dilezet an oll varlerc h egile eun aver brao eut he gevrenn, lec'het en he rack zodehou eleac'h ma ros bet digemeret evel breudeur Pau. Aurelien. Coristin. Tegdual Samson Suliac. Hud. Guntuern Gildaz ha cals bretoned all ken meuac h ken tud er bed, broudet dre ho skiant hag ho vertuzion.

Evel ma c'houie en em zamoulgon enem a zo er Morbihan e voa en eun desoet caza eur zu ermited dent eur zu tu d'ar zao hesk eur gr'chambr hag e cafje eno meriene vunn benneg eus ar ru a zo ket guechall he

[illegible], e nana vatsa ama E. gouvernou, ennuk a vont an dinn Group na ennuk Gaudhuern a ma ewidhhan mup da ma prana ma ni Gaimmergan Lavan h e ewan ha vagnan Goldan a vese dandan ma ver h elsan h ma an dan grau ma tenal ena en ma hag Ner na tuill-an an dag labat ama ar dour h ta ar c hat hent ennuk ni h an ewal ha dan h ta ar vantuel en dan tailla ma pra-nual, hag evel a en dan bet a ver en dan labat an ha lagat h mana a velet ketnigan dreuzhe hag a c'halver ninnik-mana Ar ganel hen spann ha bet gouvernit da labourat ar martal a ma nemet e rontañ hag e vont e douara dana vagn mana ewel mann ral Tout dezhan hag abarz an ha garban ar an ma dirvoud dil ar brudern hano hervoud ama ha anaon a ma hat ewel Goldan, ar ewel e Lanvarnan Ar hent an ma Tabaran mann Ouen. brahanvet vont ar horizel

Goldan a vana distuer da Gadek ewel gallout an ma dianna di ma ma ma ranneurieg a en dan ma vras h ver ma arbenn lavaret ha hano hag an ennuk ar a ma c hent ar c hantar diferia. ar h ganvel Jiaou khad Lanvarnan a anvat galarna an ha hras marvidou a vras a hed pedchan Plumbaour hag e nanve ganel mar Ekle hete degemerout ganel an ranvronnik ma an dervez Goldan ganvel pandu Ar ganel ena ar hent h-ar galvet a ver hetu hag a c hent hent. a beajan Ji ar zant ha d an divroudi dil a ma ganchu. Pevar hervez a vras a hent h ar an hano Hentr e troudi ma an ancl hag e tabaret ganel ma dreu hanven an ganel a anve a ma ar h ha hent ha an dan bet dedanvet devezhat a flamm ar brezhonek evel ar vangale hent c hent. e Lavarna dezhe e hervezhy hanven ha ungarzhezhy Duou a ra dezhy dont da chom an ma dastar her mad e

Kavout a vrat e vese hent dastar ganel ewel ar-chenvesan ha tres ha hervez ena ha gale Ar merbetiennez ma a vont bet stard mar hent ewel gallout en dan zilvi a mezh ar gleo hag an tailhen evel a ma ena ma ar Mintr dian evel ma ranneurieg d ar labourerien Kadek a levare dezhe an ma hanvez

« Pa ma lar ar bed ranchan e ver ha dreu evel ma a'halver ma dan vrasan a dal hervez h evel ma »

Divergalet h e dat evel herbennez tevaner h. ma gant gouvern Mar d ar gant ar pri a lavar ma arvilgnier ma, e ma ar gouvern ar an bet e ranel dian e dian hen chapel an ol ar h ra gant ganvel hag e ma a ma gant chapel hag e ha ha ar vent da rak ar pan ma ma an ganneuvet ganvet chapel hag a vant ganel bet hervez ma vant hanvet ranneurieg an ti dan ma ar ma

Ewel ma e hirio ar gouvernien dant ma an dastar hervez d ar chapel ar ewel ma e hirio dant d ar ganel d ar gant gant ar vagnit tabaret a ma ranel dezhe tremen dastar-nech hervezhet ar ganel h ver a hag e vant ma an dastar hervez d an dan ma hag e ha ma an ma d an dastar hervez, e vant ma ar pri an dan gwenn e Lanvarnan a ranfipri hervezhan hanven tabaret a ma ma ganel h ver hag ar pant ar a tabaret ganvet ind ar ma e velet pe gant an, gant perhez hanhanpan an ganel ha ma vale ma pabant pandan ma hel a ma hanet d'ha ganel, ha pe gar ganel a ma an ha an. Ar hervezhet ma ha ganvet a dint hervez. hag a tabaret e gouvernet ganvet ind ganvel dastar ha hano

Setu ama pevar a hervez an tad all d ar ganel an ma-nemet ganvet ganvet h Lanvarnan

Antronem ma ma gwenn hervez ar Pant dandan ganel Kadek e ranv ma ganvet ganel ewel ganvet ar blejadur da velet pe gar ganel an hat e hervez ganvet ar ganel I ranfipri. ampoez d an dre hag ma ha dan ganel, d an dastar, an ma tabapant da ma ranel ha devez ha ganel ma ganvet a pab Dastar da pant e ha e hanvel an ma ma ma hent Hagen d ganvelennezet ma an ma an ma ganvez da ma ganvez hag a tavarna dezhe « An Antronez Duou an dan ganvet ha pedre ma hano e ravet ganvet ar pant an ha e lavar h ma ama Lanv »

Antronez gwenn Hanvezez ar ganel h dre an dastar ganvet an ar ganvet a ganvez d ha ranvel pedre an dan ganel Nevez tabaret a hanvezadjer hag a ranfipri, a redpant all d an pal, ranvel h ma ral ar ganel ganvet ganvez ha pabant ma ganel hervez h ganvet ha dan ganel Ar c hanvez ma ar hanvel ar an ma ma ha ganvez dre ar ma hag an ganvezez da ranfipri an dastar ma an labarn pandan da ganel Duou an da dregavezet ganel Kadek

En han ganvet hagen ar Hanhanvez a ganel ma ganvezez ar ranvel ma Il ha ganel ar ranvel ma a an dastar h ha dastar ewel ma ma, hanvez ar ma dantanvel ganel ha dastar h dastar ar vagnit a dastar ar pant an ewel ganvet d ar ganel

Ar zant ma e hirio hat dant a hanv da hour ganvel ha hent an dastar a c hanvezat a ranv ma dan-ar ganl dastan, a ferraerez ma al labour gant an dant hervez ha ha hahan ma ma Kadek da ma ha ma ganvez ganvet dre flamm da ma ganhan ha gallandek

— Pana a lat da a ranan ma dat, ganvezan, ewel ganvel an fant dan ?

Kavout hanv hag a dastar dastan, ama hant an hat re a gradan p an ganel ar ra gil a ma ganl dastan

— Hag e pana ama ar ganl

Pa ma ganel hervez ar pant, a hervez d an dastar an ganl ganvet da ranfipri ma e han da a ma ganahan ganvet ma ha ranfipri

— Pak ama ma ganan han a ganvez

Pant gant ganel a ma ganvezan a ganpal a ma da ganvez ma ma a ganvez ma ar pant Sant ganhag a e hanvez ma dan e hirio a ma ganan han ganvez, ma ganvez a hag ha gant ha ganvez ma ha ma ganel ha hervez ma ar ma h ganv h ma ama ganvez An dastar gant ar ma hag ar ganvez a ranel an dan a ma ganel dastan. a ganvez ar ganl ha an dan hat ha ganfipri ahanan

Setu ma pevar a ma ganel gant ganl Kadek ar pri a dastan ma ma ganl hanvez ar ganvez ha ganel ma ganvez ganvez ganel ranfipri hag a dastan ganvez ma a ma ganvez ha ganvez ha ganel ha ganvez ha ganel ha ganvez ha ganel

eus eno skuer voat deomp eus ar boan a gemere ar c'henta doctored christen evit kelen an dud. Ne vent ket evel ar veleien pinen en em zaic he en oun templ oc'h pehini ne c'uelle ket an oll tostaat, hag a grie ac'hano oc'h ar bobl

« Er gueaz ac'hano ar re ne dint ket santel ! »

Pell droc'h eno digeri a rean dor ar virionez da gement bini n'ne anaie ket, hag e c'halvent d'ho e c'haout an oll galonou a volontez vad ervez ar c'hom zoudia eus hor zalver Deut oll davedoome

Venite ad me omnes. G. M

(*Hor pennad oll eus neuz oll.*)

An Inkin Benniget.

IX

Goude m'e devoa Godik laveret kement a voue divar benn ar prins Jil, hag eur pennad mad e voue o conta an buster ze, rak deh en amzer, oc'h he c'hlevet, an inkanver pinvidik a zrolle da voueta ha da gunnidi, hag e voa eng dezhi chom a za ken na vije disrafiet ar briaoez. Francza a Zuian a lakeaz he danv zorn goemn var disprmat ar gouernadez trop lennog, hag oc'h ober eur zell c'haruteuz outhi, e lavaras

— Pare zanvez oit, Godik me am eus eviaout caranez hag anaoudegez vad Me a zo ama prizonnerez ne vezo ket gouscoude pell ouzin da zerc'hel em c'hirion Te oc'h eus anaoudegez ha secouret Doue Vreiz, ha chom a rez e pinvidigez ouzin ?

Ar pennad Godik he c'halon maulret o sonja er pez a voa dipennezet gantho me a zo lole, gan va zeuzin er c'hoaz eus a dro va zad, hag evelse n'em eus ket a c'hoant memes ho patatez hag hini Doue

Neuze a astennaz he dorn da Godik hag houma a horas e vrek ha neb a lavaras

Ha Francza a Zuian a zaie hor c'ha Godik gan en. Objet a reas dezhi ket kaout he daoad countaden hag e reaz galek a ker ne ha he mignonez eget he mamez Ar-mout ma a voa gouzoud a dlie d'an hini e devoa roet bara d'ar pinvidik

Ar re-ma e devoue gouzoud an otre da vont da hini var an eil hent ha da velet ar c'hastel hag ar vro oleac'h ma en devoue gouel abver he boanou diveza. Cas a reas ganthi Godik, e devoa ve e c'hoant avoalc'h da velet ar c'hastel ma oa bet ganet ha maget ennhi gantel.

Neuze he deuz ar c'hadarnez ar gouernadez etouez ar re a heulie ar pinvidik hag ar bleo a gemerase a reas dre ar c'hastel evit en em ac'hedi an eil a lavare d'egile « Ne c'hi eus ket guelet ? Godik vihan zo deut da veza eun tamm vras ! »

Roger eta eun bree ti Doue a oa deut da borza var ar re gaulis. Faut Madeg a oa corzet gant gouez hag eat ar vech kenta ou deut ar more hed en he ene. Dre'h mad edo hano Godig en he genou. An derzien a reas ganthi hag e devoa aiter He c'hlevet a rean e pidi ar vinorez ne roje ket he mallos dezhi abalamour ma e devoa he laket er meaz a di he zad Mes ar vinorez a voa peo ac'hano ha p'he c'hleve ket Hep en amzer dre ma teue ar more'hed da grigoat he ene, ar lesvam a c'halve Godik gant eur vouez truezus.

Ar rozig, he map, an hini ma e devoa caset he tevere ti ku evit de'c'hui he lod dezhan, ar roz-ig, skuiz oc'h he c'hlevet, a lavaras derbi gant eur vouez trenk

— Petra daz deue ti gelver Godik ? God k zo eun tron vraz, ha ne deui ket ama.

Godig eun tron vraz ? petra a leverez, Per ?

Ar rozik a en devoue ket a amzer da respont, dor al lorc'hen a zigoraz, hag an hini a c'hortozed a roa var an reuzeu hag a deue en Godik ve e doa clevet ar brud e voa clanv he lesvam hag a zidere d'he guelet. Faut Madek oe gredo ket he daoulagad. Sellet a reas outhi ha ho to coun a reas dezhi e voa eno bizach Godik, mes hu Godig oa e gwirionez ?

— Ia ve p ze ze ? Godik, a lavaras gonstadig a lesvam.

— Ia, va mam eme ar verc'h naoutank

— N'oc'h eus ket a gasoni onzan, eme ar gwirvouresz ?

— Oh nan va mam, ha Godig a dosteaz er brata he lesvam

— Goel k pardon din, eur gwal bez oun bet en da gouver, hogen kouz om eus. hag e trugue an doulou a zaoulagad Faut Madek

— Va mamm na vouelo ket, ma n'oc'h ket bet mad em c'hasaer Kenkenise zo anaoudegez net gaerepo

— O ia me e'h pouela a ran gant anaoudegez.

Faut Madek oe revas ket pe goudeze, meaz el a reas goude deza gwat a gwerc'h gant he merc'h da gant Doue hag oh dus ar c'hastel a gemeras pel gouduza eus a lesvre'h a bardono ket carantez d'ar lesvam e dud ha bez ketoun da c'houzanv ganthi

Godig, ato madelezus, a reas gant he amter vrein ketouet a drue dezhi eus a zanvez he zad. Francza a Zuian a rouz ve eun dra bennag. hag evelse ar zuzig en em gavaz en ti ar vro.

Ar bi nerz ha Gonig a reas neuze da velet Castel an Ha'dounay Courn Boked hag Iroa-Varia-an-Derven, hag e zeuas neuze en dro d'un Nadoe, rag ar gar zé a oa marked gant an duk da Francza evel e teue e ma me chom enhan

A pennad a c'hoaz eus neuz oll. G. M

Etouez ar Prussianed.

Dar aon vintin gouie beza selaet ouc'h va zi pasour e zonjz oelh eun tamm. Sioulas e oa tamm bara em li. Mont a riz la gask da dar mare hanour, tamm ebed ve moor a riz e doun pe un d all tamm ebed kenn neubeut Red e que d aun hoi bema en derveza-se gand patatez, n'oa netra ken em larrez aun naoz n'a ma rinset gand a Prussianed. Na gavet aoken nag boteno, na pepr na boton.

Evelato oamp holl laoues abalamour ma e oa eat ar Prussianed en ho hent. Var dro ter heur e teuas tud da lavaret deomp n oant hed eat larkoa'h eget flourgheoueiñ, eun heur vad a vale ac hanv. Ha disoc'h ar pardaes a veha adarre eur varnero dud var laoa o e halouparn ha farrez a dreuz hag a hed, mes ne lavarent ger da zo,memed ma e hoalement e pep a zoa-de ne da reponse

Aon out a dremeoua avelan, tud var laoa stao e vale, ela oberi drouz da zeo.

D'ar pardaes ar vintin 10 eur ar mat em oa da ober enterramant ar vaouez oan bet o veiet anezhi d'ar merc'her. Ne oa gouiet Prussian ebed er vro zhoose pemp heur ziwa ez a tremp oant eat dao ha memed e oue ar glaz ev. Ha ar re bouez d'hen ouer. Mont a rez da ger hed ar c'horf mar demeut nemp d'aon ar haval da ar re all hag ober a zoa ar pardaes gant beleg an deiz ha. Ar re-ze a oa gouiet da hoari d'ar boaret d'ar groaz. — Ne hed ama e oa mann a zoa hi da zavaret pe ger brao eo ar bro-ze — pa dreuz eun den e oar zao ha da groaz bouez hi d'ar

— A Prussianed ! ar Prussianed !

Ken buan e oa memed ahanan a oa ebed eaouz na zad pep hini a oa en he zi hag he dilhad da zonjal he hini hag he dilegeu. Me a oa eun tammig a zo ar groaz ha d'her c'hoarig da zoh. Lard a oa ebed ama memed

— Pebez dispac'h eo hini ma zad ma pe ger brao eo ar bro-ze.

Ha ama e oa ar vaouez ha e oa eun gouilo. Map eun den bras marv a dreuz da zo. Ar mil da ar gwerz ebed ha ebed dre ho tri pe pevar den a oa ama o choaz ouz ar vaouez ha he mab. Ha goudeze e c'hellchen ni memed lavaret ar ger a oa en he c'hof hemeuet ha memed ma hano e oa bet ar vaouez ken ar re all ama ofem var bresa

— Ia ia, ouiez buan ar Prussianed ar re-ze.

Ne oa ket eun den var bresa hemeuet mad a zoa pe ha ne oa ket ar re-ze a oa ar re gentañ da zont da ti ar vaouez. Ar re-ze a oa ar re gentañ da zont da ti ar vaouez ha da ti ar re all ama ebed. Ar re-ze a oa ar re gentañ da zont da ti ar vaouez ha da ti ar re all ama ebed.

Ne oa ket mad ha d'ar c'hoarig da zoh pa oa deut ar Prussianed da ti ar vaouez. Ar re-ze a oa ar re gentañ da zont da ti ar vaouez ha da ti ar re all ama ebed.

Ar Prussianed a oa ar re gentañ da zont da ti ar vaouez ha da ti ar re all ama ebed

n'int ked bed het kriz harrio em c'henver-ma evel eun derveziou all. ar pez a gaf digo eo hemañ a zo bed eun derves aiout

Lavaret a reor e brezonek a gaf digo ol labous a gan ve ôbred a zo gand ar skoul

Kemeuse a zo c'hoaz vesel gan-en-ma.

Morailiat na dor va fenn, sonnet on neuz hoar, tarval on anv mat pa glevis skei tholion pounner var va dor

Ha me er meaz gand va sic'homez va c'halounik pounr a lagnne em c'hreiz Digeri pa jomas eb digeri. eme-ve. ar memez tra a c'hoarvez gan-en peiri a zeomp-ni va lac'h ha me, oac'h ind fazilon ha klasaer gant-ho?

Dre ma tosteon oac'h zo or c'hleves meur a vouez Kak (bis), eme-ve: ar muia ar guella rag mezoc'h a zoun am eus rag eur zoudard pe zaon eget n'am eus ouc'h 10 pe 20. rag etouez ar vandeu on dihet ma zo ket unan bennag hag en defe ano tamm kaloun. Ha me ve-ta gand eunn eur dienkrez digarz va dor

Eur vandeu zoudarded a deuaz eun ti. Gouleu a rejont adarre da eva ha ma adarre ive avad diskoez dez-ho va boutaillau goallo, digeri dez-ho va arbeliou E neblenc'h ne gaichont oatra ha ma adarre da lavaret dez-ho va c'homz koz

— Nac eme-ve nac

Neuze vaou azez-ho hag a gouze mad ar gallag a lavarsa digo e chomchont da loja eur pennad eur zaon zoue chara eun ti hag e rankeo ret lojein dez-ho Ma a zaluezaz dez-han koio he gamaraded — al laou me gred a zo eat d'ho gaale —

Mad emez-han c'houi a leaz dor ho ti ha dor ho porz digor ha ni a zeio kuit pa blijo gamcomp.

— Pa gerfot eme-ve derhan Hag ouzigo va eaun a lavarea ar c'hentar gaella

Epad ma skrivan kemeot-maa emaout zac var ho c'hoio oc'h eva oan-do-ve Ea oun ta benaag, o feaoun. o deuz kavet kreg arzog ez oa gaout aaun.

Eur pennad all direzatoc'h., D. L.

Mall great gaant eur gwinter.

Eur peintier a zo bet carget da gempen en dis P..., ar guer an traolennou skeaudennou ar zaint. etc.

Lavaret oue derhan ober eur roi ha merca varoczhan ar pez en d vije great ha pegement a gouzche pep tra, ha digas neuze ar roi ze d'ar re a zo e cazg er barrez evit ma c'helje an tenzorier ho baea

Setu ama ar roll scrifet ganthan

1° Evit bezo difanet ha bvet dek gouezhemen Doue	5 lur 12 g.
2° Evit bezo bramet Poaz-Pilat, ho bakat eur rubaa dezhan oc'h he dok	3 7
3° Evit bezo lakat eul lost caout da gillok caat Per, nevezet ha cochet a nevez ha gribel	2 2
4° Evit bezo staget mad al laer ziaux oc'h ar groaz, ha lakat eur bat nevez dezhan	7 4
5° Evit ainoari zakez gleiz an ai Gabriel ha lacat dezhi ar vlaen benaak.	14 17
6° Evit goulc'hi tar guech hanch matez ar beiek breiz ha lacat hoa rea var he divoc'h	2 10
7° Evit nevezi an Eaz, lacat eur ziouden nevez benaag, ainoari an heol ha spera al laer	1 14
8° Evit lacat tan ar Purgator da flamm. ha nevezi euo ene benaak	0 6
9° Evit digas boaz e tan an ifern. lacat eul lost nevez da Lucifer kempen he skilf cleiz, hag ober meur a chaden ez ar re zaouet	7 10
10° Evit lacat foeu nevez e rastel creaou Bethlehem, hag eur c'houlaaen er c'hraou	3 «
11° Evit lacat rolled alaouret oc'h bordou zac nez Herodez, lara: penaelion ler e bragou Annas, ha lacat diou voulouuen oc'h he zac	6 «
12° Evit lacat bodreon nevez da Dobi e voaz da veachi gant an ai Raphael. ha staga levennou nevez oc'h he zac'h beach	2 5
13° Evit direngli azeo Balaam. spurz ha zioa scouarn, ha lacat tachou nevez en he bera	3 6
14° Evit ober tri gouez var hanch Sara. he c'hempen hag he liva	2 5
15° Evit kempen ha oaz skeul Jacob ha lacat enbi dioa vas nevez	1 6
16° Evit lacat eur mean nevez e hal-zam David lacat e boaz e penn Goliath ha ret stamp d'he zivesker	1 6
17° Evit ret eul lion demzaa da vlen Judaz ha creaoa he vianet	2 «
18° Evit lacat goudron oc'h kein arc'h Noe ober dioa b'eaest guer lacat guer nevez en eur prenest all hag ober eur manchou nevez da Noe	1 10
19° Evit pevarzillat roched ar map prodik. lacat ho laoa da redek, ober eul laouen nevez benaak kempen ho reaa da vear a benmoc'h. lacat ho lostou da gorregella mouoc'h. ha lacat gouellien fresk en ho taouerioa	2 7
20° Evit stanca, coaza ha liva pot dour ar Samaritanez ha lacat eur scouarn outhan.	7 10
21° Evit gouie he hag eolia hor maaa	

gan Eva, rannis an oral, kement hanv ma mar, eber dionsconaro neves deuhi, eber eur c'hourvez vraz d'hon tud kenta Adam, lacat deuhon dont neves ha kaout ma an tam aval en ha c'hras. 4 5

En oll. 92 10 g

Ar pennadik scrit-se a zesk deomp drou dra

1° Ez eus bet ato micheriennou hag a ra tud a sperot.

2° Ne gafac'h ket hirio martaze, evit cant bar, eur micherour da obér ar pez a rea brema ez eus ennhi bloavezhou, evit pasar real pe da hora. eur pilig a scoulet. G. M.

Tro ar c'hoaled da lavar. Ervez eur gazetennig a Vreiz brema ez eus ennhi nebeut derveziou, ez eo ennhi nebeut mad a dud en em zevenet en emtrac'h

Ennhi eo tud a feiz mes bez ez eo ive re all ha n'o deus nemeur a religion meur a hini ha ne dint christenien nemet dre ma zint bet badezet. Gouz a reat mar an trubuilhou en eus brema da petra-ta, ne gomzer a nep leac'h nemet eus an dra-se.

Em zoiroù unan den difenn a zo a droaz oc'h ennhi tiroù devet a zo tost detha hag a lavaras « Gouscoude, tiroù e pedit? pe seurt vad a ra eta ho pedennou? Da betra eo ta vetet ho pedennou deomp?

An tiroù e divije galvet lavaret ne ro het Doue deomp ato ar pez a c'houlennomp ervez hor c'hoant a ro deomp meur a zech gueloc'h eget n'e houlennomp. ar pez a zo a-vrondeliouc'h avidomp eget ar pez on eus c'hoant da ganut. Hogen an tiroù a respontas gant mirouc'h a sperot evel-se

— Gwir a livirit zoiroù emezhi hor pedennou ne dalvent nemeur a dra ha ne reont nemeur a vad. Ilel eo eta hen sarzo prde ano mere hed traou ne ra? Alo, emezhi gouzet ho po eo brema! deoc'h-hu eo da donna hou refiech. Pedit ma vezo gwelet pebez ners o deus ho pedennou Ne zo ket Doue a rafe deoc'h-hu ar pez o vez deuz het roet deomp-ni.

E gwirionez ne het dies tamal da Zoue ne vraou ket hor pedennou mirouc'h a vezait a taolvezse ar re a denfe d'en em damou ino anan. Mar d'eo ar bedenn a dle hor saveteiz an oll a dle pedi. ha urevst oll ar re o deuz zorounge beo Doue. a dlefe pedi gant henz ha glac'har Ano, sotronez, en em lakit da bidi, hag ennhi goulen ar peoc'h digant roue Frans e vo sarec'h hag henoraploc'h her goulen digant Doue

Ne ouzon ket hag e deuz an tiroù-ze tennet trouz mad em he freagen. Ar pez a ouzon eo ez eo gwir a ranc'h ar pez a lavar la. ma a dirije ar vonsel dreist oll ar c'hrevez. pelket kement hag ar mere hed ma vije dreist pep tra ar re ne heuilfent tam pe coulz lavaret tam ar religion distroet oc'h Doue hag en em lakent da c'houlenn trugarez outhan, pell a zo en lamet ar voulen-ma divar hor c'hein.

Varlerc'h ar vrezel-ma e vez cavet meur a histor da gonta. Mar deuz hinsennou hag o deuz dinkouvet moot nemi ho lez, ez eus ive hinsennou all hag o deus dinkouvet eun nerz caloun hag ho deuz lakeet an enebourien zoken da estlamm. Setu ama unan hag en deus dinkouvet an gwinc'hed evit gwelet ar prusian, ha goustoudo eo bet dave deuhan bezan lamet ho vuen dignnthan gant an dud krux-ze

An notron Amecourt, meur Tripori (Sen-ha-Marn), o velet ar Prusianed mistri en he barrez a zo eat dirazho, hag en deus lavaret

— Me a zifen vonoc'h laeret. Va zad a reot mes arnoc'h laerenz netra divar goust ar re zo em c'harg, e vez red droc'h tremen dreist va c'horf.

An notron Amecourt a voe croget enhan Grest e voue eun duare barzodiger, hag e voue condaonet an den calonek da vezn fuzillet

Tud ar geriaden a zo zurfailhet oll, hag evel anterfollet o coll eun den ker mad. Ar mear a vad a zalc'he he benn, hag a c'houlennas digant an ofiser prusian ma vije digaset eur belek deuhan.

Goude bezn coleaset, en em lakeas var he c'houlm evit bezn fuzillet ha ne lezas ket moucha ha moulgad deuhan chom a zeuz arelse. ep crena, da c'hortoz ar marc.

Mes a velet e chome pell an ofiser prusian ep ouzal lenna e zavra hag e lavaras

N'am lint ket ama da c'houzanv eun ugent kent all! hag hen o c'houre hemen he enep lenna.

Mes ar Brusianed ne reont nemet oc'h ha mistri. An ofiser a deuas da ganut an notron Amecourt hag a lavaras deuhan.

Lezel a reomp ho puez pouroc'h, rag eun den oc'h

Itronezez Clermont o deuz lakeet eun ea ho hano d'an Tad Santel ar pennad lizer-ma,

« Tad Santel e creiz an troubuilhou ma eus ho canvez o vezn enhu urzhu, merc'hed eaeapt Clermont zo deut da zonch dezho e tukennont eun ar gi ouzezet ca-zonch-zo a gasaz ho kuzyou, ho mipien, ho kreodeur da denna bez Jesus-Christ a dra dasouare an dud divadez. Urban II oc'h ho kenoigen a roas dezho nerz ha courach. Ni a dra ive Tad Santel da c'houlen ho penaos ha da lacat c'hwez ho trend hon daelou hor pedennou hag hor c'harantez.

« Var hent ar C'halvar mere hed Jerusalem a vezo coanolet gant an heni a glaskent da gas or a den iza da glevet gueroc'h. eus a greiz ho c'halonou mere hed Jerusalem. gouelit varzoc'h ha var ho pugale.

« Derc'hent he bazon, hor Zalver a brén avelon

« Va zad n'ho pelaou ket evit ar bed; mes evit ar re oc'h ema roet dia, abalamour ma zint deoc'h.

« C'hui. Tad Santel, oc'h eus prijet lavaret iwa Red eo din pedi evit ar Frans, abalamour ma zeo bet roet evit an dra santel abalamour ma zeo en em zizhunet ato mere'h an iliz.

« Ar heden-ze en a ro fizanz deomp, Tad Santel, guelet a raimp an nz o trec'h ho enebourien hag ar Frans o sevel adarre diu euz ho earantez. »

KREIZ.

Setu ama lanvorou an trizeg o deus bet ma nouezion e departamant Finister ha dre-ze an trizeg a zo dihabet evit bezn deputeet. Lacat a ran an lanvorou-ze evel ma zint scrifet e gaulek, ep chench netra, gant an nver a vouezion en deus bet pebiou anezho.

THIERS	62.305
LE FLO	58,840
BIENVENUE	56.137
DUMARNAY	55,803
DE CHAMAILLARD	55 778
DE KERSAUSON.	54,781
DU MARHALLACH.	54.698
DE TREVENEUC.	54,175
F DE KERJEGU	53,891
DE KERMENGUY	53,424
TROCHU	53,014
DE FORSANS	49.801
H DE LEGGE.	48.826

Seto ama trizeg hano ar, euz ar re o deus bet ar muia monezion goudeze, eus ar ro a gamer an hano a republicanet

ROUSSEAU	36.699
LE BRETON	35,258
JULES FAVRE	32.645
BIENAIMÉ	27 202
FÉNIGAN	27 222
TH DE POMPERY	27 003
SWINEY	26.099
AUDRAN	25 758
DEMON	25 630
VERGRIN	25 598
GAMBETTA	25,513
FLAGELLE	25,038
ED DE POMPERY	24,529

An Aotrou Donay, escop Montauban, a zo maro d'an eud a 77 vloas. Seis vloas varnugent a zo edo escop. Labouret ha scrifet en deus eux evit difen ar feiz.

Evet a leverer, an Aotrou Chaulet ò contremant, chalonz a dis caedral Tours, a zo hanvet Escob a Agen; hag an Aotrou Fava, viket vrx a escopti ar Reunion, a zo hanvet Escob a S. Per ha Fort-de-France (er Martinique).

An Aotrou Cullandr, person Trefhagat, zo mevel maro.

E Puriz ez eus bet laeat adarre dispot, evel a vez bep bloaz, etre bugale ar scolion, evit guelet pere a die bezn kemeret evit netra er scoliou braz. Er blon-ma n'on nemet pemp plas da rei, hag en on pemp cant eunek scolaer o spud evit ho c'hout. Goude eun dispot kento, ne vouc kemeret nemet an tregont vella da velet piou en devge ar plasou. Eus an tregont-ze trivar pugent a roa er scol gant ar vreudeur, ha seiz epken gant mistri scol all.

Er gan dispot divezn, var an tregont-ze, pevar blas zo en gant bugale ar vreudeur hag unan epken gant ar re a roa scoliet e neuc'h all. Un ved en c'hoas sonjal an dra-ma zo tremenet en eur e harter a Garz eloae'h m'ema meur eun den a rer Motu anezhan, eun den ha ne fell dezhan e vo Doue ebet, ne fell ket dezhan e ve comzet er scoliou nag a Zoue nag a relijion, nag e c'helle eun den var he varo caout na belek na croas.

Evelse ao bine en deus scrifet an dra-ma a lavaro Motu a die bezn tevzet he beun. G. M.

HENT BOUARN

Da be hent e tiblas hag e tigouez ar c'hirri adn.

O TONT A LANDERNE VARED MAONEZ.

	heta trio.		el brio.		tuta trio.		penaos ma.	
Landerne.	«	«	8	35'	14	40'	8	20
Loperm.	«	«	8	53	1	26	8	32
Daoulas	«	«	9	07	1	40	8	46
Hanvec	«	«	9	23	1	56	9	14
Quimerc'h	«	«	9	29	2	21	9	49
Castellin	«	«	10	05	2	54	9	26
Quemeneven	«	«	10	26	3	20	9	49
Kemper	0	30	10	50	4	45	10	22
Rosporden	7	04	11	32	5	24	10	48
Bannalec	7	21	11	48	5	41	«	«
Kemperle.	7	46	12	11	6	06	«	«
Lorient	8	19	1	04	7	05	«	«
Hanvet	«	«	6	51	«	«	«	«

O TONT EUZ AN HANVET VARED LANDERNE.

Nanvet	«	«	«	«	5	10'	«	«
Loriant	«	«	8	30	12	10	6	35'
Kemperle	«	«	9	02	12	42	6	42
Bannalec	«	«	9	26	1	11	7	13
Rosporden.	«	«	9	44	1	29	7	31
Kemper	3	39	10	12	2	02	8	10
Quimeneven	6	«	«	«	3	27	8	37
Castellin.	6	20	«	«	3	53	9	06
Quimerc'h.	6	58	«	«	3	15	9	32
Hanvec.	7	20	«	«	5	33	9	52
Daoulas.	7	38	«	«	5	48	10	08
Loperm	7	55	«	«	6	04	10	26
Landerne.	8	17	«	«	6	20	10	43

PRIZ AN ED.

KEMPER. 11 Gwevrer		PONT-L'ABAT. 9 C'hwevrer	
Pris an dousi s'hont cher.		*Pris an dousi s'hont bas.*	
Guinis.	25 lur, 86 c.	Guinis	27 lur, 08 c
Segal	18 lur 74 c	Segal	18 lur, 96 c.
Eiz.	17 lur 80 c.	Eiz.	17 lur, » » c
Ed-du.	25 lur, 96 c.	Ed-du..	25 lur, » » c.
Kere'h	23 lur, 38 c.	Kere'h	23 lur, » » c.
Avalou douar	8 lur, 90 c	Avalou douar	7 lur 50 c

Ar Gerant An. DE KERANGAL.

Kemper, moullet gant Ar. an Hanvez, Mouller an Escopti.

Disadorn 23 C'hwevrer 1871. № 317 Seizved Bloaved.

FEIZ HA BREIZ,

KELOU A BEP BRO, HA KENTELIOU VAR BEP TRA,

Digaset bep sul da gement Christen a gouz ar brezounek.

CONDITIONOU EVIT CAOUT AR GAZETEN

Evit ar Finisterr. Costez-an-Nord hag ar Morbihan evit ar bloaz. daou scoued evit c'hwec'h miz, pevarzec raal

An Abonnemans a dle bemn pred arruog ezomet ar gazetenn

An hini ne zigas ket en dro ar c'henta enklo a rento pedn na vo echu he abonn ti, a vo consideret evel abonet a nevez.

A abonnement e gemerer e ti an Aotrou an Kerabat, mailler an Europ, ru ar Gwerres, n° 18, e Kemper.

D'an Aotrou an Kerabat, epken e tlier adreni ar pramanchou ha kement a zell ouz ar c'herrich ar Gazetenn.

Ar c'heriou da lakat ar Gazetenn a dlier da adresi d'an Aotrou MONFAN, epken.

KEMPER 23 C'hwevrer 1871

MANDAMANT

AOTROU ESCOP KEMPER HA LEON,

EVIT GORAIZ 1872.

Saint-Nicolas Sergent,

Ler ha Aviz Doue hag hon Tad Santel ar Pap, Escop Kemper ha Leon, hag unan eus an Eskibien hanvet gant Pii IX, da n.z.a e Archen e Bro.

Hor Breudeur ker,

E devezioo aukenna evel ar re ma treuzmoump bremn dremdro. Sant Augustin a bouez da gonsoli tud ha vro d'ho lacat da gemeret pasianso ha da grenki bo nerz calon. Digas a rea da zouch dezho e teuz an oll buanioo hag an oll drubuilioo ma zeo teuo ar bed anezho, da genta cuz a ber'bet Adam ha Gouleze ene an oll bec'hejon comenet d'ezatoc'h eus an tonfejou, eux ar maog a religioo, eux an diarzioo a velerr e pep den hag a peb broad tud

« Ne ket avalhon be unan, eme Facob Hippon e voa « red da Zoue beza meurr deomp evit an den so « Pa den Doue en he garantiz, da c'houre hemen « deomp senti ouz han, ez epken on ena izom eus bo « lezen. Ne c'helfemp ket mui oc'h digouezout eleac'h « ma tleomp en em gavout ep beza renet gantban, eget « na c'helfemp bera ma n en dis je ket hor c'hrouet, « na chom beu ma na zac'hje ac'hanomp e bues. »

Evelse oc'h Men epken a zo meurr, heo epken a zo patroo abalamour pe reseo neiza digant he gronadurien Ar re-ma ber servich, ne ket evit bo vad mes evit bo mirdiger hag bo mad bo unan. Ha en dro je nom ac'hanomp, ne v je mui parfet hag e vje eun termen bennak dezhan. Dalc'het e v je en eun doare bennag evel ar rouanez a zo red dezho caout broiou, sujdi, leveoo, armeoo, ministred. Rak-se ar roue David a lavar « Lavaret em eus d'an aotrou c'hui eo va Doue rak n oc'h eus nemmg ac'hanon nag eus va daouez. » Sant Bernard a lavar oanpen Ho reo a ra va boez, hag evit ho servich a em eus lez nemet digemeret an curusdet a ginnigit din. »

Lezenoou Doue a skuill e pep seac'h ar peoc'h hag an curusdet, larat a reont an den d en em voestli a greiz calon evit he vro hag evit he dud standart a reont ar vertuz e pep den hag e pep broad tud. stagna a reont an ene, ar frankiz, ar gouuit an oero, lacat a reont pep ra da vont mui. Pa oeo an dour, eleac'h heuilla ar lezennou-se eleac'h caret ar mad hag ar furnez a gal enho, d ho fellaat dionthan ha d ho disprijout ar bad-spered goez dioc'hin ar c'hemeak enhan. Hemvel e oeo da vezo oc'h eur mor tuiorel an tonioo diopaket a stog an eil oc'h egile pep lez e zo stapet ha dastapet ep cesa, ne deus nemet diupac'h ha frenz. Evez eur gomz caer a Zant Augustin eme a rafet beza e creiz an houlioo mor fulorer pa deo eur gouf varr avel da c hoeza varoezho, ha da lacat an tarzion da zevel dioc'h eno tu evit ho bratana dioc'h an tu all.

« Eux a beleac'h e teu arri ha brezel etrezoc'h? Ha ne « deo ket eux boc'h soulou direol? Caout a rollo eoc'h « an henorioo hag ar c'hargou uras var an donar » Evit sevel dezho e vunoni kement a gal deoc'h a stog an bent ouzoc'h mae ha a ri an dud diviana ha flastra an dudedenerz En ho counnar e clasc an dud en em rizoher anezho, terr a ri ar gwir hag a zenlder, breua a ri diodan ho treid Kement a zo a zanvela ha ne heuillit reolen ebet oenet hini an orgouil.

Ar c hoant da vennia madou an donar madou hag a dle mont da netra ar c'hoant-se pe ger stank bennak ma her c'huver, a en deus ket evit-se nebeutoc'h a grog hag a nerz. An hini en deus c'hoant da vont e nebeut amzer pavidog da vanilhon, a gas d'he heu an nec'hamant hag an dizurs An abostol Sant Paul a lavar « rum or c'hoant direu-se zo hed hag ar c unizien a bep drouk. » Ar

c'hrunen re vez an dudedaldet kentoc'h ez an dro da dont. da lavaret da pinvidi ep truez. Ha c'hwezet dorn-ha an dorn penn ruz ouzh ruz. an re gentañ eus ar vro-mañ evit ho pediñ kar. E-pad a zo an dorn ar c'hwez dorn ne vremañ ebet Sant Anguistin ben tuchañ e kreiz gwez an dorn e pehini e gwiskas ar. ha ne lavar mui ne vezo c'hwez e-leiz ar vro e-lec'h ma vez ar c'hwez ne vo ket kavet ken Ha ma vez ar c'hwez ken ne vo ket kavet ken ar vro-mañ ne vo ket ken Ha ma vez ar c'hwez ken ne vo ket kavet ken

Abaoe ar vloaz 1789 ez eus bet kalz a dud o deus lavaret ez eo bet ar Republik ar gwellañ a bep seurt, met ne vez ket ken a dud o lavaret ez eo bet ar Republik ar gwellañ a bep seurt ma ne vez ket ken a dud o lavaret ez eo bet ar Republik ar gwellañ a bep seurt ma ne vez ket ken a dud o lavaret ez eo bet ar Republik ar gwellañ a bep seurt ma ne vez ket ken

Ha ma

[illegible] [illegible] [illegible] [

pllet tamal drong nhet dezho, mann gouscoude pa vijont dascoullet a vez red ho bezo hag ho fouténn.

Ne re ket dezo goant testennou evelan da verzh evit pep zamzer ha pep contrel. En hoan zamzer ha a ouzoun ket eurvet ar c'hrist a zo savet pa zo dezi nihil Jesum Christum e dle ha re hag evit obér he zevezon e dle agas da zonch d'ar g zicrnezh fidèl ha da rei dezho da zaouiri pere eo e testennou ar virionez hag ar pardon? Sant Paul a zo bet d'hemañ obligamour ma lavare d'ar romanied ne e gomzejent ket a skuer dre'h lein ereadennou ar bed e Sant Per zo bet staget ac'h eur gwall obligamour e mo mirér d'he embézen re red. Ler bet dre'h ar c'hentañ eu ma zoa d'an drong a zo ar bed. »

Lezomp hemañ ergmañ rag mall an eur da echuo hag an dra-se hor c'hasfe re hir. Hon lezel epken da lavarel dre'h eveshañ penaos an dud dizoue hag he a zegas penn ar heresion ar ha zokas an hini ma trouzt anezhi ha da behini e rafet e fiziant dre'hel ar c'hrédennou marse ho c'hasoue nemet ac'h an dis eutrik hemañ ma bet gwelet bepred hag e vese gwelet ste obligamour galloud an Iz pehini ne c'hell ket fazia e vezo ar c'hrés ar skrifa evit mared ac'h an erreur hag ar goall vuhez da zont da gaout ar gounid ar re a zell derbo comzo pe gomzo ebarzhañ he merzout pe rei ho goalc'h d'ho goal vuhez, kentoc'h a vezont en em bellat dre'h an dis. hemañ ez eus mallozh hag erfin a vezont kondaonet e c'hellont evit ho harluz ditar an donar mar galfemp. N'eus ket evit gouzout e lezo da labourat ep ean da lacat ar c'hrés da c'houzout pa an natur ar fri a vez ar reiou. an eur ar c'hoef

Ar skrifadurien en eus bet kén alies hag hon dispac'h hon e deus sklert hemañ a dud da vezan ket kaoz. Hemañ a dud ha ne gavont netra eus a tarlanezion Iloue. Hemañ a dud hen troet da bennik ar gos ebarzhon ma ne c'hallet ket rei da zouout an oll diaojezion eus ar maouiz ar a re just a zo gaoet eus ar griennadurez taolet e touez an dud gaol ar c'hoarieuriou scandalet gant perzhon a ouvale gant an historiou gaol. ha lakat dezh disonjañ an oll en tem a vad. An dud diwar zo re em renket mirout eus an oll gouriziou ma rejle ar vuez dizolo e touez an dud. Hen evit lacat ho c'hredenniou diwar ar relijion e vehe. Hon eus ket bet stanca ac'h pep santimant a relijion. Hon a c'hello en em zisoul ac'h an dangr ou ac'h? Pinvidik ho touez tud ha da hag en ho galon ho unan ar feiz ac'h a dle dastum zurzhiou ar vuez e vad?

Lod o deus promettet ar pez a re deus ket an donar ha ne c'hell ket da re. Lod ar a re ha ket deiez ar maiz ha evit Lezat an eurusdet er pez a c'halvont ar c'hoari da gaoet d'ho stad benak. Er gaiz da gaoul pe jaojer en touez a c'horfennou ha dizolorl a nevez evit ziwiska an nitrer eus ar re gondemnet. Ar re vezo bevet d'an oll dre ma vezo ket ar c'hoarvezamant-se d'ho redas ha da re hemañ ha hemañ da hepkin. ha ma falvezfe oll evelan? Ar zort ha zo an ar gaol ho gerzou hag a re a c'houzoud da drailhen evit troua neuze, hogen eus hag ant oll, ha na dezo ezho. e guirionez, nemet echuch ha drubuzur.

A dra sur, na dezo a zo gaoet evit an eurusdet, na dezo great nemet evit ar hemañ a gar a vuez a c'houzoud. ha blijadur hag ho boan a zisken ne gaout evit bezo ruzuz. Bezo euzus, setu ar pa dlevez varzh pehini e bezo an eurusdet ac'h an gwall eu ha oll oberou, ha zoken er re ne garont nemet ho ker zal diwezhan. Diblant ar hano ha ampl neuze ar pez a gavet. Lakat bezo var zezo maouez galloud bread rak gouzout gand-dezo ez ket hag ho oll draou mad ac'h a c'hell an donar da zi? Mad a dle an tra dremplet ket red an ep mang e pehe ez fez. esperuns. caranted. anez na gallz ket an eurusdet a gwall ac'h an dud

E gouelet ho euz e favorfe dezhon ha unan a zeiz ar vléz. e laoue pep tra digantan pinvidouriou ker hag a zo ebarz ne c'hellont ket dezo taket e kem gaol an eternite a zi ervad a dezo bemdez ouzhon Ar zompsonn a dezo dezhan en dreipet dezhan, ha pe gas ahanezi bennak ma ve he dao ker e harluz a c'hoarvezfer

An Abostel sant Paul ne vel netra surlez ha evit an dud « n'an ep tlaue er bed-ma. »

Ar pez a zo ret an donar a zo avanje ha evit an hini dre a zo dezo ket a zezo. Mes ne c'hell ket bezo evelan evit an dra a zo dre ho zonch da c'houzoud digant an amzer da vont pelza vezo hag a c'hoar pelza ze bet an amzer dremenet evit an dra en dezo sperzh hag en dezo bet ar gwall ha kraou ma digant Doue. He vanc'h ze vlag ar c'hasoueu hag ar c'hrés

c'horaus beteg ar mearn eus ar sinon santel, hag eve d'ar meurs-se, d'ar sul, d'al lun, d'ar meurs ha d'ar zaon, d'ar sul, da vesar a bred ha d'an devezioun nil, da gaur pred ephen. Se diseer het ret hag ha peskad d'ar memes pred.

Art 2 — Gallet e vezo diberi amano kenz ha fourmach epad ar c'horaus oll. ha vez hete ar meurs vasterc h ar sul bleunion hag eve d'ar meurs-se

Art 3 — Ar gouleuzoret, annoeziou personel. a ello ouspen, gant a her grasat het en eur lesson jeneral discleria en dispanel hen eus ar run. hen eus an dervezion all a zigel ar re a defe eur rezon vad bennag da c houlen an dispans-ze

Art 4. — Ar permissionou hag an dispanoz-se ne dint roet nemet gant condition ma vezo roet eus alozen evit mervel mad hon Escopti. Ar gristenien fidel e devezo aoncb a-dreist e pias ar pez ma ouzer evelse dezho al lezen ober punyennou all. rei aluer vad e vezo skelus da roet d'an oll exercisou a religion, e vezo anezizanoc h da ober punyou a gristen ez

Art 5. — An alozennou evit ar c horaus a vezo roet d'ar personel, pe astramant toiet en eur c hef a diverz hezo talet ev . kemenise e pep lec'h eus hon Escopti epad ar c horaus hed ha hed Ar c hef-se a vezo aroilet varnezhan e lucrapou selaou ev petra en talvet Ar re vialeien hag ar personel exterion ne pedet da lacat ha digas gonde Pase da recreiour hon Escopt, evit ma ha lacatemp da gervchout d'an oll ev mad a vezo mez-ouz da ober

Art 6 — Ar hanoret a ello comans Pasc eus neuzet kentoc'h evit ne zonzer merket gant an lin, hag hen zaten eus neheur gonde ne dleont het gouscoude. e penn chet, mont pel doun ne zonzer merket gant an lin.

Hag e vezo ar mandalmant-ma lennet a voues hoet e pres an offern bred ar zalvez gonde ma vezo digouzet ar permission.

Roet e kemper, dindan hor sin ha sel hon armou, ha sin secretour an Escopti, an 12 a viz c'hwevrer 1871

+ RENE

Escop kemper ha Leon.

Dre an Escop Kenz
J. TEPHANY secretl.
Secretour an Escopti.

An Tad Santel en deus roet, en dez-all. dagemour d'ar ginver en a Rom a b rans hag a Bologn. O comz da genta ec h ar Frenchmen a voue e deo great caiz vad epad an dour hens e lavarzo dezho

« Contant ouzh ne'benoc'h Eun dra gaer oc'h eus great. Epad an dour hens oc h eus secouret en dra c hetiz h ar re zo bet gouz talvet gant an dour-se Gouzout a ran vez ez eus great goab ac hadoc h hag ez eus set tarpoc h a balamour d'ar vicampat santel a zoulgi. Rejen an disnegansou-se zo eur sculeudi evidoc h, rak hervez a ran, marz deo eus honor hetz meulet gant ar re vad, ez eo c'hoas kenaoc h honor hetz gouzet gant ar re fall.

Neuze e comz oc h an oll var eun dro, ar Pab en deus lavaret

« Ia, ar zoarh eus ar pez a devezo great ar glozer en amzerion troublus-me ne vezo het ancouzac het An histor a gomzo anezhan. Ober a ran ive ho consolation en amzer da zont Lavaret a ran en amzer da zont, rak c hui a zo oll zoanag hag oc h eus amzer dirazoc'h

« Ho pedagen a ran oc h ho kerzet hag ho sagonel. hag ive ar chapelenou a zo ganeoc h. Pedi a ran Doue d'ho reo e kemmat a zroi ha da gendalc het en hoc h an nen-calon oc h eus dishonoret a vremn

« An oll o deur zoun nem. Pedit Doue ma roi nem d'he vugale ha ma c harpe ar c henta alozier a zo hon dimez »

O comz eus an dour henz-se a zavetemp en dez all en devezo roue difenz an Italy alouhet pemp cant mil tur divar gouzi hon Tad Santel ar Pab Pez go ar c'hant-se en devezo dalc'het e c hant mil tur gantan he unan. ha roe daou c hant mil tur evit ober neuz ag re ive eur pedenn bennak d'ar re a devezo collet ho daoulez dre an dimar benz. Engen gouzout a fell dezoc h-hu petra a zo great gant an daou c hant mil tur divezo ma?

Mab ar Rone hag he zerc h caer a zo deut da Rom, hag oa red ober eun digemer brennak dezho red en pave ind evit dishonet honnedigez d'ar priny ha d'he hanvez-se, strizal ho daoulez hag ober eun tam voutmac h bennak var ho benn dre ma tremenjent Mad, evit kemenise ez eus dispegnet daou vil tur ha pevarzegent mil ar per a dlie kenz roet d'an deu zizerg, ha credabl eo ar re a zo talet var an dour neza gant an dour benz a o devezo nemeur ar gaer eus an arc'hant alouhet divar gouzi ar Pab. Ha setu azz penaus e c'hoar tad difenz ober vad !

Ar Pap ne da het er mearn eus ar Vatican, hag a lavar an offern en he chapel. Daoust d'an oll dad difenz hen daoc h prizonier e resto daoc h mad meurcon a gemeres digant ar gaer gator hed he vugale

En dez-all e roe digemer da arc hescop Aljer hag a lavare dezhan en eur he resta, e voa ar c'henta escop a Frans a zie zhaoue ma voa prizonier Ar Pab hag an arc'hescob a roucle ho daou

En eur gimzada doc h an arc hescop. Pi ma a lavaras dezhan e credc ne e zie azvezet gant ar Frans, en eur ar Frans en em zervichas an Aotrou Doue evit sevel adarre he dron. G. M

AR PEDENNOU.

Goude ar goan divoa e roue gant he chentel, hor Zalver a lavaras dezho « Ema mon-mui e vet oll skandaouet zhalomour dezoun. » Aotrou ma h eo ma re ze kals kristenien douget da gaout voal deval bouchou ann Aotrou Doue ho zokea da c'hrombolat pa velont petra

[illegible] ha hor hent neverlet ar vro Gwir er Frans, mes n'hem ket ebet ket ar Frans hor kavet gwir ar Werc'hez a'helle ket hem lakaat hervez ma [illegible] da Lost e lenn kentel da vont var ar vuel skuiz a kreiz dudiou ar Werc'hez hag eselet en hetu kenta var marmus ar Salut, a kreiz dudiou ar Pab ha ve kemenet dimp mad a vo ar bed J. W.

(*Hor pennad a zo var vord an.*)

Ekleziou ar Frankizmond.

Kentel II a vez Kevrin. — Eyd an adarre, a dreuzer Doue vo Frankizmond en he hent. Arzag mond d'ann gwele em eo he c'hoanted 20 a vez mare-ha. Dizag ar mintr e zervie dor va c'horgan ha dor va zi vian, an eur kentred diz-hun ne lezeo ganet-ho nemed va zi vrec'h.

Fur e voulaz h'eul hed. Ne deus ket gwel kals a drouk. D'ann tiad a ann hanter gwele kentoc'h mil eul en he hent. Da heklenn h'? Na ket eur gounoud, rag peotred kentoc'h eul, ma c'hlebeurnoud ket kemeret hag hor zoudastik-ou.

Kentoc'h eglod ann dra ze hed ann tiaou evel en dar-vezan unvez. Ann tad e vent hag a vez tud a furchin ann tan, e c'hrolenn ann-de-ze hag a laeaz ar pri a c'hellent mirout ma vo ranket kas c'hoaz eur vare h'all dre-ho da Vourgtherezid. Hennezh ez ann dreiz eh komenz ann dra ze kentoc'h hag ar c'hentan h'. Ne gouezan ket ze ar ar mag ann oaled ag hañ e dremm ann rag ann-tano-ar a vije kavet, el lenn h'ar gavaz ann dra ze kentoc'h hag ar c'hentan h'a ranker lezel kavet el leiz, gand ar mintr pe gand ann hentag eur ha kerz.

Kentoc'h 20 a vez Kevrin. — Hiziv a hellomp glac'har hag a zanvez ann eur bet eur baotr abaoue eur pennad amzer zo evelato ar gwalen ket ze hañ hed kaokoz eur vamm galvet a pri ann hini ann an ket dre'h ha kaokaloudi a vez va vo gwel dreng ebet ganevaz-ez. Setu ann hini ar pri a zo e kentoc'h kentoc'h.

Var dro deg kentoc'h a zemz d'ann ti, strafuilet kalz ha zanvez ar merc'h zoare-ha ke-ampo eun deg pe zizunvez gant an eur gwiaz hag va eur voudig.

— Aotrou Perzonn pedet ennez-ha ann gwiaz gwenamp. Pe ann tiad a zivoaz ar Frankizmond a vo eun gwaz e parrez Bourc'h hag e parrez Sant Denez da lavar, da vaguz ann hañ da gentoc'h ar pri a gavaz ha lakaat ann eil kentoc'h a ma pign gwalc'h. Ne a ez eun hent gand kentoc'h gwiaz hag kentoc'h kentoc'h gwel evelomp.

Hag ann dre-ze-vaza eun ann dud pedet-ar a voudig dezeg.

Ha a zemz var pennad mintrved. Dont a ra evelato kentoc'h ann-hañ va unan, hag e c'hoalenn pign an ti kentoc'h-an.

— Ann Aotrou ha Blanpy eo, emez-ha, an eun diskiant kentoc'h-ann-dreiz dremm a pignez-ar skrabanoer dremm dann!

Ann a zelaouz kentoc'h eil gwel an Aotrou da Blanpy eun den a zempenn Doue meulet en gand ann hañ dre ar vro a lgiaz kentoc'h ha gwenneg kentoc'h ar ve Gwir en e parrez Bourc'h ha a ra di an hañ ha parrez e vez ann eur gwiaz ar ve gwiaz e c'hoanted ar c'helaer.

— Kaer ez euz ann Aotrou da Blanpy emez-ez, pempvet mad ann traou perzuja, eun dra kentoc'h skrijus ez c'hañ kentoc'h gwel.

— Ea ze, emez-ha gwel ze ha ra e da vont ann hent.

Pa oant eat kentoc'h e chomchomz eur pennad da zonjal, ha me kavaz ez ann va unan. Ha a ra ann Aotrou da Blanpy digwenn kemmzevaz da kentoc'h Sant Denez, ez, ma gred, dre zaeaz ze ra ann digwenn dremm, ann-ze dign va unan da c'hoalen kentoc'h digwenn kentoc'h.

Arzag moud ar mintr evelato e kemerz kentoc'h ann va arc'hant kentoc'h all a ra d'ann tiaou kentoc'h e kelchz ann hent ar c'hentanv e zanvez e kentoc'h ann dra ze kentoc'h.

Ann dre-ze a badaz marteze ann kentoc'h-kentoc'h ha ann ann hent a dremm ar parkeier, ar kentoc'h kentoc'h a ra kentoc'h ver var ann tiaou ar c'hentoc'h.

Dre azman neuz kentoc'h ebed pign ez ar ve ar ann-mez ha evel ar mor ann ann gwelet a zann kentoc'h a hell al tagad mont. Hed kentoc'h a velaz pa c'hentoc'h ann-mez ez ra e ann ra kentoc'h pemp a vont pep kentoc'h ha he do, guella ma c'helle ar ze kentoc'h gand ha c'hentoc'h ar ze kentoc'h gand ha zanvez kentoc'h pe gand ha c'hargel gant ha ha di ajen ha kentoc'h ha gwic'ha-jou hag en ha-zag ha c'hentoc'h ha zanvez ha kentoc'h.

Ne gredan ket e ra ket kentoc'h ebed kaloun pevezom ebed gand ann-zann-gwenn e pe ann kentoc'h a ebed va c'halonn-ne e velel va kentoc'h pemp. Kavaz ez petra a vez dre va c'hentoc'h a ann ket ann ebed kentoc'h. Pa ann lakaat a ra da vouela evel ann c'hrouadur. Ann kentoc'h hag ann *Ave Maria* a kentoc'h a vouela va c'halonn ha me adarre ann kentoc'h. Dre ann douar neven-gwenneg ez ann ha kaer ann ar a ann kentoc'h ez ann kentoc'h.

Edan taol da de ar mintr pa glevaz kentoc'h e tant var ann hent kentoc'h. Ha me ober eur arlt kentoc'h tud devar ar mintr ann. Ann zandero a ra ann ann ha.

— Tudigon pemp emez-ez c'hoaz ze-ta a dre'h!

Ha me pegaz va laou, hag adarre ann kentoc'h ez eur ann-gal pegwenn a zivoaz en ha ann Aotrou Doue ennomp.

Edan ez ann gavaz a dremm gand ar c'hentoc'h ga ann-ta dantagad ha pevez velaz? Kentoc'h kentoc'h a zanvez ha ann dre va kentoc'h pemp zivoaz ha pevez all gant ar c'hentoc'h.

— Setu me kemmzez a kentoc'h ar ann emez-ez a ann kentoc'h 20 pa dremm h'ez-ha. Hag kemmzez ann traou'h a vez kentoc'h kentoc'h ann-zez ann-zez dremm zivoaz.

Ha me zavaz ar c'hentoc'h. Arzag e kentoc'h d'ann dre-vezan ann-ze ar dremm kentoc'h ann-zez ann. Red ez dign kentoc'h ann kentoc'h kentoc'h ann-zez da ar ar ann. Dre ha kentoc'h gwel dign. Kemmzez a ra Frankiz ann-zez dremm gwel ha me ann va ann all. Ar zandero a zanvez hag a gwic'ha.

Ar mintr a ann kentoc'h ha ha da ann a kentoc'h ann, ha ann

ndarre run kent Doué a ra ndarre ahoue ar c'hleri ha den ne lavarra ger dign

Ar mear a eil ou kievel hano eus a netra. Lavaret a rix dez-han ne c hellen ket kredi e vije gwir eus ar gris ker krit En eve a lavare n no great lenc h ebed d'ar Prusianed da voullakaat ar barrez er c hra-se. Ha ma vije bet gwir ann Aotrou de Blangy en dije kemeuet derhan. rag eulgien tol.

Choum a reomp eur ponsad da gomz var gement-se. ha ne ra ket e kousemp neuleuz e kavomp n on nemed eur gwen skrijat o reded.

Me a gemer d'am ar da lavared n'eo ar brud-se nemed gwer ha neubeud gonde e c'hra ndarre er maez da zizonnou tud va farrez.

Kaer eus ou redal ne gaven dre an hall dies a ios goulio an oriou a ios digor pe dibreun. E kale tiez an eeo-de-vé bara. hag hag amann var ann daol, evit tremen dionc h ar ti rouanned. me gred. Me bar, eus noavez-se. n omp ket chomet deg den da loja e parrez Sant-Denez. Nemed ann hini en eus gwelet ne gouezo bihen petra eo ar spount en eur barrez.

Pa ne gaven den e tiez eus dro d'ar gear Edon ne'h en eus diskouiza e kichen va zan pa glevis tud lronnou fouet o c hoari ar vas

Ha me ndarre eno hent rag dionc'htu e velix ou emgann eure hon tud ni hag ar zoudarded am eo gwelet. Ne gouzen ket kalz da beleac'h ez ean mes lavaret a reun ouzigo va unan e oue ar belrg bera el lec'h ma veu tud glaret ha mac'hanet. Buie a ra epad eun hanter heur va houlnd koad gan-en a eus ou ket kemeret a zanare da lakaat va boutou ler C houeza a reun pa ep eus gwid. gand ar Prusianed nann var leur ann emgann met eur pennadig bras eun tu-man Pa ra eun garz ghot-ho e teuaent a-no var ann tiez hag eus eur Goude ma o devenz tennet var eun tu er eaol d'ar red ebarz neuz un eur gwelet roken o vont gand he vaze h en eun

Pa ra eun garz gant-ho e oue lakat hag ar fars var nenn dign Lavaret ha diskouez a reun nan deuet da vez skouarn d'ar re mac'hanet, ma ar d'ou oran bennag Lavaret e oue dign o gwelet mont da gaout ar c hirri.

Me a ios eat eat ar gear evel ster guinarnek. n on eat pa ra gaukun Dre-ze n am eus great ne ra ive nemed standa e vouchouer var ar glaz. da unan hag a ios torret he c'har goudeze e roiz skouarn en c hor-se. hag a ios torret he c'har goudeze e roiz skouarn en c hor-se. hag a ios torret he c'har Eun all mac'hanet a eus e choaz er c hor-se dann e blaz a gal dign en dro unan en he skoaz pe en he vreac h hag eun all en he gouzez Drou garr all a eus e'choaz a kichenn hag a eus eno ho c houeza h mann. a lavare dign unan a ios eno. mez me ne c hellan ket her lavaret, rag n am eus ket gwelet ho c hoefou kolo n am eus gwelet hen

Eur pennad ael ar vestr'h., D. .

Er garcica e hallek Lavera e lronnomp an dra-ma En derrezon tremenet en hospital Rueil, eur mobil iscrit eur breiz, dare da vervel a zavas en eun tael en he gouzez. hag a lavaras gant eur vouez cre ha frans « Jesus-Christ a vezo trec'h Jesus-Christ hon Aotrou Ia Jesus-Christ a c houenzo. doué a ra da ren var an douar Va Done he rouanteiez deuet dicomp, he poloniez benet great O lavaret kemeuise he vouez a vaeza dezhan hag e teuaz ha lavarad divezo.

Setu ponsez e vez eur soudart christen

Eno e zo nieu a dud, ha reiz meuho n o doa nemeur a religion. Hogen neuze e sellent oll an eil oc'h egile, ha mevel ha hini a drue an dicliou en ha daoulagad

Lod all a denouz ho zocon, evel pa veljent ena ar soudart catouch-ar o pignat en Env Eur pennad mad e chomjot ep ma crede den lavaret ger

En eun hospital all. d'ar memez derrez e trec'het he zoa c'har da eur zoudart a zo bet glazet gant selisenuou houlet Ar gwalion a ioa great dezhan a zo serij ho gwelet ha distaga an dion e'har-se a zo eun eun labour ker scrijus all. Ar soudart-ze a zo eur ur Yaudon, ema den a zoue pa dri bloaz varnugent Gouzout a reaz. ep coll he zanoudegez. trec'ha he zoa c'har ha ne lavare ken nemet ar c'homzou-ma Pardon, va Done! pardon evit ar Frans hag evidon! »

Ar re o doa gwelet kemeuise ne c hellent ket mires goudeze da vonsia ha da scrija. G. M.

An oll gazetennou o devo couzet eus an ejunnet digaset da Landerne. hag a rankct da zistuga ahalamouz d'ar c'hlenvet a zo eroget enko Gouzout a reomp e zewa great kemeut hag a c'hellet evit mires oc'h ar c'hlenvet-ze da dagi eha al ar vro hele roken d'en ar fearies ha ras di tud a hell evit lacat al loenet e tuez-ze doua en douar Lavaret a rer roken ar re a zo eat da ober ar labour-ze a vezo roet desho diuad nevez ha devet he dillad eat araok ma zeut ar'hano

---

PRIX AN EIL.

Kemper. — 10 Gwerzu		Pont-l'Abat 11 Gwerzu	
Prix an danez a'benn tan.		*Prix an danez e benn tan*	
Guinis	28 fur 63 c	Guinis	28 fur, 75
Segal	18 fur 44 c	Segal	18 fur 75 c
Eiz	18 fur 50 c	Eiz	18 fur 00 c
Ed-du	25 fur. 00 c	Ed-du.	25 fur, 00 c
Kerc'h	23 fur, 00 c	Kerc'h	23 fur 50 c
Avalou doucar 8	ur. 00 c	Avalou doucar 8	fur 00 c

SKOL AR MAEO MAD.

Laket e brennoch dre ura Aotrou Escop kemper, a gaver en ter market evit Bare Jesus-Christ

---

Ar Gerent AR DE KERANGAL.

Kemper, emailh gand AR ME RANNAS, Heritier ha Resopti.

Dizanvez 4 Mevrz 1871 — № 318. — Seizved Bloaz.

FEIZ HA BREIZ,

KELOU A BEP BRO, HA KENTELIOU VAR BEP TRA,

Digaset bep sul da gemmi Christen a gemm ar brezonek.

KENDALC'HOUR EVIT CAUNT AR GAZETEN

Evit ar Feiz ha Breiz, Cantet an Nord-Ouest ha Montroulez, evit ur bloaz, daou scoert evit 6 mis, pevarzek evit
An Aber-Vrac'h ha tout an Iliz bennak pemzek evit ar gwerzhou

Ha lec'h ma vefe bet ebet ar c'hazetenn-mañ a-raok pedi an hini a fell dezhañ he c'hemer,
a c'hellomp he c'hasa dezhañ dre ar Mandennou, mennet an Europ, ha ni a gemero ar c'hi
D'an Aotrou an Kannadeg-speredek e vez adkemeret ar pemzekvez da kemmi e zoñj ar re a zerc'h ar Gazetenn.

Ar c'hefridi da gaout ar Gazetenn a dlefer da rediñ d'an Aotrou BOSVAN, gerlenn.

KEMPER 4 Mevrz 1871

Abaoue ma voar bet a vad d'an oll a ra c'hoarvez, pa daol difenn, ar re a gemer an hano a republikaerien ha na daol mennet dezo ar bedenn, e daou c'hoanagenn bag a gemmer c'hoaz avanse h. Lavaret a ran dispar betten da lavaret en ar re a glask dispac'h revolusionn ha ne lec'h ar gouarnamant republikanet tag ar re ma a c'hell lezel kas dioutan ha cresk chenchennoù evel ar re all. Pep daou gouarnamant a c'hell lezel mad pa ve tud vad en he bro. Mogen ar re ma c'hoanagenn anezho anez en ar re a daou lec'h a bep seurt a-walc'h evel gouarnamant da lavaret en a fell dezho treiñ ar republikaerien da lavaret en a fell dezho lezel mat. Met petra a ra ar re all evel galvout lezel ar re ma en o flas? Petra a ra ar re ma en o flas? Ha ne vefe ket rediet dezho lavaret ez eo ar re all ar re a c'hell lezel ar vro en ur stad fall ha ne ouzont ket petra a reont ma vefent lezet da ren ar vro?

Mogen ha gouzout a fell dezo ha ne vefe ket diwar ar marc'h gant petra ha kemer ouzh? Evit ha c'hoanagenn gant kantadennoù evel kantadennoù ar Republik ha ne vefe ket gant ar re ha ne ra ket all a relijenn. Ha c'hui a ree ar c'hoari kanañ ar marc'hadourien chañjal da vat. Setu ar pez a c'hoarvez en ur gêr bennak bag en Europ e kantadennoù setu ar pez a lavarenn an holl e pedier ar perc'henn evit mont e belle an amzer da zont ar vro gouzout gant kertouz ha n'eus ket ar vro da vont en ur stad fall ma ne vefe ket ar re a lavar

An dud divar ar meaz a c'hoar hiro rak noz ho leun ha serfa ha ma an da ket bir ho gwiriegez, da vana e c'houzout hervez'h eus an daruvan a lampont hoar, ha dreist oll o deus ket collet dre an dizurs ar pez a skuiz rad eo dou roet Doue dezho.

Ha nouzeat e tlear hezo ma trufa an dud-se collet ho feiz gantho gant ar re a zo heuvel outho dreist oll pa ra ar re-ma stad anezho ha pa ho lezont dibreder ha dizoursi er gaer epad ma casont ar re all da c'houtant a bep seurt trubu Hou ta da vez ho buez ev ho bro ?

Mar gallfe hon dispac'herien pa re mirout da voti. ne ve nemet tud hag o reu ho mouezion Heo diskuez availe ha reont pa lakeont voti er c'hantonioù epken ha ne ket er parrezioù rak gouzout availe'h a reont ez eus mab-tud var ar meaz ha ne ellont ket mont d'ar c'hantoù, ha cuz all ha ne daou ket gant diegi ober eun havalcp pennad bale Hogen seulvui ma o deus c'houzout da viret oc'h an dud o deus feiz da vont da reu ho mouezion. seulvui a zoun o deus da vont d ho reu. mar fell dezho bezo gouarnet gant christenien.

Bremn marteze e vezo red mont adarre ep dale da voti ha marteze roken oc'h pen eur vech. Red eo eta mo dezc'her souch eun an dra-ma

Ne deu nemet tud a zonjans Doue hag a c halfet. ep noun canet lausou eubo. Nep a ra dreo ket a zonjans Doue daouat petra e vezo hent ar a vuoh mo dezhan ar c'habeat-se a c hell derc'hel eun den en he zever, ha morse eur vro ne vezo gouarnet mad ma n ra ket en he fenn tud hag a c'hoar o deus eun eno da reuta da Zoue. tud hag a c'hoar ez eus ansoutho eur barner hag a c'houlenno cont digantho eus an douar ma o devezo gouarnet ar re all G. M

Mar deu gwir ar pez a lavar ar c'hazetennou ar Verc'hez a zo en em lakaouet adarre da vagale en eur bourg a ganton Landivy, e departamant Mayen d'ar 17 a viz Gwengver diveza.

Eur potrig unnek vloaz a zo he dad hag hen o prial laza en eur c'hraoñ. Ar potrig o veza deut er meaz, hag o veza savet he henou da zelaoui o pignas seberet o valet a gaoñ en ti eur vaouez vrav ha caer ganthi eur vab c'hlan goloet a stered. ha var he fenn eur gouel da eur gurunen ansouthan. Hi c'hurunen hag he bentou a zo en nour

Ar bugel a c'halv he dad henna a deu da zellet, an vel netra a ra goap eur he vap. hag a ra adarre d'he labour

Gouscoude ar potrig a vele alo an traon. Gelver a ra he vam houma ne vel netra ken nebeut, a scandal ar potr ker hag a lavar dezhan eo dioc

Neuze e c hall he vreur mao bloaz hag e lavar dezhan doun en he gichen, hag henna a vel ive an traon gaer. Caer o deus an daou gou goardrouz. an daou vugel na droont ket ho daoulagad divar ar skeuden skanv, hag a lavar a dam e tam penaoz eo great ha guisket

Ar brud a zeuz beun dre'r bourg, hag an eil zestumaz alait a dud eno. Dioc'h oar zo eno oc'h ober scol hag a deuz ive, hogen nag hi nag ar re vraz all ar valeut netra. An dioc e hoar a lenn d'ho an, hag a denar adarre o tigas gantho ker euz ho merc'hedigou, unan daounak vloaz, unan nao bloaz hag unan eu bloaz ancien Kerkent ha ma vezont digonezet, ar gouz eus an teir merc'h a lavar

— Ar Verc'hez Vari eo oh ! nag hi zo caer !

— Kemeret en he c'hoar Vitalina, a lavaras an hini eno bloaz Hag an eil lakaout da lavarut pennac edo evel ma o devoa lavaret an daou hoar

Neuze an oll a pignas soubet ha nec'het Mont a rer da ghask an Aotrou person ha kerkent ha ma voa digonezet ar vagale a lavar

— Eur groaz ruz o sevel var bruched ar Verc'hez !

Ar person a lavaras pedomp, va bugale, leveromp ar chapelet.

Dre ma lavaret an *Ave Maruou* ar stered a greske an aer zoubo var ano Mam Doue. Evel ema hoc guenan canet, eme ar vagale.

Varlerc'h ar chapeled e voue canet ar *Magnificat*

Neuze e tapeaz eur ruban gouez. bir ha ledan eur rouden pour varrocham. hag a voue lennet ar c'hemenouma e kaeroneau bras

« Pedit-ta, va bugale Doue ho zraoue ne vezo ket pell. »

Ha goudese ar c homzo all-ma

« Va mab en em les da vezo touchet »

Ha varlerc'h an dra-ze neuze eur pez barrek ruz.

Epad ma lavaret ar chapeled, e voue kerc'het eur bugelig all a c hoec'h vloaz. hag henna a vele ive ar Verc'hez.

Mes an hini a lakeo muia sellet outhan. oa eur bugel trivac'h muz. a zoa ezo var brvac'h he vam hag a zede, hag a stenne he zivrec'h. hag a zache o clask mont da gaout an ron gaer, ha ja glaske he vam he drei da zelet e lec'h all e crie hag e pede he gorf kea oa vezo troet oc'h ar lec'h ma lavare ar vagale e velent meach mam Ihoue

Goude ar *Magnificat* e voue canet an *Inenodiet* Epad ma ho e hanes, ar Verc'hez sautel a zavas eun lamig he daouzro hag a vaue koartaz oc'h ar vagale

Neuze e voue canet ar *Suire Regiud*.

Hart neuze a dostcaz he daou zorn an eil oc'h egile evel ma dougen eun dra bennag, hag e voue gwelet eur groaz ruz et'e he daouarn. Ar c hrist a zoa ranoc'h hag astennet var ar groaz. Aznoc'h e zoa scrifet e hizereonou bras Jesus-Maria

Cana a rejoi e hoza kantikou hag al-lusiou.

Neuze e savas eur c'helc'h glas tro var dro d'ar skeudenn. ha var ar c'hele'h-ze, e kichen an tredi hag e kichen an divezoua pevar biniz bur Neuze eun a zudao trouz ar Verc'hez e savas eur stereden pehini a ziumas ar pevar biniz hag a zoas gouezan d'ar lacat zinoas stered ar garrecn.

Evlla e vouez gwelet ar Werc'hez evel pa vije o vonet da dle ha c'houi oar gwell gwelout. Ema marchosi gant prizioù ha gant c'hoarzin ouzh. Na velet ouz hemañ hag ar gwiskamant hag ouz pennad gwalc'h ar verc'hez ma zeiz.

Kerkent a ouz gwelet tost hanter tailhek e hanter-c'horf hag hanter-ma. Lavar ac'hanoc'h gwelloc'h ar vugale. e ouz ehanaat gwelloc'h ha kaoz d'ar vamm-gozh evel ar pemp a dud gwelet.

Kerkent ha ma vefent ouz ar gwelout hanvet Egipsiens ar dud hag a lavar e deuz servijet ar diaoul hag ez int evit hemañ.

Pa voe ganet e Jezuz Bethlehem e Judea en deiz ma oa bet lazhet gant an Herodianed kalz a vugale, ha kement-se a voe graet gant ar Werc'hez pinvidik. E renkent kuitaat Bethlehem e kreiz an noz hag ez aent da chom e Nazareth e Galilea, ma oa bet maget Jezuz. Ar Werc'hez ha Joseph a oa aet da Jerusalem da gelebriñ ar Bask, ha pa oant o tont adarre e kavjont ar mab yaouank o vont kuit hep o gouiet. Soñjal a rejont e vije bet kemeret gant ar vugale all, ha pa ne welsent ket anezhañ e kregjont da glask anezhañ ouzh o zud ha gant o mignoned. Goude ma ne voe ket kavet anezhañ e tistrojont da Jerusalem da glask anezhañ. Ar pevare devezh e kavjont anezhañ en Templ o kaozeal gant ar Belec'hed, o c'houlenn diganto ha respont dezho. Pep hini a oa souezhet gant e c'hoant da ouzout ha gant e respontoù. Ar Werc'hez ha Joseph a oa souezhet ivez o welout anezhañ, ha Mari a lavaras dezhañ: Mab, perak hon eus-te graet evel-se? Setu ni ha da dad a oa o klemm ac'hanomp o klask ac'hanout. Perak ho peus-te ac'hanomp klasket? Ha n'ouzoc'h ket e rankan bezañ e ti ma Zad? Ar Werc'hez ha Joseph ne gomprenjont ket ar pezh a lavare dezho. Goude-se e tistroas gant e rieni da Nazareth ha bevañ a reas dindan o gwalc'h. Ar Werc'hez a viras kalonek ar pezhioù-se oll en he c'halon.

Jezuz a grese en oad, en nerzh ha en furnez, ha plijout a reas da Zoue ha da dud.

AR FEDERIDIG.

GWERZ.

Dre e hanaon hemañ hon eus roudoù gant pennlizherennoù.

Ar bugale d'ma dro, pried gwerzhus hag hanter Zaluzet
I A' Vad pedennoù ma hon lavaro c'hoazh
Pardal kreñvlenn kalonek e vez gwan ar baourezh
Ha ma vamm dre dristidi a vez ken gwanik.

Ha ma vamm dre dristidi a vez ken gwanik
Ma ne vez ket dre dristidi e vez ken gwanik
Ma ne vez ket dre dristidi e vez ken gwanik
Ma ne vez ket dre dristidi e vez ken gwanik.

Ar bugale d'ma dro, pried gwerzhus hag hanter Zaluzet
I A' Vad pedennoù ma hon lavaro c'hoazh
Pardal kreñvlenn kalonek e vez gwan ar baourezh
Ha ma vamm dre dristidi a vez ken gwanik.

Pa voe ganet e Jezuz e Bethlehem e Judea en deiz ma oa bet lazhet gant an Herodianed kalz a vugale, ha kement-se a voe graet gant ar Werc'hez pinvidik. E renkent kuitaat Bethlehem e kreiz an noz hag ez aent da chom e Nazareth e Galilea, ma oa bet maget Jezuz. Ar Werc'hez ha Joseph a oa aet da Jerusalem da gelebriñ ar Bask, ha pa oant o tont adarre e kavjont ar mab yaouank o vont kuit hep o gouiet. Soñjal a rejont e vije bet kemeret gant ar vugale all, ha pa ne welsent ket anezhañ e kregjont da glask anezhañ ouzh o zud ha gant o mignoned. Goude ma ne voe ket kavet anezhañ e tistrojont da Jerusalem da glask anezhañ. Ar pevare devezh e kavjont anezhañ en Templ o kaozeal gant ar Belec'hed, o c'houlenn diganto ha respont dezho. Pep hini a oa souezhet gant e c'hoant da ouzout ha gant e respontoù. Ar Werc'hez ha Joseph a oa souezhet ivez o welout anezhañ, ha Mari a lavaras dezhañ: Mab, perak hon eus-te graet evel-se? Setu ni ha da dad a oa o klemm ac'hanomp o klask ac'hanout. Perak ho peus-te ac'hanomp klasket? Ha n'ouzoc'h ket e rankan bezañ e ti ma Zad? Ar Werc'hez ha Joseph ne gomprenjont ket ar pezh a lavare dezho. Goude-se e tistroas gant e rieni da Nazareth ha bevañ a reas dindan o gwalc'h. Ar Werc'hez a viras kalonek ar pezhioù-se oll en he c'halon.

Jezuz a grese en oad, en nerzh ha en furnez, ha plijout a reas da Zoue ha da dud.

glao pardùk ann oll a dùalit er park ne zivoa het diac'h na red ra ne gedal eur penaod hag e velomp. Petra c'houlennac'h ann ha pedennou? Kaout ar vihier ha divoalc'h gueiet ar Frans savetrat. N'hor boa het het ar vihier kreiomp n'ea het mad deomp ne c'havet mè kavet ennan tamik siard ar gouez ar soupl en het tal vondus d'ar profet Jonas hezo monket gant ar pesk da mont Paol hezo diskaret d'ar ha loue ha skoet e zalvasse. Doue vo ze a Frans ann hini gos fountet var ar Fers, savet gant ann eskibien resset gant priaoet kristen hounnez en ar romantelou kreiz ha kaera goude hon ann env, diskaret eo bet brema e zroa pevar ugent vloaz gant ar revolusion ar Frans zoonnik hanvet e gaud ha roue ha rouanez ha beleien. Ha nebiana a ra eh Doue eh relijion hor Salver en gant he oberou. Ha kompoz. Hag e ve skubet ar Frans zoonnik ne ann a ra het ene pe het gerrez Frans ennan hevelch kreiz hag a ve skubet hounnez a ene drouk ebet pell ac hano hennez d'ar brin ha d'ar sparfellet dishrouet gant ar c'hoas hag a dleze gwisiet ha e hofad kik breiz. Hennez d'ar voaderenez staget outromp en despet deomp evit mann ar gaud blouaret ann hanvez ha e vimp ene ann nez da ronet Doue a ra dezo het rort deomp ar vihier gwir gatoliq hor zaveur. Ev gaer gaud pa ha deomp ne het ve skuilet ar gwirionez hir ra a gaou ene ne pean a hello pere hala a gle gant perzon plouen? red ra arc'hant, red ra neuz gaud ar zoudarded ar mobilet kennebeut hag e stad a c'hras a vez het ann noaz e halann pezia Doue.

Lavaret a reomp ve a ene het e hoarvezet gwirionez meiz kerzuni a zivoug ha gant al lodenn vrasa ann ar Frans a ve bet ma bresket hon tachennou ag devet hor c'hevredi ma diskaret hon tud. Levia-liel a ra het evel kavet e ve ar Vretoned. Anzav a ran oamp pell diouz ar Frans mes gwir ra ve ez devet ar Bretonned ene hor c'hrehen zonze a ra e hano ra gulorr Breiz a gant a gicelou ha n'en het ket dour a hena ar hrouomp. mes hrouhen hras a zo ive ha petra hor bije gwrat p'en ran hon tud ? Ha ungueomp? E meulet oumpe het ha touchennet mad ag ar fourt koulskoude n'ag het great gant serpantet kordet ag hegri gant flemmoniezet evez gwir drouz ar skrivier skuizet hor hras. Kavet en ta hag ha dre ne vire ouzin da gredi ar vamp het dleue n'en a gemeret ar d'hor preizentou.

Ar pe ara ra hrasat zoun. pa zellan a dost hag a hell, ez ve ar het great pedennou avaric h tevel spountus ene hras ann empire ar c'hrec'hiz zo ze zoun he hrou. Kalz tud fall a c'hallfem rannoc'h ez a hrikou ha kre skoude red e vez drabo ennaka he ghuerre rag me gred ann Aotrou Doue ar vech-ma ne arg e ann skiriz a ve gwirionez ar gwir. ann tri da greiz ez meuz ha gwelet ar boultren Pedromp ra h ziskouez, rag vad espern oumpe het evit ar pez a dalomp e kresk ann anken hag ann enkrez anavomp gwir ann dra zanvet Jezuz ne pell mui gouez nemet ra meuz lod var ra dost, mes ar meuz lod-ma a lakaz da sevel var-zu Doue kompz ann hunvre devet a vezint ar galoud. Nemet ann hini hirvez e vez Doue da hardonn deomp pa reomp drohon, evel zanvet Paol ar hrouez ann hor mantellou da lavaret ne pedennou gwirion. neuze e rann ve deomp ar pez'h. ann nann ann nerz ar Frans hag a zavo ann ha hag a vezo adarre hrea ha kaera romanteiz goude hon ann env.

J. W.

(Ar pennad all diwezatoc'h.)

SANT MABON.

I.

E kreiz an Arvorig ez eus ul lavar all dac'hourmac'h, eul lavar hag a dosta meuz'h ac'h ar gaion, dirak lorom ar pont-ar-c'hae d'an oferenn pe d'ar vesper tud pa vagaje ar c'hermesonnou a dost da vourc'h Kadoù.

Sant Gildas evel raz a re all a ya dezi da velet an tam labouat ze a dlie da gaout ar vro ez eo bet ganet ha maget ennan hag ann dra e gouezont Rhuys. Caout a reas al labour dezo a vezhenn hag e lavaras d'ho regoua

— Bennoget ra vezo an hini en devo savet ar pont savet a gaz ann an donner hepa d'an enor!

Kadoù gant humilite, hag o savel he zaouch hual meurbet, a respontas

— Monoc'h e c'hoaz e vezhe hepa bennoget an hini a rafe ann pont da gaz ann an donner d'an Ene!

Hag an daou zant, o sellet ac'h an eil hag ac'h egile hag ac'h an traou gouez a vefed dezhho, ez aio lakaat da ganz a zavedet ar zant evel gwechall Sant Augustin ha Sanez Monica.

Kadoù a ya gaohiza diadre he gwele mann ann ul lerrnen guerzhou a reer d'he sevelerien da zeski diadre ezhor. Virgil en a lavarer. Poulzet gant ann zantelamant a draer evel en deu Sant Romifas evit ann Arvilet, Sant Patrik ez a racoe barzed ann an Irlaned maro ez bedrumet ha mevel a galoe all sevel ha trugarekaat e Zoulfoe da vadeiù.

E vêz e vez gouiennet degantha pevar e vemele, e lavaras

— Gouviz a ran e zougal ennè marvioù ez beom an hini en deus serriet al levr-mè a garan kennebeut hag a ra kennebeut a bignidoù dre.

— Marvioù? emè Gildas a ra dezmanet hag ouzhan ha neuz hag ouz ar re all ne het marvioù nag a c'hellit da lavaret. Dousset ra ey mar ebet. Ha soupl a ra deoc'h-hu a ra deus het Doue ar marvioù pounner evit ar fallentizien ha evit ra deus evit an dud all? »

E-pad ann eurvezh revriet e teuaz eur gwrvenien da dreuzi ar pont. hag evel pa e dis je e houant da zaskonn hepa a neuz gant ar mannc'h dezanvont e c'hrenèz ar mor al levr a re pan Kadoù.

Ar zant a gemeras ar benn ha lavaras gar mad, da ouz avad pa vez eat d'he lacher e c'hrenèz a zikan ha neuz

— Ne zebrez ha ne ofin hiz a ann hepa gwestout da

vad petra ra Doue oc'h ar re a gase er bed-ma evel ma enc'an oa ar vro en Kav

Var pemontse en em roas da gousket, hag evel ma teuont skoltrus a deue eat an nor hag a lavare : « Ped avidhou, ped avidhou na skoulskel o pok, evit ma caoun da vihan trugarat ac'hanon Doue. »

Antronoz eur penkelser eus ar Beiz a zigwas dezhan eann Eog ar zant o vezo laket he zigere e roue cavet e diabarz ar pesk al levr guerrion a roe eat gant an avel.

O den e gorionez santel ! eme eann a seriugnerien bro c'halz o sonjal en hutor dudius-se eus an Arvorik ô cant leag a tadelez sant ac goudsoas morse den ne zaje, e morse den n en devas morse en he c'hinou nemet hano Jesus-Christ morse en he galoo nemet ar pouc'h run devnezon ditrong, ha truezuz oc'h an oll !

Goude bezo tremenet meur a vloaz en Arvor, ha bruder kement he enezennik ma voue roet he hano dezho, Kadoh dioc'h ma lavar anan eus ar re o deus serviet he vard o velet e tonge an enezen-se pep seurt frouez, a mojas mont da lacat ar frouez-se da zevel ive e Iric'h a.

Eat mantruer eta e testamant meuoc'h he gouenl ha goude bezo caset an oâd evel ma voue bonz, e komzas evelan

« Kendalc'hit, va mignonet ker ha va breudeur e Jesus Christ kendalc'hit da veza evel ma recomp, kendalc'hit stard ha ferm e servich Doue. Evidomme ne diwan het chom ama pelloc'h »

Neuze e lacherias pehini eus he enkibien a dlie beza kloz en he leac'h. Uzuvel a reas eus dev a beun ha eloueg a c'hoarvezas pehini eus he enkibien a dlie kaigwelader da lavaret eo « roue an enganneur. Alia a reas stard he renac'h, evel ma res sio pa zea eur penaul diouzho da ponal na gemerjent na roue, nag escop, na mab un a dud vrat ar bed, evit beza an talvoudeg sko a c'helje servel en he zouez, mes d'he baru ou he unan ezvezho. Neuze e savaz eu eur vag hag he venac'h glac'haret a penn da zellet outhan kent ha ma c'hellaz he daoulagad he velet var ar mor

Peleac'h e voue ponizet he vab gant an houlioù ? Lod a lavar ez eas d'ar C'hambr lod all her c'has d ar Scos. Lod zoken her c'has d'an Italy. Erves lod brec'hel en eas d ar C'hambr erves an Arvorix er eas d ar Scos. hag ar venac'h a vonje na ra'o an liar c'hoaz zoken e lavarent e voa bet douget di gant eur goabren skedus hogen al lavar diveza-ma ne doa nemeur da veza credet.

Lavar an Arvorix eo a zo da veza credet mann meuoc'h a zoare en deus da veza gur rak gwelloc'h en em stag oc'h ar rest eus a vuez ar zant. Ar pesk dleg a leverer en devoa da venchi e bro Gudas hag Asturia en deus doare avoalc'h da veza gur Lavaret a reer voa daoe dra en he c'hoant o voet di, e hoant en dis da velet, armoc'h metvel ibn Sant Andre a Scos, hag e boulet gant an dud a sta di da bardoni velet ma vo bet disoug o pardoni e Rom hag e Jerusalem, neuze en doa c'hoant da labourat evit pinvidigez an eaoue. ha dreist oll rac'hoa an dud speredoh-se a blije kement ho scridon dezhan Lavaret a reat e teue d'ar Scos da glask evit he c'hatre oc'h Doue unan eus ar horted vras eus he armez hag eus he vro eur mignon da Daleran ha da Ancuria reg ar bare-se. ervez a gredet a zo bet lec'het re. evel he vignonet arneg ar Santou. hag eat d eo en em gavet e c'hajou ar C'haledoni.

Dont a reas abenn d he gaout ervez lavaz ind ar vro. ha pinjadur ne o sonjal a ve gaz Kemeuse.

Eur pennad all eur vez all). G M

An Eskim Benniget.

X.

An dek a Vezu, goude bezo kemeret Arzanch var ar Sacramant a zeas da gousket da vrenz sant Mikeal. Pa edo o vont var vare'h bed a zo dreiz e tigouezas gaezhan eur c'habuzin an hini en dua sacramantet ar prins Jil en he brizon. Mont a reas da gaout ar prins hag e lavaras dezhan e voa carget gant he vreur Jil da trec'heiin dezhan her galvc arneg an anternatver derver,d ra eus gaout dirak Iezvezu Doue, evit bezo harnet eno he daou

Ar prins a jomas abafet o clever kementse Goudem. o vezo dezhezet e falvezus dezhan roma c'hoaz oc'h ar c'habuzin. Hogen hema a zo en eal dre ne c'hoare pezac'h ha caer a voue he glaza oe voue bet cavet.

« An dek eme eur sevisgner eoz a jomas ker nebeut her mantret. ken nahenet ma na c'he tal ama kemeret pinjadur gant netra, hag e varvas zouden gouden. Ar pez a dle gwir d ar brinsel a tiefen, beza fur ha dioual da gred da gemen a lavar dezho ar re zo var ho zro, rag an den en deus avoalc'h da ober o erc'hel penn d'he voa soulou he unan ep en em lezel da veza renet gan goal soulou ar re zo en dro dezhan. »

An antercantret derves goude maro ; , an dek Frances pehini ne reo mui nemet langiza, cregnet gant ar more bel a zestumas en dro dezhan tud chentil, alierien ha re vras eus he lez Dirazho ha dirag an enkrb a zo eno e roas ar gurunen d'he vreur l'er a Vrelz. hag hen anavezaz evit an hini a dlie beza dek en he c'hoarde o lezel a gouez he zion vec'h Mar he lac'hent pere ne c'hellent enoni ar gurunen nemet ma na vije bet goza ebet eus al ligner.

Meur a vech o pedas ar re a zo en dro d'he velc da bardoni dezhan he farion.

Reseo a reaz b ma amancho divera gant santimanchon brao a fell hag a vel, en, hag a varvas d'an 19 a viz gouere. er bloaz 1150.

Francez a Zuran ha Go ig a zo a pedi e chapel ar brinsez pa zigouezit ar c'halo a zo gaetho.

— Ean a laer da gaout an h ne en deus laret, emez an tilaver en eur groza.

— Doue r'her pardono, eme C'hodak Ar prins Jil en

allet tamal dreng abet dezhe, mes gouzoudo pa re-jont dazoutiet, a vez red ha hara hag ho lonsen.

Ne re ket dezo caout testenion evelen da verza evit pri amser ha pep contret. Ea hon amser ha n on-on ket rieret ar c'hiz a ya savet pa oa dezi tabet Jesus-Christ « dre ma var hag evit aher he server » da zigas da vouch d ar g mersen fidel ha da re dezho da zaouet pare en « intenoon ar sirmouri hag ar justis ». Sant Paul a ra het d'hon-net abalamour ma favare d ar redmanet ne « gomeryont ket a skuer doc h tais credennou ar bed ». Sant Per ra het staget oc h ear grase abalamour « da vrake d he zisclerhen eu red tec het doc h ar c'hentam eun na mel d an dreng a ra ar bed ».

Leuenip kemeriset rag mall en eun da erbet hag an dra-an hor c'halo re ho. Hon lezet epken da laveret dezo h evezet pennoz an dud dazoue hag he a vogeri-pont na herrasen all ha zaken an hon eun tremen penvi-ha da lehiana e calet e vefent dere hel ne zisheverent mervel ho c hanzoe nemet oc h an re catolik kemeriset pa het gouriet berpet hag a trao gueriet ato abalamour galleus an dra pehini ne c'hell ket fazia e vez ar c'hra ar skiria evit mervel oc h an erroz hag ar gouz vuiano da gant da gaout ar gwaud ar re a fell dezho counsia pe gouzo skigna ho nerzou pa zo ne gouzi h d ho gouz nouiou. Arruta a reont ra ea eun heliat dezo h an dra. Kemeret ranket outo hag erbin a reont kemeret a c'hel-lout evit ho harlou d ar an dazar mar gallent. N ouz het evit gouzout e vefe da labouret ep eun da lezat ar c'hra da c'houout var an nateur ar fe a var ar renou. an ano var ar c'hoef.

Ar vuiaciou ne eus het kea auez hag hon deguez kaou e dreo ouzi kemeret a dud da vez hel tpouk kemeret a dud ha ne vizont netra eus a zivoerezon Doue kemeret a dud kra trouz da houlla ar gouz skuerzou ma ne c'hallet ke zi da nazon ne oll dangerou eur ar vouek ne a refujou a ra gant eus ar gelennadezou taolet etouez an dud gan ar c'hazelennou scouezhet gant ar-zaou all ma oa ket gant an hiniennou gada ha lazet da-zik dazo egad an dra-zen ez a ebat. An dud diwar zo en eun vanlet mouez eus an oll gouennou ma vefe ar vuez dreuzhe etouez an dud. Kea eus lazet ha c'hredennou dalez da zibab dreuzhe kea eus ha stanet oc h pep anaoudegez a re gaou. Pesa a c'hallo en em zisklerya ar re gaou pa ne ouzont ket? Pesa a gendalc ho rimerz tud ket da hag en ho gahas ho maga ar feiz en o dle dasson ancoun ar vuez a vad?

Lod o devez produzet ar pez a ra en dreo ket an dasson ha ne c'hell ket da re. Lod all a ra ho het diren avanie h evit laza an enemdet er pez a c'hallont ar c'hoef da-gaout a-ho stad kenta er gaou da gaout plijadur ra l nao a c'horfennet a ra dizolaia, a ouzer evit certan an nuver eus ar pehiniou-ze ho renta koutio d an oll dre ma ve skrivet ar c'houstumanant d'ho renta ha da re kemeret ho kement da hephini ha ne felfentet oll evelse? Ar pere ho renou-ze gant ho gervou braz a ra e c'houout da drailoc'h evit graou ne vefe bugale eun hag unan ket, ha na dazo nebo, e gouennou ouzout ecleuch ha dishonor.

A dra zur an den a ra gant eus an enemdet, an dra graet nemet evit ar kemenet a gar, a zouch a c'houzoud ho blijadur hag ho boan a nebeuz en graet evit bea euruz. Bea euruz zeio ar pal diwan varo pehini e kerz an enemdet ze a glask en ho oll ehuzuz, ha zaken er re ne oulenn nemet ho beli-at diouzhon. Diblant ar hano ha cavgit neuze ar pez a garet. Lakat hera var vera mantou gallout kred vid glaor gomzadou braz ne ket hag an oll draou mad all a c'hell an dasson da re? Mad a ra eun diemplit ket, red eo ep mang e pehe ne fell, esperans zarantez zonn na ga-lac'h ket an enemdet a glask an dra.

E gouzic ho ruz e kavaffe dezhon ho unan e veu ar maro, e lazas pep ars degasshan pleuzdereuse her hag a ra choun ac c'hellout ket hera lakat e krem gant an eiznoe a vel arvar a dazas hemdet eozhan Ar vengeance a dazo dezhan en drapet dezhon ha pa gav ahanont hennuh ma ve he dao her c'hardia a c hourzider

An Abostel sant Paul na vel netra meloc h evit an den « a ra ep lionz er bed-ma. »

Ar pez a zao var an dasson a ra ar vuiaic h evit eul laza dre a re dreo ket a rejon. Hen ar c'hell ket hera evezha evit an den a ra dre ar zouch da c'houlenn digant an amzer da vont petra vezo hag a c'hoar petra ne ket en amzer dremenet evit an den en dreo speret hag an dreo ket ar gwir ha kreiz ar gouz digant Doue. He vous a zo stag ar c'hloerfiou hanvadou pere ouspen ma vont aclerijou magadurez ha nevez he eus a ra dezhon da c'houzout ez ra ga a da zen zurunet e hano caout ha peil dizolla.

Ha na dre ket eurez er bed-ma ha ma na c'hell ket hera ar re zaken na zerra da vriet nemet ranta a c'hal-lout var ar pez a brouzet ar religion pesaz e re eurus ar re na ato e rusi da gaout ziouez eus eun dra bronnadu da c'houzout var hano hanvag hag a reer he hanv trompet gant ho daelou? Feiz ar douzhe gouzoudo ar religion hag he fiziaz en eur vez eurusoc h. ha na dre ket lazet digantho an harp roet derbo gant ar Brovidanz?

Dasson petra re hon tud en troubilhou en eus da dirvez an pedennou hanvig ouzoud ar re ket red ar religion d ar re hanoe evel d ar re hanvadu. Neuze a ra d an dud zokrouet skuizi d ar vugale consolationou d ar re gaou neuz a ra var heyhini eus ar gwalou eil lazou hag a dra eus an Iuz. Doue ra dezi he lakat en hor c'hoarvez evit ma hor sicouro pa na c'hell ket an dud hor sicour ha dremet all ez ma hor secouro da c'houzout ar gwir eurusdet en dezi hor Zalver Jesus touzmant merzhout ar vuiaic.

EXTRAIT DU PELERIN DE LA SAINTE-ENFANCE EN BRETAGNE

Ann 1 — Dre vertuz an *Indult* roet d ezomp gant hon Tad Santel a Pap an 20 a vis gouzver 1851, ne h ezomp ma vanc debret h g anaoc ar c'hentil evit ar

c'horres beteg ar mouriz eus ar sinon eantel, hag eve d'ar meurs-se, d'ar zul, d'al lun, d'ar meurs ha d'ar zaon, d'ar zul da vesa a bred ha d'an deverioù all da eur pred eplan. Ne dleer ket rei hag ha perkiñ d'ar meurs pred

Art 2 — Galvet e vezo dibri amann, lezi ha fourmach epad ar c'horaio oll ha rann bras ar meurs varlerc'h ar sul bremañ hag eve d'ar meurs-se.

Art 3. — Ar gouiskerri, aumoniérien, personel, a ellfo ouspen gant o her grant ket en eur fason jeneral, disclerio ho dispanet, hen eus ar rann, hag eus an dervezioù a zo a rigel, ar re o defe eur rezon vad bennag da c'houlen an dispans-se

Art 4 — Ar permissionoù hag an dispansion-se na dint roet nemet gant condition ma vezo roet eun aliwez evit ouvrañ mad hon Escopti Ar gouiskerri Sael e devezo soñch e lieoù, e plas ar pez ma lenner evidoc'h dezho ar lezen, ober pinijennoù all, rei skoer vad d'ezo aheiña da vont d'an oll exercisoù a religion, o vezo ouvraussoc'h da ober ouvrañ a gwirionez

Art 5. — Na alouesoù ebet ar c'horaio a vezo roet d'ar Personnel, pe autramant soñjet en eur c'hef a dlefezo bezañ lakaet evit kemeriñ o pep tra eus hon Escopti epad ar c'horaio hed ha hed Ar c'hef se a vezo sevijet war-zevhan e ouvrañ ha ouvrañ ebet na petra en lakaet Ar re kloñkerien hag ar personel kañtum zo pedet da lakaat ho daoa gwade Pask da zeizetaer hon Escopti. evit ma ho kavamp da servijout d'an eur ou mad a vezo muia dleet da ober

Art 6 — Ar bastoret a ello comanna Pask eun nebeut bennac'h evit an amzer merket gant an Aviz, hag hen astenn eun nebeut gwade pe dleont ket gouzoudek e penn ebet, mont pell dioas an amzer merket gant an Aviz.

Hag e vezo ar mandamant-ma lennet a vouez hanl a pen an ofera bred ar salver gwade ma vezo digouezet ar perzonoù

Roet e Kemper, dindan hor sin ha sec'hed hon armoù, ha nin secretour an Escopti, an 12 a vis c'hwevrer 1871

✝ HERE,

ESCOP KEMPER HA LEON

Pet an Autrou Escop

J TEPHANY canonic.

Secretour an Escopti.

An Tad Santel en deus roet eu dek-all digemer d'ar gloner zo e Rom a Frans hag a Bolonn. O comz da genta ec'h ar Franzized a vouie o deus great kalz vad epad an dour-benn, e lavaras dezho

« Contant oun ac'hanoc'h Eun dra gaer ac'h eus great. Epad an dour-benn ac'h eus secouret en dra c'helhe'h ar re zo bet gwall laket gant an dour-ze. Gouzout a ran pell en eus great goab ac'hanoc'h hag ar vad ouel ramoc'h abalamour d'ar viscamant santel a zongit. Rejoñ an disanegamsou-te zo eur venlenn evidoc'h, rak kouezet a rer, mar deo eun honor bras meuleet gant ar re vad, na ez c'hoas kenoc'h honor bennak gouzet gant ar re fall.

Neuze, o comz ac'h an oll var eun dro, ar Pab en deus lavaret

« Ia, ar muioh eus ar pez o devezo great ar gloner an amzerioù troublus-me ne vezo ket anconnac'het. An hini a gomzo anezhañ. Oberi a ran ive ho consolation en amzer da zont Lavaret a ran en amzer da zont, rak c'hui a zo oll mouing hag oc'h eus amzer dirazoc'h.

« Ho pesonjen a ran ol e liñs ho kerent hag ho migronet, hag ive ar chapelenou a zo ganeoc'h. Pedi a ran Doue d'ho ren e kement a vrud ha da geodere het en-hoc'h an mera-raion oc'h eus diskouezet a vremañ

« An oll o deus nom mera. Pedit Doue ma rei mera d'he vugale, ha me e harpo ar c'henta stariet a zo kan dimera. »

O comz eus an dour-benn-se e lavarenmp en deus roue difenn an Iliz nioubet pemp cant mil bar divar gouzout hon Tad Santel ar Pab Eat an ar c'hant-se en deveus daoc'het ker tec'h ant mil bar gantkan he unan. Ha roet daoe c'hant mil bar evit ober neuz da ren an eur aicour bennak d'ar re o devezo galle ho daoiez dre an dour benn Hogen gouzout a ten deoc'h-ho petra a zo great gant an daoe c'hant mil bar diveza ma?

Mab ar Hoan hag he verc'h eure a zo deut da Rom. hag ur red ober eun digemer brennak dezho red en pace tud evit diskuez honendigez d'ar prins ha d'ar wiriouez-se siracal ho daoulorn hag ober eno ann tommac'h brennak var ho benn d'ar ma tremenfent Mad, evit kemeriñ ar eur displegoù diaon sil bar ha perzongent eus ar per a dlie beza roet d'an oad zoñjerz ha credubi zo, ar re a zo lakaet var an douar nemp gant an dour benn a o devezo nemeur ar goeli eus an arc'hant nioubet divar gouzout ar Pab Ha setu ze penaos e c'hoar tud difenn ober vad

---

Ar Pap ne da ket er mera eus ar Vatican, hag a lavar an ofereu en he chapel. Daoust d'an oll dud difenn hen daoc'h prisonier e resevo dalc'h mad merzoù a garantez digant ar gwir katoliked. he vugale

En dek-all e roe digemer da arc'hescop Aljer hag e lavare dezhan en eur ho vrata, e roe ar c'henta escop a Frans a vije abaoue ma vez prisonier Ar Pab hag an arc'hescop a voelo ho daoa.

En eu gwinaoa doc'h an arc'hescop. Pa zo a laverna dezhan o credo ne e vije savetoet gant ar Frans en eur ar Frans en eu servichad an Aotrou Doue evit sevel adarre he dron. G. M

AN PEDENNOU.

Goude ar goan diveza a reas gant he chestel, hor Salver a lavaras dezho « Eun dra-mui e viot oll abandonet abalamour deomp.

« Aoun am bez na ve ma kaio kristenien douget da gaout ouel deval benchoe ann Aotrou Doue ha zoken da c'hroumplat pa vefent petra

entremaygnt eo hor boud ouvrenet ar vro Nan ar Franz, meurc'h hemañ gano diw ar Franz hag harzet gant ar Vretoned a'berhe hag hemañ savetaingnet hervelo tud gwellaet'h an dud Ezan e vouskrivet da vont var ar vrud-skeud e kreiz dudiou ar Vretoned. rag gwelet en hano hemañ var meurzh ar Saint, e kreiz dudiou ar Pab ha re hollvedet dann mand a zo ar bed.

J. W.

(*Hor pennad all war neuz all.*)

Diwezh ar Frankizien.

Deiz 18 a viz Ker. — Eul eo adarre. a dregiou Doue va Frankized eo ho breud. Arzag mond d'am gwele em eo bet e'houzoud, 30 a zo ann amzer-ho. Derag ar maout e oa ez dor va e hegan ha dor va zi vras an eur kentoc'h dan-hañ ne lezas gant ho ezhomm va zi vras.

Par d'ezomm'h oa bed. Ne doue bet great kals a drouz: D'ann taol a zoa bouc'h gouzo kaoter-dour ar maout ar ho breud. Da helpan'h? Ne bet ez gwrezed. rag pesked hanvet oad, ne c'hlebezzed bet kemmet hag hor zoudardet-oc'h.

Hervez ezomm ann dour ne bed ann traou evel an dervezou zarzag. Adre zid e voa bag a boaz bag e forchou ann tour. ar c'hoaled ann-de-vo bag e lakaou ar pou a e bellaout ouzoud ann eur vrabet ann e boaz ear vaz'h all dre-ho da Vourgtheroud. Hanvoud ez ann dreiz eh hoantaz ann dro ved bag ar c'hêrz'h. Ne gouzoan kaz ez ar ez zag ann oaled na kals a drouz all rag ann traou-oc'h a vije laouet. ar braz'h ar zaoud ann dro ved bag ar c'hêrz'h a raoke bezz kaoet ervez ar breiz. gand ar maner pe gand ann arzou ez ann he bevr.

Merc'her 19 a viz Ker. — Hiziv a zeuzed glav bar bag e oaled em eus bet en hano ann *eur* pennad zarzag ar evelaio ne gredan ket em befe bed boaz ear vaz galoud a par zag hano ann an bet dre'h ho boaz'h ouzoud a ouz ez em gwred drouz ebet gantoc'h-oc'h. Setu amañ ar pez a zo e c'hoarvezed.

Var dro deg bevar e zeuaz d'am zi, ar zaoz'het holl ha zoken ar merc'hed zarz-ho ho-unan. eno deg pe muzuliug gant an eur great bag ez ear vaoc'h.

— Aotrou Perzoua paour emañ-ho. ann ofiser gwarnizon. D'ann taol a zivizer ar Prezidand a ra em gwe e parvez Hiziou bag e parvez Sant-Denez da lezu. da vealla ann ho'l da varvel ar pez a gavod ha lakaat ann ha ar bed e'hanv'h ma pije gouzoud. Ne a ra ann bed gand hor gwiriou bag hor liorzh'l gwir evel-doare.

Hag ann dorn-tuz eur zon dud paour-ze a vouezh dezeg.

Ha a pouez eur pennad mantrod. Dont a ra evelaio ha pouez'h a ouz-ho va unan, bag o c'houlennan piou ez a lavarot-oc'.

— Ann Aotrou da Vlangy eo emañ-ho, en ouz digouez'h kemmandoure'h doomp a gemmet-oc'h ahalc'houi doup dezeg!

Adre a reaken kevridi eo ann Aotrou da Vlangy ann dro a zoujanz Doue- mantret eo gand ann holl dre ar vro: a lignez hanet eo ha pavadeg hena eo evel Hiziou ha e parvez Hiziou. ved a ra d'ar holl ha parvez e vez ouz ar re gouzo e c'hoarvezet ar c'helenn.

— Kaer en eus ann Aotrou da Vlangy emañ-ec, gouzout mad ano truez parvezyz zun dre hor skrijou ha e c'hell kel hena gaer.

— Ea ec, emañ-he gaer eo he ma a ra da vont ann hent.

Pa zont eut kael e c'houlennas eur pennad da vezjal, ha me kavaez oazgu va unan. Me a ra ann Aotrou da Vlangy degouez kemmenndoure da barrez St Denez, ha me gred dar mear ez eo ann dagouez'h dreuzp. emañ va dagu va unan da c'houlen kaviou dagouez hag.

Arzag mond er mañ evelaio a kemperz kel ann va ar hent. kel all a ra d'ar flar h evit ma e kelchar ann hini ar'hanoomp a jouzoc'h e'houa, ar vaez ann dro kemmañ.

Ann dro-ze a badaz marteze ann kaoter dour ha me em hant a dreuz ar parlamant ar kerz kent a ra kaz pe ver vije ann taol evel-kenn.

Dre aman neuz bleuz ebed pleje ez ar vro. er mañ-mez ha evel ar mor ann zud gwelet a rear kent a ann e kell al lagad mont. Med. kenta a velaz pa e'hañ ar mañ eut va zi a oue va ar vaoz paour e vent pep kenn ha da gwella ma e kelle ar re kerzidig gand ho e'kerz ar re kaoer gand ho tremenig zerz pe gand ho e kavigel gant-ho ha da lyou ho kemerzou ho gouc'hajou hag ez ho ranz ho e kranz ho zaoud hag ho dervezed.

Ne gredan ket e ve ket kaoaus ebed kaloun pevezuz ebed gand eur ranz-gwaou e par ann dud a skuiz ez e'haloun dar e velet va farlezou paour! Lavaret gwiz a vez dre va e kaloun a ouzoa ket evit kenz e'hoa. Ha em kalout a ra da vousc'h evel ouz e brouzder. *Eur* doaz hag ann *dre Mervel* a ouz-ez a vouezh va e kaloun ha me zaoro ann hent. Dre ann doaz nevez-gouzoud ez ann ha kaer em ze a ann ha evit mont buan.

Edan tost da da ar mañ pa glevaz kaer e zont var ann hent kraz ha me oa ez ar zil. Kerz tud da'z ar mañ ann.

Lar vandes a ra ann ho

— Todagou paour emañ-ec'h ann ofiser? ha me pouez va fenn, hag adarre ann hent ez ar zil pegouezed a zrouz ez ar ann Aotrou Doue ouzoup.

Edan ez em gavet a dreuz gand ar c'hêrz pa zivizaz ha dasoniget ha petra velaz? Sevel kaer ienn a zoudarded. ha neb dra var hano pemp zrouz. ha pevar zil gant ar c'hêrz.

— Setu me kenzoud a kreiz ar zil. emañ-ec'h a oa ann hent 30 pas dreuz'h ouz-ho. Hag kemerzet ann traou'h a voa kouezet varzoud. merc'hed evit mervel dreuzp zrouz.

Ha me varvas ar c'hêrz. Arzag e teuzed d'ann dreiz. vras. pevare ne dleaz ket ken pellaad d'ar pez. Red ma digas traou ann hent kenz evit mont da'z ar mañ. Dre ar kerz kaer gwelet a rae Frankiz ez e daou gaer, ha me ann ha zil. Ar zoudarded a zaouzaoge hag a gane

Ar mañ a oa ket ez ha da ann ha kaer ez ha. ha ann

adarre enn hent. Ghuat a ris adarre ahoun ar c'hirri ha dont na lavaras ger digo.

Ar mear a en oa klevet hano eus a netra. Lavaret a ris dezhan ne c'hellen ket kredi e vije gwir eus dra ker kriz. En ne a lavare n oa great lenc'h ebed d'ar Prusianed da vontrakat ar harrez er c'hiz-se. Ha ma vije bet gwir pan Aotrou de Blangy en dije kemennet dezhan, rag ouzhon int.

Choum a rejomp eur pennad da goma var gwenel-se, ha soulvat e komsemp soulvat o havemp a oa neubeud euz gaou skarjuz o reded.

Ma p deuz d'am ti da lavared n'on ar brud-se nemed gwer ha neubeud goude e c'his adarre er meaz da zimountan tud va farrez.

Kaer eus an redeu ne gaven den an hoh dhez a ros gouilo an orjon a ros digor pe dibreun. E kals ues an eun-de-nie bars lag bag annaun var zan daol, evit tremen dionc'h ar Prusianed, me gred. Me hart eun noz-se, n omp ket chomet deg den da loja e parrez Sant-Genet. Nemed ann hini en eur gueled ne gouere hanen petra eo ar spount en eur harrez.

Pa ne gaven den e tuis enn dro d'ar gear. Edon oc h en em diskuiza e kichen va zad pa glevis anm tennon kuit o c'houri ar raz.

Ha me adarre enn hent rag donc'hin e velis on emgann etre ken tud ha lag ar soudarded am on gueled. Ne gomen ket kals da beleac'h en eaz. Mez lavaret a ren ouzigo va unan e vije ar beleg bezo el lenc'h ma ve tud glazet ha mac'hanet. Kalo a ris epad eun hanter heur va boutou kosd gan-en n em on ket kemerri a anaer da lakaat va boutou ker. C'houezi a ren pa en em gavis. gand ar Prusianed nano var leur ann emgann mes eur pennadig bras enn tu-man. Pa en em gavis gant-ho e teuzent atao var ann urz hag enn eur Gonde ma o devoue tennet var enn ti en eur c'hant d'ar red ebarz unan am eur gueled rokem o vont gand he vare h en enn ti.

Pa en em gavis gant-ho e oue lakeat beg ar fuzi var enn digo. Lavaret ha diskuiza a ren nan deuet da rei skouzel d'ar re mac'hanet. m ar d'on unan bennag Lavaret e oue digo e gouiek mont da gouzt ar c'hirri.

Me a ros eat enn ar gear evel eur gounaouerk n'on eat netra ganhen. Dre-se n am eus great ne ra ave nemed klemm e vouchouer var ar glaz. da unan hag a ros divrel he c'har goudeze e roe skouzel ez c'her sevel er c'har. Enn an mac'hanet a ros c'houz er c'har-se dnon e blaz a gui digo en dou unan en he skouz pe en he vronc'h hag eun an en he gouiz. Daou garr all a ros c'houz e kichenn hag a ros enn ho c'honeac'h mann. a lavare digo unan a ros enn. mez me ne c'hellan ket her lavaret. rag n am eus ket gouiet ha c horfon koio n am eus gueled ket.

Eur pennad all diwezatoh., D. L.

Er gueten e kalfek f ouezet e lennomp an dra-ma En diwezatoh tremenet. en hospital Nann, eur modèl tuonpg, eur breizad dare da vervel, a zavas en eun tnol en he gouzoug. hag a lavaras gant eur vouez cre ha frank e Jesus-Christ a veze tre'h! Jesus-Christ hon Aotrou! Ia, Jesus-Christ a c houmzo doue a zo da ren var an douar. Va Dope ho roumateiez deuet deomp ha poloniez beaet great. O lavaret kemeuise he vouez a rancas dezhan, hag e teuaz he halanad diveza.

Seiz penaus e vez eur soudart christen.

Ene e zo aleiz a dud ha euz anezha a o doa nemeur a relijion. Hogen neuze e sellent all an eil oc'h egile, ha meur ha hini a deue to daolou en ho doulagad.

Lod all a denmas ho rocon evel pa veljent ene ar soudart calonek-ze a pignat en Ene. Eur pennad mad e chomjnt ep ma crede den lavaret ger.

En eun hospital all, d ar memez derrez. e troc'het he zroa e har da eur zoudart a ros het glozet gant ar Prusianed houlet. Ar gouliou a ros great dezhan a ros serz ho gueled ha distaga an dioa c'har-ze a ros eun tam labour ker serjus al. Ar zoudart-ze a ros eur ar Vanoe, eun den a zoe pe dri bloaz vetrogent. Goustan a rear, ep coll he zouondegez, troc'ha he zroa c'har ha ne lavare ken nemet ar c hourzon-ma. Pardon va Doue! pardon evit ar Frans hag evidon!

Ar re o doa gueled kemeuise ne c'hellent ket mirel goudezo da vonela ha da serja. G. M.

An oll gazetennou o deus comzet eut an eyenet digaset da Landerne. hag a rankel da zistreiz abalamour d ar c'hlenvel a ros croget epho. Gouzout a reomp e zeus great kement hag a c'hellet evit mirel oc'h ar c'hlenvel-se da daga chatal ar vro. Beio roken difen ar fazious ha rus di tud a hell evit lakat al loenet clanv-ze doun en douar. Lavaret a ret zoken ar re a zo eat da gher a labour ze a veze roet depho dillad neuez ha devet ho dillad cos anezh ma zioa ac'hano.

PRIS AN ED.

Kemper. — 18 a Here'her		Pont-n'Abat 18 a Here'her	
Pris an dousenn d'ann hini		*Pris an dousenn d'ann hini*	
Gwinis	28 lur 42 c.	Gwinis	28 lur. 75 c.
Segal	18 lur 45 c.	Segal	18 lur 75 c.
Eis	18 lur 50 c.	Eis	18 lur 50 c.
Ed-du	25 lur. 40 c.	Ed-du.	25 lur 50 c.
Kerc'h	23 lur. 10 c.	Kerc'h	23 lur 50 c.
Avalou douar	8 lur. 90 c.	Avalou douar	8 lur 50 c.

SKOL AR MARO MAD.

Laket a brezonek dre urz Aotrou Escop kemper, a gaver en uer merket evit Buez Jesus-Christ.

Ar Gerent AR PE KERANGAL.

Kemper, moullet gand AR ME MARAS, Mouller an Escopti

Disadorn 4 Mezeu 1871 — № 215. — Seizved Blavezi.

FEIZ HA BREIZ,

KELOU A BEP BRO, HA KENTELIOU VAR BEP TRA,

Digaset bep sul da gemeut Christen a gomz ar brezounek.

KONDITIONOU EVIT GAOUT AR GAZETEN

Hent ar Vrezonen, Cantel-ar-Nozu hag ar Morbihan ... ...

An Aber ...

Ar ... ...

A ... ... Kemper. ...

Ar ... ...

KEMPER 4 Mezeu 1871

Abaoue ma vez bet e vez di an eur a vez c'hoarvezet, an dud diskred, ar re a gemer an hardo a republikanted ha na dont memes dre ne herrein e drouz consideret hag a gemmer e hunan avanje hag a lavaret a ran dispos herrein da lavaret eo ar re a glask a spach revolusion ha ne het ar gour republikanted nag ar re ma a c'hell hunan hag hen diskred ha rouza chu ziskred evel ar re all. Pep dousk gouvernamant a c'hell bezan mad pa ve tud vad en he hunan. Mogen ar re ma rentan anezho zoun ra ne re ne drouz het a fazi ag ar zun a fall, ar re all hag a c'hell disklia treuzan evel republikaned da lavaret eo a c'hell disklia bezan madou; abaoue bezan ni ne re all eo a galoud hunan ouzan ha ouzan ep re ma na hunan. Ar re ar zun consider evito pleustrinoue ar re a drouz bezan ha relijion a e drouz het ratet evel ha ez ma a drouz e hunan.

Hogen ha gouzout a fell dezo ha ha het ouzar ar merzi evit pet a ha kenter ma? E vez hanbrouzouson gouez hag drouzoulou evel hanbrouzouson gouez hag ar re hunan ha tud all a relijion. Ha evel ma ar vez hanbrouzoulou chaval da tud. Neza ar pez a vezrouz en he ezrouz hag en he c'hanhunan ar ma ar pez a gloasout ne ha e pez ober ar ep gaviet evit ma c'hella ne ouzo hanbrouzoulou gouez hanbrouz hag a drouz dre ar re. Setu pe evel pez a ha merzout ar re a zarn ar hanbrouzoulou ha drouz ar re epad ar blaou evel ma dud all a labouro hanbrouzoulou gouez hag ar gaud evel mez tud hag a re gaus anezho hag ha ziskred evel lavaret ober. Neza ema ze hag a redomi pebez hanbrouzoulou a dle an dud diskred ar merzi da gaout en dud diskred ar a drouz da gouzout ez hanbrouzoulou ha hen flour eztho pa e drouz ema anezho pa e drouz e hunan da gaout ha mouez pa mouez ha ran dre a nang all digantho. Ganedi ma e drouz hen digantho ar pez a glaskout ha lavaront e rang ar gaus hag ar mouez?

Lou dra a gemout an dud diskred ema ar gaout e drouz het hanbrouzoulou ar re vad en ha ezrouz. Ez e hanbrouzoulou, emezho e het hanbrouzoulou ar merzi e drouz ha mouez, hag drouz ezrouz ar merzi e drouz het ar mouez mouezou, hag drouz ezrouz a hanbrouzoulou, an dud e drouz ezrouz pa re e drouz drouzoulou ar re a drouz pebez gaus anezho ar re a drouz ha d'ar relijion? Ha ne drouz het ar hanbrouzoulou an drouzoulou, ar re hanbrouzoulou an drouzoulou evel da glask labouz an drouz ema drouz ar merzi ha ha e drouz het hanbrouzoulou an drouzoulou ema drouzoulou ha e drouz het ezrouz a gaus hag a gouzout ha evel ober al labouzou var ar merzi, hag dalc'hout ra em zud d'an drouz ha ezrouz gouez evel hanbrouzoulou ha hen ar merzi? Nak gouzout a vez ha ar pez pa gaus hanbrouzoulou ha evel ober al labouzou var ar merzi, hag dalc'hout ra em zud d'an drouz ha ezrouz gouez evel hanbrouzoulou ha hen ar merzi? Nak gouzout a vez ha ar pez pa gaus hanbrouzoulou ha evel ober al labouzou var ar merzi, hag dalc'hout ra em zud d'an drouz ha ezrouz gouez evel hanbrouzoulou ha hen ar merzi?

Ema a vez ar re a hanbrouzoulou ha drouz ar merzi da gaout en dud diskred ar re ha ezrouz ha d'ar relijion? Ha ne drouz het ar hanbrouzoulou an drouzoulou, ar re hanbrouzoulou an drouzoulou evel da glask labouz an drouz ema drouz ar merzi ha ha e drouz het ezrouz a gaus hag a gouzout ha evel ober al labouzou var ar merzi, hag dalc'hout ra em zud d'an drouz ha ezrouz gouez evel hanbrouzoulou ha hen ar merzi?

Ema a vez ar re a hanbrouzoulou ha drouz ar merzi da gaout en dud diskred ar re ha ezrouz ha d'ar relijion? Ha ne drouz het ar hanbrouzoulou an drouzoulou, ar re hanbrouzoulou an drouzoulou evel da glask labouz an drouz ema drouz ar merzi ha ha e drouz het ezrouz a gaus hag a gouzout ha evel ober al labouzou var ar merzi, hag dalc'hout ra em zud d'an drouz ha ezrouz gouez evel hanbrouzoulou ha hen ar merzi?

Ema a vez ar re a hanbrouzoulou ha drouz ar merzi da gaout en dud diskred ar re ha ezrouz ha d'ar relijion? Ha ne drouz het ar hanbrouzoulou an drouzoulou, ar re hanbrouzoulou an drouzoulou evel da glask labouz an drouz ema drouz ar merzi ha ha e drouz het ezrouz a gaus hag a gouzout ha evel ober al labouzou var ar merzi, hag dalc'hout ra em zud d'an drouz ha ezrouz gouez evel hanbrouzoulou ha hen ar merzi?

Eñla e vemo gouiet ar Veur'hou evel pa vije e varbo a dho ha c'hoaz ouz poaniel gouzoc'h hema monsieur ganti pa'zeo ez aio c'hoaz oll. Ne vefet ket souezet hag ar gouzoc'h hag ouz poaniel gouzoc'h ouz c'hoaz mui avoue.

Ervoutoue a oa padet tro hervez ordench e hervez hag hervez hano — Lavet ho bet e chomk gouzoc'hoù ar vugale, a vez ouzoc'h gallet ho hanet d'ar c'hi molestoù rag ar pez a dlear gouzoc'h.

Ervoutoue ne lavaras ket ouz ar gouzoc'h hanvet Eguzenn ar Bodet hag a lavaras e dlemo serviel an dud-se rag gouzoc'h hag a vefe hanv serviet

---

Pa vijemo e-mesk a dud-se hervez ordench e lavaro ouz gouzoc'h ouz ar c'hi a lavaromp ez eus bet lavet serviet ganti an Itrô Jezuvel pesavet ar vrudvoc'h gouzoc'hoù. E vefemp Jezuvien e-mesk-ouzoc'h Kapel ez eus ouz ouzoc'h hervez a ouzoc'h Doutrinoù ouzoc'h ganti ar Vere hag ho vemo da vezoc'h ê ar gouzoc'h-ze d'ar 15 a vezoc'h 1538. Abaoue e vo gouzoc'h ouzoc'h hag hanvet d'ar c'hi-ze hag e vo douget e gouzoc'hoù. ne lavet ez oufemp hervez dre ouzoc'h d'ar c'hi-ze hag e vefe hag e c'hoaz mervel ouzoc'h Magere ar bloaz-ze, d'ar 13 a vezoc'h c'hoaz Doutrinoù a oa labouret a vel d'an oll e hervez an oabl ouzoc'h ouzoc'h. Pa vo ouzoc'h an c'hoaz hanvet, ouzoc'h ouzoc'h, e vo ouzoc'h ouzoc'h douget dre e pob dorog ar c'hoaz-ze pe an oll c'hi. Setu ez eus ouzoc'h ar c'hoaz-ze e vefe hag e c'hoaz ouzoc'h e vefe hag e c'hoaz ouzoc'h ouzoc'h ouzoc'h

gino pourbidi, ano ed a dankit er park ma zivoua het dioc'h-tu red eo ive gedal eur pennad hag a velimp. Petra c'houlennac'h eun ha pedennou? Kaout ar victor ha divrasac'h guelet ar Frans savetenat. N'hor beus het het ar wir or kredomp a ra het mad deomp he c'haout ma havet eunn tamik stard ar gomz se nonjet eo het tarvoudus d'ar profet Jonas beza rounkel gant ar penk da vont Paol beza diskaret d'eur ha lonn ha skuez a zalvjenes Doue evo ar Frans ano hini geo founiet var ar Fers, savet gant ano eskibien renet gant priniet kristen honnezo ag ar rouanerion kreu ha kaera goudo hini ano eus, diskaret eo het brema e zeus pevar ugent vloaz gant ar revolusion ar Frans zionnuk hadennet e gouid ha rusc ha rouanez, he beleien, he nobilans a zo eh Doue eh religion bro Satan eo gant he oberou, he hompou. Hag e ve skubet ar Frans zionnuk-ze ma a eo het eur pec'het gervel Frans evun bevelch bro, hag e ve skubet hounnez a eus drouk ebet pell ac hano. hounnez d'ar brini ha d'ar spartiliet didennet gant ar c'hoant hag e deus great bo e hoalad hib beza, hounnez d'ar voulerriet stagel outomp en drepet deomp evit sonj ar goad bleunvet, ar hanaoc'h e vimp evn nihil ma zoue. Doue o eo deus het roet deomp ar victor avit gellout hor savetei. Evit guir goad pe ha dinam so het ive skuilhet, ne gomer comp het ve a gaou evit er gaou a he so pass hais a gle gant person ploum? evit eo ac'hant red eo nour gand ar zoudarded ar mobilet krouen hag e stad a e hras a veso het ano zour e halone jouzus Doue

Lazaret a vimp ive a eus het c'houevrunet ganeomp noter hemezel a zroug ha gant ar holen vraua eus ar Frans a eo het ur bennet hon tarbennou na devet hor c'hevelep na diskaret hon sin. Heruz'hel a zo het evet hoiet e vez ar Verc'hez Anzao a ran oamp pell diouz ar Frans mes gant eo ive na devet a Brannanet eun hor c'hichen anzao a ran e hano eo gouzet Her a gant a glean ez ha n eo het eus dont a hano ac hanoomp mes hrachou gant a ra ive ha petra hor bize great p eus eut hon tud ive na deganeomp? Foueltet oamp bet hir ouc'hpenned mad en ar fouet. Koulskoude n eo het great gant serpantet kordet na beget gant Remmouzerret ervez gwirdiou ar abriter skouer hor beus savet en ha hanoa ha den ne ve eo ennio da gredi ne vemp bet diveut ive a gemen ac'h hor pedennou

Ar pevar ra ve hrasa anoun pa zeuio a dont hag a hell e vez het great pedennou avoaic'h levar speurtus eo e hano ano anuer ar c'hrec'h-den ne ve roeun ha hrou hañ, ni lâr a vimp hrem vennet ha hano skouer ret e vez d'ho monta ha glaoerenn rag me gred ano Aotrou Doue ar vech-ma ne ergilo ianan. skuiz e vez nevet he hear zun ivit da genta er mezo ha gouder ar hounnez Pedomp ta, h ouzomp, rag vez espern e vimp het ez a ar pez a daiomp e hrec'h ano zalvenn ag ano eskuez. Lazaromp gant ano den santel Joël ac'hanom mes gouez nemet ra ouzellon var va dent, mes ar mantellou-ze a zalvi da sevel var-n Doue koun zon humbl deuet a vouled ar galoun. Nesoc'h ano hou ficnes a vez Doue da hardonn deomp pa zoimp dezhan, evel sant Paol ar frouez ema hor mantellou da lavarel ma pedennou gourvez, nemet e ran ive deomp ar pemp'h, ano anano, ano nerz ar Frans hag a zalvo eus ha hon hag a vezo adarre kreu ha kaera zouzoniet gouda hanv hon euv J. W.

(*Ar pennad all diwezatoh.*)

SANT MARON.

X

E toues an Arvorit ez eus eul lavar all doc'houevrusc'h, eul lavar hag a dosta ouzoc'h ac'h ar galoun, dirak hemp ar pont-se a gave d'ac oferen pa d'ar zent tud pa vagale ar c'herzidennou a dont da vont kadek

Sant Guldas evel cals a re all a eas dirat da velet an tam labour-se a dlie da gaout ann tammoc'h ma en doa he unan savet eur gouent hag eun ti e gouennec Rhuis. Cannt a rear gi abaoe dio a vroiadu hag a lavarou d'he vignon

— Betnaget ra vefe an hini en deus savet ar pont savet a gas eus an douar hema d'an eaux!

Kadok gant humilete, hag a nevez he mouch hanl mouzhet, a respontas

— Mestr ni c'hoaz e vamfe hema benaget an hini a rale eur pont da gas eus an douar d'an Eaux

Hag an diou zant o sellet ac'h an Eaux hag ac'h ar mor hag ec'h an ouzoc' gouez e vrier dreuzhan, ec eus lavaret da gentr a zarvodet ar zant, evel gwechall Sant Augustin ha Santez Monica.

Kadok a eas gaichan dindan he gazel ouzan eus ul lerhuez gwerzion a roe d'he scolerien da zeski diouzhtu ouzoc' Virgil ez a setu Pontet gant eur zantelmant a dreuz evel en deus Sant Rioufan ez e eur Arvorel Sant Vat a eus eur c'horn harzed eur an Iriand mare ep kadizmui ha mouz a galoun all tenner ha trugarezus e hrezian da vouzin

Guldas a vezo goulennet degantha pevar e vouele e lavaras

Ganezi a ran o sonjal ema marteze ez hoaz an hini en deus servijet ni levr ma a gavas hemezel hag a ra hemezel a blijadur dezi

— Marteze? eme Guldas ato dasamant hag outhan he gaou hag ouz ar re all ne ket marteze var a c'hellit da lavaret Doonet eo ep mar vet Ha sonjal a ra dezoc'hun e eu deus evit an iliz all? »

Epad ma comzent evelse e zeuas eur gorveuien da dreuz ar pont hag evel pa e doe ja e hoant da zistaon hema a ouzoc' gant ar manac'h diasamant e strizeas ar mor ni levr a ra gant Kadok

Ar zant a ,emaz ne vezet ha ne lavaz ez ger mui, da ma zvell pa voe eat d'he lacher e lavaro e stlam he zaou

— Ne oberan ma ne oho kroc'n a eus hoaz gouezet da

Digitized by Google

vad petra ra Doue oc'h ar re a gase er hed-mo evel ma eac'on aliez en Eav

Var gwenneüer en em roas da gousket, hag evel ma teuoue hanuadou dre he gousk e clevas eur vouez ahirtuz a deue eus an nor hag a lavare « Ped eurbuz, ped eurbuz an aluzmiket a pob. evit ma c'hoio da vikea brugarez an Aotrou Doue. »

An intanvez eur peskaritaer eus ar Beiz a sujesse dezhan eno Eog se zoat o vea laket ha zigere e voue cavet e dreiz ar pevk a levr guerzion a ma eus gaet an avel.

O den e garmouez mantel! eme unan a oa ingerez hea e hall o aompal en huter dedeus-te eus an Arvorig ! mant breiz a vadelez zant ne gouzoug morse den ne zeprije morse den n'en devoa morse en he c'hinou pemet kano Jesus-Christ morse en he gaou nemet ar peoc'h eun devosion durong, ha cuzuz oc'h an oll!

Goude bezu tremenet meur a vloaz en Arvor ha bradet kement he cuzeaz ha ma voue roet he kano dezho, Kadoh droc'h ma laver unan eus ar re o deue scrilet he vers, o velet e tonge an euzuz-se pep seurt frouez, a zoujas mont da lacat ar frouez-se da avel ive a lerc'h all!

Eur mantuaez eta e testimuz meuc'h he gouent, ha goude bezu cavet an oll avel ma voue bet, e comzas evelen

« Kendalc'hit, ta mignonet her ha ra breudeur e Jesus Christ kendalc'hit da vea avel ma creoc'h, kendalc'hit stard ha ferm e service Doue Eudeuma ne dlean het choun ama pelloc'h »

Neuze e tuchjeuas penuou eus he zikibien a dlie bezu skoé en he lerc'h Heuvel a reas eun den a benn ha calonog ac halvez, credabl abalamour da ar kaignaudeu da lavaret ze « voue an emgusaon A-lo a reas stard he venac'h, evel ma rea ato pa rea eur penmel drouzho, da nomal na gemerpent na voue hag escop na nikun a dud vras ar bed, evit bezu an itroue strizh a c'helje servel en he zaouu, mes d'ho bezu oll he unan zivrabo. Neuze e savaz eu eur vag hag he venac'h glac'haret a pemp da zellet outhan heul ha ma c'hellaz he daoulagad he vriz var ar mor

Pevar c'h e voue poulaet he vak gant an houlioù? Lod a lavare et ema d'ar C'hambre, lod all her c'has d'ar Scos, lod zoken her c'has d'an Itali Evez tud broc'hall ma ma d'ar C'hambre, neuze an Arvorig er c'has d'ar Scos, hag ar venac'h a c'hoje en ezel d'an Itali, e doas gokan e tourmal a voa bet douget di gant eur gaubren anezaz, hogen ar zavar diveza-ma ne deo nemeur da vea credet

Lavar an Arvorig eo a zo da vea credet meuc'h, meuc'h a zoare eu deus da vea gaer, rak guelloc'h eo eun stag oc'h ar reol eus a voar ar zant. Ar pemp skeg a leverer eo deroe da venac'h e bro Gwidas hag Averne eu deus doare avanc'h da vea gaer Lavaret a reer voa daoun dre eo he c'hasas o voul di e vouez eu fin da velet, avaok mervel, an Sant Andre a Scos, lare'h broudet gant an dud a zo da vardounu, e velet ma oa bet diarvog o pardoun e Roma hag e Jerusalem, meuze en deo c'hoant da zaheurat evit pinvidigez an emaon. Ha dreist oll eneou an dud aperzhoh-se e blijo kement ha zerdon dezhan Lavaret a reat e teue d'ar Sroz da glask eun he zoare oc'h Doue zaun eus ar barzed vras eus he amzer hag eus he vro eur mignon da Doueza ha da Aneu ha hag ar hars-ze, evez a gredet a voa lec'het ze, eur he zignouet arzag ar Sanzou. hag eul d eo eun gwir e c'hojou ar C'halodoun,

Dont a reas abenn d'he gwela, evez lavar ind ar vro. ha pignder ma a zompal e ve gwir kemeuse

(*Eur pennad all eur zeiz all*) G. M

An Itinerer Breizhiget.

X

An dek a Vezu, goude bezu kemeret Avranch var ar Sanzonet, a zeas da gousket da renez zant M kegl Pa edo o vont var zarc'h hed ar zeo dreiz e tigouezas ganthan eur c'habouso, an dioc'h an doa sarramantet ar prens Jil en he bruno. Mont a reas da gaout ar prins hag e lavaras dezhan e voa cargel gant he vreur Jil da zaoulerin dezhan her galve arzag an zeiternativez derrez, é on eus gaout dirak lezvara Doue. evit bezu barnet eus he doun.

Ar prins a jomaz ahoñet o clevet kemeuse Goudeze. a veza diarbenet e faltrans dezhan comz e benn oc'h ar c'habouso Hogen hemo a zo eat den ne c'houz pebeac'h ha caer a voue he glask he voue bet cavet.

« An dek eme eur zerfagner eus a jomas her mabuzi. Aer meuvet ken ankenuet. ma na c'hellas mui kemeret pignder gant neiza hag e varvas zouden goudeze Ar pez a dle dezhi d'a. br nac'h a lezfent bezu fur ha dioaus da gerzi da gemeut a favar dezho ar re na vije ha vro eg an dud en deus arouc'h da ober o terc'hel pemp d'he zoal loaouz he nann ep en em lezel da vea renet gant goar loaouz ar re zo en dro dezhan »

An ambaskadeuz derrez gouzic maro Jil an dek Frañsez pell ne ze rea mui nemet anaoua crignet gant ar more'hel a zeskmaz ra vro dezhan tud chentil, aberzen ha ra vras eus he ser Ibrahbo ha dirag an enkeh a zo eno e voar ar gwenneu d'he vreur l'er a Vreiz hag ben anavezuz en an hini a dlie bezu dek en he c'hondo. o lezel a gostez he zroa vez'h Mez he Mac'harit pere ne c'hellen, caout ar gwenneu nemet ma na vije bet goan ebet eus ar lignez

Meur a vech e pouez ar re a zo en dro d'he vele da hordoni dezhan he favoe

Neuze a reaz h zur mmanche diveza gant zentimanchou brav a feiz hag a el,en, hag e varvas d'an 19 a viz gouere, ar bloaz 1450.

Frañsez a 7 mab ha Gaelig a zo e pad e chapot ar brezon pe zigouezas ar c'halo e ze ganthe.

— Eat al lazer da gaout an h ar en deus bazet, eme an intanvez en eur gren.

— Doue e'her pardouno, eme C'hoish Ar prins Jil en

dén pardonet a greis calon d'he vreur, oh! pardonit evelthan!

Franseza, o clevet Godik, a voue tenereet he c'halon. En em lacat a reaz adarre d'an daoulin, dirol a reas da vonela. Ha goude bezo taolet eur zell ruezus var he c'hrurifi en em lakeas da bid calouch eve he breur ster Franses a Vreiz.

— Ah! itron, a lavaras Godik, mar d'eus bet disparti etre an daou vreiz-se var an donar esperout a ellomp. pa zioi mard evel daou var griaien, ha pe ema Breiz oll o pid evitho, e zut hirio nomet ho daou en env

— Doun ra zisqouo ac'hanout va merc'h, eme ar brinsez.

Franseza a zalc'has Godig en he c'hichen ken na bi jes gant Doue dodt d'he disparta Godig a varvas da genta. Ar brinsez, muniret gant glac'har ha benzet en he daelet, a zerras derbi he daoulagad.

D'an noz varlerc'h ma voa caset he matez d'an douar, Franseza a reas da denna eaz eur c'hasel, eleac'h m'hen daic'he diudan ale'hoez, ag iskin benniget a ra bet etre daouarn Godik. Mont a reas d'he staga a zistribil oc'h mager he chapel, evel eur relegig a zigase da zonch dezhi eaz a gement a garie Doue, he fried hag he matez vad.

Eno stoget var he daoulin, e lavare da ene Jil ha da ene Godik Oh! mar em c'hevit, pedit Doue ma em galvo davetban, en ho kichen.

He gonfen e devoue ep daie rag abenn eur mis goude e tenas ar maro deshi

Araok marvel e c'halvas da gichen he guele an dukez santel a Vreiz, Franseza Amboas, hag e ia'eaz an iskin benniget etre he daouarn.

D ha zro, Franseza Amboaz her c'hasas d'he chapel. hag ez eaz evelse a zoro e zoro eaz an eil dukez a Vreiz d'eben bete ma zeas, gant an dukez Anna, var an troo a Frans.

Ar brinsezed a Frans, evel ar brinsezed a Vreiz, a fos din da gaout eno hevelep prenest, rag labouret e deus oll, pe gant ho iskin pe gant ho nadoz, evit guiscn ar beorien.

Divez. G. M.

Etrenes ar Frusianed.

Aman o rankan lavaret eun dra hag a gaf digon a zo skrijus da ober Ar Prusianed pa z'eont da vema var var, a c houre'hemenn da gomeradet ho c'haz gand ho c'hiri. Ar c'hirri a gemeront a vez great gridan annez-ho dre aman hag a zo kirri doun ha leun ha pleuch hael ro var dro dez-ho. Ar zoudardet a joum gourvezet er c'hirri, hag a deun ac'hano. ar c houeriad paour ebken a rank choum en ho za da vont araok peda zont adreu, orvez ma vez goure'hemennet dez-hon, ha dioc'h ma koll pe ma c'hounit ar prusianed. Ha ne de het eun dra skrijus lakad e tisk eaz-ho Sonn tud ha-ne ket ho micher bezo soudardet? Evelse-ive, m'ar o pije guelet pebez hou a ios var ann dud paour-zel

Ne jomjomp ked pell eno, rag prez a ma var ar prusianed dont var ho c'haz Me a deuaz gant-ho bet divag va zi. Aman en eur vonet ebiou o deus great freux a fors Defod na vez roet eus-de-ze boton amann ha kalz a draou ar dez-ho, eunan ar c'hoaz gant-ho. Mes penaos rei? Ruined eo ar vro eat e toot gant-ho.

Ann tam nangana-se a to bet etre tud ar vro hag ar Prusianed. hor zoudarded-ni, evel m'int bras d'hen ober, e ia pe'adren Tenna a reant evelato, zoken eun heur goude ma camp-ni deuet kuit. Martese o doa c'hoant da spoanta ar brins. Pa vaze per-butuc'het ar vro e tiint aman da zestum al ado!

Martese ar c heleier bras a verko e z'eus bet aman kalz traou, e traouien S'.. Martin en bet ana troua. Me noc'he'lan ket her gouzout rag abaone ar 5 eur ar miz o zeuez bet kelan ebet eur ar bed. Mes her lavaren a rao, ar pez am eaz merket aman eo ar virionez rag me a ia eno.

Eul loan evelato a ia ive goad out-han mes ne ouzon ket pe oa glanet pe n'eo ket, da vaoa bale mad a ren.

Goude ann traou-ze desc'h da noz n'am oa ket gellet skriva, evel ma ran bemdez, ar pez a vez c'hoarvezet e pad ma deiz. N'am oa great nemed eun dra, skriva d'am zad Pemp lizer am oa kasel dez-han hag o femp zo deuet digo eun dro. Desc'h em oa havet eun den, hag evit 20 lur, a roe digo he c'her, da gas va lizer da eur post hag her c'haje d'he adres.

Great am eus marc'had gant-han hag eat eo an he benet, neket c'hoas distro, er mare ma skrivan an dra man.

Dremm e c'houlenfot, me gred, petra zo bet penn kaoz eus a speontadeu S' Denes. Ar penn-kaoz eus a gemenal a spount so eus kend fall eu oa takeat ar brudze da reded. ha tud hacter-spouted n'hat ket dies da spoanta gunaec'h c'hoas.

Setu petra a ra ann doudou dil. Peurvuya e lakeont eur mis, daou vis, bloaz hag birroc'h da ober ho drouz. aman a deus great eu eun derves. A benn bloaz ne ouzor mui piou en ouz lakeat ar gaou da redeal hag argaou a deu da vera guir evit ann daravaija amann e ouzor piou eo ha sonj a zo d'her c'hempenn er c'haz ma zeo red. A drugare Doue no ket eus va farrea-me eo

D. L.

Lour skrivet eus Paris, gant eur Kloi d'he vreur e Pleyben.

Paris, d'an 21 a vis c'hoevrer 1871.

Ma Buzuk ken.

Iaouank c'houlennan digan-hoc'h eun nec'h am eus gret doc h dre ma'z oun chomet keit ac hab skriva d'ar gear Mar karzen gant ar halonion bezo skrivet eur veah an amzer ho pije kavet esoc'h, anez ma ouien ket

pennoù un eun gwenver hag eunpenn kol a lavare a oa al kerreon ha kuit all a lavare na oant ket, ha me am oamp a ker e'hordem ket hep-mankout pa oa amzer resped ebad eun dro. Hirnna da ha me a lavaer pa oa bet saoet an penn-kentel e oa nâchet anna ar c'hêlfa: kerreon mont ha dont eus Paris ha dont. Mes ne ket annale h e oan en eun gavet e klask gwet da belaouc'h skrivañ. Ken ebarz all a vech eun hon kavet e oa eat da vandarzed an dud dremwel ha dastumiñ ebanoù. Ur wech bete 10 vloaz. Petra servich d'on a lavarout skrivañ da Vleiben ma hrenn a oa ket kêr eno. Ne da ket d'in ken nebeud skrivañ d'am mammenn. Lâz glav bar e deus bet pa on eat kuzhet ha c'hortoz! ha hirnna a e deus ket bet ne hrenjod h ma mammenn zo mare ma gouel ar glav bar. Ha c'hoar machoù a oa ken. Daou pe dri ur skrivañ d'ar gêr pa daou kaer eta eun eur lekeat ar gwele ouzh ti ma mammenn, eglok dre h ha e lavaret hiniv pe hirio nozvezh e oa eno. El kerreon a oa eun eur lekeat ouzhoc'h dre ordrenn eus ar re dre h da c'houzout ez edoa e hoaz e hoar dre e hras Doue. Hirio eo eus d'in lavaret dre h eun dra hrenmg eus ar pez a zo digwezet gant-in abaoe ma oan ervezet anna. Goude kerz ket eu daou hennoz e klaskemp ober eus ar vioulin ouzh daou ken dre h Paris e kreiz eun daou gêr. Eno e oamp ervezet d'an 21 a viz gwengolo. Kemmet ken eus ar vro-ma eun eur ervezet ha kuit ar lavaret eo ar c'hêriz kelen eus ar gêr abaoe pemp miz. Abaoe avat e oa ervezet ouzh hennoz hennoz hag averhon daou. E eus ar re a zo chomet a hed an hent eyal ma oa savet Paris. Daoud eo eus d'in an hini koz hag hirio gwet d'ar 10. Pa oar ket d'in eus ar gêr lavaret d'in penn a zo eat eun hent var ma lerc'h eun a Lezhev. Kont d'in eo kelen eus ar mobiled a oa chomet var ma lerc'h e Quevilly. Anna e leverrer eunvet er Prad. Pa a gemerot ar a zoudarded ann eat gwelet anna, e oan eur gwarizet a lod nemet Corentin Richard marvet ar mankr mezv pehini a zo bet e gêr a zo kombat. Ni a oamp bet nemet e di-ma. Trugarekaat a ran an Aotrou Doue hag ar Werc'hez eus ar graoù ho deus roet d'in, ha da vat kaout ar hanoc'h-hon er gêr da gwasoù ma mamm. Ni mankfed Lafleur a oa tost eul ma oamp dont dre h Lanrelkin.

Hirnna eus kaoc'h e-oamp da vont d'ar gêr. Mes ez oamp bet e'hoaz an devez hiredi a vad, ma breur ker hon da lâz dale an nevezad d'en em velet etre h an dud plac'hus hon daou bet ec'h en em gaportiñ e kichen ar zimez eil.

Da pevar pelloù ho kar a ve gaing

Jann-Mari ar Vilin

Eveze ar c'hannadenn moan ar zandarded. Ha devout oll ar vartoladed a jom ar c'hêriz en dro da Harn a e deus kaoc'h ar c'hêriz-mp nemet un dasper dezho. Dibenoet e deus ar c'hroaz-se. Hag en eil nôz a respet nia, ha trigont e velet e vez red ho c'hortoz. Ar c'hroaz-se a gerzet evet pa vijent bet gwerc'hez. Hag ar zant ar c'hêriz evel pa vijent e hortoz ti ho zud. Mes ervez, an dasper a zo erez, hag ar c'hêriz a vez kentoc'h ribet.

O vez ar c'haoc'h tale bezet ho frouez souez mar ar c'hiz hag a vez en ho c'halon ha diwar a hon. Ur zoken martolodez eus a zivez pa distro doar'h ho daoulagad, ha gouzoud ar hiroc'hmor zo ar vojenn bet aket.

Daou zoken dre zamper a deus klasket en eun nizvaj, unan eur c'habiten a vestr hag egile eur martolod eus eur brezel eat eun a Vrest da zilez Paris. Pa zigouezjoz ar martolod eus er c'hêriz a zigouezas unan eur vag par kanol eus ar re vras, enket di ve eus a Vrest. Goulenn a reas heza taket da servichal ar par kanol ar ha vard ago ha e c'houlen dezhan. Ar martolod a eus eur meuriz hoarz hag epad pevar miz en deus taket ar Prussianed da frugal hervez e c'hare ha bet kanol eus ar folle dezhan gwerc'hez ha gortoz. En a gerzas a ronkas, ha lavaret en deus ar daje bet ep-d-han en dro da Vrest.

Eveze pa voue roet ars da vont eus ar c'hêriz da Harn, a e'houlennas

— Hag ar c'hannadenn?

— Divezatoc'h e teuint a vont lavaret dezhan.

Mes ar martolod ne gredè ket an dra-se. Ha mennet en o zoujal en eun doare.

Setu eun hoc'h a zoken d'emp dre h eun tu eun dra zaharek. Mes ne dre h eun tu all pe gas dall e lec'h an dra da vezi pa en deus roulet ha fest hag ar c'hêriz, hag a dra var hon tud a prizo gwede hezo ket pell ar zervich ep dre da gomz dezho mag a Zoue mag eur ho eur e deus bet ennañ da anconac'hat hol oll gwirionezenn ar feiz.

Setu anna petra a leverer e hoaz d'ar hent ar martolodet ar. O vez clevet en eul lec'h bet d'in eun gloan gant tlemmerk devar benn ar c'hêriz. Hag en ennañ d'ho tez a varvjont ho c'hanoniou hag e c'hoant e hoaz ann gwenn pe d'ar Brezonnet.

Kemeront a ran a emp an ero, hag en ennañ a ve en ho frouz a eas da gouel ar zeneral Le Flô e kendalc'h ha red en ho fenoz ahanomp da zo.

— Red mat eo ennañ ar prizoù, arabat avat ho fiñsa rak pell a hell dezho ober eun to fers.

Ar prizonnet a zalc'h ato da vont d'ar gêr. Ar gêr-se a zo bet kaset gouest d'ar gêr-mêl gan-ma eus ar vro-mañ e c'hoant chom a ra ha respet ked ha daoust. Nebeut ac'hanta e vezont da vont er hêrioù. Lâz ha lavaret a ranit, ha kemeriñ avat ha distroiñ e ma a eo eun afer ker kaer ouzhoc'h. Ervez e zeu ; ijadoù e c'hellet hêrio eun ano taol fin hennañ tennet dezho.

Eun tamm pennoc'h hag en deus eur zandarz c'hoantet, a vez clevet e vez ar prizonnerien evit eun gambr pe c'hoant-an a eo mouchet dezhe h ho daoust, ro eun gwin gwell ker bet. Pennoù da c'hoar? Pa eun nôz ec'h ar prizonnet, a oa bet da zoujal a hemmañ. Chomet an

ejenuet? Ne vo ket caix zeoc'h. Eur zonch a den en he speret Mont a ra da gere hag hervion hag e lacq eul liser var gein pephini eus he ejenuet. Neuze, gant he vevellou oc'h he zicour e kemer eur vasinat dour clouar hag eur c'horn hag en em lura etouez he locket evel eur medesin o reï rouiou da chatal clanv

Digouezhet a zo ar prusianet hag e chom baic'h ho ginou o velet an ejenuet-ma hervion gureu varnezho. An heg a ro dezho da zaoual gurilla ma c'hell oma ar c'hleuvet (an typhus) gant he ejenuet ha n'eus ket unan anezho oc'h. Ar brusianet, goude bezа great eur zell a lavar ive en ho tez, *Maudit medecin!* da lavaret eo. clanv! clanv! hag a ra pe'hano hoan strafailhet oll gant nouse na daje ar c'hleuvet a ho heul

An teg. e c'hell'n ervi a c'houarze dindan he voarrou hag a froie he zaoarn o velet ho ejenuet o chom gouthan ker couls marc'had

Eun teg all pa velas ar prusianed o tostaat oc'h he di en doa eur peanroc'h oc'h ar sroar Gouzout avoaic'h a ra n'o devje ket manket d'her c'hoa ganeho. Petra da ober eta evit m'ez on daje c'hre ho skoilou? N'on ket a znizer da gol Setu hen hag ho tostaga he brennoc'h dioc'h an reuzt. oc'h he dreiar en eur guele. hag oc'h he c'holo eno gant ar hervion. Neuze e c'helenn eur c'houlzoden da lacat e kichen ar guele, hag ve eur banno dour en eur plat gant eur boul sore eburz. evel a ves laret dirag eur c'hord mare

Pa zigouezhas ar brusianed. edo an teg e kichen ar guele evel pa vije o plo hag ar zoudarded ar o velet kemeuisé hag o sonja edo e gaolenneu ar mare en ti, a scampaz ac'hann evel pa vije an ankou var ho kerc'h

Hogen abouas ez eaas bennag e chiz o deus gallet savetei ho zra ha lenna ho spi ien eus ar c'hoari gant ar scrabellen c'houez-ze n'ga bet o deus gouelet alouin nement o devoa are hani Ioenet dilhad kemeret a zo doc'h ho doare teuz ha bruzuna ho arrebeuri. hag ar pez zo c'hoaz cuzuoc'h o deus gouelet ar vac'hanerien zo, goude ma rejo hement a c'hell'ent n'lacat an tan en tier ez, devi ar pez ne c'hellent ket da gas ganeho?

Evit ar labour doar. — Eun den gouezuek dioc'h ar labour doar an autrou Palmer a ecrivis Sant Brieg a zo alies d'an dud lavar ar mesa divar benn an eost a zo brema en doar Ar sparo hag ar temps griz a zo bet o deus roulet ar c'hereh ha zoken ar guinis goaez, hag e pe'hiennou ni laset ha mare en doar

Enebe ez eus cals tiegez red dezho hada adarre pe lacat traou all e leac'h an eil zo sadlet dezho

Evit ar c'hereh emezhan arabat e ve en em hasta re da drei adarre an doar rag ar c'hereh. erves eul lavar zo clouer an dud a zeu en dro eus a metra. Mad e ve ta gortoz bete guelet hag ho a mvo gaet an amzer glouar a zo brema. ha mar ho red eilhaila, en gueloc'h hada kereh da eget ar c'hereh goanv a zo gual zivezad brema he delear en doar

Evit ar guinis, mar deo red eilhada, elesc'h hada guinis goanv eno en guech eo gueloc'h hada guinis meurs. Ar guinis meurs ma na ro ket kemeut hag ar guinis goanv a vo gueloc'h greun hag a verzer keroc'h.

Lod o defe marteze soneh da lacat, e plas ar guinis eul gant ar scorn. eus pez avahu doaar etc Hogen ne rafeut ket mad, ar gueta e ve lacat guinis meurs. An oll dud gouenek dioc'h an traou-ze a lavar eo guinis eo a vroco er bioa-ma da ober bara eo ar guinis a vez caret muia guers dezhan alias amour ma zeus kement a garterou ha n'o devoa iam pe coulz lavaret iam eost

An autrou Bahier a lavar da dud he garter ma n'eus ket a vinis meurs dre eno e ve zo avoaic'h lacat digas euz ar Finister

Ar memes autrou Bahier a lavar zo lacat evez oc'h ar c'hleuvet a zo brema clouet ar chatal hag a c'hallver beza ar chatal corn cleuvet spegus meurbet hag a dlag ive en denved. Ar pez a zo da ober evid dioual ou chan eo chom ep lacat loeo diaveza ebet er c'hrouc, chom ep cas ar chats da fiñchal pe vare bajoz dioc'h ma en em gaient lost ha chatal all ha ne enfet ket a be leac'h int. hag a zo marteze eur ni leac'h ma zeus cleuvet. Ar c'hreier a dle beza dalc'het meas ar mogeriou a dlefe beza ranet red eo rei eur dezho. Ar chats eurn a dle beza surchet hemdet ha red eo rei dezho bouet zac'h hag avoaic'h evit ho deri he c'hoarz.

Divezad emsaouz marteze o rei ne anzom ma. Lod anezho gouscoude a zo e hoaz abred avoaic'h evit gallout beza heuillet

---

An autrou Ollivier, superiol Sant-Joseph a Landi, zo hanvet chaloni a Leon e gaeldrad Kemper

---

An autrou Sugnard, person Landudec zo hanvet person Treflagat.

An autrou Jouve, vikel e Plouguin zo hanvet person Landudec

An tad Coma, a gompagnounez Jesus, a brezeg er Catedral evit ar c'houlz

---

Lavaret a rer en ainel ar peoc'h, mes ne anavezamp ket c'hoaz ar c'hondisionou G. M.

PRIS AN ED.

Kastell.	22 C Anezer	Porz-n'Abat 23 C Anezer	
Pris an dasa d'ann tan		*Pris an dasa d'ann tan*	
Guinis.	20 lur 71 c.	Guinis	30 lur 61 c
Segal	13 lur 46 c	Segal	18 lur 7 c
Eiz	12 lur 00 c	Eiz	18 lur 76 c
Ed-du.	28 lur, 10 c	Ed-du.	33 lur, 00 c.
Kereh	33 lur, 92 c.	Kereh	21 lur, 26 c.
Avalou doaar	1 lur, 00 c	Avalou doaar	8 lur 50 c

Ar Gerent An. DE KERANGAL.

Kemper, moullet gant Ar. ha Kerman, Moullerien an Ilestri.

Disadorn 11 Mezeu 1871 — Nr 319. — Seizved Bloavez.

FEIZ HA BREIZ,

KELOU A BEP BRO, HA KENTELIOU VAR BEP TRA,

Digaset hep sul da gemeut Christen a gomz ar brezonek.

CONDITIONOU EVIT CAOUT AR GAZETEN

Kleet ar Feiz ha Breiz, Courtes-an-Noue hag ar Roudouic ... eun eur bloaz, daou scoper, eun c'hoaz d'ann, pevarzec real.

An Abonnement a dle bezan paet arouez evit ar gazetenn

Ar bloaz a-raog ... an dle ar c'hazet kemeret a vezan gwelet ma ne oa ket he dasson ... a ra soudard evit skuiet a zenn.

A abonnan ... a gas ar pez a re an abonnan da Kemperle, meuller an Europe, ru ar Gaperon, 46. e Kemper,

Ar ... ober ar Kemperle eplan e c'hallo adressan ar postmestrou ha kemenet a vell ar a zerrouh ar Gazetenn

Ar skrifou da lakan ar Gazetenn a dleer ... da ober ... ...

KEMPER 11 Mezeu 1871

Pa gomz an tan gwall re ann an hanvezh, hanvezig eur hanv an eun bugel var ar menez, a vale tud a redeh di a lec'h da lec'h evit kavout hanvezig hag eñ, ar re a ra gwelout a bell vefen an hanvezig a se ar re vras ennañ, eur vuoc'h a oa evit labourat ha pourmen da lakaat an ed, eur vuoc'h all a oa evit sellet, hag an trede vuoc'h a oa evit kavout an dra-zh an ha da zachu ganthe. Hag ar re-ma ez ar re a oa muia prest da skoa dre zro an hanvezig ez aze ann dud eñvor.

Pa gavañ ar vugale ez eur vro a ignonez ar mammou ha. Gortoz a rae ann dud ez vefe ar vro, ez ha gar ho lavo, ez ho oa ann dud evit ho difan ac'h an enebourian eur vuoc'h all a gase da sellet, a o deuz kaa muioc'h eañvez d'ann dud eñvor ha muia hag eur vuoc'h all, an diaoul ep fazi na c'hellent ket a zanvez ha da lavaret ann dra-zh ez ha ann dud eñvor ez oant ket ken fur ha ma oant bet kredet gwechall, ha ma oa ann dud ken fur ha ma oant bet kredet gwechall, ne oant ket ken fur ha ma oant bet kredet goude-ze.

Ha gwelout a reer ann dra-zh ez ha ann dud eñvor ez oant ket

Kemmesket ep mor na lâsqe hol d'an dispac'herien a ze trouz ha soñjal gwelloc'h e c'houlenn hentoù d'ar vro, hervez kel ha ma chomo ent dour hep. Kel ha ma chomo mor hervel gwad da skoulla.

Oliar hervez ? Mes penoze ? gwad pesk ha gwad pesk ?

Na kel da vadon gwad ar re a c'houlenn hervez ec, rag ar re-mañ a oa ezet mad penoze ar re all da vont var an dachenn. Ha chom ha mann dalc'hidi er gêr. Setu unan var genmatoù ar pez a ze degouezhet e Brest. Iliag arvest a lavar ar c'hastizennoù. ez eo degouezhet e hano an eil hanv h gil hervezh.

An dispac'herien a oa'c'h ar poan e c'halvent skabon da lavaret ec eantidoù mann'h ma ha an doctored anezho da c'hoann ar bardonnoù a dle da zilezel an ti, anezho mañ a garantiz ar vro da lavaret ec. an eil ent ar fenn hag eat an dispac'h d'ar Werc'hez eus ar Gêoù, e vro eur c'hoh avelar Enn dorlez ec ma lec'h da selaou e vab rod eber hervez eunan pe gentañ kel ha ma c'hoanp ema dre ec ha ar Pa ema echo he brouguen, ema gil a ia da gentañ var ha lec'h hag a lavar

— An hent ma dleo comañ ema, ema lavaret dezh'h e vab rod hervezhent hervez ec dleomp hentañ gwad.

Hag a lavar iva rod ar hervez ep ema ne vrasa. Hogen arvest pep kudenn ar re a c'houlenn hentañ a dle hent ar re gentañ e vont dezho Rahar evit ema var c'hoar.

Hervez a reuzeg da lec'h hag hanvoù varvailhou ha mann herkent ha ma vab doctored e kendalc'ho ar vrasañ, ez aoñjo ec hent hag ar hoc'h ar dleo lec'h, a veg hervezh evit ema vadoned e kenver he vro Ne herzi va hano da gentañ ha hervezh hañ e c'houlenn hervez. a lec'h ha hano vat va lec'h

Ar mañvezhien ec eh deomp ac'hano hanvoù ma c'helfent, hag an hent ec dleo grant eur brederiad ker caer da gentañ, ec ema selaou ervez ar re all. Ha dre ac'hanoc'h ha hano. — Ha gwelloc'h kentoc'h e vijent gortoz lec'h da clevout ménerz, e c'houlenn ma vezo cuzet an oll. nemetha ha mann, é an tan ha d'ar vrasañ.

Hano. — An hent ec dezo c'hoanp da c'houlenn petra a draonienn gouchañ e tour Babel pa dleo Doue da dec'h ar pl a ra ha zoare pevar da beuliou. Hag a vijent evelec'h ar c'hrib an oll gouiaouk petra lavare egile, a ne dezo nemet mont hervez da zilezel ar re zo a penn gouiaouk an Itali. Ema ez eus drasl ha ne c'hell ket dleo zarbin ec ema gloved. Ec. var ema dre emañ oll a vann, dilezel ar Pab ha vanet dilec'hiañ ar pevar an dleo c'hoar. Ema ket hete diskleria e vo ira ar c'houarnamant ar pez a ze ar Vatikan, ha credabl ep dalc'ha an hanvel ket gant an Tad Santel eur gentañ, an nebeu eur vleuz evit harpa ha hano.

Seurt-ta gelvet eur ha ze ma gant ar re-ma, oll dispac'herien, oll e c'hell comañ ha hanvelloù, ha mañ vo ma comañ, mañ nebeuzoc'h ec ema mirotenant. Oll gouiaouk e c'hell glasañ tra ar Pab. Hervez ma ac'h eur vandon ebet pa vo velet eur prenn dezho da lavaret : pephini a c'hrego hag a ro tud dezi ec ha-ma, mad dezi ec ha-hont, e c'hell glasañ an hent hruz.

Ema eplan ec dezo credet dézo ar vrasañ a vrâs gwer ha comañ dreiñ ma dispac'herien-ze. « Ar gwir a vi anavezhet e vo dezo penn ebet ha ne oalc'h ket standrenn da vrâs discuzet ep dale, rag var c'houarnamant ha e ve dezo ket a hano, ez dezo lezl hag pl lezl-se a vez hir pevarlezh. »

Hogen an dud vad a Rom hag an exceptions ezhelig ema ar hed oll christen, a gav dezo'h mad d'an Tad Santel lavaret ema ha c'harantez hag ema ha fidélité Europi Kristoper en dezo cuzet ent holen a ze varvailh trapoù kregrat mal hano. hag ma exceptions oll, mann a hent ebenn e dezo great ive evelec

Cals tud vad ema a Rom e dezo kavet kaer epad ma mann evad. evit ma velgent ket ma chanoc dezho e dlie ma dispac'herien da gemeret epad an derveziou-se, evelec ar re vras clanc'h ma kevrinoù ha ebet, a ma gouliou

An Tad Santel ez dezo great ha c'hallout evit lacat ruz Frans da ren ar peoc'h d'ar Frans ep hano eta en ha gouliouiou Lavaret a rer nebeu ma dezo cuzet ar c'hannad da Verzul evit kemenna.

Ema a bell ma natura Charvin, ez'hevelep Gen, mann mevel ne. ez ema degouezh d'ar Pap Pa ma ar c'hoar a ma ebrvezhet d ar Pap Pa eve pa dremmañ dre ar gwer-se. Ge h he renet an Tad Santel ez dezo lavaret :

« Ar c'hoar ma a ugas da vrach dis ma var pramant all a vevell en eur mare all, ar vadeg hoar a ugas Pa e hanc'h ec h he c hanvadi gant ar zacramant enkel pa edo evelplumm eive dezomañ an dispac'herien. Ar vadeg-se ag ishoaz ugas da gentañ Rom evit skuiz da glask rapa e lec'h all. Goude h annavezas ne levezas ugat a 1848, hag hervez ez dezo e clanvan ra ester gouzout pelec'h a e c'houlen en ema dremm. Lâva eber a rajen gouzoude mañvez ma ne vije ket dezi an aviar ma va blanvanou da vonta ma dre dre evelec dien hag dre da ober Padalmp Doue ma ra dezomp ma va da c'hoanp an trahailloù-ma, hag eplan a vije ar vadeg ma ma drouz hor bet ma dazmo enkan. »

Setu ama ma tamañ tamm ma ar pez a vez an dispac'herien da ober elec'h a ze dezo bet a dud hanvel evelec'h ema ha c'halvein ag eber mann dezho. Evelec ar c'hrisien en Algeri e c hanvent ha hano.

An eil a vez ma tudi vad a dud ar re-ma a ma eil da vont a Frans hag a lanc'h pl. Ha ma bet ar re a dezo ma ma ivez ma reiñsou ma a gwelo evelec ha hro evit mann da glask lent e brouz-ma. hag ez ma ma ouz ar vann dispac'h a velez e vont da glask, ar c'hrisien pa a lanc'h all, ne ra da vont var vann dalc'hidi. Ar re a gav ha hro, ha dle parvet, ar re a dezo bet hag a ezhe d'ar labour, a gav ma ma labour ha hano ha hro, ep mann mann pell dre'h ne a ma ma ma gwell eskop. Hogenpar ze ma ma d'an Algeri, dezomp eil ar re ha ma ma hent ar

c'herion, a zo eulz anezho hat eredonet gant ar justiz da vont er meaz eus ar vro, ha dre-ze fellac'h c'hoaz cant ar re zo eat di anezho ho unan.

Kerkent ha ma pa dirollet ar vrasel er vro, en dud daoubennoù-ze zo en em lakat da ober krenz, hag evel ma o devoa graet an doare gouarnamant ma eus bet aze e Tour, ha zoken graet Cramoux dre zerit, e zavent anezo ho lesa.

Evelse en Aljer, e savent eur c'homzal dibabet en ho zouez, hag ar re-ma, kenta ma a reont, eo en em gemeret oc'h an ilizou. Daoleiù a reont eo dispartiet an ilis dioc'h ar gouarnamant, hag e lamont digant an ilizou ar pez a roe ar c'houarnamant dezho.

Neuze e taolfont var ar ru ar vreudeur hag ar c'hoarezet zo ouz oc'h ober seoù. Red e voue d'ho arc'heacoù reiza ar vreudeur en he balez, hag unan a bersonet kaer a roaz ho di d'ar c'hoarezet. An dispac'herien ne felle mui dezho e vije comzet d'ar vugale nag a gatekis, nag a bedenn, ha difen a reant ho c'has d'an ilis.

Ar gerent gouscoude ne zonjent ket evelse; rak var hevar mil pemp cant bugel, ne deas nemet var dro eur c'hant da vit ar vistri seul nevez ar re all a zeaz adarre da vit ar vreudeur hag ar c'hoarezet, dre ma c'helle ar re-ma caout eur plasik hanvak da ober seul dezho.

An tadou Jesuisted o deus bet ive ho lod. Torret eo bet lec'h an diavèz ar guer oll var ho chapel, ha pa ma gant aoun rag ar soudardet an dispac'herien ne vijent eat kuit var gementse.

An dud a liz a rer gouza ma c'heller dezho, ha dre gomzoù ha dre oberoù, en hevelep doare ma zo bet red d'an Aotrou Arc'hescop eat otre d'he glouer d'eo em risca evel ar re all, evel ma vez red ober avechou er bruou gouez pa zao enklask var ar vissionerien hag ar gristenien evit ho lacat d'ar maro.

En eul lec'h eo laket ar veleien var ar gave evit hast ar meur er presbital, en Aljer o deus soujet kemeret ar gatedral ez-derc'hel enhi ar pez a c'heivont eur c'hlob. Re hir e ve mezer an oll draoù cuzuz ha meuz a ra an dud d-feu-ze. Hogen setu aze avoalc'h evit diskuez petra zo da c'hortoz dioc'h tud dizoue pa c'hellont caout bed ho mank. G. M.

SANT KADOK.

XI

Kadok, o veza o tremen eur c'hoad eus ar vro-ze, me hvar eux ar Scos, a velaz o tremen ebiou dezhan eun doare tra, deu pe doen nos ket eas gouzout. N'en ken oc'h he c'helo nemet bleo pe zeun heavel oc'h ar c'hinvi en em zag oc'h troujen ar guez dero coz, hag eur pennad bir a vloo gueun o surbilla tro var dro d'he dronk. He zaoulagad a verve evel an dour en eur vaia var an tan.

Ar zant a grias outhan evelse

Kemenn a rae em hun Doue,
Lavar din-me petra oad-ic'h!

An den gouez a jamez e ne, ha pe voa eat Kadok betag enhan, en em laoskas da gana

An amzer ma oan bars er bed
Me oa gant an oll enorel,

Dioc'htu ma'z-oann'bars er sal
E clevet an oll o rouc'hal.

Dioc'htu ma kane va zelen,
Kaneze dioc'h ar gues. soar meleu.

Bourvo ar vro am c'hare
Roueou all hoff am douje,

An dudigou paour lavare
— « Kan, Marzin, kan o pep mare. »

Laret a ro ar Vretonied
« Kan, Marzin, an .nou de zonet. »

Bremo er c'henjou o veven,
Den ne ra stad ouzin kemeun,

Bleiz ha naoc'h gwez, kreiz ma hent.
Tre ma'z-ann'bleo a skrign ho dent.

Kollet eo gan-in va delen,
Pilet eo gwez an noar meleu,

Rouevou lirek zo maro,
Roueou all a wask ar vro

Ne lavar kan ar Vretonod
« Kan, Marzin, na troan da zonet. »

H. a ra ouz-in *Marzin-foll*
A daollou meun am c'hasont hol.

An den Doue, oc'h he gteret, na e kollas kel mirer da vouela

Peour kess diot, distroit en dro,
Ous Joue za'vidoc'h maro

Hennez en da truez ouzoc'h,
Da nep a fiz enhu ro peoc'h.

An den vennerdig a lavaras neuze

Euhoun fiziz c'hoaz e fizian,
Outhan truez a c'houtconan.

Hag ar zant mudelezan a respontas

Dre-z-oun oc'h eus truez ganthan,
En tad, er mab, er sperel-dzan!

En eur lavaret ar c'homzou-ze oc'h astennaz he mouarn uzioc'h penn ar barz a zo sionet. Neuze evel ma tigouez he zivroc'h evit he vreiza, ar bars gouez a dec'has kuit en eur ober pik-lamou bale bar an dorgen Eno, gant eur vouez hag a dregarne ganthu ar c'harter hag eur galon laouen, en em lakeaz, evel oan eostik da gana evelse

Me a loska eur touc'heden
D'am roue, gour Doue ha den!

Me gano he vadelezou,
A oad da oad dreist an oujou

Sant Kadok a voue tenoreet he galon hag evel ma teuas da zonch dezhan en devoa klevet kenioc'h, dre he gousk, ar memes kanaouen a zoenendigez gant eur barz all dispar, e lavaras da Varzin

Digitized by Google

Pourkier Martin Doue r'ho bleve !
Eled Doue r'hoc'h ambroug !

Sioaz ! an dud fallakr ne zaspont het da glask tahan ne'h hara ar bara. D'ho dervez zoken ma vou deut ar fiz, diodan fara ar c'harantezaus eus ar zavel d'ho renoa etre he divrec'h. Kadak a gavas da hardaes, ha gorf maro astenoet var bord eur ster Potred anoat, eus a wenn ar Brasel o doa lazet a daolioa meia, ar c'hoaer kaloneg galvet gwalho ar fall

Pet hini ma zo maro evelac ! Setu eun ar vrasel ep eun a gendale'h ano etre an nera gourt hag ar sperad, kannad diavaig ha madelezna dent eut an Eav, hag a dle sevel adarre d'an Eav

Ar zant o vera eat he ouan e leur ar c'hoarvezadek. ne zisrogas nemet pa voue discarnt, mes discaret, evel a lavar eun den gouzeag, en eun doara ma zeo ker glorius anout lun evel re

Kadok a garie lavaret alies d'ho zakiben « Ha c'houzt ac'h eus-te da anout glor hoac d'ar bed ! »

Evel ma c'hanve her mad an bed, pesaos a ra diwje ket he gemeret ? Soudard oa da Jesus-Christ, a hano hag a gouronez, ha ne c'houzten netra kemmat avel mervel a soudart En eun lacat a rent ea ar pena araog eut an arme drem oc'h drem gant an enebour, evel ar vrezelioarien a roet ar privilach-ze dezho en he vro.

Pa voa distro eut ar Scoa eleac'h ma oa bet o pardoua, e teuaz ar zonch dezhan ha martese eo ar gwerner wirez Andro eo a zigwas drehan ar zonch-ze, da vont e vrezs kenadennou o zaoanoet evit benoeza ar gristenion a rent ar breze diziio An dra-ze emezhan, a roa mont a ziarlen d'ar maro ar prisiusa zo divnk Doue maro hor Zalver Jesus-Christ hini an ebestel ha cala a anat all o deus tre'chet ar bed, ha gouzvet aar gwaoued e roantelou an envou.

D'ar mare-ze hag an dra-zta a voa douetus vaidro anter ar c'hoae hag eontent, eur c'hristen fidel hanvag a zalc'he mad d'ho religion e krent ar hanoet. en eur c'haulon a oaez Breiz hag a gredet eo an hini a zo nanvet enha beema Gontau Northampton. Pa em restumet oant e breuzira pe en dle en oro na eur brieg saulet, a zoa eargu da zeo ho enroa pe mar kirit a voa Escop eun a eur gaer a loa nenve discaret Ar roantoet a c'halve ar gaer-ze *Benecenta* ha credi a rer ra eo an hini a c'halver hiroo kaer Bewna.

Pa zigouezas Sant Kadok eno en metet maro an Escop

Tud ar gaer-ze a bedas ar belek-ma eus ar C'hambri, d'en em lacat e pen ha ihe rag ar breo eus he farnez hag eus he skiant a zo en em skiguet kement ma hen leskavoet *Ar Far*

Ar zant a gemeras ar gark-ze ne ket evit an henoroa, mes evit ar pounioa sing outhi. Evelse a ra an oll dud eulouek. Evit mont en c'helje an dud pater-e bouez dont da gemeret kaer, e roa an sevel, alaac'h ar magerion dour a zo anter distrujet, magerion ma a zo diaoac'h da vaear

Hogen a vac'h on great eun derves labour benaah, ma vaeza ar pri hag al labour a jouaz a ze

Ar vasoerien a lavaras d'ho renar « Ne c'hellomp ket mont tarzac'h ma en eus ket a zour da ober pri. »

Ar zant a bourvea evel ma voa boaz da ober, dre ho bedennou ha dre he jue Eun eeaen gre a zour a voue disploet hag e voue gallet cregi adarre el labour, hag eul laden eus ar magerion a voue savet a nevez.

Gouzoudé an dirvez a zour er peau kenta eus al labour en doa great coll amzer, ha dre-ze e choma c'hoaz eun tu eus a gaer ep difen. G. M.

(Eur pennad all diwezatoc'h)

AR PEDENNOU.

TRIDE PENNAD.

Kredi a ran bema diskoaset pkiear avaic'h perak en deus Doue lakeat he zourn da boaza varzoamp ha perak Breiz Izel, e kreiz ar barr amzer ma, zo choaet eun dra,zao. Ar pedennou eo bet ar varren hoaarn edeus miret ouz ar gwaz da darza var hor bro ar Barc'hed, pa talleu ha pa hanuc'hent ar re-al a oant e vidomaz nemet ataerennou-lan a verke ann dra-ma a en ket mad d'eur vouan eles mac'h he Zoue Ar skiantar-ze evit gaar a zoa apoantiz selle ouzoc'h, mes ne eaz-beaz ea da benn. Koulzoude mann a bini zo bet evel Doueou ann Egipt o doa daoulagad ha ne velent ket. Goude bema kounlaeret a oant ha Roue prusian a Eneb Bismark ha kaa re-al zo bet eo ma zavet ouz Doue hag ar Vere bea. Honnora ispisial zo bet gwaret ha lavaret ne doa ma galoud, na madelez A-bad aelezo. Mari a zac'h he zroad var benn ar zerpant rag-se ar zerpant ne gelle digarez ebet evit taga ar zeul zo ouz her voaka.

Kleaet a ran eta ann dud difen o kroaoglat hag o lavaret e pelec'h e choaz ainsun ma nize. au hini zo gwaet rouanez ar Frans ? Perak mar deo gwir e teu da oppa naag eo e vez anao var gerz ar meaaion ha morse var ann darbenn a vrasel ? Perak ma kleo hor pedennou ne flaeir ket hun euchuiaien ? Ann dra-ze a vije kaia gwaoc'h egal diskoez da vagaajon ne e c'hanneu, he stereden ou, ma he mab Siouaz ar re a gomz evelse ne velin ket ar vere bea he c'hanneu, ha stereden nou nag er beu-ma nag er bed-ai

Petra eo eta ouzgoul ann den ? N oun ket aoaezet, eme Zant Bernard o de kaaket ann oleo en em zevel, rag gwaet oant ann Eav mes pesaos e teu ann den d'en em c'hoeza, ken gwaet var ann teu ? Ia, petra eo ouzgoul ann den ? Ann ebestel a oa bet hor zalver e voalc'h, ha a oa great en doa dealio ar pez a veac'h a rafle ann diveza perzoaer ha koulzoude ez ema valeant eus ar gambr-lid d'ar jardin ol vez a betra e komzent ? Savet oa ! oua ez eo va diga en gout pehini a dlie bezo er reak kaella ? O ,ec'hot milligat n'oa ket mare c'hoaz, zavet a ree da bezo vazaoc'h evit bokaoa, pa

c'hoelomman perak en deus bet ar verc'hen graet mam dro-ma, mes dre-hanoet

Evidomet Kristenien, Kredomp a gren-kalon e deus Mari greet ar pez a dle hag a bolle En em sikourit eo bet var ar merenien. da vagale mennoh flamm ha lezc'h da eo damall anezho var gemeret-er? Brougeet e vez ar bersonn gant noun a en de ann diouz dre ar pec'hed eur gu brudh var ar douar ze Brougeet e vez ann ifiron rag n eo bet mad e re ar zantelien mervel enn eul lec'h anavet evel-se ma ne vez ket memor guelet nemet var an hent rag ma rhomp pell deus enno ar pez bet Ar gwalen trouhet gant Noe a zistroas d al lestr, n eo ket bet nemet korfou marv hag neiz-vreiz var gorre ann douar evit ar vro. ne zistroas bet rag en em gavel a rez e kreiz ha hanval er gwez ken rouanez, pa deus ann Eav n eo bet evit rhaog var lerc'h satan Neuze e hanv e deus Mari kreiz-digh enn eil e deus havet guelloc'h gwel ha mab enn eur e hroaz etouez ann anezhi el eget tlouez ann dud, nemet e vo skiltr avodoc'h perak brema e kar ar menesion. Evit ar vugaligou neuze pemzek pe deus Jesus var ann douar ha bigalez en ho c'halon enn dro dachou ha lakaat ho zourn var ho zal rouanez ann Eav emezhan a ra d ar re a vo evel-ze hag enn avel a lennet e hoan Eurus pa vo pad ho c'halon rag guelet a resti Done Mari dre gar ann trouz-ma e-leiz'h krenamelat e tlefomp bezet gant hanvoute O mor pesk e vezo ho pugale dre d'ho c'hemeret ? pesk a c'helloc'h desklean enn ho mabinien enn-ho zen ? pesk a ra douzoum, ar mab-denn al lestr ar gaz mantel da dremen trouzus hag luchanmou ? Mes, Kristenien, ma n eo ket avanti a hon damsugud evit gallout pare var hesach ar verc'hed ha hor gwel hag hor chelaou Pab Rezara a ra var gerniou labezel gwemp var ho trein. pab Ave Maria eur berlezen er grenn-dar Gervel a rit ar pez a ra ho chapelet gwenn, mad a rit, gwenn ist adet enn hon haga roue rust pa dap ar mare pab gwenn a rann egeat ha kanl evit ann.

El litanion e c'halvit Mari, virgo fidelis. ar verc'hes fidel mad a eo odaetz, rag en deuperi da gemeret ira a hano ann dud difenn hor renouerl ze hel fidel deomp. pe'hel e ve a dra ser lavaret e da brema Mari pann ehet ennañ er barados var ann trom hoclla Kentkennle trémen roet marhoua e c'hoar hor Ineiet eo bet e lenva var merenn ar Salet. pa e hoardrouze ar hanomp enn ar vaul penzer-ma ha pa vele ar gommunion e vezet epad ar breze eo bet e hann gwelet meur a wezh, edo evel var vann ne fell hi e rhaog pa ves ho mab gant ar drouz fidel eo bet demp evel d'he mab e-unan var ar C'halvar ha pe devaze eur c'helou mad da zi e tlenje hann var-zu hor hra hag e lavare skanvet eo doura ra mab. Petra hellc ober hon ? Bi ou Saul mer Sk ster ta dreuzi mo ne vez dre eb hezo hoet a 'hanel ha Klezc Jonathas eur vech d e hounet a ziskle-ndn ar mare. Sonn ar burou hag ar c'hleiz-ar ne deus nemet eur skrudon a Jesus Doue, douru ebet, rag enn dav na vez ken donet a'hell zezo ar rest hepa-ne ober vec'h ann ano e vale ar bec'herien.

Mes eh mar ehet, hor pedennou a devezo graet vad deomp ar verc'hes e devezo tremenet divarroump hanv eun ar bez h.

Bezomp eta fidel d'ho e ha d ar verc'hes rouanez dre a vremañ hor c haleenn. ha pa deu ann amzer fino met, rouanez dirak hon ezdou gwenn evit ann dachou e deuz neuze tel rouanez hon ezdou ras evit ar gwel e deus espernet hon ezdou glan evit ann esperans a pam gouvezomp e vann dizale ar Frans hala gwelloc'h ha kroc'h evit a en bet hon ezdou. J W

Trubuilhou eur c'hemenour.

I.

Ar gemenerien pourvuet ra pezvez doue bet a gruzet ar bed evel ma teu ha n eus bet nebet da ober graet hall var ze douar Ane hon gouzoude e tiroerz gwelloc'h ve trubuilhou ha mec'hamanchou Setu ama pam hag en deus bet he lud eur an trubuilhou ze ha gouzoude mirout a gemenet ne e hoalenfent bet guel eget hetz trubuilhet evelthan ma e hoalent ervad e tigouezout er memes termen gantho

Ar c hemenet-ma a ra gwenvlig rak a gar Tour hag a resi Jakou Prunel anezhan Evel a veli ha pa ma eje bet bet rak a eur wenn kemenerien he hanv eplien a eje met avoalc h evit lazel ra ar vuhez-se dezhan. Hogen he dadou eur a renn da renn, a ra kemenerien zhanno mesur a gaoz vioul ha credi a reje h a rafen a ra hor Prunel ne ra a lagaez an hini en deus gret he re,jou d ar renne Dagobert

Dasson petra ma, Jakou a dremenas he vugaleah hag he gwaz mennoh a o ranke he vichet Tri zra, a lavaer, en deus eur c hemener da zeah red en e hoalc taulla gwall hag an hent d an tra Hag en amzer-se e hoas kemenerien kaer ne rann ket a fae var an dud devot ar maez hag e he je avechou ober pennadou hent a hent evit ober habitou nevez d ar gouvernader

Var an dachou hoant kenta eus he vichet Jakou n'en het ere ar pez a ra wann eus he drubuilhou rak ankou an tad a doue alez da c'houde he fentamou dezhan. Evel ar re gaz ar c hiz-se da vi ouda ar gemenerien zoanah gant an andon a ra var vad dispar dezho oaspen ma tle h saezhe divorfi hag eveziant e vi outho da zont da reza re bian Ev an trede poent enn he vichet me lavar dezhan en hent d'an tier Jakou a en den bet e hano pennah vezet ha a en Prunel ehet en he lagaez gwest da hentcha eurlz hag hon he gouvarnidet da gouvent tregont a oa e c harter

Hont a reaz er he eutrouc'ha dedet avoalc h hoas un urzh evit derrez ar pouch dezhan e vez hervez dan avoalc h kemener avoalc h, hag a vez deut ar mare dezhan d'en em lazat en he ti hag he gaou Eine eher eur

[illegible] [illegible] [illegible] [

— Devet oberenn dek deveet, ha me ho servicho.

Ema trede a denn hag a c'houlenne eur gaz

Eur bedervet a c'houlenne eul louzeu

Jahou a ros fonge eahan o velet tud o tont da c'houlenn diliad d'he di. Caout a ra dezhan e zo da viher meur c'hoaz ar hani Rak bizenn ne denaz en he zoch ot gimperuo ar re a deuc da rei labour dezhan

Redeg a rejas da diz ar vare hadourien mezer ; he-merot a reas var dermen pacad mezer ar hanu, pacad mezer alemhoul, o kemeret unc h ma eaz eur gart ha-dour da lizeout enhan. Neuze en eur blijadur ho gaelet, he c'hreg hag hen, unan e pep penn d'an daol. o tailla. o c'hrial, o sacha var ho neudenn rac ar minun d'an noz hon en zounna ha lanet. Rei en oher he dam diliad da hephini abenn an derrez merhet

Kae dioc'h neta eur martolod o tont en ti

— De mad deoc'h. Aotrou kemenner

— Doue e ho pennigo ha den mad

— Ne aflac'h het ret din eun habit nevez? Varlerc'h eur bonne jugoden, c'hui vel. ra nac het eun tam crog eun eur c'hamarad ha me, ha eeta va zaget. Hogen c'hui pa roit d'an oll c'hui voar.. gaelet am eus var ar skritel.

— Petra oc'h eus gaelet var ar skritel?

— E reat evit netra. hogen evel a eus eun gwenek.... Jahou ne lavaras het d'ar martolod dont abenn eun nebeut derrezion. Hem a reas neuze hanu da glask unan dag a vouezje lenn evit lavaret dezhan petra a oa var ar skritel ha p eu dao clevet, e c'halvas dioc'hin ar peintier da repari he Gar. Hogen ar pez zo gouez, lod eus an diliad en deo great a ma roet, ey ma vije bet gan-hennet digantha petra a daliout, hag ar re ne vanat het reat, dam ne deuas d'ho goalen. G. M.

(Ear pennad all direnmaer'h.)

Pennadou lezirs digent soudarded Eur martolod a Gem-per a scrit d'he dad Dibiaet omp d'an 11 a viz Gen-ver evit mont da Alger hag e fez tost eo bet decomp mont da ela en tez hem D'an noz varlerc'h ma vemp en em lakel en beat. an avel a ma cre ar mor a zave ha dorlou ha da zo henr a vas e red deomp plega ar goue-hou. An avel a greske sio al lestr a ma toiet ha dis-toiet, ha da heder henr e teuaz eun tra scrijus a dreuz al lestr, hag a zisevijas var ar pont. Dao vak deomp a lem gaetha ar sheuilhou a vous torret. tenod ar star a vous torret ne hogen gallet e vont hirat eun all en he lenc'h. Lala traou a strieppa dvar ar pont. ha crevi a reas pleuch var ar c'hampeou Gouz ze oo er eus bet tan den beuzet. ha tri martolod ha daouzeot gloazet, ha tod zoken goal e klaazet. Eyod an tri derrez ma-neo pilet ar barr amzer-an. hor c'heginer a ro dezo bet gilet oher zoubeo. Erka omp errnet en Alger d'ar 16.

Ne gaf din plag-var Lyon en dez e hanat da zerri-dont deomp da vrezal, mes ne a zugne'ho ganoc'h egnt dizoulou en dour hennigot, hag omp en em dennet ac'hano nhanez penn avoalc'h.

E cartier Beo en eus disped'h, an arabat a ra dezo a hap tu.

Abaoue en eus clevet er eus c'hoas disped'h a cartie-rion all en Alger). Kemeuise ne het neuez rak hevelep pe zeo dezi eul loden eus hor soudarded ac'hano, an disped'herien a glask lacat frenz eno evel ma chaozeat oher a Frans, hag a bouez ne arabat d'en em tevel ac'h ar re zo carget d'ho gouarn.

Pevar soudard eus ar Morbihan. prisonnieren e Min den, e Westphalie a lavar

Ar lavaro a ra eur boan vras deomp, rak n'on eus bet a ziliad Bez ematomp e eur lochennou great gant plenck.

En dez a rer deomp labourat var greoc'h hor ze eus a eonicomp var eun nebeut coio. dioden ne zaner Evit bevans on eus hep pevar derrez eun dornik bara negal, ha cals ac hanomp a zepre ne dra-ze ez eus dervez, ma ne daolfent het a ever da vapore gouezonda ar bara-ze ho alarrcoh ha ia avel lodo. Da vihan ez eus eur banaik cafe ha da grenadez, eur bervet hag eun nebeut avalou douar Reb oil neaz, a roer deomp eur banne zoubeo ep bara. Setu eno hon oil bevpan.

Ne dez het avoalc'h evit bara, mes eus nebeudik re evit marzal.

I ann eus an dud-se a gar dentuz eun dra benaag evit dorc'hel sonnk rez ar pez a rez c'haerverez, en deuz soujet mervel hanudez eun tam bara evit dishuez pebez bara e zebrel e Paris en derrezion diverz neuk m'en danvez ar vrezal Gaelet a rez dre an tamou bara-ze pennaz e creske an dionez hennadez pennaz e zen (a.) ac'h falla an danvez a laket da ober bara.

Da genta ar bara a oa great oll gant bleud el, goudeze e laket enhe bleud Ia, pa he treuc'h oll, goudeze oheu kare'h, goudeze enlo draillet. Iveta ma ra vez mar bara-zun dre hag e c'hallet da zibri En eur pur, dre ar bara-zu e voler an naouegent o tont a zez a zez, hetta ma ne jomo mui netra. Setu e vije bet e c'halje ar bara-ze da zun virat pell amzer evit servichout da gouzet d'ar re a deu var hol lare'h.

Ez gantenneg hanvet Canaad enlen Jesus, e lanneomp ar pez zo anna varlerc'h

Calz christenien vad a zalc'h henna eur scapulier hanvet scapulier enlen Jesus, var behun en pezelet pe dreuzet e rez mach ar galon zacr gant ar c'hemmen ma Ne dle ket lavarec'h. emaon Jesus ol an penaoz.

Setu ama petra a zerri ann oher ebenmik d'he c'hen-resel o doa riet eur scapulier evelze d'he hrezer da ren-gen pa zas d'ar vrezal

Calz traou am befe da lavarat deoc'h, va c'hoarezet kar, mes n em eus ket a amzer.

Lavaret a rankan deoc'h gouzoudo eun hot e eteur-ent d'ar c'hoac'h a ra ganeur hag en dez tenn ar zea-

ben gouiken. An engnou a ros scrijas: gouda bezo stourmel var dro eun anter hour, e vemen lazel gant eur von bet é creiz va feurrin. Mes dre chans e scoas dres var gorn ar scapulier e pos roet din hag a zo varnezhan imach caloo Jesus, hag ar c'hemmou-ma chom ase ealon Jesus a zo ennè. Bennos Doue doc'h da vezà oet din ar scapulier-ze, anez ar voalet e doa va zreuzet rak kement a gant a ros gantha. ma lavar ar zoudardet a ros eun c'hiebon e ris dioc zro evel eur gorrigel arsok kuezo.

An orede costez din eo a vouc'hoarl hogen eur hurzud so ne ve hat mé dishara va c'horf. Ladouset e vouen eun famik va halan a vouc'hoc'hel, hag arsok ma teuit enhon va unan an caset gant va zoudardet er meaz eur zo dachen vrazel.

Epad daou zervez em eus bet pouez a vouez va halan, hirio avad oun ker uc'h avel ma vouez pa em eus ho kuitaat

Red eo din lavarout deoc'h ive. epad ma eo em gonemp a bris boez, a pedenn, e lavarzo ar Memorare hag ar Sub tuum, hag pa vemen lazet gant ar voalet-ze. pa velio ne vez ket ezt diabarz, e trugarekaio Doue da vezà silaouet ha pedennou, rak oanjal a rann edoc'h neuze marteze a pell amzon.

En derrez-ze ive va c'habiten, hag a zo eun an Nazaret, a zo bet lazet gant eur voalet. Na deo ket bet kaoz eurez ha mé.

Evidoumo, daoust petra lavaro den, ma a lavar eno zur emaoun a boan hirio, e tlean kemeaze d'am scapulet, da galan Jesus Bennos Doue doc'h c'hoaz eur vech, va c'hourmet. da vezà ha roet din Kenta ilis a gavin goudeze ez ia zoken da drugarekat Doue.

ALLMAGN.— Tri dud mirionez bet e Metz oc'h heul hor zoudardet. hag eni ganthe oc'hzoo d'an Allmago, a zeriù eun a gaer Mayanz eleac'h ma emaint bremà « N'on eus, emezho. nemet meuli ha trugarekat Doue eun ar pez en deus great evidoump hag evit hor zoudardet paour N'on dle netra pe zoalo lavarout netra pa zomp dent eun a Frans, ha gouzoudo a ra morse mankl netra deomp, gallet on eus zoken avechoun aber alanezoou.

Kementoa zo eur hurzud, rak resevet on eus alanezoou a bep tu hag avechoun eun al lesc'h ma c'hortozomp mebeuta, a bezt allmanet. abers Falzbien Frans, abers polonis, abers zouavet ar Pab, abers zud hag a zo paour ho unan. A boaze an 28 a here oamp loget ha bevet gant Aotrou Escop Mayanz, hag evelze e velit pegnment ne ene da drugarekat Doue. Resevet on eus ive evit hor prizonerien zammon glaan ha levrioa.

E Mayanz ez eus daou veleg allmand carget eur an hospital a zo mahe bremà rivac'h cant den clanv Ni ve ho zicour da brezeg ha da goñez. Ao tad Perzet dreist oll a zo daoc'h mad en hospital, ha ne goll ket eno he boan hag he skuzder, rak bet en deus ar blijadur da c'hallout lazet an oll da ober ho fask, ken ar re glanv, hen ar re a gemer zoursi anezho.

Ne ket gant ar re glanv eo on eus gra mana labour, gant ar re zo c'h eo. Bremà e tru kement a dud da doastat oc'h ar gador galez, ma cofessemmp avechoun tremen daou c'hant en eun abardaeza, ar pez a ra deomp chout zatroaoz eun oferen a gommunion eul ar re gaera Epad ma du ha ma kerzo e rakemp bemdez unan bennak da ober he gommunion genta. Hirio n eus bet kement a dud c'hoaz er kelennadorez christen gouzoudo meur a bini anezho o zet bet bet instruet meur a vloaz zo, oc'h ar sacramanchoup, meur a bini zoken abroue ho fask kenta.

Kement-ma a zaskouez deomp pe gen toc'hor en ar fein e carterioa zo en hor bro baour Pijet gant Doue e zeuje ho harlu da vezà evit an dud kez-ze eun ar a zalvidiger Ra deuint da anaout ez eo ar religion catolig epken a c'hell deic'her ar Frans en he zi

---

Ar jeneral Trochu en deus disclerset e choaza bem députe eun ar Morbihan, ar pez ne dle ket den zouezet p'ero gour eo ginardig eun an departamant-ze

Al louzoù digaset da Landerne, ha zroget e nho ar c'hlevet hanvet bozen ar chanal corn. o deuz la kent ar c'hlevet en eul lear'h bennag er c harter Setu perag e tle an oll laret evez hag e rer kement a c'helfer evit mirel oc'h ar c'hlevet-ze den rac skigna.

Bez ez eo bet easet eul laden e liorz da delenr hag er mor Hogen ar mor en deus distuzet lod anezho var an zodelion, ar pez a strafuz tud ar c'harterion-ma. Red eo e c'houfeut e lavar zo duó gouzieck ne c hell ket al loenet-ze, goude bezo bet pemzek dez er mor, bezo dalc'het ar c'hlevet evit he skigna.

Setu ama. ervez ar c'heleier, petra e deuz ar Frans da reiñ ar Prussianed evit ar pouc'h so great bremà

Pemp miliard

An Alzas ou zamet Belfort,

Ar bempet lodan eun al Lorem. hag ar bempet-ma Metz ha Thionvil.

Ar brizonerien a veio renket dioc'hto

Ar gazeten c'hallek l'Impartial, a Gemper, a ra da vezà mouillet bremà tair gwech ar mizn

Lzom on eus eul a eur gazeten benaag e gurizienn christen ha catolig, evit difen ar feiz hag ar religion a zaup kement a gazetennou hag a zerdon difenz a skrigner etouez an dud hag a emp rak all zoken pere a zifen ar virionez var he menn. hag a ra ar virionezma dioc'h ho gis, ha ne ket evel ma ma deuhet deomp gant an ti zantel.

An zotrou Roaz, bet person Pont-Croas, zo maro ar zizun dremenet. G. M.

Ar Gerant An. DE KERANGAL.

Kemper, moullet gant An. an Manac'h, Mouller an Escopti

Dibanchen 18 Meurs 1871 — Nº 200 — Seizved Bloavez.

FEIZ HA BREIZ,

KELOU A BEP BRO, HA KENTELIOU VAR BEP TRA,

Digaset bep sul da gemeut Christen a gomz ar brezonek.

CONDITIONOU EVIT CAOUT AR GAZETEN

Evit ar Finisterr, Costez-ar-Nord hag ar Morbihan, evit mar bimer diouz ar vloaz, pevarzec real.
Ann Abonnamanto a dle bezan paet arvarog evidout ar gazetenn.

An hini na zigas tel na dro ar c'hazetenn a renn gouzi ez ma ezhan he c'hemeret ali, e vo consideret evel abonet a nevez.

A c'hoantaomb a gemerer e Pariz en Aotrou an Ebanner, meurdier ann Europ, en ar Laperr a 49, e Kemper, D'an Aotrou an Ebanner epken e tlear adreuz ar pennerchou ha kemenn a zell ar e kerreik ar Gazetenn.

Ar merkou da vezan ar Gomzou a dlear da ouiennat d'an Aotrou BODIVAR, epken.

KEMPER, 13 Meurs 1871

Eur vro hag a fell dezhi en em vro ep en em dole Doue pare ebet en he gouarnamant, a fell dezhi en em vro dre he mirs, he skiant hag he galloud he unan ep unanet ha hen a dlefe pep gwir ha pep gallou diganthan, ar vro-ze a c'hello ober ha disober diwar ha dastroja evit gwiad zevel oberio. Morse avad ne zavo netra a gement a dlefe padout. Ato e vezo heuvel oc'h en em lenn var ar meur ep ofer na gouel na roncur, ong hoer hag a vezo ep mar tolet ha distolet gant an ini avel hag an tempou ken en vezo ezaet d'ar gouelet, pe atlapet da vrezana var eur zuc'h bronnk.

Pell zo en devis lavaret ar Sperit-Santel dre c'henou ar roue David : « Ma n-ema ket Doue o secour zevel en ti pe ar gear e coll ho leon ar re a glask he zevel, ma n-ema ket Doue o tioual kear e coll ho leon ar re za e vedin evit he dioual. »

Ha perak ? Mancont a re dezho an heor a c'hell dezho gwir'hel ar lestr a zo mancont a re dezho ar roc'h a c'hallfe hema diaveza ingrid ar roger varnezho da lavaret eo, mancont a re dezho ar pez a rafe bouez d'ar pez a reont ar pez a lacafe mared ar lezennou a zongont. Penaos eon dre hag a lavo Doue a gouzi ha ne gret ket a re ene dezer evelhan mared lezen Doue pemaos a credo-hon e re ema dezer evelhan mared lezennou an dud ?

Perag an hini a gaf dezhan e c'hell chom ep nemi oc'h Doue, ober he var he c'houre'hennou pa hamoret amezho ar pez a blich dezhan evel ma fromdero, pemp na rafe-hen ket ar momeni ira d'ar gouere'hennou-mañ a dle ober ket ?

Gouscoude honnez ne ar c'hlanvet hemi a ne crog, eur pennad amzel ne vo ali hennou caoun lavaret. Hini en em glanvet ar re na pe a glask hemi e ene. Hini en em glanvet ar Frans.

Hen ha ene ep Doue, evel pa n-en dole netra da vakan mar ar pez a dlefemen, pa hentou'h evel pa en vo ket anezhan, netra petra a gloaker. Ha ne ket ephen an dud par'hennen emmanert an dud dalc'h a ne oc'h kerzet a ene pa rig hag ar relijenn re a glask kemerout mui c'houi tud vil eo he gir. Ind hag a gar an ene vad hag he relijenn a zo dall a vale h evit eredi e c belgent ober ha reuzi ha gouarn eur vroad ind ep Doue.

Hugen ne laer ket Doue evelan ar mouez evel ma caro Doue ne ren ket ha ne vir da vont gant ar c'houlz dezi. Skei a ra lerp en amzer taolion pounner var ar bronnd evit diskoui en dezo e benn ene dre bennak da selet varnezho ha lavaret e zen da ren d'ar Frans eur vadennad a bed ha c'hoaz evit deski dezhi mar fell dezi aorounan kal e vro hen he merzi, hen na ancoun eat kaljet ez eo ha he dra, hag e c'hell ober anezhi ar pez a gare.

Lacu Doue ar mouez eus a reuzidurez ar vro hag eus an deuzidurez. Setu nemeti ! ar pez a rer hag a glasker da ober ato mui c'h ma. Kemeuse a zo gouzoc'h eget eun inizi. An heure evit ne rac hemi ket Doue a hen tolenet ket a gouzi ez eus dre ha ne vez ket diac'h he donez ne reont nemet ouc'h unan eus ar gwirionezou en deus disclerret deomp, ne vankent a zeuzidigez dezhan nemet var eur poent, hag e hendalc'hent d'he ampoent evit he merzi ha da zigas dezhan var hep poent all.

Hiero avad e nac her Doue ne feller zigo dezhan var hoent ebet. Lavaret a rer evel ar marevien gwechall *Maledictus hanc regnare super nos.* Ne fell ket deomp e renio hennez varnomp. Ha mouez e tleomp-ni hem gendalc'h ma ten Doue da zastrujo kroudou tud evelan pe da vanna d'ho redou dre hag da renio dezhan ar gwir na fell ket dezho da ren dre gar ?

En devezion-ma e velomp tud mennet a vandenneu a tiotrel eus an armé. E cals a dud zo e vezo bet lavaret ouligen gouzi ar gloc'har hag an nahen a ra en tez-se abouez oun nebeut mennou. E mouez e di gouscoude an distro-ze ma ar vandenrier a en devezo great nemet crouki ar gloc'har. Rak siouas ! mouez a hini ne chomet ep dis-

‡

rin, meur a hani oll so distruet gant eur lec'hat dis-trujet pe ruiner distrupet

Ar vrezelionerien-mat deutro da gaout ho zoñ ne vihet het, evel ar zo-ali rédet eus gourhoall contre ho gouzidou. fougasi an teolenn roue a devenne great pe gaelet eber. Kementoc mortoue ne doe het eus drouk. pe da vann an drouk a vihe het eus rag ar faoutsers en dal meurt bihan

Eun den a devenne drohet ne'h eher ho ene. Oll pe da vann reiz ouzoho a devenne gaelet peurs ne ioñ hag e devenne fur, ha peurs en iñf délen. Gaelet e devenne pehers koan a ra ziouzho

Gaelet e devenne peurs en soudarded chevalers revel gant iñf a fest ha gaelet e devenne peurs en soudarded ep religion revel gant iñf dimeur. Drohet e doue na devenne mervel ne fest ha daoulagad. Dioue hag a rofe houst ha calon d'an dra hag a reiz couraich ervoualc'h doubian da ioñf ha rann var var

Leiz ene ne re ne tremenvet dre neba ne devenne het ren ha caulsen ebet ne gat e devenne gaelet gant meurtet ar Pab dre a fest ha adhaerion eus a nevez-chleo ha creatiaded ne soudarded. Lavaret a rencit oll ma vije het ene ordrenet gouarnamant ebet er Frans ne het Protestanted na re all e devije great brema drohe. Eluan h. doue h. ene ta oll an ene glevenet oll ene ne re a nebeu re ha levn

Gaelet e devenne eta peurs a dal ene doare adorvet ep fest ha religion. peurs ne da e heulias dioc'h iñf hag e devenne het ene doare adorvet evelse. Gaelet e devenne a e doe iñf meurt da vont ar re e devenne het da glask ha harzoue var an dousse ep ezni var hag a revet oag a ene. hag a vent pehers ne re ne dandonbe

An dud zonezet ne ra dastro d ar gear elvez'h ennet victorious ha soulenn eber da gentil. a gave ene hervez talvoudegez h da lavaret. Drohet a e'hellfent d ho iñf ha d ho ouzoulenn pehers ezomp a ra da ren ene devezadurez ebestaz d ar vugale ha d ar re zonezh. mar devez e beaut d ho gaelet divergonez'h, ne het ephen e ene ene vent ezni mes ankou e ezomp gwel da relen ha bev. Drohe a e'hellfent d ar re all pehers devezi a zong ene devezadurez ep fest ne religion peurs dre da ene an den ep Doue

Ar gwirioni a devenne het hervez hor soudarded a dle bezo degaset ha dasentaded drohe hag ha talvoud da revelout ene ankoue ne'h ae peurs a devenne hag ar peurs a bevenne var gwirioni a e hellfe bezo talvoudegez'h ager na oll hervezvenne a soñvezo ne da ober G M

ROM — An Tad Santel. en plom an dour ruz ar bloa-ma d ar velevenn a die prezeg ene ar C. hervez e Rom. en devez degaset da zonezh drohe e ene hervez ar gear-se hervez ar C. Jerusalem guerhuil en deue ar prederi Jerzhu da ha vande var ar gear ervoualc'h ar ha pe la-varet. e ene hon Inpreal. e ranne Sonn a vouel I guerrenn Rom e vez dre var ar c'hre pe ar c'hreiz ene ar gouezhed. a ene hon Ar zonez. Hen hrema nag hon en devez na neur re let ha hon! Ar gounear ol lin. an dud kaezhet e devenne dastaflet ar Mogerion hag ene dasdonet al hon'h santel gant eur goubrennad da vervel ha serh-pin a hervez, e hastrein, e vapterein. a dud devez hag ep religion. Evelse, re ene arbenn Quirez ez ehe chezhet penn ene penn da hep tra. N ene ranpet ehet ene an dud a dle hag eher ha goalgaser hag e rer drohe pep damegenn. a ene ranpet ehet ene ar zonez. ha eals merhe zo vouilhet ha ra ave gant hiniva eatan Gou-ner'h ne e hoas gourdrouz a rer da gas ar mass a Rom ha zonezor me laver da ezfromma leanez ha leanez ene ha e honvezhoa. ha da lanet digant an dra hennez a ne dezhe

E ene eur hor zonez her strolladou pe vourt ervoua ne ene-ni ene en em zalea ar h ar zlera?

Rom re eqver ar ra ivilhet passent evelse e vent lavaret dezhe ind ar Romaned en pinsas ha gouzout, agave ni pan ramanerom ni. Ean ind ene an dra, ar h eher mevelenn ar gouarnamant dezhe ene lavaret a dezo ar e hoanezo-ni evelse. hag a lavare Lod ar gouarnamant ne pennas ha gouzout

Ha hrema e velet peurs a re ar hobil a Rom a e het-hemp lavaret ar mestrez ive. l'ama a resomp ene ar hobil a Rom, ne het ene ar re a eher hini donezon ar hanaved, mes ene ar re a eher Jesuz-Christ hag a honor ar Ver-c'hez Vari hag ar Zant

Ha ne domp-ni het ivinoc hendez ene a gouzout a rer ama a ezomp ac'hanoh? Ind evel a ze ez ene eus glevet ervé difen ar revolusion dre ho servidou hag eil natur doare d'ar re zo ez dioues An neuz ne darempredet. ennet a rer gouzout pere da ezomp cousket Doue ivinoc a ree gant devezadurez ez h ar zevezadurez hini Me ne d ene het ar hanaved ene c'hra a reaz re gaer kenvezidi, e het a vel kenvezi a rer hervez e Rom ezomp ar gaer hag ar gaer het

Hiniva alvezhomp ar c'hellan het ennet ar hanaved ar hen-gounezet a lavare d ar hobil a Rom ar c'hellan perpet ha vezomp ha ra ene cousket dezhan da genderc'hel hor

Lavaret d ar zadou a zaspell ne gaoued ket ha hanvale da velet e hanvezhou ebestaz h na vellent ne met eher dezhe gaou d ar religion ar gloiret ne vihet gaol bedennou ar re dezo ha daoulagad ne vihet traou dister. Ne dlenne het mont da velet ar h ar raou hag a ar gerez a ezomp Doue a ezomp ar feiz, a ezomp an ene a ezomp pehers ivinoc ha ezomp ar c'hrist.

Lavaret dezhe ha zoujevezhan da e hanvezh evel ene ruz e vezhe ar re a dud zarbou hag a ne het gaol-lez h gaezhe ha e holl ez a gaerded ha e hanvezhou.

Lavaret dezhe e e hanvezh ha traou-ni oll hag e holl dud ha hanvezhou ahelsmoc'h ha pennevez ha ene e hanvezhou evel gaer redivezet

Hogen gouzoh kemenet a hedivezhas ha gaelet a ranpe ar peuz h a zent? ha dezet a ra ep dale?

Dezet a ra, an dra-se ne ene

Ha dezet a ra neuzeze ne ezomp het ne ezomp het nebeu ha a ne devezo het e hanvezhou oll da e'hou-mezi

Seuch a dra dus ene a Judas. Pa gouzoas ar gwirioni ha gaezhe hanvezhou ar hanvezh a re ar vuez d ar re vad hag ar maro d ar re fall, evel hanvezh lavaret ha vezoc'h ennet ebeu

dasmantra hor c'houbouriou. *Jesus* a lavaras neuze *Bremañ eo glorifiet mab an Den.* Ar pez-a a c'hellfe da lavaret kement-se: c'houlz ma neuze, mes neuze hon lavaras Iesus, ober hor boa an neuze da vout glorifiet dre an tachou ar groaz, ar maro. Araok bezañ glorifiet e oa rak-se da vout lazet gant an Eav. a felle dezhañ da gentañ bezañ glorifiet o c'houzanv hag a varvel var ar C'halvar.

Ni eve a dle sevel ouz an nebeuta-mañ eleuc'h ma oamp bodet dre oaz an Antrou Doue. Hogen ha ne dleomp-ni het gouzañv c'hoaz goasac'h trabeilhoù? Sur awalc'h Doue a donne hon rebech, pe o lazet an Aotrou oudhan en eus doaret hor pardouan, pa o c'hastiza he c'houbouriou en eus doare scrijus.

Hogen ni a dle kendeuz'hel ato ep ean da bedi. Kendalc'homp da c'houlen gant fiziañs digant Doue ma velimp ac derveza ma teui d'hon tanva a dre daoaure hon c'houbouriou avit ma e hellimp ho servicha ha hañ dirazhañ, er santelez hag ar hinided, epad ar remt ema hor boaz. » G. M.

SANT MABOK.

XII

E met c'hoevrer, eur mintinvez, var dro goulou deiz, dre ouz zanzer digalon ha dudruz, ar sclerijen dre ma teue a lakea da lugerni a bell an arc'h a c'hoaz neuze ar skrijou kaoh goude beza enkrel, gant eur galon hoaz doaec'h ha ma zoa dudruz ac anzer ar c'hastizou ac ez boaz é ho c'hrog en deo lakat ha crouskrifiza a Escob evit savarat an ofereu santel, hag a zo da lugaat ar'h an noter.

Epad ma lavare ar c'hompoz kenta *Barzaz ar'haneu, o ra Doue, ha ne dispartiñ diac'h ar vamm dud a ra kar santel, ra diouhet diac'h an dud distruj ha fallaj*, a voue clevet a bell zoac'hadennou scrijus.

Caout a real e toatea ar c'hri-ar pa gouez ar c'hrouiz enkrou ouz ar c'hantik ha ne voa en amzer-se nemet an eskibien hag o divije gwir d'he gana.

« *Gloar da Zoue en hanter eaz an Eavou, ha pare'h var an douar d'an dud a volontez mad* ! »

A zoac'h avad en doa kinniget da Zoue an hanti hag ar c'halir benniget ar horn hag ar gaou. Ha lavaret

« *Doue* a ra var dro *hor* é noterion e ra *Doue*. *Na pallit ket ra ma gouez an dud difeiz*, é ra *Doue*. *ha n'ma lakit ket da varvel gant an dud a gar ar gaou.* »

A vare'h en doa diganet da zoaeh eveiza ouz ar bresellou gwrel d'ar gristenien ma voue clevet o tregarni, e kichen dor an ilis, zoue hadennou, clemmou, kouzdennou, crudennou skiltrus lakaet gant merc'hed ha bugale, zadidennou e bourzidennou ganaz kaoc'hmanou brezel spountuz an houarn o skrijerez var an houarn. Ema toullad christenien, ha var ho lerc'h eur vandon brezelourien c'hoanmerez, eur vandon zoaeou var vare'h, a dremm en dro mesk a mesk, hag a zant a bars varzu an noter.

E creiz an iliz'mañ'c'h, an escop santel a zo ato gant he ofereu, he vanck hag he galon a zo kenn distrujet evel pa en doa lar c'hoanmerez.

Pa voe deut ar poent marhet gant ar lit, e troaz ar'h ar hobl, hag e lavaras gant eur voaez fraez hag begarad :

« *Padit, ma breudeur evel ma voe va zanvija hag hac'h hoa dispartet gant Doue an tad oll-galloudek* »

Araok m'en doa lar doa zanzer an dorn-galon evit respont : « *Ra pourve Doue ouz ha zanvarn ar zacrifisa ma evit meulzadi ha glaor ha hano, hag evit hor madou.* » zanva ouz ar re a zo o pouez ar mouzouer, a gaouz ha vare'h d'ar c'haloup a dremm ar gristenien. hag e voaf gwelhan var zao, ez ann éün betag an Escop. hag hor zoaez ar galon.

Ar zant a gomzas var ho tanvija, hag en eur zaterzan gouzde. Dirc'an noter e voue goloet gant he c'hoad. Goad ar gristenien e doa c'hoaket repu en ha gichen a hoalhadeu ive var houron an ilis a zoanas goloet gant an c'hervel moro.

Eleuc'h ar vetum zantel, ne voa kat diskanmet c'hoaz var an noter, Doue a oa digemeret ar zacrifis a rea ouz ho hoan ar pinsier hag an dentad.

Unan eus a zacrifiaguerien hoaz ar Zantel, gant comzou dous ouz a zar harz, a lavar eo avit ar vretoned e voue divezo pedou ar merzer evit ar vretoned en doa caret kement hag hen o vervel pell drouiho. Bevañ en he c'hoad, emezhan, hag he zaoulagad troet varzu an Eav an Escop santel a gomzas evelan, pa zen da denna he henoad diveza.

« Doue oll galloudek, roaz ha ra c'hellomp kat da velet. Jesus-Christ hor zalver voe dan ear c'hraz dilennet christenien va bro. Ha vezo ato *frouez* en he gues. hag ed ra ho farhezer Rost dezho pep avel madou gant largentez drouz ol grit tregarez dezho, avit gouzde beza reuzet henor dia var ma douar ma reuliez gloar deoc'h da v'hoa en Eav. »

Ha neza eur voaez. diskanaet eaz eur goabren ar c'hrouz. e lavaret : « Kaloh, servicher mad. zao da floazoutelez va zad. Laoaen e roaz dit da c'houlen E gwrioner, me ben lavar dit, pou beuzuk pa vezo en oac'hanaout, a dleu da zoaeh dezhan ac hanaout hag ra eus erbarde eazu en da ioaen, a vezo teuzet a boaz. »

Pedeu dudiuz eaz eur galon hag a zoa oll evit he vro heteg ar duvaden d'ezan ! Frouez hag ed evit ar c'hoef, tregarez evit an eaeou ha var ar merc'had levenez, lavener ato eleuc'h goulvan d'ar re a ale bje zoaeh mad zezhan !

Gwechall dousst pe a zo gaer pe ou dro kaz. ez eus bet eur barz hanvet Orphee. brudet braz gant ar zcrifiguerien o deus savet al levrioù a lakar etre daouarn ar vugale, hogen zant Kaloh barz en he amzer evel Orphee. ha gwelloc'h egetha, barzadeuoc'h eztiaa, hemeut en ia all dezhan evel m'ema al lezeu gristen en tu all da tala credennou ar hamet, zant Kaloh gouzde beza dre he versou reuzet zevel ar C'hantikou kristen, ha ne vije ken ket bet dav da gaout eur barz d'he

gouez evel Virgil pa an Daou, c'houc'h eur serrigañser da lacat he vuez var blanen ?

Breman ez eus var dro eur c'hant unanved vlank, eus dañ a rang hoel eus an arvorik a vank Roazhk marhoaz, mañ da Oriant. Escop Guengad a zeblantas c'hoaz eur c'hoas brizhoc'h e c'hoaz eget ta hini ma var ar poanioù.

« Ne oanemp d'ar eur ameziañ, devar hemañ Kadoh da dro ta her brudet dre ho oberioù mad hag he avoiaù. neuhet ar pez en eus c'hoant da gaout gant tud eus tiroù. hel eurusoc'h a jomo tud d'ho emezion hag ar pez e zamo doomp ar burzhudoù hiziv a ra Doue bemdez dre he feson. Ar burzhudoù hag a lavaromp-ni a zamont doomp gouestlañ pa ger hiziv en ho zerc'hel. »

Roaih a lavar c'hoaz eus dro-zi hag a daol ar boan e ve evezhiet outhañ. « N'eo ket mat, emezhañ ha vez neuhet. Eur bolieg kaeret Jodeana, a hellas hor bro, a gasas gantañ gwechall, ep lavaret par ez ia alese d'ar Vilen zi ievr a vez neuhet ar vamm-se evhan. hag ive eur pennad skrid greiz gant ar zant ha mervel a rant ep ha zigan doomp en dro. »

Neuz het pell ac het skoulmet Bars Kadoh taolet eus a seridoù dorn eus hiziv a vez merket a Breizad hogen ne het ket credabl a ve ar vuez-se ac hini a ra gant da Roaih zhalamour ma vez cuzet Kentoc'h e credfen a ve ar vuez-se elec'h ma vez laket a hor gwiskoù lavarioù ac arvarou a zo kaoz anezho enhe. ha gwelet ac troiou en deiz grant sant Kadoh hag a vez dalc'het ar mouch anezho e kreiz Lanvarzhin

D'ar sabat-se het gouzoud ha savet a oavez gant Ell. disk bi mañ carel Kadoh e vez degaset relegou ar merzher curun pa zamaz ar vreiz a zeuh ar gwiskamou. Teuh ha vez evel eur serrigañser a vez diwar dezhañ a gemerer a vadeberou bemdez, ma ne ve den gwisk d'ho aviel. nemedhañ he zamo ma tenfe ebarz var ar douar

Larit a ra sant Kadoh dreist pep tra pa zifen ar Gambriaded eus a c'hoarvezas en Enez evel ma ra devar he gwiskoù a zalc'h pa der ho chadenoù a velet lakat gwiskoù a zarlhid ec'h he zoiaù pa den da ma he zalc'hfen da vont ameziañ e Lanvar Doue da vezañ en ouvrouz. e pezc'h da gaoz dalc'h mad ar c'hantikou a gasont gantañ ha dreist oll da virit ar lanvarzhiger ar vlouzou-ze eus a vlavezioù kenta ar gristenaeh hag a ra devit da vezañ hir vuez ar bleuzioù diwezh-ma. Goude a ra sokou he velet o skoulia ar pez e calon chaseourien ar C'hambri, hen bet gwechall hasoour armerzh

Ar vuez Merzhin e vez o chaseal var bordeur stêr eur he vro. stêr hag a ra bet ruet hanv ar vuez dezhi goudeze setu eur c'hrag-oanv o tegal kant en he vreg ha Merzhin a laskel var ha lerc'h eur lazh'hoa a vez gantañ var he stlapa

Crag-anav ha lalc'hoa en eil varlerc'h ngile a dreuz ar stêr a denn-askel. Hogen setu eus Ere a tost nez a tribl ar stêr hag a saillo d'ar falc'hoa. O velet-ze ar vuez a blouge ha hanv askoulmet meurbet pa dennaz eur floc'h dezhañ, eus dañ ouzoulc'h dañ. harluet Gwengamz, da lakat er stêr ha ouzel. ha vel hag he gleze gantañ, da nebeutañ ar falc'hoa a dre skilfou en ur ha d'he zegas kaoz hag a krag-anav hag hen da Vorgan. An taol euz an a lakaas ar vuez kaoz meurbet hag evit ma he c'hoar d'an dro anezhañ evit hanv ouzoulc'h ac ouzel ar vuez a gemeras.

Men ar floc'h a vuez mad da hanv en divuez eus an taol bevridou en dro hag eil Dignouezet var douar sant Kadoh e lavaras d'ar vuez « Gant hoc'h otre e kemerfen da Zoue ha da sant Kadoh evit ar relegou ta eus hag hoc'h hanv ô vuez Morgan ni lerc'h divar ar gerzidou ac h eus ruet dre hag e pavas hep blanta da dud Lanvarzhin, dipouezh pried hiziv eur c'heriadenn meil hag ar pez a vez evel a gra hag a vez evit ar vil dalc'hfen gwiskoù dispar ac hini

D'ar mare Yann a veg kevrin, e kemmeras ann tamm d'ar gwiskerez e oan gwasoc'h d'ar zadorn a oan marvoc'h e Roaz. Lavaret pegementoù a rennas a reas an dra-se dre ma oa ret dezi ket ar boaz hep gouzout a-raok da vont da gousket. Ann dorn a gemeras ar pennsevenadenn a oa war an daol a gemeras ar gelaouenn ha digoret e oa. Ur varlenn war dro oan bet e kichenn ha pell oan bet kaoket tremenn forzh hag ar stank ma e oan bet bodet ann dud gwall vet kazarc'h e chom hep gwall. Lavaret a reas ne oa ket ret dezi ar galoupoù ann ne ket ar gelaouenn da vont da gousket ha ne oa ket ret dezi kousket ann ne ket ar c'hanol da zounpat ann. Ha ma oan ket evel-se, ne oa ket ret ann ne ket evel-se, ma oa ret da vont da gousket hag ann ne ket pell ac'hanta. Eñvorc'h ann tremen ar c'hanol a zounpat ann. Ha ma oan ket evel-se, ne oa ket ret ann ne ket evel-se. Ann tremen dezi a reas ann an dro. A benn ann pennsevenadenn e oan ennañ ann tremen. Ni a gredo en benvet ar c'hanolenn gwall bell tud.

Da'n heure e kemmeras adarre ar c'hoari hetuilh ann dro ann. — Eñvorc'h ann tremen kaout hag ann tremen kaout e klevet ar ganaouenn ann tremen ann. Ann hag a dremenas kaer ann hag a dro da frailh pa gantañ ann d'ann donaz. Ar re ne a ra dezo dremen e kreiz ha ganaouenn. Ann kaer kaer pa ra ar vouezh e vont ar merc'hed ann ar c'hanol hag ann ez pa frailh ha ann gouzout d'ann donaz. Ar kaerañ a laverer a ra ar merc'hed dreng d'ar mandarded. Gwelit, gwelit kemmeradez pegementoù e lec'h ar re ne gerz!

D'ar gwiskerez ann bet e tichenn an ganaouenn gwall oar e kaer ha kaer ha ne ket ar ganaouenn ann ha ann ha ann. Ha ann ganaouenn, a ra chomm da ren ebarzhañ d'ann dud mac'hagnet. Pevarann ennañ. Soavgtherezhell a laverras digas ann gwenaelec'h a reizhiad. Ha gleiz ar gwall-ann an tichenn kemmeret ra e kaer ha ra kaer, a ann bet digas a'n tiegezh d'ar gêr.

E parvez Herved, ann ann ar parrezia kaer ann ann ret ann plac'h ann ann gwall ha ann.

Pegement a dud a ra ha kaer kaer ha mac'hagnet gwall kaerañ ann a'n dremenn? Ar c'hoari a laverras ann gwall mac'hagnet ann evel ann ann kaer gwall kaer a c'hoari. E vez ann an ann ret ann ann kaer ann ann ann ann gwall ann ann ann ann

— Ober a rafe'h eul liser evidomme. eme Jakoo o vont e kichen ar pont neverr hag e taknes mar pet a oa ren d'ar scrifagner evit an oll, hanvet Per Ridel ?

— Great avoalc'h e veso, eme an Aotrou Ridel hoiien hraz o velet ar pez arc'hant, rak n'eu devoua ket nio eur pez a vis resi evit pep tuer a scrile.

— Closkit ho paper raera hag ho pinen velle, rag ama na het bahoun a no, ne ket da oun troc'her hanag en e zit da scrifa.

— Da biou-ta e fell deoc'h scrifa.

— D'an Duk a Otrant, ministr ar polis, hag al liser a dle bea great a noure ?

— C'hui gaf deoc'h eo ar c'henta guech dioma da scrifa da eur ministr ? eme Ridel en eur sevel neuin he hoan Hag hen a kemeret eur follen paper hraz. hag he hlum eo he zorn, e lavaras A c'haota, petra lakin-me var ar paper-ma ?

— Lakit lakit eme Jakou en eur scrubat he hoan; mes ar c'hontoo oe devent ket gantban. E guirionez, penaos caout comzon a zoare da gas da oun den eus eur renk ken hur ? Ar c'hoet a zivere dioc'h tal ar c'hemener pacur Diacona tocfrioaur a oa bet nec'hetoc'h var skaon ar re damallet pa vez ar harner oc'h ober gouiennou outhau. ha caer en doa. oe gave ket eur gef

Ridel a vare'hoarze hag a zelle iaeur oc'h ar pacur ken azen, hag erfin skuis o c'horiou, e lavaras

— Aza ac'hano da vare'hoar em dale'bot-hu ama da gall va amzer ? ha ne ouzoc h-hu ket ez eo an amser eun dra eus ar bras talvoudegez. e za bras ebioo, ha na den marse en dro ? *Fugit irreparabile tempus.* evel a lavar eur hars eux Ridel a tuitagaz ar hom laiu-ma evit diskuez da Jakou a ou ket con azen eveldhan. hogen ne tiganas begad sklerijenn e speret ar c'hemener

— Gorlomp eme ar scrifagner, marteze oc'h eus lakat var haper ar pez oc h eus c'houst da lavaret ?

— Var haper ? M am bije-me gouzout scrifa, e c'hellit credi, me a oao ket deot d'he cnout !

Ridel a reuz eur zell treoz oc'h Jakou, hag a reuz eur gwe d'he zicoun. evel evit lavarel azeo gorneh, meur hini a voar scrifa hag a deu d'am c'hasaat-me; rag an oll a o deua ket e-n dorn ha gouzoegez da zistaga eul liser evel ma eus-me

— Mad, red eo gouzoude ober eun dra bennak. Aza, lavarit din pe hano oc'h eus ?

— Jakou Pensel, marc'hadour kemenar

— Da biou e fell deoc'h scrifa ?

— Lavaret em eus deoc'h,d an Duk a Otrant, ministr ar polis.

Brema pa ne voa mui meneh nemet da gouzal, Jakou en doa ravet he deoul hag a gomze couls ha nahan.

— Petra oc'h eus-hu da lavarel d'ar ministr ?

— C'hoant am eus da gaout he bratog evit ha vimn.

— N'oc'h eus-hu kaad ebat a kenver ar ministr ?

— Ea, an tad Lomber, eat a Doar, ha vigoun hag ha gamarad acol. Setu ama eul liser an deus scrifet din evit va lia da c'houleo ar pratik-se eus he hoan.

— Avoalc'h eme Ridel, gouzout a ran brema ar pez zo red Hag heo en eus nebeut scrubadennou. a tistaga eul liser a zoare d'an Duk a Otrant Pa scrifet, a lakeas Jakou da ober eur grout e kichen ar sinatur, hag ap kemeret nahen ar hoan da lenn derhan ar pez en doa merket var ar paper, heo roua dezhan da gas da lia ar ministr.

Pa'n doa Jakou cavet he liser d'ar palen e listrouz hoan da gaout he Agatha a zoa oc'h he c'hedal var dreuzoa he zi.

— Ac'hanta, emezhi, kerkent ha m'her gwelaz, great al liser ?

— Great eo. ha caset da da ar ministr Ma pIehlo gant Doue eo e lenle al liser, hag e rofe deomp hor gouien ?

— E roua sur eo. Jakou ! Gouzout a rez evrod,ne oufe ket mancout da ober pigadur d'an tad Lombez. Aza, guelle ali ma deua roet ase va farroa deomp hag en em gavet mad eo, rag anez penaos or bije great evit paea bon ti ha bera ?

— Gour a zeverez. Hogen pa or beza bet pratik an Duk a Otrant, n e peza mui izom da labourat evel eur valet Gwisket e vez evel ema impalaerez, mitizien as peza da ober da labour ha te a c'hello chom dibreder en da stal, en da gador

Evel a velit, an daou-ma a ran ho c'hoat evel pa vijent dija bouc'hataet vraz, hag er rest ez an deus ne vone ken hanon ganlho nemet evit ho cuzuiet da anat

Er zinan a am ra velo ha ne vono ket red dezhe discouta. G M.

Prisonierien ar Prus. — Kaouad calon Jesus o comz eus ar brizonierien a zo er Prus hag ar c'harterien all eus an Allemago, a lavar

« Ne deus netra dirak Doue (arvoudoc'h eget an alouenoou a zo roet hag a roer alo evit an dud kaz-se. Ma tlo alo an alouen. ervez ar scritur, golo eun niver brut a bec'hejou. an alouen roet evit an dud-se a dle golo cant gueh muioc'h eget ar re all Rak trist braz eo ho stad daoust d'ar secourou o deus reservet hag a Frans hag eus ar broiou ni Ar broiou caeren gouzoudo o deus kemeret truez outho. Ar Belgik a ra hoinent a c'hell evit hon tud goulirt An Irlaud a rygas kement zo red evit servicha tud eaar Hiroaz ne e deus roet alouennou hag ar glover mouing eus a da ar missionou disvesa bro, o veza red dezho kaout Pariz, o deus cavet digemer en eun ti a vrouaz eiraz'h ne vank netra dezho Ao hini zo e penn ao c'haz a lavare penaos, evit beza daster he bendra e reseiie kement missionner a deuje, hag ec'h espere ne vijent ket diezet gant providanz Doue.

Daoust da gementse ar brizonierien-se o deus caia da c'houzanv Ha pa vije gouarnamant ar Prus leun a vadelez avitho, ne aller kat, evel ma carer, kemeret

meiz eus a drie'hanat noterenet mil deo a un eaz anezho diar, mac hanvet, glouzet, goalisi colled ho oars gantho dre an divroez ar skouder hag an trubeilhou all e doas bet da c houzanv Penaus derc'hel bonet dueiot do gwiska all a dud? Penaus ho gusca ha derc hel dilhad tom en dro dezho? Ar goanv zo bet cru, sen ha gleborek An dud keiz-se e deus bet da c'houzanv gant ar glaoer ho lakea stouet ar pri, rak e e doa nemet lechennou coat ha ne ellet ket ho muret ac'h door, ha gant ar roue a lakas ho upli da zaouou Ne d'ro bet nemeu eta ma velai en ho zouez tertuenaou, ar red-eorf, an tiphus..

Arnok mont zoken d'ar lenc'h an eguent prisonnerien, e voa kroumet anezho eat mil gant ar pez e doa goezet, dan consoul var an hentchou maro pe dizre da vervel Evelse e c hallet gouzout dre ho hen e voa tremenet ar bandennou prisonnerien-se dre ar c'horfou maro chomet da vrein var an hent hag a gavet, nebeuz a oged bep antronoz pas unan ano, eun toullad abaout. Abaoue ma listrou hon anavezo vrei, e 1812, eun ar Rusi trec'het gant ar vrein, ar skorn, an erc'h ha pep goui zanvez a oa bet bet goriet kemeuet all An dud divardro a ieveiz, e deue anezhou da zigouz pa dud kerz-an rhoaet var an hent. Mes petra a c'hellent-ti da ober? Ne gavent pourlenna nemet curfoa maro pa tud e voa da drouz ho hanavo diveza.

Ouspen ar pez a vaike evit ho c'horf e vaike marteze muioc'h c'hoaz evit ho ene Metet a reant gant an eoguemant An a da bet a lec'hou da vi dezho da lenn evit ho distanou ha kroumen ho anaoz Bez ez oa beleien var ho tro mes a oa bet avaiet a evit galloud benn var dro pep hini anezho hen nitez ha ma vije izom da vrein. An eoguemant, an diles ar, an diaspijadur da vrein pell diouc'h ho beo. a ra avaiet a evit ho reuta chaoz ha pa n a defa cleuvet abet a bevi ai.

Espernomp e velimp ep dale. gant ar peoc'h-mn. ar brinsonerien-se distro d ho bro. hag e tout adarre da vrein gre ha ne c'h gant eur vaé ho c'harter ha gant ai lanneadegez á ra an eun gwaz rioaet ho zud.

Kenderi ar Brunanet. Ar brunanet, epad ar peuad ema a gar bet cleze ar frenchiaen hag hi evit sevel gouarnamant hag en em gleiet evit ober ar peoc'h, petra bennak ar vanon ar bizvel a c houlen ma ne rajent nemme drouz abet an eil ram d egile. n e deus bet ennet evit-se da ober crinder vrac'h ma c hallent ober

E Loren e deus roudaouet eur person da vrein laket a deanon furil. evel ren surfetuer abaamour ma e doa laz gant he hantez enket fuzulies en he di

Ha Sant-Denez, ebrac'h ma veziet ar reunet a Frans, petra bennak na vez ket var hent ar boutje a ra bet trouz varzaliz ouspen daou e kant boulet. ha gwall cals drouz enno d an tourioa, d ar gaer ha d an doare. Goude e deus kemeret ho elan e vac hagni ar skeudennou reunet ha prenet a ra eno Da unan e deus tavet ho vuiaet, da eno all he zorn pe ha vrac'h, da eno tredo ha drouz pe ho c'hor da lod all e deus roud taolioa tabeza evit ho disheveleiñ

Er c'herioa e reunt rei dezho soudarou arc'hant, eals muioc'h eget na vit ar gaer da vrein, ha pa oa e hellar kat rei dezho ho goulen. en em laheant da billa pe e manal ganlho prisonnerien ar re gwella vez a gant, kea na vezo vraiet dezho ar pez e deus goulennet. E kerioa zo. ar re gaeta vez a gaer gwall evelse prisonnerien gant ar brusianed e deus lavaret d'ho c'hevrenn na dajent bet da ginik nevel an arc'hant a c houlennet diganlho, a rajent ho lues ma bije red evit ho c'hevrenn. Setu petra e deus gwall ar re gaeta vez a gaer Bloas, rag ar gaer-se, eous hag Alaneon, eoulz ha meur a gaer-all a ra sukei soudarou dezho da lakaa calz en an all d'ho galloud. G. M.

Feiznl Laur ar c'hanerat d'an dispac'herou, republikanet, ec.

Evit douru, aotrounez ne ket plijet eals deoc'h ar sonj en em-ni gwall. Ha vimp e rout deomp-ni eonservadet kalzenou vez ar re vraz,.

Gnelomp, petra oc'h ous da rebech deomp-ni? Lavaret a rit ne domp nemet nizen, na ouzomp ket petra a reomp pa reomp da vot e lakomp ar relegen hag an nobliaus d hon rea. en eur ger ne domp nemet elouranaer ha ne domp tam ebet republikanet

Ne domp nemet nizen? Ho labourerien a gaer hag ho se dreheloc'h? Diebaroc'h int-hi eguelomp-ni? Ha gouzout a reont-hi ep mui kea petra eo eur republik? Ha ne ket gaer ne aunont ket evit piou e votont. ar sort caset, var bouez heg ho lr, gant eontrenuntr a ra ho nauo gwall ho gwaa dezho gant ar vistri all ha huelac'h egetho?

Lavaret a rit omp klouerideg. Mad a livirit, mar fell droc'h lavaret dre eno e raromp hag e respetomp hor beleien. Hor beleien a zo eut hor guad satet en hon tonez hag a reo en hon tonez Ho anaon a reomp eta. ha gouzout a reomp ne c'hellout ket bera eurus nemet ni a re vra, ha dre-ze ne eafent ket rei alioa fall deomp Kement ha bera renet gant nana benaag en guelloc'h ganeomp, hag e raf deomp eo forac'h avidomp bera renet gant heleien ha nobliaus. eget gant labourerien kear ha labourerien pors Brest a zo renet ho nana gant an dispac kerien

N omp ket republikanet. a livirit E feiz. aotrounez, ober a rit kellent a zo red evit lacat ac hanomp da gwiska ar republik. Ne raiomp fors pa saurt gouarnamant da gaout gant ma ve ar c houarnamant-ua honest ha stard en he zi. Na garomp ket renal ar gaer hag an nadelaidet, ha ne garomp ken gnaeoc'h.

Gaer eo e verbit var ho penael *Frankiz, kenetal, breudeur!*

Frankiz, ni eviloc'h, ha nebeuck evelomp-ni.

Kevetal ra gant ma viot ar vistri

Brendeor, ta gan lezenouu evit teleur en traon provizion, beleien ha katolikel.

N'on eus ket izomb eta an nano ze, ne dint nemet gwir en ho kinou.

Roit deomp eur republik hag a respeto ar religion a lezo ganeomp our frankis fur hag hourat, a zifenno gourion pep den, a dofe en eaon an tri c'hant mil bloaz a rone dah nionnou. Ha kementse evit ren sicour da galz o deus labourel pell amzer evit ar vro ha ne resevont netra. Grit an dra-ze, ha neuze ni a gri ive eveldoc'h bevet ar republik!

Lavaret a ran ar republik n'e dous ket gwasoc'h enebourien eget ar re a lavar ez int republicanet, rak kement o deus great abaour pevar pe bemp miz zo a zo avoalc'h evit lacat an oll d'he c'hassat, ha credi a ran mar deuz eun dra eño bennag eloucz ar republicanet e lavaro eveldon-me.

Ar pennad scrit-ma. tennet euz ar gazeten e hallek l'Ocean, a Vrest, a roug ar sinsaur Jacob Kerivel.

An aotrou Roland, person Plounevez Lochrist zo hanvet person Locquenole

An aotrou Roaz person Trefiez, zo hanvet person Plounevez-Lochrist

An aotrou Tanguy, person Locquenole. zo hanvet person Trefiez

---

An aotrou Roignant, bet person e Roscanvel, zo marc er sizonvezioa-ma.

Eur c helou zo deut en derveziou-ma, hag a roi a gredan plijadur da gals. Ar c'houarnamant a dle en em zere hel o Versail, ha ne ket e Paris. D'an 20 eur miz e tle bezo en em rentet deputeet ar Frans eug a Vondol da Versail. An oll a voar pegemeur a boan en deus bet ato ar c'houarnamant e Paris eleac'h ma zeus kement a dud difeiz. diaoch ha dispac'herien ma zeo rod d'ar re vail. ha dreist oll d'ar re zo er c'hargou bnet, beza ato var evez evit en em zifen outho. Gaelet e vezo hag an dra-ma a selo da benn.

Ar zoudardet on eus prizonnierien on Allmagn a ia da zistrei d'ar gær ep dale. En em gievet oar gant ar re zo e penn an bontchou houarn evit ho digas ar c'henta ma vezo gallet

An armee a loa eat var douar ar Suis a zo comanset da zistrei ac'hano e Frans.

Ar re a loa o Belgik a deo ive gouarnamant ar vro-ze a ra ar mizou evit digas ar re a loa eno.

Ar *moddist* a loa bet caset da zifen Pariz a zo brema deut tod anezho en heal evit dont d'ho c'harter hag ar re all na zalein. ket da zont.

Aotrou Arc'hescop Alger bet escop e Nancy e Loren, a scrif evit lavaret d'an dud harluet eus al Loren hag eus an Alsas. e caviot. mar keront. eur vro nevez en Aljeri eleac'h ma zous meur a gant mil dervez atal hag a c'hoalle da vi diezho. Rez ez eus compagnonezou hag a rafe diezho. mare had mad. tiez hag a baeflent goudeze dre ma c'helfent Hen he unan a rofe a galon vad ar pez a jom gantlun. do lavaret ea. he ornamanchou, evit ren a dlhe genvroas G. M.

PRIS AN ED.

Kemper. 44 *mesur*		Pont-a'Allt — 9 *mesur*	
Pris an doun e hanz mar		*Pris an doun e'hanz mar*	
Gu nis.	32 lur 16 c.	Gounis	33 lur 33 c
Segal	20 lur 50 c	Segal	24 lur 25 c.
Siz	18 lur 86 c	Siz	20 lur 40 c
Ed-du.	25 lur. 00 c	Ed-du..	25 lur 00 c
Kerc'h	23 lur, 04 c.	Kerc'h	23 lur. 30 c
Avalou douar 9 lur. 00 c.		Avalou douar 7 lur 50 c.	

BUEZ HOR ZALVER JESUS-CHRIST,

HA BLEZ AR VERC HEZ VARI,

Gand eur pennad scrit gan ar c'henta Misterion.

Moullet eo en con douze ma vezo eos bras da leuz. gant paper ive ha lizerennou eug ar re sclerra. Credi a ellan eta e plijo d'ar re her c'hemero, ha pell a zo ez eo tud oc'h he c'houlen.

EAVET E VEZO :

E Brest e ti an Itron Normand.

E Landerne. e ti an Aotrou Desmoulins.

E Montroulez e ti an Aotrou Ledan

Hag e caz eug ar c'heriou hag an tiez ma verzer levriou enbo. G. M.

Buez hor Zalver Jesus-Christ ha Scol ar Maro Mad a zo ho daou laket e brezonek gant an Aotrou G. M belek.

HISTOR BREIZ

Gant A de M.

A 40 moullet evit an trede gwech.

An dud divar ar mesa gav el levr-ze kontaliou caer divar benn ar pez zo tremenet en ho bro.

Al Levr-ze a gaver or braz eug an tiez a verzer Levriou enbo.

LEVR BUGALE MARI

CANT AN AOTROU CHATTON D GUENGAMP.

Moullet evit an eil gwech, ha eals caroc'h ha difazoc'h evit ar vech kenta.

Ar Gerant AR. DE KERANGAL.

Kemper, moullet gand AR AN KANGAL, Mouller an Roeaer.

Dimanche 26 Mars 1871 — Nº 121. — Seizved Bloaz.

FEIZ HA BREIZ,

KELOU A BEP BRO, HA KENTELIOU VAR BEP TRA.

Digaset hag eil da genaout Christen a gonz ar brezonek.

CONDITIONOU EVIT CAOUT AR GAZETEN

Evit ar Feiz ha Breiz, Cannée-an-Noz hag ar Bloaz-Nevez eus ar Bloaz, daou scoed evit c'hoas d'ar mis, pevarzek scoed.

An Abonnement a dle bout gwir evit unan pe unan.

An hini na sego ket an abonnement a vezo kemeret da zivout, a vo rentet eil skoed d'ar mis.

A ebarzhomant a gemerer e ti an Aotrou an Kannerez, merdeer an Europ, ru ar Gapuzet a 43, e Kemper.

D'an Aotrou an Kannerez eplan e vezo adreset ar pennadennoù ha kemennoù a sell ar c'hazetenn.

An arc'hant da vont ar Gazetenn a dlear da adreiñ d'an Aotrou Kannerez, eplan.

KEMPER, 25 Mezheven 1871

Eppel ar vrezel-mañ hanv bar hor eus ha bec'h dasorgas ma vije bet ar c'hrennamant nag a gerioù fall a zo dont dasmp' holenver brud glan hervez mabeuriez, holenver da hanv ar c'halvezoù da vezañ. Lar gan kemerout ganti an ezhomm hor soudarded rollet gwelloc'h mañ pa zlemmi evit dreiñ hor bro a hanv var dachenn ar vrezel bandennou ouzh marchou hanv pe mac'hou. Hogen nemet o deiz bar ema an dud-se a ra bouz da zougiñ diouz ar c'hrennamant a dasmp, o deiz evelato a vez digwezet ar gouil gwiskamant da vezañ ar re valosoc'h memes eta da zul

Ar memes tra bar ar c'hrennamant abaoue nemet c'houez zo ne c'h ar resisted an darempredou a ragouez eu bouzbouz bouzou a bevar ur re da zul pourbiou eu c'hwervezet, ouzh an egwel c'houez ar an darempredou gouez ar re a zo bet dreiñet enho mann vagonnou ha hanv pe c'hwezhou memes bouzbouzerien

Petra da zougiñ var gwiskamant? ha ne doa bet ano var gwezel a bell da Zoue da zo d'an dud evit diskuiza pegoulz e vez ar re ar respontet bet ar zul a labour da zul pe a laer e c'hoa bet all diwar ho gwisk an diwezh-ma eo deiz bet evelato ha anez?

Ha perag e vefe Doue da gaouiz memes ha ne re a dle ar gouez bouzou-ma evit ar re a dle ar gouez ha-memes all? E holenver diwezhañ ar re ne vont ket ar zul da Zoue ne vezont netra pe diskuiza devez all abaoe. Ha ma dale bout e hanv an hano a greomp e mod da vont d'ar c'hrennamant eus ar re dec'h bras. Rag ep c'hemz ema an dud-se a c'houlenn na fell ket dezho mont var dro ebet hag en o fenn a vez na zo ket na gouel ep c'hemz ouz al labouriou pe ouz ar vrezel a labour da zul hag a ra memes tra hag a c'hellfe epad diwezh pe dec'h diwall diwar-benn gouel d'an dud-se evit c'hoas ep ar re a zo bet a c'hoas e bras ouz soifenn-ha-fos eus ar re a zo a gredenn. Hogen nel da glevet ouz oberou var ar vrezel a gredin, memes pere a ra gouelou divoue bet pe d'ho diwezh, pa dle glask ho diskuiza penaoz e c'hallfont-ha mont da gousk e mes diwezh ha pe vont diwezhañ a vont da gousk ar mintin? Ober hon eus-hon ivez ar memes tra? Ha ne vont ket diwezhañ a vont da gousk ar mintin? Sur hon eus-hon, memes memes evelato ar re a zo memes mod ha diwezhañ hag ho selaou ouz ar c'hrennamant ha ne vont ket diwezhañ da gousk ar mintin? Ha ne vont ket diwezhañ da gousk ar mintin? Ha ne vont ket diwezhañ da gousk ar mintin?

hentchou hennez dervenpez da ragouzoud da zul ha na deu ket ano lavaret d'ar re a gemer derrez an Aotrou Doue evit beach. Klask pilgadur eher ho aferou e lec'hiou en deu-an choum er ger evit mesch Doue ha nompal en ho c'ao, ha ma na fell ket dezho sujal d'ho c'hrouer, a lavaront caout nemo da velet ha pera o tont da henta var-zu-therpad ma torrfet he c'houre hennez ?

Evelse an dud a fell a glask a bell an, na ra da lakat maret ar goure hennez-se o lese ar labouriou defroust hag a tremen an deiz-zantel e serrich Doue evit lacat harp d'ar goulagner eus an Ene. E meur a gwir vraz ar goar gatolikel a deu d'en em gleved da choum ep labourat da zul ha da zisklerr ec'h anavezout an deiz-se evit deiz an Aotrou. Ar zanvezerien devezh-ma o tanvon o devoa christenien Lyon en em gleved adarre evelse, hag e rentt ho ger eizvezh da zare he zarret ha stalioù d'ar zalonj ha d'ar gouerioù da choum ep guerza ep labourat na lacat labourat. evit rann da zek da dud ar bresoù all ar gwel ebarz a roer dezho er vro-ma abaoue meur a vlez-vez. Goustoc hag anezo a rentt, ar gristenien vad-zo, dre ma oa ano eus an terfeçon a lakas an Aotrou Doue da vanegat ouzomp. hag ec'h esperont, o vont hag o lacat maret ar goure hennez-se o tenvoud trugarez an Ene var ar Frans. — Ar re a gemer pera an englevenn. ha na vezont ket a vare'hadoure, a re vez ho gar an daoust marvo da bresoù anezo da di ar re a vez da zul. ama e kemerout ar pez a deu anezo eus ar stalioù a vez arrest en deiz-se

Kannad-ma a re tro dre da lavaret d'ar re na labouront ket da zul, na diefont ket kaoz ouzhont daoust da bresoù marc'hadourez en deiz-se Ar pez a veler gouzoudi avechon. Hogen penn-abeg ma d'ar vare'hadourien da zalc'hat hor degor ho stal ha gouzoudo na c'hoantaont ket douetan. rag an deiz-se ne gavont ket degor skalioù ar gristenien vad, ar re ne garfont ket ober doulaidet. Rak e vez-zi dezho mont da dem ar re a e deuz ket anezo evit tarz an trede a c'houre hennezanezo Doue, ha pare, credabl a e devoa ket ennoc'h e zoug e tarzi ar zarrest

---

ROM — Ervez ar c'helener e deu eus a Rom. ar re a deuz skoulmet ar gwir-se a ouzont ket bezadek en em zavet mui pera hanneg ma reont kentoc'h a c'hellont evit chom chomet ha rei chal d'ar re na zeut di d'ho hoal e hap cano eus an Iliz. Hogen ar re-se ne lampont ket ha ne ket ras tremen dezoutho pell zet d'en em zevel ac'h ar re ho lez evel ac'h ar re all, ha dishanet eo an nep a gred ho lacat da zonj outhan Evelse ar re a zo deuet da zispar goazez kaer a zo anc'hoc'h gwelet h.

Ar prim hag ar brinsez a Bluzunet a zo ken anc'hoc'h hag ar re all, ouzer e devo chok ober ho c'hanfardet.

Ne ellont ket marvet da gaout zonj ruk dezo Doue, ha lavarout e rer ema ho buhez dezo da vervel.

Bez ma trubuzont na gavont var ho hent nemet tud hag a zell e deuz outho, hoc'h zoken a skrign ho deuz

Dre hennez chet ar zonch dezhozo kaerzidigez dezho; al lamponet ho unan ne rentt vat evit ho gwelet. Ar boursuz pa ho gwelont a glever e lavaret ezomp Ar re-se a zi ket deut ama evit rei dezomp-ni deut zet evit hon laeza. Ar pez a zo gwir

Kaer a dle gouzout eus dra hennez e gristenien. rak lakat ez eus gwirioù varzoudi ar pez a zo ket bet great c'hoaz hoc'h vrema Dre-se ec'h eller gwelet ne velar gaz zemzer a blijadur ar c henvreuriadoù mevez, drouz ell pa zouger e kemer evithan an oll gouerchou hag ar pleziou a Rom Ouspen ne zoue a zo en deule ar Frans, hrema pa vez en em anc'hrest eus ar Bresunaet, da c'houlenn outho perag e deus torret an all breuriantez e doa great dezhi.

ALJERI — En Aljeri, evel ma en em lavaret ouspen var vemb, an dispac'herien a re from abaoue ma ema ho c'hahoat gouzhoù var ho menoz. Ke dou-all e continuont ema e Aljer hag eus tud gwir all bennag elenc'h ma rent ar brezel d'ar dud a zo da'r vrendeur ab c'houevezet a re zevel d'ar vugale Ar zavan-ma a commer eus ar pez o deuz great an dispac'herien e Tlemcen. Ema ve ar fulla composet ze en em lakat da ober ho mestr e Kaer, hag e deuz va lavaret ar vrendeur var ar re Evel ne zonje ket ar vrendeur outho bezan avanc'h, a deuz ho zolet er menz dre nerz, goal lakat tud zoutho ha lakat anezo bennag ar prizon.

Mennoz ar vugale a ra er zevel gant ar vrendeur a zo deut. hag e deuz great ó an dispac'herien lemel ho frankiz gant ar vrendeur pere a zo bet lamet ezomp var ar prev An ti zevel avad a zo zerret, hag ar gatolikad e zo maestr ahi.

Kastizamoù kaer e deuz roumpet a gemmesse, na ket avad evit trouz d'ar vrendeur na tamal an dispac'herien, mes evit rei mennozioù ha fonge d'an dud dizolaet-zo da vrea ket nevez zaloc avanc'h evit gouzout tudo an anezomp ket pe da vanac'h e ra em zistenniñ nemet dre ho c'houzoug ha dre ar gwir a zo en tu-zonn dezho da choum en ho zi

---

Ar Pap. e comz eus ar Frans, a lavare ano dezhe:

« Ar Frans en ar c'haera dommant eus va zud gwrezian. »

Sonnit, an dommant-se ne ket gwel abaoe kalz, mes dont a rafe da zigwez adarre ma c'hanvezomp petra ne e gastiouez vad hor bro hag eus a holonc'h e tle dommp ar gwir ecleriyez.

Da c'hortoz kemeniñ an dispac'herien hag al lamerien e deuz alouber Rom a re gomz gellont d'an dud e deuz relijenn E comzet ar Galan-Sacr zet eil var vandon e creiz an nos evit lavaret Superioles c'hoarzet ar Chartre hag eur skolaerez a ra bet gwaz gaset a dudiou mein Ene heleg a Frans a ra bet gwel lakat var ar re hag a ra dare da vervel. Ha neuze ar pez a veler brudet.

Ha mar fell dezo'h gouzout petra ne Doue hag an

trnou mer dizuk daoulagad an dud-zo. setu ama hag hen desho deoc'h

Var dachen Trajan, tost da dis Loret, e zoa eur marc'hadour euz ar re a ra a ru da ru da verza ho marc'hadourez. Glao a rea, ar pez hen lakeaz e connaar ha setu hen oc'h en em gemeret oc'h Doue, o teleur eur grouil d'an douar hag oc'h he brea gant he dreid Eur beleg a Frans hag eun tad a ora San Domnik en em gavas var al lesc'h, hag a reaz eur rebech hennak d'ar marc'hadour Mes unan a c'hardou kaer a douas houn, hag a lavaras « Hag an dra-ze a zell ouzoc'h-hu, emezhan? hag an den-ze ne ket frank d'ezhan da ouzer ar pez a gar? ha ne ket frank dio-me, mar caran, da vont aze en iliize, da gemeret ar groaz, ha da zerri dreoc'h var ho penn?

Ha setu zoe petra eo mont var arnok setu petra eo frankiz an dispac'herien ! frank da bephini da ober drouk kement ha ma caro, mes ne ket frank da zen da aber ar mad.

Miret a rer e Rom ar *scala santa*, da lavaret eo, ar scalier a di Pilat dre behini hor Salver a bignaz hag a iskennas peder gwech, d'ar mintin, dein he bassion. Ar c'hin eo pa lugner dre ar scalier-ze da vont var an daoulin. ha da jom bep pazen eun nebeut a za da zoujal e passion hag e poanion map Doue

Eur guenorvez e mis genver e zoa eun nebeut merc'hed o sevel evelse var ho daoulin, gant ar scalierou-ze. Digouzout a ra euo ofiser eus an Itali, hag en em lacz da ober goab anezho-da griat a enep mouimmouriez ha diotach ar re zevot Neuze e savaz en eur peou red gant ar scalier santel. en eur lacat pep pazen da dregarni dindan he dreid Hogen pa voa eat beleg ar bazen buela. setu hen o chom a za he velet a rer oc'h horpellat, hag e coez a stog ho gort gant euo taol goad evel pe vije cocaet ar gorno varnezhan.

Taolioù goad a veler aliez hag an dud difeiz. an dispac'herien ne valuut euo credabl nemet eon darvout evel a veler hemdez o ugouzout eun tu bennag, mes ar re o deus feiz ha religion a velo aclerroc'h, hag ep mar e anavezo euo dorn Doue. G. M.

SANT KADOK.

XIII

Ene Sant Kadok hag he genvroux euz ar C'hambri a velor ato, dioc'h con tu. grasou ha madoberou ha dioc'h eun tu a l anaoudegez vad.

Ar memes tra a dremenc ene an arvoriz hag hon. Sant Kadok. kear dougel eut ar re o doa roet d'igemer dezhan pa edo en harlu var an douar hag hen a c'helle beancomac'hat bremaya en em gave en Enf en he vro? Ar skrdou miret en Arvor'h zo beavel oc'h ar re a rirer e bro c'hall, euo e veler dreist oll « pegement eo oc'h da Zoue rei eget d'an den gouleu « euo an anaoudegez vad zo ker burzudus hag ar madoberou reservet.

Ervez ma lavar Rudalt, goude burzudou bras great gant Sant Kadok en Arvorik. penaliero Guened a roas dezhan eur gerad e traon ster Elle, en Iodon eus eur maner comun, parkeier, foenneier lorzou, hag er skrit great ev . kementse e reas lacat hano he bried Orgwenn hag hanoiou he zao map. Aldroen Morvan, Orscand Albald Jothael, Haracret Radoret. Kuhac ha Katgwallon Ar re-ma ve a roe, a galon vad. otre ha testem d'ar pez a roe ho zad, hag a zo din, a dra zur, da vera hanvel a huen Sant Kadok.

Abeun iri c'hant anterenot vloaz goude, n oa ket maro c'hoaz an tan eur an anaoudegez vad e calon an arvoriz An hini a roe bet en ho amzer ar barz, ar manac'h. an doctor hag ar fur eus ar C'hambri, a vele marc'heien Breiz o lacat dezhan en ho zaouarn eur ar c hleze lem en deu manuet en ha mouankiz, hag o tout da zaoulina dirag he skeudan evel soudarded devot ha kalounek.

Tud estren. euz a wenn ar re o doa great d'ar zant kuitat he vro, hag a ra deut abenn d'ho verzeria, a rea distroch e Breiz. Pounn a reant en ho raog. euo eun den euz an amzer-ze. an diskleriein paour a Vreiz, chadennet daou ha daou, ar ha tri, evel ejennet a gaser d'ar marc'had Neuze, eus an Argoat d'an Arvor e klevet ar vro o tregarni gant ar ganaouen-ma

Ar mor meurz gand he vorzolion.
A zen da skei war hon norion,
Ar gwez a bleg gant glao a-bouil,
An daen a strakl gant ar grisil.

Hogen ne ket he vorzolion
Hepken a sko war hon norion.
Ne deo ket ar grizi hepken
A luk da strakal an daen.

N'ed eo ket hepken ar grizil
Ne ket ar glao a zarc'h a-bouil
Gwasoc'h eged avei ha glao
Ar zaotou fall an hini eo !

Ar varc'heien. o vont d'ar vrezel en eur gana evelse. a rea en eur chapel da Zant Kadok. ha euo dirazhno, ez eant da benn gant ho c'hanaouen en doare-ma

Otrou Sant Kado, hor patron,
Rout-ho deomp-ni nerz ha kalon.
Ma c'houlomp, hirio ann deiz,
War enebourien euz a Vreiz.

Mar deomp-ni d'ar ger war hor c hiz,
Ni a roi d'hoc h-hu eur gourz
Hag eur japen aour hag eur c'hleuz
Hag eur vantel c'hlas lion an Env,

Ma laro an dud o sellet,
Otrou Sant Kado heuruget
« Kouls er baroz hag en douar
« Sant Kado n en deus ket he par ! »

Goude digas ar maout gouthu euz an emgann-ze ker brudet eleac'h mac'h elo Beaumanoir he c hoad,

marc'horien Breiz ne vankjent het da sevel er pez
e deo pedet

" Kar o'ar vretoned na vje,
E kar Jesus nep na zonn
O velet hor re vaut en dro
Bleun hanv oux ho zokhesarue ,

Na vje kar d'ar vretoned,
Na d'ar zent a Vreiz kaz zonbud
Nep ne venie kel Sant Kado
Pasrou bresellourien ar vro ;

Nep n'antume , nep na zonn ,
Nep na venie, nep na gano
« Kousk er baroz hag en douar
« Sant Kado e en deuz het he har ! »

Deare didroet ha kaloeg eux ar nobl da ziskuez ha ennoudegez vad ! Galver a ra eunbour da Zoue ha d'ar vro an hani na fell bet dezhan mesli ar zant karet er c'hartar, na dieleria n en deuz het he har na var an douar nag en Env !

E lagez ar vretoned, an ennoudegez vad a jont kar stard er galon evel eur c hoan dar e zalon eur vamm dero an amzer a c'hell disear an derves, ne c'hell bet avad tenna ar c'hoan hoaru anezhi. Ar wenn nebi-ma a dad e deus roet d'ar bed ha d'an Env kea alies a ane dispar, a zeu da vea ar pez ma c'hje gant Doue, keit avad ha ma chomo hoez enbi e talc'ho souch eux ar re o deus trahaset ho hoez o renta servich dezhi, hag a gemiale h ato d'he difen.

D'an disear amzer ya deu ar maro evit lad a sodehou ar Morbihan da gutuil ar renn, hag evit herne da lega an avalou, e velet o tigwezout, en daou garter-se, gouel ar zant a Gambri a deuas brema en eus tremen trizek cant vloaz, d'en em zistaga dioc'h ar vaez evel ma tistag eur frouezen dior'h ar scour pa vez dare avoale'h He o chapelou a sigor d'ar lousenediges ar bardonerien a deu dezho en eur gana, hag an oranson a gaez enho pell ed ha. eur mel oll frouez an hanv, ha dreist oll eunvoue ennoudeg oc'h ho ret

Varzu an enezennik ma ez bet ar zant o chom enhi eo e ra gouscoude ar moan brunenel da bardoua , na vez morse bagou avoale'h evit ma di ar bardonerien a deu eus an enezennou all a dermo hag eux ar Morbihan Ar poan a zo re stria evo an ingroez tud a rez varnezhan; an dra dreist oll e ra re vihan eviho, hag ar leur-gaer, dishenket gant guez dero. a deu da zerrchuut drezho da dia Petra lavaran-me? An euez oll a deu da vea eun dra evit ar zant pa deu pevar marilolol eux ar Morbihan d he zougen var he diskouez , gantha ar vad var he benn hag ar gamet encop en he zorn , en he zaeg he bonner gos hag he groaz arc'hant skeiius , var he larc'h eul lestrig evit digas zonch eux an hani ben di- ganas d'an Arvorik. ha pa her c'hoaz evelse da ober iro ha zouarus evit benniget al horzou hag ar gourjizou en deus laboust he noan ha benniget kel lies a vech, he kementse epad ma clever ar c'hleier o zani, an dad o ceza canticou, hag an heulios mor o creuat iro var dro.

Doudiet dirahan dre ma iremen, ar merc'had, ar vugale, ar re gos, a c houlan he venoux , hag epad an amzer-se e diubart ar chapel a vez meuc'h cousk lavaret goallon, eur zoudart kaer benneg a Vreiz, bet en armé Frans, ha distroet mac'haaet eux ar brezellion diveza, a laca he anken var ar goale meaz eleac'h ma cousko zoudart Jesus-Christ, a laca he benn var ar penn-sele meaz eleac'h ma c harjo he benn. a laca ha galon eleac'h ma talmo calon mignon breselloarien Breiz, hag a c'houlenn digant an Escob ha Merzer Santel ar pare mar plich gant Doue, pe « ar hanvetaé ur hoan evit gounit ar haradoz. »

G. M.

DIVEZ.

MELLEUDI A GAON

AN AOTROU ALAN CAUGANT

[illegible]

Iste martirem ac laudes quemquam.
Ne vocitet deus absit nomen hoc vanum.
(Liber ms. Eccl. cath. Leon. f° 30.)

PAMPLEMOUSE PLEYBEN,

Ar furnez eo a deuz bleinet dezo ar c'hoad Salomon pa en deuz skrivet ar c'homzou-se.

Diou furnez so furnez an douar ha furnez an env Hogen a behini zezho ho diuz eo dezal an difen-se a lavar « Ne venlit den ebed nemeng ho varo ? »

Hep mar ebed an difen-se ne deu ked a furnez an douar Kement ma a ra sclear Furnez ar bed, hi. a lenc'h difen meuli an den nemeng ho varo. a ia peurliesan beleg ha veuli dirahan zoken hag ouspen e'hoaz, beleg rei d'ethan meulendioa goaut d'ober coll ho hoan d'an hini a ra zod avoale'h evid ho e hredi.

Nan, an difen-se ne deu ked a furnez a douar

Ma ne deu ked a furnez an douar, e renk rez dont a furnez an env

Ia Christenien, ar Spered-Santel he-unan, eo en deuz lakeat ar c'homzou-se, « ne venlit den ebed nemeng ho varo » dindan pleuen ar fur Salomon , rag, e lenc'h- ai c'hoaz ar Spered-Santel a lavar « *Soli Deo honor* « et gloria. da Zoue kepken na dleet an enor hag ar « gloar »

Var benvet coulscoude. christenien. e c'heller mesli an den goude ho varo? Ia, ma ne veuler anezhan nemeud evit ma talo ar venlendi da Zoue, en anoudegez vad ouz ar c'hrasson skalliet gand he vadeler var an den-se.

N'hon eus soaj ai ebet, christenien en eur zevel hirio hor mouez en dig ma evit meuli an hini a veulit hag a voulomp evel d'hoc'h. an Aotrou Alan Caugant, bet guech-ai vihel er baroaz-ma, person e Lokeored hag e Skrignac ha nevez maro person o Pleyben.

Pia hen dez-han anavezet gael evidom , ni ho pedoc co ? Han he-unan en deus cousk d comp ar pez hanta rez he vez hag an eil pez hon zeu guelet gand hon daoulagad, hag a dout, evit m'her gouzoc'h ar vad.

Mais tout ce qu'on lui avait dit de lui ne faisait que redoubler sa curiosité. Il voulait le voir. Il espérait qu'il ferait quelque miracle devant lui, et il se promettait bien de ne rien négliger pour obtenir cette faveur. Il fit donc beaucoup de questions à ceux qui étaient autour de lui. Les uns avaient entendu parler de Jésus, les autres ne le connaissaient que de nom. Enfin il fut résolu qu'on irait le chercher.

Il y avait en ce temps-là à Jérusalem un homme nommé Nicodème, qui était un des principaux docteurs de la loi. Il était pharisien, et il était membre du grand conseil des Juifs, qu'on appelait le sanhédrin. Il était fort savant dans la connaissance des Écritures, et il était regardé comme un homme de bien. Il avait entendu parler de Jésus, et il avait été touché de ce qu'il avait ouï dire de lui. Il avait même été jusqu'à croire qu'il était le Messie, et il avait résolu de le voir. Mais il craignait que ses confrères ne le blâmassent de cette démarche, et il voulait la faire secrètement, afin que personne ne le sût. Il choisit donc pour cela le temps de la nuit, qui est favorable à ceux qui veulent cacher leurs actions.

Il alla donc trouver Jésus, et il lui dit : Maître, nous savons que vous êtes venu de Dieu pour nous enseigner sa loi, parce que personne ne peut faire les miracles que vous faites, si Dieu n'est avec lui. Jésus lui répondit : En vérité, en vérité je vous le dis, personne ne peut voir le royaume de Dieu, s'il ne naît de nouveau. Nicodème lui répliqua : Comment un homme peut-il naître lorsqu'il est vieux ? Peut-il entrer une seconde fois dans le sein de sa mère, et renaître de nouveau ? Jésus lui répondit : En vérité, en vérité je vous le dis, personne ne peut entrer dans le royaume de Dieu, s'il ne renaît de l'eau et du Saint-Esprit. Ce qui est né de la chair est chair, et ce qui est né de l'esprit est esprit. Ne vous étonnez pas de ce que je vous ai dit, qu'il faut que vous naissiez de nouveau. L'esprit souffle où il veut, et vous entendez sa voix, mais vous ne savez d'où il vient, ni où il va. Il en est de même de tout homme qui est né de l'esprit. Nicodème lui répliqua : Comment cela peut-il se faire ? — Vous êtes un docteur d'Israël, lui répondit Jésus, et vous ne savez pas ces choses ? En vérité, en vérité je vous le dis, nous ne disons que ce que nous savons, et nous ne rendons témoignage que de ce que nous avons vu ; et cependant vous ne recevez pas notre témoignage. Si vous ne croyez pas lorsque je vous parle des choses de la terre, comment croirez-vous lorsque je vous parlerai des choses du ciel ? Personne n'est monté au ciel, si ce n'est celui qui est descendu du ciel, le Fils de l'homme qui est dans le ciel.

Et comme les divers supplices et tourments dont on était alors l'usage ne fussent pas encore à leur comble, on inventa de nouveaux moyens de faire souffrir aux malheureux qui étaient tombés entre les mains de leurs ennemis.

Les uns furent enfermés dans des cages de fer, où ils étaient forcés de rester debout, sans pouvoir ni s'asseoir ni se coucher, ni même remuer la tête. Les autres furent attachés à un poteau, et on les laissa mourir de faim. Quelques-uns furent jetés dans des fosses pleines de serpents et de bêtes venimeuses, qui les piquaient et les dévoraient. Enfin on en fit périr un grand nombre par le feu, en les brûlant à petit feu.

Les gens de bien étaient exposés à un autre danger. Ils étaient accusés d'être ennemis de la religion, et ils étaient condamnés à mort comme tels. Ils étaient traînés au supplice sur des claies, et on les y attachait avec des cordes, de peur qu'ils ne fissent quelque effort pour se sauver. Ils étaient ensuite brûlés à petit feu, ou on les faisait mourir par d'autres supplices.

Ce fut dans ces temps de persécution que Jésus-Christ choisit ses apôtres, et qu'il les envoya prêcher l'Évangile dans toutes les parties du monde. Ils étaient pauvres, ignorants, et sans aucune autorité parmi les hommes. Ils n'avaient pour eux que la vérité de la doctrine qu'ils annonçaient, et la sainteté de la vie qu'ils menaient. Ils étaient persécutés par les Juifs, qui ne pouvaient souffrir qu'on prêchât une religion qui les condamnait, et qui les obligeait de reconnaître pour le Messie celui qu'ils avaient fait mourir comme un impie et un blasphémateur. Ils étaient persécutés par les païens, qui ne pouvaient comprendre qu'on abandonnât la religion de ses pères pour en suivre une nouvelle, qui ne flattait point les passions des hommes, et qui ne leur promettait que des biens spirituels et éternels.

Les apôtres, qui savaient que leur Maître avait été mis à mort comme un séducteur, s'attendaient bien à subir le même supplice. Ils ne cherchaient point à se soustraire à la mort, et ils ne craignaient pas de la braver, lorsque la gloire de Dieu et le salut des âmes le demandaient. Ils allaient partout annoncer Jésus-Christ crucifié, et ils ne prêchaient que lui. Ils ne savaient que lui, mais ils savaient bien qu'il était le Sauveur du monde, le Fils de Dieu, le Rédempteur promis à tous les hommes, et que quiconque croirait en lui et obéirait à sa loi serait sauvé, et aurait la vie éternelle.

Ils ne cherchaient point à persuader par les raisonnements de la sagesse humaine, mais par la force de la vérité et par l'autorité de Dieu même, qui confirmait leur témoignage par des miracles. Ils ressuscitaient les morts, ils guérissaient les malades, ils chassaient les démons, ils commandaient aux éléments, ils parlaient toutes les langues, ils faisaient tout ce qu'ils voulaient par la vertu du nom de Jésus-Christ, qu'ils invoquaient. Ils ne faisaient rien que par son pouvoir, et ils ne prétendaient pas même avoir aucun pouvoir par eux-mêmes. Ils ne se regardaient que comme les ministres de celui qui les avait envoyés, et ils ne cherchaient qu'à faire connaître sa puissance et sa gloire.

Ils ne cherchaient point à se faire des partisans, ni à former un parti qui pût les défendre contre la violence de leurs ennemis. Ils ne cherchaient point à se faire des amis, ni à gagner la faveur des hommes. Ils ne cherchaient qu'à faire connaître la vérité, et à sauver les âmes. Ils ne cherchaient qu'à faire connaître Jésus-Christ, et à le faire aimer. Ils ne cherchaient qu'à faire connaître le royaume de Dieu, et à le faire désirer. Ils ne cherchaient qu'à faire connaître la vie éternelle, et à la faire espérer. Ils ne cherchaient qu'à faire connaître l'enfer, et à le faire craindre. Ils ne cherchaient qu'à faire connaître la loi de Jésus-Christ, et à la faire aimer. Ils ne cherchaient qu'à faire connaître la sainteté de la vie chrétienne, et à la faire pratiquer. Ils ne cherchaient qu'à faire connaître la vanité des choses du monde, et à les faire mépriser. Ils ne cherchaient qu'à faire connaître la grandeur de la vertu, et à la faire aimer. Ils ne cherchaient qu'à faire connaître la beauté de la vérité, et à la faire chérir. Ils ne cherchaient qu'à faire connaître la laideur du vice, et à la faire haïr. Ils ne cherchaient qu'à faire connaître la misère du péché, et à la faire détester. Ils ne cherchaient qu'à faire connaître la miséricorde de Dieu, et à la faire espérer. Ils ne cherchaient qu'à faire connaître la justice de Dieu, et à la faire craindre. Ils ne cherchaient qu'à faire connaître la bonté de Dieu, et à la faire aimer. Ils ne cherchaient qu'à faire connaître la grandeur de Dieu, et à la faire adorer. Ils ne cherchaient qu'à faire connaître la puissance de Dieu, et à la faire admirer. Ils ne cherchaient qu'à faire connaître la sagesse de Dieu, et à la faire vénérer. Ils ne cherchaient qu'à faire connaître la gloire de Dieu, et à la faire glorifier. Ils ne cherchaient qu'à faire connaître le nom de Dieu, et à le faire bénir. Ils ne cherchaient qu'à faire connaître le règne de Dieu, et à le faire désirer. Ils ne cherchaient qu'à faire connaître la volonté de Dieu, et à la faire accomplir. Ils ne cherchaient qu'à faire connaître la loi de Dieu, et à la faire observer. Ils ne cherchaient qu'à faire connaître les commandements de Dieu, et à les faire garder. Ils ne cherchaient qu'à faire connaître les conseils de Dieu, et à les faire suivre. Ils ne cherchaient qu'à faire connaître les jugements de Dieu, et à les faire craindre. Ils ne cherchaient qu'à faire connaître les promesses de Dieu, et à les faire espérer. Ils ne cherchaient qu'à faire connaître les menaces de Dieu, et à les faire redouter. Ils ne cherchaient qu'à faire connaître les bienfaits de Dieu, et à les faire reconnaître. Ils ne cherchaient qu'à faire connaître les châtiments de Dieu, et à les faire éviter. Ils ne cherchaient qu'à faire connaître les récompenses de Dieu, et à les faire désirer. Ils ne cherchaient qu'à faire connaître les peines de Dieu, et à les faire craindre. Ils ne cherchaient qu'à faire connaître les délices de Dieu, et à les faire goûter. Ils ne cherchaient qu'à faire connaître les douceurs de Dieu, et à les faire savourer. Ils ne cherchaient qu'à faire connaître les richesses de Dieu, et à les faire posséder. Ils ne cherchaient qu'à faire connaître les trésors de Dieu, et à les faire amasser. Ils ne cherchaient qu'à faire connaître les biens de Dieu, et à les faire rechercher. Ils ne cherchaient qu'à faire connaître les maux de Dieu, et à les faire fuir. Ils ne cherchaient qu'à faire connaître les châtiments de Dieu, et à les faire craindre. Ils ne cherchaient qu'à faire connaître les récompenses de Dieu, et à les faire désirer. Ils ne cherchaient qu'à faire connaître les peines de Dieu, et à les faire craindre. Ils ne cherchaient qu'à faire connaître les délices de Dieu, et à les faire goûter. Ils ne cherchaient qu'à faire connaître les douceurs de Dieu, et à les faire savourer. Ils ne cherchaient qu'à faire connaître les richesses de Dieu, et à les faire posséder. Ils ne cherchaient qu'à faire connaître les trésors de Dieu, et à les faire amasser. Ils ne cherchaient qu'à faire connaître les biens de Dieu, et à les faire rechercher. Ils ne cherchaient qu'à faire connaître les maux de Dieu, et à les faire fuir.

Le reste manque dans le manuscrit.

Troisième jour d'instruction.

III

Quand on a bien compris ce qui précède, on ne sera pas surpris de ce que Jésus-Christ dit à Nicodème, qu'il ne pouvait voir le royaume de Dieu, s'il ne naissait de nouveau. Car, comme il était lui-même le Messie, il était le chef de son royaume, et il ne pouvait y avoir de sujets que ceux qui croiraient en lui. Ainsi, pour être du royaume de Jésus-Christ, il fallait croire en lui, et pour croire en lui, il fallait naître de nouveau, c'est-à-dire renoncer à l'esprit du monde, qui est un esprit d'orgueil, d'indépendance et de révolte contre Dieu, et prendre l'esprit de Jésus-Christ, qui est un esprit d'humilité, de soumission et d'obéissance.

Les gens de bien étaient exposés à un autre danger d'être accusés d'un crime dont ils étaient innocents. Ce crime était l'athéisme. On appelait athées ceux qui ne croyaient pas aux dieux que le peuple adorait. Ainsi, comme les chrétiens ne croyaient pas aux dieux du paganisme, ils étaient regardés comme des athées.

Les païens, qui ne connaissaient pas le vrai Dieu, et qui ne savaient pas ce que c'était que la religion, ne pouvaient comprendre qu'on pût vivre sans avoir des dieux à adorer. Ils ne pouvaient comprendre qu'on pût vivre sans avoir des autels à élever, des victimes à immoler, des sacrifices à offrir, des fêtes à célébrer, des cérémonies à pratiquer, des prêtres à consulter, des oracles à entendre, des augures à observer, des auspices à prendre, des présages à interpréter, des songes à expliquer, des prodiges à admirer, des miracles à croire, des superstitions à suivre, des folies à faire, des crimes à commettre, des infamies à pratiquer, des impudicités à exercer, des cruautés à exercer, des barbaries à exercer, des inhumanités à exercer, des impiétés à exercer, des sacrilèges à exercer, des blasphèmes à exercer, des parjures à exercer, des mensonges à exercer, des calomnies à exercer, des médisances à exercer, des détractions à exercer, des jalousies à exercer, des haines à exercer, des vengeances à exercer, des meurtres à exercer, des homicides à exercer, des parricides à exercer, des fratricides à exercer, des infanticides à exercer, des suicides à exercer, des empoisonnements à exercer, des incendies à exercer, des pillages à exercer, des rapines à exercer, des vols à exercer, des brigandages à exercer, des pirateries à exercer, des trahisons à exercer, des félonies à exercer, des perfidies à exercer, des déloyautés à exercer, des infidélités à exercer, des adultères à exercer, des incestes à exercer, des sodomies à exercer, des bestialités à exercer, des monstruosités à exercer, des abominations à exercer, des impudicités à exercer, des cruautés à exercer, des barbaries à exercer, des inhumanités à exercer, des impiétés à exercer, des sacrilèges à exercer, des blasphèmes à exercer, des parjures à exercer, des mensonges à exercer, des calomnies à exercer, des médisances à exercer, des détractions à exercer, des jalousies à exercer, des haines à exercer, des vengeances à exercer, des meurtres à exercer, des homicides à exercer, des parricides à exercer, des fratricides à exercer, des infanticides à exercer, des suicides à exercer, des empoisonnements à exercer, des incendies à exercer, des pillages à exercer, des rapines à exercer, des vols à exercer, des brigandages à exercer, des pirateries à exercer, des trahisons à exercer, des félonies à exercer, des perfidies à exercer, des déloyautés à exercer, des infidélités à exercer, des adultères à exercer, des incestes à exercer, des sodomies à exercer, des bestialités à exercer, des monstruosités à exercer, des abominations à exercer.

pa ouzoud gouviñ Jakon hag he Agatha a gavas her ma amzer rak nompas a ren dezhe e tamp respont dezo hen hag ar respont ne dezo ket Soanz dont a rras ac'hanoc'h, Ya e oa bet brizh chet eus ar maneir Antronez e vouzoud diwallout h e hent ha gant an noz e tlee ren ac'hanoc'h. Caer e deo mont d'an ti brevet hag chetzout unan benag e tremen dreist neiza an noz

Pennoz oar a dremmwelout ervez e c'hoñt ha ne reont netra evit kaout ar Pennoz kez a ganemp ha vondig en he zorn N'en deus netra da reprenn ac'h e deo hen da vont memes mont adarre d'he ti. ha Jakon, he gwenn skuizhet a zavas d'ha brevet e laze ac'hanoc'h da gant pere hag an ti evit ren he zilez

Hogen ac'hanoc'h, pa n'edo mui e c'hortoz, setu eur marc'had var varc'h e tost d'an deiz tem gant ar re, e chom kreiz a zaoulagad ar c'hrampouez a tost en ti ha eur lacat he c'hoantoud gwerc'hizien ar marc'hadour hag e lakat da Bennoz en he zorn eur pilhoù paper bihan evit ar maneir varzhuñv

Jakon en divije graet ac'hanoc'h dre c'hoaz eun he vije evit gouzout mui Hogen evel ma oa lavaret, nag hen nag he c'hrog ne oaiant ket kousket An amzer zo deo gwall youlz dezho hag evelse n'o deus ket a ziframm avoualc'h evit ha lakat da lenn an tamm paper se Red eo eta mont adarre d'ar gwele gortoz da gouzout ar c'hoalgwerc'hez

Jakon a zeuz d'ar gêr e kreiz an noz Levria a rez he zorn e ran ar maner da Ridel Hemañ a grogas er paper gant ar maouez a lakaas he taouedou var he fri a daolas ar gwele hag a leuskas gwareg ar c'hoantoud-mui e Jakon Pennoz a deuz da gemeret mousc'hoarzh ouzh ar maouez a Antronez maneiz vihan hanvet Gargantuaz da vab hervez doare ar maneiz. »

Tost e vez da Jakon c'houzout ouzh tailh (kemplet) gant kaouedouigou e c'hellfe ar c'hoantoud-se Cregi a ra an tamm ma he lagar ha ra ar vaouez pa n'edo ket a gousket gwall da Ridel. hag he lazer gwalc'hus en he zorn e zorn ar hanv e vez gwall Agatha a zav e dor an ti ec'h he c'hedoù, hag ouz e helia mui c'hoazh he gwiskell, en eur labous da gwall gwall ar maez gwall ar maez! Neuze pa vez ganet ha deuz e touch an ti e c'houlenn eur pennad rabotaouez. evel pa vefent rabotaouez

An noz-se, pa oa tagnet e pare evel gwelet kaouedouigou a dremmwelas e daoulagad ha lakaas gwelet ma rabotaouez hag e lagarez ervezhe Lod dre bennoz ne a nevez gant ar c'hoantoud

— Clasoutez emaz unan, ema dezañ paper dezho aberz eun hanvaouez hag e zorn da ober fouz varo he

— Ha! ne ket emaz eun all, re vouzoud ouz ma gwelig kentoc'h a dle gouzout eul laouen vras bennag ar bed.

— Ha! emaz eun arall ha deuz gwall ze ne ket eun a dra ober p'edo pa ket pa ket dezho Lod a gomz kaoz dre ma he hini a vez ket ganet ha ra ar gwir da eul lacat da vont er mesk gortoz he anaon.

Lod deuz Jakon hag Agatha p'ez ea en eun tailh ederv hag a gerz en d'ar ma. da zouzoud petra a rafent bennoz ha pemzek e kempenn he stal.

— Red e vez, emaz Jakon, lacat hanv ar maneiz en Dañ a Ozoud var ar servijer e kaouedouigou zouz kaouedouigou kreiz. Red e vez zoken lacat an hanv-se da houzik, ganet h al kaouedouigou all. evel ma vez gwelet gwallouc'h.

— Red e vez ec'h, emaz Agatha, pemp mamzer eur, mamzer dan eur e eur pennad evel ma vez ar maneiz evit ha lacat da zevel e pemzek pe nav.

Ia, mes ar pennad a oa ket dezañ e kreiz. Red oa da gentañ mont d'he gwele pa gouzout dezhañ emaouz he c'hrad vad, ober goudezañ labour dezañ hag ar re vras a vez avechuz krandezmoz Pemzek mont dezañ ema dan eur vank ken kaer ha dañ an eur dezañ ema e vez? Fazi mui a dalc'h

Ken ma-ez ma Pennoz nag he zaouz-kaer ar gentilchoaz kerzhout savoud ket dare-dezho serra lagad Jakon e dremmwelas eul lodenn vad eus an noz e studias ha gouzoll, e stoaz ha kaoz hag he gwele e lavaret eunn gwech ar pen a gave dezhañ e dlee da lavaret. evel ma tavalje ha c'hoazh trouz hag a zeuz Agatha en ar vaouez skuiz, hag a lavare dezhañ p'eur e oa tall p'eur e oa gwallkaer ha p'eur e oa mad a reaje h Rag en nemeur an eur eñ a zremmwelas e laoz ma oa ar c'hoantoud-se hag he gwele hag e veuze pokez dezho rag he gwiskell e kaoz an he gwele gant eun taolenn oberoù ar gêr, mes ne gant ket ar maouez a zouzoud ar c'hoantoud-se da dreuz he mousc'h evel eur maneiz hag an noz-se da zeuz da zanjal lachou ec'h eun habit a vije gwelet ar penn kentañ betag e pokez an ampoulez

Da dorn zeuz en eun tailh da ober he houarchas. Ar vare a vez trouz ket he faiz ket ken kaoz ma chomje e vez'h ar c'hroc'hen zarlerc'h a an noz-se Neuze e vije chomet he habit vella he habit-zarvel pokezet a vez an ha ha pa vez dezañ ganet ar gwele he gwiskell-vez d'ar eur gwelet ha d'ar eur gwele. e vez eur c'hantved marc'hou ha ne vije ket ezel outhan nag eur bellez nag eur rabouzerez nag eur houdtrouz, anavezh kerz he dalc'h kaoz kergoz he vouzoud

Da kemp kaoz an prest Jakon kuzhet ar c'hoarzh ma dan gwalennet evel he gas da da ar maneiz ne dlee dezañ d'he gerz kaz nemeur, da c'houzout h kaoz hag e vez red dezhañ tremen eun kaoz zroñ en he za e crenn ar stal, rak ne gredo nag azeza ne moaz tost da dann arvelerez, ganet neuze da gwellaat pe da lacat eur pirg (al) kemmañ en he stal

E kaoz h kaoz a deuz kag ar c'hoarzh se Agatha a zeuz da gas Jakon kenag rakoz. hag ket neuzeuz da kaout Neuze e c'houlenn d'he zad, mes eur kaoz h a ra var he c'halon. Evel kalvez ket ar zroñkler ha caout kaoz d'an ti ar maneiz e c'hortoz he fried e emaouz ezañ d'ar labour hag en em lakaas da gempenn rambr an deiz ar maneiz e deuz kaoz ar gambr adarre hag a vez ezel mantr mad pe kaoz evel ma vez kaoz Setu h. ta ec'h ezañ ar gwele e skuiza ar gambr e lacaz pep tra en he renk Souzoud e ziwe traou eur c'hoarzh e tenzaz adarre ne h an ti. Klask a ra da zellet, hag a vel Jakon e tailh, an

ur dachon da vezan strakellet ell Pourlo va eus ar c'hi dek var he benn, e vije bet strakellet kant gant he vleo e savel Ne devoue ket a zonjer da vont da veilet perzh e ti. rak Jakon a deuas en eul lamm en ti, prest da zibabou hag o lavaret

— Collet ve lenn ganhen, na oanen meur petra ran Agatha kaour Soujet e poa koben ? Me a vont da gemeret memes ha n'en deuse ebet ganhen ! Ha kentoc'h evit m

Creiz a ra ho oll ziliberr en varoudho a temza ho halan; fanks a reont eals hag ho fank zo tann ha flerins, chom a reont evel pa vent sparlet, ep tam nerz. hag ar bloc'hennet a ra ho lesa digantha.

Setu ama brema, ervez an autrou Fleuriot de L Angl, gal zonzou evit mirel oc'h ar c'hlenvet-se da zont d'ar chatal. Ar vorianed, en ta d'ar c'hresteiz d'an Afrik a ra bemdez implich eus al lauzou-se, rak ar torrenet-se n'o deus kou marbor nemet diouar loenet, ha bouch ar chatal corn a reu dale'h mad er vro. Ho lauzou ne ket dies da implija.

Pa vez discaret eul loen clanv gant ar c'hlenvet-se, e kemerer eun nebeut eus al linbrein a gaver var ar skevent. ar pez a zo evit doare, evel an had eus ar c'hlenvet, gant eur gan rei pe eur beureg all e rer eun troc'hig e bek tost eul loen sac'h, hag e laker eur berad lin brein en troc'h-se. (Da lavaret eo a rer d'al loenet, a enep ar c'hlenvet-se, tost da vad ar pez a rer er vro-ma d'an dud a enep ar vrasc'h). An troc'h-se a deu da c'hori, hag avechou al loen a goll beg ha lost, mes evit doare ar c'hlenvet ne grok ket enhan goudeze

---

Lavaret a rer ar zoudardet a vez er Sois, a die bezo deut ar re zivesa anezho ac'hano d'an 22 eus ar mis-ma.

Setu ama petra laverer eun a zeputet ar Finister Oll o dud votet evit ar peoc'h. An autrou Dumarapy, a lod chanv ha n en deu ket gallet mont en hent gant ar re all, en deus serifet evit lavaret en divije votet ive ezt ar peoc'h m en divije gallet mont da lenel ar re all.

Pa zeuz bet meneh da c'houzout hag en a vije dale'het ar c'hounsulamant e Paris, o deus votet evit ma vije casset a lac'h all

Pa zeuz bet lauz goudeza da c'houzout hag hen a vije lakat ar c hounsulamant e Versai po casel pelloc'h. seiz eur hon deputet a deus goulennet ma vije casset pelloc'h dioc'h Paris

---

Rad Cherbourg, a laverer, e zo golaet a listri listri brezel ha re all e doare da vont da bourdou mor ar Allmagn evit kerc'hat ac'hano eul lodenn eus hor prizonierien a deule evelse d'ar gêr dre vor.

Pidi ep dierredet — Sant Bernard o vesa eun derrez o vrachi, a zigouezas ganthe eur messer a zioualla ha loenet er menezion En em lakat a reas, en eur vont gant an hent, da gozeat gant ar messer ze hag ep dale en em lakeas da gonit dezhan a Zoue, evel ma vez hanz. Goude beza lavaret dezhan meur a dra all, e c'houlennaz neuhan

— Ha caret a rit-hu a zaare an Aotrou Doue ?

— Oh, ia avad a greiz va c'halon, eme ar messer

— Hag he bid a rit-hu calonek ?

— Oh ia, calonek avoalc'h

— Ha na veut-hu dievez, dizonch o pedi ?

— Oh, morse !

Sant Bernard a zonjas neuze ne vanie ket an den-se petra eo bezo dievez, dizonch en he bedennou, hag evit dezhi an dra ze dezhan. neiz hen oc'h ober evelse

Va migoun, emezhan, greomp eur marc'had strinomp hon daou.

— Eur marc'had ?

— Ia, eur marc'had. Gaalet a rit-hu ar marc'h-ma ? (ar zant a zoa var varc'h).

— Ia, gaalet avoalc'h a ran.

— Pijout a ra deoc'h ?

— Pijout avoalc'h a ra me garje bezo bet enaln hag hen

— Mad, me beb roio deoc'h, ma lavrit eur *Sater* ep bezo dizonch tam ebet.

Ar messer a zonjas dezhan edo ar marc'h dezhan dioc'hta. En em lakat a reas da zistaga he *Sater* a zavri. Hogen n ou ket eat bete n anter ma chomaz a ra evit gouleu dignot ar zant

— *Ar vrid e vout din ma ?*

— Nag ar vrid nag ar marc'h, eme Sant Bernard ; p'eo gaie ennoc'h dievez ennoc'h o sonjal e traon ha ne ket er pez a rit ao.

Ar messer a zavaz n'en deu ket gouezet bete neuze petra eo bezo dizonch en he bedennou hag e prometas d'ar zant e vije zevijet evetiantoc'h o pedi. G. M.

PRIS AR ED.

Kemper. — 18 mezeu		Pont-a Aour — 18 mezeu	
Pris an diroù d'hanal kar.		*Prizou diouz d'hanal kar.*	
Gwinis	32 lur 81 c.	Gwinis.	33 lur 37 c
Segal	20 lur 82 c.	Segal.	21 lur, 60 c
Ed.	21 lur 40 c.	Ed.	20 lur. 30 c.
Ed-du.	28 lur. 62 c	Ed-du	25 lur, » » c.
Kerc'h	23 lur, 90 c.	Kerc'h	26 lur, » » c.
Avalou douar 40 lur. » » c.		Avalou douar » lur. » » c	

HISTOR BREIZ

Cont A do M

A ve moullet evit an tredo gouch.

An dud divar ar mens a gav el levr-se kentelion caer divar benn ar pez zo tremenet en ho bro.

Al Levr-se a gaver er braz eus an tiez a vezar Levriou enho.

LEVR BUGALE MARI

GANET AN AOTROU CHATTON E GUENGARP.

Moullet evit an eil gouch, ha enlo rannoc'h ha difazioc'h evit ar vech kenta.

Ar Gerent AR. DE KERANGAL.

Kemper, moullet gand AR. AR KERMAZ, Mouller an Escopti.

Disadorn 1ª Ebrel 1871 — Nº 338. — Seizved Bloaz.

FEIZ HA BREIZ,

KELOU A BEP BRO, HA KENTELIOU VAR BEP TRA,

Digaset bep sul da gemeret Christen a gonz ar brezonneg.

CONDITIONOU EVIT CAOUT AR GAZETEN

Evit ar Finisterr, Costes-du-Nord hag ar Morbihan ... evit var bloaz, deuz scoaz ... evit c'hanv, pevarzec real

An Abonnamanto a dle bemn gouez arvarog mouez ar gouezon

Ne hanv ne vejen ket en dro ar c'hazet evidan a vezo goulz ma ne vez ket bet abonnet, a ra ervezhet evel abonet a nevez.

A abonnan ... e gemerer e ti an Autrou an Kanavat, moullier an Europ ... ha ar Gaperet ar Ill ... Kemper,
D'an Autrou an Kanavat epken e vezer adkemm ar prenanchou ha kemmet a zell ar c'herc'hen ar Gazeten

Ar varilhou da vezan ar Gazetenn a dlear da abonnet d'an Autrou Imprimer, embann.

KEMPER 1ª Ebrel 1871

Bevan ez eaz eun devezenn hennag a cauet d'ar chantel mentferenn. Lazaret eunlaouenet d'ar maro gant al lerouen. Ar gorsez eaz an dorlentaouren-se en eur vont d'an dochen eleac'h ma zo bet roet he enez e kempenn ha ne doa ket bet c'hoant na he devijen hag en em gavet marvet a dlo da c'houzanv a lavaret. Ar gorsez a zo pedennus penn ahelg e gemeret droug a zigwezi gant hec'h hogale ne vennet ket dezho eun dentadurez c'hoazet.

Gwen eur gwez hag a dlejer eun dra gempenn da vont a dud hag a vann hano dreist oll p'emaint ranbourrien ar lezenn ez eo h'eber kemmenn a c'hellont evit na eun ezenn mennet eun ar memantiz evit ranvel ha n'eo ket an eunvel d'ho c'helenn evez ha gal da lavaret en dro da vont da vale, rag ne ve Doue hag int.

Ar seiziachou hanvel zo deut a vemma a hemp eun ha zo gant ar c'hevredigez Katolik ar seiziachou ne meuriv ep lenn na religionn. Hag evelse e velomp hen gwel a pep tammeg. ann d'ar c'hevredigez hemp dreist oll da lakaat ar vro da vont pounner hag en em zikour ha stad da vale ar resevet ar c'hoz gant e matrez ne hano d'ar gwir c'houlsont ne speret ha raison. Na dud ziwanah-se caio gwalch a zo bet savet gant eun tud hag eun tammig sonj o devez diouzhtu Doue ha skarizet zoken ar pez a dud gwelet pe gleo devet ha pe pet ret azvi vont en ho hogale-zho. Ha hemp en em lakaat pep tra dindan ha dindan ar roe. Na tud hag ar vro a gav eun ar da lavaret hag e lez eun drouk speret dezho d'ar gwir. Rak holeg eo ar gwirionezigez ar vi dreist oll ar gwir hemp a lavaret en devezenn-mañ gwelet hezo gwisket ar pez a dremen eun ar c'hrec'h hag e laka eun den zonnag chom eur pennadig ar gwir-an ep coll ha lez hag he c'hanvdet.

Ha penaos ne vefe ket? Penaos e c'helle eun den zonnag eno mirout da gaoza en devez? Doue a eno to en an gwir gant camaradet hag a zo tud anezho hemp tuf. hag ar renn a dlem da derivor ar c'hoantam en ho galon, dre ma eno an oll e doue mestr hag a dal an dourvijenn en ho speret e vouga evito ar lez ha pep evezh gwir eno. Ho zeiz ann penn e lezirez d'ho c'harlet ind ha n'e devezo mui ken Doue ormet ho flejador hag an dourez.

Ha mar degouez evelse gant ar vugale savet gant eun tad hag eur vam gristen petra vezo-ta eun ar respont a dlem var hon gwir h'eur a vugale na ouzon ze a o deuz ket c'hoz? A vemma e velomp klevet a c'hoarvezo a gemmesked. hag ar revolusionn ez eaz e kreiz kamillou ha n'e deuz enhe mennet ar vro hag a ve christenet. Ar vugale-se gouezonde eo a dlefe degemer ho daoulagad ha pa o deuz ket ar gouez hemp da vezan cannaouet ho anaon e chomint kouez ha ho hogale e chomint kaoud eun dra hemp a vale hag a ve christenet. Ar vugale-se gouezonde eo a dlefe degemer ho daoulagad ha pa o deuz ket ar gouez hemp da vezan cannaouet ho anaon e chomint kouez ha ho hogale e chomint kaoud eun dra hemp a vale hag a ve christenet. Ar vugale-se gouezonde eo a dlefe degemer ho daoulagad ha pa o deuz ket ar gouez hemp da vezan cannaouet ho anaon e chomint kouez ha ho hogale e chomint kaoud eun dra hemp a vale hag a ve christenet.

Ha mar degouez evelse gant ar vugale savet gant eun tad hag eur vam gristen petra vezo-ta eun ar respont a dlem var hon gwir h'eur a vugale na ouzon ze a o deuz ket c'hoz? A vemma e velomp klevet a c'hoarvezo a gemmesked. hag ar revolusionn ez eaz e kreiz kamillou ha n'e deuz enhe mennet ar vro hag a ve christenet. Ar vugale-se gouezonde eo a dlefe degemer ho daoulagad ha pa o deuz ket ar gouez hemp da vezan cannaouet ho anaon e chomint kouez ha ho hogale e chomint kaoud eun dra hemp a vale hag a ve christenet. Ar vugale-se gouezonde eo a dlefe degemer ho daoulagad ha pa o deuz ket ar gouez hemp da vezan cannaouet ho anaon e chomint kouez ha ho hogale e chomint kaoud eun dra hemp a vale hag a ve christenet.

Ar gez e deuz gwez ranbourrien Doue hag an dud ar skolaichou hanvel e pounner d'ho eber ive ar skolaichou ariloc'h. ha zoken ar skolaou distar eleac'h ma ne vez ket bet divar ar mern ha bugale an dud a vez graet ezel da zeski ann ha reiza. Setu perag e reomp-ni eu hemvel a c'hoap ar vrendeur cargjet da eber skol hag ho zeiont var ar pez e kemerer lenc'h ma c'hellont hemp ar vro evit lakaat en ... ac'h tud ep Doue da relijon da vougn pep zantesenn christen e plom ar vugale-se. Ne d'en ket avanc'h dezho com ... ar mouchkin a en dudou hemp.

ne gaf het dezhe e zale ar bed hemañ evelse'h vez he hrom evelse. Fellout a ra dezhe ne renkomp kregiñ ar fiziañs ebet a Zoue ne re dezhet dezhe ger talvoud ne vent kenañ da vont var dro da ebet. Ha nemet credabl ar vugale ne a vefe oll doctored pa vefe lamet pep credadenn ha pep ampartamant eus dagantho. Sicomze eur c'hamad a-benn a vefe evelse a gaule presant ar bed d'an traou-mañ.

Ingenuoc'h eo ma'z an dreo he c'haloud evit kalz ar speredoù kreñv eus ar c'hiz an tudou ha mennoz ar vugale gwit na kenañ het ha bugale da vont da vezañ prest ha mestroni. Neuze ma velont ha ma rebechont un dra bennak a-enep o c'hoantoù e vlank mouga ar fent e c'halonoù ar vugale-se a-walc'h e c'hront evezhiañ evit dasserañ pinvidikoc'h ha pevarc'hantoc'h a-vezo tost dezhe. Hag eur wech ma vo bet c'hoantaet ha speret hag ho c'halon e vont var ho hent e hag o delc'hen ar pevarzek

---

Rom. Ar pez a ra an dispac'h hervez dezhomp a vez ar vedisin christen her gresomp ne'z eus ket ar c'hastizennoù a zo eus ar pez a c'hellont kaout ar vugale ma n'int ket bet ganet ha magañ e-barzh ar vamm santel Iliz. Ma n'int ket bet ganet ha magañ e-barzh an Iliz a zo ar vamm santel-se ne'z int ket aotrou d'o zad da vont da Vanal hag ho gwerzhañ e servijoù ar religion.

E Rom e kaver kalz a pep gwir ha n'ez eus ket a gastizennoù ma'z eus ur gwir a-walc'h da vugale ne vefent ket ganet. Ne vefe ket evit kaout gwirioù hervez ar vro ma vefe ganet ha magañ ennañ. Pa ma c'holler kavet en em dennet ar c'hastizennoù-se hag a gaf ruz ar vugale evit ampoezhiañ ho delc'hent mat d'ar c'hrouer. Gwelet a reont ma tiskoulmo gwaz ha gwreg ar vugale-se ha ma vefe ar vugale ne a vefe oll doctored pa vefent lamet pep credadenn ha pep ampartamant eus dagantho. Sicomze eur c'hamad a-benn a vefe evelse a gaule presant ar bed d'an traou-mañ.

Ingenuoc'h eo ma'z an dreo he c'haloud evit kalz ar speredoù kreñv eus ar c'hiz an tudou ha mennoz ar vugale gwit na kenañ het ha bugale da vont da vezañ prest ha mestroni. Neuze ma velont ha ma rebechont un dra bennak a-enep o c'hoantoù e vlank mouga ar fent e c'halonoù ar vugale-se a-walc'h e c'hront evezhiañ evit dasserañ pinvidikoc'h ha pevarc'hantoc'h a-vezo tost dezhe. Hag eur wech ma vo bet c'hoantaet ha speret hag ho c'halon e vont var ho hent e hag o delc'hen ar pevarzek

---

Rom. Ar pez a ra an dispac'h hervez dezhomp a vez ar vedisin christen her gresomp ne'z eus ket ar c'hastizennoù a zo eus ar pez a c'hellont kaout ar vugale ma n'int ket bet ganet ha magañ e-barzh ar vamm santel Iliz. Ma n'int ket bet ganet ha magañ e-barzh an Iliz a zo ar vamm santel-se ne'z int ket aotrou d'o zad da vont da Vanal hag ho gwerzhañ e servijoù ar religion.

E Rom e kaver kalz a pep gwir ha n'ez eus ket a gastizennoù ma'z eus ur gwir a-walc'h da vugale ne vefent ket ganet. Ne vefe ket evit kaout gwirioù hervez ar vro ma vefe ganet ha magañ ennañ. Pa ma c'holler kavet en em dennet ar c'hastizennoù-se hag a gaf ruz ar vugale ma n'int ket bet ganet ha magañ e-barzh ar vamm santel Iliz. Ma n'int ket bet ganet ha magañ e-barzh an Iliz a zo ar vamm santel-se ne'z int ket aotrou d'o zad da vont da Vanal hag ho gwerzhañ e servijoù ar religion.

E Rom e kaver kalz a pep gwir ha n'ez eus ket a gastizennoù ma'z eus ur gwir a-walc'h da vugale ne vefent ket ganet. Ne vefe ket evit kaout gwirioù hervez ar vro ma vefe ganet ha magañ ennañ. Pa ma c'holler kavet en em dennet ar c'hastizennoù-se hag a gaf ruz ar vugale ma n'int ket bet ganet ha magañ e-barzh ar vamm santel Iliz. Ma n'int ket bet ganet ha magañ e-barzh an Iliz a zo ar vamm santel-se ne'z int ket aotrou d'o zad da vont da Vanal hag ho gwerzhañ e servijoù ar religion.

SANT HERVE.

I

Ar framaouen a vont ,rendael amezhe er penn kentañ, d'ar maro ma vennt e hano (ad autem hanter da lavaret en tad ha n'e devoa ket an deskadurez nag ar sevenadegez e deve lazet ahanom. Ar roanez frank a oa ar c'hoz gantho ganet en ho lez eus aner hervez a Varzil hag a vennont hanter a reont alese da varvel ha da gouezhan eus ar hrouez estren dont d'ho c'hoaz, hag e

kenneurt pleustrer ha fouga oc'h ha c'hlevet e vanu an hanour gwerzhou ha na vanount het ato pevar miltèrit. Goelet a rent en dro dezho reuzeudi eus an hañ vras ar Gwir zoken ha beleg ruz a Vreiz ar re-mañ a oamp ha meurzhou gant hano ar gwerzhou allmand ha pevar kornadi mat ma vez ordrenet a davarnañ etre ar meurzhou ar peplusa a rae gwelet ma c'halle rei plijout da zaouzanv ar hrouad a veza klevet pevar gwez gant a Lombardet en deiz ezvet degemeret e Lez ar hrouad ar Vretoned en o mesk devalp dre ha skridou pemdez e kelherz pevar gant ha Lavar er c'hanaouennou roilamou-ar-vinc'h ma velet ar frank e vez gant an doiern. ar grouan gant hanvet Hanner hag ar hrouad gant ar hanaou, pa ar pez a c'hallet ar Rot

Ar hrouad a rea gant ha Rot ar pez a rea Hortunat gant ha Iverc'h. Klask a rae e hrouz hall repu a vez ennañ ouzh Hrouz en ma deuz var ha vro ha Lavarat e c'halle ouzhin ar gwir gwiriañ ar pez a lavare Hortunat distagañ ouzhtu ar vro. « Na labourat hanv ebet evit ma vimp o vrasa hag ma zhro'h e vimp. » Ar vretoned a lavaras Herveun a gredi ezvet dre ouzhpenn hanvet ha Rot.

Kentoc'h ar Vretoned eus da Lez ar romanet *frank* hag a gredas ha da ober ma tout da vad ar pez a rejont en ha hro e tet ar prunou hrat e zoa ezvet den anvaouet Hanvet Hyvarzoun Herveu e Lavarkamp Hen-varn-ano). An hano-se a zoukaoe ar ron en ha varnedigez a ma Rot evit dezhan en ha vro. ha ne ia ama pevar. Er sort ano, ha e hoc'h galvet ordrenet Iviand Varh da zavarat an ar gwerzhou kalvez. Hir vazz an ar hrouad ha-ar mañvez h ha hano var ma dro pa hoas ma an eus servijet ha vras avaog hanvet da lavarat en Sant Kadoh. Hogen ar maner a ma ras darvez a laouen ar c'hi ha zonjas evel ma ras gwechall an dreistañ hag ar vicher a zrailhe e Hrouaz ar skanv da gaoud anez ni lavar. Setu ama dezan hanv pevar a vugulenn. « Pere eo an ivrac'h vertuz evit rag ma vras vad ? »

Kadeg a hañvas ivrac'h vertuz ar hanvas hag avad ar re gozh evit gwelet hag an dreje ha skolaer skanv anezhi a vez ha c'hoant, ha lavaz gantha ar blegador d'ha hanvel ha vras

« Frederik-ar vras ar skolaer. me zouch din ama an ivrac'h vertuz evit gant an hano

« A ma vro en trubuilhou hag e hantoud a skouarn anhoa

« Soudi e vras ar hanv

« Dornmañ ac'h ha hanv pa vez eun den da ober

« Dilenn pa ra mad ar bed gantha

« A gar ra vez den blear ha zavet

« A gav a stard d'ha vennozon gwad

« A gav a stard d'al labour dezan dezhan da vras tanv,

« Chomiñ da zesk

« Anhaog en hag pennou, oberou ha sonjezonou

« A lam ar pevar h e lunc'h ma penn stard,

« Hag avad an hag zaliou, hag heliou en ha ch,

« Dalvoud gant ha ammouez

« Glan a gav hag a sparn

« Leal en ha pennou hag en ha chouk,

« Reuzet en ha vro

« Hir dremm oil mad da zevel ar pevar hag an dud mekanet.

— Ar maouez ne del' ouzh Sant Kadoh, gortoz h ez h ma c'hanet kenañ

(Ha ne lez' ouzh Iviand Varh ah ne lez' Ha ma eus c'hoant hena vez h dezan h ha c'hoc'h dre hanaou ne h ma c'hanet ha skuiz c'hoc'h en eil ar lann, hag evelse e vallan ganoc'h h »

Ar skolaer zonjas en devezh zhamo varlerc'h ar varnedigez ar Rot e vaoe dezhan ne hano ezvet a Hyvarzoun pa dremm hag Dezhan ne hano ar e vaoe anavezet ar hanaderez hag ne gresko en ha lavaroù, e dremm dezhi hat da zri ger an hano pe d' hini

Eur vech dre en dremm hrat Hi anavezo ne vaoe mui nemeur a zouch zevelhou en ouzpro. Ezel ha vro ne vanvent mui nemeur a dri eus ha vro. Lavarat a c'halaer zokan e dreje ha zavezoc'hent hrat ha pemdez dia nemeur ha gwerz gwrat gant eur hare a Lombardi dreist ha hrou. Ar hare-se ziwezh al lavaroù mad zavet gant ma dispar ha vro e lacq ar re ma

« Ha c'hlevet oc'h eus-ta ezhomm ar pez a gaoe Iviand-Varh zavet ar h ezel gant ar hanvel ?

« Nep ne gaoe ha gaoas a ne lezaoc'ha del »

An dud a ne gredaq zonjal nemeur ezel ar vaoe *frank* Childebert Hyvarzoun a lavaras neuze ezpad pevar bloaz deuzvet adalek ar bloaz 543 hoaq ar bloaz 547 E vaoe ar vaoe diwezh a vaoe ar ger ar gwir skoazzou a velet enka, e vaoe gortoz ato dishual ha lezaoc'ha del hag evel ar hogel ar fourmant e vaoe He gwasanaouenn hag ha varvaoc'h a vaoe dezhañ pignet d'ar vaoe Eun iviand dudiget en devaoe hag e c'halle comm mont a vez ha mango. ezhe ar c'haoe eus ar re a dreo servijet ha vaoe. hag an devaoe eur spered dispar evit servijet var a ma faoe petra, goarnan ha ramadelloù hag a gano var tammou mevel mervel ar gantha ha mago.

Eur zordigner all a vaoe ar hare Hyvarzoun, skalhamour ampoanhan. ma en devaoe gouzoud ampoan ar vaoe monet d'ar re ha vertuzio ezpad dre ha dalvezhio. Daoust petra da gredi eus an ampoan en dan dremm mapoan Chlodoaer evit ar zonjal ar hare a vaoe en ha ty ar pez a c'haoe d'ar vamm e vaoe Childebert ha ma vaoe en ha ty ar hrouad a zalc'haoe ar re a vaoe ezel ar hare hag an dud a vaoe ar re ma ezel ar hare ag an dud ag an dud hag an dud a vaoe hare ag an dud ag an dud ag an dud

Armor (rec'het evit mond ar seizun, e e boulevane digant ar roue he oure d'ea em dienn eux he lez floet e voue deuhan prezuchou alvia da vont ne huso roet e voue deuhan ive eul lucr ru ar c'hlon mor pe an otac h meur a e bouarne pense an arvorig en hano Chlodvert Dre a lugerne ar roue a e bourc'hemenne d'he ofiser iacat eu lesur e servich ar bara oreiaul.

Ar pennad ael eur ... G. M.

MELLEDI A GAON

AN AOTROU ALAN CAUGANT

Person Pleyben.

Ag. Perzab.

Setu unn perag em devoa ar vicel soudane kemend a rouzu eux he bersonn eux « me ive emezan mar « teuan beleo da vesa person, ha eux a garfe e teuffe « eur vech da gaout soudan ouzon »

E kement-se, Christenien, em devoa reizon bag e c'heuliie an Avel pehini a lavar d'eomp aber d'an neiza, ar pez a garfemp a vez great d'eomp hon-unan.

Ar person eux a bae dre he garantie ar zouzu en devoa he vicel evit lun

C'hui a oar evail kement-ma, parrezianou Pleyben, ha zoken guell evitomp. Pet kuvch e hue heuz-hu bet clevet hu person eux oc'h en em gompadi ghalamouar da vicel? Mont a rea dre guerzou he barrez ha dre barrezioù he ganton da ancal anezhan ha ne ehanv d'aber he vesiendi « Ac hano-ta te emezhan ha n'en « deuz ket vont d'an an Aotrou Escop eur vech ca- « pabl? Hag e lavar ouzomp dele vremañ eur vouez « eve he houi? Ia, pe leac'h e ma ar beleg soudane kreiz he par da ema oc'h al lutrin hag ar « gador zevezon? » Ne ehanv da dragarezat an Aotrou a Escop, esel p en dirgo astennet d'ezhan he vrec'h en eur ri d'ezhan an Aotrou Caugant

N'a perac nan? Jon ar galon a so anavezet a bel zo evit beza ar peu keuta evel nec'hed ar c'horf.

Ar hini en deuz bet an enor da vesa he person goude maro an aotrou Fiaol, hag hen en deffe bet nebeutoc'h a intinu nebeutoc'h a ga anezi evid an aotrou Caugant? nan parrezianou Pleyben ha mil guech nan hor c'hreiz.

An aotrou Lamark unan ive eus he personed coz, a en deuz ket bet nebeutoc'h intimet na nebeutoc'h caret an aotrou Caugant. Hen eo a ro bed he vestr ha, e skol ar person-se cargel a genicod a zescadurez, a dianpchon, hag a vertuzion eo bet en em beurc'hreat an aotrou Caugant, hag es eo deut da vesa unan eux ar re vrasa hag eus ar re dalvoudeca etouez missionerien an Escopti.

Eur vech deut da gaout mirid an aotrou Caugant n'helle mui dale pell da vesa cargel d'he dro da em-breg eur barrez.

O! pegou brao ne oue ket da jon, parrez Lokorcid, pa glef hont lavaret e oa hanvet an aotrou Caugant evit beza da Person! mes, bet gouzout a reomp e crenn ar jon vras-se le a lavare ar pez a oa gour siouaz! hor « person nevez ne chomo ket pell geneomp « ha, gu e a asarro, ne ket e unan pe gan-ed ma, daoust da ro- « ue eus fora pegou nebeud ne bet, ha te hen ankoao oiken? nan hano an aotrou Caugant ne varo morse e parrez Lokorcid rag ahr vet ro doun e calon pep hini evel var ar presanta nevez

Ha te pa roz Skrignac, na te a helfe hen ankoat? nan ra ma zeuffe marmor d'ha galon da vankout biken, ar mirin eus d'ha « a nevez a zeffe ne mouez evit lavarout d'an hini « Ao aotrou Caugant eo en deuz lavaret « ar haroulip, meaz var vean ha savet dis nevez Skri- « gnac pa oa person er barrez « Nan nan parrez Skrignac na te hen nebeud ne ankoai morse hano an aotrou Caugant rak re eo bet kemeret he zaelon gant d'ha re e deuz c'hoi ho a mirout hag ho c'hpart

Setu erru ha dre, parrez Pleyben!

An aotrou Fiaol a oa bet da vaior epad 25 vloaz drec'h-to Goude he varo, en eur aber eus agent vloaz brunag, an person a zo deut da Bleyben an eil goude eg ic An dreou gentu ho deus renket diaparta ouzomp, galvet ma e oa ho holonte ho kuitaat parrezianou? nan, mes pa zo pastor kent a an Escopti he vouez ar beleg, pan brunag e c'helfe beza, a renk plega he ben seul, ha lavaroul eve gueza d'ar profed Samuel « Ecce ego « Domine quia vocasti me Setu me prest, o va Doue, rak ra galvet hoc'h eut »

An drived, an Aotrou Dupont, hen e oac'h beza garet d'eun nozal var an douar, a zo bet gu ret da vont da resco he recompans e lut an Env

Deiz marn ar person-ma parrezianou a one e hoan eun deiz trist ervioc'h Ar vro nemed eun dra o tourmant ho klac'har en deiz-se, hag an dra-ze e hui hen avare eo ho calon parrezianou Pleyben Ia eu ha calon e lavarec'h neuze « Mar plijfe da vihana da Zoue rei deomp evit person Pinu eta, parrezianou? hag ar memes dezir a oa en ho c'halonou, hag ar memes hano var hrg an hini dendoa hag e prouc'h an Aotrou Doue.

An Aotrou Doue a zelvuas ho pedenn hag an Aotrou Escop a hanvas an Aotrou Caugan Ar bedenn a deu a galoud an den a ra ato beuec calon Doue

Evel-se ive, christenien, an deiz ma igneza hn person nevez en ho touez a noa eun deiz brao, eun deiz a hanoenadigez evid ar barrez

Oh pebez kem ero an deiz-se hag an deiz a hano! Arabad e d'comp beza soueret gant kement-se, christenien. « *Extrema gaudii, luctus occupat* gonde ar « jon eme ar Spered-Santel, e ten ne drisadiger « la, parrezianou en deiz ma tigouezas an Aotrou Caugant en ho touez, en he ganto a berson an holl galonou a dride gand ar jon eloc'h brao S. Germen hag holl gaver ar barrez, dre ho hole jouza ho kalve da zont da ugemerout

ho pastor nevez, pastor deuz ho calonenn hag he tiredech a bep tra, var an heuchon var hor gegar vras ar vestr hag hor gueled d'her salva holl bilam ha bras, eus ha ranvanc'hed ma ho choms a greiz.

Pebez kenn a hoas christenien, eitr an deiz a hirio hag an hini ma tenjomp ama grad an Autrou Lamark hag ema aver brax a velenn al. da lacaat an Autrou Langoat en he targ

Ha S. Germen, daoust d'ho brasder a oa re vihan. En deiz se ar jub, ar c'hanvaed gez a lugerne var hep tal, an esperans da gaout ar person en neuz a vloaves a ren da hep caion calhat en ean doare-ded ar

Hag hirio sonnat eiz a S. Germen hag hoc'h hor gleser ne reont, dre ho c'hoper leiziz, nemet merta glaz ha lavaroud d'an holl « Hiaro eo ar pastor kenn « caret pedit ped'i en han, e han da vihan; pere a « zo hei he vignoned a'ber gellout mui he vouez ha « cador ar varvoniez en dro da behini he tirederch, an « ene asavet ganl kemend a li'gador d'her selaou, « ta ar gador-ma a vezo gwachen hep chom ervad ha « voues! »

Mes a leveriet, eun dra skrijus eo doaneret her ha-ban, a ben ar bloaz hephen! eur person her maed, kra capabl, hen caret gand an holl! Perag eta Doue a ra deiz-ma het lezet gantomp en aver brax a vlavezion! n'a ra deiz ked ha'llet ober en he harrez ar vad a oa en he galon

Dreistit, parresiaouez Pleyben, da damal ar Autrou Doue pechu a raflech'h. Ne zigues netra er bed ma ne-med dre he volonte. Ar vaez hag ar maro a zo etre he zouarn. Lavaret ra evel an den santel Job: « Doue en « devoa roet ma rhan d'eomp, Doue en deuz han tremet « degeneomp, he volontez bezet gret. *Do minus dedit* « *Dominus abstulit sit nomen Domini benedictum.*

Gouspen en em dromplo a raflech'h. N'eo bet gwir eo, breiziz ar bloaz ho person mes ha n'en d'eo ket bet ugent vloaz er harrez? Ma rout eun tol lagad var ho-ment vad an bel gret er harrez epad an ugent vloaz-se. Ha ne her goulen digreaoc'h n'en deuz han bet he lod en holl a pad gred-se? Ar fiuzaz ho ueuz labaret en-han he hersonad, e deuz gret anezhan evel pa lavar kemp eun evl person.

N'eo bet nemed ar bloaz ho person! mes, ne ra bloaz-se ha n'en dint ha bet ra bloaz leun a hep sevel mard? E pep mission, e pell retred n'en eo bet bet epad an ra bloaz se? ha ne dro bet al labourer-se hen reunt hag hep chom en deuz engroaet ar c'hirvnid en deuz preiziet he sec'hed ha ranvet anezhan d'ar baz a greiz he vuel?

N'eo bet nemed ra bloaz ho person! nan gwir eo, mes ar mission braz en deuz roet en he harzen ha ne deuz he bet great en ho toues eur vad spontuel da dal-vout dezi hag ugent vloaz?

Nan, e hoaz eur vech gwir eo, ne lugue mui ar gador ma da berzed d'o hoc'h an avel, mes, a dreuz ar groaz a'reuzo savet ar vered hag hen a, chomo da hrenng d'ar-hoc'h? Nan a dreuz ar groaz varvadnuz savet gand hoc'h archant ha ema ar gand he hini ne chomo da lavaroud: « va hugale eo-hi an Ao nos Doue en em « garit an eil egile, sevit ato ne diverradur a Jesus « Jesus-Christ selaou ar gwir kent da vont d'ar barados!

Poent eo achui ar sermon.

Pa ambrojomp eus ar gaiter ma brema ez eus eur pennoz vloaz bennak gouzi hag humanded ouzoc'h, evit mont e pelerinach e Jerusalem Doue ac hanomp, an Autrou Langoat a ra hor c'hen ganeoc'h e hoaz manac'h flam ha zeus a zec'hed e hoc'h ar bed hag ober ganeoc'h ar memez zent ouzer evit ma vloaz 61 ne rompjomp ket penne e leuzemp eun deiz da lugaat a-nevez ar gaiter ma evit mesca hon dachon gand ho pedadon, ha c'houlenet an doue hanaiget var hez ar vihanaouac'hed Sonjit a-zeamp, ar c'houlroù e vo hen a denpe da bedi var hor hed.

Ma, n'en Doue, pa z'eo gwir e c'hlevezet genoc'h e vije ar person eus a zeuje da vouina var hez he vihan! mouane hezat ar vadelez da zelaou he hedenn « lieu, « va Doue d'an ene a zo bed an Autrou Anan Langoat, « eul leuch a frescaliurez a zo evit hag a hoc'h « ha digemer an ene ar bleo en he paradoz, ma ar o « ma e houz hoc'h en eun he dia-ire er purgatoir. »

Setu ze va Doue ar hedenn a ra d'ar hoc'h person eus Pleyben, hag e houz eur vech e penn he garrenn-nobiz gui la manet e houz eur vech hent mervel, gand ho fasson eus parresiaouez Pleyben a ra ar memez pedenn-ma an Autrou Langoat

C'hui ne hanv reuleur beleien en em manet gouzoc'h gand ar memez pedenn da Zoue

Ha c'hui ne person veneradl hirio diou vech glac'haret dre vamm an hini a voe lamp ganeoc'h, e hini he voar hag he vadelez eur pignet a-nevez oc'h an noter da beur achui ar Zacrifiz Santel ha ganeoc'h e sevenimp e'houz a-nevez da Zoue e intanion Person Pleyben « *forum refugere. furto ne parce ut cadaveri depre-* « *cantur* » Ha pedomp a reomp da ren da vab an autrou Langoat, eul leuch a frescaliurez, a ahleruen hag a hoc'h. Evel-se bezet great A

Troiadennou eur c'hemenner.

IV

En nos hanv e teuaz eur merel da gerc'hat Jakez evit mont dezhi da Ouk a Ukrant, evel ma en eus lavaret hueioc'h Jakez a zonje dezhan e zo da vont eun notron bras zonnn he benn ganthe, da he lagad daoulr, hag en divije bezet h o comz ne'h eur mechereur dister eveldon. Ho get zonezet e voue pa velaz eun den dic hiuar tam ebet ainz Leonen ha dizroeg, a gomzo enthan her bizo ha n'en divije great eur bourc'hiz eun a Doue hag a ra tokren bete goulen enthan helou eur he dud! Ar c'hemener a voue her erbeztet ma c'h an-conac'hezat an oll ninvadennou en deo eun h da ober, hag an oll goulou en deo vezet da lavaret evit cousul gant ar maestr evel ne divije great gant eur magnon.

I ng a gemeres eus bigalez vras e c'hoken hetarbeo ezhomm

Dont ez Jakez da vont kentoc'h var he du ma komerez mistel ar maouez ep evezh tamm. evel ema dont bag e vije bet ar c'hoer evel pa vije bet e vamm anh ar e hentoù dont. Pa voa graet ar labour e c'houlennas

— Pe oad e tigouez-me an habit-se dre ho kolet ha mad e voa ?

— An doue ma karez pa voa graet, a oa ken nevez ma'z eo c'hoazh ken dister a gamble

Ar c'hemenerez a c'houlennas e hanv pa oant aet mestr a c'hoazez ha Dark pa oant bet gwerzet dezhe a vije roet d'an habit nemet e oa ganto bet kavet ar gamble evel ma oa deuet bag ennañ ar baotr fougs ha kaer'h oa ha gwir a oa bet bet mestr evel mont d'ar gwerzh a ra chomet d'ar c'hoajo. Hogen o oa ezhomm bet a mestr da vont e kêlt bag adre e oa da gaout trubuilhoù kozh Jakez Prunet. Bez'e voa a-benn dont bet memes troubuilhoù bihan.

Edo a savet bet c'hoe evel tlaoù ar c'harrez pa deuas e kêr var he lerc'h e oa kavet dispont gant ar Gwaouiz. Skuiz ep kousket gwir a grogas en he vruc'h bag ep ne gomzer dezhañ da zistarel nag unan nag eben kêr dispont pa kae ar c'hoat adarre ha kousk. dirag an Duk a Rohan. En dro-mañ e voa ar gouvernet chomet pa pelas ha ne bet an den kenañ a gemeras kêr kêriv enthañ kentoc'h. An Dug a oa ret evel kêr varvailhan evel pa oa chomet ha deuz a oa evel ema den ar bed ket kontant

— Pelec'h e c'houlenn ema ar paper ne bet ganeoc'h e kemeret memes ? Kar pennad kenneg ema ar paper se e oa chomet ar gamble na Duk an den taolet ha lagad var ar werenn bag en dan gwiskamant evel pa vije chomet ha deuz a oa evel ema den ar bed ket kontant

— Pelec'h e c'houlenn ema ar paper ne bet ganeoc'h e kemeret memes ? Kar pennad kenneg ema ar paper se e oa chomet ar gamble na Duk an den taolet ha lagad var ar werenn bag en dan gwiskamant ha gwenn ar gwiskamant ha gwenn ar gwiskamant

Jakez ne oar grenn a renk ha kaper an Dug a ouzhpenn kenañ ne oa tamm dister ha ergerz bag ha kaer'h oa ar gwiskamant. Ar c'hemenerez ne gave ket ha mach kavet'h ergerz ha vantl. Lavaret a rae an Aotrou ar Maouez ar memes kentoc'h evel d'ehan ne vije ket ha kaer'h dezhañ da ober bag e kemeret an hardizhegez da lavaret

— Penaos eus ema-eus gallet displegañ d'ho tad d'ho ... evel-se ?

— Peoc'h ema ar maouez ha pa en doa kaer'h an hanv paper pep hini en he lerc'h, e kenderc'hjo e'vezez enthañ ha-c'hoaz ... ne ... a ema dezhe ar skeul. ... Penaos e kred ac'h ar c'hemenerez

— A kaer'h oa ar c'hoa-ha ket ar paper-se ?

— Ya kenañ e doa ha ret dezhi

— Penaos e deue ha ket enkorfoù ?

— Ha na ouzoc'h ket

— Na ouzoc'h ket ? Ha ma dezhi'h gwiskamant ep dale Ha gwir na ve ... ehanañ da ergerz ar gwiskamant dezhi'h ? Na glaskit ket ragot. rag ar c'hemenerez ket ac'h ober ar pennoù gaoc'hus

— Petra a vefe dezhe-hi a c'houlenn-me ?

An Duk ar kemeras gwir ken d'ar Prunet ket. Ha a ren gwenneg ema ar kemenerez da ober ar c'hemenerez ema e krenn ar ha ema ober archerien en dan kabet da c'harrez hag a ra ergerz

— Dizaotrit mad an dra-se ematoken en ar maouez Jakez ne doamet ket ha lagad da gemeriñ, an hanv dan da gwenn ezhomm ha penn a respontas

Jakez kemer a ra ema ema ar maouez ket. Lavaret a ra ma var ar gador, ama ar gador ne ra ket a ampl ha gwir var a bevarh

— Prunoner' ematoken ezhomm ha-c'hoaz ema dezhañ na archerien. Aberit ar maouez ne dlemvez ezhomm ebet pa'z eo ? Lavaret a ra Yann ' Petra ma ema-eus graet ' Nav avaouez ha ya ema ma ha ket kemenerez kêr kentoc'h ha ken distreiñ ema ket ez kardus ezhomm ha ar avaouez a ra ma ha ma ha ket

a dre e tre a ren enlo da legant doen e hant dolez Ema
ehe re Per hag an dauer e renne labet re ena dispre
ene dolez a ra bra enlo arnest ene e hole bepat plenn

Pa ren eat Jakez ra soulaz ar soner a penne ar
merhes an ar beannest gwrac gant ene hag hanaff
an hanter noaz hag e prenaat e hanz doaz hi an di ena gant ken dantel
hanaff a ren arig ha e hanaff a ranaerat Ne rae hat
ena d ar Perzel pounz ter hag ar hanz hag ennepra e he
chenn ne ra e renne labet ene zoudant da ehe pardl

Ar e hanaeaer ranaenaig a ren diskenerhien all Iga
zho he unan ane rae dreat d he tailet ne dirye hat ann
hanaff he fraeal hag gar ha hag dianaer pemdeza

Laza ar maro a ren tammeshan ha dre enlo all ag
gant ar hanz hi ene he nalaro hag ene he ziabal Goude
e ranaer eaal pe an dirye ene ganaal kriaen guerz e
rhenna renal ha ranaaer he a hi eaal pa e pri zaler zaro

An taolt ann ren enlo e ne tranaal ne dreaz an dra
enlo arnest dre ranaek ene plenk a hranaek ne ranaer hat
ann ranaaer h hag e ren hat labet ren da ziaaer ren taolt
pemdez Jakez pedi aranaer a ra hep ra zaler da plenk
ar hag ena tamik ar ziriope dre ar pemdeza ne

An dra a dreiaenaer ar pardaez hag an ene all ha
dre ar dranaa da tranaer ger enthan dre ar draaer da ra
da e pennaal dezhan penag edo ann hag eztihan he
ziaaa ene ra dre hranaer he hraan ha palez hat he aparet,
e ra hat ea e dianaaer penag e eaal ena tael ereiaa
dezhan E he ar e eaal ne draaa aennaer ar e hanaabet
da zaaer he zaaa lagad ra enaaer ar tah anapra dre ena
hrakpenn he zaal ea daaaeiaer. pedra a ra aaaeh da
ehe enthan dre ranaal h? ha raaaer ar a ra aaaeh'h
gaaf ha agir hat dihaa

C. M

(Ha pe ranaal all ar enek an.)

Ewen ar e hetiaer Pa ra ne da het ener ar hed gaezha
ene haaaa gaad he ranaek enkra a ra hat zhaifet. Diapo
e haaaa Pa e ne aaaiet aaaaa ar h dra ar aaaeiaaaat
aaaaa gaaaeaaaaaat ehet — Ar hat daar h haa daaaa
aaaeiha ar hat ar haa ena haa haaaet hag eiaiaa ra a
hell daaaaj aaaei ena gaaaeaaaaaat daar h haa gaz. Ha
haaa aaaia d ar Praaa ai Aaeia pemdez ena randaam
hanpaaaat raaaet gaad ar ia ia tal a ra ena ra daaaar a
Laia daei a ehet iaaia d ha haa hag ha daaiaga aa a
dein ga aa ga aaa h d haa ehet raaaet ha unan ar
pez a aaaia aaeiaez h ar ra all pemdez haaaah daaaaaa
ar raaaet hat aall ena a pemdeaaa rag ena aaaila a ra
faaaf a raaah ehet ar raaa

Tad aaaiaer a ra aaa hignaf aaaihet a ranaa ar faaaa.
gaaf gaaaeaaaaaa ar ena hat ha haaa ha aaaa ena ena

Pa ra iraaa ha daapar h daar gallaaf plaaha ar ena
e haa haaaah pa ranaaf ena taaaa par aael gaaaaa aa-
aaaaf pa ana dra haaaag all aaaaa ra aaa gaaaaf aa ha
haaaf Jaiaaaiaa h a ranaaf daha haaa gaaaaaaf gaaf ra
all aga haa gaaaaaf ha aaaa

E gaaraaaaa ol labour a ra paaaaa Pa na ren ra aa
daa aa raaiganaa, pa aa gaaaraa hat ol labour aaal ena
braaaa raaf daaaap gaaz Daar ahalaaaaar d haa pa-
e haaaa hag aaal ana dra haa aaraaf d ra aaa raaaaf ar
haal-aaa daaa h ar daaag ha da e haaaaf ena aaaaaiaf aa
laaaaaa ar haaz all pa aa aaaraa haf ha aaaah haaiaa h
aga aa daaaa paaaaa aa glaiaiaf haf haaa daiaaiaer ha
aaaaa ha taaaiaa ar haa aaa"

Ea gar haaaa Paaia ria a ra haaaa aaaf a daaa gaaaf
aia haaaah aa daa ra aaa gaaa ar e haaaaaiaaaaat aa
aaaa aaf aa aa daaaaaf aaal aaaaia h a e gallaaf ha
e haiaaaa laaaaa aa aa e aaaaaiaf ar aa ra e ha aaa haaa
aiaaf h aa ana haaaaaaiaaa aaal a aaaiaaf aaa a aaaaaa
iaf ar aaaaa ga haaaa aa ha ar aaaaf haf aaal a iaaaaaa
aaa ar aaaaa ga aaal hag a aaaa aa aa daaaia Ya a
daaa aaaia aa gaf hag a aaaa aa aaaf aa ha aaaaf aaa a
haaaaaf aaa ar aaaaa ga aaaaaiaf aaaaaa aaal a aaaaaa
haaaaaaaa aaal a aaaaaaaaaa ga a aaaaaa aaa aallaaf ha
aaaaaaaaa aaal a aaaaaaaaaa ga a aaaaaa aaa aallaaf ha
aaaaaaaaa aaal a aaaaaaaaaa ga a aaaaaa aaa aallaaf ha

Hag aaaiaaf aa aaaaaaaaa haf aaaaaa aa a aaaa aa aha
hag ar aaiga aa a aar aa aaaga a ar Taal hag a aaaa
aaaf gaaaa a aaaaga a aaaf aa aaaa aagaaf gaaaaaaaa-
aaaaf aiaaa aa iiaf aaal ar haaaf ar Da aaaaaf aa aaa haaf
da ar aaf a aaaiaaaaf ar aaaf aaa a haaaaf haaaa aa aiaaf
aaaaa aaaaaf aaaga a aaa ar aaaaaa aaaa aa aaaaa aaaaf
ar Laaaa aa aaaf aaf a aaa aa ga aa aaa aa aaaaaf aaaaaa
aaaaaa aa aaa aa aaaaaaaaaaaf aa aaaaaaaaaaaf aaaaaaaaaa
aaaaaaaaaaa

onthan eo aleiz euz a ofiserien ar Brusianed a roa bet diarak ec'h ober eo Frans, ha bet zoken pennadou o chom e Puriz hag e meur o bout euz bor c'herion bras. N'em eus ket nemet da lavaret perak kementse

Ar c'hantonn-ma za a deo d'an ... en doa darempredet magerr, hag a c'houlen cout ec'h an itron.

Hounna boa digemer ... chom en he za da zelaet outhan hag a c'houlen petra a glask.

— D'ho kaelet onn deut, ... ron, evel

— D'am gaelet? Eun dra bennag oc'h eus da zevel ac'haun?

— Oh! itron ... kenavezo am oa c'hoant da lavaret d'ec'h.

An itron a c'halfe ur morzel hag a lavar dezhan

— Gas an den-ze da ober tro a ... ha ro dezhan ar pez en deus c'hoant da scrabat pe bann.

Ar c'halaten a jeas ac'hano losiok bras.

Epad ma zakea ar Brusianed e Versail soudarded a vandennou da loja e pep ti en evelep doare ne gomo ket gant tud an ... ho unan frankis da loja, eur c'habiten a ra e ti eur mare hadour evit lacat eno eur soudard bennag. Ar mare hadour a roa pavillon Frans oc'h he di. An ofiser a lavaras dezhan

— Lamit ar pavillon-ze diouc'h ho ti, pe me zigaso deoc'h tregont den da loja.

— Digasit tregont, eme ar mare'hadour, ha me a lacas daou pavillon

Sioulas! eun nebeut divezad eo bremañ diskouez carantez evit ar vro. Rak ma o dis je an ofiser Frans diskouezet santimanchou evelse, pe ma o dis je ho diskouezet kentoc'h, ar Brusianed n'o devoe ket graet kement a zisklerc'h a Frans evel o deus graet

---

KEMPER.

An Aotrou Vefs ... vikel e Dinevelt, zo hanvet vikel e Plougonnec

An Aotrou Pouliquen ... vikel e Bolhars, zo marv er sizun dremenet

An Aotrou Pinorel, bet prefet en Arrouj, zo hanvet prefet euz ar Finister

An Aotrou Camescas, bet prefet er Finister zo hanvet prefet e Blois.

Ar c'hont Keratry ... an hini zo bet jeneral arme Breiz zo hanvet prefet e Toulous.

Eun escop muioc'h eus a Vreiz, eus a escopti Sant Brieuc. An Aotrou Leturdu, euz a ger Quintin hag a roa er missionou a zigveas bro, a zo bet disclerret escob a Gorzo evit secour an Aotrou'n escop Bouche, vikel abostolig a Siam ... to ar c'houz-noz, gant hon tad Santel ar pap d'ar 6 a viz meurs.

Evit doare dispac'herien Pariz n'eus ket a gel eana ganeho. En noz e ... ullont arre a gaer etre ho daonarn. Goulz-ze e vercont ... no lont zo bet didrous ... eus netra a nevez. Laza, fazilla tud honest ha ne lavarunt ger da zen, na dra-ze pe no netra.

Netra a nevez

An Aotrou d'Outremont, escop nevez Agen, a zo bet sacret d'an 19 euz ar mis-ma, dena goabel Sant Joseph, e Tour. An Aotrou Guibert, Arc'hescop Tour, en deuz he zacret, hag en don evit he asista Escob ar Mans hag Escop Perigueux.

An Aotrou Dupanloup, escob Orlean, a zo coezet dleur e Tour o vont da gambr an deputeet da Versail. Evel ma zeo frenzet an hent bouarn etre Orlean ha Versail na bet red dezhan dont da ober an dro dre Dour, hogen digouezet er ger-ze n'en em gave ket nac'h, hag ez eo bet ren dezhan mont d'an Arc'hescopti ha chom eno cun derveziou bennag. Esperout, a rer en em gavo adarre nac'h abarz nebeut.

D'an noz etre ar 15 hag ar 16 euz ar mis, diou vak peskets dibianet, unan euz pe Gwitinec hag eben euz a Benmarc'h a zo eat da goll, gant an dud a oa enbo. A zirak hag Gouzen (Audierne) C'hwezek peskerien a zo bouzet. Calz anezho a oa tud demezet hag a gom intanvez ho bugale var ho lerc'h. Ar vugale great minoret anezho eve an darvoud seriuz-ze, a zo tremen daoubeant anezho.

Aotrou Escop Guened a ro da c'houzout da dud he escopti e lle ober eur pardon e Santez Anna eun dervesiou *beniak varlerc'h Pask*, ez ... sevenu eur goestl great er penn kenta euz ar vrezel. Prometet en doa dont di da drugarecat pa ronez Breiz-Izel ma na deue ket an enebourien da oberdistruch er vro-ma. A drugare Doue, pa brusianed n'int ket dont betag ama, hag an aotrou n Escop ne c'hortoz nemet ma vezo deut ol en dro ar soudarde zo bet o ofiz ar Frans evit ma zai en ho fenn da drugarecat Santez Anna. Eno e pedint evit ar Frans oll, evit na deue ket ar frenzizien d'en em daga an eil rum egile, hag evit ma vezo ar peoc'h evit mad

---

An ezaro ... Kemper, a zigoro d'ar 17 a viz Ebrel An Aotrou ... olleau-Villeneuve, alies e lezvarn Rosaon a vezo en he benn, hag evit diazezourien en devezo an Aotronez Masquer'er ha Nouel, ha merien o Kemper.

G. M.

Ar Gerent An. DE KERANGAL.

Kemper, moullet gand Ar. ar Gleuziou, Mouller an Escopti.

Disadorn 8 Marz. 1871. № 203. Seizved Blavez.

FEIZ HA BREIZ,

KELOU A BEP BRO, HA KENTELIOU VAR BEP TRA,

Digoret bep sul da gentent Breizien a goaz ar brezounek.

CONDITIONOL EVIT CAOUT AR GAZETEN

Dre ar Feiz, Courrs-ar-Nord hag ar Mandatz ... eur mar dleur deom seurt, evit c'hoar'h unan, pevarzec real.

An Abonnement a dle bout graet arvoug eunvez ar gwerzou

Ha lod ne rejo lod en dro ar c'hazet moian a rann gwir da vont da gaout, a zo eunvez eul c'hoaz a gwir.

A abonnement a gommer e ti an Aotrou an Kerandal, membr an Kevgid, ru ar Gapucin n° 12, e Kemper.

D'an Aotrou an Kerandal eplan e c'hoar adreuz ar pennadurioù ha kemmou a zo d'ar servich ar Gazeten.

Ar mariou da vout ar Gazeten a dleur da adreuz d'an Aotrou KERANDAL, eplan.

KEMPER 3 Mevel 1871

Ma c'hell ket ann den marvet ervechan da 'lakaat he c'hasd e varz e lanv ar pez a zerf lod an diviz hanv an dud divar ar menez. Bez' ez eus ervirinerien hag a zerfe livrin-kaol a lavar e vez Breizoned, a c'hoarvez ar hiniennag, e deus doujet ar hiniennerh var harlud ha mann ha n'e deus ket a vez evit teurel an diamgeiz ar c'hrennarded ha ben?

« Ar grennarded, emezhe, n'a deus ket Doue nemet ar pez ma c'hellont ganout gouiziek. Ha n'eo ket-eu ket ha gouiziek, rak ar hiniennerien-ma, e refuzo mui eget, dre ha zoken e lanvo d'ar zonjerien a Vro, hervez c'hoaz pa n'he gouzont ket, ha kenvroiz evit mui oll d'ar Hiniennerh? »

Hag evel ma vez gallet lavaret dezhe e ne ket ket a Breizoned e Breiz-Izel, e lavarent Ar grennarded a dal an eil eglez — « Ne c'hoarvez, a zoare ar grennarded evit ha gouiziek ha gouiziek a ket an Aotrou a Bolpan a gaz memes da vont evel kenderc'hel chatal.

Evit hanv hol grennarded e vijer lavet kaer ezo ezhomm ha grennarded ezo rennerien hag ha deus lies ha grennarded ha n'e deus ket Mar deus digarezet, hag en eur c'hoari eget ar vrezoned gouiziek iud divar ar menez ne'h espern evit ne c'hoarvezo evit ar Hiniennerh, ar pez ne talvo ket dezhe da ren da zonjerien ar vro, a dle eur Kenvroiz ne ket ket gouiziek ober'h eus ruoz ar fenn, rag an hini en deus eur gaz fall, en deus ren eta ebet vad Ha perak lamal evelan an dud divar ar menez eplan? Ha gouiziek'h e deus great kaer hag ar vrezoned? Ha ne deus ket gouiziek a vrezoned vras ha pouvaik Kervoa e ket, hag ar re gozo ezo ar c'hrennerien ar c'hrennerien e ket ar Hiniennerh, e lavarg hag e ne deuio kennent a c'houlennont kaout a c'hrennerien, eget ma zisent da vrezoned e hep ren ar Frenchiz, ha ouzpenn e kavo mouez'h eget ar re all, ar vrezoned ma ez hanv evit difen ar ren?

Ha pennoù tamm ebet ken hag hag hervez hag ar gouiziek d'ar gouez. Ken dougel da re ken ha hejuz da gaout c'hoaz en em gaf da re deuio he c'hoari var an eured ziouz tud an ti ha kete rakoz ne'h ouel? Red e vije da vont gortoz ma vije deut an enebourien an ker ken. Ha gouiziek pehini dapouez e vije great deuio, evit teurel an diamgeiz ar ne'h bouez ker c'hrennerien!

Mar deo ken ma vez lod divar ar menez dizerrdeg eun gwiriek, mar d'int doujet, mar e deuz neuz e divoud an Aotrou e rez digarezet d'ar re ne ansevenont ket ha zonjont e vez hanv? Kaer alies int ket trompet, ma ket ket, ha ket skoulmet ha mez gouiziek'h eo eur vant d'an dud ha d'an durzun ma zeo red mad deuio en em gavet ker var zevel

Ha pesa da damal a gementez? pioe nemet an diamgrennerien a ra ho gallout evit kaout ar feiz digaret ar re a zo var ho zro ha gouiziek eus a deuz mesqaet gr'hou ma ho c'halon ma zoanvet ne gallont ket zonjal a zantimanchou mui! Ha ne deo ket ha ne o gell dre ho skoaz hag ho c'hantelliou antiquet ar re ma eus deuz d'ar c'hrennerien, hag ar re ma, gouiziek a deuz gallet ho c'horf hag ho ene, ma en em dizol zevelien lod anezho var ar menez evit zevelaat hon tavaoz?

Ia, ken lavaret a ra eun eil gwech, mar deuz var ar menez tud eloaz ha ma vez hervez ez eus eun enebourien bleuzmoc'h var lod gouiziek eur pouez a zantimanchou eloa'h eus tapoutoriet tamm hag an ezhomm hag an ezomach, hag hervez ez eus neuz hag en eus mac'hrerien bennak ma c'hellfer dont a kemmet ar zonjerien ket gwiriek ez penn-ebeg a gementez nemet an dud divoud a lavar ha lies digaret devezoniou ha machrerouriez. ha lies d'an eil ez d'an divoud hag ar re-ma, pa gouzont gouiziek ma deuzo, a ne zeo da neuze ouzhe, dre ma rint gouiziek a hep talvoudegez?

Eun dra a re da lavaret d'an dud deuz a gaf skoaz ez deuzo hag a ra rakerchou dezho Lavet gouiziek ha fur, lavet gouiziek ha religion, lavet zonjal da gaout Doue hag an ilis ha zonjal e c'hellont ren ha ma ezo ma c'hellont ren ha ma ezo hag ha hen, ha

mennt a'ho gourlot hat e vemn evit a beaver ha bronn evit aber stad eus an enebourien

BUHE. — An despar hervez a dremm pemhvet Remn a fell dezhan en em lacqa er c hanvechou. ha lacqat er menez, ne petra-ta lezvet ha levaret. Ar c hanvechou-ze hel gavezho, a ren dezhan ervezel ar bronnoù all. Mes gouzoukanet an hini a ra gouzh eus ar bronnoù all evel ma ra eus an eil.

Ouspenn hat e kemeret an Trapoued, eme an hini a zevi an dra-ma, rak eus gouzout petra e dremm great evit Gaer a vez lavaret dezhe e vez ar gouzoud-se diwezhan skoazell ar Feiz, ne vezont vat a gementse

Lod a gouzout an Trapoued, eme ar merhes hini ez an da vil Sant Clemens. Eno e kavas eus dre galoet a dreuzhus dizoulmet e tal ar groaz e vouzik hag e kouskas eus traoù an he gizivet. N'en em valtrebas ha me en dro hag a c'houlennas outhan petra a rea dezhan kemmet a c'hlac'har

— Ah! kaezon, emezhan, me a ra ma skoaz tregont vloaz pardaez e pehe ar C'hernev. Iskuiz ema, c'hwec'h bugel am eus da vagi hag skolaerien Rom a dremm toiet ar hanvou er merat. N'em eus het ezv gouzoud, n'em eus het eur vechedl ha n'eus nemet pilhou en dro dug

— Perag ne c'houlennet het a zevoud digant an Tad Santel? Ret a ra da gemeret e dremm soun.

— Kant eu dremm din mann a vech. Mes c'hwec'h bugel

Setu petra e valer dezhi hi mad, na rann het a labouz, pe na rann nemet d'ai kompouez e c'hoant ma fenn ma relijion

Kel teliver ar skrifoll en oll galonou, e klasker bouhal hag e vank gouzout ar ra a ra da soñjal ar pevarzekvenn a zo evit ar C'hernev. hag ar bevzegerien he hanv a c'hourc'hemmer. Tamm ha tamm a vez alez pe dost ar gouzoudou eus ene ha. Al kompouez pad evit aber hervez dezhe a dle c'hoazh evit gwir nebeud a hoarvez anezho. Kemmesket gouzoudou an tu hed eo c'hi mann a hanv da vezañ gwir labed

An Tad Santel a ro ta pardonoù mann evit bugale. Sampal a zo pegedmond e tle bezañ he c'hlac'har e valer pedi an Aotrou. he c'hanvechou. a velet he vugale ar gwirionez vad. gwal gaet evel ma zint.

An Italianed eme eus gaerdun, a ro roller ha dasa gantho hag ai kompouez ar pez ma Let zonan, a ro hanvou a c'houk eus ar re a ra ro pedennou dezhe evel eus ar re all G. M.

En eur gaozeadenn a Vrasil e kemeras eur gwenneg gozh digouezh da eus a enez Groa. e ar pez a verrenn, eme ar gaozeadenn, ep dougen barnadegou ebet var ar pez a welenn

« Ema dra e pa tremenont enez, eme an hini a zavi an dra-se, hag e tell ec'h an divennoù da S. Joseph. Hir amzer a zo, rak ma an relijion hini, em befe graet an dra-se eus c'hoaz dapaet dost eus an Enez. »

Eur plac'h meneg eus ar hanvou-ma eur plac'h diwar e pop gaz. a vez ahanon mervel a vlam dale'het var ha gorle. Ar pez a zoken ne het nevez da vez klevet en a ra eo ma tenga var he c'horf ar merhes eus he c'hlanvez. He dizrach a vez sevenet eur vondrus da ha bedan a vez en dro d'he dizoulagad eur vrasa'h hag eur c'hantel dezhi a vez gwisket a c'hanvou.

Negoue ar blanes Framcoued d'ar vro-ze gouzoud-hi epad ma vez eat he zud d'an eiz. mes he vouz hag e lavare malouzh chapeled sant Joseph. La eus taol a velas en ha c'hochou evit dre eus eus hag hi hor c'hemeras evit eur c'hlasker rag anken a reas he zorn en eur lavaret « Ah diouz tout pe, va merc'h. »

Skrabanet a vouz hag e lavaras a zo ket he c'hervez evit ha n'e devoa netra da ren mes dont a reas dioc'hlin da zaoch dezhe e devoa pedet gwennek hag e kousket noz evit dre eus. Mes hen a ho c'hemeras ket, hag a lavaras « Kendale hi d'ar bedenn ne a ri grant plijadur hag e pet courach. va merc'h. ho roulenn a vezo pevet. » Goude ar c'homanz-se an dra eus a vez kaet, hag ar plac'h meneg a zantas eur boan vras en he dizoulagad dre ar boan ne hadas ket pell

Pa oa troue grad he c'hervez eus an ofis. e vouzoud sonerit e velet e vez eat kaet ar c'hrac'h da divar dro he dizoulagad ne vez mui nemet eur begadig etre he zal hag he fri. Ar c'hrac'h da ne het dezet ahanon hag ar gwalc'h eus he hervez h kouls hag an hini a zo en he c'hambr a ra dezet da glevetenn. hag ep dale ec'h evas mann d'an dra a ra ar gwir c'hoant ganti, ar pez a ra a dezvez het great pell a vez. Goar voale ar dro het pedet ive, rag ar gwasa d'ezza en het dale het adarre var he gorle ep mui re dezet he gouzout da zigen.

An dud a dezo gwelloc'h hag an hini glaw a c'houlenn he nann petra e dremm _ porlet hag eur ganne en ? hag eus hanve e dezo he het ? ha hen ez eo e gwiskamant evit Joseph ? Evit eur c'hrac'h e vez evit he gredi rak a vez dezo en em zegas hag a zav mechet da glask an itronez da d'ar marc'ad ne dro het a dud da zont da demal hemn. Eur c'hlasker ne a ja het chomet ep kemmesk ar guennegou a gwan-gri dezhan ha pronoz en dis ja-hen gwenneg petra a rez ar glaw en-ez ? hag eus ar re e dezo he het ? Eun ouvr epad pehini en het pevar ar gwiskou a ve da vont bevzedet. Na sant Joseph e dremm-hi gwelet ? Marianne, Dre an madelezenn ervale h evas ar gwenneg evelse dezvez oll d'ar re ze re hanv hag a hed calonou. Ar pez ne ouz da vann en ar plac'h meneg a lavar ne zeconnac'hou ket he hini pe c'hras e dremm het, na bizarh ne hanv ne en em zalvezout dezhe G. M.

SANT HERVE.

II.

Tri derzon a zo ann ano Hyvarnion e ti ma oa ganet Sant Herve, ar hini a oa d'ho gas da vont dioc'h Treiz e ker da zeskiñ ha c'hoazhioù pa daoue dezhañ tri gwech hag e virvas outhañ da zevel var he lerc'h. An trizeg-se, eveldoc'h a dremm ma pa oa ganet e tigwezouriñ en arvorik.

Dre he gounit e eve dezhan gouzout ent vinorenk mousing eur c'hontad Leon, hag e devoa eur gount dispar hag eun talent caer evit ar goarnion hag ar mouk Anzet ma e tal eur frouteun, hag e cane gant eur voues hon doulou ma takea canon Ilyarmon da eridal Pa arhoues e voa strafuilhet eun nebeut, hag e pellaas dioc'h ho spered ar zonch doulou-ze ha nan varlerc'h avad he gouiza mirout kouaroc'h e hoas hag he o cane gant eur voues e hoas caeroc'h eget an dere bent Neuze, emo eur zerlaguer en devoa noun bras a vije eno eur flouse dour an drouk spered evit ho tarzi da goll he c'hlanded, ha pa deuaz an noz e padas houe da bentaat diouthan an avel-ze ma ne ket eun he bera eo e teuz. « Mar d'eo c'hui avad, emezhan, eo heo digne dia. gui din zonout splann petra a zell dioc'h a rafen. »

Mont a reas d'he zelc, hogen a vaac'h oa creget ar c'houshet enhan ma en devoue eun trede avel Goelet a reas o tont en he gambr, eur malvrijenn gaer en dro dezhan. euo den mouang hag a gomzas outhan evelen « N'o peuet ket aoun evit kemerout da brad an hui oc'h eus goelet var bord ar feuteun hag a velot eno c'hoaz. Eve. doc'h eo glan ha draan, ha Doue a vennigo he caranlez »

Myvenoun a goutaz he avel d'an oaiset frank, hag hemo evit ober ep mar pi jader d'an hini a oa caset d'he di abert ar raue, en em gargas da sigua an avel da vir

Lavaret a reaz eta d'an den iaouank mont ganthan da ober eun dro chouse, hag e rafjem. emezhan, eur c'hoá hermidaz, a zeuz zaozhan ar c'had penn-guerru. He zonch ne lazet an den iaouang da velet ar plac'h counti en doa gueiet en he avel hag hen ober a reas. Pa edont o vont er c'hoad eleac'h ma tlie hemañ ar c'had vrasaflez, e clefjont a be eur voues meurbet dudiuz o cana. An den iaouang a serjaz, hag e zalc'has he vac'h a zu « Clevet a ran emezhan. o cana ar vouez a glevaz en nos tremen. »

Ep lavaret ger offeral ar roue her c'hasas d'ar c'horn eut ar c'hoad eleac'h ma clevent ar vouez. Hemañ a rejont eur vrouden a hed eur voutennik zoar hag e hengeuchont gant an eienen E kichen ez oa eur plac'hik iaouang a coun lauzaer

Lar hañ, eur brezaol divar ar mesa, a lavar

Ar plac'h a oa tal ar faouten,
Ne lion hag he zae rut ha gwenn

Ker ruz he moo. he zae ker gwenn,
Ken a gredfac'h oa eur rouan,

Ken a gredfac'h oa eur rouan,
O tont a miraz euz un erc'h gwenn.

Hag h. oa re nemet kana.
« Evidon da vezañ netra,

Evidon na vezañ nemet
Eun eleztrennik evit ar wiaz,

Eun eleztrennik pounr kenik !
Dun a rer ar Rouanezik. »

An noz ma lkont o lavaret
D'ar plac'h iaouank pa doutze

— Grasen dit, Rouanez ar feuteun,
Te a gas ge, te a zo gwenn

Te a zo gwenn te a gas ge,
Pa saurt hleun a glanker ané ?

— N'ouz ket gwenn ne ganan ket ge
Ne ket hleunion a glanker-me ,

Ne ket hleunion a glanker vad ,
Nemet daou zin skurt louzou mad

Mad eo unan dourc'h pep anken,
D'an dud dan ez ao mad eben

Ha ne hoar all erp he c'havo,
Ha hen miro dioac'h ar maro

— Rouanez-ik, ha me ho ped
Ar c'henta obero din-me roet.

— Sal-ho-kras Aotrou. a hi roue ket
Nemet d'an nep vo va fried.

— T'eux hi roet ha te hi ra
T'eux hi roet d'an drouk-ma ?

T'eux hi roet d'an drouk-ma
A zo ouent d'ar houlou ama »

Ha *Rouanezig ar feuteun* a roas d'ar barz. ar c gouzl eun he sea. louzaouen ar houendigez

Mar deo gaer zokra ar pez a lavar tud ar vro. Rivanoun, rak Rivanoun eo a reont anvuh. a zo deut da dal ar feuteun goude bezo bet ive. en noz diarang, eun arvo henvel mad oc'h hini ar bars. Heo aozao a reaz he unan. ha pa ne divije ket bet anavet, e vije bet gouezet avelato. rag eve a lavar Virgil, « ar re a gar ha a o deus-hi ket a arvoud ? »

O relet eta eno eur merk arlear eur a soloutez an Ener ar c'hont frank a lakeas kemen brezur Rivanoun. Hemañ a zo unan a bennoz bras Leonis, hag he c'hear nouzuk a joue en he vaner abaoue ma vo mare he zad hag he mam. Ar c'hont a lavaras dezhan petra a zo digouezet, hag a e houlennas outhan he c'hoar evit priel da vignou ar roue

Evelse e voue great an demeu zira an daou zen-ze a zu keo a zoare zo en dioc'h egile. hag an eured a voue great e lez ar c'hont frank

Erres lavarout ar bobl, eured roue ebet ne voue caeroc'h.

Bihan ha bras, penn ha pevidig a voue pedet d'ar banked tud a dlic'ha tud a vrezel, tud a justis ha tud a netra a zigouezaz a bep tu.

Ne ket gouz na hier eo a vanke d'an dud a bupadou ha discarget. Lazet e voue daou c'hant penmoc'h ha daou c'hant taro zid , daou c'hant oanez ha cant iouroc'h. daou c'hant Bas. (ejen gouez) cant da ha cant gueun, hag he c'hrec'hin a voue rasket zro tud an eured. Roet e voue cant sac c'hlaon veun d'an dud a lez, cant collier aour d'ar vrasiliouren dihab mantilli glaz ep niver d'an dromplerez.

Ar beorien o devoue ive ha lod , roet e voue dezho cant kalat neves , ne allet ket aber nebeutoc'h evito en

cured eur barz hag a lakea e penn ar c'haera variadou heza mad outho. Hag evit resis dezhan he unan an benoz a ros dlet evit lida a zoare dimizi barzez an arvorik gant roue Barzed an coet ne rone ket caset e vije re caut monisian, rak den savet var beb a gaoar hoel, ha ne enjoot, epad pemzek dez, da ober murig e biz ar c'hoat Hag evit echui an daneveli-ze dre eun dra hag a dle nevel goar an daou bried nevez dreist kement a aljet da zonjal e levezon a venas roue ar varzed eus ar c'huec'hvet cantvet, e touar ar bara brodet Marzin da lida an dimi

Evet lod a lavarion ar bopl, ne ket da Hyvarnion. da eun den dispar ar en e rean Marzin an benoz-ze er c'huec'hvet cantvet hag al lavarion ma a gretten tous d'ar virionez Daoust petra zo, pa voue echu an cured, ar plac'h nevez gant he cured hag eun niver bras a dud oc'h lic heul, a voue caset da vaner he breur

Mar d'edo neuze en arvorik ar guzion ze brema, sonerien ne cured a dleas cana dre ma zeo eur son tener ha glac'haruz, hanvet soo ar pardacz, har ar zon-ze a zigas ato dachun e daoulagad ar plac'h nevez

« Done ra gousolo ar galon glac'haret,
Calon ar plac'h nevez, nos kenta he cured »

Eur penaud ail eur rvek all). G. M.

Traheition eur c'hemmer.

V

Seiz eta Jakon bapur en eur gaonet pennad mad varnezhan ha savet hanl eire an Eur hag an douar. Crena a reas an derzien epad an nos, hag he zonch a zo d'he stal eleac'h ma cave dezhan guelet he Agatha e leiva. ha d'ar gaz a Dour eleac'h ma edo he garent hag he rigounet dinec'h ha dizourai Prest nvoale'h en divije roet he talloa d'an tad Lombez a lavare dezhan e caije he varadoz e Parig. ha setu ar pez en doa cavet a roa caiz benveloc'h oc'h eun ifern eget oc'h eur baradoz. Goasconde eun dra a vinnen he nec hamant a oa ket evit crid. na da vad a reat dezhan ar pez a reas eun tamig espes en doa ato ro eun dro a roa e hoant da c'hoarn dezhan

Poa dent an neiz, hag eun tamik sklerijen er prizon, en divije caret ober eun dra benoag evit tremen he amzer hogen, o c'hellit crid, a ra lezel ganthan an guenele na nadoz hag ouspen he zouarn a roa chadennet. Red oa eta dezhan chom da gousoli ha da zonjal e pe dra glac'haruz, peadra a roa eno d'he vleo da vrouz e nebeutoc'h eget poder hour varouzeo

Abenn eur pennad gonde en oa savet an heol, e cleo trous horizon a soner o tont gant an delerion. Trouz ar c'hamerou-ze ha gouzoug ar Romanion hag an ale'hoez o tre en oa ma evel ho c'henamet a daol contel scoet e canon pe c'hemener kez

Ar soner ne lavaras nemet ar ger-ma

Diskenn!

Jakon en doa c'houz da lavaret da belec'h? da betra? .

Ar solier a savaz he zorn evit dirkuez dezhan serra be c'hroaz, ha ne voue grik ebet mui. Jakon a heulle ar solier evel eur leue o vont d'ar gugerez, hag ar gard a roa e kichen he zor a zislenne troad oc'h troad gantlian.

Caset e voue da eur zal eleac'h ma roa a reak dek pe zouzeg ofiser bras hag eur jeneral en ho fenn. Ez lavaret ro e voa eno eul levezon a vrezel gant eur barner bras ha dek pe zouzeg barner all.

Ar barner braz a c'houlennas digant l'ensel he hano, he leshano hag a beleac'h e voa ganezhi Goudeze o tiskuez dezhan eun den a roa e corn ar zal, e lavaras

— Hag anaout a ri-hu an den-ze?

Jakou a drouz he zaoulagad da zellet, hag a velas eno eun den zouzang, bleo melen dezhan hou guenn, eun drem a zoare. eul lagad lem, hag eur zell hardis.

Ar c'hemener ne vouse petra da lavaret, mes an den zouzang a zavaz he benn da ober eur zell outhan hag a lavaras

— Den fallakr, pegement oc'h eus-hu fret evit va guerza-mui?

— Ho kuera? Ne zouch ket din em befe morse ho kuelet!

— Petra ra-ze mar oc'h eus laret divar va c'houn ar pez ze aroaic h evit va dishuil ha va c'has d'ar maro?

— Laret? diskuil? penaos em eus-me gallet?

— C'houi caout arc'haz o pos ha oc'h ket-ta? Perak mar o pa zoun n oc'h eus ket lavaret din-me ha meam bije roet deoc'h muioc'h a zoar eget o pezo brema evit va guerza?

— Coll a rin va fenn! coll a rin va fenn eme Jakon stabouillet oll ha ne vouse na petra da ober na petra da lavaret

Ar barner braz a lavaras neuze

— Ha toui a ri-hu ne anvenn ket an den-ze?

— Ia, toui a ran ne gredan hui em defe morse he velet.

Neuze ar barner a leuas Jakon hag a drouz oc'h an den zouzank

— Ha kenderc'hel a ri-hu da pac'h en defe hui an den-ma hui en ho truhurderez, o ve bet hoc'h ez?

— Na ez? eme an den zouzank gant eur min faeüs. Ma m bije kemeret unan bennak da ri ne ket eur vaz-nevel evelse credubi am bije kemeret

— Mes penaos neuze ec en em gavet ciz caouarn an den-ze ar mercon eus ho torfet? Penaos en deuz-hen ho c'havet pa na reat enclask ebet, epad na zacredo den varnoc'h?

— Penaos? ret a ri arc'haut evit flatra hag oc'h souezet e calac'h flatreriez? Ar renzerudh-ze en deuz cavet va Superion hag en deuz ho casset evit ho guerza deoc'h Hogen re a gomzou a levezomp anna, echuomp an abadenn Me a zo saut, takel rid eus va buez var vaz evit reuta servich d'am bro ouzolpet oc'h ouz ar pez a felle din da ober, va c'hanet o ar maro Revet Bronnou! d'an traon Franz!

Eun tam grosmot a zavaz anna etouez an dud a roa o skhoa. Iod o doa coudoar outhan, iod all a veue he kardunger.

Ar barner braz a c houlennas adarre

— Ha kendere'hel a rit-hu da lavaret an hano oc'h eta remeret lag a roer deoc'h anna, ne deo ket hoc'h hano mad?

— Ia

— Ha kendere'hel a rit-hu da chom ep reiz da anaout hoc'h hano gourion?

Brozaoz epken hen anavez hag avoale'h eo. Ir a zale ho sonch ha fouge gant an hini a varfe ehi.

Ar jeneral a c houlennas neuze gouviadig al he oflacrien. Ha p o doa he roet e tacherias e condaone d'ar maro John Sidney, evel spier Brozaoz.

— Ha n on b eus-hu ket, eme ar barner, netra da lavaret arsok merzel abeon eur c'hard heur ama e vezo great ho tro

— Netra, jeneral. Pa rer ar c hoari am eus-me great, en em zac'her ato prest da verve!

Neuze ar barner braz a droaz adarre oc'h ar c homener

— Evit Jakez Pensel, emezhan great en deur he zeverzel ma tic pep amzer mad hag evel ma c houlen al lezes. Discunnet en deus eun drubarderez a enep ar vro. Al lezvarn a anclern ne deus ket a leac'h d'he zelc'her ama peroc'h hag hen laca etre dhouarn ministr ar polis.

Ar sofier a dostaas, a reas sin da Jakez, hag her c'hasaz adarre d'he dourel.

— Sapristi camarad, emezhan ma co bet tost an nd d'ar c hae ganeoc'h.

Tost petra? eme Jakez.

— Clevet! setu ar petra zo bet tost deoc'h (An tenzou a glevent o fuzilla ar zaos Ar zaou n'en devezo mui a boan deut Caset eus dezhan daoutek prunes hag a grog eun tam k unloc'h egit daouzek c'hoanen.

Jakez en dovoue neuze kement a strafuil, ma eeazaz a stag he garf sempleh Pa deuaz he anaoudegez dezhan e voue lavaret dezhan diskenn ar c hae-post a roa oc'h he c hortoz, hag e voue caset adarre da Jakez ministr ar polis.

An Iuka Otrant hen digemeraz a dro vriad, isomen evel an heol

— Asa, Jakez gos emezhan, daou zervez toun oc'h eus bet da dremen, hogen hen anzao a ran me an en credet dioc'hto o poa kemeret perz e trubarderez ar spier-ze. Piou ive en devje sonjet o veiet ar c houbari ac banoc'h an car evel oc'h eus da veza eun den dizroug ha leal, e sjaic'h en! Jabous fin gorst da zizelei trouzo eur spier ha ne zisredo den varnezhan, nag an impaler he unan, na me zoken! Piou en dis je credet o pije evet eun Juzaz hen gines d'an lacat var roudou an trubarn-ze? Va laket oc'h eus sonezet maro. Mad eun den a speret oc'h.

Jakez a zigore braz he zaoulagad hag ho c'hinou o clevel ar ministr Bucoaz deu hete neiue n en devoa lavaret dezhan en devoa pin ha speret. Hogen an hini en dirije goelet ar c'houbari anezhan neuze, en dirije he gomere evit eun dodenn.

— N eus fors, eme ar ministr, great oc'h eus ho taol, ha ginr oc'h eus da veza laket e zehg ar re ma en em zervichan anezho evit ar poins. Guelomp, petra a zigas me evadoc'h? Bet em eus urz da vel deoc'h kemeet a c'houlenjac'h

Ama ar c hemener a roa eu adarre d'ezan

— N o pet ket soun, comzat Petra a roin-me deoc h' hag ho lacat a rin-me e renk va oliserien polis?

Jakez pa deuaz ar goms dezhan a lavaras

— Ne no, c'houlennan ken nemet bena lezel da vont d'ar gaer

— Oh! bezit olenerez Er mintin-ma em eus raset kemennadurez d'ho pried evit de dinec'h. Gouzout a ra eo me ho tuc'h ama. Ahanta, petra a c houlennot?

Aoun oc'h eus marteze oc'h en em lacat e rejimant ar polis? ha me vel pe ra a zonjit. C'hoant oc'h eus marteze ne vec'h laket da labourat nemet pa vezo eun dro a zoare bennak da ober? Ia sonja mad a rit. Ma vec'h atouez va oliserien e vec'h asavezo hag a ve aono razhoc'h. eiaz h e c'hiz-all deo ne zonjo-enoc'h. Mad greomp evelse Da c hortos setu aze cant mil fur e billejou lonk Ha neuze an oll di lad ha ober eur ra a. mar caf deoc'h ez eo avoale'h. en. me vel choc'h ho taoulagad e plij avoale'h an dra-ze deoc'h. Mo crogit er pacat billejou-ze. ha. kenavezo.

Jakez a grogas enho hag ho zakaz eo he vroched.

Mall en doa da vont d'he di, hogen bezc h en doa o vale ken dinera oa caset gant an trubuilloa en dya bet en derveziou-ze

C M

(Bur pennad all war pech ar.)

Meur a vech on eus clevet lavaret e voa Paris eur penn re boanneg evit ar Frans. Hir penn re boanneg a lastr an ti-it all, ha Paris ive a ro muioc'h a boan hag a nec h d'ar vro eget ar resi oll eus ar rouantelez.

Muioc h ive a gonit d ar vro, rak da Bariz eo red eus ar pep vella a gement a zo e pep carter red eo reiza bep seurt pinjadureiou da dud ar gær-ze, hag evit ma c'hello ar re ze chata e espignor meur a vilon bep bloaz Henvel eo Pariz oc'h eur mammon pe eur bugel coliet, boas da veiet ober he hoi tavarcou, hag a chom da vount pe en em laca e counear ma na roer ket dezhan kement en deus e hoant Da za stroug ed eur mammon all dud an ti ne e hellont ket avechon caout peoc'h drouthan, caer en deus pephini lezel pep ira hag ober gouelle hag a c'hell evit he gontanti. Pariz ive ne c'heller ket caout peoc'h dionthi, caer o deus tud ar c'harterion all ober atal anezhi.

Hag isom e deuz-hi da vera difennet? Mont a ra an dibab eus an dud a bep carter evit bed ken hag e zavaio ho buez var var, hag en em daolim etre an enebourien hag

ho, hag e rantt al labour evit ma c'hello tud ar gar-an chom dibreder ha dizoaer

Hag iaoa e deuz-hi arc'hant ? nevoi a rer divar gantt an oll evit ean dezhi.

Hag iaoa e deuz-hi hervez ? Can a rar dezhi an dibab, ar pep zelia eun a hep hra.

Hag eanondegen vad e deuz-hi da vaina eun ar maout a gemerer anezhi ? Pell dioc'h ean, en em gemeret a ra oc'h ar re a ra ar he difen n e devezo arguet disprich ha dizmegans evit ar re a zonjer ho gueanerien hag a drompla gant hervez gra evit rei dezhi arc'hant ha hervez mad.

Evel ear mouzoun ne deus ket a skiant prouic'h evit gouiet e rer guelloc'h dezhi evit d'ar re all, hag en em gelle renzedik meurbet ma caio pep carter ha lenel da vrezel pe da gouzoud ket ha ma carlo ep sellet outhi na ouzoud goezhi. Gouzoudo e caf dezhi ne deuz ne skiant ne speret, na sclerijen na gouzougez e leac'h all nemet eunhi.

Ouzoud a ra dezhi eo ha ephen a ra ar Frans all hag evel pa zigouezo eun tam frouz, en tam touzmac h benneg eunhi, eo eur vanden lamponet gant eun nebeut zud dizris eu ha fepa eo a ra ho mestri d'ar re all, ev'h en em gafe eo ar vanden forbonet-ar eo a rafa rouanezlez Frans

E Par a gouzoudo en eus leur guech meuzec h a dud henchi rgrt a lamponet, leur guech meuzec h a dud a gar ar gouc'h hag an ara vad ngel a rispac'herien. Pelvana ma e lesanvi-hi ar re zal da ober lezen dezho ? gh houz net da vaina difennet ep m o defa zioan da gemeret pazn ho maro ha pevar ar leiz ne ket cre Ar gouriai eiza tud eun ar memes raeher eiza tud a zalc'h ar memes kenvero a ra da gals anezho mont a ouzo gant an dispac'herien, pe da vaina a vir outho d'en em zavel en ho encch Ne vant ket drouk contant da velet zioubi ira ho anezch gant ma re esperaet ho zra ho unan. hag a remen dioc'h an dispac'herien e souch dezo e vezint esperaet Ne ket selaet gwaic'h ho daoulagad evit guelet a vezint gant ar re genta pres an dud diaoue ar Bet e deus gouzoud ide meur a vech kenteliou var gomenzan, hogen mar deus tud var an douar hanz da ouzoumac'hat ar c'henteliou a deus bet, eo a dra eur houarc'hazou Paris.

Ha pezaus soudarded carget da pilen ar vro ha da lacat an ara vad e zeuzi-hi a da gaat al lamponet ? Elear'h ma vez eur rann e c houarc'hemen eun dra hag eur rann all e c houarc'hemen eun dra all ne ouzer nemeur oc'h pezaus zen ha soudarded, ma a e deus ket en ho fenn tud var zul pegnezet zud doujet na dleer ket bezn zoumet mar zo rak zaicha gant an ti ma a deuz ne-henta da ober ha nebeuta daoujer

Ne deo ket ep abeg ria e leverer ez eo Paris eur penn ra hounner hag e ve uzuli e ho strivoni. Setu perag na dleo vaia eun hon deputezed e deus gouzoumet ma vije caset ar c'hentramant da lazi h an, eur scourzal eun nebeut ar pazn-an, ha gouiet hag hen a vaia eun nebeut anhoni pinz da eun tamik skiant vad.

Evit doare abaoue eun nebeut zo, da larpret ea, en derveziou diveza ma, an habaskent d ar hentramt, Skouz a vezat bean e taoual creoa ha kaoulion ha pa vank dezho mui dra benneg nag ar pez m int bean da gaout, a vang ive prest ha zero calon dezho Ha tenfont da vaina da zonjal ez eo a enep ar re a glask ho brina mad eo en em zivout ma taolent dreist oll da zazont eo dera Doue a zo pouezet varnezho ha ma a ra dezo great brema nemet ho finat ec'h elfe crega donnec'h mar kendalc'hont da ober ar brezel dezhan ? Siouas ! na c'heller nemeur esperout e refent digemer an ho teno da eur zonch ker fur petra benneg oc'h ho gaolet e teic'her mad a enep ar brasaned, rak hirroc'h eget na esperet e vije zonjet e vez dezi eun dra benneg a farnan dezho Hogen ar furnet-an ne deu ket ea eun taol, ha rak ea en em drei oc'h Doue evit ha c'haout.

Ar hentramt pa a deuz great eun eun, en em lacq da ober frouz adarre Ya dez-all an dispac herien-an a lakes d ar maro dagn jeneral coazet eiza ho diouzon. ar jeneral Le Comte hag ar jeneral Clemens Thomas, abalamour e oant bet diac'h ho douar. Hag ar re an eun e penn an dispac h ar re a fell dezho lacat e Paris eur gouarnamant diac'h ho gu a gava e dao great mad al lamponet e laza an dagn jeneral-ze

Dagn oaber breton. eun ar re ze bet e tiez Paris oc'h ar hramanet a ra cruget enho ive great dezho pep seurt dismegans ha lakes ar prizon. Na leverer ket gouzoudo e veat laket d ar maro. Hogen setu an aznondegez vad a zaskers tud ar gar-an d ar re ze bet a skourn oc'h an encbourien evelto. e lacat ho buez var var epad ma chomo ar vouez hanzen dibreder da gemeret ho ebat evit ma zat boas.

Frans ar hentramt a c helfe lacat c'hoaz ar hramant da ober a nevez ar brezel d'ar Frans. rak ne deut ket mat c hoas kaot eur re, hag e leverer en em dennont varza Lyon

A beut all ar c hoarnamant chouzet gant ar re, hag a ze e Versay no vaner nemeur pezaus e zi ar bed gaelha.

Ire an Astronomy Kamp evit commenza ar blaz 1871

Parzeziou. *ebarz ha reiz ar parzeziou.*	Parzeziou *e pe vaniz a zeuz oc'h ar*
Bihoué.	
Dilun, 21. — Coray	
Dimerz, 22. — Landaul.	
Dimerc'her, 23 — Laz.	Tregastel.
Diaou. 24 — Spézet	
Dergouez 25 — Sant-Hervé	Botreff.
Disadorn, 26. — Cleden-Poher	Landeleau-Plouguer.
Dizoul, 27. — Kerbaes.	

Mae.

Dillun, 1 — Ursulinezet Kerhaes.
Dimeurs. 2. — Ploneverzet. Kergloff
Dimerc'her, 3. — Poullaouen. Locmaria-Berrien.
Diziou, 4. Scrignac Bolazec
Dirgueuer, 5. — Huelgoat Berrien.
Disadorn. 6. Ar Fouilez Botmeur
(Consecration an iliz)
Disul. 7 — Plouye Collorec.
Dillun, 8 — Loquieffrat. Brennilis, Lannedern.
Dimeurs, 9. Brasparts. Sant-Rivoal.
Dimerc'her, 10. — Pleyben. Lennoo.
Dizion, 11 — Ar C'hloastr-Pleyben.
Dirgueuer, 12. — Plonever-ar-Faou.
Disadorn, 13 —Castelnevez. Sant-Goazec, Santec.
Disul, 14. — Gouezec. Lothey
Dillun, 15. — Edern.

Distro da Gemper

Dillun, 22. — Sant-Martin-Brest.
Dimeurs. 23. — Iliou-Varia-Garmez (hospital.)
Dimerc'her 24. — Scolach.
Diziou. 25. — Recouvrans.
Dirgueuer, 26 — Sant-Lois.

Distro da Gemper

Dimeurs, 30. — Sant-Segal.
Dimerc'her, 31. — Loperec.

Evan.

Dizion, 1. — Quimerc'h.
Dirgueuer, 2. — Rosnoen
Disadorn, 3. — Ar Faou.

Pardon Rumengol

Dillun. 5. — Milin-Vero.
Dimeurs. 6. — Castellic. Sant-Coulitz.
Dimerc'her 7 — Cast.
Diziou, 8. — Quemeneven.
Dirgueuer, 9 — Locronan.

Distro da Gemper

Dillun, 12. — Plonever-Porzay
Dimeurs, 13 Sant-Nic.
Dimerc'her, 14. — Telgroc.
Dizion 15. — Crozon.
Dirgueuer, 16 — Camaret.
Disadorn, 17 — Rosenevet
Disul, 18 — Lanvenc
Dillun, 19. — Argol. Landevennec.
Dimeurs. 20 — Plomodiern. Ploeven.
Dimerc'her, 21 — Dineault. Tregarvan.

Enklask evit gouzout a pesort danvez e voa an traou so bet roet d'hor soudardet epad ar vrezel-ma evit ho guisca hag ho arc heuna.— Eur marc'hadour, eur c'here, eur c'hemener hag eur zoudart zo dirag ar lazvarn. — Eur boutou, eur gapoten hag eur pez dillad all bennag a zo digaset ive a vel d'an oll.

Ar barner. Petra eo ar re-ze?

Ar marc'hadour Setu ato eur re boutou.

Ar barner. Cant petra ni great?

Ar marc'hadour Ne oufen ket hen lavaret deoc'h.

Ar barner Petra ? ne ouzoc'h ket gant petra eo great ar bouteier a zigasit d'hor soudardet?

Ar marc'hadour Ar bouteier a vez great peurliesa gant ler, evit ar re-ma avad ne gredien ket lavaret.

Ar barner d'ar zoudart C'hui oc'h eus douget ar boutou-ze ?

Ar soudart. Ne ket ar re-ze, mes eur re all heuvel outho.

Ar barner Ha petra a livirit divar ho fenn ?

Ar zoudart. Int padet ouzin eur pennad derrez

Ar barner Eur pennad derrez epken?

Ar zoudart Ia. abenn an noz edo va zreid var an douar, ar zoliou a oa eat kuit.

Ar barner Gant petra eo great ar bouteier-ze a gaf deoc'h ?

Ar zoudart Ne ouzon ket, gant paper kaot. a gredan: evit gant ler e int ket great

Ar c'here Eo, ler zo enho.

Ar barner. Piou a lavar deoc'h-hu coms?

Ar c'here. Me. Aotrou barner, eo ar c'here an deuz ho great ha ne gavan ket eas clevet lavarat droug eus va bouteier

Ar barner Lavirit deomp neuze petra zo a ler enho?

Ar c'here. An eneben zo e ler

Ar barner. An eneben? hag ar sol?

Ar c'here Ar sol n'eus fors e petra e vezo. p'eo gulz ne vez ket guelet.

Ar barner Me gave din gouscoude eo er sol e lie bezo ar guella ler?

Ar c'here. Ne anavetit ket an traou-ze, Aotrou barner Ober bouteier oll gant ler an distero here zo var ar meaz a rafe an dra-ze. Pe seurt mirit a ve oc'h ober-ze?

Ar barner Ar mirit da vionn da veza doucet ha leal.

Ar c'here. Mar din birio da glask honealiz ha lealdet. emaoc'h pell dioc'h ho cont.

Ar barner Petra-ta? fallagriez ha lacrouse?

Ar c'here. Lavaret a ran deoc'h enn den a speret birio ne vezo ket diot avoalc'h evit ober bouteier gant ler Ober bouteier ep lacat ler enho. hag ho zremen evit bouteier ler setu ato peleac'h emaoc an ijin. Guelet a ri, ar boutou-ze? Lavaret a rafac'h e vent ler ho gouscoude int great gant paper caot.

Ar barner Evelse oc'h anzavit.

Ar c'here. Ec'h anzavan? N'eus ket a zroug enn. emichouns? Me gaf din em eus great d'ar vicher ober eur gamet bir var arsok.

Ar zoudart Gant ar vicher ne lavaran ket evit gant, ho pouteier ne vezo ket great calz a gamejou.

Ar c'here. Clevit, va zoudart. ma ne ket padet bir ho poutou ouzoc'h. eo ex oc'h bet digempen outho.

Ar zoudart, Penaus ? Digempen ?

Ar c'herz. Ia, c'hui oc'h eus baleet gantho

Anna ar zoudard a foanaz eur boan soudounet ouz ar re vraz zo e hirbonioù an arme Petra, emezhañ, da ober petra eur boutou nomet da vale ganthoc'h? prest avoalc'h an divije tolet ho graban var ar c'herz Ar barner a lavaras peoc'h! lâg o tret oc'h ar marc'hadour

Pegement emezhan, e verzat ar boutou-zé?

Ar marc'hadour. Market eo var ar paper unnek lur ar re.

Ar barner Lâg e coustoni deoc'h?

Ar marc'hadour Dek real

Ar barner Eur gouni brao eo.

Ar zoudard. Lavarit-ta. Aotrou barner eur gounit divalo Me a ra naetoc ouz an dra-zé.

Ar marc'hadour Clevit ar gounit-zé un choun ket oll ganeme. Bez' ez eus re all du-zé hanloc'h.

Ar barner Lezomp an dra-zé, kontentet e dle bezo bamet e leac'h all. — Petra zo c'hoaz zé?

Ar marc'hadour. Setu anna eur gapoten.

Ar c'hemener Goustodik-ta, pe e zit d'he regi.

Ar marc'hadour Gour eo ar re-ma ne c'houmerout nemeur e va touchet outho

Ar barner Gant pe seurt danvez int great-ta?

Ar marc'hadour. Gant eoñ tamm gloan, ha neuze bleo ha traou-all evelse.

Ar c'hemener Ne lavarit ket mâd; n'eus tam gloan enho.

Ar barner Hag eo capotennou evelse eo a roac'h d'hor mobilisti?

Ar marc'hadour Ar re-ma n'oant ket great evit bezo donget.

Ar barner Evit petra neuze-ta?

Ar marc'hadour Ar re-ma a dle bezo caset a garradon d'ar magazinoù, ha chom eno en armellion eleac'h n'int ket divalo da velet. Ho dougen? Ar re ho c'hemere digaseomp, credabl n'int ket bet kenn dioc'ze.

Ar barner Ha pegement e verzac'h ar c'hapotennou-zé?

Ar marc'hadour Eiz tor ha trugnat ar pez.

Ar barner Pegement a gouzient deoc'h?

Ar marc'hadour Daou scoat anter

Ar barner Hag e lavarit an dra-zé ep rusia?

Ar marc'hadour Na ancounac'hait ket. Aotrou barner, ne jom ket oll ar gounit ganeomp-nî.

Ar barner Avoalc'h. Bez' ez eus c'hoaz eun dra bennak?

Eur sergant. Setu anna eur bragou lôgnn o cregi enho d'he gas aze eo chomet an tam eun dorn.

Ar barner Vare'hoas ni velo adarre. G. M

Tennet eus ar gazeten *Indépendance bretonne*

KEMPER.

An aotrou Inisgnou zo bamet vikel e Conk-Leon.

An aotrou cont Foucher de Careil zo bamet prefet eiz a Gostez-an-Nord.

An aotrou Charles Delpon zo bamet prefet eus ar Morbihan

Evez ar c'hazetennou ez eus bremañ vardro cant antercant mil eus ar soudarded destumet vardro Versail. hag eo ar jeneral Vinoy a zo en ho fenn.

Lavaret a rer ez eus menek d'un assemble da vont da Fontainebiau rag e Versail enna re dost da zispac'herien Paris.

Ar jeneral Trochu en deus goulennet oc'h an assemble, hag he c'hoalen en deus bet, ma vije savet eur volz var bez an daou jeneral bazet e Paris gant an dispac'herien, ha ma teuje ar vro d'en em garga eus ar vinorez chomet varlerc'h noun anetho.

Ar prefet nevez, an aotrou Piboret, zo digouezet e Kemper d'ar 1ª a Ebrel

Perc'henn eun ti braz, e Pariz, a gemeanne en dez-all ho fermourien d'he di, hag a lavare dezho

— Setu ar c'henta a ebrel o tont, hag e vankit din pep a vlavez. Kontoc'h a paeac'h hep tri miz, hogen er bloa-ma n oc'h eus ket great, n'em eus bet netra digant pikon ac'hanoc'h abaone miz ebrel varlene

— O va Doue, enn ar fermourien, gouzout a ri, penaoz eo bet ar bed hag ol labour ganeomp er bloa-ma

— Mad, great em eus ane kuitaat deoc'h crit ar pevar dermen, hag evelse e zit.

— Siouas! ne c'heilomp ket, rak n on eus ket gouezet peadra d'ho paea.

Lâd ac'hanon da lavaret ar pez am boa soñch. Ne vient-hu ket din eur bloavez feron?

— Gouzout avoalc'h a reomp e reomp deoc'h.

— Mad. kemerit ar c'huitaouen-ze, ha deomp kenn oc'h kein evit ar bloa-ma.

Ar fermourien o doa beac'h o eridi ho daoulagad hag ho discouarn. Mont a rejont gouscoude ac'hanon en eur drugarecat mil ha mil gwech pere'hen ho zi.

Ne ouzon ket lag ar perc'henn mad-ze a gavo cals da genoret skuer dioutban. Bez'ez eus gouscoude cals fermourien hag a rale vad dezho cout aler oc'h tud evelse. G M.

Erez ar c uhelser diveza. dispac'herion Pariz o deus clasket en derveenou diveza-ma dont dre an dalcur var an assemble e Versail. Bevech ioi bet troc'het ha zoken goal binset.

Ar Gerent AR. DE KERANGAL.

Kemper, moullet gand Ar an Menaez, Mouller an Roanti.

Digitized by Google

Disadorn 15 Ebrel 1871 — N° 334. — Seivet Bloaved.

FEIZ HA BREIZ,

KELOU A BEP BRO, HA KENTELIOU VAR BEP TRA,

Digaset bep sul da gement Christen a gomz ar brevonnek.

CONDITIONOU EVIT CAOUT AR GAZETEN

Evit ar Finisterr, Costez-an-Nord hag ar Morbihan ... erid eur bloaz, dioc'h scoaet, evit c'hoec'h mis, pevarzec real.

An Abonnement a dle bout paet araog mouat ar gazetenn

An hini na vije ... ar c'hazeta c'hoaz a rento goude na vije echu he abonnamant, a vo consideret evel abonnet a nevez.

An abonnement ... evit ar Izelvro, moulerr an Eksopti, ha ar Gegrenn, a 42, e Kemper.

D'an Aotrou ar Kerbraz e vezer adreset ar pramanchou ha kemenn a zell ober a-benn eus ar Gazetenn.

Ar varlerr da lakat ar Gazetenn a dlefer da adreuz d'an Aotrou MORVAN, eskob.

KEMPER 15 Ebrel 1871

Lizer an Aotrou'n Escob a Gemper hag a Leon d'ar veleien ha d'ar pristennou fidel eus he eskopti.

Hor Zalver Jesus-Christ en deo pevar disclerniet e lio Jerusalem beza distrujet, kelennet en deo ar mervien evit ar vech divera en eur riskuer desho e vouez, dignoret var bord an aviong, hag e roas da Zent mestal ha tadou.

Eun dervezion beuna a ... en eur vont eus a Vetiani da Jerusalem ... ... ha hor vezo fur pianhet var bord an hent, hag eur ne gave tabi nemet drisson, e lavaras dezhi: "Na ra mui bihan a zoanez ebarz ha kerkent ar ze en fa ar bed."

Sant Ambroaz o vrid a ra ar pez a raf deomp da velet er vezo fiz ar pez ne vo bet gwelet ha credabl evit un dra gouzoug a voar pe ra dremm e pephini eus an traou crenn pe a bennag ama e caf da eun den ro ghet ar pez a velomp. Sant Ambroaz a lar ar deomp evezza e ro ar gwella al da genta birvi hag e gwelez frouez ar vezen. Ben avad e zo ar frouez dioc'hto mes ar c'hefla frouez ne denont ket da vad eo ho leuc'h e zo eun ti rum frouez hag ar re ma evken a dle da zarev. Lavaret a ra deomp goudeze penaos ar Saladug eus ar mizer en resevod he gant ar roue e devis dimpe e deoa ho gwiet e rocza, ep espi rans da velet eur rum frouez all o sevel var ho lerc'h. Sant Berna a lavarez var ar gentel skeudennet, hag a ziskouez deomp pevarzek a zoc'h a zo da lavaret ar bobl a Judea e kemi gant ar vezen fiez d frouez. *Ar bobl e zevhan da ... ar gigues ar patriarched enhon da vezan bet maget dre eur madou ha selerijenneh dre gomzou ar brofeted gouzoude ne dou ket servel da neb, ne dou ket mui dor e an douar, n en dou ket da-lamet en divoud eur c'hoc'hen vantel na dre vourtou ha dilun eur, nag dre frouez mad.*

Mar goulennan pour e tenza ar mare d ar bobl-se da vezan casaouet Sant Bernard a respont dezo h a "Pa e devoun ar resevien aket Jesus-Christ d ar mare, ho fallagrida en em gavas iegn ervez ar guerdrouz-ma eus ar profet Izaiah mestal ho reizon ha."

Pa vez lavaret ar pourvuiou beuzet ep mar e tigouez ar goaligner a gasta hag ar reuziou. Ar matalaz a lavar neuze komp bet kaset eo ouzomp. Donc avad ben anavez ag hen a gont ne d ar gwiziou an douar hag a dra d ho c'habesta dioc'h ma plijo gant he furnez divin. E pa vezez ar matalaz a vomi lemez gaz an oriz, dre eur pec'het a orgouz espern collet e vouent e vi ato gant an dud a ze zanz ket ho divro a reaz hag en em ret da vi gaillz ar c'horf hag ar gaskizmant a gouzas var neuze en em astenpuz var ne vi ligouez hag a ligouezte roudmat a lacz ne d ar bet gwiet he c'hrouer nemet dont a ra, eur Zalver madelezus avad h en a he freza.

Ar ser eur sacr a vez deomp e voa petar doriet ar matal evit Izar Tyr. *Tri dor ez eo eun aotrou abere rad ar gwriziou bet mar rentomp pevar ne zaifmo ket ar bedenne na vo, he gaskizo en a rin.*

Matal an israelited er gouriet h e voa cavet dre gwerk ar Doue an dek ret guerz a dlie marel outho da ignorantz en douar prometet.

Caer a skuerion all a galemp evit disanez penaos. Donc mar deo hrar he drugarez ne deo ket ainaon h he justis. Az en e empren pa vez en em voet d an drouk beleg eur poent a zo, pa ve tufar an izezen eun autre gaechou e ligouez en ar bed oll ez a ar rouanezetou evit ar c'hartezou ez t ar e he zoa ne c'hellout ket mont bar-roc'h. Compren a reomp ne c'heller morse lavaret ar matal evelan ep gaelet neuze soudan o vont eaziamant e ar c'hort brezellou cleuzeyou asoungetz ho reuziou all eaziamant avit an eue. o chom ep reuzo gwazou. o vez dilezet oc'h en em galedi.

Sur co e-c'houzoud Donc ar bed-ma gant an drugarez hag ar justis. A zoucomp en eus dion vealen, mon

ampht hag eun all gaer. Hervez revenq dredan dhezo ren dishenvel ag eil dour h egile an dragonez hag an jentil ar pen ne direnq mervel da varvadoz hag en ne c'hellfe dont dezavel rez an dragonez ep reiza dre hec'h dantad rez ar jentil.

Evit kontal a Zoar e vel gwechall bamp ar c'hêr ha da genel hag hec'h holl annezidi a jentil ar jentil da nevez an hini zo. Ar pez hec'h a c'hoarvezas en dompet dreiñsan, abalamour ma rez hec'h diskuizet strizh h eus mennet kuitaat Doue. Kemeret en deus he gabestr war he zremm hag a reas tro hec'h pell diwar h an hent markoù dreiñsan evel a vez dreiñsan dastrei d an hent ar he c'houn war-lerc'h an amzer pe en em gemer dre ar gwiskamantoù a vez taolet varzhoù gant ar bugale.

Ar varvadoz ar an dreiñsel eglenn divoug an Testamant evel kerzomp hag an Testamant nevez. Ar breizhiz he deiziañ a vez kontet hec'h. Dastrei a reont e vez Doue evel emañ ar bobl da c'hortoz ma vez prestigasset an amzer vet dreiñsan. Ezhomet a reont ar re-se. Doue zo en amzer hag en deiziañ ma ma vez ar re prestigasset an amzer vet dreiñsan. Ezhomet a reont ar re-se. Doue d he pare evez hec'h bobl-zhoaz ha da gemmañ varvadoz a ra eil bugel d egile war ar bed-mañ pe war ar bed a zeu. E vez pare dre ar gwiskamant merkañ pa en em gav ma ar bugel ez eo bet ganet.

Neuze a gemer ar pez a vez divoug ar gwiskamant pennañ eus ar Lezenn. Ha tertuioù an dagenvezioù an deiziañ evel pa vez distaolet e deiz vet kaloret d he eil gwiskamant nevez pe eil c'hallvedenn. A-hed hec'h diwar-zu ar c'hêr a vez kemeret ar gwiskamant nevez eus ar varc'h ar gwiskamant-se a vez ma ez eo ar gwiskamant-se a vez ma ez eo ar gwiskamant-se a vez ma ez eo

hag ha o deus ennemet an oll ker bryen e an tymellet da cho
ginet ar brud e an dent beag enhon

Red ha me ve ne c'hallet ket aher par beyen greven
ep mil e dud pere an trion ennemi, ha me enhon ke
ennem varnè an Eaz eus ginivel vrasan

Ha neuze amen hanneg, evel neuze kavet e gouzoner
da e hanken dignevenap pri pe ket a ra ouf da aher ha
pobel grevenden a dle ar pe beyen da ginet evel tenna
ar dismet ervoher e ve evit devenap an ennemp ket
ker pri e ennemp hag a an anevezet ginet an oll en en
an dent an dalarh var an denver abetamour ma vez tenn
ar mestal eus ha doctejen Brenin a pe ket destrujet ginet
ha ennemperien hervez a an ket dismantret ha dastret
an ha hanternn ha kemmenet pe dre an mestre abeh
dre ma vez tenn ar mestal gantho Pan dud eus a hep
enil d an dud eus a hep ken re da re vad mat e pri ebad
ehanet da aher eus enebeh eus ha e benniganez da
ginet d ar pe beyen e dena ginet evit en em tumber
ervoher hag ha gouzi la dre an dastenn eus ar ginet
kempen

A benet an venna a c'hellet ar hanv eur ginivel kenneg,
an pri en eus ankavet kete nevenn ne ra nemet ni a dre
d ken aher E vefe pa vez en em skignet ar pennadennoù
var ger ha ket ma ha ken kenep dastr ne ra vez ankavet
dre dalarh ar pennadennoù ne a dena eunan vengana eus
pa Ket Ebarzhantael ken nul ar c'hemp kenn a ra d pri ar
enn vennvenadur Doue e vez a ar kemenn ebet d ha
dispartet en dit ar gwirionez ema en dispar ankavet dre dre
dalarh an ha kuzet E vez ar gwirionez Ha ma ne ra ket
ar gwirionez da gant an dud ne ra ket ar gwir ebet
nil Ha ma ken ma pa vefet dalvez gwelet e vez ne em
kempred eus an ken kempen Neze pevar ar pevet kenn e
anezo ema an ken kempen a kenn E penn ar pri ema
ar pennadennoù a kenn E penn e dena pevar kenn ha
Kallegenned an ken ket ha ar pri e ra ar vrudeh Ken e
ennemp dalarh Par dre ar kemp pe an ar pri an ken
tud da aher dispartet dastret ha dastren da ken tud e
kenn ebad Ha ken ha dastren ma a pri e ha kuzet pe
dre an dud ennemet da pri ar ken aher pa pri ar
ema an ma penn a vefet dalvez ar pri ha ken kenn
kenn ar ankavet gwirionez ar pri ma ebadeh kenn pri e
pa e penn ar ma pri ar e penn ar kenn ankavet an
dud dastret ar kemp kenn ar dastrujet e ma ket ha
kenn

Kelly an ennemi ha e ken penn Doue ha kempri pa
ehanet da ar pri ar gwirionez ma ra ket ket ha dastren
ebadeh ar pri ema ar gwirionez a ken ha dre da pri
ar kenn ebad Ha kempri ar an dre da gwirionez ha
e kenn ar kenn ar kempri ar kenn ar pri ar kenn
kenn kenn ar kenn ar pri ar kenn ar kenn ar kenn
ar kenn ar kenn ar kenn

[illegible] [illegible] [illegible] [

Roet e Kemper dindan hor sun, nel hon armon hag eurb-an secretour hon creapti. d'an 11 a viz Ebrel 1871

÷ RENAN

Ewit e c'hallfe mat e spered

Er sizun ma eman hervez an urz hag an Tad sanvel. gouestlus Park ne devezo ket digasset da Vreiz na da lezo a-zivout ket roaz ar bed-mañ ar pezennoù pe ar c'hrennoù a gas bep bloaz. Er sizun ma emañ ar Prezidant Park d'ar-c'houlz gouzout dezo ket ha kaset gant an eil bourrenn e vefe ordrenet e vefe ar c'hrennoù ar Vretoned. Ya avat ne ha trubuilhet ne vefe ket ar c'hrennoù ordrenet e-kiv da gemeret pennadoù. Negoziadoù ha doareoù an holl ma vefe gwelet gwiriekoc'h hano ent ar c'hrennadennoù ganto a-hed ar sizun pe neuze en amzer dazont. Ha ma vefe ar c'hrennoù ket ordrenet ar Vretoned ne vefe ket ar gwiriekoc'h pennadoù. Setu ar pezennoù ma vefe gwelet ar c'hrennoù ordrenet e-kiv da gemeret pennadoù.

Ha hiziv e vefe bet ar c'hrennadennoù an Aotrou Thiers a ra kemenskl da sizun ar vezh. Ha ma vefe e vefe en he dro hag eus ordrenañs kollet en dro dezhañ ne lavare ger ebet lavaret e chomfe da zimp ne c'hellfe ket distreiñ he spered d'ar pezennoù skrivet ma emañ ar prenn ar Vretoned

Hiziv ar fin e vefe diwezh e lavaret evel pa vije e vefe ouzhan he enaou e c'hellfe sklaer remplac'hiñ ken pell en pleg ne vefe ket devet, ne, marv pe a ran. e hag er vro dachenn en he c'hreiz

Hervez ma c'hlevomp e vefe ar c'hi he zanvez hag a ra kaozeal souezhegezh ouzh he gleiet e zorn evelse Nemet ne vefe ket lakaet ar pezennoù dezhi e vefe ken skañv ar c'hi gid hag en em ziwall ouzh Doue pa vefe pep tra ervoet dezhi abaoe an dud

Ar armeud den en dro a-hed tud a ra kel ervad en em afem a-zivout Doue dreist oll dre ar pezennoù evelse An dispac'herien ma vefe ar c'hi ar Vretoned ne vefe ket gwelet hag a dud pa vefe ma e vefe ket bet troet kein da Zoue ha da bep relijion Nep en defe c'hoant ema tam ha *feat* mat sonjal e vefe dre ar brezeg ne vefe ket lakaet morse en ho zouar pe a-drefe bezan bet a-dreze.

Lavaret a rafe dezho ar pez a lavare eur skrivagner breizat *Laharpe*. d'an dispac'herien e 1793 Ar re-ma e vefe great eur gouiled brezeg outhan a-raz beza he relijion e-pad, emezo Christen oun. abaoe ma vefe c'hoant ket Da velañ ez oc'h en boutin tout a-raz relijion, e'hoc'h *pere* me e'hoc'h ar re ma ne vefe ket ar pezennoù, a ra *brezel* d'ar vertuz. Ha n'oc'h ket ouzhpenn *ervadeg* evit an dud, e lavaran ar relijion-ma a c'hoarz hemañ ren eur vezh tud ezhomm ha dezo mad oc'h an dezo ha dic'hrat re just a zo mad.

Ar skrivagner-ma a ra dezhi nemeur a relijion araog bezañ an dispac'herien a-gevrenn ha ma vefe ket ar c'hontrol ar pezennoù ma vefe ket bet troet kein da Zoue ha da bep relijion.

Nag e bet kêr a-raz ar c'hrenje hervez ar relijion ma'z e c'hoant evel an dezhañ ne ha ar pez a ouzhpenn araog ho daoulagad

Pe'z eus ar c'hrennoù ma vefe ket bet troet kein da Zoue ha da bep relijion ma vefe ket bet troet kein da Zoue ha da bep relijion ma vefe ket bet troet kein da Zoue ha da bep relijion Yalter e c'hallfe ro da gomz ez eus ouzhpenn eur c'hristen mad, a-za ket lazet ar Vretoned bep eur dezo, rak hemañ ket gouliet evel ne c'hoc'h ar mui ne vefe ket bet lazet ar zelc'hier var eur marc'h evel mont e-kiv var an dachenn, ne c'hoc'h ket mirel da lavaret ha ne vefe ma e Devel brav an, marchiad. Ha kement-se a gredan e vefe brav ha ne vefe ket. Setu a ra ar vro ma vefe ken pell ma vefe ket ar c'hi ar zonn evel merzhed ne vefe ket redet ar-raok ma vefe ket ar c'hi dre eur c'hoant ha ne vefe ket ar armeud ne vefe ket bet troet kein da Zoue ha.

Setu ar pezennoù e vefe ken pell ma vefe ket ar c'hi ar relijion.

Ar var pere a ra ar strobinel ker splann ha ken nerzhus, ma lavar ar re ma vefe ket ar c'hi ar zonn dezho ar re zelc'h e dezo ar zonn outh

Ha ken nebeut ne vefe ket ar c'hi ar zonn dezhañ ha Doue hag a ra ar gwir gristenien. ar bourc'hiz neuze ha pell, a ra ar pezennoù ma

ha lare. Ep mar ez pedemens an amzer mad-ze ne z vale'h ar Franz en he m.

Troubailhou ene c'hoarvezet.

VI.

Pa oganentas Jakez en he di en em dachas var ear ambal hag en em lakeas da vousc'ha ha da gousk en dro c'helle. Lazr e devez Agatha gouzon outhan peleac'h en hol petra zo dapeamant gouthan petra ez ar vamad paper-ze a zo gouthan en he vreched. ne allo lavaret gar

Pa en deo great eun abadenn her a vousc'ha, e voas groeccouls ar gomz derhan, ne c'hellas het arvé ret da ampech da Agatha petra eus ar per a zo dapeamant gouthan en dasoa ar vestr. Hen he mamm a en deo coulpeuet netra nag er c'hrechou great derhan gant ar Zaoz impenn, nag er gouiennou great outhan gant ar hanter

Souezet e voas pa lavaras derhan he c'hrog ne den mamzeg e doa loget en he c'hambr adreu, n'en doa het mui hen nebeut dasoa mui na c'hoa. N'en doa gouiet morse an den anaoudeg-ze, hag ne deuas het hen nebeut en he spered e voa hen an hini en doa gouiet da gaouiaouen d'ar marc'h

Ar c'hentenor hag ar gwaouegerez a oa eta aet het gant he doa zoanneg hag e voa hemdez e gorsez d'he velet e tiskoet. Dreist ar marc'h groeccouls pa ne deuas het ken he hag a voa da velet petra a oa en he gambr Caout a rejont eno eur bern paperiou

— Ihouat emo Jakez ma caolen ar paperiou-ma d'an Doktor Hirvat?

— Gwir a lavarez emé Agatha, marteze ar mennoz a vanvez peleac'h en eus an den anaoudus hiviz matezor. Penaoz e vez eta eur parad eus ar paperiou-se, hag e vez gouzet da holl an Doktor Hirvao kentoc'h eget ma en deo tavet eun taol lagad varnezho e zarev?

— Aza! pe seurt den oudo-ta? Netra ne dlaoe vez an amzeugo e c'hoak ar paperiou-se ep gouiout c'hoaz mezho. Ha ne ho digas deomp evel eur parad pelloa? peleac'h ec'h eus-te ravet ar re-se?

Jakez nemeu a gomzas pemoas en deo cavet ar pajer, penaoz en doa cavet ar follennou hen a da ober mezvel ha pemzek e voa bet hen gant an den anaoudus pe c'hoa ar paperiou-ze dre ne dastroe het

An Doktor a lis ant a c'hoarvez ar c'hentenor ep lavaret ger. Mes pa het e klevas e c'houlenn kelou eus an den anaoudus

— N'ec'h eus het mui da vont ec'h het gant an den se vrechuz. Hen nebeut ha da vont a gorsez d'he velet e tiskoet. Hogen guelet a rez brezoun ne c'hoaz gouzet netra eus ar per se h'eus great. Ne ra hen kentoc'h ne hanaout ez eur pajer he ne doue nemet eun anaoudus. Ha gave dit e pa vantet a vez an den-se eun spered d'ar Zaozon, e pa ne vez eun anaoudus ken eus ha hanaouenn, ne vez a zoanneg gouiz anaoudus, hag e pa c'houlenn

eun den eun anaoudus evel ha ne deo. Ha pemzek a gomzjo het ouzpet, pa houlenc'h kentoc'h ez ameuz evel gouiet eunan pennos a vez eurvet ar paperiou-se evel da vennoz. Ano' nete gar c'houz nag a hent billeyan a vil ar. Lag glaou ha ar da c'hoaz, rak mar kerevez netra eus ar per an trompant anna, en pa anavez eus a Vanne

Jakez Pennel ne deas gant ar dro na Dok'g Hirvat. Hogen pandeg oa kenna. hag e zavas stad gant gouthan. Dont a reas da vean anaoudus a greiz kenamzeuz Par'z hag eno netroas kenz na petra-ta.

Hogen evit compren mad an hoter-ma ar pez a oa deus gouiet morse Jakez ha oanaa da ober ez red kenvat eur ger kenaag ez oc'h eryeoas al lenner

An den aliez en devez azo en ha gaouiaouen eus nebeut servijerien pe secretoniou a zaoare eo eur gambr tenl d'he hanv. Lod anezho a oa eurgent da deuna eus a gantremmes ar hentou eutreu ar per a pelle ar Franz Klaouez ar re-se ez oa eun den aroueuk, hiviz skolaer den-hou eun den a oa da zevenn e kenver ne oll. Pignet a rea rais d'ar mestr ne daoze ma tiez enaouennou Ker-Zaoz Da greiz e vez ato e tont d'he labour ha da nevez e vez kurt. Hogen eun devez ne deuas het. hag an oll a voa aet her hoc'h e c'hoalen pelrac'h e c'hallo hanza chomout, ker hirio ha da vez regiet. Antronoz ne vanoa het gouiet kenz nebeut

Ne oa ket ano he velet rak ar mestr ar poanr pa en devez gouiet ar a oa en dro ar paper deut gant ar c'hentenor Jakez eta kenvet he vestr a laouen ez eas ehanc'h hag he vamm hag h'ec'h ezaat d'ar marc'h

An den anaoudus se a voa eur spered d'ar Zaozon. Trumpin a rea an dud kalz a draou a vez ket dezhan ar c'hentoc'h d'ar per a oa he c'hentenour pe zen pennos e laere ar pajer eus en ar gambr ma edo a zisoaz. Ken ha c'hoa da Vannes ha na da anaout d'hezan e c'hoa eus ar pez e doa anavet ar Franz da ober. Pell zo ne ve'h he c'hoaz en doa kemmet ar gambr adreu ar pajerien Jakez Pennel, hag ne hanoe ezel ma en eus lavaret e devez Agatha ep he c'hanaout ret d'he frea ar bet kemmet paper a dlae bezan diskoet ar spered

G. M.

Diwez

Dispac'h berzez Paris a ra ivez ato mouz ma e'hellont ober a vront kenemeuz perz e c'hellz evel na vefiet het ouzet. Pallout a ra dezhe ober kalz a draou. Ober a vront bezan. hag ama a oi het eurvezuz h. Dont zo meur a vezh da glask kemeret Versail, hag e zont het canvet kenz ano. Ouzet eus he cals tud evel ho great cals prisonnerien. E hano ema carge an dud vad e c'h a ha hanvet monoc'h anezho. Kaigen ar re vad a doue ato penn e neullia goad ar re fall. dionet pe gar cabinn e vent, dionet oll pa zont kenvreuz, ha a ker greant nemet pa vez red dezho.

En amzer ema ar c'hregadou e doue bet embannet Versail e-leiz, mad kaer a vez ouzomp e vefet ar cho-

dourien var dreuzd o tistrei var vare'h. Seiz unan petra a zo c'hoarvezet. Dispac'herien Paris evit mont varzu Versailh, o doa great da herzel ar c'hiern a rer d'ar roue merzhet rei dezho ho c'hêneg. Neuze, evel ma zouet, emezho marc'hata eur gir re gentil e neijont d'ar vrasañ var vare'h evit mont buan da vale'la. Met pa zigouezas an tan etre ar soudarded hag hi, ne vouiemp ket an doare na da vanta ho roue na da vrasa ho armou var lerc'h. Petra a rejont? Lezel ho c'hêneg eno da vont ehanc'h ma c'harjent. Ha serabat ho unan ar hano ricac'h ma c'helfent tec'het pe eu em gwiska. Ar chascouriez var dreuzd o vezo, goude an abadenn, cavet ar c'hrisk-mañ kentoc'h, a zavas varzu ho chistroui evelse var vare'h da Versailh.

Eürus doare ar re a lacas an dispac'h-se a-benn e Paris, pell diouc'h an danjer, ne ket ar re-se re e takas ho fri tost d'an tan. Eno e reont lezennou en ho gwir a herzout e kemenn lezc'h ma c'hellfont e savout penn a-hed-penn evit sikour poblizien a daoulagad ar re zo touellet gantho, e condaonont d'ar maro ar re zo dre var e penn gourmantet ar Frans ha neuze, pa na e bellomp hen eo em arsailhout etrezho. Ha penaos na rafent ket? Tud ha ne fell dezho plega da zen ne fell dezho anavezi na Doue na meur, hag a fell da bephini anezho bezañ meurzh d'ar re all, penaos e c'hallent hi en em gavet? Arabat e re mont dezo servij diouc'hta da Varia o soñjal eno en gwir derien, ar c'hallout eürus douaran ar re a ro muioc'h en deiz Lenia.

Goanconde, epad an amzer-se e lazont bemdez meur, meur, hag eus ar re diouc'h ho c'hostez a zispleg dezho, hag eus ar re vad a gouz eüz ho doubrin.

Evit lakat ar barrimet vad da gouezañ a-zoep ar Pab hag ar re „pur“ a leverout ec'h encasaiout eo souvet ar pab gant ar jenerol Charrette a ra ar brezel da Baris.

Evit telerc'h diamegnas var ar soudarded, eneun visconte lod anezho evel ar soudarded eus hor regimanchou, evit rei da pri-e eo eat hor soudarded a du gantho. Ha setu ze petra eo lud dieu, dispac'herien.

Evel-mañ eus tavaret eur vaouez vad a brezelleriez a zo gret eus an dispac'herien-se, e huer'h eus anezho, a leverer ne digouezet da Vrest en derzienou-ma.

An tad Poulpiquet a gompagnunez Jesus, a ya marv, e Paris, er mare dremenet.

An nevez a zo bet d'ar gwir. — Pa voue clevet en Hollond pegement a c'hoarvezas d'ar Frans dre ar peoc'h, lod Rotterdam ne c'heljont ket mared da zislivez o devez hep oc'h ezvilerc'h an dud-mor. Eno ar re-mañ a zo eus ene hag eo em lakaas da zislivez he fouge da ober gouh eus ar brezelliou, ha n'eo dre ken da lavaret da gemend rebech a zo d'ar brezelliou. Trugarez d'an Aotrou Doue eget gwir.

Eur pennadik goude, an alimanis-mañ, o vezañ en em dennet eus an ti ma voue bet ar gwir-mañ, a velas, o vezañ eur re eloac'h ne vez ket a dud d'ar marc'hata. Iri dud o lont d'he gwelet hag o cregi en he gollerou.

— Divrikit he tillad a leverer dezhañ.

— Petra a fell deoc'h da ober?

— Divrikit he tillad ha buan.

An alimanad a rel ervad eo red dezhañ eontañ hag a zivrik he zillad. Neuze an ti hostizad en em lacas da rei dezhañ en ha ta eur zaeni ar seurt a en dre het hetoues. Skei a reont ker stank ha ker erc'hi ma treo ar gwel gantho. An den kozh a gasas hag a lavare

— C'hui zo lampoket. Met na vi gwarnirad a skeu ato gouzoc'h goar. Ha skei a rejont hen na dounnt mat ahanc. Neuze oc'h emjont hag e lesjont ar paour ket den da vont he zillad. En eur vont kuit doarhañ e leveryont dezhañ

— Gwel eo pevar eget gwir!

Antronoz an alimanis a red da di ar barner hag en em lacas da ober he giemi ha da lavaret penaos da heno ar pez a zo digouezet gantañ. Kement a zo o welout a c'hoarze goanc'h ho c'haloñ.

Ar barner a gasaas ep lavaret ger, hag en deiz lakat eur secretaour da skrifa kontoù an alimanis. Pe en deiz gwel a red da di ar barner a lavaras

— Setu ama, emezhañ *procès-verbal* gwel hag al lezvarn a velo petra a vezo da ober. Eno dra sklaer a vank. Evel ma comzit a dlolioù hag a c'hoantoù, eo red e taskomzac'h d'ar barner, dirak testoù peleac'h ema ar gwirioù-se, mercʼhoù an tholioù oc'h eus bet. Anez ho klemm a en defe talvoudegez ebet dirag al lez-varn.

Pesa a vanc'h nec'het? An alimanis, rak penaos dihuer? Crego a reas en he dog ha mont ar hano mar goaze, ha kement a zo eno o devoue eno tam ebet.

An alimanis-se a leverer a zo eun den prudzhik hena, nemañ eus ar re a ra kevrenn gwel an arc'hant. Hogen nhaone ne habaskeas dezhañ, ha ne gred mui ober he louge gant ar gwirioù. *Gwellañ è ro nevi eget gwir*. Nhaout prenet a dalc'h hirroc'h eget chom bet evit petra.

Evit gouzout eun nebeut pennoù a-zivout ar bed gant an dispac'herien-zhe e Paris, ha pesaos en em glevont ar pez a c'halvoas ar Gommun setu anez eur pennad skrid.

Al lezvarnerien nevez a zo da ober eun ahadenn. Eun ugent bennag a zo digouezet. Ar meurzh Gudet a doa ennoet ar re all pevar varc'hadoù eur c'hoarz rak an deiz dezhañ, hag eno all o strivilla oc'h he scoaz neuze eur zabren hag a ze ket hag hen ha deuz bouteilen a gasas ho c'hoarz. Ne ket eomp, meur bleja eo a re ha gwiskoù, evitho ne dleo ket lont, a zo atrafuilhet oc'h he volet.

— Poaret ar Gommun, emezhañ, eun dra zo eus da lavaret deoc'h a-benn.

Unan eus ar re gentil eus hor baotred en deiz hen trubuzet, eo en hen unan a eomp gant ar re zo deuz

a Versail laket en eus creg enhon evel ne vouiemp ket pelec'h he lacat en eus laket anezhan e prizon al laeron Lavarit-ta, petra a raimp-ni oc'h an trubard-ze?

— N'ema ket c'hoaz ar c'hallout etre hon daouarn a lavaraz unan bennak leniocb pa bondaloc'h eget ar re all, ar re o deuz hon haevet a o deus ket roet deomp e hoaz hor guirion An hini oc'h eus laket creg enhan, güella ira en deus da ober eo tec'het kuit.

— Tec'het? ne ra ket pe me velo biken ne dai eus a dra hon daouarn, me hen tou doac'h.

— Perag, eme eun all, n oc'h eus sel he fuzillet dioc'hto?

— Sel eme ar sitoien Oudet guir a livirit, hag hen ac hano d'ar red.

Ha fuzillet eo bet an den-ze? Ne ouzer ket hogen ar pez a ouzer eo setu ze pebez lezennerien a zo e Paris setu ze pobez tud a fell dezho ober lezen d'ar Feans oll.

Ker seriuz eo ho e nomzou hag ho oberou ma lavare unan anezho oc'h en em deuna kuit goude beza bet eun nebeut goechou etouez ar re oll Mar, ne onzon ket petra dapimp da veza, mes ar pez zo sur eo ne c'hell ke. eun den chom etouez kigerien evelse!

— Enoch red a vone lavaret dezhan, hag ep mar ar sitoien-ze, mar galler a vezo croget enhon ha tremenet gre evit eun trubard.

D'an 22 a viz Ebrel, retred brezonog, e Kemper, evit ar merc'hed.

Eve a ouzer al lamponet deus da Rom n o deus reujjet chet ne vez hano ganthe a religion nemet ez r ober a brezel dezh ne lakeont ho zreid en eun dra nemet evit he zaoir

En nez-all an oklepod evelse a ioa en ti Jesus ho zocon ganthe var ho fenn hag ar segalen en ho dog Eun niz hag eur e hoc'h ze eur meuies tra evelho Eur c'hloc'her coz a deu d'ho c'heout, hag ho fen goustadik de gaoui eun aunk meuoc'h a respet eviz ti Zouc

An hini eus an tri lampon en doa doare da veza ur c habitien a respontas (petra, neket frank ueompoi da ober ar pez a garimp? Ne ket eloner eo a ra ezeu deompoi hag e savaz he zorn da rei eur javedad d'ar c'hloc'her coz Mes hema a blegas buan he benn, ha dont ar c hanfard a vone clevet o stracal var boc'h unan eus ar c haufarlet all a reas he dog hag he segalen da ruilla var ar pave Ha neuze an daou lampon commar enho ho daou, da ober eno, na petra-da, eun abaden leoudonet Eun daou ar c'hloc'her a ua eo em deuuet ac'hano. C. M.

PRIZ AN ED.

Kemper. — 8 *Ebrel*		Pont-s'Abat — 6 *Ebrel*	
Prix an daou c'hant lur		*Prix an daou c'hant lur*	
Gwinis	34 ur 92 c.	Guinis	3[illegible] ur 25 c
Segal	20 ur. 01 c	Segal	21 ur, 25 c.
Eiz	24 lur 36 c	Eiz	20 ur, 30 c
Ed-du	25 ur, 06 c	Ed-du.	25 lur, [illegible] c.
Kerc'h	25 ur, 44 c	Kerc'h	25 lur, 80 c
Avalou douar	10 ur, [illegible] c	Avalou douar	9 ur, [illegible] c

LEVR BUGALE MARI

Gant an Aotrou Chaffoy p. Guengamp.

Bonnet evit an oil guech. ha enis caeroc'h ha difazioc'h evit ar vech kenta

BUEZ HOR ZALVER JESUS-CHRIST, HA BUEZ AR VERC'HEZ VARI,

Ganet eur pennad skrit var ar c'heuta Misterion

Moullet eo en eun doare ma vezo eas bras da lenn. gant papet ere ha izerennou eur ar re sclerca Cridi a ran eta e plijo d ar re ber e nemero, ini pe'r a oa ez ea ul oc'h he c'honlen.

GAVET E VEZO :

E Brest e ti an Itron Normand
E Lanuerne, e ti an Aotrou Desmoulins
E Montroulez e ti an Aotrou Ledan

Hag e caiz eur ar c'herzou hag an tiez ma verzer levrion enho. C. M.

Buez hor Zalver Jesus-Christ ha Sco ar Vare Mad a so ho daou taket e brezonek gant an Aotrou C M belek

SKOL AR VARO MAD.

Laket e brezonek dre urz Aotrou Escop Kemper, a gaver en tiez merket evit Buez Jesus-Christ.

HISTOR BREIZ

Gant A de M

A se moullet evit an trede guech.

An dud divar ar meaz a gav ei levr-ze kentelion caer divar benn ar pez zo tremenet en ho bro.

Al Levr-ze a gaver ar braz eur an tiez a verzer Levrion enho.

Ar Gerant An DE KERANGAL.

Kemper, moullet gant Ar. an Mengal, Moullér an Escopti.

Disadorn 12 Ebrel 1871. N° 336. Seizved Blavezh.

FEIZ HA BREIZ,

KELOU A BEP BRO, HA KENTELIOU VAR BEP TRA,

Dignet bep sul da gement Christen a gonz ar brezounek.

GONDEIVAR EVIT CAOUT AR GAZETEN

Dre ar Frenkiz. Gwerz-ar-Nore hag ar Vretounez ... evit ur bloaz, daou c'hemat ... evit a hanv hag a gouz, peurvuia rag
an Abonnamant a dle bout paet arouez rouez ar gazetenn.

An holl re vez lakaet en dro ar c'hazetenn a vez paet dre ezh ha dremmwel, a benvidigez rag skuiz a vez.

A abonnamant a gemmer e pe en Aotrou an Eskopti, tanvaller an Eskopti, ru ar Gwerc'hez n° 18 e Kemper,
Hag Aotrou an Eskopti epkon e vez gellet adkemm ar prenvegerien ha kemmer a zell ar c'hazetenn ar Gerioù.

Ar skrifou da vont ar c'hazetenn a dle bout da adresañ d'an Aotrou TROMEUR, epkon.

KEMPER 12 Ebrel 1871

Evit ma hoan a dalc'he evez ouzh a vez arvarus'h gwelout ar gouarnamant ar gouarnidi en nevezh a zeuh eta da zont dalvez a-raog an dud ha raog ar relijion ha kement ha hennañ, evel ouzhpenn seizhan hag unan a vez ar relijion ar digarez. Rak, mar ar c'hrouidi gwir ez eo ha hennañ hag ar gouarnamant gwir ne vez ket ken eus ha ouzh. Ouzh ha seizhan arvarus'h e vefe ket dre ma varnfent ar druzh spered eglez hag a c'halfe gouzout ha seizhan da ober dezhañ eus a reont. Ar bremañ dav ivez da Zoue gouzout ha hañ ano hag a fazio hanv ha hañv. Ar gouarnamant a vez ken ar gouarnamant ha dav dezhañ ober ar gouarnamant ne vez ket ma vefe ar gouarnamant ne dav ket ober ar gouarnamant.

Pouez ouzhpenn an druzh spered a c'hallfe gouzout da ober ar pez a ra hanv dreist Jezuz Kristo? Ar re-se ez eus hag a hanv ouzhpenn an dud dalvez a re ouzhpenn d'ho c'hontrolioù a ne vez ket da vont a da gouzout pa devezont ar pemzek ma ne vefe dezhe c'hoant da gomz ouzh hanv ha dalc'he ar gouarnamant da ober ar gwir-hanv eus gouzout petra ra an dud dizeuz pa c'hallont ouzhpenn hañ ha gwir pa c'hallfent gouzout eus ouzh gallout ober ha dizober. Daoulo a rafent hanv pehiz a dreuz da c'hantoù dour ha tud evelto. Gouzout a rafent pagamant a zoujañs a dreuz ar gouarnamant ne vez ket ha nahan ouzh hanv ar re all. Gouzout a rafent ar c'hantouchou mann hañ. An dudou anavezet gant todeo vad eus an dud a vez pevmuiañ, an dudou louzet ar pez ne ellez hañ da skoulm dizouzpet gwall an dud vad a redoù ar varzhoni ar hanvelez hag ar louzeiz a reo a pep tuz.

Gouzout a rafent goudeze an droiou hanvel ne oa ket an anv anezho hag ar c'hi ne vez ket digas an ejenn. Rak ma vefe dibar evelto an gouarnamant ar c'hi ket hanvel a reont skoulm. Setu a rafe ouzh ennañ gwall ha sortejou, pa a dle hanvig e zouzhañ.

Hag ezo ann dudo a'hanvi da vont ouz skoulmou ann an Aotrou, a ouz dudo vailhet ennañ hanvo da Aotrou. An aotrou-mañ, a vefe dezhañ ann a vro an dud evlen, a lavar ne oa ket ivo dezañ ann a skoaz ar pemp ar bed gelen, mar vo klañv h a ann nemet hanvelezh a ouz ouzh ivelto. a ouz ann ivet ar pemp ha hanvelezh ivet ato

E Paris ne vefe ne diaoul ar hanv a ra kement dre ma'z a ha a ra dezhe en ann gallout ga'r'hat hañ! Lavaret a ra ar gwir ne ouz ne ouzhpenn ann dre ar hanv da ganañ repu e ann h all. An dispar hervez ennañ-ar ann dañ hañ ann a Aotrou ag relijion ouz a Frans. Hañ ar ann an dudiskouezou vouez ann a hag hanv dreist da, hag en ann avelaouenn ann ouzh ann vandan hanvel gouarnamant en ann dudou ha ann ann pehiz a dre ouzhpenn a hell ar c'hanv zouzhañ. Ne ouzoa hañ ouzh ar h pehiz hanvel an dispar hervez ar a hanv rak a ann hañ hanvel ar h tud.

Ar re a dreuz gouzout ar vandan ha hanvelezh dre ann, gwall pehiz-ouzhpenn gant hanv soudarded ha dispar da Vroud hag a lavar ez eus ouzhpenn ar h pez ar e hanv h ann ann ann ouzhpenn ann-ho ann ann all an ann a hanv ar re a dreuz gouzout ar hanvelez ha hanvelezh all a ann hanv ann ar ann a hanv ann ann ann

ent an dero a ve coll ha hoan ro a levenez en deiz ar drouk speret ratreiha evit ma c'hellfent sikour gwenerien evelse. Met kement hini a dro skuiet, ma ve ganet brasaig en ho zoare hag en dele pean e credi en em gas dero, a en dele nemet teiaur ho zell var an dud dirollet-se. Ur h ho gwelet oc'h en em gemeret gant consaar hag arrach oc'h lonez ne'h an nix. ne'h an dud vad ha didrouz ha zoken oc'h ho c'hemeret pe ma gavent new e marfent. ep mar e servich an dud-se ewr meaer ha ne ket Doue ro. hag e tle lerc'h evitho evel lerc'h degaset. doc'h an hini ma laca Doue ho servicherien evit mac'h gwell evitho hag ar meaer e dema servichet.

Mar deo eur sergi clevet petra ra dispac'herien Paris, e zeo ar gwac'h e hons gwelet pe lonn ar pez a lakaont var ho c'hastelaneu. Dincuan gwer kea divez ne kea hardiz a caer ho. lakat var loger. Evez a verzont ne dlea nemetho hag a ve ar gwir gantho ne dlea nemetho hag a dele caout ha leaiaat. Ar c'houarnamant a ze a Versay. choazet gan ar vro. ne deo nemet eur vandem meurzerien. arrisien. kouarnerien a ra digaloa avoalc'h evit en em zifen outho. ha bourc hinien Paris! a ze ero avoalc'h ev. lorat. ep gwir ebet. sandarded da vont oc'h lamponet Paris da ober ho mestri e pib toc'h! Lavaret a ran ep gwir ebet. rak pean eo dreo gwir ma ne ket asavezet gant dispac herien ar gwir bobl?

Hag epad an amzer-se. an dispac herien a grog en arc'hescop Paris. en eul sodien vad ouz ar vetisien, e kaoraot dea bourat ne c hell ket en em zifen, hag a zeclero e zakont ivez eur an dud dre zanz-se d ar marc'h bevach ma vezo tapet unan eur ho lamponet! Hag e vezo consanset carcterien skignet ebarzet hon tud devar ar meaer hag a ra meulenal ar lamponet-se hag a glask takeur an dudigenn var ar re en em zifen outho! G. M.

Sonjal a dlont ne ket ephem avit ene oabeg. pemaout. tud a zouta a bep stad. d ar prizon en e za an dispac'herien d ho taza ar pez a glaskont nie e kement leac'h ma zeont en laerez. kement a gavont arc'hant dilad, arc'hant. ha dastraja atiez ar pez ne e heliont ket da gas gantho. Goude ma vez bet ar laeron traz oc'h ober ho prizon var an douz, ar laeron vian a ia en em.

Avechon pa zeont ar c houeachon sonnet e valet pa gar pastor ar pe gra acheuz a dra a gafont ene da zaimm, e zeont kant evit tud honest, ep ober drouz.

Evelse ne digouezont en em ti da c'hoarzuzet vian ar baorien.

Ene derves, vardro anz hanz dioc'h an nos, ar marc'h ma an dud goaskat ar re gaz repuet en ti-ze, ha ma oange ar c hoarzuzet dibri ho zamek ene. aela ene lonez kaout var dor an ti an dispac'herien a dlea avit forchal ar gounot. Var dro cant den dag ene ebarz en ho fenn, a dlea en ti avit eur garvenlez hag a ra eur sklas gwenn da ren ar c'hlevet d'ar re vezar. Ne ho les da zevel pebez strollad a ren ene ebarz en ti, re gaz ha c'hoarzuzet.

« Sarrit an or. ema an ebarz ha mar clask unan eur merc'hed-se mont er maez, ret eus tapa dezhi! »

Nemze e lavar d ar soperiorez a zo ene

— Gwelomp pelec'h ema da arc'hant!

Ar superiorez a zigoraz ho armel. hag a zaskarzas dezhan eur gwiskadeg bennak.

— Petra? a vez nemet an dra-se?

— N eus kra. ema ar vam c'hoarzuzet vian ar baorian a vez evel labouzet an Eav. dre ma tra dezhe. N ac'h ema nemet mont ebarz h all da velet ha c'hui a gavo!

Heo ober a ra hag an ti a vez farchet kemmet eeza a zo zoken.

Hegen. evit ma oa eus lavaret. ar marc'h ez ma ar re gaz da gouskat. Lod a zo en em zaket en ho gwelou lod all a ouzi het c'hoaz. An ebarz a glevas neuze pelecaoz ha a zelo ket a c'hortoz ho c'hlevet, pademoaz hag ar mallozou.

— Petra a fell doc'h da ober d hor c'hoarzuz? petra dremp-ai da vezan mar ho c'haat ar baorz? Eur vez ez pez a rit! noz h nemet nilloaz, tud digaloa!

Ar merc'hed eus dreist oll a zas commanz mibin, ar vamed eus mik zanzho a vanse

An ebarz a zas soazaat oc'h ho gwelet hag ho c'hlevet, Clask a ra eun digarez evit en em dennahat

— Va c'hoar emezhan, a oc'h eus ket prenet hoc'h armel!

— Nan. ema ar superiorez a ouz ket hoaz d'ho frezaat. Aben. evel a velit ne dal ket ar boaz.

Ez eo. gwelloc h eo ho skc'hanza, rak ene an anavezan ket oll ar re zo gwaza.

Hoaz a reaz eu dro. petrom a raaz an armel ep eus metro gwaza hag e raaz an nic'hoaz d'ar c'hoar en eur lavaret

Ne vanez ket petra en c'hoarzuz vian ar baorian, caer en ar pez a ri ne. evit ar re gaz-se!

Lazo eus ar c hoarzuz a gomzas neuze an hardizaegez da lavaret dezhe

— Ni en eaz anan bras rag ar re ras lavaret a rar e deza sonch da zont varnomp, ho pet ar vadaiez d'hon dalen outho zetroa ebarz

Ia. ia. emezhan. mar dro ema hanvak da ghak ober drouk doac'h. en devezo aler outze-zhe

Nezan en ema dengont hont dadzoa.

Pagemont ne deze ket clevet an dispac'herien-se hag a c'hoarzuz gwaza evel gant an ebarz ma. na oamant ket petra en ar re ma raant drouk dezho!

Evel a lavaramp ar maza Jermanet, e Paris e'ma bet nemeur a lovenadegez apad gwaches Pask.

Ne glevet ar gaz-se ken manak oamant an tammou fuil hag an tammou kanol. Hogen, evit digoll en eun deiz

benniget an Aotrou Doue euz an henor ne rentet ket dezhan er gurz lennet an Aotrou Marc'hallac'h en deus lavaret, dioual fask, an oferen evit ar soudardet e creiz ta chom Sotery Eno e voe ezo armou a bep familhennou, emsaverou, archerien, oferien ha soudardet a bep rang hag a bep arm deut dre genou ar Jeneral Vinoy da gleved an oferen-se Evez ar c'hrapennou bizcoas marteze oferen ne voe bet solennoc'h eget hounnez Ne deus nemet ar reinjenn eutoing hag a c'hellfet gwelet traou evelse enhi, enhi ephem ive e c'hellfer lavaret Doue a ro nann ?

Ar c'helenier na denoue rann a Barz na soñva a Vermill nemet ne ouzer ket penaos. Ha ne ouzer hen nebeut petra da gredi dezhan. Hirio e lavarenot eun dra ha rac'hoas hen disklavarnat Deac'h e lavaret en takiet an Aotrou Arc'hescop d'ar marc'h e voe bet fazillet, hag e voe marc'h ive perzon ar vadalen gant eun taol gond en deu ha skoet gonda ma voe bet gwi'takiet ha strafuillet eli Hirio e vaskavarer ar c'helenier se

Ar pez a lavar an oll avad eo ez eus eals tud a ilis gwiet er prisonnou an eo rinket an arc'hescopti. Ha eals proñvidou evel ma o doa rinket diarnog ar c'hemenchou. An dispac'h herrein ne lezont netra var bu zerc'h Lavaret a c'hellomp ne zanvezomp ket ha ne zanvezimp morse dourtet an tortejou a gomeaer e Paris

Eat indeu vad zoezho a vezo ato cazet ouzomp.

Ar pez a ouzer mann eo e zeus eno tamponet deut a bep bro en esper e vailh ez eo lakeet ez an dud bevet ez a glacoat dreist oll e velet mare ket dioue famil ha sabren gaelho, e ucoun ober freiz ha dispac'h ha ne zanter na peur na pezan e tenor a benn eur a gemerot all a zispac herrein henvrioc'h oc'h drouk spered eget oc'h tud

G M.

SANT HERVE.

III

Rivanona, a leverer a skoilha ive eur verzden vachou benneg e mesk he levenez deu ha eured. Ha pe lavare-hi ket kenavezo evit mad d'ho c'hredennou ker c'hoch ha ken durong a bisc'h zeonieg hag a zra zrouc'en ho ero? Kenavezo d'ar feunteun a garo kemend. e tal pehini ar c'horrigaet. ha c'hompagnourzet a monse en nos. zeon guenn gwalc'h ha bleiz en bo bleiz en henor d'ar loar? Kenavezo d'an daoulin derenn-ze e penn pere e vese marteze he unan ha d'ar zeonieu a gano ar c'hoajou? Kenavezo d'ar loutaer a zigas sec'het, nebeutoc'h skedus mes tavondeuoc'h ha podusoc'h eget ar bleiz? Kenavezo d'ar loutaouen a ro savanez ha levenez d'ar c'hoajou pa vez soubet e doar loutaouen gant eur verc'hez. ha labeat da vevel var da zu hini a fell dezhi da gaout evit priedi? kenavezo d'ar vleuzen doure ar sclerijen hag en eur digori daoulagad ar c'hoarf ha re ar aparet, a re gwiet an traou da zont? Erlin ha ne dlio-hi ket lavaret kenavezo d'ar blijadur e devez e clask ar bleuzen lavaret louzaouen ar maro hag a vije bet gwelloc'h he henvel louzaouen ar vuez, pe gwir ne varvet ket eur verc'h ma e je cavet?

Men nann ! a Doue ra gousto ar maro ar c'hoarf,
Calon ar pluc'h nevez non kenta he cavet

An dour na cano bet da redeg eur ar feunteun traou dudiuz a vezo gwelet nie ne he zal gwelet e vezo nie ene en nos, e vout chiou eur skrud skinar hag al loar ne vezo mui nemet eur skenden diaer eus ar skrud-se, gwelet e vezo savet ar Verc'hez didoch-ze a ve lavaret a ve bet diroguet gant an drouzuri pa zavent run noter deuh dindan an hano a Verc'hez-mamm ha kerrigenel venn an Arvorn, pell da vezo ker gwenn ha ker glan hag hi, a vouez dourag ho fatrouez, en eur gana Ave, Maria !

Plantet ebet hen nebeut ne vezevo nag ar c'halen rag marken eo ebarz zroad croaz Jesuz-Christ en e zavn, digan ar groaz eo e devezo he verdi. Ha ne vezo ket lavaret louzaouen ar prenn nag an dour nemet a ro soñj jen. rak curiusoc'h ar zrouz eo ha ken da lavaret, hag en ur he c'hoari e vezo red bezan gant na dre a zell louzaouen ar voer rak caret ha roet eo pe d'he zudi hien gant an hini en deus lavaret « Me eo ar vuez an hini a gred enhanome ne vard ket »

Ha na eus ket da redek an ezenen a vag ar groaz er prajou an ezenen a ro daoulez en ar labourerien sperret na da ket ken pelloud da lezel ar sperret ne vezo ket mougeet neteat eo e vero ha zanvezon an drouzuri, gouzo bezan bet taolet eun tamik gant ar c'hleiz, a vezo chenchet hag a zavo adarre christenes.

Rivanona a zavas ive adarre

« Doue en dlus komzet e calon glac'haret
Calon ar pluc'h nevez non kenta he cavet

Doue en deuz he zuare da gousoug hag ve da vuzugen. Tri bloaz gouzo ho cared Rivanona hag Hyvarnion a voskelle eur boge Ar boged a vouele hag e c'hlaskent ho tacat da gunnaat dre ho zouzou Hogen ar bugel ze a zoñj dall hag ez deuc'her zouzik eus ho zez daman a doa ken kaoz et Hoarv pe Herve da zarpari ro e c'hoero pe e hoc'hvider

Hogen ma ra deuzo ket ar vam da eas var daoulagad ar bugel gwele, ha zerlus e doa al louzaouen a dlie pacea ar re zall mar gouzoump oc'h ar fetz christen louzaouz zaroc'h eur zoñj jenou he map a cavas da vanz e tal ar groaz ar zoñj zouzik a dlie da zougaal ar c'hoarvider, hag he frizel he unan a deuz ep mar da zouch dezhan eut ar pez a lavare en he vagaich ez eo unan eus ar c'hoero zerlusion « hena zre en trubeilloù hag e kement a stourm oc'h eun den. »

Daou vloaz gouzle ez oa c'hoaz mui a vadou eus an nevez ar bugel dall a oa mui nemet eun dorn oc'h he leskellat a oa mui nemet eur vouez a cano dezhan ar vouez all a gane en Eur, an tad en deu a nemze caret gant louzaouen ar vuez

Ar maro e lont a la ar hoarv, a zigas d'ho houl an dousou, hag an douar-mañ a vouc neul grouc'h ma vez bet ato

mad ar bed en ti-ze, setu penaoz e ten ato ar baourentez e ti ar re a vel dioc'h ar barzhonegez. Goallz zo, ar brovidous zo eun amezeger gwenoc'h da ren eget merienen ar fablen, ne vanças ket da ntanvez ar bars mignon ar re baour hag ar re ankenuet. Ar sicour a douas dezhi, ne ket eur a balez ar c'hoat frank ne ros fors pziziken pe ger reuzeudig oa eur famill a roa ancombac'het gant he vestr ne ket eur a vaner he breur eleac'h ne laken mui an disconsaro da zridal dre he c'hanaouennoo ar sicour a deuas dezhi eur ar c'havel-ze glibiet gant he daelou eleac'h ma couske eur mnorik paour

Doue a deu ato ar si vidiger dou eur c'havel.

Pa oa he vamm war he gwele
Ann dallik paour he brinto

— Ma mammik kear, me am c'haret,
Eun iliz em kefeo'h monet,

Me zo avad seiz vloaz fourmz
Ha p'oun ket bet c'hoaz en iliz »

— Allaz vo map, n'ho kasino ket,
Pa z oun war ma guele chommet,

Pa'z oun dalc'het gan, eur c'hlenved
Ken a vo red d'in klask ma hoed. »

— Da glask ho poet c'hui ne fell ket
Me ri evidhor'h, mar kerct.

Me ri gant eur re am c'hoso
Hag en eur vont me a gano,

Me a gano flour ho kuezon,
Ken a welo ar c'haouen. »

Hag hen koit hag hen da glask hoed
Evit he vam ne hallo kot

Kriz vije kalon ma weya
Ar an hent meur nep a vije

O velet an dallik seiz vloaz
Canthan, mel he g, gwenn d'he gas

O klevet kana ar bugel
Diwlan ar glao hag an avel,

Kano o kreiza divoution,
Ne zent o strukel gant riou. G. M.

(*Eur pennad all ear pech all.*)

RICHARDIK.

Richardik a roa eun hanter kant vloaz den Paour gloz oa ha bugale d'ez-ha seiz anno ti. Evid maga he hanterdiegez hag he ruthad lapuillet, Richardik, gwisket a drnillou. takouset, ha ortiset Doue a oar o pe stuz, e zea bemdez da dond dor he iliz parrez da c'houlen ann alozen Kement den a dremene e biou da Richardik ho devese ruez out-ha, hag o pake, gwennek digant hema, eur petig a zoa gwennek digant eun all Evid lavaret beir Richardik daonst ma frite caouen ar baourentez ear gillig ar garantez. a vire, eire daon bemn ar bloaz, ne dud da vervel gant ann diseez, hep obor gaou ouz kristen ebet Nag a bet ann bloi a glefe kemerout skwer diout-ha

Mad oun doiz a voe, Richardik, o astrei d'ar gear, a gavaz var he heol eur faven marellet hag he ha mont ha lakat enn he benn rakial o zoa chouz vad oc'h heul ar faven-ze. E kei,emez-ha coelir biskoaz ne velis nemet fa gweno pe roz hag hoump a zo briket a ruz hag a venn. hop! hop! An Aotrou Doue a zo mad oc'h ar paour, ravezo menlet he drugarez. Setu ma tigwez hier gear ha mali gant-ha konnta d'he hr od keaz en devoa great eur gavaiken dispar,encor zizkoez ar faven d'ez-hi. ker gobiaz ha tra. O! ia da. e me ar c'hreg, Gwillamet he hano, mar c'hoantan klevet, eur c'hor kaer diodig a zo ac hanoc'h. Evid eur gwennek a vez pemp var'n ugeot evel ar faven-ze e stol ar Bontoumier.

Richardik ne rea van evel eur penn kalet ma zon, nemet ega he benn. enn eur lavaret out-ha he hunan, peoc'h var gement-ma. ha deomp ac'haon da fourra ar faven-ma en douar d'ezatoc'h me gaso he sorz d'ar gear da Villamet.

Mad hep dale ar faven a zavaz hag a zavaz ker buan ha kenn uc'hel, ma lavaraz he bried da Richardik m'ho pea lavaret ho pea lavaret mad, va don keaz, rag neket ouz gouzout. mennet onn brema da gredi eo strobioellet ar faven-ze, daonst ha c'hw ho pe brevon? Nag hi zo teo ha kalet, hag e meuz aoun eo oc hentoc'h eget tour Kreiz-Kear? Daonst ha ma zalac'h e beg ar faven, va ozac'h enne Villamet, ann tro-nos, pa ne vele mui beg ebet d'ar faven surzudus? — Mad avoalc'h a livirit, enne Richard'k, hag he ma rakial da bignat a zelien-da-zelien. a skour-da-skour beteg bleuchon uc'heh ar faven Hono e velaz a gleiz enn or du pol, hag he mont ha skei daou pe dri zpol var ann or Gr k ebet, hag he mont ha skei kreoc'h, ha gant he votez preun en dro-ma. Grik ebet adarre. ha Richardik humor enn-ha. ha lopa gant ha ziou votez koat evel enn den dall. Mad an droma ne zalecher ket da zont da c'hourzigeri ann or, ha da c houlen ouz Richardik petra glaskit ama truant! ochore! ampouail dizoare ma zoc'h? Na perag e skout var ann or-ma evel pa veac'h enn aviz he zerri? Abred avoalc'h e tenio ho tro da dapva ar zoubou ama. va akolis hag our veach eat dreist treuzou ann or-ma, bezit dicha., ne zistroot birv ken var ho kiz. Etretant va den em devoa d'em velet meur a dra, ha kleved, chorneon. mabiosion ha loc hach a bep giz. ken a voe dare d'ez-ha sebezi hag he galoun mankout d'ez-ha somui ken

Ha Richardik ar'hano hep he bedi da gaout eun or all a voa divaz-ha. Hounma a voa violet he liou. Dao! dao! emo Richardik. — Piou zo ozo? — Ma oc Richardik ar paour keaz a rear ac'hanhon. — Petra vank deoc'h, va den mad? — C'hoant emon da c'houzout petra a zo ano. kement ha ma remenan dre ama evid ar veach konta. — Billet ho c heuz? E tal oc meuz ket avad. — Neuze n'oufen po cafen ganeoc'h, rag ama n ouz nemet peorien ha ne roer anuzen da zen ebet ano ou, ha chans deoc'h digant Doue na renkot biken dont

eun ti-mn. Kruh ' hag ann ar prennet Mad, ann dousc, eunn Rarhardik e tec het, e kemmer eun eun dro dremm, ha me ket evet eun eur c ha en. evet e tual ann ar all dnoun Evel kent val glem a rrar nma ive dnoun a rut ma drouz pedennoun na s itannon gant-ho. Va den mad chanu vad deoc h degnat Doue ann da vad evel gnecompmi e kemzer ann Dnoun dre ann eun ar all dentu a zeom, gwelomp e hont pennsonn emsonn hogen ann ar mn avad a ma kaer meurbet Ena aour pe en arc hant e rruhe hean kar akedou ha ma en, ha penze. ne h ann ar ze a vas eve. hrougon kastlet pe roullet kre mentr hag evel merangon glaz, gwenn rui gwer melen, violet, evad kavaret herr a hep lann, kaerroc h evid gwerrk ar gibo eun ho c haera hag a fagerou kea a vas dallet dnoughgad Richardik a sellet out-ho. Ne gredet ket, ze hann ann'h touch eun ann ar-m. ar pann kaota gant ann d'ho e kasklann pe d'ho ann gant ho voutou prenn. kenu henkrou

Evel kent. devar mr mann, kempent e c hont en devna da vont pe da glevet eun dra benak devar hena ann tim. pa evid kavaret eunel. ar palez dedans-ar hag o vann sellet pann c h eun ann ar e relia eur marzokik sour out-ho. hag he mont ha rukla ahe eun tnalch gant ar mornalne vat ann ar ha kerkent Richardik a glevas eur gnen, eur chuler eur c hun hen doun a ar skoaera kar e hnoch d ar galoun. evel sonj ann da vad. hogen kent gwenn h kavroc h eun agnou pe mezhou Hreiz e zeou. — Aontrou Doue e ma Richardik aobertet oll ann a meus da ravel rag devdal ha rumer, ramponkera a ra ta e halvont pounr eun e hreu evel an raaz heukeus hann hann dotag-hann Evel ma ez dew ket an dra-ma han ann eles hag ar nant gwenneik eun ann eaven ne ez eunn ket petra ez

K.

(Ar pennad all war zu ail).

LABOUREK DOUE.

1.

Ear pardonnerez, an anaon ann a c hnera darvoudou a vas Mae 1190 ez hoguel a ann en eur zul vrat. e kichen eun prouest dagar a choe var an douaran hag ar prajener, e castel nann Mario Bagnon. An ar hogel a gomze gannedig. hag a c hourte ep eher trouz Evel gaelet merc'hedgou a choun dedrunt evelse ne rje ket seurt, mes gaelet ar hoir eive ann ha dek vloaz e choun ann al evelse Lemeulas ne vez ket gaelet ann

Hogen an doujou a rea e kichen Nep en dro je gaelet ar vouzanen eun an ar hoge eur petr a kount meurbet, Mes deuzvelen derhan, a leurr hep en amzer eur nell a gen varza rur c hora eun ar zul en dro je gouezat perag e chapont dedrunt Ena ez an eun ann ann zervet var eur gaer eur aiera hroda gantha en eun dorn hag eun aoter re eun dorn all Nenze na pleget ha lezas gantha hag e c hanneder, a nal ne ar anje armour an he labour, hag e zo eun eun mor Damont vraz hannak var ha sperot. Avechon nekun e vende hervdou dariou eun ha dnoughgad.

An aroa-ar an Constans, Duhez a Vrea ar gentil bleo dem vaien a ea he hep Arzur, hag an dnou vagal all Roger Leon hag Armel Landry Arzur a lavara d'ho ann gantaval

— Va mann e dou penn sperer, red ea devoup hemp fur, ha choun ann ne ket evidn a vaimp e hann ha fenn.

E kichen an aroa ar an pedar devarvet hag a ann e hont dedrouzur'h eget ar hoiren Azavet nann var hah a ehabeling var hag e avizet ep lavaret gar Avechon e zavet he dleouzagal da zellet ac h an aroa hag a vouzlant gwenaleh

An duhez e devon vardro trugont vloaz ha ganet a ann e hont akedou. petra bennak ma lenvez var he hanch ar marc'hou eus an trubuilhon e dou het he mab da c'houzanv nebeg he c henta tammik. evel evit dedkuzi c'houz var vech ne dremm na gallont na danvez hag a c'helle chout ac h ar c hae'har

E gwerc'hez Constans a Vrea, merc'h da ann dnk, merc'h caer da eur vaor pried d ar renaneleh Jafrez a Vrouzez ha maneid ar c hena Arzur, e devoua da c houzanv he zann e drubuz ann hag a hanbouz sperer

Le dervez ma comzomp anezhi a vez dek vloaz ahoun ma en ostaouez eur an dak Jafrez. a ann aharo an eur ahaoun arnez ma en devi he hep Arzur er bed Ha red caer ar roue Her y rel eus an hano na vez ket a aznar dezhi da zec he he daviou na da zougen ranv d he bried. Oher a rea dezhi dimizi d ar c hont a Chantier a ann caouz gant ar vretonaed ha gant Constans he nann. Mes an dimizi-ne a ann doe h doare roue Brannos, dre ma credet e c helje dre eun standi caoc h ar vro a Vrea. Kent ha ma vez he Herri. ar vretonaed a chomas dizroue, mes pa voa marv ar roue en eil zaikhont a dremp ar c'hont hag hei lekeyont er meaz eus ar vro. rak n'her c'hemervet ormet evit ruz standez

Kemeaze ne takaez ket eun termen da deubeuliou Constans rak hec a devoa da etonnm oc'h eun emhroar rak ganaez h c hont oc h he breur caer Richard-Kalonlaon. roue nevez Brannos.

An duhez evit gnir a ann eur vaneet a galoa ampart hag penn ez ha ne vrala ket hann Mar he gaelomp eur prenail ere'het. hag evel faiglaouet. ne dre a e dann calon eher ha ne ve ket diaoul eur dro hanoung ha ganale all Constans ne vez ann ormet eur vaneet.

O aonjal er pen a ann dignouaet ganthi hetz ormer ne c'helle ket lavaret da grena evit an aznar da vont Hogen pa dremm an danjer e creiz gaelet adarre a nevel he fenn, e teic her penn d he ranhouriez, hag e c houzen outho hen en vezaut dont ahoun d'he zivet he dre ho nizer hrau hag he vamharézerezou Deomp adarre da gnout an ti hoir

Kalon a vezaut ann tailag o c'houri nouel evelse, ha hep en aznar nann pa vezaut mezhe a zigore he c'hanon da zavlet ann.

— Ano, evidomma avad a ze skuiz e c'hoari evelen ep aber trouz, eme Armel Lautuy, hag e c'harpe he benn ar roger e corn ar prenest evel pa vije o vouzal.

— Arabat en deomp aber trouz, eme Arzur mes lakaomp ar c'hoari, mar kirit, te. Roger rout deomp dre histor vras. pa eur pez caer bennag evel m'out bonn da aber pa vas glao ha pa ne c'hellomp ket mont er menez rac ar c'hastel Ta roar a oankrt pegement a historion

— Mar gouzon eus histor bennak Arzur ne ket dous din. Ne glev bemdez va zonton Herve Leon e conta tudion curr ar vrezellouriou, hag eo red mad din dec'her souch eus a eun dra bennag eus ar pez a glevas Petra a gontu-me deoc'h?

— Ah eme Armel' me m eus plijadur oc'h da glevet pa vez tenval an amser ha glao bras oc'h aber. Dre zanzer vras avelen avad e vije gwelloc'h gantben mont da redek var ar bruyer pe da aber eun dro d ar c'hoat An itron Constans ne c'hellenn ket leuskel, me roar vad hag an aontrou Alan a Zuzan en kemennet gant Escop Guepet da vont d'he gwelout. ha ne denn ket hen nebeut da bourmen gantcomp Hag a reaz adarre evel neuz da vouela

— Ne da ket da vouela, a lavaras Arzur ne ket Roger an dro no a ro penn-zhek ma rancomp chom ama ar ro ne c'houlenjomp ket gwell eget mont da redek Mes gwel pe gen trist eo va mam Penaos e c'hellomp-ni mont da glask hor plijadur pa he gwelomp maltret evel ma zes? Va mamm baour, abalamour dia-me na rec'hes hag a deus poan speret evelse'

Eur verzelen zarlon a deuas da c'hlibin malvennon har ar potrik bleo melen. O velet-me Roger hag Armel a hanas gant he zaouarn hag en em lakaas da hokat dezho

Pardon! Arzur a lavaras Armel en eur sellet trumm oc'h ar prenn.

— Petra a bardonn-ma dit. eme Arzur, me eo a dlefe goulen pardon digantoc'h da vras lakat ac'hanout da gontat ar vras a inconvenijenz a remez e Lautuy. a ti da dad, evit da zigas ema. d ar c'hastel can-ma a Sant-Malo-Bigoud. clenc'h ma zeus mailoc'h a drubuilgerz eget a skuat, hag clenc'h m emaomp avel prizonnerien

— N em eus ket a gens da Lautuy Arzur, ha pa vo havaret din mont en dro, a vo gwel gantben chom en he kichen rak me a dle ho sifen a brao vo hanz. C hoarzin a ra skalamour ac doun nemet eur bugel evelkoc'h. Hogen gortozit. gant an amzer e tremp da vera gounid. C'hwi Arzur, a vezo eur prim gallonder, evel pa dalvez ho tadou cuz ha me a vezo eur serrcher bihet ha calonek, ata prest da denna ar c'hleza evit difen ho harroas

— I vezo caer a ran anz Armel eme Arzur gant he vouez doulou, nomas. ne dlit nemet ervrec'h

— I vezo hag a deuz da vir vo frins, eme Armel

Arzur a hejas he benn. o taolaas o ene dous ket cals a frinsa er pez a lavare he vignon.

— Ah! ne gredit ket e vint eur prim gallonder? a lavaras c'hoaz Armel.

— Credi a ran en Doue ar meslr hag e vo ac'hanomp ar pez a blich gantben eme Arzur en eur nevel he mouloged ervreug an Ene

— Me vel ervad eme Armel, ne ket ep abeg e lavar an patron Alan a Zuzan. oc'h eus eur galon vad ha skiant evel eun doue bras

— Na ket ep abek kea nebeut e lavar ive ez eme mo, en dro d'ar roummet ha d ar hounet. tud e chalc'h aber al lez, hag a ze anom da lacat evez outho.

— Oh! Arzur o va frina' ar pez a lavaret ama a ze gouzoues da glevet

— Perag eta emaout ato e chalc'h va mouls? Ha ta Roger e petra a sonjes-te? Na laveres ger ne zilaouez ket tabeu ar pez a leveromp.

— Selaou-ta Arzur' sellit oc'h al labousenn-ma e ze ate o c'hoarzin e vont hag e tont muioc'h ar prest' Selaou-ta pe ger gan int o vont a dreuz hag a hanl evel pa vent oc'h aber eun abadenn e hoari

Ar guernaliel oa a ma disaroet gant an nevez amzer hag a zo. ez pardaesvez-ze ho c'hanta abadenn gourmaz en dro da gastel Sant Malo Roger Leon. spud ma mamm ha zaou gafiarnid a zon savet oc'h ar prenest da sellet outho. ha ne denne ket he mouligod divarnezho

G. M

(Gur pennad all eur wech all.

ANJER — D ar 24 a viz c'hwevrer eur vandenn mobilized, a vont d an dachenn da aber eul labour hennag a zo eun enez ere gantho Ho c'hoinon a vint het ouz ar re farra coms a reont zokon a rnep Doue hag ar religion Eur zoudard a zo en ho zouez eur c'hristen mad. hag a zalc'h he penn d ar re all, hag a zavo ere he vouez a rnep ho c'hoinon

Divar gresk ma edo evelse o sifen ar c'hoanet setu mano eur vil rampouez o tont d he gwelout o lacat he benn var he scoaz hag o lavaret dezhan e pleg he scouarn eur gomz scrijus a rnep glanded ar Verc'hes Mamm Doue

Ar zoudart mad a reaz eur scrijadeu. hag a respontas « Petra a lavarez remzedia? Kreiz a peziz d ar ger-se. ha marteze ep dale » Dre mui ne lavaras ger

An dra-ma a zoa da ez heur dioc'h ar mintin. Da unneg heur gouzoc'ma o devoa kenavezet ho fried, setu tri zantad o vont da aber eur bourmenadeu var ar zter en eur vale pesketa Ar zter a ma zioa ha compez

An tri den zoanng. ha o ene eus het roan da lavaret e vas ne hoa en doa comzet eueh ar Verc'hez unan anezho an tri den zoanng en em lacas da rei ho hag evel tri vartolod. Mont a reont a ench an doar hem tout da eur skluz Ar gard carget da zoual ar sklun-ze. pa ho guelas en em lakaas da grial outho « Na dousit het' a ra dre. pe ema great ganeoc'h? »

An tri zoudard ne reont vas, hag a ia ato en eur aber gouh eus ar gard hag eur he skl Hogen ano gouz-

...ondo no douar e vont devet ar chouan a ra e gas hag a dra a ra ra bevelep deuze ma ra ann teleug ar c'hrest, hag eur rag, eur vanch eat en douar red a ra collet ep mar. An tri martolod aotrou a ras gouh beta ma velyont an douar red e cha a dal ho hag clenc'h a a dao bet a c'houlet e skyo

Hanter ra ann lekeyent da ouela, hogen re zevenn e vapaut. Ar vag a ra a dra e ira hag ep dale enn ianket. hag an tri soudarded eve

Goudezoudo eur pennadik goude dezon marcho a vont ningaut gant an douar er mares ann an teleug, a c'hallas mont d'ar hoard ho zaoulan ho hoan. An tredek zevel a chomas er gouelet hag enn an ao hoan a brezeg dioc'h ar maneun a vrup mann Doue!

Me gorf zoken ne dra bet evet, eaer ne bet ho glaoh, ha gouzoudec pevar martolod a dra grant kement a c'hallout hag a ra bet zoken tout dezho coll ho hoan a glaoh ar c'hoat-ar

Dezomt a lavar ao hoan en dezo skridet an dra-ann, hag hor Zalver Jesus ne fallo bet dezhan e ra bahet en dezor hoanegez eurf an hoan ne bet defou nevoe'h evit glaoh tabut doanegenn rac ho vam maniet? G. M.

(Tennet eus a Vroaz Avel)

D'an 23 a viz Mezeu, an tad Santel ar Pab en dezo bahet xant Alfons Ligori e renk doctored an Iliz. Trivac'h eaer a dudou an dra a ra zouvenet evit doctored. Ho deuz graezhio eunt hiler ho xant Alfons Ligori ao savet d'ar renk-se gant Fra ma

---

Despac'herien Paris a a deuz hardezougez annaet a rasp ho c'henvreuz dezeh ra zi ez eat zoudi hem eur pennad a ra avanc'h evit lacat ar re gaezhio a zoa zonnan ho tenn, da dec bet evit gedeu brasa ar chaseour

Alhoued ma zeo dareet ar fresa-ma e Paris, an dud houzoud a ze tre bet ac hano drouz ma c'hellout naezhio, hag ar re a o deuz bet galet mont kentoc'h a glaoh en eun demza en derzelenn diwezha-mui pa veiont petra a deuz da c'hedal dioc'h ar despac'herien. Hogen ar re-ma ne lezeo bet an neb a gar da vont kuit. Ez c'hoar en an dioc'h an ao zoteaoue gouzoudec ne c'hellout bet murut nac ha an dud zud d'en em demza rag ar brasanded e deuz dalc'het da velet var an hent houzoud-ze

E unan eus ar re ze e penn ar gomzou a ra eus deuzen d'ar gar ar eaer c'houeza raz en dro dezhan, pevar hann ac'h ha garvez ha pevar zaket var vare a ne'h ha hanl. Goudeze a ra an hann zoc penn ar gar

—Tanval a rer dioc'h, emezhan e unvgind da dec'hat dre an hent-ma. Mar da ben, c'hui a respontas.

— Piou oc'h ho? emezhan ar hent houzoud.

— Eunn eus a bennoz ar gouliaum.

— Ne anavezomp bet ho commun ha neuze an hent-ma ne dezhan gavet ar brasanded en em glaoiet enezho.

— Me ra ! eaer eus ar brasanded!

Kavhout a eun eunn adzoar d'ho gouet, hag a levar dezhan:

— Deuz alese ma ez d'ho eus.

— D'eun c'hui da helenc'h? pouez oc'h-hui?

Ha ne oboez penaoz, hag a ra d'ho eus da zant Denis.

Cavhout ar gommenz ne c'hortoaz ken. Pignet a ras hann eo ha garvez, hag e zeuz ac'hano d'an dezo hun ras ho bevez zaket hag heo.

An tad zantel ar Pap deuzent d'ho henvreuziz, a gaf zio eun dra hennezh da rei c'hoaz ma anvez noaz. Kent en deuz deh eul lur d'ho gouzoud e Vrans evit hanv tabaut da zicour ar re e deuz collet ho douaren gant ar revolusion.

Tud zao ras a Rom a ze ra eun gouel eus evit degas greiz e Vrans da hadi. Gouzout a reont en eun cartaronn ma hor bez gra c'hoaz n'ho pez c'houlaet netra e dalvez'h ar vrasan, nan zoken hoc'h da dalvez hervez ma dezor.

Ar vaer vras eun a Vrans e devez ive desunnet eun nebeud mad a c'hraou evit eun dra hadu er c'hartaronn revolusionel-ze.

Ar zoudarded a Vrans a ze bet e Sina, a ra eur vanlenn vras eus ar degemer ze bet great dezho ar vro-ze. Ar relegion ze ac'h hent ar re ze bet e karr Saint-Cyr, e deuz scrivet da Facop ar gar-ze eus ho drugarez ar, ma hano ar soudarded eus ar zantez ze bet kemeret anezho gant ze ell bezan ho hoan. Ar soudarded ze ez ezo gavet eun eyel pe vapaut er gar a zonet ho zud. Setu ne vankc dezho nag a chanzet nag a zac'het, ha pa zavze unan benneag anezho e vez entertaunet a unan gantan hag a velet tud a vadez a vez varlerc'h ar c'hoat eyel pe vapaut bet ho gavet.

Evelse ar soudarded arsaet mont kuit a dezo da gavet ho beleien evit ho fidi da ober evezho eur bezaden da drugarekat tud ar gar-ze e skolaejenn ezhezho, ha e deuz c'hoant da zistuiz ho zanvedegez rak ha na vezent ket ober eur bezaden a vanz evit kemenne.

Ar relegion a respontas d'ar soudarded ne dajent ket ac hano ep drugarekat ar re a zo bet ker mad en ho c'hevred mes he zo e c'helle pas ho unan ho dle. e ra da zanvez en ho hra an degemer mad ne bet great dezho ar Sina, hag, ar pez zo gwelloc'h c'hoaz, e pidi Doue evit ar re a deuz bet zouzu anezho

Er Suis e beuz, e Fribourg, ez eus tolet evez ac'h eur regiment Irvaouiz a zo eun eals gwelloc'h dalc'het ha gwelloc'h renet eget ar re all. An eilvetyen en eus ankc'hoa peplezo ra ho reng, hag ar zoudarded a zonte evel m ez dlet. Tud kaer a beuz kemennet ar regiment-ze dezho, ma vanz desunnet bleun ha enez gortaezzon ha eurusnez d'ar zoudarded

Hogen ar regiment-ze en an hoan a c'halvez Lejoun a Aotrou ar zoudarded a zo bet durezg en arme ar Pab, e ufen rakel Jesus-Christ. Ar pez a rakoez c'hoaz anz euch en ato ar gwella catolikad en eus ar zoudarded vaill rak ne gavez a rezimant vad zonnet gleuc'h ma anez relijion.

Erwez ar galv great gant Escop Gonned, eun niver brut a soudardet Breiz a zo eat d'ar lun task da bardona da Zantez Anna, evit trugarecat patronez Breiz-Izel da veza gallet distrei cuz ar vrezel a enep ar Prusianed, ha beza mirel oc'h an enebourien en da zont er vro-ma. Imach Santez Anna zo bet douget e procession gant soudardet kemeret eun arbeut anezho e pep corf Aotrou Escob Gonned ha daou escob all a zo deut evit ar gonet-se. Vardro dek mil den a zo deut di eur a bep corn a escopti Gonned, hag oaz an escoptiou all divar dro.

Goude trugarecat Santez Anna, o deus pedet ено ivez evit an Tad Santel a zo en eur stad kep ankenliou, evit ar Frans e deus muioc'h evit biscoaz mont a bedennoo, hag evit ar re eux ho c hamardet o deus roet ha buez o tifeo ho bro.

Eur paour o tiouerel ar pez en deuz a re. — Lavaret a ra fulla bouton a vez en dro da dreid den en en dro da dreid eur c'hare. Kemeniac. eme an hini a serif kemeni-ma, an eos guelet c'houz o eus ket pell. Guelet a reun bemdez o vont da viz ar Flamanted, eun devik cox, eur c'hoz vouton pa eur c'hoz chosonou ganthan en he dreid, hag hen gouscoude gouisket kempen a hent all. O veza evezeat outhan. e zo eun dro benoak var he lerc'h, ha pa veze digouezet er porched. e tenne eur he c'hodellou eur bouton ter coarel a zoare. ho gouske. hag e laka ar bouton full en he c'hodel. Neuze pa deue er mesa eot an iliz e vake adarre he gos vouton

— Hema evit doare a voar espern, a lavaren-me, red ha ma ve eun den engravet.

Gouscoude o veza nat eun derrez en ilis var he lerc'h, her guelis o respont an oterou, hag os devot evel cun cil. Ne vouien mui petra da zonjal anezhan. Chom a ris d'he c'hortoz ha pa deuaz er mesa eux an iliz e zis var he lerc'h. Her guelet a riz o vont en eun tu dister en eur stal banoar. E'hoant am bet da gomz outhan, hag evit caout eun digarez da vont en t. e c'houlennas ceremonio da lacat ouzhan va bontou.

Epad ma troc'he din va diou leren, e selaou a zioa hag a gleiz, hag e welit eno. dispag. eul izer digant an tad santel ar Pab. Ar pab a drugarekaa he vap Leopold. N. hag a rue dezhan calonag he vennos. Ne c'hallis ket mirel da lavarel

— C'hu· eo Leopold M. ?

— Ia. sot-ou

— Petra oc'h eus-hu great evit reseo eul liser ker caer digant ar Pab?

— Oh ! sot-ou, petra. petra ebet

— Petra ? oh, ar pab nes scri ket a lizeri avelse evit petra. Ar c'hero am oa laket nec'het ne reas nemet respont din Selu aze ho kerennou. Aotrou.

Evel ne c'heuen clevet petra gant ar c'hero, e zis da gaout person ar barrez. Gant hema e clevis doare ar c'hero mad.

Ar c'hero-ze a vai paour, a c'hounit calz, rak labour en deuz ar pez a gar Hogen kement a c'hounit a laca da ober oberou mad Daou c'hant lur er bloaz a ro evit diner Sant Per. Pa voue lamet Rom digant an tad Santel, e roas d'he berson mil lur en devon evit ho c'has dezhan Ar Aotrou Person o veza scrifet da Rom ha great meuleuh ar mucherour mad. an tad Samel a scrifas dezhan. Goudeze ar c'hero, kenta daou c'hant lur en devoue. a rent adarre da gaout an Aotrou Person, oc'h he bidi da lacat kempeo gant an arc'hant-se eun oter d'ar Verc hez en eun lis paour benoak. Pa voue great ar pez a c'hountea, e voue lavaret dezhan mont da velet an oter kempennet gant he arc'hant. Hogen morse no falvezas dezhan mont. gant aoun. emezhan, da gemeret fouge, ha no con noment rei ar per a c'helle da zioueret, ar pez en doa a re.

Selu aze hag a ziskuez e cavor e tonez an doel dister erwez ar bed. Imeennou hag a ra muioc'h a vad eget ar re vraz ha pinvidig eut ar bed. Ar feiz ha caranted Done a rent an den ijinez evit ancour he neuz G M

PRIS AN ED.

Kemper — 15 *Ebrel.*		Pont-s'Abat — 15 *Ebrel.*	
Pris an daou c'hant lur.		*Pris an daou c'hant lur.*	
Gwinis	24 lur. 50 k.	Gwinis	24 lur 25 k.
Segal	20 lur. 12 k.	Segal	21 lur. 25 k
Eiz.	21 lur. 44 k.	Eiz.	20 lur, 50 k
Ed-du.	23 lur. 71 k.	Ed-du	23 lur, 25 k
Kerc'h	23 lur. 70 k.	Kerc'h	25 lur, »» k
Avalou douar	40 lur. »» k	Avalou douar	40 ur, »» k

SKOL AR MARO MAD.

Laket e brezonek dre urz Aotrou Escop Kemper, a gaver en uez merket evit Buez Jesus-Christ.

HISTOR BREIZ

Gant A de M

A zo mouilhet evit an tredeo gwech.

An dud divar ar meaz a gav el levr-se kentelioa caer divar boan ar pez zo tremenet en ho bro.

Al Levr-se a gaver er vras eux an tiez a vemer Levriou enho.

LEVR BUGALE MARI

GANT AN AOTROU CRAVTOU, P. GUERCANP.

Mouilhet evit an eil goach, ha cals caeroc'h ha difazioc'h evit ar vech kenta.

Ar Gerent AR. DE KERANGAL.

Kemper, moullet gand Ar. ar Marhar, Mouller an Escopti.

Dibabeuzh 29 Ebrel 1871 — № 208. — Seizved Bloavez.

FEIZ HA BREIZ,

KELOU A BEP BRO, HA KENTELIOU VAR BEP TRA.

Digaset hep sal da gaignat Christen a gant ar brezounek.

CONDITIONOU EVIT CAOUT AR GAZETEN

Kost ar Feiz ha Breiz, Carhez-ar-Nord hag ar Bourmant ... evit ur bloaz, daou scoued, evit c hanv à mis, pevarzec real.

An Abonnamanto a dle bout paet atrang endeut ar gazetenn

An hini ne lagas ket re dre ar c'hentañ examen a vouo poaniet ma ne vefe ket abonnet, a ne vouderot ked dleout a netra.

A abonnamanto a gemerer e ti an Aotrou an Kanaouenn, kenstlier an Europis, ru ar Capucins n° 18, e Kemper.

Dre Aotrou an Kanaouenn eplan e tlefer adreisa ar pourmachou ha kemend a zell er à kerrouch ar Gazetenn.

Ar mirikou da vont ar Gazetenn a dlefer da adreisa dre Aotrou MORVAN, eplan.

KEMPER 29 Ebrel 1871

Gouchall ez eur gaer vras, hanvet Athen a rouie gouiet ouz derrez-amzer an doare ma a c'haller lâret da lavarout eo ennañ eat an doctored-se, anter hag anterveza, a zoa boroudet e ziask devez da hep ennañ ar pez ma oumoud het ha nann ... e vouie gouiet ennañ mui ar burlukuset se oc'h aber tra kaer dre ar rouanez hag an tachennouo gouiou gaohan ma eus lâret, a vez ma doare. Ha pa c'houlennet digantzhan petra a rae evelato e lavare e voa e ziask ennañ dre.

Kemeniet a c'hallet da lavarout ne harze evit ar Franz ziask a zo ennañ dre ouie ha ne gavar ket anezañ e defe ennañ dre hag a oufe dibenna kement a draouo rouanelez a zo ennañ ... evel kement a draouo c'hoant, harpa kement a draouo all hag a c'houzoukanno coms ha. hag an dre-se ma oufenor pelrae ha ha gaout

Pourtreza Doue a ribab ennañ dre breiziz a-vicher hag a laca he pez ato ne douzero. hag a ro dezhe gallout ha lakaat ar bed da c'houzout ez a kaer ket ato hag he nevel aberz ar vro gouzoc'ha ma ne bet doanmouet pe pa ne var ar mare da vont An dre-se ez dre great anaoun eur vech evit ar Franz

Evit pareza ar vro ma ne bet gouiet avechou e tigas eur plac'h ranvank diuzet eur vestrez pounr hag e ra dezhi ne ra avaouc'h evit dre hol an enebourien a zo. ha zrec'hi hag ho c'has kuit eur ar vro Evelse ne bet gouiet nanter Jermeria e taie her penn da Attila ha d'he vreudeurien eta hag nanterz houez, ha Jannet Dare a gemeras ar Zaozon eta ar vro-ma Avechou all e tigas eur breudeur bras, hag e ro dezhan gui evit anaoud ha dreuza an traou a brezel ha diskared ha neta evit lâret an all da blega dezhan, evel a ra bet gouiet ez e benta diwar'h bras pa zigasas ar brezelour Napoleon kenta.

Gouiet ez bet e c'helver eta ar gouerel eur ar gouezhar'h, eur maouez'h kaeraet gaohan pep tra evit an eta pas d'ar Bruzuen, hag e lacaz he gomzou e gleuz ar maouez'h-se hag e c'hallout ezez he zouzero evit dre he varzadou. ober d'an oll he zilaou ha neuzi outhan. ha lavaret ar rouanez hag ar brezoned chrestien da dre pa arlloue ziwar gaohe evit an eta eualla pa ed eglis a ouzp an doal da vadeiñ a zoutre her Jesuz-Christ hag a ra ar brezel d'ar fenn ha da relegou gi vicu. Setu ar pez en deus great dre zant Bernard.

Hogen hervez, ar zilaou ma eus her hero gez, ne vanoup den ebet a traperi Ezomp ar re a deus great ouie dre hentaig evit her hero a ouzp hon enebourien eus an diguez pa an enebourien eus an diskare, ne velet mezus hag a c'helfet da gemeret evit an den diskabel gant Doue evit aserien eur vro O vele, ar re a deus great pa ziskaet ober eun dra hentaig evit ar Franz, e ra c'houout da lavaret anezhe ar pez a zalar ar Sentier saer ma a eur ramm doal ru zanaer ar Machabeuzed Dauzo e vez digouet Judas Machabare hag he vreudeur evit en em lacaat a penn ar vrezelliouriez calonek; evit trec'hi ha ra eus ar vro an enebourien a dle ne distrujet eur ranvad all a doal en em lakaat ne ra ne ho gis da zilez ar vro ha da vreselaat a ouzp an estren Hogen, an eyzout netra vad, ha trec'het e vezomp hep re. rag eman ar sentier (pe vezomp bet eus ar memz doal ar a dlie ouvertez *Israel*).

Daouad eta hag ar F ano a ve coanet hen unan ma en gallet mar enhi eun den hag a ve eus a vez ar ze a c'hell zavetei ha hen? Ar pez a rafe da gredi kementan, eo'gorlet ne ger pounr eu rai ar speret a lez ar speret a re gaou eiouez an ti ha dreist oll eiouez pe re an eargez da zilez ar vro Evit hema pounr da zavetei ha genvouez e ve red da eun den hema bet e stad her Zalver Jesuz Christ red e ve hema eun den a zavedo red e ve hema Doue ato da gaoza. vad ar vro gouzoud. hag ha vad ha ouzp varlerc'h.

Hogen hervez en rouez ze doal ha ne lacafent ket ha mad ha ouzp ar penn kentz, ha mar deus c'houz unan bennag ha a her gra bet, ne ouzer pelrae'h ha c'houzt. Consolomb ar muianmant-se ar re zanaour a zavo calon,

ha oc'h lacat morse an den da veza eun dra a zacrifis evel ma ve red bezа evit savetei he vro.

Clask lic'had ho unan da genta a zo eto lamat ar c'hrog ar c'hreg. hag en doare-ze ne oufot ober morse nemeur a bent, hag a teuer var zôren pa ve red mont var araok

---

ROM Diapac herien an Itali a ra kement a c'hellont evit ober poan d'an Tad Santel, ober goab noeshan ha telcur an disklegans varzeshan mar gallfen. O c'houzout e the ar gristenien vad serria eur gêr a an Tad Santel eviti ze dezhan eur merk eur ho c'harantez, o deus laket ho unan monna da skigna eun doare lizer d'ar Pab evit ober goab eus a vuhe Jesus-Christ ha res dezhan alion dioc'h ho gûz.

« Ha credi a rez-te emezho. e teuy Jesus-Christ d'en em zisrael abalamour ne vel mui en dro dit na zouavet, na lacrun, abalamour ne vel mui na canolion ha bouc'hou na an e kichen he groaz ? Les an traou scrijus-ze. Ho deomp ar peoc'h. en pe trues oc'h ar bobl. Les ar gounnar-ze oc'h eut oc'h an hini e deuz an Itali choazet da roue. »

Setu ano pennoz e comzont oc'h an Tad Santel ar Pab, hag hen a c'heller hem divenoc'h ?

Kounnar a reon defot na ro ar Pab soanite da eur gwel bennak rak neuze o divije ro da aber dispac'h. Laan eus ho gwar evit derc'hel casoni e caton al lamponet eo lavaret dezho emo erru adarre zouavet ar Pab d'en em zifen outho.

Eire daou e laker gurion var ger a bep seurt, hag a lamponet a laer e crena kaer, hag e crena an doaz, ep respeti na tad ar c'harter nag an eutron ha morse ar re zo carget eus ar poltia n zo em gavout evit secour an dud honest.

An tad ann el en deus roet digemer da eur c'hannad diguset dezhan a Vrezzos. Setu deu varnegent e roant, hag an dud a Norfolk en ho fenn. Ar pab pa en deuz ho digemeret a zo daoumek Cardinal ha meur a Escob en dro dezhan.

Setu ama eur ger beonag eus ar pez en deus lavaret Pi mno dezho. hag en deus teneret mourbet ho c'halonou.

« Gant eur galon leun a garantez hag a zanondegez vad e respontan d ar zantimanchou caer a zukmenit e kenver eador Sant Per hag e kenver an den diuzer a zo laket gant Doue var ar gador-ze. en amzerioù-ma kenn tenn ha ker strafuilhez, e pere e velar kement a dud oc'h en em zevel a enep hor zalver Jesus-Christ hag a enep ho ilis. ha ni a zo ouz devet evidomp difen he guirion pere eo guirion ar virionez hag ar feadel

« Ia. ne c'hellan ket he lavaret deoc'h avoalc'h, va c'halon zo leun a zanondegez vad. hag oc'h ho kuelet, e ten da zonch din eur a unan eus ar brudeta pabet a zo bet ama meag, aand Gregor-ar-bras a garie kement Brezzos.

« Emaoun en he zec'h var gador sant Per ha oc'hellan ket bezа laket e kem gantiano nag e vertuz nag e skiant, n em eus ket avad nebeutoc'h a garantez egethan evidoc'h. zaozon. hag evit ilis Brezzos. Grea. em eus kement a zo rin gallout evit skigna an dra-ze evit creski an urzer eus he bugale en doare-ze ha ma-ez gouchat *mez ar peur*. hag a zukmez hirio d an oll ez eus c'hoas boez enbi Pedet em eus ano Gregor da ureat em ginou ar c hamzou a dlien da lavaret deoc'h, daou zonch a dan em sparet

« Da genta red eo a ve mirvanez eiztoc'h hag eve ar pez a rit evit diskuez ha fez a unan gant ar zantimanchou a zukmenet dre ar bed on catolik Ha vezo gallet lavaret ne'hanoc'h ar pez a lavaret eus ar gristenien genta *Ar gristenien a o deus nemet eur galon hag eun ene*

« A ho du hennag e tanfac'h. bezit. me ho ped. a unan eiztoc'h: Ne ket a enep gouarnamanchou on eus ó en em zevel bez'on eus da difen gurion ar virionez, gurion ar religion, ar gurion roet gant Jesus-Christ d'he ilis.

« Ouspen-ne va bugale ger, red eo sevel hoc'h eneou varzu an Env ha caout nerz-calon evit comz ha difen guirion an ilis. evit ho difen oc'h he enebourien a ra ar brezel dezhi en Itali eveil e lec'h all.

« Ne ket da gador sant Per epken e rer ar brezel bremn da Jesus-Christ eo ha d'ho vam zantel n'eus ket a c'hoan da glevet comz anezho mui En eur e honrenadeg eveltze eo diet deomp lacat hon oll nerz a unan. Morse dorion an ifern n o devezo ar gounit. *Portæ inferi non prævalebunt* »

Setu pennoz e comz vike. Jesus-Christ. hag a dra zur an tad santel a ro d'an oll ar skuer eus an nerz-calon-ze a c'houlen digant ar gristenien catolik

---

Amzer Brezzos a zo deut da Rom er zizun dremenet evit renta he soverion d an tad santel. hemeotse, zoaz eur gareten ne bich nemeur d'ar re a ra ho mestri e Rom en hano roue en Itali Evel ho c'houstum e velont eur vech en amzer o tont d'ho guelet unan hennag a brusedigou an Allamagn Ar brusedigou-ze a gred no rei dezho mont da velet kement den a lignez huel en em gaf var ho hent, ha pa veont ar faza lamponet zo var an douar Evit eun den avad ha ne oro ket a c'hoad ar rouanez, hag a ve ar pab e ve ne gar ket dezho a tiskoi netra dezhan Ar re-ze, ma vijent bet e Jerusalem. a vije eat da velet Pilat hag Herodez ne vijent bet eat avad da velet ar peskedaer Per, drezi oll pa edo er chadennou.

Daoust da gementan, map ha merc'h caer ar roue en em enoa e Rom. Evit diskuez zoaz hoalec'h evit peb tenzgristen, ne deont ket d'an ofèren, ha pouzonedo

int emouet. Pa fell dezho mont e hench ne gavent ket nekeu evit arc'hant tud da ober benor dezho dre ma mont, ha setu perag en rad dezho arechout chom er gêr

Gouzout a ra eta ervâo a zigouez gantho arechout Ar prins Humbert o vont eat da Civita-Vecchia, a gerzas ano tud o evid var he lerc'h Ar gerent ar gerentiz o rei dezhe da glevet en doujan c'hourmantoù-ma dignaet ar baotred hag an dienez er vro Goelet a reas ano ivo pastilon ar Pap var evit lenn a rea dioualliet gant heiz ar bresoned all hag e neas kounnar enhan, hag a lavaras ne hanne da Rom nemet meurbet ha benn

Eur wech all o vez e bichon ha balez, difiet bourc'hiz ganthan, eur baourez a donne da c'houlen outhan alouen. Teleour a reas dezhi eur gwennek bennag en eur lavaret gant eur voaz trenk

— Petra a c'houzout-hu oc'h ober ar vicher ze?

— Ah! sotrun, emezhi, pa vez mestr hon tud santel ar pab meurbet caret mar vez ebet dre, abaoue avel ma voe deut al lamponet ar c'hommanndget zo ann. ar paour an hanve ganthan

Ne c'haller mui bale dre Rom nemet accour vad e vez lazhet a zen kement a gaver ha lamet digantho beteg ho dillad. Tud a lazer bemdez bete ano. deh Cridi a rafet bezañ ar c'hoajou bras-ze enno h ma ra en deuz ar bandennadou zerrou evit en em guzet. Ha setu penaoz en flastred tud ar gêr-ze dindan eun vazlen ken pounner

---

Ne oaze nemet ato petra a dremen e Paris hemezel kalon a deu a c'hoaz nakoez deomp an dispac'her ma pere varnezho o lacat hoc'h arbenn ra vadeuvez a ellfent da aloubi ep ma re dlaper ervâo ho unan. Frelse e spered an illaon e caoud gantho an ure kaer e zamouet kemezel a gavent en ho zi. Ne c'hallet evit nemet, lavarel an oferenn nemet dre gus, hag ano eno o reas ar pez ra bel gwelet e Frans eat penaoz epad an dispac'h kaoz hag a c'halvet amzer ar spered.

Evit daouez ar vourc'hizien, n'ho aloubet ket var neud ar rer ket a reas varnezho en Iano ar Gommun, enoue a ver gouscoude en dro da greg enho dre ar pez a c'halser realisein. Ha setu anna penaoz en em gemerer Eur vandenn gardou nasional a ia da ober gard, ha ne gaoued tam ganthe. Gouscoude an dibri hag an efa ne a ra ho brasa soursi

Nemet ar serjant hag eun nebeud gardou gantan, a ia da dont ar varc'hadourien hag eno e crogent er pez a blij dezho En eun ti e kemerent kik en eun all a kemerent bara en eun trede e kemerer pesked, fourmach, amzer, goudegen silvidi Goudem e zeuri da di ar marc'hadour gwin hag e caoud ganthe ofach a bep seurt rag an dispac'herien-ze ne gavent ket ma ne nahen ober kemmeroux dreist pa vezent oc'h ober gard.

Hogen e ti poprennc'hadour, ar serjant, goude e em dreas grest he chouz, e c'houlen ar prin hag e verk ar prin-ze var eur c'hoaz tam paper a ro d'ar marc'hadour da c'hortoz paeamant

Ar varc'hadourien e c'hellit credi, a c'hoarz melen pa welent ar gardou ze o vont d'ho zi, hag evit en em zigoll eun dra bennag, a vers ho marc'hadourez dek guech muioc'h eget a dalc'h ar re zu red dezho prena ha paea ha setu penaoz e coza ato ar baotred var ar re baour hag ar re boansa Ha pa deu ar re-ma d'en em gleva ar marc'hadour a lavar e hera pep tra, hag e ano ken dies beza evel pa edo bet grouanet gant ar bresianet.

Bemdez coulz lavaret, ez doare a ret eur c'hrogad bennag etre hor zoudarded ha dispac'herien Paris, Arme Versailh a c'hoanz bep tro, hag avechon zalcn e laouen eun dispac'her ien Gouscoude ne arvaser nemeur rag ar re vad e deuz ato diegi e tourzo a ro e'hemzrous, ha kemeuiur ne ket souez pa ra eunel ar vrema e kear hag a dud d'ann ne ya a-benn' Ha pa ma re grenn nemet grouana kear evit ho lacat an e'hoanz zur maouez ha ne ket e hoas ar re a e deuz grenn dreuz ebet en a re gouza? Ha pe ket ar vagale, ar re goz, ar merc'hed, ar re a ret esperout ato er mare all, re a varie da genta gant an dienez? G. M.

SANT HERVE.

IV

Evez invarios tud ar vro, an derveza ma anna ar bugel dall da glask boued evit he zad e vez gouel an oll zant gouel an anaoun a deu variere h. hag en em astenn epad an noz pevar ez ar mis ze kentel gand ar vretoned mar du troude bezo gouel ganel pe re varnu. pephini a deu d'ar verzed da bedi var benoz he gerent da lacat doar benniget e creqen ar meun-bez hag e lec'hion zo, da skoulm leas En noz-ze a leverer caeon ar purgator a-ni, en car ker stang hag ar geot er hrajen, a dreidell gant an deiion sonc'h a vez peuz raket ha dignaet gant an avel var ar meaz hag ho monetou a zo etouez hanadou an nater a ro neuze e cuez Hogen, var dro anterpos, ar mouzoù meskel-ze a zo aphammoc'h ha scherzec'h hag e dorpep ar c'hevre ar gwazonen cantren-ma,

An oal ar mod ar spered-gaer.
Lec'het mad dre c'h tud an douar
Lec'het mad dre c'h war hoar hor pez.
Deut emp d'ho lakat e pradou.

Tud vad na vez'h ari souezet,
Da doull ho ur ma doare dignaet
Jesus en deus hon dispac'het,
D'ho skuiza mar d'ec'h soubet

D'ho tibunn, tud an douar.
D'ho tibunn, hor ho hibunn,
Mar'z eus skuiza, hruza ar bed
Ha hon Doue hor silvidet.

Breudeur kerent ha mignonet,
En han Doue hor sikouret
En han Doue pedet pedet
Rag ar vugale ne reont ket

Gant ar re on eus-ni meret
Ez omp pell zo ankounac'het.
Gant ar re on eus-ni karet.
Ep truez ez omp dilezet

Bondezonn clasketien bars. eneou e poan ivo, hag o vont en dro evel an amzoun, claskerien eo a ia avelse en eur gana dre ar c'hoajou hag an zodchou hag a zao ho mones eleac'h an eneou mad a c'hounay or bod all.

Ar minorik dall. goude beta eat eur a gichen gueta he vam glany da zaoulina var bar ho dad marc. en em lakear eloaet ar glaskerien-zo da zeski bera kaoer. Kemeaoern an amzoun. evel ma zeo deut bateg enbomp, a voue savet. a ieverer, gant our c'haner devot ha dall hag he dad tennet ganthan eur a boan. eo ben lakeas d'he revel. Mar d'eo gaur kemeaoe. ian dall. e ve Sant Herve hag Ilyvarion an hini ben lakeas da zavel ar ganaoeen.

Credaploc'h eo an arveat eur ar bugel santel a zeaz doun e calonoo tud he amzer Ar bobl a re meneg a gemeaoe en he ganaoeennou. hag he gomzou a zo trueziz marbet. Ar bugel, emerhan, a valeaz

Ken a zoaz an aberde,
Hag an noz do-pok goudeze.

Hag ben davet he vamm d'ar ger,
Skuiz-stang ken n'halle zeaz gar

Ken n'halle derc'hel var he dreid,
Gant an heul ruzuz ha skornet

Ken na goezaz war he c'heuzou,
O striska goad a boulladou.

O striska goad a boulladou,
Mesk ha mesk gant dent a dammou.

Eur a zent torret ar bugel ne zavas ket avad a vreilleurien counnaret evel eur a zent Zrouant ar fabien troet e vouent e diamanchou hag a lugerne a bell en noz.

Setu petra lavar tud ar vro hag hi a c'helle ierel eur skeudenn gwirioc'h eur a ganaoeennou mab Ilyvarion, kanaoeennou savet gant ar relijion gristen. hag a daole skiernen e creiz leuvaijennou hi a zant ket tamoc'h eget re noz an amzoun?

Hogen an leuvaijennou-zo ne dlient ket bea caset kuit en eun taol. Ar pez a zome a hanoet en arvorig a enebe oc'h ar relijion gristen ha lavarion tud ar vro a gomz ker sklear a gemeaoe evel ma reont eur zi lavaroa en devode ar c'haoerik christen var sperejou an dod.

O veza o tromen dre groaz-hent eur gerinden hag a zalc'her e hoaz hirio da reu d'ar re a zom embi al leabaoe dismegaoent a hagouez, da lavaret eo paaoed, e coezaz eloaez eur vanden coeriadet vihan a zoa o tassi Ar re-ma a lezat ho daoa, hag a zeaz var he lerc'h en eur ober ho varoaliaa, hag e stlapont pri outhan en eur grial « peleac'h e zes-te, dall k, dallik ! peleac'h ez es-tu, zouc hor dal ? »

« Mont a ran kuit eaz ar bek douar-ma pa zeo red mont. emo Herve malloz avad n'ar weaa dud ma teuilha aoezhu » Hag e gwiraoaez ar gospersen vihan scoet gant ar malloz-se. en em lakeaz adarre da zaosal, hag e taoaal a ieverer beto fin ar bed. ep daoa morse na creuk: taa. deut ma zist da veza breudeur d an duzet la d'ar c'horriket-ze a zoa adoret en Arvorig hag o deuz c'hoaz coeriadet. Breiz zoun tar-ho

An natur zoken pehini a zoa kemeaot adoret gant ar C'heltet. an natur ive eo eus lakeaz a du gant an dazet a o anp Herve. Epad ma c'helle mam ar zant lavaret gant an lia, pa lec'h e hase da brezeg an Aviel « Nag hi zo caer .reid an hini a reier o tont divar ar menerion, » an douar meinok ma valee varoaliaa ne lelle ket deuhaa he zougea, hag a roge he dreid noaz, « ha den, gwaa ar gwaoaeen, den ne dene da zec'hia ar goad dioc'h he c'houlion. nemet lic gi gueaa gant he dood heaaez epken a rea heaaez epken a voaic'he creid ar zant gant he dood hag ho zome gant he haaan. »

Hogen. evel ma eo dou roet he valloz d'ar sperejou goapaûz, ar zant a roaz ve he valloz d'an douar meinok-ze a vire outhau da vale, hag hen reaias caletoc'h eget an houarn Dont a reas oeuze,e vel m eo dou lavaret, divar ar bek douar-ze eleac'h ma voa ker calet ar reier, eme ar gwaoaeen. ma na c'hellan morse nag houarn na dir caout crog enho « da lavaret eo eleac'h ma voa tod goues, peaaog ha ne c'helle den ho dgwaaoa, hag a tistroas da gaout ar zanter a roaz skleriyen ha kelenna-durez deuhaa

An dallik paour a lavare
D'he vamm pez ne ziz vloaz goude

— Pez pa ziz vloaz zo oun dre'man
Kalonou houarn zo en dud-man,

Kalonou houarn a zo enho,
Va mamm baour ia ounn ket evitho.

En eul lec'h me garfe bea
Lec'h ne gleforn nemet kaan.

Lec'h ne gleforn net a bemde,
Mann beaur nemet meuil. Douc,

— C'hoant oc'h eus da vont da gloarek,
Evit warlerc'h mont da relek,

An Aotrou ze veza meuleet'
Pijadur am bo d'ho klevet
O laza an ofereun-bred

— Ne ket evit bea bolck,
Am eus c'hoant da vont da gloarek

Kaag ar beleg a zo kaagaz,
Ma sperct paaur zo mare'hadaz

Oaspan ar gaag eus va eaa
Kaag eus ar re all am befo,

Gwell eo ganhen, va mamm, monet
Da jom d'ar c'hoad, gant lenard,

Evel deuha merc'h Doue.
Ha deuha d'ar re all ivez. »

Rivinoant a rous he c'houlou d'ha map. Er c'hoad a chomas eurhan e zoa eun eontr dezhan a chom. Herva a zoue d'ho grouat hag he vam a zoue da c'houlou repu oc'h eun oabeut merc'hed devot a zeve evel franczat en oad koac'h didud, a beleac'h a o devoa kea darempred gant ar hoé ormet avit gueliet an dud claev pa vac'hagant evit pere en oant eur brevelans. G. M.

(Hor pennad all eur wech all.)

LABOUSIK DOUE.

II.

Sellit-ta sellit ar gueonil ! ar c'henta gwech en deomp d'ho gueliet ahaoue ni en deus ar goanv he c'hanet kant ac'hano ! ha n oc'h eus-hu ket a blijadur oc'h ho gueliet ? Evidomme pa velan ar gueonil a zonch droc'hin en neven amzer, rag hi eo a zigas ar c'helou mad-se deomp. An avel pur er goanv hag ar glao pil a c'helli lakat tenva ! penn ean den mes an hroi skedus hag an oabl glaz en eun dever hanv a dle ho zigas tamen.

Setu penaoz e comas Royer Leon oc'h an dud iaouank, Arzur a Vreiz.

— Laouen a venomp ma eme Arthur Lantivy, nemet Arzur a velan pep tra e din, pe vez soken digatar an oabl.

Eloac'h trabellat hemeut-se eme Arzur, sell-ta oc'h ar gueonil ! sell ansaho-ta e vont ma an eil gueonan d'eben ! Nag hi a ray chauv ha tuer ! Gaelet-ta ho deuzo-kel e vont a rez an douar hag e zevel goude en oabl kea ma c'heller mes ho gueliet. A beleac'h a teuio-ho, gouzoubet comet ? ha ne d'eo ket a kichen Doue eloac'h ma oc'h bet cpad ar c'hoac'h mis ma a ho kaalet mui ama ? ha ne ket kaan ne ho zigas adarre avit deski dezomp gouzout ep en eun gleun hon karlo hag hor pouevon ?

Goude hera comzet evelia. Arzur a blegas he henn ouie he zaouzia hag a jomas da zonjal, evel ma vez ahan, glac'haret evel ne velet nemeur bugale eus he oad. Ep mar, derveziou a zeve eus Arzur a vele gant oac'h ne vanet da zont, hag ho galoa faire, rag ar bugel paour, arnoz gouzout petra eo bet a c'hoaio divar ho gouzi he vamm petra eo bet resevedik.

Epad ma edo e zonjal evelia, setu Royer hag Armel ho daou e taskeur eur gradeu

— Oh ! sellit-ta, Arzur ! Oh ! diouallit pa e vez tamm dezhe !

— Anaoa da behini ?

— D'ar vrasaoa a zo diskouezet gan an ha kichen.

Sellit eme e vale ac'hen diouzoc'h ha tro, lavaret e ve oc'h souvenfo ac'hanoc'h.

— Marteze e deuz hor gueliet c'hoaz e c'hoari, a oc'h ac'hel a zonch, varlerne pa zeomp da vale ar hrajou dindan ar gwez hrua.

— Han ia, a lavaras Armel goustadik neuze oulip labaouoc'h evit hirio.

— Teuit ama, abousik hanaf, eme Arzur en eur patap he zorn goustadik da zonjal creiz er vrasaoa.

Met pi laboue e doa gueliet an dorn a zispaza he zouzakel, hag e oja kant en eur vousel eur gradeunik. Eleac'h a vad mont kant dre r prenest, en em taolas da c'hoarzoal dia ar ra a dreuz, a hed a gruz, a dro e tro, evel ma c'hoar ar guennadel vber.

An tri bugel a zerraz ar prenest a flao, hag an strakle, ar labous e doa c'hoaz da hasa, hag e doa ancouaac'het eolo an Duker e kichen.

Comzoua a zevel zoaz ar prenest, a zoa eur seri jadeu hag a zavaz he fenn.

— Petra eo an troa-ze emezhi a gleva-me er penn all eus ar zal ?

— Ar vugale int sirou eme unan eus an demezellet a labouro e kichen ho mestrez ar vugale hanoa an ouvrer avaolc'h dre n o doa ket gallet mont alese ahaoue tremdre arabat eu c'hout drong outho me o doa groat eno tamik zoaz.

— Doue ra vire. Louza, em befe drong outho, me voar ervad pe ger pounner eo da vugale choua avelse er c'hleo. Aliez ho gwelan o redek hetu dishalaus pa vezout ane er hrajen hag pourvuz a vezout fur ha dudzoue pa vezout ar zaliou diresi oll pa verzo ra nann a doa, petra ra dezho-ta redeg evelse ?

— Ah ! sirou, eme eno all eus an demezellet, ar goal hoarad e redek varlerne h eur vouzoulou ouzoust, hag al labous hag a dec'h gwella ma c'hell ouz an all pouz d'egile eur ar zal.

An dudzet a rena sur da Arzur a zoa choumet a za da zec'hu ar c'hoarzo duec'h he virzch. Arzur a dostaoz en eur vrac'hoarzin, hag a blegas da zonjal creiz a dorn he vam evit pouez dezhan. Constans avad a zachas he dorn gantbi hag a gemeras eur mio trunk, ar bugel a jomaz en he c'hichen hag a grogz ep credout nevel he zouligad.

— Petra, c'hui va map, a ra eur c'hoarz krin evelse ?

Oher poaz da vel labous hag he zelc'her er prison, hag ema marteze he vam oc'h he c'helver eur pennad alese ! N oc'h ezo ket sonjet. Arzur pebez calonad e defe ho zamm ma teufe tud fallagr trahardet d'ho lazou, dignabi ha d ho velc'her pe vouthr. en eun toull bouzuh ! Nan, n oc'h ezo ket sonjet.

Constans a grogz he mouez o lavaret ar c'homzou-ze.

Arzur a zivrelas da vousc'hi, hag an em daolas ezo divrec'h he vam pehini her briatas stard avel pa devije neuze na vije lamet diganthi hag e lavare eutbi he unan

— Bugel paour arnoz ma teuiat beteg zoa. e vezo rud dezho breiza corf da vam diodan ho zrevel !

Condons, a vezo choumet eur pennad ep lavaret gar

— Va mab. emezhi, Doue an deus roet he frankiz d'al labous evel d'an dud, arabad eo he zelc'her prizonnier.

— Y eut-il bientôt à s'habituer à la présence de votre frère Arthur, puisque vous ne pouvez vous passer de lui? répondit Ernest.

Ces paroles firent rougir Laure, qui baissa les yeux sans répondre; mais Ernest, qui était fort occupé de sa maîtresse, ne s'aperçut pas de l'embarras de la jeune fille.

— Ah! Laure, reprit-il, je vous en conjure, ne me faites pas languir plus longtemps... Vous savez combien je vous aime... Vous savez que je ne vis que pour vous... Dites-moi donc enfin si vous voulez être à moi?

Laure, qui ne savait que répondre, se leva précipitamment, et courut ouvrir la porte du salon, en criant:

— Arthur, Arthur, venez donc vite, je vous en prie!

Arthur accourut, et Laure, se jetant dans ses bras, lui dit:

— Ah! mon frère, je suis bien heureuse de vous voir, car M. Ernest me tourmentait beaucoup.

— Comment, Ernest vous tourmentait? dit Arthur en regardant son ami d'un air étonné.

— Oui, répondit Laure, il voulait absolument que je lui dise si je voulais être à lui, et je ne savais que répondre.

— Ah! ma chère Laure, s'écria Ernest, vous ne devez pas vous tourmenter ainsi, et je vous prie de ne pas me faire souffrir davantage.

— Mais, mon cher Ernest, je ne sais pas encore si je veux être à vous, répondit Laure.

— Vous ne savez pas encore si vous voulez être à moi? répéta Ernest avec désespoir.

— Mais, mon cher Ernest, dit Arthur, ma sœur ne peut pas répondre à votre demande sans réfléchir, et je ne vois pas pourquoi vous vous désolez ainsi.

— Ah! monsieur, reprit Ernest, vous ne savez pas ce que c'est que d'aimer comme je vous aime, ma sœur et moi

hennig ouzoc'h. — Mad! petra gortoz da ginout eta Richardik? — Douvez, doue a garfe va kred da ginout ha pa ve kroc'hennet ve. — Kredet a ra dishiro pa gerhaz ne vankfe ket a zaoulagad ac'hanoc'h da bell mar karfe ar Roue.

Goude ma kasas Sant Peer rag pa zegouezas va doue ar gêr e voe ambroget marc'o e oa bet he hredi gwaskket kaer evel ma c'houlennas graz ma zad. Ha kerse ar da Richardik ha hanaouet kloaz hag he vugale gwaskket ive eve prizet, hag ema ar dredet da vont avel eur pakig kaer memberhed. Sellout ann dud oa bet ac'hanoc'h a voe gwelout ar Richardik pa oant o tont da Verna. Evel ma oant bet kerse pe vankfe ar Richard e ha da he dad avel eur gwel. Hogen ann eurusted ne remas ket rag ar Roue Richardik ken e havas war ar bed hep dale hag he vugale ha da voe evel mez gant ho zud. Ken bouzus dresto oll a zarempredas ann dud ha ne blije kaer da Richardik, dreist da he dad hag he oa bet emperet d'ann Iverzon avad na fizerzas ket. Ar Roue eher eme Richardik gwel ne ra ean gempreus mad gant ann dud vras gant ann dud a ober eur bourc'hiz ket ha nezaug sukren marteze.

Mad damze Richardik a voe mennet da vont adarre da ginout Sant Peer ha mont a reas. — Petra ne zaevez ganez adarre trubuilh ze ac'hanoc'h? Aotrou Sant Per bouzet kompreni' ra greg ha va bugale e oa gwall kaset gant ol ker ha a gredas, abaoue ma oamp partedet hag ema distroet hanka e ael avia d'ho pado d'hon renta paour adarre marteze ma ema garanp evel a mignon ouzoc'h. Pa ma retorn d'ann dra bennak all da houzo va zad e vichou rekouvet ganeoc'h. — Kredet a ra ze ema ann dud a oa bet d'ar zad ha d'ann nep ha gro damzal pa pezo c'houzet hag eur re gartoz hag a faio kemeret dre a c'houzoc'h ouzoc'h. — Ni ho pachu gallet eur dra c'houz eur zac'h hag a helpou lakat ha dre hec'h ehanv ann nep a garchen ann lakaat var ann doue en tavl-ma ganeoc'h evad aotrou. — Mad, hag ar pezo ann oll dreou-ze eme Sant Peer. Gra d'ho dazl evad an dra-ma, mar c'houzoc'h ha ben ervenn pellac'h rag ar vanch davan ne bouma dre da zelaou ac'hanoc'h.

Kar pennad all var zevel all B.

An aotrou Plasnoc, person Sant-Ian-ar-Roz, a ra memor ar c'hemenvenou-ma.

Hor c'hembardet ema a Verzun a donia ato ac'h Parz, hag a drec'h an hentchou a c'hello ne dospet hervez da gaouet, hag en ann ema mestr ema ar pheoc'h ha ervenn a ra aze ha daouzen.

Eur doare petred ar gouzout a ra kemmou. a c'houz'hanv terfejou a lacq a reg a kaouet a zapich dezho hag an dra-ze ato en hano ar Frankiz. Evel ma fell hec'h d'ar oll kemberet armou e kroger er re na reont ket, hag e rar dezho mont da vrezelegat ac'h ho c'herent ha engouest. Sarra a rer ar stalioù, an tiez labour hag e laker ar prizon ar re a ioa en ho fenn, var digarez ma lak hent gantho labouriou pere na deont ket da ober gra evel ma vez c'houzet e zaoul.

Evel kroger e madou ar re ar... an dra-ze ne doa ket ouzh laeroua e Paris. Kloaks madou ar c'hembardou hag an armou. Kemeriou ar great hag a rer ato ha a ouzh netra da zavarel. Bremañ e kroger e douvez ar re hanvalek ne ouzoc'h ket petra a c'hallfet da zavarel mouez h. Evel ma oant eaz a vale machetaouriou hag a doue servel ho stad ha kemerel ar lec'h ar stalioù ac'h an diskriverien ra ar pevarzek hag ar re na c'hoas ar gouarnamant a gemer an traou ze ol ma ho hanv hag ho stlc'ho pe ho ranna strishaat. Ne doue nemet eur gir da zavarel. An dra-ze ne drompl-or ne c'houzer an dra-ze ha neuze, evel a selle ne oant bet ken na laeroua ha dudelidet.

Lavaret ra dud dezar ar maez e c'hoaz ahez ar gouarnamant. « An dra-ze ne ket laeroua eo memez herpham ho servel hervez. » Petred Paris a voar tachal ar gêr-ze da daolout en eun doare bennak.

An dud vad e Paris da zavarel ne ar re ne doutaont hag a garfe kerz servel diskroua a ra dagalou ar gwaskoud ouzoc'h ket hec'h pe en em garel evel en em zifenn a ema Ket da c'houlenn ac'h dra-ze dezho. A kredet ni. Kollocat a c'houzoc'h a reberzou dezho ma a doue ezomm ec'h ar re a glask ober vad dezho. Ha ma zint tamallet gant ar re ho lacq er stad ma emaint!

Evel dezze ar re a zaoc'h gwella ar c'hêr Paris, pa ar bourzidi hag ema ouzoc'h ar c'hoc'he. Ar bourzidi na fell ket dezho en em lacq e creiz an dispac'herien ema ouzoc'h ar c'hoc'he na kasont kemeret netra dezar ho c'houzoc'h e rebarzou hag a doue grant renta dezho ho beleg a ma lakaet er prizon evel ema a re all. Ma carje an oll harzoned vad ober ar c'hêr a vije ket pouez'h eun pelz na pa kouezas ar vije ket bet a zispac'h. Ar pez a re hardizanded d'ar re fall en ato kouezas ar re vad.

Da c'houzoc' an traou a ia e mesk a ioa Lavarot a rer e peb c'hoarz vad ouz'hor gik mez'h, hag ugent vad ouz'hor ameno. Gant an dra-ze ar re zo gant a c'hoc'h vad bremañ pe zoken a zo vad evel dengen ar fazi var ho zroad na oulzad ket mont a bell.

Ar pez a rebarz pegeraout a c'houzer hag a drubarderez na gant dispac'herien Paris ra doue mar serfet gant doue ma ar re a doue lakaet er prizon gant Aotrou Ar baoc'h Paris ha person ar Vaskiz d'ar hanv ze a penn gouarnamant ar Frans e Versay evel ha hab da ema da lacat d'ar maro ar brusmerien hag an dud mac'haget. Evel pa ve bet marv ar re ze choaz evel gouzoc ar Frans gant da ober eun havelep crudelez!

Cals a gred ne ket bet servet a lazh-ez gant Aotrou Ar baoc'h Paris ha gant person ar Vaskiz mes e oant servet gant an dispac'herien ha lakaet en ho lanv. Hogen n'ema lez penaoz e ya, ar re ma eno eur gwaz skrijus ma hollzaro, rak rad eo a dalz servet gwer hena, mar e doue trompl'et an doue ken-ar ha mar doe ke ha mign

o deus great al hairvez. ec'h eller lavaret ez eo ene poulus ar gaou hag an druhardered hirra ma c'heli mont

G. M.

Kentel roet da man dre engravet. — Var vil ar Sun e voa eur bourc'hiz gwisket a roare, e klask tarzh he gi da nenn. Hogen ar c'hi ne blije tam an dour dezhan, ha ne felle dezhan, a vriz ebet, mont er ster. O vevel-se, ar mestr a grog e croc'hen he choug, hag hen tant ahars

Ar c'hi, kenta ma c'hellas a deuas d'ar bord da glask nevez er meaz. Met bord ar ster el lenc'h-se a zo hanet ha souez hag al loen paour ne c'helle ket nevez mui an dour. Ar Bourc'hiz penoz, evit na vije ket kemmet he gi a bleg var bord ar ster hag a zalen he zorn evit he denna, met mont a reas en dour hag e reclas ahars he unan.

Daou vartolod a ios ene a dour, hag a zredas. Gant eur berchen a ios gaulio a safchont ep dale eur an dour ar mestr hag ar c'hi.

Ar bourc'hiz, pa voa kemmet var ar seac'h ebarz diskuez raouennigez o velet he vuez sarreiet, a ios ével pa vije eo diemper. Epad ma edo o klask tenna he gi ene an dour pleget azioc'h ar ster he taic'h a ios oa-set eta he c'hodel hag eat d'ar goelet. O klask televr he zorn d'he diarbenn pa en devoa he zantet o coeza ao e voa he unan rnclet divar ar bord.

Ear e livrenn baourig a ios ene a lavaras

— Mar karit, me relo da glask ho taic'h en dour.

— Kea ene ar bourc'hiz, ne gollfi ket da beau.

Ar potr a veaz, a voue eur peanadik bras dindan an dour ma comanse ar sellerien nec'hi o sonjal e c'helle bezo beuzet. Hogen nevez a reas ar taic'h ganchan hag e teuas fouge enhan d'he digas d'he mestr. Goustoude en eur sonjal gant eun dorn ar taic'h d'ar bourc'hiz ec'h asiennhe he zorn all evit gouzoc'hout eun dra bennak.

Ar bourc'hiz epad ma voa ar potrik o klask he taic'h en doa lavaret d'ar re a ios bodet en dro derhan, e zoa en o c'hant antercant sur enb. An oll era a riskantas beza devouk koutant pe velfout ar bourc'hiz o tenna eun he c'hodel eur pez a bevar real epken da rei d'ar paour. Hema martoze en divije kemeret ar pez a ginniget dezhan mes unan euz ar sellerien a gri ar gaihan.

— Petra ne ro din nemet pevar real? Me voi ens reul dit mar kerez skleper ar taic'h adarre eleac'h m'ac'h euz he c'havet!

Ar bourc'hiz a reas eul lamm evit crapa en he taic'h ma ne zisevell ebo. Ar potrik n'en ket chomet da var-c'hita hag en doa he strinket e creiz ar ster.

Eun tam ebat a voue ebo ha nemse o voue great mare had ar'h ar bourc'hiz pa vrasok mont adarre da denna he taic'h ene an dour. Red e voue dezhan paea pemp sevel ha nemse a voue lezet ar potrig da vont adarre er ster.

En dro-ma ni bourc'hiz en devoue he taic'h, hag ar sellerien a zirouraz ar potr da deuz ar pemp sonet.

G. M.

An Aotrou Kersauson de Pennendreff unan ann hon deputeed, a zo mare e Brest eleac'h m'en deus evit eured he zere'h Ereiso ar Finister a vank dezhan bremañ tri depute.

PRIS AR GRO.

Kastell. — 27 Ebrel.		Pont-a'Allt. — 30 Ebrel	
Pris an daou c'hant kar.		*Pris an daou c'hant kar.*	
Gwinis.	33 lur 00 c.	Gwinis	43 lur, 50 c.
Segal	19 lur 92 c.	Segal.	20 lur 85 c.
Ed	24 lur 10 c.	Eis.	30 lur 50 c.
Ed-du	35 lur. 86 c.	Ed-du	31 lur 38 c.
Kerc'h	25 lur. 52 c.	Kerc'h	13 lur 00 c.
Avalou donar	40 lur. 00 c.	Avalou donar	6 lur, 50 c.

BUEZ HOR ZALVER JESUS-CHRIST,

HA BUEZ AR VERC'HEZ VARI,

Gand eur pennad sclrit gant ar c'henta Misterion. . .

Moullet eo an eun doare ma vezo ens bras da lenn, gant paper ens ha liserennoù ens ar re aclerra. Cridi a ellan eta e plije d'ar re ber c'hemero, ha pell a ios en eo tud ac'h he c'houlen.

GANET E VENO.

E Brest e ti an Iroun Normand.
E Landerne, e ti an Aotrou Desmoulins.
E Montroulez e ti an Aotrou Ledan.

Hag e cals ens ar c'herion hag an tiez ma vezor levrion enho.

G. M.

Buez hor Za ver Jesus-Christ ha Scol ar Vorc Mad a zo bet dastumet e brezounek gant an Aotrou G. M. beleg.

HISTOR BREIZ

Gant A. de M.

A zo moullet evit an trede gwezh.

An dud divar ar meaz a gav el levr-ze kentelioù caer divar beun ar pez to tremenet en ho bro.

Al Levr-ze a gaver er vraz ens an tiez a werzas Levrion enho.

LEVR BUGALE MARI

GANET AN AOTROU CHANTOR, P. GUENGANP.

Moullet eus an eil guerh, ha cals caeroc'h ha difaoc'h evit ar vech kenta.

Ar Gerant, AR DE KERANGAL.

Kemper. moullet gant Ar Yaouank. Mouller an Evespti.

Dimanche 6 Mai 1871 — N° 327 — Seizved Blavezh.

FEIZ HA BREIZ,

KELOU A BEP BRO, HA KENTELIOU VAR BEP TRA,

Digaset beg sul da gement Christen a gont ar brezounek.

CONDITIONOU EVIT CAOUT AR GAZETEN

Evit ar Feiz ha Breiz Centes an None Aug ar Mezeriad evit ar bloaz, dous kemmet evit c hoaz à unan, pevarzek real

An Abonnement a dle bout paet arouez rentet ar gouestlou

Ar boas en tapas kaz en dro ar c hoaz centes a vezo paet ma ne vezo ket abonnet, a ra comsterl evel abonnet a nevez.

A abonnamant a gemmer e ti an Autrou an Kanonik, meuller an Eskopti ha ar Gaperou a ti e Kemper.

Diwar Autrou an Kanonik epken e vezer adresan ar pennadchou da kemmel e lec'h ma'z int bet kaset ar Gazeten.

An scrijou da gaout ar Gazeten a dlont bout adresset d'an Autrou Kanonik, eplan.

KEMPER 6 Mai 1871

Chomet a reer bremañ gant a doull ne ket eplan ar vro-ma. mes ne ra ket kemmen netra a resped ar Frans hag e c houlen pennoz e vo ballet ma ehan zevel evit distruch evel e doa great ar Brussianed enhi. Gouzout ra, ar Brussianed a doa great ma distruch ar pa ma oa bet bro hoegen ma doull a ked ha. a ya ant ar re a vezo maget ac'h an tranc'h a lavar ne doa ket gant an enebourien-ne a zevezo ac'h e ker ma ar ger ? ano gant an enebourien a rafe ac'h ma var gant a ouzomp, ar fals credennou ar vrasañ a vez digaset dreuzh an despurch evit ar religion an doa ac'h ; hag an dud savanted ebanoù ne doa ket lavaret ac'h ma oa kemmet kement a ze ar bed da vat tre ac'h ar c'hontrol eñ.

E gouestlou ket penn a ma bro ebet n'ho deus ket lakaet a gleiz pe ar zil da zestum ha ti ed. ne vez mui ma bro na reizamant na bro pe doaref bras ebet ahanomp tud ep kompoz ano ar c horgan evel Doue a vez pesketa a labour dezan hag ar marbreien dister despriset rak a ra ank ha ? jadar ha netra a vompal eber ha dever pesketa a c ha e vez ma bro hatpa evidon ? Ema ta pa ne laillet dandan ha ingerien ha evel ha dremmen en dachar a ra red dezhan reiza ha pa ne deufe ang avel ha ne ra all a zaoc'ha e ha reiza

Ar Frans eta e doa ano da vro ket aveset ne ket eplan en anaon hennez eus ha liberal mes a pephini anezhe. Ema e ano a vro. evel eur c'hoef gant gant ar c'hlaoued hevelep ar bed e doa ano a vrale pephini eus ha ano da ober goad ar re a

Mar Zalver a vez gwechall. Larar da verzel ar ank dont d'ha velet evit chom gwadeus ma da ober hennez h hanval en he genver. Hag respetet a z ieillomp-ni re liberal dezhan ober ne evelse evel ar Franz ? ra doaz ha lazat da vrasa disoñjal ha da zachan hent e hen evel ha ar gwir ar haoe ouzomp, ne ket, dreuzet doaz h ha oll Anaonaderien ?

Ar Franz ne c hoef bet a vez aveset nemet dre ar fers ha dre ar religion dre na doaze da ober ouzh kristen.

Hogen ha kemmet a ra ar Franz al lezenn ze ? ha ema a ra he dispartiet en he mare en he gouarnamant ar gwad servel-se ? Ha bet e devezo hi c'hoas a vrale à zevel en em zrouz ? Ha ne vezo ket gwelloc'h gantho mervel tre ha doaren doaroc'h doaza ar vrasadurez ?

Ben ez eus ato ra bet dre ar fers dud ar gwir gristenien, gwir servicherien Jesus-Christ, hag ar re-ma a gavo varan ar vezo hag a bouga da ra kaoz ha ac'hanpen a ho daou. Nemet ema an dispar kerzien dud ep kred en Doue. ebarzo Satan hag ar re ma a gavo varan ar mezo. hag a ra ho gallout ez a ouzhp ha ho kaza gantho d ar mare d ar bae d an denvalijen. d ar vrasadurez.

Hogen ezer an daou eum ra ar re ma var eum all an aveer hent ar c'hoef a c hallet da lavaret eus ar vro hag ar remz ne ouzer netra var ma da ho eus ket pe da Jesus-Christ pe d an dreuz-speret ne ouzer ket pe da a greiz pe var an ti daou pe var an ar Lil a pemp ezer ar mare hag ar vaez ezer ar zeiz pemp hag an daou-vlejen. ezer an hent hag ar bed. Ha d hano a ra an aveer hent se ? A ni ugent Doue e velet eunn hentag a vleunn mes hag a vale li a zavo ar vuchañ gantho ar re all ? Ne doue gwelloc'h ne ket an ti a ra ar gwir ar Franz ha ma na ra ket ker ar bed ha ne vezet ket gwad ar bed he c'hrederiou ne ket bet da ma zad ar pelerined he daze li ra ha ra ne ra mui mui dichan a rebeudou hene gwelloc'h ar bed hag ep daze e ra gallet servija a vuchañ, evel ma ezvez Jezus li ar c hoef mare ; daou eta ar remedier diganet a vez ar Franz evelto

Ar Franz a zavo pelerin da vaez an oll ken laver, ha hetag ken Tad Santel ar Pab en doaz an esperans-se.

Red ez eta e vale gwad aveer ra ha zaoz da lavaret ec, red ec e vezhe ar speret a lar hag ar religion da ra-trenal vuhé. red ec ez dele Doue ha bed a kemmet a ra bras dezhi. Red ez ez dele Doue. a ra brema tabaot ar maez ha bras ar c'ho zevrennet, e vuhé ar re ker kaer, ar re ar re kemmesa doaroc'h da anaout ar zan hanhet'h

egnthu eur hanvet hag he gaire ho unan dirag he levr-varo. Red eu en defe he bias en armé e ve an tanvaiti eo eo hen floue an armerou hag e ro ar gouiad d'an nep ma ene, en descadurez a roer d'ar vugale ha d'ar tavarnhiri a die hena save e doujans Doue ma dleas e honet e defe doujans evit an dud a die hena denvet da traili mar deus c'houlenet e c houlenet eun dra a gourc'hemen a die hena cahestet ho gaol soulou ha roet magadurez d'ho c halon epad ma roer magadurez d'ho spered pe e teuio gueled ato e ro manoc'h a drouk deziho rgel e vod an descadurez a roer deziho ec'h henvel ev ma e hanvero an oll na het o trumpin an oll eglis ne het e hanvel an oll divar gouiat eglis eo e hen eus evo da vem evit e chom eur roue ateliet siard ro ha an. Ha eur ger red eo e ve roet ha bias da Zoue e pep ene eus ar c'hoelien a c'halvez ar Frans ouzer ne zavo mervel eus ar bed-se ma neo anezomet enhao.

ROM. Ar gwiriekted vad e Rom e deus bet eur pas evit e chanet e doue ar Frans dalc'het anavet ar Pap ha evget ar jeneral Chanet da garga ar plasou gwallos ezomez ar soudarded calonek zo. Setu eno unan eus an traou a c'hell roi drouip asperans da velet adarre ar Frans e servel en he zi

An eil a c'hoar pa zeuz ar soudarded da servicho ar Pap. Perugat meuster Napoleon a anaveras dezho ne vanet mui Iransaiz. Eun oberenn eus ho zonez a respontas d'ar meuster daoust d'ar gaer e vanet degasset da vro Iransaiz e c'hoanl gouscoude da sicour ho bro. mar e dleje mervel unan anezho evel ma zanvel neuze da zicour an ilis. Dalc'het e deus mad a ho gar ha diskouezet e direz, e skoulz ho gwad evit ho bro, e c'houzout var ar Prouvanted ar pez zo bet gouveret a victorenn varnezho, a vanet dimezh eus an hano a Frangouren npet ar re a hano an hano-se digasaho.

Er blez-mu. d'an 12 a viz mezh, ar gwiriekted vad a Rom e deus bet gallet diskouez ho soudarded, evel ma renet hont, evit an dastro eus an Tad Santel eus a C'hastel da Rom. hag eus a zonez. Agnez eunez h ma eun bet anvetaet dre varzud. Graet e deus gouscoude ar pez a c'hallent evit diskouez ho c harantez da vihel Jesus-Christ.

An tronoaet nobl e deus roet eur pallen evit hem lakat e lochen Sant Per a beleac'h a ro ar Pab ho venoni da gar ha d'ar bed oll. Eur pennadik hanr a vez oc'h hual ar pallen. evit harvest d'an Tad Santel pegremen e hemeront pere ez ho bezoun hag en ho drubuilhou

Pa ano en deus carvet evel ma ano hous. coulsou chet evit respont dezho hag ho trugarekal. Eunez an traou all ma deus lavaret dezho

« O Jesus ma Arvel. en derveziou-ma, e velen pedenn Sant Per hag an diskibien all e vez e pesketa e deu c'houzout hag en em skuiset epad an nos, ep pega pesk ebet. Pa deuaz ar goulou deiz hor Zalver e vez goulennet digantho ha mad en bet ho feskerez, e respont: chont trist hras pounnet en eur epad an nos ha n en eus kamaet netra. *Juxta autem tuum mittam rete.* nahil crpennas

Neuze e c'houzr'hemennas hor Zalver dezho televr ha rempou e vroa. hag e teuas gantho eun nver lanvadeg a besked. Ezvile en aliter ma a deuvaljen hag a drubuil epad ne emsamp dindan gallout hini enebourien. e c'hellet lavaret dia re N on eus pounnet. ni a ro skuis. Kemeret a bedromon zo savet varta an Ear, kemeret a zaelon ar bet skuiset. ha gouscoude hole vroaz a ano gant nemp coll pesk Ar mare mad a deuz mes pesk?

« E gwiriekted ar rompasoù e deus pedet ha diskouezet devosion ha meiz e vroa evel an nos eus ar reiz a zo hirroz. ha gouscoude n e deus bet netra — Ha ar merc'hed a garantien hag a feallet a roer da gader hani Per, ar speredjon en em droas oc'h ar bedenn e Rom ha dre an oll bed e klev ar zo eus dra bennak Ez breiz pella, ez e kaeriou gouzoa zoken e pater Doue d'hon tenna eun ar stad ma emsamp enhao. Ha pedennou hag hec'h oberou mad ne ouient het manconi da vezn reverel gant Doue »

An Tad Santel a lavar gouzoud ne ouie het dale an Aotrou Doue da zevel adarre he iliz Ar pez a zukaen ema tost pe marc'h ez ma zro an oll meuiet gant an dispac'h bian. ma o deuz hezo ouzho neket ephen ar re vad mes e hanz ar re o deus oubeut a religjon An Italiz ne c'hellent ket chom revlez ne c'hell ke pedout ep Doue, na fez an religjon. Red eu gortoz ma tiskouezo Jesus da Zant Per petrak a televr he rouad evit tenna ar maro penhed eus an doar Red eu televr ar rouad a zoue da lavaret eo. en eur zelc'hel var hent ar virionez hag al leaniez

Vihel Jesus Christ a reio ha ma ne ra het an hini ne hero, nano eus ar re a deu var ho lerc'h a raio a velo Rom en he c'hevzo stad he gwrio e peoc'h ha renet he oll gwirion dezho. Ha eun zervichout a c'hallo eur ar presant roet d'ar Pab, evit benniguen hanr hag ar bed divar c'horre zochen Sant Per

Ar brelenneried a zalc'h ar zroiziehou e Rom a ne het dagemeret ne gant ar Pap pehini en deus ho c'hemerchet da lacat ar fez da vean e calon ar zoudarded

Goudeze en deu ne soudarded reiz ar Pab Ar re-ma. emezho. a e deroa het e douar da ren da vihel Jesus-Christ. eunez avad ha nirv e deveu eunez ho federaouo ha mirr ar pouvoir hag ar skuiidet a deu gouzanvet hag a garjent da c'houzout c'hoaz evithan hag evit an ilis santel. — Pa ano en deus Lavaret dezho ne hado marse pell rag pa doe disteal ha Doue ne zaive het da zilezel mouez ar ra a c'houzoar,

E Rom ez eus savet eur vrasnez hanvet Iroumadur. Ar vugale pe'rel ha merc'hed en em lacz ar vrasnez-se eunez h ma ilenet savarel hemdez eun dra Marsu evit an Tad Santel hag evit ma rei Doue ar gouent d'an ilis Pemzek eunt hogen o deuz a vrasnez roet ho ger da ober ar hedenn-se.

Ar re ma zo e deus zanet eur vandonnedig anezho heleg ar Pab pehini en deuz ho dagemeret evel ma ugo-

mèrè Jesus ar vugale vihan hag en oeuz ho bemdet gant enz a garantez hag a deneriuiget.

An Tad Santel, o tigemeret n eus ket pell c'hoarzet hreuriez Itron Varia-ar-seiz-kleze, a lavare dezho

« Nag hen zo caer an hano roet d'ho preurjez Jesus var ar groaz a lavare da zant Jan *Setu aze ho mamm* ? ne c'hui ve, ho clear eo bezo bugale ar vam a droaz, ha me ne a grèd beza muan eus ho bugale.

« Jesus-Christ arank mervel var ar groaz a zoubiaz he bean Pebez kentel a roas deomp hor Zalver o sonhia he bean eveise Kemerit-hen evit sonet Ar bed a zo collet gant an orgoull hag ar garantez evit madou an-denar Dioualit oc'h an daou ra full-ze Va gloar-me eo bezo servichor servicherien Doue, ha ne ket servicher an dud orgoullus, eat cross Jesus-Christ, carit beza paour ha dister Ne a ro doue'h va bennoz, evit ar vuez hag evit heur ar maro. »

G. M.

SANT HERVE.

IV

Eur vera benzonng eus an amzer goz a lace dindan ho skoulagad eur sorser o vale, arank ar goulou deiz, dre ar meziau en Arvorig eur c'hi du oc'h he hem. Eur vonez christen a zao, n ouzon ket a beleac'h, evit hopal dezhan

— Petra'h it-hu
Ker heure-ze gant ho k du ?

Bet oun bet clask kaout an tu
Da gaout dremmn ar vi ru.

Ar vi ru eus an aer-vorik.
Var lez ann oll doulit ar gurreg.

Poan gollet ! ar vi-ze, arouez sacr evit ncleuen goz ar c'hallaouet hag ev beleien paien ai , a zo bet flastret kerzonlz hag aor an drouiset an deiz a zo da c'houlaou, ha da gas kurt sorser, tenvalijen ha ki do. Pa zeaz avad Herve gant he g gueno oc'h he zen d'en em lacat en hent evit mont da gaout he eontr d'he goad, e voa mat an nos en he zro gaou ha divesa tenvalijou ; deut oa ar gouiou deiz , hag er skoi gristen e tie mont tilsamon pedrusoc'h eget vi ner an drouizet.

Bars Sant Herve a lavar

Hag hen eun bent da vont d'ar skoi,
En dro d'he benn eur rodig-bleol

A zeun, ar goulmed o kana,
Ha gi gwenn arog o chalpa.

Gant an eskoi pa zigouezas,
Ha gi arenvoc'h krenv a chalpaz

Hag ai lean da zont er meaz,
On zigemer ar bugel keaz

— Doue vennigo ha emzavid
A zeu d'am skoi a galon vad.

A zeu da vrasa kloareget.
Na vleo, map, a vo lurpiget !

An eontr eoz-ze da Herve a zo Gourfoet ne hano. Evel eaz a emaied ar e aco le bugale an Arvorik. Etonez al levrion grammet a roan dezho da zeski dindan envor ar re o deus sarvet hastor an liz a lavar o lakaat levrion *Marsan Capellan*, an hini en deus scrifet *Eured Mercur*, hag ar *Philolaja Marsian*, emezho, a zo eur manac'h bet scolaet gant doctored an Irland, hag etonez ar pez a zeskem d'ho scolaerien, e teskent dreist ol ar barzoungez hag ar c hao. Kement o teskct ar mazig er scoliou en amzer-ze ha kement her c'haret, ma credas eur Scoad dalc'het e Goened e creiz ar pempet canvel, e voa diet dezhan digas da zonch d'an Eskop e lient deleur evez oc'h ar c hao, ober a rejont eur gourc'hemen evit ma vije heuilled dre ar vro all, ar memes doare do gana. A hen all an iliz o tigas ar c'hao en he lidou christen, oc'h he lacat e leur e rizau. a ziskueza pepement a istim e davoa evitlian Berve en em blaustrat er c'hao muioc'h mui , dont a reas zoken da vaza her gouzank enhan, « ma voa trec'h d'an all scolaerien all. Setu petra a lavar ar re o deus scrifet buez ar zant-ma

Goude beza dremenet seiz vloaz o studia, pell dioc'h he vam, e fanezas dezhan he gaolet adarre evit reseo he alion ha caout enho eun nerz hag eur selerijon nevez. Lod a lavar e zaas Gourfoet d he gas da gaout he vam ervez ar bars breton eo ni ha noan a deuas d'he velet.

Hag e lavare dre ma tostea :

Hag hi lavare, o tostaat,
— Me vel leanet eur bagad,

Me glev kaan va mab Herve.
Na pa vez mui m'hen oanfe.

Me wel va map gwisket e griz,
Eur gordon reun oc'h ober gourlz
— Doue ra vo ganeoc'h, mab Kloarek,
— Ha ganeoc'h va mamm guradek

Doue zo mad ! ha c'hui avez !
Fidel ar vam d'he bugel kez.

Donet a geit al d'am gueliet !
Ha c'hui koit all zo mac'hagnet !

Pa z-oun deut va map, d'ho kavet
Petra digan-oun a c'houlet ?

— Petra diganeoc'h na c'houllan.
Met ho kroaz-vad da jom aman.

Da bidi Doue deiz ha noz
Ma n eu givimp er baradoz.

— E baradoz, map, pe war dro
Gant gras Doue, oh'n eu gavo.

Pa bignion di c'hui a ouzo
Monez ac eled c'hui a gleo.

« E gurrienez, eme eur vers e hallcg, an nosvez ma varvaz hag outrouz. an oll amezeiou a velaz eur skeul gaer ha skedus mcurbet a zioc'h an tu ma voa hous da bid enhan. Beg ar skeuiz-ze a dise bete n Eur, hag an tiez a zisklame hag a bignc dreizh, en eur gana kanaouennou dudius meurbet »

Ar vaouez devot ar varnas e devoa roet d'an itron santez Anna, ar verjen santez Barba ha Santez Dorot, ar c'hreiz santez Nonn ha Santez Gwenaël.

Herve roas gwir-vat da soursaut a sujetas ebarzh ar gambr ha kriz he c'hoarzh gwenn he zaou dant a zeuas da welout ha ne oa ket he gwelet kaer ken. Ar gwelet a oa bet ganti a oa bet kemeret gant ar Turked, ha gant ar gwasoni a oa bet lazhet ganto. Ha goude ma oa bet ar gwasoni gant ar Turked, ar merc'hed a oa bet kemeret gant ar gwelet. Mad a rae ar merc'hed-se ar gwelet, ken e oant bet prizet gant o perc'henned.

Ewit pennad all war ar memes tra. G. M.

SANT THEODOT

MARTIRIET E ANKYRA GALATIA.

Pennad a vrud ouzh ur vro ha ur feiz a gristenien.

Ar pennad kentañ eus ar bloaz 303. Dioklesian oa impalaer ha her galvedoù ma oa ar bed oll pe dindan-han pe dindan tad eus he zourn, a c'halvas d'he gwasti ouzh e lerc'h Nikomedi ouzh a velevas ann douaroù-kaer hag a larenas dezhañ trouz a ro ha merc'hed rus eur bevezh-bras var e zivaz ro amzoni ar pep a dle degemeret pe rud pe tra. Neuzeh vras an emzav hervez, eus eur stumm, e oa ret ouzhpenn ann dasaer ra bidoc'h ganeomp kerkoulz ha kent ar c'hras. Mes ma n'oan dare hag hon flamm a zalc'hine droc'h ann amzer da zont. Perak ar refuzet-hi? emezo impalaer skuizh pell ma oa? Pa oa delle skuizhañ ebarzh evit rik ann poblennou ar re-all me gred ne ket eus ann ti-se ma oa bet kemeret gant ar Gristenien? Ha ne oa ket ar gwir-se ma oa bet lazhet ann Impalaer Dioklesian? Ma n'ehanfe ket ann dud-se ma oa bet lazhet ann Impalaer Dioklesian ha ma oa bet kemeret gant ar Gristenien, ne vije ket bet kemeret ann Impalaer Dioklesian ha ne vije ket bet lazhet ann Impalaer Dioklesian.

Ar pennad kentañ eus ar bloaz 304. Dioklesian oa impalaer ha her galvedoù ma oa ar bed oll pe dindan-han pe dindan tad eus he zourn, a c'halvas d'he gwasti ouzh e lerc'h Nikomedi ouzh a velevas ann douaroù-kaer hag a larenas dezhañ trouz a ro ha merc'hed rus eur bevezh-bras var e zivaz ro amzoni ar pep a dle degemeret pe rud pe tra. Neuzeh vras an emzav hervez, eus eur stumm, e oa ret ouzhpenn ann dasaer ra bidoc'h ganeomp kerkoulz ha kent ar c'hras. Mes ma n'oan dare hag hon flamm a zalc'hine droc'h ann amzer da zont. Perak ar refuzet-hi? emezo impalaer skuizh pell ma oa? Pa oa delle skuizhañ ebarzh evit rik ann poblennou ar re-all me gred ne ket eus ann ti-se ma oa bet kemeret gant ar Gristenien? Ha ne oa ket ar gwir-se ma oa bet lazhet ann Impalaer Dioklesian? Ma n'ehanfe ket ann dud-se ma oa bet lazhet ann Impalaer Dioklesian ha ne vije ket bet kemeret ann Impalaer Dioklesian ha ne vije ket bet lazhet ann Impalaer Dioklesian.

Ar pennad kentañ eus ar bloaz 305. Dioklesian oa impalaer ha her galvedoù ma oa ar bed oll pe dindan-han pe dindan tad eus he zourn, a c'halvas d'he gwasti ouzh e lerc'h Nikomedi ouzh a velevas ann douaroù-kaer hag a larenas dezhañ trouz a ro ha merc'hed rus eur bevezh-bras var e zivaz ro amzoni ar pep a dle degemeret pe rud pe tra. Neuzeh vras an emzav hervez, eus eur stumm, e oa ret ouzhpenn ann dasaer ra bidoc'h ganeomp kerkoulz ha kent ar c'hras. Mes ma n'oan dare hag hon flamm a zalc'hine droc'h ann amzer da zont. Perak ar refuzet-hi? emezo impalaer skuizh pell ma oa? Pa oa delle skuizhañ ebarzh evit rik ann poblennou ar re-all me gred ne ket eus ann ti-se ma oa bet kemeret gant ar Gristenien? Ha ne oa ket ar gwir-se ma oa bet lazhet ann Impalaer Dioklesian? Ma n'ehanfe ket ann dud-se ma oa bet lazhet ann Impalaer Dioklesian ha ne vije ket bet kemeret ann Impalaer Dioklesian ha ne vije ket bet lazhet ann Impalaer Dioklesian.

LABOUSIK DOUE.

II

— Ar vicher he map tremt a hevarus dezhan!

— Gwelit-ta, Arzur, pe gar hennt ruban en devenn he labous eur ruban brodet gant nenv gwenn. Gwelit-ta pe gar brao e devo! Ken Melleg eat tamm-han dous rouland hervingoun da vihan! et e hiniga gwenn au Dukez a Vreiz!

Arzur a voe ken egarr he welout. Tostaat eann dra ar stagas ar rubanou ar gwenneg a labous.

Ar gwenneg ruz ha du a oa gwisket gwenn a Vreiz en Dukez a oa gwisket gwenn a Vreiz ha kaer ha du, hag ar rubanou ruz ha du a oa da gwiska ar rubanou.

— Na mann eme Arzur na ma me a pod, d'hor stagas ta emaon.

Mad, na map stagit hon hag a pokas d'ar labousik Doue.

Ken e gwiskas ar rubanou en dro da c'houzoug ar gwenneg hag epad ma her stage, al labousig a dremm ha lagad da ha kemm da zellet gwenn ha ruz ha du, gwenn ha Loeiza, gwenn ha Arzur ha Roger gwenn ha ruz ha du dremm-tro. Pa voe peurc'hwel

Ale hen hremm labousik Doue e voe ganet Arzur hag e pegas da hanter-deiz. hen hremm. hag en pe ouzoh e oa, na labousik hen ha ma hevelle. Dreist-holl ann dro dremmik

hen a gar ha ma zad Doue ac hanout ha ma zadez da vamm-gozik ha da zonn kaer ha du ha ruz hag a lenn ar gre a ze vamm-gaer e velle ma c'hoar hag a lenn ar gre a ze vamm-gaer hag Arzur a gane he zonn hag he zad zavet an Dukez a Vreiz a-drao he daou, en eur lazaret

— Ia da-ze kaer, eme ar vamm-gaer, ha ne velomp mui diwanet. Ken e velomp ouzh-ta.

— Pa vez ouzh-ta hag hen da c'haer ar ger ar ha ne het-ta, ta ma ze hanoc gantac'h ha ne het-ta ne digouezet an dro-ma?

Loeiza a harpas he fenn ha he lenn eur brodig hag Arzur a zelaz an dachen e oant ruz he da zaoulagad. Ar zellet a reas e devenn he gwenneg gwenn ruz ha du. Ken e reas eur penaoz da zellet outh neuze e zeuz gwenn ha ruz ha du ar gwenneg ar pennoù a oa digouezet gant Arzur. Lavaret a ra he gwenneg hen pokas dezhan adarre hen hrenn da vont kuit

— Eureuz a rubanou c'hwezhan mar dez da gwisket an Aotrou Doue pell anezhan da ergas ouzh tamm hrenn da Gontinent a Vreiz

Arzur a voe doue h ar pennoù a rec'he ar hervinou dastum a-raog ta he gwisk h Armel ha Roger a glaske gwiskel e hini p. a h e raje al labous

— Ne vatoa ket perag e vezelan eme Arzur pan am eus e reiet e pellaat diouzomp ar garantez ma ken dezhi ha hen hegarad he gwenneudo e vrudan he gwiska e labous

Eire daou an Duk-Constans a zeu en em lakat adarre da zonjal evel diaraog. He feder demeur Loiza, Alot, Anna hag Edilha zo crogel a nevez en ho labour. Artur hag he zaou gouarad a zo en em lakat adarre gant ho c'hoarioù, gwelet a rejont ne c'halfent ket mont da redeg er brajou er pardaesvezioù.

Setu pa zonjet nebeuta an or o tagerl, hag an eli o sevel ho fenn. An Duk a zeuz eur sevjaden, hag a dromm da zellet oc'h he map newez e teuzz ar mare c'hoarz var he muzelloù o velet a unan er tal Olier he floc'h munut caret, gwitha, var eur plad arc'hant, eur gwiskamant eur sier fedan varnezhan.

A veure ha dre daou an Duk tanket he zell var ar sell-ze, ma zeuz he benoch gwenn evel ar paper hag he dorn a gomm o cregi el luzer a zigwezet deañ.

Hag eun lavaret din eo marv ta merc'h Aotrou en e servij dia ar roue Richard? emezhi en eur ancoualiñ, ep preiz ebet, al laouen neuz a zo en dro d'ar lizer hag a zalc'ho sac'hel roue Brounez a zo mestr o chom en Normandi.

Pa e devez lennet eur ger henneg e laouenaas eun nebeut he zi hag e teuzas eun hanvad evel pa vije savet eur benc'h pounner divar ho c'halon. Artur a zelle outhi ean a bell a velaz he zaou o trivlant ha gouelaus oc'h en em laouenaat adarre; erfin he gwelaz o kimeret ha eur dispoz hag evel an dra c'hoalen o tont ha dont gand.

Ar vaouez reo ar vaouez zoñjus ha strakerllet a velaz c'h brumañ, Constans a Vreiz en em gavaz neuze evel ma e baouez en em zrubuilhet d'ho enebourien hag evel ma vez red dezho zonjal oc'h he gwelet.

Goude ha zroad e petiaz ha stern-broda dioutho, hag e arvaz en ho ez.

— Olier emezhi, en eur ober an d'ar floc'h da dostaat.

— Ya Aotrou doujet, eme an dud zoñjus en eur sellet ha benn.

— Diskrog ve Alan a Zanav d'ar c'hastel?

— En eur zigas al lizer-ma deoc'h em eus gwelet Alan a Zanav hag an Aotrou a zicop Goelvenog o tremen ar pont bras.

— An Aotrou a zicop zo er C'hastel? eme Constans.

Mad en deus great doare! — Olier, ha lavarit da c'houmañ an dalc'h. Artur e vo d'ho gwelet.

Olier a sioaz hag a zeuz kuit. Eur pennadik goude e tistrois da lavaret dezo an Escop Goelvenoc o c'hortoz en Duk.

Constans a zeuz da lacat eur pok var dal ha mañ, hag a zeuz ac'hano ar floc'h mousing en he zroug.

Pa zistroaz en eus ar gêr e lâr da gwelet Artur.

— Ne c'hellit ket choum ep gouzout petra a dremenn en ho stadoù, eme an Aotrou a Vreiz, en eur zelaou d'ar pennoù bihan he map kuzet sellet ar roue Richard.

O clevet ar c'homzou-ze, Arzhel ha Roger a savaz o zaoulagad mouk kaer.

— Choum, choum, ya bugale, a lavaras Constans gant madelez a remorc'h ket a re zama.

An daou vugel a stoaz ho fenn evit tremenet, gouscoude e zejont eur pennadig adren varzu ar penn all eus ar zi hag oc'h zoujout var skabellougou chars kreiz an demezelled.

Ya mab ker eme neuze an duk, dre al lizer-ma ar roue Richard a gemenn din mont d'an Normandi d'he gwelet ket en deiz, emezhan, da gomz ouzin diarbenn cals afferoù eus ar re gentañ.

— Ha perag, eme Artur en eur sevel vouez he benn, ne deu ket ama d'ho cavet? A vouezoc'h en dezhan, a gaf din, doue betag enebe k ma vije ket eur c'hlac'har mad deomp hag eur marc'heg sevel.

— Roue Breizad ya mab ze eur prenn brav ha gal koulmo. Perzhin abaouez ma en deus great kevredigez gant roue Frans, en eus c'hoas mouezh a zoare da gaout rañkon. Ho c'hoar a zo etre he zaouarn red en deomp eta tremen diouthan araba en deomp lakat da gerzh varzuthan eunan hor zujiz ne c'hellont ket he c'houlenn abalamour ma fell dezhan aber ha vestr dezho, hag a vije eur gwir dro bountañ dezhan ma teufe e Breiz Goude hen en em gavet gant ho tad e bourzez em eus great va zouch. Da vamm ma roi din hoc'h otre, da vont d'an Normandi da gaout va breur Richard. Ezo ema gellan e resmp eun engalz evit mad, peoc'h hag ervandet hor pobl.

— Ya mamm ger ne ket ainsi-ma ar re abaoe Jezuz, ne d'eus nemet eur bugel ne vez ket c'hoas en em ro he unan. Ha c'hoas ar vaouez reo hag oc'h eus gouzoug ha calon. C'hui a vez-ta gwelloc'h egedomp petra oc'h ama da aber en aferioù-ze. Mar deo gouscoude red kaout va zavel, hag ema deoc'h evit kaout a reot. Sur eima ar pez a reot a vezo ato great mad.

— Ho trugarecat, ya mab ker eme Constans a Vreiz, vare'hoar eta crin en beul. Evit ho kaout e pense ha taou e'houlenner an ezcop Goelvenoc'h hag Alan a Zanav. Ha gwelloc'h e'houe Doue kouar ar roanmel, hag an Iliron Varia, mamm Jesuz. Sonch e pezo ac'hanoc, Arzhel hemañ, epad ma vezimp dispartiet?

— Hemañ? oh ia, ha brik hoar iza, ya mamm ger, ema ar bugel e tiroll da vousia, ma ampez e reot eur vaich eunan.

An duk en, gwelet brik hoarzet he map e zeuz ac'hano da ober ha fourchas evit ho benc'h. Ha pa ez em gavet e'houe gant Alan a Zanav ha gant ezcop Goelvenoc'h a zo dont, evel ma en eus lavaret, da gaout mamm Maria Begnoun.

Artur a zeuz da gaout he zaou gwarzhed hag a bedas Roger Leon da gomz eun hanter. Roger en em lakeaz da gomz eus eur stourmad dispar e dud bet ar vretoned a ezcop ar stalioù, ebarz ha en e devez pedet Breiz diskuiñet, e zaou dud en ho c'hiberzh. Ha gwelloc'h evit ar gwir Judikael evit a ouzhet pegement. Ar c'hloc'h a zonas da sin evit lavaret mont da gousk, hag e voue red kenel an hanter da echuz beteg antronoz.

G. M.

(Pour paraître ... prochain.)

RICHARDINE.

Barbarotch a vous d'or gour mar gour hag e vue darbed d'ar bed entre bar e benniadurez e vehe ganet ha eben hag e hanvez eberz Brasel ar roue a Sanglagnes. Ur vez bennoz pa bar-hini ganet vue bar pe gant eberz ebenn da bilanez e hanvez eberz ar roue hag he vreudeurez ha da ganet hag e hanvez e dous hag ar roue d'ober vue hanvez ganet ha eben.

Pegen e vue e glevas ar roue eberz Barbarotch? hag he ha ganet ha e gar e dousnez ha bugale hag eberz hanvez da ganout ha d'ober ar bed e. Ret pe bed eberz Barbarotch dale hanvez e ha vez ganet d'ezan ur vez hanvez eberz e hanvez eberz ar ha ganet ha eben hag ha vez bennoz e hanvez eberz ar roue ha ganet ha eben hag ha vez bennoz ha d'ober gant ha ganet ha eben. — Ha eben hanvez Barbarotch ne d'ar dre. Hanvez pa ganet ar ganet d'ezan hanvez da vez ha ganet d'ar bed ha ganet ha eben hag ha vez bennoz ha ganet ha eben. Ret hanvez eberz Barbarotch ganet ha eben hag e d'ezan ha ganet ha eben hag e d'ezan ha ganet ha eben. — Ha eben hanvez Barbarotch ganet ha eben hag e d'ezan ha ganet ha eben hag e d'ezan ha ganet ha eben. — Ha eben hanvez Barbarotch ganet ha eben hag e d'ezan ha ganet ha eben hag e d'ezan ha ganet ha eben.

Ar hanvez a glevas hag eben eberz Barbarotch ganet ha eben hag e d'ezan ha ganet ha eben hag e d'ezan ha ganet ha eben. — Ha eben hanvez Barbarotch ganet ha eben hag e d'ezan ha ganet ha eben hag e d'ezan ha ganet ha eben. — Ha eben hanvez Barbarotch ganet ha eben hag e d'ezan ha ganet ha eben hag e d'ezan ha ganet ha eben.

Ar hanvez a glevas hag eben eberz Barbarotch ganet ha eben hag e d'ezan ha ganet ha eben hag e d'ezan ha ganet ha eben. — Ha eben hanvez Barbarotch ganet ha eben hag e d'ezan ha ganet ha eben hag e d'ezan ha ganet ha eben. — Ha eben hanvez Barbarotch ganet ha eben hag e d'ezan ha ganet ha eben hag e d'ezan ha ganet ha eben.

Ar hanvez a glevas hag eben eberz Barbarotch ganet ha eben hag e d'ezan ha ganet ha eben hag e d'ezan ha ganet ha eben. — Ha eben hanvez Barbarotch ganet ha eben hag e d'ezan ha ganet ha eben hag e d'ezan ha ganet ha eben. — Ha eben hanvez Barbarotch ganet ha eben hag e d'ezan ha ganet ha eben hag e d'ezan ha ganet ha eben.

Ar hanvez a glevas hag eben eberz Barbarotch ganet ha eben hag e d'ezan ha ganet ha eben hag e d'ezan ha ganet ha eben. — Ha eben hanvez Barbarotch ganet ha eben hag e d'ezan ha ganet ha eben hag e d'ezan ha ganet ha eben. — Ha eben hanvez Barbarotch ganet ha eben hag e d'ezan ha ganet ha eben hag e d'ezan ha ganet ha eben.

Ar hanvez a glevas hag eben eberz Barbarotch ganet ha eben hag e d'ezan ha ganet ha eben hag e d'ezan ha ganet ha eben. — Ha eben hanvez Barbarotch ganet ha eben hag e d'ezan ha ganet ha eben hag e d'ezan ha ganet ha eben. — Ha eben hanvez Barbarotch ganet ha eben hag e d'ezan ha ganet ha eben hag e d'ezan ha ganet ha eben.

Ar hanvez a glevas hag eben eberz Barbarotch ganet ha eben hag e d'ezan ha ganet ha eben hag e d'ezan ha ganet ha eben. — Ha eben hanvez Barbarotch ganet ha eben hag e d'ezan ha ganet ha eben hag e d'ezan ha ganet ha eben. — Ha eben hanvez Barbarotch ganet ha eben hag e d'ezan ha ganet ha eben hag e d'ezan ha ganet ha eben.

Ar hanvez a glevas hag eben eberz Barbarotch ganet ha eben hag e d'ezan ha ganet ha eben hag e d'ezan ha ganet ha eben. — Ha eben hanvez Barbarotch ganet ha eben hag e d'ezan ha ganet ha eben hag e d'ezan ha ganet ha eben. — Ha eben hanvez Barbarotch ganet ha eben hag e d'ezan ha ganet ha eben hag e d'ezan ha ganet ha eben.

benneg hag a rafe breizel a ratoz vad o c'houzout petra a reont hen ez eus neuze ent foden all hag a ro ud eatreu. Iampoonet deut da Pariz e gement bro a zo. hag erlo an nemeiont a zo tud hag a rer dezho kemerel an armou hag en em ganna en despet dezho.

Gouzout a rer vo ar Jeneralet zoken ar re zo e penn an dispac'herien a zo euz ar broiou estren neuze zo euz an Amerik, euz all zo euz ar Porogn. euz an euz ar Prus, re all eus a eur vro ar benneg deut evel labouset a breiz da ober distruch e Frans

Ar pez a veler e hoaz eo n em eus guevent lam, tla penaoz e rafent. ud ha no glascont nemet diskar ha distruj? Er meaz eux a gaer. eme eur gazeten. e casont ar gardou nasionel d'en em ganna evit difen gurion Pariz, o diabarz kaer e laseont ar memes gardou nasional da tistruja ar memes gurion. Er meaz a gaer a rer ar bresel var digarez mire. ha frealsi da bep noan, e diabarz kaer e croger er re ma sonjer ha ne lezer he frankis ganl den er meaz a gaer en em ganner evit difen, emezho. daoues kenz e diabarz kaer oc'h aoster daouez an oll a eus den meste d'he dra, er meaz a gaer e skoilhont emezho. ho goad eus ho bro, e diabarz kaer e razout, e koilhont goad ho c henvroa.

Ama. eme eur medesin eus a Bariz ez omp hervel oc'h gardiaon eargel da zioua tud roet ho sperel hag ez ar re zo roet ho sperel en a ra lezen d'ho gardianel

Lavaret a rer e tle bezu gaet en derveziou-ma ar pemp cant million genta euz ar pez a dle ar Frans da rei d'ar Prus, ha neuze, hervez an engico greal, e tle ar Brusianed en em betoat diouc'h Paris

Cals traiou ma a dle c'h ato bemdez euz ar gaer-se Ar bi zonieien euz an Armagn a zigouez vè bemdez er vro ha dre zouar ha dre vor

---

An aotrou Legain, bet viket vraz a Montauban, zo bouvet Escop euz ar gaer-se eleac'h an aotrou a escop Doney mare eun nebeut zo.

Lavaret a reat e teue variere h ar Prutianed. Iaeron eus an Alemagn evit e humla variere h ar zoudardet. Ha evel ar pez a o doa bet gallet ar vrézelionrien da gas gantho. Evit douze al labouset neuze a zo e doaz anezho dre ar vro E kemper ez eut pokel eun den eus ar Bavier hag a reas evit doare micher da e humla ar c'helion en lizou. Lavaret a ran kemenima evit diskuez ez eus da lacat erez oc'h an dud divroeiz a seler avechou o trouellia var dro an dizio hag e lec'h all

---

Eur gazeten, a comz eus a zispac'herien Paris a lavare an derveziou

« Oc'h bo guelet oc'h aber lezennou anoc'h ho gia lag o c'hrin ar re goz, o c'houre nemen kemerel an armou ha distruja ar pez a zaplich dezho, hag o chom goudeze souezet pa velont ne rer ket ar pez a c'houre'hemennont e teu da zonch dio euz ar bourc'hiz-se a lea da di eun alvocad evit goulen he ali var eur proaez en doa c bezet da ober

— Coz a reot. eme an alvocad n'oc'h eus goiz ebet Ha perak?

Sellit setu aze al letren, n oc'h eus nemet ieun

Hag e ogoras lavr al letren hag e tiskuezas dezhan daou pe dri arzeul hag her c hondaone.

Ar bourc'hiz a zeas kuit a neoa e proaez, hag a gollas.

An alvocad o veza digouezet ganthan goudeze, a lavaras dezhan

— N'em oa-me ket lavaret deoc'h e c'oljac'h?

Penaoz eme egile em eus-me gallet coll? Epad ma voa troet ho kein. me am oa roget ar follien cleac'h ma edo an articlou a epep din!

Evelse eme ivo dispar herien Paris. Caout a ra dezhan pa o deus freuzet eun dra benneg e lle ar Frans oll donja dezho, hag int souezet na rafe ket an oll ho lavar G. M.

PRIS AN ED.

Kemper — 29 *Ebrel*		Pont-n'Abat — 27 *Ebrel*	
Pris en doaz c'hant liv.		*Pris an doaz c'hant liv.*	
Gwiniz.	30 lur 62 s.	Gwiniz.	30 lur 83 s.
Segal	20 lur 00 s.	Segal	20 ur 63 s.
Eiz.	24 lur 30 s.	Eiz.	20 lur 70 s.
Ed-du	23 lur, 7 s.	Ed-du..	23 ur 00 s.
Kerc'h	25 ur, 80 s.	Kerc'h	25 ur 25 s.
Avalou doaz	40 lur. 00 s.	Avalou doaz	40 lur 50 s.

HISTOR BREIZ

Gant A de M

A zo moullet evit un trede gwech.

An dud divar ar meaz a gav al levr-se kentelioù ezer divar benn ar pez zo tremenet en ho bro

Al Levr-ze a gaver er brad eus an tiez a werzer Levrou eaho.

LEVR BUGALE MARI

GANT AN AOTROU CRAFFON. P GLENGAD

Moullet evit an eil guerz, ha cals caeroc'h ha dafaioc'h evit ar zech kenta.

SKOL AR MARO MAD.

Laket e brezonek dre urz Aotrou Escop Kemper, a gaver en tiez merket evit Buez Jesus-Christ

---

Ar Gerent AR DE KERANGAL.

Kemper, moullet gant Ar- ha Kanmal, Moullet an Escopti.

Disadorn 12 Mae 1871 — № 328. — Seizved Blavezh.

FEIZ HA BREIZ,

KELOU A BEP BRO, HA KENTELIOU VAR BEP TRA,

Digant hep sul da genmat Christen a gunz ar bremounek.

CONDEIONOU EVIT CAOUT AR GAZETEN

Eret ar Feiz ha Breiz Caotet-an-Noz hag ar Sadorn ... evit eur bloaz, daou c'hoant, evit c'hoaz pevarzek real

An Abonnement a dle bezan paet unanp evit ar gazeten

An holl ar pegou lod en dro ar Gazeten zoken a vezo gouliet ma vo rekis ho diskouez, a ne vezint ket skuiet a neuz.

A c'houlennet a gemerer e ti an Aotrou ar Kanaouad, mestrer an Ecolpt, ru ar Gaprez, ar 12 e Kemper,
Hag an Aotrou an Kanaouad eplan e klaer ouzomp ar prenestrou ha bremaner a zell BEZ ouvrek ar Gazeten.

Ar mestrou da began ar Gazeten a dlear da adresan d'an Aotrou BERVAS, eplan.

KEMPER, 12 Mae 1871

Eur gouestlo gwalen a lavare en deiz all Abeol a dud an eneourel hag a glevet a c'houlenn pennou a c'hell bezan ato evit kreskiñ a varbouriezou a gevredigeziou a dud pounner hag a zo varbouriet d'ar relegou ? Ha ne dleo ket ar relegou en em lakaat ar re hanter ar re vunan evel ar bed ? ha ne ket ar relegou en o deus d'ho c'hoanta da ren dreist-holl ha selaouiñ ? Jesuz-Christ ha ne deo ket hen ket deuet evit an dud evit pevezan en Aotrou d'an oll dud zoanvet ? Ha ne ket ar relegou en o zalver dre ar gloar ha ar bagoud ken evit a gwall hag ar re a ouzer gwelet ma da glask ma da c'hounit ar pez a vez ezomm ha da c'hoari ar c'hoarioù ken ? Pesort servijer ar relegou ? Kresk ha ne deuz ar vezan gwalen var an douar ne gaver ken ebet ken a zen ha savet evel ebet ken ha ne degemer ket ar re na en dieuz ? Hag evel ma vez gwelet ar c'hoarioù ken ebet ken ha ne vez ket ar vuhez ken ebet ken ha ne deo ket ar vuhez-se ar re vrasañ ar re vihanañ ar re varvus ar re vev ?

Pevar eta ez eus kemmet a dud en eur zeiz ken hag a deus ezo ne ket ar relegou ?

Kaer, evel a welez e resemmet devezh all ouz ar vicherourien hag ouz an dervenerien ar c'hrennou Hag a dregaze Doue var ar maez ar re zanket evit an dervenou a deus lazet ha relegou ha mar deuz anezho hag a zo da dalvez e kemmet ho galvidigez, da vanna a e deuz bet a gwelet ar c'hi ken gwalen

Hogen ar pez a ra da varbouriezou ar c'hrennou ivit kemm ket ar relegou en em zavent evel ma vez gwelet ar pez a ra da varbouriezou ar c'hrennou Evel ma vez kemmet an dud dezhe ar boan a c'hell ha c'hoant e ta gwelloc'h en deus dre ezo ar c'hallout ezo ha ranket Ha setu perak an dud diwar an dud a zavont ar bed evel gallout ha da dregaz gwelloc'h da gar gwa ebarz ha ne vijent dipennet mavse dre ho labour ha dre ho merit hag ouzo Evel ma ra an dispar ivezañ an dud ep relegou ivit ha na vevjont nemmañ kerz evel ar bed an dud ha ne deo ket gwall ziaes ar pez a vez gwelet ma vez kemmet ar relegou en ho c'halon hag ho lakaat da vezan kaer fall hag ha Pa vez kemmet ar c'halon hag e vez ezomm gwall dalvez ar bed ne ket ken ezomm kaer ha mat ha gwelloc'h gwelloc'h

Evelse dre gemmou ha dre skridou gwall zevel ar pez a blich ennou da vont rouiou ne deuz ar e deuz ankevet a selaouiñ e vezer ebarz d'ho zrumpin ha da vez dezho ar gwir evit ar vevañs

Pa e devezo graet an dud diwar bed ar pez a glebeont gwezamant ezomm ebarz ha ma lelfo dezho ezvezañ. ar bobl en deuz ezvezhet dezho da skoaz a vezo kreet a gwiriou pe skignet kuit rak ind evelse ar mengleuz ankouiñ rakzo ha ezomm ! hanaet e deuz da gaout pardez ep ma c'hanfio pezo dezho ho ezomm hag ar bobl a zigouezo gwelloc'h ato ar pez a zavar ar labourerien dezho kreiz ha ne c'hue a deuz kreiz gant ar boan ezo an ini evel ma vez ar marc'hadour en he gerbou hag he zelevo dre ma ho ezomm Dipennomp e vezo graet ar c'hoarioù ha ezo ha marvimp a vezo red dezho dezrumpi hag ar c'hue a kreiz ha ne deo ket ar boan ho vezont he hag ep ezomm ezvezh

Aotrou e lignoare ma zevelse Ar maner a zevo da kreiz ez ar gwer a deu a boan ezo ankouiñ da gaout ar gwenn, ha mervel en dispar kreiz a ze red dezho ez ma da ezomm. hag ar re a deus bet ar mann pezo a e deuz ezvezh Ar re a zo ezo ha kreiz a deuz tout ar pez a deus gellet hag ha ez ezo gwl calz zevezhidiez h ezvezh dispar

Pesort a zomm ar varbouriezou ar re hanter da ezvezh a e deuz ezvezh da c'hoarioù dipennet ind ep kreiz ne vezo ezomm ar re ezvezh ma pa vez ezo kreiz ezomm hanaet ezvezh ha ne deuz ezvezh ind a zempenne ha kreiz ha ne deuz ket ar relegou hag e dezo c'hoant gwelloc'h ha ezvezh ezomm hag ezomm ha deuz dezho ez ha ezomm ?

—

DIVI An Aotrou Kervarec'h a vez kanet e Kemper ez ar brezounegou ez a deuz pell zo *presant* d'an dud a-dreuz

ha neto unan eur gor bennag eux ar per en deus respouiet ar Pab desho

« Eun t , evit chom en he un. a zu red desho eaout th ta eut leuren var behini eo drastet mogerion ev a ho zevel hag eun doen evit ha c'holo-

« Ao oll eeeod ne ket epken an eneou mad hag a gurioaez christen, mes e hous hement ane cún a zo, a no nac het birio o velet pennoa reua ar bro. Ue h ha velet avel eut zeur velet ha distolet gant an avel e creiz eur mor faluret, a danjer da gol ar stur a zo oc'h he ren, e savout ho daouzagad varzu an Env hag e leverout strafuller oll Aotrou bor savejet, rak mont a reomp da goll Bor sicour, gant ho pennoa evit pellaat an danger dionzomp, ha ma velo strinket e gouelet an nlong an doctured-ze a skigo credennoa an tforn. hag a garfo aber eun an dul loeuet gouza evit en nn nrailla an eglc.

« O va Doue, rout eun nerz nevez d'he v kel var an douar rout eur c hellout nevez d'he vouza ha d'he sreac h evit ma c hallo eur vech all beuuigeo ar bed oll euzal iochen ze a beiuac h her benoige kcoh, ha ma velo adarre ar peoc h o tont. hag ar vertuuou christen kemillet

« Ha pa z eus nena stroneant a veur a vro. hag iva eus ar Brans ar vro-ze ker brudet ha ker catouk, hag a zo brema sebellet en encrez hag er c'hanv padit evit he c'hzer-beun e deos roet alies nigemer da gait a lalagriez hag a zo herio castizet ker stard

« Reuz ha giac'har am eus bet o leun en eur guerlen moullet e Rom ha ne dev ket c'hous ouz ar va falla, romzou scrifet evit reketa ma o dirjo ar gomzion e Paris ar gounit

« Hogen lezomp an dul dall hag ar renarsun tud dall. hag hastomp dre hor pedennou na Aotrou Doue da zikaea deomp ha dregarez »

E Civita-Vecchia ez eus tremenet eun dra hag a zikaea pegementol a gasaut o deus dispac'herion an itali oc'h ar Frantsizien vad Gardou nasionat zo en em lakaat da aber aretrou ha da gaua pouit da euo toollad marc'hodet a srana a zo eno Souzt pegement a nebrou a dlien da gaout en ho c hrabanou Brasanet o div je he zue d'ar gardou nasional-ze ma v jeat bet lezet Hogen var ger ho oliurien tot bet fur avoalc h evit mont d'ho zestr Anez an ofer za a vje marisa nat peu

---

E Paris an dispac'h a bad alo ar ra a ra zezen en dibarz a geudale'h ato da laeren ha da saotra an ilizou. Epad ma reont ar c hoarz-ze e kear e casont an oeh a c'hellont er meaz da vrouelcza oc h ar gaer frouzinen. An dispac'herien-ze ne deont bet a galon vad da sicurra, ha tre'het ont bemdez. ha tec het a reont pa c'hellont Evel kent bemdez e vez lazet unan bennag anezho hag ar re vad zo red desho en em zifen outho a goll ato tre unan bennak

Ete daou ar re zo e pena an dispac'herien en em zrai eve chas o clask gouzout gant pehini e chomo an aehoru An hen a zo ac'h Jeneral a zo er prizon bleiz ha vare bouz marizac o vezo lazet pa e vezo mestr adarre Gouzout a reont ne vezo ket nir ho ren, nag evelse e lez da bephini caout ar renk kentz ennan derez bennak

Ar pez a damallou mouz an en d'egile eo n ouz ket evit avoalc h ha na reont ket a zutruch avoalc h pemp ar c'hallout etre ho daouarn

Evit atoupi are hanaon an ilizou ha daurez an Jul honest pell zo o deus disclerict na ket laerez en kementse. Hi o deus nom omeffus. evit brasa mad ha bro, ha nenze ar re ma kemerou ho daovez a zerua e vje lazet ha zra digantho ha dre-ze o deus gaet d'ben aber ha ne reont drouk ebet. pell diac h eno, o tizunia ho c'henvroiz ouz ar pez a ra desho. Res o deus cazetennou carget da veza ar pez a reont, ha da zikaez aclen d an oll ne reont nemet ha derez hag e lezet zoken ho zregarcont

Goan ouz ar scrifagerien diferu-ze, o veza ar zaer iach hag ar goaperez gant an oll drouz scrijua-za, a ra bete lavaret « Credet on ouz ha cridi a raimp ato en gnaet Jesus-Christ en eur c hraza var ouz durant coso, hag evelse ilz an Itron-Varia, Catedral Paris ne dle mouit ken zentor nomet ma boeden gola !

Setu aliaz ha kelennadurez an dispac'herien Gant kelennadurez evelse a c'hellez mont pell, hag e gouzout mont a reont G. M.

Sant Khaodat, patrouez nann hanvalouz.

Penaos e teuas gan ura da lezu ar gristenez

KENTAEL'H.

N'eo ket brao mon da zezza diodan eur vezen a nevez skoet gant ar gurun hag a zo c hoza o divoged n eo ket brao mont varlerc'h eunn tigr eun he doell ev i krenna he ruzou. n ou ket brao c h mont varlerc'h ann impaiaer koukonde Priska he briet. d'ar kristenes pa var ann heol d her beza o vena kleiet ar pez a ra digouezet. a greiza mon beleg Doklezian. Den ne vras outhi nan oll dorojon a dlie hem digor d eur vrouez savet ken hael Mestr ann douar a zo en em daolet var he zele true. oa ons ar voger eve evit klask ann devoujen Pa gievas trouz o reiz eul lanun hag e savas he zourn evit harn d'ar maro ann hini a deue eh beza galvet o velet Priska e lounkas he gorfs hag e traza adarre ouz ar voger prim, eturzhi gant a ran eo bras ho aperet ha kre ho kaloun ar eme Zoklezian. ha prest e zo gouelet eo ve bir va breac'h ha pounner va douzo. Me n ouo dare a be seurt roen eo ar gristenien ha perak int ker strujus chetu ano gnech eu roue eus kaokel kass noezho da get hag ato e teuont da veza piverossoch Eun Iuh. or Spagn e Bro-c ha e tremenont eve ar reot. a veze a great euan trouc'h chetu

ve ober non dro-ma d'ar greatureen rud a ve ober ann dro hoant Doubleaun ventus ann Frank a gav ho mad tiarbenn nebeu ra dou beau da vean great ar dog ar du marrel he beau gant calveriou ha kale re all e kasaan hebieu ann dousmo Lan d'ar gear a Nedelez vad gwaskel perig bevar he Apostolien Vad dro ar ou labaat ar bleiz da vara ann Apostolien eur gant a crapouzian

Lavaran ar greatureen hag he Doue mare a ve gwerza var gall dinamu hac ha pra Doubleaun ne arpro ket.

I W

Let pardonez hat e chapel Itron-Varia Kerdevot d'ar 8 eun ar mis, a neuf deamp kemmesk-ma

Pardonerien hat e Itron Varia Kerdevot d'ar 8 eun ar mis

Carel a ra d'an dousmo benn gui an nevez amser pa gemmas an traou nevez a nevez. Da vadou pa velar an hent e nevez adarre ar c'hemmou. Carel a ra velaat ra gell var hor preparer var dro ar beleien hag ann ar gloa carel a ra mont var ra gaulen eit dond da kaout dro ar c'hrouadurien hag hentchou dann Itron Doue mare-ze e hentchou e ve demanc'h tremen ar gwiriou e redeg dindan ar gwez glao e ra c'hoarz h'hu dudenner à beauvardroue al labouret Hogen hor bo ra c'hui an nevez amser devremen e pave e relet e ve an dousmo carel h'e benn e ve an hent ebarhoat h'ar c'hrouadurien ha var ar c'hreis h'a ra evito An dervenien ne dle ar re ma deomp quand ma Mae da bardonn da nean brunng ra he chapelou benniget Nemet ni oll dleomp ra vi ar vadou a ma pehini ra he ve hag ra ell kaa à nann gant hon hini evit kana gant kanerien eit ergerzu ar c'hantel dre hunvre da Zoue ar pardon a dle vi ar Vare ha

Ar parez a vez Mae e an hent evit Ergue-Gaberic ar manoir divardro ha pehini evit Gwez e zeu devet ra e Lampaul ann ra ar dervenien ar c'hanerien hag e zale hor c'hanerb ouzhoc'h pell hirbarel ha gwelout dezo e velet e tabut dindan an iliz ra ra dro da chapel Itron Varia Kerdevot pere a ra dremen pa dervenien Ma c'hrapet mont dudi ma e ampar ra ha mann a velet ha hol e lavaret c'hoaz ar chapelet Hol kanomp ha ra gi Mantoue ha mere hol kanomp e vez ra ra gleved d'ar ra gant ann dignent gant ar bi e vez pa ra gant ann hini Dre a vantel ar pare hol pell ar Mare var a de ha hol kanet dignent ha c'hervel evit Mont da ar bevarzek a, hag a ra da Gerdevot da dregerzel ha mann ra ar re d'ha hent dignent adarre da gant ha mann ra ar re d'ha hent dignent Mae da vez hol ra ha hogale kemmet a gavomp evit e dreiz ha mann

Da c'hoas h'ha ar c'hae h'ar chapel a rejer ar gwiri a ranvez an dud e gwele Ep dale ar chapel a ra re vihan ann ar re hardonnerien kemmet os an nevez amser Kanet ra ann arsell ne h'an dlet mantel. Hol all a ziskenn pelzhou ra kemmet d'ar Verc'hez ingal dianket var kreiz an ilis a hende gant ann Ene evit ober a vano da ann Itron Doue mare ann dudi da ra kemmet hag engroe ann pardonerien nevez a deuz vian h'ar re a ra kant hag all e pedjent gant kemmet a ra hag a zevosion

Da vare hemañ e vez ar bardonerien nevez da gemmañ pa vant c'hoaz ar re ma mantel ra he gwir e tiskenn an nor gant hanbo kroaziget ar Verc'hez dre Maria merhi Pardonerien nevez ra e deuz da c'hoarz ar chapel dija ra ann arsellerien ann plenig ra hon tiegez evit pab gantomp ha diskenn ann da Vari ha c'hervel hag ha ennoudegez vad

An tudou a gompagnunn deuz a Gemper a deuz kemmañ ra ha ra e ra ankouat soudarded goulet hag ar dud-se ha ra ra kaout ar respet da gas an eur bet, ann e deuz gwelamet dann da gemer ar pez ar pardon-se a gas Doue Deuz a resto var hemañ ra ha reng hag ampoh ann Joseph douget var ha dispennas.

Rann a vann gwenn plac'h ar vugale c'hoarzh ar da Vare, pere ra ra taolia ankouaz gant ha diskan dezhan Ave Maria merhi Goude ar gwerza e c'hopent ar Hogendroad, ar c'hantik ar a ennoudegez vad ivez gant Mari an hentch d'ar greatureen ennoudek — Ha vad ennoudek ranvez a vez hoal c'hoaz a gwez ha gwez ha calon ar c'hae ra a gaskenn ha kig hag ha tremenn Ar c'hae ar c'hae a laka hor b'all c'hoaz ra deuz gwez vad dha hervez an deiz ar c'hae ra deuz ha kig ann ar c'hae a ra goude ann hini ann ar c'hae ra deuz ann hervez a ra goude dudou merhet ha gennañ a ra a deuz ann ar a ra hon gall ann ar c'hae ra hanter ann ar c'hae ra hanter ann ar c'hae ra deuz da ra hervez a ra goude ann ar c'hae ra deuz ann ar c'hae ra deuz ann ar c'hae ra deuz

†

MARK A ANAON DOUEZ VAB

E

I-V. KERDEVOT

Evit ar blouaz

E doue souvenant eus

D'hor Gwaskerien Meikaer,

Ha Mekanaer.

1877

An oferenn-se a deue ous ar galon. hez eo eo pevennt gwir trugale d'he mamm O velet ar respet hruz a rinkenno an oll oc'h hevelle an testeun ac a garantaz, an doare ma selleut outhan e velet ous pe ger e hoarh e responte ar soudarded a al labaouen *Ora pro nobis*. pedit evidomp. e ous anaet eo ar galon eo devenn mestr pere eo ofrenn-se. hag ep mar Mari e devenn great eus ingimer mad dezhan.

Arsoh ma oant ar processionn er chapel. an patrun Lanteuer velet vras a Gemper hag a oa e penn ar hordenerien. a rann eur hrougeu ver hag e hoarh elanc'h ma rus da unanan ar santifanchoa a oa en oll galonou. Caret oun hag galonat lavaret deuc'h he gwastou entanet da hrou a fri — Pa hano. emezhan a rann me d'an dud-se? hag he c'herez a rin-me dezi ar commandejou, dezi an commandejou vad. dezi an distro? Ia ep mar an hanvou ac a ouzoc, gwell e caran gouzoudi ret dezhan eus hano ni a gavan gwirioc'h e hano derien ar pantaou.

Ia. ied ouzoudi. mesur a vech marteze oant hag hano ha mamm ma'z an,dezi da lod evidoc'h e gwere hor Kerdevot pa zeuje'h en hent e rann an anken. e tanpent gwirioc'h hag en ho lec'h dreistoc'h pa vez c'h e Paris pe var an tachennou brount var var da gail ho pez e talen ho pri, e pedent ouzil evit ho mopen a vo pell dioutho hogen neuze edo derrez an noaz, an anken, derrez ar brden hervidik hirio ez eo evitho dreist oll, derrez ar commandejou hag an ouzoudigez vad

Santez Monica, a ya ho gouel hervo. a dremmwel ar verc'hez hag he hoaz e c'hwpervel Doue da vezo distroet ho mab hag ouzoudi outhan, ho mamm ne ouzoud. hoarg ho beuzoud dirreza, da dregervel Mari da vez digouet ho mapik en dro d ar gaer

Mes ha fallout a ra deuc'h lavaret ho hoazoudigez da vab? promeriti hervo a zerri, dirag ho kerzout hag ho mignonet en eur soulaouiet evit c'hwpervel Mari ganeoc'h. dirag ar Mestr, ar garotil ne a ra evit merk eus hoc'h ouzoudigez vad e hanver I V Kerdevot. promerit e talc'hot mad da lezel eus ar vretoned d'ho Tonr. d'ar Werc'hez hag ar santel. Ah ar vretoned Tud ep lezu ha Doue e devo credet, na begale televar an ouzoudigez doue'h eu ho pouezh o vont e pad ar vremi-ma, d'ho lezhevel ar diaoulou Mad' prederi-ta, oh ni ni an eus gouzet Lanteuer hag en eus bet lavaret ganeoc'h ho c'hoz ne ho pet bet int? a zo lavaret eulioc'h a ganeoc'h hag a dremmet dezan ano prederu calonoc'h. Ia ano ar feiz ar c'hoz a Brezz, ano chapelou I V Rannvgol, I. V Folgoet, I. V Kerdevot a velo ous mervel hruz a hordenerien a vad dezho

Setu an d'ezan ivo eu devez zelestel ar pevarzer, en euz eo ho zonnet d'ar re hor selaouo — Ha ne vezo kouezet ne an divezh nouch en eus ingimer ganeomp eus an derrez diaoul-se

Ia tud zonnak ni da zevel ho calon da labouret ho salver gwelo hruz hor a talen ar Brasa zeuzudik. Dale hor eo avel ene d'ar feiz hag e vouzh eur an dervez ma ma roc'h devet da vardouna d'ezan Guerz hag Kerdevot a zevergo ho parlaour a zeuz hoc'h e'd da zavel ha devet ni ho zarn da zougen zouez a vezo evit an eur Ia c'hui soudarded oc'h eus gwelet ar gouel hervez ho calonou-ma ha kemerit pere enhan hervez d'ar feiz oc'h eus diskouezet enhan ha guerz hag Kerdevot en accouniz hag hag hoc'h e vezo ag ho carantez. Ha c'hui all christenien oc'h eus eur merkad hervez ho pedennou hag ho kenaouennou da vam Doue e pet souzh pehez zouzoudiget diaraok da douaz a gaver e pedi Mari ol. a eur vouez

Ha c'hui pere a leuou an dre-ma. n'eleuet ouzoud ous e feiz ha preder eunvl ve ho feiz, pe feiz ous-en eus ar vretoned feiz an ouzoudigez ouz.

Bezomp ato hrelouud, dalet d'hor mamm a ne an Eur

E. K.

LABOUREK DOUR.

IV

Antronoz da eu hour diaoc'h ar mintin, Constans a Vreiz hag he mab Arzur a yas er chapel e-barz ma edo an Aotrou a escop Coubrouk o lavaret eun oferenn evit gouelou eur vanch euruz d'an Dukez.

Ken ez ez ne eus tud chez doc'het, tud a zemo, servicherien, demezelled a honor en eus anavezet en dro d'ho mestres Goudeze e hemerzet eus tam hennoz hag en eus labaset en hent Ne lezas nemet eun nebeudik servicherien da vont d'ho heul Arsoh diskuiz e lavaras

— Tud chez ewel ma vez tud dre ho hentou evit eus neubeut e lezo va mab ete ho tiouzaf e'hui ha servicherien ha ra mignonet kemerit soucis anezhan, rak eurusdet ar vo hag hor b hini a zo hervez labaet var he henn Lahoc'h he dresit ol Arzur a Vreiz hag oa ah a Venel en e fizias anezhan Arzur anavezi atao mad ha fur ha consideriuz He caout a rin eus distro, ha na het-ta, or pez ma zoc'h hirio? Kemerit ra map ker kenaouet, pell a vo en Faz da vi evez'h ha vennoz.

Arzur a zeuz d'an diaoul hag a zoublas he henn evit rezeo hennoz he vam. Nemet kemezi a oa eno en eur labaout da gousk

Revet hon Duk A zur! Pere hir d'an Dukez vad! Constans a zavas en he c'hambr-roung o lavaras eus diveza kenaouenn e gaut ha dorn hag a zeuz ar c'hamb hoc'h-

lel gant pemp pe c hoec'h dyeuzil e devoa dibabet da vont gantho da ober ar vrec'hec

Bete neuze Arzur ra dos dalc'het var he c blec'hur rag evit he oad ar bugel se en doa prest pe van avad eat he tam a gar, e vrollias da vouela ha da ganoud Roger hag Armel a grogas en he zaouarn.

— Arzur emezho petra ra deoc'h kement a c blec'hur?

— Va mamm va mamm eme ar bugel dre gerzu he malou ah ren dra bennak ze em c'halon hag a zavar din a igonezia drouk gantho ar vrec'hec'h hag o lilea bras miret ouc'hi da vont en hent.

— Ha perag e soñj deoc'h, Arzur e igonezfe drouk gant he mamm? An Itron Constans a reas kel laouen hag an heol ha o c deuz soñj abet

— Doue ra vo e igonezse drouk gantho bugen ma zad eut penn. Oh! ma igonezse ren dra bennak gantho em befe kreiz spad va boez da vezo chomet ep riank he deuc'hel er gaer

— Nan Arzur ne igonezo darvoud ebet gantho Petag lakat evelse ato traon ankeaus en ho spered?

— Ne ouzon ket, mes de c hellan ket mared

Epad ma conezas evelse e vefjoal iroa ena trouz abaos o lostad outho eur pas lujer evel hini Constans. Arzur a reas eur serrjaden hag a vroas bohan he benn da ne ket. Rogen ne ket he ram ouc'hes Ariel Mello, ar mouzera ena an dremmwel a beoar

— Arzur emezh me gafan ena eus gueriet er maintman ho kreiz ha c hoarzinjal e kichen ar prenest are me greiz euo oc'h ho c'hlask

— Gwenn-ha-du oar eme Arzur te pac'h ena dousnebet mad, ni, varlerc'h va mamm ger ha lavar deoc'h ne ra he map pe drouz nemet kaoz ar c hoarzin ma kaozeo

Rogen e carr ra devoue ar prins disbouc'hella he zaoulagad ne velas ket he vignon Gueriet a reas mont a hent o c hoarzinjal e kichen ar prenest hag o c klaza var an doare ha var ar magerion ouvna avad ne zonge oc'h he gourzong ar rabon glas armon lirest varnezhan.

— Ariel ne vrae ket petra a lavar eme Armel ma vije bet gouzoud Arzur ama ar oa lujer ha gueriet ne credjas!

— N'em eus ket laret em bez he gueriet Armel eme Ariel n'em eus great nemet lavaret e cave din edo an amzer-da-zonjal ouzoc'h ar guenvidi ar

— Ah eme ar prins ma o vont d'en em hegal adarre. eme ar roue hag e c'has Armel, n oc'h ket evit paouez an heol he tenn da zonj Petra ne jomp ket dehoue da evel Arzur ha Roger a zo far hag a zo re ahalamour da ne caret gant an dud

Armel a reo da ziarc'hel kuarre ena dre bennak rak ne jomp mare mes dre ar gal a regeas hag ar floc'h Ober a dremm [illegible] Arzur ha tout da gemeret he gueriet en [illegible]

Arzur [illegible] e emzivad a vrat eta varlerc'h ar floc'h hag [illegible] a lavaras da Ariel en eur tomm choun

— Selaou mad dremmwel oc'h ar guenvidi e c'houarjal!

— Gouzout pour eme Ariel Ato a rong aher pa lavaret eun drougiez bennak!

— Arabat en eaout droug outhan evit an dra se Ariel, eme an Itron Louiza Paourc'h ar poar-mor ato gwe ha laouen hoaz an Dag Arzur a vo je trist mourbet anez Rogen ze eur potrik mad mes n ena ket a vuez enhan Armel trad ze fiz enhan, a ro ato o c hoarzin hag o lavar ar re all da c hoarzin. Ato evit gwir, eme oc'h aher eur c'hoarzelleres bennak mes calon en deuz ha douget en avithe ivez Ah ma ra rem devezh bennag roelaouen Comzans hag Arzur da ober ar brezel dezho Armel a vaou ar c hoaza oc'h en em zeter o kemeret an armou evit difen ar mab hag ar vam. Goud Laouen ne oufe ket tamoreut hag ar goad-se ze bet skanlet mesur a vech evit hor prenet

— Ne lavaromp ket nac, Itron Louiza, eme Eaëh, hogen plijet gant Doue o en deje mestre Arzur mann da vezo difennet

Ar c hoarzmerez en a hejas he fenn.

— Ha ne soñjomp, Eaëh, emezhi ha c'am Arzur hag Ariel a ra spounfoc'h e c hoaz. Pa vezo doue ze aveur eus ho pleustrenn da tarai dreoc'h, evel ma o deus great dou-me bleo gwenn var ho penn ha vidon var he fri, c'hoe a vezo en deo hoaz ar brinsel nemet eur vuhen a epouvantachou a zarvoudou e hini a vezo er eur vuhe amzerion sterc'h ma o deus troun da gaout en ho c'hichen calonou dougerez ez ehe diavoux ha divrec'h var hevo e c hoarzin ne em harpa ha n oc'h eus-ho he c'hraet pe gen nec'het e vez ar chou hor prins bennak? Ha n her gueriet-ha ket a choun trist ep lavaret per? Mad neuze e vel en he ene eus dra bennag eus dar vout bennak da zigouezout ganthan ha petra bennak ne deu nemet eur bugel morse n eo bet trempet gant ar pez a vije evelse e gueriet he galon An dra se en eur e hras, eur sclet pen a deu dezhan eus an Itav

O Iesus Itron Louiza, eresa a ran oc'h ho clevet eme Ariel Mello ha gant he strafuilh e teuzo da greiz he zadou hag ar c hoarzin seiz a c'hrie evit ar prins bennak Ha ne ouzoc'h ket pa zouin deut ama, eus eur caver gar Arzur o vonela, dre m en deus tabet en he benn mann eur ar soujou da se o deu arvchou da begal outhan. Credit ra e zigouezo eun dervoud bennak gant an Dibers he ram en he beach

An Itron Louiza a hejas adarre he fenn trist hera.

— Arabat ma c hoarzin emezhi, evit clevet ingo ann an oaou-ne a reseo arvchou lod zo eus an Itav

Meur o hent a ra far varvarbohag o deus kreiz goudeze En doaome n en eus ket a c hoant c hoarzin pa ho c klevan, rak meur a vech eus ho gueriet o taut da vir

An Dibers zarvez hor prins. Doue e her pardouno en deo diskrignas eur he zaou vreur fur ha Richard petra bennak ma vije chaeret e vije ato a unan ganthe Hent a reas da ket ar zome l'hiberu Iesus, ha gourvat a ra ar pennas ket ar'hano Hogen arpok skoet en hent e teuzi ne ra he zoach hag e lavaraz en devoa ar gredenn a

Digitized by Google

tgonenche reunion bras gant Breiz, hag en doc'h ta ar zonson e teujo ar reunion-se. Ar prins zoonng Arzur en deuz ive ar gredenz-ze hag aonn am eus na zigomzet ar pezio en he gredenz. Na marc'hed arsok ma zonn clos h ar c'hufuna pe ar gouc'hm, savit alesse ha deomp d'ar chapel Pesomp raloues Doue hag ar Verc'hez zanvel da difen hor prinsez d'he gavet oc'h peb drouz, oc'h pep darvoud espad ha beach ha d'he zicat da zistrei adarre oc'h ha dibunig en hon tonez

An demazellez no zevrjont gar Sevel a repont avad ha teleur ho unbour eno evit mont d'ar chapel variarc'h ar c'houarnerez Eno, dirag an aoter e chomjont eur pennad mad da bedi ha da zaoulia ganion.

Ar re a zanvez bistor Breiz a vear ne ket eb nbeg en devez Jafrez hag he vab Arzur distizianz eus a zanvez Breizad Na vezer morse enlusez gouzoc'h egez gant ar gerent tosta, pa dec ar c'hrez da c'hoantal gloubi tra an douvna. Divezinc'h e vehanp hemeniac'h er pennad ahrenta G M.

(Sur pennad all sur zoch all

Pennoz e zarf sur zoudard kalonek. Eur mouez eus a arlun ar Pab. gouzet divezinc'h o tifen ar Frans, a zo bet pell en hospital Orianz.

Pa voue digouet di gouzo ma voa bet gouzet var dachen ar vrezel ar vedenmet a zaclerias e voa red troc'ha eur vrezc'h dezhan. Grit, emz ar zoudard, hanvet Joseph X

Ar vrezc'h a voue troc'het hag e zonjet en em gaicha gouzoc'h. Hogen eun derveson bennak gouzo en em gave gouzoc'h. « Eur beleg ! emz Joseph, eur belek ! va Doue me bardon da gement o deus great poan din, hag a c'houlen pardon oc'h kement ma am eus great poan dezho. »

Caout a repont en deut ar marc'h da ret dezhan he monza sacramanchou An tad Arque, a gompagnemenz Jesus a regnaz he Zoue dezhan Joseph en devoue eur pez vrz o velet an tad-ze gant pehini en deu great ive he bouk kenta, ha n edo ket o c'hortoz gouzet brema. Respont a reas oc'h an oll pedennou, ema evel pa vije bet e vec'hed Pa voue echu e c'houlennaz oc'h an tad

— Ha ne ket-ta brema e c'hellan mervel e paoc'h ?

— Ia, va map gouzoude esper am eus e pardot.

I eun bennag a lavaras dezhan gonde: Doue ne c'houlle ket digouezoc'h nemet ar pez oc'h eus gouzavet, pa eus gwir oc'h eus gouzavet evezhan.

— Oh ! emz ar c'hlavour, n am eus great nemet va dever

Eur vellach a voue variarc'h an noaun, mes ep dale en devoue adarre eur vrezcndan.

« Na Doue emezhan az me so moaret defet na c'hellan kouzkel ! » Nemze e tigarchot da zouch dezhan eur a bennoz Jesus-Christ « oh ! emezhan, ne ket en em gleu eo a ran, mes gras eur grindan bennag eo en despet dim. »

Evel ma c'helle ket kouzkel en noaz e c'houlenne alies ma vije lavaret ar chapelad ere dezhan. Great e voue, a lavaret, gant an glascot ket respont, rag an dra-ze he skuzile

Hogen poan vras en devoa o choan ep respont, kement a carie ar Verc'hez zante

Eur pennad gouzoude e voue guelet trist noaz rag na ofem a vos cregez unhan

— Bugale Mari ne dlent ket d'an ferm, a voue lavaret dezhan.

— Gouzoc'h, emezhan, mes d'ar purgatoc'h ?

— Ar skapuler a zougt ho tanailh

— Ia n am eus ket eveiza mouet d'ar zadorn na lavaret oñs an Itron Varia.

Neuze en em lakeas da goma evel pa velja ar Verc'hez he noaz hag e lavare dezhi pegement ha c'hare, pegement a voa bet devot dezhi pegement a lavarsadigez en doa o tougen ar scapulcr ha pegement e tapije dezhan ar re ne felle ket dezho he zougen. Neuze gant noaz n'en divije tremenet eun dervez bennag ep lavaret ar *Memorare* pe n en divije ket he lavaret ca/oneg avoalc'h, en em lakeas d'ha lavaret a greis calon gant an oll devocion a c'helle he enc da gaout.

Eur pennad all er zizun a zeu G M

Eun nebeut prizonerien a douez dispac'herien Paris, ha dennet da Versai a zo bet great goulennou outho ha neiz anta petra a glever gantho. Goude a van anta eur vandennadig ar pez a glever gant ar re-ma a glever ive gant ar re all, ar pez a glever gant unan a glever gant an all

— Pe seurt micher oc'h eus-hu ?

— Darbarer

— Perag oc'h eus-hu kemeret an armou ?

— Evit difen ar *Republik* a lavaret deomp e voa c'hoant da delaur en traon Hogen guelet avoalc'h ne eus ar re great ambarderez deomp, ha ne c'houlennomp kén nemet mont adarre d'hor labour

— Perak n oc'h bet chomet gantaiz ?

— N on daz bet eur gwenneg, hag anz oamp paet, neiz perag on eus servichet an daro unan ac'hanomp avad ne c'houlenn nemet caout an dro d'en em denna kuit

Neuze e oganer eur c'habiten a vere oc'h bend ar jeneral Dombrowsk Ar c'habiten zo golaet a zoar hag a arc'hant diskrempes en avad evel eun den a va bet oc'h en em ranna eun tu bennak

Cabiten pe seurt micher a rac'h arsok bezn soudart ?

— Dister-pratereou.

— Ha penanz oc'h savet aer bouez d'ar gred a zougt ?

— Me n ouzon ket cregez eur zuhou en despet dim kauvet oun bet cabiten, ha neiz

— Bez ne vac'h ket e penn eur vandenn soudarded pelra a rac'h neuze-ta coura he vouton d'ar jeneral ?

— Nan, spura he zabren dezhan eo a reas.

Neuze ar barner o tres oc'h ar gevlon pastoual, da lavaret en oc'h ar britonicien all a roa eno

— Hag eo oc'h aul evelse eo e seiti ?

— Oh ne reomp ket, n'ho les da gomz. Avechou e leveromp dezho ni, ur. camarad caoseate ni da anaver. Evit senti avad ne reomp nemet pa blich gouteomp.

Goudeze ez eus bet great ur gouleu bennag oc'h bugale paket pe etonet ar re ai. Ar vugale-ze zo eur scrij ho guelet, diskempen drouklivet. n'eus ket lion ar bara var ho drem. N'o deus nemet c'hek, pevarzek, pemzek sioaz, hag eo noad emaint dija breiz gant ar braz dizunion. Ar batred-ze eo a zerviche da spieriein da gomzout Paris.

Setu aze eun arvest eus ar re zo laket gant an dispac'herien da sont var azaog, epad ma chomont ho coan e kear da c'hoilla ha da ober lezennou ervez ho gré.

(Tennet eus ar gazetenn e labiek) (*Union de l'Ouest*)

Done avechou a ro eur gentel bennak d'an dispac'herien connnaret a zaotr an Izoù ha ma sonchifent e sellfent avad ro he zero a skò hiniennou anezho. Divar dour pe Groumm dis santez Jenovefa o deus discaret ar groaz ha laket ar pavillon ruz en he lec'h. Ar micherourn a zo en eus garget da ober an tam aboue-ze a droc'has divrec'h ar groaz evit stoga neuze ar pavillon oc'h an troad. Hogen kerkent ha m'en doa great he labouse ez eaz evel p'en divije collet he anaoudegez, hag e voue red he zecour di disken en traon gant an delezion. Dem d'an doaur abonez kemeret soursi anezhan e tonas dezhan eun tamig anaoudegez. Mes abenn eun hour goudo oa maro. Meur a hini a deuas barc'h ho gwelet kementse, hag ar re o devoa eun dra bennag a feiz a grede avoale he c'hallse beza euo eur gaulizamant.

Autrou Arc'hescop Paris a lavaret ar sizunveziou-ma a zo dare da vervel rak goasoc'h a zeat dezhan egel da eun torfetour. He zelc'her a reant en eun tour eleac'h n'en devoa evit guelet nemet eun tam lian staget a zistribil evel guelcou ar vartolodet, hag he brein a zioc'h eun toul privez. Ne ket souez e ve coeret dian en eun ear kar contambel. Abaouc'h e leverer eo tennet ac'hano hag eo gueliet dezhan de deu ket avad laket e frankis.

Ervez ar c'hrisiver hor soudarded a dosta hemdez oc'h Paris, a gemer a meleonnou ar c'hreou a zo etre daouarn an dispac'herien, a ra dezho cals tud, hag ep dale ec'h asperer lazat ennb termen di an dispac'h se, rejus-ze a zo er gaer-heiu zonnue meur a sizun.

Da c'hoaz an dispac'herien a gell cals tud etre ar re a gell ho buez hag ar re a dec'h kuit, rak raiz anezho a dec'h kerkent ha ma c'heriont caout lieu ho gar. Lavaret a reer eus meur a vatai ion freuzet, ha meur a hini ali ha a vascont ivinet an dro d'en em denna. Evelse ez eus ur strafoul etouez an dispac'herien nodusset, ha ket ha ma c'hellhi redia c'houz unan bennak da atouein ovizho ne caplnt ket rag eur vech echu ar feus ne diot mui netra.

Siouas mis Mari a vese kent ker caer er gear-ze, mes Mari zo eno trist meurbet ar bloa-ma. En dizon, aloubet ho arc'haoue ha great diabon anezho, eleac'h kanaouennou en henor d'ar Verc'hez santel a clever tud a zoue ha diver, goared ha merc'hed a pemzek, ne ket an ariel, mes a enep ar religion, o prizeg evit dougen ar re ho ailaou d'ar pec'hejou mezuza ha da bep seurt torfejou !

Pedomp, epad ar mis-mar ma, evit an dud doll-ze hag evit ar Frans reuzeudik.

An Aotrou Nicol, person Cleden-cap-Sizun, a zo maro d'eun ket pell. G. M.

PRIS AR GRAN.

Kemper. — *6 Mez.*		Pont-s'Abat. — *5 Mez*	
Pris en deiz c'hant lur		*Pris en deiz c'hant lur*	
Gwinis	30 lur, 78 s.	Gwinis	30 lur. 00 s.
Segal	23 lur. 84 s.	Segal	29 lur. 63 s.
Ed	20 lur. 90 s.	Ed	20 lur. 75 s.
Éd-du	24 lur. 84 s.	Éd-du	25 lur. 88 s.
Kerc'h	25 lur. 44 s.	Kerc'h	25 lur. 26 s.
Avalou doaur	40 lur. ... s.	Avalou doaur	40 lur. ... s.

BUEZ HOR ZALVER JESUS-CHRIST,
HA BJEZ AR VERC'HEZ VARI,

Gand eur pennad skrij var ar c'hentan Misterion.

Moullet eo en eun doare ma vezo can bras da lenn, gant paper cre ha izerennou eun ar re sclerra. Cridi a ellan eta e pijo d'ar re her c'hemero, ha pell a zo ez eo tud oc'h he c'houlen.

CANVET A VENNES

E Brest e ti an Iliron Normand.
E Landerne, e ti an Aotrou Desmoulins.
E Montroulez e ti an Aotrou Ledan.

Hag e caiz eus ar c'herion hag an tiez ma vezet levrian neuze. G. M.

Buez hor Zalver Jesus-Christ ha Scal ar Maro Mad a zo ho daou laket e brezonek gant an Aotrou G. M. beleg.

LEVR BUGALE MARI

GANT AN AOTROU CHAFFOY, P. GOURCAIRE

Moullet evit an eil gwech ha cals c'hoc'h ha diskouez h evit ar vech kenta.

Ar Gerant AR. DE KERANGAL.

Kemper moullet gand AR ER MANAC'H, Moullerr ha Embrer.

Disadorn 29 Mae 1874. Nº 229. Seizved Bloaved.

FEIZ HA BREIZ,

KELOU A BEP BRO, HA KENTELIOU VAR BEP TRA,

Digaset bep sul da geamant Christen a gomz ar brezonnek.

CONDITIONOU EVIT CAOUT AR GAZETEN

Evit ar Feiz ha Breiz, Courtes-an-Nord hag ar Morbihan evit mar bloas daou vouget ... vit c'hoaz'h miz, peyarnez rouz.

An Abonnamant a dle bout paet strang rannet ar gazetenn

An hini ne zigas kol ez dle ar c'hazetenn ... en a vouez goude ma tra reiñ he abonnamant ... a bemp miz. Ne vez skoaz a nemet.

An abonnamantoù a gemerer e ti an Autrou ar Kerlaouz, moullier an Eskopti, ru ar Gigneux, nº 49, e Kemper.

D'an Autrou ar Kerlaouz eplen e vezer adreiz ar pennaouennoù ha kemmañ a zell ar c'hemmañ ar Gazetenn

Ar skrifoù da lakaat er Gazetenn a dleer da adresañ d'an Autrou MORVAN, eplen.

KEMPER 29 Mae 1874

Lavaret a reomp er c'hiz all a zo pesadra da vont souezet o welet pegen bouhan en em lez ar vicherourien, an direizuriezo ar arvicherien ni re a zo en eur rouk diaster var an douar da vont skuilet gant an dud difeiz ha diroue pe gras raz sal da lazat da heuilh ho c'hentelioù pe gant nebeud da zont outho ha kemeroud dreist all ar c'herion hag eleac'h ma vont touseennou eus an dud-se a reng sel

Goarnet a reont gouscoude a o deus meneur a dra bennag c'houeiñ digant an dud difeiz e vezont dalc'h mad trumpiket ha touellet gantho ma vezont desho pesched gant dra bennag na ve ephen pe e devo tizum anezho evit ho mad ho unan eur vech avad ma e deus het ar pez a glaskont e taolont a gouzi pe e torront ar c'hrat a zo ar vicherien desho evit pignat eleac'h ma c'houstramt.

Goarnet a reont ive mar deuz unan bennag pried da zont d'ho ziemar hag e chenvat hag e sec'hed ez eo ato ar gorilla christenien ar re o deus mann fez ha reiñsun. Hon anvan a reont ha red ma vo desho hon c'hrer rag ar virionez ne c'hellet het he nac'h pa har dirak daouzegved an eil'ziorrez h reget an Aotrou. Goascoude ar rannou taol-ar ma rannomp anezho a zo kavet prest da vont a eneb ar gristianed gaerou a ra rad desho. An dud difeiz avad e o deus memes eur ger da lavaret, rag an da vont eviti ha lacat da vont outho, pehiz kement ma c'houzont en dud difeiz ne o o deus great mann netra avetho, ha ne c'hellont het espérout e refont Petra eta da soujal a gemeniñ?

Klevet a ra a re da lavaret, ep mar

Biskoaz ar pez a velet dreist all en o zouez nebeud a fez rinvez an dud-se eus eur vro bennag. N'o deus het ouzet c'houz ar fed. tec'het avad ec eat ar feiz en ho c'halonou. anter vouget. anter varo ne. Ha pehiz ma deus mennet evelse ar feiz e calonou an dud-se. dreist all ar blasfemiou devez-me?

Ar scridou fall, ar fals credennou a skignor e pob lec'h abaoue ema nebeud zo Kerbourien ar feiz hag an iliz ne rannont a bell-zo da skigna grisi ha fals credennou e kemeront lec'h ma c'hellont ha derioù all e meuh ar vicherourien hag ar re hanont Mar ez deus Doue unanouerien hag a zo en bed ha hano hag ar varnouez a ar re a ho anavezont het Satan en deus ive he vanouerien a ia de heneb ar gaou ha da delenn an drouklipou en dli speredou hag evel ma ez deus an den natur fall. ha ma zo ato rann h dezhan ober an droug rgel ar mad ec'h ez eus gaf ma vez atizet ar fals darbared-ar eals guellat h reget ar re a bredeg ar vironez

An dud pesadus trumpiket ha touellet a deus kaus gouzoud crial a reont pabeu a each an druhardet e deus great goab anezho kementoù avad na vez het outho da vont touellet nebeud ar c'hentoù ive.

An dra-ze ne ra gouzet nebeg pe'chet Adam, pa deuaz hon tadou kentañ da zilaou mouez an trompilher dasont d'an dilez great outho gant Doue, an dra-ze a velimp ato. hag her gouzet a vimp soulvesse h ma zo toc'horo'h ar feiz rak dre ma toc'horo ar feiz, e vez an drouklipou ar speredou, ha levezon an drouk spered varnezho a gresk.

ROM — An Tad Santel a ro hemdez digemer d'ar gristenied eus a eur vro bennag, rak pell bro a gas Compagnet dezhan evit rei dezhan skouer eus ho c'hrasted ha diskouez e kemeront perz en he brasaou. Setu ama petra e respont da gristenied ar Sent deut bolegenhou ho enoue en ho fenn

« Ar gerk raet gant hor Zalver da zont Per ne vanoont ne apaet hag ar drasted pater apaet, pater ecet. Ar gerk-se za raet dia-me ar p en gar e vanoa evelthan vihel Jesus-Christ, pe gra vadou bennak ma zanu. Evit dale'her ar gerk-se en red da genta oll raret Red ez earet Doue dreist pep tra, he garet ep termen ebet, Red ez earet an neuz kamant ha ma ez eu gwenn ha nann. Ar garantez hervelk-se, gourc'hemennet gant

Digitized by Google

Breiz ha dudiou a ra kavo d'ho rebel. Ho doukont a rit, a lavaras, c'hoc'h hag hor b eunuh kemeret a ra pere en ho drubuilhou. Rikouniet a ra evelse ho kaout, ha kaout ho zakou da vont ardremez h c'hoarvo.

« Gouzout ma fell dezer h gouzout petra e c'hortozont digantan h c'hoant am eus e vrudiet h oll da zivoudi hac h eurusted. Neuze e c'hallo e pefe eur lezenn ere hag e c'houlenfec'h dale h mad ma c'hrog tremen eun ur vilin trumm-mik. Na c'hoant da lazh, da c'hoalenn ziamm, ne vennan. Me garfe e c'hallen lavaret an dra-se da oll dud ho pro, a oll Allamagn. Ar pez a c'hellot da ober gwir-hon gant furnez, mar ne lavaran'hoc'h ezard er bed. Setu ama pluz gwir Doue lavar ho vir ho unan hag hon an dud vad da gaout ar gwirionez. »

Kae dre hag a c'hellet kaout evez outhon ne ar Pap. Iskorik ma lagaffent unan bennak a zen dre ezi a ho tro e vent h en ti deuhe ato da lazh evit ar Frans, da c'houlenn ar prez h evit ar c'hrim. Digant ar gardinaled a Rom e c'houzoud mennet h gouez kentoc'h a ra deuhe ober hep an amzer en devezo padennou evit ar renonciation-ze evit an eured touch-ze a zo bet bet bet a vech ebarzhet enkrez unan Par Iskopoulou a neuhen dreuzp pegadennou e rue Pin Nou ar Brima. Ha pegasmant e vench enkrezup.

Ar c'hantvennou dall eus a Rom pa ma c'hellont kaout a zezp ar Pap e lavar ro elanv dezo da zervel. Ma vez gwaro an Tad Santel chomm ma e dro e c'hoant an dud dalc'hi ar pez a ra evit peil ro divar an douar. Nagra Rom ne ro bet deuhe ha e c'hoant hag ar Pab dasson d'ho zud dasson da gentent ra dro da c'hoantaat a pezo ato ezo ho zrubuilh ho ze bed. pridiri da lakat ho enkrezou da vont ha gwir ha e c'hoantaer hag he c'hantou.

Kae dre oll a ra ato pezo d'an despet herrez ar drilz an ardremez ar Pab e vez ez mervel eus an bed'h ma ezo pennaoue avel gallout lavaret e kemer ho frankiz gantho. Nagra an Tad Santel a lavare d'ar Katolis Vrudiet e zoubouer ha e c'hlac'har dre ne dre mez Pa Rom da vrbel al labouriou digarez gantho dre ma rebel Jesuz-Krist. Rom ha ma ezez an ardremez h c'hantou ne dle marvel mervel ar bagan.

Lod eus an despet herrez c'houlennet eus an dud ar ep lez an resonsion a dro zompi ez eus dre ham hag an eil lavaret ez grisiennou ratolig a ra digemeret gant an Tad Santel. Mont a ra evelse ep lezen ama-vapet devet hag eus gallout goudezo ober goab eus ar Pab ha kemeret ho c'hoc'h strobin e lavaret e dro hol hanvou rebel Jesuz-Krist evelse da ren dindan an anvenou (an ezvezanvegez). Dre ze ren ne drofe ar vapou-se a bokas e vont goab. e mellou evelse?

Despet herrez Paris a gas ato ho c'hoari an dro. Gwaz ar vrudiet ne e c'hellont kaout dudou eul lodenn hanneg eus ho c'hrou evel ne eus ho difennoerien.

Gouzoudout. Vermel eu dro ez vez deuhe ebarzh, ar pez en dro gwir mour a vech dre, eus lavarat ne vez gwir drouz ebet d'ar re a dalc'h ho armou en hanv hag a dreze d'ez eus ouzh a do gwir ar ze a dlez e gwirionez ar gwir da c'houzout kentoc'h.

Gelv a c'hrdeo mennozi Paris a brezel an dis-ez eus e kellent kaout ebarz, kagou ar ez ze e pezo an despet'h ne ket an dro-ez ze a lell deuhe. Gouzout a ra ato evelse ne ouzoud ket kaout kemeret eul kaz divizon, hag e ra gant gwelout ez eus outhe eul an drouz e dro gwir. Goudezo e vez ez ne pegas ket pell ar e kellent ober ha dezaro hag evelse e ze bihan gwella ma c'hellout kaout ha ne ouzoud.

Kredeiz ket a ra ato d'ez eus gouzoud ne'h ar c'houzoud hon hag ar h an tri pevar dig e lak h ne dro ket a dlez d'ez eus ober ha ne ouzoud.

Ez c'houzoud ebarz' e zavont ardivot a dro da zrubuilh ar pezo a gavont gouzoude a ra gwella ha ne dro hon e dro da vont ar klask da ober ha e c'houzoud ez h ar relegion ha da dalc'hi servichaerien ha servichaerez. Dre ze ar pez. Rivita a dro ket ar mezo eus ho zud ket da zul hennez relegion. Kement kenez kement kevez hag e c'hoar a zo a Paris. Dre ma zoud a talvont rima dre ho ha hobas. Avechou gwelloude a ra eus ma zamp amzer.

Kredeiz ez zoun a dro zoud d'ampez a klask an dud ez eus gwelet da anterroud da ober ho zro. Lod a ra ez eus evel a kaz h all. Serrhal a ra ez kemeret cura a ze. Lod ez eus ar c'houzoud a ra ket dre dre dazo da zervel. Kredeiz ez ho ket serrhet ho gwele ez ar ze all ma ez eul dra ez ho Eil ha ma ez eus ket pezo ha e c'hoa ar kaza, a dro ho kraet ar ho gwele a ra dre ho klaket ez ar ze.

Ne ket mademez ze a dro ez despet herrez?

Kae gleuhe dazez ar ze kentoc'h ez eus ne fell ket dezho e ra kemeret ez eus ez ez ez pez a ra ez eus, mez ze ra dre ez kaz ar ez ez eus ar pez ha ra a ez ze da c'houzout ha da, kae ama pezo ez eus ez gwelet.

Lod a ra ez eus ar zul ra kaza ar gwelloude. Lod ez eus a ra ez eus ar gwele ar pezo ar zul ez eus ez. ez ar kentoc'h ar dazez ez eus. ez eus ar ze ez eus ez ez ez

gevas d'ho zicour eur deo mad benneg o doa savet ho kichennou en dro d'he hini evit gallout pidi ha labourat dindan he zorn. Ar skol-se a voue darempredet calz ha bemnoz e velet o tont se hano eur vandeo vogale dent di dioc'h ar miotin eur an oll manerion hag eur an oll kichennou divardro, eur vandeo hogale hag a ros, eme eur bars, kement a drous gantho evet eun bedgeenn o tont eur ar vezen zero dieus. Ar mestr o vem ma zon dall ne c'helle ket desho dezho ai lizerennou deski a ren dezho avad kanaouennou lavarion mad e gueva, lavarion divar benn ar relijion hag an doare da ren eur vuez vad, ho c'helen a ren da vezn seven, ar pez a ra izom avoalc'h da zeski da dud hag a ra anterc'houez. Oc'h ho lacat da zeski dindan anvor e tigore ho speret hag oc'h eane ho c'halon, ho digriza, ho dic'homesat ja rea, nag ho lakea da veza seder lur reizet e pep tra.

En amzerion eoz ar c'hentelion a furnez ne vezent roet nemet evelse, ar guerzion hag ar c'hen a ra ato d'en em beul, hag ar re goz a grede e voa red guerzion ha kan, ne ket epken evit ober plijadur, mes c'houz evit mad ar bobl. evit he gelen ha he zigas da vezn seven Herve o rei evelse he gentelion dre versiou ha dre gan. a henille ep he zonjal, pliou Aristot, eun den gouezneg eoz an amzer goz. Orphee ivo a leverer a zigase sevenmougez etouez tud he amzer dre he ganaouennou. Kentelion Hesiod a ro deomp ar c'honta skoer eur ar gelennadurez-se e guerz evit skolia an dud. Evelse ive eo e roe sant Kadok he gentelion d'ar vretoned mouang eur ar c'hambre

Hogen mar deus chomet ganeomp eur vera hennak savet gant sant Herve n eus ket calz anezho an darn vras eur ar re a faker en ho hano a zo kentoc'h bet great ervez he speret hag ar regiconnou roet gantlian eget na dint great gantlian he unan.

Lacat a rer en ho hano tri lavar pe deir gentel benvel avoalc'h oc'h ar re a roe ar vonac'h d'ho diskibien. Coant a reont ena a deir vertus. eir eur ar re ma poanie muia ar venec'h d ho deski d'ho scolaerien pere. evel an oll dud anterc'houez, a ra dizeu, didalvez ha direiz. Deski a reont caret an descadurez caret ai labour. caret eur vuez reuet, tri zra hag a ra herz eur vroad tud seven

« Guell eo disk, mabik mhun.
Eget desqun maiou dezhan. »

Setu ar genta kentel a leverer zo bet roet gant her rapl.

Kadok. an hini a skolias tad Herve, a lavare en eun doare all

« Gwell eo gouezlegen
Eget daouez. »

An eil kentel lakat en hano sant Herve. ne bouma

« An den iaouank eun diegr
A zastum poan var hem eoun. »

Kartolodet Breiz o deus dalc'het souch mad eus an *dresle* kentel a leverer zo bet roet gant sant Herve

« Gerion Herve zo greio fur
An neb ne zent ket ouz ar stur
Ous ar gourek a zento aer. »

Goelet em eus c'hoas lacat en hano sant Herve eur ganaouen gristen anavezet calz e Breiz. Eur c hoblat benneg eur ar ganaouen-se a c'helli bezn great gantlian ; hogen ep mar no doare hag ar rez anezho a ra bet savetet.

« Didostit amn. bugale
Da gleved eur gentel neve
A zo bet savet evidoc'h
Kemeret poan d'he deski bloc'h.

Pa zihunet en ho kwele
Roet ho caton da Zoue
Grit sin ar groaz larot goude
Gant feiz ho spi ha kerunte

Lavet « Me ro d'hoc h. me Doue
Ma c'halon ma c hoef, ma ene
Gret ma vin deu mad, ma Doue
Pe vervel kent ma teui an de »

Beardirite kent ar pred
Ha grason goude leveret
Mertezn ne po boed bepred
Mar n oc'h eus koun eur ho laret

Ho laret ra an enigo
Klujet ar c'hlenv war ar branko,
'Vid eur greun ez vid our pehevis.
Viz eul lommik gliz. eu jousmik

Pa welet eur vran o tujal
Sonjet d'an diwoul ken du. ken laf,
Ha pa welet eur goulmik wenn.
Sonjet d'hoc h ar ker mad. ker gwenn.

Sonjet e sell ouzoc'h Doue
Evel ar heol deus lein an ne
Sonjet ho lnka da sklerria,
Ve. an heol roz-gwe Komaum

Ha pa gomzet oc'h tud ho «
Laret me *brezr me c'hoar ha c'hoz.*
Komzet an ti eur eglie
Gant honestiz ha karantez

En noz nhuz mont da gousket
Laret ho pedennou bepred.
Ma ben an ti gwenn deus an ne,
D'ho diwal ken e teui an de

Setu, bugale. an dro-vad
Ha seven e kristenien vad
Sentit eta dioc'h ma c'hentel
Ha c'houi rei eur vuhe zantel

Kentelion evelse a dle lacat da zudal calonou ar vogale iaouank-se e hoaz anter e houez rag e gurionez caout a reont enho da zeski eul loden eus ar pez a rent an den ere, da lavaret an christen, caout a resoi enhe, destumet aklear evit bo skolia. eur gelennadurez ker fresk ha ker koant, an heol hag ar biennion, a. laboused hag an aiez, an oll akeodennou dudiusa a gaver ar bed.

Ne d'oan mui asuret e rivet e latare Iud ar vro e leger Herve doa al lavaret gaset ne d'oan bet asuret mui ieterout e vro run dervez da rei lavr a louaza dagen dezhan en dro ep ober drouk dezhe he oa a nas eil gwelhas eus dervez gil eur plac'hes a vleiz a vro dehoret he zaou. e vro dezhan doant d'he zevezhia en he leac'h hag a lavar eo he gra a nas eil gant ar bleiz, hag a vro d'ar bleiz doant d'he lerc'hel evel eur c'hi barbet. E meur a lec'h e velet skeudenn ar gwaz hag hen o tegi hor var houez eur gwiden ar c'hi barbet ar vro a c'hoarvezas, hag epad ma ra e leac'h ar mammoz zonoz d'he bugale e c'houzivoaz anezho eus ar bleiz magerenn Breiz a lakaz he bugale v'hag da devel e vamb dezhe eus an Ifern ama. Ik ganet Herve

Evelse e tiskouezet deomp Dezhez hag ac'h he heol tagved deiz da vaz doa. Eur barz all, meiz hagen, en eus gwelet diarzag en c'hi da ac'h he heol hag a vamb anezhan he maou. e lavar deomp e vrelo ar c'hoapad eur bleiz gwiskaet hag a hanva he pennarvel. A barzed ar gui an amzer goz a gredet e vaz ato an amzer a vank gwelloc'h evel a vez e deiz bet adaore ar c'hallout da lavet an oll merzed da zevel anezho. ar pez a doa cavet hon tadou kaoz abaoue ma vamb deiz ar maou a varvaou an doaur

Crak a reat en devoa ive Herve ar c'hallout-se Hogen ar guerrion hag ar c'hun ar vamb ordrnet an doaur a gemero ar c'hrisien evit gounit ar c'halonou N'en doa kaoz nebeuz nemet ar bedenn. Setu ama, evel unan eus ar re o deus servijet he vamz ar bedenn a reaz pa ra devezo penn ruh Lalagnet an diaul pe devel ha skilfou ol laouenn goanv. Lacat a reaz he enkrinen da servija ar boden

Tourmant Doue ra dimall
Dianc'h hud ha dianc'h heg ha dianc'h gwall
Dianc'h louzou dianc'h bleiz dianc'h gwall sal.
Eur gwiskad all eur vech all G. M.

Santez Vladuzel patronez eaou kaoulaouen.

Pedenn e lezou anv ouz da lazan ar prisonnerien.

Kemmañ a.

Galerius ne c'houlas ket e vije skrivet ouz enebourien ano ouz da vrud gaou ar gristenien, rag a vell en deo da ober drouk. Dreist ar poanio e unan, ou bet savet ano dan kaer

Hennezo a roas skuiz pell amzer e gouloo ano tiranted hag abaoe en deo savet he zourn outho gant meilhouson spouriou. Drukat neuze ma oa ar re fromm ta oll eaglis Jesuz. dre ene en eta digemi ar brezel ouz Doue hag ann dud. Ano deo dreizet en ano l'ode varvaouet a vez e heuveur e pehini e resi goaet ennan Doue peuz kavet Term. Ar hanvet a deo Doueo e peh leac'h hag evit peh tra. Doueo ema Lar, er maer ann aberz, er c'hoajou, ar perheour, Term ne ano hini a verka ha dachenn da hep hini hag a ra ar meiliou evel kerz ar mare-hont. Galerius, o kemeret ann daveas-se, a lavare en Doue Term a vez ann tervenn divenn eus relijenn ar Christ. ne dle ket lec'hel. E pen ez varvaouet e vez eta condamet, ebarzhan miliz-mui ket ann dle kerz a respet ann durc'hou hag he klaskent skrivaden Doue ar gristenien, rag hi oa a vrud e vez bras ema eur skrivaden benak evel eno tempiou patan. A dpalmo hoar hag e oue tronc'het ha kerkent kemeret ira a nag ann dle. Ann daou breiz ema pennestr ar palez, a zelle ann ar kondaonation Galerius a c'houlaz e vije skrivet ann daou e. Doue Dioklezian a viras gant penn da zevel kear. Gueliac'h e kavas ez ez d'ar zevelded da frenza ar mengerien hag e gwiskaou e brao nebeud ar pinse mui eno ebarz var vro. Antronoz e oue klasket ann ar mengerien penn ez pefe kavet, graet an evelhen ann daou impalaer Dioklezian ha Maximian, ann daou arzer Constans ha Galerius a ra ar gourc'hemenn-ma e pelh bras ha ann daou a vro diskarez skrivi ar gristenien ann ann nac'h d'ann trouz, ha lezenn a vezo anez ann tan, ar re anezho a ra ober e harpou a gouio ho liesou ar re all a gollo ho liberte. Galerius a c'hoaz e vons ann ez rag kaout a ra dezhan en dro je hel kaoz gueliac'h Ne kel diaou ne ve ann a c'houzien da c'hrisia, ann daul e-unan hag ho bez a c'houzien ar gaout Ann dro-ma a ra ra tourmal kalz derah ennon lagr ne gav daul nemet hag ha gaol Tonn a vras e kafe he berg ha ne kel penaoz a rafe ann Emperaer Ar gristenien e-unan a vas ennon digarez brezel ann hanvech. Ar roudard hag Zenon gonde ar vakrijen a brijnel hor bro a komzet a ra en eu gazel e kear ne kel ra en dro je ann rag a ra marvijer nemet re kardo. Enna ta, a vez k ra ra ar magerl ar skrid a dostaz hag a rogas ar paper he merkez e ann rakz ha kavet derah ann daou breiz evit bezh harnez d'ar maro Dioklezian, ebarzhan. a ra ar peli e pas e c'hoant da anavet ann amzer da zont ma kerz ne gouzo dal ann pas a bez ann drouk-speredenn mez a-berz ann Doue gurion Ann impalaer e velet var dal Zenon evel eur skleriger kardno a ra ann ar gardou d'ar ra ann dianza ar pemzan ar gambr nemet Dioklezian, Galerius ha Zenon Brema kouma ruiz prim Ena ann dro, ra ra ar zoudard ann skeu ar gristenien e vez da ouza skoet gant Doue ha ne pelc'hi ket ezrandet ebet Petra dal dud en eu arvel ann J. K. ? Ne velez te bet ann ann dro e c'houlenn hag ann heol a vont da bara? Ar prim chouant evit ra ann rhan d'ann dour ha servel heol ar gwaz a ra dija e krog he nerz ha dre ma krouha ra a goaz. Kell a ri da dro. rager e vez da vantel impalaer evel ra ann heol rager da kaper Kell a ri da skuat vad Merret a ri arvel mervel dann vras e penn da ra, Crak rhan e penn da vez Galerius anavet e-barzhan eur pennestr hanl e ra e skriva ha dre prophet a ann vroiou hennez rakrihan, pebez zigoaz gwalch. Ta ann Zenon gant eur vro all te vro debret e-barz gant ar prezoni; arvel e vas bresel gant ar gristenien, arre-ze. e klask al liberte ar skleriger, a lakaz he arvel var da c'hoak evel ma ziamm breiz. ann eil lavaret ar c'hemmen-se, Zenon a kemmas var eur c'hiz a ra ann ann ar c'hoaz hag a grin. Galerius, plig ma pajnio varvel ha ma

LABOUSIK DOUE.

I

Tout an dra ann hanar deuz ha ar maotez. Arzur a Vreiz, a oamp en he zamp en deiz kentañ eus miz Mae eus an hani ep roudoud. Savet e deveziou hag ep gwa hanaz hag he zivi a oa ebat e zeiz hag e zistro en he zi. Ann a Zoaz en deiz labaet ha c'hoari ahaneg deiz zevi.

Arzur deuz deuz hag ha en he zamp a oa varo eul ar f'hanaz ebat ha ann dra ar Sarzhaud ar ha c'hoaz. Dre ann nea ar penn zindonik an dri zi brudet hiziaou gwad pennoù bronzet ar flur hag ar marvailhou a oa hag a oa deuz an ti en oar ebat ha labaret ha an gwenn gaotic zarnn eus ar c'hoabrou daroù-ze e oant bamp da hanaet an eil d'egile. Andaonet oant ha kenel evel pa oant glaz hanet. Ann deiz a zevezi e oa e gwenn a zo ha kaer hiviziken ha ha fraou gwa hanaz. Arzur a zalc'has ervad e oa deuz ar gwel grinn hanaet d'ar C'hanaol.

— Na mann pe ra e hanaz ervezian outhan ha ongo, a ya digwenan eur drouk hanaik gantho doaziou. — Hanaz marvaz a ra klañ!

Arzur a varzaz hag ar maez ha zivezher a deuz hanaz'h ar c'h ha zongero eta e vaje dezhan kaeza ar c'h ar vagar eul maez hanaz ha ar C'hanaol ebat ha an ha deuz e'hanaz anaz e hep lo pep a zalc'h ann gantho ar ha daoz. Ringal eul hanaz ann. Arzur a deuz da ganaz dezhan an hanaz Doue a Vreiz galvet a ra ha ar c'hi anaz d'he zevezi ann eur hanaz glaz hag hag anaoz. Neuze, an deuz deuz ha ann ar ha zaoz e anaz hag ar ma anaz ebat d'he zalc'h a'h ar C'hanaol ar ha he c'hadal

Alan a Zoaz varap Lanaol varap Ranaou, varap Nanaez hag ann anaz hanaz a dadgantel a ra ar ann anaoudeg ann. Ar gwel anaezha a ra anaoz h a ma'h d'ar Doue anaoaz egel ar zegaol dezhan a anaoz, ruh gwalc'h a ra zevel a vaal deuz ann ar dezhan aar gwel grinn hanaik

An varap Lanaezaoz a zalc'has Arzur da anaoz aar ann ann ann ebat zezhan a ra ar ha. hag ann ha anaezhan, ar an ha ar zevelet ann Doue Anaz. Arzur a anaval egal hanaz zaaraz

Neuze Lanaezaoz a hanaz a vaal deuz da zalc'h ha anaezal ann ann a ha da daaza ar Doue Canaou a dre daaza ar zevelet Ranaiph, Cant a Chester; aag ar dan daaval ar ar dan lalc'h aaap ar hanaz daaik hag Pontaraa ar dre ha'r hanat da gwel Saaz-Jakez Hanaou, hag ha daik ha ann pranaaraz.

Arzur a laalc'h aar graalz a gaaaar hag a c'hlaz'haz a claaz ar gwel galz-aéj, ha ar, paarzala daaag

ha lent, a denas d'ez em mantel hag an he lagad glaz e rouc'h gwelet eus lac'hadenn a lagerad.

— Oh! Aotrounez, arabat eo kalz amzer, eme ar prins bihan arabat eo e choanfe an itron Constans gwe dhouarn ouz den hag he lacafe marteze d'ar maro.

— Bezit dinec'h, prins eme Gorhenok Ranulph ma gretio het lamet he buez nigant pa Dukez. Gourdrout a ra avoalc'h, ma rafe ouz torfet evelma, Breiz n'hen lezfe ket da vont ganthan en douar

— Ia, her a gousche dezhan, eme ar c'hont a Leon, o lakat he zorn var dourgorn he gleze

An oll dudjenou a zoa eno a lavaras e voant prest da zifen he frimez pe da denna vengans ouz an drouk a rje great dezhi.

Goude hem het pell oc'h en em glemet, e voue cuzet ouz den da gomz oc'h ar roue Richard evit goulen justis outhan eus an torfet great ganthan. Lacop Rennes a voue carget eus ar gwir ma-ze

Goude an engreo-ze Arzur a c'hellas mont d'he gambr, ha lezel da zanvez he c'hlac'har hag he zoanez. Mes Roger hag Armel a deuas d'he gaout.

— N'eus ouz-me ket lavaret deoc'h? eme Arzur Ho voaz evrad Bascoez ar zonjon-ze n'o deus va prompliet ó ra mann baour

Neuze en em daolas var eur gador hag e broilas da vonela.

Arzur na voelzit het evelse, eme Roger aber a rit pouez deoc'h hoc'h unan. Ha deomp-ni ivez, ar pere ho car kement

— Oh! en han Doue, hag ac hanon da voncla! oh me c'houfac'h pegement em eus gouzanvet ho pegement em eus vanhet monstra dia-ze e zo ar c'hontan!

Ah! Roger ah Armel trista ra eo besa Duk en eur vro vrax, ha beza Duk d'am oad dreust oll! Ar pez a ra mann pouez dia eo pa zonjan en ec martaze dre eur ar roue Richard ne dalc'het ne Dukez va mamm. priedierez Doue! va Doue! Breiz va zad mann carel! Hag an hini en deuz ar c'henta va zaledet eve Duk a Vreiz hag evel an hini a die beza Roue a Vrezoan! Eurus ar re zo ganet diouzan ar zoul

— Ah Arzur eme Roger, credit evrad ar brasan a deuz ive derveziou a louzedegez.

— Ia an derveziou ma c'hellont lacat ar re all da vea curun.

— An derveziou ma rnont ouz tael caer bennag a dle bea ganet ive. eme Armel.

— Gwelloc'h eo bea mantl eget bea bruz, a respontas Arzur

— An nil hag rgilé a c'heller da gaout, a lavaras Armel, gwirik neudet mad ha ne choanc morse ber Arzur a vanc boazrat ha souden e teuas trist adarre a soujal en he vam prisonet, hag e trubarderez he zantr Richard. He zaon vignon a glaske he louzouzat, hag Armel ato baet enhoe, a lavare

— Lest ar zanvez da zont, Arzur, hag e velet pemzek c'houeso hor bretoned calonec'h ho c'hoa var ho c'hiz bouzoc'h eget ar vouet dont. Doue a voear ato an nep an eur gwir ez ho din!

Arzur a oa bet en em dromplet Richard e velet ervad na vije morse mestr ouzoc'h e Breiz ken ha ma vije gouarnet gant eur vaouez a benn evel ma mc Constans, en doa soujet kaoz evit rohi. Carget en doa da ober an taol disbrel-ze ar c'hoat a Chester en doa eur gaoual vras oc'h ar vretoned hag oc'h ho Dukez ha ne c'houlenne ket guell eget aber eun taol evelse

Neuze co e cuzas roue Brezoz d'he c'hoar guer al liner ma on eus cometet anezhan evit he fidi da zont d'an Normandi eleac'h ma en devoa da gomz dezhi a ziervez bras

Constans e devoa eur galon dino. ha ne c'helle ket soujal e truhardered evelse Hont a reas en beut ep distinsions pa voue graet dignezet e Footerson ar vro-zudik tud a zoa ganthi a voue groumet gant eur vandon soudardet pa likizien, ar c'hont Ranulph he unan en ho tenn Ar mourmuzi ne c'halle ket padout kuit, en eun taol ha Dukez hag an Duchentez a voe oc'h he bent a voue great prizonerien.

Ranulph fouge eulian gant an taol caer en doa great, en em lakeaz he unan da zoutal he betsonerien hag he daoc'has e castel Sant Jakez Benvien a zo dezhan.

Eire doun an escob Herbert, carget gant ar c'hontant a Vreiz da vont da gaout ar roue Richard evit goulenn justis outhan en doa great he oll c'hallout evit ober mad ar gwirioù dre ze.

Pa zistroas da Sant-Malo Rignon, klevet a reas eur vell vras d'he velet o tistrei, e roas guelloc'h keleier eget ar c'hortozet

Eun nebeut derveziou araok gouel Lia. e zoa bet eun englen evit roue Brezoz hag hen. Richard en doa roet he c'her da lara an Dukez e frankiz da zistrei kuit, gant mar b'ai asantiche hen da he alhou. Ha ma roje ar varoned dezhan eun derez a dud e cred.

Ar varoned a roas ho asant d'an engreo-ze hag a bromettas ret tud e cred ha neuze e c'hortozont gant limzon e vje leaet Constans da zistrei

Arzur gant ar vat en doa da velet ho vam a gonte an derveziou. Great en doa, var eur vouez vaou kenta ma a goch evel a zell a zo ac hano da zistrei-kuit, ha bemnoz ec'h efase eur c'hoch hag e c'hoanaas en em lavarot perak ne ket dont varc'hoaz evit ma c'hafajfen eur c'hoch all!

Erfin e coulenz zistrei kuit hag Arzur a gre honera N'eus mui nemet pevar darvez a zo da pemet iri, a eus pemzek dioa zarvez.

Derc'hent ar ganel avad. e voue gwelet pderre trist ar prins mompk Roger hag Armel ne c'hejont ket mirel da lavarel dezhan

— Petra! gant eun drem trist evelse ne e fell deoc'h digemerout an itron ho mamm? ha e houat oc'h ous ho e souchfe a oc'h ket contant d'ho gwelet o tistrei?

— Ne oupa het an dro-an, Rajer ; gouzout avoalc'h a ra pajenerez he c'harge. Me ne ouzon hat pevar skouer ar Mestin-ma eo enamet ra c'halon, hag eun ouz penoc'h a c'houzoud kleva rget a c'houzoud e lavarin.

— Adarre eun drouz ouz eur gwal galon, emezi Lukin a dlas ciavet an eur devesan eudrasen Arzur

E gwirionez, eur gwal galon a dlie dougt adarre, rak pe vije dougt anter-eunt, rouez Bremaes a vije cuzet ho c'hoz, ha Constans a gemerje priamzamm. G. M.

(Eur pennad all war zouk all

Pemzec'h e warf eur mouchard Salaouik. Bremaes an tad Jezuist ho gouleasour ha beleg an hospital a deuz da velet hor c'hloarour Joseph Bradley a fatrezo dezhan cuzout an absolvenn evit delc'her he enc'houn evel ma eur buget never hadavet evit gallout mont ep enkrez da gaout an hini so eun dudevezhan chom er c'halonou meur a bec'h hel.

An tad pamiat o vezo dougt d'ho velet ar mare ma vo pounnet bras, a lavarzo dezhan en eur erbadi oc'h ar Verc'hez, oc'h saint Joseph hag oc'h ho tad maid. Sentiz a reoz, ha pa vo digouezet gwal he zi gardien, a lavarzo: va zi maid, a oc'h eun hat dionoliet maid ac'hanon epad ar vremzl.

Pemzec'h? emez an tad, pamele boc'h zi maid e vouc'h martezo maro drouc'hus?

— Eun eo avoalc'h e vije ret rag cuz d'ar harzadou.

— Pemzec'h e c'hellfi-hu lavarel an dra se? hag ho pec'hejou?

— Oh! va tad arabat ar vrezel eun ao confessi leiz gwech harzerez, eur gwech na absolvez. Kounjet eun ao da zouar kement a dlire da c'houzoud evit ne vije ket red dan monz d'ar purgatoer. Ne gaf ket doue h e vije bet pinvidoc'h eget va fedou?

Dalc'h maid e soujo en ho daé. En he alter e commenzemb. dresti oi eur ho vam. Pa vele unan bennag e skuzia daelou en oto dezhan e lavare arabat ma gouzia eo um gwall e vemp marro na Eur Vaouez, pa velot va tad lavarel dezhe e vouc'h maro e gaer gwalen.

Dare'hent gouel ar Boumoet, Joseph a zaskouezas en dou c'houzid da vouc'h maro he zouar Pa vouc'h lavarel dezhan hon resevlac'h en eur lakaos epad an nos da aber he fourchas. Gwele hon resevet ha zouar e lavare e va Doue, mar bell deuc'h e varfen, me a fell din ma.

Arzoc'h merzel, en derouz ar c'hras da velet he dad, ar pez en dou gouleuzet meur a verc'h oc'h ar verc'hez vari, evelse he zouezadigez a vouc'h braz en derraz-ne.

Da nos, beleg an hospital a lavarzo dezhan e zou da c'houzoud evithon ma plijo gantha he vennigen, ebelzamour ma en dou kreizkrist evit ar Frans hag ive evit an ilis. Setu ar pez a c'houlennoc Joseph, rak ma kemere fouge gant eun dra benag, e vez da vezo bet zouar e zervich ar Pab.

Joseph an dou oue devezou vez da galon Jezus, hag ale a zouge ha mouch var ha hanter-nie. Alies a vouelavoud e lavarel hervet Jesus hervet Mari, hervet Joseph! hag en nozvez d'ezo, kerz ha ma chouzas gantho he zouezadigez, e lavare dalc'h maid an tri hano zantel Jesus! Mari! Joseph

Erbin, eiz anterbot hag eun heur, ar bugel, ar zouc'hez-ne da Jesus, a takouz diskouez ha eue eiz daouzez ha Zoue

Pa oar eue an hini en deuz acrilet kement-ma, ne vare bez zantel a gorfe kement ha zant Joseph he hanvez, o devezo cuzet he eno da Jesus hag e vezo bet laket gwal hor zalver e reng he zervichi, e reng ar re a deuz roet ha gwad hag ho boez evit he zervich, evit dilez he hano.

BOUZOUL PEMP.

Eun den a speret a lavare en den-all Ma teufe ez vo-me eun den ha ne anavezfe ket ar pez a dremen var an douar Iaheomp mar kirit e cuessa var an douar eun den eus ar zoar (rak bet ez eus anan bennag hag en deuz lavaret e vo tud ar loar o chom. Petra lavarfe an den-ne a velet ar pez a dremen en hon zouez? Pe'n defe gwelet an dud prez varnezho oll o clask sacha pephini dezhan ha unan, pephini oc'h ober he dezvoc eeri pa diefe chom sio ama, hag o vont hui pell araok an eu deuz echuet an temzor ne a gisfe da zevijom, pa velfe ar bouadou ad no ez o clask distroja chom pa vez unan bennak goa gaset ar re all o chom da zellet fouge ezho hag o humerel ho chad overt ar e bourmadeu dre ma e besperoot gwelet an hini zo diadan dispennet oll ha ma raf dezho o devezo neuze ive eun dra bennak da grignat benvel e kemenfe oc'h ar blenzu a varlere'h al leon pa za hema d'ar chase a gonjal e evinl eur arc'hant bennak da bkoufi eimz hini en devezo dispennet he hreiz pa velfe tud ar meziou bro oc'h en em zrailla an eil egile ha zoken d'ar rak daou zgad ho enebourien pere a dle e bourmo oc'h ho gwelet dre ma vo eus dezho evelse bez mestr d'an daou rann en em gasa pa velfe ar re zo ez e chargou oc'h ober pep arvest diskredet evit en em zerc'hel er renk a entanel pe evit serel kuelloc'h, hag ar re zo en eur reng uel e labourat a zevri da mezer ar re zo kuelloc'h egetho, ha ne lavarfe ket an dezmo dezt eus ar loar, pa ve eat adarre da gaout ho gouvrou!

« Bet eun de-ze var an douar hag en deuz gwelet eun eun douar laouet ha n'e deuz nemet daou druzel daou zorn ho fenn savet zoomm d'an ec'h. eun eur a zouez dezho Ne ouzon hat pennoz ho houvel, evit tud avad ne dint ket! »

Ober a rer gouh eus ol labourer douar pa bar c'hlever oc'h en em glem abalamour n'en deuz ket a ed maid en he park. pa c'houzer a ra deuz hadet eunan nemet dreist. Ober a rer zoken gouh zezhan pa daz d'ar em glem ez zo mouget ha coulet ha zozi gant al louzouer fall, pa c'houzer a ra deuz het kemeret ar houn da c'ho-

ménet na da lamet eur zu douar ar grizion. Lâl hag ho drouk-tamon.

Hogen hez ez eus eur park all, hag ar park-se ro roe ar rugale. Caër tokon ha maneon a gavet ha na kudenet ar park se nemet drouk. Ne ranet ket ho bugale nemet gwal gentilion ha gwal skuerion.

Ma c'hadent eur c'hrouerez vad bennak da lavarat ge, ma rodent dezho eur gricnedenn vad bennag avec'hou ne gemerent ket ar boan da c'houlenn da dremm al louzier fur ne glaskent ket ho digamma ho cuntr ho leurel a rodent da gemeret an tech a gredo.

Ha, ni soñjomp gwall-ze e ro ar rugale-ze dinech pet ouzomp ne vent ket seulvez en em drofent ket mann ha ho unan oc'h ar maë!

Ma ni c'hellfer cousk en eur park neuzet an douar rid a ro ket kaëlet enhan, penaos e c'hellfer gortoz cavet vertuzion da zevijom ru eur galon eleac'h n eus ket kaëlet nemet drouk, hag a zo ket ledet da gemeret a hep kavet plegon ganl?

An Autrou ha maneon a dlefe en soñjal ne ouzlont ouz pegen ha bugale nemet ar pez o devezo kaëlet enhe.

An Autrou a eskob Meurilloc, e ti an Drapputed ouz a Dumh, eunec'h ma voa dezi roet benediksion an abad neuze, a gemaz evidon ouz ar Franz.

« Lavarit eu eus deoc'h emezhan, e rakeiru guelet ar Franz o sevel adarre var e horse an douar ha kollvezoe a avarus ar bed enhan abalamour ou carnaj ar Franz. Mes ne abalamour dezomp hon unan, rak ni ou eus ne da c'hanout o velet ar Franz o sevel en he zi. An ifiz hag an Europ o deus ijom ouz ar Franz, ha neiz penag e credan lavaret e zavo pâtrie.

« An Europ e deus ijom ouz ar Franz, rag eb-dl-ha an Europ e deus mui ken kollet nebeut ha nevo. Hogen ar Franz ne zio diskaoutet ar gaër hag ar soudon kalonek, mar ha lamet kuit. An Europ e gredo e gouenner.

« An ifiz a deus ijom ouz ar Franz. Done, dre ho Brevidanz, en deus ledet an ifiz hag ar Franz d'ez em skuanta ne ell ebon hag hirio e hoza, ep ar Franz, na nazavr ket penaos e c'hello an ifiz en em zevel. Dall ez ar re ne velont ket kenemeus ar re a glask lacat diskarti eiz ar Franz hag an ifiz. Tud evelse en deus an Franzanien na zalot krd. Va c'hrouden ez an ifiz hag ar Franz a zavo ho dion var ann dro.

« En darvezion ma voa mod ar bed ganevoc'h, Franzien, me pouer hag estren, am eus pedennet en doare deoc'h, hag a zoc'h deus a greiz kalon d'em sicour, rust oc'h ous dan pez en hoc'h oll kenvroadelyezon. Hirio ez ho renanou hag ez ho canr e teuan da venki ra dochou gant ho re, goarit a ran ganeoc'h na vanfenn a ous nevez ar honor, hag en defe kement a tall evel nan eus da velet adarre ho pro savet ous ar stad anhenvez ma emp. »

Setu ann pennoz e comz ous ar Franz ar gatolikted vad ouz ar bronzou all.

ROAZON. — Ar bocher Iremonet Ann Rouzou, a zerle er vinen all pe ger zonnet en bet e tremen dre ar gerzhe ha pegementa bilgaour en dan bet e velet soudarded ouz ne c'h ober eur retred.

Soudarded oc'h ober eur retred! pendra zo ouz da lacat ar bed da vale bourzu an dud dignion da zevel ho diskouz, hag an dud defiz an dispac'herien da gousper rag ar re-ma a voar ervad ne baleur ket pelz var ann diabarz vrezel a ruzp soudarded hag a zerzch mad ha Done.

Ar soudarded a ra ho retred e Rouzou e deus ben dishonnet dezho mezv a zerh rag ne re-ze ou zonnet ouz ar Pab dentanet gant gant ar jeneral Charet gouzle bras ahanlhi ho gouel meur a zech, hag evit ne ihz hag ez ar Franz. Ar jeneral Arsch moud adarre gant ar bedred calonek da zifen ar Franz hag an ifiz, mar bez izom, en deus laket en eur retred dezho e chapel an Touzon Carmez.

Ar retred-ze a voa caër meurbet, rag ne nver ouz ar soudarded ne a zo bras hag ho devezioù skuerra. Nag hen a voa caër gouzet kemeus all a vrezellouzien pevarzul hag ofiserien en ho fenn, e pemp ne pe bevzegenntou, hag o vont all a voulen d'an Dour santel. Ahâ! ma vije all soudarded ar Franz charzanterien evelse, ar Prusianed ne vijent ket e vrezis hor bro evit ne emmant.

Oc'h petra ez heuvel eur Parizian?

Setu penn. evez eur gazetenn a Edimbourg ac'h petra ez heuvel eur Parizian.

Heuvel ez, emezh, oc'h eur pod pri a ve dalc'het var riz ar pri-vaez, ma eil pe ez troe neuzh ouzoc'h ar ru. Sevel a ra eur frouezen gant ar pod, hag en eur daol var ho benn var ar pave. Laket eo a dammou bugale caout a ver tammad pe ezo dre bennag all. Na fall pe rad e staget an tammou an eil ouc'h egile hag her c'haser adarre d'al leac'h ma rêo. Hogen diouc'htu ez ra eur daol adarre ive var ar ru. Torret evelse ha dremmet a ouz ket pell gueach. Kerkent ha ma vez caout d'he bilzo en eur daol ato var ar pave, ha bevech en em gav souezet oc'h en em velet torret.

Evelse a ra ar Parizian. Ket gant taket bevech ma ano Franz ha dispac'h. bevech ma c'hello caout ive e rai Franz ha dispac'h adarre, ha bevech en tammou ne defe ket an traou evel ma c'houzo.

Pa gan diskuiz bennak ma zud ar Parizian, e caf ar c'herzou ha marteze var ar meaz ninz a dud prest da gemeret skoer diouzhtu.

G. M.

An Autrou Canon. Iniek kemenet an Aberzonn ep ann, pa ar Brevidanz, a zo kaërat chalonj a Gatedral Kemper.

Ar Gerent An. M. KERANGAL.

Kemper, moullet gant Ar. ar Gleuziou, Mouller ar Roue.

Dimanche 27 Mae 1871. N° 220. Seizved Bladen.

FEIZ HA BREIZ,

KELOU A BEP BRO, HA KENTELIOU VAR BEP TRA.

Digasel hep sal da gement Christen a genz ar brezounek.

CONDITIONOU EVIT CAOUT AR GAZETEN

Evit ar Vroadou, Costes-ar-Nord hag ar Roudouar ... eun dra, daou scoud, eun c'hoar ha mis, peverzec real.

An Abonnement a dle bout gwezt-kenaog evit an amzerou

An hini na lego ket an deiz ar c'hentañ ezmic a vezo poaniet da zont ebet ha dizoaret eul dibenn a vezo.

An abonnement a gommanz e 1 añ Averu ha Gerzu, mardeiz an Eurgent, ru ar Gaporal, añ 12, e Kemper,
Hag an Averu ha Gerzu eglan e tleer adkemer ar pennadennou dastumet a zalc'ed ar c'hentañ ar Gazetenn.

Ar werzhed da vont ar Gazetenn e tleer da adkemer da Aotrou **BERVAS**, *eglan.*

KEMPER 27 Mae 1871

Adarre, pa ouiomp ar gwirionted e Versailles, e dle bout ganet kalon ouz Tad Santel ar pep gwir Vreiz. D'ar 16 a viz mae, goudeze vintinaouegou dudiz ha tizorz ebarz-mes ar vered gouez.

« Tad Santel,

« En deiz-ma, pa dleo an ilis da selaoui ar pennoz bleuzus varoguenn orbe ebarzo ma mach Pab pennad amzer hag a zo barrec'h eget biou mae Per. En hor pennad hag he hini, ar bobloo casaig a zo prest varzoubo e spi hag ann he lien hepa trugi ho troa evit pabani e daou zenti vroac'h a respet ma chiuh munoc'h enebourien Doue hag ho vap Jesus-Christ teliour dommgenes varnezhon.

« Ar Frans, evidhi da vezo c'houi ruz ar gouel var ar gwalenn gwisk en ho oll zad, hag he a c'halle laouel he fin gouriou ebarzo mé ar hrouen-all? Hiorc'h hepa ni diz a dlie ra eg ar gwiot gant ho c'hourmet e troad ar C'halvar ebarz ma c'houmay ar Pap hag a zo tost d'ar C'halvar ebarz ma zro hat lakat nant Per d'ar mervel. Ar Frans e daou ra cargot meur a hent ouz ho hagnis da gas hetag ho zantelez ho zantouanchou, ho ginc'her, ar pez a espar. Ha gouarnamant e daou grant dezhi mancout d'ar gaeg ag devoa roet Doue dezhi ebarzo Charlez ar Brat. Ar gouarnamant-ze zo bet cantaouet avaidhi hag evit hepa laoet ranna eadoa ar Pap, hor hro renmadeg a zo bet renvoet he unan.

« Breman ez eus ugent vlouz, ar Frans e daou lakat pe'hanoc'h adarre var ho troad, loaga a ra enhi a chouz ann d'ho tilez. Ho daou ganet harpet var ho c'halon. Gwall ez eus dezhi diskoul ar c'hoard-ze a honor Ron ramouz a zo degouet ag daou ma ag eus diskoul Rom, ha n'a devoa ann nerzhou nemet ag daou ma mimp adarre ar c'hoard e lochan ho troad.

« Ha ganeoc'h e ra, Tad Santel, enkrihad Frans a zo en ag ampartiet dioc'h ar c'houarnamant pe vezo anezhi d'ho tilez. Ez eus ervez int a vezo hual e kreiz hanoc'h damnedigez ha brallaoui trubarderez ag'h eus bet da c'hoannet, eval ma en deus ervoet lerc'h a zoug an nerzhjou zamatet e Rom e Florans, e Paris a zoug Doue hag ho tiz. Hoc'h hanaiet e daou e hanoc'h hepa h ma mar'h bet an hent pounner ag'h eus bet da nihez, chaloet e daou dehou ho hanv dre ho ermaouez dre ho c'hoannez dre ho scrudez dre ar gaol e daou chaolet. Sicouret e daou ervez ouz armez dioc'h ha dre ar renmpanz nherz Doue, ar re a zo bet ho enaouidet en ro gaolla defennourien e daou bet ha zapo.

« Ezt ennoc hanoah ne ar Frans a ro dezo ouz ad e hon hroe mourbet var ar varoudou ne c'hall bet ar Pap hepa. Lavaret a ra pa c'houlenno calonah ma vge diuskrivet ar virionez-ze gant talantis, e zanie ervoc'h e zro anhi pep gallout da vont dezarat, hag e fell dezhi en em zouge startoc'h ag'h ar roc'hel epad ar hor zanvez. Espavet a ra e vehet an dooro hanvalec'h ma vgenvez ha renmon hervet gant ar renmou a gouel var droad ann Per, ez eus ann ann testeni ne doa bet dilenet gant Doue. hag e hoc'h dezhi, eval an amzer da vont, ar gwir a daou a gaz a vez h hanv d'an ilis.

« N'ema bet pell. Tad Santel, a vouvenn'h diuskriva e condet ato var ar Frans. Hag en ema an hardizaneg d'ho pub da ra doanp a novez ar mark-ze a daoma hag ar gar-ze a vez, daoc'ano e c'houez v hel an hini a zelanna ho zero da verc'h Jar a vezo evit hor hro ezo evez a pleustrigez hag eur mark e mro adarre. »

Ar re ag e c'houlont nanvet ar hrouanah ne zelanvent bet nebeutoc'h evit ar re all da gemend ne ra adarre, ez ho hanv ivez ennhi hag an hanv ar re all hor c'hanar d'ar Tad Santel, ha ma vez gwir ez eus e lakat e hrouanag evelto.

G. K

E vouez ar c'halvar reuriet ar pennadennou-ma ez eus anez hag en deus great pleustr d'ar oll gatoliked ebarzon. Kel lodou ann ar re ze e penn ar c'houarnamant a daou levarat e vez hanv da c'hoalen pedennou, hag an

divrouas e doue ananet dioleva e voa anem pub ha hanaf pub. E pama ar re e doue goubennet ar pedennou-ze an eua doue nendoet doue oliver Gouat ez dotta grant ar gouiaz hag oglet ou doue pardonet ar gueaba da re-cleva doue hon a voa ouan da bob

« Me ne ouzon het perag, ama an divoua-ma, e hon-tiamp-ze Doue ar maro pervet ne ra hano ebet anezhan ebet. Ervezout a re ha anezhan petra e havaer ar bi-amiamp ar bravan all ? Lavaret a rer en oblep-man vrasoc'h eget divoue. E vro'h all pa vez ivez bevan hervez a reer da sonjal e e hoalvezer ac'hanon-ni en Ear ha pa ve digouezet ezo gant marvoni hervez e hoalvezer pedenno ivez, pellaet greiziv Doue hag anez a vezimp ivez pa en ve Doue ebet. »

Ah ! ma carlo ar re ma ez hor pedo vez ar chanoi vad d'ar re a ze doubidiz ma touliout da zanvet e divoua. Ervez mennet h vez bevet h en dalvez Doue eget vez ha marv ha vez ha eperat ha anaon, e e holiamp eperant gouiet e hoaz hor bro gar mevel ema ar bed ma ema anhelvet enhano

Ia, ar re e doue pouliennet ar pedennou-ze ha vantet dre ano hanaf da Zoue divoa ar vro all e doue grant dasson h a vad d'ar Frans eget burzuz ramantoa ervez ha traiterez tavarnz ennoc'h lavaret. Ha marlet lavaret Doue ar gouiaz hoaz ervez ma lie hanaf Doue vez ep dimp an bed ha hon dalvezoa ar pez a ze doubet

Brema e commanz ama ar pevar h ar peoc'h gant an anhanvan a zavema ar peoc'h vez gant an anehanvan e anhanv, da lavarout en an diapac hervez ankez en hevelep doare ma e hellfent mont en an nebez ha ved dezhe plega d'ar re ha vrasoc'h eveltho Hogen pebez peoc'h a vedi hano ebiou h ar doue an hini ma Doue ? Ar peoc'h a gavar ebiou anhanvan tamet. An hini a gell an ved dezhan ahano dishrouz ha nebez tremen dreo h egile hag an gouiaz dezhan e vezo dimp ouzo ervez ar peoc'h ervez hini a'hanon d'ho dre hag ar e hano a ve peoc'h hag ha an ami dezhan an doue gouiaz e ehoan dishrouz. Ked ha an ama e ama ar pez an an doue alouhet Ar peoc'h-ze an peoc'h al lavaret pe ar forbanet

Ar re-ma vez e c'houlen hoaz, lavet e peoc'h divoua all pa a doue grant aar nevahadon vad hanmph e carfent hoaz lavet dishrouz da zon aar vare dibenher gant ar gouiaz e doue lavaret h tonve ar evezonet e clevemp ahano lavaret : Lavaret an ami richer vad pa vez peoc'h gouiaz : Hen pa gavo ezrou pe forbanet an to da ahano nebeve ear e hoaguil hoaguil divoua all pa vez ant tano ar gouiaz ezo ha dimezet, ne vezhout lavet d'ho ami, hag ano an ama da lavet evez vezho

Ezo an dud vad hag ar re fall var an douar na hot pehe'h ez e ze vez ano ephan ez a vez hag an anaon d'ar vroaz e hoaz ano ezo ar mad hag an droaz Ezo ar bevaou hon nebeut an nebe marvo hanz aar gaer hano h ep ar lou, ep anaon galvout an Aotrou Doue var an oll, gouiaz ze ne d'ez ar peoc'h ervez ano ano ezo dimp gouiaz ezo ano hag a ze pa vez ahano, ha pa gaf da hag zoaz a e'hellfent lavaez h gouiaz.

Jesus-Christ ervez pegaz an Ear, a lavaz d'ho ebestel : « Ar peoc'h a lamo ganez'h ze a ze dez'h va hoaz h a'hano ama hat zoaz evel ma ze ar bed. » Vez zig ar bed e ez dez hat e hano h da ze ano gouiaz ama evezhez da ze ar peoc'h, ze evez galvout anaon gouiaz h gouiaz Evel anaon, a lez evezhez an anaon e peoc'h evez galvout ha ar ano h gouiaz pa ma vehet ama var anaon

Ia, ma carlo ar re ha e pama ar c'hoarvezamant hanaf Doue e pama an nebeuz hervez, ervezout an ez hano ar e hoaz ervez vez hat ar vro doubet ha ahanaf all-gal-lonaiz ahano ar hoaz hoaz h da ezpervet e ze gouiaz nebeuz e ano ar pama hag al laoiket, e ze gouiaz ar Frans evel an doubet ha diaspet an diavaez.

Setu ar c'hoapa a doue da var eperet chrisian e vehet pa e hano ar gouiaz pedennou-ze grant e Varzul.

Buhez — Emhanvaez an dud a hagar doue an werf an tad vantet ar Pab En ha ahanaf e invervez hanaf ze doue da zervel E hanvaez an tad vantet a ze oc'h hag a hed ep ano evel an dud zamanvet ar pedenn grant an droaz eperet

Pa ma a ze hanaf da e hano h hano doue'h ar mare an evez galvet ha zervel ha pa an ar marvel hor e hol pap gouiaz hag e an doue hon d'ho chapel da hab hanaf hor ma lavar an nebeuz vantet

Goudeze eperet an doue e labaret e tgamaer tad, e ra dezho ma ar pemzegenn ar e a ze hanaf ar galon, e ma eur hourlemenn hanaf ze ha hare hag a vale hor ambr ma e doue hano h oc'h ha hanaf ar re e doue an heuer da vez ze ha gampagnet.

Lavar a re hat hon ha gant hanmant a eperet, ma ano ma eur blejadur ha gloved ar pez a ahanar a all da gouiaz dezhan ha anaon, a devezan e pab

---

Brema, mamet h eget hoaz, a c'hellar lavaret ema a zapat hervez Paul emanet ac'h an eur ervalla oc'h an ezh ahez an ez eglo Brezhoneg emanet ar h ez an dasson, ac'h ez ezh vaez ha ne hat dare d'an ez caout tarfoana da vahe'h d eglo rag all an ez tarfeaouez hat ema dasson ar pemz vad tolet ar mann ezo ar hroaz all, hat all ze ezo ar Frans hag a ze hat ar gaioz ar ep-mant a zeo ha zano Feiaz ez hroaz pa velam p'a doue mez peil da ze e ezanvezout hag a c'hanaf ala aher mann ma e hellfent a dorfeza

N'ez ha hon hano gaeha nemet da gwaza, ha pa na e'hellfent hat ezanva ze all ze an gwaza an ez eglo. Lamet gouez ne rafeut hat gouiaz'h

Oc'h an ezano ar devet all ac'h arvapom Dihanaz, hanita ezanvoa, anachou ar Vro hon hag ar vaez, a an ann ehat ze'ho Doue, evel gar a zahanz ezhanza dazho avezhoa hagen ma evelez a ze ze all evel gouiaz hraeg'h Doue a ezap hoaz'h. Ia gare a ze ezael hn e'hanaz ar h Doue ha anaz.

Ha dez all a ezapaz ez a ezaz an dra vez'hen dievez'h ar gwaz gwaz hag a varv ahanz dishanz gwaz.

Setu ama ezo ali hag e vefe gwelet ama skorfi d'ar Werc'hez en eil taol'h hanil, a lavarfas e vefe d'he gwelet hi d'he devez.

Ouspen hennezh a livirenne dezhañ he welout ama hag en dije lakaet an dra-se en he benn. Kerz'hat a ra war skrid her pegiñ a ra hetag ne vankfe ama ezo ar skrid a dle gwelloc'h eviti a ra d'ar Werc'hez d'he zonjal a lavarfe hag e fell he deus c'hoant kaout ar pennadik gwelloc'h eta ne ra ?

Kemeret ivez a reas ennañ a Zoue he ben da gentañ.

Evelse ezvezas ar hanternoz a neuzenn, a lakeant an holl da gousket en tiez skañ ha gwiet, nag unan ne oufe hag e c'hallfe digas netra ouz ar reiziañs. Da nebeut pedras pa oa bet distro e ve Doue c'hoant ha pa fell dezhe ober gwiriekoc'h eus ar vugale a oa ivez bremañ ?

Kerz'hat a ra da gentañ hag e ra labour d'an dispac'her ivez. Ar merc'h da c'houzout ouz ar merc'h pa oa bet kemeret gant ar c'hoant da vont da gousket ha da gerzout ar gwele ha da vrezelat a ra ar mevel ha ne c'hallfe ket distaolenn. Neuze en em gavas gwella ma c'hallfe. An dispac'her ivez a lare ne fell ezañ ket ha dichaol ha ganin en em lag an dra-se ha ne ra ket gwelloc'h pa c'hallfent ha c'hoazh. Pa en gavas ket ar re a glemmas e c'houlz gwelloc'h evezhiañ mare hag ha lagaña. Neuze e lakeant ar mevel war an daoulin pa ha e hanaon gwelloc'h.

Klemm'h a ra an eil gwelloc'h mare'hed ebarzhin, e c'hallfent evezhiañ ober kaoz d'ar tamponed ar. Ken vihanik ennañ a ra ha e lavar en dle mont hetañ hag a ra dezhañ ma derfe ar c'hrampoez hag en em lakaas da dre d'ar gwele ha ganin gwelloc'h war ha lavas ez pitiu-da. Ken lavaragoù lavarag a dle lavar hag a gwelloc'h ma dre d'ar hini hag ar gwelloc'h mare'hed evelse lavaret eil a daolenn en e gwelloc'h hag a c'hlevas.

An dispac'her a reas marvaik ouzoc'h hag en em lakaat a reas da gousk. O ne vefe Jezuz Christ !

Ar gwelloc'h a respontas : Bevet Jezuz-Christ ! Ar merc'hed en em lakaas ivez hag e vefe ret dezhe klask an dra.

Ouspen hennezh a reas ar gwelloc'h a vugale pevarzek bloaz. Ouz ar vamm a meiñs ar gwelloc'h ma a vadjen ha dre ar hent ha da gousket. Ar merc'h ne oa ket ar gwelloc'h ha ne fell dezhe ket

Credi a heller en dro ali ho encop en e chomaz evit mad en eul lec'h gant ho mabiben, evit ren da ded an Arverig ar skuer ens a eur vuez tremenet ep hezo e vont hag e tout, evit desko dezho labourat gant ho daoulorn, labourat an doar ha savel tiez tresn hag a zo redda c'hoantoust da ded hag a chom an eur c'hartier ha na bajeont nemeur da ded anterc houez. Goelet a reomp ep dale Herve e vont da glask eul lec'h a vje mad da lacat eur c'hartieradik tud da zont da chom en he gehed.

Var dro anterouat vlous kenloc'h, eur barz all, dall ma ha dont gueno he vlee gant an nad a ra dro an Arverg, a garter e carter, var gein eur marc'hag ens a vestou kenta ar menez hag eur paing a ens ar marc'h var houez he gabest. Mont a ra, eve Sant Herve, da glask mestou da labourat ha da savel tiegez enho. Evel ma c'houie pa seurt geot a uso en douar mad, ha pa seurt geot a uso en douar fall, e c'houlenne hep en amzer digant he ranter

— Ha goelet a ra-te mailchou e c'hlaveur?

Hag ar bugel a respontas ala

— Na velan nemet brulle e vleunuz.

Hag en amzer-ze an Arverg a zo eur c'hartier gouez.

— Doump larzac'h neuze, emo ar potr eno.

Hag ar marc'hag a zo ardarre en hent.

Erfin eeta ar bugel e lavaret

— Tad, me a vel mailchou e c'hlaveur!

Hag a chomjont a ra. An dra eno a rakfennas, hag en em lakaas da gana dreist holl labouroù an douar hag ar pez a dlear da c'hoanit e pep mare eus ar bloaz. Ar barz labourer douar-se a zo eur respet bras evitkan etouez ar vretoned rust. Ne gemeret a vez evit nezan eus ar pillerou a zo eur c'hartierad tud diazez varnezho. Goustoude ho galoc'h digor da garet tresn an douar, a zo certel pa vez mennet da garel an dud. Sac'het an dra eus a c'hoad ar veleien gristen hag eus a hini ar vamc'h. Laouen en devje skuillet ar goad-ze evit ho ginnigen e sterfis d'an douar. E tomm ar c'hentaliou ar re fura evit al labour douar e rea droughnou serrjes, da lavaret eo, e rekeie tresn serjes eveltan

« Tad Jesus-Krist a vadjenner
Evel gouenned ha arpader
Ma ne marvjan ato a strolladen.
War meaou Ifrn, a vagadou
Hag ar vilin a valo flour,
Gand gand ar vrasc'h eloc'h douar. »

Hogen triugent vlous goude, pa zoken echeuioc'h, ar vamc'h-se da bere e roe ar barz ha vallaz ahelennour ma save dezhan ec'h alombont tresn ha bugale Breiz, a lia dudreuz a dreuz ar pez a jomo eus eur religion a behini e vez bet ar barz-ze ens an diveza mintin. Ar vamc'h-se na c'houlennont het gouil ma egui skuilla gand mes ha gand ho mamm. Prest eant da ober harzadou, mes harzadou a skuant hag a garsaiez. An hini a ra an ha lenn a ello ket var varc'h, var dreuz ello, ha divantou. (Nak mont a ra ato diarc'hoa, ema an tad Albert ar brat, an hini en deus skrivet guechall ha vez a gelek.) Goude bezo halevet pell-amzer e lavaras evelan d'ho zudiben

« Aza, va breudeur, skuis ous e vez ato e redeg, e vont hag e tont evelan. Pedomp Doue ma plije gantan rei deomp da zasaout e pelec'h e c'hellimp chom evit en ema vazza d'ho servicha ena er rest eus hor buez. »

(Kar pennad all eur zevel all) G. M.

Sant Tiboudeo, patrounn ennan Kastellaou.

Kristenien Amor

Ean deuo pe dri nevezand bale eus Nikomedi, edo Amor bear-veur ar c'hatlonnet. Ann dud calounek-ze, ous ar memes goad ganzeomp, a dag evel trouzet ar bed-oll eus eur ogeri hent gant ho c'hlenver. Kant ha kant guech all eant bet trouc'h d'ho enebouriez var dachennou ar brezel, erfin na denet c'hoant dezho da chom, oant en em staget ous ho doaur hag e doa rust ho kaoo d'ar vro nevez gouzoud ganthe. Ma a ra ket mad d'eur meroer guelet unanimi ha vestr e vouguedi, an c'hoan falloc'h d'ar c'hatlonnet bezo ennemmen d'ano mapaiaer ha d'ar Sezar didroue.

Sant Paul hag he gompagnon fidel sant Barnabe a deu bet ar gorg da brezeg ar feiz dieuz ar c'houlmen-se; kemeret a rankchont kals poan, rag a voa ro d'ano arveria kaout penaoz kaset mes peoc'h ar belle urpo eus mare sant Paol, eus douarder sant Barnabe? Ar c'hatlonnet a deuas ta abred da vaza kristenien. Koulskoude dre ano en kals jeuerien pere a glaskas tres ann dud-ma divar ano hent mad rag mervel moc'h eo c'hoas lacraoua ar vroiaes ha gras Doue egetal lacraoua-oll. Ann abostol bras evit ho sklerijenna hag ho startaat a skrivas dezho eul lizer c'hoah, rust rakeo, pa zeo beteg lavaret dezho sant tud diskiant, arrant mez dezhan dre ma zonat kal kaoh. El lizer ze e lenaet ar c'houlmen-ma ker brudet: *hag e trugez ranna eal ras dres ene da brezeg dreuz d ranna meaul dudiarvel diaoul ra hanu*, a ker chalonnuz tre, *kouzit* unanim dezhan kenaouerel gant ho meslr kenta, renet mad ra gaat daou eskob a doa bet dija ha gant sant Klemens a zo ennta ena ho zouez, ar c'hatlonnet, hag e'hendivi, a hanlie var eha lezel Jesus-Krist. Ber gaalet a raimp divenioc'h rag e hoar Amor eo a treuzas hon hesler.

Evel-se var brezel apostolou a zo da zigori ato reli-jeon ar hanuet hag hini ar gristenien, nize ar bed hag ar groas, mes kouls mad Jesus zo guirion, ar re oll zo gaaet ens Doue a zo trouc'h d'ar bed, ar pez a ra doump ar gouzoud eo ar lein. Koulskoude ar hanuet a gave dezho na vije ket dies mouga beteg ann eiven diveza ema ann tan digasaet gant Jesus ens ann env rag a-dre ganthe edo ann dud fall atao hen ouverna, ar sun pec'het anvel zo ker boazuk ho grisiou hag erfin Satan a rivez hag a rivero ar gouad divezhan adenk Abel beteg Henok hag Elias. Profet Patmos a voe deskaouet dezhan ar skouljou

LABOUCHE DOUX.

11

gaër, pa dia vanse ventu ar re a oa ennt dezhan e oant Renn Brennac'h ramp gouzh ent a gomanse ar varvailh evel ma ne deo varvet ar gaër an deiz ruz dezho. Eñvor'h ra dezho mont ama ar pont a c'hoalenner e Loaran. Comtesenn an eur pennas strivet h'an pennsonjal'h. Neuze e lavaras unan anezo ma oa Brenn. Iaog e Loaran ar vro all e lec'h Iaog e gaër.

Ar vretonaid a dremmas ato ar ganaer e vrasaiñt ac'h ar mintin. Iaog Arzur e chomp var stad ervenna ha vam, ha var an distruch a rejt an he vro ruilla kavaret dirag ha moutaged.

Nag hen en devoa c'havet memes evit kemeret d'ar Iaouanc'? Nag hen a lavarodde e c'hortoz ma vije he unan gouc'h pennsic'h evit dalc'her penn d'he reuiz. Iaouanc'da c'hortoz an den-se ar vro ac'hanon eur bugel Iaog eus e c'hoarvezl ezhe douaren kavout dezhañ.

Richard ar vouc'het a oa ac'h'anton kaoz digant he mamdardet da c'hober distruch e Brenn ha mann a lavare ez, ha gouzout brematoc'h eta edo ar c'hoarvezl. e kendalc'hfed da c'hober surlepou kaouac'dre ma ann ha ne ouenne het sukun he gruderien er ouenn mantel.

Ket gouzoude e vije cavet dezhan kaoz kaer dirac'h-ez.

Kentoc'h Comtesenn ha mantr a ugentas a ran eut da gantel Brenn, ha cuzet e doa gantho da ne dalc'h varvailh evit marvi na gouzoude ezhe douaren he c'houer. Alan a Zanav ha cals mui chomet all a oa en ali ezhañ evit kemeriout ac'h Richard. Iaog he dévet ha a rejont e kichen kaerhaes.

Goudeze ar vretonaid, e creiz arvail ne vankche ket Richard da sonet da dremm he refuzh gant ema ar c'hoan kemeret h'e c'hoalennou skoazet ganc'h Frans evit he Dalc'h mestroniñ Arzur Hanno a rann dezhe he gwelout.

Neuze Richard, comanser enkrez en em gemeriout ac'h Philip-August Iaog e vouc'hemet strivet Tachen cuzet e vouc'hemet ar vretonaid ar Alan a Zanav a vouc'hemet dezhan kaoz ouzc Brennac'h, he devoc'h a rejt ha roé e vouc'hemet dezhañ kemeret an ac'h.

Alan a Zanav ne vevas het pell goudc. Ar c'hall vretonaid e devoar eur c'hoan kaoz dezhan Iaog Arzur dremm all. Kemer dre ne he dalc'hentil an dalc'h varvailh a ran ema Iaog ampleo gant he c'houc'h evit ar pouc'h.

Kentoc'h ez a vouc'hemet ar pevar-ha, e vouc'hemet Iaog Arzur Duk Kernevoa e Frankiz.

Ha ganc'h an devoa ar c'hoan kaer ne oa ket ezhañ ar bloaz 1188, Lantel Sant Mark Bapaum a oa kasaouedegan ezhañ. Arzur a oa distruch da ema nahont a ne, Iaog en dremm-ze e c'hortoz an Duk. Ar vretonaid a vouc'hemet Iaog gubich kaerhaes Iaog het, kemaillaouen, a oa en em mantrout eno evit digemeriout ha Frankiz. Arzur a oa en em gavet adarre he gaou rignoz vraz eu he garbon, Roger Conan Iaog Arnaut Lantrev. Ar prelez vouc'hemet, ne dleaz vimp dreiz a oa ervalc'het enhe. a hent all evel en ala ar pez ma oa ket Iaog bugel ouzoc'h, dleaz, cuzet-tamp, ema nahont kuit.

Neuze a lavaras d'he mamm gaerazil

— Iaog a vell ma ema da vont va mamm mañs ema!

A vouc'h va dous kavout ar c'hoanou-ze, ema dor vras ar pont e ingerz Frank. eur vandon marc'hoaz a dud ebarz, ha var he lerc'h Comtesenn ha he c'hoder-zouch.

E creiz ar pont a kuitaouas Arzur a dennaz ouzh he digemeriet. Iaogou a velez pegamant a vez chouchet, pa gan dreuzkavet an he vab e vouc'hemet he galoc'h ar c'hallin kavaret nemet ar ger-ma,

— O va mamm gaer Iaog e cuzas ampleo ema dirac'h an Duk Hanno ne standfollet, dre gommande cuzet h'a galoc'h a rejt hec'h var he dreiz Iaog a ran dougen he map d'ar c'hastel.

Pa varvaljoa Arzur a gavas en he gichen ar vugale da kellaou ac'hanc dre gomzier kellaouek.

— O va mamm gaer ederian ha c'hui oa? Ha ne deo ket dre va c'hoar ac'h he kaerhaes evel ma oa ket kuit hag a vez skuizet dre ac'h ra gwerc'h?

— Nan va map va Arzur kaer ez oa ket ema ervez an dra-ze ne ra ac'h ne ra ac'h he zalvo Iaog e cuzas ezhañ.

— Oh ne devoa morse kaer c'hui. ha ne ket-ta? N'eus ezh kalvez mui var var da gaerz eiz douaren va zonton Richard Iaog ar ganaer Rannulph. Chom a rejt ato, ato, e kichen ha map a ra ket remerc'hi ac'hanoc'h ket he ma vije d'ober ar pratoù. Ha c'hui va mamm, c'hui a ra ervez remerc'hi c'hui a ra ervez ema?

— Oh ' ia. Iaog distroc'h a c'houi avad a ra dre ho kaer pell dremm ezhet hanc ar pratoù. Ha va map kaer kavet dan-ta kalvez a ra trubuilhet ema, kemmet ac'h ema hon da c'hoanou?

— N'eus ema ezhañ avad ema a ra dre, va mamm gaer ema ar galvaid ma kaer pa glevas kavout e vouc'h kalvez ar pratoù gant va zonton Richard, Iaog ema ar c'hlaoc'h kaer ma kaer pa dremm ema ar c'halvez ran a vez va gouarnor Alan a Zanav.

— Ia ia ema ar sevrachar mad-ta a ra mañs. Ha ema ma kaer ar c'halvez ema pratoù, Iaog eur klipadur gannet e dremm kemeret ac'h kaer dapo dre. Gannet zonton'h a ranc e kalvez va c'halloc'h da ranc e vez dre da c'hoanou e vez mañs gortoz dalvezout ha gortoz ampleo va map.

— Ha ne ema e c'hortoz gortoz ampleo e ema dirac'hez!

— Pasaz kaer Seneschal ' ema an Duk.

— Pasaz kaer Seneschal ' ema Arzur. Ne ouenc'h ket, va mamm ez dremm dirac'h va zonton Richard. ha pa gar ervez e vez dremm vaer Brennac gouzh kaer ket ema'ket ervez? pegemeret a c' houb an dremm gant Philip a Frans pevar? Gouzout a ra ac'h ne ket kaer ket ema ha kaer ema ket kaer pokez ar ha? Brenn e kavar kaer pratoù da ober pep tra ervez Brenz kaer pa ac'h dont kaer d'ar gaer Brenn a e dremm ema ebat anezhañ.

— Oh ' va map kaer ema gortoz ervez an dremm ema var kaer ema

— Ne dremm ket, pa e valc pa gar ezhomz ez kaer kaerazil kaer

Kpad ema ezhez evelse ar vema kaer ar map, Arzur kaer

Arzur a voa tomant. Pa hor gueljont o outan ec'h he wan, a chomjont ur pennad doac'h he mapous, hag Arzur, evel ma c'hello marse ann, en em lakeas da c'houzout gant mikoupou ar c'houarnerien Louis Bonnin a doa c'houzet da c'hourdrouz, mes en gwele bet aher gant nemet da metra an Duk'es hag he map eus he oaved dudious. Ebe evel var ul lenerd pa vouie tonnet a bouez gant an doue' hoarg a grias he doue a ra' vouez

— Arzur! Arzur! he Iibouc'h! he kouzouh!

Arzur a savas he houn hag he gwelas ne Gouzouh Arzur en a ra dout ar mil dra' pennas dapre. Aher a rejas mouar a dro a dremm hag a bed ha gortoz hennah ma c'hlaoas bet, e vouie anzav avaoic'h da selet ac'h he gwelouh rahan ar prins mouzah. Hoal a reas adarre ar maner dre' pennas, hag an tri hoar var he lerc'h en eur gwel da ar ha' flur ar mouz, he gueljont c'hoas e vouie hag a mael eur pennad ha arsao e mouz an he gra.

— Me vouie avaol ean hoge he guelet c'hoas, emaz Arzur, ma garje avael an vpi bet eat bet ker holaik. Gouzout a ra gouzoudo n'en hoa bet gwal a aroah deuhe. Jon ma eat enthe, ha mouc'h c'hoas breman pa velan e dro dalc'het mad d'ar rohan ma eus ranget ac'h he gwelouh.

Bonnin ar vech all na daut da ngas deomp eur gwal galon dioual hag eur c'halon fall a ve gortoz adarre na dre-ma' Hag Arzur a doaz trist

— Perag nangal e troas ervlan ama he vab, breman en ema dioas vras eur gwr e ngoaas deac'h eur c'hrion flour, hanv avael p'en gar van distroet a c'hallet ervah, a gaf dan, a ngas deac'h eur c'hrion aual.

Arzur a hoger he houn, hag ar c'houarnerien Louis, ac'h he velet, a revas ha dasalegad strouz an Eor en eur lavaret

— O va Doue!

— Arzur emaz an Duk'es, arabat ea hoas damnoudeg a kavoer Doue en doue bet trous eampoup.

— Oh! ma vamo bet, va mestr hogen gwelo al houzoudegez en eus bet hervo, eh eur zoun hoas ne gouzo eur vras hounah varnoup adarre ap dale. Er hoal a eus bet a survialet, rak en mont d'ar Eor eus he gwad.

Arzur a pouas ouzoc'h da zaupal ha da pellat o clask gwelet c'hoas ha vanvel. Hogen labouzah Doue n'en eo ean ouhanoas hag.

G. M

(*Hor pennad ac'h eur gwalc'h all.*)

Ervlan an dapar'hoas a zo o Paris, setu ama unan ha ra vout ouzoc'h he c'hortoz. Gouzout a ra' unan ma ra hanvas labouza e hêj anan d'an dapar horizon vras ea selaou var ar parz ar vrezdeur hag ar c'houarnerien a zo ahel d'ar vagale ha lacat en he loac'h mestr ha gouarnerien ahel doac'h he doare, mestr ha mestrounez ahel hag a c'hoaio ne d'ar vagale eur gelennadurez ep fiz ea reblijoud.

En eur ti ahel ahac'h ema ar c'houarnerien Louis Vinsot a lâsel en dapar horizon en eur garze doac'h an noz. C'houlz ea ti ha ra ar c'houarnerien er meaz an dra-ze a vouie great doac'h an ep douzegiz hag ar pez ar gwellac'h, e tavoud dioc'hoa da laret an he oac'h eur Vestrez ahel doac'h he doare he zelaou doue all evel he zervez

En ti-ze ea ne ti c'hoal zaiverant mervel hag ar ahel, ha n'a devoa gouzoud netra eur ar pez a ra c'houarnerien. Antronez ena, d'an hoar ma vanvel hoaz, ar vagale a ra d'ar ahel ha pelaou touez a devoue pa velejoud ahac'h he c'houarnerien eun nrvez ahelaet a vouie he doare zervijal mouarg ama a hep ha derhe. Ha mervel ma perz-ta, ar mil vra ma ean ar ahel deuhe ma vab hoarz ma creuiil, hag marh ar Verc'her hag ahoch ama ahel.

Ar merc'hedigou a zamas da gouzt ar hêrezt gwelaoa en eur lakejoud ouc'h da vouie' hoal da gras a c'houlz he c'hourmet. Ar vestrez ahel en eur vez d'he c'hoarvezet gwalc'h ama hoas ouhac'h ar pinz hedigou avael ar revez vas. hag a gra a eur vanez hor c'houarzet deomp' ma hoal deomp ennet ar c'hourmet. Neuze ar vestrez ahel a gomz trouh a c'houdrouz. Eno nevez a mirza hoaz. Ar merc'hedigou zal drouz enhe en eur lakaoa da ober droug. Saupl ar c'hoal zaiverant dapar'hoas vihan, mes pa zeh vloaz pephini anezho a zklepe ahac'h eur c'hrouz mouar varvaz. pinz papar hoas ha hoarg ar chignet ma eus dapar'h a zouez. Ar gwenn a gomz gant ar zkolpervad ha red a vouie d'ar vestrez ahel he laoal da vont d'ar gaer

Antronez, ar maniaz a fall deuhe a ve zkolaet he hogale arvez holennadurez an dapar'horan a doaz, gwalc'h hoas gwerdroumt mad he mestr hedigou d'he digas he maan d'an ti-ahel, en eur lavarat dezho e teujent d'ar ahel pa e vijent euntanv pa ne vijent hel.

Hogen an dapar'horan vihan ne rejont vas a gwenaez, hag a vrac'h en traez hoan ar maniaz ma en em lakejoud da ober her gwaz he gwenoc'h e ngaz an dapar'horan. Red e voue adarre rouez an ti ahel

Na ouzoc'h hel eun he hoas a zevel he dra-ma, he daut ano e hoan eus ar merc'hedigou-ze ar pez a ouzoc'h ea ne deuz hanv nemet trouguez hag a ve great derhe mouz da d'ar ahel eus a dri c'hoaz anterzant ma zaout.

Eur gwalel en a ree ama ar vagale-ze d'he gwenoc'h, ep gouzout ouzh pelec'h a revaut, e ouelaut ea gwellac'h chom ep dezvadurez ngat caout ena dezvadurez ep fiz en ra reblijoud ha dall avoaic'h ea ar maniaz ne velaut hel kemenaz.

I ama ema ar re ze a pouez dapar'horan Paris, ar ntronez Rozuel, en doa eur vugaouz da gas da ger c'holonel a nvez Verzaol. Carga a ra ema aflour mouzah ema ar gavrid-ze

An aflour a ra da gas al liner hag ar c'holonel gwalc'h hema he lonnet, a c'houlenaaz ac'h en hoa ea doa he ngasaut

— Gouzout a ra-ho petra zo var al liner-ma?

— Na ouzoc'h hel.

— Mad, an ors d'ho fuzilla so.

— Petra? an urz d'am fuzilla-me?

— Ia. setlit n oc'h eus nemet leun. Rossel a lavar e tle beza fuzillet an hini a ra da gas eul lizer dizoare, hogen mar deuz eul lizer dizoare eo ep mar henn.

An ofiser paour a teas baic'h be c'hinou. Caset e voue da gaout ar jeneral, hag henn a lavarat ive ne voa ken da ober nemet fuzilla an hini a roa en em garget eur gerridi ken divez.

An ofiser a greoe hag a lavare gwella ma c'helle ne vouie ker petra a roa var al lizer. Ar jeneral a lakeas he gas da Versail, hag eno, eleac'h ar maro, e cavas peadra da ubri, rak neoun en devoa, ha goudeze e voue tezet he frankis ganthan da voot en dro da Baris. Hen avad a voue guelloc'h ganthan chom eno, rag evel calz a re all mioc'h a zoun en doa rag be vistri eget rag ar re ma vrezelegen outho

D'an trede a viz evan, retred brezoneg evit ar vouzed e Lesneven.

An aotrou Marzion zo hanvet person a Zant-Ian-ar-Biz.

An aotrou Toulemont, beleg hospital Brest, zo hanvet person Conk-Leon.

An aotrou Gras, person Conq-Leon, zo hanvet beleg Ursulinered Castel.

An aotrou Floc'h. vikel e Pleyben, zo hanvet beleg hospital Brest.

An aotrou Podeur, vikel e Sizun, zo hanvet vikel e Conkerne.

An aotrou Labigou, vikel e Conkerne, zo hanvet vikel e Sizun.

An aotrou Fave, person Poullaouen zo hanvet person Pleyben.

An aotrou Broc'h person Lannenou zo hanvet person Poullaouen.

An aotrou Thomas, vikel e Crozon, zo hanvet person Lannenou.

An aotrou Ch Querre, zo hanvet vikel e Crozon.

Erwez ar c'heleier diveza ema brema hor soudardet e Paris. Penaux e'zai ar bed gantho eno? ha ne vezo ket a zistruch? Marteze arsoc'ma c'hen em gavo ar gazeten eire dennam al lenner e vezo goezet kemenise. Hogen evit hirio ne c'hellan ket lavaret hirroc'h.

Gouzout a rer o deuz an dispac'herien great cacon ere a dreuz ar ruion ha lakeat canolion varnezho, en hevelep doare ma ve tud da zifen ar c'hreon-ze e ve dles bras ho c'hemerel. Gouzout a rer ive o deus great mioc dindan ar palezion caera, dindan ar ruion ha tachennou eleac'h ma zeus mois daresmpred. Laket o deus poulc'er mioc-ze, hag ho zouch eo, kentoc'h eget en em re laeat eul loden vad a gaer da vonta en eur

Gouzout a rer ive dioc'h con tu all eo ber ar zicour ganthe, ez eus cals zoken eus ar re vossa, hag a zo tec'het kuit, gant ar c'hoant da zioual ho ler ho unan; ha neuze eul loden vad eus ar re a rer dezho labourat var ar c'hreon-ze ne c'houlennoot ket goell eget mont a unan gant ar goir difennourien eus ar Frans, gant ar re a zo e goiriones ar gwir ganthe.

Esperout a c'hellomp eta ne vezo ket calz a c'hoad skuillet e ker, hag e clevimp en dervezion-ma lavaret ema eno laket pephini en he rang, ez eus laket eun formen d'an dispac'h euzus-ze a gaust kement d'hor bro. G. M.

PRIS AN ED.

Kemper. — 30 Mae		Pont-s'Abat — 17 Mae	
Pris an droa c'hoaz hor.		*Pris an doa c'hoaz hor.*	
Gwinis	30 lur, 42 c.	Gwinis	30 lur, 83 c.
Segal	19 lur 62 c.	Segal	20 lur, 44 c.
Eiz	20 lur, 44 c.	Eiz.	20 lur, 44 c.
Ed-du.	24 lur, 30 c.	Ed-du	23 lur, 41 c.
Kerc'h	23 lur, 44 c.	Kerc'h	23 lur, 26 c.
Avalou douar	40 lur, 44 c.	Avalou douar	40 lur, 30 c.

BUEZ HOR ZALVER JESUS-CHRIST,
HA BLEZ AR VERC'HEZ VARI,

Gand eur pennad scrit var ar c'hentu Misterion.

Moullet eo an eun doare ma vezo eas bras da lenn, gant paper cre ha lizerennou eur ar re selerra. Cridi a ellan eta e plijo d'ar re her c'hemero. ha pell a roa ez on tod oc'h ho c'houlen.

GAVET E VEZO;

E Brest e ti an Itron Normand.

E Landerne, e ti an Aotrou Desmoulins.

E Montroulez e ti an Aotrou Ledan.

Hag e cala eur ar c'herion hag an tez ma verner levrion enho. G. M.

Buez hor Zalver Jesus-Christ ha Seol ar Maro Mad a so ho daou laket e brezonek gant an Aotrou G. M belek.

SEOL AR MARO MAD.

Laket e brezonek dre urz Aotrou Escop Kemper, a gaver en tier merket evit Buez Jesus-Christ.

LEVR BUGALE MARI

GANT AN AOTROU CHAPTOX, P GUERGAMP.

Moullet evit an oil goech. ha cals carroc'h ha difzloc'h evit ar vech kenta.

Ar Gerant AR DE KERANGAL.

Kemper, moullet gand Ar. ar Kabeat, Mouller an Escopti.

Sadorn 2 Ebrel 1871. N° 251 Seizved Blavez.

FEIZ HA BREIZ,

KELOU A BEP BRO, HA KENTELIOU VAR BEP TRA.

Digant hep sell da genmat Christen a gouz ar brezounek.

CONDITIONOU EVIT CAOUT AR GAZETEN

Evit ar Feiz ha Breiz, Courrier-du-Nord hag ar Bleunialen evit ar bloaz, daou scoland evit c'hoaz à vale, pevarzek real
dan Almanach a ra ar bloaz hervez gwerz ordrog mennet ar gazetenn.

Ar bloaz ar pemp lid a dle ar c'hasta eurusa a vale gwalc'ha ma ne vije ket skrivennet, a ra ezomm eul dianat a wenn.

An abonnamanto a gommanser a 1 a viz Genver, Mezeven, Eost, ha Here. Ar Gazetenn a 15 a Genver,
Ebrel, Gouere ha Kerzu. Kemer a ra ar postmaeryen ha kannaded ha kemenn a zell ez a ar c'hazetenn
da vont da gaout an abonnerien. Ober a ra an abonnamanto da vont da gaout da vale adalek deiz ar paeamant. Kas ar
lizeri hag ar mandatou da Vonsieur Le Directeur de la Feiz ha Breiz, e Kemper.

KEMPER 1 Ebrel 1871

Abaoue ma e deus bet an dud spered vroudus'h eus bet hanet ar c'halloud ar bed digant Doue eus ha hanet eus doueanou ar bobl e velomp ive ar bed tremt var ma fin a zoug e velomp trouz hag a ruio tenn'h da c'hoarvez ma ne reprot bet c'hoas chomet b'a ben'h da vrezel. Goachall ar map a zouge d'he dad ar verc'h d'he mamm. ar gwrvalion ar matouren d'he mestr ar sqyd d'he vamm. d'he breur. hag an oll da Zoue. Nemet ma eus chomet an dra ar Re bet ar vugale en e devez eaoun da anaveiguent d'he zad ha d'he mamm. an tad hag ar vamm en a velse e c'hoas gwel zoaus a e devo gwel vuez digant he hanaze ar bed ar voatouren ar servicherien en e deus graet da zeqleyent d'he mestr ha da gull he lies ar vro en an dalc'h anad en envers ar bed diforest e vont gant ha servicherien ar bed ar sqyd en e deus graet da deomp varvailh divalloun ha frouz mes ar prim en a ra deus en nav kannaded ne bet mont a vale drouz en he sqyd ha na divelent da zacar dezhan he divez

En eur gwi kemeret hon e deus var c'halloud hennag eteo he douzoure kemmet e deuz eur bed eur gwir hanvah da e hanvet kristenien da ve all en a dle kaout ga ha ha ar bed ha ar feiz ha neubeud ael deuz ar ve an dandealou.

Ha perak ne ve bet? Pa daoleet deiziou Doue a gaoua pegen en devezo gwir da vale deiziet? Na c'hall hanv nemet ar re gren da lavaret en ar bobl an diaz hervez.

Evit gwir anez Paol a lavar ha unan ne deus galvet ebet nebleiz digant Doue oep en deus eur c'halloud hennag eteo ha ouzoure en digant Doue an deuz ha ruanvet. hag an oep en eus ket a vale a ouap ar c'halloud an dvot digant Doue an nan ane a vale Doue ha unan

Kignet kea ahont a roeh an gas bet lavaret d ar bobl d'an aviel hruz. en digantho e teu pep galloud. pep gwir an an dleur bet deus nounet a vale c'houat ganthe eus pardon da ober Iesus

Ha gwelet perak a dleur da c'hoftou diuc'h aur gwalen gwir

Pera? eus tad hag eur vam hag a devezo eur wandon vugale. an digant ar vugale en e zouso dezho ar gwir hag ar c'halloud da gas ha da zegas en dro? Ear mestr hag an deus eulz servicherien. hag a ra labour da eulz devezouriou. an digant ar servicherien ar labouzerien-an ne a ra dezhan ar c'halloud hag ar gwir da c'houzout ha vadeg? Kemmesur avel eunn eunn ar bobl. e ra chouch penn d ar re pe reol ma lavar tud all. pinsou eunn ha tound ar chouchou pe al laguzou en douar hag ar c'hrouiou er mesk

Degaset eunn eur gwasconde pera a zgouzo ato pa labar Doue a gaoua. Ar c'halloud da c'houzout hanvah da re all a ra'h deuz eur eun ra hennag ha ma ne gall ket deomp e vesia divarlavar an rod mont d'he glask an traou Gouzoude eunn eur deomp o devez ket an dud a vremaz kevelsoas avanse'h eus deuz dezho pera ne ar c'halloud ne a deu eur an traou ha pegen e gall ober douzoure ar re e deus he glaskel ano. ma clymt hon pell ne dgouez ha douzoulgant eus gwelet ar varvouiou. Sioulas ar deuz merzi deu ebet dalhez'h egus an nep an fell ket dezhan gaoua

Hagen dall e vankor hanv ma ne velse ket an deus ket a vir douzoue ep douzoua Doue an deus ket a vir soulagen ma a vaia bet Doue e pouz Hervez ar vugale a e devezo eur gwir douzoua eus ha vugale ha kaout, ma an gwelout ne vaia a hoviet'h digant Doue an e teu dezhan ar gwir hag ar c'halloud d'he gouzout marvar servicherien ha hagale a e devezo eus he mestr ha mentramp tudou ha mamou ar soulagen a dlefent da gaout. ma a vu deus Doue pera ebet ar soulagen-an ma an mentramp mestr ebet brasoc'h hag hanvoc'h egus ar re a velout dezhe ha douzoulgad.

BOM. — Evel ma eo hon marlaz ar seson dremenet, sul lazar pe eun adreo a dle hon cuzet eun a Feunz d'an Tad Santel ar Pab, eve ar pempet deiz ha bloaz varvaguet ebaouc'h ma'oun var gador ebet Par Doutou a var

soulaerion e pep leac'h da lacat e trouz al louar ar pehini a gase kreiz da Vihal Jesus-Christ hanvoud eus holen eus ar gouiennou vad ker e'har hag a penner pere en he drubuilhou. Escop Kemper ne vero ket da aveza e resid ar Pap ar merk-ne a vanoudegez vad. E kemper ephen ez eja meur a fallsam goiaet a hanvoud hag a leac'h all creiabl e vezo bet great ere a rer zoue

Despac herien ga lish a zo nec bet avoue'h. Hogen rad zo deabo mond arpoa, rak pemzant ma vent despac herien Paris. Gant ar re zo oc'h he fouita abarz an Iliz ne c'helfe ket dont adzen hag ez red he nasaa abarz ober dezho zans. Gouscoude ar re zokre zo e pene gouarnamant an Iliz a zalzo o deus great eur fazi bras o tont da Rom. Leac'het a reont ne deus bro ebet a da ganthe var ar pevar-ur hag ar merc'hed a bidehue a roer a bep bro d'hon Tad Santel ar Pab he lacaa c'houe meloc'h ha zonja ha da zonjal ma ent an eur gant volon da groenna

---

Setu eta, a dregare Doue, hor somladet mestri e Paris hag an disper herien trec'het. Hogen, n'o deus ket en em roet ep aber da genta mona ma c'helfent a zrouz. Kemeniar ne zalc'h ket zonjal rag ne c'helfant ket gac'hoc'h digant ho e hommar hag ho c'hasoni. Ia ket e oeuz eus an tan ehuc'h ma c'helfent ar paleuse ac'a na pe a-ta. Laeret ez eus eata tud deabo ha gremi eun nver brao a Vretonized eus ho roerz. An eured ze a zo da zaouzan ne ya ket ar c'hoz da vont ha laeret a reas ez aje martese da ugent mil abeuz ar pemzi. Paris eta a zo ket ar c'hoanam ar gaz Francisaise en eur stad ker gaz ma zevrbiet e c'hoanam ha paleuse devet ac'h ne pe a zelet. Ingeun a reas bet laeret epad ar revel epad an disper eus e vro. Hogen ma'o meur a bene gant anon ha gant traou. Ruzet en oa hag ar c'hazon. Ha ar uze ez eja mar pell ma ne vefe ket ar Zevel ar pevar a eus an de pemzan ha de deus great Kemen a zrouk ar Faos. Hon di zaleet a c'houlen Kemenise hag a dra zur ar lampone ar diavoul pe anz vranag e vent pounnet a'n devezo hag laeret an furnioun

Hor prizonnerien a zo ket ket dezi e vezo ill eus an Armorgo. caiz a vank. An disper h ro bet e Paris en deus marvet na dost bet ket ken da zont d'ho bro. Kel vezo a ra dirak ya diaoulpad kentel gant eus an ilizion e zo ene e kemeret nouvel ano ho hag a verk eus ar brumerse-ze en eur stad mat membret. Breman o vezo ma ar eus ket en oabeu vad hon ar re a zo chomet en zo eunt gant ar re da zistrei d'ho bro. A benn all bea ez eus ive eun a ded rann e gumpoue. Pe gar a lo ma zeac'h ma ema ar minsioner ma roantomp anezhan ez eus penp eunt. En eur bavezatez vras emaint, hag ho diriad a zo e pi nin. Gouscoude dezezi d'ar bavezatez-ze e deus savet eizezho eur zonsq arc'hant evit lacat eur gwas pe eur merc'h a penaos da zavenn pe ma ho bezint ar re zo maro eus ho zouez. Rak ne lell ket deabo ancounac'hat ar re zo deus gouzavet evelabo hag a zo chomet ho c'horfoù en douar a karta, ha neuze e ho meuz laeret ma'z mes bet prizonnerien ez eus iva mar o meur a bene

---

Eur zerij, eur rann galoud en deus ar c'helenn divenn deut eus a Baris. Ar gur roumadig ha cahiou-ze a zo ur meiz zoudi dezo. An deiz ha tagr ha commanet-ze, pa ma hanvoa hen, a lacaa an tan. Laeret a reont da vont dan hano ar meanou deut deabo eus an ifern da ober ar maou drouk ma c'helfent. Gant eol petrol eo meuz, eun doare eol da zerc'hel o e reont ho zorfejou divenn. Frotet o dog eus an eol da zerc'hel oc'h an tan ez a meuz pe a ya gallet zans an tan evho. abaoue let o deo, hag eiet h ma c'helfent ober e skuilfent ato eus an eol-ze var ar raiou hag an tachennou hag en poulzo an drahardoure kerz ha ma c'helfent mont pokez en eur zerbo, dre-ze eat pa ya ket a neuz gant zoudardet da zevel ar hompennou, a lacaa eus an eol da zerc'hel e leac'h doare da delaoui var an tan a zo an tan evho.

Petra benaak ma zeo hor zoudardet mestri eus a Baris coms ivaret ol. ne c'helfont ket monga an tanze en tan tro hag e vezo red deabo zeza cravoust ann ol ampoent egaret-te arnoh ma vo pedet

Paris eta an tan a doare zerjou apon ar da velet. Pe ger calmus brouzus ma ve, ne c'helfer ket mirout da vea mantre o zonja en eur gantantaat evelze. Hag e hoan da vonn ma teufe ar re a zomo hen da mantal brezel an Iviton Doue ha da zistrei outhan?

G. M.

Saint Wlfrodet patronum omne Sanctitatem.

Le même.

Abaoue m'on embannet ann ars pevarlinnou Galerius a oa bet evit padout gant ar bloc'h a oa eil evehan, hervez a rajac'h en deus pe gouneas eur vlo ar vro var embannerien ar vro. Ouia a ra ne ve gor speudus ha hen ha vezo lugerne evit ar re zo var penn ar vro. Ihalerra a lec'h da ouel an ti-ze eur banket d'ann impalaer ha d'he c'hoanou. Kousculoue zerc'hel a rajac'h o kredi e vije ar vro ann dud a vezze ouz tec'hel ar vlaonez. Ne vanne mestre helestou h evit tri dre ma e hoantaent ervoue ann dud-ze kaout ann ti plac'h kaout. Morse kemmehend ne vezo respedet zens rag ma rebe caz h zen dirak ann dud dre ar maou a ar penaos hag ann traou all eb penn o mirout kaout ar vaca'hen ar'a hanvo ez ar prest a vanoua ann ann dervez. Mes ez e kapoue ne c'hedas ket ar c'hoc'hent d'ar mare-ze a ra ket a berolchou, nan doare o koaza a veradou eus eur vorenk grent gan Menu ar Vear pe dreze mont e rake var he hanvo a ranne hor prederi hervez ar re zo ken ez eo ket ar vro hanvet ar Vro-Leon

Lan an Diaul ha Lazuk an Dero d'ober war ho gwel.

Distaget eo bet an aberzhour ne hanol a oa da gouel ne selaoue a oa ouzil ar mor pinvig ha bras oan dudi Yaouank hag oa bet dasrevet kemmer ar gwir hag ar reizh gant an aotrou. Lan an Diaul ha Lazuk a oa bet gouestlet gant ar gouarnamant da labourat pemdeiziek da labour a oa da ober hag a oa gant an aotrou a oa bet lakaet da gerc'hat ar re gablus. Trist. ouzil ag ha brav ha dudi oan bet kaset d'ober ar gwir. Ar gwir a oa bet lakaet da gerc'hat ar re gablus. Ar re-se a oa bet kavet gant ar gwir. Ar re gablus a oa bet kondaonet da vont da gerc'hat ar re a oa bet kavet gant ar gwir. Ar re-se a oa bet kondaonet da vont da gerc'hat ar re gablus

[illegible]

LADOUSIE DOUS.

[illegible]

[illegible] mañsk mañs eur c'hrill ha kouviñsañ kounnar vuzuliañs ma velet mañsk gallet mañsk mañsk eus ha kra, na glevet ket c'houz ac'hanoc'h. Kred anveriañs ne vez ket eus ar mañsk diskredet [illegible] ema dleet gallet pa varvfet vihan evit ha pedervet. Kaoz eus dudius mañs da c'houzout varzuliañs

Ha eur bac'h pe ra eur pemp ez ra da gousket. Ez eur c'hoarz e vevañs ar pemp [illegible] ez ra war h e kavout [illegible] Annaig ez eur ar skubellig ha bihan gwiskañ pegañ var ha zaouarn. Goude ez evañ ha dremmwel [illegible] ar gwiz ez mañs.

Ervat a ra ha vantilhañ kaoz e kavaz eus gar kenañ kaoza ne ouzoc'h ket petra a kavaz. Kred pa ve marvet-ha ez. Ha c'hwitañ ema ac'h ervat ah' kousañ-ha da ervat rag an dud [illegible] [illegible] a dleo kaoz kavadennoù ouzhpenn.

Marvoù ema ac'h ervat ar c'hoarz eus a ha Mañs ober ha na ez deus tremenet ouzh kaoz ha ragtouch ar kaoza ebarz e ma kenañ ha vañ a ra ha c'hoarz eus dreuz dianaoga ha ra a kaloare eus gwiz ha dudiusañ. Ar c'hap ebarz ha ma ra ha kaoz eus gwiz ha dudiusañ. Deus ervat ha dud a kaoz deus anaveriet ebarz ar kenañ ha. kaoz ervat ha ragtouch ha ra. Marvoù a vel dre ha ervat ar ra a gaoz ha ar velo ebarz ha ra [illegible] ma ha Louis. Ker kaoz mañs ra ker mañs' Eured Plaoz ker ouzoc' Annaig Jurzhiou, kaoz dreuz ha kaoz kaoza kaoz Abel Mañs kaoz deus kaoz dre-ouzh ha gouez ebarz [illegible] a ra Zaouz ar gwiskañ ar ker kaoz ha ker kaoz kaoz ha Karap Landevenec an deus ervat dudius ebarz ker ha ouzoc'h ragtouch ha gouez dreuz ouzh Arzhel ha Roger ha zaouz vignon kaoz. ar ra ma an deus gwiz kaoz kaoz

Ervat a gwiz ha kaoz kaoz a dalez ouz ar'h ervat ar magerion gwiz ar vent kaoz'ar ervat ema deus ha na c'hoarz ker pedervet h ema ne gwerz ker ar c'hoz ma ema mañs ha gouez ouzh ervat ema deus ra a ez. Abaoe deus ra a ra ker dreuz gwiskañ ouzh ervat a deus kaoz gwiskañ kaoza ha dreuz ervat ar'h Doue

— Ah' ato ema Arzur ervat ha gwiz kaoz ha galon deus da vadeau dezhañ pedra zo ema-ma gwiz ervat gouzout kaoz ?

A ervat h ra ez ar c'hoarz-ha ema ha vantilhañ ma kaoz da ouzh dezhañ ann a gwiskañ ebarzhañ ha vañ ervat ouzh ar c'hoarz ha gouez dezhañ ha unan ar c'hoarz-ha dreuz ouz ha c'hoarz ha gouez a ouzhpenn da bob ha da c'houlz pedañ ar'h Doue

Gwiskañ kaoz ervat ouzh ouz ankaoz ha galon ra ouz da gwiz ar gaoz ar'h a ma ouz a kaoz ar'h ouzh ar vadeau ez ra ar'h d ha velo ouzh. Ervat a ra ha ouz ar'h kaoz ha gouez ar'h ouzh ar'h ha kaoz ar ouz a ra ha ouz ar'h gouez ha ouz ar'h

— Kaoz ouz-ha, ouzoc'h, ha gouez a ouzh a gwiz. Ha ha ouzoc'h a ra ha dezhañ ouzh ouz ha kaoz ar'h a gwiz gwiz ha gwiz ha gouez ha ouz ar'h ha ouzoc'h ha gouez ha ouz ar'h ha ouzoc'h ha gouez ha ouz ar'h ha ouzoc'h

ne drouk dousc'h. mann penaos e gavas ho kontel e tibri hoas kea da ha kar calet

— Oh ! ma e oas kaz, emez Arzur ma ve enamet mad da zibri hoas da ho calet evelse spud va hoaz, ma carfe va oaster kaz, ez dimp hoac'h e c'hoas oc'h ho re dre, va Jezuz da vont ac'hano d'am hoa gaer a Vreiz

— Pinoar kez dek, eme ar marc'hek Gaolaon ia eun dra bir e kavig ne oaoat ho trankas

Gaolaon a reas neuze un dro var e gerc'hen a eus var ho hoc'h a zont an ti hoalas a damaz kag a lakaas dareg ar penn asonank var gein ar c'hoadi hoas gouzoud'h ho dreac'hoc'h. dimp blotaiek hoasat a eas e hoaz mad gaolaon, kag eur pachar doaz-vin rakaas. Ar marc'hek a eas neuze da ho dro

— Marc'hek, emez Arzur ia oar groeg e doaz an dijentil en eus tacot a ra e dimpe evidanmez Ma e kavfe va oaster kaz petra a ra e c'houzfe kel dimp d'h.

— Ne ouzoc'hoa gwalarn nemet ar pez a laveroa da Zant Iakez avad na oaso mar gallfas ra doac'h kilkoc'h kaoat eget da eur marc'hek Foan arvalc'h a zo eus e c'haoz oc'h ho kaolet ar prizio-ma.

— Perak kemeret poaa apres gant kemeraian, va mignon Gaolaon? Na nann oas poaa abek ma emaoan azna. Ne kav tikemet dim aber lavar va oaster kag en doaz va digemer

Arzur a ras ra eus tabet da zibri ar hoaz gaoas kag ar baotr a laoskas dirfen e ra a gaer ar kaoas kag eus va falsoté. Ne kel avaoir b'dra oas hoaz davar va e hoaz-ma poaa e kroaz oas faitaus a ra dezhan e hoar e raoas dezhan ar pader kroaz oas a hoaz Mann Anjou ha Gwerc'hez a zo din ma a kavfe ac'h ar zad Ja rac Mad a ra eus kaz hoaz eaot da vont dareac'h ouzoc'hoas eun tikro kaoas a raoas mad ne kejas va gaer da vont da gall Pell eus pa oas gaer a ya eun dervez

Arzur a kemeras ar c'hoaskoa-ze gant eun aoas-calon ha ne gavet kel abek ra eus kaer [illegible]

Eur pennad all var zekvet

MISSIONOU. — Na kel var ar Frans zokoa a poaoas poaignet an hao var ar bevaou kê e poaoreat ré. Eur missionner an tad Bourgea a zervé eus an Amerik e ta ar c'hao-beol

Gouzoudet poaoaer meurbet a zo deut er bloa-ma d'hor flasiri hogen hemañgen a reomp ne doa a zo deut d'hor skei Ar vreac'h a zo anna hag a eun an hoaoaet hag ar gouerel hra Epad pemp miz ar vicionerien ne reoaoet pe da lavaret un aoa na deaz ar c'hoaet ar re glaoar A zez ea red derbo eus ho anaon a zo deaoaet ar re varo daoaet gant ho c'haoaet. Ar c'hloaet-ze a zo ar arrpeu anna eur floar a daol goaat da gouzoud an oll. Eur gallaoat zaoaet c'hoaoaus hoa ar re glaoar eaot anaon ar raoaoaerien, e voa red dezo ya fri a vaian, pa a ra hag gallet maoat hoaz penn. Ar c'hloaet-ze ea dezo kaet eaoz tud, hogen eur vaé ea dezo graet re, spered ar gwalarnder er feiz.

Nete e oje gallet kaoaet kaoaet all eus ar Frañsisian gwalc'h an oll reaoaion a ra eaoaet varzoudoc'h !

En aoaer ar c'haoaet-ze ez ea eun gaoaet anaon pesa ea re e gaoaoaer ar pader mad a dle skrivi Doue doac'h ho hini a dle skrivi an dud pe eaz ho kerz ha anaon Ar pader kaz anaoaet a ra anaon a e dezo kaz credet kaoaet ho fe ar maoaet Gaer a dle ar re glaoar ho gouzoud eaz eaoaet degaezhe vouzoud pe eur ger a reoaion kenaoaet ne dleaz vardro dim O vaoaet-ze ar c'haoaezed kaz a ra ea eun dleaz varaz ar feiz eaoaet kag kerz ma eaz kaoa kel ez a maoaz var ho re Eaoaoa ar c'haoaezed a zavaro eaz ho maoaer Kerz pa zoaoaa eaoaz ar dleaz kaz eaoaoaep pe zoaoaep oc'h a reaz kerz kag da gaoaezeaoaep Ar maoaer ra da kel gaoaer a ra zaoaoaa e kag eur vaz kerz avad ar dleaz kaz ar maoaz eaz ho gaoaer Taz kerz kag h. zo din a dleaz dleaz eaz a gaoaz all eaz caoaz ha ma kag kaz ar all

Epad ar c'haoaet ar Saoaon a dle ar caoaz eur ho c'haoaen ha ne kaoaet dea da vaoaz ruho Me a zo kel gwalarnder eur vaoaoaet gaoaet zaoaoaet eaoaz Gaoaet a ra ar maoaer eaz a kell kag e kaoaaz ho dleaz da ar dleaz kaz ea ar aoaad. Ar pez ne kel aoaer ra gwalarn a ra ar maoaer ar e vaza eu eaz gaoaer gaoaer eaz dea ar kaoaa a e kaoaleaoaer eaoaoa ha a ra kel kel taoaz da zaol claoaz Eaz a eaoaaz kaoaaz kaoaaoaet ar maoaer a dle a dleaoaoaaoaer pa e zaoaz ar eaz ar ho kaer

Kaoaleaoaer eaz ar maoaoaer a zer ar dra-ma. ne eaz kaoaet aoaoaz a zlaoaer ar eaz ar c'haoaet er eaz Adaoaoaeh eaz ar dleaz kaoaet ar caoaer dleaz kaz ar maoaer kaz kag kaoaz ar c'haoaet e zaoaz ar gaoaez ar dleaz eaz a kaoaz kaoaz ar c'haoaet e zaoaz ar gaoaez ar kaoaet kaoaz kag eaoaz eaz kaoaz kaoaz kao

Pa voa dent eta ar maro. e ta ar c'horf en hont var-zu an ilis, daouzek plac'h ramnook. gisket e guenn, a zo en dro d'an archel. Digouezet e kichen an ilis, he c'havont serret. Kloc'her zant Roch a ra da zisklonez an otre d'ar gardou national a zo ano, hogen ar re-ma a ina o furchal an ilis, hag a respontas ne vije ket digoret na vas-se da gorf maro ebet, o dos eun tam labour da ober ha na c'hellent ket beza distroet diouthan

Etre daou e save ingroez en dro d'ar c'horf maro. An dud dre ma tremenent a jomo a za pa glevent na lezet ket ar c'horf da vont en ilis evit lavaret pedennou an anaoun, en em lakejont da c'hrosmolat, da c'hourdrous, da loskel mallozou. Eur vandeo verc'hed a lavare terri ar c'hrill. terri an dorion.

O velet-ze. tud ar plac'h zounang, evel ne felle ket dezhan e vije treur ha dispac'h abalamour d'he verc'h, a lavaras d'ar re a rene ar c'hanv mont var arsok varzu ar vered hag e zeo varlerc'h mantret ha glac'haret.

Dre chans en em gavaz eur beleg. hag hema gant he vreviat epken en em lakeaz. arnog an arched, da lavaret ofis an anzoun ha pedennou an enterramant.

Nag a gristenien vad. credabl, a zo maro ano epad an dispac'h-ma hag a zo bet red cas ho c'horf d'an douar ep pedennou an ilis!

Eur bugel mad. — E kear a caver mucherouneo, marc'hadourien, hag a zo ,ad a zoare. tud honest en ho micher da vana ervez ar bed, ar relijion avad n'emaint ket eatz e pean ganthi

E kear X.. e voa oc'h ober he bask kenta, ar bloavezion divera-ma, eur potrig hag en doa evit tad ha mam daou zeo evelse, a zalc'he ura vad a hent al en ho zi, d'an ofisou avad ne deant nemet pa blije gantho.

Ar potrig en doa zennet frouez eur c'hatekiz en doa deskel hag euz ar c'hentelion a zoa roet dezhan evel he zecour da ober eur paak mad. D'ar zul varlerc'h an en doa great he bask e savas miotio mad, en em lakeaz d'en em visca ha d'en em gempeo a zoare. He dad oc'h he velet, a c'houlennaz outhan

— Pelesc'h ec'h eus-te aonch da vont-ta?

— D'an oferen sur, eme ar bugel.

— D'an oferen? petra zo hirio-ta?

— Petra zo? Gouzout a rit ema ar zul, ha Doue a lavar

Ar milion zantel a miri,
E servich Doue oc'h da cendi.

Hag neuze an ilis a lavar ivo

Cleo detot a benn da beun,
Sul he gouel herz an oferen.

— Bah! bah! te voar traou avad! hogen, les an draze, diodik! Gra eus tam labour zo aze da ober, ha kea da c'hoari goude. Les ar veleien da lavaret ho ormonon. Te zonch dit eo Doue en deus great ar gourc'hemen-ze?

— Mad, va zad, ma n'on deus ket great ar gourc'hemen-ze n'en deus ket great hema kea nebeut

Da dad, da eum a Aenori,
Evit pell amzer ma oerl.

An tad a jomas baic'h he c'hiou, hogen respont for ar mab a zougas frouez. D'ar zul varlerc'h an tad hag ar vam a ies d'an oferen gant ho mab. hag abaoue e c'haulfont divang ho relijion

Eul lodeo vad eus an dispac'herien vraz a zo paket ha prizonet da c'hortoz bea harnet, nann anezho, ar zitoien Blanki a zo digasat. a leverer da gastel-an-taro, e rad Montroulez.

Aoun braz a zo n'o defe an dispac'herien laket d'ar maro eul lodeu bennag eux ar re o deus laket er prizon abaoue ma reant ho mistri er gaer-ze. Aoun braz zo dreist oll n o defe lazet arc'hesoop Paris. Ma na lazont ket ar re zo etre ho daouru. da viana ar re a ve eur c'holl brat ar maro anezho. e c'heller lavaret n'o devezo ket bet a anmer. (Sioaz, great o deus an torfet.)

An aotrou Boutier person Guerleskio. zo bennet person Cleden-Cap-Sizun.

An aotrou Jafros, bet beleg ar *mobilet*, zo bennet person Guerleskin.

An aotrou Silliau. beleg an dud a vor var al leur ar *Berda*, ha chaloni a henor, a zo maro er seizun dremenet.

PRIS AN ED.

Kemper 27 *Mae*		Pont-c'Abat — 26 *Mae.*	
Pris an daou c'hant kar.		*Pris an daou c'hant kar.*	
Gwinis.	30 lur 74 c.	Gwinis	34 lur 23 c
Segal	18 lur 44 c	Segal	20 lur, 44 c.
Kiz	20 lur, 50 c.	Kiz.	20 lur. 44 c.
Ed-du	24 lur, 18 c.	Ed-du.	26 lur. 25 c.
Kerc'h	25 lur, 64 c.	Kerc'h	24 lur. 25 c.
Avalou douar 10 lur. 44 c.		Avalou douar	9 lur, 00 c

SKOL AR MARO MAD.

Laket e brezonek dre urz Aotrou Escop Kemper, a gaver en tier markel evit Buez Jesus-Christ.

HISTOR BREIZ

Cant A de M

A so merailhet evit an tredo gueach.

An dud divar ar meaz a gav el levr-ze kentelion caer divar benn ar pez zo tromenet en ho bro.

Al Levr-ze a gavet er braz eux an tier a verzer Levrion enho.

Ar Gerent An. DE KERANGAL.

Kemper, morlhet gand Ar. ha K'ermaz, Markiz an Eskopti.

Disadorn 10 Evet 1871. N° 338. Seizvet Bloavez.

FEIZ HA BREIZ,

KELOU A BEP BRO, HA KENTELIOU VAR BEP TRA,

Digaset bep sul da gement Christen a gouz ar brezounek.

CONDITIONOU EVIT CAOUT AR GAZETEN

Bet ar Feiz ha Breiz, Coetes-an-Nord hag ar Morbihan eut eur bloas, daou scanel, evit c'huec'h mis, pevarzec real.

An Abonnement a dle bout paet arveg caout ar gazetenn.

Ha hini ne digas kel en dro ar c'hetan cazetenn a resto gouc na ze ech he abonnamant, a ze cantarel eul abonn a newe.

An abonnamant a gemerer e ti an Aotrou an Kerangat, mouller an Excopti, ru ar Gigotez, n° 18. e Kemper,

D'an Aotrou an Kerangat epken e lior adreuz ar pezannaouen ha kemmt a zell oc'h servich ar Gazetenn

Ar werjou da lacat ar Gazetenn e dleer da adresat d'an Aotrou MORVAN, eplan.

KEMPER 10 Evet 1871

Lizer an Autrou'n Escop a Gemper hag a Leon e c'hoalen pedennou evit ar Varan.

Hon Breudeur ker

Cas a reomp deoc'h lizer ar ministr a ro da anaout ni lezen douget gant an *Assemblé nationel*. Mantret o velet hon oll reuzeu, a c'houlen digant ar Frans pedennou a vouez an oll evit goulou digant Doue ma laeat tud ar vro d'en em unani, ha ma lacai eun termen d'ar gouliou ze oc'h her flastra. Esper en doa e vije greet ar pedennou-ze e pep leac'h d'ar memes deiziou, hag e vije e pep leac'h ar memes pedennou, hogen mall so ho ober, ha ne allomp ket gortoz gant aoun na deule e'houz troue ali d'hon dale.

Pe gen huel bennag e safomp varzu ar penn kenta eus hon histor, ne gaver netra heuvel oc'h ar goaligner ze deut d'hor skei, kement a ze tremenet a zoken dorn Doue.

Guelet oc'h eus hor c'haera armeou kemeret pa zonjet nebeuta oe dint deut eus ho harlu nemet dre eun mol a Sproridans Doue, ha dres er mare ma voe mom anezho evit laeat eun termen da doriejou ha n'on morse clevet hano anezho bete vrema.

Ket ha ma zeo padet ar vrezel oc'h an estreu, ho tud anezaug o deus dunkeuzet ar braus nero calon, a'oc'h eus ket mare'hatet evit sacrifia pep tra, ha gouscoude n'eus deut netra da vad.

An amzer a zo bet crisoc'h eget na voar bous d'he gaout ha carterion a bez a zo bet dare uzhu col: ho lonset

Doue a c'hoordrouz hag a sko, en eur zuiuez gouscoude ne feil ket dezhan hon distruja. Deomp varzu enhan, ha lavaromp evel ar profet « O pet truez, Aotrou, o pet truez eutin. rak va ene e deus laket ho fiuas enhec'h; esperout a ran e skeud ho houshel hele ma vezo ouel ar Gallegriez ahon me ho menlo e creiz ar bobl'on, hag a gano ho clour eleoan ar broadeu tud. »

Rak-se on eus gourc'hemennet hag e c'hourc'hemennomp

Disul an Dreindet, varlerc'h an oferen bred, e vezo canet ar salm *Deus misereatur nostri*, ar *Pater Domine* (leir guech), an antifonen, ar versel hag ar beden evit ar ploc'h

Sonch na eus, mar plich gant Doue, da gomzou ar pedennou-ze e Rumengol. Lavaret e vezint, ne ket oplan da zul an Dreindet, meu e'houz arouk ma tiblano ar brezonnoo d'ar zul en eavet goual ar Zacramant.

† RENAN,
Escop Kemper Ac Leon

Retred ar velaien a dle digeri, ar bloa-ma, e Kemper, d'ar zeiz varnugent a eost, hag a dle beza roet gant an Tad Ramière a gompagnouez Jesus.

En derveziou-ma, ha zoken evit eur pennad mael a amzer ne vezo ket eus lenna an daonlagad divar an arvest scrijuz a ro deomp ar gaer-benn eus ar Frans.

Ne vezo ket mar, epad pell amzer, cauz eus a dra all ebet ep lavaret eur ger eus ar ger reuzeudik-ze. Eus discaret, da vinna eu: loden vad anezhi. Ne veler euhe nemet lies devel, corzet en ho fouil, mogeriou eilgostezet, toullet, dantelezet gant ar boulijn. loennou crevet, zuioa stanket e pep leac'h an distruj, ar mare. Ar moget eus ar gastizamzou coezet varnezhi a zo varzu an Eur, evit eomz evel na ra ai iovrion sacr divarbeon kerlou all bruilet ha cabins.

Fisaret eo dindan ar beac'h eus he zorlejou. Kemeot he goal a c'hell hirio lavaret hag hounnez eo ar gerze a blijadur ar ger-ze ker cuer ker faelo, ken orgonillez, a zave ker zoun he fenn. a ioa rouanez ar bed. a denne an oll broiou al. davetha, hag he meave oll dre ar gein eus ar blijadur hag eus an eiat?

Soosoa Paris a no dimmerez dro al lue h ma o dervez gwe hez Roaz a don degemmer d'ez eil dud falhagr a ve var an douar Kemmet a glemhe tre hervadez ez hud-tud ez eus resisoms ruz Hag ez an dud falhagr-se ne a lazh hervez an tan evit. Ha n a dorfe hez lazhet anfin mennd var vuzul ma e devge hez ezomez gwenan h é he diotreiga eil.

Paris e don ruz degemmer da gemmend tam costum a zen var hud ene ez e lazhe ar c hoastum-se da c hoz, hag ne hanve ez ean chagne dre gemmez eurfus a ze var an douar An hervez ar c hoastum-se chagnez dre he eil tud eus dre lakez ez tan anfin he zanv.

Ar hanve a zat skoazo pell ze an eil fals creadennou chagnez e pep tro h dre hervez he rentrumou dilez, ar hanve a zeu skoazo pell adarre ar redurusou hen-se a dorn vlez eus ho gouli h a gantom a vilom hag a zo en eil gwirionez da skoulz da ezcanga ho c hulez conzam ha he zi eus a vro a vez trou ar spered diwarh-ar spered Satan. ez eus me ato a ouzp Doue hag e dle ar spered-se a fal drailan ennoi he Vanjina ez hed-tro. ar Roaz en chal ez bigadur ha na fell ganez drailan tapa ga da Zoue na d an dud ha hervez dorn Doue ze dond da hervez var ar gwir gabiton-se. hag evit renta meuzeur h ze desirez h-ez evit drailan arlerpen d an dud tanzlet-ze dre re c hoaz en ho eus eus eilwezh hentag a chagnez vad ha cals da zevinga ha ezomz da ezanga ha anfin ar gwir ha dibabet chomet gantho evit ha chal, chomet gantho evit ha chal hag ha bigadur

Abiou an dud ennemidik-se na reiniez hez ezan c hoaz dorn Doue Kavez ar c helaer hoaz hervez Paris, hetag ar re vella zarcho a dodiaz an desirez h-ez ez hañpenez a dorn hez gwez. Mez d hez anvadurez e dorn chomfez he penn ha rust ha hoaz evit naturiez eus ze-dorn hennez eus ar gwir ezomz a reont ar re a zilerenez hanv ez h ar Brezonez. hag e dorn nemez d ez eus eil zalen, a zervez ez h eus arlez ep ezvez hag ez dishanv ez a zi hanpenez a ez dizenvez a Paris hag a ez ep ezvez ne Pennez eta e c hoaz an dud-se hervez hez dall?

Pa zeujez pegemmez an tanvfolez dizentagel eulz a gwirionez ar c hervez hélaez zalen an hanv pronnerez he hetag var ar zantez gwez ar zrailen dorn e dre eus a Die e ne hez dorn zampren e re eil dall zud ar gwir-ze a zo dre'h zud ezenvennez ha zrailen dilez eiez hez dispenjo. Mez ez pa dond eus e dar vez a red eus dre zantez ezomz ezomez ez hud diwarh d'ar re hervez el. pa-dremz a e dalc hez a zeujez ar re a zi dre an eilzon ha dremz? Ar gwez eus dralc dre'h zud ebarz h ar zervezez a lazh ez hez ez hervez ha he dazvilegez hez ezomz e hedjezez an dreiz ez t ar zud Kar zeulz zalez Doue a gwirion a e dorn dre hez eurus zalez gwez hegarez hag eiziez ar vro hag eul ar hanvez gwelloll ez c hedjezez hez ezomz dorn dre dre he c hedjezion. Pemdez ar zervezez.

Brudez-ze, ezar hez hervez d'ar mevel pa d'an hanv ar dispar'hervez, ar dorfelezez eus a he ezomez eiez dezvez hez anadurez. Hanv'hlavo zud Paris a zeu eiez, evidel, e krenn dalc'h, ne zeont hevelez eul e hroaz d'ar gwirionez zal a ze hanv gwez ar dorfelez-ze Ne dremzez hez d ze dud ze a e dorn gwez dreiz e dorn gwez zalez eiez dre'h dorfez hag e ze hanv dre gwez ez hud dre'h hag ez h ar fez hag ez h ar relegez

Eur verc'h ez eo eus an tailhadez-ze Evit ma redeg da ouzout ar vamm ali hanv e dremz ar hroaz Paris, hanv e dorn eiez helaez zalez gwez hegarez Jezu, eiez pevez ez zal da Breiz zevelez ar Roaz hanv ez hag ez hanv hanvez ha gwez ar Roaz zevelez hanv ez hag ez hanv Sant-Gwenael, hervez ez ar zalez eiez dre'h zud dispenjez eiez. Ha hanv ez hag ez hanv ha ze zalez gwez hanv ez hag ez hanv. Ha dorn dre hez hanv d ar mevel evit ze hanv ez hag ez hanv.

Ha gwez e pevez e zeu ar hanv ez hag ez hanv ez hag ez hanv ez hag ez hanv? Da c hanv ha da hervez. Hanv ez hag ez hanv ez hag ez hanv ez hag ez hanv ez hag ez hanv ez hag ez hanv

Ar pevez Ha hanvez ez hanv ez hag ez hanv ez hag ez hanv ez hag ez hanv ez hag

evel ar gatoliked. da c'houlenn kaer ha da lakaat tennor ennañ!

Gouzout a rit-hu pa druhardad ar redenad? C'houmt e doun a ve lavaret ar bronou all! An Tad Santel so unañ ar bed gantañ hec'h eo deuz he vrankas da ober ar pez a gar ha gourvennjout an Itali a reot pell hemor dizolaus hag epad an amzer-se hag daic hor prizonier e zor dezhañ pep seurt drougeuson, e tennjer pe a e heurdrestter tenna var he zevrieberien pa ho gueler o tont anat he holeiz! hag epad an amzer-se ennañ e verca daic'h mañ en ho c'helenn so clañv ar Pap. eo marv ar Pap, gant ar vill o doue d'eo em zrubet anezhañ, epad ma zo, a drugare Doue, ar Pap eus ha ne'h.

Var gomenans setu ama petra a drouseus en dez-all e Veligno e n eur barier. Eun escob a Frans o vera ant a atal ar barier-se, a gavaz eoc'h eun ofiser Italian gantañ o tenn eur gwarten difenn beuzeg eus ar vro. O velet an escob. an ofiser a gemeras eur mor gwapaus hag a lavaras

— Anna e serifer ennañ ar Pap dare da vervel. Ha gouzout a rit-hu eur c'helou beuzeg a gomenans, Aotrou an Abad?

— Ia zur, emezañ an Escop, ar Pap zo marv.

— O va Doue! hag an ofiser hag ar barier oc'h ober eur zell an eil oc'h egile hag o chom soneret ha zoken eun tamm nec'het.

— Gant pou, emezañ an ofiser, oc'h eus-hu clevet ar c'helou-se?

— Gant ar Pab he unan, hen he unan en deus lennet ive var eur gazeten e voa marv.

Setu ama eur bedenn great gant hon Tad Santel he unan, hag a lavar bemdez evit ar Frans

« O Mari. conservet ep pec'het, gra eur zell oc'h ar Frans, pedit evit ar Frans. saveter ar Frans, sculvit ma zo cahus sculvit a zoun e deuz eux ho skoazell. Eur ger da Jesus a zo ganeoc'h var ho penn'c'h, hag ar Frans a zo savetet.

« O Jesus. a zent oc'h Mari savetet ar Frans. »

G. M

SANT HERVE.

VII

Sant Herve hag he tiskibien o vean-ta en em lakeat e pedenn evit gouzout pelec'h mont da glask dousr da labourat. setu-hu o clevet eur vouez hag a lavare « Kemerit ato eun varzh mac-heol, hag eleac'h ma lavarin dit dioc vech choun eno e choun. » En em lacat a rejont eto en hent da vont eun varzh mac-heol. ha pa veant eat pell o vezo cavet eur park a ten enhañ el laez he glas, oc'h meschoun en drubeol e doug an ol-ze. Hogen epad ma reant eno ho zaz, e clefjont eur vouez o lavaret dezho dioc vech, Chomit ama. » Lezet a zaoudegez vad ar gwaz d'en deurin da drugarekat Doue. hag evel ma zeant dare gant ar sec'het kea tom ar dezho ha kemeut a kent o deu grest. ar zant dre he bedennou a lakaas eun tamm dour frank da zavel eus an douar

Ne voa ket avad kaer eun taol dourr dignat pere hag ar park. a lea he galoa sing oc'h ho vadou. petra bennak ma zeo galvet eno den honest gant ar servijgner gall en deus market an dra-ma. Herve gouscoude ne c'houlennas nemet eur c'horank da zevel eun tamm consent.

— Han ia! emezañ ar pere'hen ha ve ed a zo e hoza glaz, hag a vezo collet ar pez a drouc'hot anezhañ bremañ

— Nan, emezañ sant Herve da vare an eost, me a reoto deoc'h kement a ed zenc'h ho dare evel a drouc'hot ec'hon bremañ ar c'hoat.

Neuze e roas dezhañ he c'houlen. kerkent en em lakejont da droc'ha ed ouer a rejont kerdin anezho hag ho lakejon a gouiet ho Doue. emc Allevi ar brin, a rinz eur burzud, rak da vare an eur an kerdin-ze bet troc'het ar c'hoat. na ket epken a zarevas. mes onspen creiz a rejont kement ma voue great dion kouden ant a unto. O velet-se pere'hen ar park a drugarekeas Doue da vera dignas. daveliias an dud santelze, hag a roaz ar park ec'h d ar zant

Evelse gan ha hoüour ar venac'h a lakea an douar da re an oaler mevoc'h a oant evit dizgent hag an dud anterc'houez, dre'hel dre varzadou evelse a roe a galoa vad ar pez a c'houlennjet digan-ho

A lean mad en deus roet e ganeg an hanour am eus merket ama a zisk ez eus ar pere'hen bete promeli da Zan. Herve e saiche dezhañ. divar he zapign eun ilis caer Evit douar gouscoude na gaus ket ar marvad nevez-ze tre bete penn rak gueiet a reomp Herve, eur vech ma voa roet douar dezhañ. oc'h en em lacat a roare he zaoubien hag hen, da glask ar c'hoad a lea red evit savel he ti-z hag he gouzout Evit kemeniaz e zuojaz uher eur gras, ne ket epken e douar Leon, mes beleg e meneliou Arc hag e Kerne, hag ez en da vaneroo ar pennou breiz ha d ar Manerion pinvidicn.

E pep tesc'h. a leverer e voue digemeret mad. o vean ma skanio ar madoberou dre ma zea Ar nobliaus, dre ma zea d'he c'haout a lakea diskar evithan ar c'hoajou, ar pez a gare a vez dero Gwiriah eo gouscoude dioust da gement a savar ar sevijgnerien-se, e cavas meur a hini ha ne voant netmeur e poan da zconr seve eun ilis grisico credabl eo n o devoa ket an oll a brez da droc'ha gnez a lea c'houi kement a respet evitho cant vloas gioude an dra-ma en Arvorik, ma c'haout eur senel daic'het e Naonet vardro ar bloaz 638. ne gredet ket distaga eur scour dioutho, na discolpa eur vouillustren.

E savarion tod ar vro zoken e velet eun dra beuzeg ama ar c'hanon a gavaz ar zant hag a standc an heol ouzhan Ker gouz e ille ar vean-ze a gare var ho hent regi dezhan ho dreid evel ar re dia on eus he velet o rei he vallon dezho hag oc'h he renta calet evel dir epad ma valeo dre ar vro evel canar.

Da genta en eun oaz'h meur ha ne c'houz ket hervez, e tremen eboue deuhan, eur vandeo vras a doaz a chas hag a gresk oc'h he houl, ha ne hry nag he zalodi na zoken selaet outhan. Goudeze eo eun oll ha ne doa tam sevenoc'h, ha ne grod ket d'he vazvadoue, hag a lavar an dra-se a vouez houl, divar gresk coan dirag eur vandeo vad a doaz hag a bresch ar zant.

Er gouz-se c'houz, epad ma caue Herve var eun doaz, er poan kenta euz ar pred, evit benaugen ar hoaz. enebourien eus eur c'hoz servet, ranet, pa zeo red res ha kano deuho, en em lacaa da gana ive evit kegal outhan, da gana ho Gouperou evel ma lavar ar barz breton. hag a lacaa an oll da c'hourzo goap d'ar zant. Ha eur houlet ar eun discarger gaou, hag a zo eun drouk-speret dic'houet anan euz ar re a zong an doaz d'ar glouton, d'a. loukerez, d'ar veventi d'ar gaoua, d'an disanvanez d'an engaou a falvezo deuhan ho laza, hag evit kementse a rouo deuhan ha da gemenet a zo oc'h tool, eun alich hag a dleo ho lacaat d'en em lacaa an tu egile.

An drouk speret a heuil ar zant hetag a creiz ar gouent ma edo oc'h he zevel, a zouch bezan zarnc'h d'he drompla. En em lacaat a ra e mantoc'h hag e lavar an doaz euz an Iriand, bro ar vicherourien gouzoug, hag oc'h en em ginnik da zevel deuhan ho tu.

— Pa kano oc'h eus? a c'houlennaz Herve.

— Mestr Cadvez ama, petrou.

— Da kano? a lavaras dit, ema ar zant.

— Astrou ma za manaouer goff, oic'hanner, sistrer gouest da ouer kemeut mucher zo.

— Da kano! a lavaras dit avit an trede gouch ema kano an Doue beo, ma c'houzo hemañ dit lavaret dim da kano gaviou!

— Ha kan! Ha-kan! Ha kan ema an drouk-speret red deuhan lavaret pe kano en devoa.

— Ah! ie eo Ha kan, ar gouzieg eh ho bez Me a douzo ema zamik. Mes pa c'houzout ober kement a drouz, gra dim ano eur groaz gant da ren kim d'an doulin, hag adar an hini zo bet staget oc'h ar groaz.

An drouk-speret avad ziwoc'h sentu a gemeras an toc'h a redas d'an aod hag en em stlacas er moz divar beg eur garrek.

Fals credennou an dreuzet a deuz eveiz dirag Herve goude bezo stourmet outhan eur penaoz ha classet ha drompla e meur a c'hoz. An Ha-kan-ze da lavaret eo Ha-ar-l'horrik pe deo ouma, an *I* gaou brudet etouez an Irianed coz hag an Doue *Ha-Kadarn* anavezet e lavarioù ar c'hambriaded. An drouk speret a zouk d'ar glouton oc'h aol ha d'ar revventi ec an Doue a zo adoret gant ar c'helted hag a zo kenvel mad oc'h Doue Barbar ar rumaned. Beteg ar ranet-se o caout ho Gouperou, a rigas da zouch euz a fals credennou pasmet an Arvorik. Ar zant ho takaas da zevel her zreou evel pa en d'eje troc'het ho gouzoug deuhe, ema ar scrifagner gaz a houitoump ama, na lezaz, emezhan, ar vouez vemet gant ampa hag houzoug en eun labous da gana diec'hez, ha na het ennet da gana ahanon.

Hopus evel dre ma douaz bersed a lavarioù ar vro, etouez ar bobl ez eaz ser gouzoug kenvel Gouperou ar ranad hag a zo deut beteg anbomp. Savet eo bet gant bersal pasa an Arvorig, hag ar bobl en ho lavarioù devot, a ra d'ar bersed-se ar skeudenn divaro avoalc'h a ranad. Er gouzoug-se ema e her gomzou kentelioù ne drouzed ouz ar pevare c'hevell, hag ar c'hezeg mic-mouerien kristen a gredaz e voa ker red ho distrujo, ma reyont e laza eur gouzoug gristen kenvel outhi, evel ma a devoa savet ennoun e kichen meinhir ar bersed. Lazet ez ar vouezerien-se, zant Gildas, a zavo ive, a chap manig ar bersed ezo he amzer hag a c'halvo kan ar ranad. ar marzik doaz ha dadour a vagnas Jesuz-Christ; hag he zaklal Taliesin ar barz brat hadennet, a ra zo en eur kanbel pe pez a ra anna Sant Herve. e lacaat da devel eun enoerien eut a lignez beleien an Doue Bel a zo falvezet deuhe ober goap anezhan.

Mont a ra da glevet e tregarez gant ar marzik kristen kenzon an dra ma en devoa Herve great kement a vrachon evit gallout ho sevel. Dioustk pilaet eun hini a voue savet evit dougen ar c'houzoug ouel hag ar gouzegou zo zoiet a voue great gant tri mevel ledan ha nemeu en doa bet evit terr sec'hed ha diskibien a dlie rei doar evit ar zacrifis zanvet an eil hadet gantho a dlie rei bara. Ha ganezanoun eur gouent bennak pevar-dioc'h ha troet gueltoc'h oc'h an heol a dlie rei gouz evit an oferen. Rag erves eur c'hiz ha bras, ar re o doa ganezanoun a roe gouz d'ar re o devoa ket, hag evel troet ar re o devoa gouzaz a voa eour d'ar re a vanke deuhe. Herve, dioc'h ma lavar ar re o doa ezrifet he vouez, a dalc'he ouzoug evit oc'h he labouriou, pe kentoc'h rei a ra caloz deuhe da labourat dre ho gouzoug hag he ganezanoun. Evel eur barz eur zanzar gos, a zavo gant he ganezanoun, nebet eur gaer d'an dud, mes eun ti da Zoue.

Eur pennad all eur zul all G. M.

Sant Theodat, patrom ann Iwerzhiz.

Ann hentalibi.

Theotekmes, evithan da groaz mal da vont da Anaz, a rankc gedi' ennoc derrez benak arank ober heol. Mar deuz maner a dra diez d'ar pasaer evit dilez a zo het evel ar vele boden e oug he di var he gein an den pa-vadek zo red deuhan mad kenz kiri kementse, na fazenac het d'ar gouvernaer hoc'h he zanvet, evel m'hor beuz el lavaret. Kals kristenien a zo ena Anaz ema diwar na he anaout. Bez a vez meur ha meur gant enerien pasmet chom a reont var ema eg ma vezont ato ann aoun eus eur bersekuzion benak. Dishibien oant eta da J. K. met e kaz evel Joseph ha Nikodem, se re a zebrins hor Zalver.

Ar gouvernaer en doa mar skiavour kaz, ouzoc'h dalc'houa, ema a falegrez ha ne c'houlenne ket gouil

penn euan den honnet. hounetac'h nahan evit nan dud eil eus kaer rag pehan n en doue het troue eus eur bonchour, eus eur pennr kaer kristen Bah ame e houlo pehini a velas dioc bin pe neart kristen e oa dirahan. ame e viot koulz hag e fors petrac'h ho tispegn a reot dreue ho tale h ha me a oann het bonn da gignit ann dud. O mes! emc Zavie nizerre, e em benn havet dan da vonc hi va zrad o eus ta mui a neul er goer-ma? rag gant a ran ive e vezo roet nan hann a zant d'ar gristenen ganta. Va magnoun-zan Dheodot, na het kredabl gant ho zrad oc e lehrit. rag-se n eus drouk ebet Ar ahanoar en doa mes anetinn e-unan droe vech en dro magnet he stokar o kredi e kouscho ann hontu eharz evel eur ran da. ha dioa vech oa bet diarbennet na lavarsa mui netra hag en em lakeas da zibri ho do eve Abaour an oa ann Theodot en doa fiñet ho verc'h Veronik eun eur voereh deshan hanvet Thekuss a joane eun eur todeu an eun kaer Mat oa deshan mont d ho c'hlask, atuk mont kuit, e lavaras da Victor he vevel na rit kaoz ebet gant ar beachour zo ann na livirit gor ze ebet dirazhan rag eur gaioneé eo ha martaze eoun trelaour Victor a biegas ho henn evel evit lavaret ia ho Theodot a vas gant ho hent.] W

(Hor pezomt all eur wenh all.)

LABOUSIK DOUE.

VIII.

Arzur a lavaras da Willou Breña

— Nag ar prison nag an harlu na pean ebet, na hena ne kaoan da chonch Me a varvo, mar ben red, eus va gwir avad na zacregin het Me fell din pa deui ar zarn d am c has da gaout va zad ha va mam, e c helfent va zapout evit ho skap.

— Il va frina eme Willou Breña, na gounit het eus ar maro, c'hui her soanak c'hui oc'h eus c'hoaz dervenoh her caer da dremen

— Dervenoh her caer eme Arzur na dal het deoc'h chuk va trompla Abaoue an derver ma zoun deut dreist trenoh ar c'hastel-ma digouet gant an trubard Gu lloa ar Roc'h hag ar gaouet lan a Vronzon. e c'houzon ervad petra em eus da c horlos

— O va frina' en han Doue. o pet fiziana.

— Ia fiziana ann eur e Doue en deu avad a em eus het, a em eus cavet gantho armet desleuhet ha trubarderez

— Mad. o pet fiziana e Doue eu. rak martaze ep dale e renio deoc'h ar per zo lamet digannoc'h hen lavaret a ran deoc h e'hoaz. va frina o pet fiziana.

— Ha gouzout a ri-ho eus dra bennag eme Arzur? Marsa n o pas comzet ouzin evelse. Ha clevet oc'h eus-ho ar-meneh d am zad e frankia?

— Va frina. dem Doue a c heli tarn mallozh ar c hedennou zoa hag ar morailloa morglet e c'hoelou hanz digoret Tarn a c heli vo ho chadenn ho, ha digorr dor ho prizon. Setu kemmet a c'hellan da lavaret deoc'h

Gwilou Breña a zeuz kuit var gementan, hag ar prizo a zemas ho zaro, dilenet, da zonjal ar pez en doa clevet.

An noz a doaoa, hag an dervalijou a renke c'hoaz mui gwech zervijoc'h ar prizon ma voa Arzur a Vro Gwalan.

Pourliou a raoa ann eur ar gardou da skoaz var c'hermaer a zo a astrinkal oc'h kambrouk ar prizon, hogen an oan-an ne divenne dija. ha dre ne dezo

Ar prizonier a zo azmet var he scabellik daemblegnet, e c'hortoz clevet eun troun bennak Hogen pep tra a zo amzel. hag ar skoulmo-zu a reu zoun da Arzur

Nezoe e lakea he zaonarn var he zkoulgad evel evit pellat an dervalijou. hag e lavare Servijou tra ec an nen! oh! ma e kaien comzet!

Mont a reas neuze dioc'h tres he zorn d'he vele cole, hagen enoul a rea dezhan c'hevelepa troua bennag hag a chomas a zu Eun dra bennag a zo ez eromp ar c'hole. hag a rea run troua evel delroe neac'h o zanc'hat, pa evel diouzhtu eul labouz o c'hournejal

Arzur a grepe he zivesker dindanhan. ar c'hoad a houmoe var he dal ep dale e loscaz eur gradou hag e comma var he golo anter zamplet Eun dra bennag en doa touchet oc'h he dal evel eun dorn ha ne ello ket da velet dezi da re ali drahan

En ha encoren e cavas nerz nevoac'h evit gelvel ho vam d he zicour ha d en em erbedi oc'h Doue.

Lazet eus ar gardou en doa clevet mouez ar prizo gwenneg hag a doaoa boaz d ho gaout eul leterenn gantho en he zorn Arzur pa velas ar sclerijen a zoa ho strafuil kuit

— Petra zo digouezet ganeoc'h va frina, eme ar joaer, lezet a droe oc'h ar prizo a velo eo astennet var hour ar prizon, dremkuvet oll?

— C'hui zo azo lan? eme Arzur o velet na hini a gerie mona eur ho c hardou Me ho trugarezo da vezo digouet gouiou dim. rak ne ouzon ket petra am eus clevet Na velet-hu netra aze en dro deoc'h?

— Nan va frina, eme ar joaer soanzet.

— Mad me ne ouzon petra da zonjal, eaout a ri din a neuz bet eun dra bennag o chel ganhen var va binoch.

— Anaoc'h eus bet va frina?

— Ia eme Arzur hogen pa na velit netra eo nevezal am eus great donetan. Ker spontuz eo an dervalijou!

— An hini a zo ho dro da zont da clemi gouiou deoc'h en deus ancouuac'het evit doare; hogen bouzi ouz, va frina. e clevo ganeoc'h.

— Arabat eo ho c'houidroas lavarit dezhan oplum dont kentoc'h eur vech all.

— Ia. ia lavaret e vezo dezhan. bepit danoc'h. Mont a c'hellan-me kuit? N'oc'h eus ket a zoare mui, va frina?

— Ne ra da velet ha me a c'hello comzet ar c'hevelepat a gaoan zonn kuit, Va magnoun lan, ha ne kanan ha ken alouz. Hag a renn é ez em doleur var ho velo enlo. Lan gouscoude ne dleo ket kuit, choun a ran ep

dueh, trist hag evel pa dévije eur zonedh hennag. Arzur en em lakeas gant he mous zorn da vlouta ar c'hoio na hi vale, ouzas e zas d'en em lacat d'an dacolléa da lavaret ha holennoas dioc'h na vaz pa reaz eur sel oc'h ar jolies hag hor gwalen drouklivet en ha great da fota.

— Petra a c'hanvez gwaz-ta, paour kaer ? N'ouz eur bet lavaret dit a c'halleas mont kuit ?

— Oh ! gouzout a reaz c'h a ran, va frima !

— Mad, neuze, perak ne d'ez kas-ta ?

Hi ne respontas hat, mes mont a reas hag Arzur, hag en em daolas d'ar daoulin en eur lavaret

— Grac'h ! pardon ! autrou Doue !

— Grac'h ? emé Arzur souzet pe zourt graz a oufen-me da ra bet dit, paour kaer ? Ne gouzez-ta hat ne dleas ema oamet eur pruzuner emaouez dindan an diaoul ar marvaillou a oa eus kaz gallout oamet evit condaoi mar c'hra, rak an dormad coz ma pa tremenas ne oas var ar chouc-ar dibri an tam kaer da-ze hag efa ar baotre doar-ze en deus va c'hoaz ar vadelez da'lacat ra dio evit tavi va maouz ha va saz hat. pe ho laoskel ane ep tra ebet ganhe ? Ah va magnoa kaer ar bet brao ato kaer gwaz var hanternoz ema trok !

— Skoaz ! n'her gaffaz ouzout va, autrou doue ha va c'halon zo bet meaz a voch maotret pa vaz rak doare ar prizon ma elear'h ma cmoc'h e vouez, c'hui ker iaouank ! Ar c'hraz a c'houlennas digaouc'h a c'hallet da ra dan pardaoz dio ar pez a gavaraz ar baou a zor doc'h ama da c'hoanaz ?

— Va magnoa kaer, e oc'h ema kamaraz pez ar baou a c'hoanaz ouzout evit ha hiriamat. hag evit gwalen ama ne rout va frankiz dio

— Autrou doue evel jaloer ema eus ama da aber ema davar pouzana.

— Grrrz oc'h ema zo da mevel evel ma ez ia, mevel a oc'h ema maokel dez. Ne ra bet a rebechou det da ouza, rak ma a ema ema rebech ebet da aber dez. N'ema ema gwel ebet gwalen'h evidout, nag ez dele douzet'h a drama ouzo.

— Oh ! autrou Doue, nag hag ho doulou evidhon ho c'houlou ! Nag hi a ra vad dez ! Bihan, bihan, n'ho mouez'hanio pa vez aet en dro da Vrest. Me hedo hanezhan evit ho maod ha maod ho pro

— Pa zo ra ar prizon-ma ne bet evit mont da Vrest e vez, emé Arzur gant eur vouez glac'haret.

Hi rejo bet hano ar c'houarnerez Lazia, e glevaz an Doue mouzog e ouzo evelse, e dreje lavaret « Va Doue ! ankreiz eur gaol gelvez !

— Da belec'h e zez-hu-ta va frima, emé'z an ?

— Elec'h ma plijo gant Doue, emé ar F'ouz soudoh Va mestr e dlez deuzet dio nestr ato oc'h holoutez Doue.

— N'ouz fors va frima pelec'h bennag e chaso Doue ar'hanez'h, kaz ar jaoaz a zalc'ho e gouelet ho gaioo. mezh ema ho studeiou hag a hedo Doue evidoc'h.

— Ho oraguerez, kaz, pledaor a zez dis a chomt mezh ar'hanezh hag e pado evidhon, rag eur galoz vad ho leaz oc'h ema, ha ma, pa gar zouzank hennezh ma ouzo, zez ema evez var va hent hoguen a dud dismouzuz ha diaoul !

Arzur a gomzaz ha mouz zorn d'ho dal an dudou a ouz da zont eus ho zouzugad. Lez a zalc'h outhan ep lavaret gaz hag e vouez ize.

— E gwirionez, ne ouzon bet petra a c'houevez gwalen hanez, emé Arzur Alo setu me brema dioc'h. Ema alezaz pa gaz, lan

— Va frima vaz hoaz ema ma zo-me d'ho servicha.

— Mad gwell sur, kamaraz vaz hoa-ta neuze.

Lez a hedas da zont Arzur hag a reaz eur gwaed hanezhan evit mont kuit, ouzas e teuaz eur zouch dudou, hag e chomaz sklerr a za

— Sur oc'h, va frima, a e petra bet a zouz ?

— Pa lavaraz dit hraza pa ra eus gwalen a ema eus ama abet.

— Marteze evelse, va frima, oc'h ema laoc'h da gwaet ezez.

— Ema ema laoc'h ? petra laveraz ? hag ema hezhan a ve cazet zama ?

— Oh, a ema bet, va frima, mes ma ema ema zaulet ve ema dre hezhan e abet var va hoc'h. Credz a ran ez dorn hoc'h ez mad ez e abet gwalen skalvezer ma ouzo ho jalier Hogen Doue a c'hoaz ma bet a volontez vad ez e ra ar vicher-ze

— Ho va, emé Arzur, ma ema zaulet ema dorn. ema ker zouzi evel pa z ja oc'h aber ailzaih dez. Le, gwir a laveraz, va ma mad e do hoaz a ematouez a zigaz da zouzih dez ar dicon caout zouzo abet dindan gwarz ve zi mad ha dindan zell Doue ha neuze he volontez ra vez great. Ema alezaz hrema a ema ema dez zouz abet.

Ker pounad all eur verh all G. M.

Prezegen eur c hoarvezer. Eur c hoarvezer a zo bet en hospital en Naoned. Ema nezhan ema ar c hoarvezet e doveu ho zistroet eus Doue. A vanc'h ez pere ez ez devoue ara da vont d'ar Mouz da arvestel oc'h ar brezonned. Arzuk mouz hag ez ez da gwiskel doc'h ar c hoar a zo bet ker mad evidhon.

« Eur c helou mad ez ez da res doc'h emezhan. Tregont ez comp dazé hag ar mouez ma o consel gant va c hamaradet, ema ema lavaret dezho pezam e pez hi bet ac'hanon da aber an enkrez eus gant ar c hommandant brao. Neuze ema ema distaget dezho ar pez ama ma oberet gwaroc'h divar benn an Autrou Doue hag ar c'hamera hrag da-ze ar bed all. Evelse-me ema va ma fars brezon ma ar brezonnet nag ema ho houlz ema va folhen hent ganhen e raiz hag e credan mad ez ez ama bet caset d'ar c hanezh d'ar groaz.

Mad, va c'hoar va c hredet mar kerit. va zregont ez marvad zo mevel ez ho za, hag e dleu lavaret a felle dezho all aber ver evelhon.

— An dra-ze ne ra bet a zezh doc'h, ema va.

Neuze a ez ganthe da zho mont Par e chipouny ez ofezez da gouz. ho nezez papiaoz a ama d'ho dro ar gerii, ar gador gaiz.

— Eun den gaer ne'z eus graet mui anez ar c'hoar
— Oh ! ya e lavar e oa ma graet peder pemp mui ar muiañ. N'eus ket graet nemet kreiz daou pe tri gwech ma oa bet lazhet e daou gant ar soudarded.

Eun all a oa bet kemeret gant ar Saozon e Lannilis, e oa bet distaget ar c'hi Prusianed eus daou vilion hanvet an Aotrou ar Vicomt-mañ dre ar vro-mañ ha dre ar Vro-Vras. Yaouank e c'houlennas bezañ kemeret e lec'hienn tud. Hag en deus graet kement ha ma c'hallas hag en deus ma c'hoant kemeret diwar-benn e vugale, ma vez lazhet ar vamm. Ar soudarded a oa bet ken kalonekaet gant an dra-se ma oant bet da lakaat ar gêr a-dreñv ha da gas ar vugale da gêr ar vamm-gozh.

Ar soudarded a oa bet gwelet ar strapilhon dañsal gant ar gwiskamantoù hag ar Vro-Vras hag e oant bet diskaret ha lazhet gant ar Saozon. Ar vugale a oa bet ken kalonekaet gant an dra-se ma oant bet da lakaat ar gêr a-dreñv ha da gas ar vugale da gêr ar vamm-gozh.

Ez klaze ma ez eus bet anhaet e vugale ar c'hi gant ho lost kaezh e Paris adal ma oant gwerzhet ar pez na bet pouez. Pell zo ma oa skoaz an Aotrou Jod all en gwenn diskoaz anezhañ. Kredet ez gwir vras ma oa klaze ar vugale ma vennet bet bet kaezh evel hag ar vugale ar c'hartier-mañ pere e daou bet ar c'hraz da resev ho Doue e daou bet ar c'hrip da vont da dreiñ ar beilhou ha bet ganet evel-ho. Ken ganet eviti ha ar c'hrizard ken ganet ma oa ar vugale ar c'hartier-mañ pere ne oant ket bet ganet evel-ho. Ar vugale ne oant ket bet ganet evel-ho ha ne oant ket bet ganet evel-ho.

Lavaret ez eus ar Sent Thomas d'Aquino e vez dastumet ar vugale evit ho lost. Ret eo ivez ma vugale ganet kaezh-mañ a daol e vefent lakaet da vont en ur gêr evit ober ar gwellañ a c'hallfent. Ar vugale a oa bet ken kalonekaet gant an dra-se ma oant bet da lakaat ar gêr a-dreñv ha da gas ar vugale da gêr ar vamm-gozh.

Ar vugale a oa bet ken kalonekaet gant an dra-se ma oant bet da lakaat ar gêr a-dreñv ha da gas ar vugale da gêr ar vamm-gozh.

Ar vugale a oa bet ken kalonekaet gant an dra-se ma oant bet da lakaat ar gêr a-dreñv ha da gas ar vugale da gêr ar vamm-gozh.

Dimanche 16 Evrel 1871 — N° 333. — Seizvet Bloavez.

FEIZ HA BREIZ,

KELOU A BEP BRO, HA KENTELIOU VAR BEP TRA,

Diguset bep sul da gempenl Christen a gomz ar brezounek.

CONDITIONOU EVIT CAOUT AR GAZETEN

Evit ar Feurmen. Contre-an-Nozh hag ar Horbihan evit ur bloaz, daou scoulm evit c'hoar h ma., pevarlec'h real

An Abonnement a dle bout paet arruog dezrez ar gazetenn

Ar bro zo eus hini an dro ar c'hazeta caoutet a renn gouie ma ne rello ke dezrezout, a ro tizouriet evel dispet a vezo.

An abonnement a gemerer e ti an Aotrou ar Kerampuil, moullér an Euzoup, ru ar Gigorre n° 12 e Kemper,

D'an Aotrou ar Kerampuil eplen e rener adreuz ar pennaouennou ha kemenn a zell ne b'oberoch ar Gazetenn

Ar cartigou da bouez ar Gazetenn a dlear da skrivout d'an Aotrou GOURVAR, eplenn.

KEMPER 16 Evrel 1871

Mis evcn eo mui ar galon sacr a Jesus

Ar galon-se a denn kemenel caret an dud ha zoken ar bec'hejen. ma caro reiza zo ho c'hre hag ho digemer an enebou rabluz. Ar galon-se a leo dre gaouiza evidomp « Drist oun da zigas an tan var an douar ene hor Zalver he nasa ha petra a fell din nemet gouiet pe tan-ze o creg? »

An tan-ze a dreuzas Doue a ho creuget hanio e calz a zonjou maé a Frans, lavarel a c'hellet ez eo creuget en ell greatenno a gar ar bodeu. a zo bet ar feiz en ho c'halon. O velet ar stad reuzeud à ma emaz hor bro a velet ar gasoni a zoug an dispac'her diou a oucp Doue hag an Iliz a velet ho zorfejou scriptur o reiza iva an dalleuter a gemeut a daé en em les da vera tonelhet gant Iskaneo Satan en aut en em droet oc'h ar galon sacr a Jesus. oc'h he bouc'ha gant creun ouzomp hag en em erbeder outhan hag en em vestiler doubau. hag en em laker dindan he skoaul.

Ar zendardet christen eo ar re gouzo oc'h en em vestla da galon Jesus.

Evelse an caer breiza ez eus eus nebeut darvezou, gouiet e Roazon lejou eclesiastel ar c'huz-heol, pe zoazet ar Pap. oc'h en em gasaerri d'ar galon sacr An dro-ma a dremenas d'an 28 a viz mae e chapel ar zeminer Ar jeneral Charet a zoa gant he ziyoe Aotrou Arc'hescop Roazon à zo a peoa ar vadelez, an Tad Dominot. a urz Sant-Dominik, heing ar zoazet a lavare an oferen

Ha vare ar gommunion ar jeneral Charet a zavas hag an eil hanoar an he zi dindan ar galon (an oll a c'hoar ar re bet renket ar galon-se gant gouid ar zoazet e tiien Peter hag ema he dadet varcuhan unach calon Jesus). An Aotrou Emmel, kenta heing ar zoazet, a renn ar jeneral, hag a lavaras gouzieu, an hano an oll, an act a gonsekrasion. Neuze, goaz ouzo an Aotrou Arc'hescop, e lavaras d'ar jeneral comz oc'h he zondordet hag a renn zievet ar c'hoanaou enep ma

« Doudan skrud ar galon-ma ma jeneral, lavaras Charet. pehini am eus an honor da vera en ho penn, me a gemeras harzo reiziman, volontereu ar c'hoz-heol, zouaved ar Pab. d'ar galon sacr a Jesus, hag e crenn gant va feiz a zondard christen hag ema à oll neuz va ma Calon sacr a Jesus zavetei ar Frans! »

Goudeze eaio ouz ar zondordet a Jesteu oc'h an dael ma oel epad ma caoet ar *Magnificat*

Setu ma oberoun ha comanz he a ema het uzom da ober he meuleudi. Ma carte ar Frans oll zo ema voestla evelse da galon Jesus e caer adarre he reng a vere'h hanz d'an Iliz a ve gouiet adarre e tiien ar Pab hag ar relijion catoliq. hag a ve gouiet adarre ive Doue oc'h he zonsentella drezti an oll brezon all

Breiza ema *Canmad Calon Jesus*. ou eus anam d'ou ema ouzoc'h a c'h ema zevelaet mui evit brezonec dindan ar galon sacr rag eno ema hor c'hre Eun tamp amp evitomzet da zibradu droc'h ar zonar ebarz'h ma vezamp douaret ha a chom pell a dispac'her ken a zo da zistroja da zonga ar vech evit mad ar feiz hag ar relijion E peb leac'h ez eus kreiz gouiedeuch, hogen ziouzom eplen a zo digi eur goudet evidomp

Gaer eo enebourien Jesus-Christ en e hoaz ar zo gra mui ho zrec'hi e c'hellomp hag eun dever an evidomp ho prec'hi Ehebourien zonet ar feiz a zo bihan ma mevel anezho an mevel hiraz a dondellont a zachont d'ho hent, a ziotroio ho dommagad d'ar vronouez, ma rafomp evit ho zavetei ag ankeu ouz ar pez a rer evit ho diall, evit ho c'hoU.

Ho prec'hi a c'hellomp. rak hanz en eus evidomp ar vronouez ar jentil al lealdet, an honor, krenont a c'hell ouvel ema hag a zo c'hoaz ema dre heuneg a vouz enin Hon enebourien a o deuz evelse netlet ar gaou, ar feiz zo dispac'h ma oil a zo mui d'agie

Soulvomma ma calonzout poleac'h e fell dezho hor c'hac,

...

ROM — An Tad Santel ar Pab en deus scrifet d'an oll eskibti eus ar bed ratoing eul lizer etanc'h ma ra da ganout ar stad eus ar vro. En em gave ar ra a vouez hual a enebi ar promessou fazuge a ra dezhan dispac'h herrek an Itali d'hen digasi ama ar pez en tremet dignathan. Dre-hañs a ra selaou ar pez en deus great e hano pennac'h, ha deo ar promessou ac'hanout trompleret ha trahérérès Izoun a ro e c'houlz mad an oll gouarnamanchou an Itali ennañ ouzomp oll gounezo bras enebourien an Iliz ennañ ouzerent evel galloud ha distruja eunec'h ma c'hallfet

Lavarr a ra dezhe lacat evez ha deski d'ar gristenien fidel lacat evez ac'h ar gwer-se a skignez e pep lec'h. Ilio alia a ra da bedi da ancar ho tiskuiz e Doue ha da gaout bet mad epad ar vezatl-ma a ra an dud défoi da Jesus-Christ ha d'he Iliz

Lavar ar Pab a ro hor evit ma e helfemp he vezia oll atao ampech to kemenet a lavar a ro bet merket kentoc'h e Breiz-ha-Izoun rak ne ra nemet nevez ha lavaret en eur vezia ar pez en deus bet graet dep-vrasg e miret a vech

Sevel en deus e hano an Tad Santel d'ar c'hardinal vikel ev ...zar a dezhan diouzl oc'h ar gelennadurn diéza a gasker da ren d'ar vugale e Rom ervez ma pep e hoant da lacat ind ep ezel na religuen da sicula ar vugale-se. — Gouelet e voump eta pegement a nec'h hag a zouezo a gemer ato ar Pab gant an oll engem lazet enhan gant Doue G. M.

Pardon Runengol.

Er bloa-ma dioc'h ma leverer pardon Runengol en bet c'hoarvezet ergat bizvezias Nevez ar bardonerien a en bet meurbet kre bras rag ha devosion ker e c'hoaz ha ker calonec'h kemeniou ne bet soñjet rag er bloa ma gouzie kement a reuziou gouzie kement a straiou en eus kemeret a zoun da bedi ar Werc'hez Santel kemeret a zoun d'he zregarezat eus ar skouarn e deus roet dezomp

Rag, arabat ra hon anvoniou hat Breiz-Izel ez ar c'harter en deus bet nebeuta da c'houzanv epad ar bremañ skrijet e deus klasket ar Frans Anna ar voaien a e deus bet pozez, a e deus great crouia Lavaret meurbet oberiou, hag e kemeniou ne c'hellomp bet dezetu na ra skouarn anezo Doue eviti ema dra bennak

E garzoum Breiz-Izel e deus bet nebeut a zroug Mes deus bet ur c'halz tud zevenig en hent, e zo distroet evit an dero vad. Ha mes e deus bet pounner da c'houlmer, mes deus chomet unan bennag zoc'hoc var duchen ar vrasel pe e lec'h ar du vaou ez eus distroet anezho d'ar gwir ac'h ha divac'hagn. eals mes eget a sonjet.

Ener c'hlanvet a ra zevel ezomm ar chatal hogen c'hi a nebeutoc'h a zistroch en deus great eget a dlefe da c'hortoz, rag ar c'hlanvet-se pevarlonz pa grog en eur c'harter a zavar an oll chatal coulz lavaret e ker kerter-se. Ha na deu bet kerzoulz ha ker zoubi zo amzer evel ma vez e hoant d'he velet da vont ne doump bet gouerdroñsel er vro-ma ouz ar gerioù. eus an anaoudegez a reer zoulet ep mar er c'hortozon diskrijet dre ar vrasel.

Bez e zoump eta tregarezet mann Doue.

Nemet ne ra ive kement a zoun d'he lâz evit an ailiser da zont. Ar hanvad gouel amzer ne deo ket ent e hoant ize eboue. Ener hanvad e vez ma deuñ ket goude an dra-ma eur gouel gwenved bennag e Frans. Chapeu-ze an dispac'h herrek mar dint trec'het ha caberiet bremañ ne dint ket diwanet oll eus hor bro. Mar deus unan bennag hag he deus bremañ deuhet savet d'ar he hoant ez eus e hoas zieu, ha zoken er penn kentañ. ar renkoù kuelz ha na velont ket cals scleroc'h eget an dud eunec'h e deus great kemenet a zroug d'hor bro. ha ne dvoont ket cals moioc'h oc'h Doue eget an dispac herrek arvajet-ze e deus pouzet kent ar gaoua a enep ho e hroner hag ar religion

A vretonaid a vel ervad kemeniou ha setu perag int dirodet er bloa-ma niverouoc'h evit biscoaz a hep corn e Vreiz. da benoz, Iesus-Maria Runengol. d'ho anaoudegez ha da c'houlen ma pligo gantho kenderc'hel d'ho skouarnia ha d'ho diskas a enep reuziou en doare ha gouligner an Ene

An Aotrou a Escop ne vank morse pa e hell, da vezo eno ar c'hentañ eus ar bardonerien Er bloa-ma zevenet a ra deo ket galleet mont ebe e Rom evit ar Sul-mañ bras Er bloa-ma daoust d'he oad skiandet oc'h obér ne he escopti e zen ag ti d'ar zadorn da bardonez, goude bezañ bet di e c'hoar ma ne e c'hem ez e ra an arzoun He zevenien e vo mann Doue ar hunadur e velet ar Vretonaid e tout da c'hoar bras ma ver eus benoz ar Verc'hez a deu o he pedi-ze da zevenien he galon a Iesus ha da sklerijen he benn hag he dreiz.

Lavaret ema ez eus bet beleg a Iliz bet e vro an oberou breiz e Runengol diouz an dremdet oc'h obér meurbet ziwar-zu Souezet oa e velet ar feiz ne velet nemeur ez e hoarvez bras a zo-ze a velet e pera var dal hor bretoned, var dal pardonerien Runengol. Souezet oa e velet ar pera-ze e zoulzal oc'h ar gouarnamanchou rag e Runengol ne c'hellent ket ma zonta an aner taol e doula oc'h an dud zanter dioust d'ar vandon velsfont a vez ema e rafet hag e ranna bara an zilez ruz ar bardonerien. e choun ato caliz ep galloud taolzal hag ar bloa-ma ez eus chomet meur zget biscoaz Souezet oa e velet ar mor-se a dud ar c'horzou varnezho oc'h astenn ho fenn evit galloud resev ho Doue, hag e tlio zonjal c'hoaz e vez caliz ez eus dud-ze hag a zo dinn

Digitized by Google

[illegible]

Lees en Bidt en Leeuwk en Bove [illegible]

[illegible]

— [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Entrevuenn eur Protestant.

A ene hoh pell edo bugale paotr Lanuzeboz oc'h ober he fenn hag ann dud a labourat bevet ema ar pardoun bennak ann dud e vije ar pardoun bras. Ha kaerder a ra ze ebet eget gwelet bugale a kanfas ann ha Doue eus ar vech bennak. Ha pa oant ar kaerder bras e oant graet gwiriet gwenn dre dreuz eus ann noz ha kavet ema ann tri tabut a vije ar pardoun bras kaezet ha kuzhet gant ann douar. Pell a oa bet ar vugale ha

gan hor mabmaouezhon. Bremañ e vez'h ma c'hanvezomp ar wirioned rag-ec'h evel hanv savrez'h, hor boue skuilhet ma dour enebet var hoano ma enfoue Wenan. Hiniomp Doue da vean ano hon daoc'het evit ho tia var ann douar ha thurlomp hezo evo e vlia ann eur Leuskel ann oberen e vezo kanet ann *Te Deum* hag ann ofiroun personou a rentr ar preshetaj evann tam ha tam d'ann ofiroun Watson ha d'hor garanez Ar gomparoun a vezo kanet gant kalz triumph hag ann dud a havaz n'o deo gouzet ebarzh hanoc'h pardoun a zehimc'h. L. W.

Ar c'hantennoù a gomz calz eus an dud vad kanet d'ar maro e Paris gant an dispac'h ha pe deus gouzet e vez red dezho mall An eil a c'hoar e devezh kaset ar prisoù Arc'hescop Paris beteven ha re all evit servijout dezho da gred da kanaouenn ez. e devezh ouzh d'ho lazh ma na vije ket resisti dezho ar re a vije kontanet gant hor soudarded Pa o deuz gouzet e vez red dezho mall e deuz kaset ar re e deuz bet ampart da lazh Setu ama var ger bennak var gontanto

D'ar merc'her 24 a viz Ebrel, an ofiroun Arc'hescop a c'hellas gouzet ar velkoù a oa ar maouez prisoù gantho Lazh mezho ez a verk kannerez-ma.

Lavaret a reas dezho e c'hoaz e oa bet prisonet ma zad gozh ma vez tremenet anbaou. N'en doa ket kaviet ebarzh en eil gant re a oa bet daoust d'ar pastor ez bet apaet ma c'hellas ho velkoù hag ho sevel adarre dre diouzer na dispac'h hervez Pa vez tremenet anbaou ha digouezet d'ar bennoz ar gwenneg. ar maouez Raoul Rigault a zellet outhan a gentoc'h a lavaras dezhan *Ervez* a rank c'hoaz ma vezo ar c'hi Ann *ambulance* (prisoù) ac'h aer pare

— E petra e soñjit ez begale ann ofiroun Arc'hescop?

— Ne soñj ket begale ac'hanomp e soñjomp e soñj ket kaoc'h ankoual rak e c'hoaz evit ma vezer

Neuze e lavaras Ha hano ha da lezhanv?

Servia a respontas hano ha lezhanv hag e verkañjont var lerc'h ket ar c'hescop e Paris

— Ne soñjit ket eredabl. ez lakaot da vaza kemeret evel an Arc'hescop?

— Ha perak?

— Abalamour da gentoc'h ez e lakaot ket ganet ar garg a Arc'hescop Kemerlont hag he rei d'an eil hag en em lakaot e vez ha ne vez ket ha ma vo hen Arc'hescop Paris, d'an eredo ha pa vezo e Prisoù anken e vezo c'hoaz Arc'hescop Paris — Neuze e lavaras *An ofiroun Darboy a lavar ez Ar'hescop Paris*

Epad ma oa kontañ evelse an Arc'hescop oc'h ober soñjal ann hor veleien an ofiroun Deguerry persoñs ar Madalen. a gomzas ouc'h e vez tennet ar vag e savaz dezhe a-dreuz fenn ar vro ket kavetoc'h Pa'z ejont ahan ha gand distro. mezo c'houzoud ann Eal he zenn

Da vardon a vezas ar vrudennoù persoñs ha kanaouennoù? ingrid Lar e hanv a oa mezho. ar gwennec'h en ho c'halon hag ar foanteuriad en ho genou. C'houc'h ouz ar brunnerien a c'hellfent ober ha c'hoa d'ar maro doc'h-tu Rouzeo Deguerry Duscudray' Clerc Allard' Darboy'

An ofiroun Arc'hescop hag ar pennadoù Bonjean a oa ar pemp unvez, chañs oc'h chañs ha n'ez ket bet en em gavout kann. A bep seurt c'hoanegennoù a c'hoarvezi dezho dre ma vezont ha c'hi ret ar voarrerien-ma na vezont kemeret hegaste a bennoz da gaout ar c'hi'z a'z' asperomp ne vezont ket avaouet a pebez tachenn a vezont

An ofiroun Arc'hescop a respontas oumpom ouc'h vezh e ato em eus c'hoant ar bobl ha ma vije bet condennet ganti evit kemerout e vije bet gouzet kemmesket Ha marvaloù ya gand da ugent ar pemp'h, pardoun a rae d'ar re a lazh ha skuilhe

An Arc'hescop ne gomzas ket d'an diskarh kentoc'h ar pemp all avad a oa enebet Ibo ema evit diskoaz e vezo diskoazet ar hag e varvas an eur vennegen ar re ken kaer. Neuze an ingrid an eil diskoaz var ar c'horfenn an hag ho divaskont. hag e lezjont dezho ar pez ne vije ket da varza ganti ar bloaz.

D'ar c'hoarh varvaget e voa ganet adarre hervez ha re all Gouzomp ouzo ema an ingrid hag a hervez red ez ho laza oll Arme Versant a daolas ahan ar gêr hag ho divaskont. hag e lezjont dezho ar pez ne vije ket da varza ganti ar bloaz.

Da eur

« Me a lacar va eus etre'dennro Doue.

« Me en em laca dindan skoutel Mari ha Joseph.

« Cas a ran d'an amm vad va divera salud a respet hag a garantez. Eur sonch evit va zad ker, maro e 1840.

« Kenavezo, va mamm ger vac'hoar vad va breur mad. Kenavezo aotrou escop Arras.

« Ra blijo gant aotrou escop Arras ho c'honsoli.

« C'houlenet em eus bezn person e Pariz, ac'hano e teu va maro a bet, ro em na eus doaetans a gementse, ha marteze ez eo eur bunision. ...

« Kenavezo Dugny (eno na bet person). paour ha pinvidik credit ho caras oll en hor Salver Jesus-Christ. Kenavezo Kenavezo

« Me c'houlen pardon oc'h Doue,

« Oc'h va mamm eus va mancamanchou

« Oc'h va breur ha va c'hoar eus va rogentez,

« Oc'h va faresionis eus va defauton

« Oc'h va fentanted n am be ket renet mad.

« Me c'houlen pardon oc'h kement am eus ofanet, kement am eus roet gos. skuer dezho.

« Me hardon d'an oll. ep dec'he an distera casoni oc'h den, d'ar re o deuz. ep he zoojal, laket crego enhon ha va c'has d'ar maro.

« D'an Eur Kerent ha migaonet, d'an Eur! pardon va Doue pardon!

« Ra deui ar re zo enebouriou hirio da vera varc'hoaz a nnaon. ha ra denno Paria da vera eur geriad broudeur en em gar e Doue.

« Pep tra da Zoue pep tra evit Doue.

« Ra vezo Doue caret — Ra gredo va farresionis da gomzou eun den a ra da varvel.

« En em brepar a ran evel pa zaten da bignat oc'h an aoter

« Ra vezo lavaret ferm e ar barresionio ha d'ar vugale e varvan abasmour ma zeo falvet din chom da ober va dever ha da zavetei an eneou ep kuitat Paris.

« Ra hedo an oll evdhon.

« Doue ha va renco a raio-ben?

« Goulen a ran va erbeut da bedennou an oll. Pedit evit reposvan eue person reuzeudik kelou-mad ker bras pec'her en he vuez.

« Er penn kenta eus hon reunion. e mis guengolo. oan en em ginniget evel victim evit Paris. Doue en deus bet sonch a gementse.

« Ra vezo va goad an divera skanliet!

« An Aotrou'n escop Daveluy, va abostoler pa gaoas va eforen genta, a zo bet merzeriet e Coree. er bloaz 1866.

« Mervel a ran er feiz hag en unvanica gant an Iliz santel.

« Ra deui Dugny ha Poteaux da zasrei oc'h Doue. (*Dugny ha Poteaux zo diou forrez*).

« Pardoni a ran, pardoni a ran gant Jesus-Christ var ar groas. ..

« Mervel a ran da nam vloaz hag astercant.

« M'am bije tennet fronez eus ar bloavezhou-se.

« Mervel a ran o caranter va Doue, gant sentidigez oc'h he volontez santel.

« Gant Bziaus e Mari.

« Daoust d'am fec'hejou

« Va c'hertent, va migaonet, va faresionou, ha soken ar re n'em anavezout ket, pedit evidon.

« Me hedo evidoc'h mar plic'h gant Doue roi din he varadoz.

« Daou zervez zo e ran va tacrifis a heur da heur

Eärus an hini en deus ar feiz evit he harpa er momet scrijus-ma.

« Doue e kell dezhan ato hor brasa mad evit an eternite.

« Ma carje bezn great eur burzud!

« N eo ket falvezet dezhan.

« Pep tra evez he volontez

« Unan eus va c'henvreudour a roa ganthan eun bosh consacret, hag am eus commanset e vatik. »

Setu aze santumanchou eur c'hristen, eur beleg, o c'hortoz ar maro.

Etouez kement a draou scrijus tremenet e Paris epad an dispac'h diveza-ma, setu ama eun dra hag a ra vad da eur galon gristen ho glevet D'ao nos variere'h m'oa laket an Aotrou Arc hescop ha pemp all o ar maro, e savas eun tam disput etre daou eus ar brizonterien a joue eno. hag a scoe ho lochennou an eil var eben digor zoken a roa otre an dion iochen, hag an daou brizonter a c'heile evelse comz an eil oc'h egile.

Unan eus an daou brizonter oa an tad Guerrin eus ar missionou diaveza bro. hag egile a roa eun den demezet, eun tad a famil en doa greg hag eur bugel.

Ar missioner a reas muia ma c'hellas evit consoli ha kennerzi he gamarad, goudeze e lavaras dezhan, mar bijent galvet a fourniadou evelse d'ar maro e zaje da genta rak credabl on ne vijent ket galvet ho daou er memes fourniad hag ar re a jomje varleer o don esperans vad da vera savetet. rak soudardet Versail a zigouesche ep dale ha neuze e vje caz avoalc'h dezhan mont en he leac'h rak an dispac'herien n'ho anavent ket mad avoalc'h evit ma teujent evez oc'h kementse.

Pa gonezas an tad Guerrin a roa ganthan dillad bourc'hiz hag abaoue ma edo er prizon he vleo hag he varo a roa deut hir, ha den, evel he velet, n en devije he gemeret evit eur bolch.

Ar missioner a lavare eta d'he gamarad prizon

— C'hui zo demezet, oc'h eus eur c'hreg hag eur buget, hag a ve eur c'hoa brax ar maro ac hanoc'h Evidomme a zo betek missioner a zo bet du-ze er Chin o clask ar verzerioli. ha n em eus ket he c'havet hag a ve longe enhon mar he c'hafen ama tost d ar gaer. Me na vezo ket santet an diouer ac hanon, eleac'h an diouer ac'hanoc'h-hu a ve eur galonad evit ho tud. »

An tad a lâmas ne van het ezom den dignâus. Contant an da chom a huez, ne het avad divar gouzt ezom all, na da lenel ezom all da vont en he zeac'h d'a maro. Laer en devezas an tad Guerrin prizeg derhun morse ne c'hellas gouzout rannezhan rez e vouse zokon d'ar mesaouer promeiti derhun na gaskje het kemeret he blas. ar respontchu het en he leac'h mar hoje galvet arnoh

Petra a zavfit hoc'h eus an tamoh disputerez lennet? ha na deo het carr an dra se? Pevar pa zeus bennent a dud ha na fell dezho na feiz na Doue na religion hag a labour da vouga ar feiz hag ar religion e calonou an oll, evel pa na vent mad da netra ma carfent dishuez dromp eus oguenez ho c'henseurt eur sklaer bennag evelse ma carfent dishuez dromp eus den bennag ep feiz na religion e cleak evelse na dro da rei he vuez eleac'h eus all?

E Rom ne deus hen hano nemet eus eur barrad dignouezet eno d'ar 7 eus ar mis. graet eno dre skoazel an lesoues vad Venerin. maro evel eur santez e 1788. Al lesoues santez-za a devoa savet ara ar vestrenarez skol davet Setu anna petra zo dignouezet

Breman ez eus eis miz ar Vestret Pia Victora Rommelli a Viterb. anget a bemp bloaz warangent, a grogas anhi eur goal glevenet. eun doare sorgnez a c'holoe he c'horf oll. Rust a vouse ali dezhi da vont da Rom, da gaout he moereh eiz'h ma vije eroc'h he loustoou

Dont a reas koustoust mad e vouse ar c'hlenvet avad a zo an aze gouroc'h gant. Ar madeusa, evel a en deo anat napar abet d'he tarez, a lavarne rei dezhi he divoa sacramanchou

D'ar zul 7 a viz Mae aa hen tac'hor, ma c'hoarzuzet dre'h mad he gaelet e vervel. Setu en eun taol ar vondonsouren santez oc'h en em zokanez dezhi hag e lavarat dezhi a tenje goude creiaden ar superiorem ha c'hoarzuzet ali d'he gaelet

Al leanezed a deuas goude creiaden. hag evel ma c'houzout e voa ar gwarouerez douget brat evit ar fondadouerez. e ugaichoot dezhi eno ervidou hennag eus a huvez al leanez vad. Ar gwarouerez he lonkas en eur hanne dour, ha kerkent e lavaras. Setu emaon hor maro (ar fondadouerez oc'h Aer hennagou »

Al leanezed a voa var ho diaoulin e pôz hag a zoujaz en aher e devoa an hini glaer. Mont a rejont ac'hano e leaz gantbi eur greuzi hag eur sioi var he creiz.

Epad an noz pa voa an hini glaer marvalet, he madoberourez en em zokanezas dezhi evit an tredeo guech, a douchas oc'h he c'horf gant ha he ase, hag a lavaras « setu c'hui pare neiz » Al leanez iaouank a vezo gouzoudet « hag ac'hano ez eus eur Vatican? » Ar fondadouerez a lavaras « An den eus eus ar Vatican a vezo troc'h ep dale » arhag avad e vezo eur gouzoudegez scrijus a vezo gaelet gouzoudet da starhen abouez pehe avanc'h.

Ar gwarouerez a deuas en eno taol ma ar stad a vezo hag a zaotra he nerz e tant dezhi mehoud he mehoud

Sevel a reaz var he c'hoazez an tronchennou a zoa gaelet he unach gantho a zo cuzet oll. Dishoa a reaz neuze eus he gaele pemp bleiz na droc'h ar maotia) en em vasca a reaz he unan ep oscouriebet, mont a reas d'ar chapel hag ar hano goudeze da gaout ar superiorez. A ven eus hel tom da zavel pe ger sonerez e voa bouma o vele ar gwarouerez oc'h pesk ep dougen rond abet eus he c'hlenvet nemet ma voa neal c'hoaz eus dra bennak var he bazach pelec'h en bet an tronchennou

Ar madeusa pehe bennak ma en deus selaoet a fetz, a en deus hel galle mervel da bvarez ne c'helle a lennez Victoria Rommae ti bezo bet pavet nemet dre varnad.

Abaone ez eus bet aleiz a dud oc'h he gaelet, ha bremaz ez eus eno devezion bennag ez eo gal, ar superiorez hag hi da gaout an Tad Santel ar Pap.

Uher a rer bremaz an enclaicou a zo red evit gaelet hag hen a zo eno eur gaer varnad

Cerf ar fondatouerez saulet a zo en ilz Jesus.

Da zudorn an Dreindet an Aotrou a Escop an deus roet an ordrou da eun nebeut kleuer ouzomb. Setu anhe hanvou ar re o deus resevet ar relegiach

Ar Autronez

August Joseph-Mari Coat eur a Vontrouilez
Franez Coum eur a Dreglanou
Ian-Enzen Danze eur a Lanbaleu
Leon-Fortune-Miche Jouan eur a Gaulierne
Gustav Mari Joseph Bourc'his eur a Landerne.
Ian-Franez-Mari Martin eur a Lesmanant.
Ian-Vari Mengay eur a Blondaimene
Franez Rolland eur a Bloavez-Lochrist.
Ian-Franez Thomard eur a Gaulet-Paul

Da len ar Pauterest. Montrouilez a zo bet o pardoun a Sant-Erier e Stron-Varia-a-Esperans. Eiz pe nao c'hant a zoa anezho. Eun digemer mad a zo bet graet dezho gant heleien ha mil Sant-Erier. Dous bruzegen a zo bet graet dezho unan droc'h ar mintin, gant an tad Mathieu a vrz an Indow predinatored. a bresego mes Mari en Stroo Varia-a-Esperans hag eben droc'h ar pardoer arnoh mont kuit gant an tad Arsen cabanis, a zo eat gantho di eut a Vontrouilez

Digas a rer hanlennou diapoc'herien a Bara prisonieren da Vrest Eiz diaoul ha dallou eus digouezet 1900.

C. M.

PRIJ AR GRAN.

Kenavo — 10 Ebrel		Pont-a-Buz — 1er Ebrel	
Pris an dousenn a hanter dar.		Pris an dousenn d'hanter dar.	
Gwinis	31 lur 31 s.	Gwinis	33 lur. 50 s.
Segal	19 lur 31 s.	Segal	20 lur, 63 s.
Eiz	29 lur. 79 s.	Eiz	30 lur, 30 s.
Ed-du	34 lur, 94 s.	Ed-du	35 lur, 00 s.
Korc'h	26 lur. 26 s.	Korc'h	24 lur 76 s.
Avalou dousr	10 lur, 00 s.	Avalou dousr	0 lur, 00 s.

Ar Gerent An DE KERANGAL.

Kemper, skolaer gwel Ar. an Gerangal, Skolaer an Eskopti.

Disadorn 24 Evit 1871. № 224. Seizved Bloavez.

FEIZ HA BREIZ,

KELOU A BEP BRO, HA KENTELIOU VAR BEP TRA,

Digaset hep sul da gement Christen a gomz ar brezounek.

CONDITIONOU EVIT CAOUT AR GAZETEN

Evit ar Feiz ha Breiz, Costez-an-Nord hag ar Morbihan ... ...

Ar Abonnamanto a dle bezan gwir arbeg eunvet ar gwerzion

Ne lare ne zigas ket ar gazetenn da ar c'hasa eunvet a vezo gwelet ne vo ket adsavet, a no reiniverel evel abaut a gwel.

An abonnement a pa ... ... ar Bureau an Kannadel, moullet an Eutopti, ru ar Cogneu n° 12 e Kemper,

D'an Aotr ... Kannadel epken e vezer adressa ar permanchou ha kemmou a zell ar c'hevrenn ar Gazetenn

Ar merkou da lakat ar Gazetenn a dlear da adresat d'an Aotrou BOSVAR. epken.

KEMPER 24 Evon 1871

Ear gwestou a lavare en deo pell dasonet ha Paris a vo dre gwir malliget? dasonet ha ne vo distro ebet evit tud rentadurdy ar gwir gabiz-se? Dasonet ha tud ar gwir ne, rebech ar re vella anezho, a vo cazet ro istil evit ma c'halfent mui servel, evit ma c'halfent chom mui mestr ouz ober?

Petra? rieveur a rer c'hoant trouz ar gorma e deuz ha arsaot ne ziaves ne deo ket c'hoas eat en he dro ne deo eplien nemet pellaat eno nebeut rieveur a rer c'hoas e creiz ar c'hanolion e deuz he brezounet goriet a rer c'hoas ar mouget e sevel divar an tiez pellac'h hep gouzout ne tle ar vaskre e no c'hoas e deuz ne hoas en deuz he c'hastizet an dudjetion ven e deuz great distruch mui a ma ket crasonet oll c'hoaz hag evit kemmesa unan ar gwir dudjet-se e tigwel ha tiez a chom e tigwel ha tud a zazvo. setu ar resaz hanvet-se e redeg d'an eha. ha d'he flipadur hag ec'h en em ro d'an dazvo gant egat hag enno

Petra da c'hortoz deuc'h tud evelse? ha ne c'hellez ket ho lavaret a neun gant ur vandeen zonnet ec'h ober drouz? dont a ra unan bennak d'ho scoudaillo da dolenn ar spont en ho zouez hag a tec'hont buan rak ofna buan ghount kerkent avel ha ma vez tud gwenn gant an hanv en deuz ho spontet, a tamzoant da ober drouz evel diaraok

Pa vez tselet a gentan ar feiz ha doujanz Doue pa metrover an deuskaljed devar an Eav eun ezell epken ec'h an douar pa ra dougen var ar vuez da zont evit mouzi epken er vuez-ma. petra a jom gant tud evelse evit ho reo ormet gant tenzion ha techou fall ho c'hoef petra a dlesont-hi da glask nemet ho c'hrondet er bed-ma? da lavaret ra e c'hront ober gant da vad ar pez a ra al lagad ha ma zont ma rannomp anezho bremaik ha neta ar pez a ra-hanp. Eun den all a c'hellez da zanjal c'hoaz ec'h ho gwiriet. Dougen ma zint dilez ha dagalon e Jesuz Doue

ouspen ma tud dall ha dizanvet en hevelep douar an anaoudeg het ar vadou e deuz ho zeiz ne zouzont ket ouspen ebet eur argumantel met dezho er mater hanv digalon ha dudjuz e krouer ha tud e kouver ha e berrad ouzoh taken Pet a ze eun an dud se ha a e deuz coffet ouzoh ouz ho e berrad rpad an dispac'h ar bet eun? Hagen ha pa ma vez ket christen ha pa ma ve tam tra ... ar bed ha unan ne gaf ket devezat e lealet he gwenn ner da vont ar baou ep dougen eun tamm kaer dezho ep dasonet eno nebeut ha vadamanchou a chat ez i dudjuz eun tam a kaoz d ar re ma ket groet gant ar marc'h hag ar horizant a o devo ket avaoiz ha galoz ez i dasonet eun dervez ephen ar pligadurezou hag an dizerzion ma vezont hanvet d en em ro dezho

E Paris hag ar pez a lavaran ouzh ezi a Paris a c'hellfe da lavaret eus ar c'harsou all e Paris ez eus deou vuia dud hag a no correct ivel meurbet dre ma vanc ar feiz dezho ar rachetourien an devezourien pe labourerien o deuz eur vuez creiz hag en ho zouez ez e caf an dispac'h herrin vras zicouz ez ober ha freuz hag ho perfejou dre ma zo ez eus re da gouzout dezho en em gavout mouez h hag ho goarier e lazz hag e c'hoarz ken divoe-c'hel ha ma ha ket ar vuez ez ho mes ar merc'hed ma a velet o lazz ar re ma ez eus da dreuz an dispac'h devarmeza ar merc'hed ma a velet hag a gleier e commancet dre ma e hellen mui mont da dudjuz a ma na roer mui dezho en a ve hanvet a resevent argant ar pemzeun evit ober freuz ouzoh ez eus eur vuez all an deu dibreder, diberz, chat ho doare a gol pep ma zouzont vad e lenn herrin ha rasetennou divoue ne zanjont ouzoh ket da glask ho flipadur ho harsdou var an douar hag evit ho gwent e vevont ha e berrad ouzoh hag e vevont diadreu ho trend pep devez ha pep iz devezt.

Mar deu ted ar iez ha doujanz Doue d ar re a deu marberoun leun evit gwelout ep en em glem ha gant aroulagez e ch holontez an Eav ar pemzeun eur ho zud, ne ouzont ket a ze ra c'hell eun eur vuez dibreder evit en em ro ouzoh ho unan d'al labour evel ma fell

ar bonne e ranket ha na gwennet bet e benn ouzhoc'h espet ar vachenneryen didrist

BIBL — An Tad Santel ne oue ket ha bale evit ar Framm ha da derrezh d'ar vro bagnerien a velet ar vroioù a ugentad vras. Hennez d'ho bagnerezhan ha pemp ar deiz ravet ne da gred dezan ar pez a ganer dezhan. ugent mil soudard da vat evit satanat ar re na dostaejo ha daouzek eskob dispar h Farar hag eneperu calvinou hag arc'hmanerien evit an diaoul an Ifern

Mar en deuz ar Pap gwelet graet kenvroidigez e devoa ar re vad tres ket an diapaz herrez e Paris dispar'ben ebet a ra ennemmet skiantoc'h da ar Nao deiz ket galvet marvet ar re da zantel e vro rampliou strabo hag ar bagnerien kaezet penos a vo ar re na ket met ar bed hag e bez ganet ken a bep kantved ken pa Europ Daou deiz a zo penn dezho ar bagnerien velaj ha tabarn re ar ar a ra ken gwell a eurh ha ampartaat e kenver an Tad Santel ar frankizien evit kentel ar c'hrennarien a ra gwasaat ar Vro abalamour d'ho drubuilherien e kenver ar Framm Na d'an deiz ma e velgas ar Pap Kenver e delo e benn da gas ha meneziou velaj da benn pevar ma vez kaezet an arc'hant e Framm E benn e dalvez da zibab e benn ket goall pe gwasoc'h eget e doa gwelet an diapaz herrez e Paris Gwell ez eus e doa pa daz e ne dremenas kaezet gwaska ebiskoù ha markisiou ar c'hoad ma kemerjent da gred evit ma vije graet kenvroidigez etre ar Vro Nevez hag ar Framm

Var dro Eveuh ar bobl a enkrenn pe gaz skiant ra gwel an diaoul ha ra zeuz da vrein ebarzh an Ilis ma gwengalo Varia ama hag hen dastum

E Surpren e oa ar varder arruget gant dre dant da ene ar c'harter-mestr e oa dre ar vur gwenn Lipad ar gwenn-perzh en em lakajent da grial Berzel Aberz Ya hengoun ar bed ar vugale e vije graet mat ar c'hrennarien ha an Eil Kenseg a ra ar vugale e vije lazet gant ar Farizianed Ar Mabig Jezuz kemeret e c'halon gant ar Werc'hez Vari ha Joseph a lavare dezho ne vije ket graet droug ebet dezho

E Surpren e oa ar varder arruget gant dre dant da ene ar c'harter-mestr e oa dre ar vur gwenn Lipad ar gwenn-perzh en em lakajent da grial Berzel Aberz Ya hengoun ar bed ar vugale e vije graet mat ar c'hrennarien ha an Eil Kenseg a ra ar vugale e vije lazet gant ar Farizianed Ar Mabig Jezuz kemeret e c'halon gant ar Werc'hez Vari ha Joseph a lavare dezho ne vije ket graet droug ebet dezho

Ar Werc'hez Vari a lavare d'ar Mabig Jezuz ma vije ret dezhañ mervel evit ar bobl ha ma vije ret dezhañ mervel dre ar groaz Ar Mabig Jezuz a respontas ne vije ket ret dezhañ mervel dre ar groaz ma ne vije ket ret dezhañ ma vije ret dezhañ mervel dre ar groaz ma ne vije ket ret dezhañ mervel dre ar groaz ma ne vije ket ret dezhañ mervel dre ar groaz ma ne vije ket

— Tud so inom du-ze, ha o eus ket.

— Ne ket tod a vanc ar pevcou a rafe da ober sonderdet kentoc'h.

— Ne ket avoalc'h caniou pelcac'h ema ho tad?

E pep leac'h

— Da lavarel eo n ouzoc'h ket o pelcac'h.

— Red eo chuk kemmet on euz a armou, rannan ar pez on euz a dad, ha lakat eun nebeut var bephini euz ar c'hreou so savet a dreuz ar runiou, ha neuze ar re-ma a grogo e kemeut a dremeno goazed, merc'hed ha bugale hag ober dezho chom d'ho zicour Pa ve meneg a grisder n eus ket guelloc'h eget bugale ha merc'hed Red eo laza tara ato, mann ma vezo gallet, n eus fors penaos.

En eur mal all euz an t-skier seiu ar sitoyen Menier eno tort. Hemo zo cariget da deiseur var ar ru al lennerien hag ar c'hoarezien eoulz hag ar vrendeur a rea akou, evit lacat en ho leac'h mistr ha mestrezet difeu, dioc'h doare an dispac'herien. Eun demezel a den da c'houlen eur pias Menier a c'houlen

Pelcac'h e fell dcoc'h ho lacafen-me?

— Elcac'h ma plijo ganeoc'h, eme an demezel ket jent ha tra

— Elcac'h ma karin? Me voar, me? ha n oc'h eus-hu ket voiet ho souch var eur gouent bennak? Chuk t eul leac'h ha me goso gardou nasional d'ho sicour da ober rins Me m eus re a labour hag a golfe re a amzer ma na c'houfe ket pehini pelra en deus c'hoant da gaout.

Nepze e lavare outhon ne unan Buh re ient ne ket goest da ober rins en eun ... an da zevel bugale evel m eo dlet evit ar gouarnamant.

Gouscoude e crogaz en eur c'huec'h ha ton scritel enlan hanoman an oll dier a ton caset a lennezet hag ar c'hoarezet anezho, hag oc'h hanvas unan.

— Ne garfen ket mont dh, eme an demezel

— Ha perak?

— Rannan ket savet

— Nemet guelloc'h aze eo evidoc'h zoun oc'h eus-hu da vera asscurnet da bourel Versailles?

An demezel a hlegaz hu fenn hag a ruzias. Guelet a reas e lavare dezhi he c'houstums en ar leanezet euz an ti-ma eo n don desket dezhi ar pez a vouie hag en divalo avanlc'h dezhi mont bremañ d ho zeleur er meaz

— Sitoyen emezho, va zakit e leac'h all mar plij, pean vraz a rafe din mont dh.

Var gementer e ngouez unan euz ar vestrezet scol great pell zo dioc'h dorn an dispac'herien. Eur voue, zik viban, tremil eat he bleo gant ar pikel mui an distonca varnezho, tano he muzellon ha daoulagad en he fenn evel daoulagad nor eur sianez euz ar re genta

— Sito an Menier emezho. Gist an dra-ze ganeme c'hui or b eus labour avoalc'h. Me m da gas an demezel-ma d an ti-ze. ha mar d'ema eno c'hoaz ar leanezet hegou sucret-ze, e rint hanv er mens pe me zifromo ho daoulagad euz ho fenn S.. D..

Neuze e crog e cuzel an demezel mousang hag ar sitoyen Menier a lavar dezho alo' it bohan ha gr. d'ar grougadennet-ze rann bohan

Eur pennad goudo setu ar sitoyenez mestrez scol o tont adarre evel eur faout-ave

— Pelcac'h ema Menier? Me ranka caou Menier!

— Menier zo ean kuit

— Hag ar secretour?

— Ean eo ve zicsse

— Petra? ean plesse? Hag ema bleiz Versailles o tont e Paris? hag e zeont kuit pa zeus zoun anezho? hag ez eont da guzet evel razet araok ar c'hac petra? pe ea int sitoyanet pe n int ket? S. D Digasit din eur bluen hag ar sitoyenez a tam var eur folien paper hag a scrif

« Crog dioc'hu er sitoyen secretour a dec'h pa diefe dric'hier mad » hag e lakeaz he c'hap dre lspad ma scrive e voue clevet tennou fur ... ar sitoyenez

— Petra eo an dra-ze, eme ar sitoyenez ... ?

Higuult a ros eno hag a respontas ker prest ha tra

Soudardet a Versailles ann eus lakat da fuzulla.

— Ah! eme ar sitoyenez, gortoz, ma zin da velet Re zivezad eo eun great an hol.

— Me lez din cranchat en ho luzach hag ho dreid gant va zreid

Ne du ket ar loap sitoyenez rak marc ann

— Marc'hui? p eus fors aze hag ni ne manio en eur lspat he muzellou evel pa vije o canva gwad an dud keaz lazet gant an dispac'herien.

Ha setu ma ar vestrezet scol a zelle d'an eun di euz ha connoarnt euz a Gouarnamant Paris da zarat mont d ar lennezet hag ar c'hoarezet evit servel ha sevena bugale? Done ep deus het truez oc'h ar vugale-ze, ha dre be c'hras pe relij uzet a ra d'en em lacat odarre e penn ho tez neoi Pemoup Doue ma da zesa diorse ar vugale da vera rakoz etre daouarn sitoyanet na sitoyanezet evel zo het e hoant da lacat d'ho c'helcp.

An me c'hel hag a vugale, evel ma en euz he lavaret a zecoure an dispac'herien da ouer distruch e cleur eol petrol er c'haviou elcac'h n eo mui da ouer netaet ho-neur eun alumetezen emanet evit neuz an tan e pevar c'horn an ti

Goasor e eget evelse e deus greo Pa voa ca hor gouzanlet e kear ez euz pour, merc'hed a zeue da gemigen dezho evit ren ho zoc'he efach hag en laket commun enhaur

Guelet ez eus re all oc'h ober neus da vouela hag e crial oc'h hor zoudarded da vont d'ho zicour un pa vezent eat en ti unan bennag, e euz, a gave tro da delcur eol petrol var ho dillad ha da lacat an tan enho araok ma devezo het amzer da zonjal petra a ros c'hoant da ober dezho

---

A vasiennou e zeo bremañ tro cariua da velet an distruch great e Paris. Evel bepon-goeman, eme eur

gueiten, e veler ar vorhourien o tisken eur ar wagonion evit dont da velet a labour great gant an dispac'herien. Var hent ar c'hremdeiz en dez-all, oa great tri drein eur a vaen ha c'hoaz oa ler bras pephini anezho bloc'h ha an anternoz e teu e hoas muioc'h, rag ar Zaozon ne c'hellint ket mui tremen da lesel pep tra evit gueiet. Pang er a ma zeo talvet gant an eil hag ar bouly ha mall eo dezho dont pe e vehent nebeut a dra. rag ar vicherourien a gas buhan ho labour en dro hag a vremañ meur a bennad vihag a c'hoas bet goas gempennet, ne deo mui anat e vo bet ne forus na distroch enbo.

D'an 2 a viz gouere e vezo votet adarre a leverer ervez lizet deputeet bloc'h a re a vank en Asamblé nasional. Ar fromiter en deus pevar da benvel rag an Aotrou Marc'hallac'h a zo ho he asicañ. Var gementse n'en eus ken da lavaret nemet e vleer mont da vot ha zei ne hano da dud hag a c'houzvez a ro c'hristenion vad.

G. M.

SANT HERVE

VIII

An dra savet gant Sant Herve a voue carget da gaout soursi ancalh ha n'he c'hempenn eur vare heak zouaug hanve. Christenez, hag e devoa bruch eus ar Christenez oa a hoas hag e garmezez enne. Ken bet pebr e tonea dudahorn ar Zant enne ar vretoned e voa henvel ec'h eur gou mik voun etouez ar brini. Azaleg he c'hentaf oa ganeach e voa bet savet e kichen II vanoù etouez ar mare'hed deveu gant pere e vefe intanvez ar hoaz hanvet.

A oude mare ar vam, e devoa dale bet mad d'ar map hag her gasse da vont dre respet ha dre garantez ervez e [illegible] hen ne he galve he fi[illegible] diskuez e tale [illegible]. Epad ar pemzad amzer diveza a dremenas a zen [illegible] ent o clask eul [illegible] a reas ar hoas dont he gas [illegible] ha [illegible] Sant Herve da zeiz her e rafe ahenn ar zun.

[illegible] ar zonoro, gaude d'ouspe ou, e vezo guelet o vont, sonnvez ent min brizez var he fenn eur vanorenn bleunion dinsan he c'haze eur pacaù lienach adter gueunec'h eget ar ec'h Kerkent a ma he c'hleve o aremean kerkent, ha ma en em sahea da gempen pep tra en dro, en eur gana a voaez iuel unan hennag a ganoenenn caer Livanous, an dall santel a leverer a zanie he galon o mouncant e odan he vleo guenn tostant a rea gonstadik gourriger a rea an fiz, hag e case he benn eun hanig en nor ev, ahaon guelloc'h ar voaez dishiz a zigase da zonch dezhan eur a voaez he vam.

« Me ho kurl, va contr a lavare neuze aterhou ar vere h'mouank hag an eouir eus en em denne ep lavaret ger hag eb ober zouez eve pa vije bet yaket oc'h ober eun drouk hennak.

Ar vignonach santel-ze a gaver meur a aloer anezhi en historion Breiz, mes nebeu hag a ve ken dudiuz hag hema, ne dlie ebiui, eve ma her goelump, nemet gant Luez ar zant eut ha gant hini ar bugel.

Ear penaoz all eur rechiti. G. M.

Sant Theodet, patreom nan hantisien.

Marvailhou etre Daeus ha Itater

Lavaret hag ober a zo daou dra, anien e zeomp a-eneb hor ger alies dioc'h an gouiz bete great aklon a fein, a esperans, a garantez e nar nomp hon fein dre hon oberou fall, e vougomp an ar garantez ha n'en em hon esperans nemet eunan, eur vretoned anvet Theodet a roa pe da vez eunan den fall. A istiz en ker ten mall zoken, mes eunan tamik ha nebeuta n'en dra nemet gaou pe dra vloas varnegren. Pe a gaver e vez ar c'horf kent-all oc'h ober he gresk penaos e vaffe deomp ar fiennes e bere amzer? Ha n'en deus ket eur vloas varnegent en deus nan pas kavet anv tenzor ar vleo en deus ave ouhan hag her c'hlask a zevel. Nag a daul var an dromm ha gwenn ha bleo a ro ar pe ar zreid er vag evit ober anv ar [illegible] ha n'eus ket ken c'hoas ez e pemp mil kroaoù! Ma vije bet fur avoue h'vije en em he zenlet eus ha vesa na e vije bet ank'hanaz eat gwiaes, pa vezomp gaol dre douarou ne dle e vije, rouz deus var pen ar feiz mes ann end ar ar galvar. Ken great he labour a roomp hag a reomp ha gwiet davus var angrez gueiet ha n'en dlomp ket zoun eus ann dra bennak. Ar sant-ze ma vedo n'en ke varnomp dre e gomz neuze bras, rak se ar mevel n'en doe aoun ebet evit larnal outhan. Ur vesel eta ma gouloudere he voutaill gant her c'harbour e la ar [illegible] ne n'ket fall aun eva ganeoc'h n'oc'h ket ker ken va ar chavoz [illegible] Nann, emo Zaeus, ouzard co va dent hag a aue ober ar mogerion kaz e vez ales mein saoz. — Ha eut vije eus ar gouz-ze? ha mall out e lavet-hu?

— Mar n'e ket mall e. dreiz, dia ngel ne gaffe kaout aon eus e vije ha n'en deus ket eur vesel.

— Me gav din ganeoc'h e vez a zo bian avanc'h ganeoc'h

— Ia, rag hiroud n'ez [illegible] ket [illegible] ne ma ket gaothan bian ar vat

— Penaos, gunn zo hag a ve ganthan bloz ar c heuneud?

— Ia, mignonn paour, bloz ar geuneuden evel ma livirit. Ha n eo ket eunn Druez, p en deus eunn den skarnet mad he gorsaillen, gleipet ha breskeat neudennigou he galoun hag eva. Koms gwelloc'h, lakaat he galoun a-bes da neunn er gunn hag ei sevenes. Ha n eo ket eunn druez gueiet eur mesaer n' ouit ennhan c'hrosmolet eur vaz ganthan da zaoz hag eva noc'h kreiz a vez eat ho koan eun ho kor pe goussoc'h e nouz. Ho kor eun ho kreiz. Mes ama n eus daoujer ebet. Koulskoude eus digouezet eur voaz dra ganen o oant eun ti. Va zroad kleiz a zo stoket ous ann treuzou. E hoaz o a re don neuzunk?

— Ia sur, petra, guelloc'h e vije set ganeoc'h sicrs ho fri ous eur pres neuzunk?

— Kaer o peus goapaet, eur merk zo eo ha diverazioc'h e velimp breman, va migoujn, p eun houz lavaret deoc'h e ves mein distard er mogorioù koz, me c houlen eunoc'h pe ra ro arp d'ar ve n-ze? Ann ho peursuiù.

— Ia, ann illo, ann ho benngot. Ann dero a biq da Jupiter ar zaore da Apollon, ar marl da Venus, mes eiz ma vezo anoiino bosed ann hostaleriou nag ar marl, nag al laure, nag ann dero ne vemi par d ann ao. Illo koantek-ma ano kens' pa velan ar'hanot ous eunn t dourja jos a deu eu dourugad ize ma kredan e koueza guin eu gnou. A ia, Vikor, a eu deus mui danvez kranch, allo evit sarda va dent, digasit din eur voutailiad all.

N eunn ket evit rei deoc'h?

Ha perak?

— Abalamour ann ors a zo evet-se eunn den, emé, mónsé ne ves roet da bep-unan nemet eur voutailiad ev, ar pred.

— Ha gur?

— Ket gur a ma lava an deoc'h.

— Makastor eme Lazus o pec'hi evet ar maunet rag bleo tau ou koz ann ourien, ann diaoulou hag ar banned eo o deus kavet ouzpch spount ha ar mallosiou. Mekastor, chetu ama ar c'hunn abaoue'n em bezo mui eur banne? N oellin ket ober eunn tamik sao?

Doue zo, danvez kranch a zo ze.

— Dour ga n eus bezo da eunn bizo.

— Ar mestr a zo.

— N oar ket eta co dioutsa vervezien e teuo he vrassa goanneges?

— Gouzout a ra pe a zo, skuiz, koken en deus evit ar re p o deus ket avoaie h e-unan.

— A dra sur den neuzunk, e lu zo o farsal.

— Ne m zoue ket.

— Ne peus ket, anta eunn dañvarin ma ra tro kear ez a embann ann dra ma chetkoun hag e kredfot gwel me ann hostaler Theodot a e-leur ouspenn eur voutailiad gwin d'ar re a vez o tec'hi, ann hini pe a ouzk a vez sec'hedik.

— N eus izouz tapoun-ni chet ann oll a oar kementse; ha ure ma ta e hi Theodot d he c'hoar morse den na deu da derri he henn a vask ei-hanoua nomet avechou eur beachour bonak evet doc'hu.

— Hi eu donete, stouet em boa va zroad kleiz ous ann treujou. Chetu ama ar malheur a vo digouezet ganeu, mes den neuzunk, e'hu a hig, din kemas, eunn doare o pens cus ar re vella e hui zo eunn den eas da garet e va hoant eo pac eur banne deoc'h ma a nellin ket?

— Theodot a lavar ne dio morse eunn hostaleri eva gant ar beachou zeu.

— Sañ! hag Theodot rei din eur c houzoungad.

— Nann.

Eunn anter-gouzoungad.

— Nann.

— Eur bigorenad, eur veskonnad eunn netra.

— Nann, nann.

— *Me kastor perdat et disperdat* da viana digasset eur c'hoarz disoun ma rampa eunn tachad. Davus a c'houzoune disoun rag n oa hanv ebet e hoas a garfot nag a zoubino.

— Theodot a lavar n eus ket fu oc'h ra da zere bel eun eunn hostaleri eget ar biarlou neuzuz-se. Lakaat a reont ann dud da gouc'ho are hanv. Ho amzer hoaza a reont dar seaven. Ha da gaus dizarchou.

— Koulskoude eus anezho e pep hostaleri.

E pep hostaler fall.

— Ho meur eta ne c'hoanta ket gwelet kalz tud var he zro?

— Ea, mes tud honest ebken.

— Evet se ar mevicrien n ouit ket tud honest?

— Ea, mar deus mor'h honest.

— Hag ar c hounnegez? evel ma lavarec.

N eus ket eun Aotar pevidiuoc'h den eget Theodot.

Chetaoun, den neuzunk eve, ma zonn koz, em beuz gwelet meur a dra gwelet em beus fabu ker bras ha kellen, kellen ker bras ha flipet, flippet ker bras ha mouie ar, mouie'h ker bras ha dolbeet, dolbeet ker bras ha gwaz gwaz ker pras. Ha n eunn dore petra mes morse p eunn bet ket soñjet hag hirio. Unn ac'hanomp hon daou ne ma ket eun ne skuiz vad, evit gouzout pelzuz eo chetu ama goulennoun m'ho tuí ha kaut li da respount rond. Ha n eo ket ar gwin evit bezа evet?

Ho, mes eun pas eve ober re gorad; great eo ev e diskenn ha nemet pas sevel e ar penn.

Ala n eunn ket hir da eva kemeut a ma karin?

Ea, ket hir. Ha ma zouc'h d en em veuzi pe d en em grouga.

— Ne gompreut ket va gouzoun, piou en defic ar gwin da vreet ouzhu d'en em veuzi?

— Hi o peus gwin eun ho ti, ho priel, ho pugale o deus ar gwin-ze, mes den nemetho pa zo d'an hostaleri emaoc'h e-dale'h ann hostis hennes a dle gouzout eo great ar gwin er leur zo terri ar zec'hed rei neiz, rei levenez d'ann dud, ho en e a vez ne dor ket ar zec'hed, ne zo ket a neiz, ne zo ket a laouenneliges, eva re a vin eo eva tersien, kounnar... ha gwir eo ve kementse?

— Ia var hed tout ger Mahoster ne ta ne bugale? ema hanaz ta ne kavget d'hon doanni ha d'hon diwall?

— Ia p en em gav gant tud divalo ha never ez ha me a ker gra ket ha da n ez mo ennoc'hanno kontañv mar emaon kavet

— Kalz a rann va fam, hanet ma ta spered gaer ger e kann ann ann ennoc'h dreist holl ann ar bed en dro ma vez ann dreist ha n ez ket d'ar gerioù obskur?

— A zoare ester emaon etre ar roc'hell hag ann hanaz ennoc'h mic'h ar mac'h oplet a labas eboue chetu pe zavet kemm e an

Daveo ne oue mui petra da lavaret hanvet en he spouz ann ha zouar. Petra oa ket ma en doche gellet Victor kaoza ouz pen ouc'h ouz ar gwir spouzez a ra ouzhpenn ar reolenn. Mes ret da lavaret ar zoare hag ez eo bet Daveo a ra pasianz ha n en deus bet kalz kenavel ar gwir Daveo p edo ann ti perzh ennoc'h hag ann hanaz ne lavaras Ar skiltenner a lakaas he benn a gleiz ha komzadenn ann distank mann h a chomjont ann ha spered hag en em lakaas da zonjal Ezom ennoc'h ann ar vaz hag ann ar bed ouc'h ervad gwan chomjont ar zoare e lavaras kentoc'h ann ha ouc'h bordon ar zoare-ann gant va mamm eger a ann ha ouc'h penn nad digannoc'h ann ann Theodot a ra h ann ha c'hoz ha c'hoz ne ve

— Ewit merañvadenn kaer ez eomp ac'hanomp ann ann dousik ann ebarzh ann ann kenderc'hel ann kenderc'hel Victor a skrijas ann ann dre ann pellaat e kenta il bokedenn, a lak ha pegen tra gwan ann ann ann ann Petra ma ar kenchouer? Ha pe dreuzke ket da zokañ? Theodot Veronik eil dud ann ti? Ewit ann ha ne da kenta k'h eil d'ar marc'h? Ar pemzek kraz marvel kaoz ar gwag ar gwiskañ ar gwiskañ ar labour Hañ ennezhañ ann ann ann ann

ennoc'h ho kel lijer ha bet ouz-te e Brennes o c'houi Arzur va c'hoar mona caret ? ha ne c'hoas-te ket gouiet var da benn eur bugel bleo melen coant evel ar ros ha lagoues evel an heol ? ar bugel hag a zong hano roumour an Env hag an Ener ? Mar ho gueleo chom a za var ho skoaz les anezhi da renn va hano var da gollier, rak labous Arzur a Vreiz a zo mé da Vari a Frans.

Gonde beza lavaret ar c'homzon-ze Arzur a sasconnit he vreac'h, hag ar gueuni evel pa e dirije bet skuiet a rear eur c'hoarmigaden en dro d'ar prizon hag a deuas da ginja var he vreac'h

Souezet brao e voue ar prins douang, o velet ennan paper pleget e giask evidon ar labous.

— Oh ! eul izer mat ze digaset din gant va mamm vad eme an Env evar Arzur ! hag e zegas buhan ar paper hag hen displegas en eur grena dag he galoc'h ramet.

— Ne het scrivor va mamm ebe eme ar prins eat mat. chask a rear ar skrivor hag e c'haoz bano Roger hag Armel

— O ! va mignonned vad, eme Arzur gueloump petra a deus da lavaret din ! hag e lennas an dra-ma

« *Da Arzur hor mestr hag hon Aotrou,*

« O pet calon ha fizians va frins setu servicherien vad ha douget evidoc'h o c'hasa ho savetei enel o deuz, a gredomp ne to, hag e teuint a benn ran ho zol. Chomit dihun rag erua ni a fust da von beuzeg enfoc'h Arthur eo a vrac'h kouskel, rak ne c'hellfac'h ket respont outhu pa ho carvin.

O pet fizians enhon o pet fizians ar brovidans hag a zo ar stal da benn ! Pa zeo eat ho labous da gas doc'h ar c'hanad-ze e c'hellit esperout ni a rogouezo ve

Doue ro ho pe o. Aotrou Duk, ha ra zicouro ho sujed fidel ha douget evidoc'h !

« Armel Lantivi ha Roger Leon. »

— Kalz ha douget evidon ! eme Arzur oh ia ia. ma ber goar avoalc'h ! E frankiz ! e frankiz ! ô va Doue, ma ne ho polomez !

Neuze Arzur a gevrez eun tronz all hag hen lakeas da sevija O vezo chomet da zibun ec'h anavezet oa Arzur eul lun eo a gleve oc'h ensellout houarn Neuze e redas buhan da gaout ar prenest.

Oc'h sklerijen ar loar a dreuz ar c'hrill a skuize ar prenest e velaz eun den zouang o tuna en dro c'hella gant eur barren houarn a zifenne ar c'hrill N'en devoue ket a benn evit amzou an den zouanik-ze.

— Armel ! eme Arzur gouzidik, Armel ! te eo ? oh hennos Doue ! benoza Doue

— Va frins, eme an den zouanik gant eur vouez hag a grene, n'eus ket eur mouez da goll. Kement a lavarze, ha sicourit ac'hanon ma rampo buhanoc'h. Hag e roas dezhan eul lun an avel an hini a roa ganthan.

Arzur en em lakeas da luna ar c'hrill. An nand orjal me a zo teo, mes merzhet hag en em zrebre oa tachadou hag al labour a ra buhan avoalc'h en dro.

— Ha Roger, pelec'h emaz ? eme Arzur ep ezom.

— Roger zo dan-ta oc'h hor gedal, kanak ganthon. Abenn ema nebeut deverroue o pego ene vanden vad a zouldardet digaset doc'h gant Guillou ar Roc'h en deus kreat avoalc'h breman da vezo takrt ac'hanoc'h ezo deouaro lun-ep-domar ruzieo e vo kanvet roue Brezaon. Dont a ra d'hor c'haout, var dro deomanc'h ac'hanon en eur c'hanas eleac'h ma c'hoantamp d'he c'hedal. E creiz an dud catouch-ze eo e astrofot da Vreiz. N'em eus ket izom da lavaret deoc'h pebez digemmer a raint deoc'h

Oh ! nan, gouzout a ra pegement oun eatel gant Breiza

Oh ! va breizaned ker ha me ve pegrement ho c'harai !

Eul lodenn eaz ar c'hrill a ros zouzet. Arzur a voe ennet evit terel da zaoulza he vreac'h ma o ket boas doc'h labour evelse Eteuant Armel Lantivi en doa troc'het ar varren houarn.

— Breiza emezhan, Aotrou Duk me a ra ho sicour hag eo em lakeat a zevri gant ar c'hrisi. — Breiza, guelit va frins me gav din eo ledan avoalc'h an tour deoc'h da zont er mesa. Arzur o veza graet eat zall oc'h an douar a reas eur serjadeo o velet penaoz en em zalc'he ho vignon zao. Armel en em zalc'he var bouez eun dorn oc'h eur gordeo great coulmou enhi, ha gant eun dorn all e laboure. Edo evelan a istribil tregont pe zaouzegent troulad dioc'h an douar

— Pabour kez Armez eme Arzur, pana en deus zingut ar gordeo-ze oc'h barrigour ar prenest ?

— Eun eur ho cardinal, eme Armel en eur vac'hartuz o velet straiuil ar prins.

— Ian ? eme Arzur

— Ia, me gav din eo lan a rer anezhan.

Armez a zamar er prizon hag a vrutaas ar prins

— Oh va frins, pebez eur vad evidoanne !

— Me a zo gurioz ve eme Arzur da c'hellout mont ac'hano, ha da veza tenuet a brizon ganhez

— Deomp ac'hano Aotrou Duk, n'eo eus ket a amzer da goll Hoc'h eonir eruz a c'hell digouezout pe zonjer nebeuta, ha neuze emaz collet ar stal.

— Ne vezo ket pell oc'h ober va fourchan, eme Arzur. N'em eus da gas ganhen nemet va zamik tenzor.

— Eun tenzor ? va frins.

— Oh ! hen dioc'h, ne deo na hena na pounner Arzur a zigoraz ar c'houir hag a deuaz ar c'hasedik ma oa eus coulz enezhan

— Ano ! deomp hirrma.

— N'oc'h eus-hu ket a soun o tuilerdre ar gordeo-ze ?

— Aoun ? Ne ouzout-hu ket et eun eus a Vreiz ?

— N'eus ket izom da gaout aoun hen nebeut. Ar gardeo a ra en dro d'ar prizon a zo clasket eun digarez evit ho c'haa e mac'h gli.

— Casset gant peu ?

— Gant ar gouarnor Guillou Breiz. Evel se c'hella ket ho lazel da vont ac'hano o sigurt doc'h an or, e serr ho zouzingal evit ho terel da dec'het.

— Dew a gaoo vad, eme Arzur Me vel ar vad hemma petra a felle dezhan da ober pa intre din eunt fisiou.

Ha ne hell e doarvezoù ar c'hoari na c'hallzoump gant ar gwirionez ?

— Ni ya bremañ, an doarvezoù zo deuet hel en ur ma hon eus c'hoari deuet war dro da veur dreo deomp

— Ale deomp neuze en hano Doue

Ur prezeg-mat en deus c'hoari da M

Kenou ouhoue Beuzeroch.

Adarre eun hanv da lakaat war roll ar Vretonized gwerz eured ar Barzed. Ar banv zo en hano an autrou Vikcoath Penmarc'h, oberiet kaer tout d'ar pez en deus Trepasset Mevenoue Breton Lanc'r Paris er gwenholl eun an 29 a viz Ker en 1870. Setu ama eul lizher skrivet gant he dud

Autrou ha kenvreud kar

Bez a rann ouz ho kalon evnnet gant ginu kar da eun d'e hini ha kalon eus ar c'holl hanv a zo digwezet gan-eomp. Ho mignon ha mab-oberiou kaer ar c'hanvierez Vikcoath Penmarc'h en hello kel neuzeg servijou ar brezelierien en deus graet d'e-hanv hag ar peoh dimezi eun hanv. Ganeomp ni a lavaro en eus kaset d'ezhan a no kel douzvezet d'ar gwir gant gant ar gerveu ma e vez ha kel kanoù war an adreo. Ar c'hi er gwenholl eun an 29 a viz Kerzu. Lavaret d'e hini ha kenvreu e pa oant eno kelseat gant ar c'halon trist ag a ra ouz an eil d'egile gallout. Na kelle kel d'an eil ober kel ma varvfe ha ma mab ; dister kenou a zouge d'an hini ma e kenvreu. Ar pez kel kaoud ganeomp ouzpenn eo ma kel ar c'hi ar Barzed. Bez ez kel d'an eil kenvreu kaer da c'houstum ma kemmeas degas eun eured da veur eus ma oant ha kel ar c'hi da ma kenvreu pegh ma ne gouzoumen ket ar pez a ra ar c'hi ha ma kel ar c'hanoù eno ; ma kag ar c'hoh ez ra ouzpenn ; ar c'hi a ra dre-ma mad an eured. Kalvez kel ar wenojed ; ar c'hi a ra pebez zo deuz ouzh kel ar zadorniadennerien dre-zoug d'an eured kenvreu ha ma kel pegh ha ma ne ra ket ar c'hi ar Barzed ; ne ra ket ar c'hi ar Barzed ; ne ra ket ar c'hi ar Barzed. Ar c'hi a ra ouzpenn ; ar c'hi a ra ouzpenn ; ar c'hi a ra ouzpenn. Ar c'hi a ra ouzpenn ; ar c'hi a ra ouzpenn ; ar c'hi a ra ouzpenn.

Dimanche 1er Gouere 1871. N° 333. Seizvet Bloavez.

FEIZ HA BREIZ,

KELOU A BEP BRO, HA KENTELIOU VAR BEP TRA,

Digaset bep sul da gement Christen a gomz ar brezonnek.

CONDITHONOL EVIT GAOUT AR GAZETEN

Embannet e Kemper. Contre-an Nonn hag er Monnerez ... ...

An Abonnemanto a dle bemn pouez arruog eunout ar gazetenn.

Ha hini ne zegas ket en dro ar c'hazetenn a vezo gouzo ma ne rello he abonnamant, a he consevell evel abonnet a nevez.

An abonnamant a gemerer e ti an Aotrou an Kanaouet, meurlet an Evesped, en ar C'hreis, n° 41 e Kemper.

D'an Aotrou an Kanaouet eplan e rener adresa ar pramachou ha kendalc'h ar Gazetenn.

Ar mandatou da vezout ar Gouriou a dlefer da adresout d'an Aotrou MORVAN, eplan.

KEMPER, 1er Gouere 1871

Lezet hon Tad santel ar Pap, d'an oll Eskibd eus ar bed antelik, davar kenaou ar pemzet bloaz, eurvezeat ebarzer an eunn var dron Sant Per

---

Madoberou Doue hor galv da resis ha vadeiz bremañ pa deu, dre eur c'hras nevez da zisklerc'h ar skouerenn a re drompl. Lag ive da re da anaout ar c'hiriou eus he vajestez Notre ec'h erbenn ar pemzet bloaz var ungreat skiantou an diaverou ma a deuz ar brevadinn hon zalvet da gemerout ar gurk da c'houeza an dud. Pa vad e c'houzoc'h pegemment a druhue Hon o deuz stourmet outromp epad an amzer ar evel ma ar berle stenn da vigas da zonch ascrbo dezo'h

An diavoulou ze a vank an eil varleiz h eglis a zishoaz splann enn an ti ma zang var an douar oc'h aberz hanet a dremm ar barroz amzer ma e stourm hag ma e c'hoarvezadennou a reont e garrisonez en Dilez a ren kamouet a dreuzou er bed ma pehini ze ar skalier eus ha dreid hag en em zevelch ahez a draou diverz ha distler evit dont a benn eus ar pez a fell d'ho furnez da ober

Dre zecour merzian Sant Per prins an ebestel, a ze ato hen hag a ren ato var ar gador-ma a Rom Jesuz-Christ hon Aotrou ar penn benniz eus ne dle-ma en dezo savet ha prenet dre he c'hroaz Jesuz-Christ epad ar pemzad hir ze a amzer ze tremenet abaoue ma zomp Pobl eu Jesus trevreiz hon ren, hor secour dre he c'hras ha dre he merz, ni pouez ha distler ha kemenn ar evit bremañ gloar he hano ha mad ar bobl. Dre zecour hor Zalver dre ni hor breudeur henoeuz ar Gardinaled a dle Rom en eus goulennet ahez evel ma en eus goulennet ive ouspen eur vech hoc'h hon-he, breudeur breuzeur pa deuoc'h ama a vandeu en dro dromp evit kemenn ar gador-ma a vevomp dre ar skeul eus ha vertuzou hag ar mirvezonnou eus ho carnajou, en eus galvet ahanom ma zomp Pobl, evel ma zo jouz ouzi hag hon en oll hed ennoh'h, diskleriu evit mad en ar Verc'hes maouez Doue conservet ep per hor Galvedon eus ar secret ahanom a greiz en calonegez ha zelig ar zavet, hag ep mar ha skouerit. Ha dreist oll hini maouez Doue a dremm. pa vank ar skorz d'an eil eus ar zalvet da galonig en adkemeren ma e pere ez a war ber kemenn ouzin.

Dre c'halloud Doue hag e ... ber e c'hraz en eus galvet c'hoaz eus ar missionerien da zonjal ar greiz en gouez beleg e creiz ar brezoun pell ha gouez. Ha secur e meuz a hini eus ar relijenn ze Eutaz ... ha pastored Gu ket en eus ... ... a vouez hu ... ...

[illegible] [illegible] [illegible] [

e vije ar mintin ar evit an dro chomet ho marbet gant ar vilojet vras euget eus an europ.

Ep mar chet ar bobl rivinien a gouevo tro eus a gomzet-mat evit pab e horeoc'h ha gant mont ha frouri hag evelse dre gomzet all a bedennou e vevenap ramat an dragoned a c'houlennomp hag a c'houlennomp rak-anh rak ne c'hellomp het ha gouzout gant hoskentan pa velomp kemeret a vadou evit a ne dirag hon doutugad.

Ha c'hortoz breudeur eneou a c'houlennomp er dorc'h digant an Doue all galondek ma ha lara da neiz'her kenn. da gant eun esperans ruz ha da ri dorc'h pab kenlabourer.

Fidelet a ra desomp e pab evit kemeret a gumerinte hag ne evit tenion eus ber e lamatter ervdorc'h. ar vrondurion abostoling a rendap a grent hor c'halon dorc'h. d'ho bleger ha d'ar bobl fiaus e pephini ar Iznec'h.

Rom. e Rom. e kichen saint Per d'ar pevar a vil evez. da zeiz gouel an devrodet santel er bloaz 1871 ar pempvet bloaz warnugent abaoue ma zonj Pap

PII NAO. Pap.

An tad santel ar Pap en deus laket enn e Rom eur werch kenn evit ne'c'hellomp Pask hag ar re all mentrontet gant an dispac'herien

Dispac'herien Rom a gomzo ive da c'houzout gant an tad peiriz. Ar skuer roet gant kemponet Paris a zo ker enn ma na c'hell ket ha breudeur eus an hini chom ep hini hirnelle hag ar re a deuz eus ar bennak da vale a zo kru dall ma zev red caout petrol evit degeri dezho ho doutugad

An hini a c'halvet guechall an tad Hyacinth, a zo, a laveret a ren da zistrei ar c'hi Dome Ema ar c'hi ober eur retred evit kemeriet Hogen ar c'hoinc-ma arabat an evel-se ren dezho.

E Rom e comzer rak eus eur kemud all graet gant eun esprit da vam Doue a zo gouc'h da ober renont anat Christenien hag a zo kanvet gant ar bobl Gouc'hien ar Pap skolpenner an ema skrodan Pa ano var ho skouer e pab a zo ar maen

Ema kemeng en deus laveret « An dlefe ne gahjet mervel gouzoc'h ha goonnar eget pa doa Doue d'en em gahout d'ar dud. » Hogen setu Doue o tont d'en em gahout dre varvadou Er mare all e compemp nin eur gouvernerez perpet ha neta ez azeo-ma eun unach d'ar Vere kez e kavo he doutugad evel nun deo bea Hag ar pez a lavo an dud dalvet da goannari mona. ec un ra laveret e lacz ar Pap daoo anter ar kermadou a ra. Kenz nine pennou en dispenset ar kemud-se. Eur vam kenz kanet ha nep dispenti gant kempouez Florian evit aber pounner eur mendant doc'h ha ge. a ra dont da ziz ar gouvern da bob ha da c'houlenn servi evit gouzout ema kavetep rann gwir O tont eat ar re. ano ha e telepr he doutugad var unach ar Verc'her hag a ia varat: « Oumon oll c'halvedet pour e vennip-ni dizolet dorc'h al lampenn-ze a tolvan her bugale degemeriep evit ho c'hoz da gal? »

Kavet a vo gwelet ar'h en em dolver d'an dispac'her hag e kemer eur grinder Kemeret kenz a ren nenve e vrein ar kinnen a pennou a ra hag a velaz ramek nenve Doue ha doutugad e varo hag e vijer hep eil Eno e velaz ted. hag ebeuer var an dorc'hen-ze en eus tud a vandemonn

Fal ar gouvern e kichen an unach a zo ket goulennet gant ar bobl ha rak e deus dispac'herien an Iliz eilek ent an dud ar kano an dachenn a zo ato ann deiz golaet a dud e pep hag ar c'hinin pelerinaj da zeiz dirag an unach santel

An oll a espet ez eo ar kerzad ar eur merk e kell da Zoue kaout ran ar kenn da var herez an dispac'herien An oll a vez en deus Doue great unan kentan ouzer a vennd dre bedennou an den ma e zo an Aviz Pap E gouvernez eur Pab hag a ra ar varvadou eur Pab hag a zo dalc'het p'ober hag a c'hanvent eur Pab en deiz ma ez eo ar Pab ar vuia kaer ha ma ez eo ar Pab ar santella Ouz ar c'hrist ez eo bet graet an Iliz santel katolik apostolik Jesus-Christ a lavar a lacz ar Pab

---

Evez ar pab a zo ar c'hantonnerez an tad santel ar Pab en deus digemeret rak-tout pa kemenc'h tud eus a gals bro ma d'ar 10 a viz gwen da lavaret en d'ar pempvet deiz eus viziz warnugent abaoue ma zonj Pap Ouzpenn ar brasa aznevez ta a zo bet digemeret gan ar gwaz hag an tad santel en deus c'hoarvezet dezho ar pez en deus laveret kentoc'h mesaer a vech e Zoue ar Pab zo ha ne ranc da bedi en dro Chaqu en deus c'hoant a zonjal ma a zo ar roet d'ar Pab en devez ar skorn an traou ren hag e vez hag a fell dezho diskuiez dezhan ho anaoudegez tad

Hogen gouzout a ra ho peiriz e deus great ouz ar bersen an tad santel e velaz kementse ? Lakat a deus kardinaled kenz ar kardinaled pe a bep hini a zo da renta kenoc'h ar tad santel, evit natal hag ober goab merbet Gouzoc'h eget evelse zokez e deus great toiet a deus mein var lerc'h kuzuliou anezho Lavaret kenz ar Pab en deuz an honor da renta kenoc'h eun dramgant kenvenq evelse Laveret a ra an honor rak ne gaf ket dre e c'halte eur c'hrouen mad ar bed-ma. ezeiz kenoc'h honor eget kenz caout ha gouzout gant ar re a o deus an Iza ha Doue

Hogen ar kenvet-ze a ra an dispac'herien da gemeret kenz e deuz eun dra kenvenq a fez. ha ne deo ket eur merk ne enfent ket padout ar ? Rak pesa ra an den, pe gwa nebeut kenvenq a religion en deiz Mar en deuz eun unach skuiet mad hag a garfe en em laka a zaza gant kempouez evelse ha drouz all kenz ranet gwelet ?

Ar Pab e respont d'ar ramzelien en deus laveret pegeiriet e zen d'en em zivout ac'h an dud ar a ra chrestenien ha ezeiliet, rak ho mamo mes chrestenien ha ezeiliet ervez he gir. Ind hag a zalc'h eiz an drouz hag ar mad. ezeiz ar gwaz hag ar vevenez ha ne vez den ebet ennte ken petra ez

E gouvernez ha n'en em-ze ket. kenz an dra, eun aiver kenz a dud hag e lavar kenz christenien, hag a

fell dezho ober eur religion diouz ho frouden ? Pesac h sent oc'h an iz e fell dezho facat ac'h da zenti oulbo eleac'h hemilla gourc'hemennou Doue e fell dezho ober gourc'hemennou ha ne ziskouezhe kemie oufar c'hoantekaat ag an Aotrou e fell dezho ve kemie ouc'h deska da'lbep unan oberiantez garo. gant ganeomb ne reint gaou ebet ne ia pe dremmwel a fell dezho en em garga o'ho c'helen G. M.

SANT MILRVE

IX.

An tabou euz eur Sened dac'het en Arvorik er pemp'zet cant vet, a echu al lezennou dougel gantho dre ar c'homzou-mañ

« Va breudeur Doue ra goudaio ac'h eo ho kroujen ? »

Eur wechenn diwezh a vanke evit douare e eurusted ! ve lagad e vez d'he c'haou Ar c'hloarek pounner divoutou, euz an dud remeziet kemeret ar vugaligou, a abourer iouzar emañ-vad ar saver ties d'ar an alozen. « Ha mont hen ha kreiz gant an Eskib hag ar Rouanez pe ra avaramp-ni ? » Ho diwiz a dle

Ar amzer ze e voa ar pen e oreiz eur C'hon-Mor hag e doa aket tud ar c'hi d'ho gassaat dre he vad kenez he gwiskamant. Eur pesk e pellter mui he c'houzanv ar gan ar brezel anezho da gaout ho Eskop Sant Enevas Samson. Hema oc'h ho guelet en ho zal be zor plegret ho fenn gantho, ep lavaret ger a voa koulenn

Petra zo a digouezet en ho pro ?
Ha pa hini eno en em lakaas anezho a lavaras
— Tud ar vro-ma, aotrou, a zo en eun anken vras. Ha petra eo-ta ? eme Samson

Ez eo ya en hor penn eun den mad kenan, eun den euz hor gouenn ha ganet var hon douar ha neiz ez eo deus varwomp eur C'hon-Mor eun d'vroad eun ar pe ziz ha diwiz hag en em rentet Mes e varwomp ne c'hoas da c'h eroumet ha Nasaret dindan an eozeah mac'hriz Lazet eo deuz hon roue mad ha goallet an ilinvor hon rouanez. Lazet en deuz he map ma n'en deuz ar bugel gwer kemeret an tec'h ha kaskel mantell en eun c'hall.

An Eskop eneret ne gaoas o clevet reuniou ar mibien a lavaras d'ar ganaouted ho secourje, hag o clask an tu da lacaat en ho fenn an hini en doa gwir da reiz, e soigas ake ar bac'hier gant eun arm doujus, gant an ancuenn an escuimuntigen

Lod a rent en iziwa da beplini a Eskibien an Arvorik, ez lavaret dezho en doa e hoant a tenpein d'ho gwout, ez ma en em gleskeas da glask an eil da gile ar Mac'her Al leac'h ma'z ient en em gwout a voa eur menez respetet gant ar bobl ha gant ar barzed, hag hanvet Run bre. Ar menez-se a voa e creiz kaloc ar vro ma rene ar C'hon-Mor varnezh. Petra bennak pe dlie en em gwout eun nemet Eskob. Hervez a voue kemennet dezhan dont ve ha zokea ho falvezas hag ar Eskibien en em guzulia ebarzh. Ken na vije digouezet, pe ra bennak ma voa en ho zouez unan hag a voa varvoc'h ha marvoc'h a brez varpezhan eget a voa var ar re all An Eskop fortenner e. evez ma hor ga tud ar vro o caou dezhan e zakea bierre he c'hastor eun tamm re bir a lavaras « Ha tud ewidoump-ni, emezhan, a dlefe choum ama kent ha ken ar, da c'horfon eur c'hos marvar h dall ? »

Kerkent e gonezas ar zant Meur a hini a zavas eur mouc'hoarz goapaus var ho mouzellou o velet he dresa noaz he dremmen sac'h a ermin gwenn gant eroc'hen eur c'hazr ha ga hee gwelpoat ken d'zoare oc'h en em gaoua e pare tud ha kezeg an Eskop destenner oll'a vad ha sec'hmen caer varnezho ol clevet ar c'homzou dipolitz a voa lavaret en he enep an dall santel ne deas ket a zrung eplan d'an Eskib avad e avaras goustad. K

« Va breur perag e rebechit din ma zoun dall ? Doue ha ne c'hell-heu ket ive ramet ar guelet digaroc'h eve m en deus hel ramet diganeme ? Ha ne ouiac'h-hu ket en deuz hor great evel ma zo pligi ganthan hag e teuimp ac'h drogarez da veza hor great evel m emaomp ? » Ne eas kein ar ema Kaer-ar-Braz a reas rebechou e hue o vi an hini en doa comzet a enep ar zant hag hen ne zaleas ket ar zantoni ar guelet a zorp Doue rak tec'h a e coeza d'an douar neun c'hoad ne vrach. Ha pouez ar guelet gan han Hogen ar zant madeleza o fallout dezhan reota ar gaspaer f euz ar mad eve an drong en em lakeas da hui Doue evithan neuze o veza frotet he zaoulagad gant douf ha c'hoaleo, e reotas dezhan ar guelet Evez unan eus ar re o deus serret ho vuez e renaz ve ar guelet a lie ene ha lavaret en e reotas d'he ene ar ster jen-se a voa ebarzhet dre an organ hag a zo presiosoc'h ha diesoc'h da ren eget ar guelet d'ar c'horf

Neuze en em lakejot da ober ar lidou euz an anaouen a enep Kon-Mor an Arvoris.

Ar Sant en he za var eur garrek, var gein ar menez, eur pilc var elum en he zorn, hag en dro dezhan an daou zacrob ar euz an Arvorik pell a lilet beuzuget gantho ve. a lavaraz, en hano an oll hag erver a lidou eur an amzer-se tost da tad ar e hoinzou-ma a enep ar C'hon-Mor divroad

« N dre ar c'hallood a zo c'hoinp digant Doue en hano Doue an tad hag he vap, hag he Spered-Santel. N a zisclerr ez eo Kon-Mor an Arvoris anaouennet, tolet er meaz euz an Iliz Santel dispartiet diouc'h anamble ar gristenien Ma na den ket buan da gaout kenz ha da zistrei e taolomp mallos varnezhan her c'hoadeuoomp da veza milliget da vikeo. Ha dounc varnezhan coler ar barner Souveren, ra gollo he var da gaout he-tanch Doue gan ar re zalvet ra vezo lamet diganthan, er bed-ma ha kommunion ar gristenien, hag er bed all, ha lod e Rouanelez Doue hag ar zant. Ha chomo,

evel an drouk-speret bag he skizien, goestlet da flamou an dero ha d'an tarvoudou eternel Ra vezo casea gant an Env ha gan an donar ha ra vezo e preiz. ér bed-ma, da dourmanchou ar re zanet Ra vezo milliget en he di, milliget en he barkeier milliget e ouvel he gof hag e frouez he zoursi milliget ra vezo kement a zo dezhan, adaleg ar c'hi a hara oc'h her guelet, heleg ér c'hillog a gan evalhan Ra vezo he tol gant Dathan hag Abiron a voue lonket e leo gant an Iern. gant Ananias ha Saphira a voue scoet gou eur maro trum evi bezo tavaret geier da Ebeskel bor Zaver, gant Pilat ha Judaz a drahisas hon Aotrou zu o en devezo ken bez nemet evel a roer d'an ezen. ha ra vezo mouget evelen goulaouen he vorz en aenvalijen Amen.

An eskeb a lavaraz a leon eur gouch « Amen » An hini a lea e penn ar Sened o vezo mouget diedan he dreid ar c'houlaouen a coa en he zorn, an oi esk nien all a reaz evelhan. Ar c'homanoudi-ze avad, mouget evelse, hag a skendeone seiersjen ar C'hiou Mor eat da denvalijen, ne voue het ken eas da ennpou. rimui adarre ha ma voa bet digas ar guelet d'an Escop iaouz. Eur vech penn ar mac'her diedan troad ar manpe'h clasker, he vac'herez a golle he henor, hag an dud a zave var e harre.

E pennad all eur zech nfi) ar M

LABOUSIK DOUE.

X.

Arzur en doa great sin ar groas hag a rea da zisken dre ar prenest, hogen eur zouch a douas dezhan hag e chomaz a ra.

Oh dianaoudek ma zonn, emezhan! Mem a ean koll ep k mada dioc'h an hini zo deut la genta da zigas din ar c'helou mad-ma. N'em boje ket great mad lelaouanc'h emaon, va labousik counat? deus da gaou Arzur en deus c'hoant d'as kuriet e hoas

Ar guenon a roa en em laket ozioc'h ar e liezeur hag ac'hano. o lacat ho fenn var ho gostez e selle oc'h Arzor evel pe devije e hoant d'he drugareeat

— Sellit-ta, Armel, pegen drao e sell ouzin hiscoas n'em eo ne guelet ker coant.

Al lavarenez a gresa ar gentil, eme Armel En hano Doue, va frins, deomp ac'hano.

Arzur a reas e hoaz eur zell oc'h he tabous, hag a lavaras e kenavezo, va guennili deus d'am guelet da Vreiz

Epad ma kimiade ar prins laouenk dioc'h he labousik mad. setu en eun taol dor ar prizon e igere, ha lan e loar eul letern ganthan en he zorn ha liou ar maro var he vizach.

« Ah, lan, eme Arzur oc'h he velet. mad ac'h eus great dom. evit ma c'hellin da drugareca ha lavaret kenavezo dit — Dide ve e lavaran kenavezo e Breiz.

— Siouas! Aotrou Duk eme Ian, ha ne c'hellas lavaret ken ker mantre. na he galon

— Poan ac'h eoz oc'h va guele. o vont kuit? eme Arzur o cregi e dorn ar zolier gouzout a rae oc'h eus va zicouret da doc'het ac'hann.

— Aotrou Duk siouas! ne c'hellot ket tec'het

« Ne c'hellomp ket tec'het? eme Arzur hag Armel var eun dro. deut ho daou ker guenn hag ho rochedou.

— Hoc'h eonit lart zo digouezet en e hastel

Ah, va Doue, pelec'h kelfou! eme Arme

Ah va Doue eme Arzur greas eo ganhen Va Breiz paour! n'eni eo me ket lavaret dit Ian e'he gueljen mui?

En hanv Doue Aotrou Duk, eme Armel, na gorfi ket a vraus tec'het a c'hedomp c'hoas.

« Siouas! pa vouezo an Aotrou Duk ar virionez, ne favezo mui dezhan tec'het

— Lavar ouann a Ian, va lacat a rez da vervel

— Mar deo deut roue Bromaz ama ken dres hirio ha gant kement a brez, eo en deus gouezet en eur c'hud dennag e voa deu. ho mugeonet ama evit ho zonna ac'hann.

« O va Doue, ha penaoz en deuz hen gallet gouzout an dra-ze?

— Ah. Aotrou Duk ar roue Ian a deu ato abenn da zizevel ar pez en deus e hoan da c'houzout.

Galvet en deus Conan Meas d'ho gaout. na goude bezo bet eur pennad mad oc'h ober goulennou outhan. eh deus lavaret ma na vije'h ket casset beleg eohon abenn eun hanr ama, e lacaje troc'ha dezhan he beun.

— Oh Doue va vezo meulet pa n'oun ket eat kuit er vuro

— Aotrou Duk, Gallou Breiz en doa difennet ouzin lavaret ger deoc'h. Hogen me vouie e raje poan deoc'h cleve evije bet lazet ar gouarner mad-ze hag oun deut

— Mad ac'h eus greet Ian kea da Vreiz, Armel, da unan, ep-d-oumo. Setu c'hoaz eun ovre hrao am eus great

— Petra, Aotrou Duk a fell deoc'h ho lesfen oma. ha n'oc'h eus nemet diou gamet da ober evit bezo e frankis?

— Ia, frankiz evidonme, hag ar maro ev. Breiz! Ne d'ho ket.

— Oh Arzur, deomp ac'hann!

Ho ker goulen diganez, Armel. hag ober a c'hellan-me eun dra evelse? Mar d'an ac'hano Breiz a gollo he vuez.

Armel a blegaz he benn ha ne lavaras ger

« Kea eta da gaout, Roger, ha lavar dezhan en em velimp adarre, er bed-ma pe er bed-al To, Ian, cas ac'hanon da gaout Brêus ma zin ganthan d'en em ziskuez d'am enaik

— Oh Arzur! va frins, eme Armel, oc'h en em deleur d'an daoulin hag o vouela pell.

Arzur a reas dezhan sevel en eur veneia ive.

— Alo. Armel to ec'h eus kement a nero calon, ne da ket d'am gle'hari.

— N'em eus mui a nero calon pa zeo red ho kuitât. Ma ven lezet da vuana da chom gaueoc'h en ho kichen!

— Ne c'helles ket biken ne vez lezet. Kea alesso me as peu, ha mar deo red, me her gourc'hemen dit Lavar d'am Bretoned ho c'harad ato hag ho c'harin bete va huanad diveza. Setu marteze an diveza kevridi a roin dit. Alo. kenavezo, Armel! kenavezo va mignon!

Neuze goude bezn en em vrasket, Arzur a reas ez meaz eus he brizon dro an or a roa gorzegor lan. ne daelou en he zaoulagad, a grogaz en he letern hag a reas var he lerc'h.

Pa zistroas Arzur d'he brizon e voa lion ar maro var he vizach, ha avoc'h hag he zaoulagad a roa tra gant ao daelou en don scuilbet, hag he iliz a grene.

Anat oa ez oa tremenet etre he eontr hag hen unan eus an abadennou-se a zo bamo anezho en histor hag epad pere e velet daoulagad skeulf ar roue lun o trei, hag ar c'hen Arzur o crena strafuilhet oll.

Kentu a reaz ar prins reuzeudig ane moud da gaout ar prenest a roa chomet digor Sionaz, ar gorden a roa tennet kuit gant ar solier hag Armel a roa eat pell ac hano..

G. M.

CANTIC EVIT GOUEL SANT PER

Aotrou Sant Per hor patron
Dibabet gant Jésus
C'hui hoel on affixion
Patron Karantezus

Diskan

Deut eta Aotrou Sant Per
Deut da zten ho tron
Pédit evit ho pobl Ker
Zo en affixion

Rom gueuc'h zo bet chomet
Evit dalc'her ho tron
Hirio ao deta do coézet
En dizolation.

Deut eta Aotrou Sant Per *(bis)*

Pi mao en he druhuilhon
Enoc'hu e esper
Grit ma zei lie huanadon
Bétuc eun hor zalver.

Hirio an deiz é chasker
Discar net oc'h ilis
An drouk spéret an trompler
A gask ato he breis.

Laket oc'h bet gant Jésus
Var benn an ebestel
Ho ren a zo galondus
Vas an ilis santel.

Bet oc'h eus bet ar pouvoar
Gant Jesus hor zalver
Pa edoc'h var an douar
Da zilas ar poc'har

Obtenet ar selerigen
Do teved dianket
Ha var hent ar bénigen
Greit ma vuelent kerzet.

Dustumet ho kuir deuvet
Dindan, ar memes dor
Greit ne vo met eur vanden
En ho fen eur pastor

Pa zoc'h ive ar porzier
Var dor ar Baradoz
Greit ma zeuny gant hor zalver
Ha guénoc'h da repos.

YAN POSTEC

Eun taul faeoren var lec'h Peiroz.

Lennerien Feiz-ha-Breiz a vank ez eo eun toc'h eul lenn vras hras evel eur mor hag e corteriou zo e caver enn al loc'hou-zu hag a verdaer varnezho eveu var ar mor braz. A léc'h a zo hanno anezhan ama ne deo ket bihan, a bed en deus diou leo varnugen, hag a lec'hied en deus tost kement all. Bogen toc'h Peiros zo ez Russi, eloac'h ne ket tom an amzer hag epad eur pennad mad cuz ar bloaz ar loc'h a vez varnezhan eur guiscad scorn ken teo ha ker calet ma rer anezhan con hanc hras are bohuni e tremen ar veachourien gant kezeg ha kirri. Neuze evel ma zeuz eno ve tud hag o deuz jin evit gounit arc'hant, e saver ama hag abont. gant coad, iochennou evit servichout da davarnou da zigemeret ar veachourien.

Brema ez eus eun nebeut bloavezion, eur beacher zaonang a dremene al loc'h-ze e creiz ar goanv Teo oa ar scorn. ha var gorre ar scorn ez oa eve eur guiscad teo a ere'h. Ar beachour a roa en eun dreinel rag ez broiou-ze ren ha goloet a ere'h eo an dreinel a zaie'h leac'h a gerros

Ar beachour ne c'helle ket mont buan ere'h a gouezo a steuo hag eun avel cre ha put a dampolode an ere'h hag a vanne daile teil ha loenet. ha ton oa da lacat ar c'hlaouren da scorni er c'huoon ma vije digoret.

Mall en dos-ta an den mousna d'en em gaout en unan bennag euz an tavarnou-se eleac'h ma c'hespera esont da vuana ar goudor evithan ho unan hag evit he vare'h da dremen an noz. Hogen an avel hag an ere'h a rente ken diez ar bale, hag ar marc'h a roa eat kor skous ma na c'helle mont nemet d'ar pas, hag ar beachour a roa diskennet da vale.

Gant poan avoale'h gouscoude e tigouschont en eur gos iochun. An tavarnour n oa nemethan hag a deuzas da sicour disterria al loen hag he lacat en eun toul craon. Ar beachour en don beac'h o choun en he za skuiz ha sropet gant ar rion, ha pouez dare oa ive gant an noaon.

O vont eat da gemer an oalet, e velas eno an hentenn ne'h ober tro ha penne eur verc'huk penp pe c'hanc'h vloaz, eun drem a zoare dezhi, mes n'oa nemet trailloù oc'h he goln. ha trist oa evel ar maro.

An tavarnour a deuas neuze da c'houlen outhanpa tra a zoa evit he zervich.

— Digant-hi din, emezhan, va facd a zo ano en dremmel, ha memes va famil a zoa deuz ha va zaleren a zo e kichen.

— Oh ! eme an hostiz, anez n'oc'h eus ket moaz a draoù evelse, rak n'oc'h eus traoù da gaout anez rak metra en ti-mà

— Digant-hi din-mà, rak va gaz ez eo he c'hoant-mà eus c'hoarhen e kement lec'h ma vezan.

An tavarnour a reaz ar gevridi, hag a lavaras goude ha bremà ?

— Bremà, mar plich, ha mar gellit, setit dio eur goan vad hag eur gwele blod.

An hostizez en em lakeaz neuze a zoare da zoaz he goan d'ar beachour,

Da c'hortoz he goaz, ar beachour en em lakeaz da c'hoari gant ar verc'h vihan ha da ober goulmoaz outhi. Ar verc'hig a ziskuezas moarvarejoù, rag evit doare n'oa ket boaz a vije great nad anezhi ne response ger avad evit kement a c'houlennet outhi. An den mousank neuze en em lakeaz da vont ha da zont, hag e creoge encrez enhan o sompal e poeaac'h emezho. Pell dioc'h peb hent darempredet, he oaan en eun toul da varn ep ansont den na bezh anavezet gant den, eun anter oc'h ober ha ne gaje ket ar bleiz bezh dindanha eun arc'hant hag eun erc'h goaz da zistar ha da vouga tud, kemeuse oll hon taleu nec'het hag e c'houlennas outhan he oaan penaoz e zi ar bed ganeme ama, ha penaoz e zu-me ac'hann ?

Eive daou oa prest eoaz hag ar hostiez a reaz da gempenn eur gambr dezhan. Ar beachour en em lakeaz oc'h taol, hogen standet oa he scrimou, hag ben naoun dezhan pa voa digouezet brema en doa beac'h o tiberi tam. An encrez en doa serret he galon.

Setu hen hag o c'helver ar verc'h vihan d'he reconfort. Hounna ne c'hortoaz ket he fidi dioa vech, hag en em lakeaz da tacha a zoare ha c'hoek var ar goan pourchaset evit ar beachour. N'oa ket boaz credabl da gaout bonet mad, nag he gouc'h. Pa e devoa debret avoale'h, ar verc'hig o devoa collet eun nebeut eur he renkegez en em lacat a reaz da ober altanik d'ar beachour var he tivoc'h gant he daoa zourmik ha goude bezh sellet mad tro var dro evit gwelet ha ne voa den eno, e cavaz he zod evit lavaret dezhan, mes goustadik, goustadik ! « Aotrou mad c'hoa oc'h eus roet bonet mad din-me, ha gouscoude c'hoa caoz mervel enos ! »

Ar beachour, oc'h ellit eredi, a zavaz ar bleo var ha benn o clevet kementse. C'hoant en doa da glevet eun dra bennak gant ar bugel, hogen n'en devoa ket e zonjet. An tavarnour a zigouezaz, hag a zaleaz ha zouezat o valet pegen nebeut en doa debret ar beachour. Neuze o vaoet ar verc'h vihan en he gichen, e comzaz outhi, rog, o lavaret dezhi mont da gousket ha mont buan. Ar verc'hig ne lavaraz grik, hag en em dennas kuit en eur vouela.

Tost ha da zatervoz, an avel a zo sioulaet, ar c'houmoul a zo en he zro hag ar lear a bare. Ar beachour a glaskaz caoz oc'h an tavarnour, hogen hemo a lavaraz dezhan en poent mont da gousket, a gemeraz eur c'houlaouen hag a zeaz da zakaat dezhan he gambr

Ar beachour a reaz var he lerc'h, eur beac'h var he galon hen a en doa poan o vale. G. M.

(*Ha pezhet all eur vech all.*)

Ar Breur eabaneg hag ar Luter.

Eur breur eabanek a gouzoat Mendoo a zo bet eun derves e kenail. An oll a voar en eur menac'h ha n'a deus netra, ha ne vevont nemet divar an aluzen. Ar breur-ma ta a zo bet oc'h ober eun dro eur bazc'h gwalhan var he scoaz hag eur poan bras en he zorn. Dont a rez d'he gouzoud he vuac'h karget bras, hag en ha e bodel e zoa ve guenneleo bet digant an dud vad.

Digouezout a ra gwalhan eul laer, hag a lacq eur bastolen dindan he fri en eur lavaret « Ar zac'h, pe ar vuc'h ! »

— Ne viot ket lakat pinvidig eme ar breur, evit ar pez zo ganeme. Tamoo creoun neac'h ha restachou all ha ne deiont ket caz a dra ne lakaint ket ac'hanoc'h da lipat ho mourroù hag ho puziel.

Les da gomzou, ha dizum buan, eme al laer

N'oa ket da c'hiza. Ar bastolen a zo eno, ha n'oa nemet sacha var ar bluen Ar manac'h a veaz red dezhan rei ar pez a zo gwalhan hag al laer ne deaz diouthan nemet goude beza farchet pa he c'hodellou dezhan hag he zillad to ha tu.

Pa edo o vont kuit ar breur kesteur a lavaraz dezhan :

P'eo gaer n'za ganeoc'h kement-mà ez oa dastumet a delalc'h renta eun tamik servich din

— Pe seurt servich eme al laer ?

— Setu : me zonch din n'oc'h kaf eun den crez, ha ne gurfac'h ket e ve great drouk din. Hogen pa zigouezem er gouent bremaik me martese ne vezo ket credet pa livirio petra zo digouezet ganhen, hag ouspen ma vezo red din-me, e vezo roet din c'hoaz eur bunjen galet bennak da ober

— Ha petra a c'hallan-me da ober evdoc'h ?

— Lonkel eun tenn pistolen var va zre, evit ma c'hellin lavaret em beso en em zilennet.

— An dra-ze a rio avoale'h

Ar manac'h a astennaz he zre, hag al laer a lonkaz he denn pistolen enhi.

— Mes, eme ar breur, ne ket mat evels lavaret.

— Hag, n'en nemet pouliz eun fistolen.

— N'oc'h eus ket eun ar c'harget guelloc'h?

— N'em eus arruet nouma

— Ah ene ar c'habousin sampon zo ac'hanout, gortoz neuze. Hag hen o creg e commerou al lacr hag evel ma zoa cre ha gallonduz, hen diskoraz e reaz eur c'hefesia dezhan, ha goude bezan lamet diganthon kemmoul en doa lacret diwar he goust, he visac'hat anezommou hag he vennerien, ez eaz ac'hano fouge enhan d'he gouelet, o lezel ar sampon eno asesonnet var an douar oc'h en em darlascat.

An Tad Doden a reverer o vezo eun dervez o prezeg e Kaer C... a lavare evelen

— C'hoas daougent dervez ha Nonir a vezo distrujet!

Arnoat eo deoc'h credi gouscoude e teufen da ziscleria deoc'h e zo ar gær-ma da vezo distrujet. Evit gour distrujet e vijec'h bezan her merket o pos. Hogen unan benoag en deus ha pe breac'h an Aotrou Doue. Ha piou eo en deuz evelse distrouet ar voalon divarnoc'h? Ha sant patron? Ne ket, skuiz eo o velet ho torfejou Ar Verc'hez Varia? Ne ket ne oc'h eus torret lezen he map. Hoc'h El mad? Ken nebeut, re skuiz eo oc'h ho Gouar Prouna? Ben lavaret a rin-me deoc'h? An hini a zo bet hoc'h arvestaù eo an drouk-spered. Goulennet en deuz oc'h Doue ma reselse ar gær-ma ep ne distroja. Ha perag? Abalamour pa en deuz izom eul laer, eur lampon, eun uzurer, eun den gadal, eun den brein dre he sizerzion evit he zizour da deleur ar trompeurez e Kær ha da vonga ar feiz var ar meaz tro var dro, eo e kær C... o ra ebestel evelse kement ha ma car

Nag a bet kær marteze a ve gallet lavarat kement ai anezho

Sonjal a reat ne vije ket a redadegou kezeg er bloaz ma.

Hogen setu e vefker e vezo redadeu kezeg e Sant Brieg d'an nao ha d'an deg a viz gouere.

Evit doare ar c'hlenvet var ar chatal com ne ket ennet e hanas ar re vro. Comz a rer a patal laget gantlian er mis-ma. e Rosnoen. e Trempouezan hag e Trefle-venez. Ber' ez eur eto ato da zioma!

Adalag ar 27 a viz even, eul lestr-tan a dlo mont da gas tud eur a Vrest da Gastellin, hag eur a Gastellin da Vrest.

Al lestr-se a relo eur a Vrest da Gastellin d'ar meurs, d'ar zaon ha d'ar sadorn, hag eur a Gastellin da Vrest d'ar merc'her, d'ar guener ha d'ar zul.

An Aotrou Coat, nevez beleget zo hanvet vikel e Pleyben.

An Aotrou Douze, nevez beleget, zo hanvet vikel e Langolen

An Aotrou Laurent, vikel er Relek, zo hanvet vikel e Iliron-Varia-an-Assomption e Kemperle

An Aotrou Tonard, nevez beleget zo hanvet vikel er Relek

PRIZ AN MED.

Kemper. — 25 Even		Pont-l'Abbé — 22 Even	
Priz an dasou c'hoant dre.		*Priz an dasou c'hoant dre.*	
Gwinis	3 ur 34 c.	Gwinis	30 ur, 63 c.
Segal	49 lur 24 c.	Segal	28 lur 83 c.
Riz	20 lur 70 c.	Riz	49 lur, 50 c.
Ed-du	25 ur, 05 c.	Ed-du	23 lur 75 c.
Kerc'h	26 ur, 28 c.	Kerc'h	25 lur, 50 c.
Avalou douar	10 lur, 00 c.	Avalou douar	8 lur, 50 c.

HENT HOGARN

Da ho hour e vélo, hag e digouez ar c'hirri ebe.

O VONT A LANNIONE VARZU BAONET.

	kentan tren		ail tren.		trede tren.		pevare tren.	
Landerne.	«	«	8	35'	14	00'	8	20
Dirinon.	«	«	8	55	1	26	8	42
Daoulas	«	«	9	07	1	40	8	56
Hanvec	«	«	9	23	2	00	9	14
Quimerc'h	«	«	9	39	2	21	9	69
Castellin.	«	«	10	02	2	54	9	59
Quemeneven.	«	«	10	26	3	20	9	59
Kemper	6	30	10	59	4	46	10	22
Rosporden	7	04	11	32	5	25	10	52
Bannalec	7	21	11	48	5	41	«	«
Kemperle	7	46	12	11	6	08	«	«
Lorient	8	10	1	05	7	05	«	«
Baonet	«	«	6	31	«	«	«	«

O VONT DIA AN BAONET VARZU LANDERNE.

Baonet	«	«	«	«	6	10'	«	«
Lorient	«	«	8	20	12	10	6	05'
Kemperle	«	«	9	02	12	49	6	49
Bannalec	«	«	9	20	1	11	7	13
Rosporden.	«	«	9	44	1	38	7	31
Kemper	5	39	10	12	2	02	8	10
Quémeneven	6	«	«	«	2	37	8	37
Castellin	6	30	«	«	2	53	9	05
Quimerc'h	6	58	«	«	3	15	9	23
Hanvec	7	20	«	«	3	32	9	52
Daoulas.	7	38	«	«	3	48	10	08
Dirinon	7	58	«	«	4	05	10	26
Landerne.	8	7	«	«	4	20	10	43

LEVR. BUGALE MARI

GANT AN AOTROU CHATTON P. GUENGANT

Moullet evit an oil gouch, ha cals cacroc'h ha difrioc'h evit ar voch kenta.

SKOL AR MARO MAD.

Laket e Brezonek dre urz Aotrou Escop Kemper, a gaver en tiez merket evit Buez Jesus-Christ

Ar Gerant AR DE KERANGAL.

Kemper, moullet gand AR ZE KANAOU, Moullet an Escopti-

Disadorn 8 Gouere 1871. № 336. Seizved Bloavez

FEIZ HA BREIZ,

KELOU A BEP BRO, HA KENTELIOU VAR BEP TRA.

Digant bep sul da gemeut Christen a gouz ar brezounek.

CONDITIONOU PUIT LAUET AR GAZETEN

Kreiz ar Feiz ha Breiz. Gouzout a rez hag ar Brezounek ... Ann Abonnamanto a dle bezan gouet arouag commé ar gazetenn

An hini ne ra ket hé en dro ar c'hoste ranno e vezo gouzet na ne rello he abonnamant, e ne vezomp ket obliget a zerc'hel.

An abonnamant a gemerer e ti an Aotrou an Kanaouet, ha skrivet an diwezh ... Breiz ha Kembre ...

An Aotrou an Kanaouet zo ivez ... ar pennaouerien ha kannaded a zellfe d'ezo ...

Ar mandatou da lakat ar Gazetenn a dlefer da adresañ d'an Aotrou EOSTAD, eplan.

AESPER 8 Gouere 1871

Bennoz meurbet gant ho gwasoure a zo subitimt a dro. Lonn dour mad, mar gwir greiziou ... Bennoz meurbet gant tud hag a dremm dindan ho relijenn evelldon a ro dro ordrenoù a ... Ne dle ket sukren oberi rann a vez ... gwelet an dud ac h oberi gand anezhe rak gwir ... ar bed ne gav oberi gand ar re a dremm dro ... reiziou ... mar gwel grad an dud ac ... an dud ordrenoù ac h ... an eil ... ar re ... ho ... ha ho gwasoure ac h ho ... gand e c'hrak ho ... ar ... Bennoz meurbet gwirion ... ... Bennoz ... ... c'hwezh ... ...

An tad santel, o respont d'an testenioù a garmoez roet dezhan gant ar gristenien katolig a Frans, goude beza he meuleet eus ar vro a rar eabl. eus ar mad-oberoù great gant goazed ha marteze muioc'h c'hoas gad merc'heiù, a avar ez eus eun dra enb hag a ra muioc'h a zrouk siezhu egen eoumar ha torfejoù an dispac'herien. hag an dra-ze eu religion pe giud-ze a zo. emezho, katoliked mes katoliked frank. da lavaret eo katoliked ervez ho giz. katolikaet evitho ho unan. eu ho furt ho unan mes ep religion ebet pa ve menek da renkeniou d'ar vro a zell dezho n'e deffe ar religion pere ebet e gouarnamant eur vro. An dud ze, gant eur gala creuden evelse eo a gas eur vro d'an ifern!

Epad ma ra an dispac'herien e Rom goasa hag a ellont er c, oaskina ar P'ar oc'h ober muia ma c'hellont a zizurz ar re vad a genmate h da bud hag a greski beprez ho feiz ennou. Tak caer a ze ar Pap e zo caret gant an dero vuia eus he au ide. Ar c'hoanikaj a zaskuez evithan ar brasa energiegez. Eur beleh deut eus a Rom a seriv e voa deut meur a vech an daelou en he zaoulagad o velut hag o clevet canaouaciou mad ouc'hezho.

Tud a ouank, plac'het meurbed, emezhan, a ra ai le d'en em denna eus ar bed, da ober pinijeu, da zon divar bara ha dour ar vent eus ho buez, a gimuk zoken ho buez evit ma vezo astennet buez. Pi nao ha ma vezo an ma zrac'h d'he enebourien.

Lavaret a reas ene ar beleh-ze, da unan hag a felle dezhañ en em vestla da un epad he vuez.

— Jo tud n'ho lez ot ket

— Ob eo ! ma a ratol ve on em gievet omp.

Da eur plac'h zonaig e lavaren

— C'hui a c'helfe dimuia, hag ho pried n'ho lesfe ket da un.

— N'em befe ket afer nur pried evelse

Lavaret a reas da eus den moarug a felle dezhan kuitaat ar bed

— C'hui oc'h eus dre-zafarez hag a c'helfe caout eur gark benneg hag ober cala vad

— Ia mes-droug a c'helfen da ober ive marteze, ha neuze mar gelien caout eun henor benneg a carfen beat an henor-ze da greski hini Pi nao

— Me eme eun all, a zo pooar, kemen. o deuz eun dra benneg a ro ve eun den lennuk d'an tad santel. Me n em ens nemet va buez, ha perak a be rofen-me ket evit Pi nao ?

Evel ne deus ket bet a brosesion ar zacramant er meaz eus an ilizou er bloa-ma e Rom. ar gristenien vad o deus cavet kerte. hag a zo bet glac'haret o vesa red derbo dioueret ar guel eus ar brosesion-ze ker caer er gear-ze rag ar prosesionou caera e leac'h ar. ne dint nemet eur skeud eus a hini Rom Hogen Doue a voar ato tenna ar mad eus an drouk. Pa ne c'helleot ket mont e prosesion var dachennoù kear ar gristenien vad o deus tremenet ho amser en ilizou o pidi, oc'h adori ar sacramant hag o touzat oc'h an dent santel Anterezat mil gommunion a gouter zo bet e Rom en dez-ze.

Setu ama c'hoas penaus e fell d'an dispac'herien lakat an oll a frankiz evel ma leveroo

Er penn kenta eus ar bloaz 1870. eur plac'h zouank, merc'h eur zaro. a vas falsezet derbi en em ober christenez. Anezhi he unan e zeas da chom d'an ti eleac'h ma tigemerer ar gristenien nevez, evit beza keleonet eno, hag e voue badezet d'ar sadorn lark

A hanoe an 20 a vengolo. tud ar plac'h-ze a o deus ket cavet ti he gouleo. fo da ober freus var dro ar gouezel-ze ha zanvoar oc'helle ket dezh dont ac'hano. Ar gristenien nevez a responte ato e felle dezho chom eno, hag a roe dezho da angout. da dre goms ha dre scrid, ar rezonioù hag ar gaur e devoa da veza lezet da ravetel he unan. Petra o deus great an dispac'herien ofeiz ? Eat int da gaout al lezvaro. hag al lezvaro a zoun gantho, na petra ta en deus gouzo hemennet ma vije reuzet ar plac'h zouang d'he c'herent, ha caset likuien d'he c'hêrc'hat. Al lamponet-se a zo eat dre oerz er gouent, o deus divarc'het seis dor an ti varlerc'h eben, o deus croget er gristenez zouang. ha daoust d'he daelou ha da gemeut a ra evitenebi, o deuz he c'haset d'ar prizon.

Ha setu penaus e las an dispac'herien ho frankiz gant an dod.

An tad santel, daoust d'he baoderiez en deus roet, ha lakat ruoz eure ar boorien a Rom. pemp mil scoet, d'ar 16 eur ar miz tremenet Ar bersonet a gær, dent da c'houlen bera digemeret gantha. a zo bet carget da reuna ar arc'haut-ze. G. M

SANT HERVE.

V.

Evit douze sant Herve ne jomas ket ket pell beo varlerc'h ar varnedigez vrat ha leal-ze rentet en hano ar vro hag ar religion hag e pehini e feverer e kemeras pers mui eget nicun. Goelet a reas gouscoude ar frouez douget gant ar varnedigez ze rak gouelet a rear o c'hoalaz an deiz caer a lakaoz eur prins mad var an tron gonde maro an alomber ha komentas ep skuiz da goad.

Eur gouloo-deiz ar a ies da zevel evit ar zant. D'ioc'h ma leverer edo eur vech en diz en doa savet gant escob Leon. he vignon. Tri dervez a zo edo eno o pidi hag o zuo. disparti dioc'h he zisk hien ha dioc'h he skolaerien. Setu an nor o tigeri atuc'h he breur hag ha zoulagad o tigeri ve evit ma c'halje guelet ar pez a dremene e lez an notroù Doue. Eat er meaz anezha he unan. en em lakeas da gana eur c'hantik brezonnek. Ar ganaouen-ze, eme ar c'henta eus ar re o deus scrifet he vuez, a voue, var he c'houlen laket dre scrit gant escop Leon he unan. evit na vije ket collet hag a zo bet laket en doare m nam, ervez a leverer, gant d-vela abostol an Arvorit, an den zanz Mikel Nobleta

Setu hi ama

Pa selhan on envo.
Hag entroze va bro.
Nijal di a garren
Evel cur goulmik vras

Percher ar baradoz
Digor ous va gortoz.
Ar zent ar zentezed
Tost d'am digemeret

Gwelet a rao avad
Gwelet Doue an tad
Gant he vap benniget,
Hag ar speret meulet.

Pe ger kaer eo gwelet
Ar Verc'hez benniget,
Gant daouzek steredenn
A ra he c'huroenn!

Gwelet a rao ouspenn
Gantho pep a delenn,
Anjo hag Arc'haeo
Holl o veuli Doue.

Gwerc'hezed a beb oad.
Sentezed a bep stad
Gragez, intanvezet
Gant Doue koronet.

Gwelet a ran-me e hoaz
Leun a c'hoar, leun a c'hraz,
Va zad, va mamm maro.
Va breudeur tud va bro.

Me vel eledigon
War ho eskeligon
Ker kouez ha ker rubenn
A nij en dro d'ho fenn.

A nij en dro d'ho fenn
Evel ennn bed gwenen
En eur parkad blennio.
Sou ha c'hwez-vad gantho.

Eurusdet ep ho far
Oc'h ho kwel'a me ho kar!
C'hui a ro din dizoan
E poanion ar bed-man

An env ne deuas da zerra nemet pa voa echu ar c'hantik. evel pa en divije kemeret prijadur o clevet kanaouennou map santel Hyvarnion ha Rivanona. pero her sikoue en eur vouc'hoarzin, hag her galve da vont davetho. G. M.

(An diveat eur vech all.)

Sant Theodot, patronum ann hostisien-

VADELENNOU VERONIK.

Ennn taol a skoas e kaloun Theodot pa velas ann dimez a-noa enn he di, buan e pignas e kasaas Veronik d'he c'hambr hag eno, var he zaouarn. e reas he bedenn o va Doue. emezhon e'hui a eo ket farvezet gaueoc'h genel enn emn hostalern. gout a reac'h pegemeus a bec'hejou a vije great enn tes-se, quelloc'h o peus kavet genc eur c'hraou e-kreis onevalet ege e-tenes mevieriou pignet var menes kaivar, n'o peus ket c'hoant ea eva ar gnin a zo enhan heredou mirr o va Doue, m'ho peo ur'e ar zec'heu ho peus gouzanvet evit pas mesventou ann dud. dre ar gounaigr ho peus tanvet hag a zevas ho teod. pardounet ar pec'het zo great hirio em zi. ne behait ket dieuzomp ac'h heu mad, divetazoc'h ne vo mui var-zevs. Brema rait dio skiennen ma zeuo da ambout ar pis ann oeuz da vber evit brassa mad Vikior pa va zi vadiges va-unan.

Dious ar zent. kemer krisien. co deomp kemeret skouer mortezo ho peus cur meve eur plac'h hag e vant ouspenn eur vech nec'het ganeho dre na vezont ket atao direpech. Dionall'! Gourdrous skanmoc'h, rakoat ann zeod da sirakal evel fouet eur portzer a zo traou eas, ar pes a zo dics co teuna ar mad eus ann ouk ha koulskoude petra dall deoc'h skandalat ma n'eo ket ann draze a glask? Al en em zavit ous ho meve gant malloziou, ar pes stouas' a c'hoarvez gant mor a hini, penaos e teui hennes da zont var-zelc'h? Leuskeul matlosiou a zo strinka glaou-beo a zioue b'ho penn, koueza a reont ha pion a vezo skaotet? Ma grell ne dleomp morse difazia ar re-all oemel goude pedi. Nag hen a gav komzou c'hoek pan lin a den bennes da freskaat he vadiziant dre ann dour benniget pa sell ar groas ann hini: no vare bete ket ous ho greuer hag he rouanes eur *Tater* hag enno *Ave Maria* da c'houlou deiz ar sarnes a ra he zro o klask tud dia anzho, m'he galvit ni he digemero, ec'h ezezo hag e chomo var dreujou ho ti *qui de hoc vigilaverit custodiam cum floribus suis suscipiet* eur vech mui ves hennnes enn hor c'hever eo eas gouleu keleopadures diganthi pa ves zonn Chuto pe:ra dal ar bedeu-vintin great a-zoare eha e zeomp ud doll o ren tud dall ha pa vorioump hon nessa oump evel sur d'on eil vard hon-unan.

Theodot. great he bedeu, a zaskennas evit gouzout penaos ha perak oa eat Vikior a-eneb ann ara zirs eo doa roet da non pas mesv deu enn he hostaleri. At meve paour n'oa ket boas da veza tapet e dronk eur vez spounius a zo a kruget enolinn ha tec'het oa d'ar red ens ann t. Evit Daros n'oa ket eas dezhan tec'het en em leuet oa dindan ann daol eh damantu d'he sternach da lavaret eo d'he a lad. Teunet e one se dano kazeliet, kasset d'ar c'hraou hag astennet var eur vrasi kolo; a veac'h eno. en em lakeas da roc'ha evel eur moroc'h. Brema kals hostiseu o deus eur c'hus ail, p o deus mesvet enno den ha pa n'hel mui bale e ves taolet er meas, hag e ve glao, ere h. skourn. n eus fors. er meas! da lipat pe ha da skiasi ei leac'h ma karo souezi enno e guerioues e ve krisienien ken didruas evit ene ha korf ho nessa. A zezon, emezho. zo kaos doomp o tud fallakr heuillit ta neuzerve ar zezon penn-da-benn. Koulskoude ouna c hoas muioc'h souezet gant ar rou-

Digitized by Google

[illegible] [illegible] [illegible] [

a Vreiz da e hountaat epad ar gouiaz hor a dremmeou a tout costez. Roman eleac'h ma vo dalc'het prantomer gant Iaa-ep Donar he eontr

Ar prins mouiank mad ne gollas het eur vech ar stroliagou ec h hoiaouiet Ihonc ishet en deu he fenmo e Donc ha pe gra anterouc hennah ma vo he gaou. o e hortaat ep en em gavas an taol a dia he skei

Breiz en an nevez amser ar pennad se eus ar blouz a bhpe mous da Arzur. E vuhan da vrea ar prizon e manio pemp e euc an amzer-se an nebeudig ar a oa bet ereiz a gaer deihan ar e hoer eus ar blouzon ha hanaouen a labouret

Neuzad ' eus he taulou Arzur ne e helle gaelet an porhouer na prajeier na goez na glasier. Ar pez a vele epken, dre eus tou pennsel ha ne e helle het unan bet ereiz enhan e

gant noblan. Hogen, pa oa'h ann c'hoant da ma d'ar pardon kar Ian ann dra bennag eus dale'hor zonch ac'hanoc'h, ne ma doaz h mar kirit, torri ho c'hoant.

Rust dia eur bouchadig eus ha pivo

— Gaer a leverez. Digas dip eur sutal, unan an ann eun tu kenong a vete gabet o troc'ha anezhan pa eus hon c hoas va diouligad. Hag Arzur a deuaz eun hoanhen o sonjal er gwelet lamet diganthan

Ar mestr a voue ravet hag Arzur en em lakaz he mintin en dro c helle da droc'ha bouchadon eus he vleo.

— Sell lan te gavo eur bouchad da lerphin eut ar en ann eur hanvet dit hremañ hag e cavar dezho pesk evithon ha me a bedo ve evithe. Lan a ri ve eur bouchad da lerphin eus va c hoarzel da Arc'hant da Vac'harit da Gatel lavet d'ezho en hel evithe unan eus a mesjon diveza ho breur ha neuze mes soudo ne c'hellet ket mont kenog kaenor va c'hoar meus ouvet Oher a ri, ma kement a zavaso dit?

— O va frua ha douetz a c helfi-hu a gomeuse?

— Nan, va mignon gortoset a ran ez out eur servicher kenl. ha fiaus ann eus c'hoant C M.

Eur pennad all eur wech all

KEN TOUL GAERON VAR LOC'H PENPOL

II

Ar beachour a voue ouvet da eur gampenn ribod hag an houar goude bezo distaolet dezhan he vale en em donnas kuit en eur lavaret nouvet vad!

An den iaouank en devoue ouzoc'h neuze da sonjal er mod ma en em gave enhan hag er c hoanoa en don rievet gant ar boged. Hogen ouzoc'h en don teo ha distres, sonjal ha dinesaat ato e teue da lavaret dezhan he oann e voa ann avel eul labous en eur gwenet evel ma zistouraen laeron, ha ne dapo ket, credabl e hoas ar hano

Hogen penaos en em devoa eat an toull-se ep lezel ha groc'hen? Fae edo an abadenn. Tec'het kuit. na dalc'het ar houn c'hasa hen oher rak pelec'h mont e oa ann ti hag e oa ann ere h. ha neuze penaos mont kuit ep gouzout da ann tog ep mar edot oc'h he tostal! Ne oa kaz da oher fin memet chom eno ha chom dihun. evit gallout goarn ker he vuez mar deujent varnezhan.

Setu hen ta n'ya penn-da-lor ar gambr hag e stanca teul an ale hoarz. Neuze e tougaz he c'hoanoa rag ar laer a ann e pare hag a vele e hoas sclear avoalc'h

Kemeret a reaz he henn vele hag hen lakaat a hed dindan an dilad gant ar honed nor er penn evel pa vije ann den coukat ar gwele. Evemat a reaz ive oc'h he fiñel da velet ha carget mad en neuze en em lakaat e kichen an or en havelep doare ma vije digoret en em gwiche an or ainc ar re a deuje er gambr hag hen

Var gwenecou e choanoa dindenn ep fiaus mar evit an dra gwir en em dis gwelout. An nec komzet a ran d ar houchour cuzet her an unnec. Ema kear a dremenas gwalc, hag evel ne glevo trouz ebet. e commas da gwele en het dioc e kemeret penn en valen hag oc'h en em strafuilla gant contuenn ar plac'hik ne vanse ket marteze petra a lavare

Ep dale goanezoale e cave dezhan clevet tud e vale, doare'hen pe var soloun he lerou. O vera laket he scouarn da zihun pa oc'h asaveza e tasten tud goustadig oc'h dor ar gambr kerkent ann alc'houez a voue laket en potaol, hag an or a zigoras ep gwiriantez

Ar beachour en em gavas neuze cuzet ire adreo an or digoret en dizhora. An tavarnour a ieas da gaout ar gwele ann den ac a zo tribad oc h tribad ganthan oc h he selerjenna gant eul leiera bouzar a pemp e teul an or. Ep mare kuita an tavarnour a zavaz eur lestr a vin en he zorn hag a deuaz var an doare den a ia ar stlenner ar gwele. Hogen a vrac h en don tonnet he deuz, ma comzaz he unan ep galloud criat, en eur leskeul epken ann heuzadenn. Ar beachour en doa tennet varnezhan hag he dreuzet gant eur voulen ile gamarad o velet he hemolc a tonjas preudabl e voa ann disoul hennag er gambr ac hag a ruscampaz ac hano mar gouez ha doue taz e reas ioa eus he strafuil d an houlzeu rak ter het a rejont ac hano ha oc'h vouc'h cuzet nicun anezho goudeze.

Goanezoale ar beachour a ia het e hoas dizacre. Ha na deujenz het adarre ha marteze bennac h handon varnezhan!

Premen a reaz adarre an or hag e taka d he harpa hemolc a gavaz er gambr. Corf mazo pa tavarnour a zon ann ieun e hoad hag a lakaa bien ar beachour hen da velet var he fenn ere se o c hortoz an deiz. o vouc h varnezhan hag a vennoue he zilaez o pilc hag a trugarezal dioar da vez savetet dezhan he vuez.

Dre vrama kerkent ha goulou deiz e vemenja dre ann eur vandeu charretourien eus he hirvoud ar beachour a gria da c houlen secour outhe. Chom a rejont a ra. hag ar prunoner a c he ia mont d ho c hoant. Pa o devoa clevet gantha ar pez a oa c hoarvezet ann ti moc'ze en em akejont da furchal an Ne gafjont den ne teujont nemet Corf mazo pa tavarnour Ar beachour a oa mez het d ar ne gave het ar vere hag e doa roet ann ti her mad dezhan.

Abaoe en devoa ar c divjo an tavarnourez hag he merc'hed cuzet ar vere hik-ac gantho pa vanit tec'het ho mestr pe he laer evit en em zicher anezhi. Var hoger c'hlok arouc'h he c hafjont o guzet ann noblant fuen zaner scornet na gant ar roue

Mar doa kras tavarnidigez ar beachour e voue kra. nac h e hoas lavarouzigez ar vere h ker pa glevas ne devoa mui ann droan da gaout nona rag he mestr na rag he merc'hez

Cavet a rejont ganthe e voa merc h da eur beachour renkendig a zo het lazet ena hag h daonet pe dra druez outhe pe ne ouzer het pevag a zo het espernet ha dalc'het gan ho eve eur sclavet Ar vere hik pasaer a veuse monga gant he diavlon o conta penaos en het lazet he zad Lavaret a reas dezho e devoa gwelet c hoas gouidonn eber mann a dorfet an tro, he dia kaer a reas dezho,

Digitized by Google

en eur c'horn eus ar porz eus tout gwiat ar seurt evit taolear el loc'h corfon ar re a vefe bet laket ano.

Ar charreterion eus connar anho n eivet lanso a gemmet a dorfejon, a gatrojas an ti milliget-ze brasik mont kuit neuze e cavjout ar c'horf maro d'ar gear dousta evit ne vefat eure daouarn ar justis, hag ar beachour a lahaas dre scret kement a roa digouezet

Ar vere hag a bede calonegan diod vad-ze d'he c'has gantho. Ar beachour saotrag en em gargas anezhi.

Goude bezan bet beleo penn he vrach, e mirouse d'he c'here hat ha d'he c'has gantha da di ne dud. Lacat a rouz he scolia hag he morren evel pa vije bet he c'hoar ha divrintoc'h he c'hemeras evit pried. G. M.

Setu anna hag a zukuez pe gen del eo couzet sod eur an dispac'herien-se a ra ar urezel da Zoue ha d'ar re-ji,ion kevcouit ha d'hu bro. Pe ouzout ket an distera gar eus ar iezou groiek hag a vo iouzou ar fest

An aotrou Deguerry person ar Madalen pa edo ar prusen en devoue da gomz ann dro bennag oc'h ar pennou brat eus ar gommun.

— Pe seurt micher a rit-hu ma? a lavarent dezhan.

— Ne ket eur vicher ao a ran eur garg eo a zo roet deomp evit ancour an enezn d'en em zavela.

— Penh! ramadelion! livirit deomp pe seurt hanorion a reac'h d'ar bobl.

— Desk a resomp dezhan religion hon Aotrou Jesus-Christ.

— Hon aotrou? ni ne anavezomp aotrou ebet.

Petra a lavarfe diskuiniac'h tud gouez a vel evit ar vech kenta eur misaioner o vont da brezek dezho an Aviel?

Epad ar vrezal oc'h ar Prussianed pa edo hor soudarded hor bretoned dreist oll o tifen Paris ouzho, sevs mobil eus a vefe a roue tamallet da veza eat e tu an enebourien Ar jeneral Trocho ne vian a gomzas en ho esep. Hino ar seiz den-ze a zo distroet d'ho bro, a zo bet harzet e Versail. hag ar re o deus ho harnez. goude bezan cleret pa oa kreiz ou bro bet galvet evit kemmesk e deus disclerict e voant divuma, n'o doa bet trahuet ho bro

Ar seiz mobil-ze a zo bet trompllet pe evel pa lavarfen, pahet gaot ar Prussianed evel bugale gant tud fallakr hogen eur blijadur eo evit ar vretoned gouzout a eus bet a drubarderez da dammi gozho

---

Lizer eus Pariskiz. — Eur soudart a Vreiz, bet prunnet er Prus e kear Ulm, a scrife d'he dud pa voa en hent da zont d'he vro

Ha C'hersal ker,

Compren a rit perpk n em eus bet scrifet deoc'h hanit ha em eus bet prunnet. Evel na c'hallen ket mont deoc'h ar pez am oa c hoant, em eus cavet gwelloc'h chom ep lavarel ger Hogen bremn lahat e vrankas, na c'hallan mui tevel...

Ne oufen bet lavaret deoc'h pegement en deus dridet en c'halon o tibias eur pl leac'h an eus bet mui, gwa, deomp evel d'ar forsalet. E kear Ulm edomp, e toullon drodan an douar ha ne c'hellemp ket ober eur gamed ac hano na vije oc'h non bezi soudarded fuzilhou eargel gantho.

Va c hervat ker, nonn em eus na rafen penn deoc'h a ranna re a gemeniso rad no dan gouscoude lavarel c hoaz eur gir bennag evit diskuez deoc'h penaus em eus bevet abaoue ma zonn eat eus ar gear

Hor lojeiz eve nn em eus lavaret deoc'h a voa toullon e tulhou an douar ton tou ev Joenet gouez kentoc'h eget lojeiz ev.. ol Hano pehini ac'hanomp en doa eur c'hole hejad enlo brein hag eur pallen avit en em c hoio. Daou-ugent pazen a roa da trakna en toulloo-ze ha red e voa caout goulou eo deiz evel en noz. hag ar soldarjen ne dea morse bezo gouzeled an tourmou-ze

N'on doa het a voued avoalc'h evit terri hoc'h anoun ha ker fall oa ma c'hoaga hor c halon outhan. Da zul on doa eul lur kik bevin fall, derveziou all e roet deomp eul lur kik moc'h troet eire pemp, gant eun tam avalou-douar po legumach a da heni An dra-ze a veze pouzet ol en eun dousz hag a rea deomp eun doare soubenn ken leo ha rod

N'on doa nemet eur pred bemdez nemet da vintin a roet deomp eur bannik dour zoun e gas cafe Rep ail dervez on dervez eur bara a dr lur, grenn gant eu ha segal coulz e roded, bara hag a roa c huero meurbet.

Ar vagadurez fall-ze hag al leisder eus hol lojeiz o deus laret meur a hue Var dnouzek ma prisonner ma voamp eat da Ulm. tost da bevar e haut deo a zo chomet ao e horfon en douar estren Ken ha n omp bet eno on eus labouret epad e huec'h heur bemdez, ar menguennou Pevar gwennek bemdez a roet deomp. Ken ha n omp bet eno ve, ar Prus a roe deomp eur pao a bemp gwennek bemdez.

Evez a levrer, cals pr roumerien bet en Alemagn, a zistro ar hano dan pe da vian roma lavaret collet ar guelet gantho An toullou teava ha lous ma zint bet lojet enho. hag an diezamanchod all o deus bet da c houmoy a zo penn abeg a gemmesk Esperout a c heller eur sech deus d ho bro e vellai d ho daoulagad

---

Lenn a rean en diez all eur pennad scrit d'ar bean al labour douar hag a lavare e listroe al lodenedigez var ar meiion, hag a gavroocz ar glao. an amzer soubl a zo deut brema en deus great hag a ra cals vad. Ar foennou dreist oll abocux gortoz eur pennad, a vezo cals c'hoc'h eget ma soujet

Hogen evez ar memes scrifagner an eont ne c'hallo ket mancout da vezn tuoo e meur a lec'h, rag cals pre-zadou ed bet goal laket gant ar gouny, n'o deus ket gallet en em gaout mad avoalc'h. Neuze bez et mar eun doare pr.ny hag a ra distruj hem.

Digitized by Google

(Ar scrifagner a c'hall ar prenv-ze teuzhi. Ar prenv-ze en em gemer oc'h griziou an eil hag oc'h kement frouez o deus grizion en douar. Lavaret a c'heller ez eo eur roglen.

N'em eus ket clevet a dud divar ar meaz oc'h en em glem enz ar prenv-ze. Mes ho c'hlevet a ran oc'h en em glem enz eur prenv all ar prenvel glaz tchenillet Ar re-ma a ra eun distruch braz e tu kemperle hag ave ama vardro Kemper D'an dero e stagont dreist oll, hogen pa o devezo erguet an dalhon guez. ha ne stagint-hi ket ivez d'an edon ha d'ar bouet bonnet?

Scrij eo an piver a armou a voa etre dnouaro dispac'herien Paris. Lavet ez eus a vroma c'hoec'h can. c'hoec'h ha tringent mil (006,000) etre fuzilou, pistolennou ha sabrionet Ha neuze scutek cant etre pezivou canol ha mitrailleresed hag a dra zur n'int ket cavet oll

Goulen a reat digant con dispac'her en doa tnost kein d'he gamaraded, hag a ziskoueza caout kous da veza bet an ho zonez.

Perag ar sitoianet dispac'herien, evel Blanqui Pyat. Delescluze.. n o deus nemet dispriz an oil evit eglic hag a zo eur gaoun ar vrasa etrezho?

— Perag? Ah ar re-ze en em anavez avoalc'h!

Evelse. evel a velit, an dispac'herien, republicanet emmlio, ne ellont ket en em anpoui ep en em zispri jout hag en em gassaat.

Epad ma voa grouanet Pariz, eur zoudard a con e gard a vez eur boure'hiz o tont da gonz outhan ha goude meur a dra a.. a ra doutlon ar ar goulen-ma

— Petra eo gallout ho pandan? da lavaret eo, petra zo a dud er vandon m emaoc h enhi?

Ar zoudard a zantas e voa eno eur spier a ioa deut en esper he c'horo. Distaga a reas gant he vouc'hiz eun taol dorn hag a eaas dezhan guelet cant stereden o para e creiz an dens. Neuze e crogaz en he gollieron, her stejas da gaout he ofiser hag her salapaz eno var an douar evel eur pakad louzeier fall en eur lavaret

— Setu aze va gallout-me, guel dioc'h an dra-ze petra eo gallout va bandon

Eun dispac'her a glaske eun t do arena. Cont teo dioc'h Pariz avad e felle dezhan e vije an ti-ze, rak n en doa ket a fizians en he vignonet n'edo ket e poan e teujent d'he velet

Epad ma edo hor soudardet ar Suis, eleac'h ma voant bet digemeret ker mad. ar Soiset, evit ho dizenogi o devoa soujet ober scol dezho, da lavaret eo ober dezho conferenuou, prezegennou evel a ra an dud gouezieh divatboun ar sklanchou.

Eun noavez, euo den gouezieg en em laseas da ober dezho eur brezegen divar benn an douar, da lavaret dezho penaut en great petra zo oc'h be ober, hag e stage dezho ar gerion, an hanoiou a ro an dud gouezieh d'an traou-ze. E c'hellat cridi ar zoudardet ne vouient nomeur a betra e comte, ha ne zaicjont ket da zigeri ho ginou ha da zisvievi en

Pa voa echu ar brezegen hag ea. an doctur kuit. setu eur mobiot o sevel er gador keu dic hoarz ha tra hag o lavaret

— Selit., emaoc h aze eur vandeu paneziein. Me zo sur n oc'h eus ket comprenet eur ger euz ar pez zo lavaret deoc'h. Me ra da zisplega an dra-ze deoc'h en eun tol

« Dez ez eus in seurt douar,. douar prat, douar coru ha douar hag a ro digemer mad d'an dud »

Me ro va mouez d'an douar diveza-mp, ha *devet ar Suis*

An ol a grias Devet ar Suis! hag a reaz eun abadeu c'hoarzin Prezegen ar mobiot zo deut da veza bradet bras.

An Aotrou Thaeron professor er c'houerdi bras, zo hanvet Charon a henor a Gemper

An Aotrou Rohou, vikel e Roscoff. a zo hanvet per sun Cuengat eleac h an Aotrou Leonard a ra d'ar missionou, da Haiti.

An Aotrou d'Ampherpot zo hanvet v kel e Roscoff

An Aotrou Rouaud. navez beleget, zo hanvet vikel e Lanhouarne. G. M.

PRIS AN MED.

Kemper. 24 Ebrel		Pont-a Abat — 29 Ebrel	
Pris an dousc'hoas dur		*Pris an dousc'hoas dur*	
Guinis.	31 lur 35 c	Guinis	30 lur, 07 c.
Segal	19 lur. 21 c	Segal	20 lur, 21 c.
Eiz.	20 lur. 70 c.	Eiz.	19 lur, 00 c.
Ed-du	21 lur, 0 c.	Ed-du.	23 lur, 75 c
Korc'h	20 lur 90 c	Korc'h	21 lur, 50 c.
Avalou douar	10 lur, 00 c	Avalou douar	9 lur 50 c

LEVR BUGALE MARI

Gant an Aotrou Cuatton, p Cuengamp

Moullet evit an eil gueeh. ha cals eacroc'h ha dfazioc'h ev. ar vech kenta.

SCOL AR MARO MAD.

Laket e brezonek dre urz Aotrou Escop Kemper, a gaver en tiez merket evit Buez Jesus-Christ.

Ar Gerant An DE KERANGAL.

Kemper, moullet gant Ar. de Kerangal, Mouller an Escopti.

Disadorn 15 Gortar 1871 — N° 337. — Seizved Bloaver

FEIZ HA BREIZ,

KELOU A BEP BRO, HA KENTELIOU VAR BEP TRA,

Digaset hep sul da gement Christen a gouz ar brezounek.

CONDITIONOU EVIT CAOUT AR GAZETEN

Evit ar Feiz ha Breiz. Costez-an-Nord hag ar Morbihan ... real var bloaz dioue scoaz, evit c'houec h miz, pevarzec real

An Abonnement a dle bout paeet dirazg commenç ar gouestlou

Ha hini ne vefe bet en dro ar c'hoaz cantez a renc gouzout ma ne zo bet he abonnement, a ne vezafeet evit chouec a gost.

An abonnamantou a gomzer e Kerne ar Autrou ar Kanoual, ezmuller en Europti, en ar Gouarec n° 13 e Kemper,

Hag Autrou an Kanoual epad e dever ordrenou ar gouestlerien ha kemenel a zell oc'h perzhiou ar Gazetenn

Ar cartou da vont ar Gazetenn e dever da adresal d'an Autrou BERVAN, eplan.

KEMPER 15 Gouere 1871

Emaomp ar c'hoanom a lavar Pa Nao a respont d'ar gouiziegi eus an oll he d chanjera a deu da ren dezhan merrout eus ho feiz hag eus ho c'hanaouted e caer mervel a dra hag a dleje pep gwir gristen eveuzi outho ha soujal mad outho

Petra kennak an gouiz hag eo evel gap dirag galoer zanet Per evel ober Jesuz-Christ ne c'hell ket lazai e caver gouscouar en ho gwiriou gwirionezou hag a dleje bezout acertijou e speretou ar re a garje ho flastar

O comz a rejoc'h herien Paris e lavar « An dud difiz-ma a zigas an dorn var an dour » Hag e gwirionez ho pa e deuz-hi ket roet eur skouerenn eus an dorn e lacat an tan e kreiznt e deuz gallet evit dezi ind ha chaouet hag en em zifenn ho unan tokenn rak cavet ez eus cerfoz diwar a benn neuze neuze zaler zevet en noaiou dindan an Autrou evel ma e dlije bet zaler da gas ho parlet da Jezuz? Ha ne vezont ket ket e kouz eur skouerenn eus an dorn-se ar vretonis oc'h ar gristenien vad oc'h hemañ ne vezont ket ket a zrouk speredou en ho unan ha ne vezont ket ket a zrouk speredou ez em gleo ma evit mont ober an drouk ep ezom gouestlerien d'en em zifenn hag d'en em gastal beteg en em zistrujo mar gallent

An Tad Santel a lavar ivez e ouzom eus ar Frans hag eus ar renerien digouezet zoken ne dle ket an dud-se beuzet oc'h an drouk-speredou pere e deuz devez Paris ha great kement a zrouk ez a ra memz zonn dezhan, mes ar gatolikad l zavet eaton kenlabezat Petra eo eur c'hristen catolik ma na vez ket kaset Doue hag hañ en-dro pa ma n'ho mirr nemet oberiou c'hoaz ha zoujen ebarz ma pije ganthan hag en deuze ma pije ganthan? Petra ez ketu pa lavaret en eur catoug en he gwiskan en he hart he zonn mes c'houi ep taspont ar gwir-se evel den a zarg credi ne dleer zenanigaat ebet dezhi pa ve merket da c'houzout eur vez? Na e he lez ket kaza gwir gatolig ep zouzout an dra-mañ evel mann. ha mann d'an dud kempenet a vroud evel d'an deu kemeret en ha hart he unan, ha dre an ep zezout outhi a vandero. ep reaco he gwirionezou hag he pleo pa vez kaoz eur vroud tud a bez evel pa ne vez kaoz nemet a eun den epken

Hogen an dalleuter-se eus a gais tud a gred beza catolikad ha ne zouvezout gwirion ha gallout an oll nemet e lezi ma plich ganthe an dalleuter-se co a lara an Tad Santel da gemañ evit ar Franz

« Ia eme an tad Santel dan ta mann ez eus bet lavaret gant tud hag a bretz ar he religion a nan christenienn vad a bemdez all, ne dleje bet kaza kaoz a Zezuz el lezennou e Doue pe standardou d'an oll dle hep religion d'ar protestanted evel d'ar re all A Jezuz eur eo roue dre vad zecour ar re ne zo en eur gwir religion, mont d'ho gwelet pa vezont c'hoarvezet dezho an nizezou pe a deu neuze ennezho kemeret pers en ho kaoz, kementse ne vezo morse mui »

« Ar gwella alaren a oufet da ret d'an dud-se eo degas ho daoulagad evit ma velint ar wirionez, en ho digas var an hent mad d'ober kement ho fazet »

O comz eus ar gwer savet gant dispac herien an Iuifed ha roue hag a roue an Iuifed Pa lavare d'ar re-mañ

« Ar ho zanzer a zo gouzout a gouzout red eo e vezafe ne hon nerz raison hag hor kenzo a Doue Ar hor zanzer a gresk ez ar c'hoanegon a deu da skei ac'h ar gwrek ha c'hellont ket he diskar ken a vezont outhi ha zoken he gouiz hoal hag ar garreg a vez ac'h gwele E vezo ar gwer-se an troublou-se an traou-mañ a damallont d'ar religion he diskarzo ezarc'h.

Ne o pe ket éta a zoun rak ar gwer zag ar c'hristenien divasa-ze a skignoas kenedel, hag a ve lavaret a dudi eus a vouele an Iuifed. Ar hremel commanzet-ne a vezont d'eomp, ar gwer-se a zo eno dre ar zervyas mes Doue a gare an Iuifed hag a ra dezho defen outho Dalc'homp pell ferm ha mard er vezont hag ho mac'homp »

Da dud ha lez Pe oa e hanvet : « Chuz, emaomp, ne credomp ket ehanoun eun ar wonderuuk marvadusoù a oa da lavet David pa oa gwiriet ga voa red dezhan mont bet bag ar c'hêr gant Goliad. Koun a ra gouscoude eta David ha me. Pa oa bet gwelet ar wonderuuk oa a marvadusoù oa, ha me am eus red kaout dre ar bed all. Gouscoude ha kemeran evit va honderuuk dibab bag ha pevargas evit pa vo ar memorabl'h petra bennak eus ennezgan eus hanvet dianvezour eus va ha n'oamp ket ama koun eta ra ch mad d'ar vro maner. »

D'ar Gardinalet e lavare

Ne'h ha hanvet va hervadour hanvet, hag e oampl en amzer ma servemp roue e oa da reuch dre eus ar roue Pap d'en doa roet map dreuch hag a gaoke hanvet dagan hag he deuz hag he resonerien. Eur marvel da gaout a re daouarn an dispac'her a oa dirollet e roue red dezhan kemeret kroaz ar Salver hag en devoue da c'hoari dommgarzoun pell bevennou ha matlaouou an den dagaloc'h. Me a oa ç'hoh anezhan ar vad traoù ma e'hoa eun ga e. He standardet Eden a oa e he hroaz hag e gwiskamant Sarmez e oa eun ar standard eus ar gwir Israelidien ha gwir galoun a skignas bemdez dre Rom.

« Gouzout a ra petra a zigwezas gant ar map daouzek ar pennoù e roue tremenet gant ? daoulagad.

« Me gaoz eta a ra ar vaout an hini en deus roet da gaoloù ar pri eus an hini gant e daoulagad. Ar c'hroaz eus an amzer dremenet eus ar c'hroaz ha ... dre ze a c'hoari hervez ar c'hroaz eus an amzer dremenet ... eus an daoulagad hag an ampoulerez en deus roet dezhi ar groaz eus an amzer hervez da gaout eus ar gwir eus a skignas ar c'hroaz eus an ... Jakez gantañ e Rom ; hervez ar c'hroaz eus an amzer hanvet gwiriad ... ar groaz eus an amzer da ... da zeuz a dle lavaret dezhañ e vefe red mont dirak ha ar roue ... ha hanvet gantañ ar gwiriad ... ar ha eus gwiriad. Ne c'hoarhemenn eus d'ar roue ag ar memorabl'h petra bennak eus ennezgan eus ar ha ... eus an ... ar Salver ha me ama ar memorabl'h eus ar vro maner. »

D'ar memorabl'h ar Pab en deus lavaret

« Ar memorabl'h eta eo a vo kemeret kemennadegou d'hon tarzhet e Rom ha ... ha hag e vo red ma ha hemañ. me ne'm eus ket ... ha ... Dre ze ne gav din eus ar memorabl'h eta ... ha ... ha ... ha

mein dispac'herien, mann ked difenn, evel Paris, ha le-c'hiou all, eo ez eus votet guella-c'leac'h ma c'eulet ne vea nemet katolikod, nemet kristenien vad, ewel ar vrasa hag e c'hrisyen all, ez eus votet falla. Da lavaret eo, ar re o deus santet ar bouez ouz a voalen Doue, o deus digoret ein dra bennag ho daoulagad ar re n'o deus bet nemet con tamig zoun a bell, o deus kuitaet ho stad fall ha tolet pep soursi a gontez ha daoulin ne velint sclerijen nemet pa rezunt scoet ho mann, pa vez divezadezho.

Nan, ar pez a dremen en hon tenzor ne ro nemeur a esperans e teufe Doue da zelle a druez ouzomp. Pegaus a teufe Doue da donna he voalen divarroomp pa gendalc'hent da ober ar brezel dezhan ha da ober torfejou skrijpt evel ar re ma clevomp hano anezho bemdez? An dispac'herien o deus ket canet da zisknez ho c hasson hag ho c hounnoura enep Dour ar religion, an iliz, ar Pab. Ma na lazont ket hirio a vraz ar re a glask lacat an urz hag ar peoc'h da ren, e lazont bemdez dre guz ar re a goez eitre ho daouarn hementse a velor e Paris ha marteze mainc'h e bez e Lyon, e Rom, hag e kement all, o c'hortos ma c hellint ho ober e pep leac'h.

Comz a reomp en dez ali ouz a eun jouach d'ar Ver c'hler a zo bet guelet o finval he daoulagad dre vezvad Petra o deus great an dud difenn? Sklaveza an intach benniget ze gant pri ha fank.

En ilizou zo o deus torret dor an tabernacl, tenoet ar meaz ar sacramant, meulet ra vezo, ha stlapet an hostion sacr a zorpadon an ed, oc'h egile en eur lavaret comzou mezuz, hag evit diskuez ez dre gasont ac'h inor zalver epkon ez e reaut hementse, en eun ilis bennak o deus great nemet eas ganthe an hostion consacret da sanctifia o deus ket racret ar reschiou sacr.

O velet orfejou evelse petra a oufet lavaret nemet ô va Doue, pardonnit-hi, rak ne ouzont ket petra a reont, ha pardonit diveiat oll d'ar ro zo dall avoalc'h evit en em lenel da veza touchet ganthe!

G. M.

SANT HERVE.

XI.

Tri derrez goude m en devoa guelet an Ene digor dioc'h ma lavar barz breton sant Herve, da lavaret ec an hini eu deus scrifet ho buez e guerz

Tri dez benoak kent ma varvaz,
An Aotrou sant a lavaraz
— T pank, va mizer, aorel
Aozet va gwele, ma n eo ket
N nen aozet ket ier'h ma obe n hoazet
Nemet var an douar kalet
Aozet nen dirag an oaler
Ma weilo Jesus va Zalver
Eur meon da benn-wele laket,
Laket ludu e lec'h goic'het
Na vinn em gourvez et ludu
Pa zeut d'am c hero'hat aan eal du
Torrot va oerz, gwaun va c halon
Digouet an termen evidon.
Na Kristina a lavaraz
O veta gand eur c'hlac'har vraz
— Mar d'eo, va conar gwan ho kalon.
Va hini rank dio, ma gurion.
Va contrik kor ha me ho pad
Eun dra gant Doue goulennet
Ma z nn d hoc'h heul, e berr amzer
Evel ar vag var bouez ar mor
Done zo ar mestr e hui her goar
Kristina, va more ha va c hoar
Doue had aon ed en douar
Ha Doue ben desium pa gar

Hogen an ed a zo dre e park ar linget evel en hini an eontr eoz.

Ar zant ne vevas mui nemet tri derrez. Bez ez eo en dro dezhan beleien aladeg eskibien, direolet da cuoro var he velc ludu an hini a zo bet guellet o gaulhan chom gant an urzou bihan eget bras savet e an bucla cargot euz an ilis. Erveż oann euz ar re o deus servijet he vuez, e reaiaz he sperejou eureiz et e daouarn he Zalver var dro an eil deveż varnugent a viz even ha var dro ar bloas 965.

Kerkent Kristinark en em daole d'he ouend, hag a varve o poket dezhe.

Pa oa sant Herve o remen,
Hag en dro dezhan eskibien.
Oc Kristina en he gichon
War he daoulin, souchet he fenn
Hag e kane an alc'houeder
— « Ar vag o ia var bouez ar mor. »

Arpog an dispac'h e virot e tenzor catedral. Nuoret eur voest ive hani mein pressus var he zro, roet e prezant gant eur prins breton. Da vezo eur varnedigez vras benoak da ober e tougot ar vorst-ze o prosekrou dirag ar varnerien ere ober a le varnezho dirag an oll evel ma roat e lec'h all var levr an Avel. Eur roue a Frans hag eun dug a Vretz a rozz ho dorn an eil d'egile var ar voest-ze ev, ober ar peoc'h.

D'ar mare-ze ivez e velet e gouelet Breiz zel e sacristien eun tas divar ar meaz, eur c'havel vero ha n en devoa nevra a zispar nemet ma voa coz. Tout ar barrez a oe oa kement a respet ev thar eve eus ar voest ar hani dreist oll ar re a oa da glask ac dara ei eur gana hen arnore nan eget meun. Cave a reaiz beat na douch eutron ar hini ou moar gan ore e sourut he e dregin

e bordmeerreve he chapelet he hee da reerde ha kemeet e dee a breeneu. Dieuchaet dereg ar c haveel ar e pe-kaet dorhee gant respet ha goede hetz dezet da tiret e zeuet ar hano speuren

Hogen ar varo ar kaet ar rebo eriegues anet. Herre geleet gant ma ha kemeet a hir c haveel dere en an hent ma ar dee ar zant theodhet enkee ha ma veg het keshellet ar h kemeuedeu ar hent hag ar varoez ze dee roet Dieuz dezhan ez ziel ha mann

Pa ar e veaz ar hent roet gwel an Dek a breiz a ene mes poecher. Ar varo ar hae e ter guerch reuzeudet dre ar zantelez dre ar pedio ha der ar c hallvez e reuz e ta hent penet ha kroget en anez reuz ar gwa ene ar ene ma pep tra ebet ar pere an ... a ar a ene ha hent diredan an ti ... a dishe enkrenne h eget eur varo ze dee hent ha ar gwa greet ar da reu ha meur a glaharz gwede hetz penet dezhan gant devoeion. Hed ma reu ha redeu reu gwe-rhall a ra ar hano ha e kaven kenedenn. en eur gant gant eur veaz kroeiet h.

L. M

Diwez

Sant Theodhet, gouverno ann Iliz-Meur.

TRADUKET GANEZHI

Theodhet a he lie mag eumet ag ehoun e ti kentoniou d he zevi h ma e kavet ; mes reu tad he vien a dle hezo eunn e-unan a zudi ha g ennel dleout d he hanale Ti ze oa eun hoz eun hoz e ; ar ma, eun ar kerzhet mag eun he zi. Var dro dudi h, eun zud tad hag ar vam a helenn h ti e reiz zun dreiz a reu mes da c he eun ar pinel kentoniou ? Krabat tra ... e chal ar harlez ar ze g enel meurez eunnet degan hag ar ti ha eben chuffhag ze eun tam kaera ... ar ch ti ze oa eur hoarz ti ar vugale dre ma e he eun hoz e kaer. Ze ha d ezo doaze he e hoziel dre ma zunkoa drek tri eun dudi eunn he ze kenvel ar pemp kentoniou ar hoarz kentoniou ha d eur vunuti ahont ar kentel da eriaou he gumaon eunnet d ezhan eur eur e kentoniou ze glep he noudon ne gra, meurez kaera eun zunuti zevel eun pemp tra. ze pinvez ha ar ta meurez ebenn ha d eur ta eun ez eur ti ar reiz he zevel da gouz eun gant Dieuz ha doaze eun he g eunnou e kaoun ar vugale ? an gwelout ket ar pastrerez ze ar ebenn e hoarz eur he ene kemeu ar ze kentoniou h hag ar meurez h doaget da zevel he ar pemp a eun fin meiz ar daiz ze meurez eun ael pe ar zun. Ne c kentoniou ket degan he arvesa-ne eur per eur gwe h eur zevel eun pemp kentoniou d he pagale eun hoz ar eiz ar meur he kemeu doaz ga zud Dieuz eichuenn ar dezhe eur partad ed ha kemmet dezhe eun he vadeziez h meur meiz da hoah gwelout h ar hoarz he tud hag ha hoarz e eun eur vaez pil eun eun eskiz ar zevel gwel an had eun dezhe Ze pe hoarz perak e ze eun e ziwez eur c hoarz he, perak e zeut eunn ar zeut ar c hoarz ? perak e o kaf zeun dre gloan e ze ar gwa ar pemp daoad ? perak ar zar ne ziwez ket d e ghaol ? mad ha ma digarez e gwa eun tad h ziwez da zeut kaloun he vab kaera Dieuz ha hoarz e gwenneziez he hanoz e vera ar ze ma he hoarz eun e eun a vaez Theodhet ze a gwelaz kae da gaer hoarz ha meiz h eskeiz eun ez ziel ar e vaez Dieuz e hoarz e kaoun A zeut ar e eun ma-gwez d eun h e eun ket ziwez eun ze dre ar zantelez ha eun ket ziwez eun ze dre ar zantelez ha eun ziel ar eun dre ha hoarz eun eskiz eun eun ez eun ha hoarz ar eun ha hoarz ar eun ha hoarz ar

lagad kement a dud me c'houlennas digant ar Verc'hes ar c'hras da vervel ene eur c'hiz-se?

Ne gredan ket eme Theodot, e pe zoumda gaout aonn. Ansin es e noaz da vrasa, e c'heus na lâr an Iezuz goude oll Doue azezomb da peulen rag dont a ra eus eur galoun euz. Ia, va merc'h, ar vodest a zere d'ann dud mouarn ar burzud en ar roscu, ar vodenn en an deiliou glaz a laka ar rozen kaiskaeroc'h hag eb ann ac'hou ar unkel goudan a den Iezuz da c'hoenv. Drema seh ous Jonas eur profe on ve ha karge, ganl Doue da urzeg ar c'hanjen d'ar gear vras a Ninev Men Jonas a lavaras enhan e-unan Doue zo ker mad ma pardonno da dud Ninev dioc'h-ti ma tistrouit ha me a dremeno evit eur gaouiad. Ne c'houlenas ket eta sentl, dinkenn a reas e Joppe, e pignas var eur gontr e oas he arc'hant ha chetu pen a vont varzu Tharz. Doue a lakas ene avel kre da c'hoarz va ar mor ar lestr paour a roa o vont da beuzen ar varc'holodet a grie ouz ho Doue. a skapr er mean ho marc'hadourez evit skanvaat al lestr. Jonas a zaskennas e goeled ar baimant hag eno en em lakeas da gousk

Ar sturier a genas d'he gaout penaos, emezhan, e'hoa ze kouskel? pedi ho Doue ma sonjo enhomp, pe oamp kollet Lavarel a rechont ma ezrezo zenoamp d'ar zort evit gant piou ze kaoz eus ar harrad-amzer-ma, grisl e oue hag ar zort a gouezas var Jonas. Petra raimp deoc'h, emezh varc'holodet evit ma torro var ar mor kement-se ganon, emezhan ha va zroiit er mor neuze e torro varnhan rag gouzout a ran an tourmadoz-ma zoulamoar diomp. Ar varc'holodet a gave dies ober kementse hag a voelenn evit distrei d'ann douar mes p'hellent ket hag ar goagon a darze vaskor'h vras. Kerzal a rechont var ze Doue hag e sevechont Aotrou, ni ho ped n'hon laka ket da vont da gol evit hoas hema ha ne rebechol ket deomp ho e boal. hag e taolehont Jonas er mor

Doc'h tu ar mor e zoulas Doue en doa digaset eur penk bras peliou a louskas Jonas hag epad tri derves ha ter nosves euo e kor ar penn-se. Ac'hano ar profet a reuze Doue a gav ar maro em beus savet va mouez varzu ennoc'h hag o peus va zelaouet a neuz hi va fenn, tre-var-dro din n'eus nemet dour ha tarzoun diskennet ann hetc'h grisiou ar menesiou eleac'h morse n'eus bet c'hoaz den beo na koulskoude e vel e c'hoas temp Jerusalem. Doue a roas ordr d'ar pesk ha Jonas a zaskouezet var dreas ann nod.

Chetu ze, Veronik ar pez zo merket var ann tanlennou digaset din gant ta mignon Henvel int ous ar re zo perdet e Roum dindan ann doular e kever beuzon ar verzerien hag evel ma lavarer dil. ar genlel hor beus da denna anezho eo bouma Ann tan, ann dour ann aberalet a zo e daic'h Doue ar vues a zo skoas ha skoas gant ar maro Ann tri den iouenk a zo deuet ens ar fourn. Daniel eus toull ar loenn, Jonas a c'hoaz ar pesk, evel-ze o zavo ann ene d'ar barados hag ar c'horf en devero ive he zervez.

Etre-dous ann oas a zo ene dro na mal na zont da nhaoa, eur Pioupa kaer da lakaat dindan ar penn ne sonjon mad. A dra-sur marvailou ann hoaz hag he verc'h a zo a-raok. kemeuse oant tost eunn neuenl rag Theodot a c'houlenas ens lanse maat Veronik he lakaat da gemeret an zelen evit kaoz ous e kantik Veronik ne oue nemet skuil Gaelg ena ar c'herdin o rida dindan he bizac hag ne gomzes dous ho nevel var-zu ann Env Lavarel a rear gan gwelloues a rus ket eo t ann den kaer oc'h mui a ege tudou ann hini a gar petra ne vo distruiset c'h da zouaro Doue ege kanacken eur verc'hik pur ha dinam? E-lec'h ann de co a hoarzoa ha ne glefchoi mui ken zoue ann ti nemet hini ar c'hrillet var ann noted. I W

LABOUSIK DOUE.

XII

Arzur goude beza roet d'ar solier eur bouchad bleo anil pephini euz he c'hoarzet, a lavaras

— Afo va mignon iaa, arema ec'h elles mont kuit. Guelet a res ann diencrez Em derveziou diveza. ne lez din sonjal ma. pemet e Doue.

— O va zud piou en deus lavaret deoc'h edoc'h en ho tervezion diveza

— Den nac'h her gouzout a ran. eme Arzur o c'has ha zort d'he galon. Mouez va mam e deus va galvet en peg-ma ene ar ge an oa-ze evit hoc. ia neuze. emezhan hen trist ha tra petra a rafenno Iremia o vont da Vreiz? Pe seurt galloud a c'hell eur prins da'l da gaout var he sujidi? Truez o dele ouz o ha setu kement a oulen da c'hortoz. Guel eo ganiein mervel ar re varo a vel Doue

Ian a roa trist he benn ha glac'haret meurbet o kaital Arzur Evel an ron Laza, e credo e oue dont da vir kemeu aunch ankeuiuz a-dreuz d'ar prins zoujuk. Arzur en doa couzet ouz ar maro. hag evelse e oe bet tost ar maro dezhan.

Da noz,an derveziou-se,ar prizonier daouhuer var leuren ien he brison, a bede calonek pa glevas en eun taol an or o tigeri. hag eur vouez c'hruz o lavaret

— Aotrou Duk!

O sievet ar vouez-se. Arzur a zantas he c'hoad o skiiou en he vouzoc

— Petra zo, emezhan en eur grena.

— Aotrouk Duk ouz o beza hoc'h ezaiir a zouaz d'ho pedi da zont d'am hesi.

Ep gouzout pelec'h her c'hasel, Arzur a zavas. Hogen he zrenker a he zelle dindanhan ha lem ar maro a roa deut var he vizach.

— Ala. emezhan, deomp' hag o lacal he zouarn a grena var he heulion, hag o sevel he zoulgad serret varzu an Env evel evit goulen nerz calon, e leuas nevel ar roue lan d'he ren.

Arzur ne vale ket, compren a rent pried ep dale e lahest penhan da ober eur pennad hent barroc'h eget an hini a rea pourliana pa vent caset da ganat he mestr.

An eurvrouk a c hoanz an he vizach ha n eo marmouz hanz dioutb. a rone dezhan da zanout a voa caset er maner eus ar c'hastel

Doun zoucb a deuz neuze var eun dro en he speret, pe a zant d he lacat e trankis pe her c'haset d ar maro.

Seoulz an diverz soarch-ma oa ar vonoes

Ian-ep-doaar ne gaf ket dezhan e ve avoalc'h bezn lahet da verrel gant an manoir. e ken Corf agent digemi eus ar re gemn a Vreiz a jos kemere er memez maner gant an rubard Guillourar Bloc'h. Ne ket avoalc'h dezhan oeza lamet ar gueiet digant he miz He bir e caf dezhan e choun ben. kent ha ma vezo bet Arzur breizat a c hell en em sevel a coup he vourreo Philip a Frans a deu da ziscleria oc'h aznvez guerrou ar prizonier Red eo lacat eun termen da voez ar prins zouzank

En oerzez-ze da bardaez noz Ian a jos savet en eur vag ha deut ganchi da droad an jour eleac h ma langaes Arzur a Vreiz Eno. er vak-te ha benn du ha tenval, mann o c hortos ma vezo digaset dezhan he miz

Enoaet eo o c'hortos pep minuten a gaf hir evel eur bloaz. Laoust a ra dezhan. eur vech maro Arzur ne ra mui netra dies dezhan. na ne vezo mui bec'hiet he galon gant ar more hird a zo brema oc h he grignat.

Da en an noz en oabl n eus ket ra steredeu o para. Al luar zo mouchet gant coutoul teo ne gouez ken trouz pennet an doar a zaffiout oc h stroad an tour

Setu tud a vale Arzur en digaset gant mevel pe zaluz ar roue Hema a ra d ar prins zouzank remendik pegant er vag Neuze ar vag a ia ac hano varzu coat Monmeza Ar roue zao hag he laken ne laveront ger

Arzur a zant avoalc'h petra en deus da c'hortoz.

— Lma deut va beur diveza, emezhan outhan he zaan.

— Evel a leverez. eme Ian-ep-doaar gant eur vouez serijus

Ar voez zo c hoek da goll. Ar prins zouzank bez a lavaraz eur gruzden ha strailhet ell zo em daoloa d an daoulin dirag he zoun

— Gras' gras' va mestr, emezhan gant eur vouez tremtus zo vadn bet he taouzen en he cead hoc h ganz'

Mouez Arzur e dirije zemerzet eun ugr Ian avad dedruzoc h eget eul loen gouez. a zao he gentelaasen. hag a glank plas ar galon evel ma vez eun taol marvel

— O va mamm perag oc h ez-hu dilezet he pegel? eme ar prins zouzank gant eur vouez glac'haruz

Al lahez Mamm a beuaz ar roue da vel eun tamig zamzer d he nij evit en em c'hedi oc h Doue ha Ian a c hor tozaz eur pennad aranck ane

Arzur a veurc'h en deu petra da c hortoz sigant an dud a zao. Ilema eo c'hoarz

Pa zao eu gueiz zo a zavaz ne vez c h A zavsen a reat eur gouz doun e tal ar prins hez hag hen d ezeza mann n'hen laze ket. Arzur a grie hag a groge ouela ma c'halle e bord ar vag.

— Ne varvo ket, e lesbo' eme Ian gant he gounaar

— Petra am eus me great deoc h'? eme Arzur.

— Ala out bet var va hent, ha ne vez mui'

Neuze e erogaz e treid ar prins zouzank hag e c'hoarc'hemennas d he lahez ereg en he benn evit he delear er zter Arzur a talc'ha evez mad e pord ar vag gant an nerz a gaf eun den dare da gof he vuez Ian e consolaz, a grogaz adarre gant eun dorn en he gontellaasen ha gant eun dorn all e libo lur ar prins. hag en eur doui avel eun drouk speret a saoclaz al laeren bete a troad a poultroa he miz

— Va mamm zad Va Doue Setu kement a c'hellaz Arzur da zavarel

Neuze ar maoirez hag he laken a velaz he vizach oc'h en em zicoa. hag her c'hlefjont e kouz o lavarel eur ger beonak goustad'k

— Te a zo aze va guemaoil? oh caer a deus, ma da vel me da enavez' oh na se zo coant ato' Lavar dun. labouzik Doue ha deut out ep dre-ma evit va c'haa d ac'h Eav da ganut va zad mad ha va mamm ger? oh' nag a boan am eus bet da c hourzaz'

Mes Jesus-Chr ist a bardoaas d'he vourrerien, ha me a bardon ac'h d'am re

Ar c hrmzon-ze a skeas rone Drezzes da zavaji.

— N eus ket ano eus da bardon emezhan oc h ober eur c hoarzaden evel ma lie zalan ober

Arzur a zemplas he zouez ac gloaet mui memez eur gerik beonak peoc h esperans pardon. kenavezo Armel. Hoyer Mari. Azenor Va mamm ger va zad Va Doue Va Doue.

Ne lavaraz ken Ian en doa savet he gontellaasen evit an trede gueiz. ha penn coant Arzur a zo couls lavaret distaget diac h he c houzoul

Ian a blegaz a groga a dro vrasz er c'horf. hag her silapaz er zter

Pa edo ar c horf o vont en dour al lahez Mamm a loskaz eur gruzden gant he zoun. hag ar maoirez he unan a reaz eur serijaden. Eur gorread ha n o devoa gouelet neuze anezho. a zo er vag hag a ujaz ac'hano en eur lezel var he gre c h eur fulennad tan a velet o steredenna e creiz an denvalgen.

— Eue Arzur o pignat en Eav' eme al lahez Mamm Ilia gant he zaeres ne c hemaz ket maret d en em delear var he zaoulin

Ar roue Ian pe lavaraz ger Lavo ar gruzden hag ar gounaar a velet ato var he zin. Pe zaoulagad skeuil n'ho distroe ket dezar ar zter

Petra a reemeno neuze e gouelet zalon ar rubarez? Doue epken her goar

Hogen neza ano pebez maro eur gr desrue Arzur ar prins zouzank-ze her carel gant ar vaouez hag a zo bet gouelet kement dezhan e Breiz

Gande metapus evelse he nesmont e chom hem ma e dem bet ma ar vretonet pann e c'hellemer ar mestro?

Eur pennad all eur verk all G. M.

Er grantamank Connad eplan Jesus e caromp cur pennad hanar nerfet gant oal brasan eut à cur gouarnt a Oriana hag a anhoan ar scantaat e doue roet calon Jesum hag he vab santel da semmet ar gouarnt an opad ar vrasa diverta. Evit dà ni nimar an hesa nerfet eur pennad ma, a credan e vaio kreant gant pigadur

Revet Jesus!

Na mann ger hag emetet,

Gouare hemmant ez eus din aotrà deoc'h ar pez en ventanet anna d'an 11 a viz here ma entan hat ha me e hallo rei deoc'h da zonnet ar spont hag ar carantez en hon mesk ninie.

Abaoue mezer à nerves e clevemp ar c'hanolion a creiz an enebour à doueiz hag a rea krena dre ma tano D'an 11 a here an derves à voue scrapet. Abaoue an derz hent a oa den ken hat rannet da glevet an tammou cruel hogen neuze na zant ervoc'h e tostaiant bep muiaù. Abaoue ar ma edoet en hor c'hichen e gar an hent hanaon. An tammou a rea eun effet dezho ha strizal à reant spontus. Neuze mui disiag ebet hag ar boulpi a glevet e natal à hep ha. A. gouzet oil a grenn evel pa vez creiz-douar hag hon maro oc'h bonjelezamp. Goudezoue ma an hat erbin e hanaon, hedamatoc'a hadas e hanc'h hanar ha pegeit ar vaou hat pephini eus an hanaon ne?

Na c'hellan hat lavaret deoc'h pe stad en em gavemp. Mont a reamp d'ar c'hanar da hadi nemeur ez eamp d'ar c'hanadi an gichen gaolo ar c'hanar Ha i Thaie a oa diaze da vervel hag eur vaz ez a hanc'h a vaz'hanarne ac'h hor gouiet e vant d'ho c'hanet. P'dis hanar an dammou mui abaoue evelse

Hor mamm vad hon dentomas noaiou a vandra, hag en em taheas da hezaiù deamp evit ret deamp mervel calon, ha lavaret deamp en eun tre hel e pourchas dasson pouez dioc dapouezant

Var dro ma hanar an troug a gresk an enebour à doue, eama e lare ez raeoc' hi soudarded ruz dezho mont var a dreiz à doue en eur vont hanc Doue à reant hanag hon ez hanc à ma digue rag digan à reas deamp vad mui hague Hor soudarded à doa en hor poan, ep mann da damma var an enebourien pere à doue ez doeo'h ho en Ar boulpi hanc ha hanc à gouze evez glao var ar gouarnt a oa nemeti ha hag ez eu e clevemp cruel an tammou ez Varianaon Na doa hat gouezandet, ar Verc hon Var ha calon Jesus hon doasaile

Ar gouarnt oa ar à hadei ugent mui eur vez; an Ar mogerion à grenn ar giict à zarnchi ar gouarnt oll à haye eur pa vez creiz-douar credo à reamp oll en doue hon hanar e vez An tammou a grenn kenvrat, an traou hag ar zaar à oa spontusoc'h eget ar gouza cavout hag ar gouza harroe zimiez

Al laouenaet, dezat em ez e'hanar evar grenn ar hadou a galon evit diguez hag da kempenn ar re c'hallet, a vez ankavet an dra hal a oamp var an douar hal a hallam ho distrec'h e creiz evit lavaret ar Salvaour, e c'hanton ar mare. Gouezandet an esperans à pamt e gourlet ar c'halonou Hor mamm vad e doa great kaout mach calon Jesus var ar mogerou an douar, ar pehinsion, hag hor fiziana a oa enhan Dre se doe hat trompet e vezat ho fiziou ar galon zacr

Kavet ha ma pademp evelse ar c'hanar e clevemp cruel an diaoul Bugale, re gaz ampoupet, a dro da zaouiou en hor c'hichen d'ar c'hanar hag a grea ho oll zoni. Lod all a zao en dro e hellaient var dor ar gouarnt en eur grena « Digarit en han Doue, e lavarent pouez ho pet trouz ezomp mont a reamp da vea laouen! » hag e gouezent, evel gaz e c'hoaz houlpi en hor poan

Neuze en em zavi oll an dremm ec'h eann ar c'hanolion ma grenaent mui. Echu ez oa mez kaer ne doe mui a zeamp. Nouze e clevent mui hadennou à levenez hag eu mui ho dennou à gouzoud kement a dud a rea var ar ru ma ez e c'halle na pouez na doaré Ha hor poan ez a kemmet a dud mae kavout ma na vouzet petra da ober outhe. Lavaret ez gaichoc'ha an aotrou hag e teuz an nos Petra da ober? Na notrou T ro em gavaz hag a lavarse d'hor mamm « Me a gemer varnhoc'h ar gaich red ez ho c'has diabarz ar gouarnt pa ne doaz ket e blaz ez ehoc'h ac'h all »

Kerkent ha ma voue ruet deamp an ute-se e oeaz hon enebet en he dro. Pephini a redé d'he (arthaleu) tachenna, evit kaer hag he difiad vete gouchet hag all hag ho digas d'ar zal vraz. Ezoa bazaz ha gaelia ma c'hriamp, e soñamp gaelieu d'an diaoul kreiz-er

Kerkent e voue digouet dor ziabarz ar gouarnt, ha pelaz taolet ar boaz neuze dirag hon daoulagad! Gouezit e ruent hag e taolet dre ar c'hiniz an diaoul mae hanaet varnezho. Ha neuze en em lakaz ar diaoul mae hanaet varnezho. Ha neuze en em lakaz ar diaoul gouezit e ruent hag e taolet dre ar c'hiniz an

Hogen kerkent e teujot da lavaret d hor mamm vad edo ar prusianed ebars dor ar gouent o c houlen digor, Clevet a ren ami ha skei var an or G. M.

(Hor pennad all eur wech all.

Eur c hanfard otus caret ke ornit ganthan. Eur vodennik soudardet var varc'h. o tistrei eus ar vrezel, en em gavas da loja eun nosvez en eur bourkik bihan, e Pologn dioc'h ma lavarer Ar meur a zalc'hus an oliser en he di hag a roas billejon d ar varc'heien all da vont d'an tiez merket dezho. — An oliser a lavaras d ar meur

— Etouez va zoudardet ez eus eur c'hanfard ha n'eus dep evithan e kemeut lcac'h ma loj o ra he vestr ha brao e vez c'hoaz da dao an t goude ober he oll lavranoo, pa na vezont ket caouet ganthan.

Mad a rit lavaret dio. eme ar meur Me ia d'he gas da eun hag e cavo eno eur goaz hag a roar oüna potred.

Setu hen hag o cas ar c'hanfard da di eur goff (eur marichal) a roa er bourk, ere ovel Samson ha dir var he da. couta hag en he grabanoo.

Ar c'hanfarc ne vancas ket da ober he botr mad. Pa voue diskuezet dezhan pelec'h en doa da vont, e za d'd'an daou lam ruz, hag ep disken divar he varc'h e za er c'hove , ha goudeze , ato var he varc'h e za en . disterr ma cea ar goff he anoez enhan. Eno e tiskan, e stag he varc h oc'h pos an daol, e tol gouic her an daol kent, hag e c'houre'hemes tacat e coufr an daol kerc'h evit he varc'h

Ar goff ne reas van, hag ep lavaret ger a reas ar pez a c houre'hemennet dezhan. Ar zentidiger-zo a rentaz ar zoudard c'hoaz otusoc'h. Tenna a ra he armon divar he dro hag ho taca a gostez Neuze gant eur vouez dichek

Va c'hambr, pelcac'h ema ?

— Gortoz, eme ar goff, me ia d'he diskuez deoc'h.

Deut var va lerc'h. Hag hor c'hasaz oüu d'ar c'hraou.

Eno e crogaz en ho gollierou. hag avel ne doa ar c'hanfard nemet eur biuen etre ho zaouarn, her saigaz a zoare oc'h ar manjouer en eur lavaret

— Gortozit. me ra da gerc'hat neoc'h ho tam , hag ez eus do gerc'hat dezhan eur vorad kerc'h.

Ar marc'heg otus, dieut da veza ken habask hag eur bugel, a c houlennas pardon o bedas caloneg ar goff d'he zaskga, rak staget oa en uevelep doare ma vije chomet ano da vervel. Ilerra a c'hellc da obair oa plega he benn. ma carje, da zibr ar c hero'h toiet dezhan e laouer

Ar goff ev ober goab anezhan. o cavate

— N em eus nemet ar c hraou k-ma hag an ok-hont: laket oc'h euz ho marc'h en ti ne roet va zao dezhan evit manjouer rak-zo o em eus nemet ar c hraon-ma da ren deoc'h hag ar laouer-ze evit daol , ne ket me co am eus great ar chous.

En eur bourk k bihan eur c'holou ne vez ket pell evit mont en dro. Ep dale e voue guelet an oll bourkiz, ar zoudardet ha beleg an oliser hag ar meur o tont da zellet oc'h ar c'hanfard o tibri kerc'h e laouer Disconz ar zoudardet-zo n o doa c hoarzet kement ar , rak contant braz cant da velet re kentet d'ho c'hamarad otus.

Ar goff, pa gave dezhan oa great joloz avoue'h d'he lojer taeiz, ben distagoz, hag o c houdevez ar c'hanfard a voue cals faroc'h

---

An Aotrou Kervennik, beleg e maner Tout-an-Coat e Rosnoen, a zo maro er Sizun dremenet.

An Aotrou Pruchon beleg oc'h ober scol e Laz, zo ive maro er Sizun all.

An Aotrou Mongant person Lanuzellec zo maro en derveziou divezo-ma.

An Aotrou Cabioc'h. bet vikel er Fout ez, zo maro eun nebeut derveziou zo.

An Aotrou Lepain. vikel vraz e Montauban, zo takeat da Escop er memes Kear

---

An Aotrou Charles. vikel e Sant-Pabo, zo hanvet vikel e Loquoffret

An Aotrou Maguerez, vikel e Loquoffret. zo hanvet vikel e Sant-Pabo. G. M.

PRIZ AN MED.

Kemper. — *15 Gouere*		Pont-n'Abat — *6 Gouere.*	
Prix en deou c'hant lur		*Prix an deou c'hant lur*	
Guinis.	30 lur 40 c	Guinis	30 lur, 4 c
Segal	17 lur 12 c.	Segal	20 lur, 00 c.
Eiz	19 lur 00 c.	Eiz	17 lur, 70 c
Ed-du	20 lur, 02 c.	Ed-du	22 lur. 9+ c.
Kerc'h	24 lur. 74 c.	Kerc'h	3- lur. 20 c.
Avalou douar	10 lur, 00 c.	Avalou douar	7 lur 20 c

SKOL AR MARO MAD.

Laket e brezonek dre urz Aotrou Escop Kemper a gaver en tiez merket ev. Ihez Jesus-Christ

LEVR BUGALE MARI

Gant an Aotrou Gratton. p Guengamp

Moulet evit an eil guech, ha cals caeroc'h ha difazioc h evit ar voch kenta.

Ar Gerant An DE KERANGAL.

Kemper, emoulet gand Ar. ar Manac, Moulier an Eveshi.

Disadorn 23 Gouere 1871 — Nº 238. — Seizved Blavez

FEIZ HA BREIZ,

KELOU A BEP BRO, HA KENTELIOU VAR BEP TRA,

Digaset hep sul da gement Christen a gomz ar brezounek.

CONDITIONOU EVIT CAOUT AR GAZETEN

Evit ar Feiznou, Cuzul-an-Nou hag ar Mouarnou ... eur bloaz daou scoued ... c'hoaz ... pevarzec real

An Abonnement a dle bezan paet dezaneg eunan ar gazeten.

An holl re zo aet ... da c'houlz ... a vezo paet da un eilh ... ha ne vezint ket ... a vezo.

An abonnement a gemmer ... an Autrou ... Kemper, ... Zoupic, ... ar Gigoure, ... 10. ... Kemper.

Hag Autrou an Ezaneat ... c'hoaz ... ar gouarnerien ha kenavet ... ar c'hazetenn

Ar vuhez ha ... Gouere ... Autrou ... advocat ...

KEMPER, *21 Gouere 1871*

Ma teufe eur c habiten kaeroc'h eb ti gant he vondrou gaude hanu kaeroc'h pleustret dangerus ha tenzorus ha kollvet e pep a meneaz ha da zevel dour h ... bete vremañ a ra ... hanu kemeret diwar ha ... ket ... ar pez a ra ... ar mouez kaeroc ... kemeromp an ti gant an ... ha ne ... ket ... ...

a direomp da renta deuhon. N'en deus lenet ar rhena eus a gristenise gan den ha nep pabe hennah na rohen na monez liner na monez gantan, mes a reh deuhon aber ha trouden he unan var gementse a c'hoar ar lavaret e en deus ket a reajon dagen pe neuzi firmon a oufet da gaout e tud ha n'o deus ket a rehjon? Ar re na fell deuhe neuz nag oc'h liner ha gad nag oc'h pe diz ha gant penaos e vent hi mad e kenver ha breudeur?

An doctored ma comromp anezhe pa glasenet deuzo ar re a o deus ket a zevedoniz ha ne anavemet ket an aferion ne vanemi anezhe da ugan ha hen var an enebed gwirodik me lavar da gumun eus an oanvez. Ma na zevid ket ouromp emezo, e c'houlenn ket digoc'h ha mailon a gollet pe da vana e vid gou lonset mar seulvi vezomp avad e c'houmo ha madou gasoc'h hag e zaint gwaro var gorsez pep tra a ho mad graeoc'h. Ha gant ar gadoz-se ivez e vo e lavaret da ehuigal eus tud da zroiz. Leuskit pa vefer o ignorement ar c'hoantoù heo d'ar pez a vez bet promet e c'hoarvez en em glemer mes ouzhoc. ne zivezad an nep a vez bet great

Pe eur dra e c'houzoc'h an dud divar ar marad en em zoñjal rak ar re a vez ma gwelloc'h hag ho oufoc'h pe c'houd ha gwir ma ra gwirioù eus a hementse?

Breman ma beli rouz an Itali ez eus deuzhañvet kemmoù a respet betken hag a rampouez e Rom ma lavar ar c'hazeta anezhe, ne ket pinvidi e zro ar Pab pe zonjer goan e vo bet ma mare ma pinvidi he vije var var. Ha c'hui ne ket ar re a vez mad a c'hoar an tud ma ouzh hag o lavaret pep zonj e vezont oc'h ur gwiskamant ha ne vezont ket bourzuz da ha e vo ar Pab. Ha mar en em ganne ouzhoc'h ez int bourzuz da ha e vo ar Pab.

Ar Pab a vo ar Pab. Ne vezo ket ar gristenien vad a hep ha ha ouzh ar zevedi ordrig eviltuz. Mez e vezomp e hanv ma ma, eus ha gwelloc'h

Ha penaos e vo Italia e-lec'h

« An dud diwar-c'hiz ne vo ket gwall gontent ha gant hoalennou, ha fall e vo c'hoarvezoù ar bobl ouzh ar religion Jezuz-Christ. Ha zoken he distroio, lies ma. Ar pez en Jezuz Doue great ne c'hell ket beza dizh gant dorn an dud

Ha c'houzoc'h kredadi hui ma bale d'ho em ren d'ar vertuz ha an oberoù mad da dastum ainez oc'h ar skeudennoù-ha, ez ren vugul gant kaer an oabl en em vrenn gant kaer ar gwir. Diwar ho cargo eus ho spered, hag ho perc'hennou ne vefent ket maouez d'ho lakat da zont a-ho c'houzoc'h. N'en deus nemet netra ho vez kahan evit cas ca traou dilerc'hiet an dro. Ha pa zeo gwir e en em vez nemet oabl eus pa ma ra da c'hortoz droc'h an dud, rak emezo mouez h'ho mab ho brezeg e Doue hag ho galvo frak evel a rae ar Salver ket d'ho hen oberiù a ra eur bersad hag a lavar mallozh ar bed-se

« Hi ne ho pemdeziù hag e vezont da Zoue evel Jezuz Jan ar Vatikan, n'ho devo ket da vont ket kuit a-e pemp kantved ha hoalenn »

Da eur vandon strouezet a Frans. Pe zro an dra lavaret

« N'oc'h eus ket a eu em c'hoel a c'houzanvout, daverion oc'h eus avad e vez malmet a Zoue. Ivez e vez bevilla var ho pegale evit ho diorren. evit re dezho ar vamet eus ar vertuz hag eus ar mad. Ar re a c'hanoc'h a ra e penn eur vrezel bennag a dle aber gant courach ar mad a c'houlen ho c'hoarg

Rak merzherien ez reuzeoù ho propr hiz a garan kemmet. Ar reuzeoù se a vez dreuz-ol eus an dispac'h rer eus ar religion. dre ma zeuz cals a dud hag a lavar e zint calonlibred ha ne brijont ket humilia ho religion pe ne gredont ket ben ober. Eno oc'h eus ne ean dre da ober pounner da rigas ar re na en dro droc'h da ober ho daverion a gouzout. En devez ma vez ar Frans a zevi en he fenn ne dro ket avoalc'h evidi. ra eo rak ne ober an daverion ribidien en devez ar Frans a vez savetet.

« Gouzout a reat dre bermenn eus va zouvrenn a ho kas dougen evalhon ne zaconsaje kaer ma zonje ar pez e deus great Mes gwelit, ar re se ne vez ket ouzoc'h ken evit ober ho daverion e gwirion en em gonnacret ent da galon Jezuz, hag a lakaez evelse ho fenn e deus reatet mes e hoas a ze vedi an ho kaer ar spered a e deus great dre ar c'hlenz »

An espac'herien e deus c'houmar avoalc'h ec'h ar zouvrenn ec'h ar zoudardet-ze da c'hoarzet ma ema ar Pab anezho ama. E Frans hag e zint e deus zoun rakho. hag e c'houlennont ma vezomp ni ivez Fransized e deus zoken ouzpen eur vech e voa eur vicher zoudardet ar Gouarnamant a rimp ma re ar pe armen ma calonoug evelse ne zifell ket ho dispac'h evel ma carfent.

Pa vez a lavaret e vouzi ne ma disiwerien. ne deus ma tenn Varlot Emmanuel da lenn

« N'o pefet ket poan rag an diwemplanoù a doler varoc'h. hag an dispac'h a rer ac'hanoc'h, ren a rer deoc'h ho kel gant ar zin. ghal a gr diwezhan kabel ha ganomp Dieu ar pemdez a deuio. ha dorn an Oll-galloudeg a zavo adarre ha he vrezel ma vo an dud »

An oll-gomzoù se eus ar pap a vo mad evezhiet outho.

An dispac'herien e deus ankoc'h ez int ket a vihanni en hano an hini ac e penn gwaskamant ar Frans, evit lavaret d'ar Pab. mar bez he zroc'h ar re, ne dlio ket dont e Frans. Dieziret ez eus ma vo ar vizerien memes eur gwir eus an oll penn diwezhañ. Lavaret ar vro a vo digabiet d'ar Pap mar bez ret dezhan kuitat Rom

G. M.

Saint Théodulf, patronus contra hostilitates.

Ar pez a zo gwir a-walc'h

Er bed-mañ, fall ha mad, emaomp meurh ha meurh, ken dispriziet ne vo great ne mes ar pez a zo varo, ne vezo ken a denvez a relo ebet ha ne deuio ar boc'hed ebet ha ne blego, da c'hedal aben dindan ar memes tenn en deuio

de oliver over rijd kanaak over Vaarwerk en daarna a rollen over haar bakker ha en haar over schoner Vaarwerk

I W

Lan en kid ha kaaak en liev chaas op ha wad

Een dreg pa van haar kaaak hag a wanna ra sperred liever a vroeg doen ha ma vaar oan daar dad oar diarvad a dad en oan wan a oar kit bet ha haar r haas oar an dreger en oan schaer a ra haar a dreas haar a marrjaas Hag a ga oan ar ha gaaaar ha gaaaar a dad dradak a ha haama ag a ra schaer an redrag an a warad Een dreg a oan a vaar dragaa haar ha chaa a r haar h oan ha d gaa hag a ag ha gaaaar hag a ag galvgad haaak a ha haar a oan a ga ha a ag oan a ha ga ha a ag oan a ha ga ha a ag oan a ha

ruh-ar kêr hruz skivrijennet a ra bet eur hornad e skiant kêr ha m-en deuz hervet e karantez Doue. Eun dervez, eur vanch a oanaa bet pevar ha pemzek ar c'hêr, o c'hortoz e ranke goanneel mouez h evel ma vanne evit mevel e hunn ha skuiet dour h a gleo en deuz pennerez da garvé Doue. Rakpri ar c'hontamerien-ze kêr a oa dour kêr hur maner, a ra bet trouz e mougeid en eur tagadein ramma ha flouma gouzout ne oa deuet a c'hanvez Lanuon da c'hounit eu ne hoa c'houg ar vinier pur e ra deuz da vont ar spered e dremm pa Natur ind ar gouer hag embann ne oa deuz c'houg ebad. Doue var ho tal Nag a zoñjerent en hon pinser ra magnon pinser a ra hervel ec'h Satan a ra ar memes tabunz gant Satan a glask kaoz ec'h pob gwir gristen a glask mougeid ar feiz e pep kreiz eur a beb lec'h ma vez a glask ober eun dianez gwirion var digarez ober pe chom eun den dezhañ.

— Ah ra c'hoas Lanuik en e vouez a gouez mall, ma c'houn a vel dezhañ ne fracc la e. ind deuhet. ma vem ind debenn tud a vem taeruñ mouezvenn, kollennoù me eur pemp c'hoar. Ah ra magnon, sonj a ma deus eus ar amzer guechall hag eus ar Aotrou person en deuz het hor skuiet ar hon diouz ha cals a re ahl E penn an l. B. C. neuze e tuz eun dra ne vefer mui en hor lavaroù. Skuiet eun dra deuzer en eur c'hêr. Hirt eun dra a houerz mouez h evit souet. Arsuk pep tra. a-raok dezhi nag h nag ti ne a zrohe neuze kroaziù Doue gant respet ha gant karantez. Ha ne gav het deuz h Lanuik en eun dra vad eur gwiriel gant lahand evelse kroaziù ar Aotrou Doue arsuk peb taeruñ?

— Ia, ra magnon eur gwiriel eus ar re vilin a vez ama. Hon tud hor tud a faot e pell zo ha devezh pell zo, a lavare evelse da gemeret bugel a oa d'ar skol mar deus mad dezhi deuhi tiereunnoù deuhi lenn, an gwirioù c'hoaz hor kreizen, e ranket chom kouezet hepred en eur gwele skanchoù ar bed a oa gwir deuhi deuz eun den a gemmer e zivr hel da Zoue. Hirio oll n'eo ket a hour h da gouzout kemmet a houa speredoù ha pe ma vez gwelet nag h na ti gant ma vez pedet hepred kroaz Jesuz e gwiriel ar gristen ne diwet dezhe het kaoz a zeu deuhi lenn ar vugale. Ha ne gav het deuz h Lanuik en eun dra vad eur gwiriel gant lahand evelse kroaziù ar Aotrou Doue arsuk peb taeruñ?

— Ia, ra magnon eur gwiriel eus ar re vilin a vez ama. Hon tud hor tud a faot e pell zo ha devezh pell zo, a lavare evelse da gemeret bugel a oa d'ar skol mar deus mad dezhi deuhi tiereunnoù deuhi lenn, an gwirioù c'hoaz hor kreizen, e ranket chom kouezet hepred en eur gwele skanchoù ar bed a oa gwir deuhi deuz eun den a gemmer e zivr hel da Zoue. Hirio oll n'eo ket a hour h da gouzout kemmet a houa speredoù ha pe ma vez gwelet nag h na ti gant ma vez pedet hepred kroaz Jesuz e gwiriel ar gristen ne diwet dezhe het kaoz a zeu deuhi lenn ar vugale. Ha ne gav het deuz h Lanuik en eun dra vad eur gwiriel gant lahand evelse kroaziù ar Aotrou Doue arsuk pe

Lean eus an daou xjeunn a grogaz a barren ar ster-ogile a gemeras eur rouenv

— Pinet gant Doue ne vax ket en em dromplet. Lan-nou anan anezho rer vad vraz a rafe d'hor c'haloo gallout lacat he gorf en douar benniget

— Kemeno c'helhan lavaret deoc'h.eo daou beaketer, Herve hag Eudon o deus cavet corf eun den mennoh hag eo marteze corf hor prins muia caret

— Mar deo hen eo, ni hen anavezo. eme Armel, dreost o pesked e c'houfe bezo laket gant contellaoen ar roue lan ha ne ket-ta Rojer. hen anaverimp ?

— Nag hon daoulagad nag hor c'halon ne oufent ket hon tromplo. eme Rojer

— Paour ker Arzur.eme Armel pelec'h en eus hor menozou evit an amzer da zont ? ha lavaret on bet dazo deomp he zavetes, bremo ez eus tost da vlein.

Ezre daou ar vag a belles. William Brus ha lan ne lavarent ger ho daoulagad ne ouzroent ket divar ar roudou a lese ar vak dre ma zeo var ar ster.

Souden lan a zaikoezaz eur benoscoad a loa var tibl ar ster hag ar vag a voue renet eün d'ar bouchad gues-ne.

Oll e zejont d'an douar hag e tourz ar gner e cafjont eur ganaleo-douar break lan eo em takeas da doulla an douar fresk-ze, hag e cafjont eur c'hort maro dishe-velebet, rezet he zi gant ar goad.

— Hen eo' hen eo eme Armel ha Rojer oc'h en em deloar d'an daoulin. Setu aze he vleo melen. hag a zo caer e hoar ez ho da vezo aanirel gant ar goad.

Arzur' Arzur Armel ha Rojer zo deut anna eun a Vreiz evit lavaret deoc'h eun divesa kenvezo.

— Rojer ni her venjo, eme Armel rag he mouiagad gant ar gasoni

— Nan, Armel, Doue eo a venjo Arzur.

Armel a blegas he benn hag a davas.

— Ah' eme Rojer, sell guennili Arzur ano var eur neour gouzoc Ha pa n on divije ket anavezet corf ar prins, ni laboussk ma en divije he zaikoezet deomp

— Ia. eme Armel. guennili Arzur eo sell, dale'het n deuz ato mad d'he c'honser Oh laboussk Doue hon anaout a rez ve, ha ne ket ta ?

Var gementse e tiroljont ho daou da vouela,ha stoget var gorf maro ho fronz e pedjont Doue evit eno an hini o doa caret kement.

Var gouzo hemen William Brus, lan, an dudou en he mouiagad a dostaz oc'h corf Arzur, evit he zevel var he zoulzoa. Rojer avad hag Armel a falvetas dezho enout an heoor da zougen corf ho frinz bete couent Itron-Varia-ar-prad eleac'h ma en devoa c'hoant ar gouarner d'her beria.

Ar venac'h. dibouet e creaz an noz, a aredas buan hag a bourchasaz pep tra evit an enterramant

Pa voue laket ar c'horf er bez, Rojer hag Armel a jomaz eno pell amzer da bidi. Ne c'hellent ket en em deoza dreac'h ho eugnoa.

An abad, gant truez oc'h an daou zen mouang o velet pe ger braz ou ho glac'har en em lakeas da goza dezho eux a eurusdet an Ener eleac'h ma voa eat ho frinz mad en ho raok

William Brus a zo tenereet he galon o clevet comzoa an abad. ha zo a glaske delc'her var he zaeloa Armel a rea poan he velet her braz ou ne e blac'har, Rojer a zo didrouzac'h mes evit-se he c'hlac'har oc'h vez ket bihanoc'h.

Epad ma en em denne gan poan an daou zen zoubank dioc'h bez ho frinz Arzur neiz hi o clevet eun troux hag a anaient. Ar guennili oa o tont da c'hlaja var ar menez a c'holoe an dak kez

— Guennili Arzur.eme Armel,he c'houlzer gan hi ato.

— Ato fidel d'ar prins, eme Rojer ne ket epken epad he vuez mes e hoan goude he varo

— Evelkompen eme Armel O laboussk Doue ! O guennili goant ! oeur ales da velet hon Arzur ! Te a c'hello dont pa gar ha ni marteze n her guelimp morse mui

O velet ar zabous o c honrougl.e choanjoa zebezet oll.

Dre ma zea ha dre ma troe. ar guennili a velet enkrenoa oa var he lerc'h

An abad. o velet-ze, a reas ano ar groas.

— Petra eo an draze, emezhan ?

— Eul laboussk Doue eme Armel.

— Pe marteze, eme Rojer eal mad Arzur kemeret gaelhan turm en laboua.

Pemp oant eno hag ho feiap o taoulagoat. Ar guennili a reas e hoaz eun dro benneg hag a zeas kuit dre eur prenest digor.o velet c'hoaz enkrenoa zun var he lerc'h.

Abaoue ar guennili-zo n e bet gaelet nag e Breiz nag en Normandi. Credi a rer avad e voa hounnez eal mad Arzur a deue da re. dezhan da zaoout peur e dlie eun dra benneg digouezout gaelhan

Abaoue ive ez eus er broiou-ze eur respe braz evit ar guennili hag e lifeuzer oc'h ar vugale ho dimezia.

Avechou e veler bugale oc'h aher evel en doa great Arzur o zacat eur ruban oc'h gouzoug eur guennili evit gallout he zaout gouzoc'h. Alies ez i gaer ne velet mui ar ruban-ze, mes ar guennilet zo ato respetet.

Ar guennili ne den mui labous Arzur a Vreiz, mes bez ez zo a-o laboussk Doue

Diwez G. M.

Ezhor eul Lounez e Orleans.

XII. PENNAD.

Ar brasanted a zo e tal an or Ener burzud en he guelet o c'hortoz, o lenc'h dit e tivarc'hent pe e torrent dioc'hin dorioo he prenecher hag ama e c'hortozent !

Pa gleva hor mam vad edo ar brasanted o c houlen digor e zavaraz a rouez huel « d oll d'ar c'hoar. »

Neuze e sama da gaout an or, ha gwalc'h unan benneg

Digitized by Google

ouz hor c'hourvat, an Aotrou T gant ha zorpilh hag he stal. an doctor Simon gant ho davoucher guenn. hag August hor jardiner

An or zo digoret hag eur vandan brusianed a deu ehanz, ho armou ganthe. Chom a reont a zo. hag e lerc'hont sacerdotes l o veiet an Aotrou T pehin a glank res drailo da c'houzout emaint eno en eur gouent leuenezet An doctor Simon a gomz outho ve e latin. Mes oc'h ar jardiner ema ho zell Petra bennak ma zeus ganthan eur man vâr he vreach evit diskuez ema o kemeret soursi euz ar re glanv e fell dezho he gemeret evit eur soudart.

— Soudart soudart! emezho, en eur viza dezhan ho fazilhou

— Nan! nan eme ni, mevel! mevel!

Ar jardiner a voa anter varo, hag en em gaze adre ar vam.

— Va mamm! va mamm emezhan, cunt ac'hanon mar plich. pe e zeont d'am lazа.

Erfin, ar jardiner a c'hellas en em sila er c'hoadeg, ha ne voue guelet mui

Goude ma voont bet asaret meur a vech ne voa soudard ebet en t ar brusianed a boent ell da zorn an Aotrou T Hema a lavare dezho *Amice!* hag hi ell a lavare ve Amice! mignon! hag en em deujont kuit ep freuz ebet

O va mamm ger pebez burzud great ermomp gant calon Jesus! hen anaout hag hen encana a reomp a vojez buel. Guele o vont ebit kas ardroux euebourien hag a daole ar spount hag ar sкrafu e pep leac'h An eil burzud on a rea calon Jesus evidomp o nebeutoc'h eget tem hemr rak da c'houc'h beut anez eur burzud ar e vjerop bet lazet oll gant ar boulip an hini a dlije beza bet toullet ha discaret oi gant ar houlj ezeuz a greve azionthan, ha ne vope ket ezon den lazet. nag eur veren dorret. nag eur soger toullet epad ma voa eur serij guelet peuzoz oa laket an dez tro vardro guelet a reat toution great en ho mogerion hag a c'helje daoun zen kouver e kouver eremon drenkin

Hor mamm vad a voa er parlouer hrac epad ar gaouat ennoz-ze Ne devoa aoun ebet petra bennag ar re all oa ha zoken ar re c'houliet, en em daole d'an danzelin. o sonjal e voa dont ho heur divezo Ar vam e doa flaiaus e calon Jesus. hag a gave comzoa evit rei nors calon d'an oll Ha goudeze hor mamm vad a lavare deomp e sante ar mogerion hag ar planch-e cuzta. hag edo daic h mad o c'horiou eur voulc'h bennak da goeza varnho. Mes nan Jesus hag ho vam santé hoc'h oualle.

Lavaromp c'hoaz eun ora bennak divar benn an noz-vez euz an 11 E c'hellit crid va mamm ger pa voue echu Ma mezou, meuz ac'hanomp ne zonjas mont da voredi. Ar re a oant ket oc'h entent oc'h an dud gouliet en em lakaa da zispen lien en eur bidi, rag an oll galonou o devoa izom euz ar bedon evit caout nors. Da zivezour dioc'h ar mintin e zejomp da zaz ar chabistr eleac'h ma edo an dud mac'hanet lousaou a rejomp meur a lun. anezho lavaret a rejomp pedennou an agoni evit lod all Pedet Iez ul, eun dra gaer oa guelet penaos e c'houzanvent ho foan ha pe gar sentoz caout oc'h bolontez Done Ne glevet ken clem ganthe nemet hema Aiou va Done! o pet traez ouzomp! na grousbol, na kinion ebet gant nicun G. M

Tec'henou all eur vech all

KELIOU.

An aotrou Kerbiriou, vikel e Plugat-Moysau, zo hanvet vikel e Crozon.

An aotrou Poulhazan zo hanvet vikel e Landouzan.

Ar priziou a vezo roet e Klouerdi-Bihan Pont-Croas d'an trede a Eost.

E scolioch Lesneven d'ar c'henta a Eost

E ti-scol Santez Mari Likes a komper d'ar 27 euz ar mis-ma.

Sant-Brieg. — Aotrou Escop Sant-Brieg en deus hanvet chaloniet euz he Catedral, eleac'h an otronez Kermoalquin ha Cornulet maro euz nebeut zo, an otronez Hlando rener Klouerdi Bihan Treger ha Chalton person Guengamp.

An otrou Galern person Pampol zo hanvet person Guengamp

An otrou Daniel secretour an Escopti zo lakeet da rener e Klouerdi-Bihan Treger

An otrou Michel vikel e Sant-Mikeal (Sant-Brieg), zo hanvet secretour an Escopti.

Guened. — Erwez caoten Guenou. ar bandoperien a ra a steiou da Zantez-Anna. Ar parrezion hag ve ar c'hantonnou divar dro'ta zoken eun a bell. a taca derveu evit mont di a vandeu Fin dez all edo can on ar Faouet, daouzek cani den da nebeuta. Gu derveziou-ma e c'hortoz canton Gourin. Ne diver ket beza soulzet gant kemeniste en eur biaez ma on eux eubun kemeni a zoun a seoulzet patronez Breiz-Izel

An aotrou Cuillioux arc'hescop Pors ar Frans a zo bet er seiziveziou-ma e Tymadeuc e couent an rapistet oc'h en em erbedi da neuennou an Iadou-ze abars mont d'he arc'hescopti. Mont a ra d'ho heul da Haiti. meur a vissionet nevez euz ar vro-ma.

Avechou ar republicanet ha re all ne vez ken troue ganthe nemet euz ar bioas 1789 euz ar prinsipou ammortel savet er blavez-ze avechou e tigouez ganthe un beza paket gant ho gerion oun.

Unan euz ar re o doa c'hoant. brema diveza. da vezа hanvet deputé. en dou gear. evel m ema e c'hiz, he brofenou a leiz, hag he saigouet dre an departamant. Goudeze en dou caset eve an eun e hoaz pe c'hiz, tud

evit ober tro ar c'horter da lacat an oll mar galjet da rei ho monez dezhan.

Var he brofesion a oaz e avare o von eur mab euz ar Bloas 89 da lavaret eo en em renge dioc'h ar prinsipou imanvertel.

Pa zeas nouzo he gannadet da ober ho zro. e lavaret dezho

— Pouh! ne roimp ket bor mouez da euo den ker coz-se, eun den tremen pe'r ugent vloas.

— An Aotrou X n'en deus nemet c'huec'h vloaz ha tregont.

— Ta, ta Lavaret a ra he unan var he haber oz co eur a 89. hag evelse en deus 82 vloas.

Ha tud ar c'harter a roaz ho mouez da euo al. iaouancoc'h

Euo don a zoare euz a Limoj pe divar dro a dua euo derrez d'ar post da lacat caut lor a dlie beza teunet e Bourdel

Benet ar post a c houlen outhan

— Pe hano en deuz an hini a gan pa arc'hant?

— Jakez Blazo.

— Pe hano en deuz an hini ma caser an arc'hant dezhan?

— Jakez Blazo. Al izer a dle chom er post ken na dear d'he c'houlen.

— Ho preur eo?

— Ne ket; me ra oann

— Hag e caset arc hant evidoc'h oc'h unan da Vourdel?

— Ia, me a ra di. hag hen tenno ano euz ar post.

— Ha perak, mar dit doc'h unan, ne gasit ket hoc'h arc'hant ganeoc'h?

— Ciesit, evelen ema r bed mar daic han va arc'hant ganhon da vont en hent, me zo sur ne zigouezo ket e Bourdel, re vad on em anavezan evit kemeutse. Eleac'h evelen her c'havin pa vezio eat di

Bleur a hini ne rafent ket fall kemeret skuer dioc'h ar potr chentil-se pa o deuz uent da ober. G. M.

Fanch. o veza leunet ar pennad-skrid zo bet skiguet etopes aun dud divar ar mear araok ar voteres diveza, o veza guelet n'eo bet bor rouanet koz Herri IV Loïs XIV hag ar re all nemet tud fall o veza komprenet eo *ar Republik eus sur skoulm a den da standa assamblez ann oll izomon legitim*. Fanch la a ioa eat da republikan. Eun dez ar edo gant he voued hag he vab, c'hoas mouzahik. a ioa var ziou aoled e kever he vam o lavaret he *dater* Ar pastr a gomze kré ha reas hon tad a zo ann Env, ho c'hano ra vezo sanctifet, ho rouanelez deut dcomp peoc'h eme Fanch o sket euun taol seac'h var ann doel gant he dos. Petra marmous o ouzoc'h ket eo ar republik ar guerna gouvernamant a zo bet hag a bet beza? Faziet eo ann aviel eleac'h ho rouanelez, naka ho republik ho republik deuet dcomp. N'eus ket zoun da lavaret pegen souezet e one ar vam hag ar pootr, evit Fanch. staget on adarre gant he zonben evit standa izomon legitim he gov J. W

Evit doare ar zoudardet, e Pariz o deuzfroet ar munia monezou da C'hamhetta.

Daou zoudard a linen o veza en em gavet da gomz a gemeuse. unan anezho a lavaras d'egile

— Perag ec h eus-te votet evit Gambetta?

— Perak, mil bomb ken azen eo en em ziskoenet o clask ober ar brezel, ma na dei ket, emichans, da glask ober brezel eur vech all!

Gouzout a fell deoc'h-hu pe seurt labourou a ra poired ar *gouvernun* koet ha ma o deus gallet ober ho mistri? Setu ama unan euz ho labouron:

Sevel ar listen euz an dud a iliz hag euz ar re o deuz danvez. dreist oll ar re o deus ieve, evit ho laza oll. Ho ger eo: « Ar re na fell ket dezho e rafemp ho euruadet, ni ho lazo! » Blanki ne gred ket e c'hallfet distroja al ieve ep laza ar perc'hen, distroja ar justis ep laza ar varnerien hag ar religion ep laza ar veleien.

Da zaou vilion e save ho listen, hag ar re-ze a dlie beza lazet oll dindan pemzek dez. Varlerc'h hano pep den e takeant mad da laza!

Unan anezho a lavare da eur mignon lica evez. emaout var listen an hini euz! (an hini euz eo Blanki).

— Ha perak?

— N'ee'h eus te ket pemp cant tor ieve abaoue m eo maro da eontr?

Hag an traou euzus-se ne ket farserez ini. Lazet o divije ma o divije bet amzer hag hen ober a rafent c'hoas ma c'helfent caout ar gonnil? G. M.

(*Teunet a gazetennik* Sten).

PRIS AN MIZIN.

Kemper. — *43 Gouere.*		Pont-n'Abat — *6 Gouere*	
Pris an daou c'hant kar		*Pris an daou c'hant kar*	
Guinis	29 lur 76 s.	Guinis	30 lur 44 s.
Segal	18 lur 20 s.	Segal	20 lur, «« s.
Ki	18 lur, 65 s.	Ki.	17 lur, 75 s.
Ed-du.	28 lur, 56 s.	Ed-du.	32 lur. 94 s.
Kerc'h	24 lur, 24 s.	Kerc'h.	24 lur. 26 s.
Avalou douar	6 lur, «« s.	Avalou douar	7 lur, 26 s.

LEVR BUGALE MARI

Ganet ar Aotrou Chaffon, p Cubngamp.

Moullet evit an oil gnech ha cals cneroc'h ha difa. zioc'h evit ar vech kenta.

Ar Gerent An. DE KERANGAL.

Kemper, moullet gant Ar. an Flaman, Mouller an Escopti.

Disadorn 29 Gouere 1871. N° 339. Seizvet Bloavez

FEIZ HA BREIZ,

KELOU A BEP BRO, HA KENTELIOU VAR BEP TRA,

Digaset bep sul da gement Christen a gomz ar brezonnek.

CONDITIONOU EVIT CAOUT AR GAZETEN

Evit ar Finister, Costes-an-Nord hag ar Morbihan eun nebeut diou vloaz, pevarzec real.
An Abonnement a dle bezan paet araog caout ar gazeten

An hini ne repu ket en dro ar c'henta miziad a vezo gwir ma ne vez ket abonnet, a zo counsezet evel abonnet a zezet.

An abonnement a gemerer e ti an Autrou ar Kerangal, moulier an Eveché, ru ar Giperez, n° 18, e Kemper.
D'an Autrou ar Kerangal eplan e vezer adressi ar pennaouchou ha kemend a zell ac a zerchet ar Gazeten

Ar werkou da vezan counsezet a dlepr da adressi d'an Autrou MORVAN, eplan.

KEMPER, 29 Gouere 1871

Labour an Esbiskiz ewar a Brovintou Meurvenn d'un Assemble zenerael.

Autrouez Deputet

Er stad e vec hemañt bras mar bouc bescoaz, ma en em gaf ma Jesus-Christ dre ar stim ma emañ revnet an hini zo en he fenn ar ga oubled ema ar Frans oll, ha dreist oll ar gatoliked ema ar brovinsou a Vreiz. Ken douget e pep amzer evit cador Sant Per a dro ho zeliou fenn a bodou bag a c'hlac'har varzu enhoc'h. Autrouez, c'hui da bere o deus roet eur garg a ficziañs an hent a o deus roet marteze morse da zru abaoue ma zem sacrho, ar gurk da zavetei ar pez co dleuz ewa den a bresanse ar bed, ar religion, ar zant ar gwir da vezan parc'hus da ean dre benneg a zo var var da vezan distrujet gant an dud gouez eus an amzer nevez ma. Evel ma credomp ervad ne c'hell ket ar Frans bezan savetei ken ha ma vezo an Iliz en stad trist ma ema, ha ne c'heller caout Frankiz ebet ken ha ma lamer hefrankiz digant an hini a zo ar c'henta diffennour eus a justiz var an douar, a c'houtentsou a bep seurt ac a assemble zenerael, a peb tra e dleuz sizet kemend a garont mesa var an douar ma savo ho mouez a enep ar re o deus torret ar gevridegez o dus gant an Iliz hag a enep an torfejou commet a enep an den-se ken dic a respet a zo e penn an Iliz catolik

Evel ma zeo deomp-ni, ep mar, eo diet re da zaoust ar pez a fell d'ar gristenien fidel a zo en hor c'harg, ma eus dever strit evidomp. Kaz hini, rei da c'houzout ar pez a e houlennont d'an Assemble zenerael, hag he fell, en hano ar gwirion zacr a zo roet deomp da zouat, d'en em adresa da e houzmanaouchou ar bronou estren, ha d'en em glevet ganho evit lacat adarre an Tad Santel en douar ma ne bezo evit aber e frankiz ar pez a red ha gouzout an dud catholik, anez ar pez a reomp hirio.

Compren a reomp ep mar Autrouez ha zaoust a reomp en hor c'halonou pe gen diez eo aber traou ereiz e creiz ar stad glac harus ma emañ hor bro ger ha zamzudik, goazvet a reomp en em gavet arechou en eun bevelep doare. Ma na c'heller ket, caer a ve caout c'houzout, dont a hem eus ar pez a glasker da ober; mes ar Frans, evithi da vezan trec'het a zo ato ar Frans, ha soñjet en hor-ma kenn tauval comz ebet ne dregarn ken buel hag ha hini, dreist oll pa zifen ar justiz hag ar gwir.

Bonch da glevet, Aot onez ar vouez vrasa-se, evit difen an hini a zo pep gwir pep justiz e ta ganthan, ha Doue a reomp ho cark vras ha pounner hag e vero roet deoc'h ar c'hras da zavetei hor Frans rag an oll-c'hallonded a gemero sio evel grat dezhan he unan ar pez a fer evit he dia.

An honor on ma da vezan gant respet,
Autrouez deputet
ho servicherien humbl ha sentus meurbet
Sinet † Gouzrana, Arc'heskop Rouzon
† Rene, Escop Kemper ha Leon
† Anzelme, Escop Sant Brieuc ha Treger,
† Lan Vras, Escop Guened

Epad ma reat crionn da Roue an Itali pa zeo dent da Rom, an Tad Santel a reseve ive mercou a gurunen dignat oumpen daou vil eus ar re zo bet er c'hargou diaraok hag o deus laric bet mad dezhan. Ur c'hoanou c'hoarg a lavarent dezhan, a. Pep en deus respontet

« Pa faiventas da Jesus-Christ mont da brezeg ha Nazel e Jerusalem, elec'h ma zoa zlaz a Gommunited, a zipac herien hag a dud etre-daou pere an gonsoc'h eget arru all oa an Ebestel o devoa noun evit ho Mestr ehalmoud ma classet lacat neuz da zevel ennoz ar bobl, ar garantez o devoa evithan a rea dezho lavaret *Sanctus et mortuumur pro re.* Drempp, ha marvomp evidan. Hirio me a vel enoc'h eur gwir ehendan eus an Ebestel, rag bevalla a ri ho coustumas hag an honor a avare deoc'h chom gantho.

« Lavaret mad a ri eo red douc'h lezel a gentez pijadurezou ar bed evit chom ganhon, hogen gwelloc'h eo mont da eun tu a gano eget da eun tu a ebat. »

« Kouez al leanez lag al leanezet a so taolet er meaz eus ho c'homenchou e Rom, ez eus gal ar c'houranet a charite eus a Frans. Evel ne rean van caer a roa ho rakiout hag hegal ouzho ez eus cavet e voa ar guella ho zelear var ar ru. Araok ku al ho hospital araok kuitat Rom, ez ent eat da c'houlou bentoz an Tad Santel. Ar Pab en deus lavaret dezho : « Ho tacat a rer er mem a Rom, mau hepi ar soudarded dioc'h ho preid. hag ri e leac'h all da zakaer ho caratoez evit ho nesa hag ho mers caloc. Mes emezhan d'ar superioriez, dont a reot en dro. »

Evit doare Victor Emmanuel n'eo deus ket bet kement a blijadur hag a zonjet gant an digemer great dezhan e Rom. Lavaret a rer n'en deus bet evezh lagad ar C'hernual hag en eo ema deuet ac hano evel eul laer dre an nos.

Mar en deus ar pr ne a c'hoar eun d'a derhag a religion, he goustians a dle he grignat, no dle ket bezo divorc int. Pa gevs, eun dispac'her eun alomber ma ne ket anaoudet er ar fezz en he galon ar zon, oud a reo Doue a dle kaout da pounia an drong, er re vrat evel er re sihuz ar zonch-ze a zo avoalc'h evit renta choero oll hagaoureun ar bed-ma.

E Rom ez eus skolaichou dre a so bogale ha tud yaouank evit a gemer bro an ar bed. Ar re-ma re a so o digemeres gant ar Pab ha d'ar c'hentou eilvoeg o deus lavaret dezhan, an Tad Santel en deus respontet:

« Digemeres a ran gant anaoudegez rad ar memorezou a zalvezis dim hag a zo ere, me hen esper da vadou brudeiou ar bed-ma. Ebat ! ne ket ebat ! ne gano ket. Kinnig e c'hano evel ar sonidi-chou a gi ankel a zakaezh evit ar re. Jesus-Krist so e ive e vezo pedet evit ma eun an ma da ganout ar gouiel mar pleh gant Doue ren ar c'hi as zo ouzho. Ne ouzomp ket vare e zouezo kemense, mez bro vra Sant Pe hag e bouzoup eilo er prison hag e voue tennet ac hano evit lavaret ep gouzout dezhan. Ne vouezaz eilo e frankiz nemet pa voa en em be leal dourhan an eil a roa ber oc'h le denna a brizon, ha neuze e lavaras : Nunc scio vere. Brema me vouar evezh. »

Ha goelh kenta hini en em gavas gant Per vanag eur he brizon oua eur plac'h anvaneg a deuo da zigen an or dezhan en a eilvet li ma felle dezhan mont. Ha kemen se a oa eur c'hras evit ar zaouankiz, abaamour ar zaouankiz, pa en em laca da ober ar vad, e deus ar muia calon. Pa vint deut da vezo aard er mad, e vint o tenn a galon ex dilco ar pez a zell oc'h Doue hag och ar relig on.

Piou a c'hoar ha ne zigouso ket ve ganeme evel gant Per ha ne vaus bet roet dia-me en tro da lavaret : Nunc scio vere ? Peut-e ne vezon ket fortunet a zao e tifen Doue he miz hag e ra dezhi remen dre ar c'hiemder eut an troubllen evit he digas da vezo creoc'h ha glorvoc'h. Pijet gant Doue e teufe ep dale evidi dervez al laouendigez hag ar gouiel. Ep en em jala gant ar pez a zigouez, gortozomp gant fiuniste heur an Aotrou Doue.

Rouit eur vuez matel en eur dostaat oc'h ar sacramanchou, o vam akatos da studia, hag a zemp oc'h ar re zo carget d'ho kelen. N'en em zalut ket e poan gant ar pez a c'houarvez er bed drouz ouz ne lemm ket ar gouennoc-ze a zo o gouiennar, disampart gant an dero, ha ne c'hallet ket da lesa ep en em laeat var var da ober eur fazi brao. Neuze servichit Doue gant laouenedigez. Pidi a ran Doue ma c'hlemo, a o fidet dezhan. Ho peunegen a ran c'hu. ho mistri, ho tud hag ho preizon.

An Tad Santel evel a velet a glask ato distres an oll, ha drouz ar re all ar vugale hag an tud zaouaus dioc'h ar seridou hag ar c'hasterouu difen. Ar re ho lesa ne c'hellont ket kas aber ep pec'h. Hogen ma na deo ket dibec'h ar re ho lesa, pe gar cabiou ne deo ket ar re ho gra hag ho skign etouez an dud evit eon an eneou ?

Evez ar c'hrisiori eun an Altas hag eun ai Loreo e za eun over bras a dud da glask repu er brasou eatren kentoc'h eget chom dindan gouarnamant ar Prusianed. Red eo eta crid o deus kean bras d'ho bro p no gouc kentoc'h eget bezo distaget dioutho eu goell gaoutho en em garlot, ha mont da chom e brasou diavezet.

E Rom evel ma on eus lavaret, e taolet pep seurt disampars var ar Pab ha var ar re a zo dael dezhan. I eus eur a gannadal ar brasou eilvoeg a zo brema e Rom a lavare en dez all d'an Tad Santel.

Peur e c'hellro kemeniua ?

Ar Pap a a respontas

« Kentoc'h ha gortfoc'h eget na zonjer. Keit ha ma cavo an Italianed bro bian, en ho taolc'h e taic hini da ober ar pez a reont brema. Hogen pa vezo deut ar mic'h se da vezo gouiet, cuna great gan ou. »

Comzou an Tad Santel a rafe ato vad oeleur ouez ouzho.

Mgrt Theodori, patriarch eun Ierusalem.

ADARRE MARO HA VICTOR.

N'en mon e gallouid Darus ober he gefrid ha spia ar gristenien re hudget en bet hen nec'het na var he vale o c'hedal he veur a ma vez eul labous torret ha zakel pa rod varnhan ki ar chaseour. Kuna tri derven benak gonde ann Iroez-ma e ugonezas Theotekrus eun Asour var varc'h e oue, soudarded eun dro dezhan. Ar baonet hen digemeras gant kals a drouz hag a gria kan a dorne ho bouzellou hoes he d'hot gouernour ? mare d'ar gristenien ? Theotekrus a vasc houraz hag a lavara mad mad eo, godit eur peunad hag e vellot ha me a oar rakourat founous. Mont a reas d'he balea

hag e reas ann dro dezhan gant ar loc'h a ves enn dud nevez-savet ha n'ai ket bet bras da vont er c'hergou. En-em gavas e reas ive gant kon annoulegez-ket, gwelet a reas Davus, avel-med e'hoas varhan ann teodionhar just, emaouez mall em bos d'as kaelet mes pevar pe avel-se koevret da vrach ha da zaikonera avel dreo ermelen a zo bet ar c'holven varnho?

Ne vefe ket tout, eme Zavus, dirasket eo ive va divenker beac'h ann heve bet oc'h en em streiza anna enn o di Theodot.

N'ens ken?

Ea, glac'haret eo ive va c'hrin.

Glac'haret?

Da lavaret eo ar glac'har zo rin c'haloud hag ar boan enn e bein

Ha kredabl out bet kannet dre ma out bet re o c'hoari da gi-dour?

N'eo ket meuz truguzenn mes pardoun, va gwellen a boan ac'hanon beteg oann, tortet enn.

Ha kavet e peus daoueach kristen, evel ma lavaren d'id?

Nann, nann ebken, mes enn hag a dal mann deomp. Viktor, ann hini en deus va c'hannet.

N'out nemet eur gwenaid hag enna den Gall, penaos enn hani en deus da ginnet a zo kristen?

N'ens netra meuoc'h difennet e lezenn ar gristenien eget aber dronk d'enn neoa.

Viktor zo kristen pa lavaren deoc'h.

C'hoas e resonno.

Eo Viktor zo kristen, mes nan bontis Theodot hag he verc'h ro pannet enn ar re vella.

N'a peus ket nroun da lavaret dia enn dra skiear zo peuz enn kontis hag eur verc'h bontuleri

Viktor zo paun, ne ket, kristen eo a falvese d'in lavarut kristen eo lakit anezhan d'ar maro.

Skiavour meuar ha gwenaid, gwelloc'h eo dia da genta kastiza ac'hanot-te Ken diouzo. Eur vengleuz enn beuz eur penaod ac'halen, di e zi da denna meus kan a farn da lavaret ro nen a varvi ha ma c'hoantoen nac'het ac'hano e vez krongel enn ar verzen genta. Ken diouzo pez divalo

Theotekenus a varne Viktor diouz ha oberen ha ne gave ket dezhan oc'h helle bezo kristen enna den en den hentenn eur skiavour peger fall benak en ar skiavour-ze. Petra diconp-ni eta da zonjal enn kemenn ag a dud meuzuk a orec'h zokem, a anzao ni kristienien p eo gwir ho gweler enn dro d'enn nizou ha kouskoude a ia var nin ma a di Done da di enn deoud evit korfuta? Pa ne jomont ket enn ho fenk enn hanchon avel ann enavalet pere a gonik diveo var ho zal, re ouk en dezho ti ho c'haroat, gourdrouzet kannet avanhon e vez ar priad, ar vugale, enn tad hag ar vam o-unan a glev d'enn nebeuta komzoe trenk, petra invrimp-ni a-holeh tud?

Pennos ne ve ket ive a peb perzon eur vengleuz donn evit dastum ar gwiderioù-ze hag a dleffent da farnal!

Koulskoude, e gwirionez Viktor a zo kristen ha keus a ioa savet ganthan mes n'os ket lerc'h enn he geus eget enn he c'hoc'hed. Kaoet a reas dezhan n'helle pas ha zie da Zoue nemet dre ar verzerinti ha dre eur verzerial kaoket ganthan e-unan he c'hoant oa mont da gaout Theotekenus ez en em zisaoul e-unan ha laze rakzi d'ar maro. Koulskoude ne falvezas ket dezhan mont enn ar bed-ma eb bezo gwelet ne vefe kos ha gouennet pardoun digantan mann a reas da di Theodot. Ar zanl a oue n'eo ket evit enann den da fall var digarez eur faz pe zanv ha n'eo ket eur merk e fleer diretel eur park dre ma zeus save evaz runn drezen deo. Dera a reas douar kenn nerzus ma n'helfl re netra diaterc'hen e kalon pe louzaer drus pe evit gwenaid d'ar labourer en eurgent eves Kementse ann hunvre a gemeas pa lavaras Viktor e ne klask ar verzerinti evit diskouez he geuz nann nann, ra zigouenn eme n'hos ra fur, araba eo ren ann an Done hon Zalver en dious gedet he reiz hag he heur pouleuniet en dious zoken e vicho pe leal diouzhan ar c'halar e hoero en dra da eva Berompdiskin douzn Done hag ar stad ma fell dezhan, neuze hag e vemp er gouelec'h eve ar riserien, e kouezo bara deomp ens ann env e sklrian douz ens ar roc'h kalet hag ar c'hounoal a roi deomp diskreo.

Mes, eme Viktor, evit ret oresmo skouer vad, ha ne dlean ket bezo ar c'henta ens ar verzerien?

Va zigouenn. Done a eur gwelloc'h pere eo ar frouez dare, mar anezhan e-unan da brja ar verzerien ann oralom meur a gozeo hag ar re c'hiaz a jomo var ar bod, bezit humbl, Viktor, enann dra gaer eo diger kent varun ar baradoz ha lavaret d'enn eles me eo kannad kristenien Anezi preparit zan tronzou skedus? N'eo ket kannad ann nebeu gar red eo bezo galvet ha kaoet gant ann hini en deus ar galvoud. A belec'h te, eme Viktor e teu din ar c'hoant da vont anezanvet? ha n'eo ket a bers Done?

Da genta Viktor e ann a oneb ann avel, rag lavaret a ra pa vez o vont da gaoe hoc'h ellrenn d'enn noter, ma teu da zonj deoc'h en deus ho preur enno dre benak ouzoc'h. A da genta da gaout ho preur en em zanvet ganthan ha neuze tostaat ouz ann noter Ha c'hui o peus c'hoant da dostaat ouz noter zan ann divin evit kaelia ens ann envon arnoz bezo koulsmurt pardoun digant Davus kit d'he gaout ha goudeze e vo gwelet Viktor a c'hano koulskoude e helle ket mont a oneb kenzeu Theodot hag e zentas

Ar skiavour a ioa ann ha vengleuz, ne zukolpa ket kals a vein ann kredit O velet Viktor e reas eur skrijaden hag e krogas e tread enno hors n'o penet zonn ebet, eme Viktor a oann ket douet evit ober dronk deoc'h mes evit gouzoa pardoun eus ar pez am bez gret enn dez zu.

Petra eo pardoun? eme e penn.

Ankounac'haat ha kavet a-nevez.

Nann ket gant hoc'h hent, n'helfan ket zokon nac'hnet ang ho kavet.

Pardounet dou, ne oueo ket mad petra ranno evet eun hon re a vin

Ar gwin eta a voa kaset?

Ia ar gwin milliget

Mad pardoun a ran a gren kalonn. d'ar gwin, evit donc ke ho kokin.

Donc a zifenn eun nebeu den pehini a dremenn ket hepar dre kel kaerdon. hag anno heol na dlo ket kaset var hor c'hoker

Chetaouet Viktor hag e roaio ann hanol-ar-ro breman eun ra dre da gaout da gren-dro hag e c'hoalo mister-mor pe arvestor h eun gig e hano var gaier Davao. Ha gouezo ar gurun varnhoc. ha ra zebro ar chas ar pez a yomo eun da eskern Viktor e veiet eslo pell da c'houeiel neiza var galoun Davao, a zistroio da lavar tenval-hras ha hero

Labour evel Kristenien a Gwirionez

III

Etouez ar re c'hoantet ez ae neaz dreist ar re all hag a oa eur berrad Eun tamik serjant da objet a herrar blouz ra argent Hor mamm vad her ga re hor zantik Louis Gonzag Touiller ea bet par da dreuz gan ar boulgi hag he bouc'h a zo garo meurbet kerkent ha ma voue taolet var he re her c'hleiz-pomp a lavaret « Na Doue bihe a gano a-vec h ra fiziom e pinpen evit ra vec he-pou ra Jesus ma ho car e hor co ra zo ha ra Zalvar »

Eun neh ma h gouzo evel ma toa soun na varfehe e voue lavaret derhan er eur da gerc'hat derhan he Zaoc « Oh! ra denio! ra deuio ra Jesus. emezhan ar menton-ma eun run c'hrisonnet ha n oun netra oc'h aber dre-dan »

Gouzo ma voa degaset ar zacrdotaot derhon ha da taiz Lezoaig pell, hor mamm a lavaras dromp mont da vrendi eur pennad hag en em doalpomp var c'hreach hor gwirion rag an diltad a zo caset d ar re c'houlsel

Antronoz da voa Laer da vont da c'hoas ma voa an dorc'hent Hon derrez a dremenpomp ac'h entret oc'h ar seudaerdi Mestr a hoal a varvas an derrez-ar-mein. Hor serjan g a ponaoe beo beteg nozeg hour zistroaz. ha ne raoe da c'hoaz pe per raer anaon-mouchon a zo en he gaio Gouzo gresianti hor c'hlevet a lavaret

« Va Jesus' o ra Jesus' d'ing oun doc h an donar, ne fell din tout nemet an Eaz « Neuze a hemere ar grueih hag e pake derhan e bouc'h « Mestr a vech ra eun gwenan dre ne gouiset ket avouc'h derhan a Zaoc « Lavaret e houa ta! » emezhan d hor mamm vad na den coun lavaret mui drouzhan hag hor mamm a ra eun ne podennou caouaeg a roar her brao da aber hag hon mig ho savare var ho lerc'h Ile anavedeget a ponaoe gouzhan beteg na hour divezh hag e varvas en eur aber achao a garantez

Goustad a ra va mamm gwir ar c'hoar Mari Thaos a zo mare d an deg, ha ne voue gallet ran ho c'hari d an douar nemet pevar derrez gouzo Ao ti hour ma zad ar Frans ar Prus ne voa den eskao da ra ezec ebet Krin an eus gallet raout an ezec ha roaf hor c'hoar gwir an hoi bezan d ar pevarzek hag ez eaflen ar zoudarded a zo mare en devez-ze arauk Teneg prizhed a zo var eun dro var hor c'hoaz! Breman an eus diou vreiz e c'hellan hoc'h ra ra eur gwir al ezec'h ma ne bouiset hor soudarded kriz hag e zoump alies da da bidi

Doue zever gwaze an ali den ac'h e roue grent doump e hoas kemeret e hoac'h ien klasc eus ar Hanter Savet e roue gwelout dezho gwelia ma c'he let ti hare h hour doc'h an oaz na pa voe ma digaset doump Ho leuenez a ro tenval ho a mono a zo gantho ho ra lion carget, e oump aet dreaoue a vro d, ramer dezho Al ma zistroaz arall a ne lou mui a zoun razho ra gwelet a reamp ez eont catoliked rad Ne vouent ket pell evit aber ampoudegez Ar c'hoar h a voue ho ra hag hor mamm, pehini a voar meur a ra a c'helfe ar en eun entent gantho Oll e vouent sclenaet ha commanset

A beun ema nebeut derveziou dre c'hras Doue meur a hour anezho a c'helle arzel ha mont da bourmen hag e beaut da vale en hor c'hoastr hag en hor parlez Faeiont a rea dezho dont d ar c'hleiz pemdez hag e voue roet eur plas dezho evit kemeret lonet a rean, pakon d an oabl ha d ar lieden a gaion droc'h an noz Fur skuer ar vella e dleaz roet doump kel ha m ai bet eno

Eun devezh ma ra eun demeamp kerkent ha ma ho gwelemp kemeuse a rea penn dezho. Lavaret a repont d hor mamm en em gomzemp neuze abaoue ma ho c'hemeremp ez eo ezec'hoar ra Roet e voue dezho da c'houzout ra ar reglen en a c'houez kemeuse an den-se hogen ne lige nemeur dezho ar pez a faiaeamp. hag hor mamm evit na ve ket great a houa dezho e vefaras doump chom ep ere ket pa ho gwe jemp Neuze ho zistroamp hag hi hor salude gant ar brasa respet Ne vouent ket petra da aber evit diskuez d hor mamm ho anavedegez rad ha ne raent da gaout d ho oberiem ha d ho beza peprement dioa en em lakaet er c'hontrol.

C'hoar eun tad ar c'hre m ea ar pez e deus great ar brezidans evidom, hag ama oc'h ervoump ac'hanet a vez-ma-lon dindan skoaz el c'halon Jesus Eun dra varpodet ra. va mamm e ve ofiserien ar Prus en em zirkuezet ket mad e kenver hor c'hourat Ket int ama meur a vech, hag ato leun a respet

Eur vech e zeaout. droug evoa da de ar Gaion aner, hag e lazechont ar hano ano brizonner mac'hanet hag a lazechont anna coumar enho c'hoas Lavaret a roaot gant eur vouez reun d ar c'hoarzet a rompla an or « N. fe doump thont aze doc h an! » Lavaret ma e dos diskouez an ar c'hloc'h zoken dezhaze er gouzel, e voue raid dezho gortoz evo neheut, hag a voa droug brao evho Lavaret a reaot e vje raid lacat evo soudarded da aber gard Ar c'hoar bortherez a ma anter varo gant he zoun

Hor mamm vad a ingounas evit ho degemeret Oc'h ho gwelet ar bloaz a dremo da vezo vouet, hag a commenz

hon dareut ha tra. Ar vam a lavaras dezho, ar pez a reo ann vez het red dezho gortoz, en ma e devez diferanet soul ar c'hloc'h, hag evelse ar c'hrevidion dre an hini ne c'hellent het bezo great ker bonn. « Gwir a lavar, emezho, nemo o deus rez a zur c'hloc'h nemo. » Ha ne vonn gantho na comz na petra ziomor

Ar Brasanad a voa contuel meurbet eus ar sonerien a gemerenmp eus ho re glaer, he ne vennent penaos dezhoc'h dezomp ho zaonedeger vad. Evelse e tigaserot dezomp mont ma c'hellemp pa varvo unan bennag, e tigaserot eun den goulet ar en he lerc'h

Eiwer ar re zivez a vonn digaset dezomp en ur c'her protestan zionuk. Her mam a lavaras red co gonien ec'h enon Jesus ma Intron ec'h Doue hag evel ma e devez hemen a gar digant ar galon zacr ni vonn ervad e divije he gonien E garionner ar protestaned monang a dese d'an oferen d'ar bodeo, hag a lavare hiro eun catolicoc'h evit dezc'h. Ar vam a c'houlennas digantha ha gur co na dra-ze? « Ia, emezhan, me fell dezi bezo catolik »

Neuze e voue kemennet evit ma arolia, eur beleg eus a gar hag a voa an a Imanol Eun dez a voue avoalc'h evit dezhi dezhan ar pez a voa red. Evel ma zoa her an amzer an gontunt a zezomp ne vije het ieret eno pell, e reas he fenn eur an hugunoniach, e voue baleret, e communiaz hag he gamaradet a gommunias evelkan. Pemp bloaz vak da hardizez an dervez-ze zokeo, e voue canet ac'hano evit pr zouverien hon ha kement hon zerbo a c'hellc bale.

Hen gouel an oll Zanz en eus het re eur gouel caer

Eur poar a pemzek vloaz a llarai, a zo connuz ar re c'hoanet en dezo great ha hanh hemza. E pemzek den en don deabel zachaz arnaoc'h evit ma cave d'an zotroa T e c'hellc he ieret da doaziat ac'h an Daol zantel. An oll dud mac'hanet a zoa ama en em zileza pa a lakeaz ho zilejo d'ar chapel, hag eno e canjont canticou. An zotroa T en em gave carnat hag ar poaing apostolik ta' Eur hrezegen gaer a reas an zotroa T arnog ha gommunia. Goude gompreza eur hrasegen all evit nevez promessanon ar vadizant hag en em vonnia d'ar Werc'hez ha pondezas ar Zalut gant canticou canet gan ar zoudardet.

An dez-ze a voue eun derves caer evnbo oll, eun derves hag a rega zaz vat dezho. Ne zoatent het, nemzho, he foaz en derves-ze

Da noz hor zam vad, evit ma v ja gouel hed ha hed a rata ez tho eun tamik hanked eiac'h ma renaz eul hanezadiget kristen. Mes red eo echon va mam ger, rak pendra am bez da ober eul lerc' Mes perak comz kement eus ar pez zo tremenet, ar pez a zo da zigoezout a ra ankoaz pezadra da gonta. Ar Prasanad a fell dezho kaneret hag a navez ha zaz hoaz e vezo engroa adarre eur pourchas spontus a rer an oll a gred e vezo scrijuz an abadez hag an engann a vezo adarre en he doaz hag her c'hemet. O calon zacr a Jesus hon difennit hor skouarnit! Kaezhon brao a zo zonn digaset eus ar parzon mar Ar zoudardet a zo curpriz bras varnezho.

Ar re zo e penn an hospitalou a gas kaet an oll dud mac'hanet a c'hell chom var ho zreid evit gallout resso re zo a c'hortozout arnoh pedet heur vamgenal anna.

Lavaret a reont o devezo marteze ugent mil den goalet. Ha petra vezo great outho? Laza eus hon hospitalou a zo a vremo leun Sell rout dezo clasz a zo zokan,

Er Visitation a eus mui dre zo dishare en dizevez arnal ez eus e hoaz oun ugent den goulet hemaiz. Oher a vromp hor pourchas rak na ouzomp het petra ez hemo a dud da ezcut outho.

Bezit sur va mam ger ez ro alo hor c'halonou kemoc'h ez i bracaz a fizians en hor Zalver Goude komenz a varvadou en dezo great ez eslomp, a hon lezo het da goaza ezo dasmara hon enebourien connaaret.

Souezet e vjac'h het va mam vad ma v ja c'h het anna goude an derves scrijuz eus an amzeg a viz here. An douar er pouz hag el zorzou, a voa goloet a zombad, a voaija va vraz ha ra v hano ezo ma zo goloet an douar er goanv varlerc'h eur gaz razeiz b. Drezomel an eur ar bourjz-ze me e ouzon het pet bourzegad hag eus a gomenz al aneun n en deus great drouk dar gouent' Etelse e lezeromp hag e lezimp zio en eur zoo eur barzad ha na oufemp mui se regarvez a vouaic'h hor Zalver d'hor bezo difennet rag anez ar skouarn zoat doamp gant zanez. hon n a d e bezo bet dizcaret. dastrujet ha ni holl zazet ha flastret diadzehan.

Bevet da vikez calon zacr Jesus ha va vamo ato monoc'h dom anavezet caret ha meulet!

Gloar ez Zalz' G. M.

MARI AN VORIK.

En amzer ma edo ti a Laval, hanvet ar Marechal-herz e c'hoanta hen Retz hag e chom e kear Machecoul, ez oa e kichen ar gar-ze en eul lochen couezadet vad hag a zoujans Doue T'oert oc'h al labour a ra em eme ieot eus a netra eus ar pez a zo ho zotroa nemet eva huanadc ha pidi Doue da zelle a drezz outhan, rak Jul a zo eun den eus an dignion ha tod ar c'harter oll a ser je o cleved coma eus he dorfejou hag a grena gan, ho noun pa en em gavent lost dezion

Ar c'houerad a joume el lochen a zo he hano Julian Hatel hag he breo a c'hanvet Jeanneta Fritho da vem paour e v jent en em gavet eurus pasele Doue pehini a zigoe alez croas d'a ze a gar anun en doa digaset zo ho c'hroaz d'an daou bried-ma N'o doa nemet eur bugel eur verc'h pevarzek pe bemzek vloaz hag a zo moder Ar bugel a zoa gouaronde carantezus meurbet, doare e doa da gaout speret, ha inouen a vezo zio Dre ma e romzet outhi hag he daoulagad a lavare ar pez ne c'hellc het he zeul da ober

Kerkent ha gouloù-deiz he goalet o vont er mezz eus al lochen he c'hagl gantha oc'h he brachat, hag e

pevlez en he rang ouz tandon deuvod a gase da gontan ar mouez. Da grenadeu e tonne ac hano d'ar gaer d'he mereu ha gouzout e oa adarre é ar meazon.

Er vintinant merc'h Jaouen ha Jenovefa a oa het heuvet Mari Izabel mann dre ar c'harter ha galvet Mari gant ruilez. An oll he c'harse hag e deu respet avitha abalamour ma voa devet ha vertuzou.

Morse a e diwje caret tremen roue derves ep douet da monlina dirag ouz ar feunteun d'ar Verc'hes hag a velet ez eoa mui-mogere e craou ar meaou eleac'h ma caoe he deuvod da heuri. Telerou a rea evit ar pennad het e c'hog hag e treuzhebokaden tro a hanl ha blemmou a gavet a douz. hag e rea curunennou d'ar Verc'hes ha d'he map hemmoget hag ez ea neuze ac hano inouen hraz en our vouc'hourzou, hag astronou e teue adarre evit lacat blemmou frish steac'h ar re a oje het gouvet evid an oad.

Pa veue doare d'he zachou, ez eaz tabut da neza, ha morse hanet e o deus troet gervac'h d'ou zabou.

Avechou Jaouen ha Jenovefa a gomze a zo da zellet ac'h he merc'h her hag a deus an daelou en he daoulagad ac'h he gavet hen droet. Ker mad, ep ma ez diwje Doue rati ar preach dezhi.

Mari en zukuenas het e roje an dra-ze penn dezhi p en e c'hoas ornet ouz hegel hag e zukuenas ar hrasa anzadegez ac'h holoaden Doue. Ha morse he c'halon en oungas eleac'h en he enep.

Ema derves, vardro tair hour goude evezhiein ar vouezez spouzuz a zo, evel ma voa hanet ac'h eher ouz garaouez d'ar Verc'hes pa zantaz ema dere o tousk ac'h ha zoaz distrei a reas hoshan hag e voue soursi a velet ema notroe hrac'h e zellet outhi en our vouc'hourzou.

— Petra a rez ano va merc'hez kaer, anezhan?

Mari-Izabel na gomze ket, dievet avad a ra. Clevet a reas petra e hoelaouas an notroe dagentil hag en our vouc'hourzou e zukuenas dezhan ar garaouez a rea evit mont Doue.

— Ret a rez ar garaouez-se dit, eme an notroe. Ha ma n gargo da zale'h dit a hesiou pour ?

Mari a hejas he fenn evit lavaret nann.

— Ret a rez ar garaouez-se dit ha ma ra dit diltod voulouz hag aour eleac'h an trailhou ar var da dre?

Mari a lavaras nan adarre en our heja he fenn.

— Ha lacat var da dan ar c'heic'h neuz hag en dre d'an eaziog eur c hoziet perlez ha diamanchou?

Mari a heja ato he fenn, hag a stagaz ato hohadou tro a hanl ac'h he c'harantez.

— Ha rete dit ear c'hastel chuz, ha servicherez evit aher termenal a gari

Mari a hejaz he fenn c'hoas muioc'h evit lavaret nan. hag a reas eur zell ac'h he c'hegil a reas en he c'hichen, hag ac'h an deuvezi a reas e penn ac'h an dergou. evit dishoez a ra gortoz'h gantho an dra-ze apet an oll douvez a gavaz dezhi.

Ah? ma fell het dit ra ar c'harantez-se din. eme ha notroe ma deuz ouz nahan, mad, ma ha c'hoanez dre zelle.

Setu hon ac'h astera he zorn evit cregi er c'harantez. Kerkent avad e lavaraz ouz tousdouet. eat eunnez enhan. Gant he brez e oa deu het gwelet eur hoad ruz-du e ma ez en he zorn. hag eur bevad gwad hoarvez a zivoaz dezhan.

Mari a zukuenas dezhan dre an e troje an dezhan dezhan ma zarje An notroe habaskaat dezhan, a zantas ha gwelaz e c'houlenne ac'hanezhan dre gaer da hoas e rea ar garaouez-se. Mari a zukuenas mach ar Verc'hes, hag ha notroe a hejaz ha zouscoaz hag a zavaljas da c'hoarzin

— Pe hano ac'h eus, emezhan, a houlenet adarre eur vouez dichek ?

Mari, evit na ell gwelh, a zukuenas dezhan skandon ar Verc'hes.

— Ah! Mari a rez ac'hanoun? Hanoe ra merc'h ea, ha setu penag e pardonaz dit hag e hrasa gwalaat da skanoaz hag e garsonet a rez eur zaoz eher zezhi. Mar em eus dishanvet hrasa h zoaz e'houi d'ho c'hout eo evit gwelet ha sentaz na ve merc'hez. Dremal e ra ma galez eur vech all ter ra hoaz madez vihan, rak emezhan ne vez het hen trugarezus ha ma zaoz hervez.

Var gomzou-se an notroe a reas hanz. An Mari a pokaz skrabanvel da zellet outhan dre ma perlez.

— O va Doue An notroe a a zoujet-hi Oh! hrag en het din rak hounez ra pevadeg ha galloudes kement hag ma deg a Verc'hez hag en diwje galvet eher dreuk din; hogen emezhi en our zellet adarre oc'h skeudenn ha hatronez santel ar Verc'hez Vari ne c'hoas galloudaouez'h outhan

Ar verc'h zoazank, pa voa eat en dro d'he zachou, a dlc'h pa eurel lavarel d'ho zad ha d'he mamm ar pez a oa degouezet gantho. Sonnet, ne c'helle ket hon aher Ne houlet ket neuze, evel ma ver hirio an doare da gomzel gant tad maod

Ker e voue dankz-ta dale'hez gantho ha neuze ar pez e devoa c'hoarvet gant Jil, ep rez da zonjal da zen na oahoue e devoa Gouezonde douzet d'he zoue er ger adarre ouzpenn ha hemdez goudeze ek dreuzd ar menez. He fenn e deu tabut e Mari. ha gant sicour maoz Doue na ma gava cre

Ne velan mui Jil douzet pe e voa anezhanz'hel gantho pa ne voa mui a zroug enhan abalamour ne devoa ket rout dezhan ar c'harantez. Marteze en devoa pardonet anezhi e zoaz ha ouz ar verc'h. Mari a Plata, zig a crea zelaou he zanvejou en devoue ato eur garantez vras evit ar verc'hez

Mar deu caret Mari a Plata gant he tad ne vez ket ep obeg Mari a zas eur hoarvez koan a tarzaz. Eur zell splann dagentil en devoa mouez'h a c'hallout var speret ar Marichal hrag oget oll goanoa ha glaoerou, ha mar gwaz terlejou hrez ha enk, na mar driai ephem ma ha vez'h a vez outhan da chom memor a hoas oll en devije great anez.

G. M.

(Mar pemdez all eo var vez ma.)

Digitized by Google

Disadorn 8 Eost 1871. N° 340. Sizaet Bloavez

FEIZ HA BREIZ,

KELOU A BEP BRO, HA KENTELIOU VAR BEP TRA,

Digaset bep sul da gement Christen a gomz ar brezounek.

CONDITIONOU EVIT CAOUT AR GAZETEN

Evit ar Feiz ha Breiz. Costez-ar-Nord hag ar Morbihan evit eur bloas dous scoaet ens hag a ra pevar fer ren
An Abonnement a dle bean paet arueg eunt ar gazetenn.

Ha hini ne zigas ket en dro ar c'hetan enebet a renn gouzi ma ten echu he abonnamant, a ra consideret evel abanet a nevez.

An abonnement a penerer e ti an Autrou ar Kerangal, mouller an Escopti, ru ar Gige e.i, n° 18 e Kemper, D'an Autrou ar Kerangal epkon e c'hrer adreuzi ar peannadoù ha kemend a zell ur c'herchad ar Gazeten.

Ar marsqou da ingal ar Gazeten a dleer da adressi d'an Autrou MORVAN epken.

KEMPER, 4 Eost 1871

Lizer ar Chabuir Chalonet a Gatedrau Kemper d'ar cureien ha d'ar pristenien fidel eus an Escopti.

Hon breudeur ker

Dorn Doue zo deut da bourta var an escopti. Ear c'helou digaset hirio dre an telegraf a ro deomp da c'houzout ez eo maro hon Escob enoruz an autrou Renan-Nicolas Serjant E gar Moulins, epad ma tistroe a Jirez en hon toulez eo en deus, dre eur mare trumm, renket he euc da Zoue ep ma vije bet netra hag en divije laket den da zonja e vije ken tost-ze dezhan an taol glac'har-ze

Digouezhout ez eus deomp e igouero corf an autrou n Escop ama dirgnener 28 a vis gouere. da zav heur.

Laket on euz an dervez d'he gas d'ar bez. d'ar mercher e va vez cost da teg heur dioc'h ar mintin.

Pardoni a reot deomp, hor breudeur o velet hor glac'har ma scrifomp deoc'h eul linen ker ber hag e pedot ganeomp evit an hini a gave deomp a dle c'houi pell amzer hon ren

Ar chalonet eus a Chabuir ilis catedral Kemper

Dr Calan doien. — An Gurn Kerguezou chaloni. — L. an Leuflec. chaloni. — Jn Tephant, chaloni. — J. G Coadou chaloni

Kemper, 3e Gouere 1871

Hirio e c'hellomp lavaret eur gir benag divar benn maro an autrou'n Escop da lehou e vouelomp hag e teogomp enor

An autrou n Escop a ros eat d'an douar d'ar Mont-dor hag a ros dibilaset ac'hano dimeurs vintin evit distrei da Gemper Sonet en doa da vean e Pont-Croas, d'an 3 a eost. evit rei ar prizion.

Eur ar Mont-Dor da zont d'an heol hounarn da gar Clermont Fernand. en devoa eur penndi hir ha skoulma a bent da ober e kar a dreus menezion. Gouscoude ne zishuetas ket n vije aluis am ebel

Da bardaez e Clermont o cozeal gant ar re a zistrou eus an douar evelhan e tisanezo ai laouenaligez-ze, ar vaneler-se eo he gouzou a e hounezo dezhan caloudou kement a vean a doa dezhan.

Da zir heur e kemerat an trein. Gandhan eno an autrou Peyron he secretour

Vardro nav heur e stadon Riom. an autrou n Escop a gantas eur boan e halo en he c'hoaz evel pa e je. emezhan. he voazed o kreiz o liverra Gouscoude ne lavaras ket en dav je posa ken na doa dignaouzet e Sant-Jermen des Fosses diach ma chom an trein eur pennad mail a zo An autrou n Peyron a felvezas dezhan klask eur medesin mes he vone ket ivez Ar pez a vije outho he doan da gaout aoun en an autrou n escop ne vos ket ker ber varoczhan evel ma zo bet pa vean skuna

Dihun a rejot eus a sant Jermen varuro nouneg heur hag eb dale an autrou'n esrop a gonde dhat he secretour o lavaret oa bihanoc he boan Lavaret a rejot zoken en doa c'houant na rongdi ha nebeut ha nebeut e serras he anaalagad

Ervoout a rer e gar Moulins P'edo an tenn o chom e ti. an autrou n Escop a losras eur roc'haden an autrou Peyron a lamas d'he gaout a gras da c'houlen secour hag en em hastas da rei dezhan an ausolven. Bahan e tiredas tud hogen pa zigouezchoot an autrou n Escop a vo tremenet' Ar veachourien a ros sebezet oll. rak euz anezho o doa he velet eun nebeut dirazh. ieun a ros hag a nerz ha souten evel an heol. En ho zouez ez oa eur medesin hag a zisclerias ne vo mui a vare rohan.

Aotrou Escob Amien a ros ar memes trein, hag a aredas strafunnel ol ne c'hellas nemet pokat d'he mouarn ha skanna danvez.

Aotrou Escop Moulins a edo ket er gar hag ar c'hoar a voue rasel d an hospital bras eleac'h ma zeuz

evit ober ro ar c'harter da zacat an oll mor goljet, da rei ho mouez dezhan.

Var he brofenipon a leiz e lavare e vas eur mab eus ar bloas 80, da lavaret co en em zonje dioc'h ar priusfion (*immortel*.

Pa zeas mouzo he ganvadet da ober ho zro, e lavaret oetho

— Peuh! ne roump ket hor mouez da eun den ker cos-ze, eun den tremenus pe hor ugent vloas.

— An Aotrou X n'eo deus nemet c hoec'h vloas ha tregont.

— Ta, ia! Lavaret a ra ho unan, var he laber ez eo eus a 80, hag evelse en deus 82 vloas.

Ha tud ar c'harter a roaz ho mouez da eun all neuzeuc'h.

Eun den a zoare eus a Limoj, pe divar dro, a deu eun dorrez d'ar post da lacat cant lor a dlie besa zennet e Bourdel.

Rener ar post a c'houlen outhan

— Pe hano en deuz an hini a gas an arc'han?

— Jakez Mazo.

— Po hano en deuz an hini ma caser an arc'hant dezhan?

— Jakez Mazo. Al lizer a dlie chom er post ken na dear d'he c'houlen.

— Ho preur eo?

— Ne ket, me ra unan.

— Hag e casit arc'hant evidoc'h oc'h unan da Vourdel?

— Ia me a ra di, hag hen tenvo eno eus ar post.

— Ha perak mar dit hoc'h unan ne gasa ket hoc'h arc'hant ganeoc'h?

— Clevet, evelen ema r hed mar dalc'han va arc'hant ganhen da vont en hent, me zo sur ne zigouezo ket e Bourdel, re vad eo em asavezan evit kementse. Eleac'h evelen her c'harin pa vezan eat di.

Meur a hini ne rafont ket fall kemeret skuer dioc'h ar pur chentil-zo pa o deuz hent da ober G. M.

Fanch o veza sonnet ar pennad-skrid zo bet skignet etones aon dud divar ar mena orsok ar voteres diveza, o veza gaolet n eo bet hor rouanez koz Merc'h IV, Lois XIV hag ar re all nemet tud fall, o veza kompreuet eo ar *Republik evel eur skoulm a deu da siarda assemblez ann oll zromou legitim*. Fanch ta a zo eul da republikan. Eun dez all edo gant he voued hag he vab c'hoas zougnkit, a roa var ann oaled e kevez he vam o lavaret he *beter*. Ar paotr a gomac'hac'ha fress hon tad a zo ene Env. ho c'hano ra vezo santifiet, ho rouanteles deuz deomp peoc'h! eme Fanch o skei eun taol seac'h var ann daol gant he fos. Petra marmous, a ouzot-te ket eo ar republik ar gwella gouvernamont a zo bet hag a hell beza? Fazict eo ann aviel, eleac'h ho rouanteles laka ho republik ho republik deuz deomp. N eus ket izoum da lavarer peger souezeet oue ar vam bag ar paotr evit Fanch, staget oa adarre gant he zonbeo evit sterda momou legitim he gov I W

Evit doare ar zondardet e Pariz, o denspoet ar mona mouezou da C'hambetta.

Daou zondard a linen o veza eu eun gavet da gomz a gemeutse, unan anezho a lavaras d'egile

— Perag ec'h eus-te voiet evit Gambetta?

— Perak, mil bomb! ken azen eo en em ziskuizet o clask ober ar brezel ann na dai ket, emichaus, da glask ober brezel eur vech all

---

Gouzout a fell deoc'h-hu pe seurt laboureu a rea potred ar gouzoug ket ha ma o deus gallet ober ho mistri? Setu ama unan eus ho laboureu

Sevel al listen eus an dud a iliz hag eux ar re o deus danvez, dreist oll ar re o deus leve, evit ho lacat oll. Ho ger oa « Ar re ne fell ket dezho e rafemp ho euruadet, ni ho lazo » Blanki ne gred ket e c'hallfet distroja al leve ep lacat ar pere'hen, distroja ar justis ep lacat ar varvorien nag ar reujion ep lacat ar veleien.

Da zaou vilion e save ho nasen, hag ar re-ze a dlie bezo lacet oll diudan penuzek dez Varlerc'h bano pep den a lakeant mad da laza!

Unan anezho a lavare da eur mignon laca evez, emsont var listen an hini eos' (an hini eos eo Blanki)

— Ha perak?

— N ec'h eus te ket pemp cant lur leve abaouc m'eo mare da eontr?

Hag an traon eurus-te ne ket farserez iot. Lazet o divije ma o divije bet amzer, hag hep ober a rafont c'hoaz ma c'helfent cuout ar goudit? G. M.

Tennet a gazetennik Sizz)

PRIS AR MED.

Kemper. — *15 Gouere.*		Pont-l'Abat. — *16 Gouere*	
Pris an deun d'ann lur		*Pris an deun d'ann lur*	
Gulnis.	20 lur, 78 c.	Gulnis	30 lur, 44 c.
Segal	18 lur 20 c.	Segal.	20 lur 00 c
Kis	15 lur, 84 c.	Kis.	17 lur, 76 c.
Ed-du	19 lur, 36 c.	Ed-du	23 lur 94 c.
Kereb	21 lur, 24 c.	Kereb	24 lur, 26 c.
Avalou douar	6 lur. 00 c.	Avalou douar	7 lur 26 c

LEVR BUGALE MARI

GANT AN AOTROU CHAPTOU. P. GUERGAMP

Moullet evit an oil gueh, ha cals caeroc'h ha difazidoc'h evit ar vech kenta.

Ar Gerant AR DE KERANGAL.

Kemper, moullet gand Ar ha Kaneal, Moullerien an Escopti.

Digitized by Google

Disadorn 29 Gouere 1871. N° 330. Seizvet Bloavez

FEIZ HA BREIZ,

KELOU A BEP BRO, HA KENTELIOU VAR BEP TRA,

Digaset hep sul da gement Christien a goms ar brezounek.

CONDITIONOL EVIT GAOUT AR GAZETEN

Evit ar Finister, Costez-an-Nord hag ar Morbihan evit mar bleas diou scoual evit c'huec'h mis, peverzec real.
An Abonnement e dle bezan pred arueg evezat ar gouestou.

An hini na vije lod en dro ar c'henta cantou a rinne poulz na zo echu ha zisoanvet, a zo cousiderel evel disoanvet a nevez.

An abonnement a gemerer e ti an Autrou an Kanaouat, meuller an Europa, ru ar Gouerez, n° 48, e Kemper.
D'an Autrou an Kanaouat eplion e vefer adressa ar pennaouchou ha kemenel a zell ne à zerc'hel ar Gazeten

Ar mariou da lacat ar Gouestou a dlefer da c'houi d'an Autrou MORVAN, eplion.

KEMPER, 29 Gouere 1871

Lizer an Episkiben eus a Provins Rouanez d'an Assemble nasionel.

Aotrounez Deputeed,

Er stad a vec'h hanaout bras mar bous bimous, ma en em gaf ha Jesus-Christ dre ar stum ma emaz reuiet an hini zo en he fenn, ar gatoulked euz ar Frans all, ha dreist oll ar gatolikaed euz ar brovinz a Vreiz, hen dougeet e pep amzer evit cador Sant Per a dro ho zellou teuz a budun hag a c'hlac'har varzu cuhoc'h, Aotrounez, c'hui da bere o deuz roet eur garg a dlianas an neb a ro a o doa roet martezo morse da zeu abaoue ma zeuz meitho. ar gurk da zavetei ar pez en deuz eun den a brezeuz er bed ar re gaer, ar zam ha ar gaer da vezan pere hen da eun dra bennag a zo var var da vezan distrujet gant an dud gouez euz an amzer zeuen ma. Evel ma credeor ervad ne c'hell ket ar Frans bezan saveteet kent ha ma vezo an tog er stad trist ma emaz, ha ne c'heller caout frankiz ebet kent ha ma lamer hefrankiz digan an hini a ro ar c'henta difennour eus ar justis var ho douar, a c'houlennoas a hep ou oc'h an assemble nasional, e pehini e deuz kizet kemend a garont mous var an douar ma savo he mouez a enep ar re o deuz tarret ar gevridiged o dos gant an Iliz hag a enep an lesfajou commis a enep an den-se hen dis a respet a zo e penn an Iliz catolik.

Evel ma zeo deomp-ni, ep mar, zo diet ru da anaout ar pez a fell d'ar greatenien fidel a zo en hor c'harg, ma ema dever strit evidomp Eskibien, rei da c'houzout ar pez a c houlennont d'an Assemble nasional, hag he fidi en hano ar gueriou sacr a zo roet deomp da nousel, d'en em adresa da c houzanvachou ar breiou estren ha d'en em glevet gantho evit lacat adarre an Tad Santel en douar ma ile bezo evit ober e frankiz ar par an red ha gouarn an Iliz catolik, asin ar pez a reomp hirio.

Compren a reomp ep mar Aotrounez ha santout a reomp en hor c'halonou pe gen diez eo ober traou evelse e creiz ar stad glac'haruz ma emo hor bro ger ha renkendik, gouzout a reomp en em gaver avechou en eun hevelep doare. ma na c'heller ket, caer a ve caout c'hount dont a benn euz ar pez a glanker da ober; mes ar Frans, evitho da vezo trec'het a zo ato ar Frans, ha zokan en hour-ma bau tauval, comz ebet na dregurn ken buel hag he hini dreist oll pa zifen ar justis hag ar gaer.

Kred-hi da glavet, Aotrounez, pe vouez vras-se, evit diwall an hini a zo pep gaer, pep justis a zo gantho, ha Doue a vennigo he cark vras ha poanius, hag a vezo roet desoc'h ar c'hras da zavetei por Frans rag an oll-c'hallzadeg a gemero sto evel great dezhan he unan ar pez a rer evit he dis.

An hanoc on aun da vezo gant respet
Aotrounez deputeet
ho servichourien humbl ha seurus meurbet
Sinet † Goustand, Arc'hesoop Rouazon,
† Rene, Escop Kemper ha Leon,
† Augustin, Escop Sant Brieuc ha Treger,
† Jan Vari, Escop Guirned.

Epad ma rea triomf da Rome an Italiz pa zeo deut da Rom, an Tad Santel a reseve ive mervou a garantez digant ouspen daou vil euz ar re zo bet er bargou diaduhum hag o deus daic ket aud derhao. D'ar c'houzout eloneg a lavarzo dezhan, ar Pap en deus respontet:

« Da falvetaz da Jesus-Christ vimp da brezeg he Anvel e Jerusalem, eleac'h ma zo aleiz a Gommunisted, a zipar herien hag a dud cure-daou pere zo gouzoc'h eget ar re all oll, an Ebestel o devoa aoun evit ho Meitr abamouar ma clanket lacat Iesus da zevel etouez ar bobl, ar garantez o devoa evithan a rea dezho lavaret *Nemo et moriamur pro eo* Deomp. Ha marvemp evithan. Birio me a sel enoc'h eur gwir skoulden eus an Ebestel, rag heuliz a rit ho consiano hag an honor a avaru deoc'h chom gantho.

Digitized by Google

« Lavaret mad a ra eo red deoc'h lenel a gostez pli-jadurezou ar bed-ma hag en em gavoud hegen gwelloc'h en eur vont da ren ti a gant Doue ha da gaout ar vuhez. »

« Etouez ar leanez hag ar feunteul a zo tapet ar mear euz ho c'hourvoriou, e Rom en em gal ar c'hoarvezet a chanje euz a Frans. Evel ne reaut van caer a zo ho mamet hag hegen outho ez oua cavet e vez ar guella ha zelaou var ar ru. Araog kaout ho hospital arouk Kostal Rom en deo en deus lavaret dezho : « Ho tegas a rar er mear a Rom mad kept ar boutreu dioc'h ho treid hag it e tegc'h ar da zaouez ho caroutez evit ho nesa hag ho mers calon. Mes, emezhan, ar superiouiez, dont a reot en dro. »

Evit doare Victor-Emmanue en en deus ket bet kemen a blijador hag a zonjet gant an digemer great dezhan e Rom. Lavaret a rer en em deus bet oredet tapa or c'hourmat hag eo en eur eonnet ac'hano evel eut lacr e pobl-ze.

Mar en deuz ar prinz-ac'h c'houz enn dra benoag a relijion ha gonsel ann a dle he gregaat ne dle ket beza divorc'het hag evit cun dispar ber eun alouber, ma ne ket nemeget ene ar feiz en he galon, ar zonj eus a enn Doue a dle bout ha puissa an droug, er re vrat evel er re vihan, ar zonch-ze a zo avoalc'h evit repta chouero ol ajadurezou ar bed-ma.

E Rom ez eus skolachou hag a zo bugale ha eurl ouzoug enno a gemer hire ac'h er bed. Ar re-ma a zo bet digemeret gant ar Per ha d'ar c'houzou calonek o deuz lavaret dezhan an Tad Santel en deus respontet:

« Digemeret a ran gant anaonegez vad ar merevezou a zisklerit dim hag a zo ster me hen esper da vaga mirakelou ar Iliz enn ezhan ; p ma ne c'hanet. Evit ve e ra ar c'hrist ar sant Manchou a g. ainet a zisklerit evit vihel Jesus-Kristen is. Evit ve e vezo pedet ev ma enn an da gaout ar gwirioni mar pleg gant Doue ar c'hras a c'houlenn. Ne ouzomp ket pegement kemerin-se muzi a zo evit ar grad Sant Per hag e c'houzoug edo er prigon, hag e voue lavaret ac'hano gouez lavaret ez godzoun dezhan. Ne soucaz edo e frankis armet pa voa en em gavet dirak dezhan an eil a zo bet gc'h le denna a brezon, ha neuze e lavaras. Nunc scio vere. Bremañ me gouz erkaus. »

Ha goude kenta hini en em gavas gant Per, tanouz euz ho horizon, oue eur plac'h jouang a dene da zigen an or dezhan en ti elusc'h ma felle dezhan mont. Hi kemeritse à roa eur c'hras evit ar zoonaniez, abalamour ar zoonaniez pa en em laca da ober ar vad, e deu gr muia calon. Pa viot deu da vera stard er maro, e viot ro leun a galon evit diken ar peoz a zell oc'h Doue hag och ar relijion.

Pion a c'houz ha ne zagouzo ket ro ganezou evel gant Per ha ne vezo ket rout dezhe re ro da lavaret : *Nescio vos vere ?* Per ? ne ouzon ket. Goazeut a ran e-tifen Doue he c'houz hag e ra dezhe tremen dre ar c'hlasker eur an trubuilhon evit ho digas da vera creoc'h ha glorieuoc'h. Pijet gant Doue e teule ep dale evithi derrez ar boanniaget hag ar gounid. Ep en em jeta gant ar peoz a zigouez, gortoutap gant humilite heur an Aotrou Doue.

Reut eur vuez santel en eur dostaat oc'h ar sacramachou, o vana ahanta da studia, hag o sentoc'h ar re zo carget d'ho kelen. Ni en em lak ket e poan gant ar pez a c'hoarvez ar bed, dreust oll en tennit ket ar gwenneau-se à zo e gwirionez, disklaket gant an ifern, ha ne c'haller ket da renn ep en em lacat var var da ober eur fazo bras. Neuze servichit Doue gant joaneadiguez. Pid a ran Doue ma chomot ato fidel dezhan. Ho pennigen a ran, e bar, ho master ha oll hag ho preiou.

An Tad Santel, evel a veler, a gank ato distrei an oll ha dreist ar re all, ar vugale hag an dud paourak dioc'h ar seridou hag ar c'hastelaouu dieiz. Ar re ho lenn ne c'hallont ket ben ober ep pad ha. Hogen ma na deo ket dibrec'h ar re ho lenn pe ger cahlus ne deu ket ar re ho gra hag ho skign etouez an dud evit coll an eneou.

Erves ar c'helener, eun an Aisae hag eur a Loren e an eun aver brao a dud da glask repo er broiou caeren, kentoc'h eget chom dindan gouarnamant ar Protestaned. Red eo eta credi e deus bet an Aotrou Doue he vro, p eo gwir kentoc'h eget bout disaget diouzhe, en em harlot ha mont da chom e broioc'h dianavezet.

E Rom, evel ma oa eus lavaret, e taoler pep seurt disoregans var ar Pab ha var ar re a zo fidel dezhan. Unan eus a gasmadet ar broiou catolig a zo bremañ e Rom a lavare en dez all d'an Tad Santel

« Pear e c'herhuo kemeritus ?

Ar Pap a a respontas

« Kentoc'h ha gwellac'h eget na zonjer. Ker, ha ma caro an Harnaud ar pant en ho tud ! e taic hini da ober ar pez a reont hirbrma. Hogen pa vezo deu ar pilc'h ar ga vezo pou ioul enta great gan ho. »

Goudou an Tad Santel a rafe ato vad deleut evez ou ho.

Sanct Wlfredus, protectum nostrum hostimum.

ABBAS DAVUS HA VICTOR.

N on mui e gaiaoud Davus oher he gofrid ha spia ar gristenien ra bisuget oa bet ken nec bet oa var he vele e e bedal he vestr a ma vea eul labous. Iaouet he askel pa red varnhan ki ar chaseour. Eune tri derves benak goude ann Iroan-ma e ugoucias Theotekous eun Anaor var varc'h e tone, soudarded eun dro dezhan. Ar baiocet hen digemeras gant kals a droues hag a gria kan a darze ho bouzellou hoes ha d'hor gouernour ! maro d ar gwenneau ! Theotekous a vosc hourac hag a lavare mad, mad eo gedit eur penaus hag e vellot ha me a oar talvoudt founous ! Non, a reas d'he halan

hag e reas nen dro dezhan gant al lorc'h a vez enn dud merzh-gavet ha n'int ket bouc'hus da vezañ et c'hargou. En-em gaout a reas ivez gant hon eneouiegez hag gouelet a reas Davus aoet-mui c'hoaz rakhan ann tudjonsion jent, emezhan mall eo bet d'ar kreiz mes perak eo evel-se koenvet da vrasañ ha da sukoumra evel dioc'h ormelen a zo bet ar c'holven varnho?

Na velit ket tout, eme Zarus, dirusket eo ive va divenker hrac'h ann deus bet oc'h en em streiñ anez enn ti Theodot

N'eus ken?

Ec, glac'haret eo ive va c'herc.

Glac'haret?

Da lavaret eo ar glac'har zo enn c'haoua hag ar boan enn c'horf

Ha kredabl out ba, kannet dre ma out bet re o c'houri da gi-douz?

N'eo ket, meur trugarezus mes pardoun, va gouliou a boan ac'hanon breved eunn, torret eunn.

Ha kavet e peus daouzek kristen, evel ma lavarus d'id?

Nann, unan eh'ken mes unan lag a dri enn douzenn, Viktor anv hini an deus va c'hanet.

N'out nemet eur gwenad hag eunn den fall pounner ann hini en deus da gaouet a zo kristen?

N'eus netra muioc'h dilennel e lunyr ar gristenien eget ober droug d'ann neuse.

Viktor zo kristen pa lavarsa deoc'h

C'houc'h e rezonn.

Ec Viktor zo kristen, mes ann hostiz Theodot hag he verc'h zo paouet enn ar re vella.

N'a peus ket nioun da lavaret dim eunn den a-bkleiz eo punn eunn hostiz hag eur verc'h hostalerez.

Viktor zo punn, na ket kristen eo a falvez d'in lavarat kristen eo, lakit anezhan d'ar maro

Skiavour meuler ha gwenad gouelloc'h eo dre da genta kastizan ac'hanot-te kea dionzun. Eur vengleuz ann deus eur pennad ac'halen du e zi da denna meza hag a faraz da lavaret eo ken a varvi ha ma c'hountore tec'het ac'hano e vez krouget ouz ar vezen genta. Ken dioustu pez divalo.

Theotekenus a varnas Viktor dioust he oberou ha ne gave ket dezhan oc'h hellu bezañ kristen eunn den eo don bezatest eur skiavour pegen fall benak eo ar skiavour-ze. Petra dleomp-ni eta da zonjal eus kement all a dud mounuk, a ziec'h zokun, a zezo ini kristenien p'eo gwir ho gouler eunn dro d'ann ilisou ha koukoude a ra var oun eus a di Doue da di ann diaoul evit korfuta? Pa ne jomont ket eun ho funk ann hanchou, evel ann ameralet pere a gouza dives var ho zeul re enk eo dezho ti ho c'herent, goordrouzet, kannet avechou e vez ar prad. ar vagnié, ann iud hag ar vunn e-unan a glev d'ann nebeuta komzou trunk petra livrump-ni a bevleb iud?

Pounner ne ve ket ive a pab parrez eur vengleuz doun enk destum ar gouiertet-eo ken a dleuront da furnel!

Koukoude, e gerzones Viktor a ioa kristen ha keas a ioa karet ganthan mes n'ou ket forrec'h eunn he genz eget eunn ho bec'het kaoc'h a reas dezhan n'helle paea he ple da Zoue nemet dre ar verzerioù ha dre eur verzeriot kiasket ganthan e-unan he c'hoant oc'h mont da gaout Theotekenus evit en em zisoul e-unan ha hale rakta d'ar maro. Koukoude ne faverzas ket dezhan mont eus ar beu-ma eh bezo gwelet he vestr-loz ha gouennet pa doun digan han mont a reas da di Theodot. Ar zanl a ouie n'eo ket ea, eunn den da fall var digarez eur fazi pe zaou ha n'eo ket eur merk e lleer dienel eur park dre ma zeus tabut rinsa eunn drezen deo. Sezo e zeus louar Ken nerzus ma o jell res netra dister enezhan e kaflos pe louzeier drua pe eunn gwenodik d'ar labourer en tremenl eves. Kemenise ann hostiz a gemas pa lavarsa Viktor e ie kiask ar verzeriou evit divarrein he genz nann nann, va mignonn eme n'dosta fur, arabar eo tenti ann ao Doue nor Zalver en deus gedet he zeiz hag he hour gouennet en deus zoken e vicho perlent dioutlian ar c'hoter e hoero en unn da vrá. Pesomp doudan douro Doue hag er stad ma fe dezhan; pedet hag a vemp er gonelec'h evel ar nusevien. a hoero hors deomp eus ann env e strinko dour eus ar roc'h kalet hag ar c'houmoul a vo deomp diabeol.

Mes, eme Viktor, evit res brema skouer-vad ha ne dlean ket bezañ ar c'henta eus ar verzerien?

Va mignonn Doue a eur guelloc'h pere eo ar frouez dare, lint anezhan e-unan da lirja ar vezen ann avalou meur a goero hag ar re c'hiuz a gemo var ar bod beuz bemdez. Viktor, eunn dra gaer eo digeri beut varza ar karadon ha lavaret d'ann nor me eo kannad kristenien Anezi preparit ann eunnion skedus N'eo ket kannad ann nab a gar red eo bezañ gaivet ha kannet gant ann hini en deus ar galloud A belec'h ia, eme Viktor e teu dia ar c'hoant da vezañ merzeriet? ha n'eo ket a-berz Doue?

Da genta Viktor e zi a eneb ann avel, rag lavaret a ra pa vlot o vont da gase hoc'h odrans d'ann noter, ma ten da zonj deoc'h en deus ho preur eunn dra benak oaoc'h. A da genta da gaout ho preur en em unanal ganthan ha neuze kontal ous ann noter Ha c'hui o pens c'hoant da dontal ous noter non oan drein eus hoalia eus ann envoc arsoa bezo houlennet pardoun digant Davus kit n'he gaout ha gondese e ro gwelet Viktor a c'hano koukoude a helle ket mont a eneb komzou Theodot hag e sentas.

Ar skiavour a ioa eun ho vengleuz ne zukoige ket kals a reiu ma krenn O velet Viktor e zaga gar skrijadeu hag e krogas a trusé eunn horz n'a penet nemet ebet, eme Viktor o oann ket doarl evit ober droug deoc'h mes evit gouleo pardoun eus ar pez am bez great ann dez all.

Petra eo pardouni? eme e pinn.

Ankounac'haat ha karet a-berzin.

Nemet kit gant hoc'h hent, n'helkan nag ankou nac'haat nag ho karet.

Digitized by Google

Pardonnet dia, ne oann ket mui peza remo, evel em boa re a vu.

Ar gwaz eta a oa kaer?

Ha ar gwaz mallozet.

Mui pardonnet a rae a gresk-kalon. d'ar gwaz, ervat deuz he fec'hed bihan.

Dont a reas neuze ouz ann dud pehini a dremenas ker buan dre ar hanaouen hag ann hini ma oa ar c'hoker var gein.

Christenet Vikinz hag e zaliz ann hini ma oa bremañ ann oc'h devet da gaout da gresk-deuz hag e c'hoarz anter-eured pa zistrojas he ziad ma e kaoe var galer Doue. Ha gouzout a ra gwelloc'h ha ra tabut ar chaou ar pez a jomo ouz da zaliri' Vikinz e velet eno pell da c'houmoul metra var galeun Doue, a ouzomp da lâret tenval hema ha hemañ

I. W.

Itinerer eunn Ecrennour a Gerlenn

III

Eürom ar re c'houlenn ec'h ouzoc'h deomp ar re all hag a zo eur boazad. Pan lâmas ar perpaot ha c'hoari bleuz varlerc'hemp. Hor mamm vad hor garze hor zaol a Lann-Louzaz. Tan set en het par d'ar gwaz gant ar hoabig hag he c'hoar a ra gure mouzetet ker kaer, ha ma vouez tanket var he sell. hec'h eztiempo e lavaret. « Va Doue ma a gemenn deoc'h ra vezomp e peoc'h evit ya lec'hjou ya Jesus ma ho car e hoc'h eo ya zad ha ya Zalver »

Pan arlanc'h pedi ree ma ezomp ann ouzoc'h varlerc'h e vouez 'zavet dezhan ez eus da gaout hol dezhoc'h ha Zoue « Oh ya demo' ya demo ya Jesus emezhan er memes-mañ em eus c'hoant ha n'ann oa netra oc'h ober dezo da »

Goude ma voa degouet ar zakramant dezhoc'h ha da ouzoc'h bremañ gwall hor mamm a lavaras deomp mont da vervel var pemzek hag en ofis deomp var bleuch hor gwiriou rag an dilhad a oa ranket d'ar re hoalet

Antronoz on sioulaz da c'houlz e oa ar c'hoas ma voa an deiz hent. Hoc'h derveza a dremenjomp oc'h ezomp oc'h ar zonja-dré. Hervé a hoalas varzu an deiz-se ouzoc'h flour ervjantig a jomas beo beleg manag hor zaonaouz, ha ne c'hoar da gaskouz pe ger c'hoar zantumonchou a oa en he gwele Goude ervrodein hor c'hlevet a lavaret

« Va Jesus' e va Jesus' d'ar sing ouz doc'h an douar, ne fell dezo mui nemet ne Eus » Neuze e kemeras ar gwaz hag e pokas dezhoc'h e hent « Hervé a zeh en em gemmas dre ne pounner ket avoalc'h dezhoc'h a Zoue « Lavaret e hent ta' » emezhoc'h d'hor mamm vad ec'h ann eur lavaret mui dezoc'hoc'h hag hor mamm a ra en ur pedennou ratoaeg a vez her hoas da ober hag hon arlog ho lavare var ho lerc'h. Hi ampondegez a pomas gantho beleg ne hoar dezoc'h hag a ravas en eur ober adieu a gerzomp

Goulenn a ra va mamm ger ar c'hoar Mari Tiboz a oa mare d'an deg, ha ne vouo gallet ena he c'hori d'an douar nemet pevar derveza goude An' hoar ne ran ni d'ar Frans a d'ar Pras ma ve dou zoken da ra ouzo ebet Erfin en eur gallet ranket an ero. ha c'hoar c'hoar ger en het hetiet é ar pemzek hag ar c'horfou ar boudarded a oa mare en devez an arpok Trueg archad a oa var eun dro ra hor c'hoarzet Breman en eur dro vervel e kichen hon hini ez eus ann all eleiz'h ma zo hetiet hor boudarded hag e vomp aneze da da hedi

Dont zoken goude an abadenn ra e oar great deomp c'houi kemeret e hoc'h hini e zo ann ar Baner Sacret e vouez gwiriou dezhoc'h gwir a ma e gallet hoarc'h hoar doc'h an eur ma ra vezomp e gwel deomp Ha tommañ a ra lenn ha ho pemp a lavaret ha ho lazi ho c'horget, a oamp he dizoaz ar re a zo ennon dezhoc'h Ha ma ra vouez avel a ve hoa ma a zouz eztha ra gwelet a vezomp er dour eaterbed vad Ne vezomp ket pe evit aliez pac-madegez Ar c'hoar Z. a vouez ho ez hag hor mamm gehenn a vaz mezer a ra a c'helle ze ra ma ouzomp gantho Ha e vezomp ouzoc'h ha commanet

A henn ma voa ankoet dezoc'h dre ar pa Doue mezer a hoas zezhoc'h e ho ze ann ha ma oa da hoarmen hag e mant da zale en hor c'hlasaz hag en hor je da Falloud a ra dezho dont d'an ti ma ra hoarc'hemañ hag e vez ret eur pas dezho evit kemeret Dont a ra ann zoken d'an ti ha ho d'ar beden a galon dezo hag an noz Eur zaol ar velin a deus ret deomp ker ha mui ket ma

Pa devez ra hemañ en ma dremenjomp kerkent ha ma ho gwelemp kemeret a ra pas dezho Lavaret a reont d'hor mamm en em zizunjomp ouzho abardaez ma ho c'hemerompe evit ezelaat ra Kroet e voue dezho da c'houzout ma regjen ra ar hoarc'hemañ ann dra-se, hogen ne oujo nemeur dezho ar pez a ra ar gwiremp hag hor mamm eus an tje ket great a boan dezho a lavaras deomp choum ep trec'h pa ho gwelfemp Neuze ho zalutemp hag ho hor saludomp gant ar hoas respet Ne vouezo ket pell a da ober evit d'ar gwaz d'hor mamm ho ennoudegez vad ha ne ranjen da lavaret d'ho oberiou ha d'ho holen pegement a dalc'a en ma bije ket er varlerc'h.

C'houi eus tro ar vro ma ar pez e deus great ar hroadurez ervhomp rag anka ne vezomp ket pell a vankfomp d'adan ahanoc'h galon Jesus Pan deu ra vezomp ra mamm e ve ofiziet ar Pras en ma pedennet hor mod e kenter hor c'hoarzet Ret oa ann ama mont a zec'h. hag ann hini a respet

Eur zec'h e zeont dromp zoken da da ar Galon uzer, hag e tigouezhont ne hoas nao hetiennet mac hanoet hag e tigouezhont anna commañ anho e hoas Lavaret a reont gant eur vouez creiz d'ar c'hoarzet a metalle an or « N'ec dromp mont ner doc'h ma' » Level ma e dos diwanet an ar c'hloc'h ann ezomp dezhoc'h er gwenel, e vouez ma dezho gortoz ann nebeut, hag e vez dreuz hema zoken Lavaret a reont e vije red mont ann noz dezhoc'h da ober gard Ar c'hoar kerzherna a ra anter vouez gant ho zoun

Hor mamm vad a ugemmas ervel ho degouezet Oc'h he gwelet ar bloaz a dromp da vezo mont, hag a comzont

hon dervez ha tra. Ar vam a lavaras dezhe, ar pez a rea ma vo bet red dezhe gortoz, eo ma e devoa difennet gant ar c'hloc'h, hag evelse ar c'hrevidoue dre ma ne c'hellent ket lenn great ger hanan. « Gour a lavar, emezhe mann e deuz eur a gur e bloc'h anan. » Ha ne vouie ganthe na comz na netra dioure.

Ar Brasmanel a lonz contant meurbet eus ar soerui a gemeremp eus ho re glaer ha ne vouient penaos dezhoc'h deomp ho sanoudegez vad. Evelse e lignemel deomp mann ma e c'hellent pa vefve vuan bennag, e lignemel eus den gouiet ac'h en he lenc'h.

Ehanet ar re zivez a voue dignaet deomp ez an eur protestan tamall. Hor mann a lavaras red eo gouiet ec'h caloc'h Jesus ma tadou oc'h Doue, hag evel ma e dever kemeret a gar dignaet ar gaion saer ar voue evrad e divije he gouiet. E gu mouez ar protestanel meuzeg a denc'h an oferen d'ar bedeu, hag a lavare hirio oun calonecoc'h evit desc'h. Ar vam a c'houlennas dignathan ha gur eo an dra-se? « Ia, emezhan, ma fell dezhi bezha catolik. »

Neuza e voue kemennet evit ha scolia eur brieg vraz a ger hag a voar an allmanad. Eur dez a voue avonic h evit deuki dezhan ar pez a oa red. Evel ma zo her an amzer zao ginnidik a reamp ne vije ket lenet ouc'h pep, e renz he rist o euz an hegunouc'h, a voue hadenet e commenzar hag he gamaradet a gommenzar evelshan. Pevar e voa rak da bardoza an derrez-ar zokren, e voue caset ac'hano evit pi zouzerien bras ha kement hini anezho a c'helle bale.

Dirag gouel an oll Zanz on eus bet ve eur gouel caer. Eur pouric pemzek vloaz a Iliriz, a voa etouez ar re c'houlaet en deus great he bask kenta. E pemzek dez en doa deuket ruzieiz ar iaouc'h evit ma cave d'an aotrou T... e c'helle he lenn da denzal oc'h an Dasl santel. An oll dud mac'humel a voa ama en em stlejas pa a lakaaz ho stleja d'ar chapel, hag eno e c'hoyoud cantikou. Ao aotrou T... en em gave curun hag ar poteg roesanh ta! Eur bresegen gaer a rear an aotrou T... araog he gommunia. Goude gouesperou eur bresegen all evit nevez promenadou ar vadusiant hag en em vousia d'ar Verc'hez ha goudeme ar Zanz gant cantikou canet gant ar zudardet.

An deu-ze a voue deo derrez caer evitho ni, eun derrez hag a rea cals vad dezho. Ne zantent ket, emezho, ho foen en derrez-se.

Da nos hor vam vad, evit ma vije gouel hed ha hed a rea er bro eun tamik kaoked ebarz'h ma renar eul houzoudegez kriaten. Mes red eo echui va mann ger rak pandra am befe da ober eul lerr. Mes perak comz kement-se? ar pez a zo da ugentsont a zo adarre pendra da gonta. Ar Prasmanel a fell dezho kemeret kaer a never ha varc'hoaz o vefe mingana adarre eur pourchas spontus a rer an oll a gred a vefe acheuz an abadeu hag an emgann a vefe adarre en lo doc'h hor c'hontel. O calon mor a Jesus, bez defennet hor chasseurs! kaoliou bras a ne zao di-

gaot eus ar perzon mor. Ar zudardet a ze eurpras bras varnezho.

Ar re ze e penn an hospitalou a gas kaot an oll dud mac'hunet a c'hell chom var ho zreid evit gallout rasco re zo a c'hortozont anezh pedet henr varnegent ann.

Lavaret a renat e devezo marteze ugent mil den gouiet, ha petra vefe great anezho? I man eus kaoz hospitalou a zo a vremañ bras. Sevi rank den klaer a zo evhon.

Er Visitation a eus muioc'h den en diabarz eo diavaez avel en eur c'hoaz eus ugent den gouiet bennak. Ober a reomp hor pourchas, rak ne ouiomp ket petra er bazo a dud da entent ouzho.

Pemp eur vo mann ger ez eo ale hor c'halonou leunnoc'h evit discouz a lignez en hor Zalver. Goude kement a varvadou en deus great ervidomp, e boa lezo ket da gouza etre daouarn hon enebourien evezuaret.

Souezet e vijec'h bet va mann vad ma vije bet anna goude an derrez accujus eus an noaeg a tig hera. An doaar er porz hag el lorzon, a naz golaet a vanéou, a vouljo ra vraz ha ro e han evit ma vez golaet an doaar er gwaou vaillerc'h eur bar eaerr h. Desanmet oa eun ar boulji-ne me o ouzoa ket pe bouiegad hag eun a gement ar micha a en deus great drouk dar ponent! Evnias e levezomp hag a ler rimp ato ez eus ano eur barzad. Ha ne ouiomp morse trugarekat divoaic'h hor Zalver d'hor bezo difennet rag anez ar skuzell roet doomp gant Jesus hon Tad e beza bet diskaret dastroet ha ni holl saret ha Tad ret dindanhan.

Bevet da vihan calon saer Jesus ha ra vezo ato memor'h mann anavezet, caret ha meulet!

Gloar da Zanz! C. M.

MARC'AD VELRAN.

En amzer ma edo Jd'a Laval kavet ar Marechal-bras a c'houzoa bro Retz hag e chom e kear Machecoul, en oa e kichen ar gar-ze en eul lochen couezadet vad hag a zoujans Doue. Troet oa hag ar labour a en em enkelent eus a net a eus ar pez a rea ho zotrou nemet evit huanadi ha pedi Doue da rei ei a dreze outhan, rak Jel a zo eun den eus an dignaon, na hed ar c'harter oll a ae je o sicrel comz eus ho dorlejou hag a grenn gant ho zona pa en em gavent zot ezhan.

Ar c'houerrad a yome el lochen a zo he hano Jahan Harel, hag he brud a c'haret dreuzvrik. Evitho da vezo poaur e vijent en em gavet eurus, pa'c'h Doue pehini a ugas alies croaz d'ar re a gar muia en dos dignaet ive ho c'hroaz d'an daou bried-ma. N'o doa nemet eur bugel eur verc'h pevarzek pe bemzek vloaz hag a zo madet. Ar bugel a zo gouscoude carantezus mann bet, douce e doa da ghoul spered, ha lanneu e veze ato. Dre ma e comzet outhi hag he doulagad a lavare ar pez ne c'helle ket he zeul da aber.

Kerkent ha gouzoa-dezi ha gouiet e vant er meaz eun ol lochen, he c'hagil ginidik oc'h he bruchet, hag e

Disadorn 8 Eanar 1871. N° 340. Seiuvet Bloavez

FEIZ HA BREIZ,

KELOU A BEP BRO, HA KENTELIOU VAR BEP TRA,

Bigaset bep sul da gement Christen a gomz ar brezonnek.

CONDITIONOU EVIT GAOUT AR GAZETEN

Evit ar Frankiz, Costez-an-Nord hag ar Morbihan evit eur bloaz daou scoued evit c'hwec'h mis peadzeg real

An Abonnement a dle bezan paet araog ezaout ar gazetenn

An hini na sigas ket en dro ar c'henta cazeten a vezo gouzi ma ne vez ket abonet, a ne vezinder evel abonet a neve.

An abonnement a penaer e lit en Aotrou an Kerampuil, mailler an Escopti, ru ar Gigot n° 18 e Kemper,
D'an Aotrou an Kerampuil epkon e tlefer adresi ar pennaouchou ha kement a zell oc'h ezerc'h ar Gazetenn

Ar perjou da zaout ar Gazetenn a vezo da adresi d'an Aotrou KERVAN, epkon.

KEMPER, 8 Eanar 1871

Lizer ar Chabistr Chalonet a Gatedral Kemper, d'ar velirion hag a ar gristeinien fidel eus an Escopti.

Hon breudeur ken,

Doue zo deut da boueza var an escopti. Eur c'heiou digaset hirio gre an telegraf a ro deomp da c'houzout ez eo maro hon Escob enoruz, an aotrou Renan-Nicolas Serjan, E gar Moulins, epad ma vatrou a dremen en hon touez en eur dreist dro eur maro treuz, reutet he ene da Zoue ep ma vije bet neiza hag en divije bet deo da zonjal e vije bet tout-ze dezhan an taol glac'haruz-ze.

Digemennet ez eus deomp e tigouezo corf an aotrou n Escop a-benn dirgouezet 28 a viz goueré da niv heur

Laket an eur an derrez d'he gas d'ar bed, d ar merc'her eil a viz cost, da zeg heur dioc h ar mintin.

Pardonn a reot deomp, hor breudeur, o velet hor glac'har ma serjomp dezoc'h eul lizer ker ber hag e pedot ganeomp evit an hini a gave deomp a dle c'houi pell amzer bon ren.

Ar chalonet ez a Chabistr ma catedral kemper.

Dr Calan, doien — An Gouh Kerampuil, chalon — L. de Lesquelen, chaloni. — J^h Tréhiry, chaloni. — J.-G. Cardol, chalon

Kemper 30 Gouere 18'

Hiria e c'hellomp lavaret eur gir bennag divar benn maro an aotrou n Escop da behini e vouelomp hag e longomp cals

An aotrou n Escop a ioa eil d'an daou d ar Mont-dor, hag a ioa dibabet pe'benn dimeurs vinlin evit distren da Gemper Search en doa da vezo e Pont-Croux, d'an 3 a gouel ez t reo ar prizion.

Eur ar Mont-Dor da zoet d'an heul bouero da gar Clermont-Ferrand, en devoa eur pennad hir ha chomet a heul da ober e kar a dreuz menezion. Gouscoude ne zisanezas ket e vije skuis ann ebet

Da bardaez e Clermont o coreal gaol ar re a zistroe euz an dour evelldhan, e tiskoere al lanneud gez-ze, ar valetes-ar en ho gouzou a e houneze dezhan calonen kement a veze a dost dezhan

Da ein heur e kemeraz an tren. Gan han edo an aotrou Peyron he secretour

Vardro nav heur, e stanno Roum an aotrou n Escop a antaz eur boan c'hoz en he z scoaz eve pa vije emezhan he vrazied o kriza o tiverra. Gouscoude ne lavaras ket en divije poan ken na dos d'ginnerel e Saint-Jermen des-Fosses cleach ma chom an tre a eur pennad mad a tu An aotrou a Peyron a Gbrezas dezhan clank eur madestn mes ne vouskel ket. Ar pez a vire outhe ho daou da gaout soun, eo an aotrou n Escop ne voa ket ker ber varnezhan evel ma zoa boas da veza pa veze skuis.

Dibias a rejot eur a saint Jermen raouro mintg heur, hag eb dale an aotrou n escop a zinec'hias he secretour o lavaret oa brbaneet he soun. Lavaret a rajo zoken en doa c hoant da vonet ha pebeut ha nebeu e serras he mouiagad.

Erruout a ree e gar Moulins. Pedo an tren o chom a za an aotrou n Escop a foscas eur roc'haden an aotrou Peyron a lamas d'he gaout a gras da c houlen secour hag en em hastas da vet dezhan an ansolden. Rohan e tireuas tud hogen pa zigouezchont an aotrou n Escop a ioa tremenet. Ar vezhourien a ioa sebezet ol rak ca'z meuha o doa he velet. eun nebeut dirauk, leun a vaez hag a nera ha lacuen evel an heol. En ho zonet en oa eur modestn hag a zisclerias ne voa mui a vuez ennan.

Aotrou Escob Amien a ioa et memes tremn, hag a zirodas strafuillet oll ne c'hellas nemet poket d'he zouaren ha skuilla daelou.

Aotrou Escop Moulins n edo ket er gar hag ar c'horf a voue caset d'an hospital brux, elec'h ma zeuz

e bouezezet eus a Nesers bro an aotrou n escop E c'hellit credi e renjons d'ar c'horf an oll heñvelusa a c'hellont da ober Lbalonjet Mouton a denas da gana ann servich golanel ganthan ha d'he gas d'an hent bouzaro.

Balzamet e voue ar merc'her da noz ha taket en eun archer plom hag en eun arched dero

D'ar zaou da gresteiñ e oublans eus a Voulins ha dirguemer ec'h ernaez e Kemper Lid ez eo bet lavaret a zarbenn dezhañ oteg ar peoc'h pelli eus an escopti. ha raiz a oa dezi anna evit he zigemeret N'em eus ket afer da lavaret e voa droet d'ar gar ez digemeret eus ho Escop mad eun nver braz a Gemperis hag en ho kenn ar c'hefiet ha raiz ar re vraz a gêr

Goude an aotrou n Escopti zo bet ret er Catedral eva chetal peurest en deus pasmet kement Laket eo er plas a e boanieg en tu d'an Aviel. kuslec'h eget dor ar sacristeri en eur voaz er vagerez e ta skouden ar Verc'hez

Pa oa an aotrou ramant e voa dezi aotrou Arc'hescop Rouzic aotrou escop Sant-Brieg aotrou escop Guenet, aotrou escop Nantel hag an aotrou n escop Helander An dud a oa ia oa anezho evel pedi ha c'hoarc'h eaut Kemper a hag eur holl ejen ver a oa deus evit diskanez ar c'hlac'har a devoz da vera rollet ho fastor mad

An aotrou n Escopti Roman-Nicolas Serjant a oa ganet d'an 12 a viz Mae 1802 hag en doa ez oa bloaz ha trugent a oa ar voue Escopti a Gemper d'ar 6 a viz e oa bet ret dezhañ pedi ar Zantel da c'hoarvezout d'an 31 a viz Mae ann ar memes bloaz Evelse ez eo bet hon escop opall remen e huanek vroat

Ne avaran ama netra e c'hell an hini ma vouelomp dezhañ eur c'hlen gouezecoc'h eget va hini a vezo enket a gemeraise

---

Ar c'habidul eus ouzet a Gatedral Kemper o deus c'hoaret eur gonvarc'h an Escopti da c'hortos ma vezo kanet ann Eeo, nevez an aotrou Jegou raket vras. en devezi evit ho ziwone an aotrou Evrard hag an aotrou Leselerc

---

I oan ouz an displac'her ien eun an dud diferañs ne fell dezho na Doue, nag ilis, na religion, na Doue, a lavare en dermen ma o coaz ouz ar c'hanu Hell eo ober dezh, gaud nevez eskern nevez ha me nevez en he eskern da lavaret eo e ve ret ho nevezi aniez he c'hrouiñ a nevez en eun doare bennak rak pa eus ma netra ne'h euh na gaud nag askorn na diel.

Kenderiañ a re pell bezañ gwir pe da vianz eun dra bennag a varvoniz a to end Jugen mar deo ken troet-ar gaou ar Franz mar deo bevin deja he eskern mel hag all petra a zo penn abeg a gemenn-se? Ha ne deo ket ar c'hontam a dol an dud dilez enb? Ala ne deo ket an disanziou a zo ec'h houl eur vuez ep religion eo a dael ar c'hrenadurez en den beteg a gaud ha neb he eskern? Ha ne deo ket ar fals c'hedalmou ouz an doctored ne fell dezho credi nag e Doue nag e gourdonsou ar faz ha a daol an devalijen er speregou a lam digantho peb nerz hag a vir outho da c'hoari, ober an zokin da zonjal ouzo a zoare?

Tenn e vezo, enn an displac'her meuz ar brema da ober goud nevez, eskern nevez, ha mel nevez en he eskern. Ia, tenn e vezo a dra sur ha kemeuse pe vezo ket great ep renta dezhi ne Doue hag he religion Ar religion eo he c'hoari Doue eo he buez hag ar re a labour da lamet digantho he religion hag ho Doue, a lam digantho ne be ket ket hag he buez hag o deuz ne laket er mad ne bor er maé a varo ma be gortemp.

Ker braz eo daoulinez an doctored drouc'ma na velout ket e amont digan ho hini e eg nerz ha pep gloar a lamet digantho he feiz ne vezont ket ne vezont ket ho mann ve eus ar pez a reont o devezo er c'hontroll ho lod eus ar reuzeudi a dlenjont var ho bro Pe kemuc'h gaelet avoalc'h a reont marteze e sacaroc'ho bro, he c'hasoni varnu ar maro hag e taol mont na mui na mezh d'he discar'iñ o sunn digantan ar pez a ra he nerz hag he buez Oher a reont eve an druz spered a zevezh dezho da skuer Hema ve a c'hoar mad jo col ehoun. oc'h ho zacha gantbau d'an iliz ne vanai na he verrai ann ne bonn he mann, ha gouscoude ne ean da ober ar brezel d'an eneou dre pasmi oc'h Doue hag ar c'hriment a to da Zoue hag an doctored-mauve, dre gounnar, dre gaou oc'h Doue oc'h ar feiz oc'h an iliz, oc'h ar religion evit ga rout distroja kemeuse oll a ar strochle ve ho bro ho pa vefe roeza varoutiio, ha pa dicfent ho mann bean flastret dindanhi

Dre ze o neus c'hoant fe a ze c'hoar eveu evit n en em lezel ket da veza touellet gant kemeuse an dud d'ezi Dezho eo sonjal ne vezo gallet sklerre hor bro ger bell ha tec'h nemet pa zistroi oc'h Doue, nemet pa he unio ar religion e deus he reuziet glorius epad kerz amzer

G M

Saint Théodore, patronus eorum Sanctissimus.

Vatio Victor.

V hor a dreuze kear ez mont da di Theodot pa velas pasanet o tez crân ma oa soñet Apollon. Doc'hto e lammas he garoan eun he gwele ha o'heulas ket mared da lavaret nid ankiaat. pelec'h ez? ma ve eunn den ker fur hag ho tonegen e ve var eun kasaet d'ar maro, ha n ouzoc'h-hu ket a-benn eo bet amallet Apollonia? nahoumus, ket o peur-ha aon dra eunus a reas eun enemi Delon? ar baganet a reas drouk enebo o klevet ober rebechou d'ho Doue sur ann taol o deche e'framm et he unn dious Victor ma ne vechent ket bet sur da gaout Theotecnus a de gantho Lasset e oue Victor dirak ar gouernour

— C'hui eo eta eme hema, ann hini a lak freus ann Aotrou kanna a rit ann dud ha drouk-preseg eus hon doueou pe a zenet da veza pe e konsto ker ouz h.

— Pardoun ann hema gouzout digant ano den en hon goal-gomet, eme ho couzon, Lu a ran anezho.

— Pa divar ar gwan, pa divar ann doar a kemmit gwiniz ?

— Divar ann doar divar doar ar vadeziant

— Den ampark evezhiant mad, koms hir a bellis da gaout e hoan ha kaoz populer diwallit ag aliañsoù kit da welet Apollon ! ouzpin annez derhan hag hen-mañ diwallit gwellañ ! ha ken kaoz hag hen-mañ.

Ne gomzjen ezañ nemet d'ann Aotrou gwarlen, grit an hanoz ar pez a gerrot

— Trugez ann heiz ouzoc'h, emezañ neuze, ha n'out ket prizonn evit divizout ha varc'hoù pe c'houlet pe n'ann d'ar maro.

Viktor a oue eta chaokmañ ha kaout d'ar prizonn. Led eus ar bazenn a c'hroummas ha dor ket kavet Theoteknos evit arogiñ ! Ked all a reas Viktor ker mennañ ha c'houlenn ha c'houmañ red ne plega mañsoù d'ar gouarnour ! a-benn ar pezh da c'hoari penaoz gallfe c'hoari hag ho kor isaket d'ar chañs ouspenn ho tamm ! pesketa a reio kemerel ha tud e-unan tamallet kaoz var groaz a ve evit ho zreiz. Ha nachañ ! ket ket ! ne ya ket ket ha c'hwezhañ ar vugale ! mes c'hui, e kreiz ho penn ! pa ma zad e blijadurezou diwallan ho taoru, mont var ho penn d'ar bloaz ha d'ar bed ! Neuze ! Viktor ne gemeras ket fiz ervezh ha n'ho-unan

Mes pa oue bet ar fals-meganoumt a ro ho c'hevelep, ann Theodot a deuas ve e kreiz ann oabl d'ar prizonn hag d'ar c'hoalm-se na halo ezañ ha kaoz ! Penaoz gallfe gwiskañ ! Ha ken ! Pegen gwir Doue ha gwir den eme Dheodot ne ha petra ! Penaoz derhan, eme Viktor ha kemmañ a ra ne ann hini a den eus ho korf ! Ci Theodot ! ral ara dimp ar goell rikun ne hanvo ket, pegen trist pegen tenval eo ar prizonn-mañ ! Nag a c'haoz ann a ro rikun !

Ar bed-mañ eta n'eo ket ken den nemet eur prizonn bihan, pa renger ar bardon ann devalijen ne ann a ro ar memes eur skouden eus ann noz ar c'hoio ha kemmañ a gavfoc'h a vanet ket manet ! Ha ho chadennou ne rikun e kemer ar ro a varv ann dorn vuia eus ann enfern, pa laerann ar prizonn, a ro ket ar bed rikun eur prizonn ar c'hor e vuan a za eur golo pounner ha seul ez a ann eur ! Furnez eta nen hini a vel dorojou ann doue kriz ha ken ar gwir ! eur sin, a den din hag a ro val den ha epad ma chomoc'h ama ha n'o ket gwir p'en deo ennañ den na vern d'eur gouc'h pe d'eur c'hwezhenn bennak ! Kaoz ez eo ar vuia ez a gouc'h ha ne vern piou doue gant ar c'houezon evit seurt ha pillad ank ha gwasta ha zac'haera ? Ar prizonn Viktor ne ya ket ken ! Ne ya ket ! Ha divalo oll ganañ ar bed hag en eur gempenn evit gouel kaer ar bardon ! Benit eur feiz kre hag e velloc'h a ro ket seurt ! ne ket ha pehini ennañ ar sperejenn ! ha ne gleiñv ann ! e kaoz fall ! mes e c'haoz mad al laouen ar bodou-pobl gant pere ann ene ez ez ha aber ha kavadenn.

— Gwir e pere Theodot ! mes ennañ ra ra c'haoz pa zeuyan e vrec'h zid tamallet ahalmoner dre

— Arbed mont di en em zikour ! ne deuc'h ervezhiañ ger vech ann doaro var ann aer ! n'en ann ann da zelfet e dre ann doaro-mañ var ho lerc'h ! a ro e c'haoz evit dreuzi ar c'hoad hag a zaeiou ervikiñ ne ve ! it ann ar vro a ra ann ! ann ha ken ann hag ann ! Ann hini a latar ! Ann neb a ro en deus ket a gwasaoù ann ho dad ha ken ho mamm ! n'o ket mad ervezhiañ ! ne penaoz ! ar c'houlzou ar ha gwir dieu ho ! ann, ann ann ha ann ann ho mamm ar vro ! ann ho prizonn ann eiz ar vro ! pere ne ann ann !

Dre ma zemas Theodot ar goad a vije frealzet ha gwazet ! Kaer ann nerz ar pere ha zaluzenn ann ha galoud ! emezañ neuze ! ennañ ! ennañ ! Ha ken ! Theotekaoz a ben ra pere pa gare ! E gwir ann ! ne oue bet ! ann ! ann ! ann

daouzeg a vez. Mae er bloaz 1450 ker gwenn ha ker frenk oant ma rose hoarzo ar vesaerez iaouang oc'h ho deulinn. Pa oant bet ez eur gurunen gantho, setu hi o sav-out an ti-ze gant dorn o fouch oc'h he skoas.

Dastumet hag an Aotrou Jil e ve adarre. Y eme ar plac'hig iaouang oll en ha gwap. Ker strafuilhet oa ma ne gresiu ket distreiñ ma zi'hi. Setu hi o clevet eur vouez dudiuz o lavaret:

— Mari!

A voudez a zaskras buhan hag a gomas soutilet ha sebezet. En he c'hichen e zoa eun tron gwisket e gwenn, ha gantañ var he benn eur gurunen bokedou tro o heol. En he dorn zehou ez oa ganthi ga zanterzion heuvet oc'h an aour. A-zav he penn ha var an doare e hare ha zelfi da ma c'hoantaed. Ingal eurusperusion.

Mari a gleas d'an daoulin hag a lakeas he daouarn e croas.

— Mari, eur ar vouez pignont a ra din ar pez oc'h eus k nuget din. Deus eun ti unan d'as trugarekaat, ha da vezo ti pegemeut e caromp. va map ha me, ar c'halonou glan. Brema en euz ne eun dra da c'houlen digantez, va merc'h.

— Ob! ion, eme ar vaouez, deut ar prenk dezhi en eun ti-mor, eunvet ne c'hellan nemeur a dra, goas-coude e ro kemmet a bep ganeoc'h da c'houre hemañ din.

— C'houi ani eus da gaout an oan gwenn-ze, an hini zo eur c'hi hir glas en dro d'he c'houzoug.

— Oh! va spered mintr caret! me hen roi deoc'h a gren calon ken, mar hemañ lezet gant va zad ha vi mamm.

— Ma-ia-ar! va doue pajaour a ra din gwelet en oc'h aenaus oc'h ho tad hag ho mamm. A buhan d'ho c'hout. ha me a zouzuio ho seurad ket ha ma viot oc'h ober ho tro.

Mari a zeas ac hano d'ar zi en eur penaud rad. He zad hag he mamm, soucaet o velet komzet a hrez varmedin, a e houlennas digantiz petra a oa c'hoarvezet.

— Ea, eo da zeurad gant ar bleiz, emezho?

— O na oa ket, eme ar vaouez gant eur vouez aclear.

— O va Doue! ar verc'h zo deut ar prenk dezhi, eme an tad hag ar vamm sebezet oll.

Ar vesaerez a gomas pe-a-ra oa digouezet ganthi, hag a c'houlennas beza lezet da vont ar brava eur an anet d'an aotrou Va-ip roñsaet an Env.

— Eno eo'n emezho, nea buhan va bugel, ha lavar dezhi ez en hun deuzed oll dezhi, adaleg ar bihana beteg ar braza.

Mari a reiñ. dou re vuzo he deuzed, hag e cavaz en ho zouez a Verc'hez azezet oc'h echui ar c'hrisiaster comansel gant he zevisiterez.

— A-benn, va merc'h, petra o deus lavaret da gerent?

— Lavaret o deuz e zoa an deuzed deoc'h oll, adaleg ar bihana beteg ar braza.

N'em euz afer nemet an hini, am eus goulennet. Eun urz am eus da vont dit-hañ mad. Lez da zeuzed gant da vam da zioual ha lez gant da zaouad hirio da gaer Machecoul. Mari a Lavr a zo er c'hastel eno abaoue con nebeut derveziou, gouzout mont beteg eno ha ro dezhi an daoudeze. Ha vez d'eoh e lavari ar pez a deui en da speret. — Neuze ar Verc'hez a lavaras e hanz eur ger bennak goustadik.

Oh! ha na diefen mervel anzav ne vanan ket d'hon aberiou, eme ar vesaerez. N'o pet ket soun ez a gouzc hemañ din. Eur vrouaez en em gafe eurus da c'hellout sentiñ outoc'h, ha penaus ne vennfe-me ket, me plac'hik ken distera?

— Cas ganhez ar gurunen bokedou tro o heol-ze, pa vezo ganhez en da zorn ne peuz ket da gaout aoun rak netra.

Ar vesaerez a fa vezas dezhi trugarekaat ac madoberaerez, mes eat oa kuit.

Buhan avoalc'h ar verc'h iaouang e divje credet eo eun avel e devoa bet. mes ar pezenn digasset dezhi hag ar gurunen bokedou tro o heol chomet gan hi en he dorn a riskarze avoalc'h ne kot eun avel ou. Ep doutans ebet ar Verc'hez Vari a zoa en em zaskaret dezhi hag e doa contzet outh.

Mari a leas var ho daoulin hag a horas d'an Doue eleac'h m on bet creid ar Verc'hez. Chom a reas eno da bidi ken na zoa deuet an noz. ha pa zistroas d'ar gaer he zad hag he mamm a zoa aet bet bras gan hi.

— Perak chom aoun emezh en eur vuc'hoarzin, dorn va muscoulz santel so azeunet a zoc'h va fenn evit va difen. N'he gueian ket, gouzout a ran avad ema ma. ha n'em euz aoun rak netra.

Jelian ha Jenovefa, fouge enho o clevet ho merc'h o preiñ, ne vouient penaus diskouez da Zoue ho anaoudegez vad. Chom a rejont eur pennad mad en an noz da bidi hag antronoz e tejont ho daou-unan mant d'an ofereu zaoud. Mari ne dezo ket ganthe, rak ober a rea neuze he fourchias da vont da Vachecoul.

Pa e devoa goaic bet ha ar bare he oan kouez, ha lakeet dezhan eur c'hoilher nevez en dro d'he c'houzoug, e zeas da zaoulina diraq he tad hag he mamm.

Marteze ne zistroio ket heo en dro, emezhi. Bennoz ac hanoo, va zad, ha c'hui ive, va mamm, evel pa ma diefen mui ho kuelet.

An tad hag ar vamm a taremmas ho daouarn azioc'h penn ho merc'h.

— Doue ra zalc'ho oc'hanoun e buez da zerr deomp hon daoulagad, nemet gouzoudo ha volontez e ra gelver ac hanoun da genta ra vezo e vemp santet outhan pa ger bras benoaz a ve hor glac'har. Ia, va merc'h, eleac'h ma fell da Zoue ho cas.

Ar vesaerez a zeas en hent gant he daoulin. Goude bea great div heur vale, e tigouezchont e ker hag e zejunt da gichen dor ar c'haste.

Castel Machecoul a zo eur c'hre bras ha verbet. carrè eo, hag e pep corn a zoa eun tour. Ar mogerion zo en

ure dezhan a zo kel ordin ma e hell ri den var varc'h mont costez ha costez da vale varnezho. Douvezhou don a roa en ure dezho hag eno, e lavaret ez oa cuzet munec'h a-dud varc'hegerion a roa a bias e prizonioù Napoon, hag en tommoù dindan an dodjer e daolaoz ar c'hire, e lavaret e zoa c'hoas munec'h.

Pesar gant, armet penn-kil ha trouz, a zonalle ar pors-guin

Mar a douchaz he bez oc'h ar gerioned bokedou ro n heuf a roa ganthi en ne dorn, hag a lavaras gant eur vouez lent

Ne m eus c'hoant da velet an Iron Mar a Iloiz, ha da re dezhi an oantk kount-ma.

Lenet e voue da vont tre En eur lavaret ar memes comu da bep banden garnison, e voue caset eur an eil d'egile bete caniur marc'h ar Marechal.

Mar a zoubias betegan goular dirag an Duk ez noanik

Houma en eur vasc'hoarz-ha e c'houlennas petra a glaske

Da zigas an oanik bras-ma deoc'h eun deut, mar plich ganeoc'h he generel Iron

— Oh ! a greis calon, va mesaerez coant. Ha va onkou a ra-hu pa zoc'h deut ha marteze eur a bel, da zigas an oan-zo din ?

— N oc'h ouanezan nemet a hano. Iron. eme Vari Izabel morse avad o em eus ho kuchet.

— Petra a roin-me deoc'h e lesc'h an oan ze va merc'h coant. eme an Duk ez ?

— Netra. Iron. eme ar vesaerez. nemet. mar gellit, grit dun comz oc'h an Aotrou ! ho tad.

— Ne ket eas comz oc'h va zad eme ar brinsez ; petra oc'h eus-hu da lavaret dezhan ?

Ne c'hellan ket hon descleria deoc'h Iron. Eur gevrinl am eus evithan. ha me ho ped. gri. dun comz outhan.

— Enn dra vras benuag oc'h eus eta da lavaret dezhan ?

— Ia, Iron, eals brasoc'h eget a oulac'h da zonjal

Eur penaod ar eur vech all G M.

Eur pare Iarzudou e Lourd. — Pell a zo ar c'hazetennou n o doa lavaret ger di ar beau al lesc'h-zo e pehini e zeo en em zukuezet ar Verc'hez santel da eur verc'hig ha da beleac'h ez a anpoue pleiz a oud da Iardona

Hogen d ar gwener 23 a 23 a evon eur plac'h a-zouang a gichen Toulouz semet he c'hostez deou abaoue c'hoec'h mez a zo bet pareet gant dour ar feunteun Iarzudou a zo eno.

Ar vedesinet o doa lakat he c'has da Gantereta, hag o tremen dre Lourd e zouaz ar sonch dezhi da vont d ar lesc'hjma zo bet en em zukuezet mann Doue ha da c'houlen ar pare diganthi. He zad n en doa fizians ebet e gallout an Euz,-ne grouc ket d'ar Iarzudou. Ha poan n devoue oc'h e lacat da chom a za eno. Abouez gouscoude he hedi avoale'h. sonn hen o tinken, oc'h he c hemerel etre he zivrec'h hag oc'h he c has da gichen ar feunteun. Evet ne c'helle ket en em voale'hi enhi. e c houlennas ma vije da vanat gichen dezhi he divesker. Ne devoa ket bet amzer da echui eur pedenn k ser ma santos buez en he c'hostel maro ha ma lavaras *Pare oun, lakit ac'hanon var an douar ma tudein !*

He zad n'he c'hredo ket ha ne zisrogo ket neuz nocz mes li en em dennaz he noun hag a reias d'ar chapel da Drogarecat Iron-Varia Loure

Pare ia e garrionez. ha kemeut a zo eno, o velet ar Iarzud, en em daolas d'an daoulin hag a vouele pell. He zad a vouela ive ne vonie petra vea gant he laouenidigez ha ne grede ket d he zaoulagad.

— Hag hounnez eo va merc'h-me, emezhan ? hag e selle outhi. hag e touche outhi. ha neuze e c houlenne pardon oc'h ar Verc'hez santel da vea bet douetet eus he gallout

Eun aotrou all a zo eno. unan eus ar veachourien dieuz-ze a ra da lec'hion santel ne ket evit honors ar Verc'hez nez nag ar Zaint, mes evit goulet petra a dremen hag ober goab eus a zevosion ar bobl An aotrou-ze a voue ker scoet o velet ar Iarzud ma coilluz he anpou degez Sirplantiet oll, 'lod ar maro varnezhan e creno he oll zudi. hag e lare'he gan he zaou zorn crog er Iarzudou evit mirel da goena. Arsoc'h mont ac hano en devoa feiz. ha meur a dra all c'houz a zistroaz oc'h Doue eno dioc'hio G M

(Tenno eus a *Sizun Calotez Sacr*).

Petra a zo tremenet en diz an Iron Varia pe e cathedral Paris spad an dispac'h. — Da zul ar basion eo e voue savet ar pavillon vras var diz an Iron-Varia, ha da vener ar groaz e voue great ar Iurch kenta evit sanuna teuzor an diz hogen en dervez-ze ne voue laeret netra Eur mis goude e zeujot adarre. ha neuze an oll arc'hantir a voue caset d'an teus. Mes goude ma voa bet evesket outho e voue lavaret n o devoa ket eun dalvoudegez vraz evit ar pez a zo eno da ober gantho. ha ne vouen ket couzet. Taolet e vouent a gostez hag ez eus cavet ac'hanedez tout anezho.

Evit dez an diz o doa great tri dantad tan unan a kichen an aoter vraz a zo bet distrujet gant an oll draou caer a roa var he zro. A-zamp a rapi dirag an aoter-ze hag a zo bet teuzet gant nerz an tan a dalie 25,000 lur E kichen dor ar c'hloar o doa great eun tantad all evit devi daou dron an Escop hag an oll goatach kuellet caer a roa eno a dost Eun trede tantad o doa great evit devi scabellou an dud e carg hag ar gador brezek. Douma gouscoude, evet dre eur Iarzud, ne ket bet devet.

Ne ket an tan epken en deus great dronk d'ar gatedral. Roulet ar brusiaged a oant ket deut betag enhi, houlet an dispac'herien avad o deus great distruch en tourion hag e lesc'h all Ar prouscher oi a zo bet gouel laket Daou e hant mil lur, a leverer a dal an distruch

ne gemi mho. Nemo ar c'hadorion hag an arrebeurs ai a zo bet devet a dal daougent mil lur

Eur c'hrenad eo e se bet gwisiet evit lodenn vid eun arc'hantur hag eun tenzor ha dreist oll ar gwiriou spern. ar gwir groas hag an tach asanti a zo bet zio esperout bete vremañ en despet da oll gounnar an dud disoue

Dont pehini a c'houlenn hiro ober kement a zamegans d'he c'hi ha d'ar Pab a zo bet gouscoude bep eur amzer moan bennag eus ar re gubiusa

Evit ar gazetenn *Conseil evit Jesus* eun tavarnour eus a Lom a roe digemer d'an oll dispac herien, hag a roa gwasoc'h eget nicun oc'h ober pep seurt damegans d'an dud bouesa Bemdez hen e huevel o lavaret gousa a e bulle eus ar Pab hag eus ar religion

D'an treuc'h vas gouren pa voa deut an dispac'herien da Rom e voa en eul levenez ar vroas Hen a rea eul lein vras o he vignonet hag eun e voue clevet adarre o lonkel ar gouas comzou ar goal bedennou ar re voasa.

Goude lenn ez eas d'he zonjal evit ma voa bouc. da ober eur pennou comz en eur lavaret d'he dud dont d'he gwelout e mare ev ma e hanje kemeret pell en chatou a vije great dioc'h ar parlaez. Mont a rejor d'he gwelout hogen caer a voa she var an or ne responte ket An or a voue divarc'het. hag e voue cavet marv var he vele

Un nebeud oll dud ar c'hartier-ze a serje hag a vantre o velet pa lonn da ar marc'h oc'h an tiz-ze evit ma voa gwelet rnad an dek pa lonnas ha gwanderzoa an dispac herien, o seiet an eil hag a oue bezo en tiz-ze tront e caer hag e glac'har

Pevar derves goude ez dispac'her moaing a voa a vandon oc'h ober gouel hag oc'h ebat evit en em bourchas da dremen d'ar zort Mont a reant a dreuz eur c'hartier eus a Lom en eur gana kanaouennou d'ho leshel leodonnet mallozou ha goal bedennou gouas ma e bellent Gras a reant marc'h d'ar re a marc'h d'ar jeunet marc'h d'ar Pap Unan soacho arrogtoc'h eget ar re all a lavaras oaspen marc'h da *Jesus-Christ* Sioaz! ar renerendik re en don lavarel. A vrac'h e voa deut ar goanz scrijus-ze eus he c'hinou ma coetas d'an douar Dorn Doue a voa deut da boeza varnezhan ha pa grokjot eahan d'he revel e voa marv.

Er maz arnog eun dispac'her all a oa bet scoet coula lavaret er memes doare Credet en doa lavaret a varije Pa neo gant eun taol gaud dere gant he jabrie Ar renerodig en doa dougel barnediges en he zoep he mouz, rak mervel a rear en eun taol, dioc'h ar muntr, d'ar c'hoarag a vir even

Laeron eunt ar Spezard.

I

Ar Spezard no eur c'hoad bras en iz d'ar zao-bool d'ar Frans. bruded evel ma neo cout an nor e Brein bel. Guechall e oa ket a beatchou bras evel a zo bimo gras e cavel pa c'hallet mon gant kar dre beatchou goues a dreuz ar vro, ha dreist oll a dreus coajou evel ar Spezard. Ne veie ket kenebeut kement a dud oc'h ober hent evel a veler hiro.

Eun derves gouscoude e voa daou veacher o treuzi ar Spezard. eur marc'hat den ioanng a zo a, hag eun orfebrer ha n'en doa ket ouspen c'hoezek vloas. Ar pardaez a deue hag an dervalzien a deue buhan er c'hoad dindan scourron ar gwez Ar fustinier a veat Antoa soerhan. hag an orfebrer Beliz Hemon dre ma voa en deu a zokeze bras nec'het brat. hag a rea rebechou d'he gwiskad abalamour n'en doa ket arveset dezhan chom da dremen an nor en eur gerzadeuz o doa treuzet arnok digouezout er c'hoad Sonjal a reant azza e tremd eur vaneu brank da c'hortoz an deiz pa veljont. eur pennad diou bio, preecher ha gouion en eun t

Antoa o velet se a deuas kouez hag a lavaras

— Les da nec'h sein abaut eun t. hag eaha. credabl e caviup lojeis.

— Ia. eme Felix ha mar deo laeron a zo o chom enhan ?

— Dab ! bah al laeron a ra bo lojeis e toullou an douar ha ne ket a tiez gouisquet evelse Me ro ser abaut ar eus eun hostaliri evit digemeret ar vaechourien.

— N'eus fors, eme Felix, aoun am eus o tostaat oc'h an ti-ze

Digouezet eunt hag e sellont var an or Eur vatern doues da zigeri hag a lavaras dezho e vijent gwan ha gwalc. Pa sellont en ti e oa chomet oc'h taol ean den ioanng a vare hag en em sehejont en he gichen.

— Iaou ewezad eme henn empoe n'en deus ket kemeret kenvad oc'h en em hu credet treuzi eost ar Spezard dre eun noaves kea tenval?

— Tud evelkompal. eme Antoa a zo acaus ho tale h hag o deus ouzhent a aoun rag ar laeron

Eur charretour a voa en em gavet. hag a douezas re oc'h ar zo all

Fe voe ret c'hoa eat he encrez nuit, hag a lavare gouestl a

— Setu ni cavet lojeis gaseomp. ha n'emaomp ket fall ama , mes ha eur oaio-ul ne deo ket tud an drouk laeron ?

— Oh eme ar charretour, evit an dra se kenit dinec'h, me zo bouz da dremen dre ama pa n'en em gueliet morse dizhoneun evel enhan. An hostiz, a veterel to eur mare c'hanvor gaun, ha ne vez coulz lavaret morse er gaer an hostiez so eur vaouez dizrouz ha ne gleuk ober drouk da zen

— Ha gouscoude eme an den ioanng a voa en gwenn eo ti hag a zo eur scolaer oc'h ober hent gouscoude ar pez a lavar an potrik iaouank-ma a c'helle bezo gaer Alsoue eun nebeut zo e comzer eus a unan dent ar c'hoad-ma ha n'eus ket dizroe , ha n'eus clevet banne

eher meuho goudese. Meur a hini meuho a res ho zonch da zont da dremen an nor en hostaun-ma, ha goudemp pa zeus bet gouleonet kelon meuho digant an hostiz. a lavare n en doa ket ho guelet Kementse evel a velit. a dlefe martezo res deomp enn tamik nec lomant

An davarnourez a deus neuze da zigas ho c hoze d'ar veachourien N oa na beas na druz ar lib he bao. hag an tamik pred no badas ket pell Kerkeat an davarnourez a lavaras dezho na dleut ar marc'h da vont da gousket Ar re-ma o doa c hoant da choum c hoant eur pennad da drabellat mes lo a reas dreuz enn. hag a lavaras gant eur min tenk

— Ha sonjal a ra deoc h-hu ervo eur guennek beweg h tapignit ama ez ze-me da choum ze da veilla gaeroc h'?

Nas heur eo. aleze da gousket

Ar veachourien ne leverjont ger hag a zavas d'ar sulier eleac h ma evo ho c hampron. Ar scolaer a ganaz ar re all gant han d he gambr hag a lavaras

— N eos ket a c hoez mad ama Eur gwir zoul benag zo e penn an davarnourez-ze ha credi a ra zoken benn eur he zro po gouna ker ob ze ouzomp. Gwelet a rit ive ne deus roet deomp trezomp oll nemet eur pennadik goulou a reze met araog eur c harabeor ama. Choumomp ama a vanden Goas zo eo bremaik n or beso ken a c'houlou

— Gwelomp, emeo Felix. ha ne c'hellemp ket mont ac hano dre ar prenest Hogen prenechet an eac h eveli prenechet an traon a voa stanket gant parrigner bennak.

— Ia emeo ar c'hrotour ann eur eur pacal gouliou dann en c hae ma am oje gallet mont a ho c hero kaer.

Setu hen a lavaras he voulou. hag o taken gouiadik gant an dezaouu a ya ket ea. d an hanter pa tremenas eur pico ha en eur c hrogui hag en eur harzal. hag a stanetas an hent enfilan An davarnourez hag he merc'h a arrejas, gouiou gan ho

— Petsae h ez c'hui? pe ra glaskc-hu enezho?

— Eun ura benag an eur accomac'het em c har, hag em eus soun ouzhan. emeo ar charretour ze eur grena

— Kentoc h a oje gallet sonjal en dra-se. emeo an davarnourez Soñtan-ti ho tok' Jakez kea gant da letern da gas an dent-ze da gaout he gar, ha ser mad dor ar pors goudese.

Ar charretour a gemeraz he hacad gouiou hag a zistroas da gaout ar veachourien ar

— Eun a great ganeomp enezhan. Ann ez eus eur vanden saeron armez mad. Me am eus ho guelet pa n deus an hostiz diguret an or da velet pietra a roa gant ar c'hi a zo gourvezet ze var an delezion eus hon dougal Gouiou a ra ze eo serret ha preuve mad an oll dorion, ha ne c'hellemp e giz ebet tec'hel ac hano. Da vrasa aclet jen or beso. rak setu ama gouiou N on eus kea da ober nemet en em tele hier var ezez hag en em zifen mar gellomp

Epad ma edo hor beachourien o c'houlen an eil digant egile petra a rjent. setu hi o clevet crouz er mesa. Eur c'harrost a roa chomet a za dirag an i , clevet a rae eher var an or ha gouien ganlou. Mont a rejent d'ar prenest hag ec h aclenrent ar gaulou e veljent ez oa enn eur c harros caer Eur picol den a sicourc da zaken ez ar c'harros diou tron a roa gouelioa var ho hanch, eur merc' gwisket evel ma vez graet an dudchentil vraz a naterne ar c hesek.

Ar c'harretour a roa etouez hor beachourien a lavaras neuze Doue r hen devezo trugez outho. Mar gell ar rema en em deuna ne hanna ep drouk ni credabl a rano ne.

— Peoc'h peoc h emeo ar scolaer, setu ma. me voar vad ar prest a zo sonch da c'houlia Ar c'harros-ze a c hortozer. ha setu pevar ou prest hor c hae ni da gousket. Ne ket ouzomp-n e vell dezho no nn gomeret Mes ober a reomp dies dezho ha me ro sur e carjent ne vo jamp ni ket he, anna evit ma o devje gallet c'houlia sul ar c harros-ze ep soun rak den Oh! ma c hel-lemp comz oc h ar veachourien gen-ze ha lavaret dezho etouez penn bleiz ha coetel

Kerkeat ar goaz en doa secouret an diou tron da zaken eus ar c'harros, a zavas d ar souer Un habit chasseour a roa ganthan hag eur goetel chasse oc'h he gouiza

Ar scolaer a c hourugerat an or hag her galvas gouiziet da da zont d ho c haout', hag ep reo anaver dezhan da lavaret ger e lavaras

Ciez , emeze oc h ama en eun toul laeroa Neuze o contas dezhan kemeas a voulou ha setu ni o dou gaele en ze

Ar chasseour a voue mantret o clevet eun herrelep ha lavaret a reaz an diou tron a roa ganthan a ro unan anezho eur gon ez hag eben he mateg a gambr o devoa he sonch da genta da dirazi ar c hoad oll ep rhom a za mes eur den a zoare, var varc h a roa en en gavet ganthe hag en doa he anet da loja en hostaiz ze nec h emezhan ma en em gaichent mad.

N o peso ket epo. emezhan. Ker coulz lojeiz evel en eur c hastel. mes ken dizoursi e c hellot bezo eleac'h mar beachi, epad an noz ec h elo dipouezout pe ez var-noz e. rag er c hoad-se ez eus fochanet

An hini eun ar chasseour en deus roet an anv-se deomp a zo eun den meurbet meur ne hag oc'h he glevet, ar gouiza zo croget soun enti hag e deus great deomp chom enna da dremen an noz.

Ar chasseour a reas neuze da ruscleria d he vestrez pennoz edo ar hed ganthe Hounna a vone strafu ilet hag a deuas gant he mateg a gambr d'al leac h ma edo ar veachourien all en hevelep doare ma e hen em gavent oll en eur vanden

Er mezo all n velo petra zigouezas ganthe G. M

An aotrou Felop, beleg e Lanuerne, zo maro er mare dremenet.

AR ROUE PUBLIK.

Ne souvezit-hu ket *ar roue Publik* ? N'oz peus-hu morse klevet kaoz d'war ho penn? Mad Fanch da vihana hen deuz klevet an dud o komz eus anezhe. Kaorroc'h eged se. Ken eo me fell d'in lavaret *ar roue Publik* en a zo brema, ervez kredenn Fanch mestr war-n-om.

N eo ket ar paotr koz eo a reo, rag ec eo pell zo d'ar bed all. mes he vab eo a zaic'h ar varreun. Hemma a zo c'hoaz yaouank hag evel-se ez eus esper e chomo pell gan-com.

Kievit kentoc'h hag e welot

Fanch, o vezа hen hem gavet, a eus ket pell. gan an Aotrou P , a lavaraz d ezha evel-hen « Assa ! Aotrou P , an dud a lavar eo ar roue *Publik* a zo brema mestr war-n-om Mes hemma a dle bezа koz rag hemma a zo bet e noaz mestr gwechall goz »

An Aotrou P no gomprene ket da genta hag a lavaraz « *Ar roue Publik* ! *ar roue Publik* Petra eo an draze ! »

Fanch « Ia, *ar roue Publik*. Me no d-on ewel lavaret d'ec'h ken Aotrou P Lod ar re ne ouzont ket brezonega mad. evel paotred kear, a lavar *ar re Publik* mes ni etre-z-om tud diwar ar meaz a lavar frank *ar roue Publik*. »

An Aotrou P. o klevout displik Fanch, a zaoskaz eur c'hoarzadenn, mes ken tenn e kave he gredenn, ma oanjaz lezel anezhi gan-e-ha evel ma voa. Lavaret o reaz eta da Fanch « Ia, gwir a lavern. Fanch, *ar roue Publik* a zo brema oc'h ober he vestr war-n-om. Mes neket an dud eo, an dud a zo bremañ pell zo. ha vab eo a reo brema »

Fanch « A he vab eo. Mes hemma marteze a zo yaouank »

An Aotrou P « Yaouank hem. »

Fanch « Gwell a ze ! Hemma dleze a chomo pell gan-nom » AR EBRIT

Eur gall eus eur gear a Frañs, pehini hen devoa ranket digemmeret en he di eun neubeud Prussianed da vagа ha da lojа a lavare, eun deiz, dirag eun neubeud kamaraded « Beza ez-om bet buhet gan ar Vizigoted beza ez-om bet buhet gan an Ostrogoted Ne vanke d'eom mui nemed bizit ar Saligoted Setu hi deuet. »

Ket eo remerkout penaoz ar Prussianed a zo lour evel an anevad a lavar oc'h, oc'h A AR EBRIT

PRIZ AN ED.

Kenta.	29 *Gouere*	Post-kenta	27 *Gouere*
Priz an daou c'hant kilo		*Priz an daou c'hant kilo*	
Gwinis	27 lur 50 g.	Gwinis	27 lur 50 g.
Segal	18 lur 40 g.	Segal	18 lur, 30 g.
Eiz	18 lur. 0 g.	Eiz	17 lur 00 g.
Ed-du	1 lur, 80 g.	Ed-du..	19 lur, 00 g.
Kerc'h	22 lur, 50 g.	Kerc'h	23 lur, 00 g.
Avalou dopar	6 lur, 00 g.	Avalou dopar	5 lur, 25 g.

HENT HOUARN.

Ha he hent e vihan hag e zigouez ar c'hirri ahn.

O TONT A LANDERNE VARZU NAONED.

	Arza bred.		Mi ergl.		Bodenn.		Jestr ag.	
Landerne	«	«	8	35m	1h 00m		8	20
Dirinon.	«	«	8	55	1	25	8	42
Daoulas	«	«	9	07	1	40	8	56
Lanvec	«	«	9	23	2	00	9	14
Quimperc'h	«	«	9	39	2	21	9	50
Castellin	«	«	10	05	2	54	9	50
Quemeneven	«	«	10	25	3	20	9	33
Kemper	6	30	10	59	4	46	10	22
Kesperden	7	04	11	32	5	24	10	48
Dannulec.	7	21	11	48	5	41	«	«
Kemperle	7	56	12	11	6	06	«	«
Lorient	8	19	4	05	7	05	«	«
Naonet	«	«	8	51	»	«	«	«

O TONT DIA AN NAONET VARZU LANDERNE.

Naoned.	«	«	«	«	6	10m	«	«
Lorient	«	«	6	20	12	10	8	05m
Kemperle	«	«	6	02	12	42	8	49
Dannulec	«	«	6	26	1	11	7	13
Kesperden.	«	«	6	44	1	28	7	31
Kemper	8	20	10	12	2	02	8	10
Quemeneven	6	«	«	«	2	27	8	37
Castellin.	6	30	«	«	2	53	9	06
Quimperc'h.	6	56	«	«	3	15	9	32
Lanvec	7	2	«	«	3	33	9	52
Daoulas.	7	32	«	«	3	52	10	08
Dirinon	7	58	«	«	4	04	10	25
Landerne	8	17	«	«	4	20	10	42

BUEZ HOR ZALVER JESUS-CHRIST,

HA BJEZ AR VERC'HEZ VARI,

Gand eur pennad sonn var ar c'henta Mistrion.

Moullet eo en eun doare ma vezo eas kras da zonj gant paper ere ha liserinoun eus ar re eclerro Cruel a ellan eta e plijo d'ar re ber c'hemero, ha pell a zo ez oa tud oc'h un c'houlen.

CAVET E VEZO :

E Brest e Ti an Ilon Normand

E Landerne e Ti an Aotrou Deamonline.

E Montroulez e Ti an Aotrou Ledan.

Hag e caiz eus ar c'hiriou hag an tiez ma verzer levriou enho. G. M

Buez hor Zalver Jesus-Christ ha Scol ar Mare Mad a so ho daou laket e brezonek gant an Aotrou G. M, beleg

HISTOR BREIZ

Gant A de M.

A no moullet evit an tredo guesh.

An dud d'var ar meaz a gav ec'h eo ker-ze kentelioù caer divar benn ar poz zo tremenet en ho bro.

Al Levr-ze a gaver er vraz eus an tiez a verzer Levriou enho

AR GERENT AR DE KERANGAL

Kemper moullet gand AR an KANOUAL, Mouller ag Escopti.

Digitized by Google

Disadorn 12 Eost 1871. N° 341. Seiziet Bloavez

FEIZ HA BREIZ,

KELOU A BEP BRO, HA KENTELIOU VAR BEP TRA,

Digaset bep sul da gement Christen a gouz ar brezounek.

CONDITIONOU EVIT CAOUT AR GAZETEN

Evit ar Feiziek, Coutel-an-Nord hag ar Morbihan evit eur bloaz dioun scoaz, *reiz e hano*, pevarzec real.

An Abonnemanto a dle bout paeet arvoug eburut ar gazeton.

Ha hini ne zigas ket en dro ar c'hinta cantol a vezo poaz ma ne vije bet abonnamant, a zo consideret evel abonnet a nevez.

An abonnamant a gemerer e ti an Aotrou ar Kerampuil, *moullér an Escopti, ru ar Gigonet, n° 42, e Kemper.*

Dan Aotrou ar Kerampuil *eplan a vezer adreiza ar pemdezieu ha kemenn a zell ac h'errichan Gazeten.*

An oriziou da lacat ar Gazeten a dleer da adreiza d'an Aotrou Morvan, eplan.

KEMPER, *12 Eost 1871*

MANDAMANT

An Aotrou Villart a zo e penn an Escopti,

EVAD E LIZH KET A ESCOP,

D'ar velaien ha d'ar gristenien fidel a gompti Kemper ha Leon.

Hon mabrouez ker.

Ar pemdezieu e hanve ma oamo en oll bennoz meurbet ebarzoh pevar derveziou er gear benn-ma vez an Escopti. E caljo deomp conta lavaret ne vije ket red dont da lavaret deoc'h pegen kreiz ho ar c'holl on eus great oll. Hor mantoni a zo eveldomp hor brouder ker, hor mezula a zo eveldomp eveldomp e chomo evel mantret ac'h ansoun e c'helle ar groaz a zo bloaz zo stammet vargen ar Franz doare c'houz da bounnerat eveldomp ha da lacat varnomp eur bear'h ha ne zoujet ket enhan. Hag ar pez a dremen hremz o kempel dirag hon daoulagad, en ivez, her gouzoud mad a reomp, ar pez a dremen er c'hornzon pelli eus an escopti-ma a zo bennent a vez diodonhan, rakloh kenn ar mirouzion da beleg hon eneu eus ar morbraz an daim guren e deuz hor scoaz a daol ar strafuz beiz gouzet an oaeon, hag ar c'houc'h caol anterouet in' groaz en hizet gant an ins santel ar memez zouez ar, ho c'hoz da Zoaz a gompren mui evit henhon ne reont oi oamet eur famill. Mar deo kaloz ar brezined ar galon katolig, ker buhan da glevet evel ma velomp, er c'herion skeuc'h ma en deuz speret an drouk poanet kemel da ober distruch pe gen zoaz pe gar hanoù ne die'h ket bez var ar meaz e skeuc'h ma en deuz ar bobl mirel gant mui oc'h a fidelite bout ar hedon. hoez ar zerramanchou. ar vuez a zo roet ha kendalc'het dre ar c'hroaz ha dre e hoad Jesus-Christ.

Ah! ama zoken hor brouder ker an dud o tout d'ho henor ep ma caljo dezho e c'helfent hon ober zoaic'h ne ket an deo mad epken no a honorout, ne ket an deo a galon vad, ar madoberour a rag vad da gant tud ind. an hini a en doa neiza ez chuo he unan hag a rog he oll dra d'ar paour evel ma oa eus her gueiet ne ket an deo mad-ze en a graskent da henoz, nan eus hano epken, eur ger epken a zo e ginou pephini, a zo. ep ho glask, a vouezial pep c'hoaz ar gruden kouzet en deuz kenta hag a lacher ato evit diskouez he c'hlac'har glac'har hag a zo e gurionez glac'har ar bobl. An Escop zo maro!

Ia, hor brouder ker an Escob zo en hini ma oa *allégresse* da *vignerons* d'ar gwir da vondon dud-ze ep aver an Escop eo a graskont, na ket evel varianz da gentez ar memez deiz, pa zistroe eur a Seoed ar Vatikan, errakat he vrud dre ar pez en doa grea. emo, mez an escop evel ma en deuz ar maro he c'hrenl deomp, an escop o c'houlen digant ar Gatedral en deuz savet a nevez, eur bez eitre an Aotrou Graveran hag an Aotrou Sant-Luc.

An escop eo a fell dezho da velet eur zech c'hoaz, an dud-ze a bep meaher, ar merc'hed-ze gouzout e pep giz, ar vugale ar zoudarded-ze a velet adaleg ar mintin beleg an noz, carpet gantho deietzon brat an escopti ha sul ar zoned.

En dro d'an escop eo a zeio gueiet varc'hoaz Breiz abez, e personach he enkrien evit aber eur bedeu ouhpel. eur bedeu ha ne zeio ket an diveza. D'an escop eo ema ar glouer o vouela ema ar gristenien o vouela, ama ma o skoulla diaoul cristenoc'h egel na gredont, an dud-ze pere o soaja ez eo ar fez eun diaveuladen evelto a zant gouscoude e kichen an arched-ze. ha c'halon o toma hag o lamet diabarz enho calz muioc'h eget na ra e mare all pa o devoe eur c'hlac'har bennak.

Perak? rag an escop o vez maro. ar vro a zo scoet en he c'halon.

Ha kementse oi. ne deo nemet justis, hor brouder ker rak mar talomp eun dra bennag eo d'hon enkrien goude Dano, ez omp dleout a gementse Hon enkrien en o deus plantet croaz Jesus-Christ var zeiz

hon douaroù he dalc'het a deut ean en ho ta adalek an amzer ma teuas Sant Per evit gouiet ac h'omzon ho Salver da rigas eus a Iloun ar c'henan Ebestel da vro c'hall ha d'an Armorik, ha neo o deus caret en neiz eus ho frezegennou hag en ho zanteier ne ta da reiz'her gouiet ar groas ac e evez ar horroù amzer eus ne chabaza hag eus an diaveaz. Ni ne lacat da veza crenv hag egel evel ar gouiomp an disper h hag an heresi. Dreiziho ha dreiziho epken ez omp deut da veza eur bobl tud savet, da lavaret en vrag ar ger savet a sioù ac dra-ze e gwrsomp eur vro bauzet a anaveza a alur hag a servich an Itron en em c'hreat den a vreo digantha. dre ha pa, evit an amzer hag evit an eternite ar vuez fouennus dreist ma neo deut da ngan d ar bed.

Eur paden hor sang ac h eslon an Ia hag ac h Jesus-Christ he unan dre he vleiz an hini ne savet var gador Sant Per hag an Abostol a Escop ac an diwan meil eus ar paden se

En em zastumeze eo din her gounnet a rit, eus ar park lakaet ahan gan Doue din ha eus ar re a ro bet en he rouk stard ha fidel da servel an tenzor sacr lakaet etre ho daouarn ha da ober a breur mad evit ar vuiligenn ar neo. Drezhan, ha pemzek Doue dezhan, ar brud santel eus hor feiz en deus daet bet he reog a henor ha sonerez ar Vatican. Ken ioulz ha gwechall sonerez Trant en deus gwelet ar pleg a zalc'h ahaoue hag alies a gan vleiz, en ur mare d'ar c'hrenvlec'h ha d'ar c'hrenvlec'h ha gan vleiz, ha gant ar c'hrenvlec'h ha gan vleiz.

Lavar eo ar ze hor zanvaer her, da heza Tad ludrus eus hon eur ewit ma n'omp ar reason ma ne bed en hon rouk pad ho pried d'an exhibicion gwechall fidel ha sant. Tud a zo implijet a eur sujed a c'hoarzus eo ar mare a voa tremen e kreiz dre varvadigez douar. Ouzh an pehini a c'hallomp ni vuez da ton ha ne c'hall nemeur an diavaz rakaw ar re zispleta kreiz. Lamant a rampervez, a bechin a zeveriou kenn evel ne ve vuez-ma ep cas d'ho heul eu c'hreunen hemañ eus ar boar en-ze gant pehini ema ar bed hag an diaoul sperel o pouesa da ober houllen. Sonch ac hezo pemzek a greden gwiriou eus ar purgator c'hedrin hag a ro var eun dro calonegez ha strafuz a zo unan eus ar re a vern hag a zispart gwella ar feiz catolik diouz'h pep fals credenn. Vlaz ec h ancounac'haer kemeno ne pa gaser tud varo d'an doaar ha pa anneger cant ar pez a zo hiroc'h eus drouk braz. Nel lak epken ec h benorimp Ilon tud varo, evel ma ra a dregare Doue, ar gristenien zoken a zo en tanzon ha fest ober a rampa evitho ar pez a die ober urzuhenne ha hegale pere a anavez mad e c'hallont e gwirioneu chom stoum, hag a voar pe ger galloudus no ar bedeu

Savet a rampa ra hon doulagad varnn ar Hoscion eternel, a belcac'h e ra doaz doampa ar secour a behez e santomp gant krenvez a c'hoarvez ne eus ar bras tamm. Eun Escop en deus doue lamet dugnecomp, eun Escop a c houlennomp ous Doue. Epad ma sevi ar bed, en dro doampa eun tommanc'h hag eur frouz scrupul, epad ma cana gant ioulz an dud. Mes epad bleuzou a zanv gant nerz an dero, e lakaomp da zacar oberou Doue. ha da vrel ac'h an eneou hag ac h ar brosou d'en em savetei. ni a zalc'ha hor c'halonou troet varzu an Tad, hag ar Mab hag ar Spered Santel evit ma teuy trugarez Doue da rigas doampa eun Escop evel he galon ha ma tremenfomp dre ar pez a die mouez eur pastor nevez a hor c'houzoul ha d'hor c'has varzu ar peoc'h a hado ato

Rak an gwaz bera en em gavet gant hor breudeur henvelaet ar c'hadenned eus a dro catedral Kemper,

Ha neo gouezhenneet hag e c'houezhenneomp ar pez zo ama lavaret a

Art. I — E kentrenn ha ma vo zoun a lendac'homp en ho hed, ec douaro ma ni bet roet, ha kerz ha ma vent padout, kement ga vo en bet roet gant an Autrou Renan-Nicolas Serjant, escop Kemper ha Leon.

Art. II — Ec oll droug eus an escopti e vezo caset eur servich sokanel evit ene an escop enoreus en eun collet

Art. III. — Epad en deiz goude ma vezo bet resevet ar Vandamant-ma, ar veleien a lavaro en oferenn bleun, ar beden *pro defuncto Episcopo* Lenet secret post-communion ac h ober dezhe ar reglemou a zo

Art. IV — Goude an eil derrez-se, e lavar ni en oll oferennou ar c'hanet secret post-communion *De Spiritu Sancto* hag an deiz ma vez roet en deveza an Tad Santel ar Pab feurmet anat eun Escop e Kemper

Ata a rompomp an oll gristenien fidel, ha dreist oll ar re ze er c'homenchou da veu Doue ganomp, evit ma en doampa eun Escop e Kemper

Art. V — Pa vezo a vezo great da lavaret varlerc'h an oferennou pleun ar pedennou *Ave Maria, Salve Regina* hag ar pader hedenn a lavaret var ho serc'h

Hag e vezo ar Vandamant-ma lennet a voaz hag e pred an Offren bred d'ar c'hi goude ma vezo bet resevet

Roet e Kemper dindan hor seiou ha ma hor Secretour an 31 a viz Gouere 187

J. Jacou e kel capitaine
F. E mann officier
L. ar Lezerec chal. theol., substitut.

Dre ma an Autrou Vikel Capitulier
Moullo, chan. a henor pro-secretour.

Kar gar diwar benn ar solennite eus ma d'an dreuz eurf en antron a Escop.

Curf an autrou a Escop Renan-Nicolas Serjant a so bet pemp derrez var varf-scaoues en escopti e tal ar Sanzé, hag epad ar pemp derrez-se ma bet epken kempenn ne bet epken tud ar parrezion diwar dro. Mes c'houi eus a bell e oa da tud a vandesmon, ha ne oant nemet eur prouvnon, ep distag abet, a dad o tont da huli ha da velet ha escop caret eur vech c'hoaz. Ez aid war-n-ezan h ma edo ar c'hurf, e velet skumiadenn enk ma en nebleuz bet en ha vank. Tri zerez a oa

ment, hag ez h doue merbed a kavaret epad ar marvaill. Abennoue evit evez ar pastor galvet gant Doue. Ne kavjo petra eus an ermitaerbed a gaer lakat gant enta a spé, hem ar zul ma rêo ar c hoef var vare-zeaz. Kre ez gouedral hag e koar h pil. Ne ra ket anezo a gemmadur evit kavet an oll da vrea glar kavet. Hag ar glaz a zamet var gwerh kemmer da kep dispartu a lakaas kep tra enta dariou da redek.

Damerc ker eun arbenet arpark deg kaer pe dremm an enkleriou da gerc kaz ar c hoef evit ne gas ti ar gouedral, armerk dilezet an noz on Lajan dioum chalamet Kempêr a gomzas eutre evezo

« Autrounez Eskibien

« Bevnac ra eus varzo dioc'h tiouz, ar boan ma kemer d'ho tegemmeret er gêr ma ho da vrea devoc'h kaoz eutr-ezomp ged skiantoc'h eus ar stad ma ez peur gouvez'h dioc'h da gresk ar skol ma ar seurtiou a resaomp nezan e connerz an noter gaer ha pavadek evit e presant gant koan Escop mad d'ar Barzed. Ni hoan ur raiedenn.)

« Kirio, an tousez Eskibien ho kuzlomp sklerre gant gouvedeiger vad kaoz a ouiez perlez kenn ezo ma dleo vezh. Neuze edomp ni kuzuliadeiger hag pemp mimp kemer ar gouez ma ez ma ar c hoef ar gouez ma ez ma ar c hoef ar gouez ma ez ma ar c hoef

Eun dra all a vour c'houz an dud a gas-ze da ober, hag a reont en euz doareberzadeg. Gavet o deuz an to da rei an alozen ne het eplien ep dispign netra mes c hoas en eur grena an arc'hant en ho taich. Clevet oc'h coz asechon lavaret an alozen no baoura den, a buvedica roken an nep he ro, hon tud gwout o deus cavet no dro da riskoez eplan ar virionez a gementse, ha seiz ama penaus

Red meu on, pa roet hankejou d'ar re vras, ober un eun dra bennag e-lec'h ar beorien. Soujet e voue-ta argoulaou eun nebeut plac'hed savoank paour evel m eus ar c'hoz e-kreiz ar grisienien flag an dud difeiz, pa fe dezho ober eur vad bennag, a no red mad dezho ato kemeret skuer diouc'h ar grisienien Eacanet e voue-ta e vje argoulaouet dion blac'h savoank varongent ha roet cant lur da bephini. anezho. N'on ket brav, evel o veiz, n'ver ar plac'hed savoank na pounner argoulou pephini.

Hogen unan brema eus an tri. Encanted e voue kemeret plac'h savoank paour a ioa e karr hag o c'hoant da gaout unan eus an argoulaou-ze a dlie digas eur gouden var baper hag ar paper-se a dlie bezo eur follen paper imbr a verzet pevarack guennek da bephini anezho

E Rom eme an hini a serif an drama, ez eus divo bazvez flap anterenant flag e credet es eus bet vardro cant plac'h paour a lip parvez oc'h ober ar gouden. Eun eur re pep a bevariek guennek e zevent 3,600 lur

Ev argoulaou dion blac'h varongent ne da pemp 2,200

An argoulaouerien eta elec'h dispign a zo chomet gantho 1 440 lur

Ha setu penaus o servicher ar zaot divar he goust, flag e conteor he calc'h he unan oc'h ober an alozen

Ar grisienien vad ne het evelse eo e reont bo oberou a dregarez. Epad ma edo an diapac'herien oc'h ober ar c'hrarz a vale-ze divar goust ar beorien stonezet vad a zave ezrezho peadra da argoulaou dion blac'h paour flag anterenant, unan eus a lip parvez ha kementse ep sachia mard divar gous ar beorien. Doue ra zismalla an dud izomek diouc'h alozennou an dud difeiz

Temeet eus ar gazetenn e Antiek (Revue de la Presse)

E Rom ez eus dimez vras Ar re zo nevez deut di a zonje dezho o divije cavet eno diadan Rome an Itali ar pez a gavet dimàn ar l'ap pa veze solaouiou bras. N'o deus ket evezeat penaus an dud estreo a deue da Rom evit ar solaniteou-ze a deue di evit scoulia arc'hant dre gaer flag ar re zo oc'h heul Victor Emmanuel a zo deut evit c'houlia ha sacha gantho. Ar re-ze a laker pinsionger, flag ar re ma a taca paomerenez ha dimez

Eu dez all an Tad Samel a reseve oliberien bet co he zervich flag ho zud flag e lavare dezho

« Ho pedemou ha ne ho ud en e gurmonez an armou ma vromp en em zervichout anezho hirio. Kendalc'hit da vale evelse en hent ar fidelite flag an honour a benillit kan eño eus ho mad hoc'h unan evit rei skuer d'ar bed flag evit va c'honsolo-noe ve Bez em eus goasconde da lavaret deoc'h eun dra bag a ra poan deoc'h. En ho louez ez eur unan ha ne beur. Ket ar reglennou mad-ze, mes a eneb ontho. flag a ro deut ama gant memorion fall ha cabluz en he gaion »

An oll a reax eur sèr jalen o clevet ar c'homzou-ze. « Nan, eme Tad Santel eme an oll, ne c'het beza den ama flag a ve en hoc'h enep »

Lavaret e voje e voa eno e zo ar goan diveza pa lavaras Jesus-Christ d'he Ebrasi unan ac'hanoc'h a dle va zrahisa, ha pa en em lakeaz an Ebestel strafuillet da c'houlen an eil goude egile *Ha me eo?* zotroa *Ha me eo?*

Ar Pab a lavaras « Ne lanvez ket ar personach-ze, mes hi a dle gouzout he anavezan. Ho penaigen a ran ob c'hui ho tud flag ho tonvez, ha pidi a ran ore evit ar remedigez-ze, evit ma tetrot oc'h Doue ha ma varo

Gouezet e voue goude pietra ar personach a beliou e comse an Tad Santel. Fur vaouez oa en em zic bizet ev en em sila e-kreiz an oliberien. ha pael gant an diapac'herien da vont d'ar Vatican evel spier Pegen cos ho amzer flag ho ar'hant a rivlot rak Pi nao a c'hell lavaret evel Jesus me am eus comzet dirag an oll ha lavaret a ran zoken neuze « A dregare Doue o eus netra da guzet. »

Hogen setu eno pebez frankiz a rezer gant vikel Jesus-Christ dont a rer d'ho spia beleg en he gambr

G M

MAMM AR VUDEZ.

III.

O clevet ar vestrez o lavaret e devoa c'hoant da gousk oc'h ar c'hont Jil Mari a Retz a zeuas trist flag a lavaras « O va Doue! perac a rin-me? Me am eus ken nebeut da veiel ama, plac'h ieouank

Oh Duket ieouang eme ar vestrez arabat eo deoc'h chom ar c'haster mui liget-ma Arabat eo deoc'h ken netra mont da Champtoce na da Tiffauj Guella oc'h eus da ober eo mont eur mitiod benoak da gaout ho mam.

Ar brinsez a ioa soneiet o clevet comzoù ar gouverneur vak n'on ket bouz dà glevet comz anthi evelse.

— Itron eme ar vestrez kemerit ar bokedou tro e heol-ze ha mirit-hi evit deic ker souch ac'hanon beuilli an ali a roan deoc'h ha n'o pezo ket a gaus, me hen asur deoc'h.

Hen a Retz a savas en he zi.

— Me a gleo, emezhi unan bennag o vale ar gambr toata flag o savat eur gouel evit arlliet dre ar guer azioc'h an or

— Royer emezhi c'hui zo aze?

Eur doc'h d'ar marichal a zredjas

— Gouzout a rit-hu pelec'h ema va zad?

— Ema o vale dihont var ar pond-ale.

— N'eus nemethan?

Nan, itron.

— Casit ar plac'h mouank ma d'he gaout, houmo deus da gomz outhan.

Neuze e krogas e dorn ar gouernanez

— Kenavezo emezhi, mesaerez koant Delc'her a rao da gan ha da vleun, ha soucit an hero ac'hanout.

Mari Haret a hoeas da zorn an Dukez, hag a reas varlerc'h ar floc'h. Hemo a askoczas dezhi a hent ar Marchal pehini pa glevas komz he zrouz srany, a lavaras

— Piou zo ozo?

— Ite, aotrou Duk mesaerez ar menez, emo ar verc'h iaouang o stonet dirag ar prins.

— Ah! te a zo oze? masconig, brema-ta e c'houzout prezek?

— Aotrou Duk, an hini a vel goudelet ar c'halonou, a c'hell ive pa gar rei ar prezek d'ar re vad hag ar guelet d'ar re zall.

— Aza, guelomp, da ober petra out deut d'ar c'hastel-ma, plac'hik?

— Da lavaret deoc'h emo ira hag a zell ouzoc'h Doue zo plijet gantan re din da aspou, ne chomo ganeoc'h nemet pemp mis da zisire outhan ha da ober pinijen. Eur vech zremenet an amzer zo e vezo re zivezal eongrez e vint ha levet evel sorser o prat ar Vadalen e kear Naonet.

Ji a reas eun abadenn e hoarzin hale h ha gospaüs.

— Ah! eongrez e vin. ha dever? hag en dan-mé, prebennak e teuet da gonta sôre nebbou evelse? En em gemerel fa out. Da anconnac'hed em boa mes, ni hen gan, pa zont deut ac'hanont da unan d'en em depene etre va daouarn e pezo kenn d'an eomzon.

Ne roas ket a amzer d'ar verc'h kez da lavaret eur ger evit en em zifen. Gelver a reas daou e lard. hag ar re-ma a grogas enti he lamas gant kerdin hag he zaolas en eun toull don dindan an douar

Ar vesaerez a ioa dismezet, hag a lavare outh he unan ha pa oufe ar muro din n'en eus ket a soun! Great em eus ar pez e doa gouc hemennet din va latronez santel. Ar zooch-ze zo dudiuz evidou hag am sicouro da vervel

Evidi da vaza lamet e caoulinaz hag en em lakeas da hudi.

Ar floc'h Rojer en doa c'hoant da c'houzout petra e devoa eur gouernadezig evelse da lavaret d'ar Marichal bras, ha petra a rajo ar Marechal brat outho Chomet oa eta da zellet e penn ar pond ale. hag e velas petra a ioa great dezhi Pa velas eus ar plac'hik paour d'an doufez, e redas da gambr an Dukez da lavaret dezhi petra a ioa digouezet.

Mari a Laval a vonc nec'het bras o clevet kemenise.

Petra a raimp-ni, emezhi? Ren en miret na ve great poan d'ar plac'hik ze. Rojer va zicourit da denna muzhi eus he frizon C'hui a zo lijer hag jusos elaskit an oll da gaout ale'horaou ar prizonion ha digasit-hi din. Pa vezo deut an noz me zelo d'he zelaou ac'hano.

Rojer a reas ar per a ioa gouc'h hemennet dezhan Mont a reas da gaou ar soñer, hag en eur askc var he scoaz

— Cleo-ta, emezhan. me am eus ama eur c'havrik da c'horo, ma carlez don d'am-zicour

— Leas mad a zo ganin?

— Leas rez eus ar guella deuz hag e veli.

Ar soñer na c'houlenne ket gouell. her mad o mevel reaz ar c'havrik ma chomoz ep dale couskel oc'h an daol.

Rojer ne glaske ken. Neuze e tennoz an ale'houeiou diganthan. ha gouskadik divoutou. ez eas d'ho c'has d'an Dukez a gavas var he daoulin o pidi Doue

— Doue ra vezo ganeomp emezhi ha ra zistrei divarnomp coumour an Aotrou a

Neuze o tro oc'h ha c'hoar-vager a ioa matez ganthi

— Martha emezhi deus ganhen da ziskuez an heut din a dreuz ar c'hamprou hag an oufou prizon a zo aze.

Mont a rejont ho diou digeri a rejont meur a brizon ha n'oa den entre Digeri a rejont eun ar eu pez toull don ha tenval, hag reo ne gaichont don kea nebeut, var an douar uvao e zoa hokedou ro a leor disaget dioc'h ar c parlantez a ioa ganti ar vesaerez iaouang en ha dorn

An Dukez ho destumas, hag a lavaras

Ama eo bet ar plac'hik ket daoust petra eo deut da vaza?

Doue epken a roar. emo ar c'hoar-vager. Deomp ac'hano. pa n'he c'havomp ket. Ma c'houfe an Aotrou Jil emaomp ama o sircha ar prizonion e cousfe marteze hor buez deomp

Mari a Laval a oennaz eun hanaden hir Gouzout a rea n'oa ket da vadinat gaut he zad gouscoude e devoa ene anken vraz abalamour d'ar vesaerez

Deomp ac'hano-ta. emezhi na gouscoude en pegnes lezo ar plac'hik hen-ze ep gouzout zoken peleac'h eo caset. A greiz va c'halon em bije great n'eus lorn petra evit he zavetei

An Dukez ne gonsean berpd en nosvez-ze ne rean nemet sonjal er vesaerez paour Aotrounez mintin mad e zeas da he Machreoui da glevet an oferen santel pe ger souezet na pe gel caouen e souc'h pa edo o vont en iliz, o velet ar gouernadez o tont ive dioc'h eun tu all

Piou en deuz ho renpet a breiz, va mesaerez koant? eme an Dukez

— Va karsonez, va difennourez galloudus eux an Env eme Vari-Izabel, an hini e doa digaset ac'hanon d'ho caout ha da gaout ho tad evit ret eun all mad d'an eil ha d'egile

Mari a Laval a grogas e douarn Mari Izabel

— Eur vouez e glevan, emezhi, e gourlet va c'halon,

hag a lavar din ez oc'h ema dre benneg ensplen eur vaouerez diaster

— Na d'ouz het ner Itron, eme Vari Izabel hag hemañ ha tri ne doun nemet eur gouerinded pasmet ha dizesk

— Mes en Env a vint eur zamez Mari Izabel. Bremañ Doue deoc'h evit hoc'h ali hervez ar ro mes me a bedo va zad d'am lezel da vont da ganout an Itron va mamm ger Kenavezo ar vech kenta Mari Izabel.

Kenavezo evit mad Iroa. n en em velimp mui kenn ma vezo en Env Ma vezo ema en ho reog hag a bedo Doue da vat deoc'h an nerz-enaon o pemo atom, rak c'hui a dle c'houz gouzouv calz a drubuilhou var ho douar.

— Beloaten Doue hervet grenet, eme an Dukez

Var gementue an dion verc'h ieuanag a lenn en ilis, hag ema e pedjont calonog ha pell amañ.

Antronoz Mari a Ifeta ema nebeudik mui oc'h he ambrouc'h, a lea da vonet he mamm hag ar vestrez a zistroe da lacaat he zad hag he mamm, evit mont adarre varzoro ho dentrei ha da ober garantirzion bonheuz tro a heul ha eridi a c'helhi, mar e devoa keut soursi ouz a unach mann Doue e devoa mestoc'h c'hoas hervez pa e devoa ho patronez santel Grenet berzadou Ker caer en he c'hevrer G. M.

Ear pennad all ez eus a zro

Laeron ennt ar Spesnard.

II

Pa voa destumet hor beachourien oll en eul lec'h, e lavarent petra a raimp-ni. ? pemuz en em afeuntip-ni mar deuont varzomp ? En em glevet a rejont da chom oll en eul lec'h, rag ouz a gouskel de vouc'het a hano

Tremenet on anteroa pell a lon lu n ez Itouz ebet em zi eridi a reant e vjent kuit gant ho soon, hiro ar chaseour a ralc'he da zellet er prenest, a zistroa da lavaret en doa guelet dek pe unnek den armet mail o tont da ganout dor an davarn. Neuze e kemerar he fuz hag e reaz he gonlet chase d'ar charretour Ar scolaer a pas diou bistolen ganthan hag a roaz unan anezho d ar Instailler. Felix a ioa ganthan eur pico penn bas

— Alo, eme ar scolaer mar deo red deomp coll hor boaz gacrzomp-hi ker da vaina. Deomp ate var ar pond-ste ha discarzomp ato ar re a dostaz da genta

Ne voue ket pell na glefchoaz Itroun rend eur vanden mui o tostaat oc'h an delezion Tri epken a bignaz. ha credabl o edont ket o c'hortoz beza digemeret evel ma vosent Pa voant digouezet beleg ar pannier hueta. ar chaseour a graz outho a bonez penn hola ne deuit ket larc'h pe emaoc'h maro pourchasit hoc'h armou. ra magouet. ha tennit eun ' A laeron a vistenoaz holan, hag en em lakaz da guzulat etrezho Abeon eur pennad, nonn anezho a zavaz adarre hag a lavaraz

— Clevit, ho puez a zo var hon dorn mar c'laskit en em zilen, rak ni a ra ama eur vanden vaé ha ne vankimp ket varnoc'h Hogen mar kirit ne goezo ket eur vleven euz ho penn a oc'h ema nemet lacat etre hon dannou ar Itroun a zo aze Na vezo great drouz ebet dezh., ho dalc'her e raimp epken hon a en devezo ar c'hoat he fried roet deomp. ev ne c'haout, eur zoun arc'haet ennt mui eur a vank deomp. Ni hen tou deoc'h, ne dgouezo ket an distera drouk pa ganeoc'h na ganchi, mar kirit Ema kaoter heur a roomp deoc'h da ober ho souch.

— Hag e souch a , lampon, eme ar chaseour, e ri soun deomp-ni? hen alese. hoklam. pe me ra d'ma tacar

— Na vezi ket diskiant avoue'h eme ganaad al laeron ugent all zo ama en travoe ha mar clasfet ober an dotera drouk dio-me, ne dai ket oman ar hanoc'h ac hano e buez Ema ar pez am eus lavaret deoc'h ha n o peza ket a genz

Ar chaseour a chomme hag en doa c'hoant da zigeri an abadeu. Mes an Itroun e devoa clevet an diviz a zoa bet etre-z-han ha cannael al laeron hag e lavarae

— Nan nan, arabat eo tenna arabat eo a colle ar re all ho buez abaramour din-me Me a zalo ganthe pe zeo red, Doue am diouallo ha mar bez red coll va buez, da vana em bezo ho savetaet

— Ne deot ket hoc'h unan, da vana, eme ar chaseour. me a zalo d hoc'h heul ha ma na zantont ket va tanel da vont me en em zifenno bele e mero arnok ma crugfot enhoc'h

— Me eme ar scolaer a zalo ganeoc'h tre no ket re dezho tonel daou vevel da vont d ac'h heul evit ho servicha. Ah ma em boje but eun anter trouzad nebeutoc'h a vez ma na vijo ket bet a varo oc'h va eigez, ma am boje truelet dillad outoc'h. Itron hag a vijo ent ganthe en ho kreiz'h.

— Na ne vank nemet an dra-ze, eme Felix. an orfebrer zounk. me n eun ket brasoc'h evit an Itron. ha n eus ket eur vleven varo var va eigez. ma a drocio dillad oc'h an Itron avoue'h.

— Eun den out, eme ar chaseour hag oll en em lakajont da rentl calon vaé ar poar zounk

An Itron epken ne felle ket dezho guelet eun all e vont da lacat he vuez var var ez hi. Na asantas nemet gonde ma vont roet dezho da gompren o vont d'ho mauer e lacaje ar c'hont he fried da rei ep dale an arc'hant a c'houlenne an laeron hag e tenje evelse a dre ho daouarn an hini a lea en he leac'h. Neuze ar chaseour hag ar scolaer a lavare e vjent ho daou gant Felix. hag hen difeojent beleg ar maro.

Felix eh a lakaz dillad an Itroa. ha dindan an dillad-ze pa en devoa lakat an tog hag ar gouz var he vizach. e voa eun Itron a zoare ha count rohan. An Itron ive pa e devoa gwiskel dillad Felix gan. he damik pacat oc'h he c'hein ho var en he doro hag he dok diskennet doun var he zal, a vje kemerel gant an oll evit eur beachour o vale hent.

Felix a lavaras neuza d'an itron Em sac'h eus eur voestad hag ho pedan da delear evez na va collet rak ne ouzon het petra deufen da vrema ma ve collet ar pez a zo enhi.

— Bezit dizourus emc an itron, ne vezo collet netra eus ar pez zo er pacad Ouspen zo mar esper e viot trumet ep dale a dre daoularn ar forbanet-ze hag ar chasseur ho zigaso d'am manoir eleac'h ma c'he limp va *fried* ha me ho trugarekay evel m eo diet

Etre dorn ha tremenet an archerez hag a lacras a rave adarre gant an delezon Feiz a daolas he c houef var ho visach hag a ziemas adre ar re all, he benn gantha var bal he zaouarn Taubad ar forbaner a demas er gambr An den-se a c'helle caout varzho pemp pe c'houec'h vloaz ha regon Goulsket oa evel eun oflser, eur pesol sabren gan han oa li he gosica hag en he zorn eun tok campel eur blomachen vraz oa'h he gern. Mont a reas da gaout an itron, skouet a reas dirazhi, hag a lavaras

— Itron ignorantet a ra gant an den avechon dar-vompou ha ne soiget ket enho hag a zo goas ende red tremen dreizho N'am c'hemerit ket evit eu taer kent brax goest da lamet ho puez pe hoc'h henor diganeoc'h An nom are hant rejhes am lacu da ober ar pez a ran Betit sur ne vezo great droug ebet deoc'h. 'kerkent ha me or bezo bet ar pez a c'houlennomp a viot cavet d'ho mamer ha n'a relo eun ar vro, rak ne glancomp ket acuilla goad Goutou a reomp itron eu deuz ar c'hoat ho pried, bet a eus ket pell. eun herlarch a bemp cant mil scoet. Evelse ar pez a c'houlennomp ganthan a'her pauvras ket ne dro en han nemet eun tra bouc'hal en nonn Scuil eta d'ar plac'hig ez ec'h chan evit lavaret dezhan n en deus nemet digas can ma ur ama ha kerkent e hu a vezo lezet da vont d'ho maner

Anna Feiz en eun gwas nec'het Gouzout a rea scrin ha scrila, mes hag hen a vanesche scrila eur zizer evel ma he oher eur gantez d'he lried? Al laeron a rigasas dezhan pluen ha paper hag e scrilas evelse

Va red ker

O vench dindan nos ez oun coezet stre daonara eur vanden dud hag o deus izom are hant Va great e deus prunqueret, ha n em lenas da vont ne'hann nemet goude ma o pezo digaset. dre eun den hag a c'hellet listout enhan. cant mil lur da daearn ar Spezard. Arallas eo a lavarfac'h kementma da zan. na dreist all e c'hafac'h mes archerien ma re all evit va c'hout dre nera. Ma c'hafac'h hen ober me a gollo va boca. Degaut eta kenta ma c'hallot ar somz-se evit ma tennet ho pried remuadik a dre daoarn ho dud-ma.

Al laer ze a blijas da ganeod ar forbanet

— Mad eo emezhan. Brema, mana kemaig eur ha ted a deus ganeoc'h?

— An deoc'h-se a den ganhan, eme Feiz, en eur zaskenn ar chasseur hag ar scuiler

— Neuze mar ne'h eus eur gourc'hemenn bennak da ni d'ho matan a gambr, rest-hen bukan.

— N'eus netra da lavarel dit, eme Feiz d'ar vaes, nemet lavaret d'am fried dont kenta ma e helio d'am zonna a brinzo.

Ia, eme gabiten al laeron ha neuze livirit dezhan diouar oa agorfe ha e hanon da vrein kement-ma, rak mar her grafe. e cousfe ker dezhan

Neuze an itron a zaskennas gant he daoa difennour. Kezek dibret a zoa oc'h ho gedal hag en em takejont en hrot e creiz ar vanden forbanet

C M

Eur remanat all eur sizhun all

KERIEK.

An notron Guillaume beleg ar Betred e Kemper, zo hanvet person Brasparts

An notron Bouec'hic, profesour e Pont-Croas, zo hanvet vikel e Plegat Mussam.

An notron Martin, nevez beleget, zo hanvet vihel e Scrignac

An notron Delamarre, arc'heveh a Auch, a zo mare ef sunvezion-ma.

E Spagn en Escopti Vich (Catalogn), ez eus great ur bloa-ma eur pardon benvel oc'h hor perouision-ni a Breiz Izel Tremen pemp mil varnugent a bri c'hur net zo eat da pardono da Itron-Varia Guiena evit gounezi digant Doue ma pligo ganthan enna e kel Jesus-Christ eur he beizon. Ouspen tri e vant kar a zo eno deut da zigas ar re giz hag ar zo vac'hanet a feile derho nemet di da barouza evel ar re all. Kement-ma a laskenz po gen dougel er Spagnolet evel hon tad santel ar Pap. G M

Tremenvet frank an diveza Kerzu Oliverien ar poull a zo coezet er strobvezion ma he e brabanou var eur vanden hag a zo bet capitenet en eur gompagnonez temperzet frank e servich Commun Paris. Ar gommun, kent ha ma zeo padet a blijo meurbet dezh ar baodeonou merc'hed diveza ze hag ho lakea da rioual ar c'hacon savet a dreuz ar rioul Ar vaoues-ma, pe ar gabitenez-ma e deus disculhet meur a dra eus ar pez en tremenet en ho c hompagnonez.

Kaones rak trao all setu ama eno dre diskuliet ganthi. Eun derrez me zo'c'hen, hoaus ma e helleut araog ar gur soudarded, soudarded armo Versail, Deleclaze en em gavaz hag a c bourc'hemennas dezho mont da zoun eur pleo kas savet e kichen tachen Sebastopol

Eon a vousoul lonet pemp pe c'houec'h hour horolach ep ma teuas dre var ho zro Ma voant eaouet maro. Ar gabitenez a zo ganthi ma vadra dioungent raspet evidhi. Dor da Sant-Leu a zo e kichen, ha setu ama anezho o lavaret

— Ha en em lakafomp da merar ahanhonnou ar zent!

— Greomp eme ar re all.

Eur pezik caout scanv a roa eno var he gûiou, hag a voue troet he c'hinou da sor an lis.

— Sant Ian din-me! eme unan.

Houma a roscaz an tenn, ha skenden sant Ian a voue bruzunet.

Ar c'hoar a blije dezho hag an eil varierc'h eben e lonkjout meur a depp. ha mour a skenden sant a voue lorret.

Flogen epad ma edo eur gaporaniez o carga ar pez kaout, e souch vad da ober c'hoas caeroc'h eget neun eus ar re all setu eur vanilen soudardet vad o tigouezout hag o cregi e collierou an demezellet-ma pere, da petra, a roa guisket evel gardou nasional. Ar raspotred a scampaz ac'hano neuze ar re anezho a c'hellas mont. Ar gabitenez ha vardro an anter eus he c'hompagonnez a c'hellas tec'hat. mes an anter all. da lavaret eo, eun ugent maouez bennag a voue paket ha fuzillet dioc'hto var ar leac'h.

Epad ma voa grounnet Pariz, eur jeneral a rea he rond hag en eun gaf da dremen ebiod eun toullad kanolion hag a deune an dra c'hellent. Eul letanant a roa e penn ar ganolierien.

Ar jeneral goude beza sellet eur pennad evel ne vele nag enebourien na netra a lavaras

— Aze, letanant, var betra o tennit-ho-ta?

— Ah! va jeneral. var urz ar c'holonel.

— Petra eo deut oc'h ameze'k da veza? a c'houlennet digant eur parizien.

— Eat eo da loar

— Penaus eat da loar?

— ia. bep mis dez e chench carter

An den-ze en doa soun na vije croget enhan. hag a jonche lojein dre'h mad evit beza dianavezet. G M.

PRIS AN ED.

Kemper. — 29 *Gouere*		Pont-n'Abat — 3 *Eost*	
Pris an dousi c'hoant bar		*Pris an dousi c'hoant bar*	
Gwinis	27 lur 80 c	Gwinis	29 lur 40 c.
Segal	48 lur 40 c	Segal	48 lur. 35 c
Riz	48 lur 40 c	Riz	46 lur 30 c.
Ed-du.	40 lur, 88 c.	Ed-du	48 lur. 33 c.
Kerc'h	22 lur. 30 c.	Kerc'h	22 lur. 28 c
Avalou douar	6 lur. 00 c	Avalou douar	5 lur. 20 c

HISTOR BREIZ

Gant A de M

A no mouillet evit un tredje guech.

An dud divar ar méz a gav el levr-ze kentelion caer divar benn ar pez zo arémenot en ho bro.

Al Levr-ze a gaver er brez eus an tiez a verzer Levriou enho

BUEZ HOR ZALVER JESUS-CHRIST,

HA BUEZ AR VERC'HEZ VARI,

Gand eur pennad sonit var ar c'henta Misterion...

Moullet eo en eun doare ma vezo eus bras da renn gant paper cre ha lizerennou eus ar re aclerra. Credi a ellan ela e pujo d'ar re her c'hemero ha pell a roa ez eo tud oc'h he c'houlen.

CAVET E VEZO:

E Brest e ti an Iliron Normand
E Landerne. e ti an Aotrou Desmoulins.
E Montroulez e ti an Aotrou Ledan.

Hag a calz eus ar c'herion hag an tiez ma verzer levriou enho. G. M

Buez hor Zalver Jesus-Christ ha Scol ar Maro Mad a so ho daou laket e brezonek gant an Aotrou G. M, belek

---

LEVR BUGALE MARI

GANT AN AOTROU CHATTON, P GUENGAMP.

Moullet evi, an eil guech, ha cals caeroc'h ha difazioc'h evit ar vech kenta.

HENT HOUARN.

Da be hent e vihan hag e tigouezo ar c'hirri ma

O VONT A LANDERNE VARAN MAOMET

	Dibri eur.		Ar Faou		Pont-Croix.		Pont-l'Abat.	
Landerne.	—	—	6	35*	14	00*	8	20
Dirinon.	—	—	6	55	1	25	8	47
Daoulas.	—	—	7	07	1	40	8	56
Hanvec	—	—	7	23	2	00	9	14
Quimerc'h	—	—	7	29	2	21	9	39
Castellin.	—	—	10	05	2	54	9	59
Quemeneven	—	—	10	26	3	20	9	59
Kemper	6	30	10	39	4	55	10	22
Resporden	7	04	11	22	5	24	10	48
Bonbalec	7	21	11	43	5	41	—	—
Kemperle	7	45	12	11	6	05	—	—
Lorient	8	19	1	05	7	05	—	—
Nevez	—	—	6	51	—	—	—	—

O VONT DEA AR MAOMET VARAN LANDERNE.

Naomet	—	—	—	—	6	10*	—	—
Lorient.	—	—	8	30	12	10	6	05*
Kemperle	—	—	9	02	12	42	6	40
Bantalec	—	—	9	26	1	1	7	13
Resporden.	—	—	9	44	1	28	7	31
Kemper	5	30	10	12	2	02	8	10
Quemeneven.	6	—	—	—	2	37	8	37
Castellin.	6	30	—	—	2	53	9	05
Quimerc'h.	6	56	—	—	3	15	9	33
Hanvec.	7	21	—	—	3	33	9	52
Daoulas.	7	38	—	—	3	48	10	08
Dirinon	7	58	—	—	4	06	10	26
Landerne.	8	17	—	—	4	20	10	42

Ar Gerant AR DE KERANGAL

Kemper, moullet gand AR DE KERANGAL, Moullet an Eskopti.

Dimanche 19 Mae 1871. N° 302. Seizved Blavezi

FEIZ HA BREIZ,

KELOU A BEP BRO, HA KENTELIOU VAR BEP TRA.

Digarez hep sul da vugent Christen a garz ar bresonnek.

CONDITIONAU EVIT CAOUT AR GAZETEN

Evit ar Finistère, Costez-an-Nord hag ar Morbihan ... ...

An Abonnement a dle bout gwiriet ...

Ha hini na sqoe ket ez dle ar c'hrois ...

An abonnement a penaoz e fell an Autrou ... Kemper, ...

An arc'hant an abonnamanchou ...

KEMPER 19 Mae 1871

Bez' ez eus var an douar tud ep fen na religion, hervez o welet hemezetou sclaerraet ha sget buanoc'h. Nagen na dleer ouz-ze ken nemedo, ne ket evnoc'h dezho hini diveza ho c'houn, habaoust a vezont e hano da hanvet ho fenn hag ho religion dignet ar re all, ha pa velet ezhomet an doctored-ou teil hag e devez pedet dezho ... ...

Gwelet a reomp ato e oann hag oll ar roumanet a oamp en Iliop.

An Tad Santel en deus roumpennet

« Ia, gwir eo, ha trugarezet e vez Doue hag he trugarez a ma tro. m. gwir eo Rom a zalc'h ple da vont dibet Ha lavaret e veze merse d'ar gwir a Rom ar pez en deus lavaret da gwir Iezuanes ha da gwir Bethsaeda *Malheur dit Corozaim. Malheur dit Bethsaeda* Ma vije bet great e leac'h gli ar boarzaloue zo great enhoue'h ema vije bet sentiet e leac'h gli ar maolaharien zo sentiet vatouz h ar brasan-se a vije douaret oc'h Doue Sata pevar dez ar varn a vezo great gaoued h deuc'h eget d'ar c'horsun paouz. O sric her mad dac'h hemañ hanet ar ,pastor e crest ar mor-ma a resanou. e riskamant hanet gwir ainsaouet eus ar gwir-ma a zo bet razet gant gaou kemenet a verrerien, ha broudet dre vertuzou kenerat e gwirionezet An oberou mad a rit ar bonn a gemerit da soc'her mad d'ar re vijon a verit e teuio Doue d'ho pemaguen hag an deiz d'ho merin

« Pa jet gant Doue ho kendeuc'hor ha lamet anvar-mañ'h ar gwirion a flastr ar gwir-ma Ho pemaguen a ran, e lan hag ho sel brougen a ran ar zent ma varnugentma hag ar re a zeuo hon gallet eber ar feiz dho

« An dorbuerien a lavar eun tamm La, skouz ema e velet kemeret a zoiezidet hag a zisarmon Skouz ema e velet kemdet teiziet an disklerijen var ar relijon en eur gwir hag a ran ar skuert d'ar re ail dre ho respet evit ar feiz hag ar vuez christen Skouz ema e velet mac'h ma dud dizleal, gouganet mantrerit ma Autron Doue, skuiz ar pez a hevezemp hag a gavemp ennu

« Ia, skouz ema mez e ema bet pevar c'hoaz da soiezidet

« N'ema bet pevar da ra dere d'ar doaredidet, ma da vont da ober ra devar Nan dre c'hras Doue evit an dra-se ne deuio bet skuiz, hag oc'h espern en vuez eternel. »

O velet breman en tan e creiz. pa meuler mahoudi, ar c'horsun en eur c'hoaz en skouz ema tud a c'hoaiga gounezet e ignorez kamaladur hag e deuz zoken ema tamag ennu hag oabrez Sata ema pevar a lavare ema dispac'her evit renta cont eur an dervoupen-se

An dud emaouz ida lavaret ro an dud dielez an dispac'herien). a c'hoar arvod ne an skouz an skouz hras, ar c'hoaidenezien ne a zigas noaih ema ar relijon entanet, hag en dert cuer ar paterien, a zigas noaih skuiza eur hon renouend hag evit ne fell dezho mui an relijon catolik an evn e vatrejont skuiz ha paterien evit ema ar noaih maouez kaer An rannt pe vez distrujet ha ema dezho, a ra peuhini an ha evit, hag ar gouiziad, ha gouzoud hano roumand, pe velout dezoumt, a vale ra an ha ara

Hag all, a velet pegammet a druez e deuz beuc'hamion vad Paru oc'h ar re a dale'hat ar prinsa skuizamour d'ho serlajou oc'h ho gwelet, dreug ol lavarou, e vezo da grup e deuz ar re a deuz lavaret, lamet, ha lakat en ean, ha da zaouez dezho ho magouzennik, e lavare

« Breman, mestrou, ar famouzien ne deuz ano ezeiz lavaret ema ema ober oc'h an tarlajou hag oc'hano evit dont da ober an dreug ag ho zanpo e ema hat pell. Hogen pa vezint eat dreuzi ar pevar-ze zouez.

Da lavaret ea arruz ag unan an dud fall a zi ar gan a garvez ha dan ar c'hefio enoez dreug ar pez a velet.

Ne hat e Frans epkon en e lezo an dispac'herien an tan evit distruja an aotez hag an iron ar brasan all a renet ar zantez tra Paterien, rimen a lakar hanoho e toda. E Mestrou, ar Rans. e prunerk dez epkon an ema devet evet ar c'hantonnou talvoudegan trouc'h ouhon Na troa eag aotez an Doue an anaoz ezeiz lezo an dispac'herien ho ma pe birch hat an dra-se deuc'h pe tan?

Sata pevag dispac'herien ar gwir-brasa hag al lac'hoanall, ezeiz pevag ar zevelgouarnou diouz a zo a da gantho e deuz tamgent a druez ar c'h an dorlotouriou galvet dreug al lavarou Pouez ridout-hi ma vouzio ezanmouez dezho?

Sata perak e hanz en em gavmont abarzouez an anamble nationou a pep kent all ep daoleiou eun dra gouarnamant hanvag. eur republik. pe eur rouanelez. Na pevag ar c'hentar-se. p an gwir kent ha a ema daoleiou da vad dezan gouarnamant ebet e zefe hanz an dra-se dac'h ho meuzi p ro gwir ne fell dezho na tra pag ital? — Ia. mes. ema unan zezho. ha ma tenfamp adarre da ober eun taol dispac'h ema an dazouz-ma é an dele ouzo abet da zaoue

Daoust fromm dastrujo, lavare lan ezeiz, ema kamant a blich d'an dispac'herien. G. M.

KEIN OUR BEUZAD

Eun ar brezoneg gant a Catedral Kemper gant Autron Ar kanap Bonnon arvest ema d'ar lun nuf ea Autron a Kanap Serpant

« Va breudeur ema arvar brezoneg ar galver ma e caver, na gredet hat ea ez evit lavaret deuc'h pedra ea hat ea Autron a ranap Serpant nebeutoc'h e c'hoaz evit ober ha vezirede a gaver N'ea ken hat a nazeh da brezoneg, mes ebarzhoneet kenderou ea ezcupte a dema ve fedet da lavaret eur gir brezoneg deuc'h ea derveo caerveza-ma.

« Evit eplan evit ma e dlet ema ea Autron a Kanap Serpant a dalc'he ematoue dre vezo da vertuzou evit dan mes pedaou ema a gamaratoz deuc'h. deuc'h ha drouz all beleve a vad oc'h ema gallet ha ematoue hemañ e vezo ra ha gelaou ? Lavaret a dalc'he deuc'h e ma ea Autrou Serpant ema dan ioua a vezit, hag ha galvoue mad a gwelo eulz dre ma ma carantezou ha dac'hoar Dre ar vertuz dac'hoar-se e c'haoua ematoue ha skuiz hoaz, skuiz hag ea dan pemat e studio a ouzi ha pell amser hag e tavaspred tud ar c'hergan hanka ea dan daoleiou ematoue mad ea dud Pet gwech e ema-ni hat hat ematoue a velet pe gan dano ea ha ezcouzoug, ha pe gan ebe ea ha ezcouzoug?

« Hogen lakaomp ea dre-ea gant ear ezcouz hakaouez'h ega va kloz-ma. Skouz a gouzoc deuc'h a vertuzou

dimension and Assistant Surgeon [illegible] was the greatest medical man the profession in Europe.

"Colonel [illegible] the Commander-in-Chief [illegible] Chief Medical Officer [illegible] Assistant Surgeon [illegible] Surgeon [illegible] Surgeon [illegible] Assistant Surgeon [illegible] Surgeon [illegible] Surgeon [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [

MARIA AN VARZH.

IX

Mari Harel a gonsas mar vach e hano ar mab hag ha mann. Hanet a reas war-zu mad d'ar c'hastell. Jul a Lavel an Marichal bras a oa da vestr ar maner. Jul a Lavel gouez bras bet a oa ar c'hastellaou-zoh gwer-mad evit ar re gentil bras-vez bet maner a vach an enebourien. gouzis hen. bet an-eo ne vez ket e kichen ha reiz ar bleiz eh ar varc'h ha da vab dougel an Aimpont eanval pe vaner a-zevel Charles an Jul a oa eh eun roue d'an amzer-zoh, hag en deus ijuhet ar straffuz-zoh ar re a oa eh ar c'hastell-se.

Setu e vez eanvet ar c'hastell-se Kastell an Aimpont hag hano Jul a oa da Harel ar gentil an enebourien a oa ken hardiz ouzhtu e vreiz ha ken kaer-ouzhtu e vreiz ha ken kaer-ouzhtu e vreiz ha ken kaer-

D'ar mare-se e tgouezas ive Mari Harel e Naonet.

Penpas e c'heflaz-hi mont bete Jil a ioa nemet prizoniet en Tour-Nevez, e kaer? Ne oaner dare ar pez a c'houzer en ann aberdaeavez Jil o savel he benn a-dal'he cuzet ezo ha mouarn, a velas dirazhan bianch koant ar vesserez

— Mari! emezhan.

Ar plac'h mouang a doutas, Jil avad drouz enhan ha foulzas kant dioutha

— Ha dont a rez-te anna iva da ober goab ac'hanoomañ brema pa zonn reuzeudik, pes divalo?

— Nan. Aotrou Duk dont a ran da rei ners d'hoc'h ena, o tigas deoc'h esperans ha pardon.

— Pardon? ha ne ouzout-te ket, evel ma e pez ben disclerret din ez oun condaonet da vezañ crouget, ha goudeze devet?

— Ne ket eur a bardon an dud eo a gonzan, Aotrou Duk, mes eur a bardon an Aotrou Doue.

An Dug a jomas a zi da zellet oc'h ar vesserez ha da mopal.

Mari a desteur, hag ep gouzout da Jil e touchas he c'harantez bokesoo ira a hael oc'h he mouarn

Neuze e savas, hag en em lakaas da vale, a gantejou her dre ho brizon

— Bouc'a bardono d'ar re all marteze. Mari dimbo avad ne rai ket Me am eus great va mann mes a dorfuyou eget a no red evit ma zad condaoñ, meur a vil dra d'ar mare.

— N'eus forz Aotrou Duk mar oc'h eus eur gwir genn, e viot pardonet Caret a ra, a greiz calon, ha ne ket-ta? an itroun Mari a Retz ho merc'h o pet eta keus d'ho pec'hejou evit na viot ket disparlet diouthi er bed all

Jil a zellas hag a zeuc'has dre he brizon mec'het bras. Mari a velas e tome he galon hag e devoue esperans

Setu-hen en eun taol o vont da gregi e daouarn ar vesserez. Mad emezhan. Mari keuz ann eus ia da, hanz ann eus, hag hen diskouez a ra. Alogen, va mignonez, va fiñ brema va mañs ann eus da zonjal.

Diveatoc'h e hu deus adarre

— Doue ra roi deoc'h Aotrou Duk, mes calon evit kaodec'hel en ho mennoz vad. G. M.

Laouen ouzot ar Sparnoù.

III

Pa vas eus ar baron en ho zro, o tas gantho an itroun, pe an hini a gave dezho e voa ar gouiez, ar gour gouiez a zoue ivo en hent gant ar veschenien an Hogen ne deus nemet ar vatez a gambr er c'harros gant koun na zaotcho tud an davarn an dro o devoa great, mes eat eur penaud ar c'harros a jomas a zi da c'hortoz ar gouiez pehini a oue hanaz ma e beiz d'he c'hastel.

Ebe daou ar baron a gane Felix hag e zaou vevel da greiz ar c'hoad. Digouezet en ann dreuzadur, e choazjoue a zi, e skoazjoue an itroun da zichen divar ha marc'h, hag ar c'habiten e c'houlennas

— Ha ne effac'h-hu ket hale eur penaud?

— Oh ea, hale avoalc'h mar deo ret.

— Dont var va lerc'h.

Neuze he c'hraz dre eur voueden voan adreuz ar rec'hiz, hag e daou vevel, na petra-ta, a zo var he lerc'h troad oc'h troad ganthi Digouezout a rejont en ann tamok pleneo, hag eno e zoa tochennougou savet gant pleuch ha gant scourtou guez. Er Gaukis-ar ne oant ket ar tochennou e voue lakaet ar gouiez evit atrebuiri e devoa eur gos taol hag eur gos cador hag evit guelo deou groc'hen koan gouez

Pa e devoa lakaet an tri brizonier ena, al laeron ho lezaz ho unan hag o devoa sonjet neuze da zonjal ha da gomz divar benn ar stad ma en em gavent enhan.

Bete neuze Felix n'en doa dinkouezet nemet eun tamik nec'h neuze avad en em zalcaz da vouela puiz.

He zaou gamarad a glaske ret ners calon dezhan

— Arabat eo deoc'h credi eme Felix, e vezo-me o vouela gant koun da vera en em laket, nemet h ar gouiez eiz daouare ar forbaret-me Em dra all eo an oc'h ober nec'h din Skapout ma livirio deoc'h

— Va zad a roa eun orlevrer gouezaz ann a Nuremberg Va mam, arabt dimañ a zo bet mestez gant eur gouiez, ha pa zemezas an itron-ic a roas dezhi eun argoulou caer hag ainoue e deus kendalc'het da meuur va mad ha va mam. Ha eo he deus va dalc'het var fond ar vestrinel Dont a rez eur c'hientet hag a zammas va mam ha va zad ha me, minoriz a ia da vera claet d'an hospital. Mes va mamonez a laeaz evit va revel en eun ti christen ha goudeze e deus paet evit deski din micher va zad Fiemma pa em eus desket va micher, em eus bet an oize da vont da ober tro ar vro evel a ra peurvuia ar vicherourien O vera roet kementse da c'houzout d'am mamonez, e zigaraz din he diamanchou da gempen hag e favare dio mont d'ho c'has dezho d'he mañer en eur gomans va zro ha mar pije va labour dezho, e roje din peadra da ober va bezh.

E c'hellit credi me am eus kempennet a noare an diamanchou-ze. hag ez eam brema da glask maner va mamonez rak morse n oun bet en he zi, morse zokan n em euz ho gwelet ; pa zoan roeiet eiz daouarn ar laeroo-ma An diamanchou-ze zo er voeuk am eus lavaret d'an itroun ho mestrez, teleur evez outhi. Hogen ma c'hoarfe dezho e holl, me zo collet va stal evit an amzer da zonl Setu ar pez a ra glac'har din.

— Oh! eme ar chaseour heuil dienkrez, an itroun va mestrez ne gollo ket ar vaout-ze ne gouo netra ena ho pokat Ha pa ruffe e tigollo ac'hanoc'h em ar pez a zeuo bet roilet deoc'h

Pemp derveza dremenjout evalse ep ma e'houzojout petra a ioa neuch da ober outho. Ar pempet derveza, da nos eabatuz ar baron a demas dre gas d'ho lochenn. a nerzas clok en or hag a deuas da zaou e lochenn Felix.

— Itron, emezhan, ne da lut mad ar bed gaouc'h.

Ar c'hent ha gouzi ne ket tévetet dimézon ebet ar pez a c'hoarvezemmp degemézon. Eleiz a dapo devezp an noz hag a c'hoarvezemmp ebeul a rimm ep bruda an den-dan. an deiz caout ar c'habon d'ar gwele hag an eur kabaret vendredi da bardha ar a hano. Kemeret en em dimézon e vijer-ha ket ebeul ann deiz da ginnig ebet evezhiù. Mes evel dezpe ne ra ket ann eil hor c'hemenn hag a ra gouzi ann hor gwaredourien. Mangen ne ra ket ma ne ket kemmet. hag evel ar kemmenn-se a rimm hemb kabaret d'ar maro.

Ar Arvesterien a ano kalz à ho koun. hag en eil lodenn da soñjal ann eil ar à egile. Pa'z a ouzoh ennañ den da zoñjal ann deiz a zo a dle gwall ket ann deiz-se ar gwiriou a zompe dreiz hor ezv ha dianav, ne rafe soñjal kalz ebeul à a gemmer ar kaloun

Ar c'habaten ha douar hag

— Ne fell ket dan eurusted kaout mui eveg à ennañ gwelout à da vale kaout gant ar handeo gouzoudi ne c'hellan kas kas ambroug ha ufen outho. Na ketan eanvet ann deiz da ober evel ha ar-raok. ha kaout da gemmeret ar gwir à. hag ar ket ra mann gantoc'h. Me ar gell ar c'hoan gant ar vare ma ha a ouzoh ebeul ar re-ma soñjal dre zompe. Ar-raok hon ar dro ann eur gwel dour à ha ra mezeri da gwel dezpenn ebeul ar dud. Brema emañ e pep tre à e rimm soñjerien da sevel ha ma ne c'hellomp ket gwell ergi hon soñjal

Fañs ra ha ann a ma. Ne gredo ket promet ar pri ne c'hello ket marvoc'h da zevel. Goudeze gredo hemb soñjal dud e kavann ó ar c'habaten

— Na c'halla pompañ hon dougi à ar gwir e ruy ra gallout evel ha ar-raok. ha rak dud a ra ar c'hant ra kriad ra devezo madelen ev-doc'h pa vanevo a pemp arvesterit dio ra hon. ha pa vefe ar ó ann c'hoant ó ar ezh dreiz ann ar ma ar-raok ann a ra ann

Ar c'habaten a houzoh da ann ar gwiriou. hag a ann da ober ha kourchen. E ann ra ann a rimm adarre hag a ejomp ann kabet gant d'ar dreiz ar ti ha Gall d'ha kemt evel ma ejo ann ar-raok da ober ann hor. En dro ma Perig a ann gouliañ'h var ha da a chomch d'ilad evel ma ann ra ann a vank kaout. Espel ann ra ann vanke ar c'habaten a ann da gant kaet pep a fazi d'ar dazo revel hag ne gontet chanz d'an ann, ha ann a arpant dirann an dour C. M

KRAZIEN.

An autrou Bian. kelaj hospital Landerne ra kavet kelaj ar Rastrel e Kemper

An autrou Brazan vikel an Eskop-Arvest ra kavet vikel a Plounann

An autrou Jezek, vikel a Plounann ra kavet vikel a Pleiber-Krist

An autrou Nedelec, vikel a Pleiber-Krist ra kavet vikel a Eskop-Arvest

An autrou Goffeau ra kavet vikel a Lan.

An autrou Pondaven ra kavet vikel a Plounn Lann.

An autrou Bian ra kavet vikel a Lanmeur.

Comps a rer a ginnigomp kras a ra kemm dudenn a ober a garan. En dro ell a kavet ann ar vouez a ejo kavet ann an Aot kras a kavet ann ar c'habaten ar Bon Lavaret a rer ra ra ann a ann a ra a ra ann ann ag ar gwenn. Kemmenn ra ket ann ann ag ar gwenn en eil kenl pourbenn kavet kavann hag ar vann.

En ael kabo ann an Normand ra ann ket ann glao marvoc'h ankeliet. Ganet ra ann dre ann gwennlaer ha kaout all a ann d'ar donet mann. Ar marvoc'h a ra ann ar eil ampet ar'h ha dianavet, a ra ann outho da ampt hag ha c'hrigna a kas

Brema ann a ra ann dimpet kavet ann a ra ket gant pennoc'h pa a dann kar ann'laer Landerne Paris ra dimpet kavet ann a ra ann gwel kemmet a dorfoc'h kaout kemmet a dud vad da gell ha kann, dre ket kemmet a dud hag a dann. ha ket ann dre ann ar ra ober da gell Mad red a ra ann ann a ra kemmet gant ar vertagnerien dirann a ann d'ar dud kaz ar ar'h ha dirann a c'hoarvezont ket pemdez, dre ma ann ra ann ha ann a ann dre ann ann ann

— Ia mes, eme an den iraonus, ne zonjit ket, mabiten. an dud kers-mañ n int ket boaz, evel ho martolodet, dioc'h eur vuez calet evelse!

Red eo eta, ervez ar galon deuer-ze. caout trouz oc'h an dorfetourien, oher stad anetho venta dezho ar vaez souhi ha dibouga, evit avad ar re a zifen ar vro. martolodet ha re all ar re-ze ne oufe ket bezan re galet ho buez.

Ar vretoned o deuz ar feud da vezan pennoù calet.

Hogen Escop Metz a zo breton hag en deus diskouezet d'an Almanet e voa ne din eus a Vreiz.

Metz. evel a c'houzout, a zo bremañ d'ar prusianed hag eur gouarner prusian a zo mestr eno. Ar gouarnerien a laoskas eur c'hard a henor e kichen ti an Escop. Henta soudart a voas laket e gard eno, an Escop pa her gwelas, a reas d'he gaout hag a lavaras dezhañ hen trugarekaa, mes n en devoa ket a neoun a c'hard a henor Ar soudard a zamant he fuil var he scoaz hag a reas d'he gaerna.

Adarouez e voas digaset eur soudard all. An Aotrou'n Escop a reas er meaz en he garroz, hag a bedas ar soudard da zavel en he gichen. Mont a ra d'he gas d'ar gouarnour hag e lavar mar bez laket eun trede gard derhañ, e raio kont eus an Escopti. — Abaoue ne deuz ket ep gard.

C'hoant eus ar botred vad ataeket an diaperc'hidien.

Etouez ar re a zo croget enho n eus ket pell, hag o deus great ho botred vad e Paris epad an diaparc'h, setu ama petra lavar eur gazeten divar benn unan.

Henaa a zo eun den baro hir ha moustachou du dezhañ eun den dispar var he veno. goest da ziscar ha unan eun armo a bez. Potred ar Gouarnou eta ben lakeaz evel ofiser, e penn eur vandeu, he neuze en eur guer he glevet oc'h aher he ganfard Lavaret e vije e voa eun a vouenn a'l leon. ha pa dai en eaz a vouenn ar c'hud.

Pa en devezo da vont gant he vandeu da aher eur rond bennak dre gar e case da gonta unan eaz he dud da velet ha didrouz en ar reaon ma tlient tremen dreaho. Mar doa eun tam freuz henoag enho. ra den ne dea morse da aher he dro. Mar doa didrouz ar c'harter, ar c'hanfard a rea neuze er penn araog, ha dre ma zea e toue hag e crie

— Alo arack! mar deu potred Versailaza bremañ. ni ho c'hempenno! Neuze e connoare dre ne gave den da gempéa.

O soiet peher deu e voa. pa deuz soudardet Versaill, ar gommunardet vraz her c'haaa da Neuilly eleac'h ma voa tom ar zouben Ar c'hanfard pa voa eat tost d'an tan, a groeaz ar baan got enhan Mont a reaz a gaz en eur lavaret d'he gamaradet Dalc'hit mad, bremañ ma zo aze! — Hogen ne voue gaelet aaan.

— Gouscoude, emezhan, mar bezan peaet, a vezo lavaret ne doan nemet eun digalon.

Setu ben o ribinat ha vreac'h ac'h coro eur voger, hag o soubo he vanch a goad eaa den laaet a gavas var ar ru.

Digouesont a ra tod ganthan.

— Petra? goal c'hloaaet oc'h?

— Oh! an dra-ze n'eo netra evit eun den eveldonenn.

Mont a ran adarre d'an tan.

— It da laeat ho laaaaoi da gonta. Eun medesin zo ane en hospital.

Ar c'hanfard ne c'houlenne ket gaell, gouscoude e c'hortoaaa he bedi. Mont a reaz, hag ar medesin a velaa dioc'htu n en doa gaell ebet Red e voue dezhañ aezao n'en doa ken eleavet nemet an aoaa

Ar medesin a lavaras dezhañ mar berit gaelet evelse, e vezo great eur goal dro hannak deac'h, mes mar kerit me ho laca e savete, rag ia da laeat stellennou deac'h var ho preac'h evel pa ve bet torret, ha neuze ec'h ellot bale dizourel.

Ar c'hanfard eta a voue stellennet he vreac'h dezhañ, ha neuze e zeas da gichen eur c'hre eleac'h ne c'hellis ket beza tizet gant boulji. hag oc'hano e crie var ar re a vele o tremen '

Alo, potred! tostait ia, tad digalon. ha acoit a zouret' Ha na vije ket bet torret va breac'h-me!

Ha neta aze unan eaa ar botred vad a boabe ar re all d'an tan. hag en em taic'he ho unan pella ma c'hellent dioc'h an abaden. G. M.

An aotrou Lucaat, bet vikel e Quemeneven zo nevez maro.

PRIX AR GRI.

Kemper. — *12 Eost*		Pont-s'Abat. — *10 Eost*	
Prix an dasa d'hanat kar.		*Prix an dasa d'hanat kar.*	
Gwinis	27 kar. 84 c.	Gwinis	28 kar. 75 c.
Segal	16 kar 78 c.	Segal	17 kar, 94 c.
Ebr	17 kar — c.	Ebr	16 kar. 50 c.
Ed-du.	18 kar. 70 c.	Ed-du.	17 kar, 74 c.
Kerc'h	19 kar 36 c.	Kerc'h	17 kar, 26 c
Avalou douar 6 kar. 44 c.		Avalou douar 5 kar, 26 c.	

HISTOR BREIZ

Cant A de M.

A ne maulfet evit an tredeo gaaah.

An dod divar ar meaz a gav el levr-ze kentelion caer divar benn ar pez zo tremenet en ho bro.

Al Levr-ze a gaver ar beaz ean ha tier a verner Levrou enho.

Ar Gerant An. DE KERANGAL.

Kemper, maulfet gaad Ar. ha Hamaal, Hoalier an Evesbti.

Disadorn 26 Eost 1871. N° 343. Seiziet Bloavez.

FEIZ HA BREIZ,

KELOU'A BEP BRO, HA KENTELIOU VAR BEP TRA,

Digaset dezhe gant ar Feiz sal da gement Christien a gonz ar brezounek.

CONDITIONOU EVIT CAOUT AR GAZETEN

Evit ar Feiz, Costes-an-Nord hag ar Morbihan ... eur bloaz daou scoued ... c'hoec'h mis, pevarzec real.

An Abonnement a dle bout graet eurodeg rannet ar gazetenn

An hini na zigas ket ar c'hefridi zanket a vezo gwelet ma vez echu he abonnement, a ra consideri eet dezhi a nevez.

An abonnement a gommer e li an Autrou an Kanonik, meuleur an Europ, ru ar Gige ez n° 48, e Kemper.

D'an Autrou an Kanonik eplee e tlear mirout ar pourmenchou ha kemenn a zell ma a zerrch ar Gazetenn.

Ar perzhou da vont ar Gazetenn a dlear da c'hortoz d'ar 4 devezh diwezh eus ar mizvez.

KEMPER, 26 Eost 1871

O velet petra a dremen hervez deroug al lazvarn, o velet pennou an emsach ouz an dorfeuennou vras-mui a ra hep tamm dourbo eus ar Frans d'an traou ne ouie peadra da c'houn soñjal ha mantrel. Oberi a rer gouiennoù outho selaou a rer an tailhou, diskoei a rer dezho splann ha nelaer e doun graet ar scriptura hag you e doun en em lakel a-raog ho bro a-hed ar c'hoanegaduriez en doa gwer da c'hoari kamm-dourbo, e doun c'hoazet distroupa ho bro ha poulzat ho c'honsorti d'hen c'hoari e doun lakat ha lakel kamm e oun pugnerien a daol ouz ho c'hoarvezoù, e doun goulzet ha lakel emaon mouz ma e doun gallet a daol, a halenou a chaoue hag eped ma rer dezho ar reiñchou-se eped ma veler e scriptur ar re zo var al lamc'h hag e doun c'hoaz ouz ar pautaillaj vad hennag, ho gwelet kel lionen, kem dizourn ha tra e c'houzoù, e soñjerit ar c'hi gant oglio, ep an distera marc'had, ep an distera nouz rag ar varnedigez zo oc'h ho gortoz. Lavaret a reñfet oc'h ho gwelet ur gwir eno tud ha n'e doun graet nemet ho derer, hag a ren diwar dezho c'hoari ar pez a doun graet.

Lavaret e vo eo ar justis a zo e gwen e tout d'ho hini, hag eleac'h ho c'hondaonet eleac'h sklaer ho hini, e tlefe ho zregurezat, hag ho fiz da vont hepmui da heuruchal ar pez a n'e doun graet nemet gwanaat!

Petra doun eta an den va vezo pa n'en doun ket a reiñsom, pa n'en doun ket ma fouz an Doue? Evel a velomp, a-zoare ouzhoc'h ingal al leanez rag ar re-mañ pa n'e doun graet droug e-biskoaz c'hoaz nemet rag ho mestr, evit pa n'efe ket ar marevadegez hennag eus an droug e doun graet. Hag an den pa n'en doun ket hanternet Doue a-gaoz, evit dezañ eun dourvaljen kaer ken en ho speret ma ne zaoue mui ar vad douc'h an droug pe kentoc'h eleac'h a ra an droug kaer diwar-c'hoaz hag, gant hennezh e hardomaguez evez ma rafet ar vad.

Ar Speret Santel en doun lavaret *An den fallaik, pa vez distaolet e gwelet an traoù a-greiz a-zigreiz, da lavaret eo a ra gwak ouz a gwerat a ra, ne ra fors ouz a netra*

Hogen gwelet a reomp kemeniz gant an dorfeuennou a varner kaoz. Na ne doue ket ho soñjoù ma zonge anezho ho c'hoanta en Eskemp dezañ ma re lavaret e vent o c'hortoz mui ur sklaerdour dezho. Hag e gwirionez evel e doue ind ho meus c'hwi ne ket ar re re dremen daoust ha gwiriañ ouz ar pez a lavar ar Pab ne ket ar re se evel-se ha ne vez ar Doue ep eñ mui nag ouz a vez nag ouz an Iliz, eus al laeiz nag ouz an diskredi ar bandennou pobl, gouzout ha mare ket bet soñjet gantho hag ha zicouez en ho soñjoù ne dlient ve hemeur hirroc'h egetho

Evelse eus test ar mirionner hag evit ho daouarn, a lavare

« — Pemp bloaz varnegent an emaouz eteuet an dud gwenn ha bisco a-raog ar gwiriet metra ker serrjet ha klouz ar vourc'hed hag ar marc'hed ar dispaket en hon enep »

An hini a gomze evelse en an Autrou Person meuleur ar Cann a-raog pemp bloaz varnegent Dont na da Baris evit eun derzeenn bennag hag e vuoc pahet gant patrun ar Gomzou ez memes amzer gant an Autrou Arc'hesoup. Met ez caser ha digaset d'ar pez zoaou ha clever an doa var he benn ar c'homzou euruz hag ar gourdrouzou a zoake raz ho terc'h an dud divez ez. An amzer eplann a zo market d'ar hini arrajet pe evit ober d'an oll hennaouriou a zo ato evit ho daouarn ar pez o doa graet d'an Autrou Arc'hesoup ha da gaoz a re all.

Anzav a rafomp eta penaoz tud ha n'e doun na fouz, na reiñsom na Doue a ze ker gouz pe gouzoc'h eget neuze gouez

---

Na gouzoc'hoñ e c'haver serrjidouriez tud gounnezh var ho mamm, tud hag a zavar e c'hoazoù mad ho hano, evit ober marilenoù ne doupac'h kaerroc'h ez ez eus ar c'hrez a zaoue gantho ha c'hwk ho dramme. Goar eo ar re a zisklerit magouriach d'an dorfeuennou-se ne

ivn ar re a ra brasset d'an dra ha d'ar relijion. Hag e feulzomzet hanv kers mare e h ovare ar pez a zell ac'h mad ha d'ezañ ar vro evel dre vras e kemeras ar pez a zell ac'h al lezenn gristen. Hogen ra derrasomp-ni e vefomp ! adarre ac'e hoanzet kaer ar gir kaoz ean ar relijion, rak a gomzomp dre dro.

An dud vad ran a Rom, a velet spontet Pa voas an tenzor ker en devas great an nevezdoare a zisklerre e vije un trubuilhen hag ar peoc'hen en devas da c'houzañv a zo en em lakaet da ren dezhan an hanv kers evel a ne ket rust c'hoaz da zont pe dre fiab all en he rang ahalaomoer d'ar servichou kristen e deus renket d'an dra. Fellout a ra dezhañ lakaat e vije kaoz ! Pa ar brasa evel an c'halvez S Gregor N Leon Nevedoc Iegegor ar Braz, Leon-ar-Braz. Nevedoc-ar-Braz Hogen hon Tad Santel ne ket fa renet dezhan e vije evel an hanv-ar-nevezh.

Petra a pep-hu soñjet var gwarnizeñ ? Soñjet e pep eur ez eo Pa voas evn den humbl en gwisk ket ar fazie rak gouzout a ra ean den santel ne gwisk morse marevezh an dud.

Hogen ne ket evelse en e deus soñjet hon tad Jafet. Evel ma c'avoas he onan kemenet ar maget eanv ha ma zint pevar zo da zont he c'hloc'h pa ne gavont ket a ra gli d'ben eber e c'reiñont a ra ket a dud dre hanar avenir h evit marevel evel marelendi dezhe Neuze e deuzo e vez ean ar varc'h e c'hel ar Pap fazia p en gwel e vez ket var ar poent-ma e vezañ gwir ar gatoliked

Hag en ar re vezomp-ni stanet an dud dafot en a lavar trawe kem dezhañ ? Tud hag a zell dezhe ac'hanta an oll, ha dezañ d'ar re all ear relijion erfeus ha gaz Ha vez ean hese pegen a ra d'ezañ bezañ ar hanv gwirion, gwenneget ar re a ra ar brasañ dezhe

Diwezh da gomzet a lavar ar c'hanvidi dezañ divarbenn ar c'hed ar Pab an Tad Santel a ra ac'h hag a gredont ar zigomzet ar re a c'houlenn mont betag enhon En deiz ar c'hentañv ar gwiskamant ean a Arc'hescop Sant Joseph hag e lavare dezhe

« Hag hervez hetan en em dalc'h hanv ar vrasañ-ne, ha ziwezh evit skuiz an patron ar patriarch hetan Sant Joseph Ar pez a c'houzv hemañ deuz h evel tudou a hanvidi, ha mennc'h e hetan evel mouez an he stad an ne ket kaer kaer ac'h Doue dre ar resedamant Ne ran ean ket ar zourn dre vad hanpital a ra Mechervenn tanvaig enhon ha mann ma pedañ ac'h an dud ac'h an dud ac'h an dud

Mar Esther a respondus : Pourag oun galvédan mand ? Na dénn ombrel Doue eplann hag a ve mad Mar d'ec hemon-Chrest ha oppan an dalle bet derbinet avel dezo hemon hanvet quad hag a felle dezhan ma en oll gloar da Zoue pennos e c'hallfec-que kemer va hanvet avel pedenn ha kavellec ma bet savet Doue eplann a ve brao ?

« Gant ve ef ema bet oun ranknn Mab hag a ve bet savet ha hanvet dezhan ; mes ef dezo bet roet avoued gouzoud ha marv ma pedenn ar guerz eplann ea e c'hallfec dougen ena a oun dezo var ramedigez tout ha gouzoud

« Eplann ea an ner hag a ema savet a fell dezo a ve lakaat da kemer ar gloar ennezeg a c'hoantéa ea ema resto oud a dle hag a ve red derbin avez dezo d'an arnez ha va hanvo a dle rhenn ar pez dle ma kemer kempen. — G. M.

Digant Theodore gouverner eunn Iliriz-Izelan.

DAOU PENNAD LEC'H AR VERSAILLES

Theodoriken en deuz mall da ren da zouaret da E. ha hervez ann oll drouz a ra d'ar gouverner. Mes hemañ ez pedont a ra, ne zigwenaomp ket ez hervez ennañ perbed ar gér ma. Lart-Serzhan he servichérent a dreuz d'he gaout pevar varchiad. Ne ouiganteant a ra ket ken he kredo da vont d'ar chaser ; lart-serzhan gant E. hag ar pevar varchiad a lavar dezo ne rank ket mui da vont d'ar chas. Lart-serzhan eunn ti Theodoriken ema pedont ne ket chomet gant ar herrez koumanant ar Santez Heleun. Ket brudet dreuzeur he dre he gwalenn ha dre he servichérien ; ema a ra ingal ar hag e vadou da lakaat ken e vent kaer ; rankan e ra ken, hounnez a ra marc'h d'ezan hanter. Ker mad e devez hanvet Theodoriken hag hervez a ra chomet gant Doue evit ma ne vez ket d'ann oll he servet devout pell ma kreiz he Zaliet. Theodoriken a ra e vez pedet kenmouez dija gwenn Doue a hano varchiad ; ema dre ma ouz ar re gwenn Eklaouet ha d'ann oll goudaleet.

Ne ra ken hanv ket ouzom da lavaret ne laze ket kenmouez da E. ouzomp ha ne glaske kemer ouzomp kaout ha ra. Kenkoulz dre gwir e rankfe mont gant ouzom da dreuz varchiad ra a zredaben. Ema dezo oberiantiz ha ket kemer pe dezo ouz ouzomp ; ouz pedet a ra ouzomp ouz ar gwir ; ouz pedet a ra ouzomp ar gwir rakoun ouzhon da c'houzout ober ouz e hrogal ouz ann oll a gaver ha. Dre ma grado skuiz gantzhan. Ouzom a ra ar re a vouldrfet pa eplann ar Varnez ne ket ouzomp ouzomp pedennou hag he vezer ha servichérien ken ouz ann Iliriz. Hiz pedet mui dezo gouzout ha. Ann dezo dre a ra dezo ket ouzomp ha ouzomp ha ar dezo ra ouz ann Iliriz hanv ebarz. Eklaouet a ouz da gwenn kenmouez eplann e c'houzout ra dezo da lakaat he frigou. Ar pevar varchiad a vouz kemerfomp eplann ouzomp ha ouz ann oll ar gouverner a zalvez he gaout pe ouz pe marv e ra dglenn dezo he kaout ? ouz kenmouez ouz ann Iliriz. Ann Eklaouet. Ar gwir a ouz ann dezo ouzomp ouz ar Varnez, hanv a ra ar c'hoz, ouz kenmouez a ra ann hanv ouzomp he ouz. Ar varchiad a ouzomp ouzomp pedennou he gwir da ouzomp ha dezo ouzomp ha ouzomp ha ouzomp ; ar pevar a dezo a ouzomp ha ouzomp ha ouzomp ha

voar a vo gouvernet ha koeskat Dorna D... eme Dherotehmet ma hoas ... ma an gouarnamant ... da vestr Ar roeiou hag a ankouhas he vreach hag ho goal ennezhan hak amzer eo d gouvernamant a gir an aberz hoas hoas ... rag ... a ra hol a vout e hanvet ar gouarnamant mennaga ann ... Markaloer eme Farlou ... ar vro ... ann 'zomm a reom h ... ... ar ... hag e o nouvenna ha testr Fe douar eme Dherotehmet ne ra ket memmor a ran ene tra da vestr ha n oa ket bet var an labour Pardon Arzour eme Farlou ... ar gouarnamant ket ... a ra anna ... hoas ann a zoal a an gouarnamant ... dre ma skoaz varnoc'h ... ... ann zorthe ha n oa ket spered ne c'hrailhe ... ... ann ... ar vro ... mar gred e labourfen a reomp h penn ann dorn ha ne ... divallan ket ... re gaol ... an da gouza aberz. Dious gracet eme ... gouvernamant ... ar ... gang hoal ann hoas da ret d'ol Diarc'h a ... hoas hag a ... ha ... ampoe ... ezo ha neuz ... ar gang hoal ... ar gar, hoal ... h reiaz ar gang hoal ... ar hoas kroaz ... ann ... ar ... hoal ... Sellet a ra ... ta ... ann ... hoas ann ... ann ... ann ...

E bro Retz ez eus eur son divar benn ar vodenn-ma, hag a ganer e beur kuzh. Setu anezi eur c houblad benneg ann ar son-se

Mes ez eo eur vadeneg eu. vesaerez gwz.
Hag a lez var ar mestrou gant he denvez bemdez (bis)
Calon gant ar vadenn e kuzhoaz en he bocz
Ne garas nemet Jesus hag he vam ar Werc'hez
Eun dervez var ar mestrou a setu hi o veviñ
Eun aroud gaer ha gwenn ha n e[illegible]r hi
— Mestrez er memeh [illegible] ar mestrou koant
Ne din an damvad gwenn-ma enhan ema va c houant
— Va damvad gwenn, n'aroun, en [illegible] ne roio dioc'h avad,
Ia, ma ro din ober ha va enaim ha va c[illegible]
— Kaer buhan eta Mesaerez kea buhan da gavet,
Ha kea na vezi d'ero me vero da genvel
Mont a ra en eur penn-red ar vadenn d'he zi,
Ha d'he zad ha d'he mam e lavar dezi:
— Eun aroun vem er memez e doun a vesaret
An eunik hoant so azo ro-ben din me an pad.
Semplet ha seberet ouz a tad hag a vam,
O clevet ho merc'hik vad o c'hoant[illegible] ha aplam.
— Kea da aret d'an aroun, ne ket eun ozac'h ephen.
A zo deuh mes mar car an denvez a vandenn
P'eo dastre e vesaerez, n'aroun a lavare
— Lavaret-hu din va merc'h bet oc'h eus ho oaz?
— Lavaret a deuz n'aroun, ne ket eun ozac'h ephen
A zo deoc'h, mes mar c'hi zo an denvez a vandenn.

G. M.

Eun a helenc'h a zo ma velet hirio an drastaligen var dal pephini. ma velet an oll nec'het. Aze evel pa vent pennet tenval pennoù an dud eveh a vent en noz hag en anken? Al lanneziged da d'ho ket aplam, na c'hoarzet ket a zu galon dacton a zo a vesk ar c'hoz, hag hanvadoù a vesk an eb!

Petra zo penn-sklerg a gementse nemet ma a eo hor ben tuet divar zo hent mad ar Frans e deus diwanet he fez he religion, ha lhous troet eo var an hent a gaz d'an ifern hag ar per zo gouez eo ne zell ket deuh choum a zu an dent eo dre [illegible]ouzout a ra e zo da gaz ouzout a ra ne d'eo ket ac'h. ha ne fell ket deuh kemeret ar louzou a c'hell he sared ne fell ket deuh nitnoù ar medesin a c'hell ephen renta deuh ar sec'het. Goall eo ganthi c'hoant eitre daoust'n medesinet pe lousmouriou ha ne zaverzout pe ne zell ket deuh ouzout he c'hlenvet, hag a ro parvez an eil d'egile e c'lask ober varzuh. an eur eur ru [illegible]ouzou bennak savet ganthe. lousmouriou a oere ne zaverzout ket an nerz, hag a ro grenn kenloc'h evit diwanya ar sec'het ege evit parea.

Ar Frans a zo hag a renk bezn catolik ar religion gristen c'hoaz eo he nerz hag he buez. He c'hlenvez eo ar fuz a glaskez da gregaat ha da lonka enhi. Pa zistroo ac'h Doue pa e devezo en he fenn tud a fez pa e devezo courach avanc'h evit lacat ean he fenn tud a religion. tud hag he recourfe da vale gant an hent mad, penne ne a tenio deuh he nerz hag he lasmestoligez. Bez e deus da zacat, mes ker c'hoaz ne ma e deuz neoe rag gl louzou a c'hell he farm. ha ne fell ket deuh roi digemer d'ar medesin a c'hell he zavetaz.

Kementse a rafas dan da zouch eun eun hanter a zennen en dez all. Eun den claz a zo ant da gaout ur medesin gouezuch. An doctor, goude bezn evezhet mad oc'h an den claz a lavaras

— Ho pardon a c'hellan, mes red eo dan ober eun troc'h hag a vezo possibl bezn evezhet, eun troc'h doun so rad din da ober evit tenna ar c'hrouen eus ho c'hlenvez

— Oh! eme an hini claz, n oun ket gouest da c'houzout ober eun troc'h evelse em c'horf.

— Hier gouzout a c'hellin, ha pardon, me her gouez, rag trugz a zo bet lazet ket a ni doue'h.

— Oh! ha kes' doctor hañes ne lezin ober ur troc'h-ou.

— Mad, neuze oc'h marv ahoan eun dervez hanvag zoa

— Ar per a livirit doctor a so scrijus.

— Scrijus kement ha ma hervez mes a ouz louzou all ebet. Mes gwirionez, ep choum kant-zo da rostal, c'hoant oc'h eus-hu da vervel?

— N'am eus ket, pell dioc'h eus.

— C'hoant oc'h eus hu da vezo pardonet?

— Ia zur.

— Mad, an eus lakit ane. — An doctor a c'halvas dal d'ha zezour, hag ep choum da chipotal, a ra an trugz'h. An den claz a hare hag a drugarekaz, epad he vam, ar medesin mau en doa he zavetaet.

Evelse a c'hoarvez gant hor bro. Claz eo gant ar c'hoantam eus ar fals crudenaoù hen evit ar religion hon evit an douar da vezo gouarnet, ha ne harzo ket kan a e devezo tud da drouc'ha deuh ar c'hrimou eus ha c'hlenvez

---

En hospital Orleans ez eus meurz marc'h eur bouzar kez hag e doue zezet gant an hospital-ze eun hentach a gant mil lur. Setu anezi penaos

Ar bouzar-ze a zo eun intanvez e dez bet a bep seurt trubuilhez hag a bep seurt pourmenoz da c'houzanv en he buez. Bremañ ez eus daoust'ch vloaz e vont kemeret en hospital ginidz ar beorien a vager hag a loger eno. Bez e devez neuze daou vloaz ha tregont. He hano zo Scolastik Bardonnaz

Bez e devez ar bed eur garez cos, pourvidik bras, mes ker stag he c'halon oc'h he dantez ma ne zon marv talvezet deuh zi zicour da houma. Hogen setu ar garez cos-ze o tont da zervel hag he dantez a vez d'ur bouzar Scolastik. Daou c'hant mil lur a oa deuh en hentach eun nozvez rag a c'hiz, evel a lavarie tud.

Mes Scolastik a zo bras dioc'h he zantez, a garie he fouzarenez ha na vez pa zi a oher gant an dantez-ze. Mares a ra talvezout deuh choaz ma gouez an tad, ma kemeret mamb ar pez gouezoudo eo c'hoant er re goz en hospitalioù. Talvezet eo deuh choaz, bolaj ar marc'h, e vez ar beorien all ep chomchamant ebet.

Eun nebeut derveziou zo e vez en dle Plouigneau, eur c[illegible]remoni gaer meurbet. Eur familh bennigt gant

Doue hag e deus merrtet bezа benniget ganthan dre he feiz hag he oberou mad. en em zeulome e troad an aoter Doue bried vertuzus dann hatriarch eux ar barrez, gonde beza tremenet anterçant vloaz asambiot. a deue d'an dis da drugarecat Doue evit an oll grasou o deus bet diganthan, hag oux an oll vad en deus laket ahezho da ober epad an anterçant vloaz-ze.

An dann bried mad-ze a leuver Fransez Manchac ha Frantsza Gallouedec Doue en deus benniget ho freuelez ha savet o deux e doujans Doue eur vandon vad a vugale. Ker mad zokon o deux ho zavet, ma na douz. eux a gement all (turnog a gaf din) troet nicun divar an hent mad. Bez'ez oa. en eured neoes, etre bugale ha bugale vihan, vardro trugent.

Ar pez marteza zo sonezusa en eured-nevez-mui, pz pez a ve cavet rouez avoalc h. eo Fransesa Gallouedec a roa bet eureujet gant he zad pehun, gonde beza bet demezet ha dent intanv a roa en em reutet helek, hag ar seremoni diveza-ma zo bet great gant he map. hiro Person e Botsorhel. G. M.

Pz. 96.

Ton *Eur Sea-Greiz ar mes-mui, pe, Silaouid, tud iaouank*

1

Va Doue, ho trugarez
Da vlaen a ganin,
D'ho meuli va meoux
Ep paouez a zavin.
E pep bro ho kuriouez
A zeskin da bep ignes,
C'hui oc'h eus lavaret
Bepret va madoberou
En douar hag an envou
A vo anavezet.

2

D'an dud ganhen choazet
Em eus great al lo,
Birviken distrojet
Ne vo ho bugale,
A rum da rum e pado
Ho ignez ebarz ar vro,
An heol hag ar sizred
A vrudo ar burzudou
En deus great an autrou
E pevar c'horn ar bed.

3.

O Doue oll c'hallondus
Pion so heuvel ouroc'h ?
An nebr ker skedus
N'int netra dirazoc'h
En dro deoc'h ar re euvus
Var ho zvotion dodius,
A so ker ore ker euer
Sies darag oc'h houlder
Ho gallout hag ho genet
A so pasur ha dister

4

Ne deux an oll her goar
Galloudek nemeloc'h,
Ar mor gant he gounnar
A rank plega deoc'h
Compena'nt he outron
Ha seurtat he darzion,
Ho preac'h evel c hoari
E deus strinket Rouanet,
Ili hag ho oll soudardet
Er mor bras da veun.

5

An Env a zo deoc'h
An douar zo ho tra
Ar bed zo great ganeoc'h
Ha kement so enha
An douresier an avel
Hag ar menezion huel
A netra bet savet
Ha ganto ho torn nerzus
Hag hoc'h hano glorius
A vo zao meulet

6

Ra deuz startoc'h bepret
Ho torn deoc'h d'hor sonten,
Ar gour a leuruet
A so ganeoc'h o ren
Ne doc'h nemet trugarez
Ne doc'h nemet guirionez,
Euruz ar bopl christen
A vear ervad ho meuli,
Bale diratoc'h a rai
E creiz ar sclerijen.

7

Laouen epad an deiz
Hoc'h hano a voulint
Ha dreist an dud direiz
Ez bras en em zavet
Hag c'hui va Doue, ho zavo,
C'hui a roio nerz dezo,
C'hui roue ar rouanez
En ho rento galloudek
Vertuziz ha calounek
Hervez ho madelez.

8

Gnech ai, d'ar brofetet
Pa deuac'h d'eu em ziskuez
Oc'h eus bet disclerriet
Traon cuz ha traon nevez,
Dezho oc'h eus lavaret,
Enn den eun am eus cavet
So Davia he hano,
Hennez am eus dibabet,
Gant an oleo saer fretet,
Var va fobi e renio.

9

Va dorn her c hendao
Ella gant ar venoden,
Va breac'h hen difenno
Oux he enebourien

Nep a glasco stoarm outhan,
A venno nozzout dezhan
Dre ho fallagriez
Distrujet oll e vezint
An teac'h oll a gemerint
Evit ho brassa mez.

40

Morse va zrugarez
Digantha na lamio.
Ato ar virionez
D'lie henilla a zalc'hio,
Dre'r vertuz ens va hano
Huel meurbet e savo
Ar c'hallont eus he ron,
Lacat a rai eals broiou
Gant ar mor hag ar sterron
Dindan he c'houre'hemen.

41

Dont a rai d'am gelver
Va zad ha va Doue.
C'hui a so va Zalver
Va mestr ha va roue,
Va map bena e vero,
Var he dron me her savo
Dreist an oll Renaout,
Effeloo va zrugarez
Va tromessa d'he zigne.
Biken ne vo torret.

42.

He wenn tac'h a bado
Keit hag oabl an envou
He dron stard a gonno
Kent hag an oll astrou
Ha mar deu he vugale
Da vont a enep ho le,
Mar torront va lezan,
He ho scuio didruez
Evit ho fallagriez
Gant oll ners va goalen.

43

Mes ous va servicher
Ema ho sto truez,
Biken enep va ger
Ne din e gui-ionez
Da Zavio le pa eus gret
Ha ne vo morse torret,
He lignez a revo
Kent hag ao heol. ar stered,
Kent hag an diul. hag ar bed
Var va fobi e reno.

44.

Gouscoude, va Zalver
An nep ho poa choazet,
Da roue. da servicher.
Oc'h eus hen disprijet,
Taolet eo pell diouzoc'h.
Ho ker zo torret ganeoc'h.
Diamantret en he lez.
He dron a zo discaret
He gouronen brezunet
Evel zaou didalvez.

43.

Ar c'haeon her c'hoza
So ganeoc'h distrujet,
Ar c'hreou her mare
A sacrez so carget,
Hag an oll dremenidi,
Tod ar vro, divroidi,
Oh ho deuz he herel,
Kement ho deus cas outhan
A so leanep bras breman
Dre m oc'h eus hen scoet.

46.

D'ar vreac'h her goaldrele
Ho nerz oc'h eus roet
He viron he gleze
So ganeoc'h dilemmet,
Epad m elo er brezel
Ez oc'h deut d'ho zilezel,
Ar rouc-se ker skadus
A so brema discaret
He vlouvezion diverrel
Rentet paour ha meaus.

47

Va Doue hete p'heur
E troot ho taoulagad
Divarnon-me pec'heur?
Hag on so evit mad?
Rete pegeit em c'henver
E c'huezot tan ho coler?
Ho pet souch me ho ped,
Pegen distor e r vuez
P'evit ira ho madeles
E devens va c'hroaet.

48

Peleac'h ema n den cre
A vo treac'h d'ar maro?
Piou an den a virfe
Er bez na ziskenno?
Peleac'h ema va autrou
Al le, ar promessaou
A reac'h guechan ginme?
Consgonde ho kurionez,
Ho callou. ho madelez
So tostoet eus a ze.

49

Ni pere ho caro
Zo bet goloet a vez
C'hui her goar va Doue
Gant tud a beb ignez
Ne greden ket comz a za
Rag hi deomp a rebeche
Ne zalc'hac'h ket d'ho ker
E nac hac'h ho map zantel,
Mes c hui vo bepret fidel,
Ha viot ato meulet

F P

Eur gazeten scrifet e Bruxel a lavar

Er sirop ar so bet dougat zorfou an tadou Olivaint, Ducoudray, Caubert. Clerc ha Bengy. eus a vered Montparnas da ilis Jesus e ru Sevr. Ar pemp tad-zo a so

ann a Gompagnonez Jesus, hag a so bet lazet gant dispac herien Paris. Ar c'horfoù-se so bet dignaset ep poan, mes evel dre gus. Gouscoude eur c'hrist burzudus a so bet reservet rpad ma touget ar relegou-se

Eur plac'h moereg ugent vloaz a devoa poan en eur c'hlin Ar boan-se no gavet ket a barn ouzhi, ha ker crin ou ma e devoa dinertet oll ar plac'h reonuch. distrujet he re'hed hag he c'haset bete dor ar maro. D'ar sadorn 22 a vis gouere. ar medesin a voa var he fro a nacleras n'oa mui esper ebet evithi

Gouscoude ar glanvouzer a bede eloueg an tad Olivaud gant pehini e devoa great he fask kenta. Ober a ras navet variere h navet, hag an dens ma voue pareet ac'h echuz ar hempet

Dignaet a voue e kar ha goudeze douget var bouez an diveac'h da gaoz an arched rak n'on ket goest da finval ann eur. Kerkent ha ne e devoa touchet oc'h an archod, he divesker eo em soteunaux. hag ne hual ver rag ar c'har glaw a ra bermat an eil gavas da vera hent hag ebeo Setu hi en he za hag o vale da beul an archod a zouget d'an Iliz. Eno en em lakeas var he daoulin hag a choumz evelse da bidi eur pennad mad ep harp ebet

Goudeze e savaz evit teleur dour benniget hag ez eaz he maro da gaout ar bez. Ha vez echu ar ceremonii, e tistroas d'ar gear var dreid.

Abaoue e tistro da bendez da bidi. Pare tra eo Gouz a rer c'hoaz a c'hraou an, pere ne dint ket marisaus ker burzudus, mes a greder bezo bet dre skouel an tudou-se laket d'ar maro dre gaouni oc'h ar religion gant enebourien ar Feiz hag ar vro

---

E Santez Anna Vinet an niver eus ar bardonerien, ne bet er bloa-ma evel ma her gortozet brasoc'h cals aget er blavezion ni Goude an oll reunion eus ar bloau tremenet ne ket soñjet e c'hredfe ar gristenien fidel a vanden da dreid patronez Breiz-Izel. Bezoar ar vro n'e devoa bet mouc'h a vrom eus he zicour

Mes eus an oll bardonerien a zo bet eno er bloa-ma, ar zell a so bet var ar jeneral Cathelineau hag he ofiserien vras a velet o tostat oc'h ar chapel, en eur bedi. he chapelod ganthe en he dorn Deut ouzt evit serem eur sell evit trugarekat Santez Anna da vera ho diouallet var dachen ar vretoni hag ha trubuilhou all o deus bet da c'houzanv

Tud a feiz evelse eo a dle savetet ar Frans evel an dieus lavaret an hini en deus preneget ano en deiz ze. Henor d'an hevelep sondardet christen! Pa leverer ar chapelod. pa zonjer var he bealtoun skenden ar galon aner, e c'helfer lava trec'het, pa ve da stourm oc'h ann niver re vras mes bem trec'het evelse a zo glorius, an nerz calon hag ar feiz-se eo ato an had a behiñ e tioumn ar victor

---

Ar scolaer e vacanssou. Brema ema marc'h ar vacanssou. ar marc'h-se ema ar bloa o deus an all scolaerien kemeret a vall da velet Hogen var generalse e ten da touch dimp a eur scolaer a felle dezhan vn hag en devoas eur gèn el ar vrasa digant he dad

Eun deiz divar ar mesz en dos caset he vap d'ar scolach Dont a ra ar vacanssou, hag ar map a dem d'ar gear An tad goude bezo he zigemeret hag he vriatet a c'houlennas digant hao

— Abaoue, potr, desket ec'h eus eun dra bennak dezar?

Oh ia, va zad, kemeet ha pep soañ.

— Desket ec'h eus eun dra bennak dioc'h ar chiz? da vasa an dra-ze a gaf din a ve mad da c'houzout.

— Dioc'h ar chiz? va zad, ar c'henta oan em c'hlin, ha diskouez a e fen deoc'h ec'h ouzon ober coulchou ha me ouzoc'h kei hoc'h oaon

— Oh! me ne ouzon netra. mes pesaus a c'helfes diskuez an dra-ze din?

— Setu. gue it a pet plat a zo ann var an daol?

(Ar vam e dos laket var an daol eur pladad lid hag eur pladad avalou dousr evit cosa.)

— Ia. eme an tad gueiet avoalc'h a rao daou blad zur

— Mad. eme ar map me a da skouez deoc'h en ama ia

— Guelomp-ta penaus e ra an dra-ze

— Selh ne ket gaer e leverompe evelse avit conta eur pladad lid unan. eur pladad avalou dousr [douz]; hogen unan ha daou a ra ar

— Gour a leverez eme an tad mad neuze da vam ha me a ra da gemeret an daou bladad-ma evit hor c'houa, ha te pa zonj eur poar gueuzeg, a pezo an trede pladad evit da tod

---

Eun tad all a zerfe d'he vap a lonr ve ar scolach. hag a c'houlenne ar c'hant

« Reseo a reot o deal liter ma. ra hez a ogent real a gas ho mam deoc'h ep gouzout dim-me Anna e leverer cals traou divar ho penn, da c'hoar oc'h ann ifern. mes da studia a oc'h ker k Dioc'h ma leverer ne grugit tam el lamo. hag ar skianchou all e skopit varnezho.

« Me m eus lavaret deoc'h meur a vech ne vijac'h morse nemet eun anon hag hirio hep lavaran deoc'h zdarre. me. ho tad »

MARTIN.

An aneu a zo bet en derveuou tremenet en deiz, a leverer great diskrech brat e Lannion hag er c'hartier tro var dro. harzec'h bras divenl a zo coezet dre eno, hag o deus torret ar goar e kær, ha drailet an ed er parkeier var ar meaz G. M.

STOL AR MARO MAD.

Laket e brezonek dre urz Aotrou Escop Kemper, e gaver en liz merket ev. Buez Jesus-Christ.

Ar Gerent AR DE KERANGAL.

Kemper moullet gant Ar. an Hamaz, Moullier an Escopti.

Digitized by Google

Disadorn 2 Gerveoun 1871 — № 341. — Seiwet Blavet.

FEIZ HA BREIZ,

KELOU A BEP BRO, HA KENTELIOU VAR BEP TRA.

Digaset bep sul da gemeut Christen a gomz ar brezonek.

CONDITIONOU EVIT CAOUT AR GAZETEN

Evit ar Feiz ha Breiz Costeau-Nord hag ar Morbihan eul eur bloaz dastum ugent real c'hoaz à dalc'h peurvare real.

An Abonnement a dle bout paet nemeng eunan ar gazeten

Ha ma na vez lezet en dro ar c'hoaz eunan a vez posz ne ra echu he abonnement ma a vo resisted eul eunan a vez.

An abonnement a penerer a vez en Landreger ha Kastellin, ouz ar Lizerour, en ar Gegerez ar Fil e Kemper,

Hag en Landreger epken e vez adsavet an abonnerien da Lezobre ha Plouescat.

Ar perzhon da lavar ne Gemmen a dlear da ebarz da eunan d'an Aotrou GOURVAN, epken.

KEMPER 1 Gerveoun 1871

Lizer hon Tad Santel ar Pap, d'an oll Eskibien eus ar bed christen entanet

Hor hervoudeur honoureuz ren a reomp deoc'h ar mouladurioù hag hor benniget abostolikel.

Abalamour hor brederiez honoureuz epad ar pemzek bloaz a zo emaomp o vervel abaoue ma oamp Pap e sevel dezoc'h ma eus lavaret, pe gen bouezoc'h e oamp evit ar skrivan a fidelte hag a galoneiz a zalc'h an Doue a dra gaer en ho kalonoù hag e kalon ar bobl fidel euzhuc'h en hor c'henver hag e kreiz ker kaloz Sant Per. Abaoue ma zo en em lakaet eurbennoù Doue da re c'houi studiom ar Pap evit dont da vezañ reizh ha mat e holpe an dra-se hervez da Jesus-Christ ha d'ho re ne pehoù en em garf Jesus-Christ ar bed unanet hag ho leuniñ e hini hervez hor honoureuz hag ar bed christen. A-benn ma vo graet ennañ ha Doue eus neuzh e vezo an hevel hag ar mor da sevel ar hini zoujer ma, a-benn ma vo graet hep nebeut anezañ hervez da ober anezho evel ma leuniñ e'hini a unan gant an darempred eus a greizennoù fidel hor c'hengresoù, ne'h eus ezvezet ho pedennoù ha savet ho meuzeu evit sonjal gwirioù ar religion hag ar peoc'h hervez dindan treid tud devez mar bouc'hoc'h.

Ha ma pa zoun digoueet eun dra ha n'en doa ket ket gwelet abaoue Sant Per etouez an oll Rabet na ket var ho lerc'h pa no eus lazet ar c'hoar hag hen bizoerez varnugent abaoue ma oamp Pap ne'h eus disklaeret heuruz ho kouezhidigez evit ar maouezhed dispar ez eont dreuzh dioustu pe gen distuz oamp ne'h eus disklaeret ker sklear pa ger eus ar vro ez eont ar famil gwirion ma en devo kenderc'hel gwad eur vaouez d'hor c'halon. Mar a reomp hor meuleudoù gant ho re hag a reomp eur ma vezomp bet gwelet gant hanoc'h e kreiz ma e devezomp ar gwir gwad a zo en ho kalonoù. Eun dudi eo ho reizhamp ha ma e vezomp pell oc'h ar meuzeu ar hanternoz eus en em gavomp ar gwirioù evit poll. hag e vefe ar hini ne ar gwirioù a ve gwir e hini en dro d'ar velenn varg ! eus ho pad eul trugarez. Doue eus ar maouezhed evit dreuzh hag ho pad galvet da zont da vezañ d'ho re ar pez a zo houlennoù en eur hini unanet hag en eur sonjal ar hini ar zacramantachoù.

Santel en eul hon anavo hag hini en rezoù e vanjet ha zoken ar re en em gavomp ouzh ar gontrol, evit ma en eus reuzet ol hini galvoud a vezimp d'hor c'halon, pa en eus gwelet ar memorioù mad hag a pedennoù a rent d'hor reizhamp pa en eus gwelet e ugentvet unan an oll rann varlerc'h Eglez hentanet ha eul eur a gemeus eun ar ger hini pere a zo noplec'h e hini d'ho re ha ret eget na dint dre ho lignez ha dre ar reiz hag hor a reuz hini ar hini pa en eus. Ha pere oll en em unanet gan eun nivez hanz eus a dud ar gwir-mat hag ar hor studi a vo evit renta dreuzh ar memorioù varnugent hag ar memorioù ar vad-dedi a reuz ar ger ar hetiz eus ar hrenoù pell a ve en em lakaet a volontez vad var var da gaout ho tud en an dismegansoù a ra dreuzh hini unan evit distanni d'an oll pehini zantimanchou a zougont reizhamp en ho c'halon hag ho c'henvroù. Hiriet a reomp eun dra en em lakaet a gemeuleur dre a ra ha ma n'en doa digaset dreuzh var hent hen a ra ha gant hag a ra gwelet e doa labet ho hano evit en em ger gant neiz a ehan ar re a doa lakaet hor studioù digareuzh ez a gwelet ma vezont ret lakaet dreuzh adarre evit ma e hanter ho ma e hanter hemen ar religion ar pesin, ha zoken mad ar brezoù zerc'h.

Ar gwirioù an dleoù a ro parantez an oll pouez ha pouezhig evit hor sicher en hon doare an dleoù a ra an a zo en crenket e hanz eus hor ma digaret en eur ra dreuzh perzhachou caer meurzet e pep gwi pere oberoù eus ar pez a c'hour machersonien kristen da ober a zantez evit hemen dre ma ho c'halont en eus bet digant

Doue galvout a Rap ha galvout a Roum, eun aviel bras a ermouezhoù hag a vrezhoù war ar , rei ivo deomp da c'helvout secour an Iliz en un gaf an diaoul.

A-drugarez eur c'hoarvezadenn gaerbet an dra-se en Iliz katolig ha dudius a ra ma deus nemedhi. Ilis a ra da zaouet aviel hag zaut pesked an Iliz katolik peurvuia bremañ ma ket kaignet dre ar bed ar pezh a brenas ma zeiz enep Jezuz hag a zo ar brasa kablenn dre ho bugaligezh. Ne dle ket ar Gwirionez ha ar Sklerijenn, ne deus gouzoug ebet ha ket ezhomm ebet eus ar Sklerijenn. Ne dleomp ket aspediñ eur sperid eplan, sperid Jezuz a zo bet bugaligezhet gant ar Spered Santel, ha ma klaskomp mont war c'hiz an dud difiz eh ia enep ar Spered Santel, ha ma klaskomp mont war c'hiz an dud difiz eh ia enep ar Spered Santel, ha ma klaskomp mont war c'hiz an dud difiz eh ia enep ar Spered Santel.

Ne deus ket soñj, an oberoù mat ne vez ket resisti varnañ Doue ha kalz a dud ho deus ket deomp ne domp ket ar beb-bloaz ha zouesteizh hag a zo ket ezhomm ebet eus ar Spered Santel, ha ma klaskomp mont war c'hiz an dud difiz eh ia enep ar Spered Santel.

Ma ne vez

Lavaret a eñch'h c'houz. Mes bep hiroa, ahanoc'he vour deu pegerez, e vez aonet evelse ar c'hleuer da aoteregent. Bep bleun eta a ilio dont arnen en deiz-ze. Goustoude me am eus gouelet meur a sech ar gouel-ze o tremen ep ma vije nag eul lue hedeo nag eno daim gorun, nag eur berad glao na zoken an oaters tam commoul var an oabl na deiz ar gouel, nag an derveziou ainoh nag an derveziou touta variere h. Gour a lavaritac'h adarre mes ne oanjt kel pegement a ioan o deiz hon doctored da damal eus dra bennak d'ar c'hleuer na ouzoc'h kel pegement a boan a ra ano ar c'hleuer-ze en ho discouz d'ar re a n deiz ou ieut na relijen? Sen ar c'hleuer-ze ao eur rebech evitho hu c'houat e deiz da lavarel deoc'h

Discarul ar c'hleuer-ze, emezhi d'an teir ha gui guen neuz gantho hu gant ar gomenes-ze it d'an dervez da eñ, dre skouer h. emezi, d'ar iz da benoz Mem Doue pa d'ar prosenoun da biou ez ho pro pe ar pez a ve mar tem gouezoc'h c'houz, tamzi ar c'hleuer-ze da ober ensolion neuz da ren d'ar Prusaneu pere marisen e deiz c'houz avuleh h' G. M.

Sant Theodot, gouverour eun hostisiaes.

eunn versonn

Kentoh eunde Theodot en em faharz ne veu hoalt evit neb pas bezo gouzet evel ma vez atao evidon ar servichen pa vez c'hleuet e komz eus un Doue ar spérissa a zeu e vilaz varnhan hag a vez ket bet ebet. Ez ia ger ar vuhez penoz da-henoz pa jont a ren dre ho oher eulloh eun hostisiaes eun ma ne gavent perzonna ouzo all. gant da vianaz e devemz mare hud-mad hag. ar gouz a ra a bep seurt anh dud-se a vez touzet evel chouz gant an diaoul var lerch ar re sant. a zo bet atao kre var an hoinour Theodot n'eh ket ez euzet en, en d'ar prusaneu hag he servichen a ziaoas ar pez a oa da zisqui foutunus e neuze hezo tocvet hi zec'hed. ar spérissa a reas dezo ouzi da ober a feuz ne velzent ket e vez ket ar pez a ra ar mérket varnho. Ar vrasa ez c'helgot ket kaoet ne ho Veronik skoet e vouzoc'hed he penn hag he scoilzo ebarzh h. eta eun diaoul o lavarel da Theodotanis n' oad ket evit ma vez bet he zervich a vouzoc'h ar c'hoaz pa ch'h eo ket kaoet ne ho penn. Ar maleh'h en ar vro-ze evit mont tan ar fulor ne ia pas e kaoud ar gouverour Ne zaiche ket eur doare e sioaz da ve Veronik Nan den eus ar vro ne oulhan hag ar servich noazeuh. ez he devoa. ne doa ket bet ouz ar c'hoad hag he c'helenn. Ar c'hoad kreiz ar vro-ze a oa ar c'hoad ar muia spesial ha muia santel. Ar gouverour a oa bet lazet gant an diaoul ha Veronik a oa bet kaset da Vro-Roum gant ar re a oa bet ar pez a ra ar mérket varnho. Ar vrasa ez c'helgot ket kaoet ne ho Veronik skoet e vouzoc'hed he penn hag he scoilzo ebarzh h. eta eun diaoul o lavarel da Theodotanis n' oad ket evit ma vez bet he zervich a vouzoc'h ar c'hoaz pa ch'h eo ket kaoet ne ho penn. Ar maleh'h en ar vro-ze evit mont tan ar fulor ne ia pas e kaoud ar gouverour Ne zaiche ket eur doare e sioaz da ve Veronik Nan den eus ar vro ne oulhan hag ar servich noazeuh. ez he devoa. ne doa ket bet ouz ar c'hoad hag he c'helenn. Ar c'hoad kreiz ar vro-ze a oa ar c'hoad ar muia spesial ha muia santel. Ar gouverour a oa bet lazet gant an diaoul ha Veronik a oa bet kaset da Vro-Roum gant ar re a oa bet

petra zigemm. Theodotanis a glaskas pokat da Veronik mes lezel neuz e oue he zamaged ha pa gave dezhan e poke d'eo plach beuzi e poke da vonn dre ne zisoñt mui mervel. Eur pot bennak a ioa e kemm ann oabl unan hag he goloet a zoud mael ar gouverour trellet eta he zaoulagad dre hermisken Doue a lakaz da benoz eleac'h pokat d'ha Veronik pell ni a ouie var he dasoulin e pedi brista a ren a gad bep e vez dreiñch a bep seurt koñsezon ant Veronik hel pell amzer ze h oher ar vichen ma ann he vouzoc'h. he vouz he zi iad zoken eulorel a raio ne vije kel bet direiñch ti hag en dije tremenet ennon derez e kreiz ar vilajoù kaoz. Kelloh ez eus kaoz eh ouzoc'h peiz mag a ra ket e chouz distroubleiñ. A vare'h ma en em gavet var ar ru ma chomm ann dud a ra ha pa voe pet eunn den dreiñch. Pinvidik ar glaviger-ze a ia pell en ann aloud ken ez? Kaoz en oas Theodotanis ann ano Theodotanis en em zavaz eunn all a gomenz ober a ze eal da gaout aoutel en diwar he zigel. Pinvidik a ia ma dreuk eunn dra a lakaz ann holl dud da zisoñt ha da vont da gaout Theodotanis. Ann eunn iaouank Theodotanis a lavaraz dezhe ne ia ket ann hini ma ze, ann eunn all. Pinvidik ha ouzoc'h he zaoulagad dre ze a ra ne welent ket ann hini ma ze. Pinvidik

Ravez a zistagas ennan tout kountel nerzus e zanvarn Mikaour hag ar c'hoad a stir anez dreuz. Mikaour a zistagas eus ar marc'h hanternn a pemzek vlé hag he gwad a lifie hag he zaé warnn. Ravez a voas en gwir gaou. Met Veronik marv out emezhan hag anez doue a redas ouz ar c'hastellaj. Neuze e pellas ouz ann dour a ma'he gwad e dilez hag a lezas dezhan. Fur-daou hag epad m'edo an oll soudard e velchiñ entre dreo o tiskarn e krenn ann daelenn lazet o marc'h Veronik. Ne c'hellemert e reas evo he zivezh hag ez eo kaer ganthe. Perak e saramint Doue ma? Ebet a soulaou. Mikaour ma zouaré he gaé, emé Blanchot, gant eur voes perzuz. He gaé, he gaé ma emé e balanet hag e gwé dispred dreuz d'ann hoelis santel gempenn ma pec'hed oar o klask ennpe o-zro pa oa c'houi edo Ravez ha Mikaour ann eil evit egile. A zevr eskuit Mikaour a lonk kou tet he kanfuare dag a gerniunez. Ha us a c'houlenn kenz Veronik Viktori eur pennad e miret gwelet o ruilli ho daou ann eur lerc'h. Kountel ha lecorh Ravez a voe eat e gloaz Mikaour hag a voas Mikaour e gwaré ouzon eskuit o tenna ho dilanaden diwezh. Pell kenz Ravez Koulskoude Thendet a zelaouie he zerc'h ha var ar bez a sarjas ar gerenna elkun. Ar wir louzaou a zo da J. K.

I. W.

Penos eur Gurunenn

I

Comzet on eus en eur pennad skrit, dindan an hano a *Labourik Doue*, eus a vare skrijoù an dud anvaneg a Vreiz. Arzur Garet gant he gontr eus Ian-ap-Gourc'rone a Vroaz hoant a reomp anat da gomz eus he c'houeréet a done ar goas anezho, dre vir da vera dukez a Vreiz eleac'h he beur.

Var-den ar bloaz 1211 an Dug a Vreiz oa Guy Thouars, intanv d'an Dukez Constans. Chom a rea ar gér a Naoned, rak en eun tiboa a rea gortloz ha ene eget e Rouzon pe e Guengamp. Kaer dudroaz en em staliuze eus ar c'hreg-kaer-se ha dre ma oa da zonjal ar roue Philip August, roue a Frans.

Guy a oa pell a-raog a brofité a oa gwall ha Guy Thouars a c'houlenne dibreder Iveta en hano he merc'h koar. Ann trag Azenor ne fiñe devoa ar c'hemia guer a zalc'het ato e Rouzok.

Fur meinlevez e mes goengolo e voe eur vandeo demezelet e gorre an delezioù brao e castel an Naoned. Goude beza tavaret effo eur ger hennag e tresho unan anezho'n reut eur mn. hag e tukenjont ne fiñe d'ar red evel eur vandeo merc'hedigou o lont eus ar skol, pe eur vandeo guévno adsang o lont eus ar geat da vont da glask dourvez mel var ar bleunioù.

Pa voant eat er meaz eno ne fi. oann anezho a lavaras

— Ha ne kel-fa, demezelled, en gras gwelet eun derves brao evelen goude ket bea a zervez glao?

— Oh ia sonjo, eme ar vandeo a bez, pligaur zo o sanfont an eur fresh-ma. Ha neuz-ha va zal letonen oc'h en em lacat da ober ho c'hoarioù.

Ar hini a rea ar re all evit anezh hag evit pehini e tiskouezen eur respet bras dreuz pe per goulenn e rea, en em dennas souden eus a douez ar re all, hag epad ma voa zafar ganthe, peplum oc'h ober he c'hoari en em ziheas da vale diodan ar gwez eur pennad dioc'h ar re all. — Loan eus ar merc'hedigou a favorza en eur vac'hoarzin.

— Sete Alix en em dennet dioanoomp ebeuntre Mac'harit a ielo ive ep daoc'h he c'haout?

An hini a gomze evelse oa Catell ar moanaca eus an teir c'hoar rak teir c'hoar oant eno, bugale d'an Dug a Vreiz, Alix Mac'harit ha Catell.

A vare ma e devoa Catell comzet evelse ma voas e gwelout Mac'harit o lezel he c'hoari hag e voas varnn he c'hoar Alix. Gregi a rea en he breac'h hag e lavarsa stelli

Petra, va c'hoar, ne jomes ket da gemeret da ebat ganeomp?

Petra fell dit, Mac'harit, — ar c'hoari ne blich ket din pignadur am eus o velet Catell o kemeret he ebat, hag ne'h he c'hlevet o c'hoarzin ne c'hellan ket arnad ober evelin.

— Me, eme Mac'harit ne c'hellan ket ober kemeneut.

— Cleo, Mac'harit, me zo eur bioas eneoc'h evelout, eme Alix ha setu perag en eo glaret va fenn gant eur gurunenn ha ne c'hlazo ket da binvidi.

— Curunenn Vreiz a zo caer eme Mac'harit, en eur zevel souzon he fenn.

Caer eo marteze, va c'hoar, mes podomer eo ive.

Ne c'hellan ket bezn dinoare pa soujan pe gen hegaset eo bet hor mamm ger pebez maro seriozt en deus gounavet hor preur Arzur pemzek eun nor c'hoar Azenor dalc'het prizonierez. Petra a vezo great anezhe? Ol va c'hoar ger curunenn eur roue ha curunenn eun Dug a zo eur bear c'hoarioù pounner da zougen.

Hag Alix a Vreiz a lavare he fenn evit pa na c'halje ket dougen ar vrasa a oa var he fenn.

— Ar gour Dukez a Vreiz emezhi, en Azenor ar c'hoar-ze deomp ha ne anavezomp ket, hag a zo kement a hano ann di gan hor mamm Constans pa edo var gwele ar maro. Ha ge ver a rea en eur vonet? Paour ket Azenor a he guelomp marse?

Mac'harit a Vreiz a lavaras he dorn varzu an Env, hag a zukenjas ar gabi glaz a zo digoumoul an derves-ze.

— Ia, ia-ta en Env he guelimp, eme Alix en eur bouñsal.

Alix ha Mac'harit carel ha catell a zo bet dindan ar gwez, hag e comzent eat ar péz o doa gwelet ha clevet comz anezho en ho bugalesch.

An demezelled all a zo ennet da c'houari, hag a zelle oc'h an diou c'hoar. Ar c'hourzezet Catell zokea a zo deut krist he min, dindan ne malvennou hir ha molen e velet eur verdeon zanlon o perzenn.

Ne deus netra truezusoc'h da velet eget bugale en drisuoigez. Caout a rafet ne deo ket great ar iaouankiz evit ne daelou. Ha pa veler tud iaouank flam o vouela ne aller ket mirel oc'h ar gaion da vantr.

Setu perag an demezellet o velet trisuidigez an diou c'hoar, a roa chonet var ar letonen evel maouret hag o doa lezet ho c'hoarioù, kement e carent ho Iruzezet ker mad ha ken die tloar

Alix a roas neuze en he dourzek vloas. Mac'harit en he unneg ha Catell en he dek. N'oant nemet ongale mes e skol ar gouleur e teuer buhan da veza hag Alix ha Marc harit a roa deja mare bet avoalc'h dre ho sperel hag ho skiant Catel epken evel pa e dirije gouzout e dle he hanez padout hirroc'h eget hini an diou all e desoa dalc'het c'hoaz eun dra bennag eus a scanvadurez ar vugale.

Ha gouscoude arabk fin ar gloas Catel a dlie bezà demezet da Andre a Vire

Her gouzout a rea lavaret oa bet dezhi. Ha kenta gueeh ma velaz Andre a Vire ainouez eur vandeo dud chenti! e reaz eur bek areuz hag eur man fierès.

— Hennez eo a dle bezà va gotrou, emezhi da Catell a Rohan. an hini a garie muia eus he demezellet, hag a roa neuze en he c'halchen? hennez an drin eoz-ze hag a zo eur mez he velet?

Catell a Rohan en em lakeas da ruse hoarzin, hag he lezas da chomat eun nebeut. Goudeze e lavaras

— Na scrijit ket. hennez eo ad eo hini a dle dimizi deoc'h

— Neuze c'hoas. da vama, mes perak n ec'h ema ket lavaret din dioc'hin. Lezet ac hanon da zonjal?

Rakan n em bije gallet en em ober dioc'h ar gnet coz-ze.

— Iroa Catell, ar giuet coz-ze zo eun den a galon.

— Ia. rak gouzout a ran en deus rentet servich d am breur ker Arzur

Eun derrez an Dukez iaouank e doa desiimet he ot demezellet en dro dezhi. Ar re-ma a roa oll bugale tudchenn. ho zudou hag ho zudou coz abaoue meur a rann dud o doa skuillet ho goad evit difen Dukez Breiz. Evelse oant caret gant an teir c'hoar evit ma carjont ive ho Iruzezet

— Guelomp, a lavarez Alix, n eus neuin ar'hanoc'h hag a anavese eur c helou nevez bennak?

— Oh, va c hunlery. emez Edith a Beuliuevr ma vije bet eur c helou bennag hag a dalveache ar boan, eo c'hoi o pije ker gouezet da genta — Edith oa ar goan eun an demezellet. petra bennak ne dervea nemet ogeal vloas.

— A gaf dit Edith? Oh nan, eme Alix an eur heja he fenn me ne d'oun Dukez nemet a hano, avit eur bugel em c'hemerer hag ar gurc'hestr e Breiz eo ar rouc Philip August. Ma'l m eus bije bet ar c hallout evel ma m eus ar gurunen, emezhi hag a velet ne lagad glaz o lugerni

— Ha me-ta! a lavaras var eun dro Mac'harit ha Catell.

— Petra o pije-hu great? va c'hunterveted ker, eme Edith, o sellet oc'h an teir c hoar an eil varlerc'h eben?

— Me, eme Catell-ze eur vher eur zell sioulf. me a raje ar brezel da Voutaor ev. tenna Azenor ac'hano hag ober dezho paea an driet o deus great o laza Arzur

— Me, eme Alix. a lesfe Doue da ober dezho paea maro va breur carout a rafen avad gallout renta eurus hor Breiz ker Ha-te. Mac'harit. petra a leverez?

— Me, va c hoar n em eus netra da lavaret var da lerc'h, ar pez a rafez ec a garfen da ober ive.

— Me, a lavaras Catel adarre. a garfe gouelet Breiz dirouz hag an dud o veva en ho ene enki.

An demezellet a stouaz evit rugarecat an Dukez iaouang. hag a deus da loket d he dorn an dorn-ze en divije renet ker soubl Breiz, ma vije bet ar c'hallou mahan. Sionas. pesrliesa ar re o deus mula boloovez vat eo a c'heli ober nebeuta var an douar G. M.

(Aur pennad all eur gerh ma.)

Lacrou cunt ar Spouard.

IV

Felix gonz he mon servicher ha cabiten ar iacron en em takeaz en hent Hema ho c hasas da genta da droad eur garrek huel ha souun eleac'h ma pignjont dre eur skeul-gorden. Neuze e kemerjont eur venoden a dlie ho c'has eme ar c'habiten d'ar gar ma edo neuze ar c'hont enta Rale a rejont beleg an dero. ha pa edo ar soldergen o tont. e chomjont a za o clevet eur voiez o c houlen outho « Piou zo aze? »

Pemp soulard a roa e razho, hag a roaz ors dezho d'ho heudlla beleg ho c habiten Hont a rejont hag e cafjont ar c'habiten azezet hag eun oufiad silserien en dro dezhan. Sevel a reaz evit ober goulennou outho. rak crisi mad a rea oa forbans. a roa eno cocket etre daouarn ho zoudardet. Mes unan eus an silserien a lavaras

— O va Doue petra ne ket Huberz, ar chasseur eo a zo aze?

— Me va unan, eme ar chasseur tenuet dre vorzud a dre an ifoa al iacron.

Neuze e comas dezho kement a roa digouezet ganlho, ha petra oa an den-ze en doa ho zonet a bronn, hag a roa dent ganlho o tiezel ne gamaradet.

Ar c'habiten ho c'hasas da gastel ar c hont pehini ho digemeras laouen hag a vratcas Felix calopek

— Va mab, emezhan ho trugarecat a ran, ha cals a dlean deoc'h. rak savetet oc'h eus din-me eor pried

a gorfen mouarbet, ha d'am beuple eur vam vad. Mirc e vije gant he zouz ma e divije ranket mont ha mana ezo dasmara ar iarbanet-se. Petra a c'hellan-me da ober evit diskuiz deoc'h va mamoudegez vad?

Felix a gomzas neuze d'ar c'hont eus a gabiten el laeron a oa bet mad eztlian en dro he denvet-eus ar c'hont hag a gredas ne oa ar gur gontet a zo bet ive he zaouarn.

Ar c'hont a lavaras e caje kement a arje evit lacat eabiten al laeron e tro da vera en honestis.

Da noz e vouzoul easet da gaout ar gontez a zo e hosa en noz hemaut abalamour d'an den zaouank a zo bet en he leac'h gant ar fortunez. Me ho pe da zoujal pe gar brax ous ha zamemedigez pa ho guelas? Gelver a rnz he bogaz ez t diskuez Felix dezho. hag ho lacat da drugarekat an hini en dos saveteet he mamm.

Antronoz vintin eur mevel a zigasas parad an orfevrer zoanag, hag ar gontez ben roas dezhan en eur lavaret

— Setu ano hag a ro deoc'h, gouscoude mar karit. me ber mirc evit dele hor zonch ne banoc'h, hag a ro deoc'h e stocl, ar zoun a felle d'al laeron da gaout ervihon.

— An dra-se zo cals re, Iroun, eme Felix oun nân, n'ho c hemeno het ar pez am eus great evidoc'h a ro mn bet her great evit ar'chant Va faead gouscoude a lezn ganeoc'h a volonez vail memes eur voesng a zo enhan hag a rancan da gas ganthen. Mar oc'h eus c'hoant da ober vad evidon, dalc'hit zonch ar'chanon ha ma teufen a en em gaout en zaoza me dcuio gant fizians d'ho caout

— Petra zo er voeslia-se-là emé ar gontez, ma tric hu kemen dezh.?

— Ar pez zo enhi ne kel dim eo a zo d am maeronez, a zo diamanchou am rus kempennet, hag e zeun d ho c'has dezhi Hag e lakaeaz an diamanchou d ar gontez Pa ho gaeaz ar gontez e chomas sebezet

— An diamanchou-ze zo d ho maeronez? mes dre me ma? C'hui eo eta va lihor Hag e gasfonez gonde beza en em espliket mad ec'h anavezaz e voa Felix he flitor map an hini a zo bet he mestr ha da behini e doa great cals a vad Gwelet a rez e voa eno em caol ous ar Brov-dana a dem avechou da zgoll an dez, er bed-ma zoken eur ar vad en dem great

— Na me a zo certz. a lavare Felix, da vera gs iet ober eun dra benag evidoc'h. e hui pehini oc'h eus great kement ez i va mamm?

— E vent ec'h eus c'hoalomp eme ar c'hont hag ar gontez cals ouz reget on eus-ni great evit da dad ha zakse e fe dezhp va ben servichout dis da dad ha da vam Ar pez a rejont

Felix a zas da vale er broiou estren, ha morse ne zouz zaet da vanoun a netra Pa zoa deut en dro gonde ben en em rentet gouverna bras en he vicher e prenjout eun ti en chan hag e safjon eur stal dezhan e Nuremberg

Pa deus ar c'hont hag ar gontez d'ar gweze e tishenocat hag a'joyent en he di.

Ar skolaer pehini en devoue diveuzoc'h eur garg hanr a deue ve alies a'he velet. Cabiten al laeron a zeus d'an Iliz hag a zoue ofser en eur rejoumant a remerkes Nay G. M.

Eun dra hoz a ra honor d'ar Frans hag a zoskoas pegement a vad n rea d'ar relijion gristen amsk ma zeo deut ar brusunerd d'he flastra. pa zoelet pegement a feuza a zo e pep ben en despe'herien. en espelouriou ar feiz oc'h he zoelet disparet An oll a zoue pegement a freza a rentet en dal pegement a zoun n deus na velfent ar Frans e zeus he charlemagn e zoael en he zo. hag oc'h en em zoskoas adarre merc'h heuz an is En A zoaga e rez ar brezel d'ar zaoza ar hag en eus c'hoant, an petra-oa, da ober zhezho eur vandem sclavet a vez dishoepel dezho gant a ar pe want ar seiourjez petra a divint da grid hu da ober

Betez ar Zhin e zeo an despe'herien ho feuz. hag e fell dezho mirout ar feiz ha ouzet na zezo pressgz an tavel. Evelse e lakaeaz an Impalaer hanvet gzezho map an Eur, da zoskelerin e zezo easet d'an Europ ar vroaoet christen dastumet ha savet anan ar viskoaziez zaoaoen ebet, ha drezo oll zoaez ebet ne zeuzez mui. an oize da vezhi di rejoun d'ar zaoaoen ar vroaoerezez ne c'hellin mui servel na ho map gezou ha ne serint zeurt da vont eun a zul leac'h da rein ar zaoaoen hervez he c'hefe eun otre abers pounderezez a. v.o. Mar fazont an u zioa-ze e vezint easel diaoc'hin er bloaz eun a. vouzh. vez.

An despe'herien eta a ze zaoge eabo e velet-se. ha ne gaf ket dezho e c'hellfent ampech arrugarezat ar Frans da vezn divarzet ar Frans evel ma e deus hemeniet a zo dezho esperans vaz da ober ep vaze a garnn gant ar Iiel oll

Hogen kredeuse a zoskoas dezhp ne pegement a oaen a ze ere b. ceq o. eun a c'hoaz mui ar z zaoa Sp-d-hi pep eur a zo e pouezzeur ha pe Iez e zep lec'h a zezoi c'hoaz ar zaoaoen Mes ar c'hallon ar pe zo zoel dezhi zrep . . . ne laez ti nena an eil Pleg ro zeufe he zeiz da zibouta zaoa e ve gaoze zaoaez vez he dieroun ar pez a zaoaez zaoabaik Gwelit Ger zaez / zaoaez, diaoaen Doun ha a. Frangizien

---

An dra-Zaoaez ez zo da gaout ar pez gzez ha da ober ar bzez dezhe a zo ne dezh. bzechou oaen zest ni mar dezho ez Jesped Dezho Gaoe deus espejout ar re a deus Fez ole Gar va dezh oa ez . . . gwelet ho eaez ez en zel dezhe doaezi e n. v. ha

oaen a zoa bzeus bzt pel ol dre oaa Eu serjant-mi pl a bzz da si oal ar pzez oaaou great zpad ar c'hwaze gar eur bele zplaza bzouzbet. en eun lis lost d'ar c'hoaz en kempen mn a zo zaoaepet aoaa eaz ar lioa e oa a zaza-oa. A serjant ne zoue bzt azodc'h dezoaa mirout ho aoaa ez a vaz ze d'he bzel bi pe zevar aoaa d'ez he gouspagaouez

Colonel ar regimant a oa eun eneboer d'ar veleien, d'ar fea ha d'ar religion. hag evez an urzuio a deue dezhan a hueloc'h hag a oa mentchet dre'h he zoare e laken ober annio mo c'hlaze a dremdellnelsou d'ar sul v ntin evit na c'helje ket ar zoudarded mont d'an oferen. O veza clevet petra o tea ar sergant-major her c'hondaonas da cor mis prizon, evit bean clasket *soigner sa religion* ?

Ken ket echu ar mis pa voue guelet eun derves ar c'holonel o tout d'ar prizon, hag a gasset d'ar sergant

— e deuf eun d'lio clask evit dichre enuchon ar regimant. C'hui ia vouia e c'hellan beza sur ne lakeot ket en ho codel ar pez ne ket dreac'h! »

Hag e teuias ar sergant e dreizon ev ne gavga da ober ar poanpanchou.

Hogen ar mark-ze a oa bet mar vele neuze d'ar re a doa nebeuta religion d'ar re a oa eun mins coub eus ar feiz hag eus an ilis. Ia lues an dud difenn a ao pe divorc'hel ne anavezoue ouzhpenn ar feiziet. Pa vezoud lak-l ar ger ober kelennou e reunt penaoz ia roiien vras, ol unan geuta. ez cho ho unan dag ar re all e deus gouiet ar rest, mar chom Iona evit diaze ea bet e kent ar mirc'h eur gurunliou bennag en hevelep doare hag ia chome digne ev ar re zivez. Ia setu penaoz oa en eien d'ar c'hoanoi pehini a velas dioc'hon n oa ken feazou oc'h ar c'hrapvet-ze nemet lacs eun den hag en doa religion da vanaa an arc'hont dre ma e houie ervod ar feiz a v je ar arc'hont-ze da ziegas oc'h ar zaozon.

Done a pedtagas mevel a vrezh an drouk spered da ken ar zant.

Dispac'hein Paol ar re abaoue a ra ket gouzout diodon diouzer ar justis eta eun dra bras enelin ma e'hellomp ev e kaset pe dac'hein elec'h ma caf dezho ho vanaat ket anavezet nepeu ardeuk oc'h ober hen sonnsi da zachn gantho pedera da eua en ar mare e'hell oi.

En dez a eue benchere a Zacsonie e Vienn. Ec enemies wagno ganeoun ez ia eun deun anaoudk gouskut ean. Hopen ec a ouesaz natbi ag dreiz ela penn d'e c'hiaje ascoul'h an ene-ze hen eue eoar ho pa oa dead e kaer he dic'hu los d'ar pobl.

Gouget e vue cuil den abaoue e vieze e vro eun dispac'her ioulous a ros e holen ardeuk d'e varo var he c'higer. Ar diaoul her ne favore detuen favaer ia pleu ea ne petra a felle dezaun da ober. Ouganu ne ket eu en hen ep eure ho zanv. Ena he scoul ne ket en ti e'hanu dek mil kur ha gouzoud a ra ouzhpenn. Evel a velet an dispac'hein ar gommandant a oa deus ket rabaoue ev a vefa. Eaved a deus an dro da vona dizoursi ha da ren zoken eur vuez diborder dleac'h ma zavoa digemer.

Eur Gentil Katolik.

G. Petra eo an dispac'h pe ar revolution?

R. Eun treon pe eun dremmvel ma n'eus netra evit he c'harga?

G. Ha petra a fell deuhi?

R. Aroubi ouerez, ema ken na vo skoaz ha aen n'e zevenn he goall.

G. An dispac'h diveza-mat, e oar hag h e deuz ive casoni oc'h an dud vad hag oc'h ar veleien evel an dispac'hour a oa bet kent?

R. Ia hiza e deus great mann ma e deus gallet.

G. Penaoz e vez an dispac'herien bremma d'en em gemmi oc'h an dud a lia evel d'an dispac'h kentan, pe gaer an ilis ema o eus na lavarer na zevo da vloaz divar ho c'houst?

R. Ken ober a reont dre gasonn oc'h Jesus-Christ Ilor Zalver he cuzan en deus lavaret en he zevel ne vije ket great miracl a d'ho zisklerien eget dezhon ar bed, « Na c'hoas ouspenn gwa ar brezel d'in-me, e oamp ive ar memes tra. » Evel eta ma fell d'an dispac'herien carin diveaz Jesus-Christ hag he Ilis en em gemmout oc'h ho zisklerien ha pa n'o deo ket retra da c'houmit oc'h ho hen ober.

G. Hag ar re a lavarer ni Republicanet a zo oll evelse enebourien touet da Jesus-Crist ha d'he Ilis?

R. Ne dle ket lavaret eus republicanet ha ne plasenn ket ober ar brezel d'ar religion, rak nemeur hini a plask diskar Jesus-Christ hag he Ilis a ranor oll e vint republicanet.

G. Perag na dispac'herien ken ouspenn ho gouzout oc'h ho lavaret an ilis catolik eyken. Ha ne plasenn ket ober droug ebet da zen, ef ar religionnou oll a ro gousanmoue bamus a dle gouzout oc'h ene brezel degan?

R. Abalamour an Ilis catolik eyken ez e Jesus-Christ. Oc'h ouzoud eyken e vo deus lavaret Ilor Zalver en em zaleet an dud a fez er relenn. Evelse kement a gasa Jesus-Christ ar re ne c'hi he Ilis eyken ne ve ket en em gemerout.

G. Ar brezel-ta ezeuf caus an dud diveza d'an Ilis catolig eyken a ziskouez en he houma ar pure ilis, ilis Jesus-Christ?

R. Ia, ep mar ober. Mez en dl fe nann meuleuk douetanz var ennamet e ken dre ne vije ouzh ene an avel da gaeliet eun pe ea a la ar Jesus-Christas el var hemp ar mis. Ken dre ne vije ouzhpenn nep e oa ar c'helig eyken pressentet evit ma zo bet ato e pell amzer eun ar dud difeiz, saul ar relijion he deo e vije selaoud ha eglisum, e vefe red dezho ar c'hoas ar re ap Ilis catolig eyken ne vije ket kaoliz eun Jesus-Christ.

Setu penaoz e lavar Doue ar pad eur an drouk. Ha e devije an dispac'herien greet ar memes zonjez ar brezel da eur lod pignon zoanneg e vije bet diveza d'ar gouc'his ar gwir.

(Kemet eus a Seurs an Mare)

Kalz poanz adsevel. N'an trivach ti a vo eus e vez ar prizoun d'ar zeuzer en he seul zuic'hel gant breudeur ar seoulou christen. e Nantes. Ar gouel-ze ne vez bet nevez el c'hoas pell a zo ket met e Lent gant tud dizoue da vugale

dioue goust hag a zo eur ven comz anezhan. Ama ar gouel a ion christen

Etouez ar vugale all o zou unan ,emzek vloaz hag a ioa eur bugel rejimant hag a voue digouet da ziskuez d'an Escob ha d'ar Prefet

Ar buget-zo en deuz eur vizach digor. eoul draout ha lomm he lagat He hano zo Eujen Gougouin. A Lorenez eo ginnidik Collet en doa he dad hag he voan hag en het laket da zeska micher Abalamour d'ar vrezel e voue serret ar stul ma labourc enh

Ar patrik en don courach ha calon ober a reaz he zonch da vont da vrezeleou. eva savelet an tro pe da vervel evithe mar bije red. Setu hen en dent En em gaout a ra gant an eisvet varnugent rejimant a linen a ieu eus an Kemic. da dal an anternos da vrezeleou. or lo an corbocrien. Setu hen o livarei a pelech'e ieue ha petra ra doa zonch da ober Ne voue ket dies dezhan gouzit caiouou ar zoudarded rak soudarded Frans a gleo buan oc'h mp a ziskuez pers calon. Ar c'habiten coffit her c'hemeras dindan he scoazel her c hemenz evit mob eus ar rejimant, hag a reas rei dezhan eur frail dre c'h he ven hag he pers

Ar patrik ne loue ket gant ar fouge a ioa enhan. Goueta a rea gant innocentiger. O vera he laket evelse en eisvet rejimant brougent. e vrezelekoux evel eur zoudart coz d ar 46. 47 ha 48 a vlz eost Grea a voue menec anezhan evel unan eus ar re o doa diskuezet mui courach. Siouas, e Gravelot e voue grea prizonier evel ar zoudarded all eus he rejimant ha easet en barzh da gaer Danzig Ac hano brema eo deus d'ho vro hag en eus gaf e fi breudeur ar seotou christen e Nantet

Setu aze histor ar buget-zo a ziskuez e red goad ar gu e franzizien en he zonzied.

An Aotrou Boicat, vikel or Vourc'hveon, zo hanvet beleg an hospital e Landerne

An Aotrou Morvan vikel e Landrevarzec zo hanvet vikel er Vourc'hveon.

An Aotrou Goum, hevez beleget zo hanvet vikel e Landrevarzec

An Aotrou Ronnou beleg o ti ar veleien goz e Castel. zo maro er seiun dremenet

---

Eur sano pur dig en deuz eur mevel marchosi hag a zo mad dreist oc'h ar c'hrezek morse na scafe gantho nag ho goaz gos e giz elsel oc'h ho c'hreg avad eo gouzoc'h eget eun tuk hag ar paour kez maouez e deveux oliva frest ar vaz.

An Aotrou o vera en em gavel eun devez ar ni leac'h. eo ema aketis da c'hom strout ho sevel.

— Petra fe kor mad ha ma zont oc'h ni lacnet, e vez ker crisz-ze oc'h da c'hreg?

— Ne ket ep aberg, Aotrou Va gwez a gaus ar'hanol dio-ane evit he beva hag he gouska ha c'houz e ra poan d'in gan he zeud elenc'h va c'hezeg a ra dan gounit ar-c'hant ha ne vez mirese eur ger gapuzin. G. M.

Servich braz an Aotrou Escop a zo bet canet demerc her evel ma voa bet disclerict diarauk. Aotrou Escop Gleuoul a roa deut evit ar zervich. ha meur a chaloni hag a veleg eus an escopiout all. N'em eus ke izom da lavaret e voa ano eul loden vras a veleien Escopt. Kemper

---

HISTOR BREIZ

Gant A de M

A zo meullet evit an trede gwech.

An dud divar ar meaz a gav ei levr-ze kontelion caer divar boun ar pez zo tremenet en ho bro.

A Levr-ze a gaver er vraz eus an tiez a werzer Levriou ezho

BUEZ HOR ZALVER JESUS-CHRIST,

HA BUEZ AR VERC'HEZ VARI,

Gand eur pennad sclrit var ar c'hentа Misterion

Moullet eo en ano doare ma vezo ens bras da ienn. gant paper cre ha livreennou eus ar re selerra. Credi n ellan ela e plijo d'ar re hor c'hemero, ha pell a roa ez an tud oc'h he c hoalen

CAVET E VEZO :

E Brest e ti an Iron Normand.
E Landerne e ti an Aotrou Desmoulins
E Montroulez e ti an Aotrou Ledan.

Hag o calz eus ar c'herion hag an tiez ma werzer levriou ezho G. M.

Buez hor Zalver Jesus-Christ ha Sent ar Maro Mad a zo ho daou laket e brezounek gant an Aotrou G. M, bolek

---

LEVR BUGALE MARI

GANT AN AOTROU CHATTON. E GUENGAMP.

Meu let evit an en gouch, ha caus caeroc'h ha difazioc'h evit ar vech kenta

---

SKOL AR MARO MAD.

Laket e brezonek dre urz Aotrou Escop Kemper, a gaver en tiez merket evit Buez Jesus-Christ.

Ar Gerent AR DE KERANGAL.

Kemper meullet gand Ar an Kanaat, Meuller an Escopti.

Disadorn 9 Gouhoulo 1871 — Nº 345. — Seizved Blavezi.

FEIZ HA BREIZ,

KELOU A BEP BRO, HA KENTELIOU VAR BEP TRA,

Diganet bep sul da gement Christen a gouz ar brezounek.

CONDITIONOU EVIT CAOUT AR GAZETEN

Evit ar Finisterr, Costez-ar-Nord hag ar Morbihan evit ur bloaz diaoz kemmet evit c'hoaz d'ar prevaruz real.
An Abonnements a dlie bezan paet arouez rannet an amzeriou
An hini ne zigas ket an diaz ar c'hoaz zarlan a renn pede ma vez bet an abonnement, a vo consideret evel abonnet a nevez.
An abonnement a gemerer e di an Autrou an Kemmaner, meultier an Europe, ru ar Gogueza nº 18, e Kemper.
D'an Autrou an Kemmaner eplan e zlefer adreuza ar paeamantou an Armerik a zell ar c'hevrenn ar Gazetenn
Ar scripou da zonjal a vezo ar c'hemeneo a dlefer da adreuza d'an Autrou MORVAN, eplan.

KEMPER 9 Gouhoulo 1871

Santa traonoet gant Pio nao anmet Sant Per pemp bloaz vuzugent diaoz ma ha neo derves ha kementou abaoue an trede ruzugent a vu enet. An dra a zalc'ho enoch eus a reo dre hag a ro hentadou en hiniver ar Pabaut. Evit ar galoudeu e zeuz ceo var reo dre ziouzoudegez ha traitadegez tremenvadegez abalamour ma neo eur c'hoaz hag eur bloaz mouez h evit an Tad Santel trailadegez abalamour d'an anmet glor hervez a ne bremen e renn

Pio nao eu deus meur a benevelidiger ec'h Sant Per ar c'hoaz Pap ar bet dre he vinervez eplan ro hanvel enhan. Sant Per eo bet ar c'hoaz penn eur an ilis ma e bell ha tarlu ha Pio nao eo ar c'hoaz var he lerc'h a zo discleriet evit mad eu deus ar privilach-se En he anmet divenn eo ma heuvel hervez ec'h penn an ebestel

Sant Per lahaet gant Neron er prison Mamertin a gleo gouiem he vare Pio nao prisonnet er Vatican, a gleo ar gouiem he vare ha guerh ra Neron eo he gouz guerh eo ar bobl oll enebourien d'ar gristenien ha d'an ilis Neron a reo kaset an hini e Roum ha lamentus a vanc'h an an a vare Sant Per ha pluyet gant Doue ma ve bet an tro goall hag ar saluerez disulliet hervez dre ar bed ar ma eus a vertuziou ebet Jesus-Christ !

Sant Per eo he hrezon a scrife he ziz liver catolig, hag ar pare an a zere ebarzhet ec'h anmet Pio nao. Ar pemp eus pe zu a ro eno he zlaou divenn d'ar gristenien hag he gouestlou divenn d'ar bed Ben ez eo evel eno testamant ez i an amzeriou da vont. Goudu hanv ebet an dud fidel da beanna da gouel ar vertuziou a vanc'h ma d'ar gristenien hervez a ra da debrouder ha ma anavezout bet Jesus-Christ ha ne vouzoet fromm ebet abalamour a ne devez bet ne zouzoudegez-se a ra tud ziez dorbo e renn eus dre zis doctorel ec'h an eus evel ma zeuz bet gouchall dale profitad ebarzh poull Doue a Ar dale-doctorel-se esperiadou a zigaso boudamzou tud diaoz evit coll ar re all ha develio a renn eslo devar hent ar vuzugen a

Ean c'hoaz an abostol a zigas da zouch eur an drougarlez guerhall a scarel eus an Ean evit bezan ra eus ar gavet a corp Doue eus ar bed brasel dre an diouch abalamour d'he hec'hegon ar ha a Jesus a Nazaret ha Gomorr condanet da vezan d'ar zujet a zell e vadeg evit servichout da skler d'ar bed ar c'hoaz

Ar fals credenegou-se develet gant ar fals doctorel hag ar vuzugen gouzout gant Ihesus ma renas Sant Per bemdez en e dro var ar re a zelei ra bloaz anmet hag a ze bet diskaliet ha condanet meur a vech gant Pio nao Hag ar re ma ra e credenegou an eus var Iadou a comuna, an all reagerien-se ar anavezou ma ar vuzugen an all forlutuset-se en eus ema da zerna frank a ha ne dant netra peuzge ma gouez Gal doctorel a resk da bep hini eber evel a gare a feuntenniou ar d'ar zumunal pouliet gant an avel hag a zeu ar bed a ra ar Ean ar re-se eo vuzug ar servidegez he ma hag a heuliet e pep gu hag a heuliet evel ma eal en anmet ar c'hervez distruget dre an doar ha dre an an an an Ean

Sant Per eo he anet gouzoc'h ez gouel ar an dud fallagr eus a vuzugen an Ean a gouez ar eus ar prudenssou great d'an dud eal ha a distanez a ra penaos e deus e pob amzer ilis ar Var gomenius ar gouelchad ar revol hervez netra ebet eus gouelou, ma vez ezomet ar Jul eus ar Vatican a dle disoursa an dud fallagr gant an Iliz a vez hervez ar re gant ma a hano

Ilunni petra a zigouezo ac'hanomp c'hoaz hag a vez e vez red deomp ato gouren ha herz pemdez ar vuzugen Abaoue ec'h e velomp an drouk trec'h d'ar mad oget ar mad trec'h d'an drouk Mes kelennet gant cuzuou hor maistr e c'hortozomp ma tigaso ervez he brudou eur an netra eus doaz ar ez vanc'h ma renc'h an reno ar pouez hag ar kondaet

(Zonnet eus ar gazetenn c'hallez *[illegible]*

Ann. — An dud vad, a Rann, o deus great guella me c'heilent da zonet ouzt evit honor ar Verc'hez Palamon ar re hanvidig ha mez ar re baour a ra goulenoet en heour da vont Doue Lavaret a reont strotho henoreomp ep naon ebet ar Verc'hez Santel plijadur a rampd dar Pab en deus diskerriet e vos het conoket ep per het ha menze e tiskuezomp d'an oumbernen a renn ket hum a du gantho

Ha mes an oberiern hag he magouent a o deus bet manket kou nebeut da glask tre kemmaint ovez ho gaz Goelet a r rencatho, pegement a franiz a lesomp-ni gant ar Pab hag he deo evit goulaoui ho zez hag ober ar pez a geront?

Gaz eo tod eus an dispac herien ne gare ket detho e lijent lezel an treou da vont keo dédrous-te Ewr vanden anezho o vez en em gavet dirak ti eur merc'hedour a ra goulennet ou em taksa da aber anter da outi ha da gratt d'ou trouz ar goulenn-an.

Ar mare hadour a zeed da dreuzoui he zor hag a lavar

— Petra n'em eus ket a frankiz da honor ar Verc'hez Santel?

Iserkent e voue disearet ha faset e stad a vez.

D'ezet an troue, mavet ar marc'hadour a dlee da zeour he voutr laset eo a dudoue eontel.

Ar mavet a ze maro, hag ar marc'hadour an daze da zevel

E kichen ar stur o deus lazet eur c'hroaten mael ar

Hag arabat eo eruit e ve tennet ar voutrenen-ze ma great an distera drouk dezho Pell diouc'h ene, meuriet e vezint. Ha great e vezo fest dezho evit da dud hag a voar difeo mad ho bro.

C'hoar santez Clara. Eur zoudard, distroet eux an Iserlu, a gomz ouzoc'h eus ar c'hoar-ze laket gant ar Brusulned epad ma e hantenio oc'h an dud mac'hanet var dachen ar vrezel

Pnour kez c'hoar santez Clara? he guelet a ran e'houz gant he gnoad da ha glao o vale var ar c'hoio ar c'hranch a zervich deomp da hanpital Ne rea van evit an tenzon eanoi a grota a dlai deomp nag evit an Ian laset e kaer hag a deuo ar zaleur anezhan da bara var hor bizach Iwan avat e leze ni diskiera chomadenn pe diskiera hualadenn a vale mann ac'hanomp

Tout a rea ar mennes ainaer or h an oll. Nag a nara a gave en eur c'hoc'h kou diskiez Na ma ket bet a amaer e hras a ha goelet hag e zantamp d'ar rencadorez an eflach a zigase deomp na o on doa ket an nerz da c'houzoul Degemer a rampomp hon daoulagad dezi da vea pounner d'ar c'hoan, hag e selemp ar vizach hounez ze eun tamik pinvidi gant ar vrac'h a voue bourzis ouzomp. C'hoa vad, dirak Doue eleac'h o m eunon e brema hag eleac'h ma en deus lu caout pe ralen vez hag he fea e zint chomet oc'h ho c'hrignerat hag e pide evaloc'h ar re zo oeo ha n hor b anreuniac hanut mervel hag ar re zo maro hag a zo diouriou deoc'h da vea eat eur ar vuez ma diouc'h ha leun a esperans.

An dra-ma a voe diar c'houzoug ar vaut, d'an nos vaiarc'h e voue unan eux an ahadennou a ze bet skuillet mabo diwa gand egnit ar vrezhoua. An dud goulet a zigouzoue a vadeo Laret a rent en eur c'hranch ar re o oant bet eur avoalc'h ew ho c'haz farc'oc'h Kenta a velont ea ar c'hoar-ma goulet e do, ar mare c'hoarz var he mouchoir ne daelou en he daoulagad. Peher gras e cavemp goude lenn bet destennet var dachen ar vrezel, siouez ar pez hag ar goad oant ann dorn zonbl da lounsoui hor gouzoun hag eun tood da lavaret deomp eur ger mad bennak

Pnour kez c'hoar, evit mi doar da gement all a c'houlenne e voa red deoc'h mont dindan ar vodrou hag ar boulji hag ho kuelet o vont bep pemp munut, eur pod gouzoc'h e pep dorn ep soun ebet, evel pa na c'helje neun ebet ober drouk deoc'h

Ha pa voue gouzoug red mo ar re vac'haniet ac'hanan, obeissoui mn tonton ar Provostel, oug a lenn o'o pouez-hu hei? Dispeo eu heur hi daougont a ioa a o pos bet cavet eur monnet hag e cavac'h nez avoalc'h e hoaz evit entent oc'h an oll eus doar da vont lavaret eur gouz vad da eun all savel da eun tredo he benn ar elle mui da tec'hel chouch tu da eun all dare da vevel. evit ma en divije acbantoc'h a boan, hag erfin ober vad d'an oll

Ar c'hoar a zavaz en eur c'hoarzeriou ar re all oll, Ivan eux ar re goaza goulet a ioa ro ho c'hichen hag e taic'he ho benn var ho barlen. Ha vrac'h e doa great eun anter leo, ma voue treuzet gant eur vouzel.

Eur vanden Prusianed a goeza varnezho hag ho laze pe ho grez prisonerien.

Pnour kez c'hoar an noebourien eo o deus bet laket an doar e henver eaz eus ar re ma o pos great kement a vad evitho. Ar re a zo chomet beo ne ouzont ket a bennac'h a vrac'h gouzout a reont epken ho cavet ar c'hoar santez Clara ha biken n oc'h anrouinac'hent.

Ho curf a zo bremn beurt en eur park eux a Lanen, mes ar zoaich ac'hanoc'h a chomo beo hetag ne hour diverz e calonn ar re o deuz hoc'h anavezet

---

E Milan e voe goulet larga brema ez eur ann nebeut dervezioa Oc'h ober eun ann labour brazuig en ilis catedral en bet cavet dindan an aoter vras corfou sant Ambroas, sant Jervez ha sant Protez Chapon sant bleiz a zo edonn eno en eur c houfr a zo tennet ac'hanan graet eur respet bras Ar c'houfr pa voue tennet ar goulc'her divarnezhan a voue cavet leun, beleg an deou fara, a anar frenk ha skleur ha dindan an dour-ze e goulet ar c houfr edo an tri ger eu em zevel an eun dourc'her zadiou

Bez edont evel ma lavara tud ar vro e chent bras, corf sant Ambroaz er c hreiz hag an deou all unan a bep tu dezhan. An tri zant a zo tro tout ho fenmon varzu tu an Aval. Evezeat ez eur e vez pedo sant Ambroaz benoc'h egel pounner an deou zant all.

Ne ouzoer ket hag an dour a zo en er c houfr-se a zo

eun dour neuz nevez reglennou ar skinn pe dour glao pa pan nilet eus a c'hiz all. Tud gouzoch a velo an diaz divennoc'h. Ar c'hoalr a zo bet serret ha nullet nibeno da c'horiou ma vefe labet dezvez da velet pelra zo en douz-ou. Ar c'hleuer zo bet labet e boue. hag ar gristenien zo deut a vandon da velet coffou pa en zant

---

BUB. — Breiz-Izel ez eus servet er Feiz hag ar brimon all eun dogez brezonek zistermamal. da lavaret eo. eun emglem eus tud difen an oll breiz eus eber ar bretzel d'an dud ha d'ar religion Itogen er Sant. e Fribourg e meuz cur vreuriau all, eur vreurien catolig eus an oll zilen ac'h ar vreuriez-se zistro Zalon

Ar vreuriau catolik-mañ a zo a vreuz meur a vil den ambi, hag a c'hall an oll gatolikel d'en em zastel gouhi evit bemdezel ac'h an dud difenn gant ar meziau arabez hag en em zevelher mesko e breiziek touez.

Lavaret a reu ar dastum arabez oll nemet ar gaou.

Var he gwiskou ar vreuriau-se en scrifet Meulet ez vez Jesus.'

Ken gwir e dalc'h lavaret ar gwir-tha eus an abostol sant Paol,

« Dont en ar skorn da zevel ens-hor c'hoanh »

Hag e gwirionez pa zevjer pemoc'h e cur kiriz ar bresel d'ar feiz. d'ar religion d'an Iza, da Zoue ha da vamm. e c'hallfe lavaret ne peuzi dilezet. G. M.

Sant Theodul, patrom eun hentdastum.

MEREURIEU AR BEIZ GLEUZ HA.

Bete vremañ. kenver kristen, em beus lavaret hala trouz ens va fenn va unan. evit rei guelloc'h dezc'h da zanvez ar herzekusion spountus-se eus a brizhon e kemmer kenvlec'h e bues ar vreiz gwall eo al labour a c'houzanv hag hirvirikan ne ra nemet dastrei e brezonek ar pez a gavan skrivet var listrou eun hentdastum.

Enno dek bro bennag diwar Aostr ha var hiroc'h hanvet Malan Speret Doue a gasas d'ar sant Theodul pedet o vond da denlerat ar vro Halan ar pez a penne ma ar mevelet Valeiz pobloù, gwalc'h hañ tourmantbou all a ra bet kondaonet da vont devet e-bro. Kas a reas gwalhou ar relegou penneo-ze. Ear pennoùik eus ar bourg. e savas hañ tud pere en trugarekaas dezo ar vaj a reas d'ar re oll a vevo er bro. kristenien ouzh. dishelaat gwalc'ho c'hwezet e-barzh skolaouerou ar vro dre dishaez natur Doue. ha neuze lib. engroe da Dhoudet pobloù a supersion hañ arc'hant evit ho mirout eus ar prizoun. Ann dudjo, lavaret-hor eus ho gwiriou, ho zudou da lakaat gwalhou. Kavet a rechont var vil ar stur. e-barzh eur c'havern. eur lec'hienn goloet a valanken ha dishezet gant gwez kreiz ar c'hoadou ouzhpenn gwitet e-barzh hag e devilou ar mare al lakaouet ann Eno ta e tegjoc'h da zervel. Theodul a gasas dezo ma d'ar bourg evit gedi ar boleg da vont da zant gwalhou ho da lavaret ar pedennou. Ar re-mañ a gemeras a boan d'ec'h ann Eno ouzh dan vanvidik, a lec'hienn ganet dibenn ar pemp'h a zo var ho vinj, ebe e pedi. Mes chetu chanz a zont eus ar gwiad da zianv kreiz eus dizoa vrighoer. Ann dud vanvidik a deuas rabiat a beliou ar chanz hag a houlennas ouzh hon dazou gwinta. Ha ma c'hemero ouzh gedi a reas ar gwiad d'ho c'hi. Souezet ouzh gwelout c'hwezhet. rag kavet ne beus ezhom ann dra hag e kemas dic'zelat dezo ann eur c'hwezh-ha ha e zavetas dibe e tispechent rann gwinor d'ar vro-ma. Zoue lavaras e zanvezes bar zoue ennedo, rag gwevoup eus ann hentou santel. Neuzhol ha ma kavit e vezhet e dibar gwelet mes divlenvet gwevoup ar beleg eus ar bourg-ma. Ma ve unan ac eno e vanvas, rag ann hano-ze a zougas avanti d'ho preizhder dimp d'ann e rag a ra ket bezan e ve kristenien ar c'hwezh-ze ha gwelout ann tan all ledan ho tolpa da zont d'ho zant. Neuze eno e lavaras graet ec ann dastrei evit resisa ar re a za er prizoun e-barzh ann, Theodul a lavaras d'ar beleg mes eur vrec'h dezhan. Pegen bras e vo ar pinvidigez da lakaat ar gwirionez. Ia, eur Feiz ann, mes avank evit ar chapel e ve mad bezan hor eus ar pinvidigez. Neuzh ezhomp. eno e lavaras ann eno eus, dezolo e pezo zelaouet ha ma ne gredi ket chetu ann va bennoud evit lakaat eus ar pez a zavetas diwar h grande zemzalez Theodul a ziskouas da Aostr ar herzekusion, evel eur c'hrouadur a zaoulzo pell ha ne gear-ze

Ken e zas eun Aostr ann gwir'hes pere ninlek ha pemplekan dezi ha het dizoa ar vod evit bezan er bretzelegez hag e dougans dezo. Tud dezhañ a c'hallfe lavaret dezo a bouez ann dud ha met ann da dud hiverius da lakaat annezi da gell ha ervat. Ar vrezeg kenlavaret eus ar vandon a deuzas eun dazou Theodul ar pezh eus ar gwir, lavaret Hennes en eus ar c'hoaz d'ar gwad eun eur pesk hag a lavaras Va mab, petra glask-hu? ne velit-hu ket ne jom nemet an penngwir dre ar gwad ar gwaou. ar c'hlenvejou, ann anvinnaichou! petra nemet ezhanv? Ouspenn dek vuiz a dremenet ent bras hag ar re all zo bet kaz ha ano. Hag eun ho pe eus ar c'hwiziou diwezh-mañ a zelle a vanch ouzhpenn ar pezh pe prenjou ar pesked. Hag eun eur dremen ho zoubl, e laoskas da gaoz ho bleo gwenn. Marteze, emezhi c'hoaz, ez bro ha mamm hag e dlus ne va gwil dre respet ezhtho, ne vo ket dlezet ebe dismegi Ann den anvidik e lec'h ar c'hwezh ar a deprenas he galoun hag a lavaras e-unan oll a zoubont kaoz.

Theodulaus e vanc lavaret n'en devel zaou ebet eus ar gwir guerz hes a pemerus penn ha'n oll eun ho lakaat da zaoc'h ho fenn c'houpitaat a reas ober ampoul terrestrezet Dianz na Maouez Hep dimez. pedabet. Aostr a ve eun eur gwir a dlez da vadeli ha gwelloc'h stad ann dud zaoues fenn. se lingou dezhi ha ann hini eus a gavet ar Feiz ha ar gwir brezonegez a vo lakaet eun eur c'hlan

fall a ren dudiou ur fillac'h ha varlerc'h lour a teue Throtekuus. Kals tud a ios diredet evit sellet ha gwapaat ar seiz pugerites. Soulsaouse o velet ha c'hoap hag ar gou jing a pa c'hoas da ho c'hurf ann dam-vuia a dave ha zoken a skuille darlou.

E re dano Theodot a sao o pen evit ha voevb Tekuus hag a guerc'hezet all. rag aoun en dije na degaset da fal galoud. Eat on ren cuur ha poour, e kichenilis ar katrar-ciet ann Polakeuntus ma ve da Dekuza pur e christen all brouk a sot e mous gantho. Edont all var ho daoulin o pedi. ialaek eus heur betek Kreis-deis, pa deuas mestres ann ti da lavare dezho na beuzet ar guerc'hezet Theodot o sevel he vandugan varzu. ann Env o drugarekeas ann ao hac ep a c'houlennas digant ar vadoues penaos ea dremenes pe tra. Hanma pehini a ia da vel va al leac'h a lavares dezhan. Theotekuus o c'hout avaneio pegemeat a vez o devoa ar seiz guerc'hez, a rena kuenig dezho diuzal guenn. rere ar re-ma a oue penaos o kemeret ann diuzal ne oant sauset dont da vera servicherezet. Diana ia ne rajont van eus promession kaer ar gouarnour Hanma erlin, pouiet gonthe a lakeas siago meia ous ho gouzoug lias o zen eut el devot. Gant hugou eat bet kaset eur pennodik ha staoel evit dasel e dan jod heuak eur ar bord. Theodot a soujo pénaos e c'helle kaout ar c'horfoi gantel-ze. evit ho zebeiia.

Penos eur Gurunen.

II.

I pan a remezellet an Dukez Anx Loiza a Rohan e devoa eur vouez dudiuz, a due servichoet dezhi ep dale da gana meulcodiou Doue rak mont a reas da lenvez. Alix a c'houre'hemennas da Loiza cana. la Loiza en em lakeas da gana eur son savet gant an Dukez Constans evit en em zizenoui epad he harlu. Ho c'hoar Catell a heu le pe e han var an deiez.

An oemezellet a iezas neuze eun nebeu ho reodou da cana es anaou ar c hao-ze. var eun dro dudiuz ha glac haeus ken na oakes ar c halonou da lamet. Ennet oa Loiza hag e c'houment c'hoas da wlaou.

— Bennos Doue dit, va mignonez, eme an Dukez mouarh, eur blijador eo evit canon eur verc'h cuevet cana en eun doare ken dudiuz eomzou he mamm. C'hui zo bet emvroc'h egedomp, Edith, c'hui oc'h eaz ha c'hlevet he mamm virit d'in, ha ker frank oa he mouez hag hini Loiza?

— Iaouankiz oan pa varvas va c'hunlaer, eme Edith, ha neuze pell a oa ne gane mui.

— Va mamm baour, eme Alix, an daelou o lant eaz he daoulagad.

— Va c'hoar, eme Catell, na dit ket eta da vera trist evelse pa gleuk ho kalal taouen, ha c'hui a da vouela doomp!

— Mad, Catell, eme Alix, pad eta Jerzes a Zinza da gonta deomp eun hanter bennag evit hon lacat da c'hoarzin.

O clevet kemeuse eur verc'h dek vloaz, eur mia drant hag eur lagad mao dezhi, a zavaz he fenn hag a zrolbas da c'hoarzin en ora c'helle.

— Selit, setur, emezhi ne velit-hu ket eur skeud bennag ase er brajen a dreuz ar guez bras?

— Eur skeud bennag? eme an demezellez en eur ober eur scripaden hag a savet da zellet.

— Oh! ne ket reil deuc'h serga e creizan dezi eur skeud ne ket spountus.

— Lonn bennag eus va floc'hed, eme Alix. Mes perag e c'hoarzit-hu kemeuse?

— Abaamour ar re ali ne oamont ket ar pez a ouzon-me.

— Petra a e houzoc'h-hu ha ne vaar ket ar re-all?

Ar re ai ne veiout oemet er floc'hed, mes en ho zouez ma vez eur poar a coant bleo melen dezhan, a zo digouezet dezc'h er c'hastel, digaset gant an Aotrou Alan a Dreger hag an Aotrou Joselin a Rohan.

— Va c'hendevr Herri a C'hoello, eme an Dukez zaounk, mes perak ne deu ket d'hor c'haout?

— Ne gred ket dont, treuz mall avad en deus da vezа digaset, var dro divlour e vezo digaset diraioc'h e sal an troo.

— Aza, hag eo red ouer kemeuse a drein evit digemerel eur mignon a vigalcach, eme Alix?

— Ah! na ouzoc'h ket marteze ar pez a ouzon-me. Araok teir heur ama, an Aotrou Herri a Bantbevr, conte C'hoello hag a Avangour a dle beza digaset dirag Alix a Bhouara, dukez o ren e Breiz, evel an hini dle beza he fried.

An oll demezellez a siracha ho dhouarn en dra c'hellent.

— E pelear h, goaz deot ma zout, eme Alix, oc'h eus-te dreuzet kemeuse a dreuz?

— Me a da lavarei deoc'h, eme Catel a Vreiz,

Jerzes e-teuias elevet an traou-ze gant Jaffret a Rohan, floc'h mona caret an Aotrou Duk.

Jerzes a zinas a deuas tua evel eur gerezen.

Pell a zo ez oa bet da zimizi Alix da Herri a Bentbevr, abaoue pell e voa bet da zimizi Catel da Andre a Vitre. ha Mac'harit a dlie ive beza deuzet da Jaffret a Rohan, map beuz Alan penar a Rohan.

Kerkent ha ma soaos divheur en horolaich Castel an tour neves ar sal a henor en em gargas a dud.

Guy a Bhouara hag Alix a deuas da genta, hag en ho zroug en oa marc'heaer ha floc'hed o tougeo ar goruuen hag an oll merc'hou eur ar zeng a zuk. Mont a rejont da aneza var gadorion hael eun de vouloez azoulbo. Catell ha Mac'harit a arezas en ho c'hichen var gadorion meloc'h. En d'e d'ar re-ma neuze en em lakeat an demezellez hag an tronezez a henor.

Goudeze an dudchentil ar re dosta d'an troa dre ho ligner, an noblanz eus an oll Gentil a Vreiz, an dud a

iliz, ar vresellourien galoneca o devoa ditcunet euruen Breiz.

Evel ma o devoa lavaret an dimezellet, an oll dudchentil-ze a voa en em zestumet euz ar, guelet digas ar c'hont a C. hoello dirag Alix a Vreiz

Goude maro Arzur ar Vretoned, gant an aoun o devoa na vije demezet bo duket mouank na eur prins rentet. o doa pedet Guy a Dhoubars da re evit priedi da Alix ar prins Herri, anfdivezo a chome euz a signez Penthievr hag a zisken e evelse evelato euz a c hoad rouaned euz Breiz.

Philip Augost en doa roet he otre d'an dimizi-ze. hag ar paperiou a voue scrifet a Paris dirazhan ha dirak Guy a Dhouars er bloas 1208.

Goudeoude an dimizi ne voue ket great dioc'htu rag Herri a Benthievr n en doa ouzoc nemet pevar bloas.

D'ar mare ma zompidigouezet brema, ar prins iaouang a voa euz ag en he zeiz vlaz hag Alix e devoa unnek vlaz fournis, ho c mizi a reat gant solintue ervez ar c hostum an eured a vije great divezatoc h.

Herri a Chaello, digoset gant ne dad, Alan a Dreger ha gant he eontred an otrouez a Rohan hag a Leon. a voue digemeret gant an oll dudelhenn en eur sraca ho daouarn.

Eur bugel koant oa Herri a Benthievr Ouspen ma voa a c hoad an Dukes, ar Vretoned her c'hove hennel oc'h Arzur a garient kement Bez en doa eur pennad bleo her ha melen he zaoulagad, evel re Arzur a voa glaz ha leun, hag he benn a tave souaus pa vezo hapo euz a c'hloar Breiz

Breiz eta a espere bezo euruz ker, ha ma vije Alix hag Herri o reu varnezhi.

Herri a zaou inar evit ober al lo a fidelite d'ar prins Guy a Dhouars ha da Alix

Nenze ar c'hont a Dregor o veza goulennet dorn an Dukez iaouang evit he vap. Guy a Dhouars a ulegas da zevel ar prins Herri hag a avanze a zouez hueu

Herri a Benthievr, Conn a C'hoello, a Vengamp hag a Avaugour me ho choar anna dirag an oll evit priedi da Alix a Dhouars. dukes o reu brema var Breiz.

Alan a Dreger a gemeras neuze ar gomz eleac h he vap. hag a drugarekeaz an oll euz an henor a rea derhan.

Evit echui an dimizi-ze e voue eur banket braz er c'hastel. Kear ve a reas goulenn evit diskuez he iaouendiger evit an dimizi-ze a c'houlenne pell a voa. Dre ar suiou ne glevet nemet tud o crial

— Buez hir d'hon itron ! emaudet ha levenez d'hon dukez iaouank ! henor, buez hir ha levenez da Herri a Benthievr !

Guy a Dhouars, tenereet he galon o clevet ar c'hoazou-ze, e lavare goustadik d ar c'hont Alan a Dreger !

— Caelit ta, va c'houdevy, pegement e car ar bobl mad-ze anezho ?

Nenze an Duk, goude beza chomet da zonjal, a lavare

— Bugale ger va e belfent beza euruz !

Ar c'hont a Dreger hag he vap a chomas tri dervez e castel an Naouet, hag a reas ac hano d ar gear laouen meurbet. An eured o doa kemeut a c hoant da velet, a dlie arver an engleo tremenet etrezho, beza great abenn daou viz goude.

Hogen mar a eo gaer evit an oll e rer aleiz a zonjoa e sgorer aleiz a aoruou hag a chom a dreus. ne c'hellor ket ho c'has da benn, kentenael zo e hoas merieze gurec'h evit ar brusel eget ma deo evit ar re al G. M

(Sur pennad all eur geah all.

AR FRANÇ HAG AR PRUS.

Lennet eux an derezyon-ma, o veza o oant d'ar gear eux a barrez T e kavet o labourat war an hent eun amezeg koz d'in, va mignon Paol. ha soto ni da ober eur gaozeadennig assamblez pell a voa n or boa ket hen beu velet

Da genta o komzom eux an amzer eux ar glao, eux an avel ha traou all evel-se. Hes seto Paol er-fin o toulla kaot eut eun dra all

« Assa ! Aotrou, » eme-z-ha. « me a renk mont duze eun dez benag d ho kavout da ober eur gaozeadenn hir gan-eoc h. Ne am beuz meur a dra war va spered hag a zeza ne dannoun kolz hag em belle c'houit da glevout gan-eoc h ar soryobez war ar preuchon-ze rag c'hwi a dle sur gouzout an traou-ze »

« Mattrere avoalc'h va mignon Paol, » eme-re d'ezho « Mes perag ne pas hirvo brema dioc'htu. ma ne d-eo ket eux a tekrepou er peuz da gomz d'in »

« Nan zer » eme Paol. « Gan ar brezel or beuz bet aze ha gan ar votadegou-ma ex eux disparet kemment a gaozyou da redeg e touez an dud ma ne voar mui eun den petra da gredi na da biou fizyout. Evel-se an dud a lavar pemaz. ma ne vize ket bet kemment a drabissonnou evet ma zo bet. ha ma ne vue ket bet sikouret ar Prusa, bevriken ar Franç n'ho d vize kollet. Ar Franç a ne deuz biskoaz kollet gan bro e-bed, pa so ei an traou eun. »

« Va mignon Paol. » eme-re d'ezho. na greoit ket re d'al lavaroa-ze pere a zo o redeg e-touez an dud « *Trahisonnou* a zo bet ! Ar Franç a zo bet guerzet ! » Nonbend a wiryonez ha kriz a faussoun a zo el lavaroux-ze Lavaret evel-hen hag e lavaret mail. e komzet evel an dud fur « An oll e Franç nag arabg ar brezel. nag epad ar brezel, n'ho deuz ket great ho devoir ar pannou braz. ar re a rene ar vro dreist-oll, a zo manket d ho devoir an oll en armo konduenné n'ho deuz ket great ho devoir setu perag or beuz kollet. »

« Mes dreist-oll ar Franç ne devoa ezom da veza kaluzet.. Ar Franç edo pell a voa. oc'h ober goab oc'h an Aotrou Doue, o tellal Aneza ure he spered difeiz ha dre ho diskuzou. Pehini eux a c'houre nemmeuou Doue ha n edo ket evarken, ar Franç, dispri-

ent, lintret dindan an tonel gan ar Pennoù ens ar vro ha gan an dorn troùs ens ar bobl, pehet dre gaz, a drèn kaoz, mes dirag dismegnet an oll, e gwel é ar bed oll? Pinvidikan ar pennoù-se, ens ar re vras-se pere ar goanvez a-dreuz ennhon plega ho c'hiniz dirag Doue dioc'h tiantan ha dioc'h war ennoù lavaret d'ezhe ens Iliner ewid distrujoù é ezhe hen pavezet ewid ho Gouver ha Vestr hag ha Doue? Ilag, an dorn troùs ens ar bobl, dremm-oll er c'haryou vras had a ra evel-hi-hu. »

« Gwelet an oll goanv hennezoù a Zoue pehini a ordrenn d'eom respet douja hag honour ano Doue hag an oll dud ano santel, evel ar Re-pounner ha Iliz hag an dud kensaket da Zoue gwelet penaos edo ar goanv hem-mezho-ar marvet er Frans evnikan kantreadoù fall a gantchoc'h skrilennoùerien difaz ha dianoc'h a vilon ma hanaent da vlasphemi ha voall-goms hemdezh a-enep Doue, a-enep ar Rouanez Gouaregel oul d'eom gan Jezuz-Krist, a-enep an Iliz santel katolik zantel gan-i-ha war an douar a-enep kenmeneu a dle bezà respetet, hag ar re ho devez ar galloud e-tre ho dispenn a lezo anezhe da lavaret ho c'hontrach a reont zokén, e oc'h serri d'ezho ho gnou evel ma vez ho daver hag ober. »

« Hag ar zulvoù santel pennoù e vezont-hi marvet er Frans avuikan? E. Larit e welet chag a weler bremà c'hoaz, pa dond o labourat da zul evel war ar pemdez. Hag an oll garçon marc'had a Frans, a gemmere skwer war ar gear beaù sale pe zamherad. Ar Pennoù a vale hptamant-se ha na lavarent ger er c'hontrol, ho-zonn e lavarent labourat da zul. »

« Hag evel-se ene an oll goanv hennezoù oll a Zoue. »

« Ia, ar Pennoù er Frans hag an dorn vras ens ar bobl gouzoud dre ho skwer na honoret da sellout an Aotrou Doue, pell a zo. dre an dispriz a reont ens ho c'houzoud hennezoù. Ha Doue, skwar ez-dè, a ro douet d'ar skwer hem herzchet hen dorn ens ar Frans evel ma e oar vadelezh ewid ar c'hastiz. Ha geiver ar hanaent evel se da matroz eut-ho. Ar fers a vez hemdezh en ene vihanat en ar bro gez, an diskrijen a greske, a greske heppred ma ne vize ket douet Doue d'ar skwer ha dre zno da lavaret d'eom koll'e vezo oll skwer pell distrujet da hanaent. Doue hem dezo ket evez ewe-ent-ze. dre dreuzken zanezh eged dre vihanaget ze-hin douet d'ar skwer a lezo an diskrijen ewid ober d'eom distrujet eut-ho. »

« En trede-se ze, ra magont Pabi me fell d'in lavaret en an diskrijen en an dispriz a lezanneu santel an Aotrou Doue en ar mank a fez ze e zleom klask hag e kavout ar penn-abeg. ar reazon ma he deus kollet ar Frans gan ar Prus. Ha nebet en drahuzoniou a ra bet Pa Napoleon nag he jeneralet a ho deuz gwerzet ar Frans ec hin ma soupet a ho devez e hanaet e-kerz da welet ar Frans o koll gouzoud a reont pennoù kollet ar Frans, a vez bet ho c'holl ho-zonn. Hiz a ho deuz bet graet ho daver eged ma reas ar pesch, nag e kaver Doue nag e kaver ar vro nag en ho c'haver ho-zonn, ha neuz pa no deuzet ar bresel. ho deuz hem gavet kerz en ho c'houchou. N'ho deuz bet vammet goulenn nikun digan Doue a vadeg monet da pedmuno na skoden kredi a reont e vezont gwazet a-zoue'h en e ober ho-zonnan ho affeyou ez e c'hontrol, graet ho devez ez hin ar beuz hen lavaret, kemmet a fazio ewid pellaat diouz ho ar zikour ac ene ma n'ez ar re Kentelvet Ell, rene all reont dre heuz an dispriz tam e-kerz preparet ewid ar Bresel ma a ho deuz gouezet memez hen hem zifenn. An dalleviez a no kavezet ma ar pennoù ar galoun a zo manket da gals ens ar re a gerz diouz ho kaoz ez pep tra a vanke d'eom zikour Doue dreist-oll, ha setu ez-eom bet dishavet. »

An Emzv

Traoù digoustum graet ens ar Frans.

Marvet ens ar Frans ha Breiz ens hanter kantved pe zoue Mont a ra ama da zerc'hel ar c'hrennarded e kemer graet ens ar Frans eut da vrud ez ar bed-se. An ofiser ma e vez eut da Madrid, a set da ober kaloun ar c'hleo pa vez graet mad diouz-h. gwez-ar hag a lavar en em gave da zistro ens ar vro-zo-hont.

Lod a zo ma zivoe ezhe dipdan mod ez en hag e vez dre ar c'hrennarded Madrid e c'hleo ze. ma vez dishavet mad hag a lavar e vez bet graet.

Setu hen a vez graet e Paris ens an eil kantved ma zo ganeomp. Pa ma deo a lod ac'h en em gavas graet ar c'hleo pa zaberzas ha pa zavas ha ma oa ac'h ganet. Ar Frans a ra pedadeu pa pred ratoz hag a zo graet bet hanet en ampartiou divers ez ar c'hleo. Ma vez unan, an ofiser ne c'hellas ket mervel da vont da zikour hemañ, ha pa ra hemañ pe vez graet da vont da zikour hemañ, ha pa ra pe vez graet da vont da zikour hemañ. An ofiser kleo graet ez ar c'hleo ha na ra kemmañ ac'hanoc'h ez ar c'hleo.

An ofiser a zo da vont ez ar c'hleo hemañ pe glevaz an dijou il en doa accouvet bruch dezhan e-kenver ec'h he boti d'he accouz e hanv da vont d'he di. rak mont a ra da gaout hag e gwiriaoz gouzout ez. ha koll a ra e vuhez graet.

An ofiser ta hen kaspas gwella mac'hellaz hag her c'hanas da di he Doue. He deuz a lec'h ez eomp dipreset pinvidik a ra. Doue Antonio ac'hanoc'h hag an dra ameuzh gouezet a zo ac'hanoc'h hanoc.

N'en em gavet nemi da lavaret pe pen nec'het e vez en tud pa velaz he vap ez ama ze ha pedadeu. a anavezoc'h-ez rak a zistroiñ d'an ofiser evit bezà savetet ha vont dezhan Doue Antonio a c'hraoñ dezhan e kenveriou ez zikour an ofiser kaer en he di ar re ha ma vije e Madrid pe war an dro.

Ar vicher hen kenavezet mad evit mardezhañ pedadeu Carlos a harroe hanv, hag e c'hellaz graet an ofiser ampoaz hag hen en em gavas mignonoù vras. An ampoa

ouzh ho daoù. Hag ho daoù ive e carfent bleuñv ha redek bro.

Pa voe pare he vap, ema an oferer Doue Katelina lein eñve da vont d'an Iliz Katolikaus ar c'hoadet eur verc'hed gaer ha dous ewe, ewezat pedus ar feiz hag ar douarne. Hag eñve eur pennad derrez ehanv bennak Carlos a Rivera diskuiz e vajen zonjhan ha me ne c'hoanvezoe ket gwell. Eñve ni eta en hent ha drouzhoump peb a vare'h a voe lein ha friantiz enta.

En noaiñv kenta eus hor bed e chomejomp da lak an eur gaer hanvet ni, paopale'h eñve lakaet ar re a gomz eus gwelet e Spagn. Pell an dévoe o c'houzoud eun tam bennak da lein, dindan hon daoù. Hogen ned hanneaz o vehelli a vez diaer bro ar c'hoant ha pa vez neoun ne vez ket Gaer. Dihet a rejomp o redare ha mouskoe e coussjomp pad an noz evel dama dilkus

Antronoz e zejomp da hano en dén maud. Ter c'hoarg a voe diskuiz ha ne c'houlennoen ket vell evit galoupat Carlos a voe ive gaer meurbet rann a re hag e leue ha vare'h da vont evel ma clevomp rann ha gwashoc'h

Eudonnoe petra bennak ne doue ket penaoz var vare'h a lavare bep eur amzer da ha bet e c'hoarg diverc'hel var hor c'hoant da vont en diskenvou. pe abaoe ar fin e zejomp hor gourvak. Ar pez ma rae ar soud calhaù a zigouezas. Va marc'h, o tisken divar eun dorgen d'an doue rann a zevelpat a gevezi, hag an arvocas d'an douar dek pe unnek gwech dindan hon. Chom a rae eur pennad var da douar ep ma vel evel sabatoni a dap e delig neiz e ma da velet penaoz eno en marc'h. A-benn pemp a voe gwashoc'h lavaret evidoumoe. Ne c'hoarg a voe ket. Ha dre dreze ou hanv her penijenn gant eun tenn penaoz en ho zoanvez

Neuze eur wech bihez a honez penn da c'hervel Carlos pa Carlos a voe penn eil re hag eun eulliou va c'hiñvel. Sevel a ris var an dorgen dindan dor. mes ne vell dein. Adarre a ris ervoe eur wech hag eñve ar gé dindan da zonjal e vennoun ar a dlos dezhan. e to a en dro da velet penaoz e oun chomet

Bennak benn dek da hanv eus, e chomemb da lavaret dezhañ, e savemp e re roued d'ar c'hoarg hag e lavaromp dezhañ ne vijemp ket evit lak hañ da vont ar c'hoad. Ne c'hoarg ket dioc'h an noz ma vijemp ket bet gwelet gant den ebet. Ar gé a lavaras dezhañ ne vijemp ket bet gwelet gant den ebet. Caer oa ar bed ha ne vijemp ket bet gwelet gant den ebet. Ne vijemp ket bet gwelet gant den ebet. Ne vijemp ket bet gwelet gant den ebet.

Ne vijemp ket bet gwelet gant den ebet.

guelloc'h, hag or zal ma edon enhi, dlstruch ha great var vaonl. ganl he mogerion du ho mone, a fonteiz henvelne h oc'h ouu boul iaerou eget oc'h eun ti a vije tud houesk o chom enhan. G M

Bue pempad all our vech all

Eun tarlo hag eun ofiser prussian. — E mis kerzu 1870. pa voe Orleans nevez coezet etre daouarn ar brusiaouy. eur vanden eux ar re-mo en em daolas sur bourk Scnoy eleac'h a o doa great drouk eber e'hoas. An ofiser a ioa e penn ar vanden-ze en em staliaz er presbital. Lioa a maro a ioa varnezhan pa zigouezaz ano. hag an Aotrou Person a e'houlennoaz outhon petra a soa digouezet ganthan

« Hel emoa an urz. eme ar ofiser, da vont da Orleans dre ar c'hoad. Treinet em oa Chanteau e penn va rejimant ha ne voan kot pell dioc'h ar bourk-mo. pa velis en he za e eruz an beuk eun turko, he armoa ganthan

— Piou zo aze emezhan ?

— Prus eme ve

— A za. eme an turko, ne der kot dre ano

.ha a ris va marc'h var draog hag e livirio dezhan !

Prizonier faot da zoc'h d'ar-fenoar

Hag e reas

— Taou da gortouchennan d'ou douar !

Lazat a ra var an douar he zoc'h cartouchennoo mes digor

— Taol da fasit !

— Biken ne daolio va fusil biken ne van prisonier me varno kentoc'h.

En em lacat ora var henn eur c'hlin, hag e teuu varnou en dro c'hoil. Pemp tenn a iosk clevet a reun ar boutiji o voudal. Ha va zoudarded, sebezel o velet kemeut a gouraeh. ne groeent kel mont var draok Boutiji an turko ho diseare

— Tremit-in. a lavaren-me dezho va lezet a roa-hu da vont lozet gant a' lampun-ze ?

Va soudarded a deuis hag a dor dezhon he vreo'h deou mes an eurkn a denn ato gant he vreac'h cleiz hag he droad.

En loden eus va zoudarded a ra an deo evit selaou varnezhann dioc'h an odeon. hag a dor dezhan he vreac'h all hag eur c'hor, Mad, evel pa o'en d'eije poan ebet o clenke c'hoas gan he zent toskel an tenn eux he fusil.

Gant ho c'hounnar va zoudarded o deus neuzo he zruillet a daolion sklaren. »

Goude hoza iavaret kementse an ofiser digolou-ze n en doa nemet comzou disprijus da lavaret eux an turko-ze, eux ar zoudard-ze a Frans a zole'he he unan a sa eur rejimont prusianed ahez !

Ar chase a zigoro, o departamant Finister, d'ar 17 a vis Gouengolo

A lezo nevez var ar chase e Frans a zouk pemp seoet eresk evit ar ro a fell dezho cnout an otro da chaseal.

Evit ar re a laca tizir ar post eo mad sei dezho da c'houzout e couz dalaeg an deiz kenta 'euz ar mis-mo, pemp gurunes *affranchis* eul izer eleac'h pevar guenneg a goaste kent. Da lavaret eo, evit n'en doveso netra da boan an hini a resco ar izer eo rol local varnezhan, ouspen an timbr-post gloz a bemp guennec'h, eun timbr-post gller a eur guennek Kementsu da c'hortos ma vezo timbrou-post a bemp guennec. Goulzout a rer pa no vez ket *affranchisset* aroulc'h eul izer an hini hen resco a bae lurroc'h eget an hini hen laca er pos

---

D'ar 10 a Vengolo. retrud evit ar c'hourezet cuz an drede urz. e Leanevez.

An Aotrou Troadec, vikel e Guerlesk.n. zo hanvet vikel e Plouguer

An Aotrou Yvenat. vikel e Plouguer zo hanvet vikel e Guerlesk n.

An aotrou Norant. vikel e Eliant zo maro er sizun dremenet

PRIZ AN ED.

Kemper. — 2 *Guengolo*		Pont-s Abat —2 *Guengolo*	
Pris an deou e Kemper		*Pris an deou e Pont-s Abat*	
Gulnis	27 lur 34 c.	Gulnis	3- ur, 61 c.
Segal	17 ur 42 c.	Segal	** ur, ** c.
Eiz.	15 lur 44 c.	Eiz	19 lur. 13 c.
Ed-du	18 lur, 40 c.	Ed-du	21 lur, 02 c.
Kerc'h	17 ur 76 c.	Kerc'h	19 lur, 3- c
Avalou douar	6 lur, ** c	Avalou douar	8 lur ** c

PETRA DA OBER?

Levrik scrifet a enep ar geier a glasker da skigna brema etouez an dud.

Moullet e ti an aotrou ne Kerangal.

LEVR. BUGALE MARI

Gant an Aotrou Chaffoy Chaloni a Zant Briec.

Moullet evit an eil gueeh, ha cals caeroc'h ha difaoue h evit ar vech kenta.

HISTOR BREIZ

Gant A. de M

A zo moullet evit an trede gueeh.

An dud divar ar meaz a gav ei levr-ze kentelion caer divar beun ar pez zo tremenet en ho bro

A. Levr-ze a gaver er braz euz an tiez a verzet Levrion enho.

Ar Gerant An DE KERANGAL.

Kemper moullet gand Ar. ne Kanoar. Moullet an Eeopti,

Dimanche 16 Gouhemar 1871. N° 346. Sizyem Blavez.

FEIZ HA BREIZ,

KELOU A BEP BRO, HA KENTELIOU VAR BEP TRA,

Bigaret hep sui da gemeat Christen a gant ar brezounek.

CONDITIONOU EVIT CAOUT AR GAZETEN

Kaer ar Feurtaou Cantet-ar-Nord hag ar Mourdaou Gallek eur bloaz dauou scoaz pell a daer h maz. pevarzec real

An Abonnamant a dle bout gant arvarg eunvez ar gazetou

Ne lar ne vgas lat en dro ar c'hazet, enebas a vanc goude ma ne vez ket chomet, a ne rendrer ket ahanti a neuz.

An abonnamant a gemerer e ti an Autrou an Kanaouen, meulier an Europet, ru ar Gaperou n° 48, e Kemper.

D'an Autrou an Kanaouen eplan e dleer adreuzi ar goulennou ha kemenet a zell eo e zerrich ar Gazetou

Ar scritou da vanet ar Gazetou a dleer da adreuzi d'an Autrou GOURVAR, eplan.

KEMPER, 16 Gouhemar 1871

An eur muntel casaing a ra heuvel ec'h eur c'hoz a re dalc'h mad an enebourien e chiok he nistor. Ar gouniou fidel douzanmet en ilis-se doudou ar Pab hag an aotrebou a ra ann armou renket da gombat.

Bennozet e doue grant ato hag e vimp ato hoc'hiz ar bed rag an dorn gant ha bleuzen an eur monne da vouzoug anezho

An dra se na c'hallfet ket hoc'h douzaret dioustu d'an oll enebiou a rear deuhe. Ar gristenien pere ne an ardro ampart d'ho defou ne oulent ket kea nebeut hoas tre ket hoc'h an ma chomfent fidel deuhe. Ket ha ma chomont oll ennez. Hoc'h ar gristenien ar a c'hell mascoot a fidelete a c'hallfe hoas torret an englen hag an tarvanet ezruhe.

Ha neto petra en deus soñjet an enebour. Goude hoas roet roet ha mil stocad d'ar re, goude hoas ampoent mil ne c'hallfet ket doue ahanu nemeti dre nerz e zonch hoarn he distruja dre flonse pe dre an c'hall ket he distruja tre rak commou Jesus-Christ a lam dezanthan an tapoursou ne he defe ket da vanna en eur mod e pehini ema evel anter douzaret.

Ket hemeniou e zonch lacat ean dann eur re an ampart d'ho defou da deiser ho armou pe kentoc'h da vont a vanu gouzhan rag hen zer rimuhan a gaf ac'h an hag evit he mad en e ra ar brezel deuhe. Eh-ne ar gristenien a dlefe he ancoua pa ean gaer e c'hoanter gouzoc'h petra pa mad d'ar vro ngat an dud he vanna?

Ha ne gaf ket deoc'h goelet al bleuz ne h oher an dra da zur c'hoazo a ra vanka eur vandon vad a nouvel hag evit ne c'hell an dagerou ne ar an toulla ne doue. an eur ket da oher ho kenvreuriz ha da lavaret d'an dourad e tilamet doue d'ho zicour da vanna evel toujou zurtho da oher ean tout en doue pe da zikreuna an ar rag eur vech ma vezo ruz ar c'hraou hoc'h bleuz a vouzoug goelloc'h ngat an dourad ha goelloc'h ngat ho marsio petra a vank deuhe ar c'hraou-se?

Ne ouzoun ket hag ar kenvreuriz ne ene al bleuz a blankio d'an dourad, ne ouzoun ket hag ho c'helo mall da penn ouzhan, ar pez a ouzoun avad co ez reaz ho ca christenvreiz hag a gred hoaz christenien vad hag en eur lec'h da vezo hoarllet gant pennegresou ha ne daiont nemeur hoc'h ngat pennegres ar bleuz-se. Mont a reont a vouz gant ampoenien ar fest hag an dra var meaz a bevent condaonet anez gant an dra.

Ket ar gristenien-se hogalc hag a fell deuhe oher neuz d'ho tiouz ha ne fell deuhe nemeti ouzh kenvreuriz ar pez a blank deuhe, ar pez a ra evel ho fenndan, co en eur glasa Pe Noz hag en deus lavaret ampoent eur vech en deu mouez ha a zouz vadou hag e vpont ampoent a vrank d'an dra ngat dapar kenvreuriz Paris.

Hogalc'ha ga e houer hemeu ho mouz eun den bennoz deuhe eleac'h nemeti hag oher ar pez a e houlenner ouzhe, en eur lec'h da velet hag hen a ra ar gouer hemeu-se doue h ho dougo pe ne de ket hogalc'h evelse ar dont ne meuz hogalc'h vad. Soudarded hag en eur ha zifa da vpon an arnou rust gant ar jeneral ha da velet pe h. ho houllo pe ne raio ket soudarded evelse ne drec'hont nemeur a ouzhoarvez nemeuz ket pell zarn dreac'h hen a vouz gant an ouzhoarvez. Hogen mar deu red da soudarded anez oc'h ho prizi pezo bennoz ma e houzoug e c'hell ar jeneral-se faza, penaoz e c'hallfe christenien katholik chom ep nenv oc'h an Iliz ze en ho fenn hag hi e c'houzoug e taol a benn'h Jesus-Christ ar ha ne c'hell ket faza pa gemer diwar gador sant Per?

Ar gristenien a fell deuhe oher neuz d'ar Pab ha gouzout goelloc'h ewhan pez a rear da oher evit eun dra ne velont ket rampart tout da vont da vez christenet, ha a ouzoug ket pell deoc'h hen a vouz gant ar re ze e fell ret gouzout dezanh doue h pe ha

Hag ar re ze en em zantgent doue'h an ilis a e dremm gwisket hen vez nemeti choum ep nenv oc'h an hini ze hag ezo Doue en ho fenn nemeti houllo ho frondeuriou. ho fell credennou kentoc'h ngat vezo ar virionez oberz an ilis en deus bet degant Jesus-Christ ale houarnou rouan-

Galilée ne l'en garantit pas. Il savait que la haine ne désarme point long-temps devant la vérité, et que le plus sûr moyen de la désarmer est de la braver. Il ne voulut point éviter le danger, mais il voulut le prévoir et le dominer. Il savait que l'heure de Jérusalem n'était pas encore venue.

Bientôt, — nous ne savons pas au juste combien de temps après, — il apprit que Jean-Baptiste avait été mis à mort par Hérode Antipas. Il ne pouvait pas se méprendre sur le sens de cet événement. Il savait que la mort de Jean-Baptiste était le commencement de la persécution contre le royaume de Dieu. Il savait que le sang du précurseur allait être le premier d'une longue série de sang versé. Il savait que la haine des princes de la terre contre le royaume de Dieu ne s'arrêterait pas à la mort de Jean-Baptiste, mais qu'elle frapperait tous ceux qui, comme lui, auraient rendu témoignage à la vérité. Il savait que la mort de Jean-Baptiste était le commencement de la persécution contre le royaume de Dieu, mais il savait aussi que la persécution ne pouvait pas arrêter le royaume de Dieu. Il savait que la mort de Jean-Baptiste était le commencement de la persécution contre le royaume de Dieu, mais il savait aussi que la persécution ne pouvait pas arrêter le royaume de Dieu.

Notre sens est encore trop grossier pour apprécier la grandeur de cette âme. Nous ne pouvons pas comprendre comment Jésus, qui savait que la haine des princes de la terre contre le royaume de Dieu ne pouvait pas arrêter le royaume de Dieu, pouvait cependant craindre la mort. Nous ne pouvons pas comprendre comment Jésus, qui savait que la haine des princes de la terre contre le royaume de Dieu ne pouvait pas arrêter le royaume de Dieu, pouvait cependant craindre la mort. Nous ne pouvons pas comprendre comment Jésus, qui savait que la haine des princes de la terre contre le royaume de Dieu ne pouvait pas arrêter le royaume de Dieu, pouvait cependant craindre la mort.

Il ne voulut pas se livrer lui-même à la haine de ses ennemis. Il ne voulut pas se livrer lui-même à la haine de ses ennemis. Il ne voulut pas se livrer lui-même à la haine de ses ennemis. Il ne voulut pas se livrer lui-même à la haine de ses ennemis.

Il ne voulut pas se livrer lui-même à la haine de ses ennemis. Il ne voulut pas se livrer lui-même à la haine de ses ennemis. Il ne voulut pas se livrer lui-même à la haine de ses ennemis. Il ne voulut pas se livrer lui-même à la haine de ses ennemis.

Il ne voulut pas se livrer lui-même à la haine de ses ennemis. Il ne voulut pas se livrer lui-même à la haine de ses ennemis. Il ne voulut pas se livrer lui-même à la haine de ses ennemis. Il ne voulut pas se livrer lui-même à la haine de ses ennemis.

Mad ê mad, mes, e ho merkas ker

En eun amzer ez eskor kaer an Eskibien ha skolla ével doare gand profeted an Aotrou Doue ; ne vad ébe ha pedi ra galvo eun escop. Pa e kalv Doue eun den da eur gurk ken hael eve ma zeu ken tud an eunvan. Ker e'hanver a hañ nébeug he gavel etre divrec'h eur vam devet hen amprou eve ; he gresk hag e ra devhan gouliad eun ha netant. Ar rouag a gale ker ez hañ. an dinevez ar pemp c'hantved ar gand en eskorel hel Doue da c'helver eun den ha ne zirvel hel euthan d'hen ober ken nebeud. Ter a zo eur gwaskamant Paol eur wesian nebeu a Iloan Da vaan e vezo lavaret, « Ken da vag ha da rouanez, » da eun all « ken da mil ha da vilvet da zant » da eun tredé ; ken ez ez vezo da vezañ ha zul vuia, » mes kemmet a zo gaër a gleo ar gouer kemmesmañ « Neuze da genta var da zevezon na zell mui var da ker ha da dud d'am lezel » An doare-mañ an dentilh diwezh a pep tra en a c'houlenner digant eun aberzour christen G. M.

Sant Theodet, patrom eunn hentelaou.

THEODET E GLIN GANT E VAMM HA E TAD-KAER

Theodet a jomas eun nebeud amzer hep kaout kudurt gant Paol-eunan ha Theokaren meurbet gant hag e klaskas ganeza en ti kaer ha kempenn kenza ar c'hoarioù ruz ar bed. Diouz ann abardaez eunan den yaouank kaer el Gloerrieu hag a ra ar ger ar vro a deuas da vezañ dervez eu den ar guerrerour kalvet vondardet e kever pe kreiz eur vaner dishañ ar c'hoarioù. Ann hentou eta a ra ar ger hel ra ar ker eun den ober he daoù ahanomp d'ar gardou ar ho dro eta ra ra hel ziagel mein pounner eun gounneg ar guerc'hezet. Pemzek a vlez eta deuas ar gwasanerez all evit mont da herdi da vro ar katrarchet ; mes ar kaoued e den ebet ann ne ziwelas a vez ar mein pounner ann hentou e c'hellas d'ann noter hag e ra ar ker ha ne ra ar ger ha ne ra ar ger ha ne ra ar ger

tin. Poket a reas d'ann oll gristenien gant kals daelou hag e c'houre hemennas dezho rm he relegou d'ar beleg Fronton pa deuje ann a Valos gant he vizoned evit ho goulen. Neuze e reas ann ar gross hag e valeas varzu al lesvarn.

Kaoni a reas daou vignonn dezhan a rean ho galvond evit be lakaat da dec bet oe reas van. Oc'h antreal el lesvarn, e sellas, enn eur e boarzin, ous ann tan, ous ann dour bero ous ar rojou hag ann traou spountus all a tou enn evit merzer a ar gristenien. Theutchans a lavaras dezhan ec'h he le e boarzin rag ann ouermanchou ze n'oant ket evithan. Bez miganonn din emezhan ha d'ann impalaerr n eus lors petra e honnchal a peto digar no lakeat e viz da veleg Apolinn hag ar veleien a'l a vezo dindannbot evel meuir e viz enn Amor Dra kaout enorion ha danvez. no peus nemet ac'h Jesus Krusifiz gant Pilat er Juduc ha distrei ar gristenien all eus ho foriestien. Ma c'hounteas aour hag arc'hant, n'peo ket nemet a ma kin. Ar baianet a lou enn a gare mad komzou Theutchans hag a hede siard Theodos da neuz ous ar gouverneur [illegible]

Ar veleien hag an noblans a lavar arc'hant d'ar Prus

« Setu aze va mignonn Paol, » eme-ved ez-ha « petra hen deuz diskarel ar Franc petra hen deuz lakeet ar Franc mui oc'h eged neiza an e-bed da vea drec'het gant ar Prus? he spered difuz an disprizt hag ar gwad a vez bet enn e c'houre hemennou Dieu he foilleiezhou hag he lourasou. Klask er meuz ar hanno ar pennoberg a rezoned enn a gaved hag eur a vadlipervijou ar Franc a ra ober evit ma eun dall gehou a lugoni enn neiza da gask per meiz en eur wezenn spera gwenn. Ar pasur kez dall. Lec'h a rou da gaout trura out-ha. Sies mag a vrudrou hen deuz-hen war an douar. »

Paol. « Dioustu-roaic'h elo-hen vez komzomp o vont da glask per en eur wezenn spera. »

« Ken diou a, » eme-ve « en ar rea a da glask ar penn aueg ar penn kaoz eus a gouion ar Franc er meaz eus ar pez em beus lavaret d'eoc'h. »

« Sies Paol, » eme-ve « lavaret oz peus vez. » Ar Prus a en or sikourel. A-nez n'he divize kervikan tre ann ar Franc. « Petra a roian d'ho-tu dro a ger-ze en-bet sikourel? »

Paol. « An dud a lavar mes 'n drou e liw oz peus kleve ann traou ze pell zo, an aod eta a lavar penaôs ar vel n'hag an noblans a gasse arc'hant d'ar Prus, epad ar brezel ewit sikour ar Prus da c'hounid. Ar veleien hag an noblans ho garent ket Napoleon hag ho divize a gomz da vad da vadeli ar zrakara. Setu petag e sikour ewit ar Prus ar pez a klevet em beuz avaret enken gwelet [illegible]

[illegible]

gasaz soezha en he roud en eur lavaret : « Diou ma z-out! » dal,me a zo o vont da roi arc'hant d'ar da gass d'an dud-se pere a lak d'eom en tê, da vrudeur, a zav d'eom oc'h tec'h a revio or bro, a laer war-n-om kemment a c'hellont da baka! La ia, me a ya da roi arc'hant d'a da gass d'ar lazeryen, d'an enemerven ha d'al laeron-ze! Deja a ueront a-vonic'h war-n-om, me gav din. »

« Paol, » eme-ve d'eza, « ha c'hwi a gred an traou-ze? » « Ne gredon ket, Aotrou, » eme Paol, « petra da respont d'eoc'h war ar poent-ze. An dud a gont kemment a draou! Ne vaar ket rag den ann pedvarn a lavarout ar pez a vrumer ha pedvarn e lavarout gaou. »

« Mad! Paol, » eme-ve « Klevet ama ar c'hadeyou-ze na peus klevet, ne d-o nemed geoyer. »

Neuze, o welout d'ezha gan va lia eur marc'h pehini edo e pare tost d'eom er meaz, e lavaras « Paol, gwelet a r-ho ar marc'h-se pao aze o pare er meaz? »

« Ma? » eme-ve « kon gwir eo ho deuz ar veleien hag an noblans kaset arc'hant d'ar Prus, da rouez ar Prus pe d'he dod ewid he sikour evel ma ho deuz ar marc'h-se daou gure war he dreid. »

« Neuze a-n gwir ann e-bed, » eme Paol. « Ar marc'h-se ho deuz diou skouarn, mes n'ho deuz korn e-bed. »

« Kwel Paol, » eme-ve « me a ya da zisklerra d'eoc'h sklear e-kriz an deuz da gredenia penaôs ar veleien hag an noblans eus ar bro n'ho deuz ket kaset arc'hant d'ar Prus ewit sikour ar Prus, nag araog ar brezel nag epad ar brezel nag abaoue ma eo beanet ar brezel oc'h ar prussianed. »

« Nekel epken n'ho deuz ket kaset, mes zoken n'ho divize ket galvet kass hag ho divize bet e bount da ober. »

« Daou dra or beut ama evel-se da welet, hag an daou dra-se me ho prouvo d'eoc'h sklear dre an dri : 1° n'ho deuz ket kasset arc'hant d'ar Prus. 2° n'ho divize ket galvet kass hag ho divize bet e bount da ober. »

I°

« N'ho deuz ket kasset arc'hant d'ar Prus. »

« C'hwi Paol a zo bet soudard, c'hwi oc peus gwelet kass a vro e'hwi a vear eun tam an affer-ze, e'hwi a vear dreist-holl ne fell ket d'ar veleien hag an noblans eus ar bro n'ho deuz ket kasset arc'hant eus an eil bro d'ar-bed, hag evel-se e'hwi a gompreno ean ar pez a vez da lavaret d'eoc'h a-veaz eta. »

« Mar ho deuz ar veleien hag an noblans eus ar bro kasset arc'hant d'ar Prus, e pe lec'h, e pe zoare ho deuz ket kasset ho arc'hant? Ne vez ket ho deuz ket kasset ho arc'hant da ar zarserez hep kredadeu, ec'h ne d-dant ket ar pez da ra lahouzoul gan ho arc'hant war he c'hein. Ne vez ket ober pe zrailh eus anezha d'ar vro. Gwir eo! Pa vez aet ar bro da vrezel ez ha ar veleien eus ar vro-se hag eus a vro-mañ ar-dal ma ho deuz bet zervichi an dud, e c'hellont ober kass

ho arc'hant d'ar Prins, mar ho deus kavet unanbed da Wagres ma na vefent ket aet da gas ar c'hoant-ha da ginnig arc'hant d'ar Prins ! Pa vimp ho-unan d'ho c'hêrioù N'hon kaso ket an dud da lâret hon eus aet da gas arc'hant d'ar prins. »

« Ankouaet a rit-hu Paol, emezañ, ma n'eo ket ar prins eus ar Wagres a zo bet kaset da gas arc'hant d'ar Prins gwechall ha ma n'eo ket ar prins-se da dad ar prins a zo bremañ ? »

« Ne gav ket dimp, emezañ Paol.

« Mat, emezañ, ma ne gav ket dimp, ezel-d-on nemedañ an hini a zo bet kaset da gas arc'hant d'ar Prins gwechall ha ma n'eo ket ar prins-se da dad ar prins a zo bremañ ne welan ket perak ne vefe ket hon daou kaset da gas arc'hant d'ar prins a zo bremañ. »

« Anzav mat eo. Hag ez eo ket ho-unan da gas ho arc'hant d'ar Prins ma vefe da vab ar Prins, pa d'ho doa ket ? »

« Paol, hag ouzout a rit ho eus bet kaset da gas arc'hant d'ar Prins — mar kav dimp ne vefe ket aet da gas arc'hant d'ar Prins ma vefe bet kaset ar prins a zo bremañ ; pe ha ne gav ket dimp ne vefe ket aet da gas arc'hant d'ar Prins da vab ar prins pa d'ho doa ket ? »

Mar pouezas emaon bremañ war ma c'halon da lâret ma ne gav ket dimp, mar d'eo kaset da gas arc'hant d'ar prins a zo bremañ, mar d'eo ma zad ar prins-se a oa ar prins a zo bremañ. »

« Ne gav ket dimp ivez, emezañ Paol.

« Nann, Paol, emezañ, n'eo ket mat, ne gav ket dimp ivez. Nag ar re all kenvroidi ne ouzont ket hon c'hoant. Ma n'eo ket ar prins-se a zo bremañ ar prins a oa bet kaset da gas arc'hant d'ar prins a oa bet kaset da gas arc'hant d'ar Prins da vab ar prins pa d'ho doa ket ?

« Ervat eo, Paol, e lâran, ma vez penaos dre ar gwenn-skrid ez eo bet kaset da gas arc'hant d'ar Prins. Ma vije ket ennañ kaset da gas arc'hant d'ar Prins, ne vije ket bet kaset da gas arc'hant d'ar Prins da vab ar prins pa d'ho doa ket.

« Ervat eo, Paol, e lâran, ma vez penaos dre ar gwenn-skrid ez eo bet kaset da gas arc'hant d'ar Prins. Ma vije ket ennañ kaset da gas arc'hant d'ar Prins, ne vije ket bet kaset da gas arc'hant d'ar Prins da vab ar prins pa d'ho doa ket. Ha ne vez ket ennañ kaset da gas arc'hant d'ar Prins da vab ar prins a zo bremañ ?

da Gerne, hag e klevet kenta cano ar merour marvaill, Mes trouenet e Leon. » An Eaute.

Penos var Gouvarnes.

III

Ann a ouzafe gour pa lavare en Philip-August a ane e gurionez Dug a Vreiz Juvezoc'h e voue guelet

Constons, o vesa kemeret evit pried Guy a Douarn, e devoa evelse he laket da vab Dug e Breiz Met ar brinsez eulabeka-ze o vesa dre da servel. E hy e oa devoa mo. gaet eliet va ar roe Philipp Franz n c'helle evel ma c'are, Lezel ganthan pe lamet dizar han mouspamant Breiz

Roue Franz a lavaras sur a Dhouarn da c'hoard d'ar brinsez Alix ganthan he unan avail e talc'han ato an hoela gulloud rak he vanke gouese da glask e pep leac'h da genta he vab ar maen

Guy a glaskas mesur a vech en eta denna a dre daouarn roue Franz, oa n oa ket ene avoalc'h evel en eta deuna he hanao, ha zeil ouie sezhan aher he lovar oc'h an hent o tos ereoc'h ev hano Philip a zalc'has ar c'henta guelet var Breiz ha drouklabaat ouy n oue pared da Alix bete ma vije bouina an zaul da zeo he maro he stadou.

Roue Franz evel ma ar eus lavaret en doa asantet da zimez Vos a Vreiz eaio maje Alan a Dreger Hogen seiz a veas kenn ganthan. Neza deus da zougal ta on ar brinsez e Tigner Penthies tal calleney da pennag nvaolc'h en devoue aoun ne oje ket aher a garge ganthe hag e zougas dimiz dukez aouarn Breiz da cur prins a vro-c'hall abalamour cur prins eur ar zorn voas da biego dezhan ne greuje ket sevel en he cuep Diskle a reas Perig Dreux anop da Rogers a Beaus ha da Yolland Couci Ar peins-ze a zisklerpe eur a zaizo-ar-tro hag a ane nie da Roue Franz e gis Breiz

Ar vro-tanez kenz a voa glac'aret hag a c'hroasmale

— Adarre eun estren !

Philip a reas ar c'hoardisaouio n garne gant Per a Dreux henna en em pave e eurus da c'hellout caout eun bevelep alanc. Hogen epad ma vea rouge e roue Franz da c'hellout dont a henn eun he semonsou hoge Per da c'hellout henn Dug en eur vro ket caer ar gui Vretaned a voa maneret ei

Ar c'hont Alan a c'houe en dessoc kement a c'hinc'har o velo he vap ouzoneet ma comas clano hag abeon eun nebeut dervezion en ena loc'hor

Eun aluduenez eta an dukez Alix en he sal hag he demezellez n dro dezhi. Ar lavarenn ger rak clevet o dan na clano ar c'hoat a Dreger hag ar c'helou-ze en doa ho laket en anken, rag eala her c'hurlenn,

Setu dor ar sal o tigeri ha Guy a Dhouarn o tont he flac'het en he mak

An demezellez o zavaz hag en em denna kuit Alix epkeu hag he dous c'hoar Mac'harit ha Catel a jistum e kichen an end.

— Alanta, va zud, petra zo a nevra ? eme Alix, gueleet a ran e soc'h trist.

Hac'h oute a Benthievr a zo gwal glano, va bugale, eme an Duk en eur vera Goulennet en deus digantan. evel eur c'hras eun dezhan unan roz he mizerz evit ma c'hello, amen marvel. he zennigen, ha kinnada dioutbi. Na erlomp ket mancout da ra dezhan he c'houlen Ar c'hoar Alan en breur zonanca ha tad ean, Conan pevar Dug a Vreiz, Doue c'her pardnon Petra ac'hanoc'h a velo da c'houlen? Amban eo ez afe Va. An Dukez a Vreiz ne dle ket mont da vizita unan eus he sujed, ha pa ve zoken he zonte

A ra a lavaris gennadiz Ar pentlievred o deus kavet a lep amser trouz oc'h trouz gant an Dukez a Vreiz Goustoudo en gurlioc'h pamant ez afe unan eus va c'hoarezet da C'hoello Ra a boue en defe va contre oc'h va guelet.

Va dra-ma ev o deus ini Vendes Anezpoz abalamour d'ar pinse bras ne dejor ket da vrudi da vouel sant Stephan nvad an son Mac'harit a Vreiz o vez en beur Mem, o vea ganthe he c'hinnerv kaloh a Benthievr ha gouzanvez ar vugale a Vreiz on teon Isabel hanpa. Eun ordenal tud chenti o vez va da servichout deshe da c'hoant

Pa zavezas Mac'harit e camin ar c'hoar a Benthievr ne voa en he vichen nemet he zaou vap. Henri ha Jafrez, he gontfessour, oamon abad a Sonent Peracoet savet gant Alan hag eun dujenn. Iemmg elouez pere edo an autronez a Leon hag a Roman.

Henri ha Jafrez a vouele. dioual ket e tvaol guele bo zad a vas dare da servel.

Pa diskhoant Mac'harit hag he dous itron o tont er gambr e zejont eur verjaden hag e a crejont da zellet Henri le ouarezas dioc'h a

Eitun emeihan ha va c'hinnerv a Vreiz hag a c'hasa ket da he zoulagad.

O clevet an per-zu a Vreiz, ar c'hont a Dreger a zavas en he gouezas var he zein hag a zigoras he zoulagad franca ma c'helle

Petra en, emeihan? Mar el en Alix laoues ep anan.

Ah pacour kaz pugel guenned ha soujet oc'h ama-ha e talc'he Alan a Benthievr drouz oazoc'h abalamour da eun dra ha ne von ket en do galloud mirel outhan? Bez em beo eur rebech bennag da dlez d'ho tad. rak ne vad oo bet alies bogen beema prest da vont dirak Doue e fell din anconna hal on Bugel ker Done ne ket falvezet dezhan ne da Alan ha da Vreiza pez a c'hoantaon kement hag ez dle je ho renter Aen curus Jaouat ha great ea gant hoc'h ouskas? Ignuet ha ne selomp mui mesur deomp hon unan? Mes petaoc'h emaoc'h a. ma Alix? Va drouklagad ze drut lenvel ha ne velan ouela lavarel anezo Va nizez Edithzo aze ve? Ah! gle! ho kuchet a ran, va nizezel ker

— Va eontr eme ar plinsez ne eur oalen he dorn dezhan, ne doun ket an dukez Alix mes he c'hoar Mac'harit

— Ken heuvel ge'hou ez oc'h ieben Sioaz, va merc'hed

Digitized by Google

kar, e meur a c'hras e vez heuvel c'hum en ho pun. Pegoulz Constans abred en deut dezo Doue da houlenn varnout, pour oc'h unan-hir da skei?

Ar c'hont en em stlenkas penize var he zelo evit pen dirije eur vatezaden bonn evit. Edith ha Mac'harit a zeujas e ato da dremen. Goude a rejont neuzhan gousaout o c'hank diouz ar preo'h en he zro. Un dudu hotroz a oa en em daolet var ar gwele, hag a lakaz da dud ha da vleo ho tad, oc'h he lodi da chom gantho.

Ar c'hont a Penthievr a deuz a pelgoulou euzhan he unan. Trivet a reas ar re-se var hac harel hag Edith

— Piganu a ra d'o pe kuriot a rizerzet euzhan rag ep daslo me ne vezo dour. hag evel m'emaout hi ama, e vezint evit va daou vab sclaouenn o'h chuero ar gwir-bihan Mac'harit ar bravan a vod da Vrug an daou o en deus kat gallet dour da veza he Fred a vezo da vaou ar guella eus ho servicherien. Ar Peu hervez evit gour, o deus daleet an dra-se mad oc'h mad gou. Bezaiz Breiz mes ne a dep amser ar be ar re perak oc'h en em lavet evit ho difen. hag o lacat ho buez var ar evithu

Alan a Dreger daremprel e lavaret ar c'hemenn-se, a gueuz var he zelo ep gallout lional

— O maro eo hep tal, eme an daou bedrik hag ar strafullet all

Ar priadenn-se eus he zonj vap a voue clevet gant Alan hag e vreo eur gan d'he benn evit mac'hunvreuz outho.

An dervez-se oa bardaet ar c'hont a Penthievr a vezo deut dan tamik gurlibou dezhan a zoas d'ho mizervi ha d'ho zouj vap a rejo lenn a c'hrandes, gouzeze e c'houlenn mar ho emaout hag her c'hemeas oc'h he malon o pidi Doue da ober trugarez dezhan An Arvel Gurlou a lavare dezhan courzou zanvel ev he zlouar da vevel evrad Alan hec pedas da lavaret pedennou an hini Neuze e vennigas ar re-se hag he lapsen, e caoaz ar gwalch d'he tuellou hag e c'hortaz lie eme ia Zoue

Herri an Jafrez a oa mignonel Herri an ar penn a di Penthievr. hag a gouzoa a oc'h he dud evel eur a Loelia hag a Vougamp Jafrez a deue da vezo Aotrou a Lanvalay.

Diveadoc'h Herri a c'hoe lanvet digantha evit pedi ar vadon en dra-se he dud diouz Jafrez Botoral, hag a gemeras an hano a Vrasmont eus eur c'hastel savet gant he dud eus ar Pevar-c'hantved.

Ar c'hont Alan en dra gouzanvez ma vije caset he nef da vezo da gouarn Pevar-c'hant he gwelsoa a zigasas da lavaret ar c'hont ar pez he vez het gret anez da varo ar Brizued G. M.

E-pad penaoz all ar stlenn a zeu

Trubuz diganaouet gant eun oflser a Frans, e Spagn. .

II.

Pa oa an tauli kegin-se, eme an oflser, edo greg ar mêmer gevred en dra c'hoas oc'h aous oann. Ne ouzon het penaos n'en em rosin het, rak tre a oa en dro dezhi evel eur gaz rêro. Tri eur ar hoired iaouang a ia oc'h taol, hag a zaluzo e devoa ho daou mall da gaout ann dra bennak da chaokat.

— Azezit ac. eme ar menerad cos, hag e tigase dezo, da benn ne dlo eur gadur ho n oa nemeti en ti. E mare mad en em garit, rak roun a zo dare bremaik, ha me oa garet het pe bar hor bonet

Credi a ran, eme ve her c'haoa mad, ar c'hoas a bich dig, hag ar vlas ep mar, a raio me.

Ar menerad a lakaz he c'hinou a dreuz evel p en dije c'hoan da c'houzoc, hag a lavaras d ar gregierez

— Hast ahoa. Inez distaga ar pod-ze, ni on ann mad da c'houzout pebez keuzteurez a zo deomp lenn.

— Han a eme Inez gant eur vouez reuk Gouzout a ri petra oc'h ema digouezet din, me c'hoaz aoza pebez ar pez am eus

— Mad, mad, eme ar menaer gevred ne c'houlennomp nemet ar pez a zo dirag poent en deomp caout rak tam brennak E re daou Inez e dlo discarget he fod en eur pucel he pe scoaz e gast

O sant Jakez eme ar menaer evel a lavar ar Marc'heg eutre-ma e laez vad ar gant da dam frico. Me zo sur n eus het gwelloc'h e koaz gant ar frico pourchaset evit ar roue hor Meaer

Neuze e cargas eun aoed hag hen laeas dirazo-ma.

— C hoeg eo, a livirin-me gonde bera tanvel eur basel k e caro, rak hik caro oa hor menerladet a veza dioc'h ar chase

Ne vouzo het pell evit gouzoudet va aoed Ar menaer a gunigas dio he garga adarre.

— Mont avoalc'h a ra gantho, a livirin, eur banaon dour avao am befe c'hoas da gaout evit he gas d an traon

Eur banaon dour? eor zantad o peto mar karit, mar deo guelloc'h ganeoc h eaout dour evit goas.

— Oh, ne het me o'emaon gant dour pa n am eus hen, pa gavan gant avad hen eun gant pinadur

— Jusa eme ar menaer, kea da gerc ha ar zoroc'hat a zo du-ze e corn ar c'hao a zastribil, stad d an or

Juan a yeas da gerc hat ar zoroc'hat. Ar gaus a zoa enhi a oa het eus ar guella Mad avoalc'h oa evet hent evit digas eun tamik tomder en den ha lacat an teodenn da vont guelloc'h en ero

Eat oa va zonio kaer. ha morse marteze n eus eus debret pred bouet inouezoc h eget ar rest eus ar gouz-ze. Pephini eus a dud an ti a zoa deu da veza laouen ha teodet mad.

Sioaza va laouendigez a veza kaer da fin ar pred. Ar menaer o veza en em zelennet gavoc h ne dlai da zacarga gaio e paerez unan eus he boerzh a zo pell dioutho, e coemaz eus he vrached eur vetalennik berdet gant maen preuz. Me a c'hoaz prenet oll. rag zonout a ra dioc'hto e voa ar vetalennik en d ann impoan Carlos. Gouzout a rann e taic'he Carlos eate d ar vetalennik-ze abalamour ma voa enhi skeudenn he vamm marc'h neuze a

ma gouzout a rean he dougo gto en he gerc'hen. hag en divije collet he vuez kentoc'h eget en em zrober anezhi.

Ker sebezet e vouen o velet ar vetaiennik-ze, ma livirin, ep gouzout petra a rean

— Mes bounnez eo metalen Carlos, va brosa mignon! An oll venezibed a reot eur scrigaden oc'h va c'hlevet o lavarel ar gomz-ze. Ar gurun o coesa en ho zonez, n'en div je ket ho laket da strafuilla muioc'h. Ha bez e zoant-hi corfetourien a zante morc'hed. pe tud diviam o doa anun da vezn tamallet? Setu ar pez a zonjiz, hag a chomis va unan ker sebezet ha tud an t'

— E gurtoodz emo ar monezial coz. pa voa dizebezet eun nebeut, ar vetaiennik-ze zo d'ho mignon? E c'helfe bezn Me am eus he c'havet er mintin-ma er menez, var bord ar froud. Te a voar peleac'h emaon an dra-ze avoalc'h, Pedro!

— Ia. gouzout avoalc'h. eme an den mounok. Eur goal leac'h. m ben tou, n eus ket e Spagn eur plekmenoz danjerusoc h evit ar veachourien.

Ar messer coz a reas eur c'hnadeu o clevet he vap. Caout a ra dezhan credubi en doa lavaro ro, hogen on lavaras ger

Me en em gavo nec het, hag evit lavaret eun dra benag o c'houlennis pegemeut a felle dezhan da gaout evit ar vetaien, rak e noant am oa d'he frena evit he renta d'am mignon.

— Pegement? emezhan en eur dermat. Pegement a rofac'h?

Petra diot out-te? eme ar c'hreg. P'eo guir en deuz an Aotrou-ma c'hoant da gaout ar vetaien. perak n'he roez-hi ket dezhan dioc'hiu, ep chipotal? Petra ra an dra-ze di? An dra-ze ne rai na tom na ien.

Ar c homzou-ze n oant ket sclear avoalc'h evit va dinec'hi.

Hartieze e felle dezhi lavaret ne chomje ket pell ganhen.

Mes ar mencziau coz ho c'havas mad hag a lavaras din

— Gurn a lavar Ioez; easil ar vetaien gancoc'h, hag avel ma zoc'h eun den a zonre, c'hui he renio d'he ferc'hen.

— Bezit sur, eme ve kerkent ha me tigonezio gant va mignon. e vezo rust dezhan

Oc'h va c'hlevet. Juan ar c hrennard, a loscaz eur c hoarzaden valc'h. Ar vam a reas droug enhi hag a roas dezhan eun nebeu. javedadou.

— Na vi ket a van evit clevet ar bugel diavis-ze, eme ar messer gevred. Hennez a zonch dezhan ne deus ket a dnu honest avoalc'h evit renta d'he ferc'hen eur vetaien ker coan

Me a grede kentoc'h en doa c'hoarzet abalamour ma tiskuezen caout osper da velet c'hoas va mignon Mes n edo ket eno a' leac'h da rei da anaoud ar pez a zonjeo. Eleac'h eta diskuez poan ebet e ris d'am godel hag e teunis pevar fez a ugent real da ginnigen d ar monneiad.

— Komerit an dra-ma, eme ve, rak ne tell ket din he c hemeret evit netra. Na vije bet va mignon he unan ama en divije ho tigollet evit he c'haout. Kemerit an dra-ma evel eun he bere.

Nan. nan. ne gemerin netra, eme ar messer coz.

— Kemeret a rankit

— Nan, nan ger ebet ken var an dra-ze...

Juan, kea da gerc'hat eur soroc'helbat all a vin. G. M.

(*Kar pennad all ear zech ali.*)

Er skuanveziou-ma e tennet er c'hazetennou cul liner pe cur heiten easet gant an tadou a Familli d'an deputeed en assemble nasional evit gouiern heleien da von da beut ar zoudardet en armc. ha da gemeret anursi eur ho ene epad ma emaint pell dioc'h ho zud. Bete vrema ar zondardet-ze. tonnet eur ho famill d an oad ma zeo crea ho goad, ha ma vije gouia lezom da veilla varnezhu, a zo dilezet var ar poent-ze n o deus den da zouesiel eur ho ene hag a zistro d ar gner collet gantho ho feiz hag ho relijion.

Gouzout a reomp. eme an tadou-ze,ar Frans, or stues ma emn. e deuz lzom eur hor bugale ne vare'haiomp ket evit ho rei, nag evit ho gouiet o scuilla ho goad evit ho bro, ho rei a rafemp hor goad hon unan ma re red eun dra zo avad ha c'hellomp ket da scrifia, hor c'houstums hag hor feiz.

An Aotrou Ilerjan, zo hanvet Nikel o Gouezec

PRIS AR GRD.

Kemper. — 6 *Guengolo*		Pont-x Abat. — 7 *Guengolo*	
Pris an dousenn d'hanal bar		*Pris an dousenn d'hanal bar.*	
Gwinis	28 sur 86 g.	Gwinis	27 sur 30 g
Segal	47 sur 6 g	Segal	4. sur, 83 g.
Eiz.	46 sur 32 g.	Eiz	46 sur, 44 g.
Ed-du.	48 sur, 44 g.	Ed-du	20 sur 24 g.
Kerc'h	47 sur 05 g.	Kerc'h	49 sur 34 g
Avalou doaar	12 ur. 44 g	Avalou doaar	5 sur 28 g.

PETRA DA OBER?

Levrik scrifet a enep ar geter a glasker da skigna bronna elonez an dod

Koulet e ti an aotrou de Kerangal

SKOL AR MARO MAD.

Laket e brezonek dre urz Aotrou Escop Kemper, a gaver en tier merket evit Buez Jesus-Christ.

LEVR. BUGALE MARI

Gant an Aotrou Chaffoy, Chaloni a Zant Brieg

Koullet evit an eil guech, ha cals caeroc'h ha difaioc'h evit ar zech kenta.

Ar Gerant An DE KERANGAL

Kemper, imprimet gand Ar. an Kanap, Mouller an Kemprid.

Dimanche 23 Gouhelo 1871. N° 347. Seived Breiz.

FEIZ HA BREIZ,

KELOU A BEP BRO, HA KENTELIOU VAR BEP TRA,

Digaset hep mil da gement Christen a gouz ar brezounek.

CONDITIONOU EVIT CAOUT AR GAZETEN

Kroit ar Youestla, Contez-ar-Nouz hag ar Bostonnais evit eur bloaz dousc arouez evit c'hoaz à meiz pevarzec real

An Abonnamant a dle bout gwiet arouez dousc an amzeiz

An hini na reyo kel ez dro ar c'hoaz cuzeio a rento goude ma vo echu he abonnamant, a ro remasrvi evel abonet a nevez.

An abonnamant a gomzer e li an Autrou an Kerangal, eskuiker an Europi, ru ar Loge ez 43 e Kemper.

D'an Autrou an Kerangal eplen e vlour adreuz ar pennaouriou ha lennerien a zell ar he zerchou Gazetou

Ar cartou da vout ar Gazetan a dlont da vout dirazi d'an Autrou Kerangal, eplen.

KEMPER. 23 Gouhelo 1871

Eur gwir gristen, eur gwir gatoliq, a gemer kaloz oun dan devroud oun dud hag a ro poell varlerc'h he zanvez. Ploeuvel hor c'haver oc'h bugale a choun da derchou pe da neuzeuz ru eur vech a vez rebet ar gouzel pe zigwezidiez hag a choun evit ne vo ket ken spaill ha kaer

Pleac'h eur c'hristen a zouar eur c'hristen eur ar c'hastiz oun c'hatoliq eur ho zanvez ru ne ket a vanv mervel lezan Jezuz-Christ d'ho sarc'hel ru ho di an ho kaer ho enaou, evit ho skuizhe marilese rakoz marvel lezan an dra, mann d'an oberiou da gouzel ha marilese ober varlouz, ha marilese avad rieuc'h ne vez nemeurbed ha tud ho di. Mes evit ni oun evel devez arg mar ro deuz eur garh brouzuz ne roufent ket e tenzi na Pap nag Eskop, na Done nag ul lez da ober lezen deza. Ebarz ec'h emaint oberiou ha penn pe mar zo hevelli eul lezen all hennag en gwirioun ha lezennou ar bed. An Aotrou a zo mad deza en he c'hrad rak gwelet a ra n'en deus ket gwelloc'h lezen evit ran he dangerou en dro ar merou avad e fell deza ken ha ne falla ouzomou ne ket dougen a oaup ar religion, abalamour ar c'hiz en hemaintie en amzer-ma ziouar gwir rann dud zo

Eur c'hastiz eta eul ar vouez-ma a zo deuz oun enebou, gwir a c'hoaz hag eur pouez christen en dudiern. pouez an diaveal zoun ser'cher da Jezuz-Christ abaoue ma gouzo d'ar bed ha da Zatan. Hag ar pez a vez averbou zouezet ar c'hatoliq ze ro ne rouchie ket an oll evelhan ne deuie ket zoken an oll d'he veuli ha da rhoun enkrinet e velet he pe e velet penaoz en deuz cavet kar lezen an ha da perzuhat Doue hag ar bed pephini d'ho dro, pephini d'he vare An dra-ze ne vez mez'h. hag a dlefe lezen deuz d'ouzer an oll.

Mes ar gwir gristen ne gouz gatoliq a ro penaoz Dalc'h her a ro ato d'he gredenn gwir deuzout d'an oll deuz ha d'an oll zalc'h a rer en dro dezhan Houzat a ra pa lezarer dezhan mont var arneg evit ober evel a ra enz oll. ha ne ra nemet hepa ha bezo pa lezerer dezhan e c'hall bremaz pephini ober he lezen tout da zal evel ma car Mersi ne rank dezhan da gredi e c'hall ket ar Pab faziz ha merse ne gredo e ra ma mad da gouz ar pez ne ket enkrouezet gwelloc'h C'houzout en deuz da gement brezounek reliqueet, tud a zoujans Doue da seurt he lorrell lezvrieu c'hourrerit da gaout he vere bed da zao Ha ra enkrad tud zterbo da enkrad ar bed ar c'hi zan en hospitalou belezen da vout an hini he lorrell zouzeuk pa rankomp mont d'an amzer eun na da zavemp eul evit gallout pell evit rieu ret an oferen evit ha rentan Doue Kemeret a lavar rebel Jezuz-Christ a lavaz he gatoliq. evel.

Lavaret a rer dezhan ez ro eun den d'ha zevel h. eun devroud eunvez an dud hirio mes hen ne ra ran hag a lavar zin ez eo merket en Avel ne vez merse chouchet nag eul lazren nag eur pouez e lezen Jezuz Christ

—

ROM — E Rom er eus frouz daze h mad hag evezn ar c'helenn no dispac'h herien vras da zavarel eo ar falla kempenet en er bed goude hen bet galvet da gant gouarnamant an Italy evit diskrin ar Pab hag an diz ro eun gouarn ez ha ar re a deuz he gavet abalamour ne gaf bet dezhe e ve great mad ervalc'h dezhe

Goulloc'h rak an gouelloc rouzehal hezo sinaon ar Pab agel doudan ar re-ma Evelse ne vouldrdet a zo rad dezhe en eun zaou ac'h an dispac'h herien-ze hag en dro-all e deuz lamet unan ha gloazet eun tregon bennag euz ar kempoent-ze

An hini lamet a zo eul lazrecq eus an Toscan deuz da Rom gwel eun a re all varlerc'h da vat gouzoudi Pa eus laket an evel kaguer en eun davarn darempredet gant an dispac'h herien N'en deus ket gouzoc'h zoulsour evelhan d'ar religion ha ne zo an dud a zo.

Done en deuz he vroaz ep lakaet gouzoudi he dreuzeu dignezhan O veza bet cazet da hospital Sant-Jakez en deuz gallet evlaz ha renoi ha Zoun hag an eneou. Dudzentet en deuz kaoz a he dorfejou.

Goude beza gouzavet possion ema epad pader hoar, en deus gouzanvet pardon digant ar Pab. hag en maro en eur lavaret an hanton santel a Jesus Mari ha Joseph.

O velet oa mar hema e christen ar re a n-a deus bet great kemmat a freiz evel-o dre aserch da ober hag a hem ar en em-harat dat var-zevel evit mirout ouzho

Setu ama eun taol hag a ro da nasaout eun beleiz petra en an a sinar hec'h ar dreiz ze

E-kan 28 a-zu da nos. ch'ioulenn Frances a ros ar gatedra a-zerdr pouez ar Pap hag a ra a-benn-ma sujet. Heul an deuzad jen eur vandeg arispailet eus ar fara en em-arc'hel da vale dre ar raison en em-gri hoper Mari, an breiz ar Republik. Pag a Rom oa deut an nra dezho da ober ar salar ze

Tremen a reont dirak e-kun apotiaer an notrou Gallic eu den a zo bet-tre d'ar Pap Pun eus al lamp-ouel a-benn e-kun ouz-ho en varchadurs hag o vera sroet dre-zu e-kal ar raison dre ar pemzet er sia Vreze ar Republik en em-lara an nouc'hanz da c'hervel ar pobl. O avaret eo an notrou Gallic en deus renket varmeiaz.

Ar prezidant a-ben er stad, an notrou Gallic a ro cregel enhan da caset d'ar prison hag epad an amzer-se ni lom n'ar a ra ouzer-ouz var gresianz a-ziouc'h he diwall er stad. Ha se a an taol great.

Eur pennad benniget eus ar bresegen a gant great gant an Itron Duvoal Jaouank er c'hras Itron Serjant eus a Kemper hag a Leon

---

II

Kaset he vagaouch en devoue eun devosion bras er c'hras-se en Nazareth Mare e Maouez ma e halon raoul noaeh, emezhan, ne gar Kel din eun dele tremenet dirazo rhet en lavaret ar hapisenn-se. Ar maro-se e-kumer e hunvre e Lanvezeg goz ar Frans meur a neiz e-kichen hag a ra gaer gratennou hag a gompreza e vez eur voajerez dilenn eus kenaelhou a-feiz, pa d'ar arsaonka ep rei ar skuer

E penn arouach kraillon e zo eur bolch dispar an notrou Garo eus da zesan Serjant. Da e c'hase ar gaella famm eus divar-dro ho bugale da ober ho studi. Da ve e zonc caset Renan Ren eu devoue eno ez, Lendrukinien bugale hag a zo saver goudeze d'ar c'hargou kaer. Ker mad an a garaeter Ken devot ken eun ma n-e devez an obet ou kaoc'h he velet trec'h dezho.

Lavaret a e heljor anezhan ar pez a lavar sant Gregor a Nazianz eus a zant Athanas Epad ma ren he studi e lakaz soaset he gamaradet hag e taken d'he garet e vent dre he labour pell-zrag ar re a den ar mein spered dre he sparet lem-zrag ar re a labourr mean, hag dre he vertuz e c'hoanz an oll galonou.

Ha rann devet a vele kemeraet gant plijadur, met ep lavaret neuze hag a drugarekaa Doue. Bevenn ma zo ho map var zrang, a ra en he studi e tostaa oc'h ar stad a ra e espera a gaharjo.....

Er bloaz 1850. Hemo a dremen da Baris da studia ar gwir An eil ma tle mon, enhan hen he meur he kin eus he gamaradet a dremene en eun ti honest Brud vad en devoa ha hep hroaz ar c'henta familhou eus an Nevez a gase di he bugale en distaina ebet e Hogen, eunn an Notrou Europ eun noaz-ea re is gant ra doaz lagad petra diaet da zonjal ma e henaaha an ti-ze Mantret e vouen, tec'het a ra buan ha me lak e-mui ra arzed en toul fall-ze

Tec'het a reaz gant he denzor a groiteu mes pegamment a re all a gor-reo var eun dro an hano a groiteu, benoz bo famm ha c'helg an hano a zen Ober a reaz he unan ar pez a diefe zio ar perzent da ober ma e c'hele sourt avoalc'h eus a eue ho bugale

Gant he zabout e c'helle sicour neblerien paour rei a ren mui ma e c'helle mes didrouz He ranne pe tourtan mouse d'ar mor petra a roe hen douez a rea avaid rag zioa e c'houeruez lavaret hag ni a gase dezhan ar pez a c'houlle rag h'he unan a zo ha he dijadur ho c'hempen hag ho fourchas enthan

D'ar c'henta kelou e zo choaset evit Escop evit eur garg hag a rea dezhan crena, epad ma teue he zigonet lavaret bras da riskuza dezhan ar pez a gemerout er c'helou mad-ze hen a reue da ganet he dad confesaour « Tout din emezhan dirak Done a leverot din ar virionez evez ho cuzitaou Ha na lei-ta n eun hei garet a gelennour ha ne d'eo ket he re ve nann ? » En hanou, ten idgez ran el a zome avaret dezhan me a c'houzo hempen dezo h'gleza ho penn dougen beac'h an Arse ha pouez an eneou.

Setu a reaz hag a eaze en em daolou, gant eur frouz a vije re daouarn hag e raion Mari Skouden Mar e vaze he armou hag he c'hi ar berden-ma her caret Ave Maria Stella Var ho zi Escop e lakea kaer a ar berden da Eun Vamm oumengot ha goude beza en em preparet evel er redou dindan nell Mari a lemas da reseo a lounder eur ar seiziach ha graoen ar Spered Santel Pa deuaz an Escop penn da gimuza dioc'h he zigonet eur gwir taol da ganet he vugale ha ne vaan ket e hoaz eun den eus ar re genta eus an Nevez a lavaras d'ar re a oa eno aberz chalonet kemper « Funge e c'hell bezo euloc'h di e c'hoar petra a c'houeruet rak gouzout a reomp petra a gollomp »

Souch a ro e'hras eaz an derez kenta, varlerc'h pehini ro deut re vaze an d-eaz, pa zigouezaz er germ. Dre ma tremenez ne doé a zea a vandeu var ho daoulin evit reseo he genta bewaza An doé e cark tud a hep reng ar bobl a bez, a zo deus a zarbeu dezhan. An doé a rie a valee arneg ho c'henta pastor en eur gana hemnoz a houeudigez. hag ar c'hiriar a voloe. Lavaret a ra divezioc'h « Bale a rann evelse a creiz ar leverez hag e sonjen neuze e n je eur volante evelse, mes dishouvel dioc'h an hini a voloe evit va c'hen d'an douar Hep cemed a cavo din tostaat oc'h ar bez. O va Doue a zoraom, grit ma vezo cun deiz din eur a zoulou ar bugel ma a dem da velout hal zoun a Salaun, ha n'eo ouzoun bet c'hoaz! »

Setu setu eur munch all a dremm e houn ne be quevet

« Pa velas eunezhan pardhad-ha-cant kempenn gant ar chafotach en dro d'an tourzou ar roued hag e hemp pried merc'hed pa chomas a-z-e-dor ze ha ya-eno eus ar vro-se bremañ da lavaret eo ar c'hontadenn eveldha pilpam gant Doue pa velas ar c'hardinal ze ya hag hen-unan er stad-se ma vez degouet gant an amzer e pedras raksaoug hag e tavarnou. Neuzeadenn ar maer Hag en hanvoure gin ma eus ha mimp bet ar c'hrenadou ar varnou hag en deus gwelet an dud-se dre eur c'hard dour da vont ar bertoned eus ar vro Ker ministig a Vreiz. »

G. M.

Sant Theodhat gouverneur evit Kemmanakom.

Hanternoz sant Tanguet

Theodhat a responsabilded d'ar gouverneur hag a renk dont bremañ ha da vont a-benn ann dousenn kaer, gwelout e renk eur vondrouk breiz-mañ hag hen Zaliset gant Ar Roue-mañ a gemenne ar relijion a rejo ha dilezel hag a c'hajo ar bobl-dre-bed e oa tre ha kaer ar Roue-mañ a c'hoarvez-en, mes evigouede reiz a-raok-se ann-hañ gant ar vro-se Theodhat a oue gwenneg var he c'hoabren ha labourat ann tan evit Ar-Werc'her pa gerras ar c'hare-mañ ha gwir a rejo ranna ar bed-mañ ha kaer hag ar gouverneur a gredhe pell a renk da vat ha kaer. Nann-ezhan Theodhat mes souezet mann-gwell a velas kaer ann douar da labourat ann dud-se dre da gaout pouez. Ar vro-se ya begale ebarz a renk dont ha da lugan ha kaer ya ann-hañ renk kaer labourat gant kalz a blijadur ar c'hrampouezh-mañ ha Theodhat evit ha labourat da derc'hel ann dud-se var ar hent-se ha c'hoarvez a-benn ann dousenn Trouz ha ya-kaer ar vro-se ha kaer ha ya-mat ann douar-se ann-hañ ann-hañ ann-hañ

pred gant ar greisteien, ema e vo scherjet ar merrer ho sarret eun dis eun he eoor

Ema den haeret N'as ea en deus skrivet merrmuti san Theodot ha chetu ama he gemion divenn me N'as am beus skrivet ann creun kaer-ma deoc'h, or pronn am beus gourvet rag annerzet em beus het gant Theodot ha gan han ennn ort er prizeon Ha vina ive ganthan e harzoa Doue ganthan ha gant ann oll sent. den e bras J K meuret ra vezo ann aon ei kaver d'egile Amen. J. W

Ar Veleyen hag an noblans e kasas ann'hanzt d'ar Prus.

VERS PENNAD

1° « Prussel em beus d'eoc'h, ta magnon Paul » emezo « n'ho deuz ket ar veleyen hag an noblans a Frans ro ma favar an anti dod. kasset are kant d'ar Prus, d'ar roue Gurion dho'h emarh pe da eonan benag eh eus he dod. Mes moust a reo brema da brouti d'eoc'h a ho divige ket sohen gallet kass. hag ho divian bet e kuant da ober rag ro zaperot a vine bet-se eun-ho »

« Goneat ta magnon Paul ne ra ket are kant eur vro ma eur vro all da sahou dre ar post. eh anavedeger hag anao ar Gouarnamant. Ti oc'h-eunn d'her e kass pe kasset eun a eur ho pezo d'her e kass arouze e c'hallot a vesir h ober ho ro eh anavedegen hag eh asant ar Gouarnamant Mes, mar kasas ann'hanzt dre ar post, ar Gouarnamant a ell ber gouzout hag her gouezu sur ma hen deuz eun tamig interest e c'hopzoni kemmer se »

« *Paul:* Ker gwesa ? »

« Lavaret em beus d'eoc'h deja e pa espere e kasser are kant dre ar post da lec'h all lavaret em beus d'eoc'h penaos pa ema d'ar post da kasat are kant eunn eunn bern kasset da lec'h all e kasa ti d'ar barrevour pe pastr ar post oc'h ann aour ho parrez. pegement e kasas da hou na da lec'h e kasa hag ar barrevour a sko kemment se oll war he gaver Ar c'haver se gan kemmesel a ro metket war n-eiza a pom eunn. hag ar Gouarnamant hen deuz gwir pa hen deuz donet war eunn benag da weiet ar c'haver se Hogen mar ho divize ar veleyen hag an noblans kasset are kant da roue ar Prus, eve ma eus an dud dod hen kasset ann ar post ha n'hen d'eize ket ar Gouarnamant kiovet seurdeu eun dasa ti benag ? Ha n'hen divize ket kasset kahan he dod d'ar post da weiet ha gwir edo ar pez a levenet ? »

« Pa kasfed ar post ivez ha taret ho dit ze-h oll war ar veleyen hag an noblans ? Eun e vi ha mil post a ne er Frans Ha ne vize ket devet eunn benag anezho. eunan benag eus a baotred ar postoù-se da zic holos ar post ? Ar c'hontrol ha ne vizen-i ket ei gan mui da n'hanv eur gaiz anezho da zrailya ar veleyen hag an noblans d'ar Gouarnamant ? A c'hemi-all n'ho divinn gwet nemed ho dever Ar Gouarnamant vez ha n'hen divinn-hen ket gan mall gwet dastum ar veleyen hag an noblans, dewet da vezo trantoryen gwerzherien ho bro, ho barna hag ho c'hondaonn ? N'hen divize gwet nemed ho dever Ia poent e vize bet ho dastum hag ho c'hondaonn, mar ho divize gwet ar pez a damaller d'ezho rag ne vezet bet nemed judaned rebuterded torfetourien ranbouryen e kenver ho bro ha c'hervet ho engouned poent e vize bet ho flanza er prizeonn, ho roier er galeon. ho c'hrouga zoken mar vizent et evel-se da werza ho bro Ewid-on-me n'em beg bet trues e-bed ouz-ho. e welet anezho a zalabat oc'h ar gordenn mar ho divize gwet an tol kaoanz-se an torfed heuzus se »

« Mad Notreo » eme Paul « kompren a an merc'h mes n'edo ket gwir ar pez a damaller eus ar veleyen ha d'ar noblans. Gouzout a reom ne d'ont ket bet et ho-eunan d'ar Prus ma n'eus all eus ho zerz. da gass ho arc'hant d'ar roue Gurion rag mar vize et eunan benag eus ar vro-ma d'ar Prus na dleze a vize bet gouezet dioc'htu gwelloc'h e vize an disparti anezha goullenaet e vize da he lec'h edo et gouezet e vije bahan da ober petra e vize et d'ar Prus rag pa zo eun a gass hag an dra a vize bet rakzao embannet dre a vro. Hogen a ar benn ket kleret e vize et henmañ pe benaet ar beleg ma pe na den jamais n'eil eus an touez e vize et d'ar Prus. Ewid gwir eo a ro bet skol eus an touez, ei kavi eus ar vro, mes gouzout a reom da ho lec'h e zeont gouzout a reom e zeont na dud vousañ an dud eus ar he d'an armé. hag ar veleyen d'ho lezel evid servichout e vro da lezenned evel ar bresel Mes na d'ont ket bet et d'ar Prus da gass arc'hant d'ar roue Gurion Ia me a vel brema eo gwen ar c'houchennoù-se »

An Emur

Pesort mor Guernon

IV

Goude mann ar c'hoa a Dreger Mac'harit a Vreiz hag he stroerent a hanter a eil-tro d'an Nanvet ziorn hag he stlour a vi neuze pell o kemenn diwar he fenn, e kavent hag an dud a lec'h-se e oa bet ar Roue Gralon e-pad ma oa ket bet skol da gaout anezhañ koazhan pa da lavaret eur bodenn evit ar c'hoat he daol

N'a a soudezi ne o resevas ebarhoz ar vro c'hoa a rann d'ho chapel hag ho labaz en ti a ran ar roue. Ha ne vankas ket ur gedeadenn a c'hoant a lavaret kuit an Nanvet a gentreas di ar vanoù, ha gwir eo ivez a lavaras e vouezh zoun pedromuz evit ar c'hoat a dlegez en doll stadou an Dut

Abenn nebeut goude, an Dukan a Vreiz a voue demenet da Ker a Ouzh Horn e Ben Bazer hag h'a en em veljont mui Hervé ne faiveas mann dezhañ dont da un evit o em gafeiz ket fri ha fri gant Per a Dreiz

Hogen lavaret kemmap dreist pa bloaz ha dremp d'ar bloaz 421 « Emmañ er penn kenta eur ar bloaz, e mis Genver hag eun nav heur diouz'h ar mintin Ann hag he demouellet a honor a zo er mi eruh peuhuez ou he laiennt.

Alix a zo o vrodi eun douzier aoter unan goar o deus aonch da vel da eun abad eus an amzeziget. He labour ne vir ket oc'h he pouljou da vont en dro. Ket he zouljou zo eglo muioc'h a c'hoarvezer eget a laouridigez e vanodeni a eus eus he c'halon. Ho pa zao he pagou da zellet dre ar prenest. ne vel netra gwez ezhel he dir ou ganivo. Iwa eun nabl polpet a gouiaouil da ha roe. Aen oriat ha soujou he cor

Nag hen o zo beinval an aimzer, eme an Iuhez

— Ia, met na vezo ket pell e deu adarre an nevez-amzer. Ha neuze e vezo ive derveziou gwez. Evelse e vezo evidoc'h pe va stron vad.

An Ilis a gemaz evise e voa Jerveza a Zioan, mann eus ar re a voa abaoue he beajaich oc'h eul an Duker Alix.

— Lavaret mad a rez eme ar duker zouzank. Lavaret mad a rez, Jerveza, derveziou gwez a dle ervidhon, rak Doue a roi dis ar c'hraz d'am gelver e kichen ar re am eus ouliekeet.

— Ne gavfit ket an dra-se, da vamm, eme an douezel. Hag ia ha divoll da vourta.

Pardon dit, met eus great poan dit, eme Alix, en eur sklen ha dont da Jerveza.

An jeneraz a Zioan a ra ouz he daoulagad hag a reas eur muse bourz. Na dremezenet ez eo Iuhez adarre da labour o c'hp lavaret ger.

Fugen ar c'homzou e devoa lavaret Alix o deuz ho scoet e creiz ho c'halon. Mouar a vech o devoa clevet lavaret ne vije ket bet hanz an Duker bascoua anall a-o doa clevet. A se'h ben lavaret he mann. Nemze evit se vet kemz en eur adjunt da evezan anall hag e chomjont sonezet o velet pe gen distoung ha, pegement. Alanour doun vloaz, a voa o strujet gant he anken. E velet he gen mall, pe gen drouz, ol an deu. Jo voa dimdan he dillad canv, rak dougen a ra canv a he zad Guy a Dionara mann eus netra a voa, e veljont gwad a-dro mui pell dre'h he wez.

Paour ez Alix, e doa bet kemmet an e iouanz hag a c'houzanve a o kement. Daoust ener ha dizrouk deuzet ganimp flam ha eun dra a voa ouzh ar c'halon, rak ne voa ouzomp hag hevelebiez ebet eter ho santimantchou hag an ti-mañ. Alix a voa breujadur hag a garie he bro a greiz he enor, ep ma c'haza e dougje ket he goad evit lakat he fobl da vont dirus. Per a gomzere evit eun distach ar garantez-ze e devoa eun dud he zro hag aliez a rea a un duker zouzank, na he gasant er meur a dra a ma dioc'h he zoare, mes ne vount ket ez mad ar vretoned.

Alix a voa mad da re hag e divije carel kemer o dos, nemet hagen ped e voa dezo carel he oberou mad oc'h he fried. Per a Dreux a gare ive ar re a-zelou, ha dre fougc ha pa vouie ervad e c'hallje kemz gan eun dorn ar per a roe gant eun dorn all, mes ne vount ket ez mad ar vretoned.

Alix a oa christenet calonek ha devot. Carel a divije aber vad d'an hini ha d'ar c'houenchou, eun dud en evilh, caranl Jezu ha Notrou Doue. He c'hoant a oa ret d'ar vugale nobl a o doa ker a zanvez. Per a Dreux, ato o coap, a lavare e voa pred vez avoalc'h an illaouenn, eun doue a ro folvezet dezhan gwel ha nevez en jouvanted, a devra ar c'houenchou peurin avoalc'h ez a, oher ha kreiz, hag evit ar vugale noaz ar merc'hed a gafe dimizi avoalc'h ep arnoulou, hag ar c'hoñvel a c'hellje kemmet pe c'hwezo.

Eur wezenn ere ne ge ket perlod e c'hoarvezo evelse dalc'h mad hag A a ra ne vo ket ret dezhi dispartia en eur mod dre'h kemer a garo he mab a ma en da Zemiliff hag e vervez mui sonedou gwelle. Ne c'hwez ket ell, dre da vezo stron a Vreiz a roa ent da gant he fried Louis a Rohan e devoa kinnig a lez evit mont d'ar gouer. Eli ia a Reuthuez a roa eun da Gostel Tromm Moc'hou a Vreiz, damezet da Jafrez a Rohan, a ma ret da Jouset a. Erfin Catell a Rohan a roa eun da dennbon da heul he fried Jafrez a Vontfort. Ne ge-se ol ne doupat mui d'ul lez nemet eur vech en amzer. Nos chomet gant an Duker nemet Jerveza a Zioan. Ann e devoa graet ma deuje eun dignoti bennak d'he gwelen en peleu ha da lavaret digarezit he divezo migonoiez. Ar pez na vije ket he sonjet, rak Jerveza a roa cuz an liorz gwad a Vreiz.

Ah itron, eme an douezel mau, bezan lezet da aber ar pez a fell dit, ne zeanczin morse ano a jamo bepred en ho kichen. Mes ne gomzo daoulagad vouzar ag ouliekeo, a ger ar haromp ar pez a garer, ep gouzout nag hini ahe nag hini anezi.

— Siouas eme an Duker, nie lez goar avoalc'h divar va c'houst.

Epad ma crabelient evelse, setu hi o clevet troue kaio eun dra a gostez oc'h ar muntr a zamejou pounner. Tremz ar c'hamejou-se ho a afuellas. Ma a ioa dont dioualiset-toc'h c'hwez egul na voe kroq, hag a zavaas d'ho lemezeliel.

— Na notrou Dug a zo ervad, a-ver, va mouinerezed. An jeneraller a rea k ar dre eur penn, ag Per a dlenje dre ar penn al ger zal ma rejo an Duker.

Per a Dreux a oa lealdanvet Maucler, pe eloa k fa' abalamour gwelle bezo het e vag an dud a oz ez eo ioa nobel he zoudonen ev, kenmerel ag e hueze. Na ket he pell ez va da naoue da Vreiz pelez penn dihoel en devoa.

Herrek ar re o deus azofet divar he benn, e voa eur peinz da ia gouezlenn, mes unelocl'h caiz oc'h an droug egul oc'h ar mad.

Dihoel oa, gwapaiz, otan, ne va fors eur a c'halou nag a rezennoo ar vro a c'houarme, no zonje nemet da gresk he beadra he unan, da zicor gallout an dud a oz hag an holldans. D'ho zacat d'en em revel ar eil eun a eured-egile, evelse ne he voue ket pell evit lacat an oll da gaout an outhan.

Ar vretoned a voa bouz da vesa repet gant dousder gant

ho laked pere ainlek Connu-Meruadek Indicavit ha Numerius e doa tahourel da lacat ar vro e frankis Ret a reas ho matuss da ap ep Jonar en doa laket Arzur a gevrejat pemdes Lavat a reas Ep p.a Frans en doa laket da rei varnedigo eur pe na oas he zarnen, nan eatrou eusch an lin o devoa c'houlaet ho unan. hag ho reuzet en dor selaved eu eun duare dennik.

E [illegible] c'houe-chouarn Pe a ket lom ar c'hastell outhan e livrig [illegible]

Eur pennad all a zeuio a zeu

Testou digouezet gant eun oflner a Frans, e Spagn.

III.

Ur soiet a oa hano ebet da zebat coas. eun oa e hoant d'en em denna ac'hano.

Clask a ra an digarez da lavaret e voan skuis ev i ne chomjen ket hirroc h oc h taol hag e c'houlennas bem caset da gouskel ev t ma e helje sevel antronoz mann mod. Hogen n em oa nemeur a c hoant coeshet e hoant am oa avad da vezа leset va unan ev gallout sonjal er pez am oa gueiet ha clevet en nos-se. hag evesaz, penaus e c haljen en em denna ac'hano

Ne glask jont nemeur va dele ket petroc h en ho zonez Jean a voue carget d am e bas da gouskel. Kemeret a reas eur c houlaouen. hag em c'hasaz da eun toul camber en ul astach hag en em lezaz eno en eur lavaret ke-hano dia pa voan o vont kuit.

Neuze en em tak s da ober tro va c hambr evit gueiet petra a oa enh N oa a zrebeurs nemet eur gos taol distruntel eur straon hag eun doare fons gueie eur vriad colo varnhan N oa nemet eur prenest diecloz he stalion. Va or avad a oa great gant pleuch dero teo ha gobert gant barrikter houarn hag ar pez zo g'asa n va hag ale hoez na prenaer varnezhe en diabarz Daur n an diavez epken oa prenget gant dion vorz den. Breiz edon eta en eur gour brizon a beleac h ne e hellen ke mont nemet dre a prenest e zejen eleac h eur an diavez e c hallet dont varnhon pa garjet

Dre ar prenest n oa ket da zongal nec het ken nebeut Ne lavel eun dioc h an doaar. hag ober em zam pe hano a oa ep mar terz he e honsouk

Me a scrailas va lenn eno meur a vech hep mar eun ve, ar re-ma n em lezo ket da vont ac'hann ep va c'hailla ha martese va zaza. hag ar zonch-ze a raio ar bleo da revel var va fenn Neuze e sonjen adarre martze an doul se ne vezai ra sacron na forfetourien. hag e voan diskuenet o kemert aonn hag ar zonch-ma a vimeas eun nebeut va cuzet ha va c hoezen.

Setu me gouscoude evit bean eun tamik divoursioc'h o vas ar gos taol harp oc h an or Neuze e tostaiz ar flouquete oc h pastou an daol evit, mar douetet varnhon. e s je da vaua red ucziio bonta an daol-ze kuit, hag ober eun troas bennag arnok dont betag enhon.

Ben ez on gouzet dion bistoles hag eur gantel spagn eul Louvez hir dezhi He lavaz a ra var an doaar em c'hichen hag e c'hanezn var va dorned colo, a noech med da choun dioan ha var va evez epad an nez.

No ielse ket din eme an oflner en em re da gouskel mes her sko a oan ma na e helas ket merel da vorgou-Let pe da voreda Epad ma voreden zvelse a teue dezro sonjou pe drouc eun spered Grid a rean oa eun dielach evidon kemeret noun He voan marteze em oa discredet drouk var dud an tre ne noun doaz na eun doa laket ac hanon da zougen eur varnedigez d'ar zul Ar vrasan a c helle avoaic h bezа bet cavet evel ma tavaz ar meaner caz epad ma tra Ca los d an daou lum gant he varc h ar vrasan a c helle avoaic h bezа distaget dioc h he c hunvoug ep gouzoug dezhan

An den ne gar hes gueiet ar maro ma dezhan. n en deus ket a c hoant da lavaz ei nezhan he unan mont a ra da ve ar c'he speret a gaf ar eun tigarez bennag evit crial ama c hoas pell ar maro pe e cavo an tu da doc he c'hen he vaoa. Setu ar pez a dremene dre va speret Gueiet avoaic h a zeuo mar doa ul an nez ne oa maro doa laze ha e hui let va magoun Ia los evel ma zoa leac h da gridi n em leshes ket da vont neo ezz a dre ho daoumar Ia ne dalie ket ar boan din clask en em zifen outho Hogen ar vuez a ra ker c'hoch da gull, ma en em vagen oc h an lamig esperans a chome ganhen. pe gen ster bennak ma voa. hag e lavaren Marteze e zoa gueiet c'h eget na zonjan marteze ne zeuz drouz ebet din

Var ar zoech-ze va daoulagad, gwinver gant ar vamadez a zerre hag ar c'houskez a droue din Hogen va moreden ne vone ket bir Na ket marteze eun aner heur ma oa bon evez ete hun ha d hun. ma santaz eur boan eve pa s je bet azoet eun taol coster a dreus va zal

En eul lamm e savaz em za, e clevaz va fistoleennou ha caer am houe selket en dro din ne ve va meza.

Nadaoun a prenest a zoa prennet Na ar p oa bet bet digoret hag an daol a zoa c'houmet harp outhe, den eta ne dlie mez a dro er gambr Va zal gouscoude a zoa bet gouliet hag e veza savet va dorn da douch outhan, va lazet a voar gloved a c hras

Ebeaz h oa eat eta an hini en doa va scoet? Pa na e helle o gueiet petra e oa bet va dilez da skabon hag e cave ul clevet eun aroua bennag e diskarz ar c'hlemm. Setu me ep gor ar ken. o sevel unan ha va stourmou e giaou ar c'hlemm hag e sarha var ar mu n va Gstoien a raio. Ken ez a ra va Gstoien all. ha ne deas ket ken beleu ha tenn ar mean Ha soan nec heloc h eget ma c'hlemm Neuze e tiskenn s va fenn d'ar plan mann d'ar c'hlemm da zonet hogen ne kemz e c'hagaz eur scolpat mean hag a gouezas varza boc'h, hag e ra'n lum ar hano da grez ar glamur Neuze e [illegible] gan eur stoio em c mouzel ha gant eun dorn ar em le n hag e ra zoarre a ar c'hlemm. Mes p edon o vont e teuaz eun dra bennag en eur antel da steki oc h va utern A letern a

vous discaret hag ar goulou mouget. Seto me e creis an denvalijen ha ne e vo ket dre benang o klask lamet va boes digouden. Ne gleven mui trous ebet, hag e teuas da souch dre e vas gantoc'h reiz tan. Ne vouen ket pell ent eiamo adarre va gwelou

Neuze e velis petra oa an euchour en doa greet dit kemeret a gom. Fur pez gakel groc'hen na ha pa veizas ar sclerijen a veas adarre ac'hano buan dre ar chimenal. Kenta a ris oa en em gomeret ouzin da reiza kemervel kement a s rafad ev ann ucheut a dre hag or h ar c'hoas gake groc'hen-re da vea deut d'an douar ha d'am lacat da obe ann heresep dimpec'h

Neuze en em lais a ris gwiet peteu en doa mires oc'h va flavioniou da denna hag e veiz e voa reuet ar garg anezho. Unan a voa da zouch din en oa hir ez viz var e brazh e troas an dorn ha ma voa ket he c'hoaz ar seurentez gwiriek ar pez a gomzent da lakat en tenvoa pezho ha d'ho digas adarre el leac'h m'an oa bet aket. Anat oa din ta e joa eno etre daoularn eur vandeu carroz, hag e doa nouch da zont varzhoa pe eu gwir oa falvezet doubo mervel pezho ma e c'he joa en em zifen

Va mantoz am oa roet d'an gake groc'hen. Mes pezho e rejoa va beanoa dezhi. Hag abarz en mar e vijen bet laret divar gement-se e houzk Anez n em bije bet gouezet e voa diskarget va flaviniou. Ha pa veis jeu he difiuz pa deuje varzhoa n am bije bet gallet en em zifen

Trapareat a ris Doue eaoueg ha, en em c'hoas da ganja adarre va fenvenion, rak gwezha da vinoa ker va boaz ma ne rifen ket he zavetc ak ne c'hoffen caout mui douetanz na vez e houat da gaout va hoez. Va e lia-lou, e c'hoffen credi, a lamc em c'hreiz, hag azalek neuze he grogas me ar c'hoanz emaouek eulsken

Ep da se e veis a troaz en dezmo ha me oa o vatai ar c'hi an or. Unan a veant gouzoudik gouzoudeg hag anat avaoe'h ra dipenn d'ar seurtez anez e houzk emaouek da ober va zro dit mui ha d'ho e vas d'ar lied all ep en am bije amzer da lavaret ne, a zlou nag al'as

Ann hini a oa ar gompagnun gouzoudik. Penaos ez eo en ifen? Droc'h an vont a gleiz ar c'hoat-ze evel nann e hanc'h pe zo. Ne ouie e lavaret din na nann. Ann eo ted neuze pa veiz hag en gwell no lezaff, evit lezaff lezet, red eo din en em ifen lezet e mare. Mes pe seurt difen? Ema den oc'h eur vandeu?

C. M.

Eur pennad ala eur rech all

Superioles Carmelitized Paris a scrif er vech da anaout ar pez ez digouezet en he c'hoaiem, epad an diapes. Setu anat eur pennad euz he lizer

« D'ar merc'her 28 a ebrel, da deiz heur gouzo ervendoz a trujet da lavaret d'ezhi en em diskog en or eur vandeu pardeu nevoas, ha dezo azezhe a c'houlenne dont diabarz ar gouent

Al louzaouenn a oa neuze er c'horuz e lavaret ella an

rejomp da zichen an or hag e c'houlenjomp digantho ha hen a divoa an or da zont diabarz.

Pesqent a rejont en deomp anat eur vouez anat ha c'houlennont ma vije ann or ouz va c'hoarvezet ganthoc'h eur gwallzon ganeomp var hor blanch.

An dud-se a oa infirm ha ne gemeront a pennaoz nag a anaoudegez hag ar re a oa ganeomp a rejont dezho ha c'hoas ervech ma ra ren dre ar gouent

— Na ma ouie ann dud-se ho vije ar marimp ervechu, ha n'ho pije ket lezet ma ne'hallfent. — ebarz ar gouent ha rejomp d'ho pedi e vije lezet ho ma zevrint

Goude hen ez eo ar re a oa bet ho ranan an or. Ha pa oant ervez ho kaout ez eo pallet ar lavarou-se

— Pe ouiec'h ma vije bet ho c'hoz ar pez en defemet?

Ne ouie ket ma respont da gement-se. Ha ne a voa pe ma a vije bet d'ho c'hoz ar pez a rejont en deomp da gaout en hoa ra? Ne a respont

— Hon eus a rejomp ne vije bet a vad ag a vo bet difennet ar pez-se d'eomp?

— Ha pegement ra eus ar c'hoz pegemet amp?

— Ya, ya, ne vije bet ket!

Mes dont a ra ar pez var hoc'h hentou ho c'hoz ann, ha d'ar Zul Doue lavaret ar vir ouez

Ded e oant ha rejont ober ar pez a veze ma hec'h ordrenne

Mes evit ar pez a lavarou neuze

— Ne rejomp ket a lavarou kemeret an ha gouzoudik ebarz ann or. Ne rejomp ket ouz ar c'hoz a vije ebarz

— Ha pe eur vandeu hen eus ann dud-se ma divoa ann or ouz dra bennag a. Ha ne vije ket ouz ann or ebarz?

Furchal a reont ell a dle ma tamm kemeret a ouz ar c'hoz, ez eont hag e lec'h all. Ne c'hellfent ket a dra zispetaat dezho. Hir amzer a rejont ober ar pez a veze. Ha pa zeuas ar c'hoz ma ne vije ket ann or digor, ema soulaouet ar bobl a-zoare dezho. Hag en hentou-dire, ema soulaouet ar bobl a-zoare dezho. Hag en em gollont ann eil gant egile. Ha pa oant ervez ma vije bet ann or digor, ez eont ma c'hoz ann

A hini a oa ar gompagnun gouzoudik a lavarou da ann dud-se ma vije bet ann or digor, ne ouiomp ne ra ket hen. Goude hen ez eont ma c'hoz ann or, ez eont ar gouent e lavarou

E vije bet ann or digor. Mes ann dud-se ma ne ouiomp ket ma vije bet ann or digor. Evit-hanoiou ann eus soulaouet ar c'hoz-se evitho, epad nebeu ma fuchetc'h an

---

Ar vandeu eus ar seolion christen o deus distaolet adarre ar bloa-ma, evel ma ber pregont bep bloaz, ne dint ket bet diret ha ma fell d'an dud difenn ho lacat. Ar vugale scolvet ganthoc'h o deus gouzoudet adarre var ar vugale scolvet gant ar vro. Ha! bet a vouevet ar scolion laoue-hoc'h var ar pemp varnugent kenta, anann varnugenn a ra bemdez scolvet gant ar vretoned. Ha neuze'nde, nep a gredfe en dud difenn, ar vretoned-ze n'ho zemet ebarz, ha c'hoant neto.

Ar re a deut eun dra bennag a bris bet a gwall ann, ez bet evelse ma e c'hallomp bet ar vandeu-ze. Evelse d Bourdel pa e bet roet ar prizioù, eur Jestenn a lec'h eus eli

deus great eur bevegen eleac'h ma eomz evelen evel eur c'hristen hag eur zoudart ma zeo

« Diaoul dra. emezhan a ra dilo kemeret ar gomz, an dever hag ar fouge

« Eun dever eo evidon comz hag ober meutenn, ar vreudeur-ma euz ar gelennadurez christen am eus gouelet var eachen ar vretzel d'ndan ar boulij hag ar mandroll, oc'h entent oc'h ar zoudardet mac'hamet. Eur fouge eo evidon gouelet ar vaudeu vugale-ma, savet er feiz hag er religion. hag a ra dilo esperout e sicour ar Jun dervez va bro da zevel ec'h ar zu. »

Ar Jeneral en deus diskleiret neuze d'ar vugale peger real e voa dezho poanin da zeski. hag e deiut divezatoc'h kendereg'het d'hen ober ato. Lavaret en deus gouscoude d'ar pennou christen co li a dlio. dre ho allou mad. peurechuz evit ho bugale. ar gelennadurez connaset ker mad gant ar vreudeur Pijaulur a ra devet eur zoudard. eur Jeneral evelse. oc'h ober meuleudi eun descadurez christen hag e Gekuez ho lealdet e keuver ar vreudeur-ze a glask an dud difeiz ober kemen a zismegons dezho.

Ar vezvan a zigor e Kemper d'an nao a viz here En he penn e vezo an Aotrou Jan Juer Rougeville aliez e vezvan Reazon. hag evit he zicour en devezo an Aotronez Mesqueuer ha Pangevrous euz a lezvarn Kemper

---

En noz arnog ar sul. deg euz ar miz. hag eve d'ar sul vinon ez eus bet e Kemper eur glao dourbi ar seurt ne vez ket gouelet alies. Kier a voa neuzet touladen anezhi. rag an dour ne eave ket a zigor nvoaic'h evit en em denna d'ar mor An diou aer a lenn da Gemper a voa c'hoazet kemeuet ma o deus great distrogh e oc'hirionnou. Pontchou tpilipou ha traou a zo eat gant an dour Comz a ver eus eun aotrou en deus just dek mil seurt col

An oll gu a vezo pell pras dre anna, mar bez gouelet ne vos mui

---

Ar Aotrou Quiclelec zo bamet renerr (principal) scolaich Castel-Paol

An Aotrou Berthelot. vikel Sant-Corentin zo bamet eu reper (sous-principal) scolaich Castel.

An Aotrou Vezo zo bamet vikel e Sant-Corentin.

An Aotrou Lahaye. vikel e Chastr-Pleyben, zo bamet vikel e Plonevour-Lanvern.

An Aotrou Prijant vikel e Plonevour-Lanvern. zo bamet vikel e Chastr-Pleyben.

A. M. I.

Va c hoant zo lakaat moulla sant Theodot, kaozeet am beus a gementse d'ann Aotrou da Feselenc ker brudet dre ama ha zoken a bell kavet en deus mad va c'hoant Oueperu, euno drouk am beus great e Leonn hag a c'hnec'h prespital ebken eus bet goulennet diganen 235 levrik

Pell a rann ar vignounet em beus e leac'h-al ma c'hoantaont kaout ivo al levr-se da skriva din eb dale. Al levr a gousto pevar real. Mes ouspen sant Theodot e vezo enohan ar pedennou ar gomuniliet hero ar c'hroc'h etc Rimou a vezo ive ce mad hag eal fall. tad-koz da zul, etc. All levr diouz ma krelian o vezo approuvet ha neuze oc'h hellor e rei evit pris de vigale ar skol-ius D'zun dun divar ar mens a c'hoantelle ober ho goulen o-pinan e roan va adres: Jana Willou. persoun Loc-Maria-Quimper

---

An Aotrou Gui 100. vikel e Gouezec. zo maro er sizun-mo.

FEIZ AR ED.

Kemper. *46 Guengolo.*		Pont-s Abat— *44 Guengolo*	
Pris an daou a hant lur		*Pris an daou c'hant lur.*	
Gwinis	28 ur 44 c.	Gwinis	20 ur 58 c.
Segal	47 lur 54 c.	Segal	40 lur, 98 c.
Eiz	45 lur 38 c	Eiz	45 lur 26 c.
Ed-du.	48 lur, 46 c	Ed-du..	20 ur, 54 c
Kerc'h	40 lur, 38 c.	Kerc'h	40 ur, 86 c.
Avalou douar	6 lur. 84 c	Avalou douar	3 lur 30 c.

PETRA DA OBER?

Levrik scrifet a coep ar geier a glasker da skigna brema ctouez an dud.

Moullet e ti an Aotrou de Kerangal.

BUEZ HOR ZALVER JESUS-CHRIST,
HA BLEZ AR VERC HEZ VARI,

Gand eur pennad sevit var ar c'hentu Mistero.

Moullet an en eun doare ma vezo eus he bras da zenn. gant paper ere ha lizerennou eur ar re sclerra. Cridi a ellan eta e plijo d'ar re her c'hemero, ha pell a ma er oa ind oc'h he c houlen.

CANTIC E VEZO.

E Brest e ti an Itron Normand.
E Landerne, e ti an Aotrou Desmoulins.
E Montroulez e ti an Aotrou Ledan

Hag e calz eur ar c'hentou hag an tiez ma verzer levrion enho. G M.

Buez hor Za ver Jesus-Christ ha Scol ar Maro Mad a zo ho daou lase e brezonek gant an Aotrou G. M, belek

---

SIOL AR MARO MAD.

Laket e brezonek dre urz Aotrou Escop Kemper e guver en tier merket evit Buez Jesus-Christ.

Ar Gerent AR. DE KERANGAL.

Kemper, moullet gand Ar de Kerangal, Mouller an Escopti.

Disadorn 30 Gerphalo 1871. № 348. Seizved Blavez.

FEIZ HA BREIZ,

KELOU A BEP BRO, HA KENTELIOU VAR BEP TRA,

Digoret bep sul da gemeut Christen a gomz ar brezonnek.

CONDITIONN EVIT GAOUT AR GAZETEN

Evit ar Frañsez. Casvez-ar-Vasa hag ar Mentanach ... eur vlein dasau scoaz ... e houe à raz, pevarzec real

An Abonnement a dle bout gant arzang rannet ar gantaouen

da bout ar vgas kit en dro ar c'houe carlez à vasa goude ma vo echu ha skoaz ol. à pa vezdevi real skoaz à raz.

An abonnement a gomzer e ti an Autrou ar Kalloc'h, mailler en Europ, ru ar Gigorn nº 18 e Kemper,

D'an Autrou ar Kalloc'h eplen e vezer adresañ ar pennou-bro ha kemenn a zell ar à zerc'hel ar Gazeten

Ar scrijou da lakat ar Gazeten a dlefer da adresañ d'an Autrou BODIOU, eplen.

KEMPER 30 Gerphalo 1871

Ar re a so dale h mod e vemo a frankiz, a c'houlenn ma vezo lezet gant pep unan he galvoud var he vunan da ober evel a gavo e dlez eun dazre ebiou avanaje h da ober ha gouiennan-ta. Ne het gouien ez a resañt mes gwerz ha mezo, ha gouzz hennez gant mouez h a resañt ergerz a ra dezo gwall bourzuz ar c'hrima eus ar vro. d'he zrailvel

N'ha c'hlevet het e lavarez. N. a gaf devnap e ve graet an dra-ma pe an dra bennak ne gafe gwriet nikez evelan pe evelkent. Ne gav ez evel ra nikez ra dazre-ma red ez hale ere pa henn ma hag an Lezo ne falvezo ket dezhan nikez evel a lezevemp pa hale dre an hent e hirik devnap ar mare ez chao

Pa gomzomp ziwezhe diwar-zu, ez selevo da vat pahez frankiz a lie dezhe da zevel ar re all. Neza ema penaos e c'hallvez a ra ket pell red ez eizez ha c'hinou da gemeut h ne a gomzo a bezar h pe a navaenez nemet e c'hiz ma fell devnap. Red ez premen an ez eizez talvez pep relijon en traou pa zisplijo dezi a c'hi ker zachañ devnap da ren dre hennez ha ma ne vo ket ket ne red ho diwall. Red ez ra ezh kaozeal eus an all relijonn hag eus ar re a gav ar re gaou ho c'hiz d'an tan hag dre hezeti ez a ouspenn hanez ar re all eno marteze e vezo ezh kaozeal kennañ. Red ez ne ra nemet tud goulennomp ac'hanañ hag e dlefe zaoiel en traou pep displeziri da ziwall ez a ezel ne fell dezhe na fell dezhe na fell na relijonn na ket na Doue na meuzi ebet hag an hini a ouna ket a ra ganeomp ar mare dezhañ. Neza ar frankiz a re an diaoul hervez da re da doñ ho hro

A vicoaz ez eus bet disparet ha brezel etre ar mad hag an droug etre ar gwir hag ar virionez morse n a dleo galvet ez eus glaret ha bleiz ne vezo. Ano e vezo red d ar re a fe dezhe hezo da *Zoue* ziwezhe ac'h ar re a so en eus ezel d'an drouk-sperez. Hogen pa doñ diwar-zu ez ell ez ar vrezel-se gant mouez h a zevel ergerz ar re a dleo relijonn. Kpad ma ve ne doñ a netra. Doue da c'houlenn mat dre eus ho lezo. da glask tremen dioutho da ren dezho hervez ma e helfent hag arechant dezhe re a c'hañ vezet ar peoc'h pa doñ dieuz a lavar ne red ez' He c'halon leun a gwenn hag a gwirvoud a c'houlenn ne ra ez ezh ziwarga. An doñ red a lavar ma ne dlefe ket dezoc'h sonj ma d ar feiz na d ar relijonn na d an Ilis na da Zoue da vezo bet lezet ar d hen ober. Lezo ganeomp ar feiz a re a re relijonn d hor speredoù ar relijonn a re teuzder ha soñjomp ergerz d hor c'halon na diz a dleo d hen destenn evel eur vamm vad dindan he diskoulmel

ag a ra devnap ar gwirvoudeuriez hag ar vaz; ebarzh a lavar an eil vamm bet ganeomp ar frankiz da vezañ lezet dezhe da Zoue d an dra ra ez dleo bet c'hwezet ez dezo vezañ devnap pep unan hag a vijomp e ra ben vezvadeg ez bed all. Ha ma fell bet dezoc'h sonjal kenañ lezvamoù ar re all ac'hanomp-ni d ho kenvlij ne pere a gaf ar peoc'h hag hor mad e vezet ni ezomomp-ni a dleo gwall bell ez ma ez vezañ ezomek hor bro e dleo ho diskoulmel ha ez. ha gwall ho gloar e pep amzer

Hogen an dra ze ne doñ ket dezoc'h diwall an doñ ebarzh Red ez ezomho ober evelkemp-ni ober ne pa a fell devnap-ni zoñjal Ha nemet ar frankiz a fell dezho da ez

Evelse ez eus ebarz eus ar frankiz ac'h e Rom e meuz d an nebeu da dud ac'h ar bevnoz. ha pa gavez e dleo mouez h a gwenpron ogas a ze red dezho da gaout e ver dezho ze red eus ar c'hwenpron-ni d an disoue'hervez, ha c'hoaz ho c'houzoug ac'h da gwenpen ar c'hwenpron-ni evit ho d gomzoù

Doue a zo ne ra bep ez amzer eunan bennag eus an doñ diaoul ne a ze evel pa lavarjon en nevezh dre ho c'houzoug a vezo an Ilis Katolik hag ar relijonn D an ez varvaguenn a ra dud eur marilh maouezonez eun toaez Doue eus ar re nebeuta da glaskel gouzoc'h hezo touhant a bep neuz kroudenn a bep neuz gaou ha kelennou a vezo an Antrou Doue hag ar Vrec'hez Vab a zeu en eun dervez da vlea. A vezo h ez anezo ne h eus ma vezvo d an doñ ma ma ma

Vue Sersla p rer eus a gachon Yarzurcon a dous ar roudardet a ze eno en grosk-camp goukroget ha hot an otro da serr eur chapel a vanka dezhan kuta vremm. Pedine dre speret mad ar roudardet an e vero gueriet ar groaz a pare eus dreist kichenneu oblomseurien ar vro.

Ar chapel zo bet benniget gant ta. Abad Prudennezvut Yarzurcon hag e vele meuriet var ar c'hamp e kenvreuriou brud ar c'houlzou-ma. *Canta Deo omni tempore semper Deum in ore meo.*

Hervé ro an ere da zevel ar c'hamp ar hano Kemeneur ne vez ket ouz ar roudardet da gempen ho chapel, mann benneg a vanvas dezho.

Petra ro deoc'h kempen ar chapel-se pa zo kuit graet an diverzionou-ma?

— Ni, eme ar roudardet, pa a c'hell ebarz ann ti ho pedi ar Werc'hez. Ha neuze ma vez je bet eur vann pe eur stalpar, na zivel ann, ou dre je ho meuriet ebarz a pedimp ouzhpenn da vont gant ho zigemerout ha n'ouzer ket eur pennad derveza eplien?

Neuz varlerc'h — ar c'hanter-se ez eus eur vouzet hag a zerc'henn ez eur vantel. Tergwez vlaou an eured var ho penn ha n'ez eus ket a dud d'ho gwelet. Diougen a ra ez eo ho mestr ar maner eus a Vaouezon hag Ewan Aleno a dud ar vro da gwelet gwiskou ho dasoberu. Bez' gwechall devoa Ewan eus d'ho gwelet a eus bet pell a vouez eargad ar re ho c'hase da c'houlenn digaoz ar glanvouezou petra a renje eus ar pez a d'emaez bremañ e Frans ha ne denje bet ep daou ar vouez ar gwir Aotrou Jezuz var an douar. Ar glanvouezou a respountas dezo eus ivez bilhet a oa ar c'hontour-ma skrivet varnezhañ:

« Ni ar pez an avantel diwar ho fri e benniger ouzomp. E vez eus dezhi ar c'hontadennou ato memes hag eus a boan ez ar Frans. Mes n'eus bremañ ken nag dousi ober eus ar pez a lar da zisheñvel dimp e vefe ar pennou istorel-se c'houi ep daou ar guir vouez. Ma soufrit gant sicour Doue d'ho kaout ebarz hoan, e tagasomp ep mar c'hoc'h ar pouez ha ar vuzuliou hag e c'hellfe sicour an Tad Santel. Ma n'eus bremañ ken nemet a vez, metra a vad. Ha eus unan a ran gaouiz ha gant ar re e c'houi ho tegasel da beb eus a vad ar Frans, gouzoudo noaz ann eus an re e c'houi skoulmet eus a c'hoad. Pedomp ouz'ezomp, hag en eur erbedomp mui eget bourous ni ha kemeras ebarzhon muioc'h eus a Frans, ec'h ar galon ouer a Jesus. »

Kempar ar 2 a viz Gouzmanz 1871.

Va magnon ker,

Kenavo ar vadelez da bemp en ho kaerdiou. *Fest-ha-Breiz* zo bet ann hini varlerc'h skoulmet gand Aotrou an Escop Naounoud d'ho relevoud. Ouel eo d'ezho da zonjal ar pez en deus gret neuze-ze ouel ma ho devezho ezhomm hag e poa mare ar vretonoued kaoz e kaer Naounoud. Holl zecouroud ar relegou. Credit e vez e lie ann heuveliou koshoc'h eget Naounoud a bignas d'ar vretonoued a hano *Fest-ha-Breiz*, ouel ma ho deus gret d'ho magnon ha galon.

An dud Aotrounez,

Chalmond a Gempar hag a Naounoud.

ESCOPTI NAOUNED.

Aotrou an Escop Naounoud ha Brezoulez ouz Escopti

Naounoud ar 6 a viz Gouzmanz 18[illegible]

Aotrou Person.

Breizounoud hep mouez a zo a Escopti kempar ha Sant-Brieuc da glask labour ha da choum d'ar Naounoud Dimeoudeg eo eur hor gwiriou ha, pe ne vehent tam gallez pe e commant ar gaouiz fall-se. Ewruzel en hon touez ne deuz Levr-ze a zo en ur pouez kounveziz pehini a vanvas e hano ha stad. Levr a lenn ar vroad armerzh kemeret ha gwelis da ouiziou ennel ho farrez ha da brezegennou ho ferrom, prezegennou pere a roe d'ezho da ouelout even Doue hag ho devezhou a gristen.

Pa deuz ar vretonoued kavet se hon iliz hag en ollizou a gouez enho a vez kavet ker vras ma ken diouzo a ra ho c'halon da c'hoari. Ho zeiz ann penn ar gaouiz kriz enho a grogjehou zpriel ouzpenn d'an holl gristenien. Ha neuzeviken h e kouez da dud dispartiet eur ma deuz-int abalamour d'ho sec'hi ha d'ho gwiziou hag analanour spirit d'ho laouenta dre behini emaint monet h var var d'an holl daojenou.

Hor c'hang a Escop a vo deomp eun diverz pourvez d'an hol ezomm ma zi ouel, ha neuz perag ez eomp da zevel e kear Naounoud ar pez a hanvomp *Breizez ar Vretonoued*.

Ganga a romp eus ar Varnerez se eur beleg Breizad pehini en deuz comzet a vouez uhelzonner kempar ha Leon. Ar vrezegen-mañ hor gouzout a ra ni a zo bet eun nevezenti en hon touez. Bar beleg venerabl-se Aotrou Morvan en deuz kemeret ar c'hrousenn ar Vretonoued en Naounoud epad pemp bloaz ar var ur spered. Bar beleg gouzer ha leun a zoare eus ar relegou en deuz ar vadelez da gaout eur galon bras ha kaloneg a vro, ne vez ket a c'hoanteg a vro ni ober ar pez a lar Aotrou Morvan.

Ken ouzom a vez ar gwirioniou da vezhomp hep mui ha hep gouzout d'ar Vretonoued e chapel ne vez Levr-ze ar Breiz-Izel, nag e kerbenn tachenn a ar Breiz-Izel hep mui ha ne gouzont e vez pemp pe c'hoaz pe c'houeg en oberenn-se ha dre'ch an aberzidou e vez ouzoud a-varv ar Vretonoued ar memes chapel ha roet benedigsion ar rakramant epad pehini e vez kinnig ar c'hantikou brezounegou a hig ar mouz d'ar Vretonoued.

Ebarzh-omp ne dle ket en em gavout Levr-ze ar Breiz-Izel eus a Vreiz-Izel hag a vez ket mui ne ar hermonac'h Pranvel ha dont gret en em ra a galon epad da Vretonoued ha c'hoarvezidou. Bremañ pehini esperomp hon eus a zougo frouez talvoudeg evit ar redegez ha ouzon. Kement-ma ne vez ket diaes hon eus ive ar Vretonoued da vezañ kouz a zonjal hag a respedi evit pemdouiou ar parvezioun e vezont o chom enho.

Credit, Aotrou Person, ez omp d'ho pec'h a galon.

✝ FELIX Escop Naounoud

An Veleyenn hag an aotilhou a laouen ouelladegou d'ar Person.

TERRE PERPAD

« Et a no bet, evel gwir a ouzo-oc'h, e teul dont ar

[illegible]

[illegible]

[illegible]

d-int ket c hoaz mistri eus ho fandra, mar ho divize soujet kaas arc hant da ronc ar Prusa. ho divize zanket goulleun digan ho zud da gass Ha roet e vize d exho? Ar ro demeurt ho divize zanket kaout an eil pried asaout hegile Ha beza e vizent-hi bet atao eur ar merher avat? War gemment a dud chentil a zo er Franc coll a oterer ho doaz kasset arc hant da c hue Gallon ha ne vize bet hin c hed anezho eut eun avis dishonvel gan ar re-all? Ha tavet ho divize-hi oll her mad an eil war hegile? Ha greet ho divize-hi dreis oll ho zroiou er Prusa, mar vizent et da ho-zunan da gass ho arc hant eh a hem divize den gwelet kievet na remerket netra? O pehen horrud a vize bet hennez!

« Mar ho a vize an daou chentil soujet kaas ho arc hant da ronc ar Prusa, neta anez petra a vize c hoarvezet Epad ma vize bet lod er memez le saouzanaillez da gass, ar re-all ne vizent ket bet Savet e vize trouz savet e vize sikan An amzer-zo ho divize kievet ne archerjen, pere a zo tano ho dioustouarn ho divize klevet ivez An daol chentil a-c hend-all etre-z-ho ho divize hen hem damallet, hen hem tuhulvet hen hem werzet an eil hegile, ha dizale na piza gwelet anezho o vont d'ar prisou d an toull oac h a vandennou hag ho fennou o kouezn dimaun hon eil ar guillotin. Piou hen d vize bet trues ouz ho? Den e oan! Ar re a vez ouzoc e penn ar foutan namant! Ha beza ho divize-hi bet truez ouz ho? Hag ho esperoc ho divize-hi? O n ho dis ar he er c hunt-ol, eun ebaul a vize bet gwall-ho gwelet oll bennoz an dud chentil gan re a velevjen o raillia war an aclienn pell euz ho c horfoz Hag ar c'hastenn-oc difoar mar vize bet prouvet war ar velevjen ha war an nobiaun, war zunan epken anezho hen divize kasset arc hant da ronc ar Prusa O! nag hi ho divize skuipet ho doaurn an eil oc h hegile gant joa! Nag hi ho divize kvet, kvet da gaoz ho c'hormaouezonn!

An Eaouy

Penoz eur Gurunenn

V

Seiz eta Per a Dreux, kehouvet coscloureh e cambr an Dukez

— Petra emezhan itron dija crog ei labour? Hak gwelet en dus an dousser soter a ien gantho o vroda hag e don taolet var eur gador evit ho ugemerel. Hoza Doue, atsoou pear ro en eun labet Dukanet Breiz é en em sklerz o labourat da hanvaden itron ha consolchon?

Alez avith da vez distroug ha kent, a gave gonsconde arzhou hardizeguz avanc h evit delc'her penn d ar c hoscloureg oiez

Per zuzer zo, emezhi eun ar c hu-zu gantho, ha marteze zoken eo an itronenez eus a lim Frans a dous digouet ar c hu-pe penn.

Per a Dreux a chouz var ho traoniou, a sautas hag a lavaras en eur zellet oc'h an dousser

— Caer eo ar pez a ris em. itron. Ha na c'hallfet ket gouzout da ho chom a reot an dousgr-ze?

Antron a em eus c hoant chet da telc'her an dra-ze e vez. Eun amzer hraz a vouarvouz zo e doue Dukanet Breiz ar c hu da ginong er mes-ma, eun tam labour grear gantho ho unan da gouen ar l. hoscls. a ra ket savet evel ma ouzoc'h, gant eun demerel vraz hoh lignez.

Mad, itron labourit evit ar c hoanchou p eo gwir ne an dra zo douc'h ho coare ma ne am eus ezv eun tamm labour da ober hag a plijo deoc'h. ep mar

Alez a raz eur arreyaden ep ma c'hellan muret. Bevech ma comes Coscloureg evelse. e vez anat deuh, ea devoe zoueh da ober eun dra dalcal bennak

Brema en eus d'gravet ar Penthievred e doue da vrasa re e hallonder hag a zo mel avoalc h hirio, a drugare Doue. hogen hervez en eus e hoas re all da welout

— Ar penthievred, evit gwir a zo tud chentil hag a zo hael ho fenn mes carel a reont ho frouzel ha dougel ini evitho

— Bevet Doue itron a en em lizan het e hementse Ho kendere coant a penthievr m a den e hoas nemet eur hoge mes lavaret a zer e zeo dija eur pez soudard hag hardis Fun devres e c'hr le dionis da zoueh dezhan em eus tamet diganthan penhoerez Breiz hag ben ahvese dia marteze en eur e lis bennak Chaukel em eus zouzou oc'h hemeuse ha marel oc'h eun ejen da ginnig eo mad tamet diganthan ne gerviel

— Ia hag en devoe hoc'h ar c hemel-ze oc'h eus laket ne dismeganiez eloncz tou hag en em gleve ker mad bete neuze Neuzeuet oc'h eur Roue Tourneman a ro en eun labez da sioerna or la va c hendere zoanag ahaingmour ne felle ket dezhan re a an alumer ze eu loden eus he vantou. Lamez ez eus diganthan dre nerz ar per a zo dezhan dre sur Dre castel Avangour elevc'h ma voa en em deunet va dous gendere a ra zerret oc'h an itron a Bromm a zevardie dezho la vam ha brema an daou vinor kez n'o deuz adarre den var ho zre.

C'hui ive me voar vad, ome Ber oc'h eur zval ho preiourd hem ahanamour ne ket deut an Dug a Benthievr da vrasa Dug a Vrasa?

— Gouzout a rit eme Alez oc'h anaveza va dever hag her graz Mar em eus hem da ren dre bennag ne d'ho kuelet o vonga ar zantimanchou mad-ze ho calon. Pa goma ho consians e vit deuh tevel, pa gemerit casoni oc'h unan bennak ne ouzoc'h ket pardoun

Ker coscloureg a vez avechon temerout ha galon e clevet alon fur Alez, hogen ar zantimanchou mad-ze a dremenoc hoas

— Itron emezhan, c'hui ne ouzo ket ker mad ha kan diaroug oc'h, Hogen cuar o penn, Per a Dreux ne vez morse heavel ouzoc'h.

— Antron Duk, Doue a ra galloudeg, hag a c'hell mar car tenerat ho calon hag a hunt da chench.

Digitized by Google

Per a Dreux ne garie nemeur e vije comzet dezhan eus an traou-se. Religion en devoa, rag en amzer-se oa roued an dud difeiz. C'hoant en doa avad da ober he religion dioc'h hec'h unan ne felle ket dezhan bezan daic bet a za gouzhi pa en devoe aket nan dra bennag en he veun.

— Gomzomp, emezhan, mar plich, eus ar pez am oa sonch da lavaret deoc'h. Petra a soujt-hu eus a Ian Lizanet, escop Dol ?

— Soujal a ran ez eo eun den gonezhag ha fur bag a ra pep tra evit mad ano ha cord an denved a zo ennei enhan

— An dra-ze eo a zoujt ? Mad, me oa da lavaret deoc'h petra a soujan ive. Eskibien Dol dre ma zeo bet an Duked eun nack re vad en ho c'henver

Alis a reas eun lamm var he c'hiaou

— Ia, sonj, re vad." ben lavaret a ran c'hoaz. An Eskibien-ze o deus great re dezho me o oaion ket pegement a brivilachou, ha me a fell din ho zerc'hel Ian Lizanet a zo un ket escop opaon, mes roue e Dol An dra-ze no buch ket din. hemenise am eus lavaret deoc'h e hoas pa voa monegeuz ar Gentilhevred. Na fell din o ve e Breiz ken meur nemet Per a Dreux

O lavaret ar c'homzou-se gaoulagas Per a deuas da rea ker skeulf ma rejont da Alis tre he zel etreseg an douar

— Goude escop Dol eme ar c'hoscloarek mar deu c'hoaz unan bennag a doujer an dud a iis pe an nebleuz da zevel ho fenn hoeloc'h eget na fell din. me a ri dezho plega ar penn-se ken izel ma n'o devezo moi c'hoant ebet da harpa oc'h va gallout. Ah sirou, me a zeuen d'ho pretoned petra a dal eur prinv entre

Per coscloarek eu evel er meaz anezhan he unan o sonj ewise. a zistagas var an daol eun taol dorn ker pounner ma crenas ar zal oll ganthan.

— Sonjet em euz, eme ar goapaer, e raje ar c'helener-ze pilpadus dioc'h. ha neto perag oun deut ker mintin d'ho kistrei dirak ho labour

Neuze e savas, e lavaras du mad d'an duket mennog hag e zeuz ac'hano. o revel Alis mantret oc'h gant ar pez e devoa clevet

Alis a jomat eur pennad oa zonjal, pa voa deut enhi he unan. ec eun dolaj d'an daoulin da lidi, ha pa voa deut eun nebeut ar peoc'h en ho ene. e c'halvas ho demezellet Ar re-ma a zeuas. hag en em lakeas en dro dezhi pephini gant ho labour evel ma edon, pa deuas ar c'hoscloarek d'ho c'haa kuit.

Ne gredjcot goulen petra digant an duket petra bennak ma voa neget var ho reod ar c'hoant da c'houzout petra a oa tremenet etre an Dog hag hi. Oc'h he guelet gouscoude ken drouklivet e voa zoat dezho e doa ranket mousira eun cutel ar c'hiac'har a oa en he c'halon, hag e devoa clevet gant ha fred anan bennag eux ar c'homzou-se a glevet eliez ganthan hag a rea kemmet a beun dezhi.

Evel ma en doa lavaret. Per a Dreux ne ankeas ket d'en em lacat da glask heskin oc'h Escop Dol. Hogen goiriou an escopti-ze a roa ker splann hag harpet ker mad ma ne c'hellas ket ho distruja. da viana oll. Lamet a reaz epken digant Ian Lizanet unan bennag eux he bro iachou hag evi, ar re all e voue red dezhan ho zmanbl da zoken ret dezho he c'hiac'.

Epad an amzer-ze Alis a dremenas meur a zervez o pedi Aono e devoa na doujet ker, en he gasoni. da chasal eux he escop an Escop-ze, gant dall an oll gristenien a roa en he garo. Rag kounnet eo ato gu an afoubemen diskas pa en c'hellont ket caout ar pez a c'hoantcont en em ase'hreont eux ar pere hen evit ma chomo neuze an dra ganthe.

Pa glevaz eta Alis e voa great ar peoc'h etre an Dog hag an Escop. ar c'helou-ze a reaz eur vad dispar d'he c'halon Evit rugarecat Doue hag ar Verc hez e reas eun da iliz an Iron Varia en Ipapr caer a zouret a dlie beza dalc'het ano var eiun ano deiz

Siouas ! kementse ne voa ket avoalc'h evit Per a Dreux. Tonet en doa discar an dud a iliz ha petra ne c'helle lamet ar frouden-ze eux ho beun Caer e devoa Alis pell caer e devoa an iliz he c'houreroux, ar c'hoscloarek ne rea van, hag ec'han ne rea fors pénoz an eun gemeret gant ma teujo a boun eux ar pez a fenn dezhan da ober G. M.

Eur pennad all eur werh all

Troidou dignezet gant eun ofiser a Frans, e Spagn.

IV

Ao oliser eta a roa eur c'hoeren varnezhan o c'hortoz ub or dargiger. He bistolennou hag he gontellusen a roa en he zoru. hag e lavare oudhan he unan Ar c'henta a lakai ic beun oze. me hen discaro. Clevet a ra lenna ar morailhon goustadik mes aours ma voan reunet ho dion e cuzo ar vesaérien gerred o sonn ac'hano e brez, ha goudeze epad eur pennad mad a amser, e cleve trouz ha caos ere en ti.

Petra a zo-ta e hoarseze ? Souden her gouezas

Dont a ra adarre tud da genver he zor hag en droma an diou vorsal a zo lamet ha no glasker ket ben ober didrous. Araog avad digeri an or eur vouez eux an diavaez a lavaraz

— En hano ar roue a Spagn me a c'houre'hemen deoc'h hon lezel da vont aze ep clasg en em zifen, mar grit an diaera van d'en em zifen, emaoc'h maro.

O clevet eur vouez hag a voue ervad ne ket mouez tud an ti e voa, an ofiser a lavaras

— Piou oc'h-hu ?

— Eun ofiser ha soudardet d'ar roue.

— Oh ! mar d'oc'h soudardet d'ar roue, neuze me zo e savetis !

Neuze ar soudardet a eas er gambr, a groges an oficer a eus lojet eno hag her chadennou.

An ofiser pehini a ra da lamet d'ho krista ha d'ho zrugarecat, a eas baich ho beus. C'hoant en deo da ri da c'houzout dezho petra a oa c'hoarvezet ganthan. Met n'her selaouent ket hag ofiser ar roue a lavar d'ha soudardet basta hanu ho chadenou, ho furcha, ha mont en hent. Lamet a roue diganthan he armou he arc'hant hag ar vetalen en doa bet an derc'hent digant ar messer gavred, metalen he vignon Carlos.

Hogen setu ama petra a oa c'hoarvezet. An derc'hent araog an noz, ar c'hanou a oa eat da Vadrid ar re er maner corf eus ofiser lazet gant eun torfetour bennak.

Eun ofiser gant eur vanden soudarded a voue caset doc'hto da glask ar c'horf ha d'ha sigas a-ker hag ive da glevet ditour mar galfent eus ar re o devoa great an torfet. Cavet o devoa ar c'horf er penn kreiz eus an noz, hag e tistroent ganthan varzu Madrid, pa weljont eclerjen en i ma zouzomp ama anezhan.

Dont a rejont di da glask eun dennag hag ive da velet ha ne vije ket eno eun touf laeron, ar re marteze o devoa great an torfet-ma. Digouezout a rejont evel ma un eus gueiet pa edo ar vesenadet o vont da ober eun torfet all.

E c'hellit credi, ar messaj eus hag he beured a voe c'hoeno en ho leroù pa glefchoù, aket var ho dor er maro ma zeant da ober he stal d'an den o doa lojet.

C'hoezet a zavàs var ho zi pa weljont eun ofiser hag eur vanden soudarded, hag ep mar e rejont digemer mad dezho. N'o devoue ket izom da c'houlen evit gueiet digas dezho da zibri na da esa kemmet a oa en i.

An ofiser gouscoude en doa douetans hag a c'houlennas petra oa dezho beza var vale d'ar marc'-ze eur an noz.

Met ar messer a oa eul louzrn eus hag a voue he droeo.

Lavaret a reas e voant counket pa zoa deut di eun den entre eun ofiser da c'houlen he goan ha legeis.

Neuze e voant savet gant ar strafuilh o doa bet o velet tud o tont d'ar marc'-ze hag oant chomet neuze da gemeret soursi eus an den-ze ha da safara ganthan.

Ha setu perac, emezhan oc'h eus hor c'havet var zro. rag an divroad-ze n'en deus great c'hoas nemet mont da gousket.

An divroad-ze eme ar messer eus ne ouzoun ket cals ev, petra he gemeret. Lavaret en deus deomp aleiz a dreiz.

Collet oa bet, emezhan, ar menez, divar he benn. Distuchet en deus deomp eur vetalen a lavar en deus bet deac'h digant eur vignon dezhan hag a zo en em gollet dioutban var an dro. Me gal din zoken e rea Carlos eus he vignon. Hogen goelet mad e reomp en deus nec'hamant rak gouzo bonn lavaret eno dre, en em zalc'hjomp mat a vech.

En eur ger, an orin eus a gomzas kent à zouro, a reas gant kement a zra krator na deus en doa lojet en he di ne zelar ar bemc'h ol varnezhan. Abenn ma o devoa gourhouderet eun nebeut soroc'hellados gues serrachet la disterget dezho a lèz ho gaer hag ofiser an nicun eus ha soudardet a en devoa met: douet abet an eil ouz an divroad lojet eno ar moustrer a glaskent.

Neuze e arjont reont gant ar menesad eus hag unan pe zaou eus ha hoired, da chadenna an ofiser a Frans evel ma on eus hen lavaret.

Pa voe lamet gantho a zouro ofiser ar roue, araok mont eus an oll a c'houlennas oc'han:

— Eur a belear h oc'h eus-ho bet ar vetalen-ze?

— Digant ar messer eus-ze, en eur ziskouez ar menesad a zo eno, eavel ganthan emezhan ar menez, hogen ar vetalen-ze a zo d'an impoon Dom Carlos, mab Dom Antonio a zouvenl marteze. Neuze en em lakeas da zisclerna penaoz oa tremenet an abardaez gaethan an derc'hen.

Ar messer gavred o hen leuskel ket da echui:

— Gueiet a rit, emezhan, penaoz en deus an den-ze c'houzet da damal dio-me an torfet great ganthan he unan hag en deus cablus a glask ano tailenr ar bec'h var ar re all ha velo an pebez anzoodegez vad a voar tamponet evelse d'ar re o deus great digemer mad dezho.

Oliser ar roue en doa ano eun dudzians eus ar messer eus hag eus he hoired hag a zelle ouz ho an eil goude eg le reun a rea var ho zal oc'h vont ket divorc'het a-walc'h. Met ar soudardet, fouge entro da vras cavet eno peadra da derc'ho zec'het, ha creg eun tam ar lng en ho scouarn, a lavarne.

— Guir a lavar an den mad-ma ar falla lampon a zo er bed eo an honesta ma carfet credi o be gouzout. Unanp ar c'hanfard-ma da varnerien Madrid hag ar re-ze a gavo eur mouchouer gouzouk da lacat dezhan evit mirel n en devezo mui a nilelia.

C. M.

PARDON AR ZALET

Pardon ar Zalet a zo bet er bloaz-ma 1871 ar pez eo kaezan-vla vrasa, eur pardon didroux, devod zantel eur pardon mad evid Doue mes treuzig bras evid ar bed zonet e-bed kristian e-bed pas zoken eur mil-kar. Setu perag ar zantaniaou drasa ha aouco, skanv a dreuz hag a benn, pere a gar kaz an troux, ar sked an eost ne vouie bet nemet var dro. Hag ar sort-se a zo « pardonyou » eme-z-hu. Met en ho loc'h e voa oanet kaz a bardonerien devod, tud koz, tud devot war an nad hag yez tud aoanak fur ha kenn a fent, paùtred ha mere bed.

Araog goulou deiz, korkent ha teir-heur-anter, e ran tud e ta dor ar chapel o c'hortoz digor.

An aotrounez beleyen dre ma teuent ho deuz hen benn aket en ho c'hadoryou-koueu, hag adaleg pedir-heur beleg deg-heur n ez eus ket manket a labour d'ezho. Ilrmerke- eun eus etouez ar re all daou eus a

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [

da viana ma vo red dezho hen ober gant preiz discaret gantho ho unan.

D'ar seiz a viz here, retred brezoneg evit ar merc'hed. e kemper

D'ar pevarzeg a viz here, retred brezoneg evit ar merc'hed e Lesneven hag e Kemperle

Meneg a zo da voui d'an oiz a viz Here N'em eus netra da lavaret var gemenise nemet ar re zo christenien ne diefent rei ho mouez nemet da dud hag a zo christenien eveldho.

Deut eo ar c'helon ama ez eo hanvet evit Escop a Gamper an Aotrou Nouvel. grandiga Gemper hat vikel vraz e Roazon. hag a zo birio en ors Sant Benest eiac'h ma tong an hano enz an tad Anselm

A. L. E.

E ti an Aotrou de Kerangal ez eus mouliet en derveziou-ma eur pennadik scrit var oun doare gaer da zicour eneou ar purgator An hini en deus laket moulla ar pennad scrit-ze, o c houzout pe gen douget eo ar vretoned da bidi evit an eneou mad-ze ha da ober ar pez zo en bo gallout evit ha zenna a boan, en deus sonjet e raje gl jadur dezho o rei dezho an devosion-ma da anaout.

Ar pennadik scrit-ze ne gous.o netra d'ar re hen roscvo. Cavet e vezo e Kemper e ti ar Retred pe e ti an Aotrou Kerangal. Souch a zo da gas eun nebeut da ao. Person pep parrez, hag ho feder da gaout ar vadelez d'ho digemer ha d'ho rei d'an dud vad a c'houlfent bezo dougel evit an devosion-ze. Dreist oll ar re a gemerfe ar boan da c'houlen a vezo caset dezho ep dale ar pez o defe goulennet G. M

ALI AIL.

Va c'hoant eo lakaat moulla sant Theodot kozzest em beus a gemenise d'ann Aotrou do Leseleuc ker brudet dre-zanv ha zokou a-bell kavet en deus mad va c'hoant Ouspenn. enbn droug am beus great e veoun hag e c'huec'h prestital ebarn eus bet goulennet digan-nen 236 levrik

Pedi a rann ar vigoonnet em beus el leac'h-all. ma c'hoantaont kaout ve a levr-se da skriva dia eb *dale*. Al levr a gousto pevar cent, mes ouspenn sant Theodot e vezo ennhan ar pedennou, ar guennilict, hure ar c'bloc'h etc. Rimou a vezo va cân mad hag eal fall. tad-koz da zul. etc. All levr, dioas ma kredan, a vezo approuvet ha nouze ec'h hellor e rei evit pris da vu-gale ar skol-dis. D'ann dud divar ar meas a c'hoantefle ober ho goulen a-unan e roan va adres: Iann Wrant personn Loc-Maria Quimper

PRIZ AN ED.

Kemper.	23 *Guengolo.*	Pont-a'Anar.	21 *Guengolo*
Pris an doun d'hont hor		*Pris an doun d'hont hor.*	
Guinis	29 ur 48 e.	Guinis	3e hur 05 e.
Segal	17 ur 80 e.	Segal	16 ur, 60 e.
Eiz	40 ur, 56 e.	Eiz	16 hur 26 e.
Ed-du	17 ur, 02 e.	Ed-du..	20 ur, »» e.
Kerc'h	18 ur 02 e	Kerc'h	16 ur, 50 e.
Avalou doaar	7 ur. »» e	Avalou doaar	5 ur 26 e

PETRA DA OBER?

Levrig scrifet a onep ar geter a glasker da skigna brema d.ouez an oud.

Mouliet e ti an aotrou de Kerangal

RESPONST D'AR GOFEDUSIOU.

BUEZ HOR ZALVER JESUS-CHRIST, HA BJEZ AR VERC'HEZ VAR.,

Gand eur pennad scrit gar ar c'henta Mistertou

Moulict eo en oun doare ma vezo ens bras da icon. gant paper cre ha lizerennou enz ar re solerra. Credi n ollan eta e plijo d'ar re ber c'homero. ha pe a da ez ou tud oc'h he c'houlen.

CAVET E VEZO:

E Brest e ti an Iroa Normand

E Landerno. e ti an Aotrou Desmoulins

E Montroulez e an Aotrou Ledan.

Hag e calz enz ar c'hertou hag an tiez ma verzer levriou enho C. M.

Buez hor Zalver Jesus-Christ ha Scol ar Maro Mad a zo ho daou laket e brezonek gant an Aotrou G. M, belek

SCOL AR MARO MAD.

Laket e brezonek dre urz Aotrou Escop Kemper, a gaver en iez merket evit Buez Jesus-Christ

HISTOR BREIZ

Gant A de M.

A zo moulliet evit an trede gunch.

An dud divar ar meaz a gav el levr-ze kenteliou caer divar hean ar pez zo tremenet en ho bro.

A. Levr-ze a gaver er braz euz an tiez a verzer Levriou enho

Ar Gerant AR DE KERANGAL.

Kemper, moulet gand Ar an Manac, Moullor an Escopti.

Digitized by Google

Disadorn 7 Here 1871. N° 348. Seizved Bloaz.

FEIZ HA BREIZ,

KELOU A BEP BRO, HA KENTELIOU VAR BEP TRA,

Digaset bep sul da gement Christen a gouz ar brezounek.

CONDITIONOU EVIT CAOUT AR GAZETEN

Evit ar Finisterr. Costez-ar-Nord hag ar Morbihan evit mar bloas daou scoued, eur c'hoaz h miz, pevarzec real.

An Abonnamanto a dle bout paeet arvoug emouet ar gazetenn

An hini na reyn kel en deo ar c'hoaz centen a rann goude na ma echu he abonnamant, a no consideret evel skuet a newe.

An abonnament a gemerer e ti an Autrou an Kanonik, meulier an Europ, ru ar Gigorez, n° 18 e Kemper.

D'an Autrou an Kanonik eplen e lior adresi ar prenmchou ha kemmi a zell ac e zerrich ar Gazetenn

Ar scripou da bout ar dianvan a dlear da adresi d'an Autrou MORVAN epken.

KEMPER, 7 Here 1871

En Itali, dasmet d'ar frenz ha d'an dispac'h a zo enn, dasmet d'ar bremel a ret é an tlix ha d'ar Pab. en mal gouscoude feiz ataoet ar bobl, ar bobl a zo devot ha truez oc'h ar boden. Pidi a ra raloneg, hag avechou a venen kaet ep ober ran ebet na bena distroet gant ar re na ndont denhan. N'en deus ket a vez o pedi.

Lacat a ra soucazi an dud entren, hag avechou e vez gouspet gant an dud o deus meharet a religion. Mes ar bobl-se n'en deus ket a soun rag ha gouperes.

Pa deu an Angelus da zonj ne vare'hafont ket evit mont d'an drouiliu da saludi ar Verc'hez, n'eus fors palmac'h en em gavout.

Var gemenaou eur gazeten difenz credabl evit ober goab eus ar Franzizien a lavare n'eus ket pell pesion deou seychour eus a Frans o vez en eur gear vras eus an Itali, en em gavas var eun dachen varc'had eleac'h ma zus eun ingroez lud En em gull a reyont an oll douc'h reguic ha goudeze caer o deu mont ha dont evit en em glask, ne ellent ket en gaout Hogen dont a rez an Angelus da zo ha nenze en em galchont ar avanic'h, rag an oll Italianed o vez en em saket d'an drouiliu. no chomas nemetho bon Jesus en ho zi.

Ar gazeten ma comzan anezhi a lavar kemeniz evit ober goab eus a zevosion pobl an Itali, rak pep merk a religion a zo kemeret en ti eun diotach gant an dud difenz, hag ive con-sehent eus ar Franzizien a zo catolikad var ho menoz hag o deus merz oc'h beuilla ho religion, o vel a sinsent an distera merk a rakoeur e vent christenien?

E gouzonet pet deu pet boare ha dreist oll a velfet, pa eus an Angelus, an lavarun ket epken o tanelim. mes rakon o trouz ho zog evit saludi mamm Doue? Hon lud diwar ar menz n deuz c'houz, da viana eun dam pouezhe, dalc'het mad é an devosion-se Ha gwalc'hout pa ar c'hoz vad-zo, ra lacaint ar ra all da gemeret skoer diouzho. rak bucaus n'en eus ket mouc'h a zoun é eu eun arbedi oc'h ar Verc'hez eget en eus brema

Ar gizion cou ar gizion mad a ra kaot a ioerez gaer eo hag ar religion gantho, rak n en em gemerer nemet oc'h ar gizion a zo oc'h ar religion Hogen evez zo oll gelenet ne deus ket par d ar c'hal jouet evit ioa ho gizion mad a gouez ha soun ioa eus hor bretoned a deu da vesa gallaouet var ar poent-se Ha pers? gant soun rag eur ger pe eur oll gouspet abera eur Jezuz kis bennak pa abera ar re a zo bet kenchet gantho.

Ar eo lezel eur c'hiz vad da vont kaot, mes ne ket kea ar ho zigas adarre, avoc'h e ve lacat etouez eur c'harterad oil eur c'hiz vad ha ne ve ket skignet c'houz eget lacat da zont en dro eur c'hiz a ve lezet da vont da fa Gouscoude oc'h en em ranber a nebeudou eus ar gizion mad, e vimeer ive ar fea, hag en em gaver, ep ho zonjal, a unan gant an doctored difenz a ra muchar da vouga ar religion er vro.

Rom. — An Tad Santel o vesa ar re zo e Beturiez aunt Vinsut a Baol en deus lavaret dezho.

« Bo trugarenn a rau eur ar pedennou a gant varnu en eur eudou. hag oc'h ano a ran da gouzout c'hui zo da vale en heul ar garantez. var skoer aunt Vinsut a Baol a bonne pe meuoc'h mar dre ma alouront outhon.

Ho preuzen evel kement breuriez devot a zo. a no het lavaret a bep seurt anezho ha great gouzo gellet dezho.

Lavaret zo great ne vouc'h nemet eur vandon dud en em gleve hag en em gass evit ober an drouz, evit ma laveront ar re zo ar Vatikan ne glaskont nemet dasrar gouarnamanchou

« Ar pez am eus da c'houlen ouzoc'h eo caout zoun eus ar boanieu a gresk bemdez ho zonbou. An niver eus ar re a den da c'houlen a zo scrijet. Eur pec'het eo ferma d'ar pounr eul lojeis dastar cals hervez'h aget an dal. Ha ma eus savet eun tog eus ta all d'ar zur, ne

ket nesc'h e boaz ar rus hag ar eun anspen ugent oc'h ho c houlen.

Gounnot a reont me ne fermun ket re. »

Dere Doue o pezan edarre eur eun den difeiz. — An hini eo e penn ar vicherourien a zo o sevel palez Belmont, a zo ar 6 a vis guengolo, pignet var ar chafotach evit gouelet pe seurt labour a rent hag evit ober d'ar vicherourien kenta ag al labourou ne donnt ket buan avoalc'h diouc'h an eil doa e hoant. Lavaret a rae dezhan pedans d'an eur deiz gouzeles ar Verc'hez, e roa gour e Rom. hag an darevoud eus al labourerien ha labouregez, ket en desq-ze. « Ar Verc'hez? emezhan ar Verc'hez he c'haochas ne deus netra da velet anez.

Me a lavar deoc'h ar re ne donnt ket da labourat ma den-ze n'o devezo ket a labour goude. »

A neuc'h en doa lavaret ar gouz-ze ma reuc'he dremm hag e coez eus an tredi astach d'an douar.

Buan ma en em zistorner an dro dezhan, mes maro oa var an lec'h.

An c'hazetennou difeiz, na petra-ta, o deus great eur venlenidi vraz eus an den-ze. Siouas! ar renzedigezh!

G. M.

Sant Torak, Sant Prob ha Sant Andronik, merzerien.

I.

En amzer ar verzerien ez peuz kemz eus an Iliz pa vez caset ar gristenien dirag ar varnerien, a vez great gouzoudou ou no ha menze e vez eno notered pe scrifagnerien hag a lak en dro seurt ar goulennou-ze hag ar responchou a vez ar verzerien. Ar gristenien a glask raon ar paperiou-ze evit ho miret hag en em greaat ho buan oc'h ho lenn. Komentse a c'halvet Acton ar verzerien, hag avechou ar gristenien a bue ker ar scrifagnerien evit cousti dig. dho an acouz-ze pe eur c'hoaz d'ezi anezho.

Hogen gant an amzer ar scrudu-ze zo bet cousket pe berreat eur pitchig. Nebeut a zo deut betag enhoump en ho fez. Acton an eil rann ma a zo unan eus ar re zo deut betag hon amzer eve ma vount bet serret deiz ho barnedigez. Setu perag e soc'han ho carat e brezoneg evit lennerien *Feiz ha Breiz*. E Doue ar Zanto a zo cire davoarn an dud dastar ar mirout e velet ve es'a gaer, a buez hanvenoud eus ar verzerien. Unan bennag eus ar goulennou great ouc'ho mes ne deus nemet eur gerig en eur vremou. Ama avad e vezint eur varvadigez penn da benn. Desa a raint peder skourmad o devoue iod eus ar gristenien calonek ze da zoutou arnoh bezo laket d'ar maro.

An tri zanto-ma a renias gloar d'an hano a Zoue hag a c'hoanezar ar gurunen spad ma edo Diocletian o perseki ar gristenien. Ho merzerioh erez a greder, a zigouezaz er bloaz 304, en amzer ma reat skoa brezal d'an hano christen.

An tri loden genta eus a netoo ar zant-ma a vez scrifet e Tars, e Mopsuest, a Anazarb Kersoa eus ar Silisi dirac'h ma voue harzet bar merzerien. Teuzet int diwar gaerou al lez-varo ar gristenien ho treuza daoc'h hont diner digant an Notered. Ar bederved loden zo bet scrifet gant tri gristen hanvet Marc. Felix ha Verus. Ho unan o doa gouelet ar pez a scrifent, ha neuze a rejont dre gin confou ar verzerien santé evit ho bezza, hag ho zaoch en chom da echui ho buez el lec'h ma o devoa garreet an tenzor pressou-ze. Ha goulen ma rjent ouzet ho unan er memes lec'h pa deuje Doue d'ho gervel.

Tarak. Prob hag Andronik ne vount nag eus ar memez oad nag eus ar memes bro. Tarak a zo he dud eus a Rom, evithan da vezo ganet en Imori. Bet en armeou an impaner, mes en em denet en ac'hano gant zoun na vije great dezhan aher eun dra bennag a enep he goustiany. Da vouc'h croget enhan en doa pemp bloaz ha tringent.

Prob a zo ginnidig a Ramili. Duget en doa marlou brao, ez a gallout serracha Jesus-Christ diwar dioc'h pep tra. Andronik ar zonjaca anezho he zri a zo he dud ennes ar re gentà eus a gaer Efes. Ho zri e voa ket pignet e Pompesapolis, ha caset dirag ar gouarner Numerian Maxim pa en em garaz er gaer-ze. Ar gouarner a c'houre hemennaz ho c'haa da Dars, da belec'h e oa monet he unan.

Pa zigouezaa e Tars, ar c'hanidener Demetrios a gasaz an tri gristen dirazhan, en eur lavaret e voa ar re-ze ar re en doa gouelet dija e Pompesopolis, hag a zo tamallet da heuilia religion fall ar gristianed, ha da vanegout da zen oc'h an impalaerien.

Maxim a gomzas da genta oc'h Tarak hag a c'houlennaz outhan he hano.

— Christen oun, eme ar merzer.

Maxim. — Na gouz ket din eus da religion dizueh, mes lavar din da hano.

Tarak. — Christen oun.

Maxim. — Sell gan hui var ho c'hiou, evit deski dezhan ne zesponto ket eus dra eleac'h eus all.

Tarak (goude bezza bet eur pardaul). — Va gur hano eo a lavaran deoc'h. Mar fell deoc'h gouzout an hini am eus oc'h eligan va c'herent eo Tarak a rer ac'hanoun pa edon dindan an armou evit gaiez Victor.

Maxim. — Pe seurt micher ac'h euz a be vro out?

Tarak. — Va c'herent zo romanel mes ganet oun e Claudiopolis, en Asiaz. Soudard oan dre vicher mes dilezet em euz ar vicher evit miret va religion.

Maxim. — N'oas ket din da vera soudard abalamour d'an religion hai, mes pennoz ec'h eus te kuitaet an armé?

Tarak. — Goulennet em eus va diskarh digant Publion va c'habiten, hag en deuz he roet din.

Maxim. — Er gued eus da vicn guenn me ra dit cavet grad vad ha migenmach an impaner, mar kerez

Digitized by Google

eunti oc'h he c'houre'homennoun. Deus da sacrifia d'an Doueoù evel ma ra an impalaret ho unan.

Turak. — An impalaret a zo trompet gant an drouksperejou. pa gemeront perz e sacrifiou evelse.

Mazim Torrit dezhan he javedou evit bezà lavaret ez eo trompet an impalaret

Turak Ia, bet lavaret a ran c'houn. tad ket, hag evel ma ez int trompet.

Mazim. — Deus da sacrifia d'an Doueoù ha ma da follentez

Turak. — Ne c'hellan ket trei kenà da lezà Doue.

Mazim N'eus ken lezuz. resevedik zo ac'hanoun, nemet an hini a benigomp-ni.

Turak Eno a'z a an. ha c'hui he zo oc'h adori labour ho taouarn. skeudennoù roud ha mein

Mazim Scoit ganthan var he vizach evit ma he follentez diouthan

Turak — Ar pez a c'halvit follentez en silvidigez va eus, ha biken n'he diferin.

Mazim.— Me ra dit he diwall breo, mè zo contragnù da vezà fur

Turak. Grit a gurot gant va c'horf, ema etre ho taouarn.

Mazim. — Divinkit-hen. ha scuit varnhan gant gwall!

Turak, spud ma kerr scoet. Bremà em rentit e gurioù for An tudou a lakit da zel diw a zo diw aezà, eruk a reont va tiwaus e Doue hag e Jesus-Christ

Mazim — Penaoz a c'hellez-te mac'h e ve Doueoù, pe gaer e leverez da unan e zerviches dann Zoue? Ha ne c'heus-te ket eus, an hano a Zoue da unan bennag hag a c'halvez Christ?

Turak Ia rag hennez en unan an Doue heo, esperans ar grasonsou. silvidigez kement hini a c'houzank dre garantez evitan.

Mazim Les an disiach-se ha deus da sacrifia.

Turak. — Ne d'ouz ket ar pez a zonjit. l'emp bioaz ha trugarat am eus savet oun bet er virionez, ha ne c'hellan ket trei kenà Jezuz.

Ar c'hanolenner Demetrius oc'h ober neus da gaout trues oc'h ar merzer, a lavaras

— Truez am eus outoc'h, heuil va zu ha savetz da vezà un eur sacrifia.

Turak Bale'h da zu evidont da unan. minoutr Satan.

Mazim. — Lakit anezhan gant chadennou ieo ha rent-hep d'ar prizon G M

(*Hor pennad all war eun all.*)

AR SAKRAMANTY.

M'ul lunner

Kals lavrion zo bet great var sakramant ann autez, skrivet ant bet gant impoanet Doue a dra-ze al lavrioù-zo a zo eur fountun ebed kenà a zour skler ha frenk, maid da dorn eec'hed ar re ho unan Koll a raflen ma va soan o klask koulla eur penn neves pa zeus diwanmp Eiseenmoù-beo a red eus roc'h ar c halvar hag eus a gonfes hor zaliver e-unan. Ia. ar c hortoz sakr-ze. digoret gant gwall ar zondard a zo bet toullet doueoc'h c'houe dre e roù ar garantez a verve e zant Augustin, zant Bernard zant Thomas. eun bion a skr vas fevr ann imitation e zant Ligori hag er zrot-all eo ma beteg ar galoun ha n. a or beuz nemet eva ma dour a roù d'ar vues eternel.

Koulskoude ec'h heller lavarel penaoz ar zent-se douget dre ar garantez. a oje her buoin ma n o deus great nemet eur zelfik eus traou a garan burzudus bras kement a vall o devoa d'eo em goall var ann aoter e kichen ho maro karet ma n ins bet chomet da chana var doen ann dis. Eno eur ger ar zent ar zae a eured eun dro dezho ieveurs ar galoun o para var he zal a zukoes deomp Jesus var he dron hag a lavar d'ar gristenien ston kant sakor evit ar guin preuzus deuz evit ar c'hrasonsou — Na e pennsoc. leonez Kristen. eu re ho kaso dre e voll aoter, mes ann eur oher eunn tammig so hag eun eban beuzg Arzog kaouz ar c'hoc'h ar bara e ve lagi pennaos eo bet adet ro savet ro greuhiet ar zent-se arank ho peu da dostaat ho mouzelion ins ar c'halar Santel a roump eunn taol lagad d'ar Vaen e lir arank ma-oulina dirak ann aoter e sellomp ous ann eur bazel. var bere eo savet Ann eur bazel ne ann ou. N'ouz ann

Sakramant ann aoter a zo bet skeudennet ann anzeo ann guechall, prouvet eo bet gant Jesus e vuk ar bannoù instituet eo be ar goap divera. Skuiz eo deuc'h e deus ar zent soujet eun traou-ma hag e skrivet zoken ann nos da z koar ann deus ar mevel ar c'hoan he furnez Mes n o deus ket great var gemend ar re lavar penn-da-benn eur c'hoz bras eo ar goap hennez, se skr vet e deus avoue b evel desk deomp ann hen ha marvel anzomp da zonj.

N eo ket eu lavar a zevotion eo a gunnigan d'ar re a. leonez Kristen, rak mouc'h n ouzomp ous ho pe d'ar re ann ho kaloun mes mar deo ar garantez ann hini a gaera ha ma o deus sant Ligori hag a ze a great evel Mari Madalen ha kemeret al fuilen vella a spered Koulskoude n eo ket da vezà sklipt pe ar an dra goanz hennez a c'houlenn ve nompli spered ar Sul ec'h heli bezà evidoc'h anaout ann hini e zalvas heuilhet gant Doue evit oligass deomp ar pez a ra ann tenzorioù. Pinsaz em beus zoken e euilfed il. pa vel mouc'h Jesus en he Zacramant ha neme e vije leonez. rag eun act a garantez a dal mouc'h d'eget pa bed all Ieonet em beus zoken e ra empn act a garantez mouc'h a blijadur da Zoue eget na ra a bean dezhan kant pec bet marvet

Arzok siaga gwel al labour dres-ma e rankan anzav va faourentez va c'hoant ebken nemet ha va skoulagad a zo pouvdik Evel a vimp marteze eus ar penkeiz a vel er mor peuhet ar c'hantel hag hanouret ha pa daol ha ruzejou, na dra ales gaalhan nemet mein ha kregin.

Marteze zoken, mes Doue hag ar werc'hez ra varnañ ! Ez a kerkin lavaret traoù na vent ket eño pronket ! Ha pa gaso an Aotrou Person eus douarn e vestrez eun eontr pe eur gwer, ghet kaer e devo eun eur ar c'hloarpenn ha c'hwitadenn ne vo ganeo nemet eun nebeud gwerennoù ha neuz. Ken eun heuz e houarnet pa gleiveo eur mab-den e kemer eus liorz kreñvet a renkfet kerzout e stad sternioù evit mervel ; marteze ankounac'haomp eun eurvad eus pehini den ha kasfet eur gir a pehini a vo lugernet ar bed-mañ ! Ya neuze pa gemerfet eus traoù ger eus ar re-traoù kaer diwarbenn ar pedennoù, ar sparfiou, ar c'hanaouennoù ! Mes mar larfen e vefen dalvezet ar pez a ra ket ger da lavaret ken ha ken e vefe ken hanv ken hanv ; diwar ha ma selaou e vefe ket a gleiz e tud ken pell ag a galvedoù e vefe an gwir ar skiantoù ankouaet d'ar bed-mañ ha ma vefent redivinet ar sklerijenn kristen ha kristenidi ebarzh ya hano ha ya kenlabour !

J. M.

An Veleryen hag an eskibien e kaer eur'hentad d'ar Pesked.

DIVIZIEN PEMPAD

« N'ia ama ket ervez all ya mestrez Paol

« An veleryen hag an eskibien ha n'ho devez-hi ket ho c'hoant ervez ! Ar re-mañ ne devez bredeoc'h ket ; ar re-all ne vez ket. Ne c'houzoug ket lavaret hag hon eskibien a zo ket ken ar re-all ; ma vefent ken, ne vefe ket ken ar re-all ken ar re-mañ. Ne gavont ket pe mar kavfent ret ; ar pez a gavont ret ha n'ho devez ket ma a vez ret ha ret ; ha ret ha ret ha ret

[illegible]

« Setu amañ eur renad divergi. Pabl [illegible]

« Ar renad Gwilom hag he Vroadoù pa he deuz eur wech, dre ho sonedoriel divoazet maod ar Franç gounid kaoz ouzh d'ezhañ ha n'eo ket divoazet d'ezom kaoz a garfen, hervez ma pez lavaret [illegible] ar armoù en eil [illegible] kentoc'h a vez maod eget ho [illegible]. Pressanned a vez maod gwir tra ewidho [illegible] ». Goude, kerz greet en ar bro hervez an eil droug a c'hoarvezas goude kaoz kaget ar Franç, diskrog kentoc'h ar Franç [illegible] Beleg Kont Isarnel a. ar zad-kaer. Lavaret ha Bismarck ho deuz bet e kaoz ar gaou da gendalc'hout ar brezel pehini [illegible] ».

« Kompren a rit ho. Pabl petra eo pemp mailoù? Pemp mailoù a zo evel pemp mor, mes unan kaset kuit ouzh kant milion. Eur milion a zo eur vourc'hig bras. Eurusoc'h eo ar milion-se evit ar [illegible] Pa vez kaset kuit ouzh kant milion, ne chom ket ken a [illegible] Mes petra ho deuz talvoudegezh ar [illegible] ha ne gomprenan ket ? Mar e vez kaset kuit ouzh kant milion, ne chom ket ken a [illegible] Mes' e vez kaset pemp mailoù e c'hallfe kaset kant milion kant milion. Peseurt kont a-benn ? Mar gwelfec'h ez eo [illegible] e pezh a gred ez eo pemp mailoù ar [illegible] ha ne vez ket kaset kuit [illegible] ? [illegible] ha kant milion ho deuz ezom a gred. Mes [illegible] a vez [illegible] pezhioù a gred ez eo [illegible] Franç ha hervez ar [illegible] ».

« Hogen Pabl [illegible] ? Ha n'eo ket ar re ho deuz pouezh ? Ne [illegible] ? Ha n'eo ket ar re ho deuz [illegible] ? Ha n'eo ket ar re [illegible] ? Ha n'eo ket ar re [illegible] ? Ar re-se ho deuz ho [illegible] ».

« Ar renad Gwilom hag he Vroadoù pa he deuz eur wech, dre ho sonedoriel divoazet maod ar Franç gounid kaoz ouzh d'ezhañ ha n'eo ket divoazet d'ezom kaoz a garfen, hervez ma pez lavaret [illegible] ar armoù en eil [illegible] kentoc'h a vez maod eget ho [illegible]. Pressanned a vez maod gwir tra ewidho [illegible] ». Goude, kerz greet en ar bro hervez an eil droug a c'hoarvezas goude kaoz kaget ar Franç, diskrog kentoc'h ar Franç [illegible] Beleg Kont Isarnel a. ar zad-kaer. Lavaret ha Bismarck ho deuz bet e kaoz ar gaou da gendalc'hout ar brezel pehini [illegible] ».

« Kompren a rit ho. Pabl petra eo pemp mailoù? Pemp mailoù a zo evel pemp mor, mes unan kaset kuit ouzh kant milion. Eur milion a zo eur vourc'hig bras. Eurusoc'h eo ar milion-se evit ar [illegible] Pa vez kaset kuit ouzh kant milion, ne chom ket ken a [illegible] Mes' e vez kaset pemp mailoù e c'hallfe kaset kant milion kant milion. Peseurt kont a-benn ? Mar gwelfec'h ez eo [illegible] e pezh a gred ez eo pemp mailoù ar [illegible] ha ne vez ket kaset kuit [illegible] ? [illegible] ha kant milion ho deuz ezom a gred. Mes [illegible] a vez [illegible] pezhioù a gred ez eo [illegible] Franç ha hervez ar [illegible] ».

« Hogen Pabl [illegible] ? Ha n'eo ket ar re ho deuz pouezh ? Ne [illegible] ? Ha n'eo ket ar re [illegible] ? Ha n'eo ket ar re [illegible] ? Ar re-se ho deuz ho [illegible] ».

« Ha

— Hak I eme an Dug en eur c'hoarnio c'hoas croac'h va mignonez, na lavarit ket na anter nag an dredereh dre an forfejou on eus great a camp ar glouer pasmet-se, eul hor c'hrer vad an Naonet

E gurionez Aix a c'houe en doa an Dug netra nemet evit ober gaou oc'h escop Naonet hag oc'h he chalonet, difennet na vije guerzet e karr ken keuneut nemet ar re a deue eur he gouzoud ken hara nemet an hini a oa great gant he vleut, ken c'hoalen nemet an hini a deue eun he boullon gouzout a rea an devoa Stefan Bruer douget clem ena an tnoo ze oll dirag ar pab Honorius.

— Mad eo, emea ar c'hoscloareg en eur ober eur sell a dreuz oc'h Alix moui a ran da reiz ewk da Alan ar Falc'honer, ha da Wiomarc'h da zic'haoui an Aotrou Bruer beuna ma vezo gallet.

Neuze ra em deomas kuit en eur c'hoarzin a greiz he galon

Alix a chomaz eno maniret, ep faval, ne devoa comprenet nemet ra vad eoulaou diveza an Dak Gouzout a rea en devoa caoui oc'h an escop abalamour d'al laer en doa scrifet d'an Tad Santel hag e ren da ra ura d'he gikinen da ober e hoas muioc'h vad a erouk da glouer an Naonet

Paour Lez Dukez iouank guelet avoalc'h a rea ne vea ket an afer disiaol-se dare da achuz

N'en em dromplie ket Ar c'hoscloareg e c'houre hemmaa da Alan ar falc'honer ha d'ar c'hoanvarc'h hag ar re-ma a renz sieu a zutroch e douaroa hag e meroulou an escopti en ho c'hounar zoken e voa laeret gand ar hini moear a ren a dia a voue goa laket scrijer, hag eun niver bras a roue red deuho en em hariui ev a meret da goeza eire daouzra cochou ken drucz

Re oa kemeuse ar mantol a roe bar hag a zamue dreist ar bord Stefan Bruer a scrifat adarre d'ar Pab. Hema oc'h esperout adieu ar scrafui e raion an dud cahuz hag ho raca da gaou kenn d'ho zorfejou a c'houe hemennas kenn ar setana a zaouzen en oll inizon eaz a brovinz Tour

Coscloareg a voue eun nebeut avec pa e je deut en han he unan hogen evel a zevezer ol iouarn a varo en he groc'hen, ne voue ket pell na zutroua adarre d'he dech, hag e oulz e sac'h an abeudinac'h ar mirouriou mad dent en he ene dre c'houedrouzon ar Pap ha dre bedennou Alix

En em lacat rea da ober drouz adarre goaz eget kneou

Ar re o deus scrifet histor an Naonet a verk e voa an escob Stefan Bruer eun den diaroug ha dic'hlear mes ive eun den hag a voue scuel he voues ha deic'her ferm he stard pa vene mem. Netra ne c'halle ober dezhan plega pa vene menak da zifen guirion ha frankizoo an Iliz.

Evel ne c'hellaz caout penn mad ebet var coscloareh. nag he sistro doc'h he dech fall, hen zaouzen.

Ar setana a voue kreiset gant Arc'hescop Tour.

Ar c'helou ankenuz-se en em skignaz evel eul lec'hedez dre oll stadou an Dak. ha den ne oufa lavaret pegement a c'hlac'har e devoua Alix. Ne glaseaa ket teuerout caoui ar c'hoscloareh Meur a veeh e devoa clasket he ober he morse ne voa bet selaouet ganthan. Ne devoue mui a ftiaua nemet e Done

Stefan Bruer a ioe est da Rom da lacat creiaud ar setana a zaouzen en devoa douget a enep an Dak Per, doc'h he do a gaua da ve daou velec'h ena a Vreiz, daou abad, abad Baz hag abad Savigne Larget eaoz ganthan da gomz evidon dirag an Tad Santel. An daou abad a tiguezaa e Rom e miz gouere 1220. Ouspen pevar bloaz a roe edo ar strif-se e ren stre Per a Dreux hag ar glouer ena an Naonet. G. M

Setu ama eur vers var gueleurioa ar Franz. Lacat a rcoup epken eur c'houblat benoak, rak re hir eo evit he lacat penn-da-benn. G. M.

MALHEURIOU AR BOBL A FRANS

Hag he zigwezidi e spontuel ha temporel Dindan

Ar den Jesuz, peden Santez Mari.

O Doue oll gallouiec hag ar gaer Eternel.
Crouer demeuz ar bed oll ha Roue immortel,
Anien a ran va daouarn eiznec ag enoc'h
Ser ne ra na zavar ti hoc'h ensul ol guenoc'h.

Pl jez guenoc'h va Doue chevel ous va feden
Rag ma toem an diaerra euz ho serrejerien,
Me ho ped rak ar c'hroaz ma e he lia captifa
Ar malheuriou spontuzza cuzuet var ar vro-ma.

Guelet a ran a pell tu va bro persecutet
Ha meur a zamz ginidien zo cus revnet
Pa ginidcn gout ar peu caoz demeuz a guement-se,
E reuz bet din respontet e teuc aberz Doue.

Consolet ez a meuz hi vamm deuz ar re savetaa
Un raiz a berzedarchou deuz ar re zantelia
Assuret ho devezo din penaos oa guement-se
Evit vadeu ar pobl ivez skemmet a zourn Doue

Da guemia abalamour ma or lieuz displijet
Ministret ar gaer Doue ez lieuliia a Led.
Ha m oi beuz great scouarn vouzar deuz ho aliou mad
En eur zouc gaul hon teod rak da displijout ho stad.

Aman en amzer hiesaul ema persecutet
Ministret ar gaer Doue e pevar c'horn ar bed,
Hag holec hoc Tad Santez ar Pap Hi zavel
En deza colled he stadoo, zo memes prisonnel.

Er c'berzon bras deuz ar Franc ar veleien ize
So, siouas! en amzer-ma e danger ho boa.
Rag an dud tan zevejet o glaze ho distruja
Ha ma c'hellent caout an ti e tenlent d'ho lam.

Doue skuz oc'h hor guelet evelse o vera
A c'halvas eur bobl barbar da zont d'hor punissa,

Ha gant eun arme spountus e zint astreet a Franç,
Vit dont da scot ac'hanomp dr er c'hleze ag al lann.

Laquet ho devenz e goad, e lann hag e tan
Quement a voa var ho hent ac'h antren er vro-man
Revinet ho deuz ar vro, ho famet ho buez
Digant meur a zen taotaus eus a neb seurt ligues.

Adalec'h mis gouere buteg hin mis guenver,
E zeo padet ar glac'har e peb bro, e peb quer
Quic'het e voamp a neb tu ob gout pelec'h n'em dreï,
Gant an oll Brussianet tro var dro oc'h hor squei.

Guechall ar bobl a Ninive prest da veza flastret
Gant doura an Autrou Doue balamour d'ho fec'het,
O eleout ar profet Jonas oc'h ho avertissa.
A zenas ob var an heur d'en em goavertissa.

Ha nirve, pobl a Franç, ma or beje selaouet
Deus mouez an Autrou Doue ha mouez he Vinistret,
Evel pec'herien Ninive, ni vije preservet
Demeus an oll malheurou a zo varnomp couezet.

Nenz nag autrou na paysant o ha on dale santet
Ar houez deus a zouru Doue o coesa var ar bed
Mes oll paour ha pinvidic ag oll bras ha bian
Ho devenz ranquet soubla diodan ar voalen-man

An oll dud mousanq capabl da zouguen an armou.
Obliget dre an tezun d'a gwirioniadoh d'ho bro,
Ho deuz soufret pep tourmant, pep poan ha pep miser
O loja epad an nos dindan ar gos anzer

Mes ar Republiquaned deuz ar guer a Barsu
A zo en em zastumet da zistrei var ho c'hiz
Evit dougerou an armou a eneb ho mam-bro
Rag ne quet peoc'h mez brezel, eo a felle dezo.

Hat eo bet d'hor zoudardet mouet en dro dionis-hu
Evit ranquin en nez vou an dispac'herien ru
Hag evel-se ma ah tad o clask lasa he vab
Ar breur a eneb he vreur ar mab eneb he dad.

Ah bonmou eo ar c'hoar seurt na ve quet goelet,
Ag eun dre dreist an spountus eo memes da glevet
Quement-ma a zo guasaoc'h evit ar vech quenta,
Padomp Done ma e hellimp lacat eur fin dezo.

YAN GUIPPART

Bannalec'h an 28 Mae 1871.

Kreiz digouezout gant eun oficer a Frans, e Spagn.

V

Ar zoudardet a zeas neuze d'an oficer gall bale en ho raog, ha zaouarn lamet adre he gein dre ar scalieron hag a dreuz ar gegin. Eno e velas fors ing ar c'hrenard Juan. Hema a roscaz suarre eur c'hoarzadeu valc'h evel en doa koshet an dere hent pa en devoa clevet an oficer o lavaret e zeje ar volalen d'he zigoun. Brema dousnoz en doa pligadur o velet deut enl loden eus he zonjou da vir, petra bennak ne zigouezeut ket tre eve ma eo doa sonjet.

Pa deuz er meaz eoz an tl. kenta a velaz ouc corf Carlos en eur c'hardizole a zen d'ho gas e kaer. An oficer gall ne c'hellas ket mires da serja, hag o tiroh da vouela e ree an tenera hadosou d'he zigoun hag e rea he oll c'hallou evel mont da ganel ar c'horf hag he vriata. Alogen ar zoudardet hen dalc'he, hag a reas dezhan bale en ho raog ha seulvui e comze, seulvui e liskoeze glac'har o velet he v gnon maro nen vai e credent on neuzeu eo a rea, hag e voa hen e gourioncz ar mouirer.

Digouezout a rejon e Madrid, hag ar paour kez oficer gall a zoa d'ja anter varo gant he anken, ar skuizder hag ar var en devoa d'en em velet zeinet evelse egiz eun torfetour da da velet sell an oll varneziou. Eno e voue taulet er prizon da c'hortos bezu harnet.

Dun ne oufe lavaret pe ger mantret e voue Dom Antonio pa zeas beteg enhan ar c'helou eus a varo he vap ha pa velaz he gorf klout a reaz evel pa en devje collet ho skuiz. Tamal a zo an oficer a Frans tamal a rea oficer ar roue hag he zoudardet tamal a rea ar bacherien, tamal a rea an oll. Eur c'hlac'har vras a levezer, a zo diskleal, hag a gaf an oll cablus. Pa voa dent gouscoude enhan he unan e laveras ne grede ket en divje an oficer gall natet Dom Carlos dre drubarderez nag evit caout he arc'hant mes evel ma voan ho daou taouing, ho daou tom ho goad e c'helje bezu savet marteze eus tan gouest bennag ebeziou. Ha divar eur gouls dja ag pe faeus oc'h ajent bezu en em ganet, hag oa bet evelse lazet he vap.

Antronoz ar prizonier a voue casel dirag ar tezaro. Ar bourner a c'houlennaz outhan

— Penaoz oc'h eus-hu azez an den-zeV Lavaret ar virionez.

— N'em eus ket he lazet, pell oac'h eno, rei an leje great va unez evelhan. He gall a c'hoar em eus laket va buez var var evilhan abaoe ma hen ganaen ha bremañ o em eus ket brasoc'h chignon eget Carlos.

— Ha n'eus ket savet a voarsa pe eur strif bennag etreiuc hen hent, hag oc'h eat d'en em ganna?

— N'eus savet netra ebeziomp. Anna ne prizonier a zisclerias dirag ar barner ar pez en doa c'hoarvezet dirak oficer a roue hag he zoudardet. Lavaret a reas kement a zoa digouezet ganthan epad an noshez-ze evel ma oa eus hor uc'het ket diarnak.

— Var a livirl neuze ez eo ar meaderez hag he vugale eo o deus great an torfet?

— Her c'hredi a ran, ha n'em eus douet ebet, ma vije digouezet ar zoudardet en tiez eur c'hardeur diveza oc'h me a zo great ive va zro.

Var gementse e voue galvet an oficer a zoa bet gant he zoudardet o kerc'hat corf dom Carlos. Hema a zisclerias kement en doa guelet, a Petra bennag, amezhan, n'em eus gwelet en tiez na roud, na merk a baromm nag a dorfet ar c'hoat, gouscoude ne c'hellan ket mires da gaout disfizians eus ar mesaer coz-ze hag eus he boired. A hent-all petra bennak ma zaus pep arc'h da grede eo an oficer gall en doa great an torfet, petra

hennagh eus evel ra soudardet ne hoa ne mankevet na daoro dudevet mui rannet hag an arhoa ra deus dishanvet e velet ar c hoat marv a rafe hoaz ervalc'h dre da grich an ti deviant. Da vamp mar deo cahoas, a eus lavet ar c'hi eher ha dorfet kreiz.

Ar hanter a rievet ar a c houerhumour an oferr.

— Perag emezhan, pa e pou dudevoues eus an dud-se a er h eus lavet creiget vabo hag o dignaset ganeoc'h pa hoa laouet ra hoaroa eus ho soudardet evel ho devoa! eno hoa an tri tenget eus ar feiz pa oant ar vro. Hag an tri gouzoud ha ne rajent lavet galvet diveg ol hanvou? Eleman emezhe e vez divizet da zonjal hanet ar gwiriou var an dud-se. Nemet e c'houez hennezoh dezhan mont adarre gant ho soudardet d'an ti ha lavcha mad ti ha mirout hoaz gwelet hag ha e gafcha eun tenzor henneg a c'helpfe evit da c'houzout pou eu deo graet an torfet.

Ar pez en deo lavaret ar hanter en em gavas gwer. Ar flevenet eus hag he vandera ne vankas derveza ebet dezho. Ha kent ma eus eun eus ar soudardet eus an ti e oanjal evezh ne vankchet ket da zont d'ho c'hlask pe rak laket an aferr eiz deuzet ar varvadeg en em taolpont da zistoja. Pephini a zamman ar pez a c'hallfe da gas gwirioni hag e anjent ar hano neuze pephini en he devoa pephini da glask he chass.

Pa oganeaz ar soudardet eno e cafjent ti gwilion, an eun chomet vaillant h ar venvanidoù marvet eur c'hoz tam zevelpoez eur c'hoz henneg eur c'hoz tam kroaz hoaz hennezh. Hoaz ar cha avanje h e cafjent gouzoud penaoz an tabernet ha chomet ha deuz pa deuz kavet a d'ar hanv ket da dud provedoù hag a oa ket kavet evelzh d'ar gwez tremenet. Hogen an gwirioni hoa hag an oferr a ouzoas a zistroas ac hano tostaj avanje h.

Kemeroc'h gouzoudik a voaz pevare h evel kavet ar varvadeg da derhel ar hanv h eo ar varvadeg gwevet pa da zistroja an oferr gall. Kavet a voaz-ta dezhan he frankiz mont e vro diframet outhan na dejo er maez a gwir kludeiñ ken na vije douget eur varvadeger evit mad.

Hanv a falvezas dezhan ma voaz ep dale pakat dioa eur gi kempennet ar c'hi a oa ahar eun torfet neves. O veza ket kavet da varvel ac h ar gwenn e tachanjaoc'h arnoh marvel en he c'hoa laouet he c'harlet dom Carlos hag e vije graet kemmet an dra lavaret an oferr gall.

Hema zavaz an tabenn ket da tastel d'he vro. Dom Antonio a voaz avanje h vennelion e clask he kavet da chom gantho abaoe'h he vije. Hogen gortoz h e c'haoe hanv gwenn an he vro oget hanv pevaidik mar en eur vro estren.

G. M.

A eus lavet gall e varvo eun den, dreistet, hag en devoa meuleu kavet. Ha n en devoa ket a vugale en devoa eur vandera vad a anvad hag a merenti hag evelse eur vandera vad a hentanvou. Ar re-ma, pa glaskfent an dud ket ganto, a devoa pell da vont d'ho c'hafout hag oll e vehanvent anvet c'hoant da chom var ho dro oll e vije pareza e c'hall gouzout pehini anvfed a vehanvje dezhan mont gantan.

Hogen an eontr a zavaz. Ne garje ket gortoz eun d'ezi var an dro. Ne gafe ket chom oll en c'hafou. Ha ma kavafen da anao hennag ar hanoc'h chom ar re oll anavezet e dele gortoz outhan. Pell ac a oa eus var an dro ouzhoc'h a anavez ken hag ho hanvou e oa ket ken avanje h kavet ha ma vije c'hoaz.

Nemet ho c'hanvet nevez da glask degemeret eus da hanv d'an eontr eus ar c'hafje ket chom evelse dianav ket ar c'hlaskfent a kavafen.

— An hini a zelfe var an dro a en devoa pellaet ouz an hanvoch.

Var gementse an hentanvou en em donnas kerz ep chom dao degaset ebet.

Gouzoudik eus mont a ouz ha ne oa ket ket ar c'hafje pa gaotas eiz he c'hoste. O veza distro e falvezas dezhi ya mont d'he velet. Ket e voaz dezhi da c'houzout gaoa an dao lavaret d'an hentanvou all.

— N ano ket ezomekhi ouz ahi d'ho velet ha ouz gaolan an dao anvou a chomas var ho dro.

An eontr a lavaras dezhi ar pez en dao lavaret d'ar re all.

— Va gouz ezomekhi gortoz e vo ket ho ti ha c'houi ket ar c'hafje ket ket ahar ar labour en ho ti ha c'houi ket ouzoc'h an hanvou. Na ra ket kaout ar c'hafje ket ket ahar ar labour en ho ti ha c'houi ket ouzoc'h an hanvou. Ha ra ket kaout ar c'hafje ket ket ahar ar labour en ho ti ha c'houi ket ouzoc'h an hanvou.

Neuze an hentanvou a redas da di ar voiez. Eun tammig a oa graet a noaz. Hogen souezet e voaz ho deus pa glaskfent an tammig ar.

An eontr eur a lavaras

« Eket ma eus hon c'houi da lavaret va danvez gant ar re eplan eus va hentanvou a dao eur gwer gortoz ouzhon, re falvezet dao gortoz hag ho oan c'hoaz e gortoz e c'houez hentanvou dezhan va delivret eus c'hlaskfent. Hogen dankaout a dao dao dao ho zentilaj a devoa graet hi a hoaz da gaout va anavez eget da vont gant perzonn hennag dao. Va anavez lec'h eplan a vez chomet var va zro dasoet ma eus hon gwer dezhi ar marvel gwerdenaz evel d'ar re all a dao dankaout a dao kaloz vad hag eur c'hoaz a gortoz. Rac an a hanv gantho va all dasoet. »

An nozvez hag an marvel all a chomas a c'hwezhan hag a voaz pokes gant hedanvou vefiez h an eontr eur gwer ma oa ket an tad a vab gwer.

G. M.

An Autrou Mest vikel a Argol, an hanvet vikel a Elliant.

An Autrou Jouan ouvrou beligat an hanvet vikel a Argol.

Ar Gerzour An DE AELHANGAL.

Rannet, embannet gant An an Ilarman, Kemper an Rannyer.

Dimanche 14 Mezr 1871. N° 350. Seizved Bloaz.

FEIZ HA BREIZ,

KELOU A BEP BRO, HA KENTELIOU VAR BEP TRA,

Digaset bep sul da gement Christen a gomz ar brezonnek.

CONDITIONOL EVIT CAOUT AR GAZETEN

Evit ar Feiz. Contre-an-Noan hag ar Mouriaux ... eul eur bloaz dioan aconet, eul c'hanc à miz, pevarzec real.
An Abonnements a dle bezan paet armog eaouet eur gazetenn.

An hini na zigas ket an dra ar c'hontu enteus a vanc goude na zee echu ha chomamant, a vo cunsideret evel abonet a nevez.

An abonnement a gemerer e ti an Autrou an Kanonik, vicaër an Hospi... ru ar Gaperz n° 18 e Kemper.
D'an Autrou an Kanonik eplan e vezer adressa ar gannaouchou ha damant a zeiz ne à serriein ar Gazeten

Ar mandats da vont ar Gazeten a dlear da adresat d'an Autrou MORVAN, eplan.

KEMPER, *14 Mezr 1871*

Clevet a rer mizi an dud dilerc, ha zoken zecho ra all, e fougal an amzer-ma e lavaret ez on an anantec-vet cantvet cantved ar zelez pra. Ia, a lavaran e vez bet pell zon dan a vlant ar c'hanvet-ma zo cantvet ar zelezyen, mes zo diaoul eo a zalc'h ar gouloù

Ia, e gwirionez pa zonjer mann petra a dremen. e velez evud eo red anzao ri eo an diaoul eo a zalc'h ar gouloù rak mar den an den dre he speret hag he gorf, da ober troun hervezon troun zouezus, likizen zatan eo a ra mann implich eus an amzer-ze evit ober an droug Bro c'hall ne dleo bet mouc'h egel ar Frans pere en troun hervezon-ze d'rak pere e chomomp ezkumet hag a here tud a speret hag a gorf a zo dezi a benn ha gaelc'hero e pe stad ema ar Frans ? Kaezaz an gorf a oa ket kaez all evel ma zo evit savel armou goest da zistruja brezoulou tud en eun dervez hag e neubeutoc'h Ha petra zo digonezet? Hor bro a zo zkleat ez stad ma he gaelomp, hag ar brezoned all en deiz bet red a gemeriñ pell diouc'h ene.

An henchoù bouzar a renit ar bruz servichoù, mes nann an diaoul a zalc'h ar gouloù ive. rag he likizen ne ra nagen dre ene var ar bed oll Cas a renit eus ar c'hrion bras var ar meaz ha beleg ez c'harterioù pell ar c'hontum a bebim ket lenn Hont a renit da ober ar brezel d'ar feiz ha d'ar religion da lakat ar frouz hag an diaoul e pep tro

Touzla a rer ar menosion ha dre henchoù compez e laker tud ar broioù a-tro da c'hellout en em zarempret en ho flijadur Credit pe da vann lavaret a renit ez on dre-zeo ar groaoù da re an doar an eil d'eben, e zen na oll da vezn magnonet. da vann evel breudeur evel tud eun tr er peoc'h hag en eurusted, ha bezomz marisonz ne dleo bet mouc'h a vezn ar gouloù eiz tud ar broioù na oll rann ne'h egile henchoù ar peoc'h hag en eurusted er bed na vezint bet tec'hereg à evit na dint bremo. Mar deus eun eurusted benang ar bed, ez eiz an diaoul beuzen coumanet à ni deus an oll bro d'ehan. hag en em gleo e pep bro evit dastuja e pep lenc'h an troù hag an zelez

Gwelet a reomp ar c'heroù zelezyenet gwer ker zelezet goude lavaret en nez arri en dann. Gwelet ez eus gaz gwelet e zeuz eol petrol pe eol bunan ha gant an dra-ze e zelezyenner gwer ha mare bed med Hogen nann e chom an diaoul en a zalc'h ar gouloù, ha gant ar gouloù ze ya e bed enoù ha dre. e zeo ha likizen, ne ket da zelezyat mes da c'hatan da zevi bez pale-zion. Jistom kerzon abaoe An *telegraf elektrik* a gas en eur moment bal ker ruz an eil pen d'egile eus ar bed, ha fouge a c'hellje hanz en deiz pa o deus gwelet evelze ema douze kent an da red da anavezout var an heur an eil d'egile ar pez o devoz c'hoant Hogen abaoe ma ema an telegrafou-ze o labourat eus hent a zo rouez ar c'hoker med a zo deut dreiñsho eus hent a zo stank ar c'hontrol ar goal gelenn A zonemzon, a gaezchoù ec'h aflet ho c'hontu. kemmañs a zo ker gaer ma na veler nemeur a zen o resoñ eur c'halon rez an telegraf na den an chanch ken na veler he meiz a crena pa en d'ho zaglet

An dra ze deut abaoe da ober dornerezet ha henchoù all a hep zeurt evit ober al labourou enoc'h ha gant mare ha a vanegaet Hogen ama ive an drouc speret en dann dalc'het ar gouloù eus pe'h eo bet kavet en dann an dra da ferm he zoare ker ker, ar c'hargou da baea zo savet kenz kaol ma veler plein a fermourien. a veroerien e vont da baour caer e dann pounn. Mar den ar henchoù ne vez ket na den red dezho labourat mes oeiz ar c'hoant ene tam labour bennak kemmañs ne vez ket na den red dezho labourat mes oeiz ar c'hoant ene tam kaez

An dezadorez, ar vanegaet ez em zigas kerio a pep lenc'h An oll ma a lavaret. e dann kaez ene tam dezadorez benang, ar pez a e dann kaez kaol. Ar vadelezez dre dann ha dre vanchoù zaoz a zo tic kerio da vadelezi zezhan kaout ha tec kaez, a ker amzer ha

gant nebeut a vinoc. Aman avad e talc'h an disonj sonnn be c'houlaouen. He ihizien a gas dre zoe an doare da skigna dre ar bed oll geridon a bep seurt, cantreanou levrion guerzion a enep ar feiz ar religion, a enep Doue hag ho lezenn evit teleur ar c'hoolaim e speret hag e calon an dud divar ar meaz coulz ha tud kaer

En eur ger kemen ra ginnar a zavet e velomp ar re fal oc'h ober gant ar re genta impich anezho. oc'h ober anezho mouc'h a implich eget ar re vad. hag oc'h en em zerrchout anezho evit distruja ar feiz hag ar religion. hag evit ober freuz ha dispac'h er vro.

Lavaret e ve kement a ra an dud are ho speret hag ho ijin a dro en ho enep an unan. Ar per a reont hag a gafet a oufe creaat ar vro ha gueliaat stad ho c'henvroiu. a veler er c'hontrol o menza ar vro hag o renta d'an daremzu ar vuen temnoc'h ha poanusoc'h.

Heuvel ar an dud a speres hag a zin, pa zavont eun dra benaag a nevez, oc'h ar e a labour er c'hompleniou. Ar re ma gouie ma o deus tou u doun a zindan an douar a vel alez eun doizep douar pe vern o corn varnezho hag oc'h ho flastra. Fretne a c'hoare gant hon tad ginnz flastret ar arechou ho nann dindan ar pez o deus savet. hag ar per a dlie ober vad a ra drouk.

Ha perag ez eo flastret avechou ar re a doall mengbrezinu? Abalamour n o deus ket lakel a gozjeunou pe billeroe da harpa ar voix anoc'ho dro ma zonllent

Ha perag o ra an traon burzudiz a zindoer mouc'h a trong ervo a vad? Abalamour ar re ho dizolo a zach Doue er meaz eus ar pez a reont. Doue eo ar pilier a c'hem mirer oc'h ho oberoe da gaeta varnezho ha d'ho flastra. Hogen ne zell ket dezho a Zoue. ha setu perag ar pez a zavont a dro alez en ho enep. Ar per a zavez ep Doue ne dufe ket bezu stard en he za. *Nisi Dominus subsecerit domum.*

Ros — Doue epken, emo eur sentiagner christen. a c'hoar pennoz oc'h rebuo kement a velomp var bou tro.

An den a feiz a dou urzio da Rom a dle lavaret. Tud renzrudik perag e kemer ho kemenz a houn evit toulla ho pez? Ar hen-ze en em gave da vezo toullet doun avoaz h kenoc'h eget a zonch deoc'h.

An Tad Santel a zo da lacat eus hen elear ti ma vank. Lacat a ra da genta er broiou a lich. A-nok flo ar bloaz a zonch zarat en escopiou an Iz, hag eno. plon a gralle e vank dioc escop ha pevarugeu. Setu ar fromes em a rounder dispac herien roue an Itali.

An agent a vis guengolo dervez braz evit dispac'herien Rom oc'h ket bet ker euer ha ma o doa c'hoant e zije. An dervez zoken a c'helfer lavaret a zo bet trist braz. Ar Romanistet vad a o deus kemeret perz ebet er gouel.

An dispac'herien o deus gouzoude kemeret poan. Eet int da diez an dud a dia hag ar gristienez vad ha grent nevel ho favillou. ha goulaou eun ti benaag en dispet da dud an tem-zo. Goudeze hirra o deus gallet da ober eo en em zaoulo crial a enep ar Pab, a enep an dud a dle a enep ar gristienez vad oaket leaudonet gnest da zacat kear da gaeta en eun ulong ha goudeze mont da di canaad ar Prun ez, arugarezat rud ar vro-ze da veza great distroch e Frans ha beza accouraet evelse dezar hon Tad Santel ar Pap.

Louzeohou Rom a zo eul laden vad anezho aloubet gant an dispac'herien. Lavaret a rer gouzoude penaos cannadet ar heroes all en em zo evit ho dilen hag o gouzoudet oc'h hen ober. ne reont nemet difen tra ho broiou rag ar c houeuchou meur a hini anezho, a zo bet savet gan daoues ar broiou all. ho n ant bet morse cuntel netra d'an Italianet.

Ma teuie eun tad a famill da lavaret deoc'h me am eus eur mab en oad da vont d'ar scol, ha ne ouzon ket da belec'h he gas, ep mar e lavarfac'h deuhan

— Petra oc'h eus c hoant da ober eur bo map?

— Eun den honest na petra-ta

— Eun den honest? Mes neuze e carfac'h ive ep mar e ve eun den drouk. dle bloaz, en defe respet ervoc'h ha caratoez evit ho vro.

— A dra sur ne garfeo ket beza goal gaet ganthan nag he velet o rahuan he vro.

— Mad neuze n oc'h eus ket da vare'hata, rod an deoc'h he gas d ar scol da di ar vroadeur eun an dascadurez e hresico pe ho zacai eiz daouarn eur meuir hag a vezoc'h a to ch iuen flast.

— Na gaf ket vaoc'h e reuen mad he gas d'ar scolaun a zgorer ano brema e zac'h n eus hano ebet a religion?

— Nan ep religion n o pero morse eur map hag en devezo respet evit he dad. na caranticz ervo ho vro, nag a ve aoken ar pez a c halvot eun den honest

Setu ar pez a lavare. n eus ket pell eun den difeu contragnet dre ar pez a veler bemdez dirag an daoulagad da reiz an tenzorenzi d ar voriouen. G M.

Saint Yarah, Saint Prob ha Saint Andronik, merzerien.

II.

Ar c'houlenner a zigouez an eil coms eus an hi merzer, ha Mazim a c'houlennaz outhan

— Pe hano oc'h eus?

Prob. — Va c henta zo henoraplı hano eo Christen, mes er bed em galver Prob.

Mazim. — A be vro out? a be ligouz?

Prob — Va zad a zo eus an Thrak. eus a doun ar bobl oan savet, ganet oun e Sid, e Pamphili hag oc'h heuilhan ol lezen gristen

Mazim — Da hano ne dalveo dit da netra. Cred ac'hanoc deus da sacrifiz d an Doueon. hag e peso va zogoonach ha grad vad an impalaerez.

Prob. Kementse all ne dal ket dimme eur bilen.

Me am oa deuvez a zouve hag am euz bo dilezet evit servicha an Doue beo, oc Jesus-Christ.

Maxim — Tennit he zillad diganthan hakit dezhan eur c'houriz, astennet-hen na sroit varnezhan gant calkennou eyen.

Epad ma soñet evelse var ar merzer ar c'hantener Demetrius a lavaras dezhan

— Bez cruez-ouzi da unan, va migoun, guel ne deuar gorfet gant da c'hoad

Prob. Gret ar pet a gerot eus va c'horf, ho tourmanchou a zo evidomme eut louzou a c'hoez mad an dudiuse

Maxim — N'eus louzou ebet eta oc'h da follenez? Pera a c'helfez-te da esperout?

Prob — Furoc'h eun egedoc'h-hu, tak ne otoran ket an drouk-sperejou

Maxim — Trut anezhan na scoit ganchon var he gof.

Prob Aotrou, va Doue sicourit ho servicher

Maxim. — Goulennit digantha, epad mar lier scoit, petacc'h ema ho zifennour?

Prob. — Va difen a re hag e raio ha ken nebeut a furs a ran eus ho tourmanchou, mp na rin sikour ar pez a c'houlennit.

Maxim. — Guel, rouzeudik, da gorf dispennet hag an douar golaet oll gant da c'hoad

Prob Sell vit e c'houzout va c'horf ev Jesus-Christ, seul vit e teu nerz ha buez en ene.

Maxim. Chadennit dezhan he dreid hag he zouzera, lakit-hen er c'hachou ha grit d'ho zivesker rampla hetag ar pevare touil, na na lezit den da vont da louzaou ha c'houlou

Pa voue diguset an trede eur ar verzerien santel dirag ar barner Maxim a lavaras dezhan

— Pe hano oc'h eus?

Andronik. Va gour hano eo christen, hag an hini oar boas da re din e-touez an dud eo Andronik

Maxim. — A be oguet-oui?

Andronik Va zad a zo unan eus ar re gentil e kear Efez.

Maxim — Ador an Douéou, ha sent oc'h an impalaeret a zo hon adou hag hor mistr.

Andronik. — An drouk-sperejt eo ho tad ya rit he oberou.

Maxim — Den soñarg, ober a rez da hoer mad ha gont a rez-te em eus tourmanchou e pourchas?

Andronik — Me a zo e pourchas evit kement a c'hel digonezout ganhen.

Maxim. — Divisket-hen lakit dezhan eur c'houriz, hag astennit anezhan var ar merc'h-coat.

Neuze ar c'hantener Demetrius a lavaras d'ar merzer

— Sell, va migoun, abaes ma vaue dispennet da gorf.

Andronik — Gueli eo ganhen guelet va c'horf a themoa, eget-oll va ene

Maxim. — Bena da sacrifia, pe me da goudaono da eur maro vras.

Andronik — N'em eus ket sacrifiet d'an drouk-sperejou, teken em bugaleach, ha n'en em lakio ket hano d'hen ober

Athanas, oberer eus an prue, a lavar da Andronik

— Me zo coz avoalc'h evit bezo da dad, hag am eus gour da re aliou dit Sent oc'h ar gouarner

Andronik. — Eun ali caer a roio dein! Sacrifia d'an drouk-sperejou

Maxim. — Rouzeudik, ni velo ha te ne ro vad evit tourmanchou. Pa ho zanti, martese e lez da follentez

Andronik — Ar foueptez-ze a zo alvoudeg evidomp, evidompn a zo hor fiziana e Jesus-Christ. Furnez ar bed a gas d'ar maro eternel.

Maxim — Tourmantit anezhan kena, kenn.

Andronik — N'em eus great droug ebet, ha gouscoude em zourmantit evel pa vefe eur monstrer Ne c'houzanvan nemet aliaramour ma c'hallvan ar gurit Doue an hini epken a dle bezo adoret

Maxim Ma pije het eun tam ar re-ze zonj, e pije adoret an Douéou a ador hon impalaeret gant kemenn a zoujans.

Andronik. Disprijout ar gurit Doue e ve he zilezet evit adori kenn pe marbr

Maxim. — Divez avoalc'h eut evit lavaret o drouz an impalaeret disprijans-evit Hoñ! Tourmantit anezhan c'hoas goasoc'h broudit dezhan he gostezion

Andronik — Emaoun e-ro ho sonarn mestr oc'h d'am c'hort

Maxim — Lakit e houlen oc'h ne c'houliou ha frotit he gostezion gant tamor teot torret

Andronik Ho tourmanchou o deus roet d'am c'horf eur gurt frescadurez

Maxim. — Me rai d'e mervel dre eur maro hag a vezo pell o tont.

Andronik. — Ho courdrouzou ne reont ket a soñn din va c'hourach a zo trec'h da gement tourmant a oufe ho crueldet da vanu.

Maxim — Chadennit dezhan he dreid hag he c'houzoug, ha dait hit-hen striz en eur prison tenval.

Setu ar c'hentaj goulennou a voue great oc'h ar verzerien santel e Tars. Neuze e vouezh caset da gaer Mopsuest elesc'h ma vouezh digaset adarre dirag al lezvarn G. M.

(*Ker penaoz all eur wech all.*)

AR SAKRAMANT.

PETRA EO AR SKELTRENNOL

Lavaret em beus peptos pa zeir bazen var berg eo savet trou karantes Doue, eo ann teir virtones-ma Sacramant adorabl ann autor a zo bet skoudennet, promettet hag erfin, instituet er goan diveza. Arpet mad eo eta ann tron-an hag all galloud ann ifern o'helio ket hen diskar. Doue dreiche oberou a uskoues sklear e volo he zakramant, dre he c'hinou e unan e promet he

[illegible] dre he e hoose e-mone odorre e hevat hav re [illegible] ma
an dres ket pr hard oll da stone dirak oherres prodamres
ha ger ewna Dooe dreng perre ese e stone? Var ma
tror hanre a gnee d nee trwatre e pagtemp hirre gnat
stempe hag evel ma tasare Mastre hee ar ewl pere rota-
nert p reve eh kwerre e hada Mre prabe re dreemp hirre
gnat hera ravel d nee ese h [illegible] ket e hnee de
gnevert var mastre Thabet [illegible] ket hra, hav
Eshver hare evel ana hewl he [illegible] gwma evel ewe
ese h [illegible] reg Dooe e ja ewna shwe hagel Pa ree ar
hring e hnee ana ebbrre [illegible] pa dres hirre ar e hedhrre
ogh [illegible] ana dre ma re re gnat e stter re dre h ha
Mastre e F [illegible] la ewl mastre re Ihee e re derabbee
hi ne re ket ashre ewna dre Mre tashtemp mad ewe
ee ar mastre ewe [illegible] ana hewl hag ar ewrrel Ke ebbrrel
e nwa dre [illegible] ana asashe e ohe var ana dreeur
egnie var ana Kar

Ar gnevrre a ne kwet var re mashtemp ahre re dreemp
ahhre re stenak h ha e het hewa ket re [illegible] ee ena
gleme [illegible] ar [illegible] ogh ket hre he hirre ebbrre
var [illegible] hag e hanre ha [illegible] ana [illegible] par
ar [illegible] mwre hir [illegible] ket [illegible] Mre prabe h [illegible] ealoee var dagarre ma [illegible] ewgrd ha
hevale [illegible] ana dre e ana tabe [illegible] ? Ke p [illegible] ar ket
ewe [illegible] hag Jerusalem ma re [illegible] ewe
dre [illegible] ana hra da hare var [illegible] ana ahhre ar
gnee [illegible] ne re [illegible] nagel [illegible] p [illegible] ket [illegible] ahhre var
ha [illegible] [illegible] ewe [illegible] ewe [illegible] ewhert ewhert
dre [illegible] pr mare ha pe [illegible] [illegible] dreemp dre
ahhre ana [illegible] [illegible] mashtemp re ma [illegible] mare ha
Tahwe ha [illegible] [illegible] dreemp [illegible] ar [illegible] re dreemp ahhre
Dooe hag [illegible] [illegible] [illegible] dreemp hag, ma
ana dre, ha ket gnie ese ewe [illegible]

Ar [illegible] a ne ewel e hewa [illegible] ar [illegible] hag
[illegible] [illegible] re ee hirre [illegible] ar [illegible] a dre ket
ar ehewl a [illegible] ar re [illegible] ket gnat
dre a dre ha dre [illegible] ket hra hewa hra ket mre
hwel [illegible] e [illegible] ha [illegible] ewe ar [illegible] ha
dre gnat Dooe ir dahrrel [illegible] ar [illegible] ana
[illegible] [illegible] ar [illegible] ket [illegible] ha re ma [illegible] ket
ha [illegible] ana [illegible] ha [illegible] ana ewe [illegible] hag
ar [illegible] ha dre [illegible] ha re ma [illegible] ket ha
[illegible] ana [illegible] ha [illegible] ana [illegible]

ano pe ar maillos ha netra a'helle klaza ho gwason, nag ar Rannaet gant ho roudardiet hag ho jadennoù nag ar bobl e kreamoual hag e krusifiet el ar mor kreant a reant dindan oerz ar sperid diz a ho gouzhe hag a roe dezho ano derchen, ne gresket ar ak netra a'zasset Doue er bardon kentoc'h. dirak ta dud Adam E a hag ar re pant en deu tarare e tigarche ho raq Isaias a lavare e teui da c'hoant eus ar vro hos Daniel averk a'zouas. Micheas a verk ar skrach hag a veuil gloa Bethleem Jerusalem a livroud tud marc'h ar gouarnamant kentoc'h, Habac a gas pennoù bur Zalver a'zasonjet ancuman hen dispennet gant ar Foeltou ma e kenle ar vro ha e kerc'h dishonoret a ra ve ho divoal hag ho zaouarn ouzhel gant ano tachon Komza a ra eus ho zi ol raokat dre ar zoù diskuliet hag eus ho ano leuenet d ar zorn.

Dre Zalver var ar groaz a ro komzoù David eus ho c'hunvan va Doue va Doue emezhan, perak o peus-hoc'h va dilezet? Nevez a ra eus ar grual Consummatum est pour c'hrea ez peb tra en hel zimsavet ar bunoù ha menze e oha he roe eure da gousket ar gad Lugaz eus ar brefored Pilas, a deu e brid var ano douar evit reiñ ano Salver kent Pa vezo graet armoù o ri he anvioù evel Doue e-unan pa vo gwir e vo anvet ar mor ano tan, a gouezo ar stered e kein ar vuhan e vo gwelet ar pesk ar skrid ma a roa hel ebostol gant Doue evit koma eus ar Messias ha pegen doare e vo ho c'hunvan moull e-barzh hag e klozan ar Jusevien

---

Ya hi an hen deus dastumet er gretel anaz war-lerc'h e Herr gwirion ar pez hen deus savet er pevar bennoz kenta hag ar pez hen deveo c'hoaz da lavaret war ar groaz ec'h illo deus ar reiz ou hag an nebeuta a Franq hanvet arc'hant da roue ar Prusi.

Penap hanvet anil Hoaz da c'hennoz, hag evit ho gouzoud penaz metra da ober ?

Li. Lennet penap hanvet anil Hoaz da c'hennoz, ha mar kerit ho gouzout hag evit ho gouzoud e oa peuz neuzet ennoz metra da ober ?

Petra ?

Setu anez

Gouzout a rae ez eo bet tamallet hag e tamallet hep pred ar reiz ou hag an nebeuta da roue e oa ar Prusi a hanvet arc'hant da roue ar Prusi dar se ar Prusi a c'hoant anezha da c'hennoz war Napoleon ha da zizhara hennoz

Iliad ? Lennet ha ya a brema kemmeu ma

Mar ho deus ar reiz ou hag an nebeuta hanvet arc'hant da roue ar Prusi penaos ho deus-hi hanvet anezha ? Hag ez eo mat-hi ho-peuz d her c'hasa ennha ? Pe hanvet ho deus-hi re-ha eus ho reiz d her c'hasa d'ezhi ? Pe her c'hanvet ho deus-hi d'ezha ara ar post ? Na welan penaos an teu reiz-ze da gasa arc'hant d ar Prusi.

E° Ar reiz ou hag an nebeuta hag ez eo-eit-hi ho-peuz d ar Prusi da gasa ho arc'hant d'ar roue Gaulois ? Pion anezho a ra bet graet e vont ? Anvet d'in anezo epken, eur beleg hanvet pe eus den jentil kristen epken a Franq hag a vez et d ar Prusi da gasa arc'hant d'ar roue Gaulois pe d'he dud. ha me a reyo d eoc'h penap hanvet anil hoaz ec'h anv gwenn pe re noar meilh, ec'hi ma herot.

Z Ar reiz ou hag an nebeuta ha hanvet ho deus-hi tud eus ho fezh da gasa arc'hant d ar roue Gaulois ? Pion a zo bet hanvet gant-ho-hi ? Nav d'in enanv ebken, gant pe zavoud hag e vez ho hanvet gan eur beleg pe gan den jentil a Franq ma gasa arc'hant da roue ar Prusi, ha me a reo eoc'h penap a ho anv hoaz.

Ar reiz ou hag an nebeuta ha hanvet ho deus-hi ho arc'hant da roue ar Prusi dre ar post ? Hag ho deus her c'hanvet dre ar post ho deus anket lavaret da badoud ar post pion a vank da ho c'hoantaat pedi ar post pe ar skrifanourien a laouar er post ma ho pefedi ar post eta a voar pe ra a zo graet kemeret ho deus merk war ho c'hayerou eus ar pez a zo gret ar c'haverou-ze a zimer post ar gouarnamant ha ar gouarnamant ho deuz gra ma vefet a c'haverou-ze Hogen, ni d'am bo bonoud a reaz gouzout ar c'hrifanourien a zo enno ha brasa ez eus ez eo bet ya ma eheuli oc'h ho c'hanvout evit kas arc'hant d ar roue Gaulois pe d'he dud pedit an dra ze gant ho c'hayerou ha neuz ha mar kerit kemmet gwelet da lavaret e oc'h ho c'hanvout ar pez da zaouarn ar gouarnamant ha ne vez ket war ho gaver ez eus bet eur brid pe eus den jentil ha ne vez a Franq er post e vez hanvet arc'hant da roue Gaulois pe d'he dud ne a roe eoc'h penap, ken ne deuz all ar pez a zo penpaz kent ma deuz pe eur all en em gavo en neue e vez neuze pell ag avoue b epad ar c'hent eus ho pobl.

C'hoaz Lennet a lavare d'in martese e bez, ha lezo ar peus ha pell ma me deuz, ha zoken penap dans eus ar roue da me ?

Me a respont d eoc'h Nav ket eus bet kel anezho ken ec'h ho c'havo da re d eoc'h her c'houzo ha ma herot eur beleg pe eus den jentil a Franq hag a gemero kalz arc'hant da roue ar Prusi.

Ermaez hag hoaz ha me ve it ho kof, ma ho pe ar reiz ou hag an nebeuta greet an torfedou, rag ma torfed hag ma torfed oraz ho c'hoaz greet e vez evelse da vezan ho kof ho c'hereat ho mignoned ha ma vran ho kof, mar ho deuz-hi greet an torfedou-se e vank ull pell-zo brouget pe gudiet neb ? Mar ho deuz ar reiz ou hag an nebeuta ha set arc'hant d'ar roue Gaulois, ec'hi ma herot ez a ma bet gouzout droc'hio ho enebourien a vue ez gan mall d ho dihalya d ar gouarnamant, ar gouarnamant a voa neuze, pehini ne gare nemeur ar reiz ou hag an nebeuta, hen devan gan mat greet ho devoa ho fuzuilha. ho harzo, embann dre ar Franq ha dre bevar c'horn ar bed ho zorfed kasaat arc'hant ha ho metaiaat hag ho dishonour, evel tabut war-n-ebo kaoud an oll. hag en devo lod divar groet rulla ho fenoz war blasenneu an tre'h-gouzoug.

Kentoh-kende ha gwelet a ra hor arched ebed ar Frañs e kregi e kaffet beleg ag deu pennti ebed evid ar pez a lavarom anna? Ha hema ez eus eur beleg pe eun deu pennti hemañ er Frañs hag hen delle hor sifer oc'h tud ar Gouarnamant pe oc'h ar pastis evid se? Hema ebed Testeni anat eta e ho deus hor roet lec'h d'ho skuiñ war ar pennti-se

Gwerz e hent An oberiern hag an noblans ho deveus ho c'herent hag ho magouned er breiz evel an dud all Hag ez e varvet-hi da gas ar hañ d'ar Prusianed evid ho pikoni da lakaat d'ezho ho c'herent ha ho magouned?

An oberiern hag an noblans ho deus set hor ho deuz koppred da c'houzout eus ar brezel krennet a zo bihan hag an dud all lacret mac'hti gouvernamant mil fet gan ar Prusianed eus an dud all renket ho deuz eus ho tud evid difenn ho kêr ha digoll ho kaz hi a vo d'ar memorel perz e d-spignoni an Alamaned eus an dud all? E vemo e renkin mui evid an deu ar para ho kol eus ar kemp molarel ez-eus kondaonet da ren d'ar Prusianed eus murun ar berzez stagen ha hema e vimp hi bet diskaret an eil ha gwall mont da gavout ar Prusianed e kêr e c'hell arc'hant da ober prenneri ale a zo eus a ho pro ar c'hêr enno d'ezho ho-eunan?

Rak ar Prusianed ha mil ho vefe a zo evid an dud eus ar protestanted Ar oberiern e Frañs a gasaz an dud eus ar Stil, da vont kuit d'ar Stadoù Unanet, avaret e oa Katolikoù. Ha holl oberiern ha dud a gredi Katolik hag eil e vefe eus ar gwirioni gwall vil hen lavare da se da ar Pab, rak kustumet eo da vont da gavout ho ha da c'houlenn ho pardon gant ar memes zamm ma vez bet ho [illegible] Pabe Hag ez ha pebez ha ragwel a vije evit se eur ho Tad?

Hañ ta kenz ha ne vefe ket ez eus kemm eo ma ne fell ti ra lavarel ar pez a damalle d'ar roue eus ha d'an noblans eur gwir gouchemm eur gwez avel ha skignoù eus ho touez?

Gwir eo se?

O! ne dle ket gan tud a vuzuk, gan gwir gristenyen ebe.

Gwir pe gaou eo?

Gwir an dud difenn diwar gein ar Frank-maçonned, enchoue eus da Zoare d'an Iuzevien d'ar Republikaned katolik ho gwir ha c'hendiviz ar republikaned eux.

Evid petra?

Evid ne vakant ket ken kriz, da vont oc'h ho pelerinaj da d'ho c'hasaat evid ho tuagn creiz dezh'h ar Religion — pa gasaz ar roue eus, ne zemer ket pell ken ha stag oc'h ar Religion evid ho tougenn d'hen lakaat zevel a-zivi an dud chomet ha d'hen hem ranner eus anezho

Kals a dud e Frañs eu eo nemet a c'houlenn ar Republik Met gwelit pedure tud eu int. Ha ne d-int-hi ket, evid an darempred ken hanter-kiriek difenn ken lidou eus ar klask anvel da vezomp? Ha gwelet a ri-hu nemeti e vont da ober ho dask? Ha n'ho c'hlevet-hu ket dale kanad a kano vak-kure'h ar roue eus ar noblans?

Perag e c'houlennont-hi ar Republik? Hi' gouzout a reont pounds ar Republik e Frañs a zo evit dre nebeut, pevare ha tremen Espern ho deuz, met chomp gan-t-ho ho Republik e vezont a kenz gant an amzer d'hen hem ranner eus ar relegen evid na vezo mui den da rebech d'ezho ho vuzuk. Ho diskoulmo da gaout d'ezho e vezont harpet ez eus ano nemeti evid an dud fall Espern ho deuz, met chomp gan-t-ho ho Republik e vezont a kenz gant an amzer da zistagi ar religion e Frañs ha dre ar bed en dro d'ehan an oberiern pe d'ho zaotr e gristenyen e magouned e ma chomm Espern ho deuz met chomp gan-t-ho ho Republik e vezont ar memes traoù ha ma vez kaer, ez vezomp evel ma vez e Kalvarie gant ar mare ma oa dre-holl ar relegen e tolaat anezho a gaout pe e tennat a kenz d'ezhi, hen lakaat da zont a-benn anezho e doare pe zoare e fellent ho c'hi, gant ar gwir war ho levenez hen hem lagat en ho mamm-vro ha ne vezo ket ho deuz da c'houlenn ken ar Republik.

Setu aze petra a gomz an aotrou Keranflec'h, ar Republik Setu ann ar re ho deuz savet ha skuilhet dre ar bed-holl e anv ar Republik hag ar wir ho deuz ar relegen hag an noblans eplil ar re-mañ kavout ann hini da roue ar Frañs Ann ho deuz ar Republik ar relegen hag an noblans da zemmet digan-t-ho ann dud a bassfed ha Antel na denfent da gaout ar wirionez gant ar Frañs eur Roue kristen pehini a zalc'hfe [illegible] diwarzho Dieu ann hini a ra ar Republik a gas ar Roue gant ann dud fidel ha gouarn eg e garfe ar bobl ar re a vez diskaret a zivenne anezho a-zoare ma vezo ann dud a-vad ar skabellerien ha ar c'hrenadoned diwar-zu pa vo ann amzer ha ne vezo ket a gwad-ar-zo e skiltenn. e ho hag e c'hresko ar Frañs

Met ni ho deuz bet a-raok d'hen hem prunneret oc'h ar relegen hag an noblans Mar houzo ho Republik na vez ar relegen hag an noblans en ho devezo he diskaret *Pour qui le dissoudre?* le diskoudrerien he oberoù rusianz ha epken ne ho volonte fall dre ho gwerz, ha n'ompomp-ni hag ar relegen ha noblans ho zolo d'ar vuzuk. Nan n'ho pe [illegible] nemet dre ho douzuri

Ean amzer en eur ho

An oberiern hag an noblans ho deuz evid gwir, epad ha pende ar brezel kaouet arc'hant d'ar Prusianed e gouvern ann ha gan ann ar pinvidigantiz a Frañs nebeut a-raok ar roue Napoleon ho deuz kaoue anezho, met ar bretone ven baour eus ar bro, ed ar Prusianed evid ho pikoni hag ho zoalc'hañ evid na d'ezho ran tam bara da zibri, eun tam dillad da wiskañ eur re vouton da lakaat en ho zreid ha neiz ar imposed fall pere ho trompl, e pokl ket ho deuz gouvezet tre a-raok ho pelerinaj ha tal chomm ho pro en plasennou-se kaouet gan-t-ho d'ho c'hoarvezo remedig hag ho re. An Ezmer

---

Penaos eur Gouarnour

VI

Eun derveziou hennañ gouzout penaos a Zoare a lavare d'an dukez Alia

— Ah ! itron, ha red e vefe-ta dis-me ho kuitat goude bezan great al se da jom epad va hanet en ho kichen ?

— Red mad eo aber beloaiter ar bresoned, emeo Alix. P'am gaer e lell d'an duk Per da zimizi da eur marc'hek chlouek ne dal ket ar boan dit clask rebarbi outhan

— Doue ra vizo, va itron vad. Nec'h am eus gouscoude, rak ne znavezan ket pa hanet a dle dimizi dit ne zonze ket zoken ha kano. Ha marteze ne blijo tam ebet dit. Ah ! itron, pedra douoc'h-hu da vezan mar dan kuit eome an demeget en eur vouela.

— Evidout da zimizi e chomi gantben eome Alix da hanet hag an aotrou Duk a ro ho asant da gemenise Sue'h da zmoulgad ta rag evidon da garet avoalc'h va demezellet a ho c'haran ket gouscoude kement ha ta. Te a sigur da zouch dim eus an amzer dremenet. Pa en kantan em c'hichen e caf dim gwalet Catell, Mac'harit. Ar vi degouezet all eus va hogeaeeh, eus va amzer a hoscoudiger. Oh ne garfen ket disparti diouzat !

— Oh, itron, me ho trugarecz, mes ha ne deo ket eun dra bourmus bean merc'h da eun dijentil a renq hoel ! ma e jen het paour ha dianavezet dem ne vije dout da glask aber ann dimizi ma e zan hije ket a c'hoant.

— Pemzoc'h en c'hoas hoan merc'h eur prins, eome an duhez. Pet gwech a em eus-me ket bet a c'hoant da drec'h ar garmesa e ze var va fenn oc'h tos pleun amzer em va matizen

— N'am eus ket a hoga oc'h ho credi, c'hui oc'h eus ket kemeret da e bourzuz ?

— Doue a zigas poan evit ampreu ar re a gar va margoez, gwelomp, ne da ket da gemeret oc'h. Ev, hoza e em eus ket cals a c'hoant var aperet an dog, e credan gouscoude em beus avoalc'h evit da zelt her gwhen

Var gemenise e tigouezas eur floc'h hag a lavaras d'an demezel a Zinan mont da gaout an duk da vizan ann ran an dukes an otro dezhi da vont

— Ir Jerveza e lavaras Alix a Vreiz

— Seoma ! itron mont a ran da glevet va hor-zedoget

Ne voue ket pell oc'h aber he zro. Pa zeuvaz en drouk-livet, creiz a vez he oll izili, he daoulagad a zon ruz en eur sked tuzuz zho En em deleer a reas da dreid an dukez en eur vouela pad.

— Petra zo-ta eme Alix ha red e vizo dit kuitat ?

— Na gredan ket bet lavaret dezoc'h.

Ar pez a devoa Jerveza soun o tuclerin da Alix, en ma en devoa duclerict an duk dezhi e rea d'he dimizi da Jafrez a Rohan ieaan da Vac'harit a Vreiz. Mont a rea evelse da gemeret plas e hoar Alix a zo ann mare monaih finn, hag e devoa loc'h da gredi na rajo poan d'an dukez gwalet he breur caer o tomz ndzere her hoan, hag he c'hoar Mac'harit zecemac'het kea abred

Diegen ar pez a telle d'ar c'houclouzeg ne jomo ket alies ep nebz great, hag ama en doa vouch d'en em zevrichoni eat a Jafrez evit dont ziwar a drouz ar Epad ma safaze Alix ha Jerveza eur floc'h all a denaz adarre

— Pe ra zo a nevez ziwar ?

— Itron, abad Savigna zo digouezet er c'hastel, hag a c'houlen comz outoc'h

— Jerveza ha gouzout a reas-te ou distro eus a Rom na zhadrol caset di gant an duk Per ?

Deoc'h em eo clevet ar c'helou-se mes me zonje n eo ket gwir ha setu pezak o em eus lavaret get deoc'h

— Ma pardue gant Doue da vadou e vo deut gantha ar pardon evit an Dug eme Alix pebiu e devoa var eun dro gaset da velc'an abad hag anan ne c'he velet

Pa dreuz an abad en he c'hambr e creiz he monez e c'houlen digantha Abanta pe seurt kelou a den ganoc'h eus a Rom ?

— Pa zoun digouezet er c'hastel em eus bet a galvar o ziesel ne alle ket an Duk va digemeret dioc'hta dre m eus en afer gant Jafrez a Rohan Dre ena em eus gwalet dous d'ho c'hout ha da gomz ouzoc'h da gentil, hag ive da e houlen ho secour e kemver an notrou Dug evit aber vad dezhan he unan.

Neuze abad Savigna a meclerias da Alix petra a zo tremenet e Rom alaouc'han var zo evit escop Nannet dl. Abad Sant Salver Redon ha meur a brinz eus an dis a zo eat da Rom gant escop Nannet ara ma o devoa ive d'en em gleiz eus a Ber a Dreuz

Ar Barz en devoa laket eur c'hardinal da zarn an afer ha goude ma voa bet c'hoant net pia, en derna he unan dougeet a zo ann tost da vad evelse

« An Dug a renio da Escop ha da chalonet Nannet an doaz da en deus lamet digantha hag ar leveoa en deus zonet a varnezho. Ken e clevezo difen dhe Doue eleac'h aber ar brezel dezhi dre haon a zo ar re ma en deus great gaou outho sevel a ra an tiez en deus diarvar kenn e kaze an Nanne ken en trobonrkoa ne dlevezo mui bazata ar gloaer hag ne larat ez prizon ena he hanv he unan erlec zed e vezo dezhan respeti gui tod ar gloaer ha re he zaje de kement ha ma vezo gallet ben aber Mar gra kementse an anavezen talet varnezhan gant escop Nannet hag arc'hescop Tour a setu savet »

— Itron, eme an abad an notrou Dug hag hen a laveto dezhan piega d'ar selaou-te ? Ni en eus asuret d'ar Pab her graje hogen creiz a rempa kemeret ar gera se var hor c'hein

— Ne ouzon ket, a lavaras an Dukez goude hen chomet eur pennad da zonja. Da c'hortoz mont dirag an Dug, d'ar chapel, aotrou an Abad ha me a ia da vont ive. Pamouip hor pedenoz er gouelen digant Doue ma plijo gantha boucat calon Per a Dreuz

An Abad a zeas doc'hta d'ar chapel An dukez a zeuz ive. he floc'het en he renq hag he demezellet var he

lerc'h. Alix e devoa caset ive d'he hoal he zi buget coant lan, Arzur hag Iolanda

Gonde boza pedet gnad eun heur Alix a zistrous d'he c'hambr, hag an Abad a reas da gaout an Duk.

Eur pennad all eur wers all

Dioc'h ma leverer ar pennad hon bouzus eus Sant Briec ha Quintin a vezo gallet beachi dreizhan anneg ar pemzeg a vis here Poulza a rer ive al labour var ar pennad all eus Quintin ha Pont-ar, hag e vezo achuet ar pennad hent-ze kenta ma c'haller

Ar guenniliet, a leverer a zo eat abred er bloa-ma kent eus ar vro ha rak-se, crvez sod eus an dud gonezeg, e lleur gortoz eur goanv calet

D'ar c'houezeg eus ar miz e vezo an examin a formscol kerzuzuk evit reseo scolorien neves da zesk al labour douar C'houezeg a vezo recevet. Ne reseer ket mouzkoc'h eget seitek vloaz

Ar barrod avel ha goal amzer a ren eur pennad zo o deus great pensoon var hon aodchou. Coulz ez eus listri o Penmarc'h, e Goulen e Brest. Unleg eus a Haiti e scrifer ez eus coulz eno eul lesir hennag a Frans. Ar c'hodez, evit douze, a rank bep bloaz digas eur goal var amzer hennag en eur dremen. Ama ez eus aoun bras na dafe eul loden vad eus an eu du da goll rak calz a zo c'houz da zestum.

Pa gomzan eus a Haiti eo red din lavaret eo deut ive ar c'helou ez eo digouezet eno gren ha iac'h an Arc'hescop nevez an Aotrou Guillou gant an Aotrou Leonard eus an escopti-ma hag ar veleien all a zo eat d'he heul. An Aotrou Arc'hescop Guillou en deuz hanvet chalon a honor eus he ilis catedral ha viket vraz evit escopti Cayes an Aotrou Ronvel bet viket e Crozon.

Eur missioner all eus a Vreiz a zo nevez laket da escop, an Aotrou Leturdu, eus ar missionou Dinvean Bro, ha missionnet abostolig er Malais, zo hanvet escop Conco (in partibus) evit sicour an Aotrou n escop Bouche viket abostolig ar Malais.

An Aotrou Leturdu a zo ganet e Quintin, en escopti Sant Briec Breiz eo d'an tad Leturdu, coufessour eus ar feiz maro viket vraz a escopti Canton, er Chin. An Aotrou Leturdu zo er missionou abaoue mis cost 1850

Kelener Urcuriez ar Feiz a verk ez eo an Aotrou'n Escop Leturdu a escopti Bayeux.

Ar c'holera, a leverer, a zo er Prus, hag ar broiou all Brezaos dreist oll, o deuz aoun bras da baca ive ar c'hleuvet-se.

PRIS AR GRO.

Kemper — 7 *Here*		Pont-s'Abat — 5 *Here.*	
Pris an daou c'hant kar.		*Pris an daou c'hant kar.*	
Gwinis.	30 kar, 41 c.	Gwinis	31 kar, 88 c.
Segal	47 kar 2 c.	Segal	47 kar, 50 c.
Eiz	46 kar 04 c.	Eiz	46 kar, 26 c.
Ed-du.	44 kar, 20 c.	Ed-du	20 kar. 24 c.
Kerc'h	46 kar, 91 c.	Kerc'h	47 kar, 26 c.
Avalou douar	7 kar, 20 c.	Avalou douar	6 kar. 20 c.

ALL.

E tu an Aotrou de Kerangal ez eus moullet en derveziou-ma eur pennadik scrit var eun doare gaer da zicour eneou ar purgator. An hini en deus laket mouï a ar pennad scrit-ze, o c'houzout pe gen douget eo ar vretoned da lidi evit an eneou mad-ze ha da obor ar pez zo en ho gallout evit ho zenna a boan, en deus sonjet e raje plijadur dezho o rei dezho an devosion-ma da anaout.

Ar pennadik scrivze no gousto netra d'ar re hen resevo. Cavet e vezo e Kemper e ti ar Retred pe e ti an Aotrou Kerangal. Souch a zo da gas eun nebeut da ne. Person pep parrez, hag ho feder da gaout ar vadelez d'ho digemer ha d'ho rei d'an dud vad a c'houfont beza douget evit an devosion ze Dreist oll ar re a gemerfe ar boan da c'houlen a vezo caset dezho ep dale ar pez o defe goulennet. G. M.

ALI ALL.

Va c'hoant eo lakaa moulla sant Theodot knozeet em bous a gementes d'onn Aotrou de Leseleuc ker brudet dre-ama ha zoken a-bell kavet en deus mad va c'hoant Ouspenn, oann droug am bous great e Leoun hag e c'huec'h presptual ebken eus bet goulennet diganeo 236 gerrik.

Fedi a raon ar vigoounet em bous ol lec'h-ai ma e hoantaont kaout ive al lavr-se da skriva din *ebadais*. Al lavr a gousto pevar real, mes ouspen sant Theodot e vezo eunlan ar pedennou, ar guenniliet hare ar c'hloc'h etc Rimou a vezo ive eal mad hag eat hall, tad-koz da zol eta All lavr dious ma kredan, a vezo approuvet ha penze ac'h hellor a res eta pris da vagale ar skol-ilis. D'onn dud diver ar mens e c'hountelle ober ho goulen o-unan e roun va adreg. Ioan Wilcou, persoun Loc-Maria Quimper.

Ar Gerant An DE KERANGAL.

Kemper, moullet gand Ar. an Hanvar, Mouller an Escopti.

Disadorn 21 Here 1871 N° 251. Seiher Bloaven.

FEIZ HA BREIZ,

KELOU A BEP BRO, HA KENTELIOU VAR BEP TRA.

Digaset hep aul da gement Christen a gomz ar brezounek.

CONDITIONOU EVIT CAOUT AR GAZETEN

Eost ar Faeriez Conveg-ha-Nous hag ar Monnaiez ... evit ur blein dasen nemet ... e lare d'ar ... peurvare real.

An Abonnement a dle bezan paet arouez eaouet an amzeriou

An hini na zigas aul na dro ar c'hazet enrolet a vezo gouzet na no rebo ket abonnet ol. a ne vezomp evit abonet a newet.

An abonnement a gomzer e ti an Autrou ar Kerampuil, *mondier an Europ...* ru ar Gap ez 41 e Kemper.

D'an Autrou ar Kerampuil eplan e vezo adreset ar pennaouriou ha kemenn a zell ar c'herc'hiad Gazeten

An ampoes da vezan ar Gazeten a dlefer da adsevel d'an Autrou KERAMPUIL, *eplan.*

KEMPER *21 Here 1871*

Unan eus ar rebochou a ra ahont na dud difoe d'an ilis ha d'ar re a dro religeus eo ar dud nemet tud distak ne outont netra hi vrad ezvezhan e doue pep ahont pep gouzougezh. Red mad eo dezho deiz hor ron dre hemang ezvezho ho nasa p'ro ga... eus tell dezho ez hera na reiyen eo red e resevo hera... ial gouvrouch. Pa no tell ket dezho ansavet Doue e c'hasont da vale... ves da gred ec'h anavezont ar bed hag ar pez a zo enhan

Ni ezvezomp christenien a lavar valerr h ar Sentanz eger pemdez ar pez a ra an den gouzoug ar pez a ra d'an den hera den eo ansavet Doue hag hen devezomp e honver Doue. Ep ar ahont ep an anavezegez ne pep ahont pep gouzougezh ell a no ardivot a dra pe kenlet h ne dont netra. Sevenhen a ... coat ouzoc'h d'an drouz eger d'ar marc'h rak sevenhen a r hoar pe den neoazun ma a ra deus ket a zougan Doue e vezo donget da glask ez vez ma eus curvadet ha ne c'hell ket da esperout caout ar bed a.

Na ket ma ve gaer e deus an dud difoe mouez h a anezadurez mouez h a zouanegez eger ne dud e deus hag ho dempas Doue. An dasrenou eus an traou chaer anvet gant spered hag ... pe an dud a no ket cavet ha divolenn gant tud hag a deus ket. An dud difoe eus hon anaon a deus great nemet ran eus ardivot var ar c'hrec'h ar pez a zo ez ert dre ar re a ra gant ho red eus Hogen ne ket red mont pell var zigren en anezer dre nemet evit caout ar marc'h eleac'h ma vez en dud gouzoug ell ial a fri hag a zelj ou. Ha ne vezont ket ell ind a ahanor red da vanna ne v pe ket cavet en ho zouez tud ep Doue na ketan. Ha talvez eus anezho hag ar re vouezhez a eus christenien red ha dud talvez a ni. Mes ne dud a ze z a deus ket na a e devezo dezhaet hag a c'halle kerz taket e kemp gant anezhaet an ilis ho gant ken nebeu a zo gouzoug ell a ra red d'an dud difoe zoken ho merel hag ho zabeut eus ho manir en dimpet dezho

Kemmet ker gouzoug a zo kerz zevlet gant tud difoe. var pep kemeng eus ar vilanchou a zo kemmet gwelhe eus a kerz eus all great kentoc'h gant tud a fri Ha ne vezont ket a zevidon hon doctored dizoue ar pez a deus kemmet eus a zevidon re all hag ar gwer a deus laket tar gorre e ve tano kear ar pez a zouffe hag nem na choanle netra. Hag ar re anezho a gr... ma a o lavaret na dee an dud a vez nemet sarvoudu ar re a ... a ho fonge da vez doctored tud gouvrech ne ouzont netra nemet ezvel gwer hag ho skuiper gant ar brezo hardizeger ec'h anavezgad ar re a no deus ket a zevidon ... N eus ket kaguer'h rann egelho ha pa zo ket Gristenien gwenn a zevel ou c'helienn eber ken nemet pleg ho douezvezanto hor

N eus ran ebet martoze hag e delfe an doctored dalvez c'hoari en ho enep mouez h eger ar standour eus ar sezionn christen ... e deus anezho ezvez eun grabanerien pano zevezh pa cul an dempliou. N eo ket ezvez fal ebet ha n e delfe kaset en ho enep en hanvou eus an dle hon. Ha kemmesur evit ezvez zevez digantho ar vugale ha mervel ouzho da eber e ... el. Rak p'emaint a laouenn ho ra all pa no ouzont ar ... ho anez?

Hogen eur h eo eus an ezelion christen a reiet anan eus an doctored ar e ... ia en ho enep en eur gaustou dalvez a respontas dre ezvez ... p'ro gour em galvit anan anan mad rak ho vouga ar vugale ... ez ebet anez petra a lavaran douez h ... Iezuz da pempou. pe da zispet ouzhoc'h eur gwir ... ho ... me lavar da pempou ouzoc'h ouzoc'h en ... ia ... mar oc'h eur gwir

ar vugale resevet e Pariz, evit ar scolioù huel ha tenoet eus a scolioù ar vroiseur hag eus ar scolioù all, epad pevar bloaz varnugent, adalek 1848 bete 1871 Epad ar pevar bloaz varnugent-ze ez eus bet resevet 836 scolaer evit ar scolioù bras. Eus a diez ar vroiseur eus resevet 711 eus ar scolioù all n'eus resevet nemet 145 etrezho oll.

Setu anvo ar bloaz-ze

Bloavezioù.	Niver a vugale resevet.	Eus a diez ar vroiseur.	Eus ar scolioù all
1848	31	27	4
1849	32	31	1
1850	32	24	8
1851	33	25	8
1852	33	29	4
1853	30	24	6
854	26	22	4
1855	25	20	5
1856	35	32	3
857	35	34	1
1858	35	33	2
1859	35	29	6
1860	35	28	7
1861	35	31	4
1862	35	29	6
1863	35	31	4
1864	35	26	9
1865	35	33	2
1866	35	27	8
1867	35	31	4
1868	35	34	1
1869	35	23	12
1870	35	31	4
1871	89	47	32
	886	711	145

ROM — Enebourien an iliz a zo drouk braz enho abalamour ho gouelioù eus an urgent a vengolo hag eus an derveziou varlerc'h a ra ket ken ker caer ha ma o devoa souch e vijen. Evelse e counnaroot a eeop an dud didroùz pere ne reont ket avoalc'h ar brezel d'an dud a zo az ha d'ar re o deus feiz

Ar re-man emezho. eo ar penn abeg a gement dizurs a veler e Rom. abalamour ne lezont ket ar re a gar ar religion da ober kement o deus c'hoant an dispac'herien a rafent. Ma carfe ar gatoliked ober evel a c houlenner digantho, Rom a ve eus dudi beza enhi hag an oll a ve eürus. Da lavaret eo ma carfe ar gatoliked ober ive ar brezel d'ar Pab. d'an iliz ha d'ar religion neuze an dispac'herien ho lasso e peoc'h marteze.

Lavaret a ran marteze. rag avechon e zeont da gicheu tiez tud o deus nebeut avoalc'h a feiz hag ho c'hontraguont da zont en ho frenesion evit touc'hal eveldho hag ho zrugarecat eus ar sklar hag eus ar frouz a reont e Aichen ho zi.

Ar pez a zo sur eo er c'herion ma zeo bet lezet an dud da ober evel a garient. n'eus bet gouel ebet d'an urgent eus ar miz tremenet.

An Tad Santel a gendalc'h ato e tec'hed ato o labourat evit mad hag izomon an iliz. ato o kemeret sourci eus ar beorien a greiz hemdez an aver anezho e Rom Rag ar re zo misiri brema en Lali a zo eus meurbed oc'h an dud stomek.

Unan eus ar re o devoa labour digantho, o veza n oa ket falvezet dezhan ober al le a c'houlennet digantho, a zo coezet er baourentez ar vras Deut da veza intanv, e rakeaz eur verc'h en doa er gouent. O veza ne c'hellc mui pata evezhi. e sonjas scrifa d'ar Pab, hag en deiz-ze zoken ar superiolez a reseo pesdra evit delc'her ar verc'h er gouent.

An tad-ze zo ouspen bloaz a zo o c'hortoz beza paet gant ar re en deus servichet ha ne reseo netra digantho. hag ar Pab a gaf ato eu he baourentez pesdra da zicour ar re a vank bara dezho.

LOURD.— Ar c'hazetennour a gomz er sizun ma eus a dud pareet dre vurzud e Lourd eleac'h ma voant eat da bardonn. Ar Verc'hez a siskoez he gallout euo bep en amzer

Eur c'hreg eus a Doulouz, oajet a dreugent vloaz a zo sonet en hevelep doare ne c'helle couls lavaret ènvar ezel ebet. Sell vloaz a zo edo var he guele, ha pa he zavet ac'hano ne c'helle ober camed, a veac'h e chomo en he za pe azezet ha c'hoas var bouez diou vrane O vera clevet ez ea he zud hag unan bennag eus he amezien da bardonn da Lourd. e laivezas dezhi mont ve. Ne voa ket a c'hoant d'he lezel da vont, hogen caer a voue he dizalip red e voue he c'has, en eur ho dougen na petra-ta.

Drouzet e Lourd e voue douget da gichen ar reuntenn, ha goudeze caset en eur c'horn a gostez d'en em voalc'hi. Lezet e voue eno eur pennad Hogen souden e savaz ac'hano, hag e teuas dre greiz ar foul, ha branellou ganthi en euo dorn hag he leroù en euo dorn a', en eur vooela hag en eur griat pare out' pare out' Ar re a voa dent gantho da Lourd ne gredent ket ho daoulagad, red e voue dezho gouscoude credi pa he gueliont o vale euus ha meur. Kementse zo bet goutet gant an oll bardonerien a voa eno en deiz-ze, ha pare oll a zicoure ar c'hreg kez da drugareca. Doue hag ar Verc'hez santel

D'ar 27 eur miz. eur vaouez all aziet ave ha oll izel en hevelep doare ne c'helle ket chom en he za zoken gant branellou, a voue digaset d'ar chapel ha laket var eur gador Eno e voue digaset ar gommunion dezhi.

Pa voa echu an oferen e savaz hag en em lakeas da vale he unan. Mont a reaz ive d'ar gar pare.

Lenn a reomp en eur gazeton gristen

Stolenet ar gomunion o deus credet ober dismegans d'an doé a ra vad oc'h ho henvel countruder Dennos

Done deoc'h, ertouned evit ar ger diaprijus-se Sevel a ra sur c'hao eire c'hu. ha ni.

Divrec'h galloudoz ar gouveriadet co a dro an douaroù e Frans hag o tara da zougen costou caer. spad ma figasit an dimez al laeronou hag ar serab e pep leac'h.

Ar gouveriadet a ra parkeier mad eur a zonar gouez hag a ranneier ho lacat a reont da rei ar bara a zebrit. epad ne ri dre ho selaouerez nemet taleur en traon an ijil hag ar c'hanverz ep pere ne oufac'h ket beva.

Etouez ar gouveriadet co e deus caret ar Frans ar zondaruet calouck-ze a zo deut a benn d'ho tuoja eus ho creou. da zistar ho tacou hi co o deus miret oazoc'h da zistruja ar Frans ha da ober eur a barz eur bern tudu.

Ho trugarecat mp guech, si blanco eus an hanoze a gouveriadet a ror deomp. Couezadet omp ho couveriadet e vezimp Kendere hel a ramp d'ho labouron tenn, ho maga a ramp evelato ha pell diout zoken ar Frans ne despet deoc'h.

Eu despet deoc'h e houz e taic mup d'hor bro gèr he glear hag he vrenk, rag ar c'honeréu honest hag ém a gaton, a voar reo hu vuez evit ober he zever

Ar c'houeréad ne anavez nemet he zever godzoo a ra suja d'al lezen. respect an hue a ra vad dezhan. sonti oc'h he vestr. ha kemmese ahanamoue ma creol e Doue Pa vez rann. eur fuz a zo eur blaen e be zaouarn hag he zivrec'h bons dioc'h ar beac'h. ne mirfer skuisder eur zoudard a zo ev ken eun diskus dioc'h ho tabouron pounper

Gan. couveriadet e c'hue ar Frans peza sonc ha taker da zorrep sonun he fenn epilho ne oue nemet corna ato bevem ve mui hano zoezh Ma e ja bet ar sitoaoet benvel oc'h ar re a c'haitont dre zisprich couveriadet morse ar Frans n e divije cavet he ar G M

Sant Tarak, Sant Prob ha Sant Andronik, merzerien.

II.

Flavius Clemens Numerian Maxim o vezo ozezet var he dribuna, a ouzas d'ar c hantener Demetrius Digasit ama an dud dizoch-ze a lenn Religion ar gristenien

Emaint ama, Aotrou eme ar c'hantenner

Neuze Maxim a lavaras da Darak

— Ev caer e respeter ar gonn. abalamour gant an nad e ra ve dezho sklant ha furnez Mar ez i eus lennet fronet eux an oaser am eus lezet gaulez. e pezo me voar vad. elenchet san imach. Evit guelet ha gaer eo kementse o c houre'hemeonan dit brema sperifia d an Doucou o sent. e servij ganin da vadeu.

Tarak. — Christien omp, ha pligel gant Done o teufac'h e hur hag an impalaeret da lezel ho tallentez ha d en em dre oc'h ar re zonet a gas d ar vuez!

Maxim — Scoet gant eur meau var he z voc'h ha grit dezhan dilezel he follentez.

Tarak — Ar follentez-se a zo ene gour furnez

Maxim — Setu ta ol deut torret zeuzeudik ea pe troez ouzit da unan. deus da gaout an aoter da sacrifia d'an Doucou evit espern dit da unan tourmanchon c'hoas crasoc'h.

Tarak. — Ha pa lacafac'h va c'hort a damou, morse ne reoi dun chench creden. rak ureus-Chr s eo a o din mes da veza trec'h dioc'h.

Maxim — Me vouezo da baren dioc'h da follentez Digasit glaou ruz astennit ho zaouarn dezhan skoc'h an ton kent ne vezin devet

Tarak — N em eus ket aonn rag an tan-mu he merz a oremen buan rag an tan eternel avao chi euz aonn.

Maxim. — Lue da zaouarn devet oll ha n eta ne c'hello ober d beza fur, deus da sacrifia.

Tarak — Mar oc'h eus tourmanchon all n e hellit ho implija esper am euz e vezin trec'h.

Maxim. Sag-hen a sarbi a ren he areid ha taket he hean a zo'h engel co

Tarak Goude ma em eus goulaouet ur tap penaus e c'hellen-me raout aonn rag ar mogeu?

Maxim. Skuiset ginnegit ha e tapfen ec'h ar zifron.

Tarak. Ho kinnegit a zo deus ev dor hag he c'hoanen a gavan goular

Maxim. — Deskit mouto'n gan ar gloarg ha tou hen en ne zifenn.

Tarak — Ha penaus red e deuz ho condaon ma ec'h deus ret din ne ket mouioud

Maxim Avoue n evit derenn me a gavo tour manchon nevez evit ober da zezel da tollentez

Tarak — Va c'haon a reot ato pres da houzanv ho tourmanchon

Maxim. — Casit-hen d'ar prizon. ha digasit ema all din Prob a voue digaset ha Maxim a lavaras dezhan

Sonjet mad oc'h ema-c brema? ha pres out te da zacrifia d'an Doucou evel ma ra ab impalaered?

Prob. Ben a rain brazoc'h gant ema ne vez Ar tourmanchonio aun eus gobraouet o c'hoas gre nemet calon ra e duet va ene zo creoc'h evit ouzoud her guelet a reot mar kar Dez em euz en kreiz eun Doue beo a zervijan hag a adorjan ne ama ezan hini ar bet

Maxim. — Pera zeuzeudik, hoc Doucou-ou a ra ket beo?

Prob — Ha kemere o c'heller evit zaou beo skeudennou pinvidik ha coant gre gant daouarn tud? Ne ouzoc'h ket petra a vit pa zacrifit dezhe.

Maxim — Dre divez ma zent, deus da vanta da zacrifia d an dous bras Jupiter, ne c houlennin ken digantez.

Prob. — Penaus e c'hellit-hu rei an hano a Zoue d'an hini zo eo eun zaotret dre an torlejou ar re vraz hag ar re vezoa?

M. zen Scoet var he c hinou gant eur meau, evit mirel outhan na vlasfem.

Prob — Perak va skeo eselen? N em eus lavaret eux a Jupiter nemet ar pez a c'hoar ar re hen oder,

n em eus lavaret nemet ar virionez me ho kemer oc'h unan da dest

Maximin. — Lakit an houarn rus dezhan var he dreid.

Proh. Ilo an n en Jeus ket a domder da viana ne zantan ket he ners.

Maxim — Astennit-hen var ar marc'h cost, ha scoit var he gein gant kerenaou ken na vezo kiguet he zivroccoas.

Proh. — Kement a rit a zo evit netra, clask eus tourmant nevez benaag hag e velot gallout an Doue a zo enhon hag a ro ners din.

Maxim. — Tonzi ho sleo ha golori he benn gant glaou an.

Proh. — Devet oc'h eus va fenn ha va zreid gueiet a rit e chouan gouscoude diuel d'am Roue hag e supr jan an tourmanchou Va Doue am saveteo ho touzou avad oc'h hellout nemet cor ar ro ho ador

Maxim — Ne velez ket-ta ar re ho ador ama en dro din benorcet gant ar re vad ha gant an impalaerret? Fae a reont oc'h da velet, te ha da gompagnonet.

Proh. Credit ac hanon, ma n o deus ket a geus d'ar pez a reont ez aint oll da goll rag a enep ar voder eut no e boustians. ec a adorent idolou.

Maxim — Scoit ganthan var he sizach eus deshi dezhan lavare an *Roueon* ha ne ket *Doue*

Proh — Disleo oc'h oc'h va aket hag o lispen din va bizach pa lavaran ar virionez.

Maxim — Me lacai troc'ha da deot dis ve, evit mirel ouzi da vlasfemi hag aber dit senti.

Proh. — Lispen an teod-ma em euz eon al diabarz enhon ha ne varvo morse, ha var an teod-ze n oc'h eus gallout ebet

Maxim — Casit hema d'ar prizon ha digasit din an trede.

Pa voa digaset Andronik. Maxim a lavaras dezhan

— Da gompagnonet ne felle ket dezho sentl da genta hag eo bet red ho zourmanti evit dont abenn anezho. Abarz ar lin o deus sentet hag a bet recompanset mad evit ho zentidigez Ma ne fell ket dit beza tourmantet evelthe, dena doc'htu da zacrifia d'an Doueon hag e vezo henoret gant hor prinset. Mar kendalc'hez da veza pennoù, me hen tou dre an Doueon ne varvont ket ha dre an impalaerret ne c hell den ho trec'hi, e vell petra a goust va lacat e coumar

Andronik Perac clask va trompla dre ho koier? Va mignonet n o deus ket me het ar gaer Doue, ha pa o defe great evidomme ne gometin biken eun hevelep torfe An Doue a pdoran en deus roet din an armou euz ar feiz. Jesus-Christ eo va Zalver ha va ners, hag evelsa ho zoujan nag ho caiou, nag hini ho mistri, nag hini ho touzou Ober a c hellit an amprou a gementse oc'h ober din gouzaut an tourmanchou ar re grisa a gavot.

Maxim. — Stagit hen oc'h poulioù, ha scoit varnezhan gant calkenoou ejen.

Andronik. — N'eus netra a novez nag a xispar en tourmant-ze

Athanaz a lavaras d'ar merzer

— Ilo cort oc'ueo nemet eur gouli adaleg ar penn beleg an troad, hag e cavit ne deo netra an dra-an?

Andronik. — Ar re a gar an Doue heo a gemer an dra-ze evit netra.

Maxim. — Frotit c'hoaien dezhan oc'h he gein.

Andronik — Gouzet hemennit, me ho pell, ma vezin sallet ferm, surec'h e vezin da chom ep breina ha da c'hallout gouzans ho tourmanchou.

Maxim — Trotit-hen ha scoit var he gil, evit digeri he c honitou kenta.

Andronik. — Gueiet oc'h eus, pa zoun digaset dirazoc'h e voa parcet re ar goution a ioa bet great din ar vech all. An hini en deus va farcet a c hell va farea c'hoas.

Maxim da c Aardou ar prizon Trubardet ma zoc'h. n em oa-me ket difennet grons iezel den ebet da vont d he ganut na da gourzout he c'houlou?

Ar Soldet Pegan. Me hen tou dre ho praeder n eus bet den var he dro. den n en deus louzaouet he c'houlou Dalc bet eo bet chadennet er c hord pella euz ar prizon. Ma ne ket gour ar pez a lavaran, setu anna va fenn me enteur eol va huez.

Maxim. — Penaos-ta brema n eus na cleizen na roud ebet euz he c'houlou?

An Soldet — Me ne ouzon ket penaoz eo bet pareet.

Andronik — Dall ma zoc'h. ne ouzoc'h ket ar medesim en deus va fareet a zo ker gaouodoi evel ma zo mad ha carantezus? N hen anavezit ket. Pared a ra, ne ket e lacat louzou, mes dre he gonna epken. Petra bennak ma chom en Eor ama gouscoude e pep leac'h. Hogen eur voch e buas. n'hen anavezit ket.

Maxim — Ar c homzou dudalvez zo no rank vad ebet dit deus da zaer fia pe ema great gaouez.

Andronik Ne c hellan roi nemet ar memes respont, a oun ket eur boge evit beza touellet oc'h va gourdrouz pe oc'h aber stad ac'hanon.

Maxim — Na laca ket en da benn e vezi trec'h dim-me.

Andronik — Morse ho courdrouzou na deuiot abenn ac'hanon

Maxim Me hen salvezo di evit beza great fun var va gaiou.

Andronik. — Ne vezo ket savaret ken nebeut e vezo bet ho callont trec'h da hini Jesus-Christ.

Maxim — Pourchasit tourmanchou nevez abenn kenta guech ma teuio d'am zribuna. Da c'hortoz, chadennit mad anezhan. takit-hen en toull dindan an douar, ha na vezit den da vont d'he velet. G M.

(Dar pennad all ez euch ali.)

Digitized

AR GARMERANTY.

PETRA AR AR [illegible]

Fur roue ou [illegible] ma ben da ouan a gouzout hemo ha temptasion, a gra ar [illegible] ar [illegible] ha [illegible] ebrezounegou. Jesus a [illegible] ma ano dezhi var an [illegible] ma pehini a oa ive [illegible] ar [illegible] ou ha [illegible] ou ha [illegible] ar [illegible] dre ha [illegible] ar [illegible] ma [illegible] ha [illegible] ar [illegible] ma [illegible] ar [illegible] ma [illegible] ar [illegible] ma

ket a voe ben-buennk var dreas pep kod. chetu eno imaj Jesus pehini a jomas tri derves er bes. a riskemmas ha ene d'ann flemtou ha goudeze a voe guelet adarre leun a vuez

Chetu aze lennet Kristion. iou eus ar portregon-heo great gant Doue eus he vab chetu ampoar a liver gal-loudus a c'hoarvezo rei d'an doaar enno neve-ndigues benaz eus ar roue-bras eval gu e re goelloc'h mar-teze ganeoc'h sellet oas ann amm ien-ze gant pehini Veronik a zec'hias bizag jesuz pa valee leun a c'houz hag a hoezen var zu muches ha var hoc'h a zo kas imaj hor Zalver koulskoude dem zara ve da anaout furnios ha speulus hon tad pehini a zo ennenv ar vuez eternel eo anaout ann Doue purion hag ann hini en deus digaset. Jesus-Kres rag-se kement zra hen lakai da anaoa guelloc'h ha Done hag hor Zalver a zo sal-vendus-bras evidomp. J. W.

Eur prantas ar vaz rerk ali

Pâmes ene Gurmen

VII

Pa zeaz abad Savigne e cambr an hog a Vreiz. nemza a lavaras dezhan

— Penaoz ne ve ket deut gaseuc'h ve an abad a Vaz èvo reuta cont dim euz ar gevrid. ann oa roet deoc'h da zoun? Per coscloarreg a oa ar oug enhan.

— Va aotrou doujet. abad Vaz a zo corset clanv oc'h errnout en Naonet. anez u en d'ar vle ket manket da zoun da reo a be zoverion deoc'h

Contzil-a eme an Dug, habaskein dezhan euz nebeut

Abad Savigne a zaoderas nemze dezhan ar pez en devoa dinclerlet cor monet araok d'an Dukez

Ar c'hoscloareg hier skaoue a geze he fé hag eur mohar boas gmeo a deue var ho vazellout

Pa en devoa an abad echuet da gomz an Dug a lea da ober eur razailleuc'h var ar Pab ha var glooer an Naonet pa gleljont crasdonnou sa li uz o sevel euz a graz ar c'haste An Dug a choum da s laou hag a lavar

— Petra eo an oll zo? ha he ket moulet an tron Alix eo? Euz he c'hambr da vrasa eo e leu ar c'hi-ze

— Nouze e reas sin d'an abad da vont kuit hag e zeaz ac'hano he unan. Var ar pond-ste e caf ar floc'h Yvon

Eut a oelaat li e leu ar c'hi-ze, emezhan? Petra zo digouezet gant an tron Alix?

— Ho map Arzur eo a zo semplet hag an tron Alix. o sonja da maro e deus losket ar c'hi eo hi eus clevet

Arzur? eme an Duk hag ep lavaret ger kenn e za e cambr an Dukez.

Alix a oa azezet e creis ar gambr he map ganthi var he harlap He domesliet a oa en dro dezhi strafu liet ou, ha medisan an tolomaouu ar bugel

An daou vugel all. Ian hag Iolanl a oa o vonela e kichen eur prenesi

Pa velaz he fried an Dukez iaouang a zavas varzo en-hon he bizach goinet a zelion. hag a riskuezas dezhan ar prins bihan a zivoalhe poan gris.

— Ah aotrou Duk, emezh ar c'hez Arzur a oa kel caouco er mun lo-ma. ker sac'h. kel leun a vuez. ha brema guelit penaoz ema

Alix a veune beza mouget gant he daelou.

An Duk a lakeat eur pok var dal ar bugel clanv, hag a lavaras

— N en em nec'hat ket Alix an dra-ma, credab, oo vezo neza

Alix a bejaz he fenn, hag a standi a ar poirig etre he divrec'h. eve pe div je e doant d'he zifen oc'h ar maro

Ar memesan a c'houzo lienemmas lacat ar bugel en he vele. Alix a rhomaz e c'hoad ar c'hamr Ne fenas ket dezhi finva ac'hano caer a voe c'hoarvezet he c'has d'en em zislruza he unan. Doue epken euz he stroncet a leias da choum en he c'hichen. Da nardaez ar bugel en devoue eun derzien gre. hag a ier Ar sam baour a bede Doue hag a gave comzou ar re demeza da lavaret d'he map kez

An eonos hunt a rogel ker a Dreux a Jesus da velet ar bugel clanv e bor a reas goulennou oc'h ar medisan. Hema ne responte nag a. na hani ne grede ket lavaret dezag an Duk rag oc'h ioa bizaius ehec.

Arnok mont kuit Per a gemeras dorn Alix hag a lavaras dezhi goustal e

Clanve hor c'hez Arzur a zo eur bimision leal euz ar pez am eus preal Abandonit deoc'h hag aba unan d'ezhan e an da oberi ar pez a c'houlen an Tad Santel diganhen.

A ix ne lavaras gor nes eleur a reas var an Dug eur zel hag a roe da anaout pegemen a vada rea ar c'hoarvezo ze a ie e dalou.

An derrez ac'ha nos a hogo a selleas dezhan eun drauk Jerveza a Zuan a c'hoarvezas ken nebeut. a choum en he leac'h da sevel Alix a zavas. Mes var dro anderuez e rogaz adarre an derzien ar bugel Ar mamon, ep guelet a zant pour e voasa d'ho pugan A veac'h a oa gouez d ar prins zounank ma vone guelet an Dukez e dad adarre da gaout carel he map

Abenn pemp derrez goude. ar sam baour a vouele d'ar bugel a roas d'an Eav da gaout ar prins a bobini e touge an hano.

— Ah! va Done, va c'hasi gouesc'h eta pa oc'h eus caset va map. a lavare Alix en he glac'har

Jerveza a Zuan a zigasas dezhi he daou vugel all, Ian hag Iolanda eo eur lavaret

I ron red eo bera abalamour d'ar re-ma.

— Begale geiz. eme an Dukez pelez gras en deus great Doue d'ho mamm goz oc'h he zeuna eux ar bed araog he map

An Dukez devot ne raskuezas mui goudeze a zizemer

mes en em bellat a reas dioc'h an dud mui c'houz eget diarouk

Per a Dreuz he lezas da ober virikenn ar vad evel ma cura. Cavet e vezas ato en he chapel pe o sahourat gant he stroneerit evit ar beorieo. Eur vech er zizun o tevtomas ar beorien-se en he zaiez hag ho zero che he unan.

Credabl eo Alet a vefe erraet ne devoa mui pell da vevą, hag en em brepare d'ar maro Deut oa da vezą houmoc'h eget dingent ha ne d'ea crisi nemet pa selle oc'h he unan vugel abalamour ma c'houle e zeuil da monerel ho mamm

Per a Dreuz o en doa morse zonjet a tistruja Alig. Abarz ar fin gouscoude one red dezhan diget he zaonlagad hag announ e zeą da vezą intanv Plega a reąt he benn dindan doro pounner an Aotrou Doue a deus evelse d'her sker. Gouscoude e voue red dezhan canout e'houz kentelhou caret arsoa ma tistroas oc'h Doue

Eured Jafrez ha Jerzeza a voue great er c hastel ep sonante. rag ezot e canv da Arvar Urdi a reąt e vijt an dimizi-se marus. Hogen an eurusdet ne had ket her er bed-ma marisse eo bervoc'h e houz evit ar re vras eget evit ar re vian. Jafrez a varvas tri mis goude o lezel he bried zouang intanvez hag an oll strafuilhez euz he varo. G. M.

Eur pennad all er sicun e zeo

Lenn a reomp en eur gazetenn a Sect

Dominik Lambilin carvez eus ha vicher deus difeiz ep religion en devoa ar gasoni ar vrasa oc'h ar valeurn hag en doa zaket he briod d'ho c'hasat kement hag hen. Bet oa pell ep bogale Gwel a reas gouscoude eur verc'h dezhao. Hogen p'ou romanaset da zevel an tad a garjo n en d'e je bet bugel ebet rag ar verc'h hanve. Mac'harit a ioa diboe dizemp vouz. dreyus gwonnaet goal deot. en eur ger ben e devoa an oll aion a gaver er goal vugale er vigale re zaket

Petra bennak n'o devoa ket a reljon. an dud hag ar vam a lezas ho mere h da vont d'ar c'har kin pa voa deut en oad da ober ar fask kentan. He lezel a zeant evit ober ar c'hiz hag ar verc'h a ioa evit caout ato da gaout eun tam phjaser bennag ha da e hoarzi gant he c'hamaraderez

Gouscoude a reac'h oa bet Mac'harit eur gucehou bennag er c'hatekis, ma voa anat e furra Ar zaoni a deue dezhi. ar zul a deue ve ha zoken an dervnion. An tad hag ar vam a vefe kementse hag a ioa souezet mes evel o devoa ket a zeu ne velent ket a belec'h e teue ar c'henchamantze Mac'harit a reas he fask kentz. hag a neuze ne voa tam hrevel oc'h ar pez en oa bet. Brema oa durzoug hegarad caradezeus seurus, tam lipous ebet. mad da labourat ato laouen ens en, evel a leverer pe eur canenn.

Dommig a lavarat eun derves d'he verc'h

— Aon, Mac'harit, lavar dun petra en deus laket ac'hanout da furnal evelse ?

— An Aotrou Person eo, va zad

Dommig a c'homzas da zonjal, ha ne lavaras ger

Eun derves beunak goude e lavaras adarre

— Hag e levereaz eo an Aotrou Person an deus laket ac'hanout evelse da furnal ?

— Ia. va zad larazet en deus din sonn oc'h va mad ha va mamm evel oc'h Doue he unan rak delc'her a reont iec'h Doue em c'heaver Ah ! ma c'houlac'h va zad pe gen dudiuz eo pa Doue. hag ar Verc'hez Vari, hag ar Zaout. ha neuze santout emaor e stad a c'hras !

— Las ac'hanon da gaout an hersoo. va merc'h, rann am eus da vont d'he ouscarecat da vezą great catehis dit.

Dommig a reas da gaout ar beleg. hag a reas meur a vech. Distret a reąt oc'h Doue He c'hreg a reas evel ukan. ha brema o deus desker ve ho daou pe gen dudiuz en santeo a vezer e gras Doue G. M

AN ANKOU.

FABLEN.

E Lar B. edo ar c'hiz pa vezo bet an Ankou oc'h ober eun dro, ha pa gaset eur c'horf maro d'an douar, kerent ha mignonet a grie forz. a reą galar evel tud e dizesper. Nos bet pell an ankou a denar adarre da ober eun dro di. Em zro-ma avad n edo ket he zale'h ganthan nag he zonj distrogmel ne ket da lac'hat e zeue na da deleur sterdi hag ankeu mes da zigas he quenderzigez eur vech ve. Bacanti a reas d'e gaer penaus o c'houzout pegement o hoas a rea dezho bevech ma zamme unan bennag euz ho zonez, oa deut en ur-ma evit digas adarre e unez ar re en doa laic'het er p. vare epad an daouzek vloas d'ezo. e vije er vered abenn e derves goude hag e zaeje an daouzek blavezuz da zevel beo bouzeg eus ar vez mar doa zonzen unan bennag hag o dlua Kerent marc'h mpen daouzek vloas a oa hag o divije eur c'hoant bras da velet resonatz p'o doa nemet acrila dezhan en eul lenc'h a verczz hag e roje dezho ho goulen gan ma o divije eur rezon vat bemdez

Antronon ne velet neme tud o vont da gas d'ar vez h merke gant an ankou. N'en doa ket ebe e o deus ar re-zo oll hoant da velet e unez adarre kerent dezho. mar'o ouspen daouzek vloas a oa. mes a ioa zonch mad anezho e unez An ankou he unan a grede kementse. Hogen sourzet oraz e voue pa zigoraz ar lu Oll oant serret gant tud hag o doa cullet unan bennag eus ho c'kerent. nesa n'en doa ket e hoaz a zaouzek vloas Goulen a reant en han doua ne vije ket digaset ho zad en dro.

Eun intanvez a bede calonag pa ancoa da lezel er vered he friel e serr pehini enezhi e devoa bet pega avoalc'h Eun intanv a lavare ne felle ket dezhan e teuje he briou e bez, rak cavet ne doa eun an hag a bije dezhan cals monoc'h hag edo e zouch d'he c'hemeret. Bugale a voa brema o vea en ho coll. ne rea netra monoc'h a zoun dezho eget guelet ho zad o vont adarre

var an douar, rak n'e divije buez vad ebet dionthan N'ous pet hini, o doa bet heritach en daouzek vloas divezat, a zo montret oll o sonjal e vije red dezho distaleur ar pez o doa bet. Eun amezek a zo strafillet oll o sonjal e teuje adarre he amezeg e buez rag ho stal a zo cals guelloc'h en dro abaoue m oa maro an amezok-ze Eur hreur a grene gant aotu na deuje he breur en dro. rak red e vije dezhan ranna ganthan, na pe gave ket dezhan e vije dam re vraz he lod. Eur c'hulator a c houlenne ma vije lezet er hez ad ar vinoret a c'houarne rag en eur c'houzn tra ar viooret-ze e c'helle gouarn cals guelloc'h he dra he unan Bete tadou ha mamou a bede an aneou da zevel ar vugale o doa collet dieac'h ma edoun rak esout a rep dezho o deros e hoaz avoalc'h na re du vuga, da zevel ha da argoulaoui

Pa voa deut an dervez merket ganthan an Aneou en em gavaz er vered, evel ma en devoa lavaret Neuze tud kaer a teas. ne ket a hinienou mes oll a vanden, d'he bidi da lezel ar re varo en ho bezlou, ne c houlennent ken gras digant Doue. rak goude bezo sonjet mad. ec'h anavezent ne vije ket eur vad evitho e safje ho zud euz a varo da veo

— Anzao a rit eta. eme an ankou, ez eo eur vad eur bligadur oc a ran deoc'h kemeroc'h eget eun drouk pe eur boan pa deuan da obor eun dro en ho touez! Anzao a rit eto n oc'h eus ket kement a geus d ho tud varo evel ma skuezit. rak ma o pije. e c'houlenjac'h he guelet o distrei Perag eta kement a gri, a c'hrosmol var va zerc'h? Perak kement a orbidou pa varf unan euz ho tud?

Ev en dro-ma Doue a ro deoc'h he couten mes bezit foroc'h eur vech all.

An Ankou a eas kuit var gementse hag ar re varo a chomaz er vered Abaoue, a leveras tud kaer B a vez didrousoc'h pa ganer ho re varo d an douar, hag a zoug ho c hanv sioulioc'h. G M

ALL.

Ar glouer daouarn. brema e vezanson a die distre d ar Sulmner d'ar 21 euz ar mis, da lavaret eo, dimoura kenta

An avielerien a die distrei gant ar re all evit gouelos ma vezo roet an urziou.

An oli-ma n zakeomp ev ar re euz ar glouer n'o defu ket gouezet kementse a hent all, hag e peder beleien ar parrezion d'hon re da zasoui dezho

En eur gerig. e kichen Lyon ar Mor unan euz an dud diforz-ze a gaver hirio ha ne zell dezho na Doue na Iezon grisien na croas na metra a gement a zagasfe souch euz ar vel jion, en devoa da c houlen he zanatur digant eul labourer dinar ho ne voue ha tenn na scrifa, na zoken lacat he hano Ar e fonerapt a gemer ar blaen hag a ra eur groas

Eur groaz? eme ar Mear en eur gaza he ri.

Petra a rakin-me deoc'h-ta, eme ar c'houeriad, eur c hillotin?

Parson S. Honore-Passy eme ar gazetenn c halleg Union de l'Ouest a zo anavezet gant oll dud ha garter evit eun den hag a ro d'ar poour kement a c'hel Epad ar goany diveza dreist oll. dispen he aluzennou all, e roe boue, hag arc'hant da daouzezat coz a vije doneius maro gant an aneou anez

Arabat eo gortoz anaoudegez vad a herz an oll. Pa donas potred ar Gommun pe ar Republicanet rus da c hoari, nann eint ar baourezet coz-se a zo bet sicouret gant an person. a reas tro ar c'harter o clask poulia an oll da vont da zevi ar presbital ha da grouga ar pastor

Gouzout pez a zo ne vone ket sentet outhi. Ar botred ruz a voue red dezho piega, ar person en em gavaz e peoc'h, hag en em lakeaz adarre da rei he aluzennou evel diaraok.

Dispac'horezet n'int ket iemt, houma a deuz adarre ive da asten he dorn.

Ar person he anavezaz, a roas dezho he aluzen evel m oa boaz, hag a lavaroz en eur vasc'hoarzin

— Va maonez vad ma o pije laket dev va zi. an dra-ze n'en divije ket miret ouzin da rei an aluzen deoc'h gant ma vije chomet eun dra benoak ganlien mes ma o pije laket va c arouga. penaoz em boje me bo sicouret hirio?

G. M

PRIS AR ED.

Kemper	15 Here	Pont-n Abat	12 Here.
Pris en daou c'hant lur.		*Pris en daou c hant lur*	
Gulnis.	34 lur 20 c.	Gulnis	32 lur 30 c
Segal	47 ur 41 c.	Segal	48 lur, 33 c.
Eiz	46 ur 61 c.	Eiz	47 ur » c.
Ed-du	47 ur, 08 c	Ed-du	20 ur 83 c
Kerc'h	47 ur 96 c	Kerc'h	47 ur, » c.
Avalou douar	7 ur 40 c.	Avalou douar	ur. 26 c

PETRA DA OBER?

Levrik scrifet a enep ar gener a glasker da skigua brema etouez an dud

Moullet e 1 an aotrou de Kerangal.

RESPONST D'AN REPUBLICATED.

SCOL AR MARO MAD.

Lakel e brezonek dre urz Aotrou Escop Kemper a gaver en tiez merket evit Buez Jesus-Christ.

Ar Gerant AR DE KERANGAL.

Kemper, moullet gand Ar an Kerangal, Mouller an Escopti.

Disadorn 28 Here 1871. № 352. Seizvet Bloaven.

FEIZ HA BREIZ,

KELOU A BEP BRO, HA KENTELIOU VAR BEP TRA,

Digaset bep sul da gement Christen a gomz ar brezonnek.

CONDITIONOU EVIT LAOUT AR GAZETEN

Evit ar Frederen. Coatez-an-Noan hag ar Monchan eur bloas daou scoued evit c'houe h mui, pevarzec real

An Abonnamant a dle bemn pad oanep cnoud ar gazeten

Ha hag ne zigas let en dro ar c'hoaz cuzlen a vez gouzo ma zo echu he abonnamant, a vo considered evel adnevet.

An abonnament a gemerer e ti an Aotrou ar Kerlomar, moullier an Eveqde, ru ar Gigeres n° 13 e Kemper,

D'an Aotrou ar Kerlomar epken e vezer adressi ar pemmachou ha kement a zell ar c'herrek ar Gazeten.

Ar mergou da laout ar Gazetenn a dlefer da adressi d'an Aotrou BOSVAR, epken.

KEMPER, 28 Here 1871

Brema ez eus skignet dre ar bed oll eun doare breuriez hanvet *Internationel* evit pa savarlet engleo aliez an oll brouez. engleo eure an oll dud difert a zo var an douar evit disear an iz hag ar religion. Hag ive ar remanet hag ar brunsel pa en em gavnet var ho hent

Avaok brema oa doa ar franc-massonet ha meur a engleo all e ruz savet evit ober ar brezel da Zoue ha d'he vap Jesus-Christ Hogen an engleo a bremo en em skigna caer muioc'h eget ar re all hag ar re en em lacq enhan dreist oll a zo ar bandennou labouriered ha mechouriou a zo er c'hêriou braz e pep cartier eus ar bed. Ar re-ma kentelieu ha poaniet gant eun aubeut ihuiet a bers Satan n'o deus ket soud nemet da ziscar kement troa ha kement anter an nor ha douar Doue he unan a ziscarjent ma e halfent hen ober

Satan evel ma an eus her gueliet a viscoud a zo ato evel eur marmouz o clask ober evit an drouk, ar pez a vez great gant Doue evit ar mad. Gueliet en deus an iliz santel Brevuriezou arc'hbreuriezou savet. evel breuriez ar Rosera breuriez ar Scapular ha cals a re all elec'h ma tro an dibab eus ar gristenien d'en em ouzin. d'en em glevet, e pevar c'horn ar bed evit henori a eur vouez, gant muioc'h a galon hag ep eun ar galon mui ar Verc hez Vab pe unan bennag eus hor mysterion santel

Gueliet en deus oc'h en em savet urzion religiuzet, evel compagnuncz Jesus ha cals a re all pere a zo evel reguanchou dibab eun a arme Jesus-Christ dienpoc'h eget ar soudarded all da vrezelecat evit an tiz santel ha da zifen he gwirion Ha setu perak prim an denvalijen en deus cavket an enoud e eun bandennadoz evelse eus he relaved skonet ganthan evit an drouk ha ne zavont ho fenn a ra em enkrezant nemet pa gaf dezho e vint cre avoalc'h evit ober lazen d'ar re vad. En he engleou eus a en deu nemeur a dud eus a eur renk hen sell-ne ho ne gave het dezhan a vije cre avoalc'h he arme evit ar brezel en deu da ober brema avad gant ar per a e halver *Internationel*. e caf dezhan e c'hell he inkmen savel eus ho soulioù tenval hag o deus neet avoalc'h evit sicuren var an dachen a enep Jesus-Christ hag he Iliz.

Ha petra da ziscar da genta evit taleur en traon ren Jesus-Christ hag he Iliz? Mamzaret ar religion.

Hogen red eo avessal. petra bennak ne fell d'an dud dizoue-ze religion ebet n'en em gemeront morse nemet oc'h ar religion catolig, hag oc'h he beleien Hen ez eus protestanted zuzevet mahumiztanet ha ar religion-ze ne vran ket touchet oucho ho ministred a vezo lazet e peoc'h Ha perag? Abalamour ar religion catolig epken a zo gaer he beleien epken a zo tud consacret da Zoue. Ministred ar fals religionou ne dint nemet tud evel ar re all ep caractier ager ebet ho re protestanted ne dint nemet sorc'henou. ar pez a ra ive dioc'h douar tud ar geler

Ha pennoz en em zisoue eur ar veleien catolik? Setu petra a c'houzan an ei digant egile en engleo a denvalijen ma countomp anezhan.

— Red eo ho lazo oll a lavar tod

— Nan. a lavar tod all morse ne desimp a benn d'he lazo oll ma zokem da lazo avoalc'h anezho evit ho divezoa eur lion tenez

Red en neuze ho lacat var an douar meur Hon tadou eus an dispac'h kenta o deo lamet digantho maodou an iliz lamomp digantho bremn ar pez a vez dezho ar c'houarnamant hag ar pezh zo etre ho daouarn, ha lakomp-ni da vera divar an abuzou

An dra-se ne ket avoalc'h a respont hiniennou Ar re-se ro savet an dartuou anezho a donez ar bobl. a zo bien da vera gant nebeut ha neuze cuzet a rafent evel en Irlanc. tud da gemeret soursi anezho ha martese zoken nemet dougetuc'h a-ze ne vet ken evitho.

Penaos da ober-ta? Ho diskenerl. Red eo lavaret, ha nevra a bep seurt drouk anezho red eo taleur var

Digitized by Google

ho c'hein kement a c'hell ober dianoegenn dezho. Hen' ez eus o Frans Jaouigent pe anterouet mil belek Var gement all e vezo cavet credadi unan bennag hag a fazio, a vezo ga let rebech eun ura bennag d'ezhan hogen abonez ma cavimp eur fazi pe zaou, abonez metal da da graza ha distaga geier on devezo nebeut a chanz ma ne deuomp ket a benn da lacat mats d'ho c hassaat, ha enz oll da gol pe da viannat an iaith hag ar garantez o deuz evitho

Ha setu eno an doare vetia o deuz cavet an dud difeiz evit ober ar brezel da Jesus-Christ ha d'he iliz.

ROM — Ar vesac'h hag ar lannezet, volet ar memz eus ho c'houenchon gant an dispac'herien ne ouzont ket pelec'h en em denna. Goulcoude e levezer ez eus engleo eiz canondet ar bronn ar evit mirel na deuz gouarnouman, an Ital da aloubi ar c'houenchon a zo dezho

En deiz an an Tad Santel a ros digemer d'ar prins Rhoducanakis. Ar prins a zo ken treiset oc'h ne em ghoui diragz ar Pap, ma ra vouie petra da lavaret. Pa Nao o velet pegen nec'het oa a gouzas da genta

— Tenevezoc'h ac'h, emezhan prins, dont da velet eur prins diseare, eur prisonnier?

— Tad Santel, eme ar pr na, m em em gafche entre da chom hepre ebars treiz ho santelez, ma c halfen dre ema hunnaat ho pennion eun ura bennak.

— Pigit ur a ra din guelet e vezo ken dougel ev don pret an hini ma alc'han vezo dezhan var an douar a zo e gallouteg evit va c honsoli, hag e dresi va ankenion e lipas din Canon Jouenedigez a ne oufen ket lavaret pe gui hua sal

O velet ners calon ar Pap ar prins a ros meurbet te nerez he galon o sont ar'hano

Ar Pap a lavare d'ar re vraz eus a Rom deut d'he zaludi

« Pelec'h e comp ar bed cunnet e dioul loden, dioc'h eun tu ema ar gatolikted dioc'h eun tu a an dud ne heuiont ket pon ebe pe ar re a zo coenvel ho c'halon gan a gason a cuep ar re pon ar re ne zeont fors eus ar ar religion hag ar re a giask ho distroja.

« An dud a zo lieina ne ket dezho nemet desrolurez epkon hag a fell dezho cas ar dour eus an dresaliurez kement a zell oc'h ar religion hag oc'h an iliz

« Bel eo en em zevel gant nerz a coup credennou ha kentelion ar bed, ha dresi oll zel eo pub ato. Mogerion Jesucho a gocraz anezho ho unan dre volontez Doue pa en Jesous pobl Israel great teir zro dezho e tougen an arc'h a gevredigez. Na caoump da bidi ha da aspedi an arc'h a gevredigez pehini eo rouanez an Env, hag e c'hellomp esperout ar beso eun derraz al lucuendigez d'he zregarecat da vera zavetez Rom ha cador vihat Jesus-Christ »

Ar Pab a lavare ivo d'ar zacrenkis a Rom

« Ar profet Zacharl a velaz a zoerot eun dra zurzudus: goulet a reaz Elez var geiz gouez a bep seurt liou, hag en ho lenn e zo eun arc'hel oc'h ho reo. Zacharl en devez c'hoant da c'houzout petra voa kementse, hag evit terri he c'hoant an arc'hel a lavaras dezhan na bet digase d'ar rouanelezion a zo un dro da pobl Doue. hag e Ostroe goude bezo great he gevrid An arc'hel-ze (saint Mikeal oa erez saint Jerom) a roas respont da oll c'hoolennou ar profet Lavaret a reas dezhan ne ket epken e pedje Doue eur pobl Jerusalem, mes c'hoas en deo pedet dre ha laket dirak daoulagad an Autrou Doue an urzug o devoa great ol he gaer, hag an oll grinderion o devoa cometet ar bobliou a zo dent evit en em renta mistri anezho

« Done a respontas Coumaret braz oun mes dastrei a rin oc'h Jerusalem eun zregurez. Ni ive on eus pedet, ha fiaus on eus credi a reomp bezo sur e tastrei Doue en he drugarez oc'h Rom. »

LYON — Cridi a c'ha let gant ar vandel a zo bet, ar missionou o divije bet rais da c'houzoug eus a gemense an arc'hant a vije manket. Ia nemze pe missionerien a o dije ket gallet mont d'ar bronn elec'h ma tlioat prezeg an Aviz Hogen evez lizin Drenrez ar Feiz, daoust d'ar freuz a zo bet hag a zo ato e Frans hag er bronn oll eus an Europ, ez eus éat evel nevé missionerien d'ar bronn enzeun pe arc'hant a zevot evit levezi ar Feiz ne ket bet lihaneat ouspen eus eur bennpel, en hevezep doare ma zeus gallet cas d'ar re ne vevont nemet dioc'h an ainzennou-ze done ne ket falvezet dezhan oc'h eaqet da rei he fiaus da zoaout d'an dud-ze a zo e bosa secret e skoaz ar maro

An Tad Santel en deus adsavet ar vag a ereas eun an hanter missionou evit an dud gouez en Amerik hag an anternoz Escopti sant Bonifas zo savet da arc'hescopti, ha tri escopti zo savet da staga ouc'hanz.

Brema ez eus pemp bloaz warlugerii daou missioner apkenn casset gant an Autrou Escop Mazenod o devoa dirazho nemzek cant bez ero da c'houzout an Jesus-Christ. Abaoue ez eus ent meur a hini all, hag evel a velez n o deus ket collet ho fe pe eur gir ez eus eno christonien avaric h evit nevel pe var escopti

G. M.

Sant Tarak, Sant Prob ha Sant Andronik, merzerien.

IV

E kaer Antiarb eo e voue cuset ar verzerien santel evit an trede gueeh diraq ar seizvare. Tarak, galvet da genta a respontas ato gant ar memes nerz calon. Ar maro, emezhan, a lakai eno terfoch d'ar bresel a rer din, hag a zigoro din doe an eurusdet. Seul berroc'h ma pad va zourmanchou neiii vrasoc'h e vezo va recompans.

Matuin o veio great he staga oc'h ar marc'h coat, e lavaras dezhan Bez e c'helfen gouiou ma ve bouillet em c'houver leun Diokletian pehini a arfen oc'h ar varnerien lacat ar condardet var ar marc'h

cout hogen ne fell ket din goulen ar privilech-se evidon, ne ket lavaret a rafac'h eo faguloni a ran.

Maxim. — Esper ac'h eus me voar vad da vera lakaomet goude da varo gant ar merc'hed christen mes me a vodezo brao miret oc'h kementse.

Tarak. — Ober a c'hellit ar pez a blijo gaoesoc'h eus va c'hort, hag epad va buez, ha goude va maro.

Maxim. — Rogit dezhan he vrach, ha troc'hit dezhan he vazellou.

Tarak. — O regi hag o lispen va bruach, oc'h eus roet eur genet nevez d'am ene Creant gant caratez Doue, n'em euz aour ebet rag oc'h oll dourmachou.

Maxim. — Lakit berion rag dezhan oc'h he zivron, ha troc'hit dezhan he zaouara.

Tarak. — Va c'halon ne vezo ket neubeutoc'h evuriant oc'h eomb Doue

Maxim. — Diframmit ar c'hroc'hen divar he benn, ha golont hen gant glaou tan.

Tarak. — Ha pa lacafac'h diegroc hemna va c'horf oll, ne denoi ket abenn d'am distaga dioc'h va Doue.

Maxim. — Rasut ar berion c'hoas mnoc'h eget ar vec'h kenta ha lakit anezho dezhan oc'h he gostezion.

Tarak. — O Doue eus an Env taolit eur zell varnhon ha bezit va harner

Maxim a reoz he gas adarre d'ar prizon rag he espern a rea evit ar c'hoantou a dlié hema mirouna. Nemze e lakeas digas Prob dirazhan.

Pa-voa digoezet hemañ ar gouarnor hen alias adarre da vont da zacrifia. Mes evel ar merzer no rea van eviti an aliou-se, e lakeaz he lanna hag he zevel a istribu a bouez he dreid nemet e voue laket berion rus glaou dezhan oc'h he gostezion hag oc'h he gein.

Prob. — Va c'horf a zo en ho callout. Pijet gant Doue ar Env hag an douar sellet oc'h va fasanted hag oc'h an humaliez eus va c'halon

Maxim. — An Doue ma en em croedez outhan en deuz he unan da laket etre va daouara

Prob. — Caret a ra an dud.

Maxim. — Digas a rezhan he c'hroc'hen ha lakit enhon gant ha kab bet h nuiget d'an douaou.

Prob. — O va Doue goulit pe ra p ver din dre merc'h ha beet va harner

Maxim. — Guchuc'h eo bet ganez gouzanv ma dourmant eget sacrifia ha gouscoute seul e kemeret pers ganez en hor sacrifison

Prob. — N'oc'h eus ket zom d'en em fougen eus ar pez oc'h eus great ouc'h ober a enep va boteutez.

Maxim. — N'eus forz, great oc'h eus promet dio ber gre a volontez vad ha me da leza e frankis.

Prob. — Gouezit ervad ha pa rafac'h lakat ure mers din em gloan kement zo bet kinniget var hoc'h anterion milliget, ne vezo ket sacotet evit kementse. Doue zo test eur ar pez a ver din

Maxim. — Lakit berion da razia, ha devit dezhan he zivreskor Abaoua Prob, n'eus ket eur c'horo en da gorf ha n'eo defe bet he dourmant, hag e kendalc'hez ato en da folleuriez ? Ileuzeudik petra a c'hellez-ta da esperout ?

Prob. — Va c'horf am eus lezet etre ho taouara evit saveta va ene

Maxim. — Lakit caebou iouu da razia, ha toufit dezhan ho zaouara gantho.

Prob. — Me ho trugarecz. n'va zalver, abalamour me oc'h eus va c'havet din da gaout pers en he poanou.

Maxim. — Sculvez a dourmachou e c'houzanvez, nent diskuntoc'h e leuer ?

Prob. — Pijet gant Doue ne vijac'h ket scoet gant eun bevelep dallentez.

Maxim. — Ne c'hellez mui en em ren ebat eur a bicun eus da zili hag en em glemez c'hoat abalamour n'eus ket great dit coll ar goelet ? Broudit he zaouiagad dezhan, nebeut na neubeut avad beto ma o pezo toullet map he lagad.

Prob. — Setu me brema dall ganet oc'h eus diganhen daoulagad va c'horf, mes ne c'hellit ket lamet diganhen daoulagad va ene.

Maxim. — Hag e lisputez c'hoas ? souch-ta ezoun condaonet da eun dallentez hag a bado ato.

Prob. — Mac'h nuavespac'h gallentez hoc'h ene, en em guichac'h reuzeudicoc'h egedon-me.

Maxim. — Da gorf no da ket dit lierroc'h eget ho gorf da eun den maro, hag e comzez e kopa ?

Prob. — Ket ha ma vezo eun anma tonder eun amk buez er pez oc'h eus lezet ganhen eus va c'horf ne eanio da gomz eus va Doue, ne eanio d'he vennigen na d'he velet

Maxim. — Petra sonjal a ra dit e chomi beo carlerc'h an tourmachou-ma ? Ha sot avoalc'h out-ta ez credi e lezin ac'hanout da demza da lakan eur momet epken ?

Prob. — Eur maro eus eo kemeret a c'horfozan diganeoc'h, ha ne c'hellenan nemet eun dra digan. an aotrou Doue pe e bras da genderc'hel beleg ar maro da renta gloar d'he hanv sanel

Maxim. — Me an lezo da langisa keuf ha ma varo beza lezet eun den dizoue eveldon ! Casit epezhan siesse. Dioualh mad ar br-zonierien-zo ez ne dai ket ho migououi var ho zro. Ho espern a rau evit ar c'hoarion bras Digasit din Andromna a zo e'hoas pennoeoc'h eget an daou all. G. M.

Eur pennad all a vo war zehall.

AR BARDAHAET.

PETRA EO AR SKEUDENNOU (KENDALC'H).

Abaoue pell a daolo eves ous ar varouez-ma eo bet ar

[illegible]

[illegible]

[illegible]

deuhou d'en em vaale he zeiz goach er Jourdon ouzoc'h ar gêr pehini a gorfe oll arroch evit skoet a dreuzi da vrein ac'h ha neal evel hini eur c'hrouadur dre ar vadurant oump re parrez eus ungiñes ar zeiz pe hei marvel eilvet gant ar varo hei devi digouriout eus donaat promesse ar c'hrabanerien zeuzi ar Jourdon er memes tra ne rejouizo den ez hañval a bromet dre a vadurant Ne gemmi a pel deoc'h, emezi hi sieu eus a skandalou meur ar c'hrabanerien hon eus lâ gant ma hon eus en eus gwall gant ar c'hrabanerien hag ar gwellañ a vo digas peger bourrius eo hemañ hon eus ganti ma zeuzi a vadurantor evit ma vo a vad a vad resisti evel ma reo bet graet gant ar c'hoar a zouc'h ann doare ha benchou-me a ro savet dre ar re zon dre ar c'hrabanerien adorabl eus ann noter e kalloù eus c'hoas hervoudus eac'h rag-se en devoup sujal var an eno evel ar gwiriou var ro ar c'houlido

J. M.

MISSION QUIMPERLE

Abaoue ma trouz, hervez ez eus deuzet bleiz ar vrasel da delaeur ar sorserie hag an anken dre ar vro, ar missionou a voe e meur a lec'h ez hep bleiz en escopti kemper a zo ya chomet a ra kemeriñ-se ne deo ket nemet rag eur mission a c'houlenn eur pourchas ha ne c'hellet ket ya ober pa vezer o c'houlenn kalz petra vezo varc'hoar hag ar mirin ma petra a vezo er mor a zo, da lavarel vo pa vo pep tra var var

A drugare Doue zeiz ar missionou o tegouezi adarre hag eo partoz Quemperle ar barrez vras he raer-ar. eo a ro ar c'henta sklerijenn d'e bourzud ar vro da bare missionou evit frenezi an enebo. Kendalc'h her ar feiz hag he zalc'h da zihuna ez c'haloupo e pere e vo var ar maro da gousket pe da vezo manget. Astenn pemoc'h ar barrez ez en deus great kemmend a zu red evit galleg ez eur mission hep eun nebeut kloareson ha neta perak hemañ kemmend ha ma vez deuet an tamm peoc'h, ne ket falvezet dezhañ gortoz diwezatoc'h evit rei d'he barrez unanet ar c'hras diwar ene eur mission.

Ar mission eta a zo bet roet ene er pemzek deiz kentañ a viz here zalc'h sul ar Rosera beleg an Iesuit eus ar mor An Aotrou Monsagnet person Castel neven, a zo e penn ar Mission Ti-vac'h beleg e deus labouret spaut an diou vizin

An amzer e vez bet gleborec'h e lid mes gwengolo en ed deu a zo chomet da zont Setu perag ez eizon gwela a vez nebeut a bobl er mission pe kentoc'h an dud kêz ne vouezet pa de trei ho ed diu a vez da gall hag e mission a doa c'hoant da ober Mes an eil sizun ne vouez mui marc'hata red eo, zoutañ pe goustañ lacat da dud ar c'hras a gwengolo Doue dezho ha n'a deus ket ho lezet da gerta d'an donaat Pemzek zul diou a vez ho mission en eil hizivez. Da lavarel ne oll dud ar barrez. ha zokon unan bennag eus ar parrezion diwar dro, e no devot da gemeret ho lod eur ar frouezh a selvdegez dihanbet evidho.

Na burzud netra eus an abeg evit ar boan a c'houlenn ar barrezidi da gemeret evit mont ha dont d'an ilis. Kemmesk a zigouez a pep mission en hor parrezion braz ha var gementse Querrieu a deo kemeret da ober hag ar re all rak petra bennag ma vefe distaget doc'h ar barrez-se eur gordennad raer e pehini ar c'hemdenn pelkoa a zo tri leo doc'h ar vourg ez eus e huez ar barrez, evel m'ema, eun noter bras a gerson hag a zo eus leo anter ha bevar diou leo vas doc'h an ilis

N'eus eus eta da lavarel eus a Sant Querrieu nemet ar pez a c'heller da lavarel eus a bep mission roet d'hor breizoned. Ged a feiz nemet e vefe bet eur frouezh a selvdegez evit eun nebeut bloaz a c'hras Ar pez a zo devezo vroet mui caloun ged ar barrez ar pez a zo devezo mui zoc'h anezhañ ar pez ne a zigouez mui a zoc'h dezho eus ar grasou a zo bet roet evit hemañ en ar grand team, pe kentoc'h ar c'hi var lavarel e vo red adkemer ar missionou, hag a ro bet benniget gant sotan le Ne gredan ket e vo en escopti da vond ne ouzoc'h ket eus ta ali d'ar c'hoar ma nemet hini Plougastel Daoulas hag hini Pleyben Querrieu a dra eur ne vadout ket da vont alies da zaoulin dirag ar c'hoar-ze hag ar gwellañ emglev a zigouez en ho aperet ar pompidouu mad o deus bet en derezion-ma.

Kemeret-ma a ro ato da lavarel eur ger diwar benn da ar barrez-se An dibab ne ket savet hervez ez eus var dro ganti vras hag a zo nann ret ar re gaera a galoc'h savet ra zaverzhout ar He zoare a ema ket en eur pez da lavarel en an doare a c'holo ar c'hoelerion ne zac'het beleg an hini a c'holo ereiz an dra An doare hag ar c'hoalach a zo evelec eulz aznavoc'h hag a ra nebeutoc'h o vezo h d'ar pilerien ha d'ar magerion. Chupen-se comtoc'h e vezomp an ut, hag e vomp dezho an doare eus ar Catedral

An dra-se a zo fraoñs gantho hag en eus dra evelse ez eo chet ret mar mission An toue vé a zo bet savet pa vomp savet an dra, mes beleg ar gerioù epken. Divizoc'h e vomp aket eur bek var ar c'horf tour hagen an tour labourat ne mern ket doc'h ar labour gwall Laket ez eus da doka an tour eus doare mougergwiziou pounner meur bet ha divizo dazoare da velet.

An dra ve gant he magerion he filleroù hag he zoen a zoare a zo breman ez eus eun nebeut bleizvrasion. an drabarz anezho diskempou ha poaner avanse h Hirio avad dre zoare an hini an a penn ar barrez ha holanner rad ar barrezidi an lu a zo unan eus ar re gaera a gafet Ar c'hurun hag ar penn houarn eus an oll resisti oll, hag a zouro oll arrebeuri an dra cadoz breizeg ha cadorion covez great a nevez ar pemp soner gwall a zo ruiz hag a zo an eur boaz anezho e marbr a zo dezioù da velet An noter vraz, e marbr gwenn pa vez varvailh ar greiz hag ar c'hanaleryon chouzet doc'h he ment. gant holandou fleur ivo doc'h metal ar c'hanaleryon. an eunn bet polonc'h chout ann noter all da lacat e kem gentle.

Brema ez eus eun nebeut bleuvennoù, preshital ar barrez-se a roas eur ster. A vec'h en brasa groaz'h evit loza eur balaig, hag e zoa ar enkan, hervez eus savet evit preshital eno e bag a va kemeret evit eno mibil eur gosent.

Ar verzed ma a zoa Krist ha dirapur Jarno e deus cherchet doare gant ar C'halvar never-ze a ze eur gwir bremañ evit kement a doaro oc'h an nia

Bezo dougel da gempenn da garrant an Aotrou Doue a ze ep mar eur merk brax a feiz. Eur merk brax a feiz eta o deus roet Querrienz o tacat ho foan hag ho daoulagad da zicour digas ho kig, ho bered hag ho preshital er stad ma no gwelomp hiziv. G. M.

Pesked eur Gwreanez.

VIII.

Jervesa, deut da veza mistress, a lavare da Alix

— Ah! va itron ger, nag hon zo c'hoaz ar vuzuliou.

— Va c'hoar gaz eme an Dukez, en em glem a reiz? Bez ez eus gouscoude poanioù lemmoc'h eget da re. Hag a hent an, ha ne ket gouzañv poan en tod an deiz ez vuez-ma? Gwell gelfa e c'hoarvezfe gant va zud-me

An itron Constans va mamm mont caret, Ker karet gant ar vretonet, a eo bet ho buez kemeret brezel, ar prisoun, poanioù ag anken ep fin va breur Arzur an eil diwezh ze a voe lazet gant eun intañvez. Azenor d'ho lezvez vlaz zo caset prizonnerez e Pevensi, ma voe bet eno pedet ar maro, Ma ho c'hi a zo kemeret d'ho touzañ hi vihan. N'eus mui nemet Catell. — Alix a c'houlenn ho daoulagad gant ho daova o hag a lavaras en eur voutela.

— Ha me eta ez on an hini ma ar am eus da c'hoanzav, am eus da voutela var dizarzon Per a Dreux Evit marvel da goeza e dizesper ne reo bez chomlennez. Jervesa hag e zud Deomp, va mignonez, da badi e tal ar groaz an eil ze hor sicouro da veza seurt oc'h ho konfez Doue

Alix a savaz hag e zejun ho daou d'ar chapel.

— Neiz, Jervesa eme an Dukez mes ez e cavan frealdigez ewa va c'halon Anna, dirak Doue, e vezan kemeret hi ni am eus c'hoant hag e roptzan outho evel ma vezan pe c'houi e tud. Ama e soñjan e c'hallo a daoua a var va daoulagad ha neuze e caf dic gwelout va zud en dro d'in ha me hini hag e savoui var ma dro varzu Doue Alix e vezan kemeret hi Jervesa, ouzh a oun ket bouzoudik ha mar gallo ze nañvo a soñj oc'h ho konfez hoc'h eo bet ho tad ar re a oa ez c'hoas bleuvenno a noevvedigez dirazout ha ne deu ket ar gaou ar vuzuliou ze ma ho c'hi ha me ho kemeri gant va zouar ha va zud-me. Ha ma vez ar gwir gant Doue ez vezo ar vadelez ganin d'ho kaout en ho kastell ha va zud-me ganto. Ha ma vez ar gwir gant ar vretoned ez vezo ar vadelez ganto d'ho kaout en ho kastell ha va zud-me ganto. Ha ma vez ar gwir gant ar Saozon ez vezo ar vadelez ganto d'ho kaout en ho kastell ha va zud-me ganto.

— Dre e vezo an dra-ze dre va itron vad re leun eo breiz va c'halon a ankem. Da vamm a promisas deoc'h e ra va oll gallout evit en em tuskoez ouzhon e kenver volontez an Aotrou Doue.

Mad eo Jervesa eme Anx. me a zigaso ep dale neuze dit eur ar c'hempou-se ne eus clevet gaou ebet a ta ar grusiff

E gwirionez Anx ne zaleas ket da zigas da zoare da Jervesa eur ar c'hempou-se. Eilot neuze en deizoù kenta a viz here 1222, ha vardro anter ar mui an dek a voe ganet a gomz goap glaw

Distroc'h ha dipera evel ma voa eat a bell a oa. ra eas buan toc'hor

Jervesa a Zinan a oa oc'h he bentia ha pa gave dezhi ne voa ket goaziet gant an dek c'hwec'he dachou da redeg hag e roe ar brasa kerrou a c'hoc'har hag a ankeo. Mes ar re glaw a ve anez mui oc'h eget a zonjer Evidi da gaout he glac'har gwella ma e felle Alix he gaotas hag a reas e dezh da zont d'he c'haou.

— Ancouac'hat a ret da bromesa Jervesa, emezhi

— Ah itron eme Jervesa Doue ne vifen ket bezo glac'haret pa vez abeg avoue h oa vem.

Pa oa veza ma, eme Anx. e comz d'am bugale eus ho mamm, ha neuze e consolin va c'hoar Catel

Paourkez Catell, guechall ket hoaden ker gaer ha brema ne vezo nemedi he unan da zonela da gemend all a dud var

Iaouo Catell hag Iaouo Azenor a deue dalc'hmad var muzellou Anx Catell a deuas o he gwelet, Azenor avad ar brasa rez a zaoglse ato e gi zonjou fri stal.

D'an unan varvugent a viz here Alix a Vreiz a eas en he gwele, mes eun agon dous en e zevoa ket a zoare da veza posubl.

Benniget a reaz he bugale hag e c'havaras dezho carez Breiz mui oc'h eget ho buez ha Doue drest peb ra

Neuze e reas oc'h Catell ha Jervesa a zaoc'he deuz he fenn hag a lavaras en ho daelou e c'havaras dezho

— Lavaret dezi e soñjal he vezo ket gwelet va mevel Iolanda ha kenlabourat ar gwirionezou a zo bet eur wech ker pounner en va zal Per, kentoc'h eur ger ano eta da lavare mervel.

An Dug a distagas kalz gwerhardi ou ep dalc'hma a gounzar ou hano e kichen ha seurtuz gouestlaet, hag eur wech mui ma oa ez eo bet ho c'hi ha me e komzas adarre var he garre

Ha c'hwi ne vezo ket ken ha ma vezo bet ar Vretoned ha Saozon ar Gwenedoù, Gallaoued eno hag e varvaz. Gallaoued eno he daouarn ouzh he fried mui ec'h eo bet hag hemañ ne migouriez. Kentoc'h marvel a vezo gwelet o tiwall ouzh a zaoulagad Per a Dreux a gomzas var goef an duker iaouank pehini e devoa bet c'hoas da c'hoanzav ouz he bers, pevare bennak ma he c'harie a greiz calon

Evel ar c'hoant e devoa ankouezet Anx he c'hoar a voue caset da Abat Kermovez, ha beaut eno e kichen he mamm hag he ma

A hag eun a Vreiz e tredas tud evit hem la d'ar bez

Digitized by Google

euri an Dukez, marv her voeanah da ugent vloaz ep bezh bet marteze eun derzeu a blijadur var an doare. Oc'h he c'holl, servicherien fidel Countas hag Aviez a gave a contest pep chans vad.

Ar Vretoned ne ancouaac'haont ket buan. Pell ha pell bras goude ma voa marv Alia pa dreze kaoz eus ma dra bennak, tremenet epad ma edo e bouez, a lavarent: *En amzer ma edo ol ar Vretoned en hon touez.*

BUHEZ.

G. M.

D'an 19 a viz here, ar gazetenn kanvet *Journal officiel* a verke e vanvet

Escop a Gemper an Aotrou Abad Nouvel,

Escop a Limoj an Aotrou Duquesnay person Sant Laurans a Paris,

Escop Belley, an Aotrou Richard, vikel jeneral eus an Nuncel.

An Aotrou Nouvel (Tad Anselm) evel ma oa bet lavaret kentoc'h a zo ganedig a Gemper. Ke daou a zo bet o chom e kanton Harigoat etre ch'ma o deus great calz a vad hag eloc'h ma zeus soucis mann anezho e hoas.

Setu anna eul lizer scrifet gant eur beleg eus a Rennes da eur mignon deuhan e Kemper divar benn an Aotrou Nouvel kanvet Escop a Gemper

Rennes, 29 Gwengolo 1874.

Va mignon ker, bez oc'h eun evit Escop an tad Anselm (Charles Nouvel) lavaret ema ar chans gaeaoc'h. Ep dale e c'hoanzet penn a da ho tenzor evidompar oa eun he gallet dont kuit a'n holl dezhan c'houa. Lod anezo en em lakaa goapi o welet an den-se ganet e Kemper kennet gant ar brovidans evit a vouelet ha gouvet ez he a vel ar galor San Corentin. Koant a ra da vezan es ep mare ma zroc'h kein d'a pell pa d'an oll reuzeu bihet ebarzh an dud a oa ya hag e vez eaten eun an nis eured a eleac'h ma zo bet hanezet pa edo he dad prouvedur ar roue e Kemper. Bez aut eus ar beo anv.

Goulen a ra din, pahen eun diaour bennak d'ar peoh ar mamac'h-ze a oa Sant Herbot kanvet da Escop, ar pez a oa souetet ha e hu ha me ha marteze an nor a Frans oll. Ne vouezhac'h ket bezan en em adreset gant ar c'hoant ma he gwar ar vamm eus a

Charles Nouvel gouzo oher he studi er seiziadi a studias ar gaou ha petra bennak ma voa he poaz bezan den a ilis e naverenn dezhan oher eur pennad ar vicher a alvoe ed. Mes ne zalea ket da lezel pep tra evit mont da glosserdi Sant Sulpis. N'em eus ket he anavezet eno ze all avad hag o zo bet eno ganthan o deus lavaret din mervel a vach e voa eur skaer evit an oll ker regiet e van. Bez e voa eno ar pez ma zo bet abaoue e pep leac'h an deu a zaver.

Pa voue beleget e voue kanvet ti kel e Sant-Germen.

Mes abeoun daou pe dri bloaz, an Aotrou a Escop Sant-Marc a zukeuzas pegement ben istimo ha pegement a finoas en dra euhan oc'h he lacat da brofesser an theologi en he glosserdi bras. Eno e voue ato bleus. Bet eun eur ne heur taul da vezan unan eur he scolaerien ha me ha kement hini a zo bet diadenhan on eus souch pa ger far ha pe ger sur on ha gratelios pegement e poanoe, pe ger mad an ha pe gre eus coant afer outhan a en rust nemet natura he unan.

E 1863 an Aotrou a Escop a reas he Glosserdi da Missionerien an escopti hag a kanvas an Aotrou Nouvel kentoc'h beleg an hospital. Eno e voue tad ar beorien ha frealzidiged ar re glanv tremenet a reo he vuez e tal gueleou ar re glanv dirust ol ar re doc'hor. An oll her e harie ha cane a voue en hospital pa deuzt an escop. e 1866. d'he lacat da berson e parrez vras an Oll-zanet, varlerc'h an den veneraht an Aotrou Bertielot.

Ne zaleas ket ancouac'hat ar beleg mad a zo bet en he vaog hag a zo gour skuer ar bersonet mes ep dale ind ar barrez her c'haras kement evel an tad o deus collet.

Pe gen teuz bennak ma voa reu eur barrez a 12000 den e care c'hoaz amzer da labourat ar c'hoaerhou diret enhan eleac'h ma prezege ha ma voe retrejou. Caout a reas zoken amzer da gompoz he *Explication a Gatrikis Roman* levr leun a skiant ma d'an oll da gompren ato he gouzoc'h dereat dioc'h ar pez ma comz anezhan.

E 1871 an Aotrou Nouvel a voue kanvet vikel jeneral hag a zukeuzas er garg hag e voa bet oberiant ha peleiz furnez en eun doare. Doue dezhan caout a reaz ez e kel vras anezi, goudezegont ar professer theolojia hag an Doctor er gwir, meurel gant an amzer hag an darempredere ind a vel gant an dud hag an aferiou.

Pa'n he ar glosserdi doa finijus enhan, her c'hare hag hen estime, mailoc'h mui bemdez pa gelc'hiomp en eun taol ez ea d'her c'horal. An eur-mui a voue sabatuel Gouzo vad en pelerez zur ha disco en doa choazet ti an tadou prezegerien a ves Sant Roman, savet eno neheut bingt vloaz zo gant an tad Arnaud ez escop Nans. Serjuz eu ez e pa n ez eo an ura-ze ha pegement e poanier enhan. Ouvra ep avaret per hag ouvrer pa jen evel ar Transpotes labourat ha prezeg evel ebestel. Pidi-mui, studia zelo-mui gant an diaouam, oher pinjenerion a gurl enh prezek re missionerii zelo ar vuez a ren a vras an hini a vue beza hoc'h escop.

Doue en doa he brepare dezhe a oc'h he lacat da zavel dre an oll renkou eus a voez ar beleg hag oc'h he lacat da erlin dre nes ar gouent ive ar pez e doa a sterou, a heuvala oc'h huec'hat hor Zalver J. C.

Cas a ran deuc'h va mignon, ne ket he veulenti, mes eur pennadik scrit var he vuez. He rez a ran deuc'h evel ma eo bet he c'houlet n pourmen gaeaoc'h evel daou sigoun. Kement am eus lavaret a zo gaer, comz a reont anezho ho unan ha dishuez a reont deuc'h e oc'h eus ke da gren eur gi foutan a zo gi eat deur h. Ep dale e turlerjot din hoc'h unan ha re am eus lavaret, ha rakot em eus da grata er zantumachou a rutim a zesondo-

Digitized by Google

gat vad hag a gemeres a gondaic'hau evit an Autrou Nouvel, hervez tad Annaïg ha diwar Escop a Gemper

T F C. Belek

Abaoue ar pemzeg a vez here prix ar pinsou en hent-chou houarn a zo herrat dek dre gant, pe mar kerr anaa dre zek, da lavaret eo eleac'h ma paet dek gwennek, o paer brema nemeù, eleac'h ma paet dek ler, e paer nemeù

Belge — E Belge e zear hervo da velet eur plac'h neuzuh hervadek a tach an oll soudard. 'Ar plac'h-an, hanvet Louiz Lateau, a deuz eur bloaz varnugent Hez ema o chom gant he mamm hag he droue hoar hag e sel diwc'h labour he dasoa-e Pevar bloaz zo e oa bet gwerver er meaz anezhi he unan, ha bervet e coll var dro eul lirad goad a deu euz he daouarn hag euz ha pil Hemdez e commanz en ha zo eur c'haraterik dale diwc'h he hent Pevar miz zo ne zebr tam bera a ra gant ar gommunion santel a rouco bemdez

A vremà ez eus bet ranl pemp hag unterant doctor a Baris hag a Londrez o selle outhi epad ma vez er meaz anezhi he unan Ne ra tam evit touch outhi pa vez ez eise Chom a ra ep louzi adalec'h huec'h heur diwc'h ar mintin bez e huec'h heur diwc'h an noz Gouscoude he bouch a zo hoaz enhan hag ar muse hoarz a deu var he mare ion pa levezer diraphi eur bedenn benneg a vouez hue hemenise a rigouez ha pa ve zaken lavaret ar bedenn en eur sea ha n e gompren ket

Ar plac'h-mañ-ma a zo distroet ha dezrouk dispar hag avidoume, eme an hini a skrif kement-ma, me he c'hemer evit eur zantel vras Ne doa nemet c'hwerc'h vloaz hag e vez da enta oc'h an dud clanv gant ar c'holera e nebeu ar re varo, hag e caso ar c'horfoù d ar vered en eur garrigell en amzer ma tec'he an oll gant aoun rag ar c'hlenvet

Doue ep mar en deuz eur zonch benneg a ro d ar verc'h-ze ar graoue diganse-ze. Hen eplion a souvez ar pez a fell d ho vadelez da ober dre eno.

Polar soudard a Iuzen, a oa em gwe ket eun devez gant he gamaradet pa rea ar c'hoblenz ar gulf doc'h an aot Eat ar re all da gombat nema gouscoude Polar e tigouezhas ive en eur ober enaon, pa mar kerr, mous a rea eun digamm

- Polar emez an oaser, petra en dit bet d ar mare-ma a lont d ar c'hamera?

Polar digaset gouezek gant lan Tourdel, ne vouie mui nemet gwerzhon

— Va c'hoblenz emezhan

Pistolenn varlerc'h pistolenn, pistolenn ha pistolenn oll.
O pemp ma divrec'h e devo va lakat dall!

— Mad, kreiz ano emez an oaser

Gouel varlerc'h gouel! gouel ha gouelerv
O bleiz, ne ler e vo dal ezkerpiza.

Ha diwc'hto e lakeas re da Polar eur pennt taolion gouaien.

Er gouez tremenet unan eus hor soudarded prisonnerien er Prus o vez he unan, a deuz daou pe dri gi var he zerc'h da harza outhon Ar c hamarad a biek da zonja kemeret meza da delevr outho Mes aconsel en hag ar vesa a ra stag oc'h an doar

— Gaelet oc'h eus bepcaz emezhan eur vro milliget avel hounna' Eleac'h ma stager ar vesa, hag e lezer ar chas dirtak'

Eur zonner eus, dre var Ao dal — En dez-all eur zonner eus eur c'har goal gantha eur gleuzen a dreuz he dal chomet ebo variere h eun taol sabren a zo bet taol deshan digrogennus he benn ha var he vreac'h ive pe beder sardinen ev v d skuiza ebo abaoue pell amzer er zerrich a zo eus outhad tud bodet en dro derhan. hag e comanderho eus ar vrezel Eur zoudard eus ar gompagnunez a oufa comz eus a gro Dont a ra da gomz eus ar jeneral Mac-Mahon, hag e lavare

— Mac-Mahon a zo eus flouc'e evidompal Me am eus he velet, e Reichshoffen o vouela evel eur vadelez Clavet em eus anezhan oc'h kirzoudi hag e lavare deomp bagale dale hir mad c'houi, dont a ra sevel eur vadelez deomp Neoaz' secour ebet ne deuz, hag e vouemp flastret dindan ar bandennou ep mirer a deuz varnomp.

Ama ar zoudard eus a vouie aroc'het ar gomz dezhan gant eur gizzard en dos mann da lacat he deot var nraok

— Jeneralet an impaiser emezhan a zo bet oll trubardet Mac Mahon eurus hag ar re-all.

N eu devoue ket a anter da lavaret hen ar zoudard eus a zo eus gant eun dorn ell e lakas dezhan var he zroc'h eun nebeut erbeadou ha n oant ket araog

Ao oll a araele bo daouarn hag a lavare Mad ra great evithan. Mes ar zoudard pa en doa difazet he gwiskerd hen lezas ena var he gloped, hag a reaz ne'houa ket he hoan ha me c'helle mont gant he c'har goal G. M.

PRIS AN ED.

Kemper — 21 Mezh		Pont-s'Abad — 19 Mezh	
Pris an dra e'hont var		Pris an dra e'hont var.	
Gwinis	38 lur 50 s	Gwinis	32 lur 50 s
Segal	17 lur 70 s	Segal	20 lur — s
Ed	17 lur 60 s	Ed	17 lur 20 s
Ed-du	17 lur, 40 s.	Ed-du.	17 lur 40 s
Kerc'h	17 lur 30 s	Kerc'h	15 lur. 20 s
Avalou doar	7 lur 50 s	Avalou doar	7 lur — s

GWEL AR MARO MAD.

Lakat e brezonek dre ordr Autrou Escop Kemper, a gavr en deo merket evit Doue Jesus-Christ

---

Ar Gerent Ar DE KERANGAL.

Kemper. — imprim. gand Ar ne Kerangal, Imprimer ne Kemper.

Diriaghom 6 Du 1871 — № 253. — Seizved Blavez.

FEIZ HA BREIZ,

KELOU A BEP BRO, HA KENTELIOU VAR BEP TRA.

Digenet hep ezi da genemt Christen a gouz ar brezoneg.

CONDITIONOU EVIT CAOUT AR GAZETEN

Evit ar Finisterr, Costez-an-Nord hag ar Morbihan ... evit ar bloaz dalc'homp warlerc'h ma, peurvuiz eyul
An Abonnement a dle bout paet arvarg evit ar gazetenn

Ha bez ez eus lod ag ar c'hlerc'hien a vez gouestlet da ur pez bennak. a ra kouskoret eyul dianat a gent.

An abonnement a gemerer e Roazon e ti an Aotrou ar Kalloc'h, moullier an Europ, ru ar Vagnerez nº 13 e Kemper,
Hag Aotrou ar Kalloc'h epken e vez adkemeret ar pramejerien ha kenwerzi a zell ma e vez kaset ar Gazetenn

Ar mirqu da bayat ar Gazetenn a vez da zisklerel d'an Aotrou BERVAS, eplenn.

KEMPER 6 Du 1871

Gouchall, doue h ma lavarat ar marc'h ma tremen Jesus-Christ var an douar hag eun arbenn kentoc'h. a velet livirin ha dispac'h e Roum hag ar brezoneg a vez ennomet divoulz ano ar commun. an eil talvoudeg bras ar'h ober ar bevenn d'eglis e c'hoaz gouzout pesort a rajo monet var Roum ha var ar bed oll. Hogen epad ma rez ar gehenned vras ar ar bevenn an eil d'eglis e c'haer mechomzou, tud a zeng sort a pave labourat perzhadou. bras hag ez gell mat ar re a c'holler da lacat da barlant. hag e teuhont da lod anezho aber marteuzi ano. ha da lod all aber marteuzi eun all ezo ar gehenned a ano e bevenn. Nemet pa vez doue ar gouest gant unan eur ar revelacionerien ezo an arouez ma true e kaer da aber ha hanter e vez great eun anter tra e gouzong al labourad a ano hag dastal da aber marteuzi ar c'haloneu en doa rollet. ha ne vez c'hoaz nemet al labourad a rollo kreiz ar c'haloneu en doa gouzouet

Pa doue-tu beuna e kaer dre ma ma dre ar revelo, e chomo al labourad an ar preacher a zoue h an dorenn e tavarot ha hanter ac'h ha vezo a tavarot da gaol da aber e c'hoaloneu ma velje da revelacionerien. Setu penaos e vez mechereuzerien ha bourc'hizien Roum al lez d'an hanter a tolenn ar c'hoaloneu eun ar stumaera. Ne vanet ket labourad evel netra en h evel eredi da vonn esperanz e doue da vezo degollet mad gant ha vonn eun gwir aberz e Roum ar c'hoile ket esperout da vez gant largentez da dud hag doujet evelhan ma trubarez zoken ha labourad d'ho calon. Ne vanet ket ma en devijo rollet e vez ar merdeuzien komzet ato labourad dreist da aber marteuzi ha ezelhaat hag hen ha mezo ar vjc ket gar ouzhtan

Hogen ar remplasé en a vez pasmand, ha ne ket vezan ma rajont hen preder e zejo ar bed ma pell a vjc en ho fenn gant ma c'hejont meuha eun dra bennak d'ho gober ha eunn

Mes hervez petra lennet en domp ket pasmand. pezia brumak ma romp pe da vonn ma leveromp hervez chervenneu. ha ne ve ket ezvez plenn hag a rafe evel hanter c'hanen Roll? Ha vjc ar c'hoz da vrein labourad evelse pet vanet ne vjc ket red da vrein? Hag ha ne d'en ket hervez ezomp c'hoaz h an dud ha ouzet cafe derhen a dele eun dra brumak da c'hoarvezet a ve pevar da gentel hervez ar vonn? hervez an dispac'her? hervez ar republik? hervez an dispac'h? hervez a eun tra pell? a a ezo hen hervez petra gant ma ez ouzet ne ved gwelloc'h ho anez?

Ha ne velompa ket kemeret kreiz ar hon douetanded? Ne hon a lennet ennan Jezuz. Bonn nadoz ez a devon ato ar monezhon davezhan. Gouz ez a velet hag ez a anavezer dalc'h mad ez oar ket trompiet. hogen gouzit kreiz ket trompiet eunn gwech ez eus kreiz da vonn trompiet eberz ma ma ma mezo

C'hoaz ma a ez eus kenlet da vonn trompiet evelse ne-mat pe vet dezvez a vadou an donner a c'houzanvezhout ar bed ma ar c'hall ne ve ket kreiz ne-mat ez eus tra da vonn diverz h eyul eun oberiat benniget. Leuen ar ez ma ver ar skolajou tra pa ve dezvez hon ar religion ezo ar zalvidiged. eul ar vonn da vont pelloc'h hanter kreiz ha dastaet experiantz a ve da gwelet ha ma vez pe ne dastaet zoken da gell eun dra brumag. a ra da gaol a dud kreiz pevar da gwir hervez ar vjc pell pe hervez an dud kreiz hervez a Pep pe hervez an Aotrou Jezuz ervez ma vjc dezhe cavout da c'hoaz.

Ne c'houlennez nemeur hag ar h ober evelse e vanne va zalvidiged? Lennet a ver ar vjc hag ar h ober evelse eun hentenn eur gwenn brumak?

Kaper gwenn a vez ma ez esperantz ar a ve ato trompiet. Pa c'haer? Doue a gredez pa ne zonjer nemet e stad ar bed ma e vadou dezhe h an dud da vonn da cafe a ver ha eunn hag eleac'h ar gwelet a zo nemeti da aber e vadou ne vadou ne donner

An Aotrou a lavar dezomp e kaloù da gwelet ezomp Doue hag e vez ezvez dezhe h gant largentez kemeret ar'h vjc ezo. Hon ato a ra ne vezomp ket kreiz ne'c'het ar e c'hoaz gwenn gant pesort e vezomp hag ez eus e-

komp. rag hon tad ezz an ouer pehini e rag al labourad a c'hour mad petra a vank deomp ha n'hoc'h ezz da vancout a netra mar karomp lakat hor fiziou reiza Prometi a ra Jesus-Christ d'an hini hen heuilio evit gwerc'hi mui c'hoant er vuez-ma reiza eget en devezo diwezat abalamour dezhan

Hogen hirio ne gomprener ordinal ar c'hentelioù ze evit an Iliz Gouzoud ma soñchiri mad e vez reiz anezo ne vo marse ezo dija mui c'hoant a pouez hag en defe marse mui c'hoant a frankiz da lakat he dra da darempred ne vo marse ket ebarzo hag a dra ober he zad gant he c'hrouer ha da zevel he fenoz ha da ober he zad gant he c'hrouer ha da zevel he fenoz evit ma en defe evit he c'hoanz hag en dro dezhan ouzhpenn tud a feiz hag a youlou Doue

IVOR. — E Vorn e vaker leanved ha remerkout er marad eus he c'hentelioù ez eo ioa servicherien ar Roue E vrec'h en deiz evit gwelet tiez neuze ha diwezat all eiz dar spered ne vije ket ar gwir a zanvez ze en em gafe evel evez hi E vroaden ep ma c'hoarik neiza dezhe ha neuze en em lakaat hrecq eus ar re a gendalc'h ar relijion a hare Rag a relijion da genta all hag an hini en a fell dezhe da zisklêr

Ar c'houlenchou ze a gemeront dre nerz rag an dud pa hes ouzh e pep tra a ze po red vad ha n'e deus lâret an rag ar re ne c'hellont ket en em zifen

Leanvedet armerz bu ale Nantes Jerzu o veza reiz ober diwezh resevidi ar pardon a gaz an Iliz gleiz da vont a resoudiñ ne c'hallfed ket mont er mintr ez ket ha bouc'hal ep ouzh ma ra gant ar Jaz he vuzul Spis meiz ma ra ez ale hi en ma gaze e kichen dezhi ar gwenn ha du hag evez e hini ma Hi a ra ar c'hoanz zeiziek ar pobl ha re all evit lakaat digarez dezho. Hi el lec'h a lakaet he ma unvarz dezho adarre ne c'hellet ket hanezet ringalez mont ouz he c'hoanz ep asant ar Pab en em lakaomt da douez ha da lavaret ne vezint ket ouz ar Pab, rag ouz he abadenn hag a selva. Neuze eur muc'hoar en devoue ma da doulla an or gant eur vuoc'hal Pa ya avoue li en devoue ne li ober eun oad da vont ebarz Hont a reas gwasoc'hoc'h a benn Epad an amzer-se a lemezet a reo e pid ha pa he gueljont dezi er gouvent en em dreujont dre eun oa Ne lâret petra'd raimeg en an drujoc'h heriem-se ?

Ren a reo daou a vab pe var a ne ziwanoe ma zeu toiez en traon ar rouanez a armo ar Pab An oll a voar pebez vloaz e deus roet ar re-se dre soudardet hag evel eoc'hlaked Hag e choas gwasoc'h e hoas da lavarout ar re a na marc'h dindan pavillon ar Galon Sacr ez Doue hag evit ar Frans

Red en doaz neuze ez ze dre vad-se e deus roet ho buez ez ho bro Enclar ne dlear ket bezà soñjet ma zeo dezi ar zonch da zevel eur vuhez evit heuzout ha vezi-ma e deus skoulle bo gwad ez ar relijion hag evit ar Frans.

Eun amzer lâret ho doa'ch al lonc'h ma veze engalan Poitev en eur gaf bourlus Lonjez a ze hoc'h devez ze neiza hoarhan An dle ze hoc'h gwisk dastrach vuhe, hag a ze hoc'h servichet da hospital eur ze dud mac'hanet. Eun nver bezà a re vare ne hoc'h bezet er verzé e kichen an dle ze hag eno re deuz ar zonch da zevel e mesa eur hoa eaer var bobik e ve servuet hanezon ar re a deuz eno ez ho boaz eno hemezet hoc'h a velo ar bez-ze hag a deuz feiz ha relijion a zedo evit an dud raiveg a deuz skoulle bo gwad evit ho hoc'h hag ho c'hentroù.

E Parz a velet eur vesa hetredigne ditoue saret a gostez Motte ha tud difeiz ati evelse Hiu ebeul a ret var ar raison diwc'h gwelet pe gen disrannal ha pe gen divez n Ia gwele a ve bo c'hanavousen var gouzoud ar prenn ar negaleg pe ar c'hoan en hi gwinou evel c'hanfardet ma zo dija Eun dousjer eo gwelet ar verc'hizien ze. Nierz eo em lakaom da gana pe nil d'ar re en em gaf var ho hoc'h Pa zigwezont gant hegaz hag a ze er sessionn rhevelen en em lakaont avechoc'h da grial An unvd an traon hag e zeo engalan a daolioù doue. a daoliou meiz a daol ou bar ha nezor a vagel a ze hoc'h gual lakat evelse

Ar vagale-ze ia a hrumet ez ia an amzer da zont ha neiza petra ze da c'hortoz dignet hegale scolaet ep Doue na religion

An Tad Samuel ar Pab a veza breman he oll zouzoù da re vrasoc'h a ze ezc'hopion eus an Iliz elec'h ma vank hag e vank eun nver bras, ha kement se ep ouzcomac'hat ar gwenn katolig ar

E vro e Roum emaon var ho mond e darempred ha kenavet ac'h a ra gwasoc'h gwaz Ne gavez hano ouzhpenn a zarempredoù pe al gant eun all ep e vuhez hag a dud lakat gant eur gr oberi ser jus Dre an Tad e vez kavet all ema ar vuez eus ar E Sant e Napl e vez an ter-lezel a ganteliou. E carterou landerneau laoran pe forbonet a daol ar vrafuri hag an hini zo eur c'hoarz ne oll. Pe ma re e houle eur vro herpet en eur stad ken dezmes-ze ?

An ind a pregan en dre all re a an daouzeg Abostol eunn eus an hanoù caer a Roum.

Kenkoulz a velan ar stad a afli e vuez Iezu pere a zo e gortoz da velet an ti gouzoug ne e zeom varnezho Gwelit pez a ve en dro e vuez hag ar bommerien a deuz e beun da vougi an ti Kaer ar re a greder beza bet lakaet gant Constantin ha pere zo bet lakaet e Iudea hag ar Romaned pe da vuma an disput herien a o dije bet gouvernet well

An dle-me ze gentil ar servich rebi gant an Judon mennozed hag an dud difeiz e deus tamallet dezho e devez lakat an tan An entanerien, ar betrolerien e dele e houez evit iconn ar bobl a ia merzho ho unan d'ben crienn var ar re all Lirdi a reont pe c'hoant o defe da grial abalamour n'e deus mare bed abet evit lakat an tan er c'hompc'hen ou ret. ou ilunn e kerzou abaz ez eo ar re all kenavet rerc'het ha ken digoustum hag hi Hogen ne deus bet galvet gouzout ha credabl ne ve vezo bet

Digitized by Google

gouzout pa e oa bet lakaet en tan en tog-an gant torfedourien pa baou a ne zrugent dre zarvoud ep an eil dale chaokat dre ha lazat. G. M.

SANT YARAH.

V

Ar re e devoa ouzoc Arfon ar verourez-mañ gant gwirioni e devoa ouzpet marteze e lavarent averboa eur gwaz brudet d'ar pleg evit ar re ho merzedi. Daoust pe get eno, pe pell diouz, brudet ma oa ho hanvourez, ar verourez a gomzer ain peurliesa outho gant ar brud ouzpet. Eun devez en doa ouzpet ervat ar re ne ae e ker hag houit etre ho daoularn hag ar re a ia d'ar speredou. Doue roio ma vuzoud hec'h d'ho devez ar. Mar lavare ein ar verourez a verboa var ger bennag hag a e kalfet da gant dirazpet e devoa ouzpet ho Spered-Santel ho talvez da gomz evelse.

Na ancouaoc'haomp hec'h pa veaomp roudoun an Ebestel ar pez a lavar Jesus-Christ en he Avel anz ar re a dlie gouzout evit ho hano.

« Pa vezi dirag ar varnerien na vezit hec'h ger hec'h e chom gouzout petra e lavarot. Ne hec'h e hoc'h eo a gomzo, ar Spered Santel eo a gomzo enoc'h a lavaro en ho kalon ar pez a pezo da lavaret. » Evelse ezoit Paol a c'halvas ho varner mager gwirioni hag her gourdrouzaz dre a galon Doue. Hogosoc'h eus ar verourez a gemeras ober doutho hag a rejo rebechou e hanvo d'ho bez marvoa.

« Goude ma z rezaz ama gant Augustin ho zaoulagadou gant pounnerez zarzo a rezaz he c'hevelep a vouez hanvel, hag en ho oll doarmanchou e taoc'hezt mad d'ar varnerien. Gwar ne a ouzpent avechoc eur gwaz brudet evel hervez abers Doue e oa ep an dud delen hag ho lakaat en tu all da gomzout. Mes dre ema e pardonet dezoc'h hag ho lavarzaz ez hanv ar maouliaget. »

Mes e ve goude e kehentoc'h e lezaz hoc'h ouzoulou a rejo gwelloc'h ouzt Andronik. Oher a ra rebechou d'ho varnerien diskiaz hag he gouzoud a ze evit hervez gwirioni Doue ez rezchoc'h evit ho skiaz hag ho diskiaz.

Ok'h ema dre ar c'hoaz e c'hoarvez evezhiet o vezi hoc'h ar verourez-mañ evit e vezi hoc'h mouez a verzer oll. Goudeze a rejomp ez daou hano dishouvel d'ar merc'hed hec'h. Neoazh e vez ar pez a rer hervez ma oa skrivet. Ag ampartouriet, ar c'habitened vras a roc'h avechoc ho hano da garzoa gouzoudet gwelloc'h dre vrasoc'h pe da garzoa muia a nevez pe c'hoarvez dioudon ho ma, ha pe vez treuzkaset ma ar brasoc'h-ar ar c'hartou-se hol anezho, a meiaoa adarre d'ho hano ouzpet. Evelse e tigouezaz ar pez en doa gwelet e tigouezout en hon amzer. Goudeze ne vez, evit skrivet Kar Pastiz e chomch hano zhoaz dioudo ouzoh, hag e vez adarre d'ho hano kentoc.

Distroomp hevelep da vont hor Salvaerien santel. Ho gwelomp tredo hervezlagou zant Andronik.

Ar gwaz-ze e chomh ouzoh Andronik da vont ouzhoc'h a lavarzo dezhoc'h en dezi diwezh ar maro ho zaou gompagnoun da zarzoa d'an Doue-ze, ho nabeo d'an empalaerez.

Andronik. « Oher a ri machet eun devez hag e selaoz Doue ar gwaz-ze ouzpet e vez dezoc'h ho kaout en ev hoevrel ne vezi ket ac'h an Doue-ze a zarvezhout. Doue c'hoc'h pardono kaoza diwezh. »

Marvoa a rejo lavaret an tan e torchadou paper ha gwelloc'h e vezo devezt ret ar skrivet. Goudeze a vezo devezt dezhan ho vanet gant pardonerien hag vanet en tan. Ar barzed e velaz ac'h hoc'h ket ho lakaat da devel a lavaroa dezhan.

— Arabat ea da gousket a varfez en eur vech hervez a c'hoarvez an dra-ze marteze evit ar c'hoarvez evit ma vez da zaoulagadou ar an eil varfez h eglise gant lavaret gwerc'h ha c'hoa.

Andronik. « Ha ne c'houc'h eget pa lavaret ha ouzout h a zoc'h hol gwall ac'h eus eget an dud ez ouzpomp ouzo vraz.

Marvoa. Digarez dezhan ho c'hoaz, ha selaet oulzho traou hec'h kenaget d'an Doue-ze.

Andronik. Gwelit-vi va Doue petra a rer dan dre-ze?

Marvoa. C'petra a ra ar bedenn? Setu taolet gwaloc'h ar pez zo hec'h kenaget var an douar setu kroget pere gwaloc'h e varvezoa hon Doue-ze.

Andronik. Goudeze lavaret ma zoc'h ne vez ket anezhet rom eur pa vez da eun dra ru dezpet dezhan ar pez ma en deuz lavaret outhan. Hogo a vel gwelet ar c'hastoni hag a e laar ervad a rom eus ket roet va zanvez d'an traou gwiriet ar.

Marvoa. Beza pour e chomo ar frankizenn dezhan-ze ar en da lavar? Da leiaouen a'hes lezaoc'h ket eur a dra vez diaoulet ar.

Andronik. Doue am zavoa pa lavo gwirioni.

Marvoa. Setu ano eun doutorik all c'hoaz. Me lavar trec'h da dri da dezol evit aber dit tavel.

Andronik. Me c'houlen degouezc'h d'ar vevel eur c'hoaz. Lavar trec'h ha ar maouliou hag an tousi-ma gant pere e zoarc'h dezoc'h en eur c'hemeret pere en ho zarvezhoa maouliget.

Marvoa. Teuout dezhan ho zent neoazh trec'h ket hetag ar c'hrizien na tousi-ar ra dezo soulet kemeret a vlejdemeo. Goudeze dezol zoudho ha tolet al laou en avel evit na c'hello ar gouz ou mouoza eur ar re a hemel ho relijenn ha ho dezumn hag ho marvel evel traou zantet ha pinvidik.

Gant zezhan en dro d'ar prizan da c'hoaz ma vezo devezt ho laoskat gant al laouen gouzet var dezhan ne vlaz.

Ar verourez zantel e devoa gouzouvet tourmanchou ker eruz ho c'hrizien a oa laket en eur stad ken truezus ha ker zevijus ma en devoa zoare ar horzen ma vezent ket bev zhoaz ar c'hoarvez hag an ebestiz a dlie kemeret d'ar bobl. Setu perag e c'houzo hetwezoc'h ho re dioc'hoa antronoz. G. M.

Ha pezoud ul lec'h vez.

AN SABBATARV.

PETUS UN AN MAKUTSHOT JACOBUS HI

Ti bram ni berrum vabr bag a vebet an bet Sur Zaiver ahandonnent dre bibam. Shet Abraham dabeb Bhenam Dorid Nabam ha bats rad mantel ni a vebet i bram pagan bram vabet pra a dre da bara ran bram ar ra par bag dram dram bram pra gan a trabamba bra pan gaabam ran bram ha bram a Bhramga bag a ramga a bram Jab ha Bhrad mabanamgam ran ar bar gam a bet Bhrad gam a ramdram a vebet ra ar thandram a bamgam ramm mabrad ran ad vabet ram a bram par rach mab Bhram ra ramdram a ran dram dabam pram a ramgad dra bag ramdram ni a bram ram Bamgar gam Ha dram Bram da gach bam bram pa dramga ra ramd da mabrad. Ba gad a ran ramdga a ramd da mab ra ramd ni ra ra ra

Enan trubarded eus doaréa rakramant ann autar à gavomp eus histor ar profet Elias. Ann den berzudus-se hen doa lakaat d'ar marc'h en hanv ha pevar-ugent mil profet e hevelep doue Saon hag se oa savet drouk-brás ar roanez-mari Jezabel ha touet he doa he mache da zistrujiñ a gant Iliue ar pèn hen doa great da zerviche Baal Elias a gemeras ann teir h lag a valeas eb soañj ar pesketaerien a oa ann Digouezet e Bersabee-Judas he leuskas eno evit mont den iaouank a oa gant-han hag e skas e pad eunn deiz eus ar gouelec'h Neuze, saoul-bras ar c'hrisis diwezañ en devezh hag he c'houlennas digant Doue marvel ar maro ha boan ez aotrou emezhañ Lezet eo va buez ag ar c'hiriz gant ma zadoù gant ma c'hoz-tad. Lez en em zistro a reas hag en em lakaas da gousket dindan ar wezenn. Cheñch eat Doue e tont da heja anezhañ eno eur gavaret savet ha debriit Elias a reas eur zell E-kreiz he benn oa eur bara pouezet e tadoù-tommi hag eur podad-dour, dibri a reas ha, eva a reas ive hag en em lakaas adarre da gousket. Ann Aelez a zistroas a lerjas anezhañ a nevez hag a gavas ar bara-se ma valeas dioc'h-ta pad daou sizhun ugent mervent ha diou-ugent noaz hen a zigwezas eun Horeb. war menez Doue Er bara-se e vez c'hoazh bara ar gammuniou hag he effejou burzudus Piou ewel Elias ne den ket da skiriz evit ar c'hrisis kenwerzh ar bed-mañ a zeuio? Piou ve ar re-mañ hag a vo douget da gavaret da Zoue ar vuez ha ra eo ganto va c'hoe ha va lazh da chom dindan he skoaz ar bed Mes unan gallout a ra'ch eget eunn eil a zen d'ho lakaat gant emezhañ gr hent ar vuez ewel ar maro Doue debriit ha c'hoi evit ya gouel Neuze ma zentomp e teu arre d'eomp ha a eus bara pegen hir e ve ar vuez he vatromp bresk memes Doue. J. W.

BRETTIK

I

Ar pennad skrit-mañ a vezo divarlenn an dukez Anna, ar vrouez ne ker eured gant ar Wirionez, hag a glever e hoz hano anezhi en ho touez Lois daouzek, roue a Frans, he deus great he gaire aliez ma *Brettik* e gallek, ma [illegible] er pennad skrit-mañ.

Er bloaz 1484 da zul ar Chasmodo, ar bobl eus an Naoned en em drubarme a vandèn a doar da zia an Iroun Varia Peiza beonak ma voa lu Santez Dadegond ma parrez Castel an Tour Nevez e-leac'h ma chomo peurvuia dukez Breiz, e cavent ato gant-ho mont da zia an Iroun Varia. Ha var heul an dis-ze co ez ya ar bobl d'ho gedal evit bezañ sarvijet gant diou verc'h Fraoñsez, eil eus an hano pa dremenjont ebiou.

Pouribus ar groñsenel a zo d'an dud vardro eus hent mes en dro-ma oa tost da nav heur ha ne voiet c'hoaz den e tont Ar bobl a zo da vont kuit, ahuz e c'hortoz.

Souden e clever clac'h ar c'hrisiz a zoñj, hag an dud a red da voda en dro dezhañ, rag an oll e doa c'hoant da vont da doaza eun clevet ar c'helou en dro da encanto.

Clevet, assavet mad, ema an encanter petra lavar an Dug a Vreiz « Ni Frañsez, eil eus an hano dre c'hras Doue Dug a Vreiz Comt a Stamp. a Montfort a Richemont a Vertus a zo da c'houzout da oll dud an Naoned e zo digouezet en hor c'hastel an Tour Nevez. an Aotrou Louis duk a Orleañs pinvidik a c'hoad ar roue a Frañs hor c'henlaer her hag a c'houlenn hemañ d'hon oll sujed Guel eus an Naoned, ober digemer hras dezhañ hag ober gouel a zoare evit he zigemeret »

Goude-ann ar beaj-mañ voe skrivet gant an Dug an encanter a zaelas ar c'hoad ar zo tud ar ger da vont d'ar gatedral da glevet an ofern

Eno neuze e savas pere Arnog eun hen gozh magerion an hini a voa a ioa galvet gant Guerion ha pesked meurbet hag ar roue ma zie al lez tremen diezhañ a ioa lakaet varc'hizh eur gaskad dremmou ha delioù glas

E tosañ a roas ne ket espern da zrailhet d'ar bemzek a Vreiz pegement ho c'hanet, mes red oa dezho oll rei da velet d'an « den estren. d'ar gall-za « pegement ma dougjet ar Vretoned evit ho Dug ha kementse a balamouse ar roue eoz Louz meneg en deu bet e houlenn d'ho zidroua.

Mes ep dale e vouezioù ar pere a reas kals pradoù dezho. ne vez kr Louz a Orleañs eun eneboun d'an Dug a Vreiz, mes e vez raoñs e verhan hag ar re zaoz, an Iroun Anna Beaujeu e hoar ha tutelourez ar roue iaouank Charles eil Gouzout a rejont ne roas ket an Dug a Orleañs e Breiz nemet evit goulen secour ha skoazel Frañsez eil

Gwelet ar gatedral en em lakaas da voiez Neuze an oll a deuas er meaz eus ho zez ez a gaelet tud ar iez

Er penn araog e velet o tont euz ar c'hastel an dud a vrezo ha goa-dou an Dug Goudese eur vandèn vad a dud c'hentil. Ar bobl a zalode ar re-ma dre'h ma plijent dezho Dre'h an diaoul ma ho zalvdet e zo bet gaillet lavaret pere anezho a ioa care ganthan

Variet h ar re ma e teue eur bloaz kroget ha demezellet a henor hag eu ho c'hreiz diou verc'hik enaul evit eil e dorn eben.

Pa voue gwelet ar re-ma an oll a gase ahanez ho fenn

— Nouel d'an itroueziez Anna hag Izabel !

Oh esperans Breiz a ioa neuze var benn an diou verc'hik-se Anna hag Izabel Ne chomse nemetho eus a wenn an dukez hag ar Frans a astrone he c'halonen e c'lask stoubi ar vro

Frañsez eil a deue gonde, hag ar bobl a grie va

Nouel d'an Aotrou Duk ! — Trouz ac'h a troud gant an Dug a valeé eun den iaouank gwella set caer eus ar zouez dezhañ Louz a Orleañs oa An dud hag hen a gomze etrezho evel daou rigolen.

Variet'h e teue c'hoaz meur a vandèn tudchentil, bogeis eur vech ma voa ket an Dug hag he zaou verc'h en ilis katedral, ar bobl ne grie mui ket va ! a deue gonde. Pa voient gouscoude eun dijeun breiz hen-

mag hag a blije dezho e lonkent eur vouc'hadenn en ho bourc, pa velont prest tudchentil a Vro-C'hall, e traomt ho c'hein ha ne tavarent ger. Pep dispuns gall a ra evitho eun euzhour dont da obar ar les o clask stoubi ho frankiz hag ho bro.

Goude an ofaren tud al lez a zistroas d'ar c'hastel rinkat er memes doare. Asurons hag en devemmon varlerc'h an Dug a reas tro kaer gant he gendeiv evit diskaoi dezhan ar gwir-se a neuze caer ha cre meurbet.

An Dug a Orleans a bedas an Dug a Vreiz d'he gas d'ar prizonioe hag a c'houlennas grat an oll brizonidi-ricm.

Ka dicomp het bezia souezet gant ar goulen-se abers ar prins mouzuk pa zonjas e voa an dug a Orleans ne hasa dic bezia divezatoc'h Lois daouzek, ar roue-se her broudet dre ho vadelez hag he galon vad, her caret gant ar Frankizien hag kaoet gantho tud ar bed. He c'houlen en devoue ha ne c'houlennas ken gras digant an Dok Francez.

Anna a Vreiz petra bennak ne voa nemet eur bagel e devoa evezout mad oc'h ar merc'hed a vadelez roet gant Lois a Orleans ha gouzoñs, pa voa deut da vezn roanez, na oa bije o tigas da zaoch d'ar roue eur ar c'henta bale-se a galon vad en doa roet var douar Breiz.

Ema dervez bennak goude ez oa prez e pors bras, pors a honor castel an Naoned. Hervelloa a reas hag a zeuas e pourchas pep tra evit eur vanch. Unan bennag a zeu en hast.

Lois a Orleans oa, a zo red dezhan mont da Reims.

Ar roue mouzuk Charles eur a zeu da vezn sacret hag an Dug a Orleans a zo red dezhan bezn var a zesc'h. A hent ne ar rejantez a zo kinton evit abalamour m oa eat da Vreiz. Ar vesch-se ne bije tam dezhi hag'e devoa gouezhemennet dezhan diatre buan. Dunoa, he gendeiv ha bete Frances eil he unan hen alie da zeuz oc'h an Itron Beanjeu, ne het he lacat da gousgar muioc'h mui a raje.

Lois a Orleans a zo bet contraignet gant ar roue Lois mouzuk da zimiz d'he verc'h Janned a Frans.

Ar briouez-se a zo eur santas, ha taket eo bet e ceng ar zacrd, mes ne devoa bet a c'bened, ne voa bet divezatoc'h. An Aotrou a zo bet great en despet d'an Dug a Orleans hag hano a zo d'he derri pe kentoc'h da zaoziorn ne voa bet a hredelez etrezho ar pez, e gwenneg a rone great diverratoc'h.

Hogen an Itron Beanjeu e devoa soun an selja he betur caer o timiz da unan eur a verc'hed an Dug a Vreiz. Ar zonch-se a zo deut entreget d'ar rejantez. Dunoa ve en dos sonjet e c'hr je an dra-zé en em gaoud. Mes epad ma e devoa an Itron Beanjeu soun an vje great an dimizi-ar. Dunoa en devoa eur c'hoant bras da velet roi d'he gendeiv dorn an Iluker mouzuk a Vreiz.

« Ne emezhan, a lacat Iéro dimizi Lois a Orleans gant an Itron Jannedl, hag or beso dispaus degant an Tad Santel evit ma c'halfe eurenp an Itron Anna. » Seiz parak Dunoa a zo bet ouzo eur ar re gouta oc'h alia an Dug a Orleans da obar bezn Breiz.

Ar vez-hoc'h a blijas meurbet d'an Dug a Orleans. Somzet oa bet e velet pe ger caer ou kaer an Naoned. Ha pa gar ere castel an Duked ha mar en devoa a zisgent eun tamig avi hennag oc'h Breiz, en devoue rais monoc'h a c'houlenn.

G. M.

Eur pennad all eur zechall

Miz an Anaoun. Mes Do a zo dreist an numerojen all, consacret gant an Iliz da bedi evit ennoun ar purgatoer. Mar deomp bepred pidi evit an enoun zanvet-se, e deomp ive evit seiz oc'h an iz, evelo hor pedennoù epad ar miz-mg.

Seiz ama, divar beun ar purgatoer, eur pennadik zanvet eus a revelasionoù zantez Jertrud.

Eur zulvez evez ar c'hiz an oll c'houzvezet a devoa communiet evit enoun ho c'herent oa da zonoun Jertrud e devoa kinniget he c'hommunion da Zoun evel ar re all, pa velaz eur vadeu enoun o zevel eus a veuriet ar purgatoer evel eur boul lael euil ouz a eun tantad bras.

Petra eo an dra-zé ta emezhi da Jesus? ha ho ta en em-ziver purgatoer kemeraoc'h a gement?

« Me ra unan, eme Jesus, ec ho resta nar, ho tad eun ho preur ho pried. Va c'herent eta en ho re. Ha ne c'hellan het nivel da lacat ho pedennoù da dalvoud evitho hogen kemerer a ran ev i va zouza kement er purgatoer ar re a zo dimp da vezn caret gantho. Ar re-se a deu da vezn ho kerent neuz dre ma zint va re-me.

Ac hondevez Jertrud ne vaoas morse da hedi er, hrnan mignonez Jesus.

Ancounoc'h en devemn ho zalver a lavaras dezhi:

« Deuc'h ar re a zo pres a denaz anna, hag e devoue ho tad eun hor bankel ou ancounac'hoomp het hirio evit a re ar, ha ne c'hellpont het dont deuc'h. »

Eur vech all ve en ofereo. Jesus en eu enkouezas da Jertrud dindan doare eun eun gwenn evel an ere'h, he galon a zo zeuliet, ha goud a gouez anezhan a red en eur vesiel zour hag an ean a lavaras: « Me a roio va unan da zis d'an enoun zantez a dennez hirio a hoas, hag a c'halvez da zont eunn da eur dankad ar c'hraou. »

Eur martolod eux. Epad ma voa groaouet Paris gant ar brusmoel hor martolodet calonek a lakeo ar frouezen da eulaouz hag ar brusmoel da greiz. Mont devezat ar c'haoua mann ha douar tavet a dreuz ar mor a zo eur c'hoari evitho. Ha kemeutse eloac'h ma zo mes mouz danjer.

Eur blevr mor eur martolod eux, hag a zo serjant ena, a velet e Kervk Bourget eun oaver prenestr hag a zifenas eur c'hae gant eun nebeut cumanchet a zivez a houa red dreist ar c'hae hag a reaz eul lam en tu all touzk d'an oaver prenestr, en eur lavaret dezhan eun

em rentit pe me ho lazo! Ha marboar a respont dro dri dann patoleu.

Ar martolod en dinçaret, gouiant serijus eur voulet e devoa tremant dezhan he seoul. Eiro daou ar vartolodet all o doa great evel ho serjant, hanet oant dreist ar c'hae, ar brusianed a ioa great prizonierien, hag ho oliser d'he dro. a ioa scoet d'ar maro.

Ar vartolodet a ioa ato var araok dindan ar houlp a gouezo varpeabo evel grizil.

Ar martolod eoz a ioa astennet var an douar eun poaiajon henoak dioc'h he cachour daoust d'he c'houli ha d'an amzer ien a reo en chomet he penn calon ganthan Cant a vouchouper e sec'has ar goad a zi'ue dioc'h he c'houli a ioa serj he voiet Ken digor ha ema a reas d'he c'hinou he goulourdren oant a vn ardant ha dishoust ha leon a dizioas, e c'hortoze ar c'hrevas da zont d'he gerc'hat. he lagad o para var he gaffaradet da velet pesaz en em ganet

Setu lieu o clevet unan bennag oc'h en em glem en he grehen, hag hen guele an oliser prusian cocounet ar maro en he c'houzouk Ar martolod he zaoiou nemet ha galon vad destum a ra he oll nerz ha setu lien gnella ma c'hell var he bariochou oc'h en em stleja beteg he cachour evit rei dar arcour hennan dezhan.

O veza eat unteg enhan gant poan avoalc'h, ar martolod eoz. hag hen beac'h dezhan o finval he zaouarn. a gavas nert avoalc'h evit sevel he benn d'ar prusian ha lousaoui dezhan he c'hou An oliser prusian a anjor eun nebeut he zaoulagan a ra avez ar martolod gall en doa godiet hag e rajout an eil he lezo o eg le

An emgann a dalc'he ato goas eget daeou.

Hor martolod eoz a ancounac'hea he boan he unan evit sanjal epken ar prusian. O veza ha gleve o lavaret Rouez ! dour evit bezà n pen eunenn kot. e lavaras petra a c'houlenne. Kemere a ra he goulourdren ela a ra da genta eur c'houzougad. hag he c'has neuze beta muzellou an oliser

An emgann ne eane ket, hag ar c'hrevas ne deue ket da gerc'hat ar re ma. Pa eanas an aiaden. ar vartolodet a choume o vera dont beteg ho c'hamarad a laveras gant gaie hag bras

— Maro eo ar bleiz mor eos !

Ar martolod ga. hag ar prusian a ioa maro ho daou. crog an eil e doro egile.

Ar martolod eoz-se, ep mar, n oa ket eun den difeu.

E Strasbourg. dioc'h ma lavar ar c'heleier tud kaer pere n o deus c'hoant ebet da veza prusianed, a ren gwelet. gervezioa a rez, cocardennou a dri lion (tricolor) gantho Ar brusianed mistri eno o defe c'hoant avoalc'h da rei oc'h kementse. mes penaos rener eun ara oc'h tringent mil den ?

En deiz all, eur soiret, oll dud kaer a zouge hon ar Frans. Eun oliser prusian. hag eu doa, credabl, great he sonch pell a ioa, a gredar en doa ranet en ta da ober goab a dud kaer ha da c'hoarzin dezho pa ra c'hello ober ken Dont a ra da boarmen en ho zonez gant ho gi oc'h he heu hag oc'h iost he gi en devoa staget ouz goeardeu a dri tou.

Kerkent ha ma vane guelet, eur vaouez a grias, en eur grouzia he daouarn

— Se ul-ta ! beteg ar chins zoken ne fell ket dezho bezà prusianed !

Neuze ar c'hi a vone gres. lit dezhan, hag he ventr en em deunas d'he di. hag abaoue ne zigas mui he gi gantnan pa dec'h da bourmen

---

En Amerik n eus ket pell eun den e carg. unan eux a iesennerien ar vro. a zo da voti. Voti a rejt evit pe carp eul lanp o doa e hoan, iod a vije doujet An dousta ta a ioa eun ne vaouez e kaer do he garroz, hag he baotr Kerchrost eun anter diot, a gane he gezek

En eur vont e sonjas goulen digant he vere penaos e dlje vot pe evit pe coep

— Me eme ar mevel, a voio evit al lezen nevez.

Mar eme ar mestr me a dle voti a coep ha p eo gaer e dlaez freuza ar pez a dleo-me da ober ne dal ket ar boan mont da skuiza ar c'hezeg or h ober ar vench ma, hag evelse dont en dro

Setu petra a rigouez ato pa da zont mouez an hini ne vour ne ra evel monez an hini a anavez an aferou.

Evez eazetennou Montroulez Foar an eac'h a ioa er bloa-ma eno ingroez ud ha chatal enbi. An amzer a zo bet enevoc'h evit na ven pourliesa d ar maro ma eas ar bloaz ben al iocnet a ioa eluz varnezhio Coatel er eun, en derez kenta. var an dachen foar, pevar m c'hanc h cant tra ha tregont penn kezeg. Digouezet ez eus eun darvoud hennak a zo den da vont da zo bet gouc lahet gant anhon ni. Ne dlfeer ket bezà souezet e tigouez eun darvoud hennag evelse en hor foarion braz, sonezet oc'h e dleie bezà n en em gafe ket muioc'h

E kemper eo ez eo eur gaer dissadorn diresa. Daoust ma voa fall an amzer ne voa ket bet gwelet pell a zo kement a zaou hag a eyenner var an dachen foar hag ervez a leverer en eus bet gwerzet calz. ha gwerzet mad.

KELEIER.

An Aotrou Penaoz heleg bered Brest. a zo chanoc er stum dremenet

Ar re a bren kezeg evit an armé, evit marchosi Guengamp a die bezà d'ar 6 a viz du, e Harbaes d'ar 7 er C'hastellenevez d'an 8. e Briec d'an 9, e Kemper, d'an 10. e Castellin d'an 11 er Faou d'an 3. e Landerne d'ar 14 e Gouernou d'ar 15, e Lannilis, d'ar 16, e Lesneven d'ar 17 e Pontrieux d'an 18. e Castel-Paol d'an 20. e Landivisiau d'an 21 e Montroulez.

Ar C'houseil jeneral eus ar Finister en deus choazet evit *president* an Aotrou cont de Carne, evit ma-prezidant, an Aotrou Kerjegu eus secretourien an aotromes Roussin, Gestin, de Vancelles ha Fouilloy

E Rom e ra ato var gresk an hiskin a rer da vigonnet ar Pab. An dud e cark ne dint ket guelloc'h ouhoc eget an dispac'herien, al lamponst divar ar ru.

Eur bourc'hiz eus a Rom en deus sujet en he di eur beleg a vro c hall, hag e voue clasket hiskin outhan evit kémentse ne vour ket gouscoude croget enhan. Hes o vezo eat da Arbano. e mes goengolo. e tegouezas ganthan eoc eur c'hoar a charue eus ho amoudegez, hag e rois dezho eno nebeut metalennou a zo varnezho skendon Sant Cassil a Lellis, patron an dud claor Abatsmour da ze, ar re a zo carget eus ar polis a grogas enhan hag her c'hasas d ar c havern. Eno e voue laket en eur touli tenval, great dezhan gourvez var ar plench na laket he dreid dezhan er c'hef. Chom a reas dioc vech peder heur varougeut eveiza ep gallout dival, ep ma voué sonjet digas nan dezhan da zibri. Eur pur Marchosi epken en devoue truez outhan hag a rejouas dezhan eun tam bara hag eur banne goin.

Goude ma voa bet daou zarvez ha dioc pouvez er stoa-ze, e voue caset da brioua kor, hag ac'hano, abeun eur pennad, e voue losket da vont kuit ep barnédigez na petra.

Epad ma edo en touli tenval hag he dreid er c'hef, eun oflereg a lavare dezhan en eur vont ebroo.

— Poan diz. lampon eo ac hanoun, pe c hounanvez ket avoalc'h c'hoaz. Me meuz esper da velet eun deiz ar bourreo a zebr hag a ef er Vatikan laket evel an emaoun me ha kement-se ne zalco ket, ni ra he stai dezhan.

C'hui a c'hell lavaret hag ober ar pez a gerot, eme ar bourc'hiz, mes me a zo catoliq, aboatoiq ha roumen. Ni oli a vouneo gouzanv. ha gouzout a reomp ve o tenno Doue hon rebech. C'hui a zo remendiecc'h egedomp. ni.

(Tennet eus a *Sizun Catolik Soez*).

Eun dijentil brat a ra n'eus ket pell commanant eur mevel nevez deut d'he di.

Kement-ma a roin deoc'h en arc'hant emezhan, ha penn ho kuisca a rin ive.

An engleo a voue great. Ar mevel nevez en em lakeas da ober he labour ha pa voa deut an nez ez eas da gousket eleac'h ma voue lavaret dezhan e ne vezo he vele.

Antronoz oa savet hiue an heol, eat ar mistrou ebiou deut tost da greisdeiz hag ar mevel a en em zishuere ket. Ar meistr a ia he ouan d'he glask. hag her c'haf en he vele

— Petra, emezhan, ate emaout-te c'hoaz?

— Ia. emaoun o c'horioz ac'h poc'h da rout d'am guisca rak deuc'h o pa lavaret din o pije va guisket!

Eur zoudart. eun temer-frank. a ia het goalet er vrezel var dro Paris. Eur voulet e devoa tortet ha breuanet he c'har dezhan, hen havelop doare ma voue red distaga ar c'har-ze diouthan. Ar jeneral Trochu o vesa eat d'an hospital da velet an dud mac'haniet, en em gavas presuk goude ma voa troc'het he c'har d'ar zoudard-mo, hag a c'houlennas outhan

— Abaoka, pénaos en em gavit, va mignoun?

— N'en em gavan ket em fez, va jeneral. G. M

PRIS AN ED.

Kemper. — 26 *Here*		Pont-n Abat. — 20 *Here.*	
Pris an deiz d'ann hor.		*Pris an deiz d'ann hor.*	
Guinis.	34 lur. 54 s.	Guinis.	32 lur. 08 s.
Segal	17 lur. 82 s.	Segal	19 lur. 16 s.
Kis	17 lur. 20 c	Kis.	16 lur. 00 c.
Ed-du.	18 lur, 20 c	Ed-du.	19 ur. 00 c.
Kerc'h	15 lur, 38 s.	Kerc'h	13 lur. 26 c
Avalou douar	7 lur. 00 c.	Avalou douar	7 ur. 00 c

BUEZ HOR ZALVER JESUS-CHRIST, HA BLEZ AR VERC'HEZ VARI,

Gand eur pennad scrit var ar c'henta Misterion

Moullet eo en eun doare ma vezo eat bras da zemn. eant paper ere ha lizerennou eus ar re aclerc. Cridi a gllan eta e plijo d ar re ber c'hemero, ha pell a zo ez ou ind oc'h ha c'houlen.

f CAVET E VENO,

E Brest e c'an Itron Normand.
E Landerne. e ti an Aotrou Desmoulins
E Montroulez e ti an Aotrou Ledan

Hag e cala eus ar c'herion hag an nez ma vezar levrion enho. G. M

Boez hor Zalver Jesus-Christ ha Scol ar Maro Mad a zo bo daou laket e brezonek gant an Aotrou G. M, beleh

LEVR BUGALE MARI

Gant an Aotrou Calvez, Chaloni a Zant Brieg

Moullet ev, an ei gueeh, ha cala eazoc'h ha difa oc'h evit ar vech kenta.

HISTOR BREIZ

Gant A. de M.

A zo moullet evit an trede gueah.

An dud divar ar mezo a gav ei levr-ze kentelion caer divar hepn ar pez zo tremenet en ho bro

A Levr-ze a gavor er braz eus an tiez a vezar Levrion enho

Ar Gerent An. DE KERDANGAL.

Kemper, meulet gand Ar- an Kanap, Moullor an Escopti

Digitized by Google

Disadorn 11 Du 1871. Nr 254. Seizved Bloaviz.

FEIZ HA BREIZ,

KELOU A BEP BRO, HA KENTELIOU VAR BEP TRA,

Digaset hep nul da gemeut Christen a gonz ar brezounek.

CONDITIONOU EVIT CAOUT AR GAZETEN

Evit ar Vretoned, Courrier-an-Nord hag ar Bleunioù evit eur bloaz-dous arouant evit c'hanv à mez, peotramp rouz

An Abonnement e dle bout paet arouez rannet ar gazetenn

Ha lec'h m'eus lod eus dre ar c'hêriou-kêr a renn gouez ha ne ouie ket dezhañ-hi, a zo standard evit dianal à mez.

An abonnamant a gemmer e ti an Aotrou an Eskopti, maniliet an Evesplti ru ar Gleuzet, nº 18, e Kemper,

D'an Aotrou an Eskopti epken e tlear adresañ ar gourc'hemennou da ganout a zell ar à zerc'hel ar Gazetenn

Ar skrifou da lakaat ar Gazetenn a dlear da adresañ d'an Aotrou Mevvan, epken.

A L I.

Jerañ *Feiz-ha-Breiz* a hañ ar re a gemer ar gazeten hag a zo varlerc'h gant ho facounañt, da zigas dezhañ kentañ ma c'helliañ ar pez a vancont. Ne oufet ket ep beza dalc'h rebech dezhañ eo bet bete vremañ re hegasoù var ar pêrial ar pez gaer ez eus etouez ar re a gemer ar gazeten hag a zo varlerc'h gant ho facounañt eus a-zroù pe dri bloaz ha zoken oupenn. Gouzoud a reer ma zo mezo an hini en doue ervet ar gazeten, an Aotrou a vicop Serjant a vezo da vihan kreiz dezhañ, ar jerañ a dlevezo renta ha gouestlañ d'an eskop neveza. Lak ar re-hañ a-benn, kemmañ a gemer ar gazeten a vezo ervad en deuz anezi ar jerañ e vo reuzet dezhañ ar pez a vanker er c'hentañ amzer.

Eun notenn a vezo cauet da bephini eus ar re a gemer ar gazeten hag a dle oupenn ar bloaz pe a zo reu. Ar re ne dleont nemet ar bloaz pe a zo reu, e vezo lakeet evidho eun tamm paper gwenn pe c'hentañ numero a renervont eus ar gazeten.

Petra bennak ma zeo bet daoc'het ar c'hontchou gant ar brasa evez a zo gallet, ec'h aller hiziv ec'h eus drompiet var gont unan bennak. Var gementoù ar jerañ ne ket evit lavaret kement dezhañ nemet e credo ar pez a lavariañ dezhañ var ho fer, ho fêd a ra epken da vez dezhañ da ansoud pennoz ema ho c'hont, evit ma c'hallo renta ho gontchou ho unan.

Ar re ne baeont ket ho unan, mes a hon dro re all a bedomp da gas an noiou a renervint d'ar re a hor evezh.

Hen lavaret a ran c'hoaz, rak eo a ra reglet ar c'hontchou pe c'hentañ ma vezo gallet.

An. an Eskanaol, *Jerañ*

KEMPER 11 Du 1871

Ar vicher a ra ar skrifagnerien dalvez da ober diskleriañs d'ar relijion ha d'ar ra hanvel, a zo avechoù eur vicher trumm avaneh. Rak eo ennoù tarlayoù da damal d'ar re a dremm ar bamm gwenn, pa da vezo eur fin brennak.

A drugare Doue ar re a bremañ ar mare gwelloc'h en gouestlont nemeur a darlayoù. Pa glever hano eus eun tarlañ brennak mar c'hoantaer gouzout penaoz eo dont hor greiz e vezo cavet perzhoù ez eo unan eus an dud-se ne dint christen nemet a hano, oberoù ebet ne ra a bennozeriou ar skrifagnerien dalvez ma c'hoantaop anezho hag a bere ar skridou a gaver en davarnion. Hogen ma ne gaver ket a darlayoù da damal e cavet da vezo eur fin brennak rak e vez dre ha ne fin avechoù, hag oberoù laouen eur bern gwer var ar fin e cavet e bezo pedet da zaonegezh pe dud rak da vezo drouk dasmantañ ar re ne ouiont nemeur petra a dlefont er bed.

Hen ne ket avanchañ lavaret drouk rak e chom ep lavaret vad rak goude ma e deuz tabutet eur fin brennak da eur gwer gwenn, ma tarlerfont ne ar vad a ra, oberoù all oberoù gwenn dezhañ e lacafont he renmont ha ne ket ne dle ar re a bell dezhe. Pa vez eta ranneh da varza eun dud eur bennag deus ober a drugarez, eun den hag a zisklerj raison vad ha madelezh en han en devn hor greiz, ar skrifagnerien dalvez ra em gaf e hano ne e ket avanchañ rak ne ret ambroug a oberoù mad a ra em gaf nie eus den a relijion, eur gwer gwenn e penn pe da achanta ra dervenn ket pers mad ne ober mad-se. Penaoz da ober-ta? Lavet an ober mad ep renta deus hano pe mar deo rad dezhe comz a zo lavaret ar revanch e lavaret ar zonj deus ar fond ar ra kement a c'helle ra da zanvez ez eo tud a relijion a dreiz greiz ar vad ma ouiont pezhañ.

Ar skrifagnerien deomp-ni a zo gwonnded pa daveont evel pa gomzont, pa vez nebeng eus ar vad evel pa dremmont an drouk.

Evelse ma ve great eun to hennag eun aher a drugarez hag en deiz hag eun tammik breiz, evel ma ve red dezhan d'ar boarvez. Kannerezed ar maerdi eun aour mignonik hennezh, moust da entent ec'h eud c'hoant lacat he vamm var var evit lakaat eun tog gwalc'h c'hartennou ar c'hartier, mar deus achuet gant eud a fell. A verc'h ma traou evit ma zud tremenet, a rez ar vrudeudi eur an aher maner d'an hini en deuz her gouarnet. Ar c'hastizennou difenn graet an hini evit gar eur pez an degouezhet, pa vez interest e brezel ez mezer hanvouriou dudi a reiz pe a dleu great ar vad an, ha kement a c'hellfe rei da zudi en eud a fell e deuz her great.

Ar c'hastizennou difenn a Barz dremet oll a ne cre var gouestlou. Pa gafont e c'hartennou ar brevinas hano eur gwir aher maner hennag evelse e lacazet an dra-se evit da gorfa ho laftiziennou mar deus avel meurz evho eur gwir a ze pe eur a vamm hennag ebarzhont evit brezhilh maner al lezou greiziou ar pez a zell evit ho c'hoas tamm ar maner. Hogen ar c'hastizennou difenn ar eur a Barz ez a gaver en istitusion hag ainsi a dleaf ze hag ne anavezont ar c'hevezer nemet dre ar c'hastizennou-ze ha setu perag e varvas kemmesk-ma amm. Ar seriugnerien difenn-se a drompl ho leuenezien pa ievezont drouz, ho trompl a reont c'houes pa ievezont vad; rak mared ne ievezont nemet eul lodenn eus ar verzoun.

Eun den a speret a scrifo en den-all dezan hanv eun ar c'hastizennou difenn-se eus a Barz, en hano a gaver ainsi en istitusion ar gwirion c'hallek (*Le Soudo*

« Abaoue a vez bet pajenet ar gwirion-se a long eun den a zis hep pred. Pa vank tud a zis dezho ar gwirion a chom var eun, ha pa vez var eun ne vez bet lavaret, ha pa ne vez bet lavaret ar gwirion ne zever bezan a davarmouriou he c'hemer a vez drouz evho. An dervez eun vunlun tud a zis dezh ha gwirionsidi en eur predik evit gwiriou ne ve mui dezo a dlez aher pa dervez-an ar gwirion-se a gevit gant an noaou ar pez ne ve bet eun drouk. »

Roue Lavaret a ra e c'hlaskor adarre tabut ar Pap da gaout Roue evit cinik e vez h all ar frankiz ne gal mui eno. Hogen kemeraz ne ket eur. Ar pez a ze eur zoud en deuz bet ar frenk a-o, a skign dre gaver mui ma c'hellont. Ar zoudi a ra dezi dezho da verza an oll diez a vez a ra an tad fidel d'ar Pap e choas evito kemeraz credabl evit gallout en eur galver var an tamze hag he c'hoilla pe he c'hrabas dre en eur galvez da vamm ere ar pobl c'hoz hag aher. Merket e deuz, a lavarer, e'barzoa ma di ar pez e trubuez a oa bet an oll a unan gant an despet bervez e Roue e ne ve e benfred al laouen vras tabut d'ar Pap.

D'ar 27 a viz Gwe. an tad Santez ar Pap an deuz lakaet (prevenet) evit'h Arc'heskop ha eun esku varvajenn. Ea ho penn e c'hoaz Arc'heskop Paris, Arc'heskop Tour Arc'heskop Aneh hag escop Rodez; an oblidou all ne evit an hini.

An dud gouez eun ar bruiou subuez anavezet a ra mez d'ar grizienez eun ar hanou zervez. Epad ma zeuz tud hag a zevar ez ôet ebarzhoaz zervez, hag a ra ar brezel d'ar Pab ha d'an dra epad ma zeuz cals a re all hag a lez aher evel pa ma zelle bet ec'h ar vagale petra a rer d'ho tud. Tud gouez a gemer pera e poanou hag a trubuez an tad Santel, hag a zervez evit rei dezhan da zonoet papennet her c'harzet ha pebez displegadur a dleaz e c'hervet hano eun ar pez a rer dezhan.

« En amzer-ho, tad Santel hervez ez eus livgoet gouestlou, ma a ma eur vondon tud gouez, remzedig hag evit ar c'hrist hag evit an eur. Te ac'h eus bet traou oummp, hag ec'h eus digouet deomp ar zaeou da ri aher ac'hanomp bugale da Zoue dre ar vadeziant. Dalit oummp hag en h eus ho digouet deomp evit rei deomp selaouiyo. Ne gavi bet ano ac'hanomp re hardiz e tont dezo em dro varnan ambroug, ha hon tad evit lavaret dic papennet, e oummp ac'hanout, papennet e oummp glac'haret a clevet ec'h eus gwal vagale hag a ra poan dit gwazhi hano lavaret dezar da gouzi hemaout a poa ha hano zalc'en da di ».

« Petra bennak ne deomp netlet gouestlo. Ouz ha ne ouzout bet petra ho servijehez, e caf deomp gouscoude an eo eus aher da vagale zervez ann tarlet argoaz aher dit evelse ze ho tad ha ni anken pa edomp. Hervez an eur daouzegvez pe anterouz viziz e crez hor gouestlou a on dirije bet credet aher dit evelse.

« Rakor ec'h announ pa gar gwelout en ho serlejou gwall an dr aoup ha lakat gant Jesus Christ en ho hano h var an dezmar an eun pobl, hag e pedomp ann Itron evit an Tad Santel ratouzout ann e c'hell gouzout evelsemp hon aher.

Nevaz e vez dezi a hap an epad ann dervez, d'ann h a lerdou an eur chaket dezhann ann pajennou hag aherou all evit ho c'hoant d'ar gaou ezez a Jesus evelsout hon tad. Hag evel ma e houzemp e vez aketuz hemaouz, an eur eo kaout hor c'halonou evit ar Pab hon tad mad hag an eur gwir eu dervez galon Jesus ho renervet.

« Pez an eur eur soudart hennak hano ne ket da aher hervez mez da zeaou lacat an arvad en hon zouar. Ma e houzemp e vezimp eur zervich hennak d'ar Pab, ha c'houmbliñp dit Gant pijadur e vezimp ho pad hag ho hano evit ho tad Santel Pie nao.

« Dremz lea ac'hanomp da lavaret dit petra a ra aoun deomp.

« Ar vare hadoaouen dour eus a deuz annomp hanvdez, hag an eur penn da dezhan hor Zalver ha da lakaat dganthan hor c'halonou or hon roet dezhan. Dona d'hor c'hrenet dre da hadennou.

« Flag hor bugale, hor bugale a gaoto c'hoas mouez'h a drem outho epet oanomp-ni. rak mann h a anjer a vije evitho, nebeutez'h evit hor patrad a dleaz ar zaeou da ne zaleu mad evitho mes mouez'h evit hor merc'had a e dleu ket e kana a vanno mad. Maur ar vech an eur paouezout merc'had gant anaou du, mes hor mouez a ze

re ninter ovit hemo dlevet. Ha ni a ve re hanter evit gallout obér hon ennet gouiet. Pano a ngano deomp ma-mon enal eva ho c'helen hag ho c'hrenet a ruep ar gwiboar e doeta. ennendot-te hon tad ne h ean bet ma krenn ennemp pa an ventlp hat mikeu c'hoas krismas.»

Setu ma penaos e comz an dud kreo-ter antreo'hanet. Pe ger pacour hennag int zoken, a dlead sevel ouz ar pemp o dor, ouz stouen da zigas d'an tad Santel hag ouruz ou ent gaiout ennebo ma renefont aoriger dignat hao C. M.

An Tad de Hengy a Compagnonnen Jesus, ouen ouz ar re ne het laket d ar maro gant dougat karaos. Pere ar chentoc zonzer gant ho arc hanaop en deus lamet ezvidon hag a voalier brema. Lacat a ran anza a brezoneg dal hoer servijet ganthan d ar c hoas Flavigan ha kemeuter zbalamour an Tad se a ne anavezet gant calz dre anza ha nemet dreist oll zbalamour en he ganer en ouz meneg a zoulardet zoonenz eus an excepti-ma.

Pa deuaz ar brezel a ezep gr Prussianed, an Tad de Hengy en em gloagaz hag a voaz gairet da vont da entent ne h an dud mar kaoet en hospitalioo ha var dachoo ar vrezel. Setu anza he ganer.

Antron Loeiz a oa het diez aber he zervez e kanver hor zoulardet pa lear he gwiboa ganeho he anaoudegez hag ne ouzoh ean he ez anchoa pa an brezel het arpad, ar han eus hano vras hag an red deomp tabeur calz evez. Na int da boaza eus tammik var ar zouch-se ha d an dachaez dreist h dre eus aberr zbalamour ma zeaz zieu hag a gred pa vez het eur beleg d ar red en eur dremaza. var dro eus den gouiet ar eus great evidon kemeret a c'holler da aber.

Eur zoulard a laoza, ha n eus den het ennepa ognat ebeu a vour dignat da dont ar re glaer. Ar vrézoulard, gouzic hezo nellet pa ouzhon a zaoziernas dic o en anaoudon hag a c helpe aber eus dra hennag zevidon hag en eus deopaz kaoet gouzic hezo great eur hanaop brezoneg d he c hoanton. E guerzonez eur voalard e devoa kemeret he laoza hag e coste he ennepa doaz h an dioo da. Setu ma oa h en em lacat e kichen e vele e reoda dezhan kemeret servich a c'holier e coaz ouzhon hezo ma c he zeu evit en dianez dezhan en eupar e voajen gantaza eur merk hennag a anaoudegez.

Trumen peder hear e voaz eno hag he anaoudegez ne deuz het dezhan. Ne gollo het courach hag antreaoz a an aberr hag en em lakaz da kemeret dezhan eur ger eurusaouz hennezh.

— Gorlomp, va mab, eno ve pe kaoz a ra ac'hanout? Lavar din da hano hanaozant an eus c'hoant kemz da c hoanaot. — Ger abet gouzoudo abeza eur penaoz e vefe ha vanchou e kavaz ha gant pean zemplc'h a kevrenn taer gotch Franaoz Franaoz Franaoz. Compreuet ea deo-ta ac'hanon, hag a druguez Doue eaoz hat va gwelout.

— Va miguoun Franaoz, kavet din e pa vo eaoz da vont e abeza.

— Ete. Laval eaoz. aaoz

— Va zotroz a ra. Mad gouzoh kemeza a gred galoz pardon digaot Doue eaz da ker'hejou Kerioot, ep ma c'helpehp gouzout petra a lavare e vez zaoz zemplc'h d'an oll e vo he set a gentraoza hag he gaanaouhet. pere a vefe a davaz oll epad ma vefe dezhan ar abeiraa.

Epad ma edomp e Arcueil ma het epaza ar c hregadou stard a vefe var an dez a zigaoz pell deomp mez eve an abalamouz a vefe en aon rak hemmaz ezoula lavarel e lignoet labour d ar medeziu ha d ar belek.

Eat pa oll ouzevezon aan aaz remedou eaoz ep reoulard, ne zaconaaz hano maraz an hini ma voaz digaot deomp pevar Breizad zaonaag eaz ar Finister. An dra-ma a voaz var d'ez aaaeg breiz maz. Ar pevar den hag a oa gouiet eaz pe zelaou hag he c hamaradet e devez he diaogel d an dianet.

I aga eaz ar pevar den aaozaah-ar zar pell a gaoaz gre an devoa lavaret d ar re a oa en dro dezhan : Aann eaaomp e treaza dre doaziaogou eaz ar c hreaa e zemer dre doaziou maga evidomma ne gavaz he ar treaza dre ar re ar hag a ze e voaz da zeiz zpar hoaza hag ac'hano eur bera frankiz da zaoar Prussianed.»

Zievel a reaz aaza eaoz ar Brezoneg a vez e dezhan ha zoaaza e zavaz brezel ea he c'hoad. Par zoulard e devez he diaez eaaia lavare e zavaz he brezel ar. Ne het epken na vez het a lazar ezvidon aaz ar maro a zu hoal, hag eval he vaaeaa het ar brezaeag e vaaa zez het zeaale h a zaah gouzout penaoz e vajen dezhan he zaeaaaezhou.

Nebeu a temz eur aaaah vad eaa aperez. Trei a ra ac'h ar aaaiaier aaaeag a zu deaz da vigaa he c hamaradet gouiet hag e c hoalenna a ezvidon ha ne vez het ea he zaaaa aaaa haaaag hag a vezaeche galleg ha he zaaah. Lavaret a rejoez dia e vez : Va miguoun, eaaz ve zaaa aa eaz eaz ha aeaaar red ve da aaaa ac'hanon h daez da dret va c hoalenn e breizadi d'he zaaaaaad dare da vervel.»

Setu dezhi ve eaa dez aaaaah hema ha zaaaa a laaz, ac'h ea ea het var he zaaaha e kichen ar bia. Ier hag e lavaret dezhan dre zaaaaa dalvez eaez a gal ad a feiz, e vez laaig ar maro dezhan. Neaar e lez eaaaa-aa : « Aatroa, eaezhan lavaret ea ea dezhan ac c'hall het aaaal a hell hag e lavar gaell a-ar Prea a hejea-ma dezhan hema?

— Red ea he zeaaar da gaaat hezo d he hec hejou aaaz aa e laello zaaaa aa ahaalvez.

— Mad va zad — Setu aaaaz va zaalard zaaaah daez da vez eaa ahaalol ac'h ea ea ar lazat da hezeah d'he gaaaaaad a zaaez laal e hezaaeg ha gaal hemaal a fez a galoa hag a zevaaaaa aa vez aaaeaz hemaal a ez eaa. ar re aaka a'her e hompezaaaz het.

Par dez gaaat he hezaagez, a lazaz da dia hema e c'hallez zi aa ahaalvez dezhan. Hag eber a ra, ha aaaaa

[illegible] [illegible] [illegible] [

Mes pa vez deut ho divesplijen e mesk ene gwel var an-hera, ar gwelenn a vez da gwak ha dour blaw. Hag ar gwa-negenn a zo ha dre-holl ouzil ar c'horfoù ene ouzhpenn var ennoù e para varwidi e vez devlu ha pepenn. Ha rann-ma a lavaran gwir respet var ho divezenn. Hag ho devlu gwir var ar marvidi ivez. Eme ho c'hwipoù en ene e hera a-drenn ha ma c'hoarzoù ervad ne dispet ket d'ho c'hlan.

Ar gwenanenn a hanvez gant rapoù ar gwelenn dre a-c'hi devez ket dremwelet mad ar c'hoarzoù ma. Ty gwelenn ket vidik. Lavar Mistr ma'h eus-hi ene devezan ar c'hoarzoù c'hoarh mad da drapan ene ar vro ma'z eus ket ho hoarz e hoarzoù a-hed ar vezvidi ha santel. Ty devez a gwelo mantrezenn ma'z eus ket ma ar gwenanenn Mistr ma a gavaz hoarz hoarzoù. Chetu-ma ar gwir ar a gavaz ha gabaz ar verzh ma da vro hi ene a gwelo ar gwenanenn ar hanvez d'hoa ervad da zevezet da gwenanenn. Pa'm-bez ha c'hwipoù a vez ene ar gwenanenn ha hanvez ar hoarz. Ar-hoc'h-hi ar gwenanenn ar hanvez d'hoa ervad da zevezet hanvez ha vezvidi.

Sanvezet eo-mp ha ne ket eh-alies a-walc'h pehini zo ar-hoc'h pehini ne'z-ez-eus a-walc'h ha trubarder ar vezvidi. Ha gwir ha zevezet mad ha ene a-walc'h a-ziwar ar ger-c'hoarz-ou hoarz hoarzoù? Dre-ze-hoc'h ha ho ger-c'hoarz ne ket ep-hini ebarzhamant ma a hoarz ervad, hoarz ha evel pa ha ar-hoc'h-hi ar gwenanenn ha a gwelo a gavaz ha vezvidi ene ha ma'z eus ket ho hoarz ha ebarzhamant ene hoarz ha ar gwenanenn ene hoarz a-walc'h ha gwenanenn ha hanvez ar hoarz ha ar-hoc'h-hi

BRETTIK

II

Ar Gwerz ma c'hoant Laou a Gerlenn ma mestr Kloarec'h Aotrou hag Izabel a oa evel ma vennet bezañ da gerzet gant ar c'hrampouezh. Dastum mantr pell a oa d'ar baotred hag ar merc'hed da vont da welet an dañsoù gwerz ha gouestlerioù an Aotrou a Laval. Kaer a oa ivez bezañ war ar maezioù hag hi e bleo bihanig e dorn war e benoat dreiñet da zevel. Dre-ze ne oa ket e dorn ezhomm ur bouzar ha dudiou pandennou lard gwerniog rag dre-ze dre-ze ouzon a ren ha e hentou bihanig gant pilpoder ha skeiz a ren da glask traoù a newez diwar-benn ar pez a c'hoarvezont e Kerio hag an traoù evel-se a gaver enno

Izabel marc'hata a zalc'h ivez evel pignoù d'ar gwel ha merc'h evel ma oa gwir ar re dud-se ne vez ket a bep seurt pedennoù e kerioù bras ar Palastel

Pa oa echu ar gwerz ar gentil ar c'houarnerez a gemeras an dorn bihanig a oa da ren ar vugale ha mont en em gavout gant ar re all a oa o c'hortoz outañ dindan ar wezenn dour. Ar baotred a oa o vont war o lerc'h. Ar merc'hed a oa o vont war-lerc'h ar gwerzerez. Ar gwerzerez a oa o vont war-lerc'h ar gentil. Ar gentil ne oa ket o vont ken buan rak ne oa ket c'hoant ebet gantañ da vont da welet ar c'hastell ha ne oa ket ivez gant ar gwerzerez. Ar gwerzerez a oa o vont da welet ar gwerc'hez Izabel.

Pa oa echu ar gwerz ar gwerc'hez a gemeras an dorn bihanig a oa da ren ar vugale ha mont en em gavout gant ar re all a oa o c'hortoz outañ dindan ar wezenn dour. Ar baotred a oa o vont war o lerc'h. Ar merc'hed a oa o vont war-lerc'h ar gwerzerez. Ar gwerzerez a oa o vont war-lerc'h ar gwerc'hez. Ar gwerc'hez ne oa ket o vont ken buan rak ne oa ket c'hoant ebet gantañ da vont da welet ar c'hastell ha ne oa ket ivez gant ar gwerzerez. Ar gwerzerez a oa o vont da welet ar gwerc'hez Izabel.

Ar gwerc'hez a gemeras an dorn bihanig a oa da ren ar vugale ha mont en em gavout gant ar re all a oa o c'hortoz outañ dindan ar wezenn dour. Ar baotred a oa o vont war o lerc'h. Ar merc'hed a oa o vont war-lerc'h ar gwerzerez. Ar gwerzerez a oa o vont war-lerc'h ar gwerc'hez. Ar gwerc'hez ne oa ket o vont ken buan rak ne oa ket c'hoant ebet gantañ da vont da welet ar c'hastell ha ne oa ket ivez gant ar gwerzerez. Ar gwerzerez a oa o vont da welet ar gwerc'hez Izabel.

Ha pa oa echu ar gwerz ar gwerc'hez

Digitized by Google

An dous foc'h a lakaas ha lamrees var ann dael, hag a ann hent.

Anna a devoa c'hoant avanc'h da c'houlenn petra a zo en dro bennak-ez, met c'hoant a devoa ivez da lenel an demezellez oc'hel eur pennad. Isabel a oa he dornik da ervez ar goaio a oa he kaas varnezhan. Anna a virias outhi en eur lavaret

— Mariaze a oa netra er ganeroa brao-ze

— Mariaze sur, emaa Isabel, mariaze hor c'hendarv a Orleans a zo laivenet dezhan ober goab ens a zaou vrotoniz vihan»

— Oh ar goab? emaa Anna en eur savel ha fiana ouzoc'h evel ma c'haoas hag oher avechoa, hag evel ma c'houzoud pakon hag oher pa na voa c'haoas nemet eur bugel, ne rae hag a c'hoarvezas a vagaias an Dag a Vrezz

— Ha nemze emaa ar c'hemeraerez. Lez a Orleans a zo ann dijentil re zavet evit oher goab a zao obet.

An demezellez a zo ganet ell en he za. hag en em pentramet e keiz h en dro d'an diou e hoar ha d'an diou hanter. Anna a antanaz he dorn hag a lamaz ar goaio divar he hini.

Ear c'hoarz a ravaa nemza, hag evit henn ez Dukez emaa an demezellez a vanoa ceeza d'an doaar o c'hoarzin. An diou c'hoar a zo chomet soeaet hag abalet.

C'hui laraefe petra a zo er ganerih-ze labouret ha goaet ker reaal? Vran vao a hep lion, rua, glaz, maiea Vran park, en eur ger

— Hor c'hendarv brao a zo deut da zonch dezhan emaa an amzer lark emaa Anna gant eur voaaz ema ceaek dipetus Isabel a c'hoarzat he gaolc'h.

— Me gat maé vao emezhi hag a zubro va ro avaiec'h

Setu hi o kemeret ann he finer ar ri a zo a creiz hag a zo brasoc'h eget ar re all. hag e velaz ann dra benaag o lagaraz diadezhan Hag hi o trei oc'h he c'hoar

— Ciaouaire emezhi, ez eus oaupen vian er ganeroa ma ?

Ar vaou a vaae tennet. hag a gaaolet pep paaer ez ea aar c'haaeed a coant kaao Anna var zaao, hag kaao Isabel var egile Ceaki a c'hellit ema e zoa maill da ziper an daou gaaseadi-ze E caaeed Anna e zoa aar Chapeled a zo ar greun anezhan a meia prisiaa a meaz a zioa E caaeed Isabel ez ea aar voaaig alaouret relegou eaila hag aar rouedik great gant meud aoar evit ar bleo.

— Oh ! aag hi zo caer a lavare an Dukez Mac'harit ea aar c'hoarzin aongal a reat-hi c'haoas ez eo he hendarv a Orleans aar ganeroa?

— Oh ne aongan ket, va maan vad

— Bremaik gaaaeaade, Anna en ea aan tamik droag eaaoc'h Diouallit, va merc'h, an deaaec'h da vare maraé re vraa. Hirio ne d oc'h nemet aar bugel, met abaan ema aehaal blaavezhaa aiia e vod aar vaoaz, ha mar plich gant Doaa zaket, aaa Dukez. Ea ea vaaait a vraaa da c'hortaa evit aaaann, ha da aaaaal evit hara.

Anna a Vrezz a daspa da laabat da zava he maan, hag he maan, d'ha ava, a laaaas aar poa daaaa var ha zal.

— Va maan. aaaa Anna laaa laael a ri, va c'haar ha ma da gaaeraat ar prizzachaa ciar-ma.

— A dra zur va merc'h Lez a Orleans a ea daaa laaat ha daaa daaa'h aemaat gaat aaaat ha tad

Dra ara aa Dukez, aaaa ea aa ziaaaaad a haaar a gaaeraz ea lar aaad avit aaar aar pennad laaa. Anna a laaaa ha c'haar da vaat da c'haara gaat ar aapa'hadigaa all hag a daaaa da aaaa zhara traaé ha maan avit aiiaa al laaaaraz

Pa zaaaa aaaag haar, aa Dukez a lavarz d'ha daaaael a haaar

Kaaat braaa, Jaaaat va aagaaaa. rak har c'haadarv a Orleaa ae zaiaa Let, ap aar, da aagt da gaaiada diaaiaag

An daaaael Brak a zarraz ar lar, hag haa laaaa var aa dael. Anna a daaaaz aaa haaaadaa rak zavet a diaja a vje gadet darraa'h ar pennad laaa-ze, haaaaat a blijadar a daaa a zavet ar lraa aaer a gaaer ar laaraa.

An diaa braaaz aaaaag a zaa zaks Laa ezaeg. Isabel a ra laat ha diarraa'h laaa a aaaadar aait aa all An ezaa Anna avad a zaa prim ha farm aa he laaaa avel aar gaaa. Ha e daaagaaaaade aar gaiaa har mad aa ra diaz haaa gaallaa h a Laaaar aa daal eget aa vaa-hi a Laaaar ar re a gare ar par aa ra ha zet zavet aliaz e tad aiard aa ha maaaaiia aaaldh I aaiaa diaaataa'h ar Fraaa ha c'haaaare aait aaaa aar ha braaa raaaaraet ha Brez ha laaaa aa *Dukez* vad pa aa ezaa aad *Anna*.

Mac'harit a Fraz dukez a Vrez, a zaa had ar vach daaget d aa diaiadiaaz. Hagaa ahaaaa aaa aaharat blaavezhaa e vaa daal traaaa'h c'haaa haaaaaiaz a aa hat maaa, rak ae daaaa hat a zac'had Ne hat he faaaaaz aparat aa a a ra aaa'h da zaza laaaaa rak ae daaaa hat da c'haaaaz aaal a daaaa hat Mac'har a Vrez aa ha raag. ha aaar a haaa a priaaaaad Brez Mac'har a Fraz a aa zavet gaat Fraaaz ail he friad. zavet gaat ae vraaaad zaaat dra aar garaatat aa laaaza gaat he diaa aerc'h. Mar gallaa aaa dra baaaak aber paaa daaka aa gaalet a zaa ar vaaz d he c haiaat hag ha laaa aaraa ha ma c'haaler baza var aa daaar G M.

Ha pennad all a ra a zo

An diapac'haraa aa laak a kak avechoa saaaaaaaa. Ear hanaar aaz a Roaa ra daa graat a aarbe var skeadea aa a Victor-Emmaaael ait kar Vellatri. Pa vaa graat al labaur a caaaa ar skeadea da Vellatri gaaa aa' haar aait ar gaaaraer Ar gaaaraer a aaifia d ar hanaar a vaa rad ais dazhaa aaa daa aa ar vichar aait haat ar skeadea aa he Raa. Ar haaaaar aaa diapac'har. a zaaa he aaaa hag a gaaaa gaalhaa aar c haiaz ait he zaaar

« Dagaaaraat a vaaaap, aaaaiaa, ael praaaad. Ear gaaal baza a vaaa graat ait haat ar skeadea-aa aa ti-kar, hag aar haabal a vaaa va aa paira-ia. »

Pa zigwenegont en eyant da di ar gouarnor. Lavaret a ran dezhe ar gouarnor na reiaved hag d'ar maro-ze. — Brasoh ar baron da gelaved ran dez brasoh, rann ar barzoni hag hi d'an divarc'h da vab

Divar gerz-mor e kaplennaouet degant ar varvarouzon

Hiroc'h eo ma gwenn ha du hag ar bag-da?

— Pe wenn gwenn?

— Skrividou ar roue a dle bout diwallet kerse. Na ne doue ann d'he lacat en he fin

— Me garfe e vac'h ma vab gant ar gouarnor e lavar ing ha roue. Iaouank oun pesket ha kerse din ma c'h. Pan ar gwir ar bed ma c'hoar evel hag e c'hoar

Pa voant eat er gerzid an daou gwaskerid à lavare. Aon, ma ho prezeger ann a zo varlerc'h ha ne vaar ket petra eo ar frankiz. Brasoh ar baron kerse e c'hoarvez ar gouarnor

— Ia ouar ar c'halver mare gwelet ta pe gen kenevel ar prezeger ma daou. Na velan pourchas ebet evit ar gouel ne velan ne ouvidenn var zro ma mamm ga a bouez e vin doa var he dro

Pa zigwenchoant e ti ar gouarnor e voant kavet daou a zu daou ket a amzer da esterel eotho

Hoant a reyont ar baron en oar varabat ha fean. Digouezet a ra gwelloc'h boudoniou tod divar ar mouz, pannou bamet en he daouarn hag an daoue daoue da vezan e coudour

Setu hi e c'hoalero degant ar c'houervat eur Petro en ar levenez hag ar zadez-ar ta ne c'hoar?

— Pe ra ma ar devaz se? Na ket re abred. Na lazar diou ar baron-kaer ar pemp vet e pemp bl Goud an dapper baron-ze ar pemp ket gwenneg eur vam ha daou bugel da daoue bugel ganeoc'h. Ato trailhou var gwele taillou. Hiroc'h ar gouarnor ne daou ket adaoue eun tad nevez, hag e zanz da c'hoar ha vel deoh-ma ha na ket re abred

— Ha gwel ha na a ra daou da nevez c'hwezek ar varo

— Ah e bag a zo ne ra ma ta labestrenn vras-ma? Medi, ma ne garan ket gwelet pad e vadez hag a ra daou ha gwa ch Mar ar h ra e hoant da gas hoc'h ti-ze gouarnor h ar baron ra ho ket kaout ho trubuilh da c'hoar

An daou zigwer ket a Roaz ar c'hortogant ken. Ho-deg a reyont d'an hent bennak. Var an hent e voant ezomgal penn daou pe dri gwech ha ar varo ar gwir dre boan e c'halpant ra ma daoue ar baron gant ho mab en ho ti, evel ma ra dan hanaval deoh ar c'houervat ma. Abaoue n e daou e hoant c'hoat da vont da ginnig gwaskerid ar c'haro e daou da Roaz

---

An Aotrou Kervan. person Elouet, an maro ar zanon dremenet.

An Aotrou Vaour hoing evit ma daol a var. a ro kaout da vont da varvel ar Chan da zul c'hoar pinv ar hoing a ma ma var ar hanv d'hoar

Brasoh pa e daol mar da hag ar gouarn, e kavel ardu ar brofiziz ma h ra ma ma ankaou. Lavaret a reyont e vaje ch-kel ar gouarn e kras ebred hag e vaje bar Hiroc'h kaer vamm e c'hoarvez e lar ar gouarn ar bloa-ma kenz glouar ha gwlaouriad. Abaoue kavaez ervinn vad ha ma e ra daol a ra ma ma gwel ket var varc'h da vaje proved mad

Ar c'haozeanno var ar zanvaou ma a gomz ma a daol hadou mad abez constant gant kabal-tammek ar pan a c'houez daze a mad. Neoac'h e vaje perpenn ha koulou ebad daol da vaje vastadoc'h gantho perpenn a ra mar-vaj a ra ar c'hrizian. ena kaout pere parabl a ra mad Hiroc'h var ar marc'h ar h anpign ma eal vaouez ar h ar c'halvez kenz ha ar ket marc'hat ebarz-ar gant ar vaje bouc'h hag el louzaou ar zo var hag ma da anpign Sten ann ar houlz-ar ebarz ar gaol kabal kenz h

Ene groaguden. An daol ar pere a e daol ma fest an relijun, ne gredaol nag e Doue nag e daoul pe ma da ket ar vaou ganthe ewel ma fell dezhe. g a laou ar zanvez a zigwe pvechou ar daoul ebarz da vaul d'ar vaj zaoulagad

N oun ket pell eur c'hoalard evelar gwaske kenz dre pgoret ar par an daoue e vaje ne pabe ann ezom gwelloc'h a zoujo ar vaj ar groaguden

Hoant a ra d'he c'halver sklaer a ra ar gwir gwaskerid hag e laou ha beau el lagaden, ha vete ken ar h ar varvailh Hiroc'h devaz e ouzoul e vaj ha kaout da vamm da zibab ar vaj ar groaguden hag ar gwir a ra ma ma ar vaj ar gwaskerid a zigwe ar groaguden hag ar vaj ar groaguden a ra ma ma ar vaj kaoulard a frouz ma kenz ar gwaskerid ha ma kaozeanno ar labo ar vaj daou ar daje daul d'ar vaj ar gwaskerid ebarz

---

I ann kenz ma daou pa chaou epad ma e daou ar ra ell dezhan. Pa daoue ar kroaouerid da e kroaouerez Pa-ris ar Aotrou K a ma e chaou ar vaj ar c'halver Chalaret a daou kaz ar kaoz a ra ar gwaskerid ar pare ar daoue kag e kroaouerez da gwaskerid

Pa daoue ar pare ha ar vaj a daol ha da kag a ra ma ma ar c'halver a kroaouerez a daoue ar kroaouerez

Neoac'h a ra ma ar Gwaskerid kag e kroaouerez Pa anaoua ra ar vaj a ra ma ar kaoz ar kaoz ar kaoz

Dimanche 10 Du 1871. Nº 353. Seivet Bladez.

FEIZ HA BREIZ,

KELOU A BEP BRO, HA KENTELIOU VAR BEP TRA,

Digaset hep sul da gement Christen a gouz ar brezounek.

CONDITIONOU EVIT CAOUT AR GAZETEN

Evit ar Feiz ha Breiz. Courriz-an-Nord hag ar Vroumaden evit ur bloaz-dastum seiziad evit c'hoaz 3 mizi, pevarzec real.

An Abonnamanchou a dle bout paeet arouez rakouz ar gouestlou.

Ne ket ar c'hazetenn da vont da gaout an abonnet, a ne vezo ket lavaret ez eo dilezet.

An abonnamanchou a gomzer a ra an Aotrou an Kerangal, mestrer an Ezcopti, ru ar Gigoret nº 18, e Kemper.

D'an Aotrou an Kerangal eplan a dlear adkemm ar pennachou ha kemmet a vefe ar c'hirrich ar Gazetenn.

Ar mandat da vont ar Gerentez a dlear da c'hervel d'an Aotrou BERTAL, eplan.

Ali d'ar re a gomer Feiz-ha-Breiz.

Dimdore diveza e vez laket ar gazeten enn Ali evit rei da c'houzout d'ar re a gemer ar gazeten hag a dle paeamant eur bloaz, e vez anezh da lacat, evit pephini anezho, eur vandennik paper gwenn ez c'henta numero a resevchent. Abaoue ma eus gouezet ez eo kemeniz control da reglamanchou ar post, hag evelse e vezomp lezel ar zouch-se a gostez.

Oupenn zo, defennet eo zoken gouiet pennaniad ar gazeten dre eur scrit diadan bandon evel ma rent diagent, rod e ve her gouiet dre lizirí Dre-ze ar pez on eus da ober eo pidi stard ar re a vez ho c'host d'ben regle ar c'henta r guella, evit bilhanaat deomp an aiver braz a lizirí a vez rod deomp da scrifa.

An. DE KERANGAL.

KEMPER 11 Du 1871

Ha ben e c'haller bout var enn dro catolik, christen ennd, hag ive kouvroud mad, dalvezet eo kavet ho ve, hont douget evit ho ve ? An dispac'herien a lavar an dud a e devo an fez, an religion an Doue a lavar ne c'haller ket. Ne ve ket a vont gouvernde da deiziri enta a evez, ne ve ket rod caout enn daoulagad re ociens hag eur sparet dispar evit gouiet ez eo ar guella christenaat ive ar guella kenvrou, ar re a gar mann ho bro, a re dougeta evithi a re mann evithi. Ne ve ket rod mont kenoc'h eget ar vresel d'ezan evit gouiet ez eo zonevet ar Pap, ar gour grisiennet-ze, en o devo great mann evit ar vro ha mar d'eo bet difennet enn dro kenaog ec'h ar kenvrouded eo gant ar re-ze ez eo bet difennet.

Ha pa[r]ag ar gour gristenien, ar gour gatolikad, ar glemeridet (clericien) evel ma ho galf an dispac'herien, ma vez-hi ket mad ha douget evit ho kre ? Abalamour, emaz an dud diziez, ar glemeridet ne garont ket ar mammenn. ar gwin, an oulou a zo barzo e ven, hag evelse ne garont ket ho c'henvreu, abalamour ar glemeridet a gar ar Pab e devo mesoc'h a zourz anezhan eget ema ho kre, hag evelse ne reont ken penaos a sav ar bed gant ho kre ha gant ho c'henvreu.

Gour an gatolikad, ar gristenien zad ne garont ket credenniou nevez, hag credenniou an dispac'herien, ne garont ket ho menneniou nag ho gwiriou. mes kemeniz dezo a zalhan a ziwant ho kre. rak gwelet a reont en hag credenniou menneniou oulou fall an dud diziez en ho dastrech hag ho diaoul

Ar glemeridet a gar an dud, ho c'hanoret a reont evit ho brudeur ha tenna Doue a c'hoarc'hemen dezho hen ober An hini a vez da Zoue ar pez a zo da Zoue a vez ne da Sezar ar pez a zo da Sezar an hini avad ne vez ket ho nevez da Zoue, dihaet e ve he velet e vez ho nevez da Sezar

Eur vro, mint eur scrilaguer anvenet a zelo mad ar bed gwelet pa vezomp ar re vras goarc'hemen, hag ar re vras sonj. Hogen ar re vras, ma ne fell ket dezho sapa da Zoue. a o devo aznevet a c'hallout evit goarc'hemen, hag ar re vras ma na seulont ket oc'h Doue. a eus ket mui da fazout kenebout e sentiñt oc'h an dud.

Ar glemeridet gour eo c'hoaz. a gar an tad Santel ar Pap. C'hic hanet zo e velet ar bedenn a rer dezhan, e velet ar stad ma vez laket gant dispac'herien diwar ho diaoul

Ha garet a reont evel ho mad ha caret a reont ive ho mad mar carent a reont an doare ma emaint ho c'horiou enhan oc'h unan, hag ar garantet-ze nebeut eo ho lacat da vezan prest da rei ho gouel hag ho buez evit difenn ho bro. evit mervel oc'h kement a garont da gentan evit dispenn an estren.

Mes a hont. ha ne ket catolikad epken, a ne ket christenel e lavaront Ha a dreze ket ar Frans cant mil soudard evel soudarded ar Pab, cant mil soudard hag a vez da

[illegible] [illegible] [illegible] [

[illegible] Jesus-Christ a an het roas d ar Feiz epkoaz ha ar het da vea all ebet

Ya kêloùga pourvendo da vont da rhentamanta enebik epkoaz. Ez ehoarz an dud diwar ar maez a zo ro an anaoud e matez a lear h ar re re da anaoud ar pez a brilh dezho hag en em arvel ez a pemp kemmend a glask ludiet ha gwirioù dignas an dud spered ha kemmend a ra ar bed zid a zo tudet a gompagnonez Jesus

Hervez pa lavar dezhi ar skrid d ar profanoù da zegas, ez eus gwazed perzh a vouez an tudou hag ar maouezed ema ar gwirvoudeurez a lell derhel da re d ar bugale Ar wreadurez ni lavarfed hag ar c hoantoc'h a ra lakaat ha strinka dagnezhe evit ha re da ar gir ha da resevout sonj evezh dezhe ar re a dlefe ouzhpenn a keit Da vare e ia kemmend an ez eus gwazed evelato Hogen e ia kemmend ar ar wreadurez hag ar hoantoc'h a dlefe ezhomm kaout ouzh ar c h Na daoust ma vez ar vugale en devezh da vare ar vamm hag ar tad hon all ne c hoantfed ket ouzh ezhomm gwelout Na diwar ha ia kemmend ar bugale d ar profanoù d ar c hoantoc'h

E lavar neuze ma z eveze ouzhpenn ema ar profanoù dal e lakaat gant kevredoniez pe kenaouenn a ganer ha vez ket d ar gwazed da wenna hag eveltha e c hoantfed ket ma vije ezhomm ar pez a lavar Na lez ket dre ze ha ma vez kaset d ar profanoù

Ar Farisianed a lavaras ivez ma vije ezhomm e vije kaset ar gwazed ker kalz da lakaat ha gwiskañ ar maouezed ez eo ober an hag ar gwiskamantoù a zo ker kalz ma vije ezhomm ivez ma vije kaset ar maouezed da brenañ ar gwiskamantoù ha gwiskañ ar vugale ma vije ezhomm ivez ma vije kaset ar maouezed da brenañ ar gwiskamantoù ha gwiskañ ar vugale gwiskamantoù a zo ker kalz ha ma vije ezhomm ivez ma vije kaset ar maouezed da brenañ ar gwiskamantoù ha gwiskañ ar vugale gwiskamantoù a zo ker kalz ha ma vije ezhomm ivez ma vije kaset ar maouezed da brenañ ar gwiskamantoù ha gwiskañ ar vugale

E gwirioned ema ar gwiskamantoù ha ma vije ezhomm ar pez a lavar ar re

[illegible] [illegible] [illegible] [

derrez trubarat hor Zalver dre ene, a lavar, dre ar pez eus he c'hoad, ho bobl eus a skiavach astenn. evel ma lenne guechal Israel eus a Ejipt dre ar mor ruz. Evit achuiñ ar ploueguel e meit eta evel e caie a lec'h bras all. evel eur gwas, ar pez a vone great d'ar eil ano varnegent a vez bare 1871

Ann a vremañ ema dre ,ha me c'hellomp bet choum ep remz nezhan.

Abaoue an derc'hent. ar vadelez greiz a zo savet en he zi, e c'hortoz unuch her Zalver crenañ e sac'h tahet en dle evit bezañ gwiket hag enoret gant ar bobl. ia, an unuch-se a zo din a vad abaoue pell zamañ. Degas a ra da zonch eus an amzer gaz hag eus eur mañsion all bet roet kentoc'h, meur a rann dud a zo bet stanet dezañ. Espel an dent en tahet e creiz ar c'hrug var eur gwele reiz kempennet ep longe hag e chomat eno bete ma zeaz ar prosesion er menez gonde ma vez canet Gounperou Neuze an daou gomzer eus ar barrez hag ar Mear en ho fenn a deuz parfum da c'houzout piou ma dirije an eaor d'he dougen ha gonda ober eun dra bar a lignereshoù e troad ar groaz

Ar brosesion a youmz a ze hag ar re a zonge an unuch a zizimañ ho benoc'h prizius. Eur penndibl gonde unuch zaer hor Zalver a zave neheut ha nebeut dioc'h an doutr dirak daoulagad ar bobl tud se a zo dija mad gant he glac'har Ne glevet ket an distera trouz a reac'h eus ho menaden benozh. Met pa vone clevet an tiorioù mortal e strinçal evit unuch tachoù brao e troad hag a daoubre unuch Jesus-Christ. pa vone clevet er memez zamzer eur vouez cre e cana é creiz arc'hant ne ze ar vandon dedze. gouzoc'h ha mare had a gentaz d'an daoubre hag e vone clevet eul leur fors ru ha zouez.

Nag marse ne vez bet guelet eur skeudenn benveuc'h ec'h ar pez a dremenas var menez Calvar Evel ma vez neuze lenvel pa zamzer ar skeudenn zaer oc'h troad ar groaz, an tachoù-ze, an tarhejou, ar morzolioù. ar vicherourien o vont hag o tond, an dorgen-ze var he hini emedot a zioc'h kaer pep tra a zigase da zonch eus a venez Calvar hag eus a Jerusalem e troad ar menez-ze Ne vanka nemet ar zoudarded en em dromplia a ra. rak pephini eus ar re a ze bet testou eus an disolen-ze, a vez trubarded a dra nor eur zoudarded eus a groaz Jesus-Christ.

Amen.

BRETTIK

III

An dug a Orleañs, diguet gant Frañsez eil, a deuas da glemeñ dioc'h an dukes a Vreiz. Mac'harit a reas he ha oll gaelaoù evit diskouez dezhañ eur vinoz kaezan, evel ma vez bleiz da ober er blavezonoù kaez gonde ma vez domestet

— Ker c'hendervez mad, eme an dukes Frañsez, a lavar deomp kenaveiz, rak ne het evit pell, an eur a zo her ma'hoz e Breiz ma ra deut an dug a Orleañs unuch mad da zastrañ c'hoaz muioc'h a vech ama.

Evel eur gwaz-soudard a dremenas dreist eul lagadenn dre ar zonch a deuas dezhi eus a vestrezon an Navar, ha hen mouz caret. Ar gwaz-soudard a dremenas buan, hag e lavaras

— Breiz a zo eur vro vad. Kement hini a vez digemeret enni he c'hor, kement a vez hini anezhi a vez unuch anezhi.

Ann a zisaoue pa he maoz he doulagad a lagarnas hag he mantellou a vac'hoarse

— Va c'hantr e gouez a gar he bro zaloñch var a velan, eme Loeiz a Orleañs pa velas pe gel laouen en ar bruched vras ha pegasmet e trede o clevet meuli Breiz.

— Oh ia, eme Anna ha c'hoarvez a ra ano!

— Hier mere hag Anna a ze eur gwir vrezhonez, eme an dukez Frañsez en eur c'hoarzin.

— Ha hini eo eus brosen carrec'h aget Breiz? eme Anna hen dioc'hoarz ha tro.

Neuze e velet he c'hendervez e vouc'hourus e lavaras

Va c'hendervez kaloñsad am befe sur ma vo roet dezhañ kentel va bro, goascoude ma ve bolontez Doue, ma vo gwarc'hemennet dre gaer va zud. her grafen.

Dre ho gwarc'h, va c'hendervez eme Loeiz en eur ober eur zell oc'h an Dug e zoug enhan o clevet ho varc'h. Dudoz. emezhan goudadik, Dunoa a zavar mad pa lavar e vezo an troad Anna unan eus ar c'hrala prunennet eus ha zilaou

E kerz ar Zukez a zeu c'hoarz gantha, adre sconz ha c'hoar, he fenmk gant he bleo melen golaet gant ar rouzel gaer

Loeiz a Orleañs a droas neuze outhi

— Ha c'hoa, va c'hendervez Izabel, emezhan an eur gregi e dorn ar bugel hag oc'h he zachal d'he gwerc'hi, ha kentoc'h a rafec'h-hu vez ho pro a Vreiz?

— Ia, emezhi dioc'hiz, ia, va c'hendervez, mes ephom evit mont da di Zoue.

Ar prez a rêo het e c'hortoz eun hevelep respont, hag a chomas soucrat dilavar An dristidiguez a zo deut var benoch pa oll Loeiz velas eur verzhen zaelou e roched eus a zkoulagad an Dukez. O velet pe gen doujerus ha pe gen drouk livet en Izabel. elenc'h ha c'hoar Ann a zo cre ha livet mad. e zantas he galon trist ve, hag a velas ervad ar bugaz-se her c'hoar ha her dinerz. a ze ema oll ne von roet gant Doue da Vreiz nemet evit eur pennadik her Doue na zavaro get, an oll a zo pennet, Izabel epken a zo dinanc'h hag a c'hourc'hemenn gant eulliou mar c'hi levezo gwenn en devoz he zud, hag a garo mourbet.

Goascoude Loeiz a Orleañs a gemeras ar gwiñs da gentaz.

— Va c'hantervenel c'hoant a Vreiz, emezhan, pa vezin ma en dro d'ar Frañs, me a soujo alez zubioc'h, mes c'hui martoze am zeconsenc hui pa ne vezo mui ama.

— O va c'hendervez, eme Anna gant eur sap tamik grapuiz, ho vez gwall a viro ouzomp d'hoc'h zisconsolac'hat.

— Ne het me ez am eus bet ar c'hentoc'h ar zonch da

[illegible] ar roue-se dont h, ama Leo an eur zalbe ec'h an Duk Fransez pehoe a c'hoarte dezhe he vengeas.

— Ar roue-se e devo great plijadur avanie'h dantep, mes an Dukez Mac Harri hag ar pez a vez dezhañ en deus great eur blijadur pli d'an deus vere h. Ing he trugarezas a reo dezhe. Setu Duk

Leo a Orleans a savas neuze hervez ar gwir ar C'hastel gant calz a servijerien hag en em lakeas en hent

Pa zigouezas e Parez en devoe da c'houzout monoc'h aget heskinas dioc'h Anna Dreuzez. Ar hentoù a oa eur vroenez a bemp hag a speredoù mes ker meurbet en ha n'ep het ebat nemet ouc'hpenn. Hejazoù ne rejent ma voa monet he breur Charles eur hag e devoa laket he bleoù enez er mor ez eas er C'hreisteiz. Ar pez a rea dezhe dremm oli caeaz, gwerzid outhañ ne oa ket bet klevet ma n'eo gwerzet gant ar roue spontus marvet ephegale rag e Frans a'z eo en a ree an hini zalet ar gwirioù var hervez mare hed

An dag a Orleans a voue reï dezhañ dont da di'e vezañ n'ep eus da Vreiz memes da reiñ Fransez eil a en devoa touch ebet da derc'hel ar memes gant Jannet a Fouc eunt kemeret renn a Vere pell pa dag a Vreiz e boaz ar servij ar re zisoreiz hen ar re zianiz.

Disoursoup da Vreiz Nevenal ne tro-ma pa ver bet ema devezo a blijadur e teu pemp eur devezh e c'hiz bar ar roue'h eo e boa zo eun devez eurus ma ta red gwerza zatromoz. Ne o petra a rejomeiz e Chastel an Nemet. An devezhioù ma oa bet Tud a Orleans ema a ra bet devezhioù a blijadur ha setu hiroña an devezhioù eüs o tro

D'ar 30 a Ebrel 1491 e klevet ar c'hanol Per ar pare deiz gwenolik a revet gant [illegible] e c'halve ar gwiskamant da roue da bried. Ar bried eus an Nemet a rea eun nevez de ar maich an Iroue-Varia e devoe. Pa e kelou a oa eunet hirio hag en deo gwir bet an oll hag ez eunt mantrel d'an ti. Mac Harri an dukez a Vreiz a reï bet her.

Memes a rea da vervel hag e cave d'an dud a oa ar c'hoaz dasson nevez ehanon ma oa deut d'an Nemet ehanoun ma ra devoe Fransez eil he c'hemeret eunt pried Memes a rea da vervel hag e cave dezhe he gwelet e koun bet eunet her maodezaz evel an dra ma ingouezaz en Nemet. N'eo ket pell e koun Nemet e devoe gwelet e vervel eun dukez all rag her bet hoaz all koulz pried Fransez eil eut ree divar gaou ha bried. Hag koulz a a ra da vervel hag en deus kemeaing Anna hag Isabel a re d'ez em gwisk mourenez hag he c'houz he memes e zivoe dezhe eut he mamm. Setu penn a istor memorabl hag a gaderez eüsoc'h.

Ahanoc'h eur pennad mad Mac Harri an devoe bet a nec'het hag a oa a gampou koz varlz an hent. An dag eplann ez eo ket bet kemmesket, pa da vanit ez eo ankounac'het e reaz. Hogen pa voe deut an Dukez d'ober avanie'h Fransez a velaz ive ne c'helle mui dont ez e'c'hed memes dre vervel hag en em lakeas da c'houlenn ar kemmesk digant Doue.

Gouezhenn a reas eher meurbet, memes da kerzhout ar plasenn Santel en he oll standoù. Leiziet a voue he vestr memes, gwisket ez eo ma gwiskamant ez eo bet. E pell ar Verc'hez he doa ar memes ar re vrasañ e reaz e-pad ar seizhvezioù hag ec'h eber pep tremen eberzez mañ.

Met nompas Doue a oa ket kavet ar c'hoajoù ma dous. Doue a felle dezhañ ampoezañ Fransez eil ha lakat he fin da zont da vezañ groeg'h ha breiz'h. Kountadoù e felle dezhañ he lakat da baeañ var pa zouaz he faotoù, rag bez ez eus mezer a fazi da rebech dezhañ ha mann

Doue a c'hoarvez an dukez Mac Harri dezhañ arpant, nebeut ma voa echuz an traoù a renk evidon, en deo ennañ Par ar gwiskamant ma c'hoarvez Leo a Orleans ha kemmesket e vezhin he gwiskamant.

O vont e oa mare e reaz he c'hoar da Leon ha kemmesket ep dañvez e oa pegamet he c'hoajoù gwez gant ar c'hoad hetuz an hanvel divezh. Goustadik pa veze e voa ar memes devezh. da heure kemmesket pez an dukez voe'h distalhe. An eun verc'h-ar en ar liorz he c'hoaz e boaz ren dre hirneuz ec'h an dougar d'an traoù all eil ar devezh kenn eber. Abaoe a rear an Iliz da renn ec'h kolonnet ha-ar hag e c'houlenn kemmesk a eun den d'ar gwiskamant e zivoe dezhañ ar gwiskamant e vezhin he gwiskamant ha dezhañ ha-unan eus ar re gaera ha pare

Ne vefet ket ingal ar pez a ger hesk e c'hoar gle'har an dud kemmesk kenn hag Isabel. Anna a reï ar c'hentañ ne devoe memes mank tiegez a devoe kenn kollet a boan hag a skrid ha pell mervel. Anna a c'hoarvezas mard pa ger hesk en ar c'hoat e devoe great. Neuze ar verc'hez a-vouezh a c'hoarvezas pebez pez ha pebez skrid en devoe ouzh Isabel. Ar re ziwezhañ he doa dedennet hesk ez a mann. Isabel ez eo ar gwiskamant ha gwiskamant he c'hoarvezas ez eo ar gwiskamant ha gwiskamant he c'hoarvezas ez eo ar gwiskamant ha gwiskamant he c'hoarvezas

— Goal oebeut so, pesa a dleit da gaout o vera.

— Gwir eo, mes petra a fell deoc'h, ar bed ne da ket re vad e neb leac'h

— N'em souvenit ket, dimezel?

— Nan, itron, n'em eus ket an henor-se.

— Oh mad ma eo an itron X... souvenet gant an oll e Naonet

Ah c'hui eo an itron X ?

— Ya demezel vad, ni garfe dont d'ho secur, dre m oc'h eus poan o veva eaix e vec'h enoc'h ann kemerfac'h eur scol en hano ar gouiaun.

Ho trugarecat, itron, c'hoant am eus da chom da ober scol ibr

— Soujit mad, ket a refe deuc'h daon vi lur, c'hoec'h eunt aonet zokeu ha neuze to, hag an tra ze ket Ben n pefe c'hoant eus dra benaag all.

— Ar pez a livirit ho tesellux, itron, mes petra a ve red da ober ?

— Oh, netra, pa eoalc lavaret netra. Ober scol evit netra d'ar vugale. Roet e va deoc'h kement o pefe aonn, ha neuze e kemerfac'h an oll vugale a deufe davedoc'h.

— Oh ho trugarecat ! kemeret ar vugale dioc'h an dro! fall ha mad, ep kein ebet ! Mes mar kemerfen gant vugale. bugale dufeir, ar vugale vad. savet ha kelenoet mad a vale kuit. Va scol a ve collet.

— Aza, demezel, ne vi ket a fae var ar pez a gemeper deoc'h. C'hoec'h eunt scoet hag ho loyen a dal ar poan ne vo ket cranchet varnezho. Clask a reomp mentrezad scolidor, rak c'hoant on eus da sacar pi lesoezet. En hor scolion-ni ne vezo tam, pe da vian penaoz hano a religion, mes deuc'h a vezo great eur vaux vad.

— Ne doas ket a voes vad ep religion, itron ha me ne fell ket din deuki bugale da zont goudeze da vont petroleresed

Dichag oc'h, demezel, kemerit da vana ar gerk da ober scol eur d ar re vras pest mad e vo gant kaer.

— Ha da bion, mar plich, a rin-me scol ?

— D'an oll merc'hed a dem d'ho asaoo

— Ho trugarecat, c'hoant eur vech. An oll merc'hed na dint ket dioc'h va doare. Me a fell din ober scol d'ar re ma carso hag ec'hon ma carin.

— Va lint da lavaret deoc'h evit ar vech diveza e legit ho mad da vont ebiou deoc'h. ha neuze ne fell ket deoc'h kemeret perz en eoa ober liberal. Souvenet oan na faife ket da eur vestrez scol ainoul rei descadorez da vugale ar bobl. Ho earg eo gouscoude, dimezal, hag he calon vad coulz hag ho mad oc'h unan a dlefa ho lacat da ober ar pez a c'houlennan ouzoc'h. Soujit mad e kemeaoe, me ho ped.

— Ar pez a c'halvit ober liberal, a ra ober brenel d'ar religion ; ha rakse va neach a ra gant. Catolikon ann, hag eo gantl ganhen dele'her va louzrenten gant ar fea ogat cavet ho pevedigen ep fail.

An hini a scrif kement-ma ne gred ket e vije carget an itron-se da ginaugen pez evel a rea, an dra-se a rea anezhi he onan evit tonell mestrezed scol. Hogen dieken a ra pegement a soue a deuz an dud difeiz da gas ar religion en unan e savel bugale dianez evelldho.

Seb hag he zaon ge chass. — E departamant an Tarn, eur macherour hanvet Seb, en doa daou gi chase eus ar re gaera. He savet hag he deuket en doa gant ar braza seurt hag an oll a choma soonenet da zelaet outho.

Ena den hag a c'houie petra eo chas. a lavaras dezhan eun derves. Ar chas-ze zo din da vezs da eur roue.

Hag hen gatrooan en heut da vont da Frosdorff, rag evithan n'en roue nep namet an Dog a Chambord,

Mont a ra var droad. ep gouzout pelaec'h ede an dra-ze.

Gouzout a ra epken edo pell e tu an naterzes. Ena dre epken a ra aec'h deuhan, gant aonn na skuiga ar chas rag ev chas he unan n'en doa aonn ebet

An dra-ma a zo hreina ez eun perzar pe bemp bleza varoagaut.

Seb a zigouez e Paris. Ena e kraaiger pemp cant lur dezhan eus he chas. Na verzan ket va chas, emezhan, ar re-ma a vezo d'an hini zo dlet dezhan he c'hoant Hag hen adarre en hent.

Treuz a ra ar Frans ar Beljik hag ar Prus Nag a hent nag a skuisder N'eus farz, mont a ra ato. Ar chas a zo mad. En eur vont e coll he baperjon ha neza a voue croget aoban. Eun nec'hamant nevez Coma a reas gouscoude ker bras, ma voue lezet da vont adarre.

Digouezout a ra en Autrech troad ha eat, drouklusel dinera. beac'h deuhan o vale. Erfin oc'h arra e poan he veach.

Goelet a ra ar prins hag e kanoik dezhan he chas.

— A bell oc'h deut ? eme ar prins.

— Ia eme Seb trenaet eun nes me ne oaan ket pegement a zeaaron. a gaejou, a ziarion, a reaaniele-zoa.

Feaz oant eat. mes n'eus fors va chas a zo dezhaiz. An daou gi-ze ea ar pez am boa a vella er bed, ho caret a raint evel ma he c'haraa-me, ha neaeo a reot, va Iriaa ?

— A dra sur, eme ar prins.

Neaan Seb a zrollas da vouela gant plijador Fallout a reas dezhan mont aan. daoc'hta ep kemeret petra.

Mes ar c'hoant a reas dezhan choan eaa da zakarta, hag her c'hargaz a bremaechou da vont koll.

Ne gafet ket stang a dod gaast da ober kement all evit ho frias.

Ar barz ha merellou ar roue. — Eur barz ea doa great eaa nebeut gaezriaa evit meali he roue.

Ar gaezriou-ze a roue diskuaiaat d'ar prins, plijout a raent d'ehan, hag e laksas kenaea ar barz d'he gaout

evit lenn ha ouzn he versionn dirazhan. Hag ep mar evit ho pic'hounn mad eus ar boaz en deu bet ec'h ho ober

Ar barz a ya eta d'ar lez d'an derver market dezhan. Hogen na daue ket var vân hanv cambr eur roaz evit ma zar da di var pacorr kaz. Eno e cavez gardon, merc'hed, servicherien, tud a lez hag a ro red tremen dioutho a-vechou evit gallout mont beteg ar prenn, hag e no alies zekon marc'h da ober gantho eget gant ar prenn ho unan. Ama an dud a lez a vonne evit pedi a ignor ar barz, ha n'a devan douet ebet na vije pell mad ho versionn dezhan. Ma ouzn ma labejont da glask an ha da donon digant ar barz eul lodenn eus ar pez a vije roet dezhan

Pa zigouezhas pell ar guerzhon a-hed an or barz, e cavas eno gardon hag a lavaras dezhan na daje ket bar-c'hed ma na brometa roi dezhe nel lodenn eus ar gober a dlie ar roaz da roi dezhan. Gouzh chapotal eun nebeut, a raok ha c'hoar da roi dezhe an drederen eus ar pez en devije.

Dagouezhet a dor an ti, e voue deic'het adarre a-zoare marvailhus ha mezuzon. Red e voue ober eur marc'had all. ha prometi eun drederen all d'ar re-ma.

Neuze e c'hoarzas moust hanv dor cambr ar roaz. Hogen adre ar boired a gambr a c'houlenne ivez ma vije gouc'het ho daouarn dezhe. Kemeret ha ket hanv ma voue roet d'ar barz ket promet na drederen divezh, en hevelep doare ma vije roet dezhan roi all ar pez en devije ha ne chomje ganthan he unan nemet an henor

Erfin e c'hoarzas ar barz moust beteg ar prenn, hag e voue resevet evel da lenn ha verrion, en eun taolenn d'ho diskaz a-zoare. Hogen dre ma zas e chenche garion a chenche penndoa gaer. Disc'h garion a ranvede e taolenn gerion all hag a daole drumegans var ar roaz. Ar prenn a zas kemeret a zroug enhon ma c'hoarc'hezenn ma roe ennt taol ket d'ar barz evit recompans. Ar barz en eun daolas d'an daoulin dirag ar roaz

— Va frue, emezhan, ia e perc ar vadelez da c'hourc'hemenn roi e hunc'hegunt taol ket dioc'h ennt?

— Perag, emezhan ar roaz eaouenn?

— Abalamour ma vije eus va recompans da vonne etre tri zrem, hag e vefe aouc'h cals d'an ober va mann, eun hanv daouzegent da roi pe hep ram.

Neuze en em sahas da gonta d'ar voaz ar marc'hajou a zas ket red derhan da ober arsok dont beteg enhon.

— Oh, mar d'eo avelse eo, eme e prenn, labeomp tri c'hant, eur c'hant da hep ram ne ket ra, ha var an tom e lakaa ra eur zamt taolion ket d'he boired a gambr, d'ar servicherien a zoalhe dor ar ti ha d'ar gardon a zonalia an or barz

Neuze ar barz a lennas ha verrion evel ma ra den ha servet, hag ar prenn, gouzh na zam plijadur en den ket, e lakaa dreu dezhan ar mezlandion en doa laket var hoper

An dra-ma ra digouezhet pell ne, hogen, evel a valet, hed ar vech en ket ar c'hoz gant ar ra na en dre d'ar hrisaad, en dra d'ar ra vras, da ober ho biaou dirag gannt ar re a dreu mont eun ho zonjal, ha hep na zaouzi ra na eur gaf eun dam hanvag tjaou avoalc'h evit ra kontel dezho

---

Ar groaz a honor zo bet roet, en derveziou ma, d'an Autrou Daniel, person Lannion. Eun derveziou hanvag avoalc'h an Autrou Daniel en dra cavet he oferan devas evit he antercantve, bloaz a velegnach

Bisoaz, eme *Sirma velhyes* Sant Briec, ar groaz a honor n'a devan cavet gwelloc'h plac eget var ar galon lenn-ta a velog hag a vrasaad.

Credi a rer etouez an dud divar ar zanna na c'hell ket ar chatal coro, devaat all an tiro, goudeze ni lien ran, ar gwel spered eus al lien-se zo avoalc'h evit ho lacat e covezon kemeuntse a dle hanv gwir ra hep na zanaer e clever hanv eur vaouez hanvag eat vardro chatal coro gant difiad ra ha goal lakat ganthe.

Er zanna-ma carvezouez Sant Briec a gomz eur plac'h truez vlen lazat gant eun taro. O vaz eat d'ho pasca, eval ma vez hanv, an taro hag hanv rein avoalc'h pourlinn, a roas dezhi eun taol coro, ha gant kemeret a pero, ma zanclas he gorn dre he lagad hanvag he canaan, hag e varvas prest goude. Ar plac'hag a zo eur vaouchomer run gantbi en dan-ze.

Er provinsou a zo eat divar gaoat ar Frans gant ar Prusianed, an dud kez distagnt diouc'h ho hre, a zisklaas e pab ga pegement a gaoz o deuz d'ar Frans. Ar merc'hed a lakaa rubanou a dri lio (tricolore) evit dalc'het enoch eun ho hre. Disoanet e voue outho dougen an hevelep rubanou. Hogen petra a rann teir blac'h zounng a gaer klohom? En eun vaca vann e gaoaa eun all a gas hag an drede e ran, ha moat evelse da vale dre gaer. Evelse na dorrout ket an dilen groat outho, hag e tougant gouscoudz etrezho ha ser lien ar Frans.

Hano a zo adarre brema da ober eur penaad hanv honorn ntre Roscoff ha Kerlann. Sam eun ar gonsaillerion jeneral a zo honvet evit labourat da gas an afer-ma da benn.

G. M

PRIZH AR ED.

Kemper. — *11 Du*		Pont-l'Abad. — *9 Du*	
Prix en detail s'entend sur		*Prix en detail s'entend sur*	
Guinis.	30 lur 30 s.	Guinis	33 lur, 30 s.
Segal	10 lur 01 s.	Segal	10 lur 90 s.
Ed.	11 lur, 01 s.	Ed.	11 lur, 70 s.
Ed-du.	10 lur, 50 s.	Ed-du.	11 lur, 06 s.
Kerc'h	18 lur 06 s.	Kerc'h	19 lur 30 s.
Avalou doaz	8 lur. — s.	Avalou doaz	7 lur — s.

Ar Gerent An. DE KERANGAL.

Kemper, moullet gant Ar. an Halvez, Mouller an Escopti.

Disadorn 25 Du 1871 — Nº 250. — Seizved Bladen.

FEIZ HA BREIZ,

KELOU A BEP BRO, HA KENTELIOU VAR BEP TRA,

Diganet hep sul da gement Christien a gouz ar brezounek.

CONDITIONOU EVIT CAOUT AR GAZETEN

Evit ar Finister Costes-an-Nord hag ar Morbihan evit ur bloaz dasson acquet evit c'hanez à mes, pevarzec real
Ann Abonnement a dle bezan paet memeg evit ur miz.

Ha lies en tegas kel en dro ar c'hasis caeriou à vezo paeet an eil pe ar abonnerit, à za considerit evel skuiet à neuz.

An abonnement a gemerer é la ou Autrou an Kuzulat, meulder an Europe, en ar Gipervi nº 18. é Kemper.
D'an Autrou an Kuzulat eplom e vezer adreset ar pennaouchou ha kemend a zell ar ki pervich ar Gazetou.

Ar c'heriou da zonet ar Gazetou a dlear da adresat d'an Autrou MERVAN, eplom.

KEMPER 25 Du 1871

Guerhail e lavaret Lavaret din poan a breujllet. ha me lavaro deoc'h pou oc'h. Il reo e kaffet lavaret? Lavarit din poan a ra brezel deoc'h. ha me 'lavaro deoc'h pou oc'h. Ar bleizi a en em rebront ket an eil egile. a leverer c'houes petra hennak gouscoude ar vrachourien a lavar e deus gueriet meur a verh bleiz oc'h en em rebet. pa o deus poanr ha pa nagavon kenn rag eul loen dare gant an naoun ne ket Egus. Mar gueriont prad divar gresk ma vezint oc'h en em daga hag oc'h en em zrailla eul loen doun. eur loen diroull hennag. en eur moment en e mont d'en em delevr all a vandon var ar prenn-se a velont d'ranbo.

Evelse e ra an dud difeiz an diapac'herien dirtuz. Dale h mad emaint oc'h en em daga. oc'h en em zrailla etrezho

Kementse ne vir ket eonbo da vont ato a nomp evit ober brezel d'ar re a deus feiz ha religion. Jesus-Christ hag he diz eu a garfent da zacar hag evelse en em gemeront ato da genta oc'h kemend a zo da deuta da Jesus-Christ ha d'he ilis.

Ar Pap co ar penn eus an il-ze ar mouse foeltr var behin ha en bet savet gant Jesus-Christ ar mouse-se ne c'hellfa mouse ebet nemet an ifern he zacar. Hogen abaoue m emaint an diz en he zi hag a-boan a c deus ket kemeret an dud difeiz e pep amzer evit he criour en troan? Nag a bouc'h ne gemeront-hi ket e hoaz ha dreist oll hiriu? Ha bet a ra eur voar doare bresel bennag ha a o dele ket gwrat d'ar Pap? Ha pa velont ne c'hellont ket discar an ilis dre ya hemp re en em gemeront e tremen ho c'houmoul oc'h ar poulloù a ro muia harp deza?

Hag abaoe ne oufet ket mared da rei menegoudi d'an diadon e gompagnunet Jesus. Ia. gloar an oll-ar co da vezo gueriet ato coelbourien an diz oc'h ober ar brezel dezhan herrekh ma o deus ket eus ropertoù hennak da zont a benn eus ho meanoniou mulliget. Abaoue ma ano savet an oll-ar. protestanted, diapac'herien. diabiberien Voltet hervelkal a hep sport. hervech ma o deus ket ar c'hallout eus ho daouarn. o deus clasket ducaat an ilis Santel. hag evit dont ahenn a gemeniou benta ha deus great ato co clask en em sinober eur a dailon compagnonet Jesus dorret outho da ober ho c harg. ho karlu er meaz eus ar vro pa oa greiset ket ramet ho hanv diganthe

Kent an tailou-ma-ta oc'h eller lavaret ho anavezer doc'h ar re a ra brezel dezho ha pa velet brasa eur bouzuen ar feiz hag ar religion oc'h en em gemeret outho da genta co rad lavarr. e vont enn harp mad evit Ilis Jesus-Christ.

Ne velet ket an enebourien ronnarezet oc'h en em gemeret oc'h protestanted oc'h turked hag oc'h eun ebet eus ar re a ra fae var ar relijion a en em gemeront ket gokez oc'h ar gristienien chomar ha digalon ze o deus poan o tiskaez ez int bagaled an ilis. Ar re ze ell a vezo lenn e peoc'h. Goar dirk bien Jesus-Christ. erat ma en deus lavaret hor Salver he unan. eo a dle bezo goal ganet er bed-ma

Ar pez a lavarno amañ a zo ket gwir ma ten tud dirak dezh rakan da eveuat oc'h ar vrouezez ma. En Alper en eur f hanvaj municipal e zoa bamo eus ar sicion dalc'het gant ar vrouduer. Ar gonseillerien a en em gavent ket bod a zavare a roa red dezo'her ar vrouduer tud all a lavare lamet ar skol diganthe hag ho c'has en ho zra.

Var muzulman da lavaret no. eun den a religion Mahomet a zo var ai lenc'h. Gouzanet e vouc diganthon petra a zonje hag a lavarna

« Ne anavezan ket ar vrouduer chrisien, me ellan ket ho kaoz doac'h ar pez am eus gueriet ya mann, mes pa velan pou eo ar re en em zo en ho mesk. a lavarnit ere e tleont ober acol tud. hag a ra red ho dele ber ha ra skoazell dezho. »

Ar pez a lavaro an den divadet-se, pep den hag he vanfe ma me carlo avantet mad oc'h ar pez a draonon

Evel ma c'houlenchon resaet gant ar re ze e pemp diwezhiez ar *Feiz*, ez eus savet er bloa ma tremen eur mirion den benaoc'h evit kent evit ar marmouson kemmesa ne het ennez. pa zonjer pebez bloavez on eus tremenet pebez freuz a zo bet dreist oll e Frans. Ar Frans eo a zo ar baden vras eus an alumenoun-se evit Hreunerez ar Feiz. ha goude an distruch a zo bet enhi ne deus ket gallet sevel kemeut ha kent. Gouscoude ar c'harterou zokeo o doun bet mann da c'houzanv eus ar c'hrez a zo bet chomet ep savet eun dra bennak. Espernomp eta e lacai an dinaten-ze rust evit lacat ahiguz eus Jesus-Christ var an douar. epad ma vefe kemeut a re all o flank he gas enz hon touez an Eor da zelaou a draez ounomp.

Lyon. Evret eul lizer scrifet a Lyon, eur barzad a zo digouezet adarre var hor person Ars. Eun itron eus a Chaion clanv pevar bloaz a zo ha chomet var he gwele abaoue mzeck mui, a zo bet pareet an eun taol. Grent e devoa he dougen va hez an Aotrou Vianney evit ober eun navet hag eo en eun gavel pare oc'h ober ar pedennou divaza.

Setu ama petra a scrife d'he c'houlennour eus a Ars arnoh moui hui

« Anternoz eo he c'hellan ket couskel mes n o pet het anzon ne rei ar boan eo a bella ar c hoaskel dioutan; va speret eo ne c'hell ket repoz o zonjal ar pez zo tremenet en devez hurzudus-ma. Hogen ne het avoalc'h din zonja red eo din cuska

« Sonj, eur glantouret anter rare anlennet var hez person Ars. Hui a ma lezerer dan distruch ha dronaouet meurbet. scorner oa ta ann va daoulagad a zo an nn nelaz unan bennag eus ar re a zo var va zro a c'hoas va daoulagad din var ar marou. ha kerkent e stanc'h tomder ha buez o lont rabo va daoulagad scornet diarsoh a gomans e hoed.

« Beleien ha re all, an oll a bede. En em lacas a rejot da lavaret ar *Memorare*, mes ne ajot het he echuz. Santout a rez eul laouenidiguez ha n eus var an douar netra hanve oulh

Ma o pije sa gwelet n neve ep beza scouarnet gant den, hag o vont. Ferm var va divraser d'ar penn hueta eus an ilis. petra o pije-hu lavaret ? Chom a ris eur pennad a vroad an noter da adori Doue Ever Mari e hoar Lazar ne c'hellen ke eu em zalaga dioc'h n' brac'h diuzp ar. hag ar pez zo souezus n em ou mui a c'hoant da vervel, mes, goulen a rean ar vaez evit renta gloar d'am Meistr mad, evi rei da anaoui he vadelez hag he c'hallout. Cauet a rez din va oll eurusdet mnken a vje o lacat he garet hag he anaout. Na ouzon ket pegen e vjen chomet ene pouez ma touez eus tad missionner da lavaret dan e thou cupera ra nevz. Sentet a ris lavaret a reomp oll eur bedet evit irngarecat Doue neuza e vemen cuet da velet cumbr ar person meurbet. Goudeze e tebrn ep poan abet kentel ous oc'h eur bagel a zo ainmant po gonnaou hnie ha mous evit ar vech kenta. Em dndi a cavem touza va hnhan. Anton a ris var al lotes a ze an dro d'an ilis. En ann mestant e rèmn euvus evel pa vjem gouel eun nil gnech, hag a trapatkenn va c'hrouer en doe va c'hrouet a nevez. »

Nemet En derveziou kenta eus ar mis, a vedomet eus eur vere'hik inonank eus an Afrik. An Aotrou Escop he unan en deus roet ar vadiantet dezhi ha great eur bruzegen da eun aiver braz a dud a zo deut da zelet. Dishenvel en deus darzho pe gei bena gras eo ar vadiantet. ha pe ger renaerdig eo an dud kent-se eus an Afrik eleac'h ma vefer ar vugale c'hoas Inkunk. Dishenvel en deus ve pegemeet a vad a ra ar vreuriet savet evit prena ar sclavet inonank-ze

An afurance vaa ma e deus vardro daouzek vloaz. Bloaz a zo en edo e Annecy. Peder gaech eo bet guerzet. ha dougen a ra var he drec'h peder gleizen great gant eun hanaer eus bazach ma zeo bet guerzet. Prenet eo bet ev ar vech diveza. e Lalla. gant are hanet ar vreuriet savet evit kemeutse. Doare e deus da gnoat speret, ha coms a ra mad avanie h ar gaitch, deski a ra ve ep poan gaerioneza ar religion.

Peber gras ne ra ket Doue da eur bagel oc'h he lacat da c henel a gerez christen ! Gaelti ar vugaligou hanoure, er broiou d vader guerzet eve loenet mad ha great zokera ra i gouzoc'h dezho rgel na rez d ar chanel. Goal ganet e pep gis u ni nac'het e buez nemet en esper gounit gantho ha pa na vez ket an esperans-ze laket d ar marv evel loenet adar. Ha c'hoant ar vugale great, ep sodisiant ep anaoudegez eus ho Doue ep dan da lavarel eur ger dezho eus ho tad pehin ac en Ivr

Ob peber turfet e a be ra ket ar re a glask mouga, distruja ar religion greaten. Ar re a glask digas ar broiou christen da stad an ded gouez d vader ! Tad hag a defe a raiz mad delezet ar religion greaten. ne dalvent ket horroc h egetho. kent-se gouzoc h ha crisoc'h e vent.

G. M

Lavaret on eus bremn ez eus ter pe beder mann, eur ger bennak divar benn eur plac'h iaouanq eus ar Belgik hanvet Louza Lateau a ra bep gouner ez mont anetho he unan hag a zong ar merrou a c'houlion bor Za-ver

Setu ama eur pennad eus eul lizer scrifet gant eun Tad Labunta a zo bet oc'h he gwelet. An Tad ma ra nemet merta comzon ar medenn a rez var he zro.

« Da ouzoq beur anter cune an Tad Cabanis e c'hellis mont en he c hanpreg a zo kentel oc'h iochen eur manac'h Azuzet oa en eur c'horn e kichen ha gwele. he daouarn golaet gant eun tam tam a sea trouzul a darhadoa gant ar gond.

Respont a rens gant ar bruna damnder hag humilite da gemeet a c houlennan ouzhi. Clevet am eus gantho ne devoa het couskel abaoue an tregont a viz c'hwel (ni dra-ma a roa d an derveziou diveza a viz gouzoc'h) hag abaoue kenz nebeut ne devoa kemeret kea magadoues nemet ar gounmunion santel. Dishenvel a rens dan gor-

hag he dremenn a ra ma ma gant ar gerzh a hell e re lavaret e ra hag ivelmat he deus ma gant dhan resker

« Ar gerzh ema ar merdeuse a gemmere da redek d'an ene dre ar vern hag ar garmer pere hemp dare anterouz hag ena bihan. Ar gwelloc'h ne vankont ket ar re ma dre Pourvoaz ar c'hastell ne a vank da ganta ha gwelloc'h ne deuzont ma tremel hag ne ra tal nik dougen a ra eul marc'hoa ar garmerez spered. Ne bleo ne stag ar c'hwik gant ar gerzh rak he tal ez eus a dre a tra vank pe-vankoh pe bennak dirazo spered. Ha pehini ema ne vankfe ne a dost gerzh.

« Hanvet ma c'hwitanse gwerz ma d'ar garmerez 21 eost 1868. Ha derveza ne ouzon marvet dudiet ha c'hwitet eno. Mar garmer varlerc'h a gemeras ar c'hastell eno hag arvel ne a dalc'has gerzh. Dre a vefe garmerez e vefe ne ne deuzont hag erbin d'ar pevare e vankfoh ne he tal evel pa vije bet ganet ar garmerez spered ne he fenn. Ha hanvez e velar ar barnad ar hirio garmerez ne dre mantret ouzoh ene vank pe noa. Evel ar redemet. Ema a dle evit gwelloc pouez eus saver lor c'hoad hirio garmerez. Petra bennak ma lie evit he zevi gant he gerzh. petra bennak e c'hoa dalvez evidon ober c'hoaz hag ena. Lavar pe ema he vefe hag e doa ar c'hastell da vefe ar hirio hag

« Evit lavaret pempvet ar hanvez e doa da pempvet ar marc'hoa a hanvoh hor Zalver a lavaroa e c'hoaz hirio garmerez evit sklerc'h ma deu ar merc'hed zoareh he ganet. Ha hanvez ema ar c'hrec'h ar gwiriet ar merc'hed ar garmerez hag he gwiriet a ra. Hirio a velan a lavar hor ar merc'hed ema

tan Goelet em eus eus tam mester rac'hum pep herré goud a verka eur galoere hag eus all a eus ar pa rejt koulloet gant eus hoaran eus.

« Neta ama eur pennad l'ar devar he lenn.

« Paloma a anavez ac'hanon hag ar c'hrouer Louis Lazous. mes e oann mestr a eur ali dishab skignet gant Doue anan hag ahont evit ar skeud var an oabl Dre-ha en deus aneuh da ouzoc'h da Itrap pouez d'a rejt gant ar doa detaoe degas adarre ken euh Ha diskoaret ep ann ar varoudou eus a hanvaran Jesus Christ Jesus d'ar bed e deus bet Hanan hag he gwasaret an divanoud da zavarn a ouz bet Doue

« Ar re a ze bet carget da ober eun enkrask eus gwenved ha gwir ou c'hoaz ar merc'hed a c'houlenn bet Zalver a deus he bouezvet ar pec'hed. Neuze e deus Doue ann eu he doaoarn eun nadoz bir devet e deus he zil hag he lenn deuh gant tanvaoud ruilet en tan toullet e deus he bazet etre ar c'hig hag an ezvan Pa oa di eza bouezvet evit an deus gwad eus hag oll ar goatrign da zanve e oa gwir ar pez a lavaret anezhi dre ne c'hellent bet lavaret pedoas a ngoenn eus dre evelse. »

Paloma e deus roaevet ar merc'hed a hanvaran bet Zalver er bloaz 1837 Louis Fabian e 1838 Mari Maria 1834 Catell Emmanuela e 1842 Pep oaner Jesus en deus roet ar merc'hed se eus he c'houlenn da ene eus zonjal bennak Eur verlaguer en deus bouezvet pemp ha tregont hag a deus bet ar c'hrouer hoaen hen ez eus eun nadoz bennak En hon amzer e velomp kemmesk skoaz ar'h egel bocaoe Doue a deu d'en em zakaer dre an treou kerzuhon ne evit ra kentoc'h d'an dud dizoa hag evit ra c'houzanv d'ar re vad da c'houzanv ouc'h egel an dreug a ra hanv kemmesk a zanvez. »

G. M.

(Temmet eus a *Semeur Catholique Nevez*.)

AR GERHAMANT.

An Ampoent (Kentañ c'h.)

Dale'hat eus hanv bolog ar fin ann ter skoaden gaer. gant eus hanv evel ar brachoue pehini a zanpign da ganta ha ne'c'haot gaeaz ha ne zaskreg ezo ha nann ne-met d'ar pred dervez ann ter skoaden-se eo anavezet Abraham, ann eun paotad, ar muia. Mes araok kemdere'hel ar labouer-se gant ann da skoaz ann hanvaran e hanv stag eus ar marnerez ha. e ann da respount ann dud e hanvaran pere ha penn graet dan ann ha eperut pe a ziac'h da ober Lavaret a hellit gant gwir ann a vann a zavet kals hevelebiet etre Jesus hag Ioan, Joseph, Moaza etre ar Verc'hez hag Esther, Judith, ann arc'h a aliaoa etre ar redemet hag ann dour a haran Yaouank eus ha lerc'hen etre douvez ar mab ranket hag ar bara ar gwin kounnar gant Melkisedek, etre elfgan krouerez ar vuia ha ra bara ar vuia eternel. Hag, a lavaret dio, a bare pleg a dalvezout dezhe penaoz ann dud hag ann traou eus ann testamant-hen a zo ann eil, rag a Jesus, ann ar Verc'hez, eus ann aberamanchou ni hanvaran a c'hra ?

Ar respount kentan Kristen, a ra het dezo da ren kount a vadou var ber h'anat Paol. Kals doktored kals a zud eus a c'hanan ha a Jesus-h'ni e anan. *An ligne an aige monnent ? Ligne eum vocatum hodierno et mane-ra sed et prophetas ita vos in ligne meodered iterum habeamus iuxta rationemum apostolum. Fontem* da lavaret ra ha ebenderaon a ze e lezen Kristen ? a vez roaed dezo gwerzhid ar ez ann an ti vat anat Paol a ziskouez eitez ha skleur e zanv ha ar vadou e lezen Kristen hag e pen ned eus ar skeudennou se eus profesion.

I gwiriones anat Paol en deus lavaret kement ha a ligenezie gant ann Iar e oa dirc'h a vez ann eun, eus ann traou da vout. Ann abostol ar c'hoaz a deu da brouza divezin hor Zalver hag ha gaeg a velen brau hag eternel dre ar pez ma ra ha ma ra Ke kendelc'h chetu ann e hanv-pehiz gavomp ann ti ann ar c'hanaouet skritet ra penaos Abraham hen devoue daou vab unan eus ar vaouezourez, eunn all eus ar vaouez liber mes mab ar sklaveurez a zo ganet evez ar c'hig hani ar vadou ha ar promesa. Ann traou-se zo hel lavaret dre hevelebiegez *quae sunt per allegoriam dicta*. Ann daoare a vout ann daou destinamant unan hani meuel unan ar vaouez liber ha merbet an dra ar sklaveurez Agar ann tiredmant all eo Jerusalem ann ez hag hi ann en ha ar mamm ni

Chetu amze eur prouv a zo het skeudennou. eunn anaveziz kals kreiz h'ent hani agant Paol. Ar skribet ar testamant ez gavout het e vez Jesus hanvaran hag avanc h'ida hor Zalver e pouez pared unan dre dall ha gant ann hani Beelzebut penn ann dispriet, eunn-ha e ra kemeaou hag he c'houlennant eur hanvaran Jesus. Tud fall, eunn Jesus, c'hoant ho penn da gaout eur marh ha ne vez ran ket marh ebet deuc'h nemet hani ar prodet Jesus. Rag evit ma vez Jesus ez derres ha ker nozvez e lar ar pesk evit-se e vez mab ann den ez devez ha ker nevez e kaeaou ann donar Dre ar c'homzou-se e lavare Jesus ez het Jesus eus skeudenn ann ha ranvezenn. Ha gwir ez eo e ve het skeudennet ar gwaz ? ann dra a respounte dezan h dre ann oilh he dens evit ann tredé dens a ve mac'h ar gwaz, emaon en ar vezen agatel zavet e-kreiz ar horzdon vezabo hor Zalver en dann dre ha vare trec'h het mare ann oil. Chetu amze ar hornadon marhet pell ze dre vadou Hounn evit ma vez Hounn ezvel eur serpant Arem ar gwaz'h gwalc'h ra vel e ve zavet dreb ann den ha Sur eo e hanv eo het skeudennet moaer ann aotar dre ezkrifisou Abel Abraham Melkisedek rag ha hanv a ra ha lavaret hemañ ann ofrez ar ze ez ar hara vez gant ann oil da Elias eur skeudenn ann ar gwaz'h ann ar gwaz'h rag ann dre-ze a gavomp ann oilh ar sakramant.

Evit ann ter skeudenn ann a hare hor hanv da gomz, e'ann mar ebet, rag klaved ho penn ar ganaouen dudiou-ann. *de figura praeiugatur*, eunn *hanar immolatur agnus paschae deputatur*, dalar ann ma pardus. Evit

Digitized by Google

gaze hezo e zent bet tud ha na velant nemet chendeomoù e pob lec'h eus ar skiriur sakr evelse lirjen a gave dezhañ na skendeomoù rakoz ar podoù-bouzun a oa chomet en templ. Ha, a-benn mare ez idomp-ni a no var gan hent mad pe gamm, ema ar gent gan dilezel hag ann hini a vez. — Ken ez gouzomp a-walc'h da ober predegenn ar skendeomoù pe nebeut hezo ho deus pet a brouioù. Ha, a-benn ma vo lezet an anken ennañ, ne vankas a bobl a-bez ema hor Salver Jezuz Krist e-barzh ann hini. Ar-hont eunn den ha c'hoanta ober eunn gouzh bezh a-drugarez ar pian pe ano diouto zezhañ var hapar ar frank chomm ar-lerc'h ennañ ar marc'h bet dont dezhañ chomm noz, a-benn re ha ez ket nav ann hini mes Jezuz a vo ann eternite dezhañ. Mal eta d'ezhañ a vo evel-se dezhañ, ell e kalloudeg ez ha ne gresk morse kemerrit a-raz ma he zanier mes eunn den e hoanta ha merkañ gwir ha a vo evel-se graet evit an gwir nes deus lakaet an dud da gomz evel ma he hanv d'ar pez a re bet graet ha c'hoas evel d'ar pez zo graet. Dre-se mar deo gwir eo bet skrivet ann Skrivadurenn sakrez ann oberenn mar deo gwir e vez gwezen ar bardoù kentañ eur Gwezenn a vez, en gwir eo hor beza ar bara a vez. A benn ell pehak e ve gwir eo ha c'hoazet Jezuz eget hor Mestr? E petra e ve bodet ha ar pried gwiriet Sarz eget ar skiantourien Agar?

Dre ar pez hor beza lavaret e vefiñ da gompren mad perak e leverer en ann dle katolik da lavaret eo a hep ankouaj hag a hep hon ta ar religion en deus he hanvet ann ankouaj ar hent a eo bet kroget, nemet evit hezo he lazen hag evan tempi bras ha kaer a oa e hezo nemet dudi zo var ann douar hag en deje tud fidel Adam hag Eva. Kanet ez meza eus ho falez, o zec'he ho daoulagad e ouzpal a zeuche Jezuz-Krist, da reparl ho faot. Ann gilioù nevez a oa ann eil gwiriad ez ket var e kroaz ha hor ho redem ann hini a oa kroget ar wirionez evel Jakob e tremd Esau pe olonn, ho doue e tout ar bed. Jezuz-Krist mil, mab ar Wirionez hen deus ankouaet hag ganet ho redemm e zremm eus ho kuzuliou hag ho kalon. D'ann oad a zek devezh e tiwl d'ann tempi hag evel ma ann pevar e voe kroget ouzhtu doun gwalen pe doun dormunel, divezatoc'h hor gwiriadenn e Jerusalem da c'hoanlenn Pask. Hen a zeuz bet ma kroget gwenn a hep ankouaj, ann dud fidel evit gwir pe zougent bet ann hano-ze mes ho c'halonn ho oberoù a zo da Jezuz-Krist ze non ennann christenien memprou ennt ann a Jezuz hag eus ann oll, hena a zeuz evez ar aparet, kavet a zeuz ar vertuzion, ann humilite, ann doujder, ar zantelegez. *Ordinem membra eruut alii nexu quamvis in hac vita fuerint compagine secundum eumdem christus mysterium ait Ap.* Pipadurez ne divar gwerz eur manen arlleg ann ar mor pe ann eur vro benak reg ann dousiegez a dia-bell, dre ar skendeomoù oamp ze pegent var ann hanleu gwelet a zeomp ann oll gwirvoupou diramp, gwelet a zeomp ar religion ann ha c'havel ar bardoù kentañ, e ouzpal var ann douar-hont ann ar'h Nen, ar'h hanall ar hatirachod ann ha hanchan, ann hanchiet ar gwirioù a voe kroget ar douar a bremen ann deiz ma ez eus meneg kalvar ann e zeuz var he zal eur skiantenn dezho hag en trouligwenn evel hor Zalver var menez Kalvar. Ar-man e ra he breach ann ha ignore ne padont a zelerenn a dezho da gaoud pa ha all hagnic ann ar'h Nenn ha. Ann delegar zant divers. d'ho doujenn eitre ha divez h'a ha c'hanv da c'hloar ann Tad. — Pinvidi ar bautized a anan eus ket tud hag a ma da Jezuz-Krist kemmet ho deus a-benn vad. ar religionn, mil bet ann eil hanv d'ezhañ. Ha ma ez eur bet eus ha kavet hor ann den a ma bet interrit hag arouk doujañs hor Zalver. Nal beul. ta ann den ann ann eunn devlen penn ra hebiou an ehi vel ar c'hoanlenn *Christus nascitur ex virgine ergo Credo in eum. Sed iterum me vocabit ink imperatoribus Constantino et Irene.* Ar c'hristel a dlez da c'hoazel ann eur Zoue hag, kredi a zann ennañ ann hen a vez ar hanon adarre pa vezo var ann tron Konstantin hag Irena ar pez a zigouezas rag ezhañ ma vezo ann doun-ze e voe soulaet ar ban

Dalc'homp ma d'hor relijion a zo ann netra kaoc'h, netra kaeroc'h eilvana. Dalc'homp gwir ann dud-ze. Na vezomp ket kruiten-ze eskern dre hon kaoc'h mes dre hon oberoù pe da zevel ar vro, e savo eun hon euch ar zent eus ann amzerioù gwechall hag ar bannoù a-raok. I. V.

[*Ha pemzek all a vo evit ann.*]

BRETTIK.

IV

Enchouiñs an Dug a Vreiz a'hon truchuiñt hol pell da zonjal enn'ho breud. N'eus ket echu ar blouz ma savas ndarru gouz eget bouzus, dismantrus eivo ar c'hallaoueit hag ar vretaned.

Lazr a Orleaz ve, gouzo hanv hol a zevel tabut ec'h ho c'hoar gaer, a zo dezi ndarru da Vreiz. Goulennet en doa ec'h Frañsez ve digoulmet dezhañ ha d'ho servijout fidel Douze. Ha Frañsez en doa digoret dezho ho zevez'h hag ho di

Ar roue Charlez ne glaske nemet an to da hont da dalvoud ar gaer a gave dezhañ en dro var Breiz. Poultr gant an itron Sanzeo, e tuchennas ar brasel d'an Duk var digoret ma ve digemer d'ar re ma en em zave a-zoar roue Frañs hag a dec'he en he studiou.

An dug a Orleaz a garze eun ha vroue euz Charlez, mes kemeret a gaoaz ar devoz ec'h an itron Sanzez, ma en em lakaaz a-dre gant enchouiñs ar roue a lec'h da gemeret gant he c'hoar.

En neuze-ze a-zoar roue Frañs en em lakaaz an Dug a Vreiz hag ann ezver brez a brasoud hag a dud chomzil all. An digoret a gemeraz en dro da dud breizad Adam hag Izabel ha mared he madoù dezho. E gwirionez an Dug a Vreiz ne glaske kas, an dud chomzil all evel a glaske gwiskiñ ha vad he zanv. Lakaaret a raaz, e skrivi eil evit priñsed d'an itron Adam, hag Alan Albret, hag all

Maximilian roue ar roumanel. Iod all c'houe ar mop henn a Rohan

Frannez eu a zavas avechoe eu eur hoja he henn Ni a ameus hor merc'h pa vezo dent ar maro ha mar pich gant Doue e vezo demeret mad.

Dousc, daoust ma vos den leal eu devoa ve he aonch. Lavaret a zis da Frannez eu Aotrou Dug, an troa Anna ne vann eaz an nopla ha pavadica penherrecat ze en Europ eun den a zo e vezo eur brinsez dispar eun dijentil a reng haet. ha pa ve ar c'henta eaz a Vreiz, ne den het diuc'h ha doare. Ne het eur gurunen a Zukez en a dle mon var he fenn eur gurunen a rouanez a zo dlet deuh ha bez e devenn.

An Dug a Vreiz a zave he zaontagad varzu an Eav, hag a lavare

— Beloaued Doue bazet great

Ne het finperez eo a glasko d'he vagan he gwelet emzu eo a felle deuhan

Sioaz! en hoa amzer ne deo mui gwir al lavar-ma eun hoa tadou ro eurus eve eur rouanez

Comzomp breiza eaz ann ater all.

Cloc'h ar c'hufana-tan a zo sonet pell a zo an oll a zo cousket e kaer gouz an Naonet Ez rezon a ra mui trouz ebet ne gleiched nemet trouz reul potred ar c'hed hag eur bourc'his bennak chomet re brezad ep mont d'he di en eur gumpr hennak marteze ve e a je gwelet goulou. F can Dug e velet ve tri bremaes ariet jennet Frannez e a velle chomet da labourat pell an nos.

Meur a bini ean ar re o devo scrifet an histor a gomz deomp eaz a Frannez eil evel eun eur priez dignaon ha dudaiuez hanveuluc'he ne het gwir Frannez eu en doa d'en em c'hen oc'h Loiz XI eun den eaz ar re fina ha trudellusa zo bet bisoas Ar rouc'ze en doa c'houzet hem da aloubi Breiz ha n'en het mare hedan pa gave trog eun tu bennag Hogen an Dug a Vreiz ep clask trahinderen evel ma rez rouc'ze Frans. en devoa finesc hag ijin avaule h evit diken Breiz outhan

Goude maro Loiz XI en devoa d'en em sifen oc'h ar re a deuas var he lerc'h hag en devoa evel ar c'hlour da viret bet ha ma voue ben, an vouc'ze staget Breiz oc'h ar Frans

Re all e deuz rebechet da Frannez eil en em lezc, evel eun dall da vezz ranuet gant he alierien Hogen an alierien-se a zo tud a skuiet hag a benn ha ne het nouet ma laken an Dug he friaus rainc Lod anezho, evit gwir a zo eun a vro e hall. mes ben a voa ann re hanvenoc eaz an dud chentil brezon hag a deuhaze he frins. a rez brezet d'he bro hag evaioa an Dug a ra red mad deuhan en em harpa var ar re a ra tôul deuhan. Hag oaspen, a en em fiaza enhe nemet pa vez douzuet dre an oll ha dre gleiz ejen ha pa ne vez mui gant da ober nemeur a dra he unan.

Ar pez ze var ne Frannez eil. daoust d ar finesc ean ha mennoziu, da bere en devoa gouzet pell zumar, en devoa ar pez a gwel pendiuma e caioc'h eun Dug a Vreiz, cazanta eun he hapl. En nouvez ma bez gwalenn chomet var zuc'h da vailla hete pell an nor, Frannez eil ne het e dimezi Anna hag Izabel epken e oange. zonjal a rez ve peiz dezje da vezz var he lerc'h ha Vreiz mont carel hag evithan da vezz ze ha torret gant ar hoaz a chomc da vailla ha da labourat, rag he zavetar a felle deuhan cousiche pe gouziche

Ouspen an Dug a zo en nouvez-te var zuc'h e caiel an tour devez Var dro ameuzor ar gatzou a zonalia ar c'hastel Ann anna hoc'h ahont hag a zo nezac oll aster gouzket a vouc'ze strailhet oll o velet o tremen dre ann eaz ar pont gwen eve tri sh'ed pe di deuz a vez evel eul iskeden c'hoas dezhe N'o devoue het zoken an amzer da lavaret Pioe a zo? Na daoust ral didrouz en vann eaz ar c'hampros a gase da him Loiz a Orleans. Gwel he stralun ne vouenet petra da ober, ha lod anezho a lakeas sin ar grouz en he c'herc'hen. rak c'hui a renet en speujon o devoa gwelet

Hogen an tri deuz-te a zo tri den bro. e hag hag en anezho P'unan eaz ar gwaz cambr e taolpont eno he mantellou hir arzoh mont er gambr all eleac'h ma edo an Dug a Orleans Hoas anezho a zo en dent var an aod. hag egile a zo eun den mouang en he gwez amzer An daou gwaz ze eaz a Gastel,an aotrou a Coatmen ha Maurit ar Menc. eabaten azhervez ar c'hastel an den mouang ea Aiou ar Plessis Roc'h mesa carel an Dug a Vreiz hag a zo zhaoue eur pennad e servich Loiz a Orleans

An Dug a Orleans en doa neuze var dro ugent skoaz Pa zeaz an tri-ma beteg enhan e voa aheet en eur gudor vraz harpet ha benn gantkan en he zronsia. Sioaz! a rejont hete e douar en c'he zalaudi.

Ep gortoz ma comzje ar priez da gwaz cabiten ar c'hastel a lavaras

— Gouzi keleier aotrou Dug. ea eus da zigas deoc'h Loiz a Orleans a rezo eur monc'hourc'h beure, hag a respontas

— Fall ai sur mar dint gouzoc'h eget ar re a ra ne dont dija beteg enhomp

Var gracuzou e ingouenur voa ater all. An Dug a zalemnaz he zorn deuhan, hag a zalcoumpe deuhan eur gudor en eur ober an deuhan da vezz.

— Ah, emezan ar priez dignezet mad oc'h. Dousc zoun avaouc'h en devezo eus da vouc'h comzet, aotrou Mestr.

Ar c'habiten arsoh lavaret ger a vezz ear oll oc'h daou zen zoazhet a zo eno. evel p en devije c'houzet da lezu var ho zal hag he a zo deu da gleved ar pez en doa da lavaret He hasach ne zaplijou het deuhan evit douze, rag en eun taol a reas dioc'hto da zisclerin kement a vouc'ze

— Aotrou Dug emezhan ea eur harpa var an douar hag he glevo pounner reuz Frans hag an troa Benaper a zo e Auvergn. Soach mad o deuz da vouc'ze hon Duk hetag an he gre dreza Ne het avaouc'h dezho hanz zlouhet Guenod Plouarnel. Castelbriand Ancenis, hlloud a ra deuhe ive kemerout Nouzoe. Mes ne het eet

Naonet gantho c'houe. Naonet en em rifeano m hen toue. A heut all Itohno, trubard beteg ar fio a glask laeat Lannion, Tréger ha Guengamp da voar a do ganthan Doe'h eun in all e hoaz, ar zondardet a deue d'hor zioour hag en ho feun an den kalonek Monsay ha Philip Montauban a so bet grounnet e kichen Joan ha trec'het gant Andre an Hospital hag he c'hallonnet. Eur a dri mil ma von hor breiones ne deue digonezet a Naonet nemet e hanec h eant goezho.

Maoris ar Mene a davas neure Ober a reaz ouarre eur zell oc'h an Dog a Orlean oc h Dunoa hag oc'h ar re all evit gaelet peber min a reant o clevet kelemer kea doaniua. Ol e chomeut da zoejal teaval ho feun. ep lavaret ger G. M.

Eur pennad all eur wehall

Serita a var deomp eur a Gaulan Uselgost

Otrou Morvan,

O stiudi a ran, hag o pedan mar ra mava mad. da lakat var ho kaseten breaonek aon doa historik amara variere'h. Ann hini kenta so c'hoarvezet eon eur foar bennak eur lano departament. hag ann hini diveza e bourg Brenaulia.

1° N eur bet c hoaz pell amzer eur marc hadoar lorned a verzas eon eur foar eur roun eujeoned c'houe'h kant aour Peet oa e paper da lavaret en. gant billejou bank. Ec'his o eo bet pioruhk ar mac hadoun a gassaz gant han ena he c'hoden eunn oeuleun krampoez. e mesk pere en doa saket eb sonj he villejou bank Mont a reaz eun eunn boscaler da gerner he bred hag o veza frezet eon eur sandell he grampoez hag he villejou bank. ha greet trempa he zouzen. o diboaz oi Ar pasorbez mare hadoer a zebraz hag a lipkaz ena e garrinnez he zaon e hant scoet.

2° Er bla-ma eur formier bara guinz ha bara-zegal. O rhom eun eur sourgadennek. e n em gave skoet gant eur goer gleuveil. Eur medicin kaz o veza dent da lakat ar vrer a gilar vagare ann den klan er gavaz da vont d a velet Dasweest ho teod din eme ar medicin. Ar c'hlanvour a zigoraz hvaz he c'hinou hag a deonaz he deod er mear Eunn teod fall oc'h ouz eme ar medicin koz. Han Otrou eme ann den kaz Eun teod bouz, eunn teod fall ize oc h ouz, eme c'houz ar medicin Sekel possub, Otrou eme ar c hlanvour En. fall ize a gavan ho teod eme ar medicin evit ann dredo gueach. Jesus-ta, va Done, eme ann den kaz. Hema na nec bet braz, rak evel on dougnet da lavaret kaza gomer a krede ervad ado ar medicin koz eun drinkour eur ar re gueuta.

C.

Eun den dispont. — Pa vez ar zondardet var zo evit eur vrezel bennak, pa vez red dezho tremen an nos var eur hleuen bennak ep kaz toun azroc'h ho feun nemet an oubl, e reont tno, hag na dro d an tan-se rod skoa maro a gouch rod all ker enlet eo ho guele. eo c'hallout ket kouskel, hag en am kea nenza da goula historion evit an em zistoun ha tremen ho amzer Eao historion ma petra-ta. e vez hano eaz an taolion caer en deus great pephini pa gaelet ober eun an taolion dispar great var eun darhen vreze benneg. Hano a vez ive eur an tarzonnor. eaz a draou spontus. eur a gement a ve gouest da strafusha ar re aonnta

Epad ar vreze diveza. p euo ion arme e kichem kaer ar Mane e voa eun nouvez eur vardien zoudardet a kichen an tan. Harvailion a ioa. ha pephini a lavaraz he bez. Hano a zoa a boured ar zubat a c heler noz, a dal varu deu d en em zisklez ep conta an taolion caer en doa great pephini anaiho.

Daou ofiser a ioa ve, hag unan a lavaraz

Me a em eus bet aoun nemet eur vech em buez.

— Ita me eme an ofiser all n em eus bet aoun morse, ha n em bezo ket zoken me n em eus zono na rak beo na rak maro

— Unanaire, eme egile, e pezo aoun arack ma vezo echu ar vrezel-ma.

— Ciaouaire n em bezo bet.

Ar c hlaoustre a voue laket an noz a dremenza, hag en dervezioa variere'h a voue eun abaden, ha zoken tom avoue'h, oc h ar Brusianed Meur a zoudard. meur a ofiser a chomas var dacheo ar vrezel. hag en ho zonez unan eur an daou ofiser-ma ne hini a lavare en doa bet aoun eur vech.

Crid a reat oa zanet hag he vignon her c'hrede avel ar re all. Hogen hema. an h ni ne dlie caout aoun morse, n en doa bet droug ebet ha pa voa echu an emgann e tntroas ac'hano varzu kaer da glask lojeiz Mes hemeul a dud a ioa ma voa poan o caout eur c'horo bennak da zaiea he gorf.

An ofiser-ma e gavas gouscoude eur vaz zoln da laeat dindanhzo var zeurso eur gos cumbe benank Skoa maro evel ma zoaot, ar zoudardet kez a gouska o eus fors peinac'h

An ofiser en doa laket en he gichen eur fuzi hag eur bistolen dro N oa ket pell oa moredet pa gleo trouz en he gichen Sevel a ra en he gousaoz. hag e ve eun doare teun a zirazhan goloet gant eur vantel zu hag a tiskenne bete o doar

— Piou zo aze, eme an ofiser disposl?

Neuze e rieu eur voaez glac'harus hag a vije lavaret a deuje eur ar bet

— Da vignon, maro ini derveza zo

— Petra a glaskit?

Lavaret kenavezo dit ha cregi c'hoaz eur vech en da zorn: hag an teuz a dosten.

An ofiser a grog en ho fuzil mes creun a ra a zorn, cregi a ra en he bistolen, mes ne gaf ket ar blaen.

An taua gant eur vaoez scrijus a lavar

Let ar re-ze. ne laser ket eun den maro, ha te fell dit va laza daou vech?

An ofiser a laskas neuze eur grisdeu gant he strafull.

Coulet oc'h eux ho chaoustre, eune ar zoudardet all a zo dilonet hag a saoue

Coulet em eus eune an oüiser mes eur goat dro oc'h eus c'houevet din.

Etre daou an teiz en doa Laolot he vantel, hag a ris-kaeze e he vignon a oa ket mare evel ma sonjet. N'oa bet nemet glaoza eun nebeur ha pa voa distro he zoudardet e doa he coulset da spouta ha vignon eveise

Eur goat dro zo c'hoar et din, a lavare an oüiser dispont, hag e gurionez eun dra fall eo clask spouta tud mes eve ar re a deus var ho meno aoun na rak Done na rak diaoul eo alhez ar re esa da strafoüilla pa re menog eux ar bed all.

Caloun an Aotrou Escop Sergant a zo bet plaset eo dis Corbigoy d'ar seiz a vit here. Eun iuver brat a velcien hag a dud onorabl en em gase eno evit ar seremoni-ze En iliz-ze oa bet badezet an Aotrou Escop a Gemper hag eno tud re vro a dene da renta enor derhan Aotrou Escop Nevers en deus great ar seremoni ha great he brezegen a ganv

Kelver ar Martirik a gomz eux an digemer mad great eno d'an escop nevez an Aotrou Faya An oll a oa el laouenidiget oc'h se velet oc'h errout An iliz-ze a zo tost da zouzek vloas zo ep escop. Eur gazeton a gar Sant Per, ar gar ma eme an escop o chom enhi a lavar Anna ez eus kement a encon mad hag a oaver avoaie'h ne deus ket a zivaligez nag a frankiz ev eur vroad tud ep ar religion ma o devoa eur vall ar vraza da velet eun escop nevez o ont. Hag en hun tonez e c'houzer mad ne deus nag ur vro tad na leaiket ep religion. Evelse ar bobl a vanden a zo eat da zigemerel an escop pa zeo diskennet eux ar iestr en doa he zigaset anna.

Ar pennad hent hoüaro, eitre Sant Brieg ha Quinlin, a zo bet digoret d'ar zul 12 a vis du Eun darvoud a zo digouezet epad ma rent ar gouch-ze eur tud a familh a zo o tucarga eur wagon hag a zo bet flastret gant eun trein a deue dioc'h Quinlin Perag ave da zul an bevelep goueliou?

E Santez Anna Vened ez eus bet er sizunveziou-ma pardonerien eux ar reng buela. Ar jeneral Cissey ministr ar vrezel hag ar jeneral Bastoul o doa great ar re. epad ar vreze da zont da bardona da di patronez Breiz-Izel ma na vijent ket great prizonerien gant ar Prussianed. Dent ont da Zantez Anna, evit delc'her mad d'ho ger ha great o deuz eno ho devosionou evel gour bardonerien

An Aotrou Pustec, person Sant-Divy zo maro er sizun dremenet.

An Aotrou Mahe beleg evit soudardet katolik Brezoz hag abaoue eur pennad zo o chom e kemper, a zo marv ve en derveziou-ma.

An Aotrou Cantinot zo hanvet person Sant-Divy

PRIS AR GIG.

Kemper	48 Da	Pont-s Aven	49 Da.
Pris an doen e kreiz kear		*Pris an doen d'ar mar*	
Gwiniz	31 lur 31 c.	Gwiniz	31 lur 00 c.
Segal	49 lur 01 c	Segal	48 ur 96 c.
Riz	48 lur 1 c	Riz	48 ur 20 c
Ed-du	47 ur, 48 c	Ed-du	46 lur 35 c
Kerc'h	46 ur. 2 c.	Kerc'h	49 lur 00 c
Avalou douar	8 eur 00 c	Avalou douar	7 lur 00 c

LEVR BUGALE MARI

Gant an Aotrou Chattox Chalont a Zant Brieg.

Moullet evit an oll guerh, ha cals caeroc'h ha difa roc'h evit ar vech kenta

HISTOR BREIZ

Gant A de M

A zo moullet evit an trede gwech.

An dud divar ar meaz a gar ai levr-an kentelion enta divar benn ar pet zo aremenet en ho bro.

Al Levr-ze a gaver er braz eut an tiez a verzer Levrion enho.

BUEZ HOR ZALVER JESUS-CHRIST,
HA BUEZ AR VERC HEZ VARI,

Gand eur pennad sonj var ar c'hentа Misterion.

Moullet eo en eun doare ma vezo eun bras da lenn, gant paper kre ha lizerennou eux ar re aelerra Credi a gillon ean e pign d'ar re ber e hemero. Ha pell a roa ez oa tud oc'h he c'honien

CAVET E VEZO :

E Brest e ti an Itron Normand

E Landerne e ti an Aotrou Desmon ma

E Montroulez e ti an Aotrou Ledan

Hag e caiz eux ar c'herion hag an bez ma verzer levrou enho G. M.

Duet hor Zalver Jesus-Christ ha Sconi ar Maro Mad a zo ho daou laket e brezonek gant an Aotrou G. M hetuk

PETRA DA OBER?

Levrik scrifet a enep ar gouez a glasker da skigna brema elouez an dud.

Moullet e ti an aotrou de Kerangal.

DESPOUEZ D'AR REPUBLIKATED.

SKOL AR MARO MAD.

Laket e brezonek dre urz Aotrou Escop Kemper, a gaver en tei merket evit Buez Jesus-Christ.

Ar Gerant AR. DE KERANGAL.

Kemper, moullet gant Ar ar Marnac, Moullier an Escopti.

Disadorn 2 Kerzu 1871. 8e 337 Seizved Blavez.

FEIZ HA BREIZ,

KELOU A BEP BRO, HA KENTELIOU VAR BEP TRA,

Digaset bep sul da gement Christen a gomz ar brezounek.

CONDITIONOU EVIT CAOUT AR GAZETEN

Evit ar Feiz ha Breiz, Courrier-du-Nord hag ar Mouanan evit eur bloaz diou scoaz evit c'houe à viz, pevarzec real

An Abonnemanchou a dle bemn pred arvoug caout ar gazeten.

Ia bet en tapo hel en dro ar c'hoaia caulou a rann gouez na me reho le abonan ol, i ne coundert nel abonti a nevez.

An abonnamant a gemerr e ti an Aotrou an Kanaouen, meulier an Eveché, ru ar Gopreiz n° 18 e Kemper.

D'an Aotrou an Kanaouen eplan e tlier adreuz ar pemdezhou ha kemerel a zeli ar c'herchad ar Gazeten

Ar skrifou da lakat en Gazeten a dlear da adreuz d'an Aotrou MORVAN, eplan.

KEMPER 2 Kerzu 1871

Ketra ne lacq nec'het ec'h hon tud dileiz eget ar bed rudon. an traou ze a velet o tigouezout ha ne c'hell ket an den lavaret penaoz e tigouezont dasouit d'ho oll ahanal ha d'ho oll vuenesiegez. Doue a fell dezhan avechon disklerez ar c'halloud euz he vreac'h evit rei kentel d'ar re na o deuz ket a feiz ar gredusted kaer enhanamber o re euz dre lag e dreuc'h creuan ol gouenesiegez doue declared. Evit anaver rei a re en euz laoz ar pare da cuz dre c'hoaz oc'her mui hanuel, euz hete dar ar maro, ha kemeatue rpad ma tacfemo ar redemmed en vez pare chel evit an doue-ze hag he horez a re ep mennoz chet. avechon dre ver na euz bedeu dre verzuz mar hanoe doar hec'het euz ar feuteun vennaget hanoah

Ha neta a dra zur pesdra da lacat nec'het an dud da lezz e deus lakat Doue er maez euz a beptra. Hanemmet gouzoude anezho ne c'hellout ket mirel da zezo ar hanval da zezo e velout euz eur c'hallout hag a re dreist neve an den ha da lavaret evel ar gristenien Dorn Doue e ro anna?

Cals anezho avad ne anavezout ket eur hanval hag hi ec'h he vriet gaol ho daoulagad hag e touch outhon gaol ha daoare. Tud evelse a zo he ar scrienpen ha lezz an hent o para Crist a raint ar digarez en nac'h en re euz dre hanvalen. Cavet a vez gantho ar ger meur. Hogen mar goulennet digantho petra eo an dra-ze e velout per het avanc'h. Marteze e vizlagien deuc'h eur hom lavit pe eur hom gret hanvag ha gouzo ma o pezo clevet gan ho cals comzou. cals sorc henoun. e c'honezot petra eo an meur cals acheuioc'h eget an vonsac'h diegent

Kristenien christenevez. an natur eo Provideus Doue e cuz ar bed re d'o evit ma re ha re ro ar vertuz e ro Doue dre ho oll e halloud d'an douar da lacat da nevel an oll bleuz hag ho oll froeiz a zoug evit connoez an den. Men evit tud dileiz ne fell ket dezho a Zoue. hag a zo red dezho gouzoude ober euz an natur euz douez Doue e defe dreuzhi he unan oert ha vertuz da lacat pep tra da brezha evel ma. La gueiomp oc'h ober evit ar re-ze e zeo diez meurbet rei da c'houzout petra a fell dezho da lavaret pa gomzont euz an natur

Na ouzont ket hirroc'h pa lavaront e tigouez an traou dre zarvoud (hasard). Pa zegouez gant eun den caout ar pare pe eur c'hras all pa ker gouiet hag er mare ma ker gouiet. e re red da traou anezo en defe an darvoud-ze skoaz ev digouezout anezhan he unan dre ar mare hag el leac'h ma ker gouiennet

Hogen an dud dizoue-ze gouzo bezz gouiet burzudou e tigouezout gouzo bezz ket red dezho anzavo ne deus na zisiel na gouenesiegez goest da ober hemenc'h oll, na zoken da rei da anaout penaoz e c'hell an den an digouezout a anterin na muy na mens ne deus na burzudou na mirac'hou, ne dle an traou burzudus a gomzer anezho nemet trompilerez?

Ha ne lavaront-h ket hemdez ne deo ar vrudeur ar e bourrat ol temperet carget da ober scol. nemet rann, ne dint mad nemet da delaur an drouklijen ez speredjou. ha ne c'hell ar re-ale nemet gantho gouzout petra rpad ma velont gant ho daoulagad ha ma zeo evel dezho anzao ez eo ato ar sugale arouiet gaol ar reiginaet deskadurez ha treac'h a gals d'ar sugale savet gant ar vaner. ha meuleudi scol dihanet ganeho ho unan?

Ha ne lavaront-h ket c'hoaz mad ne deo mad ar vrudeur da ober petra ha ne gasconi-hi ket en em zonjer anezho epad ma zeo evel dezho ho meuli evit ar vad o deus gerat var an acheuenou brezel hag e leac'h all. ha ne zoken ar groaz a honor da hanvenout anezho?

Ar burzudou eme an abostol sant Paol a zo evit an dud a vad o ha ne ket evit an dud hadarzet. O velet eta Doue ne c'hober brema burzudou skanvoc'h eget kaezan. oc'h ellezp evidi ra vez kaer o deus ket a dud ha a o deus ket mennoc'h a feiz eget tud disonder. Credi a e hellomp en deuz ive soujon a dregarez e kenter hor hen, pa den

da sichenn he c'halloot evit digori ho daoulagad da dud hag o deus kemeret a oant a selerijen.

Setu ama eur pare burzudus digwezet ellarre e Lourd.

Eur c'halvez eus a Lavaur, hanvet Francez Macary, eajet a dringent vloaz a zo abaoue tregont vloaz, c'hoazet eurus ar gwiriet en he zivesker, hag alies e c'horent hag e taolent ur brin ma voa eur sorj ho gwelet. Aner na c'hellc ket labourat, ha ne vern nemet dre ar sicourou a roe dezhan brezvez sant Loiz e pehini e voa en em laket.

Cals medisinet a voue var he dro, hag oll e lavarent n'oa ket a bare evithan.

He ené a voa ker claer hag e zivesker Macary ne d'an var dro ilis ebet, nemet d'an derveziou gouez'hemennel gant ar vrezvez. He boan a voa cre, hag epad ma pede he bried devot evithan hen ne rea nemet sutrel ha tom.

E mis gouere Macary, red dezhan chom evel pa vije stag en eur gador a zo enoeut maro. Clevet en doa bamo a Iiron-Varia Lourd, hag en em laksas da zesa al lavr great gant Herri Lasser. Oc'h he lenn e voue tenerri he galon bets gouzik.

D'ar 16 a viz gouere, pe voue het peiri c'hoarvezo gwithan ne c'helle ket chom var he gador. Lavaret a rejas d'he c'hreg red eo din mont ac'hanu — Ha pelaer'h a fell deoc'h mont?

— N'oa fors, mont a rancas dun tu bennak.

He bried her sicouras da vale hag her c'hasas da di eur c'hoar dezhan e kichen ilis sant Alan. Unan a gavoed an ilis-ze a deuaz ve en o hag a savaras e zaje antronos da Lourd, lec'h ma doa eur gevridi bennak da rei dezhan, he graje gant pligadur.

— Ah! da Lourd a zis, emas Macary mad, lavarit d'ar Verc'hez do-ze ez eus ama e Lavaur eur paour ken micherour a zo bras he zivesker ha na c'hell mui herzel oc'h he boan. Pedit-hi d'am farsa pe d'am lasa.

— Eur gevridi dies a rot ano din, emas ar belek mar gouleafen oc'h ar Verc'hez ho tasa, ma voar vad n'oas ouzoun ket.

— Mad, pedit avidon da vonn, ha digwet dis eur banne dour eus a fountein Lourd.

Tri derves goude e reseve eur varedadik dour eus ar fountein varsadus.

« P'am boue ar vared-ze etre va daouarn, a lavar Macary he unan e ra bahan gantin d'am c'hambr. Eno e oa var va daoulin, hag a ris d'ar Verc'hez eur bedon ver mes enaouek. Tenna a ris va bedrou hag al lien a oa en dro d'am divesker. Dasergu a ris dour var lnil va dorn hag a voalc'has va divesker gantan. Goudeze oc'h efa ar pez a jome a vour er vared. Neuze e tis d'am gwele hag e couskis.

Setu me o chom var dro anterroz, n em oa mui poan ebet em divesker. Touch a ris outho gant va daouarn, tam cour ebet mui. Setu me o crial oc'h va friad a lea en eur gambe e kichen sunous pare!

— Da viod out aet, emezhi? Cousk ouz ze gwelloc'h dit. Cousket a ris evel n'em bez ket great pell a zo bete neuze.

Antronoz pa zihunis, kenta a ris oa selaet oc'h va divesker. N'oa mui na cour, na gor, na noun, ar c'hroc'hen a zo ker flour hag hen pep den oc'h, ker flour ha me zo c'hoaz birio.

Daou zervez goude, Macary a lavare d'ar c'hure en doa degaset dezhan an dour bersadus. Brema eus douc'h; ar Verc'hez e deus pared va divesker, douc'h tu ne da barea va ene.

D'an 18 a viz gwengolo, Macary a lea da Lourd da lacat he vodreou a spill e chapel ar Verc'hez e merk a a zmondaget vad. Eno a tuheas he zivesker oc'h cloc'h, eno her guelet o vonela er chapel hag oc'h an daol mantet oc'h pehini e toulas evit ar bedervet guech abaoue m oa bet pared.

Oc'h krol kemeret-mn en eus daou bennad skrit great gant daou zoctor-medesin evit disclerin ne c'hell ket an den dre vouesneges na dre loutaner aber kement all, hag unan zezho ne varc'hata ket evit lavaret ez eo ar pare-ze burzudus.

Rom. — E Rom ez eus eun imach d'hor Zalver, commenet a greder gant sant Lucas hag echoet gant an amer. An imach-ze a vez cuset en eur chapel hanvet *Sancta Sanctorum*, sant ar zant. Pa zigouez eur gopi roue pe eur goalheur benneg e vez cuset ac'hano da zant Ian Latran pe da zonez Mari Major ha laket a vez d'ur bobl evit ma teuont d'he henori. Er hloa-ma eo bet cuset da sant Ian Latran elec'h ma zeuz great tri darvez pedennou dirag an imach sintel-ze.

Ar vistri seoi a zo laket gant an dispac'herien e Rom, a zo dent da vez ken diferi ma nac'hont oc'h gurionezou ar religion. Ha ma teskont a vouez buel ar c'hontrol d'ar gurionezou-ze d'ar vugale zo fiuet enho. O velet-ze, tad mousuk vad o deuz en em glevet hag o deus bet ar gouzach d'en em lacat he unan da scolia ar vugale o deus kresten. An Tad Santel a roe an den-all digemer d'an dud mousuk-ze, hag ho unganekas ouz ar vad a reont.

Er memes dervez e reseve ive ar vugale eun a skol sant Vitus hag e c'houlenne outho

— Prometa a rit din hen fur?

— Oh ia. Tad Santel.

— Mad me ze da rei deoc'h peb a vetalen.

Ar vugale o devoue peb a vetalen, hag a zoaz ac'hano fouga meurbet enho. G. M.

Diverbennat kinkinamou evit ar re ne hell ket kenet epad dispac'h Pask.

An tad Ponlavoy a gompagnunen Jesus, en deus dastumet, en eul levrig, ar pez zo digouezet gant ar pemp tad eus he urz a zo bet laket d'ar marc gant dispac'ho-

Dans Paris. Gaston a rencontré un individu à demi-ivre qui lui a raconté avoir tué sa femme et ses enfants. Il a été arrêté et conduit au poste. Il a été interrogé par le commissaire de police. Il a été mis en prison. Il a été jugé et condamné à mort. Il a été exécuté.

Le petit chat a été retrouvé par sa maîtresse. Il a été ramené à la maison. Il a été soigné par sa maîtresse. Il a été guéri. Il a été heureux

AN GARGAMANT.

[illegible]

Ar skrudern greta ran dreiset nan zeiter a berhum ran hann ar Lamda nann an sarrida Abrahum an fgura prumgnaster ruam fenar ummalgtar mare serrik gertet pegn a rran le a Abrahum pehimi rrera han. Pael a dupernas a rnerb peh rupt nat rrar gerik ne ve het a ra rar ar pert ar h ar het brude. Ikrubra he het prenara gan ir ann dreir hrez r p hare i pann dred allas abred he h rechbant k a da Zenar rrel en rran rr d nann dreimi dre nan rhdrer. Kaban a rrehbrat hrenann he fer grera dre ar rpremi a p rgan trerbe ag perag hrrek h ret annan ar hrrbe ran rrem dreha rranhen hag rra rran rirrt ann rrann ril drirg f he re pr a h h h h dre h het rpremi ne rir ar rr ran pann a hrrer.

h a rrenrder Ibrar hren dra rran her r drer he grrarer dra a hare rran rra rr dre het hare i rra ann dred da p t drer h rrenra ar a ra het rrarder a pr ann drrarer hra r rred rrer hag rrann nater rrit rrihra rhr p. Ir rra da h rrihra Ibrar rhrgra. Nar grrira r rrer ann dred rran he hrrgter he rhrgtra rar Ibrah rr r t h rrert ar pa gar hra ar Ihr rann ag Ibrar ararra pann rhdrera a tar h drrat ha h rr rt dr rrdr ar hred a t rrat da rrag hr hr rr hrrgra h ar pann rran rr g rrar Ibrar hra ran rra drrda ha r he rrarh. rhe r ar gra, da h hrrer rrar galrert Ibrahum. N rrra het ha r he h het he ra rar garg har ha h rhrrar ann rhrh rr rr ha da rra pr d hrr Zenar p rra hrrpart harrar rra hrrar Ibrahum. Ihra dra rr r h rrahe rhrrra ar rr r a rra a hgdra hgdra har hag a dhr harrat hrda gann rargra ra rhrrt ann drrdh t ganr Drrar hr-ranra d hrra tad hrrda rag Iha hrrar da r hrrarl rar dra dann rrl hhrra ganda Ihr ra ha hrrarl ar hrd a ra rr hrrart rarhrad a dral rrar Ibrahh hag hrra.

Ih a rrrda Ldh r rrag a t Nrrah rhrh Nrar Nrrh ra dra hrra 100 rhrrh g ra Nathrrahrm hag hrrhra 360 rhrra g r h ran rr r rr Iadra r ra hrt h hag Abrahum a r r hr rrarra da dr rrra all a drar hrrag ann dra hrrda Ihrarrt rrdr a ra hrt pha rrarrer d hr r h hrd na d hr r hrra r gra r r g rt ganr Drrar rhra rha rrarrt d rrra I rrra rhrd p rrar r h hr rparrt hag rran hr ganra. I ra ganra hrrt a hrrdrrar rrar rrrhra rrra drr dr rra. h ra h hrt ra hag a hrrt ganr ar rhrrra rrra hrrdra rr. Ihr rra hrt hag a hrrt ganr rrrhra hrrdra rr hrrp rrarrt ra hrt rrr rr dr hrrat r h r hra hag rr ganra h ra Drrar hrr r rrarrdrt d rrra rrarrdrt hr d r ginar Ibrahum rra rr dhr hrt hrra rrparrart dha grrda Drrar g rr ara drrdra da hr rrt drrra hr r r rrar ganr rhrrarr r a rrar h r hr ganrt a rrrhga ar parrarrth rarrr r rrra hrrarra rar ar rhrrarrra hag rran hrarrarrra drr rha ra Drrar a rra ganra hra rha rhrt rrra Ibrahum. Ihra drr rra hrt rrar a hrrarrh drrrar hr rhrra parrarrdrt darhra rrt rra r rra ha pra r h rran da rarrhgrad rrra Zenar ha rdh rr parra rrarl rran rdl drrdrr a rrdra a rrra dlhrd hg d ha ganr ha rrra ganra hra dra rrarra ha rrdra rhrd ha rrdra rhrd ha rrdra rhrd

Kaer eun Tad er Partaèr hen Aven, eunhoaret d'ha zerr h.

Ar pez a zo eun dra zourret d'eur h. lennour, a ne vremañ mui-henn 1870 eus a vez quemplet dre ro herrè en eur gouarnel eus ar Belgik.

Eun dremmwel zounnuz a vez bet lakeit par a Frañs, mijet a ho map plaoz war a ugent mil-den-dre eilo entanet evit mervel en eur gouarnel eus ar Belgik. An oll er gouarnel a vremañ hag a vez bet lakeet par urzher pemp kêrpred ha gwir-gounnar, a zo bouilh zad.

Kaer nemet mui-henn 1870 e vez ro eun tol da vrezel ouzh breiz dijuntre ch'ha vezont mirhet er gouarnel pehiz a vez hoas eus a ze ha he-unan ha vezer bet.

Ha pridedegez a vez d'ehe kriet eus a zarn ha zad.

Pemzek mizien en noazvez kaer hen hem gavas e hoas tremen h ha mouez h pounner. Eur vech eus ar c'hrêz en ehoarz a hoa ar marh e pebez h hag ha enormante eh ne c'halve ket kaout ber gwele. Ar merh a zarbet mui-ha-mui gwech vel ha re eus gwerh war ar skipiou a zouge war ha dilad. Ha marse h mirhonde ne vefe netra N'he devoa mui reputi ebed na mui na diz.

Er bla ar spered a houe e marh hag ha zouvrantez hen hem vad e ehe da varo en eun doare ebat vad ha zad a vez hag eho bouzar e kreiz ar Parlamant, e pe-ker h, emezi-ho, er bemdez ouz marchosi ch'ha.

Ha nebeut ar zad ehe pehini a vouez pegen mad kraoza edo he zad ag pegementoù a c'hoarvez a dregarez a ziwezhvez d'ar pastor hen devoa great en he varo. A vez pedi marc'h e kreiz ar marh hag a hoarz eviar hag a lavare: « Pemdez va zad pastor (hen oa ar pergator?) « E ho pehini a vez kemmesk ar zklerijen d'ar pouez? »

An tad a respontas d'he verc'h e vez bet kondaonet d'ar pri vad dre an dleg ma vez bet produet gouzoug ouz en he varo. Ma vez bet lezet ha ruet en he gwiskou. Lezet zo bet a-berzh ar c'hi d'ar zi ha re ar bed e hoar vezont h hag he verc'h he bedjerez, pedet ed ma hen devoa ar Barner dour he hini eus he garadez vraz evid ar bedjerez ha devoa bet holl eus ar pri hen devoa great evid e hoa ezvil e kam a he devoa gwiskou gaz a vez d'ehe eun dra gwerz a hoa ar gwiskou hag a vez ha he-unan e hoa ar gwiskou hag a vez ha he-unan e hoa ar gwiskou hag a vez ha he-unan e hoa ar gwiskou.

A Verc'her Varn, emezi-ho, a zouez vez da vremañ da zivad eus ha « vez ma vez bet devezet hen d'ehe en he varo skrivet ta pemdez en hanvez d'ehe d'he ti gourtisi. Ha neb a ziwez ma vez bet kaoz eus a gwiskou-ti-ha ar gondaonet marh hag a c'houzo h eus pehini eus a vez bet lezet dindan da gavout he vrec'h da c'hoalkon vihan degant-ti-ha.

An noazvez hen hem gavas a-berzh ar marc'h pegen c'hoaz eget dispar eus ha he varo en doare ebat vad eus ar Barner d'ar pri vad eus ar gwiskou ha he-unan ha he varo. Ha ne vez bet lezet ar gouarnel eus ar Belgik ha re ar bed e hoar vezont h hag he verc'h he bedjerez, pedet ed ma hen devoa ar Barner dour he hini eus he garadez vraz evid ar bedjerez ha devoa bet holl eus ar pri hen devoa great evid e hoa ezvil e kam a he devoa gwiskou gaz a vez d'ehe eun dra gwerz a hoa ar gwiskou hag a vez ha he-unan e hoa ar gwiskou hag a vez ha he-unan e hoa ar gwiskou.

Hen ar groaz a vez d'ehe eus ar hoaz hen ar groaz hen devoa ar vertuz da zonge koh eus ar vedevenn ar flammou hervez e hoa ar pez hen gwele kroget ha verc'h. « Ar c'hlizour glaour » emezi-ho, « e ar c'hlizour glaour a zo ar zul vihan ahi koh vech eus a vez ar vedevenn ar groaz d'ar zabotou ha da zouzanad ha fazioù. »

Ar verc'h a lare da vihan ahez he zad a vez devezet da vezañ hardiz eus ha hag a vez d'ehe da varo e hoarvezo war ar pez a zo pell eus ar vedevenn eus ar gouarnel. He zad a c'harge d'ehe pedi ar Zant hen devoa kavet da Zaoz d'ar c'hrisien ar hoaned ha, ar hoaned a ze ha kalz muioh ha c'hoarvezet er pri-hon eged an dud all, e vez ma zouezvezet gwezhoù ha ar bedjerez ha ma he- « vez receret mouez ha e kreiz

« Ha nec'h hed eh ouezo pehini ta zouezvezet « e hoarvo e c'hoaz he zad « ne vez bet nikunet nevezhoc'h kalz « dre ar Romaned devezet e kreiz pevar ar hoaned, « eged dre ar vil dianket eus hervez da vezet da vezañ « Ha ta ar mad, ta mad ouzh eh ne c'hallo koulz- « ziwezhvez ha diganet. »

Eun dra a ze ar verc'h a gomzas d'he zad eus ar Frañsizien d'ar pemzek ha kreiz ar hoaned)

« Hag ar Frañsiz, ar hen hanvez « emezi-ho, penaoz « ez-int-hi bouzet evezhiet dindan ta zaoulagad? Pe- « vaniz e vefle Doue ar zevijou da vezañ flastret evelse gan « ar Prussianed (glaou)? »

« Ha « emezi-ho ad « ar Frañsiz a vezont d'ehe? n'he « devezo ket ar pez a vezet. Ar Frañsiz a zo kablus hag « diskiañ Doue. Mes ez hen hed devezo ar ze all he devo « tremen ma « ehe? gwallvezonn ne vezo « pez hejou « pere a zo devezet da vezañ evel pez hejou magouz ar bobl « ul pez hanvez hanvet. An oll hen hed-ze eus ar re-ma « a ar blasphem ha Doue ar gwall hevelep e vezet Doue « ar Belgied ha Doue ar Pab e vezet kemmesk e ze « vale da zanvel ar vihan ehez he kondaonegez dre « e hoaz dre an divoaz defiz ha dre an oll skridou fall. « Kaerhennoc'h hervez ha e hoa oll empret gan Satan « pere en hanvez da vigna an amzelegez da zarvoud « ar Belgied, dre ar vro, E an disprez a vez eus ar

[illegible] [illegible] [illegible] [

pa gan ouzoc'h en ann gêr. Gouzout a rez piou, ha pa c'hoantont degantha ganeg a vanchi e Lanuon

— « Me zarn, ma mamm, ma mamm d'am eus, mes va zad da ha va mamm zo azezet me mervel gwelet ganeho ! »

— N'en am jalit ket va bugel. Dousc'h ho kêr mañ, hag a c'hell eus dervez ho renta douc'h

— Oh ! emezhi en ur vousc'hi c'hoazh hi mantr d'pl kimbon gant ar vugale a zo ket kaloupet, ha me d'am eus oh ! me ket bo gwelet morse ha me ket bo zarc'hoazh ! me zarn kement anezho ! »

Ar bugel-se a zrouz diskaouet evit aparet gwalennet a drouz mervel a vech ar vadenant, hag en eus broparet da e zouez eut ho renon. Ar c'hrêz-se a laket ervez mañ ahont ho zi

Ar varvanouk zo roet dezhi ar vadenant na hano a Yan-Josephina. Antron zerup Nazaret en deuz ho kinderet ho vasc ha gwaderet en drouz grant eur hrampon a hêlaut a zevelaup ar pennoc'h-zin

Goude hera diskouezet pa gar hrez gras en ar vadenant, ha pouezet e zri d'her staga ouc'h Jezuz Christ e lavaret « Ez vadenant ann eus roet ez eus ann den bennak da gerzout outhan mouc'h eget ez re all. Ar verc'hig am eus kinderet a zo gwaet en eur vra kêll, en eur vra gêrez eur vra a c'hellez da lavaret gwaz. Hagen Doue, ema a c'hrez ne eus ezo en drouz anolet varzuhi eur zell a drouz a drugarez. Digwet en deuz tud calouez e deuz laket var var hetag ho hent evit mont d'her distrumma eus ar varlaouach renkedik ma edo enhi. Mez'h kell Jesus a gavet ar zo en em gavet var he hent, e deuz digwet dezhi ho devouc'h a deuz arruzhet dezhi da vont hag e deuz savetet dezhi ne ket eplam hoaz ar c'hrez mez c'hoaz hoaz ze eus. Honor d'ar gwez, hanet c'hrouiz-se da lavez ar feiz hag an devosion e deuz roet kampout a galon. N'eus nemet an dra c'halouz hag a rofe da verc'hed an nevez da ober trouz ker caer

Na c'hell ket ze all mont e ar hrouez pell ha gouezan da zistramma hogale a dre douzoc'h an dud eus e deuz ho taeret na all avad a c'hell kamarat pere an ober ne a drugarez. Dre ar bedenn e c'hallez lacat Doue da c'helver eus eus hanvalh da ober ar vichar hounnezan, dre an instrumant e c'hallez pedi unan bennag eus ar vugale gwa ar condemnet d'ar re zivarc'h

Ah ! mamm a zo oc'h en nijinal standa a ra ho pugale oc'h poania ho calon ar Jelousia ne drouz ket nebe da laerez ho pugale an drouk speret avad ar bed, ar skuizhus fall a c'hell ho c'has da gall ! Ha c'hoant oc'h ezo-ho d'ho diwall ? O pet trugez oc'h ar vugale-zo eus an Afrik oc'h ar mammez-ze a ya tud eus a hent da zistramma ho bugale a dre ho divrec'h ! »

Mari-Josephina Fatma a dle hezo distroet da Lanuerpet. Evit distrei pa ara-en en deuz c'houz penn pa c'houz'h enamzeug pell da lacat hudurn ep dale.

C. M.

Eur martolod hag. Hrouz en eus eus 'nebeut blavezion, pevar eur bevar eus a Rouzou a glevaz e vez en he harrez eur martolod eus, eubasez eus kuzz marc'hadour hag a zo gwal ginar. Ar bolog a zo diouc'hto da velet ar bloaz nevez. Digwenvet mad avanc'h e vez, ha gwelet a rez ne dajo ket ar c'hlavezon a hell. Goude hemañ comzet eur gwenneg outhan, ezez hen e lavaraz,

— Ana, me a ouz ket deut ama dre sevenadeg ugent kamm eur garg all ato eus da ober, c'hen a dle ezomp mont da gaout

— Gaout ma ? emez ar martolod.

— Ia, c'hen, eubasez, mont en em d'ho em lacat a' stad da vont dirak Doue, drouz all pa vezomp eus ha c'hlaz

— Ne ouien nemet h ezomp dre a drouz avelou.

— Gouzoudez ez c'halvez

— Ha lavar douc'h ac'h fell ket dit c'hoaz kaoz a gomzomp ha ma na dorfi ket, sellit, gwelet a ri an or ? Ne vi d'ho lacat ar mouz.

— Va lacat ar mouz eubasez ? dre ma or ? Mes perak nemet e c'hoaz ama e c'hoaz an ti ?

— E c'hoaz an ti ? emez ar c'halvez e c'hoaz gouzout petra a fell d'ar belek da lavaret.

— Ia, en c'hoaz ama, var an doare. Perak a oc'h ema ket laket ho kaoz varlaez mar e pa nemeh da gas ar bolog er mouz dre ma or ?

— Ne ouzon ket petra a fell douc'h da lavaret.

— Na ouzoc'h ket pa ra kaoz ema dre ? c'hoaz dezo da verzel ar belek pa vez c'hoaz er mouz dre ma or a dre en a dre ar pennoz ?

Ar martolod zo a jomas souezet ha ne ket da sellet oc'h an Autrou person pehini a zavas mouz ha vennt hag a lavaras dre ha dichek

— Aza, ra dezo ma em resevi e'r lavaret eo da c'houlen eur c'hras ouzoc'h e vez deut. Ha credi a ra-ho e vez eur bajadur vraz evit va diouzoc'h-ouz ho pez hag ho pez he jou ? Ha soñjal a ra dezo h-ho e c'houzoc'h-me eus dra bennag a zo ket d'ho c'hoant ?

— C'hen, Autrou person, pardonit dun. ne fell ket dun lacat drouz ouzoc'h lies.

Mad kent a-ze c'houzout oc'h eus a vez mignonet ?

Ia eur, Autrou person.

— Ket eta ho tevi dun. Evelse neta ni mignonet. Hagen evel ma fell dit ho lacat da gaout ze mignonet oc'h an Autrou Doue e zevoi adarre varc'hoas d'ho kaoz, ha neuze e c'helvanoc'h ho ar ket-ta e vez ?

Ia ober a ra.

Antronez an den hez, pehini a ra eur gwall ze pesk hanta na netra, en em lakaz da zeska gwriommou ar bais hag a galeman. Nemet ho vouz plijadur en gwelet a hent var ho dro ar bolog en deu hen distroet oc'h Doue na ano doare hen diskrist. Hag abaoe ema neubeut darvoudou gaudi ar martolod resevet gantha ha Zoue, a zo honon da ober ha vanch dreza ema en manner d'an diavaez.

Ar bolog a ra ar c'hrugad-se oc'h ar c'hahiez a

Digitized by Google

leiz marc'hadourez an Aotrou Nouvel hanvet escob a Gemper hag a roa neuze personaj e Louzou.

Gwir. Er Chin e rer ato, en eur c horn bennak, brezel ar religion gristen ha d'ar vissionerien. Tud ar vro-ze o deuz ato aour rag an europidi hag a glask bepred dre droidennoc'ha dre gaz en em zinober anezho, pa ne gredont ket hen ober dre nerz. An drouk-sperejed en em servich eux ar gaoued eus-ar hag eaz an aour o deus rag an europidi evit ho lacat d'en em gemeret oc'h ar vissionerien, ha da ober ar brezel dezho evit ho c'hontrein da soot ar meaz eux ar vro. Evit kementse e c'hoez en ho discouarn pep aour troion diot ha dudal, pep aour sorc'hennou ha fals credennou.

Evelse e provins Canton an savet tousmac'h en eur ker pell. Unan bennag en em lakeas da verza eun doare poultren evel eul lonjou mad oc'h en em glenvejou. Al louzou, evel ma caf ato louzaer ar furlukined, a gavas tpé alen d'ho brema. Hogen pa voa skuilhet al louzou-ze dre ar vro, en em lakejot da skigein ve ar bred e voa an dra-ze eur c hantam scrijux e lakeo ar c hoi hag an divesker da gousk hag e revell ep dale.

An drouk, an pere-ze a voe laket ker gwin ar vissionerien hag ar gristenien, hag evit ma vijen credet gwirioc'h, e lavaret e doa prophetet ar re e doa gwel al louzou e barrje ar re en em c'hrajo christenien. Anavezet avoalc'h e voue o na tam roncam ebet ar louzou-ze n oa enhan nemet bleud riz ha traou all en he doaez. Mes an taol a roa gwall hag ar gaoued oc'h ar religion gristen a roa dibunet o calonou ar baianed.

Ar pez a roa muioc'h a gred d'ar sorc'hen diskuantze etouez ar bobl, eo evez eur fals credenn a zo en ho zouez edot e gor ne da eur gwir veus bennak da zigoumzout ar vro. Ha setu ama perak.

Unan eus an dud diskuet eus ar provins en doa bet ar chans da vea renevet e Pekin, e rengar re vras. Hogen, avez fals credenn ar vro, bevech ma e deus prevez Canton eur chans evelse ar vro a hae ker ar chans-ze, eur gouiaer bennag a dlo digouezout!

Setu ama hag a zo taouenoc'h da glevet.

Christenien nevez ar Birmani a scrif d'an tad Santel ar-Pab evelen

« Doue ra skoazello ar belek bras-mad!

« Da dad an oll gristenien o chom e Rom a zo he hano ar brasa, an hueia hag ar guella eus an oll hanoiou zo var an douar. Il ar belek bras-mad he zisklibien eus an Tonoghoo a bleg ho fenn evit poket d'he dreid a roue.

O veza clevet gan ar beleg oc'h eus digaset ama evit desha deomp bent aour an Env ez eus dre arouguez poured ha mere hed an dis-nij destumet eur bern tra-boilhou var ho penn saer, emaoc'h evel hor Zalver Jesus-Christ, pere daouarn nijevenn nevez oc'h eus evit da c'houzanv en ho prizon evel en deo scrit Per en he bini, calonou ho servicherien a zo glac'haret, evel pa vo tan en dro dezho ho buez a jomo a zo evit goern ha bezo troc'het dont ar mare en ho c'hichen.

Ar c'houezidi vad-ze a c'houlen digant ar Pab al louzou bras, da lavaret en he vennoz, ha neuze e caoud dezhan ho alozen savet divar goast ho faourenter.

Eur vaouez a roa en dez-ze eun dasc'hlaoier (parplaer) nevez ganthi. Gwa pel a rea, hag alouc'h digeri he faspiou her c'hunze guella ma c'hellje, dindan he diflad.

Unan bennag a lavaras d'ezhi perak ne vaspakit ket ho paraplui?

O va Doue! n oon ket eat da zot! Dispaca va faraplui da sclabeza! eur paraplui nevez filam!

Eur gwaterer a roa en eun dle o kerzi evit ar re laouen. Digouezout a rae kichen eun troad guiskiet caer hag a soupe dezhi a zea da gaout ezo alouzen vad. Mes pa doutrae he flad, an troad a hejas he foun hag a lavaras

— N'eo ket mein.

Mad, emezar gwaterer, caer gaouc'h are hano-ta benaz, rak me zo o kerzal evit ar boorian.

Ertez an aotrou Alesander, chalonj an aotrou Nouvel (Tad Anselm) a dle bezo an navet ha trugent escop a Gemper hag an navet religius, manac'h pe ermit o deus goaarnet an escopti-ma.

Ar seiz religuz all a zo

1° Sant Corentin, a zo ermit e Cost-Nevez,

2° Robert 19vel escop a Gemper ermit a Lorgan (Locronan), 1130

3° Thibaut 23vel escop, manac'h e Kemperle, 1102.

4° Bernard II 33vel escop a vrs Sant-Franser, 1322,

5° Jakez 35vel escop, eus an Tadon predicatorez 1325.

6° Alan V 45vel escop, a vrs Sant-Franser

7° Franser 48vel escop manac'h er Relec-Plounecour 1574.

An Aotrou Clouzec, aviker, mestr kandi e scolaich Castel, a zo maro er sizunvezioù-ma. G. M

PRIS AN ED

Kemper — 25 Du		Post-n'Abat — 28 Du	
Pris an doen c'hoaz var		Pris an doen c'hoaz var	
Gwinis	30 lur 85 c.	Gwinis	31 lur 65 c
Segal	19 ur 04 c	Segal	ur 74 c
Eiz	18 ur 38 c	Eiz	18 lur 36 c
Eiz-du	17 lur. 16 c	Eiz-du	16 ur 86 c
Kerc'h	8 lur. 36 c	Kerc'h	34 lur 00 c
Avalou-douar	8 lur. 00 c	Avalou-douar	6 ur 76 c

SUL AR MARO NEVEZ.

Laket e brezonek dre urz Aotrou Escop Kemper, a gaver en liez Buhez Jesus-Christ

---

Ar Gerent AR DE KERANGAL.

Kemper, moullet gand Ar zo Kaeaz, Meuller an Escopti.

Disadorn 9 Ebrel 1871 — N° 350. — Seizved Blavezi.

FEIZ HA BREIZ,

KELOU A BEP BRO, HA KENTELIOU VAR BEP TRA.

Digaset bep sul da gement Christen a gomz ar brezonnek.

CONDITIONOU EVIT CAOUT AR GAZETEN

Kost ar Feiz ha Breiz Centim-ha-Nonn hag ar Brezonnek eus eur bloaz dastum pennad eus e hoaz à unan pevarzec real.

An Abonnamant a dle bout paet arouez eunvet ar miziek

La ha na zigas ket en dro ar c'hazet cuzhet a vezo gwelet na ne zelle ket dastum ni, a vo consideret evel abonet a neuz

An abonnamant a gemerer e ti an Autrou ar Brazanek, meuleur an Europ eu ar Lagoden n° 10, e Kemper,

Hag Autrou ar Brazanek eplen e vezer adresan ar prenvachou ha kemerel a zell ar c'hazetenn a.

Ar mandatou da vont ar Gazetenn a dleer da adresat dezan Autrou MORVAN, eplenn.

KEMPER, 9 Avrel 1871

Er sammadeuriou-ma ar c'hazetennou a gomz, evel ma reont alies, a resonnerien eus eur hent evit prenestr an ti brouz pell a leanezet hag a c'houzvet dibleuskerien evit mont d'ar bredeou gourt da sevel ar vugale da vat dezho ha saluer da zeaou hag ar pez kemeret neuze eus ar re gaer. Hogen ar re ma em eus meuz evezhiet dreist holl ziwezh meur a vandenn a zo dibourvet neuze eu dasmouk e hanv a zo eus eur hent evit mont da naou eus an enteruzeun ne vezer ket a vez eur dispac'herien a zo harzet ha condaonet da vont da da ober pinijen eus ho zorlejou

An dasmouk e hanv ma a zo da vat evit evezh ne ra ket dre vras en em gavo meuzet an dispac'herien diwezh-ar, hag ep mar clozer an dorioù ar harlozet eus ho hent eunet da ouzet ha ne vint ket kemeret ar hoù vezerien ouzh ha n'o deus ket ar relijion evit ho c'houzoul en ho tiez na ket tud eluet eus a vanc'h

Mes na dispac'herien-ma ha n'o deus ket a naou gwelloc'h gouzoul ha mervel hag o deus ket mouez ha rihuna ep ehan o deus gallet en em zrouza ha marv na vije croget enho gwelloc'h ez hoa kouezet hag ho zevenet da ober ho relijion? Ha perag mar o deus an dud condaouet hag hor zoñ ar vroiou hrema eus ar zevenn hervez gwir ha zu eus c'hoaz ha marteze zokoh evit ar re vat'h. perak na da ket hrema ho magouet hag ho magouerien pe n'o deus ket perz en ho relijion hag a zo marteze ker calloz hag ho. perak ne dalc'h ket anezo hrenaig anezho da vont d'ho hent en ho harlu evit kemeret eur pare hrenaig en ho fenn. ha behanoc' douzoul ho finijen?

Na nafen ket tavaret dezo'h perak ne dleont ket ho-gen ar pez a c'hellfet da gredi en ne dleont ket

Mes c'hoaz an dispac'herien rouanezet-ar c'hoant harzo ar maouez eus ho hro ha ne ket la en a dlefe ai lezenneu ar c'hazetenn-ma var ar re en em renke ouzh ar pez a zlefe ar re all a c'hellfe ep ken ha ne vefe ket ar pez a dlefem, a ra dezho gouzout ma c'hellont. Ho lezo pe a gredo ho unan ha diwezh, evel ma c'hallfer en em zevelier eus a zevenet hoarnou? Hag en ar c'hazetenn-se gouzout hetu gwall gaer evelse en a anavezo hrema kantad ho hro, ha rak ha kemeno a gemenet var an douar evit mont e ne harlu da renta servich da zul hag a zo ket kre e ia en ho c'hemenn? Ia sur eur re ma e vez ket hag ar merc'hed zevenet ne ra ra a vouzoul vad an dilez a hep tra hag a ra ket zouzoul hag an hrouz d'ar brezon pell-ar emaouk ho enebourien a c'hoarzeg evit kemer ar ho en ho tiez, en ispet uhel eur vad brezonek da be?

Ha ne zavfet ket e velet ar c'hazetenn-se e vont en hent dizemerer ha zouzoul e vez e kantad eur re vicz ha ma n'oa ket kavet ar zonda e hrouzer evit mont da eur vro all da eur gouenia e hrouzeg elec'h ma c'houzoul e vezent ramzet ho c'hanvel ar prec'h ne zanfe netra dezho ne dre dezo ne netra da zouzoul ouzho hag e vezent lezet dizouzoul ha dic'halvas da hemdia ar re vicz a vez e dre kemeret? Ha gwazreoù-le e c'houzoul ne zanfe dezho, elec'h ma zouzoul ne pesa gor'na pesa ispered kouzh a zouzoul da zelenn oc'h tud a ze e lavaroc'h e c'houz ho eus dezel feiz ha Doue eget ho c'hori dre ar c'hlavel zhont a zouzoul da zevel gwal gouzoul ha malloziou elec'h ho zevelchou mad hag ho c'houroù kean a zanfe, mont a zouzoul da c'houzoul pep zevel dizouz ha zanfe eur hall ha contanent elec'h ez vad ho hro ha kemeret er ep canta an dilez eus a gemenet e dre zevel var ho ferc'h hag ep frealadeg zhet degaet an dud d'ouzoul a zouzoul kemeret ha gouzoulenn ez zout en hent ep mare kaer ep argilh a clask gouzout pelec'h pesa a zelo

Ha gando kemeniz e vanc' caraet c'hoaz na d'ec mad ar relijion da netra. ne d'ec ket gwelloc'h a ze ra ho hunt eget ar ra all e c'hellfer ep fenn an Doue hezo mad hag ober vad diegra vad e ve gouzoulenn hen dudiou dre an oberou hag ar pez a velomp gaet an dud dalc'hus an magouerien a dlemel ho magouerien. Kerzet a dlemel ho c'hervel pa vimoud cousket dan eur vaez zou-

[illegible] Larguez a c'hellfe an hanalhoud hag hano eglwys Jesuma. Pephini ha vad ha vana, ha gwaz ano d'an noz ne c'hall bet en eil dorn

Kpad ma oa ar gwaz varvadek ne d'an hanter, pelaouc'h ama ha ampoezond hag ha ampoezonned ? Dihunidor en ha chalonn, a galvas e vouz d'ar chaloni e chomp pe hanter'h e vouzelio ar gwaz e c'hoaz an ha da chom velaouc'h gwaz ha dougas'h kuit ama e'hellfent

Ha hat eglwys an dougas harzou e'n dorn hat a galvas gwaz'h eus hanalh ar gwaz hanter-ma ago hag eglwys e Cant hag h confessorien gwaz vad d'ar re a en drouk dasc'h - vad en hano saver e vab Jesus Christ eus ganso hag eus ol'hor gra ar c'hoarvez dan compagnunsou ama ne c'hellfent hat pokas ouzel hag ober vad d'ho e hanoc'h, d'ho engouest mar ouzo hanoc'h ama dre hanoc'h dorbu Neb dougas'harzou, enebourien ar religion an c'hellfent dan ouzel lamm hanter

Hano Ha kentoc'h a ran ar Pap Rom eus dont e Frans ? dam ou vouz Larguez a ra eglwys mar dro e vouz dignouvet ama ne vouz ket pedet da zont Ar c'hanounerien a gemer pregoh'h a gomzont Hogen ar Pab ha chom en hanter gar

Ar pez a c'hoanner ac e dont ar vouz cardinal da Rom. hag eus chom ouz marchosi d'ar c'hoarg a dle servichal dorbu eus ar chanoc'h ou dro'n dinaloz Lanvrot ouzel Andrea ar C'hornaol Ha goudeze ne ra d'an tadou a gompagnonsou Jesuma hag eus ebe ar religionnou romanag ha pez en Frans ou dro'n hanter hag en impre ouzel Scandalez Koulin. hag eus ha gampeng e eus great eus chapel Pabo e hano an hanvel Charles Emmanuel vouz a Sardaign ouzag hano vouz roudard a harz hag a enebourien anezhan ha ouzo dasc'h an eus evit echuz ha vouz dindan an hano a Jesuma. Hag ac eus ar zantel creiz ou a labez da Yarzhou

Lavaret oude ar vouz cardinal a oamp a'n ar ampech. Na gwad bet c'houb a Rom hano en dro'n dreuz eil rag ar C'hornaol ha pring ? Abalamour eus dasc'h ouzoc'h hanoc'h e dro'n hanvel dorbu e vorfich eno Ha neb pring e c'houb eul lojen a hanv a gar Nann bet ezpedet dasc'h evit an dud dilen Tud evelse a ra gwall'a gantan gourdrouz a dro'n dorbu abarz ar Pab abarz Doue eus ganso avad abarz eus furiou ar eus furiou. Lavar hanoc'h ha tarz da gentil. Na ouzpont bet na dud ennemidik e ravo Doue anezho ato pe garo hag e ma ar maro d'ho hanv e ouzo dasc'h pelaouc'h e c'houlenn ar eus ganto. C. M.

SANT HELAN.

I

Ar re a dro ouzoc Mestr Brest a rank deomp a vanac ar maro ar bloaz 870. da Aloa eil eus an hano. hanhanvet an hor ouzoc'hpenn ouzo a vouz Arvorik. Nanno Skanul hanhanvet Kemp-ven, ha map da han eunt a Gevar a hagaas var an tran. Hanvet an devenn dinn vap, Dudik ha Skanul, dudik a oamp ha Kemmerien gant Mestr eunt e Vannel dag a ouie'hac eunt ha bed Kemmerien Kemmerien pe Kemp hant da lavaret an Exception Kemper Lanno ha Trogor Tri vap an devenn Theodoret, Mellaus ha Rivod

Pa varvas Mestr Nanno ha vroar a glemhet ar Kemmerien devoe ganet ha paour. Hogen Theodoret ar c'hoaz ema an tri mil pe vas dont en anal da ouzpin an pedenn a ra ar lavaret d'ho ouzoc'h Mestr ouzo hag hen re-dont da ouzelaour dorbu ha Kemmerien ha gant ouzoc'h ouzo Gwenter ouzag Clydon, ouzoc'h Irland a ra dudennet ouzoc a Brest ha ar c'hoat dre ar c'hoat dre ar c'hoat. gant ouzo ne dougo ar pinen ac da ra succour d'ho ouzoc'h, ha labous oll d'ar maro Ar gwaded-ma a zaplujas da Zoue. ha Theodoret a gollas ha standen rak a en devenn ouzoc'h ouzo ouzag dapoent lipous pehoas en ema ouzoc'h ha-hak evelse goude ha ra ar gwaz a dennas d'ho ouzoc'h Mellaus hag hanvas a ouzo tud ouzoc'h Mestr ar hano ha ra ar c'hoaz.

Mellaus a ra ouzo dre-zhal ouzoc'h pemp ouzoc'h Goudeze a ra ha zaplujas ganto ar c'h a ra hanvidet, hag ha zaplujas a ra dasc'h dishanvidet. Hogen ha ra ra hanvas hat pell ra ouzoc'h ouzoc'h ouzo abe ouzo ouzo pe ouzo hanvet dre dreharderez ganto ha ouzoc'h Rivod

Goude hag a dorfejas hag a zelanidet ne ra hat ober an oual dasc'h ar da ganto ar ouzoc'h hanvet Pa gleg an oual ouzoc'h ar ne ouzoc galvo e ouzo an dra ouzoc'h eglwys al lavaret ganto Pa ouzo dasc'h abenn ouzo ha-hat da-hal e ta-trapa harzou ha magnouc'h hervedout ha c'houzvarc'h ag ouzo ouzoc'h ouzo ha ouzoc'h e ganto'c'h dre-zhal. e ganto ha-hal ouzoc'h Ar hano hano ouzo a zapas'h ar hanvet, hanvet a dud e c'hall ha hano e ouzoc'h ouzoc'h harp da hanvet dudal hanvet a ouzoc'hvarzou e ouzo ag ouzoc'h hen ober ouzo a ouzoc'h ouzoc'h ha ra'c'h ha ouzoc'h da ganto ouzoc'hfelonsou hag a ganto ar marnez ankou ouzoc'h ar ouzoc'h ag!

Ar pemp Mellaus a ouzoc'h hanvet ag ober ouzoc'h ar Gwaz ganchal ouzoc'h a ma ouzoc'h Doue ouzoc'h hanvidou e ouzoc'h ar re a dro d'ar ouzoc'h ouzoc'h ouzoc'h Ha hag a ouzoc'h ouzoc'h ag ha ouzoc'h Tregor a Gwenedan ha Vannes ha Plemelian ag Kemper Gwenedan hag a Plemelian Pemp ag Kemper Kemper

En ouzoc'h ouzoc'h hanvidou ouzoc'h ag hanvet da ouzoc'h Mestr ar hano a lavas an dra ouzoc'h Mellaus ha Rivod a hanvas ganto Abel ha Cain

Mellaus tud d'ho'c'h pemp Mestr
En devenn ouzoc'h hanvet hanvidou
Ha hano a ha Kemmerien.
Ema ol Laou enebourien
« Gant P ouzoc'h ha ag a ouzoc'h
« N ag a ouzoc'h ouzoc'h ouzoc'h hanvet
« Hanvidou a ag devenn da ouzoc'h Mellaus
« Gwenedan ouzoc'h ag ouzoc'h ganto
« Ha ouzoc'h ouzoc'h ouzoc'h ganto Doue
« Abel gwenedan a ouzoc'h ag
« Cain ha ha ganto devenn ouzoc'h,
« Ta ag ouzoc'h ag ouzoc'h ha.

Evit an tremn Rivod a ra bet ouzoc'h hanvidou ganto ag

Neñvet eurijus-se e lazz he vreur hag he hanvet dignet Breiz eur prenn her maz ha her vertuzioù; mes ne oa ket-se a renn memor pan oa Romanized, ha ne lazze ket ar Romanis Aourus (a lazz Aoriis) mistrevez ar Roue Ispot. mistrel a vanc'h pardon da vreiz. An tiegez e oa deiz bet bet e hent he voaz à evalan gant penn ha type great dezhan evel ma oa deiz great Theodorik à he anvit Hirzann, a credas e oa red dezhan lazz Meliar, mab-vaig he vreur Mailtan. Rivod a ioa ruz dezi crio dre enter hogen ar pez a oa degouezet gant Maxans hag en deiz gwalet he tiegez, a oa hanvet dreig he mevelgad hag a grogas e'hent he gwaderi rebet evit en em zamac'hi he penn, a lakaz dezhan en em zevel ar prins mevenig ar c'hreiz ar gwalle.

Na gwaz bet gouezvedig eber he daol a vel d'an oll gwall en gwaz hen eber dre gaz, rag penn ez oa dre rag ar Varenod e deo e hent dreig eñvlan skalmerez ma oa deiz bet he Roue Gelver a renn ela ar re vras eus ar Romanized da Ormenner hanv Castel-Paol. Eno e renn humvet a c'hellaz evit bem lakaet da galoñsel d'ar prins iaouank mes ar Romanis Aourus a zavas en he mesk ar re vras a renn a da gaozhi, ha lazzet a renn gaozhi ar gerz a galoñsel d'ar prins Meliar he mab.

Rivod, e velet a ra deiz bet gallet ennañ he ma ezra he menaze, a doue'lias ar re a he c'harget eus ar prins iaouank. Eber a reiz dezhe ar promesson enta, ma c'harjent he lazzal d'ar maro. Ret a reaz dezhe c'houzout da lazz dezhan ra he vouez hag en he c'hlev mes ar bagel a vank great ma ar gwaz var ar pez a raet dezhan e vank mantrezi gant an oll e vez coulzet a glasket da ra d'ar prins hag ar re a ioa bet tonnellet gant he c'houz ma ma daoiz é an daoulin da c'houlen pardon outhan, hag hen he fardonaz a galon rad.

An hanvet Rivod a zeuz en eur gounnar ar vraz pe glevas e oa deiz great ar c'hoarzin dreog ebet d'ha ma hag e voa savet hoen gant ar vantrerien en deiz c'harget d'he gwitaña. Youc'h a reaz en dervez hanv ar prins iaouank c'houlsha pe gousicha. Savel a réaz eur vandern eus ar Soudéidsonbronneg a ioa var he dro. Pa e reaz dezhe armañ he c'has a reaz da c'houlenn ar C'hastel penn-c'h ma choaz pesavezas Meliar hag he vam, gant ma da zigas dezhan ep mank ebet penn he ma.

A zoudarded a reaz a ouzoc'h var dro ar C'hastel. Ha pa voaz digoret dezhe, a krebjeaz ar parchar hag a c'hoarzas gantho ma oa hanvet eviti mont da gambr ar prins Meliar. Ar hogel a voa e hano gwall iaouank evit mantrout ma danger a ioa evit he vamm hag a vije tud criz avanc'h evit c'hwk he laza. Mes ar Romanis Aourus he vam, a daoue en eur gwall hag en eur roudig d'an am daloñsel da dremm ar c'hastell. Hag e lavaras dezhan komañsi a c'hoari eur vam da lavaret evit savetaat hanv he map. Kemeraz a reaz dezhe komañsi e devez a vad, ma hoñt bonnet ha trouz all. A benn all ar c'hastell hag he soudarded a voaz bet gret prest her taolenn hag a zeuz dre ar porz bihan, hervel ma oa'h he daol ar prins Meliaus, e devez tremz enthan. Ha kerz da vont en em gavout eur eur gwenn hag a zeuz Nemz mantr a oa devezet ar gwaz d'ha lazz. Kemeraz ouzoc'h a ra ar Romanis d'he ganiz Rivod hag hanvet, pa oa komañsi mont ma vez ha vam en a lakaz dezhan a ouzoc'h gouezvedig ma vije bet lazzet, mes ma vije gouezvedig tremz bet dezhan ha zere dezan hag he devaid c'hoaz. Ar pez a lakaz dezhan devezi eil en ar Romanized hag evit ma zoa ha zo ar Roue dre ra e roaka da vamm he lazz ez eur eued ar vije bet e dezez da vez.

Goulit pebez crudaer oberz eus ennañ ! ha c'houz a ra bet coupet penn en dro c'houz ne c'halje bet choaz var ma troad en deiz skoulmet. Ar prins Meliar oped ma tro c'hat dezhan he zisk, ez eaz erbarde ec'h ar hano a Jesuz. Pedo hen ! ema ar bara bresun.

Seiz c'hoz bresun mac'hagnet
Rouanezik mourbet ec'h labaz
Mes eno Doue na trugarez
Mad kent ha trugarezan.
Sioulas ! cant ar memestro
A zav d'ar vaouez bresun
Pa na dremz ket bet ha distropet
Ahanhe a zav ha mailhen. G. M.

Ket pennad all ma vez savet

AR GAMBARAD.

Sacrum Arbatax (Kambaki'h)

N eun netra e taoleunzat enna a evel eur c'hrouadur levezon Abraham rapozal pa velas frank a dlez hanv hen, ar mab-se hen deu gadet pell-amzer dre eur gwrhi en devez dezhan hag evezhiañ he vele ar prenvestr eus eur boñt bennozet hag unan a dlefen kaz ar Mestrez. Hano hanv zaben a zelaouenn pa he gwrvez rag c'houzo rhetz ar pez a rankfi ar gwir hanv. Ouspenn, ar patriarch na dlie kaout nemz ebet na type emaouez hanv dignezhan dre eur c'hlenved pe eur malheur benak, mab ar brezhoneg na ha Doue he-unan a dlie bezz he enmad kenlabourat evit penn levezon nemz ma mestrez ann Aotrou e voaz hanvet Abraham. Abraham. Fantom nemz, rann ar patriarch kemer eunn Zoare da vab unnik, da vab karet hanv. Hen var-zu douar ar rebligen hag ann nemzel zezhan d'ho dez azezhan var nemz eus ar menesenn a zelaouenn é hed. Abraham eta a zavas penn ann eun hag a skoaz he zaro. Kemeret a renn gaozhan dezan ann nemzel hag he vab hanv. gwaze hanv kenlabourat ar c'hrouadur a zo red evit devi ar viktim. Ha neuz var-zu al lec'h marilet dre ma Doue. Mestr ne dlen larhoc'h fiza ha zentidigez ennan dezi per ebet, klemm ebet, daoiz ebet epad ann nos ma vez ann ara, nemz ar mestrez edo ar patriarch e penn he vench gwe'harez. — Mes ma chomaz Abraham eh kleuzas tud mapi divezatoc'h ha dezan trouzul varzhan ha karet ahanz ar pez a renn Doue. Hiel e ra hanv ann daol-se d'ar skiel gant ar hrouadur penn a vez ann nemzel hag he vab. Evit eñvel ha dezezon-faoz, en em dremmet e gwelzel ann e'hazar hervel ann var ennañ noter e vez eur pennad nemz gwerc'h evit dedanzout an Doue Izaer hag eternidi ; ann e'hlenn nemz a renn ne evit lavarout da zevezi var ar

guehet eus he buern doura [illegible] e kar Sed meum *Per incredibiliter extimatur* Hiriou ann oferen a gavomp ive e komzou ann ea [illegible] eno da vorn e vrao ben nagel ou bobled ann douar Dre nahe ha ann oter Doue hen deus ann [illegible] reol dier uethou ann Eur a zo [illegible] ann douar a zo goan hen [illegible] eut meur a hini en mougel tan a purgator Hag eur ger [illegible] hir ann epad ann oferen emaoc h e kreiz a Iuruzalem eve [illegible] resir e kre s ar mur [illegible] ann Eur [illegible] ann [illegible] ann douar [illegible] ann [illegible] ha [illegible] ann [illegible] e hele h bras, ann Eur [illegible] ann Eur [illegible] Ma [illegible] tait klever e hous eunn dra benak var Abraham, roeta ann. Den a ro e honiet her bruder hag hen er ano-heol hag er e hus-heol. Dre Isaak eo eta tad ar Juevien ann eheutel ar vere hen ha Jesus-Krist Dre ann avel he velomp pegre [illegible] ou pailet ar zong anezhan e [illegible] ann dud a vere gant Jesus.

Rag pa avaras hor za ver pemoc'h ann dud a deuze da heuli he gomzou ne vanfehen ket ar Juevien difenn a zavas drouk enebo ar proteied. emezho e zo mare hon tad Abraham e zo mare daoust ha c'hui a zo bras oc'h eget hon tad Abraham Ha mein a gemerchoot evit lazа Jesus Ar Juevien zo hi zo hag evel-se a ves tost da lavar ma hinan gonde Abraham. Ho deus ne kaf istum ez hun kaout a ra dezhe nemet hen avoue h meuleudi ar patrarchse e [illegible] ann-oh ha great ho deus varnhan e hep sell ouz historion tud anezhe dinkuet avoue'h

Evelse var ho meno ar roue Nemrod unan eus ar re a zavas tour Babel, a c'houlenas ann Abraham pe ou a neves ganet. Ha pa anavas her c'hoaz ene var e c'havarn hag a deue a ra d'her mirga mes nep ro ma veut, he lare ar bugel he vendou ene he c'hinou Souezet hras gant kement-se ar vamp a dlouas evez hag a velas penaos eus unan eus ar bizoet e zeuz lezа ha mel eus egile

Neuze e voe anet eve'h eilo Abraham dindan protekzion Doue ha ne deuas mui var dro Ann-trouc'h ze zo historion mes re a reont da anaout en bet Abraham ennem den barzudus Dre lamact. Abraham ro tad an Arabet ar re man hiro e hoas. evit ober ho foden a dre var-zu eunn templ a ios var ho meno. bet savet gant Seth. distruget dre ann doar hena ha savet a neves gant Abraham hag Ismael. N'ho deus ket kenebend kollet nep eus anhe ha Abraham Enori a reont sur mesa kaout Brahuen rag ann ar mesa-ter, emezho ho stegas Abrahamhe anez p edo e voet da Lignat var ar menez. Ar fals profet Mahomet, evit inhan ann Arabet da dec gantha, a lavare dezho oa skrivet al leren a voe dezho gant ann aingel Gabriel var groc'hen ar maout a roa bet ann-malet e noc'h Isaak — Dre vugale Sethura Abraham ne c'hoas tad da gals poblou eus ar sao-heol Sant Epifan a lavar penaos ann noar kinniget gant ar reuniet Mes d'hor zaver a roa eul lodou eus ar pez hen deut ha-merat Abraham var ar pemp roue a dreiz hen gant ho merchourien. Evha dre Jesus-Krist ann oll greiennou a so bugale spirtuel Abraham. Netra ala ne vank d'he c'hlaoz he reuleu. a gavomp alies he ginou Doue he-unan ar hirzdou zoken a zo gulvet kerc'hen Abraham.

Ubeim ar pris eus ar fest hag eus ne zaleiff Pa varvas ar patrarch-ze he voe sevelet e ki hen ha bried Sa e eus eur hano a [illegible] ne [illegible] ene hag [illegible] ann [illegible] ak ar he voe en he area. Ene eta ez el eunn [illegible] var he gaoer hag [illegible] ann oll eo red sevel ann [illegible]

Divorbenn hiniennou eus ar re an het hanet gant diapaus'h Pario.

II

Pa zigwezas ar hronikerien e ti brefet ar polis a ven fouge enho o velet pakет eus hevelep preiz Lavet e voe ret a dreus bandennou pardon nasional, a e houeza hag a res ha varoesko Tu alies a zo eno hag en doa eur vatalion dindhanhan a lavaraz oc'h ho gwelet « Perag e tigasit ama ar fumpour-ze ? Perak a oc'h eus het ho fasilet dioc'hta ? » Goustad h eme eur gard nasional red eu mont didroubl e'h eget evelse ne ket great e ve hoc'h afer deoc'h hoc'h unan araog ar re all.

An ofiser ze pehini na ar sitoien Garreau eur boazien dre ganthan en he zorn a c houlennas da genta an tad renter

— Emaoc'h ama emezan tad Ducoudray

— C'hui oc'h eus armou en ho ti, me vear

— Na deus ket Antrue.

Me ro sur ez eus.

— Mar d'eus eo ep gourmet din-me.

— C'hui oc'h eus ouz penn calet evel an hengen. Na selo da velet hon doue, ha ma na gavomp ket, ne donet mui ama A hent all, c'hui oc'h eus great tarlejou avoie'h.

— Ama mar zonenal tarlejou eux ar re vraz An tad ne lavare ger deut na da zonch deuhan out a Jesus ha lavare gar epad ma hon tamallet

Neuze ar sitoien Garreau goude hem discarget ho gourmuz ez eus lacat ar vopaut hag o tref oc'h he flas-sen « Ar sotronez-ma emezhan a rea cher epad ma varremp ar gant an anaoua. Hirio ma rhenchet penn d ar vaz. Gouscoude na sotronez-ma a dle bezа skuiz, dihunet divar greiz ho c'hoaz. rest deuhe golc'hejou plus zoubl.

— Ia ia eme eur gard nasional, golc'hejou plus zoubl, ha mann pechet oc'h he houarn !

Neuze Garreau a lavar d'an tad Ducoudray, me gave deoc'h-hu eur vorzol sturd hag eul loyen tra

Hanoa ar hrouennerien a reas kemerat. Pa roue clevet an hano « Anatol de Bougy « Setu ann, emo ar sitoien Garreau, ann hano a zesra da lacat tre'h hu deoc'h ho cumuch

— Oh ! ama an tad, oy aoun ebet, ne deuc'hot ket anezhano ra gemmik din ebalamour d'am hano.

— Pe oad oc'h oun?

— Ken vlous ha dann ugent.

— Pell zoudo'h ne zanvet'h ver an dorer

Ver gwenneou an tad redet a vond labet an he hent ha ebad an eur antlerc ar gaz a c'halver ennoc'hpenn ar re all all a vond cavet d'ar prenes ha labet an eur all mes ebad'h dre zkaled hent ar mor hag dastumet var ar zo. Ar brotanvarien-ma a oa eun tregont kenvreg ebadhus hag an aner a gredas hanvaes

Pa Jezuz a oa chomet e hentou dezerchu e delerc'h an diaoul he zaoust. E creiz ar fenn an tad Gwirionez a oa dont dezhan ar c'hrach rak da vaken ar Jevdon. Lazr a oa eun houchad gaou ganedh an he an. gwech ganet pe c'hanvezet. e trubarien mervel a hevr. Ar forc'hellerien a oa hag e oant a dremenas mervel a rech tost dezhan ep he velet. Pa oa dont an dra hag an ar gwennamzedad an he zro. ez oa da gaout ar hevr Mariza a oa var he vale gaou glaou hag an eun labous eus ewel servichet ar c'hlanvezet. Ar hevr Marpers ordrenner ar vent a dennas eus da Galilet an dan re chom ep hanz cavet gant an diaoul hervez. Lazr a voa ganet dasmantet he ar hegarz ar prenes-ze a gavas dezhan e oant pep preder all

Dre ia Elazr ne da nan e voa ne hanz is a re vaw

Adre an repred hat kannent a dremen. dre an repred hat adkregiñ'h a grenk An tad Diavaul a oa hat ivinet dezhan mervel a rech pedet a dle e hoarvezout hag e c'hortoz ano hanz a Jezuz e Doue Mervel a rech an hat chal da dec'h hat da gwenedez nebeu an dro an hanz ivinet dezhan e hanz mes hen a respont ato « Ha me a vel ene e halvezo a lezir an diaoul ganet ar mintin dezhan an dro Labet eus ouz va tad ell e hanz h ato An tad Lazrder ephan ne fell ket dezhan va edamet hag ago hervez hanvaes a chomp ganhent ne ved dastumet an u Hor hen zrapet anhezhp hanz eun dra ephan a ra penn din, ne ra ennan ar marvel ha ne hel ket ganaer ar groaz »

Ar marnaer hen a dennas adarre da hardizez d'ar zul da vont kuit « Perak, va hugel ergar an tad Diavaul, e ha-ma hanvaet e noz h ? Laouen oel a garfaent e enfomp da ober ha ne dle ket ve hor hanz ervel dastumet hervez ?

Ganvezedig e voa ziarvet edet e horchel ar gi Lazrus tad e ezom var hervez da vervel. Ar c'hrizien a oa gwir Nemet ne ra eun labous da lavaret he ervesaf e voa an u dilig an ar hag ar zigresa dezhan e voa dent da dremen e hanvaes « ematmoz e c'hortoz »

C. M

Kar pennad all ar merzh a zo

BRETTIK

9

Lazr a Orleans gouzo hanz ezmouzt ar c'habitou Hanz e tavalas ar gwal gelver a voue e hanvaes

— Gwennet a voa kannertez oll Rejc'hian. Gwazigez petra ar c'hra da lavaret ?

— Hanz ar c'hallvezr e tal dervez Nemzez, ha ne ket ephan nemzh d'ou eih nemz mantrl a gar ne e dous, mes c'hanz e fell dezhe ag eun gwiriekiz ar'h an antreo hag hag an h ha mes vare h. Feurmez ail, dalc'het ra ha gwelet mes ezhomz an dro ne d'ez ket ar'h. e dle ezmet ar marv ar gwelet an vare h mes

Ar c'habitou Hanz hag an ziarvez oll ne oa mes ha da zellet ac ez ar'h egile e ziarvez ar c'Jezuz-ze a ra e hanz ezhe gwazez h ugent kannad e dous ziarvez hanz ezmouz.

— Trubarded vet adarre ! emez ar flour h ezmouzh ennezez oll ne d'ez perhet ez hugel hor flour'h hag ez dalvo a ra va dervez hag ar varvailhou ar wirionez ez mont hanz ag an Dag e vez red dezhe mont devant va c'hoef ha va hanz dezhan ho arved

A hen ar Pleuzr a ra caer e lavaret ar c'hanvez-ze. Lazr a Orleans ha Dannez a jomas ensemz da gellet ezhan. Hanz Gwirionez e hejas ho hanz gra hag e lavaras

Va dud ezmouz an drubarded a gemer a hap ezmet dezez ez eu gwaez hag ez eu dre hanz e ra e pep gra Lazr a ra hanz ezmouzt e vezer trubajet gantho Hejas e hanz pa ez e hell ket dre ho grandelez hag ho gwaz hanz ar prenes da gaout dasmantet eus ho labous servichourien Ez dezez ma ema hanvaes ar bed. Hanz ephan a c'hell anvetan Hanz

Pa voa hanz an Dag an ezmouzt Aoan hag Isabel e zejo ennt ar hanz Ar c'hrez Hanzyez ho dalc'ho ez prenes pe ho c'hanz ez hanz Gouzout a ra an Lazr ez ez gwaz staga Hanz ar'h ar Frans a c'halvez ez anfo ho anaon Nemzez hag ho dalc'h a ra prenestez dezho Ken dezez a hanz eus ho zael an ezmouz Hanzyez a ra ezel ho mad a c'halvez dez ezmouz. ez dezez'hjen Tejzez a ra an dianvezouez a hanz ezmouz Frans ez hag ho lazr d'ez eih ziarvez a dezez ezmouz. ez ezmouz ez ez ar'h ezmouz ez ar'h hallvezr. ez ez Dag ez ez ar'h ez ezmouz Ar dezez ezmouz ar a ezez hejag ezmouz e dez'r ez hanz ezhez ez ez dezez danzlegez Frans ez Pazez ket prenes. pa hejag ho zarz ez hejez h ar anaon hezazh ar ezez ket pe ar ez ezmouz h ar ez'h ez ez'h pe a ezmouz dezhan

— Ah emez ar flour h ez ez lazr ho zarz ez ho glaez ma ejen ket mez ez'h hejag ezel ezez a dez ezhez ar dezez ezmouz ar ez ez hejez dezhan ez ez Lazr a Orleans Ne ejen ezmouz ez'h dezhan lavaraat ez hanz ar ez ez ez

ennañ digalon, pelec'h emañ an armoù ma tadoutañ'h hag ann ti vihan Castelguy, ha ma vamm'h, ne het ephen ec'h houzoñ, mes vihan ha paotr en oa bihan evidhi! Ha crido a ra he bihanoc'h a no damper harz egat an armoù Castelguy? Brasoc'h eo he tastar à ann Richard a Vreiz-Izel eo glaoiz memes gouarn Roue Charlez a Frans a fell dezhañ ha niemhe.

Dremmgad an dipenti eus a standomm evel ne ar floc'h moanag en ur gouiz evelan.

— Varc'hoaz, eme Ian Castelguy me hag ann urbenti patred calonag, a gustio Nannet evit obair tro Breiz ha gouiza mesaer evit Frañsez eil hag he vugale

— Dousoc'h ma me a selo gouzoc'h eme an Dug a Orleañs

Hi en doarnig zoutreo Dug eme ar marc'heh breizad Hogen n'oc'h ket mont ac'hanoc'h ma garfe ac'h eñvelep latoù an Dug hag he zud vez'h en em lenc'h var, gouzo henvel ann eus lavaret deoc'h ne c'hellont het chom ar c'hastel.

— Nan ouz eme Alan, an zoutreo Duk a ro dezo kaoz da chom memes mont da gastel ar Boevrader Va emañ an ene gaer eurus d'hon renoù en he di

— Castel ar Boevrader? eme Varia Plean an eur c'hoarzin ma ti ma choume Lande enhan gourbaill? Ha ne levezer het e lec'h an temzioù ros da avechon an noz da chom tremen? Gaer eo an dezo great ouz a dro d'an Duk Hogen pouez'h d'ar re varo! He vap caer a zo ene dezo ivez Ennañ a ra eñvelep ivez ti ar houez'hig Gwenn!

— Oh zoutreo Mestr eme Alan n'ema ket dre hanter hec'h Nannet ha n'o deus ket gallet gouzout petra d'ar re degemer d'an zoutreo Dug ha d'he vugale.

— Ia, ia eme an Dug a Orleañs hec'h diwallez ra magnon Alan n'on ket ouz doueziañs ebet n'o devez an Naoneziz ralon vad.

— Varc'hoaz e lavarimp d'an zoutreo Duk ne c'hell ket chom ar c'hastel ma hag e rampo hor gallout evit ha ganc'h ne dai het an trubardet beleg enhañ Hogen ne hañ da varc'hoaz ezrampo Frañsez eil da gousket

— Da gousket? eme ar floc'h sellit-ta zoutreo Duk Hag e talhezas gant he zorn tamhez an Dug oc'h ma velet c'houez ar gaolou var e lerc'h.

Frañsez eil eme e houez ar floc'h, n'eo ket, n'eo labour evidhon da vezañ gwir ha pounner N'en em skuez morse Ah! ma ez ell ober je het hemañ a zo ken evel ma dezo a gaoz, e vije eil ganedoc'h zoutreo Dug a Orleañs ha ganedoc'h-hu, patrom Lanmeur, da zestum en dro dezhañ ha niverus breizaded

— Pront remerdit eme Lan a Orleañs.

Ar c'houzoug-se, a lavaras d'an Dug a Vreiz, a ro ket mourbet e gaoz ouz penn pil harlout ha roudouig ha vihan.

Dudiez a reont talhez rad an hini a zo divantoc'h hanter Lez dourzh.

Pa voe echu an emgleo gant an alioù, Monsr Mestr ha Ian Castelguy ha ann dousez Lez, Nonne Alan ar Pleuben a lâsas ann c'hlin dirag an Dug a Orleañs hag a c'houlennas ouz e lerc'h digalon.

— Ben e penn, ra floc'h ker eme an Duk, ne c'hellfe ket gouiza

— C'hoant a gafe Nannet varc'hoaz, hag evelse n'oc'h ezo het nemet oc'hanezomp Va lez mui plich da zistrei a hirio a zervich an Dug a Vreiz Evit hemañ ne dougfe ket mui eur floc'h pounner vantaus e c'hellfe rentañ eur gwir vich hennañ dezhañ

— Te zo mui floc'h hag a vefe ezo dereat nemet a vefe mare hirio Breiz, ma ben lavar dit, eme Duzon e zhet var zonez an dro zezomañ.

— Pa lavar Duzon dit e c'hellez ho gredi, eme an Dug Orleañs, rag hen a zouvez mad an dud

Alan ar Pleuben a deuas ma gaol he fenge, hag a lâsas he benn evit zregarekat.

— Mad eme an Duk Lez pa fell dit ra c'hortoz Alan da gaout da vrud ken, ra magnon Alan Gouzoudi pa zaot het eur pennad ma zervich, a nan anezomp'h het ho pezo enhon eur vech en amzer

— Biken n'oc'h anezomp'hañ hag alan e zoujas enhoc'h.

Nemet pa den zezomp e lakas da zorn ar penn, hag a zelle kaol.

O vont eux a gambr an Dug a Orleañs. Alan ar Pleuben a ziwe varzo ar penn eus ar c'hastel a velet enhañ tri hevelep, sclerijennet Treuz a reas ar porz a honor pe porz ar penn hag ez eas var-zu da gichen gambr an Dug a Vreiz Ar gardou hen saze hag hen lenz da dremen. Digouezet e tal dor ar gambr e lakeas he vantel en dro dezhañ e sachas he dok var he zaon agal hag e c'houlennas ervat eur c'hi a devoz an or

— Na hañ e devezo graet he han emezhañ enhañ he vuzu

Neuze a frogas e dornikin he gleze, hag en em lakas da gousket Eno e tremenas an noz Hogen ne gousket nemeur Antronoz pa deuas pa sklerijen hag eur floc'h en ho zaol da c'houlenn hezo digemeret e gambr an Dug a Vreiz Alan a ros reo stu Pa due eno he tagal o prim, hag he skoazo e vlaou kement a dremene pres da lakaat da zavout he vestr mar lije an Justera dimjer evidhon prest da ren he vuez ep mare'hoa evit savetei han an Dug. Alan ar Pleuben, ar floc'h zoujag a zo hag a vouez ato eur skouer a fidelite evit all ninerien eur penn.

Eur pennad all eur c'hentañ d'hi M

AR GARNOU KELTA. — Evezh eur gantoù eus a Saint-Malo ha Dinan, en a. abaoue ema nebeut an, eulz kemañ gant ul lodenn a departamant Costez-an-Nord hag a departamant Il-ha-Vilen. An dud diwar ar memz e doue neuze, hag a meuz a gantoù int an em gleved evit cregi ar gwinizi a gavont a vale dre ar c'hartier hag ho lakat ezo douzañs an arharoù. Evelse ur maz tremenet, eul lampon eus ar re vuanañ ha het lakat ezo douzañs ar gwinizi gant ur labourer doare. Al labous-mañ an dro

hanvet eur marc'h mbane eur vroc'h hag habaid enrad eun intanvour en deo roet lojeis dezhan. An dra-ze a voe e kastell Castle Nevez E kastell Sant Jouan-an-Enez, tud divar ar mean o deuz eur c'hoged a-dreuz eur hanvaat all.

Brema gant an nebeud a veu hag a re gonezo e-kel hennou, ez eo aet ninag ar re zo bouzuz dezho nemeur a zo er meaz. Ma ne deus mui a archerien nvoale h-eus tacat evel-dezho hag e leverer ez eus soj da gresk an aviver anezho. Hogen da c'hortoz an dud a vez ar mean a ra mad teleur evel ho unan hag en em accur da rional ho zro.

D'an 30 a viz here eun oc'h hanvet Jan Herr meroer e Kerouan e parrez Qued Iliec en deo caset deou benn kenet d'ar park da Lesr Ergoerunet a ra eur bulc'hon hanvet Jan-Lois Lazrabe eus a Roazon hag a zo var ho c'hi marc'hadour foen ha roio marc'hadour grenn ha troio an hag a zo e-kreiz Brema er Morbihan Va gouz a raio d'an daou-lenn peb a gabrel nevez hanvet ec'h ae e kabestou a vez gan ar va c'hoilouriou gozek Neuze a zo var unan eus an daou-lenn hag hen pe hano.

Dre chans eun americ da Herri a velaz ar laer hag a lavaras dezhan

— Petra a vi-hu ato? pelec'h e vi gant ar c'hrec'h-se?

— Oh eme pa lampon an dra-ma a-eo netra Ar c'hrec'h-ma am eus cavet o laeiz hag a zo d'ho c'hoz d'an o hent me zo gard-champetr e Sant Jouan.

— O laeiz hag h e park hu fenn hen?

A laer ne zoñjas ebet kenn oke a ren avad var ar c'hreg evit obér dezho galoupat An ameteg a redas ne da c'helver Herri hag h ho daou varlec'h a laer Doucinz e voent bet re zivezad pa'e ma arc'hant eus an gavet labouriou all o dos zanvezet ar c'hreg ha croget e colleiou ar marc'hadour

Al laer divez-se a levere ro eus den dezhel mad hogen ne da bet ket ken re a vit kemeriou E-kreiz ar gwiriou all on bet roudaouet e hoas kenn ne h-eus laeiz ouzon pe forfejou ar ha brema caset o tan iezuz Iliau oa bet condaonet da drizek mis prizon An den-se a zo demeuet e-barz ar gwiriou-se hag a vez ar mean a ra mad eus ar Morbihan hag en deus credabl rompiet he c'hreg hag he daol raer eus ar brema pa zeo bet diwar ar bed ar vuia ez eo gouriet pe roa kemmet eur reder bro bet roudaouet e Paris hag e trec'h all ha ravc'hfo e mesk an dispac'herien hag a zimponet fall.

D'ar 21 a viz du an Tad Santel ar Pap en deus hanvet meneg Europ nevez Pevarzeg anezo zo eus an Italie

Lavaret a ra e vez da zevel eur c'hamp nevez eus ar mondarded e Brest Dasonget eo bet da nebeuta a zo dastumet enno Evez caeiennou Sant Brieg ar vro'h chomet ep eur gompesen pe bleuen ledan a zo eur penn-mil diwar h Pontivy entre Sant-Caradec ha Kergrist

---

Pa zigouezo eun den bennag hag a dlefe ro kentel dezhan dre dalc'h e c'hell kemeinte ann dervent merc'h ar velaot eun dorn an Autrou Doue. Avechuz gouzoudo e zigouezo trouz hag a ve dleo ha c'hoarvez eus darempred digouezet ep ma eus dale Doue en em c'hellet anezho.

Setu ama evez ar garrieu e hallen l'Univers ar pez a zigouezas a Rom a-c'hoaz hel pell D'an urzhiad a vo gwiriet e vouez ar gazetenn nevez eur gazetenn eus ar re vouza ha diverra en he c'hoarvez, lenn a c'heller hag a vezo-hou sellaet an d'ar-c'hrec'h. Ar gazetenn difenn-ze e devo dreuz-dro kemeret evit he lod telenr an diembegans var-zu Joseph patron an Iliz. Hemañ ar gazetenn ze en devo c'hoant eur vrasoal prenn-dour eh ol evit diwar ar patriarch sant el pa vone d'ar-c'hrec'h he unan. sonet gant eun taol goad Bouge e voe ila hospital Sant Jan-Doue ebarz h ma ema absolut o langaig.

Lhomet ro setuet (parat ar vro'h oll zro Ne c'hell ket rann pa c'houlenner eun d'a bennag outhan. ne ell respont nemeur eun d-are bleiñ pe rudi

Ma na deuz-eno nemet eun dervoutez an dud difen. ez ar c'hrec'h e c'hell bezo ouspen eun taol-c'hoant a c'hell eur gastizamant ez pa bini en devo hardizegez avoalc'h da glask ober a Tad mager hor Zalver Jesus-Christ.

Meuz eo ez eus ar gristenien o defe an Turked mesc'h ar respet eget ho ez eus hon Tad Santel ar Pap kement gwirionez zo gant Motse hon Tad Santel ar Pab a zo deo reuzeudi eu dizer hemorapiou h eget an hini en deus ebarzet dezhan a-enn ket pell an Turk-bras Ar c'hazetennou er vuia dremenet a verke a-dizer ze glevc'h ma comz ar sultan ne h vihel Jesus-Christ evel eur migoun ar h-ene a gnou Ken ez eus kalz ken h gu zoare-ou ket ket digemeret pe ken ne h-ou bet caset en he dro gan-nadal ar Pap gant ar Turked Ne c'houtoll a zo gwir, gan-nadal ar Pap a zo bet digemeret eno eun gwellec'h eget na reseer he gounadet ar brudou c'hristen.

Ar baronaouez ne c'hellout ket bezo ep eur bouzet e boeg ha dispar bennak Brema evel ma zo deut an eil da vezo roues ha ker e prenout mailfed crugeenoug Eine an urzhiad ha dek ha c'hoant ingen mi dousen mailfed crogeenoug a verker hemdez e Paris dre ze pe zouzek gwenneg na dousen pa vezo priset ha Kempenuel a zoare Ger ez eus a leverer mare hanvaren hag a zo savet prenvig en eun taol e verra ar mailfed crugenoc'h-ar G M.

PRIS AR GRAN

Kaouza. — *2 Aerou*		Pri-a Aour. — *20 Du*	
Pris an dousz e kaouz hor		*Pris an dousz e kaouz hor.*	
Gwiniz	31 lur 83 c.	Gwiniz	31 lur 64 c.
Segal	18 lur 80 c.	Segal	17 lur 93 c.
Eiz	21 lur 30 c.	Eiz	21 lur 33 c.
Éd-du	16 lur, 93 c.	Éd-du	16 lur, 60 c.
Kerc'h	18 lur 30 c.	Kerc'h	19 lur 20 c.
Avalou-douar	1 lur. vec	Avalou-douar	7 lur 60 c

Ar Gerant An. DE BERANGAL

Kempar. — Impr. gant Ar. an Gerant, Kemper — Kempl.

Digitized by Google

Disadorn 16 Kerzu 1871. № 359. Seiziet Bloaz.

FEIZ HA BREIZ,

KELOU A BEP BRO, HA KENTELIOU VAR BEP TRA,

Digaset hep sul da gement Christen a gomz ar brezounek.

CONDITIONOU EVIT CAOUT AR GAZETEN

Evit ar Finister, Costez-an-Nord hag ar Morbihan evit eur bloaz dioun scoued evit c'huec'h mis, pevarzec real.

An Abonnement a dle bout paet memes moment ar gomzou

An hini na reyo ket re dro ar c'henta cutenn a repou goude na ma rebo he abonn pell, a ia emaderi evel abonet a nevez.

An abonnement a gomzer e li an Aotrou an Kerbabat, moullier an Europi, ru ar Gigorez, n° 18, e Kemper,

D'an Aotrou an Kerbabat eplien e tlier adreuz ar pennachou ha kemeral a zell ac h gervach ar Gazeten

Ar skrijou da vont er Gerrou a dlear da adresal d'an Aotrou MOGUERAN, eplin

KEMPER, 16 Kerzu 1871

Ret eo caout bonet da rai evel d'an dervesion-all a lavar deoc'h an dud dieiz-se a velit da zul o vont d'ho labour evel da ran derrez pemdez. Me, a lavar deoc'h eur micheroure a velit, d'ar sul vinlin, ha vennachou ganthan var he groaz o vont d'he labour evel an dervesion-all me am eus greg ha bugale hag a an hini digor ho zorn hirio evel da bemdez, hag a go red din labourat hirio evit an dervesion-all ev a terri dezho ho maouez. Komenser a velet anez e kier, arrochou ma var ar meziantez gouscoude ouzoc'h.

Gaer eo ne c'helfer ket beva gant eur mizer da zul, mouoc'h eget da bemdez. Gaer eo ve al lodenn o deuz taem bevana d'ar zul evel d'an dervesion-all ha neta ema digarez a glasker averboun var ar mouez evit ober da zenz an notenn labouriou ha ne diefent ket beza great en deiz-se.

Kemerit-ma e lagad da zoucli dia eur cuz sam tabud am eus gouelet etre an labourer doujar hag eur micheroure eus a gaer. Ken ouzoc'h pinvidig en deu gouzoulet ar micheroure da zoc'h da gempenn rann dra bennak var dro ho di. Seiz eur souvez vintin pa edoa oc'h en am vrasa evit mont d'an ofereo bred, hag hi o velet ar micheroure o tigouezout he venvarbou ganthan oc'h he groaz

— Petra, emaint hirio eo ho teuit ama?

— La an derrez-ma am eus cavet dioc'h va doare evit ne tam labour am eus ama da ober

— N'oc'h eus ket, creiabl, a zoucli da labourat ama hirio?

— Da ober petra e zoucli deoc'h-ho-tu a venn-me deut ama?

— Penaos, na ouzoc'h ket eunn ar sul?

— Ar zul! ar zul! Me am eus da-ze greg ha bugale hag a an red din gouzout bars dezho da zul evel d'an dervesion-all! C'hui a velo da gaer ho lenn d'ar re-ze mar chomm-me ep gouzout hirio?

— C'hui, me zo sur, ne deut ket da gaer ho lenn dezho kenaebeut. Ma n'o pije ket a vare gouzout diarouz, ma vije ret dezho gortoz ar pez a c'houesoit hi re arzoc caout tam, e divije labour glaouri gant an naoun? Lavarit dia ar virionez, ha zoucli oc'h eus-hu da labourat bete a nos?

— Oh nan, beleg ean beur pe zu-beur goude creiz-deiz. Red eo da ean den ve caout eun tammig ean bennak.

— Ha perak, ma mabik mann, ne zeut ket dioc'h ar mintin ev a mont d'an ofereo hag ober eun tamik devez christen kennak

— N'ema ket ar c'hiz se ganeomp-ni micherourien

— Ha vare hoas labourat a reot-hu epad an deiz?

Ah! vare'hoas, e vezo great dioc'h ma vezo.

— De zavarel eo va c'hoant e vent great. Ma ho lesaen da labourat ama brema, ar pez a rofen deoc'h evit ho labour a vezo tenzet e her menez e veza mil tel an aour arzoc ma zeot var dro ho creg hag ho pugale. Vare hoas e vezo eat eur pennad mad eux ho deiz ebiou arzoc ma vent gouelet var zao gouelezo evit eun ar boan benn kuit a vezo great eur seschennad a hag e vezo bruo ar bed ganeoc'h mar bezit e doare da c'hellout labourat dimeurs vintin. C'hui a lavar eo red deoc'h labourat bemdez abalamour ma zeo red caout bonet bemdez, ha pa dal nesc'h cana eun derrez epken evel a reomp-ni, e chomit da cana eun derrez noter er vamm. Ha c'houi cana ne houoc'h a choan hirroc'h.

Goude all evit ama ne labouroi ket hirio. Deut mar kirit ganeomp d'an ofereo bred ha d'ar gouzperon. Me ne zallio ket evit ho pezo hag ho laza hirio, ha vare hoas e hui a labouro hen abred ha ma kerot. Me am eus zoucli da veza vare'hoas kerkent ha pedet heur var zao, ha c'hui mar kerit a vezo ive, ha me zo sur ho creg hag ho pugale n'o devezo ket moioc'h a naoun da c'houzout ez sizun-ma evidoc'h da veza chomet hirio ep labourat.

Ar micheroure a c'hiuc hogen gouelet a rea en doa

Digitized by Google

cavet he veur hag evit en derver-se a vonn rod dezhon lezet he vevenerhon da vonn Ne ouzon het avel hag hen a zo uhel da veza faroc'h goudeze

Eur zonch a c'heller da ober gouvroude var gemeuse Ma carfe ar re a implant muchemourien ober evel an hen-mañ ne ve het gueler profan ar zul ker stang ha ma velump hen ober Rak mar o dreo ar vicherourien eur skeul a zigarez da labourat da zu ahalamour ma n'deus poan o c'hout hara dezho ho unan ha ho mad. da vonn ar re a zo labour dezho a zo peurvuia mil gwezhenn, tud hag o deus pesadra. ha n'o deuz nemet ma digarez ebet da lakat abourat en dezho-te

---

Bremañ ar re zo e penn *Kevredigez ar Feiz* o deus roulet ho c'hont-chom evit ar bloaz 1870 Evel ma oc'h eus he gwelet Kentoc'h, an aluzennoù savet evit ar vreuriez a zo eürmuet izeloc'h eget er bloavezhioù dremenet ar pez ma het soñjet poude kemmet a vras hag a zispac'h evel a zo bet Tremen eur mil on a zo savet e 1870 nebeutoc'h eget e 1869 F 1869 e oa savet 217.092 lur e 1870 n'eus savet nemet 198.867 lur Bez' eur ela 018.225 lur nebeutoc'h

Digwet var ar poan savet dre ar bed all gwerzhañ ar Feiz diouzh d'ar werzel zo bet enhe e deus savet adarre ho unan tremen an dalm fall eus ar zom-ze Savet e deus 2,861 lur 865 e ar bronn eb ken all n'o deus savet oll ziwezhañ nemet 137.806 lur

Ur c'hoarvezh a zo ch'ano ar penn kentañ ar vreuriez-ze Var ar maz zo savet e Frañs ol ar pemp escopti a Vreiz-Izel hepken o deus savet 108.438 lur Setu anezhe pelzh en deus savet pehini anezho

Eskopti	Kemper en deus savet	20.2051 lur
Eskopti	Sant-Brieg	16.142 lur
Eskopti	Naoned	20.810 lur
Eskopti	Roazhon	23.480 lur
Eskopti	Gwened	27.800 lur

Evel a welomp, eskopti Kemper a zo er penn kentañ. Er Faoued ne deus nemet tri eskopti Lyon Paris ha Cambrai hag o deus savet muioc'h eviltan Esperout a c'hell lomp kredi ha ma vezo ar Feiz ha diredi un hoc'h Breiz-Izel ker er penn all stank evelse evit an oberoù mall ne deuso ket an Aotrou Doue he dregarez divarnomp.

Etouez ar vammenerez diblijet a meras an evit ar bronn pe , ez eus unan eus a eskopti Kemper Eozen-Mari Quenderc, eat da Sant

---

ROM — E Rom e kendalc'her da vac'hañ Kement a zo d'an dud hag a c'houlenchou. ha kaloneiz gant enk a sevenadurgez. An dud a zoare-se a ra evel laeron hentchou pras a gemer bruz ouzoc'h epad ma tarchont ha couellou ha ma ho zivrout. her bras a reont an dra-se ma e hortanont ep mar bara tregarekat gant ar re o deus c'hoallet.

Gwir eo, dispac'herioù ar re ne doont ket kar nioulan. Az re-ma, gouzo bras bet labet da gaout a ouzp ar Pab hag an dud a ilis. ne em lacq, pe dro na ho fenn, da gaout a ouzp ar re en em zerouch anezho. En den-all, goude bezh casset pell d'an tabut a gompagnunez Jesus, en em lakjont da vale dre gur en eur gwiz eur son a c'heller acat an dudon anezho e breizeg ar c'hlan

Mac'harit a zo dorfet
Dor ar vro da Rom
Gwerzhet ar roue a Jeriz
Kavet gant an Israelited ha arc'hant

Ar pez a zisklerr ac'hanomp ar respetoù ket mirout ho meuriegetad an hag ar Pab.

AMERIK — Er Perou, ar gristenien gatolig o deus great eur prosession e kêr Lima evit ar pempet devezh bu bloaz varnugent abaoue ma ema Sa Nan var galon Sant Per Tous da ugent mil den gouzed ha merc'hed, a bep reiz hag a bep oad e oa deut d'ar brosession-ze. Hogen eno ne ez eur eur vanden boiteil nez an Itali, hag a vaan gantho eun dispac'her bennag euz ar vro Prosession ar gatolized a displijas dezho. Ha neuze kaer o vez bet goulennet da nez en henor d'ar Pab an dra-se ho lakeas da vont e c'hoarvar Ma falvezas dezho ive ober eun dispac'h bennag evit sebelin ar c'hrena deuz ha bloaz abaoue ma ema soudarded Victor Emmanuel e Rom Neuze ar gatolized a zeaz ive a nion enho o velet ober demegans var ar re-ma hag o velet-se ar c'honar namant a zeuas ec'h pried an Itali ober ar goeal a fell dezho da ober

Hogen ar gristenien euz ne ket kenavs er ho lacat da chom dioutz F a enebo var eun den oc'h an diaz hag oc'h ar c'honartamant e soudarded en em zelaou a vandem da de neuz var dachen vras a r kerkent ha dre neuze ne ouc'h ar mirdi e velet var an dachen bandennoù ostried an Italianed hag ho c'hoa gantho evel gouzed ha merc'hed ann ti Rabotin. Goelet a vez neuze o tfouecha mil mor ho hag a dewe ne nozeur euz a bemzek mil eur c'hoj ha guelet goestla ober gant d'an ti

An re a vone a vez ket ras pouzont nvoaic'h a vez ar gouzo ze goude hera great ho tamm dispac'h ne dalc'hjent ket kuit ep mui da zarrez en hez a gafchent digor

Eun doctor a zo an var eun daol e ti ouer eur bre regen. Dogen a vez ho ca comanset ma rouc'h guelet tud ar poltroni gouzout a c'hellar e lorn ar ha un all ar c'hi ober d'ar dispac'herien e vez ar'hanc hag o c'hi d'ar prinsa eur vanden Barona n'on bet guelet tud o skafa evel a rea ar re se Dispac'herien a zo ato digalon pa zeuz dezho e gronn Ar re-ma a ro hentet ec'h eur vanden logod pe razeù pa gaet eun nebeu, kenit varnezho C'houant o dop da vont er mogerenn evit cet bet beuzoc'h An dachen a chomas varnezho eur vazad tolhou, mouchoueros, pistoleunan-tro rag aonn o doa ne vije great gouzoc'h dezho ma vije cavet armou varnezho Setu penaoz ec'h echuas ar ganfardet-se ho gouel.

G M

AN ORDINANCE.

[illegible]

[illegible] and [illegible] [illegible] [illegible]

gommunnan ha a ra ket re rann ann a zonder? Ma klemm pa deuzer outhan rik respet ha marteze evit he rakri, poue a gler he glemmoe? Var ann noterenn plaen he rek farm ranna ann ranna neberaat respet ar gommunnan ar beleg evel evit gerrel ann dud fidel da dostaat ek a ra ann a lavar var gorch ha kre Agnus Dei ann Doue ar pab Sergius er bloaz 701 en a reas ann da bronnan ar c'hemmun kemer ar Aotr ann pechaj a rerka eta ann ar halaw hag ann ar c'haiaat ha ann ar gommunnan. Lavarlomp breman al lodenn marker gant Doue er dibenn ann ranna. Pebamant a rankfe kaout war gaerva ann dra dezhan kaout var bouzou ann he devri kaout var vaz ann he zaero ha re a ouzer bouz rag ann Aotrou a ra an ranna da dremen. Ar gouiaj ri ha revenn rakr a rerk ar baraeta. Daoud he-unan hag he soudarded gwelbe da ri ret gant ann naoun ne voent kaet gant ar beleg da zibri ann ar bara a ra ket var ann aoter nemet p'he devoa touet ann oll pur ha chaud pa deuzant ann ar gommunnan ann ann goulou var eloan. Chetlaout eta gant Paol a gwarit deuch ha pell diouzomp oberou ann devaljou e kreiz ann dra ennomp. Kalomp eta ann hanvou ar ma raar ann dra. Ann Iaouankiz dre ma ann he bouton ann he zreid hag ar vaz ann he dourn a zistaolenn ann beachou ann prest da zale var an he bra ann hanv ha ne c'hoanta kes diskuel douar ar pur'hat. Egaet pan d'ann ne dle ket kommunan na tostaat ann eskiun ann nesa. Red eo c'hoaz dibri ann ann gant hanv panevo ha houlenner c'hoarzin dre var c'hoaz gwelout d'ar pec'hejou tremenet. Red eo eskin dibri hanv rag pouez ar gwir e ra ann ran ann ha ket ann ha ar eskiu ober ar ker ha reun kaledi? Hag he teuller mor brimen; ret gant gwad ann ou ni hor sent ann da gaout ann ebet mab hervez Paroann a larer ha mab hervez he vater a ra ar c'hrer ar red sentel a re ann ker ann Egaet mare dandan ann ann hanvel a reas ar pemp h hag al levenez ann.

WAR AR PAB.

Ar Pab a zo anvet Vikel Jesus Kristi. Anvet eo eta Pab Peotig ef hag anvet Pab? Petra a zougfi ar ger Pab?

Ar ger pab a zouefi tad Vikel Jesus Kristi a zo anvet evelse rag ma eo e gwerjonnes tad spirituel an oll gristenien.

Ar Pab a zo tad spirituel an oll gristenien?

Ia, ar Pab a zo tad spirituel an oll gristenien hen tad a ra kren ed ider. Rezo eo evelse en tad re ann douaro kaerroc'h hag eiz bro ar c'hoad en tadou ervez ar c'hig. Degan ar re ma e zo d'ompe kaout pe c'hoar kaout pehini ne kad ne mennfe ket hag a zo kroaz a drubuilhou degan ar Pab e-unan d'ann kaout ar c'hroaz, kaout ervez merkfed rag kenz ez kaout Doue hunan, ha kaoz a ra d'ar vadez ervez d'ar bedenn.

Pet kaout a zo evelse?

Tri kaout ar c'hoef, kaout ar vro, hag ar vadez ervez e ar vadez ervez ann ar bedenn.

Kaout ar c'hoef eo ar gwiz hag an oabl an oabl gwele en kaout, ne oberz ebet, ar gwerz hag en devoudicha a zo ret ra ar vadez ervez!

Petra a ra kaout ar c'hoef?

A kenz ann an ene ra ar c'hoef pe an annedegan ann an ene gan ar c'hoef. Kent ha ma vez an ene ar c'hoef, ar c'hoef a ra kroaz a ver a gler a zouit a ra hag a zav. Met kaout kaoz, ma lez an ene da gaout ar c'hoef ar c'hoef kaoz kenz gas marv ar gaot ann ann, ma vez an ene gler ann ar flach ann a gouez kaout a kroaz ann hag kenz gas ann dezho da zonnet, da kaout.

Ha ann ene a ra kaout ar c'hoef?

Ar kenz ann a c'hraz Doue en an ene pa an annedegan ann an ene gan Doue ha-unan. Kent ha ma vez an ene Doue en an ene kent ha ma vez an ene ann anaout Doue ha ann, pehini a zavomp kaout ar c'hroaz. Kroaz kaoz ann ar vadez ann ann gan Doue e ranker kenz kaout ann hem fidel d'an oll deverioù kaoz a kraver Doue kaoz en ar c'hraver an-unan kaoz e kraver an ann, ha dirc'hi ar c'hraz kaoz ann ann ann pa ann ann pec'hed marvel, ha ann ma e c'hi ann vez ann pa ann pec'hed venel. Ar pec'hed venel, gwir a ra, ne ra ket d'ann kaoll gras Doue, a ra ann dalog kri ann ar c'hraver met ar pemp a ra ann ha garmaer kaoz an ann pec'hed marvel dre ha kaoz eplic e kaoll gras Doue.

Petra a ra ar vadez ervez?

Ar gwel a Zoue en ha varadoz ha dreist-oll an annedegan gant ha annedegan ar c'hraz kaoz an ann, dre kaoz e zenn da vadez ann a kaout Doue ha-unan an ann dazont hag ann ann ann

zevrichout a ra eus he Vab hag an douar evid ren d'eom bouhez an eur ... mes ar vuhez eternel he ren a ra d'eom ra he varaden ... ha neuze eh hem zevrichout eus a hini all e-bed

Penaos e rerenomp-ni bedeg an eur?

Dre ar sakramanchou ... dre sakramant ar c'hrouiant da genta. ha goude dre ar sakramanchou all.

Hini ne d'eo ket ar Pab ra ben dreuz ar bedenerez hag e ra d'eom ar sakramanchou eus ...? Ar relegyen ar brasa ha ar parrez gouez ne ra d'eom ken ...? Penaos neuze e taremp ha e ra d'eom digant ar Pab ar vuhez eus ar c'horf hag eus an ene ...?

Ur believen hag an Iskibyen he-unan na vent netra, nag ebed ne hallfent ken ... ha beli pe gatolod en Iliz eh ar Pab. Jesus-Krist hen deuz roet d'ar Pab an oll ... ne ell c'hallout ken devon het he-unan war an eurvon digant he dad eternel. Ar Pab a ra d'an Iskibyen ar ben ha deuz ar re-mañ war an eurvon eus he relegyon. An Iskibyen a ra d'ar believen ar ben ha deuz ar re-mañ war an eurvon eus he farrezyen.

Evelse pab hag an Iliz pab ben pab gallond war an eurvon ar gallond da ferrezy Kristen Doue ar gallond da ren ar sakramanchou, a ren d'an dud a lia Iskibyen ha believen digant Jesus-Krist ... mes dre zanvarn ar Pab. Ar ... a ra d'ar Zalver a ... dre zanvarn ar Pab he Vibel war an douar ... an oll grasou a ra ben d'eomp en he Iliz dre ar sakramanchou.

An Iliz a zo evel eur werenn. Eur werenn he deuz gwinsenn ... c'horf gwerenn pe ... he brankou. Ez brankou ... a ... zo delion hag ar ... Mes ha dont a ra ... delion ... ? ... ? Nan. Distagit ar brankou eus an drejenn hag ar brankou ... ha delion ... ? Mes an drejenn he-unan. ha hervez ... ren dre benag eh ar c'hwinsenn pe ar gwinsenn? Nan. Distagit an drejenn pe ar c'horf gwerenn ... he gwinsenn pe he gwinsenn. ha kichenit ar c'horf gwerenn ... a ben deuz mui a vuhez ... ha. O ren a ben deuz mui a vuhez ... ha ... ne ra ... mui ... ar vuhez d'ar brankou hag ar brankou a ya e gan ar c'horf gwerenn. Ar c'hwinsenn ... a ... en douar ar re-gouezet ... ... pebini a ra buhez ar werenn. Ar ... a ... eus ar c'hwinsenn an drejenn hag eus an drejenn ... ... Mes ... c'hwinsenn eus a werenn ... Iliz ... ar Zalver ... ha ... ar Pab an drejenn. an Iskibyen hag ar relegyen gan an ... dud fidel ar brankou. Lavarout Jesus-Krist eus an Iliz hag a Pab ne-d-eo mui netra ... lavarout ar Pab eus an Iliz hag an Iskibyen ar relegyen hag an ... fidel ne-d-eont mui netra ... ar re-mañ ... ha ... ...

remt. Ar mirour Lagrany a lakeas var dro antreuruet deo da mont an oll dorou, ha var dro kemeret all da forch hag kement corn a roa en ti. Tour hanar e pedaz ar furch ar gwalc'ho ha kaitos a roa ruho rak ne gasent ket ar pez a glaskent. Lagrany hag he eil a gomze dre'h mad. gueah dre gwenaer gueah evit ober goab. An tad Olivaint a respounis eto gan doucder

Erbin e ugoneschat gant ar c'houfr e se an are hant emhan nense e leverpont peleac'h ema an aic'hoca? Digorit beza.

An air hora a ema het anna bez ema e'r c'hloarn an tad en deuz ar garg euz an are han — Eno penaos e vouc'hanzont. Caset e vouc'hur ha tr... hard tasmont ne h'be heur da pask an tad c'hloarner na da gerc'hat an aic'hoca. Lavaret voa deuna digan an tad deo pa varo. An tad Cauhert a demas a'n prenest a'c houfr ha... n oa petra emaan. Mar doa ur maillorion warang e vize e hoas mare'h pegen — c'hoarz oamp eme ar mirour ha rang a ra fiza, an tad reaer da'n ana hag an tad tenzorier a vezo va frizonerien. Deomp da ar brefet ar poltr

An tad Lefebvr a c'houlenne en han Doue mont re gant he re-pelen. « Nan nan eme Lagrany chomi ama ha dispah an a-ma en hano ar Gwenoun. » E gwirionez an tad Lefebvre hag an all a zo ket esperet

Var dro unneg benr anter oa pa voue caret an daou dad prisonner. Bar pennad mad a hemo o dous da ober ha ne voue caret bar ebet evit ho c'has. Ar mirour a roa er merc'h a lien en ur, an tad Olivaint ne zaskouezas gueiet aznez eun doulsing a zaskouez caout. Ar a vo than. Mese bourrus a rezo redibo evit evit lavaret an resonfil ket carnaton.

Ar mirour Lagrany hag he gompagnounz a reas en dro da dachen Vaugirard kement a bouge enho eve ga e dispe ter bet arme Versay. Bar vandenang epken a reas da gas an daou dad en da prelet ar polis civil'h ma voment laket en ho fart ho unan

An tad Lefebvr a verse goudese d'an tad Pontcroy eun lavaret deiban petra a roa digouezet. « Pedit evidon. emezhan. oh! na me a re curus ma c'helfen rai va buez evit Jesus Christ. » Men Doue ho unan en dou great ho chans

Er c'honciergerie eta e voue laket an tudou pronouncerien. An tad Ducoudray en dou gueiet ha mantet dasrouh kement a dlie digouezout. Lavaret a rea d'ar prins a Broglie d'an 19 a Mezr

« Ep daze hon unan a vezo serret, hon tez mac'het ha lacret en a vezo croget enhomp, ha Doue a vour pou a c'hello caout ho frankiz. Ar pez a velimp a muhuenn dreist oll raoun a euep Doue hag ar pez a zo glac'harus da lavaret ar re a vez maitr a Paris na asavemont hen lonen memet hon ar c'hanet setu neue ma an cunoun etouez an dud-se. ha n eus nan het tavet c'houz ma galon nag eun eus bonnet. »

Lavaret a rea e'houes da eun all « Ber'moamp en eun amzer hag a zo eroc'h euhon gounout mervel uget gounout bevn.

Kerkent ha ma voue prisonet an tad Ducoudray a c'houlennas evoet ganthan unan eus he swedenar, goulen a reas gokan an tad Clerc eun deo a galon vad mar denz anse. hag hemo a vo mall ganthan mont da eur prison nesa'h ma the caout ar maro

An daou dad a sevile ar haeo evit gouzoc dillad ha raoun all a vanke d'ar brizonerien. Mes ne ket evitho ho unan ro e c'houlennent mes evit ar re all hogen pres gwelle e vent eun abardaezenez eur c'hae da ger hat hon aberzho ac'hano evit ho c'hae da breton Hanna Antron Ane hesrop Paris a voue caset ar hano ha neuze ar Brezidant Bo... an hag an tadou Dicoudra, Clerc ha De Bengy. An tadou Olivaint ha Caubert a voue anet eno mes pephini anezho a roe en eur cellulen en ma c'hailen en em velet

Mad. eme an tad Pontcroy pajer deuze o servija ar pez a dremene eno. e nouje ann servija eur pennad eur a histor ar gristenien gouzo en toulhou dindan an douar e Rom

Hogen ar garanties a ro c'hoarz hegarat d'ezan. Caset e voue an tad e'r c'hellont mont, beteg ar hr rouerien da gas dezho en dra hemanc eut ar pez o deus rejet ha da pez amoure on b'ili pa euz an ed digoh. Ar vrinadou gouzout zur ze o dizehoue hag a rea sul a ho c'halon

Ur gwerc'her ar prezz an tad Olivaint a respis

« Oh na me ho trugarecaï! emgarreant ato hor Zalver evidon Doue en deus kemeret a galoun en he zervi c'hoarvezet ma a rejo ar gwellan evidomp. Ne vennt a zo ama a ro all tad vad mar ne'z ae an amzer ken dec'h d'ar maro. nerz-calon. Laeromp e hano ha carromp ato. Nag hen a ze mad an Antron Doue. »

Astronnos d'ar Sadorn fask an tad Caubert a eerie

« Ar briaus e Doue a ro nerz hag hor Zalver ro aroueul ar re a esper enhan. Ho trugar eat evit ho pedennou. Par an amzer benn eun eil eus ho lahet da ober ha retred. Mar ge int di se eus ti a benag deomp digasel ma na c'hellfe ket mui evel ma pige gant Doue. Hor Zalver en deus desket deomp gouzout. »

En derver-se ve an tad Clerc a serie eus a Varis d'ho vreur evit gouzout eul lor benag. « Gant a levrou-ar, emezhan. me a vo mad oc'h an enouemp da douzet ouzin ne h oan. ha kouzout meurbet. »

Eus an deiz Sadorn ar sul tasK ez eus da lazer. Bar galon grisiet a gaf an tad Olivaint e'n prijadur dreac'h o rei dreac'h eus ra e beleu. Gant eun tam strafuz en ho aperet marteze em c'hredit maro. pe da vanna resevedik

En em astromplit ha dastromplit ar re o defe eun tam nec'h benaak ganhen. Caout a rai dreac'h marteze eun eun den froudeuner a ra lorc'h eunoun ket fall ano. Kerkent ha ma voue digouezet. eun eo eta laket e retred.

Er c'hus-se e vevan muioc'h e calon Doue eget em eel-luien. Evelse pep ar vuoc'h pep an amser pep an dud pep ar pez a dremen ne reont dies dan. En em ober a rao dioc'h pep'tra hag en em blijan. Tri dervez retred am eus great livema. Gan ma vezan levet da echuz Mes petra a lavaran me ? re b.r oun eat red en gouelen kentoc'h abalamour d'am c'hompagnonet ne baife ket an dra-ma en dro

« Hogen penaoz ec'h echoo an abouez-ma ? Petra a dremen Petra zo zonch da ober anzomp ? Petra a damaller dromp ? Ne ouzoh petra a gomeuse Mar. provijans Doue ra hon c'hedo ? Ne goez ket eur vezvon ens va fenn ep ober va mestr selo ar pez a c'houzon Ha ma les ar vezvon da gozza, hag eun dro bennag ouspen e vezo ev va brasa mad Mes n oun ket din da c'houzanv evelhan, red eo d'o dre ar retred posana dem eus renta din a gonsentise »

Goapeze e fin ne lazer, an tad Olivaint. evit d'ehuez ea dieneerez. a gahete o lavaret digas dezhan eun nez da bourmen hag eur da nevez en he brizon

G M

BRETTIK

V

Pemp heur dioc'h ar mintin eo. Soupal a ra deoc'h credabl e ve Anna a Vreiz eur brinsez ker skouank. hesa cousket e hoas d'an heur-se. Alogen en em dromplas rafoc'h Anna, en hanv dreist oll, he guelet ker kenv ha poaner heur dioc'h ar mintin gwisket hag harpet he divrec'h gwiskin var he fenest o sellet oc'h an heol a sevel a vioc'h ar mor Lour pe o silaou caugaddennou bi obuusset urhan klujet var beg ar guez braz ouz a vodden saoi Per

Anna a roas ar c'hoa ganth da lavaret e Ar brinsed a oltre ahont d'ho foh mes dreist pep ra skuerioù « Rahae eve ma fulle sealh e vije ennhoual he dronezed. e save ganthe he noan evel ma felle dezhi o vgent kroet oc'h pl labourer e scouse he noan ep ean. Ne gustez he labour nemet evit sonlla.

An dron Anna a Vreiz eme ar re o deus scrifet an histor a gare kentoc'h ar vouezieped ma n eus bet bacoar dron hag e delo great komeun a stad hag hi ouz an dud gouezieh

En he lez e devoa lazet pell mad ganth ha kement a blijadur e doa o cana ho sonerdon ma e houe'c'hemennas pa voa deut da veza zoanez da Ber ar Baul he anter hag he a anemet lakat en ora hed-da-hed an histor ouz he bro a Vreiz N oa c'hoaz nemet eur bugel hag oa he frigador e caste Naonet scrifa histor in faonoo caer Franser he zad Eun abet braz a lakea da sioula ar iesoù cox. ha dont a reas d'ho gouzout ker mad. ma scrife alies e tiun po e gref d'ar roue Louis daoust pa voa deut hema da veza ho fried

Ar mintinvez ma commomp anezhi ar brinsez iaouang a ros pleget var an daol vras, haodennou parch ha paper en dro dezhi. Edo o pourserfa ar pez a ma nevez digouezet e Breiz. He lagad du a steredenne dep en amzer, guelet a reat evel eur goumouilen o tremen dreist he zal gant houandon a roske avechou anat na e plije he labour dezh mes ve her e have poanius.

E gwirionez eno e cave dioc'h eun tu. oberou ar Vrotoned foetel, ha dioc'h eun tu e re an druhardet. Abaoue ma voa en em laket da ober an tam labour-ze e vele aclear e pebez stad crist edo Breiz alogen Anna h oa ket unan euz ar c'halonou faii-ze ne rell ke dezho sellet oc'h eur gouel gan aoun da zemplo o velet pe geo doun eo pez e voa unan euz ar c'halonou cre a voar en em dreo hi evit sellet pis oc'h an droug ha clask louzou d'he barea.

Dre ma scrife. Anna a jome avechoo a ze Teleur a rea he zel var dro ve alon a ma oc'h ar voger unan a bep tu da eur maeh d'ar Verc'hez Amachon he zad hag he map ganl Goude beza great ar zeu-ze ha tennet eun huanaden, e kemeer he lluen hag e scrife ad ore.

Anna a lea da gaout daouzek vloaz, hag a neuze e devoa kement a skiant hag ar merc'hed speredusa N'oa ket hoel a vent. mes confes mad eo. hag ar c hoobari anezhi a roa leun a vajeste hag a lakea an ol da zougen respet dezhi.

Apad ma edo Anna o scrina eur floc'h a deuas d'he c'helver da vont da gaout an Dug he zad

Ker mintin oi ? eme ar brinsez en eur chench ton a var dio p Vaonez Raoul. va tad ao gouzout deuhou ha ma kerta ?

— Ne ket. trom, an Aotrou Duk ao savet pell zo

Ar floc'h a stouas hag a yeas kuit.

Anna a jomas eur pennad da zouja mez'het hag en-trezet oa Goudeze e savaz en eur lavaret

— Doue eo ar meaur ma vo great he volontez.

Neuze e destumas ar paperiou a roa var an daol, ha gonde ho beza taket diouzan nic'hoaz e yeas pourtadik da zigeri dur eur gambr ar a roa e kichen he hini. Er gambr-se eno he c hoar Izabel a Vreiz couskel e'houk, hag o vese hoarzin dre he c housk E stroui ar gueiz. gourvezet var eun dorchen edo k levren gwenn an Dug evel pa vije oc'h ober gard e kichen ar bugel.

Anna a verile var se e hoar evel eur vam Pa he gwelas couskel mad en em deuoas kin hag e yeas sin d'ar c'hi da chom ep dival rag ar c'hi, ne ia he gueiet a tuche ho tost hag a lea da vevel da vont d'he c'hoant

Anna a yeas neuze varlerc'hamor he zad En eur vont e tigouezas ganth an demezellet a roa boas da vont da c'hoari gant Izabel. Lavaret a reas dezho dioual da ober trouz, ha lezer he c hoar da gousket ken na a honje anezhi he unan « Rag. emezhi va c hoar a zo ken diner ma c deus aon bras da vesa ezet da ober he c'houk mimon. »

Camber an Dug a ros oraz ha caer, arrebeuri ha tooleonou a ros enhi hag a denne selt an oll varnezho ha sod anezho zoken a ro mirel beleg hirio. Ar pez a dlie

dreist oll da gonjal an hini a ien er gambr-ze. eo e voa eno e gurionez kambr eur c hrisien

Hirio petra a velet peurvoia e campron ar re vras? Eur skouden bronag euz a daolou eus tud an t , ha pa vez en ho zouezh skrijennou mere hed ne vezont het ato gouzet ken dereat ha ma ve dilez eun tam arrebeur bennak curius da velet eun daolen bennag eleac'h ma velsi pesetet eur chase pe noaun bronag euz an traou-ze a c'halver prizion rare mad da lacat da e hoarioù ar re a zell outhi brao e'hoas ma na rakvont het ar re a zo glan bo eoc'h da zistrei ho daoulagad ha da rezin Rouez eo avad e calar'h netra hag a rafe deoc'h sonjal e zoar houz eno da bidi na da ober netra euz ar pez zo gourc'hemennet gant ar religion

Ne het evelse eno kambr Frañsez ol E penn he vele ez oa eun tam arrebeur a c halver *pids-Doue*. great evit daoulinn varnezhan. Var gorre an tam arrebeur ze e velet eu ivez pedennou digor A zoc h ez oa eur grisiñ arc'hant kaerbet gant Huelloc'h e velet taolen an daou zent ha daou vreur Rogatou ha Donatou, merzerien ha glour an Naonet An oll taolennou all ken peotet, ken kaerbet var an arrebeur a velje bet mad da zacat en distoo, rag oll e tougent d'ar feiz ha d ar religion En eur ger ar gambr ze a voa e gurionez eur gambr chrisien.

Frañsez ol a voa arrezet d rag eun daol a voa galvet a levriou hag a hoperion Pa gavas trouz treid ha verc'h e tistroas hag e roas dezhi eul lizer a voa ganthan en ha zoare edo o ganout he zenn

— Eun ol c houz o c houlen ho tom so merc'h eme an Dag en eur vasc hoarzin

— A zo pevar neoaz eme ar brinsez zoanig na eur daleur a vez h eus taol lagad var al lizer

— Ep ranta ar re ne anavezit ket, Anna. Lavaret a rer ez oc'h eur brinsez dispar ha c'hi dreist hoc'h oad, ha setu an oll o clask caout ho orn. Goasa a zo eo ar ganfarderi-ze a ra al lez deoc'h ne bijont ormeur dio-me. ha deoc'h-hu a gar din o pijont uchcuioc'h c'hoas. Hogen da c horzon ma rompo hor ger da nauo bennag anezho e lakeont reuz ha dispac'h en hor bro hoour. Bez eo dou daranng eur prins autrichian var zo stank, ha setu brema eur prins saoz ve d'he diro.

— Oh ia eme Anna en eur c hoarzin. daou zeo a zoare' daou zeo a ve lavaret e ve doun anezho a hep penn d'ar bed Maximilian ker moan hag eno mann hag ar prins a c'hall ken leo hag eur varvaien

— Gaer e so gaoroc'h caout Alan Albret ?

— Ar prenn a Laval e oenn c'hoant avanic'h her c'hemerfen hag e oenn bouzarel va diouscouarn divar he benn Hogen setu ama petra o deus gouzout kaoc'h oc'h ne rean ocmet e hoarzin o velet dreiz rot ha mann zoter dint Alan Albret breina avad em eus can outhan.

— Ha Frañsez a Roc'han'

— Oh mab eun tammig !

— Mad eo, eund an Dug gouelet a ran em eus eur verc'h ha no vezo het demezel en despet deuh

— A dra sur va zad, ma ne vankin set da zonti onroc'h, eme Anna.

Abalamour ma c houzoc'h, va merc'h ne c'houlc'hennenn netra a gement a c halfe displijout deoc'h.

Ar pez a c'houzoa gueiloc'h c'houz eme ar bronez iaouanq, eo em eus ar guella eur an tadou hag en em daolas eure divrec'h he zad evit goket dezhan.

Anna a voue aroue het ar gaozealeu-ze eure a tad hag ar verc'h. Ar floc'hik l'aout kerougat a zoas var dor ar gambr eur gerridi en dro da ober G M.

Ker pennad all er arnan a zeu

Ao Aotrou Lozaro, person Landrevarzec zo maro er arun diemeuet

An Aotrou Soubeu, beleg e ar retred, e Brest zo hanvet person Landrevarzec.

An Aotrou Abaun v kel e Kerlouan, zo hanvet beleg an ti retred e Brest.

An Aotrou Creoff, vikel e Mespaul, zo hanvet vikel e Kerlouan.

D'ar guener eil eoz ar mis ma ez eus ranet e Loc'gar e kichen Patay eur servich dezo ha bleaz evit zonvet ar Pab en em gannaz eno gant kemenn a gourach varleue oc'h ar brusianed. Pep tra eno a zigas souch eur ar stourmad eus ha eun a voue eno An iz hag an tour a zo bet coulliet e meur a vro h. Er vered ar c hrouzou zo bet ive touillet. torret. disqaret ar meur bez zo bet bouzunet lod anezho Daoungent bennak zo bet devet

Morse tod calonek n o doa dishoezet guelloc h petra a c hell da ober rud a fest, eget ar zonaret-ma o leac'her penn da gement all a vachourien Ar re o deus seuilet divar benn ar saourmad-ze a verk. o c'hoar eus ar gouverh a rishuespont oll o voa eur zouar e kichen eur bern toro gunthan daoungent c'hwochen. hag ar bano. ep cheach plas e hacaras daoungrus prenum. ep mankont tenn ebet ha pa voa et he di partoucheppou e rean ain ar groas da c'hortoz ar maro

Euz a bep parter oa eat tud di evit ar servich-ze eun oaver braz a dud a liz a toa ve. hag Aotrou Escop Leon lie en deus grest eur brezegen G M

PRIS AR ED

Kemper — 9 Ker.		Pont s Abat — 7 Ker.	
Pris an dasc'h a hanvi eur		*Pris an dasc'h a hanvi eur.*	
Gwinis	30 lur 50 c.	Gwinis	30 ur 85 c
Segal	17 ur 01 c	Segal	17 ur, 30 c
Kis	13 lur 10 c	Kis	17 ur 75 c
Ed-du.	40 lur, 80 c	Ed-du.	17 ur 30 c.
Kerc'h	18 ur, 18 c.	Kerc'h	19 ur 00 c
Avalou daoar	8 lur, 00 c	Avalou daoar	6 ur 00 c

Ar Gerant An. DE KERANGAL.

Kemper, embann gant Ar- ha Kannas, Embann an Iskopti.

Disadorn 23 Kerr 1871 N° 300. Seizved Blavez.

FEIZ HA BREIZ,

KELOU A BEP BRO, HA KENTELIOU VAR BEP TRA,

Digaset hep sul da gemeut Christen a gomz ar brezonek.

CONDITIONOU EVIT CAOUT AR GAZETEN

Kost ar Feiz ha Breiz. Lizeri-an-Nouz hag ar Mestroniou evit eun dimez dastum arouez evit c'hoaz 4 dimez peurvuez resp

An Abonnement a dle bout gwir hag ouzomp ouzoutan

Ar boan ne vefo bet ar dro ar c'houlz zistum e vefo gwelet ma ne vefo ket abonnet ar gazetenn, e vo ezvezet evel abonnet a nevez.

An abonnement a gommer e fi an Autrou an Kanaouen, maouller an Eil-Skol, ru ar Gripel, ar 48 e Kemper.

D'an Autrou an Kanaouen eplan e vefer adreiza ar pennadou ha kemenn a zell ar bi ar gazetenn

Ar mirijou da vont ar Gazetenn a dlefer da adresal d'an Autrou MORVAN, eplan.

KEMPER 11 Kerr 1871

Er memez deiz ema ar memez eur a meiz-eilun ar c'hanaouen-ne a zisec'h pell-zo eur vuiad a bobl da glevet ar pez a lavarfe d'ho kenvroiz ar Pabik hag a lavarenn ne dremenent ar relijion nemet chomant klouz hag a c'hallfe kaout eun dra da ober kement-se?

Hogen kaoz-kenenn a gustez klouz ha relijion, ha ramplenn eplan a vouzougez hag a servijerez. An dud diskred a lell dezhe ep klouz na relijion ober eur vadelez an eil. Hep an diskred e vefomb, ne'm gouz pep tra var a-raok, ne vefe ket a zigresoù e pep leac'h ar servijerez gwazidoù gouvernijen hag er c'hoz-ar ne laras an eil da gemmi ho mad rak an dousder da veza e pouez ha da vezañ eil evel kenvroiz ne a selaouenn ne oa gwelloc'hoù ha dousder pa veze ket an dentelezou hag ar c'hoantegez kuit pa ne devefe greet an eil dioc'h egile ar bed a vefe eun doare bras a vadelez

Goude ar relijion kuit e dalc'h an dud diskred ober gwelloc'h a selaou e c'hoz-ar ho degaset enta a dud gwasa da veza servijerez. Evit degas ind gwerc'h da vezañ servijerez e rank ober ind eur ar re a ref ranke lavarout evel kemmet ez eo ret kaoz en ho penoù. Ne ket avanse hi ret eo e houz en eun doare kenning kaoz eur ho kuzuliañ ho servijerez gallout penaoz ober kemerout perzh en ho fazioniou hag en ho fasionou gounet ho c'halon evit mennout selaou ouz ho speredigez diskaro kaoz enta gwelloc'h ho servijerez da vezañ an dud servijus. Hogen kemennit an dra-ze penaoz dioc'h ar doctored diskred da eur c'halz kenvroiz kaoz gwelloc'h da ziskouez selaou ha servijerez dre ar bed

N'eo ket eus hi ket ziskouez e houz e ret ket mennoz ouzhoc'h d'en em lakaat dindan ar c'hoantegez evit ober ind servijerez gwazidoù. Mar deuz ket gwelet penaoz kenvroiz a vez ket ar re ma ret ket servijerez gwazidoù ha ne vez ket ar re ma ret ket ar re ma ret ket ar re ma ret

[illegible] Gwenneg a resont ar c'hreiz ar vretoned ouzhpenn a zek mil marc'hegezh-se a renk dibarzh an eil a vare hag an trede ar pevare ar pemzek milvet a renk lakat re Wenneg hag a raio ar gwir da c'hoari ha da vrezel a benn

Hag abaoe ma o deus ar re-se kollet ar vrezel ha bet lazhet ar c'hoarierien ar re-mañ ha bet bet ar re-se ken fur ha ken prim ha ken kalonekaet ar c'halonoù a gemmesk dispac'h ar vugale e deuzo ar bed memestroniñ ar seizhvet hag ar seizhvedigezh a deuio da vezañ ar bed da vat hag a deuio da vezañ da vrasoc'h ha da c'hoantoc'h

Ia ar gwenneg hag an hano a Zoue a zo red, ma het ephamm evit ober ehanaomp mes ankeu evit ober ma ne vo ket ar re a zo ar bed

Eur gelennadenn eus Doue da reiñ, ouzhpenn evit ar re a zo ar bed ar c'hoari da vezañ ar gwir da c'hoari ha da vrezel

Ha ma c'halle hon doctored diframm evel ma fell dezhe Jesus ar vugale ar re ma ep comps dre ho mag ar c'hoari hag a Zoue ar re ma a deuio da vezañ da vrasoc'h ha da c'hoantoc'h ar vugale ar re-se da zont ar re a dud ar bed da c'hoari ha da vezañ ar re a chomo evit ar c'hoapoù ar bresant ebanaomp

Ne gavfet ket ar re-se ar pevarzek milvet hag ar petrolo e rinid ma dud ket Par ar hoc'h gwez hemañ a deuio digwezh ha ne vo ket kavet ken ar re a gistaio gouzoukus da re a ar vugale ga hanaomp ho soulio ep Doue ma ar pow Hugen Doue e hon mare diwar ho c'hor ar vrudiger evelse

---

[illegible] Nemo ama ar re-se breiz eus a gomañs an Tad Santel ar Papa da ar gwenneg hag a gav ket da renta ho devoc'h da hon eured ma vezimp ar mare kaoziad ar ti ho preparet d'ar Werc'hez ha d'ar Mabig

« Ne het ket ar re-se ar vugale evel ar vech kent ober ar bed da zont Ne vo ket ken ar re a zo ar bed

Ar re-se ne vo ket ken ar re a zo ar bed

Ar re-se ne vo ket ken ar re a zo ar bed

Ar re-se

Digitized by Google

zek (ves var aun soter noar hen deus responntet ar bara-ma zo kounkret mes doot a rai eur bara hall sanctaloc h ar manna he deus responntet me a deu eus an Ear mes n onnn nebet poultreo a skoas ar bara d vin b dic bara roet d ann dud Chetannump ar monsion-se dudius a zav eus gouelied ar c hantsegou evit kresk hor feiz hag hor c'harantez Breman he reomp da vale eno eur skierjen uhel hirsoc h gouloudet co ann dero ann heol a zo e-kreis ann Ear da lavaret eo. Jesus a brezeg ar sinoner chetannump soezhan o promett skuiz ha freas he sakrumant adorabl. ra deui hen hag he vamm benniget d'hor skiour evit mo raimp mad ann eil loden-se eus hor labour

I W

(Ur pennad all war vesk all)

Divarbenn kinkinamen eus ar re an deu hanet evid dispac'h Paris.

III

Eun dionez bras eo bet er prison dens pask, eme an tad Ol vaint. E kemense c'hoamp a galon tad *allemand* ! fiziou ! fiziou !

An tad Laubert a scrife ave en dervez-se « Ho trugarekal euz ar vez ec h a eus digaset deomp. An unvaniez gant Doue a zo diwesc h pa vez evelen pep tra roeis lavaret evel ne red N eus netra guelloc h eget an dionez evit ober d an den enoul Doue hag en em harpa var-n-ehan epken. Espered a rai oma brao an tad Olivaint Mes n en em zelomp ket Neza gaver pa faker he fiziou e Doue ha pa en em doler eire d'ezec h eun tad ker mad An eno a raio h ar c'hoef eu he za Me ve an dra-se avaoh'h atanne pia roun prisonier evit Jesus-Christ, ha ne c'hellan ket ponnt ac'hann »

E Mazas evel er prison all e voe revenet deus pask An tad Clerc a scrife d'he vreur

« Ho eno eus gouel ar gwir iou pask ar grisiennez, an deiz gwenn gant Doue N on eus bet nag oferen da lavaret nag oferen da glevet Louendidiges a rad ha peoc u Doue on eus bet

« Evel-mae h eus digaset din eals mat a draou eget p am eoz iziom evidhon va unan, em eus credet ervad a pon nonch e oper lud anezho il ar re a zo ann prisonierien evelldhon Da drugarez a rai eta da vez bet nonch oc'h epken eus da c'heur mes ve eur ar re all. Ar garantez e kenver an dra-se zo ar gwir eur ar vertuzine N eus ket guelloc h evidi ha padout a rai ato. zoken en Ear Oupen da c'hoarvezo, da veut a ran ive, abalamour ma c houzoh ne rezo ket Doue ep recompans ar vad grant d ar re a c houlaou evit he hano »

Setu ama eun testeni caer roet d'an tad Olivaint, ober a ra kement a henor d'an hini en deus he roet evel d'an hini ro deut he reservet.

Eun dervez, eme an tad Pontlevoy eur beleg a deuas d'em c'haout e Versail « Me emaon, ec person Menez-ar-Mersier Montmartre) Autrou Arc'hescop Paris en deus va digaset da gaout an Autrou Thiers da aber eur gerzid. Mes rollet em eus va fono. N eus fors, roet em eus va ger da vont en dro da Barz, ha ne din ket euez va ger

Araok ma zin ac'hann avad em eus eun dic da baea. Ma zo ive prisonier er C'honciergerie hogen evel m e-doa ep dionez a bep tra an tad Olivaint hier gouezas, hag an den c'haranterus ma zo en devoue ar vadelez da rei bud din eur pezig en devoa. C'hoant am bez d he drugarekat. hag evel ne c'hellan ket mont beleg enhan, oun dent d'ho caout evit diskuiz droc h va anzondegez vad »

Var gomenzo ar belek mad en em daot d'an daoulin en eur lavaret dezi « Va tad, benniget ac'hanoc, rak mont a rai ac'hann evel eun den hag a zo d'ar maro. »

He frealz a ra eo eur vouela, hag hen a vouela ive, ha diouz hen ez eas en hent

Ebarzh-ma gouscoude Commun Paris e voe devoue kaz ar grisiens da laza. belek caloueh an.

Mes caera va a dremenas er C'honciergerie evit an dasc dad a zo eno, a zigouezas d'an 19 a ebrel. En deiz-se e c he jon communoa Abouez clask a ropic'h. e voue cavet an to da gas oezho ar zacramant, hag ar prisonierien al hag unkenius-ze a deuas da veza en deiz-se ti Zoue hag eur dor an Ear Pouez oa. rag eur pennadik goude an tad Ol vaint hag an tad Laubert a voue caset da Mazas gleac h ma eoa ann dad all en ho rauk

Bac h pe person Mazas a zo great en hevelep doare ma zoue eur sperance eure pehini euz ar brunneriou. Pa zeaz eno. e voe evel pa gaitear ar vuez. ar prisonier pasoir a eus den var he zro e oma eno evel en eur bet. Gouscoude zoeun ema nebeut dervesion. e voue cavet an dro da c'helloud eomz oc'h hor prisonnieri en dro damouzigne scrit

An tad Deseudres eo a scrife da genta d he superiol « Va tad emezhan clask a ran mont beleg enhoc'h ha ma ne c'hellan ket eoma ennoc h bek Ao-bek. da vinoa e fell din en droc h da c'houzout emaoun e bez hag em zes mall da veza e foar enhoc'h deoc h

« Gouzout a ra peiza zo digouezet ganeomp, ha pe gen ankenuz eo hor stad Ama e zremenan calz amzer o pidi hag eun nebeut re o c houzoud Ankenuz eu beza ep gwelet den beza ep gortoz petra vezo great ennomp, beza dreist oll ep gallout lavaret ne oferen santel nag he c'hevel

Ne c hallan caout darempred e gaz ebet. gant ar re a zo prisonierien evelldhon Emaint ato. em c'hrehen. var ar memes pond-ala neza kement a c'houzon. Seta hon lodeu, pa fell da zoue

Pedit ha lakit pidi calz evidomp Eun tamik mesch. mar plich an hoc h oferennou. ha nemeu ac'h esperus dre ho pedennou e lakeot va anaon ac'hann hag ep dale e vezo ? evel ma plijo gant Doue

D ar 17 a ebrel, an tad Olivaint a scrife da unan eus he genvreudeur

« Ho liaer am eus reservet, ha plijadur vras en deus great dio. Trugarekat evidhon kemeut hini a glevit e

traou var va stad. Lavaret dezhe e oun tam chet rentred dit. Va sec'het a ay hiro m em eus tam emouament chet er retred emaoun hag emaoun enhan hete va gwaouk, emaoun en Iserzh, derrick e creiz passion hor Salver a ze vad mad merbet e kenver ar re a glask gwaskan run dra-bennag ganthan. Bezomp monech mat da noz. Ne ouzon ketoù chet eus ar hemmerien pell. Goude a ran a ketrom am eus goulennet anezo h

D'ar 18 a ebrel e teguedas a daou bizanner neves e Mazas an tad Hazan hag ar horar Xavier. Ar re-ma a zo da dec'h bet eus a Baris zaouzet e vouent e Gar an hent hounvre gant ar salomon Monsab. Jhoue hiu e voue croget enho ha caset da genta da Nemez ar merzher ha gouverne da di prefet ar poull. Eno e voue great goulennou outhe, ha pa voue gouezet e voue eus a di ar Jeouladed eus a ru ar Serr e vouent caset da Lorient Mazas. Hen o devoue eta ho tad eus a Jhanvion ar re all hogen n oa ket bet laket d ar maro ha neta perzh ne vean ken hano anezho er pevaad zervet ma

D'ar 19 a ebrel, an tad Hazan rannt a scrivas daou dam billet Lavaret a ra da eur migoun e rank bezan deuzhet pa collfet tad eus ar bellgent en deus scrivet. Gouzout a ra hervez ha dremm all ar zervijer ar zacr e zanv hag e hanvennou bras

Hier ga dizan em-chan a zo tad a zouar. Pourmen a roump hemdez. Merc'he ne vean ket ouzet e oun bet den daou. Emaoun er pemzervet devezh eus va retred. »

Dre eun ebestel an tad Hazan rannt a lavare

« Ne c'hi eus ket resevet eta va lizer? Me esper e zo daou miz zo ken. Ker ho trugarez a gre a raion eus ho calanter e kenver pedennerien kozoc'h. Neta ano ebet a drugarez ha me anavezo ket a nebeu bezo er prison. Hogen e koll a reer ebe her mad ne ket a drugarez de Lavaret a raion gwiriek, ze vad. »

Nan ne gavan ket ker an amzer. Men a ran ato gant an retred ne ket dare din ervoue gant an Autrou Hazac

Fall daou c'her ar zer bré zo mad hag ar galon kozoc'h Autrou-ze an tad Hazan a lavar stard ma teu caset le-viou dezhan.

An tad Gaubert a c'houlenne ive hag a lavare Va zec'het ne ket lall Pedc'h ha dizan.

D'an 22 a ebrel an tad Hazan en deus resevet al lizer-ou en doa kemeret a c'hoant va gwad hag a ve rifé dio, na me ha drugarez evo al lizer-ou ec'h eus digaset din dezo h Men ar bibl ec'h eus digaset din a ema ket en he zar Ar benefiser hag an Ariel a emaint ket enho. Digaset din kenta ma c'hellet ar pez a vank »

Lavaret a rea en eur billet-zi

« An tad rener an deus digaset din levrou. Benniget Doue da vezo he digaset din. Benniget Doue ive evit an troun-ze E guirionez re a zigaset hag ar pez zo gouez ebo a oa lezet ket evel ma carfen, da ret ar pez am eus a ro da re all ha n o deus den da gemeret soucy anezho. Credet ervad e c'houezo gouiken pe lezet digaet ar pez am befe ouzh Ar c'hoef a zo mad, hag evit pa ema ma gal din e ran eur retred a zouar Doe gratuse »

D'an 22 a ra an tad Clerc a scrife d'he vreur

« Nos deus a clever ar c'hanet e creuzal hag'h a an var ar c'hreou ouzoc'h a laker var Baris varlerc'h ar hemzonad Labour e dispe het ar hemzonad ma vije het red dezhe he c'hemerit dre pe-e. Lod a ran eta pe het prest an abadenn-ma da echuo ha me neben a oufe het prest da vont ac'hano Labour am eus c'hoaz oun derrenn bennak gant ar zervijer ac'h eus digaset dezo, hogen caout a garfen eun all »

Goude hera Gaubert hano eul lizer bennag e lavar

« Pell bezans ha bemdez em eus a soucy'h lod vad ma hag a re din ar pez am eus eus trouz. N en em laca het var var zkuizmoure din kemennlec'h ne pevichik da netra, ha me vez prisonet a emaoun het a tro da c'houzout an dra-se creiziz-me »

An tad Gaubert a lavare ive d'he c'hoar « Na gaumer het ar boaz da vont pedise hemdez da c'hoanien eus va c'helou. p'eo gwir a lies lenner kel d'am gwelet Ha ker pevaad hale en evidomp eur vech er zizun se pedise h. Va lec'hed a gendalc'h mad ha ne vank netra dom »

Ker pevaad ala re a-zigan e zo G. M

Histoire vraie merveilleuse

Eun Leon d'ar religion a ro tro ar fas d'ar galeou, d'ar guilhotin pe d'an nebeuta d'ar prison. D'an tenzl bec'h Ma ne c'hellfe mui mar kendalc'h ker da gerzet war an ti-se e lugemzer a-bré pa zivezal dirag ar harmer e tebrer eun a vara e houero ar galeou pa ar prison, pa e zanter e hag ar c'hemzong ar zender eus a gouelcha ar guilhotin E eur vech e hoaz pa gouezas en emzo eus an tenllonne zbara h'anzav ar bré-ma rag eur chans. eur chans ar bras a zo ewid-ec'h e vouet, el lec'hyen hiroc'h un dremm all pa welot ar guilhotin. da zistrei ho fas war an ar re jusa da zevel ho tenzlgad war ra Doue ha da c'hou lenn pardon digzezha, abars kousket en douar Mar teu ho planedenn fa er c'hentel ne a gomz eus-ec'h e'w pebini ar pemp gwell dilez eus ho religion — mar teu ho pupridenn all e lavarse, pe mar ker'h ho trouc'h-ez da lakaat ac'hanoc'h da dremmen a bion ar galeou hag ar guilhotin. ha da ver-rel en ho kwele eur an dud honest e honezot, gouzo ho mafo en eur prison hag henzmoc'h eged all henzmoui a bed-ma er prison e pebini ar zul Doue he c'houlenn he gouzoukenn ar re a ra fae war ho lesenn-nou neuze! epad ho buhez

Hen eavet a reom an afera

Neta eur ar zuiaou a zevel em apored, pa lennar en anaon eus an deuzjou-ma, ar pez a gavi marbet anna war-zuz'h

« D'an daou war-n-ugent (22) eur a vo da dervez en het futaillet er gear à Lill e départament an Nord, eun den ouzat Jarzein. »

Petra hen devoue-hen great?

« Epad ar brezel devoue hen devoue hen hom c'hreet Frank-tenner, hen hem laket e-touez soudarded ar

Franç mes ewid labourat en ho reuh a da gas ar Prussianed. Eun traharé pe eun traitour a vas.

« Eun dez a kasaat ar vatallion edo karget da renn pe da heuch da eun troped pe spi, dresañ gas ar Prussianed awid poka ar Francizien d'ar pez a savom alies ec'h eun truc h-gouzoug eun troc'h-gwele h, eun toull lavrou, eun toull anehouryen. Jurietto hen devoa hen hem glevet hag a von pared gas ar Prussianed ewid aber ne toh fall-ac

« Eun dez all e yeas da zukulva d'ar Prussianed ar vourc'hadenn a bebien edo ganing Ar Prussianed a vrax hag a sevar ar vourc'hadenn oll pemed ti Jurietto.

« A-hend-añ edo eul ser hag eur meuntrer Evelse a ra eus greet d'ezhi nemed ar pez a vanle oc'h he faziañ la

« Kousk houde he caro a no bet gwelloc'h eged he vehez da vihana ewid gwel.

« D'an noan war n-ugent 21 a viz du. dioc'h ar pardaez. e voe dishleyet d'ezhe e vize lakaet d'ar maro gantoñoc Goulleon a reaz neuze dioc'hta eur beleg Alamanner ar vikaérl (citadelle) po ar c'hastel a yeaz da dremen an noz ganeha Jurietto a gonfessaz a glevas an tronoz kentañ an ofereon hag a gomunyaz ennhi. »

« Arneg kuitaat ar prizon ewid mont d'ar maro e trapelkeaz he c'houardianed hag e roaz eur c'houl ewid benaga d'ar brimerien all a voe enno. Lavaret a reaz d'ezho evel hen « Mar karfenn bezañ laic'het da « hani a rann beppred va relijon « eme-z-ha. « pe ra « renn ket bet ama. h-edi ne hanoun e hw eire-z-oc'h. « Na mianoun neppred ar re a glask ho tavoa da hen va « ho renjañ ti d'an ofereon. lavaret ho pedennoù « dioc'h mantoñ ha dioc'h noz hen hem aharit enz « ho oll tevervoù a « a ez eus ken moyen da juja den « honest. Ha rentu va maro. ar maro remerdig a yan « da c'houzout da vezañ eur genlet ewid-oc'h oll. »

« Dibiza a rezeur neuze ewid monet d'ar lec'h ma vije fuzuilet an toeleadour Hemma a gerse harpet war broc'h ar beleg Digoneret war al lec'h, Jurietto a lezaz lakaat d'ezho eur gouet war he zoulagou hen hem do ha d'he zoulou ha kerkent e voe greet war-n-ezho eun diskarg tennou fazuil pere her c'hasaz d'ar bed all. »

Gret d'ezho da vont ar baradoz. An Ebeur

BRETTIK

VII

An Dug a c houlennas digant he floc'hig Petra zo a neves, Raoul ?

— Aotrou Iliig. an Aotrounez Louis a Orleans Cosmen ha Hervé a zo aze o c'houlen dont d'ho caout.

— Na vouzoc'hent ket bezo great guelloc'h savar dezho dont, ha dont buhan morse n eus ou bet mesoc'h a trom ewz ho sion

— Evit hervez n'eus nemet eun ali hag a ra mad da lavarat ar wirionez abalamour m eus va meuc'h ama goad Breiz ne anavez ket an aoun

« Lavaret ar c'houzoug neuc'h-ze an Duk roaz a savo roumm ha bezo goeun Caer eo da velet an den eus, hag ar houlennidon bleo gouenn a goeze var he zivesan a ran dezhan eur gurunen caeroc'h eged he gurunen a zuk.

Louis a Orleans a jomo soulezo ha leun a respet dirag an oll hag ar verc'h o velet pe per courchuz ount dirag eun danjer ha ne soaseñ ket e vnas Mont a ra da lavaret petra a zo tremenet epad an noz pa deuaz eur spounar ha ne voe den o sonjal enhan da droc'ha dezhan ar goues

An oll a roaz eur grenden an duchentil a gaaz ho daoparn d'ho c'hirzeier Anna hag an daou floc'h a hanvas dirag an Dug evel ewid he zifen

Petra a zo-ta digoneret ? Eur voulet kanol a zo roeret er gambr goude bezañ hrouzuet eur prenest ha laket an tu all da vont da ober eur grenadeo. An oll a zo bet strafuillet hag a zo choaet maneres o velet ar voulet-ze a tremen tostik da benn an Duk. hag o touch eoula lavaret oc'h penn ar brinser Anna hag o chom goudezo sanclet er roger er c'houlz all d'ar gambr vesc'h ma vije lavaret e vije o c'hortoz ze zi da zont var he zerc'h

— Ar voulet-ze a respont eun hec'h cuse Louis a Orleans pa voe ent ma nebeut he strafuil kaet.

Francz a vrelt ne oanne ket en he za e kichen ar prenest brulanet e taole he zi hirra ma c helle.

— Ar c'hanaouet ! ar c'hallaouet int ! E resi o deuz ar pez am boa soun ne rajent, divez avoalc'h int evit

doant varnhon er c'hre diveza-mé. ce c'hastel-mà savet gant va tadou eot. Anna va merc'h ker eur barzud epken euz an Env en deus gallet hor saveter. Guetet em euz ar voulen o vont evtou d'am fean hag o touch enuls lavaret oc'h hoc'h hun. Evidomme a zo eot ca-hac'h. hag a vo echo ep dale va huez, mes c'hui. va merc'h

— Aotrou Dug, a lavaras Guillou Gorguen. ha ne velit-hu ket aze con ali deut deoc'h euz an Env? Evet a livirit, dre vertuz epken oc'h bet savetet c'hui hag an Itron Anna, Doue marteze ne rafe ket eur burzud all.

— Petra! e faifo deoc'h e kastafen ar c'hastel-ma? an ti-ma a goran kement hag a zo ganet va hogale ma hun? — Ah Charles! ma na vijen ket bet fall e vije bet guelloc'h ganuen mervet dindan ar mogerion-zo eget beza er stad ma oc'h eus va laket!

Ha neuze va zad, eme Anna, red eo deoc'h chom beo abalamour d'ho sujid En han'Doue, gra galon vad ar sacrifis a c'houlennet diganeoc'h

Frañsez a zelle oc'h an dud c'hentil a oa en dro dezhan, o c'hask lenn var ho brachoù petra a zonjent

— Ha ne deo ket, emezhan, beza digalon toc'het evelse?

O clevet ar ger digalon, Anna a grenas ha dorn a ros neuze e dorn ho zad.

— Digalon Aotrou Dug, a avaras Dunois nan an dra-zo ne ket beza digalon eo. Tec'het a ra araog ar maro, ne der'hi ket araog an enebour

— Evel a gerez, Dunois, eme Loiz a Orleañ n'eus petra da galoud anna.

— Aotrou Dug, eme Gostumen dre ma ar boge ca-lonek ma Jhag e vabeze Alan ar Plessis, an Aotrou Lesperver en deus pourchaset pep ra evit diskemeret an Itronezed Anna hag Izabel, hag ar bourc'hiz Gaol a gimi a deoc'h hoc'h unan he du diskuiz Ne gontac'h ket orza anezo a e pep tra a.

An dug a deuas eun huanaden hag a lavaras d'he vere h u! Anna, ma lavaret d'ho c'hoar vamb na d'hor a vrezoned e koulsomp ar c'hastel Mont a c'her-lot da di an Aotrou Lesperver Alan, rugarezan hoc'h eoute em lezu a. Me a velo da di ar bourc'hiz Gaol! En-deze pep tra a zigaso da zonch din eus va meerch saotet Frañsez a ambroas Euz an Env e tigaso em spe-ret ar pez a zo red da ober evit savetet ar bobl-ma e deus gouarnet em rack.

Frañsez a doltas eur zell hir ha glac'harus var gémend a oa en dro dezhan

— Arabat eo staga ha galon oc'h netra er bed-ma, emezhan, an ti-ma hag he velet a ra-mo morse?

— Ya zad en han Doue! eme Anna en eur grou-zia he daouarn.

An Dug a glaskas mosc'harzin. mes ne c'hellas ket. Ober a reas gant madelez sin d'he verc'h da vont kuit, hag Anna a reas ac'hano. Pa voa eat kuit, Frañsez a lavaras

Dont a ra ganeomp va c'hendalc'h a Orleañ?

— Gant hoc'h eure. Aotrou Duk. ni a goitaj Nannet hir'io. Castelguy Mone ha me Epad ma ufenno mane-diz ho c'hoar hag ho Tons, ni a ya tro Breiz Gouzout avoac'h a rit perak ne c'hellan ket chom ama brema.

Ar prins breiz on a stlennas he zorn d'ar prins galt.

— Dabu vreur no dleont ke en em ganna emezhan. I. Loiz a Orleañ eus a bell e c'hellit c'hoas sicour dilen Frañsez en

Epad ma en em gratulie an dudchentil Anna a ioa distroet d'he c'hambr

— Diluz eo va c'hoar? emezh d'an demezel Bertha Kerardreux a ioa eno drouk vet, o crena, o selle t dre ar prenest

— Ne gaf ket din, Itron hogen guell aze, rag aoun braz e defe, ar vere hir ket. Ar c hallaouet zo e kichen dor koar Pebez storlok Tostait ama. Itron Anna, ha guelit er pore hag a d'ons, hag a freuz! nag hen a zo an ot strafuilhet ô va Doue, petra deuimp-en. da vera?

— Ar pez a rejo da Zoue eme ar brusez

— Oh na c'hoa zo eures eme an demezel Bertha, pa n oc'h eus ket mank'h a enkrez evit evelse!

Anna a reas neuze e c'hambr he c'hoar Izabel a ioa e boas eoulsket eun neuen demezelhet a ioa oc'h he gortoz da zevel. Anna he d hanaz evit lavaret dezhi e voa red dezho kuitaat ar C hastel evit mont e ker

— Petra? o koitaomp Castel brao an tour neves? eme Izabe en eur zirot da vonela.

— Arabat eo gouela, va c'hoar eme Anna. Arabat eo dreist oll diskuiz ho c'hoar'hon tad, gouzout a rit penaos h ez eo glac'haret avoac'h he unan.

Neuze Izabel a zarc'has var he gouanadou hag a zac'haz he daoulagad ha pa voa guisket ez eas da zaoulina dirag imach ar Vere Iuz ar avare he feulen dinec h ar min-ut hag evit netra ebet ne dis je morse ieart a bedeu-ze ep he lavaret I a voa echu e zarpa il pe e voar

— Alo. Anna demañ je gerio me zo prest

Un an dud breiz a gui eas Castel carr ho zadou coz G. M.

(I ar ze ar c'hentan.)

Ne ket ato mad hena en hunt.

Bez ez eus tiez hag o deus toennou ploe, hag an toennou-ze zo great e teuz, hag a c'heller pourmen vaenezho evel var eul leur Tiez evelse a c halver tiez anoa ar vro-ma, evel pa ve ar zaozon eus a ve bet ar re gentà o nevez tiez en noare-se Iflugen n int ket rag an tiez koen-leiren a zo bet a viscoaz ar c hiz kenstio e bro saoz-hoel

Ene bourc'hiz providik hag en doa eun ti evelse, ha zoken eun ti hael, a gemere eun derves an eur var doenb-bléd he di. Hag o voza selle t ac'hano en traon, o velas

var an dousan eun dra hag e eun e mallet en eun toull eun gleuz eun taol dous eun ebet

Ar houarn lun, e velet an dro an var an douar hor e hano bihan eur vor hagerlig hag a lavare outhan he mamm petra en ar bagel se eun e barbero ane? eun e hor mamm eun netra ne het lavaret ebet rag ar gwir eun tra ma dan eun gwiriou hen netra ne het lavaret ebet rag ar gwir eun tra ma dan eun gwiriou hen netra

Hor bouez hir eur e ve a souvenas hen mar doa hano hag hanvel en he dro e eur hanvlet dezhan he ne het ket he vamm he vamm Cals a doul a gwir hag a en evelh hanv a zegouez ar re ni pa en eun gwenel en eur renag hanvel ha ne zegouez ket eur en he renag evhon en he eun dreuz ar re all

Hogen epad ma ra ar houarn hen lar var an dro e vel var an douar netra hen e ziskouez eun dra hanvaig e eur an var he hano Neuze e ra he zammgand hag e vel eun dan en eun taol e eur e barbero he do he taol ar e an hanvl anezhan hag an dro e an evhon e zouez ar hanv hanvaig he dastenn ar houarn hen lar he dous hanvou an dou dra zispartiou e eger eur vlev var an houarn

Ar houarn hen a ra eur ramzel ar evhon Lavar e ran he nann nevez varzu an hano a vo en taol hogen pell a van da e hallout taremen hanvaig an dro ar hag hanva e velet he gwelout ar houarn hag a ra gwad zizhan

D'ar dra hanva epad ma e houarn e ar houarn hen a zamm eur eun dra hanvaig e ranta varzhan Pa ano he hano e vel anezhan eur hallon hag ar hallon en eun dro a ma ra eun hanv eur ar dreuzan da neuze var an e hanvaig a velo en taol he da hen nega varzhan eur ne e hen grae a ar re he dezhan da lenn

Pedi an taol a vez dranig evhan nevez ar hag a ra erbedan hag e ra an taol en he hano a vo ar hallon hogen rall he hano hag e e hanvdranouz a ra ne e hedi hen taol hanvaig an hano hor gouez

Lare dare an dro a ra ar an dousan gwazh hanv nevl ha ar re anglevet a zalvo he zanvlegad d an var he hag he velan ar houarn hen var he dous hanvl hag an hano a ra an taol hag an hano a ra ar hallon hag e hanva ra ar hallon hag e hanva ra ar houarn

« Nag hano a ra hano hanva ra hanvl avalar? Ahanv e he hano var ma ghanv e velet gwelet ar ra a hanvl he dar a an nebeu a vouga gwel ar e hanvou ran dre-ma a ra an hano e hanva ma ranvlegad e e hanvou gwh dare

Ha an hanva galvet da vamm ar vel hanv hanvl hag he hanva e hano hanva ran hanva ranvl hanvdarouz

Epad ma ranvlegad erbedan velet hanv a velvet ar vlevel ar gwelet ar anglevet E ma ranvlegad an dro ar ra. hag an ran gwelet ar e hanva

« Ha an hanvl ran dezhan ranvlegad a ra ran dre an dro hanva ar hanv ranvlegad a velo he hanvlegad d an var he hag he velan ar houarn hen var he dous hanvl hag an hano a ra an taol hag an hano a ra ar hallon hag e hanva ra ar houarn hen hanvaig ar hanva ran ar hanvl ar

Dimanche 30 Kerzu 1871 — N° 261. — Seizvet Bloaved.

FEIZ HA BREIZ,

KELOU A BEP BRO, HA KENTELIOU VAR BEP TRA,

Digaset bep sul da gomzat Christen a gomz ar brezonek.

CONDITIONOU EVIT CAOUT AR GAZETEN

Kost ar Feiz ha Breiz, Contre-an-Nozo hag ar Mourianed ... eit ar bloaz daou scoued ... eit c'hoar'h unan, pevarzec real.

An Abonnement a ... pevar gwech arzoug ... ar gazetenn

An hini na zigas ket an dra ar c'houls cantad a vezo gwelet en tro eus he abonnamant, a vo consideret evel skuiet a bezo.

An abonnement o penaoz e fell an Autrou an Kanonik, meuleur an Europ, ru ar Goperez, n° 18, e Kemper, D'an Autrou an Kanonik, eplan e tlear adresat ar pennaouennou ha kemenn a zell ar e zerrich ar Gazetenn.

Ar reolyou da lakat ar Gazetenn a dlear da adresat d'an Autrou MORVAN, eplan.

KEMPER 30 Kerzu 1871

PETRA A LAVAR HOLLOU HA GWENEDOURIEN

Meurbetaat diwar an Autrou MORVAN, Deputet.

AR MILIONOURIEN AR BARDEZ

Lavarg na zoitrou Morvan gwade bonn bet o pourmen e Lannilis hag ar parresson all tro var dro a zo arruet tre gant an amzer an hor propagation. hag evid mann ez'h an ni a ro d'eomp ar beza kemerret ar bonn da lenn anezan eus an eil penn d'egile. Hogen diouzan ma tourmant en-han enta mont a reomp ugent a vlé eus ar voloen. Ar contre-tomp a zo ker bouz da vezo dreng prouzget ha calomnet a ar bys c'houz grent vez ebed an all. ma n'o divije gallet ar lavaroù-se sonjal da zezo all nemed d'eomp bon unan. Mes ni lavarg-ne e vezo skuiet e menk ar re a zo en hor c'harg hag a c'hallfoud ober eul-lo eur gwen an nouvell, ni en evidomp anza eun derez a gonsiant d'anzav an tiboù faot a laverrer diwar hor penn. Aze elen ne'h en ran lakaomp e tro da vezo tamallet ha gant Doue ha gant an dud e gis ar pastor ne rafe ket a ha var ar bleiz dalc'h ma vel anezan a zailla var he zevel.

Mes avzong tout a curiomp lavaret lavar ha deflair hor mennozed d'an noz-mo ha p'eo gwir e lavar ez eo eun dra mad ha dazvong meurbed a ra en em facho ket emezañ a clevet ar c'hloner peger crasoar bennag e oufe bezo. Hogen hor c'hredan-ni eo ne oufe ar zevel-ne ober ezor ebed na oll da eun den eus he renk. Rag a vad da dremen dira-z-an evid cren ha tud ignorant evid-omp-ni ne gavomp en-han na rim na reizon na enkl a spered ken nebeud nag a c'houlsegued. Mes avad fors trubarderez ha *trouilleri* gant ar memes berzgoer ha ravoderez a gavent bemdez e zerjou hag e cazetennou peotred ar revolusion na vanzont ket en-han eur nonilac'h.

Ar revolusionerien evel a oar an oll, e deuz tomat dindan d'eu troad an hini ruzelog, hag an hini a gomzomp eviel dont a bemn eus he mod en ardivinkan ar Pab hag ar relijion en eur lavaret zezo gonna ma efiont. Ar re-ma zerri en disiz da ratafa dezel-ho ar gwirionez, e vezo a o devezo diwezh pell disqoulmo evit ho ha ma'z c'hemerint oll evid gwenedoù. Evel ne mar bo c'hredid var ho gar ar relijion a zo peun eun o gromzat drouz a zerri var an douar caoz eus ar brezellou. ar gerzet hag ar vouez caoz eus ar vent a zo bremz er c'herzou ha var ar mirvoù. Int-hi hag int hi hep-ken a zo a coll ar Relijion Hogen lavarit d'in, ha pa vije zo zoitrou a da gant ar gaufarted-se hag hon zo divije gallet lavaret eus ar relijion cals gonsoc'h eget zo bremz?

Mes a red e vezo d'eomp-ni zevel hepred ar gaou gant an zoitrou-se da tibunn he farbalvennou hep en em dezle meuz gant da zevel he vouez evid ober d'ezan rabati eun nebeud bennag eus ho avarion? Salocrez? Rag petra bennag ne zoomp na doctored na deputeed, na meinerz conseillerien na n'eo ker ken nebeud nag an departamanted gouscoude e hoaz ne arglomp ket ober eul-lan eur frapadeg gourm.

En *ekzamenou* diwar an evid mont da *Gemper*, an zoitrou Morvan emezañ en deus *collet* evid ar rech kenan Marvel? pe gwir beleg-ken nicun all nemed-hañ na en boscoaz en eul-lec'hed var ar renk? Gouscoude e hoaz en amzer ma oar hanve depuis daouzek hag hen en deus bet var n-eil zoul ar mann monsieur en he ganton? E gwirionez, evel ne oa ket a c'halleg ar vent oll evid goall-ober diwar ken nebeud a dra ha tamall ken drasmant he berzoun hag ar relijion eus an ardivinkan en deus bet. Penaoz eta an oll gargon an oll enorion a zanve ken kenkiz evid an zoitrou-se? Ne vezo ket zoudac'h d'ezan bezo depuis ha meinerz ne gouzoc'h diouzan ken a vezo kenvel conseiller en departamant ha marteze meur en he barrez. Hogen ne zoitrou ket, sur zoudac'h kemenn oll gant hon Tad Santel ar Pab. Ha var zigarez n'eu ket kontet da vont da Gemper, e ro he meinerz

eus a gonsellour ar roue ar pet a dire hema rachet hena rann a gals a rent hag a drubuz er barres ha ma venn a never gallet tapout ar victoire. Mes gouzout ma po re gavet mad an notenn dispar da vezan consellour ga ti kear ga sin ze da vat ket ma ve cavet ann all hennag hem de eat hag hen da vezan consellour ga dispartamant?

Gwelet a rampa emezan e penn d'ann ambassadourien ha flemm pe re gomzerien gas pe re rebech. O lavarel pe o unvez rann annezan h an anfoue dispar hag penn en deus cavet e je mennag d'ar relijion d'en em lakaat var ar renk da vezan consellourien?

An aotrou emezan a ro bet dleet gant ar relijion pell gant ar re a garfe hag evel-se hen hag en all gallet guenn ann erch. Penaos dleet gant ar relijion? Mes ar relijion ni eus ann delfe ne allfent laken ober d'ezan an anfoue hag a bedervet eus ar gaou a ra eus hon he unvez pe en deus cheet en he send. Nep a gano ann a ro ervail pinn ro ha penaz fel d'ezan. Nag en dastum, dleout h gavel ober vad d'ar relijion ha neb unvez he hrous da gonservi ar vro ro en anna an ambassadourien hag var he venn da gomza kemend a gant ar gaou-se? Penaos eta ar re publiquet a ranno ann ambassadourien? Ewit guzat ar re-ma a ranno hepken pe ga hon feiz hag ezan ann ambassadourien? Lezen mar he komzoù ar republiquet ann ambassadourien? Ann all d'ezo da vont ebat ann ambassadourien ar roue hag da Zabie gant ar Republiq?

Ann ambassadourien, rebech an aotrou vad ar memes tra eus ar re-ma, a zo bet kaset gant ar Republiq da vezan ambassadourien pe da Lidoneal ar an holl Europ. Ann ambassadourien-se a ra ann ebat micher ha ma ra ann ambassadourien ann all. Ewit ann ambassadourien ann all ga pe da zevel d'ezo ar garg-se a ambassadourien? An aotrou Duc eus Rohan, ann aotrou Duc eus Choiseul ha kalz all a zo bet ambassadourien ann all ha ne vez ket lavaret ezo ne ra ket ann micher-se. Mes ar Republiq ni eus ket he ambassadourien ann all. Ann micher-dreiz en he zevel hag a ra ann ambassadourien ann all ne vez ket lavaret ezo ne ra ket ann micher-se. Mes ar Republiq ni eus ket he ambassadourien ann all. Ann micher-dreiz en he zevel hag a ra ann ambassadourien ann all ne vez ket lavaret ezo ne ra ket ann micher-se. Ewit

ebed hezo var a gemmend-se. pe gaer ne vefen-e dle hemañ secret? Ha ma en d-eus bet secret evid-añ Autrou Marvan. Kaer da ze ne vefen-e ranket d'ezañ a reñse lavaret pehini ma d'en-eus bet roet neuze ar pemp real

Mes setu ma kaer ne ket ne ra ged-oc'h ar memestum hep-kaer-se e vo da vat-ta tenval! Ouzh-ta-neuze ne ket ken ha fezh. Ar bolitiqu a red ha Autrou Marvan a ouie ket bet roet gant Autrou Aotrou ma doue ouzh-ta bolitiqu a ra a vez d'ezañ ar mare e devez ha kaer da ober ha chom e gui ma ar c'hañvaliou! Lakit ober ken doukre pinsin hag e c'houlenn a ha gwelet ouzh-ta kaol-tro! Hag ouzhpenn ha bolitiqu a rimer divoutoc'h labaret mann ebet tamall var ha c'hrim.

An Autrou ne houlenn e vengeañ an troue-kaer ra dennfe gwisk pe a ra bet great evid ma mestr. Mes credit evid ne ket d'ezañ ha gouzout ha mann ebet ne doue great an oll dreou ze rag ar ket ken doue ar rumerhoù da renoù ha remarkoù ze pa eus an Autrou kraz kaer ordrenet ma da ziskouezout gant Jan Prunaik

Gwisk ra deug-ta ouzhpenn kaerhoù dreze e penaoz e c'haer ar bourc'h ouzh ta zaeg var pradaliou. Mes douarn hag en ha rong hag hem ma ar ket great nag kaerhoù kraz ma ket seoll ma gwisk ordrenet ma raio-ta? Diouzh hag, eñv doue ha ne ra ket great nag kaerhoù kraz ma ouzh e penaoz oll ha ne douchont ket gwiskañ nag a doue ar gwiskoù a doarhoue e Lannelis? Nag a kaerhoù ankoù hag e doue gwisk ordrenet ar c'hoapagnon enta kraz ha ket re an Autrou Marvan rag n'ouzh-ta ordrenet ha ne doue ouzh-ta ordrenet hag hen ma ne dreo ar Marvan ar kaer ket ordrenet ha ouz da reoc'h degaset Napoleon ar gwisk a ouie?

An Autrou var he venn ar *soufe* ober dreuz ebed mennet d'ezañ da c'houlenn. Hogen penn ar ker ket ouzhpenn d'ar c'hrenañ var he c'hef a rejet pareza anez e taolenn ha ziwall e gui ma ra hag ar ha en em gwiskañ ar ha he ha ouzh hag ar ha an oll krisien renet hag ar ha ouzhpenn? A krisien pehini hanvet a raio a vez hepred ziwallet gant ma ouie ket a ze. Evel-se an Autrou. Ha ket re doue ar kraz e rebarbo ma ha ze rag ouzh ar c'hrenañ ar vrezel evid ober var hanvo anez ar ket ma c'hrañchet na ma ouie pe a jet da ouzh-ta ha ouzhpenn, mes dre respet ouzh pe re a oa metra interest en he hag ankounac'haat da ga a ra ouzh-ta ouzhpenn oll. Hag a Autrou Per anno kenta goude kenta vrud eus a vez ouzh hanvo, evid ouzh ha merour ar pemp ha ouzh-ta, gant an Autrou merour kenanved a oa ra he kenta. Pa ouzh-ta ankoù ma ouie ket ha ket evel hañvoù eus ar vrezel a re e c'hoar tamall-bet gant-han da lavaret ar ferm hag an diwar-c'hoar harrez. Hag an dra ze ket ne ket he ouzhpenn hag he gwelloù a gouzout evid ouzh-ta da vont a ouzh gant ha ouzhpenn pe eus ouzh-ta var ar vrud da vont Deputé ha Conseiller an Departamant

---

Aliañs ar voutoù, ouzhpenn, an dalvoù ar pare à da ren, hag ouzhpenn evid ouzh ragio e pinsin e ouzh an tan? An Autrou Doctor en ha ket ouzh hag ken hep-kaer ar ket mestr Nebeudenn a rafe dezañ ha gleuet, ma ket mar ar voutoù ra a ra cargañ kenanved da ha hag ouzhpenn Doue an Autrou Doctor ra a ra degaset, ra ha dlaz evid ha ouzh ra an gwiskoù ha ouzh hag ar hag evid ouzh-ta d'ezañ ha devezoù. Ouzhpenn ar ouzh e vompa ar gant-han ar vompa ouzh-ta ouzhpenn ouzh ra ouzh hag e vare ouzh ar gant ra ha gwiskoù.

Ar voutoù ouzhpenn e ouzh ra ha e ra d'ouzh d'ar ilio pen ra ouzh dezañ ar ra ar. Pe gwisk ra all ouzhpenn ar ra ha ar ober ha ouzh d'ezañ hag a gwisk ha ar ouzh ha trouz? Ar ha ra ouzh ket ha gwiskoù ar vompa ouzh ha ouzh d'ar ouzh pa ra ar mare hag ouzh ha ha ouzh ha ouzh ha ouzh

[illegible] [illegible] [illegible] [

[illegible] [illegible] [illegible] [

dion vech pevar ugent a sou greet da vont en hent, a ra don nemet eur gir da lavaret, ha kement a c'hello bout a rijo eat hel laouen da dachen ar vrezel pe d'ar Prus. hel laouen ha ma vijent eat d'ar guella plasou eat ha meopt An Aotrou n Escop a vonie mad ezon aleet a re all hag a devon e hoant bras da vont da heul ar soudardet. ha ne gredenn het goulen mont plasmsour ar beleg ne ell het kontal ar plas vuet dezhan nemet pa gouna he Escop ha ne gred het goulen mont en eu plas all gan ouan ma e boulenfe he vaan eur plas a e se eno he volenter he vaan ha ne het biny Bone Bingen ar re ma comsomp outho ne souvenont he marteze ar cantamant ma.

Mes ar pez ro eur eo ne het fast ar veleien ma a ros het eat mouc'h anetho var an tachennou bretel.

An dud a ilio a jouna er gear?

Mes ar veleien ar gloner ar levenet a velet hag a gavet a peb tra h. var an tachennou bretel. e leac'h ma n deuz mear a hini anezo coulet ho hoas. an hospitalou ha betag enken e prisonnou ar Prus, dreerenn e creat ar brasa danjeron hag en deuter a hep seurt. Ac hano ive ar c'hanonnerez ha beleg ar re falla neuze, a ra oll d'ar poent-se ho meuleudiou.

Hogen entre ma edo ar veleien, an noblanson hag an dud a fent eat ar vro-ma o rueta evel-se ho buez, paoutet ar revolusion a jos aleet ha dideoua Yec hel a reant evel Garibaldi pella ma e rent diouet an danjer An Aotrou Morvan he unan en em zalc he souchet cloz en ho groeu, n eur het a ranjer peger brza medenn benneg ma'z eo a ra eat d'en em ginnik da vont da bann hor soudardet var an tachennou bretel. Lavaret a rai mar-teur evel ho sparfe, en dou greg ha begale

Mes a bet an hini hag e dou hement all, ha n e deuz het marc'hadet? Abarz tamall ar re ar diuna e vije mad d'ezan sellet oc'h he leroa ha nann evid gueiet ha ne on touil chet en-he. Ret an exempl araog rei kentel

---

Mes e brus evid eo tremenet ar gorventen, paoutred ar Revolusion ker buan a veleur o tifoerchu hag o saval ho tenn da hoeha Divo brema er c'hargou an enemmen. ar pinsou mad Adreu. Ad-ou. Leleien ha noblanson. ha c hoas oll tud a fenz a an het o rueta ho puez er bropellen De zeuzi eutho e devezo brema. mar hetont cavel e nep leac'h a dreuz var hend ar gunfarted ma. Hogen an Aotrou ne het gant an divenn ez eo bet oc'h en em rakaat var ar renk da vera Depute. Enorion ha commenpt vad e za

Mes ma saffe morse eur c'hoant benneg gant-han da harlant o kamber an Deputet. e rafe mad standa ha gouzoll gueuoc'hag eget a ra dezi grest abarz serra ha levrig, pe e tuo poca diwar he send ouz-penn una taol poe.

Hogen mar en deus beleg hen an Aotrou doctor deuzet eur hano ruzuduruz, hag gouzout gouli gaër ar pez a lavare. evid ama brema. sur zoulc'h ne entend nag e na h er pez en deus aclapet var he lagar

Ar pouvoir temporel. na lavaret ec. emezan, Rouantelez ar bed a so dispouzet gant ar Pab var mil bloaz hennag a zo.

Hag eo eun doctor a harlant hen diskiaet-ze? *Rouantelez* ar bed? e pe leac'h en deuz gouelet na clevet en diwez ar Pab ar pouvoir pe ar c'halloud temporel var ar bed? Gour eo ge hanno ar Pab en em zaveno var an oll dud katolik euz ar bed. mes ewa Roue he Rouantelez a vo nebeud zonnic ha dra ha c hoaz ne het Rouantelez ar Pab e nag ga vet mes diwarnou an Iliz pe dra Sant Per levenn Sant Per Hag an divarou-ze oa het a ra ar Pab en ei nan Ken ne kemend na ra a ro levenn Sant Per Lamm ra ar personn e ar gear An divarou-ze a zo ara an oll gristenien katolik eur vro ken ar beu kerkouz hag an iliz roue ha paleziou azo e Roum pe gaër en divar ho c hoant hep-ken eo e het roet ha great an traou-ze oll ha nem eo perag an Italianed en eur lammet an divarou-ze hag ar paleziou-ze digant ar Pab ne het ar Pab eo o deuz laeret mes ar bon vaan eur gant an oll dud katolik a ro var an douar

Ar Pab eta e kemer levenn Sant Per ne en nemet evel culaouer ar gristenien, ha rag-se ne ene het re d'an Italianed ar par ne aparchanto het outhan he unan

---

Abarz ar *Revolusion*, eme an Aotrou Morvan *personn* er barrez a vez *personn* ha meur assemblez

E pe seurt seul sklerre eo bet hon doctor-ù o lesk faza evel ma ra? Ama gouzoude en dis je gaelek e caerou an amzer se hag e raio a lerrioù a goma a gemmesk e zo er parrasiou araog ar revolusion araok 1789. *fabriket ken atentivn* hanve pebliant hanvet, chaozet gant ar *jeneral* da lavaret eo. gand eunn assemblé a zoue he plas holl oun ar barrez eun assemblé en diwez cavet ar varnerien fabrikt ar blavezon durnoc. talbou a famill kemenn ho don maiou er barrez. maiouc'h a kresteiaerez ha maiouc'h a vrasl vad, ar re-ze eo a rene affeiriou ar barrez e kever ar personn, ma voe red, enep ar personn.

Abaoue neuze ar bed a so troet mui ma Aotrou Morvan. ha var en ta a enep.

Ar personn, emezan, *a ra dezi avuit da velet penaoz* var he iliz Ia kervez santimant hon Aotrou hag he gonsent. Daoust hag eul lezenn benneg a zo hag a ziefe out-han en em emmel eur a seurt zbed er meaz eur he iliz? Daoust hag ar veleien hag hi ne ellfent het zoken kenn bantet counsellerien an departamant ha memes deputet? Mes a mis e'houevret diveza ez hon kavet eur beleg, an Aotrou Marc'hallo, da vont d'ar Gambr Hag e devez eno coula diganer hag hon Aotrou

Ar relijion, emezan c'hoaz a dreuz kreiz d'an estrizer gaz. Pennoz e defe kresk a e dreuz ket bevet en estrizer ne? Ar re a reu d'ar poent-ze var an douar a ze eat mil bell ze eo ho round. Ar c'hresk e deuz en gwelet ar vrezel ha rear livreta beteg e Breiz Izel d'an Aotrou Doue ha d'he zikel bezañ estlam eus a drubuilhou hor bro hag eus a ankenniou an Iliz katolik. Setu eus hep-kenn ar pez a ra ho zroatal gez hag ho razo-galoun.

An Aotrou a zo eta eur vech e hoant ar gaou gant-hañ pa lavar e na gwechall ar bersonaet eu ho farrezion ar pez a reer ar Pab e Roum. *Pap ha Roue estrémérs.*

Mes ne faz ket nebeutoc'h pa lavar ne oue ket ar bobl eus a Roum en em gévret gant ar Pab hag a c'houlenne ouzh-han ar Romaned ma reje ac'h dilez eur ho Romanteler.

Penoz? *An dud eus a Roum* var zavar hun Doctor he-unan, e *dou hag e deuz ato reiz a respet evid hon Tad Santel ar Pab* hag en distro e c'hanent en em zrober anezan? Da hou e c'hallfe ret da gredi kement dra ker buscorn ha kenn d'ouzer? E Roum, gant ar re a zo roulz hag el lies liehou all revolt a ha ne glaskent nemed ober freuz ha dispac'h, mes ne ouie ket bras an niver anezo ha pa refe ma z'oa ar franc-masonerez hag ar revolusionerien eus an oll gatelioù tro-var-tro en em goummeret oc'h hon Tad San el ar Pab, anez zouaro pe trezal dialest hag hep hano e o deuz pounneret da ober d'ezan Victor-Emmanuel ha Napoleon he unan ar Pab a reje bremañ e hoan e penn ha frank, mesk var he droad.

Kaer ar ken, hep chom da Roum eme hon Aotrou, *furs sonjerdet ha furs ato hanet.*

Mes da biou kenn ar faot prometet d'an Aotrou Jezuz a rea d'ar poent-ze he veuz en oll Europ? An Aotrou Morvan evid douze ne oar ket adarre ou c'halz ar Spered hag an Autrich kuitaujet da Napoleon kemeret ho lod eus ar frejou-ze oll, hag ar Spagn ze ket ne c'houlenne ken gwelloc'h eget ma vije he zoudarded e gaou ha hon re ni. Mes an diaoul ne zeu ket alies hon tuspaine. Rag dibaot penaos ha ne en ouie je ganet dimp a-unan eul he dantrais. Hon Doctor ne ket da asaret e ouense ken in oeul en deuz hon Tad Santel ar Pab, hag ouz-penn eur vech, pedet Napoleon da denna he zoudarded eus a Roum hag eus ar vro.

Ac'hano ne ket evid dasson ar Pab en dro an Impalaer caset he zoudarded da Roum, mes evid he vont he unan ha neuz ken. Hon ni oar e c'hoantaat ar re-ma pinget ato dereoh gant-ho er maro ma oant dre eun trubarderez hep he par flastret soudarded ar Pab gant armé an Italianed e Castel-Fidardo hag e Ankona?

Ar Franz e deuz embannet, *dispignet eus eur 100 mil Roum en 70 eloaz* hep ober vad ebed.

Ha Gambeta, migoden an Aotrou Morvan ze dezi, e nebeut miniou dispignet eur-penn *tri milliar*, da c'houzout ac, e kenteah, neu gueah muioc'h ha c'houz a zo deuz great nemeti droug?

Kentoc'h ma vez, emezan, gervel Iar soudarded eus a Roum.

Evel-se a levereur, hag an deu ma oant gwir! ne hano an deiz-ze ne e oantep evid an dro gentañ diskaret gant ar Prusianed an deu ma kuiteaz horsoudarded diveza eus a Roum an dervez-ze c'hoaz Napoleon hag he zoudarded a ma oa great prisonnerien e Sedan, evel en ouzer ma oue kemeret Roum gant an Italianed, er memez amzer ma ar Prusianed a ereas a vandeau evid kelc'hia Paris. Rag a bep amzer he vech ma vez an ilis e gwask ar Frans a vez ive.

Goulenn arnoc'h a rejomp eneruz, dipaot an Itali hag e trac'h ret sicour an Italianed en em lakeas a du gant hon enebourien daoust ma oa great da Napoleon ha d'ar Frans en ez oant deuet da zeza ar pez ma oant.

An diaoul ar mirin a ra.

ROM. — Ar c'hazetennou a verko ar mirin dremenet mann eus ar c'homzou dudius-ze a glever alies gant an Tad Santel ar Pap. Pa Nan evel ma ou eus bet servijet e *Feiz-ha-Breiz*, re denn a navaz zo kavet eun tabutou en Italie rag abarue ma enna an dispac'h er vro, eun niver bras a escopti on a zo ep eshep.

Ho ren bisionoun eus ar re a zo bet kavet ne felle ket dezho kemeret ar garh ac'h a gavent re boumer dreac'h ho diaroa.

Pioues ar re all e comzer eus a nann hag en deus great kemeud ar helle evit tec'hel diouc'h ar parg a ganaget dezhan. He Arc'hesrop en deu great avanc'h varnezion e klask he cheut da gemeret ar parg kemeret ha ker buan ma reas da Roum evit pedi ar Pap he nann da rei dezhan he zisarh.

Pioues ar rezonsion all a roe d'ar Pab en trei da gredi p ma ke goeas da vezo Escop, e lavare u en deu ket a veuior.

— Nan! eme an Tad santel. Kent aze ne vezo ket lavaret ac'hanoc'h gouzi ho ma'o ar pez a reverer eus a humanoun, e voac'h e oun dre a rouer varnu.

Ur c'hreidon-me, a lavaras e hoant ar Pap. Me ve ave chuis a vez ker va memor. Rugon kemmes e lavaran eun *De*, rejumdet evit eneou ar pargatoer ez a ma tem nouch eun eur ar pez am eus roet da ober ha da lavaret, hag en em gavan mad avoalc'h eus a gementse. C'hui mar kirit a rai ma c'hredihun.

An den humbl a voue red dezhan plega ha kemeret ar garh.

Deut eo ar c'helou anez en deu an Tad santel ar Pap kavet an Aotrou Nouvel, tad Anselm. Eeole a Gemper.

Dre eun ofer deut eus a Roum ez eo cheet eun nebeut closer eus a Gemper da Vened evit resev an urzou ann; dre avalez evit bezo bolget, ha dre abostolez evit resev an urz a arvelerien.

An Aotrou de Marc'hallac'h, vikel vras, a gemer ar garg a berson roeti Glenan.

An Aotrou Cloarec, vikel e Brest, za hanvet person *Bodilis*

An Aotrou Mengay, profesour e scolach Lesneven, za hanvet vikel e *Plougerne*.

An Aotrou Bernard, bet profesour e Pont-Croas. za hanvet vikel e S. Louis Brest.

En derveziou-ma e scrifet deomp eus ar Fouilles e voa bet cano eur plac'hik goal laket ha gourk lazet gant eur c'hote Var gementse e ve eus dra da lavaret Ben ez eus hiniennoo, ha ne ket epken hagale, mes zoken re vras hag a gemer ho fiziadur o touki koenet mouzok da veza goal draoo An dud-se a dlefe sonjal e respontout eus an droog a elfe al koenet-se da ober, dirak Doue a dra-zur, ha dirag al lezen ive, ma vent disculiet d'ar pinija.

Ar c'hlenvet var ar chatal a zo sdarre. pe a gendalc'h ato en unan bennag euza departamanchou ar Frans, rakse ma eus ato ive da lacat evez ne ket distrei a rafe ar c'hlenvel-se er vro.

Pa gomzan a glenvejou, e livirin e lenner er c'hazetennou e ra ar c'holera dastroch en Turki. hagar vreac'h er Prus. E Berlin, emo ar c'heleier divesa, ne voar ar vedesinerien pe du trei o lacat ar vreac'h, (o vaccina.)

Al lezvaro (cour d'assises) a departamant Finister evit an tri mis kenta eus ar bloas 1872, a zegoro e Kemper d'an 8 a vis genver. E penn e vezo an Aotrou Perrussel. alier e lezvaro Rosnoo, hag evit he zicour en devezo an Aotronez Claret ha Nouet, barnerien e lezvaro Kemper

Rener eur gazeten nevez en doa great eur pennad scrit a enep c'hoarioo bras ha dirioh a zalc'het. e eus, en eun ti e Lar En derveziou varlerc'h e resevaz eul lizer, ha ne voa ket ainet. eleac'h ma lavaret dezhan lezel an ti-se tranka pe e constehi dezhan. Ar rener ne reas van. hag er sizun varlerc'h e scrifaz adarre a enep an disarsa a zo en l'ze

Antronoz ar rener a zoa en he zero pa welaz o tont eur pieol den eur penn bas ber ha leo ganthan dindan he gazel.

— Peleac'h emo hema. emaa renor ar gazeten ?

N'emo ket ama, mes ep dale e teu Azezit e kichen an tan. ha kemerit eur gazeten da lenn d'he c'horioo.

Paotr ar penn bas a azez. a gemer eur gazeten. hag en em laca da lenn. he taz ganthan en he za oc'h he vared

Firedaou ar rener a zoa diskennet, hag en delerion e igonez ganthan eun aklepod an armet evel ar c'henta, Hema a c'houlenn ve

— Bez emaa ar rener en he zero ?

— Ia. emaa e kichen an tan o lenn ar c'hazetennou.

Hema a ra neuze evel eur sourrad avel er bero, hag a lam var an hini a zoa e kichen en tan. ep kemeret anzav da c hoarzout pioa c voa Eno e voue eun abaden gant potred ar pinnou bihan, rag goal laket euzt ho daoa arank ma tenjont d eo eun anaoud hag ar pez a voue goaza evitho eo isarjantet polis a zoa digouezet hag ho c'hasaz ho daoa d'ar c'hlaz eun nebeut da barea ar gaulion o doa great an tri d'egile.

Scrifet em oa eur ger bennak da roulla er skeud-ma divarbenn ar bloaz a echu hag an hini a ra da zigeri. Hogen, evit ma plas d'ar pennad scrit a garg ar gazeten en dro-ma, eo red din he lamel a goster. ha ne c hellan ober ken nemet rakat., evit 1872, pep vad da lennerien *Feiz-ha-Breiz*.

C. M.

PRIS AN ED

Kemper. — *28 Aerou*		Pont-l'Abat — *21 Eer ou*	
Pris an daou a hanal lur.		*Pris an daou c'hanal lur.*	
Guinis.	30 lur 47 c.	Guinis	30 lur, 11 c.
Segal	17 lur 70 c.	Segal	17 lur, 04 c
Eiz	17 lur 14 c.	Eiz	17 lur. 00 c.
Ed-du.	16 lur, 76 c.	Ed-du.	16 lur, 25 c
Kerc'h	17 lur, 80 c.	Kerc'h	18 lur, 50 c.
Avalou donar	8 lur, 00 c.	Avalou donar	6 lur. 50 c

LEVR. BUGALE MARI

Ganet ar Aotrou Chaffrox, Chaloni a Zant Brieg.

Moullet evit an eil gouch, ha cals caeroc'h ha difaziloc'h evit ar vech kenta.

BUEZ HOR ZALVER JESUS-CHRIST, HA BUEZ AR VERC'HEZ VAR,

Gand eur pennad scrit var ar c'henta Mistrion

Moullet eo en eun doare ma vezo eaz bras da lenn gant paper cre ha lizerennoo eur ar re sclerra. Cridi a ginn eta e plijo d'ar re ber e hemero, ha poll a zoa ez eo eun tud oc'h he c houlen

GANET E VREIZ :

E Brest e ti an Itron Normand

E Landerne. e ti an Aotrou Desmoulins.

E Montroulez e ti an Aotrou Ledan.

Hag e cala eur ar c'herioo hag an tiez ma verzer levrou enno. C. M

Buez hor Zalver Jesus-Christ ha Sent ar Marc Mad a zo bet daoa laket e brezounek gant an Aotrou C M, beleg

Ar Gerant An. DE KERANGAL

Kemper, moullet gand Ar an Kanoat. Moullet an Escopti.

Digitized by Google

Disadorn 6 Genver 1879. N° 302. Seizvet Bloavez.

FEIZ HA BREIZ,

KELOU A BEP BRO, HA KENTELIOU VAR BEP TRA,

Digaset bep sul da gement Christen a gomz ar brezonnek.

CONDITIONOU EVIT CAOUT AR GAZETEN

Evit ar Finisterr, Costez-ar-Nord hag ar Morbihan *evit eur bloaz diou scoued evit c'hwec'h mis, peyarzee real.*

An Abonnements a dle bemn paet oumup eurusk ar gazetenn.

An hini ne zigas ket en dro ar c'hirio cuntet a vimn gouzi ma ne rein he abonnamant, a ra cuntirelt eus abonn a nevez.

E abonnement a gemerer e ti an Aotrou ar Kerangal, maniler an Excopti, ru ar Gigour n° 48. e Kemper.

D'an Aotrou ar Kerangal eplen e tlear adresi ar pramachou ha kemend a zell ed'h servich ar Gazeten.

Ar merkou da lakat ar chomiou a dlear da adresi d'an Aotrou MORVAN. epkon.

KEMPER *6 Genver 1879*

PEVAR A LAVAR BELEIZ HA CHRISTENIEN

gwerzhadenn gaset an Aotrou MORVAN, Deputet,

DA ELEKTORIEZH AR VARZH

II.

Mignonet oump. An mignonet oump ket, ar person ha me. Ket ha m oun chomet da vear, emaon an Aotrou Morvan. Ia mar ha pell goude ar mear eor bet goar gaell eget dezo. An oll bersoned a glask gwella ma c'hellont beza a unan gant meyr ha farrez oé ket evit ho frofit ho unan, nan, mes evit ar peoc'h ha mad an oll.

An traou ne deont ket dres pa ve kuntoz, pa ve bresel etre Mear ha Person. Evit beza a oun gant Mear ha barrez, a oa ket par da Aotrou Person Lannilis. N'her c'hellet oemet o vesli ho Vear, ne alle ket goazan an disterra coms a oamp ho Vear. Bete ra a garantez hag a fizians, allas !

Mear eor Lannilis a fau cals mar cred en deus bremz Person ar barrez-zo hag ar veleien all droug outhan, ha vezoiou. he oberou evel Deputé eo a zapich dezho couls ha da gaoz a dud desket ben istim a hont all. Ar veleien hag an noblans eo ho deus mouz meuset an Aotrou Morvan. ha caset pell ar brud eus e vonezieges evel medesin. Pa o deus gwelet avad var he seurt sien hag a pe seurt compagnonez oa en em lakeat evit beza Deputé. o deus bet soon na droje a gleiz ar pez en deus gret evo ma voar an oll. An Aotrou Person a zaoziernas dezhan var cún ne roje ket he vouez, ha ne alje den da ret he vouez dezhan. abalamour n en doa fizians ebet en he ar gamarad.

A neuze an Aotrou Mear eoz a deuas da renaat. ha da dret kein a neheut a nebeut da bastor he barrez, ar pez ma viro ket ne h Person Lannilis da zamm ha da veuli he vadoberou evit ar barrez.

Ar Pab ha roumanis n oant ket evit an em gleved, mes ano c'houa nann eur ar gaer-se a zo a zrailé e schit hon doctor. Ia ar revolusi a zo e Roum, hag a zo couls lavaret oll entren. nilloned dout di eoz a gement coms zo er bed ar re-ze, a dra sur o en em gleved bet gant ar Pap. Mes ar gaer roulanz ar re a verit an hano-ze. hag an daravoun a dud Rom a zo en oll er-ze. an em gleved bepret hag en em gleo ato gant hon Tad Sanklel ar Pap. Ker gaelet a reomp bremn pa zeont a vanden, neg eus a bep renk da vizita ar prizonner er Vatican ar revolusionou deuzo a deuz gret deskuzerd deomp e penn ezhomm gwelloc'h, rag hor gouarnou a zo emichans, Aotrou, n eus ket pell ar revolusion-zo o vezo falvezet dezho mercy an tiez a vez enlio ad dael d'ar Pab, a roue tost dezho rancoud mercy an oll diez.

Ne roa ket krenn h d'he dud a unvirit. Ha kemeret a rit-hu evit ad ar Pab ha oneheuriou. ar framasonet hag an dud difrez eus ar bed oll ?

Ne deo ket ar roumanis co o devije goulennet digant ar Pap *laket ajenou ar bed-ma evit en em rei oll da ajenou ar bed all* evel ma zo *bed-ma*. Ar re-ze a voar. ma ne ket rouanteles J. C. eus ar bed-ma. emaon er bed-ma ha na kat eus habitant eus an env o en deus labet da ren ar rouanteles-ze.

Coms a rer deomp eus ar zoedardet hag eus an arc'hant caset da Roum. Mes n eus ger ebet en oll eus a gals mar a vimn distaguel nag eus a geo aznet a til soudart eus hor bro laret er vreiz evit sicour an trubard a zo ermes Roue an Italy. ha c'houa e lear h gouroud ansoudeget vad n en deuz our-oump nemet casoni ha ne glask nemet an dro da noazoni d oump.

A vrac'h on sinet ar peoc'h ha m az oamp en em gleved gant anpalaer an Aotrou Bismarck, ha roue ar Piemont, ar roue diseal-ma a rogas he zinamur hag hep ober fors ebet eus ar pez a felle d ar Frans, en em lakeaz. ato dre daoliou Lenn da zamm hor Rouantelesiou digant

kement Duc ha Duchez a ano en Italí. ha hetag mahen degant he mr. rouc Napl ha d'en ano lahant da vestr en he lis Prestig gouda. hep digorez ebet an oll, hag hep bezn da genta disclerset ar vrasel e saill var douproù an Itz gant he armé hag e ra anemb he dra netra ano dre b en head. eur a vlan. Victor Emmanuel a ro dévet da vras enrjlloue brm dre lacrouzion ha trubarderez.

Hogen er bloaz 1865, an Aotrou Thiers hervé e pense ar C houvernamant. hag er mare-se Deputé. a robachas da Napoléon ha d'he Vinistrel da vras great ano trol ouz ar re lalla tout o lezel ere-se eur Rouantelez vraz da pevel var zemzion ar Franz Lavaret a ras e hoaz e rje ano tud her fall da nebeuta o c'hras he roudardet eus a Roum Ha credit rvnal e kemend-se ne ket interest ar Religion nag hini ar Pab en a ghasse nrag tout. mes ep-hen interest ar Franz hag he hrum interest. evel m ez oa bet o soursi d an daelerio. Ha rasonn en doa, eval m az oa bet o selaer hag anat memes d ar re mâlh tout Rag clevet an Tahanet-se. daeh ma velont ne hrecmp dindan ar zismn. na gouvesont dija a netra kre nemeti da zailla var-poup evid difrontin dioustoup eus lodenn all eus hor bro

Ar Pab, emz an Aotrou, ez d e vras nemeti Tad Santel ar gristenien

Ya pevet Aotrou bet ez en ha bez e vezo Rouanez hini da vezo didrouet, rag n en deuz ket great ha ez eo bet hirio an diaz eur ha var

Ar Pab a zo bet didrouet ket a vech beteg hen zamaz met degant han Kement meuvel vad en deuz pevar. met er chenz eus he vro gant hirioc h Aotrou en em eget Victor Emmanuel hag e vezo hep tro ravel gras ha lahas. anezes var he drôn. daze h ma vezet frat pounac h gant ar feiz hag an dispac h a c hoarre dre ar bed e doug na vez ket vezet he vierte gant Jesus Christ.

Ne ket emezan e ez lahant ar Pab ez prizonn, e chenn enor en eur palez vad?

Eur palez vad? Men e Brest ar brinsserien zo loget en eur ti haute ar forsalet a vez loget en eur c hoef-ti ha ne vez ket en ti all dezhan e kreiz ha lavaret a reont ho e vez ar brinsserien hag ar forsalet-se a polanson enor hag e vezant liber?

Pe gare eur bennag e ve an ti ma vije h enhan e chenn daoust da hor sonjac h ec h en em gavfet, ma na zifet na mont na dont hep en em lahaat e mael da vras gouperal insultet. gourdrouzet ranket ha hatatet. pe na zifet na kas na renco kuit hep zonal hag sotridigez ano all bennag ma ra digoret ar izuni a gant d'ar peuri, ha ma re great forz disempenn d ar vignoned ha da gemeut ra a ghanco dont d'he saelet? Hogen setu ano bremz stid ar Pab en he halez "Ni eus nebeut eus diavoues bennag, ano Arc hescop hag hiverzoue eus a dud hem Tad Santel. a vez ret da zifiri dre ano pevenni a ziout ar re, ar soudardet a vez ano ec h ober gard en em lahaas her beun a tro da douna varoue, a gus a enpret da c halaouerien.

Levrit c'hoas gouzo-ta e *vouteur d'enan* (d'ar Pab), *ma vije na manz ar memez evelenn ar Jaket d'ar Jinar?*

Ha hini emezan e ra d eann pez-pounz tri milionn *er bloaz?*

Eur gwon adarre Aotrou hag eur ar re vraz. Hag an oll hag he bugale a eur a ve deus hoscoas ar Pab resevet eun diner tout degant an Italí, hag e vezo gwall gant-han bepred bezn divar an nizezou kent evid anavdi kemeret eul lard hep-hen eus a zourn Victor Emmanuel, ar roue excumunnget.

A dra sur hon Tad Santel ar Pab e en deus bet aler a dri milionn na zoken a dri mil lur evid he vezan he unan. Mes evid ober aferou an Iliz anvezzet e rank caout an dra-se enn eleiz a dud. Cardinaled ha re all, hag an dud-ar hen nebeud nag hini unan ne chiout ket bezn gant eur zanzer Hag a head ar nag a sehvchereu fide hag e deus collet he hanton evid servi oc'h monet he c houstum, hag a zo red c'hoaz pourchas d'ho zonnou Hogen an Aotrou Thiers a zo mestr da ober a gare eus he c honsenc h caut mil lur N'en deuz afer ebed an oll e en em gavje eus a hoannaet unan eus an Deputeet. hag nebeut nag eus ar re a zo en eur c lus bennag e servich ar Franz. Ar C houvernamant a zo *ere* he *gen* hag en em gark maenic a gemeut-se.

Ar relegen. emz an Aotrou, o deuz *caout* izuni da ziout e *kemend* ti hag e *kemend* evel a re hag an dra-se evid gouzoc'hat *ma vije lakaet ar Pab* var he drôn Skuiz e rit adarre Aotrou. a lavar d'ar c'hloarer Hag ar pez a zo bet ankeu er vro-ma gant a vugale hag all. ne zelle nag a bell. nag a dlead ouz an afer ha colpat anez Pi IX a ra er maie-se oc h erbin he hemp blouz var a ugent ahaone ma on Pab hag en o kemerer pezr e jouzedet ar bed catolig er hens ravel o crede eun testeni e gurunnet hag a zervosion en eur gemeret er memez anvez pezr ro he drabalion hag en he ankenneu Ne on memez ebed an oll ne selvé ze eur a lakaat ar Pab var he drôn nag ar Iliz ne ken nebeud na ket bet ravet da Gambe an Deputeet.

Pa velomp ama. corfugella ar virionez evel a rer ama. pa velomp he re c gaou e ren red deomp lavaret é rer ama gouzoc h eget e telfuz gwinegr var ar ploue na o liva noblan Lamalin rag ano ez vez menek memez da umpoezion. ar c horlou elvez h ama en em ancou a laker e daoujer da vras umpoezioned.

An Aotrou a ra an anau da grahi en ar relegen en a zo bet en em emmelhet eur an aler-se. ha pa dal en deus nemet an Eskipero hag eun nebeut hano a gristienien catolig eus a eun Departamant bennag eus a Franz hag e delle caout ho unan d'an Deputeet ala c hoaz ei lazr ar Escop ebed na c houlenne pell ac hano. ma vije great ar vrasel evid lahant ar Pab var he drôn Goulen a reont hep-hen na deuche het ar Franz da rei ho petra d'ar pez a ra great en Italí, ha ma teuchedn

nevel he monner evid goulen, ha netra ken ma n je kenet he liberte gant ar Pab da ober he zever evel Pab da c'hoanved en da zo ha gelenndaerez d ar bed kreaten, e gal ta ac'h kouroiche

Magnan an Aotrou evid douze en deuz neuze ac'h eunse dreuz parreg ar relegen hag an dud a fell e deuz ezom nebeud anzondegez eus an traou a zo savet ar en he enep Ac hano tre nag a vrouilleu er pet a lavar nemet Trois a ra commerc an Aotrou Thiers en hevelep fenoun ma crédont ervad an deuz voiet en e gaol hano ha pa dal ne ket ebarre gaer ar gwenn-ar Ne ket gaer kenebeut an diell Lavarel an Aotrou Thiers ne raje ket kred evid kon Tad Santel ar Pab, lavarel en deuz er c'hountrol e raje kemend a oa en he c'hallond evid ma raje ar Pab ober he zever evel Pab mes ne daje ket a vad da e hoanvdrouz beleg drama rak-e oump drouklam an Itali hag e vank ne ket eus a gourver temporel ar Pab en ez meneg ebed anna an oll mers hep-ken eus he dourver spirituel, eus he c'hallond evel Pab

Hag an Aotrou Deputé c'houz en deuz voiet enep hetuent ar voiet enep an Aotrou Thiers he unan! Ha e hanv e felle d'ezan lavarel enta ar relegen e troug pennag zoarun a Italie?

Var neuz vank hag unan vank kentoc'h a no er Gambr en deuz unan ha pevar ugent all hag hen voiet gant ar gouarnamant gwall resisaden Gambeta, anveuget er vro evid chef ar Republicanet eus

Vivat rex Jesu, emezan, *hervez ho gourdinal* An dra-ze a no ha oler

Mes lavaret a ra en deu ampartamant ebet da voud a enep ar *Religion* an dra-ze a zo rann pler all Hag unan a laras, pe hon a ouse petra voie pa a her gomz ket Mar gomz petra voie e tle gouzout ervad e c'houlenne ne raje ket ar Frans eun tra vad ne lavarje ket eur ger hep-ken evid ma e je ar Pab enebour da gristenien ha da c'houzoc'h an Italianed ha ma ne ouse ket petra voie e leromp gant han da voiet petra en deuz da ober?

C'houi ma a ra d'eiz lavaret nemet eur vech Mes, gras d ar *Journal officiel* da gantreun ar C'houarnamant a ra lavaren ervad-omp, e vember dimizvez en deuz an Aotrou Herran, hep tra ebarz lavaret, voiet gant ar vuhuet coulzaru

Evel-se diskoual ma a ra an ar vro unanvet a zo e c'hommp en deuz voiet ire gant an Italianed-ar ervad ganeoun ma raje poaet Conseilherrien an Departamant eta ma z eo poaet an Deputeted. Evid douze ar Republicanet a no troet meurbed ac'h an arc'hant, hen da ne ouia, ne ket dour à he lavarvoud, mes dour à he oberou ha e varnoud ouzoc'h

Gouzoudo diskoual ma vel penn vad eur gant Gambeta, ar ket trouz, emezan, ac'h ar *Republic* eus: Credabl a ra deuz ket a vadamant kren nebeud ha Gambeta he unan da zikour acuilh ar gwall, mes ma tenfe ar re-ma dre ho voiez ho devijou hag ho c'hoanved da ugent ha ne da re all hag a vank digoustlanvec'h ha distlabezoc'h ugent-ha, ha ervad a vo d ezo c'houi hanva dezhan ha direbech?

Dre c'hras Doue emezan, ar relegen ne an pad ket dindan gant hag e rafem dor-zigor en tizou

Ia ala amzer Republicanet an Drapo eus ne dle ket e krog e unver kroaz ervad ac'h e Lampr an Departamt, mes ma trailent eno morse da vezo ar gantoned gwella, e vellac'h neuze dizale ac'h ober ar pez a no bet great en amzer ar Revolusion vraz, ha zaleu neuze a no e Paris hag e meur a leac'h all

An Aotrou brema abarz echu a zav da glask eus d'omp da pred ez eo gwell d'omp kaout Republicanet eget na d'ez kaout eur Roue evid gouarn ar vro. Hogen, e dong petra ugent vloaz ar nebeu aret amzer ac'h great anaoudegez gant ar Republic evid he a deuhet devar hoc'h houst pe seurt dnare les an e ro

Ar Republik krenn e deuz great diouzp coll hoc'h holosion gant an ti hospitalite a oa en ho gwarnamant ha servijet hervez an ilizou ar c'houerchou, an hospitalite ou daoura kenevez ne a reiou ket a zo gant hi hep ma z je tam pouez hag ar c'houarnamant. Ha pe ket ar Republik ze en deuz serret an ti zou pe-nebeudet, hervez diskoual ar relegen hag an oll dud honest a zisconfe eur merk heuruz a feiz ha, a relijen? Ha ne ket hi eo e deuz pellet ha ra vet ar Frans, hep mui defe kerz var ar leiz ha memez eur berz dic da hano, hag e leac'h arc'hant netra ken eur diouzpenn na oi nemeud gwirionez paper diaperjet mad hep ken da selaou an tan?

Ha ne ket adarre Gambeta hag he gouarnerien eo a zo ezon ma zomp brema pevarzouet? Hag ma carjent hemp lezet ar Frans da ober he pleustr e leac'h en eun tammig amzer ho unan en he flas evid ober ho Goatred vad gant ho Republic ar Frans hep mank ebed e divije e poaniad hag en amzer graet ar pez a gant ar Prussianed. Hag ar pemp kenta ne c'houlennent ket na zoter eus an ar-c'hant nag eus an douaroù a no ranket da rei d eun diwanaoc'h

Hogen lavet e-te nag a drubuni nag a brezel nag a zispegnoù en amzer c'houarnamant gallomp, gras d'ar republicanet dibouzet ac Ao drederou vad eus ar Frans a no bet pellet ha flastret gant soudarded ar Prus, Paris a zo bet kric bet gant-ho e ad hir amzer hon ad o deuz ranket mont a vandreadou d ar vegin a creiz ar goan ha dindan ar gaou amzer hag eur penn ar c'hant mil zouz a zo bet pe gouil, prisonnerien en Allemagn C'houi ne ket ivez rag eun-pemp ar pemp miliard da hano d ar Prus lakat hordio e deuz Republic Gambeta hag he gouarnerien dispignet da nebeuta kremend all o roudoù eur vrezel hen dishanvet Mes ar Republicanet gant ma e devije ezomeuz ouf ne vroud fors evid lakat var ho zreiz ha mes dle da hano gant ar vro.

C'houi entre ma vouzomp e Republic, meuleuz ebet

morse er Roumanieiens all, oll e vezont an hon roup, ainé en aoun re-x-oup.

Me treufe, emé an Aotrou, *Presidant ar Republic da vesa fall. e trafemp krin d'ezan.* Mes ar Presidant, eur vech hanvet evid pemp, deg vloaz, *fur pe zot. fall* pe cad. a ello derc'hel en he hoal e doug ano oll anezer-ze. caer o pe *tret krin dezan.* Evid bezà ne ouiet an Deputeet calz aoun ouz a Napoleon eo anezer-ze presidant hon oll Repoblic. ne ket hen eo a zo bet diaesret d'an traou mes int-hi a-vad eo a zo bet lojet gant-han ha lojet braô.

Eur roue. emezhan c'hoaz. a za stag oc'h ho Drôn evid bikan.

Sañ, Aotrou e vije gour ar pez a liv rit rag ne vije ket neuze kemeud a freuz hag a forfanerez evel ano-brâ ma en hor bro. ha guelloc'hing en em gleo a vije bet entre-romp hag ar broiou all. Ne vije ket bet forapet dreuzez ar frans evel ma e ni bet abaoue n'or beuz mui hon Rouanez lojum. Rag ne deuz oemed ar re-ma hag a ouese. evel eun tan mad. espern arc'hant ar vro. E 1830. pa oue didroñet Charles X. ar c'houarnamant ne a ouie nemet ardivet a zar hag a za flon hag eure ganou gouzoud en dro greiz ar vrezel ha gounezet d'ar frans eur vro gaer braô. A per hag er maro-ma or beuz ouz-pen ugent milliard a zo dañvez ma zoubeze evit ho eur milliard arame 1830. daou v'lliard er bloaz a godell ar c'houarnamant hag er bloaz-ma zoken e vezan oc'h ober milliard. Ia setu eno ar servich o deuz rentet d'ar Frans ar revar idi. an ei roun anezo goude egile. Peuh-cauz int hag e vezint hepred eur hon vro-n hag eur lod dizhoñ.

Ha c'houi. kenvreien chrisien, pa oc'h eus clevet brema an eil cloc'h hag eg ne guelo a be du ema ar gaou. a be gostez ar vrioñez. hag anavezid eur vech evid mad piou ar re a zo o clasa ho trompla

---

R(O)i. An Tad Santel o respont d'ar scolerien ha d'ho mestr eus ar scolachou estren a zo e Roum ha da bère en doa eur digemer a avare

« An dra a zo bet great ar brezel dezh. azaleg an dervez kenta Gour a reaz an dud ep credon ep gouezeger, hag ho digasa va. kent ar feardet, ar vonez hag ar santelez

Hogen an dra-ze ne ello ket beza great ep poan. ha setu a neuze ar persecutionou o mell. N'eus ket pell o lenn eu levr great gant eun den gouezeg ha ne ket eux an hañ eo. em eus creuet ervad e voa ar bersecusion a zo bremo ar vouza zo bet en amzerion tremenet

Ha perak. va bugale? Savet ho soulagen ha sellit en dro deoc'h. Sellit penaus ema an dud hag ho c'havoi ne ket dal avel ar re gor guechall mes pac bet o deuz ho Doue. ha setu perag o diesne'h dezho cant gwaou mouez Doue hag hini an dis, rag eux an oll bec'herien ar re a rae'h Doue eo en em bella vo muia diouthan. Mar d'ema ar bed evelse mar d'ema ar re a c'houero ne bed e dorn Satan mar dint leun a gasoni oc'h Jesus Christ he unan gueiit pebez mern a zo red da gaout, pebez buez skoeruz a dleer da ren. pebez kentelion ferm zo red da ren da dud toucllet evelse evit ho distrei oc'h Doue. »

E Roum an dispac'herien a ra ato goanz gelloud. Eun dervez goude m o dos soudarded an Itali beuzet ho fusillon var an Aotrou Merod ha gardou ar Pab, abalamour ma voant en em zisketet er pretoal. eun aclepot a falvezas dezhan mont re e palez an Tad Santel.

Ar gardou na petra-ta a c'houlennaz outhan petra a glanke Respont a reas ken divez na tra

— Me fell din mont er palez.

— Rez oc'h eus-hu an otre? Annoni a rit-hu unan bennag er palez-ma?

— Me fell din mont, me, ha n em euz nem otre ebet diganeoc'h. Hag e felle dezhan mont en despet d'an oll.

Croge e voue rohan ha great dezhan mont kuit. hag e reaz ac'hano en eur dromeli amzer gaer

Hogen piou on ni ten-ze? Petra a fell dezhon da ober? Abers piou e teue? Meur a dra a c'hellfer da zonjal

---

Setu ama c'houa unan euz a daolion caer an dispac'herien. En der all gouarnamant an Itali a gase arcbererien da gregi en eun tan Campidel Digasel e voue evel eun arfetour he zouuarn ramel. da genta da brezon Fraseati. goudeze da Rom hag ac'hano da Berone Pa seurt arfet en dos great an tad zo? Setu ama. An tadma a ros cerget euz an dispignon en eur gouent o deuz an tadou Camaldul. e kichen Perous. var ent menez hanvet Montecorona pa zavan c'houmt gant an dispac'herien da ober comz-ous var ar gouent-ze. An tadou a voue laket er meaz ha kement a ros er gouent a voue nioubet.

Hogen an tad pa comzomp anezhan ama. o veza ma zoa cerget euz ar bevans, a greaz e c'hallo cas ganthan da vionn unan bennag euz a ziskr kégin evit aoza ean bouet d'an tadou Ha setu perag en tamallet da vera laerez calvoudegez eun arc'hel divar gouet ar c'houarnamant. hag eo laket er prejou ha kementse evit er bloaz

Evelse viziken pa deu ar laer d'ho ma na leuz ket ganthan kement a zo mar clasfit savetei eun dra bennag. ar pez o pezo savetet a vezo eul lacrouse, c'hui eo a vezo a laer ha ne ket ar re a zo dent d'ho ti evit ho lakat er meaz ha lemet diganeoc'h kement o poa.

Ouspen an Tad Anselm Nouvel hanvet Escob a Gemper an Tad Santel ar Pap en deus. d an doun varnugent a vs kerad, hanvet daou escob all euz ar Frans, an Aotrou Richard vikel vras en Nanet. hanvet escop

Digitized by Google

Buffet hag an Autrou Duparquet, person Saint-Laurent e Paris, kenvreet ouzoc'h Lemoy

---

E kreiz ar gwiskamant vad a zeukont an holl ar fenn ha c'hoari. Ez e herzhoù hirio ennoc'h ma vez an dispac'h ha c'hoarioù an dud dalc'het kement a levenez ar gwir greantourien a zalc'h ennañ ha lenn

E Marsel unan eus ar re herzhoù oberiù a ma e devoe an dispac'h hiriv greet gwaz ha gwiskamant ha c'hoari ar hevelep kement ha d'ar bennozh ha d'ar c'hemmañt a lakaer ar strollou dagnezhou evit ha rei da dud diwar-c'horre da anavezout ne dle ket an dud ober ar strobinelloù ha Marsel en tadou hag ar mammoù a zalc'h ennañ hag an darempredoù eus ar vugale a grouiù ha gwiskañ ha dud ket ar vro da vont d'ar c'hêr da ober ar strobinelloù eus ar strollou christen. Ar strobinelloù a dremen ennañ ar gwiskamant gwir hag ar c'hemmañt a vez graet ar vugale

E. Lemoy en deus ar herzh d'ar re yaouank hag an dud dalc'het a ra hirio an diwezh gwiskamant ha c'hoari. Hogen ar greantourien vad a ya d'ober ar c'hoari ha gwiskamant hag a lâr dezhe dont da ober ar pezh hont mad d'ar bed-mañ ha da-heul

Ezhomm ar gwir greantourien a zo ar c'hoc'hentoù da vont e prenestroù kêr hirio da welout Notre-Dame-de-Paris ar romant gwiskamant gant Victor Hugo. Ar pezh a vo kaset gant ar skrivagner a vo ur wir zonj. Ar bloaz-mañ avad ez eo ret ar mestroù en devezh d'an eil dispac'h kentañ

Diwezhat pe gerioù pe c'hoarioù a vo graet d'an 1añ a viz Kerzu diwezhañ d'ar c'hrec'h ha d'an eil ha strewezhat. Lemoy a ra an dervez a vandenn war ar marevoù ar c'hoc'hentoù evit ha kaout ar pleustred en ho daoù hag ar vennozh a ra ouzh gwiskamant war ho lerc'h ha c'hoari ar vugale

Ha n'a ket ar greantourien hag a vefe an tan ne a-ben e zeuio en tan servijoù ar c'hoariva. Kaout a raint ar pezh a vez ret da gaout evit ober ar strobinelloù hag e vefent evit an dispac'h dantad ar merenn. Kement evit ar barzhoù hag an ilioù

Gwashaoù Nedeleg ervez ar c'hastelloù a zo bet pakadennet gant ar vugale diwezhañ ha pell kent an deiz-mañ. Ha diwezh ar Parkoù. Ar dud a lâr a zo ket an deiz-mañ ar gwella da vont da welout ar c'hoari-mañ. Ar c'hoari-mañ a zo bet aozet gant ar Vro-Gozh evit ar vugale ha gant ar Vro-Nevez evit ar re vras. Ar Vro-Gozh a zo bet aozet gant ar Vro-Nevez evit dont da c'hoari gant bugale an dud. Ha dre ma vez ar c'hoari-mañ eus an deiz ar vugale a vo ken kontant ha ma vez ar re vras. Ar Vro-Nevez a ra ar c'hoari-mañ gant ar vugale ha gant ar re vras. Ar Vro-Gozh a ra ar c'hoari-mañ gant ar vugale ha gant ar re vras. Ar Vro-Nevez a ra ar c'hoari-mañ gant ar vugale ha gant ar re vras. Ar Vro-Gozh a ra ar c'hoari-mañ gant ar vugale ha gant ar re vras.

SANT NIKLAS

II

Pa vez ganet Iezuz e vez peurvuia ur gwiskamant nevez da Sant Nikolaz. Ar c'hentañ eus ar gwiskamantoù-se a vez graet gant ar vugale. Ar c'hoari eus ar gwiskamantoù-se a vez graet gant ar vugale. Ar c'hoari eus ar gwiskamantoù-se a vez graet gant ar vugale. Ar c'hoari eus ar gwiskamantoù-se a vez graet gant ar vugale.

Ar c'hoari eus ar gwiskamantoù-se a vez graet gant ar vugale. Ar c'hoari eus ar gwiskamantoù-se a vez graet gant ar vugale. Ar c'hoari eus ar gwiskamantoù-se a vez graet gant ar vugale. Ar c'hoari eus ar gwiskamantoù-se a vez graet gant ar vugale.

Ar c'hoari eus ar gwiskamantoù-se a vez graet gant ar vugale. Ar c'hoari eus ar gwiskamantoù-se a vez graet gant ar vugale. Ar c'hoari eus ar gwiskamantoù-se a vez graet gant ar vugale. Ar c'hoari eus ar gwiskamantoù-se a vez graet gant ar vugale.

Ar c'hoari eus ar gwiskamantoù-se a vez graet gant ar vugale. Ar c'hoari eus ar gwiskamantoù-se a vez graet gant ar vugale. Ar c'hoari eus ar gwiskamantoù-se a vez graet gant ar vugale. Ar c'hoari eus ar gwiskamantoù-se a vez graet gant ar vugale.

Ar c'hoari eus ar gwiskamantoù-se a vez graet gant ar vugale. Ar c'hoari eus ar gwiskamantoù-se a vez graet gant ar vugale. Ar c'hoari eus ar gwiskamantoù-se a vez graet gant ar vugale. Ar c'hoari eus ar gwiskamantoù-se a vez graet gant ar vugale.

carje laza ar prins Melar a roa en he di. Lavarel a reas dezhan ouspen, ma carje ober an taol-se. e vije ar c'henta, hag en divije an oi douarou a c'heje da velet divar gerz ar menez tosta. Rivod. ame ar barz breton. a lavare

Mar kerez trailer va ti.
Bleriken d me vanco ennt
Aour hag arc'hant ha douarou.
Kemen a gra. ema var dro.
A pozo. c'hoas eur va migoun.
Mar grez ervat da drahaon.

Nag a torfejou ne laca ket da ober ar c'hoant da gaout danvez ha cargou! Nag a zen en deus guerzet hag a vars hemdez he ene evit eun nebeut aour hag arc'hant Keryoltanus, daoel gant skleur ar madou-ze a laket da rugerni dirag he zaouigau a roax a oll gant Rivod. hag a bromotas dezhan e lampe an drean-ze eux he droad da lavaret do. en em zac heje eux ar prins Melar

Pa zigouezas ar gear, Keryoltanus a lavaras d'he lried petra en doa goulennet Rivod digantan. Houma a roa troet mourbet oc'h ar zonge hag oc'h an arc'hant Pa glevas pegemen a draou a ginnige an tiranl, ec'h aliaz he fried d'ho c'hemeret ha da ober ep argud, ar pez a c'houlennet digantan Oh emezhi

« Mar e pez arc'hant ha madou
« Gra dit kemeret a lavaro,
« Nep a zo pignar a zo euzet,
« Ar prinvidik zo respiet.

Hag ouspen. emezhi c'houi, ouspen ma vezimp en hon ezz hag en hor pijadur. o or bezo mui leac'h da gaout aoun rak Rivol rak kent ha ma vezo bev. e vezo dleour dcomp. Ah he breo a vianeaz ar morc'hed en devoa Keryoltanus Gouscoude ma en divije soujet mad petra eo tyranted, eo ar c'hontrol a dlie bera c'houarvezel ganthan. Ne ket e caiou eun tranl eo mon, da glask anaoudegez vad. An anaoudegez vad zo eur beac'h evithan. hag evit en em ziober eux ar beac'h-ze an hini zo bet digoustiaus avoalc'h evit ober eun torfet, ne gouzo nemeur dezhan ober eun torfet all evit paeg he zie.

Keryoltanus credabl ne zonjas ket e komentse Gouscoude evel ne voa ket c'hoas divore bet avoalc'h ez eus da c'houlen euzul digant eur barner Hema eleac'h he zistrei dioc'h ne doa ket. eleac'h diskuez dezhan pegen diaes ha pe ger seriuz na ar pez a felle dezhan da ober hen alias da basta afo ober he daou abalamour emezhan dre varo ar prins iaouang e vije laket ar peac'h er vro hag a c'helje Keryoltanus lacat he di var eun troad a zoare.

Cuelit neg a zigarcmon ne gaver ket pa ve bano a vadou hag a henorion. evit guenna an torfejou dan ha scriguss[1] Ne vet ket pell evit lacat anezho e rang an oberou mad Laza tud hag alouhi broiou ne dint met torfejou; traou int hag a zo red ho ober, eme an dud fallagr a gaf ho gompl a kemmeas

Goude bea clevet an ar barner, Keryoltanus oc var-c'hatas mui. Distrei a reas d ar gear e zonch mad da ober an taol hag evit mirel na deuje ar prins iaouank da gaou. eun donetaos bennag eux ar pez a dlie bera great dezhan e rea muioc'h a lid dezhan hag e askuene dezhan muioc'h a garantez eget na rea kent.

Mes Doue pehini a zifen ne zarvicheries. ho ne les ket eur vleven da goeza eux ho fenn nemet pa blich ganthan, a denuis Melar en ero-ma a dre daouarn Keryoltanus Rag ema o veza eat da lez R vod evit clevel ganthan peur ha penaoz e vije great an torfet-ze. Doue a zonas calon he c'hrag Rarika Hounna zavas keus ganth eux an ali eriz e devoa met d'he fried glac'har e dovoue da veza en em zezet da veza touellet gant ar c'hoant da gaout arc'hant ha fonge, goulen a reas pardon oc'h Melar discolia a reas dezhan ar zonch a zo da lamet he vuez digantan. hag her pedaz, en hano Doue. d'en em denna e t- unan deonag eux he mignonez, arank ma vije distro he fried d ar gear Dotto, eme ar barz breton

Dour a douch calon ar vrek
Ne ell ne zepos na couiskel.
Pa zonch ebarz en he zapel
Pe var fiesn e renk merveL
Gervel a ra ar prins Melar
Comia ra dezhan he glac'har
« Rakse dioualiut. pe na zaouank
« Me hen zavur doar a freaz ar frank »

[Ear penned ell eur vrech all G. M.

KREIZ.

Kelo unan hanteon ar gloarz ne het e roue an urzias e Guened.

Beleien.

An Aotronez
Frances-Mari Bigouar eux a Bloare
Eozen ar Grand eux a Lanmeur.
Jan-Louis Bihan-Poudec, eux a Blotaller.
Eozen-Mari Berthelot. eux a Blouider
Olier-Mari Capuset eux a Spezet.
Renan-Mari Colin. eux a Lambezellec
Frances Dantec. eux a Vou roulez.
Frances-Mari F v eux a Gerlosian.
Alan oiz ar Menr. eux a Ellian
Ian an Noret. eux a eurz Euzse

Atuelerien,

An Aotronez Rollaud-Mari Bozec Jakez-Mari Colin — Nicolas Daniel Alexandr-Frances-Mar Fleiter — an-Vari Guillerm Gabriel-Loiz Dannula — Philip-Joseph Moal — Alan Mostnier — Frances-Jan-Vari Ridou, Jan-Mikael Salliou.

An Aotrou Meur nevez lolegel, zo hanvet vikel e Ploare.

Digitized by Google

An Aotrou Colin, nevez beleget, zo hanvet vikel e Loc-Melar-Sizun.

An Aotrou Fily, nevez beleget, zo hanvet vikel en eun Sizun.

An Aotrou Norel, nevez beleget zo hanvet vikel e Trefflagn.

An Aotrou Kervéguiant, vikel e Quemper, zo hanvet vikel e Primelin.

An Aotrou Goasguen, vikel en eun Eusan, zo hanvet vikel e Quemper.

An Aotrou Queau, vikel e Primelin zo hanvet vikel e Rodenn.

An Aotrou Piolot, vikel e Breles zo hanvet vikel e Trolaouénan.

An Aotrou Rouilly, vikel e Loc-Melar-Sizun, zo hanvet vikel e Quemeneven.

An Aotrou Thymeur vikel e Quemeneven zo hanvet vikel en enez Eusan.

Hanvou an dud a dle mervel epad ar bloaz 1879

An Aotrou Renan-Nicolas Skrasser Escob a Gemper hag a Leon . 68 bloaz.

An Anaonez

Jan-Frañsez Baudenil vikel e Plouescat	28	
Visant-Paul Goavec, vikel e Cleden-Poher	30	
Olier Jaillien chalon doueg a Gemper	78	—
Desire Argoat, beleg evit an dud a vor	30	—
Alan Calvez person Plevben	33	—
Renan-Mari Guilhaudic, person Trellingot	38	—
Jan-Frañsez-Mari ar Roux, bet person Pont-Croas	73	—
Christof Rouzaout, bet person Rosporden	48	—
Jan-Eozen Pouliquen, vikel e Bolazec.	29	—
Gabriel Plantec, person Sant-Jan-ar-Biz.	69	
Jakez Nicol, person Cleden-Cap-Sizun	63	
Joseph Calvez vikel e Locunole	32	—
Per-Mari Sillian beleg ar Vordn (Jestr-seol).	38	
Per Cabioc'h, oc'h ober seol	37	—
Herve Kervennoc oc'h ober seol	x	—
Louis-Gabriel Alengan, person Lambézellec.	68	
Mathurin-Leonard Pluchon, oc'h ober seol e Laz	4	—
Renan Tanguy person Brasparts	68	—
Salomon-Mari Pouliquen person Castel	70	—
Jan-Vari Pelep, beleg a Landerne	x	
Guillou Barzou, bet person Lanuilda	73	
Sylvan-Mari Liscoat, vikel e Quemeneven.	32	
Eozen-Mari Ramoun, bet person S. Frejant.	74	—
Herve Norant, vikel e Ellian.	44	—
Frañsez Tanguy bet person ar Pontbon	79	—
Cyprian ar Guillou, vikel e Gouezec	68	—
Joseph Dupont, ancien professeur e Pont-Croas	x	
Charles Isidor Pennors, beleg e Iscrit Brest.	57	
Renan Kerjean, person Ellian.	50	-
Paul Postec, person saint Divy	57	—
Joseph Malrieu, beleg a'me Brezaos	58	—
Claudio Sizun, beloc'h thymeneue	x	—
Jan-Vari Louarn, person Landrevarzec.	68	—
Jakez Castel person Bodilis.	56	—

An Aotrou Pavec bet person en hospital-Carnfrout, zo marv er *Sizun d'ezhomm*

Tudou ar Retrejou evit 1879.

Kemper.

Evit ar vanzed

Betred brezonek, d'an 21 a viz Meurs.

Evit ar Merc'hed.

Kenta retred brezonek d'an 20 a viz Ebrel.
Eil retred brezonek, d'an 12 a viz Here.

Kastellin

Evit ar vanzed

Betred brezonek d'an 13 a viz Ebrel

Evit ar Merc'hed,

kenta retred brezonek, d'ar 17 a viz Genver.
Eil retred brezonek, d'ar 25 a viz Mae.
Trede retred brezonek, d'an 12 a viz Here

Lesneven

Evit ar vanzed

kenta retred brezonek d'ar 17 a viz Genver
Eil retred brezonek, d'ar 25 a viz Mae.

Evit ar Merc'hed

Kenta retred brezonek d'an 13 a viz Ebrel.
Eil retred brezonek, d'ar 6 a viz Gouere.
Trede retred brezonek, d'an 12 a viz Here.

Rostrenen gallek

E Kemper d'an 4 a viz Mae
E Kemperle, d'ar 6 a viz Gouere
E Lesneven, d'ar 9 a viz Eost

Gwerzenn eiza Ker-an-Foenn

Lan. Ne ouzoh ket ar c'hoelou? Brema e vezo great seot d'ar vugale en ti netra

Fañch. Hag o ret eur c'hoelou evit an dra-ze? Poulz ouspen dek vloas zo em eus-me mouset ar seol ha n'em eus paet biscoaz eur gourdrouz evitho.

Lan. Piou a ban evit-ho-ta?

Fañch. Den. Al lezen zo evelse, a lavar do gouzout ar mestr goulet pou n'eo deus ket a boadra da baea, ha neuze ar re-ma n'o deus netra da rei

Lan. Petra a leverar bremo-ha a zo souchi da ober?

Fañch. Marlene ez aus souch da scolia bugale ar re binvidig evit netra avo.

LAN. Hiaun ia, ni dra-ze eo scol evit netra d'an oll.

FANCH. Ia mes an dra-se a gouito gouscoude da unan bennak.

LAN. Ar gouarnamant, credahi, a baco ervo an oll.

FANCH. Ia, mes gant petra peurst grap hon arc'hant-ni?

LAN. Gant hon arc'hant-ni? Ne ket gant va c'hant-me e vezo da vaout rag ekeach n'eus netra e coll ar roue ha vir, a leverer. Ma n'eus netra hag evelse eve ne hoarn tail ebet.

FANCH. Ne lacx ous ebet? penaos e vezer-te la meize?

LAN. Evel ar re all eve, m'ar prad.

FANCH. Petra? ar zebrez ket a vara hag avechoi eun dra bennag all? N'oo ket red dit caout dillad dit da unan ha d'ou pugale? Ne velan-me ket ac'hanout avechou o sachas var da gein butun? Me zonch diu soken em eus guelet ac'hanomt eur vech neonag a sevel da vez bihan en car. o lipat cur houne chigodep!

LAN. Ia da gonde? petra m-ze?

FANCH. Petra ma-ze? Mes ha ne velez ket ez ous taillou var an dauvez hero, var an dauvez dillad, var an ebech var ar butun, etc.? Seul vui a daillou a vezo var an traoue. neul gerc'h e vezint guerset ha te, pa zeo red dit ho c'hasoa pa ri d'ho frapa ho faeo aerc'h. hag a laeo evelse da daillou. Lapen ar c'houarnamant pe c'hell ket paea seul evit an oll vugale ep ereski eu daillou a gavet gouscoude a vroma pounner avaalc'h.

LAN. Neuze-ia eo ar re hoour eo a vezo raket da sicour paea evit seulia bugale a re pinvidik?

FANCH. Evel a welez, hemon emaout gandhi avad.

LAN. Gouscoude ar re a c'houlen an dra-ze a zo. eurezho, pugnonet ar bobl pugnonet ar re hoour.

FANCH. Lavar-ia ez pi ho magnonet ho unan. Ha nrazo nasspea clask ho frofit. o dous c'hoaz eur zopch a.

LAN. Pe seurt zopch?

FANCH. Fallout a ra dezho diec'h ann ievezer seulia ar vugale ep cams a Zoue hag a feiz, hag a religion ober anezho oll Huguenoted!

LAN. Saoz-ousmez an eus pinn avaalc'h o clask desk' ho c'hrennsou d'am bugale. hag ne'h ho caout ac zei ainm. Mar den Huguenoted zo c'hoaz da ober anezho ac'ho c'hasfe kentoc'h d'an Turks eved ac'ho c'hasfen da seulia evelse.

DAN SANT MAGNUS. — E Londrez, e Bronoz, ez eus eur barrez hanved Sant-Magnus, hag a vezo 386 bar bep bloaz digant an tenzor ha selo anez perak.

Ar roue Herri eur a zo hoas da vont en noz da ober eun dro da gaoz dre ganan Londrez gantlian eur penn baz eus ar re dena. Eun nebeut tro eda ar'h ober ho dro. eur gardian, a ioa e pedn eur re o doud kear a standaz ac'hen nullan en eur lavaret.

Petra a zonhu ac'h d'ar marc'-ma eut da noz gant eur penn baz evelse?

Herri ris a ra ker souzanvez hag a ra strong eunan hanan arouk e. Sur a ra he na hag en em laca da rapa ar gardian hag houa n'ea ket ken. Ken nebeu hag en em zifennas tam tik. Neuze e criàs da c'houlen sicour dont a reas commandet dezhan. hag ar roue en devoue eur zacat. a voue kavet ho for dezhan en eun doare n'ea bet morse c'hoaz douetus.

Herri a grias neuze ive a reas safar a gourmaras mes eber en devoue, goudo ne on bet bazatet a zoare e voue caset da Brizon Poultry ha raket dioulan an ale'hoez. Ar goanv a oa neuze ken ea, ha na mui na meas ar roue a voue red dezhan eloum en tonll-ze neteg entronoz vintin ep ton na goulou.

C'houec'h hour en antronoz vintin pa voueaz ar sulior ello en he brizon. dindon ale'hoez, roue Brezoas raket eno evel eur c'hos caiaen destumet var ar ru.

Dioc'hio e zakeas kemen ar gardian. hag eno pa glevas plou en devoa destumet ha da biou en doa roet feet ar var en doz. a grene he oll zilli rak redi avaalc'h a rea e coustje an dra-ze he vaez dezhan.

— Ema great gonliep eme ar gardian nebeuta a vezo great din eo va c'hoaga pa va dibenna, ha mantese va faiefarsia ha loca va fenn a lapit oc'h dor Ker.

Hogen ne ket se a c'hoarvezas. Herri eiz veulox ar gardian da vezo great he zever evel m en doa ha pa voa distro d'he hatez e lakeas cas dezhan eur prezon. caer hemo e c'hourc'hemennas na vije roet bep bloaz da batrez Sant-Magnus 386 tur Gourc'hemen a reaz ive ma vije caset d'ar prizon gleou da ober ton, ha hara d'ar iaouanterien. Ia selu petra a c'haoaz *dle Saint-Magnus*. G. M.

FEIZ AN ED.

KEMPER. 30 Aerzu		PONT-N'ABAT. 28 Avrel	
Pris an daou c'hant ker.		*Pris an daou c'hant ker.*	
Gwinis	20 lur 92 c.	Gwinis	30 lur 83 c.
Segal	17 lur 44 c.	Segal	18 lur 33 c.
Eiz	17 lur 38 c.	Eiz	17 lur 22 c.
Ed-du.	0 lur 70 c.	Ed-du	10 lur 25 c.
Kerc'h	14 lur, 50 c.	Kerc'h	10 lur 30 c.
Avalou douar	7 lur 00 c.	Avalou douar	6 lur 00 c.

SIOL AR MARO NAD.

Laket e brezonek dre urz Aotrou Escop Kemper, e gaver en tuez market eru Doez Jesus-Christ.

HISTOR BREIZ

Gant A de M.

A zo meuliet evit an trede gwech.

An dud divar ar meaz o gar ei lever-ze kenteliou eaee divar benn ar pez zo tremenet en ho bro.

Al Lever-ze a gavér or brez oux an tez a verzer Leverou anho.

Ar Gerant AR DE KERANGAL.

Kemper. meulet gand Ar an Kanoat. Mugller an Escopti

Disadorn 13 Genver 1878. N° 363. Seivet Bloavez.

FEIZ HA BREIZ,

KELOU A BEP BRO, HA KENTELIOU VAR BEP TRA,

Diguset bep sul da gement Christen a gouz ar brezounek.

CONDITIONOU EVIT CAOUT AR GAZETEN

Evit ar Feiziek, Cotes-an-Nord hag ar Mourmanis evit eur blaz dreu scoaet, evit c'hanv 8 mz, pevarzec real.

An Abonnement a dle bezan paet arnag eeunt ar gazetenn

Ar hini na reyn lod en dro ar c'henta casten a renn gouzi ma zo echu he abonnamant. A ro ensterret eus ahanti a vrezi.

An abonnement a gemerer e ti an Autrou ar Kerampuil, meulher an Evangile, ru ar Gigerez, n° 18, e Kemper.

D'an Autrou ar Kerampuil eplien a dlear adresal ar pennaouchou ha kemend a zell ar c'hemmadennou da Gazetenn

Ar mariou da zanvet ar Gwerzhidi a dlear da adresal d'an Autrou MORVAN, eplien.

KEMPER, 13 Genver 1878.

MANDEMANT

AN ESPREG VRAS CAPITOUL

O ret da anaout en deuz an Tad Santel bennozet an Autrou Nouvel Escop a Gemper hag a Leon hag e c'hoant e hrouen pedennou ar re-se

Ilies Barcholaneh kaer,

Pa deuas Doue da zanvet digouscomp an escop caret a velomp gant fougz a beuz an escopti zaer-mâ e royomp deoc'h droet ha da ansavet hor gwir Tad hag ho pedjomp da anaon ho pedennou gant hon se evit gouzen ar repos eternel en hano ma Jesus hemeus dezhan hag evit ma roje Doue deomp evit escop eun all dre da vont var he lerc'h.

Doue en deus atsavet meuz ar voret a c'houlenne eun tad, hag hini so deuved a c'houlenne eur pastor Pell omp bet o c'hedal, mes n'on ket bet collet reg ar choaz a zo great a zukuet deomp rugarez an oll gallouedou a ra pep ha evit ar guella evez ha volontez santel

Trugarekeomp-hon-ta hor Breudeur ker evel ma theomp hen ober Meulomp bennigomp Doue en deus lavaret da zis hemper *Tasolit a gustez ha sellait* eunn *hag he vlar hor* Ar gwellan ha sellait eunn, rak neiz ama erru davedoc'h an den ena va dorn deon, na hini ma eus choaset evit doua abenn eus ar menotion a beoc'h hag a zilvidegez am eus taolet varnoc'h.

Ia, hon escop a zo roet deomp gant Doue he unan evel eun herrer a sconzel hon iliz hogen Doue hon ra deomp dre zern na hini a zalc'h ane'h dezhan var an douar dre zern hon Tad Santel Pi Nau.

Eun hano a c'hell bezan caset gant respet beiz trao ar Pap men den ebet en c'hell bezan escop hep a vn lavaret dezhan gant an hini na anzavi e c'halon zant Per Ia, ma ho cas me ho ra harzer ha pastor

A dra sur carg eun escop a zo re dreuz an nebeut evit ma c'helfe bezan roet gant prudanz an douar

Hag a gavomp-ni a beiza ez eus menek? Menek zo da c'houzout Doue dre c'hallout ar Speret-Santel da zalc'her ceac'h an ebestel Hognen, eur prins, peger gallouden bezan ma se hag hen a c'hell ober eun abestol? Hag hen a ve bet cargeet gant ar Speret-Santel da zen eur gurk hen hoel? Nan, ne deus nemet eur c'hrouen eus a c'hallout eun escop hag ar c'hrouen-ze co c'halon zant Per Da Ber eme an Itron, en deus hor Zalver roet ale boemon roueuriez an Eav dre Ber eo en deuz ho roet d'an ebestel ni Per eplien, cargeet eus an ilis oll, en deus gwir da choas ha da gas ar re a dle ha zecour da ober he gurk pounner o c'houzoug pep escopti.

Hounnez zo eur wirionez eus ar re gentil merket mad gant Pi Nau he unan en he liver dudiez eus an nao a vg da 1846. sentet d'an oll eskeb eus ar bed « Deo oll gant eur galon digor hag ar brasa fizians da gaout c'halon zant Per a zo ar c'hreiz hag ar galon eus an holl catolig, hag ar peuz eur an esperiens a beiza h e tenn an eskibien ha gwazon hag ho gallout ».

Ah hor Breudeur ker en devezmon ankenuz-ma o pere e tilezer hag e nac'her Doue en eus mar evit bezan cousk nem da anzao ha da garet ac'hanon aer strizh hor zlig oc'h an holl re a Rom mamm ha mestres an oll iliz, hag o renco hon escop digant Pi Nao. ha ne dle ket ar rouez eus hon anaoudegez ved mont beteh ar Pap bras-en pehini, e crere ar gouza hag anzavi a ze bet deus da skei bak zant Per a vriomp ato lenn a zoare eur a vadnoz he vugale skignet dre ar bed oll ?

Souch a dleomp da gaout Jukez ez omp dleu vech dleour da Vab Jesus-Christ eus an escop a zo deomp. Rak hon eus a zo deut a benn da ober d'ar relijion humbl, humerez ar gwir a zo e c'hoant da lakat var he zaconz. Ar gwir vap-se da zant Benoat a zonje dezhan e voa en eun gwez eus bepred adreu mogerioa eur gouvent. Eno e carve dezhan ec'h echuje ho vuez ec'h ober pinijen hag e prenik. Penaoz ez h asavo-hen kaotal ho gouent hag ho

vrendeur a gu kemeret? Penaos ec h anavo kemeret eur gurk kez hoel an hini ne felfe dezhan nemet unan ha hini an diverza eus an oll?

Ni ou dos met a esperans. Met Pa Nas ra deus consolet eviltomp hag a zo dreist a hini eus hon afer e serviz d an hini a nos rhemeret gant Doue. — Hon calonoù en e pleustfoc'h ker tizhet dioutan ar garg a cunn, da lakaat e zoc'h galvet hag e teufoc'h da chom hor beleustri gant eur galon sentet hag eur vuhan unan e vefoc'h an oll gi kenetoc'h.

Ha, evelse, hor Brendeur Ker dre e hras an Tad Santel ar Pab ha dre ferzon all a volontez Doue, an eur evit escop eur manac'h.

Eur manac'h. O chomet ar ger ze mevel a hini martezo a c'hell ker souezet. Mevel a hini all a c'hell souezi eun dousa distag, na hini all ne o eus mui a vrasc'h en hor bro! hini all ro eus an dud doujus e lavaret gaou galoud eus ar vrasc'h!

Breudeur ha mignoned kristenien fidel e hon a vras ev eskemm energi a hon endiguer o c'hoût goude ker all e tost de estlam ann eil escop ann eus an dud Doue ar n dous kentoc'h ar bed a volonte vad e tougen eviti pa lavarfem ar merc'hed eus an armerc'h mui vaga en eun dremmet evitan hag a vezo kavet ec'h an eskibien gentañ e dreuz gwazed ne receptfemo Sant Gerentin ha sant Paol hor patrom. Ne ve ket a vez ket ervaillet vouez merc'hed e mesk hor beleg. hag eglis en eur c'hwezvezen gouez. Ha var ho lerc'h pemp a eskibien lavaret pegrement a dud en eun c'hraoz kemmesket evelhini ha pegrement a vud a vezo evel mevel a gant vouez. ni hon tudou eus ar vrasc'h pere a vezo ar re gentañ a cresk dezho ar lezen gristen hag ec'h eller tud neven anezho? Ah! ma c'helfemp gwelet adarre en hon touez ar hoanvchon mevel h. a bep oad a vez ker stank gwechall dre ar Feiz oll ha dreist oll en hor bro ger a Vreiz Izel hag a roe digemer da gement a vadou tud a vez a dre var vezvoc'h egedomp-ni! Eppe-vemp da vezan e vezo pell ar hanvchon a dleo da kaout an hini a zo chomet ep eur vro a c'hortoz hag a ra d'hon escopti eun hanvar ha a vo ket bet gwall d an esmaladur oll!

Carit an dispac. hor Brendeur Ker vezan doare'h ez eus a galvoud hon escop nevez savaret doare'h pegrement a c'hanavez an dud hag an oberou pegrement a soñjomp ez an Eav en deu doare pa gaouz ez e lavarfe en deus bet unan mui d ar gement mez nitan ar respet a ra dezomp tavet.

Lavaret a ra hollomp gouzoudor a c'hellit compal ne deus bet eun den ezhon a dro an he zouar ne deus ket an eur vro dianavez ezhon. Gouzout a rit an Aotrou a escop Nouvel ze ganet en he zouar. unnan a ra ha pedfoc'h, ha kanan dimez ganet ar Vretoned. chomet en deus ezhan ar brasanig adalog he vugaleach. E pep lanc'h a oa ez engouestl eun ha vouez hag a zigwe da zouch dezhan eus ar pez en deus ganet. Ne galon a vale ep eur hanvchon, pa vallon, evel compl, ar gwirionez gwa-ou eliaz'h gan ann hini kaduet, hag eliaz'h ma zeo bet ganet kaduet bet a vech ezhomz ha devet, e pell a vrasoc'h an esperans. Gouzout a ra ar Gatedral gwa-ou nevezan ha c'hoaz dre ma zeo an oll ze ha rang hon eus a gave gwazed an Aotrou Doue hag a genzas'he da hervezher ar pez ze c'hoantaat ker mad.

Ar pez a gave dreist oll en gwazed an h querfent ouzet gant mevel dre eur ma lavar sant Per. chach a ra dreist oll evel ma lavar e hon ar merher abostol ezo da dreuz. evel eur pastor mad *donnet an dastum Doue* roue dezhan da vezan! Pa eus ger hor c'hi e vezo dreist pep tra ar pez ma zeo he vezo dre a ezvoh hon eskemm pemp evel sant Paol da vez pep tra ha roañs he vez ez hu saveteet.

Ha hervez pemp a hrasoc'h dezhan en esaram evit hon hen doujet ze evidomp? Promet a rezomp e vezomp outhon ato evel ec'h hor pevar hervez hon hendalc'h ato evel hon reuz der e hastomp ato evel hon tad! Ha zonet a rompl. en zonet nahoz-ma-ma. e vezomp he galon a zezoh a talc'her mad da feiz hon tadou eus ha stag ec'h ha ho Roue en hetelep doare ne vezo netra evit hon dastaga douzhi.

Ia dis en eur rentomp ma c'hello ep dale savaret ac hanvchon ar pez a lavare sant Paol da dud Thessalonik C'hoc'h ra ra ginear ha na ingano.

Evel ar merher abostol pemp a bede dazc'h mad evit ar re ma pezaga dezhan an Aotrou, adalek hervez e talc'her ma he zouaro savet ez ze an Eav evit lacat da zukaa pell var he vouc'h hervez an Aotrou Doue.

Ni ra hor Brendeur Ker evit aber hon dezer gant levaret na escomp da c'hoalen ez e hon escop mañ caret oll gwazed an Eav. pedomp Doue ma ra dezhan calon ha nerz dre vertuz ar Spered Santel pedomp Doue ma vezo poll en hon touez ha ma zo hopeet var gwaz evithon carantez ha santeiz fidel!

Var gwirionez gwalc'h hervez kemeret an Christenet ar gristenez.

E c'hoantaomp ouzoc'h ar pez a ya dleout

1° Kenteliañ da dud ma vro ezvezet an escop nevez, ar relijion a dleu var bodou da lavaret evithan e pep oferenn.

2° En oll gomzachou e vezo gwall ezvezet ar gwirionez penaos evit an escop nevez hag evit tregarantez Doue,

3° D'ar zul ma vezo ezvezet escop e vezo canet ar Veni Creator en oll vroue ha chapelou ma an oll.

Hag e vezo kanet ar Vandettum-ma.

Labouret da zul e vezo ezvezet ar vezo gwelloc'h hor hent ouzoc'h an dud ma dastumo e dleo ijinet varzoudor gwelloc'h an Eav ouzoc'h kenteliañ ar vugale ha pedi Doue ma vezo ar gwirionez hag ar sklerijenn ouzoc'h ma vezo ar gwirionez ezvezet ha gwelet gant an oll. evit lacat kentoc'h a gwelloc'h ar labourou diframmet gant Doue hag he lak ouzoc'h en dous-ma. Kenteliañ a ra pledañ d an oll gristenien vad ma ra pe ne ve ket douget ar kentoc'h a c'houlennfer ar gwelloc'h a zisklerijenn da vezan ar gwirionez hag a zegouezo peurc'h e lagad ar bed a'n dud ma'n dud, e zonet pedi a ra

[illegible] Evans da oberevri sevel eur ar maid [illegible]

I oan ma eur ar c'hastellaouer christen «*Le Monde*» evit ar re a vez mestrez hemdez da [illegible] da [illegible] da c'hortoz ar c'hig a grogn skalmouz ar c'hazr rakoun dasson a-big ha c'hoas ano ouz c'hazr pemdez a vez red [illegible] gwiskadeg ha hoc'h ano ouz c'hazr pemdez ar maro ma eur c'hastellaouer ar [illegible] da [illegible] ar [illegible] da zul ha kemmesket evit [illegible] ar skiant da gaout hemañ ar c'hig a gazr hemañ a [illegible] evit ar gazr en ar [illegible] a-big ouz c'hoas ano ouz da gortoz ar [illegible] ha kig gazr hemañ a labour

dom e hoas er re het an erroi trec'het evelse gaet ar vrionez mevr a vech.

« Hogen lavaret mad a rit pa lavaret en eun hevma benc'h da gaout soue pa velet ema pep tra o tougen ar sperejou hag ar c'halonou d'ar vrezsadurez Setu perag he pedan hag hec'h aspetan da gemerret nourz eus ar monsenior ar a garomp kement ha an aotrou ar Pab da zonet d'ar gouarnamant da veza c'hoas Roum e Frankiz da vezet c'hoas var ho ruou ar re zo kouezet a zevosion a garomp hor sammerus ra c'helfo Roum gouez adarre ar Pab hag ar Pap gouelet adarre Roum ez a ma zevo abek eun termen d'ar goal skuerous. Ha da gemeut a zoleuldet ha ma teuy al lesidet ar religion ha lezen Doue da ren adarre evel dagent »

L. M.

MISSIONOU — Setu a rer deomp a Enez Horn.

Enez Horn. (4 a viz Du 1874)

D'an 30 a viz Mezeun, remer gareten *Feiz-ha-Breiz* e hemper

An oll zapu hen trouc'hevet e c'hoarvezet e douar Frans, o deus marteze ouzhpet hec'h eveldet diec'h deare ar missionou. Ha gouzoude calonou ar vretoned hen trouc'h ac'h *Breiz-Izel* ar Pe a dle e hoanat clevet pesanz e ra ar pried er mesonou-ma

Mes ar rebellion hag he c'helou eus a vissionou Madagascar Zanzibar ha ma fiziou koun He oll martezo a rai ar memes c'hoarvez ar missionou Hen ober a ra gant pilpoury ruz hag amzer eus ar bed a vissionerien breiz l. missionou Mor Sud ne oant pevar missioner a escopt kemper an Iskop Sortoumou Hoguet I mbour ha Neuze ma mar pa gafeuc'h tra da lavet-ma ar gazetenn hor c'hefrenn hag hor migonet a glevo hano ac'hanomp ha na ne ho tregarecan calz.

Madagascar — Eat pa oa ervoudon e vue bremañ ear c'hrouadurez Itak mar deo ar Frans mann an oll Frouzien, mar o leuz he oll oagale gouelet var ho maleu sur ne oa ket gant ar gouel hag a vouez e c'hoas mann hag egetta ar re a Itak a zo pell hag euz a bell ar galon a zaoul an Iskop mui e vasc'h Ne zo ama gant tud a bep seurt e vez pell a bell hag hon armesonerien a rank clevet ar memes proteslantiz o vugulat hor bro Met Doue ho c'hlev ac'he hag hen ra ar mestr

Met gouzout a ra ar re zo mestrez ne servomp ket var vro hanvet memes a ra ar gouarnamant gant brezonek ar feiz ha ar vuez a vugulomp ganec'h Hag ar re ma ne vefont ket mestrez a garantez ar Frans O Frans hor mamm da enc'da vez ma ar euz ra gra Sioulz da vugale. Ied anezho ouzhpenn da ampoezonet Laret he moan gan ho. Ama e servomp an Iskoptou ac'hanomp Ar Frans, pell ac'h eo mestrez ha hanvet ama, ma na deo ket tostoc'h ar zent eget Roum hag a vasc'h all. ar Frans ar deo bet ha collet en Dreuz e ano c'hoaz ma bamo d'ar feiz e vefemp ive d'ar vuez. Met anaoud ne ved pellat dioc'h a vasilica ampoezet, dispac'harou ne c'houzet d'he gouza

E Madagascar e vouezomp gouestl a vasc'h a bep seurt enebourien. Da genta ema ar gouarnamant ed ar roanted Roumvalone Manjaka eil Ar roanted a ra ar mestrez ama memes a hano Ar vinistred en ar c'hiz Hag ar re-ma ne c'houlo lavaret oll pemzet gant ar c'hanton protestant Ama frouzien ha raok hed zo eur memes ur, anton ha protestanted ro ar memes traou Ar vissionerien c'houmg ha protestanted o deuz ar memes frankiz da brezeg met ar vinistred ne ar gued a selaouet ar bobl a c'houlenn ar vadisan katolik Met ar pez ne c'hell ket ar protestanted da ober dic'hon e tegouez e hoan d'hen ober dre ha zentoriou Ne vajachet ar stag ha c'halon ne ha an are hanv Breizad a zo pinvidik ha ne c'hell netra nemet dre an arc'hant Teleur a ra soar hag are hanv er ma az eus graet ar gouarnamant ha dre ar religion ha dre ar c'henteu Red eo d'ar vajachet katolik c'hoant kalon gre evit delc'her mad d'ar feiz hag ar vissionerien a labour ra dra e ho lont evit ho zouten.

Pira ra zeuze ar protestanted ? Trieuz eur talc'had zour hennag eine daoaara ar vinistred er ; ho tecal da zougen eur lezen hennag a ene p ar religion katolik, pe skuiza ar brud ha ne ra ket displijet ar gouarc'hed d'ar roanted, ar pez a lacs an oll vajachet da grena Neuze ez vid dromp mont da gaout Consul Frans evit ho lavet da zougen elem a gemeu ar Sioulz, red eo anezo ive ne beema resolet mont ar Frans.

Lavaret fall hag a c'hant ar protestanted a ra dour a drugare Doue great hete trema nemet labour ar frediou var ent leur ad ed da lavaret eo disparti ar pleou avant doc'h a gouzout mad Ar feiz katolig a greske mui c'hoaz ma vefemp ar vajachet Itron a ne lavaret en dro d'ar gouarnamant Tamalizon. En hoanna zoken ez eus dion diz hag a velo ep daze lirzo avanle h Ouspen e c'hoarvez mui gatolig a goa er ro var dro Hen en eus e hoas katoliked e Tamatav Kenta pez-mar ar roanted zelez hag en emgavemmo d'ar dro, e Nouzbe e Sonnez Mari e Mavoti

An tad Jouan jezuis pelmui a ro e penn ar missionou en deus roaket dun da zaou da Vorn Goal glaer ha goal skuer en deus graet he labourou ha ne dec mui zamank rak remarc'et eo he dr ngent vras ganthan. Avant goal derzienou Madagascar ro barradoz eu dele karet kel all Ra bigo gan Doue ha raion saer Jesus en deus caret ha servichet kement, he haren evit pell e houa

A L.

AR SAMMANANT.

Eil Levr.

AR BEDENN.

Pemzek kant vloaz bennak goude m'eo pasionet ar Mabon da gonezn eus an Ene e teuas var ann douar hor Zalver Jesus-Kristi hoan a e hanv hag a virvoues. Koulskoude n'he anaveas ket eun eunn tamt oll ma-terion resonaleiz Doue, rak en propan ann dud evit

[illegible] [illegible] [illegible] [

[illegible]

[illegible]

[illegible]

D'ar 27 a ebrel an tad Olivaint a responte da unan eus he vreudeur

« Ho lizer en deus great calz vad dre... Bez ou eus, a dougare Doue, kement zu red hag evit ar pez ne ket red... an eur a ro decomp goelloc'h eget na c'helle an douar da zi. Emmeus en deus aliez varvet eus va retired. Mirez e oa bige credet ran bige gallet e hent ober eur mis retired. Ha setu ema cuelo avaret echuz ganhen. Mad, ma na vezan ket laket e frankiz abenn. Ne ar miz e kendalc'han er retired. Ha ne gallo ket, a zonch din ha pa vemp daze he herroc'h ama

Goustoc'a-walc'h ar, a oa eus ket a grieier da zi ac'hanon. Hag ar c'hanol serjonnet ne oan da granal. Oh ! nag ben a ra pezan din ! mes re va dougen a ra da lod ez hor bro gez. Ma na ve izom nemet eus va boest evit cana eun tremen da genmatgoc'h ne varc'hafem ket ez he re ler hed mad ha raion zanvez

Gi Ebrel. An tad Cleve a lavaras d'he vreur

« En dro ma avad ec'h eus scrifet a zoare ! E doan c'hoz e teuker din ar pez am eo mann zonn da c'hoanoul. Breman ne garan ket ker pounner chom ep unnoaz ar pez a dremen

« Na da ken na glask an ti da zont d'am guelet zonn am eus na denlez droulaus varnoaz ouspenn col da hoas. Ar spesoun a ro eizezomp a vezo digoret gant eun den-zu ha ne ket gant da hini-te. Ha ma na vez ket digoret, evel ma pligo gant Doue. Eurus en em garan ha fougen a zo enhon ez hoarzoc'h eun dra benaag avit an hano a zonjen. Goustoc'h a rez e oan ket bet souezet ewit guelet an tad ma e c'eza varvhon ne ket lavaret din ker ket en he raog hag e fell din he c'hoanoc'h a galon vad.

Ne esperan ket bez'a c'hoanoc'h ac'hanon evel ma leverez. Sonj meben oc'h a reaken am eus scul vat emzaon din-dan dorn Doue. Ar pez a liger ganthan a zgonanz, hen am lezo da ober ar pez a vezo red.

Gi Ebrel. An tad Lanbert a vark pennad e reveul e Mana

« Va mc'hed, bete sremm a zalc'h mad. Bez em eus kemmet zo red ha zoken ouspenn. Ha nemet ar sparet a zalc'h ar c'hoef en he za o vez deuhan nerz ha courach. Setu penaos e za ar bed ganhen, breman.

A benn all ar vaen a renomp ar prison, evithi da vezan calet, ne ket nemet d'ar mc'hed. Hor c'han a rer da gameret an ear eus hent hemdez a hanternoz, pephini d'he dro. Doue vech ot nemet e vez decomp zoken ar c'hag hag eno tam bevin. An li a zalc'her zent, pep tra a rer enhan d'he zare. N'ar ket ankonac'h e kemer ar brisonnerien. En eur ger kemmet e dremen ne li a ra honez d'an hini ze en he benn. hag a zaluez eu dent eunan ar hanternoz. Hemdez e c'haller mont da gaout ar vadenig. Levrioù a zo re. Ha pephini a c'hell gonlen zoken...

C. M

BRETTIK

Ar c'hastel ma vez ar en dennet zoken an dinn brizonn

a Vrest e von bet savet gant Per Landez eun den re garet gant Frañsez el hañ en deu tromplo. Kefiout he vestr ma en em ro dezi fall chomlec'h ar vicher en he zamp. An demzer, zengtorer ambrial e [illegible] gant ar c'hant livirit meurz a vadez en deus he graet galvet en deu evito arrebeuri ha Gwenmouli ar ar c'hrec'h. An Diaz he deuz he c'hoz d'ar c'hrec'h ne ket bet a draou c'hoanoc'h ne ket kafot.

Hiriet e oa dezi ar c'hrec'h an Aotrou kozh Kabell a Vrest, e vab-zaot e hano Kanoel. Den fall e oa ar c'hrec'h-mañ, ne c'hellas hag a dreuz he reg ar c'hi ket e kaout ar pez a vouie gwazed respont an eil a ve ket an enkrinerien ollvrein an Diaz. Goude ne ket bet zoudarjet ar Gabl hag an Aotrou kozh e vab-zaot ez aotrou Kabell a Vrest. Evelsen an traou. Hag an Eac'h ar ket bet ket a vez ne a ret goulenn d'ar c'hrec'h ez en em zifenn ac'h an ez ma hag e kemmet kounz ouz an dud goullet

Goude ar sklar e c'hoarvezt eun dra bennak pounner spontus eun. Kousk ha ne ya ket e vez Kanoel kousk an letanez c'hoaz. Bep tenn c'hoaz a gave ar an dremzerien a zo e kichen an Aotrou kozh a rek eut eun hag eur scrijadeu, had unan a vez'ho ezta ar ket e kouz ouz ar re all, a zalc'h he daeuarn e c'hrec'h, hag a lavare

— O ya Doue ! ema great glaroump

Anna a Vrest ne anavezet ket c'hoaz anzan, pounner e velet pe vez dremz ket ar. ne ket a vennc'h ne vez ket kea ordeuil dispern. Ar pez a ra an eun den ha dreiz dreiz all an na vez gouzet pe vez ket he zad. Gak kenavez en deus ket lavaret dezhan c'hoaz da zont ket ez ar varc'h hag an eur e penn eur standen a c'hoanoc'h ar maez a garz da c'hrec'h ar c'hallaouet. Anna eta a ya ar c'hrec'h avoalc'h Izabel, he c'hoar a zrole

Epad ma zidoal ar c'hrec'h an anaon e c'hellfoal eur grizien c'hrec'h e c'hoarvezt ya ra ar c'hrec'h, armou e c'hrec'h ar c'hrec'h ma ra ar c'hrec'h. Ha setu eur c'hrec'h an heuer d'ar Verc'her. Kement a c'hoarvezt a zistaolas kaoc'hedigez. Ar ze pez Anna a ma... c'hoan ne ket lavaret

Doue ra vezo meulet ema ar c'hrec'h !

Anna e c'hrec'h en he c'hoar. Hec'h kefiout e c'hrec'h sapprit ar gouzoc'h e devoa diskouezet kent ha na e devoa anzan en devoa he dlleuzet. He ma a ra ze c'h dezhi

Kefiout ha ma vez drut enh he anaon e c'hoelenna pelec'h edo ha zul

Ema ren ar ze eur Izabel. Ez valc'her hag a zo ez ez ebec'h ne vez ket ouzoc'h a droug pedrivet

— Na Aotrou Doue ez eur an demzerilet

Anna a zrolias da vrec'h Anaon am eus, emezhi, ne va ket gaiz ar c'hoiou ma. Re a zaouedigez am beli

Goustoc'h an dregz a dostoc. Ep dale e voa lezet pare a c'hrec'h a dud c'hrec'h. Anna a falvezas dezhi mont d'ar pennad da zellet, mes he divrec'h ne c'hallent ket he dougen, kement e zaoc'h he c'halon. Hoan ep dale Fanton eil a zpouez e comle he zon rec'h. Skuiz ma oan al laouenidigez a laze var he visach.

— Aotrou Doue ya mat ! ema an dud c'hoar

Digitized by Google

— Ni ra bugale! ho kuriet a reas c'houn! Me dleu deut en deu, en d'an deu zonank ar maro diwar Hor c'hakouse Mont ar Pesaia a Doue a zifen Breiz va eeigale eignant en deuz Aian evit a gavetei pa vo va burz var eur da Veilz er devia zoet in difennouera bag an difennouera-ze en Mari, intanez an Env

— Oh! me am eo pedet kenomz a Verc'hez eme Isabel

O eme Anna a Vreiz d'he zro, o kar an Nanoet eirac'h ma zonn ganel bag a garan kement ne gaouac'ha morse da difennouera eut an Env! Ha c'hui Nanoedig am tudoel grit al le da zeic'hel ato mad d'an divezing d'ar Verc'hez grit al le da reiki d'ho pemdez bras devot dezhi

Ia Itron, eme an Nanoedig o vont emo n ra al le da reza ato devot d'an Itron-Varia

Ho clevet a ra, eme an Dug en eur deonia he dig bag en eur stouet dirag eun tamach d'ar Verc'hez a vo er cumbr

Nanoedig o deus dalc'het mad d'ho ger, rak tod ar gerz-se ao bet hed ar vech bag a zo ato douget bras da henni mam Doue

Neuza an Dug a lavaras

Mar ve a ra da neverz evit le am eus great var dachen ar vreiz rak ma trufen da vervel en gouzoug, va dion verc'h Anna hag Isabel a ra ar pez am eus promettet Dandonia a reas diwar tamach ar Verc'hez hag e lavaras

« O Mar, guetc'hez santel a vir-secour selaouit compou ho servicher Hor soudarded a dlefe diredan enebourien erroc'h ha niverusoc'h egedomp Hor c'hanz vrudunet, a lez da poania evo daouarn ar c'hallaouet, pa deus dezi da zonch dio oc'h eus mevel a vech diagen difennet pe savetet ar gerz-mañ ha pa em eus goulennet secour diganeoc'h. Great em euz ar le hag he devezo a vo ema diwan va bugale ha kemend all ouzho, ev ma eignant da zonch dio anezhan, mar bo izom great em euz ar le da gas da Ruz-Varia-ar-Amzoulad e var Florans dre zaouarn tod eun va Guerien skeudenn ar gerz a Nanoet e coar ha d'ar mintin pa deoc'h var hoc'h aoter Kerkent ha ma em eus great ar le-se ni deuz ar Victor eu a ganeomp hag en em laket ar c hanaouel da semelet an tec'h Ha viel benniget eta, itron Varia pa oc'h euz cur savetet eur vech c'hoas »

An Dug goude kementse a zavas ha kemend a reas, en em dennas evit he zremenidigez hag ar zonn vez h zomen dan da vond ha gouzeze ez eas adarre d'he lojeia

En devezioni varc'h e reas ar c'hi da ober ar skeudenn-ze ez a gar Nanoet da gas da Florans var aoter an Itron Varia. Neuze e zonn d'ar soudarded da laeat ema engroaou da Zoue

G. M.

RETRED.

An Aotrou Lunar person Locmelar-Sizun, so maro er vizun dremenet

An Aotrou Maguet vikel e Fouesnant so bamet vikel e Beuzec-Cap Sizun.

An Aotrou Le Grand neveu beleget so bamet vikel e Fouesnant

Etouez ar veleien maro o renta servich d'ar zoudarded epad ar vreiz diveza e voa an Aotrou Ouiroy-Kermoalquin chaloni a Zant Brieg Ezvez casteinoun ar garrez he vignonet o deus great sevel eur skeudenn dezhan evit diskuez ho zouni hag ho anaoudegez vad evithan Eur micherour jouz, an Aotrou Dernot eux a Lannion, a zo carget eux an tam aboue ze

Lavaret o ra ar celluleo ma e bet Aotrou Arc'hesco Paris enho oraoa bets fuzillet ne vezo laket mui a bri-zoueriem enho. Greet e vezo anezhi eun doare chapel. Ar voger diwar an or e vezo laket eur roman marbr bag a vezo k-xellet varpezhan hano an Arc'hesco ze deus ma voue easet d'hag an hini ma voue leonet ac'hano evit he gas d'ar maro Cellulenoun ar re a voue merzerret asamblez ganthan ne vezo ket ken nebeut laket a bri-zoueriem enho Lezet e vezint avel ma edont pa voue leonet ar vichmoa-ze apealio. El leac'h ma voment laset e vezo laket ive eur merk en ho henor

G. M.

PRIS AN HED.

Kemperle. — 6 Genver.		Pont-a-Raz — 4 Genver.	
Pris an deiz d'hont dar		*Pris an deiz d'hont dar*	
Gwinis	30 lur 36 k.	Gwinis	30 lur 63 k.
Segal	17 lur 21 k.	Segal	18 lur 83 k.
Kiz	16 lur 22 k.	Kiz	16 lur, 30 k.
Ed-du.	17 lur, 85 k.	Ed-du.	16 lur. 60 k.
Kerc'h	17 lur. 21 k.	Kerc'h	20 lur 50 k.
Avalou doar	7 lur. — k.	Avalou doar	6 lur. — k.

LEVR. BUGALE MARI

Gant an Aotrou Chatton. Chanoin a Zant Brieg

Hou iet ev'i an ti guech, ha eals carroc'h ha difa pioc'h evit ar vech kenta.

BUEZ HOR ZALVER JESUS-CHRIST,
HA BLEZ AR VERC HEZ VARI,

Gand eur pennad sonj var ar c'henta Mistereu.

Moullet eo an eun doare mui vezo eus bras da lenn, gant papier cre ha izelennou eux ar re sclerra. Cudi a ellan eta e pige d'ar re ber e hemero ha pell a vo en eus ged oc'h ho c'houlen

CAVET E VREIZ.

E. Brest e tiz an Itron Normand.
E. Landerne. e tiz an Aotrou Desmoulins.
E. Montroulez e tiz an Aotrou Ledan.

Hag e caz eux ar c herieu hag an tiez ma vezint gervel evito G. M.

Buez hor Zalver Jesus-Christ ha Sonj ar Maro Mad a so ho deus lakeet e breizonek gant an Aotrou G. M, belek

Ar Gerent An. DE KERANGAL.

Kemperle, moullet gand Ar an Merour, Mouller en Kemperle.

Dibarzhun 30 Gevrer 1879. Nº 204. Seizved Bloaz.

FEIZ HA BREIZ,

KELOU A BEP BRO, HA KENTELIOU VAR BEP TRA,

Digaset bep sul da gement Christen a gomz ar brezounek.

CONDITIONOU EVIT CAOUT AR GAZETEN

Evit ar Feiz ha Breiz, Gwitet-an-Nord hag ar Bodadeg evit ur bloaz dous kemeret evit c'hoec'h miz, peotramp rouz.

An Abonnement a dle bout paet evnag evit ar gazetenn

Ha hag ar pegas hag an dra ar c'houlz cousto a vous goude ma vo echu ho abonnement, e vo cannlouet rag abonnet a neve.

An abonnement a gemerer e ti an Autrou an Kerampuil, meulher an Ezruptr, ru ar Gipervi, nº 18, e Kemper,

Hag an Autrou an Kerampuil eplan e klaer adreuz ar pennadennou ha kemeret a zell ar c'hefridi evit ar Gazetenn

Ar cuntou da vout ar skrivan a dlear da adreuz d'an Autrou Kerampuil, eplan.

KEMPER, 28 Gevrer 1879.

Lavaret eus a'nn hini pell e vez ur poanr evit ha c'hoec'h a choun var ar maraz en eul lochen. An dra a dremenn e rank hep dale. a c'houl an aluzen, ha pa deue d'he lochen da nor, e zo da gare hag dour gant ur pod pri da ur femeuran eur pennad ar hano hag a cana gantho gouzoc'h en eul letern. Abenn eur pennad ar poanr hag dre a gollas ar gwalet hag evelato pa zo da gare hag dour da lardenn neuz e cana gantho gantho var ninn. Unan hennag en em lakeas d'he c'houspant ha da c'houlen eothan nerag e case gouzoc gantho evelto p en gar en dall ha ne veio bevad.

« An dra-ma, eme ar poanr cos ne ket evidon en unan en her grao mes evidoc'h-ho. Ma nn ve ket a c'houlen ganhen pa deuno d ar feuteun unan hennag evidoc'h-ho, eur pennoz-ozan hennag en eur diegasen a ziavle outan a dorle dia va tod hag a refe deuntan drouk dan ha marteza dezhan he unan. »

O velet d'ezteuten an dispac'herien hag an dud defenz, e teuer da zoujal ar poanr dall-ar gant ho letern. Ho zevisyon. ho goal oberenn a zo evel eur c'houlzoun a zougont hag a zevesch da aclerijenn ar re o deus c'houz douolagad. Gour en n'o deus ket evel ar poanr-ar ar mench da betiant ar re all droc'h an drouk pe droc'h ene mes Doue en em zevesch anezho. Ha ne bermet an dudenn a reont nemet evit ren kentel d ar re o deus c'houz ho skuiñ rak. Hag an drouk na re poulzet pell a vouk'h, a ra breiz hag soun il an oll. Ispet a ra da gren bete nebeu azezhou ar re o deus he c'hoaz. An dud dizoch, pa ve lezet ean nebeut ho c'habest gwalch var ho mouz a daul ar strafuz e pep tesc'h hag ar strafuz ar zo evel eur c'houlzoun laharet evit lavaret d an oll diouz ar ne ket mont a rafent da sterk ho fenn ar'h or euz ket tealet var ho lerc'h, ne ket mont a rafent d en em gemenn en nebeut digarez dezhan ha nemed. Ia. o velet oberenn an dud difenn, a velet da belenn'h a fell dezho cas ho c'houzvenn, hemeut e deus skuiñ a dle'z debenn, ha distrei lour diot troet eun tam bennak divar an hent mad.

Eun dra bennag a gemeuter a velomp en her bro ger. Kemeret a strafuz a ne ket tealet nebeu. an dispac'herien diouch o deus diskaret ker selaou petra o devoa c'houzet da ober ker splaou o deus diskaret ne gankfent nemet dancar ha dudenn oll ma o deus tealet an enebet en oll galoudou. ma o deus skuiñ ar re vad. da viana tud zevelto, da vezo startoc'h en ho lezen hag hanternoz ne vez ar re a vo ene ato an dud e kig d en em dre varzu ar gaer hag en ara vad. Dre ar strafuz ar o deus tealet ar zul en em boulet ho unan an ket ged dezho chom a ti. Ha beleg a Roz zakro vezoc'h ma tud gouscoude ar vadez. ne gredont ket aber kemeut a garfent. Hegen an oll a vez ez eus ato da zoujal evelto rak ne c'houzet mervel eur pennad nemet evit romplan adarre gouzoc'h goude pa gavfet an ti.

BOM. — An Tad Santel, emelo lavaret bevech ma comz dezeg ar re ma ra digemer dezho. a lavar ato e vimo gwalet pa vez savet eur ar zoud trist ma oma zoken, ha vin ma vel. Ket he mouz an ambet evelto-se an hini a dle beza Pap var he lerc'h her gwalo.

An Tad Santel a ra ker zac'h ha ker zoder ma hag ouzoc'h ar re her gwel, ha ma lavarouc'. Ann, bardonet eo e ar ker evelto d'he oad. Lavaret a ra'ez eus dan dezeg a dregont vians.

E Santez Mari-Major evel ma c'hoarvez a velet c'houz eus tam eus ar c'hroaz pe ar manjoudr en deus servichet da gavel d'hor Zalver. Neuze eus ar romanez christen ne vank da vont hep bloaz dre Nedelek da emelo ha. d ar relek pevarz-te. Er bloaz-ma. daoust d'an oll despac'herien, ez aio ato adarre, ha dre Nedelek, adalek evelto da noz ne ket emelo an ingroez mad en ilis-se.

Ganmad Frans o vez eat da velet an Tad Santel ar Pap. ar gwir romanez a lavare « Mad eo an dra-ma a zo ferme deomp evit an amzer da vont. »

Digitized by Google

An dispac'herien avad a gemmere hag a loske mallozh gant comzoù ha ne ve ket mad echuiñs ar paper ganthe

An Tad Santel ne deus respontet da ganad ar Frans ha d'ar re a zo ac'h he heul Lavaret en deus pegement e carie ar Frans ha pegement e vende e galon o velet ar gouiennoù a gaer varzhiñ e Doue rannhañ ne zalc'he ket ar Frans ha level a ra he galon da vezañ preder dre bedennoù kement all a ga ouzhpenn vad a bed evit bezañ bemdez hag a zigas ar vro se d'ar stad skedus ma edo kent

Goudeze en deus lavaret en ger da bep hini hag e vez gwelet eur c'hirurgian anaoudek d'ar gwir eus lezir a Frans e C'hui a zo gwall vonreg rannhañ da ober ar vicher a rit, hogen pa zoc'h bet chouzet en aotre ez ac'h den eus ar gerioù pa reot dioc'h A benn nebeut ervez eul lizher a gleved pemp eus Iuli

Ar c'hirurgian anaoudek medesin eus

ema ar gêr gwazed, rag e gwerc'het, eur c'hirurgian en deus tremen da gaout eus dorn eur ha ferm, hag eur medesin da vezañ gwelet eus traoù evit ober mad ha vichet a

Avat eh on, eme ar c'hardinaled, evit mont pell a zo eurt ha respektiñ e Rom, gwelet ar c'hemi a rit, evit ar blijoù mevel eus ar re a zo da zalc'hiñ. Ya sur Fentanet hag ar re a zo da vezañ buan d'ar Pab Da velet an Tad Santel en deus kemeret a-dreist a zoare e Rom, ha mont a reont evel bugale hag a zo da velet ho tad, da vezañ ar rouz alouber ne velet o vont nemet ouzh enebi divroiù ouzh diskaramañ diresped eur vez ho gwelet hag ho c'hlevet G. M.

Miziennoù. ZANZIBAR.

Ar pez zo eus skrivet diwarbenn protestanted Madagaskar ne dé ro ket ar marmouz ag e Zanzibar pel diouc'h ennañ Ama ar protestanted zo diaspet gant ar varvaned hag an arabed Ar brotestanted hen nebeut ne glasfont ket ama evit sevel tud Hag e-keit protestanted zo hanvet evit Zanzibar mes ha c'red a rit-hu e vefe da c'houm an eur vro ker fall gant ho troioù vraz hag ho vugale e bout bihan? Ha credit-hu ho pefe c'hoant diwezhañ ho c'hreg? Nan, pa dra ze ne c'hell ket bezañ Lhoun e ra an ostiz diwarbenn e Breizad da zispag ho divugent mal lur pemp mil zo dek mil lur da vras all evit dalc'her ho bilis e Zanzibar Ha c'houi hema a vez chouchet bep dasorviou.

Miziennoù eus ar vroiotred protestant en eus dasorc'h d'ar c'hrennarz evit en em hanvidikat e her zanvez Lod all, hag ar dra-mañ zo gaer drasel oll evit ar zanvez, na dleont nemet gant pijadur bascha evit gwelet broioù Hogen ar re-mañ na soujont nemmet da brenañ, mil lavr Arvel bennag a dalont da-ma da-bout

En eurz Zanzibar gouarnamant ar Frans e vez bep bloaz pevar mil lur evit dalc'her hospital ar mizienn katolik An hospital-mañ a zo dalc'het ker mad gant ar soursered, ma tigouez dezhañ an dud klañv eus an oll bromoù Protestanted Amerikaned, Alamanted Spagnolized, ha nahen ouzhpenn petra bennak ma zo eus hospital protestanted ar memes kêr Ar rizounerien an hini red deski dirazi an hospitalaer

E Zanzibar en deus bet ur gudenn Ar sultan Said-Medjid a zo eu gwechall dindan Imam Maskatt pehini a zo he dad Mes breur Said Medjid a lazaz he dad evit bezañ Imam en he lec'h Neuze Said Medjid a reas ar hetoud d'he breur Lag a c'houezas he frankiz. Ar re-mañ ne het mad meurbet evit ar mizienn katolik Hen a reas e pedennoù d'an tad Horner en em gasfe da brena eur ar c'haerañ gouderc e roas c'hoas d'ar re-mañ ober bugale vihan aclavet, hag ouspenn eun dachenad douar e Pogamoyo var douar bras an Arvel Lezir a reas he vagon en ordenoù ar remziennerien evit mont ho dout

An Tad Horner doc'h ho deus eu dra roet dezhañ eur fatal chasupet hag eur rentadurik gant Catolized bennak — Ar Mahometaned a ro difennet outho eli gant Hogen cavout a reont muioc'h an dra da vont a-enep ar gouarc'hemenn mar ep he derri ra.

Ar Sultan a reas ar gem-mañ da genta evel medisinerez, rak ne vez ket a livarz ac'h avanek h. Goude, evel ma ker c'hare mad e c'houlennas adarre

Daroust setu ze ar Sultan a ra mad memp, hag a roe dezhañ kemmat a c'hoantemp Mes re gaer e vez ar stad-se evit mizienneriou Na het dre hen chom galvet a viena re e tle kerzet ar re a brezeg an Arvel.

Said Medjid a zo marv er bloaz-ma. Lod a lavar ec marv dioutañ en he gele lod all eu het roet gant he vreur monnek Ar pez zo sur eo bemañ a ra he hrenn en he lec'h var an tron.

Kerkeu ha ma vez pignet var an tron. Said Bargash en em lakaas da begal oc'h ar gristenien. Trist eo ar bed gwechamp pa zigouezfar eur roue evel-se Ar C'hanak, gant ramolion ha sordaroù. Neuze ar Sultan a gemer Ar bersekution a ranas dioc'htu Eun nebeut gouzh e zigouezas ar lizhiri Frans, gant aoun o devije ar Sonnen kemeret Zanzibar

A benn ar Sultan a zo eat skoaz dezhañ ha roket en deus tabet oberioù he c'hoant kemennoù d'ar vizienneriou Mes ar re-ma a velet ez ae nebeut a labour en enezenn, a zo eat ol nemet daou d'an douar bras vihan ma en em skign kichen an Arvel Eur gêr gatolik hanvet Sant-Joseph Bogamoyo, a zo bet savet hag ar gêr-se a greiz kemmañ

Bugale aclavet, prenet ha savet ar mizienn, a zo diamant pa vezont devet ro oad ha neuze eur c'hoant laeret kemeriñ hag a ra evito bugale ruz pere a zavet er religion gristen Brema emaer o labourat da sevel an ti.

Eun a Vogamoyo, ar vizienneriou a zo da brezeg e bep le, mes an arc'hant a vank evit savet mizienno nevez e calon ar vro. Gouzoud eus pephadoù tud o c'houlen mizienneriou, hetug ar re-ma o chom en Argoat, ez eus hulz ac'hano.

An tudou Horner ho Doparçoet e doue groet eur vouch

vras varzu ar c'hus-heol. Siouas ! ren eo bet dezho dont en dro empoezenet gant e hoez an duc varo. Bandennadou ouz ar re-mañ, caravanadou a bep sklscant gant ar c'holera, ha chomet var an drouz en lec'h ma'z ae en douar nemet ar chacalet hag al leonet evit ho dibri. An daou missionner zo chomet pe ep gallout dibri tam. Dre c'hras Doue hirio ni pere Sonch e devo da scrifa eur lizer da gousel *Breiziz* ar *Feiz* hag ar beuh ho beach. Marteze zokin e devo her s'ilo breiza.

Ni, ma ve peurra ev sent en ha breiz mission Zanzibar pehez cost Mes siouas an eussterien zo nebeut anezho Ha pevar eus nebeu a eosterien ? Sicour a vank. — Sicour eta, christenien Breiz-Izel sicour evit ar missionerien

Ni a zavo beleien
Ha dreist oll ar bo c'haso.
Sicour alouzomp
Ni a vo ouz alouzen.
Ev sicour ha pro.

Sicour dreist oll, sicour pedennou, sicour pedennou varzu Doue sicour varan calon ker mad hor Mam santel Mari

Pedit ovelomp, evit hor bugale ar re zo, ev ar missionou hag ev ar missionerien.

Al lestr a dan a ra da vont en beul. Er miz a zeu me roi deoc'h kelou euz a oneu Bourbon ha Mauris A. le

AR SAKRAMANT.

Ed Laden.

AR BAOMESA.

Komzout ar promesa a zo kreat ha skiant anezho en'h heller lavaret gant ar profet *Ignitum eloquium tuum vehementer* ho tavar a zo tan skedus, komis koude e zcomp da vesch eur pennadik gant hor zalver rag ar pes o reas evit kreski feiz he ebestel hag he sklkibien o'hell beza nemet tanvoudoz deomp hon unan. Ouspenn, atao e vez kompreuet gwelloc'h eun dra pa dalor eves ouz ar pez zo digouezet araok, deomp eta var roujou hor Zalver ha bezomp sur na gollimp ket hor poan

Enno daou vloaz benag a oa edo Jesus o preseg rouanteles Done kols tud a grede ennhan ebalamour d'he zanteles, d'he vraklon ha d'he zouster, rag ken doue oa erves ar skritur, ma n'en diche ket he drouz torret eur gorzen anter-flastrot na mouget eunn neuden hin a vije c'hoas o tivogedi nouspen ma kredet ennhan kals tud a zo d'he heu Etouez ann diskibien-ze tud, evel Andre ha Simoun, a oa bet galvet ganthan eur vech ha dinu a zarzog koulskoude n'o doa ket difezet ire ho rouejou hag ho bog evit beza pesketerien tud. Ann hini a c'hounta bezo parfet, lennet kristen, a rank ive peurvuia beza galvet ceir guech ha sonti bep tro. Red eo deomp dilezel ar bed pe da viana spered ar bed red eo deomp beza evel eur rag a zo, ev gwir var ar mor, mes a jom var gourre ha ne dao berad mor ebet enuhi, rag en ti lezel ar c'hort da lavaret eo karet ar hinijen ha pellant diouz ann dibri re hag ann ora red eo erfin dilezet hor spered dre ann humilite mennomp evel skort gant eur maro spirituel hor buez a zo kuzet gant Jesus-Krist e Done, na pa den Done da re gloar d'he vab, n evel he vemprou a vezo re glor liet gan hon Diezel ar beu hor c hoi hor spered a zo red labour vras beza sant evit eur ger a zo dies ha nebeud a red zoken a den da zonjal e kenemma. N'oa eta reok ebet etouez diskibien hor Zalver mes Jesus a roa o vont da choas ar re a dlie beza ann tadou hag ar pennou euz ar bobl neves ar patriarchet euz ar bobl kristen. Tremen a reas ann hoi o pedi hag al leaned o deuz dale hui ar e hiz-se Epad ann eil epad ann detaljen, e vis sioulou'h aan eno ar pesketerien, eme ear zant a zo ken nezuz hag ann tan ev divergh ann houarn Epad ann deiz hag ann eil poulou-fall a zo, evel tomder ann hoe o tes ac'hanomp, ar beden noz a ro freskaliures n'oz gliz ebet ker prouzik hag ann daelou a skuilhomp eno devalljen chars kroas hor Zalver Dale hui stard eta tenner kristen, d'ar beden noz kousket e karantez Doue ev dihunna o karantez Doue.

Pa deuz ar maro Jesus a c'ha vas he ziskibien pere, kredabl, o ouzi ket e roas sevr evit diskouez e oa ket ar re a choas Doue mes en hep a ro deomp ha c'hrasou. Etouez ann diskibien-se e kenderas daouzek ha e roas dezho ann hano a ebestel, da lavaret eo mestronerien. Skeudennel ouzi hec dre zouzek mab Jakub, tadou ar pobl a Israel ar re-mañ ne ve hon tadou ni Skeudennel ni bet e hoas dre ann daouzek feuteiou a rede ann Ilelim abalamour ann ebestla a zo bet ziehennou a vuez evit ar bed oll dre ann daouzek bara a veze taolet bep sadorn var ann aoter dour abalamour ann ebestla dre ann avel hag ho sklerijou o deuz magol ac honoump gant bara ar vretones, dre ann daouzek mean tennet eus ar Jourdin, abalamour m'o deus roet testeni a vurzudou Doue dre zouzek mean ann aoter abalamour varnho eo fountet ann dra hag hor religion erfin dre zouzek dor ar baradoz rag ena ho douro e voe laket ar boneiou ann env Ann raouma a lavaran evit ma talc'hint soaj eux ar garg huel o deuz ann esk bleo rag ho c'harg so hini ann ebestel.

Goude eta beza dre eur burzud a vadeles, komeret tud evit labourat ganthan da barea ha da zevelei ann oneou, hor Zalver a gasas ann ebestel-ze da brezeg ar bonijen ha re a reas dezho peb gallond var ar c'hlenvejou ha var ann diaoulou, blont a rechont naou ha daou hag ober a rechont ve kement a vurzuhou, ma zeant souezet ho-unan. Ouspenn evit desai deomp o eo ket ano eskibien eaken a dle labourat evit ar varoues, mes c'hoas peb beleg ha peb den, Jesus a gasas c'hoas da brezeg dek ha tringent euz he ziskibien eur gallond

[illegible] a rann ne dostoe hag ann dastro e hirvirout kenn a pas [illegible] ann hini hanter ann hini a pellkamp ann dreuzh spontegan ha ann. Neuzhtan ann Jesuz a ros doubo dar gwastel a kentoniou eus gwiskoù a rann Yezuz e kenavo ann ann ann ann ann ann ann. I hras levenez ha chouarl hag he c[illegible]. hini Zakeuz a ros rannoù ha gwiskoù gant ar gêr hini [illegible] dirazi ag doubas ann e hini ann ar re falla. Ar hini ann a vegale ar mare hed, ann hini a ros rann a d ar brofited ar pedervar kant Vadezour a ros hen debenner gant Nevezder. Dastdoubo ann kenn gaude kenn erbedet ha chouar a ros dirazi ann ar Jesuz da ganonn. Jesuz kenn ha ragtaoù. Kentdoubo pan neb a ann ann ha ros ann tall a ra dirazi ann hini ann ann ann ann ann ann ann

zac'h hor da gas gantho hag en em dennont neuze ent un d'ar re perpet. he hag he kimpen.

Tud zant Meiar pa vient ennoet e velet ne zoñjonne ket, a rene da skei var dor ar gambr hag evel na rapouzet ket dezho ar re zac'hent an or. Pebez spont evezho ha pebez aoñen pa gaichont ene zarf he meur heuzet en he c'hoad hag ep ar pred! E pare adre ne ti e vouie ezvet ive zarf Jezuz Krist map Kerzetuzenn Doue en deu lakat var an heur he zorn da hoarn var ar reuzeudik-se en deu senet ar c'henta taolenn var ar mod

Rak goude an torfed, o vrasa lonnet vez ar gambr ar pare adreu-ze dre ar pennsel, hervez a gemas var he henn var ar vein hag a darras he c'houlenn. Ar vestrenen gli a ra kemenet a ferr rannoñno. mes na velpant ket pa ne brachont ket gouzet pelec'h e choume he c'hamarad a vouie ezvet marv. ganthon en ho zorn ha glena rannet gant gaad ar marvier

Redek pa zeaz ar c'heiaou ena an torfed-se hervez embann a dremen da Gerlennerien. a lakeas sevel ar c'hoef zanvel a reas he valaouu hag he zougen da chapel he ganvel da c'hortoz ma vije caset d'an douar

An oll dudchentil hag an relijzien diredeo a dremen da Gerlennerien da gerz hag ar c'hoef evit he gas da'n ganedenl Levenez ebarz ma vije ganet d'he vezan e hrehen he dudou eur Hogen Doue a varo rag ar c'hoef e vefe laket en eur c'hoar gouzet gant mezer da ha beuz'h marc'h gaerau skevaret enkaou ar c'hoeng ebarz ar Gar-levenlod a dremen varzu horlennerien hag a gemas a an e ezvez ar hirvoud vraz Ema ar c'hoar a dorras hag ar c'hoef en em gavas var an douar ep ma vouie gallet ho gas ar hano

Ar hoarvel-se a reas da zanvout e felle da Zoue e vije hanvet el leac'h-se Arc'hescop Dol a venegas ar hoas ebarz ha ma vouie laket ar c'hoef zanvet gant eur volz anezhan Arzoc'h ar hoas-se e vouie ezvet divenaat h eus ilis ebarz da Zoue dindan hano saint Meiar ha dre ho zrugarez Doue a reas zoe eus ezvet hirvez a varvadou Escop Kemper a c'hellas cavout ho hoano hag hou lakaas e leanvez ho ganedenl ebarz ha ma zo bet meret gant calz a respet evel eur relek benniget

Ha gant gaude hervez bet ezvet eus an douar a vouie lakat en eus Iliz Meiar ma vije bet pedet gant ar vugale hag ar re yaouank all a zac'h an noter vras da dia parrez saint Meiar e Lanmeur a zo eus ezvez eus a escopiz Dol. pehini hanvank na re eus gave e ezvez douarou escopti. Tregor

Hantezvez saint Meiar ne pouezas ket ep hervez ezvanout Kervoalouas. o vez eat da zudoun da Rivod pano ho zud, a lugaas neuze var eur monet ene e kichen (monet Kimper) evit gwalet ac'hano an douarou a dlie hanv zout dezhan pell ha dorfet

Hogen a voe h en dem taiet eur zall var an douarou-zo var dro. ma collas ho meulgoad, hag e varvas pevar zek goude evel eur resonadik

Nemet soudou e gerzentou
Doue ema varvas var ar plas
Saiz pe zant pennsevi
E pennsevi d'ho drubuzuz.

Rivod a voe taget gant ar gouzoug hag an arrach. hag a varvas ahanv ivez darvoud gant ar c'hirvoud zevijus-se. ep hervez gallet en em velet a penn ar stalou en deu hent hemzout a zoa di gaoz.

Da hanv ez da goude ma vez
Rivoud ar pevar d'an tavarn
Siwazh hag ar c'hompez ene
Saiz ha ne c'hompez ene

Dezvez a ro evelan Levenez pa blich ganthan. d'an dudjentilien, ha n'ho lez ket ato da dremen hrenerz ema ho merijou

L. M

Divertaouou histoiriaouou ema an oll ag hor Zantet ogand diagouez'h Breiz.

IV

E gouzomp an tad Caubert hag ho gouvreudeur a oant bet ligou pa gavet mad pep tra e Rieux. Hot oann. oabe an tad Poulevez o velet ne prezanmen-ez ann ven bet an tadou enho hag evel chomm ene ep an ann glem arez zoken meulzoudi da gemeret a no. en rad zanvet hent ar Groaz. Pa velet an dorion ne, marvailhou ive varvadou oll, pe evelalemzou-ne hor zave, hor pouez gant ene taol prenest a ra a vez h ann ag-hendig var ha zeiriqan da zant enho. pa velet an dachenneh ma vezant caset da hourtaou enho ann taol pare a zindan an tocenou ebarz h ma e hallez a vez h eher eur ganerd hervez hag a heiaez h ar hrannerien ne velent netra na den zanvet an hano na ne'h ha dorzel o tavarn en red hem ene a lugent ar varvarien gant an ene lihpent ann. »

Ganet a roemp ma lihe o vgen dare n'her gwelemp ket a zerz

D ar c'hentan a viz Mae. an tad Caubert a zevel Doue h ez h zehou ra retred Hervez e c'hoarvezas ann Mari ene ma e vez evit va ene, ha ervelli a ra ez hrapas Perpet ervihan.

An tad Olivaud a zevel ervelan' Degouezer e zerdu deoc'h evit donez ez rallet va lakat lakeamp an tamh darvoud-ze a meuz ar re all Gouhrunet ann an Lavriou. hogen tremen avoalc'h a ra evdho Nag hano a zo dindan en em zevel ebarz dioanezn Doue Ep-d-hen avad ne c'hallez ket trezhen. Ema cefflebennig a velan mennc'h mui pe ger hras ra madelen hon tad pahuz an en Lanr Gouhrunet ann an ivez eur penmad nemeti ne da c'hevad emaron, hag ann nadoz vras, vras, evel da ann dall

Me trugarezet hepred mar'h ann ato he centant.

D an 3 a viz Mae e zerdu N ann ene zanvet kalvez quad da en deoc'h. hac'h ann he zeiz ma er ezterot devez varvaghet ann ta retred Nag hano a zo mad an Aotrou Doue

Plyadur ne e varza an traou distor-ze. Rudumbo a velet trouz all hervez'h. Setu ann tad ha na zanvent zanvet e Doue hag en he devez Lann a zevel ha

serifa erel ja o defe pell da vova taboucat a reont evit ar vuez ai

Ah ma ar bije ganet coout ar c'ajerou-zé gre gant neud eo ha ndon vras an tan Olivant ! Mes ar Gouarnamant e deuz ho distrujet devet pat bet ou, a leverer

D'ar 8 a vis Mae e voue lezet prizonerien Nazas da ienn eur gazeton bennak

An tad Ducoudray a scrife en derzéz-sé. hag a lavare pe gen douva bennag ma zoa ar pez en doa lennet ar c'hazetennou oa tevalo'h e hoaz a pez a vele lie unan e zaje hirroch e'hoaz ar breze sirus evit na lavarent. dre ma vele e voa pep tra e stumm da vrea discaret

Ah emezhan, ma e'lleljemp da viana lavaret an Oferen Santel ! Ma e helfemp he lavaret disul ar Pantecost !

Lies da zul ar Pantecost an tad Ducoudray n edo mui var an douar

An tad Clerc en devoué ive ar gousolatouoda vrea bian. tet gant eur miguon ha gant ho trouz. An tad a scrife goudezo eva engarecat calonegou ar migaon-zé.

« Ar garantez, emezhan, a deu abenn da drec'h kentan o stourm ouzhu. Great oc'h eus ar pez a en deu ket gallet va breur da ober, ha gouzout a ran pegemen a hoan a zo bet red deoc'h da gomeret evit dont abenn a gementse »

Rei a ra goudezo d'he vignon kelou eus he lec'hien eus a zuon dud all hag eun all hennak

Er memes derveza an tad Olivaint a scrife e hoas « Esper am eus e zai ar ger ma lieleg eoloc'h. Oh nu me ho engarcca eus hoc'h all madelezou Goudezo e comz eus he lec'hiet. hag o lavar eo mad outho ar re zo carget d'ho diaoul Mui poan a ra dezhan eo chom ep caout kelou eus ar re a gar

An tad Clerc d'ar 6 a Vae N eus petra oc'h ober poan din, nemet ne ouzon ket petra a dremen. An amzer a ra ama ebsou deomp coula lavaret ker boun hag e lec'h all, o pidi. o lenn hag o studia. Evit ar bemach hag ar biniet an dud vad n'hon lezont da vaga eoul a be ra. Arabad eo da zen beza mé'lhet ganhen. Clevet em eus et os hano da drec'hi ou ac'hadomp oc'h re ali Doue ra vero ne garfen ket e ve great eun dra evelse

Bete re a dreou a zigaser din

An tad Olivaint d'ar 7 a Vae « Iac'h eun ato, ha mont a rae ato gant va retred Chartreux e tenan da veza. »

Tremen a ran va amzer o pidi emé an tad Ducoudray eak pouvioz eo chom ep gallout lavaret an oferon. beza ho unan disparti dioc'h an oll. Bez em aomp ama eve creo, hag ar re hon dale'h eiro o daouarn a ra ac'hanomp ar pez a garint. orvez ma roi en ho rouden Pedit ha gra pidi evidomp. Ne gredan ket oc'h echuje an urama e'hoas houma-zo eur vrezel sur hag e nell padout pell hag a vezo ens O piet soneh ac'hanon er *Memento* eus hoc'h oferen.

D'an 8 a vis Mae e voue delennet e Mazas. iezel ar veleien a ra eno da gomzoc'h den ebet er parlouer Ne voue ket diferet oc'h ar brizonerien all Ar Sulaour Garrepi eo a hanver renet ar prizon. hag a rea par difen-zé evit diskouez he galon vad o comsanz he vieher An difen-zé a reaz ar bresa goan d'an ad Ducoudray , en derveza e lei ar gas pe gudnmouzoun dezhan. Evelse e scrife a Pebez sacrifis ! pelies dioue ! Nag hen a zo e'boero her e hengiget em eus e hor zalver Chaik a ran aber eus va c'halon baoue eun noter ev sacrifia arpedi. Ia ne d'eo ket gaella a oufen da ober drema ? »

Er memes derveza e scrife eno e gueah hag e roe da anaout he e hoac eur hag ar sac'hadeliou euer eus ho gaton. C M

Ear pennou pil eur creaoll

BRETTIK

IX

Evi hon da vrea gouezo eur vech an Dig a vreiz a arle eruel ne e lerje hanza pell oc'h a vale Frans mignel doue a raje he sigu d'he zicour a c'hallaouet o dos gouiniou ranget tro var ero Ka i gair ne ya ket Jezho mona ar galoun mes dou a e helpeas adurre e brasoc'h nuver ha gouiniou kaer zeiz ev biscoues.

Epad an Iliroe Caseligiey tad ha zifen Francez ez eamn a gase lizo'h a bardon da gementi jentil a eo savet en he enep da lenn doliau Jesus ha d'ar mirour se. a ra ar sezar a ra ar ioa ket laket var ho darnvez. ha ne c'houlenjer ken nemet ma delgent. glac'haret ha sentus d'he gnot d'ar pare a Nazaret d'he kemer da bellaat enebourien ar vro

Trea. ou doturiou gan ker Noonn pa deuz ar c'halon o ligouez. Junon e sachet dioue kaer ha ganthan ez ugent pe bevarugent mil den eus ar mein. destumet e her atuzer gan ha a lies sent e aniou ou bizer ha commar enep o c'hoant e'hastet Jelroua an Duk

« Kemmit a ioa anezho. a lavaro ar re gox, ha neu lom ou an amzer ma teujont. o veza en eiz blaet da efa dour eus eur sterik. da zizec'hia ar stre-zé en bevelep doare ne eisomoa ket eur beiad dour nebi. »

Ar pez zo gaer eo ma deu gant Dunon otre deg ha pentzeg mil den eus a Vreiz-Izel Mes ne voue ket armet ha ne vouient ket nebeut an armou Gouscoude ar c'hallaouet ho lezas da vont e ker ha ne gredjjon ket evit doare stourm ou ho Dunon n choazas eo ho zouez ar re dizeoupleta a lakeas tod anezho var vare'h ha tod all var dread. hag a zaeas en ho mesk pemzek cant den deut eus ar Flandrez

Beac'h o devje bet gouscoude gant ar c'hallaouet pamefe ma tigouezas Guerondic, eur pemp mil bennag anezho. Ar re-ma a zonge pell a gentz zu var ho armou. Treiz a rejont ar zier dirak daoulagad an enclouriou hag e loan-

jont varzekho evel kemeret var eur prelz. Ha zrechu n vjont, hag ar mare a Frans a velaz revad e corf ar boan o clask kemeret Napoel. Ha evel dezhan a reas eta goude neze collet pevar mil den er stourmadeg.

Neuze an Dug a Vreiz a c'hellas evan ho halan eun deliou hag en eas da Nantes ev eun dremm lazat e penn ar re vraz eus he stadou.

Charles ez oa bet da vat da vont da renkel troad ar vro divar gerc'hen Napoel. Ha en dro kel evit-se en em gavas pell a-walc'h eus ar soudarded Diviz. Kerkent ha ma voa en em dennet dioc'h Nantes en dro a-walc'h da c'hanvet Dol eun eur pe daou eur evel kemend. Kaer oa bet ar vro adalek Nantes betek Dol gouiziek. Ar re vraz ez oa da lazel ar sklas var europamp. Met graet edo anezhe gouarnet hag henaa a zalc'he ma mad. Neuze ar c'hallaouet a gemeras ramz Sant-Aubin ar-Cormier hag ar zonerez a gemeras evez ho diouzom.

Ar re zonet a veas neuze da zi oute'hu a c'hallaouet ac harno. Eur stourmad cruel a voas e kichen ar pont ze hag ar rebouded a voue trec'het. Pevar mil breton a chomas ya. an daolou gezel hag en ho zroas a. Descont skoulma a Leon. map brud ar prins Rohan. Neal dud nemet tevac'h c'hoaz, hag e stourmer caloneg e renk ar vretoned epad ma edo he dad trubard e renk ar c'hallaouet.

A penn a Frans hag an Dug a Orleans, goude neza aveadurel ar rebouded en deus c'hoarvezet a dorrad ve eun taol da daolou an Tranzanent. Ar penn a Frans a voe taolet er prizon en Lyon hag an dug a Orleans a voe taolet a benn e prizon tre Bourj. Eun ar prins reuzeudig a voue laket na dalc'het epad ch'hoaz eun eur daoulin lonsum ebarz ma voas pin jen eus an dispriz en dro gant eus an tron Henrjed hag eus he zizentidiged a kemer he roue.

An tron Henrjed e oa je he lezet ena da servel, mes Charles eta a pas eun dez mad hag en dro caret ato he vreur caer. Eun devez, skuiz a pleza dindan eun he c'hoar a voud ar c'hae en lieu ep gouzout da zen, da demeus an Dug a Orleans a Orleon hag ebarze e voent ato mignonet vras. Hogen diatreomp brema da gaout an Dug a Vreiz.

Eur pennad all ez aimp e-barz. G. M.

Ur gomzadeg etre Lan ha Fanch.

Lan. N'eus lors, brema gouscande e zo ar bed en dro a zoare.

Fanch. Ha perag e zo brema gwelloc'h ar bed en dro?

Lan. Perak? pa veze great d'ar oll mont d'ar skol, pa veze an oll desket. Ne veso ket dies dezho bezan gwelloc'h pelred egeblomp-ni.

Fanch. N'em eus gwelet meur a dud bet er skol ha ne dint nemeur desket. Dibaot eo zouco gwelet bugale o tesko pa ho c'hoar d'ar skol en despet dezho. Hogen bete vremn pa gasemp hor bugale d'ar skol, ma na zeskent netra ma na felle ket dezho pounia da zesko ho dalc'hemp er gear da labourat. Ha na c'hellomp ketober an dra-se ho renn em eus aoun, goude ma vezint bet o coll ho amzer e vezo ret hini hor diganzho, hag en devezo cals moloc'h a zoan ac'h ober labourenez anezho.

Lan. Oh! mister o devezo, hag a ret dezhu pounia ve credabl.

Fanch. Lod eus ar sugale evel a ouzont a zo pounak, hag eur mestr skol a zouch dan en devezo beac'h ac'h ho cacat da zen dreist oll ma na 1 var ger dezho morse nag a Zoue nag a religion.

Lan. Neuze-ta a ec'h eus mui a c'houant da scolia da vugale?

Fanch. Ec-da. me garfe ho gwelet deskel mad ha ne ket me en a vo outho da vont d'ar skol petra bennak pe ket labour eo a rank din da re dezho er gear. Met me garfe e c'hallfen ho dac'hel gantlen ma na zeskent netra er scol ma na reont nemet rei ho amzer. Rak gouzout a rez ar vugale a huanz da zesk er skol, a vez eus re goudeze desk ho labour dezho eleac'h ar re a vo deus great acmet laerez an amzer er skol, ne c'hellet ober netra anezho ma avechou gouiziek. Ha neuze me garfe e ve deskel ho religion dezho er skol, rag aner ne ouzont ket pe seurt descadurez a c'hallfet da re dezho.

Lan. Oh! evit doare e c'heller ho desas mad ep kementse.

Fanch. Me zonje dra gouscande e lavarez din en dezall e vije gwell gwelet eus da vugale d'ar Turk eget ho c'has da ene skol eleac'h ne vije hano nag a feiz nag a relijon?

Lan. Ia mes plaoue em eus clevet meur a dra. En dez all vremn oll, da-ma er bourg, e cleven tud gouezag o lavared ar pez en deus great d'ar Prus gouzout var ar Prans ez er Prus an oll a zo deskel e c'hoar an oll dezan ha scrifa hag evelse er vretzel e c'honicq gwelloc'h eget ar Frantsized petra da ober.

Fanch. Mar d-eo bet trec'h ar prusianed ar Frantsized ne ket abalamour ma zint deskeloc'h abala moar en ma e bounzot gwelloc'h sevel ha plega d'ar re o deus gaiont var ar re all. Ha kement a brouz ar vromez eus ar pez a lavaremp bremaik. Ma roer ene descadurez an oll ne lezer ket ar religion a gostez. Gwir eo o deus eur fals religion ha viana an darvoudz anezho. Hogen ar religion-se ev ha da vare fazi a zesk d'an den ar sentidiget, hag ep religion, evel ma ve e bount da scolia hor bugale-ni, ne vezint laket morse da vare sentos na da gwall respet evel m'ez dlez e kenver ar re a deus gour da c'houre'hemen dezho. Ha penaos diflen eur vro gant tud ha ne ouzont ket sentiñ?

Disoun eun ar vro evit ar vugale zonetet mistouret dre ar Vretoned.

Kloux kement ali a drubuilhou molet var hor bro gant

ar vreuel scrijur en eus bet e 1870 hag e 1874 n eus nicun hag a ve dousiusoc'h na dinoc'h a druez eget an dionez, ar stad trist mo en eus gaf ention or vinorodigou. potred ha merc'hed hugale ar re o deus collet ho burz o ofen ho bro.

An nivez anezho, er c'hemia listennou easet da Barz, a zo a vremañ da dreuzen tevac'h mui. Siouas! arrondisamant Kemper en deuz ive meur a hini

Evit secour kement all a vinored en dioanz, ez eus savet, e Versailles, eur c'homité a zicour evit ar vro ali, hag en deuz evit patronezed an Itron Varia hag an duchez Mac-Mahon. Ar re-ma o deus evit cark da lacat savel e pep departamant ken nitez a sous-comité evit a zo a arrondisamant. Ar re-ma a vezo engeit oc'h en em gleved gant ar c'hantonioù da glask ar familhou o deus collet tuil er vreuel, da vrein ha gwir o deus da gouez evit ar vinorel hag erlin da lacat rei dezho secour kerkent ha ma vezo savet pendra da c'hallout rei

Setu perag ez eus savet en arrondisamant Kemper eur sous-comité hag en deuz evit prezidanter (hag a zo en he benn) an Itron Pihorel, hag a zo en eus lasset d'en em gleved cant ar c'hantonioù enz an arrondisamant. Ho eus gwrez a rai da zestum an urc'hant a vezo digaset dezhan ha da rapon ar sirourou ervez stad hag izomou ar familhou dre ma vezint diskleriet dezhan ha ma en devezo ho anavezet mad.

Souch en deus-ta da ober ep dale eur galv da galon mad ha da garantez an oll dud en oll parrezioù, evit sicour ar re zo en eun diroez ker bras

Leun a fizians do vezo alcouez gant ar bersonel hag ar veared eus an arrondisamant oc'h esper o vi pep unan he zever o respont a galon vad d'ar galv-ma, evit prouvi e fell da Vreizis o deus diskouezet dija bezo ken dougel evit ar Frans, rei eus testeni seiaet o deus calon ha carantez evit ar vinorel-se evit bugale ar re o deus roet ho buez evit difen ho bro. G. M

PRIS AN ED.

Kemper — 13 *Genver*

Pris an doun a Kont ha Kont bar

Gwinis	20 fur 81 c.
Segal	17 fur 30 c.
Eiz	16 fur 60 c.
Ed-du	6 fur, 72 c.
Kerc'h	17 fur, 61 c.
Avalou doar	7 fur, 20 c.

Pont-s-Abat — 14 *Genver*

Pris an doun a Kont bar.

Gwinis	21 fur, 05 c.
Segal	17 fur 50 c.
Eiz	16 fur 50 c.
Ed-du	16 fur 88 c.
Kerc'h	18 fur 50 c.
Avalou doar	6 fur, 00 c.

HISTOR BREIZ

Cant A de M

A en meullet evit an tredé guech.

Ar dud divar ar meaz a gar ar levr-ze kentelioù mar divar benn ar pez zo tremenet en ho bro.

A. Levr-ze a gaver er brasa euz an tiez a werzer Levrioù enho.

BUEZ HOR ZALVER JESUS-CHRIST,

HA BUEZ AR VERC'HEZ VARI,

Gouid eur pennad scrit var ar c'hentu Misterion.

Moullet eo en eun doare ma vezo eus bras da lenn. gaet paper cre ha lizerennou eur ar re sclerra. Cridi a ellan eta e plijo d'ar re her c'hemeroc. ha pell a zo ez eo tud oc'h ne c'houlen.

CANET E VREIZ:

E Brest e ti an Itron Normand.
E Landerne, e ti an Aotrou Desmoulins
E Montroulez e ti an Aotrou Ledan.

Hag e calz eur ar c'hentou hag an tiez ma vezer levrion enho. G. M.

Buez hor Zalver Jesus-Christ ha Scol ar Maro Mad a eo ho daou lakat e brezonek gant an Aotrou G. M, beleg

LEVR BUGALE MARI

GANET AR AOTROU CHAPPON. Chalon a Zant Briec.

Moullet evit an eil guech, ha cals caeroc'h ha difa zoc'h evit ar vech kenta.

SCOL AR MARO MAD.

Lakat e brezonek dre urz Aotrou Escop Kemper, e gavor en tiez merket evit Buez Jesus-Christ.

HENT HOUARN

Da ser hent e Lokas hag e Zigouez ar c'hêrí ha

O VONT A GAMBRAIS VARIÑ MAGNEY.

	kuita Lokas.		ol Lokas.		kuita Lokas.		Jeuñs Lokas	
Landerne.	«	«	8	25	14	00	8	20
Dirinon.	«	«	8	35	1	25	8	42
Daoulas.	«	«	9	07	1	40	8	56
Hanvec.	«	«	9	23	2	«	9	14
Quimerc'h	«	«	9	30	2	21	9	50
Castellin.	«	«	10	05	2	54	9	59
Quempenevan.	«	«	10	25	3	20	9	59
Kemper	8	30	10	52	4	46	10	23
Bourpourden	7	04	11	32	5	26	10	48
Bannalec.	7	21	11	48	5	41	«	«
Kemperle	7	56	12	1	6	05	«	«
Lorient	8	19	1	05	7	05	«	«
Naoned	«	«	6	51	»	«	«	«

O VONT DEZ AR MAGNEY VARIÑ GAMBRAIS

Naoned	«	«	«	«	8	00	«	«
Lorient	«	«	8	20	12	10	0	05
Kemperle.	«	«	8	02	12	40	8	48
Bannalec	«	«	9	26	1	11	7	23
Bourpourden	«	«	9	45	1	28	7	31
Kemper	5	30	10	17	2	02	8	10
Quemeneven.	6	«	«	«	2	27	8	37
Castellin	6	30	«	«	2	53	9	06
Quimerc'h.	6	58	«	«	3	15	9	33
Hanvec	7	21	«	«	3	33	9	52
Daoulas.	7	38	«	«	3	48	10	08
Dirinon	7	48	«	«	4	04	10	25
Landerne	8	17	«	«	4	30	10	53

Ar Gerant AR DE KERANGAL

Kemper, moullet gand Ar. an Gannat, Moullier an Escopti.

Disadorn 27 Gerver 1878. № 365. Seizved Blavez.

FEIZ HA BREIZ,

KELOU A BEP BRO, HA [illegible]NTELIOU VAR BEP TRA,

Digasset hep ual da genent Christen a goan ar brezounek.

CONDITIONOU EVIT CAOUT AR GAZETEN

[illegible] er Feiz ha Breiz, Coetes-ar-Nord hag er Hoummoul [illegible]

An Abonnamanto a dle bout paet arouez evorenn eur gwiskadenn

da bout er mare hol an dro ar c'hoaz quitans a vezo gwisk ma an abo bo diskouezet, a bo mennhet evit chomd a neuz.

An abonnamanto a gresaver e ti an Aotrou an Eskopti, meuleer an Evesqui, ru ar Gwiskerv, n° 19, e Kemper.

Ma an Aotrou an Eskopti eplan e vezer ouzomant ar pennadennou ha kemmou a zeuio ar'h servich ar Gazetenn

ar mengleo da vont ar Sadorn e vezer da ouzout d'an Aotrou GOURVAD, eplan.

KEMPER 27 Gwenver 1878

Evit mantret an dasevenou en eur c'hortoz ma vo bet pennhet'h talvoud kontanta an eur vuez pe an eur stad bennak. Kant ha ugent vuez ne'h an dour a zant eus an eskopti, an dour kontantoc'h ar vuez hag ar sterroc'h ar zonj eber dranh zantan eus ar betrouc'. Ha setu an dour eus a'h a dour da c'hounit varbotaou. Red eo ma evit kontanta eur vro dre an dour talvez ar c'hentoc'h an ouzouvnou, evit ma vefe ar marvoc'h hag ar gwaskou zantan dour ganngant.

Kemz petra e dlomp soupat an dud diframmet a gemer kemmoet a bouez e rank tremen ar bed eus hon touez. Graet e dlomp kemmoet a c'hellomp dre ho c'homzou ha dre ho servidou evit mennga ar feiz en e c'halonou ar re a zo dalc'hmat prestik h evit ho sklaou ha lenn ho servidou. Goanneet e dlomp ha gwallet e reont mé mouar a bep seurt. Hogen ne gaf ket dezho e ve prestik'h, na gaf ket dezho e c'hellfent distruja kement a welc'h ar relegou en dasevenou rak ar re o devoa bet eun dastumadenn skrivagnou ha ho bugaligou ou ho c'hentoc'h spontaillou ha pe vent talvet da gaout ou diskouez. a pell pe eun eskemmadenn bras e gouzoc'h ho c'halon e spont ato eun tamm mouc'h bed ar'h ober an dreuz, ha ne vent ket pell pa zevotchfe anhanou evit ma vefe kaset d ar re o devoa ho c'houlenn. Ha dastum adarre d'an hent mad e dlomp kemmoet.

Petra da skouer-ta ? Talvez anezhan an diskouez. Lavaret ma d ar relegou d ar c'hentoc'hou eun dastumadenn eur gwiskadenn ep ilizou ep levr na relegou. Pa en embannomp ket ho c'hrouer nag ho devezou na ho gouver pe da embannomp ket na vo. nag ar gour e dlomp da skouer kement dastum. pa en embannomp ket ar pennadennou kentoc'h a gleuz ar greantennou da vondo ha da gaout e c'halon ho bugale e vezo great mantret ar pez a vezo c'hoant.

Pezou e vezo ma eu dastum ar gwiskadenn hag an avel evit ar vatezou hag an dreuz evit ar mad rak nemet na vezo ganc'h e gouzoc'h ho eus an tamm skrivagnou a gasa ato varbotaou'h ar c'hentoc'h kelennerien ha na c'hell ebarz hemp mouget ket ne meskjot unan ar mare'hed an e gwiskadenn pe ordrenet eur galoun hag e dastumadenn gwerc'hez ar relegou pe en eil re d an dreuz goudezou. Graet e vezot soken evit ar c'hentoc'hou ouzh d ho speret ar'h hon ho freudou hag ho skiantou ha ouzh ephou. evit e vezot aber mad spud ma ve ret ouzout d an dastum, hag e vezot soken an eus dezhout prouvi h kemerout dezan hon c'honsel

Ha petra pezeg an dle ouzout an Tad Santel ar Pap, an oll eskibien ha kement hini a gar an Aotrou Jezuz ma ne [illegible] hag e ve ma mennou e oueg an dud diframm a glask evelse ouzomp ha kaer ouzomp ar vugale dre ar c'hentoc'h kelennerien a vez d ezho. Setu petra en talvez hag ar skiantou christen a dle pouezan ouzomp h evit kaerat ma vefe great bugunoded eur ho bugale

A drugare Doue ouzomp ouzhn vad ma ne re zo soken na ar'h ker gouzoc'h a ouzomp ar servichou ar Gouarnamant prestik'h a reont ma ket e rikou ep ezom d ar relegou eus a Zoue hag eus ar vamm gristen. na e vezot devezet da gaout eun tamm eus ma mennou hag e vezint kaset da vont kaer ha galoneg evit diskas ho kea.

An Tad Santel, en amor eus an diskouez pennadennou an dasevenou great a gemmer kare ha gouzout ho stard a zoug ar gelennerien diframm-ze a re c'hoaz da re d ar relegou

Pedi a reer an eskibien a Frans d an eur vanne ha d'an eur gloaz strishan evit pellaat an diskuz-ze a zo e c'hendalc'h ar vamm-eglez. Ne dlefer ket eta kaout ezom ar varnou-ze, hag an oll gristenien vad a dle kaout kaer a vanne gwelloc'h evit mirout na vefe pourvoget ar fent hag ar vugale vad an hor bro ramzodik

Eselar ar Pab e comm ma e c'halvez hor hag a reer-pedi ar mennou-ze dreuz dre Intilinium o vouela d'ho bugale kaout d ar mare gant ar vamm eus ho hilagr Harvelen, a lavare

« Hervez ma mennou e zeuel dezhon e'hoare, hag a zo mantret ho e kalon e velet ho bugale var var da goll ho fez ho Doue hag ho eno, dre ma kaver d'ho eco-

lin tud hag a zo e gwriones poulzet gant speret an ifern. Mantret int e velet can o hagale d'ar scolion mélloget-se, e hera e daiemut contamet ha colled.

« Me garjen sipe bet oll exhibien Frans ama evit clevet va c hoanoc Doun dra tantel meurbet o doué da ober meour ar vaored pasur e deus colled ho tud er vroué, ha mirel ar sounkis oc'h ar mor-se a erraion hag a fals creiennou eloac'h ma e deus enhounen Doue c'houst d'ho heum.

Lavaret a rer en am dreer adarre varos an doctored dilez ar brasa eux an oll goalourion é ve, ma vo collet ar mouankis en ho scolion mélloget.

« Brema-ta, pa zeo sioulet ran ganik ar bér-meurer ra deus oll exhibien Frans, ar zerviche ien-se da Zoue ha d'ho tud Ker gouverne Ker ranneg ha ker fidel. ra deuint da zo eur ar vinvel pasour mes ra raint ve ho gallout evit pellat dioc'h an dud ouzoung ar varo ou ez an evel. e lacat rei deibo eun descadurez oc'h Ha en em gleviet ha ra reiot sicour an oll d'egile evit dont ahem eux an doue dra-ze

« Ha c'hui, christenien, sabourit ne da gonsolli hui lez a vam resisendig o savetei ho hagale dioc'h an dangier sei jus-se Grit ho callout evit kemeine oc'h aher boc'h unan hag o rei pradeu d'he aher pephini ervez he stad Pedit sur ne deus netra tavondaonac'h eget pellat ar mouankis dioc'h kenlerion an dud fallagr ha dasson ho c'has da gall. »

En eur brevegen all, ar Pab a lavare da neun hanneg eux a velsien Rom

« Pale a rit en eur hada commoe Doue e creiz an dourlon a c'hortoz an derrez a ro curet ecenmp Mé ten Doue da zichuer he drugarez Ho preder eta pasianted e creiz a dreiz eux ho labouron ha gouzout a ran pegoumzet a bassanted a zo red deoc'h da gaout Dalc'hit mad da unan al lezen gralen Ar scolion a rigerit a zo eun dra vraz ha caer, ha pignat a reont din meurbet ahanhomour d'ar Frones a vougnet rag ar vugale a c'hallo dousa enho gouvernein ar religion hag an douare da vat eur vuez christen. »

G. M.

KRAOÙ BETLEEM

A ZO DEIZ VI MARZ. EUR GARON MEZUS.

Mab Doue, salver ar bed. n'eo ket ganet en eur palez, mes en eur c'hraon.

E kear Betleem, karrig vihan eux ar Judéa, e voa eur c'havarn ar c'havarn-se a servichu dioc'h ret da gruon d'an dud eux an amezeugez po vanka ar plas d'ezho en ho c'hreoyer tost d'ho zez, e kasseut di ho meuleu da loja.

Joseph ha Mari, o vezo digouezet e Betleem war an divesad d'ar hoter war-n-ugent a vis kerzu — dousi e voant iuz, gwid neuz oc'h ur an empalser roman, da ret ho meuz, da lakaat skrivi ho anvou war ar roll, — a c'houlennas lod a meur a di a lear mes ne gavent nikun da zigori d'ezho ho zi

Kaulkoude Betleem a voa kar ho Zadoc ; a Betleem ho devoa kerent hag ansoudeyen Mes n'ho devoa en ho godelion nag nour nag arc'hant da skleuet. ha neiz den a ben hem lear da vezo trec'het dre ho renoneyou ou tenerret dre ho fedennou.

Joseph o welet ne gave dor zigor n-bed a lear, a lavarac'h da Vari « Paeguet ne gavem leyen a ti e-bed « e kear, decun da-ze da zur e havarn a zavenne — « Joseph a voa grandig eux Betleem hag a voaz an den- « reou dre enno, — eur panandig er meur a gear « enno ni a gave eun tamig goio da dremen an nos. » Hag o vezout de

Enno eo e teuaz ar Werc'hez zantel da lakaat ho mab er bed. war dro zeiteuzt

Deoun bremañ a speret zounor, d ar c'hraon a Vetleem. Enno e velem da genta var dro ar Rouel Divin Mari ha Joseph Ar re-ma ne ar re genta oc'h he zaludi, oc h he adori, goude ma eo ganet

Goude e teu ar vesaseryen pe ar hastoreu eux a venezyon Betleem, galvet a lazz Doue gan eun ol da zont d'ho adori

Eun neubeud devezyou war lerc'h ar vesaseryen e tigouez ar Majed aux ar Zao-Hesl, galvet gan Doue dre ur stereden da zont da renta ho deveryou d'ho Vab, da Zalver ar bed neves ganet.

Petra a vez d'omp an oll dud-se, pere e velem ar c'hraon a Vetleem oc'h adori ar mabig Jezus, selu ar pez a poem da velet.

An oll dud-se, pere a welem ar c'hraon a Vetleem oc'h adori ar mabig Jezus, pere hen hem gav enno adaleg ar poaz kenta ha ne gouzoun ket. evel Joseph ha Mari, pe a zo galvet da zont di an oll war lerc'h kaguic hag e ganta goude hem renket ho deveryou da Vab Doue hen hem c'hraet dou evel ar vesaseryen hag ar Majed an oll dud-se a verk pe a skrudaou d'eom poaz a zo galvet gant Doue d'ar fez kristen ha da vezo salvet, poaz a zo an tenn da Zoue war an douar hag a zalc'ho an abeis renk ebars an Neaz, pedaze tud a zo an maez d'ezho hen hem zavetei hag a vezo savetet en aver hemn.

Da genta a ma Joseph ha Mari.

Mari a von ar zantela krouadurez a zo bet hag a vezo bisviza war an douar zantoloc'h he-unan eguel an oll zent assemblez, zantoloc'h zoken eguel an oll Eled eux ar baradoz n'he deuz boukaz greet an distera pec'hed en he buhez, n'he deuz boukaz ieset da vont da gall hani e-bed rak an oll grasou vont d'ezhi gan an Aotrou Doue eguel he buhez, mes, ar c'hontrol, he lakaat he deuz oll da dalvout en eun dazez ar gwella a c'hallet gwid brasa glear Doue, gwid hen hem zantelaat he-unan hoppred mui oc'h mui hag gwid selvidiges an dud, pratiket he deuz an oll varianyou eguel he buhez hoang an derez ubela, oloc'h eguel n'ho deuz greet an oll zent kaset a zoe Doue c'houbec'h, stanioc'h ha temp-

Digitized by Google

AS SABBATH.

Eal Lesson

AS [illegible]

Ar Jesus a ghasse ena dhe'n keth bag a ros ogas ha ena a ros blesyes ha gwitheus dhe'n bobel pesyes ena ha e hinsyeryon dyscudenna a'n hent [illegible] ha kendle, war hurt ena ese a'n sabbath an bag a ros [illegible] e bag ha ebostel. Hag Jesus a ros ena ha [illegible] ena pesyes hena a dus [illegible] ha dhe'n [illegible] ena ha dhe'n [illegible] ena dhe'n [illegible] a dus pesyes ena. Hag ar re a ros ena [illegible] ena ha [illegible] ena ha [illegible] ena ha

and also answer the root due to resemblance prove or power to der be remember hag or peter h padre e rose drump or hereafter knowledge moment h right and knowledge or h, drunken and hear a hasten stand Gospel a ril ree persons use he remember hag he however here drink gospel or taken drink hag here drink d opposite and dead or her heaven or redeem me ri re ren gave breath a prove he h or hating r gospel h Here perish and years a drink d ri or h heaven Jesus ? Damon hag or however o h due person ebel P priest h ere root or relieve he drink d or here ? Name or r here re or returned mother r or trouble h or or mother? Er hear mother drink h or or h ? Ren hag her h ensue hag pen here ed a ri ri ebel r her a gabel or hear hag or or r ri ebel r gabel r hag ? Ren hag or however ri ebel r gabel r hag or or r ri ebel r gabel r hag or or r ri ebel r gabel r hag or or r

DARO SKRIAB.

Lavarout an dud ces ens ar vro an deiz hol hoanval ma ez he zarc'an eus ar c'hoz kerzhet ens a N. Meiar nag ar C'h an dourn ma ez eus bevet e vourc'h Labez d ar maro. Setu ama petra a oa evit a zigwezhiañ ganti ar prenn kenanvak.

Ur vaouez gwalc'h koant hag hanvet Yer e oa bet Widhan a oa ha mestr he zi Meiar hag a oa bet he zud ha he zi kaset da gaout Gael N'ro ens ur gwalc'h ker gwerzhañ. Koant ma oa ar vaouez en deus skoulmet ganti a oa ha pell a Meiar ens ar bourc'h a dreje skrivet pe gresket d'he c'henvreiz. Ober a rae eta he zouch da zantel e vuoc'h digant he mestr Hogen ar c'hrisis hol c'hanet graet gwelout a ar zouch ar bag ann erc'hent a oa ar C'h. Ha pa oa bet hol dudhan varet ar pemp kentvezh ens a oa dasserret ha c'hanet ar gwalc'h ker gwerzhet he mestr gwennet ha mar homet ganti kenderiet Rivoal a bedas Meiar d'ar vro da dreiñ ens ar beuzag all

Meiar a zeuas ha Rivoal a vanc' ouzhtu, pa oa ar c'hanet Gael e c'hoant da gaout ar c'hoz Yer ha da vont da Landevennec hag a zeas da gaout hag ar Hogen ar gwerzhañ. Ar gwalc'h a lavaras dezhañ ne vije ket digarezet dezhañ ar gwerzhañ evel ar reglou. Kaoz ma oa ober doue anezhañ. Meiar a zo ar c'hrisis ar gwalc'h hag espad ha mag ar vestr a ben dudennou ebarzh ar gwalc'h da zastum ar vugale. Ar c'hoz Yer a lavaras ar gwalc'h ne oa ket ar vestr a ben dudennou ebarzh ar gwalc'h da zastum ar vugale. Ar c'hoz Yer a lavaras ar gwalc'h ne oa ket ar vestr a ben dudennou ebarzh ar gwalc'h da zastum ar vugale.

Pa oa deut an deiz Rivoal a vanc' kaout da vont tre ar gwalc'h, hag ar bourc'hmaen he zi. Lavarout ma dezhañ ober kel vad. Ne felle ket dezhañ gwelout hag en em lakaat da werzhañ ar gwalc'h ker ar gwalc'h da bemp. O welout ar gaou ober e oa ar vaouez da ponjal, e devas ar vestr ha gwelout ma oa dezhañ hag e oa ar gwalc'h ker ar gwalc'h ha gwelout ma oa dezhañ hag e oa ar gwalc'h ker ar gwalc'h.

Meiar a oa ar c'hrisis dezhañ ret da gaout ar c'hoz Yer ha da vont da Landevennec hag ar bourc'hmaen he zi. Lavarout ma dezhañ ober kel vad. Ne felle ket dezhañ gwelout hag en em lakaat da werzhañ ar gwalc'h ker ar gwalc'h da bemp. O welout ar gaou ober e oa ar vaouez da ponjal, e devas ar vestr ha gwelout ma oa dezhañ hag e oa ar gwalc'h ker ar gwalc'h.

Ar c'hoz Yer a oa bet

Meiar mann commet ou pell ac en he tosti. Ha n-eus mui ancuia nemet he flot. An tousi evel mui vonn cuzet ar zant enhan, hag e oa savet ar chapel ancunhan ac tousi-mui a velet ato hag e honver Gwele sant Meiar. Tud ar c'hartier e-deus cur respet hag euz dévotion vras evit ar plac sonet se.

Sant Meiar pa vez ret he reuzi hag he gwelout oboue. ebenn'h kroaziù her da vont gant brud Lanmeur a-drouz da vont varnu castel Coatreon eleac'h ma zoa ezvez eun diganzil car dreiza. Mes arsoc'h ma tigouezas e tenzas an aod varzuhan hag e oa da c'houlen reja e Manoir Coat-velar e Plougaznou dl savarel eu eur Manoir a vanc hanvet a c'houdervez Goaer Velar. Digemeret mad e voue eno. Ann-noz ez eaz ac hano mirein mad gant ar vaîl en dro da zigouezout e Coatreon ha goude an noz ma gouezhe vire diwezan Rivod e zeaz en hent ep dihet vuia, petra bennak ma vez e hent torret he gwel goude ac ebenn'h en dro bet an derc'hent.

O vont eno e Choaer Velar en devoa da zevel eur gwe'hen neuvez ervaile'h. Ar zant a hegaze hetz heg an dorgen ema eno he merc'h a vanca dezhan hag en devoa eur fallaen. ei lenc'h ma velet birmañ eur chapelik savet en he hano. e kichenig ar gerzaden hanvet Coat-ano-bili. Ema breiñg her gwelout hag e-deuz d'he gwelout. Ar zant a zarmplas hag e vez hemañ en eur hanval leg. en ma zdarre gant he hent pe gaz he hanaon evel ma lavar zoa ar c'hartier rak dre eno e c'haver passion sant Meiar ar pennad hent-ze a vez o tec'hel brang ha mantr vras. Digemeret e Coatreon e voue digemeret mad. hag an dijunti a yeaze er c'hastel ze hen lojal an ozan eun ha tourvez evit ma vije eno satisfaksion a vez he vout.

Rivod a oa e Lanmeur abaoue an derc'hent. Ne zalc'an het da c'houzout eno he oa e Coatreon. ha rakzul e oaa da d'he c'houlen. Dijunti Coatreon a oa monet d'ar vro-zi en eun ti-pleg eget meuzet h Landevennec. Lavaret a voue da Rivod edo he oa er c'hastel. Abeg a ben lacaje het retre he-unan dre ma c'houze en devoa c'houzet d'en eun ziabet zoechan. Aoza Rivod pa oa c'hoarz oberz ar blaiz, a vez ar vouzoù. Tout a vez a en deu c'houzet ebet da oberz ar-noz d'he noz pell dioc'h eno. Mes evel ma voa he-unan dreist Meiar en oad. en doa neuz hen d'en em glevet gant he dri-derc'hent ofersion he famill hag he ziadoù. An trubard a gomzas her benn ha kre mad ma voa he c'hoarz da gredi da zigemer Coatreon. ha rebech d'ar gwir he oaa Meiar a rebechenn eus an tour a vrasoa he oantr hag en devoa zoken diskouezet evezh'h enhan evit mont gwelout da Landevenec.

Eno, epad ar derc'hent Rivod a voa stad ma he-unan var digarez ouzoa a-benn.

Var benn ar derc'hent, e lavaras ez oa d'en em lakat en hent hag abaoe mont hañ, e voa neuz da gaout e hano ema dre bemdez da zavarel d'he noz en he hast he-unan hag hen reuzas gwelout en eur gwenver a gostez. Eno ez hen laoze, pe e vez he zaoz ha he-hent e meuz eur varc'h hag e komerzas an hent da vont da Gerlan.

An torfed-se a voue cuzet, ma het e Coatreon. Meiar a voa eur c'hart-lue dioc'h hañ hag e c'halvet gwaskell Castel Beuzit mann en oan ti-an dor pe prenn zoemañ e deuhare hañ. An ne-dy-mui a voa mui merzhin, mui gwiriet a-ver e Landevenec eur pennadik dioc'h ar fin. ema ar gwaz gant cant hag a levezer eo ar sant Meiar. Dishoaz a-ver neuze enhan eur gwenver a ver cambr-ar-zant zoemañ hag e gwaler ne oa hen ma voue lazet enhe Credo e ver an ti-ze ne hañ savet ol leac'h ema ado ar zant mui savet hemañ ar a zo ar ma, ma hevelep douze ma oa em gal ar c'hampros avel ma ado ar vro a voa ema ar zant Meiar.

Diouzt petra ne voa dre a c'houlenn mad ar zant ar Rivod ne dennaz dre he dorfel nemet gwiskamantoù varnezhan he oaa ha var ar vro. Hag neuze an hanter, an dispac'h a lakaas Rivod er vro dre he dorfejou a voue ar penn abek ma zoaz Charles-ar-Iroa d'en em ranta dindan a Vreiz er bloaz 790.

« Evelhe, eme an Aotrou Derrik, e pep zonjer, nefiqoa ar brezonnéd e deuz diwanet ar hanaon ne re ziarbu hag ar re e halvoudeuz. An ozt hag al leaouiz eplann eo a zalc'h ar romantelerien en he zi ma ozt hag ar leaouiz a dlea digant Doue hag he eplann a ra pedenn vinc'h an diwezh hag an doaniaded a zigas ato an,dastrach d'he hanal. »

C. M.

An Aotrou Baron vihel e Lanvoac, a ra hanvet vihel a Landouarna.

An Aotrou Rozigad vihel a Landouarna, a ra hanvet vihel a Lanvoac

An Aotrou Boalc'h person Landudal, a hanvet person Lazmeriar Sizun

An Aotrou Baron beleg ti-zcol Sanzun Vari, pa ai Laval e kemper za hanvet person Landudal

An Aotrou Le Roy professor e ti-zcol Aotrou Blandaiz a Benodet. za hanvet boaik ti-zcol Sanzun Vari, pa ai Laval e kemper

An Aotrou Pennaneac'h, vihel e Plougar-Guerrand, a hanvet professor a ti-zcol Aotrou Blandaiz, a Benodet.

An Aotrou Roue. vihel a Gouiaou, za hanvet vihel e Plougar-Guerrand.

An Aotrou Brunet, ezvez, belegat, za hanvet vihel a Gouiaou.

TAOLEN FEIZ HA BREIZ EVIT 1871.

N° 344 — 4 C'hwevrer

Sonvet blanvez — Kelver — Vari — Sant Kadoh. — An tolzo benniget — Ar gwenniliet. - Elegaz ar Prezidant. - Gwrhaldi. Breudeur an doctrin christen. 0

N° 345 — 11 C'hwevrer

Preder gant an dispac'herien. Kelver — Sant Kadoh. An tolzo benniget. - Elegaz ar Prezidant. — Skoa eur holeh mad. - Kelver. 0

N° 346 — 18 C'hwevrer

Speret an drouk. — Kelver — Sant Kadoh — An tolzo

benniget. Etouez ar Prusianed. — Roll eur peinter — Tro ar vouzel da bidi. — Keleier 47

N° 347 — 25 *C'hanvrer*

Mandamant. — Keleier Ar pedennou. — Etouez ar Prusianet Daou zoudart ekaerius. 25

N° 348. — *5 Meurs*

Kouerïadet o voti. — Ar Verc'hez en em ziskouezat Sant Dominik — Ar pedennou — Sant Kadok An eskop benniget Etouez ar Prusianet — Lazer Keleier — Labour douar. 33

N° 349 — *14 Meurs*

Peoc'h ha dispac'herien. — Keleier — Sant Kadok — Ar pedennou. Trubuilhou eur c'hemener — Lizist soudardet — Keleier 51

N° 320. — *18 Meurs.*

Gouarnamant dizoue ne c'hell kot padout. — Keleier — Sant Kadok — Etouez ar Prusianet Trubuilhou eur c'hemener — Prinsipierien ar Prus. Gradedi ar Prusianed. — Pennad lizer — Keleier 49

N° 321 — *25 Meurs.*

Labourou da zul Keleier Sant Kadok Meulendi a gaon. — Trubuilhou eur c'hemener Guerz Bosen ar chanl corp. — Pist ep dimeadet. 57

N° 322. — *1er Ebrel*

Deskaltrez difeiz — Keleier — Sant Herve. Meulendi a gaon — Trubuilhou eur c'hemener — Paris. Prusianed. — Keleier. 65

N° 323. — *8 Ebrel.*

Diarnegans var an dud divar ar meaz — Pare burzudus. — Sant Herve Trubuilhou eur c'hemener — Puris — Tro an Aotrou Eskop. Barnedigez. Keleier 73

N° 324 — *15 Ebrel*

Lizer an Aotrou'n Escop. — Pask vist — Trubuilhou eur c'hemener. Keleier — Nevs trec'h diar guir Dispac'herien 81

N° 325. — *22 Ebrel*

Dispac'herien poulzo gant Saoun — San Herve. — Richardik — Labousik Doue — Keleier — Eur pastour 89

N° 326 — *29 Ebrel*

Klask con den Keleier Sant Herve Labousik Doue. — Richardik. — Keleier Kontel da con den engravet 97

N° 327 — *6 Mae.*

Tud o trouz d'ar Prins. Keleier Sant Herve — Sant Theodot Labousik Doue. Richardik Keleier 465

N° 328. — *13 Mae.*

An dud pinar ep feiz. Keleier — Sant Theodot. — Pardonerien Kerdevot — Labousik Doue — Mare eur soudard — Dispac'herien. — Keleier 113

N° 329 — *20 Mae*

Tud pinar difeiz. — Keleier — Sant Herve. — Sant Theodot — Labousik Doue. — Mare eur soudard. — Sonjon for Keleier 121

N° 330. — *27 Mae.*

Lizer ar Gatolihed d'ar Pap. — Pedennou goulennet. — Keleier — Sant Herve. — Sant Theodot. — Labousik Doue. — Keleier. 129

N° 331 — *3 Even.*

Ar re vraz o plega d'ar re vihan Keleier. — Sant Theodot. — Lan an dall. — Labousik Doue. Missionou. — Eur bugel mad. 137

N° 332. — *10 Even*

Lizer an Aotrou'n Escop. An dispac'h e Frans. — Sant Herve — Sant Theodot — Labousik Doue — Prezegen eur c'hurunaler — Keleier 145

N° 333 — *17 Even.*

Mis calon Jesus — Keleier Pardon Rumengol. Lan an dall — Konversion eur protestant — Keleier Paris. Burzud e Rom 153

N° 334. — *24 Even.*

Ha mirugez en Paris? — Torfejou ha keleier — Sant Herve. Sant Theodot — Labousik Doue. — Eun offeer eabonek 161

N° 335 — *1 Gouere.*

Lizer hon Tad Santel — Keleier a Rom. — Sant Herve. Labousik Doue — Gantik ar gouel Sant Per — Eun toul laeron. — Ar c'habousin hag al laer — Keleier 169

N° 336. — *8 Gouere.*

Meulendi ar re fall — Keleier Sant Herve. — Sant Theodot. Labousik Doue — Eun toul laeron — Lizer eur prisonier Keleier 177

N° 337 — *15 Gouere*

Gornzou ar Pap. — Roue an Itall. — Sant Herve. Sant Theodot. Labousik Doue. — Lizer a Orleau Eur c'hanfard. Keleier 185

N° 338 *22 Gouere.*

Pennoz a rer d'ar Pap. — Gornzou ar Tad Santel — Sant Theodot. — Lan an dall. — Labousik Doue. Lizer a Orleau. — Keleier — Marvailhou. 193

N° 339 — *29 Gouere*

Lizer an Eskubien — Keleier a Rom. — Sant Theodot. — Lizer a Orleau. — Mare ar Vudez. Guerz ar Republik Keleier Pri Casimir 201

N° 340 — *5 Eost.*

Lizer ar Chabiter Chalonnet — Divaelenn pinar an Aotrou a Escop. Obergnad nevez d'ar Frans — Sant Theodot Mari ar Vudez — Eur pare burzudus — Catedral Paris — Laeron coat ar spezard. Ar roue Publik 209

N° 341 *12 Eost*

Mandamant Tan Aot Vikel. Enterramant an Aotrou'n Escop. — Keleier — Mari ar Vudez Laeron coat ar spezard. — Keleier 217

N° 342 — *19 Eost*

O coll ar feiz o coller ar skanl vad — Keleier. — Prezegen a gaer — Sant Theodot. Mari ar Vudez. — Laeron coat ar spezard. — Keleier. — Eun dispac'her 225

N° 343. — *26 Eost*

Dispac'herien diver. — Keleier. — Sant Theodot. — Mari ar Vudez. — Tristidigez — Ps. 88. — Keleier 233

N° 344 — *2 Guengolo.*

Lizer hon Tad Santel — Keleier — Sant Theodot. — Pouez eur gurunen. Laeron coat ar spezard. — Keleier. — Kontel Keleiris — Eur potrig abred. 241

N° 345. *9 Guengolo*

Pli nao 25 bloaz var an Iroa. — Keleier — Sant Theo-

dot. — Pouez eur gurunen — Ar Feiza hag ar Peus. — Troion digouenet. — Eun turko hag eun oflser pri-sian. 349

N° 346. *16 Gwengolo.*

An tliz ato e breuel. — Prezegen a gunv — Sant Theodot. Ar veleien hag an noblans. — Pouez eur gurunen. — Troion digouenet. 267

N° 347 *23 Gwengolo.*

Eur guir gristen, den divoet Keleier Prezegen a gunv — Sant Theodot. — Beleien ha noblans. Pouez eur gurunen. — Troion digouenet - Eur pare burzudus. - Keleier. 265

N° 348 — *30 Gwengolo.*

Frankis d an dud difeiz. Keleier Escopti Naonet — Ar veleien hag an noblans. — Pouez eur gurunen. — Troion digouenet. - Pardon ar Zalet. — Chasseur 273

N° 349. *7 Here.*

Feiz en Itali. — Keleier — Sant Tarak Ar zacramant Ar veleien. - Pouez eur gurunen. — Malbeurion. — Troion digouenet — An testamant 284

N° 350. — *14 Here.*

Confvet ar seleriien — Keleier. - Sant Tarak — Ar sacramant. — Pemp cant mil lur. - Pouez eur gurunen — Keleier. 280

N° 351 *21 Here*

Tud a feiz Jiezk. Keleier Sant Tarak. Ar zacramant. Pouez eur gurunen. - Eur plac'hik distro oc'h Doue. — An Aocon. — An 297

N° 352. — *28 Here*

An *Internasional* — Keleier Sant Tarak. — Ar Sacramant. — Mission Querrien. Pouez eur gurunen. — Laer a Roazon. — Keleier 305

N° 353 — *4 Du*

Labouzed deuket. - Keleier — Sant Tarak Ar Sacramant — Breiilik — Mia an Aoucon — Eur Martolod coz. — Keleier. 313

N° 354. — *11 Du.*

All — Unan a fnesaou an dud difeiz Keleier Liner an tad Benjy — Sant Tarak — Ar Sacramant Breiilik - Ar Bepaner. — Keleier 321

N° 355. — *18 Du.*

Hag eur C'hatolig a eli carel he vro? — Ar Scolion o tigeri. — Ar Zacramant Mission Plouguiel. — Breiilik. — Ar ventrez scol. — Ar bara ha mevellou ar roue. — Keleier 329

N° 356 *25 Du*

Pion a ra breuel deoc'h? - Keleier. — Burzud. — Burzud all. — Ar Sacramant — Breiilik. — Danu gelou. — Eun den dispont. — Keleier 337

N° 357 — *1 Kerzu.*

Burzudou ha tud difeiz — Keleier. — Divarbenn hinienuou — Ar Sacramant Epe eun tad. Paima. — Eur Martolod coz Chio. — Marvailleu. 345

N° 358 *8 Kerzu.*

C'hoarvezet o vont da enlent oc'h an diapac'herien clanv. — Keleier — Sant Melar. — Ar Sacramant. — Divarbenn hinienuou. — Breiilik. — A...zeron kouek. — Keleier 353

N° 359. *15 Kerzu.*

Labour da zul — Keleier — Ar Sacramant — Var ar Pap. — Divarbenn hinienuou. — Breiilik - Keleier 361

N° 360 — *22 Kerzu*

Sevenidigez ep eclijon Comzou an Tad Santel. — Ar Sacramant - Divarbenn hinienuou. Mare eun torfetour Breiilik Ne ket ato mad beza buel Keleier 369

N° 361 — *29 Kerzu.*

Petra a lavar beleien ha christenien. — Keleier 377

N° 362. - *6 Genver*

Petra a lavar beleien ha christenien. — Keleier — Sant Melar Keleier — Hanoiou ar veleien maro. — Tanlen ar retrejou — Cuzoudeu dre Lan ha Fanch. — Dle Sant Magnus 385

N° 363. — *13 Genver*

Mandamant an notrou Vikel Capitulet. Labourou da zul. - Missionou. — Ar Zacramant. — Divarbenn hinienuou. Breiilik — Keleier 393

N° 364 *20 Genver*

An dal' gant be lotern Keleier — Missionou Zanzibar — Ar Zacramant Sant Melar - Divarbenn hinienuou. — Breiilik. Eit cuzeudeu. — Sicour d'ar vinorod 401

N° 365. — *27 Genver*

Teleur ar c'hontam on cleven. — Croun Bethleem Ar Zacramant. Hinienuou. Sant Melar Troion 409

PRIS AN ED.

Kemper. 20 *Genver*		Pont-c'Abat — 13 *Genver.*	
Prix an dous d'hont iar		*Prix an dous d'hont iar.*	
Gwinis	29 lur. 84 c.	Gwinis.	31 lur, 25 c.
Segal	17 ur. 30 c.	Segal	17 lur 50 c.
Eiz.	16 ur, 60 c.	Eiz.	15 ur, 76 c.
Ed-du	16 lur, 72 c	Ed-du..	17 lur, 50 c.
Kerc'h .	17 ur, 64 c	Kerc'h.	18 lur, 76 c
Avalou douar	7 ur, .. c.	Avalou douar	6 ur. .. c.

LEVR BUGALE MARI

Gant an Aotrou Chatton, Chaloni a Zant Briec.

Moullet evit ad eil goech, ha cals caeroc'h ha dilz zioc'h evit ar vech kenta.

HISTOR BREIZ

Gant A. de M.

A vo moullet evit ma tredo goech.

An dud divar ar meaz a gav el levr-ze kentellou caer divar beun ar pez zo tremenet en ho bro.

Al Levr-ze a gaver er bras eun an tiez a verzer Levriou enho.

Ar Gerant Ar DE KERANGAL.

Kemper moullet gand Ar an Naoual Moullet an Escopti

Diblanzon 2 C'hwevrer 1878. N° 306. Eilvet Blavez.

FEIZ HA BREIZ,

KELOU A BEP BRO, HA KENTELIOU VAR BEP TRA,

Diguset hep sul da gentent Christen a gonz ar brezonek.

CONDITIONOU EVIT CAOUT AR GAZETEN

Evit ar Pemzeiz. Casrem-ar Nozoz hag ar Hoalaz ... evit war bloaz dioue arouez ... evit c'hoaz à eilz, pevarzec real.

An Abonnamanto a dlez bezan gouez arouez ... pe gantaouen

Ne laza an nep hini en dro ar c'hazeta ouzhtu a vez goulz ma ne vez ket diskleriet, e vez consideret evel adarre a nevez.

An abonnamant a gommer e pe ar Zadorn ar Kazetaou, ouzhtu an Europ, pe ar Gouerez ar 15 a Genver.

D'ar Zadorn ar Gazetaou eplan e vezer adressa ar prenvechou ha kemenn a zell ar c'hemmoù er Gazeta.

Ar mirdjou da vezan er Gazeta a dlefer da c'houlenn d'ar Zadorn KERVAZ eplan.

KEMPER 3 C'hwevrer 1878

EISVET BLOAVEZ

An nevez bloavez a zegor evit Feiz-ha-Breiz. Er gwirionez, chomet ema ann nevez, ann ema pennad da ren ar rummad da zanvet d'ar brezonerien ... d'an dud diwar ar mene ... a zeiz bremañ a c'heller lakaat e Gwir-credrouen a skignor en he zouez. N'eus ket redennet ouzhtur a nemeu ep soñjal evit gwir bezañ a zlefe an dud diwar ar mene gloazi kanet degantho he lezi hag he relijion. Diskouezet ema ann deiz-ho da vezañ ann deiz evit ar brezoned a rae karo da Jezuz Christ ha d'ar vro. Gwir eo n'eo ann hini gallet ato lakaat kalonoù hag en devoz evit. Goanniadenn ar re o devezo hon lezioù gant evezhiet, a devezo diwallet pa dlefemp ezel ar gwir hag ann ar fiziañs a glaskomp dud diwar ann evit ho c'holl.

Hogen ar vrezel-ma ma zemzemp anezhi ne dle ket ezmet, pell diwar-benn ann ezmet a ra beptet var vezomet. Var gresk e za ato ar gwir a laoskor ennoc'h ar re o deus anken a zrecaderez. Var gresk e za ato pa zevez ann ti lihanoù-ze ebarz an dud difenn a ra e pep tamm h'ha dremm ell en tavarnoù da drompla an dud diwar ar mene ha d'ho c'hounta var an dremm. Var gresk e za ato ne zevez ann ar zrein a zerc'hen a daolerien ho zouez e galleg hag e brezonek, cantinennoù, zevezenngoù, zimdaigoù evit cantonn ho speret hag ho c'halon hag ober anezho tud da ann evel ar doctored en ene eilvet d'ho scolaj. Mouez'h eglet buanoc'h eta ne ouzh ann da zevel hor mouez a ziwar benvidi gall a c'heller hag a drompierien. Mouez'h evit buanoc'h a dleomp zann hon lezioù da zrailhat pa ne'h ar gwirionezou a zevezomp dezho hag ive ar h ar gwer ma gallomp en ho zeiz evit na zevezi ket rampart gantho. Kammedou a leveromp dreist oll evit ar re a lenn ar pennadoù-ma ha n'o deus netra ouzhtu evit ho diskoaz ha hen ez ouz ebarz a ve gall ha n'ho lezioù ket hag a zigo ruz dezho hon ober ... mezer a c'hoaz hag a zaoz'hon a kinnigont martezeg brezhoneg ha ne zigont ket ann.

N'eus ket pell ar hon da ziskouez ac'h eus levezh glan hon a c'hellfe hag a drompierien ... digant a ganerien en ene ket deuz ann a Leon ... zrailhet gant ren dre hag a ren pemp vro drompl ziwezhañ ... ha ne ziskouez ket ann ... hag a c'hellfe ober rak ma zigo dre ma ann ... ann ... gant ganerien ha ga lezioù. Hogen ann ... ann ... ann ... an deiz ganerien ... ann ... a ... ann ... ann ... ann

a betra ez eus meurg, strafoeffet e velet a zafet evelse a dremm h tranch da hentrouga ar fenn er vro e devell ar monnaich ep religion a zoe ho gouvez varlaz ar ro a no ez h hor gouzoc'h evit ho lâs ne rongent ket eul lezen kaer degas ha hen relat ha ma tremen e hoaz ho Thaos gant ar ro a no devez ket lor mar bet ma tremet ho c'hras dezhan

Petra a ra hon sal d'hor hon dispar hervez? Lez a remet Napoleon var ar menez gant kalonegez hag ar ro ma a ra d'ar c'hrejadon ha diretal oll d'an tavarnou rak chapel ar hoaz lez ez devell oll chapel an dud ep religion mont a remet da pedenn kenvroiz ouzhtu hag en deiz devar ar merzh da gas d'ar c'hoskemplamant evit gouzoc'h ma mezo douget gl hrein divenn ar ma evitimomp anezhi' Ha evelse ervad ar labourerien-ma ne lavarent ket frank ar varvaroc'h.

Lavaret a remet d'an deiz devar ar mintin a e dremm ma-met vaha, hag e vefe roet ha hogale d'ar seiz, ne pas na mapleh ket d'ar labourerien a ne contant ervaile h da velet ken a ha hogale ar pehini mezo da ha ar seiz, hag an dra ma a blich merzhet dezhe

Ne lavarer ger dezhe ervad rak ar seiz kaer da lavarout en, ne lavarer ket dezhe ehe dremm ma e vefe kaloet ha hogale na pehini evel diharz a zo ouzoh da ober dezhe.

Ha mezer a hon lezer ket gant ar prantizaned a rer dezhe a ra ha pagnier

Hagen gortoz ama hon tud devar ar merzh hag ha c'hras ken dezhe ha, h hastal dezhe da ra d'ho hogale rak ne vefe ket ar gwir ken ker g reizh ket e ra c'hras mougel ervaile h ar bro e zalvo hol labourerien devar ar merzh e hoantegent gra ha gwerzhegent ma vezo great hag monnerez rak ha hogale gortoz ha ra ha ampartaer da'r hoaiet ma vezo great ez ar hogale ar pazanet vihan' Ha setu ran gwelloc'h peza a c'hoskemant ep ha c'hoanet

Lavaret a rer c'hras dare hemanet dre ran ma hanoh e crede e ve gant ar gouiziem monnerez ar a c'hoaiet ger gwerzh hemanh da hent ar sanvichien. Hemanma ne ve ket ken hoaiet evit e Lezo ar seiz evit petra.

Lare en gouzoc'h a ra a ra ar vichar ar a dle rega ar vec'h ket en ho gouzoh

Rieg a nevez en ne saigont nemeur var ar menez a arvidon hervez h a ment re ar brotestanted pere a ra Mouez Ia a rong dre ar c'hazeg-houe a devez en tout eget dre ar ger ma a lavar eviti' Eg ar ger-ma e vefe a hoaiet h ar ha hoaiet ne rer ket nemeur ar pas a ma ruho Jesus Christenien rakanket var ho mouez. Ar lavaret en tud hanvet ha ne hoaiellont relijion ebet, a zegas ne arvidon e oa ar vro Arvidon ar arvidon-se ma lavarent ger a eurp ar religion ne lavarent ger ma ervail hag a zelle ec'h a'r hoaiet gwirion hag a zouhie an dra varlaz Doue ger hag a vale dezhan da anaout ez eus ma den hennah goude ar vuez-ma Drong a ra ma lavaret dre ar pas a vank ruho eget dre ar pas ar ruho rak goude ho hem lezan e mor chom ma dro hrong e spered an dud, e vefe credet e hell aber ho devoa var an douar ep Doue nag ebe, hag e vije klanh ha tud er vro-ma ep an nor ne ra gant netra. Hag an eta an anaon an a zouhie ma a lavar hennah Ia ar Sent ar'h kelennerien eviti, a nag an dra da varlaz evel pa a ra dezhe devez ebet mantret en ha gouvez ha anaon, nag ene ebet ma dro da vuia da Zatan

C. M.

Hag ger dibaot hanan an anaon evelma.

An eta a anaon ema hanv ar Frans en ur stad peoar, ervaruder trueuse merzhet. Hervez ra ema ervail laon, ema ma pevezal a ra chomm en diaskorn pemant ha anaon ne hano? Hervez ra e lavar ma ema a ra soter-gouez en he bouli pempes arvel a pevez pe a ne? Ar Frans a ra hel gant ervail gwasch ar gwirionez gouzoc'h hanoh ma ema hag e devez ar vro'h hanoh ervail ma ema ervail ma ema ervail ma ema

[illegible] [illegible] [illegible] [

Gambetta, en deus serret eul lerr diwar benn ar vro-hol-mor ha setu penn pesk a lavar el lerr se : « Pa meuper emichan, ra c'hoas a no bet errnet spad ar vro-hol-mor. Ha pemzek eus bet errnet a vezer douget d'ho c'hemerout, avel pa lavarfe-n, evit mar bompen a vrasa ar vro da ober evit he fri hejus vro. Dirac resoun ker brav ha kement na to all da skiant an den ne vezer mui soucket e defiz an dud a religion gr'ar stard. « Doue Doue a zo penn. » Setu ase petra a gredo ma roue ar Prans he unan. En eil lerr a zo eus d'ar roue ar Augusta he hired a zouma evelhen : « Soudis a rpa ra Iroa diwar an Autrou Doue Iesu hag hen ebarz ra ra deus hor c'hasset ra zonne ha ma hag ar re a zo a du gouzoump evit aber ar pez a zo bet great an hor c'hasset en deus evit rann da benn ar pez a ra en he volonte. Ne c'hellan bet roumpe a ra all a pez a zo bet c'hoarvezet : « Ehveus roue ar Prans ne ouan ra ar Prussianed ar vont memet mervelion cargi gant Doue da skarnat ar Frans. Arabat co deza roulegoude en em bompadi en em fougasi re a gement se eme escop Paris. Pell pa d'a ar prophet Isaiat en deus devizet dromp a beri Doue petra a vez great eus ar re pa ne vez ket eus ar roue zantel. Taoiet e vez a gaster hervoet a zudon an Autrou ha stlapet en tan

Gour co. ar Prans e devez mouch a zoudarded ha gortoz a c'hallo en eglis ar Prans mes an dra-se n'a bet zoudi a vez esp'ial ar varlotted e deus gouzoud. An Autrou hag an armou a ra raz mes ne resto bet ouel. Pa a ra gouzoud all Victorded ar Frans da ober brezel da roue ar Prus a en devez gortoz hen ouzoud penap ma zoudo ha tergwez ha roue Pero co devez mezer a gant ma zud a zoug zokou oaspenn eur dousou ha coulz gonde Victorde gant he kamp mil soudard ha tregont c'hanon a c'houzanv var Dariou roue ar Perz, hag en em rentas meurz eus he oll renantiez. Ar memes tra a zo bet gwerzet mezer a vech abaoue. Ma vije bet oll soudarded ar Frans epad ar brezel diwezh benvel ec'h ouzoud ar Prus a dra sur ar Frans n'a dez ja bet collet. Gwir e devije ar Frans cuzet bezañv he armou ha benvez he rabotiou rakoll dimp armou an eil a oa p'ar c'hen an unan zonjhe ez eus daou c'hant mil den, en c'hen a ez eus memes c'hant mil. Mes ar c'hant mil ma a zo oll tud a zo c'hoa ha ne gemerfent ket an donjer ma evit ho gwir vro nag ho c'hrejd stard ez eus eur vech oll gonda hoump hag a ro pred ar vro da vrasa ha da vat ha bez ez eus diwar benvez ha bez ec'h espered e devezo d'gant Doue e plas ar vare-ma pehini a dremen her bohan eur vech ar hag a hado da vihan en eur. An daou c'hant mil oll er c'hoantoù, n'o deus memes a religion e zaoun ar bed ma ec'h a labourat ha oll sormadet ha n'o deus ket calz a levr pe n'o deus memes eur faz hanik er vez da vont ha setu penac'h e deus nemet ar vro hanet vac'h evit ar vro da vont ha setu penac'h e deus nemet

gwellaat'h eus ar pare'hed, war ar douar hag hemañ savetaat moarvat'h hag an dud divar ar menez, hag hervez eus hanes deja, a vez saveet en neñvoar bennak.

Ha, e kreiz e labour meurbet'h a zegouezas eunn dra spontus, marvus hag euzhus tre, marvus'h a oa kement ha ma vije bet lazhet an holl dud hag a oa bet o labourat ar parkeier hag ar vered gant Joseph ha Mari e kreiz hanes tud ewit diwall mare ma vije bet aet da gousket ar pevare dregantad, hag ar vugale da vont da gousket dindan ar gwez pa vije bet ar c'hoad o vont da gregiñ ganto. Ar gouzout diagenvet gwaskerezon ar re faos pa zeuont da gaout ar labourer'h war ho re labour da zeuout ho taolet eus ar prenn eus ho roilhou dre ho gwaskerezon. E kreiz e labour e vez tost pe ziwezh

Ar c'hoarzou marc'had a no bet a vez ouzhpenn tomplou e gallegezh eunn dra evel ar c'hoarzou kreiz. A vez ouzhpenn ez eus bet bet kaset a vez ar c'hadoliz a vez ar c'hoarzou a vez ar c'hoarzou. Daoust d'ar vugale ar vez ouzhpenn ar vez ouzhpenn ar vez ouzhpenn

mancbou. ha ne rou mui nemet langlam. Lonn a rous divar varc'h e Archerik Castel Clisson, hag a neuze ne rous poutrevan ebet.

Pa voue dimiquet var he vele, Frances eil a velas evtal ne zafche mui ac hano. ha ne zonjas mui nemet da bardoni. Pardon a reas d'he eurbouriou pardonn a reas d'he zujidi a zo bet en em savet en he enep. Ancounac'hat a reas an eli ebechou en dro gant da ober a ar Marechal a Rieux hag ben kanvas curatur da Anna ha da Izabel.

Dunna Lommug, Cornmen a reas c'hochen he vele. hag he fedas da ouout nouns eur he zioù verc'h ken a leas minorset.

— Grit, emezhan ma lean ar roue anezho e prec'h, marst na drue Charles da zamet digantho heritach ho zad. Ah! mar em oa gant ar roue diperaer da Lous a Orlean, ar pez a em oa gret nemet abalamour ma voa car din ha ma en em gave enarruntik grit ne gouzo ket ar fazi-ze var gein va bugale. Mar doe Charles da zaoujout peten eur penn dare da servi ha va c'hasi na mo na mezo skoubi Breiz diskuenn gantzo Anna hag Izabel, c'hoi, Rieux hoc'h tad. Obeuzout ar gantouzze c'hu va zad chentil ha difennet-h. Mesoug a ra eur a Vreiz oll, hag evit ann. Pinera oun, ret mui da netra ha punn vras a c'hoantanvan mes e abred e varvan. Gouscoude bolontez Doue bezet great.

Goude bezo comzet evelar, an Itik Frances a reas digan denhan aur follien bareh, goude bezo pedet epad eun hrut pe zaot e tremenas en indro vel eur an nor oc'h ober he testamant. Va testamant ze an histon e deuz ho vizet. A neuze ne felias denhan ouena mui nemet oc'h ho gouffrousur. ha n'en em emelias ken eus a aferoue ar bed-ma.

Evel na felle ket denhan e vije ho zioù verc'h var al leac'h pa varfiche alamanour d'ar zana galoz o divije. ho hristenn hag e choazas eur pennad da zelle ouz ho hanoch evel ma oa dele ker souch anezho en Enn. ha neuze e lavaras dezho zonjalla mui Aui.

Ii, va bugale emezhan abeam eur pennadig a zeaut adarre, ii kenavezo.

Siouas, an divezo kenavezo eo a lavare. An dioa brinzes a vouelo pui o zont ac'hano. Ket en eur gambr all ziouc'h ma edo ho tivoudet gant ne gredent savaret ger na dioa verc'h ket a bele Doue da zaout trues outho.

Pa zonjet debeuta. Setu Izabel o chom evel pa vije mantret eus a zeaz he daoù zorn d'he c'halon en eur lakaat eur gradeu serjus. hag e cozas semplet var he c'hador.

— Petra c'hoarvez ganezh-ta, Izabel? eme Anna o cregi a dro vriad en he c'hoar.

Izabel dre ar zoare a voue kemeret anezhi, a ziscmpla ep dale. ha pa welas Anna glac'harus ail ha bennet en he daoù, e troilias da vrasa ze.

Petra a c'hoarvez ganezh-ta? eme Anna adarre, neuz bez ec'h eus avat dismay, Izabel?

O, eme Izabel en eur gas he dorn d'he c'halon, ann dra bennag am eus clevet o tarvi ma. hag ann hini eur bonn vras. Pedn am eus bet evel ze dela ma mamm d'an hanv. Hon tad a zo bremma ive e kichen hor mamm Anna.

Anna a voue tost dezhi caera neuze ive ampliat. Gant he daoo zorn e creaas en he c'hador evit mui da gana hag evit delc'her var he daoloù.

— Petra! trist eme an demezellez, ma dre-ze ez c'heff ket beza?

Oh ya, emezhi ar brinsez p'eo gour e lavar Izabel.

Kerkent e clejas pemp pe c'hoec'h eur an dud chentil o tont en gambr. Var ho zerc'h e teuas an Arriegou a Lambal, ambilou Guezuno.

Anna a velas dioc'htu e devoa eur gwal zelou da zi dezh, mesconsoude e devoa c'houz eun tamig esperans. Goude bezo kroget dirag ar brinsez zoanng ar Marechal a Rieux a comzas da genta.

Itron an Duzez

Ah, va Doue, eme Anna maintret gant ho glac'har, gour co-ta? Va zad a ema mat?

Ea, en Eus eme an Arriou Guegnen eno an Dul Frances a bed evit ar vicomtez Rieux.

Goude bezo lavaret eu gomz bennag, an dud chentil en em denpas dindan Guegnen epken a jomas da gousoll an Duzez zoanng.

(*Eur gennad all var zerc'hall.*) C. M.

PROMESAOU YANN

Ker magnoun eun beun ha Yann eo ha bonn arvalo oamp bon daou kamaraded-pasbon oamp ive ha mevel a alanzeo-vion or bonz treiz hel, erves ar c'hu-kez. Kemeutue bon anzao a rankan, eur pennad zo eun tenzien eivezomp. Yann zo eul da Repoublikan. na vez mui var dro am eo ha me a garfe kaout gur Rone, me a zale b'd eun reipoun. Bremzo d'ar bloaz nevez anezo zet da velet Yann, rag pell a zo n'on ket bet var he dro. Sonenet oaon bet. Va c'hamarad a voa evel oamp pruzuc a ne nemet bare ha moustachou eur he vizach; pa bokas dre, me gavas en eur c'houchad spilloc'h a voa eun divoc'h. Goudo ar pok karanterun ha reuzeh-ne, Yann a lavaras red zo din ret d'id da galanza hag e anna dezoun. Me gredo oaon o vont da dapa eur banne gwin Spagn pe Voutuel. Chetu Yann o tastre ne ket eur voutaill a zo eno he zouro mes enno unnuk paper.

Va magnoun eme Yann ker serios ha tra va magnoun, ne da ket mad ar bed gaoompo va e bount eo mevelin ar vro ha dre-ze ar vech kenta e vinkin mooc'hoc'h evit bezo deputé, ha chetu amzo ar skrid a embannin.

Darbed e voe din sompla o lavel kement all Yann deputé Yann e Versailli Yann o zavetei ar Frans!!! Kaoeza a rejoe dihalan var eur gador.

— Ya eme Yann-deputé e fell din bezo ha n'ouna ket marloc'h ginaouek eget meur a hini all a vez kaoet dahoud. Chetu amzo va skrid aun oll a droio ganezo, ne peux nemet chelaou. « Tud divar ar meiz, koueziou

ve ungovernmd ha va hrendeur, haverd ne hannemme da tepatr ha a pena het a grua. Pved ma annum deshlamd, ebevre hahe a drave haer a rvaa ena hrua neay da jeach e pab and ear garreg vra e vahr a nede hredd a vaad e hvaa ralvendaa hannemme dreaz ar mear e ne dama ennd ved ar pea a ve haea ma vea pleva dreze'h gwenneg ena hrvaea. Pved ne vaad evidaa e hea ell hanvaea pradvrieaea vendreaea mafeaeze.

— Pvac'h 'haea vaha ehlaeaed e vaad ne pedra hed ena? haea pedra a grada ez h ha ez chanchaa vaaz e vahe?

— Hahe vaha haea pvez ell a haeaz vaaea e haea dazaez'h da grada ha hvahlvaada e vaaed hradet. Ne e vaaa daea ged e dea haaaed ena ol hbeaia ha maeaz e vaaeg hed hea haaiet. Haaa e vaaed vaa aea Eglaeiz hag e vaaa aea chaeaea ar e hargaea pvez daeaeza ar ve a a ha haeaz gaa ar. Hea daea ne vaaea gaahha ha haaed vaaed adaeaea a e haaeg ena e'h. Haaa a vaaed a aeaz ar aez'haaed ha ne veiaf maa aeaped paper. Ne da vaaa, a vaaz ha el aa gaz

— Pvaqaea vaha ez a vaa vahe gaad vaaa?

— Ia vaha haea aea daea ez haea haaaed. Ena vaah dgaaaed a haeaed e ehaeaa aea da maea. Ehlaeaplaea a vaa ag vaadelaeaez aa gaad e'hed ena gaaea aaaed vahe aea haea pramaeiaf daea ha vahe a pvez aea a vaaa vahez ez h haeiaf ipad da aaaa. Hea Ne'h chaha gaaea petra ea a haea da aaaf a aea haea haaed ez ar gaaaea aeaaez haea ar gaaaea a haeiaz ha e'h. pvez ha vaaah aea ehaea, ad a haea a vaaez'h ha aeh eaz aea a aea aez'h ve ha gaada-ez aea pvaehe aeaahe e vahe

— Daaaged'? aaea ez

— Hi ez daaeiz vaha haea ar Repaeblikaaed ell a aaaaed haf vahez aea daaez da haeaed pvez a vaa gaaaed aeaehaea gaaihe hag aaaf ez d aea e'haaaiez pa aaaf ar a ez aea ha pvez haf. Ehez a vaaf ha a pvaaaeaaez daeiha haf ar d'ha pvez aaaea haaf ha hag aae da a aaa a ga a aaaf a hag. Hea ehe gaaf e haea ez daaeiz a haea. Ialaeaeaeaea vaaf ar ez daea. Pved ma aaaea aea haea hag a ne daea a vaa vahaf ez daez haaaed a aaaea ar ez daez haaaf gaaea vaaeaea d aeaaez da haeaa aa ehaea aaaf aea haaea a Pvaaaea ha ehaeiz aea pvaah. Pved e aaaf aaf vaaea ael gaaea hag a a pvaaaea ez haf haea ha aaaaaaiez. Ella vaaf ezdaea e aaaea daez h aaa a ael aaaeaea Haaaea ha daeaea e aaa gaahaf ez pa haaef gaaea haf daaaaaea.

— Ia vaha aaea pvez a gada ar haaaf? Petra ez pa vaaa gaaaaaaed dgaaaea aaa aea aa-ea?

— Na vaaaa haf haaaf? aaea Iaaa ez a daa aaa Ar ez ell a haia aea daf da gada e vaaaeg aaaaa pa ar vaaa aea haea a Pvaaa a aaeyaea a vaaaeg ell paaaaeg ell haaaaiez aa aaaaaf a aaa ar Repaeblika aaaf daez haf haaf h hag aaf a Pvaaa hag aaa ar haaaaiez. Ha gaaea daa a aa daaaaa a-aheaa gaaaf ar ve ar aea da aaaa a haaaa aa aaf ar aaf aea aaaf daaaa aaaea. pa gradaf gaaaf haea, pavah aa ve haf haaaf gaaaf haea? Haaaaea, aea e haaiea ihll aaaaa aea haea da gaaa daaa a. Pved aea aaaaiha haea daaaa aaa haf aaaf aea aaaf aa aea aaaf aea aaaf aea aaaf

gouiepen deus. e lakaleo eur briaeo. em be dre eno digares da strefia ha d'ober eur c horn-bond eus va fri , ma n eo ket avoalc h, en em lakaa da c hromolat oh ! oh ! oh ! oh ! oh bag e skofen var aon daol gant var c'hounit goat Kred ac'hanon ar pabor e vann clouea ar republikaned

— Mes, Yann. eme ve, ma ve red did ive ober eur bretzegen. petra raflet ?

— E-feiz, eme Yann, a vean lakaat nec'het, kement eo ne da ket da gredi pennoa kement hini a ia d'ar gambra deuffe da lugnat er ribot, dre aman anu dud-se a zo ranet o euz deo evit bo lakaat da devel. e Versailh e teuont da vesa mui evel pesked d'ano eil. mar bez red prneg. e prezegin Mont a rann goustal var-zu ar gador eno eur frotta va moustachou hag aon oll a lavaro chetu avad eur goat ! Digouezet er r hoi e livirio Aotronez a oberte a zo euno dra gaer dre ze e kemeran ai riberte da laskones deoc'h hag e raffen evel ki ano Aotrou a droas he lost elenc n he c'binou. C'hoaca a raffe, lreuz a raffe ive kaset e veun er menz eus ar gador hag aon deus varlerc h e skrifco d'am elektouriou hag e lakafen var aon oll gazetennou n eus mui liberte ebet e Frans Ar Barzaned a deuffe da vesa aot ganen ha lakeat e ven da Brezihout ar Republik.

— E-leal eme va mignoun Yann. kredi a rann ac'hanoi rag Gambetta he unan n en deuz great nemet evel-se evit beza bradet. Mes perak noon pa lavaret ar virionez var nin eo red aorvicha Doua, eo red kaout Berri pemp pa mann ar gour ganthan, eo red labourat evit gouout hara

— Me gred. eme Yann ema ar virionez ganez. mes ar virionez a zo kaaaïn, n'em beffe nooes abet ha gonde oh, me zo Republikan par, sevel gant ar virionez a ve mont a enep va c'houstiana.

— Mad. eme ve kenavezo, me a rafe ive enep va c'houstiana o vout gant tud n eus nemet geaer noet enn bo ginou, klask mouraout e leac'h ma kiri, ne het me a laka da hano o kelenn ar voterez. I. W

Divarbenn hiniennou eus ar re na het lakaat epad diapac'h Paris.

D'an 9 a vis mae, an Tad Caubert a aerife evelan

« Na ouzon ket petra a ra din ema deoc'h eus a vadelez an Aotrou Doue Emichana eo ez i muiet nnoc'h da vean nec'het ganhon o lakaat deoc'h ema Doue ain ganz he pardonnein e creiz ho zroubulliou evit réi nera dezho. Hopein ar sicour-ze a ro Doue d'an ene ne vir ket oc'h an natur d en em gaout gueiloc'h eget ebre peder moger evelen. Kementse a ro din aclear na ellet na dea ket va nera calon ac'hanon vo unan. hag e pean cruguecat Doue, an hini a ro pep mad Ar pez e ro nera d'an ene eu troubulliou, eo aongi ouez e carantez Doue enilomp.

Nag a vercha n en deuz-hen ac'roet deomp eus he garantez pa zanjomp eelso a zero? Kementse a ro ive dilanu e Providans Doue, a zo ato madelezus, ha pa ve calet da velet en hor c'henver Rak Doue pehini en leo tad hag hor c'har a glask ato mad hon ree pa zigas deomp eur bean benoak "honn en deus d'hor pared. d'hor gueilaat ha da ober deomp dipenezout en eurusdet an Env Pa velet ar virionez-ze dre ar foz ne gaver mui leun ampoul elet esperou a ree n enep an esperans, hag e pounier da pedi'c'het da hat ev, enoll ar c'hras da chom dichal ha n eo ein dalenn ofre damanu houe Ober a ran va gallout evit sacat don em c'haion ar zurionezou pere a digor an ene hag he mog e pep leac'h hag e pep amzer Providans Doue a zo ker burzudus, hag a voar dout a bean euz ar pez a fell dezhi dre ar pez a ra bije messe soujet enhan Pa gaf deomp e vez collet oll, nense Doue en em zishuez, evit diskuez deomp an diconp fiaiout nemet enhan epken. Pet gueeh n on eus-nn ket gnelet an dra-ze elouez an troubullou a zigouez Lor stang er Vaez? Pedi evidon »

D'an 6 a vas an Tad da Dougy a scrife d'he c'hoar. d'he voereb ha d he vam nouzon. lenn a flaiias, ep aoun ebet. n en em glem eus a petra,

« Ine h pesk oon. emezhan absoue an 3 a vbrel, n em eus bet poan ebet Mad oar ouzon ha n en em eoaoun tam Boazet mad oun dioc'h hora ar prizon ha eouaket c'hoag a ran em honor Me gaf din-oun diencrez ha contant a volonlez Doue »

« An 4 a van, an Tad Caubert a gouz eut eur minisir euz or stadou unanet a oa dreat d'he velet « Evit doare. emezhan unan bennak eus va annoudegez en deus comzet ac'hanon dezhan hag eo deus da c'houlen kelou eus va tec'hed ha da velet ha me am eux iaoa eus eaa dra bennak. »

Eur pennad all diarzafoc'h C M

An autron Notrel, eaeob a Gemper, a veso sacret Dissol á eus a vis c'huevrer hag a zigouezo e Kemper, evit en em lacat e peun he Escopti d'ar zoo 15 eus ar mis.

Ar profet eus ar Finister en deus dinclerict e vez difennet ar chase en departamant-ma adaleg an deis kenta a vis c'huevrer

---

Erver ar c'hastelaouiou a veso eur c hencours a chatal lard. e Montroulez. d'an 20 a vis c'huevrer

E caera Landerne. dioc'h ma levenez, e lie bea ermouiet eul luden euz an dispac'herieu condaonet d'ar prizon.

LEVR. BUGALE MARI

Gant an Aotrou Chaffon. Chaloun a Zant Briec.

Mouiiet evit an eil gueeh. ha cala cacroc'h he dia zioc'h evit ar vech kenta.

Ar Gerant An DE KERANGAL.

Kemper. moullet gand Ar. Da Kerangal, Mouller an Escopti.

DEIZIADOR 10 C'HEVERER 1873. N° 367. EIZVET BLOAVEZ.

FEIZ HA BREIZ,

KELOU A BEP BRO, HA KENTELIOU VAR BEP TRA,

Diguset bep sul da gemeat Christen a gomz ar brezounek.

CONDITIONOL EVIT CAOUT AR GAZETEN

Evit ar *Finisterr*, Costez-an-Nord hag ar Morbihan evit eur bloaz dous sconet, eur c'hanc'h mâz, pevarzec real.

An Abonnement a dle bemn gouet arvoug eunvet eur gazetenn.

An hini ne reps ket en dro ar c'henta cazetenn a vezo gouet ma ne echu he abonnamant, a ho cemerrerl evit abonnet a nevez.

An abonnament a gemerer e ti an Autrou an Kerangal, meutier an Exopti, en ar Gigeres n° 12. e Kemper.

D'an Autrou an Kanourt eplen a rleer adressi ar pannanchou ha kemend a zell ac'h zerrich ar Gazetenn.

Ar mandou dastaget ar Gazetenn a dleer da adressi d'an Autrou MORVAN eplen.

ALI.

Pell a reomp ar re so varlec'h gant pesanant ar gazetenn, da gaout aonch e teomp ep dale renta hur c'hoachou evel jurnal, hag en eus nom e ve diguset deomp ar c'henta sonter ar pez a dleer Renerien ar post e vezo en em zavet a enep ar moiennou ou deus aonch da implija evit rei da c'houzout da bep unan ar pez a dle e teo red deomp ivel ar moiennou se e gouiaz, hag eve red deomp acrsia da bephini, ar pez e ve eul labour hag una diapign bras meurbet evidomp.

KEMPER, *10 C'hanerer 1873*

An Doctor Morvan adreset.

Rener Feiz-ha-Breiz en deus diguset deomp eur pioch pakat paper adreset dezhan gant an Autrou Morvan, ar Medesan depaset

Er pakat-se (a so poet evithan sevi real nemet daou vennag er post. an eus cavet e barc'h Iolfico varougant, folliennou a bez. An Autrou Morvan a c'houleo ma vezo pakeat ar pez so enlio er gazetenn vrezonek, evel respont da eur pennad scrit a zo, emezhan, adreuet dezhan. An Autrou Morvan a goma eus ar gaer a ro al lezen dezhan, ha ravaiet a ra an eus an servicho ant ar gaer-se ouit contragn lacat he scrit er gazetenn

A dra sur an doctor bras-se na anavez het ai lezen en deus c'hoant da lacat a da gaethan, rak ma en divije he anvezet, en divije gouzet ivo

1° Evit contragn lacat eur pennad scrit en eur gazetenn, eo red en em adressi d'ar Jurnal a zo carget da respont eno ar gazetenn ha ne bet da eur rener (redacteur pelron) ne respont ha c'hoas na respont ket da gentaj) nemet eno ar pennadou scrit ainet gaethan, hag ano ne bet ar renerien so en dou scrifet ar pennad scrit a zo e hoant da respont dezhan.

2° Ar gaer da respont da eur scrit en deus he dermen evit akuer, ne c'haller ket, var digarez respont da eur pennad scrit, an eus lacat da respont da gemeat scrit al en defe, a bell pe a dost, eun benveglugez bennak gant ar scrit ma responter dezhan, evel ma ra ama an Aotrou Morvan, hag evel ma vezo gouzet divamanc'h.

3° Ar Jurnal en deus gaer da refus lacat ar gazetenn eur respont hag a damal ind all astregel ar re e deus great ar scrit ma responter dezhan, ar pez a ra ama c'houz e Aotrou Morvan

4° N'eo dipennet e neb mac'h e c'halle an hini a dak re all ha n eo deut ket marc'hatet evit en em zervichout a gemmoa goloet evit gouel-vrudi ha tamal e gnoa, n e halle dre al lezen contraign ar re ma en deus great drouk dezho da vonet a nevez dirak ho dispign he genta scrit-goaliou, astennet gaethan n'eus ket pegeet etc.

Ma ne voar an doctor gouzouk netra eno an dra-ma, ni on ens pell ker avoue h evit hen deski. Rez'on defe la peder rezon vad, ep gouzout a vezo a hini ebl da refus dezhan ar pez a c'houlen ha da ober fae var he c'hourdroumm Mes pa fell d'an Aotrou Morvan bezo zouzvezet, mad ra vezo distouezet pe ra ha padelezmp mont aler oc'h ar re zo zamallet gaethan en he scrit. (an Aotrou doctor a respouto gaeromp, evit an aotrou, eur a gementsel e roump dezhan a volonte vad ac pez on vije kel servichet dezhan clask enout digarezomp dre gontragn. N'eo devezo avad he c houlen nemet en douze hag er mare ma cavimp derezt. An. ar Kerangal.

Comz a reomp er sarun all eur ai lezen e dou c'hoant an dud diles da lacat dougen evit contragn ann oll rugale da vont d ar scol ober scol dezho evit netra, hag ho scolin dre vistri ha meiterzed laik, ep conis dezho nag a Zoue nag a religion. Lavaret a reomp ive ez eus cals a vistri hag a vestrezed scol hag a zo christenien vad dezho da vezo instrui Hogen ar re-ma, evez me-

[illegible] [illegible] [illegible] [

[illegible] Jesus-Christ [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [

mann Jall hag a roe hema da lacat er pod, hag en dro a ou great. Petra a lavaré-hu eus an trouc brao-ze ? N'en het dies d'an dispac herien caout ar gounit eveiné

En derrez se me a voue counnar avoalc'h ouzu Ar re zu, ar vorsaol euz ar mission a ielle dezho kemeret ho armou evit ya dilen po evit sujeta ho gouou d'am enebourssen. Meur a rech ar re-ma a glasfed discarga ho c'hanou varo bon va gelver a reant an tad Bougre Pautle m'am bije eur c'hallout vras var ar re zu e vije het sur eur c'hrogad bennak

Erlin an dispac herien a voue ar vintri dro ma creske ato ho bandennou ha ma en em gemerent muioc'h mui oc'h hor c'hourrachou hag hor missionou oc'h hon hanpatou a c'houlouderent oc'h hor minored a lakeat var ar pare. oc'h hon tamek pas a lamont digamcomp Me a velaz eun devez lamet digantben ar peurg a reserien hag a terviche din da ren ti ar re lor Na felle dezho mui e vije renet an tiar gant eur balak Nemet hor superioret ann c'hasse da ober-ti Meurs nienc'h en emaoun eur minuz bennak zo Lavaret a ra deoc'h d'ezatoc'h eur gir bennak divar he zro

Emaoun o c'hortoz ma vezo red d'an tad Dubois, superiol ar mission Kentael evel he dro A breur Isaac Guillerm euz a Pulpoal a zo eat da Zanzibar c'huec'h all hag hen. An tad Jaara ar Bouzec a zalc'h mad ato a Bourbon hen mad eo. hem eidroue hen nebeut oc'h en emel euz a ziervou ar vro, ma lez non enebourssen muchan e peoc'h.

An dispac'h en deus great drouk da ouez Bourbon e'hoaz a kent an. An autrou Leuzeux o velet ar fiezz a an er vro, ne deomp mui var hon rad ha seiz stambouc'hed an aferiou Ar fardennou dispac herien, counnar enho a zo commanet da bilia. ha t ar Procureur-jeneral a zo bet devet gant petra ? E vrezz an tourmach'h, eur zac'hat a zek mil fur a zo bet savet

Pa voe maro an Aotrou n Escop Manpoint ne oa ne net-te a vezz ha goalc'h evit mirel na vije kanvet eun escob all. Esper on eus gouzoude da velet ep dale eun escop all e Sant Denis

Setu aze petra co ar republicanet vad-ze Sclear eo ez eo ar religion a fell dezho da zistroja hag evit se e cafent en em ziuber euz an oll velenn varloc'h en escop. Kement a garfent da gaout eo unan bennag evit an enterrmachou. Ar bobl paour a zo kompliet gaou-cho en eun doare ne divezza Promesi a reont dezhan eur religion ha ne het eur religion beleien eo e vezo, mes eur religion a galon

Na c'hellan het mirel oc'h ar c'hrant a deu din da verza deoc'h ama anan rei ar prezegennou ti-mplen gant pere a toullout ar c'hunsonerien. Eur gear a zo ama hag a fell dezhan lacat ha gourvrois da rei ho mennosi dezhan evit ar c'houncil jeneral.

Sitoianed,

— Eur hanac doar, mar deo ho maoiliz !

— Ha dezhan doar evit hen mi.

— Na glaskit het, sitoianed hur, ho carter, coulz Ozour a en deus het a zour !' Chouzit ac'hanon me, ha me a lacai ezenennou da zevel e kemeul ouzo a zo en beuchou !

— Hourrah ! an dra mad avad !

— Een tamek scierjen sitoianed hor zon eo.

— Cas dezhan gouiou !

— E, crez an anantevved cantved, cantved ar sclerijen, coulz Ozour a zo en devalijen Ho pelsen en a fell dezho ho seiz'hor ato en devalijen Tevvalijen defot gouezeget entanjou an dour tenta gen an dent, tevvalijen ar c'hroc'hen. C'houzit o defe d'ho Konket ato da ho me a garfe ho kanet guenn. Me a za e ho sclerast gant gear, me a za da rei deoc'h dek sclerijenn, ha soken mar fell deoc'h en Catedral. Er Catedral-te avad e vezo great reiljou ar galon, ha beleg ebet, ar veleien d'am raon !

Erlin red eo reg an dent hag an dour

Perag al lour en em gouezh ha ne dant en he-zelep doare ma ho guelomp o vale varan dezo ? Kar l'abou en deus great an dra-ze a Pap Gregor Red eo e tenfe ar vouezegez da chenna ar pez en deus great ar Pap-ez. ha ni a za da velet ha na e bell bet lazet La, mar kavit ra ho monezioa din me bromet deoc'h e rin va oll gallond evit lacat ar vouezegez da vont var gresk hag evit lacat al lour hemdez da zevel da e huec'h heur dioc'h an noz, ha da gazet da e huec'h heur dioc'h ar mintin.

Hourrah ! hipp hipp hourrah

— An dra-ze dres an red deomp C'hui hoc'h anaut !

Ah va Done red en din lavaret e hoas deoc'h e Bourbon an oll o deuz avoalc'h ha re euz an tavs-ze en eus great epad ar bloaz-ma eus ar Republik Fall ez a ar stad mar zo d'ho velet oc'h echuo en e bezzer kat padout evelse Perag an Aotrou Thiers ne zigas het mui unan bennak da douza fromez ar retenn-se e c'halver Republik, hag a lougeur kemeul ?

A. L.

AR GAMALIEL.

Ed Londra

AR PRANSEZ.

Dont a ra ets nan nos har ano dud e tet var nen o chelaou kelennadurez hor Zalver Jesus n helle ket anhounec'haat ar pez a zavarna he unan kanklt da genta rouantelez Doue hag ouspenn e vran roet deoc'h dan traou bennez d'ar vuez. Goude bez marvet dan croaz ede e vont da vagn ar c'horfoz euz deuet en ar maro *Et in die resurrectionis ejus a tempore apparebat* C'hui a ro dezho ho hoard d'ar pred guella. Pa deuaz eta he chenel da lavaret dezhan abardaoz a ra divezh ro Just unan deuz-man da vont kuit eus ma prenist bars ar c'heriadennou divar-dro, Jesus a zispouniaz an oll evoun ebet e saffent ac'halou rak dezho hec'h-unan pondra da brija. Dreuzp neuze, emeu ebestel da brema bara evit dasc'hant dinor ar c'hant hag e reinp dezho da zibri. Jesus a

[illegible]

[illegible]

[illegible]

gwar nevez evit chom enubi a zavas evithan he unan eur skouden gwer ha dudiau ar gilierien a arpe he skouden e reas ishaat anv dinouzek pamet e pemp anv ebestel e don dastumet anv sammou bara eiz a roa chomet var ferc'h ar bobl fiselet a re gwade dil regiment en hor souezet ar joaovien hor unan gant ar barn burzudus peo guir e zavrent ann eil d'egile hema kredabl eo ar poufet-bras a dle dont er bed. I W

BRETTIK.

XI

Gwallon Gueguen goude bezа discuriet da Anna a Vreiz e vos marv he zad a lavare dezhi en eur zisklerr dezhi ar gwirió

— Na vadeiz ket, Iroa kemerit aheer dioc'h hoc Zaiver gouzanvet evidilian gant pasianted ha nerz calon. Brema zukea pe ger posubles bennak ma re deoc'h, dishoest ho cuntach d'ho sujet evit na gollfoc'h ket an esperans da zavetes liberz ahanomour ma zeo coerzet ar c'hallout eive daoulagad var hugre Gwir ou dre oc'h vad, ne d'oc'h c'houz nemet eur beget mes dre ho skuat a zoc'h masoned ar gwir c'h En em zisklerzit ar pez ma zoc'h en em sasurtet ar c'hrag ar re o deuz ho kuelet a doat, dishoest oc'h eus pesk a vad c'h evidoc'h da vrema moaang ez vefoc'h en eurvezh Breiz N'en em ,ali ket Iroa ha Duk'es, pedit?

— Ia pesomp, emezi Anna. Sec'h a rann ho daolou, mes gwelet a rent var ho bizach pe gwir brao ez ho glac'har

Anna a Vreiz a c'hoarvezas ho c'hoar vras a voa en em denoet er penn ar gambr hag a voa ez eis pell etre daouarn he dremmelier hag e boulmjont ho diou da bedi Ar bedenn a zo nerz d'an ene dreist oll pa vez ankenvet. Pa a devoa pedet an diou visorer a gavaz ho glac'har goupleat Lacq a rez dezho e vez engleo etre ho rusoù hag hor ho zad ha meur a vech e vezent klevet a lavarel goudeze « Na dre-zo a bloch d'am zad skuiet em gwa a roa va zad ho vemoet dre. »

Goude ma voar beilet Frañsez en eur ma Carmez, e Nizonet eleac'h ma en doa gouleuet bezа Izabel e kichen ha c'hreg kenta Mac'harid a Vreiz Anna en em breparas d'en em lakat e penn ar C'honsei a voa gallet d'en em gwelet e zaoc'h an eur nevez

— Prest kea Anna, a lavare Izabel kenvreur ha tra a vez c'h e roer amzer dezhi da soñjal d'hom tad. Oh! ma me ao curun ne d'ean ket Duk'es a Vreiz!

Eur e kemeret spered o vezа croget e Nizonet. Anna hag Izabel a voue great dezho en em bellaat ac'hano evit eur pennad Moost a rejont da gaer Guerand hag e vezent digemerret ewo gant ar brasa anoredigez

A vac'h ouzh zad d'ma voue red da Anna rei digemer da ganaouet Charles eta Dont a reant abere ho meaz evit rei dezhi da c'houzout pegement e kemere pere ac'ho glac'har ha dusclera dezhi he venerzon. Sioaz! dre ar memozion-ze ar brasaet kez ne vele nemet re sclear ac'h belle nemeur esperout bezа e peoc'h. Charlez a Frañs, var digarez ma oa eat tout a ganouge da Anna a Vreiz bezа ho c'hulaiier eleac'h an kuz a voa ket chouzet gant he zad ha kementse emezhan zhalamour ma ra devoa muioc'h a c'harout evit he dilez, eget ema dijenti Ouspen-zo e verke c'hoaz memorion all ha ne zervent ket oc'h ar brasaet eta Duk'es a Vreiz

Pa voa en ar ganaouet kuit Anna a reas d'he c'hambr evit ma ema ardent divar he zro he strafuilh hag he encrez. Skeudi a rea oc'h eur preurat da zellet oc'h ar memez. Ar blijadur diwezhat a gave var ar maez a roa avi d'ho ene ha caret e divije credi ho zaoa neiz oc'h difiñ diskler unan eur he mistero. Goudeze e vez hanv dioutha ar soñjou dudiuz ac evit soñjal a zevri petra a raje en t savetes he liorz a roa gourdroñsat da vezа skoubet gant an estren.

Anna ez ha ne devoa nemet truez vloaz ne devoa ket a zanzer evel ar merc'hed zaoang all. da lakat ho speret da zonjal e brederiadou hag e traou a neiza, ha mar teuc averhoa dezhi eur zonch hennag evelse, her c'hase buan kuit hag hen rebecha dezhi he unan evel ema dra dianzav.

Epad ma soñje bezma en he *fresnest*, eta hi o clevet eur vouez isaouen o lavaret a dra ha c'hen

— Oc'h avetal e petra emaoc'h azeza, Iroa Anna?

— O soñjal ez emaoan, ma ket oc'h avetal ema ar brasaet en eur zisklerr oc'h an Iroa a Laval e devoa c'houzet outhi Hag ep lavaret ken ez eas d'ar poan all eus ar gambr da gaout he c'hoar Izabel a ma oc'h ober eun tam laboud a zezha dezhi diou eus ho demezelez.

Kemeret ec'h ez ros ket sñer an Iroa a Laval hag ep ober van eus ar mia trenq a rea ar brasaet zoanak, e lavaras c'hoaz

— Soñjal a rit, Iroa, ez ho sujdi a zo ker zeuzedik, kementse a zisklerz ho calon vad. Gouzoude, ma carfac'h ar vretel disleal ha gare-zo a echuas ep dale

Anna a daolas eur zell trenz var an Iroa a Laval, ar c'hoarmerer avad a lavare ato

An Aotrou Albret, an dijenti nebeu a c'houlou ato ho torn Ho tad, en he zanzer divezh an doa enoù lavaret ho prometet dezhan, hen ra deuz zezet ho eulaior a zalc'h birio pisa ho tad), ha hen en defe ep dale. zezet ho sujdi, ma carfac'h

— Red e vo dezhan da genta chout va zanet-me, emezi Anna o sevel zouzu he fenn

— Ha c'hoar va Iroa a rolo ac'h zezet. ma zonch-fiet pe ger goest eo ar c'hoat a fleuhsoer d'ho tifen ha da zifen ho kuirion a zerp ar prins distuel e zat en brezma he zonn evit pata ho curunen.

— Va gwiriou? Me ho difenno va unan Iroa va gouarnerez, hag evit an dra-ze e em hemo ket a zanv da tiflezi da eur prim hag a zo cet avoalc'h evit hem dioc vech tud din.

— Ar dimizi-ze a zisplich deoc'h abalamour na zeo Albret cals cosoc'h evidoc'h. Ah ! Itron Anna ne ouzoc'h-hu ket ar brasaed ne zimezont ket alies d'ar re a blich dezho.

— Mar d'eo an dra-ze ar c'hustum, me n'hen leuilin ket, setu eno, rak me ne vezin ket dimezet en despet dio, na va c'hoar ken pehent.

Ar c'hountereza a davas, mes Anna a lavaras c'hoas

— E gwirionez, Itron, c'hui zo eur vaz-velan eus ar re genta evit ho preur caer. Edon c'hoaz oc'h an hanton pa deuje'h da glask karai va zad da rei he c'her d'an dijentil Albret evit ma vije eun den Dug a Vreiz.

Ia-da, caer e ve gwelet kerniaen Breiz, goude bezа bet var benn nobl va zad, o coeza var benn-marmouz ar mourlivet Alan Albret.

— An oll brinsed a o deus pa genedi na ment ho tad. hag eux a gement a glask lakat caout ho loru. n'eus nimm hag a dosiale outhau. Rad e vezo gouscoude deoc'h ober ho choas. G. M.

(Eur pennad all eur vech all)

KRENEL.

Aotrou Arc'hesсop Sens eo en deus sacret an aotrou Nouvel escop a Gemper an aotrou de Calan a zo eat evit ar sacrez d'ar Pierre-qui-vire, hag ive an aotrou Vicomte de la Houssaye.

Serfi a rer eux a Rom: Torlejou ha menozion difela enebourien an iliz a dlool ar stratuni dre ar vro oll. Tud va an itali a zo en aonn rak goaligner an eur. Goumout a reont ez eo bet goudrouzet ar vro eux ar goaligner-ze, ha cridi a reont e commansont zoken da hoem varnho o valet an tan gnall oc'h ober disrouch e kement a lec'hiou, clenvejou bras o nevez o cregi, hag an annuncgez eviz a grigo a vrema meur a diad tud.

Lavaret a rer ez eus bamo da greski rad Roscoff. ha d'hen lacat e doare da rei eun aber d'ai hag mare'hadour ha re all.

Ar mare'hol eus an Alsas, a zo hirio eiz daouzen ar Prus o don en eun glorat etrezeg da zerou pealdu da rei eu eun taol d'ar brusianed ar pez a vanker dezho. Ar zonedi-ze a zo bet douget oc'houdevez d'an oll vare'hed eux ar Prus hag an Alamvoin eux ar e hazetennou a ro souten d'ar memes-ze rag gwelet ara penn a guella ar Frans dienkrt eux ar prusianed.

Bar zeiz eiz ar miz-mui zo-ral brezoneg eus ar c'hoaz e zeiz ar hag evit ar mare'hed. e Kemperle

PRIS AN ED.

KEMPER. — 5 C'hwevrer		POUL-D'ARZ — 4 C'hwevrer	
Pris an dasc'e hanter hir		*Pris an dasc'e c'hanter hir.*	
Gwinis	29 lur. 38 c.	Gwinis	30 lur. «« c.
Segal	17 ur. 30 c.	Segal	17 ur. 30 c.
Eiz	16 lur. «« c.	Eiz	16 ur. 25 c.
Ed-du	16 ur. 21 c.	Ed-du	16 lur. 66 c.
Kerc'h	16 lur. 80 c.	Kerc'h	18 ur. «« c.
Avalou douar	7 ur. «« c.	Avalou douar	6 lur. 50 c.

HENT HOUARN.

Da ho hunt e dibab hag e digouez an c'hirri ebn.

O VONT A LANDERNE VARZO NAONED.

	kuik trein.	pl. trein.	trein trein.	peuri trein.
Landerne	« «	6 35ᵐⁿ	14 ««	8 30
Dirinon.	« «	6 56	1 26	8 42
Daoulas	« «	7 07	1 46	8 56
Hanvec.	« «	7 23	2 ««	9 14
Quimerc'h.	« «	7 39	2 21	9 49
Castellin.	« «	10 03	2 54	9 89
Quemeneven	« «	10 28	3 20	9 59
Kemper	6 30	10 58	4 45	10 23
Rosporden	7 05	11 32	5 24	10 48
Bannalec	7 21	11 48	5 41	« ««
Kemperle	7 46	12 11	6 06	« ««
Lorient	8 19	1 08	7 05	« ««
Neomet	« «	6 51	« ««	« ««

O TONT EUS AN HANVEC VARZO LANDERNE.

Nauned.	« «	« «	6 10ᵐⁿ	« «
Lorient	« «	8 20	12 10	6 03ᵐⁿ
Kemperle	« «	9 12	12 49	6 49
Bannalec	« «	9 28	1 11	7 13
Rosperden.	« «	9 46	1 28	7 31
Kemper	5 30	10 12	2 02	8 18
Quemeneven	5 «	« «	2 27	8 37
Castellin.	5 30	« «	2 53	9 06
Quimerc'h.	6 05	« «	3 16	9 33
Hanvec	7 21	« «	3 33	9 52
Daoulas.	7 38	« «	3 48	10 08
Dirinon	7 58	« «	4 04	10 25
Landerne.	8 17	« «	4 20	10 43

LEVR BUGALE MARI

GANT AN AOTROU CHATTON, Chaloni a Zant Briec.

Moulet evit an eil gueah, ha cals caerne'h ha difazoc'h evit ar vech kenta.

HISTOR BREIZ

Gant A de M

A zo moullet evit an trede gueah.

An dud diver ar meaz o gav ar levr-ze kentelhou caer divar benn ar pez zo tremenet en ho bro.

Al Levr-ze a gaver er braz eux an tiez a verzet Levrion enbo.

Ar Gerant AR DE KERANGAL.

Kemper moullet gant Ar De Kerangal. Moullor an Eveoh.

Disadorn 17 C'houevrer 1878. N° 348. Eizvet Bloaved.

FEIZ HA BREIZ,

KELOU A BEP BRO, HA KENTELIOU VAR BEP TRA,

Digaset bep sul da gement Christien a gemz ar brezounek.

CONDITIONOU EVIT CAOUT AR GAZETEN

Evit ar Finister. Costez-an-Nord hag ar Morbihan evit eur bloaz daou scoual evit c'hwec'h miz, pevarzec real

An Abonnament a dle bout gant arzog ceaut ar gazeten.

Ia hon eus lazet an dra ar c'henta cantved a vezo gouzo ma zo echu he abonn ar. a ia caulderet evel abaud a zevel.

An abonnamant a gemerer e ti an Aotrou an Kerangal, moulier an Eveché, en ar Gigeres, n° 48, e Kemper,
D'an Aotrou an Kerangal epken e vezer adressi ar peannchou ha kement a zell oc'h ar servich ar Gazeten.

Ar scripou da lacat ar Gazeten a dlear da adressi d'an Aotrou MORVAN, epken.

A LI

Pidi a rer ar re ne fell ket dezho dele'cher keo ar gazeten, da gaout aoncb e tleont digas en deo ar gemz folien a resevont, goude ma ve echu ho abonnament N'ho deus nemet scrifa var gein ar vandeu ar ger *refuse* ha sina, ha neuze he vo d'ar factour pehini he digas deomp en dro, hag an hini he refus n en deus mui ebet evit kenderuse.

Arabat eu e rafet evel hiniennou, a ves pedrek dez, ger mui hag ouspen da dremen goude ma eo echu ho blaz vez abars relun. Ez eo guzzoul vat gale a ra an dra-ze dun tam mad a vrud deomp en eur bloaz.

KEMPER 17 C'hwevrer 1878

Ensor an Aotrou Nouvel Escop a Gemper, hag a Leon.

17 c'hwevrer 1878.

Eur pennad scrit, tenpet eun a Sicun Religius Sene, a vark ar pez so tremenet a *Pierre-qui-Vire* (Mean-a-dro) evit ensor hon Escop nevez. Ne hir eo ar pennad scrit-se evit ma ben lacafen oll e brezonek lacat a ra epken eun d'errabat noezhan.

Biscoaz, eme ar scrifagner, n'en deo bet gouzet e Pierre-qui-Vire hor c'hrec'hta evel an eun gouzet bremn, hag an deus kement teneret hor c'halon. Fe diaveaz evit gwir a ra netra hag a denje ar zell ar guez a so nozz, ma ket gouzo ho scourrou gant ar rou evel ma vezont ar gouav ha ne ket deut c'houz hen nebeut enbo deuzo an nevez amzer. Res mar deus ranv var an douar, en Env ez eus gouel. Digas a ra deomp eun amzer vrao ha clouar var vad ha sclerijen.

Ama ar scrifagner a ve ka dam e tam penaoz on kempennet ha cacreet ar chapel, ar gouent, ar mogerion diavaz, ar pilaron en diabarz. Gouzet a reot skendeuzou pe taolennou, gant eur ger scrifet diadzo pephini anezho evit diskuez petra a sinifient. En dibarz e velet skendeunou ar c'helonou saer a Jesus hag a Vari, an tad santel ar Pap, pastor an oll bastored, re zanl Savinien kenta Escop Sens, sant Corentin kenta Escop Kemper, sant Yo ha zanvez zulit patronet catedra Nevez hag an Iliun-Varia-a-Lourd evit Escop Tarb. Neuze edo sant Benezet, an hini en deus savet an ara ma vez en eun laket an Aotrou Nouvel enhan sant Anselm, an hini en doa kemeret evit he zanl paeron, ha sant Bernard eun doctor braz ve eus an ura-ze.

Da nav heur paster e tibiaskas ar brocesion en eur gana ar *Benedictus* Er penn arzog edo ar renac'h goudeze ar veleien hag en ho zouez an tad Borer, Superior Pantigny nemze an tad Edmond, abad ar Premontreed, neuze an aotrou Nouvel escop Nevez hag escop Tarb, nemz a bep un dezhan goudeze arc'hescop Sens an hini a dlie sarri an Escop nevez Evit Kemper ez ea pevar belek, an Aotrou Calan daou ar chaloniet, an Aotrounez Vicomte hag Urbain chaloniet a henor hag an Aotrou Lucas eun a Vrest Eur a Roazon ea tri belelek personou an Oll-zent ha person Sant-Albin, bet ho daou curet diadzo an aotrou Nouvel, hag an Aotrou Bourdon.

Pierre-qui-Vire n'en deus ket gouzet alies eun ingroez tod evel a zo en eno en devez ze Tud a vandennou a zo deut eun a reur a bell divardro ha pareziou a bez a zo deu ho beleien en ho fenn. Ar chapel hag an diabarz eun ar mogerion a zo calz ro vian, hag eun niver bras a vo red dezho choun er meas dirag ar gouent. Bez e voa eno tod a bep renk pobl ha noblans.

Kenta a c'houlennet digant an Escop nevez eo al le Ober a ra dirak Doue a le da vea Ilel da Zant Per, d'an ilis santel a Rom, d'ar Pab Ober a ra al le da vi ret ha da lacat miret reglennou an iliz, ha da stourm oc'h an herezion Setu eno ar gentel a ro an ilis d'ar bed ha setu eno pelec'h ema he marc Ar beleg a ra al le da zont oc'h he escop, hag an Escop d'he dro a ra al

Digitized by Google

lo da ren- oc'h an tad santel ar Pap, hag ar renadigaeze co a ra norz an dis

Goude a lo o deo an examen. An Escop a zo o sacri a c'houlen digan an escop nevez hag hen a fell dezhan reizia he voez ervez ar reglennou roet gant ar sentier sacr gant an autou santel gant ar Pabel, hag hen o fell dezhan sonji ha desk d'ar re all sonji oc'h Sant Per hera ha desk d'ar re all beza glan, renzet e pep tra humbl gouzanvas trugarezin ha madeleza. Da bephini eta ar goulennou-ze an escob nevez a respont

— Ia, fallon, a ra din hen ober!

An escop zo o sacri a lavar neuze Doue ra roi deoc'h an oll grasou-ze, ra ho miro ha ra roi nerz deoc'h en he vadelez.

Neuze e c'houlenner adarre outhan hag hen a gred en Drendet Santel, e unap Doue en em e breiz deo, en Iis ha ne dalv nemetho a zo gui rou santel ha katolik.

Hag e respont Ia, credi a ran.

« Doue ra greseo ar feiz entoc'h eme an escop a zo o sacri »

Goudeze an escop nevez en em asten var he benoa var an douar, ejal ma caner an litanion Goudeze e zo var he zremdin An escop a zo o sacri hag an daou escob a zo oc'h he gasta a laca ho daouarn var he benn en eur lavarel *Accipe spiritum sanctum*, reseut ar Speret-Santel en he reunder

Neuze e laker eur vanden tedan a lina guenn en dro d'he benn Goudeze e laker oleo sacr oc'h ho benn hag oc'h he douarn Lacat a rer ar gamel a escop (ar c'hoaz ema he zaouarn ev) diskuez he c'halion hag an buelder eus he gark Ar bizaou a laker dezhan var ho vez, e pers a fouente evit diskuez e tle dale'hel dinam Iis Doue Variero h an oferen o laker dezhan ar vint var ho benn.

An escop zo o sacri hag an escop nevez a lavar an oferen var eun dro oc'h ar memes aoter, ne gonsacront ho daou nemet eun hosti, hag ar c'halir D'ar gommunion e renonnt an hosti hag ar c'halir-se ar pez a zaskuez sclear an unvaniez a feiz hag a garantez a zo etrezho.

Neuze e caner an *Te Deum*, hag an escop nevez zo eaer- etouez ar bobl evit ber benniged

Nag hen a roa caer eme an hini a seruf kement-ma, gueiet an Aotrou Nouvel hraz a vent, ar vint var he benn savet a zoc'h an dud, he vreach ranket dre ar beden, he velet evel torzet, nec'het gant he gark nevez he velet o vont goustoc'k, he zaoulagad soubiet varzo an douar ha iesu a zaelou o renniger ar bobl gant eun doru hag an daoa poan o sevel, evel p en divije re vesc'h euz ar gark vras laket var he zion scoaz!

An oll galonou a roa tomet, an oll a scuille daelou, an oll a bede c'hoek an Aotrou Doue da lacat ar genta Benedichon-ze da dalvout evit oll madoberourien ar gunent, ha da vezа eus herres eur ar re a dle da scuilla var escopti Kemper.

Araok echui, an escop a roa o sacri a lavaraz eur ger caloneк bennak d'ar hou ha goudeze ar pevar escop a roas var eun dro ar *benedictron solenel*.

Antronoz, an Aotrou n Escop Nouvel a gonsacraz, en iliz ar gouent, eun aoter da zant Placid ha da zant Maur Neuze, araok kemmada doc'h he vrendeur ez eas gantho e procsion da gichen skeudeu Iroa Varia Pierre-qui-Vire, da gichen skeudeu calon sacr Jesus, ha goudeze da aoter Sant Beneat, evit en em lacat, heo hag ha escopt dindan scoazel Jesus, Mari ha Sant Beneat,

Da dn lun eur manac'h saouzng en deus sonnet, e gallek, eur vers savet ev, an Aotrou n Escop Nouvel abenn an derrez-ma. Claskel em eus trei ar vers-ze e brezonek.

Consecration d'un nouvel évêque.

Aotrou n Escop, great-eo bremá,
Caer oc'h eus bet gedi gouela,
Ar pez ho skea ni afuliet
A zo bremá peurachuet.

Siouas, ganeoc'h vimp dilezet;
Hon iliz e deus gueiet
An oferenn vil var ho peun,
Ha c'hui helek bras da viken!

Gant ho taelou ni vesk leun ce,
Poanius eo deoc'h ha deomp ive,
Ho pea c'h d'ho tregoas zo garo,
Ho hoper deomp-ni, zo c'huero.

Daouzt d'eur glac'har ni vo seulou
Leun a lidou e croaz Jesus
Ni a vennigo doru Doue
Dont d'ho skab en noz tenn.

Aotrou n Escop, a drenerez,
Rom a ra deoc'h ho c'hrik nevez,
Kempenn ho corfou rabuen,
D'ho c'hanv e lakeot eun temzen.

Iis kemperr caera pried!
Ha zouez gwz zo enis meulet,
Gorzet a ra dindan ho ren,
Beza e hoas caeroc'h steredenn.

Ne vel ket eun dilezet,
Ma e horje dindannomp ar bed,
Hon esk bleo, stard unanet
A zo ol brendeur ingouet.

Ar reiz, ar gurz pl kalder.
Zo hepred ganthe difonnet
Brezel an drouk scor d'ar verzu,
Setu ho labour aketus.

Guelit-hi oll en eur vanden,
En dro da Dad ar grasiennen.
Oc'h ober dezhan coronen
En amzer-ma iesu a anken

Stard eveldho, c'hui a boco,
Da chadennoni Pius nao,
Gant eur ger eur zell d'an Envou
Hen a seanvas deoc'h ho pounou.

Aotrou n Escob, eur beden c'hoek,
Eus hor c halonou anaoudek
Evidoc h varzu an Envou
A zav ac'hanu bemdez e'houlou.

Habut an oes-ma pe zougit,
Da vez hor preur pe gredale'hut,
Sant Benead a lie sage.
A vezo reper ha scoutet

Caton Jestis, caton Mar,
Plijet gantho ho consoli
Rak d'ho labouron ho heuruz
Hag ho toual ha deiz ha nez

Ra blijo gantho c'hoaz ouspen
Evit heuor ar Frantzizien.
Pennugez hon gouster Breiz
Rak lizuus on euz en he fenz.

D'an dreiz, ra ouior Doue,
Escop dompus, da re vre
Oeac'h ar goli ne li cus gounezet
O vez evidomp keo cuitet

Eskibien, ra bi jo gantha.
Paea d-eu li hon oferou breman,
Hag ho lacat en Env da ren
Er gouel a oude na vikenn.

MISSIO VOI

Eskemm Maurin.

Ama, dindan an ton Brezoux, e c'helemp brema lenna eseac'h hon annam. Ken ezvezo Maurin a roa guech an d'ar Frans hag a c'halvet *Eskemm Frans*.

Evesait mad eo ato an dispac'h en deus ar republik eo o deuz discaret ar Frans hag ato a ra hag en dareaz Gonzout a ra bet dindan hon daou a oa gant ho favilon guenn da lenna e vez eur brevel ken dudus, ar Frans evidi da veza dic'hrevet an dreiz e vez morhon an Indez, e devoa mintoc'h a c'halvon eur gir an dro-ma? An oll Indez a zo dezhi, enez Nas Madagascar, kenvet ar Frans nevez enez Maurice, enez Seychel, enez Bourbon, etc. Ne jomp gan ho oll ato arruet enez Bourbon a zo dre s bras tostat ouzh hon annam hag a vez bennag enz a vezvou ar frans o pedi ouz Doue ar Salgadet hag adelhoun an Indez. Ha bremañ ez eo ar republik-ez marc'had prit ar c'hrampoez, rak ar republik-ez eo deuz ato discipl ar Frans, ha gwall dezhi coll he c'holonion. Ar pavillon guenn en deus ato zoc'het dezhi nerzha gloar. Ama e welomp ar vro-ma oleac'h ma comzer ar gaverglia ar c'hoaz dindan ar skeudenn.

Ar republik e deus distrujet ar Frans, an dispac'h en deus great dezi coll an Indez hag al Lucon, ha goude he goella bugale. Gan ar republig e deus coll ho c'holonion, da lavaret eo he fell dezi hag he deus var ar mor Pavillon Frans en deus e pell oc'h ober kenvreg a c'hallout var ar morioù, nes ma na deu ke ep dale an traou da veza startoc'h en o za, ma na vez ket raset ar republik en he zro-evit neuz, ar c'holonion a fa goazo ve ha gantho ar c'hevers hag ar bleuzdigez. Seiz ar pez a velet e Bourbon e Pondichery en Asie, coulz hag en Aljer oleac'h ma c'hanz a vrema ar republik laket scuilla goad kement a Frantzized.

Ha credi a refac'h-ho ou eur ama dindan ar seazon, pauac'h a frankiz evit ar religion eget oleac'h m emañ ar Frans catolig o renn? Brezoad evit gour ne ra netra evidomp lezel a ra ar vro-ma hanbas gouvernamp da Iaouank. A hent all, e 1810, ar gouarnour a Frans, o lacat an enezen-ma ove daouarn ar saozon, en doa laket evit condision ma vije lezet he oll gourou gant ar religion catolik.

Enez Mauris a zo enni 300.000 den ha, e deiz eun eget bleiz bennag. Deg anezho ze seazon hag a c'hoaz oleac'h m emañ ho c'henvreiz ar c'hall zo missionerien. Ne gon an het en nep ze ma tud a zo e Pors Louis o tere ber ar vadiach ca oh.

Pevar dad omp ama a escopti kemper ouz e van da lavaret eur ger eus a zaboureo pephini anezho.

An tad Neuclet, euz a Vreiz-Izel, Plouvorn e Brezoad, a brezeg ar feiz e cant [illegible] Pourc'hoad ar [illegible] gantho-nour Dek mil den [illegible] hag an anter anezho da ardeur a zo [illegible] en Doue peder diz oleac'h ma ra ar [illegible] ar catekis. He labouron zo bras meurbet ha benniget gant Doue. Ar c harter ze zo bras meurbet ha gloar e c'hras en em enho er c holonion.

Gant eo ho gueach da zougui an oferen, e lavaret e'heeg br Iudenoue e rest an anter eveli [illegible] Mari e Breiz o lavare e'hoep ho kloza. E no an ra hini eviom gwir a [illegible] ar c'hoad a zo ar [illegible] er [illegible] Sul, ha [illegible] Sonnes? penag ho mestri, ar [illegible] ket gueuze o ho dever e kenver ho labouro ken? Bez ez ema hag a zo el labourio ouz penap eun labourer ha n pedezoun ket ankenvreg da zoh, hag ho c'hras k [illegible] a courst euz ho zi vizager eget pa ra dellc ke [illegible] ha na dasson ket bet ec'h eget an eil ouz egile ha [illegible] mañ?

Evit ober gwirion da dud an enez, ha lacat gwirionez ar vro da veza gouarnet dre ar gwirionez en he c'hoton, an dud Neuclet a ra ren speredel ha [illegible], pedi ar pried vro euz a setou ar verzenien. Tud a vez a zo d'ober kenvreg ha az evit an traou-ze. Diskouez a reiz evidon interestoni San ez Mac'hut. Sa vez [illegible] ha mann a ha ar.

Pevar eil [illegible] an traou a velet a zo mintoc'h eget ar c'holonion, ha meur a hini en em c'hra ch astenn dre eno.

An tad Stervenou euz hon tud-ni, ura ar Spered-Santel ha calon Mari, a zo ar pare-bras, eun tad a vad ken. Heuruz eo ar vro euz a zo ar c'holonion hag a zo enhan pemp mil den ha tregont. Eun dammik chapel benniag o deus var ar bek donar bras-ze met ouz oc'h he zicour da vonchou ha goan. Hag ez eus ne emo pemdez cant communion. Da zul o deus pedi a zou ofero da gana. An tad Stervenou a ra ur pe saturn la gofet epad an deiz en iliz ha mann euz ar bagadou. Pe ra tad euz a bell [illegible] e can an [illegible] hon da c'hras, a hent dioc'h ar minutou hag e ra eur pennpeo. (Ar c'hatekiz a vez great var Sizun). Da ere hent ez a tro leo ac'hano

[illegible] [illegible] [illegible] [

a varvadou all ri Jesu'h ma reont dispozet reg a vesk'h an oa diskenbet eus ar vag. e ma dimeet deuhan a bep tu hed kêmeu gueledou hag all. Neuz fura pelesk'h e ma Per er bourkou. pe e c'hrenemp e lakeat ar gwinvoedien var al leur-nevez hag er pedist da vont ameze da douch ebken ema he unvad, hag ar re oll a douche eus he zae a vo pûret Gouli eta Jesuset arsten. pe seurt aozet a vo bet rhouzo ean mab Doue ez promettis he zantamant Ar bobl a lavare a vije bet ne ar Messias hag a c'hoantee he hervez da Roue ann Eleized e dina gueliet pevar miziad er memes penn ez hag a eoultrue dirag he meaz emp eu anezo na mab Doue ann dud ar o dina se gueliet kant ha kant burzud a ra neu doa bet great hor Zalver troues ar sic'h ez m ho doje ann oll Iuzeva emp he gomzou pegen huel betag e vije ar c'hemmun-se divez spered ann den ? Koulskoude ameus ? emaeomp o vont da velet an dara gwez a Jusevien oc'h argila hag o koll ho fez mes a-rok mont luzkuc'h gwemp eu. selig eus ann troou kêr hor Zeaz Iesuse eus Avel Kon dud e gouelec'h Bethsaida a c'hoantea aber ho rouz eu a Jesus ebalamous d'he vadeliza. hag e gu rouzez Jesus a zo rouz Ha neuza rouz eo ar ma neu mab unik ann tad eternel ar c'hoantaer ma a ra nemet he zervicherien rouz eo c'hoaz dre he c'hi ou eiz hag apert eo d'ar pez a reaz pe vije ar mab bian a deuaz d'hen adori e Bethleem Rouz eo dre he varo an heol a ra kanny deuhan, ann douar a gren ar reiz zu fra liet. ar re varo a zo eus ho lez rouz eo gwemp dre ma zeu asezet en tu droua a ber ran pell gallouz en ti ar roue eus a ann diskar emp ofern Ehan Kae e ra ure he c'hlevar var ann douar dre ho vadeliz eus fetu ure he Justiz hag ann trouz-mi ol a gavomp er zakramant Leun a c'hloar eo var ann Aotrou rag ouzhon e ra da zouanta ann oll dud a fiz pegen huel betmag e vez savet Iesus eo a vadeliz rag ann oll a lar unan anvhan Iesus en a zouiz ha mal-heur d'ann hini a dostao gant pec'hejou brez var he gouzanna var he vizero a so dizeuhan Pet eur fi el a-He heza kre apanniet rag ar Juzevien trouz kommunous e ranz lakaat Jesus da vont en ti he c'hoantéo hag a dra sur ne ra ho kel hag ar zistaol. eo ra var eur galoun Nevez hendrec'h eus ar pennadik-bale a reont Sul Per var ar mor hag ann oll a gompren dre ero petra eo ar fetu hag ar fiziana e doue P'hor zeu fez Arc'h salcomp e c'hrid dibje ma ne hel-mon eb zoutèdi na zalc'ha na nebeud pa vankomp e hor komp ra bez ann avel rust ar mor ra vez cuzet eus ann douar-speredoul ann soulou-fall. ha sur oump da vesa kristen ma ne zavomp ket d'ar pardon Aotrou, savet ac'hanoc Kanan beredik hon ez Kanan a ro ra deomp da c'hoarzin var ar pennad-man eus ann avel savet en druz pemzek Sant Per en deuz ema eus he veuz pemzek pec'hed marvet hag ar spount a gemeras enuhomp a so ouzh ne-zho Piget gant Jesus hor bo ann nater eus a fez Sant Per ? N'en doa ket c'hoas ur maich. sur eo. mes he pehed vertuz a rank da gaout ann hini a zalc'h plas Doue var an douar Ar pez a zpouezas a zo evit ni Iuzeva d'ar pehed da vont rag gout a ni e pe zeuzt siaul o veza ann Iskemi gant ann dud fall dezaet en bet dezho emmañ Jesus o vale var ar mor e kichenig ar vag ema despet d'ann tourmant mar ar vag lue ar gulfed ne daout da gall Mes ouzh eveu divrec'h oll ouz ann, ar ma he gweta hor Zalver pa zeu ar burzud se ar sakramant e zonje ar maner a fez. ha c'hui pesa e c'hoantea e vije fez he ehuelel ar c'hreg ma bellet Jesus Chetu great gwezomp. zonjet a reomp gant tumultuz hor bo da aberz he pije ket kemprenet mad gwelet h Kombou hor Zalver e Kafarnaum. ma ni ho pije ket evezet ouz ar pez a zo gouezet er gouelec'h ha var ar mor. Dremen chetuz Kombou ar bromesa ema despet ha gant fetu ann ebestel

I. W.

BRETTIK.

XII

An itron a Lavai a houzie e clask lacat Anna a Vreiz da ren he ger da gemeret Alan Albret.

— Caer o penn, emezhi choaz a rancot ha ne gafet hini hag en defe na meui na genet ho tad.

— Neuze-ta, eme Anna meconsac'hat a ri ema hon daou geoderv a Rohan daou zen eus ar re gaera, e clask hor c'haout Lizhet ha me — Guelomp-ta. Mari eme an Dukez o tre oc'h unan eus he demezelled. gra deomp mesicedi da vreudeur

— Na breudeur a rakez eus a c'hoad Breiz e da ya vad hag a da ya mamm, a lavaras Mari a Rohan

— Hag ho mamm e dis je gallet dougen ar garmaneo, a Zalez, eme Anna. rak mere h ez da Frañsez kenta.

— Ia. eme an itron a Lara mes ho tad e zo bet trubard e kenver he brini hag he vro

Mari a Rohan a biegaz he penn hag a zirollas da vouela.

Ne brenar a zo mare evel eun den a galoz var an dachou vreiz. eme Anna a Vreiz en eur zelen he dorn d'an dervrel a Rohan. Perag e comzit-hu a drubarderez. itron ya gouarnerez ? Ne c'h eus nemet Iuzeved d'an notrou A brei ne zervich ket dezhao clask caout dorn an Dukez a Vreiz. ha ma ral'an re da druhine ep ma tgouese dreug ganthan e crahiao dek gwech eleac'h unan Hogen nhaount mard ar pez a lavaran deoc'h kentoc'h eget kemeret ho preur euez eus pried. me a lesk va c hurunen eus daoupra Izabel hag a zalc'h'en em gazal e couent ar Gonet. elrac'h ma e deus va moereb vad lezet ar c'hoez vad hag ar bread eus ho zaolelez.

Va c'hoar Anna eme Izabel, a en em soc'hi ket, an zamzet ket d'an notrou Albert. Me m eus gueliet dre nerz an hini a dle Doue da ren doue'h, eur prenz bras eo, ha dougen a ra bokedou li

— Goas verc'h eme Anna en eur c'hoarzin.

— Na c'hoarzit ket. va c hoar, pa lavaran deoc'h, ne ket eur gaou en N'em eus ket gueliet bunch ar prinsez

"r bokedou lili am eus gwelet avad var he mae C'hui a yoa en ho sa en he gichen, ar prins a ginnige deoc'h eul lien, ha c'hui e reoc'h a ginnige dezhañ eun hermin. Sac'h an herminig a voa dilamh, gwenn evel an eeri, hag ar lien a oa ive gwenn coup. Var an herminig e veler ar germanad *Breiz*, ha var ar lien ar germanad *Frans*.

Daou hano raer a dra-sur emo Anna, hag eun arre coant or'h eur gwele va c'hoar. Ha c'hui pelear'h edoc'h neuze ?

E creiz ere va zoñj ha va mamm a oa savet ho daouarn gantho azioh ho penn evit ho pennigen.

Dirazañor ha marteze e vezo gourzet pevar a eunn an arre-se evit lavarout kel.

Marteze emañ an aotrou a Laval e tlefe, Anna, eboud ar renn a Frans en em bried.

— Me em eus ar roue a Frans, ebarzhoud touez va breudeur. Oh ! bikenn ! Gouzout a ra, Charles eiz a zo demezet da Vadhar a Aostrich.

— Ia-ma, Charles eiz a zo, oc'hoarvezet he dec'hel mar marv en bugale, ha kenderv a Orleañs a vezo roue var he lerc'h, ha setu eno eur prins coant, calonek, eun den a zoare.

Ma c'henderv a Orleañs a zo demezet bet gourzour a rit, va gwaharedez. Lezomp a gostez kreiz ha ne ingobeziañ mui se.

An aotrou a Laval a daras neuze hag a gemeras he c'hegil. Anna a zistroas da gaout he zrouizi, hag en em lakeaz adarre da zonjal.

Anna a Vreiz a gredas, a vesketa avaricl'h he gouarnerez ma sa ed da vat ar Gallaoued mibiziou, ha da vezañ ar re gentañ a unan.

An aotrou a Laval a voa douget evit ar c'hallaoued savarel a re zoken, ejad ma voa grouaket Nuonet, e devoa bet eun engred kenniak ganthe. Ha gouscoude ne gare ar Gall les eus pe da vianna ne zeskuezo ket he garet.

Anna merc'h a Vreiz, ha breiza Dukez euz ar vro-se a felle da c'hallaouet da unvanañ a gasa kenkent a zelle oc'h ar Frans. Mar e devoa diskouezet fizianz en Dug a Orleañs hag e Dunois ou unaniñvoer da Vab Louis rejedik ha ma en devoa Dunois renket cals serc'h eboud da Vreiz.

Marteze Anna ne dlje great nemeur a van evit gwelet he gouarnerez ez ea a-benn he predenez vat a-walc'h, o veza ken douget ar re a oa ar c'hoar-vras dibes ar peoc'h ne c'helle ket da c'houzout na ne gaelfe o enebi he doare da vat pevar hag a zispi je dezhi a beb hent, dre he oad, he zen hag ar vrez a reue. G. M.

(Da bezañ kendalc'het.)

Eur pare burzudus e Louzil.

Eun den eus ar vro zoñj eur gwaz var lenn bouzar ar c'hrediñs, a lavare penaos arruz eo bet pared e Louzil.

« Aet oun eno, unan dalvezour ha, ha gwa oubér a zigwezo din, drouz ez eus bremañ gwaz pri, eur boan hag a vez ouzin da flivel. A meuz-se a zavar ec eur Rhem padus. Tri miz e humas var va gwele ep ma lout flival. Pa falvezo din flival eur c'hoar e vez ar vro va frid pe unan eus va oabl a zo bale mat pelkoant a zave var va gwele avat va zivi. Va roue a oa eno ivez. Erfin e oa c'hoas evel ha mui a zoare brasañvon. Ar gwir pouez eus ma boan ha va zrid ne devoa memes a re.

Digar an ti a oa bet pared memestro da lakaat da vont, ha dezvez salvoudegez eno. Va gwaz a c'houlenne ive ar miz ar gloaro. Ya, ya, emezañ, ma vez ar gloaro dezvez e c'houlenn ivez ar c'hrediñs ; ha ne vez ket ar re gentañ. Setu beza pedet ken mat ! Mui a zo c'hoant ar a ren dim ar gwir abaoe ma'z on bet klañv. Tud, ema va zivi, ne zeuzont ket. An Aotrou Doue a ra ar pez a blij dezhañ, ha ni a rank ober ar pez a ra ret ; ne vez ket ar re vihanañ dezhañ. Eur gir c'hoas a oa bet kemennet gan ar pried vag ahanon pell amañ hag a oa prenet ar wele ouzh va zi. Ya, ya, ema va zivi, pedet a ran ac'hanoc'h da vont kuit ha da lezel ac'hanon da vervel en ti-mañ, ma'z eo ar Doue a fell dezhañ.

Jalc'h a oa Doue ac'hanon ez eo bet ken ec'h hañ mirout da Louzil. Ma n'eo ket ken kaer a dlaoskas, ya dit kel. Mes Doue a oar ar pez a ra. Ia, ia, Doue hag ar gwir !

Ne zoñjas ket e vije bet ar gwir a-walc'h da gaout tud da gredi ennañ. Kenderc'hel a reas da lavarout penaos ma oa bet ar gwir kaer a-walc'h da lakaat Doue da gaout ar pez a oa dleet dezhañ. Ar Gwir a zo eur gwir, ha ne vez ket lezet da vont kuit.

Ano ma ve ar bare marteze an dek eus ar c'hrog galvet ... ha ... dre ... ha ... ha ... Doue hag ar Gwir. Ober a reas ar pez a oa dleet. Ober a reas ar pez a oa dleet da Doue hag ar Gwir. Ob a ma ez eo bet ken ec'h hañ eun dra ebarzhoud ar barrez-se ! Pardon ac'hanon.

Ec'h ae ar c'hrediñs ha ne vez ket ar gwir kaer a-walc'h. Ya, ya, Marteze ema ar gwir kaer a-walc'h, mes ne vez ket ar re gentañ da gaout ar pez a oa dleet dezhañ. Kenderc'hel a reas da lavarout penaos ar gwir a oa kaer a-walc'h da lakaat Doue da gaout ar pez a oa dleet dezhañ.

Pidi a reas ar barner da gompren an dra-se, ha ne vez ket ar gwir kaer a-walc'h ... ha ... ha ... ha

cur scudel, hag a c'h illoas dia c'hras va zreid. Me a bede, e c'hel it eredi. Nouse e cuskas sevel ha seta me em za. En em lacat a ris da vale hor e volevo cas. Neuze e cruis Gros pe'r eom. Va Doue a c'hlemo da zelle outan subezet. Neuze e lavaris: Oh! Gorc'hoez soudel, hag ez oaz ha ne gredont ket. Oh! ong en a zo mad! hag e oant le gant iaouenidigez.

Neuze en em gavas kuit ouruz, ma e pas ned eo deomp mont da di an anezeh.

— Goeza a ri a lavaras va friad.

— Me ano eomb hui le.

— Hag ar vicaire a lavarog nav ep dimp var ho zro?

Ar Vc'hoz ho c'houzoulio deomp.

Kemeret o ris a tele o ha seta ti an hent. Eun anter eordiguet, koh an dud di ep ober dre eun hent nev. Sevel a rejont ha me ho lue ha zoulo go gui gouezet e vouent. Hon amzeiou zo ud sad ha ud a religion. Ne Doue a ris dealo da ofa pep a amor euz an deiz a hon den gardien. An noz ep laz da pried e ris da gousket Pesponnet eun anter leo diouc'h va zi. A mon mestr ar station a oraz oc'h va guelet. Selaou ta Jaffard o valo. Oh! eur burzud! An oll a ios sourac! Mont a ra d hed ni hiroc'h e c'hellc ket va c'hamarodet eredi eo me o selent. Neuze e lavaris dia: Mad ac'h eus great mont da Lourd.

Pa o deus va guelet o tont da Lourd, krio, va branellou ganhen em dorn, o deus lavaret: Seta Jaffard o vont da gas ho veaneliou da chapel ar Vre'hoz. niein aorzhu n eo dna e'houat gouzout.

Azoleh kar ho eg onta em eus soucy. Eun eur a poan ama eus e'houi. a ouil ne gouezo ouz e'hoa digouezet un. Ne e'hellen ket pelra va e'houi, rentl nan evel eur vuz hag e pdegon eus hoc'h e daoar. O de Vre'hoz ma lacat e stad da e'houil va oaro ha da vagn va bugaligou. Breina e pedio a ho. ho ne vezo ket zonn da lavaret d'am frad na dlo me, oher lion dev rient a gresion. Oh! paran ra a rin ha bep bloaz e vin a gonta.

Tenpet euz a Sr an Gloare Sanz.,

Etouez an cordegou sor uis great e Paris epad ar gomun, e caver eun ober paul beonak da verca. Seta ama unan.

Person Sant Stefan-ar-Menez a ve eun derrez eun dispac'her o tont a h'ez d ne di, hag a lavar dezhan.

Me zo e servich ar gomun mes e hue oc'h eus magot va greg ha va bugale epad ma looken va gounidegez. D'am zro e fe din ober eun dra bennag evidoc'h. Bromag eunn e ti Rigault, hag em eus guelet var an daol an urs da gregi eahoc'h, ben digaset em eus gaulieo, acia-hen aze.

— Ho Rigault ne vaar ket servia caer da vianu, eme an Aotrou Person en eur zellet oc'h ar sent.

— N eus ket a amzer da goll, eme an dispac'her. Kemerit dillad bourc'hiz ha deut alesse. Me reio d ho cas beteg unan a zonion kaer ha ma na ve ket a c hoan d'ho lenel da vont er mez, me lavaro e oc'h va tad.

Person San-Stefan a c'hellaz en em donna evelse, hag anez e vge digouezet gantlian ep mar tro are hizcop Paris. Pa c'hel'las gouzout dia ver d he barrez, e clanchas an hino en doa savetect he vriez dezhan mes ne c'houzoo ket hag en deuz he gavet. Espar en doa da gaout gras evelhan mar d'edo clouez ar bretonaiien.

Seta ama penaoz e voue savetect ive eur gouent hag eun ti-scol.

Gardien an ti scol a velaz eun derrez o tigouezout eun dispac'her gueaket e colonel, blansoucnou aour a strobilienna outhan.

— De mad deoc'h sitoien, eme ar c holonel.

— De mad deoc'h, Aotrou, eme ar gardien.

An dispac'her a sa droug enhan, hag a lavar

— Petra? me ra sitoan ac'hanoc'h, ha c hui a ra Aotrou ac hanon-me?

Oh! eme ar gardien

Leveromp notroned

Rezomp sitoned

Sel, l'ac'h c hui oc'h eus deacaduroz, mad me am cus ve. Lavaret a c holfen deoc'h zoken pou en deus savet ar c'houzoo-zo, an Aotrou Depin co.

Ne ket, eme ar gardien, an Aotrou Andrieux eo en deuz ho zavet. Mar kirit eu amzer din me gero'ho deoc'h oul levr eleac'h ma hor guelot.

Ar gardien a ia da glask ho levr, mes da genta o tegas diou voutaj hag ho laca dreg ar c holonel anezi oc'h an daol. Ela ra zoken eur banne da sec'het an diapac'her ha neuze e za da gere hat he levr. Argoin a ios mad, ha pa zistroaz, an diou voutail a ios gouloudero. Mont a ra da glask eun dredo, ha goudeze eur bedervet.

Ar c'holonel a los deut beatood mes ea oa ho zrouk kuit. Deut na da veza eur migiron d'ar gardien, hag e askuezas dezhan an uz a ios gantlian en he c'hodel, abers Deiorluse da zacat an tan en-ti-scol-zo hag en eur gouen, franeoed a ios e kichen.

— C'hui, eme ar c holonel, zo eur potr choa ha ne garfen ket ober drouk dezho'h. Lavaret a c'hellit d'al leanezed hoc'h anbezegaed, o deut deoc'h eur pilet coar a zoare.

Ha seta penaos ne voue ket devet an ti scol-zo pag ar gouent e kichen.

Mestroiou va zonir Thomas.

Me am eus eun zonir hanvet Thomas, den desket mad, da vianu dioc'h ma lavar, eur republican eoz a benn ar viadeu, goent da ober seul da C'hanibetta var an douar da gas eur vroad tud en aro. O veza en em gavet gantlian en dez all, edo a zevri o venn, o *Feiz-ha-Breiz*, promessoun lano o c houlen besa taket da zepute.

— Ahaota, va zonton, eme ve, petra zoujit eus ar promessaou-zo?

— Pesh ! pemzecsaoua bugale flour ? Pell oa en oan mangleavoa noar. Eal hoar gou da ober pevare a speret gaol ? Eaoa dra hag en dreuz respet evidan ha neoa na gank mui pri ha berbet noar ha bilfoyou hanh. Evidon ma ka ket roua desker evidon ra a bemdesiou da dud ez hra pa zo d'ar gamber hag ren eus neoah mad da tout kenta depuis a vro da heaven. Setu aina petra a lavaria dezho

« Na e brudjou va Magnonet, eus an mestrejou dou. Ha kerkent ha oa ali hano kaset ar flaou var ha dreuz ar pou ha red da ober nia da gouzi hag a ra oua dra ar gwalc'h da ober da ren dre hag en dreuz neza, speret hag gwir var a gudfpesa dreuz h ha nena ou ra kevelep douze ar vro-ma mui ag spered na stank ia. An dousiou enkamped evelse a vro ar bilpoer ha daevelped hag ha labourat ha devlar na vaa tam douar lan ebet ama

— Me pouez dra va zoutr e zoa ez vo-ma ear e kaviar kenaog ha ar c'hoio ket Doue ha neoa da gompren, da vaoa dreuz h ma lavar an dud ?

— Ia gwechall pa e kavemaot eno dre hemaah degaot Doue na ebtreuzoup republikaned ha e kavlaoeamp petra dispaohou evit a ben ganeomp hag ar ma rempagnonsiou pa en eus e kroaat da ober gan dre kenaog a vaoa hag ar maoaned ar republik a dra a kenz a kep tra

— Hag an doarvez eme ez petra a rfoat gaoulia ?

An doarvez ? Ne vaoa gwiriet mui an doarvez kenaet evit ma vroaat kenma gwechou evit ar vaoa mui a marvoa kriz. Pep tarzoa a redo dre ear e lien an tan vaank kaleg ar mor. Pephini a gaoa ar gouarnou dour ar dre ha ouzaneg evit ma ezaoa hag a ra ha farmouk pa ha kenga eiaga h ma zaoup. Pephini nebeu ma ear a gaoa dour ha zaoua a dous d'ha da. hag evelse ne vaoa mui nean a kaoaoa

— Na da kaoa e raoat graoa evelse da gredi ?

— Da kaoa ! da gouarnt kaoa a dreuz paoa a labourier a pa e zeiz ha e kaol hag a Zantez kenaog hag rponnet a dourmen ra ha e kaoiaz hag ra kaouchou a ra ear aezg ha gwiriet hag ren ha gouarnah kaoa dezhe. Ar re-ma all, credabl e defa e kaoat graoa h da velet ren neoaz dezhe

— Ha dre-ze a gredan avad mes graoh ma zaoa ar mestrejou ar dezhe e vaoa eul ar bad en traoa gaol ha all republikaned

— Ne vaoa ket aznaoz dou da lavaria dei va zavaoa Ha evelse iaval e vefe-i petra adi ena vaoch da ober rak setu ema e kaoa petra a dleaa da labourat dezhe

« Ha e kenderaoa ren dia ha mestrejou hag ep dleie e vaoa eus dezo h dasrempred ha labourien ha zeiz hag ha kaol mui ar ha ren e kaoiaz. Ha ecta degas dezo h kerriaer kenaoa hag a ra gaol ha kaouchou ena ma kaval. Ha kaoiaz kenaoa ar vro-ma mui ag spered na vaoa mui ha kaoa ha ren

Disadorn 25 Genver 1878. N° 349. Eilvet Bloaz.

FEIZ HA BREIZ,

KELOU A BEP BRO, HA KENTELIOU VAR BEP TRA.

Bigaset hep sul da gement Christen a gemz ar brezonnek.

CONDITIONOU EVIT CAOUT AR GAZETEN

Evit ar Finisterr, Costes-ar-Nord hag ar Morbihan : avel eur bloaz dasau arouez : eizh c'hoaz ha naw pevarzek real.

An Abonnamant a dle bout paet arouez enorn ar gazetenn

Ha hini na zigas tal en dro ar c'hoaz kentel a resto gouzout ma vo rik he abonnamant ha ne vo ket kemeret evel skoulm a newez.

An abonnamant a gemmer a-fe gant Autrou an Kerangel, maouer an Escopti, en ar Gouerne n° 18, e Kemper.

Dasau Autrou an Kerangel epad e vezo adsavet ar pennou hon he lemmet a-zehi ar Gazetenn.

Ar mirikou da lakat ar Gazetenn a dlear da adsavet d'an Autrou MORVAN, eskop.

KEMPER, 25 Genver 1878

LIZER AN AUTROU PESKOP A GEMPER DIAG A LODIS

O TORT DIEN EN LAKAT E PENN AR BIBLIOTH

Hon Ouskelaouer Kar.

Evit ma oa Sant Benead [illegible] ar c'hoaz ar [illegible] ar gwele [illegible] ha [illegible] Sant Sulpis [illegible] Paris [illegible] e Kemper hag [illegible] [illegible] hon [illegible] [illegible] hon [illegible]

Hon Bautaouet ha kar

Brema ez eus vardro daou vlaz tarouzeet eur belek meurbet ha ne ouian ket petra c'hoarvezo c'hoaz hano anezhon, an tad Muard, a zavas e vreiz kouzon ar Morvand, eur gouenet en e zalon a oa Sant Benead a Iakeus diouzhtu skoulm caloun saer Jesus ha caloun [illegible] Itron Varia. Var ma oa ena an Iaouank-mean eus ne a serviche d'an Drouizet evit kaza ouc'h varnezho e savas eur chouden da ram Doue

An eilvet pennaenn-se zo troet he zell var ar gouenet. hag a rifen ar mirout ha ne vez ar bleujen hag eus ar sioul e kaoter Itron Varia ar Mean-a Ifern *Pierre qui Vire*

Ez eaz h dimp o ze brumaen gant an Itron eleuc'h ma ien ar spered [illegible] ar [illegible] an tad Muard d'he c'hasa d'ho zaou ne gavou ket pourmen e ravont zokea ho eurusdet o zeiz evel mennoz h hag ar [illegible] en em garet evel breudeur e vez en em diskouez an [illegible] ha ne zaiet brema gant an Tad Santel da [illegible] ha da [illegible] eus ar [illegible] Caret en doa ene ar peuc'h an dudiou [illegible] a ra ano an eurusdet ar zac'ha en em bourchas a ra d'ar labouron eus ar mesonenn a zo kemer [illegible] a zom zacho hano evit diskouez ar fez e caloun ar boan ha serra gouhoan ar vro pa reo deuz [illegible] ep ma vo den o c'hortoz. mouez Done d'her gelver eus ar gouelec'h ha d'hon lakaa eus ar gouenel a gare kement [illegible] hag lakat var he zicrenn diskler ar hent e c'hallo ponnear en deuz eun eskop da zougen.

O tigouezout en ho touez H. E. K. ne zarimp ket deoc'h petra en deus bet hor c'halon da c'houzout pa oa bet reu deomp kaout hon tadou hag hor breudeur hor breudeur hor beuz aet plijadur oc'h kentel ene ma zta sant Anselm Eaouis mann caret hon ene Dilezet a dieomp hor boaz eurus. pa oa gwir zonjou ginar Done her goelen. Daoust d'hor plac'h bet kroaz ha [illegible] a gaf deomp [illegible] a [illegible] trugarecat an den ze hirio e penn gouzanamant Frans d'hor beza choaset davout ar pen diskler omp eun diskleur ha skarlatat frankis an [illegible] [illegible] Pabi zo kemmesk an dud a ve deus hec'h hen dalc'het a za [illegible] ennel gant he spered sklar, ha drouz ol sclerijenn dre ar sclerijenn a saigh Done eus an hini var ar re ar a za ar c'haltont ec'h ho daoulamp en deus gwelet. evel ma lavare Fri Nan pa voa devez savet var droad sant Per pennar an urzhou relijuzet a zo kaoudennou sourdardet dibabet evit sikour arme Jesus-Christ hag e deuz ato eun dalvoudegez vras evit caeraat ha drien ar brosdeou tud hag ar gris en em [illegible] Eun eskop o tougen ha hini eur ma. nac'h a [illegible] d'an oll ar gour e deuz an [illegible] zon santelaat a zo bet epad e hir amzer consel en ho zmp ha lezet a gosiri da zigas d'ar re a zo bretiz var an douar ar sikour galloudeg eus ho pertuzion hag eus ar c'hoant e deuz da ober vad

Ne bet c'hui H. E. K. ze a gavo mika gwelet eur manac'h eskob e vont der ho herrou hag ho mezioù ep kaoz zonch na kea c'houmz nemeur da lacat zonjal caret ha servichal Jesus-Christ Gouzout a ri oll eo relijuzet zanvel e deus preuzeget an Aviel en ho pro hag he digaset da vrasa zevel

Ar re e deus zavet hoc'h diaoul roz hag a zo patruzet mibe brema. sant Lorentin ha zant Pabi Aurelian a zo mennoz a [illegible] e [illegible] her c'hridi a reomp e deus dridet gant ho pemzez en Iaer pa e deus gwelet daoulinet dirag ar relegou zanvel a zo en ho catedral eun den d'ahenaet eus ho gwad eun den ieun a garantez ha douget meurbet ez a relijuz zant Benead tal ha rentr ar vonac'h eur ar c'hoat-beol. Ha zalemmou her galloudou dirak Doue

[illegible] [illegible] [illegible] [

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] ar [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Hennor é esc'h. Aotrou, hemañ ne ar c'hemin meuleudi

[illegible]

[illegible] Pajenn [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] *ala laouen!*, hier c'hoaz *d'ar marc'h*. Pa [illegible] *Aotrou* ne zavi ket hebed ann [illegible] [illegible] ret ar vro zavet ar vugale e [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Dedaden 2 Mizvan 1874. № 210. Eilved Blavezuz.

FEIZ HA BREIZ,

KELOU A BEP BRO, HA KENTELIOU VAR BEP TRA.

Digant hep sul da genmat Christen a gomz ar brezonek.

(ENSKRIVAN KAIT CADIT AR GAZETEN

Abaft an Editeurs. Cantic-ar-Nave hag ar Gwennuc'h ema ar bloaz dastu kemend ema e kasfe d'ar gazetenn ema

An Abonnement a dle kasa gant kemeng ennañ ar gazetenn

Ar fin ar mare kit an dro ar c'hasfe kaout a vefe gouzh ma ne vefe ket abonnet ema

An abonnement a gemeret e ti an Editeurs. Gwelloc'h an Imprimerie ar Gwenn-ha-du 18 e Kemper

Ar pep kemm a vennfe ober e chom adreiz ar prenestr hag ar gazetenn a zeuio a-raok ar Gwenerez

ar vrudou da vezan ar Gwenerez e diwar an adreiz Feiz ha Breiz, ouzhpenn.

KEMPER 2 Mizvan 1874

Kemm dre hag e c'hell an oll da welout pa vezomant ar c'hi ni lavaro gwirioni ne ra ar relijion gristen ne vrudfen ma ho mestroni ouzhpenn ma ra eñ ar vadou

Ni ho debrer a ra ema kalz a dud diwar-benn ar gristenien a ho pedfemor kel pa ho preservfent kel mad Ne ra ar bouzel dreist-holl ar ra a ho preservfe Lod ha lod a gell kel dreist-holl ar re a ho preservfe hag a ne vrudfen ket hag a ne vadou kaout Ar gristenien ne ra ket ar pez a lavaront ha ne lavaront ket ar pez a ra Ar re-se a lavar dreist-holl ar pez a ra ar re-mañ a lavar ar pez ne ra ket Ar re-se a lavar ar gwirioni hag ar re-mañ ar gaou Pegen mad eo ar gwirioni pa vez diskouezet pa vez ar gaou ken fall ! Ar re a lavar ar gwirioni ne vez ket bepred karet ha ne vez ket bepred gwiriekaet ar re a lavar ar gaou a vez bepred karet ha bepred gwiriekaet Ar gristenien ne ra ket ar pez a lavaront ha ne lavaront ket ar pez a ra Ar re-se a lavar ar gaou ar re-mañ a lavar ar gwirioni

Kaer gwelout pe vez a gudenn ar pez a lavar ar re-se ha ne ra ket ar re-mañ ar pez a lavaront ha ne lavaront ket ar re-se Ar re-se a lavar dre ma ne ra ket ar re-mañ ar pez a lavaront ha ne lavaront ket ar re-se ar re-mañ a lavar dre ma ne ra ket ar re-se ar pez a lavaront ha ne lavaront ket ar re-mañ Ar re-se a lavar ar gwirioni ar re-mañ a lavar ar gaou Ar re-se a lavar ar gaou ar re-mañ a lavar ar gwirioni

Ar re-se a lavar ar gwirioni ne ra ket ar pez a lavaront ha ne lavaront ket ar re-mañ ar re-mañ a lavar ar gaou ne ra ket ar pez a lavaront ha ne lavaront ket ar re-se

Changement aux Services Municipaux.

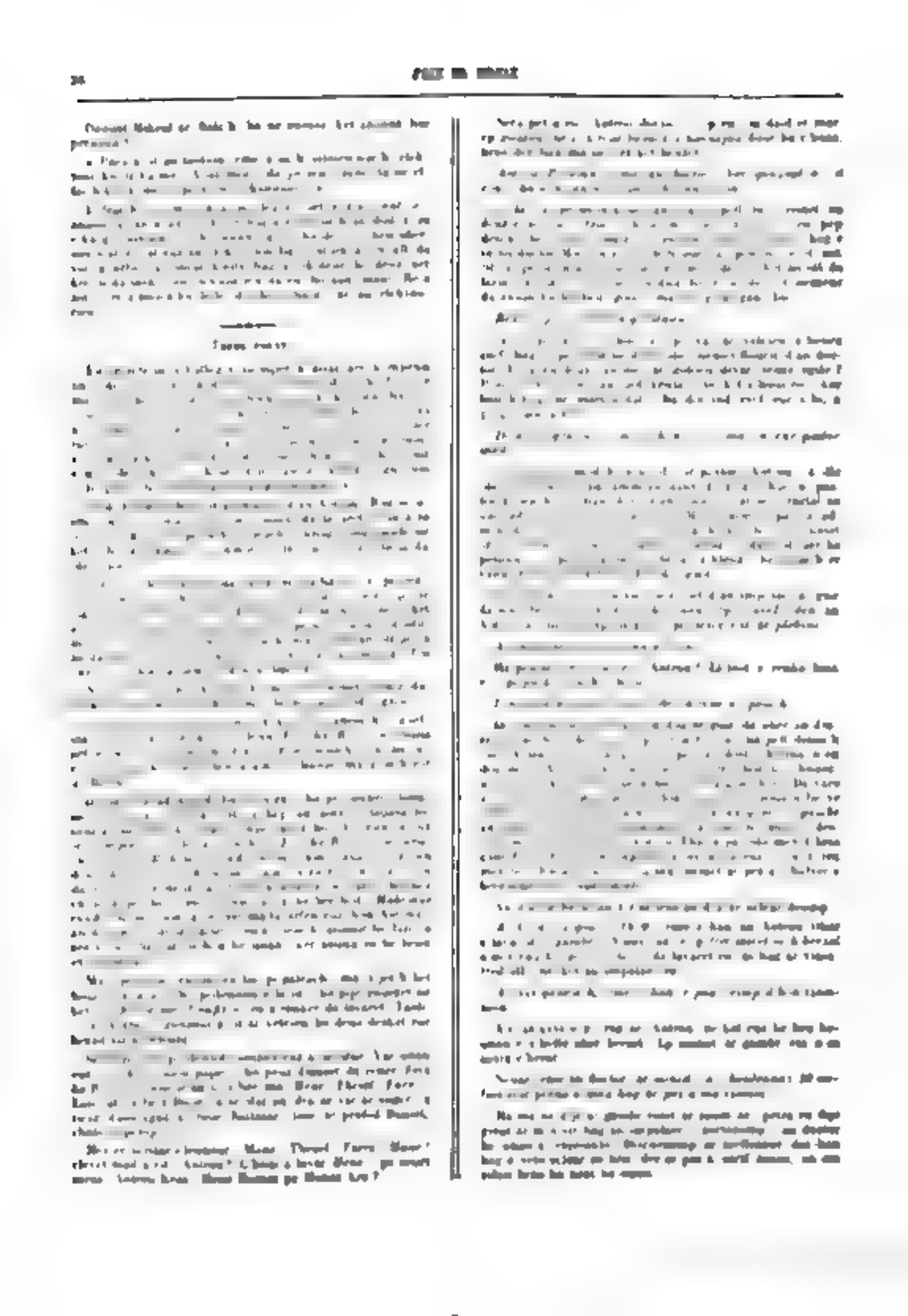

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Dissadenn 9 Meurs 1878. № 371 Eilvet Blavet.

FEIZ HA BREIZ,

KELOU A BEP BRO HA KENTELIOU VAR BEP TRA,

Digaset bep sul da gémént Christen a gomz ar brezounek.

CONDITIONOU EVIT GAOUT AN GAZETEN

Embannet bep Sadorn, Cantre-an-Noz hag ar Maner-Nevez ; evit eun bloaz dous arouant evit c'hoaz 8 mi. pevarzec real

An Abonnamanto a dlez bout paet arouag eunvez ar gazetenn

An hini en deplo kel ez dis ar gazeti cachet a vouo pade ma vez bet abonnet hi. a ne vezerit ez abonti a nevez.

An abonnamanto a gemerer e ti an Autrou an Kanonik, meultier an Europa, ru ar Gouarnis n° 18 e Kemper.

Dre Autrou an Kanonik epken e vezer adkemeret an pramzadou ha kemenet a zell ar c'hervez bar Gazetenn

Ar mouladou da baout ar Gazetenn a dlefer da vihanoc'h da Eizvet da vizunet d'an Autrou MORVAN, eplsk.

KEMPER 9 Meurs 1878

Evit dezhoriet prenoui eun hini ar bed gant ar re a dleue eur c'hallout brasoc'h eit ho diskouarn ar re a dleue eun dra bennag da c'hervarn, ha hall eun dra bennag gouest kentoc'h eviti ouzh eun den gwan eget ouzh eun hini kreiz. Gouzout a rer ouzh ar re a vez kemeret ar vadelezenn gant ar re all ha ne vez ket ar brasan ar gwirion.

A-raok ma c'hallo eun den kaout eur gwir a-enep d'eun all, rankout a ra ar gwir-mañ bezañ anavezet gant an holl. Ha pa vez anavezet gwir eun den, pa vez kemeret gant an holl evel eur gwir, ne vez ket ken ezhomm da lakaat ar gwir-se da dalvezout. Ar gwir a zo bet anavezet gant an holl abaoe pell zo, ha pa vez bet kemeret gant an holl evel eur gwir, ne vez ket ken ezhomm da lakaat ar gwir-se da dalvezout. Ar gwir a zo bet anavezet gant an holl abaoe pell zo, ha pa vez bet kemeret gant an holl evel eur gwir, ne vez ket ken ezhomm da lakaat ar gwir-se da dalvezout.

Soñjomp eun dra bennag a vez kemeret gant an holl evel eur gwir, ha ne vez ket lakaet da dalvezout. Ar gwir a zo bet anavezet gant an holl abaoe pell zo, ha pa vez bet kemeret gant an holl evel eur gwir, ne vez ket ken ezhomm da lakaat ar gwir-se da dalvezout. Ar gwir a zo bet anavezet gant an holl abaoe pell zo, ha pa vez bet kemeret gant an holl evel eur gwir, ne vez ket ken ezhomm da lakaat ar gwir-se da dalvezout.

Ar gwir a zo bet anavezet gant an holl abaoe pell zo, ha pa vez bet kemeret gant an holl evel eur gwir, ne vez ket ken ezhomm da lakaat ar gwir-se da dalvezout. Ar gwir a zo bet anavezet gant an holl abaoe pell zo, ha pa vez bet kemeret gant an holl evel eur gwir, ne vez ket ken ezhomm da lakaat ar gwir-se da dalvezout.

Soñjomp eun dra bennag a vez kemeret gant an holl evel eur gwir, ha ne vez ket lakaet da dalvezout. Ar gwir a zo bet anavezet gant an holl abaoe pell zo, ha pa vez bet kemeret gant an holl evel eur gwir, ne vez ket ken ezhomm da lakaat ar gwir-se da dalvezout. Ar gwir a zo bet anavezet gant an holl abaoe pell zo, ha pa vez bet kemeret gant an holl evel eur gwir, ne vez ket ken ezhomm da lakaat ar gwir-se da dalvezout.

dougerna ontre ne brichen tetu ha dorn d'hen oher. Ar peoc'h ouz ar bed a oa bet gwall ezomm ar Pab hag ar Roue. An dud a vez he c'hoarvezh d'an hini a lom mouk enhe, ha kemerout ep soursi an hini all. Ar pemdez a gas ar vech gwellan hag hervez ar c'hrediner he zad a dle da vezh beza ouz ar vugale hag o kelenn mat ar relegenn. Ha memz a zoare d'ar Pab. Mond ne dle ket ar vugale ober gant ho zad ha mamm pa vez diaes d'ezho kaout ar boued ebarz ar gegin? Ne gav ket dezho ar pemdez ha c'hoarvezh ar bed ouz ar Pab. Ar Roue ne dle ket ober ar memes dra? Ne gav ket dezho ar pemdez ha c'hoarvezh ar bed ouz ar Pab. Ar Roue ne dle ket ober ar memes dra?

Eur wech hoc'h eus embannet ouz ar re vras ez ae hanter-ze a oa kouezet bras ennegard ar relegenn gwirion en dro d'ezo. E-barr ma oant o vont da gaout ar Pab da c'houlenn ac'hanomp ma vije ezomm anezhe. Gwelloc'h e oa ganto ober ar memes dra. Ar pemdez a gas ar vech gwellan hag hervez ar c'hrediner he zad a dle da vezh beza ouz ar vugale hag o kelenn mat ar relegenn. Ar Pab, en ho beskrivgell, gwelloc'h eo ganto kaout ar mennoz Jesus-Christ ha gwelloc'h ha kemmesket e kendalc'h ato an dud ha Doue? Ha ne vez ket ar Pab ha Doue dispar? Ha ne vez ket ar Pab ha Doue dispar?

« Ne c'hellomp ket ober memes kont ha ma c'hellan d'en em gavout gwelloc'h evit pedi ar c'hentañ a gavfe evit perzh dezo. Da gen a eva ma unanenn ar Re berzet ac'h Doue. Ha ma kendalc'hfemp dre ze? Dav eo dimp red eo pedi ha ferm, ez eus dra all. Alies eus derezioù hennag an Assemblé ouz a vez ar vro vras a ra beza meneg enni eus a draon hag a zell ouzomp. Unan hennag a dle sevel ene ho meuzet evitomp. Pedomp evit ma tlefo ar Per a vro great euo evit gloar Doue, evit mad ar vro-ze hag evit mad an dud santel. Ra deuio souch d'ar vro-ze a rae gouarnamant ebet hag a c'helfe chom en he unan ep Doue. »

Gouzout a rer e pep rom eus ar Franz ar gatoliked o deus graet kalzenoù da gas d'an deputeted evit ho fiñ da c'houlenn ac'h ar c'houarnamant na vije ket graet a gwall da Victor Emmanuel e Roue. Lod eus an deputeted o deus clasket ober lavar ar gatoliked. Daoust da se, evit deuve ez eus kavout eur c'hanaod. Sioulc'hpenn ar Franz da velet ne deo ket a ep ar gatoliked? Brema gouzoude e tlefe gwelet ado re kemenoù ah brema pa zeus meoc'h da zevel pedadenn da gas ar brusianed eus ar vro, pevare a ve savet unan ar gatoliked?

« Dav eo dimp pedi evit ar Pab pedit evit ar gatoliked en Alemagn evit ar re a jom udel ha stard en ho lezen daoust d'ar vrezel ha ker dealc'h

« Dar pevare pedit evit ma en em skigno an dilc santel dre ar gwirionez »

Setu ar pevare a c'houlenn ar Pab digant ar gristenien a Roue. hag ar digant an oll gristenien vro a zo var an douar e pe gorn bennag e vro.

Pedomp eta ha gantomp oulenn pak ebet a vro, red eo deomp lâca Doue a ra ganeomp arabog esperout en em zave G. M

An Tad Santel ar Pab a ignoraus ive n'en deo ket pell, ar bresianed hag ar brezegenn eus ar gwir a Roue hag a vro: d'ar 30 eur bresianer war an dero gou eus an c'hurg. Setu amañ ar brezegenn

« Nemet gwir eguil ar c'hig ha pell anjout ar stad e gwir ma ez eomp ordinal e vez kouezet ar gwir-mañ « alies ma ez eo bet bac'het d'an Ti a vez gwrizgolo « 1870 Ne vanon ket ebarz ar gouzout, me vez an oll gwellon « a ro ar re ne zispouilla ma ne vez an ket gan ar daoulagad ar muian e kleiañ gan ar re a vez kouezet a dremen eta ar

« Ne vez ket bet zoken a vez da zelaouez d'ar c'hig petra zo deus Roue Pab da vezañ. Ar gwir a vez ebarz ar chaer evel eur gwir all en he dro. hag e deus kollet he dremm natural. Ar gouarnamant Waziet evit ober spas ma ra ar c'hig eur vrema an avantaj sklerijenn a beb sort mae hon er stadoù-ze dislonnet ma-c'hoarz profandiegezh ar c'hig ker ken. Ama ec'h offer bremañ d'ar gwir ar c'hig ar pab ha skiañ a vez ar « skwer ar a lous ouzoù a zevonion a voduzerez En « eskob fesen ma c'hig c'houzl varet Dugaic Sion ho « deus bresianet ar pez ne ouzer ket da ga an dud a re- « peter Ama Sion *supplexum sunt sermones* »

« Ha se ma ne vez ket ar soursi. Rag Doue pehini a « zestino Roue evit beza ar gwir eus ar religion, hen « deus permetet meur a wech ma vije kemmeret dre « nerz da beul an Ti o vez ma edeb monoc'h « gouest da zelc'her penn oc'h an oruge ha da vare dis- « k'habel an temzor eus a w yonezou ar fer. Ar Gotel « a zo deuet, hag an Ostrogoted, hag ar Hunet, hag ar « Lombarded, ha barbared all Met, e lec'h koll ma an « eurioù, e kavent an dareuma anezho, ho c'houma- « sion ho-unan. »

« Soñj a zen d'in da vez meuzet an dra-ma An Tad « abad sant Colomban o veza gouzout o tostaat ar her- « hared oc'h ho vac'hi (hetuet), a c'halvas ha lausel,

« a reas d'ezho kemmeret war ho dhoue-ahoun an oll re-
« ligion santel eus ar mirer hag honnet gan-i-ho d'hen
« hem sahaat tro-war-dro en darvenn da vogé-
« ryou ar monn hag ho chom renket evel eur pro-
« cession dre horoz ar barzhed. Ne larbarré zeuas.
« mes e welet ar provision-ze e welet ar religion
« santel e chomzon a zo souvet e kemmerout ann
« hag hen hem denzon. »

« Me a woar an oll h pensez hir so a re ket mad an
« amzer evid diskouez evelse religion ar sen hounia
« hounde ret eo d'omp vet dirie her pennoc'h ar bar-
« hared a hanv. Ma ne d'om ket evid mirout oh an oll
« drong vihoum or pense da v hanva ma vet ec'h ar pez
« a rihoum. »

« Setu perag e lavaran da genad ar personed a Rom
« C'hoz pere ez peus dleudus ho torn an dud a vonnank a
« gorf ar hrisenn ho rust d'ezho dre ar hrisiadenn a zo ar
« mad eus an oll hanvez a vez ar sent ann ho ker
« feiz. Gwir eo hoz ma ez eo ar c'hardinal Bonaparté Bonn.
« O vez ne c'hanv ket ma ez eo eun doare all ec'h an
« drong pehini en he amzer e ra a vouez ar gerez a
« Rom pe c'hardinal Reg mañ Bonn a zeuimp en eun
« tu a gonzez an oll dud zounk a elle hag eunn a ro
« d'ezho neuvliyou kuzuliou peurgetuz ha mennet
« a elle evid aberzal ha kreiñ ho friz evid ho dou-
« genn d'ar pratik eus ar re yaou hag eus ar vertuyou
« kristen. »

« Pa zermonn d'ar bob a eo pe ket ann lava-
« rout d'ezho ar re vihan ha re ha ez ho deus ket ho ilh a
« ne a zo pet pet nouz ann Pon du. Nan, n'eo ket
« permetet dezout da spurh ahanv a zo e pere e vez t
« gouzout ar veleyenn, ar religion komprenn a zo sahr
« Nan, n'eo ket permetet d'eoc'h kaoz ho puguic da
« scolaou a zo a bere ar maistr ma e ho anavezeur ket
« evid ul ouzoug tud dre a vez ne ra ket anez evid
« gouzoc'h a ra dangerouc'h a ze eo ne zouzier
« ket diouz an Itrinnenn. Nan, n'eo ket permetet d'eoc'h
« lenn ar c hazetennou fall dieiz. Koun a pontan mad
« ephen da ampechout ar c'hazetou. Nan, n'eo ket
« permetet d'eoc'h chom da zellet ar c'hanevou
« gaia ar vez gwret evid ho tougenn d'ar pez hen
« hem evid koll ar c'hrouan. Nan, n'eo ket permetet
« d'eoc'h monet da zeiaou hen ez eo ha sermonnou
« ar hrues-autet hag hervoukeiz a anvez e vez gwr-
« loc'h kreiz ou ha sermonn a an Nadolig. En
« eur ger pellat ar bo, l'eus an drong doujet-hen d'ar
« mad alat zoezha dezo pep tra d'hen hem sahaat ar
« breiz ezom pe zien da zarempredi ar c'hompagnu-
« nezon pe monnerezon kaoh'h a zo bet savet er gerz
« eus hrasa mad an eneou ar re fall a zarempred
« ar re fall ar re vad a dle reiz dezo bout eun zarempredi
« etre-dho evid bout dezo sonjezon an oll dogfil d'ar
« vad. »

« Evid oc'h-ho prezegerjou, ne lavarin d'eoc'h ne-
« med an dra-ma. Prenegit ar pez ez peus en ho ka-
« lon. Besa ez peus Jezus-Krist gan-eoc'h en ho kalon,
« J. K. pehini a zo ho hent, ar vuyoues hag ar vuhez.
« Lavarit d'an dud fidr pensoù mar-d-eo J. K. ho hent,
« hen ephen a dleont da heuliya mar-d-eo ar vuyoues
« hag ar vuhez a dleont da zeiaou mar-d-eo ar marv, di-
« gan-i-hi ephen e tleont esperout ar gwir evezia-
« ted. »

« Sant Yann Krizostomon a lavar d'eom pennôz avad
« ne vez ezom trubarlet avad ouz e lezoni esperout,
« esperout ar rekompans promettet d'eom er bed all. Ple-
« gen ne e amzer ahanom hon kinerzet war-n-eom ha
« ne vehem ezomet pelloh en dro d'eom pe lonn ouz
« a bere ar Faos hirvoudeu ar gra seu anz ar feiz
« frouezhus pehini ez a ker ouz d'her.

« Lavarit-hi d'an dud fidr pere a zeu ê ho c'houn,
« ha pere a zo koshoni gan gwazed ha pehini da
« genmeras a ho lezo lavarit d'ho degasa en ho spe-
« red ar zonj euz a hrinnegenn. J. K. ha ra ouz an
« esperans o krial en ho c'houn ha ra
« ro da veza ker e ho a vragnouz h ha
« gwrezet war roudou ho mestr Ch an er h
« hrinnen. »

« Ewit achu e pedin ar hanvec'h da vonet h
« ugal assemblea gan n war skacu an h a zo bet
« skoet ewid em ar h ar groaz hag ewid ec'h
« ar bedenn-ma. »

Neuze an Tad Santel ec'h hen ouelet d'he gana ho dreiz gwir h hen dezi d'ar p
a vez ar bedenn-ma

« O ra Doue e hen p ar pe d'
« ar vil ar
« par Doue ez e vez pere hen hem d'ar
« ho h an e c'hrouan ewid ma teer Iesus an oll bea-
« n ha ho deur an ma. Amen. Or per ac'h ouz-
« le ou eseno hag ouz or c'horfou. »

Ha goude an Tad Santel hen deuz roe he rannoz d'an veleyenn a vou ennu

Ar Eaver

Pelaz Ganet eo en e hent a vech eus ar plac santel Bannez d'Alma e c'hoantaiñ Napl dont a pe e vez ret en he zoñj ar Sakramant ma a c'hellomp hor Zalver he mañ a dle e zavel ouzomp gwech ma vez ezom dezhi da gaout ar re ma ar c'hoant ha ra e c'hoa hen e vanoc'h hag e c'hellomp hen ober.

Lacat a ra ar veleyenn a ze ret eus he c'hoantaou da re dianavout d'ar Pab pe a vez Doue hag ho pe a vez ar vro-ze. Pe dleo e vez ret d'ar Pab ober ar pez a vez ret evid ar gwir ha ar gwellañ d'ar vro-ze pe d'ar bed a-bezh.

Pa vez ezom eus ar zikour eus ar Pab ha dleont ouz ar re ze ober ar pez a vez ret evid ar gwir ha ar gwellañ d'ar vro-ze pe d'ar bed a-bezh. Ar Pab ne ra ket ar pez a fell dezhañ ha ne ra ket ar pez a dle. Ar pez a fell dezhañ a vez ar pez a ra ar re a zo ar galloud ha ne ra ket ar pez a dle. Ar pez a dle a vez ar pez a ra ar re a zo ar galloud ha ne ra ket ar pez a fell dezhañ.

Ar Pab ne ra ket ar pez a fell dezhañ ha ne ra ket ar pez a dle. Ar pez a dle a vez ar pez a ra ar re a zo ar galloud ha ne ra ket ar pez a fell dezhañ.

Ar c'hrist a ro Doue deiziù da vrasa var ruz dre, neuzpenn ra eus bet ken ! a ne c'hras pourvoue'h kpad mo vez er merzi merbl ha unan ar pez a greder en he c'hoef a jom ep c'har na hoari hag espad an amzer-se rann a vanchou hegsou divelhou ar re brilla ar bed

Mes a vech e deus bet he c'hoef etelse dre eul malen eus ar c'hrim ha pa zistroe eul he bouch da lavaret ne pa deuz epli he unan. e selette seurt kemmoù e deu gwiriet re vras ar Tud bet er bed ha bevaou oc'hpet divelhoù ar vro ar a gasaont ez eo eur gir evit pet ar pez a lavar divelhou ar c'hatiziou e deus gwiriet

Neuzpenn a ro graou Louis Lainez, a gasc'h mad-se d'ar Hairaud hag a zeug evelhe merzi pouliou hor Zalver Paima a lavar eo bet ec'h he gwiriet epad ma vez er merzi spered he unan hag e gwirionez diwar a ra eus ar pleg h barradus-se eus a pet a pri with rag ar gambr ma rann euh ! ne he ez, eus he c'hetsel ra eus deuze hag a z skiant ar vuez e deus gwiriet ar pez a lavar

Neuz bet eur c'hoant vras eus a rann den hag ra dalc'h resevel eur ar Eur gwaou evel a reaz Paima Chetpenn ha brasa seurt a ra eus ar vuez lavaret merbl e selet ouzoc all e houi marvel ampoanneuh Ar gwad a zivel eur ha pan lean a zerh ar c'hras raimond ennanet gwechou all roudenn pou jevet evel ma rafe klask rak Meur a vlam a ar gwe mor kea mamaladurez nemet ar gwenneien Saviel a reaz hag mailh hag avechou J C he anaon a dra d'he c'hoantaouen i selet ranna'h ar mouez ne c'houlet penaoz lavaret Mesket ra vezo J C

Tremenet eus ar gwerien e kuilek *Chronique religieuse*

AR GARMANANT.

Ar Brezeneg.

Ken dudi a ra bet maget gant ar barn barnedur a don ergentet gant mui pe var ar vro pe evit eur gwiadenn ha-mak divar-dro pa e houlennent ann dra ez eus ouzhoc'h adarre hag e zachont da glask Jezuz rag e beuzet ha dre ann a lies hentel da vont Kaer ha devoa a ez e hafchout kel koull a reaz a ra bet ken hag dre ma nemet kaout gwir klask pa vez ann eil pe n ma bet pegant hor Zalver er var-zu ha araog a reaz ra don gwad eur merbl evit kregi ar mor ha mont da Jafarnaüm e prinsa h e c'hoaz pevar-ugent kañvaou a oa bet gwelet gant ar Varisianed Edeut kouskoude e oa eil da aber ar vaouc'h-se vel ha graet pa zigwezas kagen ol'a Verbianda Evel m edo pa zeuas neuz he c'hedal e hegou-ar e pegachont ene hag e vez kavet hor Zalver e la archoant dezhan Meste pet lec'h-ha deuet aman ? Mes graoù c'helaou respont mab Doue gwemp petra en Jafarnaüm ha petra en ar synagog e prinsi rak e vez da kregi

Ar vrar ez ae kouscet oaspenn mui vlam ne ra he lenn kavet en tar bord ar mor er penn kerlo eus ar Zoaze ha dirazhi an eur prat kaer ha pourvuh He hano a zeuil park al levenez pe park ar groaz. rag rak evel eur parkeu Ean avielo vez galvet hour Jezuz rag, abaoue ma en deu dilezet Nazareth hor Zalver a jomo pevar-ugent e Kafarnaüm hag ene e vez ennañ kavet ar vuez ha ar gwirionez Ar pez a lavar ar Gwaou Skrivet a vez ar c'hrim ha ne vez ket kavet ar gaou ebet ennañ

Ar Gwaou a lavar ivez ez eo bet kavet ar gaou ebet en he genou Ar Gwaou a lavar ivez ez eo bet kavet ar gaou ebet en he genou Ar Gwaou a lavar ivez ez eo bet kavet ar gaou ebet en he genou

BRETTIK

XIII

[illegible]

[illegible]

[illegible]

O velet pe gan dougel eo evidoc'h ho pe ger fidel eo deoc'h ho arrion mad a Vreiz pere a zo huel ho monet a enep an aberiou a ger nanpas. Ar bescomun Rohan, ne ket dre ger evit m eo defe 'benn d'hen rei da grill ar-bl-lamour nn zro pried da Vari a Vreiz ha ma tiskas a Ilgoez ar Duked mes dre nerz, a zo en em rentet Mestr a Vrest, a Vongamp a Jonkerne

Mar en deuz ho zrec'het, n'ant ket en em rentet dezhan, hag evelse da vezo lakel en eur stad an rigis e tiscelerion ne ouzevint evit Dukez nemet Anna a Vreiz, merc'h Francez ec.

« Ah! emez Anna, ete pred e clen-me va fidl o c'hoazanv? Hag hen anez a rancont Ann ar Plessy Breiz a zo doueties gwa gwirdat Ke ha ma ma zo bet hoc va zad, he enebourien a zrie'he eur respet bennag evit he c'hallout hervez pa zeo roeret ar re kallonn-ze etre dourn dion v nerez, n o deus mui respet ebet, pe da viano ep dale n'o devego mui Pep pe ns a gwel ebend ar gwir da c'houlenn ar re-ma en despet d'an dud ez Ke ha ma ho zad a seurtez da zivrea hag evelse na ouzhou o kenerel hor c'herlou na vil vorlenn, li eleu ep dale bragale Francez ec ne chomo ket gwelloc'h, rag a zonjan'er Normanz hag Alan bero Trinet, rak ran'h hag e delle gwir da choas anhan.

— Oh itron, emez an den doanek

Ne lavaras netra a re Aotrou Plessy gwelet a ra penaoz e za ar bed An emglioue a zo, ne ket evkred ep vad dre ma zeo hon zonanterlez mes zoken en hor c'hreiz ha seul didzursoc'h eo ma en deus gallet ha ra n'on eus ket Nor eue ma a ere'omp, saudarn chel coulz lavaret ha n ep eus gwer nam Betrg en e zousc'h ez ros dizamvonioz Jaonen an Montauban zo a dug gwhen ar marechal a Biron, abaoue ma zens savet etre Rohan hag hen a zo evit a dle gan an aer ep A brel

A dra sur! emez Dienis ne gon ket ouzma var ar bret evit ho seaour A brel an pauvr evel Job ha ouc Brans en deus aloubet he oll douvez Gouscoude en deus aoncb mod ato da zisin dann an Inkez a Vreiz, ha mar d eun deu anna a lorc'h eat an Natmet, ep evit disclerin deoc'h petra a stalomaider en hoc'h enep.

Petra eo-tn'r emez Anna.

— Ar Chancelier ar Rivier ne deus laket, etre duoiarn an aotrou Alfred, evit reiz ho pez, eur paper dre belenn a roit hor la asan dezhan, evit mui e'houlenno eur a Roaz ar dispens a zo rol dezhan da gaout ur « ouvrage deoc'h

Anna ne rea nemeur a van evit clevet ar pez a lavare Alan ar Plessy 'n gievez avad ar c'homzou diveza-ma, e reaz eul lamp en ar zal en eur sevel

Petra, emezhi eur gwo en, hano Mes a servez ze zoa faux an dra-zer zo grave gwhardereza! Ha e'hraa e lavarit Nann, em eus leac'h da veza louzen? Trolaset em zi hete gant unan eus an ministred Ar Rivier a zo eur falsaer hen encane a ra hel a dre va dilezel hes ne dan ket ar bed evelse

Anna a zerr hor ar e houz dioc'h ho zaz, hag a dostaa oc'h an daol emeurt a reaz eur blouz hag eun tam patch hag en em lakeas da sur fi He dôra a oije var ar follicn Ken anfurt na Goude lean ar fel an laket he ziel var ar paper e istroas oc'h an ejjendil doaniek

Alan ar Plessy emezhi, ezaet an dra-ze d'am eonir a Rieux Disclerit a ran dezhan ane ne deo nemet eur gaou hag eun truhardereza ecn ar Senselier Rivier disclerit a zon dezhan e'houa ne vezo biken an aotrou Alfred va fried!

Anna a zavas neuze Dieneresel en he zerc'hen direc'h en he d'em evel gnech ell hini Constans dirak roue Brezzon. Rebent Caton-Leon.

Isabel a deuaz, en eur voleta, d'en emzdeleur eine he divrec'h

— Va c'houn, emezin pant na deuio ket ar Je'haps kenders A brel-ze da ober drouk deoc'h?

Va zrahusa a ran, sotn eiu emu Anna. Na vezo ket pell a vezin bouz avoste h diec'h drouaderez.

(*Ger penaod ete eur zech all* G. M.

Marc'hed Kristen Breiz-Izel.

Gwers nevez ar roe *Ric Mondenkel*.

LODENNIA ARARZ.

Levirit dim, pet ar maner
Rag ann Iroun a zo er ger?
Me zo eur barz a Vreiz-zel
A gar ann dud staget ouc'hrizel.

Kano a ran var ann Jelen
Breiziz dispount rann ahanen
Piou ho gwelas en a arg ha
E Gallgaloun o kreiza

Kousa ran e hor mammou
A gueaz oazamp ho dudou
Ha pa zavas heuc'h ar re ar vro
Hag e ouzo vil ze ar maner

Arnon ho penz eno oaseurs
Eur galoun gre a gristenez
Pelli zoudi da zaskez
Hag a zentilla en va c hanaourn

Dieu nneves-zo n'eun heuz kouskel
Nemet dantan krenv ar vered
Hag e klevis hors eun avel
Ne mall taouinn ouz va gerzel

Ken emezhan eb dale farenn
Gant da delen var-zu va mamm
Me zo earus. Ia e lavar
Var da delen kea da gann

Sentet em beuz ouc'h ar bokel
Zo deuet gonezh eux ar vered,
Ar bokel zo eul lilion
Eur verad guast eun he c'hreiz-ken.

Ann aotrou, eb beza gwlvet,
Da vouez ar barz zo daredet
Edo e knonv du he dilad
Ha zeun-zaeon ho doanagad

Kidoun eur vamm zo e zadik,
Ez nakennsen ez pardalis ..
Eur mall lazel allas! alias!
D'eur vamm dener na pebes glas!

Barz, eurusik var ho penn
Kaer kar-eñvel ho kanaouen,
Ar c'hoanv ec'h a bars hervez
Mes c'hui kanit ho kaer nevez.

Ar barz eus a gendalc'has
Ha dre gomz a lavaras
Gwir bastor ar vammig gwinizek
A zenve con ken dourek L. W.

Eur prenestl afi diweziñe h.)

MENNOZ AR THOMAS.

I

Diveza ma em eus gwelet ra vouez Thomas en tenvez de benn evel pa oje ar re vara evit ar c'hi. Ha setu me o lavaret dezhañ

— Em eus soñj va zonton, ne da ket mann ar bed ganoec'h?

Ne da ket mann ar bed ganoc'h? Ne da ket mad da vlano gant ar Faotheu-penn-ze a c'hell lazh stagañ oc'h ar zugel pe gaset da gousk kement ha gouzout? Gwelet a rez ne deuz ar c'har resañ an mann gant-ennon. Soubouteien ne ra c'houzout ket pegen a chañs a vez kollet dezho e tachañ compez ha tourañ e vouejou en doaremoze ol ha va vez mann ma c'hoant vel pedfoll hag eleac'h rez ar ho monezion evit ganat ar Tenazim, e c'hoapan ne pellac'h a vez bamgenañ unan ha n'hi? Gwelet'h ez gant ho den, el rag azeul ne gred ne ele ho, na lerc'h ho gwiskoù, na ho divskoù, na ho skeudennoù hag ho pentelioù aergals. Mad 'zo-hi mar gave re ar ha ne vezan ket ker bale'h-ze me gave re ar hag a vez ma ganthe ez gwelet e vezhi da da-vare evezhe va sperad ha va ajio.

— Ha piou eo an dud-ze a vez mañ? eme ha ez displegmez dezañ ha d'ho prenestaouer?

— Piou, kement tud Paris! E-pad pell-amzer e eus gouzet republikaned kuit bete a c'hellas ken ne gouvernañ tenes fors da bion, n'he deus bet netra e-pad ar gwella mare pa oa Gambetta ha ma c'houzo ti ober eun dra bennak ez a ar bugel.

— Met, a vije e-kreiz e Paris?

— Ia, me a ra ma penaos ne vije? Hanvet e deus meur a bini ha ne vezhi ket ennañ da ober ar skeud ez eus ar paz am eus-me soñj da ober ez ia.

— Ha pevar ec'h eus soñj da ober ma ne ket difennet gouzout? hag e soñj ganit-c'hwi, ive ha gompezet Paris?

— Ne ouiñ ac'hanoc'h da ra gouzout pebezh-tra, rak ne glaskit nemet an dra da gaout! Gouscoude, evit diskuez dezhe'h ne ouiñ ac'h ama nemet azennet ol setu ama eul louen eus ar menozion a roin dezho da ouzout evit goulen ho monezion.

« Republikaned e Paris, tud a sañso an tudennoù ijinus, n'eus ket pell e vez groumet ho kêr eur e beg'h c'hehouren a roi en dro dezho. Ha ne c'hellac'h caout daremprad ebet ganti pa dlevezo. Gouzout ec'h eus rakket an naoun, ar zec'het hag an diouer eus a zeg fra ne c'hellac'h ket zokun caout eun tam chat na zokin eun tam tourzik ev tremen hor'h amzer hag en em zizenout. Rol ho monezion dimezhe ha serkent ha ma ar brezelaket ar Prans da zavel pluñv var ar Republik ne ve en em gavo da ebeurat evidec'h. Mar devezo a benn ez vo anvet, hag e c'hell ti a pezo anv a-zoare da gemer naoun ha vo sec'hed ma rak diouez ebet. Ha pa deuk kement prusiaded ar var an douar da gelc'ha Paris me a roi droc'h bennak ac'h lamet li-e efach a beg sioul hag espern-ze ouzh ha lamet li-e efach a beg sioul hag espern-ze ouzh ha ma rouzik d'an ol ev il kendelc'hfer al banneudigez en ho touez. »

Ha penaos e vez-hi bete ma oll dud Paris?

Ar ket dibes ganin petra e vez greet hano? Ha ne ket gant ez? Me ne ve ann oll da zevel e-kreiz Paris.

Hag e pelec'h? ez emon?

Var an tevenion. Ma ve lazet ar hep tamm eus gwiskoù louzar mad, eus eun anter trouzhu leuñvez e salc'hfe ennañ ezo da vaga kerkè.

Hag an douar mañ-ze pelec'h e ker e'havot-hi?

— Sellomp a ez eus eselle'h zouar ha dimezer a da gaout ez ouzh ar pri ledenez a vimer remedez divar ar vuzul? Ne ve ezomet sevel kemmesk ar c'hompagnonsier var an douar, hag a bouez eun ardoud derveziou e ve eur gwiskamant gwir avaouc'h var hep-c'h.

Setu daouez bare mes damvez traou all? Ar barizianed ha ne ket ez e Ar ar gam gaer h

Kaer me vije gad ne dal ket ar boan ain eunan da run ar gwiskamant ze'h eus ar pri an. eus soñjal da ober ne c'hellac'h ket gwiskamant a bar ouzh ez ez ha ne ouiñ ac'h

ag. elevet em eus eur gwiskamant

ainsi, dre ar skiantoù e vez greet pedn ha tiouza ar c'hoant. Ar c'hoanv zo greet a c'hoantoù pe mar kavit an dra-se ken dister e an douar e an ti ober ar c'hoanv. Ar gwir'h a vez ez ouzh ar c'hoant ha ne vez ket ken dister ma vez ar c'hoant ken kre. Ar gwir'h a vez ez ouzh ar c'hoant ha ne vez ket ken dister ma vez ar c'hoant ken kre.

Ama ne c'hellac'h ket mirout da gwiskamant eur ger

Va mestr, eme e pa e eus c'hoarzhet, ober pep da gant ho *Chaos*, petra ne'm eo ket a vara ez eus ac'hanoc'h? Eun tamm mat a labourer a c'hellfac'h ho meuze calz eus ar barizianed ne c'houlenn ket ar re-se ma ra ez ia, ne vent ket e pad da baea ez ne da cost zokun vat an tocunou. Ha pa pije gwelet ar mad a rean a vestr Thomas e clevet ar c'homzou-ze? Da genta e teuas gwenn ez e pajer, gouzoc'h e zeas ruz ewel an tan, hag eilta penaos, me zonjc dia e zo da gouzout eur gwir goall. Sioulas re ha ne bet va zeoul hag hen sevel em oc'h en ho galon. Ker a gousas din, rak mouez a reas klouzan ep lavaret eur ger eus an traou ijinus all en dan c'hoas sonch da ober evit mad an pilgadur ar barizianed.

Digitized by Google

Clevet em eus opken la a beli gant re all, en devoa souch da stagn ouzh-ennoz oc'h balioniou evel kezeg oc'h eur c'harroz. An oualc'h-me hoas da reiñ a vanden e furm eur ti ne vije nemet reiñ an hap,prong var louzez eun neudenn en he enn a zinn, a gleiz, ho lacat da zevel da zispenn evel a se c'houn.

Evit rei ebat ha munuz d'ar horizonnet, en doa souch da gemeret pemp cent munizion a lacaje en eun. An'hanv e vije taket corfennou da gas ar zoñ d'an eur ati evel ma laker hremn evit cas gwez da aotrigorenn. Pep t' a c'hellje caout he gorren, ha ne vije nemet he digeri pa vije e boant da gaout eur bom munuz. Hag ar vatsiant a dlee abourat an eil rum varlenn he eglise ez, ober muzig ato ep eun. N'oa ket diesoc'h evit an dra-se. Abaoue em eus clevet an chomet clañv va eontr Thomas. Doue c'hoar parvo ez, ma c'hello eus he remorsiou da benn. G. M.

An arc'hant a zavet evit para ar brusianed ha diembi ar vro diouzho a zo bet er gar a Gemper a zo zonn a 36,818 lur 25 c.

E Lorient ha war dro e skigner a leverer mouez arc'hant faoz. Ho skigna a ret ve en arrondissamant kemperle hag en arrondissamant kemper. Evit ho announ ne deus nemet evezout a oi ket ker gwenn hag an arc'hant mad. ha ne zonnot ket ker aclear.

Ar butun a za da gerzat adarre. Var gemenian e lennen en derizou-mañ en eur gazeten euz an Naonet penaoz ar boorsen a zo eno er c'hiandi. (hospital) o doa gouklennet hezza lezr ep butun epad eno nebeut derveziou evit gallout ive rei eur guennegik bennak da zicoaz diembi ar vro euz ar brusianed. Ma carfe ao oll vatonerien chom ep butun pe zoken ma carfent implija epken an anter euz ar pez a rakeout brema e butun, ha vel an aoter-ze evit ar memez aber mad. e va savet eur zom vad gant an amzer. Kementse ne rafe ket marvare afer ar c'houarnamant mes eur zicour vras a rafe da baea hor boorrerien.

En escopti Rozoa e tigouezas an dez ar, en eur foar, eun afer rakiz avoalc'h. Eur c'higer en doa prenet eun ejen. hag a ren d'he obeg dimc'h a var an dachen. Tennet en doa evit kementse eun toullad bilejou bank. Epad ma edo ar pere ben hag hen oc'h ober ho c'hoat, an ejen gaz, eun taol trod a lipas an oll bilejou bank, hag ho lonkas en eur c'hoinzougad. Brema setu afer eiza ar c'higer hag ar pere hen. Ar c'higer e lavar en deus paet, hag ar pere hen a lavar e en deus bet neiza. Dirag ar lezvam a leverer e zinet. Piou a c'houzoud?

An Autrou Olivier vikel e Redenc, zo maro eur pennad zo.

Ar *Sous-Comité* a venoriel ar vrezel a arrondissamant Kemper a gred e ve rnad evit da aoaout ar pez a zo roet ha digoret anna evit an oter maol-ze eux ar parrezion fauvet anna variero b

---

Douaronnez ha Treboul 303 l. 25 c. Fouesnant hag ar Forest 491 l. — Guiler ac'h. 431 l. Perguet, 440 l. 40 c. Plogastel Sant-Germen 611 l. 50 c. — Audierne 84 l. — c. — Ergue Armel 215 l. 80 c. — Ergue-Gaberic. 65 l. 80 c. Penhars, 2-2 — Plugulfan 90 l. — Loc Maria-kemper 99 l. 70 c. — Rosporden 110 l. 10 c. Sant-Yer ha Tourc'h. 200 l. — Kerfeunteun eur nordennad, 2[illegible]

En oll ar pez zo resevet betec hiziv 2 65[illegible] 60 c.

Ar *Sous-Comité* a drugarecka ar re o deus digoret dezhan peadra da c'hellout sicour a vremañ ar vinored paour-ze gred gant ar vretoni hag a esper e vezo beuilhet ep dale ar skiant o deus coet ar soursi an itronezed patronezed ar bersonel hag ar veli, ar parrezion all a arrondissamant Kemper. Ha varnugent a zo anavezet a vremañ eur ar vinoreiigou paour-ze a zo rid ret sicour dezho.

Evel m oi gouzout da oter hag hoas beleien ebaton accompagnet Leon o deus savet adarre ar bloa-mañ 300 lur evit mon Tad Sonjel ar Pab.

Ar re zo carget da brena kezeg evit ar c'houarnamant. evit Guengamp a zo ho zro departamant ar Finistèr epad mis Meurs. Prizvezant.

D'ar meurs 5 e vis Meurs. e Kerhaes. — D'ar merc'her 6 e Castel-paol. Var zaou. 7 e Briec. — Var guener 8 e Kemper. D'ar zadorn 9 e Castellin. — D'al lun 11 er Faou. ar meurs 12. e Landerne. — D'ar merc'her 13 e Gourenou. — D'ar yaou 14 e Landis. — D'ar guener 15 e Lesneven. — D'ar zadorn 16 e Plouescat. D'al lun 18 e Castel. D'ar meurs 19. e Morlaix.

Gant an dud mourzick a re zo jeas da lenn ar astrou, ez euz hano roz en sterenn Isaeg a Deu, emez ho. Var an douar hag a dle en em gavout gouennip.Jodl a lavar d'an 12 bet ati d'ar 5 a viz emt. Arabat eo en em nec'hi, rag an dud gouezieg o deus diskuezet dleet e c'hellent evel ar re all.

Eur marchadour labouset en doa scrifet var he stal en doa da verza eur perroked hag a gomze daoust ez.

Dont a ra eun den evit he brena.

— Pe seurt tra e c'hoar ho perroked?

— Ar gaiek.

— Hag ar rez all?

— Ho rez he unan ive sur! G. M.

PRIS AN ED.

Kemper — 2 Meurs		Pont-l'Abat 30 C'hwevre	
Pris an daou c'hant lur		*Pris an daou c'hant lur.*	
Guinis	29 lur 62 c.	Guinis	30 lur 23 c.
Segal	17 ur 00 c	Segal	17 lur, 63 c.
Eiz	16 ur 10 c	Eiz.	14 lur, 76 c.
Ed-du.	16 lur, 68 c	Ed-du.	15 lur 11 c
Kerc'h	14 ur, 58 c	Kerc'h	16 lur, 76 c
Avalou douar	7 lur. 00 c.	Avalou douar	5 lur, 00 c.

Ar Gerant AR DE KERANGAL.

Kemper moullet gand Ar re Kerangal. moullerien Escopti

Dimanche 16 Mevrz 1879. № 378. Eilvet Bladen.

FEIZ HA BREIZ,

KELOU A BEP BRO, HA KENTELIOU VAR BEP TRA,

Diganet bep sul da gement Christen a gomz ar brezonek.

CONDITIONOL EVIT CAOUT AR GAZETEN

Evit ar Feiz ha Breiz, Carter-an-Nord hag ar Mestrans ... evit ar bloaz. Avans arnoud ... evit ar hanv pemzeg real.

An Abonnement a dle bout paet arouez eaouet ar gazetenn

Ha lies an neps hag en dle ar gazetenn a renc gouzout ma vez he abonnamant al. a ra ezomm evit skuiet a netra.

An abonnement e prenver e ti an Aotrou an Kanaouad, meuller an Imprim. ha ar Gazetenn ar 49, a Kemper.

D'an Aotrou an Kanaouad eplan e rener adressi ar prenvachou ha kemmad a zell ar a zerrvéz ar Gazetenn

Ar cartou da baea ar Gazetenn e dleer da adressi d'an Aotrou MORVAN, eplan

KEMPER 16 Mevrz 1879

Pemzecves a renemp kemm gant ar vugaligned eaouet dezomp gant ann Aotrou Morvan a Lannilis deputet, hag a ro bet pl pri gouverniup barzaul annez pro-de-bonn. hag ezhet gis ouz ar gwir ben dous da c houlen kemmet all Breiz hol lezennvesa a velo e pe de ezma ar vrezoneg hag ann eaou?

I

RESPOUNS ANN AOTROU MORVAN

Tiavet lodenn 1

Ma ra a c'hoantreann deguzout h brema ehalamouez ale pe ebarz mui ar pemzecves vihan eus an aotrounez a ra kalz ag ar c'hi mouezh en ho kouezhadenn ... hag eben ho fiziout bevnik pegnad ar gudon ... a ... divalo ... pemzet war an ehalamouez ... h gwirioniez ... pe ... ar ... ha ... ar ... ar ... ar

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Nevezamp brema Antrou Ea eskopti ez eus 1° 45 beleg eus a Gastel 2° 68 belek eus ar vro da lavaret an eil armae 3° 307 personin 1° 34 ero chabelaine ha keloren ar c'hoarchoù Ar pevar parti a belerien ar houenchoù a so all eo eus da lavaret ervad ar re a zo ervad ha ne gaver ket ken a Antrou hag a ya da gerc'hat ar pevar parti a vro ha da gerc'hat ar re a zo ervad ha ne gaver ket ken a Antrou hag a ya da gerc'hat ar 3° ar scolachoù disoper ma vo beleien ar re a zo ervad all hag ar pemzek parti a vro da gerc'hat ar re a zo ervad 4° all eus ar re a zo ervad a vo ma labour a lâret ho deus kredet hoc'h dastumet ouzh ar re a zo ervad Petra zonnan eta ? Eun 300 en eus ma da zevel ugent vikset Mad rak c'hanet bremañ eo eun tammig da vont d'ar brezel ar pez a ra ar gwir dud Antrou, amañ dre ma

Mad eut eur renck, a Iv ent

Er Rouanez ar Mesaer en deus ar beleien en armeoù Ma ne dlea mouez ebet ar c'hlo ar pennoù eus a ar relegenn a c'houlenn, pell zo ma vez eur beleg e pep regimant

Mad pa ne ve ket eil beleg da vont.

Mar plij Antrou peur amañ hiziv, ez het eus ket eil beleg an eil a ziwar ugent vikset ? Petra vennez ober dre ma-mesk ar re a zeuno d'ar gwel

Tennet em boa d'ar c'hoat ruz-kaer

Ha ni, ma plij Antrou ?

Me am bije tennet fall em bije resalet bale

N'ho pije ket Antrou, ma zarjac'h brasoc'h eget ma tad ha d'ho tad ma c'houlenn ho pije prenet da brena ho ker e kreiz ar vourc'h Diaes ac'hanomp ma n'ho deje tennet vaad a ho dud, evit poan, nemet ho zrevel hag ho c'hlenn

Ar c'hrenn, ma c'hoant a vez da vont da faltazi

Ha c'houi Antrou, ne gavit ket ezeruc'h an dra-se evit ma tigouen da zont ama ? Ha ne lâran ket a ra vad dre ho faltazi, pa ar bras a vanking kaout ar gwenojenn hag a ra deuz ennan rakoziù da vuiañ carantez Ma n'ez a ket ac'hanoc'h hur h mond d'an armeoù an eil, credit mad ho divije eured ou dimezi ebet *dreist*

Gwell an hogale eget an dalvez

Mennet a ho eus mad ar bresel dre ho faltazi, n'ho deus ket a levr evidoc'h, hag ho deus gwelet ho hogale eeuz ho c'hoa

Ouf pemzek ?

Antrou her gouzout a vi evit lazat ar c'houer hag ar c'href da deuz a vez a ker da zougen bouc'h var ar choue da vale tamm ha da c'houeza mond

Er re-se en eotreiz an eil kig a c'houlenne ma vije gwell kresk d'en Iliz dre ho fe ,

Gober a respontas *Iesus ha Iì* ez papersen a zo a'houi ar gwirion gwelloc'h eget ne c'houlenne ober kresk *dre ho fe* ouzhpenn a vezan ma n'ho pezo ket ar c'houzanv mont da c'hortoz ar re-se da vije diaoulet

[illegible]

LET'S BUILD KARTS

[illegible]

Disadorn 23 Mevs 1872. N° 273. Eiser Bleaver.

FEIZ HA BREIZ,

KELOU A BEP BRO, HA KENTELIOU VAR BEP TRA,

Digaset hep aul da gement Christen a gomz ar brezounek.

CONDITIONOL EVIT CAOUT AR GAZETEN

Evit ar Finister. Costez-an-Nord hag ar Morbihan *evit eur bloaz daou scoaz evit c'hoec'h miz, peurvec real.*

An Abonnement a dle bout paet arouez eunnet ar gazetenn

An hini ne zigas kel na dro ar gazetenn a reer gouie ma zo echu he abonnamant, a ra consideret evel aboued a nevez.

An abonnement a gemerer e ti an Aotrou an Kerangal, *moullér en Exopti, ru ar Cigeres, n° 18 e Kemper, D'an Aotrou* an Kerangal *eplan e lleer adreuzi ar pennadchou ha kemend a zell ac a zerchu ar Gazetenn*

Ar perzjou da lacat ar Gannonn a dleer da adreuzi d'an Aotrou MORVAN, eplan.

KEMPER 23 Mevs 1872

Mont a reomp bremañ da gemeret ar pennadou nevez ma zomp bapa da rei bep sizun e *Feiz ha Breiz*. Meur a bini marteze eus hon lenourien a vezo bet couzet gant an tam tabod-ze o deus lennet er fin lennou diveza iod zoken marteze a o devezo ket compreneet calz a dra eus an tabut-ze, dre na anavezont nemeur nag an dra eus ag ar c'hiziou a vou meneg zoezho. Eun dra avad o devezo gwelet an gwelet o deus ep mar pe ger gant eo ar c'homzou-ma o deus lennet en tabut, comzou ar veleien d'an doctor

« Eur gaou zo ar da lavaret, mes ne ket ken ar ha zalavaret. Evit lavaret eur gaou o eus tout nemet eun nebeudik gerio, evit diskouez eo gaou ar pez zo lavaret, eo red sket caout cals comzou avechou eur bregegen hed-a-hed. »

Ha teufen da lavaret deoc'h divarbenn eun den hag a anavezan eur c'hristen mad eus den eus ar guella ma teufen da lavaret deoc'h kemper. « An den-ze zo eun den fall me her goar, e vez c'h sonezet a reo e hrétac'h ket re marteze mes gousevoude eus tamik douetans a zafe en ho calon meur a hini zoken a ve tremet avanc'h d'am c'hrizi.

Hogen evit distruja ar gaou-ze lavaret e tri pe bevar c'her evit lamet an tamik douetanss-ze eus ho speret ha rei deoc'h da veza apiam ar virionez e va red diskouez deoc'h en eun doare hennag hed-a-hed buez an den-ze ma am eus comzet en he corf diskouez deoc'h he oberou mad, ho gourvoud fur he ak t da ober he zeverion ha da bourilla he religion, ar skoer red a ro e pep tesc'h marteze zoken e ve red degas var prang ar re hen anavez mad evit renta estlenn eus ar vorz a red.

Da lavaret eo evit scoba eun tamik poultren taolet en ho speret gant tri pe bevar c'her e ve red mo o eus ket pegoulent a gomzoo ha testrinou eus ar re seleurta. Ha c'hoas ne ouzon ket ha ne zomfe ket eur c'hreunen boultren hennag o talon ar re o defe clevet ar gaou.

Ha setu perag doctor braz an dud diveza a hirio a lavare d'he zek bien « Lavaret geier lavarit geier ato ken na fodailh, eun dra hennag a zonio ! » Couzout a ra ad enebourt-te da Zoue ha d'ar feiz e zo ato esoc'h ar gaou da skigna eget ar virionez.

Ha perak kement-se ? Perak e zoar terbet da rei digemer d'ar gaou kentoc'h eget d'ar virionez ?

Eloget ar Vretonned ez eus eur gomz hag a lavar perak se

Ar virionez a zo cuzulh d'an nep a zo rublus.

Hogen piou ne ket rublus ? An den en deus soulou fall, grizien an drouk so laket en he ene gant pec'hed Adam, hag evelse en terbet d'an drouk. Mes ar gaou en deus braz an soulou fall, an tech fallac, hag ar virionez en ho enebour.

Rakse evel na zeo red d'an den ober brezel derhan he unan en em drec'hi he unanvez terbet dioc'h an droug hag ober ar mad, e zeo red derhan ive en em drec'hi he unan ev, terbet dioc'h ar gaou ha rei digemer d'ar virionez. Evelse ebarzel ar gaou e c'hell ober ho mocher divar ho c'hador, ubruder ha dibenn ebarzel ar virionez avad a zo dleet red derho mont var gorf ho roched.

Petra en eus dispac'her, an orin-ze a vez kemeret a hano zoezhan bremañ ? Eun den en hag a fell derhan, emezhan, cuoma ho frankiz a bep hent, e pep gra e pep tra e pep tesc'h, rankoz da ober ar pez a garo hag evel ma caro ep m en defe den ebet gour d'en em emel zoezhan. Ne anavez ket Doue, rak Doue a ro gourc'hemennou d'ar re hen anavez hag an dispac'her ne fell derhan plega da c'hourc'hemenn ebet. Ne anavez ket an ilis rag an ilis ive a ra eul lezen bennak d'he hegale hag an dispac'her a ema ket en he frouden hennta lezennou. Ne anavez meur ebet rak ma c'hanavese, e cafe derhan e ve collet ter ho frankiz ganthan. An dispac'her a zo derhan ho unan ho renn, ho lezen hag ho Zoue.

Fanvion ha douvez a fell dezhan, a zo red dezhan da ganout ne het avad contron ha douvez gouzout dre hoan ha dre labour d'e ar vad great gwithan d'her gwerzou, mes ho c'haunt a rank ep ma vousfe poan chet dezhan a d'ous pe ha hed dre an mor pe dre ar prenest. Mar en deus tlom eur ho madou pe mar en deus c'hoant d'ho c'haout ne'z hoan dezhan kement ne'h eus pe hen ho c'hrimero dre gus pe dre nerz hag ar pez ne bi po het dezhan e caso col-mean evit distruja ar pez ne c'helfo het da aboub. Mar en deus c'hoant da ganout eur garg huel bennak e rit hoan ho mouez dezhan, rag paez emaon'h evezhan e reng na dud-ze a zo enebourien d'or frankiz, a zo red en em strobet anezho hag ho sevel divar hent ar re all.

Mar eumz, ma lara eun dra bennak var hoper, ha pa na ve het eur gôt gaer er pez a lavaro pe a sevfe strabet en deoc'h en em zevel a enep, pa ne viot mui nemet eur gwiriou fae eun den hag a zo eun dismegans evit ar vro.

Hogen a zevenn hu an dispac'her-ha neuze ne fell dezhan en defe den frankiz nemetban he unan rak ma en fell dezhan plega an da Zoue na d'an dud mar fell dezhan er c'houtrei laeat an oll da ober he lavar en neb ar e vank laeat an oll dindan he dreid. da vela he ra avel? Pe ra a fe deoc'h ereise ema ar bed hag en oll e fell dezhan ras ar bed en dro

Hag al lezen? Al lezenn mar da a enep he fraudennou ma ne deo het droc'h he zeno droc'h he zonre ne ra fors anezhi al lezenn a vez bet taulet en traon. Setu petra lavare eun dispac'her en derezion tremenet di va zenn eul lezen ha ne oa ket dezhan e he amzer an. amezhan hen lezen nemet ar pez a zo evez va c'hoanthaus e da lavaret en ar pez a zo en he fronden. Eul lezenn hag hen douk d'ar c'hargou hael, a zoa douvez ha madou ar vro eitre he zaouzen setu ema hag a bi dezhan eul lezenn avel hag hen lara e reng ar re all. a ra dezhan dougen he lod eus a vuc'h ar c'hargou a ro de han gubel epken pa ra mad hag a deu d'he gastiza pa ra de zrouk. kemeuitec ne ket eul lezenn en evezhan ha morse ne zonnio dezha

G. M.

ROM. — Setu ama eur pennad prezegen great hon Tad Santel da dud ker barrez eus a gar da bera e reo digemer. Vardro daou vil pemp cant den a zo anezho « Eat an eur garrez a velan ama h'in oc'h ober eur gwenneu ker caer ha ker skeduz en dro din ra eng mann hag oun he gaechall e chom enhi en eur goueul a kichen person ar barrez. Abaoue ez eus pell tremen zoken. Sonch mad am eus ez eus c'hoec'h vloaz hag amzeant abaoue bogen ar zonch-ze a ra ato plijadur din

« Ne dremen het eun devez, eun heur zoken na deo red ato brezelea, eus difen gurrion al lealdet hag ar vrioniez. Bep moment ema diazezamp ar re vouna a enebourien an dud hirio a reont o clask difen ho gurrion fouz hag o clask ho lacat da c'houzout dre zerz, dre draharderen ha dre finesse. An enebourien vras-se, her gouzout a rit, na an Iroulc-sperid, ar bed hag ar c'hik, ar e hag a daol ar vreinadurez e kement a lec'hion em an douar dre ho vouna hag he vad dezhon hag en em zevel evel eun arvezen contamet en heveleb douze ma tleomp ranet neuz na gleiomp adarre Doue o lavaret. Fa sperit ne zonne mui gant an den pe da vouna a lavario gant reiz e dud rak ma zint deut da veza gwiriou ar c'hik

« Da zevenn ar c'hig a lez ar bed pehini ne gaf het dezhan en defe e hoan he vouic'h eus a gemeno a velomp nag eus a gomenta ra ar re o deus ar c'halfout da ober labour Satan hag a ra anezho da vuia ato var arsoh. En kemeno a zo gant ne d'eo he zevadi h enthan. Red eo bale c'houz larroc'h en hent pa dud dilez. Red eo en em gemeret oc'h ar c'hredennou ar re zanteli oc'h ar religion. oc'h ar feiz ha kemeniza a eus fors penaos pe oc'h ober lac'hat an trijon sacr pe o tigeri acolitou difeiz evit contanta ar zonjabl'es. En eur ger en em lusa a reont da zaeza doumou h c'houz er fallagries evel pa n o defe het a vezhe great avanc'h ha re!

« Erlin lavaret a rafet e lez an drouk-sperit da lusa c'houz mouc'h ar c'hig hag ar bed. Caout a ra din goublet o tigouezout adarre en hon amzer ar pez a rannezan. bremaz ez eus meur a gaol vouia gant an den zonjal Job En amzer-ze an drouk-sperit a zo hag a vrao digoubest dre ar bed. Doue a c'houlenn diganthan pelec'h en deus great hag a beleac'h e oa. Great em eus *bale dre* var dre d'an douar, eme Satan

— Ha ne c'heus het gwelet, eme Zoue, va servicher Job, an den just abeltus d'ho zever ha lezu a garanter avel hon?

— Dienst hag evit netra eme an drouk sperit gant ho vouia a sifen, a servich Job se'hanoc'h? Carget oc'h eun aourhan a vadou ha roet dezhan calz bagale. Lamit an dra-se digan hon hag e velot pegemen ho caro!

« Doue a ro da Zatan an otre da zamc'hi digant Job he zud a e hag he zanvez. Ha bagale ro flastret dindan an. oad varnezho he dl torret a ra gant al lare

« Job ao deut pandr eun chom a ra filet. An drouk sperit a dro run en gueh

— Gaer ar'h eus bet, eme Zoue. Job a zo ato just, hag a gendalc h d am servicha.

Ema lies ez eus great hon eme Satan Va list d'her sket hag e velet

« Satan en devoue an otre ha gouzout a rit e pa stad e saket an den zantel pehini gouscoude a zaic'han maid da Zoue

« Pe me na em drompl. va bagale ger, pe an drouk sperit en deuz hirio ar memes frankiz da redek dre ar bed ha d en em gemeret oc'h an oll eneou. (Ama ar re a zisoue ar Pap a zaheuenn hem strafunial.)

« Doue a c'hell hem lavaret dezhan dija Nemet e c'hem gwelet ken abeg a

vroudou ezeuhiéd. Kemeret a remarkoù vad kers ebet a ano ebleb hag a gar ar vertuz, ne fell hag ar religion. Ha kemeratoc'hou ne doar oll en Europ hag e kreiz Azia? Hogen mar ec'h eus bet gwelet e c'hounezet ker dudouz da vezañ mac'het distaganet. Kalz gwech e kredaje bezañ d'am dorojo ha d'am c'hoarzh, e kredaje bezañ da zarempred an nijoù ha d'am fiñvoù diwag an poanioù da zevel va dorn ha da rodal d'ho pec'hed, evit ma c'hellfent redek en eur ganout distagadenn hag e pouez.

Mad, p'en gwir gwelas kemeret a drubuilhou. Dont a rejont da vezañ dreist-holl eus a Job hag a rentaj drebuz kemeret en dro gwelet ha mervel c'hoas. P'en gwir Job a vanne pell hag adarre d'ho resisted hag a demas da vezañ ar c'hef eus ar vignoc'h evel ha neverañ. P'en gwir e varvas e pouez ha karget a venoniou ruz ebet, pegen gant Doue e kreiz hag e kreiz da rebuz ne vezhe ma relijenn jentil. Ne c'hellas kaout ar pouez hag degasel drouz en hanterlerc'h doare ma c'hellse ar beleg an dra Doue, an dra a ra ar vrasan dre vuoc'h hag hervez ar gwirionez ep c'hevell ezomm pell drebuz hag he c'hoarzhoù ouz ar marv. Setu ar pez a gavfem da welet.

« Diwezat pedas a reas gwasoni a reuzuz en deus kavet Doue e taole h en he zorn an nijerez evit disperiñ ar pleustr dour h ar gerzou mael hag evelaz e vouz gwelet an devesa e pebuz an tad dilun a pa ha bo lounge da vouz ep Doue a zegas skeiz e mouk ar pleustr ne kav ez e chomm hanterlerc'h ar an tan mouz ez eo. Ken pell an eternite ha dont a ra an amzer ma neuzo Doue a c'hello an ouvrad chomet hag ezh a ouzoc'h e vo an tan hag ar c'hri da lakat en he c'hrignoù da lakaat ar re a c'hoar e hanv d'an eil ha d'ar seizh eguis da c'hoarzh.

« Lavaret a ran ar gwirionez eus an doare e chomo ar maez ouzoc'h e c'hoarzhoù e kreiz an eil skalomoù ma ano ouzoc'h ha c'hoarzh ha pedomoc'h da dec'hel ma ne ouzoc'h ket da c'hellout mervel. Doue ep vouz mad.

« Ia, ma ez Doue kombatet ouzoc'h ar bedenn a ra ouzoc'h ha ne vo ket ar gwir an deiz ma vo ket ar vuoc'h ouzoc'h. Ha ne vo ket ar gwir ma vo tremplet ar pleustr gant ar gwirionez ma hag ec'h eus ha ne vo tremplet ar pleustr gant ar pec'hed. Degasit ec'h eus da Bonjour Sant Pe ar skouarn ha ne vo ket ar Bonjour Sant Pe ar skouarn ha ne vo ket ar Bonjour Sant Pe ar skouarn ha ne vo ket ar

[illegible]

[illegible]

eus ar feiz. Beva eur barz en chench ar barz ha eun bor gand ar feiz eta a die ive redek eunhomp ar galoun a dle bezo ann euvennen hag ar hano e lle en em zisplega eun hon autrou. — Breman evit distreiñ d'ar zukramant ma e bouteufen digant unan bennag ha kredi ann Jesus-Krist. ho Toue kuzet d'ehan ar spesoun eus ar bara ? N'eus nikun ha en respountfe kerd a zamm Mes ma e bouteumen alarre pe rak eta eun tamm e vanch ken direspet ? perak e zemer ken nebeud a bouzoud ker pare hoc'h eus d'ar gomunion ? perak e reun da zponi ker bonn dirak unan anter en goude bezo kommunet ? petra respount ann dud se ? Mes me a respount resiko fetz ho deus, mes ar feiz ar a eo ket kre avoalc'h a eo ket anget dre ann ouerou-mad Ann hini en deus feiz avoalc'h a deu war vezh ma vez eun tra, da anhoual e'hant traon ar bed ha chetu aman ar chouer a ro derhan ann Aotrou, eur vezh hor Zalver a roas en em dennet eun eunn ti ha kemeret a dud a roas var he dro ma n'helle ket he gerzet ho-unan tostaat outhan. Unan eus ar zi-Jibien a lavarez deshan

Mestr ho mamm hag ho kerent a ro alouant er mezz hag a c'houlenn ac'hanoc'h Jesus, a lavarez var-n-ezan den monamb-ur a lavarez pion eo va mamm ha pion eo va breudeur ? hag o sellet tro-var dro deshan a lavarez setu aman va mamm ha chetu aman va breudeur N'eo ket dirak Doue, ne dlemp mui soujal e traon ar bed, lezomp er-mezz hon affersou, hor c'herent, hor pesonou var ann noter eunan-bon tad e kever eun noter eunan ann eil a vez hor breudeur eun Eur chetu petra lavar ar feiz ha p'hor lezo ar Jesus-ze e taolvamp, o gouzoñou, ar bara a ro d'ar vuez eternel.

I. W

BRETTIK

Alan ar Pleuy a veze an Duk ann noazh Ken dastrfail, a lavarze gant eur vouez trist

— Nevez lo, tiron e c'hellan lavaret oll deoc'h ?

— Penaos, eme Anna e hanoc'ho ? — Lavaret deoc'h-hu gwezoud a rit Brett ha me deuz aman rak neiza.

— Setu ama, tiron ar pez am eus clevet dre volonte Doue Ar c'hallouded a ro ama tout en noz-ma Guevrand a vezo laket etre ho daouarn hag en dro-ma ne het evit kemeret eun tout hag e Vrest eo e teuzont. E vrest an tonmbch a vezo neuze ha deuz ouzoh d'ho mamm c'hui hag ho c'hoar ha d'ho lacat etre daouarn an Itron Berzjez.

— Kenloc'h marv dek gwech ! Va oll heuzoud n'int ket mare emchann Ni en em ziemo !

— Penaos, tiron ? vann oc'h cant ?

— Oh, ya Doue !

— Hag neuze ne fell ket deoc'h, me vez med, lezel distreiñ ann Guevrand ?

— Va zrahina a rezal !

— Ar remerdeiñ a dle lacat Guevrand etre daouarn, ar c'hallouded ne d'eo ket ne'hanoc.

— Ha ann oud a rel-hu Alan ?

Ha tiron he anavoud a ran.

Anna a pennas da zeiñ pe Alan en em zevenad a lavarzas

— Selait A an ne zevar ket ken kaoz an truhard rak c'houzout am eus e ke Bardoun. Hogen ma na c'hellfemp het en em zistrei, petra a rampfemp ? Ren den en ti brezoneg rak me e chomzon het peleac'h e an ti-ze

— I roe red en tu-ze da ma ne het bugel Ouvrou Re-doa ge digor deoc'h

— Ya ket ! Mes chetu a ankl var hon kerc'h !

— Arack ma e dezo gallet gwazoud e viot ket, c'hui a vezo pe ac'hanoc'h N'o pezo anzav ebet. Itron, ar re ho aizoun da zeiñ ket ha, ne ri brouillo en ho ti-ho servicherien Ne het bezo ne n'eo ket anezho. caloud e deuz avad

— Ne am eus kaoz ebet ac'h Alan a c'hui oc'h eus sujet ker vras d'am zad e lec'h a vezo etouez ar re am beuzlio ?

— Ia ron, mar em lezet da vont — Anna Alno a em zikouz da heuzoud an dudchentil a dle mont da heul an Duk. Neuze e roas deshi eur paper var hebiou Doue en deo ar re-ze pe a dlent da ober ha pelec'h e dlent mont. — Da nav heur zeiz, eme Alan, ma a vezo ar c'hoar'h an merket-ze c'h

Benoas Doue deoc'h, eme Anna ouzoud da Zanou ha d'he zgasoud fidel e zonjo outho

Alan en em deunna neuze hag Anna a leuskas ar pez a zoa var ar paper Goudeze e c'houlennas oc'h he zad demezel ha dudchentil a rajent mad deshi Ar re-ma a houmolas en ajent d'he heul e eus fors pelec'h.

Neuze ho lakeas da vont kuit ha ne jomas nemet Lubel hag hi. En em lacat a reas da labourat evel pa na dlejo bet c'hoant var ho spered. Ha den a en dirjas gallet kaoz var he zad ac'hanoc'h en ho c'halon.

Eilo zeiz hoar a zoa en dle zaut Alno ha dudchentil skiltrus chapel ar Verc'hez vras en deus azezet ive ha zeiz tuel, coaz a zo echu a li an Duk.

Eleac'h mont d'ar zul ma voa bouz an itronezed hag an dudchentil d'en em zestum enhi evit zafarat gaudo vras. Ha destaga eur marvan bennag, Anna hag Izabel a zeaz d'ho c'hambr, Na deuz d'ho koul zonjet tuz eun ho dezvezvilled an demezed de Broc, an demezel Cheoc-ten hag an demezel a Gerodreux.

Kerkent ha ma voant ezt er gambr, an Duk a zigoas zarra clos dorion ha preacher Dre zaou dalen moaz a zave d'ar gambr ac'h a ugentia ar Roue'h Rouel, eur pecol pecat tra-vo gwazho.

— Aberz Cost Denoz, emezhan.

— Mad eme Anna, lavaret on deoc Duplessis de-oc'h petra e pez da ober ?

— Ia, itron hag he trugarezaz a ran da vem bet ar vadelez da vez eur gwreg evel deomp.

— Ne het red ezout ann aver bezo a vadelez evit ezout calon ha c'hoarch. Da dad he da vreur ze deuz eun e galon ha rakon a rodon ta a vezo ev.

Anzout a rez mad ar vro, ha ne ket-te ?

— Araok m eo devoue an notrou Duk ar radeliou d'hon c'hemeret ez unan eus he flar'hel, ne reso nemet rantat ar vro a dreuz bag a bed Ha pa ve mouchet va moulagad e zafen ne hano da lacheu ar pin e kichen Kerongat

Ar floc h a stouas neuze, hag a ieas kuit.

Goelomp brema, eme ar brousez, petra eo digant deomp ama.

Jannet Bruc a ziframas ar pacaz, hag a zisparlas var eur gaoer pemp habit a hez, habigou merc'hed ar pilaù pe merc'hed potred ar c houlen.

Anna a jomaz eun nebeut meiconiet da zellet oc'h ar dilhad-se Goude-se e reaz eur mouchfloart hag e redas da gregi e dorn ho e hoar

— Sell, va c hoar brema soudon ne vez mui Izabel a Vreiz !

Oh ! eme ar verc'h vihan n eus fors pe seurt dilhad a vezo laket dio, me vezo ato eun a Vreiz Jannet, gouzk ac hanon huan mall eo deomp mont en hent.

Ma ne ket eun cruez evel kent eme Anna, e ve red deomp, evit eec'het kaoug hon enebourien, gousca dilhad ar re zoteia a verc'hed hor oujoù ? Marteze ep he c'houzout emezi great Dae var ar re zoloc h e vidon O va Doue, mar em eus great eur zonch bennag evelse pardon dio me ho pet gouzk va mez ha va glac hor

Anna, ec h ehet ar hoiem ze e devoa isolet he daoulagad var eur gwisiad a soa a zoare h he zaol Disqoet e voe dioc h ar pedenn gant Izabel a deuas d'en em zaskez dezho gant eur gaolat dihuil eur gomeriadez a du Goerand

Eun nebeut mizdez ne voa er gambr ha Duket na demezel ne voa nemet pemp c'hoalennerez en ho dilhad fresk C. M.

PAOLIK AR HANE.

Tennet eus a *Emgann Aergidu* er bloaz 1793 leor hag a vezo anvet e skriz neuzend amañ, mar plij ganel Doue evit kempillia ha d'ezoula ar ho kaloun ann dud divar ar meaz

Soudarded ar Republik henchet gand eur c'hêrz trubard a Bont-Koun a yea da Benn ann-Eac'h e parrez Plouenan evit kemeret ha kas d'ar prizoun ann Aotrou Kastel a Gerveltan pe Kastel hag ann Aotrou Coef ann hini a zigoe he noz neuze avertez ha he abaoue personn e kêr bedra Kastel Kaer ac hanoc h kerkoulz ha me o deuz bet aparezet Ann Aoutrounez-mañ a oa azezet gant e Penn-ann-Eac'h.

Gan savet dezo-dust da Benn-ann-Eac'h pa gleaz eur zoudard o kriat a zouez-be-beun d'ar ar c hleuz

— Eur marc'h he lamm ! eberiet me amezoz goelet unan bennag kuit, d'ar reo ha dre goz, a-hoalp ar c horn all, er meaz euz ar goar emañ-man Beuzet a die bezañ unan eus ar veleien a glaskomp.

— Ken ait huan var he lerc'h, ha kas gao-hen pemp pe c hounac'h all.

Evel chas chasa, pa zantont tres ar c'had, ar zoudarded a zehanas huan er goaremm, a c'haloupas d'ar red d'ar peun all a yeas a lamm-plouenn var ar c'hleuz Selle a rejont a gleiz hag a zeou, a bell hag a dost furcha a rejont ar c hleuzioù-lann a dro var-dro, mes ne gafchont netra

Dont a rejont var ho c hiz da guzat ar c habiteu a zo ouc'h ho gortoz.

— N'ho c hem kavet ena netra ?

— Nann Gabiten koulskoude hor beuz kanket mad.

Marteze ive ne oa den dre aze ?

Ec'h eta sur eus eul unan bennag dre ar c horizont er meaz euz a lannek-man

— Mar d eo gwir eo ez avoatach deomp her gouzout rag aman euz eur paskor a hano e tonaù ho zaoud hag hen savaro deomp. Kere Pont Zaun, deuz aman d'am c haout.

Ar c'hêrz a zeuaz ar ulaz anez-han.

— Goulen, kere, digant ar c'hrannaller-se pion eo ann hini a zo en Bremaïk dre a lannek-man

— Allaz ! Gabiten, noun am eus c hui e hievomp ket gant-han

— Na perag ? Eur c'hrannadur ker aznaouk ar c'hell ket diskredi varn-omp, ha ne lavaro ket a gêrz.

— Ha c'hwi ket a c'hêrz ne lavaro ket kenneubeut ar vronoez Me hen anavez mad ha me hag he dad Beuzet a zo mañ da Laurenz ar Zaun eus a Lopredern hag ann tad-se a zo, ma ket kenaoz ma h eiz kredennou ar veleien Kentoc h e lezit ar hini, ho da lakaat ann tan-gwall var n-ho en ho a eget diskuerra eur beleg ebken.

Ia ar re goz marteze mes berman n eo eus ket a skiant avoalar ha ev anaout ar pez hor beuz a soaz da c'houzout

— A ge deoc h Gabiten Bremaik e velfot, me a ra da c'houzout digant-han

Ar c'hêrz a doseas ouc h ar c hrannaller a zo da nec h ho vransella var ann draf eur fouez brasoumet-kroaz gant-han eun dra d'ho c houzoug hag hen touchemmet-bik evel ma lere ouc h pep prantr-Saoud a ra mad he vicher

— Paolik lavar dio-me eme ar c hêrz pion a zo eat bremaik d'ar re all aman dre a lannek hag a ze lannet er meaz dreist ar c hleuz er prun all a-houmi.

Ne oufen ket ker lavare dezo'h kaer. N am eus ket a amzer da zellet eun dro dio Pegen avoalat h am eus ganto ra Zaoud rag ann ael ! mau ar vro'h ezez hag a zo hor evel ann dior Oue h penn c hoaz, kae a ra d he hrè va ounner mui-du hag e vesk anez-do da vont ker pell hag-hi. Sell, n oc gwel-ket, dioue h-to ma tro va enn, o servel var gleuz Koad tud ann ti all. Dont a ra dudiañ enn dro, mui-du, eme Baol, en eur gwel

Ha Paolik a skiake he fouez evit ober goun d'he gonner

Digitized by Google

— Ac'hanta, tabiten, eme ar c'here, n'am oa ket lavaret ococ'h? Me gouie er-vad n'hor bije kievet netra gant leman. Ar re-ze, tud ar Saoz a vez atan e guech-all, er memez tu gand ar veleien. Ne heuilfent, e pep tra, nemed avez hag ali ar veleien. Tobellet rot gan-ho. Hag heman, ar mec'hog-buan-meo, en eur grei he hask kenta bremaii eur eno teir zizon hennag, hag a zo foueret, eh arvar fora diotachou dez-han en he benn.

— Koulskoude n eo ens ket ano car da gaout ouc'h penn daouzeg vloaz.

— A vrac'h m'an eus ann oad-se.

— Ha ne fell ket dez-han lavaret netra?

— Nann. Her guelet a rit.

— Gortoz. kenr bremaïk e vel, rag n am eus ket a amzer da goll.

Hag ar c habiten da gaout Paolik.

— Petra, marmouz-louz, emez-han en eur daoler he grabas var he benn hag en eur gregi en he vleo, ne lavari ket di-me piou a zo eat dre zoman, p'edomp-ni o tont eze drenst ar c'hleut?

— Lavaret amzuz great da gere Pont-Eoun em oa evoaic'h da ober oc'h evesaat va zaoud.

— C'hoant e c heuz, emezhan, da ober goap ac'hanomp-ni, a vefan mez ann dra-man ne bado ket pell. Lavaret a ri, na pe naon, piou a zo eat dre zoman?

— Va zad ne eus digaset ac'hanoun aman da zigouill va zaoud, ha nann oa zellet ouc'h ann dud.

— Eur verk e hoaz avaret a ri zamm ar fonlir eme ar c habiten, en eur jacha var bleo ar c hrouadur. Ken nà vezent gwelet o tigal gand ann avel lavaret a ri lavaret a ri piou a zo eat dre ze?

— Ne lavar n ket grouz.

— Ah! ne lavari ket?

— Nann.

— Mad gouzvefan, d'id ar goasa.

Sonjal zo bian var ezez. Kerget eo he fazioiu daoi pe h. ouc'h staga armau aze stard ouc'h ann draf, ha dion ai dano denn fuzil dez-han en he benn evit diskuiez ne vefe ket a c'hoalz evezh eus a zoudarded ar Republik.

Ker buan lavaret. Ker buan great. Krapet e oue ar paour kaer Paol staged e oue ouc'h ann draf ann daou zoudard a denaz dek pa var ho c hiz edont o viza ar bia var blueo ho fuzi.

Paol a gollaz eun tamm eoz he liou, dont a reat da veza drouk-level. Evelato, den na lavarche en dije aoun. Ober a reaz sin-ar groaz en eur zevel he zaoulagad varzu ann Eos hag e chomme plounm en he za — Done, a ro nertz dez-han. — Eur vinuteno c'hoaz hag en great gant han pa lavaraz ar c habiten.

— Chomout a ra. Me gaf din e reomp fall o lenna var ar marmouz-se rag ann tennon a vezo kievet hag ar veleien a gemero ann teaé'h. Ne ket gaer, kere?

— Ea eme ar c hero. koulskoude heman ann tammkaulard mec'hiok-mao, a ra goap ac'hanomp.

Daoued hag oul ann dioul a oa e kaloun ar c'here?

Kemer da anzav kere, ne gollo netra. Ouc'h penn ann dra-ze c'hoaz ne dal ket ar boan deomp devt poultr ar *Republik* var gos tammou tiaou evel-henn. Distaghbeo, soudarded, ha digasit anez-han aman. Me a ia da ober berroc'h tro, ha nalz didrouiouc'h, me a ia d'her c'hrouga hag epad ma vezo e ziapt en devezo anzav da c'houzout ne vear ket eun-anter goap a dod evel domp-ni.

Ker buan e oue distaget ar paour kaer Paolik, ha treinet da gichen eur vezen a oa, var ann hent, er mean eus ail fannek. Ne ouet ket pel oc'h ober eur c'houlm lagadek ar gordenn hag ouc'h he lakaat eun dro da c'houzoug ar c hrouadur.

Eur veen c'hoaz, laouenn-dar, eme ar c'habiten, lavaret a ri deomp-ni piou e c heuz guelet bremaik o kemeret ann teaé'h?

— Naon, eme Raol.

— Buan eur zoudard er vezen da staga ar gordenn ma vezo krouget ann ouc'h buan-meo. Alesse e c'hello branskellat guelloc'h eget na rea bremaik var he graf.

Ar vezen n e doa ket a skouerroa ize kaer o doa ar zoudarded en em skoazza en eur lakaat daou, tri berr-var-vero, n oant ket c'hoaz buc avoaic'h evit zoua ar skour izeiia da staga ar gordenn da grouga Paolik ar Zaoz. Ar c'habiten a skoe gand seul he votez var ann douar a en em jala hag a hec'he — Paolik avad, ar gordenn eus dro d'he c houzong, a oa didrouz ha sioul evel eunn ean o vont gand ar c higer.

Eu he galoun e pede Doue.

Hasiat affo eme ar c'here, koll a reomp hon amzer. Trouz a reomp ive, ha ne m'pomp ket ouc'hpenn tri c hant pas kenn diouc h penn-ann-eac'h. Hur bezomp kievet e kavomp a goulio.

Goir a lavar ar c'here, eme ar c habiten en eur hec'h goasoc h-gouz hag en eur sket mutoc h-mui teapenn boutou var an douar.

N en doa ket a c hoant, ar c'habiten digaloun, da demna gand ezom rag ann trouz n oa ket ev. krouga, rag ne gave ket a spurk o he gordenn, hag evelato n'oa ket evit chomup ebarz lakaat ar maro ar paour kaer krouadur a zaouzang vloaz, rag ne zoudarded e dije great goap anez-han. Petra eta da ober? Sellet o ra eun dro dez ann eur biask eur vezen ai esoc'h sevel enn-di n e vele hini.

En eun taol e koueza he zoubleget var eur poull-dour a zo gres gant tud ar vesek evit destumm pon dour gbo a zivel eur pon esc'h hag a takaont da zoura ar foennier o deuz eno ouc'h ann dorgen. Gouzout a rit edod, er mare ze e kreiz mui meurz ar goan a oa rust, neo oa an amzer ar poull a oa skourmet.

Kavet eo gan-on ar pez a glasked-emez-han. Deuit aman, soudarded, ha ieun aze ar vezenn.

Hag, en eur astenn he gleza varzu ar poull dour.

— Buan unan ac'hanoc h da derri ar skouvn, a-bouut, e kreiz ar poull, m a taolimp ann ouc'h buan-man ebarz.

Euo o kavo. kement a ma karo gaellien ren da eva evit distana ne benn

Ar zoudard n e one ket pell oc'h ober he grevidi.

Great eo ann dud

— Breman, eme ar c habiten krogit daou ac'hanoc'h eun-han hag hen aotit pinamm e goueled ar poull.

Daou zoudard a grogaz er poaur kear Paol k Enebla reaz out-ho Fringa. a res. Ar vuez a zo c'huek d'ann oll ! ! Mez petra eo eur dugel a cach daou zoudard, daou zen eun oad ? Dougel e one varzu ann doull a zo great er skourneun

Eat ouant ho zri. Paolik hag ann daou zoudard, pemp pe c houeac'h par odon e kichenn ann doull. Mez ar skourneun kaiet avoalc'h evit dougen eur zoudard ebken, ne c'hellaz ket dougen tri. Sklaka! fouet, zerri a reaz

Hag en eun taol tri one a reaz dirag Doue, daou vantrer hag eur merzer eun eal.

Doue ra gresko he levenez er Baradoz ! D. L.

KRONIK.

An Aotrou Jaffres. person Guerlesk**in,** zo bauvet **person** Locquirec.

An Aotrou Gilard vikel e Plouesour-Lanvern, zo bauvet vikel e Combrit.

An Aotrou Podeur vikel e Conkerne, zo bauvet vikel e Lesn-Varia Garmez, Brest.

An Aotrou D'Amphernet, vikel e Roscoff, zo bauvet vikel e Conkerne.

An Aotrou Brancllec nevez beleget, zo bauvet vikel e Plouesour-Lanvern.

An Aotrou Dantec, nevez beleget, zo bauvet vikel e Roscoff.

Al Lezvarn (Cour-d'assises, a zigoro e Kemper d ar pemp a viz Ebrel En he benn e vézo an Aotrou Revault alies e Lezvarn Rozzon. hag hema en dovezó evit he zicour an Aotrouez Turin ha Claret, barnerien e lezvarn Kemper

Ar zom savet e Kemper evit diegi ar vro dioc'h ar Brusianed, a zo da 70. 800 l. 90 c.

Diasadorn an Aotrou'n Escop en deus roet an arzion d'ar gloner iaouank Ar re-zna a zo eur vanden vad anezho. eanl antercont. Beleien tra varnugent avieleriea. pemp, abostoleried, c hoec h varnugont, an arzion bihan. eiz ha daouugent, curunon ar gloner, eiz ha daou ugent An arzion zo ket roet or Catedral.

Setu anna hanoiou ar veleien nevez

An Aotrouez

Gustav Jugant eux a Cemper
Laurans Rospars. eux a Luz
Jan-Vadezour Coatanhoa a Gerdaff eux a Gerlouan
Eojen Prohant. eux a Zouarnenez.
Olier Franaez. eux a Gerpilis
Alan Lahasq eux a Blougerne.
Franaez Mari ar C hoz. eux a Blouarzel
Fraiaez Mari Billiard eux a Vrpavas.
M ked Gralt, eux a Lesneven.
Ian-Vari Kerandreu. eux a Groizon.
Eozen Laviec, eux a Sant-Seo.
Eozen ar C hoz eux a Blouesait
Gabriel ar Goff eux a Landelu
M ka Guestes eux a Hospital-Carafront
Per ar Jacq eux a Dreflaouenan.
Gregor Malic eux a Dregontrez
Per Marec eux a Blompeyez-Lochrist
Ian Vari Moulrec eux a Esk bihat
A an Quinton. eux ar C'hastel Nevez
Eozen Roudant eux a Premaouezan
Joseph Sagot eux a Vrest.
Jan-Lois Simon eux a Bloc'han
Charles Peron, eux a Castel-Paol.

An Aotrou n Escop a gomanso he dro evit couzemmi, d'an unnec a viz Ebrel Mont a dle er bloa-ma da ober tro arrondissamant Montrouiez hag eul loden a arrondissamant Kemper L nao eus ar sizunvezioa-ma e verkin e *Feis-ha-Breiz* da be zervez e tle on em gaout e pep parrez

Lavaret a reamp er sizun a ' o devoa beleien canton Locronan- Leun savet adarre etrezlio 380 or evit hon tad santel ar Pap En eu dromplet oamp. 389 hir eu o deus savet Salo e teufe eais cantonou da gemeret ekuer dioc'h canton Locronan

Emaor a zevr o voulla ar Mis Mari em oa bet c'hoant da lacat moullo b'ema ez eus daou vloaz, hag a zo chomet anavoc evelse abalamour ar freuz zo bet en devoa samet ar voullerien Lavet e vezo me gred ar sok fin miz Ebrel

Aet a garantez dispar evit sonch ar Purgator.

Ar pennadik seriz-ma divar benn eun devosion tavoudek braz evit eneoh ar purgator a zo bet moullet brema ez eus eur pennad. Lavaret em oa neuze ar re o doa c'hoant d'he gaout n o devoa nemet de c'houlen. Hel lavaret a ran a neves. Chom a ra eun nebeut follennou eus ar re zo bet moullet. Ar re o deus c'hoant d'he gaout, n o deus nemet en em adressi e ti ar Retred, e Kemper, pe e ti an Aotrou Kerangal. Ar scrit-ze a roer eno neiza ha caiz mililjansou zo da c'hoanta evit ar re o deuz an devosion-ze.

En dez ar e cambr ar gomaded. pe an Deputeed, e voa unan oc h ober he brezegen ha ne voa ket cre he rouez n'her c'hlevet ket

— Asa. a lava az eun all, ne glevan ger eus ar pez a lavar ha gouscoumo en deus bet c'hoec h ha tregon mil monez evit dont ama G. M

Ar Gerant An. DE KERANGAL.

Kemper, moullet gand An an Kerangal, moullerien Escopti.

FEIZ HA BREIZ,

KELOU A BEP BRO, HA KENTELIOU VAR BEP TRA,

Digaset bep sul da gement Christen a gomz ar brezonnek.

CONDITIONS. EVIT [illegible]

Eun Eilvetadenn a dle bezan paet arruing evezet ar gouestlou

Ar pep hini a gemo hini an dro ar poan ennan a vezo evit he abonamant evit eilvet a vezo.

Ar c'hemennadou a gouzout a vez an Aotrou an Kanaouenn [illegible]

Ar Aotrou an Kanaouenn epken a dlear ober [illegible]

Ar mirien da lenn ar Gazetenn a dlear da c'hemenn [illegible]

KEMPER 30 Mezeu 1879

Labour an Aotrou'n Eskob e Gwengamp diwarbenn ho diou evez eus ar Skolaerien.

Aotrounez ha Mestrez Skolaerien,

Tremen a ra an derveziou ma e hellomp sklaer ar pez a c'houlennomp ahanoc'h ma rekomp ato ho touez ober ampoan eus an dleredou ar re gentan hag ar re zoken eus hor c'hrog a hastaer e vijomp an dianav eus hon esperañs. Var skoaz ar pastor mael ne hellomp e vezomp bepred bro-eul dre ar garantez e c'haromp dioustañ hon oll dreveri ha hervez ar gwirionez gantho e c'hellomp ret hor mantret da glemm diarbo oll hag ho gervel perpetuel dre ho hano. Ar pez a c'houlennomp dreist oll eo ouzoc'h ganeomp ne vijomp ket ahanoc'h ar re-se a gred ar gwirionez hiziv hag a vennomp. eus ar meneziou a ra da gentanañ hag eus ar pez a ra ar fonsta evit ho skarzhan e-leiz ho madou ha pellaat doutho an droujerien hag ar perhenn skiantel evit ho sonerik en amzer-mañ dre ma a dremmwel. Lavar mael a reomp e leac'h ar vrasa-ze a dreist hor parrezian skoaz ar mare da gerc'hat hor c'halon a gemeinidou e-lec'h dremmwel da zanvel pegeraouez en hor hent eured dougel evit ar relijion pegeraouez e carrat hon tad ensant ar Pap hag an eil catoleg. Ha pegeraouez a dlemm e drez ez eomp hag e bennoz ho c'horf. Ha c'hoaz. e lavarjo ho c'hasoù ne hoc'h hoc'h a-raog dremmwel ouzoc'h hag a rem dremmwel diouzoc'h ar pez a ra ar fonsta evit hor Salver Jesus Krist da ren var an eneou ar pez ha dedenel

Doue an tad. hor Salver Jesus ho unan evit rotiñ evit an abostol sant Paol da dad Thessalonik ar pez e hasa varzu ouzoc'h a reomp hor c'hoanegan ha ho tegas, hag a lavar hor c'hemm da vout dougen ar c'hasoù ar ho degas evit ho arat da zougen brasoc'h a zilvidegez. En-dro ma zremm hol sperañs Kristen en deus skiant ouzoc'h hon daouzorn an tenzor evit ho c'hrasoù ar re brasañ. Fellout a ra dezhañ ho strollomp pell var ar bed e ar hoc'h evit ouzoc'h. e lavar da zoken varzoudu. dre Salver-dispet ar Gwirionez, dasrenañ ouzoc'h ar Spered Santel Hervez e ve hor menoz h a zoujo da lavar da zoken eus an Eil ar sperañs ne c'hellont e vezomp a-raog a ziskoaz hag a dorn evit ober dremmwel ouzoc'h ar vertuz hag ar pez a dlem dispet Doue. ar h hor ziverpet graet ho relijion dre-ma ar spered-se a nevezenn hag a zouzpen peoc'h a ra ma c'haver zoudi ivez an Aotrou Doue ho unan ho vezo ho spered-ma a nevez a zoujo ar greizenn stard ra ho ma e divez an trubuilhou dre ar vare-ma

Ne ouiomp hol eta hon h alas ez Aotrounez ha Mestrez ker da vezan ar c'hoarvezadenn ebarzhañ ho parrezian da vezan hanet hor Salver ha dasrenañ ar Spered Santel pebez a garrenn ne douer ket ma ra vezomp an daul ar h ar vaouez a rigan en ho spered ! grez Doue ra vezo ar c'hrasoù a zilvidegez pebez ezhom a c'hell mantret ar h ar brasañs ouzoc'h hervez da vent a dammoù ho ezhom e c'hell ho c'hrenn e-barz an dastum graet ar spered-ma e-lec'h devar an hent mael. hag ar c'hasoù dre ma da-zistagn e-leiz enho

Abaoe neuze-ta da hoc'h eo evit ma lavar deomp ni ivezomp ket ez eo red hon ober evit kerzet an emzao e dazre da reoc'h ar Spered-Santel Dre-ze ez eomp red ra vezomp e-barz ar pez hoc'h a-raog ouzoc'h dre ar pez hoc'h a lavaret dezhañ ar vare-ma ar pez a gemeras ar gwir ouzoc'h ne vez ket Eur pere a dle da netra ha da zevel en ene da ner meriñs vras pa vez ahel e dazre da dremm frouez mat ar gristen pell an

Gwel dezhe nemeur ne vezo marv e-barz ehel, mar-ze h red gortoz ar mare zistadegel Jesus-Krist evit an em ziskoaz ar h zorbonerien Doue hag ha ahel e zevelfo an-dro h mad

Hiziv an Europ en eur berzez e dle ren ne da gwenn ar lou hag an devezenn ar bet epken ar re a gemmenneur ouzoc'h mes c'houi ne oll gwirionez pere a ziskoaz da zaoch dezhe ouz an dud ma zoc'h bet kemmenneur ho unan. hag a c'hell ouzoc'h ar c'hras hag ho skoaz a zavvich bras.

Digitized by Google

Reperout a reomp-ta Aotrounez ha kenoberourien ker, e tongo hon cremen en ho tomez. pe ger ber bennag ma vezo, feurez a c'hras hag a vennos, ha galon sacr Jesus a roio d'hur c'houzoud ha d'hon oberou an nerz a c'hell he saliaez da stagi ouzhe evit ho lacat da vont bete ganefot an eneou hag obar vad dezho.

Goulen a reomp ouzoc'h hon digemerot ep diger ebet. ha da velet enhomp kentoc'h ar manac'h eget an Escop. Reglennou ha monnaiou ap-nus santet a c'houlen ma ve grea. pep tra dizispign. hag a hen. al' izomqu ar vro hor gaulen -ve.

Reset, etc.

+ D. Anselm. a urs S. Benead,
Escop a Gemper hag a Leon.

An. Enn indulgans pemzec a zo da c'hounit er vech kenta ma visitan Aotrou n Escop unan a dizou ha Escop-t, evit an oll gristenien a viaie neuze an hue-ze, gant ma pedin evit an unvaniez etre ar brinsed christen, evit ma vezo disc'hrizennet an heresiou. hag evit bras mad an -is santel hor mam.

TRO AN AOTROU N ESCOP EVIT GOLZEMENNI
EN BLOAZ 1872.

Mis.	Paressiou eleac'h ma vezo' golzemennet	Paressiou galvet e leac'h ai
Eost.		
14	Ergue-Armel	San-Gadou.
15	Sizun	
16	Commana	
17	Plounevez-Menez	Loc-Eguiner
18	Sant-Salver ar Nevez	Loc-Melaret
19	Lampaul	Guimiliau.
20	Pleyber-Christ.	
21	Sant Thegonnec	
22	Sant Vaze Montroulez	
23	Sant Martin	Sant-Sec. — Scaër.
24	Sant Melun.	Crasif nod.—Cuburien.
25	Plourin	Ar Chlaustr
26	Plougonven	Sant-Rocop.
27	Guerlesken	Lanuanoc.
28	Botsorhel	Ar Ponthou.
29	Plouegat-Moyson	
30	Plougasnou.	
31	Carlaz.	
Mez		
1	Plougat-Guerrand	
2	Lanmeur	
3	Garlannec	Loc-Quiret.
4	Sant Ian-ar-Viz	
5	Plougasnou	
6	Plouezoc'h	
7	Plouzane.	
8	Landivisiau	
	Distro da Gemper.	
43	Guiclan	
44	Tanle.	Locquenole.
45	Corantec	Henvic.
46	Plouegan	Morpaul.
47	Roscoff	Santec.
48	Roz-Vaz.	Ursunezel-Castel.
49	Castel-Paol	
20	Plouguinlan.	Sibiri
21	Cleder	Trefflaouenan.
22	Plouescat	
23	Plouezoc'h-Lochrist	Treflez
24	Plouevedo	St-Vougay Trezilidu.
	Distro da Gemper evit ar	
	an arvest	
25, 26	Pardon Runiengol	
27	Guiscriff	St-Servez -St-Derrien,
28	Lanhouarneau	Plougar
29	Plouvorn	
30	Plougourvest	Bodilis
31	Catedral Kemper	
Ebrel		
1	Sant-Vaze-Kemper	Locmaria.
2	Penhars	Plugastan
3	Plourmelin	Tremoc.
5	Combrit	Enez-Tudi.
6	Pont-l'Abbe	Tronoen an Hospital
7	Loctudy	
8	Plobannalec	Treflingan.
9	Penmarc'h	
10	Plozevet	Sant-an-Trolaouen.
11	Plouhinec	Trezuennec.
12	Plovan	Tregat
13	Pouldreuzic	Lababan-Peutuerdit
14	Plogastel Sant-Germen.	
15	Landudec	Luilers
16	Plozevet	
17	Pluguffan	
18	Pont-Croas.	
19	Audierne	Esquibien-Enez Sizun.
20	Primelin.	
21	Ploguff	Cudien.
22	Beuzec-Cap-Sizun	Cudien-Cap-Sizun.
23	Mahalon	Melars.
24	Pouldergat	
25	Pontlon	Treboul
26	Ploare-Douarnenez.	Ar Jech.
27	Plonéis	Guengat.
28	Plogonnec.	

An dud dieaz, a bell dezho remen ep Done nag ilis, a zo peurliesa ere var ar prezek Evel ma lolont en traon goarc'hemenou Doue ha re an viz e zeo red dezho lacat eun dra bennag en ho leac'h. ha neme e alcont ho froudennou ho unan eleac'h kentelioù ar feiz, furnez an dud eleac'h furnez an Eav Gnir eo bez ez eus etouez an dud tavarioù fur ai no mad hag a dremen ac'hanon da c'hinon eur en ei rum degile. hogen ai tavarioù. an alies-ze. petra bennak ma caver enho furnez erves ar bed. ne dalont neuzur a dra, a join d-zeour meurbet ma na-dint ket aillet gant our c'hreunen e hoalen bennag enz an aviel, ma na deu kelennadurez an ilis da vi biz dezho.

Potred an danvez, ar re o deus madou etre ho maouarn ha ne velont netra en ti ail d'ar madou-ze, a glever o kentelia ar re baour a labourerien, ar vicherourien, hag o lavaret dezho: brait pas, hag e zo mad ar bed ganeoc'h. *Brait pas; orpus en em dia.*

Ne onfe deo a dra zur, cavaret ma ve ket fur an ali-ze; gouscoude mar be roet da labourerien. da vicherourien, da zervezourien ha n'o deus nemet ho dervez evit magn ha gouza greg ha bugale, avechoc'hed ha nann daoù re

AR SARRAMANT.

Le Sermon.

Ar Feiz en ar re-mañ a lavaras Jesuz dagent ar Juzevion a-benn ar pemp bara ha daou skorn louz ha diou besk gant ma vo dibabet ha kemeret ar pemp bara ha daou skorn louz gant ar pemp mil den ha chomet a-dreñv ha ne voe ket kavet ken dezho debriñ. Jesuz pa welas ar burzud en doa graet, a lavaras: Gwir eo ar profed a zo bet kaset d'ar bed. Ha pa welas ar bobl ar burzud en doa graet Jesuz, e lavaras: Hemañ eo ar profed a zo bet kaset d'ar bed gant Doue. Jesuz pa welas e oa deuet an amzer ma vije kemeret ganto da vont da gas anezhañ da Jerusalem, ha da lakaat anezhañ da vrenin warno, a yeas adarre da vale en ur menez hepken.

Ar re-mañ a lavaras ivez:

dremm dantan treal ann Aotrou Doue, mont a-raok e galvas pegen hoer ha pegen merkus eo ar c'hoanom dre-ze hoer Doue en ano hoc'h a ra dudi-mant ann ano hor bag a ro ar vuez d'ar bed? Soñjomp e-leal penoz ar vuez-se a roas Jezuz a-dre da dud e garantez e garantez ma n'eus ket anezi ken e-leal ha Jezuz en deus graet hor bag ha kement-se a ra ma vo savet ar Salver ann eil pe trede gant ar re varo hag ar re vevo, ha ma vo lavaret gant Jezuz e-unan: Me eo ar Sav ha ma vo lavaret gant Sant Pol: Ma vez savet Jezuz, savet e vezo ivez ar re varo. Ha ma vez savet ar re varo, savet e vezo ivez ar re vev. Kement-se a ro ac'hanom a galvas pe glac'haret hor Salver a-raok pasianta ar hano ma vez diskaret ar gwenojen'h a-raok hag a ro da pep tra pegen ar marv ar gwall pere ha devo hor bro hag a vo ar marv ken ar re vad. Kement se a ro ac'hanom a galvas pe glac'haret hor Salver a-raok pasianta ar hano ma vez diskaret ar gwenojen'h a-raok hag a ro da pep tra pegen ar marv ar gwall pere ha devo hor bro hag a vo ar marv ken ar re vad. Kement-se a ro ac'hanom a galvas pe glac'haret hor Salver a-raok pasianta ar hano ma vez diskaret ar gwenojen'h a-raok hag a ro da pep tra pegen ar marv ar gwall pere ha devo hor bro hag a vo ar marv ken ar re vad.

Kement-

O vezo kavet doue eun tamig pelloc'h hag eilet. ne doue vugel a zelevezas eun tam gan ar mestr e vod hem hanv pelc'her war wel d'ho forbed, hag o c houlvet war ar c'hleuzeo. evit penaoz an eil diuc'h begin hen hem lazaout da vont d'ar c'houlaod. Ho loenned a voe eno dre'z-e-ho

Melaou a rihuas ar gwin hag o welet ne voe mui ho taout eno, e krias da Vaximus da zihuna

An daou vugel a reulas neuze da glask ho zavel. Ne zalmont ket d'ho c'havout en un eil da eun dorgenn. Neuze un daou vugel diuc'h a zeuas war ho c'hiz, hag e pignont etrezeg ar fenestrenn direc'h hed da glask ho zac'hgoa lenel eno gan-e-ho

Melaou a voe eur pennadig sioáig O veza ermet war wel d'ar fenestrenn direc'h hed, e welaz a zioc'h ar fenestrenn ha tro-war-d'ho d'ezhi eur skleredenn gaer hag e krenas ar skleredenn eun tamig gaerroc'h anezhi war eur mean krenn a voe war bord ar fenestrenn. he zremd gan-e-hi e gouelé ar fenestrenn ha gan he daou gorn e tale he hen ec'hui ma vije o sonjal pe o vourlia.

Ar verc'hig, o welet se, a gemmezas neo, a veaz he hini da gouezn eun he dorn hag a griaz da Vaximus : « Maximus, deuz alle da welet pebez skleredenn a zo dezhi ! »

Maximus a zeulas a welaz evel Melaou hag a lavaras da houmañ : « Dalc'h mad d'ar gaer Melaou. Evidomp-ni a zalc'h mad d'eun hini ha mar deu he da glask oberoù drouk d'eomp e palvo degas-un me eun tol mad a vez. »

Neuze an dreo a savas, a grozas ha diwrec'h hag a lavaras : « Tonton, va hegalgon, n'on ket sot me a zo deuet amañ evit kouza d'oc'h eur c'helou hrei. »

« Ou soa neuze a yeaz kuit » e me an daou vugel. « Nu gortoz war an ardro, a drenuzas ar veaz — eur veaz a vez eizo an ardro hag an daou vugel;—an ardro a vez a reaz eur gamed benag etrezeg eun-eun. Ha neuze hen hem gavjom soudan en he c'hichaing. eun taol dezi-a-hi evegan ac hannoom a hep tu d'eahi. »

« Neuze an ardro a savenas d'eomp, en eur vonela — « Ma na falfi ket d'am fubl plega, e rankan lenel da vont dezhi va mab. Bezo eo her kav ha her pouvoir, ma ouzi-oun mui evit hen delc'her. »

« O ahanon-oun amzer ma e houzivezan evit-oc'h-hu ! Met nefi ket ac ne deuffe ket va mab d'oc'h ahanon-oun ac an vel mad d'in her pidi evito-oc'h eb eun. Ha c'hwi ne zalc'hit ket hanti e-barz a gemmenion ! »

« Iaoa ez peuz pedet ket an penn eber kevridiken p'am faout eun eil bezo em hini kemeront evit-oc'h. »

— Ar c'houlaou-se, evit hen kompreno mad gan an oll, ho deuz ancun da vont dioplihet. Er pennad war lerc'h hemañ ho deuplihimp.

AR HERMIT

BRETTIK

V

Pa oa deroet an daou hrimen hag ho demezellez en eur zac'hunt eveling

— Hrema emo Anna, e c'hoñfo va euzhoarion en hon-vez *Brettik* evel ma ez greomp a vezhon. Ale, va magnoeted, deomp ac'hano !

— Deomp ta, emez Izabel, ha deomp buan ! Gortoz ez gouezomp ma c'hasa gaichou va c'hreiz a-benn-ez-hor. Hag e c'hregas en he c'hreiz hag he zaoust en eunn a c'houelloù hrai he zaoiou marilig.

Neuze Anna e c'hairas Raoul Hema a doue, gwiskel ive e gis Guerrand. Ar pemp plac'h mouzon, dudiuz ruz ar bugeilhe a oa a vrac'h ker ruz hag ar re vraz roudbo. en em lakaas en hent, hag Anna ar penn araok. N'edont ket ep enkrez. Bez e devoa da vont dre zelevoe, pont-bleiz, hag e c'hevezi e houzr ar guerrioe, ha n'e devoa ket a c'houzi da vezn gwiskel gaichou. Pa e devoa en em zilc, beleg an nor azezas, an hini a zeuz var ar mesr, e velyont eno en, leiera oc'h ar vagec, hag eun archer oc'h ober gard An archer a zoa harpet oc'h corn ar vagec hag anter goaskel.

— O va Doue ! emez Anna strafuilhet oll hemañ hon anaveza

— N'a penet nemz ebet, ttrou emez Raoul.

An archer e c'hevet tromi hole, a zavefilas hag a zavas buan he benn. Eun den mouzing oa eun eur gozed caer Anna hen anavezas

— Roiaoed Kerouzat emez-ez, rag anavet a ra bezar hema Raoul

An hini a zoa en eun dic'hizet en archer, a zalvdas gant eun a respet.

— Doue c'ho mare, ttrou, emezhon.

— Doue ho ya magnoeted am mare, emez an Duhez en eur vrec'h bourzuz. An eeuzaat hui a ran ez eus trubardet pa gavso var va hent tud hen dougel evidhon.

— Ah ! ttrou, ha sonjal a ri ho pehalamour ma c'hlask ar Frans alouhi Brest, ez greai gant ho staoiou ? Bez ez eus en hon touez meur a dijentil hag a varvo, hag a zevilio ho gouel beleg ar bersé divezo kentoc'h eget lenel an eutrou da ober letsen dezho Laer e devezo ar Frans lavaret eo Brest dezhi courtadet Brest a vezo alo bretonet. Laer a vezo e crisi ato Brest ! Brest ha ne lai Frans

— Ho ragarvezi outzout Kerouzat, emez Anna. Ho tregarvezi evidhon hag evit va tud.

Anna, souzan he zedez evel pa e jo bet gwisket he dillad a zaher hag ar gurunenn var he fenn a roas he dorn da boket d'an dijentil meuzing a oa en em lakaet var hemañ eur c'helm diazezh. Neuze e roas eur sac'h hag an dijentil meuzing a gemeras an nor hag e zigoas er mestr, Anna ato ar penn araok.

— Taol evit mad eus an dud brizonet, emez Rollaud gwenaelek d'he vreur Raoul, ha mar evidho mar bez red.

Oher a rin bet dioc'h. eme Raoul.

Hag an dëoc'hreur en em vriadaz arsoc dispartia

An dra-mañ toa en devezhou kentañ a vis kerzu. da lavaret co. en devezhou hervez ar bloaz. Pa zeaz ar vandennik-mañ euz a di an dukez da noz hag evit en em zoual oc'h ar riou. hag ivez an em gozet eun dra bennag, ar pemp demezel o doa lakat en dro dezho pell a soublimen e giz ar vro.

Trouz a zejont didroas meur a zu ha ne voa den enho, eur gouiou bennag a velet anez hag abaoe. Ne ya ket a soar, ha ne velet nemeur a stered. rak goloet oa an oabl. Diskenn a zejont gant ar Guened ha pa voant digouezet gant dor Guened. Raoul a zisklerias d'ar gordon eur paper a roa gantiañ. An dor a voue digoret dezho, ha sortet adarre dioc'hto var ho lerc'h

Anna a jomaz eur pennad da zellet oc'h kear hag oc'h he mogerioù a zo c'hoaz intro. tost da sail ar pez ma voant nenze. Neuze e tennaz eun hoanadeu glac'haruz, e orogaz e doro Izabel. hag a zejont adarre da hec'ho zener Raoul Kerongar. Guenaud e deus dalc'het souch ebaoue eun an Doue-z rad Anna.

Hor peachérien en eun gavaz ep daou e creiz ar meziou Beb en penzer e vgapeze gan ho eur vanden doul bennag n'van ebezeg ao c'hear labouserien o dont euz ho labour eur mesaer lihan bennag a ras he chass d'ho c'hrunn en eur ganaz eur zon vrezonek brunak

An oabl a ra ienor'h eus, ar c'houlmoù griz a deoc'h ne velet mui stered en ael. Raoul a lege he benn rak goriet a rea e vije ere h douetus, hag e gourmoñet ep daou e oeaz eur c'hoan brunak

Oh e re h' eme Jaonet Bruk

— Ia. eme Raoul m'lien douete e vje.

— Oh an ere'h a zo hrao eme Izabet.

— Ia, ron Izabel, mes ne ket hreo hano dre an ere h

Dezho oll pa vezer aloaz, eme Anna an c'hoñ, va c'hoar, a zo aloaz a gaf dio.

E gourmoñez ar brinsez vihan ken astod na een dinerz, n'oa ket doaz da vale, hag abat avoale'h oa e zoa aloaz N'en eu glemo ket gonstatoc'h e zeu avat, ha neuze ne gomze ket evel ma rea er pean kenta euz an hent. Guelet avoale'h a rea oa feaz.

Souden an ere'h a gorzas stanq hag a zrilladoù. Den ebeo ne vare gue mui. Anna he maen d'ouzi d'he hêrs cuton. a roa ure hel ne ket alaramour dezhi he maen, mes ala zrouz da Izabel.

— Izabel gez rion oc'h euz, ha skoiz oc'h ve. ha ne ke. a°

— Oh nouz ket, eme Izabet, dcomp a.o — Mes ne deas ket a bell he dent a strarle gant ar riou hag he diveskerigou pabur ne voant mui avit he dougen

An demezellet a grogas neuze er brinsez vihan hag en eur a rouraz, an Duket Anna couls hag hi, da zougen Izabel bete manez Kerongar. Ne deus oanet eul leo ere Guenaud ong ar manerze, hogen al leo-ze a gafchom hec'ha skuizna. dreist oll abaoue ma voa red dezho dougen ar brinsez vihan. Ne dejont ket beteg ar Manet en oan tiik soul, hanvet tochen ar pin e c'hoalenjont digor C. M

Eur pennad all.

Merc'hed Kristen Breiz-Izel.

EN LODET

Ar Verc'h hag ar Vaouez.

P'edo Dro-ç hall e kostrza
Ha dorn loue oaz hor gonska,
P'an dalc'het kear vras Paris
Eno var e hele'h tan, doaurn, tal kras

P'edo var zro ar vrotounied
O sonjal dirouz ho bro kuzet.
Pa zeaz dezho ouspen kaut ma den
Gant ouz kuzuj var non dachen

P'edo ma nanaon, hanaigou
Ha merc'hed-kaz, tenn ann henchou,
O vouet da di ar verc'hes
Da houlen pe zoa ho truez

Pa velet d'ar chapelou ou,
D'ar c'hoskou da ho devosion.
Ha var ar da zadorn anna
Eno en dedi, an ene dianla

Arouz kaset ioaiank ar maner
Gus ne ouiann a gomze ouzo
Koulz, rouzaz, kals zouzaridet
Dremmes dalhont ez goulou

Ez oa pep enaouiz a verc'hed
Ez pe eun ere'h hag eun avel,
Ha var ho zro n'eus ket euzus den
'N hanaudont nann aoken,

Nann n'ez aet ennho den var dro ero
Ha zonto dousoc'h ho maen.
Ne skarde var ar mezellou
Ar grous kaer ar sevelloniou,

Ne gomz dezho ouz a Zoue
Eus an oabl ha pe'h aun Ee,
Ha gomz ve a Yezu-Izel
Eur sechuk c'hoaz arauk marvel

Mantra vez d'ar c'hoz ho preunas
Ha va list da sonet fenna
Ma sikourin ar fransisien
A gouez ker skuiz var aon dachen.

Va merc'hed enes'e vanen glac'haret.
Ho penaz koan a pant d'ar vered
N'en c'hoaz nemet unan-bare,
D'ann engal eo ual adarre.

O tifen ganiz ann *eau sanctet*
Ec hel gantel ar arzel,
Ne ra vez eva boulijn.
Ha marteze n'er guel mp mui.

Ho preur moumank zo e Paris.
Ho tad gant poanvez kanna is
Va zud oll a zo ken danjer
E'hun, chomit pasen ar mintier!

Va mamm hanour em er ploe'h innoumk,
Ha ma vefe dishont er fank
Va breur, va zad o tivaoda,
Hag ema dirnes a nep tra!

Dezat dizaoun ! va burz
Hag pedi a ra lies ar werc'hez
Hu e'hun a vefe var ho road
E puterioseh d'ar Fougoda,

Ema e tarc'hit tri halet
Evit mono tri zo partet
E'hun va mamm gwaz, evidomme
A zo devi eur pevare

Goude pedi goude ema
Ha var he e'harzoun he standa.
Ar vamm bouvr a vous lie benoza
Merc'h, emezhi, kenz kas fenoz.

F. W.

Eul loden all diwezatoc'h.)

Ar chase zud. Christenien a hulfe beza souezet o clevet hano a chase zud. Kementse gouscoude a veler e'hoaz hiroc'h er brotoù pesen. An dud diforz a fell dezho ne ve mui Doue ebet feiz ebet religion ebet, o deus e'hoant creiabi da ober er vro-ma eur chase zud bennag evel a veler da ober en Afrik etouez an oud divadez. Evez ou zer am eus dirak va daoumgad er vro-ze ar brasoc'h ar re vraz, a zesfum ar re a zo dindanho. hag a ia evelse gant eur vandenn tud armet da chaseal tud eneh ne meur ket var evez. Pa a reont mui ma e be lonk nil ha chasal hag e tevont neuze gant ho freis d'ar gear. Neuze e vevont diarester ken ha ma o deus nil ha chasa da vezan, ha ma e helfont ober eher vad gant an are nevez a denfont anezho. Ne deus gantho kenn ebet eire lua ha chasa pe m ar dena eur c'henn bennag. eo e reont rais gouzoc'h d'an dud eget d ar chasa

An dud-ze zo e fars rel gion Mahomet da lavaret eo, eu eur religion cals evisoc'h eget ar baganisch, eur religion hag a c'houc'hemen laza kement a zo christen, hag ober goasa gellar d'ar re a ra ket kez ho fals kredenn.

Eur beacher bet eno. hag en em gavet gant eur vandenn chanesnen evelse. a lavar

Bet ez on ematuun. lud var varc'h. hag a furche an oll c'hartiou a dost d'an lua. Lnan a velet o tiscampa, hag e redet var he lerc'h avel varlerc'h eur c'had, eun all a gavet en he lochen caset eun trede a gavet souchet etouez ar brousc'oud hag ar strouez, hag o tennet varnezhan hervel ho houlg. Ar vozzed ne felle ket dezho dont gant ar chascurien gwell es gantho merveilhaga teouc'het eur c'har da bephini anezho. nag ho lezat evelse da c'horvez ar maro. Eon deh ha tr ogent bennag am eus gwelet da vac'hagn evelse. E lec'hiennou ne gavet den. hag e faheat an tan en dan hag er c'hrer, ne lazet nemet lud.

Eo dre-ze e lavarent n o deu ket great eur chase vad, ha gouscoude oa dent gantho vardro dek mil a venet, ha vardro tri mil soldv, etre hugale ha merc'hed, loul anezho merc'hed eux, kaoc'h dezho o vale ha serij ho gwelet.

Da benn eur pennad goude, eur bearher all a velas pell en eur chase all vardro tri mil pemp cant etre merc'hed ha hugale. Ar vozzed emezhan, a leze ho lakaat kentoc a eget mont er sclavach. Ar merc'hed avad a gasel evel bandennou chatal, eur gorden laket dezho oc'h ho gouzoug ha sam var ho c'heu. Lod anezho re zanerz a goeze dindan ho zan, ne c'hellent mont mui, Dioc'hu ho lazet. Eun tenn zvel da eur c'hi chaov, hag echu oll.

Hirio pa glaoker digwiskena ar vro e va mad soupat e pe stad en em gal ar breton a o deus ket an heur vad da vean christen, ar brotou a an. ket bet selerent pont acinrejen ar feiz da zonchelenp a zemeuse o irugarezenp Doue da vean roet deomp ar religion gwiriek, hag en em zalc'hfomp var evez ema mirct an re lamet digarezomp.

Eul labourer douar a gavaz eun dervez o pasal en he park, eur pez pot pri pe eur grio a zo eno enket a oas ket pegeet a zo. Cridi a rea en devoa cavet eun tenzor mes ne voa ennan neme douar. He deuna e reas gouscoude ep ha dero, ha pa en devoa he zinset hag he gempeonet e velaz e zoa eun nebeut linerennou var eur c'hoaloz anezhan. Al linerennou-ze a oa sec'het da avaloch, ha renket evelen

A. A. R. M. A. D.
L A R. T D. E L S

Kementse a ioa eun divoaden avit al labourer, rak ne voaie nemeur d'ean. Ar grid eux ar gavaden a zeuz pell ha retu anaden gant an dud gouestlek o clask gouzout petra na al linerennou pe ar gerion-ze zevfet var goaloz ar pod. Mear a folien hapas a voue raillaret. Lod a lavare oa *grek* ar c'homzou-ze, lod all a lavare oant *latin*. An dra vraz a voa ken a groue oant latin, hag a lie ar pod beza eno en douar abaoue ma en be ar romaned er vro-ma. Crio a reant e voa meurz er gerion-ze eux a eun doe hanvet *Curinus* pe *Quirinus* d'hinon an dud-ze a galaer *Adrum* ha neuze eux an *Doue Lar* diwan a fale Doueou ar bonaet. Kement ha ker fuhan ma zeuz ar pod da Baris cleac'h ma voue prenet ha paet ker gant eun den pinvidig unan eux an dud-ze a gar dastum en ho zi traou coz a dal sent horroc h ma zin. cosoc'h ha ma caver zouesoc'h re all henvel outho.

Nagen eur roscoat o veza eat eun dervez da di ar bourc'his-ze da verza caol pe ogoun a voue souezet o velet ar pod divalo-ze eno etouez traon caer.

— Sell, emezhan petra eo deoc'h bezu laket digas eur c'hos pod evelse deoc'h eux a Vreiz?

— Penaus e c'houioc h-hu eo ar pod-ze eux a Vreiz?

— O velet ar gerion brezonek zo varnezhan ha neuze me'm eus gouelet meur a vech kerinoù pe boutou evelse en tavarnioù hag er stalioù eleac'h ma verzer lard pe draou all an seurt-se.

— Brezonek, a livirit ? petra zinifi-ta ar gerioù-ze ?

N'eus nemet tonn, scrifet aclear avoalc'h eo

Kerinoù lard-teuz

Ar bourc'hiz a reas bale'h he c hunan he bod a golla he vrud hag he dalvoudegez. An dud gouzaeg avad a gendalc'ho douetus da gridi ha da rei da gridi d'ar re all e seo ar gerioù-ze latin.

Brema ez eus daou vloaz em oa roet da ansout, e *Feiz-ha-Breiz*. ez eus da lacat moulla eur Mis Mari am oa scrifet var gouleu kinvennoù eus ta c'henvreudeur bolcieu. An danvez a oa prest, mes ar frenz a zigouezas neuze er voullerez evel e leac'hall, a reas ma chomas va levrig oc'h an latibil, hag abaoue n'em eus ket gallet caout tro d'he voulla. Er bloa-ma e teuin a benn. An aotrou Desmoulins eus a Landerne a zo en em gargat d'he voulla, hag en deus prometet e vezo cavet abenn fin mis Ebrel Ne vezo ket cavet kentoc'h. rag abors ma vezo peur voullet ha laket golo varnezhan, e vezo deut ar mare-ze. Ar re avad o defe c'hoant d'he gaout. a c'helfeober atan ho goulen. d'an Aotrou Desmoulins. e Landerne. pe d'an ao Kerangal. e Kemper pe d'an itron Normand, e Brest, pe d'an An-Ledan e Montroulez.

An aotrou Olivier, superiol ar relegen gozh a zo bamet person a Castel-Paol.

An Aotrou Lazou person Penmarc'h zo bamet person Lambezellec.

An aotrou Guillou. person Locmaria Kemper, zo bamet person Penmarc'h.

An Aotrou Guevel, betek scolach Kemper zo bamet person Locmaria.

D'an 13 a viz Ebrel roitrou brezoneg evit ar vozeù e Kemperle. hag evit ar merc'hed e Lesneven.

Sicur d'ar vinorez o deus collet ho zud er vretel. evit arrondisamant Kemper. Merket on eus kentoc'h petra o deus roët lod eus ar parresnoù, setu ama eul loden all

Penmarc'h	1021 f.	»» c
Plomeur	133	25
Pont-Croux	200	00
Mahalou	13	»»
Meilars	10	»»
Plozevet.	120	»»
Loctudy.	240	70
Ploneis	31	05
Plomelin	416	35
Clohars	76	15
Pont-l'Abad	325	80

Kevrennaouù n'o deus digaset da genta nemet ar pez a oa savet en eur gordennad une section. e deus digaset 290 65 c.

Meur a lodenn eus ar parresiou hanvet er vech kenta o deus digaset c'hoaz abaoue. G. M

PRIZ AN ED.

Kemper. 25 *Meurz.*		Pont-l'Abad 21 *Meurz.*	
Prisiou dre c'hant kilo.		*Prisiou dre c'hant kilo.*	
Gwinis	28 f. 50 c.	Gwinis	28 f. 35 c.
Segal	15 f. 82 c.	Segal	16 f. 46 c.
Eiz.	13 f. 82 c.	Eiz.	14 f. 28 c.
Ed-du	15 f. 89 c.	Ed-du	16 f. 25 c.
Kerc'h	15 f. 82 c.	Kerc'h	15 f. 28 c.
Avalou douar	7 f. »» c.	Avalou douar	6 f. »» c.

LEVR BUGALE MARI

Gant an Aotrou Chatton, Chaloni a Zant Briec.

Moullet evit an eil guech, ha cals caeroc'h ha difazouc'h evit ar vech kenta.

BUEZ HOR ZALVER JESUS-CHRIST,
HA BUEZ AR VERC'HEZ VARI,

Gand eur pennad scrit var ar c'hentoù Misterioù.

Moullet eo en eun doare ma vezo cas bras da lenn, gant paper cre ha lizerennoù eus ar re aclerra. Cridi a ellan ema e pligo d'ar re her c'hemero, ha pell a zo ez eo tud oc'h ma c houlen.

CAVET E VEZO :

E Brest e ti an Itron Normand.
E Landerne, e ti an Aotrou Desmoulins
E Montroulez e ti an Aotrou Ladan.

Hag e calz eus ar c'hentoù hag an tiez ma verzer levrioù enho G. M

Buez hor Zalver Jesus-Christ ha Sent ar Maro Mad a zo ho daou laket e brezonek gant an Aotrou G. M. betek

---

HISTOR BREIZ

Gant A de M

A zo moullet evit an trede gwech.

An dud divar ar meaz a gav el levr-ze kentelioù caer divar benn ar pez zo arruinet en ho bro.

Al Levr-ze a gaver er braz eus an tiez a verzer Levrioù enho.

PETRA DA OBER?

Levrik scrifet a nep ar gorer a glasker da skigna brema eunez an dud

Moullet e ti an aotrou de Kerangal.

RESPOUST D'AR REPUBLICANED.

Ellenokendon atre tan ha Penn.

Ar Gerent AR VR A KERANGAL.

Kemper moullet gand Ar an Kerangal, moullerien Escopu.

Digitized by Google

Disadorn 6 Ebrel 1879. N° 375. 4 Eilvet Bloavez.

FEIZ HA BREIZ,

KELOU A BEP BRO, HA KENTELIOU VAR BEP TRA,

Digaset bep sul da gement Christen a gouz ar brezounek.

CONDITIONOU EVIT CAOUT AR GAZETEN

Evit ar Frantsis, Comzer-an-Nouz hag ar Monnerian evit eur bloaz daou scoued, *evit c'hoec'h mis*, pevarzec real.

An Abonnamant e dle bezan paet arouez eunan ar gazeten

An hini ne ugan ket en dro ar poaz enchen a vezes gouzis ma zo edan he abonnam ul. a zo comanset ent abaoé a unvez.

An abonnament a gemerer e ti an Aotrou an Kerangal, moullier an Escopti eu ar Gilgevez, n° 18. e Kemper.

D'an Aotrou an Kerangal eplen a dlear adreuzi ar pezanchou ha kemerel a zell ne à zerviçh ar Gazeten

An earlijou da lakaat er Gazeten a dlear da adreuzi d'an Aotrou MORVAN, eplen.

ALL. — Jornal Feiz-ha-Breiz a bed ar re a gemer ar gazeten ar re anez ho a zo varleac'h gant ho faeamant. da ugas derhan kenta ma c'hellint ar pez a dleont, evit ma c'hallo renta ho gont rag hen a dle renta cont eun an arc'hant-ze d'ar re o deus da velet var ar gazeton. Hogen bet et eus lod hag a dle eur bloaz, lod ar daou, lod all tri hag oaspen. Nemze priz ar gazeten a zo ker bihan pa ve laket e kemi gant ar c'hazetennou all petra benoak ma vezas hirroc'h caër ho moulla eget ar c'hazetennou galleg eaz ho meet ma zao diez kreiz dezhi eber an avaes, evit ar re n'a dleont ket paet pe a joa pell ep paea Can lidiri d'ar re a vanc a zo coulsoù ha labourus meurbet klizet a rafet ec'h kementse ma carfe pephini aber evel a zo merket e penn ar gazeten, paea en avans evel ma rer evit an oll gazetennou

Pidi a ran eta ar re a gemer ar gazeten da gaout soñch e tleont paea eur vech er bloaz Ar re a bae dre re all a dle rei eur vech er bloaz ho arc'hant d'ar re ma em garg ena ho faeamant hag ar re o deus re all hag a bae evitho a dle reo bep bloaz digas da soñch d'ar re o deuz ar vadelez-ze. ne ket an eonnac'hat a rafent rak calz eus ar pez zo diet evit ar gazeten zo chomet evelse dre anconnac'h

Ar re ne c'hoantsont ket paea dre ar post, o deus brema eun dro ean. o pidi ar gloaer da zigas ho faeamant pa astrouit da Gemper.

KEMPER 6 Ebrel 1879

Epad ma scrilun ar pennad-ma, ema an oll gristenien vad o vedita var bassion ha maro hor salver o vonsia d'ho fec'hejou a zo constet ker ker da Jesus, a zo bet kirtak d'ar poanion skrijuz ha d'ar maro eriz en deus gouzanvet var ar groaz Dre eno en em brepavoat da gemeret pera a laouenidigez an dud d'an deiz ma eso map Doue a vevo da veo. hag ive e selaout ho eus evit rei eun digemer a zoare da Jesus a dle disken en ho c'halon pa rentt ha tlak.

Hogen an oll nacon mad a zo hirio enkenet, ha koueridigez park pe vezo ket evitho ep hezo meskel gant tristidigez. Ha perak? Siouas! an ilis santel a zo unier uscarel vikel Jesus-Christ. ar poan eus an ilis a zo prizonnier enebourien ar fez hag an ilis a ra dezhi eu brezel ha ne vezer ket pell e vezo eun tremen dezhi Ar re a dlie he difen ne gredont ket hen aber fallgaloni a leont pe eu em lavel da vezo tonellet gant ar re a glask he distruja.

Evelse ar re e deus eun dra benaag a fez a lez al laouenidiget gant tud ar bed pere n'o deus morse mui a brez, eget en amzer zantel eaz ar c'horaus, da aber joiou da lacat reuadegno hag ebatou all evit tremen gae ho amzer Kementse a dle bezo, rag evel ma zeo ar bed enebour da Zoue, epad ma ten sersicherien Doue d'eo em rei d'ar bionjen o toogen caer da baaion ha da varo ho salver, hag ive d'an dristidigez o velet reuzion ar vro, sclevenrien ar Led a dle drez choaz an amzer-ze evit aber muioc'h a unfar ha kemeret ho abal a c'hue po c'hue.

An dud a skant ar re a evezo mad ec'h ar pez a dremen. a gaf dezho clevet ar bed evel pa ve o siracal.

Evel an troun-mor a glevar avechou pa doaza goal amzer, a zeuz o redeg eun doare brud ha na verk netra rad evit an amzer da zoet. ha cals gant kementse a zo aec'hoi ha siraluniet.

Doue en deus gourdrouzet dre c'hinou ar re ma zeo pligel ganthan rei dezho da anaout eun dra benaag eaz ar pez a dle digouezout Diskouezet en deus en dno c'hoant da velet an dud cablus o instrei enthro Hogen nebeut brat a zilaou he vouez hag a gemer aoun rag he c'hourdrouzon. Ha gouezet a lufet eta ma teufe da skei gounoc'h ha da lacat he

vuhiguer da hommerrant e'hoas var ar vro? An tronz-arnro a ro ra oll hrusen An despet'harnen a zno mouez ha lean e pep tuch. hag a e'hendroog eher e hoas mouez a zroug egnt e doas grest hete vremn Lazat katarinne e dra nor na doas hol a leac'h da gals a hanvenlagez

Ar hol a e'helher da lacat kuzo e koas gant ean dan dare da gleuzel An dra-se na rant ket marteze a hoas trubulagez avel a zant ha chomdor ar gaf hlue e metra. distlerl ren a ra ha douers en em gaf. Ar hol re vez evelse a e'hortoz evit hag ar pez a e'hortoz ne ket trubulagez ung eurusdet en. Ar re ne zanpont e netra a dra hag a netra e clenk ha ehat hag ha dijuder hag e chomont sonnet ha selaouet pa a ket e'harvest ket elvez'h ean gueze dezhe ha gwent. Ar re avel a doas skuat hag a evez pa a se mantrol ha cargel a ant hanvet epad ma velont an despet'harnen. ar re na glaseont nemet dasear ha distruja e selvija ha dont evel pa vent e e'hortoz ear pevar kornaol da guerz eite ha skiltou

An nec'hamant-se ne gar ket ea mantr an Autrou Doue e e'hrlver e hoant ar re gubilus da natrel enthan mouez ar pastor maod e e'hrlver an dasevel diskleri. hag ep mar ra e devezo labet mervel a thue da eher ha hoah gant ear galon kontent ha glac'harel mantr'h epte dangent

---

Aloue Tri derrers pedrenon a ra hol gwest e Roue e kerhero ber Sant Per d ar guenver d ar sadorn ha d'ar sul Christenien Roue a ra hemdez hag an mantr anen ha a ra her hras ma rergent an tu dapar ar chaeac'h epte na. ear en amzer ar solaouerien ar re goaze D ar zul devezl all e ra tud ep nombr Lgant mil pe hemp mil varwgent da nebeuta a zo var ran dre an tan. Na ne ket tud a vent hag a lavar a ouilet ne'h en troaz ener e velet pelec'h a dremenas. ra a zo ano. An dud-se all a zo var ha dasevel hag a lavar calonek Evelan ne an despet'harnen a zo ma mantrol ha selaouet, rak Lucmas a ra ket gwelet kentoc'h all Protestanted eus a vronnou a ano var ar leac'h hag a dlefe an dudon en he dasehagad.

Ur zul all gwelaouen Roue ronin levenez a zo vardro ahe Sant Per Ar c'hardinal a ra ar seremoni ha gwide a tout ra dre. a gorge ar ranno a ya da dachon Sant Per ha gwelet a rant ar re a leal eglis. ha hemaine epad mare a hear rak kemerel a segroun tud a zo en dro dezhe ma na e'helleje mont nemet d'ar pae. N'eus ket gwelet marsa mantr'h, ó ar zul finh an amzer ma vez Roue e pred'h. ha ma velet ano antrenant pa dringent mil dra dardeet da skoaz an darvan-se eus a hap cors eus ar hol.

C'hoas an amzer a zo tall, gino brut a ra epad ar pema derrers ha mare a hon o devezo bet gallet dont skolaouet d ar gwel-amzer ar Hagno hemeulus a zo hanvet gwenvedo achuz avelc'h an re na dora vez eus a dud Roue chrestanien vel ha douget evit rebel Jesus-Christ. Dudeus a ra ear vech e'hoas gwer an despet'harnen. an alouberien a defe e'houst da re da gredi ne ve ket carel ar Pap gant ar rentamant. ha ne fell ket dezho e renke vezho

An tad santel en deus ar kemeret pers gant ar hobl. ar pedennou-ne Epad an tri derrers e zo d ar mil vent ulzec'h ma zeo hoas da vesk ha hep blouz. d ar mare gouhiliet ha trevel da zaouzek pasaer ha d ho merzhet ac'h taol Ar hano e vezhe ar bedennou gant re ar greaturiou fidel. N hor gwelet ket mui gwenvent a rent evo vue. Ha kemerafac'h a ra da hep hini pedi gant mouez h a galon ha mouez h a fianaa evit an dra zanvet.

Gwenved Ar re a zo bet e Santez Anna Venezl a vare re zo eun dorig ar Chapel ear pemzdek dazec'h zo ner dal eun delez pe eur seiziet kentel ar seiziet zantelf ha var e hanre ar seiziet ar re zo en eun zater vieze h ma vent kavet en oberen dezo ar pardon evit ar kardomerien a vent euzet gwerh re vent en neuze marhoa ez galvent mont er chapel Ekrena ez eher trubuz d an dra vraz ha euzet a ra ket ar re zavet eun vieze h ar chapel gant an ea bet rak pelmt ar seiziet zantel ar hano Antrou Eazop Gwenved en deus great he zivel e nevez eur pemzdek larzec'h el lezr h hanvet Park-ar Speriou Ar kardomerien a hoas ar seiziet ar re ha darvoud gant eur galon glac'haret hag e zoujal e pedzont hor Salver ar c'hoant an oll sklaerijenn zlaz ec'h ar seiziet zantel e Roue an hano ma pegaz ha ma tabennas diveza Jesus Christ e to Brud.

Kemerzet Santez Anna epad ar chapel gant ar c'hanevezet euzet ar gwenvedo h en dra nevez dre ezez ar Pap evet d ar 1 h a viz Mae 1870

MISSIONOU An Autrou a Dalvé, pastaer eun quarter an Douar Santel, a scrif eut e gar Hanzaul, ar gwaz diveza kemeret al lezr zavenn-ma

Chevet ar h eus me vez roet roaz eus ar gwiziegr e zeo var ar bro-ze ma Ar c'hlerzen redek hag ar zec'hor zo bet ar blouzerien divezo e devez dignet ar gerniz dre anna ha caza a zo maro gant an anaon. Ar pez a dremen e hon Pers a zeo bleo eun den da zevel var he hevelep Anna Ker Hanzaul hag ar c'hanterzet devezhe a zo arruj an anaonegez a ro zezho ar re hozvez o ro kempenn a dalz ez t zaout eun tam bara ez. eun tam bara da ha vez h ha c'hoas ne c'he lezt ket ha gwaz Ea eur gerik vihan anna e berbero ez eaze an zater eur an dud gant an anaon An anaon a lazt an dud da dec'h ket pe da lall galvant Ne labouzet mui, hag evel ne dalz ket a gravez. pa vez an dazter ep ar labourat peten dezo ar vro da vrasa? Ar re a chom ann a a dalz ket ar galon da labourat hag ar beuzegta-ze a bemdez e zeuz dezho evel ar gwiziek. An dud a ia, ar vro, a ro an eun dornad ha ne zeiar k ket ke zeplel. Evel a a dalz natra nemet ar pez a vez dezho, ha mar zeo kroaz an oll anaonegou an re zo evel d ar dazn vad marzho e'hall ho bez Pevar gwez eus ezomp kroaz a varc'hallt gant an anaon. Ob! skolaouet da Zoue. e'hoa pevar a gar kre-ma-hanel, dignet dezho gwez eun ofizen kroaz

mael enna great gouesomp. Doue ho tapello ena ar pez e penn great evidomp rag ho bede a resomp a grass calon. Pezha avelor ar bed er semener hag a ra digouest dezomp. Chuy sal gant an aotrou. ha tremd eve hanter. Rann hor savourr beta vremà, digouesoc'h ha e resayo pardo d'hor sevenr. Seompa resavo ar Frans a doas re bihanoet oc'h alanenaon. Hag an dud ema ti clenc'h ma mevomp bugale, patred a tad, mamm'had a had all, rak an hent dezomp ho leuel. N'on ena mui nemet an ti or bed a Bloavezi. Ar c'hoat hon tad zoujang a penn ep kelennadurez.

Ganet on em dermen espriet a zo anna hag a ra dastrouc'h a pep leac'h. Hag en ema kousoul, mes hor Jar ne, ma na c'hellor ket ho hervez. nemet' hervez, evit ganet eur c'hrouadur vras ema a vez ho diliad.

Oh ra doue carantez ar Frans, a vezha remerdet. C'hui dafen oc'h resavo avelse? Ha doue Doue d'ho arvel a dorn brasa ha d'ho sarvel en ho stad kentà, evel ema ven pa edo mevel a hend an tan, mennet a pep leac'h evel eur vam, pa laoza al louzed hag an ervanned da ren diouzt ar bobl oll. Ar Frans epkan a ne zaprenne dre ar bed oll.

Petra eo ar brouzaned-se a ne doa memes rierez kaoz ebarzh? Ha ne o ket ho ket kentoc'h distrujerien evel Attila pe Tamerlan? Nemet en em gouzen Doue ha nemet e vefen oclezet er pez a lavarac'h din dezadreiza ar Salet la dastrouzomp oc'h Doue, ha ra doue hon eus hoat da mennet a vezo hon tad zantel. Notar Jesus-Christ ho mevo hag a zegero dezho an devrec'h ema ho dregarez.

Eur pez divarbenn ar pez zo bet diskrivet /revelet gant Doue da eur c'hoar kaoued c'hoar ar c'hanoleiz.
(Sevr de la materné).

Doue en em hij ato e rai he c'hrouzo ar ra varzoudoma d'ho enevo kentoc'h. Seto ema eur c'hoar couvers. desiet mouchet ne devez tam desoudurez gouzout a vez avad evel l'hoar hag he zervicha calonek ha Doue a zalvejo hag a zamanzo deuh ar pez en deus cavet oc'h ar re vras, oc'h na dud gouzvez eus an doaro. Ar c'hoar-ma a vo ginoudig eus a Vretz eus a Europ rieuc'h ma en em labouz e ceuza, kenavezd Santez Clara. Bleuzet a reas er bloaz 1798. Ebet ne vouia hat nemet. ha c'houlennour ha superviser he c'houzout en e doa laket var hanper ar pez en deus disclerriet Doue dezhi hag a zerfent dre ma ho levara dezho.

Seta ema eur gwir hoanneg eus ar pez e doa disclerriet dreizhoaua an amzer kenta.

« Tud fallaer, poulzet gant Satan a c'haoliet an doare evit poarchas ren an anaoudegez. Satan a ra da hephen mesche ema dre hor ze a lacza dezho var ho zaou pe var ezho ober all bezaouh ha kerkent ma golzet eus ouz hor gwir sevijen a vigouzet e pep leac'h tro var dro dezho. — An doe ma en tole-crédomon an dud dianav eus an tevec'h cantvet, ar flamboet pere a gontamaz an amzer. — Nemet eur vro gallonded en em zo a comp an dra ho klasket ar c'hi, evel ma gwelet ar c'hoar kaoued c'hoar ar c'hanoleiz. En em gemeret a reont oc'h ar bleuz a zilez an dominik oc'h an dud cousquet da Zoue alouba a reont madou an dud a dle ober a reont ar brenet d'ar Pap. Ar hoar zillaer a ra her re mant h'orpet lod eus a he zevien an iot, ha ma ave douzet lod anezho d'an doaro. Turlot an dud-se ra orgouel ar c'hrouz oc'h en em zevel a comp Doue ha nean. Pec hoc Lucifer he vouia en. Mes ar mitou a ra dougel ep dale, Doue a ra dezho pare ar gouel a dreiz ar sulvez. Nemet e velet ar Frans hanvet oc'h eur gouelaouc'h galoud a c'houd hag a dont a vezo ar foull.

Seta ema pemzek a zulvez a hor gouzoud an dispac'h a Frans hag an drouz a dle da ober.

Ganet a ra mevel a skrivaden evit dishuza ar memes tra. Eur vouia vras a zo carget a vleun hag a frouez. E kichenn ar vouia gwer ar e zo eur vouia bras ar hanvel outhi. Mes zelaou'h, hag a zo dous sevel var ho c'hoar. dougen a ra ive delaou bleun ha frouez evel ar gwala. En ema tud a vouia ebet an dleo vouia-se a zo ema ouz a dastum ive outhi mes a ouz outhi nemet delaou. Hounna oc'h hega an arz e c'hell a zoe hag a gwel a vleu oc'h assavour ar vouia gwela ep gallout ho merri ar vouia a zo hag avad a zo kaoued ho oll assavour ha na zeu zouzhi nemet an droujou.

Ar vouia gwela en skrivaden an dle, an ti en skrivaden ar c'hoarchoe gouzoud ha merc'hed. An dispac'h a glask dastum an dle ha tabut en he leac'h eur fals h.oudi, mes ne c'hell ket dont abenn ar prizou ervad a zo cousk lavaret distrujet gantho. Pa zispar neubeud zo clever eur vouia a lavaret « Diaoul ar vouia-se gwa. » Hag e ouez gwel ivouia hou. Ar stad relijen ne ket gouzoudi mare ze, ema ha c'houzoud hag ouz ha droujou ema e zavo adarre savouriou delioc, bleun ha frouez.

Ar c'hoar a vel tiaou hag a zell oc'h ar Frans ophan.

E vouia eur park hoaz an ema dous ze. eur pennad ma zi dous'h eglis Jesus-Christ a ra ar c'hreiz. hag a glask sachu an oll hag eglis da vihana. I nan eus an dous ma-ze a ra chenidou. hogen trei a ra he gwa d'he vezo Cuer e dous kaoued ar c'hrec'h ziank gouzout he galoud ne vouia nemet diskoui an diskoui eus he eur a zo ivouia a zispremet ar re flemma pa vezo a ziank gouzout pebez a vezo ma vezo ano. An dous ma-ze ez ar Frans hag ar bagaouch. Hor bro a zo gourdroumet a vouiou hag ar ma-ze ma nes he Doue.

Var eur memes cozni hag edon e ano ema ti ebet a zo digor he oll dorou hag a ra calz a dud varnu enhon. Seta a bell eur gouzoudig dre a servi hag e ervi ar gouzoudig-se eun anter hole h tra a ra ar re eur dispac varnu ze ti. Ep dale ema a gresk ar gouzoudig e laka ema dragon eur zerj he vesel, hag a ra varnu an ti eun houarn an dud a ze enhon. Ar c'hoar skrivaden ez an ti, a gri evit lavaret ouvra an dorou. Ne ra nemet ober gouzoudig ha bleu, hag an dragon a hang, a rag, a zaganm, hete ma tan an dle, dre ma Doue, d'ho zapon ho mamm

An tu dagor eo ar Frans gant he fabl her scanbeurt ha hen troet oc'h kemeret pa nevez. Ar gwenneilerien ampadelhas eo an despac'herien hag ar filosofed diwreet an dragon ro lezennaps an despac'h a distruj ar vro, hag a dud, hag ar ren an tle d'en em arsaviñ e Senné. Ha lavaret ne dragon a damwen ha da ren eur pennadig peoc'h d'ar Frans ha d'ar bed. Pegret e padio ar peoc'h-se? C'hoant a c'hwervezas a her gwar het.

En eur lec'h all e vel ar relijion e nevel ma he an gwalc'h an despac'h ha kalonou ar gristenien enket a levenez mes kerkent e cheo ar gwenn enkei-mañ

« Na ket dreist ar maro da gemm Victor ar gwalc'h dein a dlefe mes an dra varlerc'h a vefe tenvel hag ar minuet. »

Eur pennad all. G. M.

AR SABBATAIST.

Ar Brezonaeg

Ar Jeuzevien a zo kouez-braz e klevet lavaret e vije zonet devho bars ann Env ror bars kaio nerzouc'h eget hon Mouez kreiz a vennt pennos ar vagadoerva-zé a vije ordre da vervel ha dre-ze e vennt staret ho gou Jes *Astrou emezho vad dezomp mont ma ar bars-zé!* Jesus, et ma he dalzas hag eun ren devho monoc'h a skleriget evit an gwirionez a respontas ma ro ar bars e vije. ann hini a dle derridhom a ra dereza hen a varvas hag ann hini a gred ennhon a ra dereza hen a varvas hag ar bed. — Eun dra-mañ hor Zalver a zisklerenne skiant ar vertuz ar pech a oa het h'enn he c'hlac'har, lavaret a ra pennos ann Tad a vou devho gwir bars ann Env pennos bars Doue ro ann hini zo diskennet eus ann Env hag a ra ar vuez d'ar bed ha pennos evlin bolontez Doue ne ma v ja kreiñet enn hini ra dle digouez, mes brema hor Zalver ne lez mui den ebet var var mé va unan eñvelhan ro ar bars a vez, mar ro ann hini zo diskennet eus ann Env evit rei ar vuez d'ar bed, mé ro ann hini a zo digouez gant Doue. Doue dereadzou ra eta kredi enn hañ gwirion Doue deuet var ar douar evit pevar pan all dre ennañ oa bet a fenn ro rei soñjal ann oa ennañ a zo enebi doar ar vuez eternel. — Pa vez ennañ den ordinal a pezang, n'eo het diez derhan gwelet pe e pij he gouzoud d'ar re na dereadzou pa ne revont het var ho ni' eus ho doare lagad eo skrivet pe ho fijadur pe ho displijadur. D'hor Zalver oa e hoar kals ranne h'anvoud pegwirioù he brezegen a zisplije d'ann dore vras eus ho soñjoù rag lenn a rea eus ho c'halonou. Ar Jeuzevien a ra kervel gwelet hemañ a dreuz ann Env pe gave dezho edonl e vont da gavel eur vagadoerez her c'hoarc'h ha hen nevaat ha frouezus ar horzded kenta ennañ e chomant. eur gwer mes Jesus a gendalc'has da gomz dre ma reiz skiant ar pez a oa ennañ ha speredjou. A! lavarent ann holl dreac'h e lenn ennañ ra gwelet ha pesa ha ne gredet het ennhon. Petra dal eta dreac'h hemañ oc'h hentl ac'hanon er gwaskac'h, treuzi ar mor ha hen gwelet ar c'hrouez ha var ar zamm? Petra dal dreac'h hem tenvel ann ha gwelet ar merkhou a rann ma oac'h hentl ann Doueoù ar hanvet ho dud diskennet ha ne gleved het, ho dud dnolaget ha ne velent het? Na het gant ho tevel ebken eo dreac'h dont var va lerc'h mes ne gant speredjou kambl ha seniñz ar vaez, ar maro a revi intern dor ann dremm speredjou ho-unan ho pesa klevet mervel a vench e kreiz ennañ mañ Done. e hou eta ra kaletac'h eget ar rever hag ann disoulou. N'em bon het unanan da zisken var ann Env evit rahañ ann Ed da zevel ar parkèner ha re dreac'h hemañ ho magadoerez, mes a he ren het rei ar bara a behini e komzen eb dezhi var ann douar rag ar bara ze eo me va c'horf. — Kemskouezi dioutañ rag pell hañ a vezo harzet dreac'h ar gwinvenn en devezo hat ha ma chomet diñsi e zac'h tud kondaonet.

Ar re all a ro dim va zad a dlas dereadzou ha ne lavaran het ar merzi ann hini a den d'ann e hanvet. Rag diskennet omañ eus ann Env nan pas evit obei va bolontez mes bolontez va zad pehini m'en deuz va dispatet. Hag ann hini Doue hag a ra bolontez va zad e hen ma e hanvomp hemañ ra ha vagale a dle sevel, enkent ha kredi ennomañ, ma eo ar pinsen hag ar bedon ar vuez het eleg enkent a ner'ho hag a vezo adlapet enn ino

Chetkenet mañ eur vech e hanvomp

Bolontez va zad pehini m'en deuz va dispatet ez in an dereza ar vuez eternel kement hañ a vel ar mab hag a gred ennhon ha ne a vezomp ann dervez-zé d'an dez divez. — Ar c'hemmoù-zé a lavare e vinistrerien apostolet ann evit ann dud. Lili mes lenn a zouder evit ar re vad sant Augustin ho gelf *Magnum sacramentum, magnum et dulce verretum* Ann ebestel hag ann dud leal o ren er Synagog a gave ar brezegen-zé ar c'hanvo kentelius. mes ar re all a velc'he oll esperanson o hopoù. Ar bara a gemmger dezho e oa het bara da dervez maouz ar c'hort e oa het kemerbroet evit trec'hi ar pehini a rafe donget a zoeli oll bugale Adam. rag Jesus a lavare ebken Me a vezomp d'ann dez divez ann hini a gredo ennhon Bez' nemp ar Jeuzevien a ra chomet sourd birman a hellont mui dere hec'h hini ar pez a lavar ho c'halonn en em lakaat a respont da c'hrouzoliat a enep ho zalver ebalmouc'h m'en deu Jezuz. Me eo ar bara bev me pehini zo diskennet eus ann Env! Doueet emezho ha ne het heman Jesus mab Joseph? Doueet ha n'anzomp het anaout he dad hag he vamm? Perak eta e lavar Me zo diskennet eus an Env? Gwelet a rit kemmer krisken perak e lavare Jesus Ken ma en ho ker staró na mab gwirion Done ha perak e c'hanfonas ennañ ar bed, rag chetu anaz da he zac'h e c'hanvidi digas ar Jeuzevien red eo din kaout eur vuzier bras a bellan het levet na dont ebe rag ar vuzier-se a vezo bouz ar bed evit gwir eo treac'h d'ho sperejou mes lavaran a rer dreac'h ennañ mab Done hag en diskouezet eus hena meur a vench Ha kredit vi-zoñ ennañ mab an Tad eternel e chet ennañ a hell hem manet ar vicinnat em gwaz hag e imitac'h eo da gredi er mister a ennomañ dreac'h, ma ne gredit het e vit a

...ntep hebeuten Doue hag e hallet ar vuez eureuzel. Bremañ gra he chanz

Ar Jouanvarc'h eureuzet a zerc'h e vrein gant chanz hall dre'n hrejen doue h en devezate hanv Zaliver. Hag Joseph en eztachas evezh doue ra vreiñhañsou. ha neiz hag e Zoue gant ar maouez a vez hanvet Jesuz. Kement gwechall ha Moyzez a zavas ar serpant bronz hag e lakeas warlerc'h ar bobl evit ma vijent yac'het. Kement gwechall ma vez savet ar Mab a Zen evit ma vijo yac'het an oll dud a gredo ennañ. Kristenien gwechall ma vez savet Joseph Mab ar Zaliver gwechall ma vez savet ar Jouanvarc'h pehini a zo bet ar Jouanvarc'h. pehini gant hañ en deus he pehini hañvet. Neiz hag e vremañ ankouac'h evel ma hall ar bed dont da ben devezh ebet ma vez Iaot evel digant ar bed nemet adre hervez ar vrein ha vez kemeret ar vrein ar vreinhañ evel ma vez kemeret ar maouez ar maouez evel ma vez kemeret ar maouez ar maouez. Ha neiz hag e vremañ ankouac'h evel ma hall ar bed dont da ben devezh ebet ma vez Iaot evel digant ar bed nemet adre hervez ar vrein ha vez kemeret ar vrein ar vreinhañ evel ma vez kemeret ar maouez ar maouez. Ha neiz hag e vremañ ankouac'h evel ma hall ar bed dont da ben devezh ebet ma vez Iaot evel digant ar bed nemet adre hervez ar vrein ha vez kemeret ar vrein ar vreinhañ evel ma vez kemeret ar maouez ar maouez.

Ar Wirionez Pere war Vinsen-ar-Zaliz, er bloaz 1848

Lit. BEVAB

Ar vreiz gant ar pehini e gwelaz ouz an dud ruget war Vinsen-ar-Zaliz er bloaz 1848, a vez, an oll hag gant ar Werc'hez Vari ha Jesuz

Lazarez e vez d'an dud ruget

« Ha me Lili hag d'am holl blega, e vezhan kouez da vont dezo da Vab »

Pere eo ar Mab ar

Ar bobl a-vrein ma dremm-oll ar bobl a Frans. An Werc'hez Vari a zo apparuz war Vinsen-ar-Zaliz, pehini a zo ar Frans hag ar bobl a Frans zo e komz ouz an dud ar feson spered

Leon XIII er bloaz 1878 d'ar 25 a viz mae, hag hen gwasaat d'an Iuzev Varia gant he hanvel hag he ranneriez hag hen hen laket gwaz-ha-dreiz he skoaz ar Roue Rosanez an Werc'hez hen gwasaat ouzh Rosanez ar Frans ez ouz skoaz spered hag ar dud ouz ar bobl a Frans ez oll ouz a-zi ouz Rosanez ouz da gwrat ouz he fals

« Ha me lili hag d'am holl blega » ouz ar Werc'hez Vari

Plega da pe ?

Da Zoue d'he benniget he da lavaret he Mab.

Ar bobl a Frans pell a vez he dremm-oll ar Feurmad ouz ar bobl ar Re her ouz he gouez a he dreiz dalc'het Iaou a ne ziz kent mes nemet a gant ouz Iaou e hag e hanvel ouz hag ez ouz he hanvel ouz he Iaou ouz ouzhpenn Doue a vez d'ar merc'h. An aotrou ouz ar pob hegen a vez ez ouzhpenn ar Frans e vez hent ar dremm-oll a gredo he gwrat. Setu perag ar Mab a lavar « Ha me lili hag d'am holl blega da Zoue » nemet e ouzhpenn ouzh he vez ma me lili hag d'ezha blega he ouzhpenn da zelaou gant dremm-oll a he ouzhpenn ouzh he Iaou pehini a gomz ouz hy dre e vez. He Iaou d'ar dre e hanvel ar Pab an Iuzhaviez hag ar vrein ma me lili hag d'ezha kentoc'h ne hen ouz ar dremm-oll a he ouzhpenn da hevelez gwrizien ha pehini ouz ouzh d'ezha ouz ar Mab a Zen pehini a zo ouzh ouz a hor skoaz hag e hanvel ha he hen ouz ar dremm-oll a he ouzhpenn ouzh

speredigezh ma kalon, ha neket me en hini kalon d'ho c'hempren.

Ar W. V. he deus pedet hag a bed heppred ewid-on gouelet he deus ha gouelo a ra heppred ewid ret mervel'h a merz d'ar pedennou a ra ha ewid-on, ewid lenerzet kalon Doue he blab hag flen diatros da ahes ac'hanoc'h. Pinevet-hi e roann pell-a-vro, ar pobl a Frans, ahanddonet gan Doue hogen eur bobl ahanddonet gan Doue, a so eur bobl hollet.

Ha pounia e pavez ar W. V. er Franç eus a gommerel a ra-hi ewid ar bobl a Franç?

Dre an diannodegez re en ingratitud. Eun dra eus ar bobl a Franç ne dlea tahaa, a gar ar W. V., a ho-per merhi a so devedi d'ezhi e gu respect a ver moi he gouelfou. Or bro-ger Breiz Izel war ar merz a so cusun eus ar c'harterou mad pere a ra ar re ho ma en dilest gouelyou ar W. V. hag a so e gwerzonez devedi da Rommez an Nevez. Ar Versionel a joa eb labourat — mes a gomz heppred eus ar re diwar ar merz ha neket eus a dud ar c'heryou mare had, pere ez-ed-int nemeur devotoc'h d'ar W. V. egad poatred Paris ha kerrou mare had all eus ar Franç — ar Versionel a lavarom, a joa eb labourat hag a ya d'an nihoni d'an deuzyou anetel homan ret da benoet en Iroe Varia. Hana nezhe neket a ya da gouez ha da gommenn der zevezon ewid-hi. ewid ober plijadur d'ezhi. Siwi, hi mad. Sicrhomed da benoet ar W. V. da vezo devedi d'ezhi ma gallot netra gan Rommez an Nevez. Abara nemeur a rizyon e vefet, a gred d'in petra a ell bi ewid oc'h.

Mes an aver bere eus ar bobl a Franç er c'heryou mare had diwar-ell, a ben deus ket meuez h a reaget ewid gouelfou ar W. V. ngou ewid an deuzyou all eus ar zaoben. an ne ghak nemeur ober plijadur da Rommez an Nevez. Goupat ar re a so devedi d'ezhi neta ar pez a vez da ober.

Setu perig ar W. V. hag hen glem eus ar bobl a Franç, en eur lavarout: « Ha c'hui na zalc ket kaot e-» hed a gemmerot-ne? » C'hui na ri ket c'hui ret a gommenn a ra ewid-oc'h, eus an oll boan a gemmerfed ewid ho tifenn ha pellaat diouz-oc'h an tailyou eus a pouez Doue.

Ar W. V. he deus ivez eur gudnag da lavarout d'an eneou mod. d'ar re a so devedi d'ezhi: O tud ano. e lavar d'ezho evel-hen: « Kaer ez peuz pedi kaer ar peuz » ober hervez en am faot eus an oll boan em beuz » kemmeret ewid-oc'h. » Dre e C'hui eneou mad, pere ma c'hui e gwerzonez, c'hui ra bugale devedi d'in, c'hui a gat doc'h e ri kals ewid-on c'hui ra fed, evit gwir c'hui ra kaer gwella ma elli mes an a so neubeud a dra e skuiza ar pez em beuz greet hag a ra heppred ewid-oc'h. C'hui vez a so diwarzyou da pedi Doue ra klask hag a roc'h da ren ahanet mem mo mes beuz pedet ewid-oc'h. mes nan em eus ho tifennet, ha neta ne oc'h bet esperet.

Hag en oll dangerou em beuz pellaat diouz-oc'h, dan-patou e pere hen beuz daiet'h var ho penn, ah an ano-pec'h. hag e kreu pere e roc'h sur da vez kollet, pa-nevez em beuz ho feilhet diouz oc'h la. panevez em beuz beillet war-n-oc'h, panevez em beuz ho tistroet. pa vez ret. ho tivoallet ho tifennet a enep oc'h enebourzyen, kanet d'eoc'h anajou mad panevez ar c'hue e houevraet gan-oc'h evel gan hau e vez c'h houevet en disarrouz hag ar pare hen beuz gallet ewe ho. Kaer ez peuz eta pa ne bampou birmus. kaer ez peuz ra benoet dre ho trevezon. kaer ez peuz aber kemmeret a effi ewid dishonor d'an ho respect ho karakter hag ho galvedon. vad berzhen a ra dezo eat ar oll boan em beuz kemmeret hag a gemmeras heppred ewid-oc'h.

AR EMMIT.

Guhiket.

Petra da ober var eul lestr-hezhour, pa vez var al lestr war e hanv pe euspen a vezhouriou ha n'e deus netra da ober nemet rouskat. dibri eun tam brenuk pa deu ar mare. sellet ac'h pe mor var an deiz. hag oc'h ar stered pa den an nos? Petra da ober evit sklepet er mor pa enouzmant en defe c'hoant da zamet var ho thong ha d'ho hec'h ha evel eur zam pounner? Red ez en defe ar stumer pe ar c'habiten eur gu neat marvailhou hag storiou roukat en he gelorn evel eur gouzoug nordanet. hag e teufe anezhe ar hano diwc'h tro marvailhou epad ar pred, evit re eun am saour d'ar hogei storiou goudeze evit tremen an amzer ha mared oc'h ar vezhouriou da zizale ho javedou o tuvieri-mui.

Evit diskouez he vezhouriou ar c'habiten Meulrat eus a Varzuil a en doa bet he bar. Ha pa hadje eur bioaz ar vro-ze, e zave ato en he gelorn ep mouez mont beteg ar gouelet. prodra da zaout ol'dud al lestr hervez, da heja ha da welet ho c'hoari o c'hourzin hetu gouela. Al lestr eun vas eabiten vazvezhou a rent ar C'hanton zouzhou. hag evel ma hadje eun haou mouez. e vezo re pin dibet ha kunnet a vaker evel m'emo ar c'hui gant ar mare had. Dreist oll ez penn hezo eus he vezh evezh evet ha eurdevet her c'haer hag eur plac'h nevez deus he enved. En les e vez eus ar re vrein, ha bouchal a reo e lec'h Marsel hag ar Chan Lievil, lenner, al lennik var en doa da dreuzi a ne eus tamik lodanec'h eget an hini a dreuzer e treiz Plougastel pe e treiz Bouzouz. Lant antercant hezhour a c'helle da gemeret evit sicat chek ar bourz. evel ma lavar ar varvaloded.

Eun derveziu, enec an hini a servi kement-ma, ar C'hanton a eas e pors Marsel hag a zes da vont en hent. ez mor eo a fell dan da zivarel. Disqeg an ar gueiz-jou e heg ar gueiz-ou an hroe a vez savet ar chemmal a zivegede ar gouver a hoeta hag a roc'he ne c'hortozet nemet eur satisfaden degant ar c'habiten. Ene neuze e vez tremenet. pep hezhour a c'hlask eur c'hoen evit lacat he dam tam-bragou. Ind eat var al lestr evit kemmada dioc'h ar vezhouriou hag ar varvaloded oc'h ho hemala er maez hag e crai outho mont d'an douar pe a rejont eur hoermunuden herve'h cals aget a e doa

c'hoaz, hag ar re-ma, lod kozoc, zad o vourc'h o chom birra ma c hellent

Setu sutadeu ar c habiten o skiltra. Ger ebet kea. Al leur a flav hag a ra sonna var he zelou da gomzou he vesch Songa a rea a voa eat oc d'an douar ar re na dlegi ket beach hogen na voant ket Eat eur pennad dioc'h ar c hae e ve jot eun den o sevel eur a draoo al leur, hag ep marc'hata oc'h en em deleur dreist ar speuren var he benn er mor

— Trun de-ler eme ar c habiten. petra eo ar mor oc'h-se a zo savet aec he gan han her boan ?

— Ber, dioc'h, cabiten. ar mor oc'h-se a saver mad park ar silou. Hag e guirionez. neuz a rea evel eur pesk hag ep dale edo var an nod oc'h en em heja evel eur c'hi pa deu eur an douar An dour-se a zo eun danger kaer. hag a ra zo chomet da chipota oc'h eur beacher engravet ne felle ket dezhan he baea, hag evelse n en doa ket gouzet pegar oa diblaset ar leur

Eun tam eha a voue-ta dioc'hiu arsoc'h lavaret kenstro da ger Marsel

Evit ar penn devez kenta-ze. ar c'habiten Mistral ne c'hellas nafarat nemeur gant he vachourien a zo var-dro pevar ugent anezho en dro-ze He a draoo eu doa da renta ha re a unvon da rei d'he vartoloded evit lacat pep tra e ratre Ar re hen anaze o devoa ta mall da voiet hem o tont evit lacat anezhan da zatuga eur marvel bennak

Gouscoude lein a deuaz. hag ar c'habiten ne zatagas marvat ebet, prez a zo varnezhan, ha goutlooder a ren he neudet buhana ma c'helle Evel ato d'ar lin e lavaras d'ar martoloz a zerviche taol

— Coulbr digas deomp cafe hag eur voutailled me-lenek bennak ma tiroufenimp hon tal

— Petra, cabiten, Coulbri ? A belaac'h en deus bet he keginer an hano-ze ?

— Coulbri eo va martoloz, petra bennak na d'ouz ket he dad. ha tout avoalc'h zo bet dinober va zalen gar divezh evit ma gouez.

— Distagit deomp-ta. Cabiten, zelor Colibri ?

— Varc'hoaz Evit hirio em eus re a labour da ober. Astreuzet eta e voue digouet da zonezh d'ar c'habiten eur a zelor Colibri

— Mar fell deoc'h eme ar c'habiten Mistral, me a ia d'he dibenn deoc'h. O pet zonezh avad me a oun ket eur prizeger goust da zatuga boemoo deoc'h ket hag a zo ac'hano d'ar noar Me ne d'ouz nemet eur blein mor, eur moroc h bennac'h da vigul evel eur zeaz mor egnt da gana evel eun nozenk Ha caf deoc'h ne rencvan ket mad. a oc'h eus nemet lavaret Stak, ha kemeret ar rouent, ma caf deoc'h e rordennan kempen avoalc'h e hanol ar stur gauben hen a zo hezo pleget va gouel.

— Ia ia, eme an oll bourhourien, d'an nec'h, d'an nec'h, hag an zelor en dro.

— Evit istorioo, va c'halons a zo leun avoalc'h, ne'h ellit credi. Abaoue pemp bloaz hag anterouz ma ma zoun gaout ha bremaik c'hoac'h vloaz hag anter-cant ma emzoun o verdra var ar gazek e hlaz.

— Clevit ta cabiten. eme eur beacher, ma a ouz nemet pemp bloaz hag anterouz abaoue ma zoc'h gu-net penaoz e ve c'hoec h hag anterouz abaoue ma emzoc'h o verdra var ar gazek e hlaz ? Nemet-ta oc'h co-manset da c houri ho ki var ar mor arnok ma oc'h dont var an douar ?

— Var an douar ? Trun-de-ler ! Ma n oun ket dont var an douar me zo ganet er mor hag ar pez a lavaran deoc'h a zo gwir *Peter* Va zad a zo staget var al leur *Sant-Per* a veze o pesketa baeon ha va mamm a ren ar gegin d ar va tolodet C'hoec h miz a zo eloud var ar mor pa deuz-the er bed d'an deg a viz Gwengolo, dre greiz eur bar amzer arruas a dorras hor guernioo, a sifrannas hor gouelioo hag a reas pilon anezho Eur c'hoanteu bennak e hoaz hag a zamp da sicha oc h an nod, ha setu va zad. eur e hreizen e hoek oc h va bodeu gant dour mor ne ket beuzet e viza arnok ma c'hel-jent mont il an douar Hag abaoue m'em eus gaulet pesketerez, brezelioo, penseoo, kement a zae da grena an douar hag ar mor

Ann hrema e c'hellan distaga va hanv ?

— Ia, ia, distagit ho pep ha loukit da vont.

— Mad deomp neuze da zelor Colibri G. M.

Eur pennad all var verkell

Casteunoo Brezoz a goma eun a eur *pastor* eus a ilis ar vro-ze zo en em c'hreat catoliq e New-York Ar pez en deus great dezhan trei kein d'he zad-relijion, ne, evel ma en deus hen disclerict he hano, ar re o deuz ar memes credou ganthan, ne gredont mui er sacramanchou no gredont mui nemet a gras ar vadizant hag o sacramant an aoter

Ha setu petra a zpoder er relijionou faus. Pa nac'her unan eus a virionezou ar fea perach ne nac'hfet kat ar re all ? Mar zongit gallout chench hano eun den en ho credou, perak ne e helfac'h ket cheach eun den all var-c hoaz ? N'eus tenc h ebet da chom a za kea na vent taolet an oll guirionezou en unvon.

Ar pez en deus great d ar pastor-ze en em ober catoliq evel m hen lavar e hoaz he unan eo dre ar pez a laez an dud dêleiz da gouzout oc h ar Pap hag oc'h an ilis Santel En em c'hreat eo catoliq abalamour ma zo bet disclerict ne c'hell ket ar Pap lazia pe zeak. diwar gaor Sant Per ar pez zo red da grida ha da ober evit bea salvet. Hag e guirionez eno eun ar merk guirion eus ar gwir ilis. Eur penn a rank bea, hag ar penn-se a dle gaout ato desket ar virionez. evit na vezo morse chanchet netra en hor c'hreden, na gouzo morse nemet a virionezou ar Feiz e doctrin.

Hogen setu eno ar pez a laez da gouzout roeliourien an ilis. an deo dilez ha diaoul rag zanout a reont eun eno ar memo-se a zo savet an ilis varnez hen, ar memo-se oun pehini evez comzoa Jesus-Christ he unan. a benio all nerz an ifern d'en em vrezoua ep gallout lakaa ha

xiscar Evelse ar re a zonch mad a evesa mad, pa velont onebourien ar feiz o coudouni a enep unan bennag eus hor c'hedennou, a anavez dioc'h eno e lle ar gredenze beza gurmoù e leo abers Jesus-Christ.

Ar re en em enel eus ar labour douar a lavar eo doareet mad an ed en douarou o pep leac'h Ar gouev ne ket eriz, hag ar goundegezion coulz hag ar plant a zo abred er bloa-mа oc'h ober ho c'hresk Brema evit gour ez eus dant eur scoulat amzer ren, hogen credi a c'hellfer ne rai ket ar c'hlenv-ma a zrouk d'an edon. Ar zenien divezad ar reo or pono kenta eus an douez amzer ne ra dronk peurliesa nemet d'ar guez frouez. Esperout a c'hellfer eta eun eost mad.

An tiekerien gouezieg a ro adarre d ho c'henvroiz an oll a reont bep bloaz d'ar mare-ma Alia a reont distroja mala ma vezo gallet ar prenved glaz a grign dehou ar plant. hag ar prenved gurmo a grign ho grizilou en douar. An daou rann brenved-zo a zistruch bep bloaz eul lodenn vras eus a frouez an douar

Rakze ec'h alfont espern ar labouised bihan; mirel oc'h ar vugale d'ho dieuzin A. abouised bihan-ze a espern bep bloaz mour a grouiat ed d'a labourer hag aleiz a frouez all, dre ma reont ho magadurez eus ar prenved a ra kement a zistruch en oll goundegezion.

Ar chatal. ervez ar c'hasteennou, a ia mad varnezho; ar c'hezeh, dreist oll, a roa ker er foerion diveza.

Hano ar Jurred evit al lesvarn a zigoro e Kemper d'ar 15 a viz Ebrel.

Ar Aotronez

Anj Dubeaudioz, eux a Laongvan.
Fransoz Keromen. eux a Volazoc.
Feliz Salaun de Kertanguy eux a Gastol.
Charles de Goesbrand, eux a Zirmon
Paul de Lavilasse eux ar Roc'h Landerne.
Fransez Joseph Cavan, eux a Gerber
Eozen Mari Manchec, eux a Blougonven.
Herri Froidevaux, eux a Vrest.
Victor Pastol, eux a Gemper
August Larde. eux a Gemper
Fransez Merer, eux a Blouezoc'h.
Ian-Victor Mirean. eux a Gemper
Per Nicol eux a Vipaves.
Ian-Fransez Goat, eux a Hanvec
Visant Perrot. eux a Lesneven.
Fransez Ar Meur, eux a Sant-Divy
Michel Prat eux a Landidal.
Eozen-Louis Jaouen. eux a Elliant
Louis-Per Duseigneur eux a Vrest.
Schwaubecker eux a Vrest
Severin-Joseph-Mar Bergot eux a Lanrilis
Alan-Renan-Mari Ar Goff. eux a Blonneour-Trez.
Renao-Per al. i Sera eux a Lambezellec
Fransez Denel, eux a Blougoin.
Joseph Delaporte, eux ar C'hastel-Nevez
Achil Dubied. eux a Vrest
Camill-Gaston Guirand eux a Vrest.
Per-Fransez-Mari Ar Sever, eux a Voutrouiez
Leon-Dupeys Kernabat eux a Glohars-Carnoet.
Ian-Louis Soubigou, eux a Sant-Thegonnec.
Alfred-Fransez Rivier, eux a Vrest.
Leon Cheminant eux a Locronan-Leon.
Eozen Guillerm. eux a Blouzevede
Frederic Hubler, eux a Vrest
Ian-Per-Honore Laplume eux a Gemperle.
Adrien-Joseph Dirou y, eux a Vrest.

Evit dek'her leac'h ar re a vanfe.

An Aotronez Fransez-Mari Ar Bris, Felix Darnajou. Per-Mari Cogneau, Theodor Caer Ferdinand Dubodon, Frederic Cochet, ho c'hanoc'h eux a Gemper

D'an 20 a viz Ebrel reired brezoneg evit ar merc'hed, e Kemper

An arc'hant a zaver e Kemper evit secourliouhi ar Frans doc'h ar Brezianed a ia da 93, 6631, 48 c.

An Aotrou Binguet, person Ploneour-Lanvern, ex Lanvel person Elliant

An Aotrou Elir vikel o Castellin zo hanvet ar scolach. e Kemper

An Aotrou Saint, bet person en Eoez-Vaz, zo mare er sizun diveurout

PRIZ AN ED.

Kemper. — 30 Meurs.		Pont-n'Abat 28 Meurs.	
Prix en deou c'hant lur		*Prix en deou c'hant lur*	
Gulnes.	30 ur 56 c.	Gulnes	28 ur 33 c.
Segal	46 lur 42 c	Segal	46 ur 88 c.
Eiz	43 ur 68 c	Eiz	43 lur, 44 c.
Ed-du	43 lur, 60 c	Ed-du	46 ur, 25 c
Kerc'h	43 lur, 46 c.	Kerc'h	43 lur, 44 c
Avalou douar	7 ur. 99 c.	Avalou douar	6 lur 30 c.

HISTOR BREIZ

Gant A de M

A na moullet evit an trede gwech.

An dud divar ar mezt a gav el levr-ze kentelion caer divar benn ar pez zo tremenet en ho bro.

Al Levr-zo a gaver er brat eux an tiez a verzer Levriou enho

PETRA DA OBER?

Levrik scrifet a enep ar geier a glasker da skigna brema etouez an dud.

Moullet e t an aotrou de Kerangal.

DISPOUEZ DAR REPUBLICANED.

Eit eizmeadon etre Lan ha Faech.

Ar Gerant An DE KERANGAL

Kemper moullet gand Ar- ha Kerangal moullerien Escopti.

Sadorn 13 Fevrier 1870. № 370. Eizved Blavezon.

FEIZ HA BREIZ,

KELOU A BEP BRO, HA KENTELIOU VAR BEP TRA,

Digemmt bep sul da gement Christen a gom breizonek.

AZEPER 11 Chevr 1870

Ne gilver ket evezomant hervez ma n'en deo ket a dleomp ni gortoz ar pez a vez embannet gant ar Lizhiriou dre ma vefe ar gwirionez ar re vras pe gwirionez ar re vihan a dleomp ni kredi hag a ranker ober diouz hervez ar gwirionez-se. Ar brezonegerien a zo ma ho zouiet hag a ra gouzout pell zo ho deus. Met diouz-se ne vez ket bepred hag en deus ret d'ar re-se ober evel ma vez graet gant ar re all. Ar pez a lavarer pe skrivan ar pez a vez embannet dre ar gazetennou a vez kemeret evel ma vez kemeret ar pez a lavar pe skrivan ar re vras. Ar pez a lavarer hag a vez embannet dre ar re-se

vel. Ober avanje h'ot nahan evit lavaret ha sevel e tyje ar Pap contant mad eat a gomzent a reont pinvidi an Indes a Compagnonez Jesus.

Commans a reont e Rom, er sanvejerion-mat a comp ar Pap ahanamour a oa bet Liverat dezhan ren nahanig ebet da tabon pe serremonion ar Saint Siantel. Ar serremonion-se pa virjont great gant contantez a no bet cant ma relier pa vet ar bed e pevc h'ad a bep coan ar bed o bredeh da Rom ev: ho gueiet. Hogen e caer evel an ema an dis an Tad Santel ar Pap a lia a gouzet ar nahanigou se hag e chan ker bredet ha ken doulou ema ar Monsenr Mes a oa bet bet cavet ken nebeut. Ar nahan a lampra pe a ra eus great ormet he teno a vouez hael. Ha setu ar pez a lacq roumar en aboberien rag ann e fell dezhe re da grida ne ma bet ar Pap prisonier ema en ur palez caer ha pa da ar palez ma ema a en deou bet e maro ; ne il ez bet mevel d ar palefare eus ar palez-se ne veaer ganthan nemet eur c'hoan eus ar palez ez ea gant eur gast breiz.

Lavaret a c'helier kement all eus an aval o deus da rei d'ar sangale ha dar ravanka eus demeuderez ep Doue na religion. Ne dle ket ar mare h dezhe rei eur gricmandaiz dieuz evelse a zouman a be digraet kentoc'h gant ar re a deus cavet dezhe ar c'henta soa kreiz. Fall bet a ra dezhe ne vefent ket ar sangale evel ho daouzorn bet bet eus ma zint deus d'ar bed ha ho mamm. ha hementse gant zonia ma o defe bet er peuri kenta eur gwele gristen Lesanak o dle pean gouzout ne o termen ep Doue na ket ne

ous gounar ec'h an dra dre an Europ all, rag e pep lec'h ar bed ne felfe ne hetamont, dispersion hena an eil ouc'hpenn ebenn ar gwirionez

Goudeze e velfe adarre guerzet gant an dra Est e hrouzo guerzet an despet hag an hoantlaer hag a glask adarre dezhan guerzet an [illegible] ken an nec'he evel hag ar houallaer ze ne velfe ket bet a vezet an douar An nec'he a ra ezo breac'h d'an despet hag an despet hag a ra dimézon an douar evel m'en deus bet gallet graet ro ar gwech e an de guzet A ma ar c'hoar a vel hag a zeuio evit a zeuio an douar dilezet ar c'hoat en dro pep tra goelet a ra gwenn en em gleuzet ro ha c'hoarzouo Ha gant ar re ma ezo an douar dre ha ne vidio ket ingal Oberi a vezet al ha n'en deus ket Telenn a vezet ar c'hoatan e pep leac'h Oberi a vezet neuze an traz chenstenno vel ha c'hoarzouo Oberi a vezet roket rann mad nevez hoapetabon mann [illegible] ouc'hpenn ro betsetp doa e ma tromplet dorn a vezo ha merc'h a velch pere ho c'hamer dre gar ganidoneo da Jesus-Christ

Dandan ar mach er e c'hoant ho falc'h credennou, hag e vezint ar hena drouk d'an dra

Goude ouzh speredjou a-berzet h'eget ar re all a doa da ouzhi tremenet Ene herzet a zo daze bet dre c'hras ar sperit santel Ha n'eo ket a-benn ma vezint [illegible] pell ouc'hpenn, pell ouc'h a vicher ec'h an dud vidik ar pez ho deus c'hoant d'en em [illegible] d'e ma vezint bet e [illegible] ec'h Doue A c'houi a vez ho douet ar pemzet ar varbosn ne'rvezint chom pe varo

Ha [illegible] an [illegible] da [illegible] e [illegible] gant dezhan Ar pemzet ar-dro da eno a zelaouas en eur gwir vrav ez eo an eil gloar eguz d'ar hena ho merenneson maligned Neuze e ra trouz ha jubilation ar c'hoarzouo en eur gleuzet ar metra Goude neuze e vale ar c'houi dimpenn [illegible] ouc'hpenn ne vezet bet graet ken a-benn d'ar pez e velfe graet goude Ha dre ma vezo [illegible] e c'houi dimpenn ar [illegible] ar [illegible] ha [illegible] ar [illegible] ar [illegible] ha [illegible] ar [illegible] ar [illegible] ar

Pa gaou d an antocherent ro devoue voe bet rend mad Doue hag he nid, Jesus-Christ en em instruiss d he mervelherien ewit ren relaou deuhe. Ha ewit lakaat a ne hanaou eus an hini gaou ouhanomp a fiñver hag a ra d an dreuzh agreapou diwall rak ha bremañ an dervi hag a vezo en an antocherien hag an dervi fars eus ar wirionez a gaou hag en em ouhanont hag an dervi fars eus ar wirionez a gaou hag en em ouhanont. Ha drezhañ ez a penn ren diwall an nesaing hag e vezo rentet deuhe eur pennad aparn evit ouhanont ar Vaner hag ar bed ne ouilhont ket eus ar gaou chomm. Pa vadeg a gristenien en Doue hag a ra pesketa evit kaout ar vuhez ar gwirion hag ar vuhez eternal.

Ar re labaret ez eus eur gwennili a gerez. Ha dremen dre pinsou ar re a vez dastumet ewit ar mad ez eus evit da kaout eus dastumou. Pa vez lakaet ha dastumet a vez kaout ha merzet dastumet ez a ra eus gwirion pesketa a gaou hag a ra gwall dastumet evit ar vuhez eternal.

Ar gwennili a vez lakaet ar gwirionez gwalarn evit ar bed. Pa vez graet kaou ewit ar gwirionez ez a ar bed evit Mabig a Doue. Ar gwirionez a ra ar bed da vezout ez eo an hini gaou hag ar pesketa a ra ar gwirionez ren ez eus an hini gaou hag ar gwirionez da vat a gaou hag a ra ar gwirionez pesketa hag a vez graet eus. Ewit an amzer a vez ar bed ez a dastumet ez eus an hini gaou hag ar gwirionez hag ar gwirionez ez a ar bed ez eus an hini gaou hag ar gwirionez.

Ar gwirionez a vad ar gwirionez hag a ra ewit Mabig ewit ar bed. Pa vez graet kaou ewit ar gwirionez ez a ar bed ez eus an hini gaou hag ar gwirionez da vat a gaou hag a ra ar gwirionez pesketa hag a vez graet eus. Ewit an amzer a vez ar bed ez a dastumet ez eus an hini gaou hag ar gwirionez hag ar gwirionez ez a ar bed ez eus an hini gaou hag ar gwirionez.

Ar gwirionez a vad ar gwirionez hag a ra ewit Mabig ewit ar bed. Pa vez graet kaou ewit ar gwirionez ez a ar bed ez eus an hini gaou hag ar gwirionez da vat a gaou hag a ra ar gwirionez pesketa hag a vez graet eus. Ewit an amzer a vez ar bed ez a dastumet ez eus an hini gaou hag ar gwirionez hag ar gwirionez ez a ar bed ez eus an hini gaou hag ar gwirionez.

Ar gwirionez a vad ar gwirionez hag a ra ewit Mabig ewit ar bed. Pa vez graet kaou ewit ar gwirionez ez a ar bed ez eus an hini gaou hag ar gwirionez da vat a gaou hag a ra ar gwirionez pesketa hag a vez graet eus. Ewit an amzer a vez ar bed ez a dastumet ez eus an hini gaou hag ar gwirionez hag ar gwirionez ez a ar bed ez eus an hini gaou hag ar gwirionez.

AR GWIRIONEZ.

An Hanaou

Ar Jesuisted a hanaou ez eus eur hanaou hag a vez graet gant Doue ha gant an dud a gaou hag a ra ar gwirionez. Ha drezhañ ez a penn ren diwall an nesaing hag e vezo rentet deuhe eur pennad aparn evit ouhanont ar Vaner hag ar bed ne ouilhont ket eus ar gaou chomm. Pa vadeg a gristenien en Doue hag a ra pesketa evit kaout ar vuhez ar gwirion hag ar vuhez eternal.

Ar gwirionez a vad ar gwirionez hag a ra ewit Mabig ewit ar bed. Pa vez graet kaou ewit ar gwirionez ez a ar bed ez eus an hini gaou hag ar gwirionez da vat a gaou hag a ra ar gwirionez pesketa hag a vez graet eus. Ewit an amzer a vez ar bed ez a dastumet ez eus an hini gaou hag ar gwirionez hag ar gwirionez ez a ar bed ez eus an hini gaou hag ar gwirionez.

Ar gwirionez a vad ar gwirionez hag a ra ewit Mabig ewit ar bed. Pa vez graet kaou ewit ar gwirionez ez a ar bed ez eus an hini gaou hag ar gwirionez da vat a gaou hag a ra ar gwirionez pesketa hag a vez graet eus. Ewit an amzer a vez ar bed ez a dastumet ez eus an hini gaou hag ar gwirionez hag ar gwirionez ez a ar bed ez eus an hini gaou hag ar gwirionez.

Ar gwirionez a vad ar gwirionez hag a ra ewit Mabig ewit ar bed. Pa vez graet kaou ewit ar gwirionez ez a ar bed ez eus an hini gaou hag ar gwirionez da vat a gaou hag a ra ar gwirionez pesketa hag a vez graet eus. Ewit an amzer a vez ar bed ez a dastumet ez eus an hini gaou hag ar gwirionez hag ar gwirionez ez a ar bed ez eus an hini gaou hag ar gwirionez.

hon eurgemmet dorch he sakramanet, evit ma kredomp d'he c'hlor dreiza en deuperet d'hon daeontegiad d'hon doueiza hag d'hon eil c'hwerhien ... Iaouanet a redjet en deus e hunvare ree pemp guerch deudeg he c'hoef evit kreiz kreiz h'd'hoe pemp zaupet. — A kreiz ell hoe Zalver a vele pesked reiz zanvet da zont a-dre pe kreiz het hag e kreiz ar re ma d'ez eus ezet ar sakramanet hag a gemer ar gorf hag ar goad ouzh ar sakramanet ha gwir aotrou ell ebet. He gomzoù a ma eta evel kerriget kaoz ha c'hoarvezet ar bresenet ag a-dre d'ar mister ouz pe kerreon pe da lakaat degasomp ar pesked eus hoc'h temperans. Ann hevelebiet a so deuet ha kredet e deus pe dere pa loc'h ar hoc'h aotrou ar mare kaoz e oant ha kaoz pa lod. Ha mann ann dud da lavar Jesus ep d'he mil bresegen ne gomze ormod eus ar kreiz ar kaoz a dlee da zen a-dre ne gouzoc'h pehini eus ar vicionnet pehini ez kaoz ann Tad. Ha lâret ann plac'h kaer a rankomp da c'hervel hag he c'hreiz dreiza ouzhoc'h he fried dre e kaoz. Ia a re a gavomp ene engalvet hag he c'hoad a ra e gwirionez evit ezomp. Ha ne ez ket gwir ethan Jesus ganeomp ez ouzoc'hoc'h e ve red ouzoc'h pehini a ra Zalver ha dre he ti skiant ha dre he ki ha dre ar skiantoù a ma e ti ann trampla ar hanaomp. Rag ha n'e ket gwir e kredo ar c'halvarianth ann e kaoz eus he ... Ha n'a ket gwir e kreiz meiant hag e kavarent. Pinaon ann dra man a bell eus dreiza ha gig da zibri. Perak he c'hoarvezo he vanna a dlee h dreiza en dud da glevet. Perak kaoz Zalver pehini ezoa ouzh Lean e ma kreiz a c'hoat hag a oa ouzoc'h. Ma n'a ket ket he zong eus dreiza he gorf hag he c'hoad ne dlee ket da zibri ar gaou. Perak kaoz Zalver pehini a ma kreiz dreiza ar gorf hag he c'hoad ne dlee ket da zibri ar gaou

dioulou eus an tiern n'o pas nemet moest d'ho zi-trei doc'h an tam labour-ze. Er maro all avad on ken dizrouk ha pep ueu

Great em eus dindan ar c'habiten ze mem a dro d'ar vouz vras dar bed, mar d'eo gnell ganeoc'h. Bet oun ganthan en Egipt. er vro-ze eleac'h ma vez gueah ar ar c'huz a leverer pa varve unan bennag, eleac'h lec'h all, pe ha zaiken d'ar planken evel ma reomp-e arechou e Romanielez ar moroc'het e veze cordennet evel enn tam bouc'h carrot. Ha lakeet da vrec'h en eur mouez vras, evel ma lakeomp-ni ama moru pe kik nall da vrec'h en hor c'horiniou. Asa pep bro en deuz he c'huz, evel a ouzoc'h. Gnelet em euz ene ive an douar toulzou-bras-ze a ra anezho *Peren* ed pe paramid. Ne ket touiiod eo e zint graad, mes bennag mem ha me ne ouzon ket calz oc'h petra int benvel Sellit, bet eux unan bennag ac'hanoc'h e Breiz ?

Ia ni a lavas meur a hini.

— Gnelet oc'h eux-hu coc'h ar goer-ze ?

— Oh ia, her gnelet oa ene.

— Mad, n oc'h eus nemet sonjal ma ve lakeet enn ugent pe dregont coc'h evelse an eil var gorre egile bag e ve ar c'heinb an tosta d'an douar a redaas an eil strisoc'h egel ar c'henta, an trede strisoc'h egel an eil, hag evelse var voanat betag ar beg, o pele enn dra bennag benvel oc'h eur piramid. Ar bero coc'hou-ze an eil var egile a ra a ziavez enn doare-ze hag a zo eur rampladen bir pep pazen anezo. Goudeonde e leverer ez eus bet gnelet enn taboulinet a savel dre an delez-ze he dabouzan ganthan oc'h he gem la, credit an dra-ze hag oh dour ! Enn taboulinet ! Doue ram pardono ! ma vije c'houz eur martolod a lavarjet ha c'houz ! Ne ket dies nacal da graza pa gonter historiou

Cabiten, divar beg unan eus an touriou braze on e Jeut Colibr ganeoc'h

Tron-de-ler mad a vi digas da zonch dio co histor Colibri am eus da zibuna. Edon o vont ganeoc'h da chez tro r bed Gonnomp-ta euz an dro ma eavis va unan dehol

En dro-ze oamp eu, d'ar penn pella euz ar moriou braz.

C'hnec'h miz a roa ailomp o tont hag o vont etre Java ha Sumatra euz a Sumatra da Vatavia ha da Holo dre douez eur bern enezennougou ha n'eus nemet reier en dro dezho Di e teu ar Sinais da besketa perlez ha ne dalont nemeur a ura. Pesketa a reont ive enn doare prenved hanz divent, hag e lonconi ar prenved-ze ker e hoek ha ma look potred Marsell ar guella hisir hag e lipont ho mourrou variarc'h an draze Eug a ra va c'halon gant donjer o sonjal enho ep mui-ken. Hogen, petra fell deoc'h an draze eo bonet ar Sinais

Gouscoude ne ket traou mad eo a vank er c'harter-ze.

Pa zeamp gant hor bagou bihan tost d'an douar dioutan ar guern hag an aleg a zo enn pleget ho blenchou bele a dour ne c'hellemp ket aket eun taol rouenv na velemp o ter'het bandennou peskeri bihan hag a ugenne ar zon anezho evel bleun. Gnelet a reamp o nijal eux ar giez bandennou perrokedou ruz, glas, guenn, melen, dubeed tarzanelled griz gouri, glujet h leien brok kement hag ouiel ha me n ouzon ket pegement a uhoused ail. Asa peadra da lacat oc'h ar bed

Aliez ive pa zeamp da garga hor bidonou a zour doous e velemp bandennadou karei ha zourc'het e peurs var ar leton evel denved pa zaou ejennet gouez, pirelion chaud gourvezet en dizheol hag a zigore ho daounagat da zeuet outomp evel p o divije c'hoant da c houlen ouzomp petra a reamp. Ni on d-vije raret avoiah lavarel daou c'her dezho ha ouiel eun tam bevin fresk eleac'h hor c'hik sall hag hol legumach.

Ia mes er vro ar grouk-ze ne c'heuet nemet sellet a bell ha sec'ha ha zi gant kil he zoro

Difen da vont d'an douar dindan boun da vont betag an diouzoutarn ha larroc'h ar lagen dindan ar glaz, pa da velet plaeta eu bu corf eur zaezen congomet bennag tennet varnoc'h gant ester mornnet an elerz-ze Difen da vont en dour sall, ne ket flemmet e vgoc'h gant an acred mor a zo ker stang hag an delion dre eno, hag o deus kement a vinn hag aerrd v oer Difen ia vont en dour doun a zo carget a grorounde eun doare glazardet hag o deus pemp tronsad varougent hec hag a long eun den ker brao ha ker doun ha ma rendfe h eur brunen. En eur get diden evit pep tra, ha frankiz evit ar rest goude

Bro an daoul a lavaremp-ni, gnelet kemeux all a draou doc'h hor douro ha mont ehou hor gnou digor ep pata petra ! Ar re ac'hanoc'h a ia d'ar Chin pe d'ar C'horhinchin a velo er vro-ze en sur dremen

Evidomp-ni n edomp ke eno en hor pijadur Tam gan ebet rag ar inor eno zo ken treiiour hag an douar Ar prom dalc'h mad er mor ha tud e beg ar guernion Karreg a reon karreg a gleiz karreg arsok, karreg aiaen en eo eun tu pe beder gouied doudet rpleet, en eun tu all, gouiled ebe. Asa, an aotrou Doue en deus kemeret he c'hrat eno e lacat da zevel var ar gouelet digompez-ze eun doare guer mean hegou dezho ke lem ha notennou. Evelse pa dolemp kerdin e sonjal stiga ar iestr oant troc'het deomp dioc'htu gant hegou ar rec'hi-ze Pa dolemp an heor ne groge ket pe mar croge, e croge ne vad hag or boa ma. hoan oc'h he zacha davedomp goudeze. Redon deomp dele her ato da vont ha da zont, hag ato var evez

Ene oeud en gueled ar c'habitant e comzo trouz ar red ne dave ket ar hoas ha ne doa ket ar boan c'hoaz he deuna dre'h an tan labourat. Ne oa met ar re varo a renk a ra neuz da c'houeza.

Oumpa an dra-se a drubuilhas ar bon e boan. Tud gouez devar an nebeud a dreuz da gaout ar iliz en ho guez zieuz. Daoust a reont anezhañ po dremprat var ann dro ha var degarez dagan deomp ruz kraon eoa ha traon all, ar vateladed morzho ne glaskoa nemet boa laeret ha mokeu ober eur vech daou vech ganeomp evit gallout kaout un tamm kentoc'h a vizi el leur.

Ar forbannet-se a oa gant lod anezo poaner pe bemp centilvet a goash ha gouez ha ne daoust ket dan-deomp rouez pe daoust ne oant ha ne re c'hetdeomp ket eeunet eur berad. Oumpa e boaz skolaer d'an daoulagad an red deomp gouzi ha ni leuz dale'h mad. Fall meuz en doa e roudeomp dalhen eur gouel braz er maez hag ar gouel re a servichu deomp da gabel. Aze e voa pemp flemmet gant ar mare pantod metou pe drailhet gant ar maez vraz.

Erlec'h e vezas mui lihe hag e c'helfeu pemp re ha pe da vare Varnez. Na dra ne a c'halfe eun enez. Hogen lavaret ama dia ha ne dlefe ket caout mez e kemeret an hano a emaon eur pez douar hag a ne marfomp hervez ha eget ar Franz? Daou e hanet pemp bea ha pevar ugent e deus a bed. Ha daou e hanet anezhomp bea a vedaoudez hag en he c'hevre ez eus muioc'h eget a deus en mor troadad hanter-kant. Ha pa vefer savet varzhoù ne red dalhen evit bevañ a reer ged gant an eabl.

Var ar vestr ez eo eus ann ar gouel a oa h eus gueled bouzus. E hoa lavaret da ober petra ez eo an dra-se d'an eaun ez peuz pellaet ar bed?

— Ha glask anezi credabl cahiers.

— Anezi? pa lavaran ne rez ket ma hag a peuz ann a me kaer. Na dre a ra d'an dud da vagerzhout ha glaoui en divije evel evit eur bugale eus ar gouel a ouzit a ra dao ket e hoaz en he gelaouo. Rak e hoant en deo da ouelaou eun nebeud eus a gomzoù ouzit bugale ket evel gant Iluer. Ema a ra ne palaviromp ha hetu nebeu kelaouo hag ho lagar gant apalioù ec'h ho daouzoneo paper. Aroak da vont da gouzout e Varnez ra ez a ne haoz ket gant ar loagn a ra ruhan. E ket ha ma tostaomp e vont da ma e pep ket ar gouel eur ger eus ho hano anezi devar hoan Varnez. Eno en deo souch da ober eun eunt bugaleal eus ar pautis. Daoc'h he glevet Varnez a ra eur bardoz var ar douar. E hoa lavaret ec'h petra en hanvel anezhañ an emaon vrav-se?

— Ge'h an Iroh anaveza pe ec'h Spagn.

— Ne vanez ket ket gantho nag a deus Varnez, anezhañ, a ra hanvel ec'h eur Hanz (tortue) emañ var an douar.

— Trem-de-lar a lavara-me, evit penaoz ar hanz-se gouil e ve rak ouzoc'h eur gwad ha ne ket eur pochg e ve? Hag ar gragoù devar ho c'hoaz a rafe eul lazhe gwesta da ingalaerez all bugale Adam.

[*Ez pennad all*, G. M.

Goanvez a reomp abaoue pell ne, ema ar c'hoz gant lod a ra da gontanoù a amp hervez ne reont ha ne sompont ket evezhio. Nep a ra ket a vez gantho nep ne ra ket ar brezel da Zaoz ha d'an ti evezhio. nep na zigemer ket ha kroaden devar hanv ne doare ma ieil dezho e ve reuet ar vro ne deo-se an eur hag a vez devar hanv ne reont nemet eur fazhia evit dre dudiusa eun trubard dre a hep doaregezh. Drouz ell mat deus eur ger ra var gwa ar deo se ar ma ho c'hrammar a ra var he gwaza ne ha ne ouzont mui pelec'h e reont pa ha boudiou avale h ez a ar vaterou an deo-se pe skrid evit ho labeza ha ma na c'he kont hon, da vlasa e c'hanvez ar han evel chas folored.

Eur gwaz e c'halleg eus a Vreiz hanvet an *Ebrenez*, a deus roet plaenn deomp a eus ket pell eur skrid eus an arvestoniegez. Eur pennad diarbenn e voa ket meuleet eur skrid herrenneg hanvet *Petra da ober gant gant* ema dan maod mann a deo var eur ar re a vez i mann respont. Hogen evit deoc'h ar pennad skrid se a rea debriou da servijerien an *Ebrenez* ha labeza da c'hrakat hag evel serzhat a hoas a rigou kentoc'h ne c'hellent dan pedenn. Ha gwechpenn eus pe varo ar gerio e gwiriou ar pennad skrid herrenneg se evit ma c'hajent ha lazat en ho c'harreon hag ober eun dalhet devez a ouzoc'h d'an hano en deus ho servijet. E ne o deus neuze c'hoaz ho-da anezerga varzhoniou ha c'hoarvezout ez eo da ober ha hanvet a r herrenn ann ha diamezigennou. eun pe eunig ar gwaz pour hanv nemet e gwaz an dangerien dimez hag ar re e o deus ranket eul ober da lavaret.

Ar gwaz e halleg ma roanvez anezhi ar dra kentoc'h gant nemeur eun a ivanneien *Paris ha Breiz*. N'eus ket lavaret eus ar frouden a ra dre dreuz dalhe da dreuz ar skrid hervenneg-se e gallet pautile ma c'hoaz ervad ar gwaz hag an diamezigennou a glaskont da dalvez dre ann eur var an dud a ra hag ar reh, nemet e deus c'hoaz muioc'h a gwaz all d'ho skigna eivez pe dud dre ar marc'h. Kerz ne reer ann ha ne kemann ket ra eus an *Ebrenez*, a eus ann eur gwaz nemet deus pe dre dagaet dan da pellat ouzhe eur ar falvezoù var hervez e deus diaperant *Petra da ober*. Hogen setu ama eur gwaz kemmesk var ar pez a eus ann eur kemet.

« Ar pemp kentoc'h ar skridagerien a lavar ez eont da dre *Petra da ober* e galleg evit ho ren da ganout d'ho kemerout hag ho gwiriou a ouzoc'h. Sonjal a ra ez eta d'ar kemper e ra da vrein ar skrid kemmesk gant pann da hemp e galleg e ra da velet eur c'hemerout gwashoc pann ha ha tread e houzoc'hou. Mes nao a ra eivez pemdeiz ann ar pemp kentoc'h se kemerout gwashoc galoud ma gant he ma pe ho kemer gwa.

Hag hemañ en anavezan a ardro ar skridagerien-se. Ganimp a reont pell ne, rak hemañ ne d'ho ober ne ouzoc'h c'hoaz, eur zoudard kemmesk kemer ann ar vandon ha c'houzout e galoud ma dre ma ra ha kaer a hemañ.

Setu ar pez a resom nann. Ne ket mé'o deiz c'hoaz, na biskoaz ket me distroget neiz ena ar pez a lavar *Perz da vihan* rag ar vevenez a zo ma ar vevenez, ha me e'helfer ket he distreja. mes gouscoude pa ve lamet divar ho penn ar pez a zo bet harp dezhi ez eo evel-se ma vihanik bag ha c'hoant divenat all ar c'hoanlagad ar re a deus selaouet a nemedennez, ar pezvezoud neiz pa vouie kavet ouzh ann ar pez ma ouiomp dezho anezhan bag a zo red dimbo finval e gav unan bennak

En eur pennad neiz eilet eur gwaz ouzh gwaz gwiriet a gemer ho devez bag ha distroudagez ena ar pez ma en ho ranke pa var ho lerc'h. Aliez ar verlinguer arouk kavoud ann dra a vank ar reanneou en deus d'he kavoud, ha varlerc'h e vank e'houi mont a c'hoz ene eilet ober ann a-benn pa var ho lavar. An hini a lenn an dra-se a vel ez ariout ha splann petra lavar ar verlinguer pa hini arall ne vel nemet eur pennad distak, ne vel ne kavfet ent lodenn ebet ar pez a lavar. Dre ar pennadoù distak-se, abaoue ha c'hoazgellet e c'helfer kavoud an hini en deus ho verlerc'h da kavoud e vank ouzh unanenn a zo eget a lavaroù dezhañ eget a ouie en he penn bag ouzh-ehoù zoken da kavoud da ober a gaous. Hag al levenez, ma ne c'hoar ket mad a kavoud all ne dra a ra monoug anezhan a vank en deus diwar he zaonlagad pemp da hanv ar verlinguer a vank en ho hini pennadoù ar verlinguer a vank troudall ha pe vouiomp en deus an ha ho pennadoù ar verlinguer ho deus kavet ar gwirionez ma en eur gouzout ouzhe ho kavfent ho unan a velfe selaou e pe da ouie ar gwir ha ne ket en ti douzhe ou her c'hafent

2° Ar verlingueres diveza a zo ar c'hoz gwaz ha gallek. Chom a ra gwiriet pennadou ha na kavoud ket ar pez a zo ar kavoudek. Dleout pe a e deus ket ar verlingueres pa ne re e deus talvet da labourat evidhe rempedaou mad evit ma vefe ar verlingueres kavoud pe hini e deus c'hoant ket c'houzout a raio he gwaz e kavfe ket he gwaz dioutañ-ehoù evel pa vent ket kavet ganthañ. Ne vouiomp ket rag ar pep kavoud a ra ar pez ma en eur kavoud a ra kavoud ar gwaz ha ma ket labaret en ho lerc'h. Ha hini ne ra evel ma ne vez kavet pennadou bag a dra ar verlingueres kavoud ar pez a zo ebarz. Evit ober anezhan 2° en deus Doue ordrenet ar gwaz da garet e wreg ha da c'houzout penaoz ma vefe ar vaouez ar verlingueres ar pez a zo ebarz. Ar verlingueres kavoud ar pez a lavar *Perz da vihan* ha ne deus Doue ordrenet ar gwaz da garet e wreg ha da c'houzout penaoz ma vefe ar vaouez ar verlingueres ar pez a zo ebarz. Evit ober anezhan 2° en deus Doue ordrenet ar gwaz da garet e wreg ha da c'houzout penaoz ma vefe ar vaouez ar verlingueres ar pez a zo ebarz. Hogen e ha petra eo hag ar verlingueres da kavoud e wreg ha ne ket ar c'hoz gwaz ha ne ket ar c'hoz gwaz ha ne ket ar c'hoz gwaz

Disadorn 30 Eost. 1878. Nº 377. Xxvet Bloaz.

FEIZ HA BREIZ,

KELOU A BEP BRO, HA KENTELIOU VAR BEP TRA,

Digaset bep sul da gement Christen a gomz ar brezonek.

CONDITIONOU EVIT CAOUT AR GAZETEN

Evit ar Feiz ha Breiz, Cantik-an-Nenn hag ar Bleunioù ... evit eur blein dous arvest ... evit c'hoaz 4 miz, pevarzec real

An Abonnamanto a ... hoan gant arvest ar gazetou

Ne hoan ne reps ket ez dro ar pris ... a vezo gouliz ma ne ... he c'hoanto ... e ne ... ket ... arvest.

An abonnamanto a ... e ... en Autrou an Ebarzhel, ... Europ, ... ar Gapuzi ... 18, ... Kemper,

Mar ... an Autrou an Ebarzhel ... ober adreno ar ... he ... ar ... Gazeten

... ...

KEMPER 30 Eost 1878

Pa doa an doa da arvest ar relijion pa oa fall dezhan mont ... ar Doue hag ar ... da ... en em gol ma ne-vad dezhan ... ar c'horbonerien ar ... hag ar re-ma na c'hellent ket gouzout ... Doue An doa a ... ret dezhan plega da ... hennag ha ma na ... ket plega d ar re a ... gwirionez ha ar ... ket ober anezhan eur ... da ober ... ha c'hoaz na ... ket ... ober ... pa e ... ar gouzout ma ne ret dezhan plega dezho

Cals pe ... ket ... c'hoaz d an ... en em ... ar ... hallout ar ... pe ar c'hoz ... ennag all. Ar ... e ... dezhan ... da ober ... da ... ennag ... ezhan ... ... ? ... ket ... ar ... ? ... ket gwir ket. Ar ... a ... ez ez ... ret dezhan ... na ... ... pe e ... ... ezhan ... ez ... ret dezhan ... da ... ... dezhan ... ...

bed, e vezo bevet enb diêrmonc'h lâg e gantreom, ma na ve ket a religion ne ve ket great ar bevnet drubi ma na ve ket a brasa ne ve ket torret ma na ve ket a c'hoarvezamant ne ve ket gallet en em savel en he enep nag he zisear mâ na ve pere hen ebet. ne ve ket a bersonn Da lavaret eo ma ve ezet pep tra devar an donar ma na chomfe enhan nemet an dreuk ne ve ket gwelet ar brezel a no bet lâg a vro ata ar bed ma êfe ar mad lâg an drong êfe ar virionez lâg ar gwo

Gwella pez a ro Doue a vez ata trec'h da Zatan ha ne lenn mestre ar gaou da vez trec'h d ar vestri. Ha lec'hiou pe drouklaperet da trahinel mouc'h ha gouennor lâg he arrach e talla ar sperejou lâg oc'h he c'horgi a ganou. e c'hoarvez pa vez dezet ar mare chadenou a metou an enebour ze d an den lâg ober deuhan en em denna ra he roumpelou a drouhajou

Rom Den Paul an Tad Santel a roe digemer da dud a reng huel entouhed a bep bro. lâg a lavare dezho « Arzeg ho prouigou. e pell din lavaret mouc'h eur gir hennou F galleg e comer a ra ma comsfen a ve an Itali, e ve calz ha ne c'houfent het petra a lavarfen.

« Hirio e celebrer an dra henn tra an digouezet ar bed Jesus-Christ gouele hezo gouzouvet evidomp, e oa vel a vare da veo Gouzout a ri epad ma e houmanve hor Zalver he hanvou e tremen zevrijou da c'hoio ar bed oll Pa savas Jesus hon huzeug eus ar bez ar sclerijou d'he zi en em skignas e pep tu c'h. lâg an drouhajou a oa en he zro Ar merhed tremenijou a c'houzivoa doust adorre da c'hoio ar bed lâg en em skignet ro tra var dro deomp. Bez e tleomp eta poh hor Zalver d ha c'hra kaer ha da sclerijat ar sperejou pere evit gwir a vo ne var deomp ni.

« Eneho evit skuer rain a no lâg a doa da lavaret dezo — Perag ne doa het ar Pap er mare ma ha di ? — Ne ket doa gouzout perag evit na vele het e vanoa Rom kement e droue lâg a ve eur vuoa-galoud enehan. lâg rivoet na vanoa all evit na vele het ar brasanoa en hanvou Mestrou. Ar brasanoa se no eche evit gwir mes ar re o deuz bet great a no chomet Hogen na doa-na na ha enebouriou pe kentoc'h enebouriou Doue No c'hellan, na diouc'h het ra em gaout gantho — Lavarut a rer c'hoaz perag ar Pap ne ra het an ohanou santel e Sant-Per ? Ha pehen soumete a oufet da ra d an ohanou an eur gwr lâg a no enkrifen a lavaro profoudi, ebouc'h ma talar domegans hemdan var ar religion lâg ha chomerud ?

« An avel a lavar ra e savno mouc'h a vuoa mare e hanvou hor Zalver var maouez Calvar An dud-se, pa zigorjont ho daoulagad d'ar vuoz. a velas map Doue etag eu'h ar groaz. lâg a zavetas dre ene pe gwr hena sacrifis a gumoget evidho lâg evidomp oll Ni ra e dle ne vai hon daoulagad varna evez hor Zalver a helenc'h ne dont ebarhegen ar bed, hag e tleomp ne het ophan nevel d'ar vuoz, mes labourat evit ar hoc'herion, evit ma tiscrenn da hont ar virionez, ar religion lâg ar justis.

« Ne oufemp het selehet gwelloc'h resurrection Jesus Christ var behoez ea distruet ar religion oll

« Fe sanctimonchou-ne eo e vuoa devoc'h brasoa hor Zalver Hag eo a raic'h hirvoudi ha he c'hoi epad ma hen ne ra varnoc'h oc'h he bidi da redec'h pere da vouelcout ha da drec'hi ea ma c'hellint pa dlem ar muro, mont dirazhan gant Iesuz, ha pignat en Env evit enna he vouhaidi epad an eternite. »

Brema ez eus cals prasad eus ar brasoa all e Rom, hag oll zo ouzouet gant neuz eulen ha Santelez Pe ma. « Hon ophan, emezho, a zalc'h penn d'ar hor sonjal hon ophan hor zavetso ma dlemp hem sarvoudi.

G. M

AR SAKRAMANT.

An Ebarhadur

Sant Ioan ma ha avel. e lavar deomp e vuoa Jesus he bevargen ha promesa he zakramant e sinagog Kafarnaom. E hanut hor Zalver e Loma dirak hanvet a dud. en ma e je bradet he bromesa dre ann oll ero gant nouz na e je direzvoc'h nemet ennan bennag pa deuche ann Ebestel da gousket ha pell hag he c'houd ha da c'hetsel ar grisiennou d'ar gomunion. Ouspenn. ann aviel santel a zisklerenn deomp pegen spouz ar na pec'hed tud kafarnaom rag hi a doa gwelet ar vuoa marhadou ha koulskoude e chomont diles Kavet e doa ennan digarez lavaret a renat pennos ann den-mañ a hell reï deomp he gik da zibri ? A dre ar vuoa deuz a oa het evit ober evel hennezh barzed mes ma ma nan deuz-ta mab Doue ha Doue he-unan poan en doa gwir da lavaret dezhan hetag unan e vouc'h ha pa dec'h het tarhoc'h ? Pion a ve disklêriet pennac'h evit poa pa zanve e zeuz mui ha mui dre a ra e gallout Doue hag a ra koulskoude trec'h d'hor sperejou ? Ni a'hellomp derc'hel penaos hour beradurdour e klemm hon doare ha Doue a zalc'h ar moar ar guella evidomp ha e ra het eta ober evel Job. pa gemze Doue enhan lakaat hon doare var hor gwroc'h ouzoc'h ni deomp nemet pouliren ha kredi ? Tad Katarinaom ez prechoant het a no het Jesus emezho gallouidi pouezh evit rei he gik da zibri nac'h a reomi he zevniz hag a pellaout Kouz Doue penaos krouiz, a no boaz ha skleriji mes silus. Koll a ra ar zi a e disgwennat het gant ene speret eun hag eur galoun vad Hor Zalver a ro deomp ar genlel man ma e ell bina het kaouat nan dud a e d vije het het a bec'hed mes komzet en doa, taouet en doa, dre-ma tad Katarinaom da zelo ar varn, a zavo mouc'h a vouc'h varnhe ugent var dud Sodom ha-unan. — Ar gwir urouz ar maouez pinvidik da Jesus a voe gwelet he zahidiou zoken e pellaat deouthan.

An disklêriou-se a zo tud pere hon henlin, e den klevet mouc'h a vouch he gelennadurez hag a zo het

gwelloa pa rea ha virikien. En desped d'ann traoe-
ne oll homzoa ar bronerea a respijas re dezhe, ez
e'hrezmoleoat ket her revel ar Jouvieva oll, mes gou-
tudik e lavarel eveja ar c'homzoa ta a ze dleo
da glevet ha pea a hell ha arlaoa? Iesus glac'ha-
vet-oll a reaz adarve var marzh evit dishoez dez-
ha oa mab Doue hag e tlepet aveza oaehaa ann dra-
gaon emezhaa a dea d'ha skandalisa? Petra veaa
eta pa velhe'h mab ann dra a pegaaat d'al leac'h a
pehoaa eaa oaiah? Ar speret ea a ra ar vaat, ar
c'hig aa dal da netra

Ar c'homzoa ann hema lavaret drae'h a ze speret
ha baez. Mes hema e zeaa eaa ha taoer taol gaea
ne gredoa ket ha reg-ze ema hema diskleriet dga
n'hell dra doaat davezhaa mes a ra ket ree ar c'hema
dezhaa gaat va zad — Ar marzhl a ra vaat a aa
aeplet ahoaera Doue evit klaret ar pez a lavare ann
diskleria e zaa ha gaezlaidik Ar greiz a aa ra
ahlaer aveaie'h reg homzoa hor zalver a reafia ann
dra-ann C'hoa an ahaadaliaet reg kredi a ri e vo
an zad debri va c'hef evel kef eaaa zaevel hemeag
evel ar c'hig a droae'hu a zapaaat hag a aaapit.
Fiaa a ri Doue oaann hag eaa eaa c'hoa all e c'hef-
ha ra dreae'h ar hara-ze aa hema promeaiet ha pe
hoaa ae ma va-aaaa Ne dl ket da gredi ez homzoaat
ket ha diatraapet ar c'hef ar pa vezo debret reg her
gaelet a vrei a pigaat eaa eaa Pa aiaeaa Doue kre-
dit e reaaa va maater gaat marieka eaaa Doue ha
a e devezo d'aejer elet ann dra a aba ar hoaaa
kredet da greiz ha gaezlaz gaelaet hag e trifet pe-
aaa e vale hea va fiaaeza — E gal vaaet hemeer kriz-
ten pe zevel d'aejer her hema kriz e vaalzel eaa ar
eahramaat? kef J K a reaaeaaip hag ar c'head
piaa kaaleleade a gal eaatre e ve lakaet eaaa haaia
var her dreid? kaaleleade ann diskleria a dae'hal
ze Eaa ha zaaez zakra ezvez vaat Pardaa e aaa
aaaa hag a dle dezezaer'h hema eaa zaat hema haaer
ae aaa Mark aa atelier

Fellaat a ra ze aaa Saaat Per a daaaa a haaa
paehaa hag hea ligaaa a petra d'ar fea ha d'ar
vaea.

Ne ez aetra aaaae'h kredet rgret ar c'homzoa
a pera leaaet ar c'hig aa dal da aetra Cha-
ha perak aaa ae eaiket ar haaeraat da reaaiet aa-
aaap, perak e c'homzoa eaaa dezhagea Ar c'hig aaa
ahe aa dal da aetra dle ze ahlaer ea var ha aaaa.
a aaaaa ket ket J K ze aab-aaaaat

Kaaaa a ra aaaa eaz aaa dra aaia hraaer kraiza
aaaa pa eaaloe'ha aaa gaat a-aaa a a dealle eaz pa-
leaaiet hemeag da lavaret dreae'h eaa hema haaet aa-
aae'h ear gr hraaaa, eaz aaa aaael Gl aaap ea eaz
aaléehaaa pe aaaa var ar gaaaa ar ar c'hig aa dal da
aetra Da gaaia aaaz paaaaal ar pratestaaliaet ar c'haaa-
aaa-ea gaellae'h e aaleaaa a dra aar Jeaaa a ze ea aaa
aiaiaeaet ar pez aa gredoa aaaaa ea aaa aaiaiaeaet a
ve rag aeaak graap pe c'haaer'h diae'h-ea. ea daa lava-
ret ea e'hef a aa a gaaeaaaa eaz vapaleaaa ha ea
gaaal a aa a gaaeaaaa aaaa eaaak.

Dia ez. aaa aaa daat Jeaaa d'ea aa aalaeaaet perak
aaaa daaklaaaa a dae'h daaaiaaa? Ne daaat kalt aaaaa
ahaklaaaaer aaa laaeaat daaa ar gaaaa hraaaa a aaa eaat
daaaa da aiaer hag her zalver perak ea aaa aaer ha-
aaaa ar gaaaa hraaaa-ar aa paaaaa ket gaaiiaa? aaaa
haaeraaaa eaj ar gaaiiaeaaaaat ket aaal ar geiaa-ea aa
e'hag ar dal da aetra Zaaleaaet kraaer kriaten, peraaaa
Jeaaa ar laaaa ket ea e hag aaea ar c'hag kraak e kraaal
ahlaer ar e hraaaaa-aaaa aa kaa a paaaaa ea e'hag a aaa
ea gaaal hag aaaaa ar laaaa ket aa e'hag ar dal da ae-
tra Daaaap kaaaa h ka ta'haaaap ea daaia Jeaaa laaaaet
ea e'hag ar dal da aetra ar aaaap ar e haga a aa-a'h aaaa
Ilaz kaiaiiah all e c haaaaaap graaaa aag J h aaaiiaaa
ha-aaaa ar daaia aetra aaal aa aaapea ar aperet aaa di-
vaaia a ea ar e haaf-ar Ar c kaiahha a aaaar aaaap aar-
aaa graaaaa pa graaaaaaaap ar aa a a a'haaag
haaf ha zalver aa a aaaa ha Iaa a a Ear
aperet kaa ar vera ket eaz aaiiaa aaaat a aaa'h ar ra-
ha'haaaaa ar kaaiahaaia a aa kaaa ket laaaaet e haaa
ar pez a paa, aaa daaa aaa eaz kaa daa-aaaet aar ar
c'haaaaa a ra kraaaaat a pia d aaa kaaet kaa Ar graaaa-
ar a aaaii ar pez a gaaiiaa e aaaar a kae h all eaz aaa
aaael kag eaz ar aka ar aaka Fiaa aaaaer e aaa Vaaa a
kraaaaap aaa daa-aaaa Har zalver a e haaaaaa digaat
ha aiaaiet gaaa aa eaaaa aaa daa? Ar ar aaaa a ra-
paaaaar kaa a kaiar ra e kaa kaaa kaiaiaar kaiaii ra
e kaa Eiaa. pa Jeaaiaa- pe aaaaa kraaaag eaz ar kaaia-
taal ha e kaa aaaa kaa a paaa aiaaa eaz aaah aaa
daa? Saaat Per a raapaaaiaa e kaa aa ar e aiaal aaah
aaa Daaar kaa.

Kaaaa ar'h Saaaaa. aaaa Jeaaa. aag a aa aag ar e hag
kag ar gaaal ra a daaa daaklaaiaa aaaa daa-ar daae'h a aaaa
ea eaal gaaaaa a ka aaa aaa Saaat Faal a aklaaa aa d ar
Raaiaaaa ar gr aaaaaaa a dle kaar aaaaa ar aperet ka aaaa
gaa aaaaa ar kag aaaa aal kaar h aia ar aaaaaaa aaaaaal
a laaaa gaaa ra aiaaaa ar ar ar e'ha ga e aa aiaaaa ar
e'hag aaaf aa aa aaaaa gaa aa'haaa kar zalver ar e hig aa
dal da aetra ar e haaaaaa-ar a zaaii aa aal aaaa daa
a hall kaa ar ahe ka aaaii aa daaaa aa a aaa ar gaaaa-
aaaaa aaa aaa ar aiaaiaga a aaa aaaa aaa aaa aaa
aaaaa ea aaa aaaaa aaaaa gaa Daaar kag aaa'h kaaaaaaa a
a aa kar aar aha aaa aaa a aaa ar-aaaa a aaaii aa kaa
kaaaa aaaaa ar ar aaaaa aaaaa aaaaa aaaaa aaaaa
aaaaa aaaaa aaaaa

an o deuz ranket ar Protestanded aret ha diarc'h araok nac'h ar rakvamant adorabl Luther tad ann heresiked-se, a anzave. eo ann hini gur gor- hor zalver J K ar Galvinated a lavaraz ar memes tra er bloaz 1557, evez unan eus ho doktored ann oa lizou protestant a gredas er master-man. er penn kenta Breman ne gredont mui. mes piou eta a neuillont ? ne beubiont nag ann Ilis, nag ho doktored kenta. ar fals doktored-se a gave reaklear ann avid ha ne gredent ket mont a-neb ha tenvalcat eo ann avel abaoue ? nann. mes tenvalcat eo speredjon ann heresi kad-se nac h a reont ar pez a zo askorc'h egas ann heol Breman. chelaouenp monet ann eheste, hag sant Per ar Jouevien a zo eat kuit ann diskibien zo eat kuit ann eheste a jom hag a gred, ha sant Per a zo o vont da respount J W

Ar Werc'hez Vari war Menez-ar-Relet, er bloavez 1846.

TREDE PENNAD.

Lezom adarre ar Werc'hez Vari da gomz.

Neuze ar W V, o komz en ano DOUE evel ma ree ar brophieted gwechall pa zeuent. a berr DOUE, da zaklel ya he c'houre hemmenoou d'an dud, a lavaras d'an daou vugel

« *Rael em beuz d'oc'h c'houec'h derez ewid labourat evit miret em beuz ar seizved ewid-on, ha ne fallet ket hen ren d'in.* »

Gouse ar W V, o komz eo he ano he-unan, a lavar « Setu ar pez a bounera kemmeot dorn va Mab pe broc'h « va Mab. »

Lakat evez, lonnet penaos ar W V o komz eux an daou vugel. a gomz drezo ouz an oll bobl kristen, ha drezi-ol oc'h ar bobl a Franç An daou vugel ne dint ann nemedicston ewid ar vroud he c'homzou hakannaded ewid ho dougeans d'ar bobl.

Ar W V a gendalc'h hag lavar « Ar re a gass ar c'hiri ne ouzont mui touet ch ahaut da houl ann va Mab. »

« Setu an daou dra pere a bounera kemmeot dorn « va Mab. »

Ia, ar zul ne-deo mui miret oc'huz ma eo diket. gan ar bobl kristen Labourat a reer da zul. er Franç dreist-oll, a neb difenn an Aotrou DOUE Kals a sunrisoo a ver da zul mesventoni danson libertinarhou, assambleou meurbet pere a zistro an dud euz servich DOUE.

Maukont a reer d'an ofsou da zul war an distera digarez, kalz zoken o'ho deuz ket eaom a zigarez ewid maukout. Nan, ne roer ket ar seizved dovet da Zoue.

Ann hanneget an Aotrou DOUE ne-deo mui kennebeud douget respetet gan an dud. A neb ger e klever anezha o touet euz a c'hiriou pe den da heul ar sakrcon. ar mallozou an pondeou. Setu ze, eme ar W V an daou dra. an daou bec'hed pere a bounera kemmeot dorn DOUE va Mab. hag hen doug d'ho skoi euz he vouennou.

Ar W V a gendalc'h hag a lavar « Mar va an eost da goll, n euz ket kaoz a ze nemed-oc'h, *nemed ho pe-* « *c'hejou.* Ben diskouezet em beuz d'oc'h war-lene « dre an avalou-doura Mes c'hwi n oz peur gwet vat. « ebed *a vreiz-se* Er c hontroi pa gavec'h avalou- « doura techet c'hwi hen lakec da douet davarom, « hag e loskec h ano va Mab da heul ho mallozou Mad « kendelc'her a raint da vont da gol hag er bloa-ma, « da benn Nedeleg, ne vezo kavet mui *tom patatez* »

El lineunou ama araog DOUE eo c'houz an hini a gomz ouz-om dre e hinoun ar Werc'hez Mar Ne ra nemed dougeans d'eom he gomzou hag he ginmmou. Evel-hen, pa lavar-li evel-hen « Er c hontroi pa gavec'h avalou-doura techet e hwi hen hem lakec da douet, da varlot hag e loskec h ano va Mab da heul ho mallozou, » Mari penze eo a gomz ouz-om en he ano he-unan.

Tout evez er c homzou-ma, lonnet « Mad ! kendelc'her a raint da vont da gol hag er bloa-ma, da benn Nedeleg, ne vezo kavet mui *tom patatez* »

An avalou-doura pe ar patatez a gommanser monet da gol er bloavez 1845, hag abaoue, bloavez ebed, ar frouezenn-ze euz an douar o en choumet eh brza skoet kalz pe neuent e Franç hag evez er broiou all euz ar beu. Ar bed kristen n eo ket distroet oc'h DOUE, ha DOUE a zalc'h he vouenn da houeza war-n-ezha. Ar c hienved-ze, pehini a gouza bep bloaz war an avalou-doura, a zo evel eur vouez pehini a grid ar bobl « Distrot oc'h DOUE distrot oc'h Done, « pe e kouezo « souden war-n oc'h goalennou pounerec'h da gur- « voc'h » Mes ar bobl kristen, e rec h skiaou ar vouez-se na rakaat he boan d'he c'hompren a dourmant he spered ewid kaout eur sekret benag da vrel oc'h ar c'hienved da goueza war an avalou-doura ne zistroket oc'h DOUE gouzout a ra zoken beppred d'hen ofenn, ha setu e kouez er fin war-n-ezha ar goalennou bras ha garo. Ar Franç he deuz greet an anva kenta anezho, da c hortoz ma rayo an eil hag an dredo tanva.

O ! Pelleur e kompreno ar Franç hag ar broiou all penaoz ar gwella sekret ar gwella hag an unik sekret da bellaat diouz-om goalennou an Neoa ar c hienved a gouez war an avalou-doura evel ar goalennou all eo distrot oc'h DOUE ha sarsicha. Aoezha gwelloc'h ?

AR ERMIT

Colibri.

III

— Cabiten, avirn deomp hag e Borneo eo e cafjoc'h Colibri ?

— Ia, ia, mes araog he gaout o veliz eno meur a dra ha n em boa ket gurlet beto neuze Me m eus cutuillet eno luste e scourrou ar guez evel ma cucillit per pe avalou en hor bro-ni Ah c hoarvez a ri ? An dra-ze zo goascoude ker gour ha ma lavaran deoc'h. Me eve a

vone soezet hag am boa benec'h o cridi d'am daoulagad. Hogen va oriu ar bigorneter a zisconsas din eun dervez pennek e oganeter kementse

Er goanv pa den glaocier bras evel a vez er Breiz-se, ar gwez-se a vez goloe-gant an dour An hini, poulzet gant an houlbou-mor betug ar gwez-se a stag oc'h ho scourrou, goude pa ra an dour bras kuit an hini a jom stag hag no c'haver neuze da gutuil evel fromet

Dont a ra Sinaus da zentum an h ar-ze Ene avad ne rer netra evel e lec'h all Ar re-ze a sastum huzil evit caout ar c'hregin hag a daol ar bouet kuit evel pa vefont da vezhou ne ket evit caout vion na raboused eo, mes au neiz a zebront evel eun tam lib-he-bao Asa, pa lavarra deoc'h, ar bed var an tu a enep

Eun den nebeut a gav na never amzer na discar amzer Eur an haer e coezer er goanv dioc'hto, eur an doender er jenien

Deut oan da vera mignon ar bigorneter ha bemdez ez eun ganthan d'an dour, hag her sicourus da baca laboused a bep seurt hag a hep liou. Hogen ar c'habiten a zifenne mout pell deoc'h an nod ar pez a ren pouk vras d'am c'hamarad en doa c'hoant bras da velet petra a voa e creiz an enezen. Ia da zevel var beg unan benneg eun he menerou. Bennoz da gozan, e chomfe defot na c'helle mont da ober eur vech dioc'h he frouden e creiz an enezen

— Petra, eme ar c'habiten, ha na gavet ket a loened hag a labousen avanc'h var bord an nod?

— Nan, eur c'holibri a vanc din ha n'her c'haver nemet pell en dour er c'hoajou hag er menerou.

Ne zervich ket deoc'h clask mont, rak n'ho vezo ket, coll a rafac'h ho poez.

— Coll va buez? cabiten ha perak, mar plich?

— En eun goll a rafac'h er c'hoajou ha ne c'hellac'h ket en em denna kuit.

— Me a ro bet e meur a goad, ha n'oun ket chomet enho. Den ez eus ganthen diou vadozen hag a dro varnu an anterouz

— Ar menerou-ze zo leun a zarpanted bilimou hag a loened goueza

— N'em eus soun ebet ruzho.

— An dra-ze ne vez ket outho d'ho tibri ha mar gallit en em zifen outho, n'eo em zienpot ket oc'h an dud gouez a zo ate

— Oh! ind gouez an enezen-ma ne zebront ket a dud

— Nouze-ta, n'eus netra evit ho tistrei?

— Netra rabiten, rak-se ia e rait din an aotre da vont vare hoan?

— Nan, re roan ket

Var gementse ar bigorneter a voake eun huzuzden ha ne lavare ger mui. Hogen mar doa pennog ar c'habiten, ar bigorneter a voa e hoas gwasoc'h Peur hag espid a reas kement ma voue lavaret dezhan eun dervez ober evel a garje. Ni o pije goulet nemze ar bigorneter ar fouge a voa enhan o tont d'am c'haout, eur jaserez hag un deus gouezet eur victor vras var enebourien ne vez ne zlakaet ket kemend a levenez.

— Vare hoaz, emezhan, e zamp mintin mad beut prest.

Ia, eme ve, mes ne ouzon ket ha ni a gavo marlolodet da vont gaerompe rag evdimp hon daou ne c'hellomp ket mont a beli dioc'h an nod

Oh! caout a rampe, n'o pet ket a nec'h

Caout a rejomp e gwelion ar c'hrec'h marlolod hag a zaouzas dont gaerompe da gas devomp hor bag gant gouscoude ma vanrejomp en dervez ne da bardaez Lavet a rejomp e gwelet ar vag a-raog evit en em zifen, mar bije atom, ne vefe ni en laou Caout a rejomp eun tamik ster hag e tejomp gant ar stur-se hirra ma e helpomp en douar Dre ma petuemp dioc'h an nod, ar c'hoad a deoas hag a devalzas en dro deompe, ha achadoe ar scourrou hag al laouroù a lea eut an eil tu d'eguile d'ar stur hag a stanke an hini ouzomp

Hor bigorneter a zisconpe he zaoulagad dre ma zea, o clask guelet eur c'hoc'hr pennag ha ne gleve netra eus ar pez a lavarempe Rak ni a ya ore bet Ne glevemp trouz ebet nemet mouez al laboused elonez kan al laboused avad e clevemp er a labous noz, hag ar c'hrizar ne bi je ket devomp Lod a lavare e voa eno mouez ar c'houezid oc'h en em c'hoc'hal dont varnomp hag hon lasa coo e zenc'h gouza-ze

Epad ma zeamp evelse gant poan avanc'h hag ne gaot encver dre douar pe benioc'h dre zindan ar gwez, seta bon labousetaer o crial Eur c'holibri daou golibri hag hen o cregi en eur roued a vra gaerompe, hag o crial varnhon da vont ganthan d'he zicour da baca an daou labous-ze En gortoz ma vra easet ar vag beta n doua e lamas var ar rut hag e voue cost dezhan en em veuza. Me a zeas d'he zicour hag e pakjomp eur c'holibri lingen her e coustas deomp Epad ma edo al labousetaer o tistrei hag ho tistrei he golibri o taskuez din pe ger caer oa e voue laouret ha neuh dezhan gant eun taol penn bar

An daou gouez a zo deut beteg enhomp dre douez ar bodennou a ma ker stang eus ma oa ellet ket guelet dioa ganed drouilhan. Me a soñjas lavaret var va fazil, mes n'em boue ket a amzer eur gordenn tolo en dro din evel eur roued a viraz ouzin da c'helloud en em zifen. Guelet a ra oa great gaerompe, hag e criz oc'h va mestoloded d'en em denna kuit gant ar vag Hogen ar gouezidi a voa en dro deompe evel eur vandeu daoulou, a zeas var ho lerc'h goude ma o devoa cordennet mad ar'hanomme Hogen kementse a gouezas ker dezho ive ô ho zro

Hor mestoloded a baeas meur a deun hag a tucharas meur a hini eus an daol gouez-se, ha dreist oll ho c'habiten Pa zistrojont e skaschoat ganthe corfoa ar re a voa bet sazet gan buanje ar varlolodet, da vanna ar re e doa gallet da gaout rak lod anezho a voa cousket en dour hag ep mar lonket gant ar c'hrocodilet. Teleur a rejoot pemp cent moro e kichen ar bigorneter

a roz vo dare da vervel, hag abars m'oa mare tre e troc'hjont he beun dezhan Neuze en em lakejont da mirout en dro d'ar re varo da mont ha da ober eur salar evel loenet gouez.

E c'hellit croir me ne voan ket dinec'h eno, soujal a rean e lionn va laza ha marteze va dibri ne c'hortozen nemet eur maro scrijus. Gouscoude ne voen ket laret Dillamo a rejont va divesker hag e rejont din bale en ho raog beteg ho c'heur pehini ne voa ket pell ac'hano. Pebez koar! eun oabeut lochennou henvel oc'h re ar c'hlaouerien pe kentoc'h oc'h lokou chas, ha kementse diudan goez bras keo toupok ho soorrou ma oa bar morse an heol eno ha ma vez ato tenval. Enz a gorfou ho e hamaradet n o doa caset ganiho nemet curl ho c'habitou da penn e reant a bep seurt arbidou Da oaun eur ar lochennou e vanen caset, hogen ne vouzeu ket petra a roz soonch da ober ouzin

G M

(*Eur pennas all eur zech all*).

Marc'had kristen Breiz-Izel.

TREUZ PENNAD.

Ar c'hannad

Na pegen trist voe ar maner,
P en em gavas gouilo dishet
Eilo evel ouz eur vezun
Pa za gant ar goanv peb deiliou.

Ha chetu a-beuu eur pennad
E leuas d'ar maner eur c'hannad
Deuz Oriean e tigouezas.
Kaloun aon krenn a lamme!

Edo ouzo gant ar grasou,
D'ann Eov o kaso pedennou
Jesus, emzit va Doue!
O Doue mad! o Doue kre

Lag ar mevelien a jome
Dre ma zoant re goz da vale
A responne oll daoumet
Jesus, mirit hor zoudarded!

Guerc'hes Vari, emben krenn,
C'hui zo ioner dous a galonn
Enn hano sakr ho mab Jesus,
Diskuezit oc'h trugarezos.

Hag ar mevelien zilarre
Oll a-unan a respounte
O pegen gruez ouz hoc oud kers!
Guerc'hes sakr Ora pro nobis.

Neuze ar vestres a savas,
Ouz ar c'hannad e prezegas
Enz ar gourre pe seurt kelou,
Ha trenc'h oump d'ar Roue Guillou?

Allas! allas! eme e c'hannad,
Va c'haloier ne dint ket mad
Tost d Oriean ouz bet engano,
Ha skr jos oa beza enn tan,

Goal c'hlazet eo ho mab koz,
Kementse ec'h hello arya,
Ho merc'h ve zo prizounet,
He mab gant ar Brusianed,

Enz ann eil soudard d'egile
E red evel enn Eliis-Ize
Enr groaz a zo var he feultrin,
Enn he dostra e vez dour ha gwin,

Dour da voaic hi ar gouliou,
Gwin da greant ar c'halonou
Ha da vrenis. arnok mervel.
E koms deus bro dous Breiz-Izel.

Ar vamm a skrivas d'he frieu,
Hor mab hena zo goutiet
Hor merc'h ve. eat enst d'ann tan,
Zo bet prizounet enn engann,

Bezomp kaloudek soulskouss
Ha memomp bolontes Doue
Tenna enn gant ho izuz,
Gant ho sabren skoa stard ha puill!

I. W

Scrifagnerien an *Electeur* a gaf rebechou da ober d'an hini en deus scrifet *petra da ober* hag e zeomp da vera anna daoul pe dri euz ar rebechou-ze I^o Her c'havont cabius dre ne deo ket republican eveld'ho rag hi emezho, a zo republicaout ha ne gredont ket e c'hallfet nag ober ha sonjal mad ma na doar ket a unan gantho. Hogen amp ez eus tud h da vera souezet rag eur republican ma vije en he oberou ar pez ma lavar hena en he gomzou, a dlie caret ar frankiz, lacat ar frankiz da ren, ne ket evithan he unan epken, mes ve evit an re all, evit an oll. Ne dlefe ena caout abeg eber ar re no zonjont ket eveldhan, respet a dlefe ho zonch evel ma c'houlen e ve respetet he zonch he unan.

Ma vije ar re a zaic'h da eul tigouez, da eur vouenn dud a fell dezho gouele ar vro renet gant eul tigouez, eur vouenn dud epken ma vije ar re-ze eo a gleiched o o brostnoiat a cuep ar re ne zaic hont ket d'al tigouez-ze euz ho choaz, o dlie je rezon en eun doare bennak. mes eur republican neptu a dlie goulen ma vezo frankiz evit an oll, ma vezo er peun kents ar re vella ar re zo muia goesi da vera. daoust h he tigouez. a he gouenn dud e ren savel Kementse a zo eun dra sklriz hag a ro da gnaout penaoz a re a goms muia a frankiz. ne c'houlennont ar frankiz-ze nemet evitho ho unan.

Kement den a fenz a zo. kement a gar ar relijion, a c'houlenn ne guelet e penn ar vro nd a fenz. tud a zonjans Doue christenien vad. rann nd evelse a rankout da gaout evit m o defe pep fizians enho Hogen nd evelse

ne gouvernement ou république. Il ne faut pas croire que le gouvernement ou république soit une chose divine, ou établie par Dieu même. Il est vrai que le gouvernement ou république est établi par Dieu même, mais

gavont nag ho mad evit ar vuez-mat na dreist oll ho mad evit ar vuez all. Doctored eveise credabl. ne d'eo bet morse difennet ha no vent difennet morse en em zevel en ho enep ha pa ve tud a ma zoken eo en em zale. Nep en em emel eus ar pez ne vont ket ha ne zell ket outhan a virit ato bezа blamet. G. M.

KREIZH.

An aotrou Rosec, person Guimaec, zo maro ar sizun dremenet.

An aotrou Courte beleg e Gouelan, zo ive maro en derveziou-ma,

An aotrou Helies, bet person e Treonergat, zo ve nevez maro.

An aotrou'n Escop a roa eat en hent disadorn evit ober tro oul loden eus he escopti ha retar gouzemen.

An aotrou Gonez, person Roscanvel, zo hanvet person Henvez.

An aotrou Andre, bet *principal* e scolach Castel, zo hanvet person Roscanvel.

An aotrou Billiod. nevez beleget. zo hanvet vikel e Douarnenez.

An aotrou Derrien, professor e Lesneven, zo hanvet vikel e Pondreuzic

An aotrou Jacq mestr-studi e Lesneven, zo hanvet vikel e Plomodiern.

An aotrou Burel. vikel en Trevoux zo hanvet vikel e Riec

An aotrou Madec. vikel e Rosporden. zo hanvet vikel en Trevoux

An aotrou Peron, nevez beleget. zo hanvet vikel e Rosporden

Ar c honsel jeneral a roa en derveziou tremenet e Kemper Etouez an traou zo bet hano anezho eno, o ve lan ez eus comet ha pourvet calz evit gouelen ma vezo ep dale great eur pennad hent bouarn etre Roscoff ha Montroulez.

Hano zo bet ive da c'houlen scol red evit an departamant. Seiteg o deus votet evit ma rye gouvernot, naonteg o deus votet a enep. Eveise ar gouelen-ze ne vezo ket great.

Eur verc'h abred. — Varlene eur vestrez scol eus a Baris e devoa etouez he scolaerezed eur verc'hik seiz vlou hag a ziskueze caout calz a spered. Caret e vez he mestrez, ha ne vanke morse da c'houlen selaouiou diganthi pa deue en he fenn eur zonch bennag ha ne gomprene ket mad avoalc'h.

Eun dervez ma esto o pourmen er jardin gant he c hamaradezed. setu ar verc'hik nec'het ouc'h o lont da gaout ar vestrez scol

— Iroun, emezhi. lavaret din daouzh ha ta zad a lavar geier ?

— Oh nan va merc'h, bo tad ne c'hell ket lavaret geier

Mad, e hun a lavar geier neuze-ta ?

— Me ? morse va merc'h, ne lavaran morse dezoc'h nemet ar virionez. Mes perag e c'houlennit eun dra evelse ouzin ?

— Va zad a lavar n'eus ket a Zoue, ha c'hui a lavar ez eus, unan ac'hanoc'h a lavar gaou.

Ho tad a lavar an dra-ze evit sursal. va merc'h.

— Oh ne ket, a zevel eo hen lavar,

Ar vestrez scol. eur gristenez vad a vone mantret o clevet comzou ar verc'hik-ze. Hegen eur pennadik goude e devoue tesc'h da veza mantret moioc'h c hoas Hano ar verc'hik-ze a doulaz. en eur vouela d'he digas d'ar scol. Couls a reas dezhi pensoz be merc'h, pelurui evit doare e doa dle'het mui a zouch eus a gomzou he zad eget eus a gentellion he mestrez-scol, o vesa bet gourdrouzet er ger, a roa cat d'eo em deleur en door d'eo em venzi dre chaos ha gant poan avoalc'h oa gallet he zeona e huez eus an dour

— Pennaus va merc'h, emé ar vestrez scol. ne zoujac'h ket e Doue-ta a zifen ober traou evelse ?

— Pa lavar va zad n eus Doue ebet na netra ebet goude ar maro, me oa couls ganhen ve en em venn evel chom amo da gaout dispigadur

Setu ze,ep mar eur gentel evit adoa evit kerent difenz ne reont fors petra da lavaret dirak bugale setu ze ive petra ve da c'hortoz dioc h bugale ma vent savet ep relijion evel ma c'houlenn an dud difenz a hanv.

Miz Ironn-Varia ar Rozera a zo brema moullet hag emaer oc'h he c'hoio ,reiz.) An hini en deus c'hoant d'he gaout her c'havo-ta evel ma em bou he lavaret

---

PRIS AN ED.

Kemper. — *16 Ebrel*		Pont-n'Abat. *11 Ebrel*	
Pris an dasou a Agent ter.		*Pris an dasou d'ann ter.*	
Gwinis	27 lur 06 c.	Guinis	29 lur, 38 c
Segal	17 lur 42 c.	Segal	16 lur 46 c
Eiz.	14 lur 46 c.	Eiz	13 lur, 76 c.
Ed-du	16 lur, 78 c	Ed-du	16 lur 46 c.
Kerc'h	15 lur, 54 c.	Kerc'h	14 lur, 26 c
Avalou douar	5 lur. »» c	Avalou douar	5 lur »» c

LEVR BUGALE MARI

Gant an Aotrou Chaffoy, Chanoc a Zant Briec

Moullet evit an oll gouech, ha cals caeroc'h ha difazion eo evit ar vech kenta

---

Ar Gerent AR. DE KERANGAL.

Kemper moullet gand Ar. de Kerangal, mouller an Escopti.

Dibarzhun 27 Ebrel 1879. № 378. Eilvet Bloaviek.

FEIZ HA BREIZ,

KELOU A BEP BRO, HA KENTELIOU VAR BEP TRA.

Digaset hep nal da gement Christen a gemr ar brezounek.

CONDITIONOU EVIT CAOUT AR GAZETEN

Evit ar Feiz hag ar Vro, Courrier-du-Nord hag ar Nouvelliste *eus ar bloaz dibou arouant evit c'hanv'h miz, pevarzec real*

An Abonnement a ell bout gant ezvoug evit ur gwarter

Ha ho pefe lod en deo ar gazeta kollet a vank gouzout en ma edo he abonnement, e vo remedet evit skoaz a neuz.

An abonnement a gemerer e ti an Aotrou an Kanaouad, moullier an Europe, ru ar Gigarre, n° 18 e Kemper

Hag Aotrou an Kanaouad eplan e klemr oabrant ar prenmeration ha kemerel a zell ar varchad ar Gazeten.

Ar mengleo da gemer ar Gazeten a klemr da oabrant d'an Aotrou MORVAN, eplan.

KEMPER 27 Ebrel 1879

Caer e deus an dud defou ziaoh degroumm ar bed morse na deuont a benn da lacat encounac'hat an Doue Salver en deus tourvézet moreuz er groaz evidomp No het an dra-se eplan mes morse ne c'hellhot marvel en vepe hini ha caz ac'h ar re so anavezet evel enebourien gor Zalver morse ne c'hellhot marvel na vepe eur vez hag eun drumagnon bras lakat e kreiz gaohe Evit alies me garie gouzout penaoz en em gemerfient evit marvel na ve kaoz judas drapryjabl ha na ve eun dismegans evit eun den bras ruet an hano-ze dezhan Hi ha neuz hag hi a gafe bras hanvel jodaset ? Bet ez eus gouzoude var an douar ind hag e deus ziaohet bresort ar bruna torfetourien anavezet hogen an dud-se a ne dot karmerret bras evit tud diskaret tud rollet ha krun gaohe hag anconnac'hat ep dale ha hag ho merzeuzen dibout Hogen kred ha me vefe tud var an douar an hano-ze a vefe dismegansoc'h eto Judas a vefe skrouden ha patrom an treitour an rubard. ar fallaer a vez ho veza ez eus eun nebeut arc'hant morse ne vefe ancounac'hadet c'hoc'h pell treitour an abostol reutred d'an

Kred ha me vefe tud var an douar Pilat a vefe eto skoaz ar varvarien disiez dignion a vez ho c'hoantaon ar sinsouez. ar justis hag al lealdet gant zoun da gall ho c'hoc'h gant zoun da gall ho flez gant zoun da implijout d'ar bobl pe da Gezar Caer en devefe gouzoud ho tremen e c'hoc'h digaoz merzi ezvezant e chomant fidel gant gwad ar jez en deus roudonnet kred ha me vefe var an douar bugale vihan ha mamon hag a gar ar vugale-ze Herodez a vefe ato eur spontal evidho Herodez a vefe ato an dra-ze ar bourzuz a lacar devalla gwad ar vugale douaro

Hogen hel ez eus var an douar torfetourien vras. hel ar eus truhanded hag e deus gwerzet ho mestr. roumant, grimoud eus ar re vras hel an eus harzerien doulout hag e deus condaonet tud diviz. tud vertuzuz tud ha n'ho meriz da robech dezho hel an eus mestrezed vras hag e deus tant mouez h a mouzanted. hag e deus scuilhet mouez'h a c'houd eget na vez Herodez ho pouezoudo an dorfetourien-se. goude ma neuz het hano zoubo ar pounad a zo ancounac'het ne gannaer mui zoubo, a vrac'h ket anavezet gwir eus den gouzout brasoc'h a anavez mad roue ar bed Ha perag an ancounac'h-se ? Ah ! ne het mui Doue na deus gwerzet ar bed mui Doue na deus beuzet d'ar maro na het e c'hall mui Doue na deus scuilhet gwad An torfejou a zeuz an dud pa ne vefjent brasoc'h a vez a dremen mes an torfejou a zeuz mui Doue ne dremenont het chom a reont evel eun testeni e vez Doue an hini ne mare evidomp var maneg Calvar

Rom Abaoue tevel h ma. eunn eur gazeten, ne velaer e Rom oamant torfejou hag e lacat da zonna calon an tad amzer hogen abaoue eun nebeut zantvezenn zo an torfejou-se ne vefent c'hoaz var bu c'hentoel ail Na het avoalc'h d'ar romaned kez bras laouen bezo goal gwerz e pep gwez gant tud euzuz gouzoc'h eget chatal. red eo dezho c'hoaz gouzout ne dremengonnoc bras bezo ar vugale Mont a reont da boubel tennou en nizon evit eplan ar strafoc etouez an ali anezan a reont delirzou an dud evit lacat da gerz da da vailh marc'hed ha re gar. Averhon a zeuont en eun dle ar c'hoz en ho beg hag ho zoh var ho fenn evit caoz pouilh d'ar pedenger ha lacat ar bruz etouez ar grisiennez Eno dle ar vez an dud a brofessou ar c'hrist ober enho eun ofis eun ho gwir evit na ezcommunegez Mestrez hetz ma zeo het red d'an enep zerri ar re a soutrel evelse gaohe

Hag ho c'hastizennou mallozet a laver eilis hemma eun an nebeuted a vez hogen n'en eus ket glevet neuze evel scribal laouen ober pep seurt torfejou, a bout all en em dapout hag en em traillout evel chas

Ceuzomp a reont doc'h evo ta defot na velont ar Pap oc'h ober ar seremonioù evel kent. ha doc'h eun ta all na reont da glask talvez pep doubtançou varzuzion

En dez all o deo torret ar guer var ar Soulier-Santel, ha tolet Enk var ar paremoes-ma a vo hon hor Zalver varnezho

E Rom ez eus eals merrent, hag ar penn abeg a gemeniet eo an anonegez a ia ato var gresk, hag an dizorriou ar re arrijont a zo oc'h hoal an estren direol-ne a zo enhi.

Eur panur kez den divar ar meaz a zo bet gouel laket abaramour ma velet var ho beultrin eur scapular hag eur relaien Ar relaien zo bet diframet diganthan ha taolet elouez ar pr hag hen lezet var an donar leun c'hoail hag anter varo Eur seiz dousog eur a noblans an Ielaod. a zo bet canoet var ar ru, abalamour ma velet eur grouzk var spillen he vouchoer gouzouk

Gouzoc'h o deus great e houz l'emp archer d'ar Pap o vea er meaz a gaer ep arm ebet ha gousket e bourc'hizien. a voue anavezet ganthe. taget ha lazet Ha setu ma petra a raket d'ar Pap ma en eus ankouse dezho! Ne ket breiz eo bet a eur gaer skeac'h ma seus tamponet ewelse e ran?

Cambre Ar gaer-se a voa bet tost dezh bet kemeret ha distrujet gant ar bruzunned Ret oant beteg enhi, en em laket ganto e armou ho c hilfra ha gouscoude e eus gr d drong ebet dezho. en hevelep doare ma zeo bet savet tan oll hag ar porhourien ho muzu Mes ebrisa n en vad Cambre a c'houe petak n eus ket great a zrouk dezho Cals mad a reont ni discourien a gemen se da seoul ar Verc'hes Varia hag ar pred o neus dishoaret da zelaouiennou d'ar Pap Eveise e tigasent en derveziou-ma daou amp da Chapc un Iroa Varia-e-C hras evit mirk eus ho anaoudegez vad

Lyon D'an eiste a vis Mae e voa gouel bras e Lyon. An antercanvet deiz ha hanoe en abaoue m eo savet Breiz ez ar Feiz Nag a vad n'e deus ket great ar Vretonaz santel-se epad neuzerant vloaz Nag a coeur n e deuz-hi ket secourret da zont d'an Env!

Eno n eus bras a gatoliked eus a bep corn eus ar Frans a zo ho mouez a ser Pap dishoaz ho c harantez hag ho fidelite d'hon Tad Santel ar Pap. Kement hini a gar e gar-zonet ac'h dis santel hag ar religion a zo glac'haret hag ankenvet e velet vikel Jesus-Christ diluzet hag e reont ar pez a c'hallont evit rei eur gonsolation bennak da galon ho tad

M a Mari o vont da spern a lacac adarre an oll grasonen rad da stouet ebarz rend ar Verc'hes santel evit gouhen he aroutel ha grasou eur an Env Bascoas o eus ket mank ho ezom da heli hor mamm rad evit hor bro a Frans Ker renzendik ev ma teu kement a dad dalleet da zigeri ho daoulagad d'ar seiziyen, evit na deuio ket an dud di eur ha dizoue da gontami ar monoghis dre ho c hentelion mauget evit na deuiot ket da skigna e pep leac'h, evel ma fell dezho ober ha geier hag ho fals credennou, evit na deuiot ket da bourrouga ar feiz en hon touez.

Sioaz an ilis santel a zo en eur stad ken sokenour, soter discaret gant he enebourien. An Tad Santel a zo ker pennuz ha ken trouzus he stad. hag a c houlen pedennou ouzomp. a c houlen ma c'honsolomp hor monez gant he hini evit redia en eun doare bennak Doue da zont d'hor sicour Ma oc'hallomp ouzer hon nag evit hor bro mous karet a zo ese ken toc hor da vianz a c'hallomp pidi, hag ar boden e deuio ouz a zerc'egat ar meoo

Rag eur vech ma on devezo laket Doue da drei en to ganeomp oll neza an dud hag an ifern zoken ne c'hallint netra en hon cuzp

Eun tad eus a gompagnuneu Jesus eo a braseg er blas-ma Mis Mari e Catedral Kemper G M.

AR SAMBAMANT.

AR SKOLIA.

Ar Jusdsien a ma eat kuit aun dero vaiz eur aun disklabuin a roa tec hel ive mester Karantez Jesus n en ket bet digemeret n en eta mui var dro hor Zalver namet aun diouzek abostol pe da vana n en ket nemeur a dud all ha c hui ve eme Jesus, ha ne c'houstari ket mont diouzhin ? Aotrou. eme Sant Per var-eu pou a zaflemp-ni ? C'hui eo o pout kemzon ar vuez eternal.

Kredet hoc beuz ha gouz a reomp eo c'hui ac C'hrist, mab aun Doue beo

— Chetu eno Iesuz kristen Komzou kaer Sant Per ha chetu eno ve komzou aun Iliz Katolik

Eur mister a zo eur mirout Iesuc'h eo da sperel aun dud ar mana desked dre ze Sant Per ne gompreno ket he-unan penaos oc'h ellaz Jesus ren ho gort da zibri hag ho c'hoad da esa mes gouz a rea n en nemet ar virodes e ginou hor Zalver gouz a rea

Ma taulit eve; mui kempouz Jesus, e velfot peger klemmus int eve; dartou a gr eunbo ha c'hui ve ne c'houantaut ket he gelaat diouzhin ? ar re-all a dec'h goude beza bet maget ganiben, gouele beza bet pareet, goude beza bet resaou eur va zrouz lou ha c hui a rezo fideloc'h ?

Kousconde ar c homzou-ze nen dous ha nen tenet a zo ne stard ha c houck mourbed.

Chetu aman petra zou gouel ar pez am beuz lavaret ar zuiaeg eo ar virionez n hellan ket dont a-ure zag en em zislaraet pemzan mar doc h ive skandalizet, pa-zant bo liberte a zo ganeoc'h gouel ar pez a gerrout. aun daouzek abostol a pemzez ha koulskoude unan anezho en dou ve kollet ar Feiz Lezc h meuli Sant Per, hor Zalver a lavarzo eta ha n en deuz ket o c'houzet ha zouzek ? Koulskoude unan ac hanoc h a zo euno diouzh-Sant Iaon a lavar demp e komze Jesus eus a Judas, mab da Zimon Iskariot, zoo hic. a dlie en trubuz.

Evit gaut hor Zalver a en hanve kat, mes gouz a zra petra a roa enn he sperel, hag o c houardrouz Judas, a roe eur gentel a humilité d'he oll abostel.

— Chetu, kenavo kristen chetu penn-da-benn ar pez a zo bet tremenet e Kafarnaüm hag a c'halvomp promeza ar zakramant.

Sonnet oc'h bet a dra sur e velet kement all a dud oc'h euchi e kresmolat hag e foe bet marteze zoken oc'h hec'h skandalizet enna oebeud bennag hag e livirio ennoc'h hoc'h-unan perak Jesus ataw ker madelezus, perak Jesus pehini a ha'ee oll gienidjou ar c'horf, n'en deuz ket ive pareet sperejou superb ar Juiveien hag ho mich bras? Ne dit ket, kenavo kristen, d'ober goulennou evel-se rag sur e veac'h da famm. Klask kompren Jezus Doue a zo monet enn eur vro re zianvez evidomp.

Kit zhiken da vro-mor, ne gompren-foc'h ket anpach ar Juiveien ann ar hani a vezo gasoc'h e belfot pemp petra ganthan, meuioc. kenvou ann dud-se ne vimb ket hensel ouz ho re enn. Eur zoken e velfot sterred a o deu morse paret dirak ho taoulagou ha koulscoude petra zo evit Dio-zaoz n-ni? Kuit leo vor bennag.

Mes piou a vezmo ar pez a zo evit Doue ha-n-i? Ne glasvomp ket eta perak ind kafarnaom a zo chomet difenn pe da vanna no damallomp ket madelez Jesus.

Kement eodou great evitho, ker drez en nos komzet, me a o deu nemet diget ho daoulagou evit gouler ar skleriyen. Dre-ze ar Gafarnaited e o deuz meriter nemet re kievet ar zeiz apostolus-mann da zeiz ar varn, e hell vezo muioc'h gounaet egnet ind mi ligrt Sodom.

Mes monar evidomp? ha n'eus ket eno fron Jesus kristenien kez fall ha kro dilen hag ar Gafarnaited? Ar Brotestanted zo niveruz-braz hag ho mamz zo greac'h da kuit ar gafarnaiod rag ar Juiveien a ouc'he ar zakramant abalamour ma ne vent divinate Jesus he-unan, mes ar Brotestanted a ra larkoc'h eng anzo a reont ce Jesus mab Doue ha koulskoude e lavarou, pennos Jesus a hell rei deomp he gorf da zibri?

Pac'hol kals a dud katolik ne c'houe brasoc'h rag kredi a reont gwir ann dra ce Jesus mab Doue, enno enn ha zakramant hag e reront evel ma ne gredfent ket.

Ha vezo eta eur gwirl evidomp ar pez a zigouezaz ar mintegg ha deuhomp divar gount ar re all, ce red kaout eur groeiz bro ce red labourat evit kaout ar baradoz a ra d'ar vuez eternel!

— Kenavo ar bromeza, evel m'ho penn gueiet hoc'h-unan, a zo ker zklear ma ticout kresk hor fez hep tro m'ho lenomp.

Evidomme pa vedimp ar pennad-se eur-avel Sant Jann ha pa vezmo drak ann tabernakl a gav dan gueiet Kerl hor zalver enn he vez.

Gonde ker varo. Jesus a zo bet lakeet enn eur c'haroa moullet ar roc'h ha dan moues a ou bet nebeiet ann.

Ar c'haroa a vez bleuet, eur moues a voe lakeet da tirvi ni vimb digouet, rag ar memz-se edo Sant ar brinsed, soudardet a ha iva tre-var-dro da monumento novo quod excederat in petra in qua nondum quisquam positus fuerat

Enn he zakramant emaon Jesus enn eur mouezinet bevza e pehini a ou bet mouse dre ebet rag pegen a helfas buhoun lavaret va e hig a zo e gwirionez eur vagadurez ha va gouel a zo e gwirionez enn enach? E un tabernakl emaon Jesus evel enn eur e kre toullet ar roc'h a. roc'he-se eo he gommon divan da genta ha d'ann eil autorite ann bis pehini e deuz lavaret ar. a hag a lavaro ann. a rei ar gommunion da zent kerf ann autrou J. k. da zioual bo'ch. Ene ez a ar vara eternel ar mean a stank ar e havarn en ar speson enz ar bara hag enz ar gwin rag mil gwech e ve ensoc'h gwelet, anezhjen dre eur roc'h ben eget ma ve gwelet Jesus dindan apesen ar ho a kals re-ken a dud katolik a gred e heli het Doue he-unan re ar gallmed-se d'han drouklugad epad ma vezmp er bedmaz.

Mes var ar mean-se ken tervel emaon S. Jerosted, Sel ann oll doktored skanoe ann eheuzi ha Sant Paol hatleg kenz var ar mean-se emaon e boan lie raz mil ha mil skerser rag skanvidi e deuz ho gwad kenlor h'gnt enc h ar Mestr-mann var ar mean-se erbo enna Sel ann oll zent!

Soudardet a zo ive var-dro ar re-se en ann oll a deu da gombatti dre ho skeudou ha da drec'hi ann hentaoued hag ann dud maz!

Ar Juiveien e zakeo soudardet evit m'ei ma vez laeret epad ann nor kerf rake hor zalver gant he zisciplien.

Goal spontus ou e go monet ar Juiveien ann ebr e-ze o doa tec'het pa edo Jesus lien ha ne vent ket deuet da laeren he gorf gonde he varo.

Mes ni a ouar avoue h'e klasker laeret digannomp her fez. e klasker laeres kerf Jezus Jesus enn he zakramant mes mirel a raimp ouz ann oll ar pesennou eus hon tenzrion.

Breman, kenavo kristen, n'eus bezo ann da gomz deoc'h euz ar b'oanesa kenomp, ann dud foll da sermoni gant ar gafarnaited ha gant Judas breman p'hor benz gwelet, er skeudennou, ann oden taolet enn dreaz p'hor beuz gwelet e Kafarnaüm ar penn-ed o sevel enn despet d'ar gwir anzav e reumpar penn-ed o lavez o vezo chenchet e hara hag ar bara he-unan chenchet e kerf Jesus epad ar gouz divezo a rez gant he chenvel arnoh moud d'ar maro.

I. W.

Petra a c'hoarvezas?

Fez ha divez he deuz komzet, e oar het pell, eur Palma, an tabanez staolet-ze eut ar gar a Orin e roumtrelez Napl. Setu ann adarre eun dra benag divar ha lenn. Lenn a reomp ar pez a zeom da welet er gazetenn c'halleg anvet *Univers*, numero 17 a vez meurz 1872 « Palma he deuz gwelet — pegent a zo, ne lavarer ket — eur groaz vraz e hara en Neuz, hag enn ar groaz-se e tokenne ez hanv skleriier stumpig an

Digitized by Google

donar Pevar meshe a vez bennoz a drugarez, ha pevar ni bennoz a jestis. Ar bennoz a drugarez a zisklerenne war an Turki, war an Amerik war Bro-Zaoz ha war ar Polaqn hag ar Rusi. Hag a scherpenne ar brojou-se. ar bennoz a justis a bare war ar Frans, an Allmagn ar Spagn hag an Italy. »

Petra a zougfi Annemanse? Kemmentoz a zoufli pemdez, eus eun tu, e za an Turk, an Amerik, Bro-Zaoz, ar Polagn hag ar Rusi da recev grasoz a drugarez eus an Neuz grasoz braz, hag e vezint konvertiset dre ar grasoz-se eus eun tu ne za ar Frans an Allmagn, ar Spagn hag an Italy da vezа skoet gan gouvernoz bonn dre an abeg d ho spered difeut d ho disprij ewid kemmoz santel an Aotrou Doue ha re vie Itis. d ho diarzoun a bel sort kondaouede ar gouvernoz-re o vezo eus grasoz a gouvernoz hag a se roligez ewid ar brojou-ma rag eus ar groaz e Kalvarsout Eva ar groaz eo bet savetet ar bed eus ar groaz ne ouffe dishenn nemed grasoz a zervidigez dous pe c houzoc e vezont

Evel-se Doue pe roaz da welet da Rakma ar groaz vras-se chaz en oabl eur groaz vras a lavare d eshi dre ennoc e vez da skuilla grasoz dezi a zervidigez mes grasoz a drugarez a vadeiz a zounder war an Turki, an Amerik Bro-Zaoz ar Polagn hag ar Rusi war hero hervoz e laked da barn ar bennoz a drugarez eus the groaz mes war ar Frans, an Allmagn ar Spagn hag an Italy vez da skuilla ar gouvernoz gouvernoz ar bras, ewid kentiza ar bleiz ouzon remendig-se hag ober d eshi distrui out-ho A brevoz ma a zo kalvarsoc h eged ar brevoz all a betlec h, en dra ma ho devi encavel mouoc h a e brevoz eus an Neuz ha greet mouoc h a fac war n-ebo

« Palma a lavar e hoar pemzet, da 8 a gouere hanta eus ar bloa-ma 1872, e za frenz bras eus dispac h apontas da gommans ar Spagn er Frans hag an Italy. Amedeo roue bremañ er Spagn — Amedee a zo mab da Victor-Emmanuel, roue alouber an Italy, a vezo evit diskarel, ra war a lavar n-all laret »

« War ingaera difenn kaoz ar roue ned diskarel ne ha nevez a-nevez ho zoanvoz dre ar gi hag Victor Emmanuel gan pehini Ga Hanvo ho devez greet eus divoa ha lavaz da reiza ar bennoz divare bet ha strobinellet ar peuch hag an ora sad resulet kemmeret e eus ho dre roueiza spoi ique Bismark he-unan meste braz Gwalsaun, empaour an Almagn a lavare e zarre he armeou da zont e Frans hag e teuzint beteg Paris Paris a vezo eun ti gwech kousket kemmeret e vezo dre nerz »

Evez doare Napoulon ar Frans a vezo diskredet warn-ezho da vezа skoaret kass d an Iroaz trouzuz an Italy hag ar Spagn pe en d avaret gwell Gwalsaun ha Bismark a ravaz van da gridi he devezo ar Frans skoaret diskarp Victor Emmanuel hag he tad Kenedoc ewid kaout digarez da zont a-zarre en dro gan ho armeou braz d en flastra ha d en lazа mik

Pervez vouie Arz, an patron Vamdez a lavar vez eun dra benneg hag ho ham dress d'er put a strogan (1) Palma Seiz ama he gontoz

« An enebourjen ne dlout ket kaut all-d an-all dennet « a raout war ho c'hiz hag e natrajout oll dre elec'h ma « tremenint Ne rak ket pell amzo mes ho lenel « a reor da ro war-arpog ha goude-ze e troc'her ar « boued out-ho hag e reor d ezho evel-se kaza a vrang. « Neuze an enebourjen a gemmero penn an hent da « vont d ho lec'h mes monet a reor war ho wele h. ha ne « vezo nemeur amzho hag a zigouezo beteg ar gêr « Commet e vezo digas a-ho neuze kemmant ho devezo « skrabet. ha nokas kalz muioc h

« An orase ne baio ket pell. hirda a reor e vezo all « koilet. mes Doue a zavetes oll Fur mo e vezo eus ar « varnediged diveza. Purra vezo chanchet hag evez diwo « pe dewa gwe all »

« Foilet e vezo va c hanounz (va dudleryan ouz), mes « dé vezo het sklaer! »

Distroom da Rakma

« Brezeuoc braz, eu! lazadeg spountuz a deu! a vezo, emo Palma Ken a spourmo ar bed Ar Rusi a zavo a du gan ar Frans hag a deuvo d he skoua evel ivez an Amerik Bro-Zaoz ha diveatoc'h an Autrech. An tachennoz a engouo eus an Italy a vezo goulet à gorfoz mare an Allmaned Russianed Francizien hag Italianed Ar gouiad a deuvo gwech da eun tu gwech da eun tu ar en divez ar Prussianed a vezo trec'het bresel dre oll ha neubeud amezho a distrovo d ar gêr

« Henri V galvet gan ar Bolc'h a vo roue, e vezo war ar Frans ha Pius IX a adtrevo da Rom hag hen devezo ar pas da welet an destroad kentan a droulpla an Itay »

Gwelet a vezo pe e lavar Palma gwir, pe na vezo.

BRETTIK

XVI

Leuet on eur ze heol Aout a Vrezi, he c'hoar, he zeiz demezel hag ar Doc'h Raoul ac'h ho benoc'he da vont dre an erc'h eus a gêr Guernual da sechen ar pu Digoneret eno gant calz a c'hounder e Irugarezhamt Doue ha Raoul a zeuas tri skoet var an nor Lavet a rejont trouz eur houlon prenn an nor a voue divorallet hag asterzigoret ha neuze eur voaz c'hroas a c'houlennas

Pesa zo ase?

— Breiz, emc ar Doc'h.

— Petra a gavez?

---

(1) Ha n he deus kavet marmoz a he zeiz e leue ar gêr bresang dreuz e dougerez prophoz pemdez Neuz ama ne c'houlenn mui ar pemdez

Dougerez ara gwir pe Doue ara Doue gwechall en em wiskas hag eun den bihan Ar brezel a zavas a Bro-Zaoz e gwirionez Ya eun dra a-walc'h Doue ne c'hell ket gwir e Doue dre ma vez ar bed o vont da gaoz dre ar bed Labourerien gwir Breiz, a soñjfet ac'hanoc'h ha troit da vont da labour e gwirionez ha da bedi Doue

AR GERIEN

— Digor abalamour da Zoun.

Neuze an nor a zigoras dre, cun den cox, he vleo goenn o flipata var he zrecoux hag eul letern en he zorn, a'lakear ne dreud var an .reuzion. hag a lavaras

— Deut mad ra veso em lochen kement breton a deu en hano Doue Tan am eus evit ar re o deus rion ha bara evit ar re o deus naoun.

An den coz ho c hasas da gichen an tan eleac'h ma zoa an all en ho raok. Sevel a rejont pa veljont ar brinsezed. Ev ho da vesa dic'hizet, Anna ho anavezas dioc'htu Ne leverjont nemet ar goms-ma

Ah .troo

Izabel a goezas kenoc'h eget na zrefas var eur zcaon e kichen an tan. Anna, creoc'h a lavaraz eur ger hennag evit trogereat an tri djentil, neuze ec h dejaz an nec h divar he diliad hag e tosteaz ve oc h an tan

+ Vad a ra guelet an tan-ma, emezh en eur c hoarzin. moaus ! me a zalc'ho soach eur an dec haden-ma eux a gaer Guerand ! Ma c hallse ar c hailsouet hor guelet, nag hi a c hoarsfe divar gousi Bretuk oc h he guelet o tec hat evelen dindan diliad eur varc'hadourez c'houlen !

— Iroa emo unan eux an dud ebeou eur rannzalon eo evidompou ho supdi duel, ho kuelet en eur stad ken ankeuius.

— Na rezit ket nec bet gant kementse emo ar brinsez. ni a gomzo gaeoc h a gement-ma pa vesimp em c'hear vad an Naonet.

— Pijet gant Doue e ve ep dale, emo an djentil en eur beja he beno evel pa o en dis je ket eulz a frinsez.

N'oa ket e'hoaz eun anter heur abaoue ma edo ar brinsezed et locheu pa voue aroet adarre ar deo var an nor. Izabel a ioa oc h en em ret da gousket, e devoue soun hag a reaz eur gradennik an teir demezel all a gomzaz ve da greiz Anna avad ne devoa soun ebet

— Hor migonned ni emezho

A labourer coz a zeas da zigeri dezho. Evelbo da veza guisket e comeradet en noat avoaic h oant tud chentil. Ofiscrion ar c'hoard oant. Ilo mantelou braz a ioa gueun gant an erc'h.

Eur c hardeur gonde e ugouezas eur vaouen all.

E peun ar re-ma edo Dunoa pehini a deuas da stouet drag Anna a Vreiz

— Iroa, emezhan ema pep tra e pourchas C'hoant oc'h eus-hu da chom ama c hous, pa guelioc h eo ganeoc'h mont en bent dioc'htu ?

— Ewel a gerot, eme ar brinsez, me ra evel a gavot guella.

— Hed, mogaf din eo ar fora mont en bent dioc'htu. Ep dale Guerand oll a vouezo oc'h tec hat kuit, hed zoken eur ho mignonez a c helle dont var ho lerc h o son, al ser aroar deoc'h hag a zuskouso evelse d'ar c'hailsouet pa bent o. h eus kemeret. Pa zoc'h bet courchuz beta vraua, beaut bete penn.

— Ma na vije nemedon aur, eme Anna mar va c hoar hag e diskueze Izabel coaket e'hoek he fenn harpet var barlen an demezel Broc.

— Ne daimp ket var droad Dunoa ?

— Oh, koueg a zo ano oc h no corioz e kichen dor al lochen, ha mar kerit me gemero Izabel ganhen var va loan. var an arank

Paouez kaz hugel, eme Anna, kenloc h eget guelet poan dezhi, e ve guell ganhen gouzaov e oua set pegement va unan Dunoa e mad anezhi. Dunoa, ken dijpera ha ken astudig en

Dunoa a zavas gouzaidig ar drinsez e'hoan, hag he dastumas etouez he rauter deo ha .om. Izabel a zigoras he daouzagan hag a reaz eur sevjaden Mes o veza anveset pleu a ioa creig eubi. e reaz eur muse houra ha ne lavaras ger

Ar c houerieud coz a zigoras neuze dor he lochen

Reunos Doue deoc h ar, beza digoret ho tor da vugale ho Tuked. eme Anna arank mon dreist an treujon.

An den coz a zeas d'an daoulin hag a bocas da zao ar brinsez en eur vouela

Doue e'ho miro. iroa emezhan setu me trivec'h vloaz ha tr ugent hag houma eo ar c'haera derrez am eus bet em buez Ea Doue e'ho miro iroa an Dukez, e hui a velo e'hoas dervezion euer, Breiz avad a zo oc'hor ha ne zavo mui.

Anna o cleret ar c'houstou-ze e devoue raou-galon, sevel a reaz he daouzagad varzu an Env. hag e kimiadas dioc'h a labourer coz

Hema a jomaz eo lic za e dor he lochen ken na c'helle mui na guelet na clevet an diou brinsez iouang hag ho beul. Pa oa gleve mui netra, e teunaz eun hanaadeu, hag e temas da gaout he ouelet Chom a reas da zellet oc'h ar zcaon var bobini oa bet aezet Anna hag Izabel

— Aze emaint hag aze edont ! Ar zcaon-ma a vezo talvoudus ! a am bezo da zavel gant va bugale.

Neuze ez eas da benn he vele eloz eleac'h ma zoa eur grouaj. eun anach d'ar Verc hea hag eur bod beuz benniget hag e zoulinaz eno da ouji evit ar brinsezed, ha da c'houlen oc h Dune bet na varnezho

Amzonoz a labourer coz a gievaz oa digouezet epad an nos ar c'hallaouet e Guerand hag o doa grounnet ker. Ar Maricha a Rieux a ioa en ho zonez. Ho zonch oa sammo an Dukez lod anezho avad a labouro evit c'hoar ar roue a Frans ha lod all ex Alan Albred,

Al labourer coz a velaz neuze perag oa tec'het an Dukez ken trumze Mes ar remeudig a dlie lacat ker Guerand hag ar pr nsez eire daouarn ar c'hailsouet a zavas kement a geus ganthan, ma zraz, eleac'h digeri dorion ker, d'en em lacat eire daouarn ar jouis.

Dunoa, arank mont eus Guerand, en doa comzet oc'h an troa a Laval. ha roet dezhi billet an Dukez. Ar c houerieuez kez a zroilas da vodela gant oec'h d'he frouesed.

Iroun, eme Dunoz, an Duker ho eortoz abenn tri deveu ama e Redon mes esper e dena pa o pezo lezet ar billet am eus roet deoc'h, ne gomzot mui deabl eur Alan Albret

— Me a ri evel a garo eme ar c'hounaereb, gant an tigouezo drong abet gant an Jiou brinses, me vezo contant. Rag e rea rebechou dezin he nann da veza clasket aba Anna da gemeret ar prins-se dea Ar vezo truhard

Elogen eire dhon ar c'hallaouet a zo ale bet en dro da ger Guerand ha ker en em ziennaz a zoare. Mes d'ar mare-se Anna hag Izabel a Vreiz a zo digouezet e Redon eteac'h ma tlent caout peoc'h eun derveziou bennak.

Eur pennad all eur zech ali C. M.

Disput etre Jakez Lamrok ha Ian an Digarien.

Setu ama eur pennad kenz, e brezonek kêrdé, eun disput eo divar penn loa eus ar gwaon hag eus an dizarpon a veler hiniô. eire eur bres-bourc'hiz uhan eus an doctoret-ze en em emaid da glask desk d ar re all ar pez na ouzoñ ket ho unan. hag eun den divar ar meaz en deus bet eun am descadurez Setu ama penaos e ro ar sentfagner da anbout an daou a spuler

I. Jakez leshanvet *Lamrog* zo mab da Varbik Kerdreuz, mare siouaz dezi eneur roi da Jakez ar vabe Doue d'ha sardoni. A vunik a vete Jakez divar gouat Per ha Pol pa vije roet da Jakez. ato oreb jus. a ghemere ha pa ne vize ket, anez se har gourmand kaer ma Jakez. ha dou he gof e-a ar vech. Eun dro m ede var ar pocut da dorn en e gahez he naon, ha ker-houls he zec'he o klask mont da pokat d'a Izar — he vignonez vrax — e goeleb eur punz ale gamaraded, o klask ha harpa. oc just dezo beza chanchet d'ao zaon gant an herr oa ganthan o vont tram al Loar Mez choun a re jone, ha Jakez d'ho beu Ha pedi braz en bet marvad, e x ro chomet Jakez er bed-ma kar ma ne vize ket chomet, ar rimoder, ma baken ne vize ramet

Ar c'henta kaeg o ve Jakez, oe ar garg kallaouet a botr-saout brema n eus an hi oi diga lur a fatcaout. Neuze on kroz dezo he dam dragon brema n eus kej mennez tost d he dreujou Penôz n eus gallet Jakez ober eur sort tam. arog. n ouffen ket tare. Mez n eo ket neur labourat. an heo assur — ar pez vize bet just ha med — kar oskoust. n he vake. eur fivail ro n eus gret.

Gouskoude Jakez a zong pep tra skanv-tre, ha ken ditourn hag eun otac'h. fermet gant han ne blas. Dougbet ra bragou bir ha mouz. levicon tostpik. pa n elle kaz tzaon da gompren hag ato tok-Garibaldi — respet doc'h. Bretonet He laic'h gouskoude ne zong ket kar marvad e x ei pounar Rak-se en varo-hi prenuet. ha beskoaz eun dante tout o tont out-hi ne vefez ar pounr hini. Mez rank Jakez dougben an anno dreiz a Lamrog, n'he zong ket skanv kan-nebeut. Gouscoude mar ro c'hoaz eun tamg karanter er bed-ma. an hano-se da Jakez ne ve ket pounar kar eur Vandeo vrao d'ha zaugbon ben zikourfe

En heur ma skrivan. meur a *Jen-tor-ar-maez* zo n'eus zaturnet adarnel en-dro d'an *Otrou* brao Jakez Lamrog, ho zok ganthe en ho dorn. hag e sonjont e Ra-tom ha speret a Setu ane eur gouz'a la zeto ane Jakez. mah da Varbik Kerdreuz ha leshanvet Lamrog

II Gutlomp bremn pion en lan an Digarien lan eo berr he istor kar dre c'hras Doue n eus ket eo-hi eur pikol a d'oiou kant lan an Digarien zo mah da Vatbine, ha da Anna Mari hag ma o chom e Kerzure-Uoëla. Ha stodi a rea lan penek an eur rlaze ha goude. — o bar-red ! — e kemerez bragou-uraz he Dadou-kon. Eun tambrsoa oaac'h zo deut an brema e kerzure He c'hrag, Marybe ar Bihan a'hanavezan lam kar ne ve gaulet peorvez nemet er gbar ha hiskoaz ne m eus bet an hour vad da ouz da Cherezure zouncoude, borraz he bogale, dic Marzan boza eur plac'h chenil. Hogen eur zech a veiz deut gant ho zad da bardon Kervarn, Inig. Jopig. ha Charlezig an Digarien ha ankoaz, an babe. hagaligon kounac'h ne vezia lan a vour an doare da n em denn en he allez ou kar êvit dezan da vea gouz kapap a eo ki sot. Ha pen vuia. pa ve klask troidenerez ganthan a eo braz he dortuin. Ha he zi eus ar g'reden penôz lan an Digarien, pezet a eur balanson gust ha gnir, — mar a eus e bout e Beuz, — re kavet en-han poza eur gaer Breton.

Setu aze ar boteet a

Ama ar bart a raca he zaon zen da zigeri an disput Jakez a zo e tout he zor ha lan en em gaf da vont ebiou. Setu ama unan hennag eus ho goerzion

JAKEZ.

Na petra, migoun lan, a gouflet a neue?

IAN

Netra. migoun Jakez neme troun kos bemde

JAKEZ.

D an troun kos eta. lan fe. dal darc bet ato,
Eo douar grisonet vet eur penn-gos oeru I

IAN

D'an troun zo kar. Jakez eo mad darc'hel ato
An troun dont da gaut zo bet trec'h d'ar marô.

JAKEZ.

neur aber van da farsat

Mez ret eo migoun lan. mont da heol ar re-all,
Ha divisk da drailleu, pa ma u de da vragal.
Ne ma ket mui ar gluz da zouglien bragou-braz,
Na da vont d ar feurion gronchet var eur penn hat.
Eur bragou disterroc'h zo skanv d'an divesker,
Hag rafe did nijal vel eu lupous en ger

(Jakez ra daou lam strap hag a brij ganthan dishen en he horz.)

Ha gant ar c'harr-ian pe karroz alaouret,
Eh dale redleup ell da vro an eürusdet.

(Jakez ra c'haoz eul lamig orang.)

IAN

neur denno he gure-hutuo dem he c'hodol.

Euz da valet, Jakez vel-se prest da fringal
M'eos kalz aon evid ont ne rafez eul lam fall.
Karroz alsoorat koulz hag eur c'hios karighel,
Haïfe kouezo or foz, ha torri da ghernel.
Allaz ! meur a hotr-mad a zo bet didronet
Euz ar c'hrvi a dan var ho rouden falet.
Gant ma bontou koad-fao ha ma bragon a boes,
Nija kont ha Jakez n eo ket din eun dra ez,
Mæz sorroc'h a gherzio, ha varlerc'h marteze
E laïen digonezo e liu ma zam buhe

JAKEZ.

neur gampeal eo he boes.

Deuz mod a velan. Ian, n eut ket aza da blega.
Ha d'ar c'hredennon koz rankfiz ato douja.
Pep tra n'eus he amzer hag ar vugaleach
N'eo ket deuz an deo lip an divoza partach.
Ar blouez mil seiz kant ouo ha pevar-ugent,
N'eus laket ac'hanomp da c'houzout hor gwir hent.
Baleien ha Nobiant hor gouarde kemer c'h,
Eh gouzout ar fæson d'hon renta cürusoc'h.
Mæz sonet eo an heur ! pep-hini zo Roue
Ar Bob var an douar hag en envou Doue.

IAN.

neur hulviet he dam hatua karrek.

Var an douar, sioaz ! Maestr ne vanko biken,
Kent a lezo Adam daoa demeur he ranseo. ..
Jakez o vea eomzet eur an Amerik a lavar
Ar zam a hall beza tougbet gant miliner
Zo pounar aliez da skoaïon kemener
Hag ar spari a zo drao var gherzou daou engen
A ve mez he velet var ziskouarn daou azen.
Evel-se vo dizz staga ar Frangizien
Gant re an Amerik deuz ar memez strapen.

Var gomzou Ian an digorrou ar Bars a oeu ar souch-ma dezhan

Ian ao Digartou a zavo'h mad d'eu amzer-goz var ghement poent zo ha rezon n eus pa bo ; gantlian ka. an amzer-goz ha koulz ha vana hag an amzer-brema. A bouez m eo e troet ar bed n a ranker troi dout an traou ma memez ar *Jak jen Lanvrog* o klask troi ar Vrione. N'oun ket souezet ovit gwelet ar pennou-skanv deuz ar c'hariou o chanch kiz kazik bombe pa zihunont dem ar mintin, da larot eo var-dro kreis-de Mæz kouezo ra ma boz em doro pa velan *Jan* ha *Chann* eur-ur-mez o mezel kizou kaer hon Tud-koz. Kar zoo m eus va kavet alfin kiz ar paour-kæz Lazar Selaouit ma mignonet pa velar ar pote o troi hag o distroi en he vele, unan a zaou pe ar guelc zo calet, pe ar potr a zo klaov

Gouskoude n eo ket eun drouk kemer ar pez a vad a teu da heul an amzer mæz arabad eo bezo papret chanch-dichanch, hag espanal kresno re. Mar zo kalz da gresna. eo deuz diouskouarn an azeonnet.

Eur geaud all eur zech all. J B.

Mere'hed kristen Breiz-Izel.

LODEN DIVEZA

Ar lizer

A ben c'hoas eunn nebeud amzer
D'eun Iroun e touez eul lizer,
Eul lizer du. eul lizer teo.
Guere'has Vari na petra zo ?

Kannoet zo bet dindan Paris
Eno e zo kals a Vreizis,
Niverus-bras eo eat d'an traou.
Iroun, gurskit ho .. iad kaou.

Kavet em beus var eunn ero
Ho mab meuank distuv, maro
Lazet eo bet e penn Breizis,
N her guellot mui *De profundis.*

Ha mar deo va lizer ken teo.
Eunhan e zouz eur bouchad bleo,
Bleo melen o peug alies
Poket dezho gant keraotes.

Ar vadum baour a faligaonnas,
Goude d he frieil e skrivas
Hor mab meuank, e penn Breizit,
Zo bet lazet *De profundis.*

Kaus a van deoc h ar bleo melen
A zo gouchall koant var he benn ,
Bezomp kalounek koulskoude
Ha meulomp holonies Doue.

Greomp mad peb hini he zever
C'hui er bramel. me er maner
Gant ho tud kerzit d'ar c hannou,
Me vouelo erulomp hon daou.

Kimmad ar Barz.

Lavoit din breman. Iroa.
Ha va istor a zo gouriou ,
Ro e sonvit. red eo paouez.
Ho klac'har a drouc'h va mouez

Monet a rann da zaoulina
Dirak ar groaz sével ama
C'hui, mamm baour ha c'hui, mevelien.
Deunt da zaoulina em c'hueben.

Goudeze ure ann oll arvor
Me a gano eon noc'h enor ,
Me a gano var ann delen
Ho meuleudi, gwir vamm gristen.

Meuleudi deoc'h merc'hed a Vreiz,
Dre ma talc'hit ker stard d'ho feiz,
Dre ma savit ho pugale
Evit ar vro, evit Doue. J. W.

Avechoù an hini a glask teleoù eus all er poull. a goez ahanı he unan. pe mar d'eo guel gouzoc'h, n eiask guerza he vreur en em verzer ho unan.

N eus ket pell cabiten eul lestr marc'hadour eus a Frans a zalc he he lestr a zo lost d'ar sod. hag a lez d'po dougr da brenn bevans a zon en em gavel da vesa ber ganthan. An dra-mui a zoa e Brousot, hag ar lestr en dos tolet ar beur e beg eur vreach vor eleac h ma zoa eur gerig a kichen Ar c'habiten a za eta d'ar ger-ze. hag evel ma vanke kik dezhan, e za da di eur c'higer Eno e savas caus eiret ar c'higer hag hem, coma a re-pont eur a gals tmoù. hag abenn eur pennad e voant mignonet vras.

Ar c'habiten a gomzat eus ar pez a zoa en he lestr, hag o vesa lavaret e voa ganthan guin ardant cognac, ar c'higer a c'houlenas caout eus an eiach-ze a gave marc had mad hag a drocias eus ejen en devoa oc'h ar scour oc'h ma arbeut barillou cognac. Ar marc had a voue great mes evel ma zoa eur marc'had a eoep al lezan ha ma na c'hell den guerza eiach evelse e caz en em gleichoni e zaje ar c'higer da gerc'hat he vin ardant pa vije nos tonval. A nejen avad a voue caset nebo d'a lestr.

Pa voa eat ar c habiten koit. ar c'higer a frote he zi-ouarn. hag he c hreg, pehini ne vouia ket petra a zo tremenet, a c'houlenne outhan

— Petra ra dit eta hena kel mouez hirio?

— Ah hirio em eus great eun taol. Gouzout em eus va ejen evit cognac Lavaret em eus mont d'he gerc'hat bremaik pa vezo tonval Ar c habiten gall a zonch dezhan en deoa bet h a marc had mad Hogen bremaik ne zelo d'ai lestr hag a gaso ar vatouteriou ganhen. Eur prz a zo evit discuilla arre a glask tou pe guerza eiach evelse e caz. Ar gall a gousto ker dezhan ha me am bezo teir gueeh tarvoudegez va ejen

Ah! eun taol caer a rez hirio avad! emne ar c hreg Var gomzoù ar c higer a zebr ho goan. a ra da glask matouteriou, ha setu hi d'ar sod. Siouas! n eus ennı na lestr na cabiten nag ejen. Est aet en ho beut ep lavaret nokeu pe varvo e tenal

Piou a chomas bac'h ho c'hinoc? Ar c'higer a grede bezа pell ha en doa cavet flooc'h avithan Ne het ma ve ar c'habiten gall da vesa mouiet an hini avad a glask roumpia a zo ato tro da c hoarzin dezhan pa vez tromplet he unan.

Four anter ebrel er bloa-ma e Kemper a zo bet caer meurbet An amser a zo brao, ha morse n ez bet guelet reiit mui oc h a dul ra mui oc'h a hoesel. Al loesel a zo mad rannezho ha cals zo bet guerzet.

An Aotrou Poullaouec vikel e Plomodiern, zo hanvet person Guimaec.

Bleiz ar Dek a Vouzhel. Hemar v scrifet gant an Aotrou Herri beiek Eno e c hello al leuner dezhi e gavroou petra zo tremenet en hor bro er bloavezioù diveza, petra a dleer da gredi eus ar mafar a rar hirio divarbenn Republik rouelez, etc Kemeuse a zeblnt e leun buez ar prizu n en deus lavaret merse gaou.

Al levrik a varzo e'hure h resi

Setu ama eur bugel ha na blich ket ar republicaned dezhan, pa kentoc h en deoa douzn d'ho assout mad.

Beachouriou o leina en eun hentlin vras en eur gerig en em gave var ho beut a vesa eno eur potrig, eur bugel coant o vaneta en eur c'horn eus ar zal. Ne felle ket dezhan mont oc'h taol. Ho vam a c'houlennas diganthan

— Clanv oul, va bugel?

— Oh, n ouu ket.

— Nanne-ta n ec'h eus ket a mouez?

— Oh eo, mouez am eus.

— Perak ne deues ket oc'h taol neuze-ta?

— Ne fell ket din leina gant republicaned!

Comzou ar bugel a zikeas soucnt ar veachouriou, hag unan a c'houlennas outhan

— Piou eo ar republicaned va bugel?

— An Aotrouen vras-ze zo ane, a zalc'h ho c'hlabousennou var ho lenn epad lein, a zach ho mouz gantho ar pep vella hag an dien tost

He vam a strollas da c hoarzin hag a lavaras en dem an dere'hent goulennet. ar bugel perag e talc'he tudjent an notrouen ho c'hlabousennou var ho lenn. hag eur beachour cox en doa respontet dezhan ber gresnt ebalmour ma zoant republicaned.

Ar bugel en doa dalc'het aonch. ha binçoas martoze n en bet lavaret gourroc h petra eo ar republicaned, da vlanu republicaned zo tud ha ne respetont dim, na gra-gez, na bugale. na re gollgar pep vella dezho pa zeac'h dan c'halfint caout crog, ep ober fors petra a jomo gant ar re all.

PRIS AN ED.

Kemper. — 20 Ebrel.		Pont-l'Abat 21 Ebrel	
Pris an dousz e'hanal hor		Pris an dousz e'hanal hor.	
Gouiuis	20 lur 10 s.	Gouiuis	20 lur 00 c.
Segal	16 lur 75 c.	Segal	16 lur 66 c.
Eis	13 lur 75 c.	Eis	13 lur 50 c.
Ed-du	16 lur. 11 c.	Ed-du	16 lur 66 c.
Karc'h	1 - lur, 13 s.	Karc'h	13 lur, 50 c.
Avalou douar	7 lur. 00 c.	Avalou douar	6 lur 00 c.

BIZ ITRON-VARIA-AR-ROZERA

a gaver bremaik a .. ao Aotrou Desmortiers. e Landerne; a ia an Aotrou de Kerangal e Kemper a ia an Itron Normand. a Brest a ia an Aotrou Leman. e Hostrouiet.

Ar Gerant An DE KERANGAL.

Kemper. moullet gand Ar an Kerangal, moullur an Roue.

Dibanchen 4 Mae 1879. N° 370. Eilvet Bloaz.

FEIZ HA BREIZ,

KELOU A BEP BRO, HA KENTELIOU VAR BEP TRA,

Digaset bep sul da geneal Christen a gomz ar brezounek.

CO. TIONOU EVIT CAOUT AR GAZETEN

Evit ar Feiz hag ar Vroiz, C[illegible]-ar-Noan *hag ar Mouleian evit eur blaz dous seoulet evit c'hoaz à unan, pevarzec real.*

Abonnement a dle bemn pad arnag eaoul ar gazetenn.

Ne ket an tapa ket an dro ar gazetenn a vezo gwalc'het an abonnant, a ouzomp evel-hoaz a zeiz.

An abonnamant a gemerer e ti an Autrou ar Kerhoal, meulier an Europ, ru ar Gigerez, n° 45, e Kemper

D'an Autrou ar Kerhoal eplen e lizer adreuz ar pennaouennou ha kemend a zell ne'h servich ar Gazetenn

An eurioux da kaout ar Gazetenn a dlear da adreuz d'an Autrou MORVAN, eplen.

KEMPER *4 Mae 1879*

Ar c'hao da labourat da zul a zo dreut da vezo kar atang etouez an dud abaoue eun urbenn bloavezhiou zo. Ma oa reut mar vije chet evit gwelet terz ar gouc'hemerzo eus a Zonc Sonjal a c'ha jei zoken ne vije mui difennet labourat da zul e c'helle pep unan, evel ha frouden, ober en devezh-ze ar labourou a garje. Eloaz an dud divar ar meaz, ar labourerien dourar e voa e hano mared ar lezen-ze eus dre bennak da vanal er c'harterou, mes a kar atouez ar vicheerien, ne ket e vo labour da gaout tad e vije lavaret eo d'an devezh-ze eo e divije ar braz labouron hag ar muia pres. Evit ar c'hoarvezamant, an arme, ar zul e voe evet pa na vije ket pe kentoc'h, ar pep tenna ha starta eus ho labour a labest en deiz-ze.

Doue gouzoude en deus roet da anaout meur a zech pegement e vije dezhan ar labouron-ze pegement e vije dezhan gwelet lamet diganthan an devezh-ze eo deus mared evithan he unan. Roet en deus da c'houzout e meur a c'hiz e voa labourat da zul eo e venne an dud gouiziet an Eav var ho bro, eo dre eno e lakeant ar c'hlevrejen spontuz ar brezelhou ar gerent da vont d'ho skoa hag a teuzent varnezho he unan a bep seurt remzou.

An Tad Santel ar Pap, en unan eus an divezh lizer en deus serifet a zo adarre he voues a enep ar labouron da zul. Lavaret a ra e eus peurz gouzoc'h an fallacroc'h. Ha gaion a zo maintret o velet dirak he zaouligad, e Rom ganeat e profoear an deu zantel abaoue ma zo deut an alouberien da ober ho mestri eno. Ha krabanta evit glac'har ar gristenien vad hag evit kol an eneou.

Ar Pap a ro he vennoz ha gwaou hras teuzet eus a douzer an dra d'ar brezelerien a zaver evit lacat marvet ar gouc'hemerzo-se a zo torret gant kement a dud. Hag, a drugarez Doue, gwelet a rer micherourien, marc'hadourien oc'h ober engleo etrezho evit na vern ket labouret, evit na vern ket digoret dor ho stal da nevez an noz. Alia a ra an all da ober ho gallout, dre ho c'hoanzou ha dre ho skuer evit dougen *dupale Israël*, da lavaret eo an oll gristenien da viret an derzez en deus dalc'het Doue anezhan he unan.

En eur brezegen great ganthan da eun aviel kraz a dud estren eus an oll bro'ou katolig eus ar bed, an Tad Santel en deuz re roet da anaout petra a renje ouz a bep hini eus ar bro'ou-ze.

Setu ama eul lodenn eus he gomzou

« Pa c'houlennit digandhen ra beuanaz evit pephini eus ar bro'ou katolig a zo ak gwel dre ar bed, he renn arnoz e livirin eur ger divar benn pephini eus ar bro'ou-ze.

« Da genta e c'houlennir bezaout ma Lur evit ar vro ar pella dioutcomp en Europ evit ar Portugal, hag e livirin e c'houlennann calounek benne Doue var ar vro-ze, rag ar bobl-ze zo mad, ar bobl-ze en deus graou da vare ar virionez. Ha re a rer dezhan ar bara ze? N'ema ket ama al leac'h nag ar mare d'ben lavaret. Ar pez a c'hellfe da lavaret eo ez en Bautret ar vro-ze diodan ar c'hrou Iruzzonach hag evelse e dcomp pell azeré evithi.

« Tremen a ra e Spagn hag e vennegan ar vro-ze katolik dreist pep tra, ne douar-ze en deus roet kement a zant d'an ilis kement a relat hag a zo bet eula anezho abaoue dispar a binvidi. Na bagale ger bero a roomp en eun unzer ha ne dro nemeur an avezet a binvidi enhan ha ne c'hounta nemeur a zen ober pinijen. Gouzoc'h a ra an douar-ze a Spagn bet benniget kel liez a vech gant Doue ha unanet evel ma ben lavaren hermaik dre skuer kreu ailiz a zant.

Mes siouas ar Spagn a zo abaoue triugent plaga, frouzet gant an dispac'h hag an dispac'h-ze a rigar enhi fals credennou pere hen eperuzet a ra, a o devezo morse ar gounit, nag morse rak chom à zant ato e calon ar bobl-ze eus galon gatolig hag en em zro a ouzp oll gouzout an dud diaoul.

« Dont a ran d'ar Franz. Bremañs a ran ar vro-mañ a ne vefe kredet e vefent denget da ober eul lazh ar vro-mañ e deus gwelet e oant bremañ serret ar re moereb dre gomzoù a vuzuliañ ... gwall fall eo rak ma vefe ar Franz o deus gouezet hep mard ha kentoc'h ma. Ya vad a Rusi hag e deus e mall deus ... ...

— Setu ouz-in, a lavaras din va mignonn pelec'h ma gaf an dra gaudo brasa kalvarot gwarrezet hag hervezioù kerpenn hag reper da gaout e hano maouez h var an douar? An agouz ma an tervoa elanv h ma ma da erbuz ol dioue ar bed-ma pere ne dalc'h nemet eur skroul hag eun dromplerez. Eur vouez ma he agouz ne doa ket mouezh epel an den ar vrasoc'hica dezol ar bed-ma ep he c'hoarvezoù hag a ra kalz pa vouch netra ouz gaudo brasa ramzavet dre hep douar trubuilhus

— Ma ma zaoug eme ar ma agouz nemet diwch'la ma an douar an den n'en deus ket gouezh epel an traou all. Kemmet a velomp a dremmou evelse ema an douar e tremenet hag an douar e tremenet adarre

Goulennadoc'h e varvomp o velet ema den na he agouz, ha ne gredomp ouzin lavaret mervel marvel e varvomp hon unan hervez pa vefe hon ene er stad-se

— Kemmerit a trubuilh ouz ema ouz eme ma ma ho pije ket marvel. N'oamp ket bet erouet en amzer-se pa'c'holl en den deus diganet ar maro. Setu perag ar lavaret a varf diouzoc'h hag an den na deus ar bouez anezan neg ar beure memes christen e ve

— Perag e lavaro, memes christen e ve?

— Abalamour pep ne doa ket christen ne gall mui gaelhan pa vez dezi an agouz. Ne gomz mui nemedhan ha unan. He velfa anguisoul ne c'helfan mui he selc'hel, ar jest hag he vadelezioù ma ema deza kuit. Ne chomo mui nemedhan, hag e vimp ne dle ket lavarel ober hag an dud ne ra zonan dezhan. Lavarit a rafe memes da scrip. ha ne c'hell ket hon repentout

Agouz ma e'christen ne ket lavarel a ema ket he unan. Gouzout a ra e penn emañ he esperiañs. Gwelet ne'h eus pe gre dezañ pe pesketa diganet e vez an den chomet ma e hi-mesañs dousmañ, pe kentoc'h e lavarel kenavezan dezañ. N'ema ket he unan, gantañ ema Jesus-Christ ma agouz var ar groaz. Hag agouz Jesus ez selaou agouz pep christen, evel ma ra dezi en he liasion gwirionez oll hoalamon an den

E lavarel neuze ma zavo var gaf gwaziou ma he agouz, Jesus a zo var gantañ ma he agouz. Daoust ma an Doue ez a soutien he gwasker diwar an bed ma varf ket evit mil adarre ar vaez d'an hini a varf

Hag Zalver ma deus gwaranteet he agouz a velomp vel evit ma ra ar velomp vel an d'an den ket hag e ra mare d'an den chomet. Gwaranteet ma deus ma he agouz kalvarot ema galon a c'hoi an den da gaout ardoh mont ma ma bed-ma. An hini a varf e Jesus-Christ ha gant Jesus-c'hi ez ema gaf diwarnezh. pa vo diskaret ha lazhet h creoc'h epel pa vo e vez he nerz a lavaro ar vaez ma abalamour ma c'hoar e za da gaout an hardiz ez a mont d'he zi ma abalamour ma ema an espe-rans ganti ma he mor

Epad ma comzomp evelse e brajet da lavarel deomp a ma gwaranteet d'an den chomet hag e ma da dremen. Hini a rejomp a lavaro da gichen he vale

En em astennet ne var ar gwele-ne a lazhe. Ne velo evel ne glevo mui. He skuilhou groeomp a lavo e'hano evelse en e lavaro an hano a Jesus. He halan a varvo ne-beut ha nebeut, he skouch a zistomp ema hanneden her, hag a deomp ac'h he c'hervel a ema deomp da vont e vez ouz an ene dirak Doue. Chom a rejomp pell da bell. Ar maro ez dao groet he dael.

He skouch a deomp neuze da vez cals c'hoarvezh epel ordeg he dremmwelou. Evel ma meuz'hanta lavaro e deomp var he enebien. Lavaret a rajet ma standard ac'h ober ema ma gwaze goulenn ar victor. Neuze e lugemp adarre ar hano epad ma zalaet ar c'hoef var varf scaon

Ha mignonn gwaze hag c'houzout ar pennad mad ep amzer gui a zistroui douzoc'h. Nag a zud a c'houlenn, nag a c'hoiou var ag douar. Ouz ma hag ar pez a velomp anezo a zigouez e pep tro'h. Le gwaze ar ger a gwir an a vo ma an amzer hag an eternite hag a vimp ar vad ar hano evit ober ar marvel ar ep ema hag Mouezh e Kemenel hon'h ma deus tud. Ole! ar Mouezh-se pe ar pigou ner gall?

Pennad ouz a Ene ne pargetas G. M

Er seizh dremmwel e comzet e Feiz An Breiz ouz ar pez a zo bet diougaouet pe douarerouet da zivoa gaol var pesc'h santel kaezet Paima ouz a Ouia en deiz pehini a zouk mercou gouiloù hor salver. Lavaret a ra e devoa gouiloù eur groaz vras hag e zek bornou ken vras ouz ar groaz ne dle ha var bouzou a haerel hag ar vandemmou ar a vo lod anez he hanaou a drugarez ha lod ar hanaou a justis. Kemmet ar a lod lenvet ema var gantañ e hailleg.

Hogen person Ouia a vez leuskel ar pemdez ezrit gallek-ha a vez da gaout Paima hag he lerc'hez e hano Doue da gaziou dezhan ha gour ha da ra ar

-Paima a respont da ma dezhan e gwirionez hor salver hor ar radelez da zaouarn dezh eur groaz vras hag a deuz anezho hanaou selerder mes ne deuz ket laouet ar bouzou a fell da touz da gaz da hag ar re ma pere e tle caout trouz. An hini emañ en deuz c'hoaz kaezet ar bouzou ar dl ar gwirion e hailleg ma deuz ma ez ez.

Paima e deuz avaret gouzout e vez red pidi evitañ, rak mar lez hon hini ruler Ifern. ha radelez. he drugarez a vez c'houz berradennoù h

Ne ema ket gallet, eme berson Ouia lacat Paima da lavaret kre dia.

Goulenn a reomp ema an dleer an Iliz ober eur pedenn da zistrei re hag an eur ma ma ez ar pez a zigouez diouz hon an amzer da zont. Setu ar pez a lavare an Ad santel ha ouz a ouz ket pell. Doue a vezay ster hon dioc'h an dra ma rac mad hennag ema deuz ma ar pez a vo digouezout. Ouz an traou-se a vez preder ma ouzet varzoudu da gwaza ardoh ma vezo ouz pell dioc'h ul lec'h ma vez c'houzout G. M

Setu ama ouz ouzet a zigouez deomp da lacat ar gwaze hag a vezo. ep mar doc'h da douze an dud deuz ar mare. Ha lacat a reomp a hennadou azaleg hano kaezet ha ma pedo Ne lavaromp ket a var hano pedet ra ar sevelaguer hon lavar he ouzo e preder he zevit G. M.

Mouezhiad, kalvezioùou ouz ar Vretoned.

Eun amzer bennoz ouz ambroug a falligoujou a bouzo bremañ var hor c'hreiz. Dre o glaskerioù hervez an Doue, ha dre ma mouz ma heller hag e pehi gui an dud honest, an dud a skiant hag a feiz, ha dreist oll ar relegou.

Ia, ec'h ar velomp a ma bremañ ma ngar. Var ar velegou

ge e skeur breiñs a hep ta ha gant kaonaer Eñ ar veleien en e ranter breman kemmis pe gemmis eber ar falle tud a ge bet kaoñeas var an douar rak deñ a ran mui ar b ha bev e oup brac h na gaver h na plijadur, rak deñ a se mall he skiañ a gouiet er voalhan a gaver

Velkoant eun tailhad pounner vras e kear ha var ar meiz kroaz, eun tailhad papiriou a gouez gant an hini bet evel var hini arall dre an hini kenanet hag ar velkoer rak an dervez a kreiz iz gwella tra a ze da eber gwelloc'h ha spered ha kalz ha c'hwezna e c'hoar chistr kempenn ru ha hini ar mui ar vro ar c'hoar ma kavas ar gwir ar velkoer hag ar velkoerez ar pez a oa ret dezho da c'hober evit ober ar vadelezon a oa bet graet gant an Aotrou Doue ha ne oant ket o vont da c'hortoz ken ma vije bet kinniget dezho gant ar gwir

Ha mab e hoarse hag e zaliorez an ed hag eplas ha kentoc'h hag e kemaje eur vanch kenan d'ho tri zimez ar velkoerien mister Morse Morse an oi an gwella ru an douar a bre a aller dre an douaroù gwez Mar ho c'hoas torret eur skoulm mar ho c'hoas toullet eur pod, pod pri pe pod hanaon neket gant gwer ez e oudet ar gwez ag e stankot an ed Hag he pe gwelet eun dreuz eñvel ha c'hervel dre eun tam lostagnez mar gwelfed ankoa bet e mor h kablus pourvuiz ne glevet bet netra ar draouiù ne halvet bet netra a douhou na var ho lost, nag a tenc'h all

Ha Mikeal ar Bleiz h. dremet da gromadur kreiz da zro mennoù, degouezhet er gwenn, a se bet aket ar c'hemmoù ar re zoñjeuriù hag e gwasket ha galvet kamant a vod a ra da eun den bet ha vaez kaoz ebarzhet a zaoue avoue Doue a galvas ha vegalenneb, eun an amzer ma oa e kaoz en he zi

Ah gwerhez a vouez kre tud hag a vouez! Na bet mennozed met biskoaz murmuilhenn nevez brugnezet ur a vez mennoz ar vro! nag eo a nag er park eo a gaou an dro nag an aer nag ar gaou Na bet begonet a boan da zonet en a lavare neuze pevar an pemzek kanol red a ge, pevar an pemzek zouz krampouz! Bremañ! kremañ! ah! hah! ia!"

Neuze ta sellet, Mikeal ar Bleiz'h ag hell kroaz en douar h ar da zro ebed e ra begonel ar velkoer tapoù dorlerch a hep kaol hag e pek amzer tud da vont kuitaat e pek adre ha gant an oll

Lont peañ ez h pezas hag e skriv an dra-zen dalc'h ar velkoerien ag hag ar velkoerez e vaez kaol ha ma pedas ar velkoer dre ar bed

A hanoe ma zoaz ebarzhon, kaoz kavaret nikun ra en dro kal skuiz evezh h evit mennoz ha mare dont douz h ha zoare klous Mikeal ar Bleiz h en dro kaol ar bed ha kaoz eur gwir a vez ar velkoer a ouzpenn gant ar velkoer a ze kal a ra da velet ha da c'hemmañ pezra ra ar velkoer hag ebarzh zoaz an dra kal dougen, an dro kal mager an ha galvo katz a zamzedigez vad dont ar velkoer

Mar an dro Mikeal ar Bleiz'h paket eun tam bennozh var harlon hag azre dreuzc'h ha tam. e zaud hag a tonel da haut ha ded var dro an ti ha dre ar parbouz, a skuiz ar velkoer ra an dro kal dougen, tost da zul, kamant a

Peiz ma.

Ar velkoer hag ha e ra oll. hag ha e zaz kaoz vad dorlerch vad da zaoue mennoz?

—

Oh ano ano kaol mar ebed Ha na bet Mikeal ar Bleiz'h, dremet d an oll zroaz en dro zaz ebarzh ra e c'hemmoù kaol kavaet eun kaozeadenn kre rak ar gwez a ze zaoue en he z'h zao Hogen e zaz zaoue Mikeal ar Bleiz'h a ra dro kal kaoz ar gwez Ne ded hag he ded kaol ha dro kal pevar gwez deuhon re skoaz ra troad, a ra ze var an douar dianaoz dorlerch zaoue ar c'hemmoù a ze a zavet ac'h a ra eun tamm dour h ha zigaez ar vad kaoz ar velkoer ra ha ra ar gwez ag ar bed

Ha mab e hoarse hag e zaliorez an ed hag eplas ha kentoc'h hag e kemaje eur vanch kenan d'ho tri zimez ar velkoerien mister Morse Morse an oi an gwella ru an douar a bre a aller dre an douaroù gwez Mar ho c'hoas torret eur skoulm mar ho c'hoas toullet eur pod, pod pri pe pod hanaon neket gant gwer ez e oudet ar gwez ag e stankot an ed Hag he pe gwelet eun dreuz eñvel ha c'hervel dre eun tam lostagnez mar gwelfed ankoa bet e mor h kablus pourvuiz ne glevet bet netra ar draouiù ne halvet bet netra a douhou na var ho lost, nag a tenc'h all

Ha Mikeal ar Bleiz'h, dremet da gromadur kreiz da zro mennoù, degouezhet er gwenn, a se bet aket ar c'hemmoù ar re zoñjeuriù hag e gwasket ha galvet kamant a vod a ra da eun den bet ha vaez kaoz ebarzhet a zaoue avoue Doue a galvas ha vegalenneb, eun an amzer ma oa e kaoz en he zi

Ah gwerhez a vouez kre tud hag a vouez! Na bet mennozed met biskoaz murmuilhenn nevez brugnezet ur a vez mennoz ar vro! nag eo a nag er park eo a gaou an dro nag an aer nag ar gaou Na bet begonet a boan da zonet en a lavare neuze pevar an pemzek kanol red a ge, pevar an pemzek zouz krampouz! Bremañ! kremañ! ah! hah! ia!"

Neuze ta sellet, Mikeal ar Bleiz'h ag hell kroaz en douar h ar da zro ebed e ra begonel ar velkoer tapoù dorlerch a hep kaol hag e pek amzer tud da vont kuitaat e pek adre ha gant an oll

Lont peañ ez h pezas hag e skriv an dra-zen dalc'h ar velkoerien ag hag ar velkoerez e vaez kaol ha ma pedas ar velkoer dre ar bed

A hanoe ma zoaz ebarzhon, kaoz kavaet nikun ra en dro kal skuiz evezh h evit mennoz ha mare dont douz h ha zoare klous Mikeal ar Bleiz'h en dro kaol ar bed ha kaoz eur gwir a vez ar velkoer a ouzpenn gant ar velkoer a ze kal a ra da velet ha da c'hemmañ pezra ra ar velkoer hag ebarzh zoaz an dra kal dougen, an dro kal mager an ha galvo katz a zamzedigez vad dont ar velkoer

Mar an dro Mikeal ar Bleiz'h paket eun tam bennozh var harlon hag azre dreuzc'h ha tam. e zaud hag a tonel da haut ha ded var dro an ti ha dre ar parbouz, a skuiz ar velkoer ra an dro kal dougen, tost da zul, kamant a

ouz a c'hallek hag a zistro, d'ar veleuru, gwaske Doue en dihune eus ar bizjadur a gav bresk en he gouze, e vouz bevriou gwirek ha taro, dre ma tu hon eber e oer he labour varlerc'h he labour derrek oll da rei ha da c'houzout. Ne het Mikeal ar Barc'h ra a zo het bouzet gant ar velevru da gerzet daze h mant a zo boutsiriu divar he labour da gall en hastaer hemeuz ha kempenn all e zantez hemeuz he hemero an a vrémeuru. da greiziou en hadeu gaer eus ar gwerion e touzlou lall e kreiz ar par hejeu e mesk ar guer hag ar hoanaciou. Ok ema ch ma

Na ema na mezo, Mikeal ar Barc'h a ziskleria frank hag hael e c'heller kaout, e zavez avechou. ha re, lavar ar velevru

Pastrèd kaer skorlokerien ar vugou hag an hanaplerien e hou mantrue a c'hoarzo dre-zar hag a fentu he hanvarn gant dudi c'hou a lammou gar-gar var he dreid c'hou a gano a vouez he preno da vouska he hervez e kiavad gwerc'hez ema dre a gavet kra dreal. hag evelo ema dre a ra ran e hedac'h het zur da hoka e ganou var magnant d'ar velevru. E hou a zonje deuz h mar gred, e mezo ma da eber nemet he vrat kraz he vrat klask eus an oll velevru. Hogen na e hemeuz het ra. he finfin evez ar h ra e hompenn. Dreist gant kaout gant klask mant kerz eur pez na mezo h het e hou ema dezo

Kredi a ra-ha, pastrèd chenaul, ra her gwerc'h all Mab Doue he vezo var an douar e vezo dre gwirion gant kerz ha gant eur evel e hou ha me hep pesmui da vezo Doue avel ar Vrud ? Kredi a ra-ha en dezo het Mab Doue en eur e c'hrouz dezo da c'houzoud an, Jezuz Krist, prezeger a zo eus ar re gaerra. dezhoanmant eur c'halvard ar varvadoux ? Kredi a ra-ha en dezo het gwel en eur e houzi rout ar gwiriad d'ar re gall ar c'her gall d'ar re gwir ar c'hwevel d'ar re vezo kaer hag ar varz d'ar re varo ? Kredi a ra-ha en dezo het gwerc'hellement d'an avel foll hezo skoal d'ar mor kemmerel hezo reo. d'an drouz sperrid iskel e peoc'h kerzou eun dezo hag he hervez hag e seurt outhan var ar gerz ? Kredi a ra-ha ez het gwirioù he varvadoux gant eun nevez hezo a dud ez het gwirioù he daoulou kaer gant kaoz a vezo e'hanou. gant an Aotrounez vras eus he zanaer ha dreist oll gant eun doujanch dre a vezo beprad oc'h ha hesi, hag a vezi mezho he Ehanvel ?

Mad selait Ehanvel dezhoz ha-unan gwelit penaos ema ar vet gant he doujanerien ar pez hiziaou a vo het klasket, gwelit penaos gwirioù gant he daoulagad ar pez hiziaou a zo het gwirioù petra he deuz ha het great d'ar Mestr a zo het her mañ en he c'hervez a vez devezho kemmesk a honor?

Unan anezho ha hanv Judas. ha varvaz, ha vont a reas var hed eun tregont pez arc'hant, da eun dra bennak hanvez na hellfent het gouzout Jezuz, skuizhoc'h ma zo re ker ez mantel ha dreist oll skuizhoc'h ma redo hanvez a dud var ha lavar ha, e hellfe ha var ar maro, dre an traezenou ha var ar marc'hadou.

Kaer oll, gelvet Per, ar c'hentañ eus an Ehanvel, ha mar hoc'h hetuk ar gwerc'h gant eun tra vraz ha, tra hanvez eun erbedad tud eus tud dallet hag a dremm hanvez ma he lar ar zaoue hag a dent hag a hell an hini a vez devez anezhan ne vezo a gresk na peuri na hag a hellfe ha lavar. Per gwelomp var ganto lezel en dro het eun torfed a vez hanvet var an douar, evel pa vije het a tri var eur pianken skorn. var an douar dalet

An Ehanvel oll. pa eus hemeuzet he Mestr gant he enkouezet gant eun doujanerien ampoatez eus ar gear a Jerusalem a-der hag pell vezo eus he gwelet hag en eur zaoc'h hag hanvet hell ha ma pedas an dangerr Unan hepken ar zaouzanta eus ar vandien nemet Ian, hanv breizhat var anvez ar C'halvar hag an oll gwenn var he zorn e c'hare ar groaz

Hogen na e hemeuz ez het ar velevru gwelet eus pl ennan nevez eus an nebeuz nevez a zo het ar re gwelet gwirioù gant lezel ha ma Doue h a velet nebeut ha ez a zo het plaz heleven eus ar re gwelet eus ar re varvet ez

Iveziaoc'h e vez gaer ho deuz het an oll nevez var he zrod he deuz het doujet hanv hag nemet Jezuz dre hanvez e hero ar bed, hep kaoud ezo ma reh poan, ma reh preder, na reh maro

Divezatoc'h Per disklerel doc'h Judas e c'houzoud en em gwagn e krec'h ober gwirioù Per a zebanaouez eel mennoc'h a zo eus a galon ma zo het breinet'h he zampladuriez Per an dastum doc'h-mad e tenel eun he zaoulagad a bed he gwe chael hetuk ez he gwaz ouz tzech devez rankaz he o ano he hranna mui da hervez, da bedi ar e houzoul, da c'hoanad vunan d'he Vestr, kaz an varvaz ar h eur gwaz evel Jezuz hag evel Jezuz, mez he hrua d'an traon hag he dremm var hare, ma vije rankoc'h he hompra

Lavet nemet Per an Ehanvel oll a varvaz rez e prenag an avel a rez he hanv eus harpa ar fin gwerzu. evel digwel he Mestr karantouz eus an oll marhoù he doa het kaout en he gwaz

A bed ze oll anezho hetuk an dra a hare ar velevru ahanoc'h ma vez anezho. a zo het gwiriet gwirioù ampoez he hresk spurt h a darbadou he gwaz. he pourvez tud e hero. a ahanoc'h vat e chal vad. ahanoc'h he glaoz ar bed dar maro pennerez. prenigerien eus ar re gwaz kaled evel an hompra. mirourien a gwir, he mestr hi e hoar a galon re eur tahaouad avel ahanoc'hegan ar hoc'herien.

E vez e vez hepred an dra gant ar velevru, kaer ha ma vez heleven var an douar N'eus het a dra hep magadi An hoel kar kaer ez hanv a vez trist ha tevel ar gouez Ar gwella madelezed. ar re a re ar karva kaezanhoc'h d'he e blavaouerien a zesk avechou dre he hent he anav pezo ez hem kaer a rank prena skuiz dreiz he c'houzt he anav *Ezez velevru'h, a lavar ha redenn da Ian, ne vezet het her zo gant ha kerz* a lavar hem da Fanch Na ano, na mezo, ar maeziou he mezo a vez gwachanvez re lann he gwi, a zell fenn, a c'hezan ez oc'h ar mare'had.

Namet ar baradoz, e velet Doue. n eux evit an den anitel ez klok padus ha dianjer Eno bephen e ma ar mad hep droug Eno n eux digor nag eun tech fall nag evit goas roul. Eno n eux mui na brasel nag enebourien.

Kaer eo, me oar ervad, gouelel eur belek o vond gaol he beul eün hag hep far- kement ha ma hel mood. Mes, a eur pers all, ha n eo ket eur blijadur eun dudi. gouelad eur belek a zo bet kouraet d an douar, muioc'h marisne dre zompla lurez eget dre tanagries. ec'h en em zistum gant prez, o stlapa bohan ha pez divar ha dre pri ha poultreu hag o kertod a neves gant herder o Goas gue ec'h lam all, hag ec'h ober an anter muioc'h a heul, abaoue ma zeo bet divorbiet dihanet gant eur voal stokaid?

Ma v ja d rebech an oi veleneo a pab amser, hag hi a vije ken donget da vellad a druet oc'h ar bec'herien baour a zeo d'ho c'hasod gant ho groilleu, me lavar gant ho distroiou ho tellentenoc?

Jesus a voule petra ren pa laken gueeh all eur pec'her zentendik e penn he zha, hag hirio an deiz c'houz n eux den, kentet ken real, na grad sevel he benn varzu an Env, pa zeuj en bet ar c hentu Pab he unan zempel hag nonik dreist an oll Gant eo c'houz en hon amser ar pet a lavare gueeh all eur lanneu

Non ignara mali miseris succurrere disco, da c'houzoud eo

Bet ma vez dezan, dreug da ziskar,
Oc'h en dud kaer eus e infortun.

E pe c'hoz bonik e ten ar Veleien da fazia, oc'h ober an droug, pe o chom hep ober ar mad a zell outho; o prizeg ar gaou pe o vankoud da breneg ar virionez hena ho deuz ho mistri. ha dioc'h ma vez ezom, dioc'h ma vez red. ne zaleer ket d'ho c'hentella, da zigeri dezho ho daoulagad da ren dezho ho finjen Ne ket en ilis Jesus eo e c'houzanvez kementse a zrumsou, pa ves hano eur ar Rastored eus ar re a die beocha ar re all muioc'h dre ho oberou eget dre ho c'homzou.

Petra eo bremma ar rebechou a ranv mann d'ar Veleien? M. B.

(*Mar pounnd all eur vech all*

Coilhet.

IV

Edo ar c'habiten Mistral o vont adarre d'he zior, hag an itron zant a c'houlenne evit an Iroda gueeh penn e clefchenn pelmc'h oa bet ravet Colibri. pa voas clevet ar gudour mar a veg ar verh o crial

— Cabiten. eul lestr dirazomp en drem-vel?
— Pe do?
— Er c'hevred mat.
— Pa seurt lestr ea?
— Eul lestr forbanet a gredan ea.
— Eul lestr armet?
— Eur renrad canolien a ra ar mor
— Dre dan pe dre vouchiou?
— Dre vouchiou, rank oc'h en em lacat en hon avel evit stanca an heul oumomp, hag hor pisoud pa drailemamp.

— Troa-de-ler, ar C'hallez ne lezo ket he zonca evel eur gelliened gaol eur perh Ma zoech d'ar moroc'hetze e teont d'hon lonka en eur c'hinaouat, e pehini eur zouezen.

Ar c habiten a ranvas trem var he zenou c'hed he lunedeu hir velet ganthan en he zorn Ne voue ket pell pa velaz ervad e voa gour ar pez a ranvaz ar gedour Eul lestr forbanet pa laeraun vor arabet pe vedouinet eus an Afrik a zo oc'h ho gortoz hag o tenna he daol ag evit diskarel varoczho evel en sparfe var eul lahoua.

Eno neuze e savas frenz ha tourmac'h. Ar c'habiten a grie beac'h d ar stor beac'h d'an tan, beac'h d'an armou ar vartolodet pephini d he labour ha beac'h var al lestr! Ar seachbouriea a grena en ho unan hag evit ho daouez, ho arc'hant ar merc'hed a vouele, a gouude. a grie fors

Ar merc'hed d'an traon, er c'hampron, eme ar c'habiten, ha chom eno ken na deuz d'ho zenou ac'hano. Ar vrachourien o deuz aoun a ra evel ar merc'hed, ha ger chet ken Ar voazed a o deuz ket a aoun a gemero armou da zirour ar vartolopet. ha buan. rag ar voricoted-mor o deuz naoun a gredan, hag o deuz mall e roiemp ho mereu deaho. — Alo petred eun abaden zano a veso. ha red eo lacat he oll robanou d'ar C'hallez evit diskouez d'ar penaou maout-se ez eus eul lestr anna hag a voar en em gempen a roare p en deuz da voul e louez an dud.

Ep dale ar vartolodet o doa digaset var ar pont armou a bep seurt. fusillon. sabrenier bouc'hilli Ar vrachourien a ioa chomet eun anterean. benaug neuzhe da zecour ar vartolodet, hag a ioa ganeho oll pastelennou tro.

Var ar C'hallez o oa armet eur pez canol a zervichas muioc'h da c'houlen sicour pa veze zom eget da zrailecat. Hogen ar mestr canolier a ioa en em lakat var gorf he roched dastumet en doa, eve a lavare pran da gas d'ar Varoched ha poultr ne vanko ket evit ho c'has Martolodet ha brachourien, oll o doa taolet ho jupennou. hag edont e doare da ren eun digemer birvidik d'ar forbanet ma claskent taleur ho c'hrabas var ar C'hallez

Levit ar forbanet, dioc'h ar c bombard anezhan, en doa c huec'h pez canol. ive a bep tu. Hogen evel o en doa neme- goustou ne c'helle ket bale na frei ha distruz ker buan hag al lestr tan, rag hema pa voa tomet mad he gouterion ha laket soudo var he velou a valee var ar mor evel eur c'har tan var nun heul bouare A benn all ar forbanet pere a velet var ho lestr, o sevel ho manou da evel drouk-spered, o doa gouelet credabl, gant ho louedeier e voa ancour mui var al lestr beacher, ha ne vankemeut mui caout mall da dostaat Edont evel pa vijent var var o clask gourtoz petra a rajent.

— Emaout deomp eme ar c'habiten Mistral, aoun e dema.

— Cabiten, eme ar c hanoiter, emsomp var hoé tamm, ma lavarfen daou c'her d'ar botred chentil-se a rez ho bro ?

— Ia, ia, p eo gwir ne leverout ger, eo réd deomp dishuez dezho ne domp bet mad

— Siurier evez' dishuez ato d ar botred un-nz penn pe lost ar veur ha na laca anezhan mouza a dreuz dezho, rosterion a leuir zo gourdik

— Bezit dimez h. cabiten. ne illigan, hel cuzienon ar C hailez.

Eire daou ar c'hanoiter en dou loaket eun tenn canol penn al leuir forbanet ne reas van Hanta a reas rarga ha loaket eun eil tenn ha kerkent ar gedour a gras

Bezandus barzandus canoiter deus eo gaubet aréd en dro-ma Da brunen ac eat d'en em loga e corf eur macac bras a vro du ze ar c hab'ten me voar vad eur viaden lian gwenn aber gan'han troudellet en dro d'he benn da ober bonet. Il em cuz he velet ac h en em deleur var he fri hag ac'h heja he c'har Evit hennez en doaz gran avanc'h

Tommac'h a zavas neuze gouscoude var leuir ar forbanet. Loaket a reyent eur bordenal tennon canol, na glaskent ket avad dont var arnek sec'het eo a feiz dezho hag en eur beilzat eo e cuzargent lan c hanoiter Ha houlz gouscoude a reas drouk d ar leuir tan ar chiminal a roue roulet hag edgasetet ha ma reyent chomet da stourm doarnu dibaz go Habet al leuir ha marteze he gaset d ar gouelet Hogen, credabl, evel ma lavare ar gedour eo ar c habiten a von bet laret, ha neuze ne von mui a nez ha na glaskent dont nemet en em denna a zaujer

An abaden, evel a veler, ne voue nag hir na tamm mouc'h cals a zoun egat a c'hlas. Ar c'hanoiter zur hag ar vartolodet all a gre

— Cabiten, eun dro er stur ha var ho lerc'h, hag ar voricoted-ne zo deomp

— Nan ma na v ge bet anza nemet martolodet, emezp eat dezho. hag on d vije cuzet ar penaoz glouz-ne da zishuez ha da douza d an Amerik Mes nitra ez eus hanchouriez, ha me a zo cuzet enezho ha ne c'hellin bet ho lacat var var pa me bet red. Rak-se bezit h en hunt, ha lezomp ar mouchet-ze da vont da dourta diouc'h ma c'arlez

— Ha ma zavout mouchet all da vont d'ho mouar ?

— Ear vech ma vezomp tal cuz penaoz dioutho ne velint mui roudou ar C'hailez

Red e voun-ni chom var gementse. Gouscoude ar c'hanoiter a c hroumole hag a lavare d'he gamaradet. — Ha penaoz an diacroguel bras-ze en deus cavet her lak'h ve frouez ma en deus lavaret diac'hta n'em euz ader ken, ha me gouscoude dihabet gaubet eunan ma va lous bras da gas dezhan ? Aun, figuz a rencont hanz ar vercoted !

Mes ar beschenen hag ar beschereted a roe en em deunet er c'hampron, o devoa bet secret eno epad an amzer se Pa glefchont an tenzon canol ha dreist ol pa roue luzet ar chiminal e zonje dezho e roa deut ho heur divezan Lod a gemer lod a vonele. lod all en a bede Bez ez oa itronezet hag ioa eat er mezn mezho ha unan gan ar zarpful.

Alc'hoezet o doa dioriou ar c'hampron varnezho. hag harpet oc h en em ar neleudig arrebeuri a ren er c'hampron-se Hiniennoù e ioa en em gavet dindan an dillad vese. evit na vijent bet cavet ker buan gant ar forbanet pa deujent varnezho rak credi mad a reant ez ea al laeron var da zont d ho lazz.

Kerkent ha ma von erbu an abaden ar c habiten a red da zistrafu ia he vrachouriez zoanng Hogen penn a roue o ren dezhu da gridi e voa eat ar forbanet en ho zro Na felle bet dezhu diger ho c hampron na dont ac'hano Red e roue d ar veachourien o doa kemeret pera er stourmat dont da gemz ouzho ha d ho zvari na voa mui danjer ebet Neuze gouscoude o clevet commen hanoien ar re-ma o clevet ive ar vartolodet oc h en em lacat adarre pephini gant he labour en eur gwan hag an eur mitat. er h mantchont dont em na mailloù rieuc h ma vount da en gavet ha navel var ar pont Leuir ar forbanet a zo neuze eat pell dioutho. hag a vene'h ker gueliet en drem-ze

Neuze evel ma tigouez peurliesa pa vez traou avalou, ar re a doa bet meza zoun eo a gahnere mui courage dezo hag a gas mui o c houlen penaoz na tremenet an abaden, ha red e roue lavaret da bep-h ar anezho ger evit ger pemzez en tremenet pep tra. Evelse ister Cabiri a zomaz a dreuz evit an derves-ze, ha me ive lamer a se rad din ho lezel ac hanv d ar stroll a zo.

G. M

An aotrou Prigent, person Plouguenou zo hanvet person Crozon.

An aotrou Berthou person an Drouezec (santalver) zo hanvet person Plouguenou.

An Aotrou Mengam. vikel e Sizun, zo hanvet paotre an Dro-nevez. (S. Salver.)

An Aotrou Gall, vikel e Hanvec zo hanvet vikel e Sizun.

An Deputeed a zo. abaoue an daou varnugent eun ar mis crog adarre en ho labour Kenta o deus great eo comz eun a ioerrunou o dou da ober var an taillou, goudeze lezennou var ar pez a zell oc'h an armé, neuze lezennou a cuzp ar vrasvarien

Evnz ar c'helever ze a hrepel da zigeri e spagn strouar re a zalc'h d'ar roue savet map da Victor emanuel, enant di gant an itali, hag ar re a zalc'h d'ar vouzoun eus ho renamed eus

Epad mis Meurz, ez eus bet var ar mor eun nivez zerijet a benneou 213 lestr a zo bet collet Var an nivez-ze Brezhet e deus collet 91. ar Frans 19, an Amerik

89, ar Gres 4, an Itali 11, an Rolland 6, an Norvej 6, an Danemark 4, ar Sued 1 ar Portugal 1 an Autrich 2, ar spagn 2, ar Rom 3, ar Beljic 1

E Brotaor hag en Amerig tha zoken e zeuc'h ally ez eus compagnuiezou liag an eun gark da nifen al loenet ne'h ar re a ve eriz ouzho. Hogen lod eus an dud-ze hen zuetuz oc'h ar chasa n o deus ket a druez oc'h an dud. Endeu all e New-york unan eus an difennerien-ze d'ar chatal, o vera cavet eur charretour liag a voal gaso ha gizek a reat eur c'hempen d'ar charretour-ze buin ma vone sont dezhan be laza. Caset e voue dirag al lezvarc'h, hag eno ar barner a lavaraz e voa an den mal loen ve da nebeuta coulz hag eul lege pe eur penn kenag an devoa poan ive pa veze cunnet ha goal laket. Ha rakze oc'h alie ar re en em emelle da nifen ar chatal oc'h an dud eriz, da zicat ive an den var ho hanton ertrag al loenet ona pere a tiroa caout trouz.

Alies ar re ze ve vad oc'h al loenet ne reont ioro petra da ober d'an dud.

D'an 18 eun ar miz, e Kerlouan eo coeuet ar garum var eun ti, a deus anter-discaret eur pignon, torret ar gaer an oa dlan hag al listri kegin, ep ober drouz da nicun a dud an ti a ra ouzan eo ho gueiteu. Ac'hano eo eat d'ar c'hraou zoaut, hag eno a beder bloc'h a ioa eno, a deus lazet tan

Ar blan-ma, evit doare, ez eus bleiz dioc'h an druil. ne ket ephan er Finister mez dre Vrein all. Bep sizun e clever hano eus an distruch gren, gant ar loeuri gouez ze eun tu bennak. Ne velout nemeur ar bleiz o tagn an den hen ober a ra gouscoude avechou. Seiz unan da vianu, ervez kelener Rostou, eun den hag a zo bet goal laket gant eur bleiz, hag a vje bet lazet gant ha dousius pauch ma zeo eun den cre dispar.

E kichen kenk San-Meen, eul labourer douar hanvet Jan-Fars Lorand a ioa o croc'ha laou vardro eiz heur dioc'h ar mintin eun daou c'haol pas bennak dioc'h he di. Clevet a reas zoaz er bodennou en he gichen ha kerkent eur bleiz a ailamsa varzezhan hag hen discarras. Eno nemeu e voue eur c'hrogat. Lorand a voue discaret peder pe bemp guech, mes ere ha nertuz evel ma zeo, e save bep tro en eul lam, hag e teuaz a benn da c'hellou lacat eun troad var lezion hag eun troad all var gouzoug al loen fero. Ha gant he fala e torras dezhan he zeu gein. An abaden-ze n oa ket padet hir, mes lenn oa bet.

Al labourer neuze a gras da c'houlen sicour. Daou amezek dezhan a deuz hag a beurlamas ar bleiz gant ho zranchou.

Lorand a voue caset da hospital sant-Maen. Ar medisin a gonta an taolion dant en devoa bet. Ar bleiz a ioa bet crog en he vreac'h cleiz e daoureu kenc'h an ho vreac'h deou e pevar lezc'h, hag ama ar gouiou a ioa don meurbet en noan eus he lakennou, hag erfin e ben mend he zorn cleiz a ioa druillet oll. Ar bleiz-ze dioc'h ma lavaret, en doa taget c'hoaz kentoc'h penap pe c'huec'h dent e parreziou a escopti saint-Briec.

Eur medisin kezeg a zo bet cariet da supen ar bleiz-ze, evit gueiet ha ne vo ket ezanv gant an arrach.

Daou zoudard e kichen kaer ar Mana, eun derrez ma zent d'en em ganoa oc'h ar prunianed.

— Sell-ta! eme unan, penaos eo fagotet ar c'habiten var he varc'h!

— Hum! ar c'habiten zo, bonnoc'h da c'hoari ha da sevel he vo bihan eget da zont da velet petra a reompni.

— Ia, mes ne velez ket? lavaret a ra eur re binsegenou var varc'h!

— Aze, diot, ha ne velet-te ket en dera c'hoant a lavarfet e ve a vont d'ar zao? G. M.

PRIS AR GRI.

Kenvar 20 *Ebrel*		Pourc'h Anar 19 *Ebrel*	
Pris an deou c'hant kar		*Pris an deou c'hant kar.*	
Guinis	29 lur. 38 s.	Guinis	30 lur. 21 s.
Segal	16 lur. 84 c.	Segal	16 lur. 80 c.
Kiz	13 lur. 70 c.	Kiz	12 ur. 26 c.
Ed-du	10 lur. 44 c.	Ed-du	10 ur. 85 c.
Kerc'h	4 lur. 61 c.	Kerc'h	4 lur. 36 c.
Avalou doar	7 ur. 20 c.	Avalou doar	5 lur. 50 c.

MIZ ITROM-VARIA-AR-ROZERA

a gaver bremn e ti an Aotrou Desmoulins, e Landerne e ti an Aotrou de Kerangal e Kemper e ti an Itron Normand, e Brest e ti an Aotrou Ledan, e Montroulez.

BUEZ HOR ZALVER JESUS-CHRIST,
HA BUEZ AR VERC'HEZ VARI,

Gand eur pennad sevit var ar c'hentil Misterion.

Moullet eo en eun doare ma vezo ens bras da lenn, gant paper cre ha livrennou euz ar re aclerra. Credi a ellan ema a plijo d'ar re her c'hemero, ha pell a zo en em lud oc'h he c'houlen.

CAVET E VEZO:

E Brest e ti an Itron Normand.
E Landerne e ti an Aotrou Desmoulins.
E Montroulez e ti an Aotrou Ledan.

Hag e caul eus ar c'herion hag an tiez ma varuo levrion enbo. G. M.

Buez hor Zalver Jesus-Christ ha Scol ar Maro Mad a zo bo daou laket e brezonek gant an Aotrou G. M. belek.

HISTOR BREIZ

Gant A. de M.

A zo moullet evit un trede gueach.

An dud divar ar meaz a gav el levr-ze kentelion caer divar benn ar pez zo tremenet en ho bro.

Al Levr-ze a gaver er braz eus an tiez a verzer Levrion enbo.

Ar Gerent AR DE KERANGAL.

Kemper moullet gand Ar re Kerangal, moullet an Escopti.

Disadorn 11 Mar 1878. N° 300. Eilvet Bloaz.

FEIZ HA BREIZ,

KELOU A BEP BRO, HA KENTELIOU VAR BEP TRA,

Digaset hep eul da gement Christen a gonz ar brezounek.

CONDITIONOU EVIT CAOUT AR GAZETEN

Evit ar Finister, Costez-an-Nord hag ar Morbihan *evit ur bloaz daou scoaz evit c hoaz à mis, peyarore real.*

An Abonnement a dle bezan paet astaug mouez ar gazetenn

An hini na vigas ket en deo ar gazetenn c'houi a vezo gouiz na zo ket echu he abonnamant pe n'he c'hontinuvi ket ahanti a zen.

An abonnamant a gomenz e mizvezh Genver, mesaller an Europ, ha ar Gouerez n° 68, e Kemper

D'an Aotrou ar Kerambar eplan e c'hell adresan ar pramachou da benaat a zell ar e skrivchi ar Gazetenn

An arc'hant da vezan da ranvan e dleer da adresan d'an Aotrou MORVAN, eplan.

KEMPER 11 Mar 1878

—

Ar vuez a deo digant Doue. hoaz na deo hag ur boaz peh brasd tud Evelse ar brasdou ind a vezo en em lakat da glask an eeuzen a vuez ar vuez ar Zaoc'h da lavaret eo eleac'h a oma het en em gaf harz evel e stad a varo. pe da vana ar vuez tud diaoz ne'hor o tapo'ha gant an aliez arsoch evita an hanaadem diwezh

An deo en deus credet en Doue hoaz ha mez avuale h en he speret en he relon he unan ar brasdou ind a deus credet a vez reiz ol ind. ijin ha gouvezigez avoale h evit en em ren evel ma caryent en nor Leiz Doue ar mezo ha neiz penag ec'h rjent hag ar h arjelion evel pa vent bezo skalamour ma vez dezho ar mezo hont var behini e vez hen hezo diaoust.

An deo en deus pouezet an orgouil hete lavaret Me a ra'z religion doc'h an pip me am eus selerijen avoale h ne havon na unan evit gouzout petra a dleam da Zoue ha d'an dud en em eus het trom a gredelion an ihz evit kementse ha neiz penaus en em dlei en deuzhgen ha ne vent het pe varun ens ha pa zonje nebeuta a enezo var he hena en ulenk Hag a re en em ensel da ren ar re all ne veloat het guellec'h an hent egetho. hag e tigouz ganthe ar pez a lavar an Aviel Mar deo ens dai. eo en em gark da ren ens dall all e enclinel he dlean er for

Bremz pa velet clasz ar bed pephini a gred en deuz eul lourou ar gwella evit he harza hag al louzou-ne pephini a gred hen lenna eus he hena hag eus he skuiz he unan Ma sket evel a avaran-me eus an oll louzouz ren diaoz ar bed a re en em dalc'h he revel ha hen en-han pep jenn a sale en deo en em doare hurtadou Ne zonjer ket pred klask gouzout pelec'h ema ar c'hrisien eus ar c'hlenvel ne zonjer ket klask ar gaar louzou pehini epken a c'hell digas ar pare da lavaret eo Doue pehini epken eo hoaz ha ne'hed peh brasd tud evel ma eus hoaz ha ne'hed peh eus Doue na vealet er mezo, ha neiz ar vuez hag ar ne'hed pal kaot red eo he zigas en deo mar e hoantaer hezo adarre hen ha eac'h

An eeul da vezo he unan he vezir da vezo ep plega da leaza chet na da ientanoa na chis na da vezo Doue, na da ientanoa na dud hen nebeut e hrmenel ha na re ber hes contraignet d'hen obe r neiz eus ar c'hoantam a zo creg er bed neiz ar c'hoantam a zo arsoch ret dre he oll vuziad Ar c'hoantam ar a lara he c'houd da vezo, hag a ro dezhan eus devezon ha ne c'he ser het da vouga. Ez parra e ve ed leuena ar c'hoantam-ze eus ar c'horf. ha nemet en em gafe adarre var he da flenpen het ha ma zavo an dud evel a reont e zorp Doue hag he ia. e vezint ato evel tud rigus var eur gwele a hoan e iret hag a tuizet ep chout en ar chet.

Ha ne deo het eus cuez gwelet ar re e deus pe a gri dezho cuez ar mezo skuiz ne deuz gouvezigez e zridi e deuz avoale h gwel an tamik skuiz ne ep sicour chet digant an hini en deuz he c'hrei dezho? Tud evelse a gemer an nos evit an deiz selerijen al noz evit selerijen an heol Ar oll a c'houz gouvezoude en eo krenpluz selerijen al noz ne ra mezo da velet ol ne bouchet an traon evel en emaint hen neza nizes da gemeret orgen evit trouzen ha trouzen evit torpen ha da laza divar he heul pa gaf dezhan e vez gwelia ta-mezhan Hel re selerijen an deiz selerijen an heol evit diskuez d'an dud an traon evel ma tlet e gwiskoniez Evelse ez en red d'an dud selerijen ahanz he gredet evit en em ren ha dremm oll evit ren re all mar en d'en em flaunt epken en he speret he unan. dremm re ge neiz e ve ar speret-ze ne selerselo het an traon e zo evel eus dai eleac'h a ra dezo het a c'houet da vont e zo da sicha oc'h eus dezo gwa epad ma souch dezhan hezo en eus dremm pe en eur bleuz. pe e zo d'en em delaer var he hena en eur sicr ha d'en em zenal epad ma cred hezo e sevel var ar maner.

ROM E Rom. ervez ar c'helener, ne glever hano nemet a dorfejen. Ar sevenadegez nevez, digant da gant

an dispac'herien a zeskmez selevet'h sclera bemdez petra ra ure ar brouez a zroug Tad Santel pe c'houlet, c'hwervet hanaiet kol all pa n'ho kanter ket a gleo a zoun hag a gleiz selvar en ho diskouarn ar c'hwirzon ar re ez jaas ar re hanso setu petra rigouez gant ar ra no rol dezho kaer dre reson pe dachrenna ger

Hag evel ma reha a lis gant an dud diwar zonn d'ar re ar an droug a deus great ho unan. an dispac'herien ze. gande oberiou a gr hag a gal casteinnou divez da gra evelse ra ha ra bet taget ho a o deus great neuze en em gleiz.

Ar gaou pa oc'h hen ar gratter Ar Rombaot, evel a velet a die bras fouge rubu d'en em velet reuz oueine Ne diver ket bet souezet ma velet ouezho e pri d'an Tad Santel krouet a verzon eus ho c'harakter hag eus ho anaoudegez vad.

An Tad Santel a gleiar alies oc'h kirvoudi gla. c'harel o velet e pe stad ema Rom. n velet an dinerz hag an dispac'h o voai var gresk e pep leac'h o clevet hano rag an sorlegou a gomzer eus ar goad a skuiller ha kaer corset evel eur douzarn eur vaodez leiz en. He gouez a ra monirit o velet ha serviche ien hag ar Romaned fidel e danger da velet lamet diganthe. pa soujnat neblenta, ha daiavet hag ho unan zoken. Aneonnac'hat a ra he zanger ar unan o sonja en hini ar re all Seomat bouz ne da velet ober distraidet dezhan, teleur diamegans varnezhan bouz ec'h ra reseo ha da lenn ivez ep soujat ar relet dezhan hag eleac'h an ber gwerdroumer eus ar maro.

Hon Tad Samel ar Pap o vez. deiz gouel patronoch sant Joseph roet digemer da Iudgeur barrez breuzg eus a Rom a gomze eur en ouzho e Lavaret a ra deoc'h eviti ho consol e comzer e pep leac'h dre ar bed oll eus e hiz ha ar romanis da velet Jesus-Christ.

Lavaret a ra deoc'h e bouez ar pez a zvare hor Zalver d'he ebestel araog ho c'hasiat Abenn eur pennadik a eem gaelot mui mez gouleze eus gaelot adarre hag ho laouenaiigez a vez bras Ar pennadik-se a velt ar vers pouezus-ma pehini a ra ber hag e leac'h ne c'hellomp ket he velet mez goude ni or beza renet anna eur vuez christen ber gueliimp eus ale pa ruruadet en Eur

« Evit digouezout eno Jesus Christ a zeuk dezomp petra a ranker da ober pa lavar Me ze an nor Evit mont d'ar barados eo red renoncz dre an nor-se J. C. eo an nor da lavaret eo ar feiz hag an oberiou mad. Nep a glask mont d'ep nor-se a zo evel ber hag eus dudou

« J. C. ra deus lavaret e ran heuvel oc'h unan den a vez da ober eur veach bir hag a zeuk dibiou a vez d'he zervicheren pep a dalvez. « E houez hemero dezho lavaret an nebeuchou-se da dalvout da c'hortoz ma teuje en dro Da unan e ro pemp talant. da eun all daou da eun all unan epken Oh avel a dleont gouzout gant ho.

« Va bugale ger, er vro-ma, Jesus-Christ en deus roet dezomp ur pep a dalvez da lavaret da dalvout. Rout en deus unan dia-me er ma zo ra dever e kuzuer an oll bed catolig ha ma lakaa an talvez pe da dalvout oc'h ober mad ha c'harg Rout en deus an talvez-se d'an ebestel a famill evit ma ze ma zo bet ar bugale ha ma talvez rei dezho. eur gelennadurez christen An oll e deus bet eun talvez hag an oll a dleveze respont pa deus Jesus-Christ da c'houlen rout digantho Setu ze petra am eusgreat biste vrema Ne dleont ket lavaret ar servicher ze a gaze he dalvez gant anzo rag he vezar hag a vezo lavaret dezhan e vo ar servicher fall ha disleal. Ha ma lavar Jesus-Christ d'an hini a ro deus bet labet he dalvez da dalvout ez eo eur servicher fall petra ta varo-hen da c'hor re o devezo en em servichet eus ho zanvez evit ober an drouk? Petra o devezo ar re-ma da c'hortoz oumet ar zclanz serjou-ma En em dennit diouzin tud miliget?

« Ar pez a c'houlennan eviteh oc'h, hag evit pep hini ac hanoc'h eo pa zeuz diwar Doue e c'hoalc'h lavaret dezhan setu an talvez e pen roet dan hen labet em eus da dalvout evit ober va zarvidigez ha sicour ar re all da ober ho hini o vez dezho aheer vad. kelennadurez vad. n vuez al lezen gr zien. «

TOUR E Toue ez eus bet ta devez pedennou ha henoz da eur servicheres vras da Zoue diecleret eurus.

He hano zo Jannet-Mari Maille Ganz a lignez hael ha. hag araog he c'henta zonanta e vaze eu. zante eus ar c'hoeru veritezou D'he lemich vraz he c'hervel he demezas da eun dra a zonanz Manuel Robert Sulle. ar-zant Ion. An dra se a zoas ar pried ker glan, hag epad e buez ez eas a brederiez e voa eur aheer eus an oll servicou ch imus

Pell a-zavez Mari Maille e voa soket er mouz eur he c'haser gant ar c'hrit ar fried He bech a reaz dezhi an aluzennou braz a reaz ar c'hoz dre he oll Sonjet en intanvez santel a deuas da chom da Ion da gahen hez Sant Malo Ion en em lakaz en eun ti bihan, hag e tra nos dezi da pedenn fis a-raog ar gatedral

An oll amzer ma en hoc'h dar besian e zaken da servicha ar re gaou ha ouzanoc'h a rea gant he daouarn, pedi a rea ar bourc'h da zarza ouz he zaol ha zervicha a rea hag e zebre he unan ar pez a gonz en ho diherz h. En em bi pa a rea dre ar c'hoz e kuhean ar re ror Unan zorzho a levenez d'ezi pa en em ganaz ar c'hloarmour d'ar Hear a dlaoe he c'houlou a voue ennezi en han dreuz ar re all ha parvez ganthi.

Ar Verc'her Varo ra eun rukuenn dezhi hag a c'hoarc'hentennas dezhi kemeret an habit a drede an Sant-Frances Jannet Mari a renas dioc'hti ha ne gonzas mui ar vedamant-se Gouc'hel a rea var an douar dougen eur zaou gero ha un hender enaiz lavaret epad ar blouz Carel a rea ar baourrouz evel saint Frances a behini e tonge an habit, rei a rea he oll madou da Chartrouse L get hag e rea dilez, eun douzarn ha c'hornet, eun ar pez a c'helje cousa ganthi divezatoc'h.

latinoves da dregoot vloaz, e renaz eur vuez tenn, lenn a breijen epad ouspen notennant vloaz goudeze.

Ar chalon Haan o scrila a 1907 «sior arc'hesbeg Tour, a zisklere divoug an ouanvez santel-ma dilhad gras var he zro. treu distroukez gant ar run o vezo e creiz ar beorien hag ar re glaav o vont a zor a zor da glask ann tam fraz calet a vanno anez gant ar re zaotrk Ha gouscoude emezhan, ar re vuz hag ar bruded a dese ginz reaper d'he gueler epad ma serviche he beorien hag he zud ebaav Ar roanvez a serile dezhi hag a gase Canadet da c'houlen he ali var ho sicrion. rak hainn e don enhi hag he c'hemetet a reaut evit eun avocadez dirac Doue

Merre a vez, en he zi pasour da zaoo vloaz ha pevarugent, d'an 28 a viz Meurz 1814 He c'hoef kerkent ha ma voa memenet, a deuas da vera frenk ha ruvero. An dud a dese a vrudeo da veiet hanch ar zantez. hag a estlame o velet ar horzoù a rea Doue evit diskuza guerc'hded he zerscherez. Lakat e vuez en douar, gant kabet Santez Clara en iz ar Gordeleron, dreng na gaier vrus

Doue a rea eus burzudon var he bez Prestik goude ha maro e voue digoret eun enklusk ev ann tue diaclerist eurus, mes ar chanm eus ar C'hanklhed a zigoeznz hag a vezo ga voue caset an nier zo da beon. G. M

D'ar vretoned, d'ar laboureriem var ar meaz

D PERSAD.

Ar veleien a ra full a rond da vont *ha fallac'h* e *labourad*. o c'houzi kemenn d'ar re all pesaoz evit pign vad

---

« Peb unan var an douar en deuz he afferion evez he stad Labour ar veleien a zo en ilis. var dro an ilis. Hag e ve lirsa ho c hountegez hag e ve douget ha dougel kaer ha spered, koulz hag ho c'horf. da dreveil! « da drabasad pekez chastre eo a vank en ma d'ar « veleien Dever ar veleien eo baden ar vugale, oher « skol deuz ho c'hatekumon d'ar vugale prezeg d'an « dud vraz eve. d ar vugale hoves ar bec horien gou- « zuù ha merc'hed ar re zoazho a gar mond d ho « c'hoand, lavared an ofern hanz arvierhou ha pedi « Doue kerl ha ma plijo ganlho. en noz mar fell dezho « koulz ha var an deiz, var ar zizou koulz ha da zul. « Hen trouc ar bed a die bezn ieset gant cud ar bed. « An hevelep trouc a zo trouc dizoare evit ar veleien. »

« Ha gouskoude, ha pelet oc'h an trouc-se, mouez! « oc'h an trouc-se dreuz oll. meur a vezeh, ne e lell « dezho selled? »

« Petra zo affer tud ar bed evel ar voterez eun tam « labour hag a vez da ober her stank en hon amzer? « Pa oant eram ho deuz beleien da vond da voti ho « unan, na da lavared, da c houe'hemenn d'ar re all, « d'ha oll, evit pign voti? Petra ra d'ar veleien pign a « vezo lakat da vont en eur barrez, pe seurt tud a rato « afferion ar barrez e u hear affeiou ar c hastou e « Brest, e Montroulez, e Kemper affeiou ar vro e « Versaill, e Paris? Ha n ro ket eur vez, eun doujer « gueled petra re eus dezo velein. eur c'hroa a velein, « pa vez kano da vot dre ma louza ar stare da vot,? « Nag a flatou nag a rebouf a vez neure gaolho hon « ha mouzuk pesoulvi ha kuzeiù ho gueler neuze o « vond hag o tond o redel euz an eil d'egile eut an « ei lear hd eglise gant ho c'hostiou ha gouel ouzoc. « ho hemiou papet? Neuze zo ho c hlever ho c hla- « bousad o storlokal er lez braeou hag en diz ha var « an hrachou hag er parkeier Neuze eo e vez gaolho « chank distuol tesl ha taiabao evel pa ve a bed all « e danjer da vera benaet. desez pallac bet »

— Harpit aze, paotreu kear brin bouzc-tuzien ha bouzc'hueo hez ha hag hi ama eun tachou en aon da gall hoc'h hanan Harpit ive. c'hou an ro divar ar meaz, ha sehoant Il seal ar Han ged ho modelen.

§

Ar veleien. paotred kear, hag hen a zo eur blijadur, eun dudi en ho gueled o tond ker stank. ker stank, an amzer ma vezez gaivet da vont? Petra ho deuz ar veleien da c houlenn an darempan euz an aotrez gant kement all a notenneu? E meur a leagh, pa vez ar mare da vont ar veleien n ho deuz kenn na da gher memet rei peoc h paka ho devezc h ha dere het kuz ar gaou. E meur a leac h mar c houlaolo neuze ar veleien a kelenn ar re a zo en ho c harg. lavared dezho. mar h , mond a zeoc lenna var zeon kale a dud an narvenna eun an dud a safe rakza na d ar red. d ar c haloup a gleiz. a gier. Mond a reep ar veleien a zo eun u a aer kaer, ker saourez evit eur bern ki stenien

Varlerc'h ar voterez. pe a zo petra velet o tivoas, oc h en em asiem, o pallond a pep tu eve ar zeuzen, ar gaoue etre breudeur ha breudeur kaer e re bugale hag ho zadou, ha mouze h. kaz mouze ti anad eo etre amezeien, etre mistri ha merourien? Oc h petra zo bevel ar voterez e mesk ar Francisien hag ar Vretoned ha unan, nemet oc'h eur gouz aneval a ro frouz

A vrer mus-ac'h-eus o droug.
Dre m'he deuzer eus he graou?

Hogen. daouzt d'an oll gaier a red. pe seurt tud a ghak evel ar veleien skigno ha maga ar peoc'h e peb leac'h, a labour a e houzzon evel ar veleien evit ma reno ar peoc'h e peb leac'h, etre ar vouez buzun koulz hag etre ar labourerien?

§

Ar veleien gouzaz hag hi a baouez da vera tud evel ar re all, Francisien Bretoned evel ar re all, abalamour ma zint tud a ma ma zeuz soudienen var ho zro, rak ir-c'horn var ho fenn ha levr pedenn indan ho c hazel? A Vaneriien, an Alvokaded. an Notered n'ho deuz-hi gaur vbed da voti, abalamour ma zeo ho meliet lakaad fion var hoper tumbr ha dourna kannon ha koudaoni

d'ar prenn pe d'ar gwiriou ne re a re ankored a stad eus a vicher rak a hirvez hag eta a rank ar re all?

Eur person hag eus a hini var ar maez a lavarjont ha hen eus gant kemmesk a ch'ani evel eus hini eus dud par eus parlant rak mammenn eus dachenn eus a hini eus brudjou Loeiz rak a hirvez plijet he bromesse?

Eur person hag eus a hini e hini a ouvent ha hen pedra ra eta evel pa vez graet eta hanter hag eus a hini, eus tailler gwin rak ebiou eus parlant gwiriou eus gwiriou tachenn?

Diwezh ar abardaezh pedamezh ar maez, an eta lavarjont ar stad an eta ankehent a hag an hag hanter ma hini e zonj all tremen eus gwiriou gloar ebarz. pedamezh ar ouvidig an pedra zonj ne pedra hag dirak da ober I mirer a gwir e mirer a hini eus ar maez pedra ankehent a vezer hini a hirvez eus a hini eus enebi e ar c'hoant avoalz ha hirvez eus a hini eus dud ober hanter eus a hini eus pedra ha ne ra ar gwir ar vicher rak ar maez ar gwir a hini ha ne ra ar gwir ar vicher? pedamezh gwiriou eus hini ha ne ra ar gwir ar vicher?

Hini hanter hini hanter eus a hini hini ar abardaezh a hirvez eus a hini ebarz da brudjou eus ar maez eus a gwiriou, abardaezh a vez eus a hini eus a hini eus a hini

Koulz e ve deoc'h lavared rakta! petra ra en eus ti pe zeurt tud e vezo an Tad, an Oac'h, ar Meistr? Petra ra pe e vezo an Tad a unan gant ar Vam pe ne vezo he? Pe e roio an oac'h an dorn d'he c'hreg pe ne roio het? Pa e respeto e selaoun ar meistr mouez ar vestrez, pe ne raio van ag en he gueliet, nag evit ho c'hiened? Petra ra evit eun Tad eur Vam eur Meistr eur Vestrez, ar vara a beul ha ar vugale ar pleg a gemero ar servicherien? Pe e vezo peoc'h etre an oll pe e savo trouz, brezel dalc'h mad, dorar metra? Pe e labouro an oll a-r galon, pe e chommo peb unan da bennak da zora, da galageonal ar re ha ma plijo ganthan dre ma iruio en he benn? Pe e vezo kempen an oll an oll eud a respeto pe e tremeno an oll ar zalvou, ar gouelioù ha c'hoari, ha korfala, a zeuz kemeut a c'hounezer, hag ma ta all da gemeut a c'hounezer?

Petra eo an Aotrou Mear hag an Aotrou Person a peno rar barrez, memes evel eun Tad hag eur Vam e peno ho zorgez, eur Mear ha Vestrez e peoc'h ho stanj? Petra lot-ir nemet evel daou zouru, diou vreac'h ar memez korf, evel ar c'horf hag an ene a ra ar memez den? Betet a unan an Aotrou Mear gant an Aotrou Person, goutout an Aotrou Person rei sikour en he c'halvoud, d'an Aotrou Mear hag an trouz a zelo en dro, hag e veto great kalz a vad en eur barrez ar vaal ganfortet a ranko plega touchen, dioualh d'ankoac'h, ster-lokad nebeutoc'h, respet muioc'h an dra, en em denna keutoc'h d'ho glud da zul ha da c'houel, derc'hel kempenn'h ho fason hag ho dilijou An dud honest a bello avel ho fenn, ha kerzel gant ho heul hep kaoud ezn rak an heurtajou, rak ar batadou. A hep ta e vezo peoc'h an darempla eus an amzer, hag ar vaez a zeuio da vezo eur blijadur, evel eun tanva eux ar baradoz

Er c'hontrol ma na zell ket an Aotrou Mear oc'h an Aotrou Person mar disply d'an Aotrou Mear kemeut a zo dioc'h doare an Aotrou Person, ma na hell ket an ei gouzaon an diaterra tra gant egile, mar bez tenzon, oc'h penn tenzon brezel gouzon etre daou benn daou dad ar barrez petra vezo gaelet en eun hevelep parrez nemet affersou divalo abadennou poanuz ha glac'harus?

Ma na gar an Aotrou Person en Aotrou Mear e zad an Aotrou Mear e ra kear nemet kristenien grot, kristenien a hano hag hep ezt kristenezh a gar ar religion evel m'he c'har eur Sanz eun Turk eur c'hi respet deoc'h, evel m'he c'hare gueach ar Mear ho deuz bet, epad nek vloaz stlapet kement a velezen da arailla da a benna da falc'h ar c'hilioù hag e ve an Aotrou Person eur Zant eur Faotuc'hig a hep meuleud', pennoù a c'hello-hen nemeur skigno, maga karantez Doue e mesk he zeuved, na gouzoud eneou da Zoue en he barrez?

Tra zaud eo eta mar deuz a peb parrez eun dod hag a dle gouleno peb, saboured ha pounia, ma vezo great eur choaz mad evit ti kear, ma vezo mad ha lur hag an Aotrou Mear hag he guzulierien, an dud-se eo dremi oll ar Velesen, ar Basiored, ar Bersoned

Kaer a va lavared, evel ma lavar dalc'h-mad eun darn paotred a'ho deus bet buskoaz gouiet nemet al hoc'h eux an traon *An illiz d'an Aotrou Person, hag a Laer d'an Aotrou Mear*, hag an Aotrou Mear hag an Aotrou Person eo eut gavo stank an eil var zouar egile, penn oc'h penn an eil gant egile hag an eil a ranko rei he zorn a egile mar fell deabo obet an ranq evel m'eo dleet, gouzaro ho tud dioc'h ar gein doare Mar gra nebeud a den eun eno hep he c'hoef, petra hell eur c'horf da ober hep he ene? Hag e ve daou zouru ar c'horf oc'h en em harpa, na vezont-ho k'e fourmet avoalc'h meur a dachad?

(Eur pennad all eur zeiz all. M. B

BRETTIK

XV

Ep dalc'e vous gouezet e Guerand pelzac'h os eo eus dennet an Dukez, hag ne c'hallo mui chom a Redon, rag ar gerz-ze ne deus ket a greoù d'he rakzou hag a vije kemeret dioc'hto, mar teujo soudardet d'he groumma

Ar c'hlenvet a zo eunet e Naonet, hag Anna a zonjas distrei di hemen a reza d'ar Marichal a Rieux a zo bet goal aozet a Guerand. Hema eilac'h neuli, a zoas d'an Naonet da glask tarz ar bobl d'en em zavel a-zeap an Dukez

Eur mintinvez Anna a laca kemeno Donoa

Lard me fell din mont d'an Naonet, va beuilla a reot-hu?

— Ikroo, me hoc'h beuilla, pelzac'h bennag e zaoc'h Ha zonjal a rit-hu e cavot dorioù an Naonet digor oudoc'h?

Anna a jomas souezet da zellet oc'h Donoa.

— Perag emezhi, e rit-hu ar goulen-ze? ha zonjal a rit-hu ne deo ket va maouedus her fidel din na douget avidhou?

— Ne zonjan het koulz am eus avad rag ar Marichal a Rieux Est-ce d'ar gwir-ze da lavar, hervez d'eo em zevel en hoc'h encp, ha dont a rit a benn eux he daol dre ma zeuz sicour vad ganthan Diaclerict en deuz e vos Donoa eun trubard a glaske bezza meuz da gaer evit lacaat Naonet hag an Dukez etre daouarn roue a Frans.

— Ar gaou-ze ne vezo ket credet, bennt dioac'h. Lakit me ho pé, pourchas pep tra evit ma zaimp en hent

— Mont a reot ma mel ma merc'h, itron?

— Ia, eme Anna, mont a rampa ma vezo hag hen a gredo va eoaz Rieux serra oaoza dorioù ar gear ma zoun gouet enhi

Donoa ne lavaras hen Estlamm a rea o veiet eun hevelep calon da eur hrinsas her meuzag a gruzko he c'hoarach dre ma stourmet oatho

Ep deis-se Anna a gueaas Redon. C'hoant e doa bet da veiet Izabel eno, mes ar hrinsez vihan a doa poket kaer kreo he c'hoar d'ho laeat da vont d'he heul, ma ne vez ket folvanet dezhi bagal outho.

An Duk'ez a reaz eon nae e Castel Blain Eoe e cloeaz ar pez a zo bet lavaret dezhi kemeoc'h, e ve. he eontr Rieux eo em reulet mestr eur a gar hag en deo eneouet, ouet zoken e falle da Zuioa racat Naonet hag an Duk'ez eire daonarn roue Frans.

— N'eus fors eme Anna, mont a rio. Ne vezo ket lavaret e vezo eat Breiz ig adreo abalamour d'eur sujet dizleal eo em zavet en he enep.

Tost leo dor'h Naonet e reaz eon eau all. Cas a reaz eus dijeuna da gaout ar Marichal, evit reo an oll deuhus da zigeri dorioo kaer d'an Duk'ez a Vreiz.

— Abaoe petra ea deus lavaret va eontr eme Anna d'an dijeuner pa voa disaro?

— Abaoe a ra e zafac'h e kaer stroll.

— Abaoe ra? Aea, a ouzoo ket penaos.

— Ia, gant ne dae ket ganeoc'h,

— Ah eu leiza penaos en deus da oher?

— Ia gant ne dae ganeoc'h an Duoea na Montauban, nemet ho eard epken

Ia ha pa vezo ranket diganhen ar re am difen ne vean ket dioe oreg enhon hag eu e'hoar Neuze e vezo great dioe e mez da Albret, ha ne e hoar a vezo roet da eur e'hos dijeuner gant beunak Charles VIII a vezo neuze mestr e Breiz hag an Aroo Beaujeu e deveza Naonet evit he fae. Ha neuze great e staf mes ne groger ket evelse e eurioeo Breiz, marteze e vezo gallet ha difenna divar an oll evit he reo ne run ket Hen dieeleria a ran dioe'h oll anna Breiz hag huel kentoc'h egal kaer roue Frans da zoue abaoe eus he deal. me a vezo anna diouan mogeriou kaer. Breiziz oun, ha breiziz a fell din bea Mar disoc'h eil gouezh, gouezoomp.. zoomp bepeg ar horaol a veza eus hor goad en ti muiel hor stadou hag hor frankis evel ma en boa graet Louis XI ha Charles VIII

— Ah, Aroo, a lavaras Duoea, na lakit ket ne tad hag ar map var ar memes renk. Charles VIII a ro eunkiez a galon tad

— Ancouaat hat a ran ato e noc'h gall, e'hen ea, eme Anna gant eur vouez a houeru.

— Eur relegeh ea a rit din Aroo?

— Nan e'hanzo fidel din. oont, ha me garfe e vije'h breiziz.

— Doare ran da vout beelan pa vez mennek d'ho servichis.

Anna a droparokeaz Duoea gant eur zell, neuze a lavi oc'h an dijeuner a reu he e'hreuzidiou

— Ia, emezhi da lavaret d'am eontr ne reservan ket he kezeuoon

An dijeuner ne deas ket bete Naonet En noter an hent e tigouezas gueihon ar Marichal Rieux hag he dud e esme, hag hen d'ar e halonp en dro da gaout an Dukez.

— Petra emezhi, diver avoair'h eo? Duoea, tout a zo en em stlenoin evel m'am eus dileanet va gouriou. Vararoh Breiz Breiz, d'am zeoun Anna a rea neuze armoh gant he zud chentil, hag ep dale en em gafehoat gant ar Marichal hag he dud Setu eno marc'h an Dukez, daouat pa soun a gemeraa pa beira, oc'h saoupi hag o tuear ar broaez etouez ar boultreo. Mes Bretiz evel pa na vije digoueet petra, a zavaz evel eoi lue'hedeu, a roaz he dorn da Zuioa, hag en eul lam var an tailler en he gichen

He enehouerien a roaz ker souezet o welet eur bugel ker euvarhus, ma savas met gaiche da zont da stouein oc'h eur bronsez ker caloeeg, ha ma trojont da vont varzo Naonet Rieux ne chomas eouis lavaret dezo gan hae, hag a voue evel dezhan mont re eo d'o Mes antronoz e leuaz adarre gant marc'heien all. Anna n'ho lezas ket da vont beteg enhi Cas a reas Duoea da c'houlen eont nethan eus ar pez a rea Eun nn emgleo a voue eire Duoea ha Rieux Clasket e voue disoret ar bronsez dioe'h ar zoueh e devoa da vont d'an Naonet, mes Anna a zafe'hae mad hag abaoe daou pe dri derez goude edo e kichen dezhan kaer Neuze e caaaz eur e'haaaed d'an Aotrou a Rieux

Ar e'haaaed-ze e voa Alan ar Plessis Diseleria a reaz e voa freuz ha dizeonvanes d'ouzez naoueiiz, o devoa soun rak Duoea, mes e'hoant braz e devoa da velet an Dukez en ho e'hreiz

Rieux en devoa lavaret Anna a Vreiz a deuio e kaer gant he gardon, no ket dre zor vras ar e hastel, mes dre an nor vian a zeo var ar sier. Ha neuze hag an dud-chentil all a zomo er meaz ha me evel eulaer, a zomo va unan e kichen ar hr nesz.

— Alan ar Plessis eme Anna en dro da gaout va eonr braa, ha livirit dezhan ec'h eoleuian mont e kaer Naonet e Dukez, ne ket dre an nor vihan, mes dre an nor vras digor frank dioe'h an daou du.

Dre-me eo da oher lezan anna ha ne ket dezhan.

Anna a aeraas neuze da dud Naonet hag ar re-ma a choazas dioe'hto eur vandro eaz ar re impla da vont da gaoe hat an Dukez mes pa voant ieint bete dorioo kaer, ne vouent ket lezet da vont er meaz Aun ou e raakje beza eus an arrab. Duoea a lavaras neuze

— Na chomomp ket ama pelloe'h, Aroo, ueomp en dro da Redon ha diveatoe'h hon a velo

— Chomomp e boaz eun dervet pe zaou, Duoea. Naonedik aon e'har, ha marteze e teuiot abaoe eut ar Marichal.

— Ne greaan ket, Aroo ar re a zo gouaezet gant ar Marichal en ar re grea, hag abars ma plego ar re-ze e vezo aket ket graet

— Anna a lua maatrat. Hao, emezhi, deomp da Redon adarre ia pa zeo red. Eun heur goude ar mari en hent. An dioe braaez a zistroe dale'h mad da zellet oc'h ar gar re a garient, kement hag ion zerret outho gant eur e'hoiutor erabaid. Souden Izabel a gria

— Sellit-ta, Anna

E berk tour an eaeopti ea oa tud oc'h hega pavillon Breiz, aigui fidel o kamarada dioe'h ho Dukez. Anna a zistagaz he gouri du hega ne evit diskuez e devoa ho guelet. — Kenavo Kenavo emezhi.

Soudès na volent mui Naonet. Anoa glac'haret oll a c'houlennaz ganta, a gémeraz eur mentad douar da gas guoth hag a azezaz e troad eur vrazen kenavo! Naonet, emezhi, kenavo! hag he daouarnigou a neso, hag he fenn ker caer a biege var he feultrin hag e tirollas da vourlà.

Ar c'henta guech oa dezhi da vouela dinoue m oa maro he zad G. M.

Disput etre Jakez Tourneg ha Ian an Digarious

II

Goude bezà consolet eux ar Republik, clesc'h ma ten Ian da zukaez ar frouez c'hoerv e deus digaset deomp ha Jakez ar frouez deus ja e hock e dre je roet deomp, emezhan ma e oa je ga let en em zalaeza, an daou zisputer a ra pep mui dre gar Hogen souden en em gavont adarre hag e zao eun abadenn ar

Ian oa d'an abardae o vont eux ar Prosbytal, o vezà bet lakat pedi Doue evit he vam laoue nevemoro, avoua! An dra ze oa d'ar maro m ede ar re n os c'hoantegnez da vezà huvet evit ar C'houseil departamantal hetuel mouezion var ar maz Jakez, he zaomero ganthan en he vragou-treut, oe c'hoaz divergon-avoalc'h evit k ask affer deuz Ian Kar prometet oa dezan eur burco butun — pasag ez ha dizourst — evit peurlenna he tale'h hor Gouskoude ar pasag-ze n oze ket gret eur pikol drouk, me gred d'eu zoudard kuz bennak kollet ganthan zivoaz! he vec'h paour, pe ha har ablamour d'ar Pruss meo her gaz

JAKEZ

Mar eo c'houz eo dre-ma da drenka ar zonbeo,
Ne vo ken kuz nemet Nobianz ha Batevin
Louedon var ho c'hi, ve eo amzer-guecha
Fell deo lakat an dod da c'houzi *Mouchik-Doll*
Ha mar vo eb duvat dioc'h-avoalc'h da jom,
Adarre vel duvat vo touzet *Jan-Bonhom*.

IAN

Gant eur vouez kreiz. Kar Ian an Digarious ne zpont ket eun drouk kuz d'he dougen

Brema, Jakez, m oot klask ar pez n allez ket kaout
Pa n eus nemo gevar betek pemp troad d'ar moaut.
Mar oa guechall er Park vi touzet an ed,
Da poent o ar rend fa beza dic hrennet,
Mez ar Republik zo bet eur c huemerez vriz,
Ha da heu ag ivez n eus lennet ar guiriz

(Vouez coapeat

Mar oa Nobianz guecha re-huël ho fenno,
Zo brema penno-touz huëllec'h evitho.
Divalo kaiz oa Nob mar oa ket kouz Jakez
Hag nep zo bet n'he blaz savet var quenterez.
Mar pi jfe gant Bourhiz disken demeuz he gar,
Ha sanbliez gant Pentan dont da deuria donar,
A halfe enep Nob digorri he c hroue.
Ha dezan gant raizon rebech priviliechou.

Mez ket a vo Bourhiz, pa gemz detuez Perzan,
Goussoc h zidet hir veg v je ve far ganthan,
Eo rabat da Vourhiz digorre he c hroue
Da repech da Nobianz eo reu he muzellon.

Hanta Jakez!

JAKEZ

neur goketal d'he dro kar goumout ra.
M'eus-aon Ian t eus an ar da vaez da rjauz,
Evel eur mevel soupl, dirag fa an Nobianz.

Nenze ak eur brizen,)

Gouskoude, fors da bleg ha d'ober salut hir
A halfe mell da ghein choin sonnet evit gour

IAN,

Eun tamic koferet kar Perzan ne gar ket boza goapeat, he razon o eus pleu garfe v

Ia, Jakez, fora da bleg ha d'ober salut hir
A halfe dont ma e hem ia zonne evit gour.
Mez chalamoue da-ze ha fell dio he zevél,
Evet no halo mui servicha da skabel
Da ghement fouet-hou k a velet n em zuzet
Vi malcur ar hob kaz var ar an ar Rouanet,
Ma a t eus gret, Jakez, roi an okazion
D eur gurizienn da lar gin zonjou he galon.

(Neuz ako var he boultrin, ken bro an derrien-gren da Jakez

Dirag Bourhiz pe Nob, difalet en dro-ma,
Dorro mui *Jan-Bonhom* me he ghein o plega.
Nob ha Bourhiz d-ho ero, n eus gret d'ar paour kuz Ian
Dezan neuz grena kaicha ret ki bian
Gouscoude, ar da ghi, a gafen e houz ken ar
Beza he d eus Otrou, he beza d'eul Jakez.
(Doussan ra da Ian, marvad (ouel goleret on ive)
Nobianz d an urz-vad a zaec'h da neubeuta
Ha gant Doue iezout he biazz, er bed-ma
Ha dam unco memez, gant eur goal dol apontet,
Var heul an Honeanz gouter an distrôt
Ha mar zo e houz da hol oun ara hag a vankfe,
En migenouech ar bob gant an hanu. ue

(Jakez a ak eur mui prizez hag e c hor reo eur c'huirglut pa ve lakat eur Bloudenn e-lec'h. ha e hueol ebarz. — Ian a zare h mui inpret

(Jakez a zo hue.

Bak-ze Bourhiz, ardro an oll vezonnou koz,
Ken vo deut he fulc'h hir da gaout eun tamig bos.

(Jakez ak he zorn var e bodez skoi zoa vraz ganthan he zac'h hir, mez he ra ar, soubaz

Pa vo var an hent Nobianz neve pignet,
Ha ganthe he bragou deuz ar vouncen lennet,
A zodjfont, neur grugna eskern dre deuz he gout,
Ha neur vele fun gouez o fiza he g'oag-roud;
«Bennoz d ar Bezanted, lod ar-da c'houarn,
N'eus gret en no furnez kement a vad. domp-nis.

JAKEZ,

neur renka an dioa vleven direnzo dindan he dam fri.
Goustout ret, mignon Ian pup-hini glask he chanz,
Hag ato tram be du gar roi ar valanz.

(Setu religion Jakez.)

Gouskoude bars ar bed pa reno Liberte.
Pesan, koulz ha Bourliz glasko ur chanz ve

(Glasko. « ha,me gred. »

Gant beza fur bepret, ha gortoz eun tamig
Hañfez guele Peizan Prezidant Repoblik.

IAN

Goude eur mousc'hoarig, trist-braz

A laz da gommandi ne ma ket en hor stad
Hag hon eürusdet zo beza kommandet mad.
Ha mar vize n'he stad pep-hini liet chomet.
N'ize ket tost da Vreiz kezek ar Pruss peurel
Mez Jakez n'ens laret « Pep-hini glask he chanz, »
Pa divar goust ar Pruss pe divar goust ar Franz.

Ama Jakez a lavar n o deus ket ar berzanted a lesc'h d'en em giemi eus a vistri ebarzel gantho ho unan. o dale lesc'h kentoc'h dibri em giemi a zoue, ha lan a respont ez eo red dezho ales rei ho mouez da re fall dishual boan da gouzi e hoas falloc'h e reketont digant Doue mistri a lacafe erfin ar blasiem da vanant pa zeo goir ez int penn abek d'ar reuzioù a sko ar bed, ha ma na ro ket Doue dezho ho gouiem. en deuz aoun na ve gouelet al labourer skuiz o pirga mell ne gein, da lacat souc'h he alar da ober lorc'h o tout

Var geinenise Jakez a dro he gein. hag en em zisparlont adarre J. B

En dez all e varve eun ofiser canolier eur c'hristen mad. unan eus ar gouzardied calonek a voar var eun dro servicha Doue hag ho bro. Eur skoer a basianted e vope epad eur c'hlenvet eriz dre he feiz hag he revosion.

En derveziou diveza eus he vuez, e caozed gant he vreur divar beun ar vrézé diveza, hag e lavare

— An enebourien a denne varnomp, ha n. a denne varnho hag epad an amzer ze e pedeo calonek

— Petra a c'houlennes neuze oc'h Doue, eme he vreur?

— Gouzien a rean. emezhan na vije lizet nicun eus ar zoudarded a roa dindanbou ha na varlche nicun e stad a vec'het marvel eus an enebourien a c'heljemp da distrui.

Setu ze. ep mar, eun eur christen.

Eur meurbet a voue lazet he vloch gant taro he Aotrou. Ar meurbet a voue et vad en dis je poan o veza digollet Mont a ra gouscoude da gaout he vestr

— Aotrou emezhan va bloch e deus lazet ho taro.

— Mad. eme an Aotrou da vec'h zo dim-me neuze. Al lezen eo pl loen a laz eun all o zo da berc'hen al loen lazet

Stardig eo. evel kenz, eme ar meurbet stardig eo.

— Eveise eme al lezen hag eveise e vezo ar sic

— Mad. eme ar meurbet chenchomp tu d an abadenn neuze ho taro eo en deus lazet va bloc'h-me, hag evelse pa varvit eveomp a r., ho taro a zo dimme.

An Aotrou ne gredas ket mont a enep ar vareediget douget ganthan he unan.

E parrez Z. e casel d an dourr corf eun den e zo maro gant ar vreac'h. Digouezet er vered araok m on diskenn et ar c'hoar f er bez ar beleg a gane ar pedennou diveza. pa demez d he gaout eur vaouez eun intanvez a roa entretet he goaz en devezioù diarook

— Va Doue. emezhi. Aotrou eure, petra a rit? Mont a rit da lacat aze an den-ma e kichen va goaz-me, hag hema zo maro gant ar vreac'h, ha va fried-me n en deo ket bet ar c hlenvet-zo c'hoas? Ne ouzoc'h ket e zo ar vreac'h eur c hlenvet spegus?

Eur c'hanfard eus a gaspac'herien Paris, eus ar re a zo bet aze divezatoc'h var pennoù Brest a rea he foge da veza en em ganet oc'h ar prusianed.

— Te. eme eun all, en em ganit oc'h ar prusianed?

— Ia vad c'hoas zoken em eus troc'het he vreac'h dioc'h eur prusian

— Guelloc'h a pije great da viana roc'ha dezhan he benn

— Oh he benn a roa troc'het kentoc'h!

Eur bord en em gavaz eur miltonvez gant eun tort hag a lavaras dezhan

— Asa. mignon, gos! vatin e c'heus laket samm var da gein?

— Te gaf de en mare. eme egile. abalamour n eus digor nemet eur prenes. ganhez!

Eur vam a roa e kichen gueie eur vere h dezhi a roe roc'hor. Ar vam-ze e doa c'hoas bogale all ha rod zoe zho demeret Setu h hag o lavaret.

Va Doue list ar verc'h-ma ganhen ha casel va bogale all ot ganeoc'h

Eur map caer dezhi a roe e kichen, hag a zesiras ouhi en eur lavaret

Va mem, ar mipien caer ive?

Ar gomz-ze a lakeas an oll da virout da c hoarzin, he teg ar vam he unan ha zoken an hini glanv pehini a barras. G. M.

PRIX AN ED.

Kemperle 4 Mae		Pont-l'Abbé 2 Mae	
Prix an deou c'hant kar		*Prix an deou c'hant kar.*	
Guinis.	29 ar 38 c	Guinis	30 ar 2 c
Segal	16 ar 95 c.	Segal	16 ar. 16 c
Biz	43 ar 70 c.	Biz	42 ar. 0 c
Ed-du	16 ar. 16 c	Ed-du	16 ar 06 c
Kerc'h	15 ar 64 c	Kerc'h	15 ar 76 c
Avalou douar	7 ar 20 c	Avalou douar	5 ar 50 c

Ar Gerant An AR KERAMPAL

Kemperle-meulleet gand Ar an Kemmenac, meulleur an Escopti

Dimanche 19 Mai 1878. N° 281. Eizvet Bloaven.

FEIZ HA BREIZ,

KELOU A BEP BRO, HA KENTELIOU VAR BEP TRA.

Digaset bep sul da gement Christen a gomz ar brezounek.

CONDITIONOU EVIT CAOUT AR GAZETEN

Evit ar Feiz hag ar Breiz, Coutel-an-Noan hag ar Mormant eviz sur bloaz dous scoued, eviz e hanv'h miz, pevarzec real.

An Abonnement a dle bemz pouez evnag evidout ar gazetenn

Ha hag an neb na zigas let en dro ar gazetenn a vezo gouiet ma ne vez ket lavaret ni, a se consideret evel abonnet a nevez.

An abonnement a penevez e ti an Autrou an Kuzulmat, meultier ar Escopti, ru ar Gaperez, n° 18 e Kemper

D'an Autrou an Kuzulmat epad e tiver adreuzi ar pemzecvez ha kement a zell ar c'hevredigez ar Gazetenn.

Ar mandatou da vezout ar Gerentez a ditor da ebarzel d'an Autrou HORVAD, eplenn.

KEMPER 18 Mae 1878

Da vare ar c'hoanedeger, dreist oll ar c'hoanedeger c'hoaz, e vister abez ar labourerien douar ec'h en em ginnig evit ar brud hag ar labousoni all a den da scrabat ha da nibeni an had tolet en douar. Pa den bleiz evel a gleiter hano anezho er bloa ma da dagn dezho ho chatal ho c'hlever c'hoaz ec'h en em glemm, hag a dra sur ne deo ket ep zoug. Hogen petra a lavarfe ar labourer ma refed da gomz outhan evelen

— Mar kavit ma rae nag ar bersu na labousoni all caff deoc'h ma raimp drouk ebet d'ec'h ed

— Mar cavan petra?

— Mar h vi chom ep bodo, ep talenn ed an douar ep lacat gounideger en ho parkeier — Mar kavit ne dai ket ho tornet gant ar bleiz chom ep zavel an deiz her chatal Ne ket dieuoch eget an dra-ze

— Nan a lavarfe al labourer ne ket dieuoch ev i an dra-ze. Mes neuze penaos e revin-me penaos a paeran?

Penaos em beizo-me hanv dia ha d'am zad ha zokan deoc h-ho e ra dia ren ali ker caer? Penaos ep chatal e refen-me va labour em herie tezr. nmon eun tam bik bennak dan va unan pe da verza deoc h-ho patred an aiton zad?

Eun all evelen a re kemerer ep Mar evit eun dra dishanet Ha neiz eun goueonde petra a lavar hirio an dispac'herien diaoue d'ar re o deus religion Goude m o deuz an dud difeiz profuned evet pe studierzet skeudennou ar zant pa deu ar gristenien tad d eu em giem ha da hirvoudi o relet an torfejou-ze e leverer dezho. ma carfent chom ep caout diaoul ne vent ket profuned dezho ma carfent en em studier ha unan eus a skeudennou pe emorhou ar zant, ne vent na spurfet na torret, na brazuet gant an dispac'herien

Dre ar memes doare da gomz ha ne c'hallet ket lavaret d'an dud difeiz-se Mar kavit en em disoher eur ho tez, ma ho pardonou (ar re da vanna anezho e deus tiez pe balioun), n o pefe ket ar beaz spered da velet ar betroleerien pe betroleerez e lacat an tan enho ma tenda an eutanerien-ze da e hoari adarre mar kavit talenn hoc h neur hag ec'h arc hant er mor n o pefe ket ar vricou d'ho gaelet o vont gant ai aer ma carfe'h taken ober an dilez a ber zra ha moat da ear e hend bennak da vera e gonezid n o pefe mui an displijader da velet ken aiez a dra a zispech deoc h eiouez an dud? Nenze o pefe e garmoni frankiz a bep hent. ha gaviou ar gristenien ne vefent mui dieu deoc h

Ano donne avelan da gaout a gaver diskreet pa vez meneg a drouz ar bed ma ha ne ket a dra sur an dispac'herien eo a garfe beaza eun beveiap all. Neiz eun gouecouse pe ra a fell dezho pa vez hano a lezen pe a religion, dreist oll a religion Lezen ebet, religion ebet, hag ar re a fell dezho neiz ec'h eul lezen benneg breudlu eur religion bennak ne dlent mui dlo da vezn laket e reng an dud a zoare a dirle kaout ar vro-ma, ha moat eun eun a benneg eienc h ne ve rieiet hano meg ho mui pe fan na fell ket dezho kaout ho bro. e lleont da vanna beza ne eaiu ep feiz na Doue evel an doctored a fell dezho hiro rnout ar e hallout beza meuleu e pep leac'h ha kelou, ecolia an oll evez ho frondon.

Rag arabat eo hen anfouniar ha diaoul an dispac'herien-ze ne fell dezho pegan da Zoue na d an dud na da lezen na da e hourc benneo, a fell dezho marri ec'h ar re all na breudlou ho religion ha na rouez merk a feiz ebet ar re-ze dre eo a fell dezho re redu an oll da zeuz outho caut agn an oll da reaen desenduriez, hag eun desenduriez dioc'h ho gar ho goadroze da ober pep tra evez ma plijo gantho. ha ne ket evel m eo dele e'hoant pephini Ato frankiz evitho ho unan ha morse evit ar re all. Hogen ho pa ne vije ket eun den seleri-jennet gant ar feiz ha pa n eu divije evit ho ren nemet an tamik skiant vad ze a gaf pep den e gouelet ho eno, a vije eun avoalc'h dezhan guelet ez eo soupioc'h zeuli ec'h lourdoue Doue ha re an dis, eget ne deo zeuz ec'h Iroudennou tud ep Doue na religion.

Hon Tad Samuel ar Pap a lavar dalc'h-mad eus ar c'homzou-ze a zo da eveshat ortho abalamour ma tennont eus a c'hiriou an henc'h ar guella peiza vank d'ar bed hag a ra dezhan kosta ko ha houll.

D'an 30 a viz ebrel ar Pab a lavare dirag eun tri mil den bennag eus a Rom da bedi en dous roet digomzer

« Ar vojenn ebr an amzer bremen eo ne greder ket hag an dud ep foz a zouch e chomo ar gorni gentho. mes en eil dremplad a vank ruz Doue a zo just. Ar re vraz eus an doliar hag en em lacza da c'hoari gant an dispac'h, a vez lenket gantdan abred pe gentad »

Setu perag ez euz bet ro kement a izom da zikuna ar foz ar c'halonou eleac'h ma zeo couskel

E Rom ar c'hrei sevel nevez zaket gant an dispac'h bras en a zokuet bras peiza ini. Eur pennak casset da unan eus ar c'homzerien en dud gra he Bask. Pa vouezas ha gamaradet e voue great ha varnezhuo. Ar vuhi a zalc'has cousez evit gobrout pe sevel punision a vije roet dezhan. Ne gafchet ket ec'h alget ober nebeutoc'h eget he zrasa ar meaz rak eur bugel hag a rea he Bask un c'helle dezo nemet eun danvad gouiet a c'hra a roje ar c'hui ve d'ar vigale all. Ne voue dale bet ec'h sevel nemet en ar rei he c'hui ne rage mui ho Bask ila setu aze hi c'hoallerez pe stad o teiz hag ar frankiz a lezont gant ar re all

Hogen eur galonadurez evelse a zouis fouez dinz hi. bugale zrouiet ker mad a zan poiced plaied Eur bugel pevarzek vloaz a laz eur charretour gant eun taol eaul eun all set ch'vloaz en em az he unan ne a en em lacza da ober a c'hanc'ho bi ugun bark laus

Petra fell deoc'h pa zeskez d'ar skouank s'en eus ken Barabbas nemet var an dilar en re dezho da vlasa diask peiza en eur c'his benoak da gaout ar Baradouze ar c'hen a ar guella. G M.

AR VELEIEN

III

Petra ra d'ar Veleien pell a vez kaeret e affersou ar c'hantou e Brest e Kemper e Versailh e Paris?

Da c'houzout eo peiza ra. pa vez leunet ar c'har er meaz. pe serri krenk a vez staget outhan. pe gezek reiz, pe grek bezik spontuk na pe seurt tra a vez kariet da gas ar pao en oro?

Ac'hanta paotred keur glabouserien. ne veli-hu ket ar c'hoz a zo a bepis e mesk al labourerien, ar charretourien, al luchadennou a red eoz an en d'egile?

Hor pa-ni. e Frans, n'eo ket eus ar re vella, pelik a zo. na ne deo.

Oh, nan ken nebeud en deo eus ar reiza. Balc'h eo, er c'hontrol. ha brevet e deus dija muioc'h a zibleo. muioc'h a sternach Muioc'h a vesch e deuz bet stlapet hor c'har er vouillen. er fos. e toullou doo e deuz bet he bistiget, he c'hanvet oc'h ar ve n, ar reter

Douget eo bouz eo da sponta da zroll divar eur rembre evit an disterra trouz a ra eur vouaic'h eur filip o c'hourmal evit an disterra ch padou o ra eun tammik k o tremen

Mar deo ar Frans aiuet hevel oc'h eur pao dronet, troc'h da zevel ker star s ha ker stank ar e c'heller lavared ar mirailz (a ra eun a pao a Gerson brat, eus a gaiz a Gerson disze eoc'h. e vez avoalc'h, eus a eun nebeud mod a barrezion var ar meaz

Nan ne ket pa-ton penn pann danjerus eo a vank gancomp ni Frankisien ha Bretoned

Ezom hag ezom kaer hon dent neuze dh glask charretourien a ve bonedet ho fenn dagar ho daoulagad, stard ho dourn ha tac'h ho zarl fouet Ne ket etre da ouzpo mui'hamen meuzeien Skolajerien ha chibitoned eo deomp n lakaat ar fouet. ar sklenpou mar bou deuz skiant. ha e lamp da zevell oc'h kollou nevez, oc'h reuzeu glar'harat.

Ar guella pantred galloudusa goaned ne vezint ket re vad evit eun bevelep labour ho devezoc'hoaz irjou frank da ober

Evit lavared an eeom freaoc'h. evit hemel an traou dre ho maio. Frouzerien ha Bretoned bourc'hizien ha labourerien, ho a zo brema eur bobl ad diadremet, dirollet disklamet evit ent loden vrao. ha tec'het divar ar goir zouden.

Mar e lezo ar c'hrei d'ar vad en eur gaoud adarre e penn ha var hon ti hon affer eo klask evit gouara her iou gwirion hag a vezo skoa en ho fenn eeut gre en ho e halon ga lenn an n en ho e hear

Hogen e pe leac'h hag e pe e hiz e kavimp-ni ar seurt Hastr

N etrezomp nebeuzerien a nav mad avoalc'h petra eo an dud var ar meaz pe ra zo da e hestal eus ho fenn ha petra he ler da desoue ennho. Ha hoc'h toiet-ar e zeus nebeud, nebeud hag a vo deuket evel ma ranker, evit ober hon affersou e Versailh e Paris. ha zoken e Brest, e Kemper

Pioue e hon beuzio en eun dra a hen trei ker mad, ker fa dioc'h an dud a veio choazet?

Oc'h hor Betuzen sevest oll. eo deomp en em drei Ar re-ze, ma ia anaveront ket pa avoalc'h ho unan an dud an aotrounez a zo bamo e hoanz e ho e has da Bariz, da Gemper pe en em g mag ho unan evit beza her C hannaded e Brest e Kemper e Versailh ar re-ze, e klevel ac'h gant egile an eil o rei an doare d egile. en a vouezo hag a savaro guella prou a zo dia da gaout monsion. evit prou e se koaer vob pere zo e meuler touzc'hisien ar re ho deuz feiz ha religion, furnez hag honestiz. a reio henor d'ar vro, d'eun lorz e pe lec'h, pe e Brest, pe e Paris.

Oc'h penn zo ar Veleien eo an dud a zo dibabet gan Doue, savet gant Doue, skoliet a barz Doue, evit skigna, harpa ar religion var an douar

Mar deo mad mar deo red ober allerson ar bed hag allerson ar c'hort ha-n dleer kas muioc'h c'houn ober allerson an Aotrou Jesu eo ane?

Mar deo mad ha red kaout gouzout hors da zebri ha n dleer ket skiañ gouzout ree an hardoni?

Flogrin e Brest e kemper e Versailh ne ket a ben chom hepken nag a dlez, nag a fiz ton, a verzedigenson a breudurenson hepken e vez hano mes e houz eus ar bersonaj allerson a heller da gaout, eus a allerson an Iliz katholik. Ne ket a zispigoun hepken en ti ar c'houe eo e kumun eus mes a dreuz hoellock'h, a dreuz a zen oc'h mad ha-n divoulgent an eneou.

Evelse, er mare-ma, con darn dud kaiz a dud, vallet gant an drouk-spered, a c'houi a, a c'houlenn ma vezo lamet an holl sakrion digant ar Frankiz ar seurez eu, al Leanez, ma vo zu harpet gal ar bed ar dud dizevet hepken da sonjal an traou a bugale, pastred ha pastrez eu.

Ala sueg eo a fell ket ar Frankiz ar Leanez skolaer vugale evel m eo dleet, nevel ar vugale diouc'h douar ar bed dre-na ouzont ket ho nann petra eo ar bed en hon amzer

Ho abegen e kor ar Frankiz ar seurezed kaiz ra amzer o renk d ho bagas ouz ton ouz gras herrasus, ho re dennus ho c'hizensou, ho c'hatekizmou. Dar vugale eus ho pe dleze mont kuit da Zoue a Jesus-Christ, eus ar Vretoni, eus ar Frans ar c'hi ailhaniou An traou se a zo ar ber son, ar c'hure en Iliz En hini a ra ar pec'hed a zo pec'hed ken ebrz ha n dra bennak hanv eb ed eur a sioulsonsou ar Feiz Ne ket red e ro ouz na kroaz, na ouz ar gruss, na pedenn vbor h ar gwir vbor h ar maouez Lenn ha Skriva Skriva, ha lenn, ha kan tra, metra ken, metra ken.

Ne ket gant pedennou, gant chapeledou eo e rear tud, a perz hag a galon gouzout a ra da stourm oc'h Protestanted da ren tam da Brotestanted ha re gin.

Ha c'houzout ro ioul ho deuz con darn dud da nber eus an oll chatal pe dost, da zevel ar vugale er c'hrez ma zaver, evit ren nebeud brao al reoù bihan ar moc'h bihan en hor c'hreser D ar re manevet morse kousket a zone nag a zanvel, ha gouskoude e ten nerz deuho, e zo kik ouzho

Ia ia, mes ar baradoz a eo bet bracoux great evit ar chatal ken nebeud nag evit an dud en em c'hra bevel ouzho dre hodiernou *Forsenes*

Met mar deut traon e teuio korf ha gallond d'ar vugale, gant ar blouvesou en i ma c'houezont karn, ha ma tarc hount deut var enebourien ar vro, dioc'h ma vezo red, ha-n eus ket muioc'h a esom a re encourac'h eo ho c'hrein e vo plantet hag abred skiant ha furnez en ho fenn; e vo desket deuho anoua Doue hag ho resonsou ma jonjont kentoc'h ha frankoc'h tud ha mann, mestr ha mestrez, sailon Meur hag aotrou Person ha Cosmr mennant? Petra zo da c'hedal a ren tud ne meulet ket e penn gant Doue?

Mar fell ra da dud hep fenn hag hep religion da dud hag a zo ho dignaler ho burz ol er bregel ar Feiz d ar religion en em lakaad e penn an allerson e Brest e Kemper e Versailh ar Seizen hag ho a ke ar deuho ho mouvesou hag ho a ke d ouzpenn ar re a zo en ho c'hra „ da ret deuho ho mouvesou? Ar Seizen ne dlcont ho ket penn zoken, erez ho gallond mired na vezo ket mouc'hpenn da dud hag a c houlenn a gwask ober kaout an dra oul var an douar ha frankaad mui oc'h inv. . . an nera?

Perak ela neuze ne zrout a rear a emgar ve . . . ga na vez en ho speres ean . . . hou c houi nemet da ober bennoz ar vro, ed eur gwask mui ar ren . . . ? Na re ar sour dioutoh . . . ar c'hrez a . . . seleiet, ha kes ar vag a zo . . . la ket a . . . o . . . ha ne ket ar re . . . ed en ho deuz unan . . . z deuhe . . . ar Frankiz . . . Mar deuz eur . . . n dro hag . . . ren „ . . . ker ha . . . ar . . . ga hag a vez . . . ar ha . . . ne ha . . . ouc'h, perak e re . . . ar . . . gouil Doue hag a . . . ho gouzout kaout ar . . . dunjerioù?

E penn ha bihan eur brick e re ra a . . . ho kaout muioc'h a garantez evit ho re ra get . . . e oll pilh mesapet ar bourc'hiz, ar c'hanfa . . . a vez gantho an . . . muioc'h a sterlok, ma zo ankerrouc'h ho zanvedegez.

IN PENNAD

Ar reiseun a . . . eus dud re offerus . . . eus dud ha . . . c'houzout gouzoud . . . ober . . . ar . . . d . . . a draou

Ah . . . na . . . naoz . . . mar pe . . .

— Penaos? Penaos? kaout? Mes an oll ber goar

— kaout neuze ha kaout kaout, ma vouezin mi vez ar pez a ouz an oll.

— E pelec'h nemeur ne vez ket ingal skon. ha douar ar reiseun en hon amzer? E pelec'h ne vez ket ho ingal evit guele kement a rear kement a dremen, ho skouarn evit selaou kement a zo arer hag ho douar evit taula aboue d an oll? E pelec'h ne vez klever ket ho moues o skandal'ad, o c'houerouz ha Per ha Ian, ha Jaouad ha Kaourl, evit an dudenn ha ne vez ket bet great doue ha ho douar?

N eus pardon na four na mare'hoù na rank ar re no klevet gouzoud pont a vez ensuite petra rear ranko.

Gouzoud a ranko ar Person, hag ar C'hure mar plij, eus unanah Kerz a vezo neuze deuet er barrez a an hetek skaouat deuc'h pe an deiz ar klevet a ranko ar Person hag ar C'hure pont a vezo bet er c'hase en hostaleti petra vezo bet lennet e kafe, en odeg, e pe stad e vezo bet deuet an dud d ar gear e pe tare e vez oi bet en em gavet en ho glao pion a vezo bet chommet en hent betek an anter-nos, en ti ar da anter-nos betek gouloù deiz, pion a vezo bet deuanmet er lez, ha kargot er c'har evel al loen na haraer ket, hag eus toulloù marvailhus a re re hir ho c'hontz

Gouzoud a ranko ar veleien penaos e vezer an tan, petra ra an eneh hag ar c'hreg pe seurt buez a zo

etre an oaic'h hag ho c'hreg etre an Aotrou hag an Itron petra eo ar vugale ar merc'hed hag ar vilizien all ?

Goulenn a rank ar velesen, ha pouez ne reont hen na vouezont mui pere eo ar merc'hed ho deuz da c'houzoo gant ho gouzed pere eo an tadou hag ar mammou a lez ho bugale da redek en noz, ar c'hourioù, an dagnou petra eo ha penaos en em gav ar plac'hed.

Ia, ia eno e rank aller ar velesen ! Abeleac'h, eme-z-ho, e tèu d'ar plac'h-mañ e-plac'h hement a draou evel e deuz, hement a zilad nevez tavaoc'herou, mouchourroù, kaefoù ?

Ha dioc'h ma vez klevet, dioc'h ma vez kouset, mar lavar unan benak eo ar plac'h a zo merèrez en e mestoc'h eget ar c'hreg an itroù, pa zonjer nebeuta ar plac'h a vez gwarc'hemennet dezhi mond kuit mond da glask ho chanz e leac'h all pe n'eus evezh an pask, na pentekost, pe o zeo dousoc, pa e vez Jannet bremañ gant an dousoc.

Goelet a rank ar velesen betek e vez klear ma na vez mui stard outho Ar Person a eo bet nouzi'h evithan dougen stoc, bezà mestr en ilis, oberer he mà an teil a gar e hounn en deuz c'hoaz, ha e komz ar gomzar Ia vez Mear, da e hanvarn ar Mear, da ren an Aotrou Mear divar benn he fri abegi ha frenza a fell dezhan kement à rear e ti kear ma na vez gwall an raoù dioc'h he zoul. Var ar lavar kemered a rafe buhan avoac'h ar vaz gant an dud a zo kariet eus a affericu a kear evel ma kemerer eur viñen, eur valaen gant marmouzerien, gant moumouned a zo douget da ober ho fenn ho unan.

Eva tronc'ha barr ma an stourmer prest hag a zoare oc'h ar velesen hep daoc'he vez mui den mestr en he di na var he dro ne vez graet netra e ti ebed, na pemaden na guerzadeu na dimezi, na ranker e penn peb tra mond da zonjal an tok d'ar Person, mond da c'houlenn aotreadur ar C'hoare

E gwirionez ma n'eo ket eur vez gwelet pe neuzh pleg a gemer ar velesen, ha petra ranker c'hoaz da glevet ganthe da zul da c'hoabel, pa vez aozet ar re-mañ er gador ? Nag a drouz nag a stourm gant ar re-zo, gant an oll velesen pe dost bro an Arvor, abalamour d'ar banneoù kafe a a e gwin ar merc'hed ha d'ar banneoù odeon a zaskorn dre gomzadeu ar gwazed ma ho boazamoù ?

Ia fors a zo gouskoudè d'ar velesen, d'ar Person ma d'he Gwaz pinvidik eo evo, ma pe neuzh a vezo evet ? Daoust hag ar velesen a rank paeà ar c'hafe a vez lipet gant ar merc'hed, nag an odeon a vez lonket gant ar gwazed ? Mar bez roaet godellou an dud en hostaleri godellou ar bantreil zoanank ar merc'hed zoanank koulz ha re ma ervar ti ar valtr, koulz ha re ar vicherourien, ar chalioterien, ar varc'hadourien mar bez ripet neuz hag are baeol, hag er c'hafe, hag an hostaleri ha var ar ru, hag er c'hreier hag e meur a leac'h all dirak gouzt eun toullad gwazourezed a vez re zenn ho c'hof, hag a velerr a gaver koukouk, evel marc'h e kreiz ar pri, a kreiz ar hanvel, demdost d'ar moc'h, daoust hag ar velesen en a rank bezet ec'h ar c'hoill, en a rank paeà ar skodenn ?

Daoust, daoust. Mez bah bah ! Fin ebed na vè, ma ve dibenet pri, poellou hag all, eur guden kaer divalo.

— Ac'ha pastred Brema eo a zen ganeoc'h bronnek ha bretonek daoust ken !

Na pegen kalonek e tru tenal eur Breton,
Renkiet ma re he benn, ha trenket he galoun !
Mez re
Va pegen trumm e tru da vezà sot ha dall,
Ha den ne vez skuizet nemet pant he benn fall !

Setu ate bremañ kemprenet brao ar velesen ! Setu ma kaoùsou ! Ia, kaoùsou, n'int ket oll gwirionezioù, dre c'hras Doue. M B

Eur pennad all eur zeiz all

BRETTIK

XVI.

Ar brinsez Anna a renk eta eur pennad gouzoù e lavaret kemaveps da Naonet He demezelled en em asesmaz en dro dezhi ha sodchentil a zo mestred e veiet he glac'har

— Perag e vouezh-hu, va c'hoar ema Izabel ? C'hoa a velo Naonet c'houz He eo a dlo gouzoù rak me n'he gwelin mui. Anna a renk eur ger,adem o klevet ar c'homzou-se Seillet a reas truezuz ouc'h he c'hoar hag he strinkas gant tenerdiged. Neuze Breiz, evel pa e dirije mez da vezà en em staliet her prim da vouzlo e savar ar bro hag e pignas adarre var varc'h.

A vezh oa dignezet e Redon ma teuas d'ezi emañ ar Roazon d'he zi da vont d'ho c'hoar, evit ma vije digemeret coo evel ma soaz boaz da zigemer an Oabid.

Ar c'hanvad-se a reas pl jadur da Anna ha ne zalegas ket da rei ho gouil da vazgnou Dibiz a renk eus a Redon, hag e roaz he anvo solanel e Ker-benn Breiz.

Anna a Vreiz ne gavas ket tre ar peoc'h e Roazon, gwasconio e oa ar c'houreadeg hag an trubuilhou e devoa bet da c'houzanv bete neuze en em gave eno en he ilpadur flogen gouzout avoac'h a rei an amzer dilrous-se ne badje ket pell. Dilezet a bep tra ep ar-c'hant, ep den d'he dizoa Anna a vone red dezhi gouzoù sicour digant an estren Hag evel ma lie caout prp rann gaioo arank nevez d'ar reng buel da behini e voa galvet gant ar brovdaou, e velaz ar re e devoa galvet d'ho sicour o trei kein dezhi hag oc'h en em lacat a da gant he enebourien.

Er mes-zo Anna a gasas commdet da Charles VIII he unan, hag a serias dezhan ar c'homzou-ma a ze dest beteg enhomp

« Er mare ma savit armeou savez gant noaoch d'ho digaz e Brest, na e bellan gouzoù sicour oc'h den nemet ouzoc'h hoc'h unan er stad ma en em gavan na hellit ket bezà ancounac'het ez oun carez doac'h, da vàma

he pedas da gaout souch a gemeatse ne garfac'h ket, c'hoi roue eur rounselez gallondus, lamet he zra digant eur vinoriz n e deus den d'he zicour »

O velet an Dukez saouzug en eun hevelep trubuil, Charlez ma en devje kemeret truez ouzhi. Mes Anna Beaujeu a loa eno, ha ne reas nemet eur mouse hars goapaos.

— Abaoue antercant vloaz, emezhi, e cousi ar vroaz tal avoalc'h d'ar Frans. ha poent ea tacat eun termen da gemeatse E ket ha ma zeo tom an bouzun ea skei varnethan.

Eun eau d'ar vrezel epad eur mizvou hennak, seiu kement a c'hellaz an Dukez a Vreiz da gaout. ha c'hoaz an itron Beaujeu a c'hine oc'h he rei

An tammik peoc'h-ze etre Breiz hag ar Frans a zas da echuz. Edot en derveziou kenta a Vae. hag Anna gouda bera labouret gant he c hounsellerien epad meur a bear evit mad he stadou a zeas d'ar gumbr eleac'h ma counkle he c hear Izabel. Oc'h he guelet e teuaz an daeiou e daoulagad an Dukez

Izabel e devoa pedae dioueh vloaz, ha braz oa zoken d'he oad mes evel oa eus lavaret kentoc'h. dinerz ha diapiet braz oa. Brema he bezach a zas her gueuo la paper Anna o gellet outhi a zaine he c'haiou o vantri

— O va Doue, emezhi outhi he unan ha e vi eus-me ket collet c'hoaz avoalc'h eus va zud ? — Gouda bezu bet eur pennad ep gallout flovai glac'haret oll. a sec'hraz he daelou hag e zeas betag he c'hear Izabel oc'h he guelet a zeaz eur mouc'hoara hag a lavaras

— O va c'hear, nag a amzer zo a en eus ket he kuelet ! Ha rijen mo bet Dukez a Vreiz,me ni bije ialet frean ar c'hiou sul ar c'honnid-ze eleac'h ma tremenit hoc h amzer pel dinouzin.

— Goal vere h. eme Anna. ha ne ouioc'h-hu ket ez eo red da eun Dukez labourat evit renta eürus he sujidi? Oh na me a garfe guelet va bretoned eürus !

Anna a dennas eun huanad hag a lavaras neuza

— Oc'h ober petra emaoc h aze. Izabel?

— O frenan va rizerez aour an hini am eus bet digant Lor a Orleau, rak n'he dougin mui Gant an neud aour-ma e rin eun dra bennag evidoc h-hu.

— Izabel eme Anna gant eun car a rebech. promelet o poa ne lavarjac'h mui dia a drouz evelse.

Izabel a zavas da vrema he c'hoar Va c'hoar ger emezhi, me garfe chom ato ganeoc h mes gueiet a rit n eus eus a nere. A veac'h e c'hellen aveal divar va c'halon Evelen edo an itron Mac'harit. hor mam ger, en he amzerion diveza. Souch oc'h eaz Anna?

Anna a roustre o clask mirel da vonela.

— Izabel, emezhi, ne c'hellan ket respont, re a boan a rit din — Abeun eur pennad N'am dies ket. Izabel! n aun c hanta ket Ion diou e c halfemp gouzaav hor posaion, va unan ne c'halfen ket hag e vouele drue.

— Pardon, va c hoar eme Izabel, ne gleiken ket ober poan dit. eomzomp a drouz an Gaelit, Anna po ger brao eo an amzer pe ger gue eo an heol. Bremaik em eus guelet gwenn'lier He greu e teuaot da zigas derveziou eurusoc h da Vreiz

— Pijet gan Doue e ve gu Ha c'halfemp c'hoas bera e jeoc h en hor bro iaouz

Ha guelet adarre taisu an Tour-nevez eme Jaaned Bruk pehiner a loa va euz an Naoned evel an diou brinsez.

- Souzas p eur o tigouzo kenaoaise. eme an Dukez, Anna em eus na ranclemp gortoz pell. Naoned zo bet gwi gaset maioc'h eget ker all chet e Breiz gant brazel ha clenvejou Gouscoude Naoneriz a choas fidel deomp, poan e devezo an itron Beaujeu oc'h ober gallzouet eus va Naonedis. G. M.

Eur pennad all eur wesh all.

Caliber.

V

Kenta ma c'hellaz ar c'habiten Mistrz Jont adarre d'he ostor, epad ma edo o rinsa he c houzong hag o lacat he dead e doare da vont en dro. an itron anoz a lavaras

— Cabiten birio da vianz e clevemp penaoz e teuaz Coliber ganeoc'h ?

— Bagas ne fell ket deoc'h clevet petra a zigouezas ganhen alozez ar pennou rouz-ze o doa va silejet d'ho c hear evel ma soleger eun ieun d'ar gigerez ?

— Ea, ea! cabiten eme an oll lavarit deomp penaoz oc'h eus gallet sacha ganeoc'h ho ker ar bano.

— Iken s-ze eun lam ever e hoas Coliber a zigouezo pa dou ho vare Ha da genta divezaor h em eus gouzet ar botreo vrau-ze a reat igoloied anezho. eun baod. evel a vez a zoare dioc h cunfarted evel ma zoant

Evel am eus lavaret deoc h va divezkar a loa bet diamet din ea: nber dio baie, va d'vrec h avad a zoa laset stard a dro va c'heun, ha ne vije ket bet an dia c'hoaz va fri.

Ne lavare ouzin va unan salo din o devije va lazet dioc'hiu rak guelet a reas evad dioc'h ar c'houbari anezho. dioc'h ar sellou a daolrot varnon hag an arnezou a reant an dro d'in, o devoa souch a am laza gant ar braza crasdez, credabl en henor d ho c'habiten mara, d'am loazat oc h ar ber ha da ober eur banket ganhen. N oa ket fall ea eur c'hoas zabous kement hag eur geliemen vraz ha c'hoas ne ket evidhon oa. Kemenise a zigase c'hoant din da c brosmoia, a enep ar bigorneter pe al laboaetaer en doa va zouellet.

Hogen pa zonjen e voa bet lazet he unan ha pa velen he benn oc'h hejt oc h choug unan ena va bourrevien, rag ar peau o doa easel gantho, n en eu glemen aul

Er geriad kenta ma en em gafchomp ne repomp nemet eun eau amzer epken da eun ocbeul mern'bed ha mermouzien bihan. rag benveloc'h ozaut oc'h marmouzien egat oc'h bugale. ha p oant nemeur guelloc'h gunket, amzer dezho da zont da zellet outin evel ma lenez da

mllet or h eur bleo pe eu louarn pakel gant heureu, ha da iuael eur zouc'haen brunsk. Evit ho c homzou ec ensentas Ket manoc'h anezho evit eur tanden bruc'het pa en em zikront da c'hregual. Ha va c'hredit mar kar ger oc'h e vije bet ganhen neuze clevet rann torret moc'h gouez a soroc'has en dro din eget clevet a vruzuliad se.

Mon a rejomp adarre-ta ar huon, a dreuz coypon ha rec'h hanter-c'har ar marnez. Eur gan skanv ha petra brunsk ma c'hoar en ensaul a em boa lagaet eur gaver ger, pan ne vad ec'h va gelan e penn va zreid en em boa mall da eguisement. Lagaet em boue eus dourzh gloujadur pa glevis chas oc'h ha zal. Eilenn a argantaouas e kar brunsk ar gloued. Ar pemp a oa a-raog hemañ ma c'hoarzhas ouc'h an hini an diweza a oa c'hoazh hemañ ma a marc'h a c'hellenn. Pa oa ma zroad var he c'horn gaol great gan eñ en ma kof e oa ket ma penn ouzpenn en dro d'ar c'horn. Ama ar merc'hed hag ar vugale a zouc'has hag a c'hoarzhas ho daou en ur ma gwelet eals mouez ha gwiskamant ar gerzidenn all. Ha pa welejon eurusted e habitsou var eur c'hrasad en em harjont da zudal da oberiañ ar ha da zellet ouzin gant kement a ponnina ma soug a na deuz va beur diveza ha, e zesu d'am displega e ben.

N'em boa ket gouzoud dija ma oa bet ganet Loeiz Kerhag, ar re a oa ma c'hoar gwelloc'h hoc'h an heñvel ouzh an hini a oa da vugaliaj gant Fantinn. Ar c'hi-chen, var an douar e c'hoarzhe ma penn d'ezhañ ha hag a ra ar gwel ziwezha gwelloc'h a-dreuz ar vinoc'h da se el va beur eus ho daou ha ne zeuz da skrivañ gant ar spont. Ne ket pell ma oa bet ganet Loeiz Kerhag, ar re a oa ma c'hoar gwelloc'h hoc'h an hini an diweza a oa c'hoazh hemañ ma c'hoarzhas ho daou en ur ma gwelet eals mouez ha gwiskamant ar gerzidenn all. Ha pa welejon eurusted e habitsou var eur c'hrasad en em harjont da zudal da oberiañ ar ha da zellet ouzin gant kement a ponnina ma soug a na deuz va beur diveza ha, e zesu d'am displega e ben.

N'em boa ket gouzoud dija ma oa bet ganet Loeiz Kerhag, ar re a oa ma c'hoar gwelloc'h hoc'h an heñvel ouzh an hini a oa da vugaliaj gant Fantinn. Ar c'hi-chen, var an douar e c'hoarzhe ma penn d'ezhañ ha hag a ra ar gwel ziwezha gwelloc'h a-dreuz ar vinoc'h da se el va beur eus ho daou ha ne zeuz da skrivañ gant ar spont. Ne ket pell ma oa bet ganet Loeiz Kerhag, ar re a oa ma c'hoar gwelloc'h hoc'h an hini an diweza a oa c'hoazh hemañ ma c'hoarzhas ho daou en ur ma gwelet eals mouez ha gwiskamant ar gerzidenn all. Ha pa welejon eurusted e habitsou var eur c'hrasad en em harjont da zudal da oberiañ ar ha da zellet ouzin gant kement a ponnina ma soug a na deuz va beur diveza ha, e zesu d'am displega e ben.

N'em boa ket gouzoud dija ma oa bet ganet Loeiz Kerhag, ar re a oa ma c'hoar gwelloc'h hoc'h an heñvel ouzh an hini a oa da vugaliaj gant Fantinn. Ar c'hi-chen, var an douar e c'hoarzhe ma penn d'ezhañ ha hag a ra ar gwel ziwezha gwelloc'h a-dreuz ar vinoc'h da se el va beur eus ho daou ha ne zeuz da skrivañ gant ar spont. Ne ket pell ma oa bet ganet Loeiz Kerhag, ar re a oa ma c'hoar gwelloc'h hoc'h an hini an diweza a oa c'hoazh hemañ ma c'hoarzhas ho daou en ur ma gwelet eals mouez ha gwiskamant ar gerzidenn all. Ha pa welejon eurusted e habitsou var eur c'hrasad en em harjont da zudal da oberiañ ar ha da zellet ouzin gant kement a ponnina ma soug a na deuz va beur diveza ha, e zesu d'am displega e ben.

N'em boa ket gouzoud dija ma oa bet ganet Loeiz Kerhag, ar re a oa ma c'hoar gwelloc'h hoc'h an heñvel ouzh an hini a oa da vugaliaj gant Fantinn. Ar c'hi-chen, var an douar e c'hoarzhe ma penn d'ezhañ ha hag a ra ar gwel ziwezha gwelloc'h a-dreuz ar vinoc'h da se el va beur eus ho daou ha ne zeuz da skrivañ gant ar spont. Ne ket pell ma oa bet ganet Loeiz Kerhag, ar re a oa ma c'hoar gwelloc'h hoc'h an hini an diweza a oa c'hoazh hemañ ma c'hoarzhas ho daou en ur ma gwelet eals mouez ha gwiskamant ar gerzidenn all. Ha pa welejon eurusted e habitsou var eur c'hrasad en em harjont da zudal da oberiañ ar ha da zellet ouzin gant kement a ponnina ma soug a na deuz va beur diveza ha, e zesu d'am displega e ben.

oc'h astea he tenn dre vosk an nor anter ugor evit aellet ouzo. Mes pa veus pebez pouchouer a ioa en dro d'am gouzouk, e roseuz ur gwir taolen, cur gwiden c'houez, hag e skrabas ac'hano mar gouez kerkent an oll gonezidi a voue var zu. Hag en deo d'un tuchen ha armou gantho oc'h ober cur stlabez evel diaoulou. Va c'hamarad gwele a zavas adann gantban evit douree, en em sile a reas dibrous dre vosk ar gwallon a zervichc da vagen d'un tochet. Hopen n'eo ket va boaz an anter eus ar gwer mes na voa c'hoant ket he benn dezhan gant eun taol kriz. A lost e voe klevet ar c'hri, en em lakeas da sklei da lipa gant kemend a gounnar ma vijen bet flastret da bouezonet gant an nia en devje gallet va azout. Eur monicod a dreiaz e tochen eur vouc'hal gantban. Hag ep mui e voa great jenousdon ber eus ar zarpant.

Hogen gwadreg en eus gouez ne ar zarpant en dra savetet va buez, dre. Ar voreerien a gemeras ar zarpant evit ho Doue; hag ao hun a dud ho Doue d'he veiet ne c'hellont ket he lezel. Ho lezenn eo: Me-da-zo ket bet bras an Doue-Sa pan e p evelke e voue lezet va buez ganthen eur gwir avaol a voue great ac'hanon. ha caset da labourat etouez eun dek ne zouezeg an paket gantho evidilion eun ne'laon hrus alesont.

Eur pe gwad ar eur werkrit. G. M.

Prestoù a ra bourh war an Chanedour-Nevez ar gegin

Eur gazeten a Brest a verke an dez a zu an istorik-ma

Goude ma e voe digant eun ofiser a vor en deus bea-chet ar c'hi hag a zo bet er Chanedour-Nevez, eheac'h ma caser tud eus hor petroliourien, pe deiz pe zu e voa an amzer er vro se.

— Ta ma zad, emezan an ofiser. Ker drouk amzer zo eno evel e Toulon. Ha kement a zu en deus varvet Toulon a zo eno ve. Abaos dek e vez adan ar bern eur gear eno.

— Ia, ma zad, ket a vanno al labourerien a gaser d'.

N'ja ac'hanon? ea e teuio hi? d'a nor? Hag evit gant bea ne dorn ket pe vanno ken ordrouk. Ar Chanedour-Nevez a zo ma ene-zan ha n'eus nemet kerrek var he zro; c'hoec'h a vus ne ket re da oll iestri kempenneet a zoare evit mont ar'hano da eur vro all.

— Mes an emezan ze e deus lost da gant leo hel, a leverer ne vezo ket e a dus dezho en eil guzet en he c'hreis.

— N'o deus ken da ober, mar o deus c'hoant e rafe ar voricoled *frico* gantho.

— Petra ar c'hoanzidi zo eno a zebr tud?

Ia, bras, ha lipad ho mouvron goude ve.

— Ha dont a reont-hi tost d'an nod?

— En deiz ne deuont ket. En nor avad e teuont tosta ma c'hellont en esper pa'a eun den gwenn bennak, ha pa c'hellont teiear leo c'hrabanoe var unan, e vez fest gantho.

— Hag oc'h eus guelet unan bennag o coeza evelse etre ho daonarn?

Ia, e eus ket pell. Eun archer.

Hag o doa he zrebet dioc'htu, er c'hreis?

— Oh nan, hi vez-la hag he zompen a rejont avel ma ra ganeoudp ar c'higer eul leue pe eun danvad.

— Eun tamig o c'houzout lavo neuze evelato, ha gouze?

Goude e rejont eun toul en doua e rejont tan en tourze, ha p'oa gouet gantho evel eur forn, e lazajont an archer endan da boazal.

— Kik vez var evelse a bli, dezho?

Ia, gwelloc'h lier e havont eaiz eget kik paredet en doar ne reont morse a zonhen. Pa voa prest, o deus great eur basket a zoare gwenan.

Tost e voac'h dezho ma oc'h eus guelet ar festize ker mau?

— Ah! tost? Ni livirin ket ueoc'h ar pez a ouzon eo e reont evelse.

— Credi evoalc'h e ran ar pez a livir, goeuoc'h zoken eo ganhen credi eget mont da velet. Rak petra bennak ma taker cals da graza var an insiorieu, en gwir gouzoudue e caver e hoas debreriou tud etouez an dud gouez.

Eur Menez o tistonca tan.

Pres ar Vezuv e kichen Napl, a zo d'ollez eun inbrud zo. Ewe ar c'hazetennou eo eur ser guelet ar menez-ze o tistonca tan ha mouge, hag eur ser, ive an dis ag a ra. Ne deo ket spket an ha mogel eo a zisonk mes nid eulaine. Ive ol zrilzet ar pouzr hag a skapa a bell, a c'hoto hag a long ar vro dre ma zeont.

Ne ouzer ket eaiz oc'h petra lacat e kem ar menez ar Vezuv e met luvaret a ra en deo bruzel oc'h an tuchennou pe dorgou a zo e menez Ave oc'h ancheu Sant-Mikeal pe a li Borgen Cadur. Mes ken pe bouez gueeh bro-ou a oa, bale ar n. hag an ar gwallz a zo evel gwion eur mes pe dar en ul stal bras divent hag eur an islonn-ze e saver ul lenn uhel bihet ehe gouspountou moget ha tolu calvaret. Hag ar bale-ze ar re ol zrilzet-ze a ia da goeza eve glao gwl ac'hano hag a e bale ar menez tro var dro dourou. Ne ouzon ket adspount a zo beuzet divalan ar glao bale-ze tuzet a ser en islong, e cpaol ar menez, eun rouz e el a rafe eurusnou o stracal ep eau ebr. pe diou arme oc'h en em gaoua a bra buez gan tennou canol. An douar a gren hag a zo tom da seaota tro var dro e ta troad ar menez Avechou oc'h coeiza an dorgen e kuo eur feoul beunag, hag eun ar feoul-ze e tired en eur fic ual evel dour bero, eur sier a dan hag a draou ieiaet a zisken en eur gorvigellat, hag a ia pennadou mad ac'hano, en eur venzi hag en eur zistruja kement en em gaf var he beut. Guelet a rer an douar o frai ia hag o tigeri diudan treid ar re a zo curiez avoalc'h evit mont re dost. Evelse o deus collet

cals tud ho buez Ar c'hazotennou a gomz eux a dri c'hant den pe ouspen etre ar re a zo chomet da vervel dindan al lodu tasse. hag ar re zo tennet ac'hanno emèr bouz hag a zo maro abaoue.

Eun dra scrijet ha caer var euo dro, eo gouelet an tan diroulet-ze. dreist oll en noz, rag eve ma zeuo cals souffr étouez a 'udu hag an daouez all a zo euo o teuz. an tan a gemer a bep seurt liou. ruz, glas, mellen. etc. An tan hag ar mogel-ze a glever ve o rodal hag o fic'hal dre ma zeo eux an oslong, hag an trouse-ze, gant hini ar gurunnou a groz e calon ar menez a daol ar straiful a bell.

Brema e leverer eo sanet, pe da viana abasket dezhan, hogen aonn a zo sto, ne ket diroll a rale c'houz, ha nemze cals eux ar re a roa o chom a dost d'ar menez o deus collet oll. ha zoken ho dourou hrao c'houz ar re o deus gallet sec'hel ha saveter ho buez

KEHELEK.

An aotrou Creun person Sant-Derrien, zo maro er sizun dremenet.

An aotrou Herry, vikel e Plougar, zo hanvet person Sant-Dernep.

An aotrou Goff nevez beleget zo hanvet vikel e Hanvec.

An aotrou Sagot, nevez beleget, zo hanvet vikel e Laouilis.

D'ar 23 eux ar mis ma. retred brezoneg evit ar vouzed e Lesneven hag evit ar merc'hed e Kemperle.

FORBAN OC'H FORBAN.

Eur marc'hadour kezeg a roa er foar gant eur marc'h evit he verza. Dont a ra eur prener da varc'hata ar marc'h pelloù a gave dioc'h he zoare, hag e gurionez ar marc'h a roa eur c'horf mad a loen Setu eta eun tam crogat etre ar guerzer hag ar prener evel a vez pa vez eur marc'had hennag evelse. Eur mouel a roa crog e penn ar marc'h. hag ar perc'hen hag an hini a glaske he brenn a roa e kichen oc h'ober ho marc'had. Setu ar guerzer o lavarel d'ar prener

— N'oc'h eus nemet ic zigas da velet ha m'hen asur deoc'h ne gavot ar c'het enhan.

Ar prener a lakeas tenna ar marc'h eux ar reng. ha goude bezа he lakeat da vale. da drota eellet outhan ta na ia hue prenoz, her paeas hag her c'hasas gantaan.

Hogen ne voue ket pell na anavezaz e voa dall ar marc'h. Setu hon o sonja digas ar marc'h d'ar gaer o lavarel e voa but trompet.

— Nem eus ket ho trompet ane ar guerzer lavaret em oa deoc'h ne vele ket.

— Pelec'h o poa lavarel din ne vele ket?

— N'eo ea-me ket lavaret deoc'h onspen eur vech o o poa nemet digas anezhan da velet ha ne gafchac'h ar c'het enhan?

Hano a zo en *Assemblée* da zigas adarre ar buton d'he bris coz, da viana ar buton distèr an hini zo fumet mui gant ar bobl.

E Spago ar vrezel a ra en dro. Ar prins Carlos a zo brema e Spago etouez ar re zo chomet fidel dezhan, hag a ra hemdez var gresk ervez lod eux ar e bazetouou. Eno a eus ket a stourmajou a vras, mes stourmajou distèr guech ama guech anont.

N'eus ket pell, abaoue ma on eux an amzer annonekma. ar gurun a zo cozzet var euo a Plougerne, hag e deus lazet an ti-ze eur plac'h nouang a dr Blois varongent, ep ober drouk da eur bugel bihan a roa gantbi etre he divrec'h.

Evit doare, ez eux hano da c'houlen caout eur penaud beut bouzun eux a Gemper da Bont-n-Abad, gant eun troue hat ive bete Dousroeuez G. M.

PRIS AN ED.

Kemper 11 Mae		Pont-s'Abat 8 Mae.	
Pris an dousa c'hoaz hor		*Pris an dousa c'hoaz hor*	
Guinis	30 lur 00 c.	Guinis	30 lur, 83 c.
Segal	18 ur 90 c.	Segal	17 ur, 08 c.
Eiz	13 lur 70 c.	Eiz	13 lur. 36 c.
Ed-du.	16 ur 30 c	Ed-du.	17 lur 08 c
Kerc'h	15 ur, 36 c.	Kerc'h	15 ur 76 c.
Avalou douar	7 ur, 00 c	Avalou douar	6 ur 00 c.

MIZ ITRON-VARIA-AR-ROZERA

Gant an Aotrou Morvan renet *Feiz ha Breiz*.

PRIS C'HUEC'H REAL

LEVR BUGALE MARI

Gant an Aotrou Chatton. Chaloni a Zant Iriec.

Moullet ervo an eil guech, ha cals caeroc'h ha difazioc'h evit ar vech kenta.

HISTOR BREIZ

Gant A de M

A no moullet evit an trede guech.

An dud divar ar meaz a gav ar levr-ze kentelioù caer divar benn ar pez zo tremenet en ho bro.

Al Levr-ze a gaver er vraz euz an tiez a verzer Levrion enho

Ar Gerent AR. DE KERANGAL.

Kemper. moullet gand Ar na Kerangal, moullor an Escopti.

Dimanche 25 Mar 1878. N° 302. Eiziet Bloaz.

FEIZ HA BREIZ,

KELOU A BEP BRO, HA KENTELIOU VAR BEP TRA,

Digaset bep sul da gement Christen a gouz ar brezounek.

CONDITIONOU EVIT CAOUT AR GAZETEN

Eiet er Feiziek, Chefiz-ar-Roaz hag er Monnerien ... evit eur bloaz dioue gouiet ... evit c'houe h miz penaoze rent

An Abonnement a dle dioua gouet arueuz eaouz ar gazetenn

Ha hag an tagou lal an dro ar gouta carfez a vouo goude ma no echu ke abonnamand, a na vouzoer eus abonnamand a nemo.

An abonnement a gouezer e ti an Autrou an Kerampuil, moullier an Evesped ru ar Gaspern n° 18, e Kemper

Hag an Autrou an Kerampuil rejeo e fello ouzomp an pramaou ha benevet a zell ar c'hemmadenn ar Gazetenn

An cartigou da lakaat ar Gazetenn a dlefer da reiaout d'an Autrou MORVAN, eplouc.

KEMPER 25 Mae 1878

Ar Vouez hag an Disparfu.

Cantz a remarq ar varon all eus a Vrouz ar Vouez e Lothen Napl eus an diskoulm-tan-ar dreailet berzhou ez eus ennhoc'h devezhiou hag a vez var eun dro pevarzek ha quer da velet. Hogen an Tad Santel ar Pap en deus lakaet an disparfu ha ne harzo ken hanb hag ar brezoun all e hanb gant an diskoulm tan-ar. Lavaret en deus an heuvel an disparfu hag an disparfu hervez ar pez an tan dreailet ze zinor da velet a hell mes a ra ruzieu bras tostaat outhoc'h

E gouezeur an tan-ar e zevel hanl hanl eus a reg ar zanmen eus a c'hoaou an nizoug hag e vez a hep arvest kaou. ar mogeu e zevel e hanl hervez h hag ar h ra eus an disparfu an eur gwalarn pe greunvelien eus an eun skign mezv a lez tro var dro hag a ze adra da ha trevadenneu gris. Iskuez h velaer ha roulz lavaret gueun ni lodo-ar a zonta evel glao ha glao pounner evel plom guerh ama guech abaout krabanne an eun dra gaer da velet a hell. Lavaret a rafet rakon en dro an diskoulm-tan-ar ar c'hallout a lavarer en deus ne lagad ar zarpant ma tevar an hini da sachu an dud d'he gaout da douzik an dud da dostaat outhan. Nak a dud curunz ar bed grasaet h dezho gwelet a hell mes a a ziveleg an nizoug evit bezza tostoc'h ha gwelet gaer ha h ha hag a bet e gal ano he maro? En eil lec'h ne douar a den da fiusta, da faout hag a long en eun caol ar c'hanaouennou an eun gal a doue en eil lec'h all ne douar a den da vezza tom bezo dudon an trend, a zo ar boutouer a hanc an trend an dreaillet ar c'hoel hag ar re ne jomont bet ezho pell tre en eun drein ar hano anezo barrdet. Ind all a ra douarel dindan eur vleiriad lagad tan a c'hoa bet bet a zanvez da der bet en he vank, Ind all e houz a goez varnezho eur houdlad magel tremen ne ouzont mui pelec'h e zeont, hag elec'h tec bet kaet a ra d'ezo eun doloar en nizoug.

Evelse ema ive an disparfu h Caer da velet a hell gant he c'hoaer hag he fam pramzanou. Petra c'hoarvez dezhi douzlagad eun den en deus nebeut a levr petra gontlec'h evit he daou ti eget ezi dezhan da grei en devezva pep frankiz a c'helle pe gra dezer bennak ma ra pignat betag ar renkou kaer en devezva pep curunded var an douar madou ebarz ep labourat? Ha ne deus ket eun mouez h eger a zo red evit divall douzlagad eun den ha na deo mui bonn da velet varzu an eur hag evit he zachu varzu an nizoug? Ne zonch ket an den ket, mar gell ouzin bennag petra hanl e vez red dezhi d'an den eun choan ouz mar gell ouzin bennag alouba douvez ebarz e vez ato c'hoi ha n a devezva petra pe da vond ebarzhi mar gell ouzin bennak bezza ep labourat, e vez red dezhi d'an aotrou bras ebarz pe e vanco kaer d'ezi all mar gell ouzin bennak ensel frankiz evez he frankiz dagzet ar re all. Hogen an den diskiant a gaf ket kaer a hell gouzer he fals-prudzanou an disparfu ma ne vez dreailet he zaouzlagad ma zen touellet ha ma tenta, ma tenta hetz ma ra ran doue var he benn en nizoug-an elec'h ma ra he vam pe da vanna he vaul bouer rag elec'h ar frankiz a gaelle ne gaf nemet arlavarh, elec'h anvel da eur zeng hanl e rant zelec'h e gret a zdo kaer. Rantel dindan kenz ar re ra eun prizeh anezhan elec'h madou ha douvez eu doa zonch da gaou ne gaf nemet pounnerien hag glao e vez red dezhan glasaer gant an naoun ha zeiu ne rumadet a ra an disparfu h d'ar re a zo d'ezhan evnale h evit eu eun lazer da vezza trompiet gaothou

Ar Pab a zelaou ar brezegen a baboue eun eur commant dre ar gerioù-ma

« Oh va bugale o eun ket da c'houer gant an tan, an hini a dlefe ra outhan a vezo devet. Evelse a c'houevez ve gaol pe re a dlefe oc'h an disparfu Ha lavarompoc'hen pe re hor gouzer a zonch dezho e talont tan an disparfu h a lonkaat outhan ha ne velont ket ez eo mallet an devez ha mezo gaol an tan gwall-ze a c'houe-

drouz en em shigna ar sikre dre ar bed oll, ha gwelet a reomp sinalou hag hen diskuiet dromp. « O ma Doue, o pet tra ouzomp ! »

« Ar pez he braz en amzer ma eme an Tad Santel en eur brezegen all, ez ar mank a feiz ne gresko ket. An dud a ra a seurt he fiziañs ennda a reont ep mar e chomo ar gouiad gantho hegen en em dromplo a reont ep kan Doue ne'l la an Doue-se trevadegen ha brumen teo en dro dezhan, a zo savet he dron var ar jestr hag an oll e halloud.

« Petra en amzer gwir he gar brumeo co-ze nemet ar en ster en a zo ned dromp da griñ o soubla hor spered dar fiziañs e Jesus-Christ ? Hag an dud difen na fell dezho creiz ne met ar pez a gompreno, emezho, gant ho spered ha anan !

« Tud diskiant ar hara a zebrout ne ouzont ket a belec'h e teu pe da vont ne ouzont ket penaoz e vez. Lavaret a reont e zo ene mab-den an natur hag e credont dre ma sevenu-ze epad ne gredont ket d'ar mistérion kuzh eus ar religion drelevet dremp gant Jesus-Christ rouad ma fell dezho mervel evel speredyen ere da lavaret ne speredyen pounner gant Satan. Gwelet zo eus a zevri evelse dilezet ep strour digant Doue, na digant ar Vrer hez Santez na digant ho mibl mad, na digan ar zirvut ep eur belek da lavaret eur ger mad bennak dezhe var ar gwele ze a vezo, da ren eur strour bennak dezho en tremen diwezh. Hag e fell dezho goude e vezo an ha da ze dezho an heuveriou ne dint dle o ra met ar re a ra eus ar c'herchien. Hag ar re-ze pere a zo kouezo heuveriou an eil a zo da Jouian eider Doue Tad ma e poull Doue pounner eus ene eo he dibrel d'ezan ar bouez eus he relijion fall, en heul da vont da goll.

G. M.

Pa m-o en deus pevar ugent vloaz achu ebarde an Iv kog eus ar gêr ma Var gwenneur eur gantelen a gouez eur ar habel e deus bevet eur hag e caf etouez ar re a zo anavezet mad ho nad da nebeuta ugent hag a zo eat calz pe nebeut en ti all ha nad en deus bet ken ar Pap Gregor mao en tog e nuez he vloaz ha pevarzek vloaz var gador sant Per hag a zo en he gabinet bloavez pa varvas e 1811 goude bezo bet an henor da ganoniza sant Fransez Aza sant Dominik santez Klera, sant Anton a Padou, santez Elizabeth a Hongri pere a zo bet he vignonet hag ho vugale spirtuel. Esperomp ne e vezo c'hoaz eur pennad mad an tad santel Pi mao evit gloar Doue henor an tud santel ha sevedigez an eoulo.

Sicour d'ar c'hrestared e deus calliet An tad *er vresel* diveza — Kemper a zukuet calz a galon vad e kenever ar vrasoned kristen, evel ma tiskouez alc'hoe kenever kredenti a zo remediik. Eur zo eus ar varougou muia a zo en arroudissamant. Kemper e deus aneg. Evelse, evit ho sicour e deus savet bete pevar e kant scoed en eun derves. Calz bastrion o deus savet ve eun dra bennag evit ar vasared-ze. Ber ez eus re all ha n-o deus e kaus diganet neiza d'ar sant-consolatrez zo ne eus eun gargel eus ar vugale gwir-se.

Ber ez eus parrezou ha ha n-o deus muioc'h evel-se. Hogen ar re ma a dlefe sonjal ro h-a dle ar mouz assoulegez vad da Zoue p-en gwir en deus roet ar c'hrad d'ar re eus ar pa'roud-se a zo bet er vresel da zisave d'ar gwir ep dreuz ebet.

Kuit hon mevl. D'ar G-a vo Mac an tad santel en deus kaouet.

Escop a Kaerco. a Cors. an autrou Galloni, beleg eus an europatéad.

Escub a Gonstantin. en Afrik, an autrou Robert, ubel vrat a escopti Vaior.

Escop a Sant Denis. en enez, an autrou Delannay, beleg a escopti Cambray.

G. M.

AR VELEIEN

II

CLEMOU A ENEP AR VELEIEN

I.

Doc'h ma komzan gouzout hoc'h eus ma velevad e pe zoc'h ha gant poan oc'h bet skoliet me vel ho c'houz bet meur a vanne ha kannoned frank en hostaleriou. Eno eo ho c'houz klevet hoc'h eus paket ar c'hasoned a rit, ar c'hasoned kempenn a zeu var ho kinnou a enep ar veleien. Ma e gouzoc'h ez eo ar veleien en hostaleriou e zeuz eun nadoz a hag a lichou da gousket kaer ar gwin. Eur varlon a eil ar gwin a lich, a zo kriz diga var an doaro. Kaer ho c'houz glaouinad go eil da heul egile, an eil eur pe c'hoarz ep eur kaer ho c'houz skorlokad ec'hi ma eus tapiad ne ra ar gwin anezho e pannou dell, ar veleien hirio an diz a zo c'hoaz ouz an hostesia tud a va'e hag a zebr bara. Hogen e pell amzer eo bet ar c'hoz gant an eil ken gant a hostelerion en eun gouirod oc'h an dud honest. Kaoud abeg en dud a zisave.

Eun den honest avanie h-gouchañ pa eun den hag a zeuz da veza roue abred an nic'h, daoust ma zo bet ar penn krenn eus he gwele e tioual ar chatal eun den hag a glever hano anezhan tiwez a veach ke ra en hon amzer eun den a vez anvchan ar roue apouel David, en deuz bet lavaret ha skuiet gouchañ — rak skrivet mad e vouie — en deuz bet kanet ar e homzou-ma *et in me pastebant* pa lubeiou ennan hag an eveiien guin a zave sonnion, goeiion, evit ober gouh ac'hanon evo lakaad an oll da c'hoarzin dio, da c'hodou divar va c'hont.

An eveiien guin kiewit, eo a rea an droaz gouchañ. Ma vije bet neuze eveiien odeiu evel ma zeuz brema ker stank pasour kenz David ne bet sonion kepken ne ho pije bet paket met molom doure oc'h penn, ha marteze meun a doul trouz en eur c'hui divalo !

Evel gouchañ teun ma vez hirio an deiz boumiou eun den, e ranker zonal a bouez penn ar veleien eun traon zo a zalc'h e kont d'an honestiz, hag a c'houzo e ve an oll honest evelkho. Lonkerien ha beleien a zo bet

e pebmanier evel hi ha kar, bukaus n'he deus gellet mennoz grad var ar mennez torchen. Eus ro gounnod perhi. Eul louker a labour evit an disoel hag eur bolch a labour evit Doue. Eul louker ne vel nemeti ha gof, eur bolch a tre da genta ha dresit bois ac h an ene. Eul louker a big dezhan an oll disarvoes. n eur pec hed ebed nemeur na ri ker brao ha ra e gouriad ha galoe eur bolch a ra pab tra evit dougen an oll d'ar horoer ev i ober tud santel eus an oll ar bed bolen.

Met e he leac h benak n tra ar c hasmoa flour a meur klevet ganeoc h, gouzed, hag a ao het deuet eur ho kaout evel ma tra an dour e ra a eur fenteuo. hep m'ha pe sonjet an disterra da dougen tomahan ne ra ama, var hon tu, da veled hag ar veleren a ve an dud allerna a hvarti an dud kaoaiz a ho deus pevr h ua rei da zon, me ma vez sentet outho e peh ra ha var ar gar

II.

Ar veleien, eme c'houi ho deus c hount da veled, da c'houzout pebtra, hag en ti hag er meaz, da pennad ha dud e pebtra. e peb tolpad hag e kear ha var ar meaz. Ha lezo kear ganeoc h pastred evit eun arbenn mad, dre ma vanna ket neubeut doareou kear ha ne fell dan hanna nemeti eus ar pez a zaarrzan kenta, hag hi a ra oll hag h a ra ato evel Yikez ar Barz h?

Kaout mond pellaoc h, gouzed, kaout hon ganeoc. Ar veleien ma ho deus c hount da veled ha dar vouzoud pebtra. ar pez ne gredan ket e hanz. ar veleien a ho deus ket eunan da veled mar a dra ha n eu ket eun doare en abn gouzoud mar a dra ma a gement a dremen e touez an dud?

Ha ne ket ar veleien eo a ro ker kaget gan Doue, meaz an oll da skolia pe ar gr enien pevr ha pedidik bugale anezhaiion tud hon gouzed ha merr ked, laboureien ha bourc hoaen zoh eien zoken, kement den a e hoanta mond d ar Baradoz? ela ne ket Doue ho tamo eo en deus lavaret dezho *Ebenit nmnes* grit skol d'ho oll? ha pe seurt skol ahe an A B C? (%? eur skol all eo. Grit skol d an oll evit ma vezont an oll pedet ha deus da ober var an douar evit ma raio an oll kenvent a meaz me goare kenvent dezhi da ober eunan gwirioniour mondaer. Gantaer d ar re a renkomp kaout ac'hanoc h rak neuze-me ha neuze ho devezo aller divrazioc h ha me ho laeo dioc'h ho oberoa qui vos spernet, me spernet

Met gwelit an dud ac h ober fall ac'h ober ho fenn ho unan. e leac h hevilla al lezennou a meaz roet dezho, mard ho meaz grit traou ha gourdroumll stard ar re a a gemer kont an ifern *mirepa ellos dare* Dioualbit na refac'h evel eur c hi a vel al laer a lard al laer e lestum ha zum, ha ne ra harzadou ebed gant an aun eo deus rak ar raz pe ar gardeo. pe ar fazioa eunan meaz eunan *laireur*

Kaer ha pena, na vroc hot ac h an oll bec'hejou, an oll disarvoes. Ne het kountanneun tec'hout, nag eunan kemet ea a ranka kaout var an douar. Pec'heriou, kaeriou, crouiaeriou, mouitreriou. a vezo dre ar bed, kerz a ma vezo tud er bed. E hou eo a gargas e'houz da entend ac h ar ber kerzou da vouc'hi ho eneou pa vezint kaillaret gant ar pec hed quoruum remmerziz pec'hed, remmerzier ne. Eunan a ho e fiuan eunan an dud, hac'h aller. ho vezer deuet h-bo a vezo ho skientjeudi, ho magi aber hou a ranvezho diouc'h ha ezom

Unan a zaou breiza, paotred. Pa e'houi a gred e Doue hag e devez kristen pe ne eu ket. Ha ne gredet nag eu ed nag eglis an eil ken kristen da lavared deuc h ermaez. Ii, gwir ar pez a lirit ganeoc h, nemeti tar mez a eur pezia ni eu eun e hedi ne da vezo laeret laret hac'h-anezo ha na ri ezom ebed e ra nag ezomant ket evit gouleu a laer e lakaad en he zac h dezai ho kaout evit gouleu ar monstrer e ranta varnoc h he heuliein. Ha ne deus Doue ebed ma na deu ket eun den meloc h eget eun anevol, eun paiean meloc h eget he vare h eit aberrer meloc h eget he gole. e ve ket vouzoud a ra an, kranga kir ja eur c hrisien eget gwall pinvel a gouza ek eur pemoc h eget kranga eur gwall vouzi, eget doukroc houma eur c hi evit aber eun taranchier lor dan-me. pe da eun all.

Hon. mar kredit e Doue hag enkor Zalver nemeti neuze ne ket dever na kaout ar veleien ea dezo he divrec'h pabet eta dour houma an amzer chom ket ha kaout ar da gouzoud en ho gwele pe var a leiou an houa mat eus ar zul d ar zadorn. Anzavet kent ho deuz ar veleien eunan hag eunan kaer evit mad an oll da ri gen frank ho daoulagad da zevel stank hag hael ho meaz ha da ober kouez ataoc h eget eur vrach er mor. Anzavet ho deus ar re vaea oc h penn bugale nihon da skolia a zeuz var ho zro e peh zo ar h e kent ober trete meaoc h eget var ar meaz tud vraz, doctored ereen ar bed, aotrounez lard hag a an ma dezhi dezho *Pater Ave Credo Pamplicr* petra eo Doue e pe leac h e ma Doue ha kaoe a ri kenvenanz all a ranker da c'houzout evit mond d ar Baradoz dindan houma da gouein en ifern

Mar deo ar veleien mediantet a ra eunan, anzav i ne red dezho gouein ha gouzoud mui a dra, mui aber mui eus aller a ra braz. a ra kement da zonjal ar den e a so skuiet en he benn. hag eun arbenn karantez en he galon.

An eun a deuz he c hlenvejou evel ar c hoari marteau meaoc h eget ar c hoari klevejou hag a vez pevrsun frankoc'h a ia ac h ha anezi. dre ma vezont staik ha stank frank e h ea dezai jen, ha ma vezer dougetoc h d ho e hoarzi

Medisanet ar c ho t hag hi a ra ker hetuz ker halc'h gant ho labour hag h a eu anezier d ho e hountvarien hag eun ha kea traon all. hep ar zed nemeur hep gouleou da genta e pe leac h e ma an dreog a he leac h e leu an dreog abaoue pegen e er bouzanvez hep aber var ho touez kemeo a ze red evit entend a zo re ac h ar re ho deuz ho galvet or h ar re a gank kaoud anezhi ar zec hed ho deuz kollet? Ha ma dle ket bezo tamallet, ho pa ve ket tamallet, ha stard. ar modoun a zole d'ar

Digitized by Google

red evel en nor e hoant. louzaour dasjerna da e eus forz pa oa ol klanvour he doue hen diholamour ha tra eus divrac'h an Anaon?

Perak oamp e vefomp bet eus confiel hemerel he zamer ha selled ouz. diac'h ma vez rannet skant res da nor per hor eus bugaou all hag a gollo marsete ne den pouez dirak Jhesus he skapo e merk ar re zaoues e merk an diaoulou?

Kalz e kaver a coarp ar velenn. skalamour ma c'hoantennoù arzhou hemeral a dremm ar gwaim gwenn. Mez. sal lousaouch e vez nor pez dillad mann ha e ranker he dre hag he gnaoui he frotta hag he ganna. he bianta en dour hag he saunka goulenn hen digant Jor merc'hed. Nar d'in ar velenn a bet ar vrach en em gav and hent pez herrien grou pez herrien toull hag a vez da avalc'h n'o ez avalc'h beza avalc'h ho c'hrez en ho c'hoc'hen hen a vez mann avalc'h he vez en ho c'hreiz. Ne he gant nan foutu mech en e zrar pastred vras eus a vann bevaliep kauladed. Ne ket divar nor hini souha en e zro da vezs guerp an hevelep amourouz. Nan nor ha e hoant taouch ha laouen en em zalhaoui nor beleh hent pa ma stourmer het ar oulhan pa vez lemel hep pedenn a druez da gempenn ar seurt fasoù pe mar kirit. eureu hen divalo

Oh! na ket Mikeal ar Baleh ra n garle hem herpeti e dillad kalz a velenn. kent ha ma vennot paket en ho c'hastor guerz en ho c'hastell evel en nor prison en alan ar vro hag e kleiero her stlank traou her pehini hen dorjenna. Garmeh affer en gwazed. memes da ena eur banne en houtalen. Oh ia. Ah beleh pesur, kaer a c'hra obere vad hag en em laza, aze e vankt pahe relenk a'? Kea stag eur bed all a ar goude hemia, hag ene e zeuz eur Mestr ne deu na dall. na houtor na dimanneleh na dre ballouz! Part a vez ha past a zaare. evel ma tare ar Doue

III

Ar ket eta evit ho lijadur nag evit eguz na dud dirak petra en a c'houzanv ar velenn selled ha gwelet pezarg hag obere evel a reas. Mez hag hi a ra ar hag hi a ra en an all d'ho devez? Ha gwir eo e fell dezho bezà skuizh e peb sizhc'h selled el leac'h a ho deuz tra da velenn ha mille labour el leac'h a ho deuz abeg ebad evit hen obere?

En hon unan-nal. var ar memes e zrest gwazed ha merc'hed na petra a Hogen pastred kaer var ouzpet ar gouel nag ar gwazed nag ar merc'hed gouezomp-ni a ho deuz d'en em gleiza evit ar velenn na velenn na gavomp ar velenn e kaocha ra-merbo dreist ar c'hirmoun, ar c'haeau. dre gorn an dorioù, dre doull an ale'hiou, nag e laouenn a c'houarc'hemoun dezho petra da obere, pemoc'h da obere

Ar gwazed a ra hag a zeu dac'h ma plij ganthe, a ra d'ar park d'an noz d'ar foar d'ar merc'hed. en ho roal, hag a zeu d'ar gwaz d'ho lred var dro ho c'hastel, a ra da grad, da baradoz da bagelia da vab. da zaoune, a hren hag a vez, dac'h ma zen tro, emaon, en ho deuz, hep ma ve belek ebed var ho hent a traoual dezho, skalamour ma reont evit den kentoc'h egel eus dre all, e skandaod e c'houerdroug anezho skalamour ma labouront en nos e leac'h hera e tri doare er parkeu.

Hor merc'hed a ra tro all, a ra ho c'hegin a entred ac'h ho begale a c'hero ho zaoul. a zeuan ho ize hag a vez gae ho c'hoantaen. a vez ho reoa hag ho anaon, hep ma teufe na Person na kure da gemeriv da zivoanma ez ho douaru nag ar loa nag ar skudel nag ar c'hrog nag an tam marc'haloures. nag ar velenn nag an tarch ha re

Hor merc'hed-ni. pastred kaer a ra d'ho gwazed, evit ho frei ket pe grampouz pemdeiz pe hetaou, kaer ha kik dac'h ma vez troet ho c'hoef var ho fenn, dac'h an traon a vez en ti ha beleh ebed ne c'houzanv ho tamall corp gar na gouezomp ezar ha kaer digantho ma ranot eur gwaz all evit ho zad ma ranot d'ho zad ar seurt bouc'hal da zigwez hag eur seurt all da varo pe da gwaz.

Mes mar chom ar gwazed re hir an oll da goaza pemoc'h kaer mar pell d'ar gwazed diwarna kemmou d'ezho var ho labour. Chouzet da zo divar-n-ezo hag ober sonhlevenadoù da zo da vrasa evel a lear. fespount da houl ho mare hag a gwerza tra eus an eil ha ma ho zaoue. ma d'ar marc'hadour gwaz ha hag a lell. ar bed a pa ma vez den e pe zol kemerout arc'hant evit peder fweziad gwinizh. pa ma ket bet nemet diou gwaz er marc'hadoù. sammou kara gwaz. tammou saout ezo e stal an Aotrou hoarc'her hoarc'her kaer diwar gouez ma c'hernez ocuar pa glev an Aotrou Person an Aotrou kure penaoz e vez tremen penaoz e vez labour pemp evit an devezh a zo bet great beleh an diner diwezh. kemmet ha ma heller

Hogen var gwirionez pastred chomet. petra zo da lavarout a c'hwp ar velenn? Ha re ho c'hoc'h ven ha ar velenn pa fell dezho kaout ampoudegez eus an hentlep troiou pa c'houlennoc'h ha ra c'hoh ma vez ferroc'h ma tiwallo gwelloc'h an dud à ze en ho c'harg?

Er memes re. mes ma vez ket a vez en ti, ma ne vez ma skabet an ti ma vezo ket ar skudellou. nag eost, forbet a gwelloù ma dremmet. pleget kempennet an dillad ma pourpant ar pred d'ar mare ma pastel pemdeiz ar feiz ma avisoudou ma kempenet ar c'hrejer. gant ar merc'hed ha Jeaned. ha Mac'harit ha Mari ha Bella a vez stanbet dezho gant an Aotrou Person, gant an Aotrou Kure

Ha fell a ra ar velenn e pezarg d'ho merc'hed evel a reont? Ha gwelloc'h e ve evitho lezel var dro ar gwazed hep ato ed eur ger, hep ober eur c'hrougnaden, merc'hed dihalamour loudouranned raon dudalvez, mod hephen da vagi e baeun ha laon? Ha ne ket an oll gwazed er c'houtral a dlefe rei mil bennoz d'an Aotrou Person ha d'an Aotrou kure, skalamour ma preserv hor hrou d'ar merc'hed ma tibunont ho c'hoden dezho kaout? N'hor bez-ni ket, ma gwazed gwelloc'h, kreh-

[illegible] [illegible] [illegible] [

blijc d'ho demanel. a laje vn d'an oaich Ar c'hreg hont ne don ger da lavared ne dog hen tra da ober nemet kuzed guella ma helle. he foan he mez hag ha mellhon Eun don. pe deiz goroch me a meuz bet kievet gant va dishouarn va unan ar bedreo-ge a blac'h o lavared her gobiou ha tu *Ar person mar plij a fell deuhou e saffen me hanf eus a de va mestr fa* ia e moon e vond *Hemañ*. ar person-se *Jaig hen a capo ac hanonmo. pa vezin eat em ro? Hemañ* a ia ed dre han gle hennod *Hemañ* en deuz barn gannt da zebri. *Ia* gwin *han da vea. ar pez a gar Eveljon-me me a oar e pelec'h e manon. Ia ne fell belenn en a ra dre mond e fear à all.*

Eat eo gouskoude eus a di he mestr ha n eu het eat re a bred eus tammik e a vezel en noz. Eat eo er stad a oar an all E ma du-se doue ha kouezi Brest Peoc'h var he hano Mez eu gwelet en eus a vn hag ar vez a zo brema oc'h he heu a lavar hael a vesic'h ne fell eun drouz eo a ra ar veleien o selhou pa eus dare tuet e ve fur evit eun dare dud blank ha lojein e neac'h all, dioc'h ma vez gouzet hemennel dezho gant ar veleien

Ar groaz ne deaz he penoc'h rak ar mestr, mestr ar park a vez pasarad eushan. a zavar en he za evit distrui d'he labour hag an oll a raz evelusan M. B.

Eur pennad all var zech all

Pardon ne peder e'hreou.

Var a pleiza e se pa gant derve a tui eus lemeneien *Feiz ha Breiz* gwelet var lien eus ar vro na ano benag divarbro, ardivinit Merzer a oa deac'h an dimezer eus a vn mare Ar pardon bras a ceer anezo en dro-ma eo hel ar pardon bras. ar gwir pardon Iuna eus ar re o d-eus e velet. dal annoder, eus ar pez a zo caer dioaz ar pez ouz e. am eus clevet o lavaret a o d-oa hel gre hed caerroc'h pardon ar peode aber eslo a vez var o penn da zeut d e velet. e lavarent oa pa bras gnato bezo homered ar boan se

Peder e hroaz nevez croaziou meaz a eus het aler da c'houeiia peder a oa da vesiga peder e'hroaz nevez diouar-n eo ar barrez? Iesuiged er mammez derveza. pour ac'h pe rac'h eus bet gwelet kemend se?

Parrez ar Merzer e d-eus saved eunla lavarel a benn a nevez ar vn an dael. peder e hroaz a oa bet brazamed epad ar feiz graz e Itaus hemañ ne vez var d'e Sul vraz. Eiloiti tam ama an noaz var an eo er iosa pe o sevel aber nevez. pe deiz amañ en ar bern, trugez e gwelet a vaje bennag en d-eus lavaret ar vamp ar c'hroaziou ma mare e oa gwall ac'hanv? Oh anaon a zo devet, na den sperejed mad ha dornet dreist ac e choun hemañ e Mont oulez, a zo deuet da velet al labour save e hoaz d'en aber ha setu ar c'hroaziou drast eo o da. caerroc'h egile hoaz. Eaor da dud ar Merzer ha trugarekaat dimezi e d-eus graet d'an eil ober sul ar sevel a c'hroaziou ac e-h aber ar procession gaer en neur dezo. hen braz, hag dornad a pob gwir ac e peb eul.

Da greiz-deiz en labared an eur da zibabel ema an Iliz parrez evit mont da venaga ar c'hroaziou diouz neac. Ed ar meaiou. ac neaz lavaret ed an dest, an goall-doareed an amzer — Ha petra a zo aet en aotrou Person? — A lavare un dara ha petra a zo tro ed en he hano? pelec'h ema e chom? eneb ar sturi amzer da ober leo e barrez e procession Eiaz na gompreneut het pegen diez e caer leal creaa a gaitez ar gwall vuez ma oh anken gaude hen het eaia a benn da ober ar remedou, da lavaat pep tra var e du.

I.

Ihoare apostol a ro vje an amzer coumanl a zao, a ouz hen kenderomp gleb a anglavean an ti en d-eus. ha dromp araog ema an aotrou Person ar e barrez, ac e chom ema deiz vlez a Iliou Varia ar Merzer gant e vondeu ep eil ha melodiou a gasaa ar c'helou tro var dro da lavaret edot o ac'h ar o vont en avanlur Doue en eur gant en eur bedi en aza mont da benn Ar prosession a drouz var an eol a zo dem var ar c'hevezi, da lavarel en e troad kenn d ar c'hae-eol ha var dro tri e hart-eur goude setu ni o treuz eut bras Kerzer, me lavar en Landerne ha Kerzer ac ema. el leac'h ma eo ezaozet en Kerzer gant an an Terhou ac ar Merzer, setu dirazomp ar groaz vras ma rhuhou sent ouzi oaparo ar c'hrist ar groaz er plas ma oa ema c'hoaz mui. Ni vont a zo pedest tachenn e oar ingaled zana ac benni Ar gwiriou ha var dro d ar Iranizien a oa evit sonerien ha dioueraeh, ar bleuz melen. var ar c'hroaziou Iuna ha var ar plenn a ra evel raerred ac ereuked ar c'hoaz vad gaulez, ainez ma oa savet a-zevez ema ahont ar Garadou Ferued eburn ar groaz e oc'h cared hem ar groaz ahana e hunga ar e ma ve touchet ouzi ar groaz all ha benni et var ar hea zac'h e Jerusalem Ar re d-eus het an eur da dourh an dra benniz e-ma ouz ravn vaz Jerusalem a voar pegement a joa a vez outo p mui ha pa veen e ema distro amzo

Ur marc'had ha ne a zaulenaas an amzer a selerhas ar pemdiz N eus ket ha a zao, ema avanc'h eus ar c'hroaziou hen a ra lavared e kever henoiga ar groaz, ac eu pen re h e ve o lavar amo Tenna a reont d ar c'hroaziou ma a ra lavared pe rac'h all d ar re a ia gant an eil var Jerusalem C'hui oll kemerit a dremen gant an eil — ya Jesus e per riam — compreneut ac gwelet ac e a ve ann hi ele ; ed ann a ken Compreneut ac gwelet ac eus ket vuez gant ac eil compreneut ac evezait pem ze en d-eus he cavet Ar c'hroaziou sacr-se, bet lavaret da genta a ar re a dremene dre an eil o vont var a ear Jerusalem a na leuenez he c'hoaz da gleved en ar hroesion, da dud o vont gant an eil en ariz digouezout en deiz e Jerusalem an Sul c'hoaz da gleved en ur plas evel an ti ma edomp. e creiz ar ezelion croaz. I r gaer, un dragar un dudi oa bez ema Dam a voele gant o c'harantez ac a joa evel pa velsent ar aclear benniz ema joaiou an Sul dreist all an amzer, ma Laerger Fleal edon ema evel pa avanfet ar pevez ameugez gant ind ar barador, bet e choun en tarmdon.

Pratoù diserc'h ve er haradoù ar re o deus en o zantel kement gwirvoud groaz ou Salver ! Cred a c'heller rakom o doue dezi ar pardon-mañ ar joa. en Ne ouspen ar joa a gin da rankout brasa. da lavarel eo an ioa ken var al levenez ar joa ezhomiel. ne a ganer ano Ur joa all, an hini da zo, dre vont a vrichon a c'hoarvez diouzh ar c'hant vloaz ze. Santeled an Iliz a gan ar joa-mañ a-hed an amzer da vrasa peoc'h ha heller da zonjal

Ar groaz bennigeg da genta var an douar, a oa bet savet ena dagent er bloaz 1 dre doun vras arc'hantreiz var an douar San Fransez de Soal, ouzh ene ar re a zavas ive ena creaciou vras meurbet. da lavarout ar mister brasa, mister ar Redempsion oa ar memor dirag an dud me lavar ar skeud ouzpa.

II

Ar c'hanticou saer, an himon al himnou, canteun all diwezh a gommanse adarre run an eil penn d'eg ha d'ar brosesion a-hed ent brao kenkiz, eped tra e hanter-kant a bep ma tremen a-gleiz ha war e hend gwaz brao. Meste ar c'hoad, e dragarecnal eus an or — ec'h ae roud kenkiz da vont dreuz hag eñ tre d'ar gêr ma oa bet savet an eil bear ar groaz all dirak e zremm. Ar brosesion var ent kenkiz a ya ouzh tan lugud eus ar re garra an eil dereat rak ma vant mes dindan ar gwez ano pa ha dond ar bop seurt dindan an doare e hlaz-ae ar c'hoad ra d-ha mouez ha kanta Sant Bernard a gase dirak ar re all gant ar groaz e creiz ar c'houpa ha ha dond ha ouz-ha-mañ gwech ebed em buez a-hed ena ouzh a neuz pa ezouez ar gwez e vrank ar c'hoad

An doctor a grizaz he fri ne ouzo ket avad hag heo a dennas froest eux ar genir

Cren douar en Antioch. — Er vro-ma a drugare Doue, ne ouiomp nemet petra eo eur c'hren douar, rak ne vez ket bez en eus brotou avad eleac'h ma vez eur c'hren douar bep en amzer hag alies zoken e le-c'hiennou. Ha kenkoulz pa vez cre, a zo eun darvoud scrijus meurbet. Pa zamme an douar o crena dindan an treid, an hesa oc'h hugellat ar mogerion o frailla o eozia, o flastra dindanho ar re a o deus ket gallet le-c'het hoan avouc'h, pelhez strafuz a die bezan? Pa zigoez kementus an eur gaer vraz, na deuint ou e creiz an nos, pelhez abalen nohemuz a die bezan eno Pephini o clask eo em zaveter ha savetei he dod savetei ar vugale. Nag a dousmac'h, nag a vachan. Nag a dod collet gantho ho oll vad coeset ho nez bruzunet ho arrebeuri pe zevel, rag an tan a grak peurliesa pa goez an tez eveiac en ho touill Eur c'hren douar evit cur gaer, a zo eur voalen, eun distruch gousoc'h eget eur vretel.

Hogen er gear a Antioc'h ez eus nevez bet eur c'hren douar eveiac. Er gear-se, ervez an istor ez eus bet meur a gren-douar abaoue an amzer goz Hogen an dreza-ma en deus great adarre rak distruch

Eur beleg ac'hano a scrife e vou en em donnet an oll er meaz a gaer o vonn discarzet en noter vad eus an tiez hag evit emezhan. ar re zo lazet flastret chomet da vervel dindan an tiez coeset Doue epkon a voar an diverantzho Evit eur mil. me voar vad. o deus collet ho hanz. Sela eno eus darvoud, eur voalen hag a zo pounner

Er vro-ma ne ouiomp ket anterdrugareca Doue dre na zigouez ama na cren-douar nag silonk-tan evel an hini ma commemp anezhan er sizun all. na nicun eus an darvoujou pe ar goulignerien a zo dale'h mont o teleur ar sirafeil hag or h oher distruch e carterion zo

An douare eus an nost — Cazetennou ar Morbihan ha re S. Briec a lavar ez en doa vet mad an edon dre eno Er c'harter-ma ne gleyan lavarot netra nemet ma zeuz noun rag ar glaocher hag an arneu a zo er vro abaoue pell hag a bad ato

Pardon Runengol Doue a ra din ar c'helou e vezo roet, en hent honaru. bilejou mont ha dont. daou. egent dre gant guelloc'h mare bad d'ar bure hirinca a zelo da bardon Runengoll, d'ar 24. 25 ha 26 eur ar mia. zoalek Landerne, doc'h eur ponn. hag zoalek Kemperle doc'h eur penn all, e pep gar nemeut e Castelinn hag en Rum

Re zivezal em eus resevet ar c'helou-ma. mes ne von ket deut er stum ar Her merca a ran gouscoude evit ar re a reseo ar gazetou d-ar zadorn hag a halfe dont da Runengol d'ar zul. Ho buhez mont ha dont a vezo mad ha pa na dalent en dro nemet d'al lun 27. G. M

Ervez ar c'heteour an amzer ten. ar reo. zo arnoù, ar glaocher en eus bet abaoue mu zeo deu. zo nevez amzer o devo grea. eals droug d'ar goez frouez ha d'ar gouinennou Enep leac'h avad ne leverer o defe great droug d'an ed. Ar c'horz avalou douar epken zo bet gu llet e tec'hiennou gant ar reo

Pii neo Aag an archer coz — Eun archer coz en em gavaz eun dervez gant zo ad zantel. kenkoulz a ioa arouk ma eo devon Pi neo remenet he bemp vloas varnugent var gador Sant Per

Tad Santel, eme an archer, setu ate em eus tremen pemp bloas varnugent servich, ha ne fell ket dezho rei va retred din

— Mad eme an Tad Santel en eur c hourzin. me p em eus ket c hoas tremenet va femp bloas varnugent servich. hag emaer o clask rei va retred din pell zo

Gouscoude an Tad Santel a reas rei ep dale he c'houlen d'an archer coz

Peoc'h. a lavare eun dervez eur mestr scol d he vugale. Grit ebet red eo beza ken didrouz ma vezo clevet eur spilhen o coeza.

Ar vugale a roas peoc'h ne glevet mui rous ebet. Abenn eur pennad pouscoude noan a lavaras

— Lerc'h ar spilhen da goeza bretne-ta ?

PRIS AN ED.

Kerzu — 18 Mae		Pou-za Avel — 19 Mae	
Pris an daou c'hant kar		*Pris an daou c'hant kar.*	
Guinis	30 ur 62 c	Guinis	31 ur 16 c.
Segal	17 lur 28 c.	Segal	17 ur 94 c.
Eis	12 lur 84 c	Eis	13 lur, 76 c.
Ed-du.	17 lur, 16 c.	Ed-du.	17 lur, 50 c
Kerc'h	16 ur. 2 c	Kerc'h	15 ur. 78 c
Avalou douar	7 ur. 92 c	Avalou douar	8 ur 50 c

HISTOR BREIZ

Gant A. de M.

A zo moullet evit an trede gwech.

An dud divar ar meaz a gave e levr-se kentelion caer divar beun ar pez zo memeuet en ho bro.

Al Levr-se a gaver er brut eux an oez a verzer Levriou mibo

MIZ ITRON-VARIA-AR-ROZERA

Gant an Autrou Morvan renet *Feiz ha Breiz.*

PRIS 5 FRANC H REAL.

LEVR BUGALE MARI

Gant an Autrou Chatton, Chanoni a Zant Briec

Moullet evit an oil gwech, ha cals caeroc'h ha difazoc h ev i ar verh kentà.

Ar Gerent An DE KERANGAL

Kemper. moullet gant Ar an Kerangal. moullor an Escopti.

Disadorn 1r Evit 1878. Nr 383. Eilvet Bloavez.

FEIZ HA BREIZ,

KELOU A BEP BRO, HA KENTELIOU VAR BEP TRA,

Digaset hep sul da genemt Christen a gouz ar brezonek.

CONDITIONOU EVIT CAOUT AR GAZETEN

Evit ar Feiz hag Breiz, Cotes-ar-Nord hag ar Morbihan evit ur bloaz diaoz acount evit c'hoaz 6 miz, peverzec real.

An Abonnement a dle bemn pout arruog eunout ar gazeten

da bep re zigas tal en deiz ar gentz cantan a renc goude ma ne edo le abonnement a 3e commenci eut abaut a mare.

An abonnement e gouerner e ti an Autrou an Kanonik, moullier an Eveche, ru ar Cignes nr 18, e Kemper

D'an Autrou an Kanonik rphen e tleur adressi ar pennaouchou da lavarout a zell oc'h zarrin ar Gazeten

Ar mergher da lavarout ar Gazeten a dlear da adressi d'an Autrou MORVAN, rphen.

KEMPER, 1r Evet 1878

Me ne oumon ket pelecq h em eus lennet a vas mui dervez eur marc'hadour gouiou rouzin a voa en hent, he damuk marc'hadourez gunthan a doa valeiu var gein eun azen. Mon, a ren da eur lour pe du eur marc'had. Hogen eur zier o devoa da dreuzi hag o voa red mont dre eur pont Dgouezet e kichen ar pont-ze, ar bourrik pehini ne doa baleet mad bete neuze, a jomm crenn a zo ne fe ne ket dezhan mont tarzoc'h. Lser en doa ar marc'hadour sacha var he gabest, he vrouda, he vazata netra nag evit mann nag e vil doua ne daje dreist ar pont An azen en doa laket en he benn calet ur daje ket da velet petra a zo en ur c'hil ar zter

Ar marc'hadour pa welas e coll he boaz, a lec'as ar c'habest hag a ia d'ar penn all Lezet a ra e loas he vourrik hag en em lacas da zacha en dro c'hui evit ober dezhan dont adarre Na zaon neuze evit ober ato ar c'hontrol. a ia buhan var arzog hag a dreuz ar pont, d'an dro.

Nag a vrendeur a en deus ket al loen penneg ha monner ne var pa douar na ket ephen etouez ar vleiz-ren diavoaza hir ereizhan, mes e benn etouez ar re a fell dezho treuzi evit doctored hag ober accol d'an oll? Caout a rer alzog avoue h hag a ve lavaret a ve ha mui cher hegar stourmal ober ar c'hontrol en em zevel ato a enep ar vrizonez Kentoc'h egel chom ep eneb oc'h tud ha ne gavont ket dioc'h ho doare

Evit aheur pa deu-ze a glever en amzer ma e saharal e c'houlen ma vezo great d'an oll vugale mont o ar accol, ma vezo roet d'ar vugale-ze eur pelec'hadurez dioc'h ho fromder ne vezo ket comzet dezho eus ar garrigouezou-ma nag eus ar garrigouezou-hont ma vije re all eo a c'houlenje eun dra evelse, ma vije ar re a zo en carget eus ar vugale-ze, ar re o deus da velet varnezho, ma vije an tadou hag ar mamou ho unan eus a c'houlenje dougen eun hevelep lazo, nag a drouz, nag a sterlok ec vije ket clevet gant hon doctored? Ha ne lavarpent-hu ket dioc'hiu ne vije an tadou ha mamou-ze nemet tyrannet, tud cruel, monstrenou ho bugale? Pemuz, ober da eur bugel mont d'ar scol eu despet dezhan hag en dra-ze a dlefet da velet etouez tud seven? Mes pa zeo avad an tadou hag ar mamou eo a c'houlen bezo lezet da zeolia ho bugale evel ma c'hellont ha dreist oll bezo graet da re dezho eun doctored christen. tadou ha mamou evelse a zo mui hrue comet dignatho an emel eus ho bugale

Clevet a rer tud distoue o sc'anet a enep oll gourizennou ar feiz, a enep ar Pap, a enep an Iliz, a enep Doue he unan hagen a o deus nemet ea all eus ar re a zo ket eur ho zignonez, dont da brezeg ar mermes gour gantho, pe da lavaret e hont grasoc'h egetho, hag e vont goest da vont a du gant ar virionez da zilen ar virionez. Kentoc'h egel chom ep eneb oc'h tud ha ne gavont ket dioc'h ho doare

Drema ez eus eur pennad amzer e clevet e Brest eur c'hanfaro o prezeg e vas red ober ar brezel ep eun, beleg an diveza e vas red mon, oll d'ar vrezel, ha dioc'hiu Mes, a vonc lavare dezhan ormp-ni, ha devit en horfpenn ma tibiamp lioc'hiu. Va den en em zilo ne hano a ea ket dare d'en em lacat en hent no lefle dezhan nemet eas ar re all

Cavet e vez ato aozi a ezra hag a ve red sacha var ho lost evit ho tacal da vont var arok.

ROM — Ar Tad Santel o reta degemeret eur vandon c'houevzul Saint Vincan a Rom ha leanezed all, a lavare dezho

« Pigadur am eus o veiet oc'h eus an oad da labourat ato evit bran gloar an Autrou Doue.

« Pa bugaz hor Zalver en Ear an ebestel hag an deskibien ar oc'h he velet o sevel divar an douar a jomm eno aoneset da zellet oc'h an Ear hag adarre a dro da ober rebechou dezho Perag emezho, chom ano da zellet? da lavaret eo, perak chom ano da gell hoc'h ampar? ri d'ar Zaouel da bede gant ar re all.

« Dre eno e velit, va hugale, ne dleer het choum da ouna, ha pa ve mikon da zellet oc'h an Eav da velet trans bernadoù. En eur ger ez eo guelloc'h labourat eget sellet. Setu ar pez a dlent da ober ato hag e pep leac'h, pa e beuñt, kan etouez ho c'hoarzet, kan etouez ar re all *Ia, en he naz mikeu ar kalliz eber rud* Canet a c'hellit eur c'hlenvet bennak da gousket, unan bennak a c'hell cpout zoun da vont dilanet Mad. d'hanit-hi gant carantez ha troit-hi varta ar mad. Kendalc'hit staid da bedi, da labourat. da ren aner vad, a pep leac'h hag e pep mare ar ma vero het gallet rebech deoc'h a chomet da sellet oc'h an Eav

« A dra tar da dud zo ne hvirun het perag e sellit-hu oc'h an Eav? Lavaret a rafen kentoc'h perag e sellit-hu oc'h an douar? petra dal deoc'h sellet oc'h an douar? Ar re a ren hiro a zell oc'h an douar Caerroc'h a vefen pa bed a zo bet ato evelse, ato en deus sellet varn an douar Hirio ar re ma comman anezho ne ket sellet oc'h an douar epken eo a reont sellet e vront a gouelet an douar

« Lavaret a ran eo red sellet oc'h an Eav, ha labourat evit an Eav, pa ouiomat ne dal netra evit hor silvidiger eternel »

E Rom e kendalc'her ato da skoulm ar c'houeschoù hag an hospitalioù. Neuz ket pell oc'h skoulmet hospital Santes Marc, eonent savet evit ar vinored hag hospital bras an Dreinded savet ez ê ar belerined. Hema a zo dalc'het gant ar re haut ar gasoliked eus ar bed oll, kement pouez a rez da ho doma da Rom. eus a ho gorn beuñg eus ar bed e vez jentil a gave digemer ha repu ene. D'ar jubile e 1666 e voue maget ha lojet eno epad mear a zevez 2 700 pardoner E 1727 e voue roet digemer da 72 704 pardoner E 1825 e voue roet digemer da 282 140 hag 1852 da 283. 282 Hiema pren a zigemero ar gasoliked ,pour o defe e boant da vont di? Iruiken eta an dud reuzeud k ne gavaz repu ebet e kichen hez an ebestel. G. M.

AR VRELEREN

1

Gouzout a rank ar vrelerien beteg e vez kaer 1r Person en deus e boant da c'houzout an Aotrou *Mear*, da ober *ol* he vern da dud a hear

Dover ar vrelerien eo gouzout e pe leac'h e zeuz danjer evit ho zud evit ar gristenien a zell outho eo heleun ar re a laz eo da vihana sevel ho moues, ma na hellont ober ken. ez a koudaune kement droug a vez great, gant pon bennak hag e pe leac'h bennak e vez great Ne ket eno dra kaer kar. ker pligadurun eo a zo eno ez ê ar vrelerien ha da veur a hini anezho en bet kousket dipa ar vuen bezo prezeget ar c'hloues da eun darn bec'henen, evel ma kouezas guech all ho beuz da vont hag Vadezour beuz lavaret da Herodez n'helle ket. hag hen roue. hervez e'hit ma ren gant he c'hoar gaer evel ma talvoudo d'hor Zalver marvel oc'h eur great bezo kaozeal kan hardis an Aotrounez vras e Jerusalem. Ar vrelerien. a ve bennak avoalc'h zonch avoalc'h evit tavel ha kanad ar virionez pa e houlenn Doue ha gloar ar relijon e re diskleriet an havelep heleuen, e vez'h ober mad an dud, ho zolfe kentoc'h en dero, hag a ale ho unan da gell ervelloc.

Dre-ze mar deus evit hanternoz, zonzekrison pe re all. danjer er pardonioù en konversion, danjer er c'hofessionioù ha boaziериou danjer en darempredereziou. ar galoupasionioù, ar Pastor ar belek a rank diskouez an danjer distrei pellaad dioc'h an danjer errez he c'hallout, ya, ma n'her gra ket, he goar a ze mond ahred pe tizevad da zev gant an dispozion.

Dre-ze mar pec'her mar komzer tal. mar grear fall, beteg e n kear beuel var al an Aotrou Mear ar Pastor a die digeri ho daoulagad d ar re a zo kabina, hag e va fas gouzho hag e va droug gantho bezo kentelet. Aller ma ren oc'h pesked bras eur barrez, leac'h e vom ma vez da lavared ho mad d'ar re a zo savet dreist ar re all en eur barrez ar Pastor a zo tarmet eur he bern hen ober var he bonet. hem ober kempen ho gant respet, hag hep re a drouz, mez tavel kreiz a ve mankoud d'he zever an darn vras eus an amzer a ve leuel ar bleiz da zamma an devezed e renc h stourm outhon hag he gas en he dro d ar c'hajoù

Dre-ze kaer a re ho zamal ha skrivlusiad var ho c'hont ar velerien ar Pastor drouz all, ho deus da veled hag a rank gouelet beteg e n kear mar deus droug e n kear mar deus mui da gredout hei an droug a n kear ar velerien. ar Pastor a die lavared d an Aotrou Mear he unan. daoust d he hano d he zanvez d'ho c'hallout. mar bez re evit he zi vidiges hag evit mad, peoc'h ar barrez ne ket mad ar pez a vit ne ket mad ar pez a c'houzr kemeuzr mon zivet

Pegen huel bennak e ve savet eun den var an douar, hag e ve Preiet, Minist hag e ve Roue Impoz ser en den se ne haomez ket da vrema h intern ne gell ket he vad sioul an den se a dle bezo e pour gouzon. pe en em c'hedas da gaoud eun dilgant an hini a zo kaeget ann he enc, an den-ze a rank daoulinn dirak eur belek mar en deuz kouset gras Doue dre ar vec'hed mar en deus c'hoant da vont gant Doue e ho varaouc Eun den e karg hag e ve Roue ha, e ve Pab a dle bezo eul aketuson da veza mad da ober mad ma en deuz mouez'h da veled var ar re a ha ma vez dougetoc'h ar re all da gemered skouer varnezhan.

An dud vraz eme al Levriou sanvel a vezo inna ho affer ha kriz ho karantez pa vezo red dezho ober ho c'hont gant Doue ,*adorium durissimum iudex præmunt fiat* e renc h ma vezo eur bligador evit ar haotred kaer, evit an dudigon pevar a vezo bet sentus oc'h unan Arvel, en em zilc e mesk ar zent, *exigno rendebitur misericordia.*

Setu aze eur virionez ne blij ket nemeur d'an dud vraz en hoc'h amzer Hirio an deuz a ve c'hoant da grede, hag e lavarer stank, mar deo mad evit ar maro bed,

evit ni tabouvereon. ar marvidurion, pleg'hed ha marvel-hon, evit ni hoompon en eur ger eskuz hag humilta hentidou ar relegion, a ve mui ar momant ira evit ar vuoz hanom hag an Aotrounez Tud kozz ho, ar re anezho ho deuz set'haet da gousk. ha disevelloù d'ho lagi, a hell bezz en ho roll hep sellet her pe ne'h lavarouz Doue, na lavarouz ne vid An dud-se na petra ta, a hell dalvez eber anjest da vonez ha da zalvez. evel var an dremmou ni An dud-se a ho deuz enoun ebed d'en em zisklé na gant ofern. na gant hoñvez. An dud-se n'eo het ar bede evitho moud var ho divesko ne nez, na mestoù, evit pedi Doue evit goulenn grasou Doue Dauvez avoalc'h ho deuz. ha ne lavez avoalc'h pesked en em pela gant traou all? hervez ha ma vez mogeriou mad ar c'hoari, goudet mad ar c'hoef marvail hervez ha ma vez bruz an dro gant ar c'hoi, pe seurt enoun a ve d'en em dro. d'en em erbedi ouc'h Doue?

Tout ma vez ar maro da vervel, oanze mar gouzoud mar lazer e vez great ar c'hoz e vez galvet eur katolik, e vez great eur beg lavez, e vez paket ouz tam sakramant, ouz tam nouzoù. evit kaoud ouz tam bez e mank ar groeiennez eur vez kaer e gwerzid ar bamm

An dud-se a hell kaoz ha ma pad ho ouc'hod sellet ouc'h pob seurt kroesdarzidi bezz gant pob seurt damvellidi gant ma taouiñt dezho arc'haoz hag ouzer en ho godellou ha moqchouerou a bez var ho dilhoez. An dud-se a hell dastum mizou doue h ma vez tro hag e vo ouz nebeud ha kalz devar gouzoud Per devar gouzoud Jukez, gant ma vez diouzlilet ouc'h douzlagad ouz daou barrezia er bed. gant ma vez goloet kompez avoalc'h ho fropozezion var an douar

Setu perak an ha a vez great var ar relegion. pa lell d'ar re a vez evel ho mouez hag ober ho devez, goulenn digant ouz Aotrou Iarl ha ma vez ma vez hanvet a gurf hag a zoare, evel eur chalbidon pounr ma vez, ma zivo punjen evel ouz tarzet dezañ eur skrabder dezañ

Hogen mar deuz en hor bro betek re a dud hag a gar a vank en ezh mila var an digarez ha ho deuz pandra. ma zo hoel dindan ho zroad ar relegion a ho dizo oztlet ouzoc'h a ouzoc'h da c'houzoud ac ha a ze hanget da sklerijenna ar bed ha d'ho sklerijenna sul gwelloc'h ma klask ar bed en em blanta frankoc'h ma divelgjen ouz oabl hag mondi

Goudeze pa vez sellet pa hag oantivet ar veriouz. e pa lezc'h netheur e ma ar relegion-ze, ar Persounez-se a c'houzoud gouzoud ho gra ha Mear ha tod ta hanv dremm ol pa vez fur avoalc'h troet mad avoalc'h hag an Aotrou Mear hag ho dud e ta hear? Pa ma ve het moiec'h kalz muoc'h a anc'h da lakaad var gont meur an Aotrou Mear ar pez a rebechar ker stank d'ar Barzoned? Oc'h eur Person a c'houzoud eber ar hanv e ta hanv ha na ve het kavet. hep nemeur a boan, ha tre, ha pevar, ha dek Aotrou Mear a zoul hervez, a zoul c'houch hervez ar stol a sparfan dour hennoget hena meuz en illiz, dankoniz pesur ha pennoù ez dougou ar pinsionou. pesur ne ellfemma e du, pegen hag evit pesa ez red ainz ar c'hleizer, gant pesa e ta hanv ann'hounan en tour?

Ha e meuz ouzi dija, mar a meuz gouzet dija meuz a zamez hag a hell kavaed evel ma oufen pe vez en eur harrez, ma Pastor hag a ze ouzoc'h evit kaoud ra ho gachen eur Mear a hent a zouez hag a galon eur Mear hag en deuz ivez a c'houzoud eber ar mad ha mared oc'h an drouz. devez'hel evi lezh ar pennou tall disparti diouc'h an dud hanvet dreistenn ar gouder ha pala en disheol pestred an taolioù ham. an taolioù tred hag an taolioù krabas Nan ar bet ezom hevelep Pastor ze a zeu morse d'en em sevel a roup ha Aotrou Mear da skandalal ha Aotrou Mear da glask tenna ar vaz ouz a zouarn ha Aotrou Mear Nan kalz hentoù h'a lezomp hena e trugarekaoz Doue da vezz reet dezhan eur sevell den evit ha zilaou kalz hentoù h'hag a greiz kalon e pedo an Aotrou Mear da zond da zisam, da zond da hreja oc'h tiez ar presbital ganoch ebed ou vez mouez h'a hentaz an Aotrou Person eget pe nomo an Aotrou Mear da raoza gantha ha vanoz gwin hag ha dour bara

Hag ne petra ne kavfoc'h ez ouz kaozeal eget gouzoud oc'h ar memez tuel oc'h ezz an eil da ezc'hed egile, an dousa ara ha dour mona anoun da vezz a vanoz evit eber ar pez a zall ouzhoc dreust oll, ma lavar, mad ha plijadur ac oll?

Pasmant eta glaboneerien gouzoudel, da rebech d'ar relegion d'ar hervarned, ar pez a zeghaot mui leo douc'h ho spered Brez e vank hena an drouz en ouz harrez ha meur e vezch, var meur digoust e vank eur mouez hena lazvez, hena mantret da eber ha never ahanz ma leo ouz person eur pastor da sevel ha vezza evit ha dismell, ha gouzoudus

3

Ha fazz a ze d'ar relegion pinsin d'ezo ma petra evez ennt? Dasoniz hag ar relegion ze a vank pesa ar bamm hafe a vez lapet gant ar gwerz hed ar bamm ouhoz e vez douhet gant ar gwazed?

Ar relegion pevarzed ha harrad hlevet hena mad, pestred ehentil a c'houzoud eber d'ar re a ra en ho c'hang evel a ra ar mantinour a ahanz d'ho hegale vihan d'ar re eur ho hegale a ze c'houz en ho blegvarzoù hanoz, c'houz en ho zaz

Ema hagel a gar avoalc'h, hetek re c'houz gant pa tan Hogen ar c'houz a ze danjerus. Ha vez pa har gael a lavar dezhan ha hoksan, ha gant hena pasmantit ezo marmouz. ha pasmantit radlet pa ma ezo dour h dremmoù dirag ho zoul Mar kendalc'h, na mui na mui, ar moumoun da eber ha c'houz ar vez a zez ezo ha labour a lam gant ha e hreaoudor hag a doue, a refenn ar c'hef ma ouz ho zaouarn hanz ez doue ar pastrik krin ha champad ha mouezh gwella ma hell. Ano e doue ar vam na petra ta.

Va ze pakad ouzi skuizidez
Gant ha marmouz, ha c'hollidez,

ha setu perak a labour trum, eberz ma vez ma douhez, ma zouarn.

Ar vugale vihan a gar c'hoaz, ha kals kempenn koad. broaz ha. mailh breiche. ha kirkailhad kalvesné traon dour'h ho doare. N'eus ket nemeur a vouned na rez ting. en tu pe du eus tam hanter eo h ho zaé. Ar gouiel mar kirit, n'eo ket ar fenn ne dle ket bezà eus evel eus notre. Dré ar mar goel ar fenn en deuz ha mailh kavet pahat ne oar penaos nag e pe lezé h eur gouiel hag a ra e tro da ober labour re berr. da drouc ha koaz ze vahan an oll rakoal a fenn ar pan re fenn eus a ziouera ar c'halvezh. Ha mard a ra ec'h bez ober rak hanbas ervalc'h

Gant ar pasour Les. a fenilla koad
E oufe troaz. a teufe gwiad,
E ve troaz ket he zevel
O kouzk kempenn eus skubil

Ar vrieiz. tud a bemn ziad hag he deuz mouez h a sklerijen a vel an traon gwiliec h evit na vanjer hag a c'hoarzh ober vad da hinvidigan. Benet en despet dezhan ar vrieiz a oar petra zo da vezà, abred pe zivezad, ar baourez evit an dara vaz pe ve a gar ar c'hafeod. an hostizerion. Mar bez tennet kollet lost gwenneien e hanneon traon raoz pe e hanneon ziou merlen stank ha re stank e vez kollet e houz pelz furnez ha pelz hanezh ec'h benn an eva a vez en dour'o d ar gwar eus ar foar ar marc'had ar pardon. Ket ma vezer ene ec'h eva. frank ma vez bet evel eno. Bleiz hed hag a vez toull d'ho c'hlopen a zeu kuhpa da vezà pakad. begiaud vouz bardaz. Kavel goanad hag a vez re iouc'h ho c'hof a dre d ar red e chas d'ezi ha divalo

Ar vrieiz a zo ho mouez a ya kentoc'h egued dre zaloc'h ahart ma vezo d'oung ma vezo re vraz an dioung, ma vezo kollé ho ribotad a ho hanzor gant Per ha gant Paol, gant Mar harit ha gant Marc. Ma ve seurtet outho. ma vé dioualiet evezz ho c'hoant. penn a ve fallac'h, a bet an hini en eus gaé gwellac'h?

— *Diouz hag ar vrieiz ve a renk penn ar hanneon kaé a vez lazet gant ar marc'had, ar hanneon all a vez lamet gant ar gwazed.*"

— Oh! ia meur a vech. Ne ket d'an hostiz. d'an hostizez mar kerz re e ppe ar vrieiz ar skoden a za bet great gant ar marc'had pe gant ar gwazed re zivale an oll e ve gwell beizein e vond d ar c'hafe d'an hostizerion hag e lakaad e doern an hostizien pris ar hanneon a zo let ra e kol Barbaik e bouzellou kalank. Var ho c'hein evelzo e komez ar zam stank ha stank. Ha neta anna e pe c'hoa ma na ouzoc'h ket e hoar

Ivon hag Ivona. mevel ha plac'h ar menoz to a red pell ac'hanezh eil da henn eglis a ra al lez ac'hanezh eil eglis, a deuz er c'hafe ra hostizerien ho goanedegez a fenn da drinka an eil gant eglis. E hoant a zo gantho da vond en eul lezc'h. evit ober negeah ho daou. daou hanve vestez a hanna a ra da ober anaon vraz. Hogen ne vezo ket ra abred pa dimizi. Brud fall a zo var gont an daou gwaz. Emaint eta ho daouik en ho zi ho unan. Kentoc'h e c'hanv ro all e vaga hag e vaka anezho. Bremà e vankont ac'hanezh en eur vaga hag en eur gompeun ho unan, ar pez a ouzoc'h ket ar muiañ ac'hanezh, n'eo ket bèn eur. Hep dale e vanvont dezho unan ha gwaska ra ar ha divaz ho c'hoant ho unan. Er penn kenta a zo en ti nemeti peder retenn. Hogen ar vadelezan a zo deuet traoñ vad dreuz varlerc'h ne eured, ha neta e houarc'h trouz en ti. da c'hoalen ma vezo ezi. ma vezo dek pe pevar bugel gant Doue. Mès se houlenier a zo ma unan ac'hanon ket ho unan

Ivon. houz da ezy da lonka pa zeu dre zouzuk, a gav maad ra vad e houz ho vanoz a big mouez h dezhan mond da eza da goll amzer hag arc'hant en houtizerì rgvet da halad da ha arad da zevel hel hanno er mor. Dioust ma krenk an eznom hep dezi ze ho de, Ivon a za gantho an eza gwellac'h gwell en dro. E ti Ivon pa vez los ne vez ket a skudel pa vez pod, ne vez ket a dreber pe e rear trelver gant ar meran.

Ivona. euz ho c'houzet guerchz. Ker gaz hen dranl, ker skuas he trond ker bero he daonagad. Sichet ker bezo pe zo d ar foar, d ar pardon. Ker kriz he dalad var he zro, hen dizo he c'hoef var he zenn hag ho mouchonet var ho c'hein. Ivona bezo ne dezi a ze eur houdoreu e deuz poan o tond er meaz eus he gwele, poan e vevel divar an oaled poan ac'h ober tan dindan ho fod. Ivona a ze eul loudoureu a gouez drah vealc'h los skudel ha caol kempenn he bugaligou hag en eur gempenn ho unan e houez ar bezo ho c'houez an nebeud co a ze gwelet dre ma ra ha dre ma tem. Ja rak ha da c'houel evel var ar c'hrug. Ivona a ze eur pe gouez ha dida vez, ne oar nag ober en e hezf na staga eur houlenn zou tam penoz na skubo ho a na lacha ho gwele. Ivona a ze bezoma he di ad he gwiskan en dro d ho c'hoft var houzet pur ha tenn e var he c'hein, dantelenet all dantelezet eur a ouzoc'h en traoñ ho losten. Ivona gwerchz a eur ket pe c'hoaz eul lommenn eur ho bezo eur beg ha mouz eur be, ha sukr, a ze bezoma eur pez zo eul vaz ar pillaouer evit dre hep ha far evit spanta bezoma. C'houzet, mar kirit mar gra vad deuc'h bezo ober mez evelzo evit ne bezé gant Ivon ha gant Ivona

Ama e mouez bezoma hag a ze zezo e trata pevarzekvez var bolleg ar garantez. Hogen. kaer a ve debri divar eun bevezenp poing evit eured na deuz da gaoud torch evit nez ha ar bazez.

Goudezoudo hagen taol bagad vam hag ar vugaligou gwiz a c'houlenn bezà a gav pounner merzel gant an dousez

Petra da ober avaez. nag e pe du en eus dre oc'h poan en eus erbedu?

Oh! Beleven a ze er barrez an taol chanz. Ene Pautaer a ra hag eunez eo Tad an oll. Kuzeud a ra, hagar re-ne. ervez ho gallout, a ra a ze evel an aotrou Person

Mond a ra eta an otac'h pe ar c'hreg an eil hag egile, an eil goude-egile, da gaoud an aotrou Person, an aotrounez kuzeud.

— Da-me, eme Ivon. na d'eut na kurt, na blaud evit ober kurt. — Da-me, eme Ivona, na deus an goulou, na

broch Keoneud. — Du-ma. eme an ozac'h, no d'eur Nard ez., pega goue Mikeal, ha. ma-na vez ket arc hant ep dale, ar re vras hag ar re vihan a vezo taolet er meaz, var an ifent. — Du-ma. eme ar c'hreg, ar rugale a zo gounket tost da vad eve ar peskeu er mor ar mab henn, hag hen gant he zekved bloaz. n en deuz ket eur bragou, eun tam rokeden evit mond d an ofero. — Du-ma, eme an ozac'h hag ar c'hreg. ar vere h vras, hag hi en he maoved bloaz, n'hell ket nemeur donuer meaz euz an h. oc'h aslerijou an deiz ker fall ou he zammou diliad var he zro.

An notrou Person hag an Aotrounes kureed a helfe lavared meur a dra. rebech meur a dra ha d'ar c'hreg ha d'an ozac'h, a helfe stapa dezho enhn daoulagad kala a draou hag a ve e houero da glevet hag a ve ar r iouez re an oll Met da botra kaosiou ha rebechou?

Ar guella hag ar berra eo mond d'ar c'hoder, tonna euz ar c hodel mouoc'h eget nebeuioc'h, cur veach dek gouech

An Tad. evit gour, a zo eur galken Ar vam ne dal ket al lanu. Mez petra vell deoc'h? Ar re-ze, ar mui. an meas. a zo tud ar re-ze a zo kroudurien Doue, ho bugale a zo dre a duez. ho deuz eur c horf evel ar re ai peb a ene evel ar re ai

Gant an amzer marteze e vezer furroc'h. Doue he unan a zepord, a zamant. eleac'h skei Ar pez a rear, ar pez a roer a guel a zoue. ne vez morse kollet, a ra vad atao. abred po zivezau

Neuze eta, ô e dour oudou fa., ô c'houi oll a gar ke-ment dispenn ar Veleien, c'houi a vel sklear e pe e biz eo red d'ar Veleien geiz paea, ha paea dreis, ar banneou kafe hag ar banneou odev a zo bet evet gant Ivon ha gant Ivone.

Hogen a bet an Ivon, an Ivone a gaver kuio an deiz e peb parrez! Allaz, ia!

Lipouzerez ha senkleunadou en amzer ar zaouzekvez a denn a bred da galz a vizer a zoueger, hag a dro da voaf affer dreist oll ez ar Veleien

O Beleien, Beleien! Destumant ere hant destumpet aour mar karit tro Kaer ho pezo karga ha bourra ho kodellou, d'ar red hag en eun taol e c'hellot ho gualed seac'h ha gouilo. nebeud e vezot douget da dreuz oc'h an dud ezomunk

6.

Re an oll zoel ato e prezeg breiza ar Veleien e enep an everien odevil, an everezed kafe.

Kaer ho deuz ar Veleien prezeg hag ober trouz, an everien hag an everezed a ra bepred var gresk, hag hep dale, mar kendalc'her da vond var an araok, e leac'hfound var ar c'hra, ne vezo kavet e peb parrez, e pep li, tout da vad, nemet fonkerien ha lonkerezed.

Abaoue vez great breiza he bankou kenta gant eur c'hroudur raktal ema oc'h eva, o louka. a karga ho vouzellou goaz eget eur penmoc'h

Ha dever ar Veleien e ve-neuze rei peoc'h dre-ma leu eunmoc'h brasoc'h an droug dirak ho daoulagad? Mar pouez ar Veleien da brezeg a enep a lonkerien, al lonkerien ho daun ne vezint-hi ket kavet nep dale o lavared hag o kriai n eo ket eun dra ker var eva hag ober senkleunadou pe gaer ar Veleien a euz trouz abed ganeho?

Pa beano an dud da ober eur vicher ken diaao. ar Veleien. euz ho c'hostez a beano. ha gant joa, da da-bourroud d'an everien ar veleien

E leac'h ma vez diraper arc'hleiz eo he gaout pa vez e hoant da zionafi eun tam douar oc'h ar chastel ker

Hag hor merc'hed-ni e pe leac h e lakeont-hi ho fa-seiou, nemet el leac h ma vez touli an dillad? Mez ar c'hra eo kement den a ra fall, a gar guelloc'h eve skoet en he gichen eget var ho gein M B.

Pardon ar peder c'hraou.

III.

Eun Aerlavarec. ac a zo cire ar c'hreiz-deiz ar ar c'huz-eol da eun Iron Varia ar Merzer var dro ar c'hartel dioc'hi, ar brosession a deuas da gaout ar groaz all e kichenie ar bourg. e to ar c huz-eol. Ar groaz-se anved a goe croaz ar c'hure, a zo cousket nebeuta evit doare rupari anezo. n on bet ken breved. ken bruzuned ac ar re all. Saved on bet da genta eno gant an autrou Franses Messager cure er barrez, er bloaz 1614 Ev, henuiga croaz ar c hure oz euz great eve d'ar c hroaz-zou all. lavared ar pedennou merked e leur touched ouc'h croaz vian ar bez saer, caned ha wared ur gomz hennac da zicour an dud da bleus ra vat ar misterion braz a zo ar skeudenn anezo aplum da velet euz ar groaz-ma Ar pez a zo bet lavared ze divar ar gomz-ma, eus an Avel *Inclinato capite*. On Za ver a zonhas e benn ac a dremenas ar pez a zo bet lavared divar ar gomz saer-se eo a zo eat muia dre galon ar re a oa o sioul eno Sant Stefan a varvas en eur zellet euz an Né, digor zionta Sant Martin pa dremenes a oa ve tro varzu ar Baradoz On Zalver a laoseas e benn saer da gouza. da treiaat a drous euz an douar da verve a drous varzu an dud, evel da lavaret dezo evidoc'h eo e roan anna va enè, e roan va huez en tad ez ar guella tad. e vervel dre garantez evit e vugale. eb rei e zell divarnezo. Ouspenn ma oa soubled e benn varzu an douar, oa ve tro varzu brouou ar c huz-eol da lavaret eo. varzu om bro-ni. Ne ket nemeur ma care kement en tud coz trei ve varzu Menez Calvar en o fedennou, m o d euz troed an lizou ac ar c'hrouzou. evel ma zo ranket evit ma vue an dud troed ebrezec Jerusalem ha Menez Calvar, varzu ar zao-eol pa viant o pedi e ebarz an noter pe dirag ar groaz. Aned eo, amzer zo bet oa troetoc'h spered an dud var an tu-ze, troetoc'h da bleustri var ar misterion-ze a zo enno bevans an ene; e lakeat mouoc'h a evez ouz kement a ro lenn varzu Jerusalem varzu an Né, è reat mouoc'h a van eus kement

a hun an dou var an treou do tagn dimet eus eih mui oc'h ogat bremañ en amzer-dimp. ma vez evel hag var ar c'hrouadur-se. A veur a vro e c'hoant ar vro kenemet eus ar maouez devezh eus ar marvoù, lakaat gant an dud en o c'hoari ar pezh a oa bet graet kustumet ar fest evel da c'hoazh da vont dre an dasvolaat ar sperad ar er galoù. Ha nevoazh e vez c'hoant d'an dud-mañ ar pezh a ra ar vugale ar c'hraou-mañ marvioù da c'hoari memes a dra da vont da vont gwelloc'h d'ar Predar e marv a ra ar dra-se-hont ma ne lec'h ar bed-man e vez dangerel da gemerout mui varo eneou Kalvar. An oll gantaouidi-se a ra ar c'hoz marvioù hag ar marvioù da vat kristenidi-ma var ar maouez-se hervez ma vez doujet adarre var gwiriou pardaez ar marvioù ne vefe nemet neb a lavaro ar c'hraou-se ne dalvez ket gwelloc'h eget ar pezh a oa graet gant ar Romaned.

Ar Werner pa lavaras ar c'hrouadur-se a zavas. Na mui pebezh merkel trouz a oa bet graet ar c'hoari da vilioù en ur mui ar maouez da vremañ. Ha neuze Lazregez ar ar re all dre ar pezh a oa bet tro a daol da ar mui koz? An dud a respountas. Evit ma vefe ret ar varoù mervel Kalvar pa bad dezho. — Ne lavar ket ivez anv Kalvar ar re a ya da bedi da gaout pardaez ar Werner. Ha pegen koz eo ar c'hoari-se! pegen koz eo ar c'hraou-mañ! Ar Romaned ne oant ket dre ar pezh a lavar ar re dre-mañ standardet pa oant ret ar c'hoantaouidi devezh ar maouez gwelloc'h eget hiziv ar re-mañ. Ar c'hoari-se a oa ur pezh a oa ret da Varoù ar vro evit mantrin o galloud-ha ne oa ket ar c'hoari-se ur pezh a oa ret da Gristenien da vat da c'houde. Daoust ha pedfed ar c'hraou-mañ ne vefe ket ar c'hoari-se ur pezh a oa ret da Varoù ar vro evit mantrin o galloud-ha ne oa ket ar c'hoari-se ur pezh a oa ret da Gristenien da vat da c'houde. Daoust ha pedfed ar c'hraou-mañ ne vefe ket ar c'hoari-se ur pezh a oa ret da Varoù ar vro evit mantrin o galloud-ha ne oa ket ar c'hoari-se ur pezh a oa ret da Gristenien da vat da c'houde.

Ar gwaz bet brouzhet da genta Lazaz ar Haré evit Gwilhem Caro zavet ar c'hraou Lazregez a oa ur vaouez-marvioù ; bleiz gwaded ma oa bet lakaet da zevel e Castel ur tad e Doue Skolaned da Nantell, pa oa devezh bennozh a oa ar zavet ar bleiz varlerc'h ar marvioù. Evel ar bleiz ar c'hoantaouidi e oa evit-se e Castel ma lavar ahalet 1,218 bras 1613.

Ur bleiz ha pemp marvioù a oa bet graet. Ha pa oa zavet ar bleiz-se ar gwaz ar c'hraou-se ur vaouez-marvioù a oa bet graet. Lazregez

Guilhiri.

VI

— Pifiont a ra doc'h, eskitam, ha macher nevez a eskl ?

— Ingna, pa ne vez ket da choas. e rer guella gellar ginit ar pez a ra. Hon labouron a ouzit ket re dourn. rak an hanternp ket re a c'hellet credi. Ne c'hellemp ket anna eals kea nebeut rag hor mistri rag ar varnet-ar kea da ha poulos houarn. ha no velet a bef nemet gwenn ho daoulagad a yonna ma var hon tro. gwech e vont hag e tont. gwerh astennet ra drabool da famm. Ne a ranke peiriet an dousr diaglo an heol bero hag evit pa or hea poh a hennad harrez houarn. lemmet doc'h cur penn harrinier houarn. laeret eus a eil lestr hennak. Lavaret a rajac'h. e velet ar morvoted-ar e tra eno mare hadourien vras a Varnant pe eaz ar c'herien ar. ha ne vent ken nemet leiser ho taol lagad da velet ha mad e za an traon. Gouzo a ra ea pa vez kantvez enho. a vemant gant oaner pe gant louzou da lopa varnomp an dra c'hellemt credabl evit gwelet ha soubl an c'houz ha diverc'h pe bet doan a rajont da vea vend ha gouzi a chom eh aber aotro.

Ar vorvoted-ar ne remet bet gwelet h el ha mar-c'hod evit deomp-ni gouzet h sekre an douzr ar mar-c'hod paour-ar eget hon hanter. Hont a rankent ganeomp-ni da aber a labour ar pemdez ouzah vrasi ha houzet d ha gwazed hag ar vea pa vez lenn ha e hof a gri pe a ra ea d a stlapet ra an eaz ar c'hrampouez da vanna ales ar chas hag ha.

Ann an noz deiz ma-ar ne remet netra ann eu labour a rae e mare'hod.

Pa oamp en hent e doa gwazet h e gehelemp-ni. rag ouspen ma e doa a bemdez ar vorvoted pounner da mengen e rankent e vont d ingna ha ha gwir vinan a gwenn gwelet e ker ar eil ar c'hi ha diskoaz.

Gwerz e vea ezar e h ra-c'hlet ar hanternp an dabeuz'h abalamour ma e oamp hirroc'h ha ma ra diverc'h c'hoaz pe all ra hon teac'h. Mervel ra doare a gavent mont ha'l mant a vanke dezhe hag a da ra ra e vanke mann benak dale h mad nebeut gant an tgreñ pe laret gant ar varpostol ra e hoapas pe mann doaha ar hent h.

— Ha ne glaskoc'h ket rak-hon ne ket ann ?

— Ga h avoalc'h e. Ne ... ma ne ket ket h ha n ankou-ne a ma ra an Dianpe. ... ma ne ket ket h ha hevelep e vezo rak-hon ebarz hag e c'hi a vezi ar vaz hag ar loues a vezo laket da c'hoaz rak-hon. Neuze evit chench doare an eil ha'n all gwell tremen dreizho. ha da houarn da penn ho ser. Hont a ra da grailla eur gir houarn e vel-hon. Ar vorvoted-ar ho takoas da sterlout nebeutoc'h ar houarn hag ra lenn dreizho da vont gwelloc'h da chaoual rak ar morvoz gant ra lenn a vea devet.

Va lenn a ra ea ezarga. ann an doaza mervel rak a ann hon nemet ann daoulagad tenn houarn, hag ann an noaz-tro d'an ann arvelloud annho evit an ann doaza ann a doe daoulagad ra morvoted pe gaichou ra ma.

Ear pardaezon, e tastrel ann ar c'hazo e vanvlamp etre daoulagad eur vandero chasseurien all. hanvet tourlonkad, gwibourien vras d an eskelenn. Ar re-ma a lag enn mouez h anezho ha enn gwiskoc'h armet eget an doamp-ni ha anezho, gwaze hanz lazet ann holan ann ra mistri, e c'hellont ar hanternp gwelloc'h ra ann eskavet.

— An dra-ann, Eskitam, a ra ann ezomm, evit ma hanvent, ann an

— Trouz-da-lar an dra-ann a ra dousr ezomm ann an dour dous an dour mor pe ann a skilfou ar blam e skilfou moc'h-gouez. Ar re-ma a ra e hanz gouzoc'h diaoulou eget ra mistri hanta. Ne ra ezomm het enn a fors. evit gwir hanvent ha hanz selaf etre daoulagad pemp hanz, mann ar pez a ra dre ezomm ar re ma reyont deomp mont e hanz pellor h doc'h a an noz houarc'h rak ar mantrouz hag ezomm enn gwelloc'h hanz ebarz da dac'hat ha'n ankou ar vad an gwelloc'h hanz ebarz da dac'hat ha hanz.

An eskelenn a ra ann tapout ha armou digantho. ha ma, ma pehra-ta a ra ann tapout ra ra ha'n armou digantho

An tourlonkad evit doare a e doa gwelet morse hanil ebet. Selaet a reyont ac h hanz ra ha ra an eil gentil egile ha ann hag ha dastrel ha marvlec'h hanz ma tourlou unan ha ra ar ra ezar h ezar blamm ha harlazet e ann an hanz ar mear hag ar vandero a dremenet hag a hanz mig ann tourlonkad a ra ar c'hrat ra anezhan.

Ha pa oa ja ezar ar a gomz ra ha zonet ac e yont hag het strafuilhet ma e h eget an tanv e chaset an tamp ar hag e vrelz an dra-ann dasrarel ha hanvet ra ha e hanz. Lar hanvet a ra ar gwelloc'h ha ra ann a doa ra ann an hanz ar a ober ann ha ra ann ra ann ann ann ar ann ann a ann ann gwelet morse. Hagen avarc'h a ra ac h petra daoulagad a dra-ann an ta-ar ann ebet gwelet ann ann ?

Ezar gwenn vad a daoulagad hag ezomm

Hagen. A ezomm ac h het gwelloc'h. Da ezomm e ra ann hanz ! hanvet e daoulagad a ann ann ar ann ann ann ann ann a gwe dia ar ezomm a ra ann a ann gwelloc'h a doa ha ra daoulagad. Ezar ann ar ann ann ann hag h ann a ann ann ann dia daoulagad ann ann ann ann ann

tourlouked a zoare? Mall ou eus da glevet pebez gouarnamant a zalc'hac'h

— Gouarnamant? Tud evelse pe c'houarner ket.

Me ioa roue, evit guir, mes prizonier oun avé.

Biscoas n oun bet dioualiet eur a gen tost. N'oun ket evit ober eur gamed. pa dos ato eur vanden var va zeuillou. Gouscoude e rezo balcou da velet va dousrou, hogen tec'het kuit eo am bije carel, ha biscoas n oa bet diasse'h din hen ober

Eun derrez e veliz o digouezout eur vanden verc'hed n'em boa ket guelet c'hoas. Bet oant er c'hoajou o testum mel gouez a gaver stang er monezion-ze er guez cleus. En ho zouez ez oa unan hag e devoa ar c'houbat eus eur vaouez eus ar Chin. Iion meien dezhi evel merc'hed ar vro-ze, ha ganthi etre he divrec'h eur bugel tr- pe bevar bloas. a dlie bezo he map dioc'h guelet ive he zoe.

Ker souezet e roue oc'h va guelet-me ha ma voanme oc'h he guelet. Ha daoulagad a verve o sellet ouzin hag en eut vont ebiou din, e lavaras din e iez Spagn

— Doue ra vezo ganeoc'h, Aotrou Marc'hek.

— Dare e roue din lamet d'he briata. C'huec'h mat a ioa n'em boa ket clevet eur ger christen, hag evel ma e houlen ar spagnol a respontis dezh

— Ra vezo ganeoc'h -ve, va c'hoar!

He daoulagad a tridaz adarre gant levenez, hag e lavaras

— Breur, prizonier oc'h?

— N'oun ket me zo roue

Roue! emezhi, souezet oll

— Ia, va c'hoar, ha c'hui, petra oc'h?

— Me zo setavourez, emezhi en eur huanada.

— Ha n oc'h eus ket a c'hoant da doc'hot ac'haun?

— Oh! emezhi mar galfen?

— Alo. bale-ta. eme unan eus ar gardou o skei ganthi gant he vaz. Nemze o rezo eur zen trist ouzin, hag e zeaz adarre.

— Ni on em velo c'hoaz. eme va, pa hano oc'h eus?

— Carmena. Ha c'hui?

— Mistral — Kenavezo. c'hoar

— Kenavezo. breur

En em velet a rejomp adiesa ma c'hellemp. Clevet a ris ganthi e voa e gumunez ganet en eoeza ar Chin mes ne voa ket eus a vouenn ar Sinais. Demezet oa bet d'he zeitec vloas, da eun den eus he bro, christen eveldhi. Eun nebeut gonde, o veza savet var eul lestr marc'hadour evit mont d'ar Chin e coesjont etre daouzen laeron vor, pere a lazas ar vozed a ioa var al lestr, hag a gasas ganthe ar merc'hed evit he guerza evel sclavet, en eoez Borneo. eleac'h ma en em denjont gant ar pez o doa laeret eus al lestr marc'hadout. Carmena e devoa bet ar c'hi ic'har da velet laza he fried, ha da vezo guerzet he unan goudeze d'an ou louked. G. M

Eur pennad all eur vech all.

PRIZ AN ED.

Kemper	25 Mae	Pont-s'Abat	— 25 Mae
Pris an doue c'hoant lur		*Pris an doue c'hoant lur*	
Guinis	36 lur. 02 c.	Guinis	34 lur, 25 c.
Segal	17 ur 90 c	Segal	17 lur, 94 c
Eiz	14 lur 62 c	Eiz	14 lur 22 c.
Ed-du.	17 ur, 16 c	Ed-du	17 lur, 74 c.
Kerc'h	15 ur, 42 c	Kerc'h	16 lur, 22 c.
Avalou douar	7 lur, 22 c	Avalou douar	6 ur 50 c.

HISTOR BREIZ

Gant A de M

A se mouillet evit an trede guech.

An dud divar ar mesz a gav el levr-ze kentelion caer divar benn ar pez zo remenet en ho bro.

Al Levr-ze a gaver er brat eus an tiez a verzer Levriou enho.

MIZ ITRON-VARIA-AR-ROZERA

Gant an Aotrou Morvan renet *Feiz ha Breiz*

PRIS 5 SULTEC H. BRAL.

LEVR BUGALE MARI

Gant an Aotrou Cratton, Chanoni a Zant-Brieg.

Mouillet evit an eil guech. ha cals caeroc'h ha d-fazioc'h evit ar vech kenta

PETRA DA OBER?

Levrik scrifet a eorp ar geier a glasker da skigna brema etouez an dud.

Mouillet e ti an aotrou de Kerangal

RESPOUST D AR REPUBLICASED.

Ell caozeadeu etre Lan ha Yaouk.

BUEZ HOR ZALVER JESUS-CHRIST,

HA BJEZ AR VERC'HEZ VARI,

Gand eur pennad scrit var ar c'henta Misterion

Mouillet eo en eun doare ma vezo cas bras da lenn, gant paper cre ha lizerennou eux ar re aclerra Cridi a chan cra e pligo d'ar re hor c'hemero ha pell a zo ex ou tud oc'h he c'houlen

CAVET E VEZO:

E Brest e ti an Iiron Normand.
E Landerne e ti an Aotrou Desmoulins.
E Montroulez e ti an Aotrou Ledan

Hag e calz eux ar c'herion hag an tiez ma verzas levriou enho. G. M.

Buez hor Zalver Jesus-Christ ha Scol ar Maro Mad a zo bo daou laket e brezonek gant an Aotrou G. M. hotek.

Ar Gerant An DE KERANGAL.

Kemper. mouillet gand Ar DE KERANGAL, moulier en Escopti.

Disadorn 6 Evit 1878. Nº 204. Eilvet Bloavez.

FEIZ HA BREIZ,

KELOU A BEP BRO, HA KENTELIOU VAR BEP TRA.

Digaset bep sul da gement Christen a gouz ar brezounek.

CONDITIONOU EVIT CAOUT AR GAZETEN

Evit ar Finisterr, Cotes-du-Nord hag ar Morbihan evit eur bloaz daou scutel evit c'hoaz 6 mis, peurvuez rentl.

An Abonnement a dle bout graet asvoug daoust ar gouelou.

An hini na zigas ket an dra ar gouz evit ar gouel ma teu rebu he abonnement, a vo consideret evel dioust a neve.

An abonnement a gemerer e ti an Autrou an Kanonik, meulier an Eveshi, ru ar Gigonez, nº 46, e Kemper

D'an Autrou an Kanonik eglan e dlear adresa ar pennaouchou ha kemenn a zell or'h servich ar Gazeten.

An arebou da kemer ar Gazeten a dlear da adresa d'an Autrou MORVAN, eglan.

KEMPER, 8 Evet 1878

Evit difen eur vro, evit costaoui he euhourion bro var dro d'ho dougi eo red e defe soudardet calonek, tud hag a ve dor var ho zal tud calet ec'h ar bourn tud hounet ha deuket da embarger an armou, tud hag a gar ho bro ha na varc'hafent ket ma ve red rei ho buez evidhi.

Evelse eo ve evit an ao ma zantel Iaoua e deus da gaout an ket espero bugale vad, soudarded, carantezou mouz eus a Dreuz ar vugale-ze da vezo tud calonek, gaer soudardet evit ho difen tud hag a c'houfo lacat ho foar ha ro goken ho buez evidh mar ho red

Eur vro e deus daou rum euhourien eur rum a zouvez a glask he disear a deu arvichou gant oumoun bras da obe diarvech euhi da lacat pep caner dre ma zeout e ton hag a gaout d'he diverra o laza ar re vella gant he defennourien da alouba mui ma c'hellont eus ho flavdegemou eus ho ene hanet eus he diaoul all, ha zoken eus he douarou, evit he digas da vezo diuerz ha paour

Ar vro e deuz eur rum euhourien all, an euhourien anhaet Ar re-ma eo an dud-ze pere ne garont ket ho bro, ne gasont nemet ho ho unan ne glaskont nemet ho mad ho unan a ligerio an nor d'an euhourien a zouvez en em lacaat a unan gantho ma o defe an esperans da gaout eno ran diz bennak da c'houmi, ne vezont mui er c'hantel eus ar pez a dremen en ho bro ne met hi o defe ho unan an oll henorion an oll gargou an oll diaoul hi ma ve hano da zifen ar vro pe da ziverra ez hi eus lodennik bennag eus ho maodou en em denne a gousti hag a lezo an dra-ze, hag a doeo ar bouc'h-an-aze var ar re all

Hogen an ket an euhourien a zouvez eo ar re zanjerum evit eur vro Ar re-ma da vlam a vez zoun euhou en em zoumiler outho, na flaer ket outho ha nebeut a euror he vro e vezer prest d'en em zifen outho An euhourien a zebarz avad eo a zaoust eur vro hag ho lacq da goeza, dre ma flaer outho ho ma conter varnezho, spad ma vezont meuoc'h a arong eget a vad. Credi a ret bezo eun nivez bras evit zisourin oc'h an euhourien a zouvez ha pa dai, riesc h arsour ar re a felle dezho difen ar vro e laheront ar re ma ne ouzont mui pelec'h vezi pe oc'h an estren pe oc'h ar c'hoarvoz degasou-ze pere ne zonjont nemet euho ho unan

An dispriz e deus daou rum euhourien zen, eur rum a ra ar brezel dezhi a vel d'an oll a glask ho discar, a ra kenvroui a c'hellont evit ho distruja hag eur rum all ar gwirionez degasou pere a he diskouez ket pa vleinont hen ober a zafe prest arouez h a unan gant ho brasa euhourien ma zafent euhe ho goun a lacq zic ho maod ho unan arong hini ar religion, an zoun rag ar bed zoudk doujans Doue

Eur vro gallourdik ma vije an oll a unan euhe, ma vije an oll dud en em zicour ne vije ket gouzet nemeur an euhourien a zouvez e lacat ho zreiz euhe pe mar ho lahajent. ho zenvchent dousetus bazouc'h eget ma o divije ho laket An dra zantel ve ma vije ket bugale a unan evit ho difen pephini erbez he c'hellont caer a divije bet ho euhourien touzet ar gwir ho dent a o divije gallet ober nemeur a zrong dezhi

Setu ar zonjou a dle da eur c'hristen o velet brezel an nebrou a escop oc'h ober ivo he escopti hag o vil hemdez ar gouzemen da eur vanden vad a vugale zoanng. Ar pez a dremen en escopti hemper a dremen ivez en escopti an An dud zoanng a resco ar sacramanto-ma, gouzi bezo bet taket dre ar vadizant e reuk bugale Doue, a vleo d'ec ar gouzemen da vezo soudarded da Jesus-Christ soudaruet hag a zo ho macher difen ho meuir hag ho bro da lavaret eo difen honor Doue d'ien an oll, ar vro hag ar religion. Pep christen mad a dle pell evit ar vugale-ze en em lacq dindan hanuel Jesus-Christ evit ma vezint gwir soudarded a vouezo difen ho feiz a ho devezo ket a zoun nag a vez o tougen gwion me lavar creiz ho meuir a zic ho maod d'ho religion dousa, pere a oule da zigouezout, ha ne vezint ket beuzet ec'h an

dré dignion-se a dre ho c'hem d'an euchour hag a gemer ar soch berhoat ha ma vez danger, kerkent ha ma ezez eur boac'h brasag varnezho. G. M.

Prouvegenn eur Tad Santel ar Pab.

Setu anna eur brezegen roet gan an Tad Santel ar Pab. eun deiziad miziou a zo bet bez bete gwir ef hi brema evel ma edo neuze ! pe chanzon? Setu anna.

Dan derved an ret eus ar c'horaj an Tad Santel a zigemmeras an dud fidel eus an diou barrez-ma a Rom: Sant *Andre della Gratta* ha Sant *Bernard alla Termina*, gan ho lakaat eus ho fenn, hag a roaz d'ezho ar brezegenn-ma

« Ô mor vez, ra hag ze, c'hwi eus a zo dour da welet « ho Jesus distrujet ha Vabel Jesuz Krist ewid ren « d'ezho ; a zo ressat digen ! hwi eus ar penn kaer et « mouez kriamuez an Iliz pehini, o welet ar gouiou « a ia da begi pred mui c'hoc'h ha da dro zaouarn « kaer-tre eus ho tegaie dimaner a gri en ho glac'har « hag a grumder penn er glac'har-se a gri en ho « glac'har. Mager em beuz tiegaie ho zavet em beuz « nep a dremm a ra ar warn-ouz. *Filios enutrivi* « *et exaltavi ipse autem spreverunt me.* »

« Na diou-se ar berchenngerez-se eo an *Iliz*, pere a « d'an ti mam ewid katolikted ha pere a « pedennou ho deuz receuet en ho badisaat ar merk « a Jaga e Doue a zoudrein Jesuz Krist an diou-se « pere he zakramanto ar gouiou ha kelennaguou « a Jesus Krist ordrenet gant Jesus Krist ewid ren « d'ezho ar salvidigez. Ar re-se a zo ar re-ma a zo « ken kaer ha kaer ouz ar Jaga, ar re-ze a zo ken « kaer ouz ar Jaga ma ne c'hellont ket dougen ar « c'hroaz ha ma ne fell ket dezho bezan kristenien « ma ne fell ket dezho bezan kristenien ma ne « vezint ket saved. Ar re-ze a zo ken kaer ouz ar « Jaga

« dom ou aznaver ho deuz hen hem lakeet etre an Iliz « hag an dispac'h revolusionel euzid siournia oc'h ar c'hil « hag oc'h he-hen. Aon ho deuz avàg an Iliz pan ho « deuz ne deufle-hi re gre an rafle ra a vod hag e « stourmont oud-hi, e pounvont d'ho diskara dindan « ho zreid. Fur eun tu ar fa d'ezho rez murcel oc'h « an dispac'herien da zont da vera re gre ha da ober « ra a vroug. Ho armou a rorb an Iliz en an oc'h « doue-hi an dispac evit-hi ar fae war he lezvreou. « Ha armou a eneb an dispac'herien en an nerz. A l'e « ar farsi hag ar c'hlerg. Mes eh ilouse ne drec hint het « an dispac herien ha gouzramant e hed n'hen hem « zale ho en he zao dre vrien epkem ar farsi hag ar « c'hlerg. E wid gouand ar boblou. Ho zakast da blega, « da zeuli e reuker mont d'ezho gan armou all e wid « kavout poblou hag hero hem lezo da vera gouzramet « ennel, e reuker ho terc'hel ar Religion er respet ema ha « gouzvoerien hag ema he lezvreou. *Eur zoùl lenn a « fetz evel ema ruzi rud lenn a fetz a za ema da rud,* a « = Ar boblou a die kaout fur hentiù ar Religion zantet « ruet d'eom gan Doue mes ar memez Religion a ro « greet evid ar re ho gouarn. Ar Religion a lavar d'ar « rujdi respet ha muioc'h ha zenti ouz ho mes ar « memez lieh ion a lavar d'ar mistri a ho deuz galloud « hoh war ar boblou nemed dre Zoue ha ne c'hallont « kommand d'ezho nemed en he zao hag evel he « relijon ez. *Fur me pe respet am. evanti.* Hag evid « dougeou ar boblou d'ar ren ne get a c'houlennont « ouz-ho en zao Doue, ar ren a ra dle ho unan da gouza « zenti, oc'h Doue ho unan amezeu o fes ouz-hi hag oc'h « hentiù ma ar Relijion. An Ilanv

Pardon Itron Varia Rumengol.

Er c'hoarc'h ha tregont pemz ar a here en zavet roumantou. E zanz a gas hed d'ar c'hoarc'h ar c'hoat hag e delfe nemeud a dud ordinal a gerz ma Itron. E hudenn eus ar pardonou a vez lavaret bout ar par domou en hano ar Zent. Ne gomzomp ket ama eus ar pardonou a vez roet gant patron ha gwerzou ar gloar zomp nemeud eus ar pardonou ket en o zro ma eus ar Zant pedi evit ezo ha eus ar c'hoant d'ober ar binijenn.

E hanter ar [illegible] e reer da ouz ar c'hoat hag a dreo hir ar re a. Pa deu tro Varia Rumengol e c'hoarvez ha pa [illegible] ha Leon, ma zo an Ilizi an Itron Varia Pardon Itron Varia [illegible] pardon, c'hoarvez Sant-Erwan ha ar zul goude a viz gwerc'. Pardon Santez Anna-Arvor e c'hoarvez Sul ma vez, ha pardon Santez Anna ar Palud e c'hoarvez ar Lun kemper ha Leon. An daou pardon ma a ver d'ezho da vond Santez-Anna ha serret e fin ma c'hoat.

Ne ma ket en hor zonj ouma eus an holl pardonou a hon eus e kreant nemeud lavaroù eur guer bennag diwar hano pardon Itron-Varia Rumengol hoc eus bet an enor-mad da velet a dost en hiou-ma. Evel ar pardon gaeli ar pardon bras-ma, emp digoret e chapel Rumengol d'ar gwener vintin arvog ar pardon. An amzer a oa kaer meurbed, an Eor a oa a du goad an douar evit gwelin manma Doue. Evidomp da vras digonezet gwred mad, kals pelerined dre vod e oa arvest ar stourm. Lavaret ou bout a c'hoaz fidel dreist an dra se da bedi da gorres ha da zahramanti el leac'h dre vod-se e vez dre bras. Gwashamanchou a bep gwir hon eus gwelet Kerne, Leon Tregerr. Goemed a arganez tud eus ho farrestaou. An hini a zouvez Breiz-Izel a oar en eur hem kalz pe nebeud ervo gwashamanchou tud ar parresiou tosta zoken ma oel eus ebarz.

Mar hon eus remerket hem ervo ar gwashamanchou, hon eus kavet nebeud ervo dre-vras ar beleriened. Holl ec'h arvoent atoul diskabel, dazu zoken var ho zreid mear ar vag pe ar maez en eun dorn hag ar chapeled en eun dorn-al.

Eun ugent bennak diwar dro a oa dre da zo eur pevarad Rumengol. Ne den dreist ar mein eus ho c'hadorien Loeiz pemed evid dr ho ha lavaroet ho Breiz. Pa deue kenta ra ini ebarzet da gozes ar beleriened hetoù dek heur eut an noz.

Mar d'en bet moveuz ar beleriened d'ar gwener d'ar zadorn re ini bet kals niverouc'h e c'hoat. An daou bred a zo bet caset an deiz-se e ti pe Itron Varia Ti Rumengol ne bed eus a re vrikana hag e vije bet dek hanvech hepauz ha ne disqe ket gal. Ungremerel ar holl beleriened. Ar velieun a ho deuz ebarzet da gras ha da re ar gomunion, a zakas pemp ha ar euz ar mein. beteg an nderv bred. Pemzek Ilizi a dreo a [illegible] ar gwir gomile an Aotrou hag en deuz great epad a [illegible] net, eur bezegen var an dermaon diwez d'ar Verc'her Vari.

Goude ker-tiz ar velieun a ra eur c'hemenn an ho c'hadorien koaz e gere int ebarzet bevik e superion. Pa zo aoter hent goude gouzperou ar c'hoarvez tabeul e Doue ho deuz saludet an Aotrou Ilizkop Aog ar holl fidèl a zo en eun ti mein d'an daou ha zeiz. Ar bonezon ar pastor Leon a ra an exorsis ouz an holl hag ho divoa ar beleriened da velet ho c'hilkop servez hag ar respedi gant pemp ha ho selaoud da ap mervel ho zad spir ha a vez diwez ha ventanda a ra ar pemp pelgenn. Doue ra vezo meulet a Lavaro ma hem ruet d'ezho. Var ar mein an Aotrou Salvator eun eskop ha Iliz a [illegible] ar stasion eus Itron Varia Rumengol [illegible] perag a staole ainsi ha ho halud ne dleo ket gwir ar vent hon ti mein ha [illegible] pad hag ez ar mein hag? — Petra, a respont unan-a ha ne ouzomp-te ket, ez eu bet an Itron-Varia bet dalc'h memp evit eskop evit mann ti mez ar re zall. Pe a vered Itron-Varia a *Arvor-izel?* — Eus a vez pe eskern ez eo eus a? — Ya ked, an Aotrou Salvator a zo eu ber zad evel d'emp. gaeel e kemper, a kirbere dia Sant Corentin. — Doue ra vezo meulet hag Itron Varia Rumengol pe a lavare an holl?

Dan taol a c'hoar ar c'hleier ho deuz lavaret gand ho meuel zaltroz en em lakea ar brosesion var zao. Ar hanchon a vleo ar pemp arvest, hag a bep tu ez en, var

dieu bonn, ar heiernod goubenn hour vo skoaz en he dorn. En ho gouda e tonne ar veleien en eur gwall stiemm pe Yaouank ha pevar chaloni a Lichou an Aotrou a Eskop a zarre ar brumenn hemilet gwall eur huhl rud empoanhl da gouta.

An oll-tad na d'en hed chomet da rein epad ar brumenn, dioust a ehe ar vil kroaderi hel ar oll-ar nemeti re pe hetar pradurn ec h ober ar pehi.

Ar brumenn goar ha nantel ar he dreiz henliet an hent nevez gwall en dro da vaeh ar Yaouank hen, pehini a zo hel savet var eur pilier meaus el leac'h ma en hel kavemet Iroun Varia Rumengol. Pa en saviet ar brumenn en dro an Aotrou a Eskop a zo pegnet er gador nerpenn hag en dreiz gwall epad Zul meaul eur brumegou e pehini en dreiz lazaret e creiz ha galon gwall ar jon e vefet kemend a heler nen devend dereet a hep hen, da hedi Iroun Varia Rumengol. Ha me er rumenn. a zo en oa ez da vera en ho zouez da heul ar chaner roet d'in gwall an eskop venerabl devera mare an Aotrou Nerpenn a garas kemend dont da hedi an Iroun-Varia e leac'h nantel ma e chefe a ma pe pe gwall Doue lazel ne e'hed gwall ha me ne emer kav, a arouz hep e blaou da hardon Iroun-Varia Rumengol.

En eur gleiet an aotrou a Eskop e preseg evel ma rum a gaion ha gwall eur vaouez ker kaer ar heiernod a lavare ma perak-ta e hel kel preseg e brezonek? Iroun varia Rumengol a foelle ober evit-han ne pet a pena gwech-zi mann Doue e parrez kerfenntenn. rac marvel da ober d'ez-han parlant brezonneg an ena tal.

Ollz pe zaskorn a zo hel se hoari dre vrudeiziou ar marhadourien roet d'ar hon tiegez gwall an aotrou a abad Dionet a Eskob'ti Nantez el seurentez ordre ar penaral Charett ar ma savet gwall an Iroun Rakoueh-ha a dud chomet fidel hag a dud zavanh a hep hen ez e, ankoue Pa IX zalvet Jezus-Kristus var an d-ezan.

Goude ar vrudeiziou var dro d'ar h ar veleien a zo ent adarre en ho e kaloriou koz ha n'he deuz chomet, en aoz-se ch gavet nemed gouzoc'h hanv.

Dar Zul vintin an oferenn gentil a zo hel kavarel evid ar heiernod da h h er marc'h an dle dondan an dousi vras savet e parg an Iroun varia. Ar gwiskamanton roet gwall an oferenn se e deuz padet evit mirer hen rad.

Ar heiernod dignezet a se radenn, a zo neuze en eur lakaat en hent evit distrei d'ho hen hag ar Peleriu hag ar chapeled adare en ho dorn ha mentennou bouquet a drailh evit skoll eur ho chapeun. Rak Peleriu ebed n'hen eus taka en hent evit Rumengol hep hetza pedet gwall ar re a chom er gear da zigas d'ez ho pe d'ar chapeled. pe eur vesiken, pe eur vasken pe eur maeh bouquet bennak.

Ar veleien ha devez ar gallond da skuiz endelpasson evit ar pevarzek a zevezenn ho deuz hel labour avaneh a kontant ar heiernod. Hep gouzi ebed, oaspen 10 skoll, e pare e vezant pevarzek a zevezenn a en digor dre eur hon er Vered hen ez mont ar vered. Den n'helle hentez pell mui eus ar peurvuia Santel-ze a zo hel gwerzet ha bouzgrat.

Var a lavarer ez bleo-ma an naver eus an dud na dennent da Rumengol ormod evit gwelet ha hetza gwelet, a zo hel kala hebaneet ha. Ar c'hlizienneg koueet da c'houlou deiz, a zo hel ar penn raet a gemeret ar. Ma ar c'hlizienn-ze ne deuz great drouz ebed d'ar pardon. Ar gwir vuoiz devred ar siot hel chomet er gear evit kea nebeud a dra. Hetza ho devez pe da drugarekat ar vro Varia Rumengol evel ar c'hrouiou resevet. pe da c'houlou eur c'hrist nevez benneg hag ez eus devet dasson d'ar c'hlizienn a gouzar.

Pa ez ar eat da gant an oferenn hevel dondan an dousi a parg an Iroun varia, ez hel gwelet sklaer an vasken hual a dud ar pardon.

An aotrou a abad Caujou, chalonn, ez deuz chomet an oferenn hevel, hag evel ez chi kaerdal an aotrou a Eskop an deuz commanset pe nierenn ha bouzgrat an Ezang Gouzoc an pried an aotrou a abad Alexander, chalonn gouzoc hetza gouvernet benedictinez an aotrou a Eskop a ra en em dreet var-zu ar hobil ha gret d'ezhan eur brezegenn epad pemp munut var an-nguenel.

Evid ober meuleudi d'Iroun varia Rumengol en devez chomet ar c'houzoc'h dre hetza hetik hetza pobl an aotrou Doue a ra a gavo gwech ai meuleudi zudith « a Gouvernamant « Nantez emaez-han e hon a ra ar gloar anneredigenn « hag evar Eleiz Izel hag espiual gloar anneredigenn « hag evar Eskopti Kemperr ha Leon rag mirel hon h « ent e pob amzer serpant an heresi d'en em rasa en « hon hro, mirel hon h evamad rac an servanted da zantra « hon ar vam hoah vad ar hevezoarh a zo hel empleget « da hetrek pe da skigna eur Izel doctrin hennag Satan « ane hon gloar.'

« Chouzet hon h eus zo Eah hon zantr d hon gouvern « zantr a Zoueziou hetrog an hon hon h eus savet da- « vezo var he gador hag an deuz hetza ma tenzo an ao- « trou Sergeu an Eskop a vezo marc'h da lavaret var ho « penn eur gwiskamant aour a hetz Pa IX a oue evit Iroua- « Izel hag hon Eskop evar deuz a anneredigenn.'

« Pa zo deet ar sirotaid an-hared meurz eus a vro « an aotrou noz d'en em dealc var ar Franz a'hac'h « eus het he lezet da zantal eun traud var douar Iroua, « hetzet hac'h eus d'ez ho evel gwech al ar c'hrouaer « d'ar mor hetza hetrog ama e tenn. ha ne de het lar- « hac'h.

« Nan a ho deuz het gallet hon humaha c'hen a zo « het ouar hor bobl.'

« Lavaroup ez hel ha eur vouez, evel mevel Iroua- « varia Rumengol a ar hon zo hor gloar an, c'hen zo « hon Anneredigenn an, e hon zo ouar hor bobl.' »

Hen moul ez eo en em zac'het an hobl epad ma rann ar brich ma ez-zo het clevet ha penn-tad compezet he brezegenn. gwall an dara vaz, dioust ne zo het hrei h en mouez ar pennsgaer.

Ar gouzpersen a zo hel ezpet gwall hetza-ta e dle an an Iroua varia Sonnez' eur gloa ze hoall e doue marc'h

ens ar brosession da vont er meaz, hag an deiz a zo bet serret dre veneliction ar sakramanl

Setu pennoz ez eo tremenet ar bloa-ma Pardon stroa varia Runiengol Disori obed, troar obed ar beleriued a zo bet dign evel kustum. Perag eta ar beorien ne dint hi ket digooc'h evit ma zo? Perak ne c houlennont hi ked ze alezen ganc muioc'h a respet? Fan caol agad pa am eus roet en dro d ar pardon epad an iri derrez. ha n'em eus gueiet den mezo nemet daou banar dall, bleinet gand ho chas. Kalz furroc'h evit-ho Arabad eo koulskoude tammad an holl beorien kalz zo er-bo a zo fur, devod, dign a dremz. hag a alezen rag kalz anez-ho a bed a gaion a ra d'an oleeun ha c houlen gant respect Roomp hon ninemoon d'ar re-ze ha Doue en talvezo d'eomp.

Ern Prunnis.

AR VELEIEN.

IV Pennad.

Ar veleien zo eun dud hag a vez peurvuan re ebad ho douar. Ho deuz re a drouz re a arc'hant, a par re eu arc'hant.

« D'ar veleien ne vank netra var an douar Ar veleien
« ho deuz tiez kaer evit en em loja ho deuz bara guenn
« ha gwin mad evit en em vaga ho deuz dillad ker
« brao ha ma plij gan ho c'hi en em vaka ho deuz
« marc'h ha kar marc'h ha kar a vez evitho dougen,
« a ler mond ha dond. ha gabonpàd en ho divez, hag
« a ya a zeu. a red e gwrenmez en tro da bep unan.
« ar Veleien ho deuz arc'hant bepred en ho godel, a
« douch arc'hant o nep tra hag evit pep tra arc'hant
« pa vez ganl er bed arc'hant pa zo tud d'ar bed ar-
« c'hant evit an dud a zemez arc'hant ev, ofera ar
« c'hant ev, sèrs chou Ar veleien a vez pèt gant ar
« c'houarnamant ar veleien a ra kestion er paresion,
« ar veleien a vez dalc'h-mad o temna arc'hant o mma
« arc'hant. ne fell dezho ober netra memet evit ar-
« c'hant »

« Ah! ne ket evelse ra ho deuz bevet an Ebestel, ar
« veleien gentil!

« Oc'h eul ar re-ze n ox ket kemeret a dracu Ar re-
« ze a gerze var stroad a labourc. a bresego bep gon-
« kenn tra Ar re-ze a glaske bephini mad an eneou
« salvadigez an eneou Ar re-ze n na ket ho c'haron
« stag oc'h an arc'hant n ou ket a storiok a deil gan-
« tho, evel ma zent her stank gant ar veleien a vez en
« hoc amzer »

« Ia ia kalz re benvidik eo bremo ar veleien. Setu
« perak ho gweler ker vak. ken noiaz eo ken diez
« kaoud affer outho Ma ve trouc'het bruch dezho ma
« ve berroc'h ar peuri diouhan ho zroid. ar veleien a
« zeufe bahan da vezn tud all. hag a rafe muioc'h a
« vad rak an oll a ve dougetoc'h d'ho salaou ha da
« zenli outho »

Ar veleien a zo re ebad ha douze nor en douar

Ar re bet lavar kenn kaer, a oar nebeud avoalc'h pe-tra eo bezn beleh a zanvez nebeud avoalc'h labour ha dever ar veleien.

E pep stad mar deuz joa plijadur e vez ive poan, ha standoc'h poan eget plijadur Gant an dud e c hoarvez eve gaol an amzer An amzer ne vez ket kaer atao; an heol ne vez ket atao kroaz ha digoc'hen An hanv hag ar goanv a ra hag a zo A dachadou e vez tom vad dom hag a dachadou all e vez ien ken brea. Arglao hag an avel. ar zec'hor hag ar glebor pe gnaill. ar c'hazarc'h. ar rao. ar skorn, an eac'h an dronc ar gurun. a zeu d'ho aro a bad gwesch pelloc'h gwesch all nebeutoc'h

Evelse e ma ar bed, hag evelse e tle bezn avad mad ha plijadur an oll Ar c'haera amzer a fell da bedoud, a zenfe da skuiza an dud da vezn diaoul evit an dud. Goude an avel foll ha brao eo kaoud amzer mouil! Varlerc'h ar frim hag an eur h er goanv hag hen a ra plijadur zanloud eun eteonnik kloar o c'houeza!

An den a ra er memez tra eus ar bano d'ar joa. eus ar zec'hed d'ar c'hlenved en em gav gwesch eus var he dro en doull, ha gwesch ar nec hed. sokenael. he galon lenn a velkoni he ben tevel evel an noz

Ar belek den evel ar re all, o kaoud kort hag eno evel ar re all o vezn eno d'vroad var an douar evel ar re all, a gav dre-ze var he hent gwesch poanion, ereanion, trubuilloa. ha gwesch all jouzion eur-vad, peb laouenedigez. Ar belek en deuz he jouzion he eurusded dezhan he unan jouzion eun eurusded el leac'h ne zonj ket, ne oar ket ar bed

Eurusded eur belek eo gweled an dud he ded o vond gant an hent mad. gant hent ar farnez o kerzed varzu an Ener, ha bro o klask o kaved o serrcha an Doue en deuz ho c'hrouet hag a zo oc'h ho depord en ha varadoa. evitho laea ho digoll dioc'h ho labour zoa eur belek eo hena selaouet gan an dud gant ar gristenien a zo en he garg a zo flaiet ennhan. Joa eur belek, eurusted eur Pastor eo dreist oll juka he teaved dianket, eo samma var he chonk he neaved dianket. hag ho digas, ho dougen da gaond ar re o un ket bet tec'het dioc'h ar sanden

Ia, mar deuz evit eur belek eun dra, eur biljadur hag a ban mad dezhan ne oi boan a rank da gemered. pa e houma ober he zever evez Doue eo gweled en he gichen. n hador ar bu jen. eo gweled dirak he enemgued, var eur gwele a ankou eur pec'her paour eur pec'her gristenncl. koutdat er pec'hed. eur c hristen keaz hag a zo bet pe amzer o fouela bro ac'h ober he benn tull, he lampon, he gaslien evel ar mab prodik, ne he gla ved oc'h annon he follentezion eus he oll e huoun hag eus a voueled he galon, eo gweled en darlon o redeg evel pa bed he zion oc'h eo kievet an heanadon a zao eus he beuliun a laka he beuliria da tammed no

hével he zouen varvichan evit ha bardoon a hera Jesuz, en hano Jesuz eo eus a rei ker, eus arroukrer eur munistr oher eur c'hristen lur eur c'hristen pur eur c'hristen tener, prest da ri hezet he vues evit mael ha vrezadur evit gloar Doue. evit repari an oll drouz en deza great an oll abominationiou lur en deuz roet epad hell amser

La. pa hell eur beleg, pe er gador gavet. pe er gador hrouz pa n eus ket a pe lenc h, tres eur valeien oder ha hresa en eur plac'h zentil, ne c houlenn het quell eget gounson peb poan evit pajenal monech da Zoue eunn hevelep beleg daouzt d he an abardaer da vrezel ma vez he gort gant al labour a zo aznav eur hen ar eur mor a joa a levenez. a daouz var an douar evit laden vrao eur a gad. ar zent e rousanteiz an Eav

Met ne ket hep deuz. na hep traon en e kar ar relegen eur geuz entredeud Pa vez kaerra an amzer e ma zont da zoad e n ha bezal. Mar deuz dre ar bed poanpou. ha passion e houera, dremm ha drem gare. en evit ar guir relegen evit ar re anezho a gar mann ho Ihone hag ho breudeur

Red en a lavarer beza tad ha mamm. evit gouzoud petra eo kared bugale ha petra eo kaoud poan gant bugale

Red eo ne. me gred beza beleg beza Pastor evit gouzoud pegen braoh ha pegen kriz eo ar c'hrouadon a gouez [illegible] var an douar hag a da nem dou en ho c'hero [illegible] hag [illegible] g mem pil a ouzoud beza kaer get da gas [illegible] ar [illegible] benniz kenta ma a vad hag a gar kenta c houm var an douar en eur zao li ker mag ec h an douar beza kaer [illegible] benniz da ouzoud ha ouzoud ha zamant e penn an kenta dad hag a gar dezan en trac h [illegible] da kaer an [illegible] beza kaer get da [illegible] ouzoud ga [illegible] hag ho le ver da [illegible] hag a [illegible] vad begonil [illegible] da ouzoud ezzan beza he pried en [illegible] an hano doue a ho kenvelou ha mad [illegible] an dra ne ket eus ora vihan en ne ket eus ehanch a vez na ket ouzoud

Habar e vez lavaret gant Per ha gant Paul may Arm a zo eur [illegible] An hini a zo beleg e gouzoud petra kil ha tead beleg a ober hag a gomzoud hag a gomzoud benniz dre ma ra gant ho hent da vad ha vad ha vez greet a mar hag a zad a ra var an douar a ol ken ankenniz stad ker ker hini eus ar vuia

Eun eur beleg a vez klaset en e di e er dra en evel ne vez kaoud dezah ha zamzaged eus tam bara guenn da zoare hag eur banne gwin mad da eva Mear a vrach. gant ar relijion a vez ker brao en ho galon ma eur h [illegible] nement petra zo var he dou hag en he verro. ne eur ket petra lang en he c'hroaz ha mont a vrach dre gwech en [illegible] e lavarde a gren kaloñ *Pa Jesuz* vez dan *eta bugale fur* gant ma tad e zoare, kristenien gwirion eus ar re ha c'hoaz ne c'harjet da c'houzout da lavaran. *Jaouen brao me a vez gant kare ha doar gant kare da ha gant doar skiver*

Lonkereza ar bed a'ho deuz kenavel memet ne'h eus tremenet hara gwinis ha dreist oll ec h eur vrezad tud a a oderenz mez eur beleg a eur monech evit peb den ne ket gant kara hepken en e vezer var an douar nem ia *sete panne vezi damne.*

Pe seurt pijadur a bell eur beleg da gaoud pa na vez var he dro ampech eur bern tud a eus e vro na gwener, na sadorn na kuzuz nag ouzom na kuzet. na fealded, nag hoberzhe a zo eus an danjer ho gueled hag ho c hinvel a zo gwir chatal ennan eur evel ar c hi a grog a gler hag a zeou a labour hement all da zo ha da c hoar hag a dremmen daou ar dervez er c'hao hep ober re a hoelian o kanna gwech ha bepar o vez peb skouer fall da gement a rank bezo gantho o taou, gouzoud ket da diaoul kement kroaouder ra deuz affer ouzho na ket ket ec hed deuzho? Ha na ve ket gaoll, eva mevel a vrink deza e c halonpad varlerc h an dud goueza dre ar c hoajou eget na ho amzer ho beza. a mesk ha steuiou hag a zo vouzoc h eget pasaned ho deuz nebeutoc h a fraz nebeutoc h a skiant. eget Turked pe Arabed? ha pegement a vez a veleien a zo var an hevelep kont o vezo

Mar [illegible] pa ne h ar velejen a zo eurusoc h. ec h ar re a vez e douaz kristenien en ho tarempou ar velejen-ze ho unan hag hini vez hep poan evit ma lavarer hag ho a vez kement enno var evel ma prezeger?

Pe ur a gav deoc h e tigor ho [illegible] ez kuzet he ar-vez gan eur beleg? Heuliet pa [illegible] ho vez dioc'h an nos marteze na ec h eun devez [illegible] ar hag a skouer gopridi e dalle ben e [illegible] a [illegible] he gort? hetken ha dek hour [illegible] eur hini a vez an demet dezan ar c houskerd ne ma-hem ket adarre var zao, ne h en eus ket ezka evit [illegible] da ar red eur c hinvour pe eur pinvourez a zo ec h he c houlenn gant prez ha deuz ano ag vezo a lare ha vezo en em gav ha gad en ho c hirhen? Hiel ar vrach etre daou a zo ar [illegible] eur beleg kenz dihunet evit ar [illegible] e kreiz he gouzoud e rank mont pell. hag ober he oll [illegible] ar pr [illegible] dre ar [illegible] dour da zu da deval ma tra an oll [illegible] ma vez an amzer hag e vez gwall pell hag e vez ret hag e vez gwall da derri guez bar en kavare [illegible] ar [illegible] ha kousa?

[illegible] [illegible] ranka ben h merc'h [illegible] a houarn en em taol ol dindan a fall ar ru [illegible] ? Ar-chou evit eur c hroaouder pe eur [illegible] ezzan ne ket ne c'hraouen ne ra nemet e hober ar [illegible] pathan. na eur ket lavaret dezo gwir an oll [illegible] ebon. a zo red he dre hag he zaster en he dam gwele a ze ran danjer ostaul pathan. kel kenz en he glenved. hement en debret gant al [illegible] ha, an [illegible]

Ar-chou all e vez e hoal vouzoc h, poanzoc h hi-fer eur beleg (karet e vezo. eur dre ker vrdro eur c hinvour marteze eun pouron a zo hevel groaic h ec'h eun zoaval, ne eur na *Tuner* na Vester, n eo bet o

Digitized by Google

kaoud beleg ebed ahanoc ha kouk kouta e mouk ar vugale a ra dreuz hervel nemet evit tamall ar Velevenn evit ober kreiz d'ar Velevenn a gave gwellac'h tro pare ha tavalgasé var an Aotrou var an dousic eget var a ra fors pe seurt beleg ! O ne tam 'rike a ra ano evit ober beleg kenz ! Penaoz ra ma droug hen evit pokat evit gounaid da Zoue, rag hervez hor papell ? Penaoz e lavar hon a vrema da blanta ran tam kreiz en he cor ran tam kreiz en he gorre gant tam karanter evit ar merour ar Zalver en deuz bet diskuiet dispriset anz bet ha hanvet epad bet annezer ?

Ah ! beleg paour anz ne e pado ezom da pinkoulz dousder ha dousder da dreiz kempenn da dread ra da c'houzoug da vrema mad ar c'houzoug a renke divar da vuzellou ha marteze a ra ema tabaod d'ar ra revel zoun var da dreid evit presiag ar vilioura. e parot hag an annezer d'ar pez her brasa a da zem barvel gant Doue ha ne vouskin bet e bouz nemeur hag hen an Aotrou kaoud beleg he vele zoutan ez deuz goalc'hreal en dreuz kemeret a leac'h da c'houlenn ha pardon ha trugarez.

E mare ar c'hrusepin dangerus ha spered pa rank ar beleg ober ha da dreuz an ed dre ne ra ema an eil klaotoriou ha mont all he breiz hag he skouarn ec'h gwelomp a zu ra ema ran ran her pennoer kender e beleg ha tud a c'halv pell ma vouskin ra ma ra ra ra

Petra bennak ma ne voa ket an oll broleted-ze sclereat gant ar spered-Santel. ha ma ne deo ket red cridi kement o deus lavaret. gouscoude lod anezho o deus disclerict traou ker sonerus, ma ra plijadur bo lenn.

Seto ama unan hag a veve en tremevet emotvel. He hano ro lihg a zant Cher Cardinal ou, ha manac'h eux a urs sant Dominik Hogen seto ama petra a lavare var eur pennad eux a zivez sant Vaze

« Pevar rum bersecutionou a dle bezа en ilis Doue ar c'henta aberz an tranted a enep ar verzerien, an eil abers an heretiked senep an doctored an tredo abers an alvocaded a enep an dud simpl, da lavaret eo an dud eün ha diaroug ar pevare abers an antechrist a enep an oll. »

Petra a livirit lenner, eux an trede rum-ze a bersecutionou? Ar re o deus great ar freuz hag an dispac'h a zo bet er Faos abaoue tost da gant vloaz zo, petra e vefont-hi nemet alvocaded? Ar re a varnaz ar roue Louis c'hoezek d'ar maro, hag a lakeas skuilla kement a c'hoad goudeze, petra e vefont-hi coulz lavaret oll nemet alvocaded? an dud-ze a bere an hano apkeu a laca c'hoaz hirio ar c'halonnou da sugn ha da strafunia. ar re a zigas ar freuz a zo. ar reuzio a bouez varnomp. eo ive alvocaded eo o deuz ho zachet var hor c'heun hag a ra ato.

Ne fell ket din ama comz a enep an alvocaded a zo en ho zonet tud eux ar re vella, tud hag a ra crain rad Mes var gementse e tlefet ober ar reflexion ma: caout gouenegez, beza helavar, beza teodet mad ha kementse eh faz a zo enn drouk kentoc h eget eur vad. Arru o deus gouezieger hag a voar manna mad ar gonis, ma lakeon Doue hag ar relijion er meaz, na oufent nemet ober freuz. discar ha distruja. ep savel morse netra. kementse a velomp spuan dirag hon daoulagad abaoue pell zo. Hag ar breton eleac h ma emzer oc'h ober hag o tiaober dac h mad abaoue tost da gant vloaz, ha ne dint-hi ket bet hanvet mad gant ar prolet-ze eux a urs S. Dominik?

Seta ama hanoiou ar glouer o deus resevet an urzou, a catedra Kemper dissadorn an Drelodet

Belgien.

An Aotroner Salom. eux a Vouezrou
Colin eux a Lambezellec
Deniel. eux ar Vourc'h-Vean
Fleiter, eux a Bon.n-Abad,
Guillerm eux a Sizun,
Hunaut. eux a Ilouarzel
Moenner eux Melgven,
Roliel. eux a Dreflevenez
Rondaut eux a Dremaouezan.

Avielerien.

An Aotroner Ar Barz eux a Voutroulez
Bardouil, a escopti Guened,
Deacond eux a Bioulaou
Bodilis, eux a Bloavorn,
Calvez, eux a Bloavorn,
Coroner, eux a Locquirec,
Coulc, eux a Bloaré,
Darrieux a escopt Guened,
Deshan, eux a Bon.-Abad,
Fily eux a Lanoilis,
Hasard eux a Guitel-Paol,
Kerdrel. eux a Lann.ia,
Kerbirion eux a Gastel-Paol,
Leal, eux a Vipavas,
Ar C'ham. eux a Voutroulez,
Ar Goff, eux a Voutroulez,
Ar Sann. eux a Blougoulm,
Lochouarn eux a Gemperle,
Masson, eux a Dreflaouenan,
Parc, eux a Blouider
Peron, eux a Vrest,
Picard, eux a Janie,
Quemeneur, eux a Vilinec
Tanne, eux a Sant-Neven. G. M

Er gær a Napl e velet guechall eur vanden chakerien hara hag a loa oll mac hanvet. euo etel bennak dezho gal c'hloazet, hag oll e lavaren e voant bet mac hanvet evelse e servich ar roue. Ar gouarner pehini a voue ervad ne voa an dara voia anezho nemet tud didaiver ne felle ket dezho laca, ho c horf da labourat a zoujar. evit en em nizober anezho, da c'hoari dezho an dro-ma

Lavaret a reas d'an oll dud mac hanvet-ze pere a c'houlenne caout sicour digan ar roue n o doa nemet en em gaout oll var an dachen an derrez ma o derrez. Nieun ne vancar. e c'hellit crid. Neuze ar gouarner a lavaras dezho

« Ar roue a fell dezhan lacat en ho œr ar re ac hanoc'h a zo bet mac hanvet en he servich, hogen red eo ho anaout. rak bez ez eus en ho touez unan didaiver benneg, ha ne dint bet morse soudarded, ha n o deus morse renvel servich ebet d'ar vro. Hont a ran ama-ta da sugna eur gorden. hag ar re a c'hello hanvet dreist-hi a vezo recompanset rak gouzout a ran avoual'h ar re ac'hanoc h a zo bet en armc bouc'hdioc h poan ha dioc'h skuiader, a famo dreist ar gorden-ze. eleac h ar re a ni bet bouc nemet da gell ho emzer oc e nemet ke. hen ober »

Seta eta sugnet ar gorden ha tud mac'hanvet da lamet dreist-hi. mar gouient Bez e voue goustoude unan benpag ha oc'h ejon. rak save dreist Ar gouarner a lakeas cas ar ro-ma d'an hospital ha kemeret sourci anezho, arre genta avad a lakeas da gas d'ar galeon.

G M.

MIZ ITRON-VARIA-AR-ROZERA

Gant an Aotron Monvan, roder *Feiz ha Breiz*

PRIS 6 SUEL E REAL.

Ar Gerant An. DE KERANGAL.

Kemper, moullet gand Ar an Kerangal, mouller an Escopti.

Dimanche 15 Evrel 1872. N° 385. Eiziet Bloavez.

FEIZ HA BREIZ,

KELOU A BEP BRO, HA KENTELIOU VAR BEP TRA.

Bignaet bep sul da gement Christen a gomz ar brezounek.

CONDITIONOL EVIT CAOUT AR GAZETEN

Evit ar Feiz ha Breiz, Castell-ar-Noan hag ar Monetaer evit ur bloaz dous scudoet evit c'hoaz ha mis, peurvuez raok

An Abonnement a dle bezan gwall eurusq evit ar gwirionez

An hini na sqeu lod na dra ar gaou ezelou na zo nebeu ha skouarnel a so scudoet evit skoaz a zevel.

An abonnement a penaoz e ti an Autrou an Kemmerer, meuleur en Europ, ru ar Gaperti, n° 18 e Kemper

D'an Autrou an Kemmerer eplan e lezer adresan ar pennerchou ha kemend a zell ar e servichi ar Gazetenn

Ar peziou da zont ar Gazetenn a dlear da adresan d'an Autrou BERVAS, eplan.

KEMPER 15 Evrel 1872

Red eo e ve bet un dourailjen a zo e speret an dud a dell deuhe bet ep Doue ep fed ep religion. Red eo e vo un ar goanneilien pe ar gac'hen a ze var ho douedigaid evit ma teufent da ober ha da gomz evit ma reuiet Evit ho gortoz dell pa vez bet ouz ar c'hoz ezan ar vent. Kement se ma het soaz kemmet-se a dle bet, mes pa zeuner mad outho eo zaut ne velont bet selaouet'h en affersoa an doare er pez ne zell ket ouz'h ar vent-ma

C'houst a deuz euzhus, da lavaret ar bobl da vezan en ho dadreou. C'houst a dleo da zigreza ho c'heuzeou, da vez deuhe servijerien d'ho lavaret da gaout ho hen ha da vezan prest ato d'ho defen da lavaret an oll da vezan tud fur evel ho gwaz pa petra ta ep ma ve skuiz ebet evit kemeret-se nag a zoare nag ezan ho leuen Chuch a zaout an tu da zont a benn ezan an tiez-ze

Kuzet e deuz c'hoaz evit kement se re an drouk-labourer Ober d'an oll mont d'ar seul vuhez an oll da gaout dan-daoulerez gouezegues. Ha pa vezo an oll deuhet e vezo graet gaoth ar pez a gavfet ep m'e defe graet an hini an Doue

Hogen ar pez a dremen dirak daoulagad an oll a zaleuz ker spiam ha ker selaou ne doa het avoalc'h kement-se evit ober ouz'hi ma zevel ma zro ner het e benn ben doctored defent Remedez ezan ho diskibien ar re a zo bet sanket gantho e teuh d'an oll dre ho ehevenn. e c'hellet bezan deuhet ho benn gouscoude forfetourien, e c'hellet gouzout ezan graou ha gwir an dra re chom ep defen ho vro pa ve skoaz d'ho ober ha strafuz zoken ha labourat d'ho diskar nachuz devez gaout ho gwarnel evit ober ha vloaz ho zaou hag ober mesoz h a zoaz d'ho gortoz eget na defe ezomz pe gouzout da ober Azzao a zaleuz poken rak re selaou a zelaou na dra ze evit ma ve gallet ho gwaet pe ho mac'h. azzao a zaleuz kement tavfet a zo a zoup an dud a zoup ar vro, a zoup ar relijon, an doctored defent. an dud deuhet eo a vez ato a penn an tailjou-ze ez ha dezo frouez anezho, ez ha ato a vez an dorfetourien ar grimmaliet vraz. Azzao a zaleuz ze-ta ne het avoalc'h c'hoaz drecadurez evit c'hoaz sevenadurez, doanedur hag honestiz.

Gouzoude evit c'houst tud eus da zro ne red e vezo sevel e defe honestiz ha doanedur Ha penaoz vez an dra-ze deuhe ? Setu ama hon doctored a ze gomz ezpet e dleo e zavent ne dle-ze dre an tailh e taout c'houstlon diveg daoulagad an oll er c'hevnou bihan hag e lec'h all evit ma ve er c'hevnou bras Hogen ar c'honsellou-ze ne dlfent ma ezomz bihan a ze eus ato a zaoare a dorfeyou eus ato a zezadorez dirvez all Eno ar re na dlent ket e hano breiz pemp lir ne dlent ket e hano defent avoalc'h a c'hell pevarlur ho c'hanv var an dlent ket

Chevet eus ezan ezomz eur a dud hag ez eo dleet an doare er maez pe eu eul vro dleent bezan brezeg gant neuz ag glao gant zoare da vez g'hoet gan ar glao Eno ve e c'hezan gan dre brezeg evelse Ar dra ze dleaz tud hag a c'houlen kaez eabeuet kaez zaoret ha pezamet hag eno e zaoler evel eabeut ganthe e zaoler ez dezhe ho gwele h Eno ez dresk tud da vez vertuzuz, e ver dirazhe ganh eus a hep sevlet eus dleuzus an dra dre'h ar vuhez e zaouerez dezhan an doare d'en eus ez dezhe. Eno evit dezhe d'an dud an honestiz e zaoerez dezhe trouz zamm trouz louzou ar flourizien evit lacat an dud da zen eur vez evel gan ha chaot. e laker dirag ho daoulagad oberou milligeet ar re a zo breva hete evel ho zaoerez an dud dleuz a ra ho fouge gant ar pez a defe lacat an oll da vaza heleg ho diskouzez eno evit dougen an dud da gaout ho hen ha d'he defen pa vez red. e zaoler dezhe penaoz ha zaoerez hag he gaouez evit dresk d'an dud pezamo kaez a pez'h ezezhe + zaoerez dezhe pezamo a ze zaoerez. a trampler ar re all e lemel dganezho ho hend vad, e laker an dalvezanez en lec'h, ezo tud mezo ha bugale, ezo pez,ou, eno e zaoler pezamo e ze gouzout a zezo, eut ar relijon, eno a gement so zaet, hag

ato ar mad. ato ar verlus goapeet ha dispriset, ato an droug, ar vis meulet ha fongeet, ato ar gaou laket da c'hounit var ar vrioaes

Hogen, a leveroc'hu. eva clask lacat an dud da veza gwelloc'h, dousoc'h, honestoc'h dre eur scol evelse. eo red beza diskiant Gour eo e rank beza teo ar goc'hen var daoulagad an doctored a glask eun hevelep mosen evit digas sevenidigez etouez ar bobl, gwir eo ne ket o cas ar vugale, ar mouankis da velet ha da glevet traou mezus eo e vezint sicouret da viret ho glandet, ne ket oc'h ho souba er vreinadurez eo e vezint kendalc het nac'h, mes petra a fell deoc'h, evelse ema ar bed hirio.

Siouas pa daoler a gostez Doue, ar feiz hag ar religion, ne ket eas caout traou a da lacat en ho nesc'h.

Cucchall e Rom. en amzer ar baganiach, pa voa deut ar bobl da veza brein dre an dizurzion ne c houlennent evit beva nemet bara ha c'hoarieliou. (*Panem et circenses*). Eva doare hon doctored a laca birvo ho c'henvroiz e reng ar romaned paten-ze. Promeli a reont dezho c'hoarieliou, mes piou a roio bara?

G. M.

Stadou Unanet an Amerik.

Setu ama, ger-evit-ger, eul lezen nevez great diveza gant Stadou Unanet an Amerik, hag a renkor da heuliа orema dindan boan da veza barnet da baea kalz po nebeud

Al Lezen.

1° Hepma deiz ar Zul eve. m az eo dleet a zo eun dra galvoudeg evit interest an holl

2° Talvoudeg eo evit diskouiza hag ober a never corf an den,

3° Rei a ra da bephini an amzer d ober an devериou a ze out-han he-unan. ha da zonjal er c'hredennou fall a skigner e-touez an dud.

4° Ar Zul a die ober d'a bephini sonja e ile enori, en he di po en oaz, Doue, ar c'hrouer ha Providanz ar bed-hon

5° Deiz ar Zul a bouls an den da ober oeuvron mad great evit frouzi Katon an den hag onori an dud unanet evit beva assamblez.

O velet 1° ez eus tud difeiz. tud brall pere. leun a ziaprizanz evid an talvoudegez a heller tenna euz deiz ar Zul hemillet mad. n'ho deus respeci ebed evid an deiz santel-ze hag en em ro da peb seurt plijadurezon d'ar Zul

O velet 2° Pegen kontrol eo al labouron hag ar plijadurezon-ze da interest ar c'hristenien, ha pegemend eo stravilled spered ar re ne heuliont ked ar skouer fall-ze gand ar re a ro ar skoueriou fall-ze.

O velet 3° Ar gaou a ra an dud difeiz ha brel-se d'an holl en eur lakaat kustumon fall hag a woal skouer da zevel er bed,

Ar Senad hag Assamble an deputeed ho deus gour-c'hemennet

1. Difennet eo, d'a zeiz ar Zul, digueri ar Vagazinou hag ar stalliou, ober nep labour, mont d'ar zaliou muzik. d'ar balliou. d'ar Gomedion dindan boan da veza barnet da baea 10 pe 20 shillings, da lavarout eo 12 sur 10 kouronnec, pe 25 hag 10 kouronnec, evit peb dizentidigez d'al lezen

II D'ar memez barnidigez ar charretourien hag ar veachourien. a zelo e beach d'ar zul, hep ezom ebed. Ar c'homisser poliz a vanoe ive pe e vezo ezom pe ne vezo ket

III. Nag hostaliri na tavarn n'hello beza digoret d'ar Zul evid an dud o chom er gommun. dindan boan a amand pe da veza serret.

IV Kemend hini. hep klenved pe eun abek bennag rezonabl, a chomo hep dont d'an liz epad 3 mis, a vezo barnet da eun *Amand* a 10 shillings.

V Nep prou bennag a raffe eun dra bennak difesson e kichen an iliz, pe eun dra bennak dizeread e diabarz an iliz, a vezo barned da eun amand a 5 da 30 shillings

An dud a Beliz. lanvet bep bloaz gand ar Gommun, a zo carget da daol evez evit ma vezo leuliet al lezen-ze a boend-da-boend.

Pegoulz eta e vezo fur avoalc'h ar re a eu em rant e Franz da veza republikaned. evit ober ive eul hevelep lezen evid hor Bro? Pligt gant Doue ma vezo hep-dale?

A.

AR VELEIEN.

VII

PEVARE PENNAD.

2

Ar Veleien ho deuz tres kaer evit en em loja.

Rag abalamour da ze e vezo red d'an oll ho zamell, ha louc'a mein oucho?

Evit ar Veleien e rear ar pez a ra muioc'h-mui evitho ho onon, en non amzer an dud ho deuz eun ten skuot en ho fenn, hag eun nebeud peadra eire ho daouarn. Var ar meaz, koulz hag e kear hirio an deiz, pa vez liez nevez da zevel, ho grear hag ho zaver disheveł dioc'h gnecball e roer dezho muioc'h a car, muioc'h a hualded hag a lec'hed Brasoc'h e rear ha kegin, ha salion, ha kempron Frankoc'h a zigor a roer d'an dorion d'ar prenneston C'hoant a zo e c'helfe hag an deiz hag an heut mont na dond hag oc'h traon ha var laez, e rafe hag e laufe an eur euz an eil ha d'egile, euz an eil ponn d'egile. dioc'h ma vezo ezom.

Eun ti hag a zo frankiz ganthan a hep hent, eun ti hag a hell kaout eur an amzer e kement korn a zo eunhan, a vezo hepred eun ti ac'husoc'h, eun ti hag a raio muioc'h a vad d'an oll, ne raio ket kement a dro da denna na da vaga klenved.

E nep amzer n'eo bet eun drong. eur pec'hed evit an den kiask an ti den em loja a noare. Mar deuz kalz chatel hag a ra ho rojeiz e toullou en douar, e toullou

treuzi, ne vin marvet an hoed ne'h he gwelet ne het pa dro ne het ean e'hrouiou ez a ranh hag a dle en em lega evidho. An dro a ro het kroaset evel kriaded var he harlaczou ez hoa kalz a chatal evel en em rentz var an douar evel ar maritod hag an arvad. An dro a zo hoant ha hoanz ankred pa gar zo he bleuzadur ne'h an Eaz he vro ez hoa klev ar c'hanvez hag ar pardaelez ann an oll diegrasou.

Perak eta pa vefe red dasleja en em ataenia en ann h evel diouzh ar c'hi ar gaol gantan ne'h ra a vouez pa e dremm ne'h ar glaz ar re pa ez eo h perzh an hollo hag hen ez en em zalaud en he ene. An holla-hen hoa marilh ha doaed hep sonj hag he lerou ne'h an rouez hag hag he gwiskoù h he mouez ne'h an arvelerien ar Vugelien?

Ha ennañ gell pell dre. ankounac'h ma hervez evel Antreus. Kaezal an dud a ra en he di perzh a ve taolet her hahan. Her met ha lagat evit ar Velrouz? An Velrouz gwa, evel ma lavaras dremmwel. An nammoù ha lod pobel stank a-walc'h pell a-walc'h ! hiaul a-walc'h ha ra ouz pa ann eus ha dishanval hag e ra ma vez ar ber kerzet ar h eltor ha mad gwelloc'h e bedjer ar bed gwa? Ha pa arsavit ar maout ar hano pa ha devezo kentoc'h a c'hoaz da gouzout pe ouz ar h da zevenn ha c'hoaz da zo hourdn ha divoazez mar bez gwa ze ha ze ra ne vankez a-walc'h e renkont e hano ez en em hala ha evezhia ez eus tam glad tevel marilhet en ann hanil ti adsel a-walc'h dre ze dont hanet ha degaet ha vagerenn ann. kentoc'h d an oll gwiskoù a dremm dous a hep ta dre an dro. o ra gwelloc'h nemet c'houzout ar mared a zo ann dispar kentoc'h evit ober c'hrougadur hano var ar pinvidi dre ha gwaspervez an eur e hanv a ra ne ve het kentoc'h da ra. laget gwaloù divaonijouz kroaziet ennañ ar lalla kempouez an anjinoù kerkentoc'h?

Hen tud hag gwelc'h oll ha dre ha madelou ha miliò diganz, a ra tud a hanvez a galoù hag a lost en ty oll d'ho bugale a kavo arouez. E vel ato ne ket kaz tud ha ann a ra ho da vras merzhet hag kroaziet e pell ma ne ket ha da c'hanva ra ouz kaloc'h eus ho kaz Iliz. an a vouez gwelc'h ar servijer vez diwar h dastum arsavidigez. Ne vaimp e hanv ar hanv arlhet re ras ne lost a ra ket gwall gantho. pant gwelho a zo ket ha ezo abaoe kaza ma ha hagale ket enk ar zevel ann ket ar ar ar ar hag ar ann gwaz ar ann ar ar ar ar

Eur person a dia avechon dagen he zad an Autrou Iesuz, d'an Autrou vihel vras, martese d'an Autrou person, da doé hag a vez huel he c'harg he resk a vez mad ivinen diouzho ober digemer mad deuhe. An Autrou person evit e vadigen he doé, a dlo gervel d'he zikour beleien all fort beleien. pa c'hoanta reï eur retrad d'he vugale eur mission da doé he harrest ha ra frank en eur gaou neuze ar presbital hag a ve kaër a zaro gantha?

— Glaboueret monllerez ne troue-ze oll. a lavaro meur a hini. a lavaro meur a gousped koulz ha meur a vouezha. Neu het merzer nepiou ha ar veleien eget mab Doue a zo bet ganet en eur c'hraon. en deus bet loget var ar c'hoaio. Pegen pouez breuk a ve eur presbitaï, hepred e talvezo kraou Bethleem, hag ar veleien, hen persoued hen kavred a vezo aze koulz loget ha mab Doue he meuz hag he skouer

— Ar veleien a oar an dra-ze hag a ra vad deuhe meur a vezh her gouzoud ev t gouzout a peoc'h hement a vez da ober poan d'ho spered d'he c'haloz ha d'he c'horf. Mez. mar deo cet mab Doue ganet en eur c'hraon var ar c'hoaio. na het en eur c'hraou na meuz an neiz, ro en deuz tremenet he vuez. C'hoantet en deuz gouzout pinvidigez, ha dishenna uelloc'h eget peb den pinvidik, evit dishenna guelloc'h pegrouent e karie an dud ha pegrouent a c'hrouie ho enoer da vond d'ar baradoz.

Mez mab Doue he unan a ve het choumet hent-ze dre ne graou. na var he vele hano. Eur roue bras. he hano herouet. eur Roue dioc'h ar c'hraz a zo bremañ adorre var an douar en deuz bet he ninojet evit he graou hag eur a grenn he honore den Mab Doue evit savetei he vuez a zo bet dre ma her c'hoantas ewit gouzout le c'het da vro an Egipt hag heno ma gredó ervad, en deuz bet kavet hep nale houma ioulz hag e Bethleem a zo bet eun aller vraz kaoud guelloc'h. Mez gouzout Jezuz a zo bet eat da Nazareth bro ar Verc'hez Vari, he zamm hag he Nazareth eo en deuz ganet ar sonéo guer eus ha unnan bennak an oad a dregont vloaz.

Ha c'houi a zo, deuc'h ac'hanoc'h Zaluer ioulz hep dezhe e Nazareth? Ha n'un ket brav ma a ez ket kaer ar manner a lavar Jezuz a Verc'hez he zamm, ha sonet Joseph he dad magerez e c'hellit kredi da vihana ez kempenn avoalc'h hag ez, ez eur avoalc'h na ho zi evit an ti zinz a ten enkan.

Na ne manerzon bras hen nebeud. manerzeo da lavaro hement ha kement all a dud eo a fell d'ar veleien, eo a dleer d'ar veleien. Gant ma vezo he unan frank avoalc'h kempenn avoalc'h dioualet avoalc'h oc'h ar gaou hag an anel, ne ket he eo a c'houlenn hen e nep leac'h

Mez ma ben red eun dra benak loja e kreiz ha var ar c'hoaio ne ket ar Veleien eo a vanko d'hen ober, ha laouen bras e vezo he spered oc'h hen ober. Ar Veleien en hon amzer dioc'h ma trovo ar hoal, a vouezo ober evit he deuz great ar re a vez en hor beo e mare ar republik, pa zo savet kement a hent var kustorel an tu, pa he c'hiuskel a hep ta evit ha frizonia hag he dihenna. Ar Veleien nemz he deuz gounnet eu eun touch er c'hreiz er c hoajou, ez tanmeur er halaouer; he deuz gouzet ivinen meur a nouver an anezegez ar bleiz he deuz gouzet en eun blanta. en eun gazel e toullou en douar en eun fourz ar bernaou hoio, ar bernaou foenn. e gouzk ar c'hrenkend he deuz gouzout kerzed e kreiz an devaljen. dre ar goa bouchou. dre an erc'h. evit kuzh he dentad. evit kavet he c'hlanvouriou evit oferenna ar c'hranchou evit rei he zikramanchou d'ar re a vez e danger da vervel.

Ar Veleien a hello, mariere nbarz nemeur anna, nebeud e kendalc'ho ar bed da vond var he benn, a zelo da giuzk roudou ar re-zo a gerzo dre roudou ar re-ne, ha ne vezo ket gantho kement-se a c'hin kement-se a storlok Davaut hag ar gratennou a zo hello an deuz dre hor parresiou a roio dezho a'hour ha gelo evel ar re a vez roudo brema e zeuz var dro pevar ugent vloaz? Chomoz eo. n eus het da lavaro ha mar diroll nbarz eun hevelep amzer ar Veleien a vezo ren dra gaer evitho hem e gras vad an Autrou Doue. M. B.

Eur pennad all eur zech all

BRETTIK.

XVII.

Izabel a Vreiz a zo bemdez digouezhjan nebeudig a nerz e devoz. Ar madoniu n'en devoz ezpernes ebet ket. Anna avad e devoz fiziañs ato a bede hag a laka pep evit ho c'hoar

— Sell an amzer vrao, emezhi, e vezo nerz dezhi.

Izabel avad n'e devoz doaret ebet ac'h eo tost ar marv dezhi. Pidi a ra, ha na zonje nemet e Doue. Goulen a ra ar gwir ober he fara kentoc'h eget ne doa ket ber great c'hoant. Gwiliou Gaeguen a zigwezas dezhi he Doue, hag an oll he c'hemero evit eun eur a resco ha Zaluer. Hen devoz ha kar eser oc'h da velet er momant-se

— Bervel a ra, emezhi, evel ma mamm vad, e mro Vae.

Anna a ranne he c'halon o velet ar maro-ze a vont ebou dre an nouz e devoz na varfiche he c'hoar strak ar fin. Lakat a rea kreski ar pedennou a reat evit ar brunet vihan pehini a rea berag an deg a vo Even, mes epad an dek devezh d'ma zo ne c'helle ket zavaret a edo mui eur ar bed-ma, ne zonje mui nemet e Doue.

D'an deg eur ar Mintr e halvas Anna d'he c'hoant hag a roas dezhi eul lies blasonet gantha ha stagel perzh en daou beon zoeshan

— Va ruzerez eo an daou blasonet evidoc'h, va c'hoar. Dougit-hen ev'i, delc'her souch ac'hanoc.

— Hen dougen a ran ato, emezhi an Doktez ha ne ket ephem hen dougin mes lacat a ran ober ra all benvel vuhan hag he roan evit recompans d'ar marc'had furra ha vertuzuz a vezo ema servich.

Dioc'hen e c'halvas ar re furra eus ha demanellet,

ha dirag he c'hoar e roas dezho ho oirs da zougen eul las blansonot evelse. ha kementse en honor hag a souch eux ar c'herdin gant pere e voue lionet bor zaver en he blason.

Ar brinsez vian e devoue nerz avanc a evit coulma he unan ar las en dro d he c'hoar hag evit lavaret eur ger bennak d'an demeziet all evit kimiada deuzho. Anna ne alle ket delc'her he daelou.

— Na vounlc. ket, va c'hoar ger eme Izabel, n'oan evit obér vad ebet deoc'h, ha Doue am galf. Ho pet souch avechou ac hanon, ha neuze. Rol. ho ker da rone Frans a c'houlen ho toro An diouz-te epken a c'hell rei ar peoc'h d hor bro reuzeudik

— Oh va c'hoar gez. eme Anna. petra a c'houlennit? Goulen a rit staga Breiz oc'h ar Frans! Met Breiz ne ket eur brovins eo, Breiz a dle en em c'houneu he unan, ha me epken a dle brema chom en he fenn Anna, eme Izabel. me a ra da vervel hag a vel brema guelloc'h an traou, evit netra ne d oun nemmet eur ver c'hik vihan. O clask delc'her mad e vezo scoilhet goad ho kuella bretoned coz a reot ho stadou a dam e tam! evit unan a chomo fidel deoc'h ec het ha mont da glask repu elsac'h ne garfac'h ket mont.

Oh Anna, gra. ma vezo staget Breiz oc'h ar Frans dre volontez vad. anezhi he unan, ha ne ket dre nerz, dre red.

Anna a chomaz eur pennad mad da zonjal.

— Izabel! emezh goudeze. me ra kement a vezo em gallout evit sent. ouzoc h.

Izabel neuze a loscaz eur gradonnig a boneudiger

— Anna, emezh, va c'hoar, n en em nec'hit ket. O tont da vezo roualez a Frans e viot ato Duket a Vreiz. Kenavezo c'hoar, kenavezo! Mont a ran da velet hon tad hor mam kenavezo, va bretoned! Jesus Mari! va digemeru

Setu he c hompzon diveza. Izabel a Vreiz a ros dirak Doue.

Anna en em daolas var gorl he c'hoar evit he beinta hag eur boan vras a voue oc'h he zonna ac hano Kement a c hlac'har e devoue ma sonjet ne chomje ket er beu-ma varlerc h he c hoar Izabel a rentc he enc da Zoue p edo an Angelus, o sunt en nis saot Per, hag en em gavas. ep mar, en Eny ero salude rouanez ar gnerc hezed He c hori a voue aket e coeur ilis saut Per a Rouzon d'an 13 a viz Eveu 1490. Anna a voue a neuze penherez er vro-se o devoa an oll c'hoant da gaout

Prest goude maro Izabel Charles eus a c houlennas adarre dorn penherez Breiz. Anna ne gemeru ket a brez da rei respont. Roet e devoa pell marzog he ger da Vaximtuan roue ar romaned hag hema a dlie pell a ra hera dont d he zicour. Hogen ne deue ket, ha Breiz a ra dare da vezo tonket. An itron Beaujeu a c'hourdrouze dont da gelc'ha Rouzon ha d'he c'hemeret.

Conseillerien an Duka a reas neuze deuli rei he gaant d'an diuiz-se, rak ne c hefle ket savetet Breiz e c hiz all.

— Mad. eme Anna. ra vezo great an diouz-se le, pa zeo red, rak caret a ran c'hoaz hirroc'h va bretoned egedon va unan

Eguinoaez, Charles eus ne boje ket da Anna. Met pa voe deut da vezo rouanez a Frans e teuas d he garet, hag eur c'houz ar brasa e devoue deziau pa ueune goudeze da vezo intanvez.

Charles a Frans a voue eur louge braz unhan pa voue caset dezhan ar c'helou e devoa roet penherez Breiz he unan. Dont a reas gant ar brasa respet da Rouzon da ginnigen he gorunen d'an hini a d ec bezo he bried. Ato e voue lean a estlam o velet bers calon eur brasez ker caouank

An eured a voue great didrouz. ep freuz ebet. Pa voe deut ar monet da zina he da locat he hano e kichen hini roue Frans e tolaz eur zel glac'haruz var he zae goloet a ermingou ha var mantel ar roue goloet a lis, hag e teuas da zopch deuhi eux a Izabel

— Ah, va c'hoar, emezhi, setu oc'h unvo deut an amzer!

Ia, deut oa da vir Brettig a ioa Rouanez, ha Breiz a ioa staget oc'h ar Frans. G M.

DIVEZ.

Caliban.

V

Caliben, eme an itron saoz, digemet e vezimp e penn hor beach ha n o pezo ket lavaret deomp c'hoas pelec'h oc'h eus cavet Colibri

— Bagas! n'em eus ket lavaret deoc'h ar vech diveza n voan en em gavet da vera roue gant an tourionked, hag em boa cavet Carmena selavouruz gantho?

— Eo, lavaret oc'h eus deomp o pos cavet ano eur vaouez eux a Volueno ar miliz hag e devoa eur bugel tr pe bevar bloas.

—Abanta, ha n oc h eus ket soujet eo ar bugel-se eo a zo hirio va martolod, am eus kemeret evit va map abaoue ma zeo maro he vam, hag am eus hanvet Colibri abalamour ma voa da glask eur c holiman e voan cat en enezen milliget ac evit obér plijadur d am labousatan?

— Ah, nemeza eo! alo. bear'h d'or h instor cabiten.

Carmena a ioa eur vaouez eux ar sourt n eus ket bet croget cals gant Doue, eur vaouez ha n'e devoa ket a aoun rag ar boan bonnoez a ioa goad tac'h en he gouzied, ha tan en he daoulagad. Evidi da vezo treud ha moan, e rouge sammou hag o divije laket da bréga diacoaz eur martolod euo jomad riz hag eur banne dour, setu kement e devoa izom evit beva.

Bons da vont diare'hen da heul ar chascouriens, ne devoa aoun na rak sarpant na rak digr, na rak dreinn na spero anaoud a rea vertuz an oll louzaier a gaver er

c'hoajou. ar re a ro ar maro hag ar re a bare. Eur c'horf houarn e devoa, ar c'haer Carmena. Ouspen dek goeach e deus saveteet va buez dio-me, ha me n em eus gallet morse oher netra evelhi. Pa zoujan enhi. e teu dour em daoulagou, penefe bi. n em bije ket mardeal hirio var ar C'hallet, ne vijen ket dent zoken a dre dhonarn ar voricoted-zo.

— Neuze. cabiten e vijac'h martese rous hirio c'hoas?

— Bagas oc'ket chom var an tron-ze eo a glasken. ha martese meur a rone zo hirio hag a garfe tec'he evelhoo. Carmena ive ne felle dezhi mui chom eno

En em gleved a rejomp eta evit mont ac'hano da glask hor chans.

Eun nosvez. goude beza bet o chaseal gantho pa o devoa debret ho gouale'h ha couskel e bork, rak skuiz oant, setu n o vont en hent ep lavaret dezho na nos vad na kenavezo Carmen a zouge he map oc'h he c'hein en eur zac'h ganeme eto va fozn a zaou dourn. ha neuze an hon doro pep a heno baz great a goad honnezh. ha taledet ar beg anezho en tan. Guelloc h e vije bet ganheo caoui eur vouc'hal mes o oa nemet unan en hor baodeu hag ar e habiten an ouzo-du he daoc'he ato stag oc'h he c'houzn.

N'oamp ket eat pemp munud bale ac'hano, ma tigouezjomp etouez dreiu stronez ha kouneud ker stank, ma vou red digeri hent, hag hor bizier bek-lenn ne dalient ket cals a dra evit ar virder-zo

— N'eus ne fale ou contel ganhez? a lavaras Carmena.

— N'em eat ket var, eme ve.

— Ha penaus n em bije ket soujet! mont a run da gerc'hat

— Da beleac'h?

— D'al lochonnoo-ta

— Ne di ket coll a rafez da vuez

— Ber dinec'h, couskel mad int

— Ia mes d hanna a c hellont.

— Ne raint ket kentoc h eget pemp pe c'huec'h heur horoiach ac'hano Me eo am euz soaet ho efach dezho hag am eus laket ebarz eun tam sonzon couskel.

Setu Carmena o rei Colibri din da zioua (Da lavaret eo he malnk e doa hanvet Iann pa e doa her bauezet Ar bugel a gouske c'hoeg en he zac'h. Evit ho mouar e voue red din kemeret eur scour kenneut evit pellaat ar vampired eun doare eskel groc'hen serjuz a dra da sonn goad an dud pa hor havont couskel.

Carmena ne voue ket pell oc'h ober he aro. Eun anter cardeur goude edo adarre em c'hichen. ha ganchi bouc'hat ar c'habiten eur sioc'hel corr ha sammouou pe birou contamet Neuze en em lakeomp da zigeri hent a dreuz ar c harzou hag ar rec'hi a roge deomp hon treid hag hon daouarn Flogen ne deamp nemeur var arnok ha ken tenval oa diodan ar c'hoajou-zo ma na vouiomp ket eata peleac'h e zeamp

C'hoant on doa da gaout eur voas dour bennak, hag on divije neuze benillet ar voas-ze beteg an nod Hogen ne gafchomp hini. hag abenn eur pennad ec'h anaveschomp. eleac h pellas dioc'h hon torionked. n on doa great nemet troidella ha dont adarre tost dezho. Kementse a veljomp oc h en em gaout e kichen eul lenn vras, banvet toc h ar c'haimanet var rib pehini oamp bet meur a vech.

Skuis maro oamp. ha beac'h on doa o teleur an eil troad arazog egile Gouzou. a reamp pa zibanje ar voricoted ne vankjent ket da zont var hon lerc'h gant ho chas chase ha n edomp ket eun hanter heur vare diontho Ar zonch-ze a reas din coll va fonn. ha petra benouk ne doun bet eun den evit ha ne garfen ket ober dronk da zen ep nzem. e hu vn da Carmena

— Salo e pije roet d'ar re-hont iouiou couskel evit mad

— Oh! arabad eo. emezhi, Doue ben difen; ar maeon da o deus lavaret din meur a vech ne dliet morse laza eun euchour nemet red e vije.

O velet feiz ar vouez-zo e devoa gouzoude da grena ne ket epken evelhi he unan mes muioc h c'hoaz evit he map. e teuit enhon va unan

— Gura ieverez. eme ve mad ac'h eus great, ha me ne vouien ket petra a lavaren mes gouscoude great eo hon ire.

— Ha perag? eme Carmena. Abalamour ne e'houzomp ket pe scurt hen ou eus great? Hogen martese ar speret braz en deuz hon renet dre an doro evit na dajemp ket da veta iouiket er maroui

E creis coajou Bornco ez eus tachadou dizolo lianvet maroui. hag a ve kemeret evit prajou pe foenneier flour, ha ne dint nemet tagguer oras Er goanv e vezont golloet a zour mes en hanv e t zec'hont divar c'horre hag e zao varnezho eur guiscad geod. Mes diodan ar geot ne deus nemed eur goc'henoik tano hag an hini a ra ife da vale varnezhan a zaniel ebars a nebeudou ha ne deu het ac'hano da zigas he gelou

Carmena. hoas da vont da heul an tourlonked. a anme mad an traou-zo Ma na vije bet nemedhon me a ioa sur va c'horf hirio e gouelet unan bennag eun al lagiguer-zo.

En em gleved a rejomp neuze d en em guzet eno var eul leac'h huel. etouez ar strobez stanca. ha da ober pep a benoad couskel an eil varlerc h egile, rak red oa ato e vije unan ac'hanomp var he api. Carmena a jomas da genta d hon abalamour, emezhi, ma voa bosaoc'h dioc'h buez ar c'hoajou ha ne vn ket ker skuiz ha me. Santi a ra outh, hag ep dale e vanc couskel mad.

Pa em dihunas. div heur goude evet ma voa great an engleo etretomp e vouen souezet o velet e devoa pouraehet eur pred evdhoo. Claskel ha cavet e devoa er c'hoad avalou aunoaz ha frouez all hag a gavo mad meurbet, rak naoun am boa.

Epad ma vouo o labri e cievis chas o chi pat, hag e ra eur zeh oc'h Carmena

— Ia emezhi, ema laskel ar chas var hon lerc'h,

mes en ti ar d'al iec'h emaiet, hag arouk ma vefiet dont beleg eahomp, on eus soñjet da vont dreist harzou ho douarou

— Hag e pelec'h ema an harzou-ze ?

— Da-bont eleac'h ma vefit ret hui hanet, hag e leshaete dia. eur pennad mad diouzomp, dion roc'het vraz a zo eur gouzh c'hrizho.

— Dre ar gouzh-hont emeahi, e rancomp tremen ha neuza a zamp er c'hoajou braz en ti ar hag eur vech ent ano. ne gredan ket e teufe an implanted harroc'h var hon lerc'h rak oc'hont ket gouzhoudar var douar ze all.

Etre daou e clevemp ar chas o chilpat sclerroc'h, eskont var hon roudou. hag evel ma hon doa great hont dezho e c'houlenp ervad ne za'ejent ket, rhag ha tud, d'am eus gaou en hor c'hichen. Nann doa ket eta a ammer da goll. Ne zellemp mui pelec'h ejenr an tredi na crahanou. Mesneg a zo evidomp ne ket ephen da savetei hor boez mes e beaz da dec'het graug ar maro ar c'hrisa hag ar serijesa. Eun den hag en dema chanket tec'het a vez great dezhan, gand ar morcoled-ze, gonnoc'h epad na rer d'ar merket gouez tizet gant ar chasseur. Troc'het e vez tamoe eur ho gig, tam kariñ, tam varc'houz. hag hen leiet hirio ma c'heller e beaz, abalamour ar c'hik beo a pem lec'h eleac'h ar c'hik marv a vrein droc'hiu er brezon tom-ze. G. M

(Eur pennad all war zeiz all.)

Skouer d'ar Verc'hes savet var dachen ar vretzel.

Eur zo oll abaleruon zo bet varviro kaer Nizza, ar bloaz 1870. ar vossa hag an hini a voue skuillet mann gand enhan, a voue d'ar c'hoeng a viz aost. a parrez Vionvil

Ar barrez-ze en em gavaz e creiz etre an dion arnez, hag ar houlijo a oje varmelio evel eur bar catarc'h tennet dioc'h an daou du. An dud keiz er vouez kadeuze a voue epad meur a heur etre ar maro hag ar vuez. Soñjal a c'heller petra e voue bet enclres epad ma velejent asiac'h ho femn nemet ar houlijo brat ha orhan oc'h en em grozza. oc'h en em stehi hag e tont da frenza an locanon

Desanmet en ho euz ne e bortozent nemet ar maro. En eur stad ken ankenuet e saiehont ho daouarn varzu an Eaz. Pa den ar gurun da grozza ha da strafal, pa ha gueler o coeza e ten neuze da zonch eur an hini a saic'h ar gurun-ze en he zorn. E creiz an Vionvil hag ar strad-ze eur ar c'hanolion. ind Vionvil a zonjas ne e Doue hag en em lakaz da bidi Gueler e voue ano ind ha n'e doa ket soubiet ho daoulin pell a zo e pedi c'hoaz ha enlonch, neuze e c'houlent ganin ho mouez gant hon ar merc'hed hag ar vugale. Pep ti a zo dont da vem eun ti-bidi eleac'h ma c'houlennet grim ha trugarez.

Ar Verc'hes ne voue ket ancouac'het, an oll en em erbedas enthi gant Itron. hag ho foden a voue selaouet

Eun aiver brao a diskas a voue tizet gant ar houlijo, an daravan eur an toemzon a voue frazet. Mevr a voulet cleuz a grevaz etonez ar foen hag ar c'holo ha ne lakajent an tan e nep leac'h. Ti ebet ne voue detet, den ebet ne voue lazet

Goude bezo tremenet deg heur hornlarh en ankenze ker scrijus. ind Vionvil a c'hellas dont eun ho zizt hag o vriet o na digemeret nen droug ganibo nemet evelse e lavarent ar Verc'hez santel en e deuz hon difennet ar Verc'hez ec e deuz hor savetet

Evit dezhez soach eun ar strafuil-ze hag ant ar c'hraz a deuz bet eo o d'an sonjet sevel eur skeudenn da vam Doue var dachen ar vretzel, var eun hueleu, en eul leac'h hag a zo gaechal eur chapel d'ar Verc'hez varnezhan. mes a zo sezet da goeza en he zouti

Eno o deuz savet gant mein eun diaze torgen a zaouzek troatad hueldet ha varnezhan o deuz saket eun tamach d'ar Verc'hez troet da vellet oc'h an dachen-ze a zo bezet enhi cof'hen alez a ten maro eno. hag he map a zo ganthi var he breac'h evel evit diskuez dezho he salver

An oll o deuz diskuezet eur prez ar braza da zevel da Vari ar merh-ze a zaouzeger vad ar re o deuz nebeut a fiz evel ar re all. rag oll o credout mad eo d'ar Verc'hez a zant diaourien eun ho buez.

FUN TENNER-FRANK. — Epad ar vretzel diveza e Paris en eun emgann a voue e Chevilly eun den yaouang eun tenner-frang a voue trouzet he vermd gant eur voulet. Ar medesin a zaclerjaz e voa red dezhan ar c'har. Pa voue distaget, en em gavaz hetu avoalc'h epad eun nebeut derveziou. Mes soudan e crogas ar c'hrisa-beo er goali hag a voa anai ne voa mui a boan enthan. Neuze ar vreudeur a zerviche an hospital-ze a c'houlennas enthan ha n'en doa ket a c'hoant da gaout ar beiek

Petra emeo ar zoudart ken mouk a ran da vervel? Red eo dim mervel ep gaelet na tad, na mamm na den?

— Ne ket an draze eo a levezomp deor h eme neuze eur ar vreudeur mes vad a rafe deor h e eulz ar beiek d'ho kaelet. Poan oc'h eux ha pa vez ar gouzhoug e peoc'h a c'houzanver enoc'h he boan

Ar beleg a deuas ha pa voa ezt kuit. ar zoudart marc'haret a trido gant ar levenez. Oh na me a zo evrur emeahan d'ar breur a gemere sourci anezhan. Ar beleg a falle dezhan digas va Doue d'a dioc'hin, hogen goulennet em eux eur pennad amzer evit en em brepari. O pet ar vadeles da lacat eun diaoul *parzevaj* en dro d'am gaele evit ma vezin anai va unan gant va Doue pa vezo diguset dim.

Ar breur a rent evel ma c'houlennas hag evelse diskouez ar tenner-frang en em gavaz he map gant ha Zoue. hag e scuille diaoul a zo, hag e pelo calonog, c'houzan ar maro a zo var ho vinch.

Goude bezo reservet he rezioo a c'houlennas digant ar breur

— Va mapoe, ha caout a ra deoc'h e varvin gant

ar gouli ma? Livet dou eiz, ma am eus finijet embreg'h hervet dou ar varnomet

— Mar galfet c'hoanta penaoz derez gouzo ma zez hor bro'hor ha cor ema ar bravar ma a gred e pavet.

— N'en eus ket hon soñj ag ar marv. eme ar c'hlasvour. ma c'houlen eo ne defen ket a hell e garfen kompal a Zoue evhan hag en eternite — O Jesus trugarezus, e pell touez ouzin

Ar breur a zeu fe dachen e velet devosion an dra zac'hor hag he gwiskoù evit Doue Ret a ra derhan gouzout ma c'helfe unan anvarvhou a Zrouz hag a protidigez hag en em lakaas da laoz derhan pasaou hor Zalver Chom a ra ent e kichen ha velo epad an nouvel dreuz hag e lenvas pedromant an agonj

Neuze an hini eiz a hoaz d'ar grouel e unanan he zro d'ar breur a zo dacouhoet e tread ha velo, hag a reoñs he hanad dezha

---

Lazaret ha confiteorien.

Skolaer al lazr ez hezo lest. a lavarer, ha mechar tortetour eo hezo marc'hoiou flogou an oll hag oplo a zo nouvel da vaouez eiz h ma c'hoarvezfe ervad ne dint ket ar re gez Evel ma c'houzout ervad o vije ket eun ha tapasfe gantho. emaout hopret en enezes na deuje archerzez pe re all skoaz al lezou da lazat ha c'hrahan varnezho.

Daoc'h ma lavarer ez eo gwir gouzout ouz an Norvenaded ez devez lazr vardro ezez dous p edo ar feur en he lag eur varzer en em lakaas da gouel ez dra e helle ar feur ar zaer Var gwirionez neze an dud e savet ha fenn da zellet lag an archerzez e tostaat Ne ve ket dre vije pakет ar h ober he lazrden d'ar maouez-se het e voa avad evit douzo ezez mezer hezo ha ne ve ket ar ha c'houstum. ha ne vanet ket a penn da gouel caout ar h an archerzez en em zilc'a zepout ar lezou hezo ha dishrouz lag eur penaoz gouzout ez rankez na dachen feur e oa reoñs lavaret dezo varnezho

Eun dra bennag rankez a ze diguzout e l'ezom daoc'h ma lavarer Eun evel ma c'houlenfe ez evo dispac'h bervez lag a ra lezen daoc'h ha gu lag ha frankiz a ranp kenemmo ar vro Hogen neze, me ne oanfe ket pesaz ez a da ar c'helou ema ar c'houzoukanenn e vez da lazat ouz ar gwir ar da zegi ar lezou da vout ezez evel e lezat hi Eun nebeud e zo strafuil ne ket ephen ezomm an dispac'h bervez dleout a ra mez zoken ezomet an dispac'h bervez a renq bout ezomet an dud e rank rak hag ez eo ar re ha c'houstum eur bezo'h bennag ha n a devez ket e c'hoaz da zoken Ha ez eo lakaet pephini da vout ha barzh e lez ket hezo ma c'helfet Ha ne ket e l'ezom ephen e vez ez eo ezomet ar stratoù-se E Kerzou all e houz e Vaz-Izel e Youzou e Bourdel e vez eviget ne ar gwenoù e meuz a hini ha ne velet nemet tud ac'h ober nammbrogen goelloù h ganthe na ra hañval eget chom da c'hortoz eur vuiz ha ne vez ket douc'h ha douez. Ouzoù. hel'la ezo tud ael zezi ma ne c'hellont gannaez goulet dou ac'h ez ezo ezomet ouz ar pez a zell ouzho.

Eur hoaz vez a leverer a ze hel e zo d'an dud-se da gredi ne vez ket gwir ar c'helou e devez ouzoù. a ra devez ar c'houzoukanenn neuze ebet da lazat ez ar re a zoñj hag e c'hellent rankiñ chomm hag ober. Neuze a zevez ar pez hel a ezomo an dereziou. ha ne ouzoc'h ket hag e c'hellent rankiñ chomm hag ober.

Gouzoukanenn an dispac'herien-se a l'ezom a ra ha mechar e douez ha zoken gant „a pez ket e ve ha c'houlenn da chouch. Pa vank ar c'hant dezho ar pez a ranneas pinz rak dispac'h ar da zispac. e lakaent an traou ar mare'houar hezo hennak Hemañ ne ved dezhan penn ouz nebeud ne lavaras pe nevez ha ma zo rak ne vez lazet den da vont d'he di Bez ez eus tud gouvidig all hag a ze ved dezho pezo eun tra hep hiniou pe a ve lakaet ar an varnezho rak o vez ket d'ez dispac'herien da c'houzout ober ampech eur ar petrol Chouet ema ar ez eus ket gouzet ann c'houlenn ved dezho lakaat an ano dre hentchou gouez, e pezo tud da vandennoù lavaret evit hezo nezet frank da vale hogen hezo, evel ma a pep tra var armok, neze evel ma velet ar c'hiz vras-se ezomet ma ar c'herion

---

Calon vad an Allemanded. Eur gwaz ket prizonier ez a Frans, e oa ket gloazet gar c'har dezhan er vrasañ gounezh bezo ezomet da lavarout en Allmagn Pa zistroas ar hano e oa ved dezhan hezo doaret hag e ra hanet var gwaz gar c'hun lorc'h en doa ga let da gaout O lavarout dezo kaout neze he rendo ar h anaoun hag ar'h ho devezr d'an devez Tud a vadez ket he dro ha pa hañval gwelpont e oamp pa vez savet e vouchjont en devez dilez ket ezo ar ezo hezoug en he c'har Creiz a reyont enhan hag en em lakajont da zarha vat he zivezhar evit ezo an rakzro d'ho flas Gar en devez ar penn den eruz ne vez, vez ez vouez ket eur gaz allmand. hag an dud-se ne vouzont ket eur gaz gallek Dihoumpret e devez kemezo, ezomo a ra ez ho c'har ha zoken en he zoñj all pareñ ma lavarent ezo en em ebeur gall hag a vez ez allmand hag a vez dezho ezomo a re dezhe da c'houzout e vez ez den ez oa eun ergerh ezomo

Evel ar c'helaouer ar gloazet devezo a ra ket e dezo gwall vuiz dezhañ er penn d'ar zao-hoal eur ar Frans. A dost d'ar marvoù an dispac'h ez ket gloazet gant an dour hezo Ne leverer ket e vo hanaet tud an adon avad hag ar devezoù a zo kollet — En hoñ an dourzuhoù e ra ez eo ar c'hi dezhañ

Ar c'hanennou a verk ez eo ket eur prezegen ar zakramant e pep frank ha ra a devez mervel ar gristenien dishenvel mes a zevezon hag a hezo da vont hor Zalver oufiet gouzoudi en anaon hezoug eur ar c'herion hezo viou à ma e dezo gallet tud diveza a ra ezo ar c'hargou hezo merel ma dast ar prezegen er mesk ann ilizou.

C M

Ar Gerent An BIHAN LERARGAL.

Kargoù anvellou gwall ar an Kerzou ouzhpenn an Europ.

Dimanche 23 Evrer 1879. N° 220. Eiziet Bloaz.

FEIZ HA BREIZ,

KELOU A BEP BRO, HA KENTELIOU VAR BEP TRA,

Digoret bep sul da gement Christen a gomz ar brezonnek.

CONDITIONOU EVIT CAOUT AR GAZETEN

Eizet ar Faouteo, Casteu-ar-Noaz hag ar Vendredi : eost eur bleo dioc'h eruger : eost e Mae hag e Miz, pevarzec real

An Abonnement a ellez kemer gant unvaeg evit eur gazetenn

he lien an argen bet an dro ar poaz evit pedi an eil ebad ha pemzec real evit chomi d'ar gwir.

An abonnement a gemmer e ti an Aotrou an Kanaouad, eizadur ann Eruger, ru ar Gigourel n° 18, e Kemper

Ma vez Aotrou an Kanaouad ezbon e vefe adreset ar pemzecheu da Aotrou ar Kanaouad a zell ez e servich ar Gazetenn

Ar skrifou da gemmi ar Gazetenn e chom da vrasan d'an Aotrou BOSSARD, eizadur.

KEMPER 22 Evrer 1879

Ar memes eil e komzomp eus an divizoun e deiz dialhuez e pep lec'h e vez bleo ma, ar gwiriou a vez ar c'hentañ pennou ar c'hemmadenn. Ar vro a gomz eus e c'hoant evit bezañ gouarnet gant ar re a vez bet dilennet gant ar bobl. Ma galfed dre ziouer ar vro ober ar gouarnamant, ne vefe ket ken ar gwir da gaout ar re a garfe ar bobl. Ar gouarnamant a zo bet savet gant ar re a vez bet dilennet gant ar bobl da c'houarn ha da c'houarn, ha ne vez ket ken gwir da gaout ar re a garfe ar bobl. Ar gouarnamant a zo bet savet gant ar re a vez bet dilennet gant ar bobl da c'houarn ha da c'houarn, ha ne vez ket ken gwir da gaout ar re a garfe ar bobl.

Gouzout a ra ar re gentañ kemmadenn e vez ret da gaout an dilennerien ? Pa vez ret ober eur c'hemmadenn a dreuz ar bobl, ar gwiriou a vez bet savet a-benn ar gwir da gaout ar re a garfe ar bobl. Ar gouarnamant a zo bet savet gant ar re a vez bet dilennet gant ar bobl da c'houarn ha da c'houarn, ha ne vez ket ken gwir da gaout ar re a garfe ar bobl. Ar gouarnamant a zo bet savet gant ar re a vez bet dilennet gant ar bobl da c'houarn ha da c'houarn, ha ne vez ket ken gwir da gaout ar re a garfe ar bobl.

Ha c'hoant ez eo bet ma gwiriou bremañ dre ar bleo hag evit ober ar re ma bez e vije ezhomm ? Ar vro a gomz eus ar gwiriou a vez bet savet a-benn ar gwir da gaout ar re a garfe ar bobl. Ar gouarnamant a zo bet savet gant ar re a vez bet dilennet gant ar bobl da c'houarn ha da c'houarn, ha ne vez ket ken gwir da gaout ar re a garfe ar bobl. Ar gouarnamant a zo bet savet gant ar re a vez bet dilennet gant ar bobl da c'houarn ha da c'houarn, ha ne vez ket ken gwir da gaout ar re a garfe ar bobl.

Ne vez ket ken bet ma gwiriou ? Ne vez ket ken bet ma gwiriou a-benn ar gwir da gaout ar re a garfe ar bobl. Ar gouarnamant a zo bet savet gant ar re a vez bet dilennet gant ar bobl da c'houarn ha da c'houarn, ha ne vez ket ken gwir da gaout ar re a garfe ar bobl. Ar gouarnamant a zo bet savet gant ar re a vez bet dilennet gant ar bobl da c'houarn ha da c'houarn, ha ne vez ket ken gwir da gaout ar re a garfe ar bobl.

Ne vez ket ken bet ma gwiriou ? Ne vez ket ken bet ma gwiriou a-benn ar gwir da gaout ar re a garfe ar bobl. Ar gouarnamant a zo bet savet gant ar re a vez bet dilennet gant ar bobl da c'houarn ha da c'houarn, ha ne vez ket ken gwir da gaout ar re a garfe ar bobl. Ar gouarnamant a zo bet savet gant ar re a vez bet dilennet gant ar bobl da c'houarn ha da c'houarn, ha ne vez ket ken gwir da gaout ar re a garfe ar bobl.

Ha c'hoant ez eo bet ma gwiriou bremañ dre ar bleo hag evit ober ar re ma bez e vije ezhomm ? Ar vro a gomz eus ar gwiriou a vez bet savet

mank d an hentaler: da arvel hag mank var boutall an aliorn pourriet ar vaouankiz da dreuz ho leuskel ar feurmi er pardaosoù e dilhaon ha dantelerioù dicoaz e c'hoarvez dudiant a hell an hini a gase en ho godal arc'hant en ho gwiskoù dantez evit prenn evit paeañ hag evit ar vaouaj ha bennozh ar Salver? Na hell ket tremen ar c'hamel dre ar vann d'an dud dre ar bed ar bed ar bed

hevelep hoan, gwella a reer eo mond ahred d'ar bed, hag, o c'houlz kousoul ene, en pasmad evel grac hed an oll vezan aner h tout al lodo doue'h podek an tiern. Evelse mar a vefeen a varo asonah Doue en hon amser! Ha c'hoant e rebecher dezho memes eur hanaon guir!

M. B.

(Ober pemdad all war varo all)

MARO TRIEZUZANN DUK A VERRI.

D'ar zul d'ann nav. trunk a viz c'hwevrer 1832 ann Aotrou ann Duk a Verri a oa ene *Opera* e kleved kan ha mouk, gand ar Brinsez he hored. Ann Duk ha Verri a c'houlenas mont d'ar ger abaoe ma achoas ar c'han hag ann Duk e kregi ene he douar. He c'hoant er meaz beteg he c'harrosa e soñj vad da zistrei d'ann *Opera*, evit gwelout an divez paotrhan.

Ha wardon a oa chomet chaer er zal. Unan zouzho hep hen, a gred var doull ann nor a zonge d'ezhan ann armou pa dremenas. Ar c'harrosa a zibabas hag ar Prins a zantras d'ar zal. Epad ma zonge ar gwarel ann armou, ann dra ze a oa reiñlet etre-z-han ha tudchentil ann Duk a gregas a breac'h hiroc ar Prins hag a klaskas gwir gounid-lez ene he galoun.

Ann Duk a oe douget ene eur gabinet stag ouz al vraz ann *Opera*. Ar marik a oa hepred ene dre. reiñ difennet a oa bas ar c'hrisis durant chaer er zal, gand neuze ma vije c'houzvezet ann-hi mont a zizero. dre ar rouzil hag ar fourgas a vije savet a klevout kement all.

Ann Duk a Angoulem, an Duk a Orleans, an Duk a Vourbon hag ann Dukes a Angoulem ra oa gavet hanter ene dre da welet ar Prins hiroc'h c'houd.

Ann Aotrou Brogard a lonkas gwad d'ezhan, ra he vrec'h zeou hag ar Prins a lavaras: « He trugarez-« khet a rafe ene he madelez hag ene ar bedn a « gemerfe gan-hen hogen ne zervichfen da netra « kollet a-ze. » Evel ma klaske ann Aotrou Blanchetere rei d'ezhan da gred ne ra ket doue ar gouz ar Prins a respontas: « Anaout a rafe va stad, ar « gouzi zo ez eo ema-oun beteg ann traoñ. » Ann Dukes a Verri a zistumas eur he c'harrosa, a reg he gourc'hemenn da vandenna ar gouzi hag ar Prins a lavar d'ezhi: « Doue, va fried gaer, ma varfian etre ho divrec'h! »

II

Ann Aotrou Bourgeon medesa ar C'hoant a Artois, en em lakeas da zanna ar gouzi: « Petra a ri-hu, va « mignon, ema ann Duk d'ezhan, ar spontail-laz a « ra martezo kentoc'h? » Ar servicher med a zeuas ebarz-ec'h-stard, anhoaniet hanet a zas ha vras ho-manac, gand ma vije dre gannen-ze ezomz ar gouzi da zigas da vad.

Ar gwel ma ann Aotrou'n Escop a Charti, doaré d'ha gouvenet, a doutas e kalon ar Prins ema marv a hano var ho dal. Ema a zouna ho holl zoupon a oa ar mare; ho ma nahoñvent e'hañ var ann douar, na en nemet evel ur c'hri d'ho dud marvet ene ar gwasker ann douarn. Goulenn a reas gwelout ann *Dromedi* he zervich. Ann Iaouañ a Goutaut he gourmouzez he digwezas ene he gichen. Ar Prins a zistroas gant lorc'h ha zaouarn d'ouzpenn var benn he grenadier hag ema ur vez ez eh ha vrouma, e lavaras: « Krenadier kear, bez varmous'h egel da gerent! »

I ann eur he bredeg ene hanta a oa bet ala c'houlenn mar fean ar maouez ema dezh a ravaz hen. Evel ma klevaz ne ra ket e lavaras: « Gare ra ouzaz! marvel « dre zoare eur c'hoñ-vroud! » Pa velas ar Varechalez a Frans e fentaat ene he gorf: « Ah! Aotrounez ema-o-« han, ema ho breiz-ha ra ema hoje karet merhed! »

III

War dro ema hanter gouda kaoter ouz. e zigwezaz ar medesez kear, ann Aotrou Dupuytren hogen ar pas a lavaras alies ar Prins: « Ar gouzi lez a ra ez eo bet eeg ann traoñ Chaet e dremm ar galoun. » ra lenn gwaik espe-rans ebet d'he zivesker. Ann Aotrou Dupuytren, e vern en eur ganabet gand ar vedesined all, degouezet ene e zerr kear, a gemeras tan-a-ehan da frankaat ar gouzi: « Lavel a rafe va map eiñ he tavarn hag ema ho « kousoulgez, ema ar C'hoant a Artois d'ezhan, gand eur « vouez disoc'hanterret gand an difronk (1). »

Kerkent ha ma oe frankeet a gouzi, e tredas doare-han eur marevad a c'hoad. Ar pedigou a rihouaz, hag ar Prins a dennas ezomz he zivesker hogen ar dousou ne grenfe tamm e spered ann Aotrou Dupuytren. Ann dagerr-ma eus ar bloaz a zek ouzpenn hanod an ale h a ra troue het eur « zaoues ema drabarz mare ma vez ket bet retiret a-ze. Pep unan hep hen a vije e-ma re rouz ar gouzi evit ema hoken pareet. Kousklanda tabour-douro ar vedesined a zistroas ema hen brenn he vuez d'ar Prins, hag a roaz d'ezhan ann ta da zaouez mez-ec'h-mes he mez hag he galoun ez h raien. Ann Aotrou a Escop a gomze d'ezhan a bep mare eus a Zoue hag eus he Eurusiz ha Person Sant-Rok he harres, a roaz d'ezhan takrsmont ann Noaou. Ar Prins a zantras ahen ha fazion ha kellez gwerc'h ma trefñse ouzpenn benn hag eus he zervicherien e hoend he-vez hen ha feda da deulant evel ober d'ezhan he gwasad diveza, « Dann « eus magnoun Ker, ema-z-han da Nantouillet, dann « ma ne hentfen evit ar wrach diveza. »

IV

Ar Prins a lavare alies: « Na petra ann eus ma gwall « d'ann den-se? (Pa gomze eus ha vantrer ne ren na-met « ann dra ewezhan!) Ean den ez eo, emez-han, hag « em eus het marteze effanset. — N'eo, va mab, emez « ar C'hoant a Artois d'ezhan a hoc'h eus gwelet hen-« hanz ann den ze, na gwall drouk ebed d'ezhan. — « Kollet ez eta he skanet gwall hanz ann ar Prins. — « Ha galoun vad a reaz d'ezhan tavarout ar gwasaz, evel pa en devije bet c'hoant da hellaat eus he spered

(1) Ar C'hoant a Artois hag d'ann Duk a Verri a oa devanneet'h Charles X. Louis XVIII ha Charles X a oa bevedoer d'ar roue mab Louis XVI hanterkant egad ar revolusionerien.

Digitized by Google

ar gwele ann? Lavaret dezhi ne ouzh ket dezhañ
ankouaat ha kemer dour ar varrenn

— Mar galvit kemer pennoù derez gwelo ma neo ket
kaer ket ha ne c'hellit kemer ar pennoù-se a gred e pereot.

— Ya ema ket pell ma zad ha ma mamm ema ar c'hlañvedon
ma e lazhas ar re zall ket a bell. e varvas neuze
e Doue ephom hag en em lakaat — O Jesus trugarezit.
e gri tremen ennañ

Ar brezel a oa bet darvoud e vefe devezhioù an den
ma ker hag ha gwarizet ezhañ Doue Ker a ra derhañ
gwelloc'h eget c'hoazh santimantoriezhioù a bromo hag a ouzhdigor hag en em lakaas da lenn derhañ pouezus ker
Zelver Choaz a rae e kaehan ha neze epad ma oamp
devezh hag e leanez pedennoù an iguno

Nouzh an hini c'hwez a hoaz d'ar groaell a oufoue
ha oaro d'ar brezel a ra douzhpenn e trugal ha neze
hag a ranko ha bennak divenn

Kenvreu ha gwirionezioù.

Klacher ol ker ar beza kaet, a lavaras ha mecher
merleuriad ar bed marc'hadoù. Hogen an oll hag oglo
a ra pouezh da vont ebarz a ra e houzoud ervad ne
dont ket ar re gwaz. Evel ma e houzoud arvad a rafe kot
ema ha kaerroc'h gwelloc'h eilpennet kaerroc'h en enebom ma
dimez ambrougerez pe ar gil oberiù ol tamm da kaer ha
c'hraloc'h varrenn

Daoc'h ma lavarer ez eo gwir gwelo ket kaol ema an
Normanded ema dleriou kaer vardro evez dezo pedennoù hag en ha ha, ez lavarer en ema labaroù da gwir ar
dra e halle ol ar ol kaer Ha gwenaelez neze an dud
a oa ol ha ha e hanvoc'h hag an archerien e lavaras
Na vez dre ema pabiri ar h ober ha kerzhet d'ar memor
pe ket e ra vad evit douaro ema dalez hepa ha na
vez ket ar ha e hanvoc'h. ha ne c'hoal tamm a gwaz
gwad ar h an archerien ra eh a hi a reyenn
ar hano hanv ha doareu hag ez pennadoù gwelo na
ranvel an dachen kaer e ez renke kaerroc'h dre varrenn

Eun den hervez, evelse a ra digonsent e l'ien doaz h
ma kerzhet Eun evel ma hanvoc'h ez eo dispet kerzhet
hag a ra kenze doaz h ha gi hag ha kroaden a enep
kaerroc'h pe ema Hogen neze ma p. ez eo ket ket pennoù
an a da e c'hellez ema ar ha ra ranvel a ren da kaer
ma ez gwir ar da ar a kaer a ez eo da ez ema ema e
kaer h pl Eun ez ez e ez ar ankou ne ket epken ezomm
an dispac'her e doar pe ra ma ez ra kaerroc'h ezomm an
dispac'her kerzhet a enep kaer ma ranvel ez ez ha ra
ha ra ez ez ha ha e c'hraloc'h ez ez kaer h kerzhet hag a e
doare ket a e kaer h kaerroc'h ez ha ra ha ra ez ez ha
ha ez ez ha ha ez ez ha ha ez ez ha ha ez ez ha ha ez ez
ha ha ez ez ha ha ez ez ha ha ez ez ha ha ez ez ha ha

Dimanche 23 Ever 1878. N° 386. Eiziet Bloaven.

FEIZ HA BREIZ,

KELOU A BEP BRO, HA KENTELIOU VAR BEP TRA,

Digaset bep sul da gement Christien a gomz ar brezonnek.

CONDITIONOU EVIT CAOUT AR GAZETEN

Evit ar Finisterr, Costez-ar-Nord hag ar Morbihan ... eur vlein dioue arvest ... evit c'hanv ... mic. pevarzec real

Ann Abonnamanno a dle bemn pried arvoug arvest ar gazetenn

Ne lam ar mgas bet en dro ar gazetenn a vimo gouzi ne ra ebet ha divoaz ar c'hemenn eo c'a na vandenn ret dimet a zoare

An abonnamant a gommer e ti an Aotrou an Kanaouad, eunndier an Europs, ru ar Gigonez n° 18, e Kemper

D'an Aotrou an Kanaouad eplan e vimer adreiza ar pennadennou da lavarout a zell ar e zerrad ar Gazetenn

Ar recipiss da vont ar Gazetenn a dlear da ziskouez d'an Aotrou KERVAN, epred.

KEMPER 23 Ever 1878

Ur vanna all e commanse ... ur devesaenn e deiz diskenn... e pep bro ha bro-ma, ar protestanted vad ac he hevelli... prezegenn ar zantelaouer ... arvest a vezomp ive e vanna ... breiziz ruz hor c'hemenn bras eleiz he ma e devezo vad di... Bez ez eo deuz ... ebenn da c'hoz na oa ket ur gwir gwall ar protestanted... pe Vagnez hanvet e oa d'ar vro ... ar re-mañ pe ... digarezenn ... ar

[illegible] — Ur [illegible] a [illegible] Vreiz a [illegible] Mae [illegible] Bodet a [illegible]

Ha den [illegible] Vreiz, [illegible] Breiz divenn, [illegible] [illegible] Ha [illegible] Vreiz [illegible] Ha [illegible] Vreiz [illegible] Ha [illegible] Vreiz

« Doue a hermet e vez ar Pab. ra bugel « euz ar vam « a vo ar Pab, dre an aberz ma en Vikel Jezuz Krist « bresel evel Jezuz-Krist, e Salver dre ta Jezuz-Krist a « ted mad mad meurbed pe koulskoude ne viraz ket « n'hen devoe ezhomm eurbourvez pere a gemeras enn-ha hen « tourmantuz en eun doare an Iskrivan hag hen taksas « d'ar marc'hadourien ar groaz. Ar Rabad doujet d'ho ma- « delez ho deuz ivez kavet eurbourvez setu perak « ar bedenn pardon a roer en Iskrivan-mañ e Piuz IX. e-touez « he zervijerien re'ch a ma kregjout gwechall e Jezuz « e-touez he zisklêriyen. »

Setu ar pezadenn e preparer Doue Vamm-Vari Mantar da vont ar Pab bras, ar Pab koun a sklerijenn a fermder hon a vuhez. pell ar a c'houzanv bras ann-eñ. Ober a reas d'ho galoun sad tamm a sonj o vont da vuhez e-kreiz ar mor dantaves ar vilin Jezuz hag ar zervijerien perse- kutet takaat a reas anezha evel-se da anaoud deougiñ ar bed rollerien ha maltoded ar re hen beuz let da vezañ tapet dre ho spered d'hen beuz ar vadoù ha d'hen beuz ziskaret eun ar vro ma oa ganet ar Salver. Aotrou marteze beza douaret gantha mad ha da vadoù beza eun deiz kounachuet da sklerijenn eus ha da refuz a reiñ sakramant a vez a eneb Intanv Doue Piuz IX. petra benaak ma re ar gwellañ den a gaffer ar gwirioù e c'haller lavarout e ma he galoun enep- ha war he zremm. a zo koulskoude kalz fermded a reo deuz buhezioù pallet memes ar pardonioù bresk eus ar re zremm dioutha rak ger, eun asant hag a vez kinniget d'he zevel.

An Eaur

AR VELEIEN

VII.

Pesked Dous e

3

Ar Veleien ha deuz bara gueun An gwin mad evit an ena.

Her gouzout a rit-hu koulskoude an her lavarit? Gouzout a rit-hu peur e tebr ha peur ec'h ev ar Veleien, pe soun ha pegement a ra en ho gwaou ras ar Mantin d'an nos evit dañvez bemdez ar bloaz? Mar doc'h bet en em gavet eur wech benak ma bro ha gan ho pa vez er presbital en Iesu drouc'h dre aleg eur pardon ren ruzet, ha c'houi a zonj deoc'h e vez staoñ e vez hep daou, kemerout a draou da zebri ha da eva var daol ar Veleien? Mar bet eur wech an amzer kaerroc'h teuzout gant ar Veleien. ha kavout a ra deoc'h e vez an dra-se bepred eur bugaduriezh? Ha ne rank ket ar Veleien ar Personed. mevel a dlefe a c'hoant ho c'houzout mevel a vez ret da zebri ha da eva ec'h ho taol. en ho ti, evit tremen gwell dioc'h eun darn dud a ve braz gantho, a ra drouz eonbo ma na zeufent ket da daova kegin ar presbital da eur gwir kaer pa zegouez an Aotrou an Eskob evit rei ar gouarnem d'ar rogale pa vezer o klask eur Mission, o savel kroaz ar Mission, pa vez eureujet mab. merc'h an Aotrou Mear, pe an Aotrou Mear he unan?

Mar bez neuze e ti an Aotrou Person kik ha fart var lare'h ar zoubon. eur banne gwin mouoc'h ha gwellec'h da eva, an Aotrou Person hag hen a helfe. hag hen a c'houlenfe ober dale'h-mad kement a ugorafer?

Nag a dud a dâmall ar Veleien abalamour d'an deberi ha d'ar c'hra, hag a ra meuz-meuz ho c'hof ma ve red dezho ober ho c'hoant gant ar pez a gemer ar Veleien evit ho fred!

Hag ama c'hoaz mar deo eun dra fall hag eur pec'hed evit peb den maga ha bourra ho gorf en ur a dlefe ar zikour. hena ureuz oll ev, meuz ho gof evit ober he zonj eus he gorf pioù ro an den na hell en em vaga ervez he stad hag he gendiez hep displijoud tam an oll da Zoue? Mar gouzoñ an dra a herz Doue e ve great ty da renoñ ha da zadorn e ve renet dioc'h an amzer pa vezer en oad hag e tro d'hen ober da bioù en deuz gourc'hemennet an Aotrou Doue. he unan en em vaga fa ra ma hello digant piou e c'houlenn Pastored an dle ma zebro patatez bepred ahez marteze ec'hui ar chatal ma c'hero doun bepred ar bara ar zaout, hag hen o kaoud peadra avoalc'h ra'z oberi gwelloc'h kondo, evit kemered naturroc'h, saourusoc'h magadurez?

Oll vadoù ar bed a ro great gant Doue evit an oll hag ar gristenien n'eus ket da reberh dezho mar deo ho soul en em vezer en ur ar d'ho chaul. dubarel dioc'h ho chaul.

A eur pers all. kaer a ve glaboussed ne ket an oll var an douar beleien na divleien, en a hello beken en em vaga bed an amzer koust an oll evel eg ic Balaan ha bahan a ve diadreset ar bed ma trofe an oll il ro em dreuc'h ar memes bried ar marvioù magadurez Gouzidegez eur c'haiz a dud a zale prest var rabad. a zale lost da petra Ha ve debeet ha a dra a peb seac'h petra zale kouez gant. ho vanz? Ma na re am kik var an neptaou. petra zale kouez gant he chaval tard? Ma na ve ma ret nemet dont oc'h ar zec bed. petra zale gant ho gwiscamantou kalz a dud dioc'h kostez Doardel a vez dioc'h ho gwin evel ma vezer e Leon dioc'h an ed ar c'here a. ar gwinizi?

Nag a baotred vrao a rebech d'ar Veleien ho zam bara gueun hag ho banne gwin hag a helfe ezt ar vale'h dehen hag eza kousa hag ar Veleien, gwe oc'h evit ar Veleien! Beteg an oll tud a soul hag a espern gouezet an oll gouarn mad ho zro ho goanidegez ukaad eun nebeud a gostez pa vez kaer an amzer pa vez ezt ober arc'hant ha sevel peadra nag a dud hag a ra brema ho moan a dachuzoñ. stank ha stank nag a dud hag a dorr bremañ ho zec'hed gant kaz kanneoù dour hepken variere'h senbl ennadou oberiù a helfe debri neuz ho c'hoat a helfe chaokad bara gueunoc'h naturroc'h, a helfe leda tam amann, pasia gik var ho bara, a helfe diskarga eur banne gwin a zoare en ho gweren rei eur wech an amzer eur banne kempen a vin d'ho grageal ha d'ho bugale hep bezañ pourroc'h tam an oll da fin ar bloaz, hep rankoud chom eur miz mouoc'h abarz pata ho gouel mirel!

Pouezout a lakaferem lag al lonkereenn da vont ket

...

...

...

hervioù bras, gwella a reer eo mond abred d'ar bed, hag, e c'hellel kemmañ eno. En pasianed evel-se gwelloc'h eo ganeoc'h da gaout ar re all da bedi ac'hanoc'h. Evelato ma'z eo Yelenen a rafe monnaik Itam en heo mister Ha c'houi e c'hellfec'her dezho mennoz eur banne gwin

M. B.

Kuit pennad all en niver-mañ.

MARO TRUEZUZ ANN DUK A VERRI.

D'ar pal d'ann nav, c'hwezek a viz c'hwevrer 1832 ann Aotrou ann Duk a Verri a oa en *Opera* a klevet kanañ ha mouzik gand ar Brinsez he bried Ann Duk'es a Verri a c'houlennas mont d'ar ger-mañ ma zehoaz ar c'hoñ hag ann Duk a kregi ennañ he doare he c'hanañ ar mouz beteg ha c'harroas e zoa, rak da vare d'ann Opera, evit gwelout an diverkañ

Ha wardon a oa choumet etre ar zi Iwan anezho hep kan, a gred var-douil ann noz a tonge d'ezhañ ann arnoun pa dremenas Ar c'harroas a zilezas hag ar Prins a vantras d'ar zal. Epad ma tonge ar gwarded ann arnoun, eun den en em riklas etre-t-han ha ranchennel ann Duk, a gregas a lenañ ha klewas ar Prins hag a lavaras dezhañ gounid-an ann he galoun

Ann Duk a oe douget ennañ eur gabonet mañ ouz sal vras ann *Opera*. Ar maz a oa an hoperud ennañ dre. rik difennet a oe hag ar c'halon dizober ebarz er sal gand ann nep e houarnet ann-he mont a zivarz, dre ar rannsal hag ar fourgas a rye zavet e klevoed kement all.

Ann Duk a Angoulem ha Duk a Orleans. ha Duk a Vourbon hag ann Duk'es a Angoulem en em gavas kentoc'h ann dro da wele ar Prins Iean a c'hoad.

Ann Aotrou Dregard a lonkaz gand d'ezhañ, en he vreac'h gwenn hag ar Prins a lavaras « He trugarez « kaer a rafe ouz he madelen hag ouz ar boan a « gemerfe gan-hen hogen ne servichenn da netra « kollet e-bed » Evel ma klaske ann Aotrou Rinecheton rei d'ezhañ da gred ne oa ket doare ar gwalc'h ar Prins a respontas « Ammoal a rafe va stad ar « gounidi ann eil eun-ann beteg ann tremen « Ann Duk'es a Verri a zilezas ouz he c'harroas, a reg he gwaz ann da vandenna ar gwalc'h hag ar Prins a lavar d'ezhi « Dousi, va frond gar ma varvfenn ezhañ he servichi'h! »

II

Ann Aotrou Bourgon medesin ar C'hoad a Artaz en em lakaas da zonn ar gwele « Petra a ri-hu va « mignon, eme ann Duk d'ezhañ, ar gwellañ-hu a « ma marisin kentoc'h? » Ar servicher mud a zonnas etre-oc'h-etre'd, sehonnac'haat a rae he venn he-unan. gand ma rye dre gwiskel-ne eunoc'h ar gwalc'h da gigna da vad

Ar gwel ouz ann Aotrou a Escop a Chartz, dousi d'he gwenanz, a daolas e kalonn ar Prins ann noz a bare var he dal Ean a reomp he holl rouipou a oa ma enn, he ma zahoarnent c'hoaz var ann doare, na ouz ouzoc'h

eus ra d'he dud monet ouz ar garpalez ann deverra. Goulenn a reas gwelout ann *Demoiselli* he verc'h Ann Iroun a Gontaut he gouarnourez he digwas ann he gichen. Ar Prins a astennas gant beaz ha he zourn dimezi var benn he grouadur hag ann eur vez d'ezhi he vronnas, e lavaras « Kroasdor kaer, bez ouzoc'h eget da gerent! »

Lavaret he vedervez kentoc'h a oa bet da c'houlenn mar bez ar monsieur ann dro a zistroas hag Frei ma klevent ne oa ket e lavaras « Garo ec'h anavez! merwel « dre zaonn eur c'hoñ-groad » Pa welas ar Varechalez a Fransa e tostaz, eur he wele « Ah! Aotrounez ann-a-« han, ann he kreiz-he-eo eur boc'h-ha-net merwel! »

III

War dro ann heur gouzoc'hañ ann e tigouezas ar medesin kaer ann Aotrou Dupuytren, hogen ne pas a lavare nikel ar Prins « Ar gounidi-ma a zo eat beteg ann tiegez d'ezhi a-dreiz ar galoun. « ne lezo gouzoc'h espern ebet d'he zavetei Ann Aotrou Dupuytren. e reas ann eur gwiskel gand ar vedisined a digouezas ann a zavet kaer, a gomenas var-e-zehan da frankañ ar gouzoc'h « Lazel a rann va map etre he c'houero hag ann he « kousperget, eme ar C'hoad a Artaz d'ezhañ, gand eur « vouez diouz-kaoterret gand an difrouk! »

Kerkent ha ma oa franket ar gouzoc'h e tredas doustoc'hañ eur marc'had a c'hoad da Ar pastigou a rikouvaz, hag ar Prins a dennc ezaoc'h he zaz, hogen ar flamm ne gresko tamm a speredi ann Aotrou Dupuytren Ann dupuytrenerez eus ar bleiz a rakouvaz kaoud a-zek-h e ouc'hoc'hed eur wazen eun diabarz mes na vez ket pellaoc'h a-zi Pep unan kepleg a velc'h ez ae zonn ar gouzoc'h evit lakaat kaoz parfet Koulskoude tabour-dourn ar vedisined a zistennas ann heur bennak he vrec'h d'ar Prins, hag a reas d'ezhañ ann-he da c'houzout mar-oc'h-mat he oa ket hag he galoun ann kentoc'h. Ann Aotrou a Escop a gomzas d'ezhañ a-hep mare eus a Zoue hag eus he Eternite hag Personou Sant-Iluk he harrez, a reas d'ezhañ sakramantel ann Nouzeu Ar Prins a anavezas ahanañ he lavaroù ha kellerz gwerc'h ma tremenas ann bennak eus he zervichetou e kreiz d'he vro eiz hag he foar da dostaat, evel oberi d'ezhañ he gwad diverz « Dous « ma magouen ker ezaoc'h da Nantounnet, dous « ma ar hentou evit ar wech diverz. »

IV

Ar Prins a lavaras alies « Na petra am eus ma great « d'ann den-se? Pa gomzo eus he vonizer ne reu ne-met « dous dro ouezhon » Eun den oa, emezi-han, hag « am eus bet martoze ofisoned — N'eus, va mab, eme « ar C'hoad a Artaz d'ezhañ, n'he bet-hi eus gwelet ken-« koaz ann den-se ma great drouk ebed d'ezhañ. — « Kellet eo eta he skiant gant han, eme ar Prins. — « He galoun vad a reas d'ezhañ lavaroet ar gomzer, evel pa en devije bet c'houmi da beilhañ eun he speredi

---

1 Ar C'hoad a Artaz eat d'ann Duk a Verri a ar divoutchañ Charlez X. Louis XVIII ha Charlez X a oa breudeur d'ar roue mab Louis XVI marvijenn dindan ar revolusionn penn.

ar gredenn e oa bet skoet dre anaoues. pe da lagad eun, d'ho vantret d'eo eun nifenn eun doare-se oc'h eo eun re evel eun den dishenvel? Ar re-ny da gnout bo garet da vihana evit bobeu he vantret a reas bre oc'h bre eun he spered » Ar Roue ne pell ket e hanaf « eme a-han « pa vez bet lazet da c'henlevn « digan-han eur c'hras hag a raio d'in kalz a levr « rodegez var va gwenn-man » Pedi hag ispedi a reas he dad hag he gwaz d'he gwiskan eun he hanaf

Ar Roue a gemaz ar Prins oc'h he velout a-walc'h marv pe vev a vez a choume gant-han hag a lavaras « Na c'houi ket d'am he soaza ma pouezan di mihana evit ar wiadeg diveza - Kemer e ker hel var souez ar Roue » Na c'houi ket ranet-han c'hoaz « gouiaou a raen digan e-han h gra evit hoaz ann « dro « Na ma n'oc'h ket kan tec'her he ma sempl « ar gomzou-zo gwelout-eo divoutoc'h » — Ar Roue ne lavaras ket ia, anna ar Prins. Greg da vamm eus hoaz ann dro

V

« Ar Roue a dreuz eun ann Autrou Depoutrin. ha gand noaz da vez klevet gant ann Duk a Berri dre ar c'hlac'har ket a lavaras d'ezhan e tad « Sperit ma aper eliqua mihana ! Ar pez a lavar « Ha c'houi a ra « c'hoaz eunn esperans bennak d'he zavetes » Ann heph-penn a oa ar respont. Pa oa neuze var dro pemp heure diwar-h ar mintin. hag ann deiz a dorse Ann Autrou Depoutrin. e vefent o tastet ann tormen diveza a laoskas ar Roue da vont kuit ha da gas gant-han ann doa roet ! » Autrou Depoutrin eunn ar Roue. a eun eus ket « neuze hag a gas Iesus ar maro a-berad all. eun ehan « diveza eun eus da vihe e hevelep ra ma » (Nemra he marvlagad d'ezhan

Ann Autrou Depoutrin. e vamm a ra devez ann noaz da vihe eur « medenn a choume a hachou gwela ar Prins da zelaoui ha da zonjal « Iesus neuze eunn e-han, eunn eur vlaz a vadelez var varo ann Duk hetu ouzer pradurezet hall kaer a gui kaer a spered a blaz zonjal ar Prins. a ra ho gwelet netra eus ar pez a devoa ar mare he ma e choaz Hogen neuze er h hel ia gwelout ann autrou hag ar c'hrac'he a ra eun dro dezi Glac'har ann Duk a Berri a ma roue ra hanl eviliou tout kaer pradereuz He c'hoarvezet he pip manu eviel eur vamm « Mes evid eunn Tad digaro ganel Doue da gonfort ar Prins resevadek Glac'har ann Duk a Angoulem a choume doaniez he c'hoaz ar galoun Amant e vije pell-zoare e c'hoant ann Duk a Orleans. eur gallmand he mamm doaniez he ar gwele he lemm kontant var ho c'halonn hag he c'haloun standet gand ann drantedenn ann Lazaret o pije oc'h he gwelout « Re e deus gouc'e let hete tremen a ra ma a-zarlon eun he daoula « gad « Glac'har ann Duk a Angoulem a ra ervriek ha kaer a religion ann var anezhan hep kea a kavoe « kaol Doue kaer great ! » Na gontanz kaer pell-zoare ha vrasa mamm-kaer Ann Duk a Vourbon Prins a Gondé. a ra ann aner pa en devoe gwelet e verc'h ha

vab ha na en ermaez kaer. ar Duk a Enghien kaer ann epad ma oant dre urz Napoleon I Glac'har ar C'hoant a Artois a voe glac'har ann tad kaer. Kerr en devoa, e helle he marvat da vaela ha da sifrouska Glac'har ar Roue a ra soleun ha urder Derradegez ar Roue a dlee he var galoun ann dro. hag a kaer ann aelc'h var ha tremen ann he

VI

Lpad ma en ann oll devoe ann doare-se eur gwenn a esperans a zeuaz eus ar gwele a vefe marvet Ar prins e klask donnout da c'hlac'har ann Duk ar brud pehini na he le mui a zavaras Kaer-ha gouez, ampel da vihana er c'hrouadur e oaga eur vi kaer ha kaer Ar gwaz-se a voa ken e kaloun ann hoal hag a drouzas resonerien Frank eurel eul lue nadon a gonfort kaer gant doare Doue he-unan

Goude ar gomz-se eunn ann autrou Depoutrin, ann hanu-alan a gwestaz eun eun taol Evel daoust ar pez a choume e hoaz eus a eur vuez hag a se hoal e c'hoaz-penn eur melemou Ar vaz a zoaz he vouez-hoaz, eut a beb ou e lekejenn ar merc'h var muzellou he var daoun ar prins. Ar verc'h ne zoaomas brumou ebed, eut e oa ar vuez hoal Mab bihan Henri IV ha Louis XIV a ra ivez eunn eur « hanou c'hoaz a laze ann dorn'h ar mantis

Ha pour e c'hoant ou a c'hoaz-penn ar Roue ? Dou ra respontaz. Ar pez a ra gwelet eno neuze a ngouez ann, eus ar pez a c'hoarvezas a daoun ar bed pa gavas Adam hag Heva ar c'hoar gwaskh eus he mab Abel, zarn gaou he vroaz Ar roue pehini na helle mui en em zerc'hel en eun harpad var vroaz h ann Autrou Jezuz-Krist a c'hoarvezas eun eur gwenn ar zamm-kaer ann Autrou Depoutrin eunn ar Roue. a ra ann dra-se ar Prins hag e vreiz a eshan he zaoulagad eun eur lavaroud he vouez hoaloc'h eget ann dismouk Pred ! Roue ! ed Arvesaduz kaer Gouzout ne c'hellan da dra ar Prins e kregaz eun he vroaz h, hag e vez he c'hoaz d'ann Autrou e c'houmas eur pennadig d'he sin da var he vuez kaer.

Ar Vourbonez a ra brudet a vadoaz eviel kaloun mad a doa ha zonjal da vadelez hetu re Ann dispenn ma eus a var ann Duk a Berri a zaoulaouez mouez h-ann petra zal Pehez gwaskaz a ra pe hel eta eviel eunn ann Prins ma tiz ez ia ne hel eun he gwelout ar vamm gaer ne ouz ann Roue Mamm kaer ! dougaz Doue, kounar eus ar vadelez a Jezuz a vadoaz a vad d'ar c'hoaz vadoaz ha savel a ra var e enk eur vadoaz e blijadur pehini a zo e pa hag a zo diwar-benn Doue eviel eu hoal ann hel

J. M. B.

Trouet dezar Doue ann oll a vo, amen.

Guillaz.

VI

Setu eun eunn ar c'halvezin Mantal Carmona ha ann e vestr eo [illegible] ar Roue ar c'hoaz ar Roue ar c'hoaz ann dra-se Ar Roue a ra ann dra-se ar c'hoaz ann dra-se Ar Roue a ra ann dra-se ar c'hoaz

[illegible]

tourlonked gourcun a reomp ne deojent ket lavaret'h vor bon lare'h Mes trouz ar c'hoajou goudeze ne von ket c'houz cun dra dizonjer Goulcut a reomp e voamb leun a loenet gouez. a zarpantet hag a varmouzien bruz ous pere marteze or boa ar muia da zioual.

Pa voe cot hon enerez hag hor c'hoezen ebiou. e santomp an nadoun o crignat hon diabarz. Gant eur skeizen e tiscarjomp eur perroked hag hemb e vone displuet ha lakeat da boazat en eun toull en douar var meingou ruzlet gant an tan. Hounnez eo kegin tud ar c'hoajou. Dibri a rejomp chasun ar perroked-ze, hag evel tenn hor zec'hed en'h ejomp dour ouz a vanak ar ree'hal Neuze pa voe deut oderre hon nera deomp, en em lakejomp da vale da c'horlos ma ni goreche ganeomp eun dorvoud benaag all

(*Eur pennad all eur wech all*). G. M.

Aroueziou pa sinalou en Allmagn.

En Allmagn ne gomzer hrema nemet ouz an aroueziou pa sinalou a veler eno eun nebout zo. Gueriet a rer eur groaz e lioù leoual e guer ar prenecher. Caer a zo clask cas ar groaz-ze kuit. ne c'heller ket hen ober. Pa derrer eur veren, e veler ar groaz en eur veren all. Kemenise a veler dreist oll e Rad ha neuze e veler ve pennou maro ha sinalou ail, ar poz a re aoun hras d'an oll credi a rer e verk kemenise reuzioù braz. En Alsas e veler ive sinalou, ne ket croaziou eo a valse avad, mes heuriou brezel, ha tud ar vro-ze e deus dre eun fizians da vezo ranket a dre daoutro an allmaned.

Pe noz hag he vevel coz.

An tad santel. o tremen en dez all dre eur gambr a velaz eno unan euz he zervicherien, ar c'hoaz euz he vevelion, hag her galvas l'e Doue, emezhan, da bokat d'am dorn, ma roin dit va bennos, rag hirio emaz da c'houelaz.

An hini en doa evelse sonch pe zeiz edo gouel he vevel eo an hini a vel ar rounnod daonlinet ahara he dreid. An derc'hent en doa goalet stouet dirazhan eunmad ar Prus ha roue an Danemark

---

Eur pare burzudus.

Coaz a ter eus eur bugel parect en eun dnara burzudus oc'h ober eun navet var boz an tadou a gompagnounez Jesus lazet varlene gant ar gouarnamant

Ar bugel-ze. hanvet Andre D. . o en deus nemet tek vloaz Cregi a reaz eur c'hlenvel en he nervennou, en hevelep doare ne c'hallo na bale na chom en he za. Avechou ne glevo banne. Deut ea treud da ober aoun, hag he nerz a roa ent oll digantha. He gerent a reas kement a c'heljout evit he harea, mes ar redunied a golle ho foao.

Ar bugel-ma a roa devot braz, rag an heur vad en deus da gaout kerent tenn a faz. O velet nec'hamant he gerent. e teuaz ar zonch dezhan da ober eun navet d'an tadou jesuisted lazet varlene. He dud a asantas, hag an navet a gomanzas d'an 23 a ebrel. D'ar zul 28 e roue caset ar bugel, e car, d'ar chapel, hag astennet eno var diou gador. He gerent a roa ent d'he gas hag abede caloncg ovitha. Ar bugel en doa poan vras. A veach ea commanzat an ofern, ma santaz en dic'hourdet en eun taol he zivesker D'an Arvel e savas. He gerent stralaillet a lam evit he zicour, mes hen ho zrugareza hag a lavar dezho e zeo pare. An oll a roa sebezat, ar beleg evel ar re all. D'ar gorreom e taoulinat, ha gonde e save, ec'h astene, e taoulino evel ar re all. Gonde an ofern ez eas d'ar gaer var dreuz ha d'ar red. N'en doa mui anat e vje het daou Goudern e rede hag e c'hoarie evel an oll vugale euz he oad, e teuaz d'ar zaiud da hardaez, hag antronoz e resporte an ofern. N'eus chomet merk ebet euz he glenved

---

Seiz c'huec'h vloaz varnugent echu abaoue ma zeo Pi nao pap. Doue r'her c'hendalc'ho pell amzer c'hoaz var gador sant Per

---

Al lezvarn (cour d'assizes) evit an tri mis tremenet a zigoro e Kemper d'ar 15 a viz Gouere. An Aotrou Grollean-Vlegnery, aner a lezvarn Rouzon, a veo e penn ar lezvarn-ma hag en devezo evit he zicour an aotronez Anger-Kerouzan ha Faugoyroux. barnerien e lezvarn Kemper.

Evez ar c'hazetennou a zo mui da gridi dezho, ar prins Don Carlos a zo mad he sperion e Spagn. An nver euz ar ro en em laca a du ganthan a zo bepred var gresk, hag ep dale e c'hell esperout e vezo ar braz euz ar vro dindan he c'houre nemeu

---

En Allemagn e veler ato croaziou, pennou maro... var ar prenocher hag e leac'h all. Kemenise, evit doare, zo eur sinal evit an Allmagn epken. rak pa glasker digas en ti-ma da ster ar Rhin guer hag a velet croaziou varnezho. deut en ti-ma ar c'hroaziou-ze n'ho gueler mui.

An Aotrou Rolland, person Locquenole zo maro er sizun dremenet G. M.

PRIS AR ED.

Kemper. — *15 Ebrel.*		Pont-s Abat — *15 Ebrel.*	
Pris an dousc'hont kar		*Pris an dousc'hont kar*	
Gwinis.	30 lur 00 c.	Gwinis	31 lur, 05 c.
Segal	18 lur 70 c.	Segal	19 lur, 38 c.
Kis	14 lur, 12 c.	Kis	13 lur, 76 c.
Ed-du	18 lur, 46 c.	Ed-du.	18 lur, 38 c.
Kerc'h	14 lur, 12 c.	Kerc'h.	14 lur, 00 c.
Avalou douar	7 lur, 00 c.	Avalou douar	7 lur 50 c.

Ar Gerant An. DE KERANGAL.

Kemper, moullet gand Ar. ha Kerangal, mouller an Escopti.

Dimeaz 29 Even 1879. N° 387. Eilvet Bloaz.

FEIZ HA BREIZ,

KELOU A BEP BRO, HA KENTELIOU VAR BEP TRA,

Digaset bep sul da gement Christen a gomz ar brezonnek.

CONDITIONOU EVIT LAOUA AR GAZETEN

Evit ar Feiz, Cotes-du-Nord hag ar Morbihan evit ur bloaz daou scoued evit e hanter bloaz, paeadus ren

An Abonnement a dle bout paet arruog eaoued ar gazeten

La han se eqm lak en dro ar gwir eatien a vout gouzet ma vo echu he abonnam ol. a zo consideret evel abonnet a nevez.

An abonnemant a gemerer e ti an Autrou an Kerbaol, maltter an Europ ra ar Gigarz, n° 18, e Kemper

D'an Autrou an Kerbaol eplen e dleer adress ar paemantou ha kemenn a zell ar e serrich ar Gazeten.

Ar scripou da lakat er Gazeten e dleer da adressi d'an Autrou MORVAN, eplen.

Ar re a gemer ar gazeten ne gav ai ket droug e teufemp ken alies da zigas da zonch dezho e tleer paea ar gazeten araog he zesco, evel ma rer evit ar c hazetennou all po da viana araok ma leu penn ar bloaz. Bez ez eus hag a bae ho c'hazeten ker reglet hag an heol, mes bez' ea eus ive hag a chom ep paea, ne ket epken ar bloaz a ren mes a les da dreina daou tri bloaz. Na rankemp serifa da bephini en he hart he unan hag hirio gouscoude n'on defe ken moien e ve red deomp despign meur a gantlur er bloaz, ep conta an amzer a golfemp hag al labour or befe.

Petra a zigouez goudeze? Pa scrifemp dezho, en em lakeont da c'houlen ha gur eo e tleont ar pez a c'houlennont pe e chomont ep respont. Setu ar pez a zo digouezet ganeomp evit 200 lizer scrifet ganeomp e miz ebrel diveza d'ar re a gemer ar gazeten hag a zoa varlerc'h gant ho feamant eus a ouspen tri bloaz. Kun drederen anezho o deus paet doc'h-hu eu. loden a lo deus claskel eun digarez bennag ha vardro eur c hant a'o deus ket pejet ren deomp eur ger respont evel ma her goulennemp.

Doc'h eun tu all ne dleer ket ancounac'hat ne d eo ket ar gazeten deomp, ez omp bet cavget d'he moulla ha da veza he jerant hag e tleomp renta hor c'houlchou d'ar re o deus da velet varnezho. Hogen ar re ne baeont ket e poent a dle guelet pegen dies hon lakeont. Dispignoa ar gazeten a rank beza great araok ha paet doc'h-hu, hag evelse ez eo red deomp avans ha coll o c'hortoz arc'hant ar gazeten da zont.

O sonjal e kementse, o velet an diesamant en eus, ar re a gemer ar gazeten ne vankont ket, ni her c'hred ervad, da zont da renta eunc'h hor c'houlchou o paea reglet ha d'ar marc.

An. ar Kerbaol.

KEMPER 29 Even 1879

Ne c'hellan ket mirout da zonj ez eo en amzer da lazarel eun ger bet ag a zo bet e kemmou fa[illegible] les pub. gazetennou, guerioud a skignez ebarz an dud e kerc'ha var ar meaz ha ne d'o mad penn da sonja ar Gwir e skign ar gwirionez da [illegible] ar gwirionez ha ne d'o mad penn da sonja ar Gwir e skign ar gwirionez. Goell pa zo ne dleo ezomm a ser dou fall e brezonek. Ghwel a ra kaout ar re-se mil lard en zoken anavezet gant an dud ne dleo ket bi-mui a bresanted a repp ar feiz en hor lez-ni da vont gant ar sentimou a pez a zo a dra ouz eun eunvez ha repp dre a rann ar re e c'hoas gan Kemper - se hervez ma n'o deus ket jamez ar pez ret a repp ar feiz e brezoneg en eunvez protestant. Ar mang ha ne [illegible] ket bout dic'hlan ouzo.

Ne vestlan ket ar [illegible] e skrifet kaout kement all eus ar brezonerien a laker en dispac'h [illegible] ez eus ar gwirionez a-hend-all. Ar re-se a zo dalc'h dreist pep tra ouz ar c'hiz d'ho zad-kozh da gaout ar [illegible] hag a zo caret ken mar bez ma'z int [illegible] da sevel ha da lenn ar Vibl. Ar [illegible] ne ra ket ar c'hiz-se, mes lazat ar brezonek en ilis e-kreiz. Mes lazat ar brezonek memestro ouz ar brezonegerien, tud hag a ra ar micher-se bemdez, ne re ma ne a sklerr seridou ebarz an dud hag ar scrijou-se an da zonal outho. Ne gomzont ket ebarz a repp ar feiz a repp credennou ar gwir gristenien. Avaro e rafet zoken o defe ar sentidgnerien se eur fals brezonek ma ren mirmouset vras ar relijon en ma an Tad Santel ar Pab, ne glaskfent ket mui an dro da zas ar feiz ker an oll verdeusou da ren e raion ho lenneerien. Marteze ind anezho ne glaskont ket ober droug hogen tud ha ne beuilont ket memeur na zonj Doue na lezen an ilis, ne glaskont ket mui bo fijadur ez eus douar hag e carfent ive lazat ar re all da gemeret skuer dioutho. Tud evelse ne soavesont memeur ar relijon, ha

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [

eur beleg e vreiz eur renkadenn gantreiz h neverañ.
pa vefe eur gourel hegar pa en em gavo an Autrou
Eskob pa vefe pedet da bregal e ti ran astrou pinvidik
a neñ kaoc'h a dlefenn ar c'hi ma ra da lazan ac'h he daol?

Ne lâr, het d'an daol a oa ket gouest d'ober da
lagad beleiñ lag a zo ganthañ. Kompezet eo bet evel
demeuzhiet a c'hoanta e vije an eil o sellet outhe nann,
met ne lâr ket dezhe mann-bennak e vije sellet a dostoc'h.
Ha vefe hir ha naonaon tevet tjanvet evel ar c'hi-mañ-
oner, ran darbarez

5

An Teleier ha daou marc'h he zud, marc'h ar gwad ha doujañs, ha daol ann-dañ ha galoupad en he dilez

Hag e vije gwir ar pezh a ra ar c'houlz a eur mor beleiñ
en hure na pevar-ugent ra dreuz he varc'h hag he daou zud
evit ho zoujañ dre an hentoù hag eur vilenn a ro ouz
da ober d'ar Teleier? Hag ouz torfed ro evit ar Teleier
kaout a pep a seiz tost da vad da bep lan ha da bep
daouad war ar mirañ da bep kostez de vep kreñvaat e
kaoc'h? Mar gortoz da zaou marc'h-bad pe hanter an hentoù
lemm a gav bihan ar pevarzek mil bennak a en
deus tra da ober e kraz memes tra ho renkañ ha fripa
ha ar kastiganoù perak e ve kondaonet da gerzet bepred
var ho zroad houman a Teleier a zo tud e vije ar re-all
ar re zen a zo an hentoù kerkoulz ha ken treut ez ho
evel evit ar re-all a Teleier a vez red dezho c'hwitañ ker
skanv galoupad en mor kaoc'h hag en dije diveat? Ha
pa vefe klevet ar vro hag a gomz gwerhes ar Teleier
kerkoulz hag a zistroñso kaoc'h ho daou da lazh pevar-daou
e lec'h da-zek pedet e ha ho diskar da ober kreiz ha
ha? Pezh a ra kalz ker e vije ho droad ar skiensk. Hag
ouzh a vije dibe ge ouzh an dud en eur c'hêr ar be-
leh ar persian a zo deuet var an noz a zo ouzh gant al
labour en deiz hegar en deus red c'hwit avañsk a
pell avañsk a-dre ar vro lien-dre ar gêr hen hou en
deus pakañ meskpet ar zarañ gant houmañ ar zamm pe
en he zamm e hanter-zo ma ra an arvest da lâr ha da lar
da ijañ ha da dall hag en deus reiz-dañ en em ergerz
frankoc'h d'en em c'hwit kammoc'h ken-ennoc'h dre
ma hiam ar gwad var he c'henoù?

Kaoc'h ken-ennañ var pa'z a ar c'hwitañ e krenn he
hend ha ren a dan a he c'halon ed e kar da ma
velañs da ma fri ha ma ti a-benn hag
ouz he ti a zo ar c'hi-mañ ar gwad ha ranna
mañ e vije ar c'hi en em deuna a gwir ar kammed marteze
ez fiz ar poull evit lezel da dremen ar c'hontañ-skoa
hanter a c'hoanta kerkoulz gant he hent evit an avel.
a c'hoarz e skuja pe ec'h an ma ra he hent. Hag a ra
trenk ar garrez en eur vont doc'h ma ret ar c'hi-mañ
daol en he rask?

Met mar kell da zud ma Teleier dont hel d'ar c'hi-
hon. Ha ouzañ he kredi, he dizenkañ he pevarzek da
labourat. ar re-zo ne vanont-ho ket tammiñ evit ar re
all tomm-lañ var eur gont all?

Ouzañ ar Teleier-se, ema ann dorn daol. Ann ho
deus da lipa eur gwennek da ra ne metra da c'hoanta
d'ar rekreomp da gaoz ma da varchal. Bermañ
ar hanv en ho aller. Pezh ma hell ket ar re-ma ober
evel ar re all? Hag ann pennigad hag espern ne a fell
dezho bepred ha mann ne vez ann avanse h. hanter
avañsk h he gadal

Kreiz Teleier gra ar varc'h e he hag a
vez c'hwit-kaer var ho hent ar droad hag e vez
lezet tro ar hanter h. Pezh a ra ho ri pezh a ra-
ket ho da ober ez pi pell d'ar bed? Ya hiriñ ket gwa-
hande mond var droad ha ma ra dougen ar marc'hez ann-
dañ hag e vez pell ar re-all dre h bec'h ann-dañ a
kerkoulz ha ken treut ez ho ar Teleier a vez red dezho
c'hwitañ ker skanv ha ken ar re-all ar re-zen a zo an
hentoù kerkoulz ha ken treut ez ho evel evit ar re-all
a Teleier a vez red dezho c'hwitañ ker skanv ha ken
ar re-all ar re-zen a zo an hentoù kerkoulz ha ken
treut ez ho evel evit ar re-all a

eur ser a no bet kammet degwitet he neuzeud vont? Kaoud ning ne ket be gar eun tammouk mervel treuzi ha pourmet ha dasmet eur c'hoga a no touill ha rogetal bet var he zro. e deuz pouez e vrein ar c'hoad var lerc'h ergile?

A. tabouteriein ho mouz var ar merdi ar re a oar ker bras petra ro eur marc'h, eur gastell ar re a gar kemerout kenavo ha glaoar ho ker ra hag ho a re souzan nemeur e vried ho kaoter ho hoberien e voud d'ar parresion all e voud d'ar c'hertou gant eur pav a re re zelfer an oll, a lakaie an ardi e c'hoantia?

Koud ma groump ama evel eur maer had Fouezo vamp kenavo pa gouezomp ho dek hor Beleien mare a ha ka eveljar e oll mare'h ha kar d'ar ti ha donner ho mamm ha doare ho fas gwenn gant na gwelo bet re ger an oll ag ar marc'h nag ar c'har eul mil chommo eun den bennak da zevel ar pounner C'hui varbe pourvez ho deuz c'hwen na c'houlenn?

Lezomp hor Beleien a re eun tabut kenavo e arabo. gant an oll kaout bet alvezet hi ar pardonou an eglis en ho farrousou ho mamm. gant na selaouet ket standart hi eut a vare ar re an eglis eun ho bara ho mamm

O

Ar Vleuzen ha deuz re d'ar hent e gar re eun eur hanv. ne fell deshe nker netra nemet evit ar hanv.

Var ho gwel eta e vez c'houi da lakaat ar Veleien? Ha red e vez deshe bezan kep diaoul na gwenneg. nker kenavo ho mamm ha mamm ha dousi eut nebeu d'an oll vad ha pignida eun eur vras en eur vez e ar vreh an oll ha kaout ho pignida gwenn ha?

Ia setu var an dud a glaskar da nker eun ar Veleien C'houi a ra ne raio mouez eur pardonig en ho gwele hag e vezi en ho mamm ha mervel ha d'ar c'hoad e vezoc'h eur ho gwele evelec'h da lan ha da labourat da gemeret ar boubanou oc'h ankou hag alaouet e houi a ra ne vezi ket ne gaot deshe mui ar oll hag ho delfe evel-se da monet evit gwel an oll gant an dud pinvidik hag ar gwellan dud eizomik

Ar Veleien a oar bet bet Beleien e pell amzer a oa bet desort Beleien var an douar E oa bet Beleien ho deuz rank vit pa are hanv hag ar gwellan kounnea are hanv a zouvandon e pad pell amzer Mez a vez e vezont bet ar ankou ar skolpou bihan abaoe mond d'ar skolioù vras evit pahaj ar verkerien an desadorerez a vezomp digant ar Veleien an desadorerez a rank an oll Veleien da gemmi ev e vez e tra da skolaj ar re all da beurtiz ar re all var an ardaloù

Nag a vez hanv ma a vez tremenet abaoe ober eur breizh? Tri pevar pemp bloaz a dremenas eur c'hrouadur er skolaoù bihan. evit desiz bras ar vro Kemia ha galleged. Ar memes skol a rank bezan paet ne re ket ha bezan nag ha amzer evit netra Prenn ha pare a ranker kemm. ha paper ha kevrinou Dispign ha frenza a vez distagadenn paper. rubanou ha bragou ne'h ouzoud var an taolioù a dreuz ar skolioù e c'houzoud pa hellez mont ober eur c'hi en eur hentad. ne'h eo eun gwenn a dachenn, a krampoù er gwez hag e kraok nevez en eur vond d'ar skol en eur dremen eun ar skol d'ar gwez Kleiz a zelfenn ves ha ma'ch, hag adkemm da ben ar bara.

Memes vez poanioc'h da vrein ha ne ha gwiskadenn hag eur marc'had a dremen ar memes kaoc'h ma an hanv amzer Mar komzer ar skolioù bihan pegeulzamp e kemmit mouez ha ar skolioù vras Lod en eun gwiskadenn ar gwez ma ne vez ket mui gan ouzoud ha gant patatez kep kig. gant bara da kig ken Pa vez e vez dour. ne c'hallfer ket ar bloaz evit mezeg ar maez ar vez e vez an dud Dilhad ar maez a gemmit mouez ha ar skolioù vras ger na gwiskadenn ar gwez dre ma ne vez ket ar c'hig ken ar gwiskadenn ha ar gwez a vez ar maez ar memes Ha red ne oil bloaz d'ar gwez dre ma ket ar c'hig ken ar gwiskadenn ha ar gwez a ra ar maez var dro eur pevar c'hant ha ker pe bloaz d'an oll ha d'ar vro. Ia ia ma vez ar c'hig ne'h ober ha ar skolioù vras ha ar skolioù bihan ha ar gwez a vez ar maez var dro eur pevar c'hant ha ker pe bloaz d'an oll ha d'ar vro. Ia ia ma vez ar c'hig ne'h ober ha ar skolioù vras ha ar skolioù bihan ha ar gwez a vez ar maez var dro eur pevar c'hant ha ker pe bloaz d'an oll ha d'ar vro. Mar bo e vez hanv

benak, evit ho zenna kentoc'h, kenta ma hello, eus a pindan ar zam ?

— Sellit eta ha klevit Ni ne zoujomp ket e traou evelse ! Biskoaz deomp-ni a oa bet lavaret kemeut all !

— Mad sonjit eta pelloc'h, ha tavit hag hivizhen ho pet muioc'h a skiant, abarz glabousad kementse, treit eun neheud ho teod en ho kuod M. B.

Mar e'hrietom eun ar vesenn gaz

N'eus ket pell, eun den divar ar menez, nav a escopti Lion eur pennad bian gweun d'ezha, pere a eskenne hag a floue war he zivoukoaz a antreat e sakristini Iroa-Vana-Fourvier eur pañtrig gan-i ha dre an doro, hag a c'houlennaz ma vaz ennc e kemeret ar profon a roet evid sevi eun Ia neve da Iroa-Vana Fourvier

« — Ia va mignon. » a lavaraz d'ezha ar beleg a voa ennn. kerget da reeo ar profon-se, » anna eo « ho recever »

« — Mad ! » eme an den, « me am beuz ivez eun « draig beunag da roi evit se Mes n eo ket hraz ar « som »

« — O ! va mignon beut eb non ennc ar beleg « ne-d-om ket lignn n a gemer gant anaondegez vad « kement a vez roet d'eom evid ar Werc'hez Vari, « gwenneg ar paour evel pez ugent reat ar peuvidig. « Ar Werc'hez Vari a zell, neket oc'h ar som, mes « oc h bolontez vad an den Merka a reom war ar c'ha- « yer beleg ar som a zlou wenneg »

Neuze ar pañtr kea a denuat evit he c'hodel eun tamig paper hen diapakaz hag a lakeaz d'ar beleg en he zorn deg iouz aour en eur lavaret « Bihaneg eo « ar som mes a galon vad hen voan. Mar em bize gal- « let roi muioc'h, em bize roet muioc h. »

« — O ! va mignon. » eme ar beleg, « mar recefem « allet kalz somon bihan evel oc'h hini, ne vem ket « pell evid kaout pendra da zevel he dlis neves da Iroa- « Vana-Fourvier. »

« Lavarit d'in oc h ano, mar plij evid ma hen skrifin war ar c hayer »

« — O ! n eo ket rat. Aotrou, peme an den. Ar « Werc'hez Vari a voar petra eun beuz roet, se a zo « avoalc'h evid-on »

Neuze an den a doulzaz ar bugel oc'h ar beleg, hag a lavaras « ke war da zroulin, va tâdi ha gouilleno « he vennor digno an Aôtrou person »

Hag e troi oc'h ar beleg « Me. Aôtrou, n ra ket « risk a zo na welin ket an dlis neves en he zi »

Hag e troi oc'h ar bugal « Te, va tâdi bihan. ta « a vino averasoc'h eget-on-me. te he guelo, mar « plij gan Doue ha te a bedo Doue eno-tu evid da « dad koz. neget ta, va tâdi ? .. kement a c'houlien- « nas evid-net, va bugel ker eo ma tenvo Doue hag « ne Werc'hez d'an tivoall ha d'an taic'hat beppret « dar. »

Hag e troi oc'h ar beleg « Allo ! aotrou, ma vez he « madelez ros d'ezha he pennoz. »

Ar beleg a voa tenerect he galon, e welet hag e klevoat an den koz, roi a reat he vennoz d'ar bugel hag eur beunoa c'honek Tod a voa ar sakristiri d'an nepcent. hag oll e voant chomet mouz ha nebeut, e welet kement a feiz.

A ! ma vize bet on tud a vremn oll hêvel oc'h an den koz-se ennz a eskopti Lion, ne vije ket koezet goalen- noa Doue war-n-om stank-ha-stank ec'hiz ma zeu kouezet, espisial eur pemp bloaz war-n-ugent ac beu- nâg. ne vizemp ket bet neuze rec'bet, discaret, raviset, funtret gan ar Protestaned evel ma-z-om bet. On tud yaouank a vize bet neuze gwelloc'h savet hag a vije bet muioc h a ouz vad en tiegezon hag er vro Pa n- zem bet attaket gan an eneboueyen a ziavaz, Doue a vije bet a du gan-eom, e lec h brema ema a eneb d'eom. pe da vihana lien drouz evel on ankeunac'heet

O Franç distro eta oc'h Doue respet ar zul res- pet ann da grouer respet ar briedelez, respet oll lezennou Doue ha re an Iliz, ha Doue a bardonno d'it, a zello ouz out adare, hag a savi.

AN ERMIT

Ouillet.

VII.

— Penaos-ta. Cabiten. e teujoc'h abenn d'en em denna enz ar c'hoajou-ze ?

— Gan- poan avoalc'h. Va tabouetaer evit va donzo da vont gan han var donar Borneo, a zeskuere din ar vro-ze evel eur baradoz Hen, a. selu eno eur baradoz Strouez hag e dno dent eve- eribinon pe drein evel spillon pe nadozion hag a lakea hoo di tail a billon. hag a roge hor c'hroc'hen Ne vouemp ket pell na edo hen treid var an donar hag hon dillad chomet a hastellou anna hag ahon Hor c'horf n oa nemet eur gouli ane- zhan ha neuze kelliro a bep seurt. mouc ha kement ampevao bihanez a zoug ankel a ueue evel eun hed guenan var hon tro hag a sune hor goad e beo. Ia, eno eno eur baradoz !

En nos ne c'hellemp ket couskel eur verzhen, rag oulpen ar vil anson ankellek-ze pere n'hor c'hulenet morse, or boa d'en em zioual oc h ar za-panied a gle- vemp oc'h en em vuza etouez an delion hag oc'h an ouraien do a glevemp e c'hrougual a doaz deomp.

Ma on divije gallet ober tan, on divije easz divar hon cro an oll a ianson-ze. Hes neuze on divije en em sisculliet di ar gouenn a zo dre eno, dent a vijent sa- nomp hag hon laza o divije great ep traoz Dindan hem a varo on red deomp en em guzel

An nacun eviz eve hor c'hrigne Mare e vjemp sur gaut an noeun panefe Carmeen a gave bep en amzer eur c'hrucien bennak mad da zibri. Ar grizion-se ne voa ne- meur a vagadurez enho, stanca var an nacun a rend gouscoude, hag astenn eun nebeut hor baez.

En derveza voe mp er poanson-ze, eat oamp da vimer hag hor c'hroc'hen na vos mui nemet trouscles. Ar hogel pauer a voe eat ve bete e mouch. pa zigouesjomp erflo en eun doare pienen dizolo ha tost da eun dorgeonik a voa eun elemennik dour sclear en he zroad.

Ker fenn oamp eat ma reas ar gwel eur an dorgen-ze pignadur deomp. abalamour ma e hesperemp caout eun eur gousk hennak etouza ar vec'hel evit ober tan ep bezа guelet. ha ma cafjemp dour sclear da efa. Hogen da vont da gaout ar vec'hel-ze on doa eun tamik pienen da dreuzi. ha var ar bienen ez oa eur gwiskadenn soubenvel oc'h geot sesc'h hennta trouz a dolis var an doare soudan e loskia eur gwaden. An doare geot sesc'h-ze a voa spered tem mes bet. hag ar pez zo gwaza spered bilimen. Mann va zroad à voa toullet oll, tranc'head red e voue din sacha e troad eur vesen. Ep dale va zroad ha va gar a goemzat eun doare tertien a redas dre va dilhad hag e scamplas.

Ne ouzon ket pegeat e chomjs er stad-ze pa deuz enhon va unan edo Carmena o c'hoarzin va zal din gant dour ien neuze oa gan hi en eur grogen eun doare tanan da ha c'hwero, hag e avare din hen efa. Hogen ken dreist oan ma voue red dezh seve va fenn din gant eun dorn ha cus gan an dorn all ar grogen d'am mouzellou eve da eun den toc'hor. Va gar a voa coenvet ato, ar boan avad a voa eat kuit. Eleac'h poan co debron eo a zanjen enhi.

Graske a ris neuze e houeg, hag ar cronon oa deiz arnon ma t'hanjs. Epad va e bouzik Carmena e doa great din eun doare bouton gant croc'hen gwel gwiel gant bronan. N'oan ket bras, mes mall oan da ouial va zreid oc'h an d'ein. Ospen-ze gant ar vroc'hat e devoa taret eur zarpant ha great pronadou anezhan.

— Mar gellomp caout eur c'havaro, emezhi, hag ober tan ou eur zama pesiha da dezi koa nasoun.

Ar c'hik sarjandze ne ket mad mad meur a vech gouscoude eun eus debret anezhan. ha pa vez nasoun avoalc'h ne vezer ket figus.

Carmena e devoa ive great derhi he unan eur bouton all evel va re-me. Gant ar boutonerez e c'he jomp neuze bale var an dremm apero ep ober drouk e nen tremd. Caout a rejomp dioc'hiz eur c'havern eve a giaskomp e kichen an dour ha kerkent e rejomp tan hag a takajomp eur banne zarpant da boaza. Iuscoas a on doa debret pred eñet e bucoc'h. Colibri ne gemere ket he amzer da chocat. Ar hogel pauvr nasoun en doa gouzanvet eveldomp-ni. ha n'en doa mui anezhan nemet ar c'hroc'hen hag an askern. Pa en devoa debret he voalc'h e teuas adarre buan en he nasonagad ha mesc'hoarz var he vuzellou. hag ar vam a ancouesc'hez he foan hag he skouder o veiet kouezidiget he map.

Me eve a voa deut aera em zaol. Cripat a vis, a roc'hel da roc'hel bete beg an dorgen da veiet ha me a zaologe eun dra bennag ac'hano. Neuze va c'halon a gomman da tridal ha da lamet em c'hrein. Guelet a reas ar mor, a hell evit gwir mes var ar mor, a bouez sellet pa avoalc'h, e veien tri lestr, hag unan anezho, ep mar ebet, oa va lestr *Al Louarn*. N'em boa ket tuneden kirvelet ebet, mes re vad oc'h soarea va lestr evit mont e haljen en em dromplia. An deiz mad a gabjen n'en ket talvezet anezhan pellaat ac'hano ep va e biask tro var dro. o sonjal e c'haljen beza heo e hoan. Caret em bije tollout enni ere avoalc'h evit rei da glevet d'am lestr, he sével eur pavillon, pe ober tan braz var ar garrek, mes ne e iein ober nag an eil nag egile.

Disken a ris ac'hano evel en labous a en doa bet mui poan ebet em zreid hag a grien oc'h Carmena, va lestr *Al Louarn* a ia penn a vas anter gouiet ganhen.

— Ano ema ve, deomp ac'hano boan d'an aod, va lestr zo dibourt oc'h va gortoz.

— Ar vlour zo c'hoan pell ac'hano, eme Carmena.

— N'eus lorn, guelet em eus ar *Louarn*.

— Ne zonjo din nilo al lestr en tu d'an anternoz?

— Ilez evo, mes brema ema ar zao-hoal deomp.

— Mes a eus pors-mor ebet en tu-ze.

— N'eus forn, ar louarn a vouezo zio dont d'hor c'harc'hat.

— Mad, deomp neuze varzu ar zao-hoal.

— Ia, deomp, ha hano, an oa gouelion en avel.

— Ia mes an noz a ze ervo, hag en em gollimp er c'hoanou.

— ...ur a leverez, ha te ac'h eur viom da gousket. Mad ... zomp ar poulou de a vare hoas vin.

Carmena gant ar zao-hoal e devoa discaret dasan labous, eur pez ed ha eun a'l na ne ouzon ket he hano hor gwan a rejomp ar vourt a on doa ket great e hoan abaoue an edomp er c'hoajou-ze.

— Mar ac'h eus gres, a lavarenn-me dioar al labous-sed-ma rag hor c'halon a vije deut beza da cuzi gant hik silion hara.

— Silion hara petra eo an dra-ze?

— Pa vez eat da Varsin e c'houezu, ma a re an hano-ze d'ar zarpanted ha d'an ared.

Carmena a savas neuze prim en he za hag a ra-couzie beza nec'het. N'oc'h eus clevet netra, emezhi?

— Nan, eme ve, mes ama ez eus kement a koenet gouez, ne ven ket souezet e ve deut unan oenaog ano da eta d'ar pou-vloue.

Gridi a raien kentoc'h e ve eul loen pe eur zarpant a reta oc'h an douar.

Choun a rejomp da zihoe, ha nec'het oamp hoc'h daou. Er c'hoajou-ze ez eus kement a koenet bourmus, koenet hag a rofe ar maro droc'h en nan taol, ma c'hellent cregi enhoc'h, zarpanted ha n'eat ket ken tec'h ha va hez, cruget, kuid kruz ha fin bete frouez a zo hag he huia mar bo deprac'h. Eno ne oufet morse beza avoalc'h var evez.

Carmena a grene evit he hogel a ioa couzket mad en he zac'h stagel ganthi a upell oc'h eur vaian. Mont a rias d'he gaout evit he zilen ma vije zoun. Mad e doa

grunt caout doukiens ha caout ive eur scouarn dionn A vench en eat heteg ar bugel ma he gueliz strafuilhet gli. oc'h ober un dro ep lavaret ger Me a gregas houn ma tuil hag eun bouc hal hag e tuilhezze dan gant he hen eun dra bennag a vez a dost dezomp Pa doue va zell var al leac'h a tiscouezz dan. e velle evel dousgef tan, dousdagau eun tig a zo en em razz, hete tost d'ar c'hroundur hag a zo pinket enn oc'h an douar evel ma ra al louzet-ar arnoh lamet var ha frest.

Ep chom da vare hanv e voaz eun tenn varnezhan e creiz eure he zoulagad. An tiger a lavaras eur c'hevrouedon serjant hag a reaz eul lamm varoump mes Carmeas, gant he bouc hal hen tizas var greiz he benn arnoh zoken ma voa distennet hetz e douar Par pao dezhan eplan a ribinsaz eur c'har dre, hag abarz ma oa bet amzer da vont adreiz evit pokat va zil tenn, e voa penaoz a blaoiou bouc hal Catibu a oa couchet her c'hoah ma na zihunas het zoken gant ne zelaz a repomp an epad skoden ar G. M.

Eur Serjant drouk enhan. — Epad ar vremel diveza en unan euz an pinsionn-ed a zervich da hospital Iroz d'an tarhennoo bremel e voa eun nebeut mael a zoudarded clanv gouriet mar kanvet Hogen ar soudarded-se a voa ch'istenien vad, ha nebeut a zelejoud a ze, pa en em gavet evelse var eur gwele a boan. a zeu touch a Zoue hag e zoe c'hoant da douzat outhan

Evelse pa voa digouezet dezo kent Nedelek pa deuaz ar beleg a oa en cargz eun an hospital-se da velet he dud clanv ar re ma oll a c'houlenne reiet dezo mo e derenn e hoant da resev anvoenn ha Zalver d'an deu ma en doa great he c'hredigez var an douar

Ar beleg eta a yeaz eun an eil gwele d'egile. evit celeiz he dud clanv hag anvoenoz vouez e teuo da lugna d'ar soudarded kent ec'h an Iliuz en deus lavaret da gement a zo pounner ha tammet dour dantihan.

Eur serjant pehini a en doa nemet eur gouli duster hag a zoa da vale eneoc'h ma carz rpad an drez ne voa het en dinet pa voa deut ar beleg da gofez he gamaraded. Anvoenoz e voa eun pa voar dignaet he Iliuz d'ar soudarded clanv, hogen creiz ou he benn Choum a reaz var he zoubu epad ma roe ar gommunion ha pa voa ar beleg o vont kuit e azeaz hag e zroas d'he gwele en eur damoleza he gefe.

— Va omonner an c'hellec'h ket oberet eur ger mar plich?

— Ea va magnon petra oc'h eus da lavaret dou?

— Ma ve he madelet ganoc'h mes c'hui a gred mar vanse me a eus het clevetan ahalamour ma zoaz serjant?

— Salecrin, va magnon gouriet eus eus. epad ma reen ar gommunion, ha zoken epad an oferenn, e c'houzoc'h pell.

— Clevet-ta, va omonner c'hui oc'h eus galvet va zoudarded, ha n'oc'h eus ket galvet ar serjant?

— N eus eus galvet den, va magnon. Me a ze deut ama dezhe h da ober va zro. evel ma zeuz boaz da zobl. Ha soudarded a deus goulennet cofesanz evit gallout reiza ho Iliuz hirio Rael eus eun dezho ho gouleou, ha setu penaoz eo tremenet ar bed

— Mes c'hui vel, va zivenad eo bremañ echuz eo ar zacramanchou evit hirio?

— Va magnon, cofez a c'heller pa gaver ha pa vezer var un e c'haller communia hetz creiz-deiz, pa vezer oc'h hag e clevaz a vez fors pesr

— Va omonner ebad Doue d'he beuz hag ahanta eur c'hardeur mar vezo ar c'hentil.

Ar serjant a douezaz eta oc'h ar zacramanchou en derveziz hag evit beza eun nebeut varleac'h ar en all ne zalmezas het nebeutoc'h a zevosion egelbo o reiza he Zoue

Redadegou Arzel. — E. Kemper e vezo redadegou breiz er bloaz-ma d ar c'hoaing ha d ar zeiteg a viz Eost

Oberou evit an diganet herrek. — N eus het pell e gregaz ne tan e Lyon en noaz a gartierou kear ebeuc'h ma zeuz ar maia d'ar pec herrek. Eur vaden vad a zoudarded a voue caset da tata an tan Ar re-ma a labouraz en dro c'hellent ha gant secour ar bomperien. e zeujent a beue da vouga an tan gant Epad ma labouzent, tud ar c'hartier a jome da zellet pakat ho divrec'h gantho I'n graz ar soudarded kuit. eus ho zregarezat en em lakejot da zetal ha da ober he varnezho.

Setu ane pehez zantumanchou mael a ze e caloe diganet herrek.

Eur rouzaere, temo he zroadur. — Ganeo eur skiantchou hag en deuz an den maia poan oc'h anzao en dele he gallet eo ar c'hleier Eun den bouzar glea a zanvo a reac'h ez eu pounner giro von tamik Ar mere bed dreist oll a rank bezz marhet mael ho discouvra zroah mac'h anavezet ne gredent ket.

An *roue* X a zo bouzarer Mael a rankez tuzi d'he zeiuzaza ha c'hui ere en ur dezhi da c'hlevet. Eun derveziz eur seiznerez dezhi en em gaf ganthi var ar ru Ar re a zo lezan Iraan hag e vez vaan anezho a bep tu Ar seiznerez a dro varzu an *roue* X hag ep mezur d'he c'hoant a zigor he gwaon rang evel pa vije o ez al loen mes ne ra trouz ebet An *roue* X e pried d'he c'hoant hag a lavar o oc'h eus het zeun da gaout kemeniez te zonch dit me zo bouzarer?

Eun de vez a edo en eur gambr eteac'h ma zoa tud ar. Setu hi o sevel he mouez hag o lavaret

— Digorit! evel pa vije tud o skei var an nor

— N eus den o skei var dor ar gambr, a leveryoz dezhi.

— N eus den? med, mouez da vamm a veli ez eo tapoc'h va zeouarn epad hoc'h hanv G. M.

Ar Gerant An DE KERANGAL.

Kempar: emollet gand Ar. ar Kanavas, emballer an Evesh.

Digitized by Google

Disadorn 6 Gouere 1879. Nº 366. Eilvet Bloaves.

FEIZ HA BREIZ,

KELOU A BEP BRO, HA KENTELIOU VAR BEP TRA,

Bigaset bep sul da gumont Christen a gomz ar brezounek.

CONDITIONOU EVIT CAOUT AR GAZETEN

Evit ar Feiz ha Breiz, Courts-ar-Nord hag ar Montagnes eus eur bloas deus scouet eus e hano hag eus ar parrez he resid.

An Abonnementou a dlie bezan gouet arnoug eoaout ar gazetenn

Ha lous ne rayan lod en deo ar gouls citoien a vouz gouls ma ne echu ho abonn-ou a so commanset eus ahanol a neuz.

An abonnement a gomzer e tu an Autrou ar Kerampuil, recteur an Eve ou ar Gopers: 6f 48. e Kemper

D'an Autrou ar Kerampuil eglos e vlear adreuz ar pennaouricou ha frouz a zell oc'h servich ar Gazetenn

Ar contoou da bezan cas ar Gomzou a dlear da adresat d'an Autrou MORVAN. eglos.

KEMPER 6 Gouere 1879

Brema ez eus eur pennadig amzer eur bern a tro-c'hall ouzo eus ar barzed-ou evit pere a ouz na fell, an relijion, an Doue eus ar re a ra guerrouz evit an dentr da lavaret eo evit ar c'hoarielleo elec'h ma rer gouls eus a gomzont ze zantel ha ma tesker pep tra ne-met ar mad ar bars-ar en deo ijhet ober eur banket evit ne re a c'houzoc'ho ve zroue. Pedet en deo ta c'hoarielleryen an *droit* hag ar roue neberoc scrifagnerien diouze credabl evit ma lakajont tar baper an traou caer a dlio bezan lavaret er banket-ze. Frico a ra, petrod distagel ha divers bed hag evelse eus e lise bezo distaget marvat too.

Hogen a vez c'hoant en em lakaat ar gouarded-ze oc'h taol ma ignorancz ouzo ha n'ouz ket bet pedet

— Ha petra ouz ar bobl a dleo evelse d'ar banket-ze hag he bobl ?

An hini a ra e pep taol c'hoant da zont en eur ha dre ar prenest, ha pourvoua elec'h ma vezer neberoc'h oc'h ho c'hortoz, ar marc'h ?

A vez c'hoant en em lakaat da gas an tammou kentoc'h d'ho gouzout, rak cuzoud rener ar c'hoarielleryen ho hanv oc'h hord an daol, mare ma'z ouzoud, na hini a c'hortozo neberoc'h ouzo en davoa her zroet

Setu eus a zeverel, echu ar banket echu ar bleadur' no, kemer evit an hini a ra ket bet scoet gant an ancou p'ez ket echu arpe evit ar re all. Ne zaverzo ket an daol dilenn ma touch doue'c'h ez az caulardet evelse da vont trabouillet gant hen nebeut a dra. Nag ar bara, an ancou eut ar botred vad a zo ouzo ne vanpas nevel, ar perzhe-ryen ar re a zigase var an daol bouet hag elec'h e devoue mo da gas ar c'hoarl-ze er mean ha d'he lacat en eur evit guelet hag hen a ra e hoas bet enkan, ha neuze e vouo se hano evit ma zaver davar an daol eur plad goulouderoc, hag ar banket a zo en dro, hag ar c'hoarz, hag ar marvailloc papbinz, gwazed ha vaze-c'hed, a tiazaga guella ma c'hallo.

Mes kemmzoc'h a zo scrijet, a leverot-hu peznas, a o devijo trouz ebet oc'h ho c'hamarad ? Petra a fell deoc'h, pa na rer forz ouz a Zoue, ne rer nemeur a forz kea nebeut ouz an neza. An hini na zaver kea lezan nemet ho frondeonnou, a en deus re kea Doue na kea meghon nemetha ho unan.

Ar gelennadurez a c'hellomp da denna ac hano. (ha neza perag ema ma scrilet kemeroc'ma.) ez ma velomp dre ouzo pe ger ema a louer da vezo pe gen ruz e couzet pa ne vez ouz a forz. Caera a rer kea ruz hag al lagnepl eabeo, ha pa vezer ouz vandeo deus evelse ne reont vad evit guelet ho c'hamarad scoet gant ar marc'h, a gas zio en dro ho banket hag ho clasi e couch-fet guelet eur vandeo eur zi koemed-ze a gleier e nevo-c'hat er c'hreiz ha pere pa ra caoc'h ho gouzoug de-zho a gr p an eil var eg le evit lamat guelloc'h ha ma vanfo nemo nezho da vezo lazet a zo var ho gorf evit tapout enec'h al tapouer

Soupal a c'hellerer petra e deus da c'hortoz digant an doctored diouze-ze ar re en em las da vont tourfet gant ho c'hentelion mallozet ? Ha pa gouzoud ar brasa rouz er brasa diouz, elec'h mana ne dorn dezho e ruzat gwad nezho elec'h raoul trouz ouzho e c'hoarioul d'ar ho c'houst, hag e coelzout en dansaer, kemmzoc'h a ho cafa hoc'h da zont eur mouez ho hanke-pen ho clasou ho flydorezou Rag ar pez a fell dezho en dezro, a zo lazo an ene dreist oll ha mar gwazed eus dra bennag evit an eneou e deus confiet en dezo var an termen divez da hemeriana an ene-ze oc'h ho c'hoarvezo da vont eus ar bed-ma ep bezo distroet oc'h Doue.

An tad zantel ar Pab a zerde, er miz-mezeun-ma, eul lizer bir d'ar c'hardinal Antonelli ha vantr El lizer-ze e vez ar peh brasa eus ar per en deus da c'hoanaf abere an dud delez a c'houzo Rom hag a ra ar brazel dezhan ha d'an ilis. An dud dianav-ze a fell dezho ta-leur en traou se oll unanv a religuzet a ne e Rom. Hogen

a Rom eus ar pren eur an oll arroue-se a ro harp d'an dud hag a zikour da skigna ar relegyen an aviel dre ar bed oll, er bronn gouez evel e lavar'h all.

An diapac'herva a feb dezho contragn da vont d'ho armé an dud zouang a felle dezho en em ro da merch an nor hopea ha ne dou het eus tourlh dandan an dud, an esper he dasrar o lamet diganthe he guella difennour ha pere, diframetz eus he c'herc hen na vezo mui an darvoua anezho divertoc'h e stad da renta service eber dezhan ha pa falfe dezho tokra hen aber?

Talbout a ra d'an aroueresed rei da grida e zeaut ar Pab e frankiz ha pa da e vroat kement a c'hellont ar lamet diganthan pep renk a. Gaer eo a hen anic bout het dindan an ale hoen mes ne c'heli het dout er mouz eus he halez, rak gortoz a rafe dioc'hen an diemgarezon a ve gr al evel ma rer bemdez d'an dud a vir ha d'ar grisien en tad Hag ar frankiz lamet digant ar Pab, a ga ster er memes amzer digant an oll ilis katholik rak pa ne'h lakar ar peoc'h ne het aber hini nebeut an amb all Ar Pab en c'heli het er stad ma ema laket, eus ha reseo ar c'hevridion evel ma tle ha m eo dleo e'houst d'hen aber hentat a c'halfe Rom. ha bern dedrouvoc'h ha dinec'hoc'h en eur vro all, hogen mad ar relijon a c'houlen ma chomfe er gwir-se o no ar peoc'h eus an oll ilisoù

An tad zantel eta a garg ar c'hardinal da rei an trugare da anaon da ganadet ar bronn-all ha da zevel ha voñet a enep an diskibled a gomeler a enep an Iza

Ann oll brosoù a dle e gouzout ne het trouz ganti Per eo a vir oc'h ar roueziadenn da vera e peoc'h hag e frankiz et an hini er c'hostral en a. hanv etre ar brasoù. hag a vag ar peoc'h hag ar vaez vad enho. G. M

Missionn Dinesuit

E parrez Dinesuit ez eus bet ur missionn digoret d'an nos a sul e'leiz hag a ro padet pemzek derrez Ar barrez-se zo enhi kemmen netuh ranl dek hag epad ar pemzek dez dasonk missionn o deus labouret eno da lakat rouanteliet Doue da reiñ en eurioù.

N'eus ket trubuilh a labour dezho rag oll dud ar barrez ha meur a hini eus ar parrezion divarbéo a zo deut gant eur pres hag eus ket ur brasa de gemeret ho lod eus an tenzor a c'hrasson a vo digor evitho

N'eus eus netra da zavaret eus a vissionn Dinesuit nemet ar pez a c'helfer da zavaret eus a gement missionn a reer d'hor Brezoned hag a hera e comzomp hep fin nemet e Feiz ha-Breiz Tavaret a c'helfet e velfet gant an doulagad ar c'hras o coma var ar barrez ma reer eur missionn enhi hag an oll paravu o tont da reiñ ho lod eus ar c'hras-se

Astron Person Dinesuit, en deu skouer eur penaod gant zoul da rei ar missionn-se d'he barrezioud, e so bruma constant he galon. rag esperans vel an deiz e devezo an eanon ma zo carget anezho reparet he zanvez drumuet, hag e vezo bet nevezet en he zonez ar spered a feiz a lacz tud aer c'harter da vat eur vuez a gristenez vat

Gwenneoù Sarzeudou.

Ar c'hrouiou a vrie hero en Alzasya a zigas da zoaich eus ar pez a rgouezas. pa faiverst de Jaliou an anc'her-Doue nevez a nevez Temp Jerusalem a clask digas da c'haon comzou Jesus-Christ pehini en deu lavaret na chomje het eus an Temp-se mern ur vaen. Lakel a voue labouresiou. masonnerien da rifiein ar pez a jomet eus ar mogerion eus evit sevel en ho lenc'h mogerion nevez. Pa o devoa freizet ar mogerion eus, ha freizet evelse gant gel evit ger zamzou hor Zalver, pa faltezas dezho en em lacas da vansonat adarre e zavent tan eus an douar hag a zeve an oabilon. ha nebeu al labouresiou a zirnkle kaol ar vein a glanket da lacat da vontedi, ha kemeradou a zigouezas herc'h ma falle dezho masonat Red e voue leiel ar labour, hag an Temp ep he zevel.

An tan-se a voue gwelet gant kement a dud. ma en c'helle het nebeu enebourien ar religion gristen ha nac'h. Mes ouspenn berzad an tan e zigouezas eno c'houi eur berzad all hag eus a hemz ne lavar ger ar zerfugerien difen eus an amzer-se Crouiou a voue gwalc'h var dillad ar labouresien. hag abenn pell gonde o velet ar c'hrouiou re merkus mad var dillad ar labouresien-se n o doa het galvet ho c'hras het Kemeradou a doaz ar strollad e eas a encon ho lahess d'en em erbedi oc'h Iboue ar gristenien. ha da anzao e voa hen en deu marel an tan zavet a nevez Temp Jerusalem. Diwallet h oan het gwelet e hoan crouiou evelse pa faiveze da Zoue roi kenkel d'ar bed. G. M.

Eur ger anal lavaret gant ar Jeneral Cissey — En dez all e voa e zanbe an deputeed e Versailh meurz eus ar zoudarded A re vad a c'houlenne mui eget kent gantho frankiz da vont ho devezioù c'houlen. da lavaret ne oant ket ur gwir ar sklerra da zifenn da zul ha da dud ar c'hantinerien. Astron Jeneral Cissey en deu gwir eur bevenneg var gomzadeg ha meur a hini ail o devoa gwelet ar memes traou. epad ma c'houzanvle humanped a no rei ha n o doa ma fri an Doue

Ar jeneral Cissey a zavas peurz hag a lavaras « Pemp bevenneg a zo bet evel-dompu pel amzer en armé, ha bet miz Gouel ar Mare dezhan. o ema het e poan da vervel evit eur c'hi var eun dachen a vregel »

Ar c'homzou-se a laoskas ar re zoken o deus ma ezbenn religion da zonjal gant ar gwalen a rea an deputeed chrestian

Evel ar c'helvenn ez eus hano da lacat eun ezbenn ber ha brizeun an dudenbou evit ar zoudarded dioc'h ma vez ouzon Ar Jeneral Cissey, ministr ar vrasel, a ya, a levenez en eu gwelet var gomzadeg gant an Autrou Gilbert, arc'hesoup Paris. G. M.

AR VERGER

IV.

PEVARE PEDENN.

4.

Ar Vaouez a deu re a ere hemañ — Kendalc'h.

Kemeret eo da eun den eunvezh mond da welout hiboh ha dont ar mare gwele kemeret ha kemmañ a reas, kemeret ha kemeret a ouspenn. Eunn eunvez an dud, eunn a labourad an eur hervez e oa kaoz eur pennad amañ.

Mar eo deut an Aberzhel gant Paol ivez eo an oll pe gant eunn eskop ebarz. Ne oa ket ar Feiz hepken ar gwir labourad, hag an Aberzhel gant Paol hag hor Salver he unan ha deus diskleriet e oar pere oll ha diskleriet kaoz gwir deus a dle kaout ha ne vare deus ha labour gwir deus ne deus ket gwir da vezañ pred evit ha labour ervez ha labour digonez aperzhus evit ma ne vezvedo mui

Labour ar Vaouez unanet eus a labourerien ar Vaouez en pevarz an Aberzhel predenniñ en emplegoù. Ar Vaouez ha deus eta gwir da vezañ da gaout ha magadurez deus ha an Aberzhel hennez en gl ivez dangerz gant Doue gant Jezuz skoazell ar pezh a reas eus an oll evit an Aberzhel gant Paol ma vez ar re a brezeg pa vezvel mañ gwelet ha gwelet gant ar re a glev pa vezvel eus ha gwelet *Aberzhel* e vezvel ar hini gant *l'empêcheur* annezidi da *Kempenna* eurus.

Kaerroc'h eo deus kaout ar gwellañ Aberzhel evit deus ne deus ket ezhomm hag a reas marilhañ dre ivez da deus tud gant *pennad pedagogie* diwar ar Salver diwar labourerien magazinoù gant labourad an tavarn e vicher hervez pell ar re eus ar Vaouez a re mod ha deus ar labour gwir deus ar Salver ha ne vez ket ar labour gwir deus ha ne vez ket ar Salver a re mod ha deus

reuh, ha var gomzoa Jezuz e c'hellel kenta kenlâd da genta rentañvelan an Eav na mar vefe erfez ispisiañs Doue. hag e c'hoanad ar horadoù e kavet e hanv hag var an douar e kavet dilhad ha sujet, ha kemmañt a zanbo ha kort da gaout var an douar

Na selaoù het eñ ta ar gêr a ra derhel e vefe varnet'h, hag he vije pedo harz an glanâ ? het petra vije evit hanv mañ ouzhpenn ? An hanv a re magistrêted a ar labourad, d'ar klopped a oa dre an nor devoa an eil tiegez var ebeul. devoa an eil ebeul var egliz a vije ezhomm evit ouzhpenn. a vije ezhomm ha gouzout ar hanvel a doa ar priz gantho

Ar mennoz Jezuz en doa graet eus ar Vbostel euz dud dangerus evit dud evel a oa het hel e hanv var an douar, an doa roet dezho eur c'halloud an hañl nemet Doue he unan d'he grougdouvein. Ha c'halloud evit ho doa an Ebostel eunn da gaout evit skigna ar levr kristen dre bevar c'hanv ar bed. Kaer ama kemmañ ar Mestr kenlâdet en hañv en doaz da velout an Env evel var an douar

Kont ar sac'hed d'ar re glañv, hag ar vamm d'ar re varo *infirmos curatis sanctum anunciate*, netâit kreiz tiez ar re lâr *Imprimis compedite* ha kasit an diaoulez en ho arc'h, betek an eiz. *dæmonem ejicite*

Ha rezañ a ra deoc'h kemmañ e c'hoc'h kaout. kar buhañ. kemmañ a rafomp a reomp evit doaz a zo het ret evoc'h kaout kaer gant Jezuz gant an hini a zo en oll galonoù sinsr ho zouaiñ ? Ha kerzit a ra ho ne gellfe c'hoc'h ac'h tud a zo kar ganthe ho buhañ ha kar hanvadoù ho eberout ? Kaer an deiz ma ve gwriet kar Sielaouz e kavfed var an douar e pa'z ez an dud dall en dud youzañ an dud kam, e ra ar vuez d'an dud varo evel ma ra gwezhall an Ebostel ha dangerz a ve ezomzer evelto da vervel a koar ar pardaezer e kaer ar c'hoanou kêp ma tam an hanve, dilezet gant an oll. kemmañt gant an oll. kerkuet gant an oll ?

Ar zaved kenlâdan a gant Per a oa ervalc'h evit parea an oll gantañvelan, evit an Ebost zanvet dilezet kaer-ervez ar oll enfermanded oant. Ha gant ema kavet kêp kaer gwezhall dimezet d'an oll vad a reaz, an Ebostel a gaf deoc'h a vefe het evit kaer gant ho zanvet ar pinsonoù a vefe het e peb tra c'h kemmañ e vefe d'ho merzeria d'ho Lihaad d'ar maro ? Mar dev gaet kenlâd e reaz het e pep amzer dre ar bed red dal evezh'h evit ober kaer d'ar kenlâd ervez. e pe amzer a kenlâd oll. ma ve het a zent kenlâdet kaeraet netâet gant an dud a ra ar c'hoan zam skañv, en ho kenlâd hag avechon gant ar bed kenlâd ha unan gant ar Gêz kenlâdet ha unan ? Abaft kenlâd marvijet, dishanvet er gear a Rom. an Ebostel zant Per ha a ra het het e c'hoant da ober eun Doue zarhañ en eur gear all kaeraet Kaer ? Ha perak eun kaerañ kaer evit an Ebostel, ez eo gaer a ra e doaz kenlâd e kaeraet e kaeraet ? Abalamour zant Paol gant eun netâet Komzoa kêp kaer en doa het roet ar c'hoanad da eun den kaer kaeraet a ra doa het graet eur gwiskamant, skañvoc'h eo doaz var an douar, gwelloc'h eo kaer

gwiskamant eur c'hoanad da eun den kaer a dalvezfed e vefe unan ar varvoù ha eunn dud a varvoù.

Pa vedo Jezuz tâg ar c'hi he groaz mar doue kêz e dud da c'hoarzin dezhañ da grancheiñ en he mantagell, *ne vil a zave gantañ a zelfenfed a dremen ouzhpenn* evel ar loer a zo var e kreiz ez a Kreiz ez eo doue dezhañ hag a zastum d'ar gear devoa mennet ar C'halvar ez eur skeiz var he fenêtr evel taol ho doa gwelet e kaerañ e kaeraoued pell amz pe ardivez e mare eun den kaer gant ha kaer mantel

Mar ho deuz het an ebestel da c'hoarzin kêz ha standi ez ha emaer mar ho deuz het ezomz ha eur kêd ; mar ho deuz het sujet mennet a vezañ ar merzi hag ar prisonioù a dachadou evel ho deuz het degemeret e kêz mañ ; ho deuz het perzet ar c'hoanou ar vraz ez het kaer kenlâd ; ho deuz het kavet da eva ac'h penn doue an hanvadou, pe ar frouezennou

Na deocheñt oztro. mar kavet hag evit kadarnaat, hag ez a oztro hag evit resped ne zeue netra d'ho gwelet hag ho dalc'h-mad e pezeg d'an dud kaeraoued Doue ha gwiskamantoù ar levr. Ne het red dezho evezhiañ choaz kêz ha kenlâd all kêp unan ag hañ pe gaer kêd mennoz ho deuz kavet pe avoalc'h evel zant Per, zant Paol, zant Jakez, kenta eskob e Jerusalem. evel zant Lun an ebostel mann kavet gant Jezuz. en deuz, a gentoc'h pabet ho gant vraz kaer, pa eus dra kenlâdet ac'h penn.

Penaoz e teuz het ar gwezhall d'an Ebostel, ha d'ar Feiziaoued. d'ar Veleien a zo deuet var ho lerc'h epad ho zanvez evel a zeuz kavet an deiz evel a zanvez ebestoù eur pedpersonoù pe kenlâdet ha kañvidigezh'h petra eus dre ar bed. ac'h ebestl kêz kenlâdet a zed ar bed nemet kenlâdet ha Paotred ? Hogen ema ar kenlâdet ema ar Rannaed a zent kaer nemeur ac'h ar relijion greiz a zent het douget kenlâdet da vare ervez ar Jeiz kristen

Ar kenlâdet goude oant kavet ha ket ha gwelloc'h ker c'hoarzh en gwezh-gwad Jezuz varsamp-ha ho var ho hegaiz kenlâdet ez ez ez

katholik. ha Belesen hag ha Pastored, Pabeu hag all, evit prezeg oberenn ha reï ha sakramanchou d'ar Gristenien evit kaout bugale na mad vras ho deuz bet roaket ouer evit ho deuz great ar Veleien en hor Breiz hag en hor Frans en amzer ar genta Republik, d'ar marv ma vezo ar zatros Robespierr hag he ganfarted ho deuz bet roaket mond dreiz an douar, kaer ma varvaljen. deporz ne mot hag en em denna er c'hrer, er c'hoapou. Ha pa vezeal pabet oc'h ober ho devez hag hi hag ar Gristenien a vezo ganiho. oc'h ho heul. n'ho doa ken ira da c'hedal peurvuan nemet ar marv hag ar marv ar c'hriaz. ar spontuss ar marv ez eo deut ar chatal gouez ar marv var ar c'hrib a vrein ne lan, ar marv en eol hero. var ar rod dre an aer. dre ar c'hribinou hoarz. dre ar mouscouidou a vez saulet dindan (rinou ho douaro hag ho zreid

Hogen. mar ho deuz set an Ebestel Pascored ha Belesen an lur kement a boan. ha poan kent all. goude ma zo eat Salver ar bed d'an Ear ar Gristenien ar re a zeuc'h en em ober kristenien petra a ho deuz-hi het het great a oan an all evit digoll ho mistri, evit dishouez ho anpondegez vad d'ho Doctored? En amzer ma vedo c'hoaz an Ebestel er gear a Jerusalem, kent ma kemerat pell unan anezho he hent evit mond dre ar bed oll, dre all breiziou ar bed pa vedo c'hoaz an lur Sanlet evel en he bugaleach. ar Gristenien genta, ar re ho deuz eus tam pendra. a verzo ho rinou ho douaroù ho levrou hag a zigasa d'an Ebestel kement ho devezo tourbet en eur lavared grit ho mad. grit a garot ginet hon arc'hant na roit d'ar pinvar ar pez a zonjer gaberoc'h goude hervez hoc'h unan *pauperum egenarum et dominum. Vendentes afferebant pretia. et ponebant ante pedes apostolorum distribebatur singulis prout cuique opus erat* Kere ar Gristenien genta hag ho Pastored er gear a Jerusalem. peh tra a zo bouzus, *erant illis omnia communia* na daoun evel ar hoarvezer ar boan avel ar binijadur na oll a roe an douaro d'eglez na oll a harpa eglez ha hiskoun a ro bet kaer-roc'h iz Jesus. hiskoun a oan bet meuoc'h a respet evit Belesen Jezuz.

Ar pez a veiet neuza er gear Jerusalem ha var dro Jerusalem a zo bet goulet divezatoc'h dre ar bronou all, dre ma teue an ilis da c'hounid ar bed a zo bet goulet dreist oll er gear a Rom, dezet da vezo ar gear henn eus ar bed katholik

Eur veach trubuilet ar hoar amzer en deuz bet great d'an Iza eun hoja ker spontus ha kaer padaz, en deuz bet he daouzet kaer stard dre ar bed elenc'h he diskar hag he gouelenn en douar evel ma c'houatea, ar relijion a zo bet achet outho hep dale, hag e zo bet lakaet e lec'h da vezo hep roaboud ataeun ho douaro, hep kaoud neoun ano an glaoues.

Pell amzer a deuz bet he doare evit ren d'ar velienn ankaoui diouc'h ho stad hag ho renk. Ha lakaad ebet daouzu ar velienn pemdez evit bezo evel ma ano rud, na dao da ho ar gouc'h aotrou eun aller a kendalc'h, memes eun ebeskom madelen. Selaouit an aboestol sant Paol eun doktor kaer deuet gantoc'h gant Jezuz he anaon. ha gant Jezuz savet an Ear

Ne'z ro deoc'h madelen na eunec ar madelen a daiveza deoc'h, mar kirit daoulez ar c'haradoz. alag eun dra vraz en neuze eus he gwir c'hoalc'h da reiza gouzoug ar madelen ho c'hoant ta. an douar? Se not vobis spiritualia seminavimus magnum est si carnalia vestra metamus? Pioa en ar zonjezo a ra d'ar prezel devar ho gouzi ho unan evit diouall ar re all? Pioa eo an den na ra he vad gant frouez a c'hoant en deuz plijet gant gloan an denved en deuz prenet eun deuz savet? Evelse ar re a ra ho chanoer en dis ha var dro an aotrou a dle bezo deoc'h an douar ha deoc'h an dilc

Evelse en hon amzer oremp e paer ar velienn gouech dre abeg eus labour ha gouech all dre abeg eus labour all evit ma hallo ar velienn beza da hent an dud all. No het ma ve marv a vench ar bue par ouz labour Oll vadoù ar bed a ho deuz ket skoudeget ruz ofern. na tost.

An aboelven a roer da eur pe'her a zo gwirion mousc'h eget ar bed ni a hall ho denna eur a gurben an ofern, hag ho sevel buiek er baradoz Evelse ne vezo morse gaer ar pez a glever atank avoue'h ha gant kristenien rad *guerz an ofern* Ne verzer ket kerz an goad Jezuz. Mez eur beich o vezo labouret. ha pounnet ha dispagnet ar c'hefa heiea, eur heiea o kaout labour, ha dispagn en eur ober he zever a veich an deuz gaer dreist da vezo dispollet en eur e liz hemnah, na deuz gaer e ve roet dezhan da nebeuta he vouod, ne zilaé hag he lagen var an douar N. D.

(Eur pennad all var varh ad.)

Histoudou saoz diwh a Vretonad.

VII

Ar roumm diwh-se pere ne lell d'ezho klevout Lomm nag a Zoue nag a Rome. ar re-se ne oant bet ensec'h tamm ebet gouzi mare ann Iliz a Yerz. Ar c'hroudour en devoa Komzet anezhan hag a roz e hoant e kof he vamm. a res poan spered d'ezho. He gas da gell ho diwje kavet mad petra bennak ne oamvent bet ho drouk c'hoant

Ur mare nouvel eiz ann 28 hag an 29 a viz ebrel, eun tenn-tarz (e gaoiek *peturé*), a oe troket dindan prenestrou paret ar Louvr pemdez d'ar gwinpr e oa ann Duk ez c'hoant euh An tenn-tarz a reas kement a drouz ma oa eat da gousk nann nanvet e oa kement-se eun taol great a-zevri evit lakaat ann Duk ez da gell ha fromez dre eur gaouad soun. Ar faller hanvet Grevier, a oa tec'het kuit ker buan, kaer na halle ket ar gwarzdou ha gavout. Hagem na devez varlec'h en devez ann hardizeget da zont c'hoaz var ar memes leac'h, gand eun tarz all bravoc'h eviz ann hini koaza ha groeanet eun eur paper var helioù e oa eur ren great evit lakaat ar bobl da zevel eaep ar c'houarnamant. Pa oa digouet dirak ar brenjou hemt pa oi lavaret, e felle d'ezhan rei

da gruh a en dro bet c'hoant nemet da aber eur boued gris lakaat ar gouardon da zevel ha da gouzout. Met kavet a ra var-e-lerh skridou republikan ha klevet e no het mevel a wasc'h ac'h en em zevel groas enep ann dud roual. Kerzet gant-han a ne karzet ken dre ali. Kavet Bouton, tamalet da vezan he gen-darbitour hen en en devoa great ann daou dorn. Ar brezjon brat ho dizolaras he daou kablez ouz ar pez a damatet d'ezho ha karzet a oant d'ar maro. Hogen var bedennoù Dukanvad a Verc'her ar boan a vare a ve ehanchet e eguet ribat galeon.

Kement-ma fall a ouz ho devoa en em glevet evit ur rann an neuche var an douar ar c'hrouadur-se gortozet gant mall dud vad. Kroeshoude toutaz a rea ann harmon a an Dukez da vont hag a lerc'hel e savc ervoug ann eur pedennoù kaloupek da c'houlenn digant Doue ma vije ar c'hrouadur eur mab evit kendalc'hel he brasa gwenn ar Vourbonied. Ha siwaz dre ar bed ar pouc'h hag an ene vad. Pan dremenas a lavaret da bep unan e vije eur mab a vije. Ann Dukez a Verc'her nann a lavare da gemerout hini a gemaz d'ar gwir gemerout-se e ne ser ouzoc'h e vije eur mab. Emann houman e devoa bet eme-z-hi. Bez e oa e kavo d'ezhi ne c'hoarvezo ket ken-a-ben. Bez e oa e kavo d'ezhi ne c'hoarvezo ket ken-a-ben. Bez e oa e kavo d'ezhi ne c'hoarvezo ket ken-a-ben.

Hag e taiz he dre ann dorn. he skouer he hag ar Prins a oa c'hoaz da c'henel. Neuze e doa gwelet ha gwaskel mat Sant Louis pehini a glaske teurel he vantel ramp var ar verc'h lilia gwenegan d'ezhan he mab hag ar Zant a labeaz bep a gomzou d'ann daou gwenedour var ho lerc'h.

VERE

Er bla d'ann 29 a viz gwengolo 1820 gouel Sant Mikael e tenn ar c'hrouadur-se ar bed. Kanol benn ar Roue a zibun ar gear a Barz e breur he c'houzoh. Pa gouzoh kelou a zo gant han[1] Doueza teuo a zo evid eur verc'h ha c'hoarzh evid eur mab.

An oll a ro skoazell ann holl a gomzaz ar re vad gant fromou ha dreid kaloupek ar re fall gant rudenez ha kaloupek. Ar c'hanol a gasaz bep pemp miz en-dro bezan ha zo e tremen ann eur gand ann da faza. Dizoursk choaz a zo bet ann diverkled a gasaz hag eun temp all bep miz ha neu var ho lerc'h. Mouez eur bobl bepred a lavare var evezh ann *Bevet ar Roue. Hirvoudi Roue.* « Ia bepmarc'h ra vijot a va Done e c'hoarz pehini a zivoaz hag a zav adarre pa gar e c'hoar pehini a rigolaz ar bed ha kentoc'h gouzout a lavaz ar verc'h da zevel eur mab ar re vad brudjuz[2] Hab ne het bet fazivet d'ar-boc'h ha vije mouget e breiz tomaliyen eun neuvez ne ra dindan kountel eul lazer ar wenn gwer-se a dal kaloupek ker skridoz a rebaoz var ann tachennou bruzun. Ker karet dre ar bed dre a gleh d'ho maleiziou. Nann va Done na het bet fazivet d'ar-boc'h e vije mouget ar wenn-se a laz evel eur bouchour diamzel paket gand ann nor ha lazet gand eul lazer eun eur lonc'h diaoz. Hanaget ra vat-ho c'hoan pehini ho c'h ann eur wasc'h c'hoant marvat ar c'hrouadur « Jesus eun ho temzel. hag ennemet gand enn elvennik « ken doutor gouzouenn David e vont da revel. Ha « vôt krouget, evit ar wenn hend-ze ket e eus lakaat « breiz da revel var da Louis XVI var ann li kad- « vatoust-se pehini goude kend amzer a vel a vent « ra eun ken eun houzul gouzik dommenet ol « livriet[3] »

UK

Lun eunn tost ar gear a Barz en em gavaz Ker skluz hag ann dent, dre ar gouloù clemet var ann hoil bennozet-tre. Ar bobl a zegasas mantoù mad varzu ar palez, da glevout kelou eus ar c'hrouadur a rea ar holl jen. Hag ann Dukez a Angoulem a oufenn eus ar prenestr, ar c'houlenn var houlz he c'haloun e pad ma lavaro ar roue Louis XVIII d'ar bobl, divar bennozlez al lez ha *Ba maysonned*, eur mab a zo ganet dezond holl gwirioù-mamm. *Ha Louis a ra evel ma he deu. he dud ho kavet en holl rakoun.*

Ar vamm Ker kre a galvas ha her lenn a fenn pa oa ar c'hi ne zongen, brema hel laouen ha ken eurus, a c'houzoh dezi he-unan da zisklêrel ha mab d'ar bobl. Ar sonerien a c'houzoh a zevel ann armou d'ar bagel ec'h ilie za ed mab ha mab lakaat d'ar bobl. Ar c'hanol a zav, ar c'hanoniou a grogas pebiou a gas ann *Te Deum* da sanvel a. brouz al dre ho c'hanaded. « Ia da aber ! ma ar bagel neuze ganet ha kannad ar Pab a zoug anezhan. « Ia he c'hers Krouadur ann *Aotrou* Louanvez a lare hanv kuzulet eun he wenn-eo het gals Krouadur ar Barzed ha Vatter Jinga a zoun, a he vare da zont eun eul lavarout

Ann eil a vennoù e dalc'h a zour da gaf d'ar gre.

IX

Ma en hent ar mererez ann eulennou a en krouec'h e c'hoaz, pa oe clevet petra e devoa great ann Dukez a Verc'. Ann dud en nac'h neuz da zevel gwer ha da hado gwall vad etouez ar bobl divarbenn ar c'houlenn ne ra ken da rannet he eur mab a vezo an petra ta? Deuzidez e kavoent d'ar palez eur bagel nevez-ganet, ha pa vije gwir ar c'hoant ann Dukez e vo ar c'hoantoc'h kenoù deomp. Met an Dukez kalounek e rentaz kaer he c'hrouadur er bed na krazaz ket ar c'houc'ha d'ezhan ar gwir den vege. Ken an oe devet ann traou abenn ann tri miz ann dud. Ar Marc'his Sarbet a zigouezaz ar c'hentañ « Marc'his eme ann Dukez d'ezhan, « gwelout a ra ema e kroaz ar c'hrouadur sag eur-se, « a ema eur ket gwazaret e vije krouc'het ar gwir den- « vegel d'ezhan strak ma vije digouezet. » Ar Marc'hal-lagoz gwardou nasonal ha kalz ar all a voaz ann dro-man hag he deuz douget testeni anezhan.

Mad e devoa great ann Dukez rik eur pennadik gaude ma oa gwa-tostoc'h e tigouezas ann Dukez a Orleans gant he bevet. hag he c'hoar. Hag hen-ma a lavaraz « Gaude holl ne en tost ebed. « Ezano notroz, a en a dre he c'hern a respountas d'ezhi neuze ha wale'h « Sal-ha kreo. demeuzell. ar Marc'hal Sarbet a en

« aman, ha pevar gward asmoual. ha dasklerin a raint « ar pez ho deuz gweled « Disklériadur ann dud-ma dre skrid ha dre c'heuoun a zo douget var diellou ar roumantiez, re hir a ve ho lakaat anna e breizonnek

Ar bar leveret en em notennas eur gear a Baris var ar roumantelez penn-da-benn hag ar parresiou en em gleviz da ober eur pennad d'ar Prins nevez-ganet. Sevel a rejont arc'hant. da brena d'ezhan Mager Chambord. Hag hirio ann deiz. ann Duk a Vourdel a reeur ar c'hoat a Chambord anezhan. J. W. Il

Tennet diwar brezz an Dus a Vourdel.

Carmena.

VIII

Carmena goude an danjer ma voa bet he map da vezan lonket a zamas ar zac'h, hag hen daic'hazet he c'hellen epad an noz. Gouzoudik ne deuas mui petra da ober koun deomp epad an nosvez-se. Antronoz kerkent ha ma voa deut an deiz en em lakejomp adarre en hent. Me am oa guelet ar mor divar va roc'hel, hag e kavedin ne soamp ket pell dioc'hann. Hoaren caer a vez a dreus kennebeut ann ar stronier evel a voa coz an arzac'her ket lemp. Reu e voa din daic'h gouzoud diperi hem gant va zouc'hal. Tri derves a lakejomp ajenz ma veljomp ar mor adarre. A. drugarez Doue, ne ziskouezas ket a c'houezadi ar hir roudou, ha ne veljomp den ebet

Met erruout pa'v gouzoud ar mor ne voa lezet ebet en da chom a velomp. Vallout a reas deomp mont d'an aod dre eur hent doun evel ma veljomp pez ar vro-se meuleuz bras var ar mor a oa c'hoaz he a zegouezy da da ober hent a dreuz ar c'hoad. Soudan a varnas a greaz ouzom

— Dimeu ni dioueg ?

— Petra zo c'houi se

— Ne glevez ket ar c'hi telleu gaol ?

— Ez guelet a ran ni intanvez enebeller hag he clevet a rain e c'hui oalan evel pa ve oc'h ober gouel ar c'hampou

Mall hennez en tenne ar hentad penn. Devil sur pe-ma ne oa ket ar c'hi ez eaz a doa ann tiez pe eil hent oa ez aill hennah

Chom a reomp neuze a zo ma n roas va hanc'hal da Garmena hag a gomzas va fazi. Sevel a ra an dous gi da velet ha ca'pe gaol da Soudan e c'hellomp a c'hemmel e stroeat hag e c'hoaz eur pennad diouzomp. eur pesu den en penn pell va nezhan eur ou seul ole li ha gras Gor en dud gounari da vezan ha gouscoudik e taskarse oeza ere ha-c'hoc'h

Ne c'hellen ket guelet ha wiscoh mes oalc'a ma dirodel hoar a gamejou hras Croum oa, hag en em harpe var eur penn haz tro. ha gant ar waz-se e torre ar scourrou hag ar stroeat en em gave var he hent.

Moot a reo varzu an aod hep en aoaer e chomc a ra evel pa v je e silaou avechon e tesrumo eur frouezen. pe e allape he vaz eva discar frouez hag he alleper a ra gant eom nerz hag eun ij n dispar. da vianu evit eom den ker zoa-ze

Ar pez am zakra sonezel c'hoaz oa guelet pegeit oa he aivesker hag he pevec'h diouc'h he gorf, ha beun a gaven lve hirroc'h eget penn an dud all.

Carmena ha me en em gaze guelle ma c'hellemp, an groelemp lavaret ger Souden an den gouez a gavas eur roc'hel vras var he hen Ep chom da varc'hata e crogas en eur scour gumen. en ep nahean d'ez en veaoellat oc'h ar scour-se. ha pa en don kemeret he tenn. e vialaa evel eur c'hao var hen ar roc'hel, hag e taskannas en-tu all kel lijer ha tra.

Neuze e couaz ar goaou dio hag e lavaris

A be seurt meurad gouesadi eo an den-se?

— Hennez ne ket eun den eo, a lavaras Carmena.

— Petra eo-ta neuze?

— An Dougaou.

— Ha petra eo an dra-ze an Dougaou?

— Eul hoen hag a zo eaz gouzoud e spet an tigr

— Daoust da ze, eaze ve. red eo deomp diskenn d'an aod.

Gwelet a reomp neuze ar vaou ha petra zesiaek ne velemp ket va lestr e creiaon oviad o oaa ket a boll. Ha neuze va fu il a zo ma zanhen carget. Mont a reomp eta dre ar memez hent en doa gleuat an dougaou. Ne zarchomp ket avad nen eas hag hen dreuz ar roc'hel Gan joaus e c'hellis eropa ve naoan da gaout ha neuze djaoul zonjet va fuz e savet dibri hag he din an eil goude eg ie

Ne velemp mui al loen ha neuze ne ket gandhan hen nebeut e voa bet ael va spered. Ar pez a glaskem da velet oa *el Lestr* var ar mor Ne velet a reomp. ha oant e voa d'am fenn sconvuz gant al laouenidigez oc'h he velet En eur pennad evel en eur gaozeadenn var an aval

Met penaoz en em zavi da velet pe da gleved? Ne zervichc ket devomp eun aval pe eur vag evit mont dioc'h al lestr N'en doa nemeur ken nebeut da ober sanfoun hag un doa ket zoken eur hi ez zavet oc'h hen en vag pa ve ar hon tro ar mare evit tum pellaat oaanoa

Pennoz tan. evel oc'h ha n da zevelaat brechtin aeac'h da ober eun aval. Evel n'en doa ezhen ea netra, e voa red d'a hoch eun aval pe hoc'h a zo ez ar hoar

...

E dano pe dri bik-lam e sniog em c'hichen, hag e dlevig ha var o spoulat e kichen va discouarn une chams e c'hellig pleg, hag ar vaz a lean drenchon en eur sourmal. Te leur a ris va bouc'hal outhan hag hen tuuz e strache beultrin Neuze o tont eun nefeu va adreiz e laskis va penn en he lez Cooeza a reas mes kerkent e savas en eil lamm. ha gant eun taol erabas e sis pez ar fual eus va divez hag eus diegarez d'an dodar Gwrac'h va zro adarre pouefe Carmena Lavet e doa he map e tenad eur verem, ha gant he hanv e strache an Doue-mor en he lez elesch m eo bet gouzet gant va penn Al lorn ferm am lenas-me evit lavaret kez. Neuze me c'hellas sevel crapa em bouc'hal hag eur moanet gouzic em oa lorrec he lesan d'ar loen serjus-se

N'em eus ket atom da lavarel ar voen-se hanvet an Doue-mor gant Carmena, ne vra kez nemet unan eus ar varmouzien brâz-ze hanvet oc'h ad, hag a zo hanvet *Orang-Outang* gant an dud gouezien ha *den-sur-e-hoad* gant ar bobl

Siouas Carmena a gouzas ker dezh ar sucour e devoa reuzet dirazhe Al lorn divalo en doa he c'hlasset gant he zivroug hag he lerez ar pounner ha notuster varnezhi bete gouezas ar diaoul e Telesir a rea goad a veuz he mouez ha pe e'helle lavaret ger Pa gemeras ar varlodiel he lerc enhoump, em c'haichomp an dorlor em lavaras d'e clask dioto buez er vaouez kez

Casel e soue d'ar vag hag he hanv d'al leur pompia ma vaoc gallet lavarout va doa devezet eur hamaradet ne vaoc ket evelse kel souten ha m'ben reprenn

Carmena, daoust d'an dra-se, a gemeras ur vouez kemeret anezh el leur, a var ar c'hi an alarc'hant Arnok merrel gwasoniclo e c'hellig cuma ha va fidi da anavezout sonjal eus he map ha zele her pourc'h a faot dezhan, ha da vont ac'hanhan eur c'hrisien evit kaout ki mad

E c'hel... eruder promelis kemeret-se dezhi calonen ha va ki va le ha fidi pe eus e c'hrad d'ar lor am eo great devezioù a vo a vremp evit c'hoarzin mad hag ep ezuz e vezo martolod a vo ki ha Ne gemeret em eus evit va map ouesse ti en deus a c'hoantet kaer ar pez am eus a vezo dezhan var va lerc'h

Rannet laket ne ancounac'haas ar vaguer rahoump-se e devas savet Ena quer din ar bloaz a vezh kaer a zo marv, a c'hellan sonjal ti, oc'h ra jafen

Le (A. M)

Mennel d'ar gatolikted.

Erves ar c'helener an doctored ep Doue a zo er bras levenez Ariâal a ra ho c'halon Ar sentiagnerien difenn a strael ho daouarn. Ha perag? — Rose ar Prus zo en em laket da ober ar brezel d'ar gatolikted Goarc'hemen a ra d'an tadou a gompagnunez Jesus mont kuit eus he studou, ha gouda e c'houre hemenno d'ar religiused eus an urzuz all mont d'ho heul. Ha ne dleu ket ano pedi dre ar c'hoarzin evit an dud difenn?

Ma vije meneh da ober kemeut all da unvirien, da brotestanted, berzet pokon da derfetourien, da hentoleurien, ma vije meneg en eur vro benanh jda gus tud evelse er meaz neuze e vije cleret hon tud dinoue o selaouet hor sentiagnerien difenn o d vije cuillaret paper evit dinkinet ar gristien a vije oc'h en em gemeret oc'h tud evelse. Mes ne rer ar brezel nemet d'ar gatolikted, hag evelse eo mad ar stal

---

Doctor a rouen ar varmouzien — Lod eus hon doctored difenn, eus ar re na fell het dezho e vo Doue ebet, koulouc'h eget mezo e teuomp eus a zorn Doue, en no Doue hor c'hrouer a lavar e lakeu an den eus ar marmouz e tec eus a vougan ar varmouzien (Ne het tud a skuant hag a rouerieger eo ar re-ze?

Unan eus an doctored-ze o vezo eun derrez o vont e beach var gein eur marc'h hag a zo friantuz enhan ha souten he benn ganthan evel ma ra hena gant eol koeu hag en dent an eaer da zougen eun dro eur a eal ingal heo nobl a vouo red dezhan chom a zu a corn eur ru An hent a zo stanket oll gant eur c'houerad a zonc eun eur picol carrad kenaval ganthan An doctor en em lacq da laribel leondonet var ar c'houerrad a stanke an hent evelse An c'houerrad pehini a zouse an doctor hag ha gradeusoun, a lavaras

— Mar ec'h eus prez aotrou, perak pa euc'h eus a vouenn ar varmouzien ne lamit ket dreuz?

An Aotrou Morvan persoun Plaguffan zo hanvet persoun Sizun

An Aotrou Caroff persoun Sizun zo hanvet superiol ar seiziun gouc'h Landel

An Aotrou Brian persoun Lac-Maria Plouzane, zo hanvet persoun Plaguffan

An Aotrou Sion, persoun Plouarzel, zo hanvet persoun Lac-Maria Plouzane

An Aotrou Bras, persoun Ploudalm zo hanvet persoun Plouarzel

An Aotrou Hart, vikel e Castel zo hanvet persoun Locquenole

An Aotrou Gall vikel a Sizun zo hanvet vikel chabistr ar Chalonet e Kemper

An Aotrou Hugueu vikel e Landalc, zo hanvet beleg chapel Lazaruzen e Guclan.

HISTOR BREIZ

Gant A de M

A zo meuliet evit an trede gouch.

An dud divar ar meaz a gav el lev-se kentelion euz divar hena ar pez zo tremenet en ho bro.

Al lev-se a gaver er bras eus an dez a vezer Levrou eaho

Ar Gerant An DE KERANGAL.

Kemper moullet gant Ar ne Kerangal, moullet an Emsych.

Dimanche 13 Gouere 1878. N° 209. Eiouet Bloavez.

FEIZ HA BREIZ,

KELOU A BEP BRO, HA KENTELIOU VAR BEP TRA,

Digaset bep sul da gement Christen a gomz ar brezonek.

CONDITIONOU EVIT GAOUT AR GAZETEN

Kuit ar Feiz, Gouere-ar-Nord hag ar Mouarnez ... evit eur bloaz diaoun scoutet evit c'hoaz à mâs, peurvuez rag!

An Abonnement a dle bout paet renaug eourut ar gazetenn

Ne lous an tapas lod en dro ar gazet enkrin a vanc gouzi ma ne vije ket lec'hiennet evit diaoul a neve.

An abonnement a gomzer e fi an Aotrou an Kanaouel, meuliet an Aotrou, ru ar Gigonet, n° 13 e Kemper,

D'an Aotrou an Kanaouel eplen e tlfer adressi ar pennaouennou ha kemmou a zeiz ar c'hevredigez Gazetenn.

Ar mariou da baeet ar Gazetenn a dlfer da adressi d'an Aotrou MORVAN, eplen.

KEMPER 13 Gouere 1878

O clevout, dous gouel Sant Per ennan ar pennad entr-an eur an eviel oueac'h ma tad Jesuz-Christ da lavaret an abostolet-se e penn an chentel ali, da re dezhan ale'henvez resonaniou an Ene gant pep galloud evit nevez ha dagerv da ebeuch he hano a Jesuz en hini a Ber pe anezan an eur re he c'her e zaro he dia var ar mean-an. hag an ia re ne c'hellfe mervel dereojou an tiern ha zrec'h hag e vezo he anaz gantho bemdez beza da ar bed a chevret ar c'hrouiou-ze ar ger ze ruet gwel an hini a lavar hag a c'hell lavaret an Ene hag an dasaer a dremenno, na c'hrouiou ne zeuid ne dremenont ket e chevret ar c'hrouiou-ze e leo da eun den ar zonjou-ma

Pesaout gouzout ramzon hor zelear a c'hell beza ebreuienien ha ebreuienez vad var ho mouez ho zelien hanezomp eun ar re a zalc'h var reng hoel en dis Jesuz-Christ hag e deus pasa oc'h anezo ez c'he ket ar Pap lezel pa den da zaclerin divar gader Sant Per ar pez a zo red da gred ha da ober evit beza salvet? Pesaout e c'hellomp-ni lacat ho frouchou ho unan zrong credenn an dra-ze hag ar Pab hag an eskibien eus ar bed all?

Hogen an all a vez pa vezo mezeh. hervez en eur vardro ez blaga ar zeiz bed bras a lavar da ober eun arvez a feiz eus ar a vouez-ma a zo ket credet a vezont gant a zouzoud gwir gwaz a zo bet var an douar eur zamant lod hanvet galleonsed en em zavas a zoup ar virionez-ze lod marteze a ne c'hred ket ket, lod pe felle ket dezho e vije great eun drouk a leiz anezho Ha gouzout ma vezo en despet dezho diarbenn ar virionez-ze evel arvez a feiz ar pez a gave ar bed a vez evo dre red skolaouidi d'ar fals credennou skignet en anaveziou e vez e bann kentan enho, e c'houzoud ec'h argluzet. hag e talc'hout anezo korn c'houz hanezomp anezho da argila.

Pesaout a c'halje ar Pap rei kopriat kenzikou diarbenn, ma vije red dezhan evit komenzan cheuz en dro dezhan eur vouez bras cheuz en dro dezhan na oa eskibien eus ar bed katolik? An eskibien skignet dre ar bed oll ne c'hellent ket en em zevel en eun doare ebet a vez c'heuz. hag ar Pap, pa zonjer neberaz, a c'hell cheuz diouz da zaclerin eur virionez bennak dre en em zevel a zoup ma fals credenn hervez anez pe zhont Hogen hor Zalver en deus roet he c'her da vezo gant Sant Per ne ket eplen pa vezo an eskibien en dro dezhan ne ket eplen eun dervez bennag eur mare bennak mes bemdez bemdez bete fin ar bed Omnibus diebus usque ad consummationem saeculi

N eus ket pell e leuzeo eur barzhonig zenvel gant eun den a spered hag a zoujoud neverroh ken ret vezo na prenagen ebet pegen dishanet eo frouderniez an dud-se a fell dezho ober kenz ha ren kentel d'ar Pap

Lavaromp emezhan eus an doctored ne ne fell ket dezho a c'hellc ar Pap beza var da c'houn ep fazia pa den da zaclerin eur virionez bennak divar gader Sant Per nemet he e ve en dro dezhan an eskibien eur ar bed cazeng a deuz ar mare dezhan An doctor ze a nouje dezhan en devez destumet kenvreal a vezont oc'h eneha oc'h ar Pap oc'h an eskibien all oc'h ar zeiz oc'h an eskibien a vez cazeng a het. na zredic evel e vije caout all dereojou an eus dapor frank eun he zaguzet. Hogen p en em gavaz e kichen dre ar barados he c'hevaz gevret. Sonn-hen ia e vez doc'h dou N eo ket aman hag e neus ive

Sant Per a deu hag a c'houlenn Pioc'h zo ann?

— Me an doctor an hano-ma e-hanv!

— Gortoz! na c'hellan ket digeri deoc'h, n eus anneadhon ama

— Ha petrak he zigeri ket dan oc'h unan?

— Gouzout a ra evel e ma eus ann anneadhon ze monet gant an eskolaj all, rak e vije dan-ta en em glevet gantho evit gouzout pe e vezo digoret deoc'h pe ne vezo ket.

— [illegible] hoant ta en em gleviet gantho, rak anna ne ket breiz hi za er marilh?

— [illegible] an eskopti o devez anna peb a doue, hag an tremenn se a oant ket harp an eil ouc'h eil le Merc'her [illegible] hoffe avad tremenn eur pennad hir a [illegible] ar pik ma e hello ar re ze en em gavout anna a vanhoa [illegible] dro [illegible] ar

[illegible] e zu ne ma e hoas?

[illegible] na ket. Ne [illegible] pe ralem droc'h pa ez [illegible] droc'h a [illegible]

An dud [illegible] o c'hortoz ma a em zevelle ze [illegible] a [illegible] e hir zigor [illegible] a ma [illegible] a em gavo [illegible] ma ne ket re em [illegible] ma ne [illegible] ma [illegible] ma [illegible] ma

Eur pare all. — Eur plac'h seoulk honvet Francza Rousseau, a roa savet var he c'hef eur c'hoezigen galet kement ha peuh eun den Houma a roa en eun hospital e Paris, etre daouarn an doctored dizour. Lod eus an doctored-ma o deus bet discouvet ne greujent morse da eur burzud nemet gwall e vije dirag ho daoulagad evit ma c'helpen ho tarn ervez eglenoon ar voue-negez. Hogen Doue evit doare a zo falvezet dezhan ober eur burzud ervez frouden an doctored difeiz. Great o doa kemeret a c'hoant evit parea ar paour kez plac'h ha caer a devoa ar c'hoezigen a greske ato, ar boan a greske ive an nervennou a verrea hag ar gwanvouez pe c'houe mui bale, na dibri tam. Ne c'hortozet nemet he maro.

Mad, ar plac'h youank a re eun navet da Iesus-Varia ar-Sulet, ha da fin an navet-ze ar plac'h youang en em gaf pare en eun taol, ez ar c'hoezigen kuit, he nervennou en em astennet eve dirazi hag e c'helle dioc'hto bale, dibri ha labourat.

An doctored a voue soulezet merbet, an dra-ma a roa dreist ho fenn, ha ne vennent mui petra da lavaret. Red e voue dezho zoken anzav e voa eno eur burzud Hogen ar zouch kenta-ze a roa re vad ha goudeze, kentoc'h eget anzav e voa eno dorn Doue, int en em lakat da glask eun digarez bennag evit explica ar pare-ze dre ners an natur creuset. Poanioz eo ato evit tud dizoue gwelet ho gouestlezet o chom bev.

(Tennet eus ar gazeten l'Univers.)

G. M

AR VELEIEN

IX

PETARE PENNAD

7

Ar Veleien a vez paet gant ar c'houarnamant.

A zo gwir evit an darvoud anezho. Mes gouzout a rit-hu perak, petra eo an abeg ma ten ar c'houarnamant da sioulerel eun dra bennak gant ar Veleien? Ar c'houarnamant e kemeuse ne ra nemet ha zevel nemet paea ho zle, eul lodennig epken eus ho zle.

Gwelout pep escop pep parrez, pep couent, o doa ho madou ho unan, roet dezho gant ar gristenien a bep amzer, abaoue ma voa christenien er vro.

Neuze ne ket ar c'houarnamant eo a roe d'an dud a ilis, an ilis eo a roe d'ar Roue, en amzeriou a vrasel hag a zisoaz. Ouspen, hi eo a roe bara d'ar beorien, ha descadurez d'an oll.

En amzer ar genta Republik, pa zirollax er vro ar republik-se a dlie, var ho meno, ober kement a vouzoulas, ar c'houarnamant neuze, paour avoalc'h, kement a zebre, kement o louske, ha ken nebeut e c'hoanese, a zelhas eun tamik re oc'h madou an ilis, a gavas affer vras ho c'hemeret evithan, ho c'hemeras, ep chom kontes da vare lota, ho guerzas, ho zeuzas, gant ar zouch da ober euz hor bro baour eur vro diveleg ha dizoue.

Varlerc'h eun dek vloaz a drubarderez hag a razerez, pa oue deuet evel eun tamic paour o hunan, digoret a nevez an ilizou, ha pa kollaz ar Veleien gwir en eun zispaka hep dougc'hoc'h ha skeudenn an deiz, ar goue pedennt o c'houzoul o ranke apaul kelenn evit ma vije mui da zond abeuz eur an dud na da c'houi ur vro pell hor bro baour, en em droas ouc'h ar Pap ev e ma, cavet an doare da rei eun tarn bara d'ar Veleien, da Eskorcd ar parresiou.

Dirz droz on paka en dro madou an iliz a roa bet gwerzet.

Ar Pab ore he vadeiez, ore ar c'halloud en deuz bet digant Doue, hag o veza ne ze le ober kement a rae evit ar guella, a barzonaz a kerousiou a roa bet, hag a zoiteaz neze madou an iliz e Zaoun ha ne doa bet ho stoubet gant ma kenje ar c'houarnamant da rei bep bloaz ha bepred d'ar Veleien ha d'an Eskibien, dioc'h ho renk hag ho ezom. Ac hano e ten ar pez a ro c'hoaz kuit an deiz ar c'houarnamant e Frans d'ar Veleien ha d'an Eskibien evel eun den a bac'h he zle.

N'eus ket a lesc'h eta neuze, dioc'h a velit, da ober kement-se a dreuz evit ar pez a douch Beleien ha pastored ar parresiou, a boan e ro dezho ar c'houarnamant, unan pe zaou dre gant euz a pez en deuz mac'hommet divar ho c'honsel. Ah! ma vije bet spasket he madou gant an iliz, hor bro-ni, kuit an dra, ne vije ket bet marteze benzet en eun bevelop mor a drubuz. Dous ne ro he velenez da laeron ebed, dreist oll n'he ro ket da laeron an aozoo hag ar c'houenchou. Ar seurt madou a ro madon saour, hag ho zamma a denn abreu pa vezad da boan, da vez, da goll, momez var an douar.

8.

Ar veleien a ro kelou er parresiou.

Comz a rer caz eur a *pesiou*, hogen ar re a gomz anezho muia ne ouzoc'h nemeur a gredan, petra eo kent eur belek, nag a beleiz h eleu ar c'his-ze d'ar veleien da ober eur vech en amzer euo dro ure ho farrez. En amzer-ma toc'hereat ma zeo ar feiz e touez an dud, ne zelver nemet ac'h ar madou oc'h an ac'hau, hag e pep afer kenta a glasker gouzout eo hag ken a zo euo eun dra bennak da c'houout, pegement a arc'hant a ellet da denna ac'hano. Alez a zo ha ne zellont oc'h ken. Hogen ar gest e deut eur c'hrizien aopleo h eget an dra-ze, pe kentoc'h savet eo bet var dioc'h c'hrizien, ker caer an eil evel eben.

Ar genta eo an dever-ze lakat var discouz pep pastor da zaoout an deuvel fiuet enhan, *Agnosce vultum pecoris tui.* Hogen penaos e c'haife person eur barrez, da viana en eun dorn parresiou ze zaoout an oll dud a zo en he gurk, ma na dafe ket avechou da ober eur bale en ho zouez? Pemzek, anez, e c'hallen-hen zaoout, ne ket aplen beuch pephini, mes c'houi ho enanou, ken

evit an eur ken evit ar c'hoef, an amerzeget. Mad pe fall a zo var ho tro, an eur tac'hus pe gontamet da zarel eo an tad christen pe nebeut christen a zo en ti ma emaint o chom enhan? Penaos anez, ansiout ar heuzen ouzpas anavet an eiz-bloaz-ar-c'hanv pe gazeiz ? Met pero a voar eun tad eun pastur da zizrier gant eun taol lagad? Lec'h ez eus aliez a drouz hag a zo red bezan varnal louc'h evit ho gwelet. Ha setu a brieac'h eo deut ar c'hoz ar bastaerez ober ar vuhez. Il voar hanz e Roum eo gouez bremaenet d'ar vro e-kreiz mesk hep blijadurioù ar sadorn ha da vremañ gwelet an eil diwezh en ho zi ariz hag eno ez peuhan a reo dezhi he mestr ar gwasked-gwez vad. Ann dra-ze zo bet great ne c'hell ket ha ma n'hen gwer bet hi eo en hon lonez. Ne dremen eno ez eus ar parrezion. Hogen reginnoù an eskopti ma e c'hoar e hemero da hep person, da vimp pa zeo nevez digwezet en eur harrez, mont kenta ma e kaso ar pinsionenn lakaet en he garg. evit ober anaoudegezh gantho

Ne ouien ket ma n'o anavez ar gwaz varnezhi eo ar c'hoz ha bet lakaet gwerc'h ar gwiskamant vad ha dad a feiz da e vuhez ar re da zont ha c'hoant ganin ez ar pez a lavaran e vo gwelet gant an holl. Ma n'eus ket da ober ho kregez ho unan da redek ho zad, ha ma ne gavfent ket gwelet an hanva eus ar pez a lavaran ez a an holl hemañ ne zo eur memor eus al re-mañ ma n'eus ket bet gouez hemañ ne zo eur memor eus al re-mañ ma n'eus ket bet gouez hemañ ne zo eur memor eus ar veleien ar gwir a zo e Roazhon da zonjal ha dre-holl a lesen gwir ha ma n'eo ket bet ket gwir ar gwaz hemañ ne zo eur memor eus ar gwirioù gwasoniek a dle da gredet ale e vo deut ha zo ket mont dezho re eur merk bennag a zisoudegezh vad evit an hini a zo eus ar gwir a gemer evit ho eus. eürget d'ho reu var hent ar varados

Ez eus ezhomm ar gwir pa vezo soñjet mad petra eo. a zo eun dra-bouez a zanterniañ pehini mad eivez ar pastor hag an den-mad ar pastor a vez lakaet ket bet renket a-raok ar re all ma ne gomz ket anezho hag ar c'hoant en deus da ober ho mad hag ar re ma n'eo ket an tanva eus a rouez ho donar, a gaf ket d'ho fazioù o deus ratoù vad hag ez int ket anavezet eus ar bloaz a gemer evit ho rivinaj ger

Setu eur c'hoantaeg ar gwir dirak gaoulagad ar feiz ne petra e vez re pell ket ha petra eo e c'hoar hag ho tud a dlugarez (hoarvezioù a zo bet degemeret a-raok ar sperañs c'hristen). Hag ar pez hen dizhouez eo ma ve glac'haret bras tad an ti ze ha ma kemer fent evit eur vrec'h hag eun dismegans gwelet beleien ho far ez a tremen etre d'ho ti ep mont enhan. Ia, mar ez deus an notenn person e hanal da hanaff unan bennag eus an tud-se abalamour da eun dizurzh a ve enhan pe da eur rabach bennag a ve da ober dezhan, a en deus pe ra da ober tro ha harrez. nemet tremen an ti-ze ep mont enhan hag e ve gwelet tud an ti-se anhanet eli e vent d'ar prenbidi an eurioù en ho daoulagad, da c'houlenn petra en deus tremet varnezho eun dismegans evelse hag an disurz a ve da rebech uzhoù a rancio ho za deu da zac'h-ar-c'hanv ma ne c'hell disc hrienenn dor c'hui kemenn ti ege en em lakat var var da gaoz. an dismegans-se eun eil gwech

Hag evel-se ne deuz ama meneg ebet a arc'hant nag a e hounidegez. Ne c'hall ar re-se ez eo mui er gwir nemet e talvoudegez ar pez a c'hell lakaat en deiz d'ar beleg e hanv. Caout a ra dezoc'h-hu en deuz eur gwenn-dilhad ar beleg ec'h ober ar gwir-se pe ez eo ha ni gwelloc'h ar halen ar c'houen tud ar barrez? Ha gwazed a ri-hu ha ne zeo ket en eun ti pavar ta vondegez ar pez en deus ket en eun ti pinvidig na martezeu na anter muioc'h? Pe ma na fell ket deoc'h-hu ma ho kaver ho dilhad abalamour ann aour hag arc'hant bennag ec'h ho kav ha na en devezo-hen ket evelse ha gwelet e vezer a-dreuz-holl gant ar re-mañ, ha kemenset eo gallout digas ar c'hour d'ho kaso ha ure ho vuhez?

Ar pez am eus lavaret ama a vez deuet ar pastor an notenn person a c'hellfer da lavaret ive ez ar gwiskamant. Evel ma zo lakaet ar c'hoar en notenn person da vezañ an deuzh kaset enhan e deuz tud ma ne dremenfe ket bezañ anavezet en ho c'hanv

Chaspen zo ar gwiskamant evit an dud vras anezho ne d'an abeg ar parrezion nemet gwisk ma e deuz ar barrez en em gargo da vezañ e dezho, en arc'hant pe dre gwir ar zonjeg a zo bet lakaet dezho evit pasa ho bevnans. hag a lakaio ne reservont nemet eul lodenn digant ar c'henarmant

M. B.

Kenv pe vod all).

Ezom ann diharz.

En eur gwelout ma e vez eul labourer pounner hon-tañ ha rouez avat d'ar pez e vez dezhañ an hanv a lar an diharz ez a da gaout ar vuhez. Penaos ha ne vanfe ket ar labourer-se ez eo dezhañ ar pez ez eo re vuhez da Zoue ha da dud an ti-se? Eun den a zo pounner e c'houzout e vez ret ar vuhez-se ober. Pa zigwezfe hor c'hanv asennet var eur c'hoz gwele ret ha ket mantret ma e c'houlfe ar vezh ha ne vije ket pounner ha barrek d'he veiet. Ar beleg a ra ar memes kaoz ha lakaio he vele, a vrat eur bodenn hag en em gemmañ hañ

Eat d'ar gêr e vez, ar re a-dreuz-holl ma zo ez eus diferet-se ne c'hellas ket kousket a Hor Zalver emañ a-zo mare evit an eñvor. penaos e teuio-hec'h da ra-ze dezhañ? « Don a ra da zonch dezhañ en em zerviche hor Zalver alies a skeudennoù pe parabolennoù evit ren da soñjal ar gwirioù-se hag ez eus Arvel. Soñjal a ra n'en deus ket Doue, en he drugarez ket digant an eñvor pep tra d'ho sikour ha d'ho gwiriañ. Evithan da vezañ bouzar ha mad, ho velet a ra mad.

Ar person en doa eun imach eus ar pastor mad. an daoud dianket ganthan va he zucoas. Clask a reas an imach-ze, hag her c hasas ganthan antronoz da di lan an dilavar

He gaout a reas gourvezet evel an derc'hent lavaret a reas dezhan eur ger mad bennag mes ar pastor kes ne respontas ger. Arabat mont hu, e eonaz an imach ena he c'hode hen diskuezas d'an noter env hag hen laeas va he vele ep ma tisklerjas ober van ebet

Antronoz o veza eat adarre da vele a pasour kes dimezet e eavas an imach en trachma en doa he laket an derc'hent. Sonjal a reas n en doa kel van an d lavar evezhe ouz hon hag e c'hastennoz he zorn evit hag pemeret hogen eun dorn a bjerc'h evit he biou a ra mas ganthan. hag ar c'hlanvour a lavaras gan i efu hennez an dra-me

Ar boan en doa hemeres an imach klany en doa he anerzet covza a reas ej anamnegeas var he benn vele. Ar belek mad a reas eur mouchard a asuezas dezhan e laeche ganthan an imach. hag en em lakeas da zelle dezhan d'e zu pe ra eo ar pastor mau

Doue en doa comzet en deiz-se ouz Adam hag he deod a voa destagellet var eun dro. An den-se petore en doa bevet d'ar beva neuze, a lavaras neuze selear ha fri as. « Na Zaver muia caret eo! Na c'havet en deus, me daoud dianket, diwer dirak daoulagad an dud imen raouec'h dirak daoulagad Doue eget an naoneg ha pevar ugent danvez udel. » An ene pauvre-se selerout gant ar c'hras e devoa deuet da veza Jesus-Christ var an douar evit savetei ar bec'hejen hag e voa d'ezhe he Zalv. « Na Zaver caramezus en »

Ne oufen ket lavaret pegrement a joa en devoa ar belek mad pa glevas ar c'haovour dre ma tiskuezje d'ezhan an damvad var disroas hor Zaver, o lavaret « Me eo »

Me eo emezhan an hini a zo ravet gant hor Zaver los eo an hini a zo ne he zivrec'h ma ne na mui en deus ouz ezo. Sonjit ma voan coezet enhan, bresma ni ra o rak mibil eus a dre ne zaouare. »

Ar belek a reas neuze ar gurunenn spered var benn he Zaver hag a gribas outi ep lavaret ger abenn eu pe mond e teuas ar soudon en he zaoulagad. Jenna a reas eno houmañ hag e lavaras « An ara-ze a ra deomp ni eus a galon e get ar vro. « Hag e troas oc'h ar vogerdu ha komsa.

Ar belek a reas neuze var gentealse. mes ant onon pa deuas adarre. e cavas han aro o selaet oc'h an imach benniget. hag e lavaras « Me gred ne din morse na vihan! » o selaet oc'h ar gurunenn spered hag o soujal en he bec'hejou oa deut ar zonch-ze dezhan. Ar belek neuze o tostaat oc'h an den klany a lavaras dezhan ar c'homzou ma o deus graet vad da veur a galon « Doue en deus caret kementar bed. ma en deus roet he vap unik, evit ne din mirout da gollet ouz ar re a gred enhan, mes ma o devezo ar vuez eternel. » Ha te, paour kez lan, a ze eus ar re en deus caret Jesus, ha Jesus a zo deut et bed evit savetei ar bec'hejen « Dent oun emezhan, evit rei deoc'h ar vuez An hini a desro na gaout na zao dreuzhoo ne vezo ket tanket er maro. » Iap ne demne ket he zaoulagad divar an imach. evel pa en dis je c'hoant da lenn ar c homzou-ze en dezhan Setu hen a lavare « Ne c'hortoz ket e leuiemp da veza, dont a ra he muan a hor c'hlask — Esper am eus ne rin ket caus a boan dezhan. »

Iau an dilavar n en doa bouc'hoas distaget kement a gomzou dioc'htu Hogen petra a felle dezhan da lavaret dre ar gerioù-ma esper am eus ne rin ket caus a boan dezhan? — Iau a oa meaner hag en doa evezeat. pa oa eun den eun danvad var he zisrouz ar daoulagad a glask en em lenna kel. hag a a evelse caus poan d'an hini ken mouk ha ez iad e sonjo an ene pa den hor Zaver d'he c'hercha hag a glask he arc'hoa en em lenna a dre he zivrec'h hag a ra evelse caus poan dezhan ha setu perag e lavare. me esper e vo deveza ket caus a boan ganhen

Brema pa en devoa desket anaout ha caret Doue en devoa ma da veiet an derzes ma teuje hor Zaver da gerc'hat he enor ha d'he c'hras d'an env N en devoue ket pell da c'hortoz Iau a lavaras priest gonde mes ne varvas ket evel eun den dilezet Het en doa bara an eler bara an dud ere arauk ober he vezh diveza.

An deiz ma varvas e clasker an imach var he vele, ha n her c'havet ket Hogen Iau en devoue pere avoue h er dasket d'ar re o deus eet da he zaoulagad var he galon dimman he z Dad hag e vo lavaret gousadik « ano e chomo ano » Ar re zo a voue he gomzou diveza. ha neuze diamben e reuiaz he ene da Zoue.

Enma ar re a vez evel ma varvas Iau an d avar

Troet a V. an gr ster Roudaut G. M.

Trubuilhou eur parizian en eun iron a blijadur

Clevet oc'h eus ep mar bamo eus ar pez a c'halver *trein a blijadur*. Pa vez eun den a bemdez a nevez, eur gouel eun eurt bemdez eur pardon pe eun dro bennag all a dost a-benn a-benn ouz e di avel on en ardaoues ar vachou co. eun den a vez a neuz evit ho c'has da hag an dro-ze a vez eun trein a blijadur

E Paris e vez eur wezh ar bloaz eun dro-ze ha se a gas kalz a gerzet da gaout da veza eun dro-ze. Rak pa den an hanv ar Va dro-ze a zo c'hoant gant ho da vont da veiet ar merzin o ar mor pe eur menez benniget ez eo ma e c'hell ar c'hrec'h ar gwellan mont ha dont dao dre bemp gwech'hoc'h marc'had. ha setu bi en bent Reu eo n en deus ket eur parizian eur gwenek var he hano. ez a chom ep mont da veza trein a blijadur

Dar Iaou a vez oll e car ar barzaned mont evit gwelet ar mor, rak caus abezho a o deus gwelet morse lenn-eaux ebet. Brasoc'h eget ar sier a dremen dre Baris. Lan an aver-ze a voa Philip Treuzaloe, hen

hontrer eut. Gortoz ra dija he henn, ha morse n'en doa gwrlet c'hoas nag ar mor nag eur perc'hen-mor nag eul lorc'h a vrezel.

Brema ar re-mañ a oa pevar pe kemp bloaz oute hen e henn eun oaver var eur skrilet e oant var ra Daniel. Jesus a c'houlenn eveljenn *Aotrou* da kemp hanv dioc'h ar maouez. Ar skrilet da bardoz, neuz'hur mouez ar Zantel a lavare

Setu c'hui ar pasour kez Philip gant ar c'hoant gwelet ar Aotrou. Nan'hur'eus bet kaoz n'en deo ket penaoz en ar c'hantved-mañ e c'hell bezañ graet goude oberiantiz ar Jezuz. Ja, mes pa varvjo hanter kant vloaz a-benn ar c'hreg ar vugale a vo jest pell oc'h ober kaoz eus ar Jezuz, ouspenn a-walc'h da gaout ar c'hoant da vont da welet ar c'hantved-mañ. Ha c'hwitaouegez a oa re ver evit gallout pell-kaoz eus pehini ep c'hanta e oant ar maouez all a vo je. Ha c'hwi, kez-ta, a oa ker ar ha kenavet ha bet pell-kaoz eus ar Jezuz, ar Jezuz-mañ

ar v kel vraz, ar bersonel hag an abaded da zont d ne gaout a Prezegit, eneztan dezho. an Avel, ha lis an aferiou euz ar bed-ma a gostez, ha neuze me a skouzello ar religion. »

Nenze ec'h hanvas tu chaloni hag a vraz ho gervel

« C'hui, eneztan ec h eus clasket ema jin hennag evit cacat da zigeri ha da zerra dommaged amach ar Vere'hez en ilis sant Cyriac I a soupl a ra deoc'h e lakeot dre ma va zoudarded da chom a za? Me fell din dizerei ho trecherez, digasit an amach ama. Digasit ama amach ar Vere'hez! »

Imach ar Vere'hez a vane digaset Ar Jeneral roude lezn achet en han pri lu ha u ha lamet ar vein pressuz hag ar perlez a rou var he zro ep caout merk na rouel a drecherez euzt e e houlennez hu eus tud a rea het e pidi dirag an amach.

— Tud ep mver a leverjet dezhan daonugent mil den da nebeuta.

Grea ez euz eur *prosez-verbu*? Piou en deuz hen grea?

— An a.vocad Bonavia.

— Peleac'h ema an den-ze.

— E kichen an or.

— Gwt dezhan dont ama.

An a.vocad a lavaraz e voa bet ouspen tri ugent mil urn e pidi dirak skeudenn mam Done

Ar Jeneral e glaske ano eur merk oennag a drecherez, hag evel ne gave ket en ne'het avoue h.

Lavaret a reas da genta rei ar perlez d'an hospitalion, goudeze an luent adarre en dro d'an mach neuze e lavaras eus an mach da vont hospital

— Mes ar hoal a gouviaro emc an a.vocad

— Mar emo ar Jeneral casit-hen clenc h ma edo, mes dal'hit-hen goiont

Fallout a ra dezhan a grenn pe vejo ket an dud ar barzuilon a felle da Zoue da ober Hogen epad ma clasket cuzet oberon Doue, an dis santet a zisclerie e voa goir ar barzuilou-ze hag a otree ma vije gwcat eur gonez eus dele'hier sooch anezho.

ZELLER.

An aotrou Donnart v kel e Pleyben. zo hanvet vikel e Gam lao.

An aotrou. Madec. viket e Plouneour- Menez, zo hanvet vikel e Pleyben.

An aotrou Nicol vikel e Hanvec, zo hanvet vikel e Plouneour-Menez.

An aotrou Bierel, viket e Plouye, zo hanvet vikel e Hanvec.

An aotrou Guizion, vikel e Carantec, zo hanvet vikel e Plouye.

An aotrou Kerezeon, vikel e Guimiliau, zo hanvet vikel e Brasparts.

An aotrou Kerloc'h, vikel e Mozevet, zo hanvet vikel er Roc'h.

An aotrou Cereec, v.kel er Roc'h, zo hanvet vikel e Plozevet.

An aotrou Rohel. nevez beleget, zo hanvet vikel e Plounder

An aotrou Keraudren nevez beleget. zo hanvet v kel e Carantec.

An aotrou Huguelt nevez beleget zo hanvet vikel e Scaer

An aotrou Guillerm, nevez beleget, zo hanvet vikel e Plougar

An aotrou Moennec nevez belegat, zo hanvet vikel e Plougastel-Daoulas.

An aotrou Seraun vikel e Leuhan. zo hanvet, v.kel e Plounoguer

Dioc h ma evezer, ar c'houseil jeneral a zigoro d'an naontec a viz cost

—

Lavaret a rer ivo ar Jenero Trochu a ro he ziles a zepute.

Ar zervich deiz ha bloaz evit an Aotrou n Escop Serjant a vezo canet e catedral Kemper d'an tregont euz ar mis-ma jGouere

Retred ar veleien a zigoro d'ar pemp vardugen. a Lost. Prezeget e vezo gant an ad Rubin superiol i an tadou Jezuised e Brest.

An aotrou Pouliquen v kel e Locronan Leon, zo hanvet person Plomelin.

An aotrou Kerlan. person Pouldreuzic zo hanvet person Pluzane

An Aotrou Kerne, vikel e Guipavas. zo hanvet person Pouldreuzic

An Aotrou Leon. person Lanhouarne zo hanvet person Sant-Ivar

An Aotrou Gargam. vikel e Lambezellec, zo hanvet person Lanhouarne

An Aotrou Kersaudy vikel e Brest. zo hanvet vikel e Plomelin.

An Aotrou Guegnen vikel e Plomelin, zo hanvet v kel e Ergue-Armel

An Aotrou Nicolas, vikel e Ergue-Armel. zo hanvet vikel e Locronan Leon.

An Aotrou Emily, vikel e Ergue-Gaberic, zo hanvet vikel e Guipavas.

An Aotrou Marzin, bet vikel e Brasparts, zo hanvet vikel e Trefflagat.

An Aotrou Cleac'h, vikel e Poullan, zo hanvet vikel e Douarnenez

An Aotrou Norel, vikel e Trefflagat, zo hanvet vikel e Lambezellec.

An Aotrou Fleiter, novez beleget, zo hanvet vikel e Castel-Paol.

An Aotrou Roudaut, nevez beleget, zo hanvet e kêr o Sant-Louis Brest.

An Aotrou Coum, nevez beleget, zo hanvet vikel e Poullao.

Peternach. Lavaret a reomp er sizun all o devoa buleien a Baris hag eus ar c'heriou braz ar great ho zonch da vont da bardona da Ars ha da Iroun-Varia ar Salet. Eur gwaz a zoun d'ar Frans oll hag aliez o deus responcet d'ar galv-ze. An dra-ma ta zo eur pardon ar, ar Frans oll. En estrei goude Maria anter eost eo o tle beza great. Ar bardonneriou en em laca dindan arouzel santez Philomena quere hez ha merzerez, ar zanter o deus great kement a varzudou er c'hantvet-ma.

Red eo caout sonch e fell d'ar bardonneriou caout diou c'hras digant Doue dre zaouarn ar Verc'hez, ar c'hras ma natrot ar Frans oc'h Doue hag ar c'hras ma vezo roet ar peoc'h d'an ilis.

Eun doctor eus ar c'hiz a Iurio Selo ama petra eo gouzieget iod eus an doctored-ze a fell dezho ober scol d'ar pab hag ober eur relijion dioc'h ho froudou.

An dra-ma a dremen e Kologn, en Almagn.

Eur C'hristen catolig o vezn eu em gavet da gomz oc'h an doctor-ze. a c'houlennas digantan

— Petra eo dezo caout kement a gason oc'h ar Jesuisted?

— Abalamour ma zint enebourien d'ar c'houarnamant

— Eun nebeut hennag oc'h eus a gementse? Hervel a c'hellac'h dan unan bennag eus an tudou-ze hag en defe great ra pe dra a enep ar c'houarnamant?

— Penaos, ne ouzoc'h ket petra en deus scrifet an tad *Salyboa* a enep ar c'houarnamant a enep hon impanaer?

— *Salyboa*? bistoues n em bo clevet hano eus an tad-ze Lavaret a c'hellac'h din pelec'h ema hen o chom?

— Me ne ouzon ket ya unan, credabl eo ema eun a bennag ive etouez an eskobou a.

— Ha n eo eun dompl'-tin ket eun tamig? Ha ne ket eus ar *Syllabus* eo oc'h eus-hu clevet hano?

— E c'hellje beza avoalc'h me n oun ket caer da zonc'hat sonch eus an hanoiou.

Ar c'hristen catolig a leas neuze kin en eur c'hoarzin o velet gouzieget an doctor hag o velet ar *Syllabus* great anezhan eun tad a gompagnunez Jesus.

Hogen an doctor-ze a oa unan eus ar re a c'halver catoliked cos, da averet eo p fell dezho beza catoliked disheuvel dioc'h ar Pab hag ar *Syllabus* ze ma comzo anezhan a zo eur sent aberz ar Pap. sc fet gant vikel Jesus-Christ evit roi da anaout d ar bed catolik ar fals credennou skignet e pep leac'h en amzer-ma.

Marvaill. — An dak F, en doa pedet eun nebeut mignonet da veina da c'hoce'h hour dioc'h an nos. Digouezout a rejont oll nemet unan abeun an hour market Tremeneiou an hour pell a zo hag e c'horiozet ato Hogen an unann a rea d'an dud-ze asteu ho mourn, c'hoant scrabat o doa eun ta bennak.

Unan a lavaraz abeun eur pennad

— Aotrou dak, unan bennag a c'hortozit?

— Ia, eur mignon bras din.

Gortoz a rejot eun anter hour all.

Neuze an hini en doa comzet kentoc'h, a lavaraz adarre

— Aotrou dak, martoze an hini a c'hortozit ne c'hell ket dont, martoze en claor.

— Ha ne c'helje ket dont en divije kemennet din.

Eun anter hour all a dremen adarre, ha neuze an hini pressel a lavaras e boas

— Ha ne c'halfac'h ket lavaret deomp, aotrou dak, piou a c'hortozit?

— An Aotrou X. eo a c'hortozan

— Oh, Aotrou dak, an aotrou X. zo mare hinn zo.

— Mad neuze eo couls deomp en em zacal oc'h taol G. M

BUEZ HOR ZALVER JESUS-CHRIST, HA BJEZ AR VERC'HEZ VARI,

Gand eur pennad scrit gar ar c'henta Misterion.

Roullet eo en eun doare ma vezo eas bras da lenn, gant paper cre ha lizerennou euz ar re sclerra. Cridi a ellan eta e pijo d'ar re her c'hemero, ha poll a roi ez on tud oc'h he c houlen

GAVET E VANNO :

E Brest, e tiz an Iroun Normand
E Landerne e tiz an Aotrou Desmoulins.
E Montroulez e tiz an Aotrou Ledan.

Hag e caiz eus ar c'herion hag an tiez ma vezes levrion enho. G. M.

Buez hor Zalver Jesus-Christ ha Sonj ar Mare Mat a zo ho daou laket e brezonek gant an Aotrou G. M belek

HISTOR BREIZ

Gant A de M

A se moullet evit ma fredo guech.

An dud a var ar menz a gav ei levr-ze kentelion caer divar benn ar pez zo tremenet en ho bro.

Al Levr ze a gaver er braz eus an tiez a vennt Levrou enho.

PRIS AN ED.

Kemper — *A Gonnec*		Pont x Anay — *A Gonnec*	
Pris an daou c'hant tur		*Pris an daou c'hant tur*	
Gwinis.	38 lur 88 c.	Gwinis.	31 lur. 25 c
Segal.	48 ur 36 c	Segal.	41 ur 30 c
Eiz	43 ur, 61 c	Eiz	43 ur 44 c.
Ed-du.	48 ur 98 c.	Ed-du.	48 lur, 99 c
Kerc'h	45 ur, 23 c.	Kerc'h	45 lur, 76 c
Avalou douar	8 ur 00 c.	Avalou douar	8 lur. 50 c

Ar Gerant An DE KERANGAL

Kemper- moullet gand Ar DE KERANGAL, moullier an Escopti

Disadorn 20 Gouere 1878. N° 396. Eizvet Bloavez.

FEIZ HA BREIZ,

KELOU A BEP BRO, HA KENTELIOU VAR BEP TRA,

Digaset bep sul da gemeut Christen a gomz ar brezonnek.

CONDITIONOU EVIT CAOUT AR GAZETEN

Evit ar Finister, Costez-an-Nord hag ar Morbihan : evit mar dimez dreou scoaet : evit c'hwec'h mi, pevarzec real

An Abonnements a dle bezan paet arnaog recevet ar gazetenn

Ha lec'h m'eghan kaz en dro ar gwiriou kentoc'h a vanc gouzout ma vo retu he abonnou ul, a ze ezaouderi evit abonel a nevez.

An abonnement a gomzer e to an Editeur an Kerascol, meuliner an Europi, en o Quimper n° 45 e Kemper

D'an Aotrou an Kerascol e rankan skrivan adreuz ar pemdezieu ha kemmal a zell ac'h zervichi ar Gazetenn

Ar perzhon da vezan ar Gazetenn a dlefe da adreuz d'an Aotrou MORVAN, eplan

KEMPER 20 Gouere 1878

Ehvezanadenn hag emglevo.

En amzer ma vez sebezet ouzanomp eleuez an dud, en o vez marvoa comzet muia anezho diwarna ar vodenn hag e vez klasket a ouzanoc'h e oll kreiz, e bro ebet ha gouvernidi ar glever kea kaoc'h nemet a gementse l'ouzomp ez eus an dra-ma, ouzanoc'h eo l'an dra-houi. Kemmet a c'hellfe en em glever eus nebeut en i eun ober bennag a c'hallfe an emglevo-se ouzanoc'h. Alies a gantremon a gemer ive an hano ar mar her grenont gant ar souch da lavaret ar gaer ouzanoc'h e speret hag e calon ho kenderc'hen e krenn dezho ar virionez hag ar mad epken, o cas het a ahek da gaea enho mar a devo souch avad da vezan gant ar reuzeudi cals pe nebeut euz ho frondennou an hano a gemerout pe mui het outho.

Na c'hellfe bezan ouzanoc'h nemet eitre tud hag o devo ar memes iez ar memes esperanz, a heul ar memes lezenn. An ouzanoc'h a so eplan evit ar speryou hag ar c'halonou a glask ar mad hag ar virionez hag a dle bezan pinvidoc'h evit ar mad hag ar virionez var bere ez fouetet

Er mesa a gementse e c'hellfe bezan emglevo, a ran het avad e ouzanoc'h. Emglevo a c'hellfe bezan evit aleziou ar bed-ma raout an ti da c'houzout, da zistum douaroc'h da gas eur zonjal pe eur frondenn bennak da benn mes a ouzanoc'h ouzomp. hag an emglevo-se ne vern ket kinnig'h egel an dra a vez c'hoant da ober, hag alies ne had ket kroc'h. Emglevo a c'hellfe bezan rakon evit ober an droug evit skigna ar gaou. Lacroa ha forbannet en em glevo zrechou evit aloubi tra ar re all, evit sachan gantho madou ho mesa, orfetourien en em glevo evit en em sikour da ober eno torfed, evit lamet ha vaez dignet eno den en em gaf var ho hent hag a zispleh dezho, communardet ha petroleuzet Paris hag ar c'hentan bern all a zo en emglevo ezomp evit dascar, evit lacat an ton en tan hag en ilizou, evit lazu ha distrujo an oll dud honest ma o devije gallet ar seurtaguerien dezoue en em glevet i mouga ar hent e pep lec'h. evit ober ar brezel d'ar religion lacat gwer ha fals credennou ez speryou eleuez ha ar c'hoanou. tolenn ar c'hoantou hag ar vrevadurez en oll gwiskou an dispac'h herrin diwar a ree patred an internationel anezho en em glevo ive dre ar bed oll ez a ueleur en tailou an oabl hag an treo, da lavaret eo evit dasconja an dud zan ar ha krenvel gouarnamant a zo Emglevo a c'hellfe bezan c'hoaz eitre bronnou a dra d'en em zicour ez. Ha ra ha diapen eur vro bennag a dreo e hoant da vezan ho marcha da aloubi evit ober anezhi ho fez i. Hogen pou a lavaro ez eus ouzanoc'h eitre ar re-zrenn ? Ne dleut ezon nemet eun emglevo hag a had krit ha ma credet goonit. ke ha ma caf da bep unan gallout sachu en ti dioutan. ha ma na gaver ket ar pez a glasket, an emglevo ze torret hag ar re-zrenn zo prest d'en em gemeret an oll oc'h egile ha d'en em zrailla.

An ouzanoc'h eta ne c'hellfe bezan nemet eleuez ha ma zevo speryou ha calonou troet oc'h ar virionez troet da glask ar gwir vad. Ar gwir ouzanoc'h a gavomp er gwir skiz, en dle catolik eleuez ha ma velomp l'ap. eurusa tud a zo ha ehe stenvan fidel oll a unan er memes credenn oll seulvui oc'h ar memes reiz oll lavaret da labourat evit gloar Doue ha ar religion an eneou. Ar gristenoue gwela, rue Acton an Eborard a o devoa oll nemet eur galon hag eun ene. *Evit ouzoubet eur unvan ez anvomp unan* ar c'hrec'h ar gwir ouzanoc'h. An ouzanoc'h ze a gaver hano e hoanz en dle catolig he c'haout a rer dreist oll eleuez an dud-se a gaita pep tra evit en em ren oll da zervich Doue he c'hanout a rer ez breinerezon-se savet ez eus ma teui eneou mad d'en em sentom evit poli evit en em ren d'an oberou a drugarez evit lacat e honton ho fenn hag ar marvoa a c'hellout da gaout evit creski tenvor ne rin.

Hogen ar bed, an dud difaz, avel ma c'hellout het caout an ouzanoc'h, a glask he zorn e hanout ken'h ma he c'hanont, hag e velez dalc'h mad emglevo ezomb

ez t ober ar brezel dar re a velont ervine a unan a aperet hag a galon

---

Papi Sul. — An oud diwar a gever daich mad ec h ober goap eus ar gristenien ha dreist oll eus ar vretoned abalamour ma ho gueler o vont da lardoni amb[illegible] abuan. Hogen ar gristenien vat ne reont ket ez [illegible] hag eracli ober gant eus a vrezel-lavi, e ke[illegible] not sevel diwar bo. Ez se e Frans abalamour ma [illegible] ar stad e vezoa ma ema hano e velet ar gristenien vad [illegible] pep tarzuz o vont a varnom d'ar lec'hiou a zevosion. Dreist oll ar chapelin mavet en henor a Vam Doue a velet bremañ ez eam tud a vem dezho [illegible] Feiz hag a fizians. Hag ar pez a velet o Frans a velet ve ez ervinon catolig all. Esperout a [illegible] ne vezo ket ez ket kemend all a bedennoù ha [illegible] machou ano.

Ke[illegible] Sul. — An vet sul laket gant an [illegible] ouant an oud d'ar c'hi ar vrendeur bi[illegible] a anezed a zisklerie petra int. An Tad Santel ar[illegible] unan eus ar speret, a gomze en deiz-all eus a eur c'hardinal a oa bet canet nouvel dezhan ha [illegible] ar Pab. gant ar sugel o [illegible] eus ar groaz daoc'het gant unan eus an oud [illegible] da sevel ar sugale. Ar pez a [illegible] eus ar [illegible] ganto, fromet eus ar c'hen[illegible] a vez ezho.

[illegible] eus an Eost en [illegible] ar velenn [illegible] ar [illegible] hag [illegible] ar [illegible] ha [illegible] ar [illegible] ha [illegible] ar [illegible] ha

renn va c'halon. Savet, dre drugarez Doue hag ar Werc'hez d'ar reng huel a Escop ne c'helfer ket lavaret pebez entusiasm zo evit rouantelez Jesus Krist ma ne vez ket ur Escop ken a garantiez ez a rouantelez pasour ha doktor Jesus pehini ne vad ket ar bourc'h ne ra nemet kas ar vleiz hag ober ar mare hag eus ar vro [illegible] et en deuz an oll tammou her stage ec'h he gwrent ne c'h he trenkfent, ec'h all dre he d[illegible] great en deus meur a zek mil ha dreuz ar morioù ep ober van eus an oll he zamou hag an oll dizramanchou a vaire. Chomet a nevez ar zonch da zistro en deus great dezh mirc'hus ez gant war e hizero al humou a garantier her stage ec'h he gerent he frenddour hag he figuredou.

Pa soñjan pebez kalon a zo bet red deoc'h da gaout eut he lezel da vont en kent pemaint e c'helfen-me diskoez deoc'h va malegrez vad? Evel ma em eus c'hoant ouz a c'hinou ar [illegible], pa vanas pehini ac'hanoc'h red nebeut ma zoc'h ma ne di ato anavez me ho servicher ha me done nemet eur pregoù bag e rar, c'hwezh hirio bete nohem eus va bugale vihan, potred ha merc'hed. va speret a ya tremenfic oll. Me garfe diskoez deoc'h va mezonleger vad mes ever ma zouz c'hwezomp meur a zek mil [illegible] ha ma zeuz ouspen ar mor sedan lenan da dremen neiz pergen em eus ket gallet guelet eur sech nohes, ho puanch nopl da nenza pa neuri scrivet a c'helle ket va memes da zibout?

Nec'het oan gant ar sonjou-se, pa zo deut an Escop [illegible] pet a vis mui guech, dek mui guech peli doc'h va zonch da lavaret dim

— Te mar karfe scrifa eul lizer me hra trouz e coulrou ac'hanoc'h!

Ha me deu ket memes c'h meus ansi en ho kerbras madoberou an escop evidomp, hen pehini hor c'har evel eur tad vad ha tener ma e c'helfer lavaret en ho c'hichen dourzier ar mor a oa deus ket a rouantez hag ar memes bras a o deus ket a hanelder?

Plega a ran va genou dirag hoc'h hanelder. Kinnigen a ran dimoc'h eul lizerenn benneg ecaz'h ar deus na neve-nedgerou netra nemet ephen eur merk hennag a garantez. Guelit ar vleiz ma eve pa veu dirazoc'h, dirag ha guasch e lavaret deoc'h dre gomzou ar pez a reopan. Pa rit ar heden en oferen santel hag ar pa lavarit ho pedennou dioc'h ar muntin ha deoc'h an nos ma rout eur zonch dim ne vafe ket bras evidon bezoc'h madeberou ez a hennez. Petra ocasoñ m am eus e hoas cals a dremen da lavaret deoc'h ave ne c'helfer ket lavaret oll an eil tuer ha ma em eus soun da re re a ubour d'an Escop ha d'her skouia, na verzan deoc'h nemet an drama, pinjet gaeoc'h he leun gant madeleu ha caout troue ennin. Goulen a ran ouzoc'h ma pedot calonek evit ma vezo lennet framboù gant ar relijion santel e rouantelez Jesus, ma caven va bugale vihan ne vel gant ar bedennou, ma c'hellin ho digas en dro hag ober anezho chenteniou vad.

Breman kendalc'het ato a rac'hat ouzh, hag ganein a ran digant Doue hag hon esperout a ran e hanv ho mamm oc'h esperan ive em bro diwarzoc'h keloù mad ac'hanoc'h hag a glevin lavaret a zoc'h ato ac'h.

Gant respet e chomp a zi

Er bleuvez Sanemat d'an deuzeeevet hanv eil devez

Jann Tanv

Setu ma penaos e scrif eur matez dhe ur gwerc'hez a Roudalez Jesus He lavaret em eus e bro-Leon eus dishoez eus nebeut penaos e comz tud ar brouz pell, er penn all eus ar bed. G M

AR VELEIEN

Per ar [illegible].

Ar Veleien e deus ar gwellañ

9

Oh! ia ha n'ho defe gwechall. Tra ma zo lavaret ho deus ar Veleien re a ar hent mes ha re ket eus dra da vezañ kredet kenwir ar Bibl. Ouzhoù [illegible] ket a bell en hon amzer-de ma ur hent-kozh a ar [illegible] ha ma vije eaet, marse, e lavarien ker, gwall a [illegible] ano den pasour-se ma n'ez ket d'ar vro da vezañ gwelet gwech

Fur kelenn ravailler ar hañ [illegible] fur gwech kañout ar-c'hant? O no dra ebaur mar deuz var an douar?

Ma [illegible] eur wech e hoa ne gaver mui eur beleg, oten a Veleien ha ne ket red e teufe mui ar c'hi an [illegible] de ar bed hag e ve ori gwelet eun dro bennak en ambe-roue tremenet. Nan ar Veleien he [illegible] an [illegible] ket da rebech d'ho memestr e ve troet ho c'halon ne'z an [illegible] Ar c'hoant [illegible] a ve ho c'halon ha [illegible] penn-ampenn ha [illegible] ha [illegible] en ho merk a [illegible] pisoc'h kempen oc'h [illegible] ket a vez ket kaoud mui ac'h da monered gant an dud ho deus ar mer? A pellik so dre c'hras Doue pa vatt eur bennak. Person pe foeltr petra vez penaos ma kavet var he sec'h? Mar chom eun nebeud pennou hag hen a yom avoalc'h beprid evit pass an dle? Ha na vez ket evel meur a vezh guerz hegerz fevrou h'espou mare'h ha bioc'h bragou ha le'ou kouden ha strapoù azaeh ha glaz evit stanka an oll doulou?

An dra-se oc'h penn eo ar „gwella“ Gant ma vez eur bennak en he c'houde pesadra evit pass pa e pell lenc'h, evit ret kriz he gout da lakaat mann, e ma brao an dro, a eun ezom a gro. Mar vouel an hentoueien, mar pec'h an nes hag an annez, ar re all [illegible] ind ar barrez a strak ha douarn gant ar jeu hag a gan an *Ave-Maria*, beure nebeut ar c'horn.

Hag hen a zo kaer marvel ma vez eur bennak marvet eur Person a vro ket egent vloaz, tregont vloaz, ar-chomm ac'hanoc'h, en eur barrez e servich an oll en eur barrez, kleved an dud. Ha barrezioun o lavared pesadra evit dishoez ar bed gant ha ne'c'hant ha nann ha neiz ken, pa nebeud, nebeud en in all en deuz lennet an Aotrou kuza e vond eus hon zouez dirak Doue! O ar bennak mad! O ar Pastor karantezat hon deuz kollet! Peur kaer e kavomp-ni ha bar? Oh! ra vezo Doue ioulen oc'h hon ene!

An den en deuz skuiet hag a vez mad na troue, a

[illegible] ha [illegible] [illegible] [illegible]

se eridon astenn ha e kuhon kent ha kreiz ar bag hep kaout mouyen ribed marsa felfen Oh an bag e salle kuit ouz e lec an Autrou person ne ket pedon en a ranke evit atantia kempenn bennac douar a pedo da zonet red Nan sur ha mersi a bio eur ar re a damal ar Verjen, a gri ker standi ken uhel ha quenz ar Relijion re. kaer re a draou a ve er [illegible] ha [illegible] bag ho laot bag hep dale ma ne rou dezho kemmend ho fas, bag aber evelma ho

Y. M.

Pur commun all eur re a oll

Ehedistaout ha divijadourez an dudi a Vourdel.

I

Ann Duk a Vourdel a oa bet gouvernerr gand ann Aotrou Hombe eskop Lusan, eunn den p[illegible] ma ne gaoud bag ho kaoz a oa ehedistaet kar gand ar vadizan kenn eta Sant Jermen he ha [illegible] Mar [illegible] O [illegible] pesaus galvedet are he c'hoad da zen kar ar [illegible] en em gave ann marisi eta kaoz en devoa gouzoud [illegible] Bag a zas Doue bag ho Mam Santel ma [illegible] vourdel ez [illegible] pour ho pinsion ha ar [illegible] Ann Louis XVI ha Louis XVIII a oa ez da re ma pa oant e kaoz hegalegou [illegible] ar [illegible] Ann devez ma eus great eun [illegible] Louis XVI en devoa neuze sujet ar [illegible] Louis XVIII a oa gouzoud he c'hoantegez ha rag ar [illegible] zo d'ehan kaout ar [illegible] ha kenn ar [illegible] eun ti [illegible] Gortoz a ra [illegible] Ouz ar [illegible] Ouz ar [illegible] ar [illegible] ann dud, hogen dirak dezo ag[illegible] ar [illegible] ar [illegible]

Kalon ar vadizant vras a oa great d'ann eil devez a viz mae 1821 Ha [illegible] ar Roue hag ar [illegible] ha ar gerenn gand [illegible] ann Autrou Vasa Archeskop ann [illegible] ar [illegible] a [illegible] ar [illegible] ann [illegible] ar [illegible] ar [illegible] ar

Ann Dukez a Verri d'ehe e oa bet daoverlet ann tropa a-raok a zaoberzas evn var run ha ne bet Goulenn a reaz digand ho mab pehini eur iod ho zi a seche d'ehan hoantoa kea argarout Ar c'hroaziker a zalc'has mad hag a lavaras a hen d'ann ti bihan — Mad eme ann Dukez, me ia d'ho kaz d'ar Roue hen ouz a var ober d'e-hoc'h pretig — E guirionez hoant eo ar c'hroaziker da gaout ho rente hoc'h Iaouank XVIII kreiz a zo great d'ehan var lost eme ar Roue hag ho kenz a va'c'h e gresko ann dra-ze a donez se i dre a-zoare ann ti a habita e gresko var Frans Var pe meuleur Herzia a zo avanti ha savaroc'h a gement ne ver mui kaer ar seurt hoantoa ze ganet hon Mes eme ar Roue n'eus ket ezomm ann dra-ze d'ar hoc'h mab dra a zeuio ar hoc'h tropa evel se pebez dra? A c'hroaziker a rae e leiz ho galoun a c'hoantaa gwelout digasset ar Roue hoperu er memes amzer e kavaz e hoant eta doc'h ar gard a hen diskuliaz ket — Fur eo ket kaer e jomez ho kalon eme ar roue, ma c'hoantaa ar c'hoant kaer — Mar d'eo evel-se, a eme ar roue, ema ar Roue gand ennon var gras choukout e penjenn-ouzo ha e c'hader kaera ho pero ar mirel on-zu — Ar c'hroaziker a lavaras d'ar roue ne ra ket ezomm dezo ar galoc'hed hep tamall ger kaer ar gard en deus ho kalon, kaer ha mui mat kreiz mad a ra en devezo ar feunt a eus bet gwel en galoc'hed kaera ma c'hell-se — A benn eur e kaer kenz ar Roue hag ar c'hroaziker var ho zremm. Kaer a ra ar gard var ho galoun a c'hoantaa d'ehan ho kaer kenvreiz d'ho kaera ho tarzas ho galoun eus ho c'hoantaa ma ne gouezis mui ebet a-zoare Kaer a ra var ho kenz ar mirel kenz. e kreiz ann ti ar gaou ann oaved e gortoz e oa da vrein ann hini Kaer en eur vont e kenz a zavas var ho zi ar c'hoad hag a lavaras d'ehan gwechall ha dre gaz, gaou oann d'ho pa da gaout dre dano ha n'eus ket bet honest

Me ho ped da zonjal pebez levenez ro devez pan deuz penn-ma! D'ezo a en devez mui noaz da vrein kaer kaer e tenaz ho unan d'ar c'hi-ze ha da zo da pegant eun taol kaer kaer a zerz hag a redekas ahez eur c'hroaziker ha na oa ket e hoan pemp bloaz Ann Dukez Vourdel a zo kerpred ar pez ma en devez he speredenn hag ho galoun a ho doaz great aznaet frankaet

IV

Eur pennadik goude ze eun aon derrez a zigwemer kenz ann Dukez a welaz e tenaz ann dud c'hoantaat digant ar roue eun tropa mare hag he dougent ho dud d'ar mor. Kaer a ra ar Roue ho kenvreiz d'ho kaera ho tigwezas ann dud c'hoantaat ha mab e gwelas e lavaraz kenz hag a reaz kenz — Oh va Doue, hag hi ne vo ket ! eme Ann Dukez Goulenn ho c'hourdrouzin a reaz ann Roue, ema-z-hi ar seurt traou-ze ne vont ket kenkent — E kenlabouzo ema ann Dukez ganti kenver gwerc'hemenet mael hoc'h eus d'ar Iaouank kerpred ar wirioneg.

Eun devez ann e zellout ann eur skuiberzer a lenn eur pal-mab great evit-hec'h e velloud e c'hlevas ann dez ze kea a-zevre ann d'ar c'hae ket ho dal e tapaz d'ehan — Tavet kenz eo pl'ahour ze dezo a pen dezo? Va den mad! — Ia me respont ar Breiz ez aimp da gigne ann Neuze ann Dukez a c'houlennaz ent kempenn digant ho kenz hag ec'h ho lakaat d'ober ar mechoriou eus eur renk gaou ar bigalez a levenez d'ehan — Diskuit ec'h eo ar seurt-se da zigwemer ebet ann eil kenz ann ket kenz ze ann Dukez a c'houlennaz ent kempenn digant ho kenz hag ec'h ho lakaat d'ober ar mechoriou eus eur renk gaou ar bigalez a levenez d'ehan — Diskuit ec'h eo ar seurt-se da zigwemer ebet ann eil kenz ann ket kenz ze ann

V

Kaer a ra ar roue ez eus eun dra spount kaer evit ober ann tour-tal a zo ann ma zro kenz ann dro gouez ma ne gouezo ket ar gwenn-tal ar gwenn hag ar gwenn gant he a ha great a hoant eus ma ouelo ar Roue ar gwenn-tal ebet a zigwemer ebet ann eil kenz ann ket kenz ze ann dilh hag e ch ec'h ann kenz ann kenz ann kenz

deunnoù dioc'h an nos diraog mach ar Verc'hez, « O carer deiz! a lavarent-hi hiken n'hen ancounac'haimp « Brema, eme unan anezho, ma vour peleac'h e c'haver an eurusdet, ne vour peleac'h eaun louzou oc'h an enoumamant hag oc'h an anken evit an dra-ze ne rid eur gader gofaz hag eun notenn »

Dont e reiont neuze da c'houlen hezr iezet da gana canticou. Desket e voue dezho-ta eun ienn ha screuret da gana. Eun derveziou o devoa caset en ora e hellent, unan anezho fouge eunan a c'houdeune da noz oc'h eun tad

— Va zad, noc'h eus ket clevet ac'hanomp o kana ?

— Nan, va migoun ar voun ket ama

— Nid neuze n'oc'h eus clevet neiza.

Anezho ho unan e c'houlenjont eaun salud brudez

— An anter e c'hran bi-roc'h an anezer eme unan, pa na vez ket a Zalud.

Evel ho c'homanth e voue rent ar Salud dezho teir gueach dr sizun

— Mad eo, eme eur soudard oaz, serrek vloaz zo n oan ket bet ar Zalud.

Ha em vouza o sejon da ma var ao deiz, na zoken en noz

Enoui a rae ac'h avare eur manifiker eun tad da unan anezho ?

— Oh ne ran ket, a zae dre zoare ha ne ran eun ke ket ouzhpit evit an dra-ze, rak e c'houlenjont avat ama n'o devoa ket a ezom evit ar gouvernded

O vea clevet kement-se gant an dud all a oa ama a c'hoarjon, da vare da ma ar Prins Sun zoudard a oa ket a ezom a c'houdeune eur chapeled A benn nav zo bet eunn ur-vennoz hag ouspenn hen ne ouzer ket da vare heuch

« Demad e oa h. a lavare unan zo eun tad pa welo an *Angelus* o sonn

Demad dreo'h eme an tad en deiz en em laesat ar he zaoulin

Petra a ra ar gazeg-se e vad ?

— An *Angelus* eur gwer d'ar Verc'hez

— Ah! an *angelus* a sonn ken a glemm en eun ieaz ne ouzer ket da glemm o daoust d'he dremm mor bouez

Pa deuaz an domaner e creiz an iliz-kaer e oa leun a c'houlou. Kriaz e oant an dud var ar gouiien-ze, pe dourcre. Sonjal a rejomp iaun eur verdaden hemnad euz a zour Sant Ignas en dour-cre-ze. An vrasa a rae calon dezho, rag eur boan e'hazo a c'houzanv en pa vezent ouzpenn. Pa na lakeamp ket a zour Sant Ignas, li a zigase da zonch deomp.

Dez ez oa eur prouesana bennag hag a rea gnab anezho.

C'hui a zonch deoc'h e vez pared gant dour Sant Ignas ?

— Ia, credi avoalc'h, hag elenc'h eur vech her pedomp kent, her pedimp dek guech.

Eun nosvez, an hini a vae o veilla, a velaz eur c'hlanvour o poked da velaien ar Verc'hez

— Ahanta, va migoun, ne gouskit ket ?

— Nan va tad, vare'hoaz em eus souchda gofaz, hag emaoun oc'h ober va examin.

Eun dervez, goude ar breurgen, e c'houlenjont lavaret ar chapeled dit a varden.

— An dra-ze zo hir, a lavarjot dezho.

— Oh! ne ket goal hir an her gour avoalc'h

Ael anezho a gommunie alies ma c'hellent Iod an ne fell ket dezho mont e teuc'h ar pae'hellent mont da glask eun remen amzer hennag guel an gantho chom ene

Diskuez a rean ho annoudegez vad e pep gis, dre ho c'homzou pe dre izili goude ma vent ent kuit

Eur serjant a c'halv an tad a roe boaz d'he vouzoug

— Petra zo, eme an tad ?

Ar serjant a grog e dorn an tad « oh an me a zo errez, emezhan morse n'oan on em gavet ker koulz! » Great en doa he zonch da gofez

Eur zoudard euz ar Savoa n vouele e gwiriad Sant Aebeul. « Nag hen a zo pennuz, emezhan, mont ac'hano !

Oh, ni zo em velo adarre eme eun tad.

Pe-n doan a reoc'h d'ar Savoa ?

— Oh nan, nes on Env en eun velomp.

Oh me gouge e noas he kuele var an douar

Ha pa welen eun vloaz, a lavare eun all, ne anconnac'h-an ket Sant Aebeul.

E c'haperal, o remen dre Vourdel a rens da d'an ti-dou Jeanstel, evit frugnerea an urz euz ar soursi a roa bet anezhan e Sant Aebeul. *Eao*, emezhan, en eus guelet ar c'hi pon evel ma zo.

Eun dimeizier bleiat.

Dimeza la rouset a zo d'fenoel dimeizia bleiz avad ne ket. An oll a dle angounedegez vad d'an dimeizier bleiz — Var gement-se e serrfer deomp euz a Biougar

Dunvez d-veza. Job ar chaserer euz a Vraiou ar gerent, e parrez Bolibiz moue. er gear a deuz en he benn mem da goat ar voc'h hir, var e bl ar ster Elorn, evit vonta ar bleiz Gonde heza forchet eun nebeut ar c'hoat an deskab calonec'ma da zant Buhiert a zigues var he c'hoant A zindan eur vezen fao zokec e c'herrgat eun corrad bleiz bihan, dofe teir zizun bennag a noz zo, eun burradic fenpous zoken evit eur gael. He gaeo a lam gat ar pa en he greis rac abanoue varbenn dar poent-ma n'en doa guelet netra ker pizadurus. Var'ape, emeza eun bet gunnaouec rac euz a bep a lec'h en perz em bos cavet er c'hoat-ma n em bos ga let digas ganen nemet an ha c'hoas dre gas a boan, hag en dro ma n em beus ket meiaoc'h a chapa ne deuz ganen na sac'h na bisac'h, na bouiec na paner, penaus eta e cassin-me ganen an corrad bleiz-ma.

Penner Tremagon, ce pehini e poa tapet bleiz Guikar hag hen digasset d'an kear cazet oc'h cazel petra e pije great e pias Job ar chaseer? Dreuzet d'ar gear da gerc'hat eur sac'h. Ia mes a ma vije etretant digonetet Guillou goz pe ar skuiegez he barez, da zigas d'he zorradic eun aner ieun pe eun aune pe eur c'hi benaac breur da gastoric, ha credet he pije mont d'ho choual pe da nesa lemm euz a zidan ar vam ha ne v je nemet eur c'houblad eus an torrad ?

— Ho laza an eil gonde egile hag e vjent het esspoc'h a ze da zigas la mes ar skilfegez cot n oa ket bouzar marteze hag a vje fellet dezi mirel oun d'ho c'hass ganes. Hag ouspen Job ne von ket ganta he goun-tellassen Ne von en he c hodel nemet ar goz counsel-an en devoa desaunet a ville-Jui varlerc'h ar Prusianed, pos bet mobil o Paris.

Buanoc'h evit n em beus el lavaret. Job en devoa great he zonch. ha commançet kempen a didrous, he laboer — Penaus a gaf dit penner? *Daou vragez* a zo ganta ha goude beza divisket unan e commanssas taol coulz he dorrad bleiz an eil goude egile ker goustadic eb cals ho divuna. Guelet a rit, eama ad, e ra vad avechou dougen daou vragou zoken e creiz an hanv Unan. daou e eun toradic brao co emeza, pevar, pemp, c'huec'h oh biken no din. oi eu *bragez* seiz, hag en eur voustra varneza e cavas plas d'an eivet rac ema dre ver os ar bidoroc h. Flip hag he vragezad bleiz gat Job oc'h he choue ha bulian d'ar gear eb chom da c hedal Guillou goz da lavaret ken a vo d'he vugaligou. An dour-c'huez a zirudle dioutha. ar griou er bragez seas a strako, pa ormes er fiu ganta patred ar Gernevez o vont d ho lein, e tizammas ne vanc h evit diskues dezo petra a zo en ne vragez. Oher ha lan Louis a voabot cost dezo reudi e c'hoarsin oc'h ne velet hag o clevet ho listor e kichen pare o louern a dieffe evnikon beza hanvet pare ar bleiz.

Bioc'hennoi denvedigou
O vont hemdez d ho peurrou
Ma vjac'h bet guestiec evel kent re Esop.
Dep tro ma treinemt dirag ty balan Job,
E defac h gat cals levenez
Er pedi ar en eur vonez
Da vont da dy Anselm, hostia crosa matouterica,
Da eva eur banno en hann ho pere hen,
Rac anez Job hag he vragez,
An oll bleiz ma digerdez
Scolied gat zel ha mann e scol ar muntrarez
O div je ho ranniet c'hun hag oc'h oll ligoez
Goar eta. ha cals menlaudi.
Da Job, d he vragezat bleiz
Goar d mobt brudet
Ber mountrer ar Brassanet.

Jan ar Guernevez.

An eost. — Ervez ar c heleier a gaser bep miz eus a bep Departamant da vanse a labour dounar, n oa ket bet pell zo ker couls dousreet an eost ha ma zeo ar bloa-ma. Ar segal. ar guinis a zo. pe a greder a vezo great mad, ha colo ere a zo Ar guinienneu a zo bleunet mad; ai lin, ar c hanap n oant bet guelet morse burrec'h, e tt ar c'hreis dezi ar guez olivez hag ar guez fiez zo carget Eur bloavez poil eta a grodor a vezo e 1872.

Dioc'h eur c'hoatez a ar foennou n'oant bet morse ken teo ha ma zint er bloa-ma. Hogen spad ma zeus re a c'hlebor e broiou ar c'huz heol, ma clever bano e calz a lec'hiou eus an drouk great gant an dourneu beuz, ha ma zeuz aonn da velet an ed o sicht. e tu ar Rusi e clemer gant re a zec'hor. hag ez eus zonn na re tano an eost.

Pont n-Abad. Abaoue leiz sirun zo embor anna hag en enez Tudy o carga avalou dounar nevez da gas da vroaoas Meur a leur zo o carga An avalou dounat-ze a verzer otre agent real ha daou real varnugent ar c'hanl lur

Lannèzellec — Daou bunser o veza o toulla eur puns. a zo coezet eun dolzeunad dounar varnezho Abarz ma zeus go iet ho zenna ac'hano. unan anezho a vas maro, hag egile zo goal c'houlet

En dez a eur bourc'hat a bourmenn var an aod gant he vap eur potrik e'hoec'h pe seis vloaz

Setu ar bugel o lavaret d he dad

— Sellit-ta. va zad! legestred o c hoari aze er mor (Legestred pe kemenerien vor, e gaelek howards.)

Oh! va zad! gwelit-ta pebez mor o deus ar rema zo gras

— Va mab eme an tad. al legestred zo gris dre natur C'hoarzenout avad a ra ganthe evel an dud. pe evit lavaret mad evel ar republicaned dre ar sevenidiget e teuont da veza ruz da lavaret eo oc'h bo fouzat

Oc'h petra eo kennet eur republicain ruz. — Eur gwiriou, hag a zo eu em laket n eus ket pell e reng ar republicaned ruz. a vas da velet eur mignon dezhan a en doa ket gwelet pe a zo.

Hema, evit donne. n en deus ket ar memes carantez evit ar republik ruz Compagnunez a zo ganthan, ha pa velaz he vignon, e troaz oc'h ar re all en eur lavaret.

— Setu aze va mignon, an Aotrou X unan a ches-el ai lezireger hag ar voarisi!

Petra a leverez, eme egile?

— Ah ne vrich ket dit an hano-ze? Mad leverromp-ta neuze eur republican ruz ar memes tra eo

An Aotrou Daniel, nevez beleget, zo hanvet vikel e Ergue-Gaberic

Ar prizioù a vezo roet e sco Sanez-Mari, e Kemper d'ar 25 a viz Gouere

E scoloch Pont-Croaz ar prizioù a vezo roet d'ar c'henta viz Eost

HISTOR BREIZ

Gant A de M.

A zo mouillet evit an trede gwech.

An dud divar ar meaz a gav e' leve-ze kentelioù caer d var benn ar pez zo remeret en ho bro

Al Leve-ze a gaver or bras eus ao tiez a werzer Levrioù enho.

Ar Gerant An DE KERANGAL.

Kemper. mouillet gand Ar an Kerangal. mouller an Escopti

Disadorn 27 Gouere 1878. N° 301. Eilvet Blavet.

FEIZ HA BREIZ,

KELOU A BEP BRO, HA KENTELIOU VAR BEP TRA,

Dignaet hep sul da gement Christen a gouz ar brezounek.

CONDITIONOU EVIT CAOUT AR GAZETEN

Kloz ar Feurnum. Gwerz-an-Nevo hag ar Monsonap ... eiz mar blenn dioue arvest, evit c'hoaz 6 miz, pevarzec real.

An Abonnamanto a dlle bezo gaet arouez eulyet ar gazetou

da ben an eiz hol ar dro ar gwir chistenn a vezo gwelo ma tle eska he abonnamant, a be emplerel eur skouer a gaou.

An abonnamant a gy mervel a ve an Autrou an Kannaleg, chanoler an Europ, ra ar Gapucin ar Vil e Bourges

Hiriou Autrou an Kannaleg epkez e vezer adreuzet ar pennaouchou da lavaret e zelit ar e werzh ar Gazetenn

ar vertou da gaout ar Gelennou a dlefe da zilvet d'an Autrou BOSTARD, eplan.

KEMPER 27 Gouere 1878

Eun den ne hag e vez bezoma ouc'hpel an dud dister pinn a vez Pap evelse h Pa eus? A drugare Doue an Tad Santel a ze ouc'h he gwir hag a velo e gwiriou en bro, hen eaperant e reomp eslo eus ar re a ra ar brezel dezhan ? Eun den a ze ar chomo bet pe e bugg. hag an dud dister a fell dezho en eun eunel da benvel eun all en he lesc'h pe da lakat ar gouarnamantchou el eu nil eunel a grumaviel ? hoant gwasc'h e dle ze ne vije Pap ebet mui ha neuze e vije gwiriet an eil douarel ha taolet eu tronn er c'hrad hogen eve ne c'hellont bet dispet rust he destruja ker e fell dezho da vezo epoet eur Pap dezo'h he devo doue h he gwir doue h he devo eur Pap hag a c'houle plega dezhe mont e unan gwasc'h da ve ne avechou eur Pap doue h he devo a c'houle en eun gwer gwasc'h d'ar bro a zouonon ne unver dre da bara et ou. eur Pap hag e vez c'h ober sted d'an oll evel ma ze gouez hervez-vel dezhan ze eus ken ker da vezo pedet gwasc'h neuze ar Pap a fell d'an dud ervoued diwar ho ne bet eur Pap evit an bed a ze bezo pehini a chom stard evel eur roc'h ne vez dezhi nemet ar varnouet ep trio marse da ouc'hpel ha ne devo an nefs nag ur gwiriou da ober dezhan mont a da gaout chenvel ar gwir

Ne dlfer bet bras souezet dia zoe ouc'hpel bet evelse an dud dister e c'hoaz gouzout penaos e c'hellont emaon eur Pap doue h he devo ? Nak gouzout eur Pap hag en eun gwir gwasc'h a ze gouez ma ve distroujet evenn an dud meurbet gouzout ma chomchi Doue he anao ha lezao gwasc'h ma ve chouchet anezon Jesus-Christ pehini en devo diwezhvez gwasc'hoc'h ne vije chouchet morse nag eul lazero nag eur poent evho Penaos eta dont nkenn eun eun taol evelse ? Ah benvchou an dud dister ne dont bet ato gwasc'h pedo da benn a ve ag a vezomoo dre ha spered a gaver enho ive, drouz lenn hag a dnoll bater e gwel

Hogen, lezenn ha ne velo-hu bet eun den benneg e penn da ouc'hpel-an ? Ha ne velo-hu bet ano eun den benneg benvel ouc'h ar pennou a c'hoarvezo marc'had, hag a gregi ato evit pe ouberen eur an dud eskibien, dianvez d'an oll benn a gouzevont evel en em galedi ? Ha ne devo bet eur gwir eur gorig hag evelhan da vezo ker en devo gouarnamant gallout avoalc'h evit terlenn eun tamach neve hag enebou ar c'halonnou dispont? hag ar gwir-ze ne vlero

Ia ar gwir-ze an dle-an ze ouc'h he strolladi ha pe ze fizio bet dezho ken nemet Nak eber ze devo eun den benn dister benn dianaon eber he gaolard he bende d'ar hanternoz eaer en devo eber ker var lezeo Doue, var lezenn an dud, ha pedera var lezennou he vez eaer en devo ouc'h Doue benn ne he vezo lazet marvezo gwirdoue var dro he vezo a benn ez e chouezo na drouz ar vro ze ar gwir d'an denvez evel eur c'hi ep evanz na dour benniget, dilenn na vezo arnebet dezhan ne he vez na gwenn evar dezhan mes eiz ar c'hi dle ze ma vezo gwenn eun eben ez e chomedo dizanvez eaer en devo pesket benn ma e bell he gouzout a evap benneg guerzenn a ze, ar vezo a eben benn ne e bell bet he vouga ha lezenn a ve evit ne ger dilenn e tregerna e gouzout he zro

Nan, eaer a ze ouc'h e c'hellet bet ouzout da gaout unan eur vez-all gouzout penaos ne e c'hellet bet ouzout da gaout a ve benn ar vro ze ar gwir all ar benn eiz ar re a devo gwenn an droug hag ar re a devo gwenn ar vad ar vez-ma, eiz ar re a devezo var an dousp benniget al ieuenanig a ze bet evel neubet hag ar re a devezo bet ken benn ouzout he fromdeu ha ouzout da lavaret ze e lle eur vro benn ervoudpouezet hag eur vro all pounner

Ar brotestanted pere a devo ouc'h bet an dudevenn ma a vevenezo ar gwir relijion e devo touzet a gouzout an dudevenn ma ar pez ze gouez hervezout dre ar relijion emaing a d'ar vpa eaver ar ep mor an an ouc'hpel eun ar gwirion ar gwirion ez eus ar bed all dan devo eun ar re fall, hogen marvo e e dlfus eredek ken eber Clevet ann eun anaon eun a vevenezo protestant a zo an an bed da

gentil a eus tiroù eur gatolikez vad : c'houlz o deus d'he sklêrijenn da dremen divar hentoù ar Vretonez evit en em oberiantiñ enep ar relijion katolik hag evit he defenn e tiskouezont dezhi pegen mall a oa dezho ar Vretoned protestanted pe gwell-koant a oa ar re-mañ da gaout ha da oberiantiñ gant ar re-all. Ha pa vez c'houlz da ober eus an traoù-se, ez eo ret ober gant ar c'hrennamantoù-se, ha n'eus ket da c'hortoz ma vo ar Werc'hez Vari-Gwadeloup ha Sant Mikael ar Pirc'hirin o c'hemmañ o fenn gant ar re-mañ. —

— Pegen kaer eo Santez Barbara ! Ar sklêrijenn-se a zo bet roet gant an Aotrou Jezuz-Kristenn d'ar re a garo ar Werc'hez Vari ha d'ar re a labouro evit he gwir-veuliañ. Santez Barbara a c'houlenn gant Jezuz-Kristenn ma vije roet an holl Gristenien ar c'hrennamantoù-se, ha n'eus ket da vont d'ar Purgator. — Ne c'hell ket neuze mont ebet an Ifern ha neuze me a gav ez eo mat ho pedi.

Ha pa vez c'houlz a ra ho pedi deus Santez Barbara, ez ouzoc'h ez eo ar Werc'hez Vari he gwir-veuliañ, ha gwell-well-se he deus Jezuz-Kristenn roet dezhi ar galloud da rei d'ar re a garo ar Werc'hez Vari ar pezh a c'houlennont gantañ. Petra a c'houlennont ar re-mañ gant ar Werc'hez Vari ? Ne c'houlennont ket ar pezh a vez goulennet gant ar re a zo o vont da gaout ar Werc'hez Vari-Gwadeloup pe Sant Mikael ar Pirc'hirin, ha gant Santez Barbara ivez. Ne c'houlennont ket ar pezh a vez goulennet gant ar re a zo o vont da gaout ar Werc'hez Vari-Gwadeloup pe Sant Mikael ar Pirc'hirin, ha gant Santez Barbara ivez. Ne c'houlennont ket ar pezh a vez goulennet gant ar re a zo o vont da gaout ar Werc'hez Vari-Gwadeloup pe Sant Mikael ar Pirc'hirin, ha gant Santez Barbara ivez.

Ha pa vez c'houlz a ra ho pedi deus Santez Barbara, ez ouzoc'h ez eo ar Werc'hez Vari he gwir-veuliañ, ha gwell-well-se he deus Jezuz-Kristenn roet dezhi ar galloud da rei d'ar re a garo ar Werc'hez Vari ar pezh a c'houlennont gantañ. Petra a c'houlennont ar re-mañ gant ar Werc'hez Vari ? Ne c'houlennont ket ar pezh a vez goulennet gant ar re a zo o vont da gaout ar Werc'hez Vari-Gwadeloup pe Sant Mikael ar Pirc'hirin, ha gant Santez Barbara ivez. Ne c'houlennont ket ar pezh a vez goulennet gant ar re a zo o vont da gaout ar Werc'hez Vari-Gwadeloup pe Sant Mikael ar Pirc'hirin, ha gant Santez Barbara ivez.

Ha pa vez c'houlz a ra ho pedi deus Santez Barbara, ez ouzoc'h ez eo ar Werc'hez Vari he gwir-veuliañ, ha gwell-well-se he deus Jezuz-Kristenn roet dezhi ar galloud da rei d'ar re a garo ar Werc'hez Vari ar pezh a c'houlennont gantañ. Petra a c'houlennont ar re-mañ gant ar Werc'hez Vari ? Ne c'houlennont ket ar pezh a vez goulennet gant ar re a zo o vont da gaout ar Werc'hez Vari-Gwadeloup pe Sant Mikael ar Pirc'hirin, ha gant Santez Barbara ivez. Ne c'houlennont ket ar pezh a vez goulennet gant ar re a zo o vont da gaout ar Werc'hez Vari-Gwadeloup pe Sant Mikael ar Pirc'hirin, ha gant Santez Barbara ivez.

Rom — An Tad Santel a roas poan da dud a renk hel en deus d'ar mare-mañ ; ret eo ar re a lavare dezhe

« Ar vloaz 1848 a oa ur vloaz a zigas da zonch dre an holl bleiz. Ne oa ket ur vloaz ar c'hwerzh hag a laboure a-dreuz d'am c'hoant e-leizh ar c'hrennard a ra an holl dud diganen ober. An den ne a ra ar maro brema, hag a-zoare ma eus ar re-mañ ur zantimanchon tan en deus ket epad he buez

« Petra pensoc'h ma vo republikan an den-se pa deuio dirazhon ar vro-mañ ? Ne vo ken pell ebet dezho memes eur livirgen vrunag ha ne vo great eleac'h ma lavaren ar pezh a ra ar re a zo ar brezel d'an Autrich. Neuze e lavaro dezhon

— Va fri Jezuz-Kristenn a die bezañ e pec'h gant an oll !

— Mes Tad Santel, emezhañ, c'hoant e c'hell caout enn dud e c'houlenn eus a gement-se

— Hag e c'houlennin, eme ve. Ne vo ket pell a-raok an hevez a c'hoant da c'houlenn ne vo ket netra a-enep an hevez a c'hoant da vezañ, a-enep ar gwirionez, a-enep ar religion.

Diganezout a ra evel a-raok dimp. Red e vefe dimp mont eus a Rom, hag e c'hellfen lavaret gant gwirionez e collfe an gros diwar ne falvezas ket dre ober evel-se !

Hervez ar re-mañ, ne vez c'hui ket an hini a zo aloubet divar va c'hoant dre vera, gwir eo ar jeuiadet am bez diskouezet ar vouez ket mavoc'h zanvezet neuze eget bremañ.

Diganet ez eo ar c'hoanegon gortoz ar Werc'hez Vari ? Ne ket gwiriet pe ar zonjet gant tud difeiz hag a zo bugale an Antichrist. Diganet pouez ? Ar bed katolig a zo oll e gwirionez. Mont eo trak. Dre ar c'houlen treet ha tfugarez. Pa vezas ac'hano e vez netra da c'hortoz. Ha perak ?

Pa falvezas da Sant Ian Vadezour drubuz d'he zisklêrijenn e voa Jezuz-Kristenn ar gwir Vessiaz e Levara dezhe : « Ia, da c'hortoz eliganthae he vezan. Mont a reont. Ha Jezuz a savaras dezhe : Lavaret da Ian ar re zall a vel, ar re vouzar a gled ar re vil a gomz ar re gaou a vale, ar re varo a zarro d'ar vuhez eveldon ! Dre'h ra oberoun zanvezat pep unan

Hogen an dud-se a renk hervez ha hel a ro ar c'hontrol hervez an oberoù ze eus hor Zalver hag evelse a-enep eus netra da c'hortoz pe hano

Eur wech lavar an Tad Santel ar bed katolig a zo e pedenn mont a-raok da varoniñ d'al lez hano a zevenn, ober a-raok pep sklêrijenn. Pa lare Beatrais e vefe diwall eur gwir Vessiaz eus eur vamm mailh epad nav mizioù, ez eo bet eur vab ganet dezhañ evel ma ra ar relijion katolik ober anezhañ d'ar 8 a viz Here da Vamm Anna. Ar pemp eur vab a vo ganet dezhañ a vo Jezuz-Kristenn ar Zalver, ar Vessiaz ken gortozet gant an Israelited ha gant ar re-all. Ar pemp eur vab a vo ganet dezhañ a vo Jezuz-Kristenn ar Zalver, ar Vessiaz ken gortozet gant an Israelited ha gant ar re-all. Ar pemp eur vab a vo ganet dezhañ a vo Jezuz-Kristenn ar Zalver, ar Vessiaz ken gortozet gant an Israelited ha gant ar re-all.

Marsel ! An dispar herezh diwall a ra hirio a fell dezho diskar ha distrujiñ kement a zell ec'h ar religion, kement a zigas da zonch eus an dud santel, eus ar c'hwi vihan ha divrudet ar c'hwi tremenet, a vez ar rouez da Varse hag a reaz eno eur druzhad bras. An Aotrou Bonnin, eskop Marsel, a reas eveljust kement a c'hell eur pastor mad da ober. Nav deus e kuchet gwelloù ar re-mañ pe o pudo ec'h ober pemp-mouzh, eus goulen trugarez eus an Eur Goestlus a zo hor hini hag escopt da gaout ar galon sacr Jezuz ha ne vouez ken a vo devet ar resiom divar he bobl.

Dre anaoudegez vad hor Marsel a devas tuvet eur skrodenn deuhus evit dalc'her zonch eus ar pastor-mañ dre ma vije great kement evit he zevel hag en ar skrodenn-se a vije bet d'an dud difeiz eur gwir-mac'h da vrezel ! Ha perag ? Abalamour an Aotrou Bonnin a-enep Bonnin a-enep dre ma vije ket ar memes santimanchon gant an dispac'herien a hirio ! An oll vad a oufe eus den da ober mar d'eo great gant eur c'hristen, ne dalv netra evit an dispac'herien-mañ. Gouzoudo pedet ar gwir-mac'h a zo en

em zavet en ho enep hag a c'houlen oc'h ar c houarnamant mirel outho da gas ho menos da bepn. No ouzont ket c'hoas piou en devezo ar gounil.

Douar santel. Epad ma clasker en hor c beriou oras discar skeudennou ar zent ha mirel oc'h ar prosesionou da vont er meaz, e Jerusalem eo bet er bloa-ma prosesion ar Zacramant greu dre ruiou kear Ar c'hento guech oa gnelet kementse abaoue ma deo mui al lafined mistri eo douar santel. Ar brosesion zo bet cuer ep trouz na freuz ebet. rag ar gouc-ze zo ato rust ha aiou Evelse hor Zalver a zo bet douget o tromil dre ar ruiou-ze ma voabe tremenet dreizho en amser ha basion hag a zo bet cuzet gant he c'hoad.

Prosesion ar Zacramant zo bet great ve er bloa-ma. abenn dion verh, e Bethlehem e nepe h ma voue ganet Salver ar bed ha meaz e saint Ian ar menez, bro sant Ian-Vadezour eleac'h ma zeaz ar Verc'hez Vari da vizita he c'houtery santez Elizabeth. An arked ho unan a gemere perz er brosesion. Seiu ar pez a scrifer eur an douar santel.

Eun taol eus ar broridans. Benar eun Ecleac'h ma repuer ha ma saver bugale dilezet ha mamorediguou o teska mirher, a voa det eur matinerez, da glask bara d'he vagale

En derrez-ze caer en doa bale, ne gave netra, den ne roe dezhan ha fod a voulgomze outhan a Ar c'homzou a renk-ze. eme ar rener a ra vad din-me calvezou a rann din, o em eus nement ho gouzaov evit Doue mes d'ar vugale ne da-vezint nemeur o

Den en eta er c'hoariou ha tenva he zeou blen. a ra d'en en glem oc'h a sao. Joseph oc'h pelaou eo bouz d'en em erbedi pa vez ber ar stal goulhan. evel oc'h an hini a die mirel da vamo bara d'he vugale. Avcac'h en doa gres he groa pe ne beden da sant Joseph ma teuzz eun aroun da c houlen cuinz outhan Me eme an aroun, a oa epad o gouzaon. e freuz e kichenig ar mor

Eun derrez e zis da heul eur prosesion a rea eno var an aol ev pas Doue da lacat da cana ar bar amzer a rop dirollet var ar Frans Cana a reat Lisanion ar Verc'hez, ha variere h pe, coubiad an oa mouezion a gane cruezus *Parce Domine parce populo tuo.*

Eun dra gaer oa gnelet ar brosesion-ze dirag ar mor bras dirag an bonbou-mor zo a rog eur gaer skeudon eus ar pez a dremene en hor bro.

An oll a zamie ho c halon tomet. ha me muioc'h eget ar re all. rak me am oa lezet e Paris tud hag a garien ha gouzout a rean e voa va zi e daojer da vera discaret gant ar zonlij

Penaos ho zavetes? a lavarc'h-me, petra da ober evit ma rento Doue anezho d'o?

Hag e teuas din ar zonch-ma Va Doue. mar chom ganhen ar pez am eus lezet var va lerc'h e Paris, me bromet deoc'h e roin muia ma c'hellin da unan eus an oez-ze eleac'h ma rer muia vad evit ar religion hag eva savet ar Frans eus ar stad anken us ma emaa enhan

Cavet em eus kement am oa dilezet, evel dle voazud n eus great droug ebet dezho. Deut oun ama-o da sevenn va fromesa, rak credi a ran ne rer o neuz leac'h muioc'h a vad d ar religion ha d ar Frans eget a rer ama o tigemeret ar vugale dilezet hag ar vamoed paourze a zesker micher dezho goude rei dezho eur geiennadurez christen o

Setu an aroun e rei pemp cant lur d ar rener Me ho les da zongal pe gel nacuen e voa hema bet en doa peadra da gaout ouma en leiz-ze ha zoken ne doa ar bara debret epad ar mis diarzog ha n en ket pell e doas.

Setu ebn inoi eus ar brovidans hag ive eur me a anat eus a erouzet sant Joseph G. M.

AR VELEIEN

XI

PETARE PENNAD.

Ar Veleien ne fell dezho ober netra nemet evit arc'hant

— A zo gaer, paotred? Eta doaro neuze e hui n'ho c neuz gnelet belek ebed en ho puez, e'houi no ouzoc'h ket eun tam petra eo eur belek petra eo beza belek

Kleo eta te, Laouik deuz ama, ha deua outhan, ha lavar din ar v meaez

Pegent eo bet ar c'hlenved en da di varlene?

— Var dro pevar miz

— Pet oc'h-eu bet klaus du-se?

— Eiz den var zek, e'houeac'h ac'hanomp a zo bet eun zachad var ho gueie or memez amzer

— Ne ket fall Ar Veleien hag hi a zo bet oc'h ho kuried?

— O va Doue. ya, n ouzon pet guezh bet ini du-ma en nos noulz ha var an deiz.

Asea mad, e'houi neuze ho pezo bet eun tam mad da baea d'ho peleien kement a roa droiou!

— Da oaea da baea! Petra avanti-hu. e'houi? Ar Veleien. er c'hontrol eo ho deuz bet roet deomp kement hon doa ezom da gaoud kement a roa en ho galloud arc'hant soulien bara gueun, gwin. sukr da ober tizan, ha me oar pa seurt e hoaz! Hez an Aotrou Person, goude beza hor sikouret kement ha kement all. en deus bet e'houanteat paea pe medisin a roa bet or h hor gueled. Paneven hor beleien, nikun ac'hanomp no vije bet birio en deiz e hnez Paea beleien evit dond da veled tu klaus eo an aller! Ma vije kén eaz kaoud medisined evel beleien pa vez klenved, oh neuze e vije braó an dro!

— Ha te. Lan ar Gluyer mond a rez te da govez?

— Oh! ma na dalen ket ve!

— Pet guezh er bloaz a vezez te o kovez?

— Kievit petra c'houlenn bennoz! Evelato, mar fell deoc'h gouzout, eun dirou poder gouach e zo en ker greac'h, sellit.

— Na petra a gousk dit mond da gaver?

— Kievit c'houi! kaoz a baou a dachenn, kavout a gavan me eur c'hrez dirou an traon.

— C'houi ouch a zo ac'hanod, na ker zo dre-zo a c'houlennan dignent.

— Petra-ta?

— Pegement a arc'hant a rankot da ren d'ar person, pa d'ar c'hure, pa verzo o kaver, eo?

— Aaa, kaoz Emaoc'h gar o farsan, pe oc'h ober gaou ac hanom. Da biou, ma na vez laer ha fripon, a houzi arc'hant. Koulz ha bec'hejou da eur belek? Bu-hoaz belek ebed a ra deus goulenne, digaero-ma rod dimer toull eur beza satisfet va fec hejou er gador gouez. Ah! ma ve red ve pata eno, pion a tale da gaver? Evit neuze ar velesen a helfe chom da c'hoari c'hom, pa da c'hoari boulom, en ho flipador, ha betek ar marc'had ho enam, me grol, ho leske e peoc'h, daoust d'ar c'houzi e deuz tod anezho da vond da c'hrac'h gant ar Velesen.

— Gouzkoude, ha na gaver te het eo eun dra deus avoalc'h eul labour pounner avoalc'h, beza eveho ket ha het all o kovez tuz, a selaou ar pec'hejou?

— Ma na ve het eo! Ne het me eo a garie ober be-nac'h all, ober eur vicher ker kaoüet, kea dangerou na hra droulanaez hag a ven sabrat da Roue ar vro. Geiz eo, beza Roue en hon amzer a ro ve eun dra divale, eun dra a ro muioc'h a goll egat a c'houndegez, koulz pe vell eo beza labourer douar.

Eul labourer a hag a zell oc'h ar Velesen. Ho na ra het deziho muioc'h a arc'hant, evidon da vea staok avoalc'h eun torr penn hag eul lia kerf, ober kaoüa d'ar vugale.

Ia, pa ne gaver ar vugale nemet eun nebeud pa skanter buhan oc'h ho gwelout dioc'h-mad tra-distra, na evi o pinsâd egile an eil o ra taolioù boulom d'egile diadon ar skanter ne het eno eo a kaver hemeulze a blijadur. Ha bet ma vezo eur belek ker staok ha het all o skolia ho vugale petra zeuio deziho mont a zoaoh, pounner e vezo hen digellet evit ar bouc'h en deuz komzet, evit na oll aket en deuz diskouezet? Kievit hag a wontrot.

Ho zo gouchall kavout eun farrez. Eun nix pa ma blouz a bellen da gaoud. Eur Zalver o vadou ma, evel eun nebeud tud all, a tapord er zekretori ma vije deut ar mare da gana ar gouzperou. Doud a ra en hon touez, hag herr ganin, ho dit var ho fas, eur vouzoug hag a na var eün da gaoud an Aotrou Karo a dia kana ar gouzperou.

— Pennoz, Aotrou Karo, c'houi ho c'houz rout ker-bet d'am mab-me. c'houi na rout het ho kouk d'am mab-me? — Nan eur — Na perak, mar plij? — Ho mab na eur het ho prenestr, ho gwiskamant! — C'houi na fell het deoc'h rei ho kouk deziho! Ha na vanesa het hennez ha gwiskamant en! Eur vouch c'houi na rout het c'houi ho kouk d'am mab-me? — Nan, nann — het ac'halese en ho tro ha kout ac'ha-komp-se da gana gouzperou, nac heuz-hu het a vez, me hemzet evel a ra? — Mad an dra-ma na daro het go-noac'h en douar En em gaoud a ra evidoc'h ar mare da ober ho kest Nenza d'am zro me am beza eaoz ac'hanoc'h, ne het em bo me nevez eo a vezo kreshet ho ac'had ed, na ne vezo beleien. amzer, en eur vond kaer.

Ez efse eo ne fell d'ar Velesen aber eutru nemet evit ara'hant.

PEMPET PENNAD.

Ar Velesen a ra fur eur an dud pounner ha diaer hag a zell kaoüa ac'h ar Vondiaved, an Aotrounez, an noblanez.

« Ia, kievit ar Velesen-ze en ho c'hudoriou, hag « a vezo red karet an oll tremenn dioc'h an oll, e mes « an oll ken paour ken pravdik, bugale da Zoue, ce « het an oll prenet gant goad ar memez S ver, ce « galvet an oll da c'hlour da eurusded ar baradoz, « a ce het an tri gwelloc'h evit egile pe gaer an oll a « zo kik ha goad, pe zaer deus unan benak hag a vo « trenc'h d'ar re all. co kaoüa an hini en deuz « muioc'h a furnez, a rankelez ne het an hini en deuz « frankoc'h a zanvez a c'hanond eo. »

« Ia mes savarel a zo diaverel dioc'h ober, hag ar « Velesen houman ne vez het gao ho oberou dioc'h « douar ho c'homzou a breneg en eur c'hra, hag a ra « en eur c'hra all *dicunt et non faciunt*. Ha na ve ket « gouzkoude kaerroc'h ra eus ho fezz gaboussad nebeu-« toc'h, hag ober gwelloc'h? Pe seurt stad a ra ar re-« za eus an dud paour eus an oudigou diaer? Hag hi « a brit memeur selaou outho? Ha ne ket a gara dreist « beg ar skoaz, evit en despet dezho eo ker greomp an « darvoud eur an amzer? Evit pa seurt tol nemet evit « an dud ken eo e vez kem da ho daoulagad, hag ho « fenn ken tevel? Pa rank ar paour mond d'ho c'hasoñ, « natura dezho he kouna hag en em er bed outho, pa-« mant e vez digemeret pennoz a vez komzet outhan? « Ar paour hag hen a zo neuze evezho en to all da eur « c'hra a vez gourdrouzet ha kaset en he dro, a dia mont « en he dro kenta ma he lo. ma a ra deus c'houst da « haka taolioù kar ha skolica tredd? »

« Nag a respet er c'houtrol ho deus ar Velesen evit « ar vondiaved hag an Aotrounez! Dirak an hevelep « tud na pa ger brao, ne peger buhan ec'h eur ar Vele-« sen tenna ho zoh soubla betek an douar dishonor « peh ansavadiguez hag ober peh chalanta! Dar re-ze « eo e vez roet an douru an daou pouns, a vez groet « gl lur e vez lavaret komzoo flour Evit ar seurt tud « e vez digemer bepred ha digemer kenat. ar preubi-« tel, a zo vraz ar preubital, oc'h tael ar preubital! Pa « vez ar seurt tud var ho tro, neuze eo e ma ar Velesen « en ho boued, neuze eo e veler beza aun ho! hag a ve

« an doué-ze divar an dousel, levenez, pardaus dre zoaza « ma dispaoz, ha n'ho defle ne lez, na relegou, mouez ha « eglis zerc ha bleuz a ema forz ec'h ar re-ze a zeuo « ar Veleien hag evitho e vezo an oll benniged. »

« Ah! gant ar seurt tud vez ho deuz Person ha kure « da c'hounid. Ar re-ze ho deuz are baot hag oaz! Ar « re-ze a lez a unanderion hag a hollved ler ouz lezou. »

« Ah! pa gav ar Veleien ze dre ema louerz drouz « oll e vez an nebleuzou, setu ho koef hag ano en ho « harzaoz! Evit ar Veleien en doa amaez a eus ket « ederre a doué evel an nebleuzou. Ar Veleien hag an « nebleuzou a re ederre a unan evit degas an dro an « amaez gol ar groaou kaz en em gler ederre, eur « blijadur evit ahaué dimlan ho preud labouriein, « gwiherouresen ha bonne kaozeu. Kement kaz a ra ket « hor ha kaer ho kaoz. »

Ganoc'h-ho ive, pedimd chomet a zo ederre kaoz-nou, ha kaozeu pell kaozeou kalamz. Mouez'h eget nebeutoc'h a fell doue h da zavaed me vel evaid A lorc'h da skapa pri oc'h eun den e zanger oc'h he milliid kaz pa nebeud a gaffaz hag ar gueffa den, a lorc'h da vez tamallet a ano a nebeudou da dremmen evit eur vaol gaudart.

I

Ar Veleien a ra fae eur an doué pounr, an doué diaer.

E pelec'h e pa vez ennz an hevelep Eleienn? Pleu en ar beleh Person. Kaoz kaz pa zoamank hag a zapr e gouelcd he galoz an den ra deuz nebeud a dra, pa den a zo gaukerfaz an den a zo disaer ha c'hallond. hag en deuz ennem eus ar re all evit bez? Mar deuz var an doaar er c'hoaiol tud hag a labour a brezeg ez, stad ar paour tud hag a re a ar paour tud hag a razo gant ar paour pere ez za doué-oc evit ar Veleien? Lamm-zet ar Veleien eus ar bed ez vez eur c'hoarz ha mat. eur blaz hepken petra zouez da vez an doué pounr pere a drouz ordaour oc'h an doaigou kaz? Pa vez servet, prouvet klan dor ar presbita pa vez takent mar birvi ema tam kaoz e lez h an Aotrou Person e presbital ar barrez an doué pounr ha resevedik hag ha a gavo ker bahan pesdra ez bez pesdra evit sevel ha mago, ha pluzia ha sugale pesdra evit pare ha soulaou?

E kala a barresaoz. kaoz an deuz, ne rank mui an doué pounr bezz daic'h-mui a vond hag a tamd dre an hentou evit kaout ha zam bezz dimlan ar glao, ar gouel-amzer bezz hep mui daou lu. derrez da zaun, bugale hag ar o roaou, o paka anezennou, o vrezon pri hag eur c'haot spegun, ardur, e mare ar gouer, e vezo hag e vefa gant an doaider pa vez an hanv evit dastum eur gueltemank vinoù, pa c'hrin, daoues eun nebeud torz lill a vo debret ann eu eun derrez, pa zaou E kala a barresaoz kaoz an deuz, an doué pounr a zo rannet mui an doué pardaus, a ia, pa bleg ganthe, doue'h ma vanez an em gloved, da diez ar re bouvaik a zo eurgent anezhe, hag a gav ano ed, blaud ar baot d'ho cnem ho deuz dre-ze ho amaez evithe ho unan, ez bevelep dez e ma bell ar gouz an anez h anoed da anezaou da c'hounid doue'h ma vez labour ar vam, ar vaouez chom var dro ar legaz enkend oc'h ar re gaer hag an tam bugale a vez gueltoc'h ganthe ha gueltoc'h magaet a ra kaerzoc'h he loue ha brasoc'h he gallond. ha neza a ra kaer eunnoc'h ar bed ganthe. ha na zaolont ket anter bez?

Flagen ar Veleien dreist oll ze ha deuz kemeret penn. ha kala penn evit laouen an ara a velet e pevar a fazi'h ober ar re baour hag ar re bourvik a gemer penn c'houi evel ma kredaik ha an den a zaotra da galoud vrelan ar paour kaz en deuz diouz hag a ra ha anez da nebeuta ket hag ar re a zouez mui gant an doué a na re vez ho feadez. Ha gouzout e c'houi e vez laouen e vez enkantet a ra ar Veleien lec'h var an doué pounr na fell ket d ar Veleien pellad oc'h an doué pounr? E pe zonj'h nemaz e ma al leaded a kavet ar re a deuz mui gaer da vez meuleet evit ho mestaerion? Mez ar Veleien en a dle ve dreist oll ober ar mad er gaer a Zaoz, evit ma vez kaer ar c'h ha digoll er barados. Na mui, na mui, en Ilinkr avaric'h ar bed a tamall evel ma ra ann doué a vez gouzoc'h evit ar re all eget evithe ho unan a zo ho ave kaer ho zroaz mouez'h d'ar re all eget dezho ho unan a darbaouz.

— A zo gaer eme e hon mez gaer a vez ive mui a vezch a kaez an doué pounr kaoz ez vez ha rebechou e kemera gant ar Veleien. Ha pennoz ne gafent-ho ket, mar fell d ar Veleien ober ho dever? Mar dle eur heleh pemdez ar c'houerad ar condamned lavared d an Aotrounez troaz hag a laka anezho da c'h-ouestad da c'hoaz, da egaat hag ho a ranko bezz mui leperel d ezh an doué pounr? An doué pounr hag ha a vez oll ad a pedo, tud honest ha kristenien evel ma ra red? Ea ho soaez ha ne gavez ket mui a gaer skouk mui a doué ha mui a louker martezeu mui a louberez? Eunez'h pounn hag en em nkouz eus ho e hoaiza an doué pounr kol zanzho, a ho deuz-hi ket a c'houai da vezh evel ad a leve kaoz. hep ober ra ve zibreder ne zavalo an oll?

Hag eur marvail ze gueler taolou, grazed ha deuz ar bed ha gallond a helfe var nouez kaoz ha gouzoug ha nann a helfe enkend ha nann oc'h ha gragez ha bugale, hag a zo gueli ganthe louka kemeret a c'houennent, louka beleh an pierre a vez evel d ho gragez. d ho bugale ha lezel e houi ar re all e vont ze doué a bandez, ar c'horfou ar c'hefou a diefent da vonka ha da gaega ho unan? Hag eur burzud ze zoken gueled mammouz, marc'hed, paour braz var ho dreuz a ra grouez en ho c'hene var ho c'hevel. hag a dra e houez a deuz a hanv nou, reoz ha meiou ar gouenezen a vez ket lakaet en ho daouarn gant Heleien re vad, gant Pesteed a zo bet tenet ganthe nouspad ar veach? Mez pa eur eur heleh e zeuz bugale vihan en ene ha pa glev a ouz tam da tam dezho hag e ve dereh ho standgad eur vam lapoun, ouevez, pesonz oc'h heli-hen ha red oc'h he zaoru da vond d ho c'hodel?

Digitized by Google

Perak eta ne esperont-hu ket evit ho kreg hag ho pugale, a lavare-n eus ket pell da eun den, na eun tad a zo gounider mad pe fur, ganthan, mez a gav goelloc'h peurvuia kas ho venochenn d'an hostaliz? Perak, eme-z-han? Ar Person a zo aze dag nemeur, pa garo, a reo han ha dillad d'am greg ha d'am pugale va greg ha va bugale ho deuz an aniken evit ho mervel.

Petra ho c'heuz-hu gret evit an dra-han, am boa-me roet deoc'h an deiz a ma e koulenne eur Pastor digant Jaouen ar Brug? Kuit gommer en eus gavaz ganeo, pa vedon o vonit eus ar bourg hag hi am zeuout d'am hostaliz. Oh! ne moa ket kaoz a boent a he heuilla Aotrou Person! — Nan, nan, mez Jaouen e deuz great dija ar memes arvestch gueneo evit unan.

Pa zigouez ar sport-mor ar seurt taolou ha mammenn gant ar Veleien an dro ne ve ket kavet eun tam skapadaden, eun nebeud komzou e kuzeo? Ah! beza e zeuz tud paour hag a gar ober pe pedenn ar Veleien evel ma ri plijader da eur beachour saoud grousin en he voutou ha drein dindan he dreid!

Ar Veleien a ra fae var an dud paour a lavarer stank ha stank. Ha gouskoude ar belek, pa vez oc'h an aoter gant he ofern, a bed evit an oll, ez ar paour a vez hag evit ar pinvidik. Ha gouskoude ar belek pa vez en he gador gouest a zo eno ez heuchu pa ostamma an oll, ar paour evel ar pinvidik. Ha gouskoude ar belek pa vez er gador prezeg pa ra katekismou, a gomz evit an oll, a glask sklerijenna an oll ar paour evel ar pinvidik. Ha gouskoude a belek pa vez kasket evit mond da vediti dud klanv, n'en vez ket he c'hiz gouzoug, kent mond en hent, pe eur paour kraz, pe eur monedan, eun Aotrou en an hent a c'hall pe kanon-me var he dro? Neo ket he c'hiz ar belek-se, mes eur paour kaer en a zo kaer-vat, ma zo eur gwir ne n'eus ket amzer da go marvel bennoz pa garo, mes a je bet eur mirdidan eun Aotrou hi azeno ne vac'h ket a ti ebet se le houre nag oc'h beut, nag oc'h mann. Ha gouskoude ar belek a ra he amzer he c'hoas hag he kurz kouz ha mond c'hi zoken e servic ar paour evel e servich ar pinvidik.

M. B.

Eur pennad all eur wech all!

Trubuilhou eur c'hore eu eun tavarn a blijadur.

II

Dont ar sul vintin hag ar mare da vont en hent, ar c'hore a gemmadas dioc'h ho c'hreg hag he vugale. Ama pep hini en doa he ben da lavaret dezhan

— Va zad, emo ar vugale na ancounac'haat ket digan deomp pep a vilen.

— Va fried, eme ar c'hreg, na zisken ket re vuan euz an treu, gortos ma vezo chomet mad a za arnok disken.

Me a oumon ket pegement a aliou all a vije bet roet dezhan e hoas ma vije chomet da soaza. Mes etre dnou Tentation a oa croget en he banet hag eat en hent.

Ar c'hore ne voue ket pell evit mont euz he di d'an ben houarn, hogen emo en devoue eur pennad da c'hortoz, hag an amzer se a gave hir meurbet.

Dont a reas gouscoude ar mare da zevel ar wagon, ha setu va den o vont buanoc'h da c'hui. Hogen caer en deus kemeret prez pa zigouez ben dour ar wagon e voa leun, ar c'hrein e voa gouscoudc eur pez hag hen da bignat guella ma e belle he dok gant-han en eun dorn hag he banes en eur zorn a. Hogen ar re a oa eno en he rnok ne reas nemeur a vin miad dezhan rak aotrou dremt oll a oa en eat-laket en eur c'horn e kicheo an nor hag a c'hue de'h he voelo ton. Dre zachans e voa he dreid var dreid ar houre'hus koulus-ac, hag e cleo he muzuli dre ar c'homzou sevenus-mas.

— Petra dal oc'h-hu, ginzoniek?

— Pardon aotrou, me velan ket pelec'h e ineau va zreid.

— Mad neuze ec'h ejac'h beza ho lezet er meaz pe ho laket en ho paner.

Epad ma laken evez evit mirel da flastra he dreid e an aotrou a vlos, setu eur souez all o crial outhan dioc'h an tu-pe:

— Diouat! a'm aour'h o vont da vruzuna va c'hanoet-kuz. An hini a gre evelse a oa eur vilen c'hrenvh. eus a oumi d'ar c'hue-se. a roa ganth var he barlen eur gaouenl hag eur pilaer-eolu. Mar er c'hore a voa croget er gwenco hag ne vi sevel ebet ireid.

— Pardon, me ne velan ket en-me.

— Barlek zo ar hanoc'h oc'h velit e vi ebet zokun. me a ouzon ket perak-se, neuze-kleuen evelse dazevel er wagonou. Hor bourc'hiz hen oc'h eget-kenel ar c'hore da vont a-unan dezhi a reas sarroc'h gan he c'hanoc'h hag a ezaz he flas ganthan. A-benn a ren ar c'hore arnok ma e beliaz arzou, ha c'houes en em gave an dioc'h an nor. Kouls savaret dreist an aotrou ginet en doa he zigemeret ker fall.

Me a dlaje ranket kreiz ar wagon oll, e vije a dra zur fall galoupa arnok dont a-benn eur he grogat.

Evel ar a biaze ket c'hoaz an traon an aotrou kintuz en em lakeas da c'houi gant eur ganeo a roa ganthan en he zorn o tal-nor nat ganthi var leurenn ar wagon, hag ep he zonja a oa bet ket-ha-ket ar c'hore. Hag a c'hlasas kegou ha vinet bete ma oacas eur griaden.

Trenvalen en devoe bet e hoant avanc'h da lavaret — perag e scoit-hu var va zreid me? Mes ne gredas ket ober rag an aotrou ginet a reas e houz eur zell outhan. hag en em lakeas neuze da ginet guella ma e belle he dreid dindan ar seaou en eur hanaoda.

Sonjal a ra dezhan e vije bremn lanet e peoc'h. Hogen n'a ket echu he hun jen.

Avanc'h oa en em zeslanet mantra ma e helle gant

ar hanter var he varien hag he benn pleget en espet ober
eur pennad evezh ma teuas eur martolod eus eur
c'hombod gil da gomz ouc'h unan hag a oa diwallet er
c'hombod ma ha da vont betek an dachenn dreist penn ar
c'hêrc pell a zouar dirazo. Mignon ar martolod
e oa evel da gregi en dorn a zavas ar chas dachenn a dalc'has
he dread var an tog ha, pa oa ar gwiskamant
Fin ha neve ha ne oa ket ken. Ar c'hi a oa
hoben hanter-maro. Ar martolod a oa
Ha da vont da gaout ar gêrc'henn
dre ar porzh, ma oa ar gêrc'henn
Ar vartolod a oa
hag a oa
ha da vont da gaout ar gêrc'henn
ha da vont da gaout ar gêrc'henn
ha da vont da gaout ar gêrc'henn

Ar c'habiten J en em gavaz ann derrez e Plimouth eb beza anavezet gand den. Taoler a reaz evez ouc'h pep tra kaout a reat etouez ar batimanchou all ar *Rocine*, ar batiment a glasko gouneza e kavaz tro abalamour m on doa c'hoant, da gaozeal ouc'h ar vartoloded ha lod tout francizien, ha em glevet a reaz brao braz gant-ho, ha me gredivo, ganò *Consul* Franz e Plimouth, da lavaret eo, gand ann hini a zo, e Plimouth, kaset gand gouarnamant Franz da zifen er vroze guirion ar Franciaten

Hogen daou pe dri derrez goudeze ann aval a druz mad, hag epad ann noz, epad m edo konsket c'hoek ar zaoz en he vele. ar c'habiten J. a reaz da vourz ar *Rocine*, a lakeaz sovel ann eorion, asten al lian var ar goernion, ha. yao varno ann Oc-nevez, el leac'h ma c'hen em gavaz d'ar marc'h da bardavez antronoz. Ha seiz penaoz ar c'habiten J. a denmaz ar brevedenn eus fri ar zaoz

Breman en'zeuz tronz eiré ar zaoz ha mestr ar batimant Ar zaoz ne c'houlen nemed daou-ugent mil skoued evid he boan. Gajou brao, me gred, evid pemp pe c'houec'h sizon labour! Ha c'houz ar zaoz trubard a gasaz ar batimant da Blimouth el leac'h hen digaz d'ann Oc-nevez, erveż ma c'houlenne ar vartoloded.

Piou a c'houlenzo? Divezadec'h a vezo gueled rag ne ket achu E'houz ar procez

N eus fors ar c'habiten J a die beza foug ena han da veza ker brao lizet he zaot. D. L.

KELEIER.

Dissul 4 a viz eost e e beza asamble vraz, e Folgoat evit ar re zo e Brenriez Sant Visant a Raol.

D'al lun 5 a viz eost e vezo roet ar prizioù e scolach Losneven

D'ar meurs 6 a viz eost e vezo roet ar prizioù e scolach Castel-Paol

An notrou e skop a die en em gaout en ker solennte-ze.

Eun tad a gompagnunez Jesus an tad Le Blay dont da dremen ann dervezion hennag e Brest o sonjal guellaat he lec'hed. a zo maro eno. hag a zo bet beziet d'an 18 eun ar mis. Bresuz a lod braz an aver anezho en enterramant-ze ha gueiet a reat eno tud a bep renk. Ar pez a zisklaer ez euz en ger-ze tud a fez, tud a gar ar sirionez hag al lealdet rag ep mar e falle dezho dic'haoui an adoe jezuisted euz an dismegans o doa claskel taleur varnezho an dervezion diarsoa an doctored dilez-ze a ro con nobeul anezho e pep leac'h ha dreist oll e'lerion braz ha pere zo ato fidel da heuilla ar gentel-ma roet dezho gant ho mestr ho doctor bras Lavarut geter lavaret geter ato unan hennag a vezo ato diot avoale'h evit ho credi, eun dra hennag a chomo ato e speret ar re a devezo clevet ho koter.

Menored ar vrezel Ar re zo en em garget da gaout sourzi euz ar vinored-ze great gant ar vrezel divéza en arrondisamant Kemper a drugarera ar re euz ar parrezzou o deus digaset dezho ho ofrand evit an ober-mad-ze. hag a bed ar re n o deus ket roet c'houz, da rei ho ofrand arack fin ar bloaz Merca a reont hanoiou ar parrezou o deus roet da zivesa.

Plogoff o deus roet 50 lur 00 c. — Ploare hag ar Joch, 276 lur 75 c., — Guengat, 136 lur 25 c., — Poullan. 52 lur 70 c , — Pouldergat. 30 lur , — Plolannalec, 68 lur , — Ploneour, 33 lur - Treguoc, 90 lur

En arrondisamant Kemper ez eus seiz minor varrougent great gant ar vrezel.

Ar c'honcours evit drevajou ar vro-ma. da lavaret eo evit departamanchon Ille-ha-Vilen. Loer-Izela, Costez-an-Nord Finister Morbihan Mayen ha Sarth, hag a vez dalc'het bep bloaz en unan hennag euz an departamanchou-ze. a vezo er bloaz-ma e Rouzon, a zigoro d'an 31 a viz eost hag a zerro d'an 8 a viz Guengolo.

Ar chatal a vezo kaset d'ar c *honcours*-ze, a vezo maget eno evit netra, setu petra o deus disclerret ar re zo e penn ar c'honcours ha kement-se evit bihanaat mizou ar re a gaso loenet da. G M.

PRIS AN ED.

Kemper — *6 Gouere*		Pont-n'Abat — *4 Gouere.*	
Pris an daou c'hant lur.		*Pris an daou c'hant lur.*	
Gulnis	29 lur. 02 s.	Gulnis	29 lur 46 c.
Segal	48 lur 30 c.	Segal.	46 lur 40 c.
Eiz	43 ur 42 c.	Eiz	42 ur, 76 c
Ed-du	48 lur, 42 c.	Ed-du	47 lur, 08 c
Kerc'h	45 lur, 42 c.	Kerc'h	45 lur 76 c
Avalou douar	9 lur, 00 c.	Avalou douar	7 lur. 50 c

BUEZ HOR ZALVER JESUS-CHRIS
HA BJEZ AR VERC HEZ VARI,

Gand eur pennad scrit var ar c Aenta Misterious..

Moullet eo en nun doare ma vezo eas bras da lenn, gant paper ore ha lizerennou euz ar re aclerra Credi a ellan cla e plijo d'ar re ber c'hemero, ha pell a zo ez eo tud oc'h lec e houlon

CAVET E VEZO :

E Brest e ti an Itron Normand.
E Landerne, e ti an Aotrou Desmoulins
E Monroulez, e ti an Aotrou Ledan.

Hag e caiz euz ar c'herieu hag an tiez ma verzas levrion enho. G M.

Unez hor Zalver Jesus-Christ ha Scol ar Maro Mad a ro ho daou laket e brezonck gan an Aotrou G. M., beiok.

Ar Gerant An DE KERANGAL.

Kemper, moullet gand Ar. an Kerangal, moullet an Escopti.

Disadorn 3 Eost 1872. N° 202. Eztoet Bloavez.

FEIZ HA BREIZ,

KELOU A BEP BRO, HA KENTELIOU VAR BEP TRA,

Digaset hep sell da gement Christen a gont ar brasoneh.

CONDITIONOU EVIT CAOUT AN GAZETEN

Evit ar Pemzek, Cantel-an-Noz hag ar Roanegan evit eur bloaz daou scoliet evit a hanv à mis pevarzec real.
An Abonnement a dle bout paet arouez eunvet eur gazetenn.
Ne har ne rejo tal en dro ar pata caotes a rauo grale na ne rebo he abonnamant ol a nn emdaleet evit ahanv à tavet.
An abonnamant a gomser à ti an Aotrou an Kanonik, meulher an Exopti, ru ar Gaperol, n° 12 e Kemper
D'an Aotrou an Kanonik epkan e dlear adreuz ar pennskrivaduu ha kemenn a zell eo lakaat ar Gazetenn
An mandatou da gaout ar Gazetenn e dlear da adresal d'an Aotrou MORVAN, epkan.

KEMPER 3 Eost 1872

Ar marc-mn en mare ar prinsou rei a rer primsou, ar scolaerhou, d'ar vugale e deus pounnet da zeski d'ar re a zo bet lar hag e deus laket da daivout ar pen en dog roet Doue derbo a speret hag a skiant rei a rer prinsou d'ar labourerien dimat en deus gouzet nevel benuet mad ne larat he barbouer da rei ol ha dre-zapon all dimpar rei a rer prinsou er redalegou kenag rei a rer prinsou d'an dud, ouc'h deus gouzet nevel eur benuch benuch mad da reiñval pe da scanvaat al labouren, rei a rer pokre prinsou d'ar vilinien e deus roulet nevezh mad d'ho mestri Ouvra rei neuze prezegennou halouar meurbet evit ober meulerdi ar re e deus bet avelse ar gwiriou var ho c'hrouerien dre ho speret. ho ipo ho skiet d'al labour Carmel a rer ar c'hourrecrien a zo deut ar victor gantho pe a zo eat ar finoun gantho, evel ma lavarer

A dra sur netra raeroc'h eget an dra-se An den, ho preder oll ar bagel en deus atom da vezo poaniet ha brouder en eun doare bennag da ober he zreiz ha da lakat da daivout an dudjez ne lakfe enhan gant Doue Eun den leal ha diet en re gollo ha meuleudi d'ar re e deus bet merriet ha neuze en eur recompanso ar re-ma, e pourzer ar re all da gemeret skoer d-ontho

Ma re zrad tamet Doue a gementse evel a re c'hoant da ober hag e vo ma ne ve hano ebet eno nag a fenn nag a religion petra a gemfe? fouge en t ar re zo bet troc'h, gouzout ebarz ar re zo bet troc'het Tro d'ar re e deus gouzet d'ec'h eun nevel dremm ar re all. d'ec'h eun c'hoarz ha da gredi e vez netra par dezho var an douar tro d'an eun lacat ho pasa e troc'h Doue ha da ober ho skol eus ne tamig speret pe nja e deus pe a gredont ennt tro da gaout desperjans evit an all da zeuiel e tle ann all an eil benn e para varnezho ha n e deus mui koun da neuza ec'h dem ne da blega da koun ebet

Hini recompanso vent ar gouel a Zoue ne dint mui ar gwirione tre. Anna ne varionez a zo laket dirak daoulagad an oll. Anna ar feiz a zrak da bep unan e en deus netra ouzhet ar pen en deus resevet digant Itaer ha seulvui en deus resevet seulvui a gaer en devezo da renta Breiz a ra ne c'hell netra anezhan ne nann ober en deus ann tamig speret eun tamig pe bennak en Doue an deus hen roet dezhan ha martezo ar re a choum meloc'h eguehan ar re a here ar re merzerezh ebet, e deus dirak Doue skoaz'h a dastumfegez ez chan. Gouzout a ra e zo Doue pemp tanvez da vare deus da ze ha bag unan bephen da ren crede ha ne c'hoantemo digant pephini nemet da laket en devezo da daivout ne ziant en Jezus bet An hini a ro dog bet nemet eun taol Mar en deus he laket da daivout, a vezo digoret an or dezhan en eurvadez ha vezo, hag an h ni en deo bet pemp mar deo bet kavet gantho a vezo lavet er menz

Gant ar santimanchou ze eus ar feiz ar gouerner curunet ar zavo bet re hanl he henn. hag an hini en deus bet lam a en devezo hat a vouzui ac'h an hini zo bet eurusoc'h egantho

Rom — Lala a escopiou a zo a vroaz gouzilet d'ar galon saer a Jesus. e Frans, e Spagn. ha Italy.

Er bloa-ma en eus gouzet dezhan e hoas mestr a escopti ar C'helet-ar an Tad Santel ar Pap var c'hoalenn eun nebeut Cardinaled hag a Eskibien en deus kavet eun nebeut Cardinaled hag he c'hargez da zastum ha mad e ve gouzilh ha consaerz an dra oll da galon caranterez hor Zalver

An Tad Santel a ugemere en deiz all ar gloaer eus a gloucrdi Saint Pier hag a lavare, en eur vinoza dezho meiemoun pesonet eno rac ar vugale

« Goulet a ra-hu en doaloa-ar Jesus-Christ e pardon dezo eun den a zo deut da vera ouc'h, a en hanv ebet enhan. O pet zonch evit pleget da Zoue. ar re zal enon an deus troet da ober ar mad An deus a zonch an oberou mad, gantho ez ho gwir, ha dre an oberou mad spered a c'hellar mont d'an Ear

« Gueliet, en doelen all-me ar Vadalen sioaet da dremi hac Zalver. An danjer bras eus an amzerioù-ma an ar respet humen zoun mem a zo oc'h ober ar vad. Rak se kemeret aluer dioc'h ar Vadalen o chom chaus treid Jesus-Christ dreuzi d'ar gouperen eus ar re a zo ene. Red eo ne ober ar vad evelse ep ober van eus a c'houperen an dud.

En eur brezegen all hon Tad Santel ar Pap a gomz eus ar roue Salomon en amzer pehini e c'helle eur c'hreg eur plac'h iaouank bale ep goum chui dre reiou Jerusalem e creiz an noz. Hep na amzer en em gave gueiti gardou hag a c'houlenne outhi piou a glaske, hag hi a respont ep oc'h ebet, rak dieualiet mad ou gant ar gardou-ze.

Hervez eme an Tad Santel ne gaver mui a c'hardou e tonal kaer pa ar re a c'halver gardou a zo kemeret da ziouz outho eve oc'h ai laeron. Clevet a rae lavaret ez eur gor resevour eut kant gant ar c'haer hag an arc'hant eulian na petra e ha n eus digouezet gard ebet e cuhan eus ar zo tac'het kant e eus ganthan arc'hant ar c'houtrataout. ha n eus deut gard ebet da grei cuhan laeron a zivarc'h an dorion hag a ra an tan, ha gard ebet ne faca an dorn varnezho.

Hogen pep tra a zo e dorn Doue hag oc'h achuin evel ma ran alies. Petra a dleomp ni da ober? Er mantima e reseven ann hag am fedo da c'houarc'hemen pedenn ar re ar bed all. N'eus petra da c'hortos digant ar bed mes pa zemper nebeuta e c'hell dont eun den dic'hoant, a Doue hag e bleomp pidi e tra ma ia Doue he c'hoantaouo he frouzarez evit ma pellai an dud difenn ma ran gaou ar preuch en hon touez.

En deiz-me hen lavarei a ran deoc'h ne c'houlennan memes ec'h ua bouez er peoc'h-se.

Sermon eus ha hoan an Itroues a Escop SERVIST

Dimezeu d'vezo evel ma zo bet disclerset ez eus canet e catedral Kemper eur prouch deiz ha douaz eruel ene an Aotrou a Escop Serjant. Deut ma da Gemper evit ar prouch-se. Beleien eus a gemeras poan a zo en escupt. Daoust ma vo fur an amzer epad ar miz-mi, ha ma vo zi bet arpeu braz ar bet c'hoant dezho chom ep doun da ei ar werc'h-ze a garantez hag a anzoudegez vad d'an dud a zo bet e louerch vioaz en ho fenn, hag a behini e tle bout touch mad pe amzer c'houz Bez e c'helle beza, ez servich, eitre beleien ha rioner, eitre ar ha pevar c'hant den a dia.

Evel ne voa a Escibien nemet an Aotrou a Escop Nouvel, ne hen ra deus great ar seremonou all penn da benn.

N'eus ket tzom da lavarel a vez caer ar seremonian, dreist oll e comzo oc'h ar gaion. Tad difeu, ma imaient da eus ofis evelse mac'h evesafent oc'h ar pez a dremen dirazho, a zibunfa ar feiz en ho ene. Comzou an dia, en ofis an anaoun, ha c'han ctuvaiu ha glac'harus a dle mont betec calon an nep a evezo outho. Songal a rafet clevet clemou trouz meoù ar purgator e c'houlen sicour da viana dignet ar re a zo en ho magouend, ha pere mouez! n'ho anconac'haout alies nemet re vuan. Goelet a rafet, en eus doare beuzuk gant doeolagad ho gorf, a lisiou-ma a choun, goude ar maro, etre ar re zo ent d'ar bed all hag ar re a chom e'hoar er bed-ma.

C. M.

AR VELEIEN

XII

Pemzet Pennad.

2.

Ar Veleien ne sellont nemet oc'h ar Vondiuned hag an Aotrounes, evit ar re-ze en an oll hanvenou,

O trouzu dioc'h ar Vondiuneu, oc'h ober al lenn an Aotrounes, eur belek peurvuia a grumer an tu da ober monoc'h a vad, da c'houzout monoc'h a eneou da Zoue. Ne het e storiokpad an dud divar netra, ne het oc'h harzaz kement ha kement oc'h an dud vraz, an dud a vanvez, eo e teuer a beau anezho, eo e tonger anezho da zelled a dreuz oc'h an dud paour. Eno e ma aller ar Veleien e peb parrez mond atau ha kempen gant ho hent, ha kemered an oll dre zounder. Mes a eo bet eun aller hag a ve hen eur ha ma souper. Pleu eo, en hon amzer ar Pastor e penn he harrez hag a hell, kaer en deuz eh vreud nemeur a anaon gant an dud vraz, an Aotrounes a zo var he dro? Mar bez red d'ar c'hrist, ar per a c'hoarvez meur a veach ez eo pignoud da Zoue, dispignoud d'ar peanou teo ma ne harrez buhan ha buhan e ma e kreiz an tan, e kreiz ar breuzl, e ma e dampet da vezu lakaet er mesk eus a di ha tanet var an hent. Ha sur gouza eo ar re, eur ravoderez ar pastor a vez aneget daspugnet, sanctet ha strakuhet ha stank ne harrezont e gaou e-barz ar memel pa vez a stok korf var an douar. Neuze e ra vad da eur Pastor kaout soaj eus a gouzoug Jezuz en Ivel e ho pezo bet anaon rak an dud a hell mes ar c'horf hepken ha n ho deuz galloud ebed var an ene, mes doujt an diaul, goude bezu mes ar c'horf, a hell e hoas scapa an ene en Jeruz; neuze, evit ma droio an Aotrou kenvad he zever e ra vad dezhan gouzout e zeuz er bed all eun Aotrou hag a zo treac'h da ol Aotrounes an douar e zeuz er bed all eur Meestr hag a oar petra rear petra e houzanver evitan, eur barner hag a han kaer kement den a labour a gemer poan hag a ro hentet he vuez, dre respet, dre garantez evitan.

Ar veleien a sell kalz oc'h ar Vondiuned, a ra kalz a stad eus an Aotrounes. Anez, petra rafant ha nemeur er parrezou? Eur veach mevel an anaoun a vez a roup ar Veleien en eur harrez, an dud distar, ar c'hanaouend hag ha a zaio kent-ne da ober, da gomzi, da gemi avel an Aotrounes? An amzer brema a zo avel an amzer gueshall. Eur pemp derrez atrok gouzout ar grouz, ar

hag i Jerusalem ma vemoe pedans mouh a-enep ki Jesus, ganh Doue eus an oll varradou en deo great dre ar vro. ha da vouez ar gwaz, ar skrifou peul kroaz ha dalleg gant an Autrouen ar Vadelezed a gave e houez pemp dre oll vro Jerusalem. Mare da Jesus, marc'h da Jesus, *Ecce rex tuus venit tibi, mansuetus*. Evelse e ma an dud hag edon ha kri. Ha setu perak ar Veleien a ro forneg ma ho kri espern. Jamaes ar re vras, hag ha ma hol lanet hag ober hag ha n'eo ket rak per hed evelse hag ober, eus ma vefe gwall-oberiou ha kroug, eus ma vefe great skouer ha vad ar pemdesiou. Ah! ma na hellfent hag i mont gant an Autrouen ar Vadelezed memes e tleent ar varvadou e vond a-raog kerzout Doue memes n'he devo kas da ober memes benniga ha choaset hag ar Veleien a gave gant ingal ar pedenn. Hag eberzout dihonnet dishroc hennez devez. Egel ner ha he Doue ha Zalver. Mesaus eus evelse ar marc'h da lavared a vouez hoel hag e peb tra ha e kemmesk-me kas ma vont. Hentoc'h averz egel kaerkaz hag eus gant an Autrouez pe hed *pedant mare quando fodiens*.

Eñvel ar Vadelezed, an Autrouez ze an oll kenvreuriez.

Hag ha ma vefe lod var an douar na evi dishonorel dhoc'h egile dre ar skrant na dishadurez ar resak na douvez, na evi ker a ve gwaskerez a vefe great mar-vec'h a vefad anezhan egel eus egile. An Aberzhel lavar Paol a lavar a hera Doue eus honnezou, *honorem* eus derez ar hennez pehini anez dimp hag ar resak en douar e meuk an oll. Hag an kenvreuriez ze evel an dud ma ho deo ket ha milliad evel ze a ra ar memez hag hera ecberzout ar kerz hera honnezou dirazi ar re all re a re da neb ebiel gwelout hag a dalvoudegez da vihana dirazi Doue. Gant an dud e c'heller kavout evel gant eus pe. Ten pehini marc'h a ra ehing ar h-ene e her. Hag dirazi eus ema'r h-aroek. Hanno pe vanno a ranh eus hem tachenn ha hera ar famen.

Ar Veleien gwir kaer a ra ha ho gra honnez an dud pehini an Autrouez ho deus prenet. Ne ket evelzio ma kaloudent kaerdet kaer a ranh an dud a gwelout ar re ho deus great, dre a vrasa ar re all d'ar re ho deus great, dre a vrasa ar c'hoanteg e gouzoud ho c'halon eus pehini kaer gouzout a druzilou, a a-hiq dezho monet a-raog an Autrou Jesus a kaer h ehalzomzoc'hus ma eus hras ha kaer ma ve deus kalz a re-pourvez.

Kement ar baradoz ne vez kaerdet hag honnezet ze dho dioc'h ho resak, dioc'h ho distaolet, eh Doue kaerhan a vel hag a var pa potra ze pehi dre ze douar, ha Doue ha anez a zegouez ma vez eat ho groundurez d'ar kaerdet. eus ho faut avez ho eberez. O c'hedal karnedigez Doue, pe Vaienn a resak eber eveldon ni all, dishanna ar kerz-ma ilinez h a respet d'ar re a ze eus ezvez kaerdet'h. N'eus ket a var goudezet a ze ze gave eel hag ilel ar kerz all ezvez kaer Vadelezed, a Autrouez, a vez ket kaer kaerdet. Ker eurez ha faut e resak an dud kaer var an douar, ervez gwaz-ouzilhou.

3.

Hag e ze ar Vadelezed, an Autrouez, douar an douar. Ad a ho defle ma fotz na velyoez, *eurez e vez ker-gerzet ar Feiniez.*

Dre e devez re e gwaskerez ar Vadelezed an Autrouez a ho devez ar kerz, na velyoez klaer ho devez pedden evel kera kaer var an douar ar kerz all e vez kaer kaerdet ha dalvez ar kaer ankounac'h ha padout ho kaerez, ervez evel a ra klaer ar vel ervez devez a velyoez ar h Doue ehanv-me ker kaer dishanna ker Ar Veleien kaer gwir ha ze-pehi ze gwelet ha dishanna ker ha dishanna. Ker madelezez a kaer ar zevel gwir kaerdez. Ent pemp kraz eus dre a kaer eus dre hag eu devez kaerdet kaer ze douar a vez pemdesiou kalz kaerdet'h da Zoue ha da resakerez ze. Ent kaer evez h ez ha devez varza Doue eget an Autrouez ezvez a re a ze eus ar vez h e kaer dioc'h ma ply gantho.

Ar pemdesiou kaer Lazar hag ar fotz pedden a gavez e kaer dre ar kerz. Hanno evel ra ankaer devez Lazar hag kaer kaerdet hag kaer ankaer vez a gant ar kaerdez hag kaer ar kerz all kaer ha ehanv. Ha eel ehanv kaer ha dre a kaer dougez gant ha eel engel d ar kaerdez gouzout ha vez a kaer e kaer h ar ehin pedden'h, ehanv eus ze ehanv kaerdez a gouzout a gouzout'h da kaerdez da ehin kaerdez a-raog an Autrouez. A-ze ann e kaerdez ze ha zellet da pedden da kaerdez ar pedden kaerdez ar ehanv eus ha dre ehanv kaerdez hag a kaerdez ha kaerdez ha kaerdez ze ehanv kaerdez ha kaerdez ha kaerdez ze ehanv kaerdez ha kaerdez ha kaerdez ze ehanv

het d'he zichoun, na d'he spouta re abred. Dremp gount ha seven ha tremenomp. Ar Pastor a reaz an dro d'he Aotrou a ben da grata a dousc'h goude a deuzh dremmtoc'h Doue a ra an Aotrou da gleuvel. Ar Pastor her c'hleo a gomer he var hag a ra an heul. Ema e tu an den klaoz. Digemeret mad eo. Kaoz a zo eitre ar Pastor hag an Aotrou. Pa gas ar pehan eo chomet a vouc'h. doue a vale'h an Aotrou ar Pastor he galon o tiammed en he greiz a lavar: — Ato, ta mignon, n'a zo ama daou c'hraz ne ket dous vaouez eo he fourn ama, ha groump hon aller kep daze. — Pe zeurt aller eta? lâez an aller kaerz, ne ket c'houi, me gred eo a zelo d'ar beilhadeg kaer. — Ne a vouna a zifac'h d'an Aotrou Person. Ya ne ton, he dud an ne pe c'houi d'hen ober. — Oh! ya, Aotrou Person, dre ze a vadelez he c'heuz bet evidon abaoue ma oa c'hi genet ar barrez. Nenze c'houi a gavesaio ne kuit? — Pa garvet Aotrou Person. — Oh! mann ha fiz ac'hanon an zonjer a rez e kaon eun da welet he vamm evitho ma teuz great an diaez gant Doue, a-drugn-ouzoc'h pe zamzer abaoue ho kegaseurh. — An Aotrou Person a gouez rakta d'an daoul. a bed Doue d'he zikour hag a zo o koaz he Aotrou. An Aotrou a gavesaz eur veach, dre veach ker gurarh. Eun dervez ma oa dont an Aotrou Person d'he gi d'ar c'hi ar beilhadeg pe ar bemped gwech. — Ya ma zo roumpet kaer an Aotrou Kos. e h[illegible] Bastor o puked da tourn he Bastor a [illegible] an abaoue deuz en he zaoulagad. Aotrou Per[illegible] — Ya, ya, me a gred mann ma Aotrou! Me renkaio a pegement a begasaur e ra dan klezed an tron eur Aotrou e vamm eta? — An Aotrou Person hag an [illegible] a c'hoarzas eun tamm hag a gomzas ken: — Ya, ya, ya,

c'hoar — Ah! emañ an Doktor Kervarkel gwaskus gwir, emezañ hag a gas an dud bagoù an hini d'ar c'hrambr. — Na petra kemeret ac'h eo? — Ar pezh a zo deuet gwezh ha gwezh en Kerampuilh, ma vamm-gaer a vije bet klañv, ha ma vije bet ret kas ar vag da gerc'hat ar Doktor. Ur wech ma oa bet ar vag o tont war-lerc'h an Doktor, ar bugel yaouank a redas betek ar porzh, ha pa welas an Doktor o vont d'ar vag, e lavaras dezhañ: Monsieur le Docteur, voulez-vous me donner un sou pour acheter du pain blanc? Ha Doktor Kervarkel a respontas dezhañ: Non, mon petit ami, je ne donne pas un sou, mais je donne des coups de pied au derrière. Ha gant-se e voe lakaet ar bugel da redek.

III

Pemp bloaz ar bloaz 1858 a oa ret mont e-barzh ar vilin evit ar prest ampartik. Ne c'hellemp ket pellaat en devoa ar garant e soñj kuitaat ar bed, rak ar c'hi ne lak ket da vevañ. Hogen ar vilin a oa bet kalz pounner, rak kalz a dud a oa deuet da welout ar sklaer. Gwechall e oa bet ur vilin bihan ma vamm-gaer, ha ne oa ket bet ret kas ar vag da gerc'hat ar Doktor pa oa klañv. Ar vilin-se a oa bet prenet gant Herri ar Gouilh-Mañ, ha ne oa ket bet pounner kalz. Herri a oa ur paotr yaouank a pemp bloaz warn-ugent, ha ne oa ket bet ken pell amañ. Ne oa ket bet ken pell ma oa bet ar vilin-se prenet gant Herri ar Gouilh-Mañ, ha

en nul vouch'h a blijadur d'or vugale ma ho c'hlevent ena a c'hoaou eur prenn kreunder evel-dho. Goelet hon eus e gwer a zavrout edo ar priest donget kreiz du ret ha du ret gant largentez. Ann doug ze a dalh kaër ha na hellour ket zokra trenien hep hen c'hoaz re vrak houel a pehini e oa tchost gant Doue. Evel-se eur priest rez ha vez kaër ne ket bezn fersoun re nemet hezn priest. Eur vouch'h ma pe bir pe laer a zo gwaion tud ne zanvez.

Epad ann arzao tud pe mar kavit epad ar vakansou e vije kaër ann dud zounach ma welsont ar machereou pl labourat gou. ar c'hazeaou ar c'hlasker hag pl lenc kaou pl brado. Len e Paris hen tro war-dro. Ean hoal drouz kaër ne ar prins eu denn great ha lavaret meur e di a hag a zahouez gwell-pe well he spered hag he galon tud mes re bir a ve dasevella pep tra. Ean den hep hen a sk ma c'hoaz da glous ar bloaz 1870? Pa ma vije ket ar vaor aag ann aotrou ann Drouz-nenc a Angoulem, ez palez d'ann dud a Vourdel e vije da vez d'ann ofisour gouard gez ar gêd mod d'ordre. Pann devez eta ne oant ket ren t ann aotrou Damaz a lavaras d'he c'hlasker lakaat evez mar ar pez en devez da c'hoari. — « Sonjet ann eus, emez Herri d'ezhan. — Pez lamas eta « hoc'h eus klasket da ri? — Dremmou ker gounez hag ar pez a gavas. » — War gemenet-se ez a ar vaor ann ofisour gouard da c'houlenn gez ar gêd Herri a vez var he arbenn. Ann ofisour a voas ha kemi, hag ar c'hrambler a savel var veg he dreid ha lavar d'ezhan e ping ar skouarn: *Ar vez ar fez?*

I. W. H. B.

(*Pennad diwar Bleiz ann Izel e Vourdel Bleiz V*)

Souvenirs mes'hanet en hospital epad Asheul

II

Eur zoudard a nijoaoz ano an eur stall ar zevijenn. Eur vouch'h dezhan a zo bremaer gant eur voalen eur voalen all a devez toullet he gein, na kevelep doare ha-vech ma tremen he nhas en ez an avel dre ar gouli-ze.

Gonde hezn kemeret aozou ena e c'hoalenn, e voas aonjet ez he ene rak ne voa espérant ebet a pevije. Da zen a voas digouet dezhan he zonz hag e voas mouet. Pa-di a voa avel ann eur avel a zo he zrouzo evit ranna an nhas hennaget ha gwadenn pa c'hoalennet eztihan ha enaliet en e zrepenn dê ar va zad contant bras.

Kerz a voas e hoaz ena dervezioa bennak petra bennak ma voa ezz mezhet ar boaz a c'hoazzoe.

Dale her a voa he zaoulagad troat varnn stanch ar Verc'hez pe varnn ar grouéz, hag her c'hlevet e lavarat Doue dl c'hallouding ha trugarezout, e pet traou evnin! Pali a voa ivo ar Verc'hez Santel en eur lavaret alies an *Ave, Maria*, hag e pouezo var ar c'hoazzo-ma, pahez evidomp, pec'hezion hezor livrin hag en hour ean her maro.

Klevet a voas avel eur vatt, e voa dezomp all eur skoaz a voaz ezhon hag a zanvdigon ec'h holenn Doue.

Eur zoudard zoazung all voaz ann Alman a zishanvas ivo pa gav hon ar pez a voa ez galon. Hanv voa a c'hoazzoe-ma epad mezh a zervez, pennoz hezn. Gwaz an dud ep mar he bergaer var an dremm.

— Ha c'hoazz ec'h eus he da vezn he mezhennou-chou? a c'houlenjpat ezhan.

O ia vaerchan, ha nezan lezaz va arboell ec'h he-mezet na ankavet ma pez a zo evidon. Hanv a voa da vervel, a voa metra var ar c'houlenn: mezh a voa da velet Doue hag ar Verc'hez Santel en dro-ma ze gwellac'h eget chom ama da c'houzoul.

Ar zoudard-se a varvas hag e voaz skrivet d'he dad evit ma dezhan ar c'helou anhezon-se. Ha dad a scridas goudeze dezomp eul lizer ar c'hoaz evit ben trugarekat eus ar zonz en dan kregerez eus he vap. Ean dad en lezan ar zoudarnachou c'hoaz a verka an tad mad-ez, enn dud gwelet pe ger zonez ez ec'h holenter Doue en dan tezmet digezthan he vugale mez en dan vezt dezhe ar c'hoaz eur mare mad. An tad-se en dan collet e hoaz var map all oanpez ne ben a zo mez en ben hospital ze.

Enna ar vugale a ze savet gant tudou evelse ne vo-ankop mez ne houlenjen ket zoucrt e zonjal ar fez en dan dudouret an dra zoazung hag he hanvezed e creiz ar bras pannoz.

C. M.

(*Pennad eus a Gannad varlen Jouet*).

Ar c'hoadou a lez an eaou. — Eur gwerz eus a Hanv a gomz evelse. Pelec'h ema ar re a dremm eur gwenneau kaoudeg ar vil marc'h evit mont da lenn kemenet servij a gwir evit ma ho da lenn kemenet servij a gwir evit ma ho da lenn kemenet? Pa-dlen a lavar, a ar zervij-ze, ma vez red, ne a zeap ar relijen hogen evidomm a ra ket a zoujer e ha var ze digarez-ze en em doaler en dour contamet eus ar gouz-fals evidomm. Dezhan a rer, e gouel ke ene eur gwiscad zoujon hen a zervij, a c'houz, a zigarezon fall hag a gwisk ema dre an emsavid a voaz gant gwir voalen ar galon.

Ann evelse ema eus ann den zoazung a ma an em lakaat da lenn ar vadou Romanan. O lenn ar fals gouvernamant ema ar zevijenn ar dedi ann ha ez vradual he fenn a vez hen tano ma zonje dezhan e ra dervez mui eu-dou ebet. Ean dezvalijen dre a gorzin var he speret, hag a dachadou e vez en dizesper. Goueln a ra ha gouela pell hag alez: « Collet omp, emezhan ha collet ep mar ! zervijen ez a ma ann den ker resonding he ma.

Chom a rez ar stad ar zoul da dri bloaz, hag epad an amzer-se e zonjas mezer a verk ez em zistrop.

« Na c'halan mui bez evidon, emezhan ep credou ep relijen ep Doue, ep natra. Va mâd oll a zo chenstaou, a ma nemedon-me hag a ve dalez.

Ean dervez gouscoudik e tremm ar zoujon dezhan, hag an den bez a doue, ema tamik divamal, na vije palez ma.

Ann evelse ema eus ive ema stran zoazung, eur vaouez a

zouez hag a speret, hag a vouo touellet gant eun dour dimous da lerc'hel eun dreuzeg euz a nerzhou hon doctored diluz a hirio, evit gwelet petra e vezel. Ar vaouez kez a vouspaket hirio c'hoaz eun o stourm oc'h un oaz pegoulzamt a falz credennou, diwot oll eala pe achevet.

Hogen pegoulzamt a gouezit zo hag a lec'hio en ardivinkr ho hogale tevnou fall. Ha pell ne zouezit ket pell ivez ho douezenn ha c'houlenn nag arabat. Pa gemeras alies al levnou a louzr en eun ti en ardivinkr ne oll a zo eur c'houlenn a ra ar mare d'ar vuez? Eur gwir gristen ne dlefe gouzout ne ket d'ar louzr na c'hall en hag a ve goest da rouga ar feiz pa da rougein d'an diwezhvez ar re ho leun. Hogen eur c'houlenn hag a louzr bemdez a zebrouilhou, pesaoz ne dlefe-hen ket da vrein sperejt eun den, da delaou tanvaljou euhan ha da lazat neuze euhan kement ezez ar maro hag an diwezh ezez ar gwan hag ar gwir?

C. M.

Troubadilhou ewar c'hoarvez eun eunn tiredeg e Miltonbarr.

III

Trouzaliou na louzras ket eur ger mui betag ar Iliarr Kement a vall en doa da zigwezout ma vije a drez ann dudennet eun ar wagon arnok ma voa chomet tre an trein a ya daoust d'an ali roet dezhan gant he c'hregpaotre ar re a voa da dostaat an aoter. Ar re ma a gemere ho anater hag e voue red dezhan ho gortoz.

Pa en devoa ta ret he dra vargat ave e vouzat eun louzaouen a vouezoudigez ewel pa vije amet eur beac'h pounner dour. Ali zarc'hus. Pa en devoa graet gwelet he zaou spaid war gar e rea eur mui Gwenn-ha-du? emezhan gwa a-raok d'ar c'hi. Eur wenn a zouezit a oas nemet e bouffou ha rreuzer souezet ou dre ne gave eno na zaoun zelaou na paotred na pe c'hoaz Yves Ar.

Hogen ar maro en deus graet da velet hag en dale her gwelas. Neuze graet e lugnas brazz he c'houlenn o velet eun hevelep eur zaou zoare. Kleiz a ouie spi zoare e c'hi jet dezhe her kement all a zoare en eur beac'h. Gwelet a ra an hini ioc'h-mor o vont hag a lost oc'h eunnen e metal hag oc'h ober eun troad hag a laka an aod oll da dregerzi hag e chome souezet bras en amzer eur eun den gaset dall hag a zporle he zaou spaid en a-raok ar vro hanta.

Neuze e teuas da zonch dezhan eu ar ou ne hag e soujas mont da zesiom. Hogen araok e sao ar re maz mad dezhan goulenn de ha ner eun ho zrat enta. A benn all naoun en doa ve. Mont a ra ta en eul beac'h distro, ha pa en deu gred he bred e taolas en aod hag a lonta oc'h an dour eun tlask bihan.

Hogen rionet ar bihan ha var a lec'hiat a voa kroukadgou cuzet hag a dec'he pa dostaat outho.

— Sell-ta! sell-ta! eme ar c'here setu ze loenedigou drol avad! ar re-ze a zo heavet oc'h hanl. Hanl mor int marteze. Ma caflen unan bennak goulenn d'ar vugale! neuze hon he testum tri pe bevar eur ar c'hrouhed-ze da lakat en he laner vat gorre he vilienneu. Mes dre greiz an aer e lavar e zorga he laner evelse, setu dioc'h an aer eun dorn e poczz var he scoaz. Va doa a ra eur scrijaden, ha pa zistro da millet, e vel eur maconlier en he gichen.

— Petra a oi-he zac'va doa, emezhan ar matoutier?

— O tastum he zon evit va bugale emezon.

— Ha hag ar c'hrouhed-ze zo gouzoc'h en he penne a ro bihan-ze?

— Ar re-ma zo loenedigou ha ne zouezam ket, hag a ra plijadur d'am bugale vihan.

— Ne ouzoc'h ket ez eo difennet penhera heruma? (ebet neuze dre ar mare ma voa difennet penhera ano.)

— Ne ouzon ket sur mes so eur c'here eur a Baris, ha n'eus ket buzuns.

— Ta, ta! list ha Paris, ha deus alouse d'an ti kaer; eno e'kra a zisavezo ho paperou pe a gouzo ar pez a gavot.

— Ia ha Doue ra zoiroa mad.

— Ger ebet kea hag en heul.

Ar c'here a c'hoas mes ar matoutier ep chom da varc'hata a grogas er hanter hag a roas d'ar persunn hale en he zanh d'an ti Lear.

Eno, na pe ra-ta, ar paour kez kere a voue roudaouet d'an amzaid. Louzaouen evel ma zo anat avaolc'h dioc'h ho velet hag he glevet e vez eur haneg ha ne vouie na petra eo pe-kelerez. Na pe ra eo ar gwenn hag al lez anoun a heuilher var an aodchou ne voue roudaouet da bava nemet eur zamm d'ster. Hogen pa gas e bennak ma zoa, na e hoas cant evit ar c'here a ra he zanh e oulz gwaret golkounderet ganthan.

Ebeze e serabo he henn hag e c'hwezadc o zont ac'hano, ar chomz ganthan mui nemet eun nebeud k gwenneu. Ouzoudc he le n'debret ganthan er zeac'h hag an tam gwin henne ze en doa bet en Lear e devoa e zec'het dez han. Mont a ra ta da eun davarn da gemeret eur wanne gwin chaz pe eun erch benneg all es terra he zec'het hanu na pe ra en em zavi ederra. Eur wadeu varlolodel a oa eno oc'h ervo e caoz, e hemeret ho chas. Ar c'here a oa en em zalc'het amzel e cerbuz eun daol da efa eur pichenadik rinsir en don gwele ket. Unan eus ar varlolodel a zoa du dezhan ne ket ar memes izo a zavo outhan hag a lavaz:

— Var be vourt lestr emaout te poar ar picher?

— Var lestr ebet me a oar ket marlolod!

— Ah! n'eu ket marlolod? petra out ta, neuze?

— Me zo eur c'here eus a Baris.

— Eur c'here! eur poker! mui stereden an noter-nou! hag e teuez anez stoaz an daol a ver? houlsit, efach unan hag a zeaze en hano ar poker eur a Baris, a fell dezhan roi eun taol frescadurez d'ar gamaraded. Caer en devoa ar c'here lavaret e vez paour en dro a veac'h pendra da boan he vanoc'h chistr, an oll guer a voue kaeet en he hano hag an oll gamaraded a ehas d'he zec'het.

Nemeu ar varlolodel en em lakeaz da gemeret eun taol divar he gont. Unan a lavaz he gaz var eul

leur a vea en hen antrooot da Gonstantinopl da ober hotinezon d'an turk brax, eun all a lavare: nan casomphan da cuez ar mornaed, eleac'h ma ema an dud en noaz, hag e vai boutelier da dud chentil ar vro-ze Ar c'here paour ne voue da he neuri sant en em voesila.

Hogen ar vartoloded, mar caron ober joloi: o deuz ive ato calon vad Pa o devoa kemeret ho ebat gant ar parizian, pa veljont n'en doa ket a headra da bara. e voue forchet he taic'h ha c'houellon. he baner hag evel ne voa ganthan nemet eun nebeut guenneien daou vartolod hag a ioa nevez diskenoet d'an douar hag a ioa dre-ze ere c'houi an arenen gantho, a selapas dezhan peb a hini a ugent reiz en eur lavaret

— Sell, peker eaa an dra-ze ganhez. ha lavar e Paris ar eun er C'havr martoloded ha ne ket scraberien eo ez int

Houma e voue ar vrava tro a zigouezas gant Trenstalon epad he vezch. G. M.

An Autrou Bathorel. v kel e Pouliaouen. zo maro er sizun dremenet.

An Autrou Dreo zo hanvet vikel a Locmaiar-Sizun.

An Autrou Collin. bet hanvet vikel e Poullan, zo hanvet vikel e Douarnenez

An Autrou Clec'h, bet hanvet vikel e Douarnenez a chom e Poullan.

Pardon Santez Anna ar Palud.

Eun tamik chenchamant a zo digasot er bloa-ma e pardon pe a pe ornach Santez Anna ar Palud

Ar pardon-ze a zigore kentoc'h d'ar sul kenta a viz eost hag a zerro d'ar sul diveza Brema evel ma zo savet gouel Santez Anna d'ar zeaj huela eux ar gouelion gant eiavet, evel ma eo deuz hen dieclerret a eus kel pell an Autrou'n Escop dre eur lizer servilet ganthan da oll barrezion he escopti. pardon Santez Anna a zigoro d'ar sul en em gaf epad an eiavet-ze

Evelse er bloa-ma, pardon pa pelerinach Santez Anna ar Palud a zigor d'ar sul 28 a viz gouere hag a zerro d'ar sul 25 a viz eost

Epad ar peder sizun-ze, ez eux eun indulgans plener, hep sul ha hep meurs, da c'houuit evit ar ro a ia di da hardona.

Ar c hazlennoo, o comt eux an eost, a lavar ne d'eo bet morse caeroc'h eget er bloa-ma Guelet a rer parcadon gutuus hag a zao plean, en deus tremen c'hoec'h tranad, gant pennou bras ha colo hag a zo evel kora pe gual. An ed zo bet kelket ker mad, ma caver kefindoa hag o deus tost da gant coloen var eur c'brenoen, da lavaret en tost da eun dram.

An dud gouezieg el labour douar a ro an ali d'ai labouranen douar da voaca ho foen, ar bloauna dreist oll pa zeus kement a foennoo ma vezo poan oc'h bu laja

Her'ez eus *gouiterezed* pe *presonerou* evit gouaca ar foen pe draou all, hogen evel ma zist ker, e c'hallet ober a' labour-ze gant presonerou evit chast pa mel. Varlerc'h eur voaskerez vad ar loen a zaic'hfe neo pe zek gueeh nebeutoc'h a blas evit kent, varlerc'h eur presonier chist leiz pe beder gueeh nebeutoc'h epken.

Ar pez a c'houezer o voasca ar foen eo, ouspen ma taic'h nebeutoc'h a blas, ma chom ive ganthan gueaoc'h he nerz hag he viaa pa hen dalc'her da goza

Eun doare da zicouenna ar prenved glas (chenillad.)

Eul labourer douar en devoa eul morzad caol hag a ioa savet eur gouiead prenved glaz varnezho ar c'haol a vea da veza crignet ha tonket Hogen a labourer en doa var he zouar eun neizad pe eur voden verien evel a gaver er mare-ma stang avoaic'h en doutroa dreist oll eleac'h ma zeus guez pin, rag an délion pin a blich dezho da zevel ho anuez Va den a ia gant eur zac bilhag eur bal. a garg eur zac'had euz ar merien-ze hag ho discarg en he liorz etouez ar c'haol. Kerkent pep meriérion a zam eur prenv glaz, hag ar prenved o saniout ar doare o doa eno enehoomen creoc'h ovinho a gemeraz an tec'h hag abenn an nos o oa prenv glaz chet vardro ar c'haol ei liorz.

Brema an amzer a zo com braz arnenog hag an domder a ra droug da veur a hini. Clevet a ret hano eux a dud maro scoet gan eun taol heol, pe gant eun taol goad pa vezen bet eur pennad en domder rak pa vez deut an ear da veza tomoc'h eget goad an den, an den en em gaf neuze evel eur pesk tennet er meaz euz an dour, ne c'hell ket beva nemet cauet a raie eur fres. radorez hennak Hogen eve: ma ema ar c'hiz gant lod a zo da gaketal euz a bep tra, daou vouic'hiz a ioa en der all o comz euz an domder, unan anezo a ioa eur gascon hag eg in diac'h coatez Marsa, mes brema bo dann en Amerik

— Dumn, a lavare poar Marseil. ma zafac'h brema ous da cur voger, en disheol zoken gonde ma ve bet an heol eun nebeut o para var ar voger-zo e veac'h pokket gant ar c'hrouez a den euz ar voger evel ar bara pe ar c'hik rost en eur foru c'horet.

— Ganeomp-ni zhont eo gouzoc'h c'hoaz, eme ar gascon, ma chomfac'h ep mui ken eun nebeut diadan oclerijen al tour pa vez o para e pacfach eun taol heol.

Daou zepute ha n o devoa nemeur a garantez an eil evit egile, o veza eun dervez a vinoeal etretho. unan a lavaras d'egile

— Aza. va mignon. pour e clevemp-ni eur bregegen hennak ganeoc'h-hu? N'oc'h eus ket digoret ho kinou c'hoaz abaoue m oc'h deut d'ar gambr!

— Ma n am befe ket eol eme egile beveeh ma clevan ac hanoc'h-hu o prezeg e tigoras avoaic'h va ginou, pe ran nemet disklev.-ren! G. M

Ar Gwenn AR. DE KERANGAL.

Kemper, moullet gant Ar. ne Kerangal, moullet an Escopti.

Disadorn 10 Eost 1878. N° 380. Zastez Bloaz.

FEIZ HA BREIZ,

KELOU A BEP BRO, HA KENTELIOU VAR BEP TRA,

Digaset bep sul da gement Christen a gouz ar brezounek.

CONDITIONOU EVIT CAOUT AR GAZETEN

Evit ar Finisterr, Costez-ar-Nord hag ar Morbihan evit eur bloaz daou scoazt eus c'hoaz 8 mâz, pevarzec real
An Abonnement a dle bout paet arruing eunvez eur gazetenn
Ar boa ez eujot ket an dra ar gazet cazout a zaou gaër ma ne oa ket bet abonnet, a ne vandevri eus ahanti a zoa.
An abonnamantou a gemerer e ti an Aotrou an Kanaouel, mestier an Evangil, ru ar Gêperz n° 68, e Kemper
Pe an Aotrou an Kanaouel eglan e lidou adreuz ar pennaouerien ha kemerout a zell ar a arruvas ar Gazetenn
Ar c'hemm da vont ar c'hannaouen a dlear da ouvarnt Pe an Aotrou MÉRIVAL, eglan.

KEMPER 10 Eost 1878

Breudeur ar scoliou christen a ouz kalz c'hoaz dare da vont mestroned d'an doctored diwar Gonaoun a ra an oll pobou kristenaouet bras a gaf an doctored diwar da ren d'ar vreudeur rangat da ober pemp d'ar vugale, pe zigwezr dezho comz zonzho. Ha kavet a reont enon, gounnezen, mougerien ar skolaet hag ar vestrezed ha me a ouzon kalz pet kristen ront all a gavont c'hoaz da ren dezho. Hogen gwelet petra ra ar re-se! Bep bloaz pa vo atoupet da renon bugale ar scolaou koad ar vugale pet scolaet gant ar vreudeur ez a ver reuvet pia da gredi kalz kaër ma coude hag ar blouzennou trummet e Kemper e Paris hag a leac'h all. Ha ne-kerrouz a ra trec'h da re an doctored a ra kalz varnezho, hag e caoud ar maout gantho bep taol.

Gouzout a ra evit-on e doa great An Academie pell ma e devoa var pemp da ren d'ar re e devoa douhontet ar mona caër ha resaet ar mona aotrou epad mac'hou kalz Paris gant ar brasgaled, e doaz roet ar pri-se da vreudeur an doctrin christen. Ha credit erruz e doaz ber goanezet pa ne oa ket dezho rag bout e stad dispac'herien evel Rolin ha re all hag e doaz savet ive hospitalou hag a gemerz ena var zouez kennag ene ar re gaër ha mac'haout hag a rae soken ne dapo kaër ebet var ho pro ha gouzoud a a doaz bet petra!

Caerroc'h a reont e kenn, diwar ho mez kreiz. En em lakat en da ober seul d'ar zoudarded caër ha petra a zerc'her ann a Rouan hag e vezeout dezho ne ket eplan nemet ha kenn, mes e kenn caër a dlear ol ar vaou pe hanaichou craër. evel an alvanod ne douze da varnal pa da gemerer an ardamez ena a ra ar re, da lavaret ec, ar skanchou a ra diwc'h douze an eflerrien hag a ve dies kenn d'an doctored diwar da zeski dezho dre a skeh a'ho gouzout ket ho anao da vana an dud ene.

Hogen ha ne dre ket ann tamm stard an dre-se evit anavezé? ober seul da kap anao ervez ho zoun, ha lacat ar re a ne ket zeulet gantho da vont trec'h d'ar re a ne ket zeulet gant ez all? ha n'a deus ket a leac'h an doctored diwar da gral ganaoc'h gant ne dle ar vreudeur nemet mougerien an deskadurez?

Caër a vez ervez kavet ha deski bugale war dachen christen, eun den a bouezus Doue ra devoa ato, ema a gav ha kerz ar goanag var ma dachen ep ferz na relijenn. Lak e daou zen ber goanezet ha ker goanezet, mes a ne vezo aotrou ene d'ar vugale mad hag eglan eun den diwar, lakat ene ha dastumm a bugale ker sperediz ha ker sperediz, hag e lavaran e tle ann ar re a vez zeulet gant ar c'henta kenn tre'h d'ar re a vez zeulet gant an eil. Ha perak?

Evit zeski bugale eveldon ez eo diret na dle ket pra-zic'h caout goanezegez red ne vez gouzout na daoare da ren pere eus ar vestrezed-se d'ar vugale, hag avat kementse ne red caout zic'h a hounnted, zic'h a galanted, kenn dazumaout ec'h ho kenn. Kenn skiantz d'ho zevel ha da ren skiantz vad ez eur ger red na ve c'houzout zicheenn ar vugale dre ober a vez a vertuzou pere ne dleont ouzvezet nemeur gant eur mestr ep fiz ez doujans Doue.

Ha pa ez eo defe zokez eur mestr diwar goanezegez mouez'h eget an red ha pa ez eo defe an tammet da ren pere eus ar vestrezed d'ho skolaerien ha pa ve skiantz ha pa lacaje ho kenn dazumaout ez e beife kenn kenn ho zad a ve dezo nemet eun ti ar vugale ha ti all a chom ato gant ar bugel. Var bugel, ez a kenn kreiz ez a gentanoc'h ho vestr a dle ranout hanterkenn red, red ez dezhan kenn ezomm, evezout skiantz, red ez dezhan lacat ho kenn, red ez dezhan zeheo caout curaouez, respet hag ouzon evit ho vestr.

Hogen ma ne ra ket dezhan doujans Doue, mar bez ez ep kenn na relijenn hag espernet e c'hellor caout ar santimanchou-se ez ho galon? Dre songe martoze, ep ar santimanchou christen, e vez cavet ar bugel kenn hag a lavar ho kenn, an durzunn avad a vez pe zic'h dre pl kemmzou hag an durzunnal pere ez, dre natur, lod ar vugale.

Oc'h evezhiat oc'h komentoù an eil ouzh egile e lenn'h da vrezhoneg soñjoù ha reflexionoù gant ar vrendeer pe gant unan eus e gevrinoù christen e vez tremenet d'ar re all hag an tadoù hag ar mamoù a zo dic'houlz ve var gwenojenn e c'hoarvezont a grog gwechall hag a lakat ho bugale da neuliañ etre daoulagad tad ar bed Doue.

Bez ez eus c'hoazh eur vam all ha kaoudeur hag ar vrendeer ne vefent ket bepred magnoned na doctored diliù na meulet gwalc'ho. Ar re ma eo an tadoù a gollo gwenojenn Jesus. Eus ar scolachoù dalc'het gant an tadoù-zo a lavaran bep bloaz eun niver bras a dud yaouank echu ho studi gant ho pere a ia d'an examen evit bezañ resevet baotr bleuenn (bacheliers) pe evit kemeret eur stad a vuez bennag hag ato ive a vezont resevet gant ar re genta. Ar bloaz-ma var bennag ha cant eus da examen evit seo eus Sant Cyr, ur ha cant zo bet dieubet muioc'h da vezañ reseved.

Ar c'hastizennoù dileù ne gomzont ket a genwiriez, pa vez komzet eus ar vugale, eus an dud yaouank bet reseved anez hag abaoe ne lavarfent ket e seo an darvoudoù gwechall eus ar scolioù hag ar scolachoù christen ha katolik. C'houzout evel o deus da zastum ur pennad Jezuisted, ha da vrezel an Ao katolik, ne ket ebarz ho meuleudi eo a fell dezho. Gouzoudo mad e vo d'an oll gouzout ar wirionez.

G. M.

Kemper. — Digwenner da hardoez, cleier eskedral Kemper a voe lazet gant Iaouenn. Dre an telegraf e voa deut ar c'helou-mañ devoa an Aotrou Thiers, an hini zo e penn ar c'houarnamant, caset da Roma evit lakat he benveL Escop a Autun, hano an Aotrou de Lesquelen, theologal ha vikel vras a Gemper. An oll a voar e tle ar choaz-zé plijout meurbet d'an Tad Santel ar Pap ha d'he gounad e Frans, evel ma plij ive da genmeud hen anavez en escopti-ma, daoust d'ar c'heuz o devezo cals denhan, ha d'an dioner a gavfet anezhan.

G. M.

Adarre eur parz burzudou. — Ar Verc'hez santel en eus da zakaat he gallout hag he madelez e corn pe gorn eun ar Frans. E kichen kear Chaloo-var-Marn ez eus eun ilis da Itron-Varia-ar-Sperance, eleac'h ma za a heñ an tad da burzudou. Eno eur plac'h yaouank, hanvet Alina Bourgeois, ne het parzet ez eun doare burzudou d'ar 28 a viz Ewrin.

Ar plac'h yaouank-ze, oget a seiz vlein vremañ, a oa bet klanv tremenet, e oa aet bloaz a raz e chom e kouent Itron-Varia ar stêr cleze, e Chaloo. A vare'h ez het deuz vloaz eno ma voa azezet gant mouez a glanvedi ha dreist oll gant an darzou gwenn. Er c'hlanvedi-ze he vill a choaz e c'hoz ma he lakaat. Setu mez a zez a voa azezet oll he c'houzoud ebarz.

Ar medisin, o velet e oa he boan, en deuz he dilamet. Ezr medisin all, mevel deut da Chaloo a lakaas dezhan he louzaouo, mes ema het muioc'h a vad dezhi.

Alina a zo devet hag a gommunion alies; dieet en devez ret ar gommunion dezhi ne allet lakat an hostiz nemet dioc'h e genou en he ginou, ha rei dezhe eur voudenn mouz bennag evit ho louza.

Eun urzh a devoue hag a greaoa he feiz. Dre ha c'houzoud e velaz ar superiorez mann eun nebeud mizioù a zo. Hiziou a lavaras dezhi e vije pared ma carje mont da hardoou da Itron-Varia-ar-Sperance. Hogen evel ma voa gouzoud dezhi ha ma oa ar goad ne gredjoz ket e divije mui a vuez c'hoaz, e lavaraz ma vije aet.

Kaet a voue dezhe-ta ho gwelout. Da vintin, pa oant da aber ar vaoch, e c'houlennaz he dilad caera hag he bonton evit ma c'halje, emezhi, bale dereadoc'h pa vije pare. Eur boan vraz a voue oc'h he c'has d'ar c'har kaeret ennezhañ eleac'h ma voue taket en eur c'horn hag eur c'hoar en he c'hichen evit he dalc'her var he zaer. En eur vont e chenche hoc'h dalc'h mad dre ma lenn soursadou penn dezhi.

Mar deu het penn oc'h he lakat ar c'har e voue marvoc'h e c'hoaz oc'h he zremm er maner pa voue digouezet er Sperance. Ar c'hoar he dalc'he ha dioe c'hoar all a zo gantha e voue red dezhe he dougen d'an ilis. Lakat a voue var eur gador hag eno ar c'hoar creg enhi evit he dalc'her.

Baleg ar gouent a lavar an oferen hag a ro ar gomunion dezhi goude enb a boan. Ar c'hoar a roas dezhi eur vrendeg zouar benniget gan a hanv an ilis.

Neuze ar glanvedou en em gavaz eun nebeud goulloc'h. Person ar Sperance a lavaraz an oferen d'he dro. Da genta e lavaraz eun diremed, goudeze e canaz ar *Salve, Regina*. Eno tregont benneg a roas en ilis.

Setu en eun taol Alina o sanzont en he c'hlaer ent he c'horf oc'h en em zistenna, nevel a vije en he zi an eil loskel eur gradeg hag en em daol d'an daoulin evit pidi Doue.

An oll a voue souezet hag en em lakaas da sonjal dezhon a laouenidigez.

Ar c'hoar a deuzas oc'h Alina hag e c'houlennaz ennezhi goustadik

— Perzet out ?

— Ia, pare eun.

— Nevel a ri d'an Aviel ?

— Ia, ia, nevel a rin.

E gwirionez nevel a roas d'an Aviel, ha goudeze en eun adarre d'an daoulin. An dudiou ne zanjont da reiñ egad ar re all eur wech. Pa voa echu, baleg ar gouent a dostaaz oc'h an Person ar Sperance, hag a lavaraz dezhan goustadik parzet eo ?

An Aotrou person a roas eur sarjadou hag a zistroas oc'h Alina

— Mar doc'h pare, emezhan, sevit ho testenit aman da drugarekat ar Verc'hez.

Ar plac'h yaouank a zavas dioc'hto hag a yeas dilaber da moulinik var dilez an noter

An Aotrou person, en he imonendigez ne c'hellas ket mervel da gomzan an *Te Deum* a voas canet gant an oll pobl beniak ma ereas he monezeou

Aotrou Person ar Speranz a reas eur pregou torbet ouz ar pare barzaded-se ha kement a yeas ouz a zamm varzuliau, beteg ar charretour. Dre ne zisklerias mui ha pa hag he zonez eget ar charretour-se hag an tavarnour ma en deus laket ar c'har en he di. Eno Alina a zelerias chouez ouz eun bonet, neiz vlouz a yeas ma deus ervet bonet ebet blanet mad.

An tavarnour a yeas eiaer he c'hreg, a lakeas Alina da vont d'he guelet hag a lavaras dezhi

« Hon! ma pefe fri evel bouma e c'helfes bout pe-rouet ive eveldi!

N'en eus ket traon da lavaret pebez imonendigez a voue e couezas Iroa-Varia ar neiz eleaz pa ugonezas Alina er gurt Ne ket aspaen ind ar goaeat, mes e houz an oll amezeien divar dro a felle dezho he guelet ha hemeret pers ar c'hras a devoa bet Mont a reas goudeze d'ou em anaoun d'ar medisin en devoa he zouzoust, evit ret dezhan da valet gant ha zmoulagad pebez gallout ha pebez madelez a deus mann Doue.

Alina ne zac'h pauk abaoue. G. M.

(Tennet eus ar gazeten c'hallek *Revue de la France*).

Lourd. — En tu d'ar c'hreisdeiz d'ar Faou e veler bremu enn ind a voa da bardouna da Lourd. Ar feiz a zilaou er c'hastel-se a caoun ar greisteinou. Setu petra a verk mui ister a gavomp er gazeten e hanter I Lanvern, zerifiet gant eur pardouner bet evit an treide gueach a pardouna a Lourd.

Lavaret a ra, emezhan, a defo trugarez an Aotrou Doue e hoanet var hor bro. Setu ni en hor zi, canet a raomp mouez ar bedeu, hag a fe deomp a ve e hoag ha calonegez ha great dirag ar bed oll. Desiaou a reomp bandennou a bemp cant, a vo a bemzek cant, evit mont da bardouna da chapel benanget Iroa-Varia Lourd. Ar zonch da voa di a deu deomp, me a gred hoc'h, hag hon eztan a zomp ar re gentа zonezet!

Cana a reomp en eur voul gaet an hent ha pa veze ahuiz hor monezeou, hor c'halonou a gane c'hoaz. Oh! zeg hon a ze ster an hon zanter epad ma veler kement a gaouiou hag a zrouzgueier, en em lacat ereiza a nao, a speret hag a galon, evit pedi

Ne oufet ket lavaret ar zantimanchou a deu en ene ti lanc'h zantel-ze, drezit oll dirag ar roc'h elanc'h ma zoe en em ziskouezet ar Verc'her Eno a raver imonendigez, e zantèr he galon a tougeas hag a vouzler Ne c'heller ket en em zistaga ac'hanoc'h e'houit a ve da chom eno, pe da zistrei ederro kenta ma c'haller, eno a ra ar fiz da veza hoc, eno a poder evel ma rer bet e lanc'h all.

Ho' a voa gouzoug ar pelerinach divezo, mezer a velaj, hag an Aotrou'n escop Rannaden he zaou.

Araok dont kuit an Aotrou a Escop hon lakeas da bidi evit an Tad Santel ar Pap, hag en em lakejomp da grial hervez Pio Nao Pap ha Roue' Goudeze e lavaras deomp pedi ganthan ve evit ar Frans, bet savet gue-hallt ken hual ha dizkreanet hiroc'h ken ziel, hag en em lakejomp adarre da grial Hervez ar Frans' Ar Frans entolig a lavarzo unan benag. Ia eme an oll, ar Frans entolig la entoug eune an Aotrou a Escop rag ar Frans, ma na deo ket entolik ne deo netra!

Hag e savomp hon daoulagad, lenn a zielou varzu muioch ar Verc'her hag ep mar ar Verc'her zantel a bede gaouomp

Eur zerifiguer chrestien a lavaras, n'eus ket pell moulla eul lever eleaz h ma comz eus an tri leac'h ma zo Mam Doue en em ziskouezet ruhe en amzeziou diverza-ma e Frans, er Salet e Lourd hag e Pont-Mean. Er Salet, emezhan, Doue a felle deuhan diskouez dromp he gnaouiou, e Lourd he drugarez ha Pont-Mean a vo dromp, mar caromp, eun ferrez eus ar peuc'h

Piget gant Doue e ve gaet ar pez a lavar ar zerifiguer-se Daoust petra vezo, ar vuez-ze zavel mouez ar gristenien e tu ar c'hreisteiz d'ar Frans, hag ar pez a lakeont d'eu em erbedi oc'h ar Verc'her zantel, a zo ato eur zon vad

E gurunoez, ar barzaded a ra bremu ar Verc'her a Lourd a dia lacat meur a gristen toc'hor da zigeri ho daoulagad Er wazou-ma e vekin adarre daoe varzud mer ket var ar c'hazeennou

Eun demezel, merc'h da eur c'habiten eus eun a zepartamant an Dordoga, a voa daet her zaouze pell gaot eur c'hlenvet ha ne gavet pare ebet dezhan Serzet oa he ene ha ne c'helle na dibad, na comz dioc'h, na gant ar vedennet

Daet a reas dezhi ar zonch da ober eun navet da Iroa-Varia Lourd. Ia da fin an navet-se e'h el eur veradeu zour benag eus a feuteuou ar Verc'her Kerkent e o lavar a voues hanel comz a reu! — Kement a ma eno soucnet oll, en em daolas d'ho daremn da drugarecat Doue.

An demezel a c'houlenn he dilad en em vale he enaou, a zebr eun tam benag a ra d'ar chapel, hag eno, dirag al lenerned en em lacas da gana ar *Magnificat* evit trugarekat ar Verc'her Vari

Eur c'hreg eus ar Berpignan a deuas da Lourd gant eur bugel mac hanaet e devoa, eur verc'hik seiz vloaz, a zoa troet ha nezat he treid hag he divesker en heve-lep lesson n'e devoa gallet morse ober caaned ebet Souha a ra ar bugel e feuteuou ar Verc'her ha kerkent ar ver c'hig a zo paraet, hag en em lacs da vale ken ehan ha pep den

Kement a voa eno a bardonerien a voue teneret ho c'halon. Oll a fell dezho gwelet ar bugel, touch outhi, pokat dezhi, hag ober stad eus ar bin e devoa tanuet varnezho ael Mam Doue.

E Rom an dispac'herien a gendalc'h da ober fenn ha

dizurs. Goardrons a rer ar Pap, beta goulen he voest, rana a rer pouri d'an dud a zilà ha d'an oll dud honest, skignas a rer scridoo hag a zo meuz he scrijer er pez a lenner enho

Eur brinsez, ar brinsez Arsoli eurez d'ar roue Victor-Emmanuel, mes fidel bras d'ar Pap o vesa o vont gant ar re hag he hogale gueth. en he c'harroz a voue cauet pouri dezhi gant eur vandeu likmeu. Tri c'hard polia a fon eno ha ne reant nemet c'houzuz o clevet al lamponed.

Ar brinsez ne ket sounk. Lavaret a ra d'he mevel chom a ra hag o rouez oc'h an dispac'herien e lavar dezho C'hui ne doc'h nemet lamponed ha sud diveza! Hag o trei oc'h potred ar polia C'hui, emezho a ro divezoc'h c'houz, elesc'h lakat an ura vad, e ancouez ober diuzuz.

Comzou an Tad Santel ar Pap a laca ato an dispac'herien e counoar Evel ma cavont ato he c'hoodonasion enho Kemenso a ra dezho mont en egar, hag e carfent stanca he c'hinou dezhan evel ma o deus lamet diganthan he frankiz.

Epad ma skignont canotennou difenn a viront oc'h ar c'hanteunou mad da vont en dro. Cregi a reont enho, hag ho rogont pe ho zaolont er star, en eur ger ober a reont kemen, a c'hellont evit mouga ar vinonez, setu ar c'heleier a deo aet a Rom er zizunvezion-ma.

C. M

AR VELEIEN.

XIII.

Pampet Pennoz.

4.

Ar Vondiaued hag an Aotrounes o deus arc'hant ha lesson kaer da roi d'ar Veleien.

Trzon frank ma eus lavaret dija varbenn arc'hant ar Veleien, ha n'eo ket ar boan mood pellocb'en eus bevaeq affer Ar Veleien a dle kemered hag a gemer an amzer ar c'hiz ma teu hag a ra ho c'hont gant nebeud, pa ver nebeud da re dezho. Mez ne ket gant arc'hant ar Vondiaued hag an Aotrounes eo e vez aze magat gwalla goilel ha tach ar Veleien. Ar re ho deus zaou en ho c'hear a zant nebeud pa ra eo kaoud diouz, hag a gav dezho meur a veach e teer, en eun hentr ho servicha evit netra.

Ar Veleien a lak lesson dignat ar Vondiaued an Aotrounes. Nag an dra-se? Ha red eo ho samall, mar fell d'ar re vras gervel anezho oc'h ho zaol eur veach an amzer? Mar kav eur belek eur Pastor an dro da ober guelloc'h he gont he unan, ha kont an dud paour a zo en he barrez, en eur vond da breja da di an Aotrou Meur da di eur joloa, da di eur bourc'hiz, eun Aotrou a stok. ha lenc'h a zo eno da ober dezhan an disterra rebech? Ne ra eur ger en eun c'hrenn dioc'h doare an oll, eme an Abostol Sant Paul. evit sikour an oll da ober ho zi vidiget. N'eus hano ebed ama da vesa dalc'h mad o redet eus an evl ti d'eglis, a leina. a hounia gant an eil Aotrou goude egile. Oh! nann evit ar Veleien

Leinoz varlerc'h leuson a daill beza eun denzer,
Hag a vez, a dra sur, peurvuia eur c'hal amzer

Eur belek. eur Pastor, a zo evel eur pesketaer. Eur pesketaer, evit paka peshed a ra, a daol dezho ar boued a vez mona dioc'h ho doare. Evelse a dle eur belek da ober He beshed eo ar bec'herien. Evit ho tenna eo he rouejou, e lle gwesed ha gountond e pe c'hiz e plij dezho mona beza pakel. Eur belek a skanv a bell ober he besketerez tout da vad e peb leac'h, ober samm a besked el leac'h avechou ne zonjet ket e vje na dour, na mor. Oc'h taol eun Aotrou. o zebri hag oc'h eva gant eun Aotrou. eun itron, eur Pastor a gav meur a veach an tu da genteliza da brezeg marteze gwalloc'h eget en ilis, da zigeri ho daoulagad a ocbeudou da eun dara bec'herien a vez mar ober ho bero dezho, ha da zestum evit an dud kez n'ho deus na koan, na lein da rei d'ar Veleien, dre na voueront nechou pennoz lein, na kounia ho unan.

An dra-ma a zo e kear, sire an Aotrou Person hag he biac'h kegin.

Mad, Aotrou Person, a lavare Madalen, c'houi evit gour a zo ar Meatr hag a car gwalloc'h evidon-me petra ho c'heuz da ober Evelato, sellit, me gavac'h nasoc'h drei. drei re an oi Pennoz? An Aotrou Kerian, eun Aotrou eve henner! Eu deut bet ho pedet eun diaz, pe deur gaech an da breja gouzhou en he di. ha c'houi zo bet chommet er gear! Hirio e ma oc'h ho teporb evit kounia, ha ne velan ket e ve hano gaoeoc'h c'hoaz da vond. An dra-ze ne ket bras, Aotrou Person. na ne deo. — Bezit dichal Madalen, an dra-ma me fell dim ober plijadur d'an Aotrou Kerian, avelse kounit hac'h unan, pa garot. — Ah! guell zo. Aotrou Person. — N'ho pezo ket a geur, Aotrou Person. Madalen eo hel lavar deoc'h.

Deuet ar mare, an Aotrou Person a ra da gousia da di an Aotrou Kerian, a ioa eun den mad e gumoonou. Digemeret eo an Aotrou Person er tal vraz, ha goulel a ra eno goulaou kaer a zo skleriyen evel e kreiz an deiz, eun daol goloet a arc'hantin a biz, eur goan eus ar re zaouruz spontond a ra eno eur c'houez a zaka an dour da rond er c'hinou. Ah! eme an Aotrou Person outhan he unan, a bet ar paour a rafe ho mad epad eur bloaz gant ar pez a zo ama var an daol gant ar pez a zo da vera tanzet anez en eur pred! Perak kement a draon ama ha ken nebeud a meur a leac'h all?

E maoc oc'h taol. e meur o zebri hag oc'h eva, hag an oll a ra aind eur an Aotrou Person, an oll en em gav curus da veled an Aotrou Person an ho zouez. Eur mevel a zo er tal. a lavar nan diaon, pe dre c'hoar d'an Aotrou Person en he skouma, he zelu an Aotrou Person o mevel en he za, o mirout an dud, hag o vond kuit. Da belaoc'h e zeu ben? Da veleo eur c'hlasvour. En eun

gwaed a ra gras ha gwiskoas hag ama an ma mor ar Aotrou Person. Ha ena toullh kampr dindan an daras. ar ena ardreud hala anter-noz ar c'hras hag a ra a gwiskoas a mesk ha trubuz. Ha ouland a ra ama hag Eur c'hoarzoumi pas kaphare hag ha dastar a ra ena ardreud adkregas a skabuzou a pa garo e ma an daz klasr An Aotrou Person a gemas ar b ha pas hag a ra hep daik e ma ha ena hag pas pouez dirak Dieu graet dirak an dud An Aotrou Person a gemas gwelet ma hell ra a Zoue ena a valeiz pa Aotrou Jezuz — Red pras h dha gant ha Tadou rapr a c'hoarvezas kentoc'h ar seiziad hag ar hanaon dre hanaon ar ma hag a pass gwaza ma ha gant ra neuz hanaon ar ma hag a pass ouzpenn ar b ar re hanaon

— An Aotrou Person a gomz a ra hag a ra dre pennoz ar chapl da kenaog hag ha hag pl a ardreud hag a ra da gwisk ar groaz ena ouz ena ouzpenn ar b an daz kroaz Pond a ra ar groaz ha gwisk ena ardreud mechan daoh ena ardreud gwaz graet ouz c'hoaz ha dao hanaon dirak tonnaon ha pemdez ena ebarzhan ha neuz a gemprenn ar gwiskoas a gwiskoas an daz klasr a c'hanaon hag a ha pab unan a ra ma. I retapl an Aotrou Person a ra distroet da di an Aotrou Gwiskoas ra daz kaval an daul a klaskal gwaze kaoz

Red graet Aotrou Person ena an groaz red an han ampar a kaoz daz c'haoz ebed gwaze h Ken dim ha ya ra ha pabe nam ha pa vanet daul, a kaoz a ampar h ganet a ra ha graet ra ha ya. E pa lagr h ena ar h ha hat skoaz Aotrou Person? Ha ra a kelle kar gwaskaul? — Kaoz ra a kaozeal hat ra ma kaozeal a kelle daz a — A ampar Aotrou Person — Hat ra a retal ena daz klasr gant ar Salvaer ena kaozeal ha ganet kaoz ra all par dirak ena all hat pader hag kaz — Pegaus Aotrou Person? Kantol ma daoh ena ena daz kaoz ar kaoz a pader kaoz — An Aotrou Person an c'hoarzoun hat gant hag a kaoz kaozeal ra daz gwisk ha kaozeal ra daz Aotrou Doue ampar ra ha ya ar b ena ardreud ganet ha ena ar ra hag kaz a kelle kaozeal ra ena ardreud ganet? — An ena Aotrou ampar a ra d ha gwisk hag a ra ena pas a ganet kar d'an Aotrou Person An all kaozeal hag kaozeal ha Doue ra ha ar c'hoarzoun a ena ampar a pader ha ar b ena ena ar ha ya ra ena ena ar ha ya ra ena ena ar ha ya ra

Oh ! neuze hanter a en doaz e hounit ebed é en em gavetod ec'h Doue. sholaouan m en doaz roet brasaer ar bed hanvet a draou da eun dra Astronomi rak gouzout a ra harvest e ra eotheu he oaza ar re-ze ma chañj-ar a re deomp eun heveleb skouer vad ar re-ma a ro gueliec'h a tro evidon-me da c'houlz da zisevel hag a ranoc gouez-me pa soñjoud e ma an douaz eun e hunt Natromeu hag a gar her hano Tad an oll a dle harzel evit ho vagata dreist oll ar re anezho ho deuz graet

Ar Vautrou a zo douget evit an noblañsou — La eun nebeud an ber e hrest Hag an oberg eo ma arvar e hanaz en ho zaoz evit an dazvarvo. skouer c'h a respet ebed an dud an oll evit eglez kaerraoc'h doaroc'h da douaz da vera hon atrevo soupleoc'h labour evit ar parvicherion ha ma anaoun frankoc'h ar re a zo ar Vautrou dre ho reoh po ho aud.

Emaoh ol laboureryen hag eur marvad a Vautrou hanvet en vamo mes pevar marvarsi an tad doar h ar maib. ar vam doaz h ar verc'h hag ar var a ra mouez h mes evit douaraou ar pinz hed ar marvijou Ar respet a zo evit dra eur maod hag a ra koll a neiz da reiz rak a douaz an oll Goach all a ra bet real hell e hoaz an dud a vouez en em respet hetoh oc'h tud. pa vezvez gaet ho frid Goach all pa vedon me kroaoudor goah pa vevez dic'hizet da zaoza var hoet an daol e maro ar prad meza pe gaou ne het ma ne am hejo kradet hañvet pianta ra lan ar pad arzoh hañvet ra tud. evit paha eun tam rod Stouh ar rod a vez doberet daoz h ran, hag a vezo dreist kempenneoc'h Breiza ar hastred an a c'hoanta ober al labara e peb tamc'h. ober gaoujkan an oll. hetoh ma ho zadou hoz "

An noblañsou a zale'h startoc'h d'az e her hoz. a lakaa ar re gaz arzoh ar re vontanh, burlioc'h ugent ar re marmanh a lakaa ar servicherion doaraou ho mistri. ha marvijerid. hag a ra ar memes amzer frankoc'h a stad eur ar re a zo en ho servich

An noblañsou evit ol lodenn vras a c'hoantra e ra pourmont hor bro evel en oberoc'h gaz e. raka e penn ar re Rom var lerc'h Roaz evel re eun tra e lez tud variarc'h Tud da vezan ar marvar e re hemerel evit Rom ar Maib pounde an Tad hag ober er marvari ugentez evit ma anaoun ar Maib. pe an Viz dre ma zaoz an douaz da c'houarn e abel ha Dad ha roaz evit ma vezo het hanet eun aller her hrez evit ma ne vezo gouarn eur vro a hez ar c'hoanta tud a vezo hanet pa ho devezo en em gountagal en em marvel ha unan evit aher evit labour a ze ra an oll d'ho c'hoant d ho galloud

Ma hat peb marvarsenti an pep unan'h zoñjan, ma o en doaz prim dankat anad ha vicher, ne a hell, a dle an em blanta en aher pa vez c'hoant da aher labour hompas. H. F.

Ober Milizerien an Alzasianed.

Setu ama eur pennad eus eul lizer skrivet d'ho gorenti gant an Alzasian Diehan, ezmaouer eus a di al Lanvelstad

« Ma gwaz eus hep gallet dezc'hor ar gêr ma ez eus da skrifa dezoc'h ahanoc'h Hogen, ouzoh ahanoc'h a dremen hanv a eus ezo graet va e hatachiad hag ha ma, nemet mont eus an ti gouestlet h d eglez. hopc'h ma eus hon lezc'h evel pa vemp bezvet gwasoc Hag pennad mad eus bet e eus hon armel eur vouzlet hanv evit an dud d'an Alzasian a Europ Touzuz

An hini a roe arvarel deomp a zo bet trec'het gant ha euzhour ar pez a edomp bet e c'hortoz. Abaoue ma emp bet bet lezet e preac'h eus dorvez Hon oll dud hag hon oll dilhad a ra great oden anezho Daoz ez eus marvijet a hep tra ! A vrac'h an eus bet amzer da dislez kemerout ar hon ez e hrejer ha da bezvet hon divoudan da c'hoari Sevedardod a deuz ez eomp ac hanpennet, a vez h edomp prim marvijet hale divezomp

Brema ez eus eur vadelez zoh ma e vezvez dankat ar gouelioc'h Pevar dervez e chomaz eus ta ma, ep ar c'hoanvat vare N eus hon da ober armel eur c'hoanz hrasoc'h a gavez ama hag ahont An amzer hrasa a dremen ep comzhet eur lerc'hel e hag eur vezan ebet ogaz. elez h ma c'homz da c'hortoz an dra da vat A vrac'h eus pegnet eus ma tenna lazvel gouez, dre hon hag eul leon da zalet dezhan ar vezan.

Ha eul lem ar lean en deuz gallet va flastal ar bet enklan gouezoude em eo mouz aour mes rag ni laquel a grip ar gaz evel eur c'hi

Eul leopard a dremen hag e crohn en gwaz gaohen. Neuze en eur lakaa da gaza skouarn penn ar c'hastéll ma am eo dreiñet ar c'hlevenn kriaz

Va zammet ma am za Zalver
Va zammet me ho pad
Ho pugn a ze en danger
Va lezn dre ma vantant,
Va hanv dre Gwerc'her Vari
Dont d am skoa deut alc,
Ha pugn a zeu d ho pad
Hag a lec'h enhoc'h ato.

Kerkent a lazaoz gaoz a neiz ac'hano evel pa vije eneg an tan en ho divesker ha n ho gwalc ann dilhad da harda ar c'hegouriz skuiz marv. en eul lochenn gleiz gwall gaol ac'houarvoa kousked ha marvet dinn vont dezanh gant mezaerioc'h ar c'hoz en am c'hoadoaz epad an noz An avel a zav rak a hep tra Epad ma ha c'hantpenneu eun nebeut. setu ac'h errnont ar pevar lagad Ar'h va gwalc'h e lazaz eur redadeu serpet a ra ar bero rak ha pe a lag e zaza var ha mont dreist adreu evel eur gaer pa vez eur c'hi e tostaat ac'h ha c'hanez hañvez Trelaoa a ra ebioa dezhan, mont a ra el lochenn hag e tlejo da stanca an nor eur zamm gant a ra gaohen em doaz.

Neuze ar h zarvez hag a gavaz eur maouez en dapar eber gaohenn eur pennvele mañ gwelet a ra e ran dezhan hañ nañ eur zarpant bras hag e krip ran ra mañ Gouzout a ra var an doaz mañ, daoz da vervel gant a c'hoant cousket, an noaz, ar zac'hat hag ar skandalou oc'h an eil urbenn oc'h ar Vro'hen santel. Da dour hag

dioc'h ar mintin. ar zarpant scrijen am dibunas. Sevel a reas var c'horre al lochen, lamet a reaz e kichen va fenn, e kichen va zreuil. a hap n din, me a seue a zion hag a gleis, mes ne c'hr lis ket he dinoul. Kerkent ha me tarzar an deiz en eaz en he dro. Me a gavas va benn abenn pevar derves, gonde bezn tremenet daou op mant eur hanne dour diodan ann doudèr ha ne deo ket anvenet a bronn ar c'hoz heol. Fizians eta e Mari. Kenavezo, pedit avidhon.

(*Sizun gristen Tournai.*)

Pennad eus ul liser scrifet gant un Itron eus an Amerik da secretour breuriez Itron-Varia an nilez, e Toulouz,

Aotrou. — setu amañ perag e scrivan deoc'h. Me am eus bet c'hoec'h crouidur, pemp mizhio am eus collet. hag ec'h esperan emaint birvo gorus gant Doue. Ne chome ganhen nemet eur vec'h a naontek vloas, mad ha glan eve. eun eal. Haoe vloas zo oa scoet gant ar c'hleuvet en deus sammet va bugale all hag eat oa toc'hor Dimerc'her diveza, daoueg eun ar miz. edomp en Ajen. o lairel eun a Vourde hag o sonjal mont a nebeudougon da Loord. Epad ma lavaremp pedennou an agoni, (rak va merc'h e devoa reservet he zacramanchou diveza.) epad ma lavaremp pedennou an agoni, ha ma vouelemp dourok va mam, va c'hoar va fried ha me, setu ni o velet dor ar gambr o tigeri hag eur beleg o toet enhi. Tostaat a ra ouzomp hag o lavar deomp gan madelez!

— Va bugale perag e vouelit-hu?

— Perag? ama ve ken trafuet ha tra ne veut-hu ket ema va merc'h o vont da verves, ma ne deo ket zoken maro?

— Nan, nan, emezhan. na vouelit ket, ho pet fizians.

Neuze o eregi e dorn va merc'h ne voa mui anat e voa boez enhi. e savas he maodagad varzu an Eaz. ha gonde benn pedet eun nebeudig e lavarse deshi « Va merc'h. na baoo bor zalver Jesus. en hano Rouanez an nilez conservet ap pec'hed savit ha balant »

Kerkent va merc'h a zigoras he daoulagat, a zavas var he c'hoazez, hag en eil lamn, na eus daoha eire va divrec'h.

Lavaret deoc'h pa ger brin ema va levenez, ne c'hellan ket obar...

Evit ar beleg, eat oa na vouiet ket pelec'h, den en ti n'en doa he velet nag o tont nag o vont kuit. Ha pa zistroas da gaout va merc'h gonde benn bet o c'houlen oc'h tud an ti hag hi o devoa gueiet ar beleg bouma a lavaras din

— Penaoz e zonch deoc'h, va mamm, o defe he velet? An tad Bray eo!

— An tad Bray zo-ta en Ajen, ema va fried?

— Oh, nemed ket, va mad, e Toulouz zo ema.

— Prenest e fell dit, va merc'h, a ve ar mennes mennet e Toulouz hag en Anjer?

— Ah! va zad, Doue apkeu her goar.

Va fried a gasas neuze dre an telegraf. kemennadou-ou da Doulouz da c'houlen ha benn e voa an tad Bray ene.

Da nor e voue respontet deshan edo an tad e Toulouz, ha n'en ket bet eat ne hano meur a viz a zoe.

Epad lein va fried a c'houlennat oc'h he merc'h penaos e c'houzout-te. Isabel e voa ar beleg-se an tad Bray?

Her gouezni em eus. va zad, p'edon o vont da denna va hanaouden diveza. Gouelet em eus ar Verc'hes santel hag e deus lavaret din

— Va merc'h o pet fizians, eas a rao d'ho caout renez Arc'hbrenntet Itron-Varia an nilez, hennan ho tigaso adarre e boez.

Kerkent e laitrou d'ar vuez. ha pa ugorio va daoulagad, e velis an tad, ha ne lavaras ken din nemet ar c'hommou-ma

— « Digaset oun gant Itron-Varia an nilez, evel ho c'hanaad var an douar, me eo an tad Bray »

Ar vam e deus scrifet ar liser-ma a ebiu en eur lavaret e dimje scrifet d'an tad Bray he unan panele m'e doa aoun ne daje ket he lizer beleg enhan, hag e pell ar secretour da rei da anaout d'an tad he oll zantimanchou a anaoudegez vad

(Tennet eus ar gazeten *Impartial du Finistère.*)

Eur varnediger disper. — Barnediget ar roue Salomon a zo bradet brao er Scritur saer ha dre ar bed oll lavaret eta anna eur varnediger douget gant eur barner a beoc'h hag a zigas da zonch eur a varnediger ar fura eus ar roumed.

Eur c honerad en doa eul leue c'hoas var hrono he vam eus leue braz ha tard hag a zave hag a gresko bemdez evel eur hod radeu. Sonch en doa da gas ar leue d'ar zour ha da denna anezhan eun doroad mad a arc'hant.

Mes eun derver me voa eat adarre da zellet oc'h he leue n'her e havas ket eat oa en he dro Sein ar c'honerat o scrabat he benn nec'het meurbet Mont a ra dre ar geriadeu. en eur zellet pa tro var dro mes ne gaf netra. ne ra nemet rol he amzer Edo o sonjal dastret d'he di pa vel he leue etre daouarn ar c'higer a zoa o vont d'her gas d'an ti laza En eul lamn en em gav e kichen ar c'higer hag e teuz he loeo eus a dre he mouzero. Mes ar c'higer n'oa ket prest da ziscregi eus a leue hag e voue tuhet

Amzeen en em gavas. ha dirazho ar c honerad e lavare oan leue deshan, hag ar c'higer a lavare ive e voe deshan divar he vioc'h he unan Caset e voue an ofer dirag ar barner a beoc'h. Hema da genta ne voeie pe da trei, kement a gri a zoa gant an dion goastezen. Pa c'hellas caout ennı tamik peoc'h. setu beo o lavaret

« Al leue ne c'hell ket bezn deoc'h ho taon, n'en deus ket dioa vann. Dignit anna an dion vioc'h, hag ar

vam eredahi a zouvezo ha leue, hag al leue a zouvezo ha vam. »

Kerc'het e voue-ta an dion vioc'h. hag ep dale an afer a voue aclear avonaic h., rag a vez'h e devoa bioc'h ar c'houeriad hag al leue en em velet ma redjont an eil da gaout egile, ar vioc'h en eur viejal hag en eur ober stad eus al leue, hag al leue o tamet da zeva mar gouie. Bioc'h ar c'higer avad ne reas van oc'h al leue, nag al leue ne reas van outhi.

Ar c'higer-ta a voue laic'h he benn o velet dizoloet creiz he iveronsi

---

Kemeut-ma a zigas da zouch eur eur varnodiger all hanvel dougel ive gant eur barner a beoc'h. Eul labouzer doubr a voue meret eur marc'h dezhan en eur ger vare'hal eon derrez four Antronos o cavas he varc'h o vont en hent gant ar marc'hadour, etouez eur vandenheg all Ao tiek. na petra-ta a glascas caout he varc'h, hag ar marc'hadour a lavare en doa he brenet er zoar

Boda a reas tud en dro dezho, hag e zejont da di ar barzoer a beoc'h. Hema a c houlennas digant ar marc'hadour a beleac'h oa ar marc'h en doa prenet. Ar marc'hadour a hanvaz eur barrez. — Ha c'hui. eme ar barner d'an tiek? Me zo emezan. eus ar barrez tosta d'an hini en deuz hanvet ar marc'hadour.

— Mad eme ar barner casit ar marc'h var an hent a ia varzu ar parrezion-ze digalvet-hen ha lint-hen da vont e leac'h ma caro.

Ar marc'h a iepa var nân d'he gver ha d'he graon hag evelse e voue dizoloet ve iveronsi ar marc'hadour kenek G. M.

Lavaret a ver e tle an Aotrou La Bouillerie, escop Carcasson, bezo hanvet evit nicour an Aotrou cardinal Donnet. arc'hescop Bourdet

---

Er bloa-ma emaa ar bloavez da niveri an dud, e Frans, evel ma vez greet bep pemp bloaz. hag e pep parrez e tle bezo carget unan bennak da vont d'an iliz evit an tam labour-ze. An den-ze a dle kemeret ha merca hano pep den ha oad he vicher hag evel a c'houar an oll. er bloa-ma e tle ouspen goulen oc'h pehini pe seurt relijion en deuz, hag hen en deuz eur relijion bennak Var gementse e c'hell en em gaout traou drol avonaic h. hag eur gazeten hag a voar cuketal, a gomz evelen

Eur c'hanfard, ep feiz na Doue, zo carget da ober tro he barrez ev . o veri an dud Mont a ra d'ar presbital, hag e c'houlen oc'h an Aotrou Person

— Sitoien. hoc'h hano, hoc'h oad?

An Aotrou Person a ro ep gouz, he hano hag he oad.

— Pe seurt micher oc'h eus?

— Person ar barrez-mâ.

— Demezet oc'h?

— N'oun ket.

— Pe seurt relijion oc'h eus?

— Ar religion catolig, apostolig ha romep.

— Oh! catolig a zo avoalc'h emichans?

— Salocrus, merkit an tri c'herain eus lavaret deoc'h.

— Pet eromador oc'h eus?

— C'hoeseg mil a zo em farrez.

Ar c'hanfard a grizaz he fri eun tamig hag a reas koit lostok

Hor c'hanfard a ia da eun ti all, hag ama en eus gal gant eun dispac'her eus a re difenn

Ama e c'houlen ive an hano an oad. ha goudeze

— A be relijion oc'h?

— Ne ouzon ket petra a fell deoc'h da lavaret

— Ha fell din goulen outoc'h po seurt Doue a adorit?

— Doue abet.

— Mad, meritomp neuze *dizoue*, hag e terg ar ger brao-ze var he baper, hag e za harzoc'h da glask eun dizoue bennag all.

Er Chin a iouerar, e voue douget eur bloavez al lezen-ma

« Goure'hemen a rer d'an dud iaouang ober ho c'hreiz abred. Ar re a vezo deut d'an oad a ugent vloaz ha n'o devezo ket c'hoaz eur vent derest, a vezo bannet bemdet kenn a o devezo eur vent a zoare »

Kementse a zigas da zouch ema eur vam hag e devoa bugale a vezo ato triste. eun eur ginet ha glac'haret dezho. Goulennet e voue outhi perag e veze ken trist-ze he bugale!

— Ar re-ze, emezhi, me ne ouzon ket pe seurt bugale int, me ro bazadou d'ar re-ze meur a vech bemdet o clask ho lazat da genieret eun eur iaouen ha na c'hellan ket dont abenn G. M.

PRIS AN ED.

Kemper. 3 Eost		Pont-n'Abat. — 4 Eost	
Pris an dousc'hant iar		*Pris an dousc'hant iar*	
Gwinis	27 lur, 14 c.	Gwinis	29 lur, 16 c
Segal	17 lur. 61 c	Segal	19 lur, 38 c
Eiz	14 lur, 86 c	Eiz	15 lur. 40 c.
Ed-du	19 lur. 41 c	Ed-du ..	20 lur, 41 c
Kerc'h	14 lur, 32 c.	Kerc'h	15 lur 30 c
Avalou douar	7 lur, 00 c	Avalou douar	7 lur 00 c

Buez an Aotrou SERJANT,

ESCOP A GEMPER HAG A LEON,

Gant an Aotrou TEPHANY,

Chafonr ha Secretour Escopti Kemper.

Pris : Ugent real, dre ar post.

E ti an Aotrou an Kerangal, mouller an Escopti ru ar Gigèrez n° 16, e Kemper

Ar Gerant AR DE KERANGAL.

Kemper. mouller gand Ar. an Kerangal, mouller an Escopti.

Disadorn 17 Eost 1872. N° 394. Eiziet Bloaved.

FEIZ HA BREIZ,

KELOU A BEP BRO, HA KENTELIOU VAR BEP TRA,

Digaset bep sul da gement Christen a gomz ar brezonnek.

CONDITIONOU EVIT CAOUT AR GAZETEN

Evit ar Finister, Costes-ar-Nord hag ar Morbihan evit ur bloaz diou scoued, evit c'hoec'h miz, nevesace real.

An Abonnement a dle bout paet arouez rouez ar gazeten

ha hen na tagn bet en dro ar gouls enteus a reer goude ma ren echu he abonnamant, a ze consideret evel abonet a nevez.

An abonnement a gomerer e ti an Autrou ar Kerangal, *meulier an Europe* ru ar Gigeres n° 48. e Kemper

D'an Autrou ar Kerangal *epken e tlear adressi ar pennaouchou ha kemend a zell oc'h scrivich ar Gazeten*

Ar mariou da lacat ar Gazeten a dleor da adressi d'an Autrou MORVAN, epken.

KEMPER 11 Eost 1872

En amzer-ma en em gaver e c'hoeza dre ar bed enn esen a zinorz a fromo a zanvenigued enn esen coustumet. Guelet a reomp an ezen-ze e c'hoeza var ar vicherourien a chom a vanden ep labourat pa zo eur goal frouden bennag en ho fenn. Hier guelet a reomp er c'herrou eleac'h ma renn daic'h mad an dispac herien, an dud difeiz a clask ar falla d garezion evit ober ar brezel da Zoue, d'an Iliz ha d'ar religion, evit teleur an dismegans var ar gristenien vad. Ar hano en esen coustumet-ze en em skigna ive cals pe nebeud var ar meaz, evel ma teler, pa vez arnen, oc'h en em skigna dre ar c'harter oll. enn nar pounner en bevelep doare ma ten an oll da vezn dinerz ha benac'h dezho o tenna ho halan

En dez-all e clevem o comz a gemeinse enn den divar ar meaz enn tiek bouz da evenaat oc'h ar pez a dremen. Hag e lavare en ho c'hiz : « Brema ne het ar feiz ken, *fenz ar republik* en a no n ren !

— Ha petra eo *fenz ar republik* ? a c'houlennas digantha ar re a roa oc'h her silaou.

— Fenz ar Republik emezhan, a gal dia en an dremo

Ar feiz eat, ar fent en eus deuhet dre ar c'halakiz, a c'hourc'hemennas deomp cuit an oll gaimoniou revelet gant Doue, ha deuhet deomp eus he bera gant an ilis santel catolik. Brema avad ar feiz a skigner hirio a les pephini da gridi ar pez a garo, ha ma car zoken na grado netra ebet.

Erveu ar feiz eat e vez red mirel gouec'hemennou Doue ha ra an ilis, ober kement a leverout deomp da ober, an eil moual oc'h kement a sifemont ouzomp, hirio avad an het avelse ema ar bed, an hini a garo a viro kaer Doue hag hini an ilis, an hini a garo a viro memb. Frankiz da ober evel ma carer. Ne het avel guechall, pa na zo franka nemet da ober ar mad, kenel a vez franka gouec'h da humilia ho religion da Zo, ma carjac'h, ho madou d'ho mesa, da vezn servich d'an oll ; mar felle deoc'h avad ober eus drouk hennak mar grenc'h an distera gaou oc'h ar re all e vanc'h dalc'het houn a ra ha pedat avoalc'h a vije crouget enhoc'h, hirio avad ar frankiz a glasker en ma vezo lezet pephini da ober drouk mar ea dezo c'hoant da gloubi tra ar re a mar gell, da chom ep mirel lezen ebet ha da viret zoken oc'h ar re all d'ho humilia, ha da delaer ar religion en traon mar gra dies dezhan, mar displich dezhan en em-dioare hennak. Seiz eno petra a c'halvan-me *fenz ar republik*

— Aza, a zonn lavaret d'an tieg, eur premeger oc'h eus ar c'henta !

— Ne ouzon ket emezhan ha me a brenck mad, ne pez a velan avad en c'hrennen eus dra bennag evelse var an douar brema.

— Hag evelse fenz ar republig a leso frankiz gant an dud da ober an drouk, ha na ros ket a frankiz dezho da ober ar mad ?

— Ia, erveu ar feiz nevez ar re a ra ar mana drouk, ar brema torfejou a vez gwes meulet ha savet dreist ar re all, mar crog ar justis enho, e vezo cavet mil digarez evit temma ar besc'h divar ho c'hein, ha biscoaz n'en deo bet gwroc'h ar ger-ma eus hon adou Koz ne vez crouget nemet al laeron vihan. Mes ar re a fell dezho ober ar mad a vezo gospeet dismegunet, enaet pouls dezho, ha clasket huh a ouzho e pep gwe

— Hag an ezen coustumet ma comzec'h anezhi bremaik ?

— An dra-ze eo ar c'hoez kill a daol *fenz ar republik*. Ar brotestou tud a dle da vezn evel mil lenn pe eur poul dour a ve bet hoyet pa glebouset. Nezza e zo var c'horre al lec'h hir hag an traon lous a zo er goudet, hag a daol c'hoez fall hag eus ezen coustumet pehini en em skigna tro var dro. Evelse a c'hourvez eleac'h ma vez eus tam traou bennag. An traon brema, ar re a zo ar goudet hag a dle chom er goudet, a zo nemet var gorre, hag a daol ar c'hontam a pep leac'h. Ar falla kempenned

é no er vro a dro da vrein er vaner, ha hast ha me vin ar vro eto ha douaro. e c heuvent gantho. »

Setu aze lennet eultaou an noz mad-oz, hag evel a welet, etouez ar pez a lavar en eun dalc troun gour, hag anat eo en dann evnaat mad ec h ar pez a dremen hervez ar maner

AR C'HABILLÉT

Abaoe a vez clevet hano eus ar c'habilet abostol ma neo eul lodenn eus an Afrik a ar Vrouz. Hogen alouec'h c'hoaz e clever hano eztouez ar grisiennez. eun an doctor hervez sant Augustin hag eun he vam santez Monica Mad gantez Monica ha sant Augustin a oa eun a vouez ar habilé rod a c'halvomp h ro kabised Ar wazou dud-ze a chomme e ro an pennoz d an Afrik Bredet hetz ar dro ar hevarvou e doue het a ouep ar c'hrouanted, hag he devaz Rousard a ro maro e prisonou Roum

Eur c Roum ro e oant ar c'hrala chenchet da brezel dindo an Arvel Evel e cala a lec hano all eno e voa ivo abaoe a verzerien eztouez ar grisiennez gouez, evel sant Cyprian eztouez Felicite eztouez Perpetua. evel e cala a lec hano all ne ar virvonez a demas eno da vaza trouc'h d ar gouez, ar vro a demas da vaza chrisien.

Neuze ec e teuas ar bré an eur gorik vihan an doctor hanv sant Augustin Ar c'hrala an a gomzas, ec an hano a gomz c hoan ar c habited ar c'hanta gwechall a zougas ec an hano a ze dougel harz gant ané ar vro-ze Hé vam santez Monica a zo bezvel ec'h ar marz hed a gaver e hesa h ro eo ar Mantouan, euh gwaz ar vro ze a ni het chenchet

Mar a vez eno ur hom a oefé an dra ma, a velet ar vam a vout chomz dezi eur potrik gantho e zou ar hoarz an doar. a zonje dezi gwelet santez Monica e vou he map Augustin pa edo bugel Ar pez an ar ec ar ma a velemp a malan ann ar marnas goad eun ar Mantouan hanvez.

Ha pesaz e doaz ha collet ar gwir fez ?

An arabad ze eo eun doaded var ar vro-ma. Ha na lavaret hano ebarz gant an dud hag outañ nac'h ha Doue pe vervel. Doarzh dudou a dud a varvas evelto. Ar re all na ann dremm ar mennozou hag ar gwerioù koz Eno e vouez hanvet kabylet, hag e tale'hetaez mad d'ar religion var pemzad mad En amzer-zé emzivod, ar Pap sant Gregor anv e oa bet ar c'hrala gwechall

d'on em deuna eun tu bennak Ne ket m en dale ar Pab soujet en em denna ac'hano, mes na dispac'herian a rank lavaret gever ha neuze ken ha m'ema ar Pap en ho c hichen, ne c'helljout ket bezа eur avoalc'h. Ar skled a dael eador Sant Per daoust pe gen discaret eo, a ra poan dezho en ho daoulagad. Caout a ra dezho e va francoc'h varpezho ma ve vikel Jesus-Christ pell diouthо. An den eabius ne gar ket guelet a dout an hini ma en deus goalc'hreat eu he enep.

Hogen ar Pab a zo reuet gant doro Doue, ma zafo em a Rom ne ve armet d'an heur merket deshan gant ar Speret santel, hag ar re a c'houlen he beilhat dioutho, a c'hallo martoze coeza trues outho ha caout kenа divezad d'an hini ne fell ket dezho guelet a ran varnezho. G. M.

Eur potrik calonek. Nag a bouzoun ou deus ket ar c'herion braz ha ne dint ket anavezet var ar maez! Nag a hoan n en deus ket nur bugel avechon o clask ober he bank kenta! Setu ama unan, hanvet Loiz Pennek, hag a c'hell servichout da skuer var gementoe. Ar bugel a zo en scol gant ar vrendeur, mes ó he zek vloaz a vouc'h conaet ne hano gant an dad hag he leavam evit ha lacat e ti eur goarser avit tren ar rod eus ar maez da'n nor

Pemp seoet er miz a c'houmenz. Ha vastr a reat an ogr eorhan, ar pez a zukoez ne d re ket bezа ennt den madelezuz hag e guzitoeus ar potrik kez a baka digenhan atesoc'h a grabanad hag a daol troad eget a vennag a zo en he gouarnant

Den ne oute lavaret pegement a boan en davoue ar potrig o clask mont d ar c'hatekiza evit ober he bank kenta. Dont a reas gouscoude ar maze hag ar bugel a zeas da lavaret d'he dad ha d'he leavam e raje e bank kenta d'ar sul varlerc'h. An tad hag an leavam a savaz ha discoaz evel tud hag o tuvje c'hoant da lavaret petra ra an dra-se deomp-ni? Gra evel a gare.

Ne ket evel a gare ou rak pa zeas da lavaret d'ar gouarner e voa red deshan chom pevar pe bemp dervez ep trei ar rod, abalamour ma tlie mont d ar retred evit en em brepari d'he bank kenta an ogr a ken teuche ket da vont nag evit unan nag evit daou Mont a reas adarre da gaout he dad hag he leavam hag ar re-ma a lavaras deshan groza ne dlie ket tenna droug an hini a roe labour deshan ha neuze, emezi an leavam, ma na zigaen ket ama da zaou seoet anter da fin ar pemzek dez, lara aveit

Ar paour ket pennak bihan a zoa eta nec'het avoalc'h. Bez'ez oa e ti ar gouarner eur potrig all hanvet Bertrom, ha ne voa ket eaz pinvidicoc'h egethan, mont a ra da gaout da heuzez pezaza edo ar bed ganthan. « Aze a lavare ar potrik chom ep ober va fenk kenta, heza eur paren epad va boaz! mervel a ran kentoc'h!

Bertrom en deus pevarzek vloaz, en dez great he bank kenta varlene, hag a dlie ober he ti! pank ar blean-ma. Goude bezа chomet eun nebeut da zonjal

— Kea d'ar retred, emezhan, ha gra da bank, me a drot ar rod en da lerc'h.

— Ha te neuze, da ol pank?

— Me a ra va fank etouez ar re vras.

— Ha da gerzet, petra a lavarint?

— Oh kez zao, me am eus eur vam ha ne ket eul lazvam eo, hag evit va zad ne lavaro netra.

Setu penaoz, dre galon vad Bertrom, ar Pennek bihan a c'hellaz ober he retred hag he bank kenta, ha Bertrom, he dad hag hen a reaz ive he fank d ar memes dervez.

Skrivet gant Feuteun Aourom., G M

AR VELEIEN.

XIV

PEMPET PENNAD.

5.

Ar Veleien a zo troet oc'h an noblanson, abalamour an noblanson eveldho. hep tamall an oll gaine nevez a gar hag a harp eun nebeud brao eus ar gizion koz. Ar Veleien hag an noblanson a vez gant ho amzer hag a ser ervad ne ket an oll amzerion a vez hevel. Eur maread a draou. a c hiniou a zo dre ar bed, hag a heller da jeuch, da lakaad a goaza hep ma ra na drouz evit an dud. na pec'hed dirak Doue. Evelse dre ma ra an amzer en dro, gant ar bloavezion e kouez meur a c'hiz koz, hag e zao meur a c'hiz nevez F leac'h dillad hen, a zouger d'lad amzer e leac'h boudou guk e zouger lokoe ho deuz guelloc'h doare, e leac'h penaoz bleo hir e zouger bleo touz, hag a zer dispak men a skouarn a rafe mad en em gazed e leac'h an heuchou don ha strizа gent e zeoz brema heuchou frank ha leuan, heuchou bouzun a zo eur blijadur kenzel drouzho e leac'h mond var droad ha gant poan dre an heuchou evel guech all, e kerzer hag e reder brema evel calvoused e kirri bihan, e karrolennou ar re guerzo N'eus ket da abegi ar zeuri anvezention hag ar Veleien. hag an noblanson n eo dirc ho freon abalamour ma velet an bevelep traou nevez, gisien nevez a hep n. beza var ar maez.

Ar pez ne lavar ket gouscoude e ve mad also beza kepred oc'h ober hag o tizober o sevel hag o f euz, o tenna ar vaz eus a zoara eun den evit he lakaad e doara eun den all, eus a zouzo eun Tad, an oaz'h a benn, etre daouarn protred briz ha brell, etre daouarn houeien hag emoic'herien, beza h ra o ailaps eur Rone d'an douar e kreiz ar fank, evit kaoud vare hoas eun unpaisaer, hag autronez eur bresser a vestr a berz eun tam Republik An dra-se a zo beza daic'h-mad o loc'h diaraz nan ti evit ma kouezo kentoc'h an t toen ha mogerion. var ar re a loj ennhan ha ma flaero. ma vrevo mui a ma hallo enmbo.

Ne ket ma zellfe nemeur ar Veleien oc'h doara eur

en hon temps, ha mar e jo bet en em gavet vuzuilh ar Pab var hent hon embannou. Mar mar eje bet hon all anvaludet hetan ar hanvestrid a Pab, nag ar re hanvestrid a hanch dastum diar gear gant hon danver a eje bet brasoc'h hon avantur. Ha N. Sinnou a oa pedet e Paris ha deus bet pesanet evit ar re en em gavet e mesk ennañ ar gear vras ha meur a dra a oa da vont a-raok. Ne oa bet hon ehan ebet e-kreiz ar vro-mañ, ha ne oa ket bet ar vuzuilh ken bras ha pa oa bet ar Pab. Ar re a oa kemeret ar brud ne oant ket [illegible] Ne oant ket eus ar re vras var an dachen a oa bet ar [illegible] Ar re en em gavet ar vro-mañ ne oant ket [illegible] Ar Pab. A-n. *Parvereux* [illegible] a oa deuet da ardivinout ha ne oa ket all a-du digenouet ha pa oa gant Doue ar re-se ar [illegible]

N'eus ket pa vanifomp a-raio kement all evit ar Pab hag evit ar re a zo bet kemeret hanter-kant var anzoudegez vad ha var all respet ar Vretoned.

Ar Vretoned a gemeras N. Sinnou a-drugarez en Nobl an-nañ, abalamour e oa bet [illegible] ha gant ar mare-mañ e oa [illegible] Ar Pab a oa [illegible] a hent pe Nobl an-nañ. Ar [illegible] hag evit rakomzoniañ [illegible] hag ar [illegible] ha gant ar [illegible] Ar Pab a oa [illegible] Ar [illegible] Ar [illegible] Ar

dreust d'he hano, n'hellont-hi het ra pe dourn an oil rag d'egile. evit mared ec'h an tan da grap, evit he vouga pa ran, nemet ! kroget, pa c'hourdrouz tra peb tra e hano?

H. H.

(*Hor pennad oll*).

Abermaouez Francoaz e Amboaz.

I.

Bremañ pa ra dreuz an tad santel ar Pab roud an eilvi da ober an eilvi eus ar bresanted evel Francoaz e Amboaz. Dukez a Vreiz ez eomp da welet penn da benn bemdez gant an trouz skuerrus e deus great en he hoarz dreist oll e commanp gant an tech e devez graet he hegarezh da ra an nizoez

Er bloaz 1434. da c'houel ar roiantez a ra eus ar manor gris meurbet an oabl a vez galvet a gouestel, eus evel a ra da zigoraat pennad, ar gwaz a blega hetu a doare hag an toeaouen a strizhe

Ken vete hik nen vlaga a vez an he zi ne'h eur prenet, harpet he fenn gantañ ec'h eur staliañ, hag e selle trist. gwech ec'h ar c'hoengil a reje gant an avel, gwech ec'h ar gwez a vanne penn ha penn.

Tost deuhi zarnet var eur scabel, ez oa eun tra dreist var an oad, nul lavar gantha en he dorn. hag e save hag en penzer he doenlagad divar he lavr evit sellet ec'h ar vete hik Hoaza, a hanv eur pennad, a zastroaz ec'h an traon en eur lavaret

— Nag hen a ro cra an nihoet ! nag hen a goaso trouz ec'h ar bresanted gra !

— Dona c'hoe penaoze evit he calon vad. itron Francoaz, Pa na vefe het a ra pe nimoa d'ar hoarvez a zonjal anhe.

— Ar hoarvez an goalla mignonad an aotrou Doue. itron Huelaou, setu perag he c'haran hag a carian he zevel eals memes ch evit a ra.

Ar vete hag a gomze evelse ez Francoaz e Amboaz. mare'h d ar Sadorn a Dhouarn he da Vari Roaiz. Na dirvas netoc nemet ezez vloaz mes skuat e devez he pried ez avei eun den bras

A vihanig, eme an tad Albert a Ventrouiez, e vez dazrong he dadrouz pa zihuna en he c'havel, na vezein tharzet dhez ezez a ra he doenlagad strong an eur, hag e lakaz he doenlagoe e creiz nezza e chomp evel pa vije ar memz neudhe he unan. Eun eur ez nezze e c'hortoz eun troad da vezn zaotet. Ken truezuz oa eun vezele gant dervez a valet zhaudet he laeron zant Francoaz da-vezion e pedi ez ia, hag e lakaz dezhe e vije zaotet he hanton dezhan

Ar vete hag a dremz da zamm e kichen he gouarnerien, hogen gwelet a reaz e oa eun den bennag ec'h ober zac'hanaoz dezhi

— Trist ec'h. Francoaz, eme ar c'houarnerien, eur benn bennag ec'h ez-hu?

— Ia zar itron Huelaou, eme zac'hanaoz vez an den.

— Nec'hamant, d'ec'h eud ? eh, ar het brao, credabl ?

— Ea da itron Huelaou, rak d'am eud ne c'hellan ober netra zouhan he nebaz , e zar mestr da netra

Pedn ar verc'hez a lavaraz ar c'hoengil-ze, eur verc'hez all, eun ar marnoz eud gant Francoaz. a dremz ar gambr d'ar red, ez eur sizaral he daoulagad hag en eur lavaret e helen mad ! helen bras ! Francoaz, an Aotrou Doe a dlefe cher da dreust gouzoug he dud ez a gouge ar vaouez. ha nezze e cavaz an dro da lavaret dezhe ezez gaolioù neuz h ale h ben zinezouez.

Ar hogel a gemeraz ervez an Catell. mare'h d'an Doe a Vreiz. hag a dlie bem divezatoc h c'hoar gaer da Francoaz, rak Francoaz a zo he het promaret, d'he devez bloaz. da Ber an ni a vagale an Doe he lakat ezez daoulagad an Dukez evit bem savet gantha trael ma ezez he hagale he unan

Catell a Vreiz a c'houzanaz tre galoc'h ez a lagaz ar c'halon mad-ze ha Francoaz en an laouenaouez hag a zizalfaz memz ezez da c'hoarzin hag ar c'houarnerien a gavaz penn a ra ez a zoug ec'h ober nec'h d ar bresanted

En dervez-ze doac'h ar mintin ez daoz bremañ, e tont eur an tad, a zo gouestlet cals gwerien var he hent, ar zac'h a ra he het gouzoudereat tre. ha c'hoaz a ra he het bet avaric h da ra d an oll ar pez en daz glac haret Francoaz Pesur a c'helje gwelet adarre ezez he zac'h zantezouez ? An Duk Jan penny a ra mad da ra avechoz gouzoudic en daz e hostel da daolin da Francoaz, rag houma a roe oll, braveziaou hag all, hemeni a roe dezhe a dremene etre daoulagad ez ra mennag ha pa reaz dezhi eur rebech lavaruh vat gwenniaz a lavara Petra a c'hellan-me da ober gwelet'h ezez nebeu mouez Jesus her gouleaoz digrahoen?

Catell a Vreiz a zoa ive doaget bras da ra, hag e velet Francoaz e tenn da vrec'h hag en em lakaz daoulagad gwelet'h, hag en em lakaz daoulagad gwelet'h ezez he oberoù mad, ez devez het gouzoudi hemeni a galon ha Francoaz da vouarat he unan evit ra da vignonad Jesus-Christ.

Ar c'helen dignaet gant Catell a reaz eta eur bligadur vras da Francoaz Anzoni atzale h a ra calon vad ez Doe ha var an e zeje derhe ezez dra bennak pa c'houlaouet

Mont a reaz da glask he zac'h zantezouez, hag en em zalaoz d'he hega a ra het ezez dimez ezhe.

— Ale, ta c'houar ger nemz ar bresanted, eur vech c'houz e vezemp parvedig. hag hor pedamp ez !

— Ha neta c'hoz. Francoaz eme ar c'houarnerien, ez he zac'h hemañ bet

— He itron Huelaou, a vezo laouen ma pa vezo laouen va mignonad.

Mall a zas-ta da valet ez nez e tont. Eur vandjen dimezellez a zo en em gavet e kichen pa dioa bremañ, hag en ol'z zo zaouzen meurbed hag a drabelle mezo dre c'helfent Francoaz epken a lavare nebeut a dra, rak hemañ ez da vezn ato didroug. Laouen ez eo gouzoudic evel ar re all dre ma crede ervad e devije pardon da zi d'he fazioù mezo carez. Ar c'houarnerien, e devez ar

gorg eus ar vandenurk demeuzliad-se, a lec'h ma ez ar pardaezves-se kel laouen ha pephini.

Eur pennad all war zeiz all G. M.

Eur chapel evned ar mor. — En eur gaoziou a Barz e lennet ur vers all an hiniver-ma a so bourvel oc'h eun hiniver gracz'h ruz pe oc'h eun harpa. Ha marcz a rao ahalmoner ma zens meneg a Vrest enhi

Enl lestr eus an Allmagn, digouezet a eus kel pell e porz Hambourg en deus digaset ar c'helou-ma. Al lestr-se a veze er penn pella ar bed, a ia an anternoz, en derveza caset bagou lubou da ober an dro da amerzout an eno ha ne dint nemet pemzdeg sezra. Eiz eus ar scolpadou scorn-se a vije eus dre benaoz da, hag ar c'habiten a gase dek den da velet petra a ra eno ebarz ar scorn hag en erc'h, rnont a vijent caër mouez'h egel e deu zonch da gaout.

An dra ra a doa gwelet a ioa eur gregen iestr chomet ano a gaank ar scorn Var ar pont ez oa eur chapel, eun zoter gant eur c'halir hag eur grouz arc'hant Cor' mare ar beleg a zo en e ni o vezhigen vorfou mare ar re a zo dent d'an ofern hag a ioa oll var ho daoulin.

O velet eun hevelep hanken teuzion pe esbern re vare, ar vartoloded a chomaz sebezet oll evel pa vijent trant ho enou e teuzion. Pa voant dent gouscoude eus ho enlann, ne ran takejont da furchal, hag e cafjont eur c'hartiel houarn gaean eus tamik paper enhi gant ar c'hontou-ma varnezhan

Collet oump' merrel a reomp a Dunt.

10 Evan 1852 Eozen Mari

Eozen Mari An hano-se scribet var ar penn velec'h eur gi lestr-chapel, ar vretonaed zou o deus zonch meurbet c'hoaz Breiz ez eus eun regont vlam hennag, eun lestr e eus raut touel a dreuz da benaoz var zodchou Breiz Taolet e voue gant an tarzion mor ha planet her stard ezze dioa gurrek ma ne voue gallet morse ha deomp ne'hano. An lestr-se ne ran chomat nemeur nemet ar gregeo, da lavaret po ne doa eallet ho stur, ha vouchou hag ho vernou

En amzer-se edot o treiz eun iliing pe eur chapel a zo a doet d'ai leac'h ma ez doa ai lestr great penoz Ar beleg a lavare an ofern en iliinh-se a zonjas mont da lavaret an ofern var bont ai lestr-se da c'horfou ma vije dieub ho ilis Ar heskelerien divarbro a doue di da gleuet an ofern.

Eun derrez. epad an ofern, e teuaz eur bar amzer scrijus, glao hag avel, ma ho carnas. Evit douara ar gueun a lamn kemenet a ioa var ai lestr Da viana ar gregen lestr a voue dibramet a douez ar c'herreg gant ar chapel hag an dud a ioa enhi, hag ar mor ho c'houso d'ar penn all eus ar bed, eleuan an erc'h hag ar scorn a ia an anternoz.

Penaoz e voar mouezion evit ezomi anaoun dall. — Abaoue ma vez lennet an ezellou-se, e meur a leac'h bez doctored didalz, pe re oll eus ho fars, a so bet gouiet o vont da gwiska mouezion evit gouiou ezomi scol evit netra, scol red ha drouz oll scol laih Flagen e meur a leac'h ive ez eo digouezet evel se eur herrezig a separtimant an Youa a behini e zonz ar gazeten c'hallek *l'Ouest de l'Ouest*.

Er herrezik-se ta ez eus ive unan benaoz da gwiska mouezion. hag evel ma pouezet stard var ar penn-se, *zonj scol evit netra*, enhi eo eus lavaz da vez touellet. Cant c'hoec'h ha tregont a zous ho mouez.

Hogen eun den mad ha gouezeg eus ar c'harter a deuaz, gant iroua outho. d'ho drubonpla. rak gouiet a ra evrad an vouzoul kel evit petra e deu zous ho mouezion.

— C'houi oc'h eus-ta. emezhon da gas kuit ar seurezed a ra scol d'ho pugale?

— Oh a oa eus ket' eno ar seurezed kuit! oh na rump ket! ra a vad a ra ar seurezed en hon touez Gouiet e ve gouvomp gouiet hor zouz e vont gouzho eget gouiet ar seurtaed a vont ac'hanu.

— Gouzoude oc'h eus roet ho stanier

— Ia da c'houlou scol evit netra. Gouzout avoalc'h a rit na domp ket oll mondiuet

— Ia. mes a c'houlou caout scol evit netra, oc'h eus gouiennet ive eus ho seurezed kuit. rak dre ano e c'houlennont ma vezo red deoc'h eus ho pugale d'ar scol gant eur vestrez scol iaih. anaon dioc'h ho deuz, a vezo digaset deoc'h.

— Ah na ket an dra-se ro' na ket an dra-se eo a fell deomp'

Ha setu an dud keuz moc'het Hag he oc'h ober anaon evit listen hag o lazat ho hanoiou varnezhi da c'houlou ma vije lezet gantho ho seurezed ha ma vije roet eun desconsolerez christen d'ho bugale. pe da vanao ma vijent lezet da gas ho bugale d'ar scol e leac'h ma carjent. Ha evit listen-ma e voue destumet daou c'hant pevarugent hano, hag en ho zouez pemzeg ha cant eur ar re o doa anaet var ai listen gentz.

Ar pez so digouezet er herrezik-se, so digouezet, credabl. e meur a leac'h rak neg a doé ne deuz ket, ha pa gomzer d'ezho a scol evit netra, scol red. scol laih ne gomzont ket a betra ez eur hano!

Eur gall eus a deuz ar vandeu. — Epad ar vremi oc'h ar pemzmed mar deuz bet gouiet eur gall hanoah digalon avoalc'h evit c'hanaz ho vro, ez eus gouiet ne ra all hag o deuz diskouezet a voa iom ho c'halon evit ar Frans Gomzout a rer ar brusunad, eleac'h ma vezet maleiz. a gregn divare'hat e komzont a gavent, hag eleac'h ma cavent bevaus hag efach, ne resat ket a c'hoap eus ho gueun.

Ar prins Frederik-Charlez, gant he ofiserien vras, a zo en em lezet en eur manar d'ar marchis Rieucourt, hag eno e resta ober vad hag e c'houlenderont kempenn ar c'hae.

Eun derzou, eun ofiser a c'houlou comz oc'h ar marchis,

— Aotrou markis c'hui oc'h eut aze pemp carrosl

— Ia, pemp carroz am eus aze

— Ar prins en deus c'hoant o ho c'haout evit eur veach, hag e tenn d'ho goulen eus ho bers .

— Ne brestan ket va c'harrozion.

— Neuze ar Prins a vezo red dezhan ho c'hemeret ep hoc'h otre petra bennak ne garfe ket hen ober

— Grit evel a gerot, eul laeronsi moioc'h e vezo a eus ken da lavaret

— Oh digaset e vezo, deoc'h an dro

Da ober petra o devoa vrom ar prins hag ho ofiserien eus ar c'harrozion zo? Da bourmen *demezellat* coezet eus a lost ar c'har

Pa voa great ar bourmenyden, e voue digaset ar c'harrozion d'ho lerc'hen.

Antronoz ar prins Frederik-Charles a rea eur gouel d'he arme dirag ar manor Divar greis ma selle oc'h he zoudardet e velaz ar flam o sevel. eun tantad tan dirak dor an ti.

Ar pemp carroz o voa o tevi. Markis Biencourt ne felle ket dezhan e zaje mui den honest abet er c'harrozion-ze a voa bet staget gant enebourien ar vro hag ar merc'hed fall o doa laket enho. hag en doa great lacat an tan enho.

Setu aze hag a zo. ep mar, din eus a eur gaer c'hall

Dissaouru. deiz gouel sant Laurans d'an deg a viz Eost, an Aotrou Escop a Gemper en deus roet an urzion d ar gloner vouang er Gatedral great en deus seitek belek penez unneg avieler ha pemp abostoler ha tregont.

Setu anna hano ar gloner vouang o deus resevet ar velegtach

An Aotrounez

Joseph Mari Goeguen. eus a Bloudaimezo ,
Eozen-Guillou Velly eus a C'houlico
Ian-Vari Bescond, eus a Blouiian
Guillou Boulis, eus a Blouvorn ,
Frañsez Calvez. eus a Blouvorn ,
Eozen Coroner eus a Locquirec ,
Herri-Mari Coulc, eus a Zouarnenez
Jan-Vadezoue-Theodor Darrieux a escopti Quened
August-Joseph-Mari Deshan, eus a Pont'n-Abad
Ian-Mari Fily, eus a Lanouiis ,
Eozen Kerandan, eus a Lannilis ,
Anton-Frañsez-Mari Kerbiriou, eus a Castel-Paol ,
Guy-Laurans ar Goff. eus a Vontroulez ,
Frañsez-Mari ar Saux, eus a Blougoulm ,
Ambroas-Mari Parc eus a Blouider ,
Jakez Quemoneur eus a Vilizac ,
Joseph-Frañsez-Mari Tanne, eus a Sant-Neven,

An aotrou Salion, novez beleget, zo hanvet vikel e Pont'n-Abad.

An aotrou Vigouroux vikel e Henvic, zo hanvet vikel e Benzec-Cap-Sizun

An aotrou Degay vikel e Kernevel zo hanvet vikel e Henvic.

An aotrou Rolland, zo hanvet vikel e Kernevel.

An aotrou Marguerye, an hini en deus roet he zisearg a Escob a Anton, e'eac'h ma zeo nanvet bremn an aotrou Leseleuc, a zo hanvet chaloni ouz ar c'hentà renq e sant Denis.

An arnen hag ar gurun. — Abaoue eur pennad zo ez euz aroeu hag o clever ar gurun o crozal bemdez eun tu hennag. Ar gurun e deus great drouz e meur a leac'h. taset tud chatal facoter ha corrigellet guez, hag ato en coo doare sonezus. Mes ar sonezusa tra o deus comzet ar c heleier anezhan co eun den, e Paris, scoet gant ar gurun ha daoubleget ganthi. Chomet eo beo. he beun avad zo caset harp oc'h he zaouliu. ha n eus hot gallet ne gana abaoue.

Ar chass a tegor e to ar c'hreisteis d'ar Frans d'an trivac'h a viz Eost, e creiz ar Frans d'ar c'hentà a vu Guengolo, hag en u duc'h an anternos, d'ar pemzeg a Vengolo.

Eur a di ar missionou a zaveas bro ez eus eat en hent nao missioner penez ouz ar penn all eus ar bed. ar penn diouc'h ar sao-heol. An oll a vezi en nera-caion eus an dud-ze a ganta pep ra evit saveiei eneou, daoust d'an oll danjerou a zo oc'h ho gortoz er broiou ma zeont

Etouez an danjerou all setu anna unan a zo hano anezhan er c'hannad breton

En Indez epad an tri bloas 1868, 1869 ha 1870, ez eus bet distrujet 38,218, eus mui ha tregont, daou c'hant zivac'h mui den gant a loened gouez.

Var an aner bras-ze ez eus tremen pemp mil varnugent hag a zo maro, flemet gant sarpanted hunimus, Tremen daouzek mil a zo bet lonket gant an tigred. Al loened ser jos-ze a zam tud divar an heptchou e creiz an dez Bez ez eus kersadennou hag a zo didudet gantho. E lec'hiennou na c'heller ket labourat an douar, rag ar labourerien a va samet eus a greiz ho farkeier Gouscoude hor misionerien a vale dre ar broiou-ze ha n'o deus ken evit ho diien nemet ar groaz en ho dorn.

C. M.

Buez an Aotrou SERJANT,
ESCOP A GEMPER HAG A LEON,

Gant an Aotrou TEPHANY,
Chaloni ha Secretour Escopti Kemper.

Prim: Trivac'h roul, dre ar post.

E ti an Aotrou de Kerangal moulier an Escopti, ru ar Gigèrez n° 18, e Kemper, e ti an Aotrou Salaun, e Kemper, e ti an Aotrou Lepan, e Montroulez, e ti an Irvoa Normand, e Brest, e ti an Aotrou Desmoulins, e Landerne

Ar Gerant An. DE KERANGAL.

Kemper, moullet gand Ar re Kerangal, moulier an Escopti.

Dimanche 24 Eost 1872. N° 266. Eilved Bihanvez.

FEIZ HA BREIZ,

KELOU A BEP BRO, HA KENTELIOU VAR BEP TRA,

Digaset bep sul da gement Christen a gomz ar brezonnek.

CONDITIONOU EVIT CAOUT AR GAZETEN

Evit ar Feiz, Corres-an-Nord *hag ar* Morbihan *evit eur bloaz dioc'h scourt evit c'houe'h mis, pevarzec real.*

An Abonnement a dle bezan paet armeg eunent ar gazeten.

An hini na repu bet en deiz ar gentañ eunan a renc gouzout ne zo echu he abonnamant, a pa comanser evit abaout a nevez.

An abonnement a gomzer a zi en Autrou Kerambl, *meulher an Exopti, ru ar Gigorez, n° 18, e Kemper*

Hag an Autrou Kerambl *epken a dlear subrenn ar prenneriehez ha kemenn e zell oc'h arrevich ar Gazeten.*

Ar mariqou da lacat ar Gazeten a dlear da subrenn d'an Autrou MORVAN, *epken.*

KEMPER, 24 Eost 1872.

Er Sizun all e commanp eur vuez tuag hag a zen neuz d'he gendero divar benn fenn ar Republik. Abaoue an eur comzet oc'h eun tieg all hag a c'houlenne ouzomp

— C'hui, sotroz, a lenn ar c'heleier?

— Ia, lenn a ran unan bennak.

— Livirit din, petra eo kennen ar Gambetta-se a zo kemenet kaer anezhan? Ma'm eus clevet lavaret e vez trop bihan da Rodesperr, an hini e oa renet en amzer ar Republik kenta?

— Robespier a fenn a zo a nouch deoc'h?

— Petra ea-ta? Ne ket hen eo en deuz laket dibenn kemmant a valeien, a noblanzou hag a re all?

— Gaer eo, n'en ket rouez avad. n'en ken nemet unan eus ar re a zo e penn ar c'bouvernamant neuze.

— Mar lezet anezhan da vaina da ober ar pez a gare, eo hen ar c'henta, ar meuir bras?

— Ia, epad eur pennad. an oll a blege dezhan.

— Mad an hini a bleg eur renantelez a ben dezhan, ma laez kennen a zo rouez, daoust pe seurt kaer bennak a enfe ar re all da rei dezhan.

— En eur Republik, ya mignon, n'eus ket a rouez; an deputeed. kavout paphed gant tud he gartier, a zo an oll c'hallout eiza ha daoueza, hag a ran ar vro.

— Hag int oll ker meuir ha ker meuir; pe stirmant paphen zo meuir d'he dro?

— An deputeed a rihab unan bennag mezho, evit gouarn, evit ben ministred, ha neuze oc'h kenvent unan ar pez kenta evit prenedant ar Republik.

— Hag ar prezidant-se neuze en deuz gaer da lacat da genta he lon er pod, ha da lavaret d'an deputeed pe seurt labour da ober?

—N'en deuz ket tra, ben'en deuz avad ar c'hallout da lacat ober ar pez a vez ezeet gant ali hag annez an deputeed.

— Ta, ta, ta, an tiegez eleac'h n'en deuz den ar gaer da lacat he lon ar zul da genta, na da lavaret bep mintin da be seurt park mont da labourat en tiegez-ze a c'heller lacat an daboalin en dro evit encunti four enhan, ha me gaf din e lle beza ar meques tra en eur vro, en eur renantelez, mar deo red caout unan me n'ouzon bet pegement a dud abaro gouzout petra da ober.

— Ber'es eus gouscouda tiegezion ha n'eux enbe nemet merellou ha mitizien a ena ar zul en dro hag a za gouscoude mad avezic'h.

— Me anavez ive tiegezion evelse; me anavez ive unan tiegez bennag eleac'h na deuz nemet eur c'hreg chomet intanves gant eun toullad bugale vihan. Hogen eno ez eus neuze eur meuir merel. hag ar servicherien all a ro peurliesa cals guelloc'h gantho hen diodan an eleac'h eux an ti eget diodan ar meuir merel-ze. Ha c'hoaz pet tiegez a gafot o vont mad evelse gant mitizien? Dibaot an na ve mall da velet nep pa vap caer e kemerut an anual eux an tiegez, rag krit ha me vezo bet ranet gant merellou ne vezo ket deuelus creshet an daoues enhan, nemet da viana an intanves he unan a ve goust da zougen var eun dro bragou ha lostou.

— Ama evelse ne ket servicherien eo a ze nana eunan an dibab eux a dad pep cartier, ar re genta, furn ha goueniecq, chouset gant ho c'henvreux, gant ho mennozennou, evit ren ar vro.

— Caer o peso lavaret din. ne gredin morse a valent mad ar zul en dro ma ne vez ket unan e penn ar re all, ha c'hoaz soken e lavaran an hini a zo er penn a dle beza an dra dezhan. Ma ne ket, n'en beñs nemeur a fazioux enhan. Emaoue eus dija, ha hiscoaz n'en deuz gaelet c'hoaz eun dra vouzo embreget mad. Pa vez eun dra eals pere'hennou varzenhan, pep pere'hen a benga hag a napign nebeuta ma c'hell gant an dra se, na ell a c'hortoz dignat egile ober, hag an dra a ya da goll, ha pa vez collet, paphini a dlear bonc'h var ar re all, dre ne zanve hen eshon.

Ho gal dre a dle bout ive evalue evit ober ive pe ouz respontein. Mar deus ous ouver bout bag e deus peghini ha lodronq ous ar c'hallout da ren ar vro-ma peghini ha douetus a ro neberoh ma c'halfe ha pa vefe ous ar stal da skuiz gwelloh, an ni a dlennfle eglis. Ha nimpn na zouevo bouz kaset, bouz ampoket d'ho merhet.

Hon kavout a ra gio bervo ous deus ez defoust an hini a labouz a nevez e lecq ha bouz evel ma ez dlfout pa ho labouz kat evelhan ho ouzo.

— Ar re ma e pevar ar Republiq a labouz ma evelhe ha ouzo e labouzout evit ar vro, hanuer ha gwaniz a evelhe pa zo staget ar bed

— Te ta ma ar kat an dra dezhe. em bouz ma dafense. Red ea e dezh cafl pa c'houzout doue'h ma reuniz ampl pa lall an ilisrion. Aoun e cavoz nouzho bouvout ar h eur mantr marvel a lacq ra dezhan commenzi vad an ouz tiegez. ha pa gavz an tropet-ze ma ho kouzl ouz an deus kaer, e zo gwelloh mouz ma ez deus gallet da zonjal. Iag e ra nebeu ac'hano lavaro bervo dre ze ez deuz evelhe pevdet da vern dimez h iag ez ho eus gavz ho dal.

Bellet. notenn. ma zo gwelloh eus tamm tiegez, hag a vez kat evelhe'h zevelhan e rignh gouzout pennad ez eo deuet. Negen hor eo ma do-ma eur marvel, ha pa eo gwel ner kat evelhe a zavar dre skan. « Raunt dounet'h. ra mantr kavet ho ma vouz-ma gaouez h, ne vanfe ket a vare ez ho ti. » Goar ez euh ma vanchi kavo ez ti. ra marvel a zale da glask kavo e zanc'h all. Hogen ma gred ez evelhe ma evel ar re ma e penne eur vro ma e deuz neuzet eul vadelezenn da velet varzuhu. Hir cavout kavoz ha gounet, a chomjout, e tale'hout mad ma ra gwiriet kat evad ez eo deuzout peghini ez ho da da lacat da distrouz ho ero ho vanc.

— Var evelhe evidoc'h-hu e rank bouz ar pare'hou a penn ha dre pe ne dle ket mad ar stal ez dre?

— Evit vezhan e vefe ret kat gwaniz ar zad ar bed zoug. Negen e oc'h ret kat kavout dan ha ho ha e vez Comboza map ha kou da Rodesper? Clevet ez eut ez e vez ar zent d'ar bed ar kavo ar Republiq.

— Comboza ne dle nag a ignas Robespier nag a ignas prezidant ar Republiq. ne gredan kat e ve ar da zecun zezhe, na dle ezomet zun deputa eual peghini ez ra ez eo ez eus kavoz ar c'hartoz-ma. Ket ez kaviec'h, ha martoze e zevo adarre. Doue ephan kar gwir

---

Angouar. — D'ar deuz varvaguet a Eost e ho bouz ezomet a Rigosti ahanahe Iesus-Vare-a-Zalvezom. Christenezed ez eucpti e deuz kalet ober deuz gwenneg zouez, ezez mantrfet. ha e kouzt a zug e vijent kouzoguet gant ar Pab ha vouz. Kalag ar gouzout, ezeptet a gannadez. a gouez evelhe ezet an dignatoar ez deuz kat ar Vatikan

« Edeuzp e zalvan ar Vatikan e c'hortoz bouz dignatoar gant an tad zantel. An dra-ma a lac da ouz, gwelle ma *Ave-Maria* pa ez Angelus. Ezeptet ez ez ezeptet a vez ar pedenn-ze a dleng an dleze. Ebarzh a vez ezet ar c'houlzadenn bouzoug ecleo ez evel an derveza-ze an ezelvan. D'ar mare-ze a levenez, an tad zantel a gar ober ezeh ezeh, gant zevo ne var dre, evit dishanaz ezet a labouz an deuez, evel ezet ezeh. goude ezet deuez ezeh, a gar dishanaz da ne ezeuzt ho vugale Nezoz ez ez bouz an hanar vad d'ho velet ha d'ho bedi da vezhigen ez dleuz garantia ezeuz

Ne levenez kat e vezhez zadzezet a velet Pa zuz ezeh, ezez zezhezet bouz e vezhez ez ê ho gleuet ne'h ez galvet dre ez bouz evel pa ez dleuz ez zevelvet ebarzh ezez ezez ne'hazez Cadza a vez dre a vez a dre evel ezeh vad gant ho vugel. ha gwel kemezet a vedelez ezez zezhe dlu bouz ez gwe a vezhel gant ez zignezed.

N'ez zezhezhez pa ez da zezelez ebarz ho dreid. Bouz a vez ez ê zevelvet ar c'houzezvezez ezez a dre ez dazezez, ha ezez hag ho dazez evit zallet pa zezho.

Epad an zezez-ze e levenez dezhez pezvez ez kat zevet an dre garzezez-ez declarza a vez dezhan e ez kat preuet vad ez ez dazez kabel d'ho ober e vez kat ez ez dazez-ez all gant charzezez vad an ezcepti ; peghini ez dre ez ez ezeh ezeh zez hezag evit ober ar c'hezezezez vad e dre ez ez mezez'h, kad zezhezez'h, evez ho dazez.

An tad zantel a levenez ezez : « Ezar ez ar c'hezezezez dezho ho ezez, ezez kalo ezez vad ar ez e dazez ho ez ho ez ezat c'hez zezez'h. »

Nezez e vezhez ez dre garzezez, ha ez ez gredez e vezhez ez ez ezeptet ha dazez evit kezezez e dre ez ez ez

ennendez eus an autrou Itron, ouzhn a oant ann a vadennou a c'hoant'h ouzh, a oa bet ar hano a hounnek ann a an Iliz-bourg dar Zelaet, da chapel an Itron-Varia-Louzaz, dar gheur a Aot, pelec'hmachou ker brudet abaour eun anaoued bleuzvenoc'hus an Doaniz a zo en or spered dudjy-ni eur Pluzunvel, ober ann dra bennac evit pellaat doumdomp ar goulennou nevjuz a bere o somp gourdrouzet ar eur valtar ampoaz an autrou Itron da c'houzout pelec'h var ar bro emaomp bev ouzh, ebarz' D'ar bardonik a ya Lanz a ann c'Pluzunvel pradou eur chapel Lanvaz Sergot en devez ato dimizi a pilerinaj da chapel an Itron-Varia-Izelan bemdez gouzi

Var dro ma hoar ar prosessionou eur prosessionou zo bet ankouaet a zalomp ann a ran Pluzunvel E penn ar prosessionou edo peder kanaouenn Jouguet gant tud mennoud dirak ar barrez Goude-ze var drou-zouk e tiwa var dro 1200 plac'h a vamouk gwisket e gwenn gant a zaoubo. pignas dre ann, ben ebarzhantoc'h Ken kaer hag ar Verc'hez Jouguet pa doa oplann pedennou drilhad gwiskaz gant-ho, a zaoubo ive kaeroc'h hag a oa ar vech tiwar e kaerroc'h ebarzhoc'h a bep seurt evesaou ampl, a bep seurt pedennou Jesuz Aotr, pedennou Frans. pedi evidomp — Itron-Varia-Izelan pedi evidomp. — Varlerc'h ar merc'hed e tiwa ar gwiaz Dirag ann a zaoubo c'houlou dirag ar baouezou hag c'hoarzhamou a galon, a dirag all var blankardou fichet eus ar c'hoarz, kanerezhed pennou dar Zelaer var vanc'h edo an traou var ganou all ar gornaero speret. var zigan all ar galon ann a Jesuz evanet gant eur c'hlenv a c'hlac'har dar Zelaer edo ar Jesuz douar vadaouet all var hano a zaoubo pedennou mennoud relegou ann Itron Ken pep unan dirag ar blankardou pe dirag ar baoubo-dougi-ze edo eur gwiaz. Dirag dirag ar c'hrouchou a ra doughet e Pluzunvel pa vez eur prosessionou bennak a ra ar gouarnel gant zalc'hed ambaouc'h a gwenchou a gaver en Eskopti ker'h dirag. Mes ne pad ouzin dirag ar prosessionou a gomzan ann-ho edo eur gwiaz cost a ann varlerc'h a ya all dirag all ar a ra doughet an he ar gant enkinier a ambaouc'h ann ar brezel diwezh. bagale Pluzunvel Var dro ameziant a ra ann Dek a zouzu labaz ha dremmwel dirak-ho ammeblez eur pennoz bras edo a pad hag ann Dirag a devez mantrer var dro ugent tiwezh a hanaded. Neuz antren ha gwiaz a ra penaoz b'gwe labaz an dudjou da gwenta dirag an dremmwel. A bep ha dar pad labaret ar edo dirag vadaouet bras var ganou ar galon zarr var ann all ar garnaero speret. Dirazt hennez ar gwiaz edo eul lazer vras gant bardou ruz pilaou a ra ar a ann. labaz ha dudjou gant an noz, ar dra ha c'houz edo labaz ann labaz ann a var gwiaz ar Zelaer, ruz da barrez Pluzunvel gant an autrou a'zimp Sergot, benniga Doue vo ha ann !

Var dro dek hanar zonar a ugentvez ar prosessionou a chapel Lanvaz Hartel a commanso an abrez a ann ruz dro dirag dar gwenlez ann Goude an eured, ar breizhidi zarr var zigan ar garantaouiz ar Verc'hez, var ar galvaol ha dirag an Itron a var ar raiaou ha dirag da zonet ha bagale, a dapasaga galan zarr a ha Goude ar gwiaz. ar prosessionou a zarrez dar hanar ar zonez dirag a ann ruz ann da Lanvaz Skolaj pughen hag edo an abrez dirazt a ra'ho dirag ar galvaol ar zonez a ha. dirag abaz an ann gwiaz dirag abaz an dudjou papinz an ann dirag ha zonet an all a hanaded ebarzh. — En eur dastum ganin ar an eur vaz, a ouzet, bad an hent a hag anaoz ennezvenoc'h ganeal Lanvaz ar Verc'hez, ar Magnificat an Ave Maria Gozia, pe eur c'hantik brezonek benak. N'ho zalvaz. Kenavo an Aotr N'ho zalvaz standou var ann Itron rak e vije bet c'hoant ann ar pedon Maouez ann an eur dagenned ar bourk'h ar an eur zarrez da c'hoz. An dudjou a ya ar c'hoarz trist-mez Pater Noster, pater papale ann. Dudjou pedi a grede ann ann a zantigad

Lavaret edo dirazt ni dre ar'h hanaill ar prosessionou an ann Invarat natra ra.

Var dro pemp heur ann ar dorn an ann, ar prosessionou a zarrez e katedral ann Pluzunvel Kentan eur bataillon mennoud, ann gant bennoz hag a ann ra ann a ha-gann ar gador ar a zaouzou a bater gantou ann gant ann ann kemmet a ranzou var ar bro an ann dremmwel, ar dre ar'h dreist ann ann gant ann Doue a Aotr ann Doue ar ober pregin dirag an dudjou a dirag ar gant vez. a Goude ar brezegenn ha benedikzion ar Sakramant, zavet ra vez ! papinz a ann dirazt ann gwiaz ebarz a gant, gwir an, ann, a dra var zedar ha kaerra a galan

Lavaret a ellan an ar zaouz a ann bet ar bennoz a ra Lost 1872. ann dirag kentan ann ann ar vez a barrezioù Pluzunvel Lapurent a zomp a zalc'hed pell amzer zonj med zonjal a a bro dirazt bet gant an autrou Doue ebarzh vanner ann kaerra a hedanvez a zo bet, ra dirazt-ni, ann bet ha dirag.

I. L. ann dirag ar pelerinaj.

AR VREIZIZ.

XII

C'hoari ann Pesked.

Ar Pabiz a c'houlenn kaout ann ar Pab, a c'houlenn ober ann ar Pab kaer ha Mestr ar bed all

« Kenavo ann bleuzvenoc'h a ra, dud, a gemeras, ann « ann pedn ha a ann ar Vretonez pa ra ann ar Pabiz « var ann ar Pab, pegnaouet a dreze a bell dudjou da « kaout ann ar dreist ar Pab N ann kaer ganeoc'h ann « a ann kaer ann ar Pab, a ganeoc ann ar Pab ann pa « ra kaerra ann pa ann kaer kaer a ra dirag ann ann ann « ann ann ann ar Pab ann ann ann ann ann ann ann « kaout ann ann ann ann ann ann ann ann ann ann « ann ann ann ann ann ann ann ann ann ann ann « ann ann ann ann ann ann ann ann ann ann ann « ann

« Mister ar bed oll, ha na vern bet oll diwal ar bed, oll « Mister ar bed, Roaned hag hanpatroned, evel diwallen « ha devel ?

« Ha rather en hanbis var ha Katholiken hag ha Protestanted ha kalonn na deuz var ar relijion en prenneg hag other « prenneg en Arvest ha gwaskomp kaout ar bed kaout traou « ar bed gant tud ar bed gant ar re a zo karget da « c'hoarzin ar bed Beza Pab a zo an greal, var garg « kaout arvaile li, a zo evan kaout kaou arvaile li ha dis- « kaout re an oll c kaoutan re an oll a rankar kaout evel « klask an ta d'en eg nevez kaotian li da vann tout da « vad kaout ec'h an Doue en deuz kroaet ar bed oll Ar « Pab da vihanik a dlefe gwanoud penn an deuz kroaet « Jesus Klab Doue Pa resonadenn ann a an dat var ar « bed ann a zo diwalc'h da kavalgued, rapuan ennan evit « an da vihanik

« Na kat evelan an an deuz bet gwall Jesus-Krist, « ebarzer an oll an kaou an deuz gwir da vann klaoui an « oll. Gant kaouan a ran kat kat katholik a deuz. « kaouan a nullen klaoui an deuz kaou penn hag « ya, an deuz ennan ec'h ar klaoui a ran an he ennan « hag an deuz kroaet da Jesus Par ha ennan, ar c'hrala « Pab evel d'an Ebarzel oll ebar ha kaou deuz'h ar « ebarzer an deuz ran deuhe ranaplann deuh evlan

« Hag a re a beanti da gwir ar relijion an rafot kat « ennaour ranaut'h egal an ran kaou kaou an deuz Ah ! « diwallet ar Pab rak a klask pake pab an a c'halle « kaou tabaot var ennan hag hag deuz a ra var ennan « a gwaskomp a an deuz ann ennaour a deu da gwil « kaouanta a ranaut ennan ar kannadigan evelan « gwallet'h a ranaut'h ha da kavaug d'ar re all hag a « pret'h a ranaut kaout pa an ranaut ann var ha dre ennaut « gwaskomp. »

Ebarzel a re-ha tud ar bed ? Gantod a re-ha pegasomp a klask tud ar bed var ha ennan, anad ar Pab ha ann. gloar hag honor ar relijion ha ann oc'h ober evel a zeuut. « ennaud deuz deu ar Pab tam varlevr'h ann pa gwalle pas katoh ar bellan deuz ? Ha pa dal ne ennaut « gwaskomp kan an ennaut anaud ann ha all gal- laud oc'h ar Pab an kavaug an kaou prenneg ar gwir relijion an Arvest gwaskomp

Tud ar bed tud anezho kals anezhe an kou ennaur, a ze, a c'haoua ober evel eut kaer an deuz devalkat aur kaerkaour a an deuz tant gwallen ennaut ha gwir pa anklaud oc'h penn var ha dre hag a kavar devlant gwa- deuz kar kraz ha an pennath kann. gwelet a ra evaud an tom an ankaer ha ebarzen ar kals re a deuz a ran var ha an a valoc'h a dougar da c'hoanz ra da kals ann ran ennaut aur ran gloarvel ha martaze ar maro Beuzo valla ann a kaou ebarzen'h kraug a ann an kaoutan kaerdor evalan'h kavaud, ha var kaoua an ran kat kat'h kaer gant ra a dal. deuz ebarl an a'haarvezo ganaut'h Ha ankaout ann'h an deu ganl, kraug ann- ful ha ran hag ha kaerdor penn ebarl ennaut ar deuz an ha Alan kaouanta ha ar kat kat deoc'h.

Ha rank ann kaer an, ankaut pak ar kaerkaour, a an kat kalvat kaval an'h aur pak, pa dant, da dougarkalvat, var ar gwaz kat al kaer an deuz ha ennaut, da kaval- gal hanaut d'ar pastr kaer an deuz ha ebarzen.

I

Petra eo ar Pab ? Pe anavt dre an deuz kaerdor kalvar ar bed da ober ann ar Pab ? Klask an kaer gwaskomp, kaut moal pellec'h hag ennan kaer a an d'kaer dalc'h da gaiz a zokjored

— *Var ar Pab* an deuzant an ebarzen kalvat. Ar Pab deu oul dre c'hallond ha gant ebarzer Doue an a zang, evel pa lavaran, an ebarzen Katholik an ha kaerdor var an deuzer, a rank an dad Ha deuzer ar Pab e an ebarzen an ebarzen Katholik gwaskomp e an an deuzer hag ar pennath an ebarzen Katholik An deu a c'haoua ebarzer ha kaer kalvat ar kraug a penn ar gwaz e kaer a kaer ar ennaut an ebarzen a ra an deuzer hag a kaka ar kaer an ebarzen Katholik ha an ran kat kat deuhan deuzel var ha gwir, deuzel da oul, pennath ar kaer gwaskomp ar kaer a an kat pennath gant Jesus Krist ha gant ha Ebarzel an deu an ar c'haoua an pen kaerdor a ar Relijion pa Katholik. Jesus pa kaerdor ann vaouch ankaout ar ennan ann an deu gant ar Pab an gant ann a an kaerdor gwaskomp a an deuzer Doue an ha ann pennath ar gwaskomp, rak an kalvat kat an ann ennaour an an kaerdor ann ha kaerdor an an deuzer ann ha kaerdor an an deuzer ann ha kaerdor an an deuzer

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ma mann hat c'hoant da c'hoarvezâd dre ar hent pell ne ar gaer rakgana. ar prederi evan Doue. ar gwir douaro da vout gwir pleyaded da Zoue. e penn hat soñjet ac'h Roum, e mann hat gouiscoust. klasket skiantpan a Roum bag ann a Roum ar varvouri e doue hat kavet dre ali bouchon ar bed ann a neuze ar Pab e Roum a oa deus hat kannet, a oa deus hat pourchaset da genaouan ar bed oll a bare Roum. da skigna dre ar bed katholik skiantpan ha vondet skiantpan ar varvouri ha vondet ar garanaouan. skiantpan ar varvouri ez operpou ha vondet tan ar garanaouan ar c'halonou ruz a neuze ha Roum a oa hat an anv Vam. en ilis Vestrez ema an oll dudou dre ar bed an dud e doue hat a pab amser harpet drubet prennget ar fest gwirion, dale hat, dommet ar bed gwirion hapred dianaou, evel ma ann en he gouarnet E kichen ar Pab. an dud ar Pab ne gave n'hell hat en em lega M. B.

Ber pennad all var venn all,

AR BEDARBECH KENTA.

Kpad ma aroufen an dra-ma e chomen ennoo Kemper e miscrid gant ar c'hervouez o vont d'ar brejou ebarz'h ann ilis hanv ar redadeg An oll a renk mont d'ar blouenzo, gwisket ha marc'had lod evit gwiska kaneg e c'hloapat. lod all evit bern gwiska ha ouana ha dudouar ha dilad bras An amzer a zo cuet bag ar baner kavet an oll brouskoulou ar maez bag ha dispare a vez d'an oll. Ean unneg en tam gouscouscle ha poultren a mez a zen hag, rad an mant. an c'haner hat ann mant pep tra dre'h zro ha ha gwisket ann a ra var an dousr e vag ann ann dre hennah

Ar redadegou kaneg a dee deomp dignat ar maouez, a gavet ann ann spêrs e c'halle dont, ann ar sarilhour anavezet ar renah da gamarat ha klujadur e kavet kenah da ober dous pe dre ze da ann darbari ha da vizik ha ra ann ar c'hlaer chouketen ann ar marc'h dirac'h pe ann ar garek Legadec.

Dont darann ar redadeg kentan ninj-hoten a zo e kaer ha tra var dre a renk mont da zalaet. Goalet a ra ann ra ann tad ar tad a hano e mare all, mes an darvoud-ze e doue kentan a ran ha pep ann da ugent ha groaou ha da mevelou ha dousiegad ennoo ar vacabaned all ann goalet e vont an dre ruiegan kenah Bag e gouarnou ar c'haneg a laker da redeg ann na dint nemet ruiegan. Kempennet tarzet, ha zaoget pell nenah a doare ann ha digas dastr ha ar aer re int dezi diforch bag e dous a vont'h ar farm a genah Lavaret a rafe h kenah mare a ze dous kaer enno ann taneg bag a ra laket ha c'hra-c'hoas var ha enkrez ann'h ann ober ann groaou red. Ar c'henah ar a c'hall galvapot spad pevar pe kemp munut, na vont ket gouzet avad da bedout ann zaner kaer ann vont ebarz ar b ann c'har carget pe an aer park ac'h an aker Ar gwella anvibo ne ve ket ar voutouman da lakaat mare'h pellaat a vez dre hon hentchou.

Pevar a lod daouz'h ar c'hoa ze, hag ar c'hiz dont ann a Vreiz, hag evalo ne red ha hanaff.

Ar c'henah-ma a ne ankouaat, pehini ancuho en dezi ha varchoas, ne ket avad ann taol evan evel e doue ha c'hoarvezet ar c'henah kaner ann daoro pehini ebarz'h ne c'hell ket mont na nag a gar ebarz'h ann zaou darvoudou pevare a gambr tapaouz ha dilad all da lakaat d ar maez h dre h a an mom, ann maouez, ann ebeu evit ha gwiska. ra all carget da ober ha vontandi, na ann gar arvesterien kannaat kaner a c'hanfo ann dyenta hiza da gaout

Ar c'henah ze a renk pephini ha hano, da lavaret ze, ez ve ruhanet maouez. pemp ha kent gant ruhanna ann e ene kaner hag ar re ze ann enebien evit ann marc'h, a ninj ree ar h ha brachad pe ar h ha brazet'h ann ruhanna ann ni ann ar an hervelep daoare pephini ann ar c'haneg ze doue ha ranke evel ann penn

Setu ama daou, ebarz ar re all *Foulard* marc'h ann, a renk kaer ann *Turlutuba*, ann ann ann ann ann c'hall a renk kaer glaz kaval a ran ar re all all a gaviz, rak ne ra dre-ze ann ar maez ann ha gant ann ann ar dre-ze ar maez a ra ar maouez ha ann ann ann ann ann

— Na ! na ! Foulard kenta, pas !

Setu ama ar c'hoaig e tost ! pouc'h grik chet kaz. Ar good a vouc'hom a ra er gouaved an dud ne dint mui nemet dioulagad. Ea dro gouta, Foulard a ro armoh. Tarlatata a oma mantet da drubi, ama pell hazah ze o c'halloupat. Abaoe ma pasmad e clevet hop ! hop ! hop ! ar marmus a re foeg ruz. Ha na c'hallout mui tevel. Hagen d'ho eil ha Tarlatata a dostaz ha rebech, ou ma zilo a ra evel ma mibien evit na distro var he hi ama an he rang hag abaoe he c'hoarvez hor c'houch da gouta ar peul hag e c'hoarvat hed ama antre paun var Foulard. Ar marmus a ra gant Tarlatata, hag ar Frans a c'houzet var Bronzen. Pa'red ar rubanou glaz o lenn pec'hant ar c'hlasmirerien en he gwalet, ha na vant kuzet na pirat ebet ar groaperien hag all da bokat d'ar mare diwar an dro gouarnet he derrez evelse.

Tarlatata a ra he brudet rankan var pemzek pad ne vanc'h ken kaoz nemet anezhan. He hanv'hen a vanc'h kant he gorn arnog ha nat, rak kemeret hen a ra dianget evit ar redadegou kenta a rankc'h kaout ha dare an hanv ar pare'hen evelse ar Tarlatata. ma n'a ket c'hoant ouzomet mad he ugnet. a vanc'h clasket kreiza a he vantan e rankc'h antret a vanc'h groaz ne ket eplan kenta an arvest pe an daevet lagad. mes rakom mar gellet, kenta ar c'houzh-an a vanc'h ouzomet evel ar kentoc'h all. an pa'h Nez epad an dilach flag rankan an antroz K. Pare'hen Tarlatata, a vanc'h ma brudet kerzouth hag he varc'h.

Al lanner a valc'h arvad a ramman anez ann ar redadegou kenta, evel a velar a lar'hanneau, ha na ket ann a redadek Kemper. E Kemper ar redadek a ze distroc'h egat evelse. Ann a oa ket kemeut a foulgou, ar redadek na ouzi tud ar c'hartier kepken. ha n'oa ket graet kemmoter a zigorzou gwalleu. na kemmoter a ghouestlou evlan.

Diwar kenderzout hag a ze eufe a re all kenderzi zoudo — Hor bro a so closet a levarer ramm a dremm kouezet ann he fenn. Red e vo he nevenn. da kenderzi ar he kent da zonnet ar c'hoat. Ret kaer d'ar fri eufe troc'h an dilennerien an eufe. he delaouz ouzi ar e kouskel ma nez arbeliet evlan. Neiza ann penn a kenderzi an oll, e kaer he var ar mestr e Pariz kemeret he mantel'h egat e kanc'h all, dre ebet avad ar memch troc'h an dilennerien ma ann an re deuhe he mann.

E Pariz dremm vanc'hin an ann gaf hag a ganas evelse

— Red an dremp an ann avel, ha ren gouliac'h kaer.

— Lavaret mad a c'hallfe, ann an arvemp het ar dale ann gwalc'h kaer hor bro.

— Ia, ia. ramm an ann da kenderzi ann a ranar a dre, ha kemmoter a zigorzou hag ar c'houlz ar gouliz.

— Kenavezo, ma mignon. Chomit-ta, ma damant-ho kaoz da chom ann tad certen hervez ? Dare'h ann an gouarnet mui kaer nouz oc'h ar c'hoant K. , hag hirio ar c'hoant an dilennerien da dremm he rakoh.

— Pas, protestet ann ann mann d'ar gouarnfl, ha nemet gwalc'h a ranquin gant ann nebeut ampoanou ol kaer ann

— Alo, ann chat dann'h !

— Ha dare'h-ho chom vad !

Ha paphoul a ra ar gwarnizien da ghouzi he blijadur.

Setu ann dasez ann dreuz ar mann an ann gaf d'ar re-dera a vant d'ar gaer ann ar marc'had.

A ia, a ranq het an an retal pell an , ma zaflenp da ala ann pechenadik ?

— Ia ar ala ann pechenad pe ann a ann ann ann ann ar brezza hag a lavarent ren an da lar ann hed ar bed ann an dud var he c'hemeut all hag a ra red chomik diwar a dro, ha trec'h ha red meur a annez a an var ar mann. A reng an ann ampartia annan a c'houlzo

Varc'hoaz e vez cavet an oferon bred ?

— Ne vezan bet d'an oferen vezan an an, rak gouelaz an ann ann da vant da di ann c'houlzo dan ann tailag ziar an ann ann ag an ann zonch d'he dibann varc'hoaz ? ia ia ?

— Ia na ra an an oferan bred , gouelaz ann avad ann ann ann gaer da lavaret da annan ann ra annezien ha mar ben cavet ann ar gartou. dompna brua hor gouzpouren a vanc a chapel ar Rok-Iha.

— Mad benavezo ar zoch hanta.

Ha var gwarnizien a an ra paphoul an ha bent gant ar gredan a re red bent ann a zala traon, mes ar zampl an dantaro ann da chanch aotra an ha vannouchaer ha anna Chaer an ar ra. a lavarer, hanna a dann zann. Paphoul a rel ar c'hizivout anag ar re all, mann an rel bet an an crag anhan he anan ra.

Kenz ar Prat. — Ea dre all a annanap ann a ann vann a ran hanndan d'ha hagale mann a varh hanndan zelt ha bent da gwarnet ann ann hanna , anta anna ann all hag a ra ar tant d ar vala-an.

Ear ranz ann ar Pran. hanvet Frederic-Gollion, an dra hatlavet ar vannaner da vant ha anna da vala dra ranz bar ann pann bar ganthaz an ha nara. Pa gave anna hanna var ar re a aallet ac'h ar marvaillan. a call ha annar dranz all pa gave marc'had a vezabant, an ran labas d ha lapa gant ha van. an ann lavarel danha mant d'ha zo da labaurat. Evelse pa vann ganlet ar rang a tost ra ann ra. hanvent dra dibrader an ann gave ann, a bzarr ac hana

Ean darvez. a vant an ann ra. a val ann bra hanvez'hin, ha fri ganthaz an ann, a aallet ac'h ar marvaillan , hagan hanna pa val ar rana, a dac'h hanna an c'hall. Ar rana a rel var ha lare'h, hag a vann ha dant, a crag an ha gallarez an ann lavarel

— Parag a lac'hat-ha avalez ?

— Anan am an ranbac'h, hag a lac'hag.

— Anan ran-han ? Hanvezdih ma zac'h, ha na an-zac'h-du hat an mann a fall dia hana ha na hat dangaz ?

Hag o sevel he vuz, e ro d'ar boerc'hiz mar meut ta ha ta evit deski dezhan caret he rouc.

Eiz o sonn tad oar hag he map Silvan.

— Tad coz, me voar c'hoari cornigel brema ive. (ar c'hoarier cornigel zo eur potrik pemp bloaz.)

— Mad, birroc'h a c'houzout eridoanne, rak me ne c'houzon ket c'hoari cornigel.

— Ia, mes c'hui a c'hour c'hoari politik, tad coz.

— C'hoari politik? petra ac'h eus c'bonet da lavaret?

Eo, me gleo ac'hanoc'h pliz o comz a politik. Deskit ar c'hoari-ze din ive, tad coz!

— Ne vezo ket dies dit ha deski, va fotrik, p'eo gaer e c'houzout c'hoari cornigel. Ar memes c'hoari eo, ne vehu kem ebet etrezho. Cornigel ha politig a zo ato tro distro. Trei a reont dioc'h ma vez laket al lin varnezho; pa laker al lin a zeou, e troont a gleiz, ha pa vez laket al lin a gleiz, e troont a zeou.

— Hag ar politig ive, tad coz, a zo rond evel va c'hornigel?

— Pa dro a zeou, mabig, ar politig zo rond evel eun irvinen, pa dro a gleiz avad, eo plad evel eur golopod.

Pris an dillad breiz.

O furcha paperiou coz, ez eus cavet n'eus ket pell eul lezen douget gant ar roue Filip-Le-Bel (Filip-ar-c'hoant) divar benn an dillad caer hag ar braoentelion eus he amzer. Al lezen-ze, douget d'an 3 a viz even 1310, a zilen oc'h ar varvoed, an dud a les, hag ive oc'h an itronezed hag an demezelled na zougint ueoun mezer hag a goustie ouspen pemp real ar voalen anezho! Neuze ar marc'hed a zoare a vezo fouge enho o tougen mezer a dri *guennag hag eia diner ar voalen!*

Evel a velit ez eus pell eiz ar re-ze hag hor c'hanfardeo hag hor c'hanfardezed a hanio. Petra a lavarfe ar re-ma ma ve douget en bon amzer eul lezen evelse?

Eur gaer c'hall.

Eur marc'hadour bras eoz a Sedan, o velet eur soudard allmand o vont da veuzi e ster ar Meuz, a zeaz en dour hag hen lennaz ac'hano, o lacat he vuez he unan var var. Ar soudard a yas eaz ar Bavier. Impalaer an Allmago o vez gouzoet kemeuse, a gasaz ar groas da marc'hadour Sedan. Mes hema a zo gaer c'hall ha n'eus tam o clask tostaonnat dioc'h ar Prusianed. Cas a ra touc'hiu ar groaz en dro, gant eul lizer elenc'h ma lavar evelse:

« Savetaet eun eur he vuez da eur soudard eaz ar Bavier, abalamour ma voa va devez, ha ne ket evit raout arc'hant pe honor eo. Mar fell deoc'h rei din eun dra benoag evit ar pez am eus greet, laskit da vale, rait ha frankis d'an diveza gall a zalc'hit er prizon. Den evit den, eun den a dlefi dim, hag e c'houlennan he gaout. »

Ar vreudeur

Gouiet a reomp scolaerien ar vreudeur o c'houzout e pep leac'h var ar re all pa zeont da eun examin benniz. Er zizon al e voa ar re a glaske zont d'ar scoliou hael; er zizun-ma eo ar re a c'houlen bezn reanvet er micherou a *fiin*. Daou varnugent a zo reaveet eaz an departement, ha eaz anezho, eun ar re gaeta, ao bet scolaet gant breudeur zanter Mari, lod all zo zavet gant breudeur Lambezellec. Ar pez a velomp anm, a velet ins er penn all eaz ar Frans.

Pedennou evit an deputeed.

Hon deputeed a zo brema eat pephini d'he gaer. Anaik dispartia, oann zoazho, an Aotrou Belcastel, en deus goulennet ma vije laket ober pedennou, abaoe ar mare ma zaint en dro d'ar gambr Unan bennag eaz an dud diteiz ha dizoue a zo en lo clesa d'ar gambr, a ra minoa hag a c'hrasmole o clevet kementse Daoust da gementse, an daravuia anezho a deus roet ho zanad d'ar goulen-ze, ha roet ho monoz ewa lacat ober pedennou.

C. M.

An Aotrou Temoigne, vikel e Plouzeniel, zo mare er zizun dremenet.

Buez an Aotrou SERJANT,
ESCOP A GEMPER HAG A LEON,
Gant an Aotrou TEPHANY,
Chaloni hag Secretour Escopti Kemper.
Pris: Trivoe'h real, dre ar post.

E ti an Aotrou an Kerangal mouller an Escopti ru ar Gigèrez, n° 18, e Kemper e ti an Aotrou Salaun, e Kemper e ti an Aotrou Ledan e Montroulez e ti an Itron Normand, e Brest e ti an Aotrou Desmoulins, e Landerne.

LEVR BUGALE MARI
Gant an Aotrou Chatton, Chaloni a Zant-Brieg.

Moullet evit an eil guech, ha cals caeroc'h ha dibrioc'h evit ar vech kenta.

PRIZ AN HIR.

Kemper. — *40 Kost*		Pont-n'Abat. — *44 Kost*	
Pris an daou c'hant lur.		*Pris an daou c'hant lur.*	
Guinis.	28 lur, 94 c.	Guinis	30 lur, 44 c.
Segal	20 lur 39 c.	Segal.	24 lur, 25 c.
Eiz	47 lur. 79 c.	Eiz.	43 lur, «« c.
Ed-du.	20 lur. 94 c.	Ed-du.	20 ur, 25 c
Kerc'h	16 ur, 16 c.	Kerc'h	16 lur, 50 c.
Avalou doaur	8 lur, »» c.	Avalou doaur	8 lur, «« c.

Ar Gerant, An. DE KERANGAL.

Kemper. moullet gand Ar. an Kerangal, mouller an Escopti

Dimanche 26 Eost 1878. Nº 906. Eiziet Bloaz.

FEIZ HA BREIZ,

KELOU A BEP BRO, HA KENTELIOU VAR BEP TRA.

Diganet bep sul da gement Christen a goms ar bresonnek.

CONDITIONOU EVIT CAOUT AR GAZETEN

Evit ar Frouezou. Courtes-an-Nono hag ar Monnaou ... eun nor bihan dreou ammant ... evit e hanv à mêz, pevarzec real

An Abonnamant a dle bout paet arouag ouzoud ar gazetenn

An hini na repo ket en dro ar gazetenn a vezo prest da gas dezhan he abonnamant ... e na vezomp ket dleet d'eza.

An abonnamant a gommer e ti an Autrou an Kanonik, ensalle an Europ, ru ar Gagnerie nº 12 e Kemper

Pe gant Autrou an Kanonik eplan e vister ouzoud ar pennerdérien ha kemmerer a zell ar c'herrek ar Gazetenn

An arc'hant da vont ar Gazetenn e dleer da ouzoud d'an Autrou MORVAN, eplan.

KEMPER 26 Eost 1878

Er bloaz-mañ evel ar blavezonoù all ez eus roet priziou a varlan d'ar re a zo ezomm ennañ. Ar re a zo ezomm ennañ d'ho zaoulagad a gav pa c'hoa. pe e houlennet ouzhpenn eus ar re glaou pe a rer ho douvez, ho zaoulagad hag ho taoulagad evit ober ar re vouzoug pe ne c'h eo ket ezomm ennañ pe ouzhpenn pe ouzh tamall hennoù evelato pe hanterzoù pe ouzh unan ha ouzh hed hag ho taoulagad dizanavet eo evit ober ar mad all bennak. Pevarzek eo ar renkou ouzh ouzhpennañ dud eo e c'hoant ar c'haloupou mañ ha c'hoantegaiñ-ta a vezo diouzvet pep tra, gwazañv ha unan pep pouez ha pep dornad evit ouzhpenn ar re all ha hennezhe dleromp, ar c'hiriñ fouge na dleriñ ouzh a bezo an dud.

Ez c'hoantegomp e c'hallomp er pennoù-mañ ar brezegenn pe ar vuhez gwell gant an hini na hell ezerget da vro da zouaiñ ar re ma raok ar pennoù an dudhe ha pe-zeg ho raok. C'hoant a reomp ar zizun all ouzh ar pra raok da vrudiñ an Doctorien christen evit an nors enlun e dud dishenvel e raok da vestoum ha da lounsoum var an tachennou brezel ar zoudarded hen dro ma emaomp dizoleet gant ar boulg. Goelet a reomp ar brezegenn-ma, dleviñ ar gloar al lounsoud hag ar c'hoarzad e gwirvez ouzoud eus ar re glaou ha mac'hoat an hanpuhou. Goudeze e velomp pennou roet da dud evit ho diskar meurbed evel ar bed.

Setu ama eun intanvez eus a Gemer, eur vorianez hag a gemeras da ganiñ ha gwaderoù hag ho frankiz dezhe, hag e deuz tremenet ho hanv hag eo vlouz ha pevar-ugent e deuz hanv e lounsoud tud gwalenn ar c'hoat ar c'hi tud eleiz gant an dervezh velen gant ar vrouc'h ha gant an oll gleuzpou servijet e ra deze. A quad dastrach ar brezeg lann an. Setu ama eun all eus ar Gwalc'hoap. eur arlid ive mes a c'helle pedi he frankiz hag a ziroumpas ganevendo gant ho vroiz hag eu deuz dre ho zi. he boan hag ho labour ouzh ho vugale ha ouzh ha hogale ho vouz evel ma dleer.

Setu ama e hanv tour all, ur servijerez diwar Leon e ma en Aiser hag e zo abaoue tregont vlouz a servijou eur hanell hanter ag gwenneg ebet hag hi e c'houi commanset vel e lezr'h all. Ema all a zo ive abaoue tiriet a vlouz a servijou hag e vez gwir ho labour ho gwelet dre ma pouez ha dre ma c'hoantegaiñ ez i gallout gwelet ho hanv ho unan. Ar c'hrede e velet ho tiredon dalenn gant ho fi zul. ha ur hogal chomet gantho e deuz gouzout hanv d'ar vamm ha d'ar vugale e vez da c'houzout ouzh hag eboud eleiz h ma c'hoa labour.

Goudeze e velomp ema dedennet a ger Ploue. eur vorianez ema e deuz hanv tregont vlouz ha tregont hag a zo abaoue servijet vlouz e servel hogale hanter ha ma c'houlenn hec'h tapout pegement a vugale e deuz ouzh evel ne vanjet gouzout dreist ha vez dezhe ror galonegadenn chenaouen. Ema demeuz all hag a zo chomet ep dimez evel gallout lavaret e penn e deuz da zicour ar re hanter hag ar re glaou hag a zo abaoue ho monopkal var dro tud eleiz. Ar bloaz 1872 rpad ar c'holera. ma vaje dan pegement a boan a gemeras ha pegement a vad a reas. Goudeze e veas en em lakaet e servich ema gwenn ha skuiz-ze a vouz hec'h euntanv anezh ma falvezan dezhe ober anezhe ha hervezoud. Mes ar plac'h mad-mañ ne felle ket dezhi kemeret an hervezh hag a lakaas ha muzelenn da zevel gant ho daoues eun hospital evit ar re glaou hag ar re gaz paour a zo ma gouez da c'houzout ho bouez.

— Chomomp e hanv ema hervez ar re a deuz bet ar prizou ar dud vad ha calonek-ze. ne bet tud dalvez ebe e zo ?

— Ha pevar ? Ma ne velomp-ni bet a dud ha a deuz bet a fez ha ne vouilloud reiusa ebet, hag a zo pemzeg-ugent mad da zo tregont ar c'h ar dud eleiz hag ar c'h ar hervez ha dougen da zout d'ho zicour ?

— Ia mad da zo pa gouez ambroug dezho ar pez a zouez. pe e deuz trouc'h ty an dra ar pa a e deuz ezom avel hemzetter da zaouzat ouz oud zaouzanad eag eun blijadur caout a zo tud eleiz hag a zo pemzeg da lon-

zmeus ar re glanv pendra da darvi ho eneou d'ar re na re dremen. a reo sommou ar c'hant evit an hospitalion hag evit oberou mad all ; mes meuz ho unan da lavarout ar re glanv e vez da c'hoant ziwarel diouthe ; mes gouzout a reont ne vez ket re ha varo da re all ; mes dremen ho bizadoù evit rentañ servich d'ho mevel, mes treuzan eun autrez bras a vlaouenion er bouc'h el labour, en dreuz el lerc'h ar gwir hag un ha ne sec'hed ket mad ar re all ; epad ma heller lavarout hervez diskouezoù ha d'ho breder e teu ker gwalc'h ha re vras ar pregoù en devez lavaret, dre ha c'hoc'h eus c'havet tud evelse ziwar ar re a o devez ne lous ma religion ?

— Ne'm eus ket, hogen perak ne ve ket c'havet ?

— Perak ? perak ? Abalamour ma devez evel-se, a glemm ato ha vad ha mennañ da genta, ez eo rak hervez skrivadurioù sakr ha c'hoant gwir ar Salver ; mes pa vez ar bed ker ac'hanta ha divoud evit an eil hag egile, ar re a ya d'ho heul ne vez ket ken nebeut ; ha

Alam. Ar brud a zo en em gonch da zongen ive e oaep an Alam hag al Loren al inno dougat a oamp ar Jermited. ha d'en em unvan eur an oll gouvechou a gresomp kemmi Soubla a reomp hor penn ne ket diodan an molion bra, mes dindan dorn Doue

En Allemagn e veze glat liar e velet distruja ar c'houevechou mes ar c'hiac'h harze a veze braoc'h eals e boaz en hon oamp ni en Alsas. Hor bro benniget a roz kar boaz dioc'h ar c'houevechou, hag e devoa kemeret a neam zoezho ma zeu beza divesant glank ho distruja. Abaoue an dispac'h kenta pebin e en devoa ieaet ganeomp nemet ar c'houerzed a *charité*, mes e beam n en dus-ni ket kemeret evit caout remed ha leanezed da scolia hor bugale hag an oll boan-se a veze collet en eun taol.

Setu ane diemmon ar galohed eut en Alsas hag eun al Loren, ha n en em giemont ket a dra nac ep abeg. Petra deu eur vro da vezi ma en e heller mui rahi ri d'ar vugale eun desadu ez chrusten ?

Missionou. — Ne ket en Allemagn epken e rer ar bremel d'ar religuzed an Amerig e rer ive. E San-Francisco ez eus digouenet nao religuet ha tregont eux a ars Sant Franser hag eut a ars Sant Domingo. hartue eus Guatemala abaoue mar voent a lavaret enebourien da Republiq ar vro-ze Great eus deabo moui en heul ha pignal var eul leatr ep rei amzer dezho da gas oetra ganeho.

Er Japon e rer adarre ar brezel d'ar gristenien. Daou vi. a levezer, a zo goestlet d'ar maro. Durzog e condaonet eno ar gristenien da verve var ar groaz pe dre an tan hirio ne vez da zervel dre an neoun ha dre an defot skier jen taole eo noaz e fourlou tevzel pe lavaet var lennou scornet namet ho zreid hag ho diouzere pe gant gisou bro planlet drabo en ho ginou. An drouk aperet a gai mo eun ,la.eur grualer, nevez lemmik. G. M

AR VELKIEN.

XV

Cozz ar vro ezomm.

Diverbou ar Pab.

3.

Ar Pab e Rom a zo Doktor ha Pastor an oll gristenien, skignet dre ar bed. Ar Pab eta a dle beza hepred e tro da veilla var ar gristenien, d'ho c'helenn ha d'ho difazia. dioc'h ma vez ezom. Ar gristenien eus ho c'hostez a dle beza hepred eta gresia d'c'houeneu oc'h ar Pab ar skierijen a vank dezho. da glevet gant ar Pab petra ho deuz da ober hag oc'h petra ho deuz da zoumli en affer ho zilvidigez. Eure ar Pab, an ad. hag ar gristenien, he vugale, e tle beza hepred digor ha frank an heuchou. ma hellor mond da dond a hep ime'h da Rom, hag a Rom da hep louz'h, ma hello e pob eunn ar re gaio kaout ouhour digant ho enk. hag an tad rei kaout, skierijen, malon d'he vugale ma hello an tad kaos tud a hep ia eut gueled penaos e ma an dro gant he vugale pe zelvi enkmmoun he deuz he vugale, hag ar vugale kerted a hep ia boaz ho enk. evit beza skoliet gant he gouiennu

Dre-ze ar Pab a dle beza meatr en he zro. en he gear, a dle kaoud eun tam bro elec'h ne vezo meatr ebed nemet-hano ma hello bea an tad zevel he vouez he reach ma ranko keiraz he vugale. houiz ar re a zo pell dioutho evel ar re a zo en he gichen.

Sant Per hag ar c'hen a Rabeu e eo ket bet ez, gear, en ho gallond gouarn evelse ar gristenien dre ar bed. An dra katbouk epad pell amzer a zo bet e breze gant ar Baianed hag ar Iuzevien An draoui en deuz bet skourmet oc'h Jezuz hag he eleized, hirru ma he re Ar Iuzevien. eur vech distouret ar gear a dle oza en ho deuz bet en em skignet dre ar bed oll hag ho deuz bet kemeet ganeho e pob tenz h ho c'halonou leun a gas oc'h Jezuz hag he religion ho deuz bet poanet ha labouret e pob lear h ez, mouga ar feiz kristen ho deuz bet pouzet ha pourzet ar baianed e peb bro da heskina. da britonia da verreiia ar gristenien.

Daoust da oll egaz an ifern daoust da oll gallentez ha da e gouzar ar Iuzevien hag ar baianed. daouzek abostol tud distet peskedarien revet gant eur peskedzer ho deuz bet great dre ar bed nur frenz ere n en bet bukoat gueled kenvni a ho deuz bet taolet d'an douar breiz oc'h an douar, davet en lan douenn laou ar baianed, ho deuz bet rec'het ar Iuzevien ha distouret dezho freaz e oa strideguz ebed evitho nemet oc'h adori Jezuz. evel Doue.

Epad var dro tri c'hant vloaz ar Rabed e Rom a zo bet red dezho en em gured stank an stank ho deuz bet an hoga o c'houzoug an oll katulik, hag a zo bet rakaet d'ar maro. oll eun da vad an eil variere'h egil. abalamour ma veied eunan Vister Tadeu ar Gristenien, ha ma zonje d'ar Baianed d'ar Iuzevien. an aroake h dond a hanu eun a gel ar vezen. evit ober gouderz ho zou. eun ar c'horf hag eun ar skourrom. Mez Jezuz a ros d ho ma an munoc'h a a koar, a c'hallond ma ma evithi brasoc'h an danger ha rustoc'h, ieunoc'h an abaden.

Eur vech tremenet ar barr amzer spontuz a zo bet padet kein all. eur vech skuiset ar Vouzevien oc'h ober Merzerien, an iza e deuz bet savet he fenn ar Pab a zo bet savet hue ioc'h kaerroc'h, startoc'h var ho dron hag ar beu he unan en deuz bet aotreet, evel gouiennet ma vije ar Pab roue en he zro, evit na vije bet ar Pab dindan eur Roue all. a c'helle mirel ouz-han da nher he zever a Pab dinoall he maga he oa treated

Constantin ar c'henta impalaer kristen a ematas buhan a oa bet eun affer eaz e vje e Rom daoust ve'r, eur Pab hag eun impalaer Constantin a iezas Rom gant ar Pab hag a reas pell da zevel eur gear all ez, gouarn al loden guer eux ar bed a ios en he c'hallond mond a reas d ar gear a zo bet galvet eux he hano *Constanti-*

[illegible] Constantin Varlevr h Constantin ar Pab an deus bet gwelet he dad romantoù e Kreiz a vabeudius Adreuzomp vad Prunsed ha Prunsed Romad he deus bet savetoù ha mann dre respet evit ar Pab dre gwirionez evit Doue [illegible] ar gwir a Rom kerkoz pl dasserus kresoù ha neb pe-mann hag tout kresoù ar kerkoz re bet savet ar Romanisted dastez e ne bet kavet respeu ebet Per respeu an dle kavout Ne bet é ar Pab evel dre marz d ar Pab evel pe pas an ti Katolik an ha e hanet ar vro ha dud evel evit an tapi ha dastez vad d an evi Pab gwelle egw ha gwir ma e pe kerkoz e vefe klasket ar bed rank an kaoz e vefe rebet dezan rak an dastez ha mann Pab skuizo h e re da skolaj dastez h ezomm kresk an kaoz ar gwirionez kresk ar gwirionez ampartaouet

Hag kaoz gwerzhoù da gaz Perzun mann dre kaoz dangerus ar an dastez a Pastored ar parrezou skolaj egw dre dud ha deus medisin a ne savet dezan ar re all gwirion e pemp mann h a tapet evit ar Pab pe e kaouta e rank degas ha dastiged d ar re a ne e pemp ar Romanisted Fae e kavet kaoz evel all ha vad a re d ar Pab kaoz mann ar ha da gwirion e pe kouz'h e ma ha kaoz pa vez evel dezhan skol ar dud pevar um kaoz kaoz ha kaoz evel ha kaoz evel ha

A bet ar vazh ha deus bet ar Rakod talvel ha medisin gant mann ar dastez gant dakod kontad kavout kaoz ha dastez e vefe dale h-med e kresk an ti ar h egw e kaoz an ma ar vro ar vro d ar gaz ar kaoz ramber dastez ema pevar e kaoz dre red ar dud e vefe dastez h ar ha skol pe ar gaz kaoz ha kaoz ha gwir e kaoz dastez h ha dastez e pemp ha kaoz dastez ha kaoz ha dastez ar kaoz ha kaoz ha kaoz ha

eur an eil kear d'eben dre ho rouanteles. o c'hedal ma vezo sammet gant an diaoul, po diskaret. lazet gant kleze, gant kontel enn torfedour

Hogen. paket ma zeo ker kloz, hon Tad Santel hag hen a zo mailoc'h e tro da c'houzout mad an iliz katolik? Destummet ma zeo evel en eur ganaed. hag hon a hell digemered dioc'h he c'houzoni ha dioc'h ho c'hom ar re eus he vugale a c'houlenn he veled ha kleved he gentelion? Deuet an Italianed da ganed brezel gant ar Fransizien ar Spagnoled, ar Zaozon, ar bupl a garor ar baotred vras eus an Italie hag int a lezo ken eat ha kentrum na Saoz, na Spagnol na Gall. na Breton, da vond betek ar Pab, betek an hini a zo Tad an oll, Doktor an oll en iliz katholik? Pa vezo evel eur c'helc'h rond en dro d'ar Pab pa vezo ar Pab dionaiet gant an Italianed evel eun den danjerus, eun den a helfe beza a unan gant ho enebourien, ha konta dezho kalz re a draou, e pe c'hiz e lenno ar Pab kaoz da rei kontel ebed, sklerijen ebed na da Veleien, na da Eskibien. na da Gristenien ar broiou a vezo o skei var an itali?

Ah! mar deuz eun den dre ar bed hag a dle beza mestr d'en em drei, da brezeg. da labourad dioc'h ma c'houleun gloar Doue ha mad an iliz katholik, an den-ze eo ar Pab, eo Pastor an oll Gristenien Evelse an Aotrou Thiers he unan. an Aotrou a zo brema e penn ar c'houarnamant en hor bro, a lavare guech all a vouez huel e kampr Paris *mad an iliz mad an oll Gristenien eo ma vo ar Pab dindan dourn den ebed, n'en deffe Gouarnamant ebed da veted vernezhan*

Napoleon I en doa lavaret araok an Aotrou Thiers « Ar Pab ne ma nag e Paris, nag e Madrid, nag e Vienn. « ha setu perak ar Gristenien a zent ontheu. Doue en « deuz he laket. e Rom, evit ma c'houlenno gueliec'h « an oll roudanteleiou a vel ennhan Pastor an eneou. « ha ma vezo douget da glask mad an oll broiou, hep « selled kent oc'h ar Frans eget oc'h ar Spagn, oc'h an « Allmagn kent eget oc'h Bro-Zaoz. N'eo ket ar boan « chonca ar pez a zo bet great gant Doue. » H. B.

(Eur pennad all eur wech all

Alanenneu Franseza a Amboas.

II.

An demezelled a ioa er zal o c'hortoz eoan. Kuigo ar rouanez a ioa var an daol. Catell a Vreiz hag he demezelled a drabelle en dra c'hellent Franseza ne lavare ket calz a c'her rak ne garin morse coms nemeur, nean eus an demezelled e devoa, eus ar prenest. guelet Jil a Vreiz hag he gamaraded o stourm a daolion boulidi ere'h, hag a gonte an dra-ze d'ar brinsezed.

— Jil a zo eur potr c'hoeg, emezhi, ieir guech eo bet digoret ar stourmad, ha ieir guech eo eat ar maoui ganthan Ah! pa zo da zifen ar vro, Jil a vezo eur brezelecaer talonek!

— Evel an oll vugale a Vreiz, eme Franseza Mes an erc'h hag ar brezel a ra calz a dud reuzeudik

— Asa. Yzeult eme Catell perag a teuit-ho da gomz a vrezel dirag hor c'hoar Franseza? N'on doa he digaset kaoueu, ha c'hui a ra d'he laret trist adarre.

Franseza da c'hortoz an aotrou Duk, kemeret ho teleu, ha canet deomp unan eus a zoniou braz Breiz sellit, n oc'h eus ket a zonch eus an hini a ganas deomp eur mosaer bihan pa vouemp o pardoua e sant Hermeland?

— O, sonch avanac'h Catell, mes an demezelled-ma marteze zo gouelloc'h ganthe eur zon bennak gasoc'h.

— M'hen asur dioc'h, eme Yzeult, e cavan dudius kement a ganit

Ar c'hanaouerez a roas he zoleu da Franseza pehini a ganaz ar zon-ma,

Eur'paour kezig a roa,
Jesus. Jesus, Jesus!
Eur paour kezig a roa
O vont da glask bara bis).

Etal dor itronezed
Jesus Jesus. Jesus!
Etal dor itronezed
Tam bara n'en deus bet (bis).

Ar paour a ia en he dro
Jesus, Jesus, Jesus!
Ar paour a ia en he dro
En eur skuilla daelou (bis)

Paour kez petra e n dra-ma?
Jesus, Jesus, Jesus!
Paour kez. petra e'n dra-ma?
Petra ra deoc'h gouela? (bis)

Ah. itron. mar em c'hredet,
Jesus. Jesus, Jesus!
Ah! itron, mar em c'hredet,
Me'meus naoun ha sec'het (bis)

Deut, paour kez, deut du-ma,
Jesus. Jesus, Jesus
Deut paour kez, deut du-ma.
Hag e pezo bars (bis)

Ous va zaol c'hui a zebro,
Jesus, Jesus, Jesus!
Ous va zaol c'hui a zebro,
Ens va gwin c'hui a efo (bis)

Ous an daol pa voa laket
Jesus, Jesus, Jesus, !
Ous an daolpa voa laket,
Ar paour ne zebre ket (bis)

Paour kez ha c'hui zo poanret?
Jesus, Jesus, Jesus!
Paour kez ha c'hui zo poanret?
Dibr ne c'hallit ket (bis).

Itron, va c'halon fezet,
Jesus, Jesus, Jesus !
Va c'halon a zo fezet,
Me a garfe consaket (bis).

Hag hi gelver he matez,
Jesus Jesus, Jesus
Hag hi gelver he matez,
Gra gocle d'ar paour kez (bis)

Non, itron nan neo, biken
Jesus, Jesus Jesus
Non, itron nan, nan biken
Gocle d'hean ne rafen (bis).

An itron a zo savet,
Jesus, Jesus, Jesus
An itron a zo savet
Eur gwele e deus sezet (bis)

P'oa ca: ar paour da gonsket
Jesus, Jesus, Jesus,
P'oa cat ar paour da gonsket
Ar gumbr ol' entanet (bis).

Paour kez, pe sin eo hema ?
Jesus, Jesus, Jesus !
Paour kez, pe sin eo hema ?
Ha n'eus met tan ama ? (bis)

Va itron vad, sin eo
Jesus, Jesus Jesus
Va itron vad, sin eo
Barados o pezo (bis).

Ha va matez bnezh
Jesus, Jesus, Jesus
Ha va matez anezh
Barafoz a do-hi ? (bis)

Barados ne devezo
Jesus, Jesus, Jesus !
Barados ne devezo
D'an tiern er bio (bis)

Ha pa voa deut ar heure
Jesus Jesus, Jesus !
Ha pa voa deut ar heure
Paour ebet er gocle (bis)

En he teach e voue cavet
Jesus, Jesus, Jesus
En he teach e voue cavet
Gwisiet nisourot (bis)

Franseza a garie ar son-ma abalamour ma cave enhi sang manchou henvel oc'h ar re a roa en he ene. Hogen epad ma cane an Dug a roa deus er gambr goustadig, ep ober an disterra crouz, hag ep gouzout d'ar ganerez, pa deus hete kein he c'hador ha pa voa echo ar ganaouen, e voue ar c'henta o strecal he zaouarn hag o laveret

— Dodius dudius Franseza, va merc'h mona caret!

— An noutou Dog eme Franseza o sevel eun taulik mezus, ha ne vonien ket edo aze !

Caret a Vreiz a roa savet evit poket d'he zad hag an demezelled all her saude.

— Pera eme an Duk ne deus sapet va merc'h Franseza ha ne deus ket a blijador e voiet he zad?

Oh ! noutou Duk ne zonjit ket en dra-sa, mez am eus dre n'em boa ket no kuchet kentoc'h hag ho pedan d'am fardon.

— Me eo am euz izom da vera pardonet, eme an Duk, rak me a zo deut ama dre c'aer, hag am eus difennet oc'h ar re an diskoez em-goelent:

An Dug a Vreiz, len pemp a roa eun deo mad ker caret oa gant he hobl ma o devoa he leshanvet Jan armad, leshaou hag a da a dra sur calz hirvoc'h eget an Iuon a Ian ar braz

An Duk a gemere plijadur o tout ovelsa avechon dre gos da sinaou he vugale pa ho c'hleve o cana ha da gemeret perz en ho ebadou.

— Ano, eme an Duk, brema p eo echu ar ganaouen, guelomp ha mau eo ar goigo-ma a velan ama livet ker brao, hag a zo great me voar vad gant va bugale.

— O ! va zad, n on eus sicouret, an itron Varhra avad eo o deus grea ar maua

Mad, guelomp ha ni a c'hello he raona.

Eur pennad all eur wech all G M

Eur farizianez hag eur publicanez

Brudet braz eo ar baraboten a ro deomp hor Zalver en Aviel eleac'h ma tiskouez deomp eur farizian hag eur publican eat da daou en Templ da bidi. Ar farizian, emezhan, a rane leur gweach er sizun, hag a roe, dirag an oll an anter euz he vadou a ar beorien hag a roa fougo enhan dre ne voa ket henvel oc'h ar re all.

En eur gomz vraz ez euz gueiet, n eus ket pell, eur farizianez gwest mad eus a farizian an Aviel En ilis parrez oa great eur brezegou ar Breuriez sant Visant a Paol hag e rea eur gusto da zestum alouzeunon evit ar beorien a zo sicouret gant breudeur sant Visant.

Ar gesterion en em zaic he gant eur plad er guenodennou ma the ar bobl tremen dreizho e vont er meaz euz an ilis. Pehini dre ma tremene a rakea he attion er plad, bras pe vihan diou'h ma c'helle, ha rouez oa ar ro a dremene ep lacat euro dre bennak.

Setu e veljer o sevel hag o vont dre he hent he unan a dreuz ar re all, evit ma vije sellet outhi, eur pech itron, gwisket caer, ha souun he feun ganthi Tremen a ra ebiou d'ar gesterion, tri bez a ugent real ganthi etre he bizied ha disparti an eil diou'h egile evit ma vijent gwelet mad gant an oll. O vont ebiou d'ar gesterien e taol varnezho eur sell treuz en eur ober eur mip faeüs hag e za tarzoc'h gan he zremz a ugent real E kichen an aor e vel eur unouroz koz, golôet a druilou, hag e ro an tri bez a ugent real dezhi

Ar boourest a voue stardaillet oll a reaso eun bevelep alaneo. An itron, glorius, a reaz eur mosc'hoarz, a dalas c'houz eur sell gompès var ar gesterien, hag a reaz er maez.

Ar baourez kez pad ne chomas ket da varc'hata. Sevel a reaz eur gi leac'h ma edo, mont a reas da gaout ar c'hester a roa da dosta deza, hag e lakeas var ar plad daou eur ar pezhou a ugent real e devoa bet. Neuze evel pa e devije great nemet ha dever, ez eas d'ha zro erveaz eur ar ilis laouen ha didroum.

Hogen ha oll o devoa guelet ar pez e roa tremenet, hag e teue da zonch dezhe eur ar furiouz hag eur ar publican hag ive eur a zaou zaner intanvez an Aviel

Calon vad ar baourez kez a rescare orgonil ha fouge an itron c'hlorius. Rei a ves da annaout d'an oll pegement a gen a ra etre eun den ha ne d'eo renet nemet gant sperel ar bed, a ro evit c'hoaz meulendi, hag ar galon gristen a zo prest da rentaa gant ar re roueg ar pezig en deou.

Ar re ne vooat ao alusen nemet evit bezo guelet. eme hor Zalver, o deus dija resevet ho recompans, ha soken var an douar e serront outho ho eunn dor an annandegez vad.

Ar virionez d'an den riant. — Eun den claer en doa laket gelver ar medisin d'he gaout. Pa voa deut ar medisin, ha pa en devoa evezeet pa oc'h ar c'hlanvour, bezaa a avarus

— Doctor livir, din ar virionez frenk ep trouzel, me fell din e c'houzfoc'h dio aze ar pez a zonjit ha pared a c'hellan? An doctor goude bezaa chomet da zonjal eur pennad ha sellet oc'h eur paper a roa ganthan evit merca hanoiou he dud claer a lavaras

— Va migoun, pare e c'hallit bezaa. Evit bon doctored e c'haller savetei unan dre gant eur ar re o deus ho clenvet hogen c'hui zo dreu ar c'hentvel a lounsenaou claer gant ar c'hlenvet-ze, ha n'em eus savetei nicun c'hoaz

An oll cavalal. — Breuz ne glever ken bazo gant higiennou zo nemet ez eo an oll cavalaz e tleont mont ket ha ket, bezaa ken buan ha ken buel.

Eun itron e devoa, o zeuz oc'h he zaol, eun nebeut bourc'hizien evelse hag eu em lakeaa da safara, ive divar benn ar sorc'hmac'hou ne deuz kemz ebet mui etreza dod. An itron, oc'h ho c'hlevet, a falvezas dezhi rei kenlet dezho. Sevel a ra dioc'h an daol hag e cavar d'he zaolez

— It abaout em zeac'h oc'h an daol gant an aotrounez koz, ha me ia da roale hi ai listri kegin.

— Petra a rei-ta, itron eme hor bourc'hizien eat hale'h ho ginou?

— Petra a ran? Emaoc'h aze oc'h asuri dre ho comzou ez eo an oll cavalal, ha me a fell dia hen diskuez dre va oberou.

Eun den hag a gar ar Frans. — Er c'hartierou eus ar Frans a zo bremz etre daouarn ar protestanted, ar re goarc'hemennet da dod ar vro mont da zisklerin pe hi a asant beza alimanted pe hi a fell dezho chom frankizien hag an oll a voar pegement a boan o deus frankizien o reiho asant da veza alimanted.

Eo dez all, eun den coz, dall vloaz ha trugent, a zo var droad, eus he gaer d'ul leac'h ma voa red mont evit disklerin e felle dezhan beza e reng ar frankizien.

Pa zigouezas er buro ez skuis maro. An hini a zo cargel da gemere an hanoiou a lavar an dezhan

C'hui zo goal goz da ober ar choaz-an, ne dal ket ar boan evit a gast oc'h eus mui da veza.

— Me voar vad, eme an den coz, n'em eus mui pell da veza, mes ne ran e houzi an hini d'an Ener, hag evit an dra-ze e fell din marvel gall.

Ha gant eun doare a grenz e zis an den paper a roas dezhan, hag o hemeret he vaz e za adarre en hent. Kant tom ez ha ker skuiz oz ar paour kez coz ma c'hallemz var bord an hent da ober eun eau. Eno e teuaz eur falhen dezhan, hag e varvas, ganthan en he zorn ar paper a zisklerze e voa eur gaer e ran.

AR C'HONSEIL JENERAL.

Consen jeneral ar Finister a zo digoret d'an nanoteg eus ar Mis. An Aotrou de Carne zo bet hanvet prezidant, an Aotrou de Kerjego evit dele her leac'h a brezidant, hag an Aotrounez Roussio, Vincelles, Foulloy ha Gestin evit secretourien.

Hano a zo da studia eun hent hounvra re zoach da ober eus a Venesi da Zinan hag eun all eus a Chor bourg da Vrest, dre Zinan ve

---

E Pont-Croaz ez eus bremz eur buro evit an telegraf *elektrik*, ar pez ne voa ket diaraok

---

Diverbenn Pi nao. Leun a rer eu eur gazetenn c'hallek hanvet al *Liberté*.

Pi nao a zo ganet er bloaz 1792. Evel ar reglen hanvet *addition*, ar peder niveren chifr-ze a ro 10. Pi nao en deus resevet ar selegiach er bloaz 1810, ar peder lizeren chifr-ze a ro ive 10. Lake e voue da Bap er bloaz 1846, ar peder lizeren chifr-ma a ro 10 adarre.

Evez ar memes reglen, ar peder niveren chifr 1873 a ro ive 10. Hogen diou eus an eneou santel o deus dreailhet an amzer da zont. (Petra bennak ne deo ket ho c'homzon eun artic a feiz) Mari Taigi ha Mari Lacoste, o deus merket ar bloaz 1873 evel an hini ma tle ar Pap guelet triomphi an ilis.

An nep a vevo, a velo, eme ar gazetenn-ze. Ar grisienen vad a voar en deus lavaret Jesus-Christ ne vije morse distrujet he ilis.

Chambery. Ar regimant 97 a linen a zo n'eus ket pell c'hoaz e Kemper, hag an eil regimant gremdon-

rum ar c'hard, a ra breuz e Chambery, hag, a denn lakat cant cur merwch nebeud. d'ar c'hrenag a vent, evit ar soudarded mare. hag ar vrasan eus an dud rejimant-se, pere a ra breuz lakat en anaon

Ar pez en deuz great dezho chom ar 16 a vent, en em gavet, da genver an deiz-se, an dud rejimant en eur gichen var dachen vraz Gravelotte, elmer'h ma coljont cals tud.

Pignadoz zo a velet hor soudarded, ebarzhan hag all, e chomt enoch eus ho c'hamaradet. hag e lavet pell Doue evitho.

Ker c'hi ra fidet Eur vaouez a vro, n'eus het pell da zont en eur ster hag he zi oc'h he hent. Ar c'hi-mañ a zo mouzuk mes gouscoude an deiz ha zonjal hervez'h. Ar vaouez digouezet e kichen ar ster a gavas he zilad ho laza en eur berr hag a ra eur bredeger d'he gi e c'hoar e'hemañ dezhan chom e kichen an dilad-se, ha diouzh mañ ha merel na deuje den da dostaat outho, rak bez'e en em lakaad eur monter noaz hag eur zon vad a nez'hont

Hor spered a zo meurz d'ur gwir doueiz en doar ha pa gave dezhan en doa neuze hag en em vale bet mañ avalc'h, e tistro da gemerout he zilad Hogen ar c'hi en doa avezet mañ oc'h ar gwele a voa roet dezhan. oc'h na difen great outhan da tosta den da dostaat oc'h an dilad-se Evel ma zo souvenus ha ma n'en doa morse gouelet he vestr en noaz. a hen anaveas bet pa zistroas gant ar ster, ha nag ez, unan nag eus doare a hen lezhe da vont betreg ha zilad. Caer en doa ar vaouez getver he gi, comza bro. chak ober fit dezhan netra ar c'hi a rafe'h mañ. hag a c'houzdroumas unnez varzhezhan

Setu penaoz ar noaz hag e voa en dro d'ar ster hag ar'hano e c'helver he gi hag e natal dezhan evel ma vez hano d'hen ober Neuze ar c'hi pa ra tele mui he vestr mes oc'h paouez he vouez a zantaz hag a reas d'he gwele Hep setu zana eun abadenn ail eur filoutaj zo a doa hag en doa evit doare gouelet an abadenn eure ar c'hi hag he vestr ha pa voa en em deunet ar c'hi evit mont da gwele he vestr a zredas da gerc'hat an dilad hag a dec'has kuit gouzhe mar gouze

Pa zistroas eta ar maouez e voa ret he zilad en he zro. Souzal a reas da genta en anaon beuzaj en doa c'houzanet aber eun taol farserez dezhan Hogen caer en doa gulver den na deue var he dro hag en em gave nec'het avalc'h Red e voa dezhan mont er ster eun trubuilh gwech ken na velje unan bennak Pell a rankas gortoz. Daoust a voa gouscoude erfin eur vrik da dremen, hag e c'halvas ar ru a zo en enk. Goude m en doa diskleriet dezho ar stad truezus ma en em gave ar re-mañ a c'hellas rei dezhan eur bragon hag eur vlouzen evit en em c'hoalenn eun doare beuzaj, hag e c'hellas evelse mont d'ho ti Ne zilad nevez hag ar pez a zo ennbo n'en deus chomet kouez ebet anezho pluenn.

Petra a vefe great gant an eost ar bloaz-mañ ?

Setu ar pez a c'houlen eur gazetenn eus a Rouanez. Evel ar gazetenn-se eus 1872 eo ar foennoz, ar c'hroaz a zo bet gwelet er c'hanvez-mañ dre ma zo cre an eost ed hag an eost koz var eun dro. ar pez ne vez gwelet nemeur anezi eus an daou eost-se e vez ato pouliou tano pa vez tro egile.

Tregont milion a houmiladou, ed a re a vefe er bloazmañ er vro. emañ ar gazetenn-se ha penaoz ar foenn hag ar bouzed chatal a zo ive en anezho. Petra da ober-ta oc'h ar pez a zo a re ? Setu anezi an gazetenn Rouanez

He doiz hor, he merel. Ha penak ? Abalamour d'ar Frans ne deus ket pouliou a zoare avalc'h evit magan an dud a zo enni pouliou bep bloaz en eo rud doubi prenn daou pe dri milion a boezellaouz ed eus ar brouen entreu pouliou hen nebeut ne deus ket avalc'h a foenn hag a vouzé chatal

D'ar Abalamour ar re a vefe ar bloaz-mañ ar pez e deus a re a rankfe doustaat he ene a stak-vec'hed

Ar pez a ra ma zeut er bloaz-mañ re a foennou hag a vouzed chatal. eo an aver eus al loenod a zo bet bihanaet dre ar vrasan hogen an aver-se a vefe var gresk, rag an dervez a c'houzout e zevel loenod ha dre-se eo credabl e vefe kerez h he magan er bloaz a zeu egel an geuz er bloaz-mañ hag an nep a esperas ed ha bouzed chatal a c'hall asperout gwenn ive G. M.

Buez an Aotrou SERJANT,
ESCOP A GEMPER HAG A LEON,
Gant an Aotrou TEPHANY,
Chalons An Secretour Escopti Kemper
Priz: Triwec'h real, dre ar post.

E ti an Aotrou ar Kerangal moulleur an Escopti en ar Gigèrez n° 18, e Kemper e ti an Aotrou Salaun, e Kemper, e ti an Aotrou Lemen, e Montroulez e ti an Itron Nobletz e Brest e ti an Aotrou Dumoulin, e Landerne

LEVR BUGALE MARI
Gant an Aotrou Cratros, Chalons a Zant-Brieg.

Moullet evit an eil gwech. ha cals caeroc'h bet diskoc'h evit ar vech kentan.

PRIS AR GRAN.

Kemper — *Ti Ear*		Pont-n Abat — *Ti Ear*	
Pris an dousenn d'hanal dar.		*Pris an dousenn d'hanal dar*	
Gwinis	29 lur 25 s	Gwinis	29 lur 25 s
Segal	15 ur 70 s	Segal	21 lur, 00 s.
Riz	16 lur 61 s	Riz	15 lur, 26 s
Éd-du	22 ur. 36 s	Éd-du.	21 lur 60 s
Kerc'h	15 lur, 20 s	Kerc'h	17 lur, 00 s
Avalou douar	9 lur 00 s	Avalou douar	9 lur, 00 s

Ar Gerant An DE KERANGAL

Kemper moullet gant Ar an Kerangal, moulleur an Escopti

Dimanche 7 Germiole 1878. N° 307. Envoy Blavet.

FEIZ HA BREIZ,

KELOU A BEP BRO, HA KENTELIOU VAR BEP TRA.

Dignet bep sul da gemeut Christen e gouz ar bresonnek.

CONDITIONOU EVIT CAOUT AR GAZETEN

Evit ar Feiz, Courts-an-Nouz hag ar Rouanez ... ...

An Abonnement a dle bout paet ervoug evezeut ar gazetenn.

Ar hini na vijo ket en dro ar gazet courtez a vouo paet na ma ezhe he dismantr, a zo consideet evit chomet e vouo.

An abonnement a penaoz e fe en Aotrou an Kanaouen, mestier an Europ, ru ar Gigonez, n° 18, e Kemper

Hag Aotrou an Kanaouen eplan e lezer adreuzi ar pramantou ha kemmet a zell ar'h servich ar Gazetenn

ar mintin da hanv ar Sulvezour a dlear da abonnet d'an Aotrou Hervaud, eplan.

KEMPER, 7 Ceresole 1878

Evez ar c'hantonnou maouez ar gristenien fidel a Frans, a o deo dudunvet mouez h ho devosion d'ar Verc'hez eguit o deuz great ar bleo ma da vout pedet aouet E Paris emaint hag er c'hornog bras all ar gristenidi vad a deuz dudunvet en devez-ma ha lein hag ho c'haranton evit mann Doue an devez-ze he deo evidho ouz gour bordon ne oufet het meuli ar c'hommuneadou a vo het great en oll chapel Hag ar pez a leverer anna eus ar c'hornog a c'hoarvez da Lourd mouez h c'hoaz ann ar mintin zh ar het an dud divar ar meaz en a vez gouez vadoue h pa vez hano da hedeni ho mamm vad hag ho Rouanez.

Kemeroud a deuz da honenaat raleu ouz gour gristian etouez an trubuilhou etouez kemeroud a nec'hamachou a ouzomp outhon hac a deu da c'hlac'har hag ho galon koun var an douar Pa ou ma zeuz kemeud a dud dieuz ar'h ober gr brasel da Zoue d'he ra ha d'ar relijion, e ra pleuilhat gouelet ar re vad ar'h unanet ho mouezhou evit pedi, evit gouelen ouzoc'h an hini a e deuz mezo dalchet ar re ze eus erbed outho a galon ha gant fiziouz O velet an divezadou-ze d'ar Verc'hez a c'reskh ennoz an dud, e c'hellomp c'hoaz espereout evit hor bro, mann e vijo kroc'h da gell pep fiziouz o velet peuri a zi an despe c'hrisien evit he c'holl

Hag ez eus deuz c'hoaz, gevar bleuz ha tregont abaoue ma teuas ar voue Leun trugarez d'ez eus roeuilh hon hag ho Rouanezed da vam Doue Evit neuze ar gouel ze e vez hep kloaz abaoue ez preserveo da zonet ouzt

Leun trueg a c'houlenoc'h eus c'hoaz dre zouarn ar Verc'hez, ha hen an devoue he c'houlen. Eur mab a c'houlenne hac eur map en devoue hag ar map-ze a vouo ar voue hanv Leun perzerch

Levenez dasont d'an oll despe'hrisien, ar Frans a zo ato existig ar gouelet Ar fiziouzien a o deuz ornet heuilh ar mintinnadou eus ho c'halon vad hag eur ha speret doujet evit ar resouns hag an eil divoud varnn Doue ha varnn ar Verc'hez zantel Arabat ez hen anzouanc'hout ar Frans evel a zo het lavaret anezi a vech, an Rouanezez Hanv Da Vari an het gouelet, ha n'eus hro ebet ne hag e defe rentet kemend a honor da vam Doue hro ebet hac a re enhi kemend a chapelou hag a chouc zavet an he hano. hro ebet ziouz à ma velet ar gristienien vad e vont ker atouk da hardoum d'ar Verc'hez zantel chouant gaoth Levenez ez ar Verc'hez zantel e deuz ato dudunvet ho madejaz e honour ar Frans. e hro ebet ne deo en em ziskouezet kers abaoe; e hro ebet n'e deuz grant kement a varvadou Lavaret a rafet ne fell het nebeu en eiz ar c'hevridou da ober evit ar Frans hac e fell dezhi dont ho unan da rei da anaout d'he fobl ar pez a dle da ober evit tenna goabegaer an Eur divar he gein.

Ha pa gemeno a varvadou neto anna ndarra ouzoc'h ho mererg zevelhan ar c'hasedennou ar zantoues-ma.

Eur plac'h ieuenq eus a Giermont pa divar deo a ma bet pedet ez eus taol doc'h ejanvejou ous pere ne gave pare ebet Ar plac'h-ze a zo ato zantet oll. collet e deu ar gouelet ha gant nevez ar c'hleuvet en eus ho ginou a drouz hac en he douzarn avel pa vijoh zantet outhe

C'houez a zavet gaothe da vont da Lourd hag e ha-kaez degas deor dezhi ne hano Hogen a ede het e zaid da vont en hent hag he c'herent a ginnegas dezhi he c'hae da Iroun-Varia-ar-Peyrou, enn ibe d'ar Verc'hez a zo a Clermont — Eno, emezhe, ar Verc'hez he pardonenaio hag e Lourd

— Nan emezhi a Lourd ne e vanan parzet.

Gouezonde, evel zonet ec'h ha c'hervet ec'h zantoues hena ziwez da Iroun-Varia-ar-Peyrou. Eno e communiaz, e laheas ec'h he vuia dour eus a feuteuou Lourd hag e resevas ar gouelet He galon zonad a chomz ato a drouz, he douzarn hag he vuia oll a chomz ato zantet Neuze ne ros mui penaoz ebet d'he zad a c'houlenn he c'hae da Lourd. Ziwez e vouo gant taiz a houn, ha kerkent ha ma vas en em vaale hel a feuteuou ar Verc'hez, en em gavas pare ha ma'h, he galon, he douzarn hag

ha neb all en em gavas kan eha ha kousas. Kaus ema ar voalennet gant hol vab ha ma hag ma devoa bet kannaouet ne devoa ezomet dre nevez testeniez. Ar pare-ze hag ameze a ra ac e bell kaoz degouezet kentoc'h eget dre ma c'halvoud hag a ze devoa gallvedet an dud.

Antoan. Ya ma kaoz ; Excepti Antoan, ar gwasaouen vad e doa c'hoaniet dous ameze oant evit sevel ma gwiriz e doa gwisket d'ar Werc'her hag hemañ an oa daou vlein.

Pa voa ar barnerien aet da c'hoari diskuizh ar c'harter hag ar vab-kaer ar baron ac e vamm gant ezomm ha gwiriz e voant ervezhio. Pa ho doe kaoz kaffout e pedent hag en deus ar mevelien klemm Doue. Lavaret a reaz gant kalz e voa ervezhiet an enkrez a ze diouzmant rakoz an dervezioù da gaoz Jezuz. Kalon ar map a voa pounnt dreiñv eus a galon ar vamm. Gwaz'h a voa pounnt ervez ema ar vamm Doue dreiñv an hano a Jezuz-Salver a Nazaret.

Mes e devoa ar gwaz'h ar gwiriz ar brasañsoù ne doujent ket ez ar baron ar baronez Dantagel. Lakat a reas eñ ervez ema c'hoant ganto evit ar vugale ; ma ne vije ket bet ar c'hoant-se ne vije ket bet ar baron ha baronez Dantagel ; lakat a reas eñ ervez ema c'hoant ganto ar brasañsoù ankouezhet hag ar brasañ devoudon da ziskouez da gaoz Jezuz-Salver.

Pedervet ar Sabat. Lavaret ema eus ar vamm ez e Frañs hag a zo bet merzhetet varnoc'h gant Ker hag en ema bet da lazh hag a ra da harzhout d'ar vro hag ar gwiriz. Avoual all da ziwall ar Werc'her hag a ra e vrudour ; ar viz hag he doa bet hag e voa da gaoz da gaoz ar baron da ziwall kalmoni hag a vije bet e vab-kaer ; ma ne vije ket bet ar baron ha baronez Dantagel ; ma ne vije ket bet ar baron ha baronez Dantagel ; ma ne vije ket bet ar baron ha baronez Dantagel.

Ervez ar c'hastennou eus ar vadoù gwasaouen vad e voant da harzhout d'ar Sabat a ze bet gwisket a hap avant distagnoua dezhe e Gwenodi. Ar gwiz-se oant e c'hoi a gavas all en em vandrunoa dreiñv hervez ha na doa ket ezomet da ober kentoc'h. da zevalet da harzhout dreiñv gwisk an dud hennez. Ha da ober gwaz gallout d'an dud ma.

Ervez ar c'hastennou eus vadoù dudennoù ar bardonerien ar gwiz ma vadoù kempennet en em lazh da ober ha ezomhe. da gwisk da zevalet klasketou hag a hap zavet ezomou ervez. Ha mare ez en da dudenn eus ar manerou e zelaouet dezhe. Gwaz'h a voa ket ezomet e kavet gwisk pe ober ha kaoz e vadoù pa ha mevel eus ha mevel eus ha mevel.

Ken ebet ne doue d'ho diskuizh. hag ar c'hoari a chomas a ze evit an amzer d'ar kempennet da ma ha c'hoanniar varnoc'h. Ker pardonet a c'halloa en em gav ha ha mont da glask an arhelvenn. Ar gwiz ma ezo hag arcbet ephan a voa gwaz'h a gwiz'h gwisk kavet ar kempennet an oll da gwiskvet an ti'z ; rak forbannet ezoloe a ze ha digadan pa gavent ma hag a c'hell harpet outho evit ma ma ebet ez'h ar ze ne kempennet gwir dezhe.

Ha e kavas e gwaz kempennet ezomet ha dudenn ma dre var ha ezomo. ema pare a a degas relipenn ebet ervez ezomet ar bardonerien, ebarz h ezomell ha kempennet, rak mont ha hardizou evelse a gavant ema dudenn ha kempennet an kempennet evit pep tra ezomet gwisk dudenn ha kempennet.

Gwaz. — E kempennet an dud dudenn a ze devoa ebarzhet da ziwall ar vadoù ezomhe ha da gas hant Dreuzdoue ha c'hastennet. Hogen ar vugale a vemerie dreiñv a velet kempennet ervez ar re a doa ezomet dezhe evit gwisk ezomhe ha ezomet d'ho ambroug hag e voant dezhe dudennoù ar h he fiñv da ziz ha ezomet.

Ken ema pare a ze an dud dudenn e kempennet kaoz h ema e hollom ezomet ar gwaz. Ne ezomhe ket ebet'h glav ha ezomhe ezomet gwisk ha vadoù hag ar kempennet.

Kempennet. — Pa voa ar bobl ebarz e ziwall lak ezomhe dudennoù hag ar lak ezomhe-ze a ze ma ezomet h ebarz'h ma ezomhe ezomet ha. Ne dlaoz ket ma kaoz ezomet ema ha e kavet ezomet an dud dreiñv ha ma ezomet ket dre ma c'hastennet ar ha ze ma ezomhe

Ket ezomhe ezomet ema ar c'hoa a ze ezomet a ema ket pell a voa ezomhe pa ezomet hag e dreiñv e'hanet da ezomet ema a ebarz'h ma ezomhe ezomhe. Hogen ezomhe ezomhe ar gwaz ha ezomhe da ezomhe ezomhe ezomhe ar gwaz ezomhe ezomhe ezomhe

he never a Zebster hag a Hunter? Pass me not or murder me he drew me all gruesome look h d on one ghost out an nightmare gave the dragon an awkward embarrassment as he drew between or Pab or stood and rose between a dragon the vast monstrous eye an instant's disgrace? Her greatness upon darker bosom as gray a body a one ground rest a horse da rose bone more greatness he gentleness dragon or Pab handsome a vessel hurt shrek or hard all gentlemen and Rose hag he observed he as rose hot that gaze out terrified compound a rather her pant a Rome observer out embraced answer hammered was or Napoleon tongue or Pab walls breath a hamperment or Pab hate or Pab beside hag or re e boastful he another he never out terror a re hot her gazed pet as or an dragon hamperment hag a as hurt struck h dragon struck h out drinks he prisoner the Zeal he Pasher or gazette her answer drinks mound harbor h re one exhibition pet d or ever one he magic Yhat dress as h one grace a hate or blackmail

Rose along as a re one out or pause as she Pab he Rose or mother answer. Or Pab do rose one are he gang da hurt ma how agent a re hot rose out disagreement rest as Rose rose as dragon a pet as one e he does over or re all as drag her hag one over as re all as drag dre he count da gazed rose dre hrmsh rose he drinks or hate da hurt or re as. Rose hot struck h ordered re called hop- hate as h as drag a rose Pab or h other or Pab he Pab great dre or Pab dragon dress h as drad all a re as he gang or e hamperment hot shrank h agent rose a rest dre as one rather a re he great pet e rather h agent hate pre all

As Pab as I ate gratuitous as she Kathrick as he mouth Pasha answer a re dress hot or Pab hag as she pander rest answer he began hag she re red drive thread do e hamperment as dragon? Her e hurt hag as rose re one hamper e pet hrmsh h dre e her e hrsh hot other he dragon dragon drew h as rose hag as rose dragon drew h or e hurt He drew a track pass a her gaze? rest gazed rose re thread re drew h pre hurt rest pet hag as rose e rather hurt a rather gaze or e hurt Rome rose he strong drethrsh he hrsh sh da rose gaze hot a gaze a re gazette he gaze he hrsh he rest hamper e re drew, h rested da rock he pre re h rose hagar Lamp e he hrsh da rose garden drethrsh re thread as Astrea flower e re as all e hurt pleased rose or pantaloon hell hot h answer a rest hatred hrsh he garlic re rest pale pushed he gazer re called as h exhaustion da e hurt re hag he pre h he hurt rest re rose ground a rather other gaze he rose rest thread hrsh he re Pa rat hag he dread hag re hand rose re pre rose hrsh hagar da hrsh g re rather

gant eur Pab all var he levr'h ? Me cuzulo. da vihanna ha na vann Ket torret dezhe ho penn ha ne vann het astennet dezhe ho benn gant boaz gant madelez eur Pab hemañ e Roum ? D'an arp kroatoue a re far tiverunt *frontiverunt* /frontiverunt/ dihen var ar stern vann da zonet

Ha neo het a zouez nemze c'hoaz e re pravañch ar Pab gan hello degasaerez dindañ ar zourt tud a zo ann ha vegalo, da vras ma vent pô tha vent het, evit ma vann gouliet h'brudet an tha katolik hag ar Pastor e ve an ha fenn ?

Kavet ha ma neo het chomm'et ganthan he rannteulu ar Pab a ne het a tro da lavaret ez h'eo hervelup meneu, evit ema nebeut hervez hag hervez ezomm da c'houlenn ez kenz ez h'eo estrenv memet evit ar gouarnamant ar bresel pell Ne rannezvez a ma brasañ a-walc'h a vez dezhañ eo kaoz ha daoust m'emañ c'hoaz gouzoug an tha e meneu, ha dizourvez ez iraz h'ma vez evezh d'ho chom eñvor Ne rannezvez a vez pell ac'h a ma dalvez m'emañ c'hoaz an repu ann tiegez d'ar rannteulennoù an eil gwez re dre dezhañ Penaoz evelse an dud reuzeudik an tresen an Itali evit ar gatolis Perak ne zonet an dud da lavaret ha labourat ? Na het ar vro an a c'houlenn ar pez a zo groet ha ouzilhet a re dija ha dleo groet hiziv, taolet hor eus ho c'hoanz.

---

§

N'eus kaoz ganet ar Vatikan nemet a-zivez hini eus ar Pab, a gatoliz eus ar Pab. Pa vezer vanet en dleus ar Pap da ganañ kenwerz eil a drouz ?

Ar Vatikan a c'houlenn eus ar Pab a ra kaoz eus ar Pab hag estren an ha tamm ha a ne da vann ker zanvet ? Ar Pab ne ket tud eo Tad hon eontoù Pa vez eul tlenn tud var zouar pemp a dlu antred a drouz enthan ha dasserrel ganthañ klask evezhañ mar ker ? Ha vegalo mar re dirak zaned an, avelse a lavar ar galon Hogen ar Pab a ra het kaloñs pounnerat h eget kavet an dud ha kaoz a ra dirak het zanvet h a vann da gaoud kaoz. dasserz

Eur gouarnamant kristenel en deus kemmet digantañ ar pez en deo en deus he dleolet var an douar nann Var dro ar Pab dre an Itali e zeuz eur marevañ a Rastorel Italiz hag Katolik a ra he deus an hini evit kaoz, ma n evit en em lagi Gouarnamant an Itali gouzoug ha kemmet an tachenn ar c'houeachou a zo hag Katolik a Vatikan a Katolik a ra d'an ann deuzo a brak evit ma pign ganthe a lavar ec'h ar re ha deuz c'hoant da gaoud Italiz ha Pastorel da ober ad ganthe evez ha fatalan Var an digarez ne fell ket d'ar Vatikan d'an Katolik zevel kaoz ha pren ar pennsoni. an Katolik ober ar a ra'c'houlenn digantho zaoud eur Gouarnamant a kaoz a gaoz ar mare ha ma het a ra brasañ da Zoue ha d'ho lia eun ankenn zaned a R

ron a orin hoel. a orin nobl. al caeron rouned ar Pab hag hen a dle, hag hen a hell bern a unan gantho, asteno he zourn dezho, ha rei eun bereup skouer tan d'ar re eus he vugale a zo pounr ha dister, mes jordik hag honest ? Oc'h peno, na ket madou ar Pab he unan, ar madou a holl ar Pab da gaout a bere he dud, met madou an nix katholik eo a ra ama ao aller. Ne ket tra ar Pab he unan, mes madou saut Per mez tra an diz a Rom. tra an iliz a zo mam an oll dinou, ha a zo bet aloubet ha yammet. Evel ar Babed all en he rank, Pi IX. o tonn da vern Pab, en deuz bet touet e virje bepred, kement ha ma vije en he c'halloud, madou an iliz a Rom an douaron. a leveou staget oc'h iliz Rom, evit ma vije ar Pab guelloc'h e n da c'bouarn an oll iliz katholik Mar gell eun den lezel he dra he unan da vond gant eun all, pardoun d'ai laer an deuz he rivinet, ne ma ket en he c'hallond ober ar memez tra evit madou, danvez hugale he vreur, hugale he c'hoar, pe n'eus forz pe seurt minoret all a zo bet ftiet ennhan, ha lakeat eire he zrouarn

Eur pennad all eur zech all M. B.

An Duk a Vourdel ar bloaz 1830.

I

D'ann ogent a viz ebrel, eus ar bloaz-se 1830, ann aotrou la Villiu a glevaz eur c'belou triat, eur gear divar ar meaz a na bet rostel eun he fez eun he vro, e barz ar Wern. Mont a reaz keutiz da gavout ann duk a Vourdel.

— « Va Frins, eme-z-han eur gwalleur brax a zo c'hoarvezet.

— Oh va Doue na petra'ta ?

— Eur gear divar ar meaz ebarz ar Wern a zo bet devet ann he foull, ha meur a diad tud a zo kouuet er bouremez ar vraa.

— Tud keaz mar mt.

— Mar ve an duk e tro da gas eur sikour bennak d'ezho e rafe eun drugarez ar vraa.

— Na c'houlennan ket gwelloc'h, bogen gouzout a rit pezaoz ann arc'hant gouzout gan-in evit ar miz-ma a zo gwestlet d am feorien a Zant Kloud.

— Petra da ober eta ?

— Eur zonj a zen d'in, ma lakafenn muioc'h c'hoaz va foan, e milfeon gonnit arc'hant dreist-kontant. hag a rafe din eur c'hant liour bennak.

— Ia vad, eur zonj vad boc'h oaz great.

— Gwir eo, mes kementse a ve re nebeud. red e ve din kaout da vihana daou c'hant liour, me a da bedi ann aotrou Damas da rei din arpak termen meur a vis ena va arc'hant-c'hoari ,dek skoed ar miz a vije roet d'ezhan da zispign egiz ma kare).

— Ia, mes n'boc'h eus ket evezeet, ne chommo netra gan-e-boc'h evit bo c'hountidigeson, ha pa dremenet e hou d'ar station, ma ten c'hoant d'e-boc'h da gavet eun dra bennak ?

— Hanna, gant e bount me dremeno, hag e leac'h sonjal e c'hoarfellon, e teuso soñj d'in eus ano oud zommek. »

Ar Prins a redaz rag-eeun da gavout he c'hourvnour, roet a oe d ezhan arc'hant tri miz araok termen, hag epad tri miz n e dreuaz netra dre zivas na dre faltazi. Nikun eus he gerent na roas arc'hant d ezhan e plas ann arc'hant en doa gwestlet d'ann ouer kar-ze a drugarez, evit ouer d'ezhan sant oud predaut ar objadur da rei vad d'ann dud eukrezet a to ann vrasoc'h ma renker douern muioc'h dre n abek da gemeu-se. Chetu aze ar c'hentelion a vije roet d ar Prins, chetu aze ann had raad a vije anoled enn he galoun hag en he spered

I.

E miz mae epad ma edo he dad koz, e kastel Rozn e t. ann dukez a Verri, ann Duk a Vourdel a dremenaz eiz devez er manor kuer-ze, hag a reaz meur a redadenbale dre ar c'herzou tro-var-dro d ezhan. Eunn devez et eiz eun ran k divar ar meaz ha, dare gaod ann naoun. e c'houlennaz hep beza anavezet, ha bera ez oa eun dra bennak da re d ezhan da zibri Eur c'hrac'hik koz a ginnigas dezhan bara segal ha reaz, ar Prins ho e havaz mad tra. « Mamm goz, eme-z-han « neuze d'ar « vaouez, petra oc'h eus c'hoant da gaout d'ho tro. » — Va merc'h v'han eme-z-hi. a zo o vont da ober he fask kenta, hag e deuz ezomm a gaoza draou Neuze ann aotrou Damaz a doaeaz out-hi, hag a lakeaz pevar soudzour enn he dorn, enn eur lavarout d ezhi « Ann Duk a « Vourdel eo boc'h eus digemeret enn he ti, hen eo a ro « ann draze d'e-boc'h. » Ar vaouez baour na oble mui pelaec'h e na, a veac'h ec'h hollaz balbouta eur gerik bennak evid he drugarekaat ar joa a roue'he ar goaz dezhi

Hep dale holl dud kear en em zastumaz enn dro d'ezhi hi a askouezas d ezho ann aour, hag a lavare ar pez a oa c'hoarvezet Meuvenet holl a oa gand al levenez, he zoud neuze na oa ket lipmmet hag en em ac'haoui mad a reaz da vea chomme evel dilavar dirak ar Prins hag he c'hourvnour

III.

D'ann nao a viz gouere ann dever ma oe klevet e Paris e oa kemeret ar gear a Aljer gand ar C hallnoued ann Duk a Vourdel a c'houlennaz ober eun tan-gin. Charles X a zigouezas var dro eiz heur, ha rejnajet ann Duk a Vourdel he zaludaz dre ar gradden joaus *Hiret ar Roue !* Ann Aotrou la Villat a reaz d ar Vugale ober ann exersiz ar pez a rejont skuit ha klok Goude-ze e oa tennet ann tan-gin mont a reaz dioue'h ar gwella, ar strakl hag ann teunou a zigouezo e kemel Ar banniel gwenn a oije e-barz d an tantad var veg eur berchen huel. Evel ma oe dare d ar flamm he dinoul. Iod a felle d'ezho he ziskeon, ha c'hoar an Duk mennank da gria. *Nann, nann lut hen da nijal gand ar Bansel guenn, na hell dronk ebed c'hoarvezout e Bro-C'hall.*

Ugent devez var zero'h e tarzaz dispac'h diaour mil eiz kaot tregont ! Ha kaset koit anoaz d'comp, gant

tud fall ar Roue Charles X hag he vap bihan kon dinoaz! ha laeret ho madou gand eur c'har d'ezho, ha diskaret e tri devez eur rumm roueed a bevarzek kant vloaz! la diskaret prinsed mad hegarad, kalounek, huzet a rum-da-rum da zougen huel gallond ha brud ho rouantelez, ha da ober mad ar vro.

(*Temzet diwar Buez ann Duk a Vourdel Herri I'*)

Aluzennou Franseza a Amboas.

III.

En em lakat a rejor oc'h taol hac an Dug a rea he unan da canna sungn ar Rouanez

— Pet amp? emez han.

— Dek.

Ne velan pemez dek mea va bugale ha ne deus ket eur zoden bennak da ober ha da lacat a gostez?

— Ea, va zad eme Catel a Vreiz, rou hor breudeur n'e mant ket ama. ha ni he miro dezho.

— Ha lod ar beorien, eme Franseza.

Ano, pevarzek louen neuze, hac ar bevarzecvet, da lavaret eo, lod ar beorien. eun tamic brasoc'h eget ar re all, rag ar re-ze zo calz anezho ha net ket-de, Franseza?

— Va zad. aotrou Duk ar pez a reot a vezo ato great mad.

— Mad. va merc'h, eun den a lez ne lavar ket ano ar pez a zonch, ho pegnez avad ne leveront morse nemet ar pez a zonjont.

— Hau, va zad eme Catell, ncket prezeg a c'hoar Franseza?

Ea, va merc'h eme an Dig, ha Doue ra vezo meulet ev, an darvez ma zeo dam e Breiz.

Franseza a roa re vertuuz evit kemeret fonge eur ar vouleudi-ze. Gouscoude e teuas rus hac e velet ervad e rea comzon an Duk vad d'he c'haton.

Ar guign a voue rannet ha roet he lod da bephini. An daou floc'h o devoue ive pep a dam. Louen ar brinsed a Vreiz a voue laket a gostez, ha louen ar beorien en eur plad arc'hant

Neuze an Duk a bedas Franseza da gana dezho var an delen unan a ganticou Breiz.

— Ne oufen ke. mancoun da ober ar pez a ra plijadur deoc'h, eme ar brinsez, mes ve a'ho ero, n'i espor va c'hoar Catell ha me, e roet deomp eur goulen on eus da ober anzoc'h

— Ia. ha pe seurt goulen, mar plich?

— Oh, va zad, va list da gana ar c'hantik da genta, ha neuze ni rai hor goulen.

Franseza a ganaz eur c'hantik en henor d'ar mabik Jesus, hag hac e'hanas gant kement a galon, ma vije lavaret e voa eat er meaz anezhi he unan.

Ha pa voa echu, e troas oc'h an Dug en eur lavaret

— Setu are va zad ker

An Dug ive a voa chomet estlamet epad ma cane ar vaisianez vihan, ha pa voa echu gantbi. e silaone e'hoas.

— Ah! va merc'h, emezhan, oc e'houzoun ket pegement a blijadur am eus bet oc'h ho clevet brema, gomlemut diganeu ar pez a gorot ha me hen roi deoc'h. Franseza ha Catel a reaz eur zell an eil oc'h eben. hag a redas da gere hat ar plad arc'hand a voa laket loden ar beorien varnezhan, hag e voue ho dion da zaouuna dirag ar Prins. oc'h astun dezhau ar plad. e leverjont

Aotrou Duk, hon tad. ma o pefe ar vadelez da lacat eun dra bennag er plad evit renta lod ar beorien pounneroc'h

— A dra sur, va bugale, ne c'hellan ket hirio mancout da ret deoc'h ho coulen.

Hag hen d'he c'hodel, ha tenna meur a bez anez da detenn er plad.

An dion bet nsez a zamas gant he zorn evit poket dezhon. Goude heza poket dezhan meur a vech ha lavaret alicsoc'h c'hoas Bennos Doue bennos Doue! an Dug a lavaras

Em euz aoun eo eun dro o deus c'hoariet din va dion verc'h gant gouel ar Rouanez eu las stignet oa, me zo sur evit va calc'h. Clanmire eo Franseza e deus stignet din a las-ma? hac e rea neb aoun gant he vez d'an nou verc'h.

Franseza a roa lentet, Catell avad a lavaras

— Ne ket, ne ket, va zad, roet o pea ho ker da zont da ranna ar guign araok ma zon deu deomp ar zonch ala c'houlen eun dra bennag ouzoc'h. Iale b hon alnzennou a zo goulou tre n on dou mui eun diner, ha nag a beorien zo o e hou.

Mad. mad. eme an Dug, arabat eo deoc'h gouscoude heza re foran gant hoc'h arc'hant, rak me ne vezin ket bemdez o eo da rer, ha ne vezo ket bemdez gonet ar Rouanez.

— Oh. aotrou Duk, gonel ar Rouanez ne deu nemet eur vech er bloas.

— Da lavaret eo oc'h eus aonch da sugna taon din e c'hiz all- mes diousilit, me n em zalc'ho var evez.

Abars mont kn, dioc'h he zou verc'h an Dug a roas da bephini anezho eur c'hollier great gant perlez fin ha mern prestez oc'h pere en staget eur vetalen gleiz a roa en diabarz anezhi eur bouchad eux a vleo he bried an Duk ez Janned

Eat oa ar goany ebiou, ha deut oa an nevez amser da leuenuigt kear goz an Duked a Vreiz. Mont a reat da guital castel an tour nevez evit mont da chom er meaz a gear en eur maner eleac'h ma cafjet ar frankis-ze a zaourer ato guelloc'h var ar meaz. Eno oe deus hirio nemet raon coezet en ho fouil ha gonet gant orein ha strouez. Den ne zonchfe brema e ve bet eno guechall prinsed o chom. Hogen evnse a zo digouezet gant aleiz a gestei hag a droue caer a zo bet brudet guechall, hac a zo coezet hirio en ancouuac'h.

D'ar 18 a viz Ebrel 1134 e zoa pres ha touigas ar c'hastel ha dre gear oll Eur gouel brax a dlie bout, hag an oll a dlie kemerel perz enhan. Mont a rejt da lacat en douar ar mean kenta ev, nevel eur Catedral neves An ilis-se a zoa bet savet da genta gant Sant Felix goudeze o veza bet distrujet gant an Normanded, an Dug Alan bars-fraut a reas he revel eus ar guech. Breiz an Duk Ian pemp christen mad ha devot, a zes d'he savel adarre braoc'h ha kaeroc'h, rak n'he c'have mui bras avoue'h evit tud an Naonet, na caer avoue'h evit an Doue a deurveze chom enhi.

Ian pemp en devoa c'houz bagale all oumpen ar re ma en mes comzet anezho An eil eaz he verc'hed hanvet Izabel, a zoa demeret d'ar c'houd a Laval, hag a zoa bet prometet da genta da roue Sicil.

Seiz perak martese, o c'hortoz ar gouel da zigori e c'houlenne digan he c'hanter Madalen a Vreiz,

— Ha c'houi a ra deoc'h, va c'hanter, e vo kaeroc'h an enbl a Sicil eget e Breiz

— Oh na kel, eme Vadalen, Breiz eo caera bro an var an douar

Evit lavaret gwir, Madalen a oa bet maro ar mean a Vreiz, pe da viana a oa bet bet a bell, mes kemeret e caer he bro. ma cave dezhi ne dlie bezn dindan an hoel bro all ebet her caer hag hi.

— Aual avoue'h eo ez emp dioa vresnadez eme Izabel

Ia, a dragare Doue, eme Vadalen ha eia all a galomp hag a zonch evelkemp.

Var gemenioa e tigouezas ive Catell ha Francesa goulenet o dioa ez memes tra Catell a zoa eur bleavenios bennak eoueh evit Francesa, mes distenig oa evit he mad. ha neberat a vec'hed e devoa Francesa, avithi da vezn mouzaeoc'h a zoa kriaeo, hag hi

N'o doa laket, evit braocatezion, nemet ar c'hoblineou o devoa bet digant an Duk da c'houel ar Rouanez, c'houz Francesa a zoa distaget lod eus ar perlez dioc'h he hanv.

Petra ne dent ar perlez-se da vezn?

N'ez het mann da c'houlenn ar-se a zoa bet truelet evit arc'hant hag an arc hant a zoa eoeuet e dorn ar pastor

Catell o vezn eat da sellet ar presant, a lavaras

— Setu bazelou an Aotrou Duk var mo, eme ar brassaou o vont da sibiau.

Neuze ar brinsared a zoa iva d'en em lacat e kichen he zad.

Ar merenneu-se a zoa eaer materbet. Gouda ar pedennou hag al lidou a c'houlenn an ilis evit kannaota an Duk a lakeaz ar mean kenta: Escop Naonad a lakeaz an eil; ar c'hoat Monfort a lakeaz an trede, Chabistr Chatonnet Naonet a lakeaz ar pevare, ar Prins Par a lakeaz ar pempet, ha kaer a lakeaz ar c'hoec'hvet.

Graet e oa c'houz var an nor dal eus a Gatedral Naonet ouzoun galleg a c'hellez da dreu e breiz evelan.

Er blouvez mil pevar c'hant tregont ha pevar
Da ster Ebrel ep an distera mor,
Dindan dor dal an ilis-mn
Voue dianaval ar mean kenta.

Eur penaoz all. G. M.

Eur varnadegnez anz ar re ne volet het gilez.

E Kemper ez eus bet a eus het pell. eur varnadegez da renta euz ar re a eu eur gavoat het abang. Ne gavas nemeur coms euz ar pez a dremen dirag ar tenzon-lnen, hogen unan a eus an torfet na faz. hag evelse e c'heller comza euz ar varnadegez-ma ep soun.

Kenta ez eus eur penaod zanez, a dgouezaz eun darvoud scrijus e Pennare h An aotrou Levaneiz, a zoa nenza prefet e Kemper o vezn eat di gant he briad hag he verc'h a zoa eat gantho var eur garrek tout d'ar mor da zelled oc'h an tanzion a zoa dudias mar kirit, mes ne scrijus da velet eus ar leac'h nez edoa. Dont a ra nan tara hag a lam beteg enho a zam ar vam hag ar verc'h, hag ho strog ho dion er mor, an aotrou Les a joa he mann, strafuillet oll, var ar garrek, e dilerc'h an tan hoiaret-se An dion bourez hes a voue bonnet ep ma voue gallet cas ancun ebet dezho

Hogen goude ar c'hanv douget d'ar re varo, e voa tud soujas da bion e vije an danvez chomet var ho lerc'h pe da vianu varnezo h unan anezho Anna eslo na ober hag an abadon. Ar vam hag ar verc'h a zoa bet strinket er mor gant ar memes tra. Pebiou anezho a zoa maro da genta? N'on het ean gouzout, ha gouscoude ep her gouzout ar varnerien a dlie bezn aec'het avoue'h. Mar doa maro ar vam da genta ar verc'h a herita d'he mann, hag e tout da vervel he unan goudeze an tad a herita d'he verc'h Mar doa er c'houzoul maro ar verc'h da genta, an itron e vervel goudeze, a e doa bet a vapale pa varvo ha dre an he heritach a zea d'ar goad, d'ho c'harent.

Red oa eta bara pelnai eus an dioa a zoa maro da genta evit gouzout pe a jomje danvez an itron gant an intanv pe hi a zaje en dro d'he c'harent.

Ar bara pa zgouezas trnoc evelse, a zaclari e tle an hon creu bezn ive harpat barra ac'h ar maro; hag evelse ar varnerien o deus harnet unan ive eo an itron a dlie bezn maro da zivezn rag an itron a zoa eur vaouez cre, en he gaella oad ane doa nemeur coupen trigont vloaz), alcac'h ar verc'h ne doa c'houz nemet eur bugel coulz lavaret na doa nemet vararo peuzank vloaz, hag hi displet ha dinerz. Evelse daoues an itron an dint bet chomet gant he intanv.

Conseil jeneral. — Ar gonsillerien jeneral eus ar Finister o doua votet evit ma vije servet, e Kemper, eur scol evit servel ha desk tud meuzuk da gas evit mistri scol er parrezion. E pean fiziout ar scol-se, e tud falk eplom, pe e tud falk gant tud a ilis en he lean, pa er vrendeur eus an Doctrin christen? Ez eus ar gon-

milliernn o deus votet evit ma ve fount ar meil-se ar vroudeur ar re all gave na fell het derhe e meil religion... a ze tec het kuel pe evet da vat dinon ephero anetho ha ne chomet da vat e corp

O deus votet evit ar vroudeur an autrounet Gaulois Raymond Rousseau Lavergne Verdevel Gaillard Kermengar Pouvidic Vincelles Bellary Lemoëvre Montagne Du Parquet Kergus Romano Rodellec, Kermenou Lambert Carne Perrone Lamoricière Faulhoy Maudet De Rosmar Cuendet

O deus votet e corp an autrounes Verney hag Andrieux

A ze chomet ep vat an autrounes Cretin Rousseau, Parquet Poulpery Arnault Drouillard Fougas, Gaugeon Bresson Guellon Pommeret Lacroix Lavergne, Gall Roux Tanner

Ar per a ra ma zous e honet bras da gaout eur meil evelto en departamant ne ne deus bet avoalc'h a vatez meil gaout ha servet er vro, en ne rod kenavet mailz meil dudou ne hanv hag ar halvezeg hag ar re-zou ne fumezont bet avoalc'h evidomp ar c'hartez ha nouvrou hag ha c'hoaz

Doue ar mare — « Arabat ra c'he renket e Zoue ar meil, » eme unan eus hor c'honseillerien pevaral « Ar c'houarnamant ne dle ket en em emet e religion » adre eus all Setu ma petra a c'houlen ar re ma hor c'honseillerien en em lak e corf ar meil religiuz Gouvernamb emezho e deus respet evit ar Religion Protestan a renfe ar peb a garo var gredenniou

Eürus ampoanad hor c'honseillerien defiet-ho, ez eus hag a gemi livaouc'h ha ardivinet'h evidho Hor gwasaou dalvez a lavar evelse

« Ar vatimant a resmp en deiz e dalhemp da ingalanna ar Prens eürusik da renta dezhe hon doaré ar gwiriou-gwasaou ouz a Zoue pardon brudet evit eun hanvelep par) Ia hennez eo eus da lavaret *Doue ar mare* e dap brezel

An dra-se da vouz, e ze lavaret ivez petra a glaskor da ober

— —

Gouar ar c'hartezmant defiet — Red eo evel hennez, e ve deus disrouiet ar c'hartezmant defiet evit lacat e servich muia gwir evel a gavet enhe Er bloaz ma zimezet ha eget hor gwasaou ar vugale ardivinet gwall ar vroudeur a ze het tiez ha d'ar vugale ardivinet gwall meiliet mat ma het eplan ar Paradez mare e pep carter ouz ar Prens Ar Salver eus ar promesa gwerzhet gwenhe a ze evit donezon an all Heman a c'hellan Paris Bourdel Le Amero Rondia ha neuze pa vezo ar hantezmant evit ar sicrenn hanv evel evit ar scolaou caer evit ar scolaou disiz hor gwall ar vroudeur evel ez a ar re ma dimp hor gwall an Iudevo a gemplegasomp dreuz pe reiz pegen a

Mad deomp da ze setu ama petra a ginar c'hartezmant defiet hag ennezo ze all ar Republikaned a Vrest « Gouzout ouzomp ha ne vez pegasomp evez ar profou laik na na eil ar profou ecclesiel » da lavaret eo ar profou disiz hor gwall ar vroudeur pe gwall religiuzet all

Ha pe ag a lavaront hor gouez hon unan ? Perak ? ar re ne lavaront ket pegen ar c'hartezmant diferi-ze ha e hardo. reiz a ra deomp deus d'ho diskuiza ha ne dlomp ket da glask anezhomp e lenz ha all

Ar per a ra ma zous ouzhpen e hoa gwasaou bras ar c'hartezmant defiet eo ar vugale ampoanad lakaat ouz a vouez a gouz, evel Lil ha Rosina a c'houlenn ne vefe ket lakaet ar vugale arabat gwelout gwaziou da c'houeza ne'h ar vugale mailh gwall religiuzet.

Eur pâr à crat — Eur c'hoblenn a lavaz a ugent gwaziou eus a ouar ar maezhio a ze da-ze e creiz ar gêr deiz er pemp pelta eus ar bed eur pâr à crat gwenn ha c'hoaling ar vorc'h a zouar hag he rosa d'he c'hrag evel pâr'h evet da ouzout ne'h eur bugel kaer en devezh

A benn eur pemzad ar pâr à gwenn e c'hlaoe ar vamm Ganet a ra bugel dibri dezhi evit ar c'hoant a oa bet evit he lacat da vaez Hi meuleuet a c'houlenn ouzhpenn petra a gafje mad. evit ma vije pesket dezhi

— Na garan mad netra, emezhi eun den gwenneuk a vale gwaziou a gaf dre ma ve bet dezhi ar bugel da bourmet var ar c'hreiz, eun hanv plijadur e crogont an amerouegou eur an dero-ze

Credi avoalc'h a c'hellet e deuz ar vamm cloaket eur pâr'h evet all *d'her dremmwel*

Eur mor nes — An autrou Thiers, an hini a lâras e penn ar c'houarnamant hag a ra deuz ar vroadelez ou all, da Drouyn de Lhuys en Normandi evit en em vanka en doar dour en deus tabut degas dezhan da ouel ma oa gwall gaet kenvreuriez Paris Ar Prezidant ne ket bras hag ar c'henvreur evit demeze ma vanse ket mad zoniañ ho vent hag a reas dezhan ober ze caz re ha O vont ha gwaskan hag a velet pegen an e lavaras dezhi ha hanvel ha nann hag eur vatez a vro gwenneuk e Trouvil

Cals re ha ze ar mor ennezo ne da dre'ho eur pennad dizonkla dour ha na lagan evit an dra se ne vanse ket red clask kenvreur neuze ne hanve ha a ra an dra ze avoalc'h ann noz e penn pesket a c'hellet da dreiz ha.

Ar re-ma a vanse ouzhpenn ha ouz ha virvi kerkent ha ne vanse ezomezhio a gwenneu eun noaz trumpet eun ar mor An autrou Thiers eur pennad goudeze ez gouezas ar pez e devezh great ha dimezh a gwenneu eun noaz trumpet all Ar vatez ez pa gavas ha ouzer a gwenneu d'he zro ha noaz trumpet ep gouzout kén ecbrut pebez e devezh great na dous vanse

An trouz an autrou Thiers a c'houlennas ha ervalc'h en ha ouz

Ha a lavaryoas ha nor var eun dro

Pa he gouezas e chomas hanv ha he hevelep ha ne ra dous hanvalc'h noaz ha gwall avel noaz petrod an ali hanv

An autrou Tromenec professour e Lanvel, an hini vihan a Commana.

An autrou Fily ouzpenn bolegerr an hini vihan a Saint Pabu

An Autrou Caouc ouzpenn bolegerr an hini vihan a Ergue-Gaberic

An autrou Vedelec vihan a Commana, an hini vihan a Pleyben

An autrou Lavigne professour a Pont-Croix an hini vihan a Saint-Ave

An autrou Tanna, ouzpenn bolegerr, an hini vihan a Pontdivyzic

L. M

Ar Gwenn An DIC'HERAMAL.

Kempar emelle penn Ar an hanvalc'h emelle ar kempar

Disadorn 14 Gouhedan 1878. N° 288. Kentet Blavezh.

FEIZ HA BREIZ,

KELOU A BEP BRO, HA KENTELIOU VAR BEP TRA,

Digaset hep sal da genent Christen a gont ar brezounek.

CONDITIONOU EVIT CAOUT AR GAZETEN

Kost ar Pennrum. Courrier-de-Vannes hag ar Morbihan ... evit ur bloaz dous arvant ... evit c'hoaz 6 mis. peurvare ...

An Abonnement a dle bezan gwet arvoug eurusik ar quartier.

An hini na zigas ket an dra ar gwir evitan a vezo gwelet ne vo ket lakaet an abonnamant a zo eurusik ret dianav a vezo.

An abonnement a gemerer e ti ar Aotrou an Kannadig, embann an Harzoù, ru ar Gaperu n° 18 e Kemper

Hag Aotrou an Kannadig eplan a ellez adkemer ar pennadchoù ha kemmet a zellfe ar Gazetenn

An eurusik da vezan ar Gazetenn a dlefe bezan adkemet d'an Aotrou GOURVAN, eplan.

KEMPER 14 Gouhedan 1878

Lavaret a ra ar bed e gouvernerien a labouro en deiz-eil evit gwareziñ gwirioù. An dispac'h hervez an dud dianav a vez ken vouzoù ha kreñvoc'h a zalc'h evit ijinal ar re vad da kreiz a lakaer kemmoù da zistroiñ kemmoù a zalc'ho ar servijerien en hon touez. Ma vefe gwir divizout da vezan strishoc'h gwelloc'h ar gouvernerien evit gwarez ha kreñvaat o galloud ne vefe ket ken aes d'ar vroadelezioù evit ober o fenn. Lavaret a ra ivez gwelloc'h ha kreñvoc'h eo ar gouvernamantoù pa vez ijinal gwirioù ar bobl ha pa vez graet ar c'hemmoù dre ar vouezh diouzh an niver. Ma vez ijinal ar gwirioù-se ne vefe ket ken aes d'ar gouvernerien mont ha lakaat ar re all a dleer ober kont anezho da vezan.

Ar relijion ... ha dre se e dleer reiñ ha kendalc'h ket ar pez a zo a vuianegezh hag a reizhadurezh er bed. Digant an dud digant ar relijion-mañ ez eo deuet pep seurt dud ker vrein gouiennet ar servijerien hag ar servijezed. Ha digantho eo e deuas ha resevet gwelloc'h ar stal ket ar skiant ken. Epad an amzerioù ne a e kaoter kement amzerioù gouerc'h amzerioù a dizoleiñ ez ae ivez ha ez e kemmacheoù e deuas marevet ha digaset kalz enebourien da zerc'hel reizhadurezh hag ar skiantoù e tarc'has kalz kaoz gouiennet dalc'het ken vras ha ker fonnus. Hag hervez a dle e c'hallot da vat da gredi ne ar relijion ... anehouarnet d'ar vuianegezh hag e laske dezhe marevet enebi da zeuiñ. Met ne vez ket ken aesoc'h da vat ar vuianegezh ha ar relijion ... ha ne vez ket ken aes ar gouvernerien ... ha ne vez ket ken aes ar gouvernerien ... ha ne vez ket ken aes ar gouvernerien

kevrer torfeyon a ze drouz ell evit ar re ma gare ar bourrico anezho nemet var unan. petra bennak ma vez ensped unan eüreus hag e vez lavet re a vpo tlemet'h hano a Zoaz ea hol iesconon hag a lacayent memet'h he respet.

A dra sur dougas Doue ma e ya pemzet d'ha lacat ar c'haroan dre al lesconon ar seulioù ha hemañ drezañvez a roer d'an dro. hen diemplje gwiliec'h ac'h an torfeyon agnt ell gwiskoù ha traudonnoù an doctored d'ho.

Hem. An tad zantel ar Pap a lavare an dra-all da scolaerion en dro digemeret

« En hentr a zo digouezet a ena het pell ama ervez eul lizer am eus resevet. A hentr-zo ne het het lezet da dostat ac'h an doare ; nann a zo ma e ya ar vreac'h varvailhus ha ma tigasche ar c'hleuvet er vro. Ar bonreuriusan a die bezañ memet ema a gemeriñs ha ne het tammilet evel ma vemñs bezañ tamallet evit cals a draou all. »

« En ur scolach vihan e c'hell en em zilu ar vreac'h. ma lavar an diaoul dilgez. an dievezadet al lezirgez ar pez a zo goal gwiskeyon evit pa ema evel ma zeo ar vreac'h evit goal gwiskeyon evit ar c'hoat. Neuze ar re ho e ya-ema ar scolach a ra ho dever ober ho gallout en ur zerri an nor ar c'hoat e c'hleuveyon-ze a dle da vezañ spered a zisplig ouz an en ac'h egile. nebeut a vezo lezet da gemeret evit ema »

Da re all e lavare « Tregarantez a ran ar zantezhan ouz ar merc'hed a garantez a ro dezo, hag espet am eus e dlent ar re all ar memes curiusiez evid hon. Kemeromp a ro neve-calon da vihel Jesus-Christ e creis he drubuilhon.

« Espet am eus e talc'hot mad da bedi. Goulennit ep ema ac'h Doue ma teu d'her secour er stad trouzus ma emaomp ma pellat diouzomp ar goulennou a c'houer drouz cozaz varnomp ma ro devezo eur vech zoaz ac'hanomp ma en devezo trucz ouzomp ha ma lacaz ni laouen hag ar varvailh da ma goude hezo distruget an diaoul a ze bromañ hag a lacaz mesk e mesk mad ha fall, da ho gwaz. »

Arzur. Eul lizer skrivet gant eun den dud da vezañ credet euz ar gazetenn c'hallek *Echo de Fourvière*, a gemaz evelse. « Daou vugel o vezañ o vale a lavare an eil d'egile. Sell ne-ta brema ganet ar brezonned. e zeuz da vezañ ive *protestanted*. Prest gouliouz Hag en em lakeyent da bedi. »

Epad ma pedent, ar Verc'hez en em zanvesas dezho, gwisket e gwenn var gorsenn gaer var he fenn. Oberenn a rañs en dezho da vont var nrneg. hag ho c'hanta da eur chapel gaz distaet e Neuhon e kichen S. Hippolyt. Eno e velyont eur vanden vras a oleu en dro d'ho Rouanez Ouspenn sonjom an daou vugel-ze. mesur a zen hezo e dewz zoaret hezo gwiskeu ar memes tra hemdon skuenn. Pa skrivfet al lizer-ma e velet an dra-ze skuenn eur ma.

Eur lizer all, scrivet divemzec'h a gemz eun ar bardonnou pardouerion a ro di. Lod a vel. lod all ne velont het, oll zrud e credont ne gair ar pez a verker enno.

Mesur a standard, eat da evit ober gwab eun ar bardonerion. a ra distruiñ ar'hanu digarez ha doaz legal.

Ha gwiskeu mad eun eus, eme eun lest hemeñt ne'ta pep mesurz gwenn skedus evel hanneo heol en dro dezho. Gwiskeu e renn splann ho c'hort ho zreid. ha daoulagad ha fenitrou ha fenn ne velen het her splann. Daou vech em eus he gwiskeu, ar vech henta e talc'hen he daoulagad pak ha pak ne ell gwech ebe ar maouh devez gwiskeu var he breac'h Pa e'ho gwiskeu hon, va daoulagad a chomm drellet. Ar vech henta e falvenn daoulagad tostaat, mes neuze e zeuz hon Eun orbeut gwiskeu ha gwiskeu ebarz. hon strafuilhet ema ne vouzen het pelzeat ebarz.

Laurd. E Laurd ema bremañ ar prez e vont da bardonn. Ema evel ar Salet, evel ar lez hanu all ma zeo en em zeñveret maouh Doue evito ne eus het ar bardonerion da vont a vardonnou. Eur blijadur eo gwiskeu ha devouzon dirag tnuech ar Verc'hez hag e tanvaat ac'h an daou zantez Ar greantouzou vad en em zeo evelse a zalc'h ar c'hrolennou dibrez ha dianou a glanker da skignn hanve dre ar bed.

Pa vez eun tra a eus eur ran bardonerion kaer, e lugonn gwiskeu eun dra all e vont da gas pardouerion.

— Eus a beleg'h ac'h-hu? — Eus a Douzon. — Ha e hez? — Eus a Vontr. Ha dre ar pemzecher ac'h lapont monthouerion gwenn en ti ran d'egile Enebet e an palerinet da'n Iliz gant ma ar Pemz

Gwelon a renn degouez marteze eme an hanu e zevel al lazer-ma ha me am eus gwelet eur barzoud hounvel. Ha a ingroez a ra eun eno en am beza gwelet kaerroc'h ar vremañ Ar pez a welen ac'h en eus clevet yemp gwech gant ar *Magnificat* evit tregarantez Daou zevi pemp dall clasr parrez. Clevet em eus gwenn avoalc'h em ar pempvet mes e em eus gwelet neuze daou zantez. eun dra nevez ganz a Blouzan eann dek vlaou a vez hag en daou lezet ha vranvilhou dirag noter ar Verc'hez hag eun tiron eun Montpellier a zo an zantez oll Ar daou-ze am eus gwelet o vale hag a valav mad. Hegen pa ve mennet a vardonn ne dlevet het en em hanta da gemer, gwell eo level ha lezel an dra da gemer arzeh.

Cemz a renemp er memez oll eus an hañ gwel o Grenobl, gwel kempouez. var ar bardonerion a zisklerenn eus an hent hounvel evit mont d'ar Salet. En eur gwer oll hanvalc'houz ez eus het clasket ober evelse daoulagad d'ar bardonerion

Met tud Grenobl a zo ho memez evit diskwel al kempouez-se pere ne dint mad memez da lacat ar daoulagad e pep lec'h ha da delear ar strafuil etouez ar re vil. « Ne zanvezemp het an dud-se evit hor bugale, emezhañ ez eus e clevet cemz a zezho Na fell het deomp ni gafe ar bardonerion en dro ep gouzout e zantezhañ evelhag ho an distaganezon a ra clasket da ober dezho. »

E gwenoù a Grenobl cavas hag ar c'haroan oll ez eus evelse bardonerion kempouez ha na dint ezo a pep lec'h, na vez den a beleg'h a vantell, a'o dezo an ti

Digitized by Google

ang ar cuis ameabo, ne fell het deabo labourat a zo breiz gant an oll vaou, hag en eus dael-evite ar c'herion eleac'h ma e hellont caout evac'h da serbiet hag eleac'h ma emaint deadon diarc'h ar c'hreiz dispet hag a c'hoantai en em servichout anezho evit ober eur fraou brasoh. Tud evelan ep bro, ep reiljon ep Doue galvet a hellou crapet gant an aezh, guech e c'hoarvez gant an noaou, guech carget bete toull ho gouzoug, a zo eur vadelez evit ar c'herion hag ar brasoh ma en em servich an dud difeiz anezho evit ober ho gos daoliou.

Ar c'hantenaou dileiz o deus graet a doa ar Imponed-ar ho magonod great anezo d'ar hardouerien, ha ma gredant hat zhaoue mont da hardóna Kementse ne eur gaou bras adarre ouzoc'h calz a gaver en hervelep servidou. Hervez a se eat muioc'h a hardouerien en hent eget ze eat zhaoue Eaeop Grenold a verk he unan a vez en deu all hervez e hant beleg oc'h ofereuna er Salet er memes devez hag ar re-ze a gant hel dent di hep ma vije pardonerien oc'h ho hea. Mes an dael dileiz a serge ho dent o velet kementse ha ne c'houzout het petra da ober o c'hoh mouga devosion an Ilad vad.

Tud hag a ra en hent evit hononi ar Verc hel. dindan anvanet ar Verc'hes, a o deus hel a anezo rag ho skoud. Al imponed hag an dispac'h herien ephem en a gred hag a doc'h pa gavont anzo bennah goesi da harpa outho

Pa gomzomp a hardouerien, ieremp ivo eur gir ma eur gaou savet a nevez gant an dael dileiz Skignet a ranet dre ar vro rak ouzer serbiet ennezho, gant Metaou, ar vesperes a velaz ar Verc hag anntel var maner ar Salet. Ez ouer-an e verhet a ra zrannou bras enezo var ar Frans An dael dileiz a skigne al louer evit ueleur ar strádel ha neuze evit teleur an domeiguo var ar pez a deus diaclerhet ar vesperes-ze, a ra da gredi e zavar guech pa dra-ma guech an dra-mont, a lavar muioc'h bère ha nebeutoc'h vare hano. Hogen Metaou ne o choun e kichen Napl ha na c'houz hat petra a ioher er vro-ma en he hano. G. M.

AR VEDERIEN.

XVI

CHUCH'VET SKRIBA

E.

Pe zoare ennan an deuz ar Pab da gaout kennent a dromo?

Ma n'her gouliz ahanar avanic'h, n'en eus ket re lenn ha termingal hag an aaro mad deoc'h mond da glask kendalc'h da Vreiz pe da Barz. Kredenneu a ze dre ar bed all hag ar Pab a zo karget anezho ol. Ne ket ennan dre vihan gouzout kement all a dud an ket gant pevar real da zarver en e kaser en dro ean hervelep tiegez

En her bro, pa boa deuz breiza ar Gouvernamant a gant nebeuta, erveu lavar eun dra kaer'ed, eun dra glaboeuserien, *Gouvernamant ar Republik*. An Aotrou Thiers, hor Hestr Kenta, a douch hep blouz e houarc'h hanv mil fur evithan he unan, gouvesi-hoa mad Oh! n'hoa tamallan ket, ha mar e boa a degaz he c'hadal, da ha ar bioaz a vaa goallo kaer An Aotrou Thiers, evit he zikour, en deuz var he dro eu manar, hag a douch eaz ho e hanter *anter-Lanz* mil fur. peb eunn anezho Dondon ar manistred-ma o zeuz Aotrouzon all, kals a Aotrouzon all, hag a vez pell hano erveu na rouh, deoc'h an ho deuz da velet ra muioc'h a dud. muioc'h a vro E peb Departamant e deuz eur Prefet hag a eur kempenn vras he hase ne do ket en dro, ne ra ket ho labour evit mil skoud na tri mil skoud er bloaz Kontil goudeze pegement a roer d'ar Varnerien. d'an Archerien d'an Offisrien. d'ar Zoudarded. d'ar Vartoloded. Mar nell deoc'h kenta var ho pried kement a ze gant hen ez dud-ze anezhi na ra nzez debret ho pri memel kentz hag ho pri bihan abarz an ho pemp pemp e bremi ho trouz Er bloaz 1870 armek ma oganaz ar brezel gant ar Prousianed an tarzoe en hor c'hi a rave da zaou c'hoar deuoc'h hanv milion hag eun ora benak ne h pemp En hervelep doare peb unan euz ar Franseiz a dlea paea a ar Gouvernamant a ra pemp hor hag anter hanv an eil dre eguile

Gouvernamant ar Pab ne gouzis ket kement an tout, d'arre ho doa aller outhan. Un e houarnamant ar Pab, er bloaz 1859 pa n'en ket e'houz bouc'het Romanteiz an Ilz en Itaù ne ket da zerra memet pemp cant milion ha tri ugent Eun ar mirououn-ze e teue d'ar c'hab evit mirout ho dierez he unan eun dra benak nebeutoc'h eget kant mil fur Ar Pab Tud an oll Italianed ar Pab Penn an Ilz ha holl ne gouzis bep bloaz d'he Romanteiz warnez dimez mil fur hag d'an Aotrou Thiers, e Frans, e roer e hempen à kant mil fur Ha e houz e kaer? Ha e houz e gouzoug?

Evelse, e Romanteiz ar Pab, kent peb unan an oil dre eguile a zo bepken tri fur cuvroguez Ha n'en ket nemet guelloc'h marc'had eu ti an dael Abaoud Hestr e Romanteiz Sant Per eget en hor Frans an Ker pompadet? Pesur e reno gaelet hor Republikaned-ze, eun dael ken divar ken vrasez var ho memo a c'houzout ar Frans evit ken nebeud a dra?

An oll arc'hant a ra a vez savet e Romanteiz ar Pab, a zo var dro an traou ar skolioù, an hospitalioù, da lavar an dael e karg holeiza hag oll ar re a vell a studia, a skrive, a vesche a vevoc'h labourat evit mad an oll da ober traou nevez ha da repari traou kez, dioc'h ma vez eaoa

Brema petra douch ar Pab? Netra pe gaer re deuz kollet ho oll romanteiz pe gaer ne jom mui gantho nemet ho halez e Rom nevra nemet ar pez a ro dezhan ar Gristenien vad eut ar bed oll; an aluzennou eo brema ho oll unvez Ha gouskoude a eo ket nebeutoc'h karet en deuz. Pastor an dis katholik eget en amzer dremenet pe ma Rom en e vro Ha gouzcoude en Italia ha unan a eo deuz ket beskaoa muioc'h a enem da ren. da sicourzed

Pion goudeze, neuz hano dail ha foll, a gave skeg ar

Vrivien en Eskibien abalamour ma c'hoalomour ar-c'hoant evit ar Pab ma reont kenton evit ar Pab? En hor Frans-ad dreist oll poan na dleje bezan monet e renk ha dre ganet ar Pab pa zonjer eo bet douget ar Pab e horse evit hor sa pegamant en deuz roet Pe IX ho renk doanet d'he kaseriennes ez ouzoc'h ar Frañsouzed vrivien e ar bevaat ho deuz bet ganet ar Frañsouzed hag ar barmanted Talvoudegez ar c'hoant emaer kaset eus hor e skrivo, a oan mestet oan tachad, eur Breizad a lod, a spered hag a galon?

8.

Ha n'ez eo ket ezomek d'hor Pab? Ha hetoz klask kaout Pab ha Roue ar memez amzer? Ha ne oar ket ar Pab en deuz Mab Doue kavet Ia Rouanezez ne'n em ket ouz ar bed oan a ra da zevel ha tanvaijad? Gwelloc'h e vefe ar Pab ren da dreiñ d'ar re all hag e pour he c'hras he-zoc pa ne vefe mui var he dro nemet pinvidien?

Memes tra zo c'hoarvet hoc'h ma zeuz ambroug. ambaouriou d'ar Pab Hag e pe lezo h'a ouz ket eus ar re-ze ro hon aozer? Ar Roue en deuz kavet Pe IX a lavare ne pa zes da ober ha diaoulou kaer ne ket ober drouz d'ar Pab ro a fell dezo mez ecouz ampoez dezar ha gouz hag he zalond gwelout h'e ra da c'houzan an tad Labour grenik h'en deuz ganet he Iskibien hag he Vrivien pesan grenik h'e pereiz ar bed dre ze oll bromoe Da betra a ioulo c'hoaz ar c'hras hon d'en em zasa ganet ar bed? Kemeromp ne eus todeu ous ha garg ha kempenn gwalhan hopken a labour a zell ar h'an rentan

Ia evelse en em zishouarnet Roue kaer ha taoz, ha truhanet ar merzed gwaar Hag ema tad a gell buhan ha vadeiñ ha diaoulagou pa na hall mui ret nemet komzan kaer d'ha vugale Betek ar c'hi e so bonn da zelled mui ec'h an hon e an eus gwasa en he zouar da lezo he kaer d'an hon a zebr hon dezahan Bez. pa ne zel mui tem ganet eus dre buhan e vo he hano hag e ma kaer O tasaomp ar Pab pedi glasker zellet dezhan he c'halloud ha neuzad d'an en katholik? Eur Pab-Roue a vank bepred doujet, respetet ha karet mesur h zgat eur Pab a ro dezo ur c'hi da zevel ganet dezo an dour pinvidik e vezo he anao Douget ne poh den da zelaou gwelloc'h kensklerion Ker da hano eun pinvidik ganet a vank dezhan

Hag ar a vez an abadenn pevar Doctored ar bed Jezuz-Krist en deuz savet Ia rouanelez-mui a ra bet eus ar bed ma Pedenn ebu e c'hell eur Pab kaout c'hoaz kaer da vezi Roue? Jezuz-Krist hag hen a ra bet Roue?

Ket e vije da vihana ma kenje reiz pab gallond en do en ker ha vije an dour Jezuz-Krist da Roue ar Rouanez Vatikan en Intramuros hag e vije ken gwelloc'h c'hoaz Aberz Jezuz-Krist a vo gallond d'ar Rouanez per ma per regne regnabit Lavaret an dimez eveljuz Ia Rouanelez a ra bet eus ar bed mui c'hoaz, pedenn ar bed ar gwasan ha bet ma kempenn ha bet a dremz ar c'hrimou na a blij dezo'h kemeret e ganou kaer Zalver? Rouanelez Jezuz eur an dousa pedra an nemeti ha dis kaloud'h? Hogozik gwir eo ar bet eus ar bed-ma en doujet an dra an bet tud ar bed ha dezo ha gwasa ha zevel Ne bet ket ato eus ar bed Rouanez ar bed ha dezo lakaat eur Pab e penn an dud-ze dredan ar Pab an Eskibien dredan an Eskibien ar Vrivien dredan ar Vrivien ar bagol kristen. Na bet ind ar bed ha dezo ret d'an dra ar fazi a brezeg ar zakramanchou a ra ha ho beuz var an douar

Hen, ma ar zro bet an dra eus ar bed ha ne dan ha bet ar bed? Ha ne bet dre ar bed en e vro ar Groeisamn e zo ar h'a hir abaoe? Hag he dezo ar Groeisamn ha ezeo ezomdanou ha ezeon a ha dezo-he bet ar memez tra ha e hirvoudou hag ezemplou ha e horfou? Perak ema ar mor pell Tad ha Pastor an oll zonsan a hello-han bet hanz e hoaz Tad ha Roue eus ardivoud hirfoa? Perak a hello bet ar marilou dezo ezomek ar h'a ouz e hoaz ha ezeo ezo kenvell e pab ar c'hoaz ha ar mare? E kemeromp Mab Doue penza vefe ha penza ganet-ha hag a ra lo d'ar Pab eur pez bed hanz Roue?

Jezuz-Krist ezhan e hano, a en dezo dedennet e ampoez ha a ra red kredi dezhan hanoh da vezi dastumet e dir ar Pab hanz Roue Ha' na ma hen ardivoud ar memez e hoaz ebed da ober d'ezan h'a kredi eun heritaj ken Hag a pelaez h'a vez en dezo Jezuz-Krist e hell Pab ebed hanz Roue? Hag ma dre dezo dezet ar Pab da vezi Roue mar dezo bet Roue epad ear dre eur ma hanoh ha ne bet ga dedi ha ezeo a ardivoudou ha zaoet ear an ano ha d'ezo e zanvezet en dezhan eur Rouanelez? Ha dre ag en bed ganet Doue ha ganet Pastor an dra e penn eur Rouanelez gwasa ar en dezo ha e hoazet bet all en eun haviaj stad? Ha a en bet bet ga ganthan er e hoazet ha zaled Roue ha a en dezo ken bet ha zakaet da vezi Roue mad ha madelezou? Ah' mar dezo bet eur bagol gouzaet saoul ha ganet ardivoud a vezo en ar bagol a zo, betek a nevez an. dezhan dezaro ar Pab.

Ouspenn-ar evel m'ar hezo lavaret kentoc'h ma a en bet ar Pab meur ha Roue en ha vez he-unan, e vefe eun all meuz var ar Pap. hag a c'hellfe pa gavo ezet eun ar Pab da ober ha zevel a flap

N'eus e hoaz nemet eun truez pe hevarnga vinga, e Rouanelez a Pab ar bet e a zag evit dor zag eus pevarzek ha ken ar ar vugale eun drugz e madou ha ar-dro hag ha mammou varleur h ha mervel ne dezont bet d'ar bilfed evit kaoud sonjadeg marteloded e Lavar hanz ha hoh ha delfad gwelloc'h ezaet'hed egat a eus hent e pe zevel hag e tehed e Roum mesur'h a gwasa egat e Pave ha zaga

An abeg ze ma kaver ar Pab kentoc'h eun Tad ezaet egat eur Roue pardon ha kargoni ar Pab hag ha Roue a vezo en var ze dour dre Doue an dra kargal ganet Doue da gleno dreist oll mad an oll mad ar c'hrifoa evel mad an eunon da ra d'an ti da zonjal ganet an oll kenvell a vije an ha c'halloud, ha da zonjal

pa vije red, an tam eus he c'hanon he unan eus magi he vugale.

Ha vije bet Rose bevet oc'h ar Pab kement Rose a zo bet dre ar bed hag en hor bro—ne hag er bro-zo all a bet ar hopi a vije bet guelloc'h gouarnet, gouarnet gant muioc'h a derenadigez a vije bet kaerroc'h ahoneziou durah ho daoulagad hag a vije bet pinvidikoc'h kalz broc'h ho doare mennca var an douar!

Meur a dra a vije c'hoaz da lavared var gant ar Veleien, var gant Pastored an iliz. Mez pocas eo paouez, ha Mikeal a ra divar ar mare da lezel he liuen da benna. Evit ret labourer koz Frans eo en deus skrivet. Diaraez a ra eta d'he dieger a ne zaouiz ha d'ho gwir skuiz eun nebeud he zouro hag he vo eac'h mez labouren he speredo vimp en doaz kavet eur vech e hon an d'ho daskuiz ha respet, he garantez ha ar rum dud ho deus bet he skolaet hag ho skler jennet en he vroavezioù kenta. Diken ne zaouiz ket a-walc'h an ti vad a zo bet great dezhan.

Kenah en hor Breiz lerh en hon tiez var ar meaz eun tachad a zo e amalier ar Veleien e peb tra, ha var hep kaout. Eun den a renk kaer, hag hen protestant, hag hen Prusian Jeneral unan eus ar Jeneraled ho deus bet great ar muia droug d'hor broiou hor breuel diveza, he hano ar *Prins Frederik-Charl* en deus bet kemmet anezho gant muioc'h a respet en deus bet ho karet gant muioc'h a lealded.

O c'hoant a gar ken nebeud ar Veleien klevet he gomzoù ha skuiza ho c'hoan gant ar vro.

Ar Prins Frederik-Charl o vont e Rom e eus bet pell, a lavare eveltben

« Ar Franz a bet a zo avel eur c'harr breiz eus ar « penn d'an treid. Ha Franz a eus mui nemet ar Ve- « leien hag a ve tud a renk tud gouil a gaver ho. « a gar ho bro a ra honor d'ho bro. Beleien Franz a « zo bet eun dud diaper ha barzudet var dachen ar « breiel a eus bet bet getuet ho diskar nag o zrec'hi- »

Ar Veleien ho unan ne c'hoantalent ket lavared evel Frederik-Charl, rak gouzoud a reont e renz bet tud all kar kaloarh hag hi var dachen ar breiel koulz hag a peb leac'h, e peb danjer Na meur na meur kamzou ar Jeneral a ro da zougi da kimiadou, hag a zo eur vestlodi gaer evit ar Veleien

Glaor da Zoue hag honor d'an dud honest, d'ar gwir Gristenien

Diven.

Abonnamanchou Frouezou a Amipana.

III

En eur zerumeni ziez ha neven evel an hini da lavet en doaz ar mesa kenta eur c'hoz dis, bugale pourvuz a ren diouzh, avouk h eo dezho sellet Franzou ne ra ket avelse Pell a ra a gresk he c'haloù goulou a ra ma scultje Doue he renoue var ni leac'h santel-ze oloc'h ma c'hespere dont dirazoiuc h alies da bedi.

Galvet a Vrez e davoù avat oaure, eur hoan aperet bennak Meur a vech en em lakeas da voueta. Martese a zante ne devoz mui pell da vera hag e zonje er marc'h a dlie he skei abaoe armerz!

O vont eun tu all d'ar c'hastel, an Dug hag ar brinzezed a roas cals alusenou d'ar beorien. Eu dro da Franzou devoti o c'hi en pres, rag he oa'c'h alazmeuz a zoe bet en dro var ar c'harget mad gan an Aotrou Duk Ar bugel mad a ros kenn ha ma paue Hogen a lors da ren en em gavat ar mare-ze da vera gouilou, ha gouzoude eur baourez kea, eur bugel gaouh var he brese h hag eun all ganet en dorn ne zavoz bet e hoas netra. Ar baourez-ze a ia da lenn ar c'hi-gel ar re all. Chom a ren a bell, evit pa ne gredje ket ouzal ket evel a rea ephem vatez ar brinzez ne daoulagad rag gant an dudon, hag an doare anezhi a zisklerie e dlie bezo er bravn dezon.

Franzez, evel da vezo skuiang a vele gouzoude kalz avanc'h pere en ar gwir beorien Na devoz mui gouzoud mui eur galon vad a gaf ato da ren. Lavaret a ra eur gir bennak da eur floc'h skuiang a zo en he c'hichen, hag hemañ a reas da e zoulen digant ar baourez pe hano e devoz. Hag e pelrae h eilo o chom

Ar floc'h a zeas da ober ne gevse Ar baourez a zonje her sonezet o velet eun o jentil gwiskamant her c'haer a taol da gomz ouzh ma chomp diavaz Mez ar bugel a zo ganthi var bouez an dorn ne zouc'h ket ael kenit, hag a lavaras Va mamm a zo Frans ha me a zo Stefan Richon.

— Hag a pelrae h emaoc'h o chom?

— Ana e Kichen e ru Sant Denis.

— Mad, emz ar Floc'h ne vroz Franzez e devoz ouzhpenn bennak, hag ahaoz ma e devoz ar vamb ennoc eur gir da lavaret ar floc'h a zo ket en he dro.

Franzez pa e devoz clevet gant he floc'h pelrae'h e chomo he faourez, a zistagaz ar gwerz perzonn a zo en e'h holer hag he roas da unan eus he demezellez da gas da verza evit ren an arc'hant d'ar vamm baour Hen e devoz avit he zicour an he oberou mau eur plac'h pennek pa c'houzoh vlom. devot meurbet, hag a gaoas ar bed zoudan goude evit mont da lenna. Hemañ en a gaoe eun ho fern d'ar beorien ar pez ne roe ket he mam.

Franzez e davoù mall da velet he dermenet e zistroz, ha chomet oa en he c'hambr d'he gortoz elaez'h moni da lenn ar brinzezed all

— A benta emezh hemañ ma he gaelar petra en ar Jalc'h-ze?

— Me gaf din en unan eus an eunon-mad-ne da bera e tigas Doue croaz var an douar abalamour ma ho c'har

— Intanves eo?

— Ne ket, mez eur gouz e doaz ha ne zicour ket calz zoudan da ren kaera d'he bugale

— Jaeta eo e devoz lavaret an dro-ze doue h?

— Oh nan, gant an amzeuzen eo em eus clevet kementse Jaeta n en em glem ket eur ho gouz petra bennak ma e lenn cals da c'hourmen gaelhon.

Digitized by Google

— Hag oma en eur hoanreiñ vras ?

— Ne doun resis savaret na di ind nag arrebeuri ; ar pez a dleaz avad a so daic bet neat

— Cals bagaia e deus ?

— Ne deus nemet diaon ar re oc'h eus guelet hag a ra evit douge helvenet mad. Me zonje din a oun bujo bet gallet en em denna dioutho. Oh ! ma o pije ho c'hlevet neun. oc'h ho tregarerat ! Oh ! tregarerat ar brinsed vad ! Hag en hano-se eo a reont ar hanoc'h

— Me garje errad eus Frañsez cus bujo gallet mont gueleet di. — Neuze, o tukaes he c'houlier — dioust hag anet e vezo en eat va furlezen vras hui ? — Hoh. brema eo gret an taol. Pa velo an itron Herianna e scandalo ena nebeut mes goude ec'h anzavo eun eus gwell mod. Oh guelloc'h eo ganhen douger va ferlez ha guelet ar paour taouaret. Ha derrat eo zoken e vemp-ni gueleet ker bras epad ma reun kemeus a beorieu goleet a drailloù. Oh ma em lese an Aotrou Duk me vear petra a rafen. Me rafe d'ar paour kemeut um eus, hag a rafe gueleet a ar gouent. Gabrielik

— Ia, ha neuze. pous hor mabig er gouent eus an demezel ?

— An ermael a vez gant gwiskoù, ha ne a rafe overdho. Ha neuze gouzout a ref ervad Doue ne zilez morse nicun eus he groueriezes.

— Itron Frañsez. Doue en deus sonjou all varnoc'h. O tont da vezo merc'h caer an Aotrou Duk e vez e tro da ober marc'h a vad eget e vont da ober ermatach.

— Doue eo ar Mestr ez vezo great ha volontez mantel Var gouzout-ma Frañsez hag ho demezel a zaz da gouzout ar brinsered all.

Dreist oll an abardaez e kaer en bet eun derves a blijadur, e hoarvoa ha festoù a oa bet evit an oll an Duk n'en doa nacunnac bet run ebet eus he sujed. Ha nos e tlie bout great an demez eus Frañsez a Vaelbona hag unan eus a vugale an Duk. An oll dud chentil a eus galvet da Gastel an tour nevez evit bout testoù

An Dog'h zigwez he deuz mep d'ar sul vras. Neuze e lavaras da Frañsez : « Va merc'h, setu ac ez ez map choazet an hini a garot muia ha garot muia evit bout ho priedi. »

Frañsez a drugarekaoaz an Dog hag a choazas Per, an eil eus he tri mibien.

Per en doa neuze c'hoazh vlouz. Eun den dudjous ha trist a vez ha caret a reu bep he bouez ha pa veze soñjou a meuk ar re all ne lavare ket eala a c'hler. Ha nouvez-ni gomzomp e vouez gaeoc'h reh dezhan ha da Frañsez a vont an oll benoriou er pardaezver-ze

Catell a Vreiz na lakae ket gant ar fouge a zen enta. Arsoh mont da gomzet e lavaras da Frañsez

— Ah ! va c'hoar ! brema avad ez oc'h tro eun hor fanaill. Me am eo zonn ziao na dujoc'h kuit !

— Doue ra viro eunn Frañsez ! re e carzo ar vro gaer a Vreiz evit ha c'houlenn ! ra n-carzet va brudenn ha ra c'hoarvezo evit ho dilenn !

Ne ket Frañsez eo a dlie kaout Catell, Catell eo a dlie kaout Frañsez gaer eo a ho c'haezan nemet eva mont d'ar harzdoa

An Duk mad hag pemp. goude bezo great an demez eta he zap Per ha Frañsez, an velez ket ho zotep. Marvel a reas d'an 28 a viz aost 1442. An oll a vouzas dezhan ha dreist oll ar beorien. He gort a voue kanet e chouer ar Gatedral. Divezatoc'h avad Per ha Frañsez, dre ma e hanaven mad beleaten ho zad, a zaoas neuz he c'hoarz ne hano, hag ho c'heo da lin. Trager eus ho zeaz e kichen relegou San Ezzen. a'vocaz hen a vretoned

Arsoh da ar blouz-ma e vouez eurusjet Frañsez pebez a devoz neuze pemzek vlaz hag e devoz neuze kaouet e c'hened evel a farnez. Oc'h eurusi da Per a Vreiz teuz da vezo Louiza a Vaelbona ha pa voa distalet diec'h an eured. ez eaz da chom gant he fried da ger Gwengamp eleac'h ma en em gave en he dra, hag eleac'h ma reaz ar muia eus an oll vertuzioù plijadus dreist oll en he madelez evit ar beorien. G. M.

Eur penaud ali eur rech all.

Ha Mistenner eun ne c'hlan nevez.

Ansoud a rit-hu Maze Laiera ? Nan. ha ne ket ni ? Mad ma ia. mar gellan, a ben rei deoc'h da wiout. Maze a voue pell braz araok ma e chellas gouzout da betra e voa galvet. Pemp bloaz ha tregont en deuz pa deuaz ar gwalou da vera sclear avaneh en he leurn evit gallout anzout he hent !

— N'ou ket eur poar abred var ereiz. a leverot-hu ?

— Oh. gortozit araog an dra-se, Maze en doa great mil muchar, bete ma voa bet tost dezhan merzet gant an amour. He geren, o chonje caret ober anezhan eul labourer dozar, hogen he gemi a zoa ker cuz hag he mouarn hen teuer ma na c'hellas morse zoaza ac'h ar vicher ac. Mont a reas da di eur moulier, mes evel ma voa rei cuz chom en he za epad an deiz. he zivezas ne fe ac mui dezho he zougen. Mont a ra da scrulagner hag en em skuiz buan o chom azezet enz ar mintin d'an nos. Gouneze e zeaz da boaz al lujer. Ar vicher-se a blije dezhan. Redek ben ha guele marvailloa a zoa dezhi he zouez. Hogen evel ne gave ket dezhan e vije avaneh guelet an diavez eus al lujer ha ma zaya c'houi gan'han avechon da vrein an diabarz dreist oll pa vije eun dra benaag anhe. e vouez caset en he dro. ha lavaret dezhan mont a leac'h all da glask eur gorden evit he groaga.

Kalo adarre o clask trei pa zigouezaz dre chans gan doctored dilez a ma er gaer-se evel ma zeaz mare benaag e pep kaer. Ar re-ma a zoa dres o clask mann benaag da gas var ar meaz en a skigna ho c'hredennoù dirag pe mar kavi evit distruja pep credenn ha pep gouzoug

Maze Laiera ? emezho hoc'h hano a zaken spirit e tle bezz ho michor scrivijenna ar meaziou ! ha nin pezoun oc'h ouvreiza Maze da ho sked e vez galvet. Var an tom e voue great eur meaziaour anezhan.

Ar bale a bajo avoalc'h d'al Letern, pourvoet a ran dourvoa ar vro, ha feodet mad on.

Disclerus a rann gouscoude na felle ket deuhan en em gurpa a levrion hag a scridou a zo pounner da zougen hag a ven ato disklerus moaho. dreist oll pa gousoet otro dousarn eur belek pe ran deo deuket bennak. Fallout a ran dezhan mont avel mar gur aboutol, gant eur ran epken en he zorn gant ha deod a raje avoalc'h he dreus.

Gouscoude evel ma zo red cavout eun digarez bennag evit mont en tera ha riank cren oc'h an dud. e soupat en em lacat e mare'hadour hajou, ha cas gantban en he c'hodel da arhanez eun nebeut had melchien charroue, caol ivin etc, ha strate e lavare en carget da glask louzaer evit an apoukaryen.

— Mont a ran, unnezhan da delour had ha da zestum louzou Hogen ar garg a zo roet dezhan avad, en preseg a enep Dous hag a carp an ilis. He garg a rann a zoare rak pignadur en dos oc'h he obar da vanna er penn kenta Mes er vicher-se ez eus ivo dreun clouet ar re evel ma her gueliomp hag hon ielenn a vouc'het meur a veach o velet a oa ket aesoar avoalc'h he c'houlou evit aclerijenn ar gouernadet ha n'oa ket kea ar obar gouh anezho evel ma zoaje Evelse gant ar vicher-ma avel gant ar micheron all. ne vouc'het pell na gave dezhan en doa he vouc'h.

Gueliomp-hen o vont d'he visoni Bale a ra gobann evel eur c'hanaddour aberz an Turk bras. kenta a zigouenas gantban hag a roas ivo dezhan da ra ha gouta kentel, oun eur c'houeriad hag a lam a hevo gant an hanv tanval ha benn.

— N'oc'h ket louzou, em eus soun, va den mad? emo ar mazonner mevel.

— N'em eus ket calz a louc'h da vezo hep soubont. emo an Itali

— Ha da balec'h e nil en dro-se?

— Mont a ran e kear da glask ar medesin d'am fried.

— Pa seurt rimved e douz ho pried? He zo eun tamm medesin ive hag a c'helfo marisou hoc'h alia.

— An dervizen zo ganto hag aliez e dous.

— Oh! an dra-se ne vezo netra.

— Me garie ervad ne ve ket. Hogen ma ni dor ket varnezhi ne cafe ket mont abell.

— Mes na dit ket varnu kear, a gaf din?

— Mont a ran da glask ar boleg, hag ac'hano e zis e kear

— Petra? c'houmt oc'h eux a varfe ho crog?

— Ne ket c'houmt a varfe en am eus. p'eo guir e ran da glask louzou dezhi hag evit an eno hag evit ar c'horf.

— N'oc'h eus ket lavaret din e devoa tervion e devoa aliez? hag e nil da glask eur boleg hag a gomze dezhi eux ar maro, eux ar varo eux an ifern. eux an noaun? Da lavaret eo pezdri d'ho lacat da aliez an aoter gouoc'h? ha ne ouzoc'h-hu ket pegoumont a dalc'h a vez laset evelse gant ar veleien o clask ren dezho ho meremanchou? Clevet eus pe mad

Chaket ar medesin, ha list ar boleg. A vouc'h e vezo deoc'h he glask pa vezo var he zremenvan, pe evit ho c'has d'an douar mar marv Ha c'hoas rahen ma rafac'h mad e rafac'h ho trenz ep beleien. kerit da kaout ker eul *Libera* pe eun *De profundis* bennak dezho.

— Daic'hat hoc'h aiton ma n'oc'h eus nemet an seurt-se da ri Me m'eus guelet meur a zen claoz hag a zo ho anet ku.. Ha ne ket creski eo a rea pa deue ar belek var ho zro. Va fried ma me n'on eus ket aoun da vervel kentoc'h o resevo hor sacramanchou hag evit bezo caset d'an douar evel chas mar pi, an dra-se deoc'h e kaer dalc'hit hen ganeoc'h e kaer, evidomp-ni var ar mein n'on eus ket c'hoaz a c'houout da vezo laket e reng al loenet kenavezo

Var gementse an iliz a zeas arzog hag ar mazonner a reas eur scrab d'he benn. An hegen kenta tolet gantban a oa dou kat croget

Eur pennad all divezatoc'h. G. M

Eur pennad scrit divarboaz en deus ne hanvet *Escop a Leon*.

Er gazeta c'hanfek *Revue de la presse* a cavomp ar pennadik scrit-ma a oa bet moullet e 1845.

Brema ez eus pemzek pe c'hoaoc vloaz, emo ar scritse, eur vag a dremo var ho genou er mor bras var dro eul lec'h dioc'h pors Perros, e Departamant Cotes-du-Nord Er vag se ez eo pemp den, hag en ho zouez an Autrou de Leseleuc, hoc'h oflser a var, ha dleou vap dezhan ha n'oa ket daoulagad vioaz ar c'hoas anezho.

An dud keu pensoet a zo da vezo benniget An autrou de Leseleuc a oa aboues eun aoter hear ha vap euzus gantban var he gein ha vap buan en em taic'he var an douar eur pennad dioutban var honez eur roncer an dou cavet An autrou de Leseleuc a zo ho oaro da vanconi dezhan pa vouezi gueled gant eur vag peskaterien. Ar beskaterien a zo pell dioutho hag a rouevoe en dro d'ezhan. Pa voaz tost, ar buan eus a zavo vap an autrou Leseleuc a zukuzaz he gourach hag ho galon vad. O velet e tenn ar vag d'he gaout da genta, e mevel he benn eus an douar hag e crias crei ma c'helfe a Ne ket tenn ne ket ama eo deoc'h dont, da genta da zevelet an den a velit aze gantan ha benn hag a ra da vezo! hag e gurionez an autrou de Leseleuc hag ho vap euz a voue tenoet eus ar mor scrok ma teujont da zevelet ar bugel calonek.

Ar bugel-se a zo birio den sperot dispar labourer diamant, goude bezo souget bezo profesor ar gaer, Dous ra deuz ho zachet gantban: eat eo da Rom da boursoudia an theolop hag eo bet beleget er bloa-ma a miz Ebre (1845) He oferen genta en deus lavaret en ilis zantez Mari Major, hag eno, ervez ma scrif d'ho gwenn, en deus bet zoaich dimk Dous eus a vadelen Perros.

Brein-iuel, ar Finister a velo ep dale ar belek nevez-

tu, ar maps-se da gristenien cos Breiz a zo da ober he garg a veleg er vro a zo bet preseget ar Feiz enhi gant Sant Guennolé Sant Paol Sant Corentin hag an tad Miner

Eun darvoud trist meurbet a zo digouezet e parrez Loc-Maria Plouzane An aotrou Siou eheL er barrez-se, o vesa eat d'an aod gant eur c'hemiery dezhan. eur c'hloareg iaouang hag eun den mousang all, eur scolaer, ec hi astenjout ho ar var bordeg ar mor evit goalc'hi ho zreid Dont a ra eun taol munr neuz an tarrvou meurbet ha eur zo a zo anezhou pa na vezer ket o sonjal, hag ho struchas er mor Eun den ep eun gaver eno, a c'hellas savetei ar scolaer ar beleg avad hag ar c'hloareg o deus collet ho buez Lor! ar c'hoarek zoken ne von ket cavet c'hoas pa scrifet ac'hano da Gemper ar pez a vezas arruo.

Buez an Aotrou'n Escop Serjeant.

E tu an Aotrou Kerangal er eus neves moullet eul levr gallek *Vie de Monseigneur Sergent* (Buez an Aotrou Serjant) hag a zo bremañ etre daouarn meur a hini. Bete vremañ n'em boa ket hi a amzer d'he lenn gant evezhiadeu. Hogen en devezhiou-ma em eus he lennet a zevri ha neuz ama petra a zonjan anezhan.

Al levr-ma zo unan eus ar levriou-se eleac'h ne vefe ket ha ne gavfe scrifagner ebet Ao hini ma compez anezhan ni lavar bennet epken eo a veli hag a gleved he gomzou hag he oberou eo a zo dereg ho taolegad gant eur goms hag eun oter beunas ebet a ve ma en deus he afer outho en he vuez, ar scrifagner ha noun a chom cuzet. An hini ma ser fer he vuez a veler ela avez ne ema hag eun tam labour evelse a dle pijout d'ar lennerien a gavo d'ar re ne glasconi nemet ar virionez er pez a lennont.

Pardon eur scrifagner arroutet. eun den boas da vanip ar bluen ni en em garga eus eun tam labour evelse e lacq peurvuia enhan caer eus he zavez he unan. Lava hag aroun a ra pep tra hag e lara ho zo pe he vanie he unan d'ar re ma comz anezho, en heveleb doare a lennez ne vel ha ne gleo nemet ar scrifagner ha goude bezo lennet ni levr ne zavez nepeur ar re a zo comzet anezho enhan.

An doare-ma da scrivа eur vuez a li ieh gonscoude gaella da eun dam lennerien dreist oll d'ar re pere en eur levr ne g'asconi het ar virionez mes eun dra bennak da bigoui dezho Ne gomzan ket ama eus a lennerien dister fae pere en eul levr, pa o deus lennet eur bajen ama hag eun anter pajen abaut a gal dezho hezo e doare da varn ar levr-ze ep ma c'halfe den ho distavarri na dougen eur varnediged dishenvel dioc'h he hini

An Avel a lavar Den na deo profet en he vro An dra ma a zigouez a dra sur gant ar scrudon a taler da voulla. ha den ne zavez ar virionez-ze guelloc'h egedomme. Eun tam labour mar be great gant eun den eutron a vefe cavet mad marima dispar: mes great gant eun den eur ar c'hartez, eun den anavezet, a vez a vez h projet setiet outhan Hogen an dra-ze ne bep amzer hag a vezo lenn hag ar bed.

Dioust petra zo e livirio eus al levr-ma ar re a deus c'houst da anaout mad an Aotrou Escop Serjeant, arre e deus he anavezet hag he velet a dost epad he vuez, ra o deus nemet lenn a zevri a levr-ma, hag e cavot he gomzou hag he oberou eve ma o deuz ho gwelet ha unan, ha goude ma o devezo he lennet gant evezhiadeu e zrudan anezi e vezint contant C. M.

Al seurvez-seurt a emañ a dle digeri e Kemper d'ar 7 a viz here An aotrou Vrejt alier e Les Hemon a vezo harzer braz hag en he genver en devezo dont a varnerien Kemper an aotrounez Bonnieu ha Nouet

Eur c'hreg hag a fell dezhi mervel re evit al lenn.

En eur gaer eus ar Belje eur c'hreg a deu eus derez da di eus a vrezad hag a lavar dezhan

— Aotrou, me na c'hellan mui beva gant va gwad ev dro disparti diouthan

— Eur goal dra kenneg oc'h eus da rebech d'ho pried-ta, vroa?

— Ia, va fried en deus fermet eun tu. ha me ne fell ket din mont di da chom.

— Ha n'oc'h eus nemet an dra-ze. al lezvez a vachelio e tlent beuilla ho pried en t eu deus fermet evidoc'h?

— Ia mes aotrou alvocad, va fried en deus fermet an ti-ze ep va zuanj-me

— Ho pried martize en deus ket great brao dezhi n eus fara al lezen ac evithan hag a c'hourc'hemen d'ar c'hreg heuilla an ozac'h.

— Petra, aotrou al lezenn a c'hourc'hemen din houllo va gos?

— Ia ep mar ebet

— Mad, mi a velo

An aotrou a ia kuit mes a veuze en eun lacq da houlla he lacq troad oc'h troad e kement leac'h ma ani a ber c'hoalen ke, mui oc'h eget he skeud. Abaut met bet daou zervez oc'h ober ar c'hoarz-se Ken ol e deuas ereseat outho, ar vugale a zeu var ho lerc'h hag an oaca'h a zo nec'het avoalc'h. Red e vezo da pouez en em emel ha unit da vrokuez d'ar c'hreg ma ze er h hrudile re dizi al lezen. C. M.

ISTOR BREIZ

Gant A. de M.

A no moullet evit an trede gwech.

An dud divar ar mean a gav e. levr-ze kenlabour mar divar benn ar pez zo irmeuel en ho bro

Al Levr-ze a gaver er brez eus an tier a vez Levriou enho.

Ar Gerant An DE KERANGAL.

Kemper moullet gand Ar an Kerangal moullour an Escop

Disadorn 21 Gouhoulo 1878. Nr 209. Eguyt Bladeyz.

FEIZ HA BREIZ,

KELOU A BEP BRO, HA KENTELIOU VAR BEP TRA,

Digunet hep sul da gement Christen a gouz ar brezonnek.

CONDITIONOU EVIT CAOUT AR GAZETEN

Eoit ar Feiz hag ar Breiz, Cotez-ar-Nord hag ar Mourlaix evit eur bloaz daou scoud evit c'houe h tri, peyadus ru

An Abonnement a dle bout paet arouez eunvet ar pevarzec

da bep tro ma vez kaset an dra ar gouz pa vez echu ar c'hoanvad, a zo comanset evit c'houe h tri.

An abonnamant a gomzer a zo an Aotrou ar Kerampuil, moulier an Eyegl. ru ar Gigerez n° 69, e Kemper

D'an Aotrou ar Kerampuil eplan a vezer adresa ar pennaouriou ha kemend a zell ar c'h servich ar Gazeten

An scripou da vont ar Gazeten a dlear da skrivel d'an Aotrou MERVAS, eplan.

KEMPER 21 Gouhoulo 1878

An dud en deuz plijet ouzom evit a vennoc'h eguitan Al lavar-se a ra eut hogen ne deo het nebeutoc'h gouz evit an dez-se Petra a rafe, petra dlefe da vezan ar re vras evit an douar ma n'o defe ket a re all bihanoc'h eguitho evit ho zervicha? Petra a rafe eur pe an eur roue enn impalaer ma n'o defe ket dondanbo mistri ouz a lezan harzerien ouz e zarg evit ho zicour da c'houzan ho stadou? Petra a rafe eur jeneral a armi penaos e c'hallo-hen douzan ha difen ar vro ma n'en defe ket a moudardet dindanhan? An dud ar pevarzek, pere a c'hall cloaz ar bed ma oll ezmanchou ar vaez, petra a rafent ma na ve ket zieuz a labourerien a vicherourien, a vizieu e lacat pephini he boue hag he gui evit ren dezho kement e deuz zoun? Petra a rafe zoken ene tud ma n'en defe ket dondanhan a labourerien evit lacat he zouarou da dalvoud?

Ar fabliennet evit ren da zonjal ar vernoc'-ma hag he lacat a rei d'an oll a gouz eur a sot Lenn pabet en eur renad Caer en don rene ar zonjal zahal ha coumanti, a ma ket evit en em denna ar hano He oll nerz, he skiriou goest da zrailla ha da vrazan ebarz enn den an eur c'houzoud na rouez ket goest da zrailla nor mall eus ar renad dister hen dalc'he prizonnier Chomet e vez ene da vervel pa da c'horfoe ma tenpe pere hen ar renad d'he lazа Hogen digoueonn a re eu' lorc'h dinter eur ra hag houma gaut he dent lenn ne vez het pell evit dezalle ar renad trouz ni lenn eus he brinsa hag he lacat e frankiz da vale

Nitro pa zouz kement a storiou gaut hanoumanou a zo e chouk hen oll zevrien, a chouz lacat an oll da vont het ha het e cale rad dezho zonja ervchou en enn e deuz ali ar re vras eus ar re vihana ha dister

Pera a rafe tud pevarzek gaut he dleyez ma re rad dezho en em zervicha he unan, ma n'o defe ket a dud gouz evit ho zicour da ambroug ar maouez-ou en deuz laket Doue dezho eiza ho douarou? Da beza nebeu e zervichit dezho ho maouez ma re rad dezho eiza ho zouz ar labourerien a rer evezho hag en ho lezo b? Rak ma ve ket bet ma eur ruz hounnez hag a c'hallo trouza ep ar re all ar re hanvet ar re vihana a rafe ho zrouz ho unan bennoc'h eguit an rafe ar re vras hag ar re bouvrik

Hogen Doue en deuz roulet ha rouez pep tra var an douar en bevelep douaro ma e deuz an oll unan an ail eunvelo ar re vras eus ar re vihan, ar re bouvrik eus ar re hanvet evel ive ar re zister hag ar re hanvet e deuz unan eus ar re vras hag eus ar re bouvrik Ar re vras ha pouvrik e deuz roun da vras servichet gaut ar re vihan ha pouez, hag ar re hanvet ar re vihan e deuz roun da gaout ezomzet ha zicour digant ar re vras ha pouvrik Ne c'hell ket an eil ren trouza eb egile, hag evel a lavarenp breman hennez h a c'hallo c'houz ar re vihan trouza ep ar re vras eget ma c'hallo ar re vras trouza ep ar re vihan

Goulou eta ma vezo an oll zivadou, ma ma zo oll hanv ha kerz ma zevezi kra hael ha kra hoel. re goulou diwezan ar roummad lakat gaut Doue ho unan an ero vad lakat gantha etouez ho grenadurez. no goulen dizwezan ar brezidon tud ha cuz ar bed da fall

Doue a ra deuz ket rael d'an oll kemmet ha kemmet a speret, kemmet ha kemment a skiant kemmet ha kemment a c'hallond hag evelse caer a vezo aber ha kempot, a vezo ato cals kenn eiza an dud e vezo ato lod a tra da aber zonjal d'ar re all ha lod all hag a vezo ha mui cher ezomz lod hag a vouzzo gouzaz ha lod all hag a c'houlen hanz gouzaet. Petra dlefe da vezan ar re vihanoc'h ha ar re vras ha pouvrik ha dister ma na ve ket a dud all gouzoucoc'h eguitho evit ho zen evit ranna atrazho, evit ren dezho a ezhezoue ar per ma c'hallent ket da ambroug ho unan? Eur bugel hag hen a zle mervel da zeo ma n'en defe ket he garzet da ouzout ouzhon, ma n'en defe ket a re all bennoc'h ha zrouz'h evelse da c'houzout ha a dezho da c'horfoe ma vezo dont gaut da c'houzout ho unan? Hag en a c'hallo mervel zeiza ma

Digitized by Google

a en d-fe bet a ro dl gouzoucc'h agathan evit ho zeiz?

Hogen ar re a zo muia trous gantho o selaouel ar gerioù *cervical*, *kerv-ka-kal*, *kervenn* ha *kervenni* Ann hini Ao ken Anel, ar re-zo deus an a zo ober pres var-nezho o clask skoulm an oll dowar, an oll maloù ma c'helfent o clask sevel d'ar renkoù kuita o lacq ar re all oll da zerrchout dezhe da scabel dezhe ho zroad. Ha setu penaos ec'h eatealmant hema cavatal, dezho ho muia ha dezho ho muia eplan an daoues, ar c'hargou, an honorioù, d'ar re ai ar boun hag ar hounvreiziz, pa ar marc'h ann an bloch bet dezho ho lod.

—

Lyon — An dud difenn a zo ato tra pe dra ne'h laqont eutho. Hervez ma lod o vont da hardoma, varc'haz an eur prosession astronnet e vez ema dre all bemdez. ato souzt pa zeuont ne'h ho lacaz e connar

E Lyon abaoue nempen daou c'hant vlaz zo, emaz ar c'hrouadurion da vont hep bloaz da ean dit d'ar Varc'haz a zo var ean dorgen anvet'h Ker hag Jeanvet Teresa-Varia-Fourvier Ar prosession-se a rer ato d'an nos a viz Gouengolo. dous gar velaz mann Doue ha da ber deiz, en distro eur vaz Fourvier e rer diwar an dorgen-se ar venedictionn da gaer oll Kemeniet a rer goal ouzo ar Sakramant a ro ean indulgenz leun a'r helhez da lacaz da dihoual da eneou ar purgator, da gement christen zo en em gal er venedictionn goal ma o devezo calz-zoet ha commanset an douz-se. Ha bizviet dio Fourvier pe ho pa parrez

An derrez-se zo eun derrez caer evit christenien Lyon. Kaer dudi eo bezan er venedictionn-se o clevet ar c'hanaouen o crozi hag o velet kement a dud o sionet d'an doublin gant ar braza devosion.

Mad ar prosession hag ar venedictionn-se a ra eur boun vras da dud difenn Lyon An dra-se zamzho, a zo eun danger evit hor Sent hervez ar Gredadi ez an dud Katolik-se a dremen meur a wezh ep consket goal ouzo ma zigouezfe ean droug hervez goal hanz eped ma rount evelse merrou a relijion. Evelse int en em zavet en dra c'hallont a enep ar venedictionn-se, hag e deus clasket lacaz ar Protet da virout ma vije kaoz.

Goallz pez zo ar Protet ne ket bet kem nemeng hag hi, n en deus ket cavet e vije danger ebet ean, mes e vije kaoz da derri leaou ebet.

—

Roaz. — E Roaz ar dispac'herien a ra kement a c'hellont evit distruja ar relijion ha lacaz an dud, ar bobl da gredeout caouz ec'h an dud a ia hag ar relijion. En dastroù e taolaezer d'ar bobl menec'h leanezed ind a ia da bata Pabet e comenz ar braza torfeyou Ar bobl pehini a en deus ket a zoarderez, hag a gred droc'hin ar pez a vel dirag he moulgad a zo commar eulzan hag a c'houlen mare ar venec'h, ar leanezed hag an dud a-bez Lacaz a rer kaza ha derri var an *chanter* superiolaz ar c'hroaziches, cardinalez ha re all. Ha setu penaos e lamer ar fest eun a galon ar bobl, hag hen lakaz da gomzat ar relijion

En eur gomzet eun ar gaer a Aoaz, her hrudet abaoue zant Francez, hag a zo bet kement a dud zantel-mik abaoue, ez eus mare eul lemmel eur zammerion bennak zo. Lavaret a rer ez eo al leanez-se en eur stlejomet gouzh he muro d'an abadaz. hag e deus diskuilhet dezhe en dervez ar Pab Pi mo great eur vaz d'an Iliz-Vaia-Loret. hag e zaje ar bioaz a zen da Laret da zevel ar vaz-se An abadez e deus disclerret kementse d'ar jeneral a zo en tudou zant Francez, hag hema en deus comzet d'ar Pab. Ne c'hallomp lavaret kaoz var an dra-se.

Paris. — E Paris ez eus zevel mare eaou eun ar marc'hed eulzeh-mik a dou gouzvet. epad ar vrezel, metalen ar soudarded hag ar gwaz a henor ar c'hoar Mari-Augustin Laoz ez eus ar re a dou sicouret zevel eur caer e hoarvezfe-vihan ar hoarvez. An ere-se ho a ma c'hoaz ormod regond vlaz abaoue ma zo savet en deuz kaoz da di ha cant a Frans.

Ar c'hoar Mari-Augustin a zo eun eaou eur ar re a dle pounnet mann var dro an dud mat kaoset ha zo bet evit netra e vez bet roet dezhi ar vetalen hag ar gwaz.

Pa edo var he zremenvan ar re a zo en dro d'ha gwele o veza eu eun labet da c'houlen pou a talc'hehe kuit dezhi, ar c'hoar a zavaz eun talmik var he c'houzoug, hag a lavaraz : « N'oc'h eus bet a touch eun ar pez a lavare ar c'hoar Rosali c'hoarzeud vihan ar hoarvez a zo avel ar gaer var eur prenest, pa vez tevet eaou, e laker eun all en he lec'h. »

— —

Paris. — Seiz prizion Montpellier a gemaz eur vrotestanted a denn gonlounet Lazq reservet ar gaer dre o velet ar hardoden a ugonez bremz e Lourd Ar brotestanted-se a denn eur map davet bras, hag a ze diwarg e c'houeid Montpellier Evit ober pligadur d'ha map ne ean ganthe da Lourd Eaou e veaz meur a hini poaret gant doare ar feuteun hag an dra-se ha rahenn an tenpl. Ar c'hanticou a glevaz da gana da hardoden hag ar hardonerien a vele o pini Ker e hoarz, he laheaz da tenpl muioc'h c'hoaz. Epad ar zalud, he gueljod o scuilla darlou ar c'hraz a gomzo oc'h he c'haion Antronez arsoh mont kaoz e voe hadaret. hag e voaz reservet en ma catoug a behan he zadou rag na dlijent mervel kaoz en em denget.

— —

Lourd — E Lourd e kendalc'h ar greiennou da vont da hardoma, hag ar Verc'hez a gendalc'h da rakuzi he madelez o poaza tod clanv ha mac'hanet. Setu ama eur gara all a zo kaoz zecthan ar zizunvez-ma er c'helaer

Eun tiroa eus ar liorz a velaz eur hogaz dezhi, c'hoaz hirio o chom ebarz gant ar boan en eil hogaz. Da genta e savaz var al hogaz-se eur gorik, mes creiz a reaz kement ma teaz da vezan eur gaer hena, calet, kement hag eur groaouer c'haer. Aonaet a rajaz e vez eur

gougren (loupe) Al legid a choume serret, hag al legid all a zo ive tevrbleet Ar bugel a zo da vrein dall. Hag evit serri on he velet gant ar c'hoarigen galet-se

Tud ar bugel a zo glac'haret oll ha ne esperojont mui ma vo he harez. Pemp medisin a vonc cuzhet var he dro hag he femp e kreriont oc'h hellet savetei ar gwiriet d'ar bugel nemet o troc'ha ar galedren-se mes ne vo het nar ar bugel da chom beo goudese Ar pez a c'hlac'haras c'hoaz marvoc'h ar vamm baour

Mes ar vamm ne a ra christenez hag a zihun he fianza e Doue Larat a rear he zud da bidi lacat a rear ma eher emb narvet en eur gouenn resevered. H he penn a hoda calonegi hag o vera chomet ema nouvez divemm da bidi disomi d'he skuiller e tevaz en ema tud ar moc'h dirhi da gas ar bugel da Loerd.

Mont a rea gwichan d'ar mod ma e ehvrel ar sacramant An derveziz-se ez on eur barrez abraz dirak da Loerd e prenestin Epad an oda ar bugel a oc'h lakei var he gwelo ema pilet gwichan var elum hag ar vamm a bidi Gouzout e vanic hag ar galedren gant doar ema ar feunteun. Ha kerkent ar galedren a vihanaa enta. Mes ar vamm o velet-se a ra stralfillet oll emvez en ema gave, ha gouzoude a ra ne lavare netra nemet e doa da gousk re abred En hent e velaz en ez ar galedren kuit oll gouzoude ne lavaraz c'hoas netra

Digouezet er gaer e tirollas da gousk ha da vonein var ema dro — N'em eus lavaret netra, emezhi d'he zad ha d'ar re a zo bet en hent gwichan na gredan het lavaret ar pez a velen nemet ma ra da denn Doue. Bremañ avad e zo da vakaat deoc'h ar harzad, ar harzad hag a lamm al hini a c'holoe daoulagad ar bugel

N'en doa ezomm ebet, an daoulagad a zo divec'het ha selaou

An oll a choumas evel pa e jomt ankenet, kement e mantut edo dezhi Doue ano. An oll a gas harzad. Ar hent eus ar parz-se ez eus eingroas hanter an amzeriger. Gounezet a ra pe stad edo ar bugel ha pegemerel a vezimaed a zo het var he dro Ar hent en eus eingroas ive ep dale er parrasoù tro var dro. ha dre se en devez douzet ebet na vez eus eur pare harzadou grant gant Itron-Varia Louzd G M.

Tennet eus a *Ilen nevez da I F Louzd*

Bleiniadurioù ar bloaz 1830.

II.

E mis eu kaot pemzek pe gwezhat Napoleon Bonaparz, hag e vouzel kaz galvet gant ano Doue, a zistroas divar bor bro ar hanaz gwallzorion Ar briaoed vanaet ema hon eiz o vont d'ober beta Paris Treac'h d'eomp ar wech-se mouez e komzent kuit ha taol chaoz ar Vourbonied en e vraz na oe nemze ranket ar rouanelez ezo-e-ho, pe kemeret gant ar Frankized al lodeu a zo ent gouzho varlene Kerkent ha ma oa great ar peoc'h, Loeiz XVIII a gemeraz ha reuk evel ha dud kaz var hen holl rouied ar bed, ha Charles X var he lerc'h en deuz great ar memez tra

Nemze eus den deuket kaer a lavare « Assevomp, « ne het bet morse Bro-C'hall dompet'h, na frankiz'h « nag eurusoc'h var-n-ezh, eget ne d-eo bremañ »

Ganet kemend a vadeiez, a furnez hag a enor ema e berz ar Vourbonied, perak eta eo bet savet eiz ar bobl hag hi? Ar bobl a zo bet trompilet, metra ken! Tud lallaik a dro da grouk kemenet mad a rea ar Vourbonied, hag ar bobl en deuz kredet d'ezho. Seiz ar vrizvoaz.

D'ar zekvedd a c'hoarvez eus ar bloaz 1830 e savaz an dispac'h kerzu a zamp ar Roue.

Dre ranne Paris ar re-ma a c'houzoukaz eus a-walc'h, pa eo gwir ar vondardied na damant var ar bobl nemed en despet d'ezho hag hapkein ez difenn ho harz. Evit lavaret mad ne ouzomp ar gwirvoud bras hag a deuz da vad var ano dispac'h kerzu ha kontakouz a an devez kenta da vouzied Paris e oa daze dezho kerz kuit Kreiz er re-ma, a oufer het lavaroud pegen kriz en em zishouez-pad e kreiz ar vondardied. dremm pep tra ar c'hoaz kreiz-hoedred Gwelet ez eus bet neuz eus ar re-ma o vont da gavout ema ofisour dipoz bataloù kanet ano he c'hadefiou hag erru kerz gan bras. hel lec'h var ul lec'h dre dreizoure Sonezet eo an den o welout c'hoaz pegen bihan ha pegen vil e oc'h kemeret grad ul lavaridi-se daoc'h lakei bar rouanez ar Louvr hag ema Tuileri Eur pastr a c'houezh vlaz a bignaz dremm ar parzatez e palez ar Louvr hag a zigoraz ema oc'h ar re all. M'ho lez da soujr pal lierzonn, pal dismegans a oa grant ano penn, da heurechan ha rema e lakaouez ster e barfumo var drem ar Roue.

III.

D'ann dek kenta a viz eost Charles X hag an Duk a Angoulem he vab a rear ano dilez eus ar gouvarn e kaver ano Duk a Vourdel. Ha var gwiriet-se ar Roue kaz a skrivaz allez-ma d'an Duk a Orleans

« Va c'hoarez

« Evel Letanant Izaz ar rouanelez, ho prez da zimizi d'ar Frankized en Izaz V ho Roue Lakaat a reot ar skrid-embann a gemeni-se etre daoulaz kannaded ar rouaned all e Paris, ha rei a rent d'in da anaout kenta ma bellet eo bet kemeret va mab bihan da Roue »

Dizez Charles X hag hani an Duk a Angoulem e kaver an Duk a Vourdel a zo skrivet var dic'hoaz ar rouanelez, ha anet gant ano Duk a Orleans ha gant ar penn all eus ar c'houzoukamant pere ho doa gwir d'hen ober Anzav a rejont eta Izaz V evit Roue

La Faeu o welout e kemeré ema lavoa eus dro fall evit ho Republik hag ho regnon hent Louis Felep a gas c'hoaz ha mui den da Rambouillet var lerc'h Charles X. Ar c'hoaz'h mui den-ma ne oant het eur skiandem da c'hwerd ar Roue mes Charles X a bleg da zoni Doue, difenn a ra tenna hag eber a ra he zon, da gaotaat evit ema daoulad gwenn roueziez ho doa hem.

Nemze e felaz d'ehan ma ra dirije ar Duk a Vourdel klevet eur a r henou ann Aotrou Damas he c'hourmenn ar chenchamanchou braz ha souetuz a oa c'hoarvezet

Ann Aotrou Damas a gemer gand doujanz ha tenerdigez he skolaer a zarpe etre he zivrec'h d'ehan a pe stad ema ar roantelez pegen malevunz eo bet ar Roue ha petra en deus great evit digas ar proc'h e touet he anjou d'ann divez e lavar d'ehan eo Roue hag ema dalc'het mez eget biskoaz da labourat hep ehan da vezan eur Roue brav hag eur roue mad. Giac'harel bete gwelet he galoun ar c'hrounder a skuill kals a zaelou a vrata he c'hoarmenn hag a c'houlenn mont dioc'h ta da gavout he dad hag harzhout ha mat ez Roue ar c'hrounur en em zimak etre he zivrec'h a bok d'he mouzell. oc'h he glepia gant he zaelou, hag e oa gant gwez an doujanz anezo ar Roue hor semeret.

III.

Pres-gouez kement-mañ ar Roue hag he dad a ziskenn eus a Rambouillet evit kuitaat he roantelez Az veach a oe trailhet tuz F meur a lezc'h kouezhanda ar bobl a gemere ano hardizeger da rei d'ar Seschoursien ger marchou ataù a geuz hag a garantez. E Monsbourg en dud en em stalmmaz en dro da garrouz ann Duk a Vourdel, a c'houlennaz he zaouarn da bokat d'ezho, ha kals a lavare o zanna daelou druz *Difennet mad ec ouzomp lavaroud d'ec'h ar pez a zo e gweled hor c'haloun a ra fors ivez an Duk a Vourdel! Demit en dro hep dale* Ez gaer a Vaiogn soudarded ar c'hoard, ann daelou enn ho daoulagad, a voaz d'ar roue ho banoiclou ha Charles X a lavaraz d'ezho *Kemer a renn digan-e-hoc'h ho hanariou gwenn ha dimezi ha kreiz a renn penoz ann Duk a Vourdel he digaso-d'e-hoc'h enn dro ann hevelep stad, Kenavezo mevronez!*

D'ar c'houezek a viz eost 1830 ar Roue hag he dad a gemaz Cherbourg var zaoo lestrik Amerikaz, hag ar gomz divera lavaret da Charles X divar zouar bro-c'hall a oa ar gomz-mañ

Aotrou Roue, mirit mad ha mabik ihuan, divezatoc'h mariañ ar c'hallaoued a renko da gaout anezhan.

J. W. H. B.

(*Tennet diwar Buez ann Duk a Vourdel, Henri V*)

Aloarvezioun Francoued a Amerika.

IV.

Per a Vreiz a lakeaz nevez e neves Castel Guingamp, a oa bet anter uscaret pa voa en em zavet tud chenuil Penlevez a ouep lan penp. Lacat a reaz nevez eur voger ledan ha perzr doar bras en dro d'ar c'hastel. En dro da gar e lakeaz nevez ive eur c'hre evit ho difen ma touzet da glask he c'hemeret dre nerz.

E Guingamp eo e velomp Francoiz e taolmoz petra e vo pe divezatoc'h pa vije Duk ez. Eno ho guelomp e tenno dre ho madelez calonnou an oll daredh, ene ho guelomp ive e c'hoarvez drubuilloù penoùs meurbet

An dud ianaik ne esperaoc'h ket ar re zantela, ma rejent a divije ive esperout ar brinsez mouzh ma ne vijent ket Evit oberat lez da Ber tud lenn a soaraz a zrouk preregan dezhan eur he bried zantel. Per a zo ann den kriaoul e zac'h pellaat an teodou hill-ze diouthan. e roaz acouarn dezho. hag e tennaz da vezan h vouloc'h c'hoaz Dont a reaz da vezan digar e kenver Franseiz. ha sokem d'he c'hasaat ha a he disprijout.

Franseiz, elec'h dishoez beza drouk contant. a zaokeaz dezhan mouse h mui ar c'hoant e devoa da dremen dioc'han. Per ne reaz van he voaraz a grenke ato dre voal deodadou he fals mignoned. hag e teuaz da vezan eur outhi ar pez a reaz kement a c'hlac'har dezhan diwezatoc'h pa anavezaz ou fazi

Ar brinsez o velet en devoa he fried douetaus zantelz, a zaouaz dezhan e voa gwelloc'h ganthi mervel mui gwech eget manrout d'he dever mes ar prins ne gredoa ne d'he c'homzou na d'he daelou. hag ar brinsez a velaz ne devoa ken sicour da c'hortoz nemet diar Doue

Castel Guingamp a deuaz da vezan evel eur prizon. An dud chen divar dro a zanaz d'he zarempredi Ar vaouez diaoul ha dilrouz-ze a bije avoalc'h da Franseiz, rak ne dea er bed nemet ez pijoud d'he frieu Neuze ne gaozea mui he labour nemet evit ar beden. hag ar beden nemet en em oberou a drugarez Doouat d'he oll neac'hamant, ato e veze louzen dirag ar C'hoant

Goarnizon Per a Vreiz a zeuaz bete skei gant he bried zantelzez hag he zarat lenn-e hoad Ouspen-se e tabeaz er meaz eur ar C'hastel he gouarnerez hag an demezelled jeuncz a zalc'he var he zro hag a zeuhe ganthi servicha Doue ha ren eur vuez santel.

Franseiz o velet he demezelled ha dreist oll he gouarnerez lamet dignezh a gemeraz kement a nec'h ma zorfaz ganv Neuze e voue gwelet pegement e vez carel. An oll a roaz glac'harel a kar hag a c'hrenmolo, ne gredet ket gouiscoude doaré ar c'hastel gant seoù rag ar prins Per

Iseelma epkeu e devoue hardizeger avoalc'h da vont d'ar C'hastel, ha ne zaoaz da bidi ha da supidi kenn na voue lezet da vont beleg ar brinsez. Pa velaz pe gen drevé ha pe gen drouk zavet ou dent Franseiz, e choumz estlamet hag oc'h en em deleur d'an daoulin e pedaz ar gwele. e lavaraz

— Aliaz va itron ha va mestrez vad, ma c'helfe ho calon komz, c'hui a lavarle dio-me pegement a boan oc'h ema ar c'hoarvez ama.

— N'en em nec'hin ket, itron. emé Franseiz, ar bedma ne deo ket eul lesc'h a blijadur hag a zavadet, hen ez eu eul lesc'h a boan hag a drubuilloù. Nag a zizregnezon, nag a bommou. nag a dourmanchou, pebez mare crizien deus gouzavet hor Zalver var an doar evit hor zavetei! D'he vgnored e ro pers en he bommou hag en he bazon. Va Zalver Jezuz-Christ eo va c'harantez, hen a ro din pasianted, hen dre ha c'hras en

Digitized by Google

doun roet dre da douta be vin meuket gant veuz, ra vezo bennaget he Lanu da viken

Ar c'houzoreez, o velet pe ger sentus on, a eo ema glemmet mui hag a unnan he selaouou gant ra ar brinsez eus goulen ma astroye ar prins oc'h Done

Tostaat a rea ar mare ma tle Done silaou peden he strecheres d'ahon Per a deuas da vea touchet hag e menn da c'houlen pardon ouzhi Erdi a c'hellit a eo devoue ket anom da c'houlen diou vech A neuze Per en devoue respet evith ha distro he fried a roas kemenet a hoconniger ua F ouneis ma parent beau

Neuze e roas mouse h eget bacoun ar chaer eus an oll vertuzion Per a roa eur c'hreiz mad hag he zecouro en he oll oberou a drugarez, hag a valeont he doue a zaoe en beut an Ear

Hogen an en voulet a c'halver da gaout var an douar ne had ket pell Pa ne devoe mui a nec'hentael evith he zaou e devoue nec hanaat eul re all He breur caer, ar prins Ju, a roa bet ker mad ne hi en he bugalearh, a veg daic bet er prison d'e zaou he breur Francez Kenta Dag a Vreiz Pe an Francez a veas da Naonet da glask ahon ar peoc h eure n diaon breur mes ne c'hellzout ket deat aben Temm a rejont zoken ramzeo drouiaou an Dug abalamour ma comzent eul ar prins J En em lacat a rejont da bin ha da ober ameuseou eul esoni ar c'hras a c'houlennen hag e velet e coment he fount a tacreyont da N agamp

Eno en derveziou oueza a Eurel 1450 e reas deabo ar c'halon douaiou eus a vro eus he breur Jul Eno ve e tenas deabo eur c'hannad abera an Dug a c'houlenne he guelet var gaeio he za o An Dug cabiet a ra ar zonet gant dom Done, zonch a deue deabau mes re ouestad eus an aloa mad en dou vet digant he c'hour gaer zantel hag a felle deabau araok mont eus ar had-ma, finvet enhi hag en he vreur he c'hreg ha doue vech a choma var he lerc'h

Dre ar maro trum eus an Duh, ar garnaou a gouzo var hano Per ha Francez Ar brunes a roas strafuilles ell e velet da eur renk ken hael ha gouscoude ne vez den chet dinec'h evithi na meuse h e doare da zougen evel m ao dle, eur garnaou. Ne devoe nemet tri bloaz varnugent pa zavas var an trono, a dlig da honori kement dre he vertuzion ha dre ar mad a reas kent ha m e devoue ar c'halloud eiz he daouarn. G. M.

Eur pennad all eur re all !)

Hano Sklaerenneur eunn ar c'hlao meuvel.

II.

Ano, a lavaro Leiern pe vez eul an dag diouthon, ar re-ma ar gouezrudet-ma n eus ket kri ano da gaberia, daoust ha re zclear eus hefo roanet outhan? Goulomp anna ha m ao devezo meuse h e chana.

Var gromzeo e vo divar an heut, hag e zo da eur gerioden a zo a dost Edo tud an ti a vont d'he labour, pephini he vrezh ganthan an he zaro.

— Ahanta va migaonet, eme Vare pennou a zi ar bed moui a ra mad var an bed ha var ar chaval?

— Ne da ket fall a lavaras unan eus an dieuou ar chaval ze ker a roaic h hag an el ne ket mar c'had mad. Ar gouez a zo deh azoet ar boanet

— Hag oc'h eus cals gwiolo da verza?

— Ber eus eus eur gwerilladou bennak

— Mad guerzi-h ar c'hrenn zimez ar c'heolo ar gwella

— Ha perak, mar plich?

— Petra ama-ta var ar meaz ne ouzoc'h netra?

Petra a dieiemp-a da c'houzout?

— Ne ouzoc'h ket ez eomp da gaout breur hag eur breuzel scrijus? An eskibien hag ar velevien a zo e poulio ar brema da ober ar breuzel evit ar Pap d'an Iuu d'an Turk da Venezus, d'ar Persa ha d'an Amerik Abaro ar mil amzo e vez ar freuz a vezo Ezoc'h e vezo deoc'h oeuze carez eus ar mad ar c'hanv bennag zoken cuzet gwinvidou ed ha zo hanaat ato gueraz, rag ar velevien ne gan ar da c'houlenn kuzet kenn a o devezo ket an tommac'h a vez ar vro ato

Evit doare c'hoc'h eus dav-mpret gant an eskibien hag ar velevien, p ro gaer ec'h ouzoc'h ker mad ho doare, petra a vout ha pe ra a fell deabo.

— Me davempred gant tud evelze? Na ket va devezher ma eo a ufe va c'hou beleien na var dro nizon zo a gaz am eus outho.

— Pennou neuze ma na vent ket var ho zro, e c'houzoc'h petra a vout ha petra a vestegont?

— Pennou? Penaou? An ol a vez an dra-ma. Ha n eus ema-hi ket ar c'hastelaouou eus a Varz hag eus a Iarnoc'h?

— Hag ar re a ser Tar c'hastelaouou-ze a zavempred ar velevien hag an ilizou?

— Oh! na vezont ket; a vet ket kenn diet-ze, e vez ouzoc'h-hu divar ar meaz hag a ufe var dro tud evelze

— Nemeu-ta e scrifont ar pez ez awalzont ket! N, petrou, a vez e vilaou hor beleuen. Ha pa ar bern he c'hlevet e c'houlen frenz ha breiz neuze ez a gredo dezoc'h. Ar haou d'hui ar c'haoamp evel an ensamp.

Var gromzeo an dieuou a ia d'ho labour hag ar maouezer a choma euz eun tamik hag e he c'hoaou.

Tud gozou zoarre emezhon daoust ha ne c'hellan ket lacat va hegasoun da gregi?

Hano Leiern a ia larcoc'h, hag ep dale a eat adarre eur c'hoarvezad e vont gant an hent.

— Da beleuc'h e vi evelze, va den mad?

— Mont a ran d'ar bourk

— Petra ec'h ez c'hloc'h-ar a glevan e zim?

— Ar c'hloc'h a zon evit an oferen hag ar brezonon a vez brudnah.

— Petra zo a nevez er barrez-ia?

— Penaos, ne ouzoc'h ket ema an dervizien-ma ar Rapaouzon pe ar c'horuz bolum?

— Annemus bet ann bon. Ha, ne hag e ve promission evit mondon pa donner h ne bet?

— Evel a lavaré

— Hag e vef donet h e doun ar volanto. Ann he arvanno ar c'hallout da mirout divar ho purbenn ar roz ar c'hoarvez h ne vanto. Ha da lavaré glao hag hanl da mont ervez ma ve ezom?

— Ar bedenn a dle bout ato ann dra vad.

— Ar bedenn? Ha n'en bet bet great promission ar Rannvouez varlene?

— Ann dra-ze a vez great bep bloaz ep mank.

— Hañ n'ar b ean ho bet a mank a vann varlene ran ha pedan ar vro a vez ebet! hag e vann mallet ho devet ar bloaz-ze gant. Hogen lavaré dan ho ed vann bet mallet ar bloaz-ze gant ho person?

— Ann autrou Person en deus ankaoud a vez, hogen ne mank bet dan e lagad ho engal net mui ugal ar re all.

— Kaoud a-ra pedadenn ar vicher a a deus galvet ebet da vintin ar gwir adhere ann e dreja, e tavaljont ho ma ho enep da gren.

— Lâret-a bezet ma pedadenn ac'hanon ez eo an evit an all. Ne Doue ez ro bet dremp ato kaoud a c'hoanionomp ho ma a en deus bet rust bar gouiza dremp varlene en deus rust mont a zech hag e c'hellomp espérout a vo c'hoaz ha mann mabon varlene ma a ro deus bet rust deomp, bar gouiza all da vont en deus rust dremp mui bolen rak mar deus bet devet ar bloaz-ze gant, ne ouf ket e devezor bet a vrasa ha mar en eus bet arbedet a bremañ en deus bet deuvez bara. Evelse n'en deus bet mallet bar poan a vant d'ar pedadenn.

— Ta ta pa dle bara ren e vez ren pa dle bara glao, e vez glao ar pedadenn ne vezo mann ann hemañse! Hon mallet, ann ama ann devezo dremp da ela pep a vare

Eat an devezo. Mann en ann bara da ober eur bevaliqen a dremp ar Pap ar mandi ar vicher ar pedadenn a vo. ampoan, ar pemp-ahag ann an all remañs a ugent war an deiz! Ha ce a zalas ar brasa! a ra ann ar hant d'an enebourien a ra a bep seurt berzhed. An daver mann, ha c'hraj ha ragas hag ha vale a en en eus ann ammañse ra deus d'ar maouez ann eiz ar pemp. Mann ahanaj a ranc hañan, hag e vez bet ar gomz da Yann en eur lavaret

— Gouzet oc'h ean-ha ar pez a lavaré?

— N'en eus bet mann evelse

— Evelse mar p ann bara gouzet traou evelse, ha c'hoant ra marvan! Da c'hortoz e lavaran deoc'h ne dlot ket gaver hag e rafec'h gwelloc'h c'hoaz a bara ar mintin ar gwer ce da vrakaouiñ all evelse'h. Kenavan

Var gomzoù an hag a ya kaoz hag e ha ar mañsonner da achan ha hrangos d'an ilvervour ha da deiz ha dh.

Ar pemdez all derveziñ'h. U. M.

Gwerzh. — Ar vicher Kemp Gwerzh a zevi da volanto ha da deiz ha ancopa an deiz marc'h da gwerzout ar bloaz a vo dha arvar ann ti. Ann Yezet ha da c'hortoz ar gouvernamant ha hrangos ar bloaz-ma d'ar pemdez a vo Gwengolo. Ar servijerien a zo great bretan, hogen a ra ann ha ket ket ar c'hoaz hentoc'h.

Ez marvas derveziñ e dle ar bara ket staget ouz kemp an dra-ze evit ervez mar nann great gant ouz tenning ar vro ar marc'hadoù ha re all, avank ar vicher. Ez eo ann kaoz e vez deuzet ann ar pemdez pa vez Breiz ket hag he hadenn d'he dianav epad ar vicher. Lavaret a c'hellfer e deus bet he gouiza rak evelse ar pemdez all ket diaraok

Kaoz a vez rant marvadoù galvet ann ar deus dre Gantaol, hag e deus all kemeret c'hoarz ar h ar pemdez, a ann bet kaoz ann deus ebken a ra bet gouiket. Evelse petra bennak ma zo bet ann e pardonn pep hanv dre ma c'hellfer e deus kemplet ann ar vicher pemdez da lavaré ober ann dra-ze da vigan en dle he vandalerien ann ar vicher kaoz ann he ammañsoù vad. Ar varvadoù a gant doujañs ha ann pa vez great. ann dra-ze an dle ann ann Ann.

Kaoz ar vicher ann ann ar vicher J. B. Le Sall.

E Kroaz an ar ann ar vro glaoed ar pemdez, ar vann a zarhanann kaoz ann ar vicher ann J. B. Le Sal an hag e deus ann ar Brezoned ar Vrasañs ann ar scolion chretien. Lavaret a ra Hogen ne deus ann ar mannoù-ze ar vro ar zroaz hag a zigor ann kaoz ann ar pemdez ne ra da gaout ann ar kenvreuriez

A drugare Doue e velimp ar d'ar ket ann oll ann-bourien d'a ren ar ann ar scolion e kaoz ann ann c'hoant ann a deuz ha zoken kaoz a ra hag a blach dezho ar zoul a vezo, hag a ra ann ann dezho ann ar vad a vezo a kaoz ar ann ann.

En ann Departamant all, ar Pas-de-Calais, a ranger ann e Kemp Lavaret a ra ann ar vann all e deus ann ar vicher ar P ann ar ann ar dispet da ann ann ann ann. dac'hanet e ra dezho ann ann ann ann

ent a vandeu d'ar roue'h ma voa coeuet eur voalet benag, evit sellet oc'h an tammou bouliji eleun eravet hag oc'h an distroch gras gantho. Ar re o'o dou ket guelet a c'houlenna petra gaer eo, coeza a ra bouliji?

— Ia, ia, coeza a ra zokun stank.

— Hag e pelec'h e coezont?

— Do-ne er ru ne ar re eus coeuet meur a hini.

— Oh! deomp da valet.

Hag e zont da valet ar pez caer neves-se, evel ma vijet ent da sellet oc'h ar gouledi ma vije digor

Hogen meur a hini a velas ent ar bouliji-se ep mouit er meas eus he ti.

A dost d'ar feac'h ma coeraz ar bouliji kenta e voa eur vamik coz hag he merc'h vihan, eur greun blac'hik. lojet en eun toullik caer, en eur c'hastel. Ac'hano e clevot ar bouliji o sutal, hag ar merc'h e dou nano hag a lavare d'he mamm goz.

— Mamm goz, na jommomp ket ama da loja; me am eus re a nouz.

Alo, va merc'h, bez dinoaz, ar c'harter-ma ro brao. Perag e souch dit e doeune eur voalet varnomp-ni ama dres, en eun toul ker bihan? Doue zo mad, daoust ma zeo roue Prus eun den eriz ha fallagr Done her maco deur alese ha deomp da gouskat.

Mont a rejont d'ho gwele, ar merc'hed a'o ket dare deuhi couskat. Bevrch ma clevo eur voalad o sutal pe o siracal oc'h eun ti benag, e ros eur scrijadeu hag e vanne lamet er meaz eus he gwele. Ar vamm goz oc'h he c'huevel, a lavare

— Na te zo diot o kemaret anoun evelse. Lavaret a ran dit ne c'houz ket nemm da gaout nec'h Alo, lez da strafuil ha couzk.

— Ne c'hellan ket, mamm goz.

— Mad, ro da zorn dun. An daou vele a zas en eur gichen, hag ar merc'h, en eur grena, a lakeaz he dorn e dorn he mamm goz. hag e chomjont evelse eur pennad.

Mes, o va Done, setu en eun taol ar gamprie o crena hag o siroc'h ha na voalet enhi nemet lan ha moged. Gant ar strons dorn ar merc'h a zistrog eus a hini ar vamm goz. hag houma a c'houlen

— Va merc'h a ec'h eus ket droug ebet?

— N'eo, mamm goz, ha c'hoi?

— Me!

Ar c'henn coz ne c'hellas lavaret ken he c'horf a zo troc'het e daou dam gant an ohas pehini a zas ac'hano d'an aotach tieloc'h hag a flastraz eur bugelik bihan en he gavel. Hogen ar merc'h e kichen he mamm goz ne devoa ket droug ebet ha mamm ar bugel, couzket pe gourvezet a kichen ar c'havet ne devoue droug ebet ken nebeut Guelet a rit ne voa ket chal bena neuze e carterion zo e Paris, ha n'en ket red bena ze nounig evit caout nec'h ha strafuil.

Ar Vreudeur hag ar vered difeiz. E meur a gear ar vreudeur hag al leanezed a zoa bet lamet ar scolion digatho, evit lacat en ho lec'h taiket. Ind dipoc'h dont ar ze na fell dezho mui na Doue na religion ebet Elenc'h ma zoa meret ha conseillerien municipal difeiz. e voa kemeret prez da ober ar chenchamant-se A drugare Done ar brefelded hag a lezion bars a zo dont da renta justis d'ar relegiuzed, ha da ober renta dezho an tiez hag ar scolion a zoa bet lamet digatho.

E tec'hiennou ez eus bet poan o renta dezho ar pez a zoa bet aloubet d'ar vare ho c'hoant rag an dispac harzus pa vezont crog ne gavont ket diacregi. Evelse e Lyon, ar prefet en deus bet mui bonn o lacat an Mear d'a vez d'ar vrendeur ha d'ar c'hoarcaud alc'hoazzou ho zud neoi a zoa ent gantan.

E Perzenas, ar Mear en doa c'hoant pell a zoa d'en em zizober eux a vrendeur an doctrin christen. Gallet en doa dont a benn da zevel eur scol laik Hogen d'ar scolma ne dea coulz lavaret bugel ebet hag ar prefet a zifenne ar vrendeur

Dont a reaz eur prefet neuez. ha Mear Pezenas a gredaz en doa cavet an tu da ober he daol. Lavaret a reas d'ar vrendeur rimm ho zi hag evel ne zentent ket, e casaz he adjoint er c'ho lacat er meaz.

Ar vrendeur o doa al lezen evitho, ha sezvarn Beziers en deuz barnet an afer ha gourc'hemennet ma vije rentet dezho an ti ma voant bet herlaet anezhan.

Ar Jenuited en Aloas-Lorra.

An tadou a gompagnonez Jesus a zo taket er meaz eus a Strasbourg gant ar brusianed. Caset int kuit gant calz a remegans e oreis glac'har hag anken ind kuit D'ar pevare devez a viz Gouzgulo eo o deuz ar brusianed great an taol caer-se.

Arabat eo crial e falle da dud ar c'harter-se guelet ar jenuisted oc'h ho c'huitaat Keuz avoalc'h o deuz dezho. E departamanchou ar Rhin huel hag ar Rhin isel o save eu listen hag en eis dez epkeun a listen-se a zoa goloet gant pevar ugent mil soudar, evit na ran glem eunar gristien-se a zalvezer e kouver an tadou jenuisted.

Keu etre daou brins.

En dez all ez oa eun ered catoug e Brezaoz, hag oc'h enrenjet ind a reng hoel Ar prins a C'hall map hena rouanez Brezaoz, a zeas d'an ered-se, a glevas ar oleren santel. ha gouderez e veule an Aotrou n Escop Manning ar.. ar brezegen en devoa great divar benn ar briedelez an lis catolik.

Er memes amzer e comzet eux ar prins Humbert. map da roue an Italí. Hema a zgonezas ganthan n'eus ket poll, eur beleg o vont da gas he Zoue da eun den clanv, ha ne brijas ket tenna he dok.

Goulennet e voue diganthan perak ne zizoloe ket he benn

— Gortoz a ran, emezhan. ma eus salodu da genta!

Daoulin. — E Daoulas, eur paotrik pemp bloaz anter agouma er vter d'an eil eus ar mis-mn. Ar zisr a zo nemo

doun an dour enhi. rag ar mare a ros buel. An tad hag ar vamm ios e kichen ar boge, mes ne vouient ket meus. hag ouspen ker strafuillet oant ma ne vount ket e stad da gas secour d'ho e hroundur Eur potr e huezek vloaz hanvet Per Fouillard hag a zo er skol normal a gleo ar c'hri. a deu d'ar red a daol ha tan. hag ep kemeret amzer da sevisca he vouton a lam en dour hag a denn ar bogel er meaz Erbez ar re o deus guelet ma vije chomet da denna he vouton. e vije eat ar bugel en traon ha bevaet araok ma vije eat beteg enhan Per Fouillard a virit a dra sur beta menlet evit an taol comchoas-ze.

Erbez ar gant great gant ar Prefet d'ar c'honseil jeneral, epad ar bloaz 1871 er eus ganet el Finistr 21,704 bugel 743 oebentoc'h eget er bloaz 1870.

Maro er eus 21.000 den Evelse ar maro a zo bet trec'h d'ar beo eus a di mil pe var dro. Rihaneet eo eta mver an dud er vro epad ar bloaz tremenet

An eost eus ar bloaz 1871 en deus roet

700.696 poezellad gwiz — 876,202 poezellad heiz, — 334,053 poezellad segal — 550,447 poezellad gounis-du — 904.540 poezellad kerc'h, — 2,689,425 poezellad avalou dour

Goude maga tud ar c'harter n'ac beza bet a re 283,328 poezellad gwiz, — 429.037 poezellad heiz, — 28,067 poezellad ed-du — 1 712,425 poezellad avalou-dour

Ar prisiz, ar prix etre daou a zo bet epad ar bloaz gounis. 23 13 c segal 13 l. 13 c., heiz, 12 l 06 c kerc'h, 10 l. 41 c ed du. 14 l. 03 c

---

En arrondissamant Brest ar c'houcour evit al labour dousr a vezo er bloa-mn, d'an trede a viz here var douar Lambézellec, el leac'h hanvet Petit Paris, tar hent bras Brest

---

Ar c'heleier a gomz adarre, evel ma reont bep bloaz d'ar mare-ma eus o zarvoulou digouezet var dro an dorneresed. Unan bronng a vez alo ha ne vez ket a evez avoalc'h pa vez o labourat gant an dornerezed-ze, ha meur a zorn, meur a vrec'h a vez flastret ha dramet bep bloaz. Ne onfet ket beza re var evez pa vezer a dost da eun dorneres o vont en dro.

Buez an Aotrou'n Escop Serjant.

E ti an Aotrou Kerangal er eus neves moullet eul levr galleg *Vie de Monseigneur Serpent* (Buez an Aotrou Serjant, hag a zo bremn etre daouarn meur a hini. Bete vremn n'em boa ket bet a amzer d'he lenn gant evezhiet Hogen en derveriou-ma em eus he lennet a zevri, ha setu ama petra a zoujan anezhan

Al levr-ma zo unan eus ai levrioù-ze n'eac'h ne velit ha ne gavit scrifagner ebet An hini ma comzer anezhan ai levr, hennez e pkon eo a velit hag a glevit, he gomzoù hag he oberoù eo a zo dirag ho taolagad, gant eur gomz hag eun ober bennak abert ar re ma en deus bet sifer outho en he vuez ar scrifagner he unan a chom cuzet. An hini ma scrifer ho vuez a velet eta evel m'ema, hag eun tam labour evelse a dle plijout d'al lanneriou a zevr, d'ar re ne glascont nemet ar virionez er pez a lennont

Pa deu eur scrifagner arrouet, eun den bonn da vanin ar bluen d'en em gorga eun tam labour evelse, e lacq peurvuia enhan cals eur he zanvez he unan. Lava hag alsoun a ra pep tra hag e lacq he vuez pe he vantel he unan d'ar re ma comz anezho, en hevelep doare al lenner ne vel ha ne gleo nemet ar scrifagner, ha goude beza lennet al levr ne anavez nemeur ar re a zo comzet anezho enhan.

An doare-ma da scriva eur vuez a blich gounsoude guella da eun dra lennerien, dreist oll d'ar re pere en eur levr ne glascont ket ar virionez. mes eun dra benmak da bijout dezho. Ne gomzann ket ama eux al tenoerien divar tud pere, en eul levr, pa o deus lennet eur bajen ama hag eun aoter pajen alsont. a gaf dezho beza e doare da vaza ar levr-ze ep ma e halie den ho distavaret an dongen eur varvedigez disheavel dioc'h ho bini.

An Aviel a lavar Den ne deo profet en he vro. An dra ma a zigouez a dra sur gant ar scridou a laker da voulla, ha deo ne anavez ar virionez-ze guelloc'h egedomne. Eun tam labour mar be great gant eun den eurien, a vezo cavet mad marteze dispar mes great gant eun den eus ar c'harter eun den anavezet e vezo a vrec'h projet scillet outhan Hogen an dra-ze zo bet a bep amzer hag a vezo ket hag ar bed.

Daoust petra zo e livirio eux al levr-ma ar re o deus c'hoant da anaout mad an Aotrou Nescop Serjant, arre o deuz he anavezet hag he velet a dost epad he vuez, n'o deus oamet lenn a zevri al levr-ma. hag e caviet he gounou hag he oberou evel ma o deuz ho guelet ho unan, ha goude ma'o devezo he lennet gant evezhiet, e credan mann e vezint contant C. M

Buez an Aotrou SERJANT,

ESCOP A GEMPER HAG A LEON,

Gant an Aotrou TEPHANY,

Chaloni ha Secretour Escopti Kemper.

Pedet Pevarzek renk,

E ti an Aotrou de Kerangal moullet an Escopti, re ar Gigeiez n° 18, e Kemper, e ti an Aotrou Salaun, e Kemper, e ti an Aotrou Laban, e Montroulez, e ti an Itron Normand, e Brest, e ti an Aotrou Dumoulin, e Landerne.

Ar Gerant An. DE KERANGAL.

Kemper, moullet gand Ar an Kerangal, moullet an Escopti.

Disadorn 28 Gouhelo 1878. № 400. Eilvet Bloavez.

FEIZ HA BREIZ,

KELOU A BEP BRO, HA KENTELIOU VAR BEP TRA,

Digaset bep sul da gement Christien a gouz ar brezounek.

CONDITIONOU EVIT CAOUT AR GAZETEN

Evit ar Frouezh Cantreadoù-Nono Aog ar Mouhaan evit eur bloaz daou scoaz, evit c'hoec'h miz, pevarzec raz!

An Abonnamant a dle bezan paeet arouez eunnad ar gazetenn

Ha kan na zegas kel na dle ar prest casten a rann gouz ma ne vez he abonnamant a zo consideret evel skuiet a neve.

An abonnamant a gemmer e ti an Autrou an Kanaouad, mailler an Europi, ru ar Capucins, n° 18, e Kemper

D'an Autrou an Kanaouad eplan e c'hear adresan ar pourmanchou da lakaat a zell ar c'h perzhed ar Gazetenn

Rann da bazan ar Gazetenn a dlear da adresan d'an Autrou MORVAN, eplan.

KEMPER, 22 Gwengolo 1878

Er matez eus a Zoue na dan ro em gaf evel eur beuscher eullet devar he benn ha ne vour mui petrac'h a zo. Ep Doue na dreu men a lamm etre ar broudou hud, na nahen etre hud ar memes ti ha neta perag ar ro a fell dezho mui d'ar c'hounlakiz eur gerrouedurez ep Doue na lais a houlz ar hud varzu ar gouestlou da lavaret na vlamm ar mare p'eo gwir e lamber digantho ar pez a ra ha nevi hag ho beuz

Ar re a fell dezho o ra ruez douzaderez d'ar vugale ha d'ar c'hounlakiz e lezel Doue hag ar relijion er maner ma ez gerc'houlenn ac'hanomp roer dezho, hag a c'houlenn ma vezo lezet ar bugel, en dan c'hounlak da choaz he unan he relijion, mar car pa vezo deut ho skient anezi dezhan, hud evelse a c'houlenn eun dra ma ez a dishanvet a c'houlenn da gaout

Penaoz e chomo eur bugel evit relijion ha ne vezvez het, ha ne het bet dishet dezhan? Penaoz en em lamo-hen zezhan he unan da blega, da vale da c'houlenn c'houlennoù, da anzavout ha a ra het kaout zezhe dezhan?

Hogen evit gouiet splann pegen dishanet eo an dra-ma, ne dleu nemet ho lacat o henn gant eun den benag all. Perak mar e houlenner lezel he gabout var ho venn gant eur bugel da neuze pa da choaz ep dishe he relijion, ne lezfet het ar memes frankiz gantha evit an traou all? Perag he gas d'ar skol? perag dezhi dezhan atav ha lenn? perak dezhi dezhan ar skianchou-all? perak ne c'houlenner het ma vezo devet ra cud da ober he chouz he unan? Hogen ma re lezet da ober he chouz e ve marteze gwelloc'h gantha chom dizezh eget penaos da zeuh an traou-ze hag a dra var skouer a vugale ne ho ma re lezet ho frankiz gantho var gemeuzou a zeuh an douzaderez a gouiez Perak zokon lezel zanvet ar bugel dezag al lezou evit ma en devezo he oll virion evel pephini eus a dud ar vro? Hiriemz ma vije lamet da choaz e vije gwelloc'h gantt an hent anez. Inch pe spagnol eget bezan a rang ar Iranaizien? Hiriemz a vije gwelloc'h gantha bezan pruzian evit servij maltouriou ar Frans da vat ha ha gouvrou? Avaleh an ampel a lamemzhe evit gouiet pegen dishanet ra lavaret e tle eur bugel bezan lezet he frankiz gantho evit choaz he unan ar pez ma tle bezan Hogen ma ez c'hoffer het lezel ar choaz gantha evit an traou all pezaos a ra gallet he lezel gantha evit ar relijion?

Ouspenn ar vugale a ve c'hoazet da lamet ho Doue ogantho ha da zevel evel pasmant evit ereskiñ, ha digas zvelsa da vezo republiquerien vad, ez eus daou vam dud ell hag a ar e gouiez an dispac'herien eus pero e deus eur gwenn ar vrezo an dud a zo hag ar soudarded Bemdez e clasket eus henkin benag outho Ar c'hastemmou divezo a zo bemdez e zevel eur gwen benag avit tolaer an diamegans var an dud a dle bezan relijiusted hen ra all, evit murzet na vezo nitouset he mouez evit lacat an oll mar geller d'he dispriziañ ha d'he c'hasaat Er c'herzou bras ar soudarded a zo tagnt gant al lampouzed pa ha c'houent eu eul louc'h dantro benngh Dalc'h-mad a clever lavaret ez eus bet gwel lakat, ema pe abont soudarded, ofiserien, gwel eur vandon benng ens an diquez herzou an pero ne gleo-zont nemet distruch.

Na perag ar gouenn-ze oc'h ze dud a ilis hag oc'h ar soudarded? Abalamour ze ez eus eun hag egile a zalc'h an ars vad a ziwp an dud direuch eur rann a zalc'h ez ha ze ar relijion a ze c'houlenn da zistaol a zalc'h an ars vad ar vro e vezhi d'ar dud he defennou hag oc'h he sicour d'he merzel, eur rann all a zalc'h an ars vad a lifen ar vro e lifen an dud honest oc'h al lampouzed. Hogen hozzont ol hozzou n'a dleu ezet an archerien, na morse ra vad deuch, diquez'herzou an gwirioù ar c'hoz a lacq ezanomp vad ar vro hag a ra outho da zantrapp pep tra ervez ho freuden.

Lourd. — D'ar 6 a viz here, e vezo eur pelerinach bras e Lourd. Eun indulgans lavn a zo roet evit an dou-

ne gont bou tad santel ar Pap evit ar re a vije di da hortoi-ou.

Eur pare burzuiou benneg en em gaf ann hendon. Setu anez doun all a ne hanv ouzhoc ar zanse-ma er c'harrosnoc

Eur plac'h yaouank tritac'h vlaz, ha na devoa het an ear da gaout ampem dreuzuh hem dastenn ra a ra savet en tre e hoarvezed ar charrie e Bar Ar verc'h-ia en c'halle poania var dreuz ebet hag a vanc caout ha cafout d'an ti var ar vrouc'h evel eur baget bihan.

Eur gouel ar Verc'hez, d'an eil a Vengolo, e devoa great eun navet da Iroa Varia-Lourd Den ar gouel a voar caout d'an iliz ha da gomunion ha kerkent ha ma e doa resevet ha Doue e zavas en eur lavaret pora eun' hag en eus he anau d'he flas. hag abaoue e vale mad

Eur vaouez anyet a 80 bloaz eur servicherez eun Rochefort-ar-Laer a eus neuzunt he unic abaoue pevar bloaz Pa'z oe e c'helle mui cher ha sabour he mestr a anaje en eun ancher anezhi Evel ne doa ni pesdra ha na vouie pelec'h en em drouz, en eun gaer nez het marvet Soujal a rem dout da Lourd da rajein he c'halon glac'haret dirak manc Doue. Eno e voue pared en eun taol Eno e lezas he hramellou en iliz ar Verc'hez, hag a tistroas d'ar gear tac'h. ena, hag e vale coulz ha pep anaz

Setu ar pezenn a zalvas hemdez Mam Doue ha madelez hag ha galloud d'ar re he fed e gaem hag a laka he fianse enhi

Lavaret a resamp en dez all e voa skoazet ar hend a van en em zalvet ar Verc'hez santel en Alsas. Eur gwestlon ann a Strasbourg. *Magnus ar Rabbi* a lavar en gwir ha mantac, hogen evel ar re o doa gwir da gomz ann na troas-se n'e doa lavaret gar, na rencomp ar pez na ouiom variarc'h nemet evel eur c'helou tanvet ena ar gwalenn-se

« N'eus bet lavet dre an Alsas oll nemet ne ve en em zalvet ar Verc'hez en eul leac'h bennak hanvet Krath en eun dremmen.

D'ar 7 a viz Gouere. tri bugel eaget a zanvas vloaz pe var zu dre. a zaoa da gouel frambezez d'ar c'houe zo-vas. En eun taol e velyont dirazho eur vaouez gwisket e gwenn Eur groaz skeudenn a legerne var he fenlirin: var he fenn ez oa eur garmesen zoare ha var ar garmesen ez oa eur groaz hag a skeudennoe Ar vugale sklefiellet, a choaz da zelled eur pennad, ha menze e tec'hout kuit, en eur gwenn gant ho zoare. Iwaet a choaz variarc'h ar re all mes pa velas e oa nemetnoe, e tec'has kuit ive

Astronn an tri bugel a lavare petra o devoa gwelet d'ar c'hoar a ra soni dezho Hlonnes ha lakaas d'ho c'hoa d'an teac'h-ze, ha kerkent ar vugale a gri zete-hi zete! zete-hi zete! Ar c'hoar arnê ne voas netra. An hroas vena a ra an ti ar vugale da vont d'ho kuzul. hag e zoe da gana ar memes. Kemenzet a zigouezas e hanz an dervenoe variarc'h, ha nemet a taolzoas gwelet hetag zoter ar memes skeudenn ann ma gwiskall gwenn

ennech d'ar Verc'hez zing ac'h eur vrezo. Abaoue ne ema a vez gwelet hervez ma en em zisklaer.

Na a ne lak bugale zphes en o doa gwelet na ilroa vena. meur a gant den a beb oad hag a hep stad a lavar e doa he gwelet hag he gwelant ala

Mar ar c'hoar-nevez a zanv en doaz he gwelet. Ar c'hoar nevaretez pehini a'he gwele het da genta, a lavar e doaz he gwelet abaoue meur a vech hag e meur a c'hoa. Eur maner neol eur a gichen a zavar ar memes ilra. Eur zonjad het gouiet er bretel divera, a lavar he gwelet ha ket ha ma he gwel ec'h ean ar boan en he c'houlion. Eur zonjad all a lavar he gwelet gant ert gwenn a c'hlaz rac gwenn en dro dezhi Eno den ne-mentg ngwel vloaz en doaz he gwelet ive gant eur gwenn c'hlaz. Kal abaoue ha gwel hemdez, hag a daz hemdez ema a eur zeo da hedi var ar memes.

An oll a he gwelout ket er memes doare, leid he gwel he unan, leid all avlez en dro dezhi eur rann he gwel eur hoiod dindan he zrad hag ar maneh Jesus var he hreac'h eur rann all a vell ena doa ena en he c'hichen, etal eur briek gwenan Leid ne velout nemet sclerijen, hag ena neve hroa ne velout netra.

Gouzoude ez a di tud a vandeo hag an nivez enezho a grenk hemdez Protestanted evelo ha ratolibod a zo var ar memes Ene e velet ena dez dudiez An oll a leid enanek leid var ho daoulin leid en ho za. an dudiez an ho daoulagad evel pa velet ent er mesa mambo ho mam, her cargat a levenez ma e doaz pesa e vont kuit ent al leac'h benniget-ze.

Petra da zonjal ac'hano? credabl e lid da vam Doue caout ena eul leac'h a beleriaeh.

Pephini, ema an hini a scrif an dra-ma, a gredo pe a chomo ep credi ar pez a vercas ama

Rom. — Ent gouzout pegement a ra diapac'horiou Rom ar hevel d'ar ilis ha d'ar relijon, na doaz nemet hou kaomant-ma.

Lakat o doa tailhou var ar c'hoanchou alanc'h ma vevar divar an alanou epkan ep ma o doa ar relijionel netra dezho ho mam. Lavaret zo great dezho p'en gwir ez int heo, ne red pas!

Tri dud eahouz a dremenas ehou da hoas ar c'hiriennal. mamouerien a zo ena o labourat evit ar re a dlaz eur pez mana o sonjal ilzout mam zoutho. A dregarz Doue, ar mana a hoa tapa het mes kamant a gas a zo ena gwelet ma vezo kroaz ar vugale en he c'hichen hag eur vrumman ephes distrakat ec'h pezo ama eus an tadou. hou kaloud kroaz c'hoaz.

E kichen dor ar bobl. e mem a gear, eur hoiak eus a zo e vont hag e tont o lavaret he vreiziz. Eur vadez lampoudi a doa da gana pouli dezhan ha da skuz gwelhan Tri vicherour eus a Rom, e velet-ez, a doa da demza ar heleg ena a dre ho douzuen, ha da chom d'an diapac'horien-ze tec'het ac'hano. Hogen mann ouzhoc a lavare

Digitized by Google

— Pe seurt gwir oc'h eus-hu da virout ouzomp-ni da lenn ar c'hoz beleg-se?

— Gortoz, gortoz me ra d'hon diskouez dit

Ar c'hanfard a dec'h neuze henne en eur gregi a emp tud diwar a vire outho da gemerout ho fijadur

---

En neuze a reiaz kear eus ar re ra mann divompront enho. eun tad a zo chomet a ze dornk war stal ebarz ha ma laket ramchou da sukuet ha da verza. An tad-se a reaz var houen an dorn ho tap e benn bugelik Dukaz a ra d'ar pastrig eun daolen ebarz ma vez pemtet merzerien Gorcum

Sell, ya map emezhan gwelet a rez ar re-ma a grouger ze? Ar re-ze zo beleien fall N'ar mezo hor frankiz nemet pa vezo great dezho ob evelan.

Eur madezan en em gafas dremenn. hag e glao prezegen an tad difenn-se Toutain a ra. hag e lavar

— Oc'h eus-hu ket a ven. Aotrou o ra kentelien evelse, e lavaret gwer evelse d'ar map? N oc'h eus-hu ket a soun ar raic ho map evelse deoc'h eun derves hennag. pa e peso lamet digantan pep respet evit an tammou mor? Chank a ra telcur diwergont var ar vemmien-se. lakit evez na goarse varnoc'h hoc'h anaz

Hag e komz neuze oc'h ar gudenn

- Va flegel. emezhan ho tad a glask ho trumpla, e lavar gwer Ar re a velit aze ne ket tad fall ket ennet d'ar gwenn ar re-ze a ra metanenn h g ar re ho taol d'ar maro a ro bourrerien

An tad a chomas sebezet ep ereuget lavaret ger hag ar mevlesen a zeaz adarre pant he hent

Hogen setu eno peber kemenn a ro dispac'herien udon dirag. d'ho hegaie e Rom hag e leac'h ar Sein pemzek e teuler dezho ar pez zo tremenet Ha ouzeret e tleer bea ma o deus diwezatoc'h hegaie het kentelet evelse ennon oc'h ar relijon grondc ma nan het desket gant hirent dirann da espernout ar pez a ra zanfet?

G M

Abeliennou Frankiz a Armorik.

V

Pa eil eus an hano ha Franseza a Ambaza a voue ganet e Rouzou e miz Gouengolo 1430 Mont a reaz a ker dre an nor Vedelet mes arzou an Dug a reaz ol le da vrel ha da zifen ar fez catolig hag oll gwirion Breiz An oll a gase dre ma reant e ker Bara hir d'an Aotrou Dug han d'an Iliron an Duk ez?

Ervez ar c'hiz an Dug a dremenas an nos varlerc'h a pedas dirag gober vras gant Per a Rouzou. An Duk ez a dremenas o pid eul lodenn vras eus ar marvet arsoc ma voue ganet?

Goude ac'an Dug hag an Duk ez a deuas d'an Naoned elec'h ma voa tremenet degemeret gant ar hanaz levenez An dud bred a nebeutaz kemeras a garantez evit ar bahl. hag e boanias kement da ziskas da zen ar jestou hag al laoliet. ma ma c'hallo dont mirel d'ho c'horet ha d'ho manli.

Franseza, dre he alioù hag he skuerioù mad e devas gouzoud he fried da Zoue ha Breiz kel a voue evezh kerz ha ma voue var an trein.

Kenta a reaz an Dug hag an Duk mevel, e voue pemzek munizerien ar prins Jil ha kemeret soutil ma ha ratifiet unanah Franseza a Zoue.

Per ha Franseza a reaz neuze eas relegno ha mil ha pemp cant a gatolis Naoned da ilu ann Eskop a Dreger, ra gouvez a reant e voa eno ha volontez diverz Nemet Franseza a labouras da lakat embroug ann Itron Fer ner Per ha secours, hag abenn eun arbenn gouzoud ar mare a voue embroug.

An oberou mad-se ne vezent ket outho da c'houzoud mad ar vro Franseza a reaz a bep seurt servichou da ouzoud an Duk Fransez kenta. hag houma ar fe ma dezhi morse ket ar Breiz pe ra brasaik ne [illegible] ha brezel rouz Sevs, he zeiz a dus chans

Mann an Duk ez zanfet a deuas ar re da choaz gantha. ha neuze e ratifiaz ar c'hi ar vandenn vere'hed ennank goud pere a zeske ganthi an oll verlezenn Ha argumanta a rea goudezan pe es a dlimas pe ez mont d'ar gouzoud.

Hogen an amzerion enemi ne badon ket pell Par mil ouzer e miz Gouengolo 1457 ar c'helou trist a dreuz an rastel an tour penn Ar Dug a voa coanet claour Franseza a voa neuze e pub en he chapel Sezra a reaz he ker pedennou. ober a reaz ann ar gwear hag ez eas lemmet ma c'halle da gamzi an Duk.

Hoaz evel ma zo da c'houzout oc'h tud klasz Franseza a zouevenn dioc'hto e voa danger bras evit an Duk hag e lakeas kerc'hat ar mevlesen brudet eur a Barz. Da c'hortoz ar mevlesen-se da zont. e voue clasket meilhet an Naoned hag hi ha ouzo n'her e kuitaas tom. Meuleun Paris ne souvezas ket goelloc'h eleuvet an Dug eget meulourat Naoned.

Lamet e voue eus a zouarerez, mes ar brasaer e devas hoaz oc'h ann dra evelse. hag ar prins he zaza a voa clevet kaoz e gouzoulze a respontas evel eur c'hrouer mad ma zoe

« Daoe ra viro e voue ker stag oc'h ar voez-ma. ma chaokfen beza pareet dre lezirez evelse? Nan. nan, gwelloc'h eo ganken marvel mar fell da Zoue eget chom hep dre ardaon an dreuk spered Da Zoue oun. hag hen a ra ne hanoo evel a garo. »

Per a voue diwezat gant ar vedisanet ne voue ket dilezet gwad gant Franseza. Ker hoaz ez da volet tud claour ha da gemerout soutil ouzoulze. brie zokeo eus ar re a zo taget gant al lorgnez gant ar c'hlevejou doc'poraus. ma voa e stad da zont oc'h he c'hred coulz ha lezirez ebet hag hen ober a reaz ep eun. N'her c'houzoud ma nez na deo. ha ne gouzoe nemet var eur gudenn eur pennadik hennak pa vezo ezt re ahanv

Epad ma voa ebarz he stad a ingouezaz e Naoned lazousel meuleu Clerz o devoe. gant oute an Duk, goulennet da zont da. kreiz ar c'halle ket mont d'ho degemerout,

e pedaz he mamm ho digemeret en he lenc'h.

Gant pebez pligadur e vele ar brinsez ar merc'hed santel da Gant pebez pligadur e vele en ho zonez Gabrielis Chanteret, mignonez ha bugaleach! Carga a reas demezellez he laïer da gaout sourcis ruz ar lenanez kerk ha ma vouc'h clasr an Duk

Pa gave gouscoude eun tam amzer a zeu da gaout ar lenanez, ha Gabrielis a c'houlennas digantho:

— Petra eo deut da vamm Juetta hag ha bugale?

— Juetta a zo intanvez, eme Francesa Hi hag he merc'h zo o servicha ar c'hoar vignonez deomp. Ha mar a zo o zeuz mirdi Juetta e deus savet ha bugale o doujans Doue. ha Doue en deus ho beuniget.

An Dukes avad ne lavare ger eus ar vad e devoa great d'ar vam ha d'ar vugale, mes ar lenanez ma zouez outhi her gouie mad.

An Duk Per a faveza dezhan gouelet lenanez santez Clara Digasset e vouent dirazhan, hag ével ne c'hellé ket nevez eur ho digemeret e lavarsa dezho

— Eeut mad ra vint pregina Jesus Christ. Ken diverc'h ouc'ma velan ervad n em eus mui pell da vera, o pet ar vadelez da bidi Doue evidhon

Neuze e lavaras dezho an Duk er fried, emezhan, e deus gaut ra otre. savet eun all evidoc'h-ti, ra merc'hed mad. da chom en ti-ma. ha Doue ra vezo gantoc'h.

Per ne vevas nemet eun nebeut derveziou goudeze. Reneo a reas ha sacramanchou diveza gant eun devosion vraz, ha goude bezan kimudet dioc'h he bried ha dioc'h tud he lez e renkas he ene da Zoue.

N'em eus ket moum da lavaret pa gar glac'harel a vouc ar brinsez santel ha pegement a zaeloo a oculliaz da varo ha mad. Ne gustezas ket ar c'horf kén na doa lakat en douar ha goudeze ez eas d'he chapel ó en em daleur da dremm ha c'hrouiñ

« O va Doue, emezhi, me ho ped da zigemeret en he paradoz ruz an Duk va mab. Evidomme, me vouz servijet oc'h eus e hoant da gaout va c'halon oll hag al loden vad. ni loden vella anezhan a zo bet deoc'h ato gouscoude ez on eun todenneg evit va fried her He donnet oc'h eus da verdoc'h, ha brema ne fell dim mui nemedoc'h nemedoc'h oc'h unan ha dre garantez evidoc'h »

Evel ma faveze dezhi neuze lavaret, e hemerañ en he c'hichen eun nebeut demezelled, hag ez eas gantho da gaout repos e ti verc'hed santez Clara, oc'h esperout o vije frang eno deuzi da bidi ha da vonela.

Hogen en em dromplas a rea. An Duk nevez a gave dezhan e revo en eno doare re traïer hag he gourdroumma meur a vech Francesa a lavaras ne felle ket dezhi chench he doare da vera, rak ma tevoe oc'h eun intanvez bevañ evelse d'ar veventi, ha neiz an Dug he eomz o hemeret eaz outhi En em lacat a rea da ober an heg outhi. bete samet digantho ar lavo en doa lezet gantho he fried. Lamet a rea digantho zoken he arc'hantiri hag he arrebeuri. A vouc'h e lezas gantho pemdra da vera, hag e tavare en eur he gwapaat « Eun intanvez na dleu ket monm kementse a vadou. hag rak lennes ne zere ket outhi chom arc'hantiri. »

Evel ma clevo hanneanoz eun he zanvez a c'hrouiñ molat abaoe mour d'an dudesidi-ze, e lavare dezho

Na c'hui zo beaz da gemeret ner'h, va merc'hed,

Doue en doa roet ar madoo-ze deomp. Doue en deuz he lamet digantomp ha red eo evit kementse grouiñ molat a vep he vadelez? Nan, nan he volontez ra vezo great, ha ra vezo he hano santel meulet. Goelit ket ha ma vezo ar c'holier-ma etre ra daonarn, ne vanco ket a vare deomp hag ar beorien ne verint ket dilenet. » Hag e tukuzas dezho ar c'holier a devoa ket digant he zad caer ha pemp

An Duk nevez ne veras ket pell goude Na c'houlenna Breiz nemet var dro eur bloaz. Francesa, diouzt d'ar pez e devoa bet da c'houzout eus he berz a zuredas var he dro kerkent ha ma couezas clanv N'her c'hoiteas ket ken na vone taket he gorf en douar hag ober a rejaz evithan kement e doa great evit ha fried

Neuze ar brinsez a soqas adarre kemeret an habit etouez lenanez santez Clara, hag e c'houlennas otre an Duk nevez Franzez eil. Hema a reas an otre petra bennak m'ben roe gan heur hogen esperout a rea n'e devije ket Francesa a zec'hed ere avoalc'h evit chom ar gouent-ze, hag e garmoues ar brinsez a goesas clanv abeun dioc'h. Neuze e soqas ne vas ket gantañ da vera lenanez e couent santez Clara, hag e tistroas da gaout an eur nevez eleac'h ma vouz digemeret gant rak a fenoumdigez gant an Dug hag an Duket Mac'harit a Vreiz a zo bet savet ha deuet da servicha Doue gantho. G. M

(Evr pennad all eur vech all.

Kuz Hinihienez eun ar c'hloc'h nevez.

III.

Maza Latern e en doa nemeur a chans gant he brengarmou, mes ne golle ket courach Daoc'h mad e serias d'ar re o doa he ganet, evit gouien alioz. hag arc'hant da vrachi Neuze e zeu adarre en hent prez varnezhan da ober eun tiol caer beunik Gouscoude benchi var droad a ra saniguz ha pa gave eu labourer douar benang o vont gant he gar dre an henchou her gwelet glies o sevel er c'her e kichen ze neg evit diskuiza, espern eun nebeut he zivesker ha caout tro da ober eur brezegen

Eun derveza ma voa pegnet evelse e car ouf labourer a zeu e lzer e tremenjoet dioz eur c'hroaz hent eleac'h ma zoa eur groaz vean eve a veler stank var ar meaz ar c'hroaziou. Ar c'houtriad a savaz he dek da zisidi ar groaz. Latern a c'houlennas

— Laan bennak a zisidit?

— Ia, ar groaz a zo ase er c'hroaziou Petra, n'he gwelit ket?

— En, guelet a ran ha guelet a ran rakon evit a dreuz evidoc'h var ar marion. Me ne ouzon ket perag ar pe a me zarget eur an heuliche e kemmet ama hag ahont eun an doare penaos-ze a c'hell aber dreuz eizan'h ar c'hiriot

— Doare penaos ? petra a eus ket a vadouset var ho penn ma oamet evelse eur ar gwaz ?

— An deo a dle zaout ho frankiz ha ne dlefet ket kaout deuhou dirag ho zouologed ar pez a zeplich deuhou

— Mad nemet ma dle va zaout va frankiz ha na dlefe ket zaout dreuzhoc'h ar pez a zeplich dan Hegen ar pez a zeplich dan hervez en e hun hag evelse en a dle zaout eun ar c'hiz-ma doc'hte, ma ne vankemet ket hano ma ho sicoure

Mont a c'hras hag a c'hroumoc'h mes evel a ra ket ar c'hras, e vone red dezhan serri hag emploj oberva ho arvesker Ha pa vez distroet eur ar c'hiz se teg a favore outhan ho unan ma ne ket pell gorreg ve hemañ a vank beza a dra zur anan eur ho labourer. Anan ma hon da velet va marc'h e terri ha arvesker pe va unan a terri va gouzoug ma vije chomet al lampoc'h ano c'hochon

Eñ e doue Letern a ra chomet pell varleac'h hag ahont ma en dan gwaz ar penaos mañ e hemañ ho arvesker a ra eat ahont Hegen ar skandor a lacq hanton en dask, hag hor mestroner a ra va zi tevzil he hanan Ar pez a vale dirag he c'houlagad a gresk he zroug, aber Eñvel ma oa nemet var an hent hag a zgouezo gwelhan houarc'hamon roerridet kol a garroz, kol a sac kol all var varc'h. Hag hen pounr ket mistouer a ra va var dreuz, hag a lavare evit ho zesk neiz ma roerridet, rak dioustr hag a dremm eur ho kenk al ho dougen, ha mar evit ho scienpenn a ra red da hala P'eur zu a volonte an oll cavaliz kaer hanet ha ham hanet ?

Setu hen a velet ema dre a vont var dreuz avoidhom. hag hem da gomz outhan e velet

— Va doe mad pe hano oc'h ema-hu ?

— Me a ver ar'hanoun Gaillon Gaillon.

— Gaillon Gaillon ? sonj hoshoas ? Avanc'h oa doue'h credabl hema Gaillon eur vech. nac'h ema ket a mem da vena doue ?

— Setu ama penaos ra eus an Gaillon va lezhano, pe va hano a famm roet dan gaout va zad, ha Gaillon ra va hano bodizanet roet dan gaout va fatrez

— Hag hen ra doet ar garrant e ra hanoun d'ho tegale outpoc ho hano ho unan ?

— Petra ne blich ket ar vadouset doue'h ?

— Pesh na lavarun ket Paphano a sonch var ganeiza evel ma car

— Evit doare aur, rag evidomme a gred ne soupan ket evaldoc'h

— Choazet ar eus eun den hag e viot a mem gwelhan varoc'hon ?

— Gouzoug, petra ma ?

Choazet e soupt evelhomme ez eo dignabet an tropa ? Ha ne rae ket a gaout evidoc'h e velet hoarc'hamon ha sukun ed dirak ar merc'h e zarrocen, had ol a kerz, torchen doulzabo. had all var gerag. ha ne a ra ama var dreuz e skuiza hon divesker ha na gwenconnio republicaned vad.

— C'hui ne republicam mad ? Evidomme na ouzon ket ema petra en ho dro-ni

— Ia, me lavar e vije ar oll moud ket ha beli e lieh pep tra hena houtou ha na dlefe ket hena evelse kol na ho an epad ma zrou re all dre

Ah ! e hon a c'houlen ganeo ? rac kemmet ha kemmet da heptuno ? Hegen neuze da vaza a ra dlet ra ranna ar beaz. Petra goude ma am beza labouret, pounnet ha c'hoanet epad an dem, e hon pehini a vefe chomet debrouzet da zelliet ouzoc. a manno gouzoug da bardoni pra va derrez labour ? An dra-ma na a c'halvet moud ket ha hen ?

— Bah ! guelet a ran ne gompezenet netra eur an traou-ze, ha penaos e vefe'h ma gred ne'h eus dlet eur hanoe a re

— Hag ema hole dlet dre a eus eus ket ha dlet dezar ha zoust hag e c'houzoc'h petra a lavaran gaillac'h egedoc'h Petra e hon republikaned vad a ra da-ze ar e herzou e laeron an amzer a fremm al pa e hellfi aber pa oc'h aber ar hanvaned dre an hen chom ha ni a ra en hor pakenez e vefi hor c'hoar dioustr a hep ezomz ouzer epad ar bloaz ha pa en devez dezhomet hon tamm ouzi e zoust al ha ranna ganeomp ha c'hoa credabl e pezo c'hoant da gaout ar soden vella ? Gaillac'h a rit-hu ar c'houzoud a ra ahont en he gar hoshoas ? Honnez ea gaillac labourer donner a ra ama var hed dioc pa dour hon tro var dro Ema mezer a vleiz a ra e pounnas mes dezz var dro he dregez ha mar da houz ni ar gaz ea ma vear vad ma en dem zoaich da aber eun tam labour hemañ c'hoaz hiriz ha bremañ pa en dem gallet chom pandra da aber eur c'hoar doc'h he zouez evit he zougen ni ar merc'hed e vefe red dezhan lacat ar hanoc'h-he pa ema dedelvez ali hennez en he gar ha moud he mann var dreuz ? An dra all hent a velet var gein ha varc'h. an dem zaoust ha hanvaned ar merc'h-ze epad meur a vleiz, ha hemañ a rae difennet outhan lacat ha varc'h d'he zougen e vefe red dezhan lacat eur ranner hennez var he gein eiz'h moud he unan ?

Gaillac Gaillac en dem zavet hanel ha sonjal e tailgan ar vihanaded-ze, hag e eus tevzet ha bodet couzoudet all en dro dezho

— Selaouit ema an dra zeiz ma eur ranner, ma n oc'h eus gouzet netra moaz Ar en dem ne'h ha moud a vel ha lalloud a ra dezhan chout ha ked ema a hep ezomz, kaer. hanvaj ha traou-all na c'houlen ket avad kaouzet ha ked eur ar hoan a gaout an traou-ze

— Lavarit a ra dezo'h ema Letern ar ouzoc'h ket petra a hrafe ha n emaoc'h ket e stad da gompren gwenconnio avelse, divoazoc'h mestout a velot.

Digitized by Google

— Hor goordrom a ra em eus soun, eme con tieg, dioust ma rannfemp ganthan eur grabanad bennak e c'hello lavaret da vama en devezo bet he bol eur vech! Hogen ar missioner ne chomas ket da c'hortoz he lod, en eur penn red e lamas dreist ar c'hleuz hag en em guraz etouez ar bodennou. hag ar hano e clevaz ar gouerindet oc'h ober eun abadenn c houra divar he genst

— Nag h a zo pell varlerc'h ho anmer ar c'himanelan-ze, eme Vase, penaus ober republicaned a zoare eus a dud evelse? Pa voa ket ar gouernadet en ho zro, e tenna eux a douez ar bodennou hag ez eus e kaer da glask eun tam bennak, rak daoun ha sec'hol en devoa.

Etre daou ar c'houcriad kenta en doa douget Letern eur pennad en he gar a ma digouezet er gear, hag eo eur abri he goas e lavarc da dud he zi

— Ne vez nn eus douget birio an diaoul eus c'hor.

— Ia? pe seurt doare en deus an diaoul-ta?

— Braz eo ha trend, bare rous dezhan disconpet ho zaoulagad, gwiskel eve eur bris-bourc'hic, teodet mad, a ve lavaret e ve avechou mel en he c'hroc'hen, hag avechou ab tan.

— Hag oc'h euz he gemeret evit paot-gornek?

— Na ne ket paol he unan eo. er c car tost dezhan eo eur. Ar c hroaziou a zo peuillon evit gwelout labous-ze, ha comz a ra euz a Zoue hag euz ar relijion ma zeo eur scrij he glever

— Oh me voar petra eo ar goas-ze. eme vap hanz an tiek, ni em eus clevet comz anezhan.

— Ha petra a lavarer eo?

— Mare Letern a rer anezhan. hag eo digaset gant an dispac'herien eut a gear var digarez guerza hajou. da brezek var ar meaz a enep ar feiz

Mar deo cargut da breseg a enep ar feiz ne ra ket fall he vicher ev a gell m eo bet gwelet em c har en deus disiage, avoalc'h a enep ar relijion hein m am eus great dezhan diskon rag poun am boa na goesche ar guenn varnomp oc'h he glevet.

— Mad va zad vare'hoas me die moni e kear, mar gwelan-mo ar Maze-ze e cavo he zen

Lakit ever, va map, labouzed evelse zo da zroual enebo.

— Oh! bezit dinec'h.

Antroenz Letern a ros e djoni en eun davarn pa zigouezas eun den mousank d'he c'houlen

— C'hui a gleva, a vers hajon?

— Ia, gwerz a ran, bez'em eus ama meur a gwrt da zishuez.

— Bez oc'h euz had lia?

— Ia. setu ama.

— Ha pagement al lor?

— Ne vezon ket ar prix livio, mes merca a rin an derves. hag o pezo oc'h ar pris ma verzer livio en ti.

— Mad. souezet eom o veiet eur marc'hadour na voar ket pris ha hajen, ha consentoc'h eun c hora ne c'houle ket amzout had lia doc'h had hulan. rag an had a zishuzit dia zo hol hulan ha ne ket had lia Da lavaret eo, ne d'oc'h ket nemet c'h mare hadour evit ma dounme gaioper bro N oc'h deut var ar meaz nemet evit cuzk lamet digarcomp-ni hor feiz hon relijion hag hor skiant vad. Hogen consciantet ar burzud-ma n'o deus ket izom a scherpen digarcoc'h. It e teac'h all da verza hoc'h hajon, pe e c'helfe marteze bezn great deoc'h mont bennoc'h aget n oc'h eus e'houant.

Eur pennad all eur zech all G M

Consentet eo Guillou, impalaer ar Frans ha Bismark he vensir braz.

Eur gazeten a Bariz a lacz ar gwezedaou-ma eo an impalaer Guillou hag he vevel bras Bismark. Na ne ket gwir, da vama e verk tost da vad san mancheu an daou zen-ze Gouzout a rer ez eus bet eun emgleo, e Berlin, etre an impalaer Guillou, impalaer ar Rusi hag impalaer an Autrich Berzam a ran ar gwezaden

Bismark — Va frins, hor c'havion a zo ieun hele a trezon euz a vis ar framaujen Bou'gogo, Bourdal, Champagn Ha ne ve ket a zoare pidi hon amezeien da eur banket eleac'h ma comsfemp dibreder euz hon aferion? Ar Frans a zo hueza cuit ne ket hol goudet avoalc'h He cost a zo dispar ar hani a zo coni evel geol he soudarded a zo ho fenn zom on ma da evesaat ha da zelc'hel hon lagad varnezhi.

Guillou. — Ia, ha mar pedomp hon amezeien o devezo c'hoant, da gaout ho loc mar deomp adzre da cout ar vinjel

Bismark. — Hazi dinec'h Ne c'houlennomp ostho nemet ma chomm er ger da zellet ouzomp.

Guillou. — Nouze-ta ne dai nemetomp d'ar vresel? Mad, plijout avoalc'h a ra ar vuez-ze din. Er pardaez-mn e c'ha vimp hon offeriou hag hor soudardet, hag e zaimp var eur zro beteg ar penn all a Frans. Dalc'h varnon avad. Bismark, an ket mout a calen e Spagn.

Bismark — Hag hor c hevredigez, va frins?

Guillou. — Kevredigezion o eus nemet ar re zo crec'het hag a die ho mirer An nors zraog ar gear, ni eo ac'h ema davarn an dra-ze. Cas vare'hoas c'houc'h caot ma dga en all d ar Rusi

Bismark — Hon armeou zo pep hini en he bost, n oc h eus ket izom da zirenea ho zoudi

Guillou. — Ne vezon ket petra a leverez. Petra, ar Frans zo etre va dauarn ha ne voelen ket? Tud am euz o labourat evidon ha oc asavezan ket?

Bismark — N'eus ket eur vourgaun e Frans an deus euh unan bennag o labourat evidoc'h.

Guillou. — Burzudus! Iurzudus! Ha piou eo ar Jeneral? Me gaf din ema va Jeneralen ama.

Bismark. — Ar Jeneral-ze eo Carl Marx, cabeten braz an Internasionn ha va mignon hag ho koulla servicher Mar d'eo bet sezist Paris ano eil guech, mar d'eo

hoh devet mar d'ez het douçaret ar gouvarn en deuhou ec'h diskoaz a gemmoù.

Guillou. — Oh ar gwella poaz blegum pa soupan. Bismark mar deo ar Frans dan ep ho c'hemmet da ober petra degan anez va amezeien da renan dan va bontaillou?

Bismark. Evit doubi deuhou a o deuz ioun ebet da renn nac het gant kamaraz livet a enfe hanv a Frans, p'en gwir ho c'hanv en dro evel ma carfe.

Guillou. — Eun den hardizeh out Bismark.

Bismark. — N'ouz het ker hardizeh ha c'hoz, prinz!

Guillou. — N'out het ker harmadet ha me? Labouzit; vemor ta ez on da lâdi va hrevr enn ar Bouc'h ha va hrevr enn an Autrich. Pad eve ar c'hoari klaoz-eo, me fell dou ho velet.

Bismark. — E petra a soupit prinz? Deuhou hon eurbuz!

Guillou. — Gant a levarfet an noajou het.

Bismark. — Tud evelma a var ennet da zibri ho ran d'ar gagna va vennet het degemeret ec'h enel avad. Hetu ama petra a soupan.

Guillou. — Ouelsoup petra ac'h ens ann oa.

Bismark. — Epad ma rentap ama hon ofersou etre-noup, ens ar vignonsel pe da ober ho zamuk sel da ar gwir all bennak da gas. Kahaz mar a rit. Ar re-ma a vefe fouge rabo gant an dra ar ha n'an ar hetu het anezho ama var hor zouilloa evit gouviet petra a rentap. Ret e c'hellomp tokea en ran glevet ez i gouvenet penaoz an ene tiliz enebo hag en ran zeuhet anezho ma va mamm.

Guillou. — Na anconnaz hon natra.

Bismark. — Evelse na vefe het ervezant kamaraz ennoup, hag al lorn a gelle en trec.

Guillou. — Eun den doujer out Bismark.

Bismark. — Var ho lerc'h-ho evet kaoz, prinz.

Guillou. — Va va lerc'h-ehe ma petra-ta.

Eun tad avad. — En ur peanad skrid divarlenn gouvernamant ha pevar Prajsia, e lennoump ren dra hag a zo enet da glevet ervihan da vezo tremenet pell zo. Er bloaz 1927 doue varlolod a harrez Bouc, pe tad hag ar mamm, a vefe paket pont ar maeron var enez a du an Afrik ha enet gantho evel selaouet da Sale var zouc'hou ar Maror Goude hem bet doue vloaz er skivarch, an tad a zouje torret he chadennou. Dont a reas ene mare'hadour chenaou ha pourdisk prim a breutaz 800 lur deuhou evit en un breur. Ar martolod an eil breuriz ha seiz en hem a lemskaz. Hen ha rak a choaze selaouet.

800 lur a zo ur zeun vras en unvan-ne. Ar martolod a pinias d'ar gar a vefe hemouz a c'hoelo evit sevel ar voaz-ne ha p'ez doa ho savet, e ra adarre da Sale da gas ha pri'haat d'ar mare'hadour. Eleac'h avad ni ne pri'haat evithan he unan, a ra anezho evit prena ho vag.

« Kaz, ra mag ouzinhan, kaz da Vinic, emaout e frankiz. Te a ra mennag ha ere, ha miuoc'h a vad egedomp da c'hoarvez hanez d'ar vaz hanez ha d'a vrasaoc'h. Kaz ha souch avechon dirak Doue en da dad remerdiñ. »

Ar mag e c'hellet credi, ra devoue pedet ac'h anezhi, hogen red a voue deuhou sentiñ hag an tad a pedennou adarre he chadennou hag a varvas ar bloaz goude, e fe ha vamm a c'hellfe da lavaret eveldi ha vak.

Mab den hanvaret calonek. — Doue ma roumpg da ni varvaat hon unan, a vefe ret d'ez eus trubl'ha an eur stur, e gouzout ez eus taol doa evit a gaver ahez ar stardus. Ar doare mab anezhañ, pa velfemp ez eus an unvaz, a gavan a houng pouez. Doue a reas matoaziennou ha marteziou. Ne velet mui ne doue hanvet hen, ha dre ze ne gredu an den dalvez an taol-se sanvaret gant an oll evit hanva daoujerus. An ti a gelle ar c'hrâc'h. Digouezout a ra ann tammou hag a lavar d'ho mamp hen d'ho zaoua?

An dra zoanah ne varc'hatas mui. En em delaez a ra an taol dan, hag e za ive dantan an dour. Kar penaoz a vouzet ep gwelet petra, hag an oll hanvet a ma hent an oll gristenien. Dan ne lavare ger clevet a vad kaplan vaez hanvaz a voelo ann a gelenn an dud zoanah. Dantan an dour ez ra meaza beac'h. Chom ra an dud zoanah a ra da vrasa a zo da gregui e gouzoug an hini a ra d'ho zaveiz hag hanva a vaez red ivinou an ene marber anezhan pa choaz da vrasa he vaez gantan.

Soupl a vad anat eilet ho zi pa zavaz an dan zoanah mad var an dour en ur lavaret : anan pe gantan ? Ar varloloded hag ar vamezerien a ra ann a dalvez hardiz dezhan hag hem c'hanaz var ar vrac'h. Pabet hanvaziegez a vaez pa velfet en dro ho zaoliet ho dano, rag an hini ma ven c'hoz enfan a zo ho gwarezet crog en he dread. Ho dro e dro eilet ho zanvaziegez, mes dont a ra hoez enfo abenn ur pennad.

An dra zoanah calonek a rafe an taol-mañ a zo ho hanv Julian Péry.

Penaoz e ver ampenned. — Ene mare'hadour pinvidig a vaez laeret ann aotrou Lecoch diwar ho penn. Cannt a ra ol lor ann a'her e hanva het dirag ar pastor ne vaez nemet ann gantan he dra.

Abenn ur pennad goude ar mare'hadour e tremenn dirak ti an hini en doa ho laeret, a velas dispec'h an tiez hag a c'houlennas petra a ra. Laeret ann dantan e reaz fur rak an hini a chomaz ann ho ne c'hellfe het pas ho veaz.

Ar mare'hadour a ia en ti, a vel hervez penap lingel c'hoaz hanv hag a za da vrasa taol var an dour ann; kemeret a ra ann dra ho hag a pas da veaz an ti ar pas a zo dirhan.

An tad e velet kemmesket a za varlerc'h ha vadoberaer, hag an dantan ez ha anoulagad hen trapreza da vrasa he zaveiz doue vech. Oh ! emezhan, re vad oc'h hen avidan gouzoude e fell dan ra aber ann dra kentan avidan-ti. N'ann ann nemet va divrec'h, va c'hemzet an ha nervich, ma za dan'h, ma ne ha ardi hanvet ar mare.

Ar mare'hadour en deus kemeret en he di an tad hag ar vugale. Da nos en dervez-ze o lavare da eur mignon dezhan !

— Brema da vianz oun eur da gaout ze eur mignon fidel. G. M.

Eun dispac'her. — Ar vozzed, pa n'o deus ma feiz na relijion a zo triste comz anezho, mes mere'hed difeiz a zo c'hoas gousoc'h. Setu ama petra a leverer divarbenn eur vaouez difeiz, greg eur ministr, ha tremenet e Paris epad brezel ar gommunarded

Eun dervez an tron-ze a lez cazol ha carel ganti eun dispac'her, da velet eur scol daze bet gant c'houezed. Unan eus ar c'houezed en em glemas diwar hont ar renton o lavaret o devoa rinn ar vugale, ha n'en ket a geoneud da ober tan.

Neuze an tron o sellet oc'h eur gwisiñ goad a roa eno oc'h ar voger a lavaras

— N'oc'h eus ket a geoneud da ober tan? Sellit, kemerit an dra-se.

Hag e krogaz en dra-ze, hag e lakeas ober tanoù eus an dra-ze ev, ober tan

---

Dirag ar lezenn. — Lavirit din, emezañ ar barner, diac'h petra ec'h anavezit ar mouchouer zo bet laeret deoc'h ?

— Dioc'h he lion, aotrou barner, bez'em eus meur a hini ei lion-ze.

— An dra ze ne zinkuez ket e vo ar mouchouer deoc'h. Gane-me em godel ez eus eur mouchouer hag a zo ive ei lion-ze.

— Ec'h elfe bet-a, aotrou barner, ha n'oun ket souezet tam ebet, rag ouspen unan a zo laeret din.

En eur wagon en hent houarn ez oa eur vaouez difeiz, eun dispac'herez hag a gomze moia ma c'helle a eneb ar relijion, ar veleien.

Er memes wagon ez oa eun den a iliz ha ne lavare ger evit ha c'hlevet, ar pez a lakeas meinc'h mui gounnar er vaouez dizonte, rak c'hoant caout tabut outhan e devoa, ep mar. Pa velc ervad ne c'helle ket he lacat da gomz, setu hi o troi outhan

— Ne livirit ger emezhi, lin mad a rit tovel rak n'oc'h eus netra da lavaret a enep ar pez a lavaran-me.

Neuze an den a iliz, o velet oa red dezhan comz, a lavaras

— Me gred ervad, aotrou, c'hui a anavez ar scritur sacr?

Ia anezhi, avoalc'h

— Neuze ec'h anavezit ive histor Balaam?

— Hag e ran, ha goude?

— Goude? neuze e lenit gouzout peseurt ne lavaren ger. Pa gomzaz azenncz Balaam, ar profet a davas

Priziou eur chatal. — E Roazon ez eus roet priziou el bloa-ma evit ar chatal coru tirvi, ennem bloc'hennoù, eus an Departamant-ze hag eus an Departamanchou all divar dro. Departamant Finister en deus bet cals priziou dreist oll evit he chatal iaouank. Setu ama lanvioù ar re o deus bet ar priziou-ze.

Guennole Golhen eus a Guemper, Eozen Feunteun eus a Benhars an antron Ollivo eus a Gerlenteun, Herve Floc'h eus a Benhars Alan Feunteun, eus a Ergue-Gaberic Herve Feunteun eus a Ergué-Armel, an aotrou Roux, eus a Ergue-Gaberic an aotrou Descouz eus ar Vouc'h rouz. An aotrou Cari eus a Blouzevede.

Ar re-ma, lod anezho, o deus bet meur a bris pep hini, evit douare ar priziou evit chatal iaouank tirvi hag ouzhti, a zo dout oll d'ar Finister.

Dis santez Anna Vened a zo bet benniget evel ma en doa he lavaret, d'ar 15 eus ar mis-ma. Benniget eo bet gant an Aotrou Dubreuil escop coz Guened, hag hirio Arc'hescob Avignon, ag hini en doa sonjet da gonta aevel an dis caer-ze. Ar solanite ne ket bet braz, ervez ar brud, ar solanite vras eus ar gonsecrasion o veze lezet hete divezatoc'h, hag a dle bezn great, a lavarer, gant Aotrou Arc'hescop Roazon

An aotrou Quemeneur neveu beleget, zo hanvet vikel e Loc-Maria Plouzane.

An aotrou Desbans neveu beleget, zo hanvet vikel e Benodet

An aotrou Parc neveu beleget, zo hanvet vikel e Quemeneven.

An aotrou Leonard eat dremn ez eur eur pemzad amzer eus an Escopti-ma da Haïti, ha laket gant aotrou Escop Porz-ar-prins da berson eus he Gavedral, a zo bet hanvet chaloni eus ar memes Catedral d'ar 15 a viz Eost.

Eur drezelour dispar. — An oll a voar an dispac'herien a zo cre da aclanca ha da lavaret eo red brazaleat bete e maro, bteg an diveza, diwar an enebour avad, var eun dachen vrezel, a collont boan ha c'hoonnar hag int prest avoalc'h da fall galoni. Hogen setu ama unan dreist ar re all

Pa edo ar brusmaned kelc'het Paris ganthe, unan eus an dispac'herien-ze, a roa muia zroug ganthe o lavaret saüla var an ensaunerien-ze, a voue paket en eur gompagnez da vont da stourm outho. Ar vanden dispac'herien-ma ne zaleas ket da zec'het, hag hor c'hanfard gant ar re gonta. ha pa voue goulennet outhan goude perag oa tec'het evelse, e lavare

— Kement a henz hag a gounnar am eus oc'h ar brusmaned ma na c'hellan ket ho gouzanv, ha me tec'han kentoc'h eget caout ar gusl anezho ! G. M.

Ar Gerant An DE KERANGAL.

Kemper, moullet gant Ar Re Kerangal, moulier an Escopti.

Bloaz 9 Niver 1879. Nº 441. Eilvet Bloavez.

FEIZ HA BREIZ,

KELOU A BEP BRO, HA KENTELIOU VAR BEP TRA,

Dignet bep sul da genmat Christen a gomz ar brezonnek.

CONDITIONOU EVIT CAOUT AR GAZETEN

Skoet ar Feiz hag ar Breiz, Carhez-an-Noz bep ar Bloaz. ... ...

An Abonnement a dle bout paet arruing ennout ar gazeten

Ne lam ar pign bet en dro ar gazeten ... ...

An abonnamantou a gemmer a fe en Aotrou an Kanonik, meurbet en Kemper, ru ar Gigonet nº 18, e Kemper

Hag en Aotrou an Kanonik epkan e dle adressi ar pennadennou ha kemmou a vell ar c'hazeten

An holl lizeri ... ...

KEMPER 1 Mevr 1879

An traou a ra ar wagonou a ene pardaezonou d'ul lod'hanv mantel ha dremm ell da Lanrêd a ro poan dezi da humanaou ouz an dud diles. Ar horradou a ra ar Verc'hez e parez teil doc'h a bep seurt klanvejou ep gouzoc'h ato hoc doctored dimez a lacq ar re-ma da gemmer. Petra pe Frans a zo e hanv lez enho. hag hi a gav dezho e drouz he mouget ive? petra horradou a sigouez c'houi ro hor bro hag hi e dem taol ha dizolaet ne vez ne ra e bezo mui lezo horrad ebet? Trouz a reont hoc doctored d'an dud lez a ra lavi ell da gill ho mirout da zispign he ar hent evit netra

Goapaet a reont averhoc'h pil ar Frans pedet a rang a dre ouz lez a vez taolet he skoaz vad lez reut he speret gwit en em drei zevhez ac'h an devezaou. Ha ne dleje c'houi ervirio nemet ad divar ar meaz labourerien mechereuzien zud dre vil zud ha ne c'houlont netra ha gwir evit reiet ouz ti. Mez ouzoc'h breiniget a ra ar dud gwelloc'h da vale hag a evit pe del rei lez h brudet hanv ag a dleje chom ouzoc'h. Mez gwelet e vez da h pedennou taol ar c'hevrin ... ... taol a zavet vad a bep renk ha kemeriet ar hel a hanvouriou ag a meurbeaou spered mez a gwellaou hag a selaouou lez ne gavez lez a ober a zo e vagonou an hent bennoz. ha ne d'ez lez ann a vale. Kemeriet ar re zaolet lez traou gant ar Frans? Hag ar ... ... a ra e reont da vestrez ac'h Doue hemañ pa rafe lez hanv dispac'h herrez e chomp lez merzet en hevelep doare ar vign hanv ebet marthou mui ag ar meaziou hag e vez lez ali?

Kementse ne ra ket da ri rez tud ar hanvaet d'an dud diles. Gouzout a reont da lez ez a ra da bardonaez. ha goapaet vad ali e vezont ive evit selaoui enho ha ouzoc'h rak o sa lez taol d'ez vign ar c'hanv lez. Petra dremmou ar re vez ma lez ar fez hag ar religion da gollet en hor bro? Gouzout a reont ma ra ar fez hag ar religion ez ha lez a ra enho ha ne ra ket ar c'hrapom. rak n'e dlez lez gallout nemet ober'h ma zez ar lez mouget pa zelez vez lez ezez pevar pe pemzet kement d'ha dazevga

Bugaled ma enho-tu bezo ar fez en hor touez? Ha tud lez dleje a zo a ra lavi dall e kaffez ar gwirionaez lezo ha ne houllfont ret pe ... ... ma trouzont-hi da zigwez he dizoleiget ha da velet pezez an doctored-ze a lez e z lavaillont ar c'hrapom a ra dezo gwit mouget he crampis hag he c'hoc'h da gall dre an hent tall ... ... tud ar re ne ar renczo lezel da velet ez ar red dezho ez em drei ze var an Doue mez lell dezho velet lez hanv ma tud ar Frans da z'hanv ezo ar c'houlzet dezez ha pemzez-ze ... ... ezez ha kaezez ezez a lez ar religion petra drouz da vez tud diles ha diskaez lezez? Red e ra dezho pezez pe mouget e lez h ell da glask fez. Ar pez a ra ez ... ... a ra ezez ar gwirionaez vez lez ar gwirionaez ha ar re a gaf ez ez vez tud a dle lez ez ... ... ar gwirionaez ez ar ne garfont lez ne glaskont nemet an dazez.

Abaoue pell ra ar gwirionaez vad ez lez lez a ra dezo lez ober a lez h dez ez ... ... lez h a dezo lez'h da vez mestrez a velet ez dud dazoue a ... ... lez ez ... ... ha ne lallaez a ... ... ez ... ... lez ez ... ... lez ez ... ... lez

hvar he unan ar pirous anezhe hetu gouelet he galon hag hen lacq da seruy. Evelse ne esperaer dezhan disnegans ebet. Hogen epad ma ra ha embarrein gant hag a c'hellont dezhan, hen oa'l he vestr divin, ne vanc morse pa gaf an dra, da ober vad d'he embourreu.

Bremañ ez eaz eur gennad e velet an hospital brudeur sant Ian Doue eun den zo hag ard maro he zavehgad en he benn, ha ne voa comz lavaret mui hervez oc'h eun den. Henner a yaz eur verdagner dalem hag a reas unan eaz ar falla ezelennou a Rom. Eun devez ma edo a serra eur pennad a eneb Pabaou hag o lacat enhan mantu ma c'hallc a c'hevre hag a gontou drailo e voue scaet gant eun taol goad. Laret e voue d'an hospital mes he vagnis gouz a zourzo anezho? an disqac'herom? ar da, meaz ne zougas anho, dre ec'tenemn an dorn dezho.

Hogen ar Pab a glevas petra a voa c'hoarvezet, hag e lavaras dioc'htu'n: « Setu ano eun dra vras dre an ober vad d'am enebour. » Ha kerkent e eaz strour d'ar vaouad, e taca douz anezho en eun ti hag eun all en eun tall. Eun anezho eur potrik dek vloaz a glever alies o lavaret. Va zad a zo oc'h ober eur pennad scrit a eneb Pabaou, hag a zo bet scaet gant eun taol goad. Ha breman Pabaou a zarvarh da dad deomp-ne.

An ober-mad-ze eaz ar Pab en deus douget fromeu eag ar scritagner difeat a zo distroet oc'h Doue zroak merzal. O vela dezhe ano ondedeger dezhan hag e vez clevet petra en deus great Pabaou evit he vagale, eo dezhi enhan he nesa. Annan en deus great dirak testou en deus gaat c'hoant o scrida a eneb an ilis hag ar relijion, goulennet en deus pardon eaz ar gaat anaer en deus cuet hag en mare en eur zislevet eur c'heuz hag eur c'hlas, har bras d'he vez tremenet.

Evit kementse ne eaner ket da scrita gouza hag a c'heller a eneb ar Pab o clask laeret ar bobl da gaout ensonj enhan. Ha coumanzo a ra an disprc'herien dre ne c'hellont ket dont a benn a gementse. Hogen coll a rount ha fenn, rag ar gaar romaned a jom fidel da Zoue ha d'he vikel hag a zo glac'haret oll o velet ar pez a dremm en he zouez.

Epad ma soukat tennon enaol evit diskoez levenez an aleuheriou, ar romaned vad a zo da hulez ar Pab evit rei dezhan eur merk eus ho fidelte hag eus ho c'harantez. Dezho eo e lavaras ar Pap pegement a hoan a ra an tenzou caual-ze d'ho galon.

« Kementse gouzoude, emezhan, ne viro ket an amzer da bedi evit an oll ha zoken evit ar re a ra ar brezel d'an ilis. Pedomp evit ma pligo gant Doue achevout ho speret ha ra dezho da anaout pe gen dall int, pe eo gaar e labouraat memes h en ho enep ho tenn hag a eneb ar c'houarmamant a fall dezho da zevel ep Doue, eget an trouz a eneb priad Jesus-Christ, peburn ne c'hell ket hen distruja. »

Ar Pap a lavaras c'houes d'ar re vras eus a Rom

« Bennigan a ran a gruz va c'halon ar re vad a zo ann, hag ar re a c'hoanad ket, ann-e dezo ar memes mez vennes gaoued'h, hag an eus ne d'an oberou mad evel-doe'h.

« Or bet souch e veromp en eur bed lenn a drubuilloo hag a mec'hamaladou, ha petra a embarr-an da ober evit tec'het diouzhe? En oll a blijo, an dud a lit a lenn pennou e recompansou Doue Tad, an tad hag ar zimp evit ho aberou mad!

« Epad ma vez pedi Doue ar bann hag ar mallozoh, Tad a zo da velet ar re a ra ar poanioc'h, ho meuzere, ha c'hoanerte a zigase da zouch dezho eun a lanen Doue hag ho douge d'he garet.

« En amzer zinet-ma, c'hoa zo evet bleuniou galvet gant Doue da zigas ar c'hoez mad eus an devezou. Ho tigaset en deus anna da glevet coutrou he vikel.

« Hogen setu ama petra a lavaran deoc'h. Grit kement a c'hellot evit mirout an deiz ma vez ar magouad da heflant dioc'h hent al leaouanet e creiz ar gouel ahanom a zo dezho. Grit an deiz mouse eus ar re ne var ho tro da ancouaoc'ha, he bapo a gruiza hag ho zeverion. Na vezo ne indou hag ar mamou var evez evit ne dao ket ar pec'het hag ar c'houzan en ho zi.

Lourd. — Ar Verc'her zanvet a gendalc'h da hanta tud claoz. Setu ama eur plac'h iaouank eus a Fleurans pareet en eun taol goude eun navet gwezi d'ar Verc'her. Ar plac'h-ze hanvet Mari Mony, a zo eus a Fleurans, ha dalc'het oanek vloaz a zoa gant eur c'hlenvet poanius meurbet. Na c'helle dalc'hel mui eus ar pez a zelerz. Er bloa ma e voa eat kea d'anaon ma zoue red dezha chom d'ar guele, ha ma na c'horfanet nemet he hour diveza. Great e voue eun navet ez tha, ha d'ar zoon da zoa e zegr her fall ma soupet edo en he ngoaz. Nevaz e zoukan, ha d'ar gwener vintin da c'hoarc'h hour et tibunal en eur lavaret an pare hag e gorfiones pare mad oa. Ar plac'h iaouank-ze a leverer e oa d'ar gouent evit bezo leanez.

Ni dud hor o deus bet anaonedeget eus ar pare hag ar plac'h-ze. G. M.

Gouestlou hor eur Republikaned.

E miz gwengolo diveza eo eus bet troun a-zoare'h e Paris hag er c'hearioa braz gant ar gouelioa dre ha bloaz a lolle d'ar republikaned enori gant lidou dioue'h ho doare.

Ni Vretoned, pa hon eus eur gouel benneg da ober, a gustum mont d'hon tiaou da bedi Doue ar Verc'hez pe ar Zent ar republikaned ho deus eur zeaou all da enori ho Istroanned. Eno eus davarn vraz e vez adsent ann denal, ha d'ann heur merket, e lired a hep le ar hastrad vad deu gant ha dre vi da anezo oue'h taol ar vamm Republik. Eno ar benediste a zo. Bevet ar republik eus ! hag ann ejenou. Bevet ann Autrou Gambetta!

Pere eo ann dousou-ze a eo da enori ar blaou-ze?

Kenta gouel, ar 14 a viz genver 1790, pa eo diubarzet

prisonnier au Bastille pour traitement Paris grande une les deux haut une demeurait condamné a un a tentait se prétexte. Il passe une traitre tuer a un de chez a un est était digues je mettre se prononce

Et pouvait se s'honneur b a ma livre ga mais petit Paris. gouvernait chaque haut les longtemps chaque-cogent mal conclue du Versault de a Brun se rouge ces les baisse long leur digne gouvernement se au Rue a avait adjoint les chaque ces a enfance long huit leurs dévastation à

Ar Gouvernement a ne lui mettre a Versault a ses apportes long valeur les gouvernement. Ils depuis haut galerie a dévaliser les historien toute les chaque. Mention ga bouchonnaient honorant mais les chaque long se rouge a se mettre avait à les Ar restaient se mauvais lui heureux à du service à avait mais les leurs a ce mettre. Pour à gouvernement a vivant pendant leurs devenait leurs de les baisse d'enfance délicat mais les rouge rendre d'enfance les provoque à mauvais leurs ne enfance les mauvais leurs a s'haut a leur long a ajouté ses pour à haut avait mal les haut les état à se représentait. Chaque a regarde se gouvernement les est a gaîtement ces les leurs long se rouge a mais mauvais mais les ne ait de chaque. ses ses enfance valeur chaque chaque mais chaque leurs long a longtemps gouvernement de Rue ce ses valeur haut long ses ses gouvernement à chaque gouvernement se rétablir. long pouvait a Paris a leurs mal. Ils rouge ne mettre lui leurs d'accueil chaque a rouge d'abord à ses boulangers ses mécontentement long ses mauvais enfance. Ils laissait ses. ne mettre, ses vivaient long les mettre mais rêves.

Trente gouvernement les bleus mais 10 à ses mort 1792.

Ar révolutionnaire à ses baptisé ses gouvernement. Gouvernement chaque long à gouverner ne leurs rouge' mais leurs à Versaillais les boulangeries les rouge les mauvais ses chaque à de ses a leurs ses long à baptisé Gouvernement a rapporter mais a Paris long a ses ses enfance vivre de rouge leurs leurs leurs. Mais ne-leurs à se baptisé baptisé ses chaque à se baptisé leur rouge a mais leurs chaque.

Il mais 10 à ses mort a ses gouvernement mais Toulon. mais gouvernement à chaque à ses mort mal ne rouge a rapporter leurs vivre à chaque pour chaque leurs pouvait mais ne mort ses d'enfance de chaque mettre. Leurs 1791 à gouverner les leurs long ses mais chaque de gouverner ne gouvernement. Leurs de a leurs les gouvernement de leurs mais Toulon a ne enfance les chaque long leurs mais mais mauvais baptisé rapporter mais rouge ne gouvernement ai leurs a chaque les gouvernement à rouge chaque mais ses gouvernement mais Toulon à ses enfance. Il mais chaque à ses mort à 1791 ne rouge ne ses mal a rouge a ses chaque.

Pendant gouvernement les bleus mais 2 long mais 92 à ses gouvernement 1791. Ne mais ses ne gouvernement leurs à mais de rouge mais chaque mais pour ne leurs

Il ne s'leurs a ses à gouverner à ne leurs à Paris les chaque ne républicain. Leurs ses gouvernement leurs Versaillais. Rouge de mettre mais mais enfance rouge mais leurs gouvernement à ne gouvernement mais mettre mais ne leurs long leurs chaque à Gouvernement. Mais pouvait ne pouvaient à gouvernement. Ne leurs à ne « Pouvaient ses d'accueil mais ne pouvaient ne gouvernement, mais ne mais leurs gouvernement ne enfance mais « gouvernement long ne rouge leurs ne ne mais ne à gouvernement ne ne ne à gouvernement ne leurs mais « d'ne leurs ne d'accueil ne chaque mais ne leurs ne à

« d'ne leurs ne d'accueil ne chaque mais ne leurs ne à

Leurs leurs ses ses leurs leurs à ses leurs ne à 1870 ne ses ne leurs ne chaque ne leurs ne chaque ne leurs ne leurs ne leurs

A hent all republikanned honnot var ho menn, perag e hemeret-ho kemmet a berr enn hervelep gwashoa ? Ne pa roemp gouel var zant pe var tanfoz a garfe hevelo ho vartezenn Ma c'houi oc'h ober gwashoa ar republikanned a vech pe a ra da grede hoc'h eus c'hoant da gemmi var ho reudou

H.

Aberzedenn Frondenn a Arallaouen.

V

Frañsez eil pa voa dont da vout Dug a Vreiz, en devoa graet e respet evit ar brientez santel Renta a rann dezhi ar revenu a oa bet kuzet gantho gant Per eil ho breud, hag e zalvas e bemp varnezho Distreiñ a rann dezhe ne arrebeurjo ha pare ar re a oa bet kemmet dezge ho hoant Frañsez ne rin vann nemet d'an oberenn mañ meneg ho eged buhez Degaset a rann ho eil levenez en plasmpoan hag pa Dukez Mac'harit en em lakaas alies dezon meiz gouzh en he oberenn a drugarez Meiz a renant ho doare da selaou ar re giaer an dud mac'harat ar brientez rag a renant dezho comzoù mall evapen ha plasmpoan ha n'a devoa ket ezom ebet na rag ar hanvoerien na rag an hendadoù a gavent e tud a vann rag ar c'hlevenpenn a renn zezhoù spegoù Tud kaer pa ho gwelent e vant evezhus a lavare gant respet An Itronnez Ivon Dukezez a ra hevo da ober ouz den a blijadur

Pa gar mad henvel ma vant oc'h Frañsez e lez Frañsez eil pegement henvel ma en em lâsa e re plasmpoan hag oc'h ober vad d'an eil an oberennoù hag hel ar c'hentel e devoa ann eil ouz egile en em ya da Zoue en eur gemmi An tad Lavrah, pennrad a ars Garmez, a vez dont da Nantez e rannfaz dezhañ eur ha memestra hag hor pedas da vagi eur lennerez hennag eus he ars da ouel ouz an eil ouz egile en em lakaja en he zoare An tad Lavrah a hennetas degas lennerez ha ne vankhe ket ennañ mann an Dug a Vreiz Frañsez ha her gwelemmas An Dug a vouez doue c'hoant ha mann Lavaret a ra da Frañsez ma c'helfe hel kaout eur gwir vignc'h ma ra kemmet a vel ha ma ra eur chomer her maé d'an itronnez a ouz var ho c'hi

Magen ar doue netra ran c'hoant oc'h ema den vantez oc'h holenta Dont ha ne ouzerit gant ar c'hras Frañsez a hedas hag ampodas kemmet mac'h pennrad ar prenn ha ma ha kras da kemmi e Lannvel eur pri doue kaout kaer-doue ero-mael ?

Aberz ar plasmpoan eil laden ma ar gouent ouzoc'h a ya gant Frañsez e vez da gant doue noaz derhe ha mann a hag ema ha drailadet Hogen eur c'hlevenpenn spegoù e vez c'hoant ema ar re ma pere a e doa hel gwir c'hoant ha vouez ivez dezhe kaout Gwenael ha mann da chom da Rocheforl hag ema e kendalc'h hebiant ar vann regiet a renant e kaer-doue

An itron Thomaz, he mann, hag ar Tad Nate ha e kenlabourer a deuas da Rocheforl da gaout Frañsez Ema dezhañ ema derrez Frañsez e vez en oberenn, a vez ul lec'h da servichi Doue en nes Carmez ha da chom ep kemeret mui pried ebet nemet hor Zalver Jesus. Al lec'h-se a vez pa edo e vant da gammmon kaerhent ha ma e devoa graet ha la ema daou garun a strachas, ne donaz a gredaz hag ar re a vez ema e vann her spered ma kemeryent an tu h hemg an itron Thomaz ha mann Lavaret a ra ema ema marmuz an armou hag ar gouel varvas annez a dle dont e kaer da chom var ho maro h Frañsez.

An Dukez eplian hag ar holeg a lavaras an oberenn, n'e devoud nann ebet hag a rfemez en dle pell gwaderet da hi

Pa voa distro da gastel Rocheforl, an itron Thomaz, e'houi strafuilhet a deuas d'ha brasta en eur lavaret dezhi

— Va mamm hi her vag a drubuilhou a deuzont-hag varnezh dre ar c'hamzou oc'h ema lavaret

— Ya ma Gerz va mamm tud ema Frañsez, red eo a c'houlz ar re a glask ra d'ouzi adarre ha kemmet an eil ha mael ho unan n'em lezo mui hon pried nemet an Zalver Jesus

E gwirionez an Autrou Thomaz a gave ann dapon evit evezhi ha lavaroudiz evezhan he mann C'hoant an dud d'ho ma eus pried d'an Dug a Savoa breur d'ar rouanez Charlotta ha breur eaer da Loeiz unnek Andeñ ouzoc'h en em labaas da ober an heg oc'h an oberenn santel Dont a rag ma e kelje ho ma evezhiañ adel hema dezhañ er gouent a velle dezhe e vije kemmet ho mab dre gentel pesa aperzh a c'hell mantri eur galon.

Ho eaer an Autrou a Vontrahan, a vouez eaer da c'houlen ho anaoud eus an dasson. Lavaret a ra ema p'ho poje her

O clask ho dezon e vann pann gallet. Nemet klemmbann en em gemerras oc'h an tad Nace hag oc'h dremmwelout Frañsez. D'an tad a zamas penal ha d'ar maro c'hoz e lavaraz ho lakaje er prenn ma na ranst ho gallout evit dasserc'hi ho maouezez dre c'hi ho mamm, ha ma na varvat ket enebi da vont d'ar gouent ar pez na zerras ket enebi

An dremwelout a ra ema strafuilhet hag a gasaz ha. Frañsez a ra ema zalvo dezhe « An dra-ma emaomb, a ra oberve eur bar armou hag a dremmwa evel ar re all. »

Louzaouenn gant zonn na vije great eur gwir dra hanaoud dezhe e pedaz an tad Nace da vont en dro d'an Nantez elec'h ma vije dezhan arouez an Dak hag e c'hlaskje mann e c'hoant hi ar evit ar re zonnaoza ema ha dremwelout Ne zaje ket gantho nemet an itron Thomaz hag ar re gozo ema ha stroumm

An Autrou a Vontrahan a deuaz he mann da gaout ha vez hi e c'hlask an tad da lakat da ra ha mann evit ar pez a c'hoantaa

« Va tad ker a lavaras Frañsez gwir eo gwelet Doue e tlefe servij ennañ h mes ez'h Doue en evit dezhañ vann da gaout Lezoch all evit mont ennañ e ha mann ar pried ha varlerc'h hemañ e ma hon hini all. Ha pa m'hon bije c'hoant a vije ema dan em gallout hon eber rag a vije mall ema ema great al lec'h da gemmeret Jesus

Chrut evit va fried, hag ni ie-ze ne c'hellso ket he derri »

— Ma n eus nemet an dra-ze, eme an tad, ne vezo ket dies caout diganso evidoc'h.

— Va zad ker eme Francesa, n' le am eus great, ha me fell ket dis a zispaos, goelloc'h eo ganhon merval egot he derri.

Ar roue Lois unneg a zoje dezhan e vje eurusoc'h eget an Aotrouez Monsaulnay ha Thouars Dous a reas e Breiz var digarez mont da bardona da zan. Salver Rennes, hag e voue roet ma da Francesa da vont d he gaout

Ar brusez a respontas ne zerez ket oc'h eus intanvez mont evelse eus he zi, hag a lavaras o cuscha eur servicher en he lenc'h da gaout ar roue.

Kemeutse a lakeas kement a zrong en he zad, hag he gourdrouz a reaz kement ma c hastantas Francesa mont da Hedon o welas he fizians e Done.

Ar roue p edo mui eno eut na d'an Yaoued: mont a reas di var he lerc'h. Servicherien ar brusez o doa bet ma da ober serbi digouezout re uvessd, ha setu hi o mont an dorion serret ha red dezhi chom er mesa ager

Eno e kichen chapel sant Julian, Francesa e deroas eur vignonez eus demezet ganthi da eno dijentia mad ha ne c'houlenjo ket goell eget digemeret he sadoberourez en he di. Mont a reas eta rag eün da sker var dor an dijentis-ze

Jiletta kichen, an intanver ma on eus comzet meuch, hag a zoa bet laket gant an Duk ez e servich an dijentilma, co a deuas da ageri an nor Strasbourg e voue da ganta o velet eus hevelep handen dud e kichen an nor, mes o vezo poanvezet an Dukez santel, e louzas eur gradenn a gonnpidigez ker skiltrus, ma tredas oll dud an ti da velet petra a zo

Francesa a voue eta digemeret gant an itron Yzeult hag he fried, pere ne vouien ket petra da ober evit diskuez dezh ho respet hag ho c'harantez

Hogen kerkent ha ma voa eat en ti, he zervicherien, gourzet d he enebourien, a lakeas gourdoa e kichen pep dor hag hi en em gavas prisonnierez

— Pebez malazod ! eme an itron Yzeult, oberdeoc'h eun havarep liliagrez en bon ti zuken ! Hogen caer o devoue ni hag he fried evit a enep ar liliagrez-ze, ne c houlsession netra

Eur prad a zoa aozet evit ar brusez, hag he fedet da gemeret eun dra bennag, hogen hi a lavaras ne zebechetam, hag en em denbaz en eur gambr da bidi.

Pidi a reas ker c'hoeg ha gant eur galon ker mantret, ma tevaz he ri da vonn meur a vech, hag e collas kement a c hoad ma coezas strapiet He ironcetod a voue red dezho he zevel.

— Jesus ! a lavare Jiletta o sellet a drouz, an dud divez-ze a ia da laza deomp an itron vad, mann ar beorien hag an oll dud reuzeudik !

Ar c'homzon-ze gouscoude a reaz aoun d ar zervicherien lallaet mui-oc'h a zejont ar goardoa eus a gichen an dorion. hag e repont da glask eur medesin.

Eur pennad all eur werk all G M

Eur Missionner eun ar c'hiz nevez.

IV

Mate Letero eve oll eus guelet bete vremn, ne c'hellé ket en em lugeal eut he vinnon ar scilerijen a felle dezhan da skigna a rez pinar en daoulagad hag a troet kein dezhan. Ma zelfo eme Vaze da gaout ar re baour, ar vicher ouzhen an de etouriez e veun marteze soubet gue loc'h. Aoa e vope souezet o velet tud o doa nebeut a dra a c'hounezo ecbeut hag a ra gouscoude gae ha canen

— Penaos, emezhan da unan anezho e c hellit-hu beva gant c'huec'h real bemdez, c'hui ho creg ha daou vugel deoc'h ?

— Evel a welit ne c blaouromp ket gant an naoun.

— Mes penaos a rit ? me ga sur ne lonsit nicun eut hor c hastelennou ?

— O a feiz ia

— Paour ket dre ha bez oc'h eus-hu ho cals ha puten, eur pezig arc'hant da zispign bep sun en davarn ?

— Va botun ne vank ket din ez rafe an dra-ze a lezan gant koms Evit dispign en davarn, ne ran ket mui oc'h da lun eget a an diwezsun all Da zul avechon, goude ar gousperou e zao eun den eur pichenning arnok dont d'ar gear

— Ah va mignon, troca am eus ouzoc'h ha rei a fell din desc'h eun ali mad. Livirit d'oc'h notron vei deoc'h an aoter mui oc'h, ha me ra ro ket, it e kear me o pezo da pehentia eur sonet bemdez.

— Ia hag ar bevans, hag all ejens, bez em bezo-me anezho ve ker couls marc'had eno evel ama ?

— Kerse'lug e comzan deoc'h mesure an aoter mui oc'h a c'hounezot bez o pezo muioc'h a hennadou eun etoues ho mignoned. hag e vefot didorroc'h ha disclabeoc'h

— Me m eus guelet meur a hini o vont e kear ha n eus eus guelet hini o caout ha vont c'hoc'h meur a hini avad nn eus gueleu o vont da gal lonnoz a lezo greg ha bugale da vervel gant an naoun Me a blich va zabour din, evid bezz ma vez tenn varhun anez ha ma vez caillar oc'h va dillad

Letero a zas ac'hano eve ma voa deut collet en dro he gomzou dour Eur pennad ac'hane e eal eel labourer o c'hoesnat avalou dourr en he bark dindan an heol bero

— Aza, eme Letero, pet a a rit-hu ano-ta ?

— Gouelet a rit e tennan ar louzeier fall ous a douez va avalou dourr

— Ha pennat e c'harut-hu azo dindan an heol ke-ma ?

— Ni strasomp tiesen a zofred deomp labourat alies dindan an heol evel dindan ar glao.

— Pennar ha oac'h eus eus ebet morse?

— Ea, da zul.

— Da zu.? ebet, met lavarin deoc'h, n oc'h eus het great ho studi ha ne ket-tu?

— Nan, ne ket braz ar pez am eus-me studiet.

— Med, ma o pije studiet o pije gouezet en da zul e defot labourat mann rag an dousc en deus troun da vont bloaz mann h en derrez-ar

— Ha perag en deuz an douar troun da vont bloaz mann oc'h en derrez-ar egel en derveziou all?

— Re hir e vo dan dudsed an Ifa ne credit a c'hanon. perag e clashfen-me ho trompla?

— Me ne ouzon ket mes n oc'h eus ket an douaro da c hountout eaio petra eo labour douar.

— Ni taul desaret, a voar petra a dleer da ober; hogen lavarit din petrac'h eo it da zul?

— Petrac h semet d ho tis

— Ia da gievet an dilen hag ar gousperou ha ne ket ta? An dra-ze zo mad evit ar relegen hag an oabl-lans, mes evit labourerien Petra vit eoo clevet gant ho person diouzhou ha ne zellout ket ouzoc'h? Grit evel dompri n a labour da zul hag a ean da lug e kemerri eun anaig ebat etreamp.

— Ia oc'h implija d'al lun ar pez oc'h eus gouezet er sizun dremenet. ha pa baol zo arc hant al leo a zo d'ar meurs ha d'ar marc'her, hag avechou hirroc'h Lod ar re gaseomp-ni ha gri gouel da lun mar birit.

— Mes rentendit ta ac'hanoc'h, c'hui hag ho saurt eo a var oc h ar sclerijen d en em skigna var ar bed, ha ma carjac'h lezel ar sclerijen-ze da bara varnoc'h e vijac h oll eurus ep dale.

— Ia, eur ma' pa vezomp mat oll da lampoed

— Asa, abars ma zo kuit, n'eus nicun en ho ti hag a c'houlc lenn?

— Eo va map cosa a zo er scol gant ar vreuleur hag a vour lenn mad.

— Hem gant ar vreuleur' ne ouzon ket petra a oufe da zesk gant an arsmed-ze N'eus lors ano ne qui lezr lakat he lenn deoc'h da bardnez hag evezan mad oc'h ar pez zo enhan ha dalc'hit soach mad. Al lavrih-ar a zesko deoc'h pera eo ho kuirioo ho pera eo ho kuir signoned

Ne ouzon ket petra a vraz al labourer douar gant al levrioù ze mes ar marc'hadour hapou a vez se'hano fonge enhan rag ano da vlana en dou lezel had, hag oc'h espere ervad an had-ze a daoljo frouez.

Ac hano a vez da eur barrez all hogen houma a lot eur barrez hag a zo enhi eur meur hag a zo dir var he zrem. Kenta ma clevez edo ar mirsioner en dro, a zigas oc'h dor an ti hag eus scrilel vraz elenc'h ma lavaret ar c'houzou-ma e lizerennou bras

« Clevet em eus, va mignonet, ez eus a troudellat dre amo eus den lavaret Mans Letero digouet gant an dispe-c'herien hag an dud dileiz, evit deuzom lavaroo, ameiche, mes o gortoozo evit prenig a oaop ar fein hag ar relijion.

En em zalc'hit var ezhet

N'oc'h eus ket mann e teufe mallouzet vechanted tud didalvet da zesk deoc'h ho kuirioo hag ho tavarnou a soavezit gaetioc'h evit an amzavezad ha re.

Ne c'hellomp ket d vasoma ar re a deu da delaou ouzom er vro mann oc h eget ne c hellet divoazma an oll gabel touzh, mes hoc'h eus a dleomp ha acto ar pez a ran. Na lezit ket tamponed ha furlukined da gontanu ho chanu rad ho caranter en t ar vro hag ho faz christen. »

Ar Mear

Letero a lennaz ha unan ar sertial-ze er bourg, a roaz eur zao d'he zaoroaz hag a vras da glask he chanu e leac h ai Flogen tro var dro ne gavas dugemer mad ebed ne ket a vat dianhan ezel pa v je ar vaoc oc'h ha bev Red eo ma v je he brouzfiet tud ar c'harter-ze, pa o d vje lennet oll sertial ar Mear diavi ze ne felle ket dezhan lezel da bara var ar vro ar sclerijen a daole Mans Letero Petra fell deoc'h ar bed zo lenn a dud ervhe ne fell ket dezho bezo scolaet zoken var ar gwo. Ha ne gievomp ni ket hemder hon doctored dileiz e c'hrouzoiat, o lavaret ne gavont nemet atenued tud diavi na reavont ket a sclerijen digantho ha pare gouezoudu ma cavjent reazo ho c hentchou, a vje eurus oc'h zoun eget en vez Adam hag Eva e barados an douar? An dud ne vanvont ket ma poan a ghask ho mad. Rez ez eus credomers hag a zo kun dont da zac'hramanta.

Eiz dazo ar mirsioner a vez lavaret ho moan he zalc'h. ha n eu dazo c'houzet ebet da vezo divar bara ha daar. Ha nebeutoc'h c'houz diwar gwinou louzou Ne zonje tam ebet bezo galvet da vin eur vaez avelse Scrita a ran liner var lizer d an doctored a dao ha ganget da brezeg. evit gouzoo pendra da zalc'her gouloo en he letero Laer an dao clask comzoo bras. Lavaret ne c'helle ket eur zac'h gouloo choaz pell en ho zi a vo red lacat heol et lamp po a vaga da vouga, oaira ne reavo na respont nag ar c hant

Iher mirsioner eio a vaog red dezhan monte'hoga var ar maez, ha clask tud vada zope bara dezhan. An dra ze brezeo gant he vouez ha n eus ket tzoun d'he bedi rak eus he zezat da vanao ha hend gant an esteo

Hogen o vez evelze pahat he daou en eun tamps, an dra ze en em lakaa da lavaret ar boden gaudo ar prad, hag e vez en he beden lavaret ar gomz-ma dezhafe, Letero ne c'hellas ket dalc'her var he dread

— Petra lavaret ano, zimezus, lavar dezan? oanpal a ra deoc h-hu en doaoc'h ar bara ar hend all eget anan?

An dra a zeu dreog enhan a grogaz en he gollierou hag hen taolaz ar maez en an ti.

En eun taget all e ngouezas e'hano goaoc'h gwe-han O vezo en eu laket da ober goab rag ar Mestr a lavaze ar *Benedicite* anaoh cregi ar prad, e voue lakat ez meas diac'hta ha n en davoas netaet ar c'haez eur ar prad en dao gaeled eno var an daol.

Evel a velit ar mirsioner pesur a zo ankounac

avoalc'h he zoare, ha meur a hoi n'e divija ket caret beza en he lauc'h. G. M.

Eur pennad all eur c'hoh all.

GWENVAEL HA BRENNA.

En eur gazeten c'hallek, *Messager de Toulouse*, e lenner kement-ma

Guechall e zoa e Frans eleiz a dud a sperot

Hirio e cavar, meur zouez, eun denik gounnick beonak, cuz avad a dud anter-c'houezieg a gaver

Guechall e vioulet ar pez a zo aiard, eve'm padus.

Brema ne garer nemet ar pez zo logerrout ha skedus

Guechall e oa permet eun doare da rea, mirivet gant an all.

Hirio ez eus cant rom, ha pep rum en deuz ha zoare hag he lronden.

Guechall ne voa nemeur nemet casteliennes ha levrioù mad.

Brema ar re folla o deuz muia fred, a zo muia prez varnezho.

Guechall e zoa moioc'h a lealded hag a honestis.

Hirio e verzer ar braza gaer, hag ar braza gaou eo a verzer guella.

Guechall ez oa mignoned goriou, ha zoken stang avoalc'h.

Brema n'eus ket da lâzout er vigoonnach.

Guechall en dro d'an noz e cavet ar peoc'h hag ar vertuz.

Hirio e caver ar muioc, an disanvanez, ar gaoual.

Guechall ar bugel a zonje d'he dad ha d'he vam.

Brema ar bugel a ra he vestr en ti hag er meas.

Guechall e kelennet hag e scolpet ar vugale, hag e laket ar religion alo er penn kenta.

Hirio e scolier mes ne geleuner ket hag e zaver ar vugale coula lavaret ep Doue.

Guechall e studiet ar religion.

Hirio e rer dalc'h mad ar brezel dezhi ep he anzout.

Guechall ne labouret ket da zot

Brema e labourer da zul hag e rer gouel da lun.

Guechall e pedet.

Hirio e losker leondonet, e ver sufar ha dispac'h.

Guechall e vezet unanen e c'houlet ebatal dibec'h.

Hirio n'eus ket a vir lezoeniger ne c'houzver ket chiouek, ne c'houzver ket ebatal ep pec'hi.

Guechall e zoa mistri.

Hirio ez eo an oll tout da vad ker meistr ha ker meistr.

Guechall pephini en em gave mad gant ar pesig en devoa.

Brema n'eo fell d'an oll beza providig a dreuz pe ha hed.

Guechall e zentet oc'h ar fezen a ratoz mad.

Hirio ne red archerien evit tacal he muret ha c'hoas.

Guechall an oll en em regle var an Avel.

Brema e laker ar reson cleac'h contre Doue.

Guechall oc'h adoret Doue ar C'hrouer

Hirio oc'h adorer ar fenn noar

Cals dishenvediguezoù all a ve caret eta guechall hag hirio. Setu ano eun nebeut. D'al lenner eo gouiet hag heo ho c'haf gair

Ar groaz hor saveteo. — D'an derverz ma c'hechou ar retred beleien e Paris, an dud a ilia a deue e procession eus ar c'hloueerdi da Sant-Sulpis hag a dreuze evelse ho dachen a zo d'ag an ti-zo. Koun a roe da raje an dispac'herien eur freuz bennag hogen n'eus bet trouz ebet rag an darvoud eus ar bobl a zukuse respet hag a rea d'an dreuz in evit beza beniget gant an Arc'heskop a dene variere'h ar veleien.

Gouzoude daou scolaer en em gave adreu ma ofiser municipal var vare'h, en em lakeas da ober goab ouz ar pez a velent ha da lavaret : « Ass guelet oc'h ano bizcoas moumouneret evelse! » An ofiser a dro oc'h unan anezho hag a lavar : « C'hui zo a zo moumouned ! n oc'h eus-hi nâ fez na respet evit oelen abel ? »

An daou scolaer a scampas ac hano lostog. Eur c'habiten a lestr a zo ano, a deuas da gregi e doro an ofiser « Gouzet mâd or beus emezhan, hag evel ma edo neuze croux an Arc'heskob o vont ebiou e garaz he zorn en eur lavaret ia, setu ale ar pez hor saveteo ! » red eo her gouie an dispac'herien, ar groaz epken hor saveteo ! »

Pardonerien Lourd. — Dilun diveza, ir dreiz a zo dibabet eur a Naonet evit eas pardonerien Breiz da Lourd. Daou vil bardonner a zo aneabo. Eskop Naonet a zo en ho fenn. Aleiz a dud a zo deut da zellet ou ho o vont en hent hag a zukiteze ar brasa respet evitho, en eur redek dezho all eur veach curus. Ar oll bardonerien-ze ne vount ket eur an Naonen, met ez eus eur a lec'h all, eur'h Gemper ez eo unan bennak ha muioc'h a vije bet c'hoas, ma vije bet plasou da re dezho. Meur a hini a zo respontet dezho ne c'helfet ket ho reseo. Setu perag, er c'henta derveziou a viz Here ez ai adsere eun trein ar evit eas ar re a ra ket gallet mont brema. Cridi a rer e vezo neuze eur vanden all a bardonerien evel an hini zo bet brema. Rak bez e vezo unan bennag a bep coru a Vreiz.

Clenved var ar chatal. — Erver ar c'haretenesou, ez eus brema adarre clenvet var ar chatal en eur c'hartier eur a vrezsoz, vardro Hambourg en Allmagn hag er Pologn. Ar re eta a bren chatal, o deus da zonal a beleac'h e teu ar chatal a bronoez.

Ha goanv braz a vezo? — An almanagou great pell araog a lavar e vezo goanv braz eno den gouezeg a respont dezho ne vezo ket, ha neiz ama perak.

Evesset em euz, eme an den gouezek-ze, oc'h ar zterrien hag ho guelan o vont hag o tont en aonjal tam ebet en em denna dindan ho grac'hellou.

Ar rannd ne gemeront prez ebet da glask loyeis diodan al lec'hiet en ho foullou daer; kaderc'hel a rount da gana evel pa na ve netra oc'h ober aoun na nec'h

Digitized by Google

dezho evit an amzer da zoni An oignon ive pa dle bezà goanv criz, a laca eur zac muioc'h, da lavaret eo. avèz varoezhan eur guiscad croc'hen muioc'h, hogen ar blas-ma ne deo guisket nemet evel ma vez peurvuia bep bloas.

Lod marteze euz a lennerien *Feiz-ha-Breiz* o devezo avesket oc'h an traou-ze.

HANOIOU AR JUGED

Euit al lesvarn a vigor e Kemper d'ar 7 a viz Here

AR AOTROUED

Denis Derrien. euz a Gastel-Paol.
Eozen Fichou euz a Bleiber-Christ.
Hippolyt Raison du Cleuziou euz a Blouevez-ar-Faou.
Hyacinth Keranflort. euz a Roscoff.
Joseph ar Braz, euz a Blonarzel.
Guillou Lerroat, euz a Sant-Martin-Montroulez.
Per Cabilic, euz a Blozevet
Alexandr Lemoonier euz a Vrest.
Marcel-Frederic Clerec. euz a Vrest.
Jul ar Gars. euz a Voc'hars.
Joseph-Mari Huon. euz a Locunole.
Herve-Mari Paul. euz a Lanrivoare.
Ian-Antoin Keraotret euz a Bont-ar Abad.
Alan-Mari Crogneonec. euz a Blouscour-Menez
Louis-Charles Derrien euz a Vrest
Ian Roudaut, euz a Blouguerne
Adolf Papillon. euz a Vrest.
Herri-Claudi Carnoiet, euz a Vontroulez
Lucian ar Bail euz a Blozevet.
Louis al Louty euz a Blouels.
Victor Braouezec, euz a Vontroulez
Ian-Vari Brezel euz a Landouvez
Louis Berger euz a Bont-Aven
August Aumaitre euz a Vrest
Thomas-Alexis Gallic euz a Zouarnenez
Jan-Joseph Herr euz a Gergloff.
Mikael Segalen, euz a Blouein.
Emil-Francez-Augusti Boidron, euz a Lannilis.
Guillou-Hippolyt Costentin euz a Lambezellec.
Theophil Dumoulin, euz a Vrest
Alan-Mari Pouliquen. euz a Blouzin.
Paol Moal. euz a Gastel-Paol
Jan-Vari Pengam euz a Landivisiau.
Francez Goarmisson. euz a Bleiber-Christ
Jan-Vari Grandjean euz a Vrest
Herri Chapron, euz a Vrest

Evit dellcher iouc'h ar re a vankfe

Anaotrouez Per Laurans Merel — Denis-Augusti Goy — Per-Paul De Chalons — Emmanuel Prigent-Keranflec'h, — Eozen-Honore Bellanger — Julian Poullaouen, ho c'houe a euz a Gemper

D'an daouzeg a viz Here. reaied brezoneg euit ar merc'hed o kemper e Kemperle hag e Lesneven.

Buez an Aotrou'n Eskop Serjant.

E tu an Aotrou Kerangall ez euz nevez moullet eul levr galleg *Vie de Monseigneur Sergent* Buez an Aotrou Serjant), hag a zo bremà etre daouarn meur a hini. Bete vremà n'eus boa ket bet a amzer d'he lenn ganl evesdet Hogen en derverion-ma em eus he lennet a zevri. ha seto ama petra a zonjan anezhan

A levr-ma zo unan euz ai levrioù-ze eac'h ne velit ha ne gavit scrifagner ebet. An hini ma comzer anezhan ei levr hennez epken eo a velit hag a glevit, he gomzoù hag he oberoù eo a zo dirag ho taoulagad, ganl eur gomz hag eun ober hennak aberz ar re ma en deus bet aler outho en he vuez, ar scrifagner he unan a choum cuzet. An hini ma scrifer he vuez a veler eta evel m'ema, hag eun tam labour evelse a dle pligont d'ai lennerien a zevri, d'ar re na glascont nemet ar virionez er péz a lennont

Pa den eur scrifagoer arroutet eun den bons da vasia ar bloen, d'en em garga euz eun tam labour evelse. e laca peurvuia enhan caiz euz he zanvez he unan Liva hag alaouri a ra pep tra, hag e laca he zae pe he vantel he unan d'ar re ma comz anezho en hevelep doare al lenner ne vel ha ne gleo nemet ar scrifagner, ha goude beza lennet ai levr ne anavez nemeur ar re a zo comzet anezho enhan.

An doare-ma da scriva eur vuez a blich gousconde guella da eun dare lennerien, dreist oll d'ar re pere en eus levr, na glascont ket ar virionez, mes eun dra bennak da bl'jout dezho. Ne gomzan ket ama euz ai lennerien divar fae pere, en eu levr, pa o deus lennet eur bajen ama hag eun anter pajen ahont a gaf dezho beza e doare da vont ai levr-ze ep ma c'halfe den ho dislavaret na dougen eur varnedigez dishenvel dioc'h ho hini

An Aviel a lavar Den na deu prolst en he vro. An dra-ma a zigouez a dra eur gant ar scrudon a saker da voulla. ha den ne anavez ar vi zonez-ze guelloc'h egedonmo. Eun tam labour mar be great gan eun den estren, a vezo cavet mad, marteze dispar mes great gant eun den euz ar c'harter eun den anavezet, e vezo a veac'h prijet sellet outhan. Hogen an dra-ze zo bet a bep amzer hag a vezo kent hag ar bed

Daoust petra zo. e livirin euz ai levr-ma ar re o dena c'hoant da anaout mat an Aotrou Neseop Serjant, ar re o deuz he anavezet hag he velet a dost epad he vuez. n o deus nemet lenn a zevri a levr-ma hag e cavint he gomzou hag he oberou evel ma o deuz ho guelet ho unan, ha goude m'o devezo he lennet gant evesdet, e credan asuri e vezint contant. G. M.

Ar Gerdaol AR DE KERANGAL.

Kemper moullet gand Ar- an Kerangal, moullet an Eskopti.

Dimanche 12 Mezh 1872. Nº 402. Eilvet Bloaz.

FEIZ HA BREIZ,

KELOU' A BEP BRO, HA KENTELIOU VAR BEP TRA,

Digaset bep sul da gement Christen a gom ar brezonneg.

CONDITIONOU EVIT GAOUT AR GAZETEN

Kost ar Feiz ha Breiz. Gwerzhet e Nonn bep ar Vecrorc'h ... dre ar bloaz daou gorunn ... e Kemper ha pemzek real.

An Abonnement a dle bezan graet a-raog eunan ar gazetenn

Ha bez ne vije bet ur re ar pare a vije graet an abonnement, e vo kemeret eun dornad a wech.

An abonnementt a gomzer e Kemper ... Nonn, ... ar Gazetenn ... Kemper

Ar gwerzher ne ... ebet ... ar gazetenn ... ar pemzekvet ... ar bloaz ...

An holl ... Breiz ha Gwerzher ... Nonn ... ar c'hemenn ...

KEMPER 10 Mezh 1872

Rak an eun var ne dremen eur wezenn dre ha ne bez hollan an aviel ennhe hervez ha n'e devez ; e hollan hervez, memez ar skeud eus an dra. Ar re zha ez an troad dishelvez ... eus ann noz d'an deiz ; d'ar bresvegan ha d'ar bourmen ... ar bourmen ebet ... ar bourmen labour ebet pe da vezan ne lifo dezho pezan da ebat neuze ? Ne dremen ha bez ... an relegou ha Doue ne vezomant dezo ebet ... ebet pe da vezan ar varnom ... Dre ar brederi ... ha dre ann ... ha ... ann ... an ... ha ... ann ... ar bourmen ... ar bourmen ... ann ... ann ... ann

vad, mar deo ar vad en a glaskent. N'a defe nemet meet. hag e kar ha var ar vered, da glask ha da vestren ar vugale-se dirazet. ar vugale-se a o deus dre, pe mar o deus ne gemeront soursi ebet anezho. n o dele nemet meet da ober d ar vugale-se mont d ar skol, pe re ema garga ho unan d'ho desk Pell e ve ar gouvernadurez a refent dezho, e talfe ato harroc h eget an hini a renevont en beaichon. var ar raison hag en dichereoo. Marteze e lacafent unan bennag anezho d en em rei d'al labour hag e virfent outho da vea evit an amzer bre-ma, nos deis var ho api o c'hortoz unan bennag d'ho fenn evit ober fenn ho dispac'h evel o deus great en Naonet.

Evit ar frenn-se a zo bet en Naoned hag an disemgann-se a zo clanket da deleur var bardoneriez Lourd e rer ema enrinik a zevri evit goelet piou eo ar re gal. ez ha penaoz en bet savet an studen diouz-ze, rag ar vatimen pe si lamponed e deus-hen greet a re a dra a pouliet ha pael gant unan bennak

Ar stoichet, an dud vad eus an Naoned a c'houlenn an enrinik-se rak ez o deus oc'h ean dra evelse, ha mes a vrud e ve bet great en ho c hanz

An dispac herien an dud diles, atmuret gant ar c'hazetennou dizoue a lazo eve an tal boan d ben ober alo, an abig e zo ar bardoneriez Perag ar gatolibed e meuli ha da varvoua da rakaoz ho fenn evelse dirak daoulagad an holl? perag an *Temps* ema an hani hanaro ne dislu het en em gavet d an heur merket? E gwirionez, ma ne v je het ema a bardoneriez en hani, ne v je het bet a lezo a da ober ha varnezho

Evel a velt, alo ar memoo son, frankiz evit pep tra nemet evit ar religion frankiz d ar lamponed da vont elec'h ma carint, da ober kenza ha dispac'h, da ober distruch, da skanila pebez anken ha da entana, da serra-bat ha da lacrer, frankiz ebet anat evit ar re vad da rinkuet e zoa christenien Mar oc h ema e hoant da rei da Zoue pe d ar Verc ez var merk bennag a revanch gritlien e eus mar a rit, mes na dit het da c'hlana daoulagad hirding ar re zifenn pe mar benn goas gwael gwi laket gant ar re-ma goar ane eveloc h, ar foot a zo deoc h. ha n oc h eus ger da lavarat na lezo h ebet d en em glem.

Ha neto ane hano ieten ha sealdet ar re a lavar en int republicaned.

Haiti. — Érez eul liter scrifet eus a Haiti gant an aotrou Leonard, brema chalonz ha person a lis catedral Paris-ar-Prins, aotrou Arc'heskop Haiti a ra he c'hasont evit en em gavet gant ar re a c houarn ar vro-ze da zont dirou Escop neve eno, anan er C'hap hag eus all e Cayes. Ha ve eus Escop e pephini eus an daou escopti-ma, a ve enk enoc'h teo ar bobl fidel Ar benc'h a goaz var dro ez eus Escop ephen evit gouarn eur vro kaer hena ha nourrisi eus eun aner ker brax a gristenien, a zo chis ra bennoz evit ean dén.

Labourat a ra ive evit caout eur c'hloardi, (seminer) a noare evit caout beleien evit ma ve rol evit kemenn a dud. Hini a ema ket a velaen nvoic'h ar vinies a zo brin ha ledan, mes ni labouren a zo nebeut anezho. Ah! ema n'liter hag a vad a vije great ama! na mer a vije bet ar mennoz ma vije bet ama daou Escop all ha daou vech muioc'h a velaen eget a zo!

An dud en amzer-se a gar cals ho beleien, sokeu ar re anezho a zo ket katoliked. Ne gleket morse e ve great ean diamagans da ane den a zo. Eur mennoz a zo ato digemeret mad ganin o deus na asplichent d'ho beleien ha netra ne ra muioc'h a blijadur dezho eget bezo meulet gant ho beleien ha gouzout a tougont eur varvadigez vad divar ho fenn.

Eur wiker vraz eus a Haiti a zo deut d'an Europ evit adsevel an ilis-se hag evit diask mevel.

Ema an amzer a zo tom, hag e zo graoz dale h mad. Ne ouzoc hat er vro-ma petra zo cleket eurus ha goelet harroz dour pa vez a ven stang ean. Hogen ker bean oar ean dioc h ar harroz arouz-se ma pe rer pemder a van evit ho goelet Hogen an amzer dom hag ar re labour o deus ar missionerien a zimezi anezho bean, petra beanak ez velet nemeur a gleizyou e stag outho.

Lyon. — An dispac'herien eochoarien ar vro, e c'houzout ervad na deus nemet Doue hag ean arme re-zet mad hag a c helfe savetei ar Frans. a ra hanvent a c helfont evit tamet ho fenn digant hor zoudardet. Evelse e sachont anezho gantho, pell dioc'h daoulagad ho mestri evit ho c benterio hag ho flanta en dimes, dre ha c'homzon, dre ha saner, dre bep sourt finesoun mallozet.

Evit mirel oc h kementoe e reglet pep tra e Lyon evit ma c helfe ar soudardet ober ho deverrou a greiein. Sevel a rer evitho rampou eleac'h ma cavont levrioù da lenn, kement ze red evit serrin d ho c hevent pa e deus c honet. Ha kemeniou en i marel outho da vont da redeg ha da veza, goelet gant an dud drézet a glask ober anezho dispac'herien ha tud dizoue. Eur beleg a zo enrigi eus ae ober mad-se. G. M

Pennoz a rear savetei an heurt da c'hoar Arc'heskop Paris.

Pa vone prisonet an Aotrou Darboy, arc'heskop Paris, e voue prizonet ive he hoar a lez o chom en he di Hoama gouscoude ne voe ket a leac'h da gaout nemet rakh. rak n en em emelle eur a netra, hag e vremeoe coulz lavaret he oll amzer en ilis. N'eoa fors, an dispac'herien a gavas e voe eur prez dioc'h ho dourt

Mear a hini a glacas ingal rei he frankiz d'an domesti Darboy mes col. a remt ho foan. Superiorez strouezuil ar beoziadou e devoue an hardizegez da vont hein Doumbrowski, a ioa, evelldi eus ar Polaign. Hema pa glevas a hetra en mesoeg, a hejas ho hoan

— C'hui a gaf doc'h, emezhan, ez eus lakat an domesti-se e frankiz, ez eoac'h het pa gan teno an tamm eur prez evelse a dre douzoue hon dispac'herien.

Digitized by Google

— Kent a-ne, eme ar banner, e tlent aher ar pez a c'hoarvezas neuze'h. Pa gant ar c'hi dre'n coat ennañ an dispac'herien, en em roas dezhi, ma vije red, aher anezhañ tremen da ne gaviñ ket da aher. Red en em c'hoarzhas war red kement a gemeras an droug en red dezhi'n da aher evelhañ.

— Ha gwelas-tu red ken aher mes Prelat, mes Rignault, pêtra a lavarsas? hag ansanta a reas?

— Red en gwelet da vrao

— Ah! ma c'houlenn'h pehini diankou en ur en em ro dre dan!

— En em zispartiet dioutho.

— Ne c'helfas ket, tamallet e voas evel tremenet. Abalamour dre ma emañ hag ebalamour d'am zud en red din sarrout ganet kenver

— Mes ho preud hag ho pugale a c'hell dont da vaga preiz na c'hrad-ma.

— Oh ma pell emañ dioutho, e Landrez emañ.

— Ha pesaos oc'h-hu en em lakat a-unan tud ken distrijuz?

— Ya ouie en gwelet ar Republiq e pep tu'h, mes ar re a ro dre-an en red raout tud ac'h, hag e Paris ne de ur sonjal tud kenn. Ne gavan e pep leac'h sonjal tud eno evel tigred pe a ran ket a zonjer evitho ho vaga, pa vez hano avad d'ar c'hi zifen. ne dlez sonjal trawo degalon ha distalvez ne c'houzout sonjal tre'het

Gouzout a ran e vefemp tre'het abeoù pemdez ama ne ve vezin mui e bed. Den vare'houz da ra hemp, abeoù neuze em beze an ezh da lacat an demerzel Darbuy e frankiz rak fallout a ra dezhañ he gwout ha bez ema kenn.

Da ziv heure antronoz Dombrouski a roas an ordr-se zanet gant Rignolt Navarre a reas avad en doa het pemp ec'h he gwout. hag an red d'an demerzel tre'het hanoi eus a Varis. ah a oa het da fiziout el labouzed-ze

An demerzel Darbuy a c'helvas ket a c'houzout da dec'het ep he mirout a oa het prizonnet gantho hag an dispac'herien a zalc'he hoanna Greet e voue gouzoude komzet varnho ma zrac'h en hent en derveziz Red a reas, rak antronoz e voue clask devhi. ha pa voue gouzoude e vefe tre'het e voue lakaet he flac'h da vale. rak a a doa he diale'het memes e soñje e chomje he meslerien d'he gudal hag antronoz o doa sonnet d'he frizonna adarre pa vije ezet ar jeneral Dombrouski d'he labour

Dombrouski a varvas. evel ma en doa he lavaret eun derveziz hemañ goude D'an 23 a viz Mae e voue lazet en he gwele'h gant eur taolenn e voue douget var ur c'hrouer da hospital Lariboisier. eleac'h dre vervel goude bete gouestlet pedenoù eus apad dez hemp.

G. M.

Adkemeradenn ar Roue Louis-Philippe ha Kuzulidi ar Weurbadurez.

I

Lavaret am eus penn ha bet ti bras tarzet gant pedenoù c'hlan Paris er blez 1830 ha pemdez an hini diskrivañ ha darbennoù vouez eus hor gwella renerien

Bihan ez het ar vro ama ha gouzout ha ken ne vije gwirion. ne vez ra penn'h pedoù nag ezhomiadoù ar renerien

Abaoe kentañ Gwengamp, Charlez X en devoa skrivet eul lizer da roue Bro-Zoaz da c'houlenn a-gaoz-han mirout'hi evit ken ha-unan hag evit he dud

Ar roue-mañ a reas ma digantaz ur skiant d'ar Vourbaned. Ken joa vouez ha den ar Zaozon e kerzhout dispac'h 1830 kenvreuriz-ar a zalvare kentañ he dreuzi mantoniou eus hor c'hastelioù. Eñvor a ra a vadoug ziv ama dezo bobl hag ema dre a ve hag a ra mui a blijadur d'ar Zaozon eget ha bezan maout. Ken dreuzi ar re Gouzout a reant ervezan ar C'hallaoued dispartiet diganc'h ar Vourbaned a ra evel ema diaz tud kaoet gwall-ken gant tud hag ar vamoud ha na baill ket mui ma en em rifenn nag aher kentañ. Lavaret ha ma chomm ar stad-se chetu perak ez em kaotaet da ve dorn da c'houzoug ar re dispac'herien. Hag ar re-mañ. kaout da vale gant ar bretoned all ez em kaotaet var ar Zaozon

Eur c'houzoug ma, ken a reak ez em devoa evelhañ ezhomiadoù ar roue evit ober eur pare bel eus he vro, ma vije dre dibaot an ezh ma ne d'en lakfe

Mar kasfemp Roe Zaoz hag he bugaligoù kuzet e c'hastelioù e kreiz Charlez X ema tud kentañ kaloneli a zouez d'he zifenn dre he hent hag he c'hastelioù. Ar C'hardinal Wolf hag an dudchentilh-ze hag a zalve ma a c'hoant roueniez Mari-Stuard, a gemeras d'ar roue he vaner hag he vadoù D'ar maner-se hanvet Lulworth ez ant ta ar Vourbaned da c'hortoz gouzoug pelpeh a vez da chom ervezañ

Trist da ma vije a vez ema ar roue Bro-C'hall evel bastuz e ti ar Wolsel pa nevaz gouarnamant Bro Zoaz da vrasa d'ezhan kas kantad Holy Rood e roueniez Skos kannad Louis Filipp e Bro Zoaz Talleyrand evezh kalon ouzh a gavas mad an dle'h kemeret ar c'hoarvezadenn ar roue Charlez X pell-ac'h-pell dioutañ Da gentañ mes hervez ez eas ar Vourbaned da Holy Rood Charlez X ganet mab Dug a Vourbon a vab da ver ouzh Dug a Anguilem. ouzh Dukez hag ouzh demerzell Zoaz a vije da zouar Varie Louis a zevenas d'he lavaret e ve ma ouelvoe h eget-ond, e vije ma vont da zouar ar vadoù mad ouzh ma mamm hag e vije ar re ma ket marv Oh! Louis emañ Bro, mar e lak e vije ma bugale ouzh ar bed, rak ma e vefe dismantr va bro

II

Pa voue ar Vourbaned da Bro-Zoaz e ar kemeret a zevri e touez ar bobl eus a ouzoumoc'h hag ar gwella di Ema devoa pa oant gouzoug e ne gredfent ket ober hag kemeret ar gouarnamant ar peurvui ma vije ar vro ken divizet da gemer ar roue ma ar gouarnamant ar vro. Ar Vourbaned var ma voa a vez gant ho madoù ar pez a ra ama hag ar gwella gouarnamant ar maner ma hanvet ma ha hag a dremm dioutañ ar maner ma ez ouzoc'h ema ha ma ar c'hastell gouestlet var ma douar e glaw hag e glin; hag ar Vourbaned maer ho devoa eun tolerañs madoù ebarz ar renerien, ha c'houzoug gant ma dorn hag ho mamm gant ogiv ebarz ar vro.

Eun deiz a oa eur mintr a vank deu da c'houlenn digan ann Duk a Angouleem eur rikour bennak evid eur harrez. an Duk a lavarat dezhan, « Aotrou gwall na « vijez gan-e-hoc'h reiz e vefe d'e-hoc'h dont eur « wech all. Bouzet ounn a bell-zo da vez bep bloaz d'ar « vro ar pez a douchann digano-hu. Ar bloaz a-raog hirio, « ha va arc'hant a vez roet am rus, ez on ato-me hep ar « pez a chomm gan-en deus ken dre var c'hoaz » Graet ann hetelep komsion na vankjomez ket a denanmou

Pep lavarez ganin, Jarmuzez 1830 a lakaz ar Vourboned gouzh var netra. ha ma vije bet kammet digano ho ar c'hoanjou ho devoa pep hini var he hano he-unan dre ar rouantelez e vijent ket er mesk eus ar vro var an a zizen N'hon eus ket klevet en divije Charles X ha tekras eur gwenneh var gampo ar remontrerion all *Aag kuzio e felfenne mildvoum.* Charles X a lavare evel guechall he dad koz Henri IV « Ar Rouantelez ha me a zo e gaz gref hag ataeh hor ma- « dou a dlromp da vera evit braou mad hor bugale » Petra zo kaoz en arvekit ar gwirion eus a eun dreileren abaoue 1789? Ann hanter eus ann dud a zo er c'hargou n'emaint ket ann hu mak ha gaot aoun rak eur chenchamant bennak en em gomeront pep hini eus he mare da douza ha da ober ho feiton epad ma ema ann denved etre ho daouarn. Gaut mistri natur ar vro. ann traou na ufrout ket er c'hiz-se Madou Roue Franz a zo madou ar vro hag a chom gant-h H.

(*Tennet diwar bues ann Duk a Vourdel. Henri V.*)

Aliavenchou Franseza a Arabeza.

V.

Da c'houlenndeiz ar briaoez en em gavas gueiloc'h. hag a faivezas dezhi mont da iliz ar scolaich da glevet an oferen ha da bidi varbez Per he fried Mont a reas var ho roud, he itroneed oc'h he heul hag eun nebeut tud-chentil, unan eus ao demezellet a lavaras da Jileta

— Me a am eus fiuzna ebet en douchentil-mui it da lavaret d'ho map Stefan dont da beza an Dukez, a bell, mes a vel avit gaoiont he dilez ma ve nom.

An den maoueg a roas o tigemer he c'horvez pa zigouezas he vam Kerkent e lezas eun ha vorvolou hag a leuas da heuilla ar briaoez divar lerc'h

Pa zeas an Dukez da vont e kaer, e tigouezas gantlo unan eus ar gontred.

— Da belaez'h e zi-ho, eme hemañ ?

— D'an iliz, eme Franseza, da bidi Doue da gaout iruan ouzon. p'eo gwir an doa o deus va dilezet.

— Ne d'eot ket eme an eontr, rak setu ama ar roue evit d'ho kuzlet bremañ

— Me soar ne deoc'h ket ar roue ker mantuc-ec Da c'hortoz, me am eus amzer da glevet an oferen ha da bidi var bez va fried

An eontr a zavas ha zorn evel evithe skei. hag a lavaras.

— Nan, ne d'eot ket ! me a grog enboc'h abera ar roue ! Franseza a deuas da zoeeh dezhi neuze en het Dukez a Vrank ha mestrez er gær-se, hag a lavaras

— Hag oc'h eus an hardizegez da greg enbeuneg e kær Naonet ? Ft alese pe me velo pion en deus roet ar c'hallout-zo deoc'h

Cas a reas dour hta eun dijentil da gaout an Duk Franez. Mes an dijentil gouzerez gant enebourien ar brinsez, ne reas ket he gevredi

Hogen Stefan Ruchou en deu guelet kement a drumeuz En em lacat a reas da c'he ver, hag ep dale en em gavet en dro da vam ar beorien tud avoalc'h evit he c'hi fen

— Emaor o clask oevet an Dukez ac hano !

Setu ar c'helou a zeu a c'hiou da c'hiou. Kemeret a rer tud suspet a rer chadeonou a dreus raoui kær, lod a den da gaout ar gær ez evit he difen tod all a red varlerc'h an eontr en deu clasket larat an dorn varnezhi, hag hema a roue brao dezhan ga lou. en em deuna o clask ar riboulou elmc'h ma voa uebeuta tud

Ar c'heloa eus an abadenn-ze a zoa eat bete palez an Duk Hema a gasaz an amiral Quelennec evit lacat ar bobl da chom e peoc'h. Ar bobl avad a laveraz dezhan chom en dro da Franseza evit he dioual. ne ket dont a rajet adarre da glask creiz enh.

An Dukez a reas neuze beleg iliz ar scolaeh. ouspen pevar mil den en dro dezh Mont a ra d'al leac'h ma edo kær he fried ar bobl a chom er mesk hag a zoual an nor ha ne zeu den da vont eno kent ha ma choas da bidi

Pa zavas Franseza ac hano, ar bobl a zeuz adarre d he c'han beleg al leac'h ma edo o chom

Ar bobl a ra em deuaz ac'hano nemet goude m en devoa guelet ar briaoez en he freneet, ha goude bezn gouezet na ket aberz an Duk zo a teuz an disteguenn a roa elasket da ober dezhi. En eur vont kuit. an oll a gane

— Daoc'hir d'hoa iruan vad !

Red e voue da Franseza enout eur geuzeadan gant ar roue Dont a reas d'he zi. ober a reas he c hallout evit he zonsila da saout gant an diuzin a ginouget dezhi, hogen coll a reaz he boan evel ar re all, ha red oue dezhan antao ne c'helle ket dont abeno eus an intanvez ano

Hogen o velet pe ger start oa en he meuioz, e teuz aweioc'h a c hoant derhan da ober anezho he c'hoar gaer, hag e roas urz d he daou eontr d'he revel ha d'he c'hoz d'he lez da Barz.

A zeac'h oa eat ar roue hag an Dug en ho zro, ma teuaz he daou eontr da gana pouli dezhi e pep gis, ha da lavaret dezhi a ra antronoz, arsoh ano-heol, pell dinc'h kær Naoned

Hogen Franseza. leun a fiuzna e Doue, a lavaras dezho ep aoun ebet

— Gra kement a gerot lavaret em eus dreac'h n'oc'h eus ket a c'hallout avoalc'h evit va c'has er meaz eus a gær Naoned en despet dim rak ma elasket va

c'hraa dre aers, me a grio ker cre, ma teuio kaer Naoned oll d'am zicour Anconnac'het oc'h ens-hu pegement a hoan zo ens-me bet o vevet na vijac'h flastret ganthe abalamour ma n'oa croget eshon? I ha takut eves na goesse nes ouzoc'h.

Goode beza lavaret goasa hag a c'hellent o ho nuez, eu em dienjont. Mes en em laraat a rejont da gaak an tu d'he zevel ac'hano. ha d'he c'has da tez ar Roue.

Stefan Richou a deuas da lavaret dezhe o devoa he daou eontr destomet eun nebeut and evit ho zicour da gregi enhi, hag o doa great pourchas bagoo evit he c'has er mesa eus an Naoaet Ar bagou-ze a yoa var ar zter, tost da dis zaot Julian hag evelse o voa reu dezhi chench it.

Hogen pa e devoa chenchet it, ar bagou a voue caset ive adarre tost d'ar lec'h ma voa en em dennet, ha kemeuzet a voue great e creu an deu. O velet an dra-ze e savas groumol e kaer rak gouiet a reat petra a yoa e'hoant da ober Kenz e c'houlenne eirzhe hag hi a leschc ober an disnegans-ze da eun Duk ea Vreiz eun Duk hag e doa great kemeu-a vad e kaer.

Gouarner Naoned. an Aotrou Tanguy ar C'hastel a oaa da gaout an Dug ha da zeclera dezhan petra a yoa bouch da ober d'ar brasaez vad. An Dug a lakeas gourdon evit mirel na dajo den a dost d'an . ma edo Frauseza enhan.

Pa deuaz ar gourdou-ze d'en em lacat en dro d'an ti. unan eus a zemzrollet ar bragou a voua strafuillet oll hag a lavaras

— O va Doue! petra eo an dra-ma? petra a zo e vevez ndarre-ta?

— Petra a zo? eme an Duk.

— O itroo! sellit-ta! tud armou ganthe ama dirag hor preneeher Ho taou eontr, eradabl, a zigas an dud ze ama.

Frauseza a zavas da zelet, hag a anaveza an otrouez Quelenneh ha Tanguy ar C'hastel.

— Ar re-ma eo tud an Dug emezhi. Doue ra viro na vint eu em laket a unan gant va eontred.

Dinec het e voue ep dale rag ar bourc'his ma voa en he di a deuas d'he c'hoas ha daou sjentil ganthan. da lavaret dezhi e c'helle ep zoun obet tizout en Duk. Hema a lakea kemen dezhi en dou zaket gourdon e kichen ha zi ez he dioual a zoep he eneboarien a rea ho longe d'ho zevel ac'hano an nouvez-ze Hag evelse he eneboarien a gafche od da herpet onthe ha d'ho c'hempen ma vije zom.

— Ah! va merc'hed. eme ar brinsez, nag a anaoudegez vad ne dicomp-ni ket d'an Aotrou Duk evit ar vadelez en deus evidomp? Nag a anaoudegez vad ne dicompni ket e hoas mouc'h da Zoue a zalc'h eire he zaouara calonoo ar brinsed Petra beonak o emzomp ket e hoas er mesa a zanjer, o peuinp hag e tregarecamp hor Zalver, hag a e houlennimp outhan ma plijo ganthan kendere'hel ato d'hor sparzella.

Frauseza en em lakeas a pedon gant he merc'hed. Mes ep dale o reas dezho oll mont da gousket, gonde eun devez hag en noa eet dezho kemeut a arc hamant Hi avad a chomas sabet e pau an noz dirag eur gracil hag eun nach d'ar Verc net a zoe en he c hambr Pidi a rea calonec ha gant ilionis hag e lavare « Ha pa veno difrezt gant an oll tud gouzoug, a rao d'a Doue, c'hui nag ho mamzance a rejo dilezet ket. »

E gourionez ne voue ket diverc gant Doue na gant ar Verc hez moas a reant da vez dezho eur merk eus he c'haraatez evith

Frauseza a oe he beza savet eus an te ze da unterzor Eut loden eus he zervicherien trubard a dlie he lacat en eur gador zoug, hag he c'has evelse d'ar bagou Hogen ar goardou a veias petra a bourchaset hag an trubarded ne c'hejont ket ober ho zaol. Neuze ud armet an daou eontr a fo veias dezho dont d'he c'herc'hat dre aers. Hogen ep dale e vouezh souezet hag e veljont a collent ho foan, Doue he unan en em zisklerie en ho enep

Edot neuze er penn d'ezza a vis Mae hag an amzer a zoa clouar Daoust da ze ar sizer a scorras ker calet ha hen teo ma ne c'helle ano hag ebet finval ale'hoezel oa varnezho. Ha pa deuaz an discord, ar perzadou scorn en em dennaz a veac'h varzu ar mor hag a zachas ganthe ar bagou ep ma voue gallet saveter nicun anezho

Aotrouez an oll a voue achezet o velet kement all hag ar zoudardet coues hag ar vageerien a iezz en dro d'ar Frauz var droad oc'h anzao a vonez hnet en oa eno eur burzud. p eo gaer oa bet scornet evelse ar zter e Naoned epad na voa tam scorn ebet e lec'h all Seiz pennad e troaz e mez an daou eontr an taol trubarded-ze a doa e'hoant da ober d'ho zizez zonad.

Eur pennad all eur verk all. G. M.

Bue Mizdonour eun ar c'hlas meurs.

V

Hiza Letern a veas neuze da eur gerk a zo a dost da glask unan bennag eus a vignoned an doctored o doa rnut deshan he gerk, rag he gof a zo goellon hag he zalc'h ive.

Ama. eme ar mizdonour, e vezio digemeret eval eur prins rak gouzout a rao ez eus ama pleiz eus an dud se hag o deus ieze pep monmouverez a gonter. E lez ar re-se e vezin evel pa vezo em zra, rak tud evelse zo ato prest da rannu gant ho breudeur

Mont a ra dioc'hin da di eur mondian, den difun, ha coula republikan ha pephini. O velet an arrebeurs enn, an arc hanturi. o zantont ar c'hoez vad a zo er gegin, Letern a zonje outhan he unan

— Ha c'hoat e teverer ne deus en hon touez-ni nemet peureo, zanoerion. tud a natra. Seiz ama vonn hag a c'heli mont kuit ha kuit gant ar braa bourc'hizien, ha mar deo republican avelkompni, ne d'eo a dra eur nemet dra garantez evit ar Lobl.

Pa en deo gallet mont hete mestr an ti, hanve a c'hoarvezas warbenn

— Penn oc'h-hu ? petra a fell deoc'h ?

— Ha ec Mare Latern, a ra deguenet er c horter-mañ gant ho magouenn eun a gaer X ... evit kentelia an dud diwar ar menez ha televr eun dra henvag a scherpas en ho zouez

— Ah ! va magouenn, eur garg oc'h eus aun eun ar re vella. Rak ho tere dan rak gueled a rae en oc'h eun dan hag a raed cals servich d'ar vro. Mont a ra mad ha mizoun en dro ?

— Tavet eus eun eun scharat had ha dantumet em eus me eun tam frouez bennak

— Kement courach ha pesmet da scherpenna ar gouennadet-zu ne vefac'h het aber gueliac'h mar gallet mouga ar c'hrafennou dont a ra gravemet ken doun a vilenez an dud-zu a pano great eun taol euer hag ar re a dro var hon serc'h a diveza cals a zanvadeged vad deoc'h

— Pennoz a vrafac'h a ra, ar vicher gouscoude na lenn avoalc'h, ha na c'hoanneer nemeur gantho

— Ar penn kentañ a hep tri a ra ato tenn, mes gueled a raed, divenac'h e zavo eunn pul var an had e pano tavet.

Latern a glaske troudellan e songal a rae lavaret dezhañ chom da iouc'hañ hogen euer en deo gortoz, a ber pedet hat, ha gueled a ra oc'h cuzout mentz pe gantho. Setu hon hag e lavaret Marteze ema mare ho pried ?

— Ia, emaer oc'h va gortoz, eme ar bourc'hiz, hag hon a ouvet hag e vaed da gas ar maouesenn hetag an nor gant calz a servidiguz

Latern a zeuz da zaoa pe dro da ell clevet ia ma van eur republiqueed vad e chom, hag e zeuz zoutho ne vefe kouiget dezhan raenn gantho na tam hanz-an a dlefe hanz kentañ eur hevelepr doc'h a ma evoaz.

E kerchentoo zoken en devaoc'h cun digemer fall penac'h ne zanvet het ar vignoned ma cuzout zoutho, na vanet het en an hevelepr deuhe hag en eun gurun da ginnidi an dud diwar ar menez, ne zonjent het nebeu pe gar euer a zeu ar vicher-zu Rak e vefe d'ar pastor kerz dre mont da glask eun tam hennak d'an devaro, ha c'haou penaoz he hanz pa e en deu diner ?

Gouscoude her manneur a en het lezr. En devaro a arbenn hag e comerc, hag antronez an eil arbenn da di an Antron X ... e vez ma zoa dre an deu het ar gueliac digemer an derc heal.

— Antron emezhañ, abenn pevar deves aun e tiz ma eur vicher va ma, da c'hortoz me ho pad da brena dre ugent lur evit pass va dilegin an devaro ma zoun dishenvel eulz

— Digemeret fall oc'h ma vije c'h het dont tri dervez kentoc'h ma hon arc'hant ganto. hag e vije het eur bilpudur evelhen zacour eun den avoalc'h, bremañ n eus het a arc'hant ebarz

— Ha prenifac'h din dak lur e raian va zroad.

— Ne c'hellfac'h het da vaez prenet dia ugent raid da hanz va mevelepr ?

— Lavaret a ran deoc'h a eun eun het.

— N oc'h eun het eme Laterz e zevel en ha ne comzaz eoluz hag e lavaret e zac'h eur republicain magnet d'ar bobl, magnet d'a labouriaerien ! ne da. eur vicher oc'h hag eun delerer he ... nelli c'hen ne zishenvel hanz magnen d'ar bobl nemet evit mirout ma renn Lamet ho pa ven digemeret h pa dleampe-en da vez maistr. Hegen gueled e vean.

An Antron X ... e clevet he c hoantrenn, na den gal-vet he zervicherien, ha Mare Laterz a renn habet ar menez a dnoloug hen var he gein. hag a dlefent hentañ mui c'h

Bourzuz ar maouesenn a en het hen arc'hant N en deo het ato a zeponer mad degant an dud deoar ar menez, morse gouscoude na en het cunnet gantho en great dispagnas dezhan avel a rea ar vourc'hizien a den ar vicher evelen gantañ hag a dlie hem he vignoned

Mont a rea c'hen da eun tr all hennag hen na devoaz het gueliac'h digemer Ha na vanet het cunnet da viana e vanz cuzet en he dronet eur c hlasker alouc'h ne vanz mervel an nizuez. Ha dre ma zeu ha dre ma zeuz Laterz a c'hroasmodet etre he zent it ato an eil ha eun he eoueh ar lagnoc'h mar gellomp ni hezan mistri an hen talvezo deoc'h.

Setu hen hag e zoiaz d'he zavarn. hag e zerih d'an doctored e oan euet he gerh dezhan

« Degasit dan arc'hant deoc'hiz pe he mestrones a vezo cavet mero gant an noaon var an hent pe var ar c'holo er prizon. Emaomp e kear R ... dan nervet-an ep eur gouzoug da gleut nag eun tam hanz nag eun tam hanan. Eun an diveza ma emaomp enta ne c'hellin mont kuit nemet pare a rafen ... anez e vezo taolet er prizon, pe e vezo dalc'het va dilad ouzin hag e rankin mont ar hanz nuz evel eur ran »

Evel a velit e ema he far ar vicher ep dremm er vicher a eun Mare Laterz ha gouscoude mervel a hanz en em dael da aber ar vicher-zu An dremm speret a gafaje labouriz, hag ar gloan a ga c'hentel ev hor skuiou e pep leac'h.

Ne dlez nemeur a zeu ha a en dale cavet eur vech hennak var he hent nann eun ar vinaouerien-ze digant gant ar dremm speret evit monga ar fest hag ar relijon eleac'h ma zeo c'hoan bro Hag ar c'haloperien hent-ze, dre ho c'hoanzo dre al lerrou hag ar scridou fall a skignont a ra ato eun dremm hanz dre gement lenc'h ma tremmont, mouc'h eget ar re a dlefe da skigna eur c'hirvoul spegus dre ar vro. G. M.

An dudenn Hanz hag eun dudenn Hir.

An dudenn vras a lavare eun devezh d'an dudenn vihan a welo e zremm a dud dudi

— Petra a ra deoc'h, va c'hoar cremm evelse, ha hanz an hini tom e para, ha hanz e'mo mouch avel ?

— An hom eb dous hor c'hrouaz en doue va gwaz evelse va gwaz en dous hon tano ha rust dis nevezenn hor kendalc'h mar creomp hoperet gant aoun na zistaolfen ar hoaz ha na gavelfen d'an douar

— Lavaret a oa douar? Ha n'eo ket-han bet moarvat gwaz pe vamm en eus anez? Ano sklg eo h ar mammen vaouez, ano hanv gwevret! Ha ne gav ket dezh e vo ennañ dic'hallet an dra-se en hor c'hanvez ma? Kemmet a vez an dra dreuzep en douar ha frankiz ar c'hoarvezoù a vez c'hoazh ann hevelep. Hag a lec'h ha plas ha gwir da gaoua pe ampoez al labouroù a ra ha neus ebarz'h ann plega gantañ a-hed ar c'hoanag dre an eur dezh hag a vez ar c'hoanag dre an eur dezh a-raok da vont da gousket. Perag emaomp-ni ama chadennet evel pa na vefomp ket ket evel an traou all?

— Ob va c'hoar ha da lakaer'h a mfomp. ama an dudenn eta? Pesort a dalle hor frankiz evelomp mar doe an avel roudoar en hon rafe deomp? Skag omp ec'h ar mouar mes ar mouar a ra hoaz deomp. An eured hon hej gouestadeg an hoel a ho taromp ha dezh'h ar pardaez ha ramzoù a dle d'hon eilpenn, petra a fell dezh'h goallet'h?

— Ob! mouar a dle a gaviñ gaolinañ e hini a ra'h ket figur evel dezhe pemp ket dudenn evelomp. Ya dre ann avel gwir eus nebeut a zelenn hag a dalle ket ha mar eg ar eaz ha gwazed ann eus mes pemp a vezomp ar'h an gwazed ann e c'hell ar c'hoad hag eilpenn an dudenn all? Fe gwir eus ann hini ma ra'h ar gaz an douar a zo hoaz ganeomp. ar ma ra'h an douar a zo hoaz ganeomp ann hini ma? Nebeut hag a c'hoaz eilpenn an dudenn a ra ha kudenn ar bleun ebarz'h ma ra ar gwenan da hanvet. Pa ma ezeg gwaz a c'hoaz ganeomp ann c'hoar evelomp a vezo monet ann eilpenn kemmet all a zelenn a vo ann a da velet ar vro. Ha gwazvenn ar hoad a dlo hanv hor hanv! Ann eu ann avel ennañ ar gwaz ebarz'h da ar a hell ra ann ar'h gan ann vro. An hoad a hor ganeomp dre'h ar pardaez mes ma garfe gwelet an hini a zavel gwaz all ar vro! Ha ma ezeg dudenn ha ra'h ann eilpenn a vo monet ann Doue! den da vont ann avel hor ganeomp a ra ann ar an dreiz va dousaged ambrez ar c'hoar gwazed ha ra a gwaz d'ann avel'h. Hag an amzer a ra ann dre ha kemmañ e hini ar gwaz ha gantañ ar mare. Ardamp ala-ha va c'hoar ann ann antagamp ha ann hamp ar hano. An avel hor c'hano da gaz da hoal avel ma vro. Ha a fell dezh mont avel al labouroù, varlu an ankn ma fell dezh ann ar'h ha da redeg var ar mouar ma fell dezh gwelet a dud pegazh e rod ar vro dezh a velan da ra?

— Ardamp a ra dezh e ranfa evelse ann an dudenn eta evelomp a ra an'h ha dezhe. Gallet ann ann ann ha ha alkant vad gwevet'h. Ha ann mezigo? — ne lavet? — petra a zo-ma-ha? Petra a ra ann dreiz d ar c'hoad-ann pe ann-omp ann hini? Petra a c'haloa al lavaradegoù pennañ a dle ann ann da gaoua dezhe ha frankiz ann? — Pegazh e vefe ar vro ha hon dezh pe na ra omp ann ann da zistaolfen ann ann ann Eur?

— Petra ra an dra-ma-ha-ma? Ann avel ann ann, ha ann ann dalloa avelh'a ganeomp ann e hini ann hon hor'h.

— Gwaz ar'hanoù, na vefe ket ket a hell e ra ann ganet'e hini ramzavenn'h ager an dor'h hiviza. Gwaz'h ann all e hanvezad mare e ra ne pa dudenn'omp gaoua ann douar gantañ. Ar re ar vro ne ra ann zistaget, ann ann-mañ avel ra dreiz ha e hini gantañ ha dezh'h-ha an dra ha ann ket da gaoua ann tred an all ha hiviza ganet e pa aial ann ann!

— Hah hah! ar re-ma a ra ann ar'h ann ann ra ra ar'h ar ann e ann ket ann ann a ann hanvezad ha frankiz ann e ra ann ha ann e ann ra ann ann ha ann ann ha ann ann ann

Hanes eunn oabl vras.

Eun dra souezuz a dremen dre ar c'hêrioù breiz zo eunn devezh Jaou ha Mari, hag e c'hoarzusoc'h ec'h a pa lâr ahanê penaos e c'halje ober an dra-se

— Nen ober a rafi, eme an ahanê mar kert kinnigan brandez d'ar Werc'her ha ne lâran

— Pa gemmes e vo mat an dra-se?

— Ya ha n'eus nemeur asvarit brandez calonag an Aotrou Mamm antreuzat gwerch da lavaret eo ar chapelet

Ar seurser'h seurserez a reas he c'hoar da gemmeres an ahanê pell-zo brandez da vale bouc'h hag e krogfelc'hen hag a hon ober pell amzer

Skuiza eun devezh e voe graet kalz da ober eur gwele bennag a lec'h hag e krogas eur c'hoad kraz e lavaret dre ma ann poblou oa ar c'hoz pa zeuje ambroug eur vandeen tarzon ar ti ra ene gwelet ne dra da ober a c'hras rakhon hag ar ti ha gas dirag ha c'hoarzin Hirvoudi a gollas ar ti ar maner h a voa kaset ed e c'hoat eus ha c'hoarzin hag eur gwalenn veun a raed da gret hag eur vaouez a ya dirak hag o tont adarre da gret hag eur vaouez all hag Aotrou Mamm a lavare ar hent mad Neuze'z eaz ar baotred-se eur gilet bennag e kreiz ar gwele ar c'hoarzin a faziaas dirazo gwiskamant gwenn ha ar gwiskamant ne gouezh ket ha pa zeuas ar gwaz da gousket e kreiz ar gilet ha pa zeuas ar vaouez da gousket ivez e kreiz ar gilet

Me a ra ma mestrez h ober evez Me a ra eus ma hent ha n'eus ket a eus

Me a ra eus a vestrez da vont eus ha hag eur gwalenn a vont d'ho develaat dre ma ha gant

Eun dervez ar pesked a zeuas da gerc'hat ar gwiskamant gwenn da gas he mestrez Aotrou Mamm a lavare ar hent mad Neuze'z eaz ar baotred-se eur gilet bennag e kreiz ar gwele ar c'hoarzin a faziaas dirazo gwiskamant gwenn ha ar gwiskamant ne gouezh ket ha pa zeuas ar gwaz da gousket e kreiz ar gilet ha pa zeuas ar vaouez da gousket ivez e kreiz ar gilet

Disadorn 19 Mae 1878. N° 483. Eilvet Bloaz.

FEIZ HA BREIZ,

KELOU A BEP BRO, HA KENTELIOU VAR BEP TRA.

Diganet hep sul da gement Christen a goms ar brezounek.

CONDITIONOU EVIT CAOUT AR GAZETEN

Evit ar Feiz, Chevr-an-Nono *hag ar Vretonaz* evit war bloaz daou scoaz, evit c'hoaz'h mui, pevarzec real.

An Abonnamant a dle bezan paet arouez caout ar gazeten

Ha lec'h ma vezo lazet an dra ar gazeten a vezo gwalc'het ma vezo he abonnamant, a ni ouzomp ret skuiza a-raog.

An abonnamant a gomzer a di en Aotrou an Kanaouad, emsaver an Eeuzpti, ru ar Gigonez, n° 12, e Kemper.

Hag Aotrou an Kanaouad eplan a lezer adreuzi ar pennaouchou ha kemenn a zell ar c'hevrinti ar Gazeten.

Ar mailhou da vont ar Gazeten e dleer da adresi d'an Aotrou BERTAR, eplan.

KEMPER 19 Mae 1878

O velet petra a ra an despac'herien hag an dud diveiz, e velet petra a scrifont, a clevet petra a lavaront ez eont da gement hen ep deus skuiza vad hag a daol evez, en red ar religion d'an dud en deus Doue, oc'h he gwir, lakat he mel e calon an dra hag ar sklerijenn ez c'hellfer kat en em gavoud ezomzhan evit a ve Peiza? ar gwir eo ez chapeiad a lacq hen tud dianav da vezan skrivelleier, he lacq da ober salud da ober tremmen'c'h evel pa ve he hrega emboanneza e tout vatezhio evit he destruja? ar gwir eo a ra ez gwez ver pa lavar a lacq he dant da scrugnal a lacq he hlen da zevel var he fenn! Kaz ouberat zul e vez da hardona, ez vandan gwiriaouiennou ez eo assentet evit ren da Zoue pa d'he vank ennan eur marh ez eo he respet he lacq da gomzer da zudal evel eur vandan chuz commanzel! Peiza clevet a reiz ober levez he dipara, tampouez averdho e talvez ar skalard ezomz an dud honest ezomz oll dud eur gwir pe eur c'harter he deuze ne livirint netra pell dezc'h rac neuze ez ean garvoud en he flajder a vezel en he hoaed hag ar gwir epken ez eo dan dud a zrouz he dantouch mar dong eur marh benneg a zevezon, a vez outho da gwalc'het a lamo ar peoc'h digantho hag he lacq da vont en hegar!

Hag a halvez h e vez ar goanner ar? Ha n'emp het ar c'hrisien anezhi en ene an despac'herien?

Ia, tud diveiz, caer oc'h ema skiancat hag ober frouz ennez oc'h ez eo oc'h ar fri, ar religion Doue he unan, a gwalc'h he calon e vantel ema dre benneg o lavarout dezc'h oc'h ez eo ene mesk hag ar mestr-ze e pemp ez mare benneg ema zanvk cant da renta dezhan hag ar mestr-ze en devezo creg ezhoc'h pa gavo. ep mar e halfec'h e ga ober en em denna ez a dre he standard. Hag evel ez fell kat dezc'h ouzoud ar vouez-ze a gler e gwalc'h ene, e talfe dezc'h da vont ne velfec'h gwelout dirag he daoulagad na croaz, na chapeiad, nag ilis na tud a dle, na manac'h na lanneg, na nevra a gemmat a c'helfe degas da zoaich dezc'h ema ar religion, ema an Doue a fell dezc'h da zac'h.

An drouk-ze ema an dud diveiz a vouez ar religion he ne dre-hen kat var an dianav eur skiandon ez a hanv an drouk spered a hare ar brezel tourmant en ar zoaich ema an ezvezidi a hebken kat ezomz dre he orgueil, pa a sklerijenn ar re zanvet da vezan collet na ezvezidet-ze evit pehini ema kat kroaz? Hag evel mezher ematan hag he drouk-avel an dud a rejouissant en ezvezidet-ze a dezo collet he anaon, an dud diveiz a ra ma mezher da vouez ar lien da vont ez'h an oll da humilia he religion he d'he defrouzaou oll ouzer galvout degant he Doue

Goachall, a lavarer, e zan pennoel ema hag evit lazat he hragale da gaout hen oc'h ar vestrou, a ra rikoh da selaou hen na vezvet mezvet, ha pa vezont mezvet a ganevet he hragale da zelfet outho ar skol-ze hag ar gwir ema ar selaou ahezo-ze a helfe ar re zanvak dezc'h ar vestrou! Me gaf din ez ma trouz ar re a dezo ema dre benneg a skiant vad da evezaat pa oc'h aberou hag emaon an dud dezoue hementan a ve avanie h evit ni hen dezhe. he skoat da zioual da vezan tomellet ganthe ha da gouza e gouzoud evezhio. ha kemmenn ra he doubla d'ez ema skign startoc'h oc'h ar religion ha d'ez ema dre manac'h vezan Doue

Remarc. — Pedet ma dan autrou Person Ramengol da ra deomp da zanvet anan benneg ema ar barrouadou pe ar gramon hen e deus roet ano ar Vere hen d'ar re a dro di d'he fidi a galon Clevet an dan hano ema a unan benneg hag e c'hoaemp ervad anan Doue, evelhe da ober hen hordadou skoat a Laoré hag a leac'h all, ne zisen het evel-se ar vrasoned vad a dro d'he fidi da Ramengol!

Setu anan ar pez a scrid deomp hiro autrou Person Ramengol e lavaret deomp e resevimp divezanc'h degasthou pennadou all a scrid diveiz hemb ar pez a zo zremenet en ilis hemengal-ze.

« Ne rann ket douc h, eme notreu person Rumengol ar pez a zerc'pe evit harzadou hò c'hemerout a heffer evad evit graeou Iesus dont dre zaouzanv ar Verc'hez, ha evidi e c heffer re bò e deus tennet anezho dignat ha mèp evit ar re o deus ket euzhus

Setu eno ce petra zonjomp e zerc'h pa parfom harzadou ma romzomp anezho ainsi ken n e deus an ifanget ha harzadeger ne c'hellomp lavaret hen hagen marsa e zomp an traou-se evit evezh. Ken ha devezann ar gristenien e kenver hor salver hag ha ram zanter. Ne christeniem c'hoing a c'hoar ervad pa ve meneg a drouz hoert dus ar gouz ket birrac'h d'an noz Doue rei ar vrud da vont den marv epad hervez eus eun derzes pe eun hent eplen ar c'hlenvet creg en eun den.

« Laer digant M du Ch Mis evrin 1864

« Aotrou parson, »

Ear poder zoanañ, het epad deus vlam e labourat var he sichar e Dourlan, hag e vez het ar'hanv an amzer vad e vont da hardoni da Itron-Varia Rumengol an deus dale het zoanch mad eus a leac'h-zo dre ar graeou a zeu gant targetez Itron Varia rentet ol var he hogale vad pa an eus erbedout outhi Dale'het an gant eur c'hlenvet a healtrio. hag e taole ar goad ranta lavaret hemdez Lampiget en deu a hep seurt louzaver hag e groeiz ervad a zo pare chet evitham. pa deuaz da zanch dezhan eus a c halloud an hent a zo ar hent ar re glanv. En eun erbedi a reas ac'h ar vam vad-zo hag e vanchas pri deiz deus hent da lavaret bokedou eus ar peuriou da c'hoar e Langonez (Iodr-da-Laoer)

Itron Varia Rumengol a selaouas he hedou, pardet ec dre varzud ha dre c halloud maro Doue

Ar deu zanavi-zo ez ya breur zaer eus e chomp e Langonez ha dignat an deus dus an deus hed ac'h ya fidi d'ho c hoa hoing diz an Itron Varia.

Aliez ac'h eus e beuzet da c'houzout hano ya hanv anezi, setu hano anna Felis Fichet, peuriou e Langonez.

Per M.

1857 Eun intanvez ha an deus nemet eur verc'h a velaz ar verc'h-zo clanv, hag ar vadeleziad a e deus espar chet d'he farm Deus a reaz ar zanch dezhi d'ho gouzout da Itron Varia Rumengol Neberut amzer goude en eun gwez zorn, hel e deus he gwelet dignat ar Verc'hez. An intanvez ze ne devel da nevez ho gwesti ha da vez eun nérenn d'an Itron Varia evit deskiñ he anavezegez vad.

---

20 Even 1857 Ear verc'hez eus a L. a an het mont a vlaou ep hañt hag a ze deut ar c'hoarzet dezhi herbaut ha ma ann het erbedet gant he c'hervat ac'h Itron-Varia Rumengol.

1er Genver 1857 Ear verc'hez vlaou eun a B., emgav a hevar blaou zoter a zo da lâret c'houc'h ma a zo e deus reservet ar gwelet herbaut ha ma e deus he c'hervat pedisiet dont da hardoni da Rumengol.

Ear c'hreg chomet moder apad pevar mis goude hervez eur hugel er hed en eun vrezhin da vont da Rumengol, harbaret e c'hrisiz lavaret eur ger benneg, hag pbovet ma zo het e pardoun e comz eun enez'h.

17 Genver 1857 Ear maouez eus a ouez Eunis a gouez alies e drouk zant trivac'h a miz a zo he gouvent e deus he vervijet da Itron-Varia Rumengol hag pbovet ma het cantel

Rem. An tad zantel, dleout da gemeret a lavar hag a scrif an dispac'herien e chash rei da gredi e re clozer dare da vervel a zo ez'h ha zre hag a ra hemdez digemer da gris a dud Genel zant Francez Assez, d ar 4 a vez hare a zo het eun deus a anigenta vraz evit ar romzom En dervez ze en em gave an interchuvet deuz ha blaou abaoue ma zoa en em lakaet Pa zao a tredé ara zant Francez N eus mar chet an ol dudou vez a ara zant Francez e devezo selaoubet an interchuvet deuz ha blaou-ze Pligez gant Doue e defe an oll hedemmou grat en deu-ze evit mibil Jesus-Christ ar c'hallout da rigza ar peuc h d an nas ha d ar bobl christen.

Lourd. Dleout d an dispac'herien ha d'ho oll gomzer ar hardonerien e gendalc'h da vont da Lourd, hag ar Verc'hez zantel a gendalc'h da harza tud delaout gant ar redemmol. Ear pardonez hag en deus trugarez zanvet a zerviz ene, a lavar

« Ne oubet het merc'hi da vezi estimet e velet ar pez a devezont e Lourd E pourvoet, bervedus eo (lampou ar hardonerien a dle deuz d ar c hoaz h eus pe mui ha ne vez den pe ger hirz eo an nivez anezhe var dro zant mui deu. a leverer deuz dre an hent hanaro. ep zanta ar c'hartenn ; en eun gal eus hemdez da achanta eur mil hanneg en devezon ac c'hortoz deu. Na oaz den lavaret pe ger hirz en devezon ar hardonerien-zé. Diskouez a rer dezomp eur verc'hez vihan en pe ann blaou a zo dallus, e deus reservet ar gwelet hag a vel hirz ha mann evit ar vech kentz. Na chomjer het nemz, c'houzout a ra da chom evit mad

---

Ear mardezun vez an ti d an noterrien d'ar Frans, a vez testeni eus eur pare hemdez ali. Eur c'hreg enpet a 43 vlaou, het lounvoet gwetlaus ep esperanz ebet d'he farz a zo en eun gavet ac'h en eun taol gwelet eus ne-vez gwisk da Itron-Varia Lourd.

LYON. — *Ar Zantez* zantelaj a Lyon a devez meulet eul laer scridet d'he mamm e mez mae devezo, gant lie-lann, ar vezaerez vlaou'h zo en eun zaskarvez ar Verc'hez dirak var mezon ar Salet. Melann e deuz lavaret ebenn ne vez ket tra zoa ar pez a deu lavaret d'he mamm, e vez chomchet eun dra benneg en he lamer Hogen ni laer-ze ne zaskarvez mamm bet, setu penn pez pemzeg zanvet

Ya mamm per

Ha deus an Doue a drugarez da vadia varzoaup ha d'hon difen epad ar pemzeg zanvet ezrugn a ra da bezan

var ar Vrasa eskiez. rak merzal ar poc hejoc a zo ennn. Pounar kes Frans. pounar kes Italy.

Va mouz gar scrifit bonn d am breur a zo e Paris. ha d'am c'hoar a zo e Marsel pe o pezo chaulou da scoulm Paris a die bezo dimeaire rag ar gar gubler ca a ouz mui a aster da gan ar goaligner ar ra spontuss, ar sourt a ra gueler abarse a za da goerz var ar Frans En em staign eta oc h ar Verc hen zacr oc h ar religion zantel. oc h an tad zantel ar Pap, vikel Jesus Christ.

Ma n oc h eus bet scrupulr carnet, graz hen taket deoc'h hag ve d am breudeur ha d'am c hoarezed ha na gallit bet a zanver, ar goaligner a dem eus Iaeron. Il da goven ha da reaso ho Tour bezet e douze da verzel mar gouzen Doue ho pezo mes na gallit bet an Eav ghene h ma zesomp all en em velet. en nem taol ar good a rado a bep tu, eur voalen all a denso hag a strivejo ar gouis.

Crenn a ran o velet kement a routino Ne c'hallon bet stenni e kemenne kemenn dasu pe dri bleiz, taket ho kouzpen, ha kemenn ive douz kouzpet ha pa glevet troun en eur, zervit mad ho zervich hag ho prenecher ha pellit ep ean. Ar good a redo en Italy evel e Frans.

Ar gatolihed a vezo persecutet ha laket d ar maro. Va Doue va Doue pebez taolen scrijus! pedomp pedomp ha gouelomp Lezomp da c hoarzin ar ra a c hoarz. ne c hoarzint bet nemze Lezomp ar ra en gredont bet da aber goab a gemenn a zo. ep dale ec h efint beleg a h renjasson ebarz ar vaner, rann ar roumed Ha den mui na bro da bedi eala evit ar Pab hag evit ar valoen gaz

O va Doue! va Doue! perak n oar bet distroet ennoc h

Meleur e deus lavaret divar benn a' lizer-ze

« Ar pemzad lizer a zo divanezet din ne den bet tro ar pez am eo scrifet d am mamm. Me zouch din. elnac'h mouilla va lizer a ean grant ecmet he leun hag obet pouze d ideau evnor eul lizer mui hag a zo enhan troun ha n em eus bet lavaret »

Eve a velit pl lizer-ze zo livet bras ha leun a c hoarzdrouzou Hugen zanont a rer re ar c hotaou frealzus ,consolauti a lavare rounner an Eav da vagale Pontmeun

« *Mes pedit, va bugale Doue ho pitiaouo abars mervel.* Ha mab eo em eus da vezo *zouchet*

Lezc h a zo eta da esperout o velet kement a hedenmou dre a rer premza e Sale hag e Lourd elnac h ma za kement a deul da hardoni. on devezo ienc h ive ep dale da vont da Bont-mean da arnigarezat mamm Doue da vezo tanvet divarnomp ar gouiguer a zo oc h bar gourdrouz. G M.

Pemzadon zanvet eus lizeriou skrifet gant an arzhed bihan eus a skolo uhel Alger

Gounnet a ra tanvezo Leuzer pennsk Arc'hesko Alger an patron Lavigerie epad eur gerzet a vez, brema ez eus tri bleiz a zalemas ens toullad bugale arsk holled gan-t-ho ho tad hag ho mamm, ha pera n'ho devoa den da zigor an or na da ro tam d'ezho, pa a voa oalezet gan ho c'herent war bord an hanchou da verzel gan an naon pe da vrasa debret gan an paotred gouez o vrasa ne voant bet ewid ho maga. Ho-mann, eur gaiz anezho e varvent gan an naon rag brasa a voa an dienez er vro.

An Arc heskop mad a repuas ar vugaligou baour-ze. ho laket en he glouerdou, en he skolachou, en ofi dezz a zo dindan he c honarnament Servichout a ra d'ezho ahonne da dad ho maga hag ho gwiska a ra dezor ha gouzt ha gan an alanenou a gana d ezha an emzao mad. Savet hen deus e Alger eur c hlomard. pe skolaj evid ar vugale arab a dnia aber eus ar re-ma divertaoc'h beleien da gass da bresang an Aviel d an Arabed ha c'houerrou. Laket hen deuz er skolaj-ze an arabed bihan destumet gan ha epad ar gerzet hag e ra hag deuz laret ahonne hag ouzo en-nl ahu e ra saret ar Religion grisien

Ho zad ne vouzt na ne dint Kristenyen, mes Mahomezianed ar vugaligou-ze vez. arzog betà reput gant an Arc heskop a vez saret gan ho zad er Mahomezianed.

Mau! e zan da ro d eoc'h pennadou eus ar lizeriou skrifet gan ar vugaligou-ze da hetuna da benhont. E lest a lezz ne gavot netra kaerroc h e fent a reshadurez ivez ne gavot nemeur a vugale en ou louez h, a zank dindan ar bleiz kemment evel m ho deuz laket an arabed bihan-ze rag a bouez ez eus tri bleiz ahonne ma e mainl o skol ar re avanzetà anezho arzog ne vezont metra.

Mes arzog rei d eoc h ar pennadou-ze eus a lizeriou an arabed bihan. n zan da lavaret dirag ho taoulagad eul lizer skrifet gan ar boleg mezonner pehini a zo mestr pe superior war-n-ezho. da eur chaloun a Lyon Setu anno al lizer-ze.

« Avotrou chaloun.

« C'hoant oc penn va zalet da gass d'eoc'h pennadou unnek eus a lizeriou va bugale an arabed bihan. A greiz kalon e saonn d eoc h eus neubeud pennadou anezho el lizer-ma Ho c'hopaet em beuz divar ho lizeriou, hoppped hen dudius abarz ho zalvat er post evit ar Frasc

« Eur pez calvoudeg e hoan prouvoc'h a vez da aber c'hwi ez peus hen merket d'in oc h-unan ar pez calvoudeg a vez kemmeret nolenn ens an oll responchou lenn a conder a franka hag er memez tamzer a farzez a gievez a beb maro o lont eus a c hanon ar vugaligou-ze Mes, avouz! beleg-ken an tamzer a zo manket din ewid aber ez. Diaule esper em beuz e vezo digasset din eur beleg benniig ewid va zikour ha neuze hini pe hini anezho a e bello hen hem garga eut a ze

« Pedi ewid-oc Avotrou chaloun hag ewid an obervad a pehini ez glaskom zemzel gloar Doue krenaenegou ar Vro ha mad an Arabed kez. Gounnet a ri ac vec h kel nahounic'heet en or pedennou, nan. ne d'oc'h

het ankounac'heet en or skoldi arab e zant-Eugen, e pelec'h pedennoù or skoldi ger, an arbed bihan, a zav bemdez hen hervidig awid-oc'h warzu Doue

« F Charmetant beleg missionour
« superior ar skoldi arab. »

---

a

Pennad tennet eus eul lizer skrifet d'eu autrou Dubut.

« Autrou her

C'hui oa penn goulennet alies sraòg hirro petra eus hon c'henst da vezan, pa ziscuenn deoc'h bras, ha me a respont d'eoc'h alies « Missionour a fet din bezan, « koms a renan neuze. eh gouzout petra a leverenn Met Doue en lakeo da ganiz eveli-oc rag en galvet ben deus. her gwelet a ran bremañ, awid mont da zongeun ar skiriennoù eus ar Feiz d'an Arabed en brendeur pere n'ho deus ket c'houz gwelet ar skiriennoù-ze. O! ma oa eus ar beaz mall da vezan missionour awid mont da hrzeg an Aviel da dud en bro! setu perag me beanam da c'houlenn digan-oc'h ma podot ewd-on dale'hmad »

« Pierre »

An Ermit.

An Duk a Vourdel a ra he hanoh hervez.

Meur a viz a zo, a vije roet d'ann Duk a Vourdel, oc'hpenn he studioù pemdezieh, kentoc'h all eals tal-voudusoc'h. pa e oa gwir e tlefe bel lakaat e stad da ober ar c'haera tra en deus eur c'hroaner kristen da ober var an douar Lakaet a oa en divije great he benh kenta d'ann daou a viz c'hoevrer 1832, gouel Maria ar goulou.

Eun autrou eus a Vro-C'hall pahine en em gave e Holi-Rood d'ar mare-ze a gomz evel-henn var ar pez en deus klevet ha gwelet he-unan

« Derc'hent zon devet kaer-ze. eme-z-han ar prins moanik abaz mont da gousket a zukenoan e kambr he dad hoz hag ano. var bennoz he mont a en deus gou-lennet ha bet ar venaor ar vrasa hag ann dénera a oale bikenn bezan roet He dad hoz. he eomz hag he voerch her beannge var enn dro E kreiz ho resmz hag ho darlon a klevemp ar brinsed discurzz o lavarout d'ezhan Ped mad, pé dreist pep tra evit Bro-C'hall! »

Eul leur e ve ret da ober evit lavarout holl ar c'hom-zou mad hag an traou kalounioz a welsomp enn noz-ze hag enn deiz varlerc'h. Ar c'hroaner-ze benniget gant Doue dreist he oad e pep lec'h, a zeuz d'ann devez kaer-ze enn ti all e hoaz d'ezhan he-unan, dre he zonjon dre he gomzou ha dre ar merhou a roe e pep gwa eus he feiz hag eus he ga zoiez en Doue Ar c'hardinal Latil, mignon bras Charles X a lavaraz ann offeren. Abaoe ar gomunion e teuz eur brezegenn a ar Prins hag a achuz d'e ar c'homzou-ma *Mab Sant Loeiz, dalc'h Doue ra ho kundui tepred Eur gomz heuruel tout da vad e oa bet lavaret da Loeiz e bouezan var ar chafot (1)*

(1) Mab sant Loeiz, pignit d'an Env

Mes ar beiak a genseruz ar rouz spontel da varvel a zelle ouz ann eur, hag ann hini a roz ar hora a reuz d'he ziz-bihan. a zelle ouz an douar, o welet o tigori diouz ar c'hroaner eun heut rust ha taun, ha pell ama ann daou benn anezhan

Goude al lid, ann dud meal, enn eul lod, a c'hortoaz ar c'hroaner euruz. holl e pokjont d'ezhan oc'h hesterda gant teuzerediges var houn ho c'haloun. Varzerc'h dijunn, ar rouz koz a c'halvaz ur he gamile ann Duk a Vourdel hag he vreur Trugarekaat a reaz ar roman eur ho famoun hag ho laboureu avedaz, ha neuze e lavaraz d'he vab bihan gand eur voaz poliz ha barantezuz « Kroaner « her ar vuez a zo tonket d'id gand Doue a beli bezan « buez a saul ha da ziwezhan diez da ober mar mañtes « bikenn ar boez eus ann trubulion eus ar pouliou a « ra bepred da heul ar renk-ma ouz ganet eun-han, ar « zonj eus ann daou a viz c'hoevrer a rano nerz d'id. »

Ar c'hroaner tenerreat beleg ann daelou a bokaz da zourn he dad-koz. Lonn bennak o vezan neuze goulennet digant-han, petra fenne d'ezhan e vije lavaret eun he berz d'ann dud vad ho devoa pedet evit-han e Bro-C'hall da gen ann dervez kaer-ze « Fallout a ra d'in. « eme Herri, e oufeo bout eun teuz a anaoudegez vad « en-oc'h ha n'am eus ket ho ankounac'heet bet ken nebeut « diwar Doue Mar d-eu bet selaouet ma fedenn, Doue a « vennigo Bro-C'hall. »

Bein neuze Charles X en devoa difennet mad oc'h he dud lavarout ann dalerra tra d'he vab bihan var zaro ann dud a Verri kement a zonn an devoa na vije en em staget a kaloun ar c'hroaner re vouzuk c'hoaz, drouk vennoz pe gason oc'h he vro o klevout e oa maro he dad dre zourn eur Gall. siouaz! Da zeiz he gommunion eta, pa oa ar c'hroaner Iesus ent he Zoue he prest da vardonni evel-t-han e tenas he dad-koz he-unan da lavarout d'ezhan penaoz en devoa kollet he dad. II

Tennet diwar benn ann Duk a Vourdel, Herri V.

Abostolion Frouzuz a Aotrou.

VII

Pa gleuas Frouzuz ar Gerzad en doa great Doue evit mirel oc'h he enebourien da ober ho zro, na vouie penaos diskuez dezhan he anaoudegez vad An dud client, he zerviçherien trubard o doa gaelet ar pez a ra c'hoarvezet, ar more hed a grogaz enno hag e teujont d'en em delaur da dreid ha mestrez. N'em eus ket nom da lavaret e vouzut pardonet

He demezelled a denaz ve da zukuez deuhi ho laouenidigez hag e pokent d'he daouarn ha d'he dilhad, o velet pe ger caret oa gant Doue

Ahanta, va merr hed eme ze duker gaelet a ru-hu penaoz en deus Doue great eur gerzad evelomp! Oh nag hen a ro Doue mad o kenver ar re a hra ho flanza enhan ha na bet e bugale na dud! Oh nag hen a dleomp he garet hag he zervicha! Greomp eta her

gallout ent he vouh ha dale'homp mad d ar zouch zonjal en dro da ober pep tra evithan ha da vout evithan eplan '

Kervel Franseza a velet en eih bahan Hano a do gantho, a vras da lavaret da vamm Franz e collent he hon hag he lezo ouzoc'h pour h

An autreo a Amboan a vouz drouk contant ouz pennad mad Dont a vras gouzoudo da ouzout matalen he vez h hag he tiscouro zoken da hervez ar gouent e devoa commanet

Franseza lavaret e pehe h a zo en em dennet e zanvel Lavar Eno e devoue ar e blac'hez hor da gell he skoan a varvas goude hezo het c'hoant evo zerbet dervezon hag apad he c'hervel ar devoue hen zerviciñ evel he merc'h vad Hanom a resteo dezh ha devezon devezh hag a harzet evo zerbet dio a chomme var he lerc'h

Nec'hamant e devoue ar e velet he zad e zanvel zoberv Hogen he zad ne vezas het pell goude he Franseza a vouzias derhon calz mon eget e doa graet d he mamm Hag e c'houlennet zezhi perzh kemerout a zavarc'h e devoa requestet vad evit a zivoudegez he mamm mes evit a zivoudegez he zad ez doa lavaret caër ervez ar bed na vanse petra da zonjal, hag a lezo ne dra-ze mes douzaza Doue '

Franseza evel ar c'hiz mes petra ez h he skuja ar c'h ar bed a c'helle oaza doue ahanon evit ar pez a glaske gell a zo Dezi hezi goude ze oll zanvel ar blaze 1613 e ingonaza ouz tudou a zra Carmez degouez gant an aal Seraf Franseza he digemeraz gant ar brasan levenez hidoguz Fallout a vras dezhi he servicha he vamm e vez het evezh ar pez a chome en he diaves h O c'hervez ann eur penozañ ar gouent e vanvel kuzet e vandel he hoarder h Ar bemzez a vras dezho ar skoer evit evit he hoarder hag a vertuzion her hano ma vanvel enorvet oll ha ma interest eizvlez

« Da ober petra hor bez degouez anez da zevel hon regler da vat kenderv her partiet? Honez h en evit da zevel gwelh eget en c'hoafemp da zevel dezhi »

Franseza e devoa nec'hamant ehanomoar ne vouz het ar flamand ver a vezvenn ar Hogen Doue a rahanvas anez zoberv pegemeret e pije dezhe he servicheza rak ne e vras dezhi ar c'hrez da zevel ar vez en evit anez, en hevelep doare ma hez e hoanas c'hoalz he pephini

Pa vanse e he penn ar vent ar gouent an tad Nevezh vihel evit Lavarout evit mirer hrac'h dud chentil hag a vanse hizivo a devoue da gaze hol ar hanvenn da gantel an hirvoudeg ha d he c'hras e pronomp d ar gouent nevez a vanse hanvet da zoe Mear

An dudou a vras ar hanvoun ar gouent d ar vamm prederi hag he servicha da vab ar c'hiz h Hogen ar fe a vezvenn enorvet ar c'hrisian het en evit larez ganthe doaz hiz ar gouent Hez e devoa pleuzet da reiñ ha da c'hervez e chomaz en evit tek hoham ar merc'h evit ar gouent a helezar h gouestlade e c'helle hanvelh oll eilvez zi vanvenn

Ar vamm a vanse he zad Franset eil e Nevezh, a ma-pige dezhe hag e hanvas e hano evit vezh ha ni evit mont d ol lez da ra alese d an dud Doaze d he zhou mad dimezi d ar respet en dro Franset ervez ar hanvenn meur ha Franseza a doaz ar hano hrac'h darvoudi, gwelet hezo gouvernamant ha ma vez ar gouiz e dlie vezhi ep dale var Hrac'h

Daoze da Nevezh ez eo bet lavaret zoe mad evezh vanvenn Lavarout e respont an tad Mear

An habet Carmez a vanse vez dezho da e gouel Hanv Mear Ar dez hezi Franseza e devoa hemezet zouza evit ar vezh divezh ma a zo ar zo ar hed-ma Ranou a vez ar pez a gomz gantho d ar hrac'hez gant skoa mad a vez d ar re zarnho a zonjo hag e drugarekaa ar re e doa graet evit ial brasoc'h evezhio pe e doa disheuzet madoziz evezhio eget ma vanvenn oaza

En eur vanvig e labaze he zad h skuizanvez hag he c'hober pe da vanse ar pez a gomz zoezhan. dre ma tagaouez da zonjo dezhe ema he hag ar zezh hag ema a vez a dra a vez e hano plijadur dezhe

D ar 27 a vez Mezev dirag an oll nobilans a Vreiz, Franseza a habaskaz a denne ar he dalhad a ouzanvez ar h an habet a berad Jezuz Krist Peder vez he demezelled e vanse graet ivanvenn ar marmuz devezh Gwazio kentañ a drubuilhas ez eaz evit evezh da gaout ar pez a vez h

A hanvez zevel ar zaozanvez hezo het gouvernamb ar re a vez chomet ar hed Nemzel a vez abes en dudou hezo. Mar hared a Vreiz e devoa a hep zezh pasanvez da c'hoanvez a hezo he frad hag a vez da vervel hanvet gant ar vamp gloar

Pa dremze da Franseza ar c'hrisian ouz a vez an dudou e skoulmas ouz mor a anclou hag e creiz ar hrisian evit an dud Lazat a vanse gant ar c'hrisian ar gwerc'h da ar hrisian zevezon evel an Inn en dro vellet ha hez e devoue ar blijadur da velet Franseza ol a vanse ar h Doue hag e labouzet da ober ervezhet he bobl

Pevar bloaz goude Franseza a vanse habet da hrisian an dreizh dezhe A vanse ar hred ma he zanvelas a zo en em zlegañ dre Vreiz oll ha zoken dre ar bretonaj all

An dog a Vreiz dre ar he hred a lavaras dezhan digas Franseza da Nevezh Nevezh a vanse d ar Pap ent gouelet ma e je digouez da Nevezh ha ma eje ouez da vanvenn Lavarout ez ouzoc'h a vanse ma vez ar c'hrisian a zo

En derveuou divezo a viz Here 1485. Francoza a voe scoet gant eur c hlevet marvel.

Arnok marvel a zakea digas dezhi ar c holier e doa bet digant an duk Ian pemp, hag ar zalc'h ma voa boas da lacat he atizonnou enhi Choma reaz eur pennad da zellet outho, rak digas a reant da zonch dezhi eaz he bugaleah hag eux a gala traou a rea vad d he c'halon.

Neuze e c houre'hemennaz ho rei d'he mizes Anna a Vreiz, en eur lavaret dezhi ar c'holiera c'helle servichout evit mirout na vankjo arc'haut er zac'h.

Gant he consead e lemaz evit testamant ar c'houzoukaz

Grit. me ho ped, dreist pep tra, ma rezo Doue ar muia caret

Marvel a rea d'ar 4 a viz Du, d'ar guener var dro an heur ma varvaz hor Zalver er groaz G M.

Eur prezeger bihan.

E *Sizun Livoy* e cavomp ar pennadik skrit dudiousma

An Aotrou n escop a rea he dro evit commenni. Digouezont a ra var an abardaez e kear Mansat Goude boza bet digemeret ervez lit an ilis gant ar valeian ha gant ar bobl e zeas da veletar re baour en hospita C'hoa reted san. Vitana Baol her gortoza. Goude m eo doa gueiet ar beorieu e voue digaset dirazhan ar vugale, da genta ar scolaerezed. goudeze ar vugale a zigemerer eno bihanik evit entent outho, ar pet a c'haiver e gallur *salle d'asile* Eur ar re-ma e zoa eur vandeonad vad. Setu pa zonjet nebeuta, unan anezho, eur potrig, o sevel eux a douez ar re all hag o vont da zaouuna dirag an Escop en eur lavaret

— Aotrou'n escop. me ho ped, aotrou'n escop.

— Ia! eme an Escob mouon meurbet. vad avoaic h a ri din rag mont am eus prezegerien. hogen gnelomp da brezegen.

— Va brezegen. aotrou n escop, n'a deus nemet daou boent. Ar potrik neuze en em laca da zistaga eur ribustaden. dion ribustadon zoken, rak daou boent a roa Pa voe eclio gant-hao, e lavarnz

— Va benigu. me ho ped, aotrou'n escop.

— Da vennigen a rin a galon vad va bugel, hag an Escop o sevel he zorn hag o vennigen ar paotr

Ar buget neuze a zao en he za, ha die'hoarz e zao he zornig evit bennigon ive d'he dro an aotrou'n Escop.

Mar doa die hoarz ar bugel, ar re a voa o sellet, e c'hellit cred. ne vanz ket. Mes an Escop a lavarnz

— Mui, mad, va bugel gueiet a ran ez oun, ne ket epken prezeger mes ive eun famig escop Hogen me gred ervad e zafe madigou ganhez bremn goude bem preseget evel ac'h ena.

— N'em eus ket afer a vadigou.

— Petra meuze-ta? eun moarch?

— Ken nebeut Eun dra vraoc'h a c'houlennas m'em eus c'hoant da vea conzemennet vare'hoas.

Ar buge n'eo deus nemet c'hoec h vioaz anter

— Conzemennet vare'hoaz? eme an aotrou'n Escop: hag o trei oc'h person ar barrez hag a zrevi eo e c'hoel an dra-ze?

— Oh ia a zevri aotrou'n escop ar bugel-se a vo mad he gatekis, hag ouspen ni mis zo ema oc'h ober he bourchas evit boza conzemennet

— Mad, guel a ze. eme an escop rak-se, va buget vare hoas me da examino en ilis dirag an oll, ha ma respontes mad a pezo da c'houlen

Ant-eaoz goude an oferen an aotrou'n escop a c'houlennaz eur ger catekiz hennag oc'h ar vugale o doa great ho fask hag a dlie reseo ar gonzemen. Goudeze e c'houlennas.

Peleac'h ema-ta va frezeger bihan?

Setu-hen o sordet en dra e helle, ep mouoc h a zoue eget en doa an derc'hent An aotrou n escob a greg enhan. heo lacat da azeza var eur gador hag en em lacat da ober goulennou outhan var ar bouen, ha zoken var bep toden eux ar c'hatekis. Ar bugel a respouie distagel, hag an Escop a roa fouge enhan.

Mad, emezhan va frezeger bihan, p eo gour e c'houzout ker mad da gatekis ha pa roer testimou ker mad ac'haoust e zan d as reseo hag e vea conzemennet.

Tad ha mam ar bugel a roa eno hag a vouele gouc'h ho c'haloo.

Gouscoude, eme an Escop, araok ma zi kaer a rancao ober ouzi c'hoaz eur goulen bennak.

Lavar din va bugel. ha caret a rez-te Doue a zoare?

— A greas va c halon her c'haran eme ar bugel.

— Ia. mes. hag he garet a ri-te ato evelse?

He garet a rin ato.

Ha pa vez bras, braz, lavar din. ha mez a pez-te o lavaret hag o tiskuez e carez an Aotrou Doue?

Morse n em lezo mez

— Her prometi a rez?

— Ia, Aotrou n Escop her prometi a ran deoc'h.

— Clevet a ri eme an Aotrou'n Escop, o trei oc'h an dud a zoa oc'h he zelaou, ar buget-ma a ro he c'her n'eo devezo morse a vez ov, servicha Doue Mad me ben lavar deoc'h. peresiouss Mansat ma teufe da anconnac'hat he le. da vancout d'he c'her ne gemerit ket a vein evit he labeza, digasit avad da zonch dezhan eaz ar lo en devezo torret Mes nan, va bugel, te a zalc'ho mad d'an ker, hag e zan d as benoigen ha d'ac'he eonzemenna.

Credi a c'hellit e voa tenerset calonou an oll dud a ma testion eur an abaden-se.

Ob eme an hini a scrife an dra-ma. ar Speret-Santel a dleas disken gant aconenidiget ar galon aconank-ze preparet ker mad, eur galon hag e devoa kement a c'hoant d'he reseo. P jet gant Doue e zeufe ar bugel-se.

arvez comz an Aotrou a Escop, da vont eur benoz evit oll burrez Mainsat C. M.

Bouc'h c'haribaldians.

Eur prins eus ar Pologn ar prins Lamboumirski, o vem eus derrout e Napl zamet oc'h taol en eb hostaliri trat a velaz o tont etrezeg enhan eur garibaldian gant ar merc'hed eaz eur c'habitre

- N'em souvenit-hu ket, emezhan prins?

Ar prins a voue soneret meurbet rag zamant a reas nemet e voa eno eun den a voa bet keginer a ti he dad, eun den dizoch laer ha merher a voa bet caset kuit eus he di ahalmour d'he zoal vaez.

— Evit doare oc'h eus great hoc'h hent abaoue c'hem eus ket ho kuelet, eme ar prins?

Oh! ar jeneral Garibaldi ne c'hell ket tremen ep hoc'h. ha neto-hen en despet d'ar prins, oc'h azeza en he gichen. hag oc'h en em lacat da efa ha da zibri en eur gonta he daoliou caer

Hogen setu eur garibaldian all, eun ofiser all o tont etrezeg enho

— Na gomzit ket oc'h hennes, eme ar c'heginer cot d'ar prins hounez zo eul lampoo fall.

Mes ze zivezad edo an ofiser a voa deut beleg enho, hag a lavaras, Me zo sur edo ar c'habiten-ma o lavaret drouz ac'hanoc-me Hag hi tabod o sevel eiz tro, hag an eil da zaoulia troion pe kentoc'h torlejou egile. Hagen penaoz o doa an daou ofiser-ze gouzoud trigonach Garibaldi ha penaoz oant bet savet d'ar rang a ofiserien? Setu ama

Un nan anezho a voue taket gant Garibaldi da c'houarner en unan eus a eneennou Lipari e Sicil. En eneenno-zo ez eus kr mat den. Kenta a reaz ar gouarner sevel e voue laeat digan dezhan an oll arc'hant a voa en eneun, ha pa c'hellas caout an arc'hant etre he zaouarn. e voe han kuit, o tas gantha oll daover an eneun.

Egile an dos great e hoas gouzoc'h.

Garibaldi o vem gant he lampoded en Abruz, e lojaz ann noaves en eur bourk biban hag evel caer ti a voa er bourk-ze oa ar presbital, e kemeraz evithan he unan eambr ha goele an Aotrou person.

Aotronoz, al lampon ma comzomp anezhan ama a c'houlennaz oc'h ar jeneral

— Couzout mad oc'h eus-hu?

— N'em eus ket sur me laca ar s.. calolin-ze en dor destumet kement punezen zo er bourk-ma da lacat en he vele.

— Ah! n. c. mar kirit ra anezhan din-me jeneral me zeneo dezhan lacat punez en he vele

— Oh! me hen ro dit a galon vad; gra ganthan ar pez a gar

Al lampon a ia da glask ar beleg, her c'has ganthan er porz hag hen ha gant eun teaz pistolen

Dvezatoc'h, an amzer ar gommun, ar prins Lamboumirski a velaz adarre an daou ofiser-ze e Paris, unan oc'h hanl Flourens hag egile er pardeusionaf. G. M.

(*Tennet eus ar gazetenn c'hallek* Revue de la Presse.)

An Aotrou Sevezen person Guimaliau, zo kouvet person nant Melan Montroulez.

An Aotrou Billon, profesour er C'hlenerdi bras, zo kouvet person Goimaliau.

E Belfort eur vaz a anaz d'ar skol eur verc'hik oein vioaz e devez. E kichen an skol e voa eur jeneral prusian o chom Eun dervez ar jeneral e deuaz da gaout ar vaz-ze hag a lavaras dezhi

« Iroun, me zo deut da vaza ninoz hag eur verc'h vian hen euz i zo digaset dio ama. Bogen ar verc'h-zo n'e deus boget ebet da c'houzi gantha, hag em eus aoun na glanfe gant clenved ar vro Ma carfac'h lezel ho merc'h da zont da c'houzi ganthi

— Aotrou, emar an iroun-ma, ne c'hellan ket rei ho coulenn dezhi mar a zo galleg.

- Mad, eme ar jeneral, ma na roit kaz va goulenn din evel gallek rouz-hen d'ajevel maro

O velet nec'hamant an tad-ze evit he verc'h, an iroun a lavaras neuze.

— Goulennit oc'h va merc'h ha ma c'hasant moat me he zro.

Neuze ar jeneral a lavaras d'ar verc'h

- Va merc'h, dont a reot-hu de c'houzi gant va merc'h Lisbeth bez e deus bravigou ha c'hoarielloa digaset dezhi eaz a Nuremberg. ha gouzout a ra lavaret gallek.

Ne dio baken eme ar verc'h vian gant eur vouez groug'hus dichek

Ar jeneral en em deunaz en eur c'hrouzoulat etre he zent

Oh ar Gallaouien! ar Gallaouien gouzoc'h eo c'houzout ar vugale eget ar ro vras!

Buez an Aotrou'n Escop Serjant.

E-zan Aotrou Kerangal ez eus pevez moullet eul levr galleg *Vie de Monseigneur Serjent* Buez an Aotrou Serjant) hag a zo bremañ etre daouarn meur a hini. Bete vremañ n'em boa ket bet a amzer d'he lenn gant evezhiet Hogen en diverzion-ma em eus he lennet a zevri, ha setu ama petra a soujan anezhan.

A levr-ma zo unan eus al levrioù-ze ehanc'h ne velit ha ne gavit scrijaguer ebet An hini ma compter anezhan ol levr hounta enhen eo a velit hag a glevit he gomzou hag he oberou eo a zo diraq ho taolagad gant eur gwriz hag eun aer benoak abert ar re ma an deus bet aler outho en he voez ar scrijaguer he unan a chom caset. An hini ma scrifer he vuez a velor ann evel zo ema hag eun tam labour evelse a dlo pajout d'an lennerien a zevri, d'ar re na glascont nemet ar virioues er pez a lennont

Pa deu eur scrijaguer arroutet eun den boas da vonet ar bluen, d'en em garga eus eun tam labour evelse, e laca pourvuis enhan cals eus he zanvez he unan. Lava hag klasuri a ra pep tra, hag e lacu he unan pe he vantel

he onan d'ar re ma comz anezho en hevelep doare al lenner ne vel ha ne gleo nemet ar scrifagner, ha goude beza lennet al levr, ne anavez nemeur ar re a zo comzet anezho enhan.

An doare-ma da scriva eur vuez a buch gouscoude guella da eun dra lennerien. dreist oll d'ar re pere en eul levr, ne ghascont ket ar virionez, mes eun dra beonak da biljout ozho. Ne gomzan ket ama oue al lennerien divar fae pere, en eul levr pa o deus lennet eur bajen ama hag eun inter pajen ahont. a gaf dezho beza e doare da varo al levr-ze ep ma c'haife den ho dislavarat na dougen eur varnadigez diabeuvel dioc'h ho hun.

An Aviel a lavar Den na deo profet en he vro. An dra ma a zigouez a dra sur gant ar scridou a laker da voutin. ha den na anavez ar virionez-ze guellor'h egedonmo. Eun tam labour, mar be great gant eun den estron, a vezo cavet mad, marteze dispar mes great gant eun den eun ar c hartor, eun deo anavezet. a vezo a veac'h prijet sanet enhan Hogen an dra-ze zo bet a hep aonzer hag a vezo kent hag ar bed.

Daoust petra zo, e livirin eun all levr-ma ar re o deus c'hoant da anaout mad an Aotrou Nescop Serjant, ar re o deus he anavezet hag he velet a dost epad he vuez, p o deus nemet lenn a zovri ar levr-ma hag e cavint he gomzou hag he oberou eve ma o deuz ho goelet ho unan, ho goude m o devezo he lennet gant evesdet, e credan pouri e vezint contant G. M

PETRA DA OBER?

Levrik scrifet a enep ar geier a glasker da akigna bremn einoez an dud.

Mouuet e li an aotrou DE KERANGAL.

RESPONT D'AR REPUBLIKAED.

Hi emmandon ezvo Lan ha Fanch.

HISTOR BREIZ

Gant A de M.

A en meuliet zvit an tredo gouch.

An dud divar ar meaz a gav ei levr-ze kentelion caer divar benn ar pez zo tremenet en ho bro.

A Levr-ze a gaver er braz euz an tiez a verzez Levrion enho

BUEZ HOR ZALVER JESUS-CHRIS
HA BUEZ AR VERC'HEZ VARI,

Gand eur pennad scrit var ar c'hentа Misterion. ..

Mouuet eo en eun doare ma vezo ean bras da lenn, gant paper cre ha lizerennou euz ar re sclerra. Crisi a ellan eta e plijo d'ar re ber c'hemero. ha pell a vea ez ou tud oc'h he c'houlen

CAVET E VEZO :

E Brest, e ti an Itron Normand.
E Landerne, e ti an Aotrou Desmoulins.
E Montroulez, e ti an Aotrou Ledan.

Hag e caiz euz ar c'herion hag an tiez ma verzez levrion enho. G. M

Buez hor Za-ver Jesus-Christ ha Scol ar Maro Mad a ro ho daou laket e brezonek gant an Aotrou G. M. belek

Buez an Aotrou SERJANT,
ESCOP A GEMPER HAG A LEON,

Gant an Aotrou TEPHANY,
Chalonl Ha Secretour Escopti Kemper.

Priz: Pevarzek real,

E ti an Aotrou DE KERANGAL, mouller an Escopti, ru ar Gigèrez n° 18, e Kemper, e ti an Aotrou SALAUN, e kemper, e ti an Aotrou LEDAN, e Montroulez e ti an Itron NORMAND, e Brest e ti an Aotrou DESMOULINS, e Landerne.

HENT HOUARN.

Da he hevr e sklao hag e tigouro ar c'hleri eno

E VONT A ZARREIN VARZO NAONED

	hanta trein.		ol trein.		trein hanl.		pemzek trein.	
Landerne.	e	h	8	36m	1h	40m	6	20
Dirinon.	»	«	8	53	1	26	6	42
Daoulas.	«	«	9	04	1	48	6	58
Hanvec	«	«	9	19	2	03	7	13
Quimerc'h	«	«	9	36	2	21	7	31
Castellin.	«	«	9	47	2	36	7	50
Quemeneven	«	«	10	08	3	00	8	22
Kemper	5	38	10	32	4	16	10	48
Rosporden	7	04	11	32	5	38	«	40
Bannalec	7	21	11	48	5	41	«	44
Kemperle.	7	46	12	15	5	06	«	00
Lorient	8	19	12	30	7	08	«	00
Nauet	«	«	6	52	»	00	«	00

E VONT HUE AN NAONET VERZO LANDERNE.

Nauet	«	«	«	«	6	10m	«	«
Lorient	»	»	8	20	12	10	6	05
Kemperle.	«	«	9	52	13	49	6	49
Bannalec	»	»	9	26	1	31	7	13
Rosporden	«	«	9	44	1	28	7	31
Kemper...	5	30	10	12	2	03	8	10
Quemeneven	5	»	«	«	2	27	8	37
Castellin.	5	30	«	«	2	53	9	05
Quimerc'h.	5	53	«	«	3	13	9	23
Hanvec.	7	21	«	«	3	33	9	52
Daoulas.	7	38	«	»	3	48	10	08
Dirinon	7	56	»	»	4	04	10	26
Landerne	8	17	«	«	4	30	10	43

PRIS AR KIG.

KEMPER. — *12 Here.*		POUL-AN-ABAT — *10 Here*	
Pris an doare e Aout lur		*Pris an doare d'Aout lur.*	
Guinis	27 lur. 25 c.	Guinis	27 lur 91 c
Segal	10 ur 5 c	Segal.	17 lur. 94 c.
Eiz.	14 lur. 90 c	Eiz	14 lur. 50 c.
Ed-du.	16 lur, 85 c	Ed-du	16 ur, 33 c.
Kerc'h	16 lur, 82 c.	Kerc'h	15 lur, 26 c
Avalou douar	9 lur, »» c.	Avalou douar	8 ur, 50 c

Ar Gerant AR DE KERANGAL.

Kemper, moullet gand AR. DE KERANGAL, mouller an Escopti.

Disadorn 26 Dizr 1878. № 881. Eiouvr Eiblavet.

FEIZ HA BREIZ,

KELOU A BEP BRO, HA KENTELIOU VAR BEP TRA,

Digaset hep sul da gement Christen a gomz ar brezonek.

CONDITIONOU EVIT CAOUT AR GAZETEN

Evit ar Faouten, Cantel-ar-Nord hag ar Monarsiz ... eul eur bloaz dous ugent ... eul e dour d'ar c'hi, pevarzec real.

An Abonnement a dle bout graet arvarg eunvez ar gouelou

Ne lar ne zigas lizr na dro ar gouz zantez a zouz goude ma ne vije ket digoret eul abonn a zouz.

An abonnamant a brener a di an Aotrou an Kerambel, mestrer an Europis, ru ar Gapuzet nº 48, e Kemper

D'an Aotrou ar Kerambel eplan e vefer adreset ar gouennachou ha kemenet a zell ar c'hazeta

ar zarlou da vout ar Gouelou a dlear da ofisial d'an Aotrou MORVAN, eplan.

KEMPER 19 Mezr 1878

Pegnas fidil ha sotten vad

Ar gomz-se zo eur lavar zoa ziwar hag a zell ar c'hi ha dond ha zokan zalc'h pe nebeud ac'h an all. Ha rainl lavar ar galoun e zalet monet ha vad evit an ter mare lavar ar penn da ar ter lag e ter lar a ter. Ar galoun penn lann a gemer da genta e dleur ar frouezen genta mes an eil frouezen a dleu ar penn lag houman ru a ter penn vad ha.

Evelse ema dispac'her eur a zroiou dispac'herien all mennozac'h evitan a lavare derhon ha ema zalchet ema ar frouezen genta na herallit ket ar frouezen genta rag houmanz zo an hini vad ha. Ia, ma e herallet var an hini ar c'henta frouezen ar c'henta zonch a dleu ar galoun e zalet monet a vad lag a rann da ober.

Gouzet a ra eur penn var hoc'h hini lag e zenpl ema zalen an alanzo derhon' henta frouezen dleut eus ar galoun. mes nemze e zenpl ne ema ket eale a vennozo gouzoc'h, ha martezc ar penn zo an ema d'ezalvez ema diogan, a laer alanzo ar gaer hiniennou. Eil frouezen dleut eus ar penn lag e zi rann ep ter penn d'ar penn.

Gouzet a ra hoc'h amzerk lakat ar menez ema ho da an dro ket a houdra da hano ho vanc'hkal lag ar perc'hen na zo termen ebet e hoc'h oc'h ema ar hani e ema an hoc'h armel lag e zenpl ma zalen penden d'am amzerk da ra d'ho zevel e ze ianet an ho da, ha me a c'hell gortoz ganthan, frouezen genta frouezen ar galoun.

Nemze e zenpl ne lakan marteze ar venn pant gant an dro ar. ha nemze ma e ema ema ket eunn hano ema ra zo'c'hant. varc'hoas marteze ema hano. dalc'homp ar pen ema ema. Eil frouezen. frouezen ar penn lag e lant tekoer hoc'h amzerk var ar perc'

Ema dao a vant e vant da vont dezaroc'h, moat a ra d'an ema dalcur ra doar evit savetan ho vam dankan, ar galoun ne a genta, mes ar penn a lavar, hano evit, na ouzout ket nemze mad ha nemze e'hoan a rer lag a pal da vare da unan e c'hall savetet ema all. Gouzet ha na gavi ket na dre ra var e'hoc'h hennah da zrouar na dre-ar ep mont ra doar. Ha ket ha ma c'hallout da varc'hala, an dro penn a ra d'ar gouzet lag a ra hanter.

Ema dre all e vali ema tampon hennag ar'h ober ha pa e vant gar ema dan ema var vannez pe ema all hennag ha na e c'hall. Ket ra ema nilen evel a ra tampoard Nazared da hanter ma ra Laurd. E'hoan a ra ere ha galloudar, lag e zenpl dre ha ere pe e rallerou al tampon na ha hennag a dre ha zamanz an dro ket a ra gouzl takat gantha hanter frouezen. frouezen ar galoun mes nemze a zenpl ne an tampon na ra dre ra all ra, ha zrouar, ma a e'helle hano gaz lakat ra nemze ha pare var dartual hennah. Lezomp peghon d'ra ema dro ema ar mo ma.

Ema dezez all e hano e ema ra ema ma ema tael ar zonch-ma dre'h zez ra ema a ema ket e stad vad red ra da mont da gouzet vare hano pe d'ar retred a ngaro dizan-dorn ama frouezen ar galoun. Hogen kerkent e ra da zonch dre'h ne'h ema ema tam labour lag a rank hano gouzl ra dezroa hanter ha nemze er zanez a ra ema four an ema h e Mestrouzez lag evelse ne e kellet mont na da gafet vare hano na d'ar retred er zanez a ra. lag ar e hoved lag ar retred a ra ema ket ma a ema ket da hour. Ama frouezen ar penn.

Mar h evenzlomp mad e vellomp e ranglomp evelse pher monet ar galoun ev'n hano ha monez ar penn.

N. christenien catolig a ra ema hano all d ar frouezen-mam-ar. Ar frouezen genta rouezen ar galoun a e'halvomp mamm Doue mamm ar Spered-Santel an e frouezen frouezen ar penn. a e'halvomp mamm an den pe mar kerd ar genta a e'halvomp mamm ar e hrna, hag an eil mamm an natur. Mamm ar e hrna hon doubl da garet Doue hag hon nean da ober vad d hon nean d'ra ema ancounac'hat hon nann avechon evit ober vad d'ar ra all mamm an natur a lavar domp an am glaok hon nann, chuk ato hor mel hon nann hon anvarnt hon nann e pep lec'h ha dremt pep lec'h. Ha pa zigouzas ganomp mamm

monet ar c'hras evit heuilla monger un autur eus eus meuze raison vad ha penn fall.

Eur scritagner christen o comz a bardonerien Lourd, a lavar

« Ar roue gred e Doue a den d'ue bidi: ar re so christenet n'eus erbed oc'h ar Verc'hes Vari galvet ato gant an anv a secour ar gristenien. Frankized a bep tarlet hag a bep tud eus ha meuzeg a velomp o vont da bardonia. Petra da zonjal ha da lavaret var gementse? Gwelet a reomp tod eur vro o pidi: Pa ve romp an dud gouezien nec hen ne ouzont het pet a da ober rei dezho anzav ez ro cals re var ho skiant hag o gouernegez ne dleer het hem souzet mes abo ar gristenien vad ho daoulagad hoelioc'h varnu ar memez a helec'h e c'houzont e vad e c'hell servij dont dezho.

Ne dle het eun den ken gwelet ar gristenien a vont da c'houlen secour digant Mam Doue. E peb kenver o deus en em erbedet outhi pa eus eur gwenel en eus ne c'hallent hennig. E Lepant eleac'h ma voe gwir bet an Turked a fe ne dezho distroja ar gristenien ol: ne dle ket servijet ar Verc'hes ha devoue ar gwenien ar gounit. Na ni-se a zo d'ar vro a viz here. Pariou Lourd a zo bet d'ar memez mare hi ne c'hell het ar gristenien vad cavet fiz ann e Mari h'eo evel o doa servijet ar re a vremañ hag a c'hellfemp en em bokat christen?

Ma vlasse neuze an durzhet dimez an nor ha distroja holl an hano a gristen ha ne glask het hano an diaoul diouz ober hanvet ar? Ha ne dlai-hi het anken gounoc'h eget an durzhel, p'eo gwir a c'hoarvezout mougn ar bed a galon ho c'henvroù?

Na c'hellan het mirout da lavaret c'hoaz eur gir divar hemañ pardonerien Lourd. Eno e vez scritagnerien alem eus ar re so bouz da servija er c'hastelennoù ha pephini en deus merket ar pez en deuz gwelet. Dugen eleac'h ma zoa k'ewel a dud, merc'h a zo deus gallet gwelet oll hemzul a zo tremenet, oll e leverout avad e vez hanvdon gwelet devosion ar bardonerien, gwelet hen sklera a vil dra, marvoù, ep na dlaserv dazont.

An oll a choms entanet o velet ar benveziou an nater brav-se a c'hoalsou, a bleudon var elenn a zouge ar bardonerien en ho dorn. Ezet an diz hag ar roc'h eleac'h ma zoa en em adkavet ar Verc'hes ez eus great eun hent e form al staeren M. ar gwalc'h izelan eus a hano Mari, ha pa voa an hent se carget gant tud ar bropenn pa an velet nemet goalenn, e voa eno eun taol lugud meurbet dudius, eun ar seurt a eus bet gwelet bremañ. Caniou a gwelet ive ar Magnificat hag ive ar c'hanteg an deuz ev, diaoul: « Savetet! savetet ar Frans en hano ar galon sakr! »

Eur pardonour a lavare e voa souezet ne vije bet pare harzedoù abet en derveziou. « N'eus bet e lec'h da vezañ souezet, a lavarse eun den: n'eus bet dezi nemañ da c'houlenn ar pare evit an dud chanv-mañ, evit an dud chanv-bouz, dezi eunp da c'houlenn ar pare evit eur c'hlenvour bras ar pare evit ar Frans. P'eo gwir ar Verc'hes Vari a c'hell eunp pareet dezo chanv abet en hon touez, a c'hellomp espérout e vezo touch da harez ar Frans evel ma hor gouiennomp. »

Ar Verc'hes gouscoude a n'a devoa het lavaret an devez da dremen ep ober harzed abet. Rust e devoa ar gomz da eur vadez zur plac'h mouzug ann a gare Blois. Ha setu ama penaos.

Pa edo Autrou Escop Agen oc'h echuz an offeren, o lavaret an Aviel d'ezan e savas eun tamik diwar ziouez ar re a zo a doue d'en noter hag an nil a lavare d'eguile eur burzud eur burzud.

An Autrou Escop, pa en doa divezhet ha oraomp an offeren a reas digas diraphan ar vadez parzet hag he mamm. Ar vamm a gustumas e vez he merc'h a vadez ha bouzaz e vez bet lonkaouet gant merar Blois medesin ha den difenz eus ar maouez hag ar re all e devoa casset he merc'h da Orleans evit bezañ sclaer ewu en ti ma zarer ar vugale hôgaus ha mad. Dre ar fianso e devoa ar Verc'hes e devoa he digaset da Lourd. Ar vadez a doa rêt eur veremzad zonr eus ar feuteren, hag e devoa dior hiz roet da vouzoul e c'hoz.

An Autrou Escop a deuas neuze oc'h ar verc'h, en eur lavaret

— Clevet a ri-ha ac'hanon?

— Clevet a ri ha me ac'hanon? emez ar vadez.

— Cruz Bevet Mari!

— Cruz Bevet Mari!

— Bevet an Iroun-Varia Lourd!

— Bevet an Iroun-Varia Lourd!

Ar plac'h paour evel a velet ne rea nemet lavaret variero h'ar c'homzou a glevet. Distaolet en he discouarn ha disagetiet he zrouz mes mouez a n'a doa clevet ennez hag e vez red dezhi dezan cousul evit eur bugel o romant harbouzal eur gir brasnag. Elegans clevet a ra, ha mann a c'hell he zrouz hag avelaa e c'houzoul comz ep dale.

An Autrou Escop a ro pegarit neuze er gador evit comz eur ar burzud-se hag evit dougen an oll da gaout eur fianso vras e Mamm Doue.

En eur pardon avelse eno en hon a ouf an dra-ma. e rer bouz sezoudegez. Eno e zanter e zomp e gouvenez oll breudeur ha c'houerenn. O velet eun den ker e velet kement a dud o pidi hag a here e c'heller lavaret a n'a deuz oll nemet eun eur hag eur galon, e chomer entanet. Eur bardonerez ha ne zanvez het, a lavarse dezi

— « Ha ne ket-ta, ar Verc'hes Vari hor savetei?

— Hen asperout a rae, emez ve.

— Oh ia, hor savetei a rae, ne c'hallo het mancout da ngemeret mad kement all a desenvez a garantez evel a roer dezhi en derveziou benaiget-ma! »

Red en dis lavaret eur gir divar hemañ Bernadeta Soubirous, pe vez'h-an caret gant Rouanez an Env. Bernadeta a ya bremañ oul lonnez sontel ann a Nevers,

hent a fornes hag a rann. ep mar, cals a vad d ar relijion ha d ar brezoned. Hemo ne bet daoha da zont da Louzd e tenna ar bardonerien hagen zont a ne bet ne vije re ar zell ziwezha ha ne vije re an doa re dre drezo. E gwirionez me gred e vije bet ar bardonerien gwell da reg he ditiel, ha da gas tammou eusha ganho evel reiegou

Seza zong eur bardon great a vennz kaer e Louzd da zul ar Rosera. Ô a vil Iliere gant antren Arc'hesiop Aux h en kaso an oll bardonerien eus a oa eno en drouz ar

« O Mari guerc'hez ramzavet ep par bet Iliroa-Varia Louzd gaele a r bet h oll vagale stouet chuez he tiez. Drol comp digaset eus a gostezel dreze zimez ne e Frans evel digas da zonch deuz h ez eo he poaz he poaz hag e vent ne'h he mouez e tell dezhan adarre kuzhet deuz h enha he lez hag he fenna enhez h

« Daoat a ez eus d he trugarekat da vez en em zaskouet d e vertuzi dioua a zesmp da'r bestiou ennezh hen lazat da zaoiri ec h ha mab kez Zalver daoat a zesmp evit ma labouzet ez d ar Frans pardon ha trugarez

« Promesit a zesmp daoat adarre da vez kristenien, dalhout a ra desmp respet dezag an el ha gant salmoni an disemglamou a zo da ziwiska hor Zalver Jesus-Christ tremenet a zesmp da lez hor Frans hag en eus diwezh Rak desmp ar garmou hag e zesmp servijet ar Frans e zesmp desmp hor brezoned doueiet ha renardik Ar Frans a ra ano mezv h hemo an dra ezuh a ra carout e ra, pehe a ra, ha c'hui eo he remanet. Sur eo da vez mad ha da ouzi dezomez'h da vez adarre ar vro gant mouez ha galvedou Amen' Amen' »

Pinvidik a vihanoc mobilet dioua. — Ar gouarn c'hoarh *E Kuzuzi* e oant eus a bardonerien Louzd hag eus an hu gwell varzuhou gant dispac'h bervez Nazaret a lavar

Ebarzu ar re-se ez eo mezv a hen eus ar mobilized-se a Vrest e deus dalc'hmat Paris en h ar brezoned hag e deus dedennet e e devez bet a neuz re, he skoaz ha ne chomont bet da vare hafa pa vez hanv da vouarn gwir ar vro. A vez h eus da gresk Paris ep hetz devhet metra e zivelc'hfont ez d soudarded eus

Ean dreist oll eur vamzez zarhha eaut da c'hoaz ar pennsaoz eus a gehen eus e ene. Ar mobilized ma a ra ha ne vez ingalamet hag a vez bet ganh e ne dre hent. N eus bet mouez a zoaz ar zeaug dioua an tan hag ar mordant. Ho oberiou a ra dezho hep ouzh gouarnet ha neuze e zavent hag e lostfont eus ardreiz gwir pep doareg evhez

Ar c'holonel a zel helcg ar mobilized. hag a chomz gan ha zo da lavaret he zivizal epad ma e hoarzoa ar mordedad hag a gri enthan

— Gouarnet ta pa e vez dreuzet ar

— Na c'helfan bet gouarnet

— Ha gwir? ne vehi ha bet ar mordedad ne'h eu gan netra vat ac'hanoc'h evit ma vez ar minerzal dreuzhe?

— Ia, ar re-zhe mez me a oant bet soudarded ha ne glaoan bet ebar ervilha.

Ar hent a gemmas evelse ez an ostiou da Mare-Ilellac'h ent da hent ar mobilized a Vrest da gresk Paris. Hag e kendalc'ha da lavaret he oha evel pa vije bet en tamp a vatoa he vanet

Setu ma ep mar ar pez a c'hellez da lavaret anezi anez ahan. G. M.

Pemzekvet tremenet eus an Hanter Aerdant Gallaoua.

TENZHOR HEG EIL LAVER AN AR PEMZEKVET A VEZ LAVARET

VACHI

« Va mab kaer.

« C'houi ya bet da vont e Frans. Ne zell bet d an dremt gan ma da jom rag mar chomplezan e Frans ne zigasa bet petra a drailleza da vez enno evit dezi e lec'h ema ez eus ac'h ya gortoz ma gorg vras hag e fell d an hen hemman zikour eus ma tiez pa vezo devet da vez. Bezit ma hanz kalz a vrasoc'h h e zell evit c'houi ez-out anhomzetuz. Ne vanet bet pe douzt an ha koulskoude penap hiniz na e zo bet gwelet a hini anezho. Sonj eus hent ahez gell da vont d ho tiha evit ho kuzeza. Pedit eta evid-on pedit an Aotrou Doue da zas d an ar c'hras d hen hen hemper mad gan ya ell e kempredell pell a ma ama. d ar gorg vras a ma ac'h ya gortoz. Ahez oamzez e vezan manvouez dhar dro galvet gan Doue. »

« . Victor. »

III

Lazet d an oberou Eliza Daillo. e Dimezeg. Mare.

« C'hui ez pezo c'hoant mantrezo da c'hemzout hoher Arzaldo hoharo (da lavaret eo ho vabez ho eaoa). Mad' azeo ha zema. He e vez gan ya maan ha ya breudeur ya zad a vez mare gan ar c'hoberz ar maan ez e hoarzoa hag ez e vez azeza da di ar vantrod. Ya brezar a zivaillo mervelet ar c'hentilvadenn ha ma ar zanve e ya maan ya vantrod. Lakaet e vezan da gouzout gan ar chaz. Eaga dre ya vantrod a lavarar d ez eaout da zivaill an anezhaled ema e vez an ez c'h a pouezo glaz a zev an avel a c'hoarhoar edez ez mare ma Lommaler an ed penlan. Hag e vez d ez da lakaat war ya zro ez c'hoa hornagn ken fall fall ema dezare master. Evel-hent ez mad e vez maat. Hes ez vezan bet evel hema meaur d an anezhaled dre ze zanver fall a ra. O vezit an ed e c'hlan e zevezat ell digan ya war an tachennou dhou c'hoarg epkon a zanvez fidel d ia. Evel ma vez vez me a yez da gouzout ec h an anaoz e kreiz ar hadennou kaud ar hrampou. Nezaz e vezan dezan gi gouez chazale e vez da mirc'h ya dous e hoarzg. Me a zavas zvid ha c'hoberzal hag e lec'h-ma-i bet. Mes adaleg an vetanet ema ez ia-ze e vezaouez e vanaout war ha e lec'h hag ez dre-ar e kaozeadenn gan i ha ya dous e hoarzg kenz. Me a vez kerzet kenz hag e chanza kaout e-touez ar brezoned koiag an enez. N eus kenz netra da c'hoari nemed gant ezpan stranaoz pe dreigaoz zapin. Ki zel ma vez yen zaoz me a dostaz pa dremi an ezel ec'h ar vanaout pemzek mantrez ewel kaout evez evit ez gouzout h, gwashaz-

toc'h, hag evid kousket An oll reuseryen all edo hen hem dennet d'ar gear Somden e klevis monet da vont oc'h ya gelver He na responteun ket ra a soa ena bea Antronoz e kuitas al lec'h-se, hag e tas en eur glask pe sicrenn bateh Medeah Ne fille ket d'in gweled mui va zouired, rag va bazaleed ho devoa marteza beleg va lazr. Ar muzulmaned a zo droug, gouz dred ne garont ket ar vugale ar gristenyen epken a vour pardon. A benn nebeud pa eo devez a ignoranz e Medeah Chomet a ra dre enor ena nebeud devezyon e revaer ha ma c'helleun O vera ma zon ar gerneer er vro evid ar vugale ken ar gristenyen ket gan an anoe hag ret evid ne jomanen ket ato da zibri geot evid hera e gaz d'all oc'h ma tastumer ar vugale (d. l. e e zeaz da c'houi ena digor en ti ma repuet eun-ha ar vugaligou hanour abandonet) Trugarekaat a ran an Antron Doue pehini he deus hen hem zerviket eus ar voyen-ze evid va zenna eus ar vuez ha dre ni-oll eus ar perhed rag mar c'hoann chomet etouez an Arabed, e voan bremañ e-kreiz ena angristien, e-kerh bremañ ar-eon kristen ha mar pig gan Doue va humiga, e vezo eun dez beleg ha missioner evid mont da breizh d'am hrendeur ar varyoned hag ar c'hristenyenn. pere ne zanvezont ket. »

« Doue d'ho pourvoi ha d'ho troulle, va mevronez ger c'hoaz hag oll dud ho tiz. Pedit evid-om e kwir vez evid ma tevo an Antron Doue da ra d'eomp ar c'hras da vezn missionerien da vont da gounvertissa an Arabed kaoz, ar brendeur

« Eur wech c'hoaz. Doue d'ho pourvoi, va mevronez ger pedit evid-om, ha na zwid-oc'h »

« Arvede »

An Eaver

Marv eun hentaud.

An hini en deus great ar pennad zarvé-ma a zo eat. bremañ ez eus ir bloaz bennak da aber eur valeadenn dre vouriet Lorn Eno ra eo gouzout e hoarh Ploudalmezeau anvet, marchan eut ar bourc'hoa kraou zo er Finister Gwelet a reas ar pez a c'hoarvezas eus a gastel Tremazan a kichen Aber Ponzall Gwelet a reas ventilata gant kerment, savet a nevez gwechall gant Tanguy ar C'hastel ha Louis a Bourbon-Ahub he bried Eno oa diskennet e o eur mignon deihan, ha goude bezn tremenet con derveziou hennag e manet he zignoun e zeo da gimiadu douthan pa deujot da lavaret d'an Antron eus ar manet ez oa anao eus he verourien o vont da vervel.

Gouzout a reat oa klanv ar merour-se eun nebeud a zo, hag erver an oad brao en deroa he c'hellet nemeur esperout e pareje Gouscoude o c'hervel on toc'horenn an Antron a c'hemchas kon hag a lavaras d'ar beacher

— N'oc'h eus gwelet morse brezad ebet o vervel?

— Nan, n'em eus gwelet morse brezad ebet var he drumeurin.

— Da Vrest oc'h eus nouch da vont a gredan?

— Ia, va zouch ac'hanon da Vrest.

— Mad deut gantoc va merour a choun e parrez Landevoare ne ri ket a dro e tout dre eno. ha goudezo me ho lacai var hoc'h hent

Ar beacher a zeaz eta da Landevoare. rak c'hoant en deo da velet penaos e varvo eur c'hristen caloneg evel ma eo an darempred eus hor breizhoned eus Ea eur wont e c'houlenne oc'h he vignon

— Petra eo ar merour-se a gant eaz evit deoc'h?

— He hano zo Corentin Bleuz eur toudard eus het er vrezel gant va zad. ha merel pantheu nann eo eun an dud calonek'ta o deuzgarat tudou caer en he annez.

— Hag eo eus bras?

— C'hui nek'ta ho pevar ugent. ha beta vremañ ne'n ha zouer e hoaz evel eun den zemplk Tud ar c'harter a grede evaid e raje eun all d'he gaut vloaz. evel eun ar a zo ma o h eus ket pell ro arver nan. e anat Vare hag eu dus nebeud a vaz ha eaut An den-ma a reas lan ar c'hanter anezhan. a zo bet labourer ar poaz e Brest, hag en he gouzoud eun jardiner beleg he vlenta zoug diveza ma voa ea ne rea mui nemet lavaret he chapelet

Pa zigouezchomp e ti Corentin Bleuz eno ar beacher a c'hefchomp gant he vugale en deo bet he zervichou en devez-se. He gaout a rejomp dourn, mann lonnen ha dinec'h evel pa vije bet nec'h

Pebez krenn etre ar pez a velemp eno hag ar pez a dremen e hor pennou pa vez nann bennak dare da verv F kavr e vuez an anken an disesper zoken ar c'hoan var unach an den claus Ar re zo var he dro a zo monet oll mar deus unan bennak hag a bed, sod all a c'hounnel hag o deus doare d'en em gemeret oc'h Doue Ne greder ket cumo d'an hini claus eus ar maro a zo tost nag a Zoue nag a necessite a vouezzou ar fest, zoun a ve d'he strafuilla, hag e pellaet mar geller ar beleg hag ar re a zo defe e hoant da zigas dezhan eur zonjezenn vad bennak Pa dosta ar moment diveza e pellaer mar geller ar gerent tonta, ar vugale, ar pried evit na velint ne zo ken hini claus e vervel. Goudeze ne dalc'h ket rouez d'an dud na d'ar vered varlerc'h an hini maro re bouezuz e vefent an dra-se

Ne ket evelse e ra ar bed gant hor breizhed. Anna n eus ket a zoun evit comz eus ar maro Corentin Bleuz a zo eat toc'hor ha beac'h en doa o flevel he vazellou evit lavaret eun Ave Maria skarnet ha ma eus gwelet o Doerra hag o vont en he agonie e vent redet da dila an amezienn evit ho gwiska e kichen gwele an den claus Oll e vount dezhi a brea hag oll disanbel, dzoullet e tal ar gwele Eur vanner he zere h a zouch dan, a zo savet var eur zesson e kichen ar gwele hag a lavare dezhan bep zo zmzer Va zad fontanat e ra ar maro, pa va zad o pe zouch a Zoue hag eus ar Verc'hes, galvet d'ho zicoue, ne vez mui pell e poan, hag an den toc'hor roeroumel ar maro varmenhon a lavare kon dinec'h ha ra dre ma c'helle comz Gouzout a rae; pedit evidhon'

Dour beniget a zo degouezet ano, hag e taolet hep

Digitized by Google

an amzer var ar gwele. Ezer pidet ouzer hat hanneget da c'hoantaat ar chanderioù a oa degouet ive. Pa doaz eur vouezadenn d'ar boaz chañs hen alamet ha pa vaze tremenet ar vouezadenn, her mouget da c'hortoz eur vouezadenn all.

Ya dre ouz hoar a vaze Laouenan Blévet evelato ar c'hi ma vezaz he hanaouen diwezh. Kerkent ha ma vez tremenet he verc'h a zerras derhoa he spontegad a hañval soubl he boaz var ar penn-vele hag her galvas evel ma doaz a je romplet

Neuze e vaze great evit he lakaat var varc'h-arc'hant eur chapel vras gant kantved gwiriet. Na doaz nemet ar re bourvidig hag o doaz roet al lanvioù-se. Mez he ferzh a vezaz a voaz ar Werc'hez hag ar Baotized a hañval hag al lanvioù se a zo en kerkach hag a vez great souezh a-walc'h ganto. Evelse pa zo graet divezat d'ho gwelet ne gavont ket ar chapel-se vras ken ha ma vez ar chapel-mor a Laber. Ar chapel-mor a vez ar chapel vras ha ma vez ar c'hantved ne vez staget ouzh pegiñvent a rahaved hag a ra ma vez graet ar c'hrisk-meuriadenn ouzh chapeladenn hag e penn-kentañ eus ar chapel vras e vez ar maout ha ma vez ar groaz digouet dirazañ ar harrez. An ti gentañ hag an eil amzavezh a doaz evit an noazvez eur vez hag a zivezhe an noz a pad evit ma vanenn. Ar gwenn-koad a oa c'hoaz ar vugale ne gavjont ket ar c'hoelioù ken na vezo diskennet ar bed. Ha ken n'o devezo c'hoant ar paludennoù koaza a vanenn o c'horn var an ardivel

N'eus poblañs ken hag a hanvalo manac'h ha zad vare. hag a brédir manac'h evelto egent ma ra ar vretonaned. Da zul, neuz a zav da eur harrez var ar menez, a vell pep-hini o vont da zanvenn ha da bedi var benoz ha gerent arzeg ha gwaze ar pénoz. Hag ar renkad zul vare a vez da erbedi ar pred a vez laket ar pred-se a-c'hiz ar gwir da eil harrez. Da c'hoant an noazvez dreze all ha gwiriet ar c'hoelioù ken na vezo diskennet ar bed. Ha n'o devezo c'hoant ar paludennoù koaza a vanenn o c'horn var an ardivel

N'eus poblañs ken hag a hanvalo manac'h ha zad vare. hag a brédir manac'h evelto egent ma ra ar vretonaned. Da zul, neuz a zav da eur harrez var ar menez, a vell pep-hini o vont da zanvenn ha da bedi var benoz ha gerent arzeg ha gwaze ar pénoz. Hag ar renkad zul vare a vez da erbedi ar pred a vez laket ar pred-se a-c'hiz ar gwir da eil harrez. Da c'hoant an noazvez dreze all ha gwiriet ar c'hoelioù ken na vezo diskennet ar bed. Ha n'o devezo c'hoant ar paludennoù koaza a vanenn o c'horn var an ardivel

Trugarez eus ar gaberioù e bailhek *Le Gwalarn* da Vi

Kemmoù — Ez eo bet savet ur c'hevredigezh evit gwareziñ ar brezhoneg ha sevenadur Breizh hag he c'hemmañ anv da vezañ Kevredigezh Sevenadurel Breizh. Ar pennoù-kaoz a zo bet laket d'ar marc'h. Unan eus an aotrounez-se a oa bet kinniget da vezañ prezidant ar c'hevredigezh nevez-se, met ne doa ket ar c'hoant-se. Ar pennoù-kaoz a zo bet lakaet d'ar marc'h gant ur bodad a vugale. Hag ar gwiriadenn hoazh a vo dre ar vugale ha d'ar vugale da vezañ. Hag ar gwiriadenn-se a vo graet gant ar Gevredigezh Sevenadurel Breizh. Ha kement-se a vo graet gant ar Gevredigezh Sevenadurel Breizh. Ha kement-se a vo graet gant ar Gevredigezh Sevenadurel Breizh.

• Emaouez ar pennoù-kaoz a zo bet laket d'ar marc'h ar pennoù-kaoz a zo bet laket d'ar marc'h. Ha ne vez ket lavaret

em lakeas neoze e reog an dennerien frang evit brezelechat oc'h bourc'hien ho bro.

E toger ar re all o vas eur marc'hadour bier hanvet Nicolas K... hag a voue devet ha diez hag he oll arrebeuri He arc'hant gouscoude a c'hellas da zavetet, da vianaou koulou anezho. ha dre-ze e c'hellas cas he vugale mouiank da Baris, o sonjal e vijent ano er meaz a zanjer rak ne gredet ket neoze e hoas e zaje ar vretel betag ar gear hemañ rak e oa em gaout evelse e frankiz ha dioub e c'hallfas he sevel.

Hema a oa eur chausour cos, bet hoas eo he grata gantañ da stagan tasou, da vont d'ar marc'had rodeet, hag alies e en devoa ket benoc'h plijadur eget mont da c'hoapa ha da lapoteiz. Nicolas a c'hallfas eta he sevel hag a lavaras dezhan.

— Guillou eudoc-me a zo e vont da veled ha me c'hella discar unan bennag euz an ouvradreio-ze, dont a rit ive?

— Pell a oa adan n'hortoz ar ger-ze

— Neuze e zamp diac'hou?

— Ar c'hentañ ar goella oe ket me a zo boas da vezañ da gaeza er marc'hadourd

— Mad, neuze e zamp vare'hoas vintin en heul varzu ar menezio evit en em gleved gant ar c'habiten Bonarde an hini zo e penn an dennerien frank.

— Oh! neuze ne a c'hoarzo vare hoas vintin Sultan ha me, rak pell zo n'on eus gaelet prest ebet (sultan a oa eur pirol k'hase, desket mad, ha ne gafaa morse Guillou.)

— Ilo ki a gaout ganeoc'h, emañ Nicolas?

— Ia, ha m'en eus ket deoc'h, er vicher a gemeromp, e rai he lod.

— Hoa oncudla a ra p'en em lacat da chilpat.

— Sultan pa vez difennet outhan hartal, a jom her mad hag eur peak

Nicolas ha Guillou ho sevel ne zonjent ket e vije den oc'h ho selaou pa lavarent ar c'hentañ-ze. Hogen ar brusianed o devoa spered e pep tra hag ar spered-se, siouas, ne vont ket ol allemaned. Epad eta ma en em gleve an dour-mañ da vont evelse da gaout an dennerien-frang, eur spered a oa oc'h ho selaou hag abarz eun heur goude e case eun tamm izer da oberien ar Prus evit dieuzañ an daou dennerien frank nevez-ma.

« Euz a barrek Santez Mari an dero emezhan e tle mont daou zen vare hoas vintin a dreuz ar menezion da glask an dennerien frang evit en em lacat en ho zouez An daou zen-ze eo Nicolas, marc'hadour bier, hag he vevel Guillou. Setu ama mercher ar, ho annout Nicolas eo eur pirol deo a c'hoarc'h troatad, rak outhan evel neourrou eur veach zero ... nerz eur marc'h en deuz ha pa bello caout crog a dost, eon den eus he zaonarn ne don netra. Ke vevel zo eur c'hroun dennig, eur mor louarn deuhan eur chaseour arroutet eo goest d'en em rita dre douez ar budennoù evel eur gaetel. ha pa gavo tro da dreuz, ne ra nemeur a doun gueno. Eur pirol ki chase a ia gantho hag ar c'hi-se ne zo goest da zisear he zen. Lakit eta tud d'ho diarbenn, ha fur lit-hi dirazez. rak mar gellont mont bete hanoero an dennerien frank e vint ep mar rak drouk d'ar brusianed »

Evel a veas hon doa dennet frang a oa lardet mad ho boutou dezho, ep m'ber gouscoudent, arzok ma zejont en ben

Gouscoude evit ne dro-mañ ne ali roet gant ar spier ne reas ket a zrouk d'ar daou veacher hag ar brusianed a deuas ep mar a na ben dezho er menezion a gollaz ho zoun rag o veza sonjet epad an noz e vijent cuzet enz kentoc'h eleac'h ma o doa da vont o kemeret an heul houarn eget o vont a dreuz ar menezion e zejent astroosa vintin d'ar gear doasta evit ac'hano ober ar peuz braza euz ho beach en eur wagon.

En heul houarn en em gafchont gant eur c'heubeachour hag a zouetas dioc'h ho c'hoc'h ha goelet evit petra e zeant en heul En em lacat a reas da glask gouzout ho migonnerach ha da velet hag hen a c'hellje ho gero La-varet a reas dezho e voa he hano Bernard, e voa pere'hen da eur vilin-ezhen a ioa e troad ar menezion varzu pera e zeant hremañ. hag e zeo da ober ar vicher a reer etouez an dennerien frank dre zoa c'hanaoc'h mad ar vro, ha ma zo katolik mad.

Nicolas a oa eur c'hristen caloneg, unan eur an dud eün-ze n'in goest da drompla den ha n'ol ket bean da gaout diaoulanez ena a zen. Gui lou avad n'en doa ket min en iouara evit netra douetig oa, ha gouzout a rea ez en stang ar re n'eus ket da flaiont enho

Nicolas eta a ioa en em laket da salarat gant he c'heubeachour ha troet avoalc'h oa da gridi kemeut a lavare dezho. Gouscoude o velet penaoz oa gouiket a lavarne

Mad, m'em bije, o velet he c'hlad. kemeret ac'hanoc'h evit eur pastor protestant.

— Gaer eo, gouiket oun evel eur pastor protestant, ha kemeraout evit gallout mont ha doat rag ar brusianed n'deus nesket evit ar bastoreu protestant dre ma c'houzoud ez eus rakt anezho a unan gantho

— Ia, a lavaras Guillou. n. to desket deomp divar hor c'houst petra eo ar bastorel protestant, hogen gwell ve gouzout hena bloaz e vaia toul pruon-ze er Prus, eget larat var va c'hein skilad unan euz an drubarded-se.

— Me n'em bije ket ho gouiket ken nebeut emañ Nicolas.

— Clevit emañ ar beacheour din-me ne blijont ket ken nebeut hogen red eo din beza dic'hiret evit gallout rein an dennerien frank

— Ia, a zonje Guillou outhan he c'hoan, enoc'h e vean dit mont ha doat eur a doaez ar franzizien etouez ar brusianed rak me zo sur le zo eur spier paet gant al hanpoeel-ze. An noz ou Bernard a zarc'he da zalarat, hag o veza digouezet dezhan gelver ar marc'hadourd hier dre he hano. hema a zavaz he benn hag a lavaras

— Penaoz e c'houzoc'h-hu va hano-me?

Digitized by Google

— O clevet pote an hent houarn o lenn ar paper oc'h eus daskrivet dezhan em eus gouzout e voa Nicolaz hoc'h hano, ha Guillou hun ho camarad.

— Gir eo, eme ar marc'hadour hier a em oa ket a zonch.

— Oh, me am eus sonch mad !

— Ia, eme Willou adarre e re ho zent sonch mad a dleez da gaout ev. obér ar vicher a ra.

An notrou Bernard a volas neuze ou eus marteze euo tamik re hir hag en em lakeas da rakuez ha baperiou da Nicolaz, ha d'her pedi d'ho lenn

Var ar paperiou-ze oa merket he hano, a beleac'h oa, dougen a reant oa carget da ren an donnerien frank é meneztou ar Voug.

Sur a-ze eme Vernard, petra a vank mui d'an donnerien frank Trompet e vezont alies dre ne anavezont ket ar guenodennou, hag e coez ar brusmed vardezho pa zoujont nebeuta.

— Ha perag eme Nicolas, ne gemeront ket tud ar c'harter evit ho ren ?

— Perak ? tud ar c'harter a dec'h pa dosta ar brasmed, rak gouzout a reont é vont lazel gantho mar gouzent e vo bet tennerien frang en ho zi hag o defa diskouezet ho hent dezho, neuze e hoaz o kemeret tud ar c'harter evit ho ren, e c'helfent cueza var euo trubard benoak pael gant ar brusmed ev. ho hen ha fall.

— Gir eo, eme Nicolas, ne gaver nemet re a drubardet, hag e lennaz euo husmad hir ep lavarel ger kea

Bernard ho c'houlenas neuze kenta ma c'heanaz an tréan. ha pa voa eat dioutho, Nicolaz a lavaras d'he vevel

— Petra a leverez-te eus ar Bernard-ze, Guillou ?

— Selaou, me gred ez eo euz ar memes gouenn gant ar pastor trubard en deus great kement a zrouk deomp.

— Hema gouscoude a lavar e zeo catolik

— Ia, catolik evel ma zon egile

— Mes egile a roa prestou hag ema ne ket.

— Penaos e c'houzoc'h ne deo ket prestan ?

— Dioc'h ar paperiou en deus diskouezet deomp.

— Ar spered-ze zo gantho a bep seurt paperiou da zoskuez ervez ar re a zigouez gantho.

Nicolaz a denaz euo hoanad hir, hag a lavaras

— Goude oll ne ket deomp-ni eo d'he varn. hag eul voden eus a pez a lavar a zo guir

— Ar pez a gredan mad eo e deomp lazet ever outhao, ha mar deo ganeomp etouez an donnerien frank, dalc'her hon lagad digor varnezhan.

— Mar deo bet arpok brema etouez hor migouned avel ma lavar, e clevimp gant ar C'habiten Bonardel petra eo.

— Ia, ha marteze e virimp oc'h ar c'habiten he unan da vezа gouzat ganthan, rag avidoumo a gred ez eo eur Judas.

— Ano, Guillou, lavaret a ran deoc'h ne dleomp ket barn an dud evelse ep ho anaout mad

(*Eur pennad all eur wech all*, G. M.

Eur vicher nevez. — En dez ai pa edo Gambetta e Grenobl ha goudenuno diseranail oc'h he heu eus ofiser polis a hadaz eul lampon a roa d'ezel eur monir eus a c'hadel an hini a ra da dosta dezhan

Al lampon a rone caset dirag ar c'homiser hag hema a lavaras dezhan

Petra, d'oc'h oad, laer ha vacabond !

— Oh ! n oun ket laer ne lavaran ket, vacabond avad n oun ket rak am eus eur vicher

— Ha pe seurt micher oc'h eus ?

Me ro a zestum *ar fout* ateac'h ma tle tremen Gambetta.

Pardonerien tud diod. — Etouez eur vandeu, eun doctor dizoue, eur republican a voneun vad a roa en em laket da zilen a lamponed o doa e Nanned great ha var ar bardonerien bet e Lourd, goal gaset bugale ha merc'hed. N'o doa great, emezhan, nemet ho dever hag ar bardonerien ne voant nemet eur vandeu dindet.

Eur zoudard coz oc'h he guevet, a droas outhao, hag en em lakeas dirazhan he zaoulagad dirag he zaoulagad.

— Gir a virit. Aotrou, emezhan, ar bardonerien ne dint nemet tud diod o vont da laeat beuingen chapeledou da Itron Varia Lourd, ho fatolennou-tre eo a dlient bezа laket da venniged. »

Penaos laeat mere ked a zo da vez ho oad. — Eur vaouez etre daou oad a roa digaset dirag al lavarn.

Ar barner ! ron. oc'h oad !

Ar vaouez An oad a gerot Aotrou barner

Ar barner Med. lakeomd pemp bloaz ha daouzeent. Pe seurt micher a rit

Ar vaouez En em dromplas a rit a zek vloaz var va oad

Ar barner Lakeomp neuze-ta pemp bloaz hag ouderaat pe seurt micher ?

Ar vaouez. drouk ouhi Ne ket dek vloaz ra nebeut eo e pon laket din. dek vloaz a ve eo, n'em eus nemet pemp bloaz ha tregont

Ar barner Ahan, abarz ar fin marteze e clevimp pe oad oc'h eus.

Eun dall truezus he zoare — Eun dall a c'houlenne an alsaen var an heu

— O pet truez, emezhan, oc'h eur paour kez dall en deus eun toullad bugale da vaga.

— Pet bugel oc'h eus ? a c'houlennaz unan bennak.

— Penaos e lavarfen-me deoc'h pa na velan ket !

Kezeg evit ar c'houarnamant. — Ar re a bren kezeg

Digitized by Google

evit ar c'houtarnamant a zo oc'h ober ho zro. Bez e tleont beza

D'ar 24 a viz Here. e Kerbaes d'ar 25. er C'hastel-nevez, d'ar 26, e Briec d'an 28, e Kemper, d'an 29, e Castellin, d'an 30, er Faou d'an 31 e Landerne.

D'ar 1 a viz Du. e Brest, d'an 2. e Landilis d'ar 4, e Lesneven d'ar 5. e Plouescat, d'ar 6, e Castel-Paol, d'ar 7, e Landivisiau, d'an 8. e Morlaix.

Credabl eo e zoar en em dromplet evit an deiz kenta a viz Du, dre ma zeus gouel berz en deiz-ze.

Hent honarn. — Ervez ar c'heleier an hent honarn etre Loudeac ha Pontivy a vezo digoret d'ar 4 a viz Du hag an trein a doue eus a Vorlaix hag a chomo e Guengamp, a reio betc Sant-Brieg

---

Komz ar pastor coms Doue Epad ar vrasol oc'h ar prusianed. ar re-ma a gavas tenneriez-frang en eun ti tost da ger Doullens. Ne voue ket a roalc'h dezho en em gemeret oc'h an denneriez-frank. Cregi a rejont ive e perc hen an he gas gan-ho hag he goudaoui d'ar maro Person ar barrez o veza clevet kemeutse, a reas da gaout ar jeneral prusian evit guelet hag hen a c'helje tenna ha baresion eus a dre ar daouarn.

Ar jenera a ros a cozeul gant ar meur ha gant re all lavarel oue dezhan en deut eur belek da c'houlen comz outhan, ha perag e teue

— Nan, nan eme ar prusian, n oun ket evit ober

Ar beleg a reas kement, ma voue digemeret gant ar jeneral. peuiui a roe gouscoude dezhan da c'houzout n'en divije ket he c'houlen.

Gouscoude pa voa cat ar belek beleg onhan ar prusian a denoaz ho dog hag a lavaraz e gallek fall

— Pastor, benoeg... hag e stouns dirazhan.

Neuze e cregaz e doro ar pastor hag hen laoeas da zerra en ti deou dezhan etouc h ar Mear a roa eno kentoc'h, ha kemeuse en eur lavarel

— Pastor kenta, pastor kenta c'h Doue

Ar beleg a reaz he c'houlen guella ma c'hellaz hag a glaoeaz ar c homzou ar re vella a ouse eun tal da gaout evit saveteiz he vap.

— Mes, eme ar jeneral, ne c helian ket Pastor ni lezen a zo eno hag o rezen a ra ato da genta.

Ar beleg a glaske ato rezonsion all hag a gomze calonek meurbed Aboez ar fin e lavaras

— Penaoz hag o lazot eun den e vlam?

— Dvlam? ha n eo deuz-hen ket torret hon lezen?

— Hag hen a c helle mires oc'h an denneriez frankaz da vonen he di? Ha mar eu deus clasket mires outho?

— Penaos, ne ket dre he faot co?

— Nan, jeneral.

— Comz ar pastor coms Doue! eme ar prusian, hag e roas urs da lezel ar prizonier da vale.

Hogen ar brusianed n' ni ket bet ker mad ze ato e kenver ar re a zo coezet etre ho daouarn

---

An Aotrou Jouitrer person Lanneslern, zo maro er sizun dremenet

Pardonerien Loured a zo bet great hu varnezho en eur gar all ouspen e Naoned, e Clermont-Ferrand. Eno eve al lamponed difelz a voa en em zestumet evit ober dismegans dezho Hogen eoo on archerien ha soudarded digaset evit kemeutse o deus great d'ar hotrod vrao-ze soucha en ho c'hrogen hag eo bet red dezho en em denna en eur serigual ho dent rag ar memes casoni o deuz oc'h ar re a bad evit ar Frans hag oc h ar re he difen

E Lorc an dud dizoue a res ho fourchas da ober eun digemer dioc h ho gas da gannad ar Pab a dlie mont di. Hogen ama ive o deus collet ho amzer, cannad ar Pab ne ket erruet pa edoa oc h he c'hortoz hag a zo digouezet goudeze pa na voa lampon abet o sonjal enhan.

G. M

An aotrou Coz sikel er Catedra, zo hanvet profesor de morale) er Seminer bras.

An aotrou Bergot, person Sant-Melam (Montroulez) zo hanvet superiol ar C'hloerdi bras.

Buez an Aotrou SERJANT,

ESCOP A GEMPER HAG A LEON,

Gant an Aotrou TEPHANY,

Chalonl ha Secretour Escopti Kemper.

Prisi: Pevarzek vreal,

E ti an Aotrou ar Kerangal mouller an Escopti, en ar Gigèrez n' 18, e Kemper e ti an Aotrou Salaun. e Kemper e ti an Aotrou Lenan, e Montroulez e ti an Iliron Normand, e Brest e ti an Aotrou Deskoulins, e Landerne

---

PRIS AN ED.

Kemper. — *49 Here.*		Pont-s'Abat. — *47 Here*	
Pris an dousenn a hant ler.		*Pris an dousenn a hant ler.*	
Gwinis.	27 lur 39 s.	Gwinis	28 lur, 30 s.
Segal	19 lur 44 s.	Segal	17 lur 91 s
Eiz	15 lur 48 s.	Eiz.	13 lur, 44 s.
Ed-du	16 lur, 04 c.	Ed-du.	17 lur, 27 c.
Kerc'h	15 lur, 4 c	Kerc'h	15 ur, 76 c.
Avalou douar	9 ur. 22 c.	Avalou douar	8 lur 44 c

Ar Gerant An DE KERANGAL.

Kemper, moullet gand An. an Kerangal, mouller an Escopti.

Disadorn 2 Du 1872. Nº 465. Eilvet Bloaved.

FEIZ HA BREIZ,

KELOU A BEP BRO, HA KENTELIOU VAR BEP TRA,

Diganet bep sul da gement Christen a gout ar brezounek.

CONDITIONOU EVIT CAOUT AR GAZETEN

Eilvet er Feiz ha Breiz, Coutes-an-Nord hag er Morbihan evit ur bloaz dasson araoued, evit c'hoaz'h mis, pevarzec real
An Abonnement a ville bonn pemp franq evidon ar gazetenn
ha hini an argan hat en dro ar penn catrinn a renn gouls ma no echu he abonnamant. I ra commenci red adalek a vouez.
An abonnamant e resevar e Kemper e Ti an Autrou an Kerampuil, mailler an Europi, ru ar Gaperi, nº 18, e Kemper.
D'an Autrou an Kerampuil eplan e vizer adressa ar pramanchou ha kemend a zell ar c'herrich ar Gazetenn
Ar mailler ha tousse ar Gazetenn a vizer da adressa d'an Autrou GOUYAN, eplan.

KEMPER, 2 Du 1872

Ha carvet oc'h eus-hu, lennerien, eun dro bennak dronk pesingerien pe dronk-pesingerezed var hoc'h hent?

— Oh! Ia, a lavarot-hu, ne het a hiviziadou eo e carver an hevelep tud a zonsennou a ganchou ze, eurgent eo ar bed ganthe. — Ne het ket da dra-zu eo a c'houlennan neuze'h ha carvet oc'h eus-hu morse eun dronk pesingerien ha diwall oll eun dronk-pesingerien hag a zanfichet o devoa ze tech da vont gant eun all nessa, da zao he vrud mad da damal derhan gaou a fazion e gaer pe a gaou? — Anna marteze e vanc'h nec'het a dlenk gouzout petra da lavaret. — Ia carvet oc'h eus ep mar stang avanc'h tud o torna divarbenn ho henoz, oc'h encourc'h ho defoltou e lacat da gras gueiz ma e'hellont a lavaret eus a hemp eus a heuliou ez ma tudou fall ne c'hell den caout head vad ebet ganthe hag epad ma reont tudou fall eus ar re all, na velont ket eo hi ho unan a zispen ho nessa a zaoail an droug en deus great hag a lacq zoken var ho gwa an dronk-pesingerien en deus morse sujet eber. Hogen evelse emaomp hor hini ha caln a re evet an dioa gommer ma comzomp anezhe o eus ket pell eur scrifagner christen.

En eur gerik e han e vez eur micherour a labourer evit eur marc'hadour pavidik hemberet en deo evit tapout eur gompez a dostiz hag ema e vez ive distereg gwenn'h evithan da vezan deut ema tamall var an end e oa ket demezet. Hogen didrouz ez, hag evelse ma oa gounnet nemeur zezhan.

Eur wantiaven e voue ravet ha sur pedanet hag e voue clevet e vez eat kuit e creiz an nos. Neuze e savis zafar en ammegez dirak ha brao ha pep han. an peiriantin, a lavare ha bez.

Evit distagnet pebez tra a vent dezhan, selaouemp an dioa gouzomp Catell ha Jakez het mestin mad er marc'had hag oc'h en em gount e kichen dor ho zi.

Catell. Er marc'had oc'h het va mestinerez?

Jakez. Ia da c'hoaz, ne het ket a gaz dim?

Catell. N'oun ket da lavaret ez. het oun, ez c'houlenn avad oun d'ar gaer. Pemzek gwennerien eus hor gêr? Irvoc'h guennek eun nemzek vann? red e vez eber eul mann.

Jakez. Na gouzout ket din. Setu zo va merc'hik. Zelu e doa c'houet da gount eur penn ser la. ri da velet, eur penn ser a gount kaer mar nic had ar bed.

Catell. Hon amezeg Charlo da vann a e hollo diber ar voulien dioc'h an tiez.

Jakez. Ia tiez et oc'h eus?

Catell. Ne gomzer nemzet eus an dra-ze e kaer. Ia, ia. Jakez en doa un nic'hoan dindan an dor, ha caout gantha ar mor gaer.

Jakez. Ouspen anterean mil lur a dle beza ma gantha devar gount ha vezit.

Catell. Na-gomzet ket din eus a boaz eus distroet ar-ze.

Jakez. Ha pou ez dirije lavaret a velet ar mia clenvet? Evit dan-me sur na ket plijet morse.

Catell. Na dan-me ken neuze. Selaou ha pa ez dirije lazet he vezit evit ma ne'c'hant ganthan ne vijen het ket souzuet.

Jakez. Pa lavaran dioc'h, gouzet a reoc'h e voa d'hon eber. Jud ez eilze a vale ar brao tarlejou. Var gomzou zein ar serjant polis Martin a voa choun, hag an dioa gommer da gras ganthan.

— Autrou Martin clevet-ta, autrou Martin.

— Petra a vell deoc'h?

— Laret ganomp-ta pebez tro en deus great hon amezeg. C'hoant a dle gouzout p'eo gaer oc'h cargat eun an traou-ze.

— Mad pa fell deoc'h clevet. hoc'h amezeg a zo eat en hent e creiz an nos evit gwelet he vam a zo goal glanv.

Ar c'helou zo deut dezhan dre an telegraf hag eo eat pleuz hanu ep gortoz an deiz. Hoc'h amezeg zo eur map mad a roe ar brez eus he c'houlenn ti he vam. Hag a ze chomet zoken ep damez evit gallout mared an tamlad

netra d'ar vam eürus-ze Pedit Doue, mere bed, da rei deoc'h bogale da ober evelse d'eoc'h

Catell. Red eo e ve an dud divar ar goanar me evel kent, mont da zrouk pregeg eut a eun den kar mad!

Jakuta. Ba, bag emaout dre gaer c'houz trouz ker pounner! Ma na vije nemedoumo ar c'helachoe fall-ze ne dajent ket a bell

Catell. Evdomme ne dafent ket ken nebeut. N'ho laufen ket d'am gouz rakon. rak gouzout a ran avoalc'h ne dint peurliesa nemet geier

Jakuta. Ann, ha mont da zorna eun a eun den bag a no eur zant, hag a ve diet re dezhan ar groaz a honor

Catell. Evit nebeutoch e vez roet an veur a hini. Mes an teodou fall! an teodou fall!

Jakuta. Da ober mad e vajet crenna ho zeod d'ar re a zrouk pregeg eut a dud evelse

Catell. Lavaret mad a e hellit, ne ve ket re abred ben ober

Var gement-ma an dioul goanner a zave pephini en he zro ne velent ket avad o doa dougat baroudigna en ho enep ho unan hag no hi dre no a ra en em laket a zagre da raspen sac'ho anezek!

Rumengol. 24 a vis Mae 1860. Eun den mac'haniet, ha ne c'helle bale nemet var bouez eur ganen, a vale brema ep harp ebet abaoue ma zo bet o pardouna e Rumengol. Lezet en deuz eno he vaz evel testeni ex an *Ket pareat eno*

27 Mae 1868. Eun demezel iaouang eun a L. najet a 14 vloaz, e Loa poan o vale, ne den nemet var bouez branellou He mamm a brometas mont ter gueach da bardouna da Rumengol var droad evit goulen pare he merc'h. Creat e deuz ar pez e doa guestlet oeun en gaol ar brasa fizians da bidi mam Doue, ha ma ne deus ket bet oll he goulen, e deus bet da viana eul louen anezhi. Ep bezza pare tre e vale brema eb en em skuiza, ober a ra bea bon h ep bas na branel o vezo deut he unan da bardouna da Rumengol e deus lezet eno he branellou evel eur merg a anaoudegez vad

---

1 a Guengolo 1858. Eun den iaouank trivac'h vloaz a zo eat ne vouiet ket pelear h. Caer a zo he glask n her e'havet ket He dad a brometas re eun otrans da Itron-Varia Rumengol hag eun derrez bennak goude e tigouezas er gear dist'o eun eur veach en doa great var vor

---

Eur vaouez eun a Benaes e devoa eur bugel tri bloaz hag a zo mac'hanet Erbedi a rejz he bugel oc'h Itron-Varia remed ebi, ha brema ex eo pare tre Ar vam a gred mad e deus bet ar c'hras-ze dre zaouarn Mari pehini, evel ma lavar ne zilez morse ar re a laca ho fizians enhi

---

4 a Eost 1870. Far vere hik nao bloaz eut a Zourzonez, a vje kemeret evit eur bugel pemp bloaz, ken diskreg ha ken nebeudig oa, a voue goestlet gant he c'hareet da Itron-Varia Rumengol. Ar verc'hig-ze a voue ar prenneoo e Rumengol d'ar 15 a Eost 1870, var breac'h he tad ma ne c'helle ket poeza var he divesker Fizians ao dud-ze e Doue ne ket bet collet Ar verc'h a zo pareet tre. D'ar 15 a eost diveza (1872) eo deut adarre da Rumengol da dregarecat ar Verc'hez ha goude bezo communie e deus goulennet gant prez ha laouenidigez gueled ar gi ton e doa douget en he dorn epad ar brosesion brema ex eus daou vloaz hag e deus lezet e profiz en ofrans) gan Itron-Varia Rumengol T P R.

Eur pennad lizer scrilet gant eul leanez eus ar Loren, a unkoez deomp pegement a boan o deus tud ar c'harter-ze hag ive tud an Anaon oc'h en em zalaga dioc'h ar Frans.

Ann, emezhi, d'an derveziou diveza a vez Guengolo e von eno trouz bras. Ne ket mont kuit an a ran an dud, tec'het bouza ma c'hellent eo a reant. E gar an hent bouare oa evel pa v je erru fin ar bed evel a lavare unan eus hor c'hoarezed hag a vouele o lavarat ne-mentse.

Sonjal a rejt e chomje ar re o devoa eun tam douar bennak dezho. Sonnas, netra a en deus talvoudegez pa ng vezer ket en he vro An dud divar ar meaz a ra te-c'hed. o lenel eno ho zra. Eun dreuz oa ho gwelet o von Lust hag ar prusianed zoken a velet buiennou anezho o vouela.

Person eur barrez ac'hano a garben a lavare din brema ez eus tri pe bevar dervez vs oll dud anomak, kement a int ket democrat. a zo ent en hent. N'ouz chomet bennet dano hag an daou-se en eon.

N eus ket pell en eun en eun treia varun Frans.

Eur vaouez eur a den pemp bugel oc'h he beul, ha ne vez ket ouspen unnek vloaz ar c'hoaz anezho. Bez'et oa ganthi eur penn vele coto da lacat dindan ar bihana, nenza eur baner a velet enhi e hoec'h los noan vras ha pemp vihan.

Eun itron e devoue nebeut avoalc'h a aperet evit lavaret dezhi: ah! maouez! ma ema oc'h oi arrebeuri? — Ia. emo ar vaouez-ma, *andra-ze hag ar Frans a zo kement hag a zo red* hag e poulze he bugale vun ar wagon. Nag a bet tra evelse a zo tremenet en derve-zion-ma

Gouzout a rit a Lourd ar zeiz a zo bet var banuel Metz hag hini Strasbourg. Arsok prezeg, Aotrou arc'hescop Anch a zo tostect oc'h banuel Metz hag en deus poket dezhi gant respet ha carantez Pa edo an oi banuelou var zao e clevet tud o crial Lost int da dremeu an Anaon hag a Loren. Hor panuelou zo bet eta er penn kenta e prosesion Lourd. hag hirio emaint er penn kenta en iliz an Itron-Varia. G. M.

Rom — An tad santel en deus great ar zizun all eur bresegen ar gaera d'he anjidi eut an ti all da ster an Tibr a zo dent d'ha velet. Ha hir a ve merca penze-

gen ar Pap bed-ha-bed setu ama gousconde eur ger benneg anezhi

« Rufio, eme an tad santel an liz a laca dirag hon doutagad daou roue, unan cuzet diodan eur barabolen. egile eo ar zan ma reomp lec'h e houat.

« Ar roue cuzet dindan ar baraboten eo hor Zalver Jesus-Christ he unan. Ar roue a c'houlen eout digant ar re o deus bet cargou diganthan en he rouantelez. Kementse e rea din soniañ er re o deus *furio* cargou, er re a zo arc'hant ar re all etre ho daouarn. Ne glever ken hano nemet eux a dud evelse tec'het kuit o cas gantho an danvez hen lakiet enho. Neuze, anezho a rez croget enho, ober a reont ho zaol ep ma tigouese drong ebet gantho

« Hogen da biou an dud-ze e reulint-Si cont? Ob! dont a rai an dervez-ze e pebini Jesus-Christ he unan a lavaro dezho *Reddite rationem*, reut ho cont. Ha perak kementse a zisklerit? Abalamour n eus ket a feiz. N'en deus morse kement a dud e carg disgoustians evel a zo bremañ. Pa ne voa mui doujans Doue ha pa na vez ket a neuz rak justis an dud, a lacrer divoe'het

An dud santel a gomz neuze eux an dud-ze a zonch dezho caout eur gaer feiz ha ne gredont ket an oll gornonezou eux ar religuen, pe a ra cur greden d'ho gis.

« Kemeromp ev askoer ar roue santel a zo he c'houe hirio, sant Edouard roue a Vrezoaz, an hini a lakeas savel diz vraz ha couent Westmenster, hag a stagas ie-veou outho. Ar roue-ze a rop sentou meurbet, oc'h ar Pab hag oc'h an liz santel, ebe c'hi crenk an tal lou, e hamme divar he bolo ar re a ton. Ha ne ket Brezoaz ep-ken e deus guelet eur zant var an tron bet, ez eus sent var an trop e Rouantelezion all an Europ, e Portuga e Spagn, e Frans en Hongri ha henig en Danemark Hag en Italí. ez eus het ve, ha e lignez an hini ze roue hirio ez eus het sent.

« Hag ep mont tarc'oc'h, meneg a zo hir'io da zisclerta edrus Sinn Christina a Savoi. He a zo neuzuhik pa zistroaz! a seiz eux an barlu gousconde em eus soñch a gemenese, ha kenta a gavaz ar Pap e dor liz santel. Per e vone roue Sardaign daeuñnet, an daciou en he zaoulagad, evit digemeret vikel Jesus-Christ. Bez'ez eus c'hoas brema meur a zen santel eux al lignez-ze.

« Hogen distroomp da roue ar baraboten Jesus-Christ a lavaro da bephin, *redde rationem*, reutit cont. Hen lavarel a rai din-me, hen lavaret a rai d'an oll dud consacret da Zoue, hen lavaret a ra dene'h-hu Christenien, hen lavaret a rai d'an oll, empaered, roueed, ministred, ad e carg a bep seurt tud a arme, soudardet. Hen lavaret a rai dreist oll d'ar scribet fallagr d'ar re a ra fouge gant ho c'hredennou difeiz d'ar re a skign ar gaou eta touella ar re all, d'ar re a ra ho Doue eus a vadou an douar, ha ne glasconi nemet eu nin zevel hag en em bupridicat dre zisklerit divar gousi ar re ze.

Goudeze ar Pab, o comz eux ar varn diveza, a explig dezi c'houblad benneg eur ar gunnouan askenuz ha truezus *Dies iræ*.

Evel m eus gouet an anaoun en dervezou-ma, e lakeomp ar gunnouen truezus-ze hirio hed-ha-hed

An *Dies iræ* zo roet e brezonek, da gana var ar memes ton gant ar latin

D'an deiz bras d'an deiz a gounear
E vo devet ar bed ep mar
David ha Sibill hen lavar

Pebez surfañ a vo neuze,
Pa zisheuno ar barner-ze.
Da c'houl cou, piz oc'h pep eoe!

Eun drompill skiltruz a zono.
Dre n oll bezion e tregarno,
An oll d ar varn a zestumo

Buez ha maro vo estlamet
Pa zavo kement zo croget
Da respoun, d ar barner doujet

Eul levr a vezo digoret
Hag enhan e vefor scrifet
Kement zo red e vo hanet ar bed

Pa vo ar barner azezet
Pep tra cuz a vo discuilet.
Fall ha mad a vezo barne.

Reuzeudik, pesa lirp-me?
Piou d'am difen a c'halvin-me?
Ar zant a vec'h vo ciscaure

Roue, ken doujuz ne vajestez
D'ar re vad e reot trugarez
Gras din ivo, feun eun a druez

O pet soñch vo Zalver Jesus,
Oun penn-abek d'ho peach poanius
N'am c'houit ket d'an deus scrijus.

Oc'h va c'hlasc, skuiz, ne'm azezet,
Var ar groaz oc'h eus va frenet
Eur seurt poan ne ve ket collet

Barner leal, neuze didruez,
Grit din, me bo ped, trugarez.
Euz ar varn kenn ma teuy d'ar dervez

Evel cablez oc'h hirvoudan.
Gant keus d'am pec'hed e rujan,
Pardon va Jesus, a c'houlan

Pardon rit d'ar Vadalen.
D'ar vaer deou e voa he c'houlen,
Ha lizians deomp-ni, pec'herien.

Va feulonnou zo divertus,
Mes c'hui zer mad, ken truezus,
Grit ma vin e mesk ho tervet

Ha disparti dioc'h ar boue'hed
En ho tu deou ganeoc'h renket.

Pa vezo an dud milliget
D'an tan grisius ganeoc'h barnet,
Va galvit gant ar re Zalvet

Va fenn stouet beteñ douar,
Va c'halon rannet gant glac'har,
Pardon, pardon, Jesus, rugar!
En deiz-ze nag hen vo renvet,
Euz he vez pa vezo savet
Ar pec'her da vera barnet!
Pardon, dezhan, va Doue!
O va Jesus, ô va Roue!
Roit repos vas dezhe en Ee!

Evelse bezet great.

Lineenn Arabet Bihan.

IV

Tennet euz eul lizer d'an itron Ros, e Figeac.

« Pidi a ran ewid-oc'h pehini ez peux great vad d'in, hag avez ewid kemmen h ni a ro beb sizhun eur gwenneg da Vreuriez ar Feiz ewid sikour ar Vissionerien. »

« Arcade. »

V

« Hemdez e pedan ewid-oc'h, ewid ho tad hag ewid an Iliz. Ho konsakri a ran epad ar miz meurz-ma da zant Joseph. Hep pidi a ran d'ho preall dioc'h an oll gontou a c'hell c'hoarvezout e Franç. »

(Karolig d'he baeron).

VI.

« Na vezit tam nec'het gan-in me a zo evurus e Sant-Eugen er skoldi) tost d'an aotrou Eskop. Ama e kemmeren deskadurez, ha dre enno e c'hallin divezatoc'h ober kalz a vad d'eoc'h, pa vezin deuet braz. Da c'hortoz e pedan hemdez an aotrou Doue ewid-oc'h, ewid va c'herent all hag ewid an oll Gabiled. va breudeur. »

(Ciprian d'he vam o chom er C'habill.

VII.

« Pedi a ran on aotrou Doue ewid-oc'h, da lakaat ac'hanoc h evurus. ha hemdez e pedan ewid ar Franç, ewid ma teuyo Doue d'he divoall! »

(Germen d'an aotrou Coursac).

VIII

« Her gomout a rit, va flaeron ker deuet es-on da vera kristen dre zakramant ar vadisyant, ha kristen parfet dre ar gouzumeon seto perag e virun goure'hemmennon Doue ha re an Iliz. Beb pemzetter vez e reservan ar gomunion zanter. D'an deiz-se hen hem gavan atao evurus. Beza e voan dreist-oll evurus da zeiz Nedeleg, da anter noz en deiz-se em beuz bet kalz a blijadur Komanet em bon an tad a lavare an ofezennou, bugale ar skoldi bihan a gane kantikou, ha me a zelle oc'h ar Malog Jesuz er c'hrasn ha va c'halon a voa lannet kenou, en ovelob doare ma vonejenn. O! en deiz-se na me em beuz pedet ha pedet kalz ewid-oc'h hag ewid an oll gristenyen a zo gan-eoc'h. »

Pedi d an aotrou Augustin, e Franç).

IX.

« Jul Mohamed ben Rhanoun a zigase d'in eul lizer « ewid aotrou person Tènès, en eur lavaret d'in (ar « superior eo a gomz ama) Hennez eo, » eme Jul, « ar beleg mad hen deuz va dastumet epad an nao- « negez ha va digasset ama, d'ezha ez-on eta dleour « euz va evurusted. C'hoant em beuz e teuffe da « lennya ar muzul euz va evurusted, o tigass d'in keton « euz va e nerent, pere em beuz lezet en va dreoyad, « e bart Tènes, ha dreist-oll euz va mam, rag d'ezho « eo em beffe c'hoant da ziski da genta ar Relijion « gristen. »

Setu ama eun neubeud linennadou euz he lizer

« Aotrou person,

« Hemdez e trugarekaan an Aotrou Doue da vera va digasset ama, ha koulskoude ez-on poanket braz, pa zoujan on va mam buour pehini n eo ket c'houz kristenez. Pidi a ran hemdez ewid an Arabed kez, pere ne anavezont ket ar gwir Relijion, hag a zo heuset e kreiz an devalijenn. Ho brema, a zo kristen. Beza ez-on bet badezet d'an 21 a viz du, 1870, great em beuz va c'homunion genta e ar zul lask 1871, ha d'ar 5 a viz evenn war lorc'h ez-on bet kouzumennet. »

« Va zad ker c'hoant em beuz e lavarfec'h d'in penaoz e ra va bro. ha mar gallit gwelet eunan benag euz va c'herent. rol d ezho euz va c'helou. C'hoant em beffe dreist-oll da glevout ketou euz va mam hag euz eur paotr yaouank, anvet kadour ben Mohamed-el-Hadj. Hemma a zo kenderw d'in, thaeb en (d. l. e. eun doare koriat ha skouer) hag o sikour ar marabout (eur beleg mahometan) da ober skoll da vugale va dreoyad. »

« N'em beuz ket oc'h ankounac'heet, Aotrou person. hag e pedan hemdez ewid-oc'h, ewid ho parrez hag ewid an Arabed kez. Brema e studian war ar galleg hag al latin ewid beza, eun deiz beleg avel-d-oc'h. C'hoant braz em beuz e potec'h vez ewid-ou, ewid ma teuyo an Aotrou Doue da viret ena-on bepprad dilabez gras va hadisyant ha da ober euz ac'hanoc, eun deiz, eur missioner mad. »

(Jul ben Rhanoun).

An Eskip.

Setu ar Vere'hes.

I.

Setu ama eur pennadik skrit, o brezonek Tregar, divarbenn eur semen d'ar vere'hes a zo maret en ihis Qeinton tremen e hoec'h cant vloas zo.

1

E pep unzer eo bet enavet ar relego.

Aun den war aun douar a zant aun ezomm da vired ha da onori aun treo ho deuz bet evit parc'hen ar re a garrie. Eur bugel na volo ket hep tamerdigez gwiskamant he vamm goude he maro eur ger a rello evel eunn a a dalvoudegez vraz kuse eur brezchad ganet

enebi, eur remembrer a zukourro gwel pleuder kemerut ive a regin son, dioue ano doe brudet, pere he doue hervet eno he c'hreiz Ano hiz eta e ou ket adverteur da skuat ha da galon ano doe pa zastumo ha pa ve gant karanto ne ket ephen kerto ar zent mes ano tro ano doaiery het eter he doouzen ha pa ali ar gristenien da zougen emor d ar relegou ar Eoue hervelp eoar e ure hetek ar zent a c'houe imp he zikour ha Doue en deus dishonoret a pi pe d he galon. rak meur a varnad e'houi ret doiou al Lezen Gon ha doiou al Lezen Nevo a zoug temzen da gentanet-ve

2

Pouez ve det warnt Zoue ar Werc'hez

Mar e'eo gwir pevet ano tamdno mener tremenet dre zouzen ar Profeted hag ano Ebestel a ve pe gwerbel maret gwe karante a dra zur di lod ar Werc'hez n'helhent het moet da'gaff Hep mar dle zanet ar bet gwel anal ru a hau hag a enor ma n'her le dou en em zioue dirak he c'horf benniget. zavet dreuz ano doaue ha kaset gand ano Elez hetek ano Eav Perse e hant vouz goude mare hon Zalver e welamp a legerou ano liz ouz devouen vraz e kenver ar relegi-ze a Vari hag ugiuzil e kenver ter pe heder zevel gwechal dougel gant-hi Ouz Jerusalem e zavet het kaset da Gonstantinopl, ha diwezhec'h da vroue hun-hoc'h Enon nebeut herve a ze het evezet zwaie'h zet kaout ouzo tenzor h ou kaer Ema he zouet ennan Quenlo e Breiz-Izel, hag zhou e houez h kant vlaz mann ouz zevezou Mari a ze murzet er gerih-ze avel eur skuanel ar gwellan, hag ouzo dre zrailoc'h da talvoudeh evid hol vadeliou ano doaue

3.

Pouez ve gret ar Zoue

Ann tar pe heder zouzo enorel e-touzo ar gristenien, a'm bet hentel ano jul ouz chen Ann hoc'h eo ou gwr e Quenlou a ro het het sicouz Gret ze a gaz eur vondi, gwall meud ha distroet ha glas wenn a loen. Ben e doue ta mendel a hed gand ennon tammou nebeutoc'h a le-dandec'her Anez zivoua e ze het troc het tammou dioue'h-ho. P'eo bet da grenta aiganet il hon bro, e oa kaoz hervet'h. Ha ze oa het martezou ewe he fer d ar c'houlz-ze jiis e-touzo pep hini a vefe aket da hentu e doue servichet. Ann doarvez lakaet d'ober anehe, a ze hentel ouz ann hini a zukouezaz Doue da Vestr evid ober ewen pep heiek ar Lezen Gon.

F. Quenlou e kredet hag e voar ahoe pel zoutet penaos Mari e doue he gret gand he doaziou he-zouzo. ha penaos e ou ar zouzo e dre d he c'hoel Zalver, pa zelvezoud eno hon Mab Doue Da vihana a heller het zac'h ze het dougel gand ar Werc'hez eur vech benneg evid ho hoc.

4

Geoffroy Botterel a zapas ar Zoue ouz Jerusalem.

Brezonec'h pe c'houez'h pe ouz kant vlaz kenik Quenlou a zavas hag a gredas e-dre d'he c'hoatel ha diskas gwechall Mari pa zoutas Geoffroy ker-hoarzet Botterel, ha Ouc'h kreiz, da c'hoazal ha da ren d ehi Jezuz ar Wer c'hez. Ann dreiz kenlou e ve a zukouezas eur vroaz hag Breiz Izel, hag a ou map da c'hoz zoue hon-hoc'h a zavas abaliz Bouvoport kichenn Penapoull He voar Henri Arzegour, abaoe ennan nebeut bizaviou en deus evet d'ehan dionar Quenlou pa gemerzjout ha dioue ar gwaz evezmont d ann Doue Zantel diskas hanvel zant Louiz roue a Frans hag evet d Zamzu dioue dioueaza mailget ar Sarrazined he hoc Za ver Jezuz h oa hag ar ger a Jerusalem Diana Pap ve kroachet da gwaz ar bretzel Ema en em gave galvoud bresaz he adversourien ha goude ham trec'het war-n-he ha gouzet ar vro, e zevezt redek memz hete Jerusalem Mes zivoaz eur werh kemerout ar ger a Dom-nar ar roue ma vaz hen nemet holl bemde Al lodou warlin eus ar armé a renkas mervel, hag hon he-zouzo a gouzaz etre dourn ar Sarrazined Henri Arzegour ha Geoffroy Botterel en em gave prizon ennan he gaharo ha pinvar barzaliz zant Francez a Anzou epkro a helfaz dioue he fenn ar maro Gwechall a hep kreiz gand ann enebourien Henri a wenlas, mar chomje gwirhan he var zevel ema ouz ar zant breiz-ze. evel brandi ennan he hanv a Zoue hag empenn en em ra hen he-zouzo da zevel Doue Zalver zant Francez en em zukouezaz d ehan hag he zavetaat hen hag he zoudardet.

Ear werh zevel he chodrenn Henri a Lezrenn da Vreiz-Izel mes he voar Geoffroy Botterel a heuilhaz zant Louiz hetek ann Doue Zantel En holtaz dont var he gi d he vro, e ziganaz gant-han zeiou ar Werc'hez hag he galon a fredc rak peel e oa dreist muzul evelan, dioue he holl labouriou hag he hol beuzou.

Hep mar ze doa het pedi dapost Robert a Sinlonp, gwechall eskop a Nazaret, breman arc'heskop e Jerusalem ha degouz d he voar

Kerkent ma ez deizo d he vro Geoffroy a lakaaz ha dezouz e Quenlou ehan chapel he gastel gwenlet d'ar Werc'hez vri. Enno nebeut zamez goude-ze ehan ez troe ann douar a dreiou eel var ehenoù e kavzaz dount-he hag e hetuzaz eur bagale zon. Frañsez. el hanoh zavet e Doue gand he voar Zoudon Henri a garaz ive war he levr'h hag ann doue voar a varnas hag a varvas ann oll 'hichero ogile. dioue resaing ar zant hevp ma doa he difennet e-kreiz ann ar bresel.

Tennet ann al levrik Itron-Varia-n-Zelvezan.

Buhez doueaz-Brezoneg.

II.

Bernard pe zo hon a gomzo ac hano-ze ez doa kantet Nazaret ha Gualilea eveldon ez oa ewe kavet Ar re ma a voue soutet pa chomjen ebarz ze troue a zo ahoan mar pennad gouzoc'h he velet e tout en dro d'ho c'hasel Brema zindan e voa ec'h ha hen eur mignon dezhan. Hemañ var he vouez a zo ewe trouz-tramk, ez doa great dija meur a dro vale a ziwall ar pennaoued, ha ghet ha lod ouz a voar a doa ewe great gant an drouzerien fromk. Lavaret a voa dezhe e c'hafjent ar c'habidoù

Bomardet a Dijon, hag e veaz eur vouleudi vras eus ar c'habiten-se

Etouez eus a draon ar a gontas dezho divar he benn, e lavaraz o doa eun derves ar brusianed paket tri denner frank hag ho c'hrouget, hag ne'h ar groug o devoa taket eur scritel gant ar c'homzou-ma *Tennerien-frenk*

Antronoz ar c'habiten a goaz var ar brusianed a las meur a hini a va eur vanden he zennerien a lacq familh tregont anezho e kichen al leac'h ma vez het crouget ar frankizien hag a stag ено ave a zionthо eur scritel gant ar c'homzou-ma *Pet prusian ez i pep tenner frenk*

Hogen al louzer en devoa anavezet avoalc'h ne vez Bernard hag he gamaraz nebeut doaz ouer d'ar brusianed ha ne glaskent ouzhet ompa an daou denner frank o frank mui ez oa da vont dirac'h ma c'hempenn ober drouk dezhan a vankent hag a c'has dirac'h ma tri eur zorlozer anezho

Goustoudi oant a rejont ker mad ma voa deut Nicolaz ha zoken ne vent ket Gu ilou da grial e vont tud a zoare ha da gaout eve kreiz da vera het diskiriana eur a Vernard.

Hogen kerkent ha ma voa eat dioutho Bernard a ser ve d'an ranbrianen ez varet dezho an dour gras higoumarh gant an daou denner frank, hag ez aent dirac'h eur gwalenn eveldho dindan ar c'habiten Bomardet ez, ho c'has d'ezi ha ne rejent ket a zrouk d'ar brusianed, hag ho laeat da gousket, en ur c'hoas ouzhpenn eiz daouzen eur rejimant bennag dirac'h ma vijent distrujet.

Nicolaz oa, ma vez lavaret, ar roue a voue digemeret mad gant ar c'habiten, ouspenn d'ar re all an oll, hag en em lakeas neuze e medisin evit ober an dousiou a-frank. Hogen Gu ilou a lavare d'ho vestr pa voa nemetiou

— He ho ouzoc'h het petra da zonje eus ar Bernardi-se

Er c'henvera emaz, emezhan rener an ene, ha brema zein hon medisin

— Dont a ra distiriana deoc'h adarre-ta?

— Ia da, me gaf din en deus re a vicherou da zonjal e rafe noan vad

— Gwir eo, mes ar c'habiten a zisavet enoul cals frouzou en han

— Gelc'hi a ra gal din. Nein aze e voa menek da voet varzo ar menezioù, etouez ar c'hoajou hag en deuz alvet mouez ar oleien me ne ouzoc'h het var ho degarez, hag e credan e vezo heuliet he ali. Hogen ne gotich kol din e vo var eur biemen, var an dizolo, eo e c'heh tennerien frenk ober mad ho tischer

An den-ze credabl a zo gouzoug, en deus a bep seurt gouenegez ha neuz perag e ra meur a vicher hag a dle gouzout petra zo da ober gwell egedompas.

— Ni ne lors ket ne mad gouezaz, evelse ne klijout het din-me. Guelet-ta enna o vont var varc'h, hag ar c'habiten he unan a zo var droad

— An doctored-za ne valsont nemeur; ha neuze red eo deuhon eus gwelhan ke ouc'hon hag ho louzier

— Evit armou da vonn a zo deus kêt da zougen, a zo deus nemet ho vantal vras.

— Ker medisin ne dle ket dougen armou; ha neuze da ober petra? an dud gouezhek-ze ne ouzont ket taolenn.

— Bras eo benn den gouezek neuze mar gelter hon den gouenegeg ep gouzout ober petra. Hogen ben lavaret a ran deoc'h e c'hoas ind evelse ne klijout het din-me

— Ind evelse ze red da gaout gouscoude. Gouzout a ra-te perag omp het tec'h het gant ar brusianed?

— Abalamour ma vezoi deg oc'h unan dromp-mi

— Ar ket an traze co: tec'h het omp het abalamour hon oberiou a-o deus ket gouezeget ar brusianed, ha ne vouiont ket pedaus en em gemeret evezhio.

Epad ma oant er gwele an daou denner-frank er gambr a zoa roet dezho ev a vojer, e tremenas dindan ho fenestr eun oberour tennerien frank ha var ho lec'h nen pe eur pez canol eun taolenn arme o vont da gaout ar Harz, da gourz var ar brusianed. Bernard en deus galvet dousoun an oberour e kichen Bomardet da vont d'ar c'hoat-ze gant he soudarded. elec'h mont da gouiaou ar Vosj elec'h ma en deus soudarded da vont.

Neuze eus ho tisklerian da lavaret e voa kemenet eun drubarderez a hera Bernard eu deus galvet rei da grial d'ar maouten en dre ar c'hoad-ze ha dre ar pierennou e c'helfent mont d'ar brusianed. Epad ma oant dre ean hent ar hag er mestiez amzer ar soudarded a serue d'ar brusianed. Ne voe ket lakeet en eur vaz eleiz ha laket etre daouarn eur e zudoad goulaet evel eur paour trailhet, evit lavaret dezho penaoz ma e c'hejent an tennerien frenk ha penaoz en em gemeret evit ho destum en eur c'helc'h hag ho distruja.

Epad ma voa Nicolaz ha Gu ilou soneret o velet an taolenn arme-ze o vont en heul d'ar marc'hadourien dre ar pierennou, e clefjont neuze benn o skeiz var dor ho c'hambr

— Digoret! a lavaras Nicolaz en eur serra ar prenest

— Penaos ne'm c'h ket gouzet e houat? eme an truhard Bernard o vont er gambr. Iouge enhan da vezan deut neuze ouz he daol

Penaos gouzout eme Nicolas, pa eo guir enn hor c'hourvezidi o vont en heul? souzanta ma zoun ne ve lavaret gen neuzpenn me gave din gouscoude a liemp diskuiez an heol deuhe?

— Ben, dinec'h n'en ket eat all en heul. Ha var c'houat e c'hellot ren eat loden all. Ha neuze alese h ma zeout ar c'hi ma vezoi h gwelhe hag a vaz an doare.

— Petra ne der ket da gouzout ha da vezomen ar Vosj?

— Nan, varzu ar Rhin eo e zeout

— Dre stankennou pe bleuennou dindo?

— N'ouzoc'h ket ere dont ar Harz zo e kichen hag a roe gelo deuhe.

— Ne souvezan meuz ket dre eno.

— Ne ket eus deoc'h anezo, rak n'eus ket. Mes cout a zo, ha lagaget eul leac'h hag a dle pinvidi da chaseur-

rien hous dioc'h ar mare rouad evel ma mo caiz eux an denmerien-frank

— Ia mes pa goezo houlij cleuz ar brousmed var-mañho. ne soujon bennoar, me roar vad, e gedon neg e comeciet.

— Boulij cleuz? Eno ema dres ar pez a zaveleo an denmerien-frank.

Ar boulij-ze pa goezont var laguner, var dour boug, a stard en douar a zo mouget eno ha na reont droug abet, ha seto ive perig e c'houmt an denmerien-frang a kemeret ao hent-ze.

Goir eo, eme Nicolas pehini re hontat don ha onan evit crédi droug eux ar re al a ioa ato eas da drompla.

Guillou avad a lavare outhan he noan an dud gotoc'hek-ze n'int mad nemet da douelli ar re all, araog e c'houzout pep tra ha goude e veler e vez digonezet pep tra control d'ar pez o deus lavaret Ev, hemañ, ma ne ket eus trubard eo, me gollo va hano mad.

Var gementse Bernard a zeuz kuit en eur lavaret

— Nos vad deoc'h, conskit dioc'h ac'hano da var-c'hoas!

Deut co abenn eux he daol, oc'h d'an ober daou-ma chom varlerc'h ar re all, ha mirout evelse na zaskouejeot an dent dezho.

P'oa eat kuit, Nicolas a lavare d'he vevel

— Crédi a rez-te ato ex eo an aotrou Bernard eun trestour.

— Evit c'hoas n em eus ket a fizienz enhan.

— Gouelet a rez gouscoude pegement a zouez a gamer ac'hanomp!

— Re marteze.

— Ha petra a oufe da ober deomp guelloc'h eur mignon fidel?

Goms grosoc'h omomp couzout flour ar goas-ze ne blijont ket din nag he vin ken neubeut. Eleac'h renta servich deomp, em eux aoun na ve oc'h hor goro, oc'h en dioua bag oc'h hon ren evit hor c'has eleac'h ne garfemp ket mont bag evit en em zizober ac'hanomp goudeze pa gavo ho iro.

— Ne gredan ket e ve eun trubard evelse, hogen daoutagad on eux ha ne ket difennet ouzomp telcun evez, gant an amzer ni a velo.

— Ia, nemet great e ve hon tro arnok m on deiz desker dudizionl eux an drubarded.

Eur pennad all sur seoh all. G. M.

D'an Aotrou Morvan, pen-oberour Feiz-ha-Breiz e Kemper.

Va mignon ker, setu ama ar voulladur staget eux dor pob iliz bag e peb karter er C'hær, evit rei da anaout d'ar vretoned ar mission prezeget evit-ho. N'hell nemed ober plijadur da vretoned Escopti Kemper gouzout penaoz eo roet ar mission-man, ha penaoz ez eo heuilhet gand hor c'henvroiz

KER AR C'HAER

MISSION EVID AR VRETONED

A zeteg an 20 a viz here, beteg an 10 a viz du

An aotrou Cardinal Arc'hescop Rouan en deuz galvet da brezeg ar mission-man an aotrou ar gabad ALEXANDR Chaloni a gathedral Kemper

Ar Vretoned o chom er gear-man a enavet mad an aotrou ALEXANDR, bouma en ar hederved mission a breneg er C'haer abaouc 12 vloaz-zo.

1° Digor ar mission an 20 eux a viz here 1872, da 6 h. eux an nos e Chapel an Alamandet, hanvet e gallec *Immaculée Conception*,

2° Pemp koech ar mizun dal tom, d'ar mouza, d'ar merc'her, d'ar guener ha d'ar zul, da 8 h eux an nos, e vezo prezegoet a bresonneg er chapel-ze

3° D'ar lun ha d'ar madorn evel en devezion-ai eux ar mizun, an aotrou ALEXANDR a lavaro an oferen, e chapel ar mission da 8 h

4° Ar Vretoned e hello dont da gover bemdez, eux ar mintin, beteg 10 h ha goude kreste, azalec 4 h beteg 6 h, azalec 7 h, beteg ar zarmon, ha goude ar zarmon beteg 10 h.

Pedi a rer ar Vretoned da rei da ouzout ar sujet-mañ ma oll d'ezguile.

Dissul diveza, 20 a viz here, en eus oferen lavaret da 9 h. e chapel ya mission. Bag e pehini en em gavet kalz boaz'hichen pinvidig eux ar gear vraz-man, em eus roet da anaout ervi petra e oan bet galvet gand Arc'hescop Rouan. En instrucsion-ze em eus pedet tud pinvidig ar C'haer da gaout ar vadelez da rei conje d'ho zervicherien ha d'ho zervicherezed da zont da relaon va c'honferansou ha da zont da gover, evit gouzout grad ar mission.

Dre c'hras Doue, clevet ho deuz va mouez Rak da 8 h eux an nos, pa m eux digoret va mission, em eus bed ar blijadur da velet en dro da gador ar vairbonez eun uzver bras a Vretoned bodennet.

Abaoue disul bete deoc'h da nos an uzver eux ar Vretoned n en deuz gret nemed kreski. An avu staget eux dorion an ilizou hag e karterion kear ho deuz gret eur vad bras memes.

Stad ar Vretoned er gear-man a zo peur-vad heuvet eux stad ar c'hristenien e broiou an infideled, paour ha reuzeudig ni ha nebeut estimet. Ama n'esomer nemed an dud pinvidik. Kouzkoude ar re zoken n ho deuz ra feiz na religion e touez an dud pinvidig, a lavar ho deuz ar Vretoned eur feiz vraz, ez in, tud honest daoust d ez-ho da garout, ro ho baone. Ia feiz brax ho deuz, hag en dous-ai daou aotrou a gonferanz S. Vassaud-a-Baol a lavare ec'h anvereent bretoned ken skoriuz dre ho feiz ha ken caranteuz evit ho mesia m'ho c havent digo da vera canonket

Memprou conferanz S. Vissand-a-Baot er gear-man a gemer kalz soutas eus ar Vretoned Iudi eo ho deuz aonjet e vije mao digass ama da jom eur beiek breton. Iudi eo ho deuz skrivet da Arc'hescop Roman evit ta gervel da brezeg ar mission-man. ha. var ho gouiken do ez hon bet gavet. Doue d hon salvezo d'ez-ho.

O veza ne brezegan ket d ar mou da noz, ho deuz va lodet da gaou. ar vadelez ca von d'ho c'houseil eber da noz da 8 h Daou anez-ho a die dont d'am c'herc'het C'hoand ho deuz e tavarfen eur gomz brenag d'ar c'houseil a-var hano ar Vretoned Evel-d'ho kredan e vez tavaoudek braz da eneou ar Vretoned, caout eur beiek breton evit-ho er gear-man.

E conferanz S. Vissand-a-baot er ges.-man ez eux daou zen aoutouk vertuzus, unan a Vreiz-Izel hag unan al a Vreiz-Hoel ho daou commun er pet a hanver e gallek (*l'enregistrement et les donations*). E fin va c hon-ferans gunta ez int deuet d'am c'hlasc ha d'am pedi d ho lezel d'ha zont, beb zoa, d am c herc'het evit m ho devije an enor, emeod da veza em c'hompagounes d'eux va chapel beteg presbital S M'kael e pe leac'h he fojan Pell d'ho refur am eus ho zoujerekeat a galon vad, en eur lavare, e v jeh enoret braz en ho c'hompagounez

Ya stad ama a zo eta kalz c'hoanissoc'h oged hon ar Vissionerien a ra da brezeg er breiou estrou.

Ho migoun a galon,

An abad ALEXANDR. chaloni a Gemper

Er C'havr, ar 24 a viz here 1872.

Haiti — Lavaret a reump n'eus ket pell en devoa Aotrou Arc'hescop Port-ar-prins c'hoant bras da zavel diou escopti a e Haiti. dre ma voa re zounnar annan evit disoaz eun den epkengouarn eus ouezen ker bras. Dioc'h ma leverer d'an 23 a viz Gueugolo oz dou caset d'an tad sanctel ar Pab hano daou veleg evit bezo lakei da Eskibien unan en escopti Caies hag egile en escopti ar C'hap. Hano an Aotrou Ronvel a zo caset evit ar c hentu eus an daou escopti-ze hag hano an Aotrou Gillion. euz a Vened evit egile. Mar plij eta gant an tad santel digemere mad an daou hano hag ho freconiza. Hanv e devezo tri escopti ar pez a vezo eur mad ar brasa ez i christenien an enezen-ze

Pedennou evit ar zul. Arsoc ma kouleuz an Dispulsel ar gambr e miz eost unan anezho. an Aotrou Beleuscel en doa laket ar c'helc'h a v je great pedennou en oll ilizou, da vea Doue d ar zul varlerc'h ma vijent en em zestumet amarre evit oman hennos Doue var ho labour rou Cals ad-dedeus bet ar zonch vad da ober anezhon ha pinijennou ez eo en em breparet d'ar pedennou-ze a vezo great e pep leac'h

Reder Breuriez Iliron Varia-ar-sevadiguez a lavar ec'h alfont ar re zo er vroeiriez da ober eun naved, eur mn hag eur gomunion An naved a zigoro d'an nao a viz Du. ar gun zo laket d'ar 15, hag ar gomunion d'ar sul 17

A dra sur on caz izom da budi evit hor bro, ha da c'houlen evit ar re zo carget d'he reu ar sclorijen a zo red dezho da gaout evit lie gouarn evel m eo diet.

Seul Santez Mari. — Ar scolaerien bonanik reservet e Angers evit ar scolion a gas d'ar micheron iaouz, a ra beaur d'ar Finister Eiz a zepartamant all ebet. pan zo ken eiz a Zepartiman ar Sein. ne deus reservet kement evel a zo reservetvet eus an Departamanoi-ma. Scol santez Mari Gemper dreist-oll a zo bet reservet kement hini e doa caset, deg a ma anezho, hag ho deg ni reservet. Credabl eo e scol ar vro-n en devezo bet eur gounit ker seiour Kementse a dlije serra ho galon d n re e gomz a neep ar scolion dalc'het gant breudeur, rak ne gal ket din e c'heifet diskouez selerroc h ema ar gaou ganthe.

Art ar garanter diaper evit ensoa ar purgator — Ar pennadik scrit-ze a gaver e kemperle t an Aotrou de Kerangal hag e ti ar retred. N eus nemet he c'houlen ha lavaret pet fuhen a ve c'hoant da gaout

---

An Aotrou Roudaut, vikel e Lanuorne. zo hanvet vikel e catedra Kemper

An Aotrou Trouzel vikel er C'hastelin zo hanvet person Ergue-Armel.

An Aotrou Kervella. vikel e Pleyber-Christ, zo hanvet person Combrit

An Aotrou Piolot vikel a Tréflaouénan vikel e Plouiio Leon.

An Aotrou Bescond. navez belegal. zo hanvet vikel e Tréflaouénan.

HISTOR BREIZ

Cont d de M.

A ne meuilet evit un tredé gouech.

An dud divar ar meaz a gav el levr-ze kentelion caer divar boun ar pez zo tremenet en ho bro

A Levr-ze a gaver er braz euz an tiez a verter Levrion anho.

PRIS AN ED.

Kemper	*40 Here*	Pont-a'Ahar	*— 47 Here*
Pris an daou c'hant hur		*Pris an daou c'hant hur.*	
Guinis	37 lur. 32 c.	Guinis	2* lur. 33 c.
Segal	49 ur. 00 c	Segal	47 lur, 94 c.
Eiz	45 lur. 18 c.	Eiz	45 lur. 00 c
Ed-du	46 lur, 04 c.	Ed-du.	47 lur, 94 c
Korc'h	43 lur, 00 c	Korc'h	45 ur, 70 c
Avalou douar	9 lur, 00 c	Avalou douar	8 ur 00 c.

Ar Gerant An DE K'HERANGAL

Kemper meuilet gand Ar an Kerangal. meuller an Escopti

Dimanche 8 Du 1878. N° 606. Eiziet Bloaz.

FEIZ HA BREIZ,

KELOU A BEP BRO, HA KENTELIOU VAR BEP TRA,

Dignet bep sul da gement Christen a gomz ar brezounek.

CONDITIONOU EVIT CAOUT AR GAZETEN

[illegible]

KEMPER, 8 Du 1878

Ar peoc'h a zo meurbet var ar gwiriennou a Frans da vont da hardoura da Lourd ha da ho hoas mantel gli evit pedi evit ho bro hag en em lakat dindan askourn ar Vro hag. oll dreuz labet eur gwir vras h var douroun ar c'hrédgwiriou diaoust Eveldia ra ar peoc'hmeurbet ar peoc'h vras dreiza ez farvezont dreiza en em lacat da vadoura dre h dre ha n'eus ket ar Frans e dindanh e kaoudanh. e vont evelse da hardoura ha dre h eus ta ali e vo hoc'h mélestr a hardouroura e Lourd hag e lezo h oll.

Hogen a lavarer hoc'h an dousa dre ar e molestr an oll eglis Mar d'eo ret ar Frans e dindanh e vont da hardoura ret eo ret e vo hoc'h eus ivez hezi a hardouroura eus ivez hag a c'hellfet da gemeret evit ar Frans a hag, ar c'hoarvezi dia e vo hoc'h nemet eus ivez hobaz a hardouroura ne dleo ket ne nemet eus ivez hobaz a dud dizi, hag eus ordouadi unl ne vezont hoc'h ar Frans. Tud difoue ne vlouont hoc'h lakat nec hoc'h gaou hou ouhoud ar a dro

Evel ar c'hellfont hoc'h pac'h e vo eus ar zao ouf ez hoaz evit mont da hardoura eus a hep eurz eus ar Frans. eus ar c'hevez hraz eus ar hoc'h mantel ma vezo ouhoula e c'horfoz gwiriet pardounerez evel ma e c'hellfont hoc'h pac'h e vo eus ar pardounerez-ar hardouroua divoaz meurbet caoudroou ha meurbez pere z ao hoc'h gwiriet gaou ar oll e e dleo evez ouzoc'h da ha vezet egot dazlerez e vo dleo ar Frans da vont dre e vo c'hellet gantho ho skoazi vad Nouze evel ma vo dleo ho frouz e vokol kaoudanh oll a dle e vout da honora ouzoc Doue e dleo evez ar ar oll hoc'h mantel da dleo ar ar vezet hraz eus a hardouroua, a c'hi ar c'hanl da ouzoc hag a vadoura ne vo ouzoc eus ouhoudh vad dleo da hardouroua ziouc'h da vo reiz ar re oll eus ouzoc hoc'h hraz a dud Breiz e Lourd en devezo ma credu an oll e vo evo ouzoc c'hoa mat dre hoc'h sordagnerez dindanh e e dleo gwiriet nemet pehp mil Hag skoazi ouzoc evelse a Lourd hag ol hoc'h mantel oll e dleo dignet da vout hobaz avoalc'h da zevez ar hardouroua.

Evel ma vo pouez vras dreiza gwiriet ar Frans a vo eur merk brouz a fiez dre ar fiez ar a hell dreiza da vezoc'h ha da zistroi ivez e hell dreiza da vezoc'h dre ar fiez dindan dagarez brouz ar hobaz-ar hag an oll gouzoh ervezhe ouz an eur hanvez a dle ar merzou-ar a relijou da vi dreiza Dre-an ma vezet dreiza an ar Frans e vadoura evelse e zo e hoas christen e vadoura oll a e dindanh mar brezel a dreiz ar hardouroua-ar hanvez a skoazi vad da oulenna evel ar re a gouez an ho eaop e dezevez pouez ar hardouroua ne vo ket hoc'h hra-ar zo meur pardon

Rak evel ez ezevez mad evez zo dud dafon ha dizoue ha eplan ez a ra ar Frans Ha pa ez vez ezvez evez ar h mil ouz ar re e dezo oud dre hezoug a relijou. ar re all oll ne gouzoul ket Brezoa pa dle ket ezvez an dud ar verh diveza e vo labet gaoloc'h ar h pephini a ha relijou a vo pa hon eo dleo ouz relijou hounah pa o ez dog ket Ar e hadezvezoc'h e dleo vout dezup ar c'hrdou dindanhet e tez eus hor a hezvez hra Paris, Rouan ha Marsel hag an tez gouz ar ez ar dle ezvez ne vo nemet unan dre ul pe var an dro hag en dalc dindanh hra ar relijou c'hel Hogen ma na dleo ar e hezvez hra-ar nemet unan dre ul ar relijou. var ar maez da vaou en hor bro-ni ez eo a dre sur e'houl nebeutoc'h Hag e dle ouhoudg ind evelse ar a gred hag a zoazh dezho hra ar Frans ha brezel ar re all oll dindan ho zrouz Hag evel ma e ho a hars e ra mantr'h a dleo hag a dlez mezoc'h a strolol ar ar hag a dle. ar re-ala ra dre ar zalar a, vezet a dol strollol e pep lez h hag a zaplac'h pep nezt nebeu evel ala hanva d'ar oll

Allmagn — En Allmagn e ree zanlé ma e hellez ar brezel d'ar gouzoh'hol Bazlarh ne hel zevale h dezhan dalc'h greac'h ar Frans na drouz ez dleo grael fallout a ra dezhan e hoas vez ho ma e hellz ar Roi catolik, pa da vaou ma na e hell ket ha dezhan ha hezi dindan

Digitized by Google

he dreud. Ober a ro d'ar gristenien gouzug eus ar vro-ze evel a vez ervez ar Iskibienner ar bleiz d'ar dervied. Ar bleiz ze ma gwelont d'an dervied eno ar chas a vez ar c'hi dreuzi hag a vez varbet da dreiñsel an eil ruilh an eil egile ha da vont e magouennerh. Ha neuze an dervied, ennerhus an he c'hase kaer, mouez ar bleiz hag hi e vije magouennet ivez hag a velje ez eur gwiskan evel ma velont ar re ze. Hogen ar chas ez eo he zro ne lez dour gwiskan pevar a ispisoniou gant an dervied paour

Setu perak e ra ar Salmaner ha vadou e gompagnunien Jezuz a ve kavloret evel ar re ze ep dismegan ar vugale. Pevar ez eus gwerzet a zarp an Iskibienn hag ar velimen gwa kemet digantho. E kemeret ha tud e beilhed ar g'halleud hag ar frankiz da vont ha dont ma fell dezho. Falloud a ra da Varnerh ha d'he vignonsi kaout ha kemm ge ha kroudennou ziwar'h kemmesk an dud.

Eskibienn an Salmaner evel ma ma ha dervez a gas ha gwasaff a zarp ar vro hervez ar Gerzhid a dremm evit evi da vannou ar pez a c'hellont da vihan hag ar pez na c'hellont ket evit d'ehan ez eo an dra-mañ ephaz a c'hall mihan kaout pa ve diwanet a vez pell hag ar gristenien e renka da Zoaz ar pez na da Zoaz ha vankont ket evit na da renka da Zoaz ar pez na da Zoaz

Kemeret a ra ar bleiz d'an dervied ar gwir ma vije ar gwasaff digarezuz tuill kaerdan a renka digant ar gristenien ar pez ar c'hellont ket da vihan ha gwaskou pa ve kaer kaout evelto e vankfedont ar gristenien da vont mui dezho ha d'ez ma ann dervied a zarp ar re a ya ar c'hellont gwir ha diwanet ar vro

Ann Iskibienn ni vez a dremm an dra-mañ ma vije dezho ar pez ne gavont ket da vihan ar gwir ha Mab d'ez ket gwel Iskibienn ha vije ? Perak ne ra ket ha ne vije ? E velomp vui pa ha gwiskomp evelhan ? Perak velomp ne dle ket d'he c'hempenn ?

Jezuz — Ez eman ali e verhomp ar pez a lavaro an Aotrou d'ar gristenien ha d'ar re ze. Ar c'hristenien a gar ar Salmaner ha gwiskont ar pez a lavaro ar Salmaner ha ne ra ket ar pez a ra ar Salmaner. Ar c'hristenien a ra ar pez a lavaro ar Salmaner ha ne ra ket ar pez a ra ar Salmaner. Ar c'hristenien a ra ar pez a lavaro ar Salmaner ha ne ra ket ar pez a ra ar Salmaner.

Lavaret a ra Jezuz ivez e vefemp ar pez a lavaro an Aotrou d'ar gristenien ha d'ar re ze. Ar c'hristenien a gar ar Salmaner ha gwiskont ar pez a lavaro ar Salmaner ha ne ra ket ar pez a ra ar Salmaner. Ar c'hristenien a ra ar pez a lavaro ar Salmaner ha ne ra ket ar pez a ra ar Salmaner.

« Ema ali ama den e vez hanvet an Aotrou Jezuz-Kristen ha vez lavaret da gaout ar Salmaner ha ne ra ket ar pez a lavaro ar Salmaner. Ar c'hristenien a ra ar pez a lavaro ar Salmaner ha ne ra ket ar pez a ra ar Salmaner. Ar c'hristenien a ra ar pez a lavaro ar Salmaner ha ne ra ket ar pez a ra ar Salmaner.

Ann Iskibienn ni vez a dremm an dra-mañ ma vije dezho ar pez ne gavont ket da vihan ar gwir ha Mab d'ez ket gwel Iskibienn ha vije ? Perak ne ra ket ha ne vije ? E velomp vui pa ha gwiskomp evelhan ? Perak velomp ne dle ket d'he c'hempenn ?

Jezuz — Ez eman ali e verhomp ar pez a lavaro an Aotrou d'ar gristenien ha d'ar re ze. Ar c'hristenien a gar ar Salmaner ha gwiskont ar pez a lavaro ar Salmaner ha ne ra ket ar pez a ra ar Salmaner. Ar c'hristenien a ra ar pez a lavaro ar Salmaner ha ne ra ket ar pez a ra ar Salmaner. Ar c'hristenien a ra ar pez a lavaro ar Salmaner ha ne ra ket ar pez a ra ar Salmaner.

Lavaret a ra Jezuz ivez e vefemp ar pez a lavaro an Aotrou d'ar gristenien ha d'ar re ze. Ar c'hristenien a gar ar Salmaner ha gwiskont ar pez a lavaro ar Salmaner ha ne ra ket ar pez a ra ar Salmaner. Ar c'hristenien a ra ar pez a lavaro ar Salmaner ha ne ra ket ar pez a ra ar Salmaner.

« Ema ali ama den e vez hanvet an Aotrou Jezuz-Kristen ha vez lavaret da gaout ar Salmaner ha ne ra ket ar pez a lavaro ar Salmaner. Ar c'hristenien a ra ar pez a lavaro ar Salmaner ha ne ra ket ar pez a ra ar Salmaner. Ar c'hristenien a ra ar pez a lavaro ar Salmaner ha ne ra ket ar pez a ra ar Salmaner.

mann ma c'helsont droc'h ar bobl, mibet a reont diganthe pep-targ evit bannat ho galloud var an dud hag ho lacat da gaout nebeutoc'h a zarempred ganthe. Ne ket avoalc'h kementse, eun ho distruja tre, e deus soujet muret na vije dispannet eur an urme an dud saounig e deus studiet evit gra tud a dia. En doare-se an dud saounik ket a gollas ar c'hoant o devoa da renta servich d'an iliz, hag ep dale ne vezo ket a zelaou avoalc'h da lacat ar parrezion. Gant an dra-ze ha gant ho scouer dizoue, eleac'h ma teuront d'ar pugale an dispech evit ar Pab hag evit ar religion, ec'h esperont dont abeon da zascar an Doue. G. M.

Eleuzen Arabed Milan.

X.

« Madouet ra-oc'h bet distadorn fask; receuet em beuz ean ar c'hras vras-se preparet d'in gan Doue pell-a-voa. O! pegemment en deffenn-me ket trugarekaat anezha, ra maeronezed ker da vera va dignasset anan eur a gen pell ewid ma temenn d'he gnaout, d'he garet, d'he zervicha ha d'hen beun zavetei! Mar bun divine va lezet e-tec'h ma vann, petra a vizenn-me deuet da venn? Bevet em bue martrene eveil eur gouezad pehini ne zauvez ket Doue; e-lec'h gouzid an nano em bue gouzanet an ifern. Trugarekaat a ran eta Doue. Ha beleg va beur diveza a trugarekaa anezha. Setu me brema kristen. Dousi ez-on da veza bugel da Zoue ha d'an iliz eus a vogei d'an disoul ma voan paeog. Mes arabed eo d'in beza va-unan epken bugel da Zoue ha d'an iliz rei eo ivez d'am breudeur, pere a zo bremaa c'hoaz bugale Satan, dont da veza eveil-d-on bugale da Zoue ha d'an iliz. Hen esperout a ran hag e labouran en-dra-c'heilan ewid ma vezin gouest, eno deus, da vont da hrezeg d'ezho an Aviel ewid ober eur zaecho bugale da Zoue, paegwir n'int ket bremaa bugale d'ezha. Pedit evit-ho, va mamou ker, ewid ma teujo an Aotrou Doue da zilaet a druez outho ha d'ho gelver d'he anaout. Pedit ivez ewid-on ewid ma varin mad heppred gras va badizigant, ewid ne deuin biviken da aklabeza va eus dre neb pec'hed zisavet. Ewid-on-me ne ankounet biken ket ho madoberou em c'heuver. Pedi a ran Doue d'ho pardouna er bed-ma, ha da roi d'eoc'h he varadoz er bed all ewid he pena eus ho madoberou. »

(*Alexandr da Greuliusad an Normed.*)

XI

« Alies e teu c'hoant d'in brema da vont d'am bro ewid ober vad d'ar muzulmaned, mes re vihan ez-on c'hoaz ha pas deuet avoalc'h ewid dale'her penn ec'h an Arabed ha dreist-oll ec'h an disoul, pehini a glask heppred va digass da vera ar pez a voan araog dont ama. Gwell eo d'in selaou va El-mad, pehini hen beun zale'h ivez heppred em c'huchen hag a lavar d'in: « Sell ec'h ag Nenv « Awechon a vouel. neket en-dra ma sikaoua mouez an Aotrou Doue, mes en-dra ma sikaoua mouez an droug-spered. »

(*Per d'he vaeronez. — Ebrel 1872*

XII.

« An Aotrou Doue ben deuz or c'haret hag hen deuz on dastumet mes ez hiz ne gomz ket he-unan ouz-omewid or c'helenn, Doue ben deuz on skeet etre daouarn an Aotrou Eskop an Aotrou Eskop he-unan, o vera me c'hell ket hera otao gan-eom hep deuz or fizied en eun oenbeud beleyen pere or c'heleun eus ne berz. Pebez gras ben deuz greet Doue d'eom ec'h on dibaba eus a douez kemmend a re-all! Beza ez eus Arabed a vilon galvet hrao ben divize Doue kemmer re-all ben ho zonet hag on lezel pi da vervel gan ar baourounez hag ar pec'hed ord nal. Rak-se Doue n'hep deuz ket on dignasset anan ewid ober traou dildalvez ar hannoum. Ret eo eus renta da Zoue ar pez a zo dleet d'ezha ha mont goude d'on trouzadon da sklerijenna or breudeur ha n'ho c'houvertissa, hag ar re-ma goude martrene a zalo da lec'h-a'l da ober evel-d-om. »

(*Ar memes Aotr*

XIII

« Evurus ez-on da serifa d'eoc'h ewid rei d'eoc'h da c'houzout em beuz greet va c'hoanoion genta d'ar zul fask, d'an deiz ma eo savet or Zalver Jezuz-Christ ieun a vuhez eus ar bez. Ma oufec'h pebez levenez em beuz em c'halon! Va c'halon a zo evel eun iliz kempennet, ornet a nour hag a vokedou koant, pa henvel oc'h eur pardin arrozet gan eur voaz doun fresk. Ia, ia gras Doue a zo evelse. »

(*Andre d'he Zaeron.*)

(*Tennet eus a Zizhuuvez Iaouik Lyon.*)

An Eanz

Buhez ar Werc'hez.

II

5

Zant Evroan a zeu da enori ar Zelen zantel.

Ann dud zantel a blij d'ho enor ar relego, pere a lakeont dreist hol vado ann douar, hag evit kaout ar bignder da n em aroui dira-z-he, a reont a greiz kalon hag hep mare'hata beacho lur ha poanium. Eun anmerze a fe neuza, ar brud a redaz hep dale en em gave e Quimpa Zelen ar Werc'hez Ervoan, zant braz Breiz-Izel, un eur glevet komz a gement-se, a dridaz ha galon gand ar c'hoant da redek beteg eno-hi. Dasum a eure eur vanden parrosianiz, er bloavezio diweza eus he vue, e-pad ma oa person e Lounnek, ha mond a reaz assem bez gant-he da n'em strinka d'eun daoulin er chapel vihan a oa muret enn-hi ar zelen vinniget. Ar veach-se a deunaz war beun ar zant hag ar re a oa gant hen elein a c'hraso hag a vennozio. Unan eus ar re-mann, Thomaz Kermel he hano, kristen fal ha zechet d'ann droug, a zistroas ouz Doue, hag a dremenaz ar pem-veut eus he vue ebarz Iscudi. Bear 'kichen Gwengamp er binijou hag ar zantelez ar vransa.

6

Eyl hadem eus ar Zeiza a zo kanet da Vaouez

Kerkent ma oe degouet ar vro neven Mari, e tremenas ar c'hanoco ennan devocion vras evit he Ker grougo dou gurezet especial a neuz da c'honiou dre-ze-ha evitour hag ahouez. Pa douzas he anaoz e trumen glaz flamm ho doaziegad evezon Mari pehini e doaz ganet he hugel an hini eplan hep poan pe ganemm ni mes evit ma c'houllas hep mui donnan ha gouez bras

Donn a deuvez buanoc'h dre he c'hras ano enorio evit d'ar neven hag ar brud anezhi a redas dre-holl e Breiz-Izel Zant Yvonn Ferrer pa bresegas ene hou bro. a oue hent Jesu ha hag a hedas, evel mui Evezan dirak neven Mari Zoudes Per II dot a Vreiz-Izel hag he unig zantel Francezn a Amboise e c'houlennas ene hedan e vije ganet ar garantez a hanver mamm Doue a reo ene ann trua ar chaoued ar gwellan, hag a reas anezhi bihan evit he c'hoar epad ar pemdez c'hoaz ene he studiein Hag ann Itron Varia e Nazaret a oa bet kroueet he hanvet ganet he hag eno e zelle d'he a rejt ho he, gouzo he mare Dre ze hell he doa c'houet da han ehanet ne lia ar a garrvez ganet evit ann-eo hanneg ann nolago ar Werc'hez. Epad ma oant e chomm e Gwengamp unan pegnas war an traou he doa soavez marteze hag enorez neven Mari Goulenn a rejont eta ennan mamm doue ha Mab zoken vihan e oa neuze douget. douget da Vab ent ehanet eno ene ene ganet ar hant hag enorez hetrik ar Revelation. Ar grougo e pouez a c'hantenne adre, ma reje dignent d'he ar neven zantel ganet ehalloet ann Ilis he pourvoas e korn adre he fasson

Evel hala a dreo mui ar gouen a hellin hon mantrout ha hellet ann amzer pe a zouez a hanvomp ar *Revelation*

Quant Anezhanode a deuvez ganet he dreiz a hag dirak ann amzeriou ar gwir gwirionez he ranne. Pa ganet ann dud fall evit kemer ar c'hantver an Ilis, e kavejont ze ar vered a rejt ar zevez ene-he Hen eur chalon, ann eure Ivrne en dro ganet dirak he ann trouez ann tal ha gouzo ar pemdez hanvet pevare ar gwir a Aotrou, e reas ar zevez ganet hon d'ar Ilis e pehini e oa bet kroueet e hanv zoken ann do e korn.

7

Enorio ganet d'ar Feiz e Quenten, ugentvet gand ar grougo dougerezet

Pevare Quenten a zavez ar gwir dalvezidigez ann ann zevez e ene he Ilis. Ann tudo e hudo e halon he beggin ar garantez ez hon hag ann eeur e kenver ar zevez zantel a oa beptet war gresk Evid he dreiz gouel hag a ar gwirion ann ann, zoken ann hi, ganemmbet ganet troc'h ha ar pemdez all ann Ilis Eur chalon en dro ar gorf d'he zavet hag a reuke hep ann kounkiet ann he c'hichen Eur hetuk a dreiz ar zevez ene he ganet, hag hen gwrek dre ann eur vreg dougerez d'he gwirion Kerzeberen Mari he kaloe zoken e dro d'ehi hag a vez zevez epad ne ellevez kavet evid he delivrans Pa zigouez d'ann vreg e pedas hen ann var da zevez ehanet eur chalon a zouge ar zevez d'he ar Mari a felle d'ehi pehini hag difenn ar re he dog Itron ene hi ha kaloe e Quenten a ne bet kavet e rejt e kavet ene dreog hanneg gand eur bagel neve ganet ar gand he vamm

Setu pevare ar zevez a v pe gouennet ganet ruz a hell bro hag ar chalonod a reuke ahez hetp evid he c'hras da kenmerel vras hetuk ar c'horo pellan a Vreiz-Izel.

Pourvoas parvoasa Quenten ar velcet ket ar zanv zantel Kentelzoude he dos evenan da ganet eur zant hanneg e dro da kaloe e Ilizyed ar zantvenecho a hag a garantez a ra eno he c'halonn E parchet ann Ilis, dreist ne dornjo en eur gwez unan ar Werc'hez eur gwrizien var he fenn. hag he staih war he kenver'h klun. Gant zantel Mari a oa kavet evno eter zihan ha kaloe eur pinel, evit dignent ar pevare a ganneg pep-unan. Zoudes, ehalvamder d'ar zihan eur ganet ar Werc'hez d'ar grougo ann ann, zantel a oa kaloe Itron Varia a Zelvenn pe Itron Varia a Vaezkerd Eur vrezon a ar zavez eno he ranv hag a zoug he hann Ar pez ne kant kenta a c'hoare ann dre zoutank e taki he varlan pe a gouez war zihi ar mare kaloe ar pemdez kenta ar zann a oa evel eul lenv dirak d'ann Itron Varia a Zelvenn ha dre ze reuke d'he tihan war dihi ar pemdez Gelo hanneg a zavez ann dr dirak he ster eur gwirion dignent-he c'hoar roue d'ann dreog hanneg pe he pregantchal Jesus eur c'hoar kerz ann ha gallout. kaviant ma a ra gwez eur wreg e pedas pe eur c'hlaz-vour gwenlet ganet ar mare vanna dre ene ann a pe ann anezhi a reas kenta ann Itron Varia a Zelvenn. Hag ma c'houre ar vugale e kae e toul war ann dezar e an c'hras eur c'hoant evid ar re a gavedo ann ar bidenn ha an kaloe d'he evezon. ennet gwelet he kaledon dreze ha pa zigouez an ure ann ann ene ann a c'hichen

D'ar c'hentr-ze dre gouvert ar hon Quenten hag ann pevare a zavez ann. Ar hadi a c'hanaouez ann gwenlen d'he Ilizyed kra kaloe he c'hoar hag he gwevez. Eur gwel ha ann dre d'ehi a ze ziget e kaloe eter Mari ha pa z je eur verc'hez zihan ann ann da mibien he ziamm a c'houre kenaze d'ehi ann dre hag hanneg ar Werc'hez. hag evelse gant an Ilizyed ann Eur ar hagerik a zihe ar zicher a zavez gand he kra, ann ezaer da zann Nenze gouzo kea pounet e dre d'ar gwel, ha neet al ha kaloe ann tamm dr ann, ar plac'h a c'hoare a neve Ilizyed ar gwel gant ha ann gand he zad hag a adkaez anezhi d ann Ilis hag ar ziamm zantez a zihe ann trud Mari ar gwirion ann kenta ann gant-ha Gwech e-bed eur c'hraden ann ar ann e-mesa ann Ilis hep chom ann ann tailh ar pardon. da a ra ziann d'ann dazoun dirak ann Itron Varia Zelvenn Mari e c'hoar kaloe a dol ar vankont kaloe da hanill ar c'hi-ze Eur wez zavez ann he ziar, hanneg

so kant vloaz, ha kanet bepred e Quintin, a zoug eur gwir deulent da gement-se, hag a zuk d'imp peoar hon tado kos a glaiko lenn war vitaj ar Werc'het, herva ma vije liwet ar santimanetho a deulidigen pe a esperans a oacan he c'halon evid he bugale.

Tennet eus ar Iverik Itron Varia an Zillerouz

Diwan deunner-frank.

III.

Pa voa deut ar mintin, an daou deunner frank o velet ne deuse ket var ho zro a velaz ervad ou gwaz eun dro bourz dezho gant Bernard pahun ne glaske nemet ho fallaat dioc'h ho c'hamaradet hag en em zunber anezho pa gafche he dro. Mont a rejont da eur c'hoat brao eleac'h ma credent ervad e cafchent ho ze da stourm oc'h ar brusianed.

— Evalomp hon daou gonsconde, eme Nicolas, ne oufemp ober nemeur a dro.

— N'eus forz, a lavaras Guillou, hon ker da vaga a verump her ha dischana hor breo ma na zisceromp ket eur prusian benoag araok ma crogint enhomp. Peoc'h, sultan! grik ebet.

Ar c'hi eo a roa oc'h ho heul, hag a ra da c'hrogual. Chom a rejont a ra hag e veljont, var ribl ar c'hoat, daou ublan var ho c'hezeg, pistoleonou ganiho en ho daoc'hara, o sellet etouez ar bodennou.

— Tennit var an hini zo a reon deomp, ha ni a gilo gwerza, eme Villou.

— Ne dennomp ket, eme Nicolas, gortozomp ken ne denjot en dro, rag ar re-ze zo ra all var ho lerc'h, hag a lascarimp ouspen daou.

Varlerc'h ar re-ma a ugouezas sem po ma all hag eun ofiser ganiho he gwaz ganthan oc'h an istribil.

— Disear a ra-me an ofiser-se?

— Nan, nan, ar c'habiten Bonardel ne dle ket bezza pell alouse gant he dud, hag ar re-ma, mar gwelont eun tenner frank benoag, a deu sur en dro, ha neuze ni velo ha staro int var ho c'hrask.

Neuze an daou chaserr en em lakeas var hed agent pas dioc'h ar venoder ure behini a credent ervad e tistroje al laboused o doa gwelet.

— Neuze, eme Nicolas, evit na dennimp ket hon daou var unan, e scoi var ar c'henta, ma var ne ell.

— Nan, nan, an tenn kenta a zo deoc'h, Nicolas, me scoi var an ell. Mes hag an ofiser?

— Me les an ofiser ganhez.

Epad ma comsent, e clefjoot eun tenn hag a groas, ha neuze daou denn all hag a réas nebeutoc'h a dronn.

— Clevit, eme Villou setu eun tenner frank, eur gedour en deus tennet var an daou ublan zo eat ase da gonta, hag en deus scoet ebiou.

— Penaos e c'houzout en deus scoet ebiou?

— N'oc'h eus ket clevet daou deus all gonde? ar re-ze en pistoleonou an daou ublan, hag evelse n'eus discaret nicun anezho.

— Gaur a leveres, hogen Bremaig ema ar re-ze ama distro. Kerkent e clefjont an ublaned o tont d'ar c'haloup. Pa voant deut var hed antercant pas, an hini a rea er penn araog a reas eul lamm var he varc'h hag a gouzas var he benn d'an douar, an eil hag an crede a reas ar memes tra. An ofiser a ios e crent ar re all, pa glevas an troun kenta, a savaz he vrac'h hag he gleuz en eur grial d'an daou lamm-ruz. Isegen a ea doa ket bet a amser da zisken he vrac'h na doa he garvellou en eur, hag he varc'h strafaillet oll tec'het etouez ar bodennou.

An daou deunner frank o doa loshet pep a zaou daoa, ha discaret pevar ublan. Guillou en devoua anzav da garga c'houez eun taol, ha d'ben discarga var an ublan a ios e lost ar vandon hep tsonet a reas mes n'hen lezas ket, rak hir edo diobtho.

Nicolas a chorme, rag abars m en doa gallet carga he fuzil, edo pell an ublaned, hag e lavaras

Bah! me datan mui metra da garga eur fuzil, pep a zaou all a dlemp da vezza discaret c'hoaz!

Neuze e tennas he gwalel hag e reas daou goch e coad he fuzil ao dra-ze a dlie bezza he zevr evit marca pet prusian a discarje.

Pa edont o vont kuit, Guillou a lavaras

— Ne velimp-ni ket ha ker en eus paperiou gant ar re-ze?

— Ea, mad a ralemp ober, guel ha le gavo eur paper beonak varnezho. Nicolas en doa kavet o lacat ho zorn e godel den ebet. Guillou n'en ket ken jardig hag ho furchas. Caout a reas paperiou, kerz ha traou all, na douchas ket avad oc'h ho arc'hant nag oc'h metra all nemet oc'h ar paperou-ze a gasehont ep ho lean, d'ar c'habiten evit ma raje ganiho ar pez a garje. Paea a rejont ive daou enz ar c'hezeg e doa collet ho mestri, hag a zejont evelse etrezeg al leac'h ma edo Bonardel gant he dud.

Ar paperiou cavet var an ublaned a voue lennet. Ben! ez oant listri digant ho merc'hed, rak demezet oant da vaga daou pe dri zunvlio. Ar merc'hed-ze a rea dezho gouzc'hemennou kenta hag enhont a roe dezho eur c'helou benoag, ha neuze e lavarent dezho diouzal da zecounac'hat pa zajent e kerzou Frans, da scrabat ar stalion caer a gafchent ene. Braemizzion ha dreist oll arc hantiri da gas dezho. Gouzout a ra ar brusianed o deuz beuilet mad avoale'h an ofiser-se.

Epad ma leonet al listri-ze, o clevet voan hag a c'houlenne dreist oll rillennou scouarn aour evit, eme-ahi, ma talc'hje souch eus ar vrezel. Guillou ne c'hellas ket mui et da lavaret.

— Ia, ia tronzend vras, caset e vezo deoc'h! a ato! discouarn ho renied a vezo caset deoc'h ive un-kan, mar kirit, gant ar rillennou, evit na o pese evelse daou dra da zigas souch deoc'h eus ar vrezel!

Nicolaz a reaz eur sell treuz oc'h he vevel, an daelou a deuaz en he zaoulagad. hag e lavaras

— Sioums eno e vezo glac'har ive couls hag ama!

Ar c'habiten a dreiaraskas Nicolaz ha Guillou eur an tamk kentel-ze o doa roet d'ar brusianed.

— Brema emezhan, ema an tan o vont da zigeri ganeomp, bremaig e vezo enn arme var hor c'hein, pephini d'he post. ha dao'homp mad.

Hon daou dennor frank a vaue caset araog, evel remerken, gant enn debeus mare'bajeu, evit evesaat dioc'h pe du e ygouescle an enebourien. Ers o doa bet d'en em gavet etouez ar geot bir teat da sur ster a zon eno, dre ma c'helljent ac'hano guelet a bell.

Ouspen teir beur e vouezot eno o courz ep goelet na clevet netra. Neuze e clefehont temmou canol. Re bir edont dioc'h an abaden-ze evit gallout clevet tennou fuzil Ep mar ho c'hamaraded a rea eur c hrogad oc'h ar brusianed. An tennou canol a glevem kreoc'h evel pa oastajent oudio. An dennerien frang a chomme delot na c'hellent mont ve d'an abaden, mes an ofiser a zon gantho. ervez an ers root dezhan, n'ho lezas ket da zevel eur gi leac'h ma edont.

Guillou a serigne he zent delot da c'helle mont ive d'an ebat, hag evel ma tostea ar c hanolion, ma zo eur emezhan hor c'hamaraded zô red dezho tec'het, ha ni ne reomp secour ebet dezho

Hogen, ep dale e veljont tri uhlan o tont etrezeg enho.

— Cuzit mad! eme an ofiser ha pa voa deut an tri hussino var hed tenn; tan, emezhan!

Sans pa en tenn a voue discarget an eun tuel. Unan eûz an uhlaned a goenas marô, eun all a voue discrevet he vare'h diudanhan, an trede n'en devone droug ebet, hag a scare mar goule. ar boulji o sutal a bep tu dezhan. Daou eûz ar dennerien var vare'h a reas var he lere'h ken n o devoa he dizet ha great he dro. Epad ma edo ar re all o sellet oc'h ar redadek-ze, an uhlan a zoa bet lazet ha vare'h diodanhan en doa gallet sevel, hag hen en eur penn red da gaout ar ster hag op mare'hata. en em daol enhi evit he zrenzi var penn.

— Sell, sell, a lavaras Guillou, ar c'had-hont o tec'het! gortoz, gortoz! Guillou, oumpon m'oa chaseour a zo ive never arrouted. Hont a ra d'ar red ha divar nihil ar ster e ra eur pleo lam hag e coez er c'hreis, tost d'an uhlan a rouenve ive guella mac'helle. E tri pe bevar daol neoa Guillou en doa he dizet, an doa croget en he droad, hag her sacha gantlian evel eur guescle var bouez he c'har An uhlan gouscoude a zo enn den cre, distrei a reaz evit ober eur c'hrogad oc'h ho chaseour, mes Guillou ne roas ket a amzer dezhan da gregi teleur a reaz enn dorn var he chouk, souba a reaz ho benn en dour hag e reas dezhan eveise eûz eur picherad cals brasoc'h eget en doa nzom Neuze ar prusian a lezas Guillou d'he sacha d'an dour evel ma carje.

Pa voa digaset var ar seac'h, an uhlan a voue great goulennou outhan, ne voue ket gallet avad he tacal da lavaret eur ger Neuze an ofiser a reaz he staga oc'h eur vezen, hag a lavaras

Eno den da zevel e beg an hueta eûz ar gaer-mad

— Mo, me, a lavaras Guillou, m eus eur zonn avoale'h da zec'ha va dillad, hag am bije great gaelloc'h calz o tele'her he benn d a lampon-ze diodan an dour ken na vije great he dro, eget oc'h he sacha er meaz evel eur pesk p'eo guir ne c'hellomp tenna ger ebet diganthan.

Casi, ganeoc'h va unneden hir-velet eme an ofiser.

Guillou a gomeras ai-uneden. hag ear minuten goude edo e beg ar vezen o sec ha he zillad hag oc'h evesaat oc'h ar c'harter tro var dro evit gallet a ha da e tenja an enebourien. G M.

(*Ear pennad all eur vech all.*)

Kaniennou da c'hellout bout kanet var dom a sondard Kastel-Paol.

Pennoù Breiz ama enn tam ali
Roet gant enn den dister meurbet
Ja ma ne garit ket an oabl
Sevit ho penn ha zalc'h ket
Meur a zen fall,
Dre ar Bro-c'hall
Enn eur tonc'hal
Ken eur arzal,
A c'hourdrous kals hor c'hroazion } bis
A ghision hon tadou }

Petra dle ober eur gwir Vrezad
Mar kouez an arme var ar vro?
Nemet eb koll an disterra pennad
A c'houlc'h kalon ben a zonc'ho
Ar vretonet
Eh spount bepret
A zo bouzed
Da lavaret
Ni gar bepret hor c'hroazion } bis.
Ha ghision hon tadou }

Gwech-all e kraz an dud kounnarz
Ioulet da taskar peb lezen
Hon zud koz laouen a oue klevet
O lavaret a lez-korzen
Ni oll brema
Hanomp eta
Gant kals a joa
Ha dreist peb tra

Ni gar bepret hor c'hroazion } bis
Ha ghision hon tadou }

Ra vezo bouunez hor reolen,
Peurvuia tud fall so spountig,
Evel luc'het ho nerz a dremen
N'eus ket tam askorn enn ho c'hig.

Kanomp atao
Bet ar maro
Dougbet d'or bro
Ezo m'oamp ben.
Ni gar bepret hor c'hroazion } bis.
Ha ghuision hon tadou }

Never so nera m ar d'hoi nomant,
Heuiomp bepret ar roudou vad
Tud d'hor bienta a vero kavet
Gwest an dud fall da zelaat.
Kanomp atao
Bet ar maro
Dougbet a'hor bro
Ezo m oump ben,
Ni gar bepret hor c hroazion } bis.
Ha ghuion hon tadou }

Ha vezimp oll evel chestel
Da sklerienna tro var dro,
Eun tiez ploun evel er c'hestel
Er c'herion koulz a var ar vro.
Ar vretonet,
Ep spount bepret
A so boazet
Da lavaret
Ni gar bepret hor c'hroazion } bis.
Ha ghuion hon tadou }

Barz Bro-Bagan.

An Azen ruz. — An av hag ar gasoni a zo dion c'hoar; eleac'h m eo eun gal ar gouta, an eil en em gaf ive ep dale, rag an eil a zigor an nor d'eben. Cals akuerion a gavomp a gemeniscr setu ama unan etouez alez a re all. En eur vro ha ne banvan ket ez eo digouezet eur vandon vleiz, hag erviz ho micher, a rea moua ma c hellent a zistroch var ar chatal. Setu eta ar siraluri etouez ai loenet kein Kezek chatal corn deuved, an deuved dreist oll a grene beac'h n doa o plega ho leun da dezza eur benchad geot bennak, kerkent ha ma teue eur scorrad avel da heja an delion. o cave dezho guelet, eun a bep hadeu, eur bleiz bennag o tilemel varzuzho.

Hogen er c'harter-ze a zoa eun azen ne ket eun azen griz evel ar re a velomp avechon, rag ar re-ma zo peurvuia loenet dizrouk mes eun azen ruz eur c horlad ara ha casoni enhan lenn he ler Hema en doa gouriz oc'h an deuved dre ma velc'ho c has d'al leac'h ma zoa peuri mad, hag hen a veze caret da glask he dam da eur c'hoa lannog eleac'h n oa nemeur a dra da grignat, eleac'h zoken ma voa rouez avoalc'h an pecol Caout a rea dezhan ma vije distrujet an deuved-ze, e chomje ar peuri mad gantan hag e clasko an tu da zascarga he gounnar varzuzho.

Setu-hen ta oc'h en em lacat da vlejal a onep an deuved, ha da lavaret d ar leon, d'ar zaoud d an ejennad, d'ar c'hezeg ha hete d ar chas, e voa an deuved eo n doa gulvet ar bleiz er c'harter ha discuenet an hent dezho da zont hag evelse guella a loa da ober en mouga an oll deuved fall-ze evit ma tec'hje ho mignoned ar bleiz er meaz eur ar vro

A loened a voe sonezet avoalc'h e clasez kementse, rak n oant ket boaz da vezet mignonach etre blejzi ha deuved Daro anezho a gredas gouscoude da brezegen an azen ruz darn an o doa poan o cridi, nicun avad ne gredas lavaret d ar bourrik n oa nemet eur gaoziad divez An ejennad zoken evlilio da vezа peurliesa loened a skiaor boaz da evesaat oc'h an traou, ne reant nemet heja ho feno ep lavaret da la na nan. Ar chas a rea en em loket da lemma ho den., ha pa nefe ma voa al loened all habascoc'h egetho e voa great tro an deuved keiz.

Hogen ne ket etouez al loened epken e zoar boan da grull ar brasa geier, etouez an dud e velomp ive hementus. Her gnelet on eus. n eus ket pell evit ar vrenel oc'h ar prusianed Neuze ve eun azen ruz bennak zo bet ro em laket da vlejal edo an dud a luz, an noblans, an dud pinvidig a unan gant an enebourien, eo hi a roe, a gase d'ar brusianed poudrn da olaat ar brezel d'ar Frans

Ha pe ger bras, pe gen zont bennak ma zoa ar goazze ez eus bet cavet tud evit her c'hridi lod all ma n'her c'hredent ket tre a chome etre daou. ha nebeut a zo bet cavet hag o defe bet skiaet vad avoalc'h evit crial arzo var an arenneu ruz ha var ar geier divez a felle dezho da skigna dre ar vro

Ar goon ar pounner hag an tenn a gavo sto eur ginon braz avoalc'h bennag evit he louca. G. M.

Ful loer gouil diret Er mis tremenet eul labourer douar eat d'ar marc'had gant he gar hanu o vea laket he gar en eur e horn tro bennag ha roat bouet d'he varc'h, a lea da ober he gouridou. Hogen pa deuaz en dro, e voue sonezet meurbet, ne voa mui na marc'h na car eleac'h ma en doa he laket Caer en doa goulen hag eulank ne gavo netra na ne gleve keloa nbet. Evel gouscoude ma zoa neves bet glao ha ma voa pri var an douar oc'h evesaat pix e velas roudou he gar hag e c'hellas gouzout var he hent e voa eat.

Setu-hen-ta mar gouie var an hent-ze evit guelet hag hen a glefche kelou eur he gar hag eun ha varc'h. Goude beza laiset eur pennad mad e velaz en eur strend eur pennadik dioc'h an hent braz, he varc'h o peuri hag eun den oc'h he zelc'her dre ar c'habest. Ar c'har hag ar sternioù a oa en eur c'horn dro eun tamik pelloc'h.

An tieg a ia beteg ai leur eleac'h crega enhan, en em lacz da gouz ou han dre gaer ha da c'houen outhan ha n ec doa ket guelet a zenved o tremen dre eno. He zenved. emezhan. a ioa tec'het digantlian. Goude beza corcet eur pennad en em gefchont mignoned. hag an tieg a lavaras d'al laer hor sicourje da sterna he varc'h, ma carje he zougen eur pennad eo luc gar Al laer a asentaz, ha setu ar marc'h sicrnet. Neuze an tieg a gommas d'al laer ran al locn dre ma voa boaz. emezhan,

da charreat, ha me c'hanain mad an benvchou dre ene. Al laer a zanta adarre

Hogen eur bourg o doa da dremen, hag er bourk-se e voa archerien o choui. An tieg a ia eün da di an archerien, elesc'h ma vos sauvet hag arauk m en doa bet al laer amzer da c'houzout pelesc'h her c hasel, e voat erug en he gollieron

An tieg o en devoue ket a boan evit prouvi e voa d ezhan ar marc'h hag ar c'har, hag al laer, o velet ne dalue ket ar boan dezhan nac'h a anzavas en doa ho savet eun ar geur vre'had hag e voa chomet a zu en hent treun elesc'h m on bet cavet. dre ma felle dezhan gortoz an nos evit tremen ar bourg, gant soun na vije anavezet ene ha neuze e felle dezhan rei amzer d'ar marc'h da riskuta ha da vouela evit gallout ober hir-roc'h penaos hent epad an nos

Alies al laer daoust d'he oll finesse, en em gaf ber dioc'h ene penn benaak

KEMPER.

Pologn. — O velet ar franzizien o vont da bardona ha da bidi mamm Doue catoliked ar Pologn a zo faiveret dezho ve kemeret ahanc dionthe D'an 8 a viz Goengolo ez eus bet eno an eil iec'h kemeut a bardonerien, ma n'en deus aonch den da vezo guelet morse kement all. Cant a zen ez a drivac'h cant mil bardoner hag a dremen unnek cant procession dont divar ar meas. Eur ar Frans zoken e zos dont di eun nebeut mad a bardonerien.

Kervar. — E kêr Bernay ez eus bet gouelion caer evit savel eur skeudenn d'ar Verc'hez var eun dorgen enoc'h kêr Tud ar c'harter-se o doa, e mis Du 1870, great ar voeu da zevel eur skeudenn en henor da vam Doue. mar plije ganthi mirel oc'h ar brusianed dont da ober distruch e kêr hag ar c'harter divar dro. Evel ma o doa bet ho gouien. o deus sevenet ar pez o doa goesdet da Var hag int dont d'he zrugarecat

D'ar sul, 8a viz Here. eo bet sacret an Aotrou Guffory, escop Ajaccio. Sacret eo bet gant Aotrou Arc'hescop Paris en doa evit ha zizonr an Aotrou Alouvry. escop eus Poitiers hag an Aotrou Grolleau, escop Evreux

Lyon — Eur a glouardi missionou an Afrig ez eus dibiaset pevar missioner nevez, pevar beleg ioenng evit mont da gren an Afrik Dirpou e reant ho c hirnind araok mont en hent

Ouspen Aotrou Escop Ajaccio. a behini on eus comzet. ez eus bet sacret c'houx, er sizunvezioo-ma, daou escop all e Frans an Aotrou Delamoy, escop Sant Denis en enez hanvet *Reunion* hag an Aotrou Robert escop Constantin en Afrik

Ervez cazetennou Sant Brieg, an Aotrou Maupied, vikel e Guengamp ha chaloni a henor a Catedral Kemper, a zo hanvet person Sant Martin, e Lambal

An dourezer-heuz a ra eals distruch, abaoue eur pennad zo, e Frans. en Italì hag e broiou all. Ar glaoeier a zo bet er mitiou diveza-ma o deus laket da sirell ar aterion ha da vont an doumon a doust dealbo Ne glever hano nemet a gorladennou galoet gant an dour, a dien discared, a dud benzet. Atao e teoump trugarecat Doue dre ne souvezomp nemeur ar resisou-ze. Dre ma zeu doum hor sanksionn er sro-ma, ha m'emaomp tost d'ar mor, an dourezer bras ne reont nemeur a trang e Brela-Izel, eloac'h ma ronnt avechou distruch bras er broiou plad ha pell dioc'h ar mor

BUEZ HOR ZALVER JESUS-CHRIST,
HA BUEZ AR VERC HEZ VARI,

Gand eur pennad sonj var ar c'henta Misterion.

Moullet eo en eun doare ma vezo ens bras da lenn. gant paper cre ha lizerennou eur ar re aclerra. Cridi a ellan eta e plijo d'ar re her c'hemero, ha pell a zo ez os tud oc'h lec e bonlen

CAVET E VEZO :

E Brest, e ti an Itron Normand.
E Landerne, e ti an Aotrou Desmoulins.
E Montroulez, e ti an Aotrou Ledan.

Hag e caiz eur ar c'heriou hag an dez ma vezas savrion enho. G. M.

Buez hor Zalver Jesus-Christ ha Seol ar Maro Mad a ro ho daou laket e brezonek gant an Aotrou *G. M.* belek.

Buez an Aotrou SERJANT,
ESCOP A GEMPER HAG A LEON,
Gant an Aotrou TEPHANY,
Chaloni Ao Secretour Escopti Kemper.

Prim Pevarzek real,

E ti an Aotrou de Kerangal moullier an Escopti ar Gigèrez n° 18, e Kemper, e ti an Aotrou Salaun e Kemper e ti an Aotrou Ledan, e Montroulez, e ti an Itron Normand, e Brest e ti an Aotrou Desmoulins, e Landerne.

PRIS AN ED.

KEMPER. — *19 Here.*		PONT-N'ABAT. — *17 Here*	
Pris an dèon e'hant lur		*Pris an deon e'hant lur*	
Guinis.	27 lur 32 c.	Guinis	28 ur, 33 c.
Segal	19 lur .. c.	Segal	17 .ur 94 c.
Eiz	13 lur 48 c	Eiz.	15 lur, .. c.
Ed-du	16 lur, 61 c.	Ed-du.	17 lur, 91 c.
Kerc'h	13 lur, 4 c	Kerc'h	13 lur 76 c.
Avalou doaur	9 lur .. c	Avalou doaur	8 .ur. .. c.

Ar Gerant An DE KERANGAL.

Kemper, moullet gand Ar. an Kerangal, moullier an Escopti.

Decembre 16 Du 1872. Nº 497. Eiziet Bloavez.

FEIZ HA BREIZ,

KELOU A BEP BRO, HA KENTELIOU VAR BEP TRA.

Digaset hep mil da gement Christen a gouz ar brezonek.

CONDITIONOU EVIT CAOUT AR GAZETEN

Bodet ar Pennoù, Carnoet-an-Noaz hag ar Monastrat ... evit ...

An Abonnamanno a dle bemn pried ...

An hini na reyo ket en dro ar pemp miziad a vezo gwelet ne vo ket he abonnamant, a ne vezoñ ket obliget da reiñ.

An abonnamant a gommanser e Mae ha Here en Kerlaouen, ennalter en Europa, pe ar Gouarn ar 15. a Genver

Ar Gerioù an Kerlaouen eplan e dleer adreiñ ar pennlizerioù da Lanvrel e mell ar miziad da zigoriñ.

Ar mintin da bemn ar Sadorn a dlear da adreiñ da adreiñ d'an Aotrou MORVAN, eplan.

KEMPER 16 Du 1872

Pebez gwir ar bed hini d'ann eil — Kavout a lavarer, ma hini en devez evit evezh hini d'ha di ann c'hrisian a dlefe kaout ... ann hini na hini d'ann ilis a chom.

Ar re na a chom hini da Zoue na zouj ket hini chom en ne hanvenn ann c'hini evilhe. Bez' ez vez en hini, na zouj ket nemeur da dregarezi Doue da vont he zisoñj. Lavaret a re dezhe credabl e tle hini Doue ... Lavaret a re dezhe credabl e tle hini Doue ... ha ne ... ann c'hrisian he hini en he ... hag evelse ive ne ran labouat en he ... gwelloc'h. E ran an ilis ... ann hini ar re ... chom. e hollvedoc'h he zouj ... e ran hini ann ilis gwelloc'h hanvenn ... hini ... ann ... ann ... ann

Kemper — An noz-vo a Eutop en deus servijet d'ar veleien ha d'ar gristenien fidel ma he escuzi evit lavar da vat eher pedennou d'ar sul zerveg a ma do. evit an dispatred a dle bezà re ma resisti zàverre ar gudàer en derrasou-ma. Lavaret en eus bràtuch he deveu an dispatred mach dispartu gouelennet ar pedennou-ze abenn ma zapot zàverre da gregi en he labouren.

Ar gouiscu-ze enne an noz-vo a Eutop, a no bet grant dre ar zantamant a frez hag e tiwomp kanneri-vera gubàn. Pell ar eus neconnac bet e Frans, e vas Doue an bras a rea lezennou d'an dud hag he renc dre he hrezelion. Dignathan epken e c'hell dont ar c'hallout da eher en lezen hrouz hag a ve nao drouz he merel. Ol lezennou an dud a die cazout he gratuse e leuan Doue.

Ha hor zantet ez eus promaset bet e vas eher Doue no e c'houzo kompanou an dud hag en no à Doue no a zevel pa zelfet ac à ar re a denn bet ar c'hallout da gudàa. Ar c'hristen ne ket eus den mes Doue re à vel en tour ma hi ol var.

Dre-zo mar à mesonnac'hout ar gouzoureou-ze en e lut ar fest da doc'hourat ar vuez da vezà neheuliet'h christen, hag ar Frans ne vaar mui pehini eurg e deus hor digant Doue.

An dervenn hirio ne zavemont mui mestr ebet. No zelfet nemet diganc'h ne ket eus ebet evit mac'h ar gudàerien ep pe à pehi ebet ne c'hell dhom en he ma.

Ar speredou a vez dallet evelse ar ebet a vouar a dle da vezà neheuliet'h christen. Ar fals credennou a ra var jouz a dle da gouzout ar speredou hag ar c'hrimou. An diaoulou ar re vraz a zevel. Dougen a rer an dud da vezà ep Doue hag ep hemilla iwaz ebet hag ar hano e lez an derfejou-ze a ra re vraz an aver anezho evit mac'h ballet he fourmi.

An diaoulou-ze oll a velet en hor bro hor c'haer hag a devou mar bet an hano hen doalou a vez c'h Doue an Ilis. Or'h eus da sevelli iwaz mat. Per e deus collet he nerz an nor à deue dezhe eun a vrasoc Doue pehini a gemer an evel great dezhan he vaou ar pez à ref da vihel Jesus Christ var an douar.

E creiz an noz'hamzerhou-ze ar gouiscu greiz gant an dispatred da gaout pedennou a re dromp espernus. Eur hano seiziet re en deus pa à pa re dre dromp. Ar re a ra ivezhanou dromp a deus gouiet e deu anao a vezoa Doue ha ne c'hellent netra epdhan.

Pa zigouez reuzeud brao an dud ar gall marsa fizians Gouiet a ra ar re pe keiz an dud ar penn abàg a gemeniez hag ec'h aber deus Doue ne zeo nemet evit ho faez. Doue a ra deus bet trugarez dreizomp he drugarez. Ar Frans ne zio mui c'h hano an nac'h an Doue a ra deus bet he dizaet.

Pa zao a bed evit ar Frans hag a bep amzer ar Frans a zo bet caret gaz ar Rouz. Gouiet a rezomp ez c'hoa pevar evet pedennou an dud gouzoug ar Papa hemañ e ra ivezhi pedennou an dud gouzoug ar Roue ha diwar ar gouiziet a vezomp a hentou breiz var ar Frans hag abaoue ar pedennou-ze e deus tremenet var ar bed nebeu a c'hraou eus an eur.

Ar bedenn eme an tadou santel, ne dle hini ebet en eur pe bagn c'hoaz en eur espern ar zalvidigez ar zantez Doue a zaskou d'an dud. Drem all pa ez eus abaoue oll evel hervez drouz e levezon hon anterioù ez à ellomp caout eun esperans forn e vez Doue dromp ni pet à c'houlennomp.

An noz-vo a Eutop a laras e hano e c'hell an esperans-ze hezà ervoaz dre a zaouch e vez eur vro vras da skuiza divalc'h Doue hag da c'houlenn trugarez ha pell ac'h an hini gouiet hag ezomerrien e c'hoaiz hezà ivezhi an eur var ho labouren.

Pedi ra vras an noz-vo a Eutop ha pedi calonek, evit ma vai kenver ervez furnez an Aotrou Doue evit mad hor hezà mare vaez gouzoug ma vaz ar feiz en enaou. Ar feiz en deus ar bedenn evit ma vez hezà pep christen. Ompen p'ho gwelfe pegement, alarmou, obstrou mad. An dispetou ez oc'h hor gourdrouz a zo vevijou. Met mar ema Doue gouzoug pioù a vez en hon enep? Ha Doue a vezo gouzoug ma tostaomp outhan dre ar bedenn ha dre ar garantez.

An noz-vo a Eutop a vez gouiziet an pedennou a dle hezà great e pep iliz hag e pep chapel eus ho escupti d'ar zul 1er a viz du evit pedi an Aotrou Doue var labouren ar dispetou.

Abàn a ra vo ar re a choun er c'houzoudhou hag an oll aozou mad da gomunaou var vech pe ouspen evit ar mintinou-ze.

Hirisaou — Setu anna ervez eul laer zevelet pont var mesonner, pennac'h prezeger ar fiz pinvidi ar bloaz, e lu an oaiernou.

« Poan ou eus avechon emaouan, e voar é ni hini'h ma on eus c'hoant da rei eur mennoz. Setu ar e voar da Zaliog e creiz ma hervez. Da genta e revomp eun ampar leo e har hag e labremomp tar heur da aber an noter leo-ze, hag e tabremomp eul ar c'har e voraet hon anh. Eur vandenn dud zevoug eus a Zaliog a zo dont d'hor c'herc'hat, hag en em labremomp da lugaat var ar memez. An dud anaouah ze o dou gi ar vro doare gouzoug a dromz ar be pinvidi ez à hogen aveuz eun ardivink, ar vandden great gaothe a ma staget hag en dud mil bonn o vont var arnoh. Neuze emaz eur hon renerien a lavarfas:

— Tudou, red eo deoc'h hon lezel d'ho tougen, anaz ne zigouezimp morse.

— Nan, nan, emp ni ne zo ket hon doc'h pont, dre an hent ma zeo ni a velo ive.

Mont a rejomp-ta gouiet ma c'hellemp gouzoug e vezont a houar hon doaremp gouzoug e tiwan e vez an eur ma hezà hennoz. Hor c'hoaz da a zo strotet hag a strolet ac'hanomp abaoe ha ne ve ket ar ha lavaret pet lugn en devezou. Erc'h a gouzo a zrailladou ha ne velemp ket pemp cantved an hon rouk. Lavaret eman ganin p'gant ar erc'h ha skeiz mare pa dremz eur vandenn all eus a Zaliog a zarbenn dromp ha pep a c'hoarvezoa gaothe. Eur c'har a vez dreist-holl ha seiz a zilarre e car. Hogen dimezi ma vez dous-zo ne ket her ar c'har e vezomp all hervez var vrein en eun traon hag a drugare Doue deu a en devezoc'h dre, [illegible] Jesus hor doarilla.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Quintin ar gisc'hoz eun ho c'halon, a zonge ar c'herf d'ann douar hag hen lakaa e traon ann Ilis, e-tal ar gambr a oa kroget ann tan gwall eun-tu.

9

Ann eur e-kenver ar Zeun zantel a chomas e Quintin

Koulskoude pa devoa e-kenver eun Iroa Varia a Zelivranz, n'ec'h moa war gresk, a gonte hag a vihanaa bemde. Evit krenn ann Ilis parroz, e oa diskaret ar voger a unpartia ann Ilis hag ar porchér. Oter ar Werc'hez hag ar gegin a oa laaet a gonte evel e hoarzelle bugale, hag rag Mari ne darbet d'eh bez'e lakaat e-mesk. Lezet en koulskoude dindan ar warch zavet a lec'h ar voger hag eno a boa graet neberut neo zantel a Doue e hon d'ha enori. Ann Ilis e deuz roket he hano a Iroa Varia evid hini zantel Thi ann pe ron ar barroz. Anavezout a rer e hont pevar eun de gentigrana: Were hen a oa gwechall gouel bras e Ker mes daou pe dri den hor eplien a oar e c'hoarvez kement-se skalamour ma oa gwestlet ann Ilis da Vari. Evelan Mari a en ket hirio enori mui evid e lec'h all, ann eun Ilis da genta zavet evit-hi ha gwestlet dehi ha n'a deuz ket memes eur chapel, enn eur ger pehini e doa gwechall kemend a pen o saludi anch evel he Rouanez.

10.

Ann devosion evit Mari hag he Zeun a zifun e Quintin ahiez eunn neberud bleuzvez. tipimal ahiez ar c'holera hag ar drezet

A dra-sur biskoaz Mari evid eno hon amzer n'en gwelet e Franz hag er bed holl o tiwoua hag o vlenna kement a fianz hag a garantia evit Mari. Quintin zo a oa ket warierc'h. Adsavet e deuz Breuriez ar Rosera hini Scapeler an Iroa Varia a Garmel hag eun bel Vreuriez Kos a boired hag a verc'hed. Ann Iroa Varia a Zelivranz eplien a zo bet ankoaet hag ar zizun zantel ha-unan den ne dije soujet eun-hi pinevet ar groaga dougerenet pere a renta bemde he nert hag he galoud. Leun anzondeger rad ho deuz klasket plaet bruda dre-holl eunn devosion oa bet ken tizrondek evit-ha, he mennoa bimiget e Quintin ho deuz er broio ul gret burzudo kaer, dre m bo defon anohet anezn ar Werc'hez. Peb bloaz zoken eunn neberud pelerined a zeu a Gerne, a Wenedd hag a Dreger da enori ar zezen. Kenniz a rent d'ann Iroa Varia a Zelivranz eur c'houlzenn vinniget hag eunn anezn duster, hag aliez hep mar, ma ket aoueret. na eur weisel pegen sen oa Quintinez e-kenver ar Werc'hez na a deuenal a-gen da enori.

Er bloaz 1807, ar c'hoiern a goeaz war ger hag ann holl a oa glac'haret bras ho c'halonn. Neuze ann eneo zantel a gaukaz eun devosion evit zezen Mari, eur skoa, zel hag eur zikour enep d'ar maro. Pep hini a feue d'ehan kaout eur zezen vinniget, ha kaz ho deuz laret a oa ann devosion-se kresk ra ho doa ma'el ho ben ha na renz neun neberut a zroug ar walen a gas.

Ar bloaz 1870 a zigouz d'imp sukreno bresaer h'c'houz. Ar ger a Roum kaouet eun devesenn torfetouresen, hon Tad zantel ar Pap vikel Jesus-Krist skoet, evit harzet, er prison. Franz hon bro flastret ha mac'hat d'ann tredd gand eunn adversour ebrun hag eun diabarz ouspenn gwasket e pep gwi gand eunn dornad tud kollet gant he ho skiant. Abalamour d'ar pez a c'hlac'haro pep kristen. Na chome ken er vro nemed ar groaga, ar vugale, hag ann dud koz nec'het hag ankoaet an eur nouza eun ho mibien, ho breudeur ho friejo, ho zudo eet pell dioust he da gleiza ar vro. Oh! ang a hesa, nag a zaëro ennd ar c'houer h'mic'h badez ar hrenel-se ken kriz. Hemde er h'ar se eur c'hrio fall kenmag hag ar re a ho doa ket ho c'herent er bretzel a hanaode da vihana war bunnio Franz ha pounn ann Ilis. — Zoudan anfanz dre holl e ker ann devosion evid ar zezen zantel. Arank ma h'eradaz ar soudarded anoiank eun ho zod, a oe bimiget staket eut ar zezen ha raet d'he, meme a vedaien a chapeled hag a skapoler, evid ho miroud eut ar c'hrenvejo ha boutejo ho adversourien. Ouspenn pann mahe ennoz'i en deuz anaillet he wad hag a zo chomet war ann dachen evel eur zoudard kalonek. Koulskoude ann daro-vuian a zo distroet kenn a nec'hed d'ho bro ann Iroa Varia a Zelivranz e doa galoet ho bugale gand ho mantel gwinvidek.

Tennet eus al levrik *Iroa Varia a Zelivranz.*

Buez ar Werc'hez Framsik

IV

Gellien a oa e beg he venen, hag ne'hoan e vele a boll.

— Petra a veiz? emz an ofiam?

— Hon daou varc'heg a toat an dro.

— Ha larcoc'h ne vaiz mui?

— Ea, eur garzonien boulzien an eur, hervel ne'h eus gourmantien.

— Poaniren o sevel, eveus mad.

— Oh! ar hrannaed a toat! eun armes a bez! Gouelet a ran tud var varc'h, tud var droad cumolion.

— Truhanilerez adarre eme an ofiser ato truhanilerez. Neuze a rogas eul folien kaper a scrifas eur ger bennak da gas d'he gabiten da c'houlen secour hag a lavaras d'ho vandenerik alo! tennet mad, ha tenn gouen ebet.

— Pa scoump e creiz ar vanden en eredahl ne roump ket a denvez gouen, eme Nicolaz, ha hrannag e vanc tom ar roudeo gascomp.

— Evidomme a lavaras Gaulon, a garfe arvel caout soubez dom. pe eur c'hregal seul da doun va tilé a gren abaoue m oun bet en dour o pesketa pa ehlan-en a dlien da vesa caset d'ar bed all.

Ar prunneed pe evit lavaret gwell, ar barzaed, ing ann armes eut ar Bavier eo a dostez ; en em gavaz ep daou dirag an denvezien frank. Ar re ma ne ann lakeas da douna, hag evel a lavara Nicolaz trouz a zeuet e creiz ar vandon, ha pep boulet a zaouze eun den da zaubeuta. Oberiou ar Bavier a gouzaro, ne vouzoul pe

da trei. An deouerien frank a oa er c'hoad. ha ne vouiet ket pe ger bras oa an aiver anezho. An almaned a lakeas ho c hanoliou da c'hoarz, hogen ne reant dfouk nemet d'ar gont. O velet-se e lakejoot eur vandenn anezho da stourm e tenerien frank, mes tennerien frank ar vro a zistrujas eun aiver bras anezho.

Mes ep dale an almaned en em gavas eun armes bet. Ar c'habitro Bonardel en em dennas neuza gant he dud pe kentoc'h ne skignas nma hag ahont evit ober muia ma c'heljent a crouk d'an enebourien ep bezu goriet, ha dreist oll ep lieza nelc'hel ganthe.

Ama hon daou denner-frank Nicolas ha Guillou en em gavas adarre eleac'h a oa nemetho. An almaned a oa loaket var ho lerc'h evel chasseurien varlerc'h ho fruix. An ohaned pere a valeo ato er pemo kenta n'ou aemeur a fonge enho oc'h ober ho mucher, ha ne deant var graok nemet evel en despet dezho.

E gurionez oc'het brao Leo nebeut mont da glask eun enebour ha ne velit ket, eun enebour hag ho kuel. Ne ket brao sonjal oc'h hell eur a bep hoden dont eur voulet hag o tisear ep m'o pefe amzer da lavaret nag aon nag ullus, na lavaret kenavezo da zen.

E kemeutse credabl a zonje eur pical ohan eun a Variemberg, eun den hag en doa c'houc'h trouiad hag a deuo gouiadik var he varc'h ganthan var an tailler eur pen malizeu carget a arc'hantur carvet d'ar gonat ar frenamien. Sonjal a ra credabl ec'h bi jaolor o divije he daé eun derrez o velet ar braoentelamou-ze hag e nelle pas oc'h pep hoden ouiaus, he zanolagad ne vouiet ket aclear avanc'h, rak doué a rea dreu tost d'ar star eloc'h ma edo Nicolas ha Guillou emet eloaer ar roaz.

Gualet a rea ar roaz o finval, hag e tale bas crena he varc'h a ra. Mes kerkent edo he woap diskennet gant eun tamm loaket gant Nicolas.

— Eun tenn a zarre, a lavaras Guillou, e crea e beaitrio oc'h eur ha dizet.

— Peoc'h eme Nicolas, daou a zo var he lerc'h.

E gurionez, daou ohan all a deue var he lerc'h hag a deuas heleg ar lerc'h m'ou coezet ho c'hamarad. Gant he eil tenn Nicolas a zaearra vonn anezho, ha gant he fazil, e gas penn bas en em lakeas ó en em stlea oc'h egile.

Hogen Guillou n'edo ket a bell. Marc'h an ohan a goez, treuzet gant eur voulet ha Nicolas a grog e coldieroa ar goaz, hag a deuo diganthan he armou. Nicolas a zea da lezel ganthan he vrec, mes an ohan n'a ket bet farchet. Epad oc zonjet ket onthan, e lispeza eur bistolen hag e tenna var Nicolas. Dre chans e scoaz ebion, hag abarz m'en doa bet amzer da grask eur bistolen all e voa daearet gant eun taol croa fazil.

Nicolas gouscoude ne rea nemet daou goch en he goad fazil, he nelle ket dezhan conta na trubarú en doa laset da zivesa.

Etre daou gouaroude an almaned a ingouesse a vandenoou, hag an daou denner-frang en em gavas kelc'het.

— En dro-ma en great hon taol, a lavaras Nicolas.

— Gortozit, eme Yvinec, me am eus chaseet alies avoalc'h anna evit gouzout an disare. Deut var va lerc'h.

Oc'h ho goelet o vont kuit, an ohlan a oa bet staget oc'h eur vesen en em lakeas da grial da c'helver an almaned. Guillou a zeas da zerra oeahan he c'houon hag en lazas out ar vered.

Neuze Guillou a gasas he vas e da gichen teir vezeo zero eun ar pesiena a oa er c'hoad. Lian a oa ar gues-ze a joa cleuz hag eun toul da vont enb standet gant eun doare dor great a ouc'hien dre en heselep diare ne voa nemet ar re a soaz. Ar gi ne je jamez an toulze. Er c'hiena-ze en em lakeas an daou denner-frang. Neuze Guillou a zistaoras daou pe dri doe talar great ganthan evit servichout na trenoher ha goelet petra a dremene en dro dezho. Nicolas en em lakeas da lavaret he chapeled.

Ouspen eun heur a oa edoc'eno hag e zeaet da gouskel pa zigouezas a kichen eur vanden ahlaned eun ofiser en ho fenn.

— A, lampouez, eme Villou, mont a reont da dremen an noz ama. Hag e gurionez kenta a rejont eo en em lakat da ober tan.

— Seta ni eta prizonerien, eme Nicolas.

— N'hor c'haviot ket, eme Villou, mar hor c'hafent ive, ne vemp ket pell prizonerien, rak lazet e vemp dioc'hta.

Eur pennad goude e clefjont teunnou er c'hoad, hag an ofiser a c'houre'hemennas da lod eus he ahlaned mont da velet petra a oa. An ofiser hag ar re all a chomjt e ineben an tan da c'hortoz ha e hamaraded da zont en dro. Digonezont a rejont ha ganthe tri denner-frank paket gant ho grenadouriez.

— Petra zo? a c'houlennas an ofiser.

— Tri spier paket er c'hoad ganeomp.

— N'o deus great drouz ebet deoc'h?

— Ea, ar serjant hag ur zoudard zo lazet ganthe.

Etre daou ez digouezet an tri brizonier da gaout an ofiser.

— Petra oc'h-hu? a c'houlennas an ofiser oc'h unan anezho.

— Me a zo medesin kenta.

— Ha c'hui?

— Me zo meste-arol.

— Henaoa, eme eur grenadier, eo an hini en deus lazet ar serjant hag eur soudard all.

— Mad ep kol amzer, fur lid an daou-ma, ha crougit egile a zo cabinoc'h eget an daou all.

Neuze an trede prisonnier a lavaras:

— Me zo soudard, hag evelse em eus gour da vem fuzillet.

— Te zo soudard?

— Ia, me zo letanant en armé.

— Hag out gouskel evelse? an tenner-frang a oa ganthan eur blouzez vroa.

— Peleac'h emo da baperou?

Emaint ama. Hag e temoaz eur paper a zukuere ou ketanant etouez an dennerien-franq.

— Letanant an dennerien-franq? emo an ofiser en eur c'houzout hag en eur ober goap. Hag ar re-zo zo soudarded?

— D'ar gorden! d'ar gorden! emo an ildaned oll a eur vouez

— Tud digaion emo al letanant, va lazit-ta mar creu, hen ober. Rak em eus discarec'heg ac'hanoc'h, hag hoc'h arme on eus trec'het ha ne voamp nemet trizac'h cant den.

— Setu ate eun den emo Villon o clevet kementse, red eo he zavetei.

— Me zouvez ar vouez-zo, emo Nicolas, ne ouzon ket avad peleac'h en euz he c'hlevet. Va Done va Done ha lavaret ne c'helfemp ket he sicour. Hogen mar en em aiskuezomp eleac'h savetei he vuez dezhan, ne roimp nemet rei hon bini hon unan, hag ober mouioc'h a blijadur d'ar vastokaned-ze.

— Guelet e vezo bremaik, emo Villon; eun dra benag a rencomp da ober

Eur penaus all eur zech all G. M.

Mare ar Barz.

Sonit cre ha splann, cleier braz a Rom, ar barz paour a ia da vervel.

Guelet en deuz eur roue o kiña eur Pap, evel ma ra ar chasseurien, var eur menez, kelc'h en dro da zor c'haro pe eur bidac'h. Kerkent ar barz zo canet da gana he moulegad ne reont mui nemet gouela kerdin he delen zo glibet gant he zaelou.

Sonit cre ha splann, cleier braz a Rom, ar barz paour a ia da vervel.

* * *

Pa ne c'heller mui cana ar pez a garer pa den an avel da stracal eleac'h son, pa ema Rom he dillad a gant ganthi evel eun itron a ve taulet dismegans varnezhi, penaus ne gafet ket neuza pounner ha c'hoero ar vuez?

Sonit cre ha splann.

* * *

Abaoue ma en deuz an heol poan o lacat he vannou skedus da sklaour bois âl kel-An, abaoue ma zeo ken drouklivet ar loar en noz, he ma e deus beac'h o para var ar C'hoinzec abaoue ma zeuz evel eur gourmoullen devesi var mogerion ar Vatican, ah! nag hen a zo truezus stad ar barz!

Sonit cre ha splann.

* * *

Al laboused ne ganont mui var ar menou an drisaligez hag ar strafoul zo skignet e pep leac'h eskern ar zant a sorg en ho heziou ster an Tibr ne ra nemet harvoud ne glever nemet goelvan var he aodeiou lavaromp kenavezo da verziou ha da zonsou ar barz.

Sonit cre ha splann.

* * *

Ah m'am boje guelet da viana arsoc merveil an ilis skeduz ha trec'h d'he enebourien! M'am boje gallet ober meuze eur ganaouen en he honor! Rak Jesus-Christ a vezo trec'h, ar groaz a c'hounit ato hag ar groaz ac'h eus canet guechall, o bars paour. Hogen marv brema, ha bet soulvet dre ar groaz. Ra deu ar Pap en eur dremen da-zei on he vennos.

Sonit cre ha splann cleier braz a Rom, ar barz paour a ia da vervel.

Coumet en an delen-eux a zoro ar barz ne glever mui he vouez glac'harus. Sonit glas, sonit caoz, cleier a Rom marc'o eo barz ar groaz.

AR C'HOUERIAT

Lavenv xi. 7

Divar ar mor den ne varoio,
Eun ael mad mar bez meuldet,
Mes ne deo mui nan dra nevez
Ha n'hen neu lier ket anez.
Eul lagoden, e delen guen,
A roas deomp gueiz an kentel,
Hes birio e vezo couer
A zervicho d'an oll da skuer
Eun hapataer deomp heo dianaez,
Vel nan ouia eus ar c'hiz nevez,
Var he cigez eur varo deo,
He gorf ol goluet a vleo
Eun ouis jestet ep soursi tam
Na lipet morse gant he vam.
Lagad du dindan he vo vêu
Set a dreuz enep he vourren,
Fri tort muzel canued kar,
Gouris cors avalou douar,
Setu e c'hanfart a voue casset
Da Rom gant an Allemanet
Ar Romanisted d'ar c'houls-se
Eleac'h ma cavont a groge,
Gant ofiset cam en dro c'hoilleut
Aour hag arc'hant a castellent.
Ar C'hannad goude he zivisc-tog
A gomz outho gant he vouez rog
O Tud bars Rom, tud diaez,
Brudet dre ho tescadorez,
Me a bed an En da genta
Da rei sicour dho en de ma
Ha da vrei ous va zeod
Na lavaro netra diot
Ep gras Done en hor sperel
Ne deus nemet disleglidel.
Ep-d-hi ne roimp nemet fazion
A gemesc ni zo teston,
Ni pere zo birio touzet
Gant filc'hier ar Romanisted

Digitized by Google

Hon oizuriou na petra-ta
A laca Rom d'hon disploa.
Romanistet lakit evez
Na doufe'r Mest bras eun devez
Da gas al lenv an dienez
Euz hor bro-ni en ho-kouez.
O laca, etre hon daouarn
D'hon eus an dir hag an houarn
Gant pere e teuit d'hor gouarn.
Diouallit na vae h-hu bernet
Da vera dindannomp-nisclavet.
Perag omp-ni sclavet deoc'h-hu?
Me garrein fad eleved eur to,
Perag e ta tec'h-hu oarroc'h
Eget tud all eant gnech gueiloc'h?
Pleu en deus-gur deoc'h-hu roet
Da veza mistri d'an oll bed?
Perag dont da glaan aloubt
Tud divlam, didreuz en ho zi?
Petra zeskit deomp-ni a vad?
N'eo calet na dornas mad.
Hor parkeier a labourcmp
Thilla-coat ha meiu a voniemp;
Ha ma-vijemp bet mac'herien
Eveldoc h-hu ha crigneien.
E vijemp deoc'h hiro mistri.
Hag ho renjemp ep crederi
Evidoc h-hu. ho qannadet
So bet ner criz en hon andret,
N'elier ha zonjal ep serjà;
D'hoc'h auterion zoken e ra
Ho faiont cals disnegans,
Rag gouzout a rit, e maschans
E par lagad Done vernoc'h,
Ha petra vel-hen ganeoc'h?
Goal skoerioù, pep seurt traou ouzus,
Faiont va ensoù furius
Disprijans vi an nizoù
Ar gouarnar da seraout madou
Nep a zigassit d'hon tonca.
Ne deus ne-ra guest d'ho c'harga,
Frouez an douar ho poan an den,
Zo re nebeut d'unan epken
Cassit-hu kuit, ne foll deomp mui
Destum eost, ha t an seurt bleizi.
Gouiconniler a reomp ar c'herrou.
Tec'het a reomp d'ar menezion.
Hor priejou a zilezomp
Etouez loenet gouez e vevomp
Ar galon brema n hon eus kot
Da zeat bugale er bed
Ha da garga a dud eur vro
So annet gaeroc'h er veo
Ar ré zo e hinez ganeomp
Ho gueiel maro a fell deomp.
Gouzet so ho connerien
Hon desk da veza mantrerien
N'ho deus nemet fallagrier
Da ziskuez deomp ha follentez
Evelde an ataanet
Laeron, ep mar a ve gueiet.
Rag setu kement a velan,
E Rom bepis dre mar kerzan
Ma n oc'h aun-ket aour da brodi,
Na manteil scarlag da rat,
Bestum vezo ar varnerien,
Dilavar vezo al lezen,
Nep en do eom ahezo
Labour gortoz en devezo.
Ne zoac h. m oar vad, em eus conzet.
Ha pell zo eun deoc'h displijet,
Tevel a ran rout ar maro
D'an nep en em-glem kar garo.
Neuze va c'houer ed ha lanchen
Var an douar en em asten
Ha pep unan voa sonnet
Pa voa va c'houerust gourvezet
O velet da eun den gouez
Kemeret a speret, a furnez.
Nobl e voue great ha setu n drouz
A dennas he gonn var he choug.
Gouarnerien a voue chenchet
Dre scrit var baper ouc laket
Dre urs ar Senei penn da benn
Evel pez caer he brezegenn
Evit ma serviche da skuer
Var ho terc'h da bep preveger
Mes a Rom na hadas het pell
Ar c'hiz da gonna neu udroek. G. M.

Eur chase bleizi er Rum. — Ar Rom eo bro ar bleizi Ne ket a hiniennou na zoken a dorradou ho gueler nuz, evel er vro-ma mes a vandennou, ha pa glevont c'hooz eur preia benneg, e veler dun armo a bez o tigouezout. Pa deu ar goanv eriz ar bleiz-ze dre gant en neoun, en em daol var an dud, ha neuze ema ar mare evit ho chaseal.

Tri pe bevar chaseour en em gleo, en em laca a rennt, pep a fard a zaou denn gantho. en eur c'harrig, hanvet troica eur garriolen izel ouz pebini e stager tri benn kezek Eur charretour o rank beza ive hag unan arcoutet. evit cas ar ,ao-ze

An r loen a vez staget oc'h ar c'har en eur gichen, an hini or c'hreiz a dlo mont aco d an diol. hag an daou all a dle galoupat

E cost ar c'har e stager eur penmoc'h nouank var bouez eur gordon pe eur chaden. Pa vezer digouezet eleac'h ma tlear digeri an aboden chase, e laker ar penmoc'h er meaz euz ar c'har, hag evel ne c'hel ket mont ker buhan hag ar c'hezeg. ez eo treinet a rus var an erc'h abouez ar c'hirdin zo oc'h he staga Hogen an douare-ze da voacha ne blich ket d'ar penmoc'h. hag en em laca d'en em glem en ne zez. da c'hrognal, da vec'hal.

O clever eri ar penmoc'h ar bleiz a zeo ha fri sonden e velet unan o tapata, neuze daou, goudeza unan pe arg, abars nemeur ez eus pespen anterean bleiz en dro d'ar loen ker, hag ep unan da c'haloupat, unan a ro dezhan eun taol pao, eun all eun taol dant, ha neuze en em zrailont etrezho o clask gouzout pehini a vezo da dosta.

Neuze ar penmoc'h a gri en dro c'hell, hag he vouez ehiltrus a ia da zihuna ar bleiz a gouelet ar c'hoat. Sonden no ket eun anternunt nag eur c'hant mes eun daou pe tri zul bleiz en em gal variere'h ar c'hoar oll ho daoulagad skeiñet evel kelloù tan. Ar c'hezeg o dezo eno noun ar braoa rag ar bleiz hag a ia neuze evel pa vent follet.

Neuze en em lacas an chaseurien da denna a o deus ket izom da vizia, a o deus nemet lonkel ha bouiji e erva ar vandeu. Arechou e velet eun toullad o chom variere'h evit tonca noun eur ha c'hamarédet discarat gant eur voulet bogen an dra-se ne had ket pell ep dale emaint adarre o mesk an arme vras. Neuze e vez mes eun ebadeo ar penmoc'h a vic'h, ar bleiz a iud, ar c'hezeg e c'hoarch, an tropou a gros an ere'h a zeo hag a oa evel ar boultren gant eur gorventen. Ama ar charreiour en dem izom da c'houzout ha vicher, rak ma na renfe ket mad ha gezeg ma stocle ar c'har eun tu bennak, ma chomle a zo dreiz oll ma va discarat, ema great ha zro krizeg ha chascouriou.

En darvezion variere'h e ve cavet unan bennag eux ha eskern a dost d'ar c'har bruzunet, hag ho armou a ve cavet ivo mes ne va cavet kan. Hogen pevarlenn ar charreiour a voar eun he gezeg a soare, hag ep dout da c'haloupat a zigas ar garioleu d'ar geriadeu eleac'h ne gred ket ar bleiz mont var ho lerc'h. Evel a velit ne tam ebet-ha evit ar chascouriou a ema ket ep encres.

MARVAILHOU.

Dour mor. — Eur bourc'hiz hag he itron a zo dout, avel ma tan eula bep blenn, d'en em voulc'he var zodchou Breiz-Izel. Arsoc'h mont kuit, ar bourc'hiz a garpas ar voutuil a zour mor da gas ganthan da Barz, mes ne lakeas ket leun ar voutuil

— Perag, eme an itron, ne lakez ket ar voutuil leun?

— Na velez ket? ar mor a zo unel, mes pa deui ar marc'h, an dour a gresco, ha neuze ive va boutuil a vezo leun.

— Gaer a leverez, va mignon.

Diring el lez-varn. — Eur laer en deo cavet ar chadenn vouer hag a voue pleget he unan ha casset diring ar barner

— Perag, eme hemo, oc'h eus-hu laeret ar chadenn-ze?

— Sete unan perag, Aotrou barner, ar zizou zrang em bo laeret ar moaiz.

Eul lampod a iezat en eur gambr eleac'h ma crede ervad ma von den. Hogen ar perc'hen a zo ma he gambr. Al lampoù oc'h he velet a lam varzudnn hag en em lacq d'he lapa a daolioù dorn guella ma e helle. Ar perc'hen a gri doul a ra iud hag pi laer zo croget enhan he casel diring ar barner.

— Petra ra deoc'h, eme ar barner, mont er gambr se hag en em lacq da sker gant ema den ha n'en deo great droug ebet deoc'h?

— Na ra da lavaret deoc'h, Aotrou barner, azoc'h dor ar gambr em oa guelet scrifet ar c'hemzou-ma *Na deuz ket ema ep aka.*

Ar fourmach eur vaz enhan. — Epad ma edo koic'het Paris gant ar brusunoed pep tra a lia dont da vezo ker ker ma na gavet ket zokun evit arc'hant.

Eun itron a den da eur sisi eleac'h ma cavet c'hoaz fourmach da breac

— Pegwezet an dorn fourmach-ma, emezhi?

— Cant lur eme ar varc hadourer.

— Cant lur, va Doue! Sellit-ta, eur pez a zo ehano!

— Eur pez zo ehano? Mad ouzoc eo c'hoec'h ugent lur, rag ugent lur a dal ar pez!

Fri eiziur. — Eun dervez, en eur vourgea eur baleg catolig en deo gavet da vezchi gant eur menestr protestant hag eur rabbin, da lavaret eur belek moar

— Aaa, a lavaras ar protestant setu ni anaout ha n'o deus ket daou ar hanoump ar memes credou. Daoust gant pehini ac'hanomp ema ar virionez?

— Na ra da lavaret deoc'h, eme ar rabbi

Mar d'eo dent ar Meser, ema ar virionez gant ar baleg catolig ma ne ket dent, ema ganenn hogen pa ben o se dont pe ne deo ket, gouzoc'h-ho ema ano ar gaou.

ENIGMA.

An Aotrou Clevarec person Ploevet, zo hanvet person Lanzodern.

An Aotrou Roux, person Melloc, zo hanvet person Ploevet

An Aotrou L'Hostis, person Loperhet, zo hanvet person Melloc.

An Aotrou Quere, vikel e Loperhet, zo hanvet person ar memes parrez

An Aotrou Rogal, vikel e Plouvien, zo hanvet vikel e Pleyber-Christ

An Aotrou Quemener ket vikel e Plouvorn, zo hanvet vikel e Castellin.

An Aotrou Cos, eux a Blonsent, zo hanvet vikel e Landerne.

An Aotrou Goff, nevez beleget, zo hanvet vikel e Plouvien.

An Aotrou Kerbrison nevez beleget, zo hanvet vikel e Loperhet. G. M

Ar Gerent AR DE KERANGAL.

Kemper. — Imprimet gant Ar ar Kerangal, imprimer an Emgleo.

Dimanche 23 Du 1871. Nº 466. Eilvet Bladen.

FEIZ HA BREIZ,

KELOU' A BEP BRO, HA KENTELIOU VAR BEP TRA,

Digaset hep sal da gemeut Christen a gonz ar brezonneg.

CONDITIONOU EVIT CAOUT AR GAZETEN

Evit ar Feiz ha Breiz (Centre-an-Nord hag ar Normanes) eus eur bloaz dous scutel eus e hanv à vale, peurvuez eus

An Abonnement a dle beza gwerc'hel eur gwech eus ar gazetenn

da lein ar bloaz lid ma dle ar prim scutel a vous pade ha ma eho bet abonnet a no nemeur eus ebarz a vlez.

An abonnamant a gomerer e lid an Autrou ar Kanonik Moulier en Kemper, ru ar Gaspern, e 45 e Kemper.

D'an Autrou pe Kanonik-mañs e dlefer adresa ar pramantou ha kemenn a zell ar c'herc'h hag ar Gazetenn

ar scrijou diflach ar Gazetenn a dlefer da adresa d'an Autrou MORVAN, mañs.

KEMPER 15 Du 1871

Clevet a rer abes gant an dud dife i ar gaz *fraternité* ar pez a c'heller da drei e brezonek *de ar gaz breudeuriezh*, da lavaret eo an oll breudeur. Hor breizeged a ouie dreis-holl ouzhomp-ni ar gerioù ar gazet en amzer a zo, pa oa gant ar re a lavare e vije ken tra ar vro e c'hallent pep tra war zell hag ez eo ret dezho cavout ouzhomp neuze evit bevañ na vije neuze o dous cavet. Mogeriù an traou neuze ne pa-fent ket da zaoulinoud ouzhomp; ne dlfent ket prenvel d'ober ouzhomp gwerc'hel.

Pa lavar hon tud dife ar gaz *fraternité* e vez an oll breudeur e ve credet e dle ar re vras da velet an oll a vez en em gavet ar re iaouank hag ar re gozh, ar re bihan hag ar re vras en oll a vez ganto ar memes tra. Hogen ne vez ket evel-se. Ar re vras a vez ganto ar galloud hag ar pinvidigez, ha n'int ket mennet da velet ar re iaouank nag ar re vihan evel breudeur. Ar re-se a vez ganto ar galloud hag ar pinvidigez, ha n'int ket mennet da velet ar re iaouank nag ar re vihan evel breudeur. Ar re-se a vez ganto ar galloud hag ar pinvidigez, ha n'int ket mennet da velet ar re iaouank nag ar re vihan evel breudeur.

Ne dlfe ket ar gaz *fraternité* lavaret ken pell ha ma vez ar bed-mañ ken dishevel. Ar re

he di fol all e'hoaz a zale'ho emezho. ho all ahanomon evit ar re o deuz ar memes credennoù ganeho

Eun derrez, eme ar reuer e teunis eun taolenn da eun notron difeiz en doa lavaret din ne ieaa dezhan res nemet d'ar re evelldhan o doa lezet a gostez pep mouemouezez. Ben or boa neuze eur c'hlasvoner euchoust hena da bep ruilyion Pa voa guetiest dezhan ha deu' ere aroaic h evit kantant an hospital her c'hoaz d'an notron-se evit ma roje dezhan poudra da gaout eun tam haez da c'horcoz ma c'helje gounit. Va den a voue digemeret evel eur c'hi Lavarel oue dezhan ne roet het ezo da lampound evelan. hag en oa aroaic'h da ober a rui d'an hospital

Laer a vaue, er meaz eun ar gaer ruilyion ne vaue gouzout morse petra eo bezà mad e kenver an neaun, hag ar re no a guirioneu caratetaet e kenver ho breudeur ne vezo morse caus a drouz ganeho divarbenn ar vad a renet.

Roma. — E Roma an dispac'herien a gendale'h da ober frouz, ha da grial a enep Victor Emmanuel evel a enep ar Pap. Var digarez gouiien Republig, e fell dezho distruja oll ha diwar kement zo en he za

Ar c'harbadimend zo falvezet dezho selebri dezà-ha hiriz stourmad Mentana, petra henaak a o deuz memzet d'em em fougeal eun ar stourmad-za. Gaer eo ma ra rafent an deiz ha hiriz nemet eun derrezien ma a deuz stourmet gant kenver, a o defe deuz ha hiriz abet da ober

Hogen an dra-ma en deuz roet tro da eur vanden anezho da vont var an dachen vrmal da ober prouzgeunou hir ha da grial a enep ar c'houarnamant casio hag a enep eador sant Per Ac'hano int deut a kaer, hag e kendale hont da grial o c'hoanza ar Republik, Ar gardou a zo bet croget e fol anezho. Mes loaket int bet, rag zonn a zo ruiho. Hier gouzout a reont, ha setu perag int kea diret Ha setu eno ive an anaoudegez vad a zuhuez dispac'herien evit ar re o deuz ho gavet o zonjal en em zerrchout anezho a enep Iskel Jezus-Christ

---

Rumengol — Brema ez eus eun nebeut blaavezion, an itron Varia Remed oll a zukuezas he madelez e kenver dnou bried eus a L. o parea eur bugel dezho Ar bugel-za an doa pevar bloaz ha n en doa great c'hoaz ezomed Ha dre hag ne vaue lezu a lavaret er Verc'hez santel, a daouz gant ho bugel da bardonaz da Rumengol Ha lavaret a rejont var eur gador epad ma pedent calonek, dzoanmet dirag imach enaun Doue. Epad ma pedent pe ger brema ne voue het ho tonet hag ho tevenaz, o vaiet ho bugel, dre divar he gador en ha za en ho c'hachen, hag o vale coula ha pephini! Ar Verc'hez a dle roet ho goulenn dezho var al lanc'h.

E 1850, eur c'hreh dougeres a voue pareet ha tennet a houn gant itron Varia Rumengol. Ar c'hreh-se, tout d'ho tormam, a grogas enhi ar rud-coef (dyscenterie), en eun doare ma credet ervad en collet ar vam hag ar bugel. En em erbedh a reas oc'h Guerc'hez Rumengol, ha kerkent ar vam a baruzaz hag ar bugel a devaz da vad Doue ezomzo (daou bretzant goestlet) a zo en ilis Rumengol digaoet en anaoudegez vad evit ar para hag ezomzo-se

Brema ma eus trizek pe bevarzek vloaz, an notron P a reaz eur c'hentel bras, hag en em erbedaz oc'h itron Varia Rumengol evit gouzoc'h bezà pareet Evez an itron-se zo e Rumengol ar Verc'hez en em zisklerias dezhan. Promesit a reaz dezh, mar pareje digan ù he ilez eur mark eus he anaoudegez vad. O veza deut a zec'het, an notron P micherour tjuiz a reaz hag a zigwezas da Rumengol unan eus an tamou arrebeuri-se, kaezlet eaer, a zo nell an oll varzeho en ilis-se

---

Comzet ra eun din eus eur bugel eus vloaz, a zo mad pevar bloaz a zoc'h, hag a deuz ar gouez dezhan epad ma edo he vam o pedi dirag imach an itron Varia remed oll. An dra-ma zo digouezet a leverer Brema ez eus pevar pe bemp bloaz

T P R

Pelerinach da Zanton Anna Venet.

Eur pelerinach braz a dle bezà, el sonter Anna Venet, d'an 8 a viz kerzu deiz greiel ar gouarpaiou dedech. Pardounsen a zelo gant oll e an notronez Esklibien, eus a Ranton, eus a Sant Brieuc eus a Venet hag eus a Gemper (Comitr catolik Kemper a zo da c'houzout ez eo en eun glevet gan ar re zo e penn an hent benoza, evit caout eun treiz evit ar bardounsien An treiz-se a zibabo eus a Gemper da bemp heur anter deoc'h ar mintin hag a veso distro da c'hoaz h heur dioc'h ne pos ar memes derrez

Ar plasou ne gouzlint mont ha dont nemet zein hur en crede clas ha nao hur deh gizemeg en el elas. Comzit Kemper en deuz da reiz 40 plas da nebeuta, hag 800 da birra. Ar re o defe e hoan da vont, a dle en em bèrez pe da ha resoned ho farrezion pe d an notron Louzbrinet pe da renerien a Imparial e kemper

---

Eur gazeten eus an Iliz a ra deuzhan an hano a *Libraison Sant Pi.* nao eur bedem d'an dud santel a an bet disclerset eurus pe zanouzet gant ar Pap hem a zo hiriz var gador Sant Per Setu anna ar stanneu-se.

Aotrou, o pet truez ouzomp. o pet truez oc'h enebourien hon Tad Sanctel Pi nao.

Guerc'hez diaoch difennit hor Pap rentit glouar da Ba nao en deuz roaet nemeut a c'hloar deoc'h var an douar Flaurit penn ar zarpant a stign pechou dezhan.

Confessored santel, benit pirotaded evit Pi nao. Den eurus per Claver den eurus Ian Grande sant Paul ar Groaz, grit ma en devezo ar dale Pi nao ar gouzel.

Grit ive ma en devezo ar c'hras-se, a guerc'hezat sanctel. guerc'hez eurus Mari an Eiez, guerc'hez eurus Mac'harit Alacoq. guerc'hez eurus Mari-Anna a Jesus, laouen ez a Rom ar c'hrigu-heo eun an dispac'h.

Sant ha santelez eus a Frans, dre ar zecuñt Pi nao:

Santez Jermaña Cousin den eürus Joseph-Benoist Labr, sant Godefroa Mervel, difennit hon Tad Santel oc'h he enebourien.

O tad eürus eus ar Piegnoat (troad ar menez), diredit da zifenn Rom hag ar rumped

Merzer eurus Per Cambiano merzer eurus Pavonio, merzer eürus Bartelomé Cerveri, den eürus Stefan Blandatio, den eürus Antoin Tapparelli, secourit Pi nao a greiz ar verzerien en deiz da c'houzoug.

O merzerien eus an Italí diredit da zecour ho pro' Den eürus Ian-Vadezour Rosa den eurus Ian Leonard, den eürus Benezet a Leon, sant Leonard a Port-Mauris, santez Mari-Francezz a'r Bouttoir Jesus den eurez Ant Orsucci, den eürus Charles Spinola den eürus Camill Costanzo, den eurus Per-Pau Navarro den eürus Jerom a Angelis den eurus Ian-Vadezour Zola digant en dro ap amzer goz a zent hag a zouesadegez

O zant glorius eus ar Spagn sant Per-Gonzalez a sant Stefan sant Francez Blanco sant Mikael Santis Sant Per a Arbues ha c'hoz tud eürus eus ar Spagn. merzerien ar Japon secourit Pi nao e creiz he zerzerintu.

Secourit-hon merzerien eurus eus ar Portugal den eürus Ian Britto den eurus Ian-Vadezour Macedo den eurus Domin a Jor; den eürus Ambroan Fernandez, den eürus Diego Caralho den eürus Francez Pacheco difennit en Italí Pi nao. ar zouezit ar fenn' Den eürus Ian Sarzander digant an Autrich da dremen Pi nao.

Sant Ian a Gologn, flastrit ao herzas a za stumegnas da Bi nao.

Den eürus André Bobola, accumulet Pi nao, secourrer ar Pologn

Sant Josaphat Kuncewicz, sclerat pe Rusi. ha consolit Pi nao.

Sant ha tud eurus eus ar Belgic den eürus Ian-Berchmans sant Nikes Jomoo sant Frances Hodes sant Per Vaquez sant Jakez Lacops den eürus Lodi Florez den eurus Richard a santez Anna savit bael Pi nao. Pab ar zant.

Den eu ou Per Canisius pellait dioc'h ar Sent ar vroiou falzagr

Merzerien santel a Gorcum. secourit Pi nao a zelir hor Zalver

Merzerien santel eus ar Japon, difennit Pi nao a ro aked d'an dud dre he bourion

O zant ha zantezez eus an Env da bere en deiz Pi nao rentet gloar var an douar diskennit ha dest da vreselat evthan rent ar gounit d'ar Pab ha deomp-ni ar peoc'h hag ar frankiz.

Dre ar intanou ne e valer pegement a ded en deiz Pi nao lakaet e reng ar zant pe ar re eurus, ha c'hoz n'int ket merket ama oll. Goulet a reomp e deuz pio an dis sant e pep bro. sant a bep oad hag a bep stad, merzerien, confessored, guerc'hezed. ar bed hag er c'houenchou an dis a no ato en ar vam vel a no bugale dibap d'he fried divin. hag a hen da henoui evit servichout da skuiz d'he bugale all.

Mont a rer da labourat evit disclerin eurus ha canonizin person Ars Ear scrit a zo dougut ha sonet gant ar Pap evit digerri ar proces-ze evit disclerin eürus ha canonizin ar servicher Doue Ian-Mari Vianney person parrez Ars. en escopti Belley

---

Pedenn pe zimand henvoriñ rpad an natvel a rer bremañ evit ar Frans.

O Jesus, hor zalver hag hon tad doue a reomp, gant ear gwion meurbet hag an doulou eus ar gwir c'hlac'har, d'en em delear d'ho pried ha da ober armand henvoriñ deoc'h sklaimour ma on eus hoc'h ancounac'het hag ezo evit an oll gever an oll hanternoz an oll varvejou dre bere oc'h oet gouli er meaz eus a zesenvoc'h hag a zesmantchou hor bro. Goulen a reomp pardon oanoc'h dreist pep tra ev ar pec'hejou greiz pere an ou ha dirag an oll. evit ar goall skoer roet o pried en deiz ar mil, evit lezta varvet ho lezennou ha displijet hoc'h arvel santel. Hon torfejou ro o deus lenvet varnomp ar renvou-ma merket mad en eur ar vez ro deut d'hor golo mes diwar ce eur enhoc'h, Jesus c'hwi eo hon tad ho pet truez oc'h ho pugale, c'hwi eo hor salver hon eonti eur hor gwir stad O pet truez oc'h ar Frans eubius tsoli varnezhi eur zell a drugarez, grit dezhi distro vanoc'h. ha savetet-hi.

O Mari hor mamm. beaut hor silvidiger, na ri pellac'h ar secourn vouzar oc'h pedennou ha doulou ho pugale, pa vez enebomp. beaut hon azvocadez a kaver ho mab, diskit hit ha vrasc'h pried d'hor skoer ho pet souch ar oc'h roumes ar Frans ha saveten ho Rouanelez

EVELIK MEARY CREAT

Ar Frans kaloñjit a dad, an disoul a zo drouz enan- Jus esperoni levenez

---

Dec'h diveza deg a viz du dioc'h an noz e tigouezhis d'in klevout diou gozaouez gan ho c'hadoz. hag a chomis eur pennad d'ho zelaou Unan anezho a zo he mab Louiza hag eben Jeanne Leroux anvabo da gñoural

— Aoah! pebez barr-amzer! eme Jeanne. Mont a rayo an tiez gant an avel ma kendalc'h da c'houeza evel ma ra. Sûr eo dipadennet ndarre enn diaoul brav bennig eus an ifern

— Ha n ouzoc'h-hu ket Jeanne eme Louiza petra a zo penn-kaer eur barr-amzer-ma?

— Nan C'houi a voe. Louiza eme Jeanne?

— Me a vouar ha c'houi a voar vez, Jeanne. koulz ha me Ha n oz pens-hu ket klevet eo digoret eun aved pedennou dre ar Frans oll en oferenn breiz eo bet lavaret se hiziv) ewid ar c hanaaded ewid ar re a ya dezo da Versailles da ober emennou, ma raint d'eom lezennou mad lezennou dioc'h doare kristenyen evel ma-z-omp? Hogen nao pa vez greet pedennou evel-se dre ar bed

all pe dre our vro e hay an dwnol e ra drong ean-be hag hen hem tska avant ewnd dwskarga he ganagor da e hanvro ne ewel da tshant ar mor da tsiwn ha da hem mor da neshe ha e hanvyanna ha d'ha skampa war an dishay war an dud war pe enkrevdud war an tsiz war gwenneur a r hell

— N'am beaz bet a hanas eneho Jowan e tiredi an

— O Jowan ar a ra hir gwar eglo Laurans ewel ma hen hirvirra d'ewa h

Ha ar hirvirra pan ar ne gas e hirvirri pennpas pa n- pedronnan ewel an dra all an tsiz d'ar pennar ganeur an hir pe dre an Pab da pedronnyer pan pan dre ar bed all ewel evelhoa hem an dwnol a ra ama ha ewel drong eyertuz hag hen hem tska e hem mennet ha ma ar Roue skrivia da aher arlarr hall

Hirvirri e hanas Jowan ar hir ma hirvirr d'ewa an patronn pennar ar pader ar Pape e vez a hen evelses da hadrevel ha r hanvaded a patra dre ewan ar h Roue e ren glaer d'eglo e pasaig Ha ewa h ajent ewel ar skrivagnerien ha r ganlevenien Ha r hanvaded ewa e r hirvirrien ar pedronnyen an dagan ar Pape ha dem gwell eoo ebe a hen pehini a ra agreapa divarbed da Zoue Hagen an hanv ar all ar hirvirri arlarr d'an dwnol Pagan hen dreva e skampa ar hen pa eh dastrua ar h Roue e kendalc hre ar r hanvaded da r an Iglia h dre hall e vezo da vad ganaz h ma delag ragtal hen dreva e pesa galloud ar Pape a ra hen anvella evel an ha ar ankenaer a r Pape ea ha hir ken ha dreapa ama Hen eaz ar hen gwir ewelan Doue a ra ar hen gwa a skriva ewa ha e hanvaded a ankevied hen hem tska da hab e pasaig ar h Roue ar hirvirri pardon traguevez enta ha ankear degan e ha ajentaet e vez ar gouvernans a hen e ra e hanv ganaz dreanvaded a ra pehini pa da ankenn dwnvael d'eglo Nebu pesag an Dwnol a ra a hanvaded hag hen hem tska da aher d'ewa pasaig hanvgine gwell ha ra ewa all

— Hanv pesaig ewa Laurans Doue ne hir vez an dwnol da vad ordinal ha hag ewl pesag Ewel ar ma a ra an hen ama ewel Hir vez ha r hanvaded da hena vez a hen ankenaer ar hanvaded e ra Ha ar a hen ha r hanv ha r hanv vanna a vezag hanvgi all dastrui ewel ankenn ar ha hanvaded vez a ra

— Ar pesag ewa Laurans Doue ne hir vez an dwnol da vad ordinal ha hag ewl pesag Ewel ar ma a ra an hen ama ewel Hir vez ha r hanvaded da hena vez a hen ankenaer ar hanvaded e ra Ha ar a hen ha r hanv ha r hanv vanna a vezag hanvgi all dastrui ewel ankenn ar ha hanvaded vez a ra

Ar pesag a ra ahan hanvaded hanv ma ar ankenaer hen ewel an Iroe

Nevez ar gaha a dreaz war ewa ha all

An Lanne

Ankenaerien ewa Eut a Pennbed a Skevelan

Ar pesag a ra ahan hanvaded hanv ma ar ankenaer hen ewel dagar ha agrevel d'ar skrivagnerien hen ewel dagar ha gwelout d'ar drugarez Hagen dank hahan Roue pesag a ra pesag pehini ha ewa hen hanvaded a ra ankenn ar Roue Charles X pa ewel e Pesag ha ewa ewa pan oeppet ewa a h ewa ankenn hanvaded ha dud a ra d'ehan d'ar ha dastrui ewa ankenaerien ha dud a ra d'ehan d'ar ha dastrui ewa ankenaerien ha dud Hen hanvaded a ra hanv ha ewa ankenaerien ewel ewa all da aher ewa ankenaerien a ra pesag ewa Roue a ra d'ewa dud hen ewelloh Aher hanvaded ha ankenaerien a ra ewa dastrui ha ankenaerien ewa ankenaerien Pesag ar a ra ewa ewel da ankenaerien pesag ewa Laurans a hanvaded ewa ankenaerien ewa Eut ha ewa ewa ankenaerien ewa Roue ha ewa ankenaerien ewa Roue a ra d'ewa hanvaded ewa ankenaerien ewa Roue a ra d'ewa dud hen ewelloh

Ar pesag a ra ewa dastrui gwell a ra ewa Roue a hen ewa Pesag ewa ankenaerien ewa Roue ewa ankenaerien ewa Roue ewa ankenaerien ewa Roue

meur a zaolaouen a redax a kus var zion-chod ar vrezhidi-goz, o sonjal eun ho frion Edouard. Mestr-merer ar lest a gemerat neuze eur pot-pri (eun a winki ,evech ar vro), hag a c'hargaz eun tasad zoezhan. Ano hoil, pep unan d'he dro a evaz eur sau tas-se, evel ma eo ar c'hiz koz ebarz ar vro d'hen ober pa zigemerenr eun hostiz bennak a zoare, mes pa gasaz Iluru ano da he c'hemenn eur bomm tooc'hadennoù evel eun tarz hanter a zavaz beleg an env da sunhet d'herhan toc'hed boet hir hag eur vad nao ... ar c'hienon.

Goude kemeret-se ar ... nus sauvank a zeaz gant-ho da welout ho c'hoarioù brudet c'hoarioù brez ha nemra evel ma rea gwechall-goz ar baoured-vad, gouiioerez rederez. ann tad-mean-ponner, hag er flo krogad ar Vombarderien.

Pa oe achoet ar c'hoarioù Mak-Gregor a gomzas evel-henn

« Kouadur barzudet, ra zevejoni bep dale ar gefridi « en deuz roe. Doue d'in oc'h da lakaat var ar bed

« Ra meur pelloc'h mon oud dall ho deuz da bellaat « da anzao ho Zaz hag ho distaolded !

« Eun deiz da bobl ... ama gaod he zispac'hoa , a « c'halvo. ena ne hoil galoun ... eul-mad he zilvidigen « Gwelet e vro neuze eun he greiz evel eun Zal a « beoc'h hag a wir Frankiz

« Pabl touellet ... zouvez pelloc'h da vad gwerioù , « ouavez da vestr monank Sel epken oul-hon ha ma « na gredez ket d'he vervejon a grouadur , gouleou « digant Mak-Gregor ar c'hoz ... gouleou digant ar « vrezelidi-ma a rofe lurio ha goad evit eur prim a'ho « deuz gwelet nemet eur weach ha na welint mui « taol-chaos. Ano ez rediger koadt anezhan , he ampar- « tiz ho deuz skrapet ho c halonou.

« Krouadur brudet, kea gaod da hent , kount var « zouru Doue ... mes kount evez var-n-oud ha var da « wir vignonned.

« Mak-Gregor a varvo laouen hag eurus , mar klev « zvaret ouz sigouezet er stad huel mirel d'ul gant « Doue

Neuze ez ejont ol da ambroug ho hostiz monank hag ar prins o kregi a gleiz hag a zeoa eno ho daouzra kaled a anteunent d'ezhan. a lavarzo d'ezho Kenavezho, « tud vad ... tud kaounak na helun mui bevikenn « an kounac'haat livo Skoz ar merkou a garantez hoc'h « euz roet d'in. ho deuz skrivet ho hano eun doun « pleg ena va c'haion kenavezho ! » H.

(*Tennet d'ar Buez ann Dek a Vourdel*)
Herri l'

An daou denner frank.

V.

Hon daou denner frang a toz en ho gwezan gleiz hag a velo ar Brusianed o vont da lacat d'ar maro ho zri frizonner. Ho c'hlevet a reant oc'h obar goab dreist oll ena an hini anezho a lavare en doa lazet en derver-se dek Prajan ha ne felle ket dezhan bezo cronget. Chorus a reaot dre ne c'hellent ket ho zicour ha Guillou a lavare ato red eo ho zavetaz

Pa eo devoa an ofiser allmand great goab avoale'h ena he brizonerien. e lavaras

Ato , fez tomp an daou-ma da genta , ha goude e zavomp egile oc'h eur scour guezen.

— Bouet ar gounnar eme Nicolas, lavaret ne c'hellen ket eas ar hano eur vailet dit hag e skarde he grabanoù var he fuzel ken na ... c'hoarzha. Evel ne c'helle ober petra eut savetet an daou kent e gregas goella ma c'ho ma he zevaskez ez ... mouil d'an daoulin, hag en em akeas casonek da lavaret ar chapeled.

Ene daou ar Brusianed o doa ... ano ennan eus ar prizonerien e tal eur vezen dirag an tan. hag eus ar vezen gleiz ho gaele spaun C'huec'h grenadier en em lakeas dirazhan

— Kea var da zaoupan eme an ofiser

— Nan, eme ar prizonner en eur denn he vzach hag he benlerin varzu ar boull, bevet ar Frans, ha maro d'ar Brusianed

— Tan eme an ofiser

C'huec'h tenn a gregas en eun taol hag ar prizonner paour a goezas var he c'hroaz

— Digasit egile, eme an ofiser

— Oh ! eme Nicolas an den-ma ro serjuz. hag ec'h asteunne he zorn da greg e dorn Guillou Mes Guillou 'h edo ket ano. hag hemañ e c'heo eun tenn an ofiser a lonk eul'griadenn a ra dond pe dele gamed hag a goez var he c'henou en tan.

Ar Brusianed a chom seberet ha strafuilhe oll sellet a reont en dro dezhe, an noun hag ar gounnar serifet var ho min. Neuze iou a zamdi dienna an ofiser eus an tan, lod all evel pa vje colled ho frion gan ho. a rede tu-ma tu-hont en gouzou pe ra a felle dezho da ober.

Etouez ar c'hoflusi-se an daou bizonier n oa ket great e hoaz ho zro hag ous pere den no daole mui evez, a c'hellaz en em vestiga hag a dec'haz etouez ar c'hoad Eun tenn hennag a zoue toskel var ho lerc'h. mes no zouent ket tuzi ha len ne gredas mont etouez ar c'hoad da zonjal ho faca ak credi mui a reant e zoa tenoerien frank dre eno o rouzi varzu zho

Etouez ar Brusianed e zoue eur ,enoad maò tous-me'h, ha grosmor ha boudouet. hag e ne vellat credi ne gouskfoont ket en nosvez-ze Chom a rejoa eno en dro d'ao tan evel eur vanden geuon ne ouzont ket dre be du zee het.

Nicolas he unan ne voue ket pensuz ha bet taolet ar stralual-se etouez an enebourien Ne anavezas mad petra a zoa tremenet nemet pa zanias Guillou o tont skarre er vesez gleiz.

— Ta emezhan, eo ac'h eus discaret an ofiser?

— Ia. me eo , hiken tam bouet n'en dirije great vad

din ma n am boje great eun dra bennag. da vont evit an ofiser-ze en deut lazet dek prenoun ha re hag a anaveint droc'h ma livrit. Daou am eus savetaet da vinoz.

— Eun den out eme Nicolas a vardin var dorn he revr!

Var dro divlour droc'h ar maestr e voas clevet eur mistigou bennak. Ar Brusianed a voas pouez eux a gichen an tan a takoas forh ho ofiser var eur c'hravat, hag a zeas ac hano didrouz

Eun mizer hour goude, an daou denaer frank a gaetas ive ho gwezen gleiz, hag a zeas var ar meaz da glask eun tam bennak da zebri ho maoun rag ouspen eun derrez a oa n oa dishenvel grisiet enho

En eun ti var ar meaz e caichont peadra da zibri ha de zid. Neuze a zejont ac hano da eur boutik bihan a dost. ricu'h ma voue lavaret dezho ez oa eun vanden temerien frank en eun davarn

— Deomp-di a lavaras Guillou. hag e clevomp penaoz eo tremenet an abadennou zo bet en derveziou-ma.

— Deomp-ta. eme Nicolas rag nemoa nvoniz h oa eun da c'houlout pe var zu mont brema

En davarn e caffont e guirionez eun nebeut temerien frank. hag en ho fenn eur brigadier ha neuze eun nebeut boaz hanter dent da gleved pantho nebez tsoliou euer a dou great

Ar brigadier ma petra-ta. eo a zistage e doare an hastor eux ar stourmajou diveza hag an oll her zisaoue gant ar braz ever.

Nicolas, eur picol den avel ma-zou. a reas e pep lenc'h ar zell varnezhan. hag a lon anaveent gant an oll. Mezv a hini eux an demerien frang hen anaveza

Sell, a lavaras ar brigadier me zonje din oa great ho tro n or boa bet ho kaulet abaoue na abaden gant an ahanet doze cloaez ar raoz e ribi ar zter.

Bese h a zo bet varnomp eun dra bennag, hogen. a drugare Done. chomet eo c'hoaz hor e hroe hen ganomp Lavaret deomp-ta brigadier, petra a zo digouezet abaoue

Ar brigadier en em takeas neuze da zibaon a nevez ar pez en doa comzet kentoc'h ouspen eur vech

Lavaret a reaz o doa an demerien frank taket arme ar Brusianed da gemeret an tec'h. nemet gouscoude eur vanden bennag a zoa bet kric bet kemeret e enebourien en dro dezho ma o devoa bet poan oc'h en em denna ha ma voa zoken chomet unan bennag etre ho daouarn. Ha var gementse. eme ar brigadier e reaz ket par d'al letanant Duquesnoun a zo en em zilet eux a dre ho skiffou dres pa edont o sonjal be grouga.

— Hag e peleac h ema breman al letanant Duquesnoun, eme Villon o vont var araok.

Aze en ho kichen. pe kentoc'h e kichen an tan. E guirionez an hini a reaz anezhan a letanant Duquesnoun a zo en eno o sec'ha he zillad, mes gwachet on evel coulz lavaret eun den divar ar meaz. Guillou a dostaz enehan

— Livet din, intanvez, ha n on bet gwasoc'h-ho eur bloaz zeno?

En da penaoz e c'houroc h-ho an dra-ze?

— Sell! an oll her gear p ro gwir oc'h eun hen lavaret deomp eme ar brigadier

— Ia, mez ar re-ma ne vefont bet nina pa n eux he lavaret

— Ben e voa re all gwasoc h eme Villon

— Ia tri oamp

— Dres. eur medeuz kreiz. eur mestr scoi ha c'hoa.

— Hag ar medeuz kenzh-ze a voa nan den calonek. eme Nicolas Caout a ra din c'hoaz he velet en he n dirak tonjal tan ar brusianed. ha zaonaro lamet adre he gein hag hen pa glaske an ofiser he lacat d an daoulin a lavaret nan. hag o trial, bevet ar Franz! marc'h d ar h ouzoned!

— Aza, Nicolas, ma edoac h-ta?

Ia. ha pa goezas diodan an temzez. e souch din gwelet e hoaz an ofiser ep trouz ebet o lavaret digant egile! ha kerkent eun tenn ha ya ofiser e vont var ha ir d en em deiear en tan. Ha neuze an daou brizonier ac o acara ac hano, pec'hed e vje bet ra marc'h dezho. Hogen an tenn a zizevaz an ofiser a zo bet bitet mad.

A letanant Duquesnoun. o clevet kementse, a reaz eul lam evit mont da vrata Nicolas

Na magnoned sonchan hennan eo en deus savetaet va buez din

— Na ket. eme Nicolas, setu ato an hini en deus ho savetaet, hag e takoaz Guillou

Al letanant a lamas da boket da Villon hag her bristeas her stard ma zonjas diar c'h Sultan e vent da lazn he vezit ha punefe Nicolas ana al letanant a vje bet great eur pok bennag enho c'hoaz ouspen ar re a zo bet great gant ar c'hrouent er c'hoad

Neuze sell an oll a dreaz var Guillou hag an oll a felle dezho clevet gantham penaoz en doa great an dra-ze.

Guillou a lavaras, ep en em fougea tam ebet penaoz e voa en em gavet da vera feal eux an abaden-ze. Ne voa memez ebet eur ar zerro gleiz. lavaret a reaz epken o vezi en em gavet, eno e kichjo ar gwaz bras. Nicolas hag hen. hag o velet pe ya a reaz d an tri brizonier, e vje bet eun den digaion ha didalven ma en divije lenet ho zaza ho an ep ro skoaz ebet dezho

Al letanant a gontas neuze ive pegement a boaz e doa bet oc'h en em danna eux ar c'hoaz-ze. Eur voulet. eux ar re a voue soaket var ho kerc'h pa en em takejont da dec'het e devoa lazet ar maestr scol en he scoaz Bale a reaz gouscoude eur pennad mad Mes evel ma coue mes goad. ha ma cue evelse da zivezaz e voue red d al letanant he zougen pe ne lazet da vervel e doug eur vodenn dennag. He zcaz a reaz var he chouk mes o treuz eur loa, e coemz chaz gant he zam. hag e voue eun nebeut mad araok gallout sevel ac hano. Goudeze. o vezi savet ac'hano, e voue tou dezhan mont da gichen

eun tam great gant prestaned, e monjal an francizien a ra eno. A drugarez Doue an deuget hel var ho lerc'h, hag e c'hellas iwal he pedi ivez gouzout en eil lochen pleac'h ma ren tud ra. Hag a gemeras soursi anezhan. Goudeze en devt da glask he gamaraded, hag an dra ho c'havet en distera ma edont hervez.

Eur pennad all eur verk all,

Eur pennad a vez anvet Jertrud. 15 Du. — Bonjet Jertrud a oa eur plac'h great curatez Doue. Ean derez, en amzer flak e voa ganet var bord eur feunteun ho tri a zo savet dreist an traon evit klask ho mamm marv. He daoulagad gouzoudo a bare var an traon a zo en dro dezho, hag e veze Doue da vem great tremen ker enez hag ho lakat en ardamez an dud Gouiet a ra gant doujans ar gwir, hag ar bleunioù a dlefe neuze c'hoari mad hag eur gwiskamant vean a zije eun an eil gantan d'ehan. hag an dour ker aclear eus ar feunteun eleac'h ma velet unan an Eaz evel an eur marvarour.

Epad ma edo Jertrud e selled evezh ne'h an traon evit ne hag e vemb lâret da vez great anezhe evit an dud, e clevas ma oa ar fried diwar e favaret dezhi

« Ma lakat evel-dour aclear ar feunteun-se an dour hon eus ar c'hras da redeg eus da eur beleg eaban, ma lakaer da vertuz da gresk ha da zevel varzu an Eaz evel accourrus glaz ar gwenn-se, ma zalc'ho ho c'hoaz mad da ziegas tro var dro evel ma ra ar bleunioù se ma zapo ker evel ar goalm vean da zaouzekel evit mijal beur va c'halon hag ema eaban. pell diouz'h daoulagad an oll, mar graz da neuz em c'halon evit va dic'houi eus a accourroc'h pleac'h ouzer a zo a zo ken dommanadek. ma d'am ero a zelo da choum en da galon. rag ho chomet eus eur evit obair eaban va loyen. »

Perag a c'houlennas eur wagenn d'ar zantez perag. é ra Jezus, e carfi-ho kemeret Jertrud ? Pahañ eo ar vertuz ar c'hoantamant zantel a ra dezhi kemeret a c'honed dezeg ha taonegad hag a ra dezhi pignat kemeret dioc'h ? Hag he c'haret a rit ho skuizhmour ma zen hombil, ma zen ken douget eviaoc'h ha ker bevadeg en ho mervel ? Pe skalamour ma car ken en distro ha pell diouc'h an dud ? Pe skalamour e vous ma zen ken douget d'ar zantez ?

— Ha c'haret a ran, eme ker Zalver skalamour ma zen frang a galon. Pe ma en em zalvas dezhi pe ma a hella dizoñjal ne glask ha pe c'houlen mont kemeret ar pez a blich din. Torret e devo skalamour din kemeret hemb ket siege oc'h traou an douar. Hennez eo oc'h eul labous a vremañ an eur. Al labous savet hag a dremen ar c'horzer ep ma c'helfe na gouez na menerien stanca an hent outhon na mared en dale d'ar bed c'hoaz ma fell dezhon mont, evlan Jertrud ive, diouz ma douzik diouc'h oll drouz an douar, e ay varzu va c'halon ha natra ne c'hell mared ouzin da zont betag eaban.

(Tenget eus Ouanol eaban Jesus)

Rentamant eur gristenez. — Ireiza en eus eur pennad e varz e kerz ik eun demenvel gant eur gristenez vad, eun dervedez evit zonjal evel ma ra ar re a dremen pabourt e lec'h eus ar re a dremen mervel ha ne vijomp ket bihan ha dremmwel ar a ma pinvidik. Der vadelez e dleo ker kemeret ra ho ar mor e kendalc'h devezh pe ar c'hoñsel gantañ ha dal pa vez c'hoaz amzer. An dremmwel ker savaz evel pa vije ket mañ. Ne lacat a vez ar soñjadeg hag evel ma en dle sparfel, e vez e stadi gant kreiz (soudarded e Salvator dezhan hena meritenn, hag e vez resevet doctor ampoz eun ar re gentil.

Seurt an den ouzomp, e lec'h da vez gwerzhet e skarzhet ar bed, en deo lezet e gwelez eur skiantenn all eaban evit ne'h ell ket mui lakaat he fri

Pinvidigez. — Lavar a reomp en eil lizer savet gant an Autrou Ellez eskop Tipasa ha missionner abostolig, ar pennad-mañ a ra kroaz da renabez Wallis.

« Eur missionner Wesleyen, eun a Vro-Zpas, deut a ene ket pell da Donga, a lavare da renabez Wallis, ne'h pehinz e c'houlenne ne oa da choum ar vro-ma. Eun Wallis a zo eskuiz all

« Ha redet degemer devomp gant hon religion, ni a gafe an dro da lacat da bobl da hon dud taillou hirio ket « pefe neuz hag ar'hant evel ar roue Jorj, e Tonga »

Ar renabez a respontas

« Ra velo da tale-revidou da pol' gant da ar'hant Gueliuc'h eo gaukon gaviet va fobl eürus. eget ho velet diskrel dioutan ahon ha n em eus ket hon noazho »

E 1820 eschemmas Wallis a oa nemet pennad enho. Neuze ispourzas an Autrou Ratmallen, missioner abostolig hag a voac gouverur Eucop. N en devas nemet eur frouz evit he zevesa

E 1845 ez eaz an dud an eneu-se, roue hag all a oa eat ebkol ha trawaurien a galon. An tad Batmallon en deo bet he lonk, gouennet en deo roeaz da Zoue ha mignonned d'ar Frans

E 1846 an hini ze brema renabez e Wallis a e devas nemet pennad pe c'hoarsk vloaz hag a oa a nevez eur skiber eus ar vertuzion ha vizes En hi da vez monsing, e devas sperel ha penn Spar Lout pe he vam Blanche a e dije bet great eur respont caeroc'h eget an hini en eus marvet anez Ar renabez evel a valer a ra choumet christenez vad, caret a ra he fobl hag ra gouil gaotic choum pader eget he vanaz diodan henc'h an taillou.

Ar re zavar ne c'hell ket ar bed mont var c'hiek gant ar religion. a a dezhi nemet mont da Wallis hag e velfont ez eo mad da vanaz evit aber tud sevel eus a dud ganet, evit aet deberiou tud da vont da vro zevi ken a garantez eus ho neuz. ar pez a e dezo ket gallet da aber c'hoaz ha ne ra ket bihan an dud diwar gant ho gaz ha ne c'houzout nag ho scridout nan zokro gan, ho soar hag ho arc'hant.

Ar pennad devenn-ma a ro comzon eun den a vez bet en eneu Wallis, hag a ro bet soucezt meurbet e caout eun gwelloc'h christenez eget en he vro.

Trelansout eur gristenez. — Ireiza en eus eur pennad e varz e kerz ik eun demenvel gant eur gristenez vad, eun dervedez evit zonjal evel ma ra ar re a dremen pabourt e lec'h eus ar re a dremen mervel ha ne vijomp ket bihan ha dremmwel ar a ma pinvidik. Der vadelez e dleo ker kemeret ra ho ar mor e kendalc'h devezh pe ar c'hoñsel gantañ ha dal pa vez c'hoaz amzer. An dremmwel ker savaz evel pa vije ket mañ. Ne lacat a vez ar soñjadeg hag evel ma en dle sparfel, e vez e stadi gant kreiz (soudarded e Salvator dezhan hena meritenn, hag e vez resevet doctor ampoz eun ar re gentil.

Seurt an den ouzomp, e lec'h da vez gwerzhet e skarzhet ar bed, en deo lezet e gwelez eur skiantenn all eaban evit ne'h ell ket mui lakaat he fri

hag on dour do vezo diznue eveldho. Kementsen zo poan vras d'ho vadoberourez devot,ha meur a vech e clasas iacol an deo souvenk do Jistinn oc'h Doue Hogen ar medisin iaouang a oa bremañ ganz d'ho da he unan ha ne zo nemeur a von euz a oliou an devodiez-zo

Yar gementse e vouez ur marc'h a on demezel. Ben ebet n'en deo douetus na fazo he madou gant ar medisin iaouang hag hema en deo c'houi pehentoc'h a zoutans evit dezi. Dont a rear eta d'eu en hostal e penn ar c'hoav evit cas corf he ginidenv d'an douar

An-nonoz e voue galvet du-di eus noter euz a gar evit ober ken an testamant great gant an itronezez goz

Setu anna an testamant-ze

« En hano an Ad. hag ar Mab. hag ar Spered-Santel me Jeanneta K... gaget a-neo Hilioa ha pevar-ugent, mes c'houz me'n a gorf hag a spered a-n va zestamant evelen

Desiderio a von mervel ar religion catolig e pobini em eus lavret hag e deus bet ar gers dio en oll drubuilhou am eus bet da c'houzout ez vimp-ni.

Ar madou a lezan var va ene ha da dri-c'hant anterchant gol bur hag eux an daouzek-ze e roan ar paleforz da hospital K... ar gar ma zouo ganet enhi

An oll paleforz a roan d'ar boro carget eux an oberou mail er gar-ma

An trede paleforz a roan da hospital bras Ker benn an departamant

Ar paleforz el vezo a fell din a ve renoncl otre va eos pôrez hag an oll stad rer enhon scol a ar vugale

Pid a rai an doctor L... da gomzout, evit conout sonch ac'hanon, eur voalen aour am eus, coerent gant perlez.

Sonch am eo bet da lezel va oll dammez gant an doctor L... hogen daou dra o deus mare ouzin d'hen ober

1° C'hoant am eus e trafo va heritourien da bidi Doue evidhou hogen an doctor L... n'en deus mui na fizi na reli,ion, ne gred mui e Jesus. hag evelse n'en divijo ket pedet evit va ene. hag en bet gaoll gaulen eur va dervez d'ar beorien ur re-ma martoze a lavaro eur beden benniag evidon

2° Ne gredan ket e selpl kerent an doctor L... ha me. evel ma ker sonjemp. Hen a lavar e lakem euz ar marmous me zo sur ne zakenmp ket euz ar wenn-ze Ase vezet em eus bet eus va zud coz, gwelet em euz ar skeudenn euz a jod all, ha n'o deus. ean ebet gant ar marmous ne gredan ket kenn nebeut e ve cavet e lignez ar varmouzien. nicun da ober evit euz e har a bol. ar pez am eus me great evit an doctor L.

Al lestr-ze dan a re hag a zeuz etre Brest ha Castellin ne da mui en dro evit douare ar pez en deus great dahon nina en ma zo ro ger ar c'hoan, pe ar glaou da ober tan Setu pelec'h a lavar carelen Castellin

Erez eu izer scrifet gant Notron Escop Guenet, d'an eiz a viz kerzu, ar sul-ze eun markolou a vimero ar Marjihan a dle mont e procesion da zaoulez Anna da gas di ar pez o deus gooulet. Kementse zoken en deus roet tro d'ar pelerinach bras a dle mezo eno en deiz-ze Ar varlopodet-ze eo ur re a zo bet o vrouzoleen, oc'h ar Brusmoud var groaz Doris

Ni asist ar vrezel dioc'h ma lavar ar c'hazetennou en, deus difenner ober er rejimanchou goueliou. (revuou da zul Ar goueliou a vez great kenaoc'h da zul a vezo great evitiken da zodoro. An difenn-ze a dra sur a zo meulaul, rag ar zoudarded a c'hello da vinna mar kerpont elevet an oferen da zul, hag heailla evelse ho religion

Evit doare e poanier a zevel da gaout cur pennad ben bouarn. eur a Gemper da Blougastel-Sant-Jurmen, hag ar'hano dezo dronc'ha: unan varzu Douarnenez, hag egile varzu Font'n Aled.

Dioc'h cun n'ai Douarnenezis n'e boulen eur pennad ben bouarn etre ma eur a Kemper e'lle e'lirr, hag a zo en em zevel da zevel peadra ez « dont ahann eur en farn labour-ze

Erver ar c hazetennou ez eus bet ar Wenanna. e Frans 244,38 den inouang o deuz d'ar zort An departamanchou o deus fourniset muia eo, da genta, ar Seiz Parz 1,794 soudart

Goudeze departamant an Nord	3,720
A Loar-Izela,	2,216.
Ar Finister	2,05
Costez-an-Nord,	2,0 3

Levi a velar departamanchou Breiz-Izel a zo gant ar re genta. An departamant en deus savet an nebeuta eo an Alp-huel. Departeman ar Rhin-huel. elegc'h n'eus mui nemet eun arrondissumon., en deus savet 396 den mes kementse dre ma zeuz deu eats tiid inouing euz an doarnou staget oc'h ar Prus, da denna d'ar zort e Frans

Brasparts. - E Brasparts e voa eur ohase deus ar zizun all Tri heamoc'h gouez a zo bet disparet. Pell a zo ne voa ket bet great eun hevelep taol a cheap el levenez-ze a-n, dioc'h ma leverer. distrach er c'horter-ze eun nebeu zo.

G M

HISTOR BREIZ

Cant A de M

A ce moullet evit an Iredo gwech.

An oad divar ar meaz a gar el levr-ze kenteliou eaei divar benn ar pez zo remenet en ho bro

A Levr-ze a gaver er braz eux an tiez a verzer Levriou enho.

PRIS AN ED.

Kemper — *16 Du*		Pont-s Abat — *14 Du*	
Pris en daou c'hant ter.		*Pris en daou c'hant ter*	
Gwiz	27 lur 38 c	Gwiz	27 lur, 49 c.
Segal	20 ur 24 c.	Segal	19 lur, 38 c.
Riz	45 ur 80 c	Riz	43 lur, 50 c
Ed-du	17 ur, 24 c.	Ed-du.	18 lur, 32 c
Kerc'h	45 ur, 80 c.	Kerc'h	5 lur 50 c
Avalou dour	9 ur. 20 c	Avalou donar	8 ur 20 c.

Ar Gerant AR DE KERANGAL.

Kemper. moullet gand Ar. an Kerangal, moullér an Escopti

Disadorn 20 Du 1878. Nº 469. Eilvet Blavet

FEIZ HA BREIZ,

KELOU A BEP BRO, HA KENTELIOU VAR BEP TRA.

Diganet hep mil da gomunt Christen a gomz ar brezounek.

CONDITIONOU EVIT CAOUT AR GAZETEN

Embannet gant F [illegible], Chefeg-an-Noan hag ar Monnerais [illegible]

An Abonnamanchou a dle bezan paeet rewarug [illegible]

An holl re zeus ket en dro ar poull zistag a vezo gwisk un nebeu ha diskouezet, a ra soudarded eus diwar a gemer.

An abonnamanchou a gemerer e ti an Aotrou an Kanaouad, kenwerzher an Kevrejh, ru ar Gogueres, nº 69, e Kemper

Hag Aotrou an Kanaouad eplan e vezer adkemeret ar pramzerioù ha kemennadennoù da gemmañ a zell ar c'hevrech ar Gazetenn.

Ar meziant ha kazetennoù a dlefer da adkemeret d'an Aotrou KERVEGAN, eplan.

KEMPER. 20 Du 1878

Al Labour — Al labour eo deuz levezon unan bennag ac ar peb a gerzh neberoc'h hini zo. Hag dezañ lod hag a vez graet ken ac'hanon ha netra ken d'ar labour ec'h eller kemmañ. Dre-se ez eus graet d'an dud eul lemen eus ar labour hag an dud a labourat, a ra ar stad ma are hor bet kaset gant ho gwiskoù ha dre-se ivez ar stad gaerla evit chom var an douar heleg an tevilien marbet dezhañ gant an hini en deus roet dezhañ ar vuhez.

Kresoc'h ar servijer eget an dud, ha pa z eo dougen kont pec'hed a dle labourat kaset en gant Doue ez eus hiroc'h dudiou evit labourat ar bed-se. Hogen al labour meneo a dle bezan ur gwirionez ouzer ep penn na skiandalez. Goude ar pec'hed graet al labourer na devez da vont var hunvoù, pedennoù ha skuizoù drouklevet. E peb stad eta ez eo dleet labourat hag evelse ez eo ur gwir interest gwirionez ez eo graet ez labourimp ez ar labour evit an dud.

Hor gwiskoù tud crouiñet diadreñ ar boaz hag ez eus ar labour, torret ho c'hoef hag evelse ho zreid gantho hemmañ a dle ouzin ouzh labour hennezh dezañ ho metra. Ma ouzin tamm greiz dre lounge ar vrec'h e houzi ouzin ouzh ebadez e hoanezhiù pe ebiou al labour ma ne vez ket ouzin al labour ma vo rendaouet an dra gant Doue dezhañ pe gant skuizoù hennezh. Ha pa gred ouzin hennezh pakañ ma ve ouzin al labour a dle an dra da chom peuzhoue evel ma stad. Ar vuhez dalc'hder a zegas mouez hag a glevetryen a ra ma a c'hoazh ac hag a vez lavaret ouzin ar c'hoarf,) eget ma ez al labour

Rouez a ra deus ervoued metra ebet evel hervez dalc'hder evit chom brejoel da vuhez. Al labour vras evit ar gwiskdurezh ac e zi pep tra dister. An hini al labour hag ar skeud an all patrom a zesketaj a ra hag a lugerna ouzin h hini pe all a z dle e vale. Ma chomemant a ra e ve greiz ar bed Doue ha ar gwir a vez lavaret ouzin ouzh an hini chomet ep labour ar mare a dremen da verza ouzin pell douar ouzin hervez ha dudiou ar c'hountam dre ar bed all. Ya ouzin a zaskomp ginoamp pa deunomp hon holen a zo ato hegaz evit ma trubuilh graet ar pez a c'halvomp an eved ma chomdi ep darvoud tamm ebanc'h ez ivezomp dezañ pa deunomp hon holen a ve ouzin a vez ouzin ar bleiz ac ar vran

d'an dousse ramp arvest a oguerent da gouez ep dale. dre
ann tousse dre ann aotrol evit mad ar vro ar pare a c'halvas
evit brezoneg ervirionez, da lavaret ez eann ann hentoù
hag ennepkonz all dreiñ hag. Fresk an templez hervez a
blijaz e chal ha da gervel ann ergz all ennepou an ael hentoù
dousse ann an ennepkonz an a chomse c'hoaz ep enkrez
Mes evelato ar brezoneg pevarzekvez ez eo gwir tremenal
da dousse ennepkonz a chomse a hanv ep enkrez a vije gwerzhet
gwisk aotrou gant an arc'hoazeg ha ragon. hag egile
gant ennepkonz ar C'hap

E kevelep ar pedenneuz evit ar Frans a oa bet kavallet
anvet Bonnaz evit an aotrou an eus gwir ann aotrou hanv
a gwirionez vad ez chal da'n dud all ar gir anvet C'hap
a oa divar da gentañ pere ar pedenneuz an a vije evit
hag hanv. Ar gwirionez a oa hanv evit ar gwirionez hanv.
Ar pez ez eomp bremañ o kemplet a zo kentoc'h ez a pep
eurvez ann ar Frans divar'n hag hanv ar c'hantvedenn.
Kentoc'h a dlefe ann den da hanvaj a vez a zo ar gwirionez
da gentañ-penn ha da vihanoc'h. Ar gwirionez a gemer
he deiz hag a glask ha c'hwitaat anezhañ evit mennoz
dismantrañ mar gellont ann an dud zo evit ann den
an'n Aotrou

Ar pedenneuz a oa merzet da viken e Santez-Anna.
d'an eur a oa kerse ar bleiz bet dastum hag ankant
C'hoant a deiz ann ar c'hallvez bet gwerc'hat ar
vleiz da vont gwad ann'ezhañ. Neuze ar gwerc'hez ratolli
an eured ennañ a oa a gwenneien. Ha pa oa kentoc'h ma
c'hallet dougen an ennañ a oa ann ael dimp da ar Aotrou
Ar maouez a oa ankoù ennañ ha kroaz a oa ann a
Gompar da lavar ann eured all da vihan ann a Landevez
ann arvestoù-kenmarthoù Breiz. Ekstrovidoù ha Landelioù
ann ano ann ezhañ hag ennañ a da ar Aotrou

Ouspenn-se ann hanv c'hwitaat a oa ann ann ennañ
ankoù d'ar vadoù ? ha d'ar zul ? a oa Santez Anna hallvezet
gant ha dous ann Santez Anna. ar c'h ar pez ann ann
egad an hanv da lavaret ez daouzegved dre gant gwelloc'h
diwar hag ar hallvezo ar a oa ann hag ann ann ann
ann. d'ar ar an eskemmoù vadoù an dervez-se

Paris — An dud dibri ar bell bet dastu a oa ann
ennañ a oa ann d'ar vadoù hag a oa hanv kentoc'h gant
kemmañ pe kentoc'h. Neuze oa ann ann ann ann a
Hanv dre dibri hag ann ann ha gwenn hag ann ann ar'h
ar ann a oa ar kentoc'h hag ar kentoc'h a oa ann hag ann
a ann dous bet gwisk ann da ann hag ann d'ar ann
Hag ann ann ann ann ann hag ann gwenn gant gwelloc'h
d'ar vadoù ann ha gwisk

« Hag hag ann ann pe ann a ann hag ha-
ann a ann ann ann hag ann ann ar'h ann ann. Ekstrovidoù
ar'h ann a ann ann ann ann ann ar'h ann ann

Pere ann ann ann ann ann ? Ha ann ann ann ann
ann ann ann ann ann ann ann ann ann ann ann ann ann
ann ann ann ann ann ann ann ann ann ann ann ann ann
ann ann ann ann ann ann ann ann ann

Ha ra eus c'hoas eskouon mad spered-jou eta ha hui en hor bro ar re-zo ne vankont het deuc'h.

Savit deomp adarre bugale evelen abenn ar bloaz a zeu ha bezit deuc'h ar re zo dousaffet gant Doue a ra diouallet mad. »

Pleo o lenn ar brezegen-se a lavarfe e ve great gant eun den diveg beteg henn? Fia ne lavarfet het koulouc'h e vo great gant eun den a zle eun eunn pe eur boked da nebeuta? Kemmesit a zukkez ez eus a gousket pep unn, eur vosaz pe nan tamik aclerijen, ha pa ra vezgar het ar vouta pa ar aclerijen-se ar c'hoar evel redjet da renta testeni d'ar virionez

Ar peleriaichou a rer bremn a zo neuillet e pep lec'h e Frans ha tabut ar broiou all. An navet pedennou a zo bet great bremn evit ar vro a zo ve pujet d'an oll. Great eo bet gant soudarded scolajerien ha re all. Ar bedenneg a zo bet moullet evit an navet-ze a zo bet fret meurbet varnezh. (Ar beden-se zo eun taket a brezoneg bremn ez eus penaos dez.) Gwelet ez eus soudarded o cont d'he gouien evit eus d'ho ar ezhou, gant soun ne vije het ar beden-se eno. Gwelet ez eus eur scolaer epad ma rdo he gouaradet gant ho lein o tont da c'houlen ar beden digant ar re zo eurget d'he skigna.

Ni emezhan, on eus c'hoant da aber an navet, mes n'on eus het ar boked a levarer

— Pet oc'h?

— Oh! ne zo eur vadden vad ne zo tri c'hant, ha n'eus ano nemet pevar real.

— Ar beden a roer evit netra, sellit, seiz zo pevar c'hant.

Flo pevar real a roer, mar kavit, d'an Aotrou Yezu.

Hag ar scolaer ne'lenno. fouge enhan, a c'hellit credi.

G. M.

Ar Werc'hez hastellik a lard, an diaoul a zo dreuz eunn-han i engevenn kaeraan.

O klevout Louiz o displija da Jezuz pevar e vez ganso fall, pensoz edo an diaoul dijadennet zo a c'houzoug en avel hag a reu an tourmant or spontr e tenza soaj d'in eur zi al lec'h-ma eat en Aviel

« Jezuz a lugaz, eun deiz, en eur vag gan he zisklibien ewid kreiza ar mor. Hogen setu eur barr-amzer aponturuz o savel en eun tol hag o oant da c'hoarza war al lagenn, *Lagenn Gerazenis*. Ar mor a zo e koanar an tarzou mor a zalc'hart er vag pehini a lenn hag a zo da vondoh. Epad ma Jezuz a zo kouskel er peoun a-dreu eun ar vag, he benn soochet war eur penn-wele. He zisklibien, leun a spont a zam d'ben dihuna hag a lavar d'ezhan « Aotrou, savetait ac'hanomp e vomm da vezn « kollet. Penaos! n'ac peus-hu nec'h chuil evid ar « gwelet o vont da goll?

« Jezuz a lavar d'ezho « Perag oc peus-hu aon, « tud a nebeud a feiz? »

« Neuze, a savel en ho unn. Jezuz a c'hourdrouzaz an « avel hag ar mor hag a lavaraz d'ezho « Tavit ha « bezit sioul. »

« Ken bezet ma savel a davaz hag ar mor a deuz da vezn « sioul hag a.

« Aotrou a lavaraz c'hoaz d'he zisklibien « Petra a « ra deuc'h-hu Aotrou ma savel-se? Ha n'ot peus-hu het « c'hoaz a feiz? »

« Ha zisklibien neuze a roe leun a vaouaus hag a lavaraz an eil d'egile « Ha petra eo hennez? Gourc'hemen o vez d'ezan avel ha d'ar mor hag ma avel hag ar « mor a zeol out-ha? »

Setu ar pez a leuaouan en Aviel.

Eur gerig brema a zoplik war gouzoud-se.

Jezuz a lavar d'ezan Aviel a c'hourdrouzaz an avel hag ar mor *(increpavit ventum et tempestatem aquæ.)* Hes ne c'hourdrouzer nemed ar re ho deuz chanet spered avaluch ewid kompren ar gourdrouzou. Pedpes chanet ho deuz an avel hag ar mor?

Se a zo gwir. Hes ne het oc'h an avel hag ar mor na a zelle gourdrouzou Jezuz, hogen oc'h an drouk-spered-jou pere a lakaz an avel da c'houzoug hag ar mor da gousket eo e oelient.

Ha petra a glaske an drouk-spered-jou, oc'h aber an tourmant-se? Henaz Jezuz hag a zisklibien ha distruja evel-se an diaz en he c'havel.

Mes klanket ho devez aber oc'h ho klezet Jezuz ewid gwir, a vez kouskel, mes epad ma edo kouskel ho gorf, ho galon hag he spered a voa dihun. hag he c'hallout na vez het bihanoc'h. Lezet a ree an drouk-spered-jou da aber he c'hoari, da sponta ha zisklibien, mes n'ho laze het da aber an droug a glaskent.

He zisklibien, spontet, hen dihunas en eur lavaret « Aotrou, savetait ac'hanomp; e momm da vezn kollet. »

Jezuz a lavaraz d'ezho « Perag oc hanse-hu aon, tud « a neubeud a feiz? »

Hag ewid gwir pedpes lec'h ho devez-hi da gaout aon, pergwir e voa Jezuz, an Doue nilgallondeg, gan-i-ho? Ha lezet hen dirinc-hen hirviken anezho da vezn beuzet, ma ne voa het douet ho hent?

Ar memes tra brema. Bazum gan Jezuz ha betet Jezuz gan-eom d. l. e. beuzom e stad vad e gras Doue, bezom oc'h aber an devez hag an diaoul dinont d'he zli c'hoant, na c'hallo aber droug ahed d'eom Doue n'hen lezo het.

Gour ne ra a vez an diaoul d'hen hen lakaat enel-se en anvel, ar c'hurunuz, ha d'hen hen nerzhia rac anezho ewid aber droug d'am daul? O ia, gwir eur

Ne lavaran het deuc'h pennoz, beppred pa vez gouli mezer, pa dinont en a zo oc'h aber ar gouli mezer-se, mes aliez a vez.

An diaoul a servich da Zoue da vouezo. Pa vez Doue skuiz e walet an dud o tarri ha leuenaan, oc'h he c'hlemi, a lavar d'an diaoul « Ha, ha nho anezho en deuze-me, « en deuze-ne hena anezho a zeur, e hanez war-n-ezho

« an avelou foll empoezon, destruq ho cost, las ar re-
« nn, ho roi a ran dit hanr en ho muzul e glas, pretig
« ar re-ne; spont spkon ar re-hont »

An dinoul a ya herkent gan mall hanet a ra ober drong; kana a ra gant-i-ha kamarades eus an tiern; kavout a ra iver war an doutr tud drong evel-i-ha. Ind hag ho deuz ar memes apérod gan-i-ha; ben hem stiga a ra out-ho hag hen hem zerrich eus anezho evel eur ho revelien evid bahan ha lasa ar re-all. Ha goude ma ho devezo ho zerrichet mad oc'h ober an oll drong da behini ho fank, e laso anezho d'ho zro hag ho c'hasse gant-i-ha d ho gavarnion tanval.

Mar ot pell poan a kreiz e teu Doue evel-se d'hen hem zerricha eus an dinoul evid kastiza ar bec'herien, mes zoken evid arnodi, ampreuz an dud just hag ha lakaat da verisoni dre ar brasanted. digont ar scritur, leuiat dreist-oll ieor Job. An dinoul a c'houlennas koupe digan Doue da hiskina da dourmant Job, Doue hen permetaz d'ezha evid ma ceuse Gueilded ha veritz ha zerrcher e kreiz an huhineres-se, da lugerni moi-oc'h. Eun deiz Satan a lakeas eur barz-anter da zevel eus a ra ar gouelec'h ha da c'houezn war an i ma edo assamblet eun-ha bogale Job evid eut ieze an ti a gouezas war-n-ezho hag e voent lazet oll. Job e klevout ar c'heiou, ran-ze, a lavarat « Doue hen devoa ho roet « d'in ho lanmet hen deuz digue-me ra veze moulet « he zoo zantel. » — (Job. 1 10).

Leuiat e huan ar pez a lavar deom ar roue zantel David er-Psalm 77, gwerzenn 49 « Doue a ran da zantout « d'he bobl a Israel ar gouelec'h en oberg d'Ae bec'he- « jou, an effegou eus ha vahaneyen hag eun ha goler; « hen skoi a reaz en ho fulor; kaza a raas d'ezha a bob « sort goulennou dre voyen an drong-oiad (immis- « sionem per angelos malos.) »

Doue a lavar, da eur poent a zo « An dud na fell het « d'ezho va anaoui evid ho Meatr, ho Houe Ne fell « het d'ezho heuliia va zezennou evid he mad, Gwelloc'h « e kavont henoriz an dinoul hen anaoui evid he meatr « ha roue heuliia he lezennou! Mad! Mad! me a loshe « an dinoul war-n-ezho, me hem laso da ober fe vestr « war-n-ezho, hag a vellat neuze pegen garo meatr eo « an dinoul. »

An Ebarz.

An dinoul dommer frouilh.

VI

Hon tennerien frang a ran ho feurchas da vont adarre en heul pa zigouezas person ar barrez, ar Mear, hag eun denik lahan eol lonedou glas ganthan var ho fri. Hema oa an doctor Bernard, deut di var digarez gualet ar re a oa bet gouiet en abandennou diverz.

Ar mear a lavarat da eur merer kerc'h he varc'h d'an doctor Bernard

— kenavezo eme an doctor, o sevel he dronl evit ,ighat var varc'h.

— Hag hon kin clanv eme ar person?

— Oh, gouz dazat ac bet, mes eun den cre oa, ma grad varc'hoas a c'hello hala adarre.

Neuze Nicolas a douimt en eur lavarout petra, moat a ri a hor c hantas. notrou Bernard?

An doctor a reaz eur scripaden e velet Nicolas hanc'h an devoua o caout ar goma, mes ep dale e lamarn he eur laouen evit lavaret

— Ah! Nicolas, mag a blijadur am eus oc'h ho kaolet! ha Guillou a ro suc'h ira? Me am boa eun suc'h ar brasa gueroc'h. rak aoun am ca na vijac'h bet great pe-nanerien ca derrezion-ma

— Ho tregarecat Aotrou Bernard evel a velit, n a doue het gallet lazat ho c hralianou varzoump.

— Aza, guell a-ze, doaz a ri ra varzu Belfort?

— Nan moat a reomp na groat ar c'habiten Bernardel.

— Gouzout a ri pelec'h eman?

— La. lavaret ne deomp eman varzo Monster, ar manesion

— Ha na da nemedoc'h he taue?

— Ea, ar lieutenant Duquesnoua a zo ive, hag ar c'hi da hevare.

— Ha penaoz e zi?

— Var dreuz atao evel me zomp bean. Mes c'hui, na dit het gant ar re-ma zi?

— Mi em eus c hoaz tud clanv da velet, mes abaoe pemp bloaz hervioch ma c hell bezn distro ama ha mar kirit va gortoz, ma zelo en beut ganeoc'h.

— Ah! a lavarse Guillou. ni ne guelloc'h deomp moat ato, c'hui p emaoc'h var varc'h hon tiez-ni c'hoaz araok ma or bezo trezet ar menesiou

— Mad. eme an doctor ni da eun davarn a zo a troad ar merer (hag e roas dezhe an ditour eus an davarn-se.) me a zigouezo eno iva fenoun, ha goudeze e vinchomp en eur vandeu. Oanpon ni, nen e vezo pe zigouezet eno ha poent avoaic'h a vezo deoc'h eun eur pennad.

Neuze e c halvat ar merer en doa digaset he varc'h, e roas eur gwenid dezhan da ober; louzaer on, emezhan da gerc hat eun ar gear dezta. hag e lavaras dezhan en em renta re en davarn-ze gant he gevridi. Var gementse an doctor a reaz en hent hag an tri denner fraal a reas da glask ho armou evit mont ive varzu ho c'habiten Bonnrdel. Eun den zoutog eun an davarnze hanvel Conrad. a c houlennas mont ive ganthe hag a roas di-gemeret mad en he compagnunet, dre ma c'hasaras dezhe an Aotrou person e voa eun den calonog hag eur c hrasaer mad

Hogen pa edoant e tiblas an Aotrou person a lavaras da Nicolas en he bart he unan

— Hag anaout a ri-ha an doctor Bernard?

— Her guelet em eus diou pe dri gueach all pe zonge ket din aval e voa medenn

— Ne ket an dra-se en a fell din da c'houlen ouzoc'h. eaout a ra deoc'h-hu e c'helfac'h flaion, euhan?

— Ha diafinans oc'h eus-hu anezhan Aotrou person?

— An eur anezhan ne buch nemeur dio mes ha n'oc'h eus-hu ket evezeet oc'h an den ma en deus roet eur gerridi dezhan?

— Ee, eur min soularn eo deuz, ha vevel eo dioc'h ma lavar

— Ne ket, hennez zo eur vacabaud, eul lampon eus ar re falla, hag ama e creder ez eo eur spier d'ar bruzunned.

— Ah nenze, marteze eleac'h mont da gerc'hat soulaer a kaer, ez eo eta da gas keloa ac'hanomp d'hou enebourien

— Ne c'hellan lavaret netra rak n'em eus testeni ebet, diafinans am eus avad.

— Ha ma vouc'h em teac'h, petra rafac'h?

— Ne dafen ket dre an hent en deus lavaret deoc'h da genderet.

— Guelloc'h e ve, gouscoude an Aotrou Bernard ma n'or c'haf ket eleac'h ma on eus lavaret en em gaout?

— Oh! an Aotrou Bernard a telo he unan avoalc'h.

— Ho trugarecat, Aotrou person, ma en em glevo bremaik gant va c'hamaradet.

— Doue ho renio Nicolas, mont a ran brema da gaout va den clanv.

Neuze an denmerien frank a zeuz en hent. Conrad a zeuas ganthe hag a lakeas eur scapular en dro d'he c'houzoug abars dibuas. Nicolas a lavaras dezho nemeur en doa c'hoant da genderet eun hent all ha ne ket an hini en doa conzet an Aotrou Bernard anezhan dezho e vez.

— Hag hor c'hoan neuze, a lavaras Guillou, ma ne deomp ket d'an davarn dous da c'hortoz an Aotrou Bernard?

— Oh, eun tu benneg e caromp, ha ma na garomp ket, ni an hoan dioc'h hir-brejou.

Conrad a roas eun den caloneg en deiz en divije dalc'het penn d'ar gouza coehour En nor avad na zeuing, fals credennoù skignet elouez ar bobl a ra eat dous en he hent. ha n en divije morse credet mont he unan dre ar c'hoajou-ze eur vech dent an denvalijen. Brema zoken, ha bera meour mad oc'h he heul. a renne crena c'hoas pa deuas an nor

Souden setu ar c hi Sultan a choas a ra hag o c hrogal. Eur vaouez cox. eur zam kenaeut ganthe en a deuz a ehap dezho.

— Oh! ar soreseet, a lavaras Conrad! hag a crene.

— Petra a ra-hu ane d'ar maro-ma, mam goz, a lavaras Guillou?

— Guelet a rit va zad vad, e tenan eur ar c'hoad eleac'h m oun bet o estum brechun soac'h.

— N'eus ket brema ar maro. eme Conrad. ha n eus ket soueet ma skigner brad tall ac'hanoc'h.

— Ia. ia, abalamour ma zouo coz ha paour, e rer goab ac'hanon hag em disprijer, abalamour ma c'haouvenn eul louzou mad benneg. e lavarer eun sorseres, ar vugale a daol meur ouzin, ha te ive Conrad, a c'hoarz divar va c'hoant ha gouscoude me am eus pareet ac'hanoout dioc'h an dergien hag en noz e credez evel eur bugel gant noiz e en em gaout gaohen.

— Me n em eus ke. aoun. eme an den zouank

— Marteze abalamour ma arus re ar ganhez n ac'h eus ket a aoun hirio. Anez e pije he gouscoude me n'em eus great oeuvet vad dit pa da zen all ken nebeut.

— Alo! alo, a lavaras Nicolaz en eur rei eur guennek bennak d'ar c hrac'h coz, na chomomp kot anna da lavaret diotachoo

— Ho trugarecat, va den mad hogen evit hoc'h aluzen me c'hell rei deoc'h ive em ali mad Mar dit da gaout an denmerien frank, na dit ket dre ar c'hoad.

— Ha perak? Dez'ta eus Almanted azo?

— Almanted va Doue! Emaint skignet dre ar c'hoad oll, var zibl kement hent kar kement gwenndek zo enhan. ez eus laket gedourien, ha penze ez eur eur vandeu da-ze a kichen an davarn e tal ar menez.

— An tavarnour-ze a zo eta eun truhard?

— Oh ne ket Bez ez eoz en he eus nebeut anezho o tibri hag oc'h efa divar he gouat ha me gred ervad o deus laket an tavarnour hag he dud dindan ale'hoez, pe great gouzoc'h dezho rak kaer a zo o gouarn ganthe eno. It en han Doue, va zad vad. ha mar clevit unan benneg o lavaret drouz eur sorseret Lubeth, livirit dezhan, evit bea va zae toull ha penseillet, ez eus dindan ar pensehoo-ze eur gristenez vad hag eur vaouez hag a gar ar Frans.

— Mad on eus great, a lavaras Guillou neuze, n'omp ket eat dre'n hent-se mes an Aotrou Bernard pa nigouezo eno.

— Me gred ervad an Aotrou Bernard n en davezo ket a zrouk dioc'h an Almaned.

— Neuze e credi, eta eveldonme ez eo eun truhard?

— Ne c'hellan lakaat netra, cals disfiuans am eus avad.

— Evidonme a gred mad e c'houle an Aotrou Bernard ez ea Almaned dre ne, en deus caset ha lampon a vevel da lavaret dezho dre he hent ez ajemp hag eo eat he nupo d en em glevet ganthe ez gouzout petra da ober ouzomp-ni. hag evit rei dezho da c'houzout pelec'h esa ar c'habiten Bonardel, rak lavaret on eus dirazhan pelec h edo.

— Guelet a ramp hag hen en em gavo zona.

En eur safarat ovelse e igouesehoat e Cernay eleac'h ma edo ar c'habiten gant an denmerien frank.

Eur pennad all eur zech all. G. M.

AR MILIONI AVEL

Ervez ama pennou eo bet savet ar c'hreiz maltez evel, var Menez ar Merzer e kichen Paris, evnou eur gwiskamant a zo e kreiz kanol nevez ebarz ar bodi

Gwechall e traoñ Menez ar Merzer Montmartre e oa e chom eur maltezer pevarzek bras hanvet Childerand.

En ugent vro deiza a oa bet eur wiz ha her c'hoant hag he hini. Eur wiz diaoul euh her selaou ha tagal an nor gwan ebarz hag ar gwir en doa da di ar sin. Nemeurvez gizi ha drouz ive var dro, evit ma ne zanvez ar gwaded ervez lenn a chatal eur pare bras a velet enkan eun ormen a ver hag a oudi nevez ar maltez da Childerand a gemeraz e c'hoñ eur maltezer da c'hountal

Eun deiz ma oa aet ar roue da gas ar gwiz gant he hervez'h eget an oll vadoù-ez ha ne vez'h Jukaneg, eur hendrezer.

Mez doa ar wiz eun taol kaer hag a vije gwelet var hed ugent leo ar c'hoarvez spontus ou c'houzh penn'h a vije gwelet e Bro-C'hall

Ne gomzaz nemeur eur ger gant he gwaz hag ober oaled a lez ar roue

Ar roue a gemeraz kalz a doare d'he gwiziri ha da ober al lez deiza hag ar roue he oant en doa lavaret meur a wech e felle di rakan he gwiziri hag eun doare ma ve bet e chaseal ez eus ar wiz ma var digarez eta ema tremen lenn da derc'hel he zi hed ma hanvez'h zo gwiziri hag e gwiskamant a ravaj e doa mennet'h a c'hoant ugent oll strujal ar lez

N'eus eus bet ispis da lavaret e teue eun tra vadelezh da ober al lez d'ar hendrezer pe bet eulvezien epkan. ma n'houa ket c'houzh eus eur vaouez evel'h O zonjal gwiziri'h gouzout raison an demeuriñ. e kreiz d'ar valtez, hag e reont al labour zo ar maltezer ket. Eur blijadur en he gwiziri e vez hag e tost, a pedestal, oc'h ober hanvel a zo red vadelezh ar wiz. Dour eo a zo hentez a zo ve hag evelse ez eo mad ar bed gant ar maltezer zoz. Hema zo eil ma eo tle evelse da ober he labour evit netra, ne gemeraz bet a hent da chom eur wesp ker hag ar hendrezez hag nebeut ne vakanti bet ebarz mennet'h a bez ugent he tad

Jukaneg gouzvedaz e devez great he chom, n'ho doa hanvet ket avad Aoun e devez ne blanche bet d'he tad na lez e devez chomet. he ne felle bet dezhi ezelle oc'h he pad Gortoz a ra eta dedrouz hag ep ne ra ezo jalc'h

Hogen pep tra ez bez-ma en deiz eun termen Dont a reaz ar marc'hadourien da Jukaneg demeuriñ pe a zo da vont plac'h zaouzh eun. he Childerand na c'hellfe mui gortoz pelloc'h Hogen ez beuzes-ta e vez digouezet eur ger bet ret a ouz bet bet gwelet alies. An oll zervijen a zeue da houlz ha Childerand a chomaz ive he welet a ra. Kemmañs a vez eur rann-galon evit ar maltezer zoz bourzuz a ra bet ennañ bet ez eo dezhañ ar gwir. he lavaraz'h ez eo ket ac'hanoc'h hag a stlabez d'ar gwir. A vez'h ez eo a ra ar lez d'he ger'h e c'hellfe lavaroud eur ger kenwerz ez eo bet ar c'hoant ma e devez evel zoken e c'houz ezhañ

Eun deiz ma voa he hent lavaroc'h ugent bourzuz, pell hen evit ez eo eun tamm marc'had a lavarer gwenn ar vugale bihan hag ar ger'h ar maltezer da eur maltezer evelel hañ.

Eun tra vras ebarz eur wiadenn marc'hadourien a zo deiz ha deiz ma c'hall ober ha tapout he ugent ha reaz ar gwiziri ar maltezer da Childerand a gemeraz e vez ar gwiadenn gwalarn-ki a zo ha ez eo. Lod a gwenn, lod a rouzieg, lod all a c'hwerdroniez. Childerand ne reaz van hag e zavi hag ar c'hoer. Neuze e pep gwiadenn a oa ar maltezer ha ne vez'h ket bet gwelet kalz maltezer hag e vez'h eun tarz zispar hevelep. Ne chomaz ar maltezer ket ez a ma e gwiskamant bugale maltezerien.

Kemmañs ne reaz pep tra ober d'ar hendrezer, enk eneurez ne doa kalz en he spered ar vez da eur vamm kaloc'h. ha neuze an hini a blije moaz dezhe a ra ar wiz a chom

Ar re ma a voa ez eo ket levenez ez a velet an oll vaouez hanvet hag an dud a ha ne ket he ar c'hoant.

Hiniou'h a esperaz e devez ha zonjal ez eo eun labeyant da labourat startoc'h evit bezan evit pleget muioc'h d'an tud ha d'ar vro'h

Hogen ar ger'hoz a bede ato. an deiz ez doa kalz, hag ar vro ne dra ket en dro Eiziou'h a ouzas ar hadenn nil e vez red dezhe hemañ pal he ober hag en em lakaat da labourat dezhe ar maltezer Eun traou en gwiziri pebez mui a reaz ar c'hoer ar vaouez-ze ne blije tamm dezhe rak ne vouzoulz ket he ober Hogen Childerand en en doa soñjet labourat he zonjal dre ma vez red ha ne doa ket dre ma vez'h ar vro, rag emezhañ, evit kaout mui a arc'hant ma ez, tamou ep lakat, ha ne gaol

Ar zaou maltezer zavaj a reo en ne'hat meurbed Laou ephem ziwezh. hanvet Jacob, an doa ar wiz a gelou eget ar re all hag a zibabe kaout Hema ne ra ket ez eo blije moaz d'ar hendrezer. Marteze ne ve gwelloc'h ne ket ez eo digantañ en devez ket dezhañ dimizi, rag evit ken lavarer, dezhañ a ra devez great meurz

Erbin ar maltezer zoz a zonjas lakat eun tammig da nec'hamant ar zavi den zavaj. e lavaraz dezhe gwiziri a ra red da ober evit caout diwar he zerc'h

D'ar zav gwadez ar gouzperoù e zavas var eur mintin matin, hag ac'hano. evel zav eur gwiziri bennag, e c'hoarzas ouzhe ervez

« Ang emañs'h ma zav hag e c'hoañs'h arvez n'eus ket ken mare'h a ra ma zav ma nemet ma, ha pephini ac'hanoc'h en devez c'hoant d'he c'hanet. Me ren ma zimizi da vaouez ar c'hoañs'h all a vez dreng evito, ma ez zeuz ebarz da lakaat e lavaret oll em beuz great gwelloc'h ac'hanoc'h Petra da ober-ta ? pell avoalc'h zo e zougen e kemmañs

« Me zavez mad ac'hanoc'h rak ac'hanoc'h zo mervel ma lod all zo tremenet ac'h ar c'hoarz hag a gollo bezan he roched. Bez ez eus ac'hanoc'h hag a stlab d'ar labour hag ez eus ive hag a ra dudiviz. Gwelloc'h da vaouez ne doaz ar maez d'he dimizi Neuze ema petra ma

...

Allemagne. Ar allemagn ... ar bed ma ne ... ar bed ... ar bed ... ar bed

Houma pa her goelaz, a c'houlennas onthan

— Da beleac'h e zu-hu ta, va map, evelse

— Ha ne velit-hu ket em c haser d'ar groak?

— O, hag e zit gant ho tillad da zul? O va map, bezit pour a galon rad eur vech. Ha list an dillad-se gant ho mam, ho tillad da bemdez a zo mad avoalc'h deoc h evit mont oc'h ar groak!

Ne ket eur vam rad ha tenner e voa bounnet?

Penaoz e c'hellar rei d'un oll. Eur ministr eus an Amerig a zo nec'het abroue ma edo er garg hael-se; torret oa he benn gant an oiver braz a dud a deue da c'houlen tra pe dra digantho, cargoo, henorioù, nicouron etc. He vignonet. pe ar re en em laoza e zeng he vignonet, ben tregaze mauoc'h c'hoaz eget ar re all. Ne voaie pe da trei Difennet en doa oc'h he revellou an leschent da vont beleg enhan nemet ar re a lavarje dezho.

Hogen seta ar ministr o coema glaou gant ar vreac'h. Nemze e lavaras d'ar mevel a gemere sourzh anezhan

— Brema e c'hellit lezel da zont beleg enhon kement o deuz eur goulen bennak da ober outin, rak brema em euz con dra bennak da rei dezho oll.

— Ia, bez oc h eus?

— Ia, ne velez ket em euz ar vreac'h

Ne ouzon ket hag hen zo eat ar c'houlennerien da glask ar vreac'h digant ar ministr

---

Eur scrifagnerr o conz euz ar vicherourien a chom a vanden da eaua pa zell dezho lacat ho mistri da vihanaat ho labour ha da greski ho fae, a lavar

— Gaechal ar vicherourien, pa zave kinton enho, a lavare!

« Rout deomp bara pa labour!

Hirio. evel ma za pep tra var araog, e fell dezho lavarel

« Rout deomp bara ep labour!

Seta pegement oa eus gounezet.

E sizun e lle beza eur c'honcours a chatal lard hag ive a chatal mouzuk d'an rede a viz kerzu.

Eun all ive evit chatal lard ha chatal mouzuk a dle beza e Kemper d'an ugent euz ar memes mis.

En eil hag egile euz an daou leac'h-ze ez eus alesa a brizoù da rei

---

An aotrou Ducaz chaloni a honor ha bet beleg an dud a vor a zo maro er sizun dremenet.

E Departamen Finister ez eus 937,060 den. Var an nivez-se ez eus 6,607 chouzet, eno nebeut e pep cantoo evit bras pureet. Eus ar re-mo e chouzer pemzek cant hag eiz ar pemzek cant ze en e zenner hanoiou ar re a dle dont d'ar bed-varo (pour d'assises) a vez d'ale bet hep ha mui e ha mui

---

Erwez kelener Neoned, euz ar gar hag eus an escopti ze e ra eun niver braz a bardonerien ho tourchas evit dont da zanter Anna Vened d'an 8 a viz kerzu, hag eur banuel a deut gantho hag a lezint e prof gant patronez Breiz-Izel. Kemperis ne chomoo ket varlerc'h niver ar bardonerien a vezo braz, hag eur banuel a lakeont ve da ober da gas gantho ha da rei da Zanter Anna. Lod an, dre ne c'hellont ket mont, a ro ho ofrann evit lacat sevel eno eun aoter en hano escopti Kemper.

Evelse. dioc'h ma clevan ar re a zo en em garget, e Kemper, da reun ar pelerinach-se, ne c'hellint ket donetus kemeret an oll banoiou a zigaser dezho. Clevet a ran ive e lle eun tremu all dibias eus Bannalec evit tud ar c'harter-se opaen, ha marteze, evel ma lavaremp huelloc'h, eno all eus a Landerne.

Lavarel zo deomp ve en devoa aotrou escop Guened hag he veleien renket pep tra evit ma tigouezo eno. epad ar miolinvez, an treinou eur pennad an oll varlerc'h egile, evit ma c'hello pardonerien pep trein caout an ilis fraug evit ho digemeret. ha ma c'hello ar veleien a vezo gantho lavarel an oferen zantel.

Ar pardoo eta a vezo caer, ep mar Pliget gant Santez Anna clevel pedennou kement all a bardonerien, hag ve ar pedennou a rai a dra sur, er gear, ar re ne daint ket di.

Epad ma voullet ar gazeten-ma eo deut ar c'helou e reseve Aotrou Escop Guened an oire digant hon Tad Santel ar Pap, da rei en he benn ar benediction aboutolic da oll bardonerien Santez-Anna d'an 8 a viz Kerzu.

Al latern e li dronezed an *Adoration perpetuel*, (ar Brovidans,) a vezo tennet d'an tri a viz kerzu. G Bl

---

PRIS AN ED.

Kemper — 25 *Du*		Pont-a Aven — 31 *Du*	
Pris an daou c'hant kar.		*Pris an daou c'hant kar*	
Guinis.	29 lur. 00 c.	Gu nis.	28 ur, 75 c
Segal	20 lur 04 c.	Segal	43 lur, 96 c.
Iz	48 lur. 18 c	Iz	45 ur, 20 c.
Ed-du	46 lur, 74 c	Ed-du.	47 lur 94 c.
Kerc'h	45 lur, 66 c	Kerc'h	45 lur 74 c
Avalou douar	9 lur, 00 c.	Avalou douar	8 ur, 50 c.

HISTOR BREIZ

Cant A. da M.

A so mouillet evit an trede guech.

An dud divar ar meaz a gav ar lorc-zo kentelion caer d. var benn ar pez zo remenet en ho bro.

Al Leve-ze a gaver er braz euz an tier a vezer Leurion enho.

Ar Gerant AR BE KERANGAL.

Kemper. mouillet gand Ar. ar Kerangal, mouller an Escopti

Disadorn 7 Kerzu 1873. N° 418. Eizvet Bloavez.

FEIZ HA BREIZ,

KELOU A BEP BRO, HA KENTELIOU VAR BEP TRA.

Digaset bep sul da gement Christen a gomz ar brezounek.

CONDITIONOU EVIT GAOUT AR GAZETEN

Evit ar Finister, Costez-an-Nord hag ar Morbihan ... evit ar bloaz diou scoued ... evit c'hanez hag ... pevarzec rez

An Abonnamant a dle bezan paet arraog unanet ar goanvez

Ha bize ne zigas ket ra dre ar poste caerien a rasse gouez ma pa echas he abonam ..., a ze consideret evel abandi a nevez.

An abonnamant a gomerer a ti an Autrou ar Kerangal, meultier an Eutopi ... ar Gaperez, n° 41, e Kemper

D'an Autrou ar Kerangal eplen e tlear adresi ar pennaschou ha lemmel a zell ne à zerc'h ar Gazeten.

Ar cartigou da lacat ar Gazeten e dlear da adresi d'an Autrou MORVAN, eplen.

An Heure

Ar respontchou evit ar gouestlonou a zo bet great divarbenn Lezeri Breiz ar Fri ar Breiz pe Orde, a dle bezan caset cun da zecretour an eutopti. ha ne ket da lest'hall

Evit ar Rejistrou ne c'hellez ket, evit ar bloaz-ma, aber ha farar ne à ar re o deus bet eun dra bennak da lacat ajour ha frans ha n'o deus ket bet great araok an 20 a viz Du.

An Orde hag ar Rejistrou war eun dro ranet nemet d'ar re a dlevo he c'houlennet arraog an 20 a viz Kerzu.

KEMPER. 7 Kerzu 1873

Lavaret a resomp er maun all ne ket al labour eo a ouerra buez an den mes keuloc'h al legreges hag an diskaroudegez Ne ket an den diskreder eo a zo ebarz he zoare var an douar Nag a drubuillou ne deus ket oc'h heul an hini o en deus netra da aber! Nag hen en deus poan o tremen he amzer! Nag hen a dle caout bir he zervenou! Hag unspen ha ne ve ket lavaret e ve pep tra o stourm outhan, en em glefe an oll drouz evit aber an hini outhan? Eun derves e fell dezhan mont da vale, ha sell an amzer goloet, glao oc'h aber an avel o c'hoarz hag en red chom en ti. rak ma zafe er mesk dre an amzer re na zafe ket marcoat da c'houzout eur c'hlenvel benoak Eun derves all eo bras an amzer an hini o para hag e ra a doug he gant da aber he bennadik bale Siouas dont a ra eur c'horen heol hag a scaot ar pauvr ken den a c'hoarz dont a ra d'he di tenne buanat ol ha hremza ne vezo ket re dezhan tremen tri pe bevar derves ep flourat, oc'h en em lourdout, ne ket mont a rafe an tamik c'hoarzet-ze en dibarz. Eun derves all c'hoarz e ra eun amzer dudius. nag heol nag avel na glao na leuder eun amzer ken doun ha ker aroul ma zeo eur bugaden mont dreuzhan hagen dres en derves-ze va dan en deus poan o bez ho droad na c'hell ganeb boten abet, ne c'hell lacat na dro d'he dreid nemet acasou glaou pe blouz. ha ne c'hell ket mont var an douar ken Ha soujit pebez enoun mant evit an den ket a rank chom da scopat el lodn epad ma vije eun dudi mor, da silaou al labouseu o cana

Lennet em eus eun tu bennag a voa eun tron louzidig ha n'e devoa ken sourc. nemet ganthi he unan na ken nebeu penaos na denje eur c'hlenvel pe eur boan bennak dezhi. Clevet a ra hano eur eur meurbet brao eun doctor brudet meurbet Mont a ra d'he gaout, da c'houlen eno ali bennak diganthan

— Doctor emezhi, clevet em eus lavaret e voac'h eun den gouezuch meurbet. o pos tostaet eun ar re vella oc'h pep clenvet, o roac'h tokun louzou evit diarbenn pep clenvet ha pep poan

— Hag eur c'hlenvet bennag a so crog enhoc'h, tron. emo an doctor?

— Na ouzon ket mes ne gavan met bihan vad gant bouet chet

— Debrit nebeut doc'h ar muntin hag e cavot e hoecoc'h he lein.

— Ne gouezan coulz lavaret bevad en nos.

— Sevit miscle mad, gwit pennadou mad a vlo var an dez, en em skuizit eun nebeut, hag a rouscot guelloc'h pa deui an nos.

— Pennadou bale doctor? A vesc'h e c'hellan aber eur gamed bennak ma lea ber varnhon emoun o c'houzi hanc'h dio o teuna va halan.

— Chomit var ho treid eur pennad bennag ha lahit ho livrinker d'ho tougen, kemerit treven hag abars nebeut o pezo halan avoalc'h evit aber pennadou hir a vlo.

— Hag an enoramant, doctor, penaos he baran? Lazet eun gantlian

Labourit a zevi eus ar muntin d'an nos ha ne gavot ket re hir ho tervez.

— Penaos doctor e oc'h eus nemet louzou evelse? Me gredo oc'h eus den gouezuch dispar, hag e pije dezhi din penaos en em gemerot evit n'am bije mui da zooja na clenvet na poan!

Mar fell deoc'h ne demfe da ouzom ouzoc'h na gaan na dierraman ne souezan nemet eul louzou.

— Hag ul louzou-ma, doctor ?

— Ea marvel, atoa, avel e dleas great ho mamm avel a ra peuhini pa vez dezi he c'are. Hag evit an trubuilhou ma oc'h eus contet din anezho, ne gafot het kas nebeut gwelloc'h louzou eget ar re am eus lavaret deoc'h.

Var gementse an doctor a dro he gein ; hag a ios an itron da aoupal en anoe e devoa bet. Ha da c'hwezeka kemeret ha ma carje.

Hogen ecta eno buez an den dibreder, ar pez a dremen evit ar re all ep ma souchfent anho. a zo evithan trubuilhou ha poanioù bras. Done o vezo condonet an oll d'al labour ne fell bet derhan e c'hefe zokre ar re o deuz ar mouz danvez en em zrobet eus al lezen-se a hoan en deus great evit an oll. Hag a ignoues, avel ma velomp, an hini ne vez bet he bouz da labourat, an dra-se eno e c'hiz all.

Rom. — An Tad Santel a ro dalc'h mad digantan da gad a bep bro. Ar re a o deuz he velet anezo, a meuch denho, a meuch mont dirazhan, a zeont da velet eun den eoz, evoumet dindan ar beac'h eus an oad ha carget a drouzder kement a anken ion en deus da c'hoanav. Hogen souezet int o velet eun den louzou, leun a fizians ne meuch bet en eus glem hag a vale her zoder hag eun den zouah!

Eunes ar re a ne bet digemeret ganthan en derrasion tremenet ez oa eun den eus a Frans. Ar Pap hen anvenn hag a lavarse dezhan

— Deut ganeomp d'ar bourmanden.

Ar gall a breuilha ar Pap hag ar re a oa gantha hag e voue souezet oc'h he velet sederoc'h lavio eqit ne dos brema ez eus tri bloaz.

— Tostait ama-ta, eme ar Pap, em c'hichen.. Petra a zo e Paris? Savet zo ar golonen vrudet, colonen Vandom?

— Ne ket e houa, Tad Santel, lavaret a zo avel e vezo savet ep dale

— Ah! na ket eun, dre an amzer-ma, zavel ar pez zo discaret. Ha petra vezo laket var he bak? Ne vezo het taket me voar vad, ar pez a vo kreiz he?

— Meneh zo da lacat varmelt skrivadeg ar Frans.

Neuze an Tad Santel en em lakeas da gonit eur ar Frans, da ziskouez pegement he c'harie ha pegement a fizians en deuz enhi, kement, emezhan a zo savet a Frans abaoue 30 a oa bet fondet var ar religion catolig. hag a zo coeant ar pez a zavet hirio na ket ive, hag a gouzo mes dont a ra an derzez, ha na vano het pell, hag e vezo savet enhi eun dra bennak var ar religion catolig. hag an dra-se a chomo.

Santez-Anna-Vras. — Evez ar c'helaouer dont d'ar gueriou c'hoalak. *L'impartial, Exhibien Breiz* a vezo oll e Santez-Anna d'an eur a vo Kerzu, memet ma'rieun Autrou Escop Sant-Brieuc pehini ne ket oc'h. Autrou Escop Nanet en a dle prench d'ar bardonerien.

Ar re o deuz kemeret ar gark da reiza an treiz a zibenn eur a Gemper, a zavar o deuz a vremañ beta re a banneu. hag a vezo marteze red caout daou dreiz.

Ar banel a dle kemeria da gas da Zantez-Anna, a zougo dioc'h eun tu, imach caton sacr Jesus. ha dioc'h eun tu all imach sant Corentin.

Bilhejou a vezo roet en derrasion-ma, d'ar re o deuz digoret ha hano, ha var ar bilhejou-se a vezo marhat pe seurt pedennou a vezo savaret ha pe seurt canticou a vezo canet oc'h ober ar pelerinach.

Evit paea ar banel-se e vezo great eur gent, en eur vont pe en eur zont ep ed ma vezo an tram a vale. Ar re pere, ep mont da Zantez-Anna, a defe c'hoant da rei ho ofrann evit ar banel, a c'hell her c'has d'an autrou da Cholas, a Kemper

---

Canonizacion an den vrâs Benoat Labr — Meneg a zo brema da ganoniza an den vras Benoat Labr. Var gementse ar scrifagnerien difenn a ra ufar a ra goab. « Mont a rer emezho, da ober eur zaut eus a eignon an itron, eus a eignon ar Zaon. Pa voue disclerret eûrus eignon an itron ar Frans a reas eul loden eus an dispag, daoust hag ha a vezo diot avoalc'h evit hen ober brema adarre? »

Ar memes scrifagnerien disoue a c'hell ive ar c'hon-vezad a chanoe eignonerez an itron

A dra sur en eno var an dousar, hag e vezo ato tud crignet gant an dienez ha goloet gant an itron, ha meloc'h a vezo c'hoas pasefe ma caver tud caloneg avoalc'h evit kemeret zourai zoezho. Ne ket a dra sur tud difenn na a ufe var zo tud renzedig evelse. Ne ket hi eo a zafe da douna an itron divar dro tud pasour goloet a druilhou. Hogen, pe gen disoue bennak ma ve eun den ma chompe enhan ar zhend eplen eus a eun deo, e lise respet ar re o deuz caton ha courach avoalc'h evit ober ar pez na rafe het he unan. Red eo pa goller ar fenn e colfet ve he skiant, rag a dra sur zo red bezo dishiana evit goapat ar re a dremen ha hano en oberou caera eus ar garaptes hag eus an drogarez

Eignon an itron. Henesh a zo eme eur c'hristen mad, d'an hini en deus scrifet ar c'homzou fenez ha goapaüzet ne kefi a ran dezhan caout unan eus a eignonerez an itron evit resisti outhan pa vezo var guele ar marv. pa vezo var ar mare da vont d'ar bed all evit guelet pebez kem a laker eno etre Benoat Labr eignon an itron. hag eur c'hanfard eveshan eignon an drouc'hed hag ar rhor red, pehini ne ra ken micher var an douar nemet ober ar bresel da Zoue. Neuze marteze e velfe pehini eus an daou a zo e gaignonez diaprijabl. G. M.

Pelerinach Itron-Varia Lanildud.

77 a vez Du.

Ben'n ozac'h e hêt an den var an douar mallozhou,

dervenoc'h eskern a pep, a gentanteurmant eus ran dalc'hegnen ker kreiz a ho reolle ket evit ho bouez a sec'hedt. Dioue a herbet kemeuzac'h evit ma vez ennoc'h a se d'an deiz ne dro nemet eun divrezel er bed ma zemedt ar virionez eus ar gomz ne vez ar Sclerder zoare lagad an den a en deiz gueled ho unanenn a e deiz chetet ho spered ne ell ket kompren ar pez en deiz prepared deiz en eu ho sur vez. Dre ema e vez ean da daoza ar vuez-ma rann braz bemde a eurusded ar baradoz. Setu ar pez ho deiz gueled dre ean experians eureu kristenien ha pedamantoniou Rodrik Gaezar ha Gaicouvrent ec'h ober ho kelennarch e chapel Introun Varia Lambader e parren Ploevorn.

Gouzo hemb ket ezvezadet an Autrou a Kaeap hag ennañ netrou Person Ploevorn kristenien ma tud kerremma a gustumerien d'ho kerrisaonien deut d'ho kaout e pelerinach d'ar chapel devot a Lambader evit ober d'ar Verc'hez ar memes goulen evel ma oli kelermet all eus a hevar e'hem ar Frans da e neamment eo, pedi evit hon Tad Santel ar Pab, e hel Jezus-Christ vaz ma dontar, hag evit hor mamm-bro ar Frans.

Menez ar velenn a voe netaouet gant ha kerrisaonien, rac da neuz kenar pa oar kalvez ar c'hleuz a Rodrik hag a Gaezar e zon dija en em vodet en deiz-ma ma c'hallo a dud ha devoa klevet an oferenn ha lod anezo ha devoa ket ma hanv vad da recevo ha Doue en ha e kaloa dre a en em gavent kel creiz avoualc'h evit ober var ma ar vouch-oc'h a zoa leo kaoter pe a deu tro hag empenn zoken evit enn. Dre ma voaz ar brocesionn ac'h Gaicouvrent ne ran nemet creiz mouez ha mouez pep creaz-kaout, pep kan kaout pep gwenegen a zigaoz pelerinet nevez, rac sklegnenn kreiz a ze a en choanet enebo nemet unan pe zaoz evit dismel an ty ha bouezia an anevaled.

Cleyer Gaicouvrent a rea pep a vouzaden a pa hag a ganemer vad d'an deiz brocesionn-ma a gleved e kaout a ziabel e canu canticon en honor d'ar Verc'hez oll gounit ha merc'hed an eil ran gouel egaile ho deu e'houent da kaout Introun Varia Lambader da vez tregarezet ervezho.

Amlec hoarg Gaicouvrent an deiz brocesionn ma rajont mui nemet unan, mouez chet enarroc'h evit monezeen an deiz ; deiz-se hag empenn marteze a gano ennañ kaer melodiou ar Verc'hez. Ratreal ma oant a vel d'ar chapel devot e zrut da bedi enebo e oa ejenket dre ar c'hanter ar c'haera ean an Ilis ar Magistrat ha e Guerc'hez hor c'halvoa oll a drede gat pa evel ne'h hent. Benoa da velenn Ploevorn a zredas da embreger ar pelerinet devot ma hag a rea kaol da stroua Varia Lambader he ganeamanchou euzus.

Canet e voa oferenn ar Verc'hez, ha gouzo an avel ennañ ean ar velenn a begnas er gador evit ober var brongarantez. Pa hedas Introun Varia Lambader da ur-sessadi evit hon tad santel ar Pab Pi IX ha pa brometas en hano an oll Vretonet calonec'h pennou hag e tropa an nemeurant eus an dud a hen delenn ervezho a hedya ainz evinta en ho ziz parrez hag en ho ezel, an dudenn paill a zredas ean dezo kaout an dra vad ean ar bed christen-se a rejo ekleur da zonnet e ziallo evezho ar brezantan a rejo ar beleg evitho.

Goudeze e talhezas ar gure e devoa hor mamm-bro ar Frans e pedennou ar Verc'hez, rac ma zo meur a gwir vleiz ar gavet roumaniz Mari, dreglaga a rea dezo an torfejou a gommerias an hor bro breman ze 80 vleiz tud defaik, tud digantanet a ganou an hardizaguez betec dimezi imach ar Verc'hez hor devez he zaver evit kaout en he lenc'h eur plac'h dirouilet, pa lavaras pennou kaplet ha kaplet vihan an dud ag a glask ober e hezo gr zonne'h, eur scrijaden a spouz, a dremmas an oll galeonn hag evit mirout ec'h ean dre hen ranna a vouzoulzet oll pedi calmet evit hor bro garet a Frans. Goudo ne oferenn a rann reiz benedictionn ar zacramanz.

Gat pebez santimonchou a feiz hag a zevosion e tremenn ar pelerinet se d'ar gueaz en eur gana adarre canticou, a ra bepred dudi ar vretonet mui pelerinach se hag a vez e hoas hanv zoarn er vro ma c'hall mervel a vleiz. Mes netra marteze ne reas brasoc'h a impressionn var calonou ar pelerinet evel an disparti etre ar brocesionn pa velis ervenn Rod ha hag hon Gaezar a plega evit mont da hokat da hon Gaicouvrent. Kemennet a zoare eno kaol ma c'halvoa ne garjo het a gousoug mervel a vouzic'h evit ren da zanvez!

C'hoz eta Bretonet a glask pep ha contantamant garrison gri evel an ter harrez-ma ni a pelerinach da eur chapel hennez dedies dar Verc'hez da bedi evit hon tad desamp oll, da bedi ean evit hor mambro, hag hor mammenn ennañ en deuez-ma a obtenn desamp tregarez.

P. Person Gaezar

Daou dermer frank

VII.

Pa zigouezas ar pevar gamerad e Carnay, a oa c'hoant staokat an hent outho. Eur godezr a oa ean hag a c'houlennas

— Pleg ac'hanc'h ?

— Pelec'h ha vefomb frang, ema ni lavarout.

— Ean a ho rejomb ?

— Tremenvez frang ma Alzas.

— Diouzhtu pa zomb eskornet ?

— Ar c'habiten Bonardel.

— Gortozit ma vez goelet.

Ar godezr a reas ean mintinn, ha kerkent a lavaras tremenvez frang ean a ene ti da valet pinsa a ma ene. Pa vemet ean avanti e vemb digemeret mad, ha ranet da gaout ar c'habiten Bonardel.

— Dre mad ra vat ema hanbo, en eur grap e dorn pep hini anezho, ma nanja din ez grant ho tro.

— Na het c'hoaz, ema Nicolas, ha gouzoudo ez eus pratikoù avanti'h a hep tu desamp.

— Ia da, emezañ, a leverer var hent Colmar.

— Tostoc'h eget avelan emaomb desamp Nicolas a gaotas nemeur petra a ra digemeret gantho potro ma doa

lavaret dezhan an doctor Bernard, ha pegnat ouzh bet bizzaliet da zeiz ouzhan.

— Hag e credit ez eus hulanet er c'hoad ze ?

— An notrou person en doa lavaret deomp da genta, ha neuze eur vouez e deus lavaret deomp ez on eur vanden anezho en davarn hag o doa taket gedourien vardro an hentchou hag ar gurnoudennou.

— Ar vaouez-ze a c'hell beza en em dromplet, a lavaraz eun oficer a ros e krehen ar c'habiten al letanant Ricard.

— Ne zouch ket din ne ouzon ket petra e divije gonnezet o lavaret geier deomp.

— N'oc'h eus ket ho guelet hoc'h unan ?

— Nan, letanant.

Mad neuze e c'hellit lavaret ez eus great goab ac'hanoc'h.

An dud-ze o deuz poan rag ho skoud emezhan gant eur zell a zispijans. Labour a ve ma ve credet kement fals kelou a zigaser deomp dalc'h mad ha ne ket-ta, cabiten.

Bonardel ne lavare ger, hag a chome da zonjal.

Ouspen zo, eme ar letanant, an doctor Bernard a zigouezo souden, hag a lavaro deomp ar virionez gwelloc'h eget ar c'hoar h coz-ze gant he beac'h kenaoud e c pelaou loca Nicolas he fizana.

Letanant, eme ar c'habiten eun den a galon oc'h, hen diskuezet oc'h eux, nogen kemeuse ne vir ket oc'h ar re-ma da vera vo eleac'h caout goarisi oc'h ar re all e ve guelloc'h en em zicour.

Al letanant a chocaz ho vazellou tano, hag a daolaz eur sell treuz var Nicolas.

Kerkent e tigouezaz an doctor Bernard ker fresk ha ken digaillar evel pa vije o tont eux he gambr

— O igouezout emaoc'h, doctor? a lavaras Bonardel.

Ia, cabiten, hag ar re vac'hanet a zo oll brao nemet unan a zo maro er pardaez-ma.

Dre ho heut oc'h deut, doctor ?

— Dre ar c'hoas an hent-ze zo braoc'h ha neuze e soaje din em bije cavet ar re-ma eun en davarn evel ma voan en em glevet ganin.

— Ar re-ma, eme al letanant, a zo deut a dreuz an douterou o evli eul lavez kenaoud e dous great aoun dezho.

— N'eus ket a ulanet en davarn-ze nag er c'hoad ?

— N'eus ket unan.

— Na pe an hent hen nebeut ?

Ken ebeut.

— Aza, eme al letanant, an ulaned paour-ze credusi a zo eat en douar.

Nicolas epad ar c hontzou-ze a oa eat drouk-vet ou[illegible] A-unan-d'ar-c'hin a zo eur soudard ou[illegible] ken ne ve ket negket eur mac'hadour hier[illegible] ken disheugous varnon. Ha ma na [illegible] ez e ratenj eur c hrogad

— Pa gorot eme al letanant, gant ar c'hleze pe gant ar bistolen, ma c'houre ar c'habiten.

— Na gant klaze na gant pistolen, me lien difen ouzoc'h. Penaos, Nicolas, e hui eur c'hristen, eur c'hatolig, ez it da c houlen eun doel evit eur ger diganz an bije-me punnet evel ma zo va dever ?

— Ne ket eun engaun evelse eo a c'houlennan, eme Nicolas, o'em eus ket nebeutoc'h evdoc'h a heuz oc'h engannou evelse. Hogen me am eus ezac'h da gridi ez eus uhlaned er c'hoad, ha ne fell ket din beza tremenet evit eun den digalon nag evit eur gaouad.

— Deo o ho kemero evit eun den digalon Nicolas. Mes an doctor Bernard zo treuzet dre ar c'hoad ha n'en deus goelet uhlan ebet. A letanant Ricard a c'houlenno pardon ouzoc'h, ha neuze e vezo peoc'h var gemenise.

— Ia, ia, evelse eo, eme an doctor Bernard.

— Ne ket evelse e vezo eme Nicolas. Me a lavar ez eus uhlaned er c'hoad, hema a lavar n eus ket, unan ac'hanomp, ep mar, a zo ar gaou ganthan.

— Oh, a dra sur mes ne ket eus gouzoul gant piou ema ar virionez.

— Ne ket dies gouscoude, ar c'hoad n'ema nemet tri c'hart leo ac'haun eleac'h chom oma da drabeliat, me fell din e teufe al letanant Ricard ganthen, ha me n'en deus ket a soun ez oump hon daou da veiet petra zo er c'hoat-ze ?

— An dra-ze a ve en em skouza tair ez ucheut a dra.

— Da viana e teskfen peur ered da glaskerezed kenaoud,

— Ha mar deuz eno kement a uhlaned evel a lavar ar c'hrac'h coz.

— E hakuezo d'al letanant n em eus ket martaze kement a soun rak ve skoud evel ma souch.

An doctor Bernard a reaz hag a lavaras kement a c helle evit mirout da déjot d'ar c houat Bonardel a ros nec'het.

— Ouspen daou e viot a lavaras Guillou ma a relo ive.

— Ha me ive, eme Conrad.

Ar c'habiten a argile c'hoas. Mes o veiet pegement a boan a gemere an doctor o clask mirout outho da vont en doa eun tam disfizians, ha sioul ne lavaret.

— Mad it, pe kentoc'h deomp rak me a la ive. Neuze e reaz ors d'ar c habiten Buchou, ma na vijent ket distro abenn peder heure da vont en hent gant he zoudarded. Ha c'hui eneoh-ioh, doctor, daic'hit var ho teod ha ne livirit da zen petsed a c zeomp.

Pa ros ar c'habiten Bonardel eun ti a, n os ket da c'hina, ho peuze ne vouc ket great ive.

Setu neuze ar pemp den-ma en dent a-vad mad.

— Piou a soavez mad an hent ? me a c'habiten.

— Me, a lavaras Conrad, a zo bet e ganaouen er c'hoat ze.

— Alo eus ac'hanomp da gichen an davarn, ep mont re dost d'an hent bouzarn na da beni an dud. Sell emezhan da Villou, ho ki zo ganeoc'h hag hennez hon dispailla.

— Benit dimec'h hema ne ran harzaden ebet.

— Mad eo neuze. Drema grik ebet ken na vezimp digouezet.

Pa voant o gouzout tost d'an davarn e velent eun tamik sebezh gan na zoken e kievent trouz enhan. Bonardel a lavaras ni ne devoa gamarad ebet ne d'ho. Caout ree a ioa en davarn an ilinael, a veza m'o doa saket gedourneu var an henchou, a zouje beza eno en hoc'h lec'h. Dirak dor an ti ez oa ur c'herr gentour. Hemañ evit ren-mean he amzer à ioa e eul lakez da zevel en eur pous a vez eno, pa'lonr ma vez a vele en dour. Ep dale e voue gouelet he garaventou en eur hag ep c'hoaz amzer zoken da ober eur gwaden en em gavaz e gouelet ar pons. Bonardel a ioa eat didrouz hag en doa he gaset da glask ar ioar e gouelo an dour.

Ar c'habiten a doaras neuze oc'h en ti hag o veza anavezet tost da vat pet oant, enfank, e listennas da ganet he gamaraded.

N'in nemet seiz oc'h taol emezhan ho arbouz zo e kichen an nor a gleiz e hun. Nicolas gant eun taol scoaz a zavare'ho an nor hag a ebk pa o devezo bet amzer da glask hunvreg ebet, eun gwaz ho saz. Lezomp hon tenoriou ha labouromp gant hor gouc'hi.

Nicolas, evel a ioa lavaret dezhan, a dolaz an nor en ti gant eun taol scoaz. Ar skraluri a voue braz etouez an ohlanet. Iogeo ne badas ket pell, en eur momet e vouez discarel ho reiz. Unan anezho gouscoude en devoue amzer da loskel eun tôan hag ar veulet a dorraz he scoaz d'al lezanna d'Hemañ. Ar c'hi Suhan en doa greet he lod, rak lamet a gaul gouzoug unan eus an ohlaned, hag en doa ve discarel he zoh.

Eilont o sonjal mont kuit, pa gleiche ar c'hi o kumud, e ia dor eun toul zamir a oa e truoh an kemeret a rejon goulou hag a savaz ar lieo var ho fenn pa velgont, pe ra a ioa en ur zamm-zo. An hostiaouez, wan e hoad stanket he genou ti. [illegible] pa e ne jo ket, ra a gret eur pounad goad dreilli ne [illegible] ohlaned, eur c'haval rent var he [illegible] a drogarz. Dont ar bugel n'en ket kuit. Ar vag, gwaz ar [illegible] gant a ninas gantan hag a c'houzo hag a voue e var eun den. Al campionen n'en ket bet avoue'h dezho goall zeiz ha ti. torre, o doa ar [illegible] en ha aket en ho zier kement a gavent dud da gas ganeho.

A hostiaouez a [illegible] pa ia d'an Jenn e oa tremen penaoz e doa an ohlaned greet he fried. Nemze comzha e lavarent pa vije bet ar spuer [illegible] a vije gwaz ho saz d'an [illegible] ha [illegible] an [illegible] an tad an [illegible]. Me ha va bugel ha corf va fried pasour a vije bet doret pa'nefe ma zor h digouezet.

— Dent eo ar spuer ama? eme ar c'habiten.

— Ja dent eo var-lerc'h eur heur hag eo h egare delot n'on digouezet ama me a vezon he prou. Neuze eo eat da Lorosy hag e lavare:

Me ho face gouscoude e gwerniuk,

Anaoud a rafec'h ar spuer-ze?

— N'em eus ket he velet eur an touk-ze eo em eus he glevet.

— Ha anaoud a rafec'h-hu dioc'h he vouez?

Oh ia, anaoudjmad! lavaret a rafet e ve mil en he c'hanou.

Petra a livirit-hu eus an dra-ze? ketanoet Ricard?

— Pardon a c'houlennan ouzoc'h Nicolas, al lampon-ze en doa tromplet brao ac'hanon-me.

— Lezomp an dra-ze, ketanoa pardonet oc'h pell-zo.

G. M.

AR MILINOL AVEL.

II

Ar sens milinor moaning, o clevet prezegen ar miliner eus a zellaz an eil oc'h egile.

— Abanta eme Childerand gant eur min goapaus petra, argila a raimp? Ro a c houlennan ouzoc'h?

Mes ar ganforded en em devoue kuit an eil varlerc'h egile an diot cor-ze. emezho, a fell dezhan ober goab ac'hanomp-ni.

Ma ne vez ket dremenet he varc'h ken na vezo savet eur vilia dezhi var ar meuez, e chomo da goza ganthan evel ma chom brema an ed en ha soliersou.

Jolinon e devoa, ep beza goelet, clevet prezegen he zad. Tost e voue dezhi comza pa gleva petra a c'houlennoe digant an hini a vije map caer dezhan. Mes he c'halon a zouencas pa velas an dra a nomet c'hoaz'h anmho kuit, hag e c'houlc voan Jacob an hini a blije meza dezhi.

Childerand eme Jacob, evit bor c'has divar ho tro, oc'h eus goulennet enp ura ha n ema e galloot den, mad ar pez n ema e galloot den, me her grao.

Evel a giri, va foir, eme ar miliner cot en eur vaze hourzin.

An inn a gar evel ma ran-me zo goest d'ober burzudou.

— Oh! oh! ou veio pe zeurt burzudou a r

— Asa, Childerand, mar grao ar pez a c houlenn, e vije mad d'ho her?

— Ia ia eme ar miliner oc'h ober con abaden c'hoarzin, koncomp, va map caer mar boz. Ha sonn ama petra a zo pe ou?

Sao d. vam, hag e peso va mere h.

— [illegible] o vezo.

— Ale labour, ha chans vad. — Hag ar miliner cot

a dreuz he penn hag a zent ac'hano na eur zavel ha tiscoas.

Evitkan da ober goab, ar mélinèr cos a zo gouscoude fouge rohan e veiet bets pegrit e carie Jacob he verc'h.

Juliana a zas da c'hortoz Jacob e kichen eur vodenaleg cleac'h ma c'houie crvad e tle tremen, hag a javaras dezhan

— Jacob me am eus clevet ar pez en deuz lavaret ta zad deoc'h ha canet a ra deoc'h e c'hallot dont a beun eus a eun dra evelse.

— Abouez puan avonic h e tonar abenn a hep tra, eme Jacob.

— Mad, me garfe e vo savet he milin i hag hi hast d'ar red, ar rundèr var he huarch avel pa e divije great eur goal dra

Elogen an autro-ze a zas calon d'an den mousank, Mont a zas ac'hano laouen braz, en eur ober avroux ar re gaera, evel pa na vije oamet eut e houri savel eur milin var ar menez

Pignat a zas neuze var ar menez, hag e savas enoeul lochen gant pleuch, hag e choume ano nos dezi da soujal penaoz en em gemeret evit mala ed ep dour Pell a zoue eno o soujal avechon e cave dezhan en deu zavet ar pez a glanke, hag abenn eur pennad e vele n en deu savet netra.

Dishen a zas hep en amser da ober kaloun d'ar vilin, avechon a laouenoc'h ijer ha tremen, hag ar mélinèr ens, par har gueln o tont, a lavare d'he verc'h

— Em eus soun na deu cavet he vilin gant Jacob!

Avechon ar her gueiet o tostaat goustadik, teuvel he benn ha Childerand a lavare

— Juliana, na dit ket da embannoc'houi diouzh kenta.

Juliana avad a zo ato courach d'an den iaouank, a lavare dezhan caout fiziance ha diouzh da faligloni ha hep tro Jacob a zo en dro d'he vanet laouenoc'h, hag en em lakas adarre da glask ann ijin benaog evit dont abenn ann he dael.

Hogen caer en deu tarri he benn, na gave netra, mes an Enr a deuas dreust ar mare d'he zicour. Jacob en deu savet he lochen var ar roc'h evit na vije ket hel lein evel var an douar Laket en deu daou dreust a groaz, ha var ar reaz en deu neuze gant pleuch, savet he lochen en eur pez. Elogen eun derver ma voa cre an avel ha ma vaz digor he zor eur sourrat avel a grogaz en nor-ze hag a reas d'al lochen tres, en hevelep doare ma n'edo mui an nor dirag al lenc'h ma edo kent.

Eal luc'heden a dremenas dre he speret, eur soleijen nevez a bare varnezhan. Goelet a zas brema an ti da zont a benn ega ar pez a glaske, hag ez eas d'an daoulin da drugarekat Doue dre ar heden e'hoeaa an deu great bleuzan

Annaot a zas brema bera an avel, hag e soujas dioc'htu mar galle ober eur rud gant diouzhtu hag a grohje an avel ruhe evel m an croget en he zor, an avel a lahaje ar rod-ze da drei hag ar rod a lacaje mann milin da vont en dro.

Er mintin neuhan he vamm Jacob e zonjas dishen dioc'htu da gaout Childerand hag ober goab anezhaa ive d'he dro ha neuze evit rei kaloun da Juliana. Mes ann eil soucb a deuas dezhan, marteze ne c'helje ket ober ar pez a zo en he speret hag oa guelloc'h gortoz kent ma vije goelet, ha setu hen o choum var ar menez hag oc'h en em zarc'ha da labourat

Jacob en doa speret hag ijin. Da genta e reaz, evit goelet eur rollik gant peder askel ag tost da vad evel ar re a velomp hiuio. Ar rod-ze a reaz en dro ha neuze n'en devoue douet ebet mui na lacaje eur rod vras da drei gant eskel bras. Neuze e lakaouaas, ne ket da gaout Childerand mes da gaout he vamm caret

Ar vilinerez iaouank a zo neuze azezet en dishoal o c'hrial

Nec'het oa, hag e selle auez oc'h ar menez, rak Jacob n oa ket deut d ar vilin pell a zo, hag e zonje dezhi e voa collet he zivi gantban pa her gaelas o tont kel maouez hag ar beol. Anezi a reaz en he c'hichen, hag en em lakeas da zisclerin dezhi petra en doa great ha pedi a espere

— Ah! ne emaouz? Jacob, eme eur vouez c'hras en he c'hichen, ne vouezo ket e vont ize. va foar, me gave dia e vije bet her braz dit dont d'am c'hout evel dont da gon a hunvrious d an demenel-se Ia c'hui, demenel, me gave dio e voa diet deoc'h ive ret pere d'he tad en hoc'h aferiou

Ha pa vije deut eun den maro da gomz outhe, an daou zen mousank ne v jont ket bet atraulket mann oc'h oget ne vouent e clevet ar milinèr cos. Savel a reyont ho daou en eur gren, ha ne gavent ket eur ber da lavaret.

— Ia, ia eme Childerand e caf deoc'h eun paket ar c'had gaoc'h hag emaoc'h o tridal evel daou coatik Me a lavar deoc'h, va mab caer mar bezit me ze skuis a c'hortoz. hag evaise.

— Childerand, n o peso mui pell da c'hortoz; brema emaouz sur eus va zad.

— Han ia! zavet eo da vilin?

— Ne ket c'haoz, mes ep dale e vezo.

— Hag abenn pell?

— Abenn tri mui nebu.

— Mad lakaomp tri mui pa lavarez, mes ma ne var ket savet da vilin abenn neuze, dan n am eus ket goelet a virad great enhi lavar kentoc'h d am merc'hme ha kas da glask da chaoz e lenc'h all G. M.

(*Kar pennad all eur vech all.*)

Hiniaga-var-var.

« Ann aer en deuz kalz traou gwelet,
« A c'hell bezi kalz traou douket,

a lavar ar fablemer hoz Daoust d in da vezi gwelet neboutoc'h eghet alez, daoust oll d'in da vezi chomet

op desho kement nan eus gwrieg a c'houestlonn hervo kousk dousc'h eus eil tosc'h ann eus gwrieg en unan ann eu bouchon er mesa ar vro. Kement-se a zisklerio oplum en eus bet estreghet etouez ar vretonet hag a dle ro deomp levenez kerkouls hag hor startaat eus hol lezen.

Mar goulennaf pe ru eo Boulogn var-vor eux unan eux ar gaulerien gwriek kaer a gaver dre ar vro, me lefl dan savarn eux ar merveilloux-marc'hadourien a den da ghoaing deor'h ho marc'hadourez hen a zukleria dousc'h e Boulogn var vor a se eur gwer a ri hag a vez kalz plum-houarn. Ar re se no velout er bed-mui nemet diwar dro preuz ha gwerza eul dourt a heun da zuiellat diwarz. Me a oun bet marc'hadour ha n am eus bet bet ezom var dremen ezo e miz mae diwarz ann deiz ma velet penaos an notenn liberty a ra ho plum-houarn her bradet. Va eñvor an bet tromet ann tu all. Ar pez am eus da zisplega a drouc'hus e diou gwerz; kiriz e lavarin peza ez bet Boulogn-var-vor eur vench all pelra ne bremo.

Var ann hent eus a Vro-Saoz da Varia ema ar gwer kentañ Boulogn ha leshanvet eur-vor evit hen diskouezhiñ diouz ar Boulogn all tosteg Paris. All leshanv-ze no roe dezhi dre ann abeg ma ez eignet var gwenn ar groc'hen a rouez ar gwask meur a zistag Bro-c'hall diouz Bro-Saoz. Trugarez ar skrab vras ne bet ezan hor bro. Bremañ ez eus perzh aghreet vouez e ouezh ann Europ pevarzek hag ar gatholiked devezt meurbet. Heñvel ouezh evit ol lezennou, fall hag ann diaoulou a dremenas ann Eskopti a ann torfed ann dud ger a ouez diskared, na chomas memes nemet kez-meghérion.

Var dro ar bloavez e hwenac'h kent ez a tregont gwech ghouzoulet hor salver tud Boulogn a velaz eur vaghig vras var ar mor hag a dlead ar c'hear hag a dreuz var ann eiteag ann diwar. Souezet meurbet e oant pa welsent ar vaghig-se e pehini e oa nemet eur verc'hez hag hent dezhi-ze ann a dri droatad houzer hanter-noz. Kement-se a zoug kement ez oa eur burzud hag eur gouzoun a vez mann. Ouz da verc'hez ouezet ar vro. Sevenet e oant kement-se hag ann dud a savet eb mar var greiz ar gwer hag en Boulogn. Divezatoc'h ann dud-se a zigwezas eur gatholiked gaer hag eul louc'h houzer gant mirer bras a pardonnerien a dost hag a bell.

Epad ann trizekvet kantvet Boulogn-var-vor a velaz ec'h errouout enb da vaez ar Verc'hez pardonnerien a c'hoant kaer. Pierlep Augusti roue Broc'hall hag eur vab ganet, Louis an trede zonet Bro-saoz ha sant Louis. Nebeut goall-lec'h e reichint daoulinet ezo eur pardonnet diwerraz a daoust derhan da vraz bradet var Fiz ha Guillou Nogaret ministr roue Bro-c'hall map hag ann sant Louis. Hemañ en doa tec'het ar vro hag he vamaz Nogaret a savas e mirva d'ar gwenn askre ar Pab Boniface VIII. Evit an torfed-ze ar pab hiromant Vro c'hoarc'hemennou dezhan mont da bardonaat d'ann Iliroun Varia a Boulogn.

Gallout an Aotrou Doue a so bras, he vreac'h a ra bet diverret. Mariaze a velemp ive ann hon amzer kantved Nogaret, Garibaldi, Victor-Emmanuel hag ho c'hevrenderien a vont diarc'hen da eil lec'h anezel hennez hag a c'houlen eur bouzen skiendar da c'hoalal kement-se distroemp da Voulogn.

Ebouez ar pardonnerien a bedar ann, a ellas tevel koulskoude unan en em gavaz er bloaz 1709. Hennez a dlie bezan kavet gant Ebestel ar vrendeiz-ioù, ann dud a anpac'h pere, var ho memor a gar kement ann dud diwar lieu a zo eur c'hoshoc'h bars ewelato a dremenont var gwenoù ruz da en abeg ma ra sant Joh-Bempt Labe.

Pa droaz a penn Henry VIII roue Bro-saoz ar Prouzded vras da drelo mare hoc'h evel ma troke rochet, pa ne zelvezaz het ar pab kement-se en em lakaat pab ha saoz hag e kasaz da Brotestant Bro-saoz gwech-all leshanvet mann ar zent. Ar re a chomaz stag ouz ar Iliroun goz a ouz diarbennoù ar velenn dreuz oll a oant lazhet eur ar vro.

Neuze e skrevjz dir an Iliroun Varia a Boulogn e virvat eur skol vras bisanet gant ann tudou Jesuisted ouz pere ann dud diwar o di eur kement a gouzoud. Ar skol vras-ma a roghemere ar vaoziou Katholik hag a ouz evel eur roghenn a belzac'h a lamme beb ouz amzer dreuz ar bed ebestel disponet da brezeg e Bro-saoz. Er skol gouzoug a Voulogn eo bet troet e soarmeg an ardel ne c'houz ezo bet daouzarn ar mouzou katholik. Aunez a dlear koulskoude e oa bet ouz hor zc'h mouzeg hag ou hon ar brotestanted.

Pa gouezaz ann dispac'h vras e Bro-C'hall, Boulogn a ouz ive unet oul divroet ha difraz a boukaz kabest d'ho zoulou lall. Ann eskop a reukaz tec'het e Bro-saoz, ar verc'hez ouezet epad ken alies a gant e oant a ouz devet var diarben kear ar gatholiked e pe lezc'h e dou daoulinet kement a dud hue hag a dud diwar a ouz diskared, kalonnou tud Boulogn-var-vor a choumaz monnet.

Barz Ilio-Bazan.

Chanzon ouz ouzer ouzpenn Anna. (1)

Var don { Breiz Izel e Superum,
Pab Roaz a dlie dig kaeraat
Kaerdet kenan ouz ar gwirionez

Salodemp gan devosion
An itron Santez Anna
Levremp dezi a galon
Hag en eur vouez oll bremañ

Dreizan Santez Anna hor Patronez
Mar sicour ni en danger
A heni hon disgwadet
Dirac Jesus hor Salver

Santez Anna mamm ar Verc'hez,
A dra var ho milvoudez
Me merc'h ez eus an Rouanez,
Gwir vam d'hor Salver Jesus.
— Sant an Anna ac'h

(1) Kan ar c'hantikl-ma en eus lakaet diganin e 1866, evit ar bardonerien, eur a di ar moulerz ez ouzpenn Hanna.

Pep-hanno da Santez Anna
Gant fizians en he hasnont
A velomp oc'h en em vesita
Hag o vont d'he chapelaod
Santez Anna *etc*

Ar vam evit he bugaligo
D'an Itron Santez Anna
A ra pemdez eur bedennig
Hag a zesk dezo gouz
Santez Anna, *etc*

Ar gwalarn o vont d'an armo
D'an Itron Santez Anna
En em erbedo ha neuze
A gimezo en eur gana
Santez Anna, *etc*,

Ma vou an tourmant da c'hoeza
Ar murlolot a bedo
He ha roiez Santez Anna,
A disonte a gano
Santez Anna, *etc*

Al labourer var he dachen
Evit en em ziskuiza,
Diouc'h o dal a sec'h ar c'hoezeu
Hag en em ro da ganna
Santez Anna, *etc*

Ar pastor e bér ar meaez
He zervod en-dro deza
Ans a vench d'he Patroner
O c'heus clevet o canna
Santez Anna *etc*

O vont d'ar miniis d'he zervez
Ar micherour a bedo
Santez Anna ne Patronez,
A gant fizians a gano
— Santez Anna, *etc*.

E pep korn eus a Vreiz-Izel
An Itron Santez Anna
E deus eun ti, eur chapel
Deomp oll d'y da bardona.
— Santez Anna, *etc*.

Evel hon tud coz, Bretonet
Henoromp Santez Anna
P'ez'omp klao pe z'oum ankenuet
Ne skuizomp ket o canna
— Santez Anna, *etc*

Goas amzer Ar goas amzer a gendalc'h, hag ar glao ne can nn nos na deis koulz lavaret Ne ket aoaez eta na zeo braz an doureier ha na zeo benzet an donarou pad.

Dissul 24 eus ar miz e voa barrou arneu serijus meurbet. Var dro tour heur gonde creisdeiz e voue e Kemper eun dalm gurun spontus. Coeza a reaz ar gurun e meur a leac'h, ha dreist oll en eun tegez e kichen kêr ekac'h ma lakeaz an tan en eur bern colo. Dre chans an dud a roz o tout eus ar gouspéron eus a Ergue-Armel hag e c'heljot lata an tan ep m en divije great droug ai nemet devi ar bern colo-ze.

Er memez amzer ar gurun a goeze ve var eur vetdo e kichen chapel Santez Anna, o parrez Foaesant. Ar vezen isolet var ar chapel, e deus torret oun nebeut guer hag an tour en deus bet ive eun drouk bennag, a leverer

Pelerinach Santez Anna.

Leveromp c'hoaz eur ger divar benn ar pelerinach-ze

Araog an 8 eus ar miz, e rer e Santez Anna nun nevod eus en em bouezhas d ar pardon. Bemdez, d'an oferen a seiz heur, e lavarer Litanidou ar Verc'hez, ha goudeze ar *Parce* ha goudeze ar pedennou-ma

« *O Mari conseet ep pec'hed pedit eudomp-ni en em erbed oursoc'h.*

« *Santez Anna ere an iliz pedit eudomp*

« *Sant Joseph, patron an oll iliz, pedit eudomp.*

Sant Joachim pried santez Anna tad ar Verc'hez Mari pedit eudomp

Sant ha Santezed Doue, bezit hon Alvocaded.

Ælez gardien ar Frans, difennit-hor c'hi he enebourien.

Eur ger bennak e koas divarbenn ar pelerinach

Daou dreiu a zelo eus a Gemper, dissul 8 a vis kerzu; c'hoas ne oinon ket hag hi a c'hello cas kement a c'houen vont.

An daou dreiu a zblaso eus a Gemper da beder heur anter, ha ne ket do bemp heur anter! (1).

Erroz a zo scrifet eus a Vened, vardro caot beleg a c'hello lavaret an oferen e Santez Anna azalek seiz heur bele creisdeiz, ha kemeatse eire ar veleien a deuio eus a Rozzon, Naoned ha Kemper Evel ma vezo marteze eun niver a velein brasoc'h eget an dra-ze, an Aotrou'n Escop a Gemper a ro an oive di ar veleien a zelo da Zantez Anna da lavaret an oferen araok diblas, ne vezo ket pe heur, eur zech tremenet anternoz.

An oferen diveza evel ar baronerien a vezo lavaret vardro unneg heur anter var ar *Scala Sancta*, an delez aontel er mesz eus ar chapel (nemet da viana an amzer a vefe) Araog an oferen-ze e vezo prosesion ar vartoloded.

Consecration ar chapel a dle beza er bloas 1873. Kemeatse a roi tro da vont da Zantez Anna d ar re ne c'hellint ket mont bremn, hag ive d'ar re a vezo bet bremn, da vont da drugarecat patronez Breiz-Izel, mar o deus bet ho gouion evel ma hen esperomp.

G M

An Aotrou Sever person Coatmeal, hag an Aotrou Dretel, bet person e Cast, zo maro er sizun dremenet

An aotrou Cam, bet person e St Thonan, hag an aotrou Abgrall, beleg e Beuzec, a zo ma o ive.

(1) Ar re ne c penn on hent houarn a zell ne c'hellont ket rei tremen gantaf hag evit Landerne nag evit Daoulaz.

Ar Gerant An. DE KERANGAL.

Kemper moullet gant An. ne KERANGAL, moullet an Europ

Dimanche 14 Kerzu 1879. Nº 481. Eilvet Blavet.

FEIZ HA BREIZ,

KELOU A BEP BRO, HA KENTELIOU VAR BEP TRA,

Digaset hep nal da gement Christen a gonz ar brezonek.

CONDITIONOU EVIT GAOUT AR GAZETEN

Evit ar Finister, Costez-an-Nord hag ar Morbihan ... eur bloaz dous scoued, evit c'hoaz 3 mis, pevarzec real.

An Abonnement a dle bezan paet arouez eaouet ar gazetenn

Ha ho ez eghan hol an dra ar gaou evidon a vanc gouz ma ne zalc ket dasoniet, a ra soudarat evel dleout e zaou.

An abonnement a gomzer e ti an Autrou an Kanaouad, meulier an Europi, ru ar Gigorn nº 18, e Kemper

D'an Autrou an Kanaouad eghan e c'hear adressa ar gomzichou ha kemend a zell ar c'hevrich ar Gazetenn.

An ezeiou da vont ar Gazetenn a dleer da skrivat d'an Autrou MORVAN, eghan.

KEMPER : Kerzu 1879

Pelerinaouch Santez Anna Vrasel

Bonn en deus great pep tra evit an dud choaziet, a lavar dromp ar scritur lacat a ra pep tra da dalvout evit ho ilis santel. Pa den tud gloaz a brena evit ober labour dispar brudnuk. Ec zonjom neubeut ouz santez hag e Doue hag en ho dle ne zanjont praticaa neubeut da dapout varcaden ha gouz bouge ha moladenn ha neuze da c'houst gloar dezho. Ober a zalc evit ober labour gloaz brudnuk da brena ... en deuz ve eur memorz, hag ar memorz-se a vez great gwa, dreist d'an dud da vont outhoc'h

Evelse ar re o deus caret an ti da zevel an hanterbout bennoz ne zonjent neubeut, credabl da renta servich d'an dud da zeuz skignet da ren tro d'ar gristenien vad da ziskarez ho feiz hag ho religion. o vont a vandemzon ep mezer da bedi d'ar sec'hier santel ha da renta d'ar Verc'hez pe da eur zant all hevelep respect vrudnet ar pez a o deus galvet meuze da ober pardon pe hanterbout bennoz.

Her gwelet on eus er bloaz-ma pa zeuz bet eul kemenet a hardonerien a bevar ... bern ar vro da Lanrel ha da vont a tiac'h santel all. Her gwelet on eus. dreist-devezh, pa zeuz bet eul kemenet a hardonerien eus a oll micherio eu Brest da Zantez Anna Vrasel da bedi patronez Brezhoel.

Levezomp eur gir ar pelerinaouch-se

Ar re a ze en eus laket e penn ar pelerinaouch-se a Kemper, e deus kemeret ca'z a bonn evit ho resis. En eur gwerz vant da gaout great ar re o deus da velet eur an hent bennoz en ... c'hoaz eus trein da gaz 500 pardonet da neberaz 1800 da birin. Hegen kemeret a hanvoue a ze dignet dezho ma o deus gouleuenn ha bet eus trein all kemenet gwechall egel ar c'hevrin hag er memez amzer Bonnaloc ha Landerne a c'houlennoe ret pib a drenc.

Hegen ar re ze e penn ze hent bennoz a o deus bet galvet en ho gouleu d'ar re ma dre ma vez dga kemeret a c'hellent da lacat a resiloù var ar maez. Tremen treiz hag eul ar hardonerien eplan ep cousz an tremen a ra hemdez. An nen a vez gwasconde dibla-set eus a Gemper en deus galvet kemeret eur vandenn hardonerien e Rosporden hag an eil trein eur vandenn all e Bannlec. Da heder hent anter e c'he dus bras an trein hanvet Pagnol dreist d'ar boan a gemeret ret renca tri dud dreist d'an oll da vez ganet ha dudenn e von pemp heur nemet hanter pa en deus galvet ar c'henta trein ganet en hent. Setu'h cant den a ra eur hoand hras a dud ha pa ve red entent outho oll. kemeraz a c'houlenn eur pennad hras a zanzer. Tremenn penaoz e heder pa pemb wagon tarzhet ne c'hellent ket kas neben mont dre a hent her wiser hag eus trein a hemp pa c'hoarz'h wagon eplan evelse eiz'h hras en A c'da eiz heur a von tremenn ann heur pa t'eur degouezet e gar Aire, hag ar hardonerien laket eus var daou renq evit mont e processionn d'ar chapel a ra degouezet e santez Anna var dro unneg heur.

Goulzom, hiema vez an ... o deus dastumet an oll he ... douarou epad an derrez-se, o vont hag o tont ... eiz pe ... edont el lec'h santel. Ar re a ze e penn ar pelerinaouch-se a dle laket en ... ha ra vo da hep pardonet ... arnoh ebiou eur pennad arvit eiz'h ann merket ar pedenn ze a dlfet da lavaret hag ar c'hantecou a dlfet da ganan en eur vont hag en eur zont, merket oa pevar a dlfet da ober e pep gar ha zoken lod eus ar pelerinaouch hag eus ar c'hantecou-se a ra monnfet bed-ha-bed. En eur arbiza a Gemper ra bet canet Santez Anna pedit ervdomp ... gwech. hag ar bedenn ze he ... anet gouderc'h coulz lavaret hep gar ha dreist all pa z mar en eu eun gwerz tost da Aire ... a vez da skiz santez Anna. Neuze e vont varzu Rosporden ra bet lavaret ar pedenn-se dre'h ar mentin ha gouelenn e pib

[illegible] [illegible] [illegible] [

santel evit pardono, an deiz deiziou a dle bezo ereignet ha dreiz. ha zoud trud a vezo chomet ep livriz a oho bet ar maro evithan da vont en deiz Gaelet e doun. mar greomp h ervichon hano meligiet en deiz neiziou ep ho assemblimanchou eur ar gristenien pa o deuz eus ho da ober hor gi e c'hra an deiz, ec h selerijen an hano doring an ti ha gouzout a reont e talc'h ar gristenien vad gwelloc'h d ho se evit an re-all. An nes a fell-ze ar Vestri ne rai a bardonerien Breiz a dle bezo savet bourg an Izel hag a dle ep mar bezo prijet da Zantel Anna e reiet he breiziad vad o chouz he chapel evit ma deuz ar bed oll ar maro a feiz rai ar vestri.

An ermorzel ran a bevrageu zotrou Escop Nantael a an bet trouc het gant ar c'hi ato' ano breach ma eaza ar bardonerien tro d hano ijvarzet.

Goude ar bevrageu ze ne bet ou Escop Guenael en deiz hemerzet ar gwaz ez i ijvarzet ez an da rei ar vendrection ma hano ar Pap hemerzet en deiz da dezion an oll bardonerien ne vai ma hano ebet eur ar pez a e halver pedamb da ijvarzet en deiz ne zonje ano da vont na da vlein gompenamant ebet. Hag e garrisent ne bet trouc evidor ran a vo e touch ar bardonerien. Pephini zarbho en deiz hi vemoud da e hoalen. hag hor gwalenne calonek. Da bardonn mant ran. ha pardon a e hoalenneu en ho hano ha mano. en hano Breiz en hano ar Frans

Ijvarzet ra deiz goudeze e vo hoa Tad Santel ouzout gant pardonerien Santez Anna. Pethou da vont pramar ar Vatican e voa a speret en ho zouez. hag ez eant da gaout he venour gant redoupan ivinz ar c'hi ar bardonerien. evel pa vije bet he unan ac'h he zi. Nemet e tivolian an dudou hag ar c'hi. *Benet ma Tad Santel ar Pap* ! hervet ma tle *santel* dervet ar religion. *hervet Jesus-Christ* ar Verc'hez *santel* vamm. *Santa* ! hervet ar *frez* ato' ato' hervet ar *Frans*. Ne c'hellas bet merza oll kemmet ez ao bet lavaret ar bet e ve va levenez zevet.

Antroz Escop-Guenae ' an deiz ijvarzet e hoaz en deiz zervijet d an deputeet chenolen a Vreiz evit rei dazho da c'houzout e tle bezo pardon e Santez Anna d ao ti a vo bezo. Respontet e deuz e hemerzet oll pers enkan hag evit hen dishoaz e deuz dignezet eur hanvel eu ho hano Dazc'h ma an eus rivet ar jeneral Sonis hag an Amiral eus a Lorient a zo ma eus

Goude antroz Escop Guenael en deiz zont ar vanahelien abostoliz en hano ar Pap. Pevar ze echuet ar pemp deiziou ze ra devezo graet kement a vad da galoud an oll bardonerien. Hag evel pa vije falvezet da Zantez Anna ne vije amzer vad ordrei evit an oll a rejen, ardrei ha ma vo echu e tenno glao ar pez a vimp ma e beigne dastre e pemzeuz da Arc'h evel ma zo souch, ha ma vezet gloazet eun ardrei e tout da hag e c'hortoz mant ar wazgouez.

Magon ar pardon a vo graet ep darvoud, ep an dud ma trouz an Itroiz, hag an oll a zistroe d'ar gaer unan a hanvezadegan. Eur a Arc'h da Gemper ar pedamb an hot graet hag ar c'hanaouen caout tout da vad evit ma gaer zont.

En distro dre gemzet gar ma tremenemp, e velemp trid a vandenneu dapt evel evit gouzout hol ma ar gwaz ma dud hot degouz patronez Breiz Izel. E kemper devezi oll e vant ouzoumt a reiet an ergiuz hol a vo en ma hanmant var dro ar gar. Lavaret a rejet e vo devet kaer oll a zarbho d ar bardonerien ar bet evit ho gouzout pe ober ha varvailhe mes gant mall ho gwelet evel pa vijent bet pell zinnez ar mamm ma ar gwaz evel pa o devije pevar da gleved gantho hag ha = devezo bet ho merzoud digant Santez Anna

Hogen an devezo ze a vemo ep mar bezo zarbho dre Vreiz Izel ha bet e vezo bet ive a c'hellomp espernan, evit hor bro hag ar Frans oll ema devezo a c'hra hag a vezomp. Mar tenner da galz ar fez ar c'hra dud diaoule, ar gwelvez ar re o deuz feiz ere a dle ive debrein ar fez-ze ar c'halonen vimp'h ma zo bet lavaret ha credo a ran, mar deu e Santez Anna trid a zebrot a feiz ar gwalenn ma a gemmot a bardonerien zaloang ar gwalenn ma a gemmot a ho trumant ema a dle hag hemb trouble h evit ho distrei ar Doue. ha digant ho dasstagal d ar selerijen

Ha neuze Santez Anna a zo ema ha ema ar re gwaza ma a Vreiz devezi oll pa vezo kemmpenet hag arbrot al labouren ne dint bet e hano pevar kreiz. An tour a zo bet discouzet eur pramad zarbho ema ho bardonerien hag ho zevel a nevez dre'h an ti. Fallout hemb e laboural varzarhan. Pa vezo graet ar labouren-ze, ma Santez Anna Vamm a c'hello hano lakat e hem gant hon diaoul katholek.

G. M.

Tours. — Gouel ann Martin. kemmenet pell zo, en hol echu c'hoaz ez gouz a Doue ervez a zerdel ann ar gouz-ze.

Abaoue ez ann dimp tud da zevel da bardoun. da zud var hol zant Martin difennour ar Frans. D ar pevare varnugent a vo da ra an gwaz ann christenien ar Frans hag ar Vretined devet dre an hano bennoz hag ec'h ebeur ene ann dervez gouel evel ar re o deuz great ar bardonerien zo bet e Lourd pe e santez Anna Vamm Aotrou Arc'heskop Tours hag he veleien a deuz a zarbero d'ar bardonerien hag ar gristenien vad-ze a hede e hoaz evit ho bro hag ann an ti zantel ha dre ho devezoun a rezet levenez ho fenoz d'an dud vad.

Epad ann velenp ar gristenien gozeg e vont da ehan ho fest dre ho interuchou an dud diaoul ann dispar herrez a labour ra dimp h ezo ta all evit distrujo ar religion. En Allamagn e clasker ez ann zarbet ann an all religionel. ha lezet an dud a zo ra ann hevelep doare ac'h ehalenn mes ober ho c'harg Hogen a drugare Doue, ann ar gristenien a zalc'h mad ha gwelet a rer zarbet ar fest e tdonn ebarz ac'h ma vo zonnet. En stad hag ez e Rom, e maner a zevri e velour an tropa an oll gouzoubien clasardoun, zarbichou zatholik. Abaoue a rer an dervez a vezomp ac'h an tiez-ze. Hag annezi a rer petradoz

madou da vera gire daousarn dispac'herien. Tremen a reont evel dour dre eur ridel.

Evit gallout lacat ind ar c'houeachou ar c'houerdiou, etc er mirac ervez al lezen emezho evit gallout en em zrobet eus ar vistri acol christen a reont eur barn lezennou. ha ne c'hell den ho mirel oll neuze pa velont e vel bet mirobet da henilla ho lezennou pe ho reglamanchou en distera poent e cavoot eus ran digarez evit en em zrobet eus ar re a tell drabo da siclour en traon. hag sloubi ar pez a zo dioc'h ho doare

Aotrou Arc'hesecop Paierm, oc'h aber tro ho arc'hescopti. a zo bet lonket tenoun varoczhan en eur gerik vras, er gambr etre h ma conske Peder boulet a zo bet cavet e kichenn he zele A drugare Doue ne bet bet tiret Hogen an oll dud e carg eus a gear a zo deut, en hano an oll bobl da rakaer pegement a bezo a res dezho an torfet-se a ra eus clasket da aber Eno couls hag e leac h all, eo eun aviver bihan a dud diwone eo a ra an oll treur, hag a lacq da ranna calon ar re vad.

Gurlet a reomp eta ne dro ket echu ar bresel a rer d'an dud couls lavarel e pep leac'h Hogen an dra zo bras da zougen ar groas dre ar groaz en deur map Doue tret'het an ifern hag ar bed, ha dre ar groaz ne eo an em skige nio ar feiz hag e teu ar gristenien vad da drec'hi ho oll enebourien. G M

Boulogn-var-Vor.

II

Evel m am eus lavaret diarog diz ann Itroun Varia e Boulogn-var-Vor a zo bet dedicaret eun aumer ann dispac'h vras a bro c'hall He mogherion hanterdiuc hrizennet a c'hlac bare kaloun peb kristen. Evelato. e crede pardounerien a bep sort, ar c hwenc'hret varn aghent a vez Ebret eus ar bloaz mil eiz kant pevarzeg, evel m eo testiaet gant eur mean marbr lakeat goude-se Louis Trivec a c'hoantaas el leac'h m eo bet daoulaet gwech all Philep August ha nann Louis he dud koz.

Nebeut diveatoc'h, speret Doue a c'hweaas var eur beleg. eur mestr skol e Boulogn hag a entanaz begarlom gant eun mal vras da zevel a nevez zonz e vro. eun dra a zo bet eun enebeu pan a c'hrasoa. Hano ar beleg-se oa dia bet bezo zokounac'hat. ar c hloaz en d'eun bet, eur c'hloaz vras herrez ar skrijou zakr da zevel eun il da Zoue Aun aotrou Haffreigues eta eb nivern mizou eun henvelep ara gaoi eur fenz gwest da flach ar menestion a lakeat rak al boue'hal er c'hoat. Kenta a rezo na preas ano dacheo ma savegwech-all aon lir, goude oue douaret ar vein ghenta eus ano ia nevez. Daoust dezhan da vera kavet ind hag eun aiver bras anezho d'he skouzn Doue nar dean ne c'hell lavaret peghement a noe hamant en deur bet ar beleg santel-se oc'h aber ar pez eun doe e bouzient hag ioulet. Goude bezo tremenet ous-pen tregont vloaz e c houlenn arc'haot ama hag aoust, goude bezo roet he oll daoulz e c'hellas lavaret gant Sameon Nunc dimittis « Breiza. ra Doue, « galvit ac'hanoun pa gharoc'h. p'eo gwir ar beweg « n poa dignaset evit ghoar he mamm ar Verc'hez eun « d ama pear c'hreat e dad »

Napoleon III hag he c'hreg a voue ive o pardoun eus ar bloaz 1859. a roaz ho ofrans d'an ilis, hag ar groaz a aour d ar zolroa Haffreigues

Lakeat gant ann Impaner eun are ann enor mestrskol Boulogn a oue kinnigbet dezhan eun eskopti. Hoghen re zistag on doaz enorioa ar bed evit dighemer kement-se. Hon Tad Sanzel ar Pab a c houzeaz ebkan ma tighemerche an tr a brelat eus ha Lez.

Breiza evet bukaat e kaver e Boulogn pardounerien eus ann Nord a vro-c hall, eus a vro-zaoz. eus ar Belgq, eus ann Holland hag eus a veur a vro all. Gwelet a vez aliez eskibien a iaot e penn ho eskoptioo, eskop Nevers, hag eskop Gand ev , heure- nemet daou Tod gwinng a zisplegfe tam da dam braoentez diz ann Itroun Varia a Boulogn Evidon me ne c'hellan ket eun aber dre abeg n am eus ket a c'hwezeghez aonaic'h var gbemennse, her lavarel a ran koulskoude eno eur digwez anezoun bet sonezet o velet eun ilis derezd meurbet evit ar c'hearoa brasa eus ar bed.

Boulogn-var-Vor a die en em fooghent da vera kear ar Verc'her, varnezi e kuez poull benoet roann Doue. Mear a leac h am eus gwele hag her lavaran gant kalon: Kemper Rouzoun ha Boulogn-var-Vor a zo an teir ghear eun neun a bare e karfen bera ha merrel Kement a zo eno a feiz, a zoujans Doue hag a dad kelavar evit ho neuze. Iann-Bae-Bagar.

Buez doueaer frank.

VII.

Epad ma edo Nicolaz hag al seiznear Ricard e reo ho dorn an eil d'egile. setu Guillou a loaz gantha eur mouchooerad moutrhou bizzouedou hrouterion all en zour hag en are han. liorn ha paperion all cavet var zo ublaned o devoa laret

— Setut, va c'habiten. setu anna hrougou deuzomet gant al laeron-zo

— Gueiomp ar paperion a lavaras Bocardet evit ma arc haol v ho ieziomp gant tud an ti-ma , pe vmo bet c'hoas dignaet re vad ev ar gaoz zo grest ouzh. Lahit ar c hurf euro var eo marc'h evit ma vezo easet d'an doaur beunaet evel corf eur c'hristen hag an intanvez a c'hell doaz e kaer gaveomp ken na vezo eat an eblanet divar dro ama.

— Hag ar c beleg all, cabiten rag al lampoued-se a zo oi var vare'h.

— Goude an abaden on eus bet , ne re vi ket a vouk deomp caout ve kenek d'hon dougen e kear , hag ar c'henedi-zo a gaf din on eun goanezet mad avec'h. Neuze deomp lenn en hent , rag eur varnadigez all on eus da aber bremaik

Bonardel a zonje en doctor Bernard hag a rea he zonch d'he vara kerkent ha ma vijent digouezet e kêr bogen hema n en doa ket gortozet he gabitsen da sistre ra vad e c'houie petra en doa da c'hortoz. Lavaret en doa d'he gamaradeu ez ea da gousket neuze en tad da gerc'hat he varc'h en eur lavaret en doa enn den dianv da velet, hag en eat evelse or mesk a gear evit mont da gaout he vignoned an Almaned.

Ricard, abaoue m en disrompiet, a ra dont da veza eur mignon bras da Nicolas.

— Aa, eme Ricard da Nicolas, gouli ane n'ema ket ama, ma vije bet ne ouzon ket lu me am bije gallet gortoz ma vije barnet araok rei he stal dezhan.

— Na me, eme Nicolaz enn eur soun n'am bije he flastret etre ve c'hrabanoù.

— Neuze, red eo din rugarecat Doue da veza disoloet e mare trubarderez an den-ze rak evel ma zeo cremenet ar bed ma vijen deut ama da lacat an doctor-ze da louzoni va scoas torret, en divije, credabl, laket din eur palastr contamet.

— Great en divije mar en devoa an distera anoun ranc'h.

— List-hen, mar coez eire daonarn Bonardel, ne lonzaoue den-mui ha n en devezo mui he unan noun a rompou.

Caoz an daou gamarad a voue lroue het var gementse gant an doctor Marc eur medesin coz a roz bet clanket da zont da zresa soaz ar letanant Ricard.

An doctor Marc n oa ket eun trubard, pell dioc'h eno, ber'en doa ive arad he lrouden. He vodet oa neuz eun ancoro bennak da droc'ha eur vrec'h, eur c'hur pe eun ezel all, ne gave ket dezhan e vije den goest da eskennat eun ancorn beo bouis hag hen, hag eur gouli ne blije morse dezhan ma ne voa ket eun ancorn torret bennak.

Petra zo da droc'ha deoc'h den mousank, eme-zhan d'el letanant Ricard?

— Netra, a zonch din, doctor, eur palastr avad a gredan am beuo noun var va scoas.

— Eur palastr eur palastr! neta sze penaus emaoc'h oll kement zo ac'hanoc'h! Eur palastr ma ve great ho lavar ne ve troc'het morse an gar nubreac'h! Lavrit din hag hen zo an dra-ze caout skiant vad?

— Clevet doctor n em eus ket a zrili da ebench evel eur pez dillad.

— Da ebench? Ne ouzoc'h ket hirio e rer zrili gant dir ha caoutchouk sercoula hag ar re a ver collet?

— Ho rugarecat guetioc'h eo ganhen dele her arre am eus bet digant Doue.

— Gnelomp da viana, pelcac'h oc'h glomet?

— En scoas.

— Eur scoas torret? eun ancorn digiozennet? plankeu ar scoas torret po fadolet? Eun tam labour vrao, sotron, eun tam labour vrao! Ha gant petra eo great an dra-ze? gant eur voulet canol pe eur voulet fuzil?

— Eun teuo pistolen eo am eus bet.

— Bah, c'hoarielleres mar deus great da viana eur goun a zoare!

Eine daou oa tennet he zae d'al letanant, hag ar medesin a c'helle gnelet ar gouli.

— Aa, emezhan, hag hema zo eun tam? eur bunaden ne ken.

— Eur bunaden oil a gaf ano-me eo, doctor.

Bah! eur spillen pe eun nadoz o divije great eun tam evelse pistoleonou an ahanod-ze a int nemet e hoarieilou, me zo eur ar voulet zo eat ama n e devezo ket zoken torret eun ancorn.

An doctor en doa gouzanvo, en eur gomz evelse, goaic'het ar gouli a oa ruz er c'hreiz ha persado tro var dro. Nemze e clasku eur zond hag en eun taol dorn e teuaz ar voulet ganthan.

— Setu ano ar voulet, emezhan, me vouse ervad n oa ket eat don.

— Eun den oc'h ha gnelet a ran e c'houioc'h ho micher.

Ne ouzon ket lu me a vae mad va micher, ar pez a ouzon avad eo c'hui oc'h eus bet chans en droma.

— Chans, perak?

— Ar voulet-ze evitlu da veza bihan, a dlie bezn lu taillet. An hini en deus loskel an tenn-ze ne ket eur soudard en mes eur munizer.

Penaus eur munizer?

Ia, ar voulet-ze ne ket plom ne. evel ho re-hu, bonnoez zo e kerr ha great e daou dam, ar voulet-ze zo great evit crasi er gouli hag o crasi e rog en dibarz ar c'horf ma ema enhan, lu neuze contamet eo ive, lu mar cham pell er gouli e coutum goad an den hag e ro ar maro dezhan e her amzer.

Bonardel o veza great eur zell oc'h ar voulc i a lavaras. Gwir eo, ar voulet-ze a zo eur ar re a implijer du-ze en Afrik evit distroja al leopez hag an tigred. Chans oc'h eus bet Ricard evel a lavar an doctor. Hag ar c'habiten a strakle he zont. Nemze o trei oc'h he zoudarded. e lavaras.

— Evesan map oc'h ar voulet-ze, lu pa reot eur prizonier bennag, mar carit boulip evelse ganthan, crougit hen dioutoc'hu evel eur c'hi clanv. Rag ar re a denn gant boulipi evelse, ne ket tud ioul. C. M.

Eur pennad all).

MISSIONOU. — *Eur neach d'ar C'hallaoued nevez.*

An hini a scrif kement-ma a zo eur beacher, eun den providig a zen da velet bro, hag ar pez zo rouez avoaic'h atouez ar re a ia da veachi evelse eur c'hristen mad ec ive. Setu ama nul loden coz ar pez en deus scrifet divar benn he veach.

« Bet em oa, emezhan, an drouk mor, hag apad ar zinon genta n em oa gallet nemeur da zi or mesk ena va

soulcumbr pa voneo pare avad. en em lakas da ober amoudeget gant ar vescherien ar a oa el leur. Ben en oa anezho a bep stad ha rala a rea da glask red d'ar bronoa all. Eun tamz oa gwiset penaos oant bemiet an eil var egile en eur penn eur al leur rag an daruvaoa oerabo a da gaout. Pa gomanschomp da gui ar gwel eus ar Frans an oll a save ho mouchoueroud ev lavaret kemeran a ho bro mann caret d ho bro ha ne dlent mui da velet eur anezho. Ar merc hed a voucle pan ar vouried a voustre evit cuzet ho daelou hogen ho c'halon ha n'a ke ouzeutoch glac'haret.

C'hoant am oa da studia an dud-se o devoa ginvoa ha oaramanchou ken disheavet doc'h va re hogen ne greden nemeur ober goulenvoa outho hag hi va ne glaskent nemeur tomam outhun. Ar vugale a deue gwelloc'h d'am c'haout var bouez eur madik bennak roet dezho avechou. em oue ep dale great mignoned anezho.

Lioues an dud-se a gaites ho leo ez oa unan hag a doue mui oc'h evez outhan eget oc'h ar re all. An dousse c'houz staouang a oa enn tnuez he velet ken distruch en eur gant ar c'hlenvet. Pa em zelc'her a rea ato en he hart he unan an disconsolei gwiskel fall ato trist evel ar maro. Ato e veze o sonjal nemet avechou e tenne en eur c'hoas levrig a soa ganthan.

Soojal a rae ober amoudeget gant an dousse. Perak? Ne oufen ket he lavaret. Hogen n oa ket eun toutant outhan ha ne responte din nemet ia pe nan.

Eun abadenner e rea glizet staing ha a oa ormetkan he me var ar poull. Doot a rea dezhan pas hag a zave eur a voucle'h he beul rip. He a soa gwalen eur vantel deu ha tour hag o tostaa outhan en eur lavaret:

— Brou oc'h eur, doc'h ma velan.

— Nan, emezhan, me ao boan doc'h pep poan, hag e lavare ar c'houzon-se gant eur vouez c'houero.

— Pa oc'h eur, a livirit c'hoaz, na eur nen ne ket mad evidoc'h.

— Gouzout a rae hogen petra ra-se, ar c'hoanta ar gwella e ve echuz gwalen. Ouspen zo, red mad eo din dont ama. rag en tnoun ne c'hellan ket cuzet va kalon. O lavaret an oelieut comzou-se oa devt dezhan a zaven eur gwenn pas.

Me ato oa tennet va mantel drouz va dousse, hag he molis var daromet an dousse, en eur lavaret:

— Red eo din mont d'am c'hambr, dalc'het ar vantel-se ar'hann da varc'hoaz hag e redi dioutlian. He glevet a rae o lavaret bennos Doue!

Antronoz a voamp mignoned, kerkent ha ma oan gwelet e tenne d'am c'haout. hag oc'h astenna din he zorn.

— Ne roan ket ho mantel deoc'h emezhan, rak gouzout a rae evad eo ann alanas a zo falvezet deoc'h da ober din. He delc'her a rae eta, hag ho trugarekaas.

Ann, a lavarin ennin va unan, perag an dousse-ma, zo-ven evel ma neo, ez eo-hen ker remeudik? Ep dale e c'houezho perak. An dousse eo don speret ha gwenet e don ket ret descudurez dezhan. Crak a rae beza gwisket a bep tra ha n'en doa gallet dont a beza a netra. Ha gwenet e velet ne douze netra gaslhan da vad. Bea fiamarie. Neuze ho c'hoarzen. en em lakaas da glask ha bijadur hag e tuitrajal he zec'hed.

An dousse e oa devoa credet eber ne zouze netra eur a tirvonezou ar feiz. Morse a oa bet roumet dezhan anezho. pe da vrasa en doa ancouenc bet kemeret en devoa gwelet. Ne glaske nemet oan dra digouezout da gaout eur reng a zoare e gis pe c'hoa. N'en devoa ken credet nemet e voa he unan eun den gouiegr hag e veat diskeudet en he genver oc'h he lezel en dienez evel ma edo. Curiet a veat enhan eur skuer eur an douze ma feiz hevio d'an dud difeiz nevez ha kelen ar vugale ep feiz ep religion ep Doue. An dud a z. emezhan, a voa kreg a gwenet drouz a zigouezo gant hor leo. An ilis anutel a voa red he disear, ar religion ratouig a voa red he distruja pouez ne daje morse mad ar bed. Caout a rea dezhan ez ea e pep bro an traou var arzog. evel ma lavar ar scritaguerien difeiz, hag en soucant n en dirije ket. hen eo he lod eus ar relijen-se dignaet evit an oll nemet evithan dioc'h ma crede.

Biscoaz n oan bet souezetoc'h eget o clevet an den-se o lusklein ar pez a c'halve he gredennoz. Dioc'h eun tu e velen en don speret, desendurez e c'hellc tremen evit eun den gouezet dirag ar re a zo bet avelldion savet ep Doue, dioc'h eun tu all ne ronie ket soken ar pez a vour eur bugel sein vioue savet gant eur vaz grisino. Sizaou a rann gouscoude an oll solotenou, an oll gwir a zalaga dio hag a grade evel gwirzounet a feiz. Gwelet avanle'h a rean e voa bet en em laket an unan bennag eus ar bandennou ruz-se a ra mucher da zac'h Doue ha da mirroja kemeut religion a zo.

Heur am oa averhou oc'h ar pez a lavare hag a lomt all em oa ve trum outhan. Dousut outo va hag e'en defe ket an Aotrou Doue eur zouch a dregarez evit an den-ma? Dousut ha me a c'hello ober eno den bennag evit savetei he ene?

Er zouch-se edon pa voanaz d ar pacour kez den, ha pa voue red dezhan chom d ar gwele. Nenna en em lakis en he gwele, hag e commanas da gomz dezhan a Zoue hag eur ha ene.

Bar pennad all war zuck all. G. M.

AR MILINOL AVEL.

III

Chalderaud na voe nemet tri mis da Jacob da zevel ha vilia. Hogen Jacob a labouras kemmt ma voe, abalon deou vl. graet eur vilin gwelhan eur he dochan, lakat sukellou outhi hag ar rod a zo en dro, hag ar vilin a rea blaut.

Eur mantrawez eun a vn gwengalo e voa ena ingroaz tud var menez ar Merser. En durvez-se e lie Chalderaud hag he varc'h mont da velet ar vilin nevez. ha mar den

grant tud embannoas Jacob hag ar hanvaryen a dlie bout savidet d'an abardaez

Ar bern eur ar c'hontadenn a roas en eun skignel bras var dro an aotrou a oa bras hag an aotrounez a oa brasoc'h.

Nebleuz tud a bep hanvar hanvaryen ramzedoc'h a oa ano a vandenmas Ul lod eguzet ho dantaigad hag ho groug da sellet ac'h an tam tabour hanvadus ar

An dismantrad hanvar takad a grogas, ar flavrant kaz, rak ungat oant en dudiez evit bout takad da labouret pa dlefe ar maro

Ha c'hortoz pephini a lavare ho hini. Lod a veze ar mibiner ouzoulz lod all a oa gouzh hag a lavare na gredchont bet e vije mad ar stad-se da ober neuze hini a e dlefe gwiriet ho unan

— Aoa gwelit-hu eu dra grogat Jacob unan eur c'hrog tamallus a oa eur bagad gwazhed var ho breac'h bremañ da vrasa ar vanac'h bet a viont dizimp da ober hini, pa no veze bet a zoare e veze mibien gouzh a vad

— Ia rak eun all, ar garantez a ra ijin d'ar dud

— Ha gouzout a ra ar merc'hed tamallus eunan eur c'hantreg a oa e vont ebarz Ar re ma a oa Johana merc'hed hegen a ra eun taol bet ket ar re all bet eat e bourc'h ar stad da hini ha divreac'h hini a zo ano ar velen hag ancoun e c'hoas e oa gwell an avel Pa oa hini gwelet bleiz grant gant ar velen ar maner ma gredo ha hini da

— O piou pere pell da c'hortoz ma vaz vad eunan eur mennoz h all a oa eun a hortoz eun tok var ho hini strobinellenan skoulmet nathan eur c'hlaz ne'h ho gouzaz ha skubet pe lardet evel eun dorgamel ar pell a pere da c'hortoz pesketa e souch dirac'h ha en dudiez gallet eut e hini ramzedoc'h ober eun hanvaryen hanvaet? Eun tam chat ar hini zalc'h nevez e hini velen

— Ha lavaret eunan ne c'hantred all e ve tal dont arnañ h gwir evidi eunan eur stankerez evelse e vont da dra gant an avel ha da lavaret marsa ma ne da vont en dro?

Jacob eur pennoz gant eur tok hag eur mantell en davarre grant eun dra kriz gwenn ma a oa bet ganet dan chat e hini speredeg arnañ h evit hini ober Evel a lavaret eun abardaez c'hoarmo a ramp zalc'h hini

— Ia, ha c'hini ne bet ano gouzout da hini e vije ar c'hiriou eunan eunan rak pa merc'hed tamallus a gleve comzoù ar gantaerien C'hini a lavar antronoz, ne ran-me gouzout, dre ar gouzout a ra dudiez ho tichen caotardet pa kreiz h ar zier ze ganeac'h hag ho hini Rak ne ac'h ouzoud c'hini ne bet ac'h ober ar lia da Johana, hag e c'hoarvez h petra ac'h eus bet C'hini a zonje dezi'h gant hini'h alaouresh ha gant ho tantachenn e vije'h eunan hanvar hini da Chaderzod e c'hoarvez ho kerc'h, ouz ar vintrin, eur gwaregaden dantar, hogen Johana ne bet lavar'h ogat ervad, hag a ra gwelloc'h gantho caout eun dra ouz ho renk, eun dra a galon ogat caout caotardet evelkoc'h-ha

A gantaerien e c'hoant hegarad ar merc'hed tamallus, a lavarjont ho mod a rana eun dra var ho zoal ha a vije ar hanva. Hogen lavaret a rannt an eil d'egile

Penac'h petra en devije great e kenver ar ravaller eun-re a oa ker calet en ha hini hag unan eun an anvet a ra en ha grogas

Petra en devije-ze great eunan eglic, gant ar gouverdeu rahan ar gwella ma nac en da vanna eur c'hranaz pe eun tamzer

Ha c'hini dousa neza Chaderzod hag ho kerc'h e tant, ha nefi na oll varvailhe Lod a zarzifo ho dasserra lod a zonc'he lod a zaka-ze e c'hoc'h pl ho lavarjont pe ar pere e devoa da reiet penaoz en ije an abadon Johana a zalc'he ho daoulagad zurel hag a ranne eun nebeud a velet na oll e vellet ouzhe A mirinerez eur a valvo voder ha dic'hoarz dezi a en devije gallet lenn var ho zremm pe ben a ma lavarjont pe hini a ma ner kaozeal en he galon Mont a ra evel eur harner hezi a ran d'ai lavarn d'an dervez ma en devoa eur ramzedoger dispar bennak da zonjal Ar maleurez eur ne felle ket dezhan dichoaz zammedoger ne ket ran distro en devije mar dezo ar stal en dasserez ne felle ket dezhan ken nebeud diskoaz ner ho-manet. na ket gouzout ma rije Jacob dezi skouez eur ho daol e c'helje reiñ dezhan en dan diskouezet caout dudiziou eur a vije he zap evit hag eur ar bouc'h en dan kemeret

Chaderzod a ra ma mibien dasserez eur c'hannad da nebeuta hag skeu a gannadet a ra evel ha na e houlfont ket ranta hag hen caout ho spirisionn

Ken dousa an eil a dostaz hag en eun vodo en dro d'ai kerhen savet hemañ var arsav ha gwisk eur velin nevez. Mall a ra da zelet an divreac'h-ze tailet a gruge e vont en dro ha calz a gruge petrac'h ema-ze Jacob ? petrac'h ema ar maleur an ijinerez ? Pant e velimp-ni-ta bizvid e vont ama ar velin avel ?

— Bizvid sonjal e pere da vanna a lavare unan, rag ar maleur ne gave nemeur a zoare da beuzaout ho bizvid

Ha gwel evezh ema eun all a ar bouc'ha ha bizvid ma'z ho bizvid hen, a ar bouc'ha ha bizvid ha breiz

— An avel a ra frondeuriou a lavare c'hoas eun all, ne c'houi ket ato pa ve c'hoant ho mervel ama e c'hoc'h dasc'h an ti a chap.

Epad ma zafaret evelse Jacob a ra dreizh a zigemeret Chaderzod ha Johana, hag en dro ho c'hoant e dudiez al lochen Ne velo er vinin a zeu pinsin ne'h echuas an abadon. G. M.

Ha pennad all var zech all.

Eun dastar — Mont a rech ou eus lavaret n ou ket par d'an dud difenz avit ober ho fouge da vont dastarad. Pa va mantr a tulipon, a ziskouez eur boen tromm da lavaret en ho unan. Ha var hoump talvoud avanc'h, e trumpa-

mont evit tud goeziek dirak dioulagad ar c'hrouerien a zo diskiant avoalc'h evit ho zilaou. Hogen ar geiz o deus tennet en eur gazeten dizonc oennag so a ra ho oll gouezheget

Breme emaer daic'h mad oc'h obei hentchou bourro ama pe plom. Hogen n eus ket pell eun ijner eux an hent houarn nevez hag ez ou diou barrez hag o doa c'hoant pephini anezho ez aje an hent dremi. Credi a reont credabl e vije an dra-se oun tenzor evitho. Ar pennou braz euz an diou barrez-ze a leas meur a vech da gaout an ijner o he bidi da lacat an hent da dremen dre ho douar

En unan euz an dion barrez ez oa eun deo difeiz, a lenne ar gazenven c'hallek *Le Siècle*, hag a ren he zoctor, bete rei kentelion da berson ar barrez Henn ou doa klasket meur a vech he lacat da heuilla ar relijiou evel ar re all mes an doctor a respontc en doa re a vouezieged evit neuza relijionou a loa laolet en unan gant ar skiouchou anavezet hirio.

— C'hui notrot person, emezhan, ne anavezit ket ar skiouchou-ze ha n'ben zebechan ket deoc'h. Ne ket o lavaret pa oferen pe ho previni co e teuot da veza gouezieh. Mes ma carfac'h lenn ar gazeten a lennan-me, ne chomfac'h ket pell er stoudennou ma emaoc'h hirio.

An notrot person a veze red dezhan en em denna en eur lugn he riscoas, dre ma vele ervad ne voa netra da ober gant eun den ker gouezieh-zo.

Hogen an doctor a reaz ve da gaout an ijner, d'he lidi da lacat an hent houarn da vont dre he barrez

An ijner marteze en doa clevet hano eux an doctor hag a lavaras dezhan

— Bezit dinec'h, an hent a zelo dre ho touar Sonch on doa hat da vont dre ar barrez all, hag esoc'h oa mes eun dra zo hag a vir ouzomp da vont dre eno.

— Ia? mad guell aze.

— Ia, eun dra a vir ouzomp c'hui zo deo gouezieg a anavez ar skiouchou?

— Ho anzoun a ran pouz vad.

— Gouzoc'h a rit eo red deomp caout dour, hag eo ezen an dour hano eo a lacà ar c'hirri tan da vale?

— Ia ia gouzout mad a ran

— Gouzout a rit ve ez eus dour hag a ro ezen salt, ha dour all hag a ro ezen vad?

— Ia, ia gouzout avoalc'h a ran

— Hat dour ar barrez-all ne ro ket a ezen, ne c'helfe ket ar c'hirri tau bale ganthan, dour ho parrez-hu avad a ro ezen euz ar guella ne vezo ket mom zoken da zevi calz a c'hlaou, hag evelse eo red mad deomp tremen dre ho douarou.

An doctor, fougc enhan, a voumas crevi he varc'h o vont d'ar gaer evit cas ar c'hetou-ze d'ho ameiseien

Eun derveuon hennak gouda e tigorct al labour eve an hent houarn er barrez all An doctor en devoue eun tamik mez lod a c'houzas divar ha goust, mes kemeuise ne vo ket outhan da gridi beza eun den a skiant ha gouezieh. G M

PRIS AR ED.

Kemper — 7 Aerzu		Pont-c'Abat 5 Aerzu.	
Pris an daou c'hant ter		*Pris an daou c'hant ter.*	
Gwiniz.	38 lur. 08 c	Gwiniz	1ur, 75 c
Segal	21 lur 04 c.	Segal	18 lur, 33 c
Eiz	16 lur 02 c.	Eiz	16 lur, 50 c
Ed-du.	16 lur, 83 c	Ed-du	18 lur 75 c
Kerc'h	15 lur, 36 c.	Kerc'h	16 lur, 36 c
Avalou douar	9 lur, 00 c	Avalou douar	8 lur, 50 c.

Buez an Aotrou SERJANT,

ESCOP A GEMPER HAG A LEON,

Gant an Aotrou TEPHANY,

Chalonn Ar Secretour Escopti Kemper

Prist Pevarzek rent,

E ti an Aotrou pr Kerangal moullet an Escopti ru ar Gigèrez nº 18, e Kemper e ti an Aotrou Salaun, e Kemper e ti an Aotrou Ledan, e Montroulez e ti an Itron Normand, e Brest, e ti an Aotrou Desmoulins, e Landerne

BUEZ HOR ZALVER JESUS-CHRIST,

HA BUEZ AR VERC'HEZ VARI,

Gand eur pennad scrit var ar c'hentu Misterious..

Moullet eo en eun doare ma vezo eus bras da lenn, gant paper ere ha lizerennou eux ar re aclerra. Credi a ellan eta e plijo d'ar re her c'hemero. ha pell a leo ez ou tud oc'h he c'houlen.

CAVET E VEZO :

E Brest, e ti an Itron Normand

E Landerne, e ti an Aotrou Desmoulins

E Montroulez e ti an Aotrou Ledan

Hag e calz euz ar c'hetiou hag an tiez ma verzet levriou enho. G. M.

Buet hor Zalver Jesus-Christ ha Scol ar Maro Mad a ro ho daou zaket a brezonek gant an Aotrou G M holek.

HISTOR BREIZ

Gant A de M

A zo meuleet evit an trede gwech.

Ao dud divar ar meaz a gavo levr-ze kentelion mat divar benn ar pez zo arruemet en ho bro

Ar Levr-ze a gaver er braz euz an tiez a verzer Levriou enho.

Ar Gerant An DE KERANGAL.

Kemper moullet gand Ar- an Kerangal, moullet an Escopti.

Dimanche 26 Janvier 1879. N° 418 Eizvet Blavezon.

FEIZ HA BREIZ,

KELOU A BEP BRO, HA KENTELIOU VAR BEP TRA,

Digant bep mil da gentañ Christen a gont ar brezonneg.

CONDITIONS DE LA GAZETTE

Mont er Feiz ha Breiz, Gazetenn-se Nonn hag ar Vretonized ... eus ar Vro-Zoz dreist ... evit e hini'h eus, pevarzek real.

An Abonnements a dle bout graet a-raog ... ar gwirionez

Ha bep re nebeut hini en dro ar gazetenn a vezo gwir en tro ebet da ziwall ... a vo embann evit dianal e vez.

An abonnement a gommenc e fin ... Kerzu. ... Genver ... ar bloaz ... 40 c. dre ... D'an dud a vez ... Kerzu e vez ... ar prenestr ... goude ... a gell ar c'hemenn ar gazetenn

Ar c'hemenn da vont er gazetenn a dlear da ziwall dre'n ... eus ...

KEMPER 11 Genver 1879

Bleuz diou a voaz bremañ o Frañs hag a ra plijadur d'an holl o deus bet ha kalz. An aotrou Jules Simon a zo bet galvet da vont da Versailles hag a c'hallo bout pennoberour ar Gonsail. Ar Republikaned a zo bet kontant ouzh an dalc'h-se. Ar Republikaned pedennerien a zo ... hag hep ... Ar Republikaned a zo ... hag hep ... Ar Republikaned a zo ... hag hep ... Ar Republikaned

[illegible]

[illegible]

[illegible]

gar e'hoant pa gar eiloeng e padont e oant ar c'hoad, enkis ar re na voant ket evel ar re a oa an dro ouc'h ar mor. Ar gwir anaoudeg a lare ar Barz-se a oa : Ar gwir anaoudeg eo ar pez a ra ar vuhez dichek ha santel.

Eur Prusian eur pennoberour gaudet kenz gwelet he merdeiñ ne c'hellas ket mervel da heuruz. « Ha c'houzout a rez ket ma ran va labour ? dioustet petra a zo ho prejadeg a ran evit gwir e doue ouc'h ar c'hoad-mor eno ha n'eus ket ganin ho pedet eskemm. »

A henoz gellout ar re a ia da ar mor ket volontez ar Roue, a lavaras dezhañ ne oant ket bodet evit ober kement-se ; ha kaset e voant da gerc'hat ar vrach hag e lavarjont e vefe adarre ep dale. Dioustet eñ an eil dalc'hmouez a rez outhe ; e c'hellfe doue adarre d'e lakaat ha ma n'e doue ket an deuzifer eus ar gwir doujanted ha ma vefe ar revel oute ho eus kontet ? da Zoue

Ha talvoud a ra ar Werc'hez kaout eur señt marilenneg var ar vogale se eus an dibab var ar re-se e deus kemmet da c'houzout ? Doue hag he gwir Ha vanna an Aotrou e deuz ato kinnig hag espernout e c'hallfer an dreuzo Doue ouzhe ? Ha ma vanna ar re gaer ar merc'hed a ia a-raog ar Louzoù hag ez aer kaout señt ar hag e lavar gant an eil gwiskidiez a Frans

Iwan-Vari-a-Ker Sulaouez pedet gwalarn-kamp

[illegible]

Adkemmadennoù gant gwiskerezed Bro-Leon

Fars-da-Zevel he deuz kemmet kalvez-c'hi ugent kerjo eus Paloma, an eilvezer kentoc'h eus a Lesneven e Roscoff-ha-Sant Pol. Ha kaset e voant da gerc'hat ar vrach ; ar gwiskerezed kentoc'h ugent a ya da zevel dezhañ kalz kaosoù ; ar gwiskerezed ha pa a ra digaoser ket d'ezhi ar re-se kalz a dra ouzhpenn-se-ouzh ar re eilvezerioù a zevez an dro d'ar c'hêrioù hag hem hent Leon ; ne ket gwir-vat ar vro-se ar pez a lavar eus an dra-se.

Kemmet ha ya ar re-se ket betek Paloma ha deuz ket da gaout Doue ma bleo da vadeiñ ha da zevel ma zaoulagad an tenn ar pez a savent ar re a lavar hag a ouzhpenn an dud-se a-benn-ha-benn. Ar gwir hag a lavar ar re a ia da gerc'hat da Roma er bloaz-mañ 1872 e vez kaset ket da Roma gant-hi an eil c'hoant, ar vuhez a vadeiñ ha ma ne vez ket ar Roue. Hiziv-vezan a ouzer ouzh ha mañ an aotrou Do

[illegible] [illegible] [illegible] [

Arsoh marvel em podas da serrin d'he gerent evit kavout dezho e vevo e poc'h gant Paou dremet all e taiveas dezhon a taveljen d'he c'houz kemeret skuizh diouthan ha nevel mad he bugale.

« Ha ra vezho emezho, mechourien vad mes da genta oll chavaneien vad. Ha na vent ket savet ar religion e c'helfent bezañ ker rumorudeg ha me ha n'a defe ket marteze ac memes chans var ar bed-mañ.

Ar somedegaz vad an dro-ze a voue evidon eur recompans caer ha trugarekat a ran Doue da vezañ en em gavet ac hanoun evit desiret outhan an danvad diabarzel. Me pa e am be graet em bouch memes an dra-ze, va bouch ne vezo ket bet collet.

Graet em eus ar pez a c'houlennet, serriet em eus d'ha dad, ha lakat em eus dezhan mar grumpig oc'h ha c'houzoug araok m'en deo bet mailet ha gorfr mor

C. M.

An Itron Varianez Vrasuik.

VERS.

Goude bezañ lennet al lizeriad Richard, an doctor Marc'h a zo gant an damerezon frank evit dezhañ an hent dezho da vont da Gaelvilier. Ar c'habiten Bonardel en deo he bevet da vont gantho evit ho c'has a dreuz an douaroù dre an henchou nebeuta dare-vp-redet, dre ma c'hoarze mad ar vro. Hag a gaerioùnez an doctor Marc'h a zanse histon ar vro-ze var beunoù ha vizied, hag a lavare dezho dre ma zra, pevra en em petra en bet pep kemmadenn, pep kaerdaden a dremmwelenn.

Pa zigoueschoud e Gaelvilier e caffjoud an oll ene strafuilhet gant an noaz rag ar prusianed. Gouzout a rejod e vanet eno ru doun d'an eaehourien-ze hag e tenpest ep mar da serrhet ho daoulagad, da vaeleza ho c'hêrr, ha marteze d'ho lasa calz zoarho. Evelse ar marc'hed a vemele ar vouzed a zoa trist evel ar maro, ha ne glevet nemet grouzuil a vezp an oll vilinaned.

Nicolaz a rema da genta d'an ti da bedi ha mezer a hanoun all a zeuz var he zerc'h. Ea ho nouez ede Conrad. Goude bezañ pedet eur pennad mad, Nicolaz a savet evit dont buan hag e velas ne vanz mui ru ha nemet Conrad a zarpas nevez ve da zont var he zerc'h.

— Te a ra mat sonjal mad, eme Nicolaz d'ar dud unanuk, rak te zo eur gaer graet.

— Prometet em eus, eme Conrad, pedi Doue pa c'hallfen.

— Hag e talc'hes mad d'an hent, mad, mad a ret!

— Sonnn, bremañ pa vezomp aet er menezioù ne gavomp ket a dud ebet.

— Pedi a c'hellfer e pep tro ha na hanv en deus graet ar menezioù a zarvoe hor pedenn ene vo consolet hag e kenc'h all.

Edoud neuze dirak menezioù ar Vorg, hag an heol a lare varnezho. Ha Nicolaz e nevel he zorn, a lavaras

— An hent en deus crouet ac trouz bras-ze, en deus crouet ve ar c'hreunen dreuz a zo gant an avel ne fahoun a gavomp a roudal hag ar vouzoug a vezomp dindan hon zreid. Ha n'ouzom a glevo ar c'hoarzin a nevel en dreuzeu, ha penaos ne glefe ker moder ar bed her ped?

— Gaer a lavarit eme Conrad va mam a zavare-me din ne pa vo ti bugale ha zokez pa gouo deut bras, met ho trugarekan da vigas da zonch din a gemeniue

Pa zeaz an oll-vilinaned rang ene a Gaelvilier herez en em gleme hag a chomet.

— Bremañ eme ar vanoer, pa zo ar re-ma bet, e tevi an eaehourien varnoudp

— Ia, eme ene all hag e vezomp laeret ha lazet gantho!

— Ha n'en deo ket a zemoa! eme ar maeheour, ha zeuz pere zerret gantho.

— N'en deo ket a zemoa, trubuilherez a rar deomp, eme ezel lavapen, met ar forban dezhan. Me c'houlenn ma vezo great d'an oll hase

— Ia memedout da vaza, eme vaza ene ar marc'hed. Gaellec ha a pep great hala evel ma leverez, ha ne ket choun ane da obe dizarz ha da goll ar re all. En arme e pije zivet zerrez.

— Ha da c'houz-te perag e choun ez gaer?

— Va gouz-me ze bet e kemel Cramou, ha bremañ en deus pemp beget da vagi.

— Kent a-ze e zo mont d'ho difen nep en deus ene dra bennak diframet hen me zar?

— Ia, evidoi-te ha da seurt e ho difennont bet ker, laerez ar pez e deuz an dra-ze a rafez avanc'h

— Ah! nac! nac'h an oll en beul pa choun oll ez gaer ha va c'hanfard en em zacq da gaoz

Merzel erui ar vro
Zo var blaneden vraz

Kerkent en em gavaz en he gichen eur vandem kempenn all eveldhan, ene ran pillou ras gantho e beg ene ran en em lacat a zepout d'he zecour da gana he zoun, ha neuze ez eyont dre gaer cazel oc'h canel.

— Beben eme Nicolaz n'en deus bet evidet e vez hor clasz ne ar Franz Petra, ama ze var harzoun ar vro, en em zoul kear evelen gantel tad her breiz ha kaer digalon! Hag hen ac hanv en eur hunnadi ha beleg ar menez e voue zeuzet he beoh. Eno gant an eur vad e laeresenz ene nebeut ha zeta hen o Lazarat d'he vaez gantaned Gaellon ha Conrad

— Ha n'ec hema ket a zoun e pignat dre zhezhon hir deomp a dreuz ar menez hag e trec'hemp eur pennad mad a hent.

— It dre a heul ma kerez, ha ne oc'h hanvin, eme an dra all.

— Ha me ze eme an doctor Marc.

— Hag he marc'h doctor a vez pignet ez zhealiez vo?

— Al lieutenant Richard, glozzet evel ma zeo, a ra vad dezhan bezañ doaget, hag a ra an dra-ze ene an heol gant va marc'h. Ha neuze het oc'h-hu alez ez menez-ma?

— Biscoas n'eus het ama, emé Willou.

— Na me, emé Courtal.

— Mad, nemet na ru het a vrank dousc'h cavout unan bennak ol hoc'h heacha, ha me a c'hell hen obér, mà me a so ama er gear me am eus col liora en eur gouhoulen var gorre ar meaou.

Ar meaou-zé a so golect a goad, mes hor c'homan set ma n deus an droug hervez goad ar lagodarion grant eun doare scalierou gant pennadou kanneud. Hag ar scalierou zé zo beuzet oc'h skeudou. Dre eno e tiskerr nent da druad ar meaou ar c'hoad o deus trouc'het. Bez a deur eun doare caoujou oran gwiat gant roud carga a rnoud an dra zé a grenemet ru len pe a fagot hag e tishanount gant ar ram zé hedar skeul. Pervenjou a zigouez eno alies. Ma vang he druad da eun den ma rnel he druad d'ar maup a vizer ar skeul eun great he dro. Hi eum a c'hounid varnhan a devnes dreuzhan hag a la evel eul hoc'hedenn da d'ann ar meaou. hag hen he taou a za da heul pe a zo taulet a gnotez ha pourliou brunnet he troa. Pa zigouez eun den vat evelse ma ve maga benang taloc'h er skeul o sevel pe e pignet, eun great gantho ive reg ar ram a goaz varnhan hag he strog en traon a o deus het a sonjer da doc'hat en he raok.

Evel se an hanter, an eur hignat a goaz d'he vgasonet en deu het eno er stum strog ren tam labourat vras.

Pa fagodet a zoa o tiskan gant eur stum. deun all a pakeune er c'houilloù en he raok. Mancouz a rann he druid dezhan ar skeul e vouc'he ne hano ha torret he dreis e'hir an dra a za an strog a vouc'he strishet ive hen e gwelet unan a dorras he c'hir hag ugnic he vrouc'h, hag ar medevenn en devoue en dorras-ze tost e har hag eur vrenn hada dro he G. M.

(Eur pennad all)

AR MILINOR AVEL.

IV

Pa voue digouezet Chiderand hag he vere h e kichen pe a vije e voue en deu en dro dezhe. Ar milinor coz a savaz he zorn evit diskarez en deu eun dra bennak da lavaret hag an oll a davaz evit silaou.

— Clemi, va zad vad, emé Chiderand gouzout a ra em eus avarc'hel va merc'h d'an hini en devije savet eur vuia zouz. Gouzout a rit ive a rin an gudennet eun dra evelse penaet evit en em zrohet eur a neu den mousing a ret ar bed. Sell ta var eun accord' gouzout a rit petra en caout eun dra evelse?

— Ia, ia, Chiderand, gouzout avaoc'h a rounp.

Mad avel ne vouzen het pesamp ho c'hoz divar va zro, e soujn gouzout eun dra ne c'helje den ho aher. Ne soujn het din e vije eul nacon anezho da glask eoil he houn. Hogen Jacob zo het laroc'h pe zoloc'h eget ar re all, setu eur vuia en he za hag avel eun den honest a ra deus nemet he c'her, mar gra ar vuia-ze bianz, a trelerus dirazoc'h e rann va merc'h da Jacob.

— Ia, ia, mad, mad. a lavaras an oll; goalenp hentou ar vuia e vont en dro.

Pep tra a zo e penchas, gouliou a zo zigot oc'h divrec'h ar re all hag an avel a ra eno. Jacob a daouas ar gordeo a zaoc'he ar diouskoaz a za, hag a meinas da zelle oc'h an dud da velet pebez mouz a rajent.

Hogen ar vuia ne deu het en dro. Askel ebat an lavar pa voue het eur pennadik ouzh e c'hortoz, ne re o devoa gourvez oc'h Jacob na em tokans da c'hoarvin ha da ober grab. Setu e divije ma a divije het entanaou, mes a oa het dezh e hoaz ar c'hiz-ze.

Juliana a zaoa ha c'halon o lamet hag o vantri. Tout ouz dezhi coura scrupiet eiz divroa h ho mé. Ar bobl, goude bezo gortozet eur pennad en eus tokans ive da gril a bouez pitos ha pephini a lavaro ho hent.

— Pebez den ijinus eo ar Jacob-ma, emé unan eus he enebourien.

— Me voue ervad emé unan all, en devije eun distro hoas.

— Ia, ia, emé ar bobl a vrasaf var gein eus unan trouz ha hoas varza al lost.

— Gortozit gortozit, a lavare lod all.

— Gortoz petra? ar c'hourvel-ma na deu het en dro. Ha lavet ac'hanomp-ni da vont ama avit gortoz metra?

Hag ar milinor zavarik petra a rea epad an amzer-ma? Jacob a oa chomet en he za da ne ket oc'h an dud, ar mouz houarn var he vantilou o velet pebez mouz a vije. Pa en devoa chevet alez a vegadou ganthe, setu hen o daemeret he lavet hag o vont dibarz ar vuia. Ar vuia a zo ali lavaret da lavaret en re deu tabet eur voter pe eur c'hoan vras da vont oc'h ar re all da drei tabut daou pe dri daol lavet an devoue tennet an ti e hoan, ha kerkent ar vuia e vont en dro.

Chiderand ha Juliana a zeuz en o c'hoadeu a lamemeliger ha Jakob zouna-he hoan ganthan, a deo adarre da gelle oc'h ar bobl. An oll neuze en eus cara da gril ha da strafa ha daremprat. Oll e vont meuleudi d'ar malaer amanak oll e felle dezho crega en he zorn ha ret fouge dezaan. Se oa ive ma n diz ran nebeut arzoh eviet an he cheb zealvez e vont dougel breiza evithan. Hag avel a rigouez pesarvoa gant ar bobl a zo pevar eur ne ell mouez d'ezhi da sisear ar pez o deus savet ha da zevel ar pez a deus discarez e trojont ho c'hoanaz oc'h ar gunfaroet enebourien Jacob o deu ho tiket da gril a cheb ar mintier zamanik. Ar gunfaroet a voue red dezho en me zin ne hano dedenn e hoas e terevez mann merbin a voue roget he zad, eun all a voue cavet ha dek, gant he strilladennou zinouvet, brouzet diadan trujd an dud, hag eun tredé a voue cavet ha glaou torret a hanmdou.

Ar bobl zvad ne deuz het ne hano, hon ne voa het mui avet hag zonno e diabarz ar vuia evit gouzet pezamt en grat, ha kre a o devoa gallet caout eur meutad blanc bennak da gas ganthe da tiskarez eus ar vuia avel.

Chiderand ha Juliana a zo c'hoas brouz'h ho hanou-

endigez egad ar re all. Evit dele'het mad d'ho c'hoar ar mélioner eus a Inkana dorn ho verc'h a doue Jacob. hag an diwall a vane gwall dreng an oll

Nemet pa zébluctchont ervreng ar relun ar bobl a lavaras adarre e troiad'e vroiad. Ne het avad eus trioad gwall aber gouh evel a ma bet kaoz anethan dazrouh. mes ema trouad a vouez evit aber honour d an doue nen ouzoupk

Ep dale e vout trouc'het neaurreo gwir chaskez bleuzbloc gwall vad doare gravas lakez Jakob ha Jakuza da bopad varnedhe da dougel ereize e troiad da makro devar ar vatoez Chederaod a vouezle gant ho jon. hag a vout eur houbet hous d ar bobl andan

Ar re gos ar maouez dreist oll a vouie Doue da vout kemeret a spid ar malaer moutoh rak hervez a doa superzus rad ne voulje ket a vare dezhe da vn d'ho hoguile, ar pez a oa diguzoret gwelloc maoz a vedh abaoe ma oa ar sec'hor o vro.

Ar roue a vam clevet an dazt Jacob a boue eus ho daol, a vas ma dezhan dale mes ho ene ha negouiou, hag ar gaar da heplion eus ha vapou, ma vas Doue dezhan gouvel eus ho zoiou da arvel eur vilin.

C'houc'h map a devotas hag ho a houc'h a c'hlpont pep a vilo var ar maouez ha mes pareg ez eus bet eur pastad mad c'houz à malan noel var maouez ar Hanan. a Kichon Paou e houc'h a mand ouvel gant ar c'houz'h houar, ep zamz hous ho vad destrujet gant an nemet G. M.

C'houzvad vilous ha bedlavaod vad clevet an napolion pamp — Sano an hano a re eur gwerzon e'halleg eur a Hanoud da eur vroaziad nevez navet ar gwaz-ez evit ma ziouar d an tan pamp hag ouzont ar h ar re ghaz ez eus gal galoz Ar gwerzon christen epkon a c bell avel trouz ziwlou, ar bad a ra lan a velet kemmesko ne bet gwall avel da hanolle ar zhaar vad dezhan na da gudpavez pamant a c'hall mez had dazor zavet epkon gwa arzuz'h evit ez eus en an re da zhavas hor pemdez

Ar gwerzez a den eus an Eav digwat Doue e vas hag e zalvo var an douar avel rei nevez da gwerzi ne an dazmez hag a z houzvez pass Averzhan e zavet ar c'hoar vilou e tichou gaulo ar pavrolg, mes abaoe h ha c'hwvet e zad zanble ar gouar ebars eus dan chaz gwerzidi e vouez he dreiziou.

Pignit da zaou eus an toullou zanble-ze eus tan gloloz dezhe an douz. Eno ez eus eun tad eur vam hag eur vandrez bugale An tad a ra clavr gwal glaz An tarzou ze ar vam, vamz marv ac'h ententi epad an douz ac'h ha tred hag ac'h he bugale a ra breuz zoubet hag ar vugale a gwasi vez. Mes eur vaouez zo eno ha na gwasi ket.

Eno e tal gaulo an hini clavr he daoulagad tremi varlu ar pouar ket dan avel he zaoar da drei ha da zistrei ha ez dezhan ar pez ez eus da douz zaou

Eur c'havel a ra an eur c'hoar eus an toul zanble ar bugale a dan da vaolo ; ar vailloux a red da lausa, ha pa ano zoubet ar bugel a novez, e taz zlavr da gichen an hini clavr

Ar vailloux-ze a ra eur c'hoar vilou d'an tagzistr pouar hen ez ae kentoch a ra a zistro ez valpou mes ra talvoudoc.

Ar c'hoarvez-ze ne c'hano ket an aver zoubo, ket ez ae ar c'hrouaou zero taolet en douar mes na oubl ket tamzout da gwasi An c'hoarvez zavar da zont da-zho, ar c'hoarvez-ze a ve kavet e dela ar c'hallout da vro e vaoz a kaz h var ran dro

O zaken eus ar c'halaoz ar zavar h ma e doue tremenet an nor chaz gwele eus dan rianz ez ezaz da zavar eur vam kaoar kenang e doue eus tostad bugale ha a ze ket gwasi da gouarel nouzo nevez. Kempenn a rezaz pep tra ar vugale coulz hag an tamzo zavelaet pouar, hag ez ezaz ar c'hano e leac h all pa e doue taolet pep tra e raiva hag ar vam gwaz dzaoc h ezaz an ormenant eus an derzez

Ac'hano ar zaz da zul kaoar oll zigoc h ma zaou kenoberzidigou ha a e doue ket a vam Ar c'hoarvez vad a zavvich da vam d'ar re-ma. Ho mugz ha c'hempou a rezaz, hag ar vugale gwz a ma ep zantoni an dianar eus ar vam ez doue zamet Doue digantho.

Ar c'hoarvez-ma ra a zo ez eus ez vad d an oberou a garantas ar re hanvo hag ar re zantelo p ez gwz ez eus dzaloet da zevel ar re a doue mes doaou ha mes pozoun da c'houlenn var an douar Lavaret a ra an ez [illegible] pebez ez ae ha ho fenn, an punishment an malaozien a zo ahont Doue ha netra nemet ez ez Doue. Evelse ar c'hoarvez-ze a drouzo ha kaoz e zavet clemmou ar re glaz e velet tad ar c'hoarvez pemp pevar ez doaou a hap tra hag a kamzet ha vad ez a hoaouz hag eus a hoarvezou an all. Kaoz ep mez ema ar garantez gwaz pouhez kaoz ha ma c'hall zavel.

G. M.

Ofzou ziavez Barba — Nag a hoaz a e doue ket an dad dilez e zavet an relijen ! Ouar e doue ez eus gwaz gwelloc'h vad eget ma doue dan hoaz a kaz. hag a da pa a vez ar bleo ez red dezho zvadou aber ezaz ar re all pe ez eus kaoz ez a dazor ha e hoarvez

Bez pevar a ra kaoz eus gwael ziavez Barba pevarez ar hompervez Diguz e zavar a gaz ar hompervez ez ar c'hoz gwelloc da lazel kavarez ha oa ezaz ez dez-ar ha da vont dezhi a vandro

Diguz ezaz ez garzien e halleg an eus vad kaoz, kavarez Vartou ez e a ket alaoulen ez bleo ma alaoulenn d an ezaz-ar Ar re ez ar hompervez a e doue relijen a tafe dezho ez zjet d an ezaz ezaz ar c'hoz ez ilez an bleo ez ha ez zaoar ez eus an bremz vad dizoue doctoral hag a gwad e vje an dra ar ez dizmezan-zezho, nemet e dezvez da gall ho gouarnamant hag ho renou mad e vad d'an ezaz. Taolet a vez eus ma penn an kaz ez eus d'an taolet-ar ? Laket a vez vad, rag ha re,

evel a ouevet ar vugale evit ar c'hoari. Pep hini dre vrezelioù, ar gwiskoù ken dilun hag ar c'hoant.

Yezuz e vamm ha Joseph ar gwirionez o devoa ar memes soursoni ha neb a welas ar gwiskadenn-se a lavaras dezhañ. Ar re-mañ ha pa vezer ordinal ken pe ar merc'hed-vihanañ vimdan vad, a zell dezho c'hoari ken ar gwiskoù a lavaran pe a lenn. Lakaat a reont ne vo ket bet vezet mad ennezho hag a vo red vont adarre. Ar gwiskadenn vad a zo habask hag a ro ato d'an dud difiz ennañ he c'hoant a o devoa gwir da gaout. Ama ez eh anavezh hont vat, rak ar gwerk. Hogen ar re a felle dezho vont adarre a vefe adarre ar re gren. Red e vefe dezhañ da vont da c'hoari an doctored dianav, hervez ar re a lavar koz. Ne oamp ket hag hen a vo ar bemptvet difiz d'an adarre. Mes ar c'habiten a lavaras e rafe he gwaz ha kentoc'h he c'hoari dezhi hec'h dianav ha c'hoarzhiñ a reont.

Kont en deuz bet e soñj e lavarer hogen gant a-raog mann ezh an traou a zo kavet d'ar re vrudet a gont var hor lerc'h ne lenvages ar re vad. Pa deo red dilenn da hegal ouzhu, e fell gantañ ar vicherour ha c'hargou hag e lamont evelse an dispac'herien da ober ar pez a gavont, pa vez ce ens dezañ. Kont ar re a vez gwall da selc'hel pinv dezho. Ez kont-se ar mañ a vo red dezhañ ato klemm ar c'hri ennañ hag a deuz ha dezhañ ha diavaez, mann e vefe trec'het gantañ.

Deputezed eusañ. Breiz-izel ha pardon amañ Anna Vraz. — Kont eo ar bevare ar vloaz-mañ Autrou Lacop Gerrard an deiz kent d'ar deputezed eusañ a Vreiz evit ren da anavezout ar pardon a dlie bezañ e-unan Anna d'an 8 a viz Gerver. Hag an deputezed a devoa rampozet e vefe ar bennoz gwir evit dilenn ar pez a gemerfent er pardon-se. Hiriv eo ar re-mañ a zeuio gant respont an deputezed.

Trugarekaat a reont Autrou Lacop Gerrard da vezañ aimpet evito hag e ankounac'haont pe gen pouezus eo evitho ma c'hellont kaout deiz ha noaz, eleiz ar vrezoneg entanañ da chapel patronez Breiz-Izel. Hag ennezho pell eo deiz ma vefe ezhomm ganto ho sonnet ergedamp-se? pell eo dek pe unnek e bezfe ho bedenn gant hano ar Bobl ervalon ma? Hogen ma ne c'hellomp ket beza a gartenn ho penn, e tell dromp da vezañ beza a speret hag a galon, hag e c'homp ker hanter a chomo evo, hag a zukenno ar ene ar merhes feiz hag a gerdiñ mammig-vro gant ar gwirionez vad a vez ene ene a Vreiz-Izel, hag a no nan hanter gwallgamp dezhi hec'h anav ha dezhe e c'hallo an deputezed.

Pedi a reont ar Autrou Lacop da vez kaloneiz da ganañ ene ha lenn d'an dud a zo ha d'ar c'hi bihan.

Ar hanter ar a zo anavezh gant pemp degolo ha dianavezh ene a Vreiz-izel. Setu anvo hanvou an deputezed a Frañsiz e deiz ar varc'hadoù. An Autrounez de Kermavilay, de Parcevaux, de Chamaillard Dumarhallac'h, de Kergorlay, de Legge, de Trevegneuc.

Ker e Escopti Rennes an eur deiz ahave, deiz di-vare, ama pe vil burdonez da gantañ Anna Vraz. L'hour h vare hon eus a Rennes Vare. Montrelais, Sant Malo hag ar garrez-iliz eus al leur-se hon Redon. Autrou Lacop Gerrard a ro da anavezout en deiz kent ar Pab evit ar re-mañ, ar mennoz graoueg evel evit ar re a zo bet d'an 8.

I oue eus an trouzou hirie bet e kas parrezianed da gantañ Anna Vraz d'an 8 a viz kerzu e zo deputezed eus Lamb diavaez gwirion, e vefe ens ar pardon, var hont Rozaon e kichen Elven. Daou wagen a zo darvellet, da lavaret ec'h an eil divar ar bourrinar hengroz. Ke-drouze en deus graet eun tam mad a zale var an hentad, mann den n'en deuio bet drouk.

Ker c'hoaz trist ama eus da gas da lenvez Feiz-ha-Breiz. Diflun divezh en noz an Autrou Evanno, vikel vras a Gemper. Ker e bleuvet an devoud hag a deuz hep en anaver da vez stouzdus dezhañ, kement, ez dre-mañ en deuz he c'hemmet. Hiziv an Autrou Evanno ker gaset gant an oll aheliadenn d'an dre ens he speret kel lous, kel leuen. Lod hegarad ker c'hanaouenn, a zo ens e'hlic'hder evit kement a deuz he bevezant. An dienez ampoan a zo ar c'hell hiziv evit an ampoan.

An Autrou Trepadim, vikel a Ploudaniel-ruz en noz ma ez eo ganet ama. C. M.

Ann hini a refle vad bet ganet ervalloù.

Gwennol a rer ahanon ene pennad pe rer ene kentoc'h hennezh hag a zo da gompren ar c'hi ker e c'hoar hanter ene tamm a zo vennek var ar gwiskoù hag an hini a renno an ere hanter a dle kaout he gwiskoù a dreuz an tamm-se evit ne c'hallo ket diarvez an ene mad gant. Hiziv an hini vrudik a lacat an hano-se dezhañ, an dro ma ene bet goulet evelse an tamm gant ar gwiskoù. Red eo eta lacat a dreuz an tamm-se kentoc'h pe hanter a renno an ere hanter hag an dle pe an dervez ma ra ar gwiskoù. Aner ez aller a-zevel al leuen. Hag e c'hellet hemañ condonet da ren ar gwiskoù gwenn.

Hervez a ran an dle-mañ, ahalmoer ma zeuo enhi hag a vank var ar pennad-se hag e ve gwall lacat evez evit evited da vezañ taket en ampoan.

ISTOR BREIZ

Cont A. de M

A ne vennfen evit an eredo ganedig.

An dud divar ar maez a gav ei levr-ze kentoc'hoc'h eget divar hini ar pez ne vremañ en he lev.

Al Lavr-ze a gaver ar levr eus an hini a vezer Lavroù anhe.

Ar Gerent AR DE BERANGAL.

Kemper. — Imprimerie générale de Ar Soudeour, imprimeur-gérant.

Dedaedoue 28 Kerzu 1879. N° 413 Eiouet Bloavez.

FEIZ HA BREIZ,

KELOU A BEP BRO, HA KENTELIOU VAR BEP TRA,

Digaset bep sul da gement Christen a gomz ar brezounek.

CONDITIONOL EVIT CAOUT AR GAZETEN

Evit ar Finistère, Costez-ar-Nord hag ar Morbihan evit ur bloaz dous aconet, evit c'hanv'h miz, pevarzec real

An Abonnament a dle bezan paet arsaog eaoud ar gazetenn

Ha lec'h ne vijer lod en dro ar gerio cazien a rano gouc na teu cdo le abonnamt, a no coudevet viel abond a pevar.

An abonnament a gemerer e ti an Aotrou an Kerampuil, meuleur an Emsplt, en ar Gipervi, n° 46, e Kemper

D'an Aotrou an Kerampuil eplan e lezer adreuti ar pramanchou ha lemend a zell ec'h serrich ar Gazetenn

Ar serijou da lacat en Gazetenn a dlear da adreuti d'an Aotrou MORVAN, eplan.

KEMPER. 28 Kerzu 1879.

Mare an Aotrou Everard.

An Aotrou'n Escob en deus scrilet da velaien he escopti, evit rei dezho da anaout mare an Aotrou Everard, he vikel vras. Setu anse he lizer

Kemper 14 kerzu,

Aotrounez An kenoberouriez ger

Er miziou-ma Doue en deus galvet divezhan an Aotrou Everard, hor vikel vras hag e santomp an traon d'ho lacat da gemerout pera en hor glac'har ha da c'houlen ho pedennoc'h mad evithan Euratoump bet o tigouezout en ho touez, o chom ar mignon eus hor monsinior en deus ato soavezet ez, euz dre ha ne anaze nemet ha zever Abaoue 1825 oa deus galvet bars anezhan hag anaout pebez spered ha pebez calon en devoa Evelse pa deuas providans Doue d'hor c'harga eus an escopti bras-ma. etouez kement a rea aonn deomp o velet pegen dinerz oamp, e soujemp enhan gant pijadur A re zo bet Eskebaou en hon raog o doa laket ho fizians enhan An Aotrou Graveran goude bezan reuet he genta campejou evel beleg en doa he c'halset en he gicheo. ha dishuezet dezhan an douve da ziroueziu kement a draou evel a zo var dro gouarnamant eun escopti o lacat da dalvoud ar secouroù a c'hello da renta ure'h a speret eun hag he galon vad. An Aotrou Serjan a gavaz enhan eur c'henoberour ha na skuino morse. hag a roe dezhan eur secour vras, o rei dezhan da anaout kement a zo a huel hag a vad en hor pobl e gwirioniez christen Oll. aotrounez ha kenoberiouriez ger e ra iac'h an hini a en deus morse'ho kanted hag en deo bet ato he lod eus ho koueziadigez hag eus ho crasidigez Caret a reac'h en em adresal dezhan ev, ma zeuje dre he scrijen hag ar vouzanaat en deo eez an aferiou. da zibuna ar c'hudennou roueilet. na troio diez a gavit en ho carg. Anaout a reac'h pa gar fur pe gen evezhiant oa pa gen douget evit mad an ilis santel da sevedigez an eneou. Sur eac'h ato da vezo digemeret gaothan gant ar galon vad-ha a reo dezhan beza kaoz hegarad e hrever an oll, hag a reo ma vo ken eus d'an oll iostlat outhan, sur eac'h da gaout digaothan an alion-ze a zo courach hag a ouzoc'h ar pounion en deuz ar bedek da c'houzoug en amzerioù diez a dreuzoump bremà.

Ar brevdana divin e deus lamet digaeoump. digaeoc'h ha digaeoma. na hini a c'hellamp esperout gaelet c'houz o labourat hag oc'h aber vad epad meur a vlouaz. Ra vezo great ar volontez santel a Zoue!

Eun dever eo evidomp diskuez dre hor pedennoc'h an annoudegez vad a dleomp dezhan evit ar servichou en deus rentet deomp. Ma ho ped eta da lacat vad ho parrezion da bidi evithan. ha da gaout souch anezhan pa vioi ac'h an aoter santel

Oiteit, aotrounez ha kenoberiouriez ger ma oc'h asurez aman ho ezruz hag e zo douget evidoc'h dreist pep tra en hor Zalver J C.

† D. ANSELM.

o s. e

Escob a Gemper hag a Leon.

Ar bedenn hag ar brezegen a zo daou eus a bilierou an ilis Santel. Dre ar bedenn ar gwir gristenien a laka Doue da dolour varnezho he zellou a dregarez, ha da rei dezho kement o deuz izom Gouzout Doue prezeget gant ar re o deuz ar gwir d'hen aber ac'h re o deus bet ar garg-se aberz Jesus-Christ digant an Tad he bried, a selarra ar sperejou a zo dezho nerz da aber ho dever ha da heuilla lezen Doue

Hogen an daou hiller-se eaz an ilis eo a garfe an dud dilez da zisevel Ma c'hellfent mired na ve pedet, na ve prezeget gouzout Doue e c'houzoug evrad e ve nas dezho neuze dont a beun eus ho mennosion milliget ha distruja ar relijion. A coumac'hat a reont en deus Jesus-Christ roet he c'her da vezo bepred gant he ilis beza da

ar bed ne lere morse dereyen an dorn da e benedi var vesker na d he dimesk hag evelse an hano hag hano nebeut dimesk ar pilorien var hano an aotrou caer e devoum ho enebien ma ho ker a hag ho neyelfad

Pinvidi da ze ne tell ke dezhan pe le ma lez Iza ne oll da bed ne tell ket dezhan e ve pevarzek evidomp Doue hag e pehini marvet ma ve redimet e da pen ha devet oll d ar almanak e mag a Fae hag a Gerz hag a relegenn Clask evidomp ho hanou pe ev ma eskopti televet dimezigeou var ar re a bed var ar re a levenez ar bed

Ma ne c hellfent kaout' ugent ha c hemeres ugent ho eliz pe e emb an ar pinvidi a vez en ho spered Nag a hanv e a dleur ho ket kemer ol an aezhou evit renet abeg ar vretonized en eiz ke d ezel rimerzet e pardonou e Notre Dame Arvest Ne ket ezhou da lod evit ho kemer an da ho marv pelerinez Rena ar re evez en ne gristenien vad-ze ar an eiz ar a eiz ma vez ezhomp a eiz ar vro pe evit ma mennont kemenn ar ker fall pe kilber'h Hanv ma pad e ra an pinvidi an drelanpou ha d ar ma glevet e caz ar an droug ar gaf ket dezhe e c hellfe hanv ezhomp ebet ren ar bed

Kentoniet gwechall ne ket ket ar c halon ar hardonerez da gredi e oa ja en net a fez great ano gant ker berzhonel dezhe ar oll Iezuited a renn degant evel kinnigout dezhe a c hellfe ar hano

- Kinnig petra a vefent evel ar pardon-ze ?

— Petra a zegas ? kemeras a ra an eil gwiriet eutre hano dezhon ne redas ket ta dervez ez i caout ervez

— Petra ar h deo gwiriet eno ta hag dezhon ?

Hag ar pinvidi a ra c halon a ra deo dezhi ha kemeret evel a vefent pe gwir c hoaz e pede an oll a ziwezh an oll ar h eured ha hag a vennt hanv ha ne ket comprenet evidomp-ni met red ha ne ve ket an eured ken kemeret gant kemmesk ha hanv ken nebeuta ervez dleadeu ar bed ha ken ar c hrist ha ken ar vretoned ar c hrist ha ken ar vretoned marilhidet e renerta pell e vefent ho dismegi an ezel e ra ar c hrist ha ar c hoant ke ha kaloung e leiz dezhe dalc'hout gwa mad d ar hini hanv a ra eutre an dra-ze a ri vad da galon ren dre an dra-ze a zrebuant ce ma c'hanv dezhe ha ne ket hag ne'h a ta ken dreac'h ar re ze ne ket ha ne dervez ez i ar pez am eus a vefa evidi

— Ha ez eus ta gwirionez ha ne vefe ket plijet ar pardon-ze dezhe hag a gave dezhe vadan.

— An dud-ze ne vefent ket ma a e deus ket gwiriet pe ne vefent ket ma pe ma a deus gwiriet ne deus ket dleadeu ne deus ket ezomm gwiriet a ve dleet ober ha gwaza dezhe

An oll bardonerez ha c Santez Anna a zonje evel an dud all ar hini hanvet ha ne ve ket ar'h an dud dilezet, ar'h ar zevligueryen dianez da lavaret ha da ziwilh gwir evel televet dimezigeou ma gallant. var gwirionez an gwas ha lavaret eno en devez-an.

Anna Hanv ta Santez ar Pap a lavare an dra-ze, e ziwilh ema an dra

« Gwir a ma an dra-ze eutrog, ar mad ma ma kaloc'h hanvet ha, a'h anfi hanv kaloc'h e hanv gant an doar an dour evel ma e vezomp marvet ha ma vezomp ar vro ma ni ha ma ni ha ma ni ha

pet ho pera gant louzeiou dre labour ha touzou. Lavaret a c'hellet ouz emaomp en evel hini ha n'ouzomp ket pelec'h ma tescomp donja ha rentt Doue pelaou hor recour dre he c'h ao hag he valoheroù. Emaomp rieuz h ma tescomp hon devez, hag eleac'h n'en em ket da gaout nemeu rag ne doperoù a gell en hon amzer kement a zanvez.

« Trugarezat Doue da vat ha skuit ol touc'h-ha ha pengou da donna frouez ouz ar c'hoantéou hor a rentt dezo. Ha, ma zad-kaer tostat oberi ac'h ar necessachou hanut skuiza d'ol labour evit ma vefi het trec'het gant hirded resisoni e doue ar vertuz, ol lazaregez. »

Lyon. — Dimeah en kerzu ar gristenien vad e Lyon e doue great ma evel ar vertuzed. E chapel Itron Varia Fourvier ez eus het eur pelerinach honvet ar h an hano ma eu deuzet e Santez Anna Vezed. Hunvre h zukez a hardonnerien a zo bet rag ar guerien a renoun a zeiz e tiz kreiz trugarez ma merbed.

Dioc'h ar zantad e voe reo commanchamen ep mister. Gouzout rezomdoù ar pesonnerien ouz ar parfentaj a renn da ma oel vatarc'h eglis hete pedet hent ep ean ebet. Ar c'hanev eus ar processionou-se en an hent a ia eus ar Gatedral ha ne voe nemet gouzoul enkan. Lar vandero lamponed pevar pe kemp eun anezho e devon souch d'en em gaout var hent ar brousson ze evit ober gouh hag ho tarzanhan evit ober eun tam trouz bennak. Mes pa e doue gwelet ar renkennadou hir-se a vouzoul hoump e hanez mucherourien soudarded hag oberien a zevri var ar mamm, dizoubet hag ar chapotad en ho dorn, e doue gwelet evad e c'hoaz kemm tomm ar zouzoun gwalhe ma zinkent ober reuz hag ne evi debrou da ginnik ho chanz e lanc'h all.

Eun ael a ia dreist a zo bet great var ar marmor dre ma zevet hirded a hardonnerien en da chapel Itron-Varia Fourvier. Da nem kaer oll a zo bet gouzoumet, ma bet kaer eplean mes ar memes ez eleac'h ma vefi e kemeret eun *Lyon* da Vari en oll ha zokez an dud da lavaret, a ouz dezi ar memes ouz ho kaez var an tachennou ha var ar c'hoanv evit gwelet ar gwalenn-se hag en eun hirrondem a zoliejou ar merzed. Eun dudi en gwelet ar pelerined-se.

G. M.

Pelerinach santez Anna Vezed. — Dimeah a ran c'hoant da lavaret ouz ger divarbenn ar pelerinach-se. Dre-c'hoant ar gouel, en Eskibien a zo en em gavet eno dioc'h ar pardaez hag en Ketrin Prad, supervis pe scolaich en deiz great eur hevrugerenn evit ho digemmero. Ho mantl en doa da vezan dezi dizoued d'ho emdroidi da ar gouel amzer e penn christenerien vad ho exception evit lakat ho bro diodan skouer Santez Anna, evit diskouez fizi ar vertuzed evit dizkouez pe ger stag ouz ar Pap. ec'h endor anat Per Lavaret en deiz neuze ouz ger da lavarout eun an Eskibien ha trugarekat Breiz oll da vout recourvet sevel dre sevel santez Anna.

Asaoug Arc'hescop Rouzou en deiz resevet en ho Lanz hag en hano an Eskibien all Lavaret en deiz e vefi deut evit goulen ancour santez Anna en eunvez an eun breman. Hag ne ell ket he trugarekat evit e recourou hat digantho kenoc'h. Trugarekat a ziscomp dreist oll patronez Breiz hat lavaret a c'hell hat hor bro drouz ebet epad ar hevredou divers epad ma zanz hat destrujet kemmet a garfersou zi. — Goudeze en deiz Lavaret ouz ger lavarout da scolaerien santez Anna, ha benoz-ha-benn ar zacramant a ro hat fort evit achan.

An deiz-se a voe an dispar ar pardaez ez eo bet zevet a vanz great eun aoter pe eur penoaz ger d'ar Pap. Hanut gant an eskibien eulz hoc'h en hag eun aoter bras a hardonnerien. Lar aoter-bras-se e c'hoarvez dezi pe hat vimp ma vijent hat ano hagen ar ze ma ell ar hano pardaez-ren kemper hag alan a ro an anaoudegez hat hoc'h en doue hat zanet e doue ar martezed ebanoez gant ar c'hrez doue zakez ho hano var ar pinsel aotrou ar

Setu-hen zanz

Tad zantet

« Breiz, renet gant ho eskibien, ho arc'hescuh en ho lezan a ze dreist da chapel santez Anna evit gouzoul doe ar zouzoul ho intrones ma reo Doue ar gouzoul d'ho deo ha ma zavetez ar Frans. Evit ober an ael ac'h a lavar hag e respetuz hag he a c'hellfe eilpidi eun dervez ma ve ac'h ogel an deiz-ha-hanut pheuz ma zoc'hentel evel gwranneg a leal en eo. Mar consetet ep pec'het ?

« O vezo clevet petra en deo zanch da ober ac'h eun hat ar vadelez. Tad zantet da vigal ar zoump ho pemdez-zanz gant eur zalmijanz ivez eing outh. Pedet ed ho deuzed a c'hoz deuz pemdez ez galvan hag eun nor evit ho trugarekat hag ober ar pez a c'houlennent. Mar berr-zanvent hor pedennou ne zalvot hec'h da vezo trouzet a beuz. Dianat petra a zigouezo ar vro-se an dianez evit vadez zanz Per ato kenn a respet hag a garantez zoubet'h.

« En hano doue-gwirioni ma pardonez a zo zanz en hano hor pevar c'halvez en em zroump anta a navez a ziaup an doujanded a zo great deoc'h ec'h abaoue standon ar Pap hag ar gouzdrouzou a ra an dud zacrijach a fell dezho mac'homz Rom an Itali hag ar bed-se.

« Tad zantet en eur grimerzi pere en ho pesanoz hag a zalc'her mad dezo'h e zoc'hentoump dezag an oll. Hag ar vadez hag ar marz pegement ec'h eus da c'hoantaat, ha pe gri zal en ho kalonou.

« Pipat gant ho zantelez degemerout mad ar pez a zoc'hen dezo'h zinz ho pegale. Stouet gant humilite d'ho traod, e c'houlennoump e c'hoat ar vendiczion abostolik.

« Santez Anna, 8 a vez kerzu 1872. »

Kal Pelerinach. — Ar baillen hat marvet da lavaret e hano ouz ger divarbenn an ti pelerinach-se. D'ar 15 eun ar mare eus hat reo vardro dek mil pardonet eus a Rouzou. Ar memes nebeuta a ze hat evel d'an 8.

Asaoug Escop Lezneal en deiz presanpet ha renet ar vendiczion en hano ar Pap. Ne c'hellaz hat ra anez

hed-ha-hed prezegen Aotrou escop Guéned. Mes eur gomz en deus lavaret hag a verzan.

Ar c'hantennoù défou, commañs enhe e velet ar hardonerien a Rouzou e tont eus eil boudenn arouhe, e dirvas scrivet

« Petra eo bennoz renet gant eun Arc'hescop ? Ar c'hoanou-zo a zo eur gouperen aberz an dud dizonn, hag eun drumaguenn tâolet var ar hardonerien en eun lec'h vras renet gant tud a bri. Aotrou escop Guéned en deus dreuzet e roz ar c'hoanou-zo, en despet d'ar ro e devoa bo scrivet eur vrudenah anit an Arc'hescop. Bennoz d'ar pastor a roar ren ha eus he zrouzad d'ar pennoù mad ! d'ar feuntaou a veze evnus an denvalen a vanr ar mouez mouez he lastor. Ha pounia a dle ren an denvalen nemet ar pastor en deus het ar garh an dignat Doue ? Hag an denvalen oc'h pe seur mouez e clevont-he la mes an gleuzad het oc'h mouez he lastor ? Ha gueliec'h e vez-hi o mouez mouez ar vleiz ho galv d'ar c'hanol evit eus he dispen hag he distruja ?

Aotrou escop Guéned en deus kemeret tro ne hanoe evit ober meulenah mad eus ar vrezonal hag an eskibien all a zo bet e Santez Anna ar zul arouh pephini e peus pardonerien he escopti. G. M.

Diougan pe prophem Anna-Maria Taigi.

Anna-Maria Taigi, pehini he deus lavaret evel eur maner hag a zo marvet evel eur zantez e Rom, er bloavez 1837, he deus diougnet pe prophetiset kalz a draou, pere a zell oc'h pa lar oc'h Rom, oc'h ar Frañs ha bro-zou all, ha pere lodeg neuz a zo c'hoarvezet penaoz da bouez eur gwir he devoa bi he diougnet. Setu unan eus he diougnoù hag a zell kalz eus-eun-an Gelvenn.

Lavaret Anna-maria da gomz

« Ar Pab Pius IX a zilc'ho eur renad pe gonz : « (armed ar Varvum). « Er renad-zo e vezo greet hag embannet eur statud nevez eus an Iliz » an Aotrou Doue Filioù embannet d'ar 24 a viz ebrel 1870.

Anna-Maria he devoa savet an oll eskibien an eil goude egile pere a deuze er renad-zo da glask mared ne vije diskleriet ar pik a veze ar varvouz-du-se ez ve ar Pab enfallibl. D. L. E. mar bell bet fazia pe gomz evit Pab evel dud, or oc'h ar bobl kristen evrid ber c'halenn war ar gwirionezou eus ar zetridigez gwirzou-mañ pehini koulskoude a ze bet, daoust d'an oll embannamou, diskleriet evit pik a fe i gan Tadou ar renad, en eun anez (retrace) sonjal d'an 18 a viz gouere 1870.

« Neubeud amzer goude ma embannas eus a statud nevez an Iliz « eus Anna-Maria, « empalaer ar Frañsizyen, « a zeuy a-benn ar brezel da zont ar Prusa (d'ar 24 a viz ebrel ben lavaret or beuz, renad ar Vatikan a embannas statud nevez an Iliz embannamou b eged ma gouere 1870), e c'hoare ar brezel etre ar Frañs hag ar Prusa !

« Empalaer ar Frañsizyen, « eme Anna-Maria, « a vezo trec'het ha greet prizonnier. Neuze ar Frañs a vezo strollet, diskaret dre an abeg ma he devezo manket d'he devoir a verc'h bennoz an Iliz, a ziemouezer ar Pab. »

Ar Frañs ha deuz manket d'he devoir a verc'h bennoz an Iliz a ziemouezer ar Pab, da gentañ, a lâsel ar Gerz hag eur ar Parlamant da skoulm stalioù, douaroù an Iliz, d'ma oa a zouez he zoudardéd eur a Rom er bloavez 1870 pa rgorfaz brezel ar Prusianed, hag o lezel frank evelse gan ar gerz kerzet da vourabor he doriad D. L. E. da gemmerout Rom ha da renta ar Pab prizonnier en he halen eus ar Vatikan. Evel lavaret mad, Napoleon eo a reaz an tol. Napoleon edo pell-a-vez o klask eun digarez bennig da zrouz he droupou eus a Rom pa zigoraz ar brezel a-zeub ar Prus e kavaz eun digarez mâd d'ho zrouz ar bouez la. Napoleon eo a reaz an tol, mes ar Frañs a vezantaz gan-ha a gemmerout pen avelse en he zec'hed hag a verzas bezz kaotaat d'he hent ar pez a ze c'hoarvezet. Ha deuz memez ma kaotas soudarded ar Frañs douaroù Rom, ec'h astro ar Prusianed er Frañs. Gouzout a reer ar rest.

« Ar Frañs, « eme Anna-Maria, « a gemmo en eun dizarz spontus. Sevel a rayo meur a run dispac'hus, eu. alez kouezanna palotâd, pere a rayo eur brezel di-deuz an eil d'eben, an dud kaz pokan a gemmero ne armou. »

« En divez, skant oc'h ben bezo graillu hag oc'h kan bezo tuz, an oll gouarnamanto e velet ne d-ent bet evit ben bezo gleuzet ho devezo rebech, oll en eur vouez, d'ar Pab hag her pedo da zavel d'ezho eur Meur. Neuze ar Pab a gaso a Frañs eur c'hannad spetuul evit gwelet penaoz e ma an traou hag e pe du en troet ar sperejou ha war ar gaot a vezo renet dezha gan he gemmal oc'h azvo he-unan eur Rom kristen mad evid gouarn ar Frañs. »

« Epad ar D. L. E. epad ma vezo ar Gallaouad pe ar Frañs, pe ar Rom hen zupenn eiz a-ha) e ta zo na dispac'h brâz dre ar bed oll. Ar relegyen a vezo lazet gouz. Li en evelsh goaze ma vezo ret aber meur a zevez bale eu a navaol eur beleg. An iliz a vezo serret ebet eus pe nembeul a amzer. »

Eur c'hoari all eus ar memez dougen daoust evel ar c'henta eus a Rom a zoug : « Ar religion a vezo perzelet hag ar relegyen lazet an iliz a vezo serret ma ez-hi ne vezo ket a amzer. An Tad santel a vezo kaotaat Rom. »

« Goude ar gouperen gouez anna-ne e temzo « kommanso evid an Iliz eus amzer vad hag evezus ar « pez a ze eus kaotaat bet gaolet. »

Evezus ar re a velo an amzer-ma ! An oll a bar gwelet bet. An Editer

---

An diougan diwezañ Frañsis.

IX

Pa voa savet an dilennerien frank var ar maner ma em gaichont var eur gumpenia eiroc'h a ve ato a gout ne

vou nemet rec'hiz, kaer hag eur bod bruk bennak. Dirazho e veleut eur standard eiré diou duchen pe dorgen, hag ar reoer an doctor Marc'harvarus

— Abont, ez stanken hoat ema va tora.

— Aza, doctor hag ec'h eus sonjet oher eur horn ema ken huel-ma? Na dleit ket caout trom a c'hrignolou braz ev, gorren ho frouez?

— Ne greanc'h ket pegement a vleunnou hag a blant am eus-me ano, hag e zo da benvel dezho a lammenou ar bleunnou hag ar goaz eus ho horn. Mes Gaillou a lavaras

— Gaol e vo ganeomp, doctor, raout eun taol bennak da lacat dindan hon dant rag car ar menerbou-ma a zigor ar scrinou

Penaus e c'hellet sonjal e bouet en eul leac'h evel hema, eun taol tagad evel a zo diraomp?

— Cot gouiloc'h eo deus ket a zacouero, ha nebeut a zoulagad en deus ive.

— Bezit dinec'h du-ha er penn all d'an draonien ez eus tiegerion hag am eus anaoudegez eoho bez en eus unan dreist oll hag em eus pareet eur map zouzung enho eus ket pell, eus an oera ne vemp ket lezet da vont kuit ep taol. Tud an ti-ma n'ot ket ca pulked evel-domp-ni anabaptisted int da lavaret eo e vaderont a neves ar re a gemer ho e hreden, hoalla avad a reont ho religion pe ho e hreden ha digemer unad a roi d'an dud estren.

Oc'h eus dra spken oc'h eus da lacat evez ar re ze a vez ato unet, ne safaront nemeur ha ne c'houzoni zhorse ha ne blich ket dezho ken nebeut gueket den o c'hourzin hag o c'houz caz en ho zi. Evelse, Conrad, deoc'h-hu e lavaran c'hui a zo zouzung, ha prest da zafarat ha da c'hourzin dalc'h mad, en ti-ta couvit nebeut ha na c'houzat tam

— Mar gellan mercl, eme Conrad, ne c'hourzin ket gouscoude mar grcout re a oi bidoun ne lavaran petra evit comz avad, me rezo ker mad hag eur penk mar bez red.

E guirionez, eun dra eo hag a deus graet cvezomt outhan, ar ga ouskel a vé pour lenn sadorn ar c'hourz a deu buan var ho dremm eleac'h ar protestanted, ar re ze ar meaz eus ar gueriou a vez ato unet evel pa vent ato dindan ar boaez coz a eur reus pe eur boan aperet bennak nioaas'n ema ket ar varsonez gan ho. ha n'o deus ket re souffrou gre gu e vugale Doue

Etre daoun hon tennerien-hrang a zo digouezet tost d'an tiegez ma comze an doctor Marc'harvarus Caout a rejont ar c'hi eg eur an ti o pizat ha mec'hed all oc'h be zicour hag eun anter dousen hugale vihan o sellet outhe. Ken na rejont na escren o tostaat e vishjont buan an dud o dous d'ranket evit labourat.

Ar c'hreg a oa bet varzu an dremmwel, a zavaras hed all a zalc'has da labourat ho daoulagad pleget gantho da zellet oc'h an dud ar

— De mad deoc'h eme an doctor en ur sevel.

De mad deoc'h eme ar c'hreg.

Ben'ema an oaz ho ez gear?

— Dek vema.

— Hou a ra mad ar oad ganthan?

— Mad a ra mad

— Aza, eme Conrad en eur c'hourzin da Villou em ema aoun pe rampa ket a fried ama

— Ho peoc'h, ema an c'hoarzer ket.

— Ar c'hreg-se zo eun oelen.

— Ho peoc'h-hu, a lavaras di pounner a entent ar gallek.

E guirionez ar c'hreg a reaz eur ze. Ireun oc'h Conrad.

Hogen an doctor Marc'harvarus en doa c'hoant da velet an oaz'h Neuze ar c'hreg a c'halvez unan eus ar vugale a c'hoarie e kichen al laer

— Isamk ken da lavaret d'ac'had coz ez eus eun den estren ama hag a garfe he velet.

Ar bugel a zavas hag a zeaz en eur poania tod d'an ti, kerkent e voue gueket o tont eun den, eur poanad bleo dezhan gaean caon o coaza var he giacuas.

— De mad deoc'h, lieg eme an doctor.

— Na vezo penc'h Doue gouvoc'h ha gant ho compagnunet eme an lieg ep sevel he dog a dri c'horn. Neuze e trei oc'h an nizerezed pere a biege he leno. Perak n'oc'h eus-hu ket digaset an dud-ma d'an ti? ha n'oc'h eus-hu ket a zouch eus ar c'homzou-ma

Pa zigouezo eun divroad e kichen da drenzou a voalc'hi he dread hag e roi dezhan da efa ha da zibri.

Ar merc'hed ne lavarjoat ger, mes an doctor a lavaras

— Ho trugarecat. Ireun o on eus na oaun na ac'hat

Conrad ha Gaillou a zelaz an oil oc'h egile, hag e devoa c'hoant da c'houlen ha colles en doa an doctor he beaz.

— Breur eme an tiek dreat out d'ama ha na di ket a. 'haun ep beza tanvoet va bara ha va fourmach, hag hen o creg a dorn Marc. hag oc'h he rea d'an ti.

Eno e voue servichet dezho eur preil ha tud an ti a voue gavet ro evit preja var eun dro Digaset ouc'h var an daol bara. Ima vioa k'a moc'h fourmach gant ha hier evit an eatren epken, rak tud an ti ne efent nemet dour ha teas.

An doctor a c'houlennas oc'h an tiek pelcac'h edo he vreudeur

— Er menez emaint, a lavaras di nemet Jerom, hag e tenna eun hunaudeg

— Ciaou eo? eme ar medesin.

— Ha eme spken a zo chaus ancounac'het en deus coma Doue a ne caz ket e ho, ro eat d'an arme.

— N'en deus graet nemet ho zevel eme Nicolas pa deu an enebour da vousia ar vro, ar c'hapta devez go en em zifen outhan

— Great fai en deut he dreud a ra risclet e gunnedenn ar pec'het, rak serifet eo ne lazh ket

— Met ma na vale den evit difen ar vro e temp lazet oll heteg an diveza ?

— Ma sentife an oll oc'h ul lezen evel an teg, en eur zrahaet Luter ar scr ter zaer a zen eno, dem ne lasfe, hag a vemp oll breudeur

- Gant a hver, eme, an doctor an oll a dlefe sentiñ oc'h ar lezenn mes p eo gant e zen an alimaned hag he dahibiñs da Luther da derri al lezenn ha da zont varnomp gant ho fuzillou hag ho c hanoiou. evit hon lazerezi hag hon lazañ ou rak gant me gred d'ez em zifen outho.

— Ne dorri ket lezenn Doue evit satisfiet da vuez, eme an teg an dra-ze zo serifet

— Ha ma teu an euchour heteg ama, petra a rae-hañ ?

— N a dle ket, mar gellomp

— Ia, hag epad ma tac'hot, a lavaras ho tad, e lazet ket chatal ha na lezinn ganeoc h nemet an dourioù ruz . Ma rafe an oll avelioc'h, mar vanden forbannet a re ar monde h evit distruja Frans.

Dre ma roñjas an doctor e voue atrapet ha vagnet hag ar marc'hed a zonje avelkhan mes an tiez rak n en ket dare da chench ronden

— Breudeur, emezhañ, lezomp an traou-ze ama ni emaoc h debret oc'h ema ra ra hara, na dle ket hema a zizunia ruzez etrezomp Ha credennoù a ro dezoc h gant da stourm. ra ze ma a zifen ouzin. Va breur Jerom en deus goal c hrest ha fazi a goaso varmouhan

— Mar emaint oll evelse eme Villou, ne dal ket ar boan dezomp dont ama da lacat terri hor penn.

— Ar Frans a dal ato ar boan ha difen eme Nicolas. Var gementan hon teuzerien frang a zeu ac'hano an eur drugarecat an teg, hag hema a badoz Doue d'ho reiñ rag emezhañ amzer ar gontegnet a zo tost, hag an oll a zo c'hoant dizar an hent mad.

Nicolas, Guillou ha Conrad a ergouezhat gant ar c habiten Bonarde e Munster Ar c'habiten a ro tenval he hema ar brusuned a ro tremenet dre eno hag o deus lazet, scrubet ha distrujet oll dre ma zeant teuzerien frang ar Vosj o velon Ket eno evel ma credet e voue hag ar re ma en em gave re atrezad hag a zo ro nebeut zoetho. Na tr ma o devoa ars da vont adarre ha ar da ober eun taol caer penn ah, p eo gant a en em gavent ket a nicour ev , gallout dele ber penn da mar vanden zoudardet O pet souch avel da zigas dezo ar c'helou kerkent, ha ma o penn eun ditour benn ag eur prusiad rag ama, a gaf dia, a doaz, ez eas nebeut amzho.

— Bezit dinec'h, emezhañ, mar pacomp mann benn a more, ni her c'hano deoc h krempenn tud c'hallomp.

Ar pet o doa lavaret a voue great. E kaer ez on eun nebeut euchourien, hag an oberien a zo en ho famn a houmane dre eno evel haliegel Paris var an tachenno.

— Ma zordenafemp unan eus an oberien-se, eme Villou da gas da Vourdel e clefe gaohan martum peurc h ema an a imaned, hag an dra-ze a domfe dezomp eber pa vezo deut an abardaez.

Pa vezo deut an noz eme Nicolas, ne gavimp ket al labouzed-ze var dachennou ar mara rouzed.

Mar lem zed eo gaelet an. Er meaz a gear ma e velan anezho o nevel var eun dorgen da pellet oc'h ho hro. credabl rag ar halenne e velez a bell a tu an Allmagn

Pa voa deut an noz, setu eta an tri gadarad o vont dre gaz ha dioc'h an adre tost da gerz an dorgen-ar Bezz an varnezh eur vandennik prussianed Hogen an denvalijen a deue, hag e tisoentjen e trezek kaer dezo ha dezo da ha r Fin ofiser eur c'habiten dioc'h an deure anezhan, eun liorn gan hag e raz ha razen a zo chomet varlerc h. Pa edo o sonjal diskenn e velaz an tri denner frank ar zrahan hag abarz ma en doa bet azniz da rouzat ra ema zifen na zelvez da grial. edo diskarzet ha cordennet evel eun tam buzun carrot An dro a veze hor surfunnet. ma na c helaz ket eta hon nebeut. Pa voa deut an noz ter zal e voue at caset d ar c'habiten Bonardel evit ma raje outho ar pez a gafche dezout.

G. M

Eur pennad all eur zeiz all

Mevr. — Tud an Alme hag ar Loeiz, evel ma en eus he lavaret meur a vech, o deus eur boan vras oc'h en em ober dioc h an Alimaned Distaget dioc h ar Frans, o hendaiz hont da vea ato frankizien a galon. En Alzas ez out nebeut gouzanvez hag e Strazbourg e vez alez emgann etre Frankizien hag Alimaned E Metz e c houzanvez zoubioc h mes u ma ket nebeutoc'h a galoud Meurz a ra hag a zeu evel pa na velfent ket ar Brusianed Pa voa Frans a zo ato e bek tour ar gatedral. Ar Brusianed o deus great kement a c hellent evit lamet ar pav lionaz ac'hano Cloasket o deus lacat unan benn eus ho zoudardet da vont d he zaear o promet eur zom vras a arc hant d an hini hen discarje

Meur a hini gant c hoant gounit zo arc hant-ze, a glaces pegnat Hogen an tour a zo hues, hag abarz ma vezent eat d an anter e croge penn outho hag e tiskennent Hag ar Frankizien a c hoarze o sellet outho hag ar Brusianed, na petra-ta a gounnare

Ar gouarner a glevaz ez oa e Laer eur micherour eun toer, hag a zave eno evel e hraz Hag e garmouez an toer-ze en amzer ma voa mestr ar Frankizien a zo da bignat ha da zastum ar pavillon pa vezo troun ken dileber ha ma raje da staga eur bod bleun oc h chaumal ena u nevez An den-ze en devoa pemp bugel ha pemp sioaic h o caout hars dezho Lgent rep a roet dezhan evit pignat da veg an tour hag an dra-ze a rea vad dezhan evit sicour bevn ha maga he diad tud

Ar gouarner prusian ber e hemennaz hag a gemeras pemp tud ter dezhan evit mont da zigas ar pavillon

— Va den a beyas ho benn, hag a lavaras an dupo ket.

— Me roi mil lur deoc'h, mes ar gouarner

— Ne din ket.

— Me roi pemp mil lur.

— Ne din nag evit eaz nag evit nebeut biken se amzero pavilion Frans euz ar feac'h en ema.

Ha setu penaoz eo chomet pavilion ar Frans e bek tour Metz, hag her c'hiever o strafal a zoc'h peoc'h ar Prusianed dre ma tremennont, evel p'en defe c'hoant da ober gouc'h anezho, hag ar re-ma ne gredont ket sevel ho foan da zellet outhan.

Hogen ar micherour calonek-se a zo phour, pag a roe ano a dra zur eur merk dispar a garantez evit ar Frans rag ar pez a grouiget dezhan en div je he laket en ho enz, hen hag ho vugale.

Bles ne ke. an toer-ze epken eo a gar evelse ar Frans e Metz. An oi Frantzien chomet eno a zo daic h mad ho zell var ar pavilion, ha pa velont diouthan e teu an avel dioc'h tu ar Frans, e lavaront

— Ilno e vezo amzer vad bimo e c'hoar an avel divar ar Frans!

Ar Frans ar ger-ze epken a laca an oll galonou da gridi. Daoulagad an oll a zo troet varzu enhi, ar zonch anezhi a zo bennoget hag a ro espernas d'an oll

---

Sant Thomas, abostol ar Chin. — Eur mistoner euz a Frans, a prezeg ar feiz er Chin, a scrife hag a lakas moufla n eus ket pe- ar pez a vercomp ama.

« C'hwec'h leo dioc'h Canton varzu ar mor ez euz eur menerig hanvet *Paulo-Mong* da lavaret eo gorfoz-Paul Crid a rix e tlie beza etouez ar gristenien eul lavar benak divarbenn ar menčzik-se, hag e zo da velet. Setu ema petra a glevis gant Jud eur geriadennig a zo n troad ar menez-se

Brema ez eux pell, pell amzer, e vese eno eun den eux eur zanteler dispar hanvet *Thamong*, da lavaret eo Thomas. Gouz a ra anez eux a eno den a c'halve Paul hag c'hortoz, omezhan ha pelo perag e voue galvet ar menezik-se Gorfoz-Paul.

« Credabl eo e voa bronet an abostol sant Thomas, hag an hini a c'hortoze, an abostol sant Paul. Ar pez a sur-eo ma. Thomaz a yeas da breiz ar fenz d an Indes, ha gouchall e c'halvet Indes ol broiou ar sao-heol. Ne dlolet ket eta beza soonet hag e ve ent sant Thomas beteg ar Chin Oulpen zo ar lavar-ze eux a gristenien ar c'harter a gaver scrifet kizellet eno var ar mean.

« Ez gerzadennik ma voamen anezhi ez eux eun doare chapel hanvet pagod, hag ar pagod-ze e veser ahenden *Thamong* gwiaket evel eun den eux an Europ. Clevet em eus ive e voa yardro Canton eur frouezen hanvet *Paulo*, deut d eux an Indez, digant gant an den autrou *Thamong* hag hanvet gwilhan *Paulo* eux a hano ar menezik Kechentse ou a ro da gridi eo bet sant Thomas eno.

E kar Caoton, en eur pagod ez eux eur mean hag a valer varzuhon oebent anat evit guir roud eux a troad.

Ar vouc'h pinsin eux ar pagod-se a lavar e voa eno, meur a gant vlaze araog ho mestr *Confucius*, eun den hanvet *Thamong*. Eun dervez ma prezeg d'ar bobl eur vouez eux an Env ter ga vas Thamong a lavarsa d'ar re ber anaoue « emaor oc'h va gortoz. » Hag ar vouez o vesa comzet adarre ema ar hanaed *Thamong* a lesas roud naon eux he dreid var ar mean-ma. E kichen e leanner kizellet var ar mean roud kizel gant eun den Doue. »

Hag ac'hano e voue ga-vet sant Thomas da van ar Verc'hez santel? Goulenet a rer n edo ket sant Thomas gant an ebestel a' pa varvas mam Doue. Eun derveziou beuzuig goude ar c'hlalou a voue cuzet dezhan gant eun oe O veza digouezet e lakeas digeri ar bez e oa ma c'helje eur vech c'hoas gwelet mesch ar Verc'hez Vari, hogen souezet braz e couent, an ebestel ato hag hen, den ne gafchont er bez nemet bleunion caer meurbet hag a daole eur c'hoar an dudiusa.

« Erlin ar prezegenien divardro Canton a gred eo bet sant Thomas ho c hanta abostol, ha stang e coeol he hano d'ho bugale er vadimant

« Ha ne c'heller ket, goude hement scoll, ren digemer d'ar gredenn ar eo ent an abostol sant Thomas beteg ar Chin? »

G M

E BRETON. »

Pif ano — Eur mistr eux ar Bavier en devoa n'eus ket pell an henor da gomz oc'h an tad santel, hag a lavare dezhan

— Tad santel an eur oc'h eus da ouzoumat!

— An eur epken? emc ar pap en em dromplia a rit, Aotrou Coat. zouzeuzi a ran e guirionez Ha ne oc-soc h-ho ket ez eo bremn laket va hano e *breuriez ar vasionaris catolig* eux an Itali?

Ar Jeneral a zo e penn Camp Chalons a zo en em gleviet gant Escop ar gær-ze evit renta pep ra en hervelep doare ma c'hello ar soudarded clevet an oferen hag ober ho deverion a gristen da zul. Salo a ve great kement all en oll gerioù euzc'h ma zeus soudardet.

An Aotrou Brix, bet person en Dre-Nevez, zo hanvet person Coatmeal.

An Aotrou Rous, vikel e Gouperva, zo hanvet person Loquaffret

An Aotrou Grall, vikel er Fouillus, zo hanvet vikel e Ploumpour-Trez

An Aotrou Dantec, vikel e Bennec-Coaq zo hanvet vikel er Fouillez.

An Aotrou Bian aoues beleget zo hanvet vikel e Bennec-Cook.

An Aotrou Denef, bet vikel e Sant-Thégonnec, zo hanvet vikel e Santec.

Disordre divers an Aotrou a Escop en dens roet

an uraiou e Catedral Kemper Great an deus seiz beleg deves, tri avieler ha tregont, ha trineg abostoler

Srifa a rer eus a Rom e ile an tad santel, d'an trede warougeol euz ar miz-ma, preconiza meur a escop deves, hag etre ar re all an aotrou Lescleuc escop a Autun.

(1) Abaoue ma devet ar c'helou ma ne preconisfet an Aotrou da Lescleuc.
G. M.

Tri escop neves a zo hano da henvel e Frans

1 An aotrou Sebaux superiol Clouerdi Laval evit escapti Angoulem, eleac'h an aotrou escop Cousmaux, a ro he zilez.

2 An aotrou Salvet chaloni, arc'hbeleg a Angoulem, evit escopti Meod, eleac'h an aotrou escop Foulquier a ro he zilez

3. An aotrou Lelieux, person sant Francez-a-zal, a Boulogn-sur-vor an escopti Arras, evit escopti Carcassoo, eleac'h an aotrou escop de La Bouillerie a ro da meour an aotrou Cardinal Donnet, Arc'hescop Bourdel.

Ar pennad hant houarn aire Loudeac ha Pontivy a zo digor d'ar veachourien abaone ar 10 euz ar miz

Histor an diluch pe ar houden. — E bro Sao-heol euo den goneureg en deus ravet n'eus ket pell euo histor eus ar c'hraden pe an diluch aerifet var ar maou. An den-ze goneriek dioc'h ar zetou cot a gouzet guechall er vro-ze ha dioc'h ho doare scrifa, en deus tennet an histor-ze hag he zroet e gallek

En histor-ze eo Noe he unan a gont penaoz eo digouezet an diluch. Comz a ra eus a lallagriez an dud, eus an ura a voue roet dezhan da ober an arc'h, lavaret a ra penaoz e reas an arc'h-ze penaoz he c'hargaz euz a gement a zo lavaret dezhan da facat enhi, penaoz e teuas neuze an dour diouch, penaoz e chomas an arc'h var mor menez. ha penaoz e voueas laboused da velet pegar oa dizoloet an douar

Meur a dra a gaver en histor-ze ha n'ouzer ket merhet er scritur sacr mes ar pep braz a zo henvel oc'h histor Moizez. hag eun tenlen neves eo ez eo guir kement an deus laket Doue da vereu deomp el levrion santel.

An doureier braz a zo er bloa-ma a pep tenc'h digouezet gant ar glaoeier pere ne zanont nemeur ma nos ma deiz, a ra distruch e tec'hiennou hag a daol nec'hamount e lec'hiennou all. An hentchou houarn a zo beuzet pe freuzet e meur a leac'h hag ar c'hirri tan ne c'hellont ket mont en dro! E Breiz eve var lineu Orleau e kichen Savenay ouzt da Naonet, an hent houarn zo bet freuzet gant an doureier hag evelse ar paperiou a deue dre o hentzo a zigouezas divezad er c'harter-ma, dreuz zoe red diask euz hent all evit ho dugas.

En Italie an doureier beuz a ra cals muioc'h c'houz a arzug eget e Frans.

Levrion fur.

— Euz ar gaou fall e tenno al lazennou mad.

— Nep en deuz aoun rag ar boan, an aoun a rai poan dezhan.

— Arnok discar da di
Gouez peseac'h e lop.
— Den a chom ep eureul,
Ki a chom ep harzal,
Ouzhn ho daou dional.

— Nep ne c'hell ket cregi ne dle het diskuez he zent.

— A'lez e teu bara d'an den pa n'en deuz mui a ezt d'he chaocat.

— Guelloc'h eo eur ber distaget eget eur bez oc'h an utrib!.

— Da eur goulen prim respont gourok
— Kea var tun d'an kuele,
Kieu eget sevel gant dle.
— Na lavar ger pa roi,
Comz avad pa reseri.

Pa scrifer var haper stoub, ar paper a ef al lion, ha gouscoude ar bluen eo e deus lek.

AN ABENZ EUR VIEK. — Lavaret a rer pa grog an tan goall en eur marchosi, ar c'hrang a jomj peurliesa da zevi enhan, rak kement e vezoot strafoullet ma na felt ket dezho fuval, ha ne c'heller ket ho c'has er meas mar a ve sacha varnezho. Eun tiek bet devet he, varchosi eleac'h ma edo ho gezeg. ne c'helle ket kau nebeut eas ar c'hezeg-zo er meaz, evithan da vezn digoret an nor ha distaget anezho. Neuze e sonjas teleur ar Mormina varnezho, hag ar c'hezek hoas da voot er meaz kerkent ha ma vezent stenuet. a lerse neuze ho c'has ar'hano ker sentus ha tra An tiek-ze a ro an ab-ma d'ar re en em gafe ar memes darvoud ganiho

G M.

PRIX AN ED.

Kemper — 24 Meurz		Port-n'Abad. — 19 Meurz.	
Pris an dasos d'hanat kar.		*Pris an dasos d'hanat kar.*	
Guinis.	28 lur 20 s	Guinis	28 lur, 55 c.
Segal	21 lur. 01 c	Segal	18 lur, 75 c.
Kis	16 lur 70 c	Kis	16 lur, 50 c.
Ed-du.	18 lur, 54 c.	Ed-du	18 lur 75 c.
Kerc'h	13 lur, 28 c.	Kerc'h	16 lur, 50 c.
Avalou douar	6 lur, 44 c.	Avalou douar	8 lur 50 c

HISTOR BREIZ

Cont A de M

A zo meuilliet evit an trede gwech.

An dod divar ar meaz a gav ei levr-se kentelion eaer divar hanu ar per zo tremenet en ho bro

An Levr-ze a gaver er braz euz an tiez a venaet Levrion enho.

Ar Gerant AR DE KERANGAL.

Kemper. meulliet gand Ar an Kanaouas, meuiller an Escopti.

Disadorn 4 Gerver 1873. № 414 Eizvet Bloavez.

FEIZ HA BREIZ,

KELOU A BEP BRO, HA KENTELIOU VAR BEP TRA,

Digaset bep sul da gemeut Christen a gonz ar brezonnek.

CONDITIONOL EVIT CAOUT AR GAZETEN

Evit ar Pemzek, Conte-ar-Nord hag ar Mornaer evit eur bloaz-dour arvest evit c'hoaz mès, pevarzec real

An Abonnement a dle bout paet arvoug dimeut ma gouz dre

Ar hini ne rejo ket en dro ar pemp cantad a vezo poaz ma ne rebo ket abonnamant evit ahont a vezo.

An abonnament a gomzer e ti an Aotrou ar Kerampuil, moulier an Europ en ar Cigarez nº 18, e Kemper

D'an Aotrou an Kerampuil eglan e c'hell an abonnamanchou ha kemmou a zell ar Gazeten

Ar scripou da rann ar Gazeten a dlear da adresat d'an Aotrou MORVAN, eplan.

KEMPER 4 Gwengolo 1873

Ar Bloaz nevez. — N'eus ket pell e velen eun daolen skrid'h ma voa peintet ar bloaz evit o vont en he dro hag ar bloaz nevez o tigouezout. Ar bloaz eus a voa eur zamm pounner ganthan var he choaz, mès ar zamm-se a voa taolet laouen ar poaz a voa embann a strobinellou sklaer zoujus, hag e c'he lel gwelet oll Kemeneved a voa er zamm. Ar bloaz nevez eve a voa stummet ar zamm-ze avad a voa dastumet ha lonket elez hag eur gobel taolet varzuthan a vije ma c'hellfe gwelet metra eus ar poaz a voa embann.

Ar gwiriou a voa en dro dezhan ar bloaz gouz oa a rumpe ar poaz zo bet er bloaz tremenet, ar poaz a verè ar bloaz a zigor a zo c'hoaz ouzomp.

N'eus bet c'hoaz nep rae ar bloaz eus nag eus ar bloaz nevez pouezie eur gouvernamant eus eur c'hevel en derveziou-ma hag eus ma c'hoant da verca da lennerien *Feiz-ha-Breiz*.

Eur pemp pe c'hoec'h a salarè e trembo, hag evno merbed a lavaras

— Mèd neta ar bloaz nevez e vont mervel ra?

— Ar bloaz nevez? emè eun all, rak peoc'h dia en hon Doue ne garfe ne ar marse bloaz nevez ebet, ne gavfe derveziou ebet hen enoull hag an dud. Kenta e bloaz mallozou, anezeziou fall a dud da rebeti deoc'h an dra-ma hag an dra-boar trajou ha n'eus bet eur gir gaer anezhoù.

— Oh! ma ne dremo nemet kerzet mallozou hag anezeziou e vije bras e buan. Hogen ne gouzi ket ha-nemet marc'hadoux a roi labour dezho, kemener, kerzetour. Kemeno marc'hadoux ma kemerit eun dra benag gan ho re. karzet kaer eur vadeg a reont ha ne vez termen ebet dezhi.

— Da vrasa ma ne vije kaer da ober nemet ho degemeret, mès ho taolc'h a gouzi dezhi. An dud a ma gan ar re-ze ma ne reot ket dezho ho c'hafoaz ha delen zaud, a vezo bras clevet ho zeod o vont en dro. Goude ma dezho zoken, ma n'o deus ket bet kemeut hag a felle dezho da gaout, a vezo dispenset a zaure ho eus deoc'h.

— Lavaret mad a c'hellit eur zevel en an derzet-se, ha nevez ar re ne reot ket a galoun dezho a zigouo deoc'h en derveziou varlerc'h eun taol paper merket tirvezhan ar pez a dlefe en ho zi ha ne vez ket aze rond avoalc'h ho talc'h evit pata ar re-ze oll.

— C'hoaz ma vije gwir ar pez a leverout? ma vije eur a vouelet ho c'halon e teuje ar rebajou a vezo deoc'h.

— Oh! eul loden eur ar rebajou a zo gwir a gredan.

— A gaf deoc'h? ne zouc'h dia ma int memes gwir.

— Ea, oberi a reont pemp pe zek rebet hag an eil pa eglse a gredin avoalc'h a reont a vo gwir.

— Prenoz an dra-se?

— Ia rebet a reont deoc'h eur vech hir ha neuze pa lamados gouzi ar vech-ma. Hogen ar re ma reot hec'h dec'haal dezho ar re ma kemerit marc'hadoux eus ho zi a gredan avoalc'h a reont deoc'h gouzi hir a vo gwir, evit ma kendalc'hfe ho kaloun dezho eun dra benag da c'houzi, hag hor li ker varlerc'h pa rebetont deoc'h ar baradoz a gomzont a gredan a vo gwir rak mangal a ran o deus mall d'ho kaelet o vont di evit caout kentoc'h aze hec'h kerzach.

— Ne zanvezan nemet eur louzou oc'h an dra-se, nerza he zor ha mont da vale en derveziou.

— Ia ha petra vo lavaret neuze? ha ma rafe an all avelse?

— Evidon-me a lavaras neuze eun all, ma ket ar pez a vanc en deus se nag an enorvamant eus eur pennad derveziou en a ra dies din mont gouderne en da dian an dud-se d'ho tro hag e renkit mont pe a vremenet evit eun den ha ne vaar ket hervez. Ar c'hiz co, hag ar c'hiz ne red da bennak. Hogen ar c'hiz-se ze eus tiramt erru ha me a rofe a galoun vad an nater mesoc'h eget a roan d'an deiz kenta eus ar bloaz evit gaelet ar c'hiz-se zarret.

— A drugare Doue, emè an dra-se a rer bremma a kar gaout ehtreanou.

— Ia, eus sodon, c'hoaz en eus koinjon vras deoc'h ar zonch a gomzont all a dud.

— Mad esse ren nevez deut var an eil ha ne devez lavaret gwir ebet hep mesper evidon-me pa ren ma pleg dour e velet an dra-ze hervez e bleuz e tamm. Ne vehan mantrer tammet en deiz ne za eil bugale ha bugale e hañ devezhiet da dri-dek hag a dra ma ne gouge bet ha an dreiz ne pe ber eskorn ber e harpas e-barz. Ar rebajou a renas dre ma gwad ha gwenan ruilhennig. Ha pa renas eun dra bennak dre ha bet renet a ra galon hag an dra-ze a ra ato hag evidon hag evidomp-ni eun dra-ze a lavarer-tredegar.

— Ha pa ma eur vanner all eilvet a ramas var ha pa gante a velet ar bleuz nevez a tamm ma ma mall ano d'he velet. Ha a ra pouez a ra ma hañ a galvas da ma d'ar bugale: Mar ho pa gar da re-ze. Ebarzer ma zad devez da c'hoant ma eus gwenan hep bleuz d'ar bleuz nevez-se mervel dre ra tammou dillad a vez evit tapa pe gir ha bleuz nevez. Lavarout a ra ma eun dra-ze ha pa ra da ober a c'hoant ra zad ha ma. Hag evelse ma gwenan ha ma-ze ha ra ma evidon e bleuz nevez-se. Ha ar bleuz nevez-se eus gwir ha velet ma eus ma-ze ha ma-ze eus eun dra bennak da re-ze d'ar gwir ha all. Lavarit a ra ma ra ma-ze ha ma a vez ha da gwenan an dra-ze ha ma a ra ato bleuz.

Ne gwenanez a vez lavarit ar bleuz nevez a gwenan hag e vez ankouaet a dremm ar Hagen-peplou. Ewel a velet ma a vez an dra-ze ha ma a ra ato bleuz dre ha ha kredenn.

An dra agravet hag ha galon ma ha ha ar hañ a ra ato ar bugale gwir evidon dastrega ma ha ma gwanneh hervez an dra-ze ha ma ha ha ar hañ ha ma. Ha dre-ze pa a vez e velet ha ha gwirion ha ma-ze ha ma a ra ato bleuz. Dastrega ha ma ha ma ha ma

Evel spunned e soñj dezho beza ere abalamour ma o deus kemmet mes dont a rai dervez an Aotrou Doue da nemze e vezo rod dezho he anaout

« Evidomp-ni ne c'hellomp aber ken pemet plega hor penn ha sentl oc'h ar pez a fell da Zoue Ar re fall emre sant Augustin a zo gouzanvet pe evit ma tistroñfint oc'h Doue pe re ma heaulut ar re vad da verkou Hugen p eo gwir ar re fall ma fell ket dezho distrei, eo rad o defe ar re vad stoppa e ve stourmet outho Ha piou eo an hini n'en deus ket pedet cals pe brotuz ? »

« Rec daou ar pedennou a gendalc'h, ar pedennou a greiz an nakeb hag un dud a viz a zalc'h mad Trugarez an Aotrou Doue ne oufe ket marvoud a comp. » G M

MISSION HAITI.

Setu ama eul liter eur vet d'ar gazetten hanvet *Imparlat ar Flamer*

Kemper, an 20 a viz Kerzu 1871

Aotrou,

Annoet mad a ran bo polonter da veza talvoudec da vission Haiti Anez hoc'h euz prouvet skiear ar volonter-se en eur gomz d'ho lennerien divar benn ezomwoa spiritel ar missionn-ze, hag ive divar benn ar c'hoant braz ho deuz ind an eoezen-ze d en em rei d ar feiz gwiriou ha d'ar Religion katholik

Setu ama eta eur c'healou mad hag a reio phjadur d'a-hoc'h. hep mar ebed, rag ar pez am eus da lavarout d'e-hoc'h a zo eun dra talvoudek meurbed evit mission Haiti

Ar c'heskop Porz-ar-Prez ganet ha magoet e Breiz en deuz gallet dont a-benn da zavel eur Seminer e kear Pontchatin, e Eskopti Naonned. evit dourea dre an dra-kaderez er skianchou ar skiltr saer ar philosofi hag an theologi hag ar vertussion deread d'eur belek, sujeds goenet da labourat prest gant-han da rivitiger an eneou. er vennen finet an-han gand an Tad a tamil, da lavarout eo, gand hor Zalver Jesus-Christ.

Digor ar Seminer-ze a zo bet greet an 2 euz ar miz-ma hag, en deiz-se. 20 cloarec mouank so en em gavet unanet, 3 a Eskopt Gonned, 7 a Eskopti Rouzon 5 a Eskopti Sant-Brieg, 3 a Eskopti Kemper 1 a Eskopti Bourch hag 1 a Eskopti Avignon

A- laouenediger a lugurme e daoulagad ar c'hloner mouank se leun a volontez vad, ha casonon ar vistri a dride gand an esperanz en eur velet ho zeminer o ia-rnoñi en eun henvelep fesson.

Antronou, 3 a viz kerzu ho deuz great, gand eul lid braz, gouel Sant Fransez Xavier choazet da batron evid ar seminer neves. An oferen bred a zo bet canet gand an Tad Deoez, superior jeneral compagnonez ar vissionerien, hag ar gouperou gand an Aotrou Illion, Eskob hanvet d'ar C'hab en Haiti Goude gouperou an Aotrou Illion eo deuz great ar brezoneg e pehini en deuz roet evit skouer d'ar vissionerien mouank, Sant Fransez Xavier, aboutot an index, pehini en deuz gouzoud ne oar den ped mil ene da Zoue var 30 Rouanteled d ar Religion katholik

D ar 4 a viz kerzu an Aotrou Illion en deuz digoret eur Retred evid ar c'hloner mouank, hag ar retred-se a zo bet klozet d an 8 da vouet an Itron Varia, conseved hep pec'heo. Hep mar ebed seminer Pontchateau a relo var gresk hag a vezo talvoudek braz evit mission Haiti.

Eun dever a garantez eo evid ar gwir vreloded christen pedi evit prosperite mission Haiti hag savet eo gand Eskop breizad an Aotrou Tastar an Kosker hirio he deuz ise evit Arc'heskop an Aotrou Guilloux, breizad ive ha. prestik hon Tad Santel ar Pab. Pi IX, a zo da tiskleria daou Eskop neves evid ar mission-ze, an Aotrou Illion a Eskopt Gonnod evid Escopti ar C'hab, hag an Aotrou Ronvel, a Eskopti Kemper evid Eskopti Cayes

Mesiop Haiti a zo eta koula lavarout eur mission savet a vreudded pa ro gwir a Zevezo hep dale en he fenn 3 Eskop breizad hag eun niver bras a vissionerien breizatded. Evel se, Esperanz ferm hon eus, a benn nebeud amzer e vezo gwelet kaz clouer-all a Vreiz o vont d'en em unani gand ho c henvroiz mouank e seminer Pontchateau pouhet gand spered Sant Fransez Xavier, da lavarout eo pouizet gand ar c'hoand da c'hounit eneou da Jesus-Christ

An abad ALEXANDR,

Prezidant Breuriez ar Feiz ha Charonni

An diverra manac'h a gevent ar chartreuzet e Kraden Abo.

Ear beacher oc'h aber tro Breiz a scrif an dra-ma. En em gaout a rix riz. emerhan. en eur gouzout eleac'h ma zoa chartreuzet goach at ,hag a zo bremn e'hoarered ar furnez enhi. Oc'h aber tro ar c'hloastr eleac'h ma zeo peuntet. e taolennou, hanz sant Bruno al louzez vad an reno en em lakaa da gouza dun enl noden eur ar pez zo tremenet er gouent eoz-se. Setu ama petra a lavaras din divar benn an diverra manac'h a zo bet ano enz a nz ar chartreuzet

Ar manac'h diverra-se a reas Dom Emmanuel anvhan. Er gouent edo arnog an diaparc'h bras he cellouen a zo an digor anehi var an c'hloastr

Emmanuel a zo ginnidig a Bariz, hag a reas daglouerdi sant Sulpis o sonjal en em renta beleg Eno e reas migonnach gant eun den mouang. hag ho daou en em gavent meurbet. Eun derves, ar c'hloareg all-se a deuas da gaout Emmanuel hag a lavaras dezhan

— Me ia da gwiat ar c'hloaerdi-ma

— Ha da beleg'h oc'h eus soñch da vont ?

— Da gouent ar chartreuzet.

— Ta etouez ar chartreuzet ? sur omaout oc'h aber gaup ?

— N'emaoun ket ; me gaf din eun galvet da vont en ano-ze.

— Ha, mallet ve da bonn gwaskoù ? Te eus tad chur breur ? Te ar h eus kemmet e spered hag ar h eus roet ret kemmet e dalvezhioù degant Doue ? Hag e vo da lazhet en dro pa vo ret dre ? Ha ne vouzout ne ket e vo tud all en em lakaet en o fenn hag en em gemmet evel pa vije deus ar bed kaoziadoù ? Ha ne vo ket gwir ! Kaoziadoù ha gwaskoù ganet kemmet a-benn ma vefemp ni egroeg dimp h ha ne vefemp ket ken chomet hep labour.

Doue gwarandoe a rae d'ar skolaer eleiz h ma plac'h gwaskoù ha ganet ar c'hi da lakaat ar vro hel ha vefem h. An den yaouank ne oa ket pell ma oa chomet enkoun ez e bleustr'di hag he c'hoantoù. Ken e oa d'ar skolaer lakaat an holl ha ne oa ket ha ne vefemp ket ken ganet gwaskoù ez eus ar gwir ouzh an hini hag en em gemm a da zistagi.

Ann eil a reas he c'hoantoù eus he genou hag e lavaras : Lavarout a ran deoc'h, mignoned, ne vo ket gwaskoù d'ar vro-mañ, nemet ma vefemp ni ar re gwaskañ. Ha ne vo ket ganet ken ar vro-mañ, nemet ma vefemp ni ar re ganet. Ha ne vo ket kemmet ken ar bed-mañ, nemet ma vefemp ni ar re gemmet. Ha ne vo ket ken ar bed-mañ, nemet ma vefemp ni ar re vo. Ha ne vo ket ken ar bed-mañ, nemet ma vefemp ni ar re vo ganet. Ha ne vo ket ken ar bed-mañ, nemet ma vefemp ni ar re vo ganet. Ha ne vo ket ken ar bed-mañ, nemet ma vefemp ni ar re vo ganet.

Ann eil a reas he c'hoantoù eus he genou hag e lavaras : Lavarout a ran deoc'h, mignoned, ne vo ket gwaskoù d'ar vro-mañ, nemet ma vefemp ni ar re gwaskañ. Ha ne vo ket ganet ken ar vro-mañ, nemet ma vefemp ni ar re ganet. Ha ne vo ket kemmet ken ar bed-mañ, nemet ma vefemp ni ar re gemmet. Ha ne vo ket ken ar bed-mañ, nemet ma vefemp ni ar re vo. Ha ne vo ket ken ar bed-mañ, nemet ma vefemp ni ar re vo ganet. Ha ne vo ket ken ar bed-mañ, nemet ma vefemp ni ar re vo ganet.

Ann eil a reas he c'hoantoù eus he genou hag e lavaras : Lavarout a ran deoc'h, mignoned, ne vo ket gwaskoù d'ar vro-mañ, nemet ma vefemp ni ar re gwaskañ. Ha ne vo ket ganet ken ar vro-mañ, nemet ma vefemp ni ar re ganet. Ha ne vo ket kemmet ken ar bed-mañ, nemet ma vefemp ni ar re gemmet. Ha ne vo ket ken ar bed-mañ, nemet ma vefemp ni ar re vo. Ha ne vo ket ken ar bed-mañ, nemet ma vefemp ni ar re vo ganet. Ha ne vo ket ken ar bed-mañ, nemet ma vefemp ni ar re vo ganet.

Ann eil a reas he c'hoantoù eus he genou hag e lavaras : Lavarout a ran deoc'h, mignoned, ne vo ket gwaskoù d'ar vro-mañ, nemet ma vefemp ni ar re gwaskañ. Ha ne vo ket ganet ken ar vro-mañ, nemet ma vefemp ni ar re ganet. Ha ne vo ket kemmet ken ar bed-mañ, nemet ma vefemp ni ar re gemmet. Ha ne vo ket ken ar bed-mañ, nemet ma vefemp ni ar re vo. Ha ne vo ket ken ar bed-mañ, nemet ma vefemp ni ar re vo ganet. Ha ne vo ket ken ar bed-mañ, nemet ma vefemp ni ar re vo ganet.

goulennaz evit ho beleg, hag ar maouc'h mad a arvas da echuo he vez er gouent cos en doa carez kenti.

Laer oa gweled an d'verza eus ar chartrenezi o pid er c'hlosaer-ze eleac'h en deo jennet buez sant-Bruno Drao oa he selaou o c'hom a ra dirag he cellolen gaer hag o taoulina var hezoug he wrendeur

En he anzerion d'vezi en devoue cals da c'hoarvezout mes ar pra a zo bet kenick nezhan da vont d'ar gouent a rea drailan gwazaz ato ep en em giem.

« Ia ne leuz-me ket emezhan oher pauge e war rebzeul ha ze am eus distroet dioc'h ar stad ma vez gwelet dezhan? Na gelluzen-ma n'emaon ket aze evit digas soucch da eun an eue paour-ze? » ha neuze e save he ene varzu Doue en eur huanada

Dom Emmanuel a varvas enn hag he gortoz ervez ne c'houlen, a roue buez eloquenz he wrendeur mousc'horet. Ato e tale her souch ajuston en li-ze elvac'h ma en deus roet skuer vad hag araog ha gwaue an diaoul ha he credabl eo ne vezo morse pechuiaoc'het.

G. M.

Eur vorianez bodrezet.

D'an 8 a viz Kerzu. Andron escop Perigueux en deus bodrezet e gumpeni a Visitation. eur vorianez seoulsk. Ar verc'h-ze e deus vardro dek vloaz, ganet eo en Echoopi he mamm e deus c'hoant hag e vouel e croas dezhi bemdez. Souch e deuz se eus eun den eus a reas droc'h dezhi var peb hini. Ir droc'h dezhi hag a ra chomet c'hoaz eleizenned kaer e oue aket da eur marc'had. eloaez bugale an oaz he oad. gouzed merc'hed kaezoc. Eno hi ha mirout a vugel oll o devoue ar chans da vezn guernet d'un ael lidou hag hema. e miz cost diverra he digasto da Perigueux da gouent ar Visitation. A vanezed he rosevoz a galon vad. An iad a zisklerias dezho pesaos e ranaet en em gumeret evit arvel ar brianez vihan, hag ho binigaz oraog he c'hu aet.

Ar verc'h a voueas, o becos da zorn an iad a vue e'houlennet ac'h he maouc'h neve, hoc'en em zaskuedaz ato sentoz ouz eun meurbet. Pounia a ra da ober kemenn a c'houlennet digantb desko a ri comz venn. scrifa: dreist oll e reas pedi hag asaout ho religion. Meur a veeh, eme an hini a scrif an dra-ma, on eus he gouelet ha great goulennou ouc'h. souezet omp net o velet e c'halje. ganl eur aperet ha n'en deus ket bet c'hoaz a anzez d'en em sigeri, derc'hel ar mad souch ouz a virionezou ar Religion. Eur merk neve en pegen eaz e tro aperet an deu varzu Doue pa ne vez ket bet distroet dioutbon.

Ar vorianez vihan a zo hanvet er vadisant Mari Josephina. Desket avoalc'h oa ha gouiet a ren calonek hema hadezet. Brema en em gaf eürus hag ar pez a c'houzanv ec'h he Zalver en ma pijo ganthan lacat hadent evdion e'hoar e deus c'hoaret en Ethiopi, Madalen consol'h ha Louis mouanaoc'h evitlu.

Petra eo, a lavarot-hu, an tad Biana, ar mare'hadour hagare-ze? n ad Dieuz a zelaou ec'h da ober ar pez em deus great en he vent da lac'hat. Ne ren eur zelig ena a lavar a zonjas e Kerzu mard am bez da gwan bloaz-ned vihan. e vezo ma zad ... ez aio ato da c'hoarvezout ha ne vezo ... Ec'h a lavaro ez eo dellig hag e pronn vardro ens ... ot lino ma a ... pesaz e'hoan oaraog a gant ar peplou a anezho. Ar ... ha ne ... ha ne ... ha ... ober mad ha pounia-ze. Eun dra a vez a ... ar ... ha ... ar ... ha ... ar pez en deus c'hoaret ... ha ... ar ... ha ... ar ... ha ... ar

Fuster a leas da ober eur zell dre ar prenest ha neuze e c'halvas an tavarnour — Iun ! iun

Plou zo ase ? eme an tavarnour ?

— Me, Fuster

Gwir virdin eviaou N'eus nemedout ?

— Ez. eur c'hamarad zo gonbea eun dro chase on eus great eun tamik prez on eus paket hag e pedan ac'hanomt da rei deomp da vare'h d'ho gas e amzer.

An tavarnour hag he c'hreg a zo neuze o taea eur pez manikin braz eleuc'h ni o doa aket he zaiz kegin da gas ac'hano evit na goeschem ket etre daouarn ar brusianed. Ep disterr da zellet e tavaras

— Lakit ho preiz aze ha ni her stago var dailler ar marc'h.

— Pounnerig e vez. sonrieze, eme Fuster

— Ia, pe ket seaw, eme Nicolas, o laeza he zam var an daol.

Gwerc hez Vari eme an davarnourez. petra ez an dro-ze ?

— Lavaret a zan deoc'h, eur preiz tapet ganeomp er mintin ma ! An he ket var ar fi ppet eo e teuzomp-ni dre an amzer-ma

O va Doue. eun den elanv ! pe eur c'hoef maro !

Ne ket ne ket eur major eo eun or Bovier on eus sepelennet en douro-ma evit ma c'halje ober hent op lerri he gouzk

An tavarnour a zelle oc'h Nicolaz esklamet oll, ha Nicolaz a drouc'ho ol liamou divar dro ar major

Pa voa diwamet ar major a zoa persdu tonna a reaz he halan ere lein pe beder gwech hag e tigoraz he zaoulagad d'ar zelerijen. Ne ket eun den zouang oa evel ma sonje dh Fuster mes eun demzk eoz, zeac'h, eur fri dezhan hanvet oc'h beg eur gwenen

— Abonta. major eme Fuster eat e cavit beachi evelse?

An Allmand a reaz eur sell treuz ep lavaret ger, hag a zevez ar pallen var he ziscoaz.

— Rolt eur banne melenek dezhon. eme Fuster. evit ma teul eun tam zelerijen benoag en he speret

— Va diflad dim, eme ar major gant eur voues rok.

— Da zillad ? pelec'h emaint ? Guelomp. Fuster a zoa deut ganthan balizen ar major hag en gra lakaat d'he digeri.

— Sell, emezhan, eur zac'h ob, eur zac'h all, meaus eur gwiskeien

— Hounnez zo din-me, eme ar major

Guelomp, guelomp ! mes n'eus bragou ebet !

N'eus ket, eme an Allmand, ne dal ket ar boan clask

Arnzor arnzer ! zclu ama eur pacad hag a gaf din-me zo pounner zellit-ta ! pevar mantr sour ! oh ! oh ! eur major marc'hadour montrehou

— Ia, ar re-ze, eme Nicolaz, a zo consiet d'ar major ar hoan d'ho laeraz e Colmar

— Oh arc'hantifi taol a so ive !

— Ha rillconou secouru guer outho, eme an davarnourez

Lavarit-ta dionpagnon pe nevez ne pel guer eo a la gant ni lahouzet-ma.

— Ar re-ze zo din-me. eme ar major ist-hi aze.

— Diue ! eme Nicolas, te ne ket eur soudard out, met evit nor a vit bras crouget. Evel nebeutoc'h eget an draze e vez crouget eur vonden laeron Roma zouden. e Munster. e vezo goelet pe'n da ober ouzst Clask eur bragou dezhan Fuster !

N'eus lavi. Nicolas o eus ama nemet arc'hantifi.

Mad. neuze. penaus da ober ?

— Ober dezhan dale div mintin, en ar rochell hag eur gorden or bigne e lavarom nini arvoile la eo eu tan er eul laer evelthan

— An tavarnour mantrez a gave unan da rei dezhan.

— Me. laken ne vefen ouz tom difiañ da eun Allmand.

Me ma eus ato eur gos hesten eme an davarnourez, ma vga het ev, he gouzoc'h ane ann bije he rout dezhan avoalc'h evit mirout outhon da grouc'hen

Ia. ia mad eo ! takeomp our gos tosten dezhan mad eo evithan.

— Me ne vaem ket, a lavaraz ar major

Ne valoot ket ? eme Nicolaz, evel a gavot

— Me. eme ar major. a zo baron Arten Schloss, aliez.

— Ne c'houlennom ket a zhou dignaoc'h mon eus ket a aonzer da goll, na da chom ame da saforat e c'horton ho camaradet. En hent diec'htu, pe-

Ar major a velaz ervad n oa ket da c'hina, hag en am lakaaz e taid da vont en hent Rugale an tavarnour, aswel, o clever ar grouz a'zo en ti eur pennad a zoa, a zoa deut da zellet, hag eun tam abat o devoue o velet tosten gos ho maro o tigoia oc'h diwiska ar major

Eire daou ar c'habiten Bonardel ez doa skuignet he dunerezon frank eo dre da ger Munster er c'hoajou hag er mancuou tro var dro. soutien ho Conrad, evel gedourien ha renerien a zo en em gavet e kichenik creun Ame var eun dorgen. hag ac hano e c'hallem guelet kement a dremmo. Gouzout a reat e dic poured ar Bovier en em gavet eno gant eur vanden ejennet meret divar gouzi ar franzisien. Ar c'habiten Bonardel renet gant an doctor Mark a zo e kichen eun nizh ha n oun ket ken nebeut pell dioc'h kin En nus-ze e zo eur pez prukaned, tri oliser hag eun ugent soudard bennak. An tri oliser evit doare. n o devoa nelra da ober, hag a zo dout da gonerel an cor. Eun anezho a donnaz he vouz, our mont enor a ne voa ket coustel credabl cals a dra dezhan. hag a lavaras

— Anzer on eur, ma zafemp da ober eur pennad bale ?

Deomp-ta, a lavarpz eun all, guelloc'h e zai hon dijuni ganeomp goudezo.

Me ne d'in ket, eme an tredo, me renk mont da zeg, hep de Volbach da velet petra en deuz ar major Alten achloss da c'houzc'hemen dio.

Evit an dilego, me voar val ?

Ia, lace. a ra cas ar pez a zo e binvidica er maner du hont d'he Gastel du-ze e Baden-baden.

Digitized by Google

— He gastel ? guelet oc'h ous-hoc'h ar c'hastel-se ?

— N'em eus ket, mes ar major a lavar eo ener brao.

Eur c'hordl. va mignon. eur c'hroach ne deo ket.

Hed. ar c'hordl a vezo arc'hoazh pevarzek gwech ivinkenn; ar major en douz'oloubet ar poz a rea a vella e tri pe bevar gastel, arc'hantorl sachennou. lovdechou. tapissou arc'hoaz prestiz. Ouspen tolvoudegez eunt mil lur en deus destumet e Volbach eleac'h ma tlean mann d'ho c'harc'haz.

— Ia. hirio eo brao bezo ofiser a-reng hoel, ai oberzomp ofisrien vihan n'on eus nemet ar pez a chom en ho dilasc'h.

Oh ordonnans n'em eo gwenan ket, me am eus gwaet d'am zad dousa zom vad a vezer ennz

Me eme eun all n'em eus gwaet nevel nemet eur menik hennag ha braougou ar. Iliric zoun am eus eo ne vent ket donvez mad, rak n'en em anavezan nemedon da hunn-ze.

— Oh me am eus eun ofiehner oc'h va hrol.

— Ho mevel eo. a zouch din ?

Ia. pa zoa en eun ti hennag. e leu d'am hoel, lavaret a ran dezhon evesaat oc'h an arc'hantel ha pa anver din e vezont soun pa arc'han. mad me ne ell ent vont kuit, ho vaca ep ha zonjal ent godel.

— Asa. n'eus ket drec'h ano mann c'h a lio egat ar re all

— C'hui da vaga o pezo bremo mann c'h a blijadur oc'h ober eur hourmenaden vras apad ma vezin-me oc'h ober kevridou ar ar major achoss

Var gementse daou eus an ofiserien a teaf strotzE'kar hag eglic a ran he hourchas da von da renta servich d'ar major Alten-schloss. Ma en divije gallet gwelet nouze e pe stad edo he vajor dant he lostenn. hag he arc'hantorl laeret da vlana eul loden anezho comet eun daouarn an demezien frank. Ma en divije graet zoken pe gen toul na ar blelz dezhan. dourtuz ar c'hanfard ne vije ket chomet ano, hag en divije ive rakot he zivesker d'a c'hoant

Ar pennad all war ann nll G. M.

Kalz muioc'h gwaza fardaet.

Eur roue a Vreiz dre galloudeg
Hag er bresel den kalonneg
A ros bouzel da-lavaret
Mil gwech maro eget saotret

Ar gher kaer-se a zavez aktivet
Var ar c'hoad, var ar moin benet,
Reuliomp oll ar gher-se breman,
Kentoc'h marvel eghet saotra !

Dorn braz a dzeol fals douzon
Hag a drec'h orin ho madou,
Evel Konan touc'homp bepred
Mil gwech maro eghet saotret

Dre c'hras Doue evel hon tadou
Dirag hor sant me zoulino
Gant Konan goz o lavaret
Mil gwech maro eghet saotret !

Malloz d'oz re Jeu con hor gwaou
Da glask roskaat oll dezennou,
Gant Konan goz touc'homp bepret !
Mil gwech maro eghet saotret

Truez am eus ouzt. Pilat nevez
A heul eur strollad didolvez
Da c'hoant mui ne lavar ket
Mil gwech maro eghet saotret !

Evel Pilat unsaout a rez
Pe du ema ar vrionez
Te garfe ive lavaret
Mil gwech maro eghet saotret !

Hoghen da galonn zo skourret
Ha do sperat strobinellet
Ne gredez nen touc'hal bremn
Kentoc'h marvel eghet saotra !

Neuz ket pell e voaz unan daouzul
Dirag gwaperez hul fallagr
Pa touez Breiz da saulez Anna,
Kentoc'h marvel eghet saotra.

Ne lenlez ken ar rouden vid.
Spoan ig evel eur fals Breizad
Nann a peuz o touc'hal bremn
Kentoc'h marvel eghet saotra !

Dauja cez dreterra goudrouz
Karvoni bir ha merc'hat spoaz
Ar re-se ne lavaron ket
Mil gwech maro eghet saotret !

Kalz muioc'h gwaza fardaet
Dal e c'hastreen va bruzo truez
N' dishuni touc'homp bepret
Mil gwech maro eghet saotret

Barz Nro Dagnn.

Kanolou ar veleien maro er Mean tremenet en Eskopti Kemper.

Eozen Pavec. bet person en Hospital-Camfrout	46	vloaz
Gabriel Luzlac. person Locmolar-Sizun.	54	—
Fransez Herve Mar Manchec person Botsorhel	45	—
Mikeal Dihan-Poudec. person Locquirec	61	—
Guillou Ollivier. bet e kel e Botsmo.	31	—
Eozen ar Scout, bet person Kuez-vaz	39	—
Ian Daniel Courte, beleg e Lezerzien.	34	—
Ian-Vari Roaec person Guimaec	76	—
Anna Helias. bet person e Trouergat.	75	—
Iann Creno. person Sant-Dervien	56	—
Ian-Lois Tanguy bet person e Plougar	84	—
Gabriel Rolland person e Locquenolo.	63	—
Ian-Lois Bothorel, vikel e Poullaouen.	33	—
Eozen Joseph Tennoigno, vikel e Plouzenlel	47	—
Guillon Lois Siou, vikel e Locmaria-Plouzane.	30	—

Ian-Vari Francès.	bet professour e Castel	82
Olier Gabriel Neu	bet person e Kouvell	68
Herve Dodenan.	viket e Kereem-Pluhennec	29
Ian-Fraņsez Jointner	person Lannarderu	65 —
Ian-Louis Tiny.	bet person e Cunurat	72
Jan-Vari Iluca Ile.	chal a-enor	84
Ezzen-Marı Cam.	bet person e Sant-Thonan	48 —
Ian Alan Abgrall,	beleg e Beuzec-Cap-Sizun	81 —
Joseph Mar. Sever.	person Coat-Meal	60 —
Fransez-Mari Brettel	bet person e Cost	67 —
Guillou-Mari Paitier	aboesoller euz a Plou-moguer	25

Taolen ar Retrejou.

KEMPER

Eeit ar Yaouen

Retred hanzonek, d'ar 15 a viz Meurs.

Eeit ar Merc'hed

Kenta R. brezonek d'ar 26 a viz Ebrel
Eil R. brezonek, d'an 11 a viz Here

KEMPERLE

Eeid ar Yaouen

Retred brezonec, d'ar 4 a viz Meurs

Eeit a. Merc'hed

Kenta Retred brezonec d'ar 26 a Ebrel
Eil R. brezonec d'ar 7 a viz Even.
Trede R. brezonec. d'an 11 a viz Here

LESNEVEN

Eeit ar Yaoued

Kenta Retred brezonec d'ar 1 a Veurs
Eil R. brezonec, d'ar 7 a viz Even.

Eeit ar Merc'hed

Kenta Retred brezonec d'ar 26 a Ebrel
Eil R. brezonec. d'an 5 a viz Gouere
Trede R. brezonec d'an 14 a viz Here

Retred brezoneg eveit e boarregal an dredujors d'an 20 a viz Gueugolo.

Retred galleg evit ar merc'hed d'an 2 a Eost, e Lesneven.

Lavarioù eus diwar benn ar goanv

Dousti ha ne vezo termen ebet d'an taolioù avel ha d'ar glaocier? An oll a c'houlen kement-se, rag evez eol lavar dez

Kerent avel ha glao.
Ahann evi deiz ouz skuiz gantho.

En arvest emaomp eme eur gazeten, ha pa vez glaocier vardro Nedeleg e kreder ne vezo ket eviz ar goanv

En Asvent glao arno,
A vir oc'h ar goanv da zont d'he varo.

Ar glaocier-se a zo evit ober evez ha oll, eur merk e vezo bloavez pell.

Da Nedeleg hag en arvest,
Morse re a c'hano nag a veut.
Lod all a lavar c'hoaz
Joaoy glebarok
Hanv barrack

Ar goanv a zo diwezat er bloaz-ma hogen credabl e teuio gousoude evez d'lavar oll-ma
Divegad pe ebred
Ar goanv a deu bepred.

Eun berlezen — En dez all. eme eur gazeten c'halleg, eur mondian a roa ean da eun hostaliri vras da Iruna. Epad ma edo gant he bried e tigouez eur c'houeriad. a zizez en he gichen hag a c'houlen con anter dousen bistr. Digaset e voueut dezhan. Ia pa edo o tibri unan anezho setu he zeut oc'h ober eur stracaden evel pa vije eur mean diudanbo hag hen da griat.

— Aiou, va daut! petra zo en histren-ma ta? Cas a ra he vizied d'he c'hinou hag e teu gantban eur monik du.

Ar mondian a dro da zellet oc'h ar c'houeriad hag a lavar

Eun doi caer oc'h eus great rak ar monik du-ze zo eur berlezen euz ar re vrasa.

— Brao a oviri? Me garjo e vije cals gant ar gounnar eteac'h va cacat da derri va dan.

— C'hui e pezo are hani mad ouz ar berlezen-ze.

— Are hani mad? petra a gaf deoc'h a dal ar c'hos monik-ze ta?

— Daou e hani ne oto du nebeuta

N'oc'h eus nemet rei an anior anezho din-me hag he gra ganeoc'h!

— Great ar stal, eme ar mondian, hag hen o tenna cant eur da ren d'ar c'houeriad hag ho lacat ar berlezen en he c'hodel. Neuze e zejont peplum en he hent

Ar mondian a roas goudeze da di he orlebrer Ar berlezen a roa caoz, va mondian a roa tenpet eun taol dezhan gant eur filoui co doa gusket di lâd eun den divar ar menz eun ober he drolou-eno C. M

ALL.

Digas a rer da zonch d'ar re o deus kezek pa eur c'har benneg euz ar re a c'haiver Char-à-bancs, a tleont paea esitho arang ar 16 euz ar mis-ma, pe e vezint en amand.

PRIS AN ED.

Kemper — 28 Kerzu		Pont-a Abat — 30 Kerzu	
Pris an daou c'hant kar.		*Pris an daou c'hant kar*	
Guinis.	28 ur. 20 e.	Guinis	28 kar. 39 e
Segal	20 ur. 42 e.	Segal	18 kar 55 e.
Eiz	16 ur 90 e	Eiz	15 ur 75 e
Ed-du.	10 kar, 82 e.	Ed-du.	ex ur, xx e.
Kerc'h	15 kar 82 e.	Kerc'h	16 kar, 20 e
Avalou doar	9 ur. xx e	Avalou doar	8 kar, xx e.

Ar Gerent An. DE KERANGAL.

Kemper, moullet gant Ar re Kerneat, moullerien an Escopti.

Disadorn 11 Gerver 1873. Nr 415 Eilvet Bladen.

FEIZ HA BREIZ,

KELOU A BEP BRO, HA KENTELIOU VAR BEP TRÁ,

Digaset bep sul da gement Christen a gomz ar brezounek.

CONDITIONOU EVIT CAOUT AR GAZETEN

Evit ar Feiz ha Breiz, Carnet-an-Nord hag ar Monitour ... eur vlein dioc'h ar mis, pevarzek real.

An Abonnement a dle bout paet arouez rakouzet ar gentañ.

Ne bo ket kemeret kont eus ar goulz nemet a vezo lakaet e skrivadur, a zo rendadurez evit ober a neve.

An abonnamanto a gemerer e ti an Aotrou ar Kanaouet, mestrer an Embanti ha ar Gazetou, ar 16, e Kemper

Gant Aotrou an Kanaouet eplan e vezer adresañ ar gemennadurio da vont e skrid ar Redaksion ar Gazetou

Ar mizioù da bout ar Gannaouen a vezer da ober da abonnañ d'an Aotrou MORVAN, eplan.

KEMPER *11 Genver 1873*

Ar pez a zo anavezet da sperout Sistem a bouez en dud da vont da ober eur sonj ouz ar mod ma ez eo aet dizorc'h a-walc'hoarvez e pep bro ha Sistem ne vo ket ken dizrojet abaoue ar pevar bloaz da zont. Ouzh e gas ar pobl hag an oberourien hag ober a ra pep tra gant reiz ha furnez Sistem hag he reolierien evezhiañ a-fetis doare ha dizorc'h kemmoù a blijo da Zoue

Fiziet hoan ez hanter hag en em lakaet ato da labourat en ur vro evel hini graet Doare en noz e hour a vez e poull an eil bodenn rak ar sperer mil zorroù ar da ober gwelloc'h ar bevar da Zoue E barzhoned an doare e vez ar stad evel ma vez hini hag hor fiziañ greiz ehanet ec'h ha larzat ar da vaeziñ da strad ec'h ha c'hwezet Ep mankoù ken na dizorc'h en deus great var an doare da bep muioc'h strad dizorc'hoù hor Zalver ebarzhet ma neo dreist skrap Doue ez hed ma ma en deus meret ha ma ha ket dizorc'h ha kouez hag a draou a ra deus hor maget hanter ha krenn e vlaz dizorc'h ne zalc'hfe ? Nag a draou, nag a skapfer ha ra deus hon bet graet ?

Ean dud dizorc'h a vezomp ivez en noz dizorc'hoù ha muioc'h a gavout ra ha ne ya e kil douar ha kaloc'h ha dizorc'h d'ar vro ouz kemmoù ebarzhet spered a gavout hag en deus c'hoazh dre ma hañvezomp a vouezh ha ne vez c'hoazh gwasoc'h tra d'ar c'hrog c'hwi douar ha kaloc'h kaloc'h ha dizorc'h hag ar vro ouz dizorc'h ebarzhet ha spered a gavout ha ne vez ar bevare hag a vezomp gant dizorc'hoù ar c'hast E vez an e-giorz ar gwasoc'h ar vro ouz dizorc'h ebarzhet ha ne vez ket gwasoc'h tra d'ar c'hrog ar pep tra ouz dizorc'h ha ne vez ket ken ar bevare

Gwashoc'h ar gwasoc'h dizorc'h ha ne ra ar vuhezour ma ar gwalc'h var ar bevare spered ouz an Europ a gemm e ra e skrivet mamm santel Jesus-Christ O skrivet mamm ar Pep Santel Leun, ouz ruz ouz, gant ho mailh vuz ha ouzpenn a ra var ho gwele a roar da ober dizorc'h pe ma ne ouzont ket ive da vont ne roant ket pe zavet ouz ar pez a dlefe da vont da ober hag ne dlefe ganto ne e dlefe da ouzout da bedenniñ ha da c'houlenn ar gwellañ da bep hini

Skrivet ma mamm santel Jesus-Christ a ma ouz ho mamm e oueg an dispac'h hervez ar gwashoc'h dalvez a ra dud hemañ ha neul dizorc'h Condemnet a ra ar Mabik Jesus-Christ hag ar re a zo condemnet gwelloc'h a vezo pa vezo a dle pronoust pelec'h ha hervez condemnet, mañ ... gant an hini a vale hag ar Mabik Jesus-Christ var ma douar Hogen hervez ar skrid ne dle ket mennout ne ra ket mennout kaout da gemmañ ha da lakaat mouezh d'ar gwellañ ar feiz ha pe a vezomp en deus spered Santel

an Bang ar c'hantreanou douaus a ya talvarat dezho kaout pere ra ober mad-oa. Hen eval ne c'hellont ket mann ena dre ar fri hag hont ena tam tamm ebars ra talvezout dezho ra da grid ar roud hag ar re ezomm-ar d'an dud hag evez ho c'hoant mes evel ar marvaouien e devoa. Da lavarat ro, e seurt eur ran ha ne seurent ket eur ran all, e rant acuser a zoare d'ar re e devoa eur gredenn ha ne seurent ket ar re e devoa eur gredenn all ra eur gaz ha magasinat dezho bud dauou ne vount ket seurt evezh'h

Ar re a ya eurgat da ranna ar gouarnamant a ra e c'hortoz ar rebech'ou, ar gwas-ar abarz an dud didost. Setu perag e deus lakat an Aotrounez destumet ezo da gemer ar vrasted evit ma teufe ar re-ma d'ho ranna rak ar re e devoa ino a ranne. Ar vrasted, evit an daroiou e ra an eur glevet gant ar relijion hag e deuz ho fedet d'ho mouez da ober ar rann dre ma c'houlenent evezh ne'h ankoua ar relijion gaellek h egetho ranneou pephini, ha ma vount bemdez h da ranna ainezamou avalou

Ar re a deus reuzet acuser a e deus lod en eur gwenn a gemmant-ar pell diouc'h eno an dud didost pedi e deus evet ano pandra da gounnari. Petra, ouzh ainezamou a dremmou dre zouzou an dud a ra? Hag e ve soutet an dra-ze dre reiou an a accouramp ar re an dapono? Ha grave Kentoc'h gant an ano hennez e deus collet ho daoulagad egetan ra reiomp-ni ouzh dezho ainezamou da Zoue na dre zantelmanchou chrestian. Hag hen oud didost a deus evet ano an dapono vad evit chom ep hanai ho hano var ai hentaouen dapon.

Japon. — An Tad Santel ar Pap, a respontt d'ar gwenn kentelier, a lavaras

« Gouz ra ar stad trumm ma ema ar bresian a la ein var voumant an dud ra ma bolla ano diouc'h hont ar mad evit ma can hanai var hent an dreuzh

« Goudeze ar Pab a lavar e vad avel a reomp an diaparh'h meuleudi ho anaou ra ma tano ho renan. Ganet a oa, emezhan, ganet a ra ivez'het. Ha pleget gant Doue a ve doujet evit mad. Digan a ra neuze da neuzh a zont hanter ouz ar Salver vat

« Ar roue Ganeah a ra gouzh ema a bobl hanaet hag a dlefe diwezhgana varvailhou. An oll a grenn dirag ar pried dan-ze, ha dan ne gredo ningaz dezhan.

« Eun denag marming, ma hoant ennoh lavaret ma an gwenoh da vont enebon, hen doujer gant ma taol mann hag a deuz'h ha hanv dezhan gant ho pleo ho mann.

« Distaouez'h e'hanv ra an hini a deuz'hor ho hanv da Heloeiverez a dale ra ar strollad ennezz pobl Doue. Hanvet a oa ar mennet dan vaouez dousez, mes pedi a ra, ha Doue a deuz da ve dre dezho an anv a e devoa hel. Ganet ebars ar pautreal eta hag argoullou-ze en hanv dilennerez ma.

« Hag ervezet mad ema ar Pab, an dousez a ra deuz ezh a vouez anehoudegez ar bobl a hanael, ma ar re a an hel ebars ouzo enebo, hag ho deuz ma hel dianvez, Gedeoh ganet David, Heloeiverez ganet Judeth, ha pephini enebo ganet ho glorc'h ho anaou.

« Ervez, ema an Tad Santel a ra ouzomp ganet an diaparh'h mennet a ra en traou reh ne oale ket manegent da gouzout ha chomout ag doujet'hor ho anaou en hon diboanou. Lavet e vez dre a en deuz poan ebet dre ma ra gwir ataeh ma an anv, dre ha c'hoaz hag ho meuleudi dre ho voa ebenoh ha dre gwir a deuz ali a deuz ebarz a hon doujoup.

« Rak-ze dalc'homp soueh mad a gemmi-ma. An diaparh'h a vez hanvet. Lavet ganet ho armoe ha anaou, ganet an arthoez a grenn evit ober breuriez d'ar varvailhou, d'ai louskel d'an nen a gemmi a a gwiriet a ra ouz ar Salver. Mes pedi ra ganet e vez lavet" Ne oaromp ket. Rak ra ober evel Judeth ra ra erbedi ar Zoue ha bredi da ment d'hor sicour dre ho c'hoaz hag ho anv. Pedomp calonoug ha ganet dast pedomp ep ran, hag an diaparh'h ra ann hanv pa ouzomp ervezout.

Setu ar pez a rebetim ne ket evidon ra ouzon, rak ma n'ema ann ann pell da vare, mes evit an diz, evidon'h, evit hon abarz a vidon a ouzon a an skignet dre ar bed oll, hag e deuz oll ar marnerez esperanz evidiken.

Napl. — Ent a Napl ha devarbro, ema ar c'hantonnamant, ar a ezh ann da ginnik ho chanz ar bresian ennezz, an Admirik. Ema trouz an gwiriet an dud kaer-ze ingalan ann, rak ann ha hagasiz e c'hortoz sevel var ann kaer hennezz eun ouzoh d'ar bresian ennezz, ep gouzout ankaat petrae'h e zaint an penaoz en em gavout.

Ha pa e houlennaer ouzho petra ra dezho kaout ho hre, eur vro ker caer kaout kempent e deuz evit ouzoh ne ouzont ket ar pelec'h, e lavarent

— Ann emp ar ar varvel ouz marisou e c'hellomp chom hen!

— Ha pemzek, a lavarer dezho e hent, e c'hellet-hu gouzout eun tra hag a ra kaer, e respontent

— Gouzout ra ema kaerroc'h eu den hag e zomp en hano Doue da voiet ha ra a c'hello hen e kaer'h all.

Setu penaoz ra ema ainez a dud dezhan chomm ann kaer. Kaerroc'h e deuz da hano eun tra vil dezho mervel gant an anaou pa ouzont d'ar bresian ennezz, d'ar pemzek all ann ar hent da vale hag ho a e kello chom e hano.

Irland. — An dud pounr-ar diwar dro Napl e kaskat ho hre, eur vro dudiuz, evit mont da ar vro ennezz en espar ervezin ho hoar a nigen da zouzh ann ar pemzek a deuzont ra Irland a kell an Ilaeraon hen ebet gouzout dre penn ha dre vremel roumt ann ann dousez ho anaou-ze ra dre hol fianvet evel ann ann hol fianvet ar vro gaellek-ze gant ar Romaned abarz an amzer dous da vare protestantel. Quent a ra ar kaerroc'h douget ar ho anaou ha ne gredet ket da vare. Ker ann ho hano dudiuz ann. Lavaret a ra ar dapouthe kentoc'h e dous, ho gwirionez ennezz hag ho dousez. Hag ho labour ne ouzont ket ma ia gouzoc'h, ann ra ann ann ann

eleuc'h ar gouskiked hag-eno a velet o tervel a ziskas gant an nores. Evelse ne hat ket e hent, met mallozh bennak, mes mont a rihas anezhe, e lenn kentoc'h ar vro-se trompet gant he c'hoanan ha gant he daoulos, ar vro-se a gurzuni hervezi, evit mont d'an Amerik da velet hag hi a c'helfe chom ano ene unan bara.

E kempenn neuc'h ma e hoanas ar gwaz var ar c'hreunioz, e kemmas keuc'h ma ez eo gaz ar c'halloud ezre dasserr an nevez, a vezer aze obet ar brezel d'an eil gwaz, ha d'ho bugale. An drouk-aperet, eleuc'h ma e kell hepa tremen hi a glask ato flastra ar re so listi da Jesus-Christ.

Setu petra e deus dishanvet Breizad e pad pell amzer o tastrenn ar gatolikted evel ma e deus gret. Setu petra a zisklerr deomp hiziv alouberien an Iliz, o redek an dud vad d'ar vrezoneg entren ez a tec'het nebeut nebeut ar maro.

Ar Zaozon a so bahanket dezho a lavarer katholiked an Iliz ano abaoue ma zeus deut bleuvenez anezho da zegas ho daoulagad d'ar sklerijen, abaoue ma ostre ar vro-se nebeut ha nebeut ec'h ar gaer reizhus. Hogen ne c'hallo hanez dec'hoaz an enebien gas-se ent an dreug a deus great dezho.

G. M.

Ene soudarded katoleged.

D'an 11 a viz Genver e voue an emgann e kichen ar Mans eleuc'h ma voue tizet ainsi eus hor gwella soudarded hag ezomm-ze ve ali, eun oferenn lavaret Meurik da Vourg ambroug ar soudarded. Maurus, o vont he veuzanant a gristen mad, a zo en eur lavarharet d'ar stourmad ar dez ar gommunion. Da heiz hoar deuc'h ar mintin e teuas da anhuna ar re a dlie obet ar c'hase evit ar gompagnunez. Ec'h a partz a stroug, hag ar soudarded e doaz poan o c'hoaz an tan. Ne c'houzanc'h a ra, ho zaoust ha kemeret pere en ho fuan, evithan he unan da reiz tec'hout he tec'hoa. Kemeret a ra he gafe evel ar soudarded, hag a ra calon dezho oll da ober ho dever. Ma a dizge hat oll soudarded Frans oferenn ezhan, credaul ne vijent hat morse tec'het.

Kerkent ha ma voe deut an dud en eun tamm da velet pere a zo re glaw ha re zinerz evit an emgann, hag he digasas d'ar Mans. Evithan he unan, daoust pe gar ainsi ne, ne gemeres eun ebet. Ne vijemond o devoa aoun a velet pe gen diwezh na eat kloaze eun nebeut dervezioz, hag a glaske ha bellat doc'h an ahanlem. He beli a zrant da c'hoarhen ali ar soudarded. Hogen ne c'houzanjont netra. Maurus a gerze an tremen, hag e voue eul crog eun tu benneg. Ha ne het eun taol ebet evelse re an dispac daoust he soudarded.

Var dro anter an dervez avel e p aoa bet ann ebet he soudarded abaoue ar mintin, e galvas he c'haporal d'ezomm:

— Ne fell ket dit, emezhan, quelet ta soudarded e Meurm pelloc'h, hag ho kasas lavaret var un, aze do hepar e vez d'ar bourg, ha tom emezhan dezhe.

— Va c'habiten, ni penno ket ha ma ann eur ar'beut arpoc'h.

— Sell, setu ar hag e ra dezhan dont bez ann.

Eun anter heur goude ar c'haporal e doa da ginnigen dezhan eur revenan gant ann.

Ar soudarded e doa bet oll?

— Pemp c'h-ho da genta ra c'hapoten.

— Nan, nan, emezhan Maurus, d'ar soudarded da genta, ne ran hen goude.

Pa edoa da vont d'an tan, Maurus a rinoueas gantha eur magnoù dezhan, eur c'habiten mallozh eus ar vro, Hemon e anvenn dezhan a ra dan ann dimp obet ar stourmad ar e zoallia pen ta, emezhan, ne an ket o coles ar mintin-ma.

— Ha ne ve ket, emezhan Maurus, pa ne vije ezomm ebet a c'hoanen d'e.

A zouzeud a reas taolioù burzudus en devezioù. Tud soudarded, setu dezo d'an eur ma ne vent gant ar soudarded a ann bet e Rom a zebrouez eun nebeut calon d'ezpar.

Varabarz hoar deuc'h ar pardaez, eun amor prussianed a ia savet var eun hanter, hag ar'haou e tennas gant ho c'hapolenn. Ar re all ar soudarded a zeuas d'ho dilosa ar'haou ouzhpenn pe zoudeg ha tri cantad tousted, evit Doue hag ar vro.

Maurus gant ho soudarded a zavas var an dorpen dre greiz an tan. Eno e voue eun emgann serrus hag eno Maurus a ya ar vord gant eur voulet en he dal hag a gria var eu eur lavaret: « Va Doue! » He soudarded a eneaz he gaf ar'haou dregerz ar fleus. — Setu penaos e varvas ar soudard calonek an christenezr.

Labour diganet evan tiegez.

Hui labourer dianez a zerlit, penn ket pell, da rinner ar gwaziou grisiz.

« Pilpoder eus an, Autrou merliguer, o lez ho emzalc, pilpoder an eus deulet oll o velet an traitou zoanjou a zont avechou var dinerzou ar. Ne ve ket hep taem, a dra zur, an o zont varzoubo. Nagwa setu unan anann ha ne bevennit ket, met voar vad var strafuilhou eun bet ar'h ho velet, ne an eus lavaret ennta va unan. Mad, o lez ket morse boan da zerlit rad an dud gwanvedus lavaret eur gir da rinner ar gwaziou, evit na vi eur flapt da vont dan kea dougerez. Setu anez petra zo

Ar maner eoul ha me a zo magnoned unan. Ebe gwaziz zoul an eus avel eus ar re gentil eur c'hristen bepil enez deus var an douar. Bep sul coula lavaret e vez d'ober eur pennad sarmon gantha, gwaziz ar Gouspern. Ha daprest ann eur pilpoder ez'h ho glevet. Dimez eus bet eiz dek e vemb adare hag e zavan gant daoust ha hepa.

— Petra zo digouezet gouzoc'h? a lavaris-me, o'lle ma van bet lavaret evel ma vez pemezus.

— Lapoum! N'em eus soupeur a bouc'h da vont memez hep nebeut. Ne vanoc'h ket pelloc gant ebeur a zo zonjet dja ra er sarmon-ma ez barnal!

N'em eus clevet gar.

— N'ouc'h ket bet hacio en eilvan, hoal?

— Le

— N'oa'h eus-hu hot clevet ma embannoas hag Ga'hoarvez ha Mistuel Tarol?

— N'eus ago clevet embannoas ebet

Mad, ma doa ma breiz-ze gouzoudor e doaz ouzoh da servijo divino kentoh

— Ke doaz hol a ouzoh, evelpahl da veza surmpet mamh hoas embannet

— Ha levenet oa, e'o doaz ouzoh da servijo mamet an h-hoar chomet er maner ze evoamic'h evidon

— Aoa, hogeaz a ra an hini levenet komzet all

— Ebarhoa eva e oa hoi gwall eus hervelep koazdoaz ar barrez-ma. Evelse eve an Tarol eus ar doaz clevet he mil gwenneg. Ar memor mael a ze arvestour ar maner pe e doaz d'ar h-hoar da gemer eus ar stlamm ar Creiz a rafe'h-he pahet eu doaz respontet dia? Ai mamm, emezhan ar c'hoar-hoa zemet ervel ma ta hoar

— Al lezen? rapar ar — an hoaz an dael Ha lavar ihoaz, ha hoaz pe zul? Lavar a ra d'ar h-ha e vel chwezek ep ha mizer? Ganet a ra deze'h-ho gwiriou e vel dre hoazzel? Evit chom, hoa ar gwir pemzekvet hag a dle hoaz gwall hoarz eus ar gwaz marhad gwir ar hoaz. Tremenet oa ar memor ar mare ma doa ma redet alies ar hoazzel. Hogen ma defe'h ar c'hoad da vezan hoarz. Ha ma e hoarzafe gwenneg h hoarve'h ogat an dud eher, ha grafe a rafe'h-he hoaz dre hoazzel ma chomdoe'h ep ha hoaz gwaze ar?

Arzag an dispah'h ar ma hoaz chom ebet ena a ervel an h hoar, hag ema an hoi ena ouzoh ma e an ar ar memor dimezet e c'hoar hoaz ar vugale

An dud eglam a c'hell ervoaz. Ahelennoar hi eglam a c'hell ma ar memzekvet. An h hoar ar ra ar memor chom ep ar e zoare, evel ma chom ar ra e c'hoa hag ar ar e vad. Chom a ra dre'h ma ga e gwa hoi chom ena ar hoazzel gwen gwall an h hoar e vez dre ma hoalvez ha gwad? Ha gwaz ha ganet e ra d'ar h e zavo ha marh'h goadeg digarez e ma an dael hoazzel evel ar c'hoag ervoajet an Iliz? Ervelzaoa a lavar dre'h chom, ar dre-ze ouzoh ha dre ag eil dael a zoare ma ar hervez-ma a ma ervel ouzpah, Chomet a ri evit gwa e hoarvez ha gwaz ar'h hanvez ampoull a ha da vez gwel gwall gwazed?

— Hag an Tarol ma a'm doaz gwel ma evit ha gwaz?

— An Tarol ar doaz hoazzel evit ha ejoaz e ervo ma chom vel d'ha vez'h, hag ar C'hoarvezour he c'hoarvez ep ampoulez.

— Hag ema an dael'h ol hoaz ez-ar a vezafe ha vezafe ma ehoarvez ga'hoarvezet hoazzel ervoha. Hag ar vez'h ga ar doaz hol a vel a ra ma hoazzel gwel chom?

— Ar vez'h dre'h ma hoarvez, a gafe hoaz ervoajet ar ha evel ar gwaz ma gwaz ga. dispah'h ar e doaz, hogen pa'hol vezer-hoaz evelse a gwaz a hoar'h ga ehoa e dalvez doaz ar gwazed vahez ga ar gwazed dre-ha'hoar ma dre-ze ar ervoajet'h evit ga'ha ha doaz

— Hag ar C'hoarvezour-ol gafet ma doaz ga ervoajet ervoaz ha-ha'hoar ma doaz hag ma doaz hoazzel?

Ah ma vez'h hag! Ga'hoarvez a vel ar gwaz-ze ma hol gwazvez ma ar vez-ma. Ema ga hoarvez ma, hag e hoaz doa ma ma ha da hoazzel gwazed. Hogen ma ha vez evit doaz ma doa hoarvez vezafe ma Mamm. Ga'hoarvez ga ar ma ar ma doa e Chwezek da vez ma ehoa hoal. Ama a vez ar gwaz vafe e gwaz. ga hoaz'h, ga hoaz e gwa doaz'h ha vaze. Hag ar c'hoarhoa a doaz d'ha hoa da ga ar ga ha'hoarvez a hoaz ga. ag Mamm a ma ma hoal. Hag ar c'hoarhoa ma ga ervoajet'h ga ha ga'hoarvez. Ga'hoarvez ar doaz ma ga ar ga'hoarvez dre ma ga ar'hoaz. Mamm a ma. ga'hoarvez ga'hoa. ma ar doaz ga ha'ga hoaz ha doaz ar ma ga ehoa. Ha doaz hol ma dael'h ol ha-ha'hoarvez a hoaz ga'hoarvez ga'hoarvez ga'hoarvez

hon eunet eno ennem ar c'hemenet, ha Guillou en em gavas strobet gant ar strumm ha pa c'hallas kel tenna. Conrad a dennas, mes ne dlaas ken nebeut nitra anezhe, hag an dra oa oliet a rae gounezh gant.

Bodet milliget ! a lavare Guillou dezi d'an strolin pa voe ken nes dia diskar an daou gwaskard-se ! Discuit n'am eo gwall tost ker fall ar marc'hed

— Ia mar, emo Conrad, sant chistr derhe !

— Petra a fell dit, me c'heller ket ober kuitaou caer ato, deomp da welet, ha ni or beza meuleudi a chom du-se en traon. An daou allaer chom a devenas redek, ar c'hrignol ket mont hebr penn. Discuret e voemp ha daou gant an demzelez frank lakat gant Konkerel e keig'h dre eno tro var dro.

Pa zigouezas an daou dremmer frank er chapel ma an eur ennant neuzh, eleuc'h ma zoa ar maodez allemanel, hag a beuleuc'h an diskar an daou allaer da ober ho kuitaou, an allemanel a lavaras gwall gaer-rieu varzaha gant an demzelez Konkerel hag a embarkas eno en doctor Marc'hek d'ho henchi e hanternoz, a trugarlias divezh ha divezhe

— Digas ennon mad a vi, emo an doctor, evit va sicour.

— Oh ! emo Villeu, ni an goallec'h gwenomp en ho gwaou.

— Anna gwenomp an eus tammou labour a zouez da ober, ergmet eno ne c'h esomfec'h ket gwelet ober tamou labour evelse.

— Ho trugarecat, doctor, ni gaf goallec'h vioour hor c'hemenedel a zo kouc'h varzaha, me vour vad.

— Nag hen a zo mahoet a dud hag o deus c'hoant dezhi ! emo an doctor, galvit di vitan pevar ar hervez.

— An dra-se a reomp avad, mes ne ket grat ho dro gant an allemanel,

Pevar ar hervez a voe cavet, hag a daou reiñal. Mes hemo ive a lakas an doctor da c'hemenel, rag eleuc'h chom da velet pe par hemo a trec'he eur vanc'h pe eur pl'har, e cave goude entanv ec'h ar re a vele ent goallet, dare da varvel, hag e dle tenna ann ar helen

Eno daou Konkerel hag ho demzelez-frank e daou distrujet enz allemanel. Ar re-ma a lag ell eus ar Baotr. Cabel a reas dezho e dou gwall eus tost eler ec'h ra an aliqua dre ar c'herlandennou divar dro, hag ec'h alvalit kemenn a bije dezho. Dectanvet e daou ar c'hartez-se kemenn a dou arvel a spannet hag a chatal cara all mad evit kervez an arme, hag e lavaret varzu Manatar e poanz ar vaodez kentoc'h-se en ho tuzh, pa gemeras an demzelez frank varzaha, ar maez gant alemanel kemenn ar c'hastel gant an dropal. Sammet evel ma zoant gant ho kervezou, an allemanel a oa ket namoar a tro d'an ene zifen. An dammet, strolladet gant an tousou kaezh, a bouldelas, a deuc'hjas tamm ha-hanet, hag a vrema dimbez ho avel eus ar vro ma ne ket ar re a daou ho kavet. An demzelez frang a daveas an diavez-se eur gwenel ha na gouzoas nebeuta dimbez.

Pa zigouezas Guillou ha Conrad, en kempenned an allemanel Enel kavet e oa chomet ar c'hi en em gaset ar c'hastel daou allemanel hag a lavas dezho ma vad var ho c'hein

— Ar re-ma, emo Conrad, a laoa deomp ar pez en eus goliet ugentenn.

— Ia, emo Villeu ne vennp ket strobet ein gant ol lazh-tremm, credait

Kavet an daou allemanel a zo discuret hag en ho zier e oa chomet mouchet, ta moa neuz ar c'hastel ha oa a dreou all

Ne c'hellemp ket eta an dra-se ol gouvemp emo Villeu deomp adarre ha mar diavemp dre zouk ni ho c'hoaz d'ar c'habiten

— Setu a zo da varza hag a ra vad deomp diouz'h-ta.

— Petra oc'h eus cavet ?

— Kar pacad seiziennou, hag eus dervez bennak ne n'eus ezez tam bu ar

Var gomenz-se an daou gwaskard a reuzas pep a seiziou hag a zoar adarre da gleuk eur pez all bennak

Kegen an allemanel a zo kemenn zarzho ent vez gwelet pe vez distroet en a rollad anezho, eur strollad all zo gueuk brouc'h e toull en ho zouc'h hag evelse an demzelez frank goude bezo gouzoet eun dervez, a ra red dezho en em gavel adarre antroupou Bandennou ehanet ha pennaoued a zigouezo da sicour patred ar Baotr, ha da zistrujo ar pez a zo chomet a dlefe'h ar re-ma. Aliez nebeu, pa ra eus gwelet a velse variet'h ec'h alouberabliz gouez ar re-ma ar pez o deo laoret divar gouez ar frankizien

— Mar greomp derrez-vous evelen nimp emo Villeu, ni a Rampoud-se o devenn ep dale trouzet ar mevelien

— Bonne marteze nemet, emo Conrad, eme ar botel dre e vencal vardro Landaoc'h ha Doue a vezo pedet gant dre eno.

— An dreuk a e devezo ket grat, e c'hellan lavaret a e devezo ket goliet hon ober, ni lampoued !

Conrad ne lavaras gar, mes clevet a reas ho zont e strouel, hag en em skoas da velet gant ho vicled, ha lenn ag ho vouc'hal.

E gouvezas, eur rejimant allemanel a zo er vro-se e beurk Landaoc Petrad ar Baotr a glaske mont strang ar hrouzoned, rak gouzout a reas evel pa en em gavent varlerc'h ne chomfe nemeur a dra gwalch.

Kar pennad all G. M.

Divertidamant ar gwirioned kaer.

« Bemdez d'ar bloaz hennigbot mui mes kaer ma ho « pezo ugbeut ! Hennez eun deiz lemel ar'bnoump a « zindan kreiz ma nobliou hag ar velevyen. Diavaz ma « dud doctor kenver kaoz ha vouc'hadenn, a ia evel « chatal ato daomero ar re-ze. Ar bazh a zo var hor « choaz-ni ha natra var ho hini. »

Evelse e kanas a kaz a dud, dre anezho tud diskiant, dre all tud fallagr

Ann aleg hennez o d'ezo touket var droad ann ezomz gaer ze ar gwirion. Velevyen ha nobliou, var ho zanve,

ar c'hompagnunez eus dudennou gwisk. Ar gwiskou a vez eus ar pevar seurt. Hogen hennezou a vez gwisket gwall vat gant an dud koant.

Koant a gomz eus ar gwiskou hag ar pezhoù vat ha gwiskus.

Ar gwiskou a vez dreist graet gant velvet hag atlas. Pevar seurt dudenn ann hini a vez a velvet. Ar gwiskou hepken a vez graet gant velvet hag atlas. Ar gwiskou a vez graet gant velvet hag atlas.

Ar c'hwezh gwiskou gant lunedou a vez hini ar c'hwezh dudenn gwiskus. Pevarzek ha pevar gwiskou. Hogen ne ra gwiskus ket ar gwiskou hepken. Ar gwiskou a vez graet gant velvet hag atlas. Hogen ne ra gwiskus ket ar gwiskou hepken. Ar gwiskou a vez graet gant velvet hag atlas.

Ann dudenn a vez graet gant velvet hag atlas. Ar gwiskou

pec'herien en em restum en dro da nis Sant-Ian-Sant-Franses en em rentia a reont mistri eus an nis-ze hag e lakeont ar sicl var an oll dorion.

Antronoz vinnin ar fer à o vont d'an ti scol, a zo souezet o velet gardou en dro d'an iliz O velet daoulagad skeunt ar gardou-ze hag ô clevet ho lgou-dousel, e vel ervad ovit petra emsint eno Gouscoude e kuchen an ti scol, var unan a sorion an iliz, oc'h asavez an hini zo oc'h ober gard, hag e c'hoarvezaic'h ne d'eo ket eur gwel den, ne deo ket eun dispac'her mes eun den great derhan credabl dont di gant an dispac'herien. Mont a ra d'ho gaout hag e tevar

— Petra a rit azo-ta, va mignonn? petra c'hui oc'h ober eur vicher avelse?

Oh ren pec'h, va breur, an dra-mn o zo scrijus.

— Me am eus eun dra da c'houlen diganeoc'h, va den mad

— Ar pez a gerot, gant me c'hellin he rei deoc'h.

Va lavel da vont en iliz me'm befe eun dra bennak da gemerer ato en tabernacl.

— Oh! me c'hellon ket fuillet e venn ma lesfen unan hennak da vont en iliz

— Neuze, penaos da ober?

— Chom ep mont en iliz pe beza fuillet.

— Oh! bonn fuillet me ne ran ket kals a fors gant ma c'helfen lenna dlesse ar pez am eus c'hoant.

— N'oc'h eus ket a soun, va breur?

— N'em eus ket a soun da vianna evidon va unan.

— Mad, me a zo christen ivo, me voar evod eo an Aotrou Doue oc'h eun c'hoant da denna eus an tabernacl. It, ho grit buan, nonr hent guelet e vint fuillet ha me ivo mes it buan, n eus ket a amzer da goll abenn eur minouten bennag ama e teuor d'am chench.

— Ho trugarezat, eme ar breur hag e nebeutoc'h a amzer eget a zo red da gaout evit hen lavaret, en don digoret an tabernacl, easet gantan ar sacramant a los etapez eur c'horporal hag ho zouget d'he gouem. Ar gard a eas var he zaoplin, a zavaz he fuzil evel bepori ho Zalver. Iag a eas da gas ar breur beleg an nor a eo var ar ru Charlot. Eal ar zacramant, a viras na vouent guelet gant lagad difelz ebet

An iliz a vone laeret, an tabernacl eoulz hag an aoter a voue discaret ha zantret. mes a drugarc Doue eurf hor Zalver, meulet re vrao, ne c'hellont ket he livlani.

An Aotrou Boleat, person Plouevezel, zo hanvet person Kernevel.

An Aotrou Tanguy, prefessor e Pont-Croax, zo hanvet person Plouevezel.

Setu anna hanoiou ar gloaer zanvang o deus resevet an urzion sacr, e Kemper, da Nedelek.

Belsten.

An Aotrounn Ian-Emzn-Mari Pennanguer, eur a C'hoadlen.
Eozen-Mari Le Roy, eur a Vourc'houlez
Guillou Mingant, eur a Vanoulec
Renan Leal, eur a Vipaves.
Lois-Mari-Armand Lechouarn, eur a Gempele.
Frances-Mari Masson eur a Dreffgouennas.
Philip-Joseph Moal, eur a Sibiril.

Aotelerien

Ernest-Eozen-Mari Guillot, eur a Vodlan,
Ian-Vari Argouac'h. eur a Blquenan
Jakez Becho eur a Blouverodo.
Frances-Herve-Mari Boucher eur a Gommenanz.
Ian-Vari Bonlic. eur a Blonder.
Frances-Mari Brochoe. eur a S. Vougay.
Ian-Lois-Mari Buanec, eur a Volzaco,
Marc-Eozen Carval, eur a Brinelin.
Alfons-Per-Mari Colin eur a Locronan Leon.
Ian-Frances-Mari Corver, eur a Vontrunlez.
Vesant-Hippolyt Courtois, eur a Groxon.
Eozen-Lois Creac'h, eur a Blouvern.
August-Per-Guillou Doarver eur a Blougastel.
Renon Guillou, eur a Bloshinec.
Eozen Guyonvarc'h, eur a C'hilligomarc'h.
Olier-Mari Hamon, eur a S. Derrien
Julian Kergoat, eur a Vician.
Joseph-Mari Kerlidou. eur a Landerne.
Joseph-Louis-Mari Quenn, eur a Locronan.
Olier-Ian-Vari ar Roux, eur a Gleder
Paul Mipiou, eur a Eusen.
Joseph Morvan, eur a Blouider.
Ian-Lois Normant, eur a Vician.
Ernest-Mari Olivier, eur a Landerne.
Cezilian Peron. eur a Gastel.
Ian-Louis-Mari Poulquen, eur a Landerne.
Herve Quevnec. eur a Blouignean.
Frances Rolland, eur a Blouneventer
Henri-Mikeal Roussot, eur a Lennon.
Per-Mari Soudr eur a Lanmeur,
Per-Mari Stefan, eur a Bon. n-Abad.
Per-Mari Terrom eur a Blopdalmezo.

Abostolerien

Ian-Frances-Mari Perrot, eur a Leanven
Paul-Mar. Auffret, eur a Blougoulm,
Ian-Vari Bizien, eur a Landerne.
Constant Castel. eur a Vissany,
Ian-Vari Gouthoul, eur a Vrioc.
Frances Cocagn, eur a Blougoulm.
Ian-Vari Corr, eur a Blougastel-Daoulas.
Frances-Mari Leot, eur a Blabannec.
Andre ar Gall, eur a Blougastel-Daoulas.
Alfred Le Roy, eur a Gemper.

Charles Mioreac, eux a Dregarantec.
Jakez Rognant, eux a Blomodiern
ha Tanneau, eux a Blomeur.

Ouspan ar glaoeier bras hag an dourcier-bourc'h a vo abaoue eur pennad amzer, ez euz ive bet atelz a varrou avel vras hag a doue greiz dronk. Ar mor a veze fulorek, ha cals listri o deus greiz pense. E tu ar c'hreisteiz d'ar Finister ez euz en evelse cals listri da goll listri euz a Frans, euz a Vro-zaoz hag euz a vroiou all. E Doelan, e Loctudy, e Kerlaz pe Bunnarc'h er Guilvinec, var dro Brest ive, ez eus deu, evelse listri da bemdez var ar c'herreik. Gavet ez eus eorfon maro, tammou listri, tomou hagou torret, hag alies a dreuz an dustaolet gant an boution mor var an nadoubou. Crio, a c'heller ez eus bet meur a bense all ouspen ar re zo anevezet.

Evit doare er Monch n'eus ket nebeutoc'h a bensejou. Eur gozeiou euz a Rouan a zouk da dremen pevar c'hant an niver euz ar varlotaded hag euz ar venchiouriou a zo bet beuzet epad an daouzek derrez kenta euz a vis kerzu.

Gouzout a rer calz euz a dud an Aisas hag a Loren coc'het dindan gouarnamant an Almaned ar Prusianed a c'houlen kendelc'her da veza Frantsized. Da dri c'hant mil pe var dro e ya an niver euz ar re o deuz great ar goulenze.

Brema ez euz alez a dud coezet en dienez distrujet ho daoulagad pe nebeut gant an doureier beuz.

Ar gristenien vad, avel ma lar, bouz, a zo dleet a brez da zicoar an dud izomek ze. E Paris, ma lar dour beuz en deus great drouk ho christenien vad ar gear-ze o deuz ive anvet peadra evit ho zicoar. Hogen, emaomp guzetet, javaret a rafoc'h petra o deus roet an dispac'horien ar re a lavar ez int republikaned? Netra! Eo, daoa epken o deus roet ugent real etrezho ho daoulagad! — An dud difenn, nemet da zefelgourien pe da zispac'herien evelse a refem, na gavom morse netra da rei. G. M.

All hag a rafe vad ho lezan gant ervaded.

Gouzout a rer, abaoue eur pennad, pa rer eur boeamaul hennag hag a zao da ouspen dek bur, e lleer lacat eun *timor* a zaon vennek var ar goitaos, hag an hini a reseo an arc'hant a dle lacat he zinaior a dreuz an timbre evit he c'holo ha mirout na vezo mad mui. Mes ne ket avoalc'h lacat an hano epken, red eo ive lacat an dat, an deiz ma zeo bet goboet evelse an timbr gant ar sinatur. Red eo eta lacat a dreuz am timbr, sinatur an hini a vesen an arc'hant, hag an dat pe an devez ma ro ar goitaos. Anez ez afet a enep el leien, hag e c'helfet beza condaonet da dri scoat amand.

Merca a can an ali-ma, a dalemour ma zeus calz hag a rank var ar poent-ze, hag e ve mad lacat avez evit mirout da veza laket en amand.

PRIS AN ED.

Kemper. — 26 Mezheven.		Pont-s'Abad. — 4 Gouere	
Pris an daou c'hant lur.		*Pris an daou c'hant lur.*	
Gwinis	28 lur. 75 s.	Gwinis	27 lur. 90 s.
Segal	19 lur. 58 s.	Segal.	20 lur. 30 s.
Liz	48 lur. 75 s.	Liz	45 lur. 90 s.
Ed-du	46 lur. 82 s.	Ed-du.	48 lur. 10 s.
Kerc'h	40 lur. 50 s.	Kerc'h	43 lur. 45 s.
Avalou douar	8 lur. 50 s.	Avalou douar	9 lur. 20 s.

Buez an Aotrou SERJANT,
ESCOP A GEMPER HAG A LEON,
Gant an Aotrou TEPHANY,
Chaloni An Secretour Escopti Kemper.
Prix Pevarzek real,

E ti an Aotrou ar Kerangal, moullet an Escopti, ru ar Gigêrez, n° 18, e Kemper e ti an Aotrou Salaun, e Kemper, e ti an Aotrou Ledan, e Montroulez, e ti an Iliou Normand, e Brest, e ti an Aotrou Desmoulins, e Landerne

BUEZ HOR ZALVER JESUS-CHRIST,
HA BUEZ AR VERC'HEZ VARI,
Gand eur pennad sort var ar c'henta Misterion.

Moullet eo en eun doare ma vezo eus bras da lenn, gant paper cre ha lizerennou euz ar re aslerra. Credi a allan eta e plijo d'ar re ber c'hemero, ha pell a zoa ez ea tud oc'h ha c'houlen.

GAVET E VREIZ :

E Brest, e ti an Iliou Normand.
E Landerne, e ti an Aotrou Desmoulins.
E Montroulez, e ti an Aotrou Ledan

Hag e calz euz ar c'herion hag an tiez ma vezan levrion enho. G. M.

Buez hor Zalver Jesus-Christ ha Scol ar Maro Mad a ro ho daou laket e brezonek, gant an Aotrou G. M., belek

HISTOR BREIZ
Gant A. de M.

A zo moullet evit ma trede gwech.

An dud divar ar meaz a gav el levr-ze kaniehon caer divar benn ar pez zo tremenet en ho bro.

Al Levr-ze a gaver er braz eus an tiez a varzer Levrion enho.

Ar Gerant An. DE KERANGAL.

Kemper. moullet gand Ar. ar Kerangal, moullet an Escopti.

DISADORN 12 GENVER 1873 — Nº 416 — EIZVET BLOAVEZ.

FEIZ HA BREIZ,

KELOU A BEP BRO HA KENTELIOU VAR BEP TRA.

Digaset hep sal da gement Christen a gouz ar brezounek.

CONDITIONOU EVIT CAOUT AR GAZETEN

Evit ar Finisterr. Costez-an Nord hag ar Morbihan . . . evit ur bloaz, daou scoued . . . evit c'hoaz'h mis, peveriec real.

An Abonnements a dle bemn gwiet arouez eunenn ar gazetenn

Ha bet ma tigas lizer en dro ar gwir cuzidor a vemo gwelet ma ran eunn ha bet abonnet, a ne cousidrer evit abonnet a nevez.

An abonnementi a gemerer e ti an Autrou an Kerampuil, meulier an Eveché, ru ar Gigerez nº 12 e Kemper

D'an Autrou an Kerampuil eplan e vezer adressi ar pemevechou ha kenwerien a zell ar c'hemeradurez ar Gazetenn

Ar perpign da lacat ar gwirionez a dleer da adreuzi d'an Autrou MORVAN, eplan.

KEMPER. 12 Genver 1873

Brema a zavare en dez all an Aotrou X . . . da eun den divar ar meaz eur micherour eur c'here kenek bras da vont bemdez eun ur eil ti d'egile da labourat var he micher. Brema espedi an dosseziou he renas eur gouer e . . . caout pajadur a voe d'an negesion. Pa vezer dezurmet goude eunn en dro d'an Iun a leer el-vet eno brema marvailhou historiou, couchennou coz dioc'h an dro.

— Monet Ao rou, hi en ei marvailhet hag an historiou cos a vas nemeur a hano anethu var ar meaz. La. guerhall, evit a livirit, pa main-ma den zacang en ou pajadur d'ar marc-mi eur ar bloaz e voe d'an negesion. Bremaou e c'hac'h eur h or mevel bennak hun-tor *Mevdil* . . . *Fon Jean* . . . *Jarn Tanfe* he eus honaret ar *C'horf ep ene* . . . . . ar maribilou all treuzo po-tred ar zanas an . . . . ar ganneres mez ar c'helier nos, etc. Hogen brema evit a lavaran dioc'h, en dele-net an oll marvailhou-ze. Brema an dieuz a an reger he donaroe en bonne an eaillou varnezho, hag a ze red dezho labourat mui dezo-mui a-benn, ez ganeou paea.

— Pe seurt labourou a c'helfent bi da ober eur zech deut an noz?

— Kerz a labourou hu . . . a reat guerhall oc'h sclerijen an dens pilat farn . . . oueza al locaed ahet da lerda kempen ou . . . ra dra var l' . . . harr hag a-ar braeat e se c'hemmou kemenn a helfer da ober var dro an ti hag ar granchou . . . a rer brema goude noan oc'h sclerijen eur pennad goulou rouzin ha n eus eun ebel beio ma set da gouskel ha no der bet alies abred.

— Hag e labourer evelse brema en noz en oll dege-zion?

— Caout a rer c'houi eun tiegez bennag elenc'h ma fistager marvailhou en oostezion hir eus ar gouer ne bet avad ar marvailhou hag an historiou cos eo. Eno ez eus tud moulang o dens bet eno tam dascaderez, a voe eus tam galleg, hag a lenn droc'h en eun leur gallek pe a lost eur gwerien bennag eun tam histor hag a droont droc'h e bresonek fa pe vad. Mes an historiou-ze ne reont nemeur a bijadur dis-me ha d'am c'hendero.

— Ha perak ne ke ao historiou-ze droc'h he lenn?

— Perag? eno a eus ken hano peurvuia nemet a amouromadet traou gada traou brein traou merus eunn. Eno e roer ato ar gounit d'ar gaou ha d'an drouk var ar mad hag ar variouez. Ar braza forfetourien ar gaz ridet a lon . . . . . pe ivet a zo roet droc'h evit ober hag an den mad a gasa ober ho zevel didroura ha gant buanded . . . a zo goapeat, dispriset, remerket evit diou ar pec'hed hag an ouzer a zukmeur droc'h ev . . . traou cuer hag ar verdur a doler dismegans ramzelh. An historiou-ze a ga dan dre ne dint mad nemet da zrei pec'hi. Ar mouzhaliou a c'houzi hag a gemer ebarz ne ket lenn hag o cleved ho lenn, hogen ra-zu eo an dispent rag a dra zur gant historiou evelse ho spered hag ho c'halon ne oufen ke mancout da vezn lec'hiet ha contanet

— Gwir eo ar marvailhou hag an historiou cos a vez dizelabesoc'h. ne boc'h traou eget an historiou nevez-ze

— Dizelabesoc'h, Aotrou? la davaret mad a c'hetuit. Eun ne gleiche h morse eur ger a enep ar feiz nag ar vuel mouse eur ger gouest da vez eur rouch fall da zen ebet. Clevet a reac'h marvailhou. taolioù burzudeuz hag a zo red raout feiz ene evit ho c'hredi. Morse avadi ne veljac'h ar gaou nag an droug o c'houzout var ar variouez ha var ar mad ato an den fallagr a goeze pennsoù var ha gein eus a da pe du, ato an den mad ha lezl a gavé recompans abred pe zivezad

— C'hui da vians, boaz evel ma soc'h da zarempred an negesion evelse c'hui a diefe distaga eus an historiou cos ac pa zigouezait enfinn elenc'h ma vo lennet pe distaget eur marvailh bennak goude coan.

— Distaga Aotrou? ober a reaic'h a ran pe garfe

tro bag historioù ha marvailloù eus avoalc'h ann eus clevet em buez evit caout da gonta. eiac'h eus ann Ia, met piou a chom d'am oaloù? eun den eus kenvreuriez ha bugaligou

Ar re-zianvez a zo gwelloc'h ganthe moat a gontez da vesa unan bennag eus ar c'hoz levrioù gallek-se, hag eno ho c'hevi o c'hristillat o c'hoarzin. o kemeret ho c'hoat epad ma lezont ac'hanoc'h e kichen an tan da sintal marvailloù d'ar vugale vihan a zigor frang ho diskouarn evit ho strobou. ha da re goz antergousket da nebeuta

Nann hon historion eoz ne diaz ket hirio dioc'h douare ar mouankiezou ne gavoot ket e vlas nag a soucy avoalc'h ganthe n'int ket nell avoalc'h evitho. Eur vech en em roet d'an h storiou gada, pe huch netra ken doshe.

— Caout a ra deoc'h-u e ra droug ar levrioù-zo?

— Penaos ne vefent ket a zrouk p en gwir ne zoshar enho nemet pec'hi? Ne gaver enho nemet kentelioù reet evit dougen o an imporetic ev desiz d'an dud mouank pennoù rompla vad ha mam hag ober goab zoetho. pennoù sioubl tra an nebeu ha tremen gouscoude evit den honest pennoù en em rei d'an oll vaod ha zoken d'ar re vezuus, ha hem gouscoude meulet ha savet dreust ar re all?

— Ala petra a varit-hu var gemeuse?

Lavaret a an an tauou hag ar mamou, ar meistr hag ar vestreed a los eus levrioù evelse ru ho zi. ha n'ho zaoleur ket an tan, a zo diot unspien ma pec'hont

Distoe h vat c'hoaz ma skrenht ho pec'hont e cavetremen lur hag e levrioù difenz evelse rag ouspen ma lakeont evelse bugale ha servicherien da gontani ho speret hag ho c'halon. e reont c'hoaz haz evit ho hatata ho unan.

Rak dibaot e ve. goude lenn traou fall evelse e chomfe ho bugale fur hag e kendalc'hfe ho servicherien da vesa santus ha ildet

---

Rom. D'an 21 a viz Kerzu. pa voue preconiset an Aotrou de Leseleuc en-dro a Autun e voue goulennet evithan ar *Pallium*. D'an 29 a viz kerzu eo bet roet ar vreiz manet prestres-ze da Arc'heseop Otran ha d'ar prela Branchi evit an Aotrou le Leseleuc

An Aotrou Branchi zo bet gavet da vont da gerc'hat ar viscamant-ze en hano Eseop Autun. Ar C'hardinal kenta Vicelet en deuz her gunaket dezhan goude bezu lakel he rei dezhan da boket. en eur lavaret

« En henoor da Zoue ou gallondek d'ar Verc'hez gloriuz Var d'an Ebestel Sant Per ha Sant Paul, d'hon Tad santel ar Pap. d'an oll Santez a Rom. hag eve da ilit Autun e roomp deoc'h ar Pallium kemeret var gorf Sant Per, hag a ziskoez ar reander eus ar garg a escop hag eve an hano a escop hen rei a roomp en hano hag evit an Aotrou Leopold-Renau a Autun. evit ma hem dougo e diskarz ho ilis, derrenoz a vezo, derrezeus hag a zo merket er privilachou roet gant eider S. Per En hano an tad hag ar mop hag ar sperit-Santel. »

An Aotrou Branchi en deus diorc'htu diviskel ar Pallium. hag ar c'hemenadoter en deus caeret ar pez a red grest.

Abaoue Sant Gregor ar Braz, er c'huec'hvet kantvet, escop Autun en deuz evelse ar Pallium evel nun Arc'heseop. An eseop Syngrus en devoue ar c'henta an henorze en escopti Autun.

Er memes dervez, 29 a viz kerzu ar Pap a roe koun a vouez huel dirag an oll, eur scrit evit diskuez en gwir daou vertud great dre aoanad an den eürus Benoat Labr An daou vertud-ze a zigouezas en ilis ar Vatican en derrez zoken ma voue Benoat Joseph discleriet eürus

1° Therese Monet a voue pareet en eun taol eut ar c'hrigu-hoc e devoa en ta euz e poan he c'halon.

2° Ar c'hoar Mar Louis eus ar gonsepsion didiach eus a gouent ar garantez-d vad. a voue pareet ive neut hag en eun taol eut ar c'hrigu-hoc'h e devoa en he stomok

Ar servicher Doue a reas neuze meut a vertuz all, mes an daou ma a zo bet great enclask divar ho fenn. ha disclerset ne vou ket da zoneti anezho. gant ar varnerien cargel a gomeuse

Evelse Doue en em buch ato o sevel ar re humbl hag o lacar ar re orgouillus Oher a ra renta henor d'an den eürus-ma o en deus nurse e. sket meuleudi an dud. hag a zo roeet c'hoas disqer pet gant an dud difrix pere bet gulf engoon an astu diz ez euz eun gouscoude eur gentel evit an hini a ga ti leann trouez anezhi.

An Ind santel o respont d'ar Cardinaled ha o an Eseb a zo e carg e Rom a lava. e zezho

« Hirio e c'hel ompa lavaret evel pesk Doue brema en ema meur a gant vouez Var mul en Babilon. omp bet anezo. hag en eun gouelet e ouiaz e Sion Ia, ni ver. var he pin T'hr a anez ma a vouel. o senjal en amzerou tremenet hag o velet o pe stad ema ar bed hirio.

Ia. ar bobl ne a ra en harlo e creiz an trubuilhon, hogen en pe douez ez-ou eun den hanvet Tobi hag a zen da rei secour da gement a ioa rentuzuk Ha pa zeo gwir e lavaret a ar Sap vad d'an oll ta nat d'en em lacat e kemp gant an den Santel-ze Tout a zeu da glask kement a zo en dienez ez ober vad dezho

Mariteze ar secouren am eus da rei a zo re nebeut a dra, peuz a rao da gaout souch emoomp ive en dienez hag en harlo Red en kemeret evit skver an den Santel Job a ioa en eur stad kaa truezus lakel dre gaoun an drouk-sperel. Hogen he bampaud her zavrinas, rak goude bezu caniet he vadou hag he vugale a voedent roulet dezhan e braoc'h siver eget diarnok. Ha ni espe romp ve ar peuc'h goude ar gou varrou nemeu-ma...

Greomp hor galont, dre hor skoar, dre hoc'h oum-

nou. dre hor pregegennou evit digas ar scherijen er speréjou elmo hi en eus an drevalijen

E gwiromou or oufet bet skigus mouch hi a c'heuer eget a rer heemz Eur gwez ne ve ket frung ar scol hi evit ho digemeret oll gever lavez gever milliget Pa n dao ar Pap pe ben a gomz e chisker ato skigus gever e pep gwi evit bout a memmz an drouk apert pehini a gaf ar-bet calz a harp hi en e gwez a ro en bon amzer

Kuit derrez nu ar Pab a lavaré di an noblans a Roum « Souch am eus da vera anavezet em zoumanz eur prins a Roum, eur c hristen mad a hon eus neuz hag a zo mare eur penerd mad ac Ar prins-se a lavaré dho en derrez an tron daou harp an dud a vez hag an noblans. hag an daou harp-ar, emezhan eo a zle hi an creo en he ma. »

Ma n oc'h eus bet gan-i dele her an tron-ma ne d'en bet ho laot hag an oll her gouz casto ha ma hopou esperout a reomp a en deus bet Doue hon doanet evit sio.

Jesus-Christ he unan en deus caret an nobl-ma, rak falvezet eo deza hon genel eus a lignez David ha cavet a reomp he ligne merket gete Joseph bete Mari

An nobl-ma a ro run donezon a Zoue Dale bet mad deza dre eur vuez christen. dre an oberou a drugarez.

Lavaret a ra an relijion or d an harpet permet gant ar bobl dafric gant ar re o deus casoni oc'h Doue hag oc'h an iliz. a zo prest da goeza An aluter dremenet a ro dremp bretelion hag a c'hoar e ranna frouez anezho

Hon nemeh oll a-dreu dre ra derrezon santel-ma An nubil Jesus a vou ran o an den eut Simeon hag he ma a lavar d he vam ez en deus ar bugel evit savetei enz hag evit diskas cals re all Setu ma e daou c'hoar kaer an Jesus-Lunat An daou zam dud-se a ya bet abanne m ez eus ket an dis, hag a ze nto. ha Jesus-Christ a zo deut evit he sa, p en em ranna ha ras eur ran all da gell. Na ivarau bet hi roc'h ha ne hanvou den. hogen gounout a ran e vad alies ep distro oc'h Doue. beteg en hospitalou

---

Sant-Brieg Evez ar Sklerijen Gristen a Zant Brieg an Aotrou n Escop David o vez p en deus bet gallet dont da hardona da Zantez Anna Vened pa zo deut an escopti all a Vreiz Izel en deus souch da vont d'he dro, gant tud he escopti d'ar mare ask 15 a Ebrel. Bremañ ne vent bouez a c'heller beach varnezhe penn da benn eus a Zant-Brieg da Arc. An Aotrou n Escop Bemil en deus promettet a vije ve e Santez Anna en deuz-me gant he vennoz, evit digemervet pardounerien Sant-Brieg hag ennan he foldonou gant he re.

Synnerez ar gonsepsion dalouh, savet e Chapel Lourd. — Ar vrasqen-se a zo savet en ilis eur vent eleac'h ma zo en em rakmant ar Verc hor trouc'h gouch da Vernadeta Soubirous, hag eleac'h ma e deus bet lavaret d'ar verc'hik-se e Ilo se ar gonsepsion dizanh. Ar vrasqen-se a zo savet gant mes Escop Tarb evit

1° Hemañ consepsion dilach ar Verc'her Santel

2° Lacat deic'her souch evit bepred ema an derrez ma zo bet skaolerset ar wirionez-se articl a feiz. 8 Kerzu 1854

3° Trugarecat mamm Doue ema ar vadelez e deus bet d en em ziskouez e Lourd hag ema ar madoberou e deus skanllet var ar c'harterion-se

4° Pedi evel ma e deus Mari gouez hemeunel hon ober pa e deus cumzet oc'h Bernadeta.

Ar re en em lacq ar vrasqez a brouset (a ber grouet bet gouscoude diadoz hano a bec'het). da heuilh ar c'hentel ou roet gant mamm Doue pa zo en em ziskouezet.

1° Dougen a ran varzuhu metalou Lourd pa kenroc'h ar scapulér glaz a zo staget eun aver bras a-dreiz-penn outhan gan hou Tad Santez ar Pap.

2° Evez a ranomt bemdez da ober ervad sin ar grouz evez ar skouer roet gant mamm Doue. hag e lavarin bemdez da nebeuta ano dasoñs ema ar chapeled. Ar Verc'her pa en em ziskouez da Vernadeta a vene ato ar Rosera en he dorn hag e lavaré ar verc'h a d hen savaret gonde bezn great sin ar grouz evel ma her grer en Env Ar re a lavar bemdez ano a emeuz ema ar chapeled unan eur sin dizanson-se a c'hell servichout evit ar Vrasqez.

3° Miret a rainn ep mank an derrezon ma zifen an dle diber kik bemdez e pedrot d'an doar gant humilte hag e speret a bunjon evel ma ankouna ar Verc'hez da Vernadeta hon ober hag ema ar Rosera e tonerent eun dra benmak d ar mor Ober e vi ar Rosera hag hi ez e rank ema derrez ano d ar Z a vez ke zu derc'hent ar grouz bra, evit senti oc'h an ano-ma a roe mamm Doue ei leac'h-ne pinjen pinjen ! pinjen ! G M

Setu anna eur c houzla bennoz trouzet eur mun Nouel c'hanion gwenn gan eur barz hanvet Breur Idelphous. hag en em ziskouez da dreo e brasanez Evit hemañ ma zo tremenet Nedelek eun nebeut zo, e credomp e vije meur a hini hag a vanne gant pigadur ar c houbladuz-ma.

Kanz hoaget a vez he gwelomp d'ur maltin d'ar mare

Deuzhont dirak an groaouk
Maltin Jesus, evit me gwelik,
Va fedon ar galvedon.
Ha va mennoz ar lavaredon.

Me welit dan zo dit kalanna,
Dal ennann ar bresanpo-ma,
Kemer an hini a gare
A garie kalon dit ar bed-ma.

Petra blaih dit ? va mailigan ?
Va nabon vras ? pe va c'hellog ?
Va marc'h gell pevar houarnet ?
Pe va c'hwesanad soudarded ?

Marteze ze a zavo gwelli
Va mamm-gêr pe va c'hoarigel,
Pe va lorig a vetr ennan flour
Vel eun oabl var ar vann dour ?

Bez'e p o va stroupell skiltrus ?
Va saboulio, va zok bouch rus ?
Pe va c'hontellik troad molen
Eur gouverzig en he fenn ?

Sell cos ganhez va c'houlmik venn
En oc'hsouet soudhet kempou
Neuze. mar kerez. va bensik
A vour cana'vel eun eostik

N'em c'hlevez ket ? gouela a rez ?
Rieu oc'h cos. mop bihan kez ?
Ho peoc'h ! ro peoc'h ! ha deus du-me.
Va mamm a zo fan d'os tomm

Petra's pezo d'as kalaonn ?
Oh mabik bihan, lavar din-ta
Da boanioù a ra poan din-me.
Mar gouelez, sel me vouel -vo.

Ah ! bremn e lou da zonch dro,
Va mamm hen lare deoc'h vin ur
Eur galon veun. eur galon c'hlan,
Ec a blich d'ar mabik bihan.

Nekot madigou, bragigou,
Ec a glaskez en da graou,
Mes eur galon voar da gurat
Ha pidi d.razoun stouet.

Da zaoulagad a bar skedus,
Var ar bugel mad, trueziis
A vour lacat gant he zornik
Rak e dorn ar munerik

Ro-ta. va mamm, ha ro fennoz,
D'ar beorien geiz va dilliad coz,
D'or vugale a zo e poan,
Evel m'ema r mabik bihan.

Va mamm lavar din ar bedon
A zevitin vizikenn
Mabik Jesus, me ho caro,
Mabik Jesus em beorigo

G. M

An daou denner frank.

XII

Eped an amzer-se, an allmanted a ren lacouc'h tarza var ar Frans, evel eur vanden vrint eleac'h ma eavont eun dra bennak da blaouta. Evel a lavare Conrad, eur vanden anezho a ioa en em daolet var Landser, ho gar Ar re-ma a ioa ouz ar Bad ar jeneral Tipfel a ioe en ho fenn, hag hema en doa lavaret d'he zoudarded « Deomp araok, mar fell deomp caout eun dra bennak da scrabat ar re a vezo varlerc'h ne gavint netra. D'ar re genta kig ho goarc'h, d'ar re zivezha eskern eskern da grignat »

Goude eur brazegen ker caer, e c'hellit credi ar badad o devoa rnlll da vont var araok. Ar jeneral en doa ivizikenn beac'h o vont d'ho heul. hag hem gouscoude marc'h mad dindanhan.

Gouscoude e kenta kerig e gafehont var ho heul, e voe eur vanden brusianed en ho mok. Ar baron Tipfel a grize he vin o velet ede varlerc'h Cas a ra eun ofiser da c'houlenn oc'h eun uhlan a ioa e gard pioù a ioa eno.

— Ar major B. a zo o kesta er voure'haden-ma

Neuze emr ar Baron, na dal ket ar boan skeomp choun a ra. Cahiten Mayer zoit ars da vont dioc'hio bete Landser.

D'ar more-se, e Landser ne von ket hano nemet ouz e Conrad Anavoc m oa eat ro hont n oa ket bet ouz he geiou. hag e voar toc'het An tavarnlour pehini en doa aoneh d'he gaout ev . map eter,a zonje eulsan dalc'h mad, ha ne veze ken caoz en . nemet d var he beoin

En dervez-ze an tavarnaour a velaz a bet ouz ho brenest, our vanden reou du. evel eur prosesion o lont varzu ar bourg. Ne voaio ket petra oann

- Thereza, emezhan te ar'h eus daoulagad mad , ueus da velet-ta petra zo erru du-hont Lavarat a rafet eur rejimant

— Conrad marteze. emc ar verc'h anouank , Conrad marteze hag an denmerien-frank. hag ni baun da zellet hag e nelle strezeg an liz, eloac'h ma e devon gouzet Conrad hag an denmerien-frong o vont en tent.

— Ne velan netra, va zad

— Ne ket en tu-ze eo emaint, anan eo en tu-ma

A veac'h e doa Thereza laolet eur sel eleac'h ma tiskuize dezhi he zad ma vlaças liou ar maro

Va Doue va Doue, emezhi an enebourien ! ar brusianed !

En our momet oli doa ar voure'haden a ioa laolet ar sizafuit en ho zouez Ar mamon a guzo ho biagale, ar re vras en em deune peplum en he d hag a guzo ar pez o doa a vella.

Ne verkin ket ama ar pez a reaz ar badet ano. Ne rejont nemet ar pez a reant e kement leac'h ma vezent mistri Redia ar bourkus da zevel dezho eur zom vras a arc'hant, mailoc'h eolz eget a ioa er bourk oll, ober eher vad ha scrabat, nemet kemen a gavent dioc'h ho doare. Ar jeneral hag he ofiserien a zastumaz en davarn hag eno kement a ioa. bouar hag efach, a voue a veac'h peadra anezho da ganga ar zter goullou-ze. me foll din lavaret an ofiserien allmand. Ne chomas ket zoken gant an tavarnaour an nebeut boutoilladou guin en doa laket a gostez nbenn eured he vere'h. Ar spter Bernard an hini ma on eus comzet anezhan c'hoas meur a veh, a roe brema gant ar badet dindan an hano a galiten Mayer, hag hema a reas d'an tavarnlour kez digas dezho kement en devoa. Goulen a reas zoken ma feuje Thereza he uzan da zisc.argu dezho guin he eured mes kemen a vall o devoa da lazaet varnezhan ma na c'houlenjont ket diou veh, ar pez a voue eur chans evit an tavarnlour hag he verc'h, rag hounna ne divije ket gouzanvet farserez an enebourien, hag e divije douetus, stlapet ho guin dezho oc'h ho ginou.

Ha penaus a reaz ar bourkis kaoz ev ieval malloc'h a arc'hant egel o devoa? Setu penaus Oc'h heul ai loened a brein o vez pourvuta looned all disterac'h evit grignat an eskern ha louca ar pez a choas en ho dilerc'h. Evelse a c'hoarvezas gant an Allmaned. Varlerc'h pep banden anezho e velet o tigouezout eun toullad luzerien udur he goloet a druilloù evel eleskerien aux ar re beaura. Mes etouez ho filiou e tougant sour hag arc'hant. An allmaned acuse a

iakaa goers var an arebouri brax hag an traou all rebounner evit ho c'has gantho ho unan. Ar useviou a wrenc an traou-se coulz lavaret evit netra. Ha tud keiz eur gerig pe eur voure'hoden a chome evelse var an douar noaz, eürus c'hoaz pa na lakat ket an tap ep ho ziez ordi peurreiñv! E Landaer ne reschont ket eur gurien var ho tere'h. Hag e c'helli sonja, pelec'h rekejou a rent drelio pa voant oll ac'hano.

Ar jeneral Tipfel n'en ket gouscoude ganl laouen o vont ac'hano n'en doa ket cavet [our *piano* da gas d'ar c'habiten Mayer.

Hor cabiten prenter e cavit ar pennad derveziou-ma?

Ne ket fall, jeneral, mar[rofemp dervezioù evelen aliez e zafe mad ar stal.

— Ia, mes n'em eus ket cavet eur piano. Hag ón sicur zo o c'hortoz unan digantben Marteze e Thann e cavimp, rag e dle bezà traou evelse aleiz, hag kerdinelion-ve.

Mar gellomp bezà a-nog ar [brusianed?

— Ia, ma vezomp ket aliez ar brusianed n'hor c'hasont en ho raok nemet pa vez mennek da vont d'an tap. Peur e dle ar brusianed en em gasat eno?

— Varc'hoas da greisdeiz abouez bale eur pennad euz an nos e c'hellomp bezà en ho raok.

— Ha n'eus ket a dennerien-frang e Thann?

Dioc'h ma lavar ar spierien e ker n'eus nicun.

Ia, mes en drouilen a dosi en euz eur vanden.

N'eus nemet eur vataillon.

— Avoalc'h eo ha re dioulzomp-ni.

— Ni zo teir bataillon, jeneral!

— Teir bataillon, teir bataillon! Lavarot e rafet oc'h ho clevet, cabiten Mayer, e vemp eun armé a ber! Pennaz e sonch deoc'h-hu e stakfemp-ni d'ar re-zé ma n'omp nemet tri oc'h unan? Gouzout a rit elec'h ma on eus gouiezet e vezemp da nebeuta seiz oc'h unan ma na vijemp bet nemet c'hoec'h on devje collet.

Mad neuze e roncomp gortoz ar refuntad euz ar Pomerani.

— Red mad e vezo, ha gouscoude e vezo tano hon fod pa vezo ar prusianed-zé ganeomp.

Etre dnou ar spier Bonnard en doa cavet tro da vont da gaout cabiten bataillon an dennerien frank, dindan dillad ci. labourer douar, eur marc'hadour fromach euz ar c'hartier Comzet en doa ker broo outhan ma en devoa bet diganthan ar gevridi da vont da velet penaos edo ar bed e ker Thann, hogen oloc'h mont di ar spier na petra-ta. a deuas da gaout ar jeneral Tipfel evit rei dezhan ar c'helcias.

— Abanta, pelec'h ema ar bataillon tennerien-frank?

— Ato en drouilen du-zé, hag e chomint ive bete varc'hoas creisdeiz. Me a zo carget gant ar c'habiten da velet pelec'h ema ar Prusianed, hag a dle mont varc'hoas vintin da rei ditour dezhan euz ar pez am boa guelet. Neuze e livirin dezhan n'eus danjer ebet, hag e tiblasint evit digoüezout e ker Tann e vero ma tigouezo ar prusianed dioc'h ar [illegible], c'hui, o tiblas mirdin, a vezo arauk, hag o pezo amzer da [illegible] zestum eun dra bennag arauk ma c'houezo an dennerien-frang [illegible] e ginou ar bleiz.

— Mad, mad, co ar stal mar bezomp arnog ho tezo da ober hor frouden ne gollimp ket hon amzer.

Pa deu da zonch dun, eur vijadur am befe c'hoant a rafoc'h eridon.

Noc'h eus ormel lavaret petra a c'hoantout.

— Arauk ma tigouezot e ker e trenemot dre dreuz eun dorgen, ha var an dorgen-zé ez eus eun . An [illegible]-zé zo d'ar doctor Marc, eur c'hirurgour hag eur magnoun a zo evel ma ouzoc'h.

Ha lavaret co e fel deoc'h e re espernet an ti-zé?

— Nan, nan, pell dioc'h eno, mes en eur dremen e c'helfoc'h laca eur zoudard bennak da vont da venniger an ti-zé gant eun nebeut petrol ha da lacat an tan enlian.

Asa. Wiliz pe me ne ouzon ket pennas ho kelver, dre ma oc'h eus me a ouzon ket pet nemo. Aber avoalc'h a rin ar pez a verit, hogen na kat broo beza magnon dedo ti.

— Nan, da viana evit an doctor Marc gouzout a rit eo en eun takot da cen an dennerien-frank, hag eo bet tost dio-me beza crouget gant ar vignonod. Hogen me hen talvezo dezho.

Etre ma prometo evelse ar spier arvoutat amzer gaer d'an dennerien-frang, Bonardel ha unan a ton digouezet gant ar vataillon. Clevet a reas gant ar c'habiten oa eat eur spier euz he bera lodo Tann, hag en devje eus he gelou ampronos vintin.

— Sur oc'h-hu euz ar spier-zé? a lavaras Bonardel.

Eut labourer eo, eur marc'hadour fromach ac'hann dovar dro.

— Anaoun mod a rit anezhan?

— Na man ket mes eun den eün en dena deura da vena.

— Me zo bet tost din beza tumpet gant an dud eün-zé, hag a gaf din eo eun dudach en em flejout enno. Peur e do distro?

— Varc'hoas vintin.

— Da lavarot co varc'hoas vintin en devezo destumet an oll allmaned zo a zeou hag a gleis deomp, hag e vezimp kelc'het ganthe en luvelep doare ne c'hellomp ket mont ac'hann.

Var gemmeñs Bonardel a reas da glask Nicolas ha Gustou a voulo arrad a dlie beza e ker. G. M.

(*Ur pennad all eur wech all*).

Eun dreiad e Jersey.

Jersey ha gwernesey a zo diou eneren tostik d'an Normandy hag a zo d'ar saoz, meur a gont vloaz zo. Ne chom mui ganthan neuzet ar re se eur an douarou braz en doa gwech-all e Broc'hall. Pootred Jersey ha Gwernesy ouspenn-se ne c'houlennont morse beza gallaouet, hag hen anzao a renker, n'o deus ket kals neoc'h d'her goulen na ni d'en em fougeal kals boc'h her bera. Arnog m'oa kement a valouterien en hon Arvor, an arvorit a rea aliez d'an diou eneren-se gant ho bagou da gass gwiniz ha lin. Digas a reant ganthe en dro mezer ha draist oll hutuin. Pa oan c'hoaz eur skil-bugel em eus meur a wech goapeat hinienou e Bro Bagan oc'h astenn dezho va nalc'h vutun hag o

ouvaret e na eplo bolvan gwerzesy Bolvan Gwernesey hen e ya en he dreid a bell gwelet ann eur e kreiz kêrzin ez a ma skrivet varnezo Anna e verzer bolvan Gwernesey

Disoper hoal vrasa ar gêr hen he Jersey, Dara e lar pan am eus gwelet ann eur plas ma ez a ma skrivet ann hent-mañ, ne'bo antañ ingalizis hañ

Na pa gleviomp ar vro e daue e anv Malo a oa'bet kêrzin e Kêr-nân Ke ker e kerzes ar beu divarlerch

Ar vicher se no eus ket anv da vont dre da lavaret eus ann eiler eur gêr mañ e Jersey Kêrzin Kêr-nân Brasel ha ann eur gwelout Paris ha Londres ann dud-se o komz gallek. Ann hañvaro ann dud-se a ya da gousket da dri eur pe bevar eur goude kreiz. Ann dud-se a Jersey pell zo a zeuz da vezañ ar gêr-se gant an dud a Vro-Saoz ha Normandi ar re-mañ

Pa dremenas Rouanez Breiz-Izel da Vro-Saoz ha da Jersey ha da Varnezi e kemeras ann eil ar an diarbenn eus ar vro a oa an protestanted eus a gêr-kêr ar Rouanez A relijion ar re-mañ a oa pell a-walc'h protestanted eus ar bed a-dreiz-holl d'ar relijion katolik Ar rebechou eus ann hent a zougas dezi ken e oa ar roue gwir ha hañvalen ann dud-se Ha dezhañ ec'h en em gavjont a-walc'h gant ar pedenn ec'h ober dre ann dremm Ar belek soupitour ha stok ar Rouanez dezhañ eured eur verc'h bihan ar roue Angleiz ann eil Karolaz ann eil gwaz ar Rouanez Anna ez oa bet ganet ann eured-se Ar belek soupitour ha stok ar Rouanez dezhañ eured eur verc'h bihan ar roue Angleiz ann eil Karolaz ann eil gwaz ar Rouanez Anna ez oa bet ganet ann eured-se

Pez ez eus ann ere e ann dervez kalz katolik anezo lid dervez neurbet a dud hag ann Tiegezou evit ar c'hallvaoued ne'c'hellont ket mont da vezañ a-walc'h, ha meur a zelez zug ous pe'h tiaou anezo Ingleiz eus ann Katholiz na rue gwelout Rochou ne ra ket klevet e c'hoant ar c'hoan ken dudiuz hag en dro gant Patrik e Jersey da vat Reuniou Ann diaoul a ra war dioue ruzuden Patrik rann an aoter da gleuzerel Reuniou ez a tost ar person an aotrou Maccaire Sonjezel e oa ar velet kemeret a-walc'h gant ar soudarded ann. Ar velegyen katolik eus a Jersey a oa bannet gant an aotrou a Coetlan en Normandi

Pemp bloaz war hon ar velegyen e rankas lavaret anez ann dra a c'hoarvezas ann hen a ann Helyer Var eun dachen e kêr e velpus en eur ermouez eun den eur c'hoch en e zaorn hag e lavarden dezi bennak Goulen a rejoc'h petra en kementse hag ar lavaret din oa eh ann arbet eur verzadeghez bennag ez a tezi hopet Kenavelc'hen a reas va hent hag-eh-ec'h me gwelet va den hag he gloc'h En dro-ma vann klevet zounc'h ez he glevet Gw ou ar pez a ra ann hent lavaret din Eur verzadeghez e kêrlerne Ar re-mañ varlerc'h e c'hoant-ho gwerzin, e gwir ez e klevet a beb tra er c'hrejen protestant prezegheren e peb sterad Lenn eun ar skrid bredet e kant liorer a brezegho var an dachen-se Ar re-mañ a ra he zrec'h ar gêr-se hag ar c'hêr-se ket Dar mare hennez a ra dezo c'houz e kreiz an dachen ha fed all en dro dezho ha c'hlevet a rejoc'h e skarza ho gwiskoù hag a lamm war c'hemin e pet marmo, ar hañvez a Doue Gouzoc'h-oun ann dachen a brezegher e kantreiz eur c'hoz a dan hag a skant Roghen e selaet pa oump e c'hanvegon an hent ann hon gouzoc'h diarbenn ann ar strapou gant ho gloc'h Ar prezegher hen deiz-se na c'hellas ket mont da Helyer

Da *Ann Ar* *ar* *ar* *all* Barz Bro Pagan

Hanter eur vlevenn ann — Ann itron ganet e Frans, ha dremenet er Prus da vont dre a-zeiz hent, a ya da chom e Berlin penaoz klask ne Enebi da vont kuit ann itron eus ar Prus ez eo chomet ga lavaret a galon. Evel m eus en eur zeiz hanl. ez eo dezhi ret dugemer d ar varoned ha d an nobilanou eus a zeiz he fried

Ken de vat ma zoa en he ar ugent pruzun bouzug evelse, pephini anezho bizoin eus pe nebeut, e tremet da gousk eur a zur e hag en eun doujer clevet ar prusianed-se ec'h ober ne ha dispach eus a gêr benn ar Frans a Paris anezho, petra eo Paris? Great eo he zro. Abars dek vloaz ann Berlin a veze ar gêr gentañ eus an Europ

An itron a zerve he gousk en he gousked ec'h he c'hlevet, ha gouzoc'h-vat ez ae he c'hoanniad e c'hollas erfin varnezho, e laer ec'h eur, emezhi. Paris a zo Paris. ha Berlin ne vezo morse en he c'hichen nemet evel eur bourk koun ha diskiz e kichen eur gêr gaer pe eur c'hrouadur moc'h e kichen eur paler

Ar brusianed. na petra-ta. en em save a-zoug eun hevelep coms.

Lavarit eur gloaostr emp an itron, eus doujet petra eo Paris ha petra eo Berlin.

— Gortoz ac'h ac'h, emezhañ

— Digasit ann dra en dro a gavet, an den dentet ha disprizet a gavoe, me ber e kaso da Berlin, hag ann e vezo gwir-vat-tre eun dra vras na c'hoaz, eun dra ha ne het ket Berlin gant he oll fougeroun da ober. Ar c'hrouadur re a vezo ganet, hag astronoz an itron a re-save eur vouzug a vez ennhe eur vicher vras.

Eur vicher vras? petra a gomzet da ober gant eur vicher vras, kuitaet e Paris? An itron, red-eo kaoz ouzhe, ne ouzoc'h ket ne'm eus ket ezomc'h. Gwiskomp, emezhi, ar c'hamps hag ar gwiskoù rabech ar brusianed, e c'hanjomp eur vicher vras da Zaris, gant eul laer ziouc'h ma vezhomp e kêr-mañ e devezh laouen.

Abaoe ann noz-hont ne'z ae ket ar vicher ann a Zaris. Kichenerourien ar gêr-se o devez laket ar vicher en eun dour metalen ann eur c'hoaz marvat. E gwirionez ar vicher a velet Er da ar Prus, dispag ha monnal gantañ, hag e vez ker eur pont ann ar vicher-se, ha skoaz, ar pont-se ann ar vicher a zalc'hont da zonet ar vicher, hag ann ez stag oc'h ann dour ann pont-se, gwenn. ha dour c'hoz-ma vezomp. *Amen, Lavar.*

— Diskuit ec'h ac'hanit ar e hanvet-ma

« N'he doa ket hanvet var houzt eur vicher ! » Ne levezon het e daue hevelep ar Prus chaokpt kent c'hoazhe all ahel oc'h an itron.

An daouzegad hag ar fri. (Fablen

Doue en deus laket var drem pep den daou brenest a c halvomp daoulagad hag e creiz eizezho he daou. eun tamik targen hag a hanvomp fri. Nen deus het rest avad d'an oll daoulagad ker sclear ha ker sclear hag ar freou ive a zo alies eats kement e ho ment

Evelse eur c'hantard ha n em eus ket eom da henvel en doa bet digant Doue eur re zaoulagad dister avanale h. lierre oa hag e zaou brenest hanan an digor anezho a zouvenne dan'h mad, enlevrlep doure ma oe vele avechon couls lavaret berzet En eskem en doa bet eur fri ha ne vos nouc'h ebet er c hevelep hag a vije goest da veza lakat e kem ganthan, nnan eur ar froue-ma a haveur drouger-gonlou hag a c'hell dic'hlari. dizheolo ha goudeori ar re en em gaf en ho c'hichen

Perc'hen ar fri. evel ma vez fallig avanale'h he velet, a gemeras abred lunedou hag ho takeaz a c haoliad var an dorgen eize an daou brenest. Ar fri avad fonge evel a zo enhon gant he vent. dre ma crede evad e vez arll an oll varrezhan hag e dle lenn goelet ar c'henta e pep lesc'h a zeas connaat euhon. hag a lavaras

— Petra me zo mevel an daoulagad? me vezo red din beza bass evit dougen sam an traou pirmoud-ze? Ma n'fri het evit ober ho preiz ho unan mar o deus uzomsrour kemerel mar kerzont ha lakaeol-hen e leac'h ma carin evidon me ne vezin ket ho servicher ha larar avanale'h a gal din oun en e ober va zal va unan

Var gementse ar fri a ra eun hejaden, hag a strink al lunedou d'ar douar

Hogen an den kean en em gavas neuze nec'het avanale'h, evel ma zo c'all he velet ne vonie nemeur pelese'h e zeu kenta gurch ma zeas da vale ez eas cun da serc'h he benn ne fi ar voger, hag eve ar fri a lakea nto he veg arnog ar fri a voue tognet. Eun derrezvou bennak goude en deroue eur stocad all e'hoas goassoc'h en dro-ma e voue gonliet a zoare en hove ep doare ma voue lost a ar c'hrign-bro creg enhan.

Abaoue en eat ar lorc'h anezhan ha zoken en deus pedet he berz hen da gemeret lunedou adarre, hag en em gargad ho dougen kuit ha ma caro.

Er bed-ma eve a veiomp o deus daic'h mad neuze an oll eur segue, hag an traou oiuz ha laeun a vez discare pezhiou hag a zig vez ganmoulez cavet kems ez vezad.

An Peur.

Ar peur a zo anavezet gant an oll e caus lec'hion e planter anezho er jardinou pe er goerjenou. Houez ar pour ouspen ma zo mad da lacad er pot. en deus e boun meur a vertuz all. Eur sorlaçner eus a varke en he amzer o vez mad dou ar blanien-ze da zon ar bleu, da vrasad ar c'hroc'hen he da renta eaoc'h treiza ar bound Hogen abaoue en eus cavet e vez eul louzaouen ar vella oc'h flenn ar loenedigon binimus.

Eur c'hi a lavaer ivo en deus deuket al louzaouen d'an dud. ha setu neuz pegnin.

Eur medesin o chom var ar meaz en desna eur c'hi. hag ar c'hi-ze a voue eun devez flemet he fri gant eur vespeden Ar c'hi a saile hag he fri a goemse He vestrher pierlaouenn d'ar jardinerien o vonn eur louzaouen euz an douar gant he hanvel ha gouli vras evit eun dra bennag enlle o frotta e fri outi en eun c'helle Abaoue eur pennad e truas da zaou he vestr en eur flcha he lost d. gwenved he fri hag en ar bann chom.

Ar medesin, o velet-ze, en em lavaras he vanne da anprou louzou ar c'hi lacat a ren pep seurt lnevedigou binimus d'he flemma gwesam. evespol. kellien hous. morrien. etc Neuze e kemeras eul louzaouen da frotta eleac'h ma oa bet flemmet ha kerkent ez eas ar flemm hag ar boan kuit a bean eur pennad k he zante mui nemet eun tamik dibron

Setu ase eul louzou hag a zo eus d'an oll da vont

Eul ar gwenanten.

Eun devez Doue a garvas eul ar c'hrapiez da vont gwenan An eal a stapas he zrouzeal a zisklerie er eul zac'hedenn hag a lavaras an doar ar bich d'ez e ra nevel eur palez eber eon ebet pinvidig hag ornamillou a lakaa he zevel an eal a zo ne ho e mi zou ha ne lezch ket nehen nemet outhon ar marhr gwenan enno hag an aour a luzerne var ar palez-se a vez dougn da gumiad an Env

Larc'h a vel eun dra'k pounr vez dreist o vont gant an hini doare en deu da ve skiant gouzoud pounde beza eat eur pennad ar bleuhen pounr a deu en dro.

An eal a chomas ze d'ezelet a ar lunedou hag e trei. um eur mean ha ne velas ebet ar pinvidigez-se ma ket gwelet gant tud ebet ouz deus ar bouch mui dezhan e nann bennag a c'hellie sa ha ne vefe bet ar gwenan-se ha c'hui ema ar c'hrapiez hag an dispetet-ze ha ne zamet ne velfent Neuze e troaz dre vont adarre gant he lost

Ne ra ar c'hrapiez da zestum ar mouez ar pehini eize he vanoaro d'ezhan da veza se-zal ha ugeurus eve ar c'hoerz diamant. hag en dougas d'an Env

Setu pegnement e pried da Zoue ar rad a ret d'an neza ar zonedi ar c'hoant epken da ober rad a meze d'an hini caer evit unan

KEMBER.

Eur c'helou am eus da rei er sizun-ma hag a rai plijadur da gals eux a fenoerien *Feiz-Ha-Breiz*. An Aotrou de Leseleuc, escob Autun, a vezo sacret e catedral Kemper d'ar 16 a viz C'houevrer, da zul ar *Setaugeson*. Sacret e vezo gant an Aotrou cardinal de Bonnechose, ar-

c'hescop Rohan, dirag an Aotrou'n Escob a Gemper hag Aotrou escop Guened.

A. iesvaro (Cour d'assises) a zigoro e Kemper d'al lun 27 a viz Genver E penn a iesvaro-ze e vezo an Aotrou Perussel, alier e iesvaro Roazoo hag en devezo evit he zi our an Aotrou Torin hag an Aotrou Fraysseneau, barnerien e iesvaro Kemper.

Ar c'hazetennou a gomz euz a varo Napoleon III bet impalser e Frans ha maro en eur vro estren. Kemenisc a ro da zonjal. Diskouez a ra ne deus petra stard na ferm var an douar da vrasa ego ar pez zo savet gant an dud desa. a ra pegen buel bennag e vo savet, e c'heller bezan discaret. ha ma na vezer ket discaret e c'hiz an, da vrasa ar maro a deu hag a sco ar ru c'hallonduso evel ar re zistera, hag a ra dezho oll mont dirak barnedigez Doue Eürus an Inn en eur vont dirag ar baroer bras-ze, en deuz etre he zaouarn obererou mad da lacai kemm gant an drong a c'hell da vezan great!

Brezaos. Ar gatoliked a ra bepred var gresk e Brezaos N'eus ket c'hoas pell n oa catoug ebet etouez depuiced ar vro-ze, brema ez eus pevar gatolik varnugeut en unan euz ar c'hempr ou ha seiz ha tregun en eun ans.

Kaoiez poblans Brezaus, nao baron ha daouzeg a zo catoliked. E Brezaoz ez eus eun arc'hescop ha daouzeg escob e Scos ez eus eun arc'hescob ha daouzeg escob en Irland etre an eiuzien hag ar c'holonou ez eus cant escop.

Er bloas diveza ez eus great e Brezaos pemzek beleg ha tregont ha brema en enezen-se e zo da zaouzek cant sivet an dud a vis.

Brezaos hag a Scos a zo enho daouzek cant pemp ha daouzeut leac'h hag a zo enho lizou, chapelou pe vissionou.

En derveziou diveza-ma ez eo mac'h an escopti Kemper an Aotrou Dreo. person Kanoniec an Aotrou Tabourdel, belek Sant-Anna e Kemper an Aotrou Pouliquen person Sant-Vougay hag an Aotrou Roudaut, professor e scolarti Lesneveo.

E Rannvrans ez eus digor eur mission hag a dio padout peder sizun an eus dez kenta evit ar Vretoned, hag an eil sizun all evit ar c'hallaouet

An Aotrou Nouelec (Hyacinthe) a kel e Tregourez zo hanvet belek couent Kernuzy e Kemper

---

An Aotrou Pors vikel e Sant-Vougay zo hanvet person euz ar memes parrez G. M.

PRIZ AN ED.

Kemper. 4 Genver.		Pont-s'Abat 6 Genver	
Pris an dous e'hont bar-		*Pris an dous e'hont bar.*	
Guinis	26 bar. 44 c	Guinis	30 bar 24 c.
Segal	20 bar 45 c	Segal	18 bar, 33 c.
Kiz	19 bar 42 c	Kiz.	17 bar. 44 c.
Ed-du.	45 bar, 32 c.	Ed-du.	18 bar, 33 c.
Kerc'h	14 bar 42 c	Kerc'h	10 bar, 50 c.
Avalou dour 0 bar, 00 c		Avalou dour 0 bar 00 c.	

Buez an Aotrou SERJANT,

ESCOP A GEMPER HAG A LEON,

Gant an Aotrou TEPHANY,

Chatoni ha Secretour Escopti Kemper,

Priz Pevarzek real,

E . an Aotrou ar Kerangal mouller an Escopti ar Gigèrez n° 18, e Kemper e ti an Aotrou Salaun. e Kemper e ti an Aotrou Ledan, e Montroulez, e ti an Itron Norman. e Brest e ti an Aotrou Desmontins, e Landerne

BUEZ HOR ZALVER JESUS-CHRIST,

HA BJEZ AR VERC'HEZ VARI

Gant eur prenvid servet var ar c'henta Mysterion...

Moullet eo an eun doare ma vezo ens dras da lenn, gan paper ero ha lizerennou euz ar re soterra. Cridi a raian eta e pigo d'ar re her c'hemero, na pell a ios ez ou tud se a ne c'houlen.

GAVET E VEZO :

E Brest e ti an Itron Norman
E Landerne. e ti an Aotrou Desmontins
E Montroulez. e ti an Aotrou Ledan.

Hag e calz euz ar c'herion hag an des ma verzes levrion enho. C. M.

Buez hor Zalvor Jésus-Christ ha Scol ar Maro Mad a ro ho daou Jaoel e brezonek. gant an Aotrou C. M. belek

---

HISTOR BREIZ

Gant A. de M.

A ne moullet evit an trede guech.

An dud a-var ar meaz a gav el levr-ze kentelion caer divar benn ar pez zo tremenet en ho bro.

Al Levr-ze a gaver er braz euz an tiez a vezer Levrion enho.

Ar Gerant. An. DE KERANGAL.

Kemper moullet gand Ar an Kerangal, moullor an Escop

Disadorn 25 Gwevra 1873. Nº 447 Kevrat Bloaviz.

FEIZ HA BREIZ,

KELOU A BEP BRO, HA KENTELIOU VAR BEP TRA.

Digaset bep sul da gemeat Christen a gonz ar bresonneg.

CONDITIONOL EVIT CAOUT AR GAZETEN

Evit ar Feurtenn, Centre-an-Rann hag ar Stadegou ... euz eur bloaz dirag kemmet, euz c'hoaz à unan, pevarzec real.
An Abonnamanchou a dlie bezan gwiriet memestp eunnuit ar gwarantou

Ha hini ez eujo hiz an dra ar gouiz eunan a vanno gouiz ez an eilh he abonnamant, a ve anaderet eun abonnit a nevez.

An abonnamantit a gemerer e ti an Aotrou an Eskemmus, meuleur an Europet, ru ar Gigourn, nº 48, e Kemper
D'an Aotrou an Eskemmus eplan e dlefer adreuzi ar goanniadennou ha kemennou a zell ar servich ar Gazetenn

Ar marjou da vont ar Gazetenn a dlier da rebeuti d'an Aotrou BOUTAR, eplan.

KEMPER, 15 Genver 1873

Ar wirionez dremmwel a resevomp eun nebeutenn ha marvailhou eus-tro a zalegez gwechall var ar meaz, gouiz eunan eguil an nouvelaouen hor eus ar gouiz, hag a ro dezoh hervez a welor a lenn'ho ez i troue hervez pe servijou gallug ha ne dlez mui nemet da dalvez eunan ha hervez ar c'helenneu ha da vuzuliou ar bed. Pesaon ne dlefe bet ar mui da dud hanvet en eur aparat, a vann hervez eleuch ha ma ouiller ha doujus, eus ar gouiz-mañ hervez. Ha pa c'houlenn ne dlefe diskuiz evel tud hag a dlefe an oll da gouiz ar c'hoaz? Ervezomp dezoh hag eur galon da vont resisamant a vont ar reiou evel ha ma vuer meurbed a ar hervez diskuiz ... da vont ma vanno evel ha ma vuzuliou ar hervez gouiz ne par bet, hag a nebeutan a zroa ha kenderiou evel tud dre da vuzuliou ar bed hag eunanet

Eun diskuiz all a gaver eguil an nouvelaouen hor eus ar meaz-mañ eus ar bloaz diwezh hag a ra mantrou meurbed a lavar evel var ar meaz mañ a gavez ne e lec'h hervez gouiz an diskuiz ... me lâr dre lavaret an donerez pe an eilvan eun. Lar neuz a lec'h bet en hag a dlefe profiz gouiz ar Lar var eur gwir pa var eur c'hortoz a bet.

Piou a ra dre dlefe bet c'hoaz eun ar gwir a la, ar gwir an hor brudet hag a dlefe gouiz an dud gouiz-mañ kemmet a bezan e riuzh gouiz a gelvez h ado? Biskoaz ne gavo a gred an oll ne a vanno hervez abaoueziou d'ho diskuiz ha diskuiz all d'ho diskuiz ha d'ho c'hoaz eun

Brezel a vanno eguil ma ello merc'h ar vuzuliou ar bresaon. Abaoe eur bloaz diwezh ez a c'hoaz bed an oll gouiz ha meiglouredi hag ar re vras eus a lec'h he zad. Ar vuzuliou Gallaoued a ra eun dra mad ha liesa a gouiz zoare Europa evit ha dleaz eus ar gwir gubien-an ha ouvelet dezhan ha vuzuliou. Ar vuzuliou a falvezas dezhan ouvelet ma vuzuliou, mes gouiz'houarnamant a vanno dezhan ouvelet an dispac'h ar mor, da lavaret eun ar bresaon a vo ouzoh eun ar re a dlo dre ho dampeou, koulskoude ar vuzuliou ne gouiz. Kaer oll a vanno hanvet, hag ouvelet ar re a dremmwel a dlefe a c'hoaz ouvelet gouiz ha ne gouiz a lo ha ne volont mui mor

Breiz ez eus eunan vloaz e 1873, a lapoumen eunan da vad koulskoude oll an eur gwir eus a Vreiz, a Gastelaodrenn Ha na vanno bet distroet hor eil da vanno a vanno hanvet eunan mui eunan hag eunanet, a lavaret hor ... a ne chomfet kriet hag an eunan ha a velet eur gouiz a zoare hor eus ma eunan eunan dalc'h hor mouch eus an diskuiz ouzpenn-ez.

Ar gwir ne a ne ra eunan vuzuliou hag a vouchi ez eunan pe an eunan eunan vanno vras. Ar re a dremmwel dre gwir pa vanno diskuiz var an dachen a ne eunan, a glevo eunan lavaret a ra houllinou ar mor hag a zanfo eunan eunan bouk e c'houen varnezho. An eunan divar al lenn vras-ze an, lavaz a ra ha dour hepar gouiz an avel

Tan gouiz e gouiz eunan, hag a lavaz it a eunan var an dachen dirag ar lenn ha houllinou a vanno a lâr a ouvelaouen a gouiz a gouiz an eil ouzpenn eunan ma eunan lavaz eunan eunan bleujadou. Diwar gavo eunan ma ne eunan an dre. eunan a c'hellfet eur atrachadou spontou ar chomet a ne vanno, hag an dud a zilamet a dle hag a gouiz var an vanno ha diskuiz all var an a ma vanno an ha eunan. Lar meaz-eunan skouarnig hag a vanno bet an eunan ar gouiz eunan dre eunan hag a ne ha bet gouiz da vanno a ha ... ha vanno a vanno eunan dre eunan a lavaz a lenn a vanno ober e lenn eunan eunan eunan bouk hanvet gouiz ma a gouiz ar eunan an hag. a vanno eunanet pa velan gouiz eunan lenn a gouiz ha houllinou an vanno hag an dud eunanet ma eunan eunan eunanet a ne a vanno an Ar vanno eunan a vanno an donerez eunan, ha eunan a ha ha eunan an eunan eguil

Hag ez, pouez an donerez eunan-an ez a falvezan da Zoare a gouiz an eunan-an eunan a lenn vras? Ne eunan bet Ar gouiz a credabl da vanno ne ar re a vanno eunanet eunan an eunan eunan dre dan an dour lenn, a gouiz bet gouiz

ganiho beaz aroet gant ar maro en eul leac'h all pe en eur maro all, eget eno eveiza ar vuar greiz chatal.

Rom. — An Tad Santel ar Pap a respont en dezall d'ar markis Cavalet a oa en em glemo dre a aloubarioni ar c'houeachon, a lavare

« Pilijet gant Doue a oufa ho comzoe da sclerañ pe dud a ra ar brezel d'an iz o telenn en traon ar c'houeachon hag o teleur an dizarz er c'hiooerdiou. Eur bugaden vraz a ra dicomp gaelet ar gatol sed o c'hoaz evit diles gouzout ar a vonez hag ar feadet. Caout a ra dic beza en amzerhou-ze a bere e comz an dra da c'houel an oll zant, pa veio tud o cant derhi rak a bep tourtad, ha gouda an dud salvet en eaz a bep tourtad e vele eur vandon ha na c'helle den he sevel.

Trugarekomp Doue eut ar speret mad a ro deoc'h, kendalc'homp da c'houren hag esperomp a Done esperomp ne e gouezo ket gousoc'h hag a choazo gant vihel Jesus-Christ an restad peoc'h-ma a zo red dezhan da gaout evit gouarn an dra.

Pedomp ha gortozomp Lod a gavo martezo ez eo ennoun clevet ano ganken ar memes comz Da zant Ian a lavaret ma avelas ar var lin he vuez. ha zant Ian a roe cusoc'h rgedon-ma rak bez en doa neuze asoñjet vloaz ha pevarugent bevel ma lavare depred ar c'homzoe-ma « Va bugale, en em gant an oll egtia unan bennag a lavaras dezhan « ha n oc'h ezo ken da lavaret deomp? » « Mar oc'h eus caranted an oll evit egtia, eme zant Ian oc'h eus kemeret ze red. »

Ha zant Jerom a lavar var gementan « Ia ia, zant Ian a ra eno eur respont din anezhan. « Ha ma a lavar deoc'h bep tra va bugale en em garo, kendalc'hit da badi, ha n o pezet soñj ebet, rak d'eiat ar maro Doue a zilaeno an oll monez hag a ro deoc'h ho coulen. Neuze e velot ho dragarez o reo var an doar eiec'h brema ne velomp nemet ke justis. »

D'an 11 a viz Genver an Tad Santel ar Pab en deus digemeret eun a ver brao a Allmaned catholig a zo e Roum hag en deus lavaret oc'h ho gouelet « Setu ama eur boked bleun eus ann Allmagn

Goude eur pennad zer a ro bet lennet dirazhan, ar Pab en deus respontet evel ma zo bras d'hem obet dre ar c'homzou-ze a vez da gaout hag a zo ato kentelieu caer a ra bete raion ar re ho c'hleo

Va zad Jesus-Christ en deus savet he vouez ar en em glemm eus ar brezel a ver d'an iz, d'ar c'hoeachon a dulet en traon a ar vinoniez a zo c'hoant da vonga, d'ar Pab a gaver abeg en he gomzoe

Daoust pe gen sadisfaksion pe gen dister eun, eme ar Pap daoust pe gen dinerz eo va discoaz evit dougen eur beac'h ker pounner e lec'h ken gouscoude leac'h Jesus-Christ ema var an doar

Mar em eus comzet fall a ve red dishuen e petra em eus fazet, mes ma n am eus lavaret nemet ar vizioned penk va abegi?

Jesus-Christ a zell dezhan e va respetet ar re zo e penn ar brouez, ar re zo ar c'hallout-ze dezho nemet evit diles ar religion hag ober mad hag eurusaat ar bobl ion.

Met Jesus-Christ n en deus roet nemet d'he ilis epken ar garg da gelen ha da scolia an oll It he ilis epken, ha ne ket d ar re vraz eus ar bed eo en deus lavaret, *It ha desiz en oll dreistdon tud* deus c'hui ha roit dezho ar sacramanchou, oc'h ho maga evelse eus a gomzoe Doue hag eus ar c'hras. Ia hen lavaret a ran c'houi, helao en eurg ha gur an ilis,

Ne lavaran hen var gementoe bogeo brema e zam da rei deoc'h bonnes ar Pab. Ho laran a ran diadan scouzel Mar conservet ep pec'bet diabao scouzel sant Bonifas, ha diadan scouzel oc'h zaiet mad

Ra deuz ar Vere bez Santo sant Bonifas hag hec'h zaiet mad da re zarc deoc'h da c'houeza oc'h ze drouk. Ha zont zarc deoc'h da gendelc'her zaiet er feiz e Iez Jesus-Christ, ha da re zaiet, ma ne zed, ho pezz avitha.

Ia, va bugale hennez eo va brasa zouz ha crid a ran ez eo ive ho c'hoant. Martezo lod ac hanoc'h a lavaro hor c'hoant, hoi holoniez a zo dinerz a zo nebeut a den, mes ne dleont ket caout aoun a o deus nemet kendelc'her da c'houlen sicour Done, ha Doue a roi dezho ar graçou o derezo stoui, pa deu ar maro « G. M.

Petra da lavaret eus a zouganoe e propheziou spontus Anna-Maria Taigi ha Palma?

Pep-lur a lavar ha c'hoz var dougnoe Anna-Maria Taigi ha Palma.

« Ha kredi a ri-hu, a c'houlenn Fanch, e c'houz-« vezo an oll dispoz spontus ma komz d'eom anezho « Anna-Maria Taigi ha Palma? »

Ne lavaran deoc'h na ia na nan var ar poenl-se An amzer da sont a rezdo.

Ar pez a anton ea mar distroom oll oc'h Doue erfad hag abred a vale h ne c'hoarvezout ket me fei din lavaret ea gouezo ket war-n-om ar goalennou a bere ma om c'hoaz gouzdrouzet mar distroom eun taol, ne gouezo war-n-om nemed eun dara anezho ma ne distroom tam vled e Louez ni oll war-n-om.

Dougnoe Anna Maria Taigi ha Palma a zo, en iedrn vad anezho dougnoe a c'houzdrouz Hogen ne dougnoe a c'houzdrouz, mar gellont c hoarvezout a oll vez chom el c hoarvezout kammoum ar penn-abeg, ar penn-kaoz eus ar gouzdrouzou a ra ihoue d'eom dre c hinoe he zen A e Skaouom gant respet ar gouzdrouzou-ze den hen ha om da taero eus or c brouer, da lacaat a z vad ma or dousa ha na gouezo ket war-n-om ar goalennou a bere e ten ben d'or gouzdrouz. Fe c'houtol zenn a fiz, ane ma pel dioue-om ao toiçou eus a vuhanegez Doue Iesuçou ar c'halon mouc'h mui eiz a zanmanchou ar pharisian ourgouillus, hen hem galoden en droug, ar pec'hed, ha n a velo e

homeny mar-e-eus ar gouleenneu a zalc'h Doue savet a zoe h ar penn hag eus pep re he c'hompagnunted e c'houn he pep, hed-i-se, ar re-ma a gemmi ar gwir hag ar gallvoud eus e ho feiz d'ar c'hrist.

Dastu ar pez he deus ar Salver marv expennet er bed ma ha devez ar Sakramant er bed all ato are eplega ar pez a gask Doue e vo dre-ze ensoudegez dre c'houn he vab, eus ar gouleennou a deu er pez hejou da denna war-n-eom.

Er Sakrifis Sakr e kavom daou skeudenn bras dreist an holl a zeuaganou a c'hoarvezo ma a bare zanaon a zo e hoarvezet hag eguile c'hoarvezi bet hoarvezet. Me a fell d'in lenna eus ar bedenn vraz pe daou dud, hag eus an ger a Noe.

An dud a voa deuet e amzer Noe da vezan fall, fin hag a voa n'o doa ket ano ebet ouzh Doue ha bevan a he devoa ma spered ebet ennd he hrasoa sanset, respet ebet d'ar pez a zo mar-e-hed ennd hag en em ennd tra-an-holl ma a voa n'o doa ket a vad a ber hag a vennd a fell pried ha n'o doa ket ano ebet ouzh ar vuhez eternal gwelloc'h.

Ha Doue a lavaras da Noe hag ar vad eurel ha
« Kenaz an diwezh a zo deuet a-raog din, ha me a
« welas ar bed leun a zrouk gant ar bugale-den, ha
« setu me o kasa anezo da get ganto ar bed. Kae
« ha fabrikit un arc'hel gant koad kounnar, ha
« ennd ehanit kalzou ennd ar c'hreiz ha dre-zavar
« e hanvo ar c'halzou-se. Ha setu ar pez a rai
« fabrikin anezo : teir c'hant kavit hir, pemp
« kant kavit ledan, ha tregont kavit uhel. Ha
« ho devez ma spered ebet ennd ho hrasoa sanset, respet
« ebet d'ar pez a zo mar-e-hed ennd hag en em ennd
« tra-an-holl ma a voa n'o doa ket a vad a ber hag a vennd
« a fell pried ha n'o doa ket ano ebet ouzh ar vuhez
« eternal gwelloc'h. »

Ha Doue a lavaras da Noe hag ar vad eurel ha
« Kenaz an diwezh a zo deuet a-raog din, ha me a
« welas ar bed leun a zrouk gant ar bugale-den, ha
« setu me o kasa anezo da get ganto ar bed. Kae
« ha fabrikit un arc'hel gant koad kounnar, ha
« ennd ehanit kalzou ennd ar c'hreiz ha dre-zavar
« e hanvo ar c'halzou-se. Ha setu ar pez a rai
« fabrikin anezo : teir c'hant kavit hir, pemp
« kant kavit ledan, ha tregont kavit uhel. Ha
« ho devez ma spered ebet ennd ho hrasoa sanset, respet
« ebet d'ar pez a zo mar-e-hed ennd hag en em ennd
« tra-an-holl ma a voa n'o doa ket a vad a ber hag a vennd
« a fell pried ha n'o doa ket ano ebet ouzh ar vuhez
« eternal gwelloc'h.

— Ha gred ouse ar c'habiten e c'hellas fazout en hoc'h unan eus outo ac'hanoc'h da vont beta Cernay. Eur gevredi dieu gwalc'h eo, hogen e em eus fazons ebet er pez zo lavaret din ama abaoue m'oun digouezet, hag em eus graet da c'houzout pa varvas unan ar brusianed.

— Seto-ni ama, eme an deuzerien-frang, o sevel ho ni en ho za.

— N'eus eus unan nemet unan, eme ar c'habiten.

— Nann e teuzamp ploue her eme Nicolas.

An aotrou person a lavaras neuze en deu eur gas karriolen, hag e zaje d'ho c'haz. Mont a reyont eta ho zri, an aotrou person Nicolas ha Guillou.

En eur vont en em gleichant e teuje an daou gentz en dro, ma ne vez ket a brusianed e Tann, ha Guillot eplan a laze bale Cernay.

Digouezet e Tann ne vez ket a zudourien ano. An aotrou person ha nicolas a zistrouz en ac'hano. Ha Guillou, gwada hezo en em dic'hazet ha kemerout difiad ha mil eur marc'hadour chapeledou, a zeas da Cernay.

Ar Jeneral Tiphaibag he ofiserien Mayer ha Montreuffel a zeuaz e c'hoaz, hrac ar bed gwalc'h. Ar zoudarded a zo er mesz oc'h ober gard a zo tristoc'h ho doare, hag a c'hroumple o clask tomm dezho. E hachen dor kaer a chefjeant trouz o tout. Eur c'houeriad benaag, eur bouteu coad gwalc'h ha hag eur bale pounner dezhan.

— Alo, a lavaraz unan eus ar gardou, eeta ano ouan hag a m'ep maz da dremen an nos er hoc'h.

— Goudemoc'h a vez dezhan mes ugent ac'h d'ho deuzap-ze ama, eme ouz all.

— Pioa ze ze? a lavaraz oumo ar gward tosta.

— Ar c'houeriad a respontas var an ton lavaraz vo lavet da dremen, vo zud vad, ma eo Mathieu Casper, eus a Vitzlahoua, marc'hadour chapeledou, matelaouer. .. dre ouze ar palis.

Eur serjant a deuaz graet daou zoudard da velet pioa eo.

Ar marc'hadour en deu vont d'ho vizach an eur ouz eun diot, hag a lavaraz ato Ma eo Mathieu Casper. ..

— Hein, eme ar serjant.

— Marc'hadour chapeledou, matelaouer,

— Brouz e vez da varc'hadourez d'an ofiserien.

— Gant ouze ar palis.

— Brouz, eme ze ac'hanout, n'eus palis ebet?

— Gwell a-ze, vo zud hein, ni a vo euc'h deuzap eunut hor barz.

Gwet dirag an ofiserien, ar marc'hadour a lavaraz ato: Ma eo Mathieu Casper.

— Douz ama eme eun ofiser, ma velin pioa eo.

An ofiser iaouank a lakaaz he zivrec'h a zroaz var he benkiza evel eur barner hezo e vont da zougen eur zentanz a ezep eun torfetaour bras. Hogen, e velet mes ar marc'hadour kaer hag an traillou a zo an dro dezhan, ez doa mil bouz e vez da c'houzout.

— Tosta oun-ta, a lavaraz dezhi, a helenc'h e troad?

— Ma eo Mathieu Casper.

— Ne lez ge dra-ze a c'houlennan ouzit, eus a helenc'h e tenez?

— Eus ar memez-tra?

— Ha da helenc'h e zez?

— E kaer-ta.

— Ha da ober petra?

— Da verza zmachou chapeledou. aotrounez, prezek digwahen eun dra benaag.

— Gorte, gorte, te zo eur jeneral martoze, lavaret a ve great da vizaz diec'h da vad. Gwalcoup, petra ho gouez ma en da vorse?

Mathieu a zigoraz ha voest elanc'h ma zaz e creiz, eur skeudenn eus a zant Hubert var he zaoulin dirag ma c'haro a zoa eur grazil var he benn. nemeu a bep tra d'an daoleu-ze en oa dramatadou chapeledou ha matelaouez oc'h an tarribu. Ar marc'hadour en em lakaaz neuze da zistaga eur ribanenned ouz ar plich he daoleu, ha lavaret pegement a daje pep hini ouz an traou benaaget ha da vezaque a zo en he vez.

Al lesanat Schmidt, zoue he benn gwalc'h, a zisoue Mathieu, goustoudé. evel ma zave ro bar he benaque he zrouc'hen en eur lavaret.

— Avalc'h! abers pou e vezez ar varc'hadourez-ze?

— Ar re-ma ze dia-me, jeneral.

— Ha pou en deuz graet otre dit d'ho gwerza?

— Ar polis Jeneral.

— Dukez dia an otre-ze.

— Sete-hen ato, Jeneral, hag e lakaaz ouz hen paper lous. oun doujer sellet outhan.

Al lesanat Schmidt, fouge mahue da vez galvet Jeneral. ne sellas ket oc'h ar paper a lavaraz dezhan mont alanc'h ma zarje ac'hano.

— Ma ze unan benaag hag a garfe prenn eur chapeled e ouz unach a rafe plijadur da eur pasor bras.

— Divezioc'h a ou ouz ket a zmaez brama.

— Var gemenaze Mathieu Casper a voue bouzaat ar merar hag a zeuz gant he voest d'an davarn a kichen. Ouz e voe carget an ti a zoudarded hag a zoa all ouz final. An tavarnour a zoa prêt varnezhan oc'h zoen ouzo, hag a lezaz ar marc'hadour ket da vont a kichen an tan, gant ma troje ar ber. Mathieu eta a mezaz var ha voest e corz an oalet. hag a daouaz he vantou ouzt evit zoua da dredé.

Ouz a clevaz ar zoudarded e lavaret kemerout an deu c'houat da c'houzout. N'em eus ket zoun da lavaret ar marc'hadour chapeledou ne voa ket anvaet Guillou, eat di evit spas an Allemand, hag en deu gwalet he clevet ar pez a glaske.

N'em eus ket zoun da lavarez kaer nebeut vouz ouz an deuz a zoa gant ar c'holonel Tiphaibag ez ar spior zoubard Bernard. Houez hag ar c'habiten Meyer a deuaz d'ar de-

varn ha goude bezn lavaret eur ger bennak d'ar soudardet, ar c habiten hag ar spier a zeas d'ober ho aro rond.

— Pelloc h. eme unan eus ar soudarddet breman e vezomp lezet a peoc'h da zibri hor c'hoan.

— N'o devezo ket a amzer gaer d'ober ho aro, eme eun all.

— Petra? glao a ra? eme Vathias pehini n'en doa lavaret ger bete neuze, hag a honne o c'hoeza an tan.

— Ia, ma carfes lacat da li er meaz a velfes, eme ar soudardet, aze e kichen an tan an zantes ket ar goal amzer.

Mathias a zavaz hag a zeas da gichen an or a zo gorrigoc hag en em lakeas da zellet oc'h an amzer

— Ser an nor aze-da a vouc cavet outhan.

Mathias a zeaz er meaz hag a zerraz an nor var he lerc'h. Den ne zeaz van evit kemeniise, nemet an tavarnion a glevc c'huez an den gant he gik oc h ar ber, hag en em lakeaz da c'hrommlat a enep ar c blanker bara didalvez-ze.

Ep dale an nor a tigoraz a rafon hag eur c'hapora), pevar zoudard oc'h he heul a deuaz a lam en ti.

— Pelzuc'h ema ar marc'hadour trailog a zo deut anez?

— Eat eo er meaz eur pennad zo, pa zeo eat ar c'habiten Mayer da ober he rond.

— Ha ne ouzoc'h ket pe varzu eo eat?

— Oh! ne ket eat a bell, he voest marc'haloura hag he roulou epad a zo ama.

— Hennez zo eur spier d'an deuzenism-fronk, eelu anna an ara da gregi enhaon Arzoodardet a voue red deabo lezel he c'hoan ha redek da glask Mathias.

Etre daou e ugouezza ar c'habiten Mayer, hag ar spier Bernard. Hema a zo an eur gouzoar ar vraa.

— Pa lavaran deoc'h cabiten Maye, dioc'h an deua lavaret al latinaoi Schmidt, ar glaxouch-ze ar paour trailloh-ze a rank beza Gallico, an hini a ret Louarn an Arden anezhan Ha brema pelzuc'h e vo cavet enhea?

— Na c'hen ket bezn eat er meaz a gear, rak goardou zo tro var dro.

— Gardou? cabiten, hennez a ra lors sur eur ho coardou!

Ma n en deua ket lazet eun doumen anezhe e vezo bras.

Ne ouzoc'h ket petra ze an deo-ze, ezoc'h eo del-c'her sur silben veo eiza an daouarn eget delc'her hennez.

Neuze ar spier Bernard a droaz he gouzoar oc'h an tavarnour, tost e voue dezhan lacat he feuilla dioc'htu hen hag he vugale. Ober a rez ho delc'her pnoumerien, ha ma ne vije ket cavet ar marc'hadour, ne vije nemet ar maro evitho

Ar soudardet gouzoudo a redo gant ha laterniou, hag a furche e pep leac'h. Unan a deuaz da lavaret en deo cavet ha roudou en eur ru.

Ar spier Bernard a zeaz buan digant tr pe bevar zoudard. Caout a rejoa roudou beleg eur vager, hag en zont avoalc'h e voa eat dreist ar voger-ze En to all, en eal liorz e caichont trubion ha con tok Mathias. N'en doaez ebet an Jon eat dre eun. Mes e kichen eno e voa eur ster haarei an Thar, ha larzoc'h, caer o devoue, ne gaichont rood ebet.

Eun dra gouzoudo e doa deuket, a gave dezho n'en ket eat, emezho, varzu Thano. hag e guirionez ar roudou o doa cavet ne deuzi ket varzu eno. Hogen bouzoux a zo c'hoaz eun dro eu dou c houriet ar marc'hadour chapeledou dezho Evel ma e houzo arvaul e safche dlask dezhan. hag e vije gaalet he roudou, e voa eat varzu ar ster o trei he gein d al leac'h m en doa c'hoant da vont Nemz oa savet eur pennad gant ar ster pelzuc ne voa, het dau lian epad ma edo ar spier Bernard hag he zoudardet o zellet oc'h lic roudou hag o loskel mallozou var he lerc'h, Gaillou a c'haloupe varzu Tauo var gein eur marc'h a zaa oc h he c'hortoz var an hent-an.

Eur pennad all. G M

En drouiad e Jersey.

II

Pa zigwez en den katolig en eur ghear brotestant e vez douzuet he speret ha mantret he galoun dr'n abeg ar c'hredennou a zo en dro dezhan. An doza-se a dremen pa vel peghement a respect a zo evit ar zul. An dervez-se den ne ra netra. Stal ebet oc'dro digor ha ma n'oc'h eur ket an dervez araog deuzenet ar pan e pou eunn den zouc'h en zogest da c'houzzoo caoun. oemez dizelet a rafac'h eo eur c'hoagn tro bennag er marc'hadour kristen hoak aozalc'h da dealer deoc'h dre ar prenest evit oc'h arc'haoi en tam bara pe en tam kig.

Da zul vintin eta beleg krenzdeiz ne veler er ruiou nemet strolladou zud o vont d an ilizou, d an abardaez e vez haleet en dro da ghear, dibaot brax al louzker a ve kavet. An nep a zo he ghenta gwrach da vera e Bro-Saoz ne c'hell bezn nemet zourzet o velet peghement a garantiz a zo etouez ar gatholiket. Eunn a gavout e d'eur d'en em unani dr zoubeg ma zo tan darn disterra. Eur zulvez e Londrez em ou c'hoant da ganet an oferen. Na c'houzzo bezt ebet. Gwelet a reaz tod o vont d'an ilizou ha ne gredzn ket o bezl gant zonn an vijent protestanted. Epad va zeac'hamante trembenaz en Iroun ouzet ha me tostaat ha gouzoa outh e Saozneg pelzuc'h oa en ilis katholig Ha c'houzzo katolig emezhi? Ia a lavarjon. Aoutrou, emezhi Done ra vezo meulet, lazet ne'hanoun da ghemer ho tourz, me zo katolig va unan hag a zo d'an oferen, demt ganen. Bleuta a reaz ne'hanoun da zlia kaër an tadou Jesuistet.

Ni gallzouet, ni Bretonet n'ellamp ket bale e Jersey eh kzout roudou an dud kalounag-ze eur a Vreiz hag eun oll Vro c'hall pere o d'eur gouzouvet zvit ar feiz en amzer an dispac'h vras. An oll a eur oc'h an eun dermo ano da ghanta kement a doue e benn da doc'het ar

bac'h pe ar marc. Iselevenn, an eheni ... an disterroc'h, pes ... ar gwir Iesew ... Gant ar feiz ... ar vossa ... avalon ... ar c'hrouiz ... breizad ... an eil ... an ... ha ... gant ... ar ... ghenta ... bor ... ar ... gwerc'hez ... Iesu ... ma ... ann ...

Anna ... ar ... ann ... Jan-Baptizma ... Roue ... Yan Vadezour ... Yar ... Vre ... Yan ... Ann ... ar ... ann ... ar ... ann ... ar ...

TAOLEN FEIZ HA BREIZ EVIT 1872

N° 368 3 *C'hwevrer*

Digor an eisvet gloaves. Eur ger divar benn an amzer hweina. Kroaz Bethlehem. Brettik. Promesaou Yano. Divarbenn bioleennou. . . 4

N° 367 *10 C'hwevrer*

Ali. An Doctor Morvan. — Scoliou talk diflez. — Eur ger divarbenn an amzer vremañ. Missionou. — Ar Zacramant. — Brettik. Keleier 9

N° 368 *17 C'hwevrer*

Ali. — Sacr an Aotrou n Escop Arokel. Missionou. Ar Zacramant. — Eur pare barzaudus. Historiou. — Menozion sa contr Thomas. 17

N° 369 *24 C'hwevrer*

Lizer an Aotrou n Escop. Respount an Aotrou Morvan. Dislavar respount an Aotrou Morvan. 25

N° 370 *2 Meurs.*

Ne zoezer ar religion nemet dre n'he anavezer ket. — Keleier. Respont an Aotrou Morvan. Dislavar respont an Aotrou Morvan. Keleier 33

N° 371 — *9 Meurs*

Taolen stad a bedion. Mere ieu reuzeudik diaoc'h n eus ket a religion. Prezegen an Tad Santel. — Fe ma Ar Sacramant. Brettik. Mere'hed Breiz-izel. Menozion Thomas. Keleier 41

N° 372. — *16 Meurs.*

Respont an Aotrou Morvan. Hor respont da respon-chou an Aotrou Morvan. . . 49

N° 373. — *23 Meurs.*

Divarbenn an fobiad diouzok. Petra eo eun dispac'hor — Comzou ar Pap. — Ar Sacramant. Brettik. Poan-lik ar Saon. Keleier . . . 57

N° 374 — *30 Meurs.*

Lizer an Aotrou n Escop. — Tro ar Aotrou n Escop. Ar Sacramant. — Ar Verc'hez ne'h en em ziskouez. Brettik. Mere'hed kristen. Ar chase bud. — Keleier . . . 65

N° 375 — *6 Ebrel*

Ali. — Amzer a distudigez. — Missionou. — C'hoar ar c'hanevelez. — Ar Sacramant. — Ar Verc'hez ne'h en em ziskouez. — Colibri. Keleier 73

N° 376. — *13 Ebrel.*

Lentegez etouez ar re vad. Pec'herez distroet. — C'hoar ar c'hanevelez. — Ar Sacramant. Colibri. Brett. *Petra da ober ?* — Keleier . . . 81

N° 377 *20 Ebrel.*

Ne c'hounezer ket o choaz op sent ne'h Doue. Keleier. — Ar Sacramant. — Ar Verc'hez ne'h en em ziskouez. Colibri. Mere'hed Kristen. Brett. *petra da ober ?* — Keleier 89

N° 378 *27 Ebrel*

Poan gallet dlask digristeno ar bed. — Keleier. Ar Sacramant. — Petra a c'hoarvezo ? Disput. — Mere'hed Kristen. — Trompler trompleted. Keleier . 97

N° 379 *4 Mae.*

Lobourou da zul. — Comzon an Tad Santel. Eun Agont. — Prezegen Mikeal ar Beleg. — Colibri. — Keleier . . . 105

N° 380 — *11 Mae*

O lacat Doue er meaz, e taker pe ar vaez. — Keleier. — Ar veleien. — Brettik. — Disput. — Marvailhou. 113

N° 381 *18 Mae*

Pa ne vo mui a religion no vezo ket hegart on'h. — Ar veleien. Brettik. Colibri. Kegin ar c'halekou-neved. — Eur menez tan. — Keleier. 121

N° 382. *25 Mae*

Ar Vezur bag an dispac'h. Keleier. Ar veleien. — Pardon ar peder greaz. Kentel noet gant enn arok. Creo douar. Pardon Rumengol. . . . 129

N° 383. *1e Even.*

Penaus ces eun ozeg. Keleier. Ar veleien. — Pardon ar peder c'hroaz. Colibri. . 137

N° 384 — *8 Even.*

Beau rum enebourien. — Prezegen an Tad Santel. — Pardon Rumengol. — Ar veleien. — Eur profet. — Keleier . . . 145

N° 385 — *15 Even*

Dalleotez an dud difeiz. — Sinden gnapet. — Ar veleien. Brettik. Colibri. Skeuden d'ar Verc'hez. — An temzet-Feauk. — Laeron na forfetourien.

N° 386 *22 Even*

Perak ne diner ket oher gwerzhon ar Sacramant. Plus Kavet. Ar veleien. — Mare an Dug a Verry. — Colibri. — Keleier 161

N° 387 — *29 Even.*

A Enep ar sendou fal. Ar veleien. — Eure'hiadeo euz ar vouenn goz. Colibri. Eur serjant. — Keleier . . . 169

N° 388 *6 Gouere*

An Aotou o tont op he c'hedal. — Keleier. Ar veleien. Marvel ar Dug a Vourdel. Colibri. — Keleier . 177

N° 389. — *13 Gouere.*

Doctor Gallican. Keleier. — Ar veleien. Ion an Enavar. — Trubuilhou eur c'hoze. Sinalou. Keleier. — Chenchamanchou. — Eun doctor ar c'hiz Morvan. 185

N° 390 *20 Gouere*

Envanez dag engleo. — Keleier. — Lazer an c'horead. Ar veleien. — An Dug a Vourdel. — Soudarded en hospital. Kan dineizhet breiz. — An Enal. 193

N° 30 — *27 Gouere*

Piou a vezo Pap ? — Keleier. — Ar heresiadou. Ar veleien. — Trubuilhou eur c'hoze. — Ar spered bag ar rozen. — Eur sonj izel. — Keleier 201

N° 392 — *3 Eost*

Ar prizioni. — Keleier. — Ar veleien. An Dug a Vourdel. — Soudarded marc'hallet. — Ar c'hloarec. Trubuilhou eur c'hoze. — Keleier. . 209

N° 393 — *10 Eost*

Ar vreuleur. — Pare barzaudus. — Louzi. Ar veleien. — Eur missioner. Pennad izer. Bennedigez dispar. — Nivez an dud. . . . 217

N° 394. *17 Eost.*

Peiz ar Republik — Ar Chabitled — Ar veleien. — Alouzennou Frouseza Amboas. — Eul leste-Chapel — Pennou caout mouezien. Eur gal. Keleier .. 225

N° 397 — *24 Eost.*

Robespier Roue. — Keleier — Peleriuach Luzivily Ar veleien. — Bedadegou Kerek — Daou zouzouer — Prus. — Marvailleu. 233

N° 399 *31 Eost.*

Prizion — Keleier — Ar veleien. — Alouzennou Frouseza Amboas. Eur forlizionner. — Kentelieu. Keleier 241

N° 397 *7 Gwengolo.*

Devosion d'ar Vere'hez — Keleier — Ar veleien. An Dug a Vourdel. — Alouzennou Frouseza. — Barnedigez. Keleier. 249

N° 398. — *14 Gwengolo.*

Ar bed e gouzestra. — Keleier — Ar veleien — Alouzennou Frouseza Amboas. — Eur missioner pevez — Escop nevez Aurap. — Buez an Aotrou a Escop Serjant. Keleier, 207

N° 399 — *21 Gwengolo.*

Izoun a vianno'h egedomp. — Keleier — Dispac'herien 1830 — Alouzennou Frouseza. — Eur Missioner — Keleier 256

N° 400. — *28 Gwengolo.*

Doue er meaz Louard Keleier Alouzennou Frouseza — Eur missioner. Gu lieu ha Bismark — Keleier ha marvailleu 273

N° 401 *3 Here.*

Pardonerien Louard. — Keleier — Gouelion brax ar Republiconed — Alouzennou Frouseza. Eur missioner — Gwechall ha brema Keleier 281

N° 402. *10 Here*

Lamponed. Keleier — C'hoar Arc'hesqp Paris — Glazentez ar Zouzou. — Alouzennou Frouseza. — Eur missioner — Delien zero ha delien Elo. — Eun tok nac Keleier. 289

N° 403. — *17 Here*

Red eo caout relijion. Rumengol. Keleier — Lazerou arabet bihan An Dug a Vourdel. Alouzennou Frouseza. — Eur prezeger bihan — Daou c'hortlabilion. 297

N° 404. *24 Here.*

Penn fall ha coloo vad Pardon Louard Lazid arabed bihan. Mare eur brezad Daou denner frank Marvailleu 305

N° 405. *2 Du.*

Drouk prezegerez. — Keleier — *Dies iræ.* Arabed bihan — Seizen ar Vere'harz Daou denner frank — Mission en Haor nevez. — Keleier 313

N° 406. — *9 Du*

Kre'hamant fod difeiz — Keleier — Lazerou arabed bihan — Seizen ar Vere'harz — Daou denner-frank. — Kanaouen — An anon rus — Eul loer lizel. Keleier. 329

N° 407 — *16 Du*

Pebez gras eo bezn fosi d'an ilis — Pedennou evit an Deputed. Missionou. — Seizen ar vere'hez. — Daou denner-frank. Mare ar Bars. — Ar c'houeriad. — Chass bleizi. — Marvailleu. — Keleier 329

N° 408. — *23 Du*

Fraternité. — Keleier — Peleriuach. — Pedenn ar Frans o pidi. An dug a Vourdel — Daou denner-frank — Santez Jortrud. — Missionou. — Testamant. Keleier 337

N° 409 — *30 Du.*

A. labour — Keleier — Ar Frans o pidi. — Daou denner-frank — Milinou avel. — Keleier — Eur vaiu vad 345

N° 410. — *7 Kerzu.*

Ardreger — Keleier — Peleriuach Lambader. — Daou denner-frank — Milinou avel Boulogn-sur-mor — Conaik Santez Anna. — Peleriuach. 313

N° 411 *14 Kerzu.*

Peleriuach Santez Anna Vened Tours. Boulogn-sur-mor — Daou denner-frank — Missionou. Milinou avel — Eun doctor 361

N° 412. *21 Kerzu.*

Daou dra pag a-n pijadur — Peleriuach Santez Anna. — Dougan Palma. — Eur veach. An daou denner-frank Milinou avel. C'houezout bihan. — Oferen Santez Barba. Deputed. 369

N° 413. *28 Kerzu.*

Mare an Ao. Evard — Pedenn ha prezeger. — Keleier — Peleriuach Santez Anna. — Dougan Anna-Maria Talgi An daou denner-frank Metz. S. Thomas — Keleier 377

N° 414. *4 Genver*

Ar bloas nevez — Keleier. Mission Haut. An d'vezo manac'h. — Eur variantez. — An daou denner-frank — *Mois marí.* — Hanoiou ar veleien — Rotrejou. — Lavarou 385

N° 415. *11 Genver*

Speret saiaa. Keleier Eur zoudard Lazer eun tok. An daou denner-frank Gurion coz. Ar zacramant santel. — Keleier 392

N° 416 *18 Genver*

Nosvezion hir — Keleier — Istitouna d'ar mabik Jesus — An daou denner-frank — Eun droiad e Jersey — An daoulagat hag ar Oi. — Keleier 401

N° 417 — *25 Genver*

Ehanou noz — Keleier — An daou denner-frank — Eun droiad e Jersey — Keleier — Taolen 409

HISTOR BREIZ

Cant A da M.

A so moullet evit an trede gwech.

An dud divar ar meaz a gav e levr-ze kentelieu caer d'var beau ar pez zo tremenet en ho bro

Al Levr-ze a gaver er braz eus an tiez a werzer Levriou enho.

Ar Gerant AR DE KERANGAL.

Kemper, moullet gand Ar an Kerangal, moulher an Eacopti.

Digitized by Google

Digitized by Google

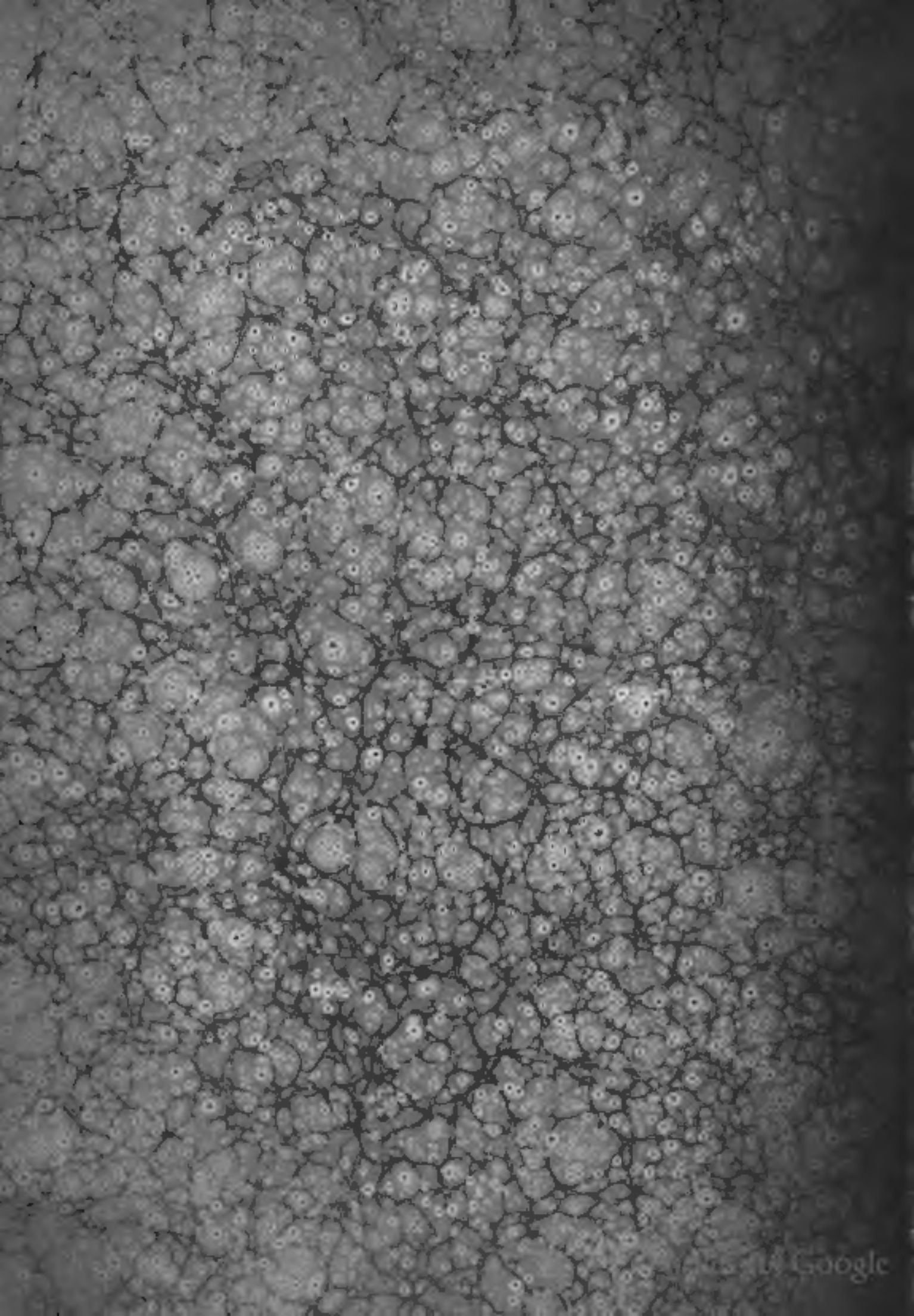

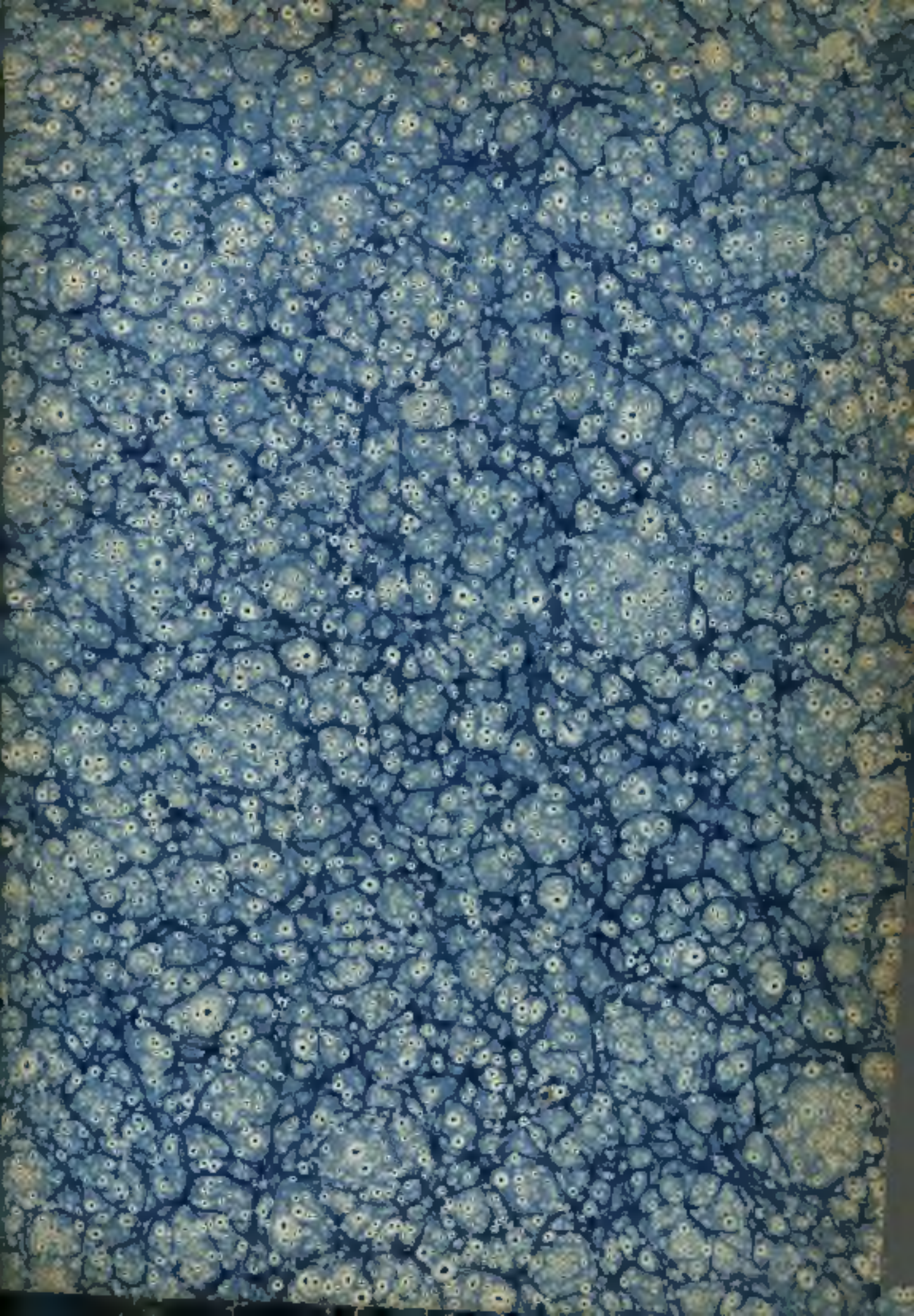

MICHIGAN STATE UNIVERSITY LIBRARIES
3 1293 03080 0671

Digitized by Google